AZ ISKOLAI RENDSZERŰ SZAKKÉPZÉSBEN SZAKISKOLÁBAN OKTATHATÓ NÉGY ÉVFOLYAMOS, SPECIÁLIS KERETTANTERVEK

5.1.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 543 02
ASZTALOS
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 543 02 Asztalos szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 543 02

A szakképesítés megnevezése: Asztalos

A szakmacsoport száma és megnevezése: 11. Faipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVIII. Faipar

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet 3. számú mellékletében a 11. Faipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)

- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.
A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis

- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:
- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. A szegregáció a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális

gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás

kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.

- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel

írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.

- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				1			1				
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		3,5									
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret	2										
	Faipari szakmai gyakorlat		7									
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek	2		70			105			105		
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		4			2			2			2
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	Szerkezettan-szakrajz és technológia				3			3			3	
	Asztalosipari szakmai gyakorlat					7			7			8
10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek				1			2				
	Gépkezelési gyakorlat					5			5			4,5
10229-12 Gyártáselőkészítési feladatok	Faipari szakrajz	2										
	Gyártáselőkészítési ismeretek				2			1			1	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6,5	14,5		7	14		7	14		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11371-12 Biztonságos munkavégzés	**Biztonságos munkavégzés alapjai**				**36**			**36**					**72**
	Munka- és tűzvédelem				*36*								*36*
	Környezetvédelmi- és technológiai szabályok							*20*					*20*
	Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája							*16*					*16*
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		**126**										**126**
	Faipari szerszámok, eszközök biztonságtechnikája		*36*										*36*
	Faipari alapgépek biztonságtechnikája		*54*										*54*
	Munkabiztonság		*36*										*36*
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	**Faipari szakmai és gépismeret**	**72**											**72**
	Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel	*24*											*24*
	Fűrészelés és keresztmetszet-	*24*											*24*

	megmunkálás gépei és szerszámai												
	Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése	*6*											*6*
	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái	*18*											*18*
	Faipari szakmai gyakorlat		**288**										**288**
	Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel		*64*										*64*
	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai		*56*										*56*
	Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése		*24*										*24*
	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái		*144*										*144*
10225-12 Asztalosipari szerelés	**Asztalosipari szerelési ismeretek**	**72**											**72**
	Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése	*24*											*24*
	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése	*28*		**70**			**105**			**105**			*28*
	Helyszíni szerelési feladatok	*20*											*20*
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**64**	**316**
	Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése		*72*										*72*
	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése		*36*			*72*			*36*				*144*
	Helyszíni szerelési feladatok								*36*			*64*	*100*
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	**Szerkezettan-szakrajz és technológia**				**108**			**108**			**96**		**312**
	Bútorasztalos termékek típusai, szerkezete				*72*			*18*			*18*		*108*
	Épületasztalos termékek típusai, szerkezete							*30*			*30*		*60*
	Asztalosipari termékek készítésének technológiája				*36*			*20*			*16*		*72*
	Lapszerkezetű termékek gyártása							*20*			*16*		*36*
	Ragasztás, felületkezelés technológiája							*20*			*16*		*36*
	Asztalosipari szakmai					**252**			**252**			**256**	**760**

	gyakorlat												
	Asztalosipari termékek típusai, készítése					*126*			*110*			*116*	*352*
	Lapszerkezetű termékek gyártása					*72*			*70*			*90*	*232*
	Ragasztás, felületkezelés technológiája					*54*			*72*			*50*	*176*
10228-12 Gépkezelés	**Gépkezelési ismeretek**				**36**			**72**					**108**
	Faipari megmunkálás gépei, szerszámai				*36*			*36*					*72*
	Lapanyagok megmunkálása							*18*					*18*
	Felületkezelés gépei, berendezései							*18*					*18*
	Gépkezelési gyakorlat					**180**			**180**			**144**	**504**
	Faipari megmunkálás gépei, szerszámai					*144*			*72*			*72*	*288*
	Lapanyagok megmunkálása					*36*			*72*			*36*	*144*
	Felületkezelés gépei, berendezései								*36*			*36*	*72*
10229-12 Gyártáselőkészítési feladatok	**Faipari szakrajz**	**72**											**72**
	Alapfogalmak, síkmértani szerkesztések	*18*											*18*
	Ábrázolási módok, rajzok fajtái	*18*											*18*
	Fakötések ábrázolása	*36*											*36*
	Gyártáselőkészítési ismeretek				**72**			**36**			**32**		**140**
	Anyagismeret				*36*			*18*			*16*		*70*
	Műszaki dokumentáció				*8*						*16*		*24*
	Vállalkozásműködtetés				*16*			*10*					*26*
	Számítástechnika a faiparban				*12*			*8*					*20*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**234**	**522**		**252**	**504**		**252**	**504**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		946/ 30 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2274/ 70 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége.

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére.

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei.

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők.

A munkavédelem fogalomrendszere, források.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai.

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények.

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás.

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése.

Raktározás.

Áruk fajtái, raktározás típusai.

Munkahelyi rend és hulladékkezelés.

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei ***2 óra***

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek. A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága ***2 óra***

Munkaeszközök halmazai.

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi.

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások.

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei.

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások ***2 óra***

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz).

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése.

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége.

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek ***4 óra***

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek.

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések.

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen.

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem

1.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

1.5.2.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

Foglalkoztatás I. tantárgy **64 óra**

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

33.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

33.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

33.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

33.3.4. Munkavállalói szókincs ***20 óra***

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	

1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11371-12 azonosító számú

Biztonságos munkavégzés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11371-12 azonosító számú, Biztonságos munkavégzés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai			Biztonságos munkavégzés gyakorlata		
	Munka- és tűzvédelem	Környezetvédelmi- és technológiai szabályok	Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája	Faipari szerszámok és eszközök biztonságtechnikája	Faipari alapgépek biztonságtechnikája	Munkabiztonság
FELADATOK						
Betartja a munka- és balesetvédelmi előírásokat	x					x
Betartja a biztonságtechnikai előírásokat	x					x
Betartja a tűzvédelmi előírásokat	x					x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x				
Betartja a karbantartásra vonatkozó előírásokat			x	x	x	
Betartja a gépek biztonságos használatára vonatkozó előírásokat			x		x	x
Kéziszerszámokat, kézi kisgépeket, munkaterületet előkészít			x	x		
Gépeket, szerszámokat ellenőriz, beállít			x		x	
Biztonságtechnikai eszközöket beállít			x		x	
SZAKMAI ISMERETEK						
Munkabiztonsági szabályok, rendeletek	x					
Munkavégzési környezeti és technológiai szabályok	x					x
Munkáltatók és munkavállalók jogai és kötelességei	x					
Elsősegélynyújtás	x					x
Tűzvédelem	x					x
Tűzoltó berendezések és eszközök feladatai	x					x
Tűzkárbejelentés	x					x
Érintésvédelmi szabályok, előírások	x			x	x	x
Környezetvédelem		x				
Faipari hulladék kezelésének előírásai		x				x
Faipari termékek készítésének általános követelményei		x				
A faipari munkavégzés feltételei			x			x
Géptani alapfogalmak			x			
Kéziszerszámok, kézi kisgépek			x	x		
Faipari alapgépek felépítése, szerszámai és beállításai			x		x	
Faipari alapgépek kezelésének szabályai és biztonságtechnikai előírásai			x		x	
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási útmutatók			x		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						

Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata				x	x	x
Gépek, szerszámok biztonságos használata				x	x	x
Köznyelvi és szakmai szöveg hallás utáni megértése	x	x	x			
Olvasott köznyelvi és szakmai szöveg megértése	x	x	x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás				x	x	
Döntésképesség				x	x	x
Kézügyesség				x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség						x
Közérthetőség	x	x	x			
Kompromisszumkészség						x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x	x
Problémaelemzés,-feltárás	x	x	x			
Rendszerező képesség	x	x	x			

4. Biztonságos munkavégzés alapjai tantárgy 72 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos munkavégzés alapjai elméleti oktatás célja, hogy a tanulókat felkészítse a munkaterületen jelentkező munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi feladatok ellátására, a faipari alapgépekkel, szerszámokkal, eszközökkel történő körültekintő és elővigyázatos munkavégzés szabályainak elsajátítására. A tantárgy oktatása során felelős, környezettudatos magatartás alakuljon ki a tanulókban.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Munka- és tűzvédelem *36 óra*

A munkavédelem célja, feladata, területei, szervezete és fontosabb jogszabályai.
A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelességei.
A biztonságos munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Az anyagmozgatás és anyagtárolás biztonságtechnikája.
Baleset fogalma, csoportosítása, megelőzése.
Balesetek kivizsgálása, nyilvántartása.
Tennivalók baleset esetén.
Az elsősegélynyújtás szabályai.
Szakhatóságok jogai.
Egészséges munkahelyek kialakítása, szervezeti intézkedések.
Gépek, berendezések biztonságos üzemeltetése.
Kéziszerszámok biztonságos használata.
Munkabiztonsági felszerelések, eszközök, védőruhák használata.
Egyéni és kollektív védőfelszerelések használata a biztonságos munkavégzéshez.
A foglalkozási ártalom fogalma, csoportosítása, okai, következményei, valamint megelőzésének lehetőségei.
Foglalkozási betegségek.
Foglalkozás-egészségügy tárgykörei (munkaélettan, munkalélektan, munkakörülményi tényezők, munkakultúra).
Orvosi alkalmassági vizsgálatok.
Személyi higiénia.
Ergonómia.
A tűzvédelem célja és feladatai.
Az égés feltételei, fajtái.
Tűzveszélyes anyagok, tűzveszélyességi osztályba sorolás.
Tűzoltó anyagok és eszközök, kezelésük.
Tennivalók tűz esetén, tűzoltási módok.
A villamosság biztonságtechnikája.
Érintésvédelem.

4.3.2. Környezetvédelmi- és technológiai szabályok *20 óra*

Ökológiai alapismeretek.
A környezet- és természetvédelem fogalma, jelentősége.

Környezetvédelem eszközei, módszerei.
A víz, a levegő, a talaj, a környezet tisztaságának védelme.
A fa- és bútoriparban keletkező hulladékok feldolgozása, tárolása, ártalmatlanítása.
Beruházások környezetvédelmi előírásai.
A faipari beruházás előkészítése, szakhatóságok előírásai és telephely engedélyezési eljárás.
Szennyvíz- és hulladékkezelés.
Veszélyes hulladékok kezelése, tárolása.
Biztonsági adatlapok, R-S mondatok.
Zajvédelem.

4.3.3. Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája *16 óra*

Biztonságtechnika a faiparban.
Ergonómiai előírások, gépek kezelhetősége.
Faipari gépek üzemeltetésének környezeti szempontjai.
Faipari alapgépek működtetéséhez, üzemeltetéséhez szükséges ismeretek.
Alapvető kéziszerszámok, kézi kisgépek biztonságtechnikája.
Elsősegély-nyújtási ismeretek.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-

3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Biztonságos munkavégzés gyakorlata tantárgy 126 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos munkavégzés gyakorlata oktatás célja, hogy felkészítse a tanulókat a faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságos használatára. A tantárgy oktatása során elsajátított kompetenciák birtokában a tanulók képesek legyenek a faipari termelésben a kézi és gépi munkavégzés szabályainak maradéktalan betartására, a munkabiztonsági eszközök, felszerelések használatára, a gépek, szerszámok biztonságos használatára.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Faipari szerszámok, eszközök biztonságtechnikája *36 óra*

Műhelyrend.
Padszerszámok, közös szerszámok.
Szerszámok tárolása.
Szerszámok tárolása munka közben.
Kéziszerszámok kezelése, fűrészek, gyaluk, vésők, fúrók, kalapácsok.
Egyéb szerszámok biztonságos használata.

5.3.2. Faipari alapgépek biztonságtechnikája *54 óra*

Faipari gépek rendeltetése, biztonságos beállítása.
Védőberendezések, védőeszközök használata.
Faipari gépek biztonságos üzemeltetése, karbantartása.
A gépek üzemi körülményei, gépápolás.
Gépi szerszámok kezelése, tárolása.
Gépi szerszámok biztonságos szállítása és tárolása, szerszámok ellenőrzése.
Gépi munkavégzés szabályai.

5.3.3. Munkabiztonság *36 óra*

A munkahely rendje, anyagok rakatolása megmunkálás közben.
Magatartási szabályok a műhelyben, testtartás megmunkálás közben.
Környezeti és technológiai szabályok munkavégzés közben.

Veszélyes anyagok kezelése, tárolása.
Elsősegélynyújtás.
Tűzoltó berendezések és eszközök használata.
Tűzkárbejelentés.
Érintésvédelmi szabályok, előírások a műhelyben.
Faipari por-forgács elszívása, faipari hulladék kezelése.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.6.	szemléltetés		x		-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.2.	Műveletek gyakorlása	x			
1.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10224-12 azonosító számú

Alapvető tömörfa megmunkálás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10224-12 azonosító számú, Alapvető tömörfa megmunkálás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret				Faipari szakmai gyakorlat			
	Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai	Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái	Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai	Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái
FELADATOK								
Kézi szerszámokat használ	x			x	x			x
Porelszívót ellenőriz, bekapcsol	x	x		x	x	x		x
Ellenőrzi az alapgépek paramétereit, működését		x		x		x		x
Szabászati tevékenységet végez	x	x			x	x		
Keresztmetszeti megmunkálást végez	x	x			x	x		
Fúrási műveleteket végez				x				x
Csiszolási műveleteket végez			x				x	
Szerkezeti kötéseket kialakít				x				x
Faipari alapszerkezeteket készít				x				x
Gyártásközi ellenőrzést végez			x				x	
Lambéria, padló, parketta alapanyagot készít		x		x		x		x
Lépcsőlapok, lépcsőkorlátok gyártását végzi		x		x		x		x
Fahulladékot feldolgoz	x				x			
SZAKMAI ISMERETEK								
Gyártási utasítások értelmezése				x				x
Faipari alapgépek kezelése, védőberendezések használata	x	x		x	x	x		x
Alkatrészek gyártása faipari alapgépeken		x				x		
Fűrészelés		x				x		
Gyalulás		x				x		
Fúrás	x				x			
Csiszolás			x				x	
Csiszolóanyagok			x				x	
Faipari alapgépeken alkalmazható szerszámok jellemzői	x	x			x	x		
Szerszám-karbantartási feladatok		x				x		
Minőségbiztosítási feladatok			x	x			x	x
Forgácsolással kapcsolatos számítások	x	x						
Anyaggazdálkodási feladatok		x		x		x		x
Megmunkálási ráhagyások, anyagkihozatal számítás	x	x		x	x	x		x
Kéziszerszámok, kézi kisgépek használata	x			x	x			x

A faanyagok műszaki tulajdonságai	x	x		x	x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Faipari rajz olvasása, értelmezése	x	x		x	x	x		x
Számolási készség, alapvető összefüggések ismerete	x			x	x			x
Gépek, szerszámok biztonságos használata	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x		x	x	x		x
Kézügyesség					x	x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Segítőkészség		x		x				x
Közérthetőség		x		x		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Körültekintés, elővigyázatosság					x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés					x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x		x	x	x	x	x

6. Faipari szakmai és gépismeret tantárgy 72 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók számára olyan alapképzést nyújtson, mely alapja lehet a faipari szakmák speciális tananyagainak. Megismertesse a tanulókkal a fa megmunkálásának kézi technológiáit, a faipari alapgépek szerkezetét és működési elvét, tegye alkalmassá a tanulókat a szakelméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel *24 óra*

A forgácsolás elmélete.
Faipari szerszámok és kézi kisgépek (fűrész-, maró- és csiszológépek, fúrógépek, oszlopos fúró).
Forgácsoló szerszámok jellemzői egyenes és körpályán mozgó szerszámoknál.
Jellemző szögek és hatásuk a felületi finomságra.
Forgácsoláshoz szükséges mozgások (főmozgás, mellékmozgás).
Forgácsoló sebesség, előtoló sebesség.
Forgácsolás egyenes vonal mentén.
Forgácsolás ív mentén.
Forgácsolással összefüggő szakmai számítások (jellemző szögek, áttétel, fűrészszalag hossza, vastagsága, körfűrészek forgácsolási sebessége, előtoló sebessége, gyalugép forgácsolási sebessége, előtoló sebessége).
Kézi szerszámok műhelyszintű használata.
Kézi szerszámok (fűrészek, gyaluk, vésők, fúrók) fajtái és alkalmazásuk.
Kézi csiszolásnál használt anyagok és felhasználásuk.
Darabolás, szélezés, szeletelés, hibakiejtés, sík és térgörbék vágása.
Szelvény méretre alakítása kézi szerszámokkal, faipari kisgépekkel.
Fűrészáru lap és él gyalulása derékszögben, méretre munkálás kézi szerszámokkal, faipari kisgépekkel.
Faipari kézi gépek működtetése és biztonságtechnikája.
Kézi fűrészgépek: körfűrészek, láncfűrészek, dekopír-fűrészek, rezgőfűrészek, szúrófűrészek működése, alkalmazása.
Kézi gyalugépek működése, alkalmazása.
Kézi fúrógépek működése, alkalmazása.
Kézi marógépek (felsőmaró gép, laposcsap/lamelló marógép) működése, üzemeltetése, alkalmazása.
Kézi csiszológépek (szalag, korong, rezgő) működése, üzemeltetése, alkalmazása.
Kézi gépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kézi gépek biztonságtechnikai előírásai, szabályai.
Műhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.

6.3.2. Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai *24 óra*

Megmunkáló gépek, szerszámok (szalag- és körfűrészgépek, gyalugépek).
Szalagfűrészek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.

Körfűrészek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Egyengető gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Vastagsági gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Fűrész- és gyalugépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kiegészítő berendezések, sablonok, munkadarabok ellenőrzése.
Fűrész- és gyalugépek biztonságtechnikai előírásai.
Gépteremben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Darabolás, szélezés, szeletelés, hibakiejtés.
Sík és térgörbék vágása.
Szelvény méretre alakítása faipari fűrészgépekkel.
Fűrészáru lap és él gyalulása derékszögben.
Méretre munkálás faipari gyalugépeken.

6.3.3. Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése *6 óra*

Csiszolási műveletek végzése kézzel és kisgépekkel.
Kézi és gépi csiszolóanyagok ismertetése.
Kézi csiszológépeken (szalag, tárcsás, rezgő) végezhető technológiák.
Sík, mart, profilozott felületek csiszolása.
Sarkok, élek letörése.

6.3.4. Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái *18 óra*

Faipari alapszerkezetek (lap-, keret-, káva- és állványszerkezetek).
Toldások, fakötések.
Egyszerű szélesbítő toldások (egyenes élillesztéssel, idegencsappal, gépi toldással) szerkezeti kialakítása, felhasználási területei.
Egyszerű hosszabbító toldások (rálapolással, gépi toldással) kialakítása és alkalmazásai.
Alap keretkötések (ollós csapozás, vésett csapozás) kialakításai, felhasználási területei.
Alap kávakötések (egyenes és fecskefarkú fogazások) kialakítása és alkalmazásai.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Faipari szakmai gyakorlat tantárgy 288 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a faanyag tulajdonságait, megmunkálási lehetőségeit, tanulják meg használni a kéziszerszámokat és kezelni a faipari alapgépeket.

A tanulók legyenek képesek felismerni a leggyakrabban használatos fafajokat és a felhasználásukat megnehezítő fahibákat, ismerkedjenek meg az asztalos szakma tevékenységi körével, lehetőségeivel, munkamódszereivel.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel *64 óra*

Természetes fából készülő alkatrészek szabása, darabolása, szeletelése, kézi szerszámokkal és kézi kisgépekkel (gépek, berendezések, szerszámok ellenőrzése, szerszámok beállítása, működtetése).

Kézi fűrészek általános ismertetése (fűrészfog jellemzői, szögei, élezés menete, terpesztés-oldallapsúrlódás csökkentés).

Fűrészelési gyakorlat (szükséges mérő- és rajzoló eszközök ismertetése, használata, anyagkiosztás).

Fűrészelési technológia - anyagbefogás, rögzítési módok, ellenőrzés, munkavédelem.

Fűrészelési gyakorlatok.

Kézi körfűrész gépek, dekopír-, szúró-, rezgőfűrészek bemutatása, használata.
Gépi fűrészelési gyakorlatok.
Keresztmetszet megmunkáló kézi szerszámok és gépek, gépekhez tartozó szerszámok jellemzői, késcsere, gépbeállítás.
Simító gyalu bemutatása, nagyolási gyakorlatok.
Eresztő gyalu felépítése, forgácstörő szerepe, egyengetési gyakorlat, kézjegy szerepe.
Derékszögű síkok képzése, méretre gyalulás, önellenőrzés.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használatuk.
Méretre gyalulás, méretellenőrzés.
Hosszú, rövid, görbe és csavarodott alkatrészek egyengetése.
Biztonságtechnika, baleset-megelőzés.
Kézi marógépek, marószerszámok, szerszámcsere, gépbeállítás, biztonságtechnikai eszközök és berendezések alkalmazása, marási típusok.
Felsőmarógép bemutatása, használata.
Laposcsap (lamelló) marógép bemutatása, használata.
Kézi és állványos fúrógépek, fúrószerszámok, szerszámcsere, gépállítás, fúrási típusok, technológiák.

7.3.2. Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai *56 óra*

Megmunkáló gépek, szerszámok (szalag- és körfűrészgépek, gyalugépek).
Gépi fűrészszerszámok (fűrészszalagok, körfűrészlapok és azok típusainak bemutatása) felépítése, beállítása.
Asztalos szalagfűrészgép felépítése, beállítása, szalagcsere, fűrészelési gyakorlat.
Asztalos körfűrészgép felépítés, beállítása, az elővágó körfűrészlap szerepe.
Fűrészelés gyakorlása, darabolás, szélezés, szeletelés, íves (sík és térgörbe) alkatrészek kialakítása.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használata, gyalulási gyakorlat.
Egyengetés, vastagolás, teljes keresztmetszetű megmunkálás gyakorlása, méretre gyalulás, méretellenőrzés.
Hosszú, rövid, görbe és csavarodott alkatrészek egyengetése.
Biztonságtechnika, baleset-megelőzés.

7.3.3. Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése *24 óra*

Csiszolási típusok, kézzel, kisgépekkel.
Csiszolóanyagok.
Természetes fa csiszolási technológiái (színlőpenge használata), natúr, pácolt, mázolt, lazúr, lakkozott felület alá.
Csiszolópapírok, kézi szalagcsiszoló gép, vibrációs és korongcsiszoló gépek használata, működése.
Csiszolási gyakorlatok - tömörfa alkatrészek, kávák csiszolása.
Méret- és minőség-ellenőrzés.
A gyártásközi ellenőrzések meghatározása, a dokumentálás tartalmi és formai követelményei.

7.3.4. Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái *144 óra*

Faipari szélesbítő és hosszabbító toldások készítése kézi szerszámokkal, kisgépekkel.
Szélesbítő toldás egyenes élillesztéssel.

Szélesbítő toldás idegen csappal.
Hosszabbító toldás rálapolással, egyenes vagy ferde élillesztéssel.
Keret- és kávakötések kézi szerszámokkal, kézi és faipari gépekkel.
Sarokkötések lapolással, 90°-os illesztésű lapolással (alkalmazási terület, műveleti sorrend, összerajzolás menete, alkalmazott szerszámok), vállazás.
Sarokkötés ollós csapozással, 90°-os illesztéssel, egy oldalon (összerajzolás, fűrészelés, vésés).
Sarokkötés ollós csappal 1/3 aljazással, 2/3-os aljazással (összerajzolás, aljazott méretek, vállazási méretek összhangja).
Sarokkötés fészkes szakállas vésett- csappal, átmenő szakállas vésett- csappal.
„T" kötés átvésett csappal.
Kávakötések kézi szerszámokkal és gépekkel.
Hevederek és csap készítése kézi szerszámokkal és gépekkel.
Egyenes fogazás, nyílt, félig takart fecskefarkú fogazás kézi szerszámokkal, gépekkel.
Köldökcsaphely-fúrás, fúrógépek szerszámai, felépítésük, működésük.
Idegen csap helyének marása, laposcsap/lamelló helyének marása.
Egyszerű munkadarabok készítése.
Alapszerkezetek gyakorlása kézi szerszámokkal és gépekkel.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10225-12 azonosító számú

Asztalosipari szerelés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10225-12 azonosító számú, Asztalosipari szerelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek			Asztalosipari szerelési gyakorlat		
	Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése	Helyszíni szerelési feladatok	Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése	Helyszíni szerelési feladatok
FELADATOK						
Szerelési dokumentációt értelmez	x	x	x	x	x	x
Előszerelési műveleteket végez	x			x		
Asztalosipari alapszerkezeteket szerel		x			x	
Összeállítja a terméket a technológiai sorrend, illetve a szerelési utasítás szerint		x			x	
Helyszíni szerelést végez			x			x
SZAKMAI ISMERETEK						
Kézi szerszámok, kézi kisgépek használata	x	x	x	x	x	x
Összeállítási feladatok megszervezése	x	x		x	x	
Ragasztók felhasználása	x	x	x	x	x	x
Csiszolóanyagok felhasználása	x	x	x	x	x	x
Helyszíni szerelési műveletek			x			x
Pneumatikus kézi kisgépek használata		x	x		x	x
Kézi szorítóeszközök	x	x	x	x	x	x
Keretprések, korpuszprések		x			x	
Termék gyártástechnológiai leírások értelmezése	x			x		
Vasalatok, szerelvények, szerelés anyagai	x	x	x	x	x	x
Rögzítés-technikai alapismeretek			x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Faipari rajz olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x	x
Építőipari rajz olvasása, értelmezése			x			x
Számolási készség, alapvető összefüggések ismerete	x	x	x	x	x	x
Gépek, szerszámok biztonságos használata	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Önállóság			x			x
Szervezőkészség	x			x		

TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság			x			x
Irányíthatóság		x	x		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság			x			x

8. Asztalosipari szerelési ismeretek tantárgy 72 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg az asztalosipari szereléshez, javításához szükséges technológiai folyamatokat. A szerelési dokumentáció alapján legyen képes elvégezni a különböző szerelési feladatokat kéziszerszámokkal, gépesített kéziszerszámokkal és gépekkel.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése *24 óra*

Szerelési dokumentációk, rajzok értelmezése, készítése.
A minőségbiztosítás alapjai, az ISO rendszer elve, minőségbiztosítás esetei a szereléskor a bútor- és faiparban.
Alkatrészek méret- és, minőségellenőrzése, dokumentációja.
Szereléshez szükséges megmunkálások pozícionálása, jelölése, beállítások (pl.: fiókcsúszók korpuszban, vasalathely, idegencsap helye, fakötések előkészítése, mosogatótálcák helyének kivágása, stb.).

8.3.2. Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése *28 óra*

Alapszerkezetek – idegencsapos szerkezetek – kialakításának alapjai, módszerei.
Alapszerkezetek – szerkezeti ragasztások – kialakításának alapjai, módszerei.
Alapszerkezetek – szerkezeti vasalással kialakított kötések – kialakításának alapjai, módszerei.
Alapszerkezetek – bontható „mechanikus”szerkezeti kötések – kialakításának alapjai, módszerei.
Különböző, a termék összeállításához szükséges furatok, fészkek, nútok, stb. kialakításának alapjai, módszerei.
Asztalosipari alapszerkezetek (korpusz, káva, keret, állványszerkezet) elkészítése, alkalmazható technológiák.
Asztalosipari termék szerkezeti összeállítása, technológiai sorrend és szerelési dokumentáció alapján.
Asztalosipari termék vasalatainak szerelése, termék összeállítása, beállítása.
Kiegészítők, kellékek, díszítőelemek szerelése, hibajavítási lehetőségek.

8.3.3. Helyszíni szerelési feladatok *20 óra*

Asztalosipari termék csomagolása, előkészítése szállításra, helyszíni szerelésre.
Szerelési dokumentációk, rajzok értelmezése, készítése.
Bútoripari termékek helyszíni szerelésének alapjai.
Belsőépítészeti termékek helyszíni szerelésének alapjai.
Kültéri asztalosipari termékek helyszíni szerelésének alapjai.
Épületasztalos-ipari termékek helyszíni szerelésének alapjai.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Asztalosipari szerelési gyakorlat tantárgy 316 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az elméletben elsajátított szerelési ismereteket a gyakorlatban képes legyen alkalmazni. A tanuló értelmezze a szerelési dokumentumokat, és az asztalosipari szerkezetek szerelését a műveletekhez szükséges szerszámok és gépek kiválasztásával és kezelésével el tudja végezni.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése *72 óra*

Szerelési dokumentációk, rajzok értelmezése.
Alkatrészek méret- és minőségellenőrzése, dokumentálása.
Szereléshez szükséges megmunkálások pozícionálása, jelölése, beállítása (fiókcsúszók korpuszban, vasalathely, idegencsap helye, fakötések előkészítése).

9.3.2. Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése *144 óra*

Alapszerkezetek – idegencsapos szerkezetek – kialakítása.
Alapszerkezetek – szerkezeti ragasztások – kialakítása.
Alapszerkezetek – szerkezeti vasalással kialakított kötések – kialakítása.
Alapszerkezetek – bontható „mechanikus”szerkezeti kötések – kialakítása.
Különböző, a termék összeállításához szükséges furatok, fészkek, nútok kialakítása, előkészítése.
Egyéb bútoralkatrészek beépítésének előkészítése (mosogató, kézmosó, tükör, üveg).
Asztalosipari alapszerkezetek, korpusz, káva elkészítése.
Asztalosipari alapszerkezetek szerelésének előkészítése.
Asztalosipari alapszerkezetek (korpusz, káva, keret, állványszerkezet) elkészítése.
Asztalosipari termék szerkezeti összeállítása technológiai sorrend és szerelési dokumentáció alapján.
Asztalosipari termék vasalatainak szerelése, termék összeállítása, szerelése, beállítása.
Kiegészítők, kellékek, díszítőelemek szerelése.
Asztalosipari termék hibajavítása.

9.3.3. Helyszíni szerelési feladatok *100 óra*

Asztalosipari termék csomagolása, előkészítése szállításra, helyszíni szerelésre.
A helyszíni felmérés elvégzése.
A helyszíni felmérés dokumentációjának elkészítése, vázlatrajz készítése.
Helyszíni szerelés előkészítése szerelési dokumentációk, rajzok, szerelési utasítások alapján.
A helyszíni szereléshez szükséges gépek, szerszámok, segédanyagok (ragasztóanyagok, rögzítőelemek, csavarok).
Bútoripari termékek helyszíni szerelése.
Belsőépítészeti termékek helyszíni szerelése.
Épületasztalos-ipari termékek helyszíni szerelése.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10226-12 azonosító számú

Asztalosipari termékek gyártása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10226-12 azonosító számú, Asztalosipari termékek gyártása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	Szerkezettan-szakrajz és technológia					Asztalosipari szakmai gyakorlat		
	Bútorasztalos termékek típusai, szerkezete	Épületasztalos termékek típusai, szerkezete	Asztalosipari termékek készítésének technológiája	Lapszerkezetű termékek gyártása	Ragasztás, felületkezelés technológiája	Asztalosipari termékek típusai, készítése	Lapszerkezetű termékek gyártása	Ragasztás, felületkezelés technológiája
FELADATOK								
Korpuszbútorokat, tároló bútorokat gyárt	x		x					
Asztalokat gyárt	x		x					
Ülőbútorokat készít	x		x					
Fekvőbútorokat készít	x		x					
Kiegészítő bútorokat gyárt	x		x					
Irodai bútorokat gyárt	x		x					
Lapok, lemezek szabását végzi				x			x	
Felület-előkészítést, egalizáló csiszolást végez				x			x	
Ragasztási műveleteket végez					x			x
Éllezárást végez				x			x	
Sík-és íves felület furnéroz				x			x	
Furnérozott felület előkészítését végzi				x			x	
Felületkezelést végez					x			x
Beépített bútorokat készít		x	x					
Ajtókat és ablakokat készít		x	x			x		
Fém-műanyag kombinált nyílászárókat gyárt		x	x			x		
Spaletta és zsalugáter készítését végzi		x	x			x		
Árnyékolástechnikai berendezéseket gyárt, szerel		x	x			x		
Lépcsők és korlátok készítését végzi		x	x			x		
Padlók, parketták gyártását, lerakását végzi		x	x			x		
Faburkolatokat készít		x	x			x		
Egyéb asztalosipari termékeket gyárt		x	x			x		
Épületasztalos-ipari szerkezeteket elhelyez és rögzít		x	x			x		
Épületasztalos-ipari szerelvényeket, vasalatokat felszerel, beállít		x	x			x		
SZAKMAI ISMERETEK								
Formaterv készítése	x	x						
Metszeti rajz készítése	x	x						
Csomóponti rajz készítése	x	x						
Alkatrészrajzok készítése	x	x						

Bútortípusok rendeltetése, formai, szerkezeti kialakítása	x	x						
Fa- és egyéb anyagok alkalmazása			x			x		
Lapok, lemezek szabás technológiája				x			x	
Szabástérkép, darabjegyzék készítése, használata				x			x	
Lapanyagokkal kapcsolatos számítások				x			x	
Felület- előkészítés anyagai					x			x
Csiszolóanyagok felhasználása					x			x
Ragasztási technológiák					x			x
Ragasztással kapcsolatos számítások					x			x
Furnérok fajtái, tulajdonságai, felhasználása			x				x	
Furnérozási technológiák			x				x	
Felület-előkészítési és felületkezelési technológiák					x			x
Felületkezelő anyagok					x			x
Ajtók, ablakok szerkezeti kialakítása, nyitásiránya		x	x			x		
Üvegek felhasználási módjai, üvegezési feladatok		x	x			x		
Árnyékolástechnikai berendezések szerkezete		x	x			x		
Padlók, parketták, falburkolatok szerkezete		x	x			x		
Faburkolatok készítésének technológiája		x	x			x		
Lépcsők szerkesztése, készítése		x	x			x		
Épületasztalos munkák vasalatai, szerelési technikák		x	x			x		
Kiegészítő anyagok tulajdonságai		x	x			x		
Minőség-ellenőrzés feladatai, kísérő dokumentációk összeállítása		x	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Szakmai és köznyelvi beszédkészség, íráskészség, szövegértés							x	x
Számolási készség, alapvető összefüggések ismerete			x	x	x	x	x	x
Faipari rajz készítése, olvasása, értelmezése	x	x						
Építőipari rajzok olvasása, értelmezése		x						
Folyamatábrák olvasása, értelmezése		x						
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállóság		x		x		x	x	x
Kézügyesség						x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Fogalmazókészség			x	x	x			
Irányítási készség						x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Figyelem összpontosítás						x	x	x
Áttekintő képesség	x	x	x					
Gyakorlatias feladatértelmezés						x	x	x

10. Szerkezettan-szakrajz és technológia tantárgy 312 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a különböző rajzfajtákat, a rajzkészítés technikai, minőségi és a szabvány által előírt rajzi követelményeit. Ismerjék és értsék a rajzi ábrázolás szabályait, alakuljon ki térszemléletük, fejlődjön esztétikai érzékük, képesek legyenek a szakmai elmélet és gyakorlat során tanult faipari szerkezetek műszaki rajzának elkészítésére. A tanulók megismerjék a különböző bútor- és épületasztalos-ipari termékek jellemzőit, szerkezetét, elkészítésének műveleti sorrendjét. A tanuló képes legyen kiválasztani a műszaki dokumentáció alapján az egyes termékek előállításához szükséges anyagokat, technológiákat, szerszámokat, gépeket.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Bútorasztalos termékek típusai, szerkezete *108 óra*

Bútorasztalos alapismeretek.
A bútor fogalma, rendeltetése.
A bútorok csoportosítása.
A bútorok jellemzői.
A történelmi bútorok ismertetőjegyei.
Szekrények jellemző típusai és gyártása (állványpolc, könyvszekrény, ruhásszekrény, beépített szekrény, iratszekrény, éjjeliszekrény fiókkal, írószekrény, fiókos szekrény, tálalószekrény).
Fiókos éjjeliszekrény (ajtólappal) szerkezeti rajza.
Asztalok jellemző típusai és gyártása (fiókos asztal, étkezőasztal, elfordítható lapú asztal, eltolható, kinyitható lapú asztal, kulisszás nagyobbítható asztal, villás kihúzós asztal, íróasztalok).
Egy- és kétfiókos asztal szerkezeti rajza.
Ülőbútorok jellemző típusai és gyártása (szék, karosszék, fotel állványszerkezete).
Támlás szék szerkezeti rajza.
Fekvőbútorok jellemző típusai és gyártása (fix, nagyobbítható és átalakítható fekvőbútorok, egyszemélyes, kétszemélyes ágy szerkezete, heverők, kanapék szerkezete, emeletes ágy).

10.3.2. Épületasztalos termékek típusai, szerkezete *60 óra*

Az építőipar és faipar kapcsolata, szabványok.
Falazatok, falnyílások, falkávák.
Tokméretek, névleges méret.
Beépített bútorok elhelyezése.
Ajtótokok fajtái, szerkezete, ácstok, gerébtok, hevedertok, pallótok.
Az egyes tokok részei, jellemző méretei.
Utólag beépíthető tokszerkezetek.
Ajtólapok, válaszfalak, térelválasztók, tolóajtók.

Vázkeretes ajtólapok.
Üreges ajtólapok.
Külső bejárati ajtólapok.
Belső bejárati ajtólapok.
Ablakok rendeltetése, csoportosítása, méretmegadása.
Egyrétegű és kapcsolt gerébtokos ablak.
Egyesített szárnyú ablak.
Hőszigetelő üvegezésű ablakok.
Különleges épületasztalos- ipari termékek (térelválasztók, tolóajtók, árnyékoló szerkezetek).
Falburkolatok, álmennyezetek.
Falépcsők szerkezete, felépítése.

10.3.3. Asztalosipari termékek készítésének technológiája ***72 óra***

Korpuszbútorok és tároló bútorok gyártása.
Asztalok gyártástechnológiája.
Ülőbútorok készítése.
Fekvőbútorok készítése.
Beépített bútorok gyártása.
Bútorasztalos-ipari szerelvények, vasalatok, csavarok.
Ajtók és ablakok gyártástechnológiája.
Fém-műanyag kombinált nyílászárók.
Spaletta és zsalugáter készítésének technológiája.
Egyéb asztalosipari termékek gyártása.
Épületasztalos-ipari szerkezetek elhelyezésének és rögzítésének szabályai.
Épületasztalos-ipari szerelvények, vasalatok.
Ajtók, ablakok szerkezeti kialakítása.
Árnyékolástechnikai berendezések szerkezete és gyártása.
Padlók, parketták, falburkolatok szerkezete és gyártása.
Faburkolatok készítésének technológiája.
Lépcsők szerkesztése, készítése.
Kiegészítő anyagok tulajdonságai.
Minőségellenőrzés feladatai, kísérő dokumentációk összeállítása.

10.3.4. Lapszerkezetű termékek gyártása ***36 óra***

Szabástérkép készítése darabjegyzék alapján.
Optimalizáló program alkalmazása.
Lapok, lemezek szabása.
Élek zárása felületborítás előtt (élléc, T-léc).
Leszabott lapok egalizálása.
Borítóanyag (furnér szabása, illesztése, táblásítása).
Ragasztóanyag előkészítése, felhordása.
Ragasztás technológiája (préselés).
Lapok, lemezek furnérozása.
Préselés utáni műveletek.
Felületborításnál előforduló hibák és javításuk.
Íves felületek borítása.
Éllezárás.
Pontos méretre alakítás felületborítás után.

Élek lezárása felületborítás után (furnér, élfólia, élléc, ABS).
Élek megmunkálása.

10.3.5. Ragasztás, felületkezelés technológiája *36 óra*

A ragasztás alapfogalmai.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
A ragasztandó felületek előkészítése.
A ragasztóanyagok előkészítése.
A ragasztás szerszámai és eszközei.
A ragasztás technológiája és a ragasztási hibák.
Ragasztással kapcsolatos számítások (műgyanta ragasztóanyag összetétele, felhordandó ragasztóanyag mennyisége).
A felületek előkészítése (halványítás, gyantamentesítés, tapaszolás, csiszolás).
Pácolás anyagai, előkészítésük, felhordásuk a felületre.
Pácolási hibák, javításuk, megelőzésük.
Felületkezelési technológiák.
A lakkok csoportosítása, NC; PE; PU; SK és diszperziós lakkok.
Lazúrok felhordásának technológiái.
A viaszolás módszerei.
Bio felületkezelő anyagok és használatuk.
Politúrozás anyagai, technológiája.
Felületkezelési hibák, javítása, megelőzése.
Felületbevonások, fóliázás, laminálás műveletei.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.
Felületkezeléssel kapcsolatos számítások (felhordandó anyagmennyiség számítása).

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Asztalosipari rajz értelmezése	x			-
3.2.	Asztalosipari rajz készítése leírásból	x			-
3.3.	Asztalosipari rajz készítés tárgyról	x			-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Asztalosipari szakmai gyakorlat tantárgy 760 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy ismertesse meg a tanulókat az asztalos szakma tevékenységi körével, lehetőségeivel, munkamódszereivel. A tanulók szerezzenek kellő ismeretet és elegendő gyakorlatot tömör fából, lapokból és lemezekből készült asztalosipari termékek gyártásához, szereléséhez, javításához. Képesek legyenek műszaki dokumentáció alapján faipari termékek gyártására, a munkafolyamatok megtervezésére, a munka minőségi elvégzésére.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Asztalosipari termékek típusai, készítése *352 óra*

Keretszerkezetű szekrények.
Kávaszerkezetű szekrények.
Állvány- és vegyes szerkezetű szekrények.
Asztalok, ülő- és fekvőbútorok gyártási feladatai.
Tároló és kiegészítő bútorok kis- és nagyüzemi gyártása.
Irodai bútorok, belső terek burkolatai, berendezései.
Épületasztalos-ipari szerkezetek készítése.

Ajtólapok készítése gépekkel.
Ablakok gyártása gépekkel.
Beépített bútorok gyártása.
Falburkolatok, álmennyezetek készítése.
Vizsgaremek elkészítése (a vizsgázónak az általa választott és a vizsgát szervező intézmény által jóváhagyott bútor- vagy épületasztalos-ipari terméket kell készítenie a műszaki dokumentációjával együtt).

11.3.2. Lapszerkezetű termékek gyártása ***232 óra***

Lapalkatrészek szabása.
Lécbetétes és felületkezelt lapok és lemezek szabása a szálirány figyelembevételével.
Faforgácslapok szabása.
Íves felületek méretre alakítása.
Lapszabászati technológiák.
Lapalkatrészek furnérozási technológiája.
Leszabott lapok és lemezek egalizálása.
Borítóanyag (furnér szabása, illesztése, táblásítása).
Ragasztóanyag előkészítése, felhordása.
Ragasztás technológiája (préselés).
Préselés utáni műveletek.
Felületborításnál előforduló hibák és javításuk.
Íves felületek borítása.

11.3.3. Ragasztás, felületkezelés technológiája ***176 óra***

A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
A ragasztandó felületek előkészítése.
A ragasztóanyagok előkészítése.
A ragasztás szerszámai és eszközei.
A ragasztás technológiája és a ragasztási hibák.
Ragasztással kapcsolatos számítások (műgyanta ragasztóanyag összetétele, felhordandó ragasztóanyag mennyisége).
A felületek előkészítése (halványítás, gyantamentesítés, tapaszolás, csiszolás).
Pácolás anyagai, előkészítésük, felhordásuk a felületre.
Pácolási hibák, javítása, megelőzése.
Felületkezelési technológiák.
A lakkok csoportosítása, NC; PE; PU; SK és diszperziós lakkok.
Lazúrok felhordásának technológiái.
A viaszolás módszerei.
Bio felületkezelő anyagok és használatuk.
Politúrozás anyagai, technológiája.
Felületkezelési hibák, javítása, megelőzése.
Felületbevonások, fóliázás, laminálás műveletei.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.
Felületkezeléssel kapcsolatos számítások (felhordandó anyagmennyiség számítása).

11.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		-
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10228-12 azonosító számú

Gépkezelés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10228-12 azonosító számú, Gépkezelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek			Gépkezelési gyakorlat		
	Faipari megmunkálás gépei, szerszámai	Lapanyagok megmunkálása	Felületkezelés gépei, berendezései	Faipari megmunkálás gépei, szerszámai	Lapanyagok megmunkálása	Felületkezelés gépei, berendezései
FELADATOK						
Ellenőrzi a gépek paramétereit, működését	x	x	x	x	x	x
Porelszívót ellenőriz, bekapcsol	x	x	x	x	x	x
Lap megmunkálást végez		x			x	
Marási műveleteket végez	x			x		
Elemi esztergályozási műveleteket végez	x			x		
Szerkezeti és szerelvényhely kialakítást végez	x			x		
Csiszolási műveleteket végez		x			x	
Ragasztási műveleteket végez		x			x	
Felületkezelő eszközt, berendezést működtet			x			x
Gyártásközi ellenőrzést végez	x	x		x	x	
Faipari NC- és CNC-gépeket kezel	x			x		
SZAKMAI ISMERETEK						
Gyártási utasítások értelmezése	x	x	x	x	x	x
Alkatrészek gyártása faipari gépeken	x			x		
Faipari gépek kezelése, védőberendezések használata	x	x	x	x	x	x
Marógépek	x			x		
Csapozó marógépek	x			x		
Fúrógépek	x			x		
Láncmarógépek	x			x		
Faesztergagépek	x			x		
Csiszológépek	x			x		
Furnérozás gépei	x	x		x	x	
Lap- és élmegmunkáló gépek		x			x	
Felületkezelő berendezések			x			x
Megmunkáló központok kezelése	x			x		
Adatátvitel számítógépről CNC-re	x			x		
Faipari gépeken alkalmazható szerszámok jellemzői, szerszámcsere	x	x	x	x	x	x
Szerszám-karbantartási feladatok	x	x	x	x	x	x
Gépkarbantartás	x	x	x	x	x	x
Minőségbiztosítási feladatok	x	x	x	x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata	x	x	x	x	x	x
Gépek, szerszámok biztonságos használata	x	x	x	x	x	x
Faipari rajz olvasása, értelmezése	x	x		x	x	
Szakmai szoftverek használata, felhasználó szintű	x			x		

számítógép ismeret						
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás	x	x	x	x	x	x
Önállóság	x			x		
Kézügyesség				x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Irányíthatóság		x			x	
Határozottság	x			x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Figyelem összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x	x

12. Gépkezelési ismeretek tantárgy 108 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismerjék a fa megmunkálásának gépi technológiáit, segítse a faipari gépek szerkezetének megismerését, nevelje a tanulókat az új gépek, technológiák iránti érdeklődésre, ráirányítsa a figyelmet a gépek megóvására, szakszerű karbantartására.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Faipari megmunkálás gépei, szerszámai *72 óra*

Faipari forgácsoló gépek és szerszámok fajtái és alkalmazásuk.
Marógépek (asztalos marógép, felsőmarógép, csapozó marógépek) működése, falhasználása és üzemeltetési szabályai.
Fúrógépek (hosszlyukfúró, sorozatfúró) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tömörfa alkatrészek profilkialakítása, díszlécek, párkányok készítése marógépeken.
Szerkezeti megmunkálások marógépeken.
Szerkezeti kötések kialakítása asztalos marógépen, csapozó marógépen, láncmarógépen, felsőmarógépen.
Fúrógépek, fúrási technológiák, a hosszlyuk- és sorozatfúró gépekkel kialakítható kötések.
Faipari esztergagépek alaptípusai, esztergályos szerszámok.
Csiszológépek (szalagcsiszológépek, korongcsiszológépek, széles szalagú csiszológépek, élcsiszológépek) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Furnérolló működése, furnérteríték-képzés gépeinek felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Ragasztóanyag felhordásának gépei (hengeres ragasztófelhordó gép) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Prések működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Éllezáró gépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
A felületkezelés gépei és berendezései, működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
A szerelés során használt présgépek (keret- és korpuszprések) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Faipari gépek biztonságtechnikai szabályai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Por- és forgácselszívó berendezések.
Karbantartás műveletei, típusai.
Szakmai számítások (jellemző szögek, áttétel, körpályán mozgó szerszám forgácsolási sebessége, előtoló sebessége).
CNC-gépek vezérlése, kezelésének alapjai. CNC-programok felépítése.
Szerelvényhelyek kialakítása felső- és CNC marógépeken.

12.3.2. Lapanyagok megmunkálása *18 óra*

Lapszabászgépek, táblafelosztók típusai, szerkezeti felépítésük, működésük, üzemeltetésük.
Fűrészelési hibák, előfordulásuk, a hibák oka és megelőzősük lehetőségei.
Csiszolási műveletek végzése faipari csiszoló gépeken.
Sík, mart, profilozott felületek, sarkok, élek gépi csiszolása.
Csiszológépek és szerszámaik csoportosítása.
Szalag-, henger-, kontakt csiszológépek szerkezeti felépítése, működése.
Tárcsás csiszológép, él- és különleges csiszológépek.
Élcsiszolás, egyenes és ívelt alkatrészek csiszolása.
A csiszolási hibák javítása.
Furnérozott laptermékek méretre alakítása körfűrészgéppel, illetve marógéppel.
Éllezárás gépei, élek megmunkálása.

12.3.3. Felületkezelés gépei, berendezései ***18 óra***

A felületkezelő anyagok felhordásának gépei, eszközei (mártás, hengeres felhordás, öntés gépei, különböző szóróberendezések).
Lakkozott felületek szárító berendezései, működésük.
Felületbevonások, fóliázás, laminálás gépi berendezései.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Gépkezelési gyakorlat tantárgy 504 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismerjék a gépi megmunkálások technológiai előírásait, az asztalosipari gépek szerkezetét, működési elvét, tanulják meg használni a gépek védőberendezéseit, a balesetmentes munkavégzés feltételeit, szerszámkarbantartás előírásait.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Faipari megmunkálás gépei, szerszámai *288 óra*

Marógépek (asztalos marógépek, felsőmarógépek, csapozó marógépek) működése, üzemeltetési szabályai.
Fúrógépek (hosszlyukfúró gép, sorozatfúró gép) működése, üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, üzemeltetési szabályai.
Szerkezeti kötések kialakítása maró-és fúrógépeken.
Tömörfa alkatrészek profilkialakítása, díszlécek, párkányok készítése marógépeken.
Keret körbemarása vezető gyűrű, sablon segítségével.
Esztergályozási alapműveletek.
Csiszológépek (szalagcsiszológépek, korongcsiszológépek, széles szalagú csiszológépek) működése, üzemeltetési szabályai.
Furnérolló működése.
Furnérteríték képzés gépeinek működése, üzemeltetési szabályai, furnérteríték készítése.
Ragasztóanyag felhordásának gépei (hengeres ragasztófelhordó gép) működése, üzemeltetési szabályai.
Hidraulikus hőprésgépek működése, üzemeltetési szabályai.
Éllezáró gépek működése, üzemeltetési szabályai.
A szerelés során használt présgépek (keret- és korpuszprések) működése, üzemeltetési szabályai.
Élezőgépek, működésük.
Faipari gépek biztonságtechnikai szabályai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Por- és forgácselszívó berendezések kezelése, karbantartása.
A karbantartás műveletei, típusai.

Megmunkáló gépek kiegészítő berendezései, sablonok.
CNC-gépek vezérlése, kezelésének alapjai. CNC-programok felépítése.
Szerelvényhelyek kialakítása felső- és CNC marógépeken.

13.3.2. Lapanyagok megmunkálása ***144 óra***

Lapszabászgépek, táblafelosztók üzemeltetése.
Csiszolási műveletek végzése faipari csiszoló gépeken.
Sík, mart, profilozott felületek, sarkok, élek gépi csiszolása.
Csiszológépek és szerszámaik kiválasztása.
Szalag-, henger-, kontakt csiszológépek üzemeltetése, csiszolási gyakorlatok.
Tárcsás csiszológép, él- és különleges csiszológépek, csiszolási gyakorlatok.
Élcsiszolás, egyenes és ívelt alkatrészek csiszolása, csiszolási gyakorlatok.
Táblásított- és furnérozott lapok csiszolása felületkezelés alá.
A csiszolási hibák javítása.
Furnérozott laptermékek méretre alakítása körfűrészgéppel, illetve marógéppel.
Éllezárás gépei, élek megmunkálása.
Ragasztás (préselés).
A ragasztás technológiája (présgép bemutatása, működése, préselési paraméterek meghatározása).
Élek lezárása felületborítás után (furnér, élfólia, élléc, ABS).

13.3.3. Felületkezelés gépei, berendezései ***72 óra***

Pácfelhordó eszközök, berendezések.
Pácolási gyakorlat.
A felületkezelő anyag felhordásának módjai, gépei, eszközei (mártás, hengeres felhordás, különböző szórástechnológiák, öntés).
Felületkezelési gyakorlatok.
Felületkezelési hibák, javításuk, megelőzésük.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.

13.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

13.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

13.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		-
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10229-12 azonosító számú

Gyártáselőkészítési feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10229-12 azonosító számú, Gyártáselőkészítési feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10229-12 Gyártáselőkészítési feladatok	Faipari szakrajz			Gyártás-előkészítési ismeretek			
	Alapfogalmak, síkmértani szerkesztések	Ábrázolási módok, rajzok fajtái	Fakötések ábrázolása	Anyagismeret	Műszaki dokumentáció	Vállalkozásműködtetés	Számítástechnika a faiparban
FELADATOK							
Piaci igényt felmér						x	
Üzleti tervet előkészít						x	
Helyszíni felmérést végez					x		
Műszaki rajzot és műszaki leírást készít					x		
Szabásjegyzéket, anyagnormát készít					x		
Műveléttervet, technológiai leírást készít					x		
Árkalkulációt készít					x		
Árajánlatot készít					x		
Szerződést köt						x	
Beszerzi a termék előállításához szükséges anyagokat, eszközöket					x		
Fűrészárut osztályoz, válogat, szakszerűen máglyáz				x			
Alap-, segédanyagot választ, minőségellenőrzést végez				x			
Szállítólevelet, számlát ír						x	
Vásárokon, kiállításokon vesz részt						x	
Számítógépet kezel, faipari célszoftvereket használ							x
Napi feladatokat adminisztrál						x	x
SZAKMAI ISMERETEK							
Helyszíni felmérés					x		
Műszaki rajzi alapismeretek	x						
Ábrázolási módok	x	x					
Fakötések ábrázolása			x				
Formaterv		x			x		
Metszeti rajz		x			x		
Csomóponti rajz			x		x		
Alkatrészrajzok			x		x		
Műszaki leírás					x		
Szabásjegyzék, anyagnorma					x		
Szabásterv					x		
Műveletterv, technológiai leírás tartalma, szerepe					x		

Árkalkuláció					x		
Alapanyagok tulajdonságai és felhasználási lehetőségei				x			
Alap- és segédanyagokkal kapcsolatos szabványok				x			
Alap- és segédanyagokkal kapcsolatos szakmai számítások				x			
A faanyag alakváltozásai				x			
A fa hibái és betegségei				x			
Hazai fafajták ismerete, megmunkálhatósága				x			
Faanyagok kezelése, tárolása				x			
A vállalkozás működésével kapcsolatos feladatok						x	
Árajánlat						x	
Szerződéskötés, garanciavállalás szabályai						x	
Szállítólevelek, számlakészítés szabályai						x	
Vásárok és kiállítások						x	
Számítógép, faipari célszoftverek használata							x
Adminisztrációs feladatok							x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Faipari rajz készítése, olvasása, értelmezése	x	x	x		x		
Szabadkézi vázlatkészítés	x	x	x		x		
Szakmai és köznyelvi beszédkészség, íráskészség, szövegértés				x	x	x	
Számolási készség, alapvető összefüggések ismerete					x		
Szakmai szoftverek használata, felhasználó szintű számítógép ismeret							x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Precizitás	x	x	x		x		
Térlátás	x	x	x				
Döntésképesség					x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Határozottság					x		
Prezentációs készség					x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK							
Gyakorlatias feladatértelmezés					x		
Rendszerező képesség				x	x		x
Áttekintő képesség	x	x	x		x		

14. Faipari szakrajz tantárgy 72 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy megismertesse a tanulókkal a rajzkészítés technikai, minőségi és a szabvány által előírt rajzi követelményeit, fejlessze a tanulók térszemléletét, rajzkészségét, esztétikai érzékét. Rámutasson a metszetkészítés szükségességére, szabványos jelölésére. Felkészítse a szakmai elméletben és gyakorlatban tanult fakötések, faipari alapszerkezetek műszaki rajzának és méretezésének elkészítésére.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Alapfogalmak, síkmértani szerkesztések *18 óra*

A faipari szakrajz alapfogalmai.
Rajzeszközök használata, rajzok fajtái.
A szabvány, szabványos vonalak és betűk.
Vonalvastagságok, vonalfajták.
Méretarány, a méretmegadás elemei, módjai a faipari szakrajzokon.
A faiparban alkalmazott anyagok rajzi jelölései.
Síkmértani szerkesztések.
Ábrázolás vetületekkel.
Ábrázolás axonometrikusan.
Metszetek ábrázolása, anyagjelölések.

14.3.2. Ábrázolási módok, rajzok fajtái *18 óra*

Ábrázolási módok.
Vetületi ábrázolás alapfogalmai a faipari szakrajzban.
Axonometrikus ábrázolás alapjai, az egyméretű és a frontális axonometria. Perspektivikus ábrázolás.
Nézet és metszet fogalma.
Metszősíkok típusai a faipari szakrajzban.
A faipari szakrajzok fajtái (jellegrajz, csomóponti rajz, összeállítási rajz, alkatrészrajz, műhelyrajz).

14.3.3. Fakötések ábrázolása *36 óra*

Fakötések ábrázolása.
Szélesítő toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, saját csappal, idegen csappal, gépi toldással).
Szélesítő toldások erősítései (lap- és élheveder, fejelőléc).
Hosszabbító toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, csapozásokkal, gépi toldással).
Vastagító toldások.
Keretkötések ábrázolása.
Sarokkötések (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, ollós csappal, vésett csappal aljazás nélkül, 1/3 és 2/3 anyag-vastagságban aljazva, árkolva).

„T” kötések, „kereszt-kötések” (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, csapozással aljazás nélkül, aljazva, árkolva).
Kávakötések ábrázolása.
Beeresztések (egyenes és fecskefarkú, 1/2 és teljes anyag vastagságban).
Fogazások (egyenes és fecskefarkú, nyílt, félig takart).
Kávakötések (idegen csappal, köldökcsappal, lamellóval, kávakötés szakállas vésett csappal, kávakötés ékelve).
Tömörfából készített egyszerű bútorok szerkezeti rajzai (ékelt lábú kispad, konyhai ülőke, keretszerkezetű asztal, kávaszerkezetű faliszekrény).

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Faipari rajz értelmezése	x			-
3.2.	Faipari rajz készítése leírásból	x			-
3.3.	Faipari rajz készítése tárgyról	x			-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Gyártáselőkészítési ismeretek tantárgy 140 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló megismerje a faanyag szerkezeti felépítését, tulajdonságait, a gyakrabban használt fafajokat, a faiparban használt különböző alap- és segédanyagokat, műanyagokat, ragasztóanyagokat, felületkezelő anyagokat.

A tanulót felkészítse a műszaki dokumentáció értelmezésére, szerepére és alkalmazására, a bútor- és az épületasztalos-ipari termékek műszaki dokumentációjának elkészítésére.

A tanulók megismerjék a vállalkozások fő jellemzőit és az üzleti terv készítésének alapjait.

A tanulók áttekintést kapjanak a faiparban használt számítógépes programokról.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Anyagismeret *70 óra*

A fa szerkezeti és vegyi felépítése.

A faanyag nedvességtartalma (szabadvíz, kötött víz, rosttelítettségi határ, egyensúlyi fanedvesség, víztartalmi fokok, nedvességmérés, nedvességtartalom számítás, zsugorodás és dagadás mértékének számítása, a fűrészáru alakváltozása száradás közben).

A fa műszaki tulajdonságai (a fa külső megjelenése, sűrűsége, tartóssága, mechanikai tulajdonságai).

A fa hibái és betegségei (alaki, szövetszerkezeti hibák, farontó gombák károsításai, állati eredetű károsodások).

Védekezés a farontó gombák és rovarok ellen.

Faanyagok kezelése, tárolása (természetes- és mesterséges szárítás, gőzölés, permetezés, áztatás, fűrészáru tárolása, laptermékek tárolása, furnér tárolása).

Fafaj felismerés, elsődleges fafaj meghatározók, másodlagos fafaj meghatározók.

A hazai fafajták (tűlevelű és lombos fák) makroszkopikus felismerése, műszaki tulajdonságai, megmunkálhatósága, felhasználási területei.

Trópusi fafajok.

Hazai fafajok helyettesítésének lehetőségei trópusi fafajokkal.

Alapanyagok (furnérok, rétegelt termékek, bútorlapok, agglomerált termékek) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.

Alapanyag szabványok tartalma, minőségi előírások.

A faanyag minőségi osztályozása, a szabványok felépítése.

Alapanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.

Segédanyagok (műanyagok, fémek, kiegészítő anyagok/ kárpitozás anyagai, üvegek, tükrök, márványok) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.

Segédanyag szabványok tartalma, minőségi előírások.

Segédanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.

15.3.2. Műszaki dokumentáció ***24 óra***

A műszaki dokumentáció részei.
A műszaki rajzok fajtái, szerepe (formaterv, nézeti rajzok, metszetek, csomóponti rajzok, összeállítási rajz, alkatrészrajz, műhelyrajz).
A műszaki rajz alapján alkatrészjegyzék készítése.
Műszaki leírás készítése.
Szabásjegyzék, anyagnorma készítése.
Szabásterv készítése.
Műveletterv, technológiai leírás tartalma, szerepe.
Árkalkuláció készítése (anyagköltség, bérköltség, bérre vetített egyéb költségek, gyártási külön költség, önköltség, nyereség, előkalkuláció, utókalkuláció).
Vizsgaremek műszaki dokumentációjának elkészítése és ellenőrzése.
A vizsgaremek műszaki dokumentációjának tartalmazni kell a vizsgaremekhez tartozó műszaki rajzokat, szabásjegyzéket, anyagnormát, műszaki leírást, gyártási folyamatábrát, általános technológiai leírást, és árkalkulációt.

15.3.3. Vállalkozásműködtetés ***26 óra***

Vállalkozási formák, a vállalkozás indításának műszaki, jogi, pénzügyi feltételei.
A vállalkozás működésével kapcsolatos feladatok.
Az üzleti terv fogalma, készítésének célja.
Az üzleti terv fő tartalmi egységei, felépítése.(a vállalkozás adatai, vezetői összefoglaló, helyzetfelmérés, háttérelemzés, a vállalkozás bemutatása, marketing terv, működési terv, a vállalkozás szervezeti felépítése, pénzügyi terv, kockázati-készenléti terv).
A piackutatás célja, lehetőségei, területei, a piackutatás módszerei, eszközei.
A termék piacképessége, versenyképessége.
Árajánlat készítésének szabályai (közvetlen anyagköltség /nettó, közvetlen bérköltség, közvetlen bérek járulékai, egyéb közvetlen költség, közvetlen költség összesen, általános költség, teljes önköltség, nyereség, termelési ár, kiszámlázott ár, áfa, összköltség).
Árajánlat készítés adott termékről.
Szerződéskötés, garancia vállalás fogalma, alapvető szabályai (megrendelő, szerződés nyomtatvány kitöltése).
Szállítólevek, számla készítés alapvető szabályai (szállítólevél, számla kitöltése).
Vásárok és kiállítások szerepe, lehetőségei a vállalkozás életében.
Faipari szakkiállításon, vásáron való részvétel, tájékozódás.
Kiállítás tervezése, szervezése, költségei.
Marketingkommunikáció, promóció, reklámozási lehetőségek.

15.3.4. Számítástechnika a faiparban ***20 óra***

Műszaki leírás készítése szövegszerkesztéssel.
Szabásjegyzék, anyagnorma készítése táblázatkezeléssel.
Adatbázis kezelés feladatok (konszignációs lap fűrészáru vásárlásáról, raktári készletek készítése, ügyfelek- szállítók nyilvántartása, jelenlétív készítése).
Információ gyűjtés az internet segítségével.
Kapcsolattartás a vevővel, e-mail segítségével (árajánlatküldés, műszaki rajzok csatolása).
Faipari cél szoftverek használata.

CAD programok, rajzok felépítése CAD programokban (2D, 3D ábrázolás). Látványtervező-, optimalizáló programok.

15.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	**Faipari szakmai gyakorlat tantárgy**
	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái
10225-12 Asztalosipari szerelés	**Asztalosipari szerelési gyakorlat tantárgy**
	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	**Asztalosipari szakmai gyakorlat tantárgy**
	Asztalosipari termékek típusai, készítése

10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás

az 1/9. évfolyamot követően

Faipari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái
Faipari szélesbítő és hosszabbító toldások készítése kézi szerszámokkal, kisgépekkel.
Keret- és kávakötések kézi szerszámokkal, kézi és faipari gépekkel.
Kávakötések kézi szerszámokkal és gépekkel.
Hevederek és csap készítése kézi szerszámokkal és gépekkel.
Egyenes fogazás, nyílt, félig takart fecskefarkú fogazás kézi szerszámokkal, gépekkel.
Köldökcsaphely-fúrás, fúrógépek szerszámai, felépítésük, működésük.
Idegen csap helyének marása, laposcsap/lamelló helyének marása.
Egyszerű munkadarabok készítése.
Alapszerkezetek gyakorlása kézi szerszámokkal és gépekkel.

10225-12 Asztalosipari szerelés

a 2/10. évfolyamot követően

Asztalosipari szerelési gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése
Alapszerkezetek – idegencsapos szerkezetek – kialakítása.
Alapszerkezetek – szerkezeti ragasztások – kialakítása.
Alapszerkezetek – szerkezeti vasalással kialakított kötések – kialakítása.

Különböző, a termék összeállításához szükséges furatok, fészkek, nútok kialakítása, előkészítése.
Asztalosipari alapszerkezetek szerelésének előkészítése.
Asztalosipari alapszerkezetek (korpusz, káva, keret, állványszerkezet) elkészítése.
Asztalosipari termék szerkezeti összeállítása technológiai sorrend és szerelési dokumentáció alapján.
Asztalosipari termék vasalatainak szerelése, termék összeállítása, szerelése, beállítása.

10226-12 Asztalosipari termékek gyártása

a 3/11. évfolyamot követően

Asztalosipari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Asztalosipari termékek típusai, készítése
Keretszerkezetű szekrények.
Kávaszerkezetű szekrények.
Állvány- és vegyes szerkezetű szekrények.
Asztalok, ülő- és fekvőbútorok gyártási feladatai.
Irodai bútorok, belső terek burkolatai, berendezései.
Épületasztalos-ipari szerkezetek készítése.
Ajtólapok készítése gépekkel.
Ablakok gyártása gépekkel.
Beépített bútorok gyártása.
Falburkolatok, álmennyezetek készítése.

5.2.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 543 02
ASZTALOS
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 543 02 Asztalos szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27) NGM rendelet,

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 543 02

A szakképesítés megnevezése: Asztalos

A szakmacsoport száma és megnevezése: 11. Faipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVIII. Faipar

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet 3. számú mellékletében a 11. Faipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.

A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor

jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1.Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító

okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben

találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a

közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló

csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				1			1				
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		3,5									
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret	2										
	Faipari szakmai gyakorlat		7									
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek	2		70			105			105		
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		4			2			2			2
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	Szerkezettan-szakrajz és technológia				3			3			3	
	Asztalosipari szakmai gyakorlat					7			7			8
10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek				1			2				
	Gépkezelési gyakorlat					5			5			4,5
10229-12 Gyártás előkészítési feladatok	Faipari szakrajz	2										
	Gyártás előkészítési ismeretek				2			1			1	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6,5	14,5		7	14		7	14		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11371-12 Biztonságos munkavégzés	**Biztonságos munkavégzés alapjai**				**36**			**36**					**72**
	Munka- és tűzvédelem				*36*								*36*
	Környezetvédelmi- és technológiai szabályok							*20*					*20*
	Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája							*16*					*16*
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		**126**										**126**
	Faipari szerszámok, eszközök biztonságtechnikája		*36*										*36*
	Faipari alapgépek biztonságtechnikája		*54*										*54*
	Munkabiztonság		*36*										*36*
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	**Faipari szakmai és gépismeret**	**72**											**72**
	Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel	*24*											*24*
	Fűrészelés és keresztmetszet-	*24*											*24*

	megmunkálás gépei és szerszámai												
	Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése	*6*											*6*
	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái	*18*											*18*
	Faipari szakmai gyakorlat		**288**										**288**
	Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel		*64*										*64*
	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai		*56*										*56*
	Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése		*24*										*24*
	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái		*144*										*144*
10225-12 Asztalosipari szerelés	**Asztalosipari szerelési ismeretek**	**72**											**72**
	Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése	*24*											*24*
	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése	*28*		**70**			**105**			**105**			*28*
	Helyszíni szerelési feladatok	*20*											*20*
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**64**	**316**
	Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése		*72*										*72*
	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése		*36*			*72*			*36*				*144*
	Helyszíni szerelési feladatok								*36*			*64*	*100*
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	**Szerkezettan-szakrajz és technológia**				**108**			**108**			**96**		**312**
	Bútorasztalos termékek típusai, szerkezete				*72*			*18*			*18*		*108*
	Épületasztalos termékek típusai, szerkezete							*30*			*30*		*60*
	Asztalosipari termékek készítésének technológiája				*36*			*20*			*16*		*72*
	Lapszerkezetű termékek gyártása							*20*			*16*		*36*
	Ragasztás, felületkezelés technológiája							*20*			*16*		*36*

	Asztalosipari szakmai gyakorlat					**252**			**252**			**256**	**760**
	Asztalosipari termékek típusai, készítése					*126*			*110*			*116*	*352*
	Lapszerkezetű termékek gyártása					*72*			*70*			*90*	*232*
	Ragasztás, felületkezelés technológiája					*54*			*72*			*50*	*176*
10228-12 Gépkezelés	**Gépkezelési ismeretek**				**36**			**72**					**108**
	Faipari megmunkálás gépei, szerszámai				*36*			*36*					*72*
	Lapanyagok megmunkálása							*18*					*18*
	Felületkezelés gépei, berendezései							*18*					*18*
	Gépkezelési gyakorlat					**180**			**180**			**144**	**504**
	Faipari megmunkálás gépei, szerszámai					*144*			*72*			*72*	*288*
	Lapanyagok megmunkálása					*36*			*72*			*36*	*144*
	Felületkezelés gépei, berendezései								*36*			*36*	*72*
10229-12 Gyártás előkészítési feladatok	**Faipari szakrajz**	**72**											**72**
	Alapfogalmak, síkmértani szerkesztések	*18*											*18*
	Ábrázolási módok, rajzok fajtái	*18*											*18*
	Fakötések ábrázolása	*36*											*36*
	Gyártás előkészítési ismeretek				**72**			**36**			**32**		**140**
	Anyagismeret				*36*			*18*			*16*		*70*
	Műszaki dokumentáció				*8*						*16*		*24*
	Vállalkozásműködtetés				*16*			*10*					*26*
	Számítástechnika a faiparban				*12*			*8*					*20*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**234**	**522**		**252**	**504**		**252**	**504**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		946/ 30 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2274/ 70 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).
Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.
Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.
Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.
Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.
Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	

1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11371-12 azonosító számú

Biztonságos munkavégzés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11371-12 azonosító számú, Biztonságos munkavégzés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai			Biztonságos munkavégzés gyakorlata		
	Munka- és tűzvédelem	Környezetvédelmi- és technológiai szabályok	Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája	Faipari szerszámok és eszközök biztonságtechnikája	Faipari alapgépek biztonságtechnikája	Munkabiztonság
FELADATOK						
Betartja a munka- és balesetvédelmi előírásokat	x					x
Betartja a biztonságtechnikai előírásokat	x					x
Betartja a tűzvédelmi előírásokat	x					x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x				
Betartja a karbantartásra vonatkozó előírásokat			x	x	x	
Betartja a gépek biztonságos használatára vonatkozó előírásokat			x		x	x
Kéziszerszámokat, kézi kisgépeket, munkaterületet előkészít			x	x		
Gépeket, szerszámokat ellenőriz, beállít			x		x	
Biztonságtechnikai eszközöket beállít			x		x	
SZAKMAI ISMERETEK						
Munkabiztonsági szabályok, rendeletek	x					
Munkavégzési környezeti és technológiai szabályok	x					x
Munkáltatók és munkavállalók jogai és kötelességei	x					
Elsősegélynyújtás	x					x
Tűzvédelem	x					x
Tűzoltó berendezések és eszközök feladatai	x					x
Tűzkárbejelentés	x					x
Érintésvédelmi szabályok, előírások	x			x	x	x
Környezetvédelem		x				
Faipari hulladék kezelésének előírásai		x				x
Faipari termékek készítésének általános követelményei		x				
A faipari munkavégzés feltételei			x			x
Géptani alapfogalmak			x			
Kéziszerszámok, kézi kisgépek			x	x		
Faipari alapgépek felépítése, szerszámai és beállításai			x		x	
Faipari alapgépek kezelésének szabályai és biztonságtechnikai előírásai			x		x	
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási útmutatók			x		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						

Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata				x	x	x
Gépek, szerszámok biztonságos használata				x	x	x
Köznyelvi és szakmai szöveg hallás utáni megértése	x	x	x			
Olvasott köznyelvi és szakmai szöveg megértése	x	x	x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás				x	x	
Döntésképesség				x	x	x
Kézügyesség				x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség						x
Közérthetőség	x	x	x			
Kompromisszumkészség						x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x	x
Problémaelemzés,-feltárás	x	x	x			
Rendszerező képesség	x	x	x			

4. Biztonságos munkavégzés alapjai tantárgy 72 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos munkavégzés alapjai elméleti oktatás célja, hogy a tanulókat felkészítse a munkaterületen jelentkező munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi feladatok ellátására, a faipari alapgépekkel, szerszámokkal, eszközökkel történő körültekintő és elővigyázatos munkavégzés szabályainak elsajátítására. A tantárgy oktatása során felelős, környezettudatos magatartás alakuljon ki a tanulókban.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Munka- és tűzvédelem *36 óra*

A munkavédelem célja, feladata, területei, szervezete és fontosabb jogszabályai.
A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelességei.
A biztonságos munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Az anyagmozgatás és anyagtárolás biztonságtechnikája.
Baleset fogalma, csoportosítása, megelőzése.
Balesetek kivizsgálása, nyilvántartása.
Tennivalók baleset esetén.
Az elsősegélynyújtás szabályai.
Szakhatóságok jogai.
Egészséges munkahelyek kialakítása, szervezeti intézkedések.
Gépek, berendezések biztonságos üzemeltetése.
Kéziszerszámok biztonságos használata.
Munkabiztonsági felszerelések, eszközök, védőruhák használata.
Egyéni és kollektív védőfelszerelések használata a biztonságos munkavégzéshez.
A foglalkozási ártalom fogalma, csoportosítása, okai, következményei, valamint megelőzésének lehetőségei.
Foglalkozási betegségek.
Foglalkozás-egészségügy tárgykörei (munkaélettan, munkalélektan, munkakörülményi tényezők, munkakultúra).
Orvosi alkalmassági vizsgálatok.
Személyi higiénia.
Ergonómia.
A tűzvédelem célja és feladatai.
Az égés feltételei, fajtái.
Tűzveszélyes anyagok, tűzveszélyességi osztályba sorolás.
Tűzoltó anyagok és eszközök, kezelésük.
Tennivalók tűz esetén, tűzoltási módok.
A villamosság biztonságtechnikája.
Érintésvédelem.

4.3.2. Környezetvédelmi- és technológiai szabályok *20 óra*

Ökológiai alapismeretek.
A környezet- és természetvédelem fogalma, jelentősége.

Környezetvédelem eszközei, módszerei.
A víz, a levegő, a talaj, a környezet tisztaságának védelme.
A fa- és bútoriparban keletkező hulladékok feldolgozása, tárolása, ártalmatlanítása.
Beruházások környezetvédelmi előírásai.
A faipari beruházás előkészítése, szakhatóságok előírásai és telephely engedélyezési eljárás.
Szennyvíz- és hulladékkezelés.
Veszélyes hulladékok kezelése, tárolása.
Biztonsági adatlapok, R-S mondatok.
Zajvédelem.

4.3.3. Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája *16 óra*

Biztonságtechnika a faiparban.
Ergonómiai előírások, gépek kezelhetősége.
Faipari gépek üzemeltetésének környezeti szempontjai.
Faipari alapgépek működtetéséhez, üzemeltetéséhez szükséges ismeretek.
Alapvető kéziszerszámok, kézi kisgépek biztonságtechnikája.
Elsősegély-nyújtási ismeretek.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, .pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-

3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Biztonságos munkavégzés gyakorlata tantárgy 126 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos munkavégzés gyakorlata oktatás célja, hogy felkészítse a tanulókat a faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságos használatára. A tantárgy oktatása során elsajátított kompetenciák birtokában a tanulók képesek legyenek a faipari termelésben a kézi és gépi munkavégzés szabályainak maradéktalan betartására, a munkabiztonsági eszközök, felszerelések használatára, a gépek, szerszámok biztonságos használatára.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Faipari szerszámok, eszközök biztonságtechnikája *36 óra*

Műhelyrend.
Padszerszámok, közös szerszámok.
Szerszámok tárolása.
Szerszámok tárolása munka közben.
Kéziszerszámok kezelése, fűrészek, gyaluk, vésők, fúrók, kalapácsok.
Egyéb szerszámok biztonságos használata.

5.3.2. Faipari alapgépek biztonságtechnikája *54 óra*

Faipari gépek rendeltetése, biztonságos beállítása.
Védőberendezések, védőeszközök használata.
Faipari gépek biztonságos üzemeltetése, karbantartása.
A gépek üzemi körülményei, gépápolás.
Gépi szerszámok kezelése, tárolása.
Gépi szerszámok biztonságos szállítása és tárolása, szerszámok ellenőrzése.
Gépi munkavégzés szabályai.

5.3.3. Munkabiztonság *36 óra*

A munkahely rendje, anyagok rakatolása megmunkálás közben.
Magatartási szabályok a műhelyben, testtartás megmunkálás közben.
Környezeti és technológiai szabályok munkavégzés közben.
Veszélyes anyagok kezelése, tárolása.
Elsősegélynyújtás.
Tűzoltó berendezések és eszközök használata.
Tűzkárbejelentés.
Érintésvédelmi szabályok, előírások a műhelyben.
Faipari por-forgács elszívása, faipari hulladék kezelése.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezet

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.1.	Műveletek gyakorlása	x			
1.2..	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10224-12 azonosító számú

Alapvető tömörfa megmunkálás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10224-12 azonosító számú, Alapvető tömörfa megmunkálás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret				Faipari szakmai gyakorlat			
	Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai	Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái	Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai	Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái
FELADATOK								
Kézi szerszámokat használ	x			x	x			x
Porelszívót ellenőriz, bekapcsol	x	x		x	x	x		x
Ellenőrzi az alapgépek paramétereit, működését		x		x		x		x
Szabászati tevékenységet végez	x	x			x	x		
Keresztmetszeti megmunkálást végez	x	x			x	x		
Fúrási műveleteket végez				x				x
Csiszolási műveleteket végez			x				x	
Szerkezeti kötéseket kialakít				x				x
Faipari alapszerkezeteket készít				x				x
Gyártásközi ellenőrzést végez			x				x	
Lambéria, padló, parketta alapanyagot készít		x		x		x		x
Lépcsőlapok, lépcsőkorlátok gyártását végzi		x		x		x		x
Fahulladékot feldolgoz	x				x			
SZAKMAI ISMERETEK								
Gyártási utasítások értelmezése				x				x
Faipari alapgépek kezelése, védőberendezések használata	x	x		x	x	x		x
Alkatrészek gyártása faipari alapgépeken		x				x		
Fűrészelés		x				x		
Gyalulás		x				x		
Fúrás	x				x			
Csiszolás			x				x	
Csiszolóanyagok			x				x	
Faipari alapgépeken alkalmazható szerszámok jellemzői	x	x			x	x		
Szerszám-karbantartási feladatok		x				x		
Minőségbiztosítási feladatok			x	x			x	x
Forgácsolással kapcsolatos számítások	x	x						
Anyaggazdálkodási feladatok		x		x		x		x
Megmunkálási ráhagyások, anyagkihozatal számítás	x	x		x	x	x		x
Kéziszerszámok, kézi kisgépek használata	x			x	x			x

A faanyagok műszaki tulajdonságai	x	x		x	x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Faipari rajz olvasása, értelmezése	x	x		x	x	x		x
Számolási készség, alapvető összefüggések ismerete	x			x	x			x
Gépek, szerszámok biztonságos használata	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x		x	x	x		x
Kézügyesség					x	x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Segítőkészség		x		x				x
Közérthetőség		x		x		x		x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK								
Körültekintés, elővigyázatosság					x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés					x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x		x	x	x	x	x

6. Faipari szakmai és gépismeret tantárgy 72 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók számára olyan alapképzést nyújtson, mely alapja lehet a faipari szakmák speciális tananyagainak. Megismertesse a tanulókkal a fa megmunkálásának kézi technológiáit, a faipari alapgépek szerkezetét és működési elvét, tegye alkalmassá a tanulókat a szakelméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel *24 óra*

A forgácsolás elmélete.
Faipari szerszámok és kézi kisgépek (fűrész-, maró- és csiszológépek, fúrógépek, oszlopos fúró).
Forgácsoló szerszámok jellemzői egyenes és körpályán mozgó szerszámoknál.
Jellemző szögek és hatásuk a felületi finomságra.
Forgácsoláshoz szükséges mozgások (főmozgás, mellékmozgás).
Forgácsoló sebesség, előtoló sebesség.
Forgácsolás egyenes vonal mentén.
Forgácsolás ív mentén.
Forgácsolással összefüggő szakmai számítások (jellemző szögek, áttétel, fűrészszalag hossza, vastagsága, körfűrészek forgácsolási sebessége, előtoló sebessége, gyalugép forgácsolási sebessége, előtoló sebessége).
Kézi szerszámok műhelyszintű használata.
Kézi szerszámok (fűrészek, gyaluk, vésők, fúrók) fajtái és alkalmazásuk.
Kézi csiszolásnál használt anyagok és felhasználásuk.
Darabolás, szélezés, szeletelés, hibakiejtés, sík és térgörbék vágása.
Szelvény méretre alakítása kézi szerszámokkal, faipari kisgépekkel.
Fűrészáru lap és él gyalulása derékszögben, méretre munkálás kézi szerszámokkal, faipari kisgépekkel.
Faipari kézi gépek működtetése és biztonságtechnikája.
Kézi fűrészgépek: körfűrészek, láncfűrészek, dekopír-fűrészek, rezgőfűrészek, szúrófűrészek működése, alkalmazása.
Kézi gyalugépek működése, alkalmazása.
Kézi fúrógépek működése, alkalmazása.
Kézi marógépek (felsőmaró gép, laposcsap/lamelló marógép) működése, üzemeltetése, alkalmazása.
Kézi csiszológépek (szalag, korong, rezgő) működése, üzemeltetése, alkalmazása.
Kézi gépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kézi gépek biztonságtechnikai előírásai, szabályai.
Műhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.

6.3.2. Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai *24 óra*

Megmunkáló gépek, szerszámok (szalag- és körfűrészgépek, gyalugépek).
Szalagfűrészek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.

Körfűrészek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Egyengető gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Vastagsági gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Fűrész- és gyalugépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kiegészítő berendezések, sablonok, munkadarabok ellenőrzése.
Fűrész- és gyalugépek biztonságtechnikai előírásai.
Gépteremben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Darabolás, szélezés, szeletelés, hibakiejtés.
Sík és térgörbék vágása.
Szelvény méretre alakítása faipari fűrészgépekkel.
Fűrészáru lap és él gyalulása derékszögben.
Méretre munkálás faipari gyalugépeken.

6.3.3. Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése *6 óra*

Csiszolási műveletek végzése kézzel és kisgépekkel.
Kézi és gépi csiszolóanyagok ismertetése.
Kézi csiszológépeken (szalag, tárcsás, rezgő) végezhető technológiák.
Sík, mart, profilozott felületek csiszolása.
Sarkok, élek letörése.

6.3.4. Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái *18 óra*

Faipari alapszerkezetek (lap-, keret-, káva- és állványszerkezetek).
Toldások, fakötések.
Egyszerű szélesbítő toldások (egyenes élillesztéssel, idegencsappal, gépi toldással) szerkezeti kialakítása, felhasználási területei.
Egyszerű hosszabbító toldások (rálapolással, gépi toldással) kialakítása és alkalmazásai.
Alap keretkötések (ollós csapozás, vésett csapozás) kialakításai, felhasználási területei.
Alap kávakötések (egyenes és fecskefarkú fogazások) kialakítása és alkalmazásai.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Faipari szakmai gyakorlat tantárgy 288 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a faanyag tulajdonságait, megmunkálási lehetőségeit, tanulják meg használni a kéziszerszámokat és kezelni a faipari alapgépeket.
A tanulók legyenek képesek felismerni a leggyakrabban használatos fafajokat és a felhasználásukat megnehezítő fahibákat, ismerkedjenek meg az asztalos szakma tevékenységi körével, lehetőségeivel, munkamódszereivel.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Tömörfa megmunkálás kézi szerszámokkal, kisgépekkel *64 óra*

Természetes fából készülő alkatrészek szabása, darabolása, szeletelése, kézi szerszámokkal és kézi kisgépekkel (gépek, berendezések, szerszámok ellenőrzése, szerszámok beállítása, működtetése).
Kézi fűrészek általános ismertetése (fűrészfog jellemzői, szögei, élezés menete, terpesztés-oldallapsúrlódás csökkentés).
Fűrészelési gyakorlat (szükséges mérő- és rajzoló eszközök ismertetése, használata, anyagkiosztás).
Fűrészelési technológia - anyagbefogás, rögzítési módok, ellenőrzés, munkavédelem.
Fűrészelési gyakorlatok.
Kézi körfűrész gépek, dekopír-, szúró-, rezgőfűrészek bemutatása, használata.
Gépi fűrészelési gyakorlatok.

Keresztmetszet megmunkáló kézi szerszámok és gépek, gépekhez tartozó szerszámok jellemzői, késcsere, gépbeállítás.
Simító gyalu bemutatása, nagyolási gyakorlatok.
Eresztő gyalu felépítése, forgácstörő szerepe, egyengetési gyakorlat, kézjegy szerepe.
Derékszögű síkok képzése, méretre gyalulás, önellenőrzés.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használatuk.
Méretre gyalulás, méretellenőrzés.
Hosszú, rövid, görbe és csavarodott alkatrészek egyengetése.
Biztonságtechnika, baleset-megelőzés.
Kézi marógépek, marószerszámok, szerszámcsere, gépbeállítás, biztonságtechnikai eszközök és berendezések alkalmazása, marási típusok.
Felsőmarógép bemutatása, használata.
Laposcsap (lamelló) marógép bemutatása, használata.
Kézi és állványos fúrógépek, fúrószerszámok, szerszámcsere, gépállítás, fúrási típusok, technológiák.

7.3.2. Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai *56 óra*

Megmunkáló gépek, szerszámok (szalag- és körfűrészgépek, gyalugépek).
Gépi fűrészszerszámok (fűrészszalagok, körfűrészlapok és azok típusainak bemutatása) felépítése, beállítása.
Asztalos szalagfűrészgép felépítése, beállítása, szalagcsere, fűrészelési gyakorlat.
Asztalos körfűrészgép felépítés, beállítása, az elővágó körfűrészlap szerepe.
Fűrészelés gyakorlása, darabolás, szélezés, szeletelés, íves (sík és térgörbe) alkatrészek kialakítása.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használata, gyalulási gyakorlat.
Egyengetés, vastagolás, teljes keresztmetszetű megmunkálás gyakorlása, méretre gyalulás, méretellenőrzés.
Hosszú, rövid, görbe és csavarodott alkatrészek egyengetése.
Biztonságtechnika, baleset-megelőzés.

7.3.3. Alkatrészek felületi előkészítése, ellenőrzése *24 óra*

Csiszolási típusok, kézzel, kisgépekkel.
Csiszolóanyagok.
Természetes fa csiszolási technológiái (színlőpenge használata), natúr, pácolt, mázolt, lazúr, lakkozott felület alá.
Csiszolópapírok, kézi szalagcsiszoló gép, vibrációs és korongcsiszoló gépek használata, működése.
Csiszolási gyakorlatok - tömörfa alkatrészek, kávák csiszolása.
Méret- és minőség-ellenőrzés.
A gyártásközi ellenőrzések meghatározása, a dokumentálás tartalmi és formai követelményei.

7.3.4. Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái *144 óra*

Faipari szélesbítő és hosszabbító toldások készítése kézi szerszámokkal, kisgépekkel.
Szélesbítő toldás egyenes élillesztéssel.
Szélesbítő toldás idegen csappal.
Hosszabbító toldás rálapolással, egyenes vagy ferde élillesztéssel.

Keret- és kávakötések kézi szerszámokkal, kézi és faipari gépekkel.
Sarokkötések lapolással, 90°-os illesztésű lapolással (alkalmazási terület, műveleti sorrend, összerajzolás menete, alkalmazott szerszámok), vállazás.
Sarokkötés ollós csapozással, 90°-os illesztéssel, egy oldalon (összerajzolás, fűrészelés, vésés).
Sarokkötés ollós csappal 1/3 aljazással, 2/3-os aljazással (összerajzolás, aljazott méretek, vállazási méretek összhangja).
Sarokkötés fészkes szakállas vésett- csappal, átmenő szakállas vésett- csappal.
„T" kötés átvésett csappal.
Kávakötések kézi szerszámokkal és gépekkel.
Hevederek és csap készítése kézi szerszámokkal és gépekkel.
Egyenes fogazás, nyílt, félig takart fecskefarkú fogazás kézi szerszámokkal, gépekkel.
Köldökcsaphely-fúrás, fúrógépek szerszámai, felépítésük, működésük.
Idegen csap helyének marása, laposcsap/lamelló helyének marása.
Egyszerű munkadarabok készítése.
Alapszerkezetek gyakorlása kézi szerszámokkal és gépekkel.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezet

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Csoportos munkaformák körében**				
1.1..	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
2.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
2.1..	Műveletek gyakorlása		x		-
2.2..	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10225-12 azonosító számú

Asztalosipari szerelés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10225-12 azonosító számú, Asztalosipari szerelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek			Asztalosipari szerelési gyakorlat		
	Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése	Helyszíni szerelési feladatok	Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése	Helyszíni szerelési feladatok
FELADATOK						
Szerelési dokumentációt értelmez	x	x	x	x	x	x
Előszerelési műveleteket végez	x			x		
Asztalosipari alapszerkezeteket szerel		x			x	
Összeállítja a terméket a technológiai sorrend, illetve a szerelési utasítás szerint		x			x	
Helyszíni szerelést végez			x			x
SZAKMAI ISMERETEK						
Kézi szerszámok, kézi kisgépek használata	x	x	x	x	x	x
Összeállítási feladatok megszervezése	x	x		x	x	
Ragasztók felhasználása	x	x	x	x	x	x
Csiszolóanyagok felhasználása	x	x	x	x	x	x
Helyszíni szerelési műveletek			x			x
Pneumatikus kézi kisgépek használata		x	x		x	x
Kézi szorítóeszközök	x	x	x	x	x	x
Keretprések, korpuszprések		x			x	
Termék gyártástechnológiai leírások értelmezése	x			x		
Vasalatok, szerelvények, szerelés anyagai	x	x	x	x	x	x
Rögzítés-technikai alapismeretek			x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Faipari rajz olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x	x
Építőipari rajz olvasása, értelmezése			x			x
Számolási készség, alapvető összefüggések ismerete	x	x	x	x	x	x
Gépek, szerszámok biztonságos használata	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Önállóság			x			x
Szervezőkészség	x			x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						

Határozottság			x			x
Irányíthatóság		x	x		x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság			x			x

8. Asztalosipari szerelési ismeretek tantárgy 72 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg az asztalosipari szereléshez, javításához szükséges technológiai folyamatokat. A szerelési dokumentáció alapján legyen képes elvégezni a különböző szerelési feladatokat kéziszerszámokkal, gépesített kéziszerszámokkal és gépekkel.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése *24 óra*

Szerelési dokumentációk, rajzok értelmezése, készítése.
A minőségbiztosítás alapjai, az ISO rendszer elve, minőségbiztosítás esetei a szereléskor a bútor- és faiparban.
Alkatrészek méret- és, minőségellenőrzése, dokumentációja.
Szereléshez szükséges megmunkálások pozícionálása, jelölése, beállítások (pl.: fiókcsúszók korpuszban, vasalathely, idegencsap helye, fakötések előkészítése, mosogatótálcák helyének kivágása, stb.).

8.3.2. Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése *28 óra*

Alapszerkezetek – idegencsapos szerkezetek – kialakításának alapjai, módszerei.
Alapszerkezetek – szerkezeti ragasztások – kialakításának alapjai, módszerei.
Alapszerkezetek – szerkezeti vasalással kialakított kötések – kialakításának alapjai, módszerei.
Alapszerkezetek – bontható „mechanikus”szerkezeti kötések – kialakításának alapjai, módszerei.
Különböző, a termék összeállításához szükséges furatok, fészkek, nútok, stb. kialakításának alapjai, módszerei.
Asztalosipari alapszerkezetek (korpusz, káva, keret, állványszerkezet) elkészítése, alkalmazható technológiák.
Asztalosipari termék szerkezeti összeállítása, technológiai sorrend és szerelési dokumentáció alapján.
Asztalosipari termék vasalatainak szerelése, termék összeállítása, beállítása.
Kiegészítők, kellékek, díszítőelemek szerelése, hibajavítási lehetőségek.

8.3.3. Helyszíni szerelési feladatok *20 óra*

Asztalosipari termék csomagolása, előkészítése szállításra, helyszíni szerelésre.
Szerelési dokumentációk, rajzok értelmezése, készítése.
Bútoripari termékek helyszíni szerelésének alapjai.
Belsőépítészeti termékek helyszíni szerelésének alapjai.
Kültéri asztalosipari termékek helyszíni szerelésének alapjai.
Épületasztalos-ipari termékek helyszíni szerelésének alapjai.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Asztalosipari szerelési gyakorlat tantárgy 316 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az elméletben elsajátított szerelési ismereteket a gyakorlatban képes legyen alkalmazni. A tanuló értelmezze a szerelési dokumentumokat, és az asztalosipari szerkezetek szerelését a műveletekhez szükséges szerszámok és gépek kiválasztásával és kezelésével el tudja végezni.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Szerelési dokumentáció használata, alkatrészek előszerelése *72 óra*

Szerelési dokumentációk, rajzok értelmezése.
Alkatrészek méret- és minőségellenőrzése, dokumentálása.
Szereléshez szükséges megmunkálások pozícionálása, jelölése, beállítása (fiókcsúszók korpuszban, vasalathely, idegencsap helye, fakötések előkészítése).

9.3.2. Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése *144 óra*

Alapszerkezetek – idegencsapos szerkezetek – kialakítása.
Alapszerkezetek – szerkezeti ragasztások – kialakítása.
Alapszerkezetek – szerkezeti vasalással kialakított kötések – kialakítása.
Alapszerkezetek – bontható „mechanikus”szerkezeti kötések – kialakítása.
Különböző, a termék összeállításához szükséges furatok, fészkek, nútok kialakítása, előkészítése.
Egyéb bútoralkatrészek beépítésének előkészítése (mosogató, kézmosó, tükör, üveg).
Asztalosipari alapszerkezetek, korpusz, káva elkészítése.
Asztalosipari alapszerkezetek szerelésének előkészítése.
Asztalosipari alapszerkezetek (korpusz, káva, keret, állványszerkezet) elkészítése.
Asztalosipari termék szerkezeti összeállítása technológiai sorrend és szerelési dokumentáció alapján.
Asztalosipari termék vasalatainak szerelése, termék összeállítása, szerelése, beállítása.
Kiegészítők, kellékek, díszítőelemek szerelése.
Asztalosipari termék hibajavítása.

9.3.3. Helyszíni szerelési feladatok *100 óra*

Asztalosipari termék csomagolása, előkészítése szállításra, helyszíni szerelésre.
A helyszíni felmérés elvégzése.
A helyszíni felmérés dokumentációjának elkészítése, vázlatrajz készítése.
Helyszíni szerelés előkészítése szerelési dokumentációk, rajzok, szerelési utasítások alapján.
A helyszíni szereléshez szükséges gépek, szerszámok, segédanyagok (ragasztóanyagok, rögzítőelemek, csavarok).
Bútoripari termékek helyszíni szerelése.
Belsőépítészeti termékek helyszíni szerelése.
Épületasztalos-ipari termékek helyszíni szerelése.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezet

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont

		egyéni	csoport	osztály	lebontása, pontosítása)
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Csoportos munkaformák körében**				
1.1..	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
2.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
2.1..	Műveletek gyakorlása		x		-
2.2..	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10226-12 azonosító számú

Asztalosipari termékek gyártása

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10226-12 azonosító számú, Asztalosipari termékek gyártása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	Szerkezettan-szakrajz és technológia					Asztalosipari szakmai gyakorlat		
	Bútorasztalos termékek típusai, szerkezete	Épületasztalos termékek típusai, szerkezete	Asztalosipari termékek készítésének technológiája	Lapszerkezetű termékek gyártása	Ragasztás, felületkezelés technológiája	Asztalosipari termékek típusai, készítése	Lapszerkezetű termékek gyártása	Ragasztás, felületkezelés technológiája
FELADATOK								
Korpuszbútorokat, tároló bútorokat gyárt	x		x					
Asztalokat gyárt	x		x					
Ülőbútorokat készít	x		x					
Fekvőbútorokat készít	x		x					
Kiegészítő bútorokat gyárt	x		x					
Irodai bútorokat gyárt	x		x					
Lapok, lemezek szabását végzi				x			x	
Felület-előkészítést, egalizáló csiszolást végez				x			x	
Ragasztási műveleteket végez					x			x
Éllezárást végez				x			x	
Sík-és íves felület furnéroz				x			x	
Furnérozott felület előkészítését végzi				x			x	
Felületkezelést végez					x			x
Beépített bútorokat készít		x	x					
Ajtókat és ablakokat készít		x	x			x		
Fém-műanyag kombinált nyílászárókat gyárt		x	x			x		
Spaletta és zsalugáter készítését végzi		x	x			x		
Árnyékolástechnikai berendezéseket gyárt, szerel		x	x			x		
Lépcsők és korlátok készítését végzi		x	x			x		
Padlók, parketták gyártását, lerakását végzi		x	x			x		
Faburkolatokat készít		x	x			x		
Egyéb asztalosipari termékeket gyárt		x	x			x		
Épületasztalos-ipari szerkezeteket elhelyez és rögzít		x	x			x		
Épületasztalos-ipari szerelvényeket, vasalatokat felszerel, beállít		x	x			x		
SZAKMAI ISMERETEK								
Formaterv készítése	x	x						
Metszeti rajz készítése	x	x						
Csomóponti rajz készítése	x	x						

Alkatrészrajzok készítése	x	x						
Bútortípusok rendeltetése, formai, szerkezeti kialakítása	x	x						
Fa- és egyéb anyagok alkalmazása			x			x		
Lapok, lemezek szabás technológiája				x			x	
Szabástérkép, darabjegyzék készítése, használata				x			x	
Lapanyagokkal kapcsolatos számítások				x			x	
Felület- előkészítés anyagai					x			x
Csiszolóanyagok felhasználása					x			x
Ragasztási technológiák					x			x
Ragasztással kapcsolatos számítások					x			x
Furnérok fajtái, tulajdonságai, felhasználása			x				x	
Furnérozási technológiák			x				x	
Felület-előkészítési és felületkezelési technológiák					x			x
Felületkezelő anyagok					x			x
Ajtók, ablakok szerkezeti kialakítása, nyitásiránya		x	x			x		
Üvegek felhasználási módjai, üvegezési feladatok		x	x			x		
Árnyékolástechnikai berendezések szerkezete		x	x			x		
Padlók, parketták, falburkolatok szerkezete		x	x			x		
Faburkolatok készítésének technológiája		x	x			x		
Lépcsők szerkesztése, készítése		x	x			x		
Épületasztalos munkák vasalatai, szerelési technikák		x	x			x		
Kiegészítő anyagok tulajdonságai		x	x			x		
Minőség-ellenőrzés feladatai, kísérő dokumentációk összeállítása		x	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Szakmai és köznyelvi beszédkészség, íráskészség, szövegértés							x	x
Számolási készség, alapvető összefüggések ismerete			x	x	x	x	x	x
Faipari rajz készítése, olvasása, értelmezése	x	x						
Építőipari rajzok olvasása, értelmezése		x						
Folyamatábrák olvasása, értelmezése		x						
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállóság		x		x		x	x	x
Kézügyesség						x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Fogalmazókészség			x	x	x			
Irányítási készség						x		
MÓDSZER KOMPETENCIÁK								
Figyelem összpontosítás						x	x	x
Áttekintő képesség	x	x	x					
Gyakorlatias feladatértelmezés						x	x	x

10. Szerkezettan-szakrajz és technológia tantárgy 312 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a különböző rajzfajtákat, a rajzkészítés technikai, minőségi és a szabvány által előírt rajzi követelményeit. Ismerjék és értsék a rajzi ábrázolás szabályait, alakuljon ki térszemléletük, fejlődjön esztétikai érzékük, képesek legyenek a szakmai elmélet és gyakorlat során tanult faipari szerkezetek műszaki rajzának elkészítésére. A tanulók megismerjék a különböző bútor- és épületasztalos-ipari termékek jellemzőit, szerkezetét, elkészítésének műveleti sorrendjét. A tanuló képes legyen kiválasztani a műszaki dokumentáció alapján az egyes termékek előállításához szükséges anyagokat, technológiákat, szerszámokat, gépeket.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Bútorasztalos termékek típusai, szerkezete *108 óra*

Bútorasztalos alapismeretek.
A bútor fogalma, rendeltetése.
A bútorok csoportosítása.
A bútorok jellemzői.
A történelmi bútorok ismertetőjegyei.
Szekrények jellemző típusai és gyártása (állványpolc, könyvszekrény, ruhásszekrény, beépített szekrény, iratszekrény, éjjeliszekrény fiókkal, írószekrény, fiókos szekrény, tálalószekrény).
Fiókos éjjeliszekrény (ajtólappal) szerkezeti rajza.
Asztalok jellemző típusai és gyártása (fiókos asztal, étkezőasztal, elfordítható lapú asztal, eltolható, kinyitható lapú asztal, kulisszás nagyobbítható asztal, villás kihúzós asztal, íróasztalok).
Egy- és kétfiókos asztal szerkezeti rajza.
Ülőbútorok jellemző típusai és gyártása (szék, karosszék, fotel állványszerkezete).
Támlás szék szerkezeti rajza.
Fekvőbútorok jellemző típusai és gyártása (fix, nagyobbítható és átalakítható fekvőbútorok, egyszemélyes, kétszemélyes ágy szerkezete, heverők, kanapék szerkezete, emeletes ágy).

10.3.2. Épületasztalos termékek típusai, szerkezete *60 óra*

Az építőipar és faipar kapcsolata, szabványok.
Falazatok, falnyílások, falkávák.
Tokméretek, névleges méret.
Beépített bútorok elhelyezése.
Ajtótokok fajtái, szerkezete, ácstok, gerébtok, hevedertok, pallótok.
Az egyes tokok részei, jellemző méretei.
Utólag beépíthető tokszerkezetek.
Ajtólapok, válaszfalak, térelválasztók, tolóajtók.
Vázkeretes ajtólapok.
Üreges ajtólapok.

Külső bejárati ajtólapok.
Belső bejárati ajtólapok.
Ablakok rendeltetése, csoportosítása, méretmegadása.
Egyrétegű és kapcsolt gerébtokos ablak.
Egyesített szárnyú ablak.
Hőszigetelő üvegezésű ablakok.
Különleges épületasztalos- ipari termékek (térelválasztók, tolóajtók, árnyékoló szerkezetek).
Falburkolatok, álmennyezetek.
Falépcsők szerkezete, felépítése.

10.3.3. Asztalosipari termékek készítésének technológiája ***72 óra***

Korpuszbútorok és tároló bútorok gyártása.
Asztalok gyártástechnológiája.
Ülőbútorok készítése.
Fekvőbútorok készítése.
Beépített bútorok gyártása.
Bútorasztalos-ipari szerelvények, vasalatok, csavarok.
Ajtók és ablakok gyártástechnológiája.
Fém-műanyag kombinált nyílászárók.
Spaletta és zsalugáter készítésének technológiája.
Egyéb asztalosipari termékek gyártása.
Épületasztalos-ipari szerkezetek elhelyezésének és rögzítésének szabályai.
Épületasztalos-ipari szerelvények, vasalatok.
Ajtók, ablakok szerkezeti kialakítása.
Árnyékolástechnikai berendezések szerkezete és gyártása.
Padlók, parketták, falburkolatok szerkezete és gyártása.
Faburkolatok készítésének technológiája.
Lépcsők szerkesztése, készítése.
Kiegészítő anyagok tulajdonságai.
Minőségellenőrzés feladatai, kísérő dokumentációk összeállítása.

10.3.4. Lapszerkezetű termékek gyártása ***36 óra***

Szabástérkép készítése darabjegyzék alapján.
Optimalizáló program alkalmazása.
Lapok, lemezek szabása.
Élek zárása felületborítás előtt (élléc, T-léc).
Leszabott lapok egalizálása.
Borítóanyag (furnér szabása, illesztése, táblásítása).
Ragasztóanyag előkészítése, felhordása.
Ragasztás technológiája (préselés).
Lapok, lemezek furnérozása.
Préselés utáni műveletek.
Felületborításnál előforduló hibák és javításuk.
Íves felületek borítása.
Éllezárás.
Pontos méretre alakítás felületborítás után.
Élek lezárása felületborítás után (furnér, élfólia, élléc, ABS).

Élek megmunkálása.

10.3.5. Ragasztás, felületkezelés technológiája *36 óra*

A ragasztás alapfogalmai.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
A ragasztandó felületek előkészítése.
A ragasztóanyagok előkészítése.
A ragasztás szerszámai és eszközei.
A ragasztás technológiája és a ragasztási hibák.
Ragasztással kapcsolatos számítások (műgyanta ragasztóanyag összetétele, felhordandó ragasztóanyag mennyisége).
A felületek előkészítése (halványítás, gyantamentesítés, tapaszolás, csiszolás).
Pácolás anyagai, előkészítésük, felhordásuk a felületre.
Pácolási hibák, javításuk, megelőzésük.
Felületkezelési technológiák.
A lakkok csoportosítása, NC; PE; PU; SK és diszperziós lakkok.
Lazúrok felhordásának technológiái.
A viaszolás módszerei.
Bio felületkezelő anyagok és használatuk.
Politúrozás anyagai, technológiája.
Felületkezelési hibák, javítása, megelőzése.
Felületbevonások, fóliázás, laminálás műveletei.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.
Felületkezeléssel kapcsolatos számítások (felhordandó anyagmennyiség számítása).

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Asztalosipari rajz értelmezése	x			-
3.2.	Asztalosipari rajz készítése leírásból	x			-
3.3.	Asztalosipari rajz készítés tárgyról	x			-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Asztalosipari szakmai gyakorlat tantárgy 760 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy ismertesse meg a tanulókat az asztalos szakma tevékenységi körével, lehetőségeivel, munkamódszereivel. A tanulók szerezzenek kellő ismeretet és elegendő gyakorlatot tömör fából, lapokból és lemezekből készült asztalosipari termékek gyártásához, szereléséhez, javításához. Képesek legyenek műszaki dokumentáció alapján faipari termékek gyártására, a munkafolyamatok megtervezésére, a munka minőségi elvégzésére.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Asztalosipari termékek típusai, készítése *352 óra*

Keretszerkezetű szekrények.
Kávaszerkezetű szekrények.
Állvány- és vegyes szerkezetű szekrények.
Asztalok, ülő- és fekvőbútorok gyártási feladatai.
Tároló és kiegészítő bútorok kis- és nagyüzemi gyártása.
Irodai bútorok, belső terek burkolatai, berendezései.
Épületasztalos-ipari szerkezetek készítése.
Ajtólapok készítése gépekkel.
Ablakok gyártása gépekkel.
Beépített bútorok gyártása.
Falburkolatok, álmennyezetek készítése.
Vizsgaremek elkészítése (a vizsgázónak az általa választott és a vizsgát szervező intézmény által jóváhagyott bútor- vagy épületasztalos-ipari terméket kell készítenie a

műszaki dokumentációjával együtt).

11.3.2. Lapszerkezetű termékek gyártása ***232 óra***

Lapalkatrészek szabása.
Lécbetétes és felületkezelt lapok és lemezek szabása a szálirány figyelembevételével.
Faforgácslapok szabása.
Íves felületek méretre alakítása.
Lapszabászati technológiák.
Lapalkatrészek furnérozási technológiája.
Leszabott lapok és lemezek egalizálása.
Borítóanyag (furnér szabása, illesztése, táblásítása).
Ragasztóanyag előkészítése, felhordása.
Ragasztás technológiája (préselés).
Préselés utáni műveletek.
Felületborításnál előforduló hibák és javításuk.
Íves felületek borítása.

11.3.3. Ragasztás, felületkezelés technológiája ***176 óra***

A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
A ragasztandó felületek előkészítése.
A ragasztóanyagok előkészítése.
A ragasztás szerszámai és eszközei.
A ragasztás technológiája és a ragasztási hibák.
Ragasztással kapcsolatos számítások (műgyanta ragasztóanyag összetétele, felhordandó ragasztóanyag mennyisége).
A felületek előkészítése (halványítás, gyantamentesítés, tapaszolás, csiszolás).
Pácolás anyagai, előkészítésük, felhordásuk a felületre.
Pácolási hibák, javítása, megelőzése.
Felületkezelési technológiák.
A lakkok csoportosítása, NC; PE; PU; SK és diszperziós lakkok.
Lazúrok felhordásának technológiái.
A viaszolás módszerei.
Bio felületkezelő anyagok és használatuk.
Politúrozás anyagai, technológiája.
Felületkezelési hibák, javítása, megelőzése.
Felületbevonások, fóliázás, laminálás műveletei.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.
Felületkezeléssel kapcsolatos számítások (felhordandó anyagmennyiség számítása).

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezet

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Csoportos munkaformák körében**				
1.1..	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
1.2..	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
2.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
2.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		-
2.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
2.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10228-12 azonosító számú

Gépkezelés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10228-12 azonosító számú, Gépkezelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek			Gépkezelési gyakorlat		
	Faipari megmunkálás gépei, szerszámai	Lapanyagok megmunkálása	Felületkezelés gépei, berendezései	Faipari megmunkálás gépei, szerszámai	Lapanyagok megmunkálása	Felületkezelés gépei, berendezései
FELADATOK						
Ellenőrzi a gépek paramétereit, működését	x	x	x	x	x	x
Porelszívót ellenőriz, bekapcsol	x	x	x	x	x	x
Lap megmunkálást végez		x			x	
Marási műveleteket végez	x			x		
Elemi esztergályozási műveleteket végez	x			x		
Szerkezeti és szerelvényhely kialakítást végez	x			x		
Csiszolási műveleteket végez		x			x	
Ragasztási műveleteket végez		x			x	
Felületkezelő eszközt, berendezést működtet			x			x
Gyártásközi ellenőrzést végez	x	x		x	x	
Faipari NC- és CNC-gépeket kezel	x			x		
SZAKMAI ISMERETEK						
Gyártási utasítások értelmezése	x	x	x	x	x	x
Alkatrészek gyártása faipari gépeken	x			x		
Faipari gépek kezelése, védőberendezések használata	x	x	x	x	x	x
Marógépek	x			x		
Csapozó marógépek	x			x		
Fúrógépek	x			x		
Láncmarógépek	x			x		
Faesztergagépek	x			x		
Csiszológépek	x			x		
Furnérozás gépei	x	x		x	x	
Lap- és élmegmunkáló gépek		x			x	
Felületkezelő berendezések			x			x
Megmunkáló központok kezelése	x			x		
Adatátvitel számítógépről CNC-re	x			x		
Faipari gépeken alkalmazható szerszámok jellemzői, szerszámcsere	x	x	x	x	x	x
Szerszám-karbantartási feladatok	x	x	x	x	x	x
Gépkarbantartás	x	x	x	x	x	x
Minőségbiztosítási feladatok	x	x	x	x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata	x	x	x	x	x	x
Gépek, szerszámok biztonságos használata	x	x	x	x	x	x
Faipari rajz olvasása, értelmezése	x	x		x	x	
Szakmai szoftverek használata, felhasználó szintű	x			x		

számítógép ismeret						
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás	x	x	x	x	x	x
Önállóság	x			x		
Kézügyesség				x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Irányíthatóság		x			x	
Határozottság	x			x		
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Figyelem összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x	x

12. Gépkezelési ismeretek tantárgy 108 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismerjék a fa megmunkálásának gépi technológiáit, segítse a faipari gépek szerkezetének megismerését, nevelje a tanulókat az új gépek, technológiák iránti érdeklődésre, ráirányítsa a figyelmet a gépek megóvására, szakszerű karbantartására.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Faipari megmunkálás gépei, szerszámai *72 óra*

Faipari forgácsoló gépek és szerszámok fajtái és alkalmazásuk.
Marógépek (asztalos marógép, felsőmarógép, csapozó marógépek) működése, falhasználása és üzemeltetési szabályai.
Fúrógépek (hosszlyukfúró, sorozatfúró) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tömörfa alkatrészek profilkialakítása, díszlécek, párkányok készítése marógépeken.
Szerkezeti megmunkálások marógépeken.
Szerkezeti kötések kialakítása asztalos marógépen, csapozó marógépen, láncmarógépen, felsőmarógépen.
Fúrógépek, fúrási technológiák, a hosszlyuk- és sorozatfúró gépekkel kialakítható kötések.
Faipari esztergagépek alaptípusai, esztergályos szerszámok.
Csiszológépek (szalagcsiszológépek, korongcsiszológépek, széles szalagú csiszológépek, élcsiszológépek) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Furnérolló működése, furnérteríték-képzés gépeinek felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Ragasztóanyag felhordásának gépei (hengeres ragasztófelhordó gép) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Prések működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Éllezáró gépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
A felületkezelés gépei és berendezései, működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
A szerelés során használt présgépek (keret- és korpuszprések) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Faipari gépek biztonságtechnikai szabályai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Por- és forgácselszívó berendezések.
Karbantartás műveletei, típusai.
Szakmai számítások (jellemző szögek, áttétel, körpályán mozgó szerszám forgácsolási sebessége, előtoló sebessége).
CNC-gépek vezérlése, kezelésének alapjai. CNC-programok felépítése.
Szerelvényhelyek kialakítása felső- és CNC marógépeken.

12.3.2. Lapanyagok megmunkálása *18 óra*

Lapszabászgépek, táblafelosztók típusai, szerkezeti felépítésük, működésük, üzemeltetésük.
Fűrészelési hibák, előfordulásuk, a hibák oka és megelőzősük lehetőségei.
Csiszolási műveletek végzése faipari csiszoló gépeken.
Sík, mart, profilozott felületek, sarkok, élek gépi csiszolása.
Csiszológépek és szerszámaik csoportosítása.
Szalag-, henger-, kontakt csiszológépek szerkezeti felépítése, működése.
Tárcsás csiszológép, él- és különleges csiszológépek.
Élcsiszolás, egyenes és ívelt alkatrészek csiszolása.
A csiszolási hibák javítása.
Furnérozott laptermékek méretre alakítása körfűrészgéppel, illetve marógéppel.
Éllezárás gépei, élek megmunkálása.

12.3.3. Felületkezelés gépei, berendezései *18 óra*

A felületkezelő anyagok felhordásának gépei, eszközei (mártás, hengeres felhordás, öntés gépei, különböző szóróberendezések).
Lakkozott felületek szárító berendezései, működésük.
Felületbevonások, fóliázás, laminálás gépi berendezései.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Gépkezelési gyakorlat tantárgy 504 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismerjék a gépi megmunkálások technológiai előírásait, az asztalosipari gépek szerkezetét, működési elvét, tanulják meg használni a gépek védőberendezéseit, a balesetmentes munkavégzés feltételeit, szerszámkarbantartás előírásait.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Faipari megmunkálás gépei, szerszámai *288 óra*

Marógépek (asztalos marógépek, felsőmarógépek, csapozó marógépek) működése, üzemeltetési szabályai.
Fúrógépek (hosszlyukfúró gép, sorozatfúró gép) működése, üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, üzemeltetési szabályai.
Szerkezeti kötések kialakítása maró-és fúrógépeken.
Tömörfa alkatrészek profilkialakítása, díszlécek, párkányok készítése marógépeken.
Keret körbemarása vezető gyűrű, sablon segítségével.
Esztergályozási alapműveletek.
Csiszológépek (szalagcsiszológépek, korongcsiszológépek, széles szalagú csiszológépek) működése, üzemeltetési szabályai.
Furnérolló működése.
Furnérteríték képzés gépeinek működése, üzemeltetési szabályai, furnérteríték készítése.
Ragasztóanyag felhordásának gépei (hengeres ragasztófelhordó gép) működése, üzemeltetési szabályai.
Hidraulikus hőprésgépek működése, üzemeltetési szabályai.
Éllezáró gépek működése, üzemeltetési szabályai.
A szerelés során használt présgépek (keret- és korpuszprések) működése, üzemeltetési szabályai.
Élezőgépek, működésük.
Faipari gépek biztonságtechnikai szabályai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Por- és forgácselszívó berendezések kezelése, karbantartása.
A karbantartás műveletei, típusai.

Megmunkáló gépek kiegészítő berendezései, sablonok.
CNC-gépek vezérlése, kezelésének alapjai. CNC-programok felépítése.
Szerelvényhelyek kialakítása felső- és CNC marógépeken.

13.3.2. Lapanyagok megmunkálása *144 óra*

Lapszabászgépek, táblafelosztók üzemeltetése.
Csiszolási műveletek végzése faipari csiszoló gépeken.
Sík, mart, profilozott felületek, sarkok, élek gépi csiszolása.
Csiszológépek és szerszámaik kiválasztása.
Szalag-, henger-, kontakt csiszológépek üzemeltetése, csiszolási gyakorlatok.
Tárcsás csiszológép, él- és különleges csiszológépek, csiszolási gyakorlatok.
Élcsiszolás, egyenes és ívelt alkatrészek csiszolása, csiszolási gyakorlatok.
Táblásított- és furnérozott lapok csiszolása felületkezelés alá.
A csiszolási hibák javítása.
Furnérozott laptermékek méretre alakítása körfűrészgéppel, illetve marógéppel.
Éllezárás gépei, élek megmunkálása.
Ragasztás (préselés).
A ragasztás technológiája (présgép bemutatása, működése, préselési paraméterek meghatározása).
Élek lezárása felületborítás után (furnér, élfólia, élléc, ABS).

13.3.3. Felületkezelés gépei, berendezései *72 óra*

Pácfelhordó eszközök, berendezések.
Pácolási gyakorlat.
A felületkezelő anyag felhordásának módjai, gépei, eszközei (mártás, hengeres felhordás, különböző szórástechnológiák, öntés).
Felületkezelési gyakorlatok.
Felületkezelési hibák, javításuk, megelőzésük.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezet

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1..	**Csoportos munkaformák körében**				
1.1..	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
2.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
2.1..	Műveletek gyakorlása		x		-
2.2..	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
3.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
3.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		-
3.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		-
3.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10229-12 azonosító számú

Gyártás előkészítési feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10229-12 azonosító számú, Gyártás előkészítési feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10229-12 Gyártás előkészítési feladatok	Faipari szakrajz			Gyártás-előkészítési ismeretek			
	Alapfogalmak, síkmértani szerkesztések	Ábrázolási módok, rajzok fajtái	Fakötések ábrázolása	Anyagismeret	Műszaki dokumentáció	Vállalkozásműködtetés	Számítástechnika a faiparban
FELADATOK							
Piaci igényt felmér						x	
Üzleti tervet előkészít						x	
Helyszíni felmérést végez					x		
Műszaki rajzot és műszaki leírást készít					x		
Szabásjegyzéket, anyagnormát készít					x		
Művelettervet, technológiai leírást készít					x		
Árkalkulációt készít					x		
Árajánlatot készít					x		
Szerződést köt						x	
Beszerzi a termék előállításához szükséges anyagokat, eszközöket					x		
Fűrészárut osztályoz, válogat, szakszerűen máglyáz				x			
Alap-, segédanyagot választ, minőségellenőrzést végez				x			
Szállítólevelet, számlát ír						x	
Vásárokon, kiállításokon vesz részt						x	
Számítógépet kezel, faipari célszoftvereket használ							x
Napi feladatokat adminisztrál						x	x
SZAKMAI ISMERETEK							
Helyszíni felmérés					x		
Műszaki rajzi alapismeretek	x						
Ábrázolási módok	x	x					
Fakötések ábrázolása			x				
Formaterv		x			x		
Metszeti rajz		x			x		
Csomóponti rajz			x		x		
Alkatrészrajzok			x		x		
Műszaki leírás					x		
Szabásjegyzék, anyagnorma					x		
Szabásterv					x		
Műveletterv, technológiai leírás tartalma, szerepe					x		

Árkalkuláció					x		
Alapanyagok tulajdonságai és felhasználási lehetőségei				x			
Alap- és segédanyagokkal kapcsolatos szabványok				x			
Alap- és segédanyagokkal kapcsolatos szakmai számítások				x			
A faanyag alakváltozásai				x			
A fa hibái és betegségei				x			
Hazai fafajták ismerete, megmunkálhatósága				x			
Faanyagok kezelése, tárolása				x			
A vállalkozás működésével kapcsolatos feladatok						x	
Árajánlat						x	
Szerződéskötés, garanciavállalás szabályai						x	
Szállítólevelek, számlakészítés szabályai						x	
Vásárok és kiállítások						x	
Számítógép, faipari célszoftverek használata							x
Adminisztrációs feladatok							x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Faipari rajz készítése, olvasása, értelmezése	x	x	x		x		
Szabadkézi vázlatkészítés	x	x	x		x		
Szakmai és köznyelvi beszédkészség, íráskészség, szövegértés				x	x	x	
Számolási készség, alapvető összefüggések ismerete					x		
Szakmai szoftverek használata, felhasználó szintű számítógép ismeret							x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Precizitás	x	x	x		x		
Térlátás	x	x	x				
Döntésképesség					x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Határozottság					x		
Prezentációs készség					x		x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK							
Gyakorlatias feladatértelmezés					x		
Rendszerező képesség				x	x		x
Áttekintő képesség	x	x	x		x		

14. Faipari szakrajz tantárgy 72 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy megismertesse a tanulókkal a rajzkészítés technikai, minőségi és a szabvány által előírt rajzi követelményeit, fejlessze a tanulók térszemléletét, rajzkészségét, esztétikai érzékét. Rámutasson a metszetkészítés szükségességére, szabványos jelölésére. Felkészítse a szakmai elméletben és gyakorlatban tanult fakötések, faipari alapszerkezetek műszaki rajzának és méretezésének elkészítésére.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Alapfogalmak, síkmértani szerkesztések *18 óra*

A faipari szakrajz alapfogalmai.
Rajzeszközök használata, rajzok fajtái.
A szabvány, szabványos vonalak és betűk.
Vonalvastagságok, vonalfajták.
Méretarány, a méretmegadás elemei, módjai a faipari szakrajzokon.
A faiparban alkalmazott anyagok rajzi jelölései.
Síkmértani szerkesztések.
Ábrázolás vetületekkel.
Ábrázolás axonometrikusan.
Metszetek ábrázolása, anyagjelölések.

14.3.2. Ábrázolási módok, rajzok fajtái *18 óra*

Ábrázolási módok.
Vetületi ábrázolás alapfogalmai a faipari szakrajzban.
Axonometrikus ábrázolás alapjai, az egyméretű és a frontális axonometria.
Perspektivikus ábrázolás.
Nézet és metszet fogalma.
Metszősíkok típusai a faipari szakrajzban.
A faipari szakrajzok fajtái (jellegrajz, csomóponti rajz, összeállítási rajz, alkatrészrajz, műhelyrajz).

14.3.3. Fakötések ábrázolása *36 óra*

Fakötések ábrázolása.
Szélesítő toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, saját csappal, idegen csappal, gépi toldással).
Szélesítő toldások erősítései (lap- és élheveder, fejelőléc).
Hosszabbító toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, csapozásokkal, gépi toldással).
Vastagító toldások.
Keretkötések ábrázolása.
Sarokkötések (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, ollós csappal, vésett csappal aljazás nélkül, 1/3 és 2/3 anyag-vastagságban aljazva, árkolva).

„T” kötések, „kereszt-kötések” (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, csapozással aljazás nélkül, aljazva, árkolva).
Kávakötések ábrázolása.
Beeresztések (egyenes és fecskefarkú, 1/2 és teljes anyag vastagságban).
Fogazások (egyenes és fecskefarkú, nyílt, félig takart).
Kávakötések (idegen csappal, köldökcsappal, lamellóval, kávakötés szakállas vésett csappal, kávakötés ékelve).
Tömörfából készített egyszerű bútorok szerkezeti rajzai (ékelt lábú kispad, konyhai ülőke, keretszerkezetű asztal, kávaszerkezetű faliszekrény).

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Faipari rajz értelmezése	x			-
3.2.	Faipari rajz készítése leírásból	x			-
3.3.	Faipari rajz készítése tárgyról	x			-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Gyártás előkészítési ismeretek tantárgy 140 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló megismerje a faanyag szerkezeti felépítését, tulajdonságait, a gyakrabban használt fafajokat, a faiparban használt különböző alap- és segédanyagokat, műanyagokat, ragasztóanyagokat, felületkezelő anyagokat.
A tanulót felkészítse a műszaki dokumentáció értelmezésére, szerepére és alkalmazására, a bútor- és az épületasztalos-ipari termékek műszaki dokumentációjának elkészítésére.
A tanulók megismerjék a vállalkozások fő jellemzőit és az üzleti terv készítésének alapjait.
A tanulók áttekintést kapjanak a faiparban használt számítógépes programokról.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Anyagismeret *70 óra*

A fa szerkezeti és vegyi felépítése.
A faanyag nedvességtartalma (szabadvíz, kötött víz, rosttelítettségi határ, egyensúlyi fanedvesség, víztartalmi fokok, nedvességmérés, nedvességtartalom számítás, zsugorodás és dagadás mértékének számítása, a fűrészáru alakváltozása száradás közben).
A fa műszaki tulajdonságai (a fa külső megjelenése, sűrűsége, tartóssága, mechanikai tulajdonságai).
A fa hibái és betegségei (alaki, szövetszerkezeti hibák, farontó gombák károsításai, állati eredetű károsodások).
Védekezés a farontó gombák és rovarok ellen.
Faanyagok kezelése, tárolása (természetes- és mesterséges szárítás, gőzölés, permetezés, áztatás, fűrészáru tárolása, laptermékek tárolása, furnér tárolása).
Fafaj felismerés, elsődleges fafaj meghatározók, másodlagos fafaj meghatározók.
A hazai fafajták (tűlevelű és lombos fák) makroszkopikus felismerése, műszaki tulajdonságai, megmunkálhatósága, felhasználási területei.
Trópusi fafajok.
Hazai fafajok helyettesítésének lehetőségei trópusi fafajokkal.
Alapanyagok (furnérok, rétegelt termékek, bútorlapok, agglomerált termékek) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
Alapanyag szabványok tartalma, minőségi előírások.
A faanyag minőségi osztályozása, a szabványok felépítése.
Alapanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.
Segédanyagok (műanyagok, fémek, kiegészítő anyagok/ kárpitozás anyagai, üvegek, tükrök, márványok) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
Segédanyag szabványok tartalma, minőségi előírások.

Segédanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.

15.3.2. Műszaki dokumentáció *24 óra*

A műszaki dokumentáció részei.
A műszaki rajzok fajtái, szerepe (formaterv, nézeti rajzok, metszetek, csomóponti rajzok, összeállítási rajz, alkatrészrajz, műhelyrajz).
A műszaki rajz alapján alkatrészjegyzék készítése.
Műszaki leírás készítése.
Szabásjegyzék, anyagnorma készítése.
Szabásterv készítése.
Műveletterv, technológiai leírás tartalma, szerepe.
Árkalkuláció készítése (anyagköltség, bérköltség, bérre vetített egyéb költségek, gyártási külön költség, önköltség, nyereség, előkalkuláció, utókalkuláció).
Vizsgaremek műszaki dokumentációjának elkészítése és ellenőrzése.
A vizsgaremek műszaki dokumentációjának tartalmazni kell a vizsgaremekhez tartozó műszaki rajzokat, szabásjegyzéket, anyagnormát, műszaki leírást, gyártási folyamatábrát, általános technológiai leírást, és árkalkulációt.

15.3.3. Vállalkozásműködtetés *26 óra*

Vállalkozási formák, a vállalkozás indításának műszaki, jogi, pénzügyi feltételei.
A vállalkozás működésével kapcsolatos feladatok.
Az üzleti terv fogalma, készítésének célja.
Az üzleti terv fő tartalmi egységei, felépítése.(a vállalkozás adatai, vezetői összefoglaló, helyzetfelmérés, háttérelemzés, a vállalkozás bemutatása, marketing terv, működési terv, a vállalkozás szervezeti felépítése, pénzügyi terv, kockázati-készenléti terv).
A piackutatás célja, lehetőségei, területei, a piackutatás módszerei, eszközei.
A termék piacképessége, versenyképessége.
Árajánlat készítésének szabályai (közvetlen anyagköltség /nettó, közvetlen bérköltség, közvetlen bérek járulékai, egyéb közvetlen költség, közvetlen költség összesen, általános költség, teljes önköltség, nyereség, termelési ár, kiszámlázott ár, áfa, összköltség).
Árajánlat készítés adott termékről.
Szerződéskötés, garancia vállalás fogalma, alapvető szabályai (megrendelő, szerződés nyomtatvány kitöltése).
Szállítólevek, számla készítés alapvető szabályai (szállítólevél, számla kitöltése).
Vásárok és kiállítások szerepe, lehetőségei a vállalkozás életében.
Faipari szakkiállításon, vásáron való részvétel, tájékozódás.
Kiállítás tervezése, szervezése, költségei.
Marketingkommunikáció, promóció, reklámozási lehetőségek.

15.3.4. Számítástechnika a faiparban *20 óra*

Műszaki leírás készítése szövegszerkesztéssel.
Szabásjegyzék, anyagnorma készítése táblázatkezeléssel.
Adatbázis kezelés feladatok (konszignációs lap fűrészáru vásárlásáról, raktári készletek készítése, ügyfelek- szállítók nyilvántartása, jelenlétív készítése).
Információ gyűjtés az internet segítségével.
Kapcsolattartás a vevővel, e-mail segítségével (árajánlatküldés, műszaki rajzok csatolása).

Faipari cél szoftverek használata.
CAD programok, rajzok felépítése CAD programokban (2D, 3D ábrázolás).
Látványtervező-, optimalizáló programok.

15.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10224-12 **Alapvető tömörfa megmunkálás**	**Faipari szakmai gyakorlat tantárgy**
	Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái
10225-12 **Asztalosipari szerelés**	**Asztalosipari szerelési gyakorlat tantárgy**
	Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése
10226-12 **Asztalosipari termékek gyártása**	**Asztalosipari szakmai gyakorlat tantárgy**
	Asztalosipari termékek típusai, készítése

10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás

az 1/9. évfolyamot követően

Faipari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alapszerkezetek kialakításának jellemző típusai és gyártástechnológiái
Faipari szélesbítő és hosszabbító toldások készítése kézi szerszámokkal, kisgépekkel.
Keret- és kávakötések kézi szerszámokkal, kézi és faipari gépekkel.
Kávakötések kézi szerszámokkal és gépekkel.
Hevederek és csap készítése kézi szerszámokkal és gépekkel.
Egyenes fogazás, nyílt, félig takart fecskefarkú fogazás kézi szerszámokkal, gépekkel.
Köldökcsaphely-fúrás, fúrógépek szerszámai, felépítésük, működésük.
Idegen csap helyének marása, laposcsap/lamelló helyének marása.
Egyszerű munkadarabok készítése.
Alapszerkezetek gyakorlása kézi szerszámokkal és gépekkel.

10225-12 Asztalosipari szerelés

a 2/10. évfolyamot követően

Asztalosipari szerelési gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alapszerkezetek és asztalosipari szerkezetek szerelése

Alapszerkezetek – idegencsapos szerkezetek – kialakítása.
Alapszerkezetek – szerkezeti ragasztások – kialakítása.
Alapszerkezetek – szerkezeti vasalással kialakított kötések – kialakítása.
Különböző, a termék összeállításához szükséges furatok, fészkek, nútok kialakítása, előkészítése.
Asztalosipari alapszerkezetek szerelésének előkészítése.
Asztalosipari alapszerkezetek (korpusz, káva, keret, állványszerkezet) elkészítése.
Asztalosipari termék szerkezeti összeállítása technológiai sorrend és szerelési dokumentáció alapján.
Asztalosipari termék vasalatainak szerelése, termék összeállítása, szerelése, beállítása.

10226-12 Asztalosipari termékek gyártása

a 3/11. évfolyamot követően

Asztalosipari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Asztalosipari termékek típusai, készítése
Keretszerkezetű szekrények.
Kávaszerkezetű szekrények.
Állvány- és vegyes szerkezetű szekrények.
Asztalok, ülő- és fekvőbútorok gyártási feladatai.
Irodai bútorok, belső terek burkolatai, berendezései.
Épületasztalos-ipari szerkezetek készítése.
Ajtólapok készítése gépekkel.
Ablakok gyártása gépekkel.
Beépített bútorok gyártása.
Falburkolatok, álmennyezetek készítése.

5.3.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 582 02
BÁDOGOS
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 582 02 Bádogos szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 582 02

A szakképesítés megnevezése: Bádogos

A szakmacsoport száma és megnevezése: 9. Építészet

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVI. Építőipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet 3. számú mellékletében a 9. Építészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható

hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A

„mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)

- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között

- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó

- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.
A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.
Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. A szegregáció a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

5.1. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern

hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.

- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt

a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.

- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).

- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok

- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		70			105			105		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2						0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1									
10266-12 Bádogos alapfeladatok	Bádogos alapismeretek	2			3			4			2	
	Bádogos gyakorlat		7			7			8			6
10267-12 Bádogos feladatok	Bádogos szakmai ismeretek	2,5			2			2			4	
	Bádogos gyakorlat		7			7			7			6
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6	15		7	14		6	15		9	12
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerzés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek**	**36**			**72**						**16**		**124**
	Szakmai munka- és balesetvédelem				*36*								*36*
	Építési alapismeretek	*36*			*36*								*72*
	Munkajogi és vállalkozási ismeretek										*16*		*16*
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		**36**										**36**
	Építési alapismeretek		*12*										*12*
	Műszaki rajz		*12*										*12*
	Épületfizika		*12*										*12*
10266-12 Bádogos alapfeladatok	**Bádogos alapismeretek**	**72**			**108**			**144**			**64**		**388**
	Szakrajz	*18*			*36*			*36*			*16*		*106*
	Szakmai számítások	*18*			*18*			*36*			*16*		*88*
	Technológia	*18*			*36*			*36*			*16*		*106*
	Vonalas bádogos szerkezetek	*18*			*28*			*36*			*16*		*98*
	Bádogos alapismeretek gyakorlat		**252**			**252**			**288**			**192**	**984**
	Mértani testek, bádogos szerkezetek szabásrajza		*84*			*84*			*144*			*72*	*384*

	Lemezmegmunkálások		*84*	**70**		*84*	**105**		*72*	**105**		*72*	*312*
	Kötések		*84*			*84*			*72*			*48*	*288*
10267-12 Bádogos feladatok	**Bádogos szakmai ismeretek**	**90**			**72**			**72**			**128**		**362**
	Kemény és lágyfedésű tetők bádogos munkái	*30*			*36*			*24*			*32*		*122*
	Fémlemez tetőfedések				*18*			*24*			*32*		*74*
	Vízelvezető szerkezetek	*30*			*18*			*24*			*32*		*104*
	Bádogos szakma anyagai, segédanyagai, kötőelemei	*30*									*32*		*62*
	Bádogos gyakorlat		**252**			**252**			**252**			**192**	**948**
	Kemény és lágyfedésű tetők bádogos munkái gyakorlata		*108*			*108*			*108*			*96*	*420*
	Fémlemez tetőfedések készítése		*108*			*108*			*108*			*64*	*388*
	Vízelvezető szerkezetek készítése		*36*			*36*			*36*			*32*	*140*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**216**	**540**		**252**	**504**		**216**	**540**		**288**	**384**	
Összes éves/ögy óraszám:		**756**			**756**			**756**			**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		**972 / 30,19%**											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**2248 / 69,81%**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei ***2 óra***

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága ***2 óra***

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások ***2 óra***

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek ***4 óra***

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló**				

	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				

Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási**

képességfejlesztés és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		

1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10101-12 azonosító számú

Építőipari közös tevékenység megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10101-12 azonosító számú, Építőipari közös tevékenység megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek			Építőipari alapismeretek gyakorlat		
	Szakmai munka- és balesetvédelem	Építési alapismeretek	Munkajogi és vállalkozási ismeretek	Építési alapismeretek	Műszaki rajz	Épületfizika
FELADATOK						
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	X	X		X		X
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során		X		X	X	X
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	X	X		X		X
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	X	X		X	X	
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	X	X		X		
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását		X		X		X
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	X	X		X		
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről		X	X	X		
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat					X	X
Alkalmazza a különböző szerkezetek jelölését, értelmezi a szerkezetek térbeli helyzetét		X		X	X	X
Értelmezi a különböző szintű dokumentációk tartalmát, és a gyakorlatban hasznosítja azokat		X		X	X	X
Betartja és betartatja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	X		X			X
Betartja, betartatja a foglalkozás-egészségügyi előírásokat	X		X			
Baleset, illetve veszélyhelyzet esetén munkakörének megfelelően intézkedik, elsősegélyt nyújt	X		X			
Használja a kivitelezési munkák végrehajtásához szükséges munkavédelmi eszközöket	X	X		X		
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű, biztonságos mozgatását, használatát	X	X		X		

Gondoskodik a munkavédelmi eszközök használhatóságáról	X		X	X		
Elvégzi a munkaterület kockázat elemzését, értékelését	X		X	X		
Munkavégzésre alkalmas állapotban jelenik meg a munkavégzés helyszínén	X		X			
Betartja és betartatja a Munka Törvénykönyve alapelveit, területi és személyi hatályát			X			
Munkaszerződést köt, betartja és betartatja a szerződésben foglaltakat			X			
Betartja és betartatja a munkavállalói és a munkáltatói jogokat és kötelezettségeket			X			
Betartja és betartatja a munkaviszony megszüntetésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat			X			
Alkalmazza a norma időre, norma rendszerre vonatkozó előírásokat		X	X	X		
Szakmai ajánlatot készít és ad		X	X	X		X
SZAKMAI ISMERETEK						
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	X	X	X			X
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	X	X		X		
A méréshez, kitűzéshez szükséges eszközök		X		X		
A kivitelezési munka technológia sorrendje és összefüggései	X	X		X	X	X
Kiviteli tervek tartalma		X		X	X	X
Építési dokumentációk értelmezése		X		X	X	X
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások	X		X			X
Elsősegélynyújtás	X			X		
Egyéni védőfelszerelések, védőruhák	X			X		X
Tűzvédelem	X			X		X
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok	X	X		X		X
Szállítás, anyagmozgatás	X	X		X		X
Építőipari gépek munkavédelmi előírásai	X					X
Építőipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területük	X	X		X		X
A Munka Törvénykönyve alapvető szabályai			X			
A munkavállalás alapfeltételei			X			
Munkaszerződés kötés			X			
Munkaadó, munkavállaló jogai és kötelezettségei			X			
Tételes költségvetési kiírás felépítése		X	X			
Vállalkozás fogalma és szerepe a gazdasági életben			X			
Vállalkozási formák			X			
Vállalkozás általános felépítése, és működtetésének feltételei			X			
Vállalkozásokról szóló jogszabályok			X			
Munkanapló vezetés		X		X		
A norma idő		X		X		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						

Építészeti jelképek értelmezése		X		X	X	X
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése		X		X	X	X
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	X	X	X	X		
Információforrások kezelése		X	X	X		X
Szakmai számolási készség		X		X	X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Pontosság	X	X	X		X	X
Térlátás		X		X	X	X
Felelősségtudat	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Segítőkészség	X	X	X			X
Konszenzus készség		X	X	X		X
Határozottság	X	X	X	X	X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	X	X	X	X	X	X
Problémamegoldás, hibaelhárítás	X	X	X	X	X	X

4. Építőipari alapismeretek tantárgy 124 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Az adott feladat munkavédelmi szempontból való átgondolása, a helyes munkaeszközök kiválasztására, a megfelelő munkakörnyezet megteremtése, a biztonságos munkafolyamatok megtervezése a tűz- és környezetvédelmi előírások figyelembe vételével.
A figyelmetlenségből eredő sérülések, balesetek és egészségkárosodás megelőzése, illetve a véletlen balesetekből eredő károk minimalizálása.

Az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok megfelelő alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése. Kivitelezési munkafolyamatok megismertetése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

A jogok és kötelezettségek megismerése munkaadói és munkavállalói oldalról. Az önálló vállalkozási tevékenység elindításához szükséges munkaügyi és pénzügyi feltételek megismerése, figyelembe véve a mindenkori munkaerőpiaci információkat.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Szakmai munka- és balesetvédelem *36 óra*

Munkavédelmi törvény.
Munkaegészségügyi előírások.
Tűzvédelmi előírások az építőiparban.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Munkavédelmi eszközök és használatuk.
Építési terület minimális munkavédelmi és szociális előírásai.
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok.
Építőipari kivitelezési biztonságtechnikai előírások.
Építési tevékenység emberre gyakorolt káros hatásai (por, zaj, rezgés, időjárás, vegyi anyagok, gépek stb.), kockázatelemzés, értékelés ismertetése.
Foglalkozási ártalmak.
Balesetvédelmi előírások gépek és szerszámok esetében.
Szállítási, közlekedési és anyagmozgatási előírások.
Elsősegélynyújtás.
Teendők a baleset helyszínén.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.
Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.

Belső vérzések és veszélyei.
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkohol-mérgezés.
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.
Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.

4.3.2. Építési alapismeretek ***72 óra***

A kivitelezés fogalma.
Az építőipari szakmák tevékenységi köre.
Tevékenységek kapcsolata a megvalósítás folyamatában, szakmák sorrendisége.
Az építési munkák csoportosítása.
Kivitelezési munkák dokumentumai, műszaki tervek - építési engedély, bontási engedély, kivitelezési terv, használatbavételi engedély, fennmaradási engedély, tervrajzok, műszaki leírás, költségvetés, építési szerződés, építési napló.
Építési, beruházási folyamat résztvevői, feladataik és jogkörük, szakmai kommunikáció.
Munkahelyi kapcsolattartás – az építésvezető és a műszaki ellenőr feladata, jogköre.
Az építési folyamat előkészítő munkái.
Az építési helyszín berendezésének elemei, vonatkozó előírások – gépek, raktárak, szociális ellátás létesítményei, építésirányítás helységei, elektromos hálózat, vízhálózat, csatorna, vízelvezetés, ideiglenes utak, közlekedés útvonalak kialakítása.
Szállítás eszközei közúton és építési területen.
Építési technológiák, építési módok ismertetése.
Munkaterület átadás-átvétel, teljesítés igazolása, levonulás dokumentálása.
Az építőipar feladata.
Az építőipar felosztása.
Települési infrastruktúra.
Épületek, építmények csoportosítása rendeltetés szerint, jellemzőik.
Lakóépületek kialakítása, elhelyezése, tájolása.
Lakóépületek fajtái.
Lakóépületek helyiségei, azok rendeltetése és sajátosságai.
Épületszerkezetek.
Az építőipari alapanyagok felépítése, szerkezete, tulajdonságai.
Kivitelezési eszközök és szerszámok.

4.3.3. Munkajogi és vállalkozási ismeretek ***16 óra***

A magyar jogrendszer.
Munkajogi szabályozás.
Önálló munkavégzés és a „függő” munka közötti alapvető különbség.
Alapvető törvények a munkajogviszonyban:
- Munka Törvénykönyve (1992. évi XXII. tv.) Mt.
- Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXXIII. tv.) Kjt.
- Köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXIII. tv.) Ktv.

Személyes jog.
Együttműködési kötelezettség.
Érvénytelenségnek fajtái:

semmisség
megtámadhatóság
részleges érvénytelenség.

Mit jelent az elévülés, milyen szabályok vonatkoznak az elévülésre.
Mikor nyugszik, ill. mikor szakad meg az elévülés.
Munkahelyi szervezetek.
Munkaviszony létesítése.
Munkaszerződés kötése.
A munkáltató jogai és kötelességei:
Munkáltató jogai:

irányítási jog
munka feletti felügyelet jog
fegyelmezési jog
vagyoni jellegű jog
személyzeti jogok.

A munkáltató kötelességei:

munka díjazásának kötelessége
foglalkoztatási kötelesség
ún. gondoskodási kötelesség.

Munkavállaló jogai:

kollektív jogai
koalíciós szabadságjogok
részvételi jogok
bármikor szakszervezet szervezhető
munkavédelmi képviselő választható 50 fő munkavállaló fölött kötelező.

Munkavállaló kötelezettségei:

munkavállaló rendelkezésre állási személyes kötelesség
Rendelkezésre állás helye
Rendelkezésre állás ideje
munkavégzési kötelesség
egyéb ún. magatartási kötelesség
titoktartási kötelesség
a munkáltató szervezeti rendjébe való beilleszkedés kötelessége
oltalmi kötelezettség.

Munkabér, pótlékok, munkaidő, pihenőidő, szabadság.
Munkaviszony megszüntetésének szabályai, vonatkozó előírásai.
A vállalkozás fogalma és alapfunkciója.
Tulajdoni forma alapján lehet:

magán
állami
önkormányzati
szövetkezeti
egyéb közösségi
illetve vegyes tulajdonú vállalkozás.

Szervezeti felépítése szerint lehet: egyéni- vagy társas vállalkozás.
Egyéni vállalkozás:

devizabelföldi fogalma
cselekvőképesség fogalma
foglalkozástól, közügyektől, eltiltott fogalma
egyéb feltételek tisztázása

vállalkozás indítása 2010. január 1 után
főállású egyéni vállalkozó.

Társas vállalkozások:
gazdasági társaságok (Kkt., Bt., Kft., Rt., közös vállalat, és az egyesülés).
szövetkezetek
közhasznú társaságok
szabadalmi ügyvivői társaság
ügyvédi munkaközösség
oktatói munkaközösség.

Tevékenység típusok szempontjából lehetnek:
ipari
kereskedelmi
mezőgazdasági
közlekedési-, pénzintézeti
személyi szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat.

Nagyságrend tekintetében:
mikro
kis-, közepes
nagyvállalkozás.

Vállalkozás finanszírozása (saját tőke, hitel).
Pénzforgalom lebonyolítása (pénztár, bankszámla)
Vállalkozás gazdálkodása (bevétel, kiadás, nyereség, veszteség)
Vállalkozás megszűnése, csődeljárás, felszámolási eljárás

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	házi feladat			x	-

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Építőipari alapismeretek gyakorlat tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a következő ismereteket: az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok gyakorlati alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Kivitelezési munkálatok előkészítése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

Az egyes szakterületek munkafolyamataihoz kapcsolódó víz-, hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak elméleti és gyakorlati megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása. Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok ismerete. Szigetelő anyagok, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.
Az épületek energetikai, hőtechnikai, elektromos és akusztikai feltételeinek ismerete.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Építési alapismeretek *12 óra*

Építészeti alapfogalmak értelmezése, gyakorlati alkalmazása.
Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása.
Építési alapanyagok szakszerű használata.
Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások.
Építési anyagok csoportosítása.
Szerszámok, eszközök ismertetése.
Eszközök és szerszámok megfelelő használata.
A kivitelezési munkafolyamatok résztvevői.
Kivitelezési munkafolyamatok sorrendisége, szervezés jelentősége.
Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása.
Engedélyeztetések dokumentációinak ügyintézése..
Kivitelezési munkálatok megkezdése, a munkafolyamatok nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása.
Építési helyszínek ismerete, sajátosságai.

5.3.2. Műszaki rajz ***12 óra***

A rajzolás alapjai.
Vonalgyakorlatok, szabványírás.
A szabvány fogalma, a rajzi szabványok.
Építőipari szabványok.
A megfelelő méretarányok ismerete.
Méretarányok átváltása.
Szerkesztési gyakorlatok.
Ábrázolási módok.
Vetületi ábrázolások.
Axonometrikus ábrázolások.
Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése, gyakorlati jelentősége a kivitelezés során.
Anyagjelölések ismertetése, részletrajzon való felismerése.
Az építészeti rajz formai követelményei.
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.
Engedélyezési és kiviteli terv szerepe a megvalósítás folyamatában.
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése.
Műszaki rajz készítése megadott szempontok alapján.

5.3.3. Épületfizika ***12 óra***

Épületszerkezettani alapismeretek alkalmazása.
Statikai alapismeretek gyakorlati alkalmazása.
Hőterhelési korlátok.
Páraterhelés.
Akusztika alapjai, hangszigetelési ismeretek.
Épületgépészeti és energetikai ismeretek.
Elektromos szakipar alapjai.
Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználási gyakorlata.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok bemutatása.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Szigetelési hibák korrigálása.

Kapcsolódó tervekben méretmegadási módok gyakorlati alkalmazása.
Szigetelések anyagjelölése a terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Épületeket érő hő és hanghatások.
Hőtechnikai ismeretek.
Hővezetés.
Hősugárzás.
Hőáramlás.
Hőátbocsájtási tényező.
Hőtágulás.
Tűzállóság.
Hőtechnikai jellemzők.
Akusztikai alapfogalmak.
Hőhíd épületszerkezetekre gyakorolt hatása.
Hő- és hangszigetelő anyagokkal szemben támasztott követelmények.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői.
Hő- és hangszigetelési technológiák gyakorlati alkalmazása.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Hő- és hangszigetelés jelölése tervrajzokon, részletrajzokon..
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások betartása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			-
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-

3.	Képi információk körében				
3.1.	Kiviteli és engedélyezési tervdokumentáció értelmezése		x		-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	házi feladat	x	x	x	-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10266-12 azonosító számú

Bádogos alapfeladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10266-12 azonosító számú, Bádogos alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10266-12 Bádogos alapfeladatok	Bádogos alapismeretek				Bádogos alapismeretek gyakorlata		
	Szakrajz	Szakmai számítások	Technológia	Vonalas bádogos szerkezetek	Mértani testek bádogos szerkezetek szabásrajza	Lemezmegmunkálások	Kötések
FELADATOK							
Meghatározza az anyagmennyiséget				X	X	X	
Szerkesztést, előrajzolást végez	X	X	X				
Anyagok szabását végzi kézi- és gépi eszközökkel					X		
Fémlemezeket hajlít				X	X	X	X
Beszegést, peremezést végez				X		X	X
Fémlemezeket összekapcsol							X
Átlapolásokat készít				X	X	X	X
Korcolást készít				X		X	
Ragasztott kötést létesít							X
Szegecskötést készít							X
Fémek			X	X	X	X	X
Bádogozáshoz használt fémek technológiai tulajdonságai			X			X	
A szakmában használt fémlemezek fajtái, szabványméretei			X	X	X	X	
Idomanyagok				X	X	X	
Kötőelemek							X
Hosszúság- és területmérés			X	X	X	X	
Szögmérés	X	X			X		
Bádogos munkák szakszámításai	X	X	X	X			
Felszín, köbtartalom		X	X	X			
Szabványok	X	X	X				
Méretmegadási módok, szerkesztés	X	X	X				
Fémlemez-szerkezetek, használati és berendezési tárgyak műszaki rajza, részletrajza	X	X	X				
Ábrázolásmódok	X	X	X	X	X		
Anyagvizsgálat			X			X	
Lyukasztógépek						X	
Fúrógépek						X	
Él- és ívhajlítógépek				X	X	X	
Hornyoló- és göngyölítőgépek				X		X	
Korckészítőgép				X		X	
Vak(POP)-szegecselőgépek							X
Vágószerszámok				X		X	
Forrasztószerszámok							X
Bádogos munka kéziszerszámai				X	X	X	X
Kovácsolás, hőkezelés			X				X
Fémek képlékeny alakításának eljárásai			X				

A fémek forrasztási, hegesztési és ragasztási eljárásai			X				X
Korrózió fogalma, a korrózió elleni védelem változatai			X			X	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Műszaki rajz jelölésrendszerének értelmezése	X	X	X				
Szakmai számolási készség		X		X	X	X	
Geometria használati készség	X	X	X	X	X		
Mérő- és jelölő eszközök használata					X	X	
Fémipari lemezmegmunkáló szerszámok és forrasztóeszközök használata						X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Állóképesség	X	X	X	X	X	X	X
Precizitás	X	X	X	X	X	X	X
Mozgáskoordináció (testi ügyesség)	X	X	X				
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Határozottság			X	X	X	X	X
Motiválhatóság	X	X	X	X	X	X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK							
Felfogóképesség	X	X	X	X	X	X	
Kontroll (ellenőrző képesség)	X	X	X	X	X	X	
Figyelem-összpontosítás	X	X	X	X	X	X	

6. Bádogos alapismeretek tantárgy 388 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg az építészeti és gépészeti rajzok típusait, az ábrázolási módokat.
Képesek legyenek a mértani testek és a bádogos szerkezetek szabásrajzát elkészíteni, vonalas és bádogos szerkezeteket elkészíteni, lemezfedéseket megvalósítani. a szükséges anyagmennyiséget meghatározni.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szakrajz *106 óra*

A rajzolás eszközei, az eszközök használata,
Rajzeszközök, ceruzák, körző, vonalzó,
A szabványos rajzlapméretek, keretezések,
Műszaki rajzi szabványok,
Alkalmazott vonalvastagságok, vonalfajták,
A méretarányok értelmezése,
A méretmegadás elemei, méretezések készítése.
Síkmértani szerkesztések,
Síkmértani alapszerkesztések
Szabályos sokszögek szerkesztése,
Ábrázolási módok,
Vetületi ábrázolások, méretezések készítése.
Képsíkok keletkezése, nézetrend,
Térbeli alakzatok, testek ábrázolása vetületben, áthatások szerkesztése,
Síklapú testek ábrázolása (hasábok, gúlák),
Forgástestek ábrázolása (henger, kúp, gömb)
Az axonometrikus ábrázolás,
Az axonometrikus ábrázolási mód tulajdonságai,
Az egyméretű axonometria,
A frontális axonometria,
A kétméretű axonometria,
Térbeli alakzatok, testek axonometrikus ábrázolása,
Síklapú testek ábrázolása (hasábok, gúlák), 3 dimenziós rajztechnika, ábrázoló geometriai ismeretek segítségével.
Forgástestek ábrázolása (henger, kúp),rajz készítése számítógépes program használatával, szabásminta kibontása, nyomtatása, értelmezése

6.3.2. Szakmai számítások *88 óra*

Egyszerű síkidomok paramétereinek meghatározása, egyenlő oldalú háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, párhuzamos oldalú trapéz
Összetett síkidomok paramétereinek meghatározása konvex, konkáv elemek, kőr, ellipszis, stb.
Az előbbi paraméterek meghatározása méréssel
A mérés és ellenőrzés célja, eszközei

Mértékrendszerek
A mérés és ellenőrzés szabályai
Hosszúság, szélesség, vastagság, átmérő mérése mérőléccel, marok- és lyukkörzővel
Szögek mérése és ellenőrzése szögmérővel, derékszöggel
Szabásminták készítése gazdaságos anyagfelhasználás céljából.
Építőanyagok vizsgálatai: szilárdsági vizsgálatok, próbaterhelések
Fémek anyagvizsgálatai, fajtái (fizikai, kémiai, metallográfiai, mechanikai, technológiai)
Roncsolásos anyagvizsgálatok (szakítóvizsgálat, hajlító vizsgálat, hajtogatási próba, csőtágítási próba, csavarási próba, kovácsolási próba)
Keménységi eljárások (Brinell, Vickers, Rockvell, Poldi), karcolási próba
Roncsolásmentes (ultrahangos) vizsgálat
Anyagmennyiség meghatározása egy tetőhöz, szegélyek, függőeresz csatornák, lefolyók, tetőszegélyek, gallérok, bádogos díszítő elemekhez.

6.3.3. Technológia *106 óra*

Tetőhéjalás a teljes tetőszerkezeten (magastető-ácsszerkezet) vízzáró réteg elkészítése, mely tartalmazza a felületi a vízzáró réteg elkészítését, valamint a felületen összegyűlt csapadékvíz vízzáró elvezetését. (nem vízhatlanság a követelmény)
Tetőfedés; a tetőfelületi vízzáró réteg elkészítése, mely lehet pikkelyes jellegű (kisebb elemekből pl. cserépfedés, palafedés) vagy táblás jellegű (nagyobb elemekből, pl. fémlemez vagy cserepeslemez)
Tetőbádogozás; a tetőfelületen keletkező csapadékvíz elvezetését biztosító szerkezet (ált. fémlemezből készül, vagy műanyag és gumielemekből készült is)
Tetődeszkázás, tetőlécezés; a tetőbádogos szerkezetek elhelyezését, alátámasztását biztosító faszerkezeti elemek tetődeszka), esetleg építészeti megjelenést formáló (pl. párkányborítások) a tetőcserép elhelyezését és rögzítését biztosító faszerkezet
Funkciója; vízzárás és vízelvezetés biztosítása, nincs vízhatlanság (padlástér vs. tetőtér beépítés) igényszint változás: pl. tetőtér beépítések formai igények (hajlásszög kérdése, átfordulások, ívek) speciális felületek (pl. nádfedés, természetes pala)
Költségvonzat; a technológia részaránya növekszik (a teljes költségen belül 4-5%)
Hatékonyság; zárt technológiai intervallum: bádogos szerkezetek elhagyása, nagyobb elemválaszték, fémlemez alkalmazások kiterjesztése
Minőség; méretpontosság, vízzárás, tartósság, Technológia és szerkezet
Kapcsolata tetőhéjalásnál
Anyaghasználat; főbb tetőfedő anyagok:
- cserépfedések (kerámia, beton)
- palafedések (természetes és műpala)
- zsindely (fa, bitumenes)
- fémlemez (réz, zink, titánzink, horgany, alucserepeslemezek)

Formai kialakítás
- íves formák (0 fokos hajlásszög)
- speciális textúrák, raszterek, osztások
- tetőfelépítmények

Műszaki követelmények
- állékonyság, fagyállóság, öntisztulás
- vízzárás teljesülése (elemek közötti kapcsolat)
- hajlásszög
- vízfelvétel, fagyállóság, anyagtömörség

- tetőtér vs. Padlástér funkció

Tervezői adatszolgáltatás és kitűzés

3D méretellenőrzés

6.3.4. Vonalas bádogos szerkezetek ***98 óra***

Vonalas bádogos szerkezetek: Kialakítása, szerkesztése, anyagvastagságuk meghatározása, toldása, dilatációja

Ablak és szemöldökpárkány, koronázó főpárkány, díszítő párkány, kialakítása a terv szerinti profil alapján, toldással, dilatációval

Pillérek, timpanonok és vonalas szerkezetek, előtetők és teraszok szegélyezése és vízelvezetése

Lefolyócső szabása, készítése, felszerelése, lejtés meghatározása, toldás, összeillesztés

Lefolyócsőelem, hattyúnyak, kettős könyökcső, kifolyókönyökcső, állványtölcsér gazdaságos szabása, csatornák készítése, felszerelése, csatornatartó szerkezet kiosztása,

Függő ereszcsatornák készítése (csatornaelemek, csatornaszöglet, véglemezek, betorkolló csövek, mozgóhézag, részelemei, csatornatartók), összeépítése, toldása, rögzítésének módja

Dilatációk, lírák, fekvő ereszcsatorna részeinek készítése (csatornaelemek, csatornaszöglet, véglemezek, betorkolló csövek, tágulási hüvely, csatornatartók), összeépítése,

Keskeny és széles párkányok kialakítása:

Gyártása

Szerelése

Hosszirányú toldásai

Egyenes és íves ablakkönyöklő kialakítása:

Gyártása

Szerelése

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

Építési terület

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Bádogos alapismeretek gyakorlata tantárgy 984 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a bádogos alapfeladatok legfontosabb elemeit, sajátítsák el az anyagot, hogy azt majd készségszinten alkalmazzák.

Képesek legyenek a vízelvezető elemek táblából való előállítására tervek alapján. Vonalas és bádogos szerkezeteket elkészíteni, lemezfedéseket megvalósítani. a szükséges anyagmennyiséget meghatározni.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Mértani testek, bádogos szerkezetek szabásrajza *384 óra*

Kötési módok ábrázolása
Szegecselt, szegecselt kötések rajza, csavarmenetek rajza
Forrasztott kötések ábrázolása, korcok, korcfajták jelölése és ábrázolása
Hasábok, hengerek rajza, szabásrajza
Síklapú testek hálózata, kiterítése
Hasáb keletkezése
Kocka, téglatestek, négyzetes hasáb, öt- és több oldallapú hasábok szerkesztése, szabásrajza
Forgástestek keletkezése, henger szerkesztése és szabásrajza
Ferde síkkal metszett hasáb és henger szerkesztése és szabásrajza
Síklapú csőelemek és idomok rajza, szabásrajza
A csőelem és csőidom fogalma
A csőidomok csoportosítása
Négyzetszelvényű kettős könyökidom és nadrágidom szerkesztése és szabásrajza
Íves nadrágidom és élben ívelő gerezdes csőidom szerkesztése és szabásrajza
Hengeres csőelemek rajza, szabásrajza
Hengeres csőidomok hálózatának szerkesztése
Körszelvényű, 90º kettős könyökidom szerkesztése és szabásrajza
Körszelvényű nadrág csőidom szerkesztése és szabásrajza
Gerezdes, élben ívelő csőidom szerkesztése és szabásrajza
Csőkönyökök és ívcsövek rajza, szabásrajza
Négyzet- és körszelvényű kifolyó-könyökcső szerkesztése és szabásrajza
Körszelvényű párkánykerülő ívcső szerkesztése és szabásrajza
Lábazatkerülő lefolyóidom (kör és négyzetszelvényű) szerkesztése és szabásrajza
Egy- és kétbetétes körszelvényű ívcső szerkesztése és szabásrajza
Körszelvényű (kúpos) állványtölcsér szerkesztése és szabásrajza
Csatornák szerkezeti részeinek rajza, szabásrajza
Négyszög szelvényű függő ereszcsatorna részeinek rajza
Félkörszelvényű függő ereszcsatorna részeinek rajza
Csatornaszögletek rajza (szerkesztése) és szabásrajza
Hattyúnyakak rajza, szabásrajza
Négyzet- és körszelvényű hattyúnyak szerkesztése és szabásrajza
Gúlák rajza, szabásrajza
Szabályos gúla mértani meghatározása, előfordulása a bádogos szakmában
Gúlák, csonka gúlák rajza
Kúpok, kúpos idomok rajza, szabásrajza
A kúp mértani meghatározása, előfordulása a bádogos szakmában
Szabályos és csonka kúp szerkesztése és szabásrajza
Kúpos idomok szerkesztése és szabásrajza (tölcséridom, könyökcső)
Gömbutánzatok rajza, szabásrajza
A gömb származtatása, alkalmazása a bádogos szakmában

Gömbutánzat szerkesztése és szabásrajza (cikkelyes, gömböves módszerrel)
Csúcsdíszek és egyéb díszítőbádogos munkák
Tető- és torony csúcsdíszek rajza és szabásrajza
Csatornaszeglet díszek bemutatása, vázolása
Mértani testek felszín számítása (anyagszükséglet meghatározás)
Síklapú testek (hasáb, gúla) felszínének számítása
Forgástestek (henger, kúp, gömb) felszínének számítása

7.3.2. Lemezmegmunkálások ***312 óra***

A bádogos lemezek megmunkálása a gyakorlatban
- kisipari műhelyben telepített eszközökkel
- helyszínen legyártva, kézi szerszámok használatával
- ipari méretekben; vízsugárral, lézerrel, ipari gépekkel

A lemezmegmunkálás klasszikus eszközei: vas és fakalapács, lemezvágó ollók, fogók, satuk, szarvas és kézi üllők, lyukasztók vésők, forrasztó eszközök és anyagok… használatuk elsajátítása a gyakorlatban.
Ezen kívül: anyagmozgató eszközök, mérőeszközök, jelölő eszközök, forrasztóeszközök, lemezollók fogók kalapácsok… használatuk elsajátítása a gyakorlatban.
Valamint szegecsezők, elektromos kézi kisgépek, fémipari kéziszerszámok, szerelő és bontó szerszámok, telepített lemezmegmunkáló gépek, felszerelések, műszaki dokumentáció, számítógép, nyomtató, szoftverek, egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések használatának elsajátítása a gyakorlatban.
A lemez megmunkálása során használt további anyagok
- rögzítő elemek , rögzítő kapocs, csavarok szegecsek, horonyék,
- korrózióátló, kenő, ragasztóanyagok, forrasztóanyagok,
- bádoglemezek, előregyártott bádogcsövek és idomok,
- műanyag esővízelvezető elemek
- előre gyártott idomelemek

7.3.3. Kötések ***288 óra***

Bádogos szerkezetek összeillesztésének fajtáinak, megismerése, elsajátítása a gyakorlatban, forrasztással történő összekapcsolás, rögzítés,
Bádogos elemek rögzítése szegecseléssel, lemezek és idomok rögzítése szegecs által
Bádogos szerkezetek összekapcsolása korcolással, a lemezek egymásra hajtásával
Bádogos kötések kialakítása, alkalmazása az egyes idomok szerint, függőeresz csatorna összeillesztése átlapolással, kőr keresztmetszetű függőleges ejtő csatorna hosszanti összekapcsolása korcolással, négyzet keresztmetszetű függőleges ejtőcsatorna hosszanti összekapcsolása korcolással
Csatornatartó kampó kialakítása szegecseléssel
Fémlemez fedés összeillesztése korcolással, szalaggal,
Különböző elemek létrehozása és rögzítése az épület elemeihez bádogos kötéssel,
- csapadék lefolyó csatorna készítése, rögzítése
- függőeresz csatorna készítése, rögzítése
- eresz szegély készítése, rögzítése
- vápa csatorna készítése, rögzítése
- kémény és falszegélyek készítése, rögzítése

- fémlemez fedés készítése, rögzítése az épület szerkezeteihez
- A kötésekkel és a kötőanyagokkal szemben támasztott követelmények részletezése megismerése és gyakorlati hasznosítása

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely
Építési terület

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		-
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása		x		-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

1.4.	projekt	x			-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10267-12 azonosító számú

Bádogos feladatok
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10267-12 azonosító számú, Bádogos feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10267-12 Bádogos feladatok	Bádogos szakmai ismeretek				Bádogos gyakorlatok		
	Kemény és lágyfedésű tetők bádogos munkái	Fémlemez tetőfedések	Vízelvezető szerkezetek	Bádogos szakma anyagai, segédanyagai, kötőelemei	Kemény és lágyfedésű tetők bádogos munkái gyakorlata	Fémlemez tetőfedések készítése	Vízelvezető szerkezetek készítése
FELADATOK							
Előkészíti az alapanyagokat	X	X	X	X	X	X	X
Szerkesztést, előrajzolást végez, anyagok szabását végzi kézi- és gépi eszközökkel	X	X	X	X	X	X	X
Fémlemezeket hajlít	X	X	X	X	X	X	X
Beszegést, peremezést végez	X	X	X	X	X	X	X
Fémlemezeket összekapcsol, korcol, ragaszt, forraszt, szegecsel	X	X	X	X	X	X	X
Leerősítéshez rögzítést készít	X	X	X	X	X	X	X
Csatornaelemeket, szögletet, véglemezt, betorkolló csonkot, mozgóhézagot gyárt és felszerel	X	X	X		X	X	X
Vízgyűjtő üstöt, lefolyóelemet, csőbilincset, íves elemeket, kifolyókönyököt gyárt és felszerel	X	X	X		X	X	X
Az alátéthéjazat folyamatosságát és kivezetését ellenőrzi	X	X			X	X	X
Eresz-, fal-, orom- és kéményszegélyt gyárt és felszerel	X	X		X	X	X	X
Kör alakú áttörésekhez szegélyeket gyárt és szerel	X				X	X	X
Kiselemes tetőfedések kiegészítő és biztonsági bádogos szerkezeteit szereli	X	X	X		X	X	X
Bitumenes fedésű tetők bádogos szerkezeteit gyártja, szereli		X	X			X	X
Gumi vagy PVC anyagú tetőfedésnél szegélyezést gyárt és szerel	X		X		X		X
Homlokzati vonalas bádogos szerkezeteket felmér, gyárt, szerel	X	X	X		X	X	X
Homlokzatfedést és aljzatot készít, homlokzatáttörések szegélyezését gyártja és szereli					X	X	X
Teraszszegélyezést és vízelvezetést felmér, gyárt és szerel			X				
Korcolt lemezfedést és kiegészítő szerkezeti elemeit előregyártja, szereli		X			X	X	X

Fémlemezfedések kiegészítő és biztonsági elemeit felszereli		X			X	X	X
Lécbetétes fedés és kiegészítő elemeit előregyártja, szereli		X				X	
Táblás fedés tükörméretét meghatározza, gyártja és szereli kiegészítőivel		X				X	
Kupola és toronyfedést készít: sugár-, tükör-, pikkelyfedés		X				X	
Díszműbádogos szerkezeteket gyárt és szerel		X		X		X	X
Gépészeti berendezés és részelemeinek burkolatait szereli				X			X
Légcsatornákat és gépészeti csőburkolatok idomait készíti				X			
SZAKMAI ISMERETEK							
Bádogozáshoz használt fémek fizikai, kémiai, mechanikai és technológiai tulajdonságai	X	X	X	X	X	X	X
Épületbádogos munkák szakszámításai	X	X	X	X	X	X	X
Műszaki előírások, műveleti, alkalmazástechnikai utasítások	X	X	X	X	X	X	X
Bádogos munkákkal kapcsolatos tetőalaprajzok, homlokzati rajzok, rajzi jelölések	X	X	X		X	X	X
Vízszigetelés és hőszigetelés	X	X	X	X	X	X	X
Tetőszerkezetek, tetőformák	X	X	X		X	X	X
Tetőfedő technológiák	X	X	X		X	X	X
Tetőszerkezetek készítésével és felújításával kapcsolatos ácsmunkák	X	X	X		X	X	X
Tetőszerkezetek készítésével és felújításával kapcsolatos kőműves munkák	X	X	X		X	X	X
Tetőszerkezetek készítésével és felújításával kapcsolatos tetőfedő munkák	X	X	X		X	X	X
Tetőszerkezetek készítésével és felújításával kapcsolatos hőszigetelő munkák	X	X	X		X	X	X
Tetőszerkezetek készítésével és felújításával kapcsolatos lakatos munkák	X	X	X	X	X	X	X
Előprofilozó gépek	X	X	X	X	X	X	X
Korczáró szerszámok és gépek	X	X	X	X	X	X	X
Bádogos szerelő- és bontó szerszámok	X	X	X	X	X	X	X
Bádogos munka segédeszközei	X	X	X	X	X	X	X
Épületbádogos szerkezetek és szerkezeti elemek készítése	X	X	X		X	X	X
Vízgyűjtő és vízelvezető szerkezetek készítése, szerelése, felújítása	X	X	X		X	X	X

Kemény és lágy fedésű tetők bádogos szerkezeteinek készítése, szerelése, felújítása	X	X			X	X	X
Vonalas bádogos szerkezetek készítése, szerelése, felújítása	X	X				X	
Használati és berendezési tárgyak, fémlemez-szerkezetek és szerkezeti elemek készítése			X	X		X	X
Korcolt, szalagfedésű tetők készítése, szerelése, felújítása		X	X	X		X	X
Lécbetétes fedésű tetők készítése, szerelése, felújítása		X	X			X	X
Táblás fedésű tetők készítése, szerelése, felújítása		X	X			X	
Íves fémlemezfedésű tetők készítése, szerelése, felújítása		X	X			X	
Tető kiegészítő szerkezetek és biztonsági felszerelések szerelése	X	X	X	X	X	X	X
Korcolt homlokzatfedés készítése, szerelése, felújítása		X				X	
Teraszszegélyezések készítése, szerelése, felújítása			X	X			
Tető- és épületdíszítő bádogos munkák készítése, felújítása		X				X	
Hőszigetelt csővezetékek, tartályok, készülékek fémlemezburkolatának készítése, szerelése				X			X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Épületbádogos munkákkal kapcsolatos tetőalaprajzok, homlokzati rajzok, rajzjelölések olvasása	X	X	X	X	X	X	
Mérő- és jelölő eszközök használata	X	X	X	X	X	X	X
Fémipari lemezmegmunkáló szerszámok használata	X	X	X	X	X	X	X
Forrasztóeszközök használata	X	X	X	X	X	X	X
Bádogosipari szerelő kéziszerszámok használata	X	X	X	X	X	X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Megbízhatóság	X	X	X	X	X	X	X
Precizitás	X	X	X	X	X	X	X
Egyensúlyérzékelés	X	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Irányíthatóság	X	X	X	X	X	X	X
Segítőkészség	X	X	X	X	X	X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK							
Figyelem-összpontosítás	X	X	X	X	X	X	X
Problémamegoldás, hibaelhárítás	X	X	X	X	X	X	X
Módszeres munkavégzés	X	X	X	X	X	X	X

8. Bádogos szakmai ismeretek tantárgy 362 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a különböző épületbádogos szerkezetek fajtáit, fő és kiegészítő elemeit, azok készítését, összeállítását, felszerelését, a munka ellenőrzését.
Tanulják meg a díszítőbádogos munkák feladatát, alkalmazási területeit.
Legyenek tisztában a különböző gépészeti berendezések burkolatának feladataival, anyagaival, készítésével, felszerelésével, merevítésével, rögzítésével.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Kemény és lágyfedésű tetők bádogos munkái *122 óra*

Keményhéjazású tetők:
Rétegrendjei
Lejtésszögei
Alátéthéjazata
Szegélyei (eresz-szegély, cseppentőszegély, fal-, hajlat-, oromszegély)
Áttörései, kör és négyszög kémény szegélyezései
Kibúvók és bevilágítók
Kiegészítő bádogos elemei, tetőjárda, hófogópapucs, strangszellőző, pontszellőző
Bitumenes zsindely- és palafedésű tetők bádogos szegélyei, anyaga, átszellőztetés
Lágyfedésű tetők:
Bádogos szegélyezései, vízelvezetései, anyagai
Fallefedések, aljzatai
Lengőszegélyek
Oromszegélyek
Gépészeti áttörések fedései, anyagai
Gépészeti berendezések fémlemez burkolatai
Fémlemezburkolatok feladata, anyagai
A fémlemezburkolatok változatai, követelményei
Egyenes cső- és ívcső burkolatok
Tartályok, készülékek palást- és tetőburkolatai
Domború végburkolatok
Bontható burkolatok
A fémlemezburkolatok előkészítése, felszerelése, merevítése és rögzítése
Légcsatornák feladatai, anyaga, alakja
Légcsatornák szerkezeti részei (légcsatorna elem, ívcső, könyökcső, átmeneti idom, diffúzor, konfúzor, ágidom, elszívó fej, elszívó ernyő, ciklonok)
A szerkezeti részek készítése, felszerelése, összeépítése a szellőzőgépekkel

8.3.2. Fémlemez tetőfedések *74 óra*

Korcolt fedés szálanyagból:
Rétegrendek, anyagvastagságok, Átszellőztetés, Hó és jég elleni védelem
Fedéskiosztás, Hőmozgások, Rögzítések
Aljzatok, Lejtésszögek

Lécbetétes fedés szálanyagból, Ereszkialakítás
Orom- és falszegélyek, Lejtésszög és csomópontok
Hajlatkialakítások, Tükörfedések
Táblásfedések
Eresz-, orom és élképzések
Torony- és kupolaelemek
Homlokzatfedések, Aljzatai, Szerkezetei
Átszellőztetése, Csomópontjai
Falzolt tetők: a falzolt tetőknél teljes deszkázat szükséges a lemezsávok alá, valamint a korctömítés és az előírt sűrűségű rögzítés sem hagyható figyelmen kívül. A homlokzatburkolatoknál javasoljuk az 500mm széles szalagot, mivel itt a sűrűbb rögzítés miatt nem lesz hullámos a burkolat! A lemezfedésekhez kifejlesztett fércek, korctömítők, hófogópapucsok, hófogómagasítók, hófogócsövek, valamint jégcsúszásgátló elemek teszik teljessé a rendszert.
Korcolt és a lécbetétes lemezfedés: a fokozottan vízzáró fedések kategóriájába tartozik. A fémlemezfedéseket (különleges eseteket kivéve) mindig átszellőztetett tetőként kell kialakítani! A jó átszellőztetés akkor jön létre, ha megfelelő keresztmetszetű légtérben (tetőnél 5-20 cm, homlokzat burkolatnál 2-5cm) a hőmérsékletkülönbség következtében felfelé áramlás indul meg.

8.3.3. Vízelvezető szerkezetek *104 óra*

Az épületbádogos szerkezetek csoportosítása.
Függő ereszcsatornák tervezése, keresztmetszeti szempontok, méret és forma tekintetében, szabásminta készítése, a gazdaságos anyagfelhasználás érdekében.
Függő ereszcsatorna méretezése, méretei, anyaga (négyszög, félkör szelvényű) A csatorna szerkezeti részei (csatornaelem, véglemez, betorkolló cső, csatornaszöglet, mozgóhézag, csatornatartó, vízterelő lemez, lombkosár méretezése , kirajzolása, elhelyezése a lemezen.)
A csatorna szerkezeti részeinek készítése, összeállítása, felszerelése, ellenőrzése.
Fekvő ereszcsatornák kiképzése tervezése, keresztmetszeti szempontok, méret és forma tekintetében, szabásminta készítése, a gazdaságos anyagfelhasználás érdekében.
Fekvő ereszcsatorna tervezése, keresztmetszeti szempontok, méret és forma tekintetében, szabásminta készítése, a gazdaságos anyagfelhasználás érdekében.
A csatorna szerkezeti részei (csatornaelem, véglemez, betorkolló cső, csatornaszöglet, tágulási csőhüvely, mozgóhézag, csatornatartó
Belső helyzetű csatorna, méretei
Biztonsági csatornák
Lefolyók és vízgyűjtő üstök fajtái, méretezése

8.3.4. Bádogos szakma anyagai, segédanyagai, kötőelemei *62 óra*

Anyagvizsgálatok köre
Építőanyagok vizsgálatai: szilárdsági vizsgálatok, próbaterhelések
Fémek anyagvizsgálatai, fajtái (fizikai, kémiai, metallográfiai, mechanikai, technológiai)
Roncsolásos anyagvizsgálatok (szakítóvizsgálat, hajlító vizsgálat, hajtogatási próba, csőtágítási próba, csavarási próba, kovácsolási próba)
Keménységi eljárások (Brinell, Vickers, Rockvell, Poldi), karcolási próba
Roncsolásmentes (ultrahangos) vizsgálat
Előkészítő műveletek

Egyengetés (fogalma, eszközei, szerszámai, gépei)
Mérés, ellenőrzés
Előrajzolás, pontozójelölés (fogalma, célja, eszközei)
Daraboló műveletek
A darabolás fogalma, műveletei
Nyírás (fogalma, kézi és gépi ollók használatának szabályai)
Vágás, faragás (fogalma, eszközei)
Harapás (fogalma, eszközei)
Fűrészelés (fogalma, eszközei)
Lyukasztás (fogalma, eszközei)
Fúrás, süllyesztés, szegbelövés (fogalma, eszközei)
Alakító műveletek
A bádogos szakmai anyagok (lemezek, idomacélok, segédanyagok, kötőelemek)
Reszelés (fogalma, célja, eszközei)
Köszörülés, csiszolás (fogalma, célja, eszközei)
Kovácsolás, hőkezelés (fogalma, célja, eszközei, folyamata, alkalmazása)
Élhajlítás, beszegések élhajlítással (fogalma, célja, szerszámai, gépei és azok kezelése)
Ívhajlítás (fogalma, célja, szerszámai, gépei és azok kezelésük)
Hornyolás, peremezés, karimázás (fogalma, célja, szerszámai, gépei és azok kezelésük)
Göngyölítés, csöves beszegés (fogalma, célja, szerszámai, gépei és azok kezelésük)
Domborítás, sajtolás, fémnyomás (fogalma, alkalmazási területe, szerszámai, gépei)
Kötések
Kötési műveletek
Kötési módok csoportosítása
Szegecskötések (fogalma, eszközei, technológiája)
Csavarkötések, csavarmenet készítés (fogalma, eszközei, technológiája)
Korckötések (fogalma, módjai, alkalmazási területe, szerszámai, gépei, technológiája)
Forrasztott kötések (fogalma, fajtái, alkalmazási területe, eszközei, anyagai, technológiája)
Ragasztott kötések, fémragasztás (fogalma, alkalmazása a szakmában, anyagai, eszközei, technológiája)
Hegesztett kötések (fogalma, eljárásai, alkalmazása a szakmában, anyagai, eszközei, berendezései, technológiája)

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem
Építési terület

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-

1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Bádogos gyakorlat tantárgy 948 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók képesek legyenek a bádogos szakmában használt anyagok, eszközök használatára.
Ismerjék meg a szakterületen alkalmazott fémek és építőipari anyagok tulajdonságait ellenőrző legfontosabb anyagvizsgálati eljárásokat.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Kemény és lágyfedésű tetők bádogos munkáinak gyakorlata

420 óra

Keményhéjalású tetők:
- Rétegrendjei
- Lejtésszögei
- Alátéthéjazata
- Szegélyei (eresz-szegély, cseppentőszegély, fal-, hajlat-, oromszegély)
- Áttörései, kör és négyszög kémény szegélyezései
- Kibúvók és bevilágítók

Kiegészítő bádogos elemei, tetőjárda, hófogópapucs, strangszellőző, pontszellőző
Bitumenes zsindely- és palafedésű tetők bádogos szegélyei, anyaga, átszellőztetés
Lágyfedésű tetők:
- Bádogos szegélyezései, vízelvezetései, anyagai
- Fallefedések, aljzatai
- Lengőszegélyek
- Oromszegélyek
- Gépészeti áttörések fedései, anyagai

Gépészeti berendezések fémlemez burkolatai
- Fémlemez burkolatok feladata, anyagai
- A fémlemezburkolatok változatai, követelményei
- Egyenes cső- és ívcső burkolatok
- Tartályok, készülékek palást- és tetőburkolatai
- Domború végburkolatok
- Bontható burkolatok
- A fémlemezburkolatok előkészítése, felszerelése, merevítése és rögzítése

Légcsatornák feladatai, anyaga, alakja
Légcsatornák szerkezeti részei (légcsatorna elem, ívcső, könyökcső, átmeneti idom, diffúzor, konfúzor, ágidom, elszívó fej, elszívó ernyő, ciklonok)
A szerkezeti részek készítése, felszerelése, összeépítése a szellőzőgépekkel

9.3.2. Fémlemez tetőfedések készítése *388 óra*

A korcolt lemezfedés készíthető horganyzott acéllemezből, horganylemezből, alumíniumlemezből és ritkán (főleg műemlék épületeken) vörösrézből. A korcolt lemezfedésnél az ereszre merőlegesen helyezkednek el az állókorcok, míg a lemezek lejtésirányú toldását a vízfolyás iránya felől takart fekvő korccal alakítják

ki. A fémlemez megmunkálás, toldás, kötés és korcolás néhány alapfogalmát mutatjuk be. Az ereszvonal környezetében az álló korcokat lehajlítják a fedés síkjába. Alumínium anyagú lemezfedésnél a deszkaaljzat acélszegeinél kialakuló kontakt korrózió veszélye miatt bitumenes papírlemez alátét szükséges.

Horgany- és alumínium lemezfedésnél a nagyobb hőtágulási mozgások biztosítására alul szétnyíló (un. létrás) állókorcokat kell kialakítani, továbbá a korcok síkjában elmozdulni képes fércelőszalagokat kell alkalmazni.

A lécezett lemezfedés esetében a sík fémlemez szakaszok felhajtott peremmel csatlakoznak a deszkázatra csavarozott és ereszre merőleges elrendezésű trapéz szelvényű fa lécekhez, nagyobb tágulási mozgást biztosítva a fedésnek. A lécezett lemezfedés néhány jellemző részlete látható.

Korcolt fedés szálanyagból:
Rétegrendek, anyagvastagságok, átszellőztetés
Hó és jég elleni védelem, fedéskiosztás
Hőmozgások, rögzítések, aljzatok
Lejtésszögek
Lécbetétes fedés szálanyagból, ereszkialakítás
Orom- és falszegélyek, lejtésszög és csomópontok
Hajlatkialakítások, tükörfedések
Táblásfedések, eresz-, orom és élképzések
Torony- és kupolaelemek
Homlokzatfedések
Aljzata, szerkezetei, átszellőztetése, csomópontjai

9.3.2. Vízelvezető szerkezetek készítése *140 óra*

Az épületbádogos szerkezetek csoportosítása a gyakorlatban. Függő ereszcsatornák kivitelezése csüngőeresz kialakításhoz.
Rejtett csatorna kialakítása, lehajtása, felhelyezése, rögzítése épületszerkezeten.
Függő ereszcsatorna méretezése, méretei, anyaga (négyszög, félkör szelvényű) A csatorna szerkezeti részei (csatornaelem, véglemez, betorkolló cső, csatornaszöglet, mozgóhézag, csatornatartó, vízterelő lemez, lombkosár)
A csatorna szerkezeti részeinek készítése, összeállítása, felszerelése, ellenőrzése
Fekvő ereszcsatorna méretezése, méretei, anyaga
Fekvő ereszcsatornák készítése elhelyezése, gyakorlati kialakítása

A csatorna szerkezeti részei (csatornaelem, véglemez, betorkolló cső, csatornaszöglet, tágulási csőhüvely, mozgóhézag, csatornatartó készítése, lehajtása, összeillesztése, rögzítése épületen
Belső helyzetű csatorna, méretei, tervezése, elkészítése, felhelyezése, rögzítése épületszerkezeten. Belső vízelvezető csatornák megismerése.
Biztonsági ereszcsatornák és hozzá kapcsolódó egyéb bádogos szerkezetek kialakítása, rögzítése
Lefolyók és vízgyűjtő üstök fajtái, méretezése

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

Építési terület

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-

4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10266-12 **Bádogos alapfeladatok**	**Bádogos alapismeretek gyakorlat**
	Lemezmegmunkálások
	Kötések
10267-12 **Bádogos feladatok**	**Bádogos gyakorlat**
	Kemény és lágyfedésű tetők bádogos munkáinak gyakorlata
	Fémlemez tetőfedések készítése
	Vízelvezető szerkezetek készítése

10266-12 Bádogos alapfeladatok

a 9. évfolyamot követően

Bádogos alapismeretek gyakorlat

Témakörök

Lemezmegmunkálások

A bádogos lemezek megmunkálása a gyakorlatban
- kisipari műhelyben telepített eszközökkel
- helyszínen legyártva, kézi szerszámok használatával
- ipari méretekben; vízsugárral, lézerrel, ipari gépekkel

A lemezmegmunkálás klasszikus eszközei: vas és fakalapács, lemezvágó ollók, fogók, satuk, szarvas és kézi üllők, lyukasztók vésők, forrasztó eszközök és anyagok használatuk elsajátítása a gyakorlatban.

Ezen kívül: anyagmozgató eszközök, mérőeszközök, jelölő eszközök, forrasztóeszközök, lemezollók fogók kalapácsok… használatuk elsajátítása a gyakorlatban.

Valamint: szegecsezők, elektromos kézi kisgépek, fémipari kéziszerszámok, szerelő és bontó szerszámok, telepített lemezmegmunkáló gépek, felszerelések, műszaki dokumentáció, számítógép, nyomtató, szoftverek, egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések - használatuk elsajátítása a gyakorlatban.

A lemez megmunkálása során használt további anyagok
- rögzítő elemek, rögzítő kapocs, csavarok szegecsek, horonyék,
- korrózió gátló, kenő, ragasztóanyagok, forrasztóanyagok,

- bádoglemezek, előre gyártott bádogcsövek és idomok,
- műanyag esővíz-elvezető elemek,
- előre gyártott idomelemek.

Kötések
Bádogos szerkezetek összeillesztésének fajtáinak, megismerése, elsajátítása a gyakorlatban, forrasztással történő összekapcsolás, rögzítés,
Bádogos elemek rögzítése szegecseléssel, lemezek és idomok rögzítése szegecs által
Bádogos szerkezetek összekapcsolása korcolással, a lemezek egymásra hajtásával
Bádogos kötések kialakítása, alkalmazása az egyes idomok szerint, függőeresz csatorna összeillesztése átlapolással, kőr keresztmetszetű függőleges ejtő csatorna hosszanti összekapcsolása korcolással, négyzet keresztmetszetű függőleges ejtőcsatorna hosszanti összekapcsolása korcolással
Csatornatartó kampó kialakítása szegecseléssel
Fémlemez fedés összeillesztése korcolással, szalaggal.
Különböző elemek létrehozása és rögzítése az épület elemeihez bádogos kötéssel,
- csapadék lefolyó csatorna készítése, rögzítése
- függőeresz csatorna készítése, rögzítése
- eresz szegély készítése, rögzítése
- vápa csatorna készítése, rögzítése
- kémény és falszegélyek készítése, rögzítése
- fémlemez fedés készítése, rögzítése az épület szerkezeteihez
- A kötésekkel és a kötőanyagokkal szemben támasztott követelmények részletezése megismerése és gyakorlati hasznosítása

10267-12 Bádogos feladatok

a 10. évfolyamot követően

Bádogos anyagismeretek gyakorlat

Témakörök

Kemény és lágyfedésű tetők bádogos munkái
Keményhéjazású tetők:
Rétegrendjei
Lejtésszögei
Alátéthéjazata
Szegélyei (eresz-szegély, cseppentőszegély, fal-, hajlat-, oromszegély)
Áttörései, kör és négyszög kémény szegélyezései
Kibúvók és bevilágítók
Kiegészítő bádogos elemei, tetőjárda, hófogópapucs, strangszellőző, pontszellőző
Bitumenes zsindely- és palafedésű tetők bádogos szegélyei, anyaga, átszellőztetés
Lágyfedésű tetők:
Bádogos szegélyezései, vízelvezetései, anyagai
Fallefedések, aljzatai
Lengőszegélyek
Oromszegélyek
Gépészeti áttörések fedései, anyagai

Gépészeti berendezések fémlemez burkolatai
Fémlemezburkolatok feladata, anyagai
A fémlemezburkolatok változatai, követelményei
Egyenes cső- és ívcső burkolatok
Tartályok, készülékek palást- és tetőburkolatai
Domború végburkolatok
Bontható burkolatok
A fémlemezburkolatok előkészítése, felszerelése, merevítése és rögzítése
Légcsatornák feladatai, anyaga, alakja
Légcsatornák szerkezeti részei (légcsatorna elem, ívcső, könyökcső, átmeneti idom, diffúzor, konfúzor, ágidom, elszívó fej, elszívó ernyő, ciklonok)
A szerkezeti részek készítése, felszerelése, összeépítése a szellőzőgépekkel

Fémlemez tetőfedések készítése
Korcolt fedés szálanyagból:
Rétegrendek, anyagvastagságok, átszellőztetés, hó és jég elleni védelem
Fedéskiosztás, hőmozgások, rögzítések
Aljzatok, Lejtésszögek
Lécbetétes fedés szálanyagból, ereszkialakítás
Orom- és falszegélyek, lejtésszög és csomópontok
Hajlatkialakítások, tükörfedések
Táblásfedések
Eresz-, orom és élképzések
Torony- és kupolaelemek
Homlokzatfedések, aljzatai, szerkezetei
Átszellőztetése, csomópontjai
Falzolt tetők: a falzolt tetőknél teljes deszkázat szükséges a lemezsávok alá, valamint a korctömítés és az előírt sűrűségű rögzítés sem hagyható figyelmen kívül. A homlokzatburkolatoknál javasoljuk az 500mm széles szalagot, mivel itt a sűrűbb rögzítés miatt nem lesz hullámos a burkolat! A lemezfedésekhez kifejlesztett fércek, korctömítők, hófogópapucsok, hófogó magasítók, hófogócsövek, valamint jégcsúszásgátló elemek teszik teljessé a rendszert.

A korcolt és a lécbetétes lemezfedés: a fokozottan vízzáró fedések kategóriájába tartozik. A fémlemez fedéseket (különleges eseteket kivéve) mindig átszellőztetett tetőként kell kialakítani! A jó átszellőztetés akkor jön létre, ha megfelelő keresztmetszetű légtérben (tetőnél 5-20 cm, homlokzat burkolatnál 2-5cm) a hőmérsékletkülönbség következtében felfelé áramlás indul meg.

10267-12 Bádogos feladatok

a 11. évfolyamot követően

Bádogos anyagismeretek gyakorlat

Témakörök

Fémlemez tetőfedések készítése
A korcolt lemezfedés készíthető horganyzott acéllemezből, horganylemezből, alumíniumlemezből és ritkán (főleg műemlék épületeken) vörösrézből. A korcolt

lemezfedésnél az ereszre merőlegesen helyezkednek el az állókorcok, míg a lemezek lejtésirányú toldását a vízfolyás iránya felől takart fekvő korccal alakítják ki. A fémlemez megmunkálás, toldás, kötés és korcolás néhány alapfogalmát mutatjuk be. Az ereszvonal környezetében az álló korcokat lehajlítják a fedés síkjába. Alumínium anyagú lemezfedésnél a deszkaaljzat acélszegeinél kialakuló kontakt korrózió veszélye miatt bitumenes papírlemez alátét szükséges.

Horgany- és alumínium lemezfedésnél a nagyobb hőtágulási mozgások biztosítására alul szétnyíló (un. létrás) állókorcokat kell kialakítani, továbbá a korcok síkjában elmozdulni képes fércelőszalagokat kell alkalmazni.

A lécezett lemezfedés esetében a sík fémlemez szakaszok felhajtott peremmel csatlakoznak a deszkázatra csavarozott és ereszre merőleges elrendezésű trapéz szelvényű fa lécekhez, nagyobb tágulási mozgást biztosítva a fedésnek. A lécezett lemezfedés néhány jellemző részlete látható.

Korcolt fedés szálanyagból:
Rétegrendek, anyagvastagságok, Átszellőztetés
Hó és jég elleni védelem, Fedéskiosztás
Hőmozgások, Rögzítések, Aljzatok
Lejtésszögek
Lécbetétes fedés szálanyagból, Ereszkialakítás
Orom- és falszegélyek, Lejtésszög és csomópontok
Hajlatkialakítások, Tükörfedések
Táblásfedések, Eresz-, orom és élképzések
Torony- és kupolaelemek
Homlokzatfedések
Aljzata, Szerkezetei, Átszellőztetése, Csomópontjai

Vízelvezető szerkezetek készítése
Az épületbádogos szerkezetek csoportosítása a gyakorlatban. Függő ereszcsatornák kivitelezése csüngőeresz kialakításhoz.
Rejtett csatorna kialakítása, lehajtása, felhelyezése, rögzítése épületszerkezeten.
Függő ereszcsatorna méretezése, méretei, anyaga (négyszög, félkör szelvényű) A csatorna szerkezeti részei (csatornaelem, véglemez, betorkolló cső, csatornaszöglet, mozgóhézag, csatornatartó, vízterelő lemez, lombkosár).
A csatorna szerkezeti részeinek készítése, összeállítása, felszerelése, ellenőrzése
Fekvő ereszcsatorna méretezése, méretei, anyaga.
Fekvő ereszcsatornák készítése elhelyezése, gyakorlati kialakítása.

A csatorna szerkezeti részei (csatornaelem, véglemez, betorkolló cső, csatornaszöglet, tágulási csőhüvely, mozgóhézag, csatornatartó készítése, lehajtása, összeillesztése, rögzítése épületen.
Belső helyzetű csatorna, méretei, tervezése, előkészítése, felhelyezése, rögzítése épületszerkezeten. Belső vízelvezető csatornák megismerése.
Biztonsági ereszcsatornák és hozzá kapcsolódó egyéb bádogos szerkezetek kialakítása, rögzítése.
Lefolyók és vízgyűjtő üstök fajtái, méretezése.

5.4.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
32 582 01
BETONSZERKEZET-KÉSZÍTŐ, BETONELEMGYÁRTÓ
szakképesítéshez
szakiskolai oktatáshoz hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 32 582 01 Betonszerkezet-készítő, betonelem gyártó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 32 582 01

A szakképesítés megnevezése: Betonszerkezet-készítő, betonelem gyártó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 9. Építészet

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVI. Építőipar

Elméleti képzési idő aránya: 40%

Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szalmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 9.

Építészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

Sablonok, zsaluzatok
Célgépek
Emelő szerkezetek
Kéziszerszámok
Kisgépek
Egyéni védőeszközök
Kollektív védőeszközök
Műszaki dokumentációk
Mérőeszközök
Hegesztő berendezések
Számológép
Számítógép
Szoftverek
Nyomtató

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. **A hallássérülés fogalma**

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű halláscsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már halláscsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő

hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny,

kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé

dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.
A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.
A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi

szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.
Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika

- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban.

Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat

kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.

- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.

- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza. Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.

- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							0,5				
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**							2				
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek**	1			2						0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1	70			105			105		
11328-12 Betonszerkezetek gyártásának előkészítése	**Betonszerkezetek**	3			3			3			3	
	Betonszerkezetek készítése gyakorlat		6			5			6			4
11329-12 Vasbetonszerkezetek készítése és betonelemek gyártása	**Vasbetonszerkezetek**	2,5			2			2			3	
	Mély- és magasépítési ismeretek	2			2			1,5			3,5	
	Vasbetonszerkezetek készítése gyakorlat		5			7			6			7
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		9	12		9	12		9	12		10	11
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkahelyi egészség és biztonság	*4*											*4*
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*2*											*2*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**18**					**18**
	Munkajogi alapismeretek							*4*					*4*
	Munkaviszony létesítése							*4*					*4*
	Álláskeresés							*4*					*4*
	Munkanélküliség							*4*					*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**							**72**					**72**
	Nyelvtani rendszerzés 1							*10*					*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2							*10*					*10*
	Nyelvi készségfejlesztés							*24*					*24*
	Munkavállalói szókincs							*20*					*20*
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek**	**36**			**72**						**16**		**124**
	Szakmai munka- és balesetvédelem				*36*								*36*
	Építési alapismeretek	*36*			*36*								*72*
	Munkajogi és vállalkozási ismeretek										*16*		16
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		**36**										**36**
	Építési alapismeretek		*12*										*12*
	Műszaki rajz		*12*										*12*
	Épületfizika		*12*										*12*
11328-12 Betonszerkezetek gyártásának előkészítése	**Betonszerkezetek**	**108**			**108**			**108**			**96**		**420**
	Anyagválasztás	*36*			*36*			*36*			*32*		*140*
	Zsaluzat készítése	*36*			*36*			*36*			*32*		*140*
	Kivitelezés előkészítése, szervezése	*36*			*36*			*36*			*32*		*140*
	Betonszerkezetek készítése gyakorlat		**216**			**180**			**216**			**128**	**740**
	Anyagválasztás		*72*			*60*			*72*			*48*	*252*
	Zsaluzat készítésének		*72*			*60*			*72*			*48*	*252*

	gyakorlata												
	Betonozás		*72*			*60*			*72*			*32*	*236*
11329-12 Vasbetonszerkezetek készítése és betonelemek gyártása	**Vasbetonszerkezetek**	**90**			**72**			**72**			**96**		**330**
	Anyag- és gyártásismeret	*30*			*24*			*24*			*32*		*110*
	Betonelemek gyártásának folyamata	*30*			*24*			*24*			*32*		110
	Tervezés, dokumentálás	*30*			*24*			*24*			*32*		110
	Mély- és magasépítési ismeretek	**72**			**72**			**54**			**112**		**310**
	Statikai és geodéziai alapismeretek	*24*									*16*		*40*
	Mélyépítési munkálatok	*24*			*24*			*18*			*32*		*98*
	Gépesített mélyépítési munkálatok	*24*			*24*			*18*			*32*		*98*
	Épületszerkezetek				*24*			*18*			*32*		*74*
	Vasbetonszerkezetek készítése gyakorlat		**180**			**252**			**216**			**224**	**872**
	Vas- és zsaluszerkezetek készítése		*60*			*90*			*76*			*96*	322
	Betonelemek készítése		*60*			*90*			*76*			*96*	322
	Felmérés, tervezés gyakorlata		*60*	***70***		*72*	***105***		*64*	**105**		*32*	228
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**324**	**432**		**324**	**432**		**324**	**432**		**320**	**352**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		**1292 / 40,12%**											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**1928 / 59,88%**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						

Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló**				

	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		

1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10101-12 azonosító számú

Építőipari közös tevékenység megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10101-12 azonosító számú, Építőipari közös tevékenység megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek			Építőipari alapismeretek gyakorlat		
	Szakmai munka- és balesetvédelem	Építési alapismeretek	Munkajogi és vállalkozási ismeretek	Építési alapismeretek	Műszaki rajz	Épületfizika
FELADATOK						
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	X	X		X		X
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során		X		X	X	X
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	X	X		X		X
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	X	X		X	X	
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	X	X		X		
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását		X		X		X
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	X	X		X		
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről		X	X	X		
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat					X	X
Alkalmazza a különböző szerkezetek jelölését, értelmezi a szerkezetek térbeli helyzetét		X		X	X	X
Értelmezi a különböző szintű dokumentációk tartalmát, és a gyakorlatban hasznosítja azokat		X		X	X	X
Betartja és betartatja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	X		X			X
Betartja, betartatja a foglalkozás-egészségügyi előírásokat	X		X			
Baleset, illetve veszélyhelyzet esetén munkakörének megfelelően intézkedik, elsősegélyt nyújt	X		X			
Használja a kivitelezési munkák végrehajtásához szükséges munkavédelmi eszközöket	X	X		X		
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű, biztonságos mozgatását,	X	X		X		

használatát						
Gondoskodik a munkavédelmi eszközök használhatóságáról	X		X	X		
Elvégzi a munkaterület kockázat elemzését, értékelését	X		X	X		
Munkavégzésre alkalmas állapotban jelenik meg a munkavégzés helyszínén	X		X			
Betartja és betartatja a Munka Törvénykönyve alapelveit, területi és személyi hatályát			X			
Munkaszerződést köt, betartja és betartatja a szerződésben foglaltakat			X			
Betartja és betartatja a munkavállalói és a munkáltatói jogokat és kötelezettségeket			X			
Betartja és betartatja a munkaviszony megszüntetésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat			X			
Alkalmazza a norma időre, norma rendszerre vonatkozó előírásokat		X	X	X		
Szakmai ajánlatot készít és ad		X	X	X		X
SZAKMAI ISMERETEK						
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	X	X	X			X
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	X	X		X		
A méréshez, kitűzéshez szükséges eszközök		X		X		
A kivitelezési munka technológia sorrendje és összefüggései	X	X		X	X	X
Kiviteli tervek tartalma		X		X	X	X
Építési dokumentációk értelmezése		X		X	X	X
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások	X		X			X
Elsősegélynyújtás	X			X		
Egyéni védőfelszerelések, védőruhák	X			X		X
Tűzvédelem	X			X		X
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok	X	X		X		X
Szállítás, anyagmozgatás	X	X		X		X
Építőipari gépek munkavédelmi előírásai	X					X
Építőipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területük	X	X		X		X
A Munka Törvénykönyve alapvető szabályai			X			
A munkavállalás alapfeltételei			X			
Munkaszerződés kötés			X			
Munkaadó, munkavállaló jogai és kötelezettségei			X			
Tételes költségvetési kiírás felépítése		X	X			
Vállalkozás fogalma és szerepe a gazdasági életben			X			
Vállalkozási formák			X			
Vállalkozás általános felépítése, és működtetésének feltételei			X			
Vállalkozásokról szóló jogszabályok			X			
Munkanapló vezetés		X		X		

A norma idő		X		X		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Építészeti jelképek értelmezése		X		X	X	X
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése		X		X	X	X
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	X	X	X	X		
Információforrások kezelése		X	X	X		X
Szakmai számolási készség		X		X	X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Pontosság	X	X	X		X	X
Térlátás		X		X	X	X
Felelősségtudat	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Segítőkészség	X	X	X			X
Konszenzus készség		X	X	X		X
Határozottság	X	X	X	X	X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	X	X	X	X	X	X
Problémamegoldás, hibaelhárítás	X	X	X	X	X	X

4. Építőipari alapismeretek tantárgy 124 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Az adott feladat munkavédelmi szempontból való átgondolása, a helyes munkaeszközök kiválasztása, a megfelelő munkakörnyezet megteremtése, a biztonságos munkafolyamatok megtervezése a tűz- és környezetvédelmi előírások figyelembe vételével.
A figyelmetlenségből eredő sérülések, balesetek és egészségkárosodás megelőzése, illetve a véletlen balesetekből eredő károk minimalizálása.

Az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok megfelelő alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése. Kivitelezési munkafolyamatok megismertetése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

A jogok és kötelezettségek megismerése munkaadói és munkavállalói oldalról.
Az önálló vállalkozási tevékenység elindításához szükséges munkaügyi és pénzügyi feltételek megismerése, figyelembe véve a mindenkori munkaerőpiaci információkat.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Szakmai munka- és balesetvédelem *36 óra*

Munkavédelmi törvény.
Munkaegészségügyi előírások.
Tűzvédelmi előírások az építőiparban.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Munkavédelmi eszközök és használatuk.
Építési terület minimális munkavédelmi és szociális előírásai.
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok.
Építőipari kivitelezési biztonságtechnikai előírások.
Építési tevékenység emberre gyakorolt káros hatásai (por, zaj, rezgés, időjárás, vegyi anyagok, gépek stb.), kockázatelemzés, értékelés ismertetése.
Foglalkozási ártalmak.
Balesetvédelmi előírások gépek és szerszámok esetében.
Szállítási, közlekedési és anyagmozgatási előírások.
Elsősegélynyújtás.
Teendők a baleset helyszínén.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.

Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.
Belső vérzések és veszélyei.
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkohol-mérgezés.
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.
Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladatai veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.

4.3.2. Építési alapismeretek *72 óra*

A kivitelezés fogalma.
Az építőipari szakmák tevékenységi köre.
Tevékenységek kapcsolata a megvalósítás folyamatában, szakmák sorrendisége.
Az építési munkák csoportosítása.
Kivitelezési munkák dokumentumai, műszaki tervek - építési engedély, bontási engedély, kivitelezési terv, használatbavételi engedély, fennmaradási engedély, tervrajzok, műszaki leírás, költségvetés, építési szerződés, építési napló.
Építési, beruházási folyamat résztvevői, feladataik és jogkörük, szakmai kommunikáció.
Munkahelyi kapcsolattartás – az építésvezető és a műszaki ellenőr feladata, jogköre.
Az építési folyamat előkészítő munkái.
Az építési helyszín berendezésének elemei, vonatkozó előírások – gépek, raktárak, szociális ellátás létesítményei, építésirányítás helységei, elektromos hálózat, vízhálózat, csatorna, vízelvezetés, ideiglenes utak, közlekedés útvonalak kialakítása.
Szállítás eszközei közúton és építési területen.
Építési technológiák, építési módok ismertetése.
Munkaterület átadás-átvétel, teljesítés igazolása, levonulás dokumentálása.
Az építőipar feladata.
Az építőipar felosztása.
Települési infrastruktúra.
Épületek, építmények csoportosítása rendeltetés szerint, jellemzőik.
Lakóépületek kialakítása, elhelyezése, tájolása.
Lakóépületek fajtái.
Lakóépületek helyiségei, azok rendeltetése és sajátosságai.
Épületszerkezetek.
Az építőipari alapanyagok felépítése, szerkezete, tulajdonságai.
Kivitelezési eszközök és szerszámok.

4.3.3. Munkajogi és vállalkozási ismeretek *16 óra*

A magyar jogrendszer.
Munkajogi szabályozás.
Önálló munkavégzés és a „függő” munka közötti alapvető különbség.
Alapvető törvények a munkajogviszonyban:
Munka Törvénykönyve Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény.
Közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény
Személyes jog.

Együttműködési kötelezettség.
Érvénytelenségnek fajtái:
- semmisség
- megtámadhatóság
- részleges érvénytelenség.

Mit jelent az elévülés, milyen szabályok vonatkoznak az elévülésre.
Mikor nyugszik, ill. mikor szakad meg az elévülés.
Munkahelyi szervezetek.
Munkaviszony létesítése.
Munkaszerződés kötése.
A munkáltató jogai és kötelességei:
Munkáltató jogai:
- irányítási jog
- munka feletti felügyelet jog
- fegyelmezési jog
- vagyoni jellegű jog
- személyzeti jogok.

A munkáltató kötelességei:
- munka díjazásának kötelessége
- foglalkoztatási kötelesség
- ún. gondoskodási kötelesség.

Munkavállaló jogai:
- kollektív jogai
- koalíciós szabadságjogok
- részvételi jogok
- bármikor szakszervezet szervezhető
- munkavédelmi képviselő választható 50 fő munkavállaló fölött kötelező.

Munkavállaló kötelezettségei:
- munkavállaló rendelkezésre állási személyes kötelesség
- Rendelkezésre állás helye
- Rendelkezésre állás ideje
- munkavégzési kötelesség
- egyéb ún. magatartási kötelesség
- titoktartási kötelesség
- a munkáltató szervezeti rendjébe való beilleszkedés kötelessége
- oltalmi kötelezettség.

Munkabér, pótlékok, munkaidő, pihenőidő, szabadság.
Munkaviszony megszüntetésének szabályai, vonatkozó előírásai.
A vállalkozás fogalma és alapfunkciója.
Tulajdoni forma alapján lehet:
- magán
- állami
- önkormányzati
- szövetkezeti
- egyéb közösségi
- illetve vegyes tulajdonú vállalkozás.

Szervezeti felépítése szerint lehet: egyéni- vagy társas vállalkozás.
Egyéni vállalkozás:
- devizabelföldi fogalma
- cselekvőképesség fogalma

foglalkozástól, közügyektől, eltiltott fogalma
egyéb feltételek tisztázása
vállalkozás indítása 2010. január 1 után
főállású egyéni vállalkozó.

Társas vállalkozások:
gazdasági társaságok (Kkt., Bt., Kft., Rt., közös vállalat, és az egyesülés).
szövetkezetek
közhasznú társaságok
szabadalmi ügyvivői társaság
ügyvédi munkaközösség
oktatói munkaközösség.

Tevékenység típusok szempontjából lehetnek:
ipari
kereskedelmi
mezőgazdasági
közlekedési-, pénzintézeti
személyi szolgáltatást nyújtó vállalkozások.

Nagyságrend tekintetében:
mikro
kis-, közepes
nagyvállalkozás.

Vállalkozás finanszírozása (saját tőke, hitel).
Pénzforgalom lebonyolítása (pénztár, bankszámla)
Vállalkozás gazdálkodása (bevétel, kiadás, nyereség, veszteség)
Vállalkozás megszűnése, csődeljárás, felszámolási eljárás

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Építőipari alapismeretek gyakorlat tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a következő ismereteket: az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok gyakorlati alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Kivitelezési munkálatok előkészítése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

Az egyes szakterületek munkafolyamataihoz kapcsolódó víz-, hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak elméleti és gyakorlati megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása. Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok ismerete. Szigetelő anyagok, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.
Az épületek energetikai, hőtechnikai, elektromos és akusztikai feltételeinek ismerete.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Építési alapismeretek *12 óra*

Építészeti alapfogalmak értelmezése, gyakorlati alkalmazása.
Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása.
Építési alapanyagok szakszerű használata.
Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások.
Építési anyagok csoportosítása.
Szerszámok, eszközök ismertetése.
Eszközök és szerszámok megfelelő használata.
A kivitelezési munkafolyamatok résztvevői.
Kivitelezési munkafolyamatok sorrendisége, szervezés jelentősége.
Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása.
Engedélyeztetések dokumentációinak ügyintézése.
Kivitelezési munkálatok megkezdése, a munkafolyamatok nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása.
Építési helyszínek ismerete, sajátosságai.

5.3.2. Műszaki rajz *12 óra*

A rajzolás alapjai.
Vonalgyakorlatok, szabványírás.
A szabvány fogalma, a rajzi szabványok.
Építőipari szabványok.
A megfelelő méretarányok ismerete.
Méretarányok átváltása.
Szerkesztési gyakorlatok.
Ábrázolási módok.
Vetületi ábrázolások.
Axonometrikus ábrázolások.
Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése, gyakorlati jelentősége a kivitelezés során.
Anyagjelölések ismertetése, részletrajzon való felismerése.
Az építészeti rajz formai követelményei.
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.
Engedélyezési és kiviteli terv szerepe a megvalósítás folyamatában.
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése.
Műszaki rajz készítése megadott szempontok alapján.

5.3.3. Épületfizika *12óra*

Épületszerkezettani alapismeretek alkalmazása.
Statikai alapismeretek gyakorlati alkalmazása.
Hőterhelési korlátok.
Páraterhelés.
Akusztika alapjai, hangszigetelési ismeretek.
Épületgépészeti és energetikai ismeretek.
Elektromos szakipar alapjai.
Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználási gyakorlata.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok bemutatása.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Szigetelési hibák korrigálása.
Kapcsolódó tervekben méretmegadási módok gyakorlati alkalmazása.
Szigetelések anyagjelölése a terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Épületeket érő hő és hanghatások.
Hőtechnikai ismeretek.
Hővezetés.
Hősugárzás.
Hőáramlás.
Hőátbocsátási tényező.
Hőtágulás.
Tűzállóság.
Hőtechnikai jellemzők.
Akusztikai alapfogalmak.
Hőhíd épületszerkezetekre gyakorolt hatása.

Hő- és hangszigetelő anyagokkal szemben támasztott követelmények.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői.
Hő- és hangszigetelési technológiák gyakorlati alkalmazása.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Hő- és hangszigetelés jelölése tervrajzokon, részletrajzokon.
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások betartása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	házi feladat	x	x	x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			-
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Kiviteli és engedélyezési tervdokumentáció értelmezése		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10328-12 azonosító számú

Betonszerkezetek gyártásának előkészítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11328-12 azonosító számú, Betonszerkezetek gyártásának előkészítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11328-12 Betonszerkezetek gyártásnak előkészítése	Betonszerkezetek			Betonszerkezet készítésének gyakorlat		
	Anyagválasztás	Zsaluzat készítése	Kivitelezés előkészítése, szervezése	Anyagválasztás	Zsaluzat készítésének gyakorlata	Betonozás
FELADATOK						
Anyagszükségletet (betonacél, adalékanyag, kötőanyag és keverési vízmennyiséget) számol	X					
Ellenőrzi az alapanyagok méreteit, mennyiségét és minőségét	X				X	X
Előkészíti a gyártáshoz szükséges alapanyagokat és zsaluelemeket				X	X	
Értelmezi a gyártmánytermék-terveket	X	X	X	X	X	X
Betartja a technológiai utasításokat	X			X	X	X
Zsaluzatot méret szerint szerel, tisztít és tapadásmentesít				X	X	X
Betonacélt egyenget, méretre vág, hajlít kézi vagy gépi eszközökkel				X	X	
Vasvázat szerel kötözéssel vagy hegesztéssel				X		
A feszített szerkezet esetén elhelyezi a feszítőelemeket, rögzíti azokat és feszítést végez				X		
Behelyez (vasvázat, távtartókat, emelő- és kapcsoló szerelvényeket, élképző- és áttörést biztosító kizáró elemeket) a zsaluzatba				X		
A kiválasztott receptnek megfelelő betonkeverési technológiát alkalmazza					X	X
Kézi vagy gépi eljárással keveri a betont						X
Ellenőrzi a megkevert friss beton állapotát						X
Minőségi utasításnak megfelelően mintát vesz						X
Betont szállítóeszközre tölt						X
SZAKMAI ISMERETEK						
Betonelemgyártás előkészítése				X	X	
Munkafolyamatok szervezése, ütemezése	X		X			
Beton, vasbeton szerkezeti tervjelek			X			
Vázlatkészítés			X			
Anyagmennyiségek (betonacél, adalékanyag, kötőanyag és keverési vízmennyiség) számítása			X			
Anyagrendelés és anyagátvétel			X			X
Elemek, szerkezetek és betonkeverékek tömegének számítása			X			
Technológiai folyamatok sorrendje			X			
Betonszabvány ismerete	X	X		X	X	X
A beton anyagainak felhasználására vonatkozó előírások				X	X	X

Betonozás, vasszerelés előkészítése				X		
Vasszerelési és betonozási munkák megkezdésének feltételei				X		
Beton és betonacél kölcsönhatása és szerepük az igénybevételek felvételénél				X		X
Betonacélok fajtái, méretei, tulajdonságai, beépítési szempontjai						X
Adalékanyagok (homokos kavics, osztályozott anyagok, kőzúzalék, őrlemények stb.) tulajdonságai	X	X		X	X	X
Betonok osztályozása	X			X	X	X
A beton eltarthatósága	X			X		X
Alátámasztó állvány-, zsaluzatépítés és -bontás előírásai	X	X	X	X	X	
Zsaluzatok és készítésük	X	X	X	X	X	
Mérő és kitűző eszközök, használatuk			X		X	
Betonacél-egyengetés, -vágás, -hajlítás és -szerelés eszközei és gépei		X			X	X
Vasbetonszerkezetek vasalása		X			X	X
Feszítési technológiák		X	X		X	X
Színezőanyagok, adalékszerek adagolási arányai			X			X
Beton anyagainak keverési szabályai és lépései	X		X	X	X	X
Beton próbatestek készítése					X	X
A betonkeverék kézi és gépi szállítása	X		X		X	X
Transzportbeton készítése és bedolgozása	X					X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Műszaki dokumentációk szerkezetjelöléseinek olvasása, értelmezése és felhasználása			X			X
Szakmai számolási készség		X	X		X	X
Olvasott szakmai szöveg megértése	X		X			
Szakmai nyelvű írás- és beszédkészség	X		X			
Kézi szerszámok és kisgépek használata					X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Pontosság			X	X	X	X
Önállóság			X	X	X	X
Térlátás			X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Közérthetőség	X		X			
Fogalmazó készség	X		X			
Irányíthatóság	X		X			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	X	X	X	X	X	X
Áttekintő képesség	X	X	X	X	X	X
Eredményorientáltság	X	X	X	X	X	X

6. Betonszerkezetek 420 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a tanulók tanulják meg a betonkészítés

különféle módszereit, az egyes betonszerkezetek közötti különbségeket Tanulják meg kiszámolni a szükséges anyagmennyiséget. Önállóan legyenek képesek meghatározni a megfelelő minőségű betont. Legyenek képesek dokumentálni a munkát, megrendeléseket feladni. Magabiztosan tudják alkalmazni a helynek és az évszaknak megfelelő betont, önállóan állítsanak össze betonozáshoz szükséges zsalukat. Tanulják meg a zsaluzás lépéseit.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Anyagválasztás *140 óra*

Természetes kötőanyagok.
Mesterséges kötőanyagok.
Kötőanyagok csoportosítása eredet szerint.
Kötőanyagok csoportosítása előállítási mód szerint.
Vízzel szemben mutatott tulajdonságok szerint.
Az égetés során képződő olvadék szerint:
Olvasztott.
Zsugorított.
Nem zsugorított.
A kötés módja szerint:
Nem hidraulikus kötőanyagok.
Hidraulikus kötőanyagok.
Nyersanyagok kitermelése
Mészkő lelőhely.
Mészkő bányászat.
Agyag.
Márga.
Homok.
Lösz, kohósalak, pernye.
Sóder csoportosítása.
Szemcseméret és felhasználási terület meghatározása.
Keverési arányok.
Klinkerégetés,
Szárítás, előmelegítés, kalcinálás, zsugorítás, hűtés.
őrlés, aprítás, finomőrlés, homogenizálás.
Cement előállítás, tárolás, csomagolás, raktározás.
Adalékanyagok.
Adalékszerek.
Cementtel szemben támasztott követelmények.
Mechanikai követelmények.
Szabványos szilárdság, 28 napos nyomószilárdság.
Kezdőszilárdság, 2 vagy 7 napos nyomószilárdság.
Fizikai követelmény: Kötési idő kezdete, térfogatállóság.
Kémiai követelmény: tartóssági követelmény.

6.3.2. Zsaluzat készítése *140 óra*

Zsaluzat, mint öntőforma.
Zsaluzatok felépítése.
Zsaluzati igény felmérése.
Zsalu anyagának meghatározása.
Zsalu anyagszükségletének meghatározása, kiszámítása.
Szétszerelhetőség megtervezése.
Zsalu elkészítéséhez szükséges helyszín tervezete.
Zsaluzat elemeinek tárolása.
Egyszer használatos zsaluk.
Többször használatos zsaluk.
Hagyományos zsaluzat.
Bennmaradó zsaluzat.
Hagyományos bennmaradó zsaluzat.
Teherviselő bennmaradó zsaluzat.
Csúszó zsaluzat.
Kúszó zsaluzat.
Fából készült zsaluzat előnyei, hátrányai, kivitelezésének technológiája, tárolása.
Műanyagból készült zsaluzat előnyei, hátrányai, kivitelezésének technológiája, tárolása.
Fémből készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezésének technológiája, tárolása.
Zsalu elemeinek egymáshoz történő rögzítésének módja.
Zsaluelemek rögzítése hevederekkel.
Zsaluzat elemeinek rögzítés ácskapcsokkal.
Zsaluelemek rögzítése szegekkel.
Zsaluzat elemeinek rögzítése ékekkel.
Zsaluelemek rögzítése csavarokkal.
Zsaluzati elemek rögzítése hegesztéssel.
Zsalu alakváltozása, mérettűrése.
Kizsaluzás technológiája, kizsaluzási idő.

6.3.3. Kivitelezés előkészítése, szervezése *140óra*

A zsaluzási munkálatok munkafázisainak kialakítása.
Tervek, tervrészletek alapján technológiai sorrend összeállítása.
Megfelelő eszközök, gépek kiválasztása a különböző munkálatok elvégzéséhez.
Anyagszükséglet számítása táblázatkezelő program segítségével.
Munkamennyiségek, munkaidő meghatározása.
Méretkimutatás készítése.
Anyagigény meghatározása normák alapján.
Anyagszükséglet meghatározása kiszerelési egységben.
Az építési terület berendezésének meghatározása.
Mélyépítési munkaterület berendezésének elméleti kialakítása, meghatározása.
Költségvetési ismeretek készítése (költségvetés-készítést segítő számítógépes programok használata).
A program indítása, a főablak tagolása.
A költségvetés fejléce és záradéka.
Műveletek a teljes költségvetéssel.
A költségvetés tagolásának logikai felépítése.
Tételek felvétele a költségvetésbe.
A tétel adatainak változtatása.

A költségvetés erőforrás-szükségletének meghatározása.
Listázási műveletek.
A költségvetés tételeinek árazása, árelemzése, árkalkulációk elkészítése.
Költségvetés importálása és exportálása.
Részköltségvetés összesítők.
Költségvetés készítése tervek, tervrészletek alapján.
A költségvetés nyomtatása.
Az organizációs időtervek.
Ütemtervek készítése tervdokumentáció, tervrészlet alapján.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	Projekt		x		-
1.6.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-

2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6 A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Betonszerkezetek készítése gyakorlat tantárgy 740 óra 7.1. tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanuló önálló munkavégzését. Gyakorlottan, magabiztosan legyen képes kivitelezni a rábízott betonozási feladatot, fel tudja mérni a helyszínt. Legyen rutinja a szükséges eljárás kiválasztásában, kivitelezésében. Tanulja meg a felelősségteljes, pontos munkavégzést. Legyen képes a szükséges dokumentációk kitöltésére, engedélyek beszerzésére.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Anyagválasztás ***252 óra***

Természetes kötőanyagok.
Mesterséges kötőanyagok.
Kötőanyagok csoportosítása eredet szerint.
Kötőanyagok csoportosítása előállítási mód szerint.
Vízzel szemben mutatott tulajdonságok szerint.
Az égetés során képződő olvadék szerint:
Olvasztott.
Zsugorított.
Nem zsugorított.
A kötés módja szerint:
Nem hidraulikus kötőanyagok.
Hidraulikus kötőanyagok.
Szárítás, előmelegítés, kalcinálás, zsugorítás, hűtés, őrlés, aprítás, finomőrlés, homogenizálás.
Cement előállítás, tárolás, csomagolás, raktározás.
Adalékanyagok.
Adalékszerek.
Megfelelő sóder kiválasztása.
Szemcseméret.
Cementtel szemben támasztott követelmények:
Mechanikai követelmények.
Szabványos szilárdság, 28 napos nyomószilárdság.
Kezdőszilárdság, 2 vagy 7 napos nyomószilárdság.
Fizikai követelmény: Kötési idő kezdete, térfogatállóság.
Kémiai követelmény: tartóssági követelmény.

7.3.2. Zsaluzat készítésének gyakorlata ***252 óra***

Zsaluzatok felépítése.
Zsaluzat igény felmérése.
Zsalu anyagának meghatározása.
Zsalu anyagszükségletének meghatározása.
Szétszerelhetőség tervezése.
Zsalu anyagszükséglet meghatározása.
Zsalu elkészítéséhez szükséges helyszín tervezete.
Zsalu tárolása.

Egyszer használatos zsaluk készítése.
Többször használatos zsaluk tervezése.
Hagyományos zsaluzat beépítése.
Bennmaradó zsaluzat építése.
Hagyományos bennmaradó zsaluzat építése.
Teherviselő bennmaradó zsaluzat.
Csúszó zsaluzat.
Kúszó zsaluzat.
Fából készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezése, technológiája, tárolása.
Műanyagból készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezése, technológiája, tárolása.
Fémből készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezése, technológiája, tárolása.
Zsalu elemeinek egymáshoz rögzítése:
Hevederekkel.
Ácskapcsokkal.
Szegekkel.
Ékekkel.
Csavarokkal.
Hegesztéssel.
Zsalu alakváltozásának, mérettűrésének ellenőrzése.
Kizsaluzás, kizsaluzási idő számolása.

7.3.3. Betonozás ***236 óra***

Helyszín meghatározása.
Helyszín ellenőrzése, felmérése.
Betonozás helye alatt elhelyezkedő közművek, vezetékek, csövek ellenőrzése, elhasználódás esetén cseréje, kiváltása.
Talajtömörség ellenőrzése.
Helyszín kialakítása.
A szükséges anyagok meghatározása.
Anyagmennyiségek kiszámolása.
Haladási terv készítése.
Dokumentáció elkészítése.
Gépek, berendezések kiválasztása.
Gépek, berendezések helyszínre szállítása.
Szükséges engedélyek beszerzése (behajtási, területfoglalási,…)
Szükséges anyagok megrendelése.
Szükséges anyagok tárolása, őrzése.
Zsaluzat felmérése, anyagszükséglet meghatározása, elkészítése.
Sóder kiválasztása.
Beton jellegének meghatározása.
Szemcseméret meghatározása.
Sóder típusának meghatározása (agyagmentes).
Cement fajtájának kiválasztása, megrendelése, tárolásának feltételei.
Adalékanyagok meghatározása.
Adalékanyag meghatározása hideg időben történő betonozáshoz.
Keverési arányok meghatározása, dokumentálása.
Gépek, berendezések baleset- és munkavédelmének oktatása.
A kevert beton helyszínre juttatása.
Tömörítés, egyengetés, simítás.
A beton kötéséhez szükséges feltételek biztosítása. Nedvességtartalom biztosítása,

megégés elleni védelem.
Kötési idő biztosítása.
Zsaluzat elbontása, elszállítása.
Záróréteg kialakítása.
Betonozási hibák javítása.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	házi feladat			x	-

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11329-12 azonosító számú

Vasbetonszerkezetek készítése és betonelemek gyártása
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11329-12 azonosító számú, Vasbetonszerkezetek készítése és betonelemek gyártása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11329-12 Vasbetonszerkezetek készítése **és betonelemek gyártása**	Vasbeton-szerkezetek			Mély- és magasépítési ismeretek				Vasbetonszerkezetek készítése gyakorlat		
	Anyag- és gyártásismeret	Betonelemek gyártásának folyamata	Tervezés, dokumentálás	Statikai és geodéziai ismeretek	Mélyépítési munkálatok	Gépesített mélyépítési munkálatok	Épületszerkezetek	Vas- és zsaluszerkezetek készítése	Betonelemek készítése	Felmérés, tervezés gyakorlata
FELADATOK										
A sablonokba beönti, bedolgozza és tömöríti a betont									X	
Felületkezeli (simítja, érdesíti, mossa, csiszolja) a betonfelületet									X	
Aljzatbetont, szerelőbetont, utat és járdát készít									X	
Vasbeton áthidalót, lemezt, födémgerendát, koszorút, keretszerkezetet és térelemet készít								X		
Vasbeton falat, pillért és oszlopot készít								X		
Nagysorozatú vasalatlan terméket készít								X		
Nedvesítéssel és más korszerű technológiával gondoskodik a beton utóérleléséről									X	
Előkészíti, behelyezi a terméket az érlelőbe, elindítja, ellenőrzi az érlelést									X	
Működteti a gépeket, kisebb működésbeli hibákat megállapít, elhárít									X	
Rendszeresen ellenőrzi, megőrzi és karbantartja a betonozás eszközeit és gépeit									X	
Kiüríti, tisztítja és áramtalanítja a betonkeverő gépet									X	
Zsaluzatot bont és kiemeli az előregyártott terméket									X	
Ellenőrzi a késztermékek méreteit									X	X
A késztermék hibáját szemrevételezéssel felismeri és javítja									X	X
Méretre vágja a feszített vasbetontermék huzalvégeit								X		
Szelektálja, csoportosítja a termékeket típus és méret szerint								X	X	
Átnézi, ellenőrzi a kötőelemeket és az elemek rögzítését								X		X
Elhelyezi az alátéteket és ékeket								X		
Szállítóeszközre vagy raklapra rakja a termékeket és azokat rögzíti										X
Csomagolja, deponálja a kisméretű betontermékeket és ellenőrzi a rakatot										X
A munkaterületen rendet tart, összegyűjti, valamint szakszerűen tárolja a keletkezett										X

hulladékot										
Ellenőrzi, használja és biztosítja az előírt munka- és tűzvédelmi eszközöket								X	X	X
Felméri a veszélyforrásokat és az egészségre ártalmas tényezőket, betartja a sajátos munkabiztonsági előírásokat								X	X	X
SZAKMAI ISMERETEK										
Beton-, vasbetonelemek előregyártása								X	X	
Monolit vasbetonszerkezetek készítésének szabályai	X	X	X							
A betonkeverék zsaluzatba, sablonba, formába helyezésének szabályai	X	X	X							
Betonozás technológiája	X	X	X							
A beton tömörítése									X	
Fal-, födémbetonozás ütemezése, munka- és dilatációs felületek kialakítása									X	
Utókezelési eljárások									X	
A vasbeton szerkezetek kizsaluzási időpont-meghatározásának szabályai	X	X								X
Minőségellenőrzés (anyag, kevert beton, késztermék)	X									X
Állványozás és zsaluzatbontás szabályai	X	X	X							
A kizsaluzás és szállítás igénybevételei								X		X
Tárolás, tárolási módok										
Elemek mozgatása , szállítási módjának szempontjai								X		
Felületkezelési eljárások									X	
Működő felületképzés, csiszolás, szemcsézés, vésés, kőszerű megmunkálás eszközei								X	X	
Megszilárdult betonfelületek javításának anyagai és módszerei								X	X	
Építőgépek (emelő, anyagmozgató, betonkeverő, betonbedolgozó-tömörítő)	X							X		
Gépek karbantartása								X		
Érintésvédelem								X		
Csomagolás, rakatképzés, deponálás módszerei	X		X							X
Munkavédelmi előírások, védőruhák, védőfelszerelések használata			X							
Környezetvédelem, hulladékkezelés			X							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Betonelemek rajzainak olvasása, értelmezése	X	X	X					X	X	X
Mérő- és kitűzőeszközök használata								X	X	X
Sablonok (keret, tér, zárt, öntő) formák és betételemek kezelése, előkészítése és szerelése	X	X	X							
Vasalás kézi és gépi eszközeinek használata								X	X	X
Betonozás kézi és gépi eszközeinek használata									X	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Precizitás	X	X	X					X	X	X
Megbízhatóság								X	X	X

Térbeli tájékozódás		X	X						X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Határozottság	X	X	X					X	X	X
Irányítási készség	X	X	X					X	X	X
Közérthetőség	X	X	X					X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Módszeres munkavégzés	X	X	X					X	X	X
Gyakorlatias feladatértelmezés	X	X	X					X	X	X
Problémamegoldás, hibaelhárítás	X	X	X					X	X	X

8. Vasbetonszerkezetek tantárgy 330 óra

8.1.A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a tanulók tanulják meg a betonkészítés különféle módszereit. Tanulják meg kiszámolni a szükséges anyagmennyiséget. Önállóan legyenek képesek meghatározni a megfelelő minőségű betont. Legyenek képesek dokumentálni a munkát, megrendeléseket feladni. Magabiztosan tudják alkalmazni a helynek és az évszaknak megfelelő betont, önállóan állítsanak össze betonozáshoz szükséges zsalukat. Tanulják meg a zsaluzás lépéseit.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Anyag- és gyártásismeret *110 óra*

Természetes kötőanyagok.
Mesterséges kötőanyagok.
Kötőanyagok csoportosítása eredet szerint.
Kötőanyagok csoportosítása előállítási mód szerint.
Kötőanyagok csoportosítása vízzel szemben mutatott tulajdonságaik, valamint az égetés során képződő olvadék szerint.
Vasbetonszerkezetek jelentősége, anyagai, elemei (lemez, gerenda, pillér, fal, lépcső, héj).
Méretezés szabványainak ismerete.
Vasbetonszerkezetek anyagai, szilárdsági jellemzői (beton, betonacél).
Méretezési táblázatok és segédletek megfelelő használata.
Központosan nyomott vasbeton oszlop méretezése és ellenőrzése (kihajlás fogalma, karcsúsági tényező).
Hajlított vasbeton szerkezetek méretezésének elve.
Hajlított négyszög-keresztmetszetű gerenda és lemez méretezése, ellenőrzése.
Tangenciális igénybevételek.
Vasbetonszerkezetek kiviteli tervei, szerkesztési szabályok, zsaluzási és vasszerelési tervek elkészítésének elmélete.
Alakváltozási és repedéssel kapcsolatos követelmények ismerete.
Monolit vasbeton szerkezetek készítése (zsaluzási, állványozási, vasszerelési,

betonozási munkafolyamatok,, utókezelési munkálatok).
Előre gyártott vasbeton szerkezetek készítése, szállítása, tárolása, beemelése.

8.3.2. Betonelemek gyártásának folyamata ***110 óra***

Zsaluzat mint öntőforma.
Zsaluzatok felépítése.
Zsaluzat igény felmérése.
Zsalu anyagának meghatározása.
Zsalu anyagszükségletének meghatározása.
Szétszerelhetőség tervezése.
Zsalu anyagszükséglet meghatározása.
Zsalu elkészítéséhez szükséges helyszín tervezete.
Zsalu tárolása.
Egyszer használatos zsaluk.
Többször használatos zsaluk.
Hagyományos zsaluzat.
Bennmaradó zsaluzat.
Hagyományos bennmaradó zsaluzat.
Teherviselő bennmaradó zsaluzat.
Csúszó zsaluzat.
Kúszó zsaluzat.
Fából készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezésének technológiája, tárolása.
Műanyagból készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezésének technológiája, tárolása.
Fémből készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezésének technológiája, tárolása.
Zsalu elemeinek egymáshoz rögzítésének módja:
Hevederekkel.
Ácskapcsokkal.
Szegekkel.
Ékekkel.
Csavarokkal.
Hegesztéssel.
Zsalu alakváltozása, mérettűrése.
Kizsaluzás, kizsaluzási idő.

8.3.3. Tervezés, dokumentálás ***110 óra***

Zsaluzási terv
A tervek méretarányai
A szokványostól eltérő helyek tervezése
A metszetek helye
A szerkezet kivitelezésére, emelésére, szállítására, vonatkozó előírások és utasítások.
A vonatkozó fontosabb szabványok.
Szükséges engedélyek igénylése.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	házi feladat			x	-

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Mély- és magasépítési ismeretek tantárgy 310 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a mély- és magasépítéshez kapcsolódó statikai és geodéziai ismereteket, a mélyépítési munkálatok végrehajtására vonatkozó ismereteket.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Statikai és geodéziai ismeretek *40óra*

Statikai alapfogalmak (erő, nyomaték, statika alaptételei).
Síkbeli erőrendszer eredőjének meghatározása (szerkesztéssel, számítással).
Síkbeli erőrendszer egyensúlyozása (egy, kettő, három erővel).
Tartók fogalma, osztályozása (alak, anyag, statikai rendszer, keresztmetszet szerint).
Statikailag határozott tartók támaszerőinek meghatározása:
Kéttámaszú tartó.
Befogott tartó.
Kéttámaszú konzolos tartó.
Gerber tartó.
Igénybevételek (belső erők) fogalma.
Statikailag határozott tartók igénybevételeinek meghatározása számítással, normálerő, nyíróerő és nyomatéki ábrák rajzolása:
Kéttámaszú tartó.
Befogott tartó.
Kéttámaszú konzolos tartó.
Gerber tartó.
Összefüggések a terhek és az igénybevételek között.
Síkidomok keresztmetszeti jellemzőinek meghatározása.
Súlypont.
Statikai nyomaték.
Inercianyomaték.
Inerciasugár.
Keresztmetszeti tényező.
Tartók helyzeti állékonysága, ellenőrző számítások.
Geodéziai alapfogalmak:
Geodézia felosztása, függővonal, alapfelület.
Relatív és abszolút helymeghatározás.
Geodéziai koordináta rendszerek.
Országos mérési alappont hálózatok.
Vízszintes mérések.
Egyszerű hosszmérő eszközök és azok használata.
A teodolit felépítése, fajtái, leolvasó berendezések, pontra állás, vízszintes szögmérés, iránymérés.
Mérési jegyzőkönyvek készítése.
Digitális teodolit, mérőállomás és azok használata.

Vízszintes alappontok, alappont hálózatok meghatározása, sűrítése.
Vízszintes felmérési eljárások, manuálék készítése, területszámítás.
Magasságmérés.
A magasság geodéziai fogalma, mérésének módjai.
A szintezés elve, eszközei, műszerei, fajtái.
Vonalszintezés szabálya.
Trigonometriai magasságmérés, építmény magasságának meghatározása.
Vegyes terület-felmérési eljárások.
Hossz-szelvény és keresztszelvény szintezés.
Területszintezés, szintvonalas helyszínrajz szerkesztése.
Térképek és kitűzés térképek valamint helyszínrajz alapján.
Vetületi rendszerek.
A térképek felosztása rendeltetésük, méretarányuk szerint.
Jelkulcsi alapismeretek.
Egységes Országos térképrendszer, földmérési alaptérképek.
Kitűzési ismeretek.
A kitűzés alapelve, sorrendje, eszközei.
Kitűzési jegyzőkönyv.

9.3.2. Mélyépítési munkálatok ***98 óra***

Földművek építése
Földművekkel kapcsolatos fogalmak (földmű, földmunka, töltés, bevágás, hossz- és kereszt-szelvények, rézsű, padka, stb.) meghatározása.
A földművek anyagainak megismerése.
Rézsük állékonysága, jellemző rézsűkialakítások.
Rézsűhajlás kialakításának kritériumai.
Munkagödör függőleges fallal való határolásának kritériumai.
Munkavédelmi szempontok.
Támfalak.
Támfalak típusai.
A súly és szögtámfalak jellemzői.
Támfalakra ható terhek.
Támfalak építése.
Vonalas létesítmények földmunkái.
Töltések alapozása, az alapozás szerepe és módszerei.
Földfejtés bevágásban és anyagnyerőhelyen.
Töltésépítés (út, vasút), földszállítás és beépítés.
Földmunkatükör kialakítása, tömörségi és felületi követelményei.
Nagyfelületű terepmunkák kialakítási és víztelenítési feladatai (parkolók, sporttelepek, repülőterek, stb.).
Vonalas létesítmény földmunkái kitűzési feladatai.
Útpálya tengely kitűzése sokszögvonalról.
Töltésrézsű vonalának, bevágás körömvonalának kitűzése úttengelyről.
Koronaél kitűzése és magasságának megadása.
Rézsűhajlás kijelölése munkavégzés céljára.
Földtömegszámítás.
Szabályos és szabálytalan területek számítása.
Földművek keresztmetszetének meghatározása vízszintes és ferde térszin esetén.
Gátak és körtöltések.
Alapozások.

Síkalapozás.
Síkalapok fajtái (sávalapok, talpalap, lemezalap).
Az alapválasztás szabályai az altalaj függvényében.
Síkalapok méretezésének (teherbírás, állékonyság, elmozdulás) alapelvei.
Különleges síkalapozási feladatok.
Válaszfalak alapozása.
Padozatok alapozása.
Emeletráépítés alapozási kérdései.
Foghíj- és melléépítés alapozási kérdései.
Magas súlypontú építmények alapozása.
Paneles épületek alapozása.
Síkalapok építése.
Betonacél szerelés.
Betonozás.
Zsaluzatok, dúcolások elbontása.
Földvisszatöltés.
Mélyalapozás.
Alapozási mód kiválasztásának elvei.
Kútalapozás.
Kutak szerkezete, anyaga.
Kutak építésének menete.
Alapok megerősítése, kiváltása, átépítése.
Alapsík mélyebbre helyezése.
Alapmegerősítés talajszilárdítással.
Alapmegerősítés aláfalazással.
Alapozások kedvezőtlen talajviszonyok esetén.
Alapozás löszterületen.
Alapozás szerves talajon.
Feltöltésen történő alapozás.
Alapozás térfogatváltozó talajon.
Alábányászott területen történő alapozás.
Alapozási hibák és kiküszöbölésük.
Épületkár vizsgálatok.
Alapozási hibák talaj felderítési hibákból.
Tervezési hibák.
Kivitelezési hibák.
Egyéb hatásokból származó hibák.
Talajok dinamikai jellemzői – gépalapozások.
Rezgéstani alapfogalmak.
Aktív és passzív rezgésmentesítés.
Gépalapozások.
Útépítés.

9.3.3. Gépesített mélyépítési munkálatok *988 óra*

A gép, építőgép fogalma és az építőgépek felosztása.
Földmunka gépek:
Kotrógépek.
Talajszállító földmunkagépek.
Talajlazító- és talajtömörítő gépek.
Anyagelőkésztés és betonbedolgozás gépei:

Kőbányák törő és osztályozó gépei.
Betonbedolgozás gépei és eszközei.
Betontechnológia gépei:
Cementtárolás eszközei és gépei.
Betonkeverő gépek.
Központi betonkeverő telep keverés-, adagolás felépítése
A betonszállítás eszközei és gépei.
Betonacél feldolgozás gépei:
Betonacél fogadás, tárolás.
Betonacél egyengetés, szilárdítás.
Betonacél feszítő gépek.
Betonacél darabolás, hajlítás.
Betonacél háló és vázkészítés gépei.
Betonbedolgozó gépek és egyéb berendezések.
Különleges zsaluzatok.
Betontömörítő gépek.
Beton vibrálása.
Beton vákuumozása.
A torkrét, a kolkrét és a prepakt betonozási eljárás berendezései és gépei.
Az anyagmozgatás és a szállítás gépei.
Belső anyagmozgató és szállítógépek, és berendezések.
Külső anyagmozgatást végző járművek.
Közúti járművek.
Vasúti járművek.
Vízi járművek.
Emelőgépek és daruk.
Kézi és gépi mozgatású kis emelőszerkezetek.
Különleges daruk.
Járműves daruk.
Toronydaruk.
Rakodógépek.
Homlokrakodók.
Mélyásók.
Útépítés gépei.
Útalapkészítés gépei.
Útburkolat készítés gépei.
Útfenntartás gépei.
Közmű- és mélyépítés gépei.
Alapozás gépei – síkalapozás, mélyalapozás, résfalas alapozás, csőfektetők.
Hőtermelő, téliesítést szolgáló és energiaátalakító gépek és berendezések.
Az építőipari gépek tervszerű megelőző karbantartása.
Építőgépek kezelésének, biztonságtechnikai és ergonómiai követelményei.

9.3.4. Épületszerkezetek *74 óra*

Természetes és mesterséges környezet kapcsolata.
Az épített környezet és táj kapcsolata.
Települések felépítése, bel-és külterület.
Települések közműhálózata.
Az épületeket érő, külső környezetből származó terhelések, hatások.
Települési környezetvédelem.

Építmények kialakítása, funkciói.
Az építmény fogalma, fajtái, lakóépületek, középületek, termelést szolgáló épületek, egyéb mérnöki létesítmények, közműellátás létesítményei.
Az építési, építészeti funkció fogalma.
Építési tevékenység.
Az építési tevékenység sajátosságai.
Az építési tevékenység fajtái, új munka, felújítási munka, korszerűsítés, átalakítás, karbantartás, bontási munka.
Építészeti alapfogalmak.
Az épületszerkezetek fogalma és osztályozása.
Teherhordó szerkezetekkel szembeni követelmények.
Falak feladata, falszerkezetek osztályozása.
Falakkal szemben támasztott követelmények.
Függőleges teherhordó szerkezetek.
Kőfalazatok csoportosítása, építésének szabálya.
Vázkerámiából készülő falazatokkal szemben támasztott követelmények, a falazási szabályok.
Beton- és pórusbeton falazó-elemekből készülő falakkal szemben támasztott követelmények, falazási szabályok.
Vegyes falazatok.
Kézi zsaluzóelemekből készülő falak.
Monolit falak anyagai, építésük technológiája.
Fa anyagú falak.
Hőtechnikai alapfogalmak, hőszigetelések anyagai, páralecsapódás okai.
Hőtechnikai számítás, hőfokesési görbe meghatározása.
Hőszigetelési megoldások fal és födémszerkezeteknél.
Akusztikai lapfogalmak, hangszigetelési módok.
A falazatok építésénél betartandó munka- és balesetvédelmi előírások.
Földmunka, dúcolás.
Talajok osztályozása, jellemző tulajdonságai, talajmechanikai szakvélemény.
A földmunkáknál alkalmazható építőipari gépek.
Munkaárok, munkagödör dúcolása.
Földmunkák kivitelezésénél betartandó munka- és balesetvédelmi előírások.
Alapozási, alépítményi munkák.
Alapozások fajtái.
Sík és mélyalapozások.
Alapozási munkák kivitelezésénél betartandó munka- és balesetvédelmi előírások.
Vízszintes tartószerkezetek.
A vízszintes teherhordó szerkezetekkel szemben támasztott követelmények.
Áthidalók feladata a velük szemben támasztott követelmények.
Áthidalók csoportosítása szerkezeti kialakítás, anyag, kivitelezés szerint.
Födémek osztályozása anyag, kivitelezés technológiája szerint.
A koszorú feladata kialakításának módjai.
Faanyagú födémek.
Acélgerendás födémek.
Előregyártott vasbeton gerendás födémek.
Monolit vasbeton födémek.
Vázkerámia födémek.
Vasbeton födémpanelek.
Boltozatok.

Vízszintes teherhordó szerkezetek kivitelezésénél betartandó munka- és balesetvédelmi előírások.
Építési segédszerkezetek, állványok.
Segédszerkezetek feladata, velük szemben támasztott követelmények.
Segédszerkezetek csoportosítása.
Faanyagú zsaluzatok.
Fém anyagú zsaluzatok.
Korszerű zsaluzatok.
Állványok feladata, velük szemben támasztott követelmények
Hagyományos állványok.
Korszerű állványok.
Az építési segédszerkezetek, állványok építésénél és bontásánál betartandó munka- és balesetvédelmi előírások.
Lépcsők és kiegészítő szerkezetek.
Lépcsőkkel szemben támasztott követelmények.
A lépcsők osztályozása anyag, forgalmi és szerkezeti szempont alapján.
A lépcsők számításának menete, szabályai.
A lépcső szerkesztésének szabályai.
Lépcsőfajták, tömblépcsők, éklépcsők.
Kőlépcsők szerkezeti kialakítása.
Monolit beton és vasbeton lépcsők.
Építési rendszerek, építési technológiák.
Épületek fenntartása és üzemeltetése.
Bontási munkák, hulladékkezelés.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	házi feladat			x	-

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Vasbetonszerkezetek készítése gyakorlat tantárgy 872 óra

10. 1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanuló önálló munkavégzését. Gyakorlottan, magabiztosan legyen képes kivitelezni a rábízott betonozási feladatot, fel tudja mérni a helyszínt. Legyen rutinja a szükséges eljárás kiválasztásában, kivitelezésében. Tanulja meg a felelősségteljes pontos munkavégzést. Legyen képes a dokumentáció kitöltésére, engedélyek beszerzésére.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Vas- és zsaluszerkezetek készítése *322 óra*

Természetes kötőanyagok.
Mesterséges kötőanyagok.
Kötőanyagok csoportosítása eredet szerint.
Kötőanyagok csoportosítása előállítási mód szerint.
Vízzel szemben mutatott tulajdonságok szerint.
Az égetés során képződő olvadék szerint:

- Olvasztott.
- Zsugorított.
- Nem zsugorított.

A kötés módja szerint:
- Nem hidraulikus kötőanyagok.
- Hidraulikus kötőanyagok.

Szárítás, előmelegítés, kalcinálás, zsugorítás, hűtés,őrlés, aprítás, finomőrlés, homogenizálás.
Cement előállítás, tárolás csomagolás, raktározás.
Adalékanyagok.
Adalékszerek.
Megfelelő sóder kiválasztása.
Szemcseméret.
Cementtel szemben támasztott követelmények:
Mechanikai követelmények.
Szabványos szilárdság, 28 napos nyomószilárdság
Kezdőszilárdság, 2 vagy 7 napos nyomószilárdság.
Fizikai követelmény: Kötési idő kezdete, térfogatállóság.
Kémiai követelmény: tartóssági követelmény.

10.3.2. Betonelemek készítése ***322 óra***

Helyszín meghatározása.
Helyszín ellenőrzése, felmérése.
Betonozás helye alatt elhelyezkedő közművek, vezetékek, csövek ellenőrzése, elhasználódás esetén cseréje, kiváltása.
Talajtömörség ellenőrzése.
Helyszín kialakítása.
A szükséges anyagok meghatározása.
Anyagmennyiségek kiszámolása.
Haladási terv készítése.
Dokumentáció elkészítése.
Gépek, berendezések kiválasztása.
Gépek, berendezések helyszínre szállítása.
Szükséges engedélyek beszerzése (behajtási, területfoglalási,…)
Szükséges anyagok megrendelése.
Szükséges anyagok tárolása, őrzése.
Zsaluzat felmérése, anyagszükséglet meghatározása, elkészítése.
Sóder kiválasztása.
Beton jellegének meghatározása.
Szemcseméret meghatározása.
Sóder típusának meghatározása (agyagmentes)
Cement fajtájának kiválasztása, megrendelése, tárolásának feltételei.
Adalékanyagok meghatározása.
Adalékanyag meghatározása hideg időben történő betonozáshoz.
Keverési arányok meghatározása, dokumentálása.
Gépek, berendezések baleset- és munkavédelmének oktatása.
A kevert beton helyszínre juttatása.
Tömörítés, egyengetés, simítás.
A beton kötéséhez szükséges feltételek biztosítása.
Nedvességtartalom biztosítása, megégés elleni védelem.

Kötési idő biztosítása.
Zsaluzat elbontása, elszállítása.
Záróréteg kialakítása.
Betonozási hibák javítása

10.3.3. Felmérés, tervezés gyakorlata ***228 óra***

Felmérés:
A vasbetonszerkezet rendeltetési helyének, méretének meghatározása.
Talajvizsgálat, időjárási jellegzetességek figyelembevétele.
A vasbetonszerkezet anyagának, összetételének meghatározása.
Szükséges anyagmennyiség kiszámítása.
A vasbetonszerkezet elkészítésének fázisai, időbeli meghatározása.
A szükséges segédanyagok meghatározása.
Költségvetés készítése.
Terv:
A terv legyen világos és egyértelmű
A terveket olyan méretarányban és olyan
részletezettséggel kell elkészíteni, hogy azok alapján az egyes szerkezetek minden részlete, elhelyezése, szintmagassága, egymáshoz való kapcsolódása könnyen felismerhető és ellenőrizhető legyen.
A méretek mindig vakolatlan szerkezetre vonatkoznak.
A szokványostól eltérő helyeken teljes metszetet kell készíteni, a teherhordó szerkezetek anyagának és méretének feltüntetésével.
A metszetek helyét a szerkezeteken feltűnően jelölni kell.
Ha egy szerkezetet, ill. annak részleteit több terv tartalmazza, akkor az összefüggéseket (utalásokat) rajzszám és részlet szerinti hivatkozással kell megadni.
A szerkezeteken ábrázolni kell a szerkezetet érinti minden olyan áttörést, hornyot, melynek utólagos kialakítása (kibontása, kivésése) a kivitel során nehézséget okoz, valamint a szerkezetbe bebetonozott szerelvényeket
(csöveket, csavarokat, fogadólemezeket stb), a méretek
megadásával.
Az anyagminőségeket és anyagjelöléseket.
A kengyelméretre vonatkozó megjegyzéseket.
A betontakarás mértéket.
A talajmechanikai adatokat.
A hasznos terhet.
A tartószerkezet önsúlyán kívül figyelembe vett állandó terhet (rétegek súlya, válaszfalteher) és szükség esetén a szerkezet kivitelezésére, emelésére, szállítására vonatkozó előírásokat és utasításokat.
A vonatkozó fontosabb szabványok megnevezését.
Szükséges engedélyek igénylése.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6.

		egyéni	csoport	osztály	pont lebontása, pontosítása)
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	házi feladat			x	-

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek gyakorlat**
	Építési alapismeretek
	Műszaki rajz
	Épületfizika
11328-12 Betonszerkezetek gyártásának előkészítése	**Betonszerkezetek készítése**
	Anyagválasztás
	Zsalukészítés
	Betonozás
11329-12 Vasbetonszerkezetek készítése	**Vasbetonszerkezetek készítése**
	Vas- és zsaluszerkezetek készítése
	Betonelemek készítése
	Felmérés, tervezés gyakorlata

10101-12 Építőipari közös tevékenység szakmai követelménymodul

a 9. évfolyamot követően

Építőipari alapismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Építési alapismeretek
Építészeti alapfogalmak értelmezése, gyakorlati alkalmazása.
Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása.
Építési alapanyagok szakszerű használata.
Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások.
Építési anyagok csoportosítása.
Szerszámok, eszközök ismertetése.
Eszközök és szerszámok megfelelő használata.
A kivitelezési munkafolyamatok résztvevői.
Kivitelezési munkafolyamatok sorrendisége, szervezés jelentősége.
Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása.
Engedélyeztetések dokumentációinak ügyintézése.
Kivitelezési munkálatok megkezdése, a munkafolyamatok nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása.

Építési helyszínek ismerete, sajátosságai.

Műszaki rajz

A rajzolás alapjai.
Vonalgyakorlatok, szabványírás.
A szabvány fogalma, a rajzi szabványok.
Építőipari szabványok.
A megfelelő méretarányok ismerete.
Méretarányok átváltása.
Szerkesztési gyakorlatok.
Ábrázolási módok.
- Vetületi ábrázolások.
- Axonometrikus ábrázolások.

Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése, gyakorlati jelentősége a kivitelezés során.
Anyagjelölések ismertetése, részletrajzon való felismerése.
Az építészeti rajz formai követelményei.
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.
Engedélyezési és kiviteli terv szerepe a megvalósítás folyamatában.
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése.
Műszaki rajz készítése megadott szempontok alapján.

Épületfizika

Épületszerkezettani alapismeretek alkalmazása.
Statikai alapismeretek gyakorlati alkalmazása.
Hőterhelési korlátok.
Páraterhelés.
Akusztika alapjai, hangszigetelési ismeretek.
Épületgépészeti és energetikai ismeretek.
Elektromos szakipar alapjai.
Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználási gyakorlata.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok bemutatása.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Szigetelési hibák korrigálása.
Kapcsolódó tervekben méretmegadási módok gyakorlati alkalmazása.
Szigetelések anyagjelölése a terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Épületeket érő hő és hanghatások.
Hőtechnikai ismeretek.
- Hővezetés.
- Hősugárzás.
- Hőáramlás.
- Hőátbocsátási tényező.
- Hőtágulás.
- Tűzállóság.

Hőtechnikai jellemzők.
Akusztikai alapfogalmak.

Hőhíd épületszerkezetekre gyakorolt hatása.
Hő- és hangszigetelő anyagokkal szemben támasztott követelmények.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői.
Hő- és hangszigetelési technológiák gyakorlati alkalmazása.
Utólagos hő- és hangszigetelés készítése.
Hő- és hangszigetelés jelölése tervrajzokon, részletrajzokon.
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások betartása.

11328-12 Betonszerkezetek gyártásának előkészítése szakmai követelménymodul

a 10. évfolyamot követően

Betonszerkezetek készítése tantárgy

Témakörök

Anyagválasztás
Természetes kötőanyagok.
Mesterséges kötőanyagok.
Kötőanyagok csoportosítása eredet szerint.
Kötőanyagok csoportosítása előállítási mód szerint.
Vízzel szemben mutatott tulajdonságok szerint.
Az égetés során képződő olvadék szerint:
- Olvasztott.
- Zsugorított.
- Nem zsugorított.

A kötés módja szerint:
- Nem hidraulikus kötőanyagok.
- Hidraulikus kötőanyagok.

Szárítás, előmelegítés, kalcinálás, zsugorítás, hűtés.
őrlés, aprítás, finomőrlés, homogenizálás.
Cement előállítás, tárolás, csomagolás, raktározás.
Adalékanyagok.
Adalékszerek.
Megfelelő sóder kiválasztása.
Szemcseméret.
Cementtel szemben támasztott követelmények:
- Mechanikai követelmények.
- Szabványos szilárdság, 28 napos nyomószilárdság.
- kezdőszilárdság, 2 vagy 7 napos nyomószilárdság.
- Fizikai követelmény: Kötési idő kezdete, térfogatállóság.
- Kémiai követelmény: tartóssági követelmény.

Zsaluzat készítésének gyakorlata
Zsaluzatok felépítése.
Zsaluzat igény felmérése.
Zsalu anyagának meghatározása.
Zsalu anyagszükségletének meghatározása.
Szétszerelhetőség tervezése.
Zsalu anyagszükséglet meghatározása.

Zsalu elkészítéséhez szükséges helyszín tervezete.
Zsalu tárolása.
Egyszer használatos zsaluk készítése.
Többször használatos zsaluk tervezése.
Hagyományos zsaluzat beépítése.
Bennmaradó zsaluzat építése.
Hagyományos bennmaradó zsaluzat építése.
Teherviselő bennmaradó zsaluzat.
Csúszó zsaluzat.
Kúszó zsaluzat.
Fából készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezése, technológiája, tárolása.
Műanyagból készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezése, technológiája, tárolása.
Fémből készült zsalu előnyei, hátrányai, kivitelezése, technológiája, tárolása.
Zsalu elemeinek egymáshoz rögzítése:

- Hevederekkel.
- Ácskapcsokkal.
- Szegekkel.
- Ékekkel.
- Csavarokkal.
- Hegesztéssel.

Zsalu alakváltozásának, mérettűrésének ellenőrzése.
Kizsaluzás, kizsaluzási idő számolása.

Betonozás
Helyszín meghatározása.
Helyszín ellenőrzése, felmérése.
Betonozás helye alatt elhelyezkedő közművek, vezetékek, csövek ellenőrzése, elhasználódás esetén cseréje, kiváltása.
Talajtömörség ellenőrzése.
Helyszín kialakítása.
A szükséges anyagok meghatározása.
Anyagmennyiségek kiszámolása.
Haladási terv készítése.
Dokumentáció elkészítése.
Gépek, berendezések kiválasztása.
Gépek, berendezések helyszínre szállítása.
Szükséges engedélyek beszerzése (behajtási, területfoglalási,…).
Szükséges anyagok megrendelése.
Szükséges anyagok tárolása, őrzése.
Zsaluzat felmérése, anyagszükséglet meghatározása, elkészítése.
Sóder kiválasztása.
Beton jellegének meghatározása.
Szemcseméret meghatározása.
Sóder típusának meghatározása (agyagmentes).
Cement fajtájának kiválasztása, megrendelése, tárolásának feltételei.
Adalékanyagok meghatározása.
Adalékanyag meghatározása hideg időben történő betonozáshoz.

Keverési arányok meghatározása, dokumentálása.
Gépek, berendezések baleset- és munkavédelmének oktatása.
A kevert beton helyszínre juttatása.
Tömörítés, egyengetés, simítás.
A beton kötéséhez szükséges feltételek biztosítása. Nedvességtartalom biztosítása, megégés elleni védelem.
Kötési idő biztosítása.
Zsaluzat elbontása, elszállítása.
Záróréteg kialakítása.
Betonozási hibák javítása.

11329-12 Vasbetonszerkezetek készítése és betonelemek gyártása szakmai követelménymodul

a 11. évfolyamot követően

Vasbetonszerkezetek készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Vas- és zsaluszerkezetek készítése
Természetes kötőanyagok.
Mesterséges kötőanyagok.
Kötőanyagok csoportosítása eredet szerint.
Kötőanyagok csoportosítása előállítási mód szerint.
Vízzel szemben mutatott tulajdonságok szerint.
Az égetés során képződő olvadék szerint:
- Olvasztott.
- Zsugorított.
- Nem zsugorított.

A kötés módja szerint:
- Nem hidraulikus kötőanyagok.
- Hidraulikus kötőanyagok.

Szárítás, előmelegítés, kalcinálás, zsugorítás, hűtés.
őrlés, aprítás, finomőrlés, homogenizálás.
Cement előállítás, tárolás, csomagolás, raktározás.
Adalékanyagok.
Adalékszerek.
Megfelelő sóder kiválasztása.
Szemcseméret.
Cementtel szemben támasztott követelmények:
- Mechanikai követelmények.
- Szabványos szilárdság, 28 napos nyomószilárdság.
- kezdőszilárdság, 2 vagy 7 napos nyomószilárdság.
- Fizikai követelmény: Kötési idő kezdete, térfogatállóság.
- Kémiai követelmény: tartóssági követelmény.

Betonelemek készítése
Helyszín meghatározása.
Helyszín ellenőrzése, felmérése.

Betonozás helye alatt elhelyezkedő közművek, vezetékek, csövek ellenőrzése, elhasználódás esetén cseréje, kiváltása.
Talajtömörség ellenőrzése.
Helyszín kialakítása.
A szükséges anyagok meghatározása.
Anyagmennyiségek kiszámolása.
Haladási terv készítése.
Dokumentáció elkészítése.
Gépek, berendezések kiválasztása.
Gépek, berendezések helyszínre szállítása.
Szükséges engedélyek beszerzése (behajtási, területfoglalási,…).
Szükséges anyagok megrendelése.
Szükséges anyagok tárolása, őrzése.
Zsaluzat felmérése, anyagszükséglet meghatározása, elkészítése.
Sóder kiválasztása.
Beton jellegének meghatározása.
Szemcseméret meghatározása.
Sóder típusának meghatározása (agyagmentes).
Cement fajtájának kiválasztása, megrendelése, tárolásának feltételei.
Adalékanyagok meghatározása.
Adalékanyag meghatározása hideg időben történő betonozáshoz.
Keverési arányok meghatározása, dokumentálása.
Gépek, berendezések baleset- és munkavédelmének oktatása.
A kevert beton helyszínre juttatása.
Tömörítés, egyengetés, simítás.
A beton kötéséhez szükséges feltételek biztosítása. Nedvességtartalom biztosítása, megégés elleni védelem.
Kötési idő biztosítása.
Zsaluzat elbontása, elszállítása.
Záróréteg kialakítása.
Betonozási hibák javítása.

Felmérés, tervezés gyakorlata

Felmérés:
A vasbetonszerkezet rendeltetési helyének, méretének meghatározása.
Talajvizsgálat, időjárási jellegzetességek figyelembevétele.
A vasbetonszerkezet anyagának, összetételének meghatározása.
Szükséges anyagmennyiség kiszámítása.
A vasbetonszerkezet elkészítésének fázisai, időbeli meghatározása.
A szükséges segédanyagok meghatározása.
Költségvetés készítése.
Terv:
A terv legyen világos és egyértelmű.
A terveket olyan méretarányban és olyan részletezettséggel kell elkészíteni, hogy azok alapján az egyes szerkezetek minden részlete, elhelyezése, szintmagassága, egymáshoz való kapcsolódása könnyen felismerhető és ellenőrizhető legyen.
A méretek mindig vakolatlan szerkezetre vonatkoznak.
A szokványostól eltérő helyeken teljes metszetet kell készíteni, a

teherhordó szerkezetek anyagának és méretének feltüntetésével.
A metszetek helyét a szerkezeteken feltűnően jelölni kell.
Ha egy szerkezetet, ill. annak részleteit több terv tartalmazza, akkor az összefüggéseket (utalásokat) rajzszám és részlet szerinti hivatkozással kell megadni.
A szerkezeteken ábrázolni kell a szerkezetet érintő minden olyan áttörést, hornyot, melynek utólagos kialakítása (kibontása, kivésése) a kivitel során nehézséget okoz, valamint a szerkezetbe bebetonozott szerelvényeket (csöveket, csavarokat, fogadólemezeket stb), a méretek megadásával.
Az anyagminőségeket és anyagjelöléseket.
A kengyelméretre vonatkozó megjegyzéseket.
A betontakarás mértéket.
A talajmechanikai adatokat.
A hasznos terhet.
A tartószerkezet önsúlyán kívül figyelembe vett állandó terhet (rétegek súlya, válaszfalteher) és szükség esetén a szerkezet kivitelezésére, emelésére, szállítására vonatkozó előírásokat és utasításokat.
A vonatkozó fontosabb szabványok megnevezését.
Szükséges engedélyek igénylése.

5.5.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 01
Bőrdíszműves
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 01 Bőrdíszműves szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 01

A szakképesítés megnevezése: Bőrdíszműves

A szakmacsoport száma és megnevezése: 10. Könnyűipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVII. Könnyűipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 10. Könnyűipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)

- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.
A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis

- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:
- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális

gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás

kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.

- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel

írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.

- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11497-12 Foglalkoztatás I	Foglalkoztatás I.										2		
11499-12 Foglalkoztatás II	Foglalkoztatás II.										0,5		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag és áruismeret	2			1			1					
	Szabás, előkészítés elmélet	1			1			1					
	Szabás, előkészítés gyakorlat		4			3			2			2	
10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban	Gyártmánytervezés	1			1			1			0,5		
	Gyártmánytervezés gyakorlat		3	70		2	105		2	105		2	
10255-12 Bőrdíszműipari termékék gyártása	Bőrdíszműipari gyártástechnológia	1,5			1			1			0,5		
	Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat		4			2			2			2	
10258-12 Bőrtárgy készítése	Bőrtárgy készítés	1			1			1			0,5		
	Bőrtárgy készítés gyakorlat		3			3			3			3	
10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése	Kesztyűszerkesztés-modellezés				1			1			1		
	Kesztyűmodellezés gyakorlat					2			2			3	
10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése	Kesztyű gyártástechnológia				1			1			1		
	Kesztyű gyártástechnológia					2			3			3	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		6	15	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	**Bőripari anyag- és áruismeret**	**72**			**36**			**36**					**144**
	Természetes bőrök	*25*			*11*			*11*					*47*
	Textilek és műbőrök	*12*			*7*			*7*					*26*
	Táblás áruk	*10*			*7*			*7*					*24*
	Kellékek és segédanyagok	*25*			*11*			*11*					*47*
	Szabás, előkészítés elmélet	**36**			**36**			**36**					**108**
	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	*12*			*10*			*10*					*32*
	Kézi szabás	*5*			*5*			*5*					*15*
	Gépi szabás	*6*			*7*			*7*					*20*
	Előkészítő műveletek	*13*			*14*			*14*					*41*
	Szabás, előkészítés gyakorlat		**144**			**108**			**72**			**64**	**388**
	Különböző anyagok szabása		*55*			*38*			*25*			*20*	*138*
	Előkészítő műveletek		*55*			*38*			*25*			*20*	*138*

	Gépek, berendezések, szerszámok használata		*34*			*32*			*22*			*24*	*112*
10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban	**Gyártmánytervezés**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Műszaki rajz alapjai	*14*			*6*			*6*					*26*
	Modelltervezés, mintaszerkesztés	*11*			*15*			*15*			*8*		*49*
	Gyártáselőkészítés	*11*			*15*			*15*			*8*		*49*
	Gyártmánytervezés gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**64**	**316**
	Modelltervezés, mintakészítés		*58*			*40*			*36*			*32*	*166*
	Műszaki előkészítés		*50*			*32*			*36*			*32*	*150*
10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása	**Bőrdíszműipari gyártástechnológia**	**54**			**36**			**36**			**16**		**142**
	Termékek szabása, előkészítés	*24*			*16*			*16*			*6*		*62*
	Termékek összeszerelése, kikészítés	*30*			*20*			*20*			*10*		*80*
	Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat		**144**			**72**			**72**			**64**	**352**
	Szabás, előkészítés		*70*			*32*			*30*			*25*	*157*
	Termékek gyártása		*74*			*40*			*42*			*39*	*195*
10258-12 Bőrtárgy készítése	**Bőrtárgy készítés**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Bőrtárgy előkészítés	*16*			*20*			*20*			*10*		*66*
	Bőrtárgy készítése, díszítése	*20*			*16*			*16*			*6*		*58*
	Bőrtárgy készítés gyakorlat		**108**			**108**			**108**			**96**	**420**
	Bőrtárgy előkészítés		*40*			*40*			*40*			*40*	*160*
	Bőrtárgy készítés, díszítés		*68*			*68*			*68*			*56*	*260*
10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése	**Kesztyűszerkesztés-modellezés**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Modelltervezés, szerkesztés				*15*			*15*			*16*		*46*
	Mérettáblázatok				*10*			*6*					*16*
	Gyártás-előkészítés				*11*			*15*			*16*		*42*
	Kesztyűmodellezés gyakorlat					**72**			**72**			**96**	**240**
	Modellek tervezése					*30*			*24*			*32*	*86*
	Minták készítése					*21*			*24*			*32*	*77*
	A gyártás előkészítése					*21*			*24*			*32*	*77*
10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése	**Kesztyű gyártástechnológia**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Kesztyűk szabása				*10*			*10*			*8*		*28*
	Kesztyűk díszítése			**70**	*13*		**105**	*13*		**105**	*12*		*38*
	Kesztyűk összeállítása, kikészítése				*13*			*13*			*12*		*38*
	Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat					**72**			**108**			**96**	**276**

	Kesztyűk szabása					*22*			*30*			*20*	*72*
	Kesztyűk díszítése					*25*			*39*			*38*	*102*
	Kesztyűk összeállítása, kikészítése					*25*			*39*			*38*	*102*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		**948 / 29,44%**											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**2272 / 70,56%**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés 1	Nyelvtani rendszerezés 2	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír			x	x
állásinterjún részt vesz			x	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik			x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez			x	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x	x	x	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x	x	x	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x	x	x	x
a munkakör alapkifejezései	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	
Deduktív gondolkodás			x	x

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés			x	-
1.3.	szemléltetés			x	-

1.4.	kooperatív tanulás		x		-
1.5.	szerepjáték		x		-
1.6.	házi feladat	x			-
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	-
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	-

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő-piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő-piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-

1.6.	szemléltetés			x	-
1.10.	szerepjáték		x		-
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

3.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés

vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

3.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

3.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

3.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10256-12 azonosító számú

Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10256-12 azonosító számú, Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag- és áruismeret				Szabás, előkészítés elmélet				Szabás, előkészítés gyakorlat		
	Természetes bőrök	Textilek és műbőrök	Táblás áruk	Kellékek és segédanyagok	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	Kézi szabás	Gépi szabás	Előkészítő műveletek	Különböző anyagok szabása	Előkészítő műveletek	Gépek, berendezések, szerszámok használata
FELADATOK											
Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét	x	x	x	x							
Megállapítja az alapanyagok jellemzőit	x	x	x	x				x			
Ellenőrzi az alap-, kellék-, segédanyagokat	x	x	x	x							
Meghatározza a technológiai paramétereket					x						
Alkatrészeket szab kézzel, géppel						x	x		x		x
Ellenőrzi a kiszabott alkatrészeket									x		
Vékonyítja az alkatrészek szélét, felületét										x	x
Számítással meghatározza az anyag előirányzatot					x				x		
Kiválasztja, beállítja, kezeli a szabáshoz, előkészítéshez alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat									x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmet					x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK											
Bőrgyártás	x										
Bőr területi felosztása, jellemzői	x										
Bőrhibák	x										
Műbőrök		x									
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott textilanyagok		x		x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott műanyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott fémanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott papíranyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott faanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott ragasztók, oldószerek				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott gumianyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó ipari alkatrészek felületének meghatározása					x						
Paralelogramma területének meghatározása					x						
Optimális manipuláció meghatározása					x						
Szabáskor keletkező hulladékok meghatározása					x						
Hulladékfajták és jellemzői					x						
Bőrfeldolgozó ipari termékek anyag előirányzat meghatározása					x						
Alkatrészekkel szemben támasztott követelmények	x	x	x								
Szabásrendszerek					x						
Kézi szabás						x			x		

Gépi szabás							x		x		x
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Alkatrészek szél, felület vékonyítása								x		x	x
Szabász-, vékonyító gépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások						x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK											
Készbőr jellemzőinek felismerése	x				x	x	x		x	x	x
Gazdaságos manipuláció	x	x	x		x	x	x		x		x
Szakmai számolási készség					x	x	x		x		x
Szabászgépek, előkészítőgépek kezelése					x		x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK											
Felismerés	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Precizitás					x	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség					x	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK											
Határozottság					x				x	x	x
Közérthetőség					x	x	x	x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK											
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés					x				x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

4. Bőripari anyag- és áruismeret tantárgy 144 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a bőripari alap- és kellékanyagok fajtáinak megismertetése a tanulókkal.
Fontos, hogy a diákok anyagismereti alapfogalmakat elsajátítsák, a különböző anyagok előállítási műveleteit megismerjék, az alap- és kellékanyagok felhasználási és minőségi tulajdonságainak megtanulják.

4.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3.Témakörök

4.3.1.Természetes bőrök *47 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált természetes bőranyagok fajtái (marha-, sertés-, kecske-, juh-, ló-, vad- és egyéb bőrök), általános jellemzői, felhasználása.
A természetes bőranyagok területi felosztása, minőségi jellemzői, hibái.
A nyersbőrök szövettani felépítése, jellemzői.
Nyersbőrhibák.
Nyersbőrök tartósítása, anyagai, minőségi követelményei.
A természetes bőranyagok gyártási folyamata:
-A vizes és meszes műhely műveletei – áztatás, meszezés, húsolás, színelés, hasítás, mésztelenítés -, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
-A cserzés fajtái - növényi, ásványi, zsír-, kombinált- és egyéb cserzés - anyagai, műveletei, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
-A cserzés utáni mechanikai – víztelenítés, taszítás, szárítás, hasítás, faragás, puhítás, csiszolás – műveletek, gépek, berendezések, eszközök, minőségi követelmények.
-A kikészítés vegyi – zsírozás, színelés, fedőfestés, appretálás stb. - és mechanikai – hengerlés, fényezés, vasalás stb. - műveletei, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
A készbőrök csoportosítása, tulajdonságai, minősítése, hibái.

4.3.2. Textilek- és műbőrök *26 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok fajtái.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok összetétele, általános jellemzői, felhasználása.
A textilanyagok alapanyagainak (természetes-, vegyi- és kevert szálas anyagok) ismerete.
A textilanyagok alapanyagainak tulajdonságai, minőségi jellemzői.
A textilanyagok minőségi jellemzői, hibái.
A textilanyagok gyártási folyamata, gépei, berendezései.
A textilanyagok minőségi követelményei:
-Fonal és cérnagyártás (fonás, cérnázás). A cérnák fajtái, jellemzői, hibái.
-Kelmegyártás (szövés, kötés, hurkolás, nemszőtt textíliák készítése). A kelmék fajtái, jellemzői, hibái.
-A textilanyagok kikészítése (előkezelés, színezés, appretálás).
A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált műbőrök-, műanyagok fajtái, szerkezeti

felépítései, általános jellemzői, felhasználása.
A műbőrök anyagai, gyártási folyamata – pasztakészítés, hordozóréteg előkészítése, műanyag fedőréteg felvitele, filmképzés, hűtés, kikészítés, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
A különböző műanyagok feldolgozási módszerei (sajtolás, rétegelés, fröccsöntés, extrudálás, kalanderezés, szálhúzás, vákuumformázás, öntés, stb.)
A műbőrök, műanyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.3. Táblásáruk *24 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott - rostműbőrök-, gumi-, és műanyagok-, valamint kartonanyagok - táblás szerkezetű anyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott táblás áruk felhasználása.
A különböző táblás méretű anyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei:
-Rostműbőrök anyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
-Gumianyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
-Műanyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
-Papír és kartonanyagok alapanyagai, gyártási folyamata (nyersanyag-előkészítés, pépkészítés, lapképzés, kikészítés, kiszerelés), gépei, berendezései, minőségi követelményei.
A táblás méretű anyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.4. Kellék és segédanyagok *47 óra*

Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott különböző műanyag-, fém-, papír-, fa-, és gumi kellékek- és segédanyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői, felhasználása.
Műanyag díszek, csatok, egyéb alkatrészek, szegők, zsinórok stb. előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fém díszek, csatok, szegecsek, szögek, ringlik, kapcsok, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fa díszek, csatok, szögek, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Gumi segédanyagok, alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
A ragasztók, és oldószerek fajtái, anyagai.
A ragasztók, és oldószerek általános jellemzői, felhasználása.
A ragasztók, és oldószerek munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
A különböző kellék- és segédanyagok gyártása, minőségi jellemzői, hibái.
A kellék- és segédanyagok gyártásánál alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

4.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szabás, előkészítés tantárgy 108 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja megismertetni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereit, szabási módszereit, és az alkatrészek előkészítési technológiáit, követelményeit.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek *32 óra*

A technológiai paraméterek meghatározása.
A természetes bőranyagok szabásrendszerei: szimmetrikus (kisipari vagy tükrös), váltakozó irányú, paralelogramma, társas szabás. A természetes bőranyagok szabásrendszereinek gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszerei: különböző soros elhelyezések, váltakozó-, ferde irányú (szög alatti), szembe fekvő, paralelogramma, társas szabás.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Alkatrész elhelyezési módszerek alkalmazása, az anyagkihasználás mértéke, gazdaságossági hatásai.
A szabástervek elkészítésének eszközei, korszerű számítógépes módszerei.
Az anyag-előirányzat (tiszta felület, hulladék, anyagnorma, paralelogramma felület, optimális manipuláció) meghatározásának, kiszámításának módszerei.
Természetes bőrök anyag-előirányzatának meghatározása.
Terítékanyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Táblás szerkezetű anyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Az anyag-előirányzat meghatározásának, eszközei, korszerű számítógépes módszerei.

5.3.2. Kézi szabás *15 óra*

A kézi szabás módszereinek ismerete.
A kézi szabás szerszámainak ismerete.
A kézi szabás eszközeinek ismerete.
A kézi szabás berendezéseinek (kések, sablonok fajtái, köszörűk, jelölő eszközök, nehezékek) ismerete.
A kézi szabás minőségi követelményei.
A kézi szabás előnyei, hátrányai.

5.3.3. Gépi szabás *20 óra*

A gépi szabás módszerei (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű szabási módszerek).
A gépi szabás alkalmazása, szerszámai, eszközei, berendezései.
A gépi szabás minőségi követelményei.
A kiütő gépes szabás gépei (lengőfejes, hidas, félautomata, automata kiütő gépek).
A kiütő gépes szabás berendezései, műveletei, munkavédelmi előírásai.
Kiütőkések, leütés számlálók, anyagtovábbító berendezések ismerete.
A terítékes szabás gépei (terítőgépek, tekercsállványok, áttekercselő berendezések, villamos ollók, anyagadagoló berendezések).

A terítékes szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A szegőszalag szabás gépei (bőrcsík vágó-, műbőr-, és fóliacsík-vágó gépek, berendezések).
A szegőszalag szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
Szabástervek ismerete.
Hulladékgazdálkodás.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök ismerete.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök jellemzői.
A gépi szabás munka-, tűzvédelmi előírásainak ismerete.
A gépi szabás környezetvédelmi előírásai.

5.3.4. Előkészítő műveletek *41 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) ismerete, gépei, szerszámai, eszközei, berendezései, minőségi követelményei.
A jelölés célja, gépei, berendezései, szerszámai, segédanyagai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A vékonyítás célja, fajtái (szélvékonyítás, teljes felületű vékonyítás), alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A ragasztás célja, fajtái (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Oldószerek fajtái, alkalmazásuk.
A kierősítés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei.
A szélfestés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek alkalmazása, jellemzői.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy 388 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereinek, szabási módszereinek és az alkatrészek előkészítési technológiáinak gyakorlati kivitelezését.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Szabás előkészítés ismeretek szakmai tartalmára épül.

6.3. Témakörök

6.3.1.Különböző anyagok szabása *138 óra*

A szabandó anyagok kiválasztása műszaki dokumentáció alapján.
A kiszabott alkatrészek ellenőrzése.
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával. (ÖGY)
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával. (ÖGY)
Táblás szerkezetű anyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
A szegőszalag szabás gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása.
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás. (ÖGY)
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése. (ÖGY)
Alkatrészek összeválogatása, tétel-összeállítás.
Önálló szabászati feladatok gyakorlati kivitelezése, műszaki dokumentáció alapján.
A szabászat munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.2. Előkészítő műveletek *138 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása. (ÖGY)
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával. (ÖGY)
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával. (ÖGY)
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása. (ÖGY)
A kierősítési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A szélfestés műveleteinek gyakorlati elsajátítása a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
Az előkészítési műveletek önálló kivitelezése adott modellek műszaki dokumentációja alapján.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.3. Gépek, berendezések, szerszámok használata *112 óra*

A szabászat, az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseinek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek szakszerű használata, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek összeállítása önállóan egy adott modell alkatrészeinek kiszabásához.

A gépi szabási módszerek gyakorlati alkalmazása (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű automata berendezések) gépek, berendezések, eszközök szakszerű használata, a kezelési műveletek begyakorlása.
Egy meghatározott modell alkatrészeinek gépi szabásához a gépigény összeállítása önállóan.
Az előkészítő műveletek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gépeinek, szerszámainak, eszközeinek, kiegészítő berendezéseinek szakszerű alkalmazása, a minőségi, a munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások követelmények betartásával.
Gép-, szerszám-, eszköz-, és kiegészítő berendezések meghatározása önállóan egy adott termék előkészítési műveleteihez.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-

2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	Munkaasztal, szabászgép, gépi szabászkések, kézi szabászkés, szélvékonyító gép, hasító gép
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	Köszörűgép, munkaasztal
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10257-12 azonosító számú

Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10257-12 azonosító számú, Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban	Gyártmánytervezés			Gyártmánytervezés gyakorlat	
	Műszaki rajz alapjai	Modelltervezés, mintaszerkesztés	Gyártáselőkészítés	Modelltervezés, mintakészítés	Műszaki előkészítés
FELADATOK					
Modellrajzot készít	x	x		x	
Méretezi a modellt		x	x	x	
Elkészíti a szabás- és dolgozómintákat		x			x
Anyagszükségletet számol			x		x
Meghatározza a technológiai paramétereket			x		x
Műszaki dokumentációt készít a termékről		x	x	x	x
Kiválasztja és ellenőrzi az alap, kellék, segédanyagokat			x		x
Alapanyag és kellékkalkulációt készít, anyagnormát számol			x		x
Gépet, eszközt választ a technológiához			x		x
Használja a számítógépeket (szövegírás, tervezés)	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A műszaki ábrázolás alapjai	x				
Szakmai ábrázolási módok	x	x		x	
Modellábrázolás, méretezés		x	x	x	x
Alapminta szerkesztés, mintavágás		x		x	
Anyag előirányzat meghatározása			x		x
Műszaki dokumentáció készítése		x	x	x	x
Szabás- és dolgozóminták fajtái, alkalmazási területük		x	x	x	x
Alapszíntű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete)	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x	x
Szakrajz-olvasás, értelmezés	x	x	x	x	x
Modellrajz készítés	x	x		x	
Mintaszerkesztés, mintavágás	x	x		x	
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Pontosság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x		x	
Térlátás	x	x		x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő készség				x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
Kompromisszumkészség		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x
Tervezés	x	x	x	x	x

7. Gyártmánytervezés tantárgy 124 óra

7.1.A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló elsajátítsa az ábrázolási módok, a modellrajz készítés, a modelltervezés, a modell- és mintaszerkesztés alapfogalmait, valamint a méretvétel szabályait. A műszaki dokumentáció készítésével kapcsolatos ismereteket elsajátítsa, műszaki dokumentációkat készítsen, értelmezzen.

7.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3.Témakörök

7.3.1. Műszaki rajz alapjai *26 óra*

A műszaki ábrázolás alapjainak ismerete.
Szakmai ábrázolási módok ismerete.
Alapszíntű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete).
A számítógépek használata szövegíráshoz, tervezéshez.
Műszaki rajzolás céljának ismerete.
Műszaki rajzolás fajtáinak ismerete.
Rajzeszközök fajtái.
Rajzpapírformátumok, A0-ástol A5-ös méretig való megadás.
Vonalzók fajtái, használatuk, szögszerkesztések.
Szabványírás követelmények.
Vonalfajták, vonalvastagságok megadása.
Vonalfajták megfelelő alkalmazása.
Szabvány betűírás, kisbetűk magassága alakja.
Szabvány betűírás, nagybetűk magassága alakja.
Szabadkézi rajzolás.
Síkmértani szerkesztések, kör körrel kapcsolatos szerkesztések.
Szabályos síkidomok szerkesztése.
Térbeli elemek alakzatok, sík, síkidomok.
Műszaki ábrázolási módok.
Középponti vetítések, párhuzamos vetítések.
Ábrázolás rendezett vetületekben, térelemek ábrázolása.
Méretezések, méretmegadás szabályai.
Metszeti ábrázolások, teljes metszet, fél nézet- fél metszet, kitöréses metszet.
Egyszerűsítő jelképes ábrázolásmód.
Axonometrikus ábrázolási módok, axonometrikus ábrázolás alkalmazása.
Vonalas ábrázolási módok, vonalas ábrázolás alkalmazása.
Alapszíntű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete).
A számítógépek használata szövegíráshoz, tervezéshez.
Modellrajz készítése.

7.3.2. Modelltervezés, mintaszerkesztés *49 óra*

Modellrajz készítésének ismerete.
Modell méretezésének ismerete.

Műszaki dokumentáció készítése a termékről.
A számítógépek használata szövegíráshoz és tervezéshez.
Szakmai ábrázolási módok ismerete.
Modellábrázolás ismerete.
Méretezés ismerete.
Alapminta szerkesztés ismerete.
Mintavágás ismerete.
Műszaki dokumentáció készítése.
Szabás- és dolgozóminták fajtáinak ismerete.
Szabás- és dolgozóminták alkalmazási területeinek ismerete.
Alapminta szerkesztésének ismerete.
A különböző bőrdíszműipari termékek fő- és mellék-alkatrészei, szerepük a késztermékben.
Az egybeszabott, a részben egybeszabott, és a külön szabott alkatrészek.
A különböző bőrdíszműipari termékek (pl. pénztárcák, kártya- és igazolványtartók, tokok, aktatáskák, kazetták, bőröndök stb.) szabványos méretei, méretsorozatok.
Metszetrajzok, és különböző technológiai ábrázolások.
Mintavágási módszerek, szerszámai, eszközei, berendezései.
Különböző bőrdíszműipari termékek (apróáruk, női-, akta-, sport- és, bevásárló táskák, kazetták, bőröndök) mintáinak szerkesztése.
Részletminták készítésének ismerete a bedolgozási többletek és a ráhagyások helyes méreteinek ismeretével.
Jelölőminta készítésének ismerete.
Alkatrészek nagyítás alapelveinek ismerete, növekedés arányának ismerete.
Alapszintű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete).

7.3.3. Gyártáselőkészítés *49 óra*

A modell méretezésének ismerete.
Anyagszükséglet számolásának ismerete.
Technológiai paraméterek meghatározásának ismerete.
Műszaki dokumentáció készítése a termékről.
Kiválasztja és ellenőrzi az alap, kellék, segédanyagokat.
Alapanyag és kellékkalkuláció készítésének ismerete.
Anyagnorma számolásának ismerete.
Gépet, eszközt választ a technológiához.
A tervezett modellek anyagszerkezete, alap-, kellék és segédanyagainak csoportosítása.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése, a készítés módszerei, gazdaságossági, minőségi követelmények.
Szabás- és dolgozóminták fajtáinak ismerete, alkalmazási területük.
Technológiai paraméterek (szabási-, összeállítási-, zárási-, bélelési-, betétezési technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, ragasztási-, behajtási-, varrási paraméterek) meghatározása, gépek, berendezések kiválasztása, a technológiai folyamatok-, és műveleti utasítások leírása.
Számítógépek használata szövegíráshoz és tervezéshez.

7.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

7.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Gyártmánytervezés gyakorlat tantárgy 316 óra

8.1.A tantárgy tanításának célja

Önálló modelltervezési, modell és mintaszerkesztési feladatok gyakorlati kivitelezésének elsajátítása. A méretvétel gyakorlati fogásainak elsajátítása. A különböző bőrdíszműipari termékek szabás-, és dolgozó- (jelölő) mintáinak elkészítése. Műszaki dokumentációk, technológiák értelmezése a gyakorlatban. Műszaki dokumentációk készítése.

8.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Gyártmánytervezés szakmai tartalmára épül.

8.3.Témakörök

8.3.1. Modelltervezés, mintakészítés *166 óra*

Modellrajzok, modellváltozatok (kollekciók) rajzainak elkészítése, méretezése, kész modellek alapján.

A különböző bőrdíszműipari késztermékek fő- és mellék-alkatrészeinek, rendszerezése, és szerepüknek az elemzése. Szemléltető falitáblák készítése.

A különböző bőrdíszműipari termékek (pl. pénztárcák, kártya- és igazolványtartók, tokok, aktatáskák, kazetták, bőröndök stb.) szabványos méreteinek lemérése, méretsorozatok felismerése, értékelése a gyakorlatban.

Metszetrajzok, és különböző technológiai ábrázolások készítése késztermékek alapján.

A korszerű számítógépes tervezési módszerek alkalmazása a gyakorlatban.

Alkatrészminták alap-, dolgozó- és szabászminták különbségeinek tanulmányozása a gyakorlatban.

A gyakorlatban alkalmazott minták elemző értékelése, az átalakítások, egyszerűsítések felvetése.

A szerkesztéshez szükséges méretek lemérése, és a méretvétel módszereinek gyakorlása.

Minták szerkesztése modellrajzok alapján, a különböző módszerek gyakorlati alkalmazása. (ÖGY)

Különböző bőrdíszműipari termékek (apróáruk, női-, akta-, sport- és, bevásárló táskák, kazetták, bőröndök) alap-, dolgozó- és szabászmintáinak szerkesztése. (ÖGY)

Minták - kollekciók mintáinak elkészítése, kis változással - átalakítása.

A minták kivágásának, különböző jelöléseinek gyakorlata.

A mintavágó szerszámok, eszközök, berendezések szakszerű alkalmazásának elsajátítása.

Korszerű számítógépes mintakészítési, mintavágási módszerek megismerése a gyakorlatban, az előnyök elemzése, bemutatása.

8.3.2. Műszaki előkészítés *150 óra*

Előre elkészített műszaki dokumentációk tartalmának (modellrajzok, fényképek, méretek, alap-, kellék és segédanyagok felsorolása, alkatrészek- és, kellékek darabjegyzéke, technológiai paraméterek, technológiai, műveleti utasítások, gépek, berendezések, szerszámok jegyzéke, minták, szabástervek, anyagnormák), elemzése,

értékelése.
A gyártandó modellek anyagszerkezetének, alap-, kellék- és segédanyagainak összeállítása, kiválasztása.
Technológiai paraméterek (szabási-, összeállítási-, zárási-, bélelési-, betétezési technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, ragasztási-, behajtási-, varrási paraméterek) meghatározása, gépek, berendezések kiválasztása, a technológiai folyamatok-, és műveleti utasítások összeállítása.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése a gazdaságossági szempontok és a minőségi követelmények figyelembevételével.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése. (ÖGY)
Korszerű számítógépes gyártás-előkészítési módszerek alkalmazása a gyakorlatban.

8.4.*A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely vagy kisüzemi termelőhely

8.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-

2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-

8.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10255-12 azonosító számú

Bőrdíszműipari termékek gyártása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10255-12 azonosító számú, Bőrdíszműipari termékek gyártása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása	Bőrdíszműipari gyártástechnológia		Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat	
	Termékek szabása, előkészítése	Termékek összeszerelése, kikészítés	Szabás, előkészítés	Termékek gyártása
FELADATOK				
Elvégzi a különböző anyagok, alkatrészek szabási műveleteit	x		x	
Alkatrészeket vékonyít (szélvékonyítás, közkiemelés, teljes felületű vékonyítás)	x		x	
Alkatrészeket betétez, kierősít, jelöl	x		x	
Különböző szélmegmunkálásokat – vágott, behajtott, szegett - végez	x	x	x	x
Alkatrészeket díszít (rátéttel, domborítással, lyukasztással, varrással, stb.)	x	x	x	x
Alkatrész előgyártást (fogók, pántok, díszek, zsebek, keretek, bélések stb.) végez	x		x	
Összeerősíti az alkatrészeket ragasztással, varrással		x		x
Különböző alaptechnológiát (vágott, behajtott, ellentétesen behajtott, varrásvédős, kanalas, formaalakító) alkalmaz		x	x	x
Különböző zárási módokat – húzózáras, fedeles, keretes, fűzőkarikás, nyitott - alkalmaz		x	x	x
Elkészíti a különböző béléseket (süllyesztett, bedolgozott, részlegesen bedolgozott, kazetta) bélészsebeket, válaszfalakat		x		x
Béleli a termékeket.		x	x	x
Körülvarrja a táskát, terméket.		x		x
Elvégzi a befejező műveleteket, formáz, ellenőriz, csomagol		x		x
Apróárut készít: levéltárcák, erszények, tokok, tartók stb. (különböző technológiával)		x	x	x
Táskát készít különböző technológiával (női-, akta-, utazó-, bevásárló-, sporttáskát, kazettát, bőröndöt, speciális táskát)		x	x	x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a bőrdíszműipari termékek gyártásához alkalmazott gépeket, berendezéseket, szerszámokat	x	x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Szabandó anyagok tulajdonságai	x		x	
Kézi, gépi szabás módszerei, eszközei, gépei	x		x	
Varrási, ragasztási technológiák		x		x
Díszítési módok		x	x	x
Alaptechnológiák		x	x	x
Zárási módok		x		x
Fedélmegoldások		x		x
Keretmegoldások		x		x
Húzózáras megoldások		x		x
Fűzőkarikás, nyitott zárási megoldások		x		x
Béléskészítés, zsebfajták, bélelési módok		x		x
Összeállítási módok		x		x

Befejező műveletek, minőség-ellenőrzés		x		x
Apróáruk technológiája (levéltárcák, erszények, tokok, tartók stb.)		x	x	x
Női táskák technológiája		x	x	x
Aktatáskák technológiája		x	x	x
Utazótáskák technológiája		x	x	x
Bevásárlótáskák technológiája		x	x	x
Sporttáskák technológiája		x	x	x
Kazetták, bőröndök technológiája		x	x	x
Speciális táskák technológiája		x	x	x
Varrógépek fajtái kialakítása, alkalmazási területei, működésének jellemzői		x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Szabászgépek kezelése, alkalmazása	x		x	
Alaptechnológiák alkalmazása	x	x	x	x
Díszítési, zárási, bélelési módok alkalmazása		x		x
Varrógépek kezelése alkalmazása	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Pontosság	x	x	x	x
Kézügyesség			x	x
Látás, színfelismerés, térlátás	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)			x	x

9. Bőrdíszműipari gyártástechnológia tantárgy 142 óra

9.1.A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a bőrdíszműipari termékek összeállítási műveleteinek végrehajtásához. A szabási (szakmai specialitásainak)-, az előkészítési-, a zárási-, a bélelési-, az összeállítási (alap-technológiák)-, és a kikészítési módok elméleti fogalmainak, technológiáinak elsajátítása.
A különböző bőrdíszműipari termékek típusainak megismerése, szerkezeti, technológiai különbségeinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott technológiák, gépek, berendezések, szerszámok ismerete, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

9.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3.Témakörök

9.3.1. Termékek szabása, előkészítése *62 óra*

Különböző anyagok (természetes bőrök, műbőrök, textilanyagok, táblás méretű műanyagok, rostműbőrök- karton- és habanyagok stb.) tulajdonságai, szabásrendszerei, alkalmazásuk, követelményeik.
A bőrdíszműipari alkatrészekkel szemben támasztott minőségi követelmények.
A szabás gazdaságosságát befolyásoló tényezők, gazdaságossággal kapcsolatos (anyagnorma „An”, tiszta felület „At”, hulladék „H”, manipulációs százalék „M%”) számítások.
Bőrdíszműipari termékek kézi szabása, alkatrészek jelölése, minőségi, gazdaságossági követelmények. A szabás eszközei, szerszámai, berendezései.
Bőrdíszműipari termékek gépi szabása, gépei, eszközei, szerszámai, berendezései.
Alkatrészek előgyártásának ismerete.
Minőségi, gazdaságossági követelmények.
Bőrdíszműipari termékek előkészítő műveletei (vékonyítások, jelölések, szélfestések, ragasztások, betétezések, díszítések, különböző alkatrészek előgyártása), gépei, eszközei, szerszámai, berendezései, minőségi követelményei.
A szabásnál, elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kiválasztása, beállítása, kezelése, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

9.3.2.Termékek összeszerelése, kikészítés *80 óra*

Különböző szélmegmunkálások, díszítések ismerete.
Összeerősítési módok ismerete.
Alaptechnológiák fajtái (kívül varrott - vágott, vágott kanalas, szegett, behajtott, ellentétesen behajtott -, belül varrott – egybeszabott, varrásvédős -, ragasztott – formaalakító, kazetta technológiák), és változatai, műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei.
Zárási módok fajtái (fedeles, húzózáras, keretes, fűzőkarikás, nyitott) alkalmazása, műveletei, minőségi követelményei.
Bélelési módok fajtái (süllyesztett, bedolgozott, részlegesen bedolgozott, kazetta bélés), alkalmazása, műveletei, minőségi követelményei.

Bélelés, körülvarrás ismerete.
Zsebmegoldások (lapos-, húzózáras-, húzott zsebek) fajtái, alkalmazása, műveletei, minőségi követelményei.
Különböző apróáruk (erszények, tárcák, tokok stb.) fajtái, anyagai, szerkezete, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
Különböző táskák (női divat-, akta-, sport-, utazó-, bevásárló-, speciális) fajtái, anyagai, szerkezete, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
Kazetták, bőröndök fajtái, anyagai, szerkezete, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
A bőrdíszműipari összeszerelésnél alkalmazott gépek (varrógépek, lyukasztó-, szegecselő-, zárfelütő-, keretező-, kerethajlító gépek stb.) berendezések, eszközök, szerszámok fajtái, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Kiválasztja, beállítja, kezeli a bőrdíszműipari termékek gyártásához alkalmazott gépeket, berendezéseket, szerszámokat.
Befejező műveletek (kitömés, tisztítás, kisebb javítások, festések, appretálások, címkézések, márkázások, minőség-ellenőrzés, csomagolások) fajtái, anyagai, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
Különböző anyagokból (természetes bőrökből, műbőrökből, műanyagokból, textilanyagokból) készített termékek kikészítési (tisztítás, javítás, festés, appretálás) technológiái, anyagai, minőségi követelményei.
A különböző szerkezetű termékek kitömésének jelentősége (esztétikai, termékvédelmi szempontok), anyagai, kitömési technológiái, gépei (pl. sűrített levegővel felfújt, fólia zacskók, stb.), előírásai, követelményei.
A címkézések, márkázások jelentősége, tartalma, megoldásai, gépei, berendezései, eszközei, szerszámai, követelményei.
A minőség-ellenőrzés fontossága (selejt, fogyasztói reklamációk), előírásai (szabványok, minőségi tanúsítványok) megoldásai, berendezései, eszközei, folyamata.
A csomagolások fajtái, anyagai, jelentősége (esztétikai, termékvédelmi szempontok), előírásai, követelményei. Csomagoló berendezések fajtái, alkalmazása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

9.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat tantárgy 352 óra

10.1.A tantárgy tanításának célja

Gyakorlati ismeretek nyújtása a bőrdíszműipari termékek összeállítási műveleteinek elsajátításához. A szabási-, az előkészítési-, a zárási-, a bélelési-, az összeállítási (alap-technológiák)-, és a kikészítési módok gyakorlati ismereteinek, technológiáinak elsajátítása.

A különböző bőrdíszműipari termékek technológiai műveleteinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok használatának, beállításának, valamint a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartásának elsajátítása.

10.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3.Témakörök

10.3.1. Szabás, előkészítés *157 óra*

Különböző anyagok, alkatrészek kézi-, és gépi szabása, szabásrendszerek, alkalmazása, jelölések kivitelezése, a minőségi, és a gazdaságossági követelmények figyelembevételével. (ÖGY)
Gazdaságossági számítások gyakorlata.
A szabás gépeinek, eszközeinek, szerszámainak, berendezéseinek szakszerű használata.
Az előkészítés gyakorlati műveleteinek (vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, díszítések, alkatrészek előgyártása), elsajátítása, a minőségi követelmények betartásával.
Az előkészítés gépeinek, eszközeinek, szerszámainak, berendezéseinek szakszerű használata.
Alaptechnológiák (kívül varrott, belül varrott, ragasztott-formaalakító), és változataik, gyakorlati kivitelezése, a minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
Zárási módok (fedeles, húzózáras, keretes, fűzőkarikás, nyitott) alkalmazása a gyakorlatban, minőségi követelmények.
Bélelési módok (süllyesztett, bedolgozott, részlegesen bedolgozott, kazetta bélés), zsebmegoldások alkalmazása a gyakorlatban, minőségi követelmények.
A különböző gyártási műveleteknél (szabásnál, elkészítésénél, alaptechnológiák, zárási, bélelési alapműveleteknél) alkalmazott gépek beállítása, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.
A szabászat műveleteinél alkalmazott gépek (kiütő gépek, textil-szabászgépek, karton-szabászgépek, csíkvágó-gépek, automata berendezések stb.) kisegítő berendezéseinek, eszközeinek, megismerése, (beállítása, üzemeltetése, karbantartása.
Az előkészítés, műveleteinél alkalmazott gépek (vékonyító, hasító, szélfestő, ragasztó, préselő, bélyegző-márkázó, hegesztő, lyukasztó, szegecselő, zárfelütő, és varrógépek) kisegítő berendezések, eszközök, megismerése, beállítása, üzemeltetése, karbantartása.

10.3.2. Termékek gyártása *195 óra*

Különböző apróáruk (erszények, tárcák, tokok stb.) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
Különböző táskák (női divat-, akta-, sport-, utazó-, bevásárló-, speciális) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
Kazetták, bőröndök fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása.
A bőrdíszműipari összeszerelésnél alkalmazott gépek (varrógépek, lyukasztó-, szegecselő-, zárfelütő-, keretező-, kerethajlító gépek stb.) berendezések, eszközök, szerszámok fajtái, beállítása, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Befejező műveletek (kitömés, tisztítás, kisebb javítások, címkézés, márkázás minőség-ellenőrzés, csomagolás) gyakorlati kivitelezése.

Különböző anyagok kikészítési technológiáinak elsajátítása, minőségi követelményeinek betartása.
A bőrdíszműipari összeszerelésnél alkalmazott gépek (lyukasztó, szegecselő, zárfelütő, varrógépek, automata berendezések stb.), berendezések, eszközök, megismerése, beállítása, üzemeltetése, karbantartása.
A bőrdíszműipari kikészítésnél alkalmazott gépek (kitömő, bélyegző-márkázó, festékszóró, csomagoló gépek), berendezések, eszközök, szerszámok megismerése, beállítása, üzemeltetése, karbantartása.
A munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások betartása.
Gépek, berendezések biztonságtechnikája, védőeszközök használata.

10.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely vagy kisüzemi termelőhely

10.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű			x	-

	kérdésekre				
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

10.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10258-12 azonosító számú

Bőrtárgy készítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10258-12 azonosító számú, Bőrtárgy készítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10258-12 Bőrtárgy készítése	Bőrtárgy készítés		Bőrtárgy készítés gyakorlat	
	Bőrtárgy előkészítés	Bőrtárgy készítése, díszítése	Bőrtárgy előkészítés	Bőrtárgy készítés, díszítés
FELADATOK				
Kiválasztja a bőrtárgy készítéshez felhasznált alapanyagokat	x		x	
Apróárut készít	x	x	x	x
Ékszerpótlókat készít	x	x	x	x
Öltözet-kiegészítőket készít	x	x	x	x
Egyszerű dísztárgyakat készít	x	x	x	x
Tartókat, egyszerű táskákat készít	x	x	x	x
Kiválasztja a szükséges anyagokat és eszközöket	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Bőrtárgyak funkciói	x		x	
Bőrtárgyak tervezése, minta készítése		x		x
Apróáruk készítése	x	x	x	x
Öltözék-kiegészítő, bőr ékszerek készítése	x	x	x	x
Bőrből készült egyszerű dísztárgyak készítése	x	x	x	x
Tartók, tokok, táskák készítése	x	x	x	x
Bőrtárgy készítő gépek, berendezések kezelése	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Szabandó anyagok tulajdonságai	x		x	
Kézi, gépi szabás módszerei, eszközei, gépei	x		x	
Varrási, ragasztási technológiák		x		x
Díszítési módok		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Türelmesség	x	x	x	x
Stabil kéztartás			x	x
Térlátás			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Közérthetőség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x		x

11. Bőrtárgy készítés tantárgy 124 óra

11.1.A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a különböző bőrtárgyak összeállítási műveleteinek végrehajtásához. A szabási (szakmai specialitásainak), az előkészítési, a díszítési, az összeállítási és a kikészítési módok elméleti fogalmainak, technológiáinak elsajátítása.
A különböző bőrtárgyak típusainak megismerése, szerkezeti, technológiai különbségeinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások elsajátítása.

11.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3.Témakörök

11.3.1. Bőrtárgy előkészítés *66 óra*

A bőrtárgyak fajtái, funkciói.
A bőrtárgyak tervezése, mintaszerkesztése.
A különböző bőrtárgyak szerkezete, anyagai, kellékei.
A bőrtárgyak alkatrészeinek szabási módszerei, minőségi követelményei.
Kézi szabás módszerei, eszközei, szerszámai, követelményei.
Gépi szabás módszerei, gépei, eszközei, szerszámai, követelményei.
A bőrtárgyak előkészítési műveletei.,
Vékonyítási módok, alkalmazásuk, eszközeik, szerszámaik, gépeik, követelményeik.
Jelölések alkalmazása, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Ragasztások-, ragasztóanyagok fajtái, kivitelezése, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Széleldolgozások fajtái, alkalmazásuk.
Csiszolások, szélfestések, műveletei, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Behajtások fajtái, műveletei, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Szegések fajtái, műveletei, eszközei, szerszámai, gépei, minőségi követelményei.
Szélezés, eszközei, szerszámai, gépei, minőségi követelményei.
A bőrtárgyak szabásánál, előkészítésénél alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

11.3.2. Bőrtárgy készítése, díszítése *58 óra*

A bőrtárgyak díszítési módjai, alkalmazásuk.
Lyukasztások, perforációk alkalmazása, eszközei, szerszámai, gépei, követelménye.i
Fűzések fajtái, alkalmazása, anyagai, követelményei.
Fonások fajtái, alkalmazása, műveletei, anyagai, követelményei.
A rátétes díszítések lehetőségei, kivitelezése, követelményei.
A domborítások alkalmazása, anyagai, követelményei.
A szélfestés alkalmazása, anyagai eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
A szélégetés alkalmazása, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei,
A szegéses díszítések alkalmazása, anyagai, gépei, követelményei.
Egyéb – festések, hímzések, gyöngyök, kellékek stb. - díszítési módok alkalmazása, kivitelezése, követelményei.
A funkciónak megfelelő díszítések alkalmazásának ismerete.

A különböző díszítések műveletei, technológiai megoldásai, követelményei.
A bőrtárgyak díszítésénél használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
A különböző bőrtárgyak (apróáruk, tartók, tokok, táskák, dísztárgyak, ékszerek, öltözék kiegészítők stb.) összeszerelési módjai, követelményei.
Bőrtárgyak készítésének technológiai folyamata, követelményei.
A bőrtárgyak kikészítési technológiái, műveletei, követelményei.
Különböző apróáruk – pénztárcák, levéltárcák – készítésének ismerete.
Öltözék-kiegészítők – övek, szíjak – készítésének ismerete.
Bőr ékszerek – karkötők, nyakláncok, medálok – készítésének ismerete.
Bőrből készült egyszerű dísztárgyak – dobozok, mappák – készítésének ismerete.
Tartók, tokok, táskák készítésének ismerete.
A bőrtárgyak gyártásánál használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok ismerete.
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások ismerete.

11.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

11.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-

1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

11.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Bőrtárgy készítés gyakorlat tantárgy 420 óra

12.1.A tantárgy tanításának célja

Különböző bőrtárgyak tervezési -, szabási-, előkészítési-, díszítési, összeállítási-, és kikészítési, műveleteinek gyakorlati elsajátítása.
Bőrtárgyak elkészítése műszaki dokumentáció alapján.
A bőrtárgyak elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok szakszerű használata, beállítása.
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások alkalmazása.

12.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3.Témakörök

12.3.1. Bőrtárgy előkészítés *160 óra*

A bőrtárgyak tervezési, mintaszerkesztési feladatainak gyakorlati elsajátítása, követelményei. (ÖGY)
A bőrtárgyak alkatrész-szabási módszereinek gyakorlata, minőségi, gazdaságossági követelményei.
A kézi szabás elsajátítása, eszközei, szerszámai, minőségi követelményei.
A gépi szabás módszereinek gyakorlata, gépei, eszközei, szerszámai, követelményei.
Szabászgépek beállítása, kezelése.
Különböző bőrtárgyak szabása műszaki dokumentáció szerint. (ÖGY)
A bőrtárgyak előkészítési műveleteinek gyakorlata. (ÖGY)
Vékonyítási módok gyakorlása, eszközeik, szerszámaik, gépeik, kezelése, követelményeik.
Jelölések alkalmazása, követelményei, eszközeik, szerszámaik, gépeik, kezelése. (ÖGY)
Ragasztások gyakorlati kivitelezése, követelményei, anyagainak megismerése, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése. (ÖGY)
Széleldolgozások elsajátítása, gyakorlati alkalmazásuk. (ÖGY)
Csiszolások, szélfestések, műveleteinek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése. (ÖGY)
Behajtási műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése. (ÖGY)
Szegési műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése. (ÖGY)
A szélezés gyakorlata, minőségi követelményei eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése.
A bőrtárgyak szabásánál, előkészítésénél alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

12.3.2. Bőrtárgy készítés, díszítés *260 óra*

A bőrtárgyak díszítési módjainak gyakorlata.
Lyukasztások, perforációk gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, követelményei eszközeinek, szerszámainak, gépeinek használata. (ÖGY)

Különböző fűzések, fonások gyakorlása, alkalmazása, anyagainak kiválasztása, minőségi követelményei, szerszámainak használata.
A rátétes díszítések, domborítások gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, anyagainak kiválasztása, minőségi követelményei.
A szélfestés, szélégetés gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, minőségi követelményei, anyagainak, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kiválasztása. (ÖGY)
A szegések gyakorlati alkalmazása, anyagai, minőségi követelményei, gépeinek használata.
Egyéb – festések, hímzések, gyöngyök, kellékek stb. - díszítési módok gyakorlati műveletei, kivitelezésük, minőségi követelményei. (ÖGY)
A funkciónak megfelelő díszítések kiválasztása, gyakorlati alkalmazása.
Különböző bőrtárgyak díszítési műveleteinek gyakorlása, technológiai kivitelezése, követelményei.
A bőrtárgyak díszítésénél használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.
A különböző bőrtárgyak összeszerelési módjainak gyakorlása, minőségi követelményei.
Bőrtárgyak készítésének technológiai folyamata, műszaki dokumentációk értelmezése, készítése.
Különböző apróáruk – pénztárcák, levéltárcák stb. – elkészítése, technológiai változatok elsajátítása.
Öltözék-kiegészítők – övek, szíjak stb. - elkészítése.
Bőr ékszerek – karkötők, nyakláncok, medálok stb. – gyakorlati kivitelezése.
Bőrből készült egyszerű dísztárgyak – dobozok, mappák stb. – elkészítése.
Különböző tartók, tokok, táskák elkészítése, technológiai változatok elsajátítása.
A különböző anyagból készített bőrtárgyak kikészítési technológiáinak gyakorlása, minőségi követelményei,
A bőrtárgyak gyártásánál használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, beállítása.
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása a bőrtárgyak készítése során.

12.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely vagy kisüzemi termelőhely

12.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

12.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10259-12 azonosító számú

Kesztyű gyártmánytervezése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10259-12 azonosító számú, Kesztyű gyártmánytervezése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése	Kesztyűszerkesztés-modellezés			Kesztyűmodellezés gyakorlat		
	Modelltervezés, szerkesztés	Mérettáblázatok	Gyártáselőkészítés	Modellek tervezése	Minták készítése	Gyártáselőkészítés gyakorlat
FELADATOK						
Modellrajzot készít	x			x	x	
Meghatározza a szerkesztési méreteket	x	x	x	x	x	
Alkalmazza a mérettáblázatokat	x	x	x	x	x	x
Alapszabásmintát készít kesztyűről			x		x	
Szabásmintát készít női, férfi, gyermek kesztyűhöz			x			
Szabásminta méret-sorozatot készít (elfogadott mintadarab alapján)		x	x		x	
Műszaki dokumentációt készít a termékről			x		x	x
Kiválasztja és ellenőrzi az alap, kellék, segédanyagokat			x		x	x
Meghatározza a gyártástechnológiát			x		x	x
Alapanyag és kellékkalkulációt készít, anyagnormát számol		x	x		x	x
Gépet, eszközt választ a technológiához			x	x	x	x
Használja a számítógépeket (szövegírás, tervezés)	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Mértékegységek megfelelő alkalmazása	x	x	x	x	x	
Műszaki rajz alapjai	x		x	x	x	
Kesztyű alapszabásminta szerkesztésének folyamatai, segédtáblázat segítségével	x	x	x	x	x	
Kesztyű szabásminta modellezése, szabásminta méret-sorozat készítésének folyamatai	x	x	x	x	x	
Műszaki dokumentáció készítése	x	x	x	x	x	x
Anyag előirányzat meghatározása:	x		x	x	x	x
Alapszintű számítógép használati ismeret	x		x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Szabásrajz olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x	
Mértékegységek alapszintű ismerete	x	x	x	x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Látás, színlátás, térlátás	x		x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Közérthetőség	x		x	x	x	x
Határozottság	x		x	x	x	x

Kapcsolatteremtő képesség	x		x	x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x		x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x

13. Kesztyűszerkesztés - modellezés tantárgy 104 óra

13.1.A tantárgy tanításának célja

A különböző kesztyűk modelltervezési, minta-szerkesztési alapfogalmainak, a mérettáblázatok használatának, a méretvétel szabályainak az elsajátítása. Modellrajzok készítése, különböző kesztyűk mintáinak szerkesztése önállóan. A műszaki dokumentáció készítésével kapcsolatos ismeretek elsajátítása, műszaki dokumentációk értelmezése, készítése.

13.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3.Témakörök

13.3.1. Modelltervezés, szerkesztés *46 óra*

Divat-információk forrásai (divatlapok, színkatalógusok, hazai- és nemzetközi kiállítások, divatbemutatók, Internet), keresési lehetőségei.
Modellrajzok készítése, méretezése, szabályai.
A különböző kesztyűk fajtái, szerkezete, alkatrészei, anyagai, fő- és mellék-alkatrészei, szerepük a késztermékben.
Díszítések tervezése, ábrázolása.
A kéz anatómiája, kézméretek.
Szakszerű méretvétel kézről, mérettáblázatok alkalmazása.
Egyujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, szerkesztési méretei, alkatrészmintáinak, méretsorozatainak szerkesztése.
Ötujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, szerkesztési méretei, alkatrész mintáinak, méretsorozatainak szerkesztése.
Sport-, munkavédelmi-, és speciális kesztyűk alkatrészmintáinak, méretsorozatainak szerkesztése.
Műszaki rajz alapjai
Metszetrajzok, kesztyű-alkatrészek és különböző technológiai ábrázolások.
Alkatrészminták fajtái (alap-, nagyoló, dolgozó- és szabászminták), és az alaptechnológiáktól függő különbségek, szerkesztésük.
A szerkesztéshez szükséges méretek, és a méretvétel módszerei.
A modellrajzok készítésének, és a minták szerkesztésnek módszerei, eszközei.
Mintavágási módszerek, szerszámai, eszközei, berendezései.
Alapszíntű számítógép használati ismeret
Korszerű számítógépes tervezési módszerek ismerete, előnyei, alkalmazási lehetőségei.

13.3.2. Mérettáblázatok *16 óra*

Kesztyűipari mértékegységek fajtái, alkalmazása.
Hosszúsági, területi mértékegységek és átszámításuk.
Különböző (a gyártóktól függő) kesztyűipari mérettáblázatok, és alkalmazásuk.
Női-, férfi- és gyermekkesztyűk méretei, nagyságszámozása.
A Porkert kesztyűipari mérettáblázat felépítése, használata.

A Porkert kesztyűsablon méretei, a részméretek kiszámítása, méretek szabványos jelölése.
A hosszúsági és a szélességi részek átszámítása mm-re.
Egyujjas női (mancs) kesztyűk szabványos méretei.
Egyujjas férfi (mancs) kesztyűk szabványos méretei.
Egyujjas gyermek (mancs) kesztyűk szabványos méretei.
Ötujjas női kesztyűk szabványos méretei.
Ötujjas férfi kesztyűk szabványos méretei.
Ötujjas gyermek kesztyűk szabványos méretei.
A különböző kesztyűk méretének változása a technológia (anyagszerkezet, varrási, bélelési mód) függvényében.
Technológiai méret-hozzáadások rendszere.
Alapanyag és kellékkalkulációt készít, anyagnormát számol.

13.3.3. Gyártáselőkészítés *42 óra*

A műszaki dokumentációk tartalma (modellrajzok, fényképek, méretek, alap-, kellék és segédanyagok felsorolása, alkatrészek- és kellékek darabjegyzéke, technológiai paraméterek, technológiai, műveleti utasítások, gépek, berendezések, szerszámok jegyzéke, minták, szabástervek, anyagnormák), felépítése, készítési módszerei.
A tervezett modellek anyagszerkezete, alap-, kellék és segédanyagainak csoportosítása.
Alapszabásmintát készít kesztyűről.
Szabásmintát készít női, férfi, gyermek kesztyűhöz.
Technológiai paraméterek (szabási-, díszítési, összeállítási-, bélelési-technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, varrási, díszítési, kikészítési paraméterek) meghatározása.
Gépek, berendezések, szerszámok, eszközök meghatározása, kiválasztása.
A technológiai folyamatok- (szabás, formára dolgozás, díszítés, összeállítás, bélelés, csinosítás) és műveleti utasítások leírása.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése, a készítés módszerei, gazdaságossági, minőségi követelmények.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése, a készítés módszerei, a gazdaságossági tényezők fontossága.
Korszerű számítógépes gyártás-előkészítési módszerek ismerete, előnyei, alkalmazási lehetőségei.

13.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem

13.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-

1.4.	megbeszélés	x	x		-
1.5.	vita	x			-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Modellrajz értelmezése			x	-
3.2.	Alkatrész minta készítése leírásból		x		-
3.3.	Modellrajz készítés tárgyról	x			-
3.4.	Alkatrész minta rajz kiegészítés	x			-
3.5.	Alkatrész mintarajz elemzés, hibakeresés		x		-
3.6.	Metszetrajz rajz készítése alaptechnológia rendszerről		x		-
3.7.	Modell rajz rendszerrajz kiegészítés	x			-
3.8.	Metszetrajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése	x			-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban		x		-

	felkészülés után				
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-

13.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Kesztyűmodellezés gyakorlat tantárgy 240 óra

14.1.A tantárgy tanításának célja

Különböző kesztyűk modelltervezési, szerkesztési feladatainak végrehajtása mérettáblázatok használatával, valamint méretvétel alapján. Modellrajzok, technológiai metszetrajzok készítése. Műszaki dokumentációk készítésével kapcsolatos ismeretek elsajátítása, műszaki dokumentációk értelmezése, készítése.

14.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Kesztyű szerkesztés- modellezés elméleti tantárgy tartalmára épül.

14.3.Témakörök

14.3.1. Modellek tervezése *86 óra*

Divat-információk beszerzése - divatlapokból, színkatalógusokból, hazai- és nemzetközi kiállításokról, divatbemutatókról, Internetről.
Modellrajzok készítése, méretezése.
A különböző kesztyűk fajtáinak, szerkezetének, alkatrészeinek, anyagainak felismerése.
Díszítések tervezése, készítése. (ÖGY)
Szakszerű méretvétel kézről, mérettáblázatok alkalmazása.
Egyujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, alkatrészmintáinak, méretsorozatainak elkészítése.
Ötujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, alkatrészmintáinak, méretsorozatainak elkészítése.
Sport-, munkavédelmi-, és speciális kesztyűk alkatrészmintáinak, méretsorozatainak elkészítése.
Metszetrajzok, kesztyű-alkatrészek és különböző technológiai ábrázolások értelmezése.
Alkatrészminták (alap-, nagyoló, dolgozó- és szabászminták) felismerése, és az alaptechnológiáktól függő különbségeinek értelmezése, szerkesztési gyakorlatok. (ÖGY)
A modellrajzok készítéséhez, és a minták szerkesztéséhez használatos eszközök szakszerű használata.(ÖGY)
Mintavágási gyakorlatok, szerszámok, eszközök, berendezések használatának elsajátítása. (ÖGY)
Korszerű számítógépes tervezési módszerek megismerése a gyakorlatban.

14.3.2. Minták készítése *77 óra*

Kesztyűipari mértékegységek alkalmazása a gyakorlatban, átszámításuk.
Mérettáblázatok felhasználása a gyakorlati munka során.
Női-, férfi- és gyermekkesztyűk nagyságszámozásának alkalmazása.
A Porkert kesztyűipari mérettáblázat használata.
Egyujjas női (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Egyujjas férfi (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Egyujjas gyermek (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Ötujjas női kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)

Ötujjas férfi kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Ötujjas gyermek kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Nagyoló-, formára-dolgozó- és pontos minták készítése. (ÖGY)
Önálló, szabadon tervezett modellek mintáinak megszerkesztése, kivágása.
A különböző kesztyűk méretének megváltoztatása a technológia (anyagszerkezet, varrási, bélelési mód) függvényében.
Technológiai méret-hozzáadások kivitelezése.
A mintavágás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek kezelése a munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások betartásával.
A korszerű számítógépes mintavágási módszerek gyakorlati alkalmazási lehetőségei.

14.3.3. Gyártáselőkészítés gyakorlat *77 óra*

A gyakorlati munka során alkalmazott műszaki dokumentációk elemzése.
Műszaki dokumentációk elkészítése.
Kész modellek anyagszerkezetének, alap-, kellék- és segédanyagainak csoportosítása.
Kesztyűk anyagszerkezetének összeállítása, dokumentálása önállóan.
Kész modellek technológiai paramétereinek (szabási-, díszítési, összeállítási-, bélelési-technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, varrási, díszítési, kikészítési paraméterek) vizsgálata. Technológiai paraméterek meghatározása adott kesztyűmodellhez.
Kiválasztott kesztyűmodellhez a gépek, berendezések, szerszámok, eszközök meghatározása, kiválasztása.
A technológiai folyamatok- (szabás, formára dolgozás, díszítés, összeállítás, bélelés, csinosítás) és műveleti utasítások leírása, különböző kesztyűkhöz.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése. (ÖGY)
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése. (ÖGY)
Komplett műszaki dokumentáció összeállítása egy kiválasztott termékhez.
Korszerű számítógépes gyártás-előkészítési módszerek ismerete, alkalmazása.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely és/vagy kisüzemi termelőhely

14.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita	x			-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Modellrajz értelmezése			x	-
3.2.	Alkatrész minta készítése leírásból		x		-
3.3.	Modellrajz készítése tárgyról	x			-
3.4.	Alkatrész minta rajz kiegészítés	x			-
3.5.	Alkatrész mintarajz elemzés, hibakeresés		x		-
3.6.	Metszetrajz rajz készítése alaptechnológia rendszerről		x		-
3.7.	Modell rajz rendszerrajz kiegészítés	x			-
3.8.	Metszetrajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése	x			-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés		x		-

	irányítással				

14.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10260-12 azonosító számú

Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10260-12 azonosító számú, Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése	Kesztyű gyártástechnológia			Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat		
	Kesztyűk szabása	Kesztyűk díszítése	Kesztyűk összeállítása, kikészítése	Kesztyűk szabása	Kesztyűk díszítése	Kesztyűk összeállítása, kikészítése
FELADATOK						
A modellnek megfelelően kiszabja a kesztyűt (nyirkosítás, nyújtás)	x			x		
Kiválasztja a szabási módszert	x			x		
Sablonra dolgozza a felnagyolt részeket	x			x		
Kivágja a kesztyűt, az ujjközi részeket és kellékeket	x	x	x	x	x	x
Fazonra vágja a kesztyűt és jelöli	x		x	x		
Az alkatrészeket összeválogatja, ügyel a méretpontosságra	x	x		x	x	
A modellnek megfelelően díszít		x			x	
Összevarrja a kesztyűt			x			x
Bélést készít és bevarrja az ujjhegyeket	x		x	x		x
Beszegi a kesztyűt kézzel vagy géppel			x			x
Befejező (csinosító) műveleteket végez (szortíroz, nedvesít, vasal, présel, fényesít, kellékez)			x			x
Párosítja, összevarrja a kesztyűket			x			x
A késztermeket ellenőrzi, összehasonlítja a minta paramétereivel			x			x
Csomagol			x			x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a kesztyűk gyártásához alkalmazott gépeket, berendezéseket, szerszámokat	x	x	x	x	x	x
Betartja a munka,- tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Szabandó anyagok tulajdonságai	x			x		
Kézi, gépi szabás módszerei, eszközei, gépei	x			x		
Díszítési technológiák		x			x	
Varrási technológiák		x	x		x	x
Szegési módok		x	x		x	x
Kesztyűk készítése (bőr, irha, munkavédelmi, textil alapanyagú, sport, speciális)	x	x	x	x	x	x
Csinosítás jellemzői			x			x
Varrógépek fajtái kialakítása, alkalmazási területei, működésének jellemzői		x	x		x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Kézi varróeszközök használata		x	x		x	x

Varrógépek kezelése alkalmazása		x	x		x	x
Szabászgépek, ollók kezelése, alkalmazása	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Látás, színfelismerés, térlátás	x	x	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)				x	x	x

15. Kesztyű gyártástechnológia tantárgy 104 óra

15.1.A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a különböző kesztyűk szabási, díszítési, összeállítási és kikészítési (csinosítási) műveleteinek végrehajtásához. A szabási (szakmai specialitásainak, szabásrendszerek, nagyolás, formára dolgozás, pontosra vágás)-, a díszítési, az összeállítási-, és a kikészítési módok elméleti fogalmainak, technológiáinak elsajátítása.

A különböző kesztyűk típusainak megismerése, szerkezeti, technológiai különbségeinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok megismerése, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások elsajátítása.

15.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3.Témakörök

15.3.1. Kesztyűk szabása *28 óra*

A szabandó kesztyű-anyagok fajtái, tulajdonságai, minőségi követelményei.

Különböző kesztyű-anyagok (természetes bőrök, irhabőrök, műbőrök, textil külső és bélésanyagok, közbélésanyagok) alkatrészek szabásrendszerei, minőségi és gazdaságossági követelményei.

Természetes bőrök hosszirányú, keresztirányú, ellentétes irányú, ferde irányú, és kombinált irányú szabási módszere, előnyei, hátrányai.

A kézi szabás műveletei (nedvesítés, nyújtás, nagyoló szabás, formára dolgozás), minőségi követelményei, eszközei, szerszámai, berendezései.

Kellék alkatrészek pontosra vágása, minőségi követelményei.

A gépi szabás műveletei.

Porkert kesztyűsablonok, kiütőkések alkalmazása.

Terítékanyagok szabása, minőségi követelményei.

A szabáshoz alkalmazott gépek, berendezések, eszközök fajtái.

Az alkatrészek vékonyítási műveletei, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.

Kesztyűalkatrészek jelölési módjai (jelölőgépek, sablonok alkalmazása), minőségi követelményei.

Alkatrészek összeválogatása, minőségi, gazdaságossági követelmények.

A szabásnál, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

15.3.2. Kesztyűk díszítése *38 óra*

Kesztyűk díszítési módszerei.

A díszítés funkciója.

A díszítés esztétikai szempontjai.

A díszítés anyagai, kellékei.

Különböző a modellnek, az anyagnak megfelelő díszítési – kézi-, gépi varrások, hímzések, lyukasztások, perforációk, fűzések, rátétek, szegések, paszpólozások,

ráncolások, vaknyomások, domborítások, kellék-díszítések stb.) technológiák alkalmazása, és minőségi követelményei.
Utcai kesztyűk díszítési módjai.
Alkalmi kesztyűk díszítési módjai.
Sport kesztyűk díszítési lehetőségei.
Női kesztyűk díszítési módjai, követelményei.
Férfi kesztyűk díszítési módjai, követelményei.
Gyermek kesztyűk díszítési módjai, követelményei.
Nappa, irha és műbőr kesztyűk díszítési módjai.
A díszítésnél, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok fajtái.
A díszítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

15.3.3. Kesztyűk összeállítása, kikészítése ***38 óra***

Varrási technológiák fajtái (kézi, gépi), paraméterei (cérnafajták, öltéssűrűség, varrásszélesség), jellemzői, alkalmazása, követelményei.
A varrásnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok fajtái.
Összetűző varrás (lasch kesztyű) összeállítási műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Rátűző varrás (stepp kesztyű) összeállítási műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Szegve varrott kesztyűk, összeállítási műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Bélések anyagai, bélések készítése, bélelési műveletek, minőségi követelményei, gépek, berendezések, eszközök.
Szegések fajtái, száreldolgozási módok alkalmazása, technológiai műveletei, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
A kikészítés, csinosítás – nedvesítés, vasalás, préselés, festés, csiszolás, polírozás, kellékezés, párosítás, címkézés műveletei, előírásai.
Csomagolás, minőségellenőrzés műveletei, követelményei.
Az összeállításnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

15.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem

15.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita	x			-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-

1.10.	házi feladat	x			-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		-

15.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat tantárgy 276 óra

16.1.A tantárgy tanításának célja

A különböző kesztyűk szabási, díszítési, összeállítási bélelési, szegési és kikészítési (csinosítási) műveleteinek begyakorlása. A szabási (szakmai specialitásainak,

szabásrendszerek, nagyolás, formára dolgozás, pontosra vágás)-, a díszítési, az összeállítási-, és a kikészítési technológiák begyakorlása. A különböző (egyszerű) kesztyűk elkészítése. A termékek elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok működtetése, beállítása. A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások alkalmazása a munkavégzés során.

16.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Kesztyű gyártástechnológia elméleti tartalmakra épül.

16.3.Témakörök

16.3.1. Kesztyűk szabása *72 óra*

A szabandó kesztyű-anyagok fajtáinak, minőségének, tulajdonságainak gyakorlati bemutatása, felismerése.
Különböző kesztyű-anyagok (természetes bőrök, irhabőrök, műbőrök, textil külső és bélésanyagok, közbélésanyagok) alkatrészek szabása, minőségi és gazdaságossági követelmények figyelembevételével. (ÖGY)
Természetes bőrök hosszirányú, keresztirányú, ellentétes irányú, ferde irányú, és kombinált irányú szabása.
A kézi szabás műveleteinek (nedvesítés, nyújtás, nagyoló szabás, formára dolgozás) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi előírások betartása.(ÖGY)
Kellék alkatrészek pontosra vágása, minőségi előírások betartása.(ÖGY)
A gépi szabás műveleteinek begyakorlása.(ÖGY)
Porkert kesztyűsablonok, kiütőkések alkalmazása.(ÖGY)
Terítékanyagok szabása, minőségi követelmények betartása.
A szabáshoz alkalmazott gépek, berendezések, eszközök szakszerű használata.
Az alkatrészek vékonyítási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása, gépek, berendezések, eszközök használata.(ÖGY)
Kesztyűalkatrészek jelölése (jelölőgépek, sablonok alkalmazása), minőségi követelmények betartása.(ÖGY)
Alkatrészek összeválogatása, minőségi, gazdaságossági követelmények figyelembevételével.(ÖGY)
A szabásnál, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, beállítása, kezelése, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

16.3.2. Kesztyűk díszítése *102 óra*

Kesztyűk díszítési módszereinek felismerése a gyakorlatban.
A díszítés anyagainak, kellékeinek kiválasztása.
Különböző díszítési – kézi-, gépi varrások, hímzések, lyukasztások, perforációk, fűzések, rátétek, szegések, paszpólozások, ráncolások, vaknyomások, domborítások, kellék-díszítések stb.) technológiák elsajátítása.(ÖGY)
Gyakorlati kivitelezése a minőségi előírások betartásával.
Utcai kesztyűk díszítésének gyakorlata.
Alkalmi kesztyűk díszítésének gyakorlata.
Sport kesztyűk díszítésének gyakorlata.
Női kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban.(ÖGY)
Férfi kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban. (ÖGY)
Gyermek kesztyűk módjainak bemutatása a gyakorlatban.(ÖGY)

Nappa, irha és műbőr kesztyűk módjainak bemutatása a gyakorlatban.
A díszítésnél, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, használata.(ÖGY)
A díszítési munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.
Önállóan tervezett díszítési technikák alkalmazása.
Szemléltető eszközök, tablók készítése különböző díszítési módokról.

16.3.3. Kesztyűk összeállítása, kikészítése ***102 óra***

Varrási technológiák fajtáinak (kézi-, gépi-, összetűző (lasch) -, rátűző (stepp) -, és szegve varrás) felismerése, gyakorlása. (ÖGY)
Varrási paraméterek (cérnafajták, öltéssűrűség, varrásszélesség), megállapítása kész kesztyűmodell alapján.
A varrásnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok bemutatása a gyakorlatban.
Egyszerű kesztyű készítése összetűző varrással (lasch kesztyű), az összeállítási műveletek elsajátítása. (ÖGY)
Egyszerű kesztyű készítése rátűző varrással (stepp kesztyű) az összeállítási műveletek elsajátítása. (ÖGY)
Szegve varrott kesztyűk összeállítási műveleteinek elsajátítása. (ÖGY)
Termék betétezése, kierősítése.(ÖGY)
Bélések anyagainak felismerése, bélések készítése, bélelési műveletek gyakorlása. (ÖGY)
Szegések fajtáinak felismerése, száreldolgozási módok gyakorlati alkalmazása. (ÖGY)
A kikészítés, csinosítás – nedvesítés, vasalás, préselés, festés, csiszolás, polírozás, kellékezés, párosítás, címkézés, csomagolás, minőség-ellenőrzés – műveleteinek elsajátítása a gyakorlatban.(ÖGY)
Az összeállításnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, beállítása, kezelése a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartásával.
Egyszerű kesztyű elkészítése műszaki dokumentáció, vagy mintadarab segítségével.(ÖGY)
A késztermékét ellenőrzi, összehasonlítja a minta paramétereivel.
Csomagol.

16.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely és/vagy kisüzemi termelőhely

16.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita	x			-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt			x	-

1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kiütőgépek, varrógépek, ragasztógépek, bélelő villa,prések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kéziszerszámok, varrógépek, kellékfelerősítő gépek
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-

16.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10256-12 **Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek**	**Szabás, előkészítés gyakorlat**
	Különböző anyagok szabása
	Előkészítő műveletek
10257-12 **Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban**	**Gyártmánytervezés gyakorlat**
	Modelltervezés, mintakészítés
	Műszaki előkészítés
10255-12 **Bőrdíszműipari termékek gyártása**	**Bőrdíszműipari gyártástechnológia**
	Szabás, előkészítés
	Termékek gyártása
10258-12 **Bőrtárgy készítése**	**Bőrtárgy készítés gyakorlat**
	Bőrtárgy előkészítés
	Bőrtárgy készítés, díszítés
10259-12 **Kesztyű gyártmánytervezés**	**Kesztyűmodellezés gyakorlat**
	Modellek tervezése
	Minták készítése
	A gyártás előkészítése
10260-12 **Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése**	**Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat**
	Kesztyűk szabása
	Kesztyűk díszítése
	Kesztyűk összeállítása, kikészítése

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek

A 9. évfolyamot követően

Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Különböző anyagok szabása
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása.
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával.
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás.

Előkészítő műveletek
Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása.
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.

10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban

A 9. évfolyamot követően

Gyártmánytervezés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Modelltervezés, mintakészítés
Minták szerkesztése modellrajzok alapján, a különböző módszerek gyakorlati alkalmazása.
Különböző bőrdíszműipari termékek (apróáruk, női-, akta-, sport- és, bevásárló táskák, kazetták, bőröndök) alap-, dolgozó- és szabászmintáinak szerkesztése.

Műszaki előkészítés
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése a gazdaságossági szempontok és a minőségi követelmények figyelembevételével.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése.

10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása

A 9. évfolyamot követően

Bőrdíszműipari gyártástechnológia tantárgy

Témakörök

Szabás, előkészítés
Alaptechnológiák (kívül varrott, belül varrott, ragasztott-formaalakító), és változataik, gyakorlati kivitelezése, a minőségi követelmények betartása.
Különböző anyagok, alkatrészek kézi-, és gépi szabása, szabásrendszerek, alkalmazása, jelölések kivitelezése, a minőségi, és a gazdaságossági követelmények figyelembevételével.

Termékek gyártása
Különböző apróáruk (erszények, tárcák, tokok stb.) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása.
Különböző táskák (női divat-, akta-, sport-, utazó-, bevásárló-, speciális) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása.

10258-12 Bőrtárgy készítése

A 9. évfolyamot követően

Bőrtárgy készítés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Bőrtárgy előkészítés
A bőrtárgyak tervezési, mintaszerkesztési feladatainak gyakorlati elsajátítása, követelményei.
Különböző bőrtárgyak szabása műszaki dokumentáció szerint.
A bőrtárgyak előkészítési műveleteinek gyakorlata.
Jelölések alkalmazása, követelményei, eszközeik, szerszámaik, gépeik, kezelése.
Ragasztások gyakorlati kivitelezése, követelményei, anyagainak megismerése, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése.
Széleldolgozások elsajátítása, gyakorlati alkalmazásuk.
Csiszolások, szélfestések, műveleteinek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése.
Behajtási műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése.
Szegési műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése.

Bőrtárgy készítés, díszítés
Egyéb – festések, hímzések, gyöngyök, kellékek stb. - díszítési módok gyakorlati műveletei, kivitelezésük, minőségi követelményei.

A szélfestés, szélégetés gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, minőségi követelményei, anyagainak, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kiválasztása.
Lyukasztások, perforációk gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, követelményei eszközeinek, szerszámainak, gépeinek használata.

10259 Kesztyű gyártmánytervezése

A 10. évfolyamot követően

Kesztyűmodellezés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Modellek tervezése
Díszítések tervezése, készítése.
Alkatrészminták (alap-, nagyoló, dolgozó- és szabászminták) felismerése, és az alaptechnológiáktól függő különbségeinek értelmezése, szerkesztési gyakorlatok.
A modellrajzok készítéséhez, és a minták szerkesztéséhez használatos eszközök szakszerű használata.
Mintavágási gyakorlatok, szerszámok, eszközök, berendezések használatának elsajátítása.

Minták készítése
Egyujjas női (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Egyujjas férfi (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Egyujjas gyermek (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Ötujjas női kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Ötujjas férfi kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Nagyoló-, formára-dolgozó- és pontos minták készítése.
Ötujjas gyermek kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.

Gyártáselőkészítés gyakorlat
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése.

10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése

A 10. évfolyamot követően

Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kesztyűk szabása
Különböző kesztyű-anyagok (természetes bőrök, irhabőrök, műbőrök, textil külső és bélésanyagok, közbélésanyagok) alkatrészek szabása, minőségi és gazdaságossági követelmények figyelembevételével.
A kézi szabás műveleteinek (nedvesítés, nyújtás, nagyoló szabás, formára dolgozás) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi előírások betartása.
Kellék alkatrészek pontosra vágása, minőségi előírások betartása.
A gépi szabás műveleteinek begyakorlása.

Porkert kesztyűsablonok, kiütőkések alkalmazása.
Az alkatrészek vékonyítási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása, gépek, berendezések, eszközök használata.
Kesztyűalkatrészek jelölése (jelölőgépek, sablonok alkalmazása), minőségi követelmények betartása.
Alkatrészek összeválogatása, minőségi, gazdaságossági követelmények figyelembevételével.

Kesztyűk díszítése
Különböző díszítési – kézi-, gépi varrások, hímzések, lyukasztások, perforációk, fűzések, rátétek, szegések, paszpólozások, ráncolások, vaknyomások, domborítások, kellék-díszítések stb.) technológiák elsajátítása.
Női kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban.
Férfi kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban.
Gyermek kesztyűk módjainak bemutatása a gyakorlatban.
A díszítésnél, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, használata.

Kesztyűk összeállítása, kikészítése
Varrási technológiák fajtáinak (kézi-, gépi-, összetűző (lasch) -, rátűző (stepp) -, és szegve varrás) felismerése, gyakorlása.
Egyszerű kesztyű készítése összetűző varrással (lasch kesztyű), az összeállítási műveletek elsajátítása.
Egyszerű kesztyű készítése rátűző varrással (stepp kesztyű) az összeállítási műveletek elsajátítása.
Szegve varrott kesztyűk összeállítási műveleteinek elsajátítása.
Termék betétezése, kierősítése.
Bélések anyagainak felismerése, bélések készítése, bélelési műveletek gyakorlása.
A kikészítés, csinosítás – nedvesítés, vasalás, préselés, festés, csiszolás, polírozás, kellékezés, párosítás, címkézés, csomagolás, minőség-ellenőrzés – műveleteinek elsajátítása a gyakorlatban.
Egyszerű kesztyű elkészítése műszaki dokumentáció, vagy mintadarab segítségével.

5.6.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 01
Bőrdíszműves
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgáskorlátozottak (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 01 Bőrdíszműves szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 01

A szakképesítés megnevezése: Bőrdíszműves

A szakmacsoport száma és megnevezése: 10. Könnyűipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVII. Könnyűipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 10. Könnyűipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);

- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);
- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány
- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:
- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,

- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,
- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)

ii. Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)

iii. Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:
- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:
- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények

Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő

- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).
- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni

adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.

   - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.

   - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.

b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.

c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.

d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.

e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).

f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.

   - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos

nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet." (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:
(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:
(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.

Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.

A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.

A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

V. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv	1,5	54	2	72	2	72	2	64

(szakmai rész)								
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11497-12 Foglalkoztatás I	Foglalkoztatás I.										2	
11499-12 Foglalkoztatás II	Foglalkoztatás II.										0,5	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag és áruismeret	2			1			1				
	Szabás, előkészítés elmélet	1			1			1				
	Szabás, előkészítés gyakorlat		4			3			2			2
10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban	Gyártmánytervezés	1			1			1			0,5	
	Gyártmánytervezés gyakorlat		3	70		2	105		2	105		2
10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása	Bőrdíszműipari gyártástechnológia	1,5			1			1			0,5	
	Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat		4			2			2			2
10258-12 Bőrtárgy készítése	Bőrtárgy készítés	1			1			1			0,5	
	Bőrtárgy készítés gyakorlat		3			3			3			3
10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése	Kesztyűszerkesztés-modellezés				1			1			1	
	Kesztyűmodellezés gyakorlat					2			2			3
10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése	Kesztyű gyártástechnológia				1			1			1	
	Kesztyű gyártástechnológia					2			3			3
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	**Bőripari anyag- és áruismeret**	**72**			**36**			**36**					**144**
	Természetes bőrök	*25*			*11*			*11*					*47*
	Textilek és műbőrök	*12*			*7*			*7*					*26*
	Táblás áruk	*10*			*7*			*7*					*24*
	Kellékek és segédanyagok	*25*			*11*			*11*					*47*
	Szabás, előkészítés elmélet	**36**			**36**			**36**					**108**
	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	*12*			*10*			*10*					*32*
	Kézi szabás	*5*			*5*			*5*					*15*
	Gépi szabás	*6*			*7*			*7*					*20*
	Előkészítő műveletek	*13*			*14*			*14*					*41*

	Szabás, előkészítés gyakorlat		**144**			**108**			**72**			**64**	**388**
	Különböző anyagok szabása		*55*			*38*			*25*			*20*	*138*
	Előkészítő műveletek		*55*			*38*			*25*			*20*	*138*
	Gépek, berendezések, szerszámok használata		*34*			*32*			*22*			*24*	*112*
10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban	**Gyártmánytervezés**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Műszaki rajz alapjai	*14*			*6*			*6*					*26*
	Modelltervezés, mintaszerkesztés	*11*			*15*			*15*			*8*		*49*
	Gyártás-előkészítés	*11*			*15*			*15*			*8*		*49*
	Gyártmánytervezés gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**64**	**316**
	Modelltervezés, mintakészítés		*58*			*40*			*36*			*32*	*166*
	Műszaki előkészítés		*50*			*32*			*36*			*32*	*150*
10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása	**Bőrdíszműipari gyártástechnológia**	**54**			**36**			**36**			**16**		**142**
	Termékek szabása, előkészítés	*24*			*16*			*16*			*6*		*62*
	Termékek összeszerelése, kikészítés	*30*			*20*			*20*			*10*		*80*
	Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat		**144**			**72**			**72**			**64**	**352**
	Szabás, előkészítés		*70*			*32*			*30*			*25*	*157*
	Termékek gyártása		*74*			*40*			*42*			*39*	*195*
10258-12 Bőrtárgy készítése	**Bőrtárgy készítés**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Bőrtárgy előkészítés	*16*			*20*			*20*			*10*		*66*
	Bőrtárgy készítése, díszítése	*20*			*16*			*16*			*6*		*58*
	Bőrtárgy készítés gyakorlat		**108**			**108**			**108**			**96**	**420**
	Bőrtárgy előkészítés		*40*			*40*			*40*			*40*	*160*
	Bőrtárgy készítés, díszítés		*68*			*68*			*68*			*56*	*260*
10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése	**Kesztyűszerkesztés-modellezés**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Modelltervezés, szerkesztés				*15*			*15*			*16*		*46*
	Mérettáblázatok				*10*			*6*					*16*
	Gyártás-előkészítés				*11*			*15*			*16*		*42*
	Kesztyűmodellezés gyakorlat					**72**			**72**			**96**	**240**
	Modellek tervezése					*30*			*24*			*32*	*86*
	Minták készítése					*21*			*24*			*32*	*77*
	A gyártás előkészítése					*21*			*24*			*32*	*77*
10260-12 Női, férfi- és	**Kesztyű gyártástechnológia**				**36**			**36**			**32**		**104**

gyermekkesztyű készítése	Kesztyűk szabása				*10*			*10*			*8*		*28*
	Kesztyűk díszítése			**70**	*13*		**105**	*13*		**105**	*12*		*38*
	Kesztyűk összeállítása, kikészítése				*13*			*13*			*12*		*38*
	Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat					**72**			**108**			**96**	**276**
	Kesztyűk szabása					*22*			*30*			*20*	*72*
	Kesztyűk díszítése					*25*			*39*			*38*	*102*
	Kesztyűk összeállítása, kikészítése					*25*			*39*			*38*	*102*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		**948 / 29,44%**											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**2272 / 70,56%**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés 1	Nyelvtani rendszerezés 2	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír			x	x
állásinterjún részt vesz			x	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik			x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez			x	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x	x	x	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x	x	x	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x	x	x	x
a munkakör alapkifejezései	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				

Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	
Deduktív gondolkodás			x	x

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-

1.5.	szemléltetés			x	-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szerepjáték		x		-
1.9.	házi feladat	x			-
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	-
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	-

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II. megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép-használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				

Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.10.	szerepjáték		x		-
1.11.	házi feladat			x	-

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák*

(ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

3.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

3.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

3.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

3.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10256-12 azonosító számú

Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10256-12 azonosító számú, Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag- és áruismeret				Szabás, előkészítés elmélet				Szabás, előkészítés gyakorlat		
	Természetes bőrök	Textilek és műbőrök	Táblás áruk	Kellékek és segédanyagok	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	Kézi szabás	Gépi szabás	Előkészítő műveletek	Különböző anyagok szabása	Előkészítő műveletek	Gépek, berendezések, szerszámok használata
FELADATOK											
Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét	x	x	x	x							
Megállapítja az alapanyagok jellemzőit	x	x	x	x				x			
Ellenőrzi az alap-, kellék-, segédanyagokat	x	x	x	x							
Meghatározza a technológiai paramétereket					x						
Alkatrészeket szab kézzel, géppel						x	x		x		x
Ellenőrzi a kiszabott alkatrészeket									x		
Vékonyítja az alkatrészek szélét, felületét										x	x
Számítással meghatározza az anyag előirányzatot					x				x		
Kiválasztja, beállítja, kezeli a szabáshoz, előkészítéshez alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat									x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmet					x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK											
Bőrgyártás	x										
Bőr területi felosztása, jellemzői	x										
Bőrhibák	x										
Műbőrök		x									
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott textilanyagok		x		x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott műanyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott fémanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott papíranyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott faanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott ragasztók, oldószerek				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott gumianyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó ipari alkatrészek felületének meghatározása					x						
Paralelogramma területének meghatározása					x						
Optimális manipuláció meghatározása					x						
Szabáskor keletkező hulladékok meghatározása					x						
Hulladékfajták és jellemzői					x						
Bőrfeldolgozó ipari termékek anyag előirányzat meghatározása					x						
Alkatrészekkel szemben támasztott követelmények	x	x	x								

Szabásrendszerek					x						
Kézi szabás						x			x		
Gépi szabás							x		x		x
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Alkatrészek szél, felület vékonyítása								x		x	x
Szabász-, vékonyító gépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások						x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK											
Készbőr jellemzőinek felismerése	x				x	x	x		x	x	x
Gazdaságos manipuláció	x	x	x		x	x	x		x		x
Szakmai számolási készség					x	x	x		x		x
Szabászgépek, előkészítőgépek kezelése					x		x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK											
Felismerés	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Precizitás					x	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség					x	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK											
Határozottság					x				x	x	x
Közérthetőség					x	x	x	x			
MÓDSZER KOMPETENCIÁK											
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés					x				x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

4. Bőripari anyag- és áruismeret tantárgy 144 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a bőripari alap- és kellékanyagok fajtáinak megismertetése a tanulókkal.
Fontos, hogy a diákok anyagismereti alapfogalmakat elsajátítsák, a különböző anyagok előállítási műveleteit megismerjék, az alap- és kellékanyagok felhasználási és minőségi tulajdonságainak megtanulják.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Természetes bőrök *47 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált természetes bőranyagok fajtái (marha-, sertés-, kecske-, juh-, ló-, vad- és egyéb bőrök), általános jellemzői, felhasználása.
A természetes bőranyagok területi felosztása, minőségi jellemzői, hibái.
A nyersbőrök szövettani felépítése, jellemzői.
Nyersbőrhibák.
Nyersbőrök tartósítása, anyagai, minőségi követelményei.
A természetes bőranyagok gyártási folyamata:

- A vizes és meszes műhely műveletei – áztatás, meszezés, húsolás, színelés, hasítás, mésztelenítés -, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
- A cserzés fajtái - növényi, ásványi, zsír-, kombinált- és egyéb cserzés - anyagai, műveletei, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
- A cserzés utáni mechanikai – víztelenítés, taszítás, szárítás, hasítás, faragás, puhítás, csiszolás – műveletek, gépek, berendezések, eszközök, minőségi követelmények.
- A kikészítés vegyi – zsírozás, színelés, fedőfestés, appretálás stb. - és mechanikai – hengerlés, fényezés, vasalás stb. - műveletei, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.

A készbőrök csoportosítása, tulajdonságai, minősítése, hibái.

4.3.2. Textilek- és műbőrök *26 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok fajtái.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok összetétele, általános jellemzői, felhasználása.
A textilanyagok alapanyagainak (természetes-, vegyi- és kevert szálas anyagok) ismerete.
A textilanyagok alapanyagainak tulajdonságai, minőségi jellemzői.
A textilanyagok minőségi jellemzői, hibái.
A textilanyagok gyártási folyamata, gépei, berendezései.
A textilanyagok minőségi követelményei:

- Fonal és cérnagyártás (fonás, cérnázás). A cérnák fajtái, jellemzői, hibái.
- Kelmegyártás (szövés, kötés, hurkolás, nemszőtt textíliák készítése). A

kelmék fajtái, jellemzői, hibái.

- A textilanyagok kikészítése (előkezelés, színezés, appretálás).

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált műbőrök-, műanyagok fajtái, szerkezeti felépítései, általános jellemzői, felhasználása.
A műbőrök anyagai, gyártási folyamata – paszta készítés, hordozóréteg előkészítése, műanyag fedőréteg felvitele, filmképzés, hűtés, kikészítés, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
A különböző műanyagok feldolgozási módszerei (sajtolás, rétegelés, fröccsöntés, extrudálás, kalanderezés, szálhúzás, vákuumformázás, öntés, stb.).
A műbőrök, műanyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.3. Táblásáruk *24 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott - rostműbőrök-, gumi-, és műanyagok-, valamint kartonanyagok - táblás szerkezetű anyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott táblás áruk felhasználása.
A különböző táblás méretű anyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei:

- Rostműbőrök anyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
- Gumianyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
- Műanyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
- Papír és kartonanyagok alapanyagai, gyártási folyamata (nyersanyag előkészítés, pépkészítés, lapképzés, kikészítés, kiszerelés), gépei, berendezései, minőségi követelményei.

A táblás méretű anyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.4. Kellék és segédanyagok *47 óra*

Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott különböző műanyag-, fém-, papír-, fa-, és gumi kellékek- és segédanyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői, felhasználása.
Műanyag díszek, csatok, egyéb alkatrészek, szegők, zsinórok stb. előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fém díszek, csatok, szegecsek, szögek, ringlik, kapcsok, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fa díszek, csatok, szögek, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Gumi segédanyagok, alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
A ragasztók, és oldószerek fajtái, anyagai.
A ragasztók, és oldószerek általános jellemzői, felhasználása.
A ragasztók, és oldószerek munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
A különböző kellék- és segédanyagok gyártása, minőségi jellemzői, hibái.
A kellék- és segédanyagok gyártásánál alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói*

tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

értékeléssel.

5. Szabás, előkészítés tantárgy 108 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja megismertetni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereit, szabási módszereit, és az alkatrészek előkészítési technológiáit, követelményeit.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek *32 óra*

A technológiai paraméterek meghatározása.
A természetes bőranyagok szabásrendszerei: szimmetrikus (kisipari vagy tükrös), váltakozó irányú, paralelogramma, társas szabás. A természetes bőranyagok szabásrendszereinek gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszerei: különböző soros elhelyezések, váltakozó-, ferde irányú (szög alatti), szembe fekvő, paralelogramma, társas szabás.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Alkatrész elhelyezési módszerek alkalmazása, az anyagkihasználás mértéke, gazdaságossági hatásai.
A szabástervek elkészítésének eszközei, korszerű számítógépes módszerei.
Az anyag-előirányzat (tiszta felület, hulladék, anyagnorma, paralelogramma felület, optimális manipuláció) meghatározásának, kiszámításának módszerei.
Természetes bőrök anyag-előirányzatának meghatározása.
Terítékanyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Táblás szerkezetű anyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Az anyag-előirányzat meghatározásának, eszközei, korszerű számítógépes módszerei.

5.3.2. Kézi szabás *15 óra*

A kézi szabás módszereinek ismerete.
A kézi szabás szerszámainak ismerete.
A kézi szabás eszközeinek ismerete.
A kézi szabás berendezéseinek (kések, sablonok fajtái, köszörűk, jelölő eszközök, nehezékek) ismerete.
A kézi szabás minőségi követelményei.
A kézi szabás előnyei, hátrányai.

5.3.3. Gépi szabás *20 óra*

A gépi szabás módszerei (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű szabási módszerek).
A gépi szabás alkalmazása, szerszámai, eszközei, berendezései.

A gépi szabás minőségi követelményei.
A kiütő gépes szabás gépei (lengőfejes, hidas, félautomata, automata kiütő gépek).
A kiütő gépes szabás berendezései, műveletei, munkavédelmi előírásai.
Kiütőkések, leütés számlálók, anyagtovábbító berendezések ismerete.
A terítékes szabás gépei (terítőgépek, tekercsállványok, áttekercselő berendezések, villamos ollók, anyagadagoló berendezések).
A terítékes szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A szegőszalag szabás gépei (bőrcsík vágó-, műbőr-, és fóliacsíkvágó gépek, berendezések).
A szegőszalag szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
Szabástervek ismerete.
Hulladékgazdálkodás.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök ismerete.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök jellemzői.
A gépi szabás munka-, tűzvédelmi előírásainak ismerete.
A gépi szabás környezetvédelmi előírásai.

5.3.4. Előkészítő műveletek *41 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) ismerete, gépei, szerszámai, eszközei, berendezései, minőségi követelményei.
A jelölés célja, gépei, berendezései, szerszámai, segédanyagai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A vékonyítás célja, fajtái (szélvékonyítás, teljes felületű vékonyítás), alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A ragasztás célja, fajtái (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Oldószerek fajtái, alkalmazásuk.
A kierősítés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei.
A szélfestés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek alkalmazása, jellemzői.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-

1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy 388 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereinek, szabási módszereinek és az alkatrészek előkészítési technológiáinak gyakorlati kivitelezését.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Különböző anyagok szabása *138 óra*

A szabandó anyagok kiválasztása műszaki dokumentáció alapján.
A kiszabott alkatrészek ellenőrzése.
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával. (ÖGY)
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával. (ÖGY)
Táblás szerkezetű anyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
A szegőszalag szabás gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása.
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás. (ÖGY)
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése. (ÖGY)
Alkatrészek összeválogatása, tételösszeállítás.
Önálló szabászati feladatok gyakorlati kivitelezése, műszaki dokumentáció alapján.
A szabászat munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.2. Előkészítő műveletek *138 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása. (ÖGY)
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával. (ÖGY)
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával. (ÖGY)
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása. (ÖGY)
A kierősítési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A szélfestés műveleteinek gyakorlati elsajátítása a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
Az előkészítési műveletek önálló kivitelezése adott modellek műszaki dokumentációja alapján.

Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.3. Gépek, berendezések, szerszámok használata *112 óra*

A szabászat, az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseinek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek szakszerű használata, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek összeállítása önállóan egy adott modell alkatrészeinek kiszabásához.
A gépi szabási módszerek gyakorlati alkalmazása (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű automata berendezések) gépek, berendezések, eszközök szakszerű használata, a kezelési műveletek begyakorlása.
Egy meghatározott modell alkatrészeinek gépi szabásához a gépigény összeállítása önállóan.
Az előkészítő műveletek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gépeinek, szerszámainak, eszközeinek, kiegészítő berendezéseinek szakszerű alkalmazása, a minőségi, a munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások követelmények betartásával.
Gép-, szerszám-, eszköz-, és kiegészítő berendezések meghatározása önállóan egy adott termék előkészítési műveleteihez.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	Munkaasztal, szabászgép, gépi szabászkések, kézi szabászkés, szélvékonyító gép, hasító gép
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	Köszörűgép, munkaasztal
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10257-12 azonosító számú

Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10257-12 azonosító számú, Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban	Gyártmány-tervezés			Gyártmány-tervezés gyakorlat	
	Műszaki rajz alapjai	Modelltervezés, mintaszerkesztés	Gyártás-előkészítés	Modelltervezés, mintakészítés	Műszaki előkészítés
FELADATOK					
Modellrajzot készít	x	x		x	
Méretezi a modellt		x	x	x	
Elkészíti a szabás- és dolgozómintákat		x			x
Anyagszükségletet számol			x		x
Meghatározza a technológiai paramétereket			x		x
Műszaki dokumentációt készít a termékről		x	x	x	x
Kiválasztja és ellenőrzi az alap, kellék, segédanyagokat			x		x
Alapanyag és kellékkalkulációt készít, anyagnormát számol			x		x
Gépet, eszközt választ a technológiához			x		x
Használja a számítógépeket (szövegírás, tervezés)	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A műszaki ábrázolás alapjai	x				
Szakmai ábrázolási módok	x	x		x	
Modellábrázolás, méretezés		x	x	x	x
Alapminta szerkesztés, mintavágás		x		x	
Anyag előirányzat meghatározása			x		x
Műszaki dokumentáció készítése		x	x	x	x
Szabás- és dolgozóminták fajtái, alkalmazási területük		x	x	x	x
Alapszíntű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete)	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x	x
Szakrajz-olvasás, értelmezés	x	x	x	x	x
Modellrajz készítés	x	x		x	
Mintaszerkesztés, mintavágás	x	x		x	
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Pontosság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x		x	
Térlátás	x	x		x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő készség				x	x

Közérthetőség	x	x	x	x	x
Kompromisszumkészség		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x
Tervezés	x	x	x	x	x

7. Gyártmánytervezés tantárgy 124 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló elsajátítsa az ábrázolási módok, a modellrajz készítés, a modelltervezés, a modell- és mintaszerkesztés alapfogalmait, valamint a méretvétel szabályait. A műszaki dokumentáció készítésével kapcsolatos ismereteket elsajátítsa, műszaki dokumentációkat készítsen, értelmezzen.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Műszaki rajz alapjai *26 óra*

A műszaki ábrázolás alapjainak ismerete.
Szakmai ábrázolási módok ismerete.
Alapszintű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete).
A számítógépek használata szövegíráshoz, tervezéshez.
Műszaki rajzolás céljának ismerete.
Műszaki rajzolás fajtáinak ismerete.
Rajzeszközök fajtái.
Rajzpapírformátumok, A0-ástol A5-ös méretig való megadás.
Vonalzók fajtái, használatuk, szögszerkesztések.
Szabványírás követelmények.
Vonalfajták, vonalvastagságok megadása.
Vonalfajták megfelelő alkalmazása.
Szabvány betűírás, kisbetűk magassága alakja.
Szabvány betűírás, nagybetűk magassága alakja.
Szabadkézi rajzolás.
Síkmértani szerkesztések, kör körrel kapcsolatos szerkesztések.
Szabályos síkidomok szerkesztése.
Térbeli elemek alakzatok, sík, síkidomok.
Műszaki ábrázolási módok.
Középponti vetítések, párhuzamos vetítések.
Ábrázolás rendezett vetületekben, térelemek ábrázolása.
Méretezések, méretmegadás szabályai.
Metszeti ábrázolások, teljes metszet, fél nézet- fél metszet, kitöréses metszet.
Egyszerűsítő jelképes ábrázolásmód.
Axonometrikus ábrázolási módok, axonometrikus ábrázolás alkalmazása.
Vonalas ábrázolási módok, vonalas ábrázolás alkalmazása.
Alapszintű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete).
A számítógépek használata szövegíráshoz, tervezéshez.
Modellrajz készítése.

7.3.2. Modelltervezés, mintaszerkesztés *49 óra*

Modellrajz készítésének ismerete.
Modell méretezésének ismerete.

Műszaki dokumentáció készítése a termékről.
A számítógépek használata szövegíráshoz és tervezéshez.
Szakmai ábrázolási módok ismerete.
Modellábrázolás ismerete.
Méretezés ismerete.
Alapminta szerkesztés ismerete.
Mintavágás ismerete.
Műszaki dokumentáció készítése.
Szabás- és dolgozóminták fajtáinak ismerete.
Szabás- és dolgozóminták alkalmazási területeinek ismerete.
Alapminta szerkesztésének ismerete.
A különböző bőrdíszműipari termékek fő- és mellék-alkatrészei, szerepük a késztermékben.
Az egybeszabott, a részben egybeszabott, és a külön szabott alkatrészek.
A különböző bőrdíszműipari termékek (pl. pénztárcák, kártya- és igazolványtartók, tokok, aktatáskák, kazetták, bőröndök stb.) szabványos méretei, méretsorozatok.
Metszetrajzok, és különböző technológiai ábrázolások.
Mintavágási módszerek, szerszámai, eszközei, berendezései.
Különböző bőrdíszműipari termékek (apróáruk, női-, akta-, sport- és, bevásárló táskák, kazetták, bőröndök) mintáinak szerkesztése.
Részletminták készítésének ismerete a bedolgozási többletek és a ráhagyások helyes méreteinek ismeretével.
Jelölőminta készítésének ismerete.
Alkatrészek nagyítás alapelveinek ismerete, növekedés arányának ismerete.
Alapszintű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete).

7.3.3. Gyártáselőkészítés *49 óra*

A modell méretezésének ismerete.
Anyagszükséglet számolásának ismerete.
Technológiai paraméterek meghatározásának ismerete.
Műszaki dokumentáció készítése a termékről.
Kiválasztja és ellenőrzi az alap, kellék, segédanyagokat.
Alapanyag és kellékkalkuláció készítésének ismerete.
Anyagnorma számolásának ismerete.
Gépet, eszközt választ a technológiához.
A tervezett modellek anyagszerkezete, alap-, kellék és segédanyagainak csoportosítása.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése, a készítés módszerei, gazdaságossági, minőségi követelmények.
Szabás- és dolgozóminták fajtáinak ismerete, alkalmazási területük.
Technológiai paraméterek (szabási-, összeállítási-, zárási-, bélelési-, betétezési technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, ragasztási-, behajtási-, varrási paraméterek) meghatározása, gépek, berendezések kiválasztása, a technológiai folyamatok-, és műveleti utasítások leírása.
Számítógépek használata szövegíráshoz és tervezéshez.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Gyártmánytervezés gyakorlat tantárgy 316 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Önálló modelltervezési, modell és mintaszerkesztési feladatok gyakorlati kivitelezésének elsajátítása. A méretvétel gyakorlati fogásainak elsajátítása. A különböző bőrdíszműipari termékek szabás-, és dolgozó- (jelölő) mintáinak elkészítése. Műszaki dokumentációk, technológiák értelmezése a gyakorlatban. Műszaki dokumentációk készítése.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Gyártmánytervezés tantárgy szakmai tartalmára épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Modelltervezés, mintakészítés *166 óra*

Modellrajzok, modellváltozatok (kollekciók) rajzainak elkészítése, méretezése, kész modellek alapján.
A különböző bőrdíszműipari késztermékek fő- és mellék-alkatrészeinek, rendszerezése, és szerepüknek az elemzése.
Szemléltető falitáblák készítése.
A különböző bőrdíszműipari termékek (pl. pénztárcák, kártya- és igazolványtartók, tokok, aktatáskák, kazetták, bőröndök stb.) szabványos méreteinek lemérése, méretsorozatok felismerése, értékelése a gyakorlatban.
Metszetrajzok, és különböző technológiai ábrázolások készítése késztermékek alapján.
A korszerű számítógépes tervezési módszerek alkalmazása a gyakorlatban.
Alkatrészminták alap-, dolgozó- és szabászminták különbségeinek tanulmányozása a gyakorlatban.
A gyakorlatban alkalmazott minták elemző értékelése, az átalakítások, egyszerűsítések felvetése.
A szerkesztéshez szükséges méretek lemérése, és a méretvétel módszereinek gyakorlása.
Minták szerkesztése modellrajzok alapján, a különböző módszerek gyakorlati alkalmazása. (ÖGY)
Különböző bőrdíszműipari termékek (apróáruk, női-, akta-, sport- és, bevásárló táskák, kazetták, bőröndök) alap-, dolgozó- és szabászmintáinak szerkesztése. (ÖGY)
Minták - kollekciók mintáinak elkészítése, kis változással - átalakítása.
A minták kivágásának, különböző jelöléseinek gyakorlata.
A mintavágó szerszámok, eszközök, berendezések szakszerű alkalmazásának elsajátítása.
Korszerű számítógépes mintakészítési, mintavágási módszerek megismerése a gyakorlatban, az előnyök elemzése, bemutatása.

8.3.2. Műszaki előkészítés *150 óra*

Előre elkészített műszaki dokumentációk tartalmának (modellrajzok, fényképek, méretek, alap-, kellék és segédanyagok felsorolása, alkatrészek- és, kellékek darabjegyzéke, technológiai paraméterek, technológiai, műveleti utasítások, gépek, berendezések, szerszámok jegyzéke, minták, szabástervek, anyagnormák), elemzése, értékelése.
A gyártandó modellek anyagszerkezetének, alap-, kellék- és segédanyagainak összeállítása, kiválasztása.
Technológiai paraméterek (szabási-, összeállítási-, zárási-, bélelési-, betétezési technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, ragasztási-, behajtási-, varrási paraméterek) meghatározása, gépek, berendezések kiválasztása, a technológiai folyamatok-, és műveleti utasítások összeállítása.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése a gazdaságossági szempontok és a minőségi követelmények figyelembevételével.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése. (ÖGY)
Korszerű számítógépes gyártás-előkészítési módszerek alkalmazása a gyakorlatban.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely vagy kisüzemi termelőhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett			x	-

	rendszerezése				
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10255-12 azonosító számú

Bőrdíszműipari termékek gyártása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10255-12 azonosító számú, Bőrdíszműipari termékek gyártása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása	Bőrdíszműipari gyártástechnológia		Bőrdíszmű-ipari gyártás technológia gyakorlat	
	Termékek szabása, előkészítése	Termékek összeszerelése, kikészítés	Szabás, előkészítés	Termékek gyártása
FELADATOK				
Elvégzi a különböző anyagok, alkatrészek szabási műveleteit	x		x	
Alkatrészeket vékonyít (szélvékonyítás, közkiemelés, teljes felületű vékonyítás)	x		x	
Alkatrészeket betétez, kierősít, jelöl	x		x	
Különböző szélmegmunkálásokat – vágott, behajtott, szegett - végez	x	x	x	x
Alkatrészeket díszít (rátéttel, domborítással, lyukasztással, varrással, stb.)	x	x	x	x
Alkatrész előgyártást (fogók, pántok, díszek, zsebek, keretek, bélések stb.) végez	x		x	
Összeerősíti az alkatrészeket ragasztással, varrással		x		x
Különböző alaptechnológiát (vágott, behajtott, ellentétesen behajtott, varrásvédős, kanalas, formaalakító) alkalmaz		x	x	x
Különböző zárási módokat – húzózáras, fedeles, keretes, fűzőkarikás, nyitott - alkalmaz		x	x	x
Elkészíti a különböző béléseket (süllyesztett, bedolgozott, részlegesen bedolgozott, kazetta) bélészsebeket, válaszfalakat		x		x
Béleli a termékeket.		x	x	x
Körülvarrja a táskát, terméket.		x		x
Elvégzi a befejező műveleteket, formáz, ellenőriz, csomagol		x		x
Apróárut készít: levéltárcák, erszények, tokok, tartók stb. (különböző technológiával)		x	x	x
Táskát készít különböző technológiával (női-, akta-, utazó-, bevásárló-, sporttáskát, kazettát, bőröndöt, speciális táskát)		x	x	x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a bőrdíszműipari termékek gyártásához alkalmazott gépeket, berendezéseket, szerszámokat	x	x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Szabandó anyagok tulajdonságai	x		x	
Kézi, gépi szabás módszerei, eszközei, gépei	x		x	
Varrási, ragasztási technológiák		x		x
Díszítési módok		x	x	x
Alaptechnológiák		x	x	x
Zárási módok		x		x
Fedélmegoldások		x		x
Keretmegoldások		x		x
Húzózáras megoldások		x		x
Fűzőkarikás, nyitott zárási megoldások		x		x
Béléskészítés, zsebfajták, bélelési módok		x		x
Összeállítási módok		x		x
Befejező műveletek, minőség-ellenőrzés		x		x

Apróáruk technológiája (levéltárcák, erszények, tokok, tartók stb.)		x	x	x
Női táskák technológiája		x	x	x
Aktatáskák technológiája		x	x	x
Utazótáskák technológiája		x	x	x
Bevásárlótáskák technológiája		x	x	x
Sporttáskák technológiája		x	x	x
Kazetták, bőröndök technológiája		x	x	x
Speciális táskák technológiája		x	x	x
Varrógépek fajtái kialakítása, alkalmazási területei, működésének jellemzői		x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Szabászgépek kezelése, alkalmazása	x		x	
Alaptechnológiák alkalmazása	x	x	x	x
Díszítési, zárási, bélelési módok alkalmazása		x		x
Varrógépek kezelése alkalmazása	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Pontosság	x	x	x	x
Kézügyesség			x	x
Látás, színfelismerés, térlátás	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)			x	x

9. Bőrdíszműipari gyártástechnológia tantárgy 142 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a bőrdíszműipari termékek összeállítási műveleteinek végrehajtásához. A szabási (szakmai specialitásainak)-, az előkészítési-, a zárási-, a bélelési-, az összeállítási (alap-technológiák)-, és a kikészítési módok elméleti fogalmainak, technológiáinak elsajátítása.
A különböző bőrdíszműipari termékek típusainak megismerése, szerkezeti, technológiai különbségeinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott technológiák, gépek, berendezések, szerszámok ismerete, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Termékek szabása, előkészítése *62 óra*

Különböző anyagok (természetes bőrök, műbőrök, textilanyagok, táblás méretű műanyagok, rostműbőrök- karton- és habanyagok stb.) tulajdonságai, szabásrendszerei, alkalmazásuk, követelményeik.
A bőrdíszműipari alkatrészekkel szemben támasztott minőségi követelmények.
A szabás gazdaságosságát befolyásoló tényezők, gazdaságossággal kapcsolatos (anyagnorma „An”, tiszta felület „At”, hulladék „H”, manipulációs százalék „M%”) számítások.
Bőrdíszműipari termékek kézi szabása, alkatrészek jelölése, minőségi, gazdaságossági követelmények. A szabás eszközei, szerszámai, berendezései.
Bőrdíszműipari termékek gépi szabása, gépei, eszközei, szerszámai, berendezései.
Alkatrészek előgyártásának ismerete.
Minőségi, gazdaságossági követelmények.
Bőrdíszműipari termékek előkészítő műveletei (vékonyítások, jelölések, szélfestések, ragasztások, betétezések, díszítések, különböző alkatrészek előgyártása), gépei, eszközei, szerszámai, berendezései, minőségi követelményei.
A szabásnál, elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kiválasztása, beállítása, kezelése, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

9.3.2. Termékek összeszerelése, kikészítés *80 óra*

Különböző szélmegmunkálások, díszítések ismerete.
Összeerősítési módok ismerete.
Alaptechnológiák fajtái (kívül varrott - vágott, vágott kanalas, szegett, behajtott, ellentétesen behajtott -, belül varrott – egybeszabott, varrásvédős -, ragasztott – formaalakító, kazetta technológiák), és változatai, műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei.
Zárási módok fajtái (fedeles, húzózáras, keretes, fűzőkarikás, nyitott) alkalmazása, műveletei, minőségi követelményei.
Bélelési módok fajtái (süllyesztett, bedolgozott, részlegesen bedolgozott, kazetta bélés), alkalmazása, műveletei, minőségi követelményei.
Bélelés, körülvarrás ismerete.
Zsebmegoldások (lapos-, húzózáras-, húzott zsebek) fajtái, alkalmazása, műveletei, minőségi követelményei.
Különböző apróáruk (erszények, tárcák, tokok stb.) fajtái, anyagai, szerkezete, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
Különböző táskák (női divat-, akta-, sport-, utazó-, bevásárló-, speciális) fajtái, anyagai, szerkezete, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
Kazetták, bőröndök fajtái, anyagai, szerkezete, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
A bőrdíszműipari összeszerelésnél alkalmazott gépek (varrógépek, lyukasztó-, szegecselő-, zárfelütő-, keretező-, kerethajlító gépek stb.) berendezések, eszközök, szerszámok fajtái, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Kiválasztja, beállítja, kezeli a bőrdíszműipari termékek gyártásához alkalmazott gépeket, berendezéseket, szerszámokat.
Befejező műveletek (kitömés, tisztítás, kisebb javítások, festések, appretálások, címkézések, márkázások, minőség-ellenőrzés, csomagolások) fajtái, anyagai, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
Különböző anyagokból (természetes bőrökből, műbőrökből, műanyagokból, textilanyagokból) készített termékek kikészítési (tisztítás, javítás, festés, appretálás) technológiái, anyagai, minőségi követelményei.
A különböző szerkezetű termékek kitömésének jelentősége (esztétikai, termékvédelmi szempontok), anyagai, kitömési technológiái, gépei (pl. sűrített levegővel felfújt, fólia zacskók, stb.), előírásai, követelményei.
A címkézések, márkázások jelentősége, tartalma, megoldásai, gépei, berendezései, eszközei, szerszámai, követelményei.
A minőség-ellenőrzés fontossága (selejt, fogyasztói reklamációk), előírásai (szabványok, minőségi tanúsítványok) megoldásai, berendezései, eszközei, folyamata.
A csomagolások fajtái, anyagai, jelentősége (esztétikai, termékvédelmi szempontok), előírásai, követelményei. Csomagoló berendezések fajtái, alkalmazása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat tantárgy 352 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Gyakorlati ismeretek nyújtása a bőrdíszműipari termékek összeállítási műveleteinek elsajátításához. A szabási-, az előkészítési-, a zárási-, a bélelési-, az összeállítási (alap-technológiák)-, és a kikészítési módok gyakorlati ismereteinek, technológiáinak elsajátítása.
A különböző bőrdíszműipari termékek technológiai műveleteinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok használatának, beállításának, valamint a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartásának elsajátítása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Szabás, előkészítés *157 óra*

Különböző anyagok, alkatrészek kézi-, és gépi szabása, szabásrendszerek, alkalmazása, jelölések kivitelezése, a minőségi, és a gazdaságossági követelmények figyelembevételével. (ÖGY)
Gazdaságossági számítások gyakorlata.
A szabás gépeinek, eszközeinek, szerszámainak, berendezéseinek szakszerű használata.
Az előkészítés gyakorlati műveleteinek (vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, díszítések, alkatrészek előgyártása), elsajátítása, a minőségi követelmények betartásával.
Az előkészítés gépeinek, eszközeinek, szerszámainak, berendezéseinek szakszerű használata.
Alaptechnológiák (kívül varrott, belül varrott, ragasztott-formaalakító), és változataik, gyakorlati kivitelezése, a minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
Zárási módok (fedeles, húzózáras, keretes, fűzőkarikás, nyitott) alkalmazása a gyakorlatban, minőségi követelmények.
Bélelési módok (süllyesztett, bedolgozott, részlegesen bedolgozott, kazetta bélés), zsebmegoldások alkalmazása a gyakorlatban, minőségi követelmények.
A különböző gyártási műveleteknél (szabásnál, elkészítésénél, alaptechnológiák, zárási, bélelési alapműveleteknél) alkalmazott gépek beállítása, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.
A szabászat műveleteinél alkalmazott gépek (kiütő gépek, textil-szabászgépek, karton-szabászgépek, csíkvágó-gépek, automata berendezések stb.) kisegítő berendezéseinek, eszközeinek, megismerése, (beállítása, üzemeltetése, karbantartása.
Az előkészítés, műveleteinél alkalmazott gépek (vékonyító, hasító, szélfestő, ragasztó, préselő, bélyegző-márkázó, hegesztő, lyukasztó, szegecselő, zárfelütő, és varrógépek) kisegítő berendezések, eszközök, megismerése, beállítása, üzemeltetése, karbantartása.

10.3.2. Termékek gyártása *195 óra*

Különböző apróáruk (erszények, tárcák, tokok stb.) fajtáinak bemutatása, gyártási

műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
Különböző táskák (női divat-, akta-, sport-, utazó-, bevásárló-, speciális) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
Kazetták, bőröndök fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása.
A bőrdíszműipari összeszerelésnél alkalmazott gépek (varrógépek, lyukasztó-, szegecselő-, zárfelütő-, keretező-, kerethajlító gépek stb.) berendezések, eszközök, szerszámok fajtái, beállítása, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Befejező műveletek (kitömés, tisztítás, kisebb javítások, címkézés, márkázás minőség-ellenőrzés, csomagolás) gyakorlati kivitelezése.
Különböző anyagok kikészítési technológiáinak elsajátítása, minőségi követelményeinek betartása.
A bőrdíszműipari összeszerelésnél alkalmazott gépek (lyukasztó, szegecselő, zárfelütő, varrógépek, automata berendezések stb.), berendezések, eszközök, megismerése, beállítása, üzemeltetése, karbantartása.
A bőrdíszműipari kikészítésnél alkalmazott gépek (kitömő, bélyegző-márkázó, festékszóró, csomagoló gépek), berendezések, eszközök, szerszámok megismerése, beállítása, üzemeltetése, karbantartása.
A munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások betartása.
Gépek, berendezések biztonságtechnikája, védőeszközök használata.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely vagy kisüzemi termelőhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	Szabászasztal, Kiütőgépek, Textilszabász-gép
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	Textilszabász-gép, kartonszabász-gép
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-

6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10258-12 azonosító számú

Bőrtárgy készítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10258-12 azonosító számú, Bőrtárgy készítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10258-12 Bőrtárgy készítése	Bőrtárgy készítés		Bőrtárgy készítés gyakorlat	
	Bőrtárgy előkészítés	Bőrtárgy készítése, díszítése	Bőrtárgy előkészítés	Bőrtárgy készítés, díszítés
FELADATOK				
Kiválasztja a bőrtárgy készítéshez felhasznált alapanyagokat	x		x	
Apróárut készít	x	x	x	x
Ékszerpótlókat készít	x	x	x	x
Öltözet-kiegészítőket készít	x	x	x	x
Egyszerű dísztárgyakat készít	x	x	x	x
Tartókat, egyszerű táskákat készít	x	x	x	x
Kiválasztja a szükséges anyagokat és eszközöket	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Bőrtárgyak funkciói	x		x	
Bőrtárgyak tervezése, minta készítése		x		x
Apróáruk készítése	x	x	x	x
Öltözék-kiegészítő, bőr ékszerek készítése	x	x	x	x
Bőrből készült egyszerű dísztárgyak készítése	x	x	x	x
Tartók, tokok, táskák készítése	x	x	x	x
Bőrtárgy készítő gépek, berendezések kezelése	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Szabandó anyagok tulajdonságai	x		x	
Kézi, gépi szabás módszerei, eszközei, gépei	x		x	
Varrási, ragasztási technológiák		x		x
Díszítési módok		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Türelmesség	x	x	x	x
Stabil kéztartás			x	x
Térlátás			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Közérthetőség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x		x
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x

11. Bőrtárgy készítés tantárgy 124 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a különböző bőrtárgyak összeállítási műveleteinek végrehajtásához. A szabási (szakmai specialitásainak), az előkészítési, a díszítési, az összeállítási és a kikészítési módok elméleti fogalmainak, technológiáinak elsajátítása.
A különböző bőrtárgyak típusainak megismerése, szerkezeti, technológiai különbségeinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások elsajátítása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Bőrtárgy előkészítés *66 óra*

A bőrtárgyak fajtái, funkciói.
A bőrtárgyak tervezése, mintaszerkesztése.
A különböző bőrtárgyak szerkezete, anyagai, kellékei.
A bőrtárgyak alkatrészeinek szabási módszerei, minőségi követelményei.
Kézi szabás módszerei, eszközei, szerszámai, követelményei.
Gépi szabás módszerei, gépei, eszközei, szerszámai, követelményei.
A bőrtárgyak előkészítési műveletei.
Vékonyítási módok, alkalmazásuk, eszközeik, szerszámaik, gépeik, követelményeik.
Jelölések alkalmazása, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Ragasztások-, ragasztóanyagok fajtái, kivitelezése, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Széleldolgozások fajtái, alkalmazásuk.
Csiszolások, szélfestések, műveletei, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Behajtások fajtái, műveletei, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Szegések fajtái, műveletei, eszközei, szerszámai, gépei, minőségi követelményei.
Szélezés, eszközei, szerszámai, gépei, minőségi követelményei.
A bőrtárgyak szabásánál, előkészítésénél alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

11.3.2. Bőrtárgy készítése, díszítése *58 óra*

A bőrtárgyak díszítési módjai, alkalmazásuk.
Lyukasztások, perforációk alkalmazása, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Fűzések fajtái, alkalmazása, anyagai, követelményei.
Fonások fajtái, alkalmazása, műveletei, anyagai, követelményei.
A rátétes díszítések lehetőségei, kivitelezése, követelményei.
A domborítások alkalmazása, anyagai, követelményei.
A szélfestés alkalmazása, anyagai eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
A szélégetés alkalmazása, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei,
A szegéses díszítések alkalmazása, anyagai, gépei, követelményei.
Egyéb – festések, hímzések, gyöngyök, kellékek stb. - díszítési módok alkalmazása, kivitelezése, követelményei.

A funkciónak megfelelő díszítések alkalmazásának ismerete.
A különböző díszítések műveletei, technológiai megoldásai, követelményei.
A bőrtárgyak díszítésénél használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
A különböző bőrtárgyak (apróáruk, tartók, tokok, táskák, dísztárgyak, ékszerek, öltözék kiegészítők stb.) összeszerelési módjai, követelményei.
Bőrtárgyak készítésének technológiai folyamata, követelményei.
A bőrtárgyak kikészítési technológiái, műveletei, követelményei.
Különböző apróáruk – pénztárcák, levéltárcák – készítésének ismerete.
Öltözék-kiegészítők – övek, szíjak – készítésének ismerete.
Bőr ékszerek – karkötők, nyakláncok, medálok – készítésének ismerete.
Bőrből készült egyszerű dísztárgyak – dobozok, mappák – készítésének ismerete.
Tartók, tokok, táskák készítésének ismerete.
A bőrtárgyak gyártásánál használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok ismerete.
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások ismerete.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Bőrtárgy készítés gyakorlat tantárgy 420 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Különböző bőrtárgyak tervezési -, szabási-, előkészítési-, díszítési, összeállítási-, és kikészítési, műveleteinek gyakorlati elsajátítása.
Bőrtárgyak elkészítése műszaki dokumentáció alapján.
A bőrtárgyak elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok szakszerű használata, beállítása.
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások alkalmazása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Bőrtárgy előkészítés *160 óra*

A bőrtárgyak tervezési, mintaszerkesztési feladatainak gyakorlati elsajátítása, követelményei. (ÖGY)
A bőrtárgyak alkatrész-szabási módszereinek gyakorlata, minőségi, gazdaságossági követelményei.
A kézi szabás elsajátítása, eszközei, szerszámai, minőségi követelményei.
A gépi szabás módszereinek gyakorlata, gépei, eszközei, szerszámai, követelményei.
Szabászgépek beállítása, kezelése.

Különböző bőrtárgyak szabása műszaki dokumentáció szerint. (ÖGY)
A bőrtárgyak előkészítési műveleteinek gyakorlata. (ÖGY)
Vékonyítási módok gyakorlása, eszközeik, szerszámaik, gépeik, kezelése, követelményeik.
Jelölések alkalmazása, követelményei, eszközeik, szerszámaik, gépeik, kezelése. (ÖGY)
Ragasztások gyakorlati kivitelezése, követelményei, anyagainak megismerése, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése. (ÖGY)
Széleldolgozások elsajátítása, gyakorlati alkalmazásuk. (ÖGY)
Csiszolások, szélfestések, műveleteinek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése. (ÖGY)
Behajtási műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése. (ÖGY)
Szegési műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése. (ÖGY)
A szélezés gyakorlata, minőségi követelményei eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése.
A bőrtárgyak szabásánál, előkészítésénél alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

12.3.2. Bőrtárgy készítés, díszítés *260 óra*

A bőrtárgyak díszítési módjainak gyakorlata.
Lyukasztások, perforációk gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, követelményei eszközeinek, szerszámainak, gépeinek használata. (ÖGY)
Különböző fűzések, fonások gyakorlása, alkalmazása, anyagainak kiválasztása, minőségi követelményei, szerszámainak használata.
A rátétes díszítések, domborítások gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, anyagainak kiválasztása, minőségi követelményei.
A szélfestés, szélégetés gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, minőségi követelményei, anyagainak, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kiválasztása. (ÖGY)
A szegések gyakorlati alkalmazása, anyagai, minőségi követelményei, gépeinek használata.
Egyéb – festések, hímzések, gyöngyök, kellékek stb. - díszítési módok gyakorlati műveletei, kivitelezésük, minőségi követelményei. (ÖGY)
A funkciónak megfelelő díszítések kiválasztása, gyakorlati alkalmazása.
Különböző bőrtárgyak díszítési műveleteinek gyakorlása, technológiai kivitelezése, követelményei.
A bőrtárgyak díszítésénél használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.
A különböző bőrtárgyak összeszerelési módjainak gyakorlása, minőségi követelményei.
Bőrtárgyak készítésének technológiai folyamata, műszaki dokumentációk értelmezése, készítése.
Különböző apróáruk – pénztárcák, levéltárcák stb. – elkészítése, technológiai változatok elsajátítása.
Öltözék-kiegészítők – övek, szíjak stb. - elkészítése.
Bőr ékszerek – karkötők, nyakláncok, medálok stb. – gyakorlati kivitelezése.
Bőrből készült egyszerű dísztárgyak – dobozok, mappák stb. – elkészítése.
Különböző tartók, tokok, táskák elkészítése, technológiai változatok elsajátítása.

A különböző anyagból készített bőrtárgyak kikészítési technológiáinak gyakorlása, minőségi követelményei.
A bőrtárgyak gyártásánál használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, beállítása.
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása a bőrtárgyak készítése során.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely vagy kisüzemi termelőhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-

3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	Varrógépek, apparátok
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	Varrógépek, apparátok
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10259-12 azonosító számú

Kesztyű gyártmánytervezése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10259-12 azonosító számú, Kesztyű gyártmánytervezése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése	Kesztyűszerkesztés-modellezés			Kesztyűmodellezés gyakorlat		
	Modelltervezés, szerkesztés	Méretáblázatok	Gyártás-előkészítés	Modellek tervezése	Minták készítése	Gyártás-előkészítés gyakorlat
FELADATOK						
Modellrajzot készít	x			x	x	
Meghatározza a szerkesztési méreteket	x	x	x	x	x	
Alkalmazza a mérettáblázatokat	x	x	x	x	x	x
Alapszabásmintát készít kesztyűről			x		x	
Szabásmintát készít női, férfi, gyermek kesztyűhöz			x			
Szabásminta méret-sorozatot készít (elfogadott mintadarab alapján)		x	x		x	
Műszaki dokumentációt készít a termékről			x		x	x
Kiválasztja és ellenőrzi az alap, kellék, segédanyagokat			x		x	x
Meghatározza a gyártástechnológiát			x		x	x
Alapanyag és kellékkalkulációt készít, anyagnormát számol		x	x		x	x
Gépet, eszközt választ a technológiához			x	x	x	x
Használja a számítógépeket (szövegírás, tervezés)	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Mértékegységek megfelelő alkalmazása	x	x	x	x	x	
Műszaki rajz alapjai	x		x	x	x	
Kesztyű alapszabásminta szerkesztésének folyamatai, segédtáblázat segítségével	x	x	x	x	x	
Kesztyű szabásminta modellezése, szabásminta méret-sorozat készítésének folyamatai	x	x	x	x	x	
Műszaki dokumentáció készítése	x	x	x	x	x	x
Anyag előirányzat meghatározása:	x		x	x	x	x
Alapszintű számítógép használati ismeret	x		x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Szabásrajz olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x	
Mértékegységek alapszintű ismerete	x	x	x	x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Látás, színlátás, térlátás	x		x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Közérthetőség	x		x	x	x	x
Határozottság	x		x	x	x	x
Kapcsolatteremtő képesség	x		x	x		x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x		x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x

13. Kesztyűszerkesztés - modellezés tantárgy 104 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A különböző kesztyűk modelltervezési, minta-szerkesztési alapfogalmainak, a mérettáblázatok használatának, a méretvétel szabályainak az elsajátítása. Modellrajzok készítése, különböző kesztyűk mintáinak szerkesztése önállóan. A műszaki dokumentáció készítésével kapcsolatos ismeretek elsajátítása, műszaki dokumentációk értelmezése, készítése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Modelltervezés, szerkesztés *46 óra*

Divat-információk forrásai (divatlapok, színkatalógusok, hazai- és nemzetközi kiállítások, divatbemutatók, Internet), keresési lehetőségei.
Modellrajzok készítése, méretezése, szabályai.
A különböző kesztyűk fajtái, szerkezete, alkatrészei, anyagai, fő- és mellék-alkatrészei, szerepük a késztermékben.
Díszítések tervezése, ábrázolása.
A kéz anatómiája, kézméretek.
Szakszerű méretvétel kézről, mérettáblázatok alkalmazása.
Egyujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, szerkesztési méretei, alkatrészmintáinak, méretsorozatainak szerkesztése.
Ötujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, szerkesztési méretei, alkatrész mintáinak, méretsorozatainak szerkesztése.
Sport-, munkavédelmi-, és speciális kesztyűk alkatrészmintáinak, méretsorozatainak szerkesztése.
Műszaki rajz alapjai.
Metszetrajzok, kesztyű-alkatrészek és különböző technológiai ábrázolások.
Alkatrészminták fajtái (alap-, nagyoló, dolgozó- és szabászminták), és az alaptechnológiáktól függő különbségek, szerkesztésük.
A szerkesztéshez szükséges méretek, és a méretvétel módszerei.
A modellrajzok készítésének, és a minták szerkesztésnek módszerei, eszközei.
Mintavágási módszerek, szerszámai, eszközei, berendezései.
Alapszintű számítógép használati ismeret.
Korszerű számítógépes tervezési módszerek ismerete, előnyei, alkalmazási lehetőségei.

13.3.2. Mérettáblázatok *16 óra*

Kesztyűipari mértékegységek fajtái, alkalmazása.
Hosszúsági, területi mértékegységek és átszámításuk.
Különböző (a gyártóktól függő) kesztyűipari mérettáblázatok, és alkalmazásuk.
Női-, férfi- és gyermekkesztyűk méretei, nagyságszámozása.
A Porkert kesztyűipari mérettáblázat felépítése, használata.

A Porkert kesztyűsablon méretei, a részméretek kiszámítása, méretek szabványos jelölése.
A hosszúsági és a szélességi részek átszámítása mm-re.
Egyujjas női (mancs) kesztyűk szabványos méretei.
Egyujjas férfi (mancs) kesztyűk szabványos méretei.
Egyujjas gyermek (mancs) kesztyűk szabványos méretei.
Ötujjas női kesztyűk szabványos méretei.
Ötujjas férfi kesztyűk szabványos méretei.
Ötujjas gyermek kesztyűk szabványos méretei.
A különböző kesztyűk méretének változása a technológia (anyagszerkezet, varrási, bélelési mód) függvényében.
Technológiai méret-hozzáadások rendszere.
Alapanyag és kellékkalkulációt készít, anyagnormát számol.

13.3.3. Gyártás-előkészítés *42 óra*

A műszaki dokumentációk tartalma (modellrajzok, fényképek, méretek, alap-, kellék és segédanyagok felsorolása, alkatrészek- és kellékek darabjegyzéke, technológiai paraméterek, technológiai, műveleti utasítások, gépek, berendezések, szerszámok jegyzéke, minták, szabástervek, anyagnormák), felépítése, készítési módszerei.
A tervezett modellek anyagszerkezete, alap-, kellék és segédanyagainak csoportosítása.
Alapszabásmintát készít kesztyűről.
Szabásmintát készít női, férfi, gyermek kesztyűhöz.
Technológiai paraméterek (szabási-, díszítési, összeállítási-, bélelési-technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, varrási, díszítési, kikészítési paraméterek) meghatározása.
Gépek, berendezések, szerszámok, eszközök meghatározása, kiválasztása.
A technológiai folyamatok- (szabás, formára dolgozás, díszítés, összeállítás, bélelés, csinosítás) és műveleti utasítások leírása.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése, a készítés módszerei, gazdaságossági, minőségi követelmények.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése, a készítés módszerei, a gazdaságossági tényezők fontossága.
Korszerű számítógépes gyártás-előkészítési módszerek ismerete, előnyei, alkalmazási lehetőségei.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-

1.4.	megbeszélés	x	x		-
1.5.	vita	x			-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Modellrajz értelmezése			x	-
3.2.	Alkatrész minta készítése leírásból		x		-
3.3.	Modellrajz készítés tárgyról	x			-
3.4.	Alkatrész minta rajz kiegészítés	x			-
3.5.	Alkatrész mintarajz elemzés, hibakeresés		x		-
3.6.	Metszetrajz rajz készítése alaptechnológia rendszerről		x		-
3.7.	Modell rajz rendszerrajz kiegészítés	x			-
3.8.	Metszetrajz elemzés, hibakeresés			x	-

4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése	x			-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		-
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Kesztyűmodellezés gyakorlat tantárgy 240 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Különböző kesztyűk modelltervezési, szerkesztési feladatainak végrehajtása mérettáblázatok használatával, valamint méretvétel alapján. Modellrajzok, technológiai metszetrajzok készítése. Műszaki dokumentációk készítésével kapcsolatos ismeretek elsajátítása, műszaki dokumentációk értelmezése, készítése.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Kesztyű szerkesztés- modellezés elméleti tantárgy tartalmára épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Modellek tervezése *86 óra*

Divat-információk beszerzése - divatlapokból, színkatalógusokból, hazai- és nemzetközi kiállításokról, divatbemutatókról, Internetről.
Modellrajzok készítése, méretezése.
A különböző kesztyűk fajtáinak, szerkezetének, alkatrészeinek, anyagainak felismerése.
Díszítések tervezése, készítése. (ÖGY)
Szakszerű méretvétel kézről, mérettáblázatok alkalmazása.
Egyujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, alkatrészmintáinak, méretsorozatainak elkészítése.
Ötujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, alkatrészmintáinak, méretsorozatainak elkészítése.
Sport-, munkavédelmi-, és speciális kesztyűk alkatrészmintáinak, méretsorozatainak

elkészítése.
Metszetrajzok, kesztyű-alkatrészek és különböző technológiai ábrázolások értelmezése.
Alkatrészminták (alap-, nagyoló, dolgozó- és szabászminták) felismerése, és az alaptechnológiáktól függő különbségeinek értelmezése, szerkesztési gyakorlatok. (ÖGY)
A modellrajzok készítéséhez, és a minták szerkesztéséhez használatos eszközök szakszerű használata.(ÖGY)
Mintavágási gyakorlatok, szerszámok, eszközök, berendezések használatának elsajátítása. (ÖGY)
Korszerű számítógépes tervezési módszerek megismerése a gyakorlatban.

14.3.2. Minták készítése ***77 óra***

Kesztyűipari mértékegységek alkalmazása a gyakorlatban, átszámításuk.
Mérettáblázatok felhasználása a gyakorlati munka során.
Női-, férfi- és gyermekkesztyűk nagyságszámozásának alkalmazása.
A Porkert kesztyűipari mérettáblázat használata.
Egyujjas női (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Egyujjas férfi (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Egyujjas gyermek (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Ötujjas női kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Ötujjas férfi kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Ötujjas gyermek kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Nagyoló-, formára-dolgozó- és pontos minták készítése. (ÖGY)
Önálló, szabadon tervezett modellek mintáinak megszerkesztése, kivágása.
A különböző kesztyűk méretének megváltoztatása a technológia (anyagszerkezet, varrási, bélelési mód) függvényében.
Technológiai méret-hozzáadások kivitelezése.
A mintavágás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek kezelése a munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások betartásával.
A korszerű számítógépes mintavágási módszerek gyakorlati alkalmazási lehetőségei.

14.3.3. Gyártás-előkészítés gyakorlat ***77 óra***

A gyakorlati munka során alkalmazott műszaki dokumentációk elemzése.
Műszaki dokumentációk elkészítése.
Kész modellek anyagszerkezetének, alap-, kellék- és segédanyagainak csoportosítása.
Kesztyűk anyagszerkezetének összeállítása, dokumentálása önállóan.
Kész modellek technológiai paramétereinek (szabási-, díszítési, összeállítási-, bélelési-technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, varrási, díszítési, kikészítési paraméterek) vizsgálata. Technológiai paraméterek meghatározása adott kesztyűmodellhez.
Kiválasztott kesztyűmodellhez a gépek, berendezések, szerszámok, eszközök meghatározása, kiválasztása.
A technológiai folyamatok- (szabás, formára dolgozás, díszítés, összeállítás, bélelés, csinosítás) és műveleti utasítások leírása, különböző kesztyűkhöz.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése. (ÖGY)
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése. (ÖGY)
Komplett műszaki dokumentáció összeállítása egy kiválasztott termékhez.
Korszerű számítógépes gyártás-előkészítési módszerek ismerete, alkalmazása.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely és/vagy kisüzemi termelőhely

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita	x			-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				

3.1.	Modellrajz értelmezése			x	-
3.2.	Alkatrész minta készítése leírásból		x		-
3.3.	Modellrajz készítése tárgyról	x			-
3.4.	Alkatrész minta rajz kiegészítés	x			-
3.5.	Alkatrész mintarajz elemzés, hibakeresés		x		-
3.6.	Metszetrajz rajz készítése alaptechnológia rendszerről		x		-
3.7.	Modell rajz rendszerrajz kiegészítés	x			-
3.8.	Metszetrajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése	x			-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10260-12 azonosító számú

Női-, férfi- és gyermekkesztyű készítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10260-12 azonosító számú, Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése	Kesztyű gyártástechnológia			Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat		
	Kesztyűk szabása	Kesztyűk díszítése	Kesztyűk összeállítása, kikészítése	Kesztyűk szabása	Kesztyűk díszítése	Kesztyűk összeállítása, kikészítése
FELADATOK						
A modellnek megfelelően kiszabja a kesztyűt (nyirkosítás, nyújtás)	x			x		
Kiválasztja a szabási módszert	x			x		
Sablonra dolgozza a felnagyolt részeket	x			x		
Kivágja a kesztyűt, az ujjközi részeket és kellékeket	x	x	x	x	x	x
Fazonra vágja a kesztyűt és jelöli	x		x	x		
Az alkatrészeket összeválogatja, ügyel a méretpontosságra	x	x		x	x	
A modellnek megfelelően díszít		x			x	
Összevarrja a kesztyűt			x			x
Bélést készít és bevarrja az ujjhegyeket	x		x	x		x
Beszegi a kesztyűt kézzel vagy géppel			x			x
Befejező (csinosító) műveleteket végez (szortíroz, nedvesít, vasal, présel, fényesít, kellékez)			x			x
Párosítja, összevarrja a kesztyűket			x			x
A késztermékeket ellenőrzi, összehasonlítja a minta paramétereivel			x			x
Csomagol			x			x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a kesztyűk gyártásához alkalmazott gépeket, berendezéseket, szerszámokat	x	x	x	x	x	x
Betartja a munka,- tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Szabandó anyagok tulajdonságai	x			x		
Kézi, gépi szabás módszerei, eszközei, gépei	x			x		
Díszítési technológiák		x			x	
Varrási technológiák		x	x		x	x
Szegési módok		x	x		x	x
Kesztyűk készítése (bőr, irha, munkavédelmi, textil alapanyagú, sport, speciális)	x	x	x	x	x	x
Csinosítás jellemzői			x			x
Varrógépek fajtái kialakítása, alkalmazási területei, működésének jellemzői		x	x		x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Kézi varróeszközök használata		x	x		x	x
Varrógépek kezelése alkalmazása		x	x		x	x

Szabászgépek, ollók kezelése, alkalmazása	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Látás, színfelismerés, térlátás	x	x	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)				x	x	x

15. Kesztyű gyártástechnológia tantárgy 104 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a különböző kesztyűk szabási, díszítési, összeállítási és kikészítési (csinosítási) műveleteinek végrehajtásához. A szabási (szakmai specialitásainak, szabásrendszerek, nagyolás, formára dolgozás, pontosra vágás)-, a díszítési, az összeállítási-, és a kikészítési módok elméleti fogalmainak, technológiáinak elsajátítása.
A különböző kesztyűk típusainak megismerése, szerkezeti, technológiai különbségeinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok megismerése, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások elsajátítása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Kesztyűk szabása *28 óra*

A szabandó kesztyű-anyagok fajtái, tulajdonságai, minőségi követelményei.
Különböző kesztyű-anyagok (természetes bőrök, irhabőrök, műbőrök, textil külső és bélésanyagok, közbélésanyagok) alkatrészek szabásrendszerei, minőségi és gazdaságossági követelményei.
Természetes bőrök hosszirányú, keresztirányú, ellentétes irányú, ferde irányú, és kombinált irányú szabási módszere, előnyei, hátrányai.
A kézi szabás műveletei (nedvesítés, nyújtás, nagyoló szabás, formára dolgozás), minőségi követelményei, eszközei, szerszámai, berendezései.
Kellék alkatrészek pontosra vágása, minőségi követelményei.
A gépi szabás műveletei.
Porkert kesztyűsablonok, kiütőkések alkalmazása.
Terítékanyagok szabása, minőségi követelményei.
A szabáshoz alkalmazott gépek, berendezések, eszközök fajtái.
Az alkatrészek vékonyítási műveletei, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Kesztyűalkatrészek jelölési módjai (jelölőgépek, sablonok alkalmazása), minőségi követelményei.
Alkatrészek összeválogatása, minőségi, gazdaságossági követelmények.
A szabásnál, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

15.3.2. Kesztyűk díszítése *38 óra*

Kesztyűk díszítési módszerei.
A díszítés funkciója.
A díszítés esztétikai szempontjai.
A díszítés anyagai, kellékei.
Különböző a modellnek, az anyagnak megfelelő díszítési – kézi-, gépi varrások, hímzések, lyukasztások, perforációk, fűzések, rátétek, szegések, paszpólozások, ráncolások, vaknyomások, domborítások, kellék-díszítések stb.) technológiák

alkalmazása, és minőségi követelményei.
Utcai kesztyűk díszítési módjai.
Alkalmi kesztyűk díszítési módjai.
Sport kesztyűk díszítési lehetőségei.
Női kesztyűk díszítési módjai, követelményei.
Férfi kesztyűk díszítési módjai, követelményei.
Gyermek kesztyűk díszítési módjai, követelményei.
Nappa, irha és műbőr kesztyűk díszítési módjai.
A díszítésnél, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok fajtái.
A díszítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

15.3.3. Kesztyűk összeállítása, kikészítése ***38 óra***

Varrási technológiák fajtái (kézi, gépi), paraméterei (cérnafajták, öltéssűrűség, varrásszélesség), jellemzői, alkalmazása, követelményei.
A varrásnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok fajtái.
Összetűző varrás (lasch kesztyű) összeállítási műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Rátűző varrás (stepp kesztyű) összeállítási műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Szegve varrott kesztyűk, összeállítási műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Bélések anyagai, bélések készítése, bélelési műveletek, minőségi követelményei, gépek, berendezések, eszközök.
Szegések fajtái, száreldolgozási módok alkalmazása, technológiai műveletei, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
A kikészítés, csinosítás – nedvesítés, vasalás, préselés, festés, csiszolás, polírozás, kellékezés, párosítás, címkézés műveletei, előírásai.
Csomagolás, minőségellenőrzés műveletei, követelményei.
Az összeállításnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

15.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem

15.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

15.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita	x			-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat tantárgy 276 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A különböző kesztyűk szabási, díszítési, összeállítási bélelési, szegési és kikészítési (csinosítási) műveleteinek begyakorlása. A szabási (szakmai specialitásainak, szabásrendszerek, nagyolás, formára dolgozás, pontosra vágás)-, a díszítési, az összeállítási-, és a kikészítési technológiák begyakorlása. A különböző (egyszerű) kesztyűk elkészítése. A termékek elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok működtetése, beállítása. A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások alkalmazása a munkavégzés során.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Kesztyű gyártástechnológia elméleti tartalmakra épül.

16.3. Témakörök

16.3.1. Kesztyűk szabása *72 óra*

A szabandó kesztyű-anyagok fajtáinak, minőségének, tulajdonságainak gyakorlati bemutatása, felismerése.
Különböző kesztyű-anyagok (természetes bőrök, irhabőrök, műbőrök, textil külső és bélésanyagok, közbélésanyagok) alkatrészek szabása, minőségi és gazdaságossági követelmények figyelembevételével. (ÖGY)
Természetes bőrök hosszirányú, keresztirányú, ellentétes irányú, ferde irányú, és kombinált irányú szabása.
A kézi szabás műveleteinek (nedvesítés, nyújtás, nagyoló szabás, formára dolgozás) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi előírások betartása.(ÖGY)
Kellék alkatrészek pontosra vágása, minőségi előírások betartása.(ÖGY)
A gépi szabás műveleteinek begyakorlása.(ÖGY)
Porkert kesztyűsablonok, kiütőkések alkalmazása.(ÖGY)
Terítékanyagok szabása, minőségi követelmények betartása.
A szabáshoz alkalmazott gépek, berendezések, eszközök szakszerű használata.
Az alkatrészek vékonyítási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása, gépek, berendezések, eszközök használata.(ÖGY)
Kesztyűalkatrészek jelölése (jelölőgépek, sablonok alkalmazása), minőségi követelmények betartása.(ÖGY)
Alkatrészek összeválogatása, minőségi, gazdaságossági követelmények figyelembevételével.(ÖGY)
A szabásnál, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, beállítása, kezelése, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

16.3.2. Kesztyűk díszítése *102 óra*

Kesztyűk díszítési módszereinek felismerése a gyakorlatban.
A díszítés anyagainak, kellékeinek kiválasztása.
Különböző díszítési – kézi-, gépi varrások, hímzések, lyukasztások, perforációk, fűzések, rátétek, szegések, paszpólozások, ráncolások, vaknyomások, domborítások, kellék-díszítések stb.) technológiák elsajátítása.(ÖGY)
Gyakorlati kivitelezése a minőségi előírások betartásával.
Utcai kesztyűk díszítésének gyakorlata.
Alkalmi kesztyűk díszítésének gyakorlata.
Sport kesztyűk díszítésének gyakorlata.
Női kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban.(ÖGY)

Férfi kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban. (ÖGY)
Gyermek kesztyűk módjainak bemutatása a gyakorlatban.(ÖGY)
Nappa, irha és műbőr kesztyűk módjainak bemutatása a gyakorlatban.
A díszítésnél, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, használata.(ÖGY)
A díszítési munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.
Önállóan tervezett díszítési technikák alkalmazása.
Szemléltető eszközök, tablók készítése különböző díszítési módokról.

16.3.3. Kesztyűk összeállítása, kikészítése ***102 óra***

Varrási technológiák fajtáinak (kézi-, gépi-, összetűző (lasch) -, rátűző (stepp) -, és szegve varrás) felismerése, gyakorlása. (ÖGY)
Varrási paraméterek (cérnafajták, öltéssűrűség, varrásszélesség), megállapítása kész kesztyűmodell alapján.
A varrásnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok bemutatása a gyakorlatban.
Egyszerű kesztyű készítése összetűző varrással (lasch kesztyű), az összeállítási műveletek elsajátítása. (ÖGY)
Egyszerű kesztyű készítése rátűző varrással (stepp kesztyű) az összeállítási műveletek elsajátítása. (ÖGY)
Szegve varrott kesztyűk összeállítási műveleteinek elsajátítása. (ÖGY)
Termék betétezése, kierősítése.(ÖGY)
Bélések anyagainak felismerése, bélések készítése, bélelési műveletek gyakorlása. (ÖGY)
Szegések fajtáinak felismerése, száreldolgozási módok gyakorlati alkalmazása. (ÖGY)
A kikészítés, csinosítás – nedvesítés, vasalás, préselés, festés, csiszolás, polírozás, kellékezés, párosítás, címkézés, csomagolás, minőség-ellenőrzés – műveleteinek elsajátítása a gyakorlatban.(ÖGY)
Az összeállításnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, beállítása, kezelése a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartásával.
Egyszerű kesztyű elkészítése műszaki dokumentáció, vagy mintadarab segítségével.(ÖGY)
A készterméket ellenőrzi, összehasonlítja a minta paramétereivel.
Csomagol.

16.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely és/vagy kisüzemi termelőhely

16.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita	x			-

1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kiütőgépek, varrógépek, ragasztógépek, bélelő villa,prések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kéziszerszámok, varrógépek,

					kellékfelerősítő gépek
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10256-12 **Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek**	**Szabás, előkészítés gyakorlat**
	Különböző anyagok szabása
	Előkészítő műveletek
10257-12 **Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban**	**Gyártmánytervezés gyakorlat**
	Modelltervezés, mintakészítés
	Műszaki előkészítés
10255-12 **Bőrdíszműipari termékek gyártása**	**Bőrdíszműipari gyártástechnológia**
	Szabás, előkészítés
	Termékek gyártása
10258-12 **Bőrtárgy készítése**	**Bőrtárgy készítés gyakorlat**
	Bőrtárgy előkészítés
	Bőrtárgy készítés, díszítés
10259-12 **Kesztyű gyártmánytervezés**	**Kesztyűmodellezés gyakorlat**
	Modellek tervezése
	Minták készítése
	Gyártáselőkészítés gyakorlat
10260-12 **Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése**	**Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat**
	Kesztyűk szabása
	Kesztyűk díszítése
	Kesztyűk összeállítása, kikészítése

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek szakmai követelménymodul

A 9. évfolyamot követően

Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Különböző anyagok szabása
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása.
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával.
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás.

Előkészítő műveletek
Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása.
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.

10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban szakmai követelménymodul

A 9. évfolyamot követően

Gyártmánytervezés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Modelltervezés, mintakészítés
Minták szerkesztése modellrajzok alapján, a különböző módszerek gyakorlati alkalmazása.
Különböző bőrdíszműipari termékek (apróáruk, női-, akta-, sport- és, bevásárló táskák, kazetták, bőröndök) alap-, dolgozó- és szabászmintáinak szerkesztése.

Műszaki előkészítés
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése a gazdaságossági szempontok és a minőségi követelmények figyelembevételével.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése.

10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása szakmai követelménymodul

A 9. évfolyamot követően

Bőrdíszműipari gyártástechnológia tantárgy

Témakörök

Szabás, előkészítés
Alaptechnológiák (kívül varrott, belül varrott, ragasztott-formaalakító), és változataik, gyakorlati kivitelezése, a minőségi követelmények betartása.
Különböző anyagok, alkatrészek kézi-, és gépi szabása, szabásrendszerek, alkalmazása, jelölések kivitelezése, a minőségi, és a gazdaságossági követelmények figyelembevételével.

Termékek gyártása
Különböző apróáruk (erszények, tárcák, tokok stb.) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása.
Különböző táskák (női divat-, akta-, sport-, utazó-, bevásárló-, speciális) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása.

10258-12 Bőrtárgy készítése

A 9. évfolyamot követően

Bőrtárgy készítés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Bőrtárgy előkészítés
A bőrtárgyak tervezési, mintaszerkesztési feladatainak gyakorlati elsajátítása, követelményei.
Különböző bőrtárgyak szabása műszaki dokumentáció szerint.
A bőrtárgyak előkészítési műveleteinek gyakorlata.
Jelölések alkalmazása, követelményei, eszközeik, szerszámaik, gépeik, kezelése.
Ragasztások gyakorlati kivitelezése, követelményei, anyagainak megismerése, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése.
Széleldolgozások elsajátítása, gyakorlati alkalmazásuk.
Csiszolások, szélfestések, műveleteinek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése.
Behajtási műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése.
Szegési műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése.

Bőrtárgy készítés, díszítés

Egyéb – festések, hímzések, gyöngyök, kellékek stb. - díszítési módok gyakorlati műveletei, kivitelezésük, minőségi követelményei.
A szélfestés, szélégetés gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, minőségi követelményei, anyagainak, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kiválasztása.
Lyukasztások, perforációk gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, követelményei eszközeinek, szerszámainak, gépeinek használata.

10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése szakmai követelménymodul

A 10. évfolyamot követően

Kesztyűmodellezés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Modellek tervezése
Díszítések tervezése, készítése.
Alkatrészminták (alap-, nagyoló, dolgozó- és szabászminták) felismerése, és az alaptechnológiáktól függő különbségeinek értelmezése, szerkesztési gyakorlatok.
A modellrajzok készítéséhez, és a minták szerkesztéséhez használatos eszközök szakszerű használata.
Mintavágási gyakorlatok, szerszámok, eszközök, berendezések használatának elsajátítása.

Minták készítése
Egyujjas női (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Egyujjas férfi (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Egyujjas gyermek (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Ötujjas női kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Ötujjas férfi kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Nagyoló-, formára-dolgozó- és pontos minták készítése.
Ötujjas gyermek kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.

Gyártáselőkészítés gyakorlat
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése.

10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése szakmai követelménymodul

A 10. évfolyamot követően

Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kesztyűk szabása
Különböző kesztyű-anyagok (természetes bőrök, irhabőrök, műbőrök, textil külső és bélésanyagok, közbélésanyagok) alkatrészek szabása, minőségi és gazdaságossági követelmények figyelembevételével.

A kézi szabás műveleteinek (nedvesítés, nyújtás, nagyoló szabás, formára dolgozás) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi előírások betartása.
Kellék alkatrészek pontosra vágása, minőségi előírások betartása.
A gépi szabás műveleteinek begyakorlása.
Porkert kesztyűsablonok, kiütőkések alkalmazása.
Az alkatrészek vékonyítási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása, gépek, berendezések, eszközök használata.
Kesztyűalkatrészek jelölése (jelölőgépek, sablonok alkalmazása), minőségi követelmények betartása.
Alkatrészek összeválogatása, minőségi, gazdaságossági követelmények figyelembevételével.

Kesztyűk díszítése
Különböző díszítési – kézi-, gépi varrások, hímzések, lyukasztások, perforációk, fűzések, rátétek, szegések, paszpólozások, ráncolások, vaknyomások, domborítások, kellék-díszítések stb.) technológiák elsajátítása.
Női kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban.
Férfi kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban.
Gyermek kesztyűk módjainak bemutatása a gyakorlatban.
A díszítésnél, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, használata.

Kesztyűk összeállítása, kikészítése
Varrási technológiák fajtáinak (kézi-, gépi-, összetűző (lasch) -, rátűző (stepp) -, és szegve varrás) felismerése, gyakorlása.
Egyszerű kesztyű készítése összetűző varrással (lasch kesztyű), az összeállítási műveletek elsajátítása.
Egyszerű kesztyű készítése rátűző varrással (stepp kesztyű) az összeállítási műveletek elsajátítása.
Szegve varrott kesztyűk összeállítási műveleteinek elsajátítása.
Termék betétezése, kierősítése.
Bélések anyagainak felismerése, bélések készítése, bélelési műveletek gyakorlása.
A kikészítés, csinosítás – nedvesítés, vasalás, préselés, festés, csiszolás, polírozás, kellékezés, párosítás, címkézés, csomagolás, minőség-ellenőrzés – műveleteinek elsajátítása a gyakorlatban.
Egyszerű kesztyű elkészítése műszaki dokumentáció, vagy mintadarab segítségével.

5.7.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 01
Bőrdíszműves
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 01 Bőrdíszműves szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 01

A szakképesítés megnevezése: Bőrdíszműves

A szakmacsoport száma és megnevezése: 10. Könnyűipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVII. Könnyűipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 10. Könnyűipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar

következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- <u>Funkcionális integráció:</u> az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály

órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját

képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

    „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

    „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

    „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba.

A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.

8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően

alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**0**	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11497-12 Foglalkoztatás I	Foglalkoztatás I.										2		
11499-12 Foglalkoztatás II	Foglalkoztatás II.										0,5		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag és áruismeret	2			1			1					
	Szabás, előkészítés elmélet	1			1			1					
	Szabás, előkészítés gyakorlat		4			3			2			2	
10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban	Gyártmánytervezés	1			1			1			0,5		
	Gyártmánytervezés gyakorlat		3	70		2	105		2	105		2	
10255-12 Bőrdíszműipari termékék gyártása	Bőrdíszműipari gyártástechnológia	1,5			1			1			0,5		
	Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat		4			2			2			2	
10258-12 Bőrtárgy készítése	Bőrtárgy készítés	1			1			1			0,5		
	Bőrtárgy készítés gyakorlat		3			3			3			3	
10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése	Kesztyűszerkesztés-modellezés				1			1			1		
	Kesztyűmodellezés gyakorlat					2			2			3	
10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése	Kesztyű gyártástechnológia				1			1			1		
	Kesztyű gyártástechnológia					2			3			3	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		6	15	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	**Bőripari anyag- és áruismeret**	**72**			**36**			**36**					**144**
	Természetes bőrök	*25*			*11*			*11*					*47*
	Textilek és műbőrök	*12*			*7*			*7*					*26*
	Táblás áruk	*10*			*7*			*7*					*24*
	Kellékek és segédanyagok	*25*			*11*			*11*					*47*
	Szabás, előkészítés elmélet	**36**			**36**			**36**					**108**
	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	*12*			*10*			*10*					*32*
	Kézi szabás	*5*			*5*			*5*					*15*
	Gépi szabás	*6*			*7*			*7*					*20*
	Előkészítő műveletek	*13*			*14*			*14*					*41*
	Szabás, előkészítés gyakorlat		**144**			**108**			**72**			**64**	**388**
	Különböző anyagok szabása		*55*			*38*			*25*			*20*	*138*
	Előkészítő műveletek		*55*			*38*			*25*			*20*	*138*

	Gépek, berendezések, szerszámok használata		*34*			*32*			*22*			*24*	*112*
10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban	**Gyártmánytervezés**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Műszaki rajz alapjai	*14*			*6*			*6*					*26*
	Modelltervezés, mintaszerkesztés	*11*			*15*			*15*			*8*		*49*
	Gyártáselőkészítés	*11*			*15*			*15*			*8*		*49*
	Gyártmánytervezés gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**64**	**316**
	Modelltervezés, mintakészítés		*58*			*40*			*36*			*32*	*166*
	Műszaki előkészítés		*50*			*32*			*36*			*32*	*150*
10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása	**Bőrdíszműipari gyártástechnológia**	**54**			**36**			**36**			**16**		**142**
	Termékek szabása, előkészítés	*24*			*16*			*16*			*6*		*62*
	Termékek összeszerelése, kikészítés	*30*			*20*			*20*			*10*		*80*
	Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat		**144**			**72**			**72**			**64**	**352**
	Szabás, előkészítés		*70*			*32*			*30*			*25*	*157*
	Termékek gyártása		*74*			*40*			*42*			*39*	*195*
10258-12 Bőrtárgy készítése	**Bőrtárgy készítés**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Bőrtárgy előkészítés	*16*			*20*			*20*			*10*		*66*
	Bőrtárgy készítése, díszítése	*20*			*16*			*16*			*6*		*58*
	Bőrtárgy készítés gyakorlat		**108**			**108**			**108**			**96**	**420**
	Bőrtárgy előkészítés		*40*			*40*			*40*			*40*	*160*
	Bőrtárgy készítés, díszítés		*68*			*68*			*68*			*56*	*260*
10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése	**Kesztyűszerkesztés-modellezés**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Modelltervezés, szerkesztés				*15*			*15*			*16*		*46*
	Mérettáblázatok				*10*			*6*					*16*
	Gyártás-előkészítés				*11*			*15*			*16*		*42*
	Kesztyűmodellezés gyakorlat					**72**			**72**			**96**	**240**
	Modellek tervezése					*30*			*24*			*32*	*86*
	Minták készítése					*21*			*24*			*32*	*77*
	A gyártás előkészítése					*21*			*24*			*32*	*77*
10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése	**Kesztyű gyártástechnológia**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Kesztyűk szabása				*10*			*10*			*8*		*28*
	Kesztyűk díszítése			**70**	*13*		**105**	*13*		**105**	*12*		*38*
	Kesztyűk összeállítása, kikészítése				*13*			*13*			*12*		*38*
	Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat					**72**			**108**			**96**	**276**

	Kesztyűk szabása					*22*			*30*			*20*	*72*
	Kesztyűk díszítése					*25*			*39*			*38*	*102*
	Kesztyűk összeállítása, kikészítése					*25*			*39*			*38*	*102*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		**948 / 29,44%**											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**2272 / 70,56%**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés 1	Nyelvtani rendszerezés 2	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír			x	x
állásinterjún részt vesz			x	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik			x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez			x	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x	x	x	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x	x	x	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x	x	x	x
a munkakör alapkifejezései	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	
Deduktív gondolkodás			x	x

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés			x	-
1.3.	szemléltetés			x	-

1.4.	kooperatív tanulás		x		-
1.5.	szerepjáték		x		-
1.6.	házi feladat	x			-
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	-
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	-

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő-piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő-piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-

1.6.	szemléltetés			x	-
1.10.	szerepjáték		x		-
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

3.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés

vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

3.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

3.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

3.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10256-12 azonosító számú

Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10256-12 azonosító számú, Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag- és áruismeret				Szabás, előkészítés elmélet				Szabás, előkészítés gyakorlat		
	Természetes bőrök	Textilek és műbőrök	Táblás áruk	Kellékek és segédanyagok	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	Kézi szabás	Gépi szabás	Előkészítő műveletek	Különböző anyagok szabása	Előkészítő műveletek	Gépek, berendezések, szerszámok használata
FELADATOK											
Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét	x	x	x	x							
Megállapítja az alapanyagok jellemzőit	x	x	x	x				x			
Ellenőrzi az alap-, kellék-, segédanyagokat	x	x	x	x							
Meghatározza a technológiai paramétereket					x						
Alkatrészeket szab kézzel, géppel						x	x		x		x
Ellenőrzi a kiszabott alkatrészeket									x		
Vékonyítja az alkatrészek szélét, felületét										x	x
Számítással meghatározza az anyag előirányzatot					x				x		
Kiválasztja, beállítja, kezeli a szabáshoz, előkészítéshez alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat									x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmet					x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK											
Bőrgyártás	x										
Bőr területi felosztása, jellemzői	x										
Bőrhibák	x										
Műbőrök		x									
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott textilanyagok		x		x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott műanyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott fémanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott papíranyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott faanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott ragasztók, oldószerek				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott gumianyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó ipari alkatrészek felületének meghatározása					x						
Paralelogramma területének meghatározása					x						
Optimális manipuláció meghatározása					x						
Szabáskor keletkező hulladékok meghatározása					x						
Hulladékfajták és jellemzői					x						
Bőrfeldolgozó ipari termékek anyag előirányzat meghatározása					x						
Alkatrészekkel szemben támasztott követelmények	x	x	x								
Szabásrendszerek					x						
Kézi szabás						x			x		

Gépi szabás							x		x		x
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Alkatrészek szél, felület vékonyítása								x		x	x
Szabász-, vékonyító gépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások						x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK											
Készbőr jellemzőinek felismerése	x				x	x	x		x	x	x
Gazdaságos manipuláció	x	x	x		x	x	x		x		x
Szakmai számolási készség					x	x	x		x		x
Szabászgépek, előkészítőgépek kezelése					x		x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK											
Felismerés	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Precizitás					x	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség					x	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK											
Határozottság					x				x	x	x
Közérthetőség					x	x	x	x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK											
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés					x				x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

4. Bőripari anyag- és áruismeret tantárgy 144 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a bőripari alap- és kellékanyagok fajtáinak megismertetése a tanulókkal.

Fontos, hogy a diákok anyagismereti alapfogalmakat elsajátítsák, a különböző anyagok előállítási műveleteit megismerjék, az alap- és kellékanyagok felhasználási és minőségi tulajdonságainak megtanulják.

4.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3.Témakörök

4.3.1.Természetes bőrök *47 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált természetes bőranyagok fajtái (marha-, sertés-, kecske-, juh-, ló-, vad- és egyéb bőrök), általános jellemzői, felhasználása.

A természetes bőranyagok területi felosztása, minőségi jellemzői, hibái.

A nyersbőrök szövettani felépítése, jellemzői.

Nyersbőrhibák.

Nyersbőrök tartósítása, anyagai, minőségi követelményei.

A természetes bőranyagok gyártási folyamata:

-A vizes és meszes műhely műveletei – áztatás, meszezés, húsolás, színelés, hasítás, mésztelenítés -, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.

-A cserzés fajtái - növényi, ásványi, zsír-, kombinált- és egyéb cserzés - anyagai, műveletei, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.

-A cserzés utáni mechanikai – vízтelenítés, taszítás, szárítás, hasítás, faragás, puhítás, csiszolás – műveletek, gépek, berendezések, eszközök, minőségi követelmények.

-A kikészítés vegyi – zsírozás, színelés, fedőfestés, appretálás stb. - és mechanikai – hengerlés, fényezés, vasalás stb. - műveletei, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.

A készbőrök csoportosítása, tulajdonságai, minősítése, hibái.

4.3.2. Textilek- és műbőrök *26 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok fajtái.

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok összetétele, általános jellemzői, felhasználása.

A textilanyagok alapanyagainak (természetes-, vegyi- és kevert szálas anyagok) ismerete.

A textilanyagok alapanyagainak tulajdonságai, minőségi jellemzői.

A textilanyagok minőségi jellemzői, hibái.

A textilanyagok gyártási folyamata, gépei, berendezései.

A textilanyagok minőségi követelményei:

-Fonal és cérnagyártás (fonás, cérnázás). A cérnák fajtái, jellemzői, hibái.

-Kelmegyártás (szövés, kötés, hurkolás, nemszőtt textíliák készítése). A kelmék fajtái, jellemzői, hibái.

-A textilanyagok kikészítése (előkezelés, színezés, appretálás).

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált műbőrök-, műanyagok fajtái, szerkezeti

felépítései, általános jellemzői, felhasználása.
A műbőrök anyagai, gyártási folyamata – pasztakészítés, hordozóréteg előkészítése, műanyag fedőréteg felvitele, filmképzés, hűtés, kikészítés, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
A különböző műanyagok feldolgozási módszerei (sajtolás, rétegelés, fröccsöntés, extrudálás, kalanderezés, szálhúzás, vákuumformázás, öntés, stb.)
A műbőrök, műanyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.3. Táblásáruk *24 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott - rostműbőrök-, gumi-, és műanyagok-, valamint kartonanyagok - táblás szerkezetű anyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott táblás áruk felhasználása.
A különböző táblás méretű anyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei:
-Rostműbőrök anyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
-Gumianyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
-Műanyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
-Papír és kartonanyagok alapanyagai, gyártási folyamata (nyersanyag-előkészítés, pépkészítés, lapképzés, kikészítés, kiszerelés), gépei, berendezései, minőségi követelményei.
A táblás méretű anyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.4. Kellék és segédanyagok *47 óra*

Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott különböző műanyag-, fém-, papír-, fa-, és gumi kellékek- és segédanyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői, felhasználása.
Műanyag díszek, csatok, egyéb alkatrészek, szegők, zsinórok stb. előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fém díszek, csatok, szegecsek, szögek, ringlik, kapcsok, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fa díszek, csatok, szögek, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Gumi segédanyagok, alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
A ragasztók, és oldószerek fajtái, anyagai.
A ragasztók, és oldószerek általános jellemzői, felhasználása.
A ragasztók, és oldószerek munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
A különböző kellék- és segédanyagok gyártása, minőségi jellemzői, hibái.
A kellék- és segédanyagok gyártásánál alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

4.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

4.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szabás, előkészítés tantárgy 108 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja megismertetni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereit, szabási módszereit, és az alkatrészek előkészítési technológiáit, követelményeit.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek *32 óra*

A technológiai paraméterek meghatározása.
A természetes bőranyagok szabásrendszerei: szimmetrikus (kisipari vagy tükrös), váltakozó irányú, paralelogramma, társas szabás. A természetes bőranyagok szabásrendszereinek gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszerei: különböző soros elhelyezések, váltakozó-, ferde irányú (szög alatti), szembe fekvő, paralelogramma, társas szabás.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Alkatrész elhelyezési módszerek alkalmazása, az anyagkihasználás mértéke, gazdaságossági hatásai.
A szabástervek elkészítésének eszközei, korszerű számítógépes módszerei.
Az anyag-előirányzat (tiszta felület, hulladék, anyagnorma, paralelogramma felület, optimális manipuláció) meghatározásának, kiszámításának módszerei.
Természetes bőrök anyag-előirányzatának meghatározása.
Terítékanyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Táblás szerkezetű anyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Az anyag-előirányzat meghatározásának, eszközei, korszerű számítógépes módszerei.

5.3.2. Kézi szabás *15 óra*

A kézi szabás módszereinek ismerete.
A kézi szabás szerszámainak ismerete.
A kézi szabás eszközeinek ismerete.
A kézi szabás berendezéseinek (kések, sablonok fajtái, köszörűk, jelölő eszközök, nehezékek) ismerete.
A kézi szabás minőségi követelményei.
A kézi szabás előnyei, hátrányai.

5.3.3. Gépi szabás *20 óra*

A gépi szabás módszerei (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű szabási módszerek).
A gépi szabás alkalmazása, szerszámai, eszközei, berendezései.
A gépi szabás minőségi követelményei.
A kiütő gépes szabás gépei (lengőfejes, hidas, félautomata, automata kiütő gépek).
A kiütő gépes szabás berendezései, műveletei, munkavédelmi előírásai.

Kiütőkések, leütés számlálók, anyagtovábbító berendezések ismerete.
A terítékes szabás gépei (terítőgépek, tekercsállványok, áttekercselő berendezések, villamos ollók, anyagadagoló berendezések).
A terítékes szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A szegőszalag szabás gépei (bőrcsík vágó-, műbőr-, és fóliacsík-vágó gépek, berendezések).
A szegőszalag szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
Szabástervek ismerete.
Hulladékgazdálkodás.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök ismerete.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök jellemzői.
A gépi szabás munka-, tűzvédelmi előírásainak ismerete.
A gépi szabás környezetvédelmi előírásai.

5.3.4. Előkészítő műveletek *41 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) ismerete, gépei, szerszámai, eszközei, berendezései, minőségi követelményei.
A jelölés célja, gépei, berendezései, szerszámai, segédanyagai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A vékonyítás célja, fajtái (szélvékonyítás, teljes felületű vékonyítás), alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A ragasztás célja, fajtái (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Oldószerek fajtái, alkalmazásuk.
A kierősítés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei.
A szélfestés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek alkalmazása, jellemzői.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-

1.7.	házi feladat			x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy 388 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereinek, szabási módszereinek és az alkatrészek előkészítési technológiáinak gyakorlati kivitelezését.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Szabás előkészítés ismeretek szakmai tartalmára épül.

6.3. Témakörök

6.3.1.Különböző anyagok szabása *138 óra*

A szabandó anyagok kiválasztása műszaki dokumentáció alapján.
A kiszabott alkatrészek ellenőrzése.
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával. (ÖGY)
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával. (ÖGY)
Táblás szerkezetű anyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
A szegőszalag szabás gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása.
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás. (ÖGY)
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése. (ÖGY)
Alkatrészek összeválogatása, tétel-összeállítás.
Önálló szabászati feladatok gyakorlati kivitelezése, műszaki dokumentáció alapján.
A szabászat munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.2. Előkészítő műveletek *138 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása. (ÖGY)
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával. (ÖGY)
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával. (ÖGY)
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása. (ÖGY)
A kierősítési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A szélfestés műveleteinek gyakorlati elsajátítása a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

Az előkészítési műveletek önálló kivitelezése adott modellek műszaki dokumentációja alapján.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.3. Gépek, berendezések, szerszámok használata *112 óra*

A szabászat, az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseinek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek szakszerű használata, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek összeállítása önállóan egy adott modell alkatrészeinek kiszabásához.
A gépi szabási módszerek gyakorlati alkalmazása (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű automata berendezések) gépek, berendezések, eszközök szakszerű használata, a kezelési műveletek begyakorlása.
Egy meghatározott modell alkatrészeinek gépi szabásához a gépigény összeállítása önállóan.
Az előkészítő műveletek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gépeinek, szerszámainak, eszközeinek, kiegészítő berendezéseinek szakszerű alkalmazása, a minőségi, a munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások követelmények betartásával.
Gép-, szerszám-, eszköz-, és kiegészítő berendezések meghatározása önállóan egy adott termék előkészítési műveleteihez.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	Munkaasztal, szabászgép, gépi szabászkések, kézi szabászkés, szélvékonyító gép, hasító gép
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	Köszörűgép, munkaasztal
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10257-12 azonosító számú

Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10257-12 azonosító számú, Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban	Gyártmánytervezés			Gyártmánytervezés gyakorlat	
	Műszaki rajz alapjai	Modelltervezés, mintaszerkesztés	Gyártáselőkészítés	Modelltervezés, mintakészítés	Műszaki előkészítés
FELADATOK					
Modellrajzot készít	x	x		x	
Méretezi a modellt		x	x	x	
Elkészíti a szabás- és dolgozómintákat		x			x
Anyagszükségletet számol			x		x
Meghatározza a technológiai paramétereket			x		x
Műszaki dokumentációt készít a termékről		x	x	x	x
Kiválasztja és ellenőrzi az alap, kellék, segédanyagokat			x		x
Alapanyag és kellékkalkulációt készít, anyagnormát számol			x		x
Gépet, eszközt választ a technológiához			x		x
Használja a számítógépeket (szövegírás, tervezés)	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A műszaki ábrázolás alapjai	x				
Szakmai ábrázolási módok	x	x		x	
Modellábrázolás, méretezés		x	x	x	x
Alapminta szerkesztés, mintavágás		x		x	
Anyag előirányzat meghatározása			x		x
Műszaki dokumentáció készítése		x	x	x	x
Szabás- és dolgozóminták fajtái, alkalmazási területük		x	x	x	x
Alapszíntű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete)	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x	x
Szakrajz-olvasás, értelmezés	x	x	x	x	x
Modellrajz készítés	x	x		x	
Mintaszerkesztés, mintavágás	x	x		x	
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Pontosság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x		x	
Térlátás	x	x		x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő készség				x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
Kompromisszumkészség		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x
Tervezés	x	x	x	x	x

7. Gyártmánytervezés tantárgy 124 óra

7.1.A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló elsajátítsa az ábrázolási módok, a modellrajz készítés, a modelltervezés, a modell- és mintaszerkesztés alapfogalmait, valamint a méretvétel szabályait. A műszaki dokumentáció készítésével kapcsolatos ismereteket elsajátítsa, műszaki dokumentációkat készítsen, értelmezzen.

7.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3.Témakörök

7.3.1. Műszaki rajz alapjai *26 óra*

A műszaki ábrázolás alapjainak ismerete.
Szakmai ábrázolási módok ismerete.
Alapszíntű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete).
A számítógépek használata szövegíráshoz, tervezéshez.
Műszaki rajzolás céljának ismerete.
Műszaki rajzolás fajtáinak ismerete.
Rajzeszközök fajtái.
Rajzpapírformátumok, A0-ástol A5-ös méretig való megadás.
Vonalzók fajtái, használatuk, szögszerkesztések.
Szabványírás követelmények.
Vonalfajták, vonalvastagságok megadása.
Vonalfajták megfelelő alkalmazása.
Szabvány betűírás, kisbetűk magassága alakja.
Szabvány betűírás, nagybetűk magassága alakja.
Szabadkézi rajzolás.
Síkmértani szerkesztések, kör körrel kapcsolatos szerkesztések.
Szabályos síkidomok szerkesztése.
Térbeli elemek alakzatok, sík, síkidomok.
Műszaki ábrázolási módok.
Középponti vetítések, párhuzamos vetítések.
Ábrázolás rendezett vetületekben, térelemek ábrázolása.
Méretezések, méretmegadás szabályai.
Metszeti ábrázolások, teljes metszet, fél nézet- fél metszet, kitöréses metszet.
Egyszerűsítő jelképes ábrázolásmód.
Axonometrikus ábrázolási módok, axonometrikus ábrázolás alkalmazása.
Vonalas ábrázolási módok, vonalas ábrázolás alkalmazása.
Alapszíntű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete).
A számítógépek használata szövegíráshoz, tervezéshez.
Modellrajz készítése.

7.3.2. Modelltervezés, mintaszerkesztés *49 óra*

Modellrajz készítésének ismerete.
Modell méretezésének ismerete.

Műszaki dokumentáció készítése a termékről.
A számítógépek használata szövegíráshoz és tervezéshez.
Szakmai ábrázolási módok ismerete.
Modellábrázolás ismerete.
Méretezés ismerete.
Alapminta szerkesztés ismerete.
Mintavágás ismerete.
Műszaki dokumentáció készítése.
Szabás- és dolgozóminták fajtáinak ismerete.
Szabás- és dolgozóminták alkalmazási területeinek ismerete.
Alapminta szerkesztésének ismerete.
A különböző bőrdíszműipari termékek fő- és mellék-alkatrészei, szerepük a késztermékben.
Az egybeszabott, a részben egybeszabott, és a külön szabott alkatrészek.
A különböző bőrdíszműipari termékek (pl. pénztárcák, kártya- és igazolványtartók, tokok, aktatáskák, kazetták, bőröndök stb.) szabványos méretei, méretsorozatok.
Metszetrajzok, és különböző technológiai ábrázolások.
Mintavágási módszerek, szerszámai, eszközei, berendezései.
Különböző bőrdíszműipari termékek (apróáruk, női-, akta-, sport- és, bevásárló táskák, kazetták, bőröndök) mintáinak szerkesztése.
Részletminták készítésének ismerete a bedolgozási többletek és a ráhagyások helyes méreteinek ismeretével.
Jelölőminta készítésének ismerete.
Alkatrészek nagyítás alapelveinek ismerete, növekedés arányának ismerete.
Alapszintű számítógép használati ismeret (tervezőrendszerek ismerete).

7.3.3. Gyártáselőkészítés *49 óra*

A modell méretezésének ismerete.
Anyagszükséglet számolásának ismerete.
Technológiai paraméterek meghatározásának ismerete.
Műszaki dokumentáció készítése a termékről.
Kiválasztja és ellenőrzi az alap, kellék, segédanyagokat.
Alapanyag és kellékkalkuláció készítésének ismerete.
Anyagnorma számolásának ismerete.
Gépet, eszközt választ a technológiához.
A tervezett modellek anyagszerkezete, alap-, kellék és segédanyagainak csoportosítása.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése, a készítés módszerei, gazdaságossági, minőségi követelmények.
Szabás- és dolgozóminták fajtáinak ismerete, alkalmazási területük.
Technológiai paraméterek (szabási-, összeállítási-, zárási-, bélelési-, betétezési technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, ragasztási-, behajtási-, varrási paraméterek) meghatározása, gépek, berendezések kiválasztása, a technológiai folyamatok-, és műveleti utasítások leírása.
Számítógépek használata szövegíráshoz és tervezéshez.

7.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

7.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Gyártmánytervezés gyakorlat tantárgy 316 óra

8.1.A tantárgy tanításának célja

Önálló modelltervezési, modell és mintaszerkesztési feladatok gyakorlati kivitelezésének elsajátítása. A méretvétel gyakorlati fogásainak elsajátítása. A különböző bőrdíszműipari termékek szabás-, és dolgozó- (jelölő) mintáinak elkészítése. Műszaki dokumentációk, technológiák értelmezése a gyakorlatban. Műszaki dokumentációk készítése.

8.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Gyártmánytervezés szakmai tartalmára épül.

8.3.Témakörök

8.3.1. Modelltervezés, mintakészítés *166 óra*

Modellrajzok, modellváltozatok (kollekciók) rajzainak elkészítése, méretezése, kész modellek alapján.

A különböző bőrdíszműipari késztermékek fő- és mellék-alkatrészeinek, rendszerezése, és szerepüknek az elemzése. Szemléltető falitáblák készítése.

A különböző bőrdíszműipari termékek (pl. pénztárcák, kártya- és igazolványtartók, tokok, aktatáskák, kazetták, bőröndök stb.) szabványos méreteinek lemérése, méretsorozatok felismerése, értékelése a gyakorlatban.

Metszetrajzok, és különböző technológiai ábrázolások készítése késztermékek alapján.

A korszerű számítógépes tervezési módszerek alkalmazása a gyakorlatban.

Alkatrészminták alap-, dolgozó- és szabászminták különbségeinek tanulmányozása a gyakorlatban.

A gyakorlatban alkalmazott minták elemző értékelése, az átalakítások, egyszerűsítések felvetése.

A szerkesztéshez szükséges méretek lemérése, és a méretvétel módszereinek gyakorlása.

Minták szerkesztése modellrajzok alapján, a különböző módszerek gyakorlati alkalmazása. (ÖGY)

Különböző bőrdíszműipari termékek (apróáruk, női-, akta-, sport- és, bevásárló táskák, kazetták, bőröndök) alap-, dolgozó- és szabászmintáinak szerkesztése. (ÖGY)

Minták - kollekciók mintáinak elkészítése, kis változással - átalakítása.

A minták kivágásának, különböző jelöléseinek gyakorlata.

A mintavágó szerszámok, eszközök, berendezések szakszerű alkalmazásának elsajátítása.

Korszerű számítógépes mintakészítési, mintavágási módszerek megismerése a gyakorlatban, az előnyök elemzése, bemutatása.

8.3.2. Műszaki előkészítés *150 óra*

Előre elkészített műszaki dokumentációk tartalmának (modellrajzok, fényképek, méretek, alap-, kellék és segédanyagok felsorolása, alkatrészek- és, kellékek darabjegyzéke, technológiai paraméterek, technológiai, műveleti utasítások, gépek, berendezések, szerszámok jegyzéke, minták, szabástervek, anyagnormák), elemzése, értékelése.

A gyártandó modellek anyagszerkezetének, alap-, kellék- és segédanyagainak

összeállítása, kiválasztása.
Technológiai paraméterek (szabási-, összeállítási-, zárási-, bélelési-, betétezési technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, ragasztási-, behajtási-, varrási paraméterek) meghatározása, gépek, berendezések kiválasztása, a technológiai folyamatok-, és műveleti utasítások összeállítása.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése a gazdaságossági szempontok és a minőségi követelmények figyelembevételével.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése. (ÖGY)
Korszerű számítógépes gyártás-előkészítési módszerek alkalmazása a gyakorlatban.

8.4.*A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely vagy kisüzemi termelőhely

8.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű			x	-

	kérdésekre				
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-

8.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10255-12 azonosító számú

Bőrdíszműipari termékek gyártása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10255-12 azonosító számú, Bőrdíszműipari termékek gyártása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása	Bőrdíszműipari gyártástechnológia		Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat	
	Termékek szabása, előkészítése	Termékek összeszerelése, kikészítés	Szabás, előkészítés	Termékek gyártása
FELADATOK				
Elvégzi a különböző anyagok, alkatrészek szabási műveleteit	x		x	
Alkatrészeket vékonyít (szélvékonyítás, közkiemelés, teljes felületű vékonyítás)	x		x	
Alkatrészeket betétez, kierősít, jelöl	x		x	
Különböző szélmegmunkálásokat – vágott, behajtott, szegett - végez	x	x	x	x
Alkatrészeket díszít (rátéttel, domborítással, lyukasztással, varrással, stb.)	x	x	x	x
Alkatrész előgyártást (fogók, pántok, díszek, zsebek, keretek, bélések stb.) végez	x		x	
Összeerősíti az alkatrészeket ragasztással, varrással		x		x
Különböző alaptechnológiát (vágott, behajtott, ellentétesen behajtott, varrásvédős, kanalas, formaalakító) alkalmaz		x	x	x
Különböző zárási módokat – húzózáras, fedeles, keretes, fűzőkarikás, nyitott - alkalmaz		x	x	x
Elkészíti a különböző béléseket (süllyesztett, bedolgozott, részlegesen bedolgozott, kazetta) bélészsebeket, válaszfalakat		x		x
Béleli a termékeket.		x	x	x
Körülvarrja a táskát, terméket.		x		x
Elvégzi a befejező műveleteket, formáz, ellenőriz, csomagol		x		x
Apróárut készít: levéltárcák, erszények, tokok, tartók stb. (különböző technológiával)		x	x	x
Táskát készít különböző technológiával (női-, akta-, utazó-, bevásárló-, sporttáskát, kazettát, bőröndöt, speciális táskát)		x	x	x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a bőrdíszműipari termékek gyártásához alkalmazott gépeket, berendezéseket, szerszámokat	x	x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Szabandó anyagok tulajdonságai	x		x	
Kézi, gépi szabás módszerei, eszközei, gépei	x		x	
Varrási, ragasztási technológiák		x		x
Díszítési módok		x	x	x
Alaptechnológiák		x	x	x
Zárási módok		x		x
Fedélmegoldások		x		x
Keretmegoldások		x		x
Húzózáras megoldások		x		x
Fűzőkarikás, nyitott zárási megoldások		x		x
Béléskészítés, zsebfajták, bélelési módok		x		x
Összeállítási módok		x		x

Befejező műveletek, minőség-ellenőrzés		x		x
Apróáruk technológiája (levéltárcák, erszények, tokok, tartók stb.)		x	x	x
Női táskák technológiája		x	x	x
Aktatáskák technológiája		x	x	x
Utazótáskák technológiája		x	x	x
Bevásárlótáskák technológiája		x	x	x
Sporttáskák technológiája		x	x	x
Kazetták, bőröndök technológiája		x	x	x
Speciális táskák technológiája		x	x	x
Varrógépek fajtái kialakítása, alkalmazási területei, működésének jellemzői		x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Szabászgépek kezelése, alkalmazása	x		x	
Alaptechnológiák alkalmazása	x	x	x	x
Díszítési, zárási, bélelési módok alkalmazása		x		x
Varrógépek kezelése alkalmazása	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Pontosság	x	x	x	x
Kézügyesség			x	x
Látás, színfelismerés, térlátás	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)			x	x

9. Bőrdíszműipari gyártástechnológia tantárgy 142 óra

9.1.A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a bőrdíszműipari termékek összeállítási műveleteinek végrehajtásához. A szabási (szakmai specialitásainak)-, az előkészítési-, a zárási-, a bélelési-, az összeállítási (alap-technológiák)-, és a kikészítési módok elméleti fogalmainak, technológiáinak elsajátítása.
A különböző bőrdíszműipari termékek típusainak megismerése, szerkezeti, technológiai különbségeinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott technológiák, gépek, berendezések, szerszámok ismerete, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

9.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3.Témakörök

9.3.1. Termékek szabása, előkészítése *62 óra*

Különböző anyagok (természetes bőrök, műbőrök, textilanyagok, táblás méretű műanyagok, rostműbőrök- karton- és habanyagok stb.) tulajdonságai, szabásrendszerei, alkalmazásuk, követelményeik.
A bőrdíszműipari alkatrészekkel szemben támasztott minőségi követelmények.
A szabás gazdaságosságát befolyásoló tényezők, gazdaságossággal kapcsolatos (anyagnorma „An”, tiszta felület „At”, hulladék „H”, manipulációs százalék „M%”) számítások.
Bőrdíszműipari termékek kézi szabása, alkatrészek jelölése, minőségi, gazdaságossági követelmények. A szabás eszközei, szerszámai, berendezései.
Bőrdíszműipari termékek gépi szabása, gépei, eszközei, szerszámai, berendezései.
Alkatrészek előgyártásának ismerete.
Minőségi, gazdaságossági követelmények.
Bőrdíszműipari termékek előkészítő műveletei (vékonyítások, jelölések, szélfestések, ragasztások, betétezések, díszítések, különböző alkatrészek előgyártása), gépei, eszközei, szerszámai, berendezései, minőségi követelményei.
A szabásnál, elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kiválasztása, beállítása, kezelése, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

9.3.2.Termékek összeszerelése, kikészítés *80 óra*

Különböző szélmegmunkálások, díszítések ismerete.
Összeerősítési módok ismerete.
Alaptechnológiák fajtái (kívül varrott - vágott, vágott kanalas, szegett, behajtott, ellentétesen behajtott -, belül varrott – egybeszabott, varrásvédős -, ragasztott – formaalakító, kazetta technológiák), és változatai, műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei.
Zárási módok fajtái (fedeles, húzózáras, keretes, fűzőkarikás, nyitott) alkalmazása, műveletei, minőségi követelményei.
Bélelési módok fajtái (süllyesztett, bedolgozott, részlegesen bedolgozott, kazetta bélés), alkalmazása, műveletei, minőségi követelményei.

Bélelés, körülvarrás ismerete.
Zsebmegoldások (lapos-, húzózáras-, húzott zsebek) fajtái, alkalmazása, műveletei, minőségi követelményei.
Különböző apróáruk (erszények, tárcák, tokok stb.) fajtái, anyagai, szerkezete, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
Különböző táskák (női divat-, akta-, sport-, utazó-, bevásárló-, speciális) fajtái, anyagai, szerkezete, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
Kazetták, bőröndök fajtái, anyagai, szerkezete, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
A bőrdíszműipari összeszerelésnél alkalmazott gépek (varrógépek, lyukasztó-, szegecselő-, zárfelütő-, keretező-, kerethajlító gépek stb.) berendezések, eszközök, szerszámok fajtái, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Kiválasztja, beállítja, kezeli a bőrdíszműipari termékek gyártásához alkalmazott gépeket, berendezéseket, szerszámokat.
Befejező műveletek (kitömés, tisztítás, kisebb javítások, festések, appretálások, címkézések, márkázások, minőség-ellenőrzés, csomagolások) fajtái, anyagai, gyártástechnológiái, minőségi követelményei.
Különböző anyagokból (természetes bőrökből, műbőrökből, műanyagokból, textilanyagokból) készített termékek kikészítési (tisztítás, javítás, festés, appretálás) technológiái, anyagai, minőségi követelményei.
A különböző szerkezetű termékek kitömésének jelentősége (esztétikai, termékvédelmi szempontok), anyagai, kitömési technológiái, gépei (pl. sűrített levegővel felfújt, fólia zacskók, stb.), előírásai, követelményei.
A címkézések, márkázások jelentősége, tartalma, megoldásai, gépei, berendezései, eszközei, szerszámai, követelményei.
A minőség-ellenőrzés fontossága (selejt, fogyasztói reklamációk), előírásai (szabványok, minőségi tanúsítványok) megoldásai, berendezései, eszközei, folyamata.
A csomagolások fajtái, anyagai, jelentősége (esztétikai, termékvédelmi szempontok), előírásai, követelményei. Csomagoló berendezések fajtái, alkalmazása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

9.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Bőrdíszműipari gyártástechnológia gyakorlat tantárgy 352 óra

10.1.A tantárgy tanításának célja

Gyakorlati ismeretek nyújtása a bőrdíszműipari termékek összeállítási műveleteinek elsajátításához. A szabási-, az előkészítési-, a zárási-, a bélelési-, az összeállítási (alap-technológiák)-, és a kikészítési módok gyakorlati ismereteinek, technológiáinak elsajátítása.

A különböző bőrdíszműipari termékek technológiai műveleteinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok használatának, beállításának, valamint a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartásának elsajátítása.

10.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3.Témakörök

10.3.1. Szabás, előkészítés *157 óra*

Különböző anyagok, alkatrészek kézi-, és gépi szabása, szabásrendszerek, alkalmazása, jelölések kivitelezése, a minőségi, és a gazdaságossági követelmények figyelembevételével. (ÖGY)
Gazdaságossági számítások gyakorlata.
A szabás gépeinek, eszközeinek, szerszámainak, berendezéseinek szakszerű használata.
Az előkészítés gyakorlati műveleteinek (vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, díszítések, alkatrészek előgyártása), elsajátítása, a minőségi követelmények betartásával.
Az előkészítés gépeinek, eszközeinek, szerszámainak, berendezéseinek szakszerű használata.
Alaptechnológiák (kívül varrott, belül varrott, ragasztott-formaalakító), és változataik, gyakorlati kivitelezése, a minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
Zárási módok (fedeles, húzózáras, keretes, fűzőkarikás, nyitott) alkalmazása a gyakorlatban, minőségi követelmények.
Bélelési módok (süllyesztett, bedolgozott, részlegesen bedolgozott, kazetta bélés), zsebmegoldások alkalmazása a gyakorlatban, minőségi követelmények.
A különböző gyártási műveleteknél (szabásnál, elkészítésénél, alaptechnológiák, zárási, bélelési alapműveleteknél) alkalmazott gépek beállítása, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.
A szabászat műveleteinél alkalmazott gépek (kiütő gépek, textil-szabászgépek, karton-szabászgépek, csíkvágó-gépek, automata berendezések stb.) kisegítő berendezéseinek, eszközeinek, megismerése, (beállítása, üzemeltetése, karbantartása.
Az előkészítés, műveleteinél alkalmazott gépek (vékonyító, hasító, szélfestő, ragasztó, préselő, bélyegző-márkázó, hegesztő, lyukasztó, szegecselő, zárfelütő, és varrógépek) kisegítő berendezések, eszközök, megismerése, beállítása, üzemeltetése, karbantartása.

10.3.2. Termékek gyártása *195 óra*

Különböző apróáruk (erszények, tárcák, tokok stb.) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
Különböző táskák (női divat-, akta-, sport-, utazó-, bevásárló-, speciális) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
Kazetták, bőröndök fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása.
A bőrdíszműipari összeszerelésnél alkalmazott gépek (varrógépek, lyukasztó-, szegecselő-, zárfelütő-, keretező-, kerethajlító gépek stb.) berendezések, eszközök, szerszámok fajtái, beállítása, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Befejező műveletek (kitömés, tisztítás, kisebb javítások, címkézés, márkázás minőség-ellenőrzés, csomagolás) gyakorlati kivitelezése.

Különböző anyagok kikészítési technológiáinak elsajátítása, minőségi követelményeinek betartása.
A bőrdíszműipari összeszerelésnél alkalmazott gépek (lyukasztó, szegecselő, zárfelütő, varrógépek, automata berendezések stb.), berendezések, eszközök, megismerése, beállítása, üzemeltetése, karbantartása.
A bőrdíszműipari kikészítésnél alkalmazott gépek (kitömő, bélyegző-márkázó, festékszóró, csomagoló gépek), berendezések, eszközök, szerszámok megismerése, beállítása, üzemeltetése, karbantartása.
A munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások betartása.
Gépek, berendezések biztonságtechnikája, védőeszközök használata.

10.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely vagy kisüzemi termelőhely

10.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű			x	-

	kérdésekre				
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

10.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10258-12 azonosító számú

Bőrtárgy készítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10258-12 azonosító számú, Bőrtárgy készítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10258-12 Bőrtárgy készítése	Bőrtárgy készítés		Bőrtárgy készítés gyakorlat	
	Bőrtárgy előkészítés	Bőrtárgy készítése, díszítése	Bőrtárgy előkészítés	Bőrtárgy készítés, díszítés
FELADATOK				
Kiválasztja a bőrtárgy készítéshez felhasznált alapanyagokat	x		x	
Apróárut készít	x	x	x	x
Ékszerpótlókat készít	x	x	x	x
Öltözet-kiegészítőket készít	x	x	x	x
Egyszerű dísztárgyakat készít	x	x	x	x
Tartókat, egyszerű táskákat készít	x	x	x	x
Kiválasztja a szükséges anyagokat és eszközöket	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Bőrtárgyak funkciói	x		x	
Bőrtárgyak tervezése, minta készítése		x		x
Apróáruk készítése	x	x	x	x
Öltözék-kiegészítő, bőr ékszerek készítése	x	x	x	x
Bőrből készült egyszerű dísztárgyak készítése	x	x	x	x
Tartók, tokok, táskák készítése	x	x	x	x
Bőrtárgy készítő gépek, berendezések kezelése	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Szabandó anyagok tulajdonságai	x		x	
Kézi, gépi szabás módszerei, eszközei, gépei	x		x	
Varrási, ragasztási technológiák		x		x
Díszítési módok		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Türelmesség	x	x	x	x
Stabil kéztartás			x	x
Térlátás			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Közérthetőség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x		x

11. Bőrtárgy készítés tantárgy 124 óra

11.1.A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a különböző bőrtárgyak összeállítási műveleteinek végrehajtásához. A szabási (szakmai specialitásainak), az előkészítési, a díszítési, az összeállítási és a kikészítési módok elméleti fogalmainak, technológiáinak elsajátítása.
A különböző bőrtárgyak típusainak megismerése, szerkezeti, technológiai különbségeinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások elsajátítása.

11.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3.Témakörök

11.3.1. Bőrtárgy előkészítés *66 óra*

A bőrtárgyak fajtái, funkciói.
A bőrtárgyak tervezése, mintaszerkesztése.
A különböző bőrtárgyak szerkezete, anyagai, kellékei.
A bőrtárgyak alkatrészeinek szabási módszerei, minőségi követelményei.
Kézi szabás módszerei, eszközei, szerszámai, követelményei.
Gépi szabás módszerei, gépei, eszközei, szerszámai, követelményei.
A bőrtárgyak előkészítési műveletei.,
Vékonyítási módok, alkalmazásuk, eszközeik, szerszámaik, gépeik, követelményeik.
Jelölések alkalmazása, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Ragasztások-, ragasztóanyagok fajtái, kivitelezése, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Széleldolgozások fajtái, alkalmazásuk.
Csiszolások, szélfestések, műveletei, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Behajtások fajtái, műveletei, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
Szegések fajtái, műveletei, eszközei, szerszámai, gépei, minőségi követelményei.
Szélezés, eszközei, szerszámai, gépei, minőségi követelményei.
A bőrtárgyak szabásánál, előkészítésénél alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

11.3.2. Bőrtárgy készítése, díszítése *58 óra*

A bőrtárgyak díszítési módjai, alkalmazásuk.
Lyukasztások, perforációk alkalmazása, eszközei, szerszámai, gépei, követelménye.i
Fűzések fajtái, alkalmazása, anyagai, követelményei.
Fonások fajtái, alkalmazása, műveletei, anyagai, követelményei.
A rátétes díszítések lehetőségei, kivitelezése, követelményei.
A domborítások alkalmazása, anyagai, követelményei.
A szélfestés alkalmazása, anyagai eszközei, szerszámai, gépei, követelményei.
A szélégetés alkalmazása, eszközei, szerszámai, gépei, követelményei,
A szegéses díszítések alkalmazása, anyagai, gépei, követelményei.
Egyéb – festések, hímzések, gyöngyök, kellékek stb. - díszítési módok alkalmazása, kivitelezése, követelményei.
A funkciónak megfelelő díszítések alkalmazásának ismerete.

A különböző díszítések műveletei, technológiai megoldásai, követelményei.
A bőrtárgyak díszítésénél használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
A különböző bőrtárgyak (apróáruk, tartók, tokok, táskák, dísztárgyak, ékszerek, öltözék kiegészítők stb.) összeszerelési módjai, követelményei.
Bőrtárgyak készítésének technológiai folyamata, követelményei.
A bőrtárgyak kikészítési technológiái, műveletei, követelményei.
Különböző apróáruk – pénztárcák, levéltárcák – készítésének ismerete.
Öltözék-kiegészítők – övek, szíjak – készítésének ismerete.
Bőr ékszerek – karkötők, nyakláncok, medálok – készítésének ismerete.
Bőrből készült egyszerű dísztárgyak – dobozok, mappák – készítésének ismerete.
Tartók, tokok, táskák készítésének ismerete.
A bőrtárgyak gyártásánál használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok ismerete.
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások ismerete.

11.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

11.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-

1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

11.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Bőrtárgy készítés gyakorlat tantárgy 420 óra

12.1.A tantárgy tanításának célja

Különböző bőrtárgyak tervezési -, szabási-, előkészítési-, díszítési, összeállítási-, és kikészítési, műveleteinek gyakorlati elsajátítása.
Bőrtárgyak elkészítése műszaki dokumentáció alapján.
A bőrtárgyak elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok szakszerű használata, beállítása.
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások alkalmazása.

12.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3.Témakörök

12.3.1. Bőrtárgy előkészítés *160 óra*

A bőrtárgyak tervezési, mintaszerkesztési feladatainak gyakorlati elsajátítása, követelményei. (ÖGY)
A bőrtárgyak alkatrész-szabási módszereinek gyakorlata, minőségi, gazdaságossági követelményei.
A kézi szabás elsajátítása, eszközei, szerszámai, minőségi követelményei.
A gépi szabás módszereinek gyakorlata, gépei, eszközei, szerszámai, követelményei.
Szabászgépek beállítása, kezelése.
Különböző bőrtárgyak szabása műszaki dokumentáció szerint. (ÖGY)
A bőrtárgyak előkészítési műveleteinek gyakorlata. (ÖGY)
Vékonyítási módok gyakorlása, eszközeik, szerszámaik, gépeik, kezelése, követelményeik.
Jelölések alkalmazása, követelményei, eszközeik, szerszámaik, gépeik, kezelése. (ÖGY)
Ragasztások gyakorlati kivitelezése, követelményei, anyagainak megismerése, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése. (ÖGY)
Széleldolgozások elsajátítása, gyakorlati alkalmazásuk. (ÖGY)
Csiszolások, szélfestések, műveleteinek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése. (ÖGY)
Behajtási műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése. (ÖGY)
Szegési műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése. (ÖGY)
A szélezés gyakorlata, minőségi követelményei eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése.
A bőrtárgyak szabásánál, előkészítésénél alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

12.3.2. Bőrtárgy készítés, díszítés *260 óra*

A bőrtárgyak díszítési módjainak gyakorlata.
Lyukasztások, perforációk gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, követelményei eszközeinek, szerszámainak, gépeinek használata. (ÖGY)

Különböző fűzések, fonások gyakorlása, alkalmazása, anyagainak kiválasztása, minőségi követelményei, szerszámainak használata.
A rátétes díszítések, domborítások gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, anyagainak kiválasztása, minőségi követelményei.
A szélfestés, szélégetés gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, minőségi követelményei, anyagainak, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kiválasztása. (ÖGY)
A szegések gyakorlati alkalmazása, anyagai, minőségi követelményei, gépeinek használata.
Egyéb – festések, hímzések, gyöngyök, kellékek stb. - díszítési módok gyakorlati műveletei, kivitelezésük, minőségi követelményei. (ÖGY)
A funkciónak megfelelő díszítések kiválasztása, gyakorlati alkalmazása.
Különböző bőrtárgyak díszítési műveleteinek gyakorlása, technológiai kivitelezése, követelményei.
A bőrtárgyak díszítésénél használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.
A különböző bőrtárgyak összeszerelési módjainak gyakorlása, minőségi követelményei.
Bőrtárgyak készítésének technológiai folyamata, műszaki dokumentációk értelmezése, készítése.
Különböző apróáruk – pénztárcák, levéltárcák stb. – elkészítése, technológiai változatok elsajátítása.
Öltözék-kiegészítők – övek, szíjak stb. - elkészítése.
Bőr ékszerek – karkötők, nyakláncok, medálok stb. – gyakorlati kivitelezése.
Bőrből készült egyszerű dísztárgyak – dobozok, mappák stb. – elkészítése.
Különböző tartók, tokok, táskák elkészítése, technológiai változatok elsajátítása.
A különböző anyagból készített bőrtárgyak kikészítési technológiáinak gyakorlása, minőségi követelményei,
A bőrtárgyak gyártásánál használatos gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, beállítása.
A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása a bőrtárgyak készítése során.

12.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely vagy kisüzemi termelőhely

12.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

12.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10259-12 azonosító számú

Kesztyű gyártmánytervezése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10259-12 azonosító számú, Kesztyű gyártmánytervezése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10259-12 Kesztyű gyártmánytervezése	Kesztyűszerkesztés-modellezés			Kesztyűmodellezés gyakorlat		
	Modelltervezés, szerkesztés	Mérettáblázatok	Gyártáselőkészítés	Modellek tervezése	Minták készítése	Gyártáselőkészítés gyakorlat
FELADATOK						
Modellrajzot készít	x			x	x	
Meghatározza a szerkesztési méreteket	x	x	x	x	x	
Alkalmazza a mérettáblázatokat	x	x	x	x	x	x
Alapszabásmintát készít kesztyűről			x		x	
Szabásmintát készít női, férfi, gyermek kesztyűhöz			x			
Szabásminta méret-sorozatot készít (elfogadott mintadarab alapján)		x	x		x	
Műszaki dokumentációt készít a termékről			x		x	x
Kiválasztja és ellenőrzi az alap, kellék, segédanyagokat			x		x	x
Meghatározza a gyártástechnológiát			x		x	x
Alapanyag és kellékkalkulációt készít, anyagnormát számol		x	x		x	x
Gépet, eszközt választ a technológiához			x	x	x	x
Használja a számítógépeket (szövegírás, tervezés)	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Mértékegységek megfelelő alkalmazása	x	x	x	x	x	
Műszaki rajz alapjai	x		x	x	x	
Kesztyű alapszabásminta szerkesztésének folyamatai, segédtáblázat segítségével	x	x	x	x	x	
Kesztyű szabásminta modellezése, szabásminta méret-sorozat készítésének folyamatai	x	x	x	x	x	
Műszaki dokumentáció készítése	x	x	x	x	x	x
Anyag előirányzat meghatározása:	x		x	x	x	x
Alapszintű számítógép használati ismeret	x		x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Szabásrajz olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x	
Mértékegységek alapszintű ismerete	x	x	x	x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Látás, színlátás, térlátás	x		x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Közérthetőség	x		x	x	x	x
Határozottság	x		x	x	x	x

Kapcsolatteremtő képesség	x		x	x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x		x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x

13. Kesztyűszerkesztés - modellezés tantárgy 104 óra

13.1.A tantárgy tanításának célja

A különböző kesztyűk modelltervezési, minta-szerkesztési alapfogalmainak, a mérettáblázatok használatának, a méretvétel szabályainak az elsajátítása. Modellrajzok készítése, különböző kesztyűk mintáinak szerkesztése önállóan. A műszaki dokumentáció készítésével kapcsolatos ismeretek elsajátítása, műszaki dokumentációk értelmezése, készítése.

13.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3.Témakörök

13.3.1. Modelltervezés, szerkesztés *46 óra*

Divat-információk forrásai (divatlapok, színkatalógusok, hazai- és nemzetközi kiállítások, divatbemutatók, Internet), keresési lehetőségei.
Modellrajzok készítése, méretezése, szabályai.
A különböző kesztyűk fajtái, szerkezete, alkatrészei, anyagai, fő- és mellék-alkatrészei, szerepük a késztermékben.
Díszítések tervezése, ábrázolása.
A kéz anatómiája, kézméretek.
Szakszerű méretvétel kézről, mérettáblázatok alkalmazása.
Egyujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, szerkesztési méretei, alkatrészmintáinak, méretsorozatainak szerkesztése.
Ötujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, szerkesztési méretei, alkatrész mintáinak, méretsorozatainak szerkesztése.
Sport-, munkavédelmi-, és speciális kesztyűk alkatrészmintáinak, méretsorozatainak szerkesztése.
Műszaki rajz alapjai
Metszetrajzok, kesztyű-alkatrészek és különböző technológiai ábrázolások.
Alkatrészminták fajtái (alap-, nagyoló, dolgozó- és szabászminták), és az alaptechnológiáktól függő különbségek, szerkesztésük.
A szerkesztéshez szükséges méretek, és a méretvétel módszerei.
A modellrajzok készítésének, és a minták szerkesztésnek módszerei, eszközei.
Mintavágási módszerek, szerszámai, eszközei, berendezései.
Alapszíntű számítógép használati ismeret
Korszerű számítógépes tervezési módszerek ismerete, előnyei, alkalmazási lehetőségei.

13.3.2. Mérettáblázatok *16 óra*

Kesztyűipari mértékegységek fajtái, alkalmazása.
Hosszúsági, területi mértékegységek és átszámításuk.
Különböző (a gyártóktól függő) kesztyűipari mérettáblázatok, és alkalmazásuk.
Női-, férfi- és gyermekkesztyűk méretei, nagyságszámozása.
A Porkert kesztyűipari mérettáblázat felépítése, használata.

A Porkert kesztyűsablon méretei, a részméretek kiszámítása, méretek szabványos jelölése.
A hosszúsági és a szélességi részek átszámítása mm-re.
Egyujjas női (mancs) kesztyűk szabványos méretei.
Egyujjas férfi (mancs) kesztyűk szabványos méretei.
Egyujjas gyermek (mancs) kesztyűk szabványos méretei.
Ötujjas női kesztyűk szabványos méretei.
Ötujjas férfi kesztyűk szabványos méretei.
Ötujjas gyermek kesztyűk szabványos méretei.
A különböző kesztyűk méretének változása a technológia (anyagszerkezet, varrási, bélelési mód) függvényében.
Technológiai méret-hozzáadások rendszere.
Alapanyag és kellékkalkulációt készít, anyagnormát számol.

13.3.3. Gyártáselőkészítés *42 óra*

A műszaki dokumentációk tartalma (modellrajzok, fényképek, méretek, alap-, kellék és segédanyagok felsorolása, alkatrészek- és kellékek darabjegyzéke, technológiai paraméterek, technológiai, műveleti utasítások, gépek, berendezések, szerszámok jegyzéke, minták, szabástervek, anyagnormák), felépítése, készítési módszerei.
A tervezett modellek anyagszerkezete, alap-, kellék és segédanyagainak csoportosítása.
Alapszabásmintát készít kesztyűről.
Szabásmintát készít női, férfi, gyermek kesztyűhöz.
Technológiai paraméterek (szabási-, díszítési, összeállítási-, bélelési-technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, varrási, díszítési, kikészítési paraméterek) meghatározása.
Gépek, berendezések, szerszámok, eszközök meghatározása, kiválasztása.
A technológiai folyamatok- (szabás, formára dolgozás, díszítés, összeállítás, bélelés, csinosítás) és műveleti utasítások leírása.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése, a készítés módszerei, gazdaságossági, minőségi követelmények.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése, a készítés módszerei, a gazdaságossági tényezők fontossága.
Korszerű számítógépes gyártás-előkészítési módszerek ismerete, előnyei, alkalmazási lehetőségei.

13.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem

13.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-

1.4.	megbeszélés	x	x		-
1.5.	vita	x			-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Modellrajz értelmezése			x	-
3.2.	Alkatrész minta készítése leírásból		x		-
3.3.	Modellrajz készítés tárgyról	x			-
3.4.	Alkatrész minta rajz kiegészítés	x			-
3.5.	Alkatrész mintarajz elemzés, hibakeresés		x		-
3.6.	Metszetrajz rajz készítése alaptechnológia rendszerről		x		-
3.7.	Modell rajz rendszerrajz kiegészítés	x			-
3.8.	Metszetrajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése	x			-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban		x		-

	felkészülés után				
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-

13.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Kesztyűmodellezés gyakorlat tantárgy 240 óra

14.1.A tantárgy tanításának célja

Különböző kesztyűk modelltervezési, szerkesztési feladatainak végrehajtása mérettáblázatok használatával, valamint méretvétel alapján. Modellrajzok, technológiai metszetrajzok készítése. Műszaki dokumentációk készítésével kapcsolatos ismeretek elsajátítása, műszaki dokumentációk értelmezése, készítése.

14.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Kesztyű szerkesztés- modellezés elméleti tantárgy tartalmára épül.

14.3.Témakörök

14.3.1. Modellek tervezése *86 óra*

Divat-információk beszerzése - divatlapokból, színkatalógusokból, hazai- és nemzetközi kiállításokról, divatbemutatókról, Internetről.
Modellrajzok készítése, méretezése.
A különböző kesztyűk fajtáinak, szerkezetének, alkatrészeinek, anyagainak felismerése.
Díszítések tervezése, készítése. (ÖGY)
Szakszerű méretvétel kézről, mérettáblázatok alkalmazása.
Egyujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, alkatrészmintáinak, méretsorozatainak elkészítése.
Ötujjas (női, férfi és gyermek) utcai kesztyűk, alkatrészmintáinak, méretsorozatainak elkészítése.
Sport-, munkavédelmi-, és speciális kesztyűk alkatrészmintáinak, méretsorozatainak elkészítése.
Metszetrajzok, kesztyű-alkatrészek és különböző technológiai ábrázolások értelmezése.
Alkatrészminták (alap-, nagyoló, dolgozó- és szabászminták) felismerése, és az alaptechnológiáktól függő különbségeinek értelmezése, szerkesztési gyakorlatok. (ÖGY)
A modellrajzok készítéséhez, és a minták szerkesztéséhez használatos eszközök szakszerű használata.(ÖGY)
Mintavágási gyakorlatok, szerszámok, eszközök, berendezések használatának elsajátítása. (ÖGY)
Korszerű számítógépes tervezési módszerek megismerése a gyakorlatban.

14.3.2. Minták készítése *77 óra*

Kesztyűipari mértékegységek alkalmazása a gyakorlatban, átszámításuk.
Mérettáblázatok felhasználása a gyakorlati munka során.
Női-, férfi- és gyermekkesztyűk nagyságszámozásának alkalmazása.
A Porkert kesztyűipari mérettáblázat használata.
Egyujjas női (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Egyujjas férfi (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Egyujjas gyermek (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Ötujjas női kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)

Ötujjas férfi kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Ötujjas gyermek kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása. (ÖGY)
Nagyoló-, formára-dolgozó- és pontos minták készítése. (ÖGY)
Önálló, szabadon tervezett modellek mintáinak megszerkesztése, kivágása.
A különböző kesztyűk méretének megváltoztatása a technológia (anyagszerkezet, varrási, bélelési mód) függvényében.
Technológiai méret-hozzáadások kivitelezése.
A mintavágás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek kezelése a munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások betartásával.
A korszerű számítógépes mintavágási módszerek gyakorlati alkalmazási lehetőségei.

14.3.3. Gyártáselőkészítés gyakorlat *77 óra*

A gyakorlati munka során alkalmazott műszaki dokumentációk elemzése.
Műszaki dokumentációk elkészítése.
Kész modellek anyagszerkezetének, alap-, kellék- és segédanyagainak csoportosítása.
Kesztyűk anyagszerkezetének összeállítása, dokumentálása önállóan.
Kész modellek technológiai paramétereinek (szabási-, díszítési, összeállítási-, bélelési-technológiák, anyagtöbbletek, ráhagyások, vékonyítási, varrási, díszítési, kikészítési paraméterek) vizsgálata. Technológiai paraméterek meghatározása adott kesztyűmodellhez.
Kiválasztott kesztyűmodellhez a gépek, berendezések, szerszámok, eszközök meghatározása, kiválasztása.
A technológiai folyamatok- (szabás, formára dolgozás, díszítés, összeállítás, bélelés, csinosítás) és műveleti utasítások leírása, különböző kesztyűkhöz.
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése. (ÖGY)
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése. (ÖGY)
Komplett műszaki dokumentáció összeállítása egy kiválasztott termékhez.
Korszerű számítógépes gyártás-előkészítési módszerek ismerete, alkalmazása.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely és/vagy kisüzemi termelőhely

14.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita	x			-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Modellrajz értelmezése			x	-
3.2.	Alkatrész minta készítése leírásból		x		-
3.3.	Modellrajz készítése tárgyról	x			-
3.4.	Alkatrész minta rajz kiegészítés	x			-
3.5.	Alkatrész mintarajz elemzés, hibakeresés		x		-
3.6.	Metszetrajz rajz készítése alaptechnológia rendszerről		x		-
3.7.	Modell rajz rendszerrajz kiegészítés	x			-
3.8.	Metszetrajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése	x			-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés		x		-

	irányítással				

14.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10260-12 azonosító számú

Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10260-12 azonosító számú, Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése	Kesztyű gyártástechnológia			Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat		
	Kesztyűk szabása	Kesztyűk díszítése	Kesztyűk összeállítása, kikészítése	Kesztyűk szabása	Kesztyűk díszítése	Kesztyűk összeállítása, kikészítése
FELADATOK						
A modellnek megfelelően kiszabja a kesztyűt (nyirkosítás, nyújtás)	x			x		
Kiválasztja a szabási módszert	x			x		
Sablonra dolgozza a felnagyolt részeket	x			x		
Kivágja a kesztyűt, az ujjközi részeket és kellékeket	x	x	x	x	x	x
Fazonra vágja a kesztyűt és jelöli	x		x	x		
Az alkatrészeket összeválogatja, ügyel a méretpontosságra	x	x		x	x	
A modellnek megfelelően díszít		x			x	
Összevarrja a kesztyűt			x			x
Bélést készít és bevarrja az ujjhegyeket	x		x	x		x
Beszegi a kesztyűt kézzel vagy géppel			x			x
Befejező (csinosító) műveleteket végez (szortíroz, nedvesít, vasal, présel, fényesít, kellékez)			x			x
Párosítja, összevarrja a kesztyűket			x			x
A késztermeket ellenőrzi, összehasonlítja a minta paramétereivel			x			x
Csomagol			x			x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a kesztyűk gyártásához alkalmazott gépeket, berendezéseket, szerszámokat	x	x	x	x	x	x
Betartja a munka,- tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Szabandó anyagok tulajdonságai	x			x		
Kézi, gépi szabás módszerei, eszközei, gépei	x			x		
Díszítési technológiák		x			x	
Varrási technológiák		x	x		x	x
Szegési módok		x	x		x	x
Kesztyűk készítése (bőr, irha, munkavédelmi, textil alapanyagú, sport, speciális)	x	x	x	x	x	x
Csinosítás jellemzői			x			x
Varrógépek fajtái kialakítása, alkalmazási területei, működésének jellemzői		x	x		x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Kézi varróeszközök használata		x	x		x	x

Varrógépek kezelése alkalmazása		x	x		x	x
Szabászgépek, ollók kezelése, alkalmazása	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Látás, színfelismerés, térlátás	x	x	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)				x	x	x

15. Kesztyű gyártástechnológia tantárgy 104 óra

15.1.A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a különböző kesztyűk szabási, díszítési, összeállítási és kikészítési (csinosítási) műveleteinek végrehajtásához. A szabási (szakmai specialitásainak, szabásrendszerek, nagyolás, formára dolgozás, pontosra vágás)-, a díszítési, az összeállítási-, és a kikészítési módok elméleti fogalmainak, technológiáinak elsajátítása.

A különböző kesztyűk típusainak megismerése, szerkezeti, technológiai különbségeinek elsajátítása. A termékek elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok megismerése, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások elsajátítása.

15.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3.Témakörök

15.3.1. Kesztyűk szabása *28 óra*

A szabandó kesztyű-anyagok fajtái, tulajdonságai, minőségi követelményei.

Különböző kesztyű-anyagok (természetes bőrök, irhabőrök, műbőrök, textil külső és bélésanyagok, közbélésanyagok) alkatrészek szabásrendszerei, minőségi és gazdaságossági követelményei.

Természetes bőrök hosszirányú, keresztirányú, ellentétes irányú, ferde irányú, és kombinált irányú szabási módszere, előnyei, hátrányai.

A kézi szabás műveletei (nedvesítés, nyújtás, nagyoló szabás, formára dolgozás), minőségi követelményei, eszközei, szerszámai, berendezései.

Kellék alkatrészek pontosra vágása, minőségi követelményei.

A gépi szabás műveletei.

Porkert kesztyűsablonok, kiütőkések alkalmazása.

Terítékanyagok szabása, minőségi követelményei.

A szabáshoz alkalmazott gépek, berendezések, eszközök fajtái.

Az alkatrészek vékonyítási műveletei, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.

Kesztyűalkatrészek jelölési módjai (jelölőgépek, sablonok alkalmazása), minőségi követelményei.

Alkatrészek összeválogatása, minőségi, gazdaságossági követelmények.

A szabásnál, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

15.3.2. Kesztyűk díszítése *38 óra*

Kesztyűk díszítési módszerei.

A díszítés funkciója.

A díszítés esztétikai szempontjai.

A díszítés anyagai, kellékei.

Különböző a modellnek, az anyagnak megfelelő díszítési – kézi-, gépi varrások, hímzések, lyukasztások, perforációk, fűzések, rátétek, szegések, paszpólozások,

ráncolások, vaknyomások, domborítások, kellék-díszítések stb.) technológiák alkalmazása, és minőségi követelményei.
Utcai kesztyűk díszítési módjai.
Alkalmi kesztyűk díszítési módjai.
Sport kesztyűk díszítési lehetőségei.
Női kesztyűk díszítési módjai, követelményei.
Férfi kesztyűk díszítési módjai, követelményei.
Gyermek kesztyűk díszítési módjai, követelményei.
Nappa, irha és műbőr kesztyűk díszítési módjai.
A díszítésnél, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok fajtái.
A díszítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

15.3.3. Kesztyűk összeállítása, kikészítése ***38 óra***

Varrási technológiák fajtái (kézi, gépi), paraméterei (cérnafajták, öltéssűrűség, varrásszélesség), jellemzői, alkalmazása, követelményei.
A varrásnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok fajtái.
Összetűző varrás (lasch kesztyű) összeállítási műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Rátűző varrás (stepp kesztyű) összeállítási műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Szegve varrott kesztyűk, összeállítási műveletei, alkalmazása, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
Bélések anyagai, bélések készítése, bélelési műveletek, minőségi követelményei, gépek, berendezések, eszközök.
Szegések fajtái, száreldolgozási módok alkalmazása, technológiai műveletei, minőségi követelményei, gépei, berendezései, eszközei.
A kikészítés, csinosítás – nedvesítés, vasalás, préselés, festés, csiszolás, polírozás, kellékezés, párosítás, címkézés műveletei, előírásai.
Csomagolás, minőségellenőrzés műveletei, követelményei.
Az összeállításnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

15.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem

15.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita	x			-
1.7.	projekt			x	-
1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-

1.10.	házi feladat	x			-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		-

15.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat tantárgy 276 óra

16.1.A tantárgy tanításának célja

A különböző kesztyűk szabási, díszítési, összeállítási bélelési, szegési és kikészítési (csinosítási) műveleteinek begyakorlása. A szabási (szakmai specialitásainak,

szabásrendszerek, nagyolás, formára dolgozás, pontosra vágás)-, a díszítési, az összeállítási-, és a kikészítési technológiák begyakorlása. A különböző (egyszerű) kesztyűk elkészítése. A termékek elkészítésénél alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok működtetése, beállítása. A munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások alkalmazása a munkavégzés során.

16.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Kesztyű gyártástechnológia elméleti tartalmakra épül.

16.3.Témakörök

16.3.1. Kesztyűk szabása *72 óra*

A szabandó kesztyű-anyagok fajtáinak, minőségének, tulajdonságainak gyakorlati bemutatása, felismerése.
Különböző kesztyű-anyagok (természetes bőrök, irhabőrök, műbőrök, textil külső és bélésanyagok, közbélésanyagok) alkatrészek szabása, minőségi és gazdaságossági követelmények figyelembevételével. (ÖGY)
Természetes bőrök hosszirányú, keresztirányú, ellentétes irányú, ferde irányú, és kombinált irányú szabása.
A kézi szabás műveleteinek (nedvesítés, nyújtás, nagyoló szabás, formára dolgozás) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi előírások betartása.(ÖGY)
Kellék alkatrészek pontosra vágása, minőségi előírások betartása.(ÖGY)
A gépi szabás műveleteinek begyakorlása.(ÖGY)
Porkert kesztyűsablonok, kiütőkések alkalmazása.(ÖGY)
Terítékanyagok szabása, minőségi követelmények betartása.
A szabáshoz alkalmazott gépek, berendezések, eszközök szakszerű használata.
Az alkatrészek vékonyítási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása, gépek, berendezések, eszközök használata.(ÖGY)
Kesztyűalkatrészek jelölése (jelölőgépek, sablonok alkalmazása), minőségi követelmények betartása.(ÖGY)
Alkatrészek összeválogatása, minőségi, gazdaságossági követelmények figyelembevételével.(ÖGY)
A szabásnál, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, beállítása, kezelése, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

16.3.2. Kesztyűk díszítése *102 óra*

Kesztyűk díszítési módszereinek felismerése a gyakorlatban.
A díszítés anyagainak, kellékeinek kiválasztása.
Különböző díszítési – kézi-, gépi varrások, hímzések, lyukasztások, perforációk, fűzések, rátétek, szegések, paszpólozások, ráncolások, vaknyomások, domborítások, kellék-díszítések stb.) technológiák elsajátítása.(ÖGY)
Gyakorlati kivitelezése a minőségi előírások betartásával.
Utcai kesztyűk díszítésének gyakorlata.
Alkalmi kesztyűk díszítésének gyakorlata.
Sport kesztyűk díszítésének gyakorlata.
Női kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban.(ÖGY)
Férfi kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban. (ÖGY)
Gyermek kesztyűk módjainak bemutatása a gyakorlatban.(ÖGY)

Nappa, irha és műbőr kesztyűk módjainak bemutatása a gyakorlatban.
A díszítésnél, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, használata.(ÖGY)
A díszítési munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.
Önállóan tervezett díszítési technikák alkalmazása.
Szemléltető eszközök, tablók készítése különböző díszítési módokról.

16.3.3. Kesztyűk összeállítása, kikészítése ***102 óra***

Varrási technológiák fajtáinak (kézi-, gépi-, összetűző (lasch) -, rátűző (stepp) -, és szegve varrás) felismerése, gyakorlása. (ÖGY)
Varrási paraméterek (cérnafajták, öltéssűrűség, varrásszélesség), megállapítása kész kesztyűmodell alapján.
A varrásnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok bemutatása a gyakorlatban.
Egyszerű kesztyű készítése összetűző varrással (lasch kesztyű), az összeállítási műveletek elsajátítása. (ÖGY)
Egyszerű kesztyű készítése rátűző varrással (stepp kesztyű) az összeállítási műveletek elsajátítása. (ÖGY)
Szegve varrott kesztyűk összeállítási műveleteinek elsajátítása. (ÖGY)
Termék betétezése, kierősítése.(ÖGY)
Bélések anyagainak felismerése, bélések készítése, bélelési műveletek gyakorlása. (ÖGY)
Szegések fajtáinak felismerése, száreldolgozási módok gyakorlati alkalmazása. (ÖGY)
A kikészítés, csinosítás – nedvesítés, vasalás, préselés, festés, csiszolás, polírozás, kellékezés, párosítás, címkézés, csomagolás, minőség-ellenőrzés – műveleteinek elsajátítása a gyakorlatban.(ÖGY)
Az összeállításnál alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok, beállítása, kezelése a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartásával.
Egyszerű kesztyű elkészítése műszaki dokumentáció, vagy mintadarab segítségével.(ÖGY)
A késztermékét ellenőrzi, összehasonlítja a minta paramétereivel.
Csomagol.

16.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely és/vagy kisüzemi termelőhely

16.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés		x		-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita	x			-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt			x	-

1.8.	kooperatív tanulás			x	-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kiütőgépek, varrógépek, ragasztógépek, bélelő villa,prések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kéziszerszámok, varrógépek, kellékfelerősítő gépek
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-

16.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10256-12 **Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek**	**Szabás, előkészítés gyakorlat**
	Különböző anyagok szabása
	Előkészítő műveletek
10257-12 **Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban**	**Gyártmánytervezés gyakorlat**
	Modelltervezés, mintakészítés
	Műszaki előkészítés
10255-12 **Bőrdíszműipari termékek gyártása**	**Bőrdíszműipari gyártástechnológia**
	Szabás, előkészítés
	Termékek gyártása
10258-12 **Bőrtárgy készítése**	**Bőrtárgy készítés gyakorlat**
	Bőrtárgy előkészítés
	Bőrtárgy készítés, díszítés
10259-12 **Kesztyű gyártmánytervezés**	**Kesztyűmodellezés gyakorlat**
	Modellek tervezése
	Minták készítése
	A gyártás előkészítése
10260-12 **Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése**	**Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat**
	Kesztyűk szabása
	Kesztyűk díszítése
	Kesztyűk összeállítása, kikészítése

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek

A 9. évfolyamot követően

Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Különböző anyagok szabása
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása.
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával.
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás.

Előkészítő műveletek
Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása.
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.

10257-12 Gyártmánytervezés a bőrdíszműiparban

A 9. évfolyamot követően

Gyártmánytervezés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Modelltervezés, mintakészítés
Minták szerkesztése modellrajzok alapján, a különböző módszerek gyakorlati alkalmazása.
Különböző bőrdíszműipari termékek (apróáruk, női-, akta-, sport- és, bevásárló táskák, kazetták, bőröndök) alap-, dolgozó- és szabászmintáinak szerkesztése.

Műszaki előkészítés
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése a gazdaságossági szempontok és a minőségi követelmények figyelembevételével.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése.

10255-12 Bőrdíszműipari termékek gyártása

A 9. évfolyamot követően

Bőrdíszműipari gyártástechnológia tantárgy

Témakörök

Szabás, előkészítés
Alaptechnológiák (kívül varrott, belül varrott, ragasztott-formaalakító), és változataik, gyakorlati kivitelezése, a minőségi követelmények betartása.
Különböző anyagok, alkatrészek kézi-, és gépi szabása, szabásrendszerek, alkalmazása, jelölések kivitelezése, a minőségi, és a gazdaságossági követelmények figyelembevételével.

Termékek gyártása
Különböző apróáruk (erszények, tárcák, tokok stb.) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása.
Különböző táskák (női divat-, akta-, sport-, utazó-, bevásárló-, speciális) fajtáinak bemutatása, gyártási műveleteinek (szabás, vékonyítás, szélfestés, ragasztás, betétezés, bélelés, összeállítás, behajtás, szegés, varrás, szélezés, kellékek felerősítése) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi követelmények betartása.

10258-12 Bőrtárgy készítése

A 9. évfolyamot követően

Bőrtárgy készítés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Bőrtárgy előkészítés
A bőrtárgyak tervezési, mintaszerkesztési feladatainak gyakorlati elsajátítása, követelményei.
Különböző bőrtárgyak szabása műszaki dokumentáció szerint.
A bőrtárgyak előkészítési műveleteinek gyakorlata.
Jelölések alkalmazása, követelményei, eszközeik, szerszámaik, gépeik, kezelése.
Ragasztások gyakorlati kivitelezése, követelményei, anyagainak megismerése, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése.
Széleldolgozások elsajátítása, gyakorlati alkalmazásuk.
Csiszolások, szélfestések, műveleteinek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kezelése.
Behajtási műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése.
Szegési műveletek gyakorlata, követelményei, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek alkalmazása, kezelése.

Bőrtárgy készítés, díszítés
Egyéb – festések, hímzések, gyöngyök, kellékek stb. - díszítési módok gyakorlati műveletei, kivitelezésük, minőségi követelményei.

A szélfestés, szélégetés gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, minőségi követelményei, anyagainak, eszközeinek, szerszámainak, gépeinek kiválasztása.
Lyukasztások, perforációk gyakorlati kivitelezése, alkalmazása, követelményei eszközeinek, szerszámainak, gépeinek használata.

10259 Kesztyű gyártmánytervezése

A 10. évfolyamot követően

Kesztyűmodellezés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Modellek tervezése
Díszítések tervezése, készítése.
Alkatrészminták (alap-, nagyoló, dolgozó- és szabászminták) felismerése, és az alaptechnológiáktól függő különbségeinek értelmezése, szerkesztési gyakorlatok.
A modellrajzok készítéséhez, és a minták szerkesztéséhez használatos eszközök szakszerű használata.
Mintavágási gyakorlatok, szerszámok, eszközök, berendezések használatának elsajátítása.

Minták készítése
Egyujjas női (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Egyujjas férfi (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Egyujjas gyermek (mancs) kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Ötujjas női kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Ötujjas férfi kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.
Nagyoló-, formára-dolgozó- és pontos minták készítése.
Ötujjas gyermek kesztyűk mintáinak szerkesztése, kivágása.

Gyártáselőkészítés gyakorlat
Minták-, szabástervek-, és terítékrajzok készítése.
Anyagnormák, anyag-előirányzatok készítése.

10260-12 Női, férfi- és gyermekkesztyű készítése

A 10. évfolyamot követően

Kesztyű gyártástechnológia gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kesztyűk szabása
Különböző kesztyű-anyagok (természetes bőrök, irhabőrök, műbőrök, textil külső és bélésanyagok, közbélésanyagok) alkatrészek szabása, minőségi és gazdaságossági követelmények figyelembevételével.
A kézi szabás műveleteinek (nedvesítés, nyújtás, nagyoló szabás, formára dolgozás) elsajátítása a gyakorlatban, minőségi előírások betartása.
Kellék alkatrészek pontosra vágása, minőségi előírások betartása.
A gépi szabás műveleteinek begyakorlása.

Porkert kesztyűsablonok, kiütőkések alkalmazása.
Az alkatrészek vékonyítási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása, gépek, berendezések, eszközök használata.
Kesztyűalkatrészek jelölése (jelölőgépek, sablonok alkalmazása), minőségi követelmények betartása.
Alkatrészek összeválogatása, minőségi, gazdaságossági követelmények figyelembevételével.

Kesztyűk díszítése
Különböző díszítési – kézi-, gépi varrások, hímzések, lyukasztások, perforációk, fűzések, rátétek, szegések, paszpólozások, ráncolások, vaknyomások, domborítások, kellék-díszítések stb.) technológiák elsajátítása.
Női kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban.
Férfi kesztyűk díszítési módjainak bemutatása a gyakorlatban.
Gyermek kesztyűk módjainak bemutatása a gyakorlatban.
A díszítésnél, alkalmazott gépek, berendezések, eszközök, szerszámok kezelése, használata.

Kesztyűk összeállítása, kikészítése
Varrási technológiák fajtáinak (kézi-, gépi-, összetűző (lasch) -, rátűző (stepp) -, és szegve varrás) felismerése, gyakorlása.
Egyszerű kesztyű készítése összetűző varrással (lasch kesztyű), az összeállítási műveletek elsajátítása.
Egyszerű kesztyű készítése rátűző varrással (stepp kesztyű) az összeállítási műveletek elsajátítása.
Szegve varrott kesztyűk összeállítási műveleteinek elsajátítása.
Termék betétezése, kierősítése.
Bélések anyagainak felismerése, bélések készítése, bélelési műveletek gyakorlása.
A kikészítés, csinosítás – nedvesítés, vasalás, préselés, festés, csiszolás, polírozás, kellékezés, párosítás, címkézés, csomagolás, minőség-ellenőrzés – műveleteinek elsajátítása a gyakorlatban.
Egyszerű kesztyű elkészítése műszaki dokumentáció, vagy mintadarab segítségével.

5.8.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a

34 582 13

BURKOLÓ

SZAKKÉPESÍTÉS

szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 582 13 számú, Burkoló szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 582 13
Szakképesítés megnevezése: Burkoló
A szakmacsoport száma és megnevezése: 9. Építészet
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVI. Építőipar
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 4 év
Elméleti képzési idő aránya: 30%
Gyakorlati képzési idő aránya: 70%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető az e rendelet 3. számú mellékletében az Építészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall

az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a

tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között

- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a

tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

5.3.Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül

mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.

- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.

- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!

- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.

- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0			0			0			0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	0			0			0			2	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			1			1			0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1	70		0	105		0	105		0
11855-16 Burkolás előkészítés	Burkolás előkészítés	4			2			0			1	
	Burkolás előkészítés gyakorlat		4			2			0			0
11856-16 Hidegburkolás	Hidegburkolás	2			2			2			1	
	Hidegburkolás gyakorlat		9			5			4			7

11857-16 Speciális burkolás	Speciális burkolás	0			2			2			1	
	Speciális burkolás gyakorlat		0			7			5			5
11725-16 Térburkolás	Térburkolás	0			0			2			0	
	Térburkolás gyakorlat		0			0			5			3
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Éves óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**16**	**0**	**16**
	Munkajogi alapismeretek	*0*	0		*0*	0		*0*	0		*4*	0	**4**
	Munkaviszony létesítése	*0*	0		*0*	0		*0*	0		*4*	0	**4**
	Álláskeresés	*0*	0		*0*	0		*0*	0		*4*	0	**4**
	Munkanélküliség	*0*	0		*0*	0		*0*	0		*4*	0	**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1	0	0		0	0		0	0		10	0	**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2	0	0		0	0		0	0		10	0	**10**
	Nyelvi készségfejlesztés	0	0	**70**	0	0	**105**	0	0	**105**	22	0	**22**
	Munkavállalói szókincs	0	0		0	0		0	0		20	0	**20**
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek**	**36**	**0**		**36**	**0**		**36**	**0**		**15**	**0**	**123**
	Szakmai munka és balesetvédelem	0	0		36	0		0	0		0	0	**36**
	Építési alapismeretek	36	0		0	0		36	0		0	0	**72**
	Munkajogi és vállalkozási ismeretek	0	0		0	0		0	0		15	0	**15**

	Építőipari alapismeretek gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Építési alapismeretek	0	12		0	0		0	0		0	0	**12**
	Műszaki rajz	0	12		0	0		0	0		0	0	**12**
	Épületfizika	0	12		0	0		0	0		0	0	**12**
11855-16 Burkolás előkészítés	**Burkolás előkészítés**	**144**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**247**
	Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése	36	0		0	0		0	0		0	0	**36**
	Burkolatok kitűzése	36	0		0	0		0	0		0	0	**36**
	Műszaki rajz alapjai	72	0		0	0		0	0		0	0	**72**
	Burkolati tervek	0	0		12	0		0	0		0	0	**12**
	Padlóburkolatok anyagszükséglete	0	0		18	0		0	0		0	0	**18**
	Falburkolatok anyagszükséglete	0	0		18	0		0	0		0	0	**18**
	Hidegburkolati tervek	0	0		24	0		0	0		0	0	**24**
	Burkolási technológiák	0	0		0	0		0	0		11	0	**11**
	Anyagszükséglet számítás	0	0		0	0		0	0		20	0	**20**
	Burkolás előkészítés gyakorlat	**0**	**144**		**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**0**	**216**
	Burkolandó felület ellenőrzése	0	36		0	12		0	0		0	0	**48**

	Burkolati aljzat előkészítése	0	36		0	12		0	0		0	0	**48**
	Burkolatok anyagai, szerszámok, gépek alkalmazása	0	24		0	12		0	0		0	0	**36**
	Burkolatok kitűzése, kiosztása	0	24		0	24		0	0		0	0	**48**
	Mérési gyakorlatok, vázlatkészítés	0	24		0	12		0	0		0	0	**36**
11856-16 Hidegburkolás	**Hidegburkolás**	**72**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**247**
	Hidegburkolatok anyagai, megmunkálásuk	48	0		18	0		0	0		0	0	**66**
	Hagyományos vastagágyas fal és padlóburkolás	24	0		0	0		0	0		0	0	**24**
	Ragasztott vékonyágyas fal és padlóburkolása	0	0		36	0		0	0		0	0	**36**
	Hidegburkolatok hibái, javításuk	0	0		18	0		18	0		0	0	**36**
	Hidegburkolatok tervei	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Hidegburkolatok anyagszükséglete	0	0		0	0		36	0		0	0	**36**
	Hidegburkolási komplex ismeretek	0	0		0	0		0	0		31	0	**31**

	Hidegburkolás gyakorlat	**0**	**324**		**0**	**144**		**0**	**144**		**0**	**217**	**860**
	Hidegburkolatok kitűzése	0	108		0	36		0	18		0	16	**178**
	Hagyományos vastagágyas fal és padlóburkolat készítése	0	144		0	0		0	0		0	31	**175**
	Vékonyágyas padlóburkolat készítése	0	72		0	108		0	0		0	85	**265**
	Vékonyágyas falburkolat készítése	0	0		0	0		0	126		0	85	**211**
11857-16 Speciális burkolás	**Speciális burkolás**	**0**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**175**
	Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése, burkolatok kitűzése	0	0		18	0		0	0		0	0	**18**
	Burkolati terv készítése, anyagszükséglet számítás	0	0		36	0		0	0		15	0	**51**
	Pillérek és oszlopok burkolatai	0	0		18	0		0	0		0	0	**18**
	Lábazat- és homlokzatburkolatok	0	0		0	0		24	0		0	0	**24**
	Lépcső burkolatai	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Teraszok, erkélyek burkolatai	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Medence burkolatai	0	0		0	0		12	0		0	0	**12**
	Speciális burkolatok	0	0		0	0		0	0		16	0	**16**

	Speciális burkolás gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**252**		**0**	**180**		**0**	**155**	**654**
	Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése, burkolatok kitűzése	0	0		0	72		0	18		0	16	**106**
	Pillérek és oszlopok burkolatai	0	0		0	90		0	0		0	0	**90**
	Lábazat- és homlokzatburkolatok	0	0		0	90		0	36		0	0	**126**
	Lépcső burkolatai	0	0		0	0		0	36		0	0	**36**
	Teraszok, erkélyek burkolatai	0	0		0	0		0	54		0	31	**85**
	Medence burkolatai	0	0		0	0		0	36		0	31	**67**
	Speciális burkolatok	0	0		0	0		0	0		0	77	**77**
11725-16 Térburkolás	**Térburkolás**	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Térburkolás előkészítő munkái	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Térburkolat készítése	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Térburkolatok tervei, anyagszükséglete	0	0		0	0		34	0		0	0	**34**
	Fogyasztóvédelmi alapismeretek	0	0		0	0		2	0		0	0	**2**

	Térburkolás gyakorlat	0	0		0	0		0	180		0	93	**273**
	Térburkolás követelményei, tervei, anyagszámítása	0	0		0	0		0	36		0	16	**52**
	Térburkolás előkészítő munkái	0	0		0	0		0	36		0	15	**51**
	Térburkolás készítése, befejező munkálatok	0	0		0	0		0	108		0	62	**170**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**186**	**465**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		942 óra / 29,5 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2257 óra / 70,5 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munka erőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10101-12 azonosító számú

Építőipari közös tevékenység

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10101 - 12 azonosító számú Építőipari közös tevékenység megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Építőipari alapismeretek	Építőipari alapismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	x	x
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során	x	x
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	x	x
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	x	x
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását	x	x
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	x	x
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről	x	x
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat	x	x
Alkalmazza a különböző szerkezetek jelölését, értelmezi a szerkezetek térbeli helyzetét	x	x
Értelmezi a különböző szintű dokumentációk tartalmát, és a gyakorlatban hasznosítja azokat	x	x
Betartja és betartatja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x	x
Betartja, betartatja a foglalkozás-egészségügyi előírásokat	x	
Baleset, illetve veszélyhelyzet esetén munkakörének megfelelően intézkedik, elsősegélyt nyújt	x	

Használja a kivitelezési munkák végrehajtásához szükséges munkavédelmi eszközöket	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű, biztonságos mozgatását, használatát	x	x
Gondoskodik a munkavédelmi eszközök használhatóságáról	x	x
Elvégzi a munkaterület kockázat elemzését, értékelését	x	x
Munkavégzésre alkalmas állapotban jelenik meg a munkavégzés helyszínén	x	
Betartja és betartatja a Munka Törvénykönyve alapelveit, területi és személyi hatályát	x	
Munkaszerződést köt, betartja és betartatja a szerződésben foglaltakat	x	
Betartja és betartatja a munkavállalói és a munkáltatói jogokat és kötelezettségeket	x	
Betartja és betartatja a munkaviszony megszüntetésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat	x	
Alkalmazza a norma időre, norma rendszerre vonatkozó előírásokat	x	x
Szakmai ajánlatot készít és ad	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	x	x
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	x	x
A méréshez, kitűzéshez szükséges eszközök	x	x
A kivitelezési munka technológia sorrendje és összefüggései	x	x
Kiviteli tervek tartalma	x	x
Építési dokumentációk értelmezése	x	x
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások	x	x
Elsősegélynyújtás	x	x
Egyéni védőfelszerelések, védőruhák	x	x
Tűzvédelem	x	x
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok	x	x
Szállítás, anyagmozgatás	x	x
Építőipari gépek munkavédelmi előírásai	x	x

Építőipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területük	x	x
A Munka Törvénykönyve alapvető szabályai	x	
A munkavállalás alapfeltételei	x	
Munkaszerződés kötés	x	
Munkaadó, munkavállaló jogai és kötelezettségei	x	
Tételes költségvetési kiírás felépítése	x	
Vállalkozás fogalma és szerepe a gazdasági életben	x	
Vállalkozási formák	x	
Vállalkozás általános felépítése, és működtetésének feltételei	x	
Vállalkozásokról szóló jogszabályok	x	
Munkanapló vezetés	x	x
A norma idő	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti jelképek értelmezése	x	x
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése	x	x
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Szakmai számolási készség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság	x	x
Térlátás	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Konszenzus készség	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Problémamegoldás, hibaelhártás	x	x

3. Építőipari alapismeretek tantárgy 123 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Az adott feladat munkavédelmi szempontból való átgondolása, a helyes munkaeszközök kiválasztására, a megfelelő munkakörnyezet megteremtése, a biztonságos munkafolyamatok megtervezése a tűz- és környezetvédelmi előírások figyelembe vételével. A figyelmetlenségből eredő sérülések, balesetek és egészségkárosodás megelőzése, illetve a véletlen balesetekből eredő károk minimalizálása.
Az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok megfelelő alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése. Kivitelezési munkafolyamatok megismertetése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.
A jogok és kötelezettségek megismerése munkaadói és munkavállalói oldalról.
Az önálló vállalkozási tevékenység elindításához szükséges munkaügyi és pénzügyi feltételek megismerése, figyelembe véve a mindenkori munka erőpiaci információkat.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Szakmai munka- és balesetvédelem 36 óra

Munkavédelmi törvény.
Munkaegészségügyi előírások.
Tűzvédelmi előírások az építőiparban.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Munkavédelmi eszközök és használatuk.
Építési terület minimális munkavédelmi és szociális előírásai.
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok.
Építőipari kivitelezési biztonságtechnikai előírások.
Építési tevékenység emberre gyakorolt káros hatásai (por, zaj, rezgés, időjárás, vegyi anyagok, gépek stb.), kockázatelemzés, értékelés ismertetése.
Foglalkozási ártalmak.
Balesetvédelmi előírások gépek és szerszámok esetében.
Szállítási, közlekedési és anyagmozgatási előírások.
Elsősegélynyújtás.
Teendők a baleset helyszínén.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.
Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.
Belső vérzések és veszélyei.
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkohol-mérgezés.

Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.
Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.

3.3.2. Építési alapismeretek *72 óra*

A kivitelezés fogalma.
Az építőipari szakmák tevékenységi köre.
Tevékenységek kapcsolata a megvalósítás folyamatában, szakmák sorrendisége.
Az építési munkák csoportosítása.
Kivitelezési munkák dokumentumai, műszaki tervek - építési engedély, bontási engedély, kivitelezés
Építési, beruházási folyamat résztvevői, feladataik és jogkörük, szakmai kommunikáció.
Munkahelyi kapcsolattartás – az építésvezető és a műszaki ellenőr feladata, jogköre.
Az építési folyamat előkészítő munkái.
Az építési helyszín berendezésének elemei, vonatkozó előírások – gépek, raktárak, szociális ellátás l
Szállítás eszközei közúton és építési területen.
Építési technológiák, építési módok ismertetése.
Munkaterület átadás-átvétel, teljesítés igazolása, levonulás dokumentálása.
Az építőipar feladata.
Az építőipar felosztása.
Települési infrastruktúra.
Épületek, építmények csoportosítása rendeltetés szerint, jellemzőik.
Lakóépületek kialakítása, elhelyezése, tájolása.
Lakóépületek fajtái.
Lakóépületek helyiségei, azok rendeltetése és sajátosságai.
Épületszerkezetek.
Az építőipari alapanyagok felépítése, szerkezete, tulajdonságai.
Kivitelezési eszközök és szerszámok.

3.3.3. Munkajogi és vállalkozási ismeretek *15 óra*

A magyar jogrendszer.
Munkajogi szabályozás.
Önálló munkavégzés és a „függő” munka közötti alapvető különbség.
Alapvető törvények a munkajogviszonyban:
- Munka Törvénykönyve (1992. évi XXII. tv.) Mt.
- Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXXIII. tv.) Kjt.
- Köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXIII. tv.) Ktv.

Személyes jog.
Együttműködési kötelezettség.
Érvénytelenségnek fajtái:
- semmisség
- megtámadhatóság
- részleges érvénytelenség

Mit jelent az elévülés, milyen szabályok vonatkoznak az elévülésre.
Mikor nyugszik, ill. mikor szakad meg az elévülés.
Munkahelyi szervezetek.
Munkaviszony létesítése.
Munkaszerződés kötése.
A munkáltató jogai és kötelességei:

Munkáltató jogai:
- irányítási jog
- munka feletti felügyelet jog
- fegyelmezési jog
- vagyoni jellegű jog
- személyzeti jogok

A munkáltató kötelességei:
- munka díjazásának kötelessége
- foglalkoztatási kötelesség
- ún. gondoskodási kötelesség

Munkavállaló jogai:
- kollektív jogai
- koalíciós szabadságjogok
- részvételi jogok
- bármikor szakszervezet szervezhető
- munkavédelmi képviselő választható 50 fő munkavállaló fölött kötelező

Munkavállaló kötelezettségei:
- munkavállaló rendelkezésre állási személyes kötelesség
- rendelkezésre állás helye
- rendelkezésre állás ideje
- munkavégzési kötelesség
- egyéb ún. magatartási kötelesség
- titoktartási kötelesség
- a munkáltató szervezeti rendjébe való beilleszkedés kötelessége
- oltalmi kötelezettség

Munkabér, pótlékok, munkaidő, pihenőidő, szabadság.
Munkaviszony megszüntetésének szabályai, vonatkozó előírásai.
A vállalkozás fogalma és alapfunkciója.
Tulajdoni forma alapján lehet:
- magán
- állami
- önkormányzati
- szövetkezeti
- egyéb közösségi
- illetve vegyes tulajdonú vállalkozás

Szervezeti felépítése szerint lehet: egyéni- vagy társas vállalkozás.
Egyéni vállalkozás:
- devizabelföldi fogalma
- cselekvőképesség fogalma
- foglalkozástól, közügyektől, eltiltott fogalma
- egyéb feltételek tisztázása
- vállalkozás indítása 2010. január 1 után
- főállású egyéni vállalkozó

Társas vállalkozások:
- gazdasági társaságok (Kkt., Bt., Kft., Rt., közös vállalat,és az egyesülés)
- szövetkezetek
- közhasznú társaságok
- szabadalmi ügyvivői társaság
- ügyvédi munkaközösség
- oktatói munkaközösség

Tevékenység típusok szempontjából lehetnek:
- ipari
- kereskedelmi
- mezőgazdasági
- közlekedési-, pénzintézeti
- személyi szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat

Nagyságrend tekintetében:
- mikro
- kis-, közepes
- nagyvállalkozás

Vállalkozás finanszírozása (saját tőke, hitel.
Pénzforgalom lebonyolítása (pénztár, bankszámla).
Vállalkozás gazdálkodása (bevétel, kiadás, nyereség, veszteség).
Vállalkozás megszűnése, csődeljárás, felszámolási eljárás.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg	x			

	feldolgozása jegyzeteléssel				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Építőipari alapismeretek gyakorlat tantárgy 36 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a következő ismereteket: az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok gyakorlati alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Kivitelezési munkálatok előkészítése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

Az egyes szakterületek munkafolyamataihoz kapcsolódó víz-, hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak elméleti és gyakorlati megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása.

Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok ismerete. Szigetelő anyagok, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.

Az épületek energetikai, hőtechnikai, elektromos és akusztikai feltételeinek ismerete.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Építési alapismeretek *12 óra*

Építészeti alapfogalmak értelmezése, gyakorlati alkalmazása.
Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása.
Építési alapanyagok szakszerű használata.
Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások.
Építési anyagok csoportosítása.
Szerszámok, eszközök ismertetése.
Eszközök és szerszámok megfelelő használata.
A kivitelezési munkafolyamatok résztvevői.
Kivitelezési munkafolyamatok sorrendisége, szervezés jelentősége.
Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása.
Engedélyeztetések dokumentációinak ügyintézése.
Kivitelezési munkálatok megkezdése, a munkafolyamatok nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása.
Építési helyszínek ismerete, sajátosságai.

4.3.2. Műszaki rajz *12 óra*

A rajzolás alapjai.
Vonalgyakorlatok, szabványírás.
A szabvány fogalma, a rajzi szabványok.
Építőipari szabványok.
A megfelelő méretarányok ismerete.
Méretarányok átváltása.
Szerkesztési gyakorlatok.
Ábrázolási módok:
- Vetületi ábrázolások
- Axonometrikus ábrázolások

Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése, gyakorlati jelentősége a kivitelezés során.
Anyagjelölések ismertetése, részletrajzon való felismerése.
Az építészeti rajz formai követelményei.
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.
Engedélyezési és kiviteli terv szerepe a megvalósítás folyamatában.
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése.
Műszaki rajz készítése megadott szempontok alapján.

4.3.3. Épületfizika *12 óra*

Épület szerkezettani alapismeretek alkalmazása.
Statikai alapismeretek gyakorlati alkalmazása.
Hőterhelési korlátok.
Páraterhelés.
Akusztika alapjai, hangszigetelési ismeretek.
Épületgépészeti és energetikai ismeretek.
Elektromos szakipar alapjai.
Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználási gyakorlata.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok bemutatása.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.

Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Szigetelési hibák korrigálása.
Kapcsolódó tervekben méretmegadási módok gyakorlati alkalmazása.
Szigetelések anyagjelölése a terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Épületeket érő hő és hanghatások.
Hőtechnikai ismeretek:
- Hővezetés
- Hősugárzás
- Hőáramlás
- Hőátbocsátási tényező
- Hőtágulás
- Tűzállóság

Hőtechnikai jellemzők.
Akusztikai alapfogalmak.
Hőhíd épületszerkezetekre gyakorolt hatása.
Hő- és hangszigetelő anyagokkal szemben támasztott követelmények.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői.
Hő- és hangszigetelési technológiák gyakorlati alkalmazása.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Hő- és hangszigetelés jelölése tervrajzokon, részletrajzokon.
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások betartása.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	házi feladat	x	x	x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése		x		
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11855-16 azonosító számú

Burkolás előkészítés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11855-16 azonosító számú Burkolás előkészítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Burkolás előkészítése	Burkolas előkészítés gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a burkolás megkezdése előtt a burkolandó aljzat minőségét, méreteit, hibáit, tisztaságát	x	x
Előkészíti a fogadószerkezetet a burkolat elhelyezésére		x
Burkolandó felületet javításhoz, aljzatkiegyenlítéshez technológia sorrendet meghatároz	x	x
Síkot, lejtést ellenőriz	x	x
Ismeri a burkolatok kialakítására vonatkozó műszaki irányelveket	x	x
Ismeri alapszinten az elektronikus építési napló részeit és tartalmát		x
Burkolati tervet készít az adott felületről	x	x
Munkaállványt készít és bont		x
Szemrevételezi és ellenőrzi a leszállított burkoló elemek minőségét		x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket		x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	x
Az elburkolandó szerkezetek	x	x
Méretellenőrzés	x	x
Digitális és hagyományos mérő és kitűző eszközök	x	x
Burkolati tervek olvasása, értelmezése, önálló elkészítése	x	x
Elektronikus építési napló tartalmi részei		x
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	x
Burkolatot fogadó szerkezetek jellemzői, anyagai	x	x

Kent vízszigetelések anyagai, felhasználási technológiája	x	x
Az alapfelülettel szemben támasztott követelmények és az arra vonatkozó előírások	x	x
Hidegburkolatok, csempeburkolatok anyagai	x	x
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő, vibrátorok	x	x
Állványépítés (hagyományos munka állványok)		x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
Az egyéni védőeszközökhöz tartozó tájékoztatók ismerete és az azokban foglaltak alkalmazása	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Mérő- és kitűző eszközök készség szintű használata		x
Műszaki rajz készítése	x	
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Fogadó épületszerkezetek ismerete	x	x
Burkolatok kialakítására vonatkozó műszaki irányelvek ismerete	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Kézügyesség	x	x
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség		x
Segítőkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Áttekintő képesség	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

5. Burkolás előkészítés tantárgy 247 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Hidegburkolási munkákat megelőző munkafolyamatok megismerése. Burkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, előkészítése, hidegburkolatok kitűzésének elsajátítása.
Hidegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete, hidegburkolást megelőző munkafolyamatok ismerete, burkolandó felületek felmérése, vázlatkészítése, anyagszükséglet meghatározása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése *36 óra*

Kültéri-, és beltéri burkolatok típusai, rendszerezése
Fogadószerkezetek, fogadófelületek fajtái
Burkolatok aljzatainak ismertetése:
- Aljzatbetonok
- Esztrichek
- Úsztatott aljzatok
- Száraz aljzatok
- Vakolatok mint aljzatok
- Meglévő burkolatok, mint aljzatok

Aljzatokkal szemben támasztott követelmények
Aljzatok hibái, javítása:
- Repedések
- Felületi egyenetlenségek
- Porózusság, érdesség
- Szennyeződések
- Vizes alapfelület
- Szintkülönbség
- Kellő szilárdság hiánya
- Nem kellően száraz aljzat
- Nem megfelelő hőmérséklet
- Sókivirágzás a burkolandó felületen

Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők készítési technológiája
Burkolandó felületek alapozása
Épületszerkezeteket érő hatások
Használati-, és üzemi víz elleni szigetelések
Dilatációs hézagok jelentősége, kialakítása
Burkoló munka szerszámai, gépei
Hidegburkolatok anyagai
Burkolat kiegészítő elemek
Hidegburkolatokra vonatkozó minőségi követelmények

5.3.2. Burkolatok kitűzése *36 óra*

Mérőeszközök, kitűző eszközök

Távolságmérés eszközei
Hosszmérés eszközei
Irányok kitűző eszközei
Jelölőeszközök
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése
Burkolatok helyének meghatározása
Burkolat kitűzési feladatok
Fal és padlófelületek ellenőrzése
Lejtések kialakítása és erre vonatkozó előírások
Burkolatok kitűzésére vonatkozó munkavédelmi előírások

5.3.3. Műszaki rajz alapjai *72 óra*

Szerkesztési gyakorlatok
Síkmértani alapszerkesztések
Ábrázolási módok alkalmazása, jelentősége a burkoló munka során
- Vetületi ábrázolások
- Axonometrikus ábrázolások

Tervolvasási, értelmezési feladatok alaprajzról, metszetről, homlokzati rajzról

5.3.4. Burkolati tervek *12 óra*

Szerkezetek jelölések értelmezése, ábrázolása, részletrajzok
Hidegburkolati terv készítése különböző épületszerkezetek esetén
Rétegrendek, rétegfelépítések ábrázolása különböző fogadószerkezetek esetén:
- Beltéri burkolatok;
- Kültéri burkolatok;

Tervezési megoldások különleges szerkezeteknél:
- Fűtött padlók
- Medencék
- Termálfürdők
- Saválló padlók
- Nagyteherbírású (ipari) padlók
- Nagyformátumú lapok
- Természetes kőburkolatok

5.3.5. Padlóburkolatok anyagszükséglete *18 óra*

Szakmai számítási feladatok alapjai, vízszintes fogadószerkezetek méret meghatározása:
- Alapterület számítása
- Kerület számítása
- Térfogat számítás
- Lejtések meghatározása

Mintás burkolatok anyagmennyisége
Munkaterület felmérése
Vázlatkészítés felmérés alapján

5.3.6. Falburkolatok anyagszükséglete *18 óra*

Szakmai számítási feladatok alapjai, függőleges fogadószerkezetek méret meghatározása:
- Alapterület számítása

Kerület számítása
Térfogat számítás
Felszínszámítás
Adott felületen különböző méretű burkolólapok anyagmennyisége
Munkaterület felmérése
Vázlatkészítés felmérés alapján

5.3.7. Hidegburkolati tervek *24 óra*

Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése
Burkoló munkához kapcsolódó építészeti rajzok elemzése:
Alaprajz;
Metszet;
Homlokzati rajz;
Burkolati terv
Burkolati tervek bemutatása, értelmezése, elemzése
Komplex feladatok gyakorlása
Elektronikus építési napló tartalmi részei

5.3.8. Burkolási technológiák *11 óra*

Burkoló munka folyamatainak megtervezése
Burkolólap meghatározása és kiválasztása
Munkafolyamatok sorrendjének meghatározása
Burkolási munkák technológiai sorrendjeinek meghatározása
Burkolati terv, és megrendelői igények alapján történő technológiai sorrend meghatározása
Komplex feladatok gyakorlása

5.3.9. Anyagszükséglet számítás *20 óra*

Beltéri falburkolatok anyagszükségletének meghatározása
Beltéri padlóburkolatok anyagszükségletének meghatározása
Speciális burkolatok anyagszükségletének meghatározása
Térburkolatok anyagszükségletének meghatározása
Burkolt felület lejtésének meghatározása
Komplex feladatok gyakorlása

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4..1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Burkolás előkészítés gyakorlat tantárgy 216 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a burkolást megelőző munkafázisokat, munkafolyamatokat. Burkoló munkák elvégzéséhez szükséges ismeretek megszerzése, burkolás anyagainak alkalmazása, eszközeinek megfelelő használata. A fogadószerkezetek előkészítése, burkolat kitűzési munkálatok szakszerű elvégzése. A munkafolyamatok elvégzése közben a munkavédelmi előírások betartása.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Burkolandó felület ellenőrzése *48 óra*

Munkaterület előkészítése
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése
Mérőeszközök, kitűző eszközök használata
Mérési gyakorlatok, burkolatok helyének meghatározása
Burkolás előkészítés eszközök, gépek ismerete, szakszerű alkalmazása
Állványépítés (hagyományos munka állványok)
Burkolás előkészítés munkafolyamataira vonatkozó munkavédelmi előírások

6.3.2. Burkolati aljzat előkészítése *48 óra*

Felületek alapozása
Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők készítési technológiája
Esztrichek alkalmazása
Száraz aljzatok
Burkolás meglévő burkolatra
Aljzatok hibáinak javítása
Nedvesség elleni szigetelés módjai, anyagai, azok használata
Használati és üzemi víz elleni védelem
Beton és vasbeton padlóburkolatok
Vákuum betonpadlók
Dilatációs hézagok készítése
Munkafolyamatra vonatkozó munkavédelmi előírások betartása

6.3.3. Burkolatok anyagai, szerszámok, gépek alkalmazása *36 óra*

Hidegburkolatok anyagai, ismetere, alkalmazása
Burkolólapok előkészítése
Burkolólapokra vonatkozó előírások, lapok osztályozása
Burkolóelemek megmunkálása:
- Karcolás
- Csempevágás
- Furatok készítése
- Kivágások készítése

Hidegburkolatok megmunkálásának szerszámai és gépei, azok alkalmazása
Munkafolyamatra vonatkozó munkavédelmi előírások betartása

6.3.4. Burkolatok kitűzése, kiosztása *48 óra*

Burkolatok kitűzése, kiosztása, lapok elrendezése különböző fogadófelületek és technológiák esetén:

Beltéri falburkolatok
Beltéri padlóburkolatok
Térburkolatok
Speciális burkolatok

6.3.5. Mérési gyakorlatok, vázlatkészítés *36 óra*

Komplex gyakorlati feladatok
Munkaterület felmérése
Fogadófelület ellenőrzése
Burkolati tervek alapján anyagszükséglet meghatározása
Vázlatkészítés, információk rendszerezése, rétegrend meghatározása
Burkolást megelőző munkarészek elkészítése a technológiai sorrend betartásával

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, Építési terület

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	projekt		x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11856-16 azonosító számú

Hidegburkolás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11856-16. azonosító számú Hidegburkolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Hidegburkolás	Hidegburkolás gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a burkolás megkezdése előtt a burkolandó aljzat minőségét, méreteit, hibáit, tisztaságát	x	x
Előkészíti a fogadószerkezetet a burkolat elhelyezésére		x
Burkolandó felületet javít, aljzatkiegyenlítést készít		x
Síkot, lejtést ellenőriz		x
Egyszerű felületek esetén burkolati tervet készít hidegburkoláshoz	x	x
Hidegburkolatok készítéséhez anyagszükségletet számol	x	x
Kitűzi a burkolat helyét, síkját		x
Habarcsot készít, ragasztóanyagot kever		x
Alkalmazott veszélyes anyagok/keverékek biztonsági adatlapjainak ismerete és az azokban foglaltak alkalmazása	x	x
Iránypontokat, vezetősávokat készít		x
Burkolólapot vág		x
Elhelyezi a felületre a burkolólapokat		x
Élvédő-, és burkolat kiegészítő elemeket helyez el		x
Hézagol, fugáz		x
Letisztítja a burkolatot		x
Szemrevételezi a javítandó/ bontandó burkolatot	x	x
Burkolati hibát diagnosztizál	x	x
Előkészíti a fogadószerkezetet a burkolat javítási munkálataira		x
Burkolandó felületet javít, felület kiegyenlítést készít		x
Javítja a hidegburkolatok hibáit, meglévő burkolatot felújít		x
Elvégzi a burkolatok szükségszerű bontási munkáit		x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket		x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	x
Elburkolandó szerkezetek	x	x

Méretellenőrzés		x
Mérő és kitűző eszközök	x	x
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	x
Burkolat fogadó szerkezetek jellemzői, minőségi követelményei	x	x
Hidegburkolatok, csempeburkolatok anyagai	x	x
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Fugázó, rugalmas hézagkitöltő anyagok	x	x
Fugázás, rugalmas hézagkitöltés technológiája	x	x
Ágyazó habarcs alapanyagai, készítése	x	x
Ragasztott vékonyágyas hidegburkolat készítésének technológiája	x	x
Hagyományos vastagágyas burkolat készítésének technológiája	x	x
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő	x	x
Burkolatok javítási munkáinak technológiája	x	x
Burkolatok felújítási munkáinak technológiája	x	x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti műszaki tervek és dokumentációk, burkolati tervek olvasása, értelmezése	x	x
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Burkolati rajz készítése	x	x
Hidegburkolat készítése		x
Diagnosztikai eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság	x	x
Önállóság	x	x
Türelmesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség		x
Segítőkészség	x	x
Fogalmazó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x

7. Hidegburkolás tantárgy 247 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Hidegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete. Hagyományos vastagágyas és ragasztott vékonyágyas burkolatok készítésére vonatkozó előírások elsajátítása. Hidegburkolatok hibáinak felismerése, azok javítása. Burkolati terv munkavédelmi előírások betartása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Hidegburkolatok anyagai, megmunkálásuk *66 óra*

Építési kerámiák alapanyaga, gyártása
Kerámia burkoló anyagok
Élvédők, hajlatképző elemek, csempe idomok típusai
Burkolóelemek megmunkálása:
- Karcolás
- Csempevágás
- Furatok, kivágások készítése

Hidegburkolatok megmunkálásának szerszámai, gépei:
- Karcolótű
- Csempetörő fogó
- Állványos kerekes csempevágó
- Gyorsdaraboló

Hidegburkolatok kialakításának kézi szerszámai, eszközei
Hidegburkolatok kialakításának gépei

7.3.2. Hagyományos vastagágyas fal és padlóburkolás *24 óra*

Nedvesség hatása az épületben
Nedvesség elleni szigetelés módjai, anyagai, azok használata
Használati és üzemi víz elleni védelem
Padlóösszefolyó és padlószint lejtés szerepe és kivitelezése a vizes helyiségekben
Ágyazó habarcs alapanyagai, összetétele
Ágyazó habarcskeverés kézzel és géppel
Hagyományos vastagágyas padlóburkolat készítésének munkafolyamatai
Munkaterület, helyiség előkészítése
Habarcságy készítés
Lehúzott habarcságyba való fektetés jellemzői, menete
Egyenkénti fektetés sajátosságai
Lábazati elemek ragasztása
Dilatációs, és munkahézagok kialakítása
Fugázás
Burkolt felület tisztítása
Burkolt felület utókezelése, védelme
Hagyományos vastagágyas falburkolat készítése, kivitelezése
Falfelület ellenőrzése, előkészítése
Falburkolás habarcsai, alapanyagai, jellemzői, készítése

Burkolóanyag előkészítése
Burkolati sík meghatározása, kitűzés
Burkolat síkjának ellenőrzése
Iránylapok elhelyezése, burkolat kiosztás
Burkolás, lapelhelyezés
Kiegészítő elemek elhelyezése
Dilatációs, és munkahézagok kialakítása
Csempe burkolat fugázása, tisztítása
Kád, mosdó, zuhanytálca elhelyezése, burkolása
Falsarok kialakítás
Hagyományos vastagágyas burkolás kivitelezésére vonatkozó munkavédelmi előírások

7.3.3. Ragasztott vékonyágyas fal és padlóburkolás 36 óra

Burkolatragasztók alapanyagai, gyártása, felhasználása
Burkolatragasztók típusai, csoportosítása:
- Kötőanyag szerint
- Ragasztóágy vastagsága szerint
- Szín szerint
- Kötési idő szerint
- Diszperzió tartalom szerint
- Komponensek száma szerint

Csemperagasztók fajtái, szabvány szerinti besorolása:
- Normál cementkötésű ragasztók ismertetése
- Flexibilis ragasztók
- Diszperziós ragasztók
- Gyorsan kötő ragasztók
- Műgyanta ragasztók
- Ragasztott vékonyágyas burkolat készítésének eszközei, gépei

Vékonyágyas padlóburkolás munkafolyamatai
Ragasztóanyagok előkészítése, ragasztóanyag felhordásának módjai
Burkolólapok elhelyezése falfelületre
Csempesorok és oszlopok kitűzése
Vékonyágyas ragasztott burkolat készítése:
- Aljzatbetonra
- Gipszesztrichre
- Cementesztrichre
- Vakolt felületre
- Vakolatlan felületre
- Gipszkartonra
- Fém felületre
- Meglévő kerámialapra
- Faforgács és OSB lapokra

Fugázó anyagok típusai:
- Cementkötésű hézagoló habarcsok
- Kétkomponensű fugázók

Rugalmas hézagkitöltő anyagok (szilikon)
Fugák kialakítása
Burkolat tisztítása fugázás után
Csempeburkolat készítése vizes helyiségekben

Fal és padlóburkolat szigetelése
Szigetelés védelme
Hidegburkolatok kiegészítő szerkezetei
Épület elválasztó hézag, vakhézag, szegélyhézag
Csatlakozási hézag kialakítása:
Azonos burkolóanyagok csatlakozása
Különböző burkolóanyagok csatlakozása
Munkavédelmi előírások

7.3.4. Hidegburkolatok hibái, javításuk *18 óra*

Hagyományos vastagágyas burkolat hibái, azok javítása
Beltéri lapburkolatok hibái, padlóburkolatok javítása, cseréje
Beltéri falburkolatok hibái, falburkolatok javítása, cseréje

7.3.5. Hidegburkolatok tervei *36 óra*

Fal, és padlóburkolatok rajzai, méretarányok, méretmegadás módja
Burkolati terven alkalmazott jelölések
Burkolati minták, díszítő elemek
Falfelület burkolatának tervei
Nyílással áttört falfelület csempekiosztása
Fürdőszoba berendezési tárgyainak elhelyezése
Fürdőszoba falának csempekiosztása
Fürdőkád körüli falburkolat
Mosdókagyló körüli burkolatok
Mellékhelyiség falfelületének lapkiosztása
Konyha berendezési tárgyai
Konyha falfelületének lapkiosztása
Padlóburkolat lapkiosztása, padlók mintázata
Szélfogó burkolatai
Nappali, étkező, konyha burkolata
Garázs padlóburkolata

7.3.6. Hidegburkolatok anyagszükséglete *36 óra*

Burkolati tervek alapján anyagszükséglet meghatározása
Hidegburkolat felületének kiszámítása függőleges és vízszintes felületen beltéri burkolatok esetén (terület, kerületszámítással)
Burkolólapok mennyiségének meghatározása függőleges és vízszintes felületen beltéri burkolatok esetén (darabszám, rendelési egység)
Ragasztóanyag anyagszükséglete (terület, rendelési egység)
Hagyományos vastagágyas falburkolat ágyazatának anyagszükséglete (alkotóelemek szerint)
Burkolandó felület, fugázó anyag mennyiségének számítása
Burkolt felület lejtésének meghatározása

7.3.7. Hidegburkolási komplex ismeretek *31 óra*

Burkolati terv készítése, burkolási technológia sorrendjének meghatározásával, anyagszükséglet számítással beltéri falburkolatok esetén:
Fürdőszoba falainak lapkiosztása
Konyha falainak lapkiosztása

Burkolati terv készítése, burkolási technológia sorrendjének meghatározásával, anyagszükséglet számítással beltéri padlóburkolatok esetén:

Fürdőszoba padlóburkolatának lapkiosztása
Konyhai padlóburkolat lapkiosztása
Nappali padlóburkolat lapkiosztása
Szélfogó, előtér padlóburkolat lapkiosztása
Garázs padlóburkolatának lapkiosztása

Burkolandó felületek lehetséges mintázatnak rajzolása
Rétegrendek, rétegfelépítések meghatározása fogadószerkezetek ismeretében, hozzá kapcsolódó számítási feladatok
Anyagszükséglet kigyűjtés, kiszerelési egységek meghatározása

7.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

7.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		

7.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Hidegburkolás gyakorlat tantárgy 860 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a különböző beltéri hidegburkolatok készítésének munkafolyamatait, technológiáit. Fal és padlóburkolatok elkészítéséhez szükséges ismeretek megszerzése, burkolás anyagainak alkalmazása, eszközeinek, gépek megfelelő használata. Burkolati tervek alapján anyagszükségletek számítása. A munkafolyamatok elvégzése közben a munkavédelmi előírások betartása.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Hidegburkolatok kitűzése *178 óra*

Munkaterület előkészítése
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése
Mérőeszközök, kitűző eszközök használata
Mérési gyakorlatok, burkolatok helyének meghatározása
Meglévő épületen végzett felmérési feladatok
Magasságmérési gyakorlatok
Hosszmérési gyakorlatok
Szintvonal szerepe és meghatározása
Mérési, kitűzési hibák
Műszaki tervek értelmezése, rajzolvasás, alkalmazása a kitűzés során
Kiviteli tervdokumentáció értelmezése, szerepe a gyakorlatban

Engedélyezési tervdokumentáció értelmezése, alkalmazása a kitűzés során
Burkolati tervek értelmezése
Alaprajz és metszeti rajz értelmezése
Beltéri padlóburkolatok kitűzése
Beltéri falburkolatok helyének meghatározása egyszerű felületen
Beltéri falburkolatok helyének meghatározása összetett felületen
Burkolatok kitűzési munkáira vonatkozó munkavédelmi előírások

8.3.2. Hagyományos vastagágyas fal és padlóburkolat készítése 175 óra

Hidegburkolatok anyagai, ismetere, alkalmazása
Burkolólapokra vonatkozó előírások, lapok osztályozása
Burkolóelemek megmunkálása:
- Karcolás
- Csempevágás
- Furatok készítése
- Kivágások készítése

Hidegburkolatok megmunkálásának szerszámai és gépei, azok alkalmazása
Nedvesség elleni szigetelés módjai, anyagai, azok használata
Használati és üzemi víz elleni védelem
Padlóösszefolyó és padlószint lejtés szerepe és kivitelezése a vizes helyiségekben
Ágyazó habarcs alapanyagai, összetétele, alapanyagok előkészítése
Ágyazó habarcskeverése kézzel és géppel
Hagyományos vastagágyas padlóburkolat készítése
Hagyományos vastagágyas falburkolat készítése, kivitelezése
Hidegburkolás kisgépei:
- Ragasztó keverőgép
- Sarokköszörű gép
- Ütvefúró és vésőgép
- Kézi fúrógép
- Vizes vágógép
- Görgős vágógép

Munkafolyamatra vonatkozó munkavédelmi előírások betartása

8.3.3. Vékonyágyas padlóburkolat készítése 265 óra

Burkolandó felületek alapozása
Vékonyágyas padlóburkolat készítése különböző rendeltetésű helységekben
Vékonyágyas ragasztott burkolat elhelyezése
Ragasztóanyagok fajtái, alkalmazása
Fugázó anyagok fajtái, alkalmazása
Rugalmas hézagkitöltés
Fugázás előkészítése
Fugaanyag keverése, bedolgozása
Burkolat tisztítása fugázás után
Padlóburkolat készítése vizes helyiségekben
Hidegburkolatok kiegészítő szerkezetei
Csatlakozási hézag kialakítása
Padlóburkolat hibái, azok javítása
Hidegburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

8.3.4. Vékonyágyas falburkolat készítése *211 óra*

Burkolandó felületek alapozása
Vékonyágyas ragasztott falburkolat készítése különböző rendeltetésű helységekben
Fogadófelület ellenőrzése
Vékonyágyas ragasztott falburkolat elhelyezése
Ragasztóanyagok fajtái, alkalmazása
Fugázó anyagok fajtái, alkalmazása
Rugalmas hézagkitöltés
Fugázás előkészítése
Fugaanyag keverése, bedolgozása
Burkolat tisztítása fugázás után
Csempeburkolat készítése vizes helyiségekben
Hidegburkolatok kiegészítő szerkezetei
Csatlakozási hézag kialakítása
Falburkolat hibái, azok javítása
Komplex gyakorlati feladatok
Hidegburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, Építési terület

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	projekt		x		

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		

1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11857-16 azonosító számú

Speciális burkolás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11857-16 azonosító számú Speciális burkolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Speciális burkolás	Speciális burkolatok gyakorlat
FELADATOK		
Felméri a munkaterület megközelítésének lehetséges módjait		x
Előkészíti a fogadószerkezetet a burkolat elhelyezésére (felületet javít, aljzatkiegyenlítést készít, méretet ellenőriz)		x
Egyszerű felületek esetén burkolati tervet készít burkoláshoz	x	
Speciális burkolatok készítéséhez anyagszükségletet számol	x	
Vízszigetelést készít		x
Kitűzi a burkolat helyét, síkját, lejtést ellenőriz	x	x
Habarcsot készít / ragasztóanyagot kever		x
Iránypontokat, vezetősávokat készít	x	x
Elhelyezi a felületre a burkolólapokat		x
Élvédő-, és kiegészítő elemeket helyez el	x	x
Hézagol, fugáz		x
Letisztítja a burkolatot		x
Lépcsőburkolatot készít		x
Pillér-, és oszlopburkolatot készít		x
Medenceburkolatot készít		x
Erkély-, és teraszburkolatot készít		x
Lábazatburkolatot készít		x
Állványt épít és bont		x
Homlokzatburkolatot (ragasztott) készít		x
Burkolati hibát diagnosztizál	x	x
Javítja a meglévő burkolatok hibáit, burkolatot felújít		x
Burkolatok javításához, felújításához anyagszükségletet számol	x	x
Elvégzi a burkolatok szükségszerű bontási munkáit	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket	x	x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	
Méretellenőrzés		x
Mérő és kitűző eszközök	x	x

Burkoló szakrajz	x	
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Ágyazó habarcs alapanyagai, készítése	x	
Ragasztott vékonyágyas burkolat készítésének technológiája	x	x
Hagyományos vastagágyas burkolat készítésének technológiája	x	x
Fugázás, rugalmas hézagkitöltés anyagainak, technológiájának ismerete	x	x
Homlokzatburkolatok anyagai, homlokzati burkolás technológiái	x	x
Erkély-, és teraszburkolat anyagai, rögzítési technológiák	x	x
Lépcsőburkolatok anyagai, burkolási technológiái	x	x
Pillér- és oszlopburkolatok anyagai, burkolási technológiái	x	x
Lábazatburkolatok anyagai	x	x
Medenceburkolás anyagai, burkolási technológiái	x	x
Homlokzatburkolatok hibái	x	x
Erkély-, és teraszburkolat hibái	x	x
Lépcsőburkolatok hibái	x	x
Pillér- és oszlopburkolatok hibái	x	x
Lábazatburkolatok hibái	x	x
Medenceburkolás hibái	x	x
Burkolatok felújítási munkáinak technológiája	x	
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő, vibrátorok		x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti műszaki tervek és dokumentációk, burkolati tervek olvasása, értelmezése	x	
Mérő- és kitűző eszközök készség szintű használata		x
Szükséges technológiák és sorrendjük meghatározása	x	x
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Diagnosztikai eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság	x	x
Rugalmasság	x	x
Türelmesség	x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség	x	x
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x

9. Speciális burkolás tantárgy 175 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló megismerje a speciális burkolatokat, azok fogadó felületeinek kialakítására vonatkozó előírásokat, szükséges anyagok alkalmazástechnológiáját. Felismerje a kül- és beltéri speciális burkolatok hibáit.
Egyszerűbb felületek esetén burkolati tervet, és a hozzá kapcsolódó anyagszükséglet számítást készítse el. Ismerje meg a munkafolyamatokra vonatkozó munkavédelmi előírásokat.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése, burkolatok kitűzése 18 óra

Fogadószerkezetek, fogadófelületek fajtái
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése
Speciális burkolatok aljzatainak típusai
Meglévő burkolatok, mint aljzatok
Alapfelületekkel szemben támasztott követelmények:
- Rendeltetési hely és használati körülmények
- Érleltség, épség
- Az esztrich tömörsége teljes rétegvastagságban
- Felületi szilárdság
- Fűtött aljzatok előkészítése burkolásra
- Szennyeződés mentesség

Aljzatok esetleges hibái, javítása
Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők készítési technológiája
Burkolandó felületek alapozása
Öntött és önterülő aljzatok fajtái, sajátosságai
Dilatációs hézagok jelentősége, kialakítása
Kenhető (folyékony) vízszigetelő anyagok
Lemezes vízszigetelő anyagok
Mérőeszközök, kitűző eszközök
Mérési gyakorlatok, burkolatok helyének meghatározása
Speciális burkolatok kialakításának munkafolyamataira vonatkozó munkavédelmi előírások

9.3.2. Pillérek és oszlopok burkolatai *18 óra*

Kiselemes burkolás előkészítése
Kő- és kerámialap burkolatok jellemzői
Mozaiklap burkolatok
- Előkészítés
- Burkolás sablonnal
- Burkolás hálós mozaikkal
- Kapcsolódó befejező munkák

Pillérek burkolásának technológiája

Oszlopok burkolásának technológiája
Íves felületek burkolata
Oszlop- és pillérburkolatok hibái, javítási lehetőségeik

9.3.3. Burkolati terv készítése, anyagszükséglet számítás *51 óra*

Burkoló szakrajz
Tervelemzés, az alapfelület és a burkolat kialakításának megtervezése
Sík felületek burkolási terve
Íves felületek burkolási terve
Minták elhelyezésének tervezése
Élvédők, hajlatképző elemek, csempe idomok elhelyezésének tervezése
Alapterületek, lejtések meghatározása
Burkolatmagasság számítás
Mintás burkolatok anyagmennyiség számítása
Pillérek, medencék komplex anyagmennyiség számítása
Kültéri burkolatok (terasz, erkély) komplex anyagigény számítása
Kül- és beltéri lépcső burkolatok komplex anyagmennyiség számítása
Homlokzat burkolatok komplex anyagmennyiség számítása

9.3.4. Lábazat- és homlokzatburkolatok *24 óra*

Lábazat- és homlokzatburkolatokat érő hatások
Lábazat- és homlokzatburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Homlokzatburkolatok osztályozása, csoportosítása
Lábazati falak:
- Ragasztott lábazat burkolatok
- Egyéb lábazatok
- Színes lábazatvakolatok

Homlokzatburkolatok:
- Ragasztott tégla homlokzatburkolatok
- Kerámia lap homlokzatburkolatok
- Ragasztott kőlap homlokzatburkolatok
- Klinkertégla burkolatok

Homlokzatburkolatok hibái, javítási lehetőségeik
Szükséges munkaállvány építési és bontási technológiája
Homlokzatburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

9.3.5. Lépcső burkolatai *18 óra*

Lépcsők részei, fogalmak
Lépcsők jellemző méretei
Külső lépcsők típusai
Belső lépcsők típusai
Lépcső burkolatok típusai, anyagi jellemzőik, kiegészítő elemek
Lépcső él védőinek elhelyezése
Lépcső szegélyezése, lábazata
Kültéri lépcsők szerkezeti kialakítása, vízelvezetése
Meglévő burkolat hibáinak diagnosztizálása, javítása

9.3.6. Teraszok, erkélyek burkolatai *18 óra*

Kültéri, fagyálló burkoló anyagok (burkoló lapok, ragasztók, fugázók)
Burkolást megelőző munkarészek, fogadószerkezet előkészítése

Lejtést adó réteg kialakítása
Szerkezeti felépítés
Erkélyburkolatok rétegfelépítése
Tető teraszburkolatok rétegfelépítése
Szakszerű vízelvezetés tervezése, kialakítása
Lezárási lehetőségek, szegélyek
Dilatációk kialakítása
Meglévő burkolatok hibáinak diagnosztizálása, javítása
Meglévő burkolat felújítása
Speciális burkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

9.3.7. Medence burkolatai ***12 óra***

Medence fogalma, típusai
Medencénél használt burkoló anyagok
Fogadó felületének kialakítása
Szükséges vízszigetelések kialakítása
Élek, szegélyek, peremek kialakítása
Normál vizes medencékhez használatos anyagok és technológiájuk
Termálvizes medencékhez használatos anyagok és technológiájuk

9.3.8. Speciális burkolatok ***16 óra***

Saválló falburkolatok és padlók kialakítása
Nagy formátumú lapok elhelyezésének technológiája
Természetes kőburkolatok kialakítása kültérben és beltérben (ragasztott technológia)
Vékony lapok elhelyezésének technológiája
Speciális igényeknek megfelelő lapok (pl. csúszásmentes lapok, nagy kopásállóságú lapok) elhelyezésének technológiája
Burkolatokat kiegészítő speciális csempeidomok típusai, elhelyezésük technológiája

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

-

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	anyagminták
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4..1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Speciális burkolás gyakorlat tantárgy 654 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a különböző speciálisburkolatok készítésének munkafolyamatait, technológiáit. Ezen burkoló munkák elvégzéséhez szükséges ismeretek megszerzése, speciális burkolás anyagainak ismerete és szakszerű alkalmazása, eszközeinek megfelelő használata. A szükséges mérő és kitűző eszközök használatának készségszintű ismerete. A munkafolyamatok elvégzése közben a munkavédelmi előírások

betartása. Eközben készség szintre emelni a burkolási munkához szükséges kisgépek és eszközök használatát. Kültéri- és beltéri speciálisburkolatok elkészítése, javítása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése, burkolatok kitűzése **106 *óra***

Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése.
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése.
Speciális burkolatok aljzatainak típusai.
Meglévő burkolatok, mint aljzatok.
Alapfelületekkel szemben támasztott követelmények:
- Rendeltetési hely és használati körülmények
- Érleltség, épség
- Az esztrich tömörsége teljes rétegvastagságban
- Felületi szilárdság
- Fűtött aljzatok előkészítése burkolásra
- Szennyeződés mentesség

Aljzatok esetleges hibái, javítása:
Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők készítése.
Burkolandó felületek alapozása.
Öntött és önterülő aljzatok alkalmazása.
Dilatációs hézagok kialakítása.
Kenhető (folyékony) vízszigetelő anyagok.
Lemezes vízszigetelő anyagok.
Mérőeszközök, kitűző eszközök használata.
Mérési gyakorlatok, burkolatok helyének meghatározása.
Speciális burkolatok kialakításához használt kisgépek ismerete, szakszerű alkalmazása
Speciális burkolatok kialakításának munkafolyamataira vonatkozó munkavédelmi előírások

10.3.2. Pillérek és oszlopok burkolatai **90 óra**

Kiselemes burkolás előkészítése
Kő- és kerámialap burkolatok jellemzői
Mozaiklap burkolatok
- Előkészítés
- Burkolás sablonnal
- Burkolás hálós mozaikkal
- Kapcsolódó befejező munkák

Pillérek burkolásának technológiája
Oszlopok burkolásának technológiája
Oszlop- és pillérburkolatok hibái, javítási lehetőségeik

10.3.3. Lábazat- és homlokzatburkolatok **126 óra**

Lábazat- és homlokzatburkolatokat érő hatások
Lábazat- és homlokzatburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Lábazati falak burkolatának kialakítása

Ragasztott lábazat burkolatok
Egyéb lábazatok
Színes lábazatvakolatok
Homlokzatburkolatok kialakítása
Ragasztott tégla homlokzatburkolatok
Kerámia lap homlokzatburkolatok
Ragasztott kőlap homlokzatburkolatok
Klinkertégla burkolatok
Homlokzatburkolatok hibái, javítási lehetőségeik
Szükséges munkaállvány építési és bontási technológiája

10.3.4. Lépcső burkolatai **36 óra**

Lépcsők elemei, jellemző méretei
Külső lépcsők típusai
Belső lépcsők típusai
Lépcsőburkolatok kitűzése
Lépcső burkolatok típusai, anyagi jellemzőik
Lépcső élvédőinek elhelyezése
Lépcső szegélyezése
Meglévő burkolat hibáinak diagnosztizálása, javítása

10.3.5. Teraszok, erkélyek burkolatai **85 óra**

Burkolást megelőző munkarészek
Erkélyburkolatok kialakítása
Vízcseppentők, élvédők elhelyezése
Teraszburkolatok kialakítása
Tető teraszburkolatok kialakítása
Szakszerű vízelvezetés tervezése, kialakítása
Összefolyók kialakítása
Lezárási lehetőségek, szegélyek
Dilatációk kialakítása
Meglévő burkolatok hibáinak diagnosztizálása, javítása
Meglévő burkolat felújítása

10.3.6. Medence burkolatai **67 óra**

Medencénél használt burkoló anyagok alkalmazása
Fogadó felületének kialakítása
Szükséges vízszigetelések kialakítása
Normál vizes medencékhez használatos anyagok és technológiájuk
Termálvizes medencékhez használatos anyagok és technológiájuk

10.3.7. Speciális burkolatok **77 óra**

Saválló falburkolatok és padlók kialakítása
Nagy formátumú lapok elhelyezése
Természetes kőburkolatok kialakítása kültérben és beltérben (ragasztott technológia)
Vékony lapok elhelyezése
Speciális igényeknek megfelelő lapok (pl. csúszásmentes lapok, nagy kopásállóságú lapok) elhelyezése
Burkolatokat kiegészítő speciális csempeidomok elhelyezése

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, Építési terület

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	projekt		x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			

5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11725-16 azonosító számú

Térburkolás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11725-16 azonosító számú Térburkolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Térburkolás	Térburkolás gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a burkolás megkezdése előtt a burkolandó fogadófelület minőségét, hibáit, méretét		x
Egyszerű felületek esetén burkolati tervet készít térburkoláshoz	x	x
Térburkolatok készítéséhez anyagszükségletet számol	x	x
Térburkolat kialakításához szükséges, kisebb földmunkákat végez		x
Előkészíti a munkaterületet		x
Kialakítja a térburkolat fogadófelületét (ágyazatát/aljzatát) a burkolat elhelyezéséhez		x
Kitűzi a burkolat helyét, síkját		x
Felszíni vízelvezetést készít		x
Térkövet vág		x
Térburkoló elemeket helyez el		x
Szegélyelemeket helyez el		x
Felületet tömöríti, hézagolja		x
Letisztítja a burkolatot		x
Ellenőrzi a burkolati síkot, a kialakított lejtést		x
Diagnosztizálja és javítja a térburkolatok esetleges hibáit		x
Térburkolatot újít fel		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket		x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	x
Méretellenőrzés		x
Mérő és kitűző eszközök	x	x
Térburkoló szakrajz	x	
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Speciális burkoló elemek (vezetősávok kialakítása)	x	x

Hézagoló anyagok és alkalmazásuk technológiája	x	x
Térburkoláshoz használt anyagok	x	x
Térburkolat készítésének technológiája	x	x
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő, vibrátorok	x	x
Talajmunkák, tömörítési munkák technológiája		x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	x
Burkolatok javítási, felújítási munkáinak technológiája	x	x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti műszaki tervek és dokumentációk, burkolati tervek olvasása, értelmezése	x	x
Mérő- és kitűző eszközök készség szintű használata		x
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Burkolati rajz készítése	x	
Tömörítő eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Rugalmasság	x	x
Türelmesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség	x	x
Segítőkészség	x	x
Irányítatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Módszeres munkavégzés		x

11. Térburkolás tantárgy 72 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, velük szemben támasztott követelmények ismerete.
Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások elsajátítása. Térburkolási tervek készítése egyszerűbb felületek esetén. Térburkoló munkák elvégzéséhez szükséges elméleti ismeretek megszerzése. Térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározása, tervdokumentációk alapján anyagszükséglet számolása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Térburkolás előkészítő munkái *18* óra

Térburkolatok csoportosítása
Térburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Térburkolat rétegrendjei
Kitűzési feladatok
Térburkolás talajmunkái
Tükör kialakítása
Földmunkák eszközei, gépei
Talajstabilizálás
Talajtömörítés
Alaprétegek készítése:
- Fogadószerkezetek kialakítása
- Mozgási hézagok kialakítása

Térburkolatok készítésének eszközei, gépei

11.3.2. Térburkolat készítése 18 óra

Szegélyek elhelyezése
Vízelvezetés (felszíni, szivárgó), burkolati lejtés kialakítása
Homokágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén
Zúzottkő ágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén
Burkolóelemek fektetése:
- Kézi fektetés sajátosságai
- Gépi fektetés sajátosságai

Felület tömörítése, hézagolása.
Felület tisztítása
Burkolatfektetés habarcságyba
Klinker, kő és beton térburkolatok jellemzői
Kapcsolódó szerkezetek beépítése, csatlakozások kialakítása
Térburkolatok hibái, javítása:
- Sérült aljzat javítása
- Burkolatjavítás, elemek cseréje

Burkolókövek deponálása
Térburkolat anyagainak szállítása
Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

11.3.3. Térburkolatok tervei, anyagszükséglete ***34* óra**

Térburkolati minták, fektetési mintázatok
Térburkolat kiosztási tervének rajzolása egyszerű felületen
Vízelvezetés és lejtés kialakítása
Burkolati tervek olvasási, értelmezési feladatai
Rétegrendek rajzi ábrázolása
Járdák, szegélyek kialakítása
Íves felületek burkolati tervei, kiosztása
Térburkolatok komplex anyagszükséglet számítása burkolat terv alapján:
- Terület számítása
- Szükséges földmunka mennyisége
- Ágyazat kialakításához szükséges anyagok és mennyiségeik
- db szám (mintázat esetén típusonként)
- Szükséges kiegészítők és szegély elemek száma
- Kiszerelési egység, rendelési mennyiség megadása

11.3.4. Fogyasztóvédelmi alapismeretek **2 óra**

Alapfogalmak (termék, szolgáltatás, békéltető testület)
Piacfelügyeleti alapfogalmak
Használhatóság ellenőrzése egy terméknél
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

-

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés	x			
3.	vita				
4.	szemléltetés		x	x	
5.	projekt		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Térburkolás gyakorlat tantárgy 273 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, előkészítése, térburkolatok kitűzésének elsajátítása.
Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete, alkalmazása a gyakorlatban. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások betartása. Térburkoló munkák elvégzéséhez szükséges gyakorlati ismeretek megszerzése. Térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározása, tervdokumentációk alapján szakszerű kivitelezése.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Térburkolás követelményei, tervei, anyagszámítása *52* óra

Térburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Térburkolati minták
Rajzolvasási feladatok
Járdák, szegélyek burkolati tervei alapján a burkolat kiosztása
Térburkolat rétegrendjei
Térburkolatok komplex anyagszükséglet számítása burkolat terv alapján (terület, db szám, kiszerelési egység)
Burkolókövek deponálása
Térburkolat anyagainak szállítása

12.3.2. Térburkolás előkészítő munkái *51* óra

Térburkolás talajmunkáink kivitelezése
Földmunkák eszközeinek, gépeinek alkalmazása
Térburkolatok készítésének, eszközeinek, gépeinek alkalmazása
Tükör kialakítása
Kitűzési feladatok elvégzése
Talajtömörítés
Talajstabilizálás
Alaprétegek készítése:
- Fogadószerkezetek kialakítása
- Mozgási hézagok kialakítása

12.3.3. Térburkolás készítése, befejező munkálatok 170 óra

Szegélyek elhelyezése
Felszíni vízelvezetés kialakítása
Térburkolat fektetése homokágyazatba és zúzottkő ágyazatba, különböző terhelések esetén
Burkolóelemek fektetése
Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása
Burkolatfektetés habarcságyba
Klinker, kő és beton burkoló elemekből térburkolatok készítése
Térburkolatok hibái, javítása:

Sérült aljzat javítása
Burkolatjavítás, elemek cseréje
Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, Építési terület

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

-

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	megbeszélés	x			
3.	szemléltetés	x	x		

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos		x		

	helyzetgyakorlat				
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

- Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása
- Építési alapanyagok szakszerű használata
- Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások
- Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása
- Kivitelezési munkálatok megkezdése, nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása
- Építészeti rajzok megismerése, értelmezése, alkalmazása
- Munkaterület előkészítése
- Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
- Mérőeszközök, kitűző eszközök használata
- Esztrichek alkalmazása
- Száraz aljzatok
- Burkolás meglévő burkolatra
- Aljzatok hibáinak javítása
- Nedvesség elleni szigetelés módjai, anyagai, azok használata
- Beton és vasbeton padlóburkolatok
- Dilatációs hézagok készítése
- Hidegburkolatok anyagai, ismetere, alkalmazása
- Burkolólapok előkészítése, megmunkálása
- Komplex gyakorlati feladatok kivitelezése
- Burkolati tervek értelmezése
- Hidegburkolatok anyagainak ismerete, alkalmazása
- Burkolólapokra vonatkozó előírások, lapok osztályozása
- Burkolóelemek megmunkálása
- Vastagágyas padlóburkolat és falburkolat készítése különböző rendeltetésű helységekben
- Hidegburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

- Munkaterület előkészítése
- Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
- Komplex gyakorlati feladatok kivitelezése
- Vékonyágyas padlóburkolat készítése különböző rendeltetésű helyiségekben
- Lábazati falak burkolatának kialakítása
- Homlokzatburkolatok kialakítása
- Homlokzatburkolatok hibái, javítási lehetőségeik
- Szükséges munkaállvány építési és bontási technológiája
- Kiselemes burkolás előkészítése

Pillérek burkolásának technológiája
Oszlopok burkolásának technológiája
Oszlop- és pillérburkolatok hibái, javítási lehetőségeik

Az 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
Munkaterület előkészítése
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Mérőeszközök, kitűző eszközök használata
Vékonyágyas padlóburkolat és falburkolat készítése különböző rendeltetésű helyiségekben
Lábazati falak és homlokzatburkolatok kialakításának gyakorlata
Lépcsőburkolatok kitűzése, elkészítése
Erkély- és teraszburkolatok kialakításának gyakorlata
Medence burkolásának technológiája
Meglévő burkolat hibáinak diagnosztizálása, javítása
Burkolatok kialakításának munkafolyamataira vonatkozó munkavédelmi előírások
Járdák, szegélyek burkolati tervei alapján a térburkolat kiosztása
Térburkolás talajmunkáinak kivitelezése
Kitűzési feladatok elvégzése
Alaprétegek elkészítése
Szegélyek elhelyezése
Felszíni vízelvezetés kialakítása
Burkolóelemek fektetése
Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása
Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

5.9.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a

34 582 13

BURKOLÓ

SZAKKÉPESÍTÉS

szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 582 13 számú, Burkoló szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 582 13
Szakképesítés megnevezése: Burkoló
A szakmacsoport száma és megnevezése: 9. Építészet
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVI. Építőipar
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 4 év
Elméleti képzési idő aránya: 30%
Gyakorlati képzési idő aránya: 70%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető az e rendelet 3. számú mellékletében az Építészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.

„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.

A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi

iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

„A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. **Szubjektív tényezők**
   - A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
   - A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
   - A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
   - A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
   - Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,

3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és

több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."

   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."

   „Mindig fejezd be a feladatod."

   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."

   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.
4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.

5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket

figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek

valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0			0			0			0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	0			0			0			2	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			1			1			0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1	70		0	105		0	105		0
11855-16 Burkolás előkészítés	Burkolás előkészítés	4			2			0			1	
	Burkolás előkészítés gyakorlat		4			2			0			0
11856-16 Hidegburkolás	Hidegburkolás	2			2			2			1	
	Hidegburkolás gyakorlat		9			5			4			7

11857-16 Speciális burkolás	Speciális burkolás	0			2			2			1	
	Speciális burkolás gyakorlat		0			7			5			5
11725-16 Térburkolás	Térburkolás	0			0			2			0	
	Térburkolás gyakorlat		0			0			5			3
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Éves óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**16**	**0**	**16**
	Munkajogi alapismeretek	*0*	0		*0*	0		*0*	0		*4*	0	**4**
	Munkaviszony létesítése	*0*	0		*0*	0		*0*	0		*4*	0	**4**
	Álláskeresés	*0*	0		*0*	0		*0*	0		*4*	0	**4**
	Munkanélküliség	*0*	0		*0*	0		*0*	0		*4*	0	**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1	0	0		0	0		0	0		10	0	**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2	0	0		0	0		0	0		10	0	**10**
	Nyelvi készségfejlesztés	0	0	**70**	0	0	**105**	0	0	**105**	22	0	**22**
	Munkavállalói szókincs	0	0		0	0		0	0		20	0	**20**
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek**	**36**	**0**		**36**	**0**		**36**	**0**		**15**	**0**	**123**
	Szakmai munka és balesetvédelem	0	0		36	0		0	0		0	0	**36**
	Építési alapismeretek	36	0		0	0		36	0		0	0	**72**
	Munkajogi és vállalkozási ismeretek	0	0		0	0		0	0		15	0	**15**

	Építőipari alapismeretek gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Építési alapismeretek	0	12		0	0		0	0		0	0	**12**
	Műszaki rajz	0	12		0	0		0	0		0	0	**12**
	Épületfizika	0	12		0	0		0	0		0	0	**12**
11855-16 Burkolás előkészítés	**Burkolás előkészítés**	**144**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**247**
	Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése	36	0		0	0		0	0		0	0	**36**
	Burkolatok kitűzése	36	0		0	0		0	0		0	0	**36**
	Műszaki rajz alapjai	72	0		0	0		0	0		0	0	**72**
	Burkolati tervek	0	0		12	0		0	0		0	0	**12**
	Padlóburkolatok anyagszükséglete	0	0		18	0		0	0		0	0	**18**
	Falburkolatok anyagszükséglete	0	0		18	0		0	0		0	0	**18**
	Hidegburkolati tervek	0	0		24	0		0	0		0	0	**24**
	Burkolási technológiák	0	0		0	0		0	0		11	0	**11**
	Anyagszükséglet számítás	0	0		0	0		0	0		20	0	**20**
	Burkolás előkészítés gyakorlat	**0**	**144**		**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**0**	**216**
	Burkolandó felület ellenőrzése	0	36		0	12		0	0		0	0	**48**

	Burkolati aljzat előkészítése	0	36		0	12		0	0		0	0	**48**
	Burkolatok anyagai, szerszámok, gépek alkalmazása	0	24		0	12		0	0		0	0	**36**
	Burkolatok kitűzése, kiosztása	0	24		0	24		0	0		0	0	**48**
	Mérési gyakorlatok, vázlatkészítés	0	24		0	12		0	0		0	0	**36**
11856-16 Hidegburkolás	**Hidegburkolás**	**72**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**247**
	Hidegburkolatok anyagai, megmunkálásuk	48	0		18	0		0	0		0	0	**66**
	Hagyományos vastagágyas fal és padlóburkolás	24	0		0	0		0	0		0	0	**24**
	Ragasztott vékonyágyas fal és padlóburkolása	0	0		36	0		0	0		0	0	**36**
	Hidegburkolatok hibái, javításuk	0	0		18	0		18	0		0	0	**36**
	Hidegburkolatok tervei	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Hidegburkolatok anyagszükséglete	0	0		0	0		36	0		0	0	**36**
	Hidegburkolási komplex ismeretek	0	0		0	0		0	0		31	0	**31**

	Hidegburkolás gyakorlat	**0**	**324**		**0**	**144**		**0**	**144**		**0**	**217**	**860**
	Hidegburkolatok kitűzése	0	108		0	36		0	18		0	16	**178**
	Hagyományos vastagágyas fal és padlóburkolat készítése	0	144		0	0		0	0		0	31	**175**
	Vékonyágyas padlóburkolat készítése	0	72		0	108		0	0		0	85	**265**
	Vékonyágyas falburkolat készítése	0	0		0	0		0	126		0	85	**211**
11857-16 Speciális burkolás	**Speciális burkolás**	**0**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**175**
	Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése, burkolatok kitűzése	0	0		18	0		0	0		0	0	**18**
	Burkolati terv készítése, anyagszükséglet számítás	0	0		36	0		0	0		15	0	**51**
	Pillérek és oszlopok burkolatai	0	0		18	0		0	0		0	0	**18**
	Lábazat- és homlokzatburkolatok	0	0		0	0		24	0		0	0	**24**
	Lépcső burkolatai	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Teraszok, erkélyek burkolatai	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Medence burkolatai	0	0		0	0		12	0		0	0	**12**
	Speciális burkolatok	0	0		0	0		0	0		16	0	**16**

	Speciális burkolás gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**252**		**0**	**180**		**0**	**155**	**654**
	Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése, burkolatok kitűzése	0	0		0	72		0	18		0	16	**106**
	Pillérek és oszlopok burkolatai	0	0		0	90		0	0		0	0	**90**
	Lábazat- és homlokzatburkolatok	0	0		0	90		0	36		0	0	**126**
	Lépcső burkolatai	0	0		0	0		0	36		0	0	**36**
	Teraszok, erkélyek burkolatai	0	0		0	0		0	54		0	31	**85**
	Medence burkolatai	0	0		0	0		0	36		0	31	**67**
	Speciális burkolatok	0	0		0	0		0	0		0	77	**77**
11725-16 Térburkolás	**Térburkolás**	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Térburkolás előkészítő munkái	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Térburkolat készítése	0	0		0	0		18	0		0	0	**18**
	Térburkolatok tervei, anyagszükséglete	0	0		0	0		34	0		0	0	**34**
	Fogyasztóvédelmi alapismeretek	0	0		0	0		2	0		0	0	**2**

	Térburkolás gyakorlat	0	0		0	0		0	180		0	93	**273**
	Térburkolás követelményei, tervei, anyagszámítása	0	0		0	0		0	36		0	16	**52**
	Térburkolás előkészítő munkái	0	0		0	0		0	36		0	15	**51**
	Térburkolás készítése, befejező munkálatok	0	0		0	0		0	108		0	62	**170**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**186**	**465**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		942 óra / 29,5 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2257 óra / 70,5 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munka erőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10101-12 azonosító számú

Építőipari közös tevékenység

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10101 - 12 azonosító számú Építőipari közös tevékenység megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Építőipari alapismeretek	Építőipari alapismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	x	x
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során	x	x
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	x	x
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	x	x
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását	x	x
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	x	x
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről	x	x
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat	x	x
Alkalmazza a különböző szerkezetek jelölését, értelmezi a szerkezetek térbeli helyzetét	x	x
Értelmezi a különböző szintű dokumentációk tartalmát, és a gyakorlatban hasznosítja azokat	x	x
Betartja és betartatja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x	x
Betartja, betartatja a foglalkozás-egészségügyi előírásokat	x	
Baleset, illetve veszélyhelyzet esetén munkakörének megfelelően intézkedik, elsősegélyt nyújt	x	

Használja a kivitelezési munkák végrehajtásához szükséges munkavédelmi eszközöket	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű, biztonságos mozgatását, használatát	x	x
Gondoskodik a munkavédelmi eszközök használhatóságáról	x	x
Elvégzi a munkaterület kockázat elemzését, értékelését	x	x
Munkavégzésre alkalmas állapotban jelenik meg a munkavégzés helyszínén	x	
Betartja és betartatja a Munka Törvénykönyve alapelveit, területi és személyi hatályát	x	
Munkaszerződést köt, betartja és betartatja a szerződésben foglaltakat	x	
Betartja és betartatja a munkavállalói és a munkáltatói jogokat és kötelezettségeket	x	
Betartja és betartatja a munkaviszony megszüntetésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat	x	
Alkalmazza a norma időre, norma rendszerre vonatkozó előírásokat	x	x
Szakmai ajánlatot készít és ad	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	x	x
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	x	x
A méréshez, kitűzéshez szükséges eszközök	x	x
A kivitelezési munka technológia sorrendje és összefüggései	x	x
Kiviteli tervek tartalma	x	x
Építési dokumentációk értelmezése	x	x
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások	x	x
Elsősegélynyújtás	x	x
Egyéni védőfelszerelések, védőruhák	x	x
Tűzvédelem	x	x
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok	x	x
Szállítás, anyagmozgatás	x	x
Építőipari gépek munkavédelmi előírásai	x	x

Építőipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területük	x	x
A Munka Törvénykönyve alapvető szabályai	x	
A munkavállalás alapfeltételei	x	
Munkaszerződés kötés	x	
Munkaadó, munkavállaló jogai és kötelezettségei	x	
Tételes költségvetési kiírás felépítése	x	
Vállalkozás fogalma és szerepe a gazdasági életben	x	
Vállalkozási formák	x	
Vállalkozás általános felépítése, és működtetésének feltételei	x	
Vállalkozásokról szóló jogszabályok	x	
Munkanapló vezetés	x	x
A norma idő	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti jelképek értelmezése	x	x
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése	x	x
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Szakmai számolási készség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság	x	x
Térlátás	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Konszenzus készség	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Problémamegoldás, hibaelhártás	x	x

3. Építőipari alapismeretek tantárgy 123 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Az adott feladat munkavédelmi szempontból való átgondolása, a helyes munkaeszközök kiválasztására, a megfelelő munkakörnyezet megteremtése, a biztonságos munkafolyamatok megtervezése a tűz- és környezetvédelmi előírások figyelembe vételével. A figyelmetlenségből eredő sérülések, balesetek és egészségkárosodás megelőzése, illetve a véletlen balesetekből eredő károk minimalizálása.
Az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok megfelelő alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése. Kivitelezési munkafolyamatok megismertetése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.
A jogok és kötelezettségek megismerése munkaadói és munkavállalói oldalról.
Az önálló vállalkozási tevékenység elindításához szükséges munkaügyi és pénzügyi feltételek megismerése, figyelembe véve a mindenkori munka erőpiaci információkat.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Szakmai munka- és balesetvédelem 36 óra

Munkavédelmi törvény.
Munkaegészségügyi előírások.
Tűzvédelmi előírások az építőiparban.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Munkavédelmi eszközök és használatuk.
Építési terület minimális munkavédelmi és szociális előírásai.
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok.
Építőipari kivitelezési biztonságtechnikai előírások.
Építési tevékenység emberre gyakorolt káros hatásai (por, zaj, rezgés, időjárás, vegyi anyagok, gépek stb.), kockázatelemzés, értékelés ismertetése.
Foglalkozási ártalmak.
Balesetvédelmi előírások gépek és szerszámok esetében.
Szállítási, közlekedési és anyagmozgatási előírások.
Elsősegélynyújtás.
Teendők a baleset helyszínén.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.
Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.
Belső vérzések és veszélyei.
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkohol-mérgezés.

Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.
Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.

3.3.2. Építési alapismeretek *72 óra*

A kivitelezés fogalma.
Az építőipari szakmák tevékenységi köre.
Tevékenységek kapcsolata a megvalósítás folyamatában, szakmák sorrendisége.
Az építési munkák csoportosítása.
Kivitelezési munkák dokumentumai, műszaki tervek - építési engedély, bontási engedély, kivitelezés
Építési, beruházási folyamat résztvevői, feladataik és jogkörük, szakmai kommunikáció.
Munkahelyi kapcsolattartás – az építésvezető és a műszaki ellenőr feladata, jogköre.
Az építési folyamat előkészítő munkái.
Az építési helyszín berendezésének elemei, vonatkozó előírások – gépek, raktárak, szociális ellátás l
Szállítás eszközei közúton és építési területen.
Építési technológiák, építési módok ismertetése.
Munkaterület átadás-átvétel, teljesítés igazolása, levonulás dokumentálása.
Az építőipar feladata.
Az építőipar felosztása.
Települési infrastruktúra.
Épületek, építmények csoportosítása rendeltetés szerint, jellemzőik.
Lakóépületek kialakítása, elhelyezése, tájolása.
Lakóépületek fajtái.
Lakóépületek helyiségei, azok rendeltetése és sajátosságai.
Épületszerkezetek.
Az építőipari alapanyagok felépítése, szerkezete, tulajdonságai.
Kivitelezési eszközök és szerszámok.

3.3.3. Munkajogi és vállalkozási ismeretek *15 óra*

A magyar jogrendszer.
Munkajogi szabályozás.
Önálló munkavégzés és a „függő” munka közötti alapvető különbség.
Alapvető törvények a munkajogviszonyban:
Munka Törvénykönyve (1992. évi XXII. tv.) Mt.
Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXXIII. tv.) Kjt.
Köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXIII. tv.) Ktv.
Személyes jog.
Együttműködési kötelezettség.
Érvénytelenségnek fajtái:
semmisség
megtámadhatóság
részleges érvénytelenség
Mit jelent az elévülés, milyen szabályok vonatkoznak az elévülésre.
Mikor nyugszik, ill. mikor szakad meg az elévülés.
Munkahelyi szervezetek.
Munkaviszony létesítése.
Munkaszerződés kötése.

A munkáltató jogai és kötelességei:
Munkáltató jogai:
- irányítási jog
- munka feletti felügyelet jog
- fegyelmezési jog
- vagyoni jellegű jog
- személyzeti jogok

A munkáltató kötelességei:
- munka díjazásának kötelessége
- foglalkoztatási kötelesség
- ún. gondoskodási kötelesség

Munkavállaló jogai:
- kollektív jogai
- koalíciós szabadságjogok
- részvételi jogok
- bármikor szakszervezet szervezhető
- munkavédelmi képviselő választható 50 fő munkavállaló fölött kötelező

Munkavállaló kötelezettségei:
- munkavállaló rendelkezésre állási személyes kötelesség
- rendelkezésre állás helye
- rendelkezésre állás ideje
- munkavégzési kötelesség
- egyéb ún. magatartási kötelesség
- titoktartási kötelesség
- a munkáltató szervezeti rendjébe való beilleszkedés kötelessége
- oltalmi kötelezettség

Munkabér, pótlékok, munkaidő, pihenőidő, szabadság.
Munkaviszony megszüntetésének szabályai, vonatkozó előírásai.
A vállalkozás fogalma és alapfunkciója.
Tulajdoni forma alapján lehet:
- magán
- állami
- önkormányzati
- szövetkezeti
- egyéb közösségi
- illetve vegyes tulajdonú vállalkozás

Szervezeti felépítése szerint lehet: egyéni- vagy társas vállalkozás.
Egyéni vállalkozás:
- devizabelföldi fogalma
- cselekvőképesség fogalma
- foglalkozástól, közügyektől, eltiltott fogalma
- egyéb feltételek tisztázása
- vállalkozás indítása 2010. január 1 után
- főállású egyéni vállalkozó

Társas vállalkozások:
- gazdasági társaságok (Kkt., Bt., Kft., Rt., közös vállalat,és az egyesülés)
- szövetkezetek
- közhasznú társaságok
- szabadalmi ügyvivői társaság
- ügyvédi munkaközösség

oktatói munkaközösség

Tevékenység típusok szempontjából lehetnek:

ipari
kereskedelmi
mezőgazdasági
közlekedési-, pénzintézeti
személyi szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat

Nagyságrend tekintetében:

mikro
kis-, közepes
nagyvállalkozás

Vállalkozás finanszírozása (saját tőke, hitel.
Pénzforgalom lebonyolítása (pénztár, bankszámla).
Vállalkozás gazdálkodása (bevétel, kiadás, nyereség, veszteség).
Vállalkozás megszűnése, csődeljárás, felszámolási eljárás.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Építőipari alapismeretek gyakorlat tantárgy 36 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a következő ismereteket: az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok gyakorlati alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Kivitelezési munkálatok előkészítése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

Az egyes szakterületek munkafolyamataihoz kapcsolódó víz-, hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak elméleti és gyakorlati megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása.

Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok ismerete. Szigetelő anyagok, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.

Az épületek energetikai, hőtechnikai, elektromos és akusztikai feltételeinek ismerete.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Építési alapismeretek *12 óra*

Építészeti alapfogalmak értelmezése, gyakorlati alkalmazása.
Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása.
Építési alapanyagok szakszerű használata.
Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások.
Építési anyagok csoportosítása.
Szerszámok, eszközök ismertetése.
Eszközök és szerszámok megfelelő használata.
A kivitelezési munkafolyamatok résztvevői.
Kivitelezési munkafolyamatok sorrendisége, szervezés jelentősége.
Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása.
Engedélyeztetések dokumentációinak ügyintézése.
Kivitelezési munkálatok megkezdése, a munkafolyamatok nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása.
Építési helyszínek ismerete, sajátosságai.

4.3.2. Műszaki rajz *12 óra*

A rajzolás alapjai.
Vonalgyakorlatok, szabványírás.
A szabvány fogalma, a rajzi szabványok.
Építőipari szabványok.
A megfelelő méretarányok ismerete.
Méretarányok átváltása.
Szerkesztési gyakorlatok.
Ábrázolási módok:
- Vetületi ábrázolások
- Axonometrikus ábrázolások

Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése, gyakorlati jelentősége a kivitelezés során.
Anyagjelölések ismertetése, részletrajzon való felismerése.
Az építészeti rajz formai követelményei.
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.
Engedélyezési és kiviteli terv szerepe a megvalósítás folyamatában.
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése.
Műszaki rajz készítése megadott szempontok alapján.

4.3.3. Épületfizika *12 óra*

Épület szerkezettani alapismeretek alkalmazása.
Statikai alapismeretek gyakorlati alkalmazása.
Hőterhelési korlátok.
Páraterhelés.
Akusztika alapjai, hangszigetelési ismeretek.
Épületgépészeti és energetikai ismeretek.
Elektromos szakipar alapjai.
Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználási gyakorlata.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok bemutatása.

Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Szigetelési hibák korrigálása.
Kapcsolódó tervekben méretmegadási módok gyakorlati alkalmazása.
Szigetelések anyagjelölése a terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Épületeket érő hő és hanghatások.
Hőtechnikai ismeretek:
- Hővezetés
- Hősugárzás
- Hőáramlás
- Hőátbocsátási tényező
- Hőtágulás
- Tűzállóság

Hőtechnikai jellemzők.
Akusztikai alapfogalmak.
Hőhíd épületszerkezetekre gyakorolt hatása.
Hő- és hangszigetelő anyagokkal szemben támasztott követelmények.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői.
Hő- és hangszigetelési technológiák gyakorlati alkalmazása.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Hő- és hangszigetelés jelölése tervrajzokon, részletrajzokon.
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások betartása.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	házi feladat	x	x	x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése		x		
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11855-16 azonosító számú

Burkolás előkészítés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11855-16 azonosító számú Burkolás előkészítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Burkolás előkészítése	Burkolas előkészítés gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a burkolás megkezdése előtt a burkolandó aljzat minőségét, méreteit, hibáit, tisztaságát	x	x
Előkészíti a fogadószerkezetet a burkolat elhelyezésére		x
Burkolandó felületet javításhoz, aljzatkiegyenlítéshez technológia sorrendet meghatároz	x	x
Síkot, lejtést ellenőriz	x	x
Ismeri a burkolatok kialakítására vonatkozó műszaki irányelveket	x	x
Ismeri alapszinten az elektronikus építési napló részeit és tartalmát		x
Burkolati tervet készít az adott felületről	x	x
Munkaállványt készít és bont		x
Szemrevételezi és ellenőrzi a leszállított burkoló elemek minőségét		x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket		x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	x
Az elburkolandó szerkezetek	x	x
Méretellenőrzés	x	x
Digitális és hagyományos mérő és kitűző eszközök	x	x
Burkolati tervek olvasása, értelmezése, önálló elkészítése	x	x
Elektronikus építési napló tartalmi részei		x
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	x
Burkolatot fogadó szerkezetek jellemzői, anyagai	x	x

Kent vízszigetelések anyagai, felhasználási technológiája	x	x
Az alapfelülettel szemben támasztott követelmények és az arra vonatkozó előírások	x	x
Hidegburkolatok, csempeburkolatok anyagai	x	x
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő, vibrátorok	x	x
Állványépítés (hagyományos munka állványok)		x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
Az egyéni védőeszközökhöz tartozó tájékoztatók ismerete és az azokban foglaltak alkalmazása	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Mérő- és kitűző eszközök készség szintű használata		x
Műszaki rajz készítése	x	
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Fogadó épületszerkezetek ismerete	x	x
Burkolatok kialakítására vonatkozó műszaki irányelvek ismerete	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Kézügyesség	x	x
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség		x
Segítőkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Áttekintő képesség	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

5. Burkolás előkészítés tantárgy 247 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Hidegburkolási munkákat megelőző munkafolyamatok megismerése. Burkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, előkészítése, hidegburkolatok kitűzésének elsajátítása.
Hidegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete, hidegburkolást megelőző munkafolyamatok ismerete, burkolandó felületek felmérése, vázlatkészítése, anyagszükséglet meghatározása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése *36 óra*

Kültéri-, és beltéri burkolatok típusai, rendszerezése
Fogadószerkezetek, fogadófelületek fajtái
Burkolatok aljzatainak ismertetése:
- Aljzatbetonok
- Esztrichek
- Úsztatott aljzatok
- Száraz aljzatok
- Vakolatok mint aljzatok
- Meglévő burkolatok, mint aljzatok

Aljzatokkal szemben támasztott követelmények
Aljzatok hibái, javítása:
- Repedések
- Felületi egyenetlenségek
- Porózusság, érdesség
- Szennyeződések
- Vizes alapfelület
- Szintkülönbség
- Kellő szilárdság hiánya
- Nem kellően száraz aljzat
- Nem megfelelő hőmérséklet
- Sókivirágzás a burkolandó felületen

Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők készítési technológiája
Burkolandó felületek alapozása
Épületszerkezeteket érő hatások
Használati-, és üzemi víz elleni szigetelések
Dilatációs hézagok jelentősége, kialakítása
Burkoló munka szerszámai, gépei
Hidegburkolatok anyagai
Burkolat kiegészítő elemek
Hidegburkolatokra vonatkozó minőségi követelmények

5.3.2. Burkolatok kitűzése *36 óra*

Mérőeszközök, kitűző eszközök

Távolságmérés eszközei
Hosszmérés eszközei
Irányok kitűző eszközei
Jelölőeszközök
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése
Burkolatok helyének meghatározása
Burkolat kitűzési feladatok
Fal és padlófelületek ellenőrzése
Lejtések kialakítása és erre vonatkozó előírások
Burkolatok kitűzésére vonatkozó munkavédelmi előírások

5.3.3. Műszaki rajz alapjai *72 óra*

Szerkesztési gyakorlatok
Síkmértani alapszerkesztések
Ábrázolási módok alkalmazása, jelentősége a burkoló munka során
- Vetületi ábrázolások
- Axonometrikus ábrázolások

Tervolvasási, értelmezési feladatok alaprajzról, metszetről, homlokzati rajzról

5.3.4. Burkolati tervek *12 óra*

Szerkezetek jelölések értelmezése, ábrázolása, részletrajzok
Hidegburkolati terv készítése különböző épületszerkezetek esetén
Rétegrendek, rétegfelépítések ábrázolása különböző fogadószerkezetek esetén:
- Beltéri burkolatok;
- Kültéri burkolatok;

Tervezési megoldások különleges szerkezeteknél:
- Fűtött padlók
- Medencék
- Termálfürdők
- Saválló padlók
- Nagyteherbírású (ipari) padlók
- Nagyformátumú lapok
- Természetes kőburkolatok

5.3.5. Padlóburkolatok anyagszükséglete *18 óra*

Szakmai számítási feladatok alapjai, vízszintes fogadószerkezetek méret meghatározása:
- Alapterület számítása
- Kerület számítása
- Térfogat számítás
- Lejtések meghatározása

Mintás burkolatok anyagmennyisége
Munkaterület felmérése
Vázlatkészítés felmérés alapján

5.3.6. Falburkolatok anyagszükséglete *18 óra*

Szakmai számítási feladatok alapjai, függőleges fogadószerkezetek méret meghatározása:
- Alapterület számítása

Kerület számítása
Térfogat számítás
Felszínszámítás
Adott felületen különböző méretű burkolólapok anyagmennyisége
Munkaterület felmérése
Vázlatkészítés felmérés alapján

5.3.7. Hidegburkolati tervek *24 óra*

Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése
Burkoló munkához kapcsolódó építészeti rajzok elemzése:
Alaprajz;
Metszet;
Homlokzati rajz;
Burkolati terv
Burkolati tervek bemutatása, értelmezése, elemzése
Komplex feladatok gyakorlása
Elektronikus építési napló tartalmi részei

5.3.8. Burkolási technológiák *11 óra*

Burkoló munka folyamatainak megtervezése
Burkolólap meghatározása és kiválasztása
Munkafolyamatok sorrendjének meghatározása
Burkolási munkák technológiai sorrendjeinek meghatározása
Burkolati terv, és megrendelői igények alapján történő technológiai sorrend meghatározása
Komplex feladatok gyakorlása

5.3.9. Anyagszükséglet számítás *20 óra*

Beltéri falburkolatok anyagszükségletének meghatározása
Beltéri padlóburkolatok anyagszükségletének meghatározása
Speciális burkolatok anyagszükségletének meghatározása
Térburkolatok anyagszükségletének meghatározása
Burkolt felület lejtésének meghatározása
Komplex feladatok gyakorlása

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4..1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Burkolás előkészítés gyakorlat tantárgy 216 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a burkolást megelőző munkafázisokat, munkafolyamatokat. Burkoló munkák elvégzéséhez szükséges ismeretek megszerzése, burkolás anyagainak alkalmazása, eszközeinek megfelelő használata. A fogadószerkezetek előkészítése, burkolat kitűzési munkálatok szakszerű elvégzése. A munkafolyamatok elvégzése közben a munkavédelmi előírások betartása.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Burkolandó felület ellenőrzése *48 óra*

Munkaterület előkészítése
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése
Mérőeszközök, kitűző eszközök használata
Mérési gyakorlatok, burkolatok helyének meghatározása
Burkolás előkészítés eszközök, gépek ismerete, szakszerű alkalmazása
Állványépítés (hagyományos munka állványok)
Burkolás előkészítés munkafolyamataira vonatkozó munkavédelmi előírások

6.3.2. Burkolati aljzat előkészítése *48 óra*

Felületek alapozása
Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők készítési technológiája
Esztrichek alkalmazása
Száraz aljzatok
Burkolás meglévő burkolatra
Aljzatok hibáinak javítása
Nedvesség elleni szigetelés módjai, anyagai, azok használata
Használati és üzemi víz elleni védelem
Beton és vasbeton padlóburkolatok
Vákuum betonpadlók
Dilatációs hézagok készítése
Munkafolyamatra vonatkozó munkavédelmi előírások betartása

6.3.3. Burkolatok anyagai, szerszámok, gépek alkalmazása *36 óra*

Hidegburkolatok anyagai, ismetere, alkalmazása
Burkolólapok előkészítése
Burkolólapokra vonatkozó előírások, lapok osztályozása
Burkolóelemek megmunkálása:
- Karcolás
- Csempevágás
- Furatok készítése
- Kivágások készítése

Hidegburkolatok megmunkálásának szerszámai és gépei, azok alkalmazása
Munkafolyamatra vonatkozó munkavédelmi előírások betartása

6.3.4. Burkolatok kitűzése, kiosztása *48 óra*

Burkolatok kitűzése, kiosztása, lapok elrendezése különböző fogadófelületek és technológiák esetén:

Beltéri falburkolatok
Beltéri padlóburkolatok
Térburkolatok
Speciális burkolatok

6.3.5. Mérési gyakorlatok, vázlatkészítés *36 óra*

Komplex gyakorlati feladatok
Munkaterület felmérése
Fogadófelület ellenőrzése
Burkolati tervek alapján anyagszükséglet meghatározása
Vázlatkészítés, információk rendszerezése, rétegrend meghatározása
Burkolást megelőző munkarészek elkészítése a technológiai sorrend betartásával

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, Építési terület

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	projekt		x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11856-16 azonosító számú

Hidegburkolás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11856-16 azonosító számú Hidegburkolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Hidegburkolás	Hidegburkolás gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a burkolás megkezdése előtt a burkolandó aljzat minőségét, méreteit, hibáit, tisztaságát	x	x
Előkészíti a fogadószerkezetet a burkolat elhelyezésére		x
Burkolandó felületet javít, aljzatkiegyenlítést készít		x
Síkot, lejtést ellenőriz		x
Egyszerű felületek esetén burkolati tervet készít hidegburkoláshoz	x	x
Hidegburkolatok készítéséhez anyagszükségletet számol	x	x
Kitűzi a burkolat helyét, síkját		x
Habarcsot készít, ragasztóanyagot kever		x
Alkalmazott veszélyes anyagok/keverékek biztonsági adatlapjainak ismerete és az azokban foglaltak alkalmazása	x	x
Iránypontokat, vezetősávokat készít		x
Burkolólapot vág		x
Elhelyezi a felületre a burkolólapokat		x
Élvédő-, és burkolat kiegészítő elemeket helyez el		x
Hézagol, fugáz		x
Letisztítja a burkolatot		x
Szemrevételezi a javítandó/ bontandó burkolatot	x	x
Burkolati hibát diagnosztizál	x	x
Előkészíti a fogadószerkezetet a burkolat javítási munkálataira		x
Burkolandó felületet javít, felület kiegyenlítést készít		x
Javítja a hidegburkolatok hibáit, meglévő burkolatot felújít		x
Elvégzi a burkolatok szükségszerű bontási munkáit		x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket		x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	x
Elburkolandó szerkezetek	x	x

Méretellenőrzés		x
Mérő és kitűző eszközök	x	x
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	x
Burkolat fogadó szerkezetek jellemzői, minőségi követelményei	x	x
Hidegburkolatok, csempeburkolatok anyagai	x	x
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Fugázó, rugalmas hézagkitöltő anyagok	x	x
Fugázás, rugalmas hézagkitöltés technológiája	x	x
Ágyazó habarcs alapanyagai, készítése	x	x
Ragasztott vékonyágyas hidegburkolat készítésének technológiája	x	x
Hagyományos vastagágyas burkolat készítésének technológiája	x	x
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő	x	x
Burkolatok javítási munkáinak technológiája	x	x
Burkolatok felújítási munkáinak technológiája	x	x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti műszaki tervek és dokumentációk, burkolati tervek olvasása, értelmezése	x	x
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Burkolati rajz készítése	x	x
Hidegburkolat készítése		x
Diagnosztikai eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság	x	x
Önállóság	x	x
Türelmesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség		x
Segítőkészség	x	x
Fogalmazó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x

7. Hidegburkolás tantárgy 247 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Hidegburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete. Hagyományos vastagágyas és ragasztott vékonyágyas burkolatok készítésére vonatkozó előírások elsajátítása. Hidegburkolatok hibáinak felismerése, azok javítása. Burkolati terv munkavédelmi előírások betartása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Hidegburkolatok anyagai, megmunkálásuk *66 óra*

Építési kerámiák alapanyaga, gyártása
Kerámia burkoló anyagok
Élvédők, hajlatképző elemek, csempe idomok típusai
Burkolóelemek megmunkálása:
- Karcolás
- Csempevágás
- Furatok, kivágások készítése

Hidegburkolatok megmunkálásának szerszámai, gépei:
- Karcolótű
- Csempetörő fogó
- Állványos kerekes csempevágó
- Gyorsdaraboló

Hidegburkolatok kialakításának kézi szerszámai, eszközei
Hidegburkolatok kialakításának gépei

7.3.2. Hagyományos vastagágyas fal és padlóburkolás *24 óra*

Nedvesség hatása az épületben
Nedvesség elleni szigetelés módjai, anyagai, azok használata
Használati és üzemi víz elleni védelem
Padlóösszefolyó és padlószint lejtés szerepe és kivitelezése a vizes helyiségekben
Ágyazó habarcs alapanyagai, összetétele
Ágyazó habarcskeverés kézzel és géppel
Hagyományos vastagágyas padlóburkolat készítésének munkafolyamatai
Munkaterület, helyiség előkészítése
Habarcságy készítés
Lehúzott habarcságyba való fektetés jellemzői, menete
Egyenkénti fektetés sajátosságai
Lábazati elemek ragasztása
Dilatációs, és munkahézagok kialakítása
Fugázás
Burkolt felület tisztítása
Burkolt felület utókezelése, védelme
Hagyományos vastagágyas falburkolat készítése, kivitelezése
Falfelület ellenőrzése, előkészítése
Falburkolás habarcsai, alapanyagai, jellemzői, készítése

Burkolóanyag előkészítése
Burkolati sík meghatározása, kitűzés
Burkolat síkjának ellenőrzése
Iránylapok elhelyezése, burkolat kiosztás
Burkolás, lapelhelyezés
Kiegészítő elemek elhelyezése
Dilatációs, és munkahézagok kialakítása
Csempe burkolat fugázása, tisztítása
Kád, mosdó, zuhanytálca elhelyezése, burkolása
Falsarok kialakítás
Hagyományos vastagágyas burkolás kivitelezésére vonatkozó munkavédelmi előírások

7.3.3. Ragasztott vékonyágyas fal és padlóburkolás 36 óra

Burkolatragasztók alapanyagai, gyártása, felhasználása
Burkolatragasztók típusai, csoportosítása:
- Kötőanyag szerint
- Ragasztóágy vastagsága szerint
- Szín szerint
- Kötési idő szerint
- Diszperzió tartalom szerint
- Komponensek száma szerint

Csemperagasztók fajtái, szabvány szerinti besorolása:
- Normál cementkötésű ragasztók ismertetése
- Flexibilis ragasztók
- Diszperziós ragasztók
- Gyorsan kötő ragasztók
- Műgyanta ragasztók
- Ragasztott vékonyágyas burkolat készítésének eszközei, gépei

Vékonyágyas padlóburkolás munkafolyamatai
Ragasztóanyagok előkészítése, ragasztóanyag felhordásának módjai
Burkolólapok elhelyezése falfelületre
Csempesorok és oszlopok kitűzése
Vékonyágyas ragasztott burkolat készítése:
- Aljzatbetonra
- Gipszesztrichre
- Cementesztrichre
- Vakolt felületre
- Vakolatlan felületre
- Gipszkartonra
- Fém felületre
- Meglévő kerámialapra
- Faforgács és OSB lapokra

Fugázó anyagok típusai:
- Cementkötésű hézagoló habarcsok
- Kétkomponensű fugázók

Rugalmas hézagkitöltő anyagok (szilikon)
Fugák kialakítása
Burkolat tisztítása fugázás után
Csempeburkolat készítése vizes helyiségekben

Fal és padlóburkolat szigetelése
Szigetelés védelme
Hidegburkolatok kiegészítő szerkezetei
Épület elválasztó hézag, vakhézag, szegélyhézag
Csatlakozási hézag kialakítása:
Azonos burkolóanyagok csatlakozása
Különböző burkolóanyagok csatlakozása
Munkavédelmi előírások

7.3.4. Hidegburkolatok hibái, javításuk *18 óra*

Hagyományos vastagágyas burkolat hibái, azok javítása
Beltéri lapburkolatok hibái, padlóburkolatok javítása, cseréje
Beltéri falburkolatok hibái, falburkolatok javítása, cseréje

7.3.5. Hidegburkolatok tervei *36 óra*

Fal, és padlóburkolatok rajzai, méretarányok, méretmegadás módja
Burkolati terven alkalmazott jelölések
Burkolati minták, díszítő elemek
Falfelület burkolatának tervei
Nyílással áttört falfelület csempekiosztása
Fürdőszoba berendezési tárgyainak elhelyezése
Fürdőszoba falának csempekiosztása
Fürdőkád körüli falburkolat
Mosdókagyló körüli burkolatok
Mellékhelyiség falfelületének lapkiosztása
Konyha berendezési tárgyai
Konyha falfelületének lapkiosztása
Padlóburkolat lapkiosztása, padlók mintázata
Szélfogó burkolatai
Nappali, étkező, konyha burkolata
Garázs padlóburkolata

7.3.6. Hidegburkolatok anyagszükséglete *36 óra*

Burkolati tervek alapján anyagszükséglet meghatározása
Hidegburkolat felületének kiszámítása függőleges és vízszintes felületen beltéri burkolatok esetén (terület, kerületszámítással)
Burkolólapok mennyiségének meghatározása függőleges és vízszintes felületen beltéri burkolatok esetén (darabszám, rendelési egység)
Ragasztóanyag anyagszükséglete (terület, rendelési egység)
Hagyományos vastagágyas falburkolat ágyazatának anyagszükséglete (alkotóelemek szerint)
Burkolandó felület, fugázó anyag mennyiségének számítása
Burkolt felület lejtésének meghatározása

7.3.7. Hidegburkolási komplex ismeretek *31 óra*

Burkolati terv készítése, burkolási technológia sorrendjének meghatározásával, anyagszükséglet számítással beltéri falburkolatok esetén:
Fürdőszoba falainak lapkiosztása
Konyha falainak lapkiosztása

Burkolati terv készítése, burkolási technológia sorrendjének meghatározásával, anyagszükséglet számítással beltéri padlóburkolatok esetén:

Fürdőszoba padlóburkolatának lapkiosztása
Konyhai padlóburkolat lapkiosztása
Nappali padlóburkolat lapkiosztása
Szélfogó, előtér padlóburkolat lapkiosztása
Garázs padlóburkolatának lapkiosztása

Burkolandó felületek lehetséges mintázatnak rajzolása
Rétegrendek, rétegfelépítések meghatározása fogadószerkezetek ismeretében, hozzá kapcsolódó számítási feladatok
Anyagszükséglet kigyűjtés, kiszerelési egységek meghatározása

7.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

7.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		

7.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Hidegburkolás gyakorlat tantárgy 860 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a különböző beltéri hidegburkolatok készítésének munkafolyamatait, technológiáit. Fal és padlóburkolatok elkészítéséhez szükséges ismeretek megszerzése, burkolás anyagainak alkalmazása, eszközeinek, gépek megfelelő használata. Burkolati tervek alapján anyagszükségletek számítása. A munkafolyamatok elvégzése közben a munkavédelmi előírások betartása.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Hidegburkolatok kitűzése *178 óra*

Munkaterület előkészítése
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése
Mérőeszközök, kitűző eszközök használata
Mérési gyakorlatok, burkolatok helyének meghatározása
Meglévő épületen végzett felmérési feladatok
Magasságmérési gyakorlatok
Hosszmérési gyakorlatok
Szintvonal szerepe és meghatározása
Mérési, kitűzési hibák
Műszaki tervek értelmezése, rajzolvasás, alkalmazása a kitűzés során
Kiviteli tervdokumentáció értelmezése, szerepe a gyakorlatban

Engedélyezési tervdokumentáció értelmezése, alkalmazása a kitűzés során
Burkolati tervek értelmezése
Alaprajz és metszeti rajz értelmezése
Beltéri padlóburkolatok kitűzése
Beltéri falburkolatok helyének meghatározása egyszerű felületen
Beltéri falburkolatok helyének meghatározása összetett felületen
Burkolatok kitűzési munkáira vonatkozó munkavédelmi előírások

8.3.2. Hagyományos vastagágyas fal és padlóburkolat készítése 175 óra

Hidegburkolatok anyagai, ismetere, alkalmazása
Burkolólapokra vonatkozó előírások, lapok osztályozása
Burkolóelemek megmunkálása:
- Karcolás
- Csempevágás
- Furatok készítése
- Kivágások készítése

Hidegburkolatok megmunkálásának szerszámai és gépei, azok alkalmazása
Nedvesség elleni szigetelés módjai, anyagai, azok használata
Használati és üzemi víz elleni védelem
Padlóösszefolyó és padlószint lejtés szerepe és kivitelezése a vizes helyiségekben
Ágyazó habarcs alapanyagai, összetétele, alapanyagok előkészítése
Ágyazó habarcskeverése kézzel és géppel
Hagyományos vastagágyas padlóburkolat készítése
Hagyományos vastagágyas falburkolat készítése, kivitelezése
Hidegburkolás kisgépei:
- Ragasztó keverőgép
- Sarokköszörű gép
- Ütvefúró és vésőgép
- Kézi fúrógép
- Vizes vágógép
- Görgős vágógép

Munkafolyamatra vonatkozó munkavédelmi előírások betartása

8.3.3. Vékonyágyas padlóburkolat készítése 265 óra

Burkolandó felületek alapozása
Vékonyágyas padlóburkolat készítése különböző rendeltetésű helységekben
Vékonyágyas ragasztott burkolat elhelyezése
Ragasztóanyagok fajtái, alkalmazása
Fugázó anyagok fajtái, alkalmazása
Rugalmas hézagkitöltés
Fugázás előkészítése
Fugaanyag keverése, bedolgozása
Burkolat tisztítása fugázás után
Padlóburkolat készítése vizes helyiségekben
Hidegburkolatok kiegészítő szerkezetei
Csatlakozási hézag kialakítása
Padlóburkolat hibái, azok javítása
Hidegburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

8.3.4. Vékonyágyas falburkolat készítése *211 óra*

Burkolandó felületek alapozása
Vékonyágyas ragasztott falburkolat készítése különböző rendeltetésű helységekben
Fogadófelület ellenőrzése
Vékonyágyas ragasztott falburkolat elhelyezése
Ragasztóanyagok fajtái, alkalmazása
Fugázó anyagok fajtái, alkalmazása
Rugalmas hézagkitöltés
Fugázás előkészítése
Fugaanyag keverése, bedolgozása
Burkolat tisztítása fugázás után
Csempeburkolat készítése vizes helyiségekben
Hidegburkolatok kiegészítő szerkezetei
Csatlakozási hézag kialakítása
Falburkolat hibái, azok javítása
Komplex gyakorlati feladatok
Hidegburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, Építési terület

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	projekt		x		

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		

1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11857-16 azonosító számú

Speciális burkolás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11857-16 azonosító számú Speciális burkolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Speciális burkolás	Speciális burkolatok gyakorlat
FELADATOK		
Felméri a munkaterület megközelítésének lehetséges módjait		x
Előkészíti a fogadószerkezetet a burkolat elhelyezésére (felületet javít, aljzatkiegyenlítést készít, méretet ellenőriz)		x
Egyszerű felületek esetén burkolati tervet készít burkoláshoz	x	
Speciális burkolatok készítéséhez anyagszükségletet számol	x	
Vízszigetelést készít		x
Kitűzi a burkolat helyét, síkját, lejtést ellenőriz	x	x
Habarcsot készít / ragasztóanyagot kever		x
Iránypontokat, vezetősávokat készít	x	x
Elhelyezi a felületre a burkolólapokat		x
Élvédő-, és kiegészítő elemeket helyez el	x	x
Hézagol, fugáz		x
Letisztítja a burkolatot		x
Lépcsőburkolatot készít		x
Pillér-, és oszlopburkolatot készít		x
Medenceburkolatot készít		x
Erkély-, és teraszburkolatot készít		x
Lábazatburkolatot készít		x
Állványt épít és bont		x
Homlokzatburkolatot (ragasztott) készít		x
Burkolati hibát diagnosztizál	x	x
Javítja a meglévő burkolatok hibáit, burkolatot felújít		x
Burkolatok javításához, felújításához anyagszükségletet számol	x	x
Elvégzi a burkolatok szükségszerű bontási munkáit	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket	x	x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	
Méretellenőrzés		x
Mérő és kitűző eszközök	x	x

Burkoló szakrajz	x	
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Ágyazó habarcs alapanyagai, készítése	x	
Ragasztott vékonyágyas burkolat készítésének technológiája	x	x
Hagyományos vastagágyas burkolat készítésének technológiája	x	x
Fugázás, rugalmas hézagkitöltés anyagainak, technológiájának ismerete	x	x
Homlokzatburkolatok anyagai, homlokzati burkolás technológiái	x	x
Erkély-, és teraszburkolat anyagai, rögzítési technológiák	x	x
Lépcsőburkolatok anyagai, burkolási technológiái	x	x
Pillér- és oszlopburkolatok anyagai, burkolási technológiái	x	x
Lábazatburkolatok anyagai	x	x
Medenceburkolás anyagai, burkolási technológiái	x	x
Homlokzatburkolatok hibái	x	x
Erkély-, és teraszburkolat hibái	x	x
Lépcsőburkolatok hibái	x	x
Pillér- és oszlopburkolatok hibái	x	x
Lábazatburkolatok hibái	x	x
Medenceburkolás hibái	x	x
Burkolatok felújítási munkáinak technológiája	x	
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő, vibrátorok		x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti műszaki tervek és dokumentációk, burkolati tervek olvasása, értelmezése	x	
Mérő- és kitűző eszközök készség szintű használata		x
Szükséges technológiák és sorrendjük meghatározása	x	x
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Diagnosztikai eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság	x	x
Rugalmasság	x	x
Türelmesség	x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség	x	x
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x

9. Speciális burkolás tantárgy 175 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló megismerje a speciális burkolatokat, azok fogadó felületeinek kialakítására vonatkozó előírásokat, szükséges anyagok alkalmazástechnológiáját. Felismerje a kül- és beltéri speciális burkolatok hibáit.
Egyszerűbb felületek esetén burkolati tervet, és a hozzá kapcsolódó anyagszükséglet számítást készítse el. Ismerje meg a munkafolyamatokra vonatkozó munkavédelmi előírásokat.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése, burkolatok kitűzése 18 óra

Fogadószerkezetek, fogadófelületek fajtái
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése
Speciális burkolatok aljzatainak típusai
Meglévő burkolatok, mint aljzatok
Alapfelületekkel szemben támasztott követelmények:
- Rendeltetési hely és használati körülmények
- Érleltség, épség
- Az esztrich tömörsége teljes rétegvastagságban
- Felületi szilárdság
- Fűtött aljzatok előkészítése burkolásra
- Szennyeződés mentesség

Aljzatok esetleges hibái, javítása
Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők készítési technológiája
Burkolandó felületek alapozása
Öntött és önterülő aljzatok fajtái, sajátosságai
Dilatációs hézagok jelentősége, kialakítása
Kenhető (folyékony) vízszigetelő anyagok
Lemezes vízszigetelő anyagok
Mérőeszközök, kitűző eszközök
Mérési gyakorlatok, burkolatok helyének meghatározása
Speciális burkolatok kialakításának munkafolyamataira vonatkozó munkavédelmi előírások

9.3.2. Pillérek és oszlopok burkolatai *18 óra*

Kiselemes burkolás előkészítése
Kő- és kerámialap burkolatok jellemzői
Mozaiklap burkolatok
- Előkészítés
- Burkolás sablonnal
- Burkolás hálós mozaikkal
- Kapcsolódó befejező munkák

Pillérek burkolásának technológiája

Oszlopok burkolásának technológiája
Íves felületek burkolata
Oszlop- és pillérburkolatok hibái, javítási lehetőségeik

9.3.3. Burkolati terv készítése, anyagszükséglet számítás *51 óra*

Burkoló szakrajz
Tervelemzés, az alapfelület és a burkolat kialakításának megtervezése
Sík felületek burkolási terve
Íves felületek burkolási terve
Minták elhelyezésének tervezése
Élvédők, hajlatképző elemek, csempe idomok elhelyezésének tervezése
Alapterületek, lejtések meghatározása
Burkolatmagasság számítás
Mintás burkolatok anyagmennyiség számítása
Pillérek, medencék komplex anyagmennyiség számítása
Kültéri burkolatok (terasz, erkély) komplex anyagigény számítása
Kül- és beltéri lépcső burkolatok komplex anyagmennyiség számítása
Homlokzat burkolatok komplex anyagmennyiség számítása

9.3.4. Lábazat- és homlokzatburkolatok *24 óra*

Lábazat- és homlokzatburkolatokat érő hatások
Lábazat- és homlokzatburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Homlokzatburkolatok osztályozása, csoportosítása
Lábazati falak:
- Ragasztott lábazat burkolatok
- Egyéb lábazatok
- Színes lábazatvakolatok

Homlokzatburkolatok:
- Ragasztott tégla homlokzatburkolatok
- Kerámia lap homlokzatburkolatok
- Ragasztott kőlap homlokzatburkolatok
- Klinkertégla burkolatok

Homlokzatburkolatok hibái, javítási lehetőségeik
Szükséges munkaállvány építési és bontási technológiája
Homlokzatburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

9.3.5. Lépcső burkolatai *18 óra*

Lépcsők részei, fogalmak
Lépcsők jellemző méretei
Külső lépcsők típusai
Belső lépcsők típusai
Lépcső burkolatok típusai, anyagi jellemzőik, kiegészítő elemek
Lépcső él védőinek elhelyezése
Lépcső szegélyezése, lábazata
Kültéri lépcsők szerkezeti kialakítása, vízelvezetése
Meglévő burkolat hibáinak diagnosztizálása, javítása

9.3.6. Teraszok, erkélyek burkolatai *18 óra*

Kültéri, fagyálló burkoló anyagok (burkoló lapok, ragasztók, fugázók)
Burkolást megelőző munkarészek, fogadószerkezet előkészítése

Lejtést adó réteg kialakítása
Szerkezeti felépítés
Erkélyburkolatok rétegfelépítése
Tető teraszburkolatok rétegfelépítése
Szakszerű vízelvezetés tervezése, kialakítása
Lezárási lehetőségek, szegélyek
Dilatációk kialakítása
Meglévő burkolatok hibáinak diagnosztizálása, javítása
Meglévő burkolat felújítása
Speciális burkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

9.3.7. Medence burkolatai ***12 óra***

Medence fogalma, típusai
Medencénél használt burkoló anyagok
Fogadó felületének kialakítása
Szükséges vízszigetelések kialakítása
Élek, szegélyek, peremek kialakítása
Normál vizes medencékhez használatos anyagok és technológiájuk
Termálvizes medencékhez használatos anyagok és technológiájuk

9.3.8. Speciális burkolatok ***16 óra***

Saválló falburkolatok és padlók kialakítása
Nagy formátumú lapok elhelyezésének technológiája
Természetes kőburkolatok kialakítása kültérben és beltérben (ragasztott technológia)
Vékony lapok elhelyezésének technológiája
Speciális igényeknek megfelelő lapok (pl. csúszásmentes lapok, nagy kopásállóságú lapok) elhelyezésének technológiája
Burkolatokat kiegészítő speciális csempeidomok típusai, elhelyezésük technológiája

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

-

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	anyagminták
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4..1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Speciális burkolás gyakorlat tantárgy 654 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a különböző speciálisburkolatok készítésének munkafolyamatait, technológiáit. Ezen burkoló munkák elvégzéséhez szükséges ismeretek megszerzése, speciális burkolás anyagainak ismerete és szakszerű alkalmazása, eszközeinek megfelelő használata. A szükséges mérő és kitűző eszközök használatának készségszintű ismerete. A munkafolyamatok elvégzése közben a munkavédelmi előírások

betartása. Eközben készség szintre emelni a burkolási munkához szükséges kisgépek és eszközök használatát. Kültéri- és beltéri speciálisburkolatok elkészítése, javítása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Burkolandó felület ellenőrzése, előkészítése, burkolatok kitűzése **106 *óra***

Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése.
Fogadófelületek síkjainak ellenőrzése.
Speciális burkolatok aljzatainak típusai.
Meglévő burkolatok, mint aljzatok.
Alapfelületekkel szemben támasztott követelmények:
- Rendeltetési hely és használati körülmények
- Érleltség, épség
- Az esztrich tömörsége teljes rétegvastagságban
- Felületi szilárdság
- Fűtött aljzatok előkészítése burkolásra
- Szennyeződés mentesség

Aljzatok esetleges hibái, javítása:
Aljzatjavító szerek, aljzatkiegyenlítők készítése.
Burkolandó felületek alapozása.
Öntött és önterülő aljzatok alkalmazása.
Dilatációs hézagok kialakítása.
Kenhető (folyékony) vízszigetelő anyagok.
Lemezes vízszigetelő anyagok.
Mérőeszközök, kitűző eszközök használata.
Mérési gyakorlatok, burkolatok helyének meghatározása.
Speciális burkolatok kialakításához használt kisgépek ismerete, szakszerű alkalmazása
Speciális burkolatok kialakításának munkafolyamataira vonatkozó munkavédelmi előírások

10.3.2. Pillérek és oszlopok burkolatai **90 óra**

Kiselemes burkolás előkészítése
Kő- és kerámialap burkolatok jellemzői
Mozaiklap burkolatok
- Előkészítés
- Burkolás sablonnal
- Burkolás hálós mozaikkal
- Kapcsolódó befejező munkák

Pillérek burkolásának technológiája
Oszlopok burkolásának technológiája
Oszlop- és pillérburkolatok hibái, javítási lehetőségeik

10.3.3. Lábazat- és homlokzatburkolatok **126 óra**

Lábazat- és homlokzatburkolatokat érő hatások
Lábazat- és homlokzatburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Lábazati falak burkolatának kialakítása

Ragasztott lábazat burkolatok
Egyéb lábazatok
Színes lábazatvakolatok
Homlokzatburkolatok kialakítása
Ragasztott tégla homlokzatburkolatok
Kerámia lap homlokzatburkolatok
Ragasztott kőlap homlokzatburkolatok
Klinkertégla burkolatok
Homlokzatburkolatok hibái, javítási lehetőségeik
Szükséges munkaállvány építési és bontási technológiája

10.3.4. Lépcső burkolatai **36 óra**

Lépcsők elemei, jellemző méretei
Külső lépcsők típusai
Belső lépcsők típusai
Lépcsőburkolatok kitűzése
Lépcső burkolatok típusai, anyagi jellemzőik
Lépcső élvédőinek elhelyezése
Lépcső szegélyezése
Meglévő burkolat hibáinak diagnosztizálása, javítása

10.3.5. Teraszok, erkélyek burkolatai **85 óra**

Burkolást megelőző munkarészek
Erkélyburkolatok kialakítása
Vízcseppentők, élvédők elhelyezése
Teraszburkolatok kialakítása
Tető teraszburkolatok kialakítása
Szakszerű vízelvezetés tervezése, kialakítása
Összefolyók kialakítása
Lezárási lehetőségek, szegélyek
Dilatációk kialakítása
Meglévő burkolatok hibáinak diagnosztizálása, javítása
Meglévő burkolat felújítása

10.3.6. Medence burkolatai **67 óra**

Medencénél használt burkoló anyagok alkalmazása
Fogadó felületének kialakítása
Szükséges vízszigetelések kialakítása
Normál vizes medencékhez használatos anyagok és technológiájuk
Termálvizes medencékhez használatos anyagok és technológiájuk

10.3.7. Speciális burkolatok **77 óra**

Saválló falburkolatok és padlók kialakítása
Nagy formátumú lapok elhelyezése
Természetes kőburkolatok kialakítása kültérben és beltérben (ragasztott technológia)
Vékony lapok elhelyezése
Speciális igényeknek megfelelő lapok (pl. csúszásmentes lapok, nagy kopásállóságú lapok) elhelyezése
Burkolatokat kiegészítő speciális csempeidomok elhelyezése

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, Építési terület

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	projekt		x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			

5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11725-16 azonosító számú

Térburkolás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11725-16 azonosító számú Térburkolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Térburkolás	Térburkolás gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a burkolás megkezdése előtt a burkolandó fogadófelület minőségét, hibáit, méretét		x
Egyszerű felületek esetén burkolati tervet készít térburkoláshoz	x	x
Térburkolatok készítéséhez anyagszükségletet számol	x	x
Térburkolat kialakításához szükséges, kisebb földmunkákat végez		x
Előkészíti a munkaterületet		x
Kialakítja a térburkolat fogadófelületét (ágyazatát/aljzatát) a burkolat elhelyezéséhez		x
Kitűzi a burkolat helyét, síkját		x
Felszíni vízelvezetést készít		x
Térkövet vág		x
Térburkoló elemeket helyez el		x
Szegélyelemeket helyez el		x
Felületet tömöríti, hézagolja		x
Letisztítja a burkolatot		x
Ellenőrzi a burkolati síkot, a kialakított lejtést		x
Diagnosztizálja és javítja a térburkolatok esetleges hibáit		x
Térburkolatot újít fel		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket		x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	x
Méretellenőrzés		x
Mérő és kitűző eszközök	x	x
Térburkoló szakrajz	x	
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Speciális burkoló elemek (vezetősávok kialakítása)	x	x

Hézagoló anyagok és alkalmazásuk technológiája	x	x
Térburkoláshoz használt anyagok	x	x
Térburkolat készítésének technológiája	x	x
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő, vibrátorok	x	x
Talajmunkák, tömörítési munkák technológiája		x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	x
Burkolatok javítási, felújítási munkáinak technológiája	x	x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti műszaki tervek és dokumentációk, burkolati tervek olvasása, értelmezése	x	x
Mérő- és kitűző eszközök készség szintű használata		x
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Burkolati rajz készítése	x	
Tömörítő eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Rugalmasság	x	x
Türelmesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség	x	x
Segítőkészség	x	x
Irányítatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Módszeres munkavégzés		x

11. Térburkolás tantárgy 72 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, velük szemben támasztott követelmények ismerete.
Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások elsajátítása. Térburkolási tervek készítése egyszerűbb felületek esetén. Térburkoló munkák elvégzéséhez szükséges elméleti ismeretek megszerzése. Térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározása, tervdokumentációk alapján anyagszükséglet számolása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Térburkolás előkészítő munkái *18* óra

Térburkolatok csoportosítása
Térburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Térburkolat rétegrendjei
Kitűzési feladatok
Térburkolás talajmunkái
Tükör kialakítása
Földmunkák eszközei, gépei
Talajstabilizálás
Talajtömörítés
Alaprétegek készítése:
- Fogadószerkezetek kialakítása
- Mozgási hézagok kialakítása

Térburkolatok készítésének eszközei, gépei

11.3.2. Térburkolat készítése 18 óra

Szegélyek elhelyezése
Vízelvezetés (felszíni, szivárgó), burkolati lejtés kialakítása
Homokágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén
Zúzottkő ágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén
Burkolóelemek fektetése:
- Kézi fektetés sajátosságai
- Gépi fektetés sajátosságai

Felület tömörítése, hézagolása.
Felület tisztítása
Burkolatfektetés habarcságyba
Klinker, kő és beton térburkolatok jellemzői
Kapcsolódó szerkezetek beépítése, csatlakozások kialakítása
Térburkolatok hibái, javítása:
- Sérült aljzat javítása
- Burkolatjavítás, elemek cseréje

Burkolókövek deponálása
Térburkolat anyagainak szállítása
Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

11.3.3. Térburkolatok tervei, anyagszükséglete ***34* óra**

Térburkolati minták, fektetési mintázatok
Térburkolat kiosztási tervének rajzolása egyszerű felületen
Vízelvezetés és lejtés kialakítása
Burkolati tervek olvasási, értelmezési feladatai
Rétegrendek rajzi ábrázolása
Járdák, szegélyek kialakítása
Íves felületek burkolati tervei, kiosztása
Térburkolatok komplex anyagszükséglet számítása burkolat terv alapján:
- Terület számítása
- Szükséges földmunka mennyisége
- Ágyazat kialakításához szükséges anyagok és mennyiségeik
- db szám (mintázat esetén típusonként)
- Szükséges kiegészítők és szegély elemek száma
- Kiszerelési egység, rendelési mennyiség megadása

11.3.4. Fogyasztóvédelmi alapismeretek **2 óra**

Alapfogalmak (termék, szolgáltatás, békéltető testület)
Piacfelügyeleti alapfogalmak
Használhatóság ellenőrzése egy terméknél
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

-

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés	x			
3.	vita				
4.	szemléltetés		x	x	
5.	projekt		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Térburkolás gyakorlat tantárgy 273 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, előkészítése, térburkolatok kitűzésének elsajátítása.
Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete, alkalmazása a gyakorlatban. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások betartása. Térburkoló munkák elvégzéséhez szükséges gyakorlati ismeretek megszerzése. Térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározása, tervdokumentációk alapján szakszerű kivitelezése.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Térburkolás követelményei, tervei, anyagszámítása *52* óra

Térburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Térburkolati minták
Rajzolvasási feladatok
Járdák, szegélyek burkolati tervei alapján a burkolat kiosztása
Térburkolat rétegrendjei
Térburkolatok komplex anyagszükséglet számítása burkolat terv alapján (terület, db szám, kiszerelési egység)
Burkolókövek deponálása
Térburkolat anyagainak szállítása

12.3.2. Térburkolás előkészítő munkái *51* óra

Térburkolás talajmunkáink kivitelezése
Földmunkák eszközeinek, gépeinek alkalmazása
Térburkolatok készítésének, eszközeinek, gépeinek alkalmazása
Tükör kialakítása
Kitűzési feladatok elvégzése
Talajtömörítés
Talajstabilizálás
Alaprétegek készítése:
- Fogadószerkezetek kialakítása
- Mozgási hézagok kialakítása

12.3.3. Térburkolás készítése, befejező munkálatok 170 óra

Szegélyek elhelyezése
Felszíni vízelvezetés kialakítása
Térburkolat fektetése homokágyazatba és zúzottkő ágyazatba, különböző terhelések esetén
Burkolóelemek fektetése
Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása
Burkolatfektetés habarcságyba
Klinker, kő és beton burkoló elemekből térburkolatok készítése
Térburkolatok hibái, javítása:

Sérült aljzat javítása
Burkolatjavítás, elemek cseréje
Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, Építési terület

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

-

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	megbeszélés	x			
3.	szemléltetés	x	x		

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos		x		

	helyzetgyakorlat				
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

- Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása
- Építési alapanyagok szakszerű használata
- Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások
- Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása
- Kivitelezési munkálatok megkezdése, nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása
- Építészeti rajzok megismerése, értelmezése, alkalmazása
- Munkaterület előkészítése
- Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
- Mérőeszközök, kitűző eszközök használata
- Esztrichek alkalmazása
- Száraz aljzatok
- Burkolás meglévő burkolatra
- Aljzatok hibáinak javítása
- Nedvesség elleni szigetelés módjai, anyagai, azok használata
- Beton és vasbeton padlóburkolatok
- Dilatációs hézagok készítése
- Hidegburkolatok anyagai, ismetere, alkalmazása
- Burkolólapok előkészítése, megmunkálása
- Komplex gyakorlati feladatok kivitelezése
- Burkolati tervek értelmezése
- Hidegburkolatok anyagainak ismerete, alkalmazása
- Burkolólapokra vonatkozó előírások, lapok osztályozása
- Burkolóelemek megmunkálása
- Vastagágyas padlóburkolat és falburkolat készítése különböző rendeltetésű helységekben
- Hidegburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

- Munkaterület előkészítése
- Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
- Komplex gyakorlati feladatok kivitelezése
- Vékonyágyas padlóburkolat készítése különböző rendeltetésű helyiségekben
- Lábazati falak burkolatának kialakítása
- Homlokzatburkolatok kialakítása
- Homlokzatburkolatok hibái, javítási lehetőségeik
- Szükséges munkaállvány építési és bontási technológiája
- Kiselemes burkolás előkészítése

Pillérek burkolásának technológiája
Oszlopok burkolásának technológiája
Oszlop- és pillérburkolatok hibái, javítási lehetőségeik

Az 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
Munkaterület előkészítése
Fogadófelületek felületi és méreti ellenőrzése
Mérőeszközök, kitűző eszközök használata
Vékonyágyas padlóburkolat és falburkolat készítése különböző rendeltetésű helyiségekben
Lábazati falak és homlokzatburkolatok kialakításának gyakorlata
Lépcsőburkolatok kitűzése, elkészítése
Erkély- és teraszburkolatok kialakításának gyakorlata
Medence burkolásának technológiája
Meglévő burkolat hibáinak diagnosztizálása, javítása
Burkolatok kialakításának munkafolyamataira vonatkozó munkavédelmi előírások
Járdák, szegélyek burkolati tervei alapján a térburkolat kiosztása
Térburkolás talajmunkáinak kivitelezése
Kitűzési feladatok elvégzése
Alaprétegek elkészítése
Szegélyek elhelyezése
Felszíni vízelvezetés kialakítása
Burkolóelemek fektetése
Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása
Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások

5.10.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 02
Cipőkészítő
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 02 Cipőkészítő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 02

A szakképesítés megnevezése: Cipőkészítő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 10. Könnyűipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVII. Könnyűipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 10. Könnyűipari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)

- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés

- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több,

mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok

jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.

- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is

megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.

- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag- és áruismeret	1,5			1			1					
	Szabás, előkészítés elmélet	1			1			1					
	Szabás, előkészítés gyakorlat		3			2			2			1	
10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés	Gyártmánytervezés	1			1			1			0,5		
	Mintakészítési gyakorlat		2			2			2			2	
10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei	Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek	1		70	1		105	1		105	0,5		
	Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat		3			2			2			3	
10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása	Cipőfelsőrész-készítési ismeretek	1			1			1			0,5		
	Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat		3			3			3			3	
10262-12 Cipő összeállítása	Cipő összeállítási ismeretek	1			1			1			1		
	Cipő összeállítása gyakorlat		3			3			3			3	
10261-12 Cipő javítása	Cipőjavítási ismeretek				1			1			1		
	Cipő javítása gyakorlat					2			2			3	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		6	15	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*8*		*8*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*8*		*8*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*24*		*24*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	**Bőripari anyag- és áruismeret**	**54**			**36**			**36**					**126**
	Természetes bőrök	*20*			*11*			*11*					*42*
	Textilek és műbőrök	*10*			*7*			*7*					*24*
	Táblás áruk	*8*			*7*			*7*					*22*
	Kellékek és segédanyagok	*16*			*11*			*11*					*38*
	Szabás, előkészítés elmélet	**36**			**36**			**36**					**108**
	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	*12*			*10*			*10*					*32*
	Kézi szabás	*5*			*5*			*5*					*15*
	Gépi szabás	*6*			*7*			*7*					*20*
	Előkészítő műveletek	*13*			*14*			*14*					*41*
	Szabás, előkészítés gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**32**	**284**
	Különböző anyagok szabása		*40*			*28*			*25*			*8*	*101*
	Előkészítő műveletek		*40*			*28*			*25*			*10*	*103*
	Gépek, berendezések, szerszámok használata		*28*			*16*			*22*			*14*	*80*
10265-12	**Gyártmánytervezés**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**

Cipőipari gyártmánytervezés	Műszaki rajzolás alapjai	*6*			*6*			*6*					*18*
	Lábanatómia, kaptafaismeret	10		**70**	6		**105**	6		**105**			22
	Alapminta szerkesztések	*10*			*12*			*12*			*8*		*42*
	Mintakészítés, mintasorozatok	*10*			*12*			*12*			*8*		*42*
	Mintakészítési gyakorlat		**72**			**72**			**72**			**64**	**280**
	Kaptafamásolat készítés		*30*			*30*			*22*			*20*	*102*
	Modelltervezés, mintakészítés		*42*			*42*			*50*			*44*	*178*
10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei	**Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Szabást kiegészítő műveletek	*10*			*10*			*10*			*5*		*35*
	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek	*14*			*14*			*14*			*6*		*48*
	Egyéb cipőalkatrészek előkészítése	*12*			*12*			*12*			*5*		*41*
	Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**96**	**348**
	Szabást kiegészítő műveletek		*54*			*36*			*36*			*50*	*176*
	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek		*54*			*36*			*36*			*46*	*172*
10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása	**Cipőfelsőrész-készítési ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Összeerősítési módok	*16*			*16*			*16*			*8*		*56*
	Felsőrész összeszerelési technológiák	*20*			*20*			*20*			*8*		*68*
	Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat		**108**			**108**			**108**			**96**	**420**
	Összeerősítési módok		50			50			45			*40*	*185*
	Felsőrész összeszerelési technológiák		*58*			*58*			*63*			*56*	*235*
10262-12 Cipő összeállítása	**Cipő összeállítási ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Fára foglalás előkészítő műveletei	*10*			*10*			*10*			*10*		*40*
	Fára foglalás műveletei	*13*			*13*			*13*			*11*		*50*
	Talpfelerősítés, kikészítés	*13*			*13*			*13*			*11*		*50*
	Cipő összeállítása gyakorlat		**108**			**108**			**108**			**96**	**420**
	Alsórész alkatrészek előkészítése, fára foglalás		*54*			*54*			*54*			*48*	*210*
	Talpfelerősítés, kikészítés		*54*			*54*			*54*			*48*	*210*
10261-12 Cipő javítása	**Cipőjavítási ismeretek**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Hibák csoportosítása, javítási lehetőségei				*36*			*36*			*32*		*104*
	Cipő javítása gyakorlat					**72**			**72**			**96**	**240**
	Hiba felmérése, előkészítés					*32*			*32*			*36*	*100*
	Hiba javítása					*40*			*40*			*60*	*140*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**192**	**480**	**2940**

Összes éves/ögy óraszám:	**756**	**70**	**756**	**105**	**756**	**105**	**672**	**3220**
Elméleti óraszámok/aránya	948 / 29,44%							
Gyakorlati óraszámok/aránya	2272 / 70,56%							

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerzés 1	Nyelvtani rendszerzés 2	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)		x	x	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x	x	x	x
állásinterjún részt vesz	x	x	x	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik				x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése				x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai		x	x	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	
Deduktív gondolkodás			x	

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.
Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *8 óra*

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a **legalapvetőbb igeidőket** átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múltra, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő-egyeztetést.
Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegennyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *8 óra*

A 8 órás témakör során a diák **a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód**, illetve a **módbeli segédigék (**lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a **prepozíciók és a kötőszavak** pontos használatának elsajátításával olyan **egyszerű**

mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangozott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés,** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *24 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése	x			

	mozaikfeladattal				
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

3.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

3.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei, és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

3.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

3.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések.

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10256-12 azonosító számú

Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10256-12 azonosító számú, Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag- és áruismeret				Szabás, előkészítés elmélet				Szabás, előkészítés gyakorlat		
	Természetes bőrök	Textilek és műbőrök	Táblás áruk	Kellékek és segédanyagok	Szabas gazdasagossaga, szabásrendszerek	Kézi szabás	Gépi szabás	Előkészítő műveletek	Különböző anyagok szabása	Előkészítő műveletek	Gépek, berendezések, szerszámok használata
FELADATOK											
Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét	x	x	x	x							
Megállapítja az alapanyagok jellemzőit	x	x	x	x				x			
Ellenőrzi az alap-, kellék-, segédanyagokat	x	x	x	x							
Meghatározza a technológiai paramétereket					x						
Alkatrészeket szab kézzel, géppel						x	x		x		x
Ellenőrzi a kiszabott alkatrészeket									x		
Vékonyítja az alkatrészek szélét, felületét										x	x
Számítással meghatározza az anyag előirányzatot					x				x		
Kiválasztja, beállítja, kezeli a szabáshoz, előkészítéshez alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat									x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmet					x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK											
Bőrgyártás	x										
Bőr területi felosztása, jellemzői	x										
Bőrhibák	x										
Műbőrök		x									
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott textilanyagok		x		x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott műanyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott fémanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott papíranyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott faanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott ragasztók, oldószerek				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott gumianyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó ipari alkatrészek felületének meghatározása					x						
Paralelogramma területének meghatározása					x						
Optimális manipuláció meghatározása					x						
Szabáskor keletkező hulladékok meghatározása					x						
Hulladékfajták és jellemzői					x						
Bőrfeldolgozó ipari termékek anyag előirányzat meghatározása					x						
Alkatrészekkel szemben támasztott követelmények	x	x	x								
Szabásrendszerek					x						
Kézi szabás						x			x		
Gépi szabás							x		x		x
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése,						x	x	x	x	x	x

technológiai jellemzői											
Alkatrészek szél, felület vékonyítása								x		x	x
Szabász-, vékonyító gépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások						x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK											
Készbőr jellemzőinek felismerése	x				x	x	x		x	x	x
Gazdaságos manipuláció	x	x	x		x	x	x		x		x
Szakmai számolási készség					x	x	x		x		x
Szabászgépek, előkészítőgépek kezelése					x		x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK											
Felismerés	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Precizitás					x	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség					x	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK											
Határozottság					x				x	x	x
Közérthetőség					x	x	x	x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK											
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés					x				x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

4. Bőripari anyag- és áruismeret tantárgy 126 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a bőripari alap- és kellékanyagok fajtáinak megismertetése a tanulókkal.

Fontos, hogy a diákok anyagismereti alapfogalmakat elsajátítsák, a különböző anyagok előállítási műveleteit megismerjék, az alap- és kellékanyagok felhasználási és minőségi tulajdonságainak megtanulják.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Természetes bőrök *42 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált természetes bőranyagok fajtái (marha-, sertés-, kecske-, juh-, ló-, vad- és egyéb bőrök), általános jellemzői, felhasználása.

A természetes bőranyagok területi felosztása, minőségi jellemzői, hibái.

A nyersbőrök szövettani felépítése, jellemzői.

Nyersbőrhibák.

Nyersbőrök tartósítása, anyagai, minőségi követelményei.

A természetes bőranyagok gyártási folyamata:

- A vizes és meszes műhely műveletei – áztatás, meszezés, húsolás, színelés, hasítás, mésztelenítés -, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
- A cserzés fajtái - növényi, ásványi, zsír-, kombinált- és egyéb cserzés - anyagai, műveletei, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
- A cserzés utáni mechanikai – víztelenítés, taszítás, szárítás, hasítás, faragás, puhítás, csiszolás – műveletek, gépek, berendezések, eszközök, minőségi követelmények.
- A kikészítés vegyi – zsírozás, színelés, fedőfestés, appretálás stb. - és mechanikai – hengerlés, fényezés, vasalás stb. - műveletei, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.

A készbőrök csoportosítása, tulajdonságai, minősítése, hibái.

4.3.2. Textilek- és műbőrök *24 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok fajtái.

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok összetétele, általános jellemzői, felhasználása.

A textilanyagok alapanyagainak (természetes-, vegyi- és kevert szálas anyagok) ismerete.

A textilanyagok alapanyagainak tulajdonságai, minőségi jellemzői.

A textilanyagok minőségi jellemzői, hibái.

A textilanyagok gyártási folyamata, gépei, berendezései.

A textilanyagok minőségi követelményei:

- Fonal és cérnagyártás (fonás, cérnázás). A cérnák fajtái, jellemzői,

hibái.

- Kelmegyártás (szövés, kötés, hurkolás, nemszőtt textíliák készítése). A kelmék fajtái, jellemzői, hibái.
- A textilanyagok kikészítése (előkezelés, színezés, appretálás).

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált műbőrök-, műanyagok fajtái, szerkezeti felépítései, általános jellemzői, felhasználása.
A műbőrök anyagai, gyártási folyamata – paszta készítés, hordozóréteg előkészítése, műanyag fedőréteg felvitele, filmképzés, hűtés, kikészítés, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
A különböző műanyagok feldolgozási módszerei (sajtolás, rétegelés, fröccsöntés, extrudálás, kalanderezés, szálhúzás, vákuumformázás, öntés, stb.)
A műbőrök, műanyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.3. Táblásáruk *22 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott - rostműbőrök-, gumi-, és műanyagok-, valamint kartonanyagok - táblás szerkezetű anyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott táblás áruk felhasználása.
A különböző táblás méretű anyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei:

- Rostműbőrök anyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
- Gumianyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
- Műanyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
- Papír és kartonanyagok alapanyagai, gyártási folyamata (nyersanyag előkészítés, pépkészítés, lapképzés, kikészítés, kiszerelés), gépei, berendezései, minőségi követelményei.

A táblás méretű anyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.4. Kellék és segédanyagok *38 óra*

Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott különböző műanyag-, fém-, papír-, fa-, és gumi kellékek- és segédanyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői, felhasználása.
Műanyag díszek, csatok, egyéb alkatrészek, szegők, zsinórok stb. előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fém díszek, csatok, szegecsek, szögek, ringlik, kapcsok, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fa díszek, csatok, szögek, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Gumi segédanyagok, alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
A ragasztók, és oldószerek fajtái, anyagai.
A ragasztók, és oldószerek általános jellemzői, felhasználása.
A ragasztók, és oldószerek munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
A különböző kellék- és segédanyagok gyártása, minőségi jellemzői, hibái.
A kellék- és segédanyagok gyártásánál alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

értékeléssel.

5. Szabás, előkészítés tantárgy 108 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja megismertetni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereit, szabási módszereit, és az alkatrészek előkészítési technológiáit, követelményeit.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek *32 óra*

A technológiai paraméterek meghatározása.
A természetes bőranyagok szabásrendszerei: szimmetrikus (kisipari vagy tükrös), váltakozó irányú, paralelogramma, társas szabás. A természetes bőranyagok szabásrendszereinek gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszerei: különböző soros elhelyezések, váltakozó-, ferde irányú (szög alatti), szembe fekvő, paralelogramma, társas szabás.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Alkatrész elhelyezési módszerek alkalmazása, az anyagkihasználás mértéke, gazdaságossági hatásai.
A szabástervek elkészítésének eszközei, korszerű számítógépes módszerei.
Az anyag-előirányzat (tiszta felület, hulladék, anyagnorma, paralelogramma felület, optimális manipuláció) meghatározásának, kiszámításának módszerei.
Természetes bőrök anyag-előirányzatának meghatározása.
Terítékanyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Táblás szerkezetű anyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Az anyag-előirányzat meghatározásának, eszközei, korszerű számítógépes módszerei.

5.3.2. Kézi szabás *15 óra*

A kézi szabás módszereinek ismerete.
A kézi szabás szerszámainak ismerete.
A kézi szabás eszközeinek ismerete.
A kézi szabás berendezéseinek (kések, sablonok fajtái, köszörűk, jelölő eszközök, nehezékek) ismerete.
A kézi szabás minőségi követelményei.
A kézi szabás előnyei, hátrányai.

5.3.3. Gépi szabás *20 óra*

A gépi szabás módszerei (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű szabási módszerek).
A gépi szabás alkalmazása, szerszámai, eszközei, berendezései.

A gépi szabás minőségi követelményei.
A kiütő gépes szabás gépei (lengőfejes, hidas, félautomata, automata kiütő gépek).
A kiütő gépes szabás berendezései, műveletei, munkavédelmi előírásai.
Kiütőkések, leütés számlálók, anyagtovábbító berendezések ismerete.
A terítékes szabás gépei (terítőgépek, tekercsállványok, áttekercselő berendezések, villamos ollók, anyagadagoló berendezések).
A terítékes szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A szegőszalag szabás gépei (bőrcsík vágó-, műbőr-, és fóliacsíkvágó gépek, berendezések).
A szegőszalag szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
Szabástervek ismerete.
Hulladékgazdálkodás.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök ismerete.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök jellemzői.
A gépi szabás munka-, tűzvédelmi előírásainak ismerete.
A gépi szabás környezetvédelmi előírásai.

5.3.4. Előkészítő műveletek *41 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) ismerete, gépei, szerszámai, eszközei, berendezései, minőségi követelményei.
A jelölés célja, gépei, berendezései, szerszámai, segédanyagai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A vékonyítás célja, fajtái (szélvékonyítás, teljes felületű vékonyítás), alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A ragasztás célja, fajtái (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Oldószerek fajtái, alkalmazásuk.
A kierősítés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei.
A szélfestés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek alkalmazása, jellemzői.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-

1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy 284 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereinek, szabási módszereinek és az alkatrészek előkészítési technológiáinak gyakorlati kivitelezését.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Különböző anyagok szabása *101 óra*

A szabandó anyagok kiválasztása műszaki dokumentáció alapján.
A kiszabott alkatrészek ellenőrzése.
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása.
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával.
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
Táblás szerkezetű anyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
A szegőszalag szabás gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása.
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás.
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
Alkatrészek összeválogatása, tételösszeállítás.
Önálló szabászati feladatok gyakorlati kivitelezése, műszaki dokumentáció alapján.
A szabászat munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.2. Előkészítő műveletek *103 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása.
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
A kierősítési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A szélfestés műveleteinek gyakorlati elsajátítása a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
Az előkészítési műveletek önálló kivitelezése adott modellek műszaki dokumentációja alapján.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.3. Gépek, berendezések, szerszámok használata *80 óra*

A szabászat, az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseinek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek szakszerű használata, kezelése.

A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek összeállítása önállóan egy adott modell alkatrészeinek kiszabásához.
A gépi szabási módszerek gyakorlati alkalmazása (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű automata berendezések) gépek, berendezések, eszközök szakszerű használata, a kezelési műveletek begyakorlása.
Egy meghatározott modell alkatrészeinek gépi szabásához a gépigény összeállítása önállóan.
Az előkészítő műveletek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gépeinek, szerszámainak, eszközeinek, kiegészítő berendezéseinek szakszerű alkalmazása, a minőségi, a munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások követelmények betartásával.
Gép-, szerszám-, eszköz-, és kiegészítő berendezések meghatározása önállóan egy adott termék előkészítési műveleteihez.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló**				

	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	Munkaasztal, szabászgép, kézi szabászkés, szélvékonyító gép, hasító gép
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	Köszörűgép, munkaasztal
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10265-12 azonosító számú

Cipőipari gyártmánytervezés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10265-12 azonosító számú, Cipőipari gyártmánytervezés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés	Gyártmánytervezés				Mintakészítési gyakorlat	
	Műszaki rajzolás alapjai	Lábanatómia, kaptafaismeret	Alapminta szerkesztések	Mintakészítés, mintasorozatok	Kaptafamásolat készítés	Modelltervezés, mintakészítés
FELADATOK						
Méretet vesz a lábról		x				
Kaptát választ		x			x	
Modellt tervez	x		x	x		x
Kaptáról felületi másolatot készít		x	x		x	
Alapmintát, összeállítási rajzot készít	x		x	x		x
Alapmintáról részletmintákat és sorozatmintákat, jelölő- és egyéb mintákat készít	x		x	x		x
SZAKMAI ISMERETEK						
A láb anatómiája		x				
Lábanatómiai rendellenességek		x				
A láb méreteinek, mérésének módjai		x				
Cipőipari méretrendszerek fajtái		x	x			x
Műszaki rajzolás alapjai	x					
Cipőipari számítások	x		x	x		
Kaptaismeret		x			x	
Kapta talprész-szerkesztés	x		x		x	
Kaptamásolat készítés					x	
Kaptamásolat utáni cipőszerkesztés			x			x
Alapminta-szerkesztés			x	x		x
Félcipőminta-szerkesztés			x	x		x
Divat, sport, csizma, szandál felsőrészek szerkesztése			x	x		x
Alapminták, részletminták, jelölőminták készítésének módjai			x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEKI						
Elemi szintű számítógép használata	x	x	x	x		x
Cipőipari szakrajz olvasása, értelmezése, modellrajz készítése	x	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség	x		x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Térlátás	x	x	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Türelem	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Önállóság	x		x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x		x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés	x		x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x	x	x

7. Gyártmánytervezés tantárgy 124 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Műszaki ábrázolás alapjainak elsajátítása. Az emberi test, kiemelten a láb, lábfej felépítésének megismerése. Méretvétel, kaptafamásolat, mintatervezés alapjainak ismerete. Műszaki dokumentáció/modellrajz, alapminta szerkesztés, minták/ készítése és értelmezése.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Műszaki rajzolás alapjai *18 óra*

Műszaki rajzolás céljának ismerete.
Műszaki rajzolás fajtáinak ismerete.
Rajzeszközök fajtái.
Rajzpapírformátumok, A0-ástol A5-ös méretig való megadás.
Vonalzók fajtái, használatuk, szögszerkesztések.
Szabványírás követelmények.
Vonalfajták, vonalvastagságok megadása.
Vonalfajták megfelelő alkalmazása.
Szabvány betűírás, kisbetűk magassága alakja.
Szabvány betűírás, nagybetűk magassága alakja.
Szabadkézi rajzolás.
Síkmértani szerkesztések, kör körrel kapcsolatos szerkesztések.
Szabályos síkidomok szerkesztése.
Térbeli elemek alakzatok, sík, síkidomok.
Műszaki ábrázolási módok.
Középponti vetítések, párhuzamos vetítések.
Ábrázolás rendezett vetületekben, térelemek ábrázolása.
Méretezések, méretmegadás szabályai.
Metszeti ábrázolások, teljes metszet, fél nézet- fél metszet, kitöréses metszet.
Egyszerűsítő jelképes ábrázolásmód.
Axonometrikus ábrázolási módok, axonometrikus ábrázolás alkalmazása.
Vonalas ábrázolási módok, vonalas ábrázolás alkalmazása.
Szabadkézi rajzolás.

7.3.2. Lábanatómia, kaptafaismeret *22 óra*

Emberi test felépítése.
Láb felépítésének ismerete.
Alsó végtag csontjainak ismerete.
A láb izomzatának kialakítása, ízületei.
Lábfej anatómiája, izmai.
Láb működése.
A lábfej mechanikai működése.

Lábanatómiai rendellenességek ismerete.
Lábelváltozások.
A láb méreteinek, mérésének módjai.
A láb mérése, szélességi méretek, magassági méretek, kerületi méretek.
Lábmérés eszközei, módszerei.
Méretvétel szabályai, méretrendszerek fajtái.
Cipőipari méretrendszerek.
Kaptafa, kaptafaméretek, arányok ismerete.
Kaptafák fajtái, gyártástechnológiája.
Kaptafa kialakítása.

7.3.3. Alapminta szerkesztések *42 óra*

A felsőrész szerkesztés története.
A cipő, cipőfelsőrész készítés, szerkesztés fejlődése, a szögrendszer szerinti elsőrész szerkesztéstől a számítógépes lábbeli tervezésig.
Cipőfelsőrész és alsórész alkatrészek szerkesztési lehetőségei.
Szerkesztéshez szükséges számítási ismeretek.
Félcipő szerkesztések ismerete.
Felülfejes férfi félcipő szerkesztésének ismerete, alapminta szerkesztés ismerete
Derby-szabású fűzős női félcipő szerkesztésének ismerete, alapminta szerkesztés ismerete.
Női magas sarkú félcipők szerkesztése.
Fejvágásos félcipők szerkesztése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Női magas szárú cipők szerkesztése.
Férfi magas szárú cipők szerkesztése.
Gyermek félcipő és magas szárú cipő szerkesztése.
Csizma szerkesztése.
Szandál, sport, divat cipő felsőrészek.
Alsórész alkatrészek szerkesztésének ismerete/talpbélés/.

7.3.4. Mintakészítés, mintasorozatok *42 óra*

Modelltervezés.
Felsőrész minta tervezésének ismerete a modell kaptafára rajzolása után.
Alapminta szerkesztésének ismerete.
Részletminták készítésének ismerete a bedolgozási többletek és a ráhagyások helyes méreteinek ismeretével.
Jelölőminta készítésének ismerete.
Alkatrészek nagyítás alapelveinek ismerete, növekedés aránya a hosszméreteknél, bőségméreteknél.
Sorozatkifejtés lehetőségeinek ismerete.
Kézi sorozatkifejtés ismerete.
Gépi sorozatkifejtés ismerete.
Számítógépes sorozatkifejtő rendszerek ismerete.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Mintakészítési gyakorlat tantárgy 280 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

GA tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a gyakorlati tevékenysége során önállóan képes legyen egyedi cipő, cipőfelsőrész tervezésére. Tudjon alkalmazkodni az iparban előtérbe került egyedi vagy kis sorozatú termeléshez.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Kaptafamásolat készítés *102 óra*

Láb méretvétele a gyakorlatban.
A láb méreteinek, mérésének módjai.
A láb mérése a gyakorlatban, szélességi méretek, magassági méretek, kerületi méretek.
Lábmérés eszközeinek, módszereinek ismerete a gyakorlatban.
Méretvétel szabályai, méretrendszerek fajtái.
Cipőipari méretrendszerek ismerete.
Kaptafa kiválasztás.
Kaptafamásolat készítése, kópiakészítés.
Kaptafa felületi másolatának készítése, külsőoldali, belsőoldali másolat készítése
Középméret készítés, kópia készítése.
Tanult módszer alkalmazása férfi kapta kópiamásolat készítésre.
Tanult módszer alkalmazása női kapta kópiamásolat készítésre.
Tanult módszer alkalmazása gyermek kapta kópiamásolat készítésre.

8.3.2. Modelltervezés, mintakészítés *178 óra*

Lábbelik, öltözékek, öltözék kiegészítők összhangja elképzelése, rajzolása.
Sajáttervezésű lábbeli modellkészítése szabadkézi rajzzal.
Divat és helyi sajátosságoknak megfelelő modellcsalád rajzolása.
A modelltervezés az elméleti alapokra épülően a gazdálkodó szerv helyi, specifikus igényeinek megfeleljen.
Női alapmodellek tervezése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Férfi alapmodellek tervezése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Gyermek alapmodellek tervezése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Alsórész alkatrészek szerkesztése/talpbélés/.
Alapmintát, összeállítási rajzot készít.
Alapmintáról részletmintákat, jelölő- és egyéb mintákat készít.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Szaktanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-

5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	rajzeszközök, tervezőasztal
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	tervezőasztal, kézi szabászkés, kaptafasorozat
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10264-12 azonosító számú

Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10264-12 azonosító számú, Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei	Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek			Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat	
	Szabást kiegészítő műveletek	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek	Egyéb cipőalkatrészek előkészítése	Szabást kiegészítő műveletek	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek
FELADATOK					
Kiszabott alkatrészeket/gyártási tételeket előkészít, rendszerez	x	x	x	x	x
Felsőrész alkatrészen szabást kiegészítő műveleteket végez				x	
Felsőrész alkatrészen tüzödei előkészítő műveleteket végez					x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Lábbeli alkatrészek csoportosítása	x	x	x		
Felsőrész alkatrészek jellemző tulajdonságai	x	x			
Felsőrész alkatrészek előkészítő műveletei	x	x		x	x
Bélyegzés, márkázás			x	x	
Jelölés	x		x	x	x
Hasítás	x		x	x	x
Szélvékonyítás	x		x	x	x
Nyitott széleldolgozási módok		x			x
Zárt széleldolgozási módok		x			x
Alaktartósság biztosítása		x	x		x
Ragasztóanyag felvitel		x	x		x
Díszítési módok		x			x
Alkatrészek kierősítése		x	x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások		x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Lábbeli alkatrészek felismerése	x	x	x	x	x
Alkatrész szakszerű előkészítése	x	x	x	x	x
Esztétikus széleldolgozás, díszítés	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x

Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x

9. Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek tantárgy 124 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló pontosan ismerje a cipőfelsőrész készítés előkészítő műveleteinek

- feladatát
- alkalmazás helyét
- alkalmazott eszközeiket
- kivitelezését
- minőségi követelményeit.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Szabást kiegészítő műveletek *35 óra*

Kiszabott alkatrészek, gyártási tételek előkészítésének, rendszerezésének ismerete.
Lábbeli alkatrészek csoportosításának ismerete.
Felsőrész alkatrészek jellemző tulajdonságainak ismerete.
Jelölés, hasítás, szélvékonyítás ismerete.
Tüzödei előkészítő műveletek csoportosítása.
Szabást kiegészítő műveletek pontos helyének meghatározása a cipőgyártás, lábbeli készítés teljes technológiai folyamatában.
Bélyegzés feladata, alkalmazás helye.
Bélyegzésnél használt eszközök, fűtött fejes bélyegzőgép.
Bélyegzés kivitelezése, a művelet során betartandó minőségi követelmények.
Márkázás feladata, alkalmazás helye.
Márkázás során használt eszközök, festékpárnás márkázó gép.
Márkázás kivitelezése, a művelet során betartandó minőségi követelmények.
Jelölés feladata, alkalmazás helye.
Jelölés céljából használt eszközök.
Jelölés kivitelezése, a művelet során betartandó minőségi követelmények.
Hasítás feladata, alkalmazás helye
Hasítás eszköze, szalagkéses hasító gép
Hasítás kivitelezése, fajtái, vékonyítás, behasítás, sablonhasítás, profilhasítás.
Hasítás során betartandó minőségi követelmények.
Szélvékonyítás eszközeinek ismerete.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

9.3.2. Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek *48 óra*

Kiszabott alkatrészeket, gyártási tételeket előkészítése, rendszerezése
Tüzödei előkészítő műveletek csoportosítása.
Tüzödei előkészítő műveletek pontos helyének meghatározása a cipőgyártás, lábbeli készítés teljes technológiai folyamatában.
Lábbeli alkatrészek csoportosítása.

Felsőrész alkatrészek előkészítő műveletei.
Nyitott és zárt széleldolgozási módok.
Szélvékonyítás, élezés.
Élezés feladata, alkalmazás helye.
Élezésnél használt eszközök, harangkéses élező gép.
Élezés során, köszörülésnél betartandó munkavédelmi előírások.
Élezés kivitelezése, élezési paraméterek, minőségi követelmények.
Szélmegmunkálási módok csoportosítása.
Nyitott szélmegmunkálások, tisztázás, cakkozás, szálégetés.
Nyitott szélmegmunkálások kivitelezése, minőségi követelmények.
Zárt szélmegmunkálás.
Alaktartósság biztosítása, alkatrészek kierősítése.
Szélbehajtás alkalmazás helye, eszköze, kivitelezése és minőségi követelményei.
Szegések fajtái, simaszegés, olaszszegés, franciaszegés, áthajtásos szegés.
Egyéb szegések, szélmegmunkálás, paszpólozás.
Szegésekkel szembeni minőségi követelmények.
Díszítés, díszítési módok, varrás, lyukasztás, rátétek, domborítás, díszítőelemek alkalmazása.
Díszítésnél használt eszközök, minőségi követelmények.
Ragasztóanyag felvitel.
Ragasztó felviteli módok.
Ragasztó felvivő berendezések, hengeres, szórópisztolyos, kenőfejes felhordó berendezések.
Alaktartósság biztosítása
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

9.3.3. Egyéb cipőalkatrészek előkészítése *41 óra*

Az előkészítő műveletek pontos helyének meghatározása a cipőgyártás, lábbeli készítés teljes technológiai folyamatában.
Tüzödei előkészítő, alja előkészítő műveletek fajtái.
Alsórész alkatrészek megnevezése fajtái.
Foglaló talpbélés, köztalp, fedő talpbélés.
Foglaló talpbélések fajtái. előkészítő műveletei.
Osztott, fröccsöntött lágyékú, rák talpbélések gyártása előkészítése
Varrott technológiák talpbélései.
Talp, sarok előkészítés.
Talp előregyártás.
Sarokgyártás.
Bőrtalpak, rakott sarkak előkészítő műveletei.
Merevítő alkatrészek előkészítése
Kéregmerevítő és orrmerevítő gyártási eljárástól függő előkészítése.
Alsórész alkatrészek előkészítése során használt műveletek, élezés, hasítás, bélyegzés kivitelezése.
Egyéb cipőalkatrészek előkészítésének minőségi követelményei.
Alsórész alkatrészek előkészítése során betartandó munkavédelmi előírások.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat tantárgy 348 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló rugalmasan tudja alkalmazni a termelés során naponta változó modelleknél a tüzödei előkészítő műveleteket. Tudja és megfelelően használja a kéziszerszámokat, eszközöket, gépeket. Tartsa be az előírt munka-, tűz-, baleset-és környezetvédelmi előírásokat.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Szabást kiegészítő műveletek *176 óra*

Kiszabott alkatrészeket/gyártási tételeket előkészít, rendszerez.
Felsőrész alkatrészen szabást kiegészítő műveletet végez.
Felsőrész alkatrészek előkészítő műveletei a gyakorlatban.
Szélvékonyítást végez.
Szélvékonyítás feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Szélvékonyítás kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Szélvékonyításnál használt eszközök.
Bélyegzést végez.
Bélyegzés feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Bélyegzésnél használt eszközök, bélyegzőgép.
Bélyegzés kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Márkázást végez.
Márkázás feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Márkázás során használt eszközök, márkázó gép.
Márkázás kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Jelölést végez.
Jelölés feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Jelölésnél használt eszközök.
Jelölés kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Hasítást végez.
Hasítás feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Hasítás során használt eszközök, szalagkéses hasító gép.
Hasítás kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

10.3.2. Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek *172 óra*

Kiszabott alkatrészeket, gyártási tételeket előkészítése, rendszerezése.
Felsőrész alkatrészen tüzödei előkészítő műveleteket végez.
Hasítást végez.
Szélvékonyítás: élezést végez.
Élezés feladata, alkalmazás helye gyakorlati alkalmazása.
Élezésnél használt eszközök, harangkéses élező gép.
Élezés során, köszörülésnél betartandó munkavédelmi előírások.
Élezés kivitelezése, élezési paraméterek, minőségi követelmények.
Szélmegmunkálás:
- Nyitott széleldolgozások gyakorlati alkalmazása
Nyitott szélmegmunkálások, tisztázás, cakkozás, szálégetés.
Nyitott szélmegmunkálások kivitelezése, minőségi követelmények.
- Zárt széleldolgozások gyakorlati alkalmazása
Szélbehajtás alkalmazás helye, eszköze, kivitelezése és minőségi követelményei.
Szegések fajtái, simaszegés, olaszszegés, franciaszegés, áthajtásos szegés.
Egyéb szegések, szélmegmunkálás, paszpólozás.
Szegésekkel szembeni minőségi követelmények.
Díszítések gyakorlati alkalmazása.
Díszítés, díszítési módok, varrás, lyukasztás, rátétek, domborítás, díszítőelemek alkalmazása.
Díszítésnél használt eszközök, minőségi követelmények.
Ragasztóanyag felvitel gyakorlati végrehajtása
Ragasztó felviteli módok.
Ragasztó felvivő berendezések, hengeres, szórópisztolyos, kenőfejes elhordó berendezések.
Thermoplasztikus ragasztófelvitel.
Alaktartósság biztosításának alkalmazása a gyakorlatban.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

10.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	szélvékonyító gép, hasító gép, kéziszerszámok felsőrész készítéshez
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	lyukasztó, ringliző gép, díszítő kéziszerszámok
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott			x	-

	szempontok alapján				
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	Egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10263-12 azonosító számú

Cipőfelsőrész összeállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10263-12 azonosító számú, Cipőfelsőrész összeállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása	Cipőfelsőrész-készítési ismeretek		Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat	
	Összeerősítési módok, gépismeret	Felsőrész összeszerelési technológiák	Összeerősítési módok	Felsőrész összeszerelési technológiák
FELADATOK				
A technológiának megfelelően varrógépet, tűt, cérnát, öltésnagyságot választ	x		x	
Beállítja az alkalmazott gépeket			x	x
Felsőrészeket modellkialakítástól függően összeszerel			x	x
Felülfejes (I-es) technológiát alkalmaz		x		x
Alulfejes (II-es) technológiát alkalmaz		x		x
Kombinált technológiát alkalmaz				x
Kellékeket felszerel a felsőrészre			x	x
Tisztázza a felsőrészt			x	x
Ellenőrzi a kész felsőrészt				x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Összeerősítések fajtái	x		x	
Öltésfajták	x	x	x	x
Öltésképzés folyamata	x	x	x	x
Varrógéptű részei, kialakításának fajtái	x			
Cérnák fajtái	x			
Varrógépek működése	x			
Varrógép beállítása, kezelése	x			
Varrógépek technológiai jellemzői	x			
Összeerősítés varrással	x		x	
Alulfejes (I-es) technológia		x		x
Felülfejes (II-es) technológia		x		x
Kombinált technológia		x		x
Különleges felsőrészek gyártástechnológiája		x		x
Felsőrész minőség-ellenőrzése		x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Gyártmány- és modellrajzról alaptechnológia felismerése	x	x	x	x
Gyártmány- és modellrajzról műveleti sorrend összeállítása	x	x	x	x
Kész felsőrészről pontos technológiai leírás megadása	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Stabil kéztartás	x	x	x	x
Állóképesség	x	x	x	x

Önállóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Közérthetőség	x	x	x	x
Tömör fogalmazási készség	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x
Rendszerező-képesség	x	x	x	x

11. Cipőfelsőrész-készítési ismeretek tantárgy 124 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló pontosan ismerje a cipőfelsőrész-készítés összeszerelő műveleteit, ismerje föl az elkészített felsőrész alaptechnológiáját. Pontosan határozza meg az összeszerelés műveleti sorrendjét. Tudjon műszaki dokumentációt készíteni, meglévőt értelmezni, műveleteket végrehajtani.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Összeerősítési módok *56 óra*

A technológiának megfelelően varrógép, tű, cérna, öltésnagyság választása.
Összeerősítés-fajták ismerete.
Öltésfajták ismerete.
Összeerősítési alapfogalmak (összeerősítés, öltés, varrás, varrat stb.).
Összeerősítések rendszerezése.
Felsőrészek összeerősítése kötőelem szerint.
Összeerősítési módok oldhatóság szerint.
Időtartam szerinti csoportosítása az összeerősítési módoknak.
Igénybevétel és esztétikai kép szerinti összeerősítés.
Összeerősítendő részek szerinti csoportosítás.
Összeerősítések jellemzői.
Varrásos összeerősítés
Ragasztásos összeerősítés
Összeerősítés hegesztéssel.
Öltésfajták csoportosítása.
Hurkolódás és öltéskép szerinti csoportosítása az öltéseknek.
Cérnák száma, szerepe és a tűk száma szerinti öltésfajták
Huroköltés fajtái, jellemzői, varratrajza és öltésképzés menete.
Láncöltés fajtái, jellemzői, varratrajza és öltésképzés menete.
Egyfonalas láncöltés.
Kétfonalas láncöltés.
Egyéb öltésfajták, jellemzői, varratrajza és öltésképzés menete.
Varrógépek működése beállítása, kezelése, technológiai jellemzői.
A varrógéptű felépítése, tűhegykiképzések.
Tű, tűfinomsági számának meghatározása a tűszár átmérő figyelembevételével.
Tű és cérnamegválasztása.
Cérna, cérnafinomság.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartásának ismerete.

11.3.2. Felsőrész-összeszerelési technológiák *68 óra*

Felsőrész-alkatrészek összeerősítésének sorrendje.
Felsőrészek fő típusai.
A felsőrészek szerkezete.

Felsőrészkészítési alaptechnológiák.
I. alaptechnológia, alulfejes, angol fűzős vagy Derby-szabású felsőrészek gyártástechnológiája.
A fejrész összeállításának ismerete.
A szárrész összeállításának ismerete.
Fejrész és szárrész összeszerelésének ismerete.
I-es alaptechnológián alkalmazható technológiai változatok.
II. alaptechnológia, felülfejes lábbelik illetve kombinált bélésmegoldású cipők felsőrészeinek előállításának ismerete.
Színalkatrészek összeállításának ismerete.
Bélésréteg összeállításának ismerete.
Szín és bélés összeszerelésének ismerete.
II-es alaptechnológián alkalmazható technológiai változatok.
III. alaptechnológia, hegesztve- szabott felsőrész gyártás.
Egyéb technológiák ismerete (magas szárú cipő, csizma, papucs, szandál, magas sarkú cipő)
Egyéb felsőrészek, mokaszinok, munkavédelmi lábbelik, túracipők.
Felsőrész minőség-ellenőrzésének ismerete.
Technológiai utasítások.
Technológiai sorrend meghatározás lényege.
Műveleti utasítások formai kialakítása.
Vizsgaremek műszaki dokumentáció-készítés.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartásának ismerete.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat tantárgy 420 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a mai modern cipőgyártásban képes legyen a különleges alapanyagok összedolgozásával megfelelő minőségű felsőrész gyártására. Tudja, és megfelelően használja a kéziszerszámokat, eszközöket, gépeket. Tartsa be az előírt munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírásokat.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Összeerősítési módok *185 óra*

A technológiának megfelelően varrógép, tű, cérna, öltésnagyság választása. Beállítja az alkalmazott gépeket.

Felsőrész összeszerelése modellkialakítástól függően.
Kellékek felszerelése a felsőrészre.
Felsőrészt tisztázás.
Gyártmány- és modellrajzról alaptechnológiákat felismer, és műveleti sorrendet állít össze.
Kész felsőrészről pontos technológiai leírást ad meg.
Tüzödei alapgyakorlatok, varrás műveletének stabilizálása.
Varrógépek befűzése, beállítása,"orsózás", tű helyes megválasztása, tűbehelyezés.
Egyenes varratok készítése.
Speciális vonalvezetés, alakzatok készítése.
Különböző öltések begyakorlása (kézi,gépi).
Széltől való varrási gyakorlat.
Varratsorok távolságának betartása gyakorlatok.
Speciális varrógép megismerése, gyakorlati alkalmazása.
Oszlopos varrógép kezelése, kés szerkezet használata.
Varrógépek befűzése, beállítása.
Cikcakkvarrógép használata kezelése.
Varrógépek befűzése, beállítása.
Összeerősítési módok gyakorlata:

- rávarrás
- összevarrás
- szétvarrás
- felvarrás
- egyéb összeerősítési módok/cikk-cakk, stb./.

Összeerősítések ragasztással.
Száraz- nedves ragasztási módok gyakorlata.
Hideg- meleg ragasztási módok gyakorlata.
Egy és kétkomponensű ragasztási módok.
Hőre lágyuló ragasztási technológiák.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

12.3.2. Felsőrész-összeszerelési technológiák ***235 óra***

A technológiának megfelelően varrógépet, tűt, cérnát, öltésnagyságot választ.
Az alkalmazott gépeket beállítja.
Felsőrészeket modellkialakítástól függően összeszerel.
Alulfejes, felülfejes és kombinált technológiát alkalmaz.
I. alaptechnológia:

Alulfejes, angol fűzős vagy Derby- szabású felsőrészek gyártástechnológiájának gyakorlata.
A fejrész összeállítási gyakorlat.
A szárrész összeállítási gyakorlat.
Fejrész és szárrész összeszerelése.

II. alaptechnológia:

Felülfejes lábbelik illetve kombinált bélésmegoldású cipők felsőrészeinek előállításának gyakorlata.

Színalkatrészek összeállítása.
Bélésréteg összeállítása.
Szín és bélés összeszerelése.
Kellékeket felszerel a felsőrészre.

Tisztázza a felsőrészt.
Ellenőrzi a kész felsőrészt.
Öltésfajták, öltésképzés folyamatának megismerése a gyakorlatban.
Gyártmány- és modellrajzról alaptechnológiát felismer, és műveleti sorrendet összeállít.
Sajáttervezésű cipő felsőrész készítése.
Vizsgaremek műszaki dokumentáció utáni elkészítése, próbagyártása.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

12.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-

2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		Műszaki dokumentáció
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	varrógépek
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	varrógépek
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10262-12 azonosító számú

Cipő összeállítása
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10262-12 azonosító számú, Cipő összeállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10262-12 Cipő összeállítása	Cipő összeállítási ismeretek			Cipő összeállítása gyakorlat	
	Fára foglalás előkészítő műveletei	Fára foglalás műveletei	Talpfelerősítés, kikészítés	Alsórész alkatrészek előkészítése, fára foglalás	Talpfelerősítés, kikészítés
FELADATOK					
Fára foglalást előkészít	x			x	
Kaptát előkészít	x			x	
Merevítő alkatrészeket előkészít	x			x	
Felsőrészt előkészít	x			x	
Fára foglalja a felsőrészt		x		x	
Előkészíti a felsőrészt és az alsórészt az összeszereléshez		x			x
Ragasztott technológiát alkalmaz		x	x		x
Varrott technológiát alkalmaz			x		x
Szegezett technológiát alkalmaz			x		x
Fröccsöntött, vulkanizált technológiát alkalmaz			x		x
Kombinált technológiát alkalmaz			x		x
Felerősíti a sarokrészt			x		x
Kikészíti a kész cipőt			x		x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat	x	x	x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Kapta előkészítése	x			x	
Alsórész alkatrészek előkészítése	x			x	
Felsőrész előkészítése	x			x	
Fára foglalási technológiák		x		x	
Fára foglalás befejező műveletei			x	x	
Alsórész előkészítési technológiák	x			x	
Mechanikai alsórész felerősítési technológiák			x		x
Vegyi alsórész felerősítési technológiák			x		x
Kombinált alsórész felerősítési technológiák			x		x
Sarokrész felerősítési technológiák			x		x
Kikészítési technológiák			x		x
Előkészítés, fára foglalás, sarokfoglalás	x	x	x	x	x
A kikészítés gépei, berendezései, működésük, kezelésük			x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Megfelelő kapta kiválasztása	x	x	x	x	x
Forma érzékelése	x	x	x	x	x
Alkatrészek pontos illesztése	x	x	x	x	x

Esztétikus alak és felület kialakítása	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x

13. Cipő összeállítási ismeretek tantárgy 140 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló pontosan ismerje a cipő összeállítás műveleteit, ismerje föl az elkészített lábbeli technológiáját. Pontosan határozza meg az összeszerelés műveleti sorrendjét. Tudjon műszaki dokumentációt készíteni, meglévőt értelmezni, műveleteket végrehajtani.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Fára foglalás előkészítő műveletek *40 óra*

Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Gyártási eljárások rendszerezése.
Gyártási eljárások fő műveletcsoportjai:

- fára foglalás előkészítő műveletei
- fára foglalás műveletei
- talpfelerősítés, kikészítés műveletei.

Sorozatnak megfelelő és a modellnek megfelelő eszközök alkatrészek előkészítése.
Fára foglalás, kapta előkészítése.
Merevítő alkatrészek előkészítése.
Kéregmerevítő orrmerevítő kiválasztása..
Foglalótalpbélés technológiának megfelelő megválasztása.
Talp technológiának megfelelő megválasztása.
Sarok technológiának megfelelő megválasztása.
Kaptafa kiválasztás, ellenőrzés.
Talpbélés kaptafára való illesztése.
Belső alkatrész, kéregmerevítő behelyezése.
Kéregrész előformázása, kéregkitörés.
Orrmerevítő behelyezés.
Felsőrész előkészítése.
Felsőrész kondicionálás.
Felsőrész kaptára való illesztése.
Előkészítő műveletekkel szembeni minőségi követelmények.
Alkalmazás során használt eszközök, berendezések munka-, tűz-, és környezetvédelmi előírásainak betartása.

13.3.2. Fára foglalás műveletei *50 óra*

Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
A felsőrészt és az alsórészt előkészítése az összeszereléshez.
Különböző technológiák alkalmazásának ismerete.
Felsőrész fára foglalás célja.
Fára foglalás szakaszai.

Előhúzás, feladata kivitelezése.
Orrfoglalás, orrfoglalás művelete.
Oldalfoglalás, oldalfoglalási lehetőségek:
- kapcsokkal
- ragasztással
- varrással.

Sarokfoglalás, kéregrész foglalása.
Fára foglalás befejező műveletei
Fára foglalás műveleteinek összevonási lehetőségei.
Két ütemben történő fára foglalás.
Egy ütemben történő foglalás:
- zsinóros fára foglalás
- belső formázással történő foglalás

Formarögzítés feladata módja, kivitelezése.
Hőhatásos formarögzítés.
Kontúrpréselés, hőlégvasalás.
Varrott alsó és felsőrész összeszerelésnél alkalmazott fára foglalási technológiák.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartása.

13.3.3. Talpfelerősítés, kikészítés ***50 óra***

Alsó- és felsőrész összeszerelése szerinti csoportosítás
- mechanikai
- vegyi
- kombinált technológiák

Talphely előkészítésének ismerete.
Varrott cipők talphelyének előkészítése.
Talpköz kitöltésének ismerete.
Vegyi (ragasztott) talpfelerősítés előkészítésének ismerete.
Ragasztott talpfelerősítés ismerete.
Ragasztóanyagok, ragasztó megválasztása, ragasztási paraméterek.
Ragasztás előkészítésének, folyamatának ismerete.
Varrott talpfelerősítési eljárások ismerete.
Direkt talpfelerősítési módok ismerete.
Egyéb technológiák alkalmazásának ismerete.
Sarok felerősítés, külső és belső sarokfelerősítés.
Talp és sarok megmunkálása különböző gyártási eljárások esetén.
Talp, talpszál, sarok, járófelület kikészítés.
Talpfelerősítés befejező műveletei:
- kaptafa kihúzása
- fedőtalpbélés behelyezés

Mechanikai és vegyi kikészítés
- tisztítás
- vasalás
- javítás
- felsőrész fényesítése.

Különleges lábbelik gyártása.
Vizsgaremek műszaki dokumentáció-készítés.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Cipő összeállítása gyakorlat tantárgy 420 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a mai modern cipőgyártásban képes legyen a különleges alapanyagok összedolgozásával megfelelő minőségű lábbeli gyártására. Tudja, és megfelelően használja a kéziszerszámokat, eszközöket, gépeket. Tartsa be az előírt munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírásokat.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Alsórész alkatrészek előkészítése, fára foglalás *210 óra*

Fára foglalás előkészítése.
Kapta előkészítése.
Merevítő alkatrészek előkészítése.
Előkészítő műveletekhez használatos kézi szerszámok használata.
Fára foglalja a felsőrészt.
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Alsórész előkészítési technológiák alkalmazása a gyakorlatban.
Gyakorlati helyen alkalmazott gyártási eljárásnak megfelelő alsó- és felsőrész összeszerelési technológia műveletenkénti gyakorlás.
Sorozatnak és a modellnek megfelelő eszközök alkatrészek előkészítése.
Merevítő alkatrészek behelyezése.
Gyártástechnológiától függő előkészítő műveletek gyakorlása.
Fára foglalás befejező műveletei a gyakorlatban.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

14.3.2. Talpfelerősítés, kikészítés *210 óra*

Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
A felsőrész és az alsórész előkészítése az összeszereléshez.
Gyakorlati helyen alkalmazott gyártási eljárásnak megfelelő alsó- és felsőrész összeszerelési technológia műveletenkénti gyakorlás.

- Ragasztott technológia - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Mechanikai technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Kombinált technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Speciális talpfelerősítések - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Sarokrész felerősítése a gyakorlatban.

A termelőegységnél alkalmazott szervezési rendszer megismerése. Gyakorlati alkalmazása beilleszkedés a termelésbe./ kötött ütemű szalagrendszer, rugalmasan kötött ütem, "kocsis rendszer"/.

Gyártási eljárástól függően kikészíti a cipőt.
A kikészítés gépeinek, berendezéseinek ismerete.
A kikészítés gépeinek, berendezéseinek működése, kezelése.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-

4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		Műszaki dokumentáció
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	foglaló gépek, csiszoló, kalapáló gépek, talpprés gép
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	Kézi szerszámok alsórész készítéshez, talp és sarokmaró gép, talpaktiváló berendezés, sarokfelerősítő-gép
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10261-12 azonosító számú

Cipő javítása
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10261-12 azonosító számú, Cipő javítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10261-12 Cipő javítása	Cipőjavítási ismeretek	Cipő javítása gyakorlat	
	Hibák csoportosítása, javítási lehetőségei	Hiba felmérése, előkészítés	Hiba javítása
FELADATOK			
Megállapítja a javítandó cipő hibáját	x	x	
Előkészíti az anyagot a javításhoz	x	x	
Technológiát, anyagösszetételt vizsgál	x	x	
Varratokat javít	x		x
Felsőrész-alkatrészt javít, cserél	x		x
Belső-alkatrészeket javít, cserél	x		x
Sarokpótlást végez, sarkat javít	x		x
Cipőt talpal, járótalpat cserél	x		x
Kelléket javít, pótol, cserél	x		x
Cipőt méretre igazít, tágít, szűkít	x		x
Cipő alsó, felső részét kikészíti	x		x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat	x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Felsőrész színalkatrészek javítása, cseréje	x		x
Bélés alkatrészek javítása, cseréje	x		x
Belső, merevítő alkatrészek javítása, cseréje	x		x
Sarkak javítása, cseréje	x		x
Járótalp javítása, cseréje	x		x
Cipőkellékek javítása, pótlása, cseréje	x		x
Cipő méretre igazítása, tágítása, szűkítése	x		x
Cipő felsőrész, alsórész kikészítése	x		x
Cipőjavító gépek beállítása, kezelése, technológiai jellemzői	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Megfelelő anyag, alkatrész, kellék kiválasztása	x	x	x
Alkatrészek pontos illesztése	x	x	x
Esztétikus alak és felület kialakítása	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Határozottság	x	x	x

Közérthetőség	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x

15. Cipőjavítási ismeretek tantárgy 104 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Fokozatosan növekvő cipőjavítási igény miatt legyen alkalmas a szakember felismerni a lábbeli javítási lehetőségeit.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Hibák csoportosítása, javítási lehetőségei *104 óra*

Megállapítja a javítandó cipő hibáját.
Felsőrészen keletkezett hibák felismerése:
- felsőrész- alkatrészeken keletkezett hibák fajtái
- belső-alkatrészeken keletkezett hibák fajtái
- kellékeken előforduló hibák

Alsórészen keletkezett hibák felismerése:
- talpkopás, törés, szakadás, leválás
- sarokkopás, törés, szakadás, leválás

Az anyagot előkészítésének ismerete a javításhoz.
Technológiát, anyagösszetételt vizsgálatának ismerete.
Varratokat javításának ismerete.
Felsőrész-alkatrész javításának, cseréjének ismerete.
Belső-alkatrészek javításának, cseréjének ismerete.
Sarokpótlás, sarok javításának ismerete.
Cipő talpalásának, járótalp cseréjének ismerete.
Kellékek javításának, pótlásának, cseréjének ismerete.
Cipő méretre igazításának ismerete.
Cipő tágításának, szűkítésének ismerete.
Cipő alsó, felső részét kikészíti.
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Cipőjavító gépek (tágító gép), eszközök ismerete.
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

15.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-

1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Cipő javítása gyakorlat tantárgy 240 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A fokozatosan növekvő cipőjavítási igény miatt legyen alkalmas a szakember a felismert kisebb hibák javítására a gyakorlatban. Legyen tájékozott a környezetében lévő cipőjavítási

lehetőségekről.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

16.3. Témakörök

16.3.1. Hiba felmérése, előkészítés ***100 óra***

Megállapítja a javítandó cipő hibáját.
Előkészíti az anyagot a javításhoz.
Megvizsgálja a javítandó cipő technológiát. anyagösszetételt
Megvizsgálja a javítandó cipő anyagösszetételét.
Kiválasztja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Beállítja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

Hiba javítása ***140 óra***

Felsőrész színalkatrészek javítása.
Felsőrész színalkatrészek cseréje.
Bélés alkatrészek javítása.
Bélés alkatrészek cseréje.
Varratok javítása.
Sarokpótlást végez.
Sarokjavítást végez
Cipőt talpal, járótalpat cserél.
Cipőkellékeket javítás.
Cipőkellékeket pótol.
Cipőkellékeket cserél.
Cipő méretre igazítása, tágítása, szűkítése.
Cipő alsó, felső részét kikészíti.
Kiválasztja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Beállítja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

16.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

16.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés		x		-

	irányítással				
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	tágító-gép
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10256-12 **Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek**	**Szabás, előkészítés gyakorlat**
	Különböző anyagok szabása
	Előkészítő műveletek
10265-12 **Cipőipari gyártmánytervezés**	**Mintakészítési gyakorlat**
	Kaptafamásolat készítése
	Modelltervezés, mintakészítés
10264-12 **Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei**	**Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat**
	Szabást kiegészítő műveletek
	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek
10263-12 **Cipőfelsőrész összeállítása**	**Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat**
	Összeerősítési módok
	Felsőrész összeszerelési technológiák
10262-12 **Cipő összeállítása**	**Cipő összeállítása gyakorlat**
	Alsórész-alkatrészek előkészítése, fára foglalás
	Talpfelerősítés, kikészítés
10261-12 **Cipő javítása**	**Cipő javítása gyakorlat**
	Hiba felmérése, előkészítés
	Hiba javítása

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek

A 9. évfolyamot követően

Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Különböző anyagok szabása
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás.
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása.
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával.
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.

Előkészítő műveletek
Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása.
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés

A 9. évfolyamot követően

Mintakészítési gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kaptafamásolat készítése
Kaptafamásolat készítése, kópiakészítés.

Modelltervezés, mintakészítés
Lábbelik, öltözékek, öltözék kiegészítők összhangja elképzelése, rajzolása.
Sajáttervezésű lábbeli modellkészítése szabadkézi rajzzal.
Alapmintát, összeállítási rajzot készít.
Alapmintáról részletmintákat, jelölő- és egyéb mintákat készít.

10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei

A 9. évfolyamot követően

Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szabást kiegészítő műveletek
Szélvékonyítást végez.
Bélyegzést végez.
Márkázást végez.
Jelölést végez.
Hasítást végez.

Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek
Díszítések gyakorlati alkalmazása.
Szélvékonyítás: élezést végez.
Hasítást végez.

10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása

A 9. évfolyamot követően

Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat tantárgy

Témakörök

Összeerősítési módok
Összeerősítési módok gyakorlata
- rávarrás
- összevarrás
- szétvarrás
- felvarrás
- egyéb összeerősítési módok/cikk-cakk, stb./.

Felsőrész-összeszerelési technológiák
I. alaptechnológia: alulfejes, angol fűzős vagy Derby- szabású felsőrészek gyártástechnológiájának gyakorlata.
A fejrész összeállítási gyakorlat.
A szárrész összeállítási gyakorlat.
Fejrész és szárrész összeszerelése.
II. alaptechnológia: felülfejes lábbelik illetve kombinált bélésmegoldású cipők felsőrészeinek előállításának gyakorlata.
Színalkatrészek összeállítása.
Bélésréteg összeállítása.
Szín és bélés összeszerelése.

10262-12 Cipő összeállítása

A 9. évfolyamot követően

Cipő összeállítása gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alsórész-alkatrészek előkészítése, fára foglalás
Fára foglalás előkészítése.
Fára foglalja a felsőrészt.

Talpfelerősítés, kikészítés
Gyakorlati helyen alkalmazott gyártási eljárásnak megfelelő alsó- és felsőrész összeszerelési technológia műveletenkénti gyakorlás.

- Ragasztott technológia - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Kombinált technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Speciális talpfelerősítések - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Mechanikai technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.

Sarokrész felerősítése a gyakorlatban.
Gyártási eljárástól függően kikészíti a cipőt.

10261-12 Cipő javítása

A 10. évfolyamot követően

Cipő javítása gyakorlat tantárgy

Témakörök

Hiba felmérése, előkészítés
Megállapítja a javítandó cipő hibáját..

Hiba javítása
Felsőrész színalkatrészek javítása.
Bélés alkatrészek javítása.
Sarokpótlást végez.
Cipőt talpal, járótalpat cserél.
Cipő méretre igazítása, tágítása, szűkítése.
Cipő alsó, felső részét kikészíti.

5.11.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 02
CIPŐKÉSZÍTŐ
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgáskorlátozottak (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 02 Cipőkészítő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 02

A szakképesítés megnevezése: Cipőkészítő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 10. Könnyűipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVII. Könnyűipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 10. Könnyűipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);
- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);

- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány

- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:

- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,
- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,

- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. **Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)**
ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**
iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:

- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények
Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő

- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat

túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).

- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet

kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.
    - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
    - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.
b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.
c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.
d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.
e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).
f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.
    - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:
(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:
(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.
Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.
A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.
A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11498-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag- és áruismeret	1,5			1			1				
	Szabás, előkészítés elmélet	1			1			1				
	Szabás, előkészítés gyakorlat		3			2			2			1
10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés	Gyártmánytervezés	1			1			1			0,5	
	Mintakészítési gyakorlat		2			2			2			2
10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei	Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek	1		70	1		105	1		105	0,5	
	Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat		3			2			2			3
10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása	Cipőfelsőrész-készítési ismeretek	1			1			1			0,5	
	Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat		3			3			3			3
10262-12 Cipő összeállítása	Cipő összeállítási ismeretek	1			1			1			1	
	Cipő összeállítása gyakorlat		3			3			3			3
10261-12 Cipő javítása	Cipőjavítási ismeretek				1			1			1	
	Cipő javítása gyakorlat					2			2			3
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11498-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*8*		*8*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*8*		*8*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*24*		*24*
211499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	**Bőripari anyag- és áruismeret**	**54**			**36**			**36**					**126**
	Természetes bőrök	*20*			*11*			*11*					*42*
	Textilek és műbőrök	*10*			*7*			*7*					*24*
	Táblás áruk	*8*			*7*			*7*					*22*
	Kellékek és segédanyagok	*16*			*11*			*11*					*38*
	Szabás, előkészítés elmélet	**36**			**36**			**36**					**108**
	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	*12*			*10*			*10*					*32*
	Kézi szabás	*5*			*5*			*5*					*15*
	Gépi szabás	*6*			*7*			*7*					*20*
	Előkészítő műveletek	*13*			*14*			*14*					*41*
	Szabás, előkészítés gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**32**	**284**
	Különböző anyagok szabása		*40*			*28*			*25*			*8*	*101*
	Előkészítő műveletek		*40*			*28*			*25*			*10*	*103*
	Gépek, berendezések, szerszámok használata		*28*			*16*			*22*			*14*	*80*

10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés	**Gyártmánytervezés**	**36**		**70**	**36**		**105**	**36**		**105**	**16**		**124**
	Műszaki rajzolás alapjai	*6*			*6*			*6*					*18*
	Lábanatómia, kaptafaismeret	10			6			6					22
	Alapminta szerkesztések	*10*			*12*			*12*			*8*		*42*
	Mintakészítés, mintasorozatok	*10*			*12*			*12*			*8*		*42*
	Mintakészítési gyakorlat		**72**			**72**			**72**			**64**	**280**
	Kaptafamásolat készítés		*30*			*30*			*22*			*20*	*102*
	Modelltervezés, mintakészítés		*42*			*42*			*50*			*44*	*178*
10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei	**Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Szabást kiegészítő műveletek	*10*			*10*			*10*			*5*		*35*
	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek	*14*			*14*			*14*			*6*		*48*
	Egyéb cipőalkatrészek előkészítése	*12*			*12*			*12*			*5*		*41*
	Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**96**	**348**
	Szabást kiegészítő műveletek		*54*			*36*			*36*			*50*	*176*
	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek		*54*			*36*			*36*			*46*	*172*
10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása	**Cipőfelsőrész-készítési ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Összeerősítési módok	*16*			*16*			*16*			*8*		*56*
	Felsőrész összeszerelési technológiák	*20*			*20*			*20*			*8*		*68*
	Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat		**108**			**108**			**108**			**96**	**420**
	Összeerősítési módok		50			50			45			*40*	*185*
	Felsőrész összeszerelési technológiák		*58*			*58*			*63*			*56*	*235*
10262-12 Cipő összeállítása	**Cipő összeállítási ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Fára foglalás előkészítő műveletei	*10*			*10*			*10*			*10*		*40*
	Fára foglalás műveletei	*13*			*13*			*13*			*11*		*50*
	Talpfelerősítés, kikészítés	*13*			*13*			*13*			*11*		*50*
	Cipő összeállítása gyakorlat		**108**			**108**			**108**			**96**	**420**
	Alsórész alkatrészek előkészítése, fára foglalás		*54*			*54*			*54*			*48*	*210*
	Talpfelerősítés, kikészítés		*54*			*54*			*54*			*48*	*210*
10261-12 Cipő javítása	**Cipőjavítási ismeretek**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Hibák csoportosítása, javítási lehetőségei				*36*			*36*			*32*		*104*
	Cipő javítása gyakorlat					**72**			**72**			**96**	**240**
	Hiba felmérése, előkészítés					*32*			*32*			*36*	*100*
	Hiba javítása					*40*			*40*			*60*	*140*

Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:	**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya	948 / 29,44%											
Gyakorlati óraszámok/aránya	2272 / 70,56%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11498-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerzés 1	Nyelvtani rendszerzés 2	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)		x	x	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x	x	x	x
állásinterjún részt vesz	x	x	x	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik				x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése				x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai		x	x	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	
Deduktív gondolkodás			x	

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.
Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *8 óra*

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múltra, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő-egyeztetést.
Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *8 óra*

A 8 órás témakör során a diák **a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű** feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a **prepozíciók és a kötőszavak** pontos használatának elsajátításával olyan **egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely** által alkalmassá válik arra, hogy

az állásinterjún elhangozott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés,** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *24 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne(ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott

formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése	x			

	mozaikfeladattal				
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II. megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).
Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.
Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.
Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.
Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.
Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

3.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

3.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei, és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

3.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

3.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések.

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport -bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10256-12 azonosító számú

Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10256-12 azonosító számú, Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag- és áruismeret				Szabás, előkészítés elmélet				Szabás, előkészítés gyakorlat		
	Természetes bőrök	Textilek és műbőrök	Táblás áruk	Kellékek és segédanyagok	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	Kézi szabás	Gépi szabás	Előkészítő műveletek	Különböző anyagok szabása	Előkészítő műveletek	Gépek, berendezések, szerszámok használata
FELADATOK											
Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét	x	x	x	x							
Megállapítja az alapanyagok jellemzőit	x	x	x	x				x			
Ellenőrzi az alap-, kellék-, segédanyagokat	x	x	x	x							
Meghatározza a technológiai paramétereket					x						
Alkatrészeket szab kézzel, géppel						x	x		x		x
Ellenőrzi a kiszabott alkatrészeket									x		
Vékonyítja az alkatrészek szélét, felületét										x	x
Számítással meghatározza az anyag előirányzatot					x				x		
Kiválasztja, beállítja, kezeli a szabáshoz, előkészítéshez alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat									x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmet					x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK											
Bőrgyártás	x										
Bőr területi felosztása, jellemzői	x										
Bőrhibák	x										
Műbőrök		x									
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott textilanyagok		x		x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott műanyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott fémanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott papíranyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott faanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott ragasztók, oldószerek				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott gumianyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó ipari alkatrészek felületének meghatározása					x						
Paralelogramma területének meghatározása					x						
Optimális manipuláció meghatározása					x						
Szabáskor keletkező hulladékok meghatározása					x						
Hulladékfajták és jellemzői					x						
Bőrfeldolgozó ipari termékek anyag előirányzat meghatározása					x						
Alkatrészekkel szemben támasztott követelmények	x	x	x								
Szabásrendszerek					x						

Kézi szabás						x			x		
Gépi szabás							x		x		x
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Alkatrészek szél, felület vékonyítása								x		x	x
Szabász-, vékonyító gépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások						x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK											
Készbőr jellemzőinek felismerése	x				x	x	x		x	x	x
Gazdaságos manipuláció	x	x	x		x	x	x		x		x
Szakmai számolási készség					x	x	x		x		x
Szabászgépek, előkészítőgépek kezelése					x		x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK											
Felismerés	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Precizitás					x	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség					x	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK											
Határozottság					x				x	x	x
Közérthetőség					x	x	x	x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK											
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés					x				x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

4. Bőripari anyag- és áruismeret tantárgy 126 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a bőripari alap- és kellékanyagok fajtáinak megismertetése a tanulókkal.
Fontos, hogy a diákok anyagismereti alapfogalmakat elsajátítsák, a különböző anyagok előállítási műveleteit megismerjék, az alap- és kellékanyagok felhasználási és minőségi tulajdonságainak megtanulják.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Természetes bőrök *42 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált természetes bőranyagok fajtái (marha-, sertés-, kecske-, juh-, ló-, vad- és egyéb bőrök), általános jellemzői, felhasználása.
A természetes bőranyagok területi felosztása, minőségi jellemzői, hibái.
A nyersbőrök szövettani felépítése, jellemzői.
Nyersbőrhibák.
Nyersbőrök tartósítása, anyagai, minőségi követelményei.
A természetes bőranyagok gyártási folyamata:

- A vizes és meszes műhely műveletei – áztatás, meszezés, húsolás, színelés, hasítás, mésztelenítés -, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
- A cserzés fajtái - növényi, ásványi, zsír-, kombinált- és egyéb cserzés - anyagai, műveletei, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
- A cserzés utáni mechanikai – víztelenítés, taszítás, szárítás, hasítás, faragás, puhítás, csiszolás – műveletek, gépek, berendezések, eszközök, minőségi követelmények.
- A kikészítés vegyi – zsírozás, színelés, fedőfestés, appretálás stb. - és mechanikai – hengerlés, fényezés, vasalás stb. - műveletei, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.

A készbőrök csoportosítása, tulajdonságai, minősítése, hibái.

4.3.2. Textilek- és műbőrök *24 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok fajtái.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok összetétele, általános jellemzői, felhasználása.
A textilanyagok alapanyagainak (természetes-, vegyi- és kevert szálas anyagok) ismerete.
A textilanyagok alapanyagainak tulajdonságai, minőségi jellemzői.
A textilanyagok minőségi jellemzői, hibái.
A textilanyagok gyártási folyamata, gépei, berendezései.
A textilanyagok minőségi követelményei:

- Fonal és cérnagyártás (fonás, cérnázás). A cérnák fajtái, jellemzői, hibái.
- Kelmegyártás (szövés, kötés, hurkolás, nemszőtt textíliák készítése). A

kelmék fajtái, jellemzői, hibái.

- A textilanyagok kikészítése (előkezelés, színezés, appretálás).

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált műbőrök-, műanyagok fajtái, szerkezeti felépítései, általános jellemzői, felhasználása.
A műbőrök anyagai, gyártási folyamata – paszta készítés, hordozóréteg előkészítése, műanyag fedőréteg felvitele, filmképzés, hűtés, kikészítés, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
A különböző műanyagok feldolgozási módszerei (sajtolás, rétegelés, fröccsöntés, extrudálás, kalanderezés, szálhúzás, vákuumformázás, öntés, stb.)
A műbőrök, műanyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.3. Táblásáruk *22 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott - rostműbőrök-, gumi-, és műanyagok-, valamint kartonanyagok - táblás szerkezetű anyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői.
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott táblás áruk felhasználása.
A különböző táblás méretű anyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei:

- Rostműbőrök anyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
- Gumianyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
- Műanyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.
- Papír és kartonanyagok alapanyagai, gyártási folyamata (nyersanyag-előkészítés, pépkészítés, lapképzés, kikészítés, kiszerelés), gépei, berendezései, minőségi követelményei.

A táblás méretű anyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.4. Kellék és segédanyagok *38 óra*

Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét
A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott különböző műanyag-, fém-, papír-, fa-, és gumi kellékek- és segédanyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői, felhasználása.
Műanyag díszek, csatok, egyéb alkatrészek, szegők, zsinórok stb. előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fém díszek, csatok, szegecsek, szögek, ringlik, kapcsok, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Fa díszek, csatok, szögek, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
Gumi segédanyagok, alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.
A ragasztók, és oldószerek fajtái, anyagai.
A ragasztók, és oldószerek általános jellemzői, felhasználása.
A ragasztók, és oldószerek munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
A különböző kellék- és segédanyagok gyártása, minőségi jellemzői, hibái.
A kellék- és segédanyagok gyártásánál alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói*

tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szabás, előkészítés tantárgy 108 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja megismertetni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereit, szabási módszereit, és az alkatrészek előkészítési technológiáit, követelményeit.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek *32 óra*

A technológiai paraméterek meghatározása.
A természetes bőranyagok szabásrendszerei: szimmetrikus (kisipari vagy tükrös), váltakozó irányú, paralelogramma, társas szabás. A természetes bőranyagok szabásrendszereinek gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszerei: különböző soros elhelyezések, váltakozó-, ferde irányú (szög alatti), szembe fekvő, paralelogramma, társas szabás.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Alkatrész elhelyezési módszerek alkalmazása, az anyagkihasználás mértéke, gazdaságossági hatásai.
A szabástervek elkészítésének eszközei, korszerű számítógépes módszerei.
Az anyag-előirányzat (tiszta felület, hulladék, anyagnorma, paralelogramma felület, optimális manipuláció) meghatározásának, kiszámításának módszerei.
Természetes bőrök anyag-előirányzatának meghatározása.
Terítékanyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Táblás szerkezetű anyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Az anyag-előirányzat meghatározásának, eszközei, korszerű számítógépes módszerei.

5.3.2. Kézi szabás *15 óra*

A kézi szabás módszereinek ismerete.
A kézi szabás szerszámainak ismerete.
A kézi szabás eszközeinek ismerete.
A kézi szabás berendezéseinek (kések, sablonok fajtái, köszörűk, jelölő eszközök, nehezékek) ismerete.
A kézi szabás minőségi követelményei.
A kézi szabás előnyei, hátrányai.

5.3.3. Gépi szabás *20 óra*

A gépi szabás módszerei (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű szabási módszerek).
A gépi szabás alkalmazása, szerszámai, eszközei, berendezései.
A gépi szabás minőségi követelményei.

A kiütő gépes szabás gépei (lengőfejes, hidas, félautomata, automata kiütő gépek).
A kiütő gépes szabás berendezései, műveletei, munkavédelmi előírásai.
Kiütőkések, leütés számlálók, anyagtovábbító berendezések ismerete.
A terítékes szabás gépei (terítőgépek, tekercsállványok, áttekercselő berendezések, villamos ollók, anyagadagoló berendezések).
A terítékes szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A szegőszalag szabás gépei (bőrcsík vágó-, műbőr-, és fóliacsíkvágó gépek, berendezések).
A szegőszalag szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
Szabástervek ismerete.
Hulladékgazdálkodás.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök ismerete.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök jellemzői.
A gépi szabás munka-, tűzvédelmi előírásainak ismerete.
A gépi szabás környezetvédelmi előírásai.

5.3.4. Előkészítő műveletek *41 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) ismerete, gépei, szerszámai, eszközei, berendezései, minőségi követelményei.
A jelölés célja, gépei, berendezései, szerszámai, segédanyagai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A vékonyítás célja, fajtái (szélvékonyítás, teljes felületű vékonyítás), alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A ragasztás célja, fajtái (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Oldószerek fajtái, alkalmazásuk.
A kierősítés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei.
A szélfestés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelem előírásai.
Az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek alkalmazása, jellemzői.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-

1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy 284 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereinek, szabási módszereinek és az alkatrészek előkészítési technológiáinak gyakorlati

kivitelezését.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Különböző anyagok szabása *101 óra*

A szabandó anyagok kiválasztása műszaki dokumentáció alapján.
A kiszabott alkatrészek ellenőrzése.
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása. (ÖGY)
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával. (ÖGY)
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával. (ÖGY)
Táblás szerkezetű anyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
A szegőszalag szabás gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása.
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás. (ÖGY)
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése. (ÖGY)
Alkatrészek összeválogatása, tétel-összeállítás.
Önálló szabászati feladatok gyakorlati kivitelezése, műszaki dokumentáció alapján.
A szabászat munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.2. Előkészítő műveletek *103 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása. (ÖGY)
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával. (ÖGY)
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával. (ÖGY)
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása. (ÖGY)
A kierősítési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A szélfestés műveleteinek gyakorlati elsajátítása a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
Az előkészítési műveletek önálló kivitelezése adott modellek műszaki dokumentációja alapján.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.3. Gépek, berendezések, szerszámok használata *80 óra*

A szabászat, az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseinek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek szakszerű használata, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek összeállítása önállóan egy adott modell alkatrészeinek kiszabásához.
A gépi szabási módszerek gyakorlati alkalmazása (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű automata berendezések) gépek, berendezések, eszközök szakszerű használata, a kezelési műveletek begyakorlása.
Egy meghatározott modell alkatrészeinek gépi szabásához a gépigény összeállítása önállóan.
Az előkészítő műveletek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gépeinek, szerszámainak, eszközeinek, kiegészítő berendezéseinek szakszerű alkalmazása, a minőségi, a munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások követelmények betartásával.
Gép-, szerszám-, eszköz-, és kiegészítő berendezések meghatározása önállóan egy adott termék előkészítési műveleteihez.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	Munkaasztal, szabászgép, kézi szabászkés, szélvékonyító gép, hasító gép
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	Köszörűgép, munkaasztal
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10265-12 azonosító számú

Cipőipari gyártmánytervezés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10265-12 azonosító számú, Cipőipari gyártmánytervezés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés	Gyártmánytervezés				Mintakészítési gyakorlat	
	Műszaki rajzolás alapjai	Lábanatómia, kaptafaismeret	Alapminta szerkesztések	Mintakészítés, mintasorozatok	Kaptafamásolat készítés	Modelltervezés, mintakészítés
FELADATOK						
Méretet vesz a lábról		x				
Kaptát választ		x			x	
Modellt tervez	x		x	x		x
Kaptáról felületi másolatot készít		x	x		x	
Alapmintát, összeállítási rajzot készít	x		x	x		x
Alapmintáról részletmintákat és sorozatmintákat, jelölő- és egyéb mintákat készít	x		x	x		x
SZAKMAI ISMERETEK						
A láb anatómiája		x				
Lábanatómiai rendellenességek		x				
A láb méreteinek, mérésének módjai		x				
Cipőipari méretrendszerek fajtái		x	x			x
Műszaki rajzolás alapjai	x					
Cipőipari számítások	x		x	x		
Kaptaismeret		x			x	
Kapta talprész-szerkesztés	x		x		x	
Kaptamásolat készítés					x	
Kaptamásolat utáni cipőszerkesztés			x			x
Alapminta-szerkesztés			x	x		x
Félcipőminta-szerkesztés			x	x		x
Divat, sport, csizma, szandál felsőrészek szerkesztése			x	x		x
Alapminták, részletminták, jelölőminták készítésének módjai			x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEKI						
Alapszintű számítógép használata	x	x	x	x		x
Cipőipari szakrajz olvasása, értelmezése, modellrajz készítése	x	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség	x		x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Térlátás	x	x	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Türelem	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Önállóság	x		x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x

Kézügyesség	x		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés	x		x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x	x	x

7. Gyártmánytervezés tantárgy 124 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Műszaki ábrázolás alapjainak elsajátítása. Az emberi test, kiemelten a láb, lábfej felépítésének megismerése. Méretvétel, kaptafamásolat, mintatervezés alapjainak ismerete. Műszaki dokumentáció/modellrajz, alapminta szerkesztés, minták/ készítése és értelmezése.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Műszaki rajzolás alapjai *18 óra*

Műszaki rajzolás céljának ismerete.
Műszaki rajzolás fajtáinak ismerete.
Rajzeszközök fajtái.
Rajzpapírformátumok, A0-ástol A5-ös méretig való megadás.
Vonalzók fajtái, használatuk, szögszerkesztések.
Szabványírás követelmények.
Vonalfajták, vonalvastagságok megadása.
Vonalfajták megfelelő alkalmazása.
Szabvány betűírás, kisbetűk magassága alakja.
Szabvány betűírás, nagybetűk magassága alakja.
Szabadkézi rajzolás.
Síkmértani szerkesztések, kör körrel kapcsolatos szerkesztések.
Szabályos síkidomok szerkesztése.
Térbeli elemek alakzatok, sík, síkidomok.
Műszaki ábrázolási módok.
Középponti vetítések, párhuzamos vetítések.
Ábrázolás rendezett vetületekben, térelemek ábrázolása.
Méretezések, méretmegadás szabályai.
Metszeti ábrázolások, teljes metszet, fél nézet- fél metszet, kitöréses metszet.
Egyszerűsítő jelképes ábrázolásmód.
Axonometrikus ábrázolási módok, axonometrikus ábrázolás alkalmazása.
Vonalas ábrázolási módok, vonalas ábrázolás alkalmazása.
Szabadkézi rajzolás.

7.3.2. Lábanatómia, kaptafaismeret *22 óra*

Emberi test felépítése.
Láb felépítésének ismerete.
Alsó végtag csontjainak ismerete.
A láb izomzatának kialakítása, ízületei.
Lábfej anatómiája, izmai.
Láb működése.
A lábfej mechanikai működése.
Lábanatómiai rendellenességek ismerete.

Lábelváltozások.
A láb méreteinek, mérésének módjai.
A láb mérése, szélességi méretek, magassági méretek, kerületi méretek.
Lábmérés eszközei, módszerei.
Méretvétel szabályai, méretrendszerek fajtái.
Cipőipari méretrendszerek.
Kaptafa, kaptafaméretek, arányok ismerete.
Kaptafák fajtái, gyártástechnológiája.
Kaptafa kialakítása.

7.3.3. Alapminta szerkesztések *42 óra*

A felsőrész szerkesztés története.
A cipő, cipőfelsőrész készítés, szerkesztés fejlődése, a szögrendszer szerinti elsőrész szerkesztéstől a számítógépes lábbeli tervezésig.
Cipőfelsőrész és alsórész alkatrészek szerkesztési lehetőségei.
Szerkesztéshez szükséges számítási ismeretek.
Félcipő szerkesztések ismerete.
Felülfejes férfi félcipő szerkesztésének ismerete, alapminta szerkesztés ismerete
Derby-szabású fűzős női félcipő szerkesztésének ismerete, alapminta szerkesztés ismerete.
Női magas sarkú félcipők szerkesztése.
Fejvágásos félcipők szerkesztése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Női magas szárú cipők szerkesztése.
Férfi magas szárú cipők szerkesztése.
Gyermek félcipő és magas szárú cipő szerkesztése.
Csizma szerkesztése.
Szandál, sport, divat cipő felsőrészek.
Alsórész alkatrészek szerkesztésének ismerete/talpbélés/.

7.3.4. Mintakészítés, mintasorozatok *42 óra*

Modelltervezés.
Felsőrész minta tervezésének ismerete a modell kaptafára rajzolása után.
Alapminta szerkesztésének ismerete.
Részletminták készítésének ismerete a bedolgozási többletek és a ráhagyások helyes méreteinek ismeretével.
Jelölőminta készítésének ismerete.
Alkatrészek nagyítás alapelveinek ismerete, növekedés aránya a hosszméreteknél, bőségméreteknél.
Sorozatkifejtés lehetőségeinek ismerete.
Kézi sorozatkifejtés ismerete.
Gépi sorozatkifejtés ismerete.
Számítógépes sorozatkifejtő rendszerek ismerete.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Mintakészítési gyakorlat tantárgy 280 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a gyakorlati tevékenysége során önállóan képes legyen egyedi cipő, cipőfelsőrész tervezésére. Tudjon alkalmazkodni az iparban előtérbe került egyedi vagy kis sorozatú termeléshez.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Kaptafamásolat készítés *102 óra*

Láb méretvétele a gyakorlatban.
A láb méreteinek, mérésének módjai.
A láb mérése a gyakorlatban, szélességi méretek, magassági méretek, kerületi méretek.
Lábmérés eszközeinek, módszereinek ismerete a gyakorlatban.
Méretvétel szabályai, méretrendszerek fajtái.
Cipőipari méretrendszerek ismerete.
Kaptafa kiválasztás.
Kaptafamásolat készítése, kópiakészítés. (ÖGY)
Kaptafa felületi másolatának készítése, külsőoldali, belsőoldali másolat készítése
Középméret készítés, kópia készítése.
Tanult módszer alkalmazása férfi kapta kópiamásolat készítésre.
Tanult módszer alkalmazása női kapta kópiamásolat készítésre.
Tanult módszer alkalmazása gyermek kapta kópiamásolat készítésre.

8.3.2. Modelltervezés, mintakészítés *178 óra*

Lábbelik, öltözékek, öltözék kiegészítők összhangja elképzelése, rajzolása. (ÖGY)
Sajáttervezésű lábbeli modellkészítése szabadkézi rajzzal. (ÖGY)
Divat és helyi sajátosságoknak megfelelő modellcsalád rajzolása.
A modelltervezés az elméleti alapokra épülően a gazdálkodó szerv helyi, specifikus igényeinek megfeleljen .
Női alapmodellek tervezése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Férfi alapmodellek tervezése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Gyermek alapmodellek tervezése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Alsórész alkatrészek szerkesztése/talpbélés/.
Alapmintát, összeállítási rajzot készít. (ÖGY)
Alapmintáról részletmintákat, jelölő- és egyéb mintákat készít. (ÖGY)

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	rajzeszközök, tervezőasztal
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	tervezőasztal, kézi szabászkés, kaptafasorozat
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10264-12 azonosító számú

Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10264-12 azonosító számú, Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei	Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek			Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat	
	Szabást kiegészítő műveletek	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek	Egyéb cipőalkatrészek előkészítése	Szabást kiegészítő műveletek	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek
FELADATOK					
Kiszabott alkatrészeket/gyártási tételeket előkészít, rendszerez	x	x	x	x	x
Felsőrész alkatrészen szabást kiegészítő műveleteket végez				x	
Felsőrész alkatrészen tűzödei előkészítő műveleteket végez					x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Lábbeli alkatrészek csoportosítása	x	x	x		
Felsőrész alkatrészek jellemző tulajdonságai	x	x			
Felsőrész alkatrészek előkészítő műveletei	x	x		x	x
Bélyegzés, márkázás			x	x	
Jelölés	x		x	x	x
Hasítás	x		x	x	x
Szélvékonyítás	x		x	x	x
Nyitott széleldolgozási módok		x			x
Zárt széleldolgozási módok		x			x
Alaktartósság biztosítása		x	x		x
Ragasztóanyag felvitel		x	x		x
Díszítési módok		x			x
Alkatrészek kierősítése		x	x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások		x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Lábbeli alkatrészek felismerése	x	x	x	x	x
Alkatrész szakszerű előkészítése	x	x	x	x	x
Esztétikus széleldolgozás, díszítés	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x

Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x

9. Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek tantárgy 124 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló pontosan ismerje a cipőfelsőrész készítés előkészítő műveleteinek

- feladatát
- alkalmazás helyét
- alkalmazott eszközeiket
- kivitelezését
- minőségi követelményeit.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Szabást kiegészítő műveletek *35 óra*

Kiszabott alkatrészek, gyártási tételek előkészítésének, rendszerezésének ismerete.
Lábbeli alkatrészek csoportosításának ismerete.
Felsőrész alkatrészek jellemző tulajdonságainak ismerete.
Jelölés, hasítás, szélvékonyítás ismerete.
Tűzödei előkészítő műveletek csoportosítása.
Szabást kiegészítő műveletek pontos helyének meghatározása a cipőgyártás, lábbeli készítés teljes technológiai folyamatában.
Bélyegzés feladata, alkalmazás helye.
Bélyegzésnél használt eszközök, fűtött fejes bélyegzőgép.
Bélyegzés kivitelezése, a művelet során betartandó minőségi követelmények.
Márkázás feladata, alkalmazás helye.
Márkázás során használt eszközök, festékpárnás márkázó gép.
Márkázás kivitelezése, a művelet során betartandó minőségi követelmények.
Jelölés feladata, alkalmazás helye.
Jelölés céljából használt eszközök.
Jelölés kivitelezése, a művelet során betartandó minőségi követelmények.
Hasítás feladata, alkalmazás helye
Hasítás eszköze, szalagkéses hasító gép
Hasítás kivitelezése, fajtái, vékonyítás, behasítás, sablonhasítás, profilhasítás.
Hasítás során betartandó minőségi követelmények.
Szélvékonyítás eszközeinek ismerete.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

9.3.2. Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek *48 óra*

Kiszabott alkatrészeket, gyártási tételeket előkészítése, rendszerezése
Tűzödei előkészítő műveletek csoportosítása.
Tűzödei előkészítő műveletek pontos helyének meghatározása a cipőgyártás, lábbeli készítés teljes technológiai folyamatában.
Lábbeli alkatrészek csoportosítása.
Felsőrész alkatrészek előkészítő műveletei.

Nyitott és zárt széleldolgozási módok.
Szélvékonyítás, élezés.
Élezés feladata, alkalmazás helye.
Élezésnél használt eszközök, harangkéses élező gép.
Élezés során, köszörülésnél betartandó munkavédelmi előírások.
Élezés kivitelezése, élezési paraméterek, minőségi követelmények.
Szélmegmunkálási módok csoportosítása.
Nyitott szélmegmunkálások, tisztázás, cakkozás, szálégetés.
Nyitott szélmegmunkálások kivitelezése, minőségi követelmények.
Zárt szélmegmunkálás.
Alaktartósság biztosítása, alkatrészek kierősítése.
Szélbehajtás alkalmazás helye, eszköze, kivitelezése és minőségi követelményei.
Szegések fajtái, simaszegés, olaszszegés, franciaszegés, áthajtásos szegés.
Egyéb szegések, szélmegmunkálás, paszpólozás.
Szegésekkel szembeni minőségi követelmények.
Díszítés, díszítési módok, varrás, lyukasztás, rátétek, domborítás, díszítőelemek alkalmazása.
Díszítésnél használt eszközök, minőségi követelmények.
Ragasztóanyag felvitel.
Ragasztó felviteli módok.
Ragasztó felvivő berendezések, hengeres, szórópisztolyos, kenőfejes felhordó berendezések.
Alaktartósság biztosítása
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

9.3.3. Egyéb cipőalkatrészek előkészítése *41 óra*

Az előkészítő műveletek pontos helyének meghatározása a cipőgyártás, lábbeli készítés teljes technológiai folyamatában.
Tűzödei előkészítő, alja előkészítő műveletek fajtái.
Alsórész alkatrészek megnevezése fajtái.
Foglaló talpbélés, köztalp, fedő talpbélés.
Foglaló talpbélések fajtái. előkészítő műveletei.
Osztott, fröccsöntött lágyékú, rák talpbélések gyártása előkészítése
Varrott technológiák talpbélései.
Talp, sarok előkészítés.
Talp előregyártás.
Sarokgyártás.
Bőrtalpak, rakott sarkak előkészítő műveletei.
Merevítő alkatrészek előkészítése
Kéregmerevítő és orrmerevítő gyártási eljárástól függő előkészítése.
Alsórész alkatrészek előkészítése során használt műveletek, élezés, hasítás, bélyegzés kivitelezése.
Egyéb cipőalkatrészek előkészítésének minőségi követelményei.
Alsórész alkatrészek előkészítése során betartandó munkavédelmi előírások.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói*

tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat tantárgy 348 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló rugalmasan tudja alkalmazni a termelés során naponta változó modelleknél a tűzödei előkészítő műveleteket. Tudja és megfelelően használja a kéziszerszámokat, eszközöket, gépeket. Tartsa be az előírt munka-, tűz-, baleset-és környezetvédelmi előírásokat.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Szabást kiegészítő műveletek *176 óra*

Kiszabott alkatrészeket/gyártási tételeket előkészít, rendszerez.
Felsőrész alkatrészen szabást kiegészítő műveletet végez.
Felsőrész alkatrészek előkészítő műveletei a gyakorlatban.
Szélvékonyítást végez. (ÖGY)
Szélvékonyítás feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Szélvékonyítás kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Szélvékonyításnál használt eszközök.
Bélyegzést végez. (ÖGY)
Bélyegzés feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Bélyegzésnél használt eszközök, bélyegzőgép.
Bélyegzés kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Márkázást végez. (ÖGY)
Márkázás feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Márkázás során használt eszközök, márkázó gép.
Márkázás kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Jelölést végez. (ÖGY)
Jelölés feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Jelölésnél használt eszközök.
Jelölés kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Hasítást végez. (ÖGY)
Hasítás feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Hasítás során használt eszközök, szalagkéses hasító gép.
Hasítás kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.

Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

10.3.2. Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek ***172 óra***

Kiszabott alkatrészeket, gyártási tételeket előkészítése, rendszerezése.
Felsőrész alkatrészen tűzödei előkészítő műveleteket végez.
Hasítást végez. (ÖGY)
Szélvékonyítás: élezést végez. (ÖGY)
Élezés feladata, alkalmazás helye gyakorlati alkalmazása.
Élezésnél használt eszközök, harangkéses élező gép.
Élezés során, köszörülésnél betartandó munkavédelmi előírások.
Élezés kivitelezése, élezési paraméterek, minőségi követelmények.
Szélmegmunkálás:
- Nyitott széleldolgozások gyakorlati alkalmazása

Nyitott szélmegmunkálások, tisztázás, cakkozás, szálégetés.
Nyitott szélmegmunkálások kivitelezése, minőségi követelmények.
- Zárt széleldolgozások gyakorlati alkalmazása

Szélbehajtás alkalmazás helye, eszköze, kivitelezése és minőségi követelményei.
Szegések fajtái, simaszegés, olaszszegés, franciaszegés, áthajtásos szegés.
Egyéb szegések, szélmegmunkálás, paszpólozás.
Szegésekkel szembeni minőségi követelmények.
Díszítések gyakorlati alkalmazása. (ÖGY)
Díszítés, díszítési módok, varrás, lyukasztás, rátétek, domborítás, díszítőelemek alkalmazása.
Díszítésnél használt eszközök, minőségi követelmények.
Ragasztóanyag felvitel gyakorlati végrehajtása
Ragasztó felviteli módok.
Ragasztó felvivő berendezések, hengeres, szórópisztolyos, kenőfejes elhordó berendezések.
Thermoplasztikus ragasztófelvitel.
Alaktartósság biztosításának alkalmazása a gyakorlatban.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	szélvékonyító gép, hasító gép, kéziszerszámok felsőrész készítéshez
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	lyukasztó, ringliző gép,

					díszítő kéziszerszámok
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	Egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10263-12 azonosító számú

Cipőfelsőrész összeállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10263-12 azonosító számú, Cipőfelsőrész összeállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása	Cipőfelsőrész-készítési ismeretek		Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat	
	Összeerősítési módok, gépismeret	Felsőrész összeszerelési technológiák	Összeerősítési módok	Felsőrész összeszerelési technológiák
FELADATOK				
A technológiának megfelelően varrógépet, tűt, cérnát, öltésnagyságot választ	x		x	
Beállítja az alkalmazott gépeket			x	x
Felsőrészeket modellkialakítástól függően összeszerel			x	x
Alulfejes (I-es) technológiát alkalmaz		x		x
Felülfejes (II-es) technológiát alkalmaz		x		x
Kombinált technológiát alkalmaz				x
Kellékeket felszerel a felsőrészre			x	x
Tisztázza a felsőrészt			x	x
Ellenőrzi a kész felsőrészt				x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Összeerősítések fajtái	x		x	
Öltésfajták	x	x	x	x
Öltésképzés folyamata	x	x	x	x
Varrógéptű részei, kialakításának fajtái	x			
Cérnák fajtái	x			
Varrógépek működése	x			
Varrógép beállítása, kezelése	x			
Varrógépek technológiai jellemzői	x			
Összeerősítés varrással	x		x	
Alulfejes (I-es) technológia		x		x
Felülfejes (II-es)technológia		x		x
Kombinált technológia		x		x
Különleges felsőrészek gyártástechnológiája		x		x
Felsőrész minőség-ellenőrzése		x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Gyártmány- és modellrajzról alaptechnológia felismerése	x	x	x	x
Gyártmány- és modellrajzról műveleti sorrend összeállítása	x	x	x	x
Kész felsőrészről pontos technológiai leírás megadása	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Stabil kéztartás	x	x	x	x
Állóképesség	x	x	x	x

Önállóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Közérthetőség	x	x	x	x
Tömör fogalmazási készség	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x
Rendszerező-képesség	x	x	x	x

11. Cipőfelsőrész-készítési ismeretek tantárgy 124 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló pontosan ismerje a cipőfelsőrész-készítés összeszerelő műveleteit, ismerje föl az elkészített felsőrész alaptechnológiáját. Pontosan határozza meg az összeszerelés műveleti sorrendjét. Tudjon műszaki dokumentációt készíteni, meglévőt értelmezni, műveleteket végrehajtani.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Összeerősítési módok, gépismeret *56 óra*

A technológiának megfelelően varrógép, tű, cérna, öltésnagyság választása.
Összeerősítés-fajták ismerete.
Öltésfajták ismerete.
Összeerősítési alapfogalmak (összeerősítés, öltés, varrás, varrat stb.).
Összeerősítések rendszerezése.
Felsőrészek összeerősítése kötőelem szerint.
Összeerősítési módok oldhatóság szerint.
Időtartam szerinti csoportosítása az összeerősítési módoknak.
Igénybevétel és esztétikai kép szerinti összeerősítés.
Összeerősítendő részek szerinti csoportosítás.
Összeerősítések jellemzői.
Varrásos összeerősítés
Ragasztásos összeerősítés
Összeerősítés hegesztéssel.
Öltésfajták csoportosítása.
Hurkolódás és öltéskép szerinti csoportosítása az öltéseknek.
Cérnák száma, szerepe és a tűk száma szerinti öltésfajták
Huroköltés fajtái, jellemzői, varratrajza és öltésképzés menete.
Láncöltés fajtái, jellemzői, varratrajza és öltésképzés menete.
Egyfonalas láncöltés.
Kétfonalas láncöltés.
Egyéb öltésfajták, jellemzői, varratrajza és öltésképzés menete.
Varrógépek működése beállítása, kezelése, technológiai jellemzői.
A varrógéptű felépítése, tűhegykiképzések.
Tű, tűfinomsági számának meghatározása a tűszár átmérő figyelembevételével.
Tű és cérnamegválasztása.
Cérna, cérnafinomság.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartásának ismerete.

11.3.2. Felsőrész-összeszerelési technológiák *68 óra*

Felsőrész-alkatrészek összeerősítésének sorrendje.
Felsőrészek fő típusai.
A felsőrészek szerkezete.

Felsőrészkészítési alaptechnológiák.
I. alaptechnológia, alulfejes, angol fűzős vagy Derby-szabású felsőrészek gyártástechnológiája.
A fejrész összeállításának ismerete.
A szárrész összeállításának ismerete.
Fejrész és szárrész összeszerelésének ismerete.
I-es alaptechnológián alkalmazható technológiai változatok.
II. alaptechnológia, felülfejes lábbelik illetve kombinált bélésmegoldású cipők felsőrészeinek előállításának ismerete.
Színalkatrészek összeállításának ismerete.
Bélésréteg összeállításának ismerete.
Szín és bélés összeszerelésének ismerete.
II-es alaptechnológián alkalmazható technológiai változatok.
III. alaptechnológia, hegesztve- szabott felsőrész gyártás.
Egyéb technológiák ismerete (magas szárú cipő, csizma, papucs, szandál, magas sarkú cipő)
Egyéb felsőrészek, mokaszinok, munkavédelmi lábbelik, túracipők.
Felsőrész minőség-ellenőrzésének ismerete.
Technológiai utasítások.
Technológiai sorrend meghatározás lényege.
Műveleti utasítások formai kialakítása.
Vizsgaremek műszaki dokumentáció-készítés.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartásának ismerete.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat tantárgy 420 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a mai modern cipőgyártásban képes legyen a különleges alapanyagok összedolgozásával megfelelő minőségű felsőrész gyártására. Tudja és megfelelően használja a kéziszerszámokat, eszközöket, gépeket. Tartsa be az előírt munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírásokat.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Összeerősítési módok ***185 óra***

A technológiának megfelelően varrógép, tű, cérna, öltésnagyság választása.
Beállítja az alkalmazott gépeket.
Felsőrész összeszerelése modellkialakítástól függően.
Kellékek felszerelése a felsőrészre.
Felsőrészt tisztázás.
Gyártmány- és modellrajzról alaptechnológiákat felismer, és műveleti sorrendet állít össze.
Kész felsőrészről pontos technológiai leírást ad meg.
Tűzödei alapgyakorlatok, varrás műveletének stabilizálása.
Varrógépek befűzése, beállítása,"orsózás", tű helyes megválasztása, tűbehelyezés.
Egyenes varratok készítése.
Speciális vonalvezetés, alakzatok készítése.
Különböző öltések begyakorlása (kézi,gépi).
Széltől való varrási gyakorlat.
Varratsorok távolságának betartása gyakorlatok.
Speciális varrógép megismerése, gyakorlati alkalmazása.
Oszlopos varrógép kezelése, kés szerkezet használata.
Varrógépek befűzése, beállítása.
Cikcakkvarrógép használata kezelése.
Varrógépek befűzése, beállítása.
Összeerősítési módok gyakorlata (ÖGY):

- rávarrás
- összevarrás
- szétvarrás
- felvarrás
- egyéb összeerősítési módok/cikk-cakk, stb./.

Összeerősítések ragasztással.
Száraz- nedves ragasztási módok gyakorlata.
Hideg- meleg ragasztási módok gyakorlata.
Egy és kétkomponensű ragasztási módok.
Hőre lágyuló ragasztási technológiák.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

12.3.2. Felsőrész-összeszerelési technológiák ***235 óra***

A technológiának megfelelően varrógépet, tűt, cérnát, öltésnagyságot választ.
Az alkalmazott gépeket beállítja.
Felsőrészeket modellkialakítástól függően összeszerel.
Alulfejes, felülfejes és kombinált technológiát alkalmaz.
I. alaptechnológia (ÖGY): alulfejes, angol fűzős vagy Derby- szabású felsőrészek gyártástechnológiájának gyakorlata.

A fejrész összeállítási gyakorlat.
A szárrész összeállítási gyakorlat.
Fejrész és szárrész összeszerelése.

II. alaptechnológia (ÖGY): felülfejes lábbelik illetve kombinált bélésmegoldású cipők felsőrészeinek előállításának gyakorlata.

Színalkatrészek összeállítása.
Bélésréteg összeállítása.
Szín és bélés összeszerelése.

Kellékeket felszerel a felsőrészre.
Tisztázza a felsőrészt.
Ellenőrzi a kész felsőrészt.
Öltésfajták, öltésképzés folyamatának megismerése a gyakorlatban.
Gyártmány- és modellrajzról alaptechnológiát felismer, és műveleti sorrendet összeállít.
Sajáttervezésű cipő felsőrész készítése.
Vizsgaremek műszaki dokumentáció utáni elkészítése, próbagyártása.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-

2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		Műszaki dokumentáció
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	varrógépek
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	varrógépek
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10262-12 azonosító számú

Cipő összeállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10262-12 azonosító számú, Cipő összeállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10262-12 Cipő összeállítása	Cipő összeállítási ismeretek			Cipő összeállítása gyakorlat	
	Fára foglalás előkészítő műveletei	Fára foglalás műveletei	Talpfelerősítés, kikészítés	Alsórész alkatrészek előkészítése, fára foglalás	Talpfelerősítés, kikészítés
FELADATOK					
Fára foglalást előkészít	x			x	
Kaptát előkészít	x			x	
Merevítő alkatrészeket előkészít	x			x	
Felsőrészt előkészít	x			x	
Fára foglalja a felsőrészt		x		x	
Előkészíti a felsőrészt és az alsórészt az összeszereléshez		x			x
Ragasztott technológiát alkalmaz		x	x		x
Varrott technológiát alkalmaz			x		x
Szegezett technológiát alkalmaz			x		x
Fröccsöntött, vulkanizált technológiát alkalmaz			x		x
Kombinált technológiát alkalmaz			x		x
Felerősíti a sarokrészt			x		x
Kikészíti a kész cipőt			x		x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat	x	x	x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Kapta előkészítése	x			x	
Alsórész alkatrészek előkészítése	x			x	
Felsőrész előkészítése	x			x	
Fára foglalási technológiák		x		x	
Fára foglalás befejező műveletei			x	x	
Alsórész előkészítési technológiák	x			x	
Mechanikai alsórész felerősítési technológiák			x		x
Vegyi alsórész felerősítési technológiák			x		x
Kombinált alsórész felerősítési technológiák			x		x
Sarokrész felerősítési technológiák			x		x
Kikészítési technológiák			x		x
Előkészítés, fára foglalás, sarokfoglalás	x	x	x	x	x
A kikészítés gépei, berendezései, működésük, kezelésük			x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Megfelelő kapta kiválasztása	x	x	x	x	x
Forma érzékelése	x	x	x	x	x
Alkatrészek pontos illesztése	x	x	x	x	x

Esztétikus alak és felület kialakítása	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x

13. Cipő összeállítási ismeretek tantárgy 140 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló pontosan ismerje a cipő összeállítás műveleteit, ismerje föl az elkészített lábbeli technológiáját. Pontosan határozza meg az összeszerelés műveleti sorrendjét. Tudjon műszaki dokumentációt készíteni, meglévőt értelmezni, műveleteket végrehajtani.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Fára foglalás előkészítő műveletek *40 óra*

Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Gyártási eljárások rendszerezése.
Gyártási eljárások fő műveletcsoportjai:
- fára foglalás előkészítő műveletei
- fára foglalás műveletei
- talpfelerősítés, kikészítés műveletei.

Sorozatnak megfelelő és a modellnek megfelelő eszközök alkatrészek előkészítése.
Fára foglalás, kapta előkészítése.
Merevítő alkatrészek előkészítése.
Kéregmerevítő orrmerevítő kiválasztása..
Foglalótalpbélés technológiának megfelelő megválasztása.
Talp technológiának megfelelő megválasztása.
Sarok technológiának megfelelő megválasztása.
Kaptafa kiválasztás, ellenőrzés.
Talpbélés kaptafára való illesztése.
Belső alkatrész, kéregmerevítő behelyezése.
Kéregrész előformázása, kéregkitörés.
Orrmerevítő behelyezés.
Felsőrész előkészítése.
Felsőrész kondicionálás.
Felsőrész kaptára való illesztése.
Előkészítő műveletekkel szembeni minőségi követelmények.
Alkalmazás során használt eszközök, berendezések munka-, tűz-, és környezetvédelmi előírásainak betartása.

13.3.2. Fára foglalás műveletei *50 óra*

Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
A felsőrészt és az alsórészt előkészítése az összeszereléshez.
Különböző technológiák alkalmazásának ismerete.
Felsőrész fára foglalás célja.
Fára foglalás szakaszai.

Előhúzás, feladata kivitelezése.
Orrfoglalás, orrfoglalás művelete.
Oldalfoglalás, oldalfoglalási lehetőségek:
- kapcsokkal
- ragasztással
- varrással.

Sarokfoglalás, kéregrész foglalása.
Fára foglalás befejező műveletei
Fára foglalás műveleteinek összevonási lehetőségei.
Két ütemben történő fára foglalás.
Egy ütemben történő foglalás:
- zsinóros fára foglalás
- belső formázással történő foglalás

Formarögzítés feladata módja, kivitelezése.
Hőhatásos formarögzítés.
Kontúrpréselés, hőlégvasalás.
Varrott alsó és felsőrész összeszerelésnél alkalmazott fára foglalási technológiák.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartása.

13.3.3. Talpfelerősítés, kikészítés *50 óra*

Alsó- és felsőrész összeszerelése szerinti csoportosítás
- mechanikai
- vegyi
- kombinált technológiák

Talphely előkészítésének ismerete.
Varrott cipők talphelyének előkészítése.
Talpköz kitöltésének ismerete.
Vegyi (ragasztott) talpfelerősítés előkészítésének ismerete.
Ragasztott talpfelerősítés ismerete.
Ragasztóanyagok, ragasztó megválasztása, ragasztási paraméterek.
Ragasztás előkészítésének, folyamatának ismerete.
Varrott talpfelerősítési eljárások ismerete.
Direkt talpfelerősítési módok ismerete.
Egyéb technológiák alkalmazásának ismerete.
Sarok felerősítés, külső és belső sarokfelerősítés.
Talp és sarok megmunkálása különböző gyártási eljárások esetén.
Talp, talpszál, sarok, járófelület kikészítés.
Talpfelerősítés befejező műveletei:
- kaptafa kihúzása
- fedőtalpbélés behelyezés

Mechanikai és vegyi kikészítés
- tisztítás
- vasalás
- javítás
- felsőrész fényesítése.

Különleges lábbelik gyártása.
Vizsgaremek műszaki dokumentáció-készítés.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés		x		-

	irányítással				
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Cipő összeállítása gyakorlat tantárgy 420 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a mai modern cipőgyártásban képes legyen a különleges alapanyagok összedolgozásával megfelelő minőségű lábbeli gyártására. Tudja és megfelelően használja a kéziszerszámokat, eszközöket, gépeket. Tartsa be az előírt munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírásokat.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Alsórész alkatrészek előkészítése, fára foglalás *210 óra*

Fára foglalás előkészítése. (ÖGY)
Kapta előkészítése.
Merevítő alkatrészek előkészítése.
Előkészítő műveletekhez használatos kézi szerszámok használata.
Fára foglalja a felsőrészt. (ÖGY)
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Alsórész előkészítési technológiák alkalmazása a gyakorlatban.
Gyakorlati helyen alkalmazott gyártási eljárásnak megfelelő alsó- és felsőrész összeszerelési technológia műveletenkénti gyakorlás.
Sorozatnak és a modellnek megfelelő eszközök alkatrészek előkészítése.
Merevítő alkatrészek behelyezése.
Gyártástechnológiától függő előkészítő műveletek gyakorlása.
Fára foglalás befejező műveletei a gyakorlatban.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

14.3.2. Talpfelerősítés, kikészítés *210 óra*

Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
A felsőrész és az alsórész előkészítése az összeszereléshez.
Gyakorlati helyen alkalmazott gyártási eljárásnak megfelelő alsó- és felsőrész összeszerelési technológia műveletenkénti gyakorlás. (ÖGY)

- Ragasztott technológia - fára foglalás, talpfelerősítés. (ÖGY)
- Mechanikai technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés. (ÖGY)
- Kombinált technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés. (ÖGY)
- Speciális talpfelerősítések - fára foglalás, talpfelerősítés. (ÖGY)

Sarokrész felerősítése a gyakorlatban. (ÖGY)
A termelőegységnél alkalmazott szervezési rendszer megismerése. Gyakorlati alkalmazása beilleszkedés a termelésbe./ kötött ütemű szalagrendszer, rugalmasan kötött ütem, "kocsis rendszer"/.
Gyártási eljárástól függően kikészíti a cipőt. (ÖGY)
A kikészítés gépeinek, berendezéseinek ismerete.
A kikészítés gépeinek, berendezéseinek működése, kezelése.

Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				

3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		Műszaki dokumentáció
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	foglaló gépek, csiszoló, kalapáló gépek, talpprés gép
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	Kézi szerszámok alsórész készítéshez, talp és sarokmaró gép, talpaktiváló berendezés, sarokfelerősítő-gép
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10261-12 azonosító számú

Cipő javítása
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10261-12 azonosító számú, Cipő javítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10261-12 Cipő javítása	Cipőjavítási ismeretek	Cipő javítása gyakorlat	
	Hibák csoportosítása, javítási lehetőségei	Hiba felmérése, előkészítés	Hiba javítása
FELADATOK			
Megállapítja a javítandó cipő hibáját	x	x	
Előkészíti az anyagot a javításhoz	x	x	
Technológiát, anyagösszetételt vizsgál	x	x	
Varratokat javít	x		x
Felsőrész-alkatrészt javít, cserél	x		x
Belső-alkatrészeket javít, cserél	x		x
Sarokpótlást végez, sarkat javít	x		x
Cipőt talpal, járótalpat cserél	x		x
Kelléket javít, pótol, cserél	x		x
Cipőt méretre igazít, tágít, szűkít	x		x
Cipő alsó, felső részét kikészíti	x		x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat	x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Felsőrész színalkatrészek javítása, cseréje	x		x
Bélés alkatrészek javítása, cseréje	x		x
Belső, merevítő alkatrészek javítása, cseréje	x		x
Sarkak javítása, cseréje	x		x
Járótalp javítása, cseréje	x		x
Cipőkellékek javítása, pótlása, cseréje	x		x
Cipő méretre igazítása, tágítása, szűkítése	x		x
Cipő felsőrész, alsórész kikészítése	x		x
Cipőjavító gépek beállítása, kezelése, technológiai jellemzői	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Megfelelő anyag, alkatrész, kellék kiválasztása	x	x	x
Alkatrészek pontos illesztése	x	x	x
Esztétikus alak és felület kialakítása	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x
Kézügyesség	x	x	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Határozottság	x	x	x

Közérthetőség	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x

15. Cipőjavítási ismeretek tantárgy 104 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Fokozatosan növekvő cipőjavítási igény miatt legyen alkalmas a szakember felismerni a lábbeli javítási lehetőségeit.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Hibák csoportosítása, javítási lehetőségei *104 óra*

Megállapítja a javítandó cipő hibáját.
Felsőrészen keletkezett hibák felismerése:
- felsőrész- alkatrészeken keletkezett hibák fajtái
- belső-alkatrészeken keletkezett hibák fajtái
- kellékeken előforduló hibák

Alsórészen keletkezett hibák felismerése:
- talpkopás, törés, szakadás, leválás
- sarokkopás, törés, szakadás, leválás

Az anyagot előkészítésének ismerete a javításhoz.
Technológiát, anyagösszetételt vizsgálatának ismerete.
Varratokat javításának ismerete.
Felsőrész-alkatrész javításának, cseréjének ismerete.
Belső-alkatrészek javításának, cseréjének ismerete.
Sarokpótlás, sarok javításának ismerete.
Cipő talpalásának, járótalp cseréjének ismerete.
Kellékek javításának, pótlásának, cseréjének ismerete.
Cipő méretre igazításának ismerete.
Cipő tágításának, szűkítésének ismerete.
Cipő alsó, felső részét kikészíti.
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Cipőjavító gépek (tágító gép), eszközök ismerete.
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

15.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-

1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Cipő javítása gyakorlat tantárgy 240 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A fokozatosan növekvő cipőjavítási igény miatt legyen alkalmas a szakember a felismert kisebb hibák javítására a gyakorlatban. Legyen tájékozott a környezetében lévő cipőjavítási lehetőségekről.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

16.3. Témakörök

16.3.1. Hiba felmérése, előkészítés *100 óra*

Megállapítja a javítandó cipő hibáját. (ÖGY)
Előkészíti az anyagot a javításhoz.
Megvizsgálja a javítandó cipő technológiát. anyagösszetételt
Megvizsgálja a javítandó cipő anyagösszetételét.
Kiválasztja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Beállítja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

16.3.2. Hiba javítása *140 óra*

Felsőrész színalkatrészek javítása. (ÖGY)
Felsőrész színalkatrészek cseréje.
Bélés alkatrészek javítása. (ÖGY)
Bélés alkatrészek cseréje.
Varratok javítása.
Sarokpótlást végez. (ÖGY)
Sarokjavítást végez
Cipőt talpal, járótalpat cserél. (ÖGY)
Cipőkellékeket javítás.
Cipőkellékeket pótol.
Cipőkellékeket cserél.
Cipő méretre igazítása, tágítása, szűkítése. (ÖGY)
Cipő alsó, felső részét kikészíti. (ÖGY)
Kiválasztja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Beállítja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

16.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

16.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése			x	-
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-

3..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
5.2.	Műveletek gyakorlása			x	tágító-gép
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10256-12 **Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek**	**Szabás, előkészítés gyakorlat**
	Különböző anyagok szabása
	Előkészítő műveletek
10265-12 **Cipőipari gyártmánytervezés**	**Mintakészítési gyakorlat**
	Kaptafamásolat készítése
	Modelltervezés, mintakészítés
10264-12 **Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei**	**Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat**
	Szabást kiegészítő műveletek
	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek
10263-12 **Cipőfelsőrész összeállítása**	**Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat**
	Összeerősítési módok
	Felsőrész összeszerelési technológiák
10262-12 **Cipő összeállítása**	**Cipő összeállítása gyakorlat**
	Alsórész-alkatrészek előkészítése, fára foglalás
	Talpfelerősítés, kikészítés
10261-12 **Cipő javítása**	**Cipő javítása gyakorlat**
	Hiba felmérése, előkészítés
	Hiba javítása

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek szakmai követelménymodul

A 9. évfolyamot követően

Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Különböző anyagok szabása
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés,

hulladékgazdálkodás.
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása.
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával.
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.

Előkészítő műveletek
Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása.
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés szakmai követelménymodul

A 9. évfolyamot követően

Mintakészítési gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kaptafamásolat készítése
Kaptafamásolat készítése, kópiakészítés.

Modelltervezés, mintakészítés
Lábbelik, öltözékek, öltözék kiegészítők összhangja elképzelése, rajzolása.
Sajáttervezésű lábbeli modellkészítése szabadkézi rajzzal.
Alapmintát, összeállítási rajzot készít.
Alapmintáról részletmintákat, jelölő- és egyéb mintákat készít.

10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei szakmai követelménymodul

A 9. évfolyamot követően

Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szabást kiegészítő műveletek
Szélvékonyítást végez.
Bélyegzést végez.
Márkázást végez.
Jelölést végez.
Hasítást végez.

Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek
Díszítések gyakorlati alkalmazása.
Szélvékonyítás: élezést végez.
Hasítást végez.

10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása szakmai követelménymodul

A 9. évfolyamot követően

Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat tantárgy

Témakörök

Összeerősítési módok
Összeerősítési módok gyakorlata
- rávarrás
- összevarrás
- szétvarrás
- felvarrás
- egyéb összeerősítési módok/cikk-cakk, stb./.

Felsőrész-összeszerelési technológiák
I. alaptechnológia: alulfejes, angol fűzős vagy Derby- szabású felsőrészek gyártástechnológiájának gyakorlata.
A fejrész összeállítási gyakorlat.
A szárrész összeállítási gyakorlat.
Fejrész és szárrész összeszerelése.
II. alaptechnológia: felülfejes lábbelik illetve kombinált bélésmegoldású cipők felsőrészeinek előállításának gyakorlata.
Színalkatrészek összeállítása.
Bélésréteg összeállítása.
Szín és bélés összeszerelése.

10262-12 Cipő összeállítása szakmai követelménymodul

A 9. évfolyamot követően

Cipő összeállítása gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alsórész-alkatrészek előkészítése, fára foglalás
Fára foglalás előkészítése.
Fára foglalja a felsőrészt.

Talpfelerősítés, kikészítés
Gyakorlati helyen alkalmazott gyártási eljárásnak megfelelő alsó- és felsőrész összeszerelési technológia műveletenkénti gyakorlás.
- Ragasztott technológia - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Kombinált technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Speciális talpfelerősítések - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Mechanikai technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.

Sarokrész felerősítése a gyakorlatban.

Gyártási eljárástól függően kikészíti a cipőt.

10261-12 Cipő javítása szakmai követelménymodul

A 10. évfolyamot követően

Cipő javítása gyakorlat tantárgy

Témakörök

Hiba felmérése, előkészítés
Megállapítja a javítandó cipő hibáját.

Hiba javítása
Felsőrész színalkatrészek javítása.
Bélés alkatrészek javítása.
Sarokpótlást végez.
Cipőt talpal, járótalpat cserél.
Cipő méretre igazítása, tágítása, szűkítése.
Cipő alsó, felső részét kikészíti.

5.12.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 02
Cipőkészítő
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 02 Cipőkészítő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 02

A szakképesítés megnevezése: Cipőkészítő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 10. Könnyűipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVII. Könnyűipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítést kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 10. Könnyűipari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar

következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- <u>Funkcionális integráció:</u> az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály

órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját

képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

    „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

    „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

    „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba.

A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.

8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően

alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**0**	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag- és áruismeret	1,5			1			1					
	Szabás, előkészítés elmélet	1			1			1					
	Szabás, előkészítés gyakorlat		3			2			2			1	
10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés	Gyártmánytervezés	1			1			1			0,5		
	Mintakészítési gyakorlat		2			2			2			2	
10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei	Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek	1		70	1		105	1		105	0,5		
	Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat		3			2			2			3	
10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása	Cipőfelsőrész-készítési ismeretek	1			1			1			0,5		
	Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat		3			3			3			3	
10262-12 Cipő összeállítása	Cipő összeállítási ismeretek	1			1			1			1		
	Cipő összeállítása gyakorlat		3			3			3			3	
10261-12 Cipő javítása	Cipőjavítási ismeretek				1			1			1		
	Cipő javítása gyakorlat					2			2			3	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		6	15	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*8*		*8*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*8*		*8*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*24*		*24*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	**Bőripari anyag- és áruismeret**	**54**			**36**			**36**					**126**
	Természetes bőrök	*20*			*11*			*11*					*42*
	Textilek és műbőrök	*10*			*7*			*7*					*24*
	Táblás áruk	*8*			*7*			*7*					*22*
	Kellékek és segédanyagok	*16*			*11*			*11*					*38*
	Szabás, előkészítés elmélet	**36**			**36**			**36**					**108**
	Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek	*12*			*10*			*10*					*32*
	Kézi szabás	*5*			*5*			*5*					*15*
	Gépi szabás	*6*			*7*			*7*					*20*
	Előkészítő műveletek	*13*			*14*			*14*					*41*
	Szabás, előkészítés gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**32**	**284**
	Különböző anyagok szabása		*40*			*28*			*25*			*8*	*101*
	Előkészítő műveletek		*40*			*28*			*25*			*10*	*103*
	Gépek, berendezések, szerszámok használata		*28*			*16*			*22*			*14*	*80*
10265-12	**Gyártmánytervezés**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**

Cipőipari gyártmánytervezés	Műszaki rajzolás alapjai	*6*			*6*			*6*					*18*
	Lábanatómia, kaptafaismeret	10		**70**	6		**105**	6		**105**			22
	Alapminta szerkesztések	*10*			*12*			*12*			*8*		*42*
	Mintakészítés, mintasorozatok	*10*			*12*			*12*			*8*		*42*
	Mintakészítési gyakorlat		**72**			**72**			**72**			**64**	**280**
	Kaptafamásolat készítés		*30*			*30*			*22*			*20*	*102*
	Modelltervezés, mintakészítés		*42*			*42*			*50*			*44*	*178*
10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei	**Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Szabást kiegészítő műveletek	*10*			*10*			*10*			*5*		*35*
	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek	*14*			*14*			*14*			*6*		*48*
	Egyéb cipőalkatrészek előkészítése	*12*			*12*			*12*			*5*		*41*
	Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**96**	**348**
	Szabást kiegészítő műveletek		*54*			*36*			*36*			*50*	*176*
	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek		*54*			*36*			*36*			*46*	*172*
10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása	**Cipőfelsőrész-készítési ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	Összeerősítési módok	*16*			*16*			*16*			*8*		*56*
	Felsőrész összeszerelési technológiák	*20*			*20*			*20*			*8*		*68*
	Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat		**108**			**108**			**108**			**96**	**420**
	Összeerősítési módok		50			50			45			*40*	*185*
	Felsőrész összeszerelési technológiák		*58*			*58*			*63*			*56*	*235*
10262-12 Cipő összeállítása	**Cipő összeállítási ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Fára foglalás előkészítő műveletei	*10*			*10*			*10*			*10*		*40*
	Fára foglalás műveletei	*13*			*13*			*13*			*11*		*50*
	Talpfelerősítés, kikészítés	*13*			*13*			*13*			*11*		*50*
	Cipő összeállítása gyakorlat		**108**			**108**			**108**			**96**	**420**
	Alsórész alkatrészek előkészítése, fára foglalás		*54*			*54*			*54*			*48*	*210*
	Talpfelerősítés, kikészítés		*54*			*54*			*54*			*48*	*210*
10261-12 Cipő javítása	**Cipőjavítási ismeretek**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Hibák csoportosítása, javítási lehetőségei				*36*			*36*			*32*		*104*
	Cipő javítása gyakorlat					**72**			**72**			**96**	**240**
	Hiba felmérése, előkészítés					*32*			*32*			*36*	*100*
	Hiba javítása					*40*			*40*			*60*	*140*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**192**	**480**	**2940**

Összes éves/ögy óraszám:	**756**	**70**	**756**	**105**	**756**	**105**	**672**	**3220**
Elméleti óraszámok/aránya	948 / 29,44%							
Gyakorlati óraszámok/aránya	2272 / 70,56%							

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerzés 1	Nyelvtani rendszerzés 2	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)		x	x	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x	x	x	x
állásinterjún részt vesz	x	x	x	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik				x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése				x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai		x	x	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	
Deduktív gondolkodás			x	

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.
Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *8 óra*

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a **legalapvetőbb igeidőket** átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múltra, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő-egyeztetést.
Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegennyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *8 óra*

A 8 órás témakör során a diák **a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód**, illetve a **módbeli segédigék (**lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a **prepozíciók és a kötőszavak** pontos használatának elsajátításával olyan **egyszerű**

mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangozott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés,** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *24 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése	x			

	mozaikfeladattal				
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

3.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

3.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei, és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

3.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

3.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések.

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10256-12 azonosító számú

Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10256-12 azonosító számú, Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek	Bőripari anyag- és áruismeret				Szabás, előkészítés elmélet				Szabás, előkészítés gyakorlat		
	Természetes bőrök	Textilek és műbőrök	Táblás áruk	Kellékek és segédanyagok	Szabas gazdasagossaga, szabásrendszerek	Kézi szabás	Gépi szabás	Előkészítő műveletek	Különböző anyagok szabása	Előkészítő műveletek	Gépek, berendezések, szerszámok használata
FELADATOK											
Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét	x	x	x	x							
Megállapítja az alapanyagok jellemzőit	x	x	x	x				x			
Ellenőrzi az alap-, kellék-, segédanyagokat	x	x	x	x							
Meghatározza a technológiai paramétereket					x						
Alkatrészeket szab kézzel, géppel						x	x		x		x
Ellenőrzi a kiszabott alkatrészeket									x		
Vékonyítja az alkatrészek szélét, felületét										x	x
Számítással meghatározza az anyag előirányzatot					x				x		
Kiválasztja, beállítja, kezeli a szabáshoz, előkészítéshez alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat									x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmet					x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK											
Bőrgyártás	x										
Bőr területi felosztása, jellemzői	x										
Bőrhibák	x										
Műbőrök		x									
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott textilanyagok		x		x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott műanyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott fémanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott papíranyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott faanyagok				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott ragasztók, oldószerek				x							
Bőrfeldolgozó iparban alkalmazott gumianyagok			x	x							
Bőrfeldolgozó ipari alkatrészek felületének meghatározása					x						
Paralelogramma területének meghatározása					x						
Optimális manipuláció meghatározása					x						
Szabáskor keletkező hulladékok meghatározása					x						
Hulladékfajták és jellemzői					x						
Bőrfeldolgozó ipari termékek anyag előirányzat meghatározása					x						
Alkatrészekkel szemben támasztott követelmények	x	x	x								
Szabásrendszerek					x						
Kézi szabás						x			x		
Gépi szabás							x		x		x
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése,						x	x	x	x	x	x

technológiai jellemzői											
Alkatrészek szél, felület vékonyítása								x		x	x
Szabász-, vékonyító gépek, kiegészítő berendezések, eszközök kezelése, technológiai jellemzői						x	x	x	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások						x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK											
Készbőr jellemzőinek felismerése	x				x	x	x		x	x	x
Gazdaságos manipuláció	x	x	x		x	x	x		x		x
Szakmai számolási készség					x	x	x		x		x
Szabászgépek, előkészítőgépek kezelése					x		x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK											
Felismerés	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Precizitás					x	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség					x	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK											
Határozottság					x				x	x	x
Közérthetőség					x	x	x	x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK											
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés					x				x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

4. Bőripari anyag- és áruismeret tantárgy 126 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a bőripari alap- és kellékanyagok fajtáinak megismertetése a tanulókkal.

Fontos, hogy a diákok anyagismereti alapfogalmakat elsajátítsák, a különböző anyagok előállítási műveleteit megismerjék, az alap- és kellékanyagok felhasználási és minőségi tulajdonságainak megtanulják.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Természetes bőrök *42 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált természetes bőranyagok fajtái (marha-, sertés-, kecske-, juh-, ló-, vad- és egyéb bőrök), általános jellemzői, felhasználása.

A természetes bőranyagok területi felosztása, minőségi jellemzői, hibái.

A nyersbőrök szövettani felépítése, jellemzői.

Nyersbőrhibák.

Nyersbőrök tartósítása, anyagai, minőségi követelményei.

A természetes bőranyagok gyártási folyamata:

- A vizes és meszes műhely műveletei – áztatás, meszezés, húsolás, színelés, hasítás, mésztelenítés -, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
- A cserzés fajtái - növényi, ásványi, zsír-, kombinált- és egyéb cserzés - anyagai, műveletei, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.
- A cserzés utáni mechanikai – víztelenítés, taszítás, szárítás, hasítás, faragás, puhítás, csiszolás – műveletek, gépek, berendezések, eszközök, minőségi követelmények.
- A kikészítés vegyi – zsírozás, színelés, fedőfestés, appretálás stb. - és mechanikai – hengerlés, fényezés, vasalás stb. - műveletei, anyagai, gépei, berendezései, eszközei, minőségi követelményei.

A készbőrök csoportosítása, tulajdonságai, minősítése, hibái.

4.3.2. Textilek- és műbőrök *24 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok fajtái.

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott textilanyagok összetétele, általános jellemzői, felhasználása.

A textilanyagok alapanyagainak (természetes-, vegyi- és kevert szálas anyagok) ismerete.

A textilanyagok alapanyagainak tulajdonságai, minőségi jellemzői.

A textilanyagok minőségi jellemzői, hibái.

A textilanyagok gyártási folyamata, gépei, berendezései.

A textilanyagok minőségi követelményei:

- Fonal és cérnagyártás (fonás, cérnázás). A cérnák fajtái, jellemzői, hibái.

- Kelmegyártás (szövés, kötés, hurkolás, nemszőtt textíliák készítése). A kelmék fajtái, jellemzői, hibái.

- A textilanyagok kikészítése (előkezelés, színezés, appretálás).

A bőrfeldolgozó-iparban felhasznált műbőrök-, műanyagok fajtái, szerkezeti felépítései, általános jellemzői, felhasználása.

A műbőrök anyagai, gyártási folyamata – paszta készítés, hordozóréteg előkészítése, műanyag fedőréteg felvitele, filmképzés, hűtés, kikészítés, gépei, berendezései, minőségi követelményei.

A különböző műanyagok feldolgozási módszerei (sajtolás, rétegelés, fröccsöntés, extrudálás, kalanderezés, szálhúzás, vákuumformázás, öntés, stb.)

A műbőrök, műanyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.3. Táblásáruk *22 óra*

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott - rostműbőrök-, gumi-, és műanyagok-, valamint kartonanyagok - táblás szerkezetű anyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői.

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott táblás áruk felhasználása.

A különböző táblás méretű anyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei:

- Rostműbőrök anyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.

- Gumianyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.

- Műanyagok alapanyagai, gyártási folyamata, gépei, berendezései, minőségi követelményei.

- Papír és kartonanyagok alapanyagai, gyártási folyamata (nyersanyag előkészítés, pépkészítés, lapképzés, kikészítés, kiszerelés), gépei, berendezései, minőségi követelményei.

A táblás méretű anyagok minőségi jellemzői, hibái.

4.3.4. Kellék és segédanyagok *38 óra*

Szemrevételezi a modell, minta alapanyag összetételét

A bőrfeldolgozó-iparban alkalmazott különböző műanyag-, fém-, papír-, fa-, és gumi kellékek- és segédanyagok fajtái, összetétele, általános jellemzői, felhasználása.

Műanyag díszek, csatok, egyéb alkatrészek, szegők, zsinórok stb. előállítása minőségi jellemzői, hibái.

Fém díszek, csatok, szegecsek, szögek, ringlik, kapcsok, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.

Fa díszek, csatok, szögek, egyéb alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.

Gumi segédanyagok, alkatrészek előállítása minőségi jellemzői, hibái.

A ragasztók, és oldószerek fajtái, anyagai.

A ragasztók, és oldószerek általános jellemzői, felhasználása.

A ragasztók, és oldószerek munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.

A különböző kellék- és segédanyagok gyártása, minőségi jellemzői, hibái.

A kellék- és segédanyagok gyártásánál alkalmazott munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szabás, előkészítés tantárgy 108 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja megismertetni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereit, szabási módszereit, és az alkatrészek előkészítési technológiáit, követelményeit.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szabás gazdaságossága, szabásrendszerek *32 óra*

A technológiai paraméterek meghatározása.
A természetes bőranyagok szabásrendszerei: szimmetrikus (kisipari vagy tükrös), váltakozó irányú, paralelogramma, társas szabás. A természetes bőranyagok szabásrendszereinek gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszerei: különböző soros elhelyezések, váltakozó-, ferde irányú (szög alatti), szembe fekvő, paralelogramma, társas szabás.
Terítékanyagok, táblás szerkezetű anyagok szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságossági, és minőségi követelményei.
Alkatrész elhelyezési módszerek alkalmazása, az anyagkihasználás mértéke, gazdaságossági hatásai.
A szabástervek elkészítésének eszközei, korszerű számítógépes módszerei.
Az anyag-előirányzat (tiszta felület, hulladék, anyagnorma, paralelogramma felület, optimális manipuláció) meghatározásának, kiszámításának módszerei.
Természetes bőrök anyag-előirányzatának meghatározása.
Terítékanyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Táblás szerkezetű anyagok anyag-előirányzatának meghatározása.
Az anyag-előirányzat meghatározásának, eszközei, korszerű számítógépes módszerei.

5.3.2. Kézi szabás *15 óra*

A kézi szabás módszereinek ismerete.
A kézi szabás szerszámainak ismerete.
A kézi szabás eszközeinek ismerete.
A kézi szabás berendezéseinek (kések, sablonok fajtái, köszörűk, jelölő eszközök, nehezékek) ismerete.
A kézi szabás minőségi követelményei.
A kézi szabás előnyei, hátrányai.

5.3.3. Gépi szabás *20 óra*

A gépi szabás módszerei (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű szabási módszerek).
A gépi szabás alkalmazása, szerszámai, eszközei, berendezései.
A gépi szabás minőségi követelményei.
A kiütő gépes szabás gépei (lengőfejes, hidas, félautomata, automata kiütő gépek).

A kiütő gépes szabás berendezései, műveletei, munkavédelmi előírásai.
Kiütőkések, leütés számlálók, anyagtovábbító berendezések ismerete.
A terítékes szabás gépei (terítőgépek, tekercsállványok, áttekercselő berendezések, villamos ollók, anyagadagoló berendezések).
A terítékes szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A szegőszalag szabás gépei (bőrcsík vágó-, műbőr-, és fóliacsíkvágó gépek, berendezések).
A szegőszalag szabás műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
Szabástervek ismerete.
Hulladékgazdálkodás.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök ismerete.
Szabászgépek, kiegészítő berendezések, eszközök jellemzői.
A gépi szabás munka-, tűzvédelmi előírásainak ismerete.
A gépi szabás környezetvédelmi előírásai.

5.3.4. Előkészítő műveletek *41 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) ismerete, gépei, szerszámai, eszközei, berendezései, minőségi követelményei.
A jelölés célja, gépei, berendezései, szerszámai, segédanyagai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A vékonyítás célja, fajtái (szélvékonyítás, teljes felületű vékonyítás), alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munkavédelmi előírásai.
A ragasztás célja, fajtái (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Oldószerek fajtái, alkalmazásuk.
A kierősítés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei.
A szélfestés célja, fajtái, anyagai, alkalmazása, gépei, berendezései, szerszámai, műveletei, minőségi követelményei, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai.
Az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek alkalmazása, jellemzői.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	projekt		x		-

1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy 284 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a tanulókkal a különböző anyagok szabásrendszereinek, szabási módszereinek és az alkatrészek előkészítési technológiáinak gyakorlati kivitelezését.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Különböző anyagok szabása *101 óra*

A szabandó anyagok kiválasztása műszaki dokumentáció alapján.
A kiszabott alkatrészek ellenőrzése.
A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása.
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával.
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
Táblás szerkezetű anyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.
A szegőszalag szabás gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartása.
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás.
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
Alkatrészek összeválogatása, tételösszeállítás.
Önálló szabászati feladatok gyakorlati kivitelezése, műszaki dokumentáció alapján.
A szabászat munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.2. Előkészítő műveletek *103 óra*

Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása.
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
A kierősítési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A szélfestés műveleteinek gyakorlati elsajátítása a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.
Az előkészítési műveletek önálló kivitelezése adott modellek műszaki dokumentációja alapján.
Az előkészítés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása.

6.3.3. Gépek, berendezések, szerszámok használata *80 óra*

A szabászat, az előkészítés gépeinek, kiegészítő berendezéseinek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.
A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek szakszerű használata, kezelése.

A kézi szabás szerszámainak, eszközeinek, berendezéseinek összeállítása önállóan egy adott modell alkatrészeinek kiszabásához.
A gépi szabási módszerek gyakorlati alkalmazása (kiütő gépes, terítékes, szegőszalag, korszerű automata berendezések) gépek, berendezések, eszközök szakszerű használata, a kezelési műveletek begyakorlása.
Egy meghatározott modell alkatrészeinek gépi szabásához a gépigény összeállítása önállóan.
Az előkészítő műveletek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gépeinek, szerszámainak, eszközeinek, kiegészítő berendezéseinek szakszerű alkalmazása, a minőségi, a munka-, a tűz- és a környezetvédelmi előírások követelmények betartásával.
Gép-, szerszám-, eszköz-, és kiegészítő berendezések meghatározása önállóan egy adott termék előkészítési műveleteihez.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló**				

	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	Munkaasztal, szabászgép, kézi szabászkés, szélvékonyító gép, hasító gép
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	Köszörűgép, munkaasztal
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10265-12 azonosító számú

Cipőipari gyártmánytervezés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10265-12 azonosító számú, Cipőipari gyártmánytervezés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés	Gyártmánytervezés				Mintakészítési gyakorlat	
	Műszaki rajzolás alapjai	Lábanatómia, kaptafaismeret	Alapminta szerkesztések	Mintakészítés, mintasorozatok	Kaptafamásolat készítés	Modelltervezés, mintakészítés
FELADATOK						
Méretet vesz a lábról		x				
Kaptát választ		x			x	
Modellt tervez	x		x	x		x
Kaptáról felületi másolatot készít		x	x		x	
Alapmintát, összeállítási rajzot készít	x		x	x		x
Alapmintáról részletmintákat és sorozatmintákat, jelölő- és egyéb mintákat készít	x		x	x		x
SZAKMAI ISMERETEK						
A láb anatómiája		x				
Lábanatómiai rendellenességek		x				
A láb méreteinek, mérésének módjai		x				
Cipőipari méretrendszerek fajtái		x	x			x
Műszaki rajzolás alapjai	x					
Cipőipari számítások	x		x	x		
Kaptaismeret		x			x	
Kapta talprész-szerkesztés	x		x		x	
Kaptamásolat készítés					x	
Kaptamásolat utáni cipőszerkesztés			x			x
Alapminta-szerkesztés			x	x		x
Félcipőminta-szerkesztés			x	x		x
Divat, sport, csizma, szandál felsőrészek szerkesztése			x	x		x
Alapminták, részletminták, jelölőminták készítésének módjai			x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEKI						
Elemi szintű számítógép használata	x	x	x	x		x
Cipőipari szakrajz olvasása, értelmezése, modellrajz készítése	x	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség	x		x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Térlátás	x	x	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
Türelem	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Önállóság	x		x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x		x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés	x		x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x	x	x

7. Gyártmánytervezés tantárgy 124 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Műszaki ábrázolás alapjainak elsajátítása. Az emberi test, kiemelten a láb, lábfej felépítésének megismerése. Méretvétel, kaptafamásolat, mintatervezés alapjainak ismerete. Műszaki dokumentáció/modellrajz, alapminta szerkesztés, minták/ készítése és értelmezése.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Műszaki rajzolás alapjai *18 óra*

Műszaki rajzolás céljának ismerete.
Műszaki rajzolás fajtáinak ismerete.
Rajzeszközök fajtái.
Rajzpapírformátumok, A0-ástol A5-ös méretig való megadás.
Vonalzók fajtái, használatuk, szögszerkesztések.
Szabványírás követelmények.
Vonalfajták, vonalvastagságok megadása.
Vonalfajták megfelelő alkalmazása.
Szabvány betűírás, kisbetűk magassága alakja.
Szabvány betűírás, nagybetűk magassága alakja.
Szabadkézi rajzolás.
Síkmértani szerkesztések, kör körrel kapcsolatos szerkesztések.
Szabályos síkidomok szerkesztése.
Térbeli elemek alakzatok, sík, síkidomok.
Műszaki ábrázolási módok.
Középponti vetítések, párhuzamos vetítések.
Ábrázolás rendezett vetületekben, térelemek ábrázolása.
Méretezések, méretmegadás szabályai.
Metszeti ábrázolások, teljes metszet, fél nézet- fél metszet, kitöréses metszet.
Egyszerűsítő jelképes ábrázolásmód.
Axonometrikus ábrázolási módok, axonometrikus ábrázolás alkalmazása.
Vonalas ábrázolási módok, vonalas ábrázolás alkalmazása.
Szabadkézi rajzolás.

7.3.2. Lábanatómia, kaptafaismeret *22 óra*

Emberi test felépítése.
Láb felépítésének ismerete.
Alsó végtag csontjainak ismerete.
A láb izomzatának kialakítása, ízületei.
Lábfej anatómiája, izmai.
Láb működése.
A lábfej mechanikai működése.
Lábanatómiai rendellenességek ismerete.

Lábelváltozások.
A láb méreteinek, mérésének módjai.
A láb mérése, szélességi méretek, magassági méretek, kerületi méretek.
Lábmérés eszközei, módszerei.
Méretvétel szabályai, méretrendszerek fajtái.
Cipőipari méretrendszerek.
Kaptafa, kaptafaméretek, arányok ismerete.
Kaptafák fajtái, gyártástechnológiája.
Kaptafa kialakítása.

7.3.3. Alapminta szerkesztések *42 óra*

A felsőrész szerkesztés története.
A cipő, cipőfelsőrész készítés, szerkesztés fejlődése, a szögrendszer szerinti elsőrész szerkesztéstől a számítógépes lábbeli tervezésig.
Cipőfelsőrész és alsórész alkatrészek szerkesztési lehetőségei.
Szerkesztéshez szükséges számítási ismeretek.
Félcipő szerkesztések ismerete.
Felülfejes férfi félcipő szerkesztésének ismerete, alapminta szerkesztés ismerete
Derby-szabású fűzős női félcipő szerkesztésének ismerete, alapminta szerkesztés ismerete.
Női magas sarkú félcipők szerkesztése.
Fejvágásos félcipők szerkesztése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Női magas szárú cipők szerkesztése.
Férfi magas szárú cipők szerkesztése.
Gyermek félcipő és magas szárú cipő szerkesztése.
Csizma szerkesztése.
Szandál, sport, divat cipő felsőrészek.
Alsórész alkatrészek szerkesztésének ismerete/talpbélés/.

7.3.4. Mintakészítés, mintasorozatok *42 óra*

Modelltervezés.
Felsőrész minta tervezésének ismerete a modell kaptafára rajzolása után.
Alapminta szerkesztésének ismerete.
Részletminták készítésének ismerete a bedolgozási többletek és a ráhagyások helyes méreteinek ismeretével.
Jelölőminta készítésének ismerete.
Alkatrészek nagyítás alapelveinek ismerete, növekedés aránya a hosszméreteknél, bőségméreteknél.
Sorozatkifejtés lehetőségeinek ismerete.
Kézi sorozatkifejtés ismerete.
Gépi sorozatkifejtés ismerete.
Számítógépes sorozatkifejtő rendszerek ismerete.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói*

tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Mintakészítési gyakorlat tantárgy 280 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

GA tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a gyakorlati tevékenysége során önállóan képes legyen egyedi cipő, cipőfelsőrész tervezésére. Tudjon alkalmazkodni az iparban előtérbe került egyedi vagy kis sorozatú termeléshez.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Kaptafamásolat készítés *102 óra*

Láb méretvétele a gyakorlatban.
A láb méreteinek, mérésének módjai.
A láb mérése a gyakorlatban, szélességi méretek, magassági méretek, kerületi méretek.
Lábmérés eszközeinek, módszereinek ismerete a gyakorlatban.
Méretvétel szabályai, méretrendszerek fajtái.
Cipőipari méretrendszerek ismerete.
Kaptafa kiválasztás.
Kaptafamásolat készítése, kópiakészítés.
Kaptafa felületi másolatának készítése, külsőoldali, belsőoldali másolat készítése
Középméret készítés, kópia készítése.
Tanult módszer alkalmazása férfi kapta kópiamásolat készítésre.
Tanult módszer alkalmazása női kapta kópiamásolat készítésre.
Tanult módszer alkalmazása gyermek kapta kópiamásolat készítésre.

8.3.2. Modelltervezés, mintakészítés *178 óra*

Lábbelik, öltözékek, öltözék kiegészítők összhangja elképzelése, rajzolása.
Sajáttervezésű lábbeli modellkészítése szabadkézi rajzzal.
Divat és helyi sajátosságoknak megfelelő modellcsalád rajzolása.
A modelltervezés az elméleti alapokra épülően a gazdálkodó szerv helyi, specifikus igényeinek megfeleljen.
Női alapmodellek tervezése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Férfi alapmodellek tervezése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Gyermek alapmodellek tervezése, alapminta szerkesztés, támpontok meghatározása a belső vonalak elhelyezéséhez, bedolgozási többletek és ráhagyások méretei.
Alsórész alkatrészek szerkesztése/talpbélés/.
Alapmintát, összeállítási rajzot készít.
Alapmintáról részletmintákat, jelölő- és egyéb mintákat készít.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Szaktanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-

5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	rajzeszközök, tervezőasztal
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	tervezőasztal, kézi szabászkés, kaptafasorozat
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10264-12 azonosító számú

Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10264-12 azonosító számú, Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei	Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek			Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat	
	Szabást kiegészítő műveletek	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek	Egyéb cipőalkatrészek előkészítése	Szabást kiegészítő műveletek	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek
FELADATOK					
Kiszabott alkatrészeket/gyártási tételeket előkészít, rendszerez	x	x	x	x	x
Felsőrész alkatrészen szabást kiegészítő műveleteket végez				x	
Felsőrész alkatrészen tüzödei előkészítő műveleteket végez					x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Lábbeli alkatrészek csoportosítása	x	x	x		
Felsőrész alkatrészek jellemző tulajdonságai	x	x			
Felsőrész alkatrészek előkészítő műveletei	x	x		x	x
Bélyegzés, márkázás			x	x	
Jelölés	x		x	x	x
Hasítás	x		x	x	x
Szélvékonyítás	x		x	x	x
Nyitott széleldolgozási módok		x			x
Zárt széleldolgozási módok		x			x
Alaktartósság biztosítása		x	x		x
Ragasztóanyag felvitel		x	x		x
Díszítési módok		x			x
Alkatrészek kierősítése		x	x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások		x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Lábbeli alkatrészek felismerése	x	x	x	x	x
Alkatrész szakszerű előkészítése	x	x	x	x	x
Esztétikus széleldolgozás, díszítés	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x

Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x

9. Cipőfelsőrész előkészítési ismeretek tantárgy 124 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló pontosan ismerje a cipőfelsőrész készítés előkészítő műveleteinek

- feladatát
- alkalmazás helyét
- alkalmazott eszközeiket
- kivitelezését
- minőségi követelményeit.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Szabást kiegészítő műveletek *35 óra*

Kiszabott alkatrészek, gyártási tételek előkészítésének, rendszerezésének ismerete.
Lábbeli alkatrészek csoportosításának ismerete.
Felsőrész alkatrészek jellemző tulajdonságainak ismerete.
Jelölés, hasítás, szélvékonyítás ismerete.
Tüzödei előkészítő műveletek csoportosítása.
Szabást kiegészítő műveletek pontos helyének meghatározása a cipőgyártás, lábbeli készítés teljes technológiai folyamatában.
Bélyegzés feladata, alkalmazás helye.
Bélyegzésnél használt eszközök, fűtött fejes bélyegzőgép.
Bélyegzés kivitelezése, a művelet során betartandó minőségi követelmények.
Márkázás feladata, alkalmazás helye.
Márkázás során használt eszközök, festékpárnás márkázó gép.
Márkázás kivitelezése, a művelet során betartandó minőségi követelmények.
Jelölés feladata, alkalmazás helye.
Jelölés céljából használt eszközök.
Jelölés kivitelezése, a művelet során betartandó minőségi követelmények.
Hasítás feladata, alkalmazás helye
Hasítás eszköze, szalagkéses hasító gép
Hasítás kivitelezése, fajtái, vékonyítás, behasítás, sablonhasítás, profilhasítás.
Hasítás során betartandó minőségi követelmények.
Szélvékonyítás eszközeinek ismerete.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

9.3.2. Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek *48 óra*

Kiszabott alkatrészeket, gyártási tételeket előkészítése, rendszerezése
Tüzödei előkészítő műveletek csoportosítása.
Tüzödei előkészítő műveletek pontos helyének meghatározása a cipőgyártás, lábbeli készítés teljes technológiai folyamatában.
Lábbeli alkatrészek csoportosítása.
Felsőrész alkatrészek előkészítő műveletei.

Nyitott és zárt széleldolgozási módok.
Szélvékonyítás, élezés.
Élezés feladata, alkalmazás helye.
Élezésnél használt eszközök, harangkéses élező gép.
Élezés során, köszörülésnél betartandó munkavédelmi előírások.
Élezés kivitelezése, élezési paraméterek, minőségi követelmények.
Szélmegmunkálási módok csoportosítása.
Nyitott szélmegmunkálások, tisztázás, cakkozás, szálégetés.
Nyitott szélmegmunkálások kivitelezése, minőségi követelmények.
Zárt szélmegmunkálás.
Alaktartósság biztosítása, alkatrészek kierősítése.
Szélbehajtás alkalmazás helye, eszköze, kivitelezése és minőségi követelményei.
Szegések fajtái, simaszegés, olaszszegés, franciaszegés, áthajtásos szegés.
Egyéb szegések, szélmegmunkálás, paszpólozás.
Szegésekkel szembeni minőségi követelmények.
Díszítés, díszítési módok, varrás, lyukasztás, rátétek, domborítás, díszítőelemek alkalmazása.
Díszítésnél használt eszközök, minőségi követelmények.
Ragasztóanyag felvitel.
Ragasztó felviteli módok.
Ragasztó felvivő berendezések, hengeres, szórópisztolyos, kenőfejes felhordó berendezések.
Alaktartósság biztosítása
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

9.3.3. Egyéb cipőalkatrészek előkészítése *41 óra*

Az előkészítő műveletek pontos helyének meghatározása a cipőgyártás, lábbeli készítés teljes technológiai folyamatában.
Tüzödei előkészítő, alja előkészítő műveletek fajtái.
Alsórész alkatrészek megnevezése fajtái.
Foglaló talpbélés, köztalp, fedő talpbélés.
Foglaló talpbélések fajtái. előkészítő műveletei.
Osztott, fröccsöntött lágyékú, rák talpbélések gyártása előkészítése
Varrott technológiák talpbélései.
Talp, sarok előkészítés.
Talp előregyártás.
Sarokgyártás.
Bőrtalpak, rakott sarkak előkészítő műveletei.
Merevítő alkatrészek előkészítése
Kéregmerevítő és orrmerevítő gyártási eljárástól függő előkészítése.
Alsórész alkatrészek előkészítése során használt műveletek, élezés, hasítás, bélyegzés kivitelezése.
Egyéb cipőalkatrészek előkészítésének minőségi követelményei.
Alsórész alkatrészek előkészítése során betartandó munkavédelmi előírások.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat tantárgy 348 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló rugalmasan tudja alkalmazni a termelés során naponta változó modelleknél a tüzödei előkészítő műveleteket. Tudja és megfelelően használja a kéziszerszámokat, eszközöket, gépeket. Tartsa be az előírt munka-, tűz-, baleset-és környezetvédelmi előírásokat.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Szabást kiegészítő műveletek *176 óra*

Kiszabott alkatrészeket/gyártási tételeket előkészít, rendszerez.
Felsőrész alkatrészen szabást kiegészítő műveletet végez.
Felsőrész alkatrészek előkészítő műveletei a gyakorlatban.
Szélvékonyítást végez.
Szélvékonyítás feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Szélvékonyítás kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Szélvékonyításnál használt eszközök.
Bélyegzést végez.
Bélyegzés feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Bélyegzésnél használt eszközök, bélyegzőgép.
Bélyegzés kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Márkázást végez.
Márkázás feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Márkázás során használt eszközök, márkázó gép.
Márkázás kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Jelölést végez.
Jelölés feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Jelölésnél használt eszközök.
Jelölés kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Hasítást végez.
Hasítás feladata, alkalmazás helye gyakorlati kivitelezése.
Hasítás során használt eszközök, szalagkéses hasító gép.
Hasítás kivitelezése a művelet során betartandó minőségi követelmények figyelembevételével.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

10.3.2. Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek *172 óra*

Kiszabott alkatrészeket, gyártási tételeket előkészítése, rendszerezése.
Felsőrész alkatrészen tüzödei előkészítő műveleteket végez.
Hasítást végez.
Szélvékonyítás: élezést végez.
Élezés feladata, alkalmazás helye gyakorlati alkalmazása.
Élezésnél használt eszközök, harangkéses élező gép.
Élezés során, köszörülésnél betartandó munkavédelmi előírások.
Élezés kivitelezése, élezési paraméterek, minőségi követelmények.
Szélmegmunkálás:
- Nyitott széleldolgozások gyakorlati alkalmazása
Nyitott szélmegmunkálások, tisztázás, cakkozás, szálégetés.
Nyitott szélmegmunkálások kivitelezése, minőségi követelmények.
- Zárt széleldolgozások gyakorlati alkalmazása
Szélbehajtás alkalmazás helye, eszköze, kivitelezése és minőségi követelményei.
Szegések fajtái, simaszegés, olaszszegés, franciaszegés, áthajtásos szegés.
Egyéb szegések, szélmegmunkálás, paszpólozás.
Szegésekkel szembeni minőségi követelmények.
Díszítések gyakorlati alkalmazása.
Díszítés, díszítési módok, varrás, lyukasztás, rátétek, domborítás, díszítőelemek alkalmazása.
Díszítésnél használt eszközök, minőségi követelmények.
Ragasztóanyag felvitel gyakorlati végrehajtása
Ragasztó felviteli módok.
Ragasztó felvivő berendezések, hengeres, szórópisztolyos, kenőfejes elhordó berendezések.
Thermoplasztikus ragasztófelvitel.
Alaktartósság biztosításának alkalmazása a gyakorlatban.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

10.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	szélvékonyító gép, hasító gép, kéziszerszámok felsőrész készítéshez
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	lyukasztó, ringliző gép, díszítő kéziszerszámok
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott			x	-

	szempontok alapján				
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	Egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10263-12 azonosító számú

Cipőfelsőrész összeállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10263-12 azonosító számú, Cipőfelsőrész összeállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása	Cipőfelsőrész-készítési ismeretek		Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat	
	Összeerősítési módok, gépismeret	Felsőrész összeszerelési technológiák	Összeerősítési módok	Felsőrész összeszerelési technológiák
FELADATOK				
A technológiának megfelelően varrógépet, tűt, cérnát, öltésnagyságot választ	x		x	
Beállítja az alkalmazott gépeket			x	x
Felsőrészeket modellkialakítástól függően összeszerel			x	x
Felülfejes (I-es) technológiát alkalmaz		x		x
Alulfejes (II-es) technológiát alkalmaz		x		x
Kombinált technológiát alkalmaz				x
Kellékeket felszerel a felsőrészre			x	x
Tisztázza a felsőrészt			x	x
Ellenőrzi a kész felsőrészt				x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Összeerősítések fajtái	x		x	
Öltésfajták	x	x	x	x
Öltésképzés folyamata	x	x	x	x
Varrógéptű részei, kialakításának fajtái	x			
Cérnák fajtái	x			
Varrógépek működése	x			
Varrógép beállítása, kezelése	x			
Varrógépek technológiai jellemzői	x			
Összeerősítés varrással	x		x	
Alulfejes (I-es) technológia		x		x
Felülfejes (II-es) technológia		x		x
Kombinált technológia		x		x
Különleges felsőrészek gyártástechnológiája		x		x
Felsőrész minőség-ellenőrzése		x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Gyártmány- és modellrajzról alaptechnológia felismerése	x	x	x	x
Gyártmány- és modellrajzról műveleti sorrend összeállítása	x	x	x	x
Kész felsőrészről pontos technológiai leírás megadása	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Stabil kéztartás	x	x	x	x
Állóképesség	x	x	x	x

Önállóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Közérthetőség	x	x	x	x
Tömör fogalmazási készség	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x
Rendszerező-képesség	x	x	x	x

11. Cipőfelsőrész-készítési ismeretek tantárgy 124 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló pontosan ismerje a cipőfelsőrész-készítés összeszerelő műveleteit, ismerje föl az elkészített felsőrész alaptechnológiáját. Pontosan határozza meg az összeszerelés műveleti sorrendjét. Tudjon műszaki dokumentációt készíteni, meglévőt értelmezni, műveleteket végrehajtani.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Összeerősítési módok *56 óra*

A technológiának megfelelően varrógép, tű, cérna, öltésnagyság választása.
Összeerősítés-fajták ismerete.
Öltésfajták ismerete.
Összeerősítési alapfogalmak (összeerősítés, öltés, varrás, varrat stb.).
Összeerősítések rendszerezése.
Felsőrészek összeerősítése kötőelem szerint.
Összeerősítési módok oldhatóság szerint.
Időtartam szerinti csoportosítása az összeerősítési módoknak.
Igénybevétel és esztétikai kép szerinti összeerősítés.
Összeerősítendő részek szerinti csoportosítás.
Összeerősítések jellemzői.
Varrásos összeerősítés
Ragasztásos összeerősítés
Összeerősítés hegesztéssel.
Öltésfajták csoportosítása.
Hurkolódás és öltéskép szerinti csoportosítása az öltéseknek.
Cérnák száma, szerepe és a tűk száma szerinti öltésfajták
Huroköltés fajtái, jellemzői, varratrajza és öltésképzés menete.
Láncöltés fajtái, jellemzői, varratrajza és öltésképzés menete.
Egyfonalas láncöltés.
Kétfonalas láncöltés.
Egyéb öltésfajták, jellemzői, varratrajza és öltésképzés menete.
Varrógépek működése beállítása, kezelése, technológiai jellemzői.
A varrógéptű felépítése, tűhegykiképzések.
Tű, tűfinomsági számának meghatározása a tűszár átmérő figyelembevételével.
Tű és cérnamegválasztása.
Cérna, cérnafinomság.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartásának ismerete.

11.3.2. Felsőrész-összeszerelési technológiák *68 óra*

Felsőrész-alkatrészek összeerősítésének sorrendje.
Felsőrészek fő típusai.
A felsőrészek szerkezete.

Felsőrészkészítési alaptechnológiák.
I. alaptechnológia, alulfejes, angol fűzős vagy Derby-szabású felsőrészek gyártástechnológiája.
A fejrész összeállításának ismerete.
A szárrész összeállításának ismerete.
Fejrész és szárrész összeszerelésének ismerete.
I-es alaptechnológián alkalmazható technológiai változatok.
II. alaptechnológia, felülfejes lábbelik illetve kombinált bélésmegoldású cipők felsőrészeinek előállításának ismerete.
Színalkatrészek összeállításának ismerete.
Bélésréteg összeállításának ismerete.
Szín és bélés összeszerelésének ismerete.
II-es alaptechnológián alkalmazható technológiai változatok.
III. alaptechnológia, hegesztve- szabott felsőrész gyártás.
Egyéb technológiák ismerete (magas szárú cipő, csizma, papucs, szandál, magas sarkú cipő)
Egyéb felsőrészek, mokaszinok, munkavédelmi lábbelik, túracipők.
Felsőrész minőség-ellenőrzésének ismerete.
Technológiai utasítások.
Technológiai sorrend meghatározás lényege.
Műveleti utasítások formai kialakítása.
Vizsgaremek műszaki dokumentáció-készítés.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartásának ismerete.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat tantárgy 420 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a mai modern cipőgyártásban képes legyen a különleges alapanyagok összedolgozásával megfelelő minőségű felsőrész gyártására. Tudja, és megfelelően használja a kéziszerszámokat, eszközöket, gépeket. Tartsa be az előírt munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírásokat.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Összeerősítési módok *185 óra*

A technológiának megfelelően varrógép, tű, cérna, öltésnagyság választása.
Beállítja az alkalmazott gépeket.
Felsőrész összeszerelése modellkialakítástól függően.
Kellékek felszerelése a felsőrészre.
Felsőrészt tisztázás.
Gyártmány- és modellrajzról alaptechnológiákat felismer, és műveleti sorrendet állít össze.
Kész felsőrészről pontos technológiai leírást ad meg.
Tüzödei alapgyakorlatok, varrás műveletének stabilizálása.
Varrógépek befűzése, beállítása,"orsózás", tű helyes megválasztása, tűbehelyezés.
Egyenes varratok készítése.
Speciális vonalvezetés, alakzatok készítése.
Különböző öltések begyakorlása (kézi,gépi).
Széltől való varrási gyakorlat.
Varratsorok távolságának betartása gyakorlatok.
Speciális varrógép megismerése, gyakorlati alkalmazása.
Oszlopos varrógép kezelése, kés szerkezet használata.
Varrógépek befűzése, beállítása.
Cikcakkvarrógép használata kezelése.
Varrógépek befűzése, beállítása.
Összeerősítési módok gyakorlata:

- rávarrás
- összevarrás
- szétvarrás
- felvarrás
- egyéb összeerősítési módok/cikk-cakk, stb./.

Összeerősítések ragasztással.

Száraz- nedves ragasztási módok gyakorlata.
Hideg- meleg ragasztási módok gyakorlata.
Egy és kétkomponensű ragasztási módok.
Hőre lágyuló ragasztási technológiák.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

12.3.2. Felsőrész-összeszerelési technológiák ***235 óra***

A technológiának megfelelően varrógépet, tűt, cérnát, öltésnagyságot választ.
Az alkalmazott gépeket beállítja.
Felsőrészeket modellkialakítástól függően összeszerel.
Alulfejes, felülfejes és kombinált technológiát alkalmaz.
I. alaptechnológia:
Alulfejes, angol fűzős vagy Derby- szabású felsőrészek gyártástechnológiájának gyakorlata.
A fejrész összeállítási gyakorlat.
A szárrész összeállítási gyakorlat.
Fejrész és szárrész összeszerelése.
II. alaptechnológia:
Felülfejes lábbelik illetve kombinált bélésmegoldású cipők felsőrészeinek előállításának gyakorlata.
Színalkatrészek összeállítása.
Bélésréteg összeállítása.
Szín és bélés összeszerelése.
Kellékeket felszerel a felsőrészre.
Tisztázza a felsőrészt.
Ellenőrzi a kész felsőrészt.
Öltésfajták, öltésképzés folyamatának megismerése a gyakorlatban.
Gyártmány- és modellrajzról alaptechnológiát felismer, és műveleti sorrendet összeállít.
Sajáttervezésű cipő felsőrész készítése.
Vizsgaremek műszaki dokumentáció utáni elkészítése, próbagyártása.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások

12.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		Műszaki dokumentáció
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	varrógépek
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	varrógépek
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10262-12 azonosító számú

Cipő összeállítása
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10262-12 azonosító számú, Cipő összeállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10262-12 Cipő összeállítása	Cipő összeállítási ismeretek			Cipő összeállítása gyakorlat	
	Fára foglalás előkészítő műveletei	Fára foglalás műveletei	Talpfelerősítés, kikészítés	Alsórész alkatrészek előkészítése, fára foglalás	Talpfelerősítés, kikészítés
FELADATOK					
Fára foglalást előkészít	x			x	
Kaptát előkészít	x			x	
Merevítő alkatrészeket előkészít	x			x	
Felsőrészt előkészít	x			x	
Fára foglalja a felsőrészt		x		x	
Előkészíti a felsőrészt és az alsórészt az összeszereléshez		x			x
Ragasztott technológiát alkalmaz		x	x		x
Varrott technológiát alkalmaz			x		x
Szegezett technológiát alkalmaz			x		x
Fröccsöntött, vulkanizált technológiát alkalmaz			x		x
Kombinált technológiát alkalmaz			x		x
Felerősíti a sarokrészt			x		x
Kikészíti a kész cipőt			x		x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat	x	x	x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Kapta előkészítése	x			x	
Alsórész alkatrészek előkészítése	x			x	
Felsőrész előkészítése	x			x	
Fára foglalási technológiák		x		x	
Fára foglalás befejező műveletei			x	x	
Alsórész előkészítési technológiák	x			x	
Mechanikai alsórész felerősítési technológiák			x		x
Vegyi alsórész felerősítési technológiák			x		x
Kombinált alsórész felerősítési technológiák			x		x
Sarokrész felerősítési technológiák			x		x
Kikészítési technológiák			x		x
Előkészítés, fára foglalás, sarokfoglalás	x	x	x	x	x
A kikészítés gépei, berendezései, működésük, kezelésük			x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Megfelelő kapta kiválasztása	x	x	x	x	x
Forma érzékelése	x	x	x	x	x
Alkatrészek pontos illesztése	x	x	x	x	x

Esztétikus alak és felület kialakítása	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x

13. Cipő összeállítási ismeretek tantárgy 140 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló pontosan ismerje a cipő összeállítás műveleteit, ismerje föl az elkészített lábbeli technológiáját. Pontosan határozza meg az összeszerelés műveleti sorrendjét. Tudjon műszaki dokumentációt készíteni, meglévőt értelmezni, műveleteket végrehajtani.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Fára foglalás előkészítő műveletek *40 óra*

Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Gyártási eljárások rendszerezése.
Gyártási eljárások fő műveletcsoportjai:

- fára foglalás előkészítő műveletei
- fára foglalás műveletei
- talpfelerősítés, kikészítés műveletei.

Sorozatnak megfelelő és a modellnek megfelelő eszközök alkatrészek előkészítése.
Fára foglalás, kapta előkészítése.
Merevítő alkatrészek előkészítése.
Kéregmerevítő orrmerevítő kiválasztása..
Foglalótalpbélés technológiának megfelelő megválasztása.
Talp technológiának megfelelő megválasztása.
Sarok technológiának megfelelő megválasztása.
Kaptafa kiválasztás, ellenőrzés.
Talpbélés kaptafára való illesztése.
Belső alkatrész, kéregmerevítő behelyezése.
Kéregrész előformázása, kéregkitörés.
Orrmerevítő behelyezés.
Felsőrész előkészítése.
Felsőrész kondicionálás.
Felsőrész kaptára való illesztése.
Előkészítő műveletekkel szembeni minőségi követelmények.
Alkalmazás során használt eszközök, berendezések munka-, tűz-, és környezetvédelmi előírásainak betartása.

13.3.2. Fára foglalás műveletei *50 óra*

Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
A felsőrészt és az alsórészt előkészítése az összeszereléshez.
Különböző technológiák alkalmazásának ismerete.
Felsőrész fára foglalás célja.
Fára foglalás szakaszai.
Előhúzás, feladata kivitelezése.

Orrfoglalás, orrfoglalás művelete.
Oldalfoglalás, oldalfoglalási lehetőségek:
- kapcsokkal
- ragasztással
- varrással.

Sarokfoglalás, kéregrész foglalása.
Fára foglalás befejező műveletei
Fára foglalás műveleteinek összevonási lehetőségei.
Két ütemben történő fára foglalás.
Egy ütemben történő foglalás:
- zsinóros fára foglalás
- belső formázással történő foglalás

Formarögzítés feladata módja, kivitelezése.
Hőhatásos formarögzítés.
Kontúrpréselés, hőlégvasalás.
Varrott alsó és felsőrész összeszerelésnél alkalmazott fára foglalási technológiák.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartása.

13.3.3. Talpfelerősítés, kikészítés ***50 óra***

Alsó- és felsőrész összeszerelése szerinti csoportosítás
- mechanikai
- vegyi
- kombinált technológiák

Talphely előkészítésének ismerete.
Varrott cipők talphelyének előkészítése.
Talpköz kitöltésének ismerete.
Vegyi (ragasztott) talpfelerősítés előkészítésének ismerete.
Ragasztott talpfelerősítés ismerete.
Ragasztóanyagok, ragasztó megválasztása, ragasztási paraméterek.
Ragasztás előkészítésének, folyamatának ismerete.
Varrott talpfelerősítési eljárások ismerete.
Direkt talpfelerősítési módok ismerete.
Egyéb technológiák alkalmazásának ismerete.
Sarok felerősítés, külső és belső sarokfelerősítés.
Talp és sarok megmunkálása különböző gyártási eljárások esetén.
Talp, talpszál, sarok, járófelület kikészítés.
Talpfelerősítés befejező műveletei:
- kaptafa kihúzása
- fedőtalpbélés behelyezés

Mechanikai és vegyi kikészítés
- tisztítás
- vasalás
- javítás
- felsőrész fényesítése.

Különleges lábbelik gyártása.
Vizsgaremek műszaki dokumentáció-készítés.
A munka-, tűz- és balesetvédelmi előírások betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Cipő összeállítása gyakorlat tantárgy 420 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a mai modern cipőgyártásban képes legyen a különleges alapanyagok összedolgozásával megfelelő minőségű lábbeli gyártására. Tudja, és megfelelően használja a kéziszerszámokat, eszközöket, gépeket. Tartsa be az előírt munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírásokat.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Alsórész alkatrészek előkészítése, fára foglalás *210 óra*

Fára foglalás előkészítése.
Kapta előkészítése.
Merevítő alkatrészek előkészítése.
Előkészítő műveletekhez használatos kézi szerszámok használata.
Fára foglalja a felsőrészt.
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Alsórész előkészítési technológiák alkalmazása a gyakorlatban.
Gyakorlati helyen alkalmazott gyártási eljárásnak megfelelő alsó- és felsőrész összeszerelési technológia műveletenkénti gyakorlás.
Sorozatnak és a modellnek megfelelő eszközök alkatrészek előkészítése.
Merevítő alkatrészek behelyezése.
Gyártástechnológiától függő előkészítő műveletek gyakorlása.
Fára foglalás befejező műveletei a gyakorlatban.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

14.3.2. Talpfelerősítés, kikészítés *210 óra*

Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipő összeszerelésnél alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
A felsőrész és az alsórész előkészítése az összeszereléshez.
Gyakorlati helyen alkalmazott gyártási eljárásnak megfelelő alsó- és felsőrész összeszerelési technológia műveletenkénti gyakorlás.

- Ragasztott technológia - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Mechanikai technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Kombinált technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Speciális talpfelerősítések - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Sarokrész felerősítése a gyakorlatban.

A termelőegységnél alkalmazott szervezési rendszer megismerése. Gyakorlati alkalmazása beilleszkedés a termelésbe./ kötött ütemű szalagrendszer, rugalmasan kötött ütem, "kocsis rendszer"/.
Gyártási eljárástól függően kikészíti a cipőt.
A kikészítés gépeinek, berendezéseinek ismerete.
A kikészítés gépeinek, berendezéseinek működése, kezelése.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-

1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		Műszaki dokumentáció
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	foglaló gépek, csiszoló, kalapáló gépek, talpprés gép

6.2.	Műveletek gyakorlása			x	Kézi szerszámok alsórész készítéshez, talp és sarokmaró gép, talpaktiváló berendezés, sarokfelerősítő-gép
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10261-12 azonosító számú

Cipő javítása
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10261-12 azonosító számú, Cipő javítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10261-12 Cipő javítása	Cipőjavítási ismeretek	Cipő javítása gyakorlat	
	Hibák csoportosítása, javítási lehetőségei	Hiba felmérése, előkészítés	Hiba javítása
FELADATOK			
Megállapítja a javítandó cipő hibáját	x	x	
Előkészíti az anyagot a javításhoz	x	x	
Technológiát, anyagösszetételt vizsgál	x	x	
Varratokat javít	x		x
Felsőrész-alkatrészt javít, cserél	x		x
Belső-alkatrészeket javít, cserél	x		x
Sarokpótlást végez, sarkat javít	x		x
Cipőt talpal, járótalpat cserél	x		x
Kelléket javít, pótol, cserél	x		x
Cipőt méretre igazít, tágít, szűkít	x		x
Cipő alsó, felső részét kikészíti	x		x
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat	x	x	x
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Felsőrész színalkatrészek javítása, cseréje	x		x
Bélés alkatrészek javítása, cseréje	x		x
Belső, merevítő alkatrészek javítása, cseréje	x		x
Sarkak javítása, cseréje	x		x
Járótalp javítása, cseréje	x		x
Cipőkellékek javítása, pótlása, cseréje	x		x
Cipő méretre igazítása, tágítása, szűkítése	x		x
Cipő felsőrész, alsórész kikészítése	x		x
Cipőjavító gépek beállítása, kezelése, technológiai jellemzői	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Megfelelő anyag, alkatrész, kellék kiválasztása	x	x	x
Alkatrészek pontos illesztése	x	x	x
Esztétikus alak és felület kialakítása	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Határozottság	x	x	x

Közérthetőség	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x

15. Cipőjavítási ismeretek tantárgy 104 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Fokozatosan növekvő cipőjavítási igény miatt legyen alkalmas a szakember felismerni a lábbeli javítási lehetőségeit.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Hibák csoportosítása, javítási lehetőségei *104 óra*

Megállapítja a javítandó cipő hibáját.
Felsőrészen keletkezett hibák felismerése:
- felsőrész- alkatrészeken keletkezett hibák fajtái
- belső-alkatrészeken keletkezett hibák fajtái
- kellékeken előforduló hibák

Alsórészen keletkezett hibák felismerése:
- talpkopás, törés, szakadás, leválás
- sarokkopás, törés, szakadás, leválás

Az anyagot előkészítésének ismerete a javításhoz.
Technológiát, anyagösszetételt vizsgálatának ismerete.
Varratokat javításának ismerete.
Felsőrész-alkatrész javításának, cseréjének ismerete.
Belső-alkatrészek javításának, cseréjének ismerete.
Sarokpótlás, sarok javításának ismerete.
Cipő talpalásának, járótalp cseréjének ismerete.
Kellékek javításának, pótlásának, cseréjének ismerete.
Cipő méretre igazításának ismerete.
Cipő tágításának, szűkítésének ismerete.
Cipő alsó, felső részét kikészíti.
Kiválasztja, beállítja, kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Cipőjavító gépek (tágító gép), eszközök ismerete.
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

15.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanterem

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	házi feladat			x	-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Cipő javítása gyakorlat tantárgy 240 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A fokozatosan növekvő cipőjavítási igény miatt legyen alkalmas a szakember a felismert kisebb hibák javítására a gyakorlatban. Legyen tájékozott a környezetében lévő cipőjavítási lehetőségekről.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

16.3. Témakörök

16.3.1. Hiba felmérése, előkészítés *100 óra*

Megállapítja a javítandó cipő hibáját.
Előkészíti az anyagot a javításhoz.
Megvizsgálja a javítandó cipő technológiát. anyagösszetételt
Megvizsgálja a javítandó cipő anyagösszetételét.
Kiválasztja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Beállítja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

16.3.2. Hiba javítása *140 óra*

Felsőrész színalkatrészek javítása.
Felsőrész színalkatrészek cseréje.
Bélés alkatrészek javítása.
Bélés alkatrészek cseréje.
Varratok javítása.
Sarokpótlást végez.
Sarokjavítást végez
Cipőt talpal, járótalpat cserél.
Cipőkellékeket javítás.
Cipőkellékeket pótol.
Cipőkellékeket cserél.
Cipő méretre igazítása, tágítása, szűkítése.
Cipő alsó, felső részét kikészíti.
Kiválasztja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.

Beállítja a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Kezeli a cipőjavításnál alkalmazott gépeket, berendezéseket, eszközöket, szerszámokat.
Betartja a munka-, tűz- és balesetvédelmi előírásokat.

16.4. *A képzés javasolt helyszíne*

Tanműhely

16.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés			x	-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-
1.6.	szimuláció			x	-
1.7.	házi feladat			x	-

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	-
2.2.	Leírás készítése			x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	-
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-

4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése			x	-
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	-
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	-
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	-
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység			x	-
6.2.	Műveletek gyakorlása			x	tágító-gép
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	-
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	-

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10256-12 **Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek**	**Szabás, előkészítés gyakorlat**
	Különböző anyagok szabása
	Előkészítő műveletek
10265-12 **Cipőipari gyártmánytervezés**	**Mintakészítési gyakorlat**
	Kaptafamásolat készítése
	Modelltervezés, mintakészítés
10264-12 **Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei**	**Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat**
	Szabást kiegészítő műveletek
	Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek
10263-12 **Cipőfelsőrész összeállítása**	**Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat**
	Összeerősítési módok
	Felsőrész összeszerelési technológiák
10262-12 **Cipő összeállítása**	**Cipő összeállítása gyakorlat**
	Alsórész-alkatrészek előkészítése, fára foglalás
	Talpfelerősítés, kikészítés
10261-12 **Cipő javítása**	**Cipő javítása gyakorlat**
	Hiba felmérése, előkészítés
	Hiba javítása

10256-12 Bőripari anyagok jellemzői, szabás és előkészítő műveletek

A 9. évfolyamot követően

Szabás, előkészítés gyakorlat tantárgy

Témakörök

Különböző anyagok szabása
Alkatrészek szabásrendszereinek alkalmazása, gazdaságos elhelyezés, hulladékgazdálkodás.
A szabászat gépeinek, kiegészítő berendezéseknek, eszközeinek, szerszámainak szakszerű alkalmazása, beállítása, kezelése.

A természetes bőranyagok kézi szabásának elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartása.
A természetes bőranyagok gépi szabási műveleteinek elsajátítása, a gazdaságossági és a minőségi követelmények betartásával.
Terítékanyagok- textil, műbőr, fóliaműbőr - gépi szabási műveleteinek elsajátítása, minőségi követelmények betartásával.

Előkészítő műveletek
Az előkészítés műveleteinek (jelölés, vékonyítás, ragasztás, kierősítés, szélfestés) gyakorlati elsajátítása.
A jelölési műveletek gyakorlati kivitelezésének elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A különböző vékonyítási műveletek elsajátítása a minőségi követelmények, és a munkavédelmi előírások betartásával.
A ragasztási műveletek (szélkenés, teljes felületű ragasztás, pontragasztás), gyakorlata a minőségi követelmények, a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

10265-12 Cipőipari gyártmánytervezés

A 9. évfolyamot követően

Mintakészítési gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kaptafamásolat készítése
Kaptafamásolat készítése, kópiakészítés.

Modelltervezés, mintakészítés
Lábbelik, öltözékek, öltözék kiegészítők összhangja elképzelése, rajzolása.
Sajáttervezésű lábbeli modellkészítése szabadkézi rajzzal.
Alapmintát, összeállítási rajzot készít.
Alapmintáról részletmintákat, jelölő- és egyéb mintákat készít.

10264-12 Cipőfelsőrész-alkatrészek előkészítő műveletei

A 9. évfolyamot követően

Cipőfelsőrész előkészítő gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szabást kiegészítő műveletek
Szélvékonyítást végez.
Bélyegzést végez.
Márkázást végez.
Jelölést végez.
Hasítást végez.

Felsőrész-alkatrész előkészítő műveletek
Díszítések gyakorlati alkalmazása.
Szélvékonyítás: élezést végez.
Hasítást végez.

10263-12 Cipőfelsőrész összeállítása

A 9. évfolyamot követően

Cipőfelsőrész-készítő gyakorlat tantárgy

Témakörök

Összeerősítési módok
Összeerősítési módok gyakorlata
- rávarrás
- összevarrás
- szétvarrás
- felvarrás
- egyéb összeerősítési módok/cikk-cakk, stb./.

Felsőrész-összeszerelési technológiák
I. alaptechnológia: alulfejes, angol fűzős vagy Derby- szabású felsőrészek gyártástechnológiájának gyakorlata.
A fejrész összeállítási gyakorlat.
A szárrész összeállítási gyakorlat.
Fejrész és szárrész összeszerelése.
II. alaptechnológia: felülfejes lábbelik illetve kombinált bélésmegoldású cipők felsőrészeinek előállításának gyakorlata.
Színalkatrészek összeállítása.
Bélésréteg összeállítása.
Szín és bélés összeszerelése.

10262-12 Cipő összeállítása

A 9. évfolyamot követően

Cipő összeállítása gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alsórész-alkatrészek előkészítése, fára foglalás
Fára foglalás előkészítése.
Fára foglalja a felsőrészt.

Talpfelerősítés, kikészítés
Gyakorlati helyen alkalmazott gyártási eljárásnak megfelelő alsó- és felsőrész összeszerelési technológia műveletenkénti gyakorlás.
- Ragasztott technológia - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Kombinált technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Speciális talpfelerősítések - fára foglalás, talpfelerősítés.
- Mechanikai technológiák - fára foglalás, talpfelerősítés.

Sarokrész felerősítése a gyakorlatban.
Gyártási eljárástól függően kikészíti a cipőt.

10261-12 Cipő javítása

A 10. évfolyamot követően

Cipő javítása gyakorlat tantárgy

Témakörök

Hiba felmérése, előkészítés
Megállapítja a javítandó cipő hibáját..

Hiba javítása
Felsőrész színalkatrészek javítása.
Bélés alkatrészek javítása.
Sarokpótlást végez.
Cipőt talpal, járótalpat cserél.
Cipő méretre igazítása, tágítása, szűkítése.
Cipő alsó, felső részét kikészíti.

5.13.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a

34 811 01

Cukrász

szakképesítés

szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 811 01 számú, Cukrász megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 811 01
Szakképesítés megnevezése: cukrász
A szakmacsoport száma és megnevezése: 18. Vendéglátás-turisztika
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXVIII. Vendéglátóipar
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 4 év
Elméleti képzési idő aránya: 30%
Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 4 évfolyamos képzés esetén: a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra;

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 18. Vendéglátás—idegenforgalom szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükséges
Pályaalkalmassági követelmények: szükséges

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során

megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)

- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is

felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához

legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna.

Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.

- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.

- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy

készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!

- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	**Vendéglátó gazdálkodás**	3			1,5			1			1		
11518-16 Élelmiszerismeret	**Általános élelmiszerismeret**	2		70	1		105	1		105	0,5		
11519-16 Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	**Élelmiszer biztonságról általában**	1											
	Vendéglátás higiéniája										0,5		
11521-16 Cukrász szakmai idegen nyelv	**Cukrász szakmai idegen nyelv**	2			1			0,5			0,5		
11522-16 Cukrász szakmai feladatok	**Cukrász szakmai ismeretek**	4			2			1			1		
	Szakrajz	1											
	Cukrász szakmai gyakorlat		8			5							
	Cukrász szakmai üzemi gyakorlat					10,5			17,5			17,5	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		13	8		5,5	15,5		3,5	17,5		3,5	17,5	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	**Vendéglátó gazdálkodás**	**108**	**0**		**54**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	**229**
	A gazdálkodás elemei, a piac	12									*2*		**14**
	Vendéglátó alapismeretek	42			12						*2*		**56**
	Adózási ismeretek				14						*2*		**16**
	Ügyvitel a vendéglátásban			**70**			**105**	16		**105**	*3*		**19**
	Alap, tömeg-és veszteségszámítás	24									*3*		**27**
	Viszonyszámok	15									*3*		**18**
	Árképzés	15			12						*4*		**31**
	Jövedelmezőség				12						*4*		**16**
	Készletgazdálodás				4			10			*4*		**18**

	Elszámoltatás							10			*4*		**14**
													0
11518-16 Élelmiszerismeret	**Általános élelmiszerismeret**	**72**	**0**		**36**	**0**		**36**	**0**		**15**	**0**	**159**
	Táplálkozás ismeret	18									**2**		**20**
	Környezetvédelmi ismeretek	3									1		**4**
	Fogyasztóvédelem	5									1		**6**
	Élelmiszerek csoportjai I.	46			4						3		**53**
	Élelmiszerek csoportjai II.				19						2		**21**
	Élelmiszerek csoportjai III.				13			4			2		**19**
	Élelmiszerek csoportjai IV,							14			2		**16**
	Élelmiszerek csoportjai V.							18			2		**20**
,	**Élelmiszerbiztonságról általában**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**

Élelmiszerbiztonsági alapfogalmak	6											**6**
Élelmiszer mikrobiológia, tartósítás	12											**12**
Kémia toxikológiai élelmiszerbiztonság	8											**8**
Élelmiszerekre vonatkozó jogszabályok	10											**10**
Vendéglátás higiéniája	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**16**	**0**	**16**
Vendéglátó üzletek kialakításának feltételei										8		**8**
Személyi higiénia										2		**2**
Vendéglátó tevékenység folytatásának követelményei										6		**6**
												0

11521-16 Cukrász szakmai idegen nyelv	**Cukrász szakmai idegen nyelv**	**72**	**0**		**36**	**0**		**18**	**0**		**15**	**0**	**141**
	Cukrászati anyagok mennyiségi egységek anyaghányadok	18									3		**21**
	Cukrászati kéziszerszámok, gépek, gépek berendezések, műveletek	27									3		**30**
	Cukrászati termékek készítése I.	27			6						3		**36**
	Cukrászati termékek készítése II.				30						4		**34**
	Munkamegosztás, munkaszervezés, kommunikáció							9			2		**11**
	Szakmai önéletrajz,							9					**9**
													0
11522-16 Cukrász szakmai feladatok	**Cukrász szakmai ismeretek**	**144**	**0**		**72**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	**283**
	Cukrászati alapozó ismeretek	10									4		**14**

	Cukrászati félkész termékek	54									4		**58**
	Uzsonnasütemények	20									4		**24**
	Kikészített sütemények I.	60									4		**64**
	Kikészített sütemények II				34			6			4		**54**
	Teasütemények				20			4			4		**28**
	Hidegcukrászati készítmények, bonbonok, tányérdesszertek				12			4			3		**29**
	Díszítés				6			10			2		**18**
	Munkaszervezési feladatok ellátása							6			2		**8**
	Cukrászati termékek minősége, forgalomba hozatala							**6**					**6**
	Szakrajz	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Szegélydíszek	8											**8**

	Feliratok	8											**8**
	Sablomok	8											**8**
	Sütemény és dísztorta rajzok	12											**12**
													0
	Cukrász szakmai gyakorlat	**0**	**288**		**0**	**180**		**0**	**0**		**0**	**0**	**468**
	Cukrászati alapozó ismeretek		20										**20**
	Cukrászati félkész termékek		88										**88**
	Uzsonnasütemények		80										**80**
	Kikészített sütemények I.		100										**100**
	Kikészített sütemények II.					60							**60**
	Teasütemények					50							**50**

	Hidegcukrászati készítmények, bonbonok, tányérdesszertek					35							**35**
	Díszítés					35							**35**
	Cukrász szakmai üzemi gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**378**		**0**	**630**		**0**	**542**	**1550**
	Cukrászati alapozó ismeretek					21							**21**
	Cukrászati félkész termékek					175							**175**
	Uzsonnasütemények					105			84			70	**259**
	Kikészített sütemények I.					77			140			105	**322**
	Kikészített sütemények II.								240			84	**324**
	Teasütemények								166			70	**236**
	Hidegcukrászati készítmények, bonbonok, tányérdesszertek											112	**112**

	Díszítés											63	**63**
	Munkaszervezési feladatok ellátása											17,5	**17.5**
	Cukrászati termékek minősége, forgalomba hozatala											21	**21**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**468**	**288**		**198**	**558**		**126**	**630**		**108**	**542**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**650,5**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		900 / 28,1 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2298 / 71.9%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11561-16 azonosító számú

Gazdálkodási ismeretek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11561-16 azonosító számú Gazdálkodási ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Vendéglátó gazdálkodás
FELADATOK	
Alkalmazza a gazdálkodás összefüggéseit	x
Felméri az üzletben megjelenő keresletet és kínálatot	x
Ételt italt cukrászkészítményt, árukat beáraz	x
Választékot állít össze árlapot készít	x
Figyelemmel kíséri az árukészletet	x
Ellenőrzi a napi árukészletet és vételez a raktárból	x
Elvégzi az áruátvétel és tárolás szakszerű dokumentálását	x
Rendelést állít össze	x
Árut rendel	x
Árut vesz át	x
Leltározási feladatot végez	x
Standol, elszámol a napi bevétellel	x
Adózással kapcsolatos nyilvántartást végez	x
Nyugtát, kézpénzfizetési/átutalási számlát állít ki	x
Bizonylatot állít ki	x
Munkaidő nyilvántartást vezet	x
Elkészíti, módosítja a munkabeosztást	x
Anyaghányadot, kalkulációt készít	x
Veszteség számításokat végez	x
Gazdálkodási számításokat végez	x
Kiszámítja az ételek tápanyag és energia tartalmát	x
Figyelemmel kíséri az üzleti eredmény és a költségek alakulását	x
Értékesítést ösztönző tevékenységet folytat	x
Megkülönbözteti a vendéglátó vállalkozási lehetőségeket és azok feltételeit	x

A gazdálkodás alapegységei	x
A vállalkozás lényege és jellemzői	x
Alkalmazza az üzleti kommunikáció eszközeit	x
Vendéglátó szoftvert használ	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A gazdálkodás körfolyamatai és elemei	x
A gazdálkodás piaci szereplői	x
A piacok csoportosítása	x
A piac tényezői és azok összefüggései	x
A piaci verseny	x
A gazdálkodás alapegységei	x
A vállalkozások lényege és jellemzői	x
Gazdálkodás és ügyvitel	x
Áruszükségleti terv, árufedezet, beszerzési formák	x
Raktári készlet kezelése, ellenőrzése	x
Az áruátvétel szabályai folyamata	x
Költségelszámolás	x
Az anyagfelhasználás mérése	x
Az étlaptervezés formái jelentősége alapelvei	x
A vendéglátás tevékenységének általános feltételei	x
A vendéglátó tevékenység tárgyi és személyi feltételei	x
A munkaadó és a munkavállaló kapcsolata:munkaszerződés, munkaidő beosztás, munkabér	x
Az üzleti gazdálkodás bizonylatai	x
A gazdálkodás elemei, összefüggései és eredménye	x
A vendéglátás gazdasági számításai	x
A jövedelmezőséggel kapcsolatos mutatók.	x
Készletgazdálkodással kapcsolatos mutatók	x
Árképzés	x
Viselkedéskultúra kommunikáció	x
Az üzleti élet írásbeli formái	x
A vendéglátás üzletkörei üzlettípusai	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Szakmai nyelvi íráskészség	x
Szakmai nyelvű hallott	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x
Elemi számolási készség	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önállóság	x
Szorgalom, igyekezet	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Közérthetőség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Tervezési képesség	x
Rendszerező képesség	x
Áttekintő képesség	x

Vendéglátó gazdálkodás tantárgy **229 óra**

1.1. A tantárgy tanításának célja

A gazdálkodás alapfogalmainak, szervezeti kereteinek és a gazdálkodási tevékenység megjelenési formáinak megismerése. A munkaviszony, létesítésével és megszüntetésével, kapcsolatos ismeretek megszerzése. A vendéglátásban leggyakrabban előforduló vállalkozási formák megismerése. A vendéglátásra jellemző munkaerő- gazdálkodási feladatok meghatározása. Alapvető adózási ismeretek elsajátítása. A vendéglátás fő tevékenységeinek, üzletköreinek megismerése.

Alapvető statisztikai, árképzési jövedelmezőségi számítási ismeretek megismerése, alkalmazása. Termékek és szolgáltatások árának kialakítása, összetételének elemzése. Vendéglátó üzletek bevételének, kiadásainak, költségeinek, eredményének elemzése. Optimális készletkialakításhoz szükséges számolási ismeretek elsajátítása. Bevétel, eredmény, költség, tervezése, elemzése, mutatószámok, viszonyszámok segítségével. Optimális létszám és bérgazdálkodás megismerése, mutatószámainak alkalmazása.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy tananyagtartalma kapcsolódik a szakmai modulok méréssel, anyaggazdálkodással, kínálat összeállítással kapcsolatos területeihez, felhasználva a közismereti tantárgyakban elsajátított általános kommunikációs és matematikai és társadalomismereti tartalmakat. A tantárgy tananyagtartalma felhasználja a közismeretben elsajátított matematikai alapokat, és kapcsolódik az Általános élelmiszerismeretek tantárgy témaköreihez

1.3. Témakörök

1.3.1. A gazdálkodás elemei, a piac *14 óra*

A gazdálkodás alapfogalmai

A gazdálkodás körfolyamata, termelési-újratermelési ciklus, a gazdálkodás összefüggései (szükséglet, igény, termelés, elosztás, csere, a pénz, mint fizetőeszköz - kialakulásának rövid áttekintése, fogyasztás)

Szükségletek csoportosítása (fontosság, mennyiség, minőség, stb.)

Nemzetgazdaság fogalma, tagozódása (ág, ágazat, alágazat, szakágazat, szektorok)

A piac fogalma, fajtái (áru, szolgáltatás, pénz, tőke, munkaerő)

A piac történeti áttekintése (tiszta piacgazdaság, tervgazdaság, vegyes piacgazdaság)

A piac tényezői és azok kapcsolata (kereslet – kínálat – ár)

A piaci verseny feltételei, területei, korunk piaci helyzete

1.3.2. A vendéglátó alapismeretek *56 óra*

- A vendéglátás fogalma, fő tevékenységei:

A vendéglátás fogalma
A vendéglátás helye, szerepe a nemzetgazdaságban
A vendéglátás feladata
A vendéglátás jelentősége (gazdasági, kulturális, társadalmi, politikai)
A vendéglátás fő- és melléktevékenységei:
Beszerzés (árufőcsoportok, vendéglátásban jellemző árurendelési- beszerzési típusok: szállítási szerződés, cash and carry, árurendelést befolyásoló tényezők: pillanatnyi készlet, törzskészlet, biztonsági készlet, árak, akciók, szezon, felvett foglalások, szállítási kondíciók, forgótőke, fizetési feltételek, hűtőlánc) Szerződéskötés, árurendelés, stb.
Raktározás (áruátvétel kritériumai: mennyiségi, minőségi, értékbeli, számla, szállítólevél, áruátvétel eszközei pl. mérleg, raktárak típusai: szárazáru, földesáru, hús, hal, tojás, szakosított tárolás, FIFO elv, raktárak kialakításának szabályai, helyiségek kapcsolatai, útvonalak)
Termelés (áruvételezés szabályai, vételezési ív, vételezés szempontjai: pillanatnyi készlet, várt forgalom, szakosított előkészítés: zöldség, hús, hal, tojás, termelés helyiségei: konyhák típusai)
Értékesítés (választékközlés eszközei: étlap, itallap, árlap, ártájékoztatás, rendelés folyamata, hidegen – melegen tartás, értékesítési rendszerek: kiszolgálás, felszolgálás, önkiszolgálás)
Szolgáltatás (szolgáltatás fogalma, vendéglátás jellemző szolgáltatásai)
Mellékfolyamatok (mosogatás: fehér, fekete, hulladékkezelés: veszélyes hulladékok, stb.)

- Vendéglátás tárgyi feltételei:

Vendéglátás üzemei, üzletei (termelőüzemek tevékenysége, üzem, üzlet, üzlethálózat fogalma)
Üzletkörök (melegkonyhás vendéglátóhelyek, cukrászdák, italüzletek, zenés szórakozóhelyek)
Üzlettípusok jellemzői (elhelyezkedés, kialakítás, berendezés, választék, befogadóképesség, vendégkör, árak, szolgáltatások)
A vendéglátás tárgyi feltételei (üzem, üzlet, termelés és értékesítés helyiségei, berendezései)

- Vendéglátás személyi feltételei:

A vendéglátás személyi feltételei (termelés, értékesítés, szolgáltatás munkakörei) és munkaügyi ismeretek
Munkáltató és munkavállaló kapcsolata (munkaszerződés fogalma, tartalma, jellemzői) Munkavállaló és munkáltató jogai és kötelességei
Munkaköri leírás célja, tartalma
Munka Törvénykönyve és a Kollektív szerződés célja, főbb tartalmi elemei
Munkaerő- és létszámgazdálkodás célja, tartalma (állományi-, dolgozói-, átlaglétszám, fluktuáció, termelékenység, átlagbér)
Munkaidő beosztási formák (azonos időben, osztott, törzsidő, rugalmas)
Bérezési formák (minimálbér, alapbér, jutalék, prémium, órabér, béren kívüli juttatási formák)
Munkaidő beosztás, szabadságolás dokumentumai

- A vendéglátásban jellemző vállalkozási formák:

A gazdálkodás alapegységei, alapfogalmai (állam, gazdálkodó szervezetek, háztartás)
Vállalkozási formák, típusok (egyéni és társas vállalkozások, KKT, BT, KFT, RT)
Vendéglátásra jellemző vállalkozási típusok jellemzői (egyéni, BT, KFT alapítása, alapításának feltételei, dokumentumai, tagjai, tagok felelőssége, tagok jogai, vállalkozások vagyona, megszűntetési módjai, belső és külső ellenőrzése, NAV)

1.3.3. Adózási ismeretek *16 óra*

Adó fogalma, adó alanya, tárgya, adózás alapelvei, funkciói
Adók csoportosítása, főbb adófajták jellemzői (SZJA, jövedéki adó, osztalékadó, nyereségadó, helyi adók, ÁFA)
A témakör részletes kifejtése

1.3.4. Ügyvitel a vendéglátásban *19 óra*

Bizonylatok típusai, szigorú számadású bizonylatok jellemzői
Ügyvitel fogalma, gazdasági esemény és bizonylatolás
Nyomtatványok felismerése, kitöltése**,** alkalmazása, tartalmának ismerete (készpénzfizetési számla, nyugta, átutalási számla, felvásárlási jegy, standív, étkezési utalványok, vásárlók könyve, stb.)
Készletgazdálkodás a vendéglátásban: a készletgazdálkodás fogalmai (nyitókészlet, készletnövekedés, készletcsökkenés, értékesítésen kívüli készletcsökkenés, zárókészlet, átlagkészlet, forgási sebesség) bizonylatainak típusai, kitöltése (szállítólevél, számla, bevételezési-kiadási bizonylat, vételezési jegy, selejtezési ív)
Leltározás: áruátvétel, bevételezés, készletnyilvántartás, leltározás módjai (elszámoltató, lecsapó, átadó-átvevő, vagyonmegállapító) folyamata, bizonylatainak ismerete, kitöltése (leltárív, leltárjegyzőkönyv), standolás
Írásbeli kommunikáció (üzleti / hivatalos levél, önéletrajz, névjegykártya…)
Vendéglátó ipari kommunikáció és viselkedés kultúra
Modern kommunikációs csatornák szerepe, előnye-hátránya, használatának szabályai (e-mail, fax, SMS, MMS, üzenetrögzítő…)

1.3.5. Alap-, tömeg- és veszteségszámítás *27 óra*

Százalékszámítás, kerekítés szabályai
Mértékegység átváltások
Tömegszámítás
Energia- és tápérték táblázat
Anyaghányad-számítás
Veszteség- és tömegnövekedés számítás

1.3.6. Viszonyszámok *18 óra*

Bázis- és láncviszonyszám
Százalékszámítás kerekítés szabályai
Megoszlási viszonyszám

1.3.7. Árképzés *31 óra*

Árkialakítás szempontjai
Áruk és szolgáltatások árának kialakítása, sajátosságai, felépítése (bruttó és nettó ár ÁFA, beszerzési ár, árrés, haszonkulcs)

ÁFA számítás
Árképzés, árkialakítás
Árengedmény- és felárszámítás
Ár és bevételelemzés (árrés-szint, anyagfelhasználási-szint, haszonkulcs

1.3.8. Jövedelmezőség ***16 óra***

A költség fogalma, fajtái és azok csoportosítása (nemek szerint, bevételhez való viszonya szerint, elszámolhatóság szerint)
Költséggazdálkodás, költségelemzés (költségszint)
Az eredmény fogalma (nyereség, veszteség, null szaldó / fedezeti pont)
Az eredmény-kimutatás menete, jövedelmezőségi tábla készítése, az adózott és az adózatlan eredmény kiszámítása
Az eredmény elemzése (eredményszint)

1.3.9. Készletgazdálkodás ***18 óra***

Átlagkészlet számítási módok, azok alkalmazása (számtani átlag, súlyozott átlag, kronologikus átlag)
Áruforgalmi mérlegsor alkalmazása
Készletgazdálkodási mutatószámok alkalmazása (forgási sebesség napokban és fordulatokban

1.3.10. Elszámoltatás ***14 óra***

Leltárhiány, többlet értelmezése
Normalizált hiány, készen tartási veszteség értelmezése
Raktár elszámoltatása
Termelés elszámoltatása
Értékesítés elszámoltatása

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			
1.6.	differenciált tanulásszervezés a fejlesztendő céloknak			x	

	megfelelően				
1.7.	differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása			x	
1.8.	vizuális szemléltetés			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott vagy (jelnyelvi) szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5	Differenciált tanulásszervezés a fejlesztendő céloknak megfelelően			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

A
11518-16 azonosító számú

Élelmiszerismeret
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11518-16 azonosító számú Élelmiszerismeret megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Általános élelmiszerismeret
FELADATOK	
Alkalmazza a korszerű táplálkozástudomány eredményeit	x
Alkalmazza a korszerű életmódhoz kötődő sajátosságokat	x
Alkalmazza az élelmiszerkutatások eredményeit	x
Az előírásoknak megfelelően tárolja az élelmiszereket	x
Ellenőrzi a fogyaszthatósági, illetve minőség-megőrzési időket és az áruk minőségét	x
Betartja a fogyasztóvédelmi előírásokat	x
Megtanulja az élelmiszerek táplálkozástani ismereteit	x
Termékkészítésnél és értékestésnél alkalmazza a legfontosabb fehérje forrásokat	x
Termékkészítésnél és értékestésnél alkalmazza a legfontosabb szénhidrát forrásokat	x
Termékkészítésnél és értékesítésnél alkalmazza az élelmiszerekben található zsírokat, lipideket	x
Alkalmazza a vitaminokról és ásványi sókról megtanult fogalmakat	x
Tudatos környezetvédelmi tevékenységet folytat	x
Szelektíven gyűjti a hulladékot	x
Megkülönbözteti az alapvető élelmiszereket és élvezeti cikkeket	x
Édes, sós és savanyú íz kialakításánál felhasználja az ízesítőanyagok tulajdonságait	x
Tulajdonságaik és felhasználásuk alapján megkülönbözteti a fűszereket	x
Megkülönbözteti a tejkészítményektől a növényi eredetű termékeket	x

Termékkészítésnél, és értékesítésnél felhasználja a sajtok érleléséről állagáról tanult ismereteket	x
Termékkészítésnél felhasználja a tojás összetételéről, technológiai szerepéről megtanult ismereteket	x
Alkalmazza a malomipari termékekről megtanult ismereteket	x
Alkalmazza a száraztésztákról megtanult ismereteket	x
Termékkészítésnél alkalmazza a természetes és mesterséges édesítőszerekről megtanult ismereteket	x
Alkalmazza a növényi és állati eredetű zsiradékokról megtanult ismereteket	x
Tulajdonságai alapján megkülönbözteti a vágóállatokat és a húsrészeket	x
Tulajdonságai alapján megkülönbözteti a húsipari termékeket	x
Tulajdonságai alapján megkülönbözteti és csoportosítja a házi szárnyasokat	x
Tanultak alapján megkülönbözteti az édesvízi, tengeri és egyéb hidegvérű állatokat	x
Tulajdonságai alapján megkülönbözteti az étkezési vadakat és vadszárnyasokat	x
Idényjelleg szerint rendszerezi a zöldségeket és gyümölcsöket	x
Táplálkozástani összetételük alapján rangsorolja a zöldségeket, gombákat és a gyümölcsöket	x
Alkalmazza az édesipari termékekről megtanult ismereteket	x
Alkalmazza a kávé és tea hatóanyagairól, előállításáról felhasználásáról megtanult ismereteket	x
Alkalmazza az alkoholtartalmú és alkoholmentes italokról megtanult ismereteket	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Táplálkozástani ismeretek	x
Környezetvédelmi ismeretek	x
Fogyasztóvédelmi ismeretek	x
Alapízesítést befolyásoló anyagok	x
Fűszerek	x
Tej, tejtermékek	x
Tojás	x
Malomipari termékek, sütőipari termékek, tészták	x

Természetes édesítőszerek	x
Zsiradékok	x
Hús, húsipari termékek, baromfifélék, halak, hidegvérűek, vadak	x
Zöldségek	x
Gombák csoportjai	x
Gyümölcsök	x
Édesipari termékek, Koffein tartalmú élelmiszerek	x
Alkohol tartalmú italok, alkoholmentes italok	x
Adalékanyagok, kényelmi anyagok, mesterséges édesítőszerek	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg szövegmegértése	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Pontosság	x
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x

2.

Általános élelmiszerismeret tantárgy 159 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszereket felépítő anyagok jellemző kémiai, fizikai tulajdonságainak megismertetése, a táplálkozásban betöltött szerepük megmutatása. A tanulók megtanulják az emésztés folyamatát. A minden napi tevékenysége során használni tudja az emberiség tápanyag és energia szükségletének megtanult szabályait. Képes lesz értékelni az élelmiszereket. Az élelmiszerismeret tantárgy célja a vendéglátásban felhasználásra kerülő élelmiszerek tulajdonságainak, azok konyhatechnológiai szerepének és fontosságának megismerése, a felhasználás lehetőségeinek az elsajátítása

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül. A szakmai ismeretek tantárgyban technológiai alapismeretek témakörhöz kapcsolódik a tartalom.

2.3. Témakörök

2.3.1. Táplálkozási ismeretek *20 óra*

Táplálkozás jelentősége:
Élelmiszerek összetevői víz és szárazanyagok (alaptápanyagok, védőtápanyagok, járulékos anyagok, ballasztanyagok) jellemzése
Emésztés, tápanyag felszívódás
Táplálkozás feladata, a szervezet tápanyag és energiaszükséglete
Élelmiszerek tápértékének megőrzése:
Az élelmiszerek feldolgozásának hatása a tápanyagokra
Az élelmiszerek előkészítése folyamán bekövetkező változások
Az élelmiszerek elkészítése folyamán bekövetkező változások
Befejező műveletek
Élelmiszerek tartósítása: Fizikai-, fizika-kémiai-, kémiai tartósítási eljárások

2.3.2. Környezetvédelmi ismeretek *4 óra*

Vizek védelme
Környezeti elemek védelme
Veszélyes hulladék
Zajvédelem

2.3.3. Fogyasztóvédelem *6 óra*

Fogyasztók egészségének és biztonságának védelme
Fogyasztók gazdasági érdekeinek védelme
Fogyasztói jogokról való tájékoztatás és azok oktatása
Jogorvoslathoz és kárigényhez, érvényesítéséhez való jog
Jog a fogyasztóvédelmi érdekek képviseletéhez fogyasztói részvétellel
Állami fogyasztóvédelmi intézményrendszerek
Önkormányzati fogyasztóvédelmi szervek
Társadalmi fogyasztóvédelmi érdekképviseleti szervezetek

Vásárlók Könyve használatának és az abba történt bejegyzések elintézésének szabályai
Vásárlók könyvének hitelesítése, kihelyezése
Jegyzőkönyv kitöltése
Válaszadás határideje a bejegyzésre
Szavatosság és jótállás helytállási kötelezettségei
Szavatosság és jótállás helytállási kötelezettségének időtartama

2.3.4. Élelmiszerek csoportjai I *53 óra*

- Alap ízeket befolyásoló anyagok:

Édes, sós és savanyú ízt adó anyagok:

Természetes édesítőszerek: (répacukor, gyümölcscukor, malátacukor, tejcukor, dextróz, invertcukor, keményítőszörp, izoszörp, méz és cukoralkoholok) édesítőereje jellemzése, felhasználása. A cukrok technológiai hatása. Cukor szirupok sűrűségének mérése

Só jellemzése felhasználása

Ecetek jellemzése felhasználása (ecet esszencia, fűszerezett ecetek, gyümölcs ecetek, balzsamecetek)

- Fűszerek:

Fűszerek jellemzése, fűszercsoportok termések, magvak, virágok- virágrészek, levelek, héjrészek, gyökerek-gyökérrészek, fűszerkeverékek jellemzése, fajtái, felhasználása

- Tej és termékeinek:

A tejtermékek megnevezésének védelmében hozott élelmiszer rendelet értelmezése
A tej, tejkészítmények,(savanyított, dúsított, ízesített, tartósított) tejtermékek (túrófélék, sajtok) jellemzése, tárolása felhasználása.
Tej és termékeinek érzékszervi vizsgálata

- Tojás :

Tojás felépítése, összetétele, tojássárgája és fehérje technológiai hatása.
Tojás minősítése, tárolása, tartósított termékei
Tojás érzékszervi vizsgálata

- Malomipari termékek:

Malomipari termékek alapanyagai, lisztek fajtái lisztek minőségét meghatározó tényezők
Lisztek érzékszervi vizsgálata szín, szag íz, és sikérvizsgálata
Keményítők, darák, hántolt, pelyhesített, puffasztott, és egyéb termékek jellemzése

- Sütőipari termékek jellemzése:

kenyerek, péksütemények, morzsák jellemzése
Száraztészták: csoportosítása, jelentősége a táplálkozásban

- Zsiradékok:

Állati eredetű zsiradékok
(vaj sertészsír, baromfizsír háj, tepertő, állati eredetű olajak) jellemzése felhasználása
Növényi eredetű zsiradékok
(kakaóvaj, étkezési olajak, margarinok, keményített zsiradékok) jellemzése, felhasználása. Zsiradékok érzékszervi vizsgálata

2.3.5. Élelmiszerek csoportjai II. *21 óra*

- Hús húsipari termékek

Húst szolgáltató állatok, húsok összetétele táplálkozás élettani jelentősége, érése, a hús minőségét meghatározó tényezők, különböző húsainak és belsőségeinek jellemzése
Húsipari termékek nyersanyagai, húsfeldolgozás műveletei, töltelékes áruk (gyorsan romló termékek, tartós termékek) darabos készítmények jellemzése felhasználása.

- Baromfiipari termékek, vágott baromfik, libamáj jellemzése tárolása

- Vadak jellemzése:

Nagyvadak és apróvadak csoportjai vadhús összetétele, tulajdonságai, kezelése tárolása felhasználása

- Halak és hidegvérűek jellemzése:

Halak összetétele táplálkozás élettani jelentősége, csoportjai felhasználása tárolása
Egyéb hidegvérűállatok fajtái, felhasználása.

2.3.6. Élelmiszerek csoportjai III. *19 óra*

- Zöldségek:

Zöldségek átlagos összetétele
Burgonyafélék, kabakosok, káposztafélék, hüvelyes zöldségek, hagymafélék, gyökérzöldségek, levélzöldségek, gombák egyéb zöldségek fajtái jellemzése felhasználása

- Gombák: termesztett gombák és vadon termő gombák fajtái és felhasználása

- Gyümölcsök:

Hazai gyümölcsök almatermésűek, csonthéjasok, bogyótermésűek, kabakosok, száraztermésűek fajtái jellemzése felhasználása
Déli gyümölcsök, friss és szárított déligyümölcsök fajtái jellemzése felhasználása
Friss, lédús, és száraz termésű gyümölcsök kémiai összetétele
Gyümölcsök táplálkozás élettani jelentősége

2.3.7. Élelmiszerek csoportjai IV. *16 óra*

- Édesipari termékek:

Kakaópor előállítása, fajtái, zsiradéktartalma, felhasználása
Csokoládétermékek,(kakaóvaj, kakaómassza, ét-, tej-, fehér csokoládé) előállítása összetétele felhasználása
Bevonó masszák fajtái, megkülönböztetése összetétel alapján a csokoládétól, felhasználása
Csokoládé és bevonó massza összehasonlító érzékszervi vizsgálata

Fondán, marcipán, nugát összetétele jellemzése felhasználása

- Koffein tartalmú élelmiszerek:

Kávéfajták, kávé feldolgozása, pörkölési módok, pörkölt kávé kémiai összetétele, felhasználása
Kávéital extrakt tartalmának meghatározása refraktométerrel
Tea fajták, tea feldolgozása, összetétele, felhasználása

2.3.8. Élelmiszerek csoportjai V. *20 óra*

- Italok:

Alkoholtartamú italok borok, sörök, szeszesital ipari készítmények jellemzése, készítése, csoportjai minősége, felhasználása
Pálinka alkoholtartalmának meghatározása szeszfokolóval
Párlatok
Alkoholmentes italok gyümölcs és zöldség levek, szörpök, szénsavas üdítők jellemzése, készítése, csoportjai, minősége, felhasználása

- Adalékanyagok:

Adalékanyagok jellemzése, adagolásának szabályozása, E-szám értelmezése
Mesterséges édesítőszerek fajtái, édesítő hatása, tápértéke energiatartalma felhasználása a diétás termékeknél
Színezőanyagok, térfogatnövelő szerek, savanyító szerek, mesterséges édesítőszerek emulgeálószerek, stabilizáló szerek és zselírozó anyagok, tartósítószerek, módosított keményítők, ízfokozók jellemzői, fajtái felhasználása

- Kényelmi anyagok:

Ételkészítési és cukrászati kényelmi anyagok jellemzése és felhasználása

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			
1.6.	Differenciált tanulásszervezés a fejlesztendő céloknak megfelelően			x	
1.7.	Differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása			x	
1.8.	Vizuális szemléltetés			x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott (vagy jelnyelvi) szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott (vagy jelnyelvi) szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11518-16 azonosító számú

Élelmiszerbiztonsági alapismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11519-16 azonosító számú Élelmiszerbiztonsági alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő

	Élelmiszerbiztonság alapjai	Vendéglátás higiéneje
FELADATOK		
Alkalmazza a korszerű táplálkozástudomány eredményeit	x	
Alkalmazza a diétás szabályokat	x	
Betartja az élelmiszerekre vonatkozó jogszabályokat	x	x
Betartja a kémiai szennyeződésekre vonatkozó szabályokat	x	x
Alkalmazza az élelmiszerekben lévő allergénekre vonatkozó szabályokat	x	
Betartja és betarttatja a HAACCP előírásait	x	x
Betartja és betarttatja a higiéniai előírásokat	x	x
Megtanulja és alkalmazza a mikroorganizmusok káros és hasznos tulajdonságait	x	x
Az előírásoknak megfelelően tárolja az élelmiszereket	x	x
Alapanyagokat vizsgál és/vagy ellenőriz	x	x
Ellenőrzi a fogyaszthatósági illetve a minőség megőrzési időket és az áruk minőségét	x	x
Az előírásoknak megfelelően alkalmazza a mintavételi szabályokat	x	x
Magasfokú személyi higiéniát tart fenn az élelmiszer forgalmazás során	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Élelmiszerek tápértékének megőrzése	x	
Mikroorganizmusok jellemzői	x	
Élelmiszer eredetű megbetegedések	x	
Élelmiszerek tartósítása	x	
Élelmiszer vizsgálat	x	
Kémiai-toxikológiai élelmiszerbiztonság	x	
Élelmiszerekre vonatkozó jogszabályok	x	
A HACCP élelmiszerbiztonsági	x	x

rendszer jogszabályai		
Személyi higiénia		x
Nyersanyagok beszerzési átvételi, tárolási , előkészítési követelményei		x
Vendéglátó termékkészítés, tárolás ,szállítás, kiszolgálás kritikus pontjainak meghatározása		x
Vendéglátó műhely, konyha, eladótér higiéniája kritikus pontok ellenőrzése		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x

3.

Élelmiszerbiztonságról általában tantárgy **36 óra**

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulókkal megismertetni az élelmiszerbiztonsági alapfogalmakat, kialakítani a felelős magatartást, az élelmiszerek feldolgozásánál, tárolásánál és értékesítésénél.
Az élelmiszereket felépítő anyagok jellemző kémiai, fizikai tulajdonságainak megismertetése, a táplálkozásban betöltött szerepük megmutatása.
A feldolgozott élelmiszerek forgalomba hozatalának lehetőségei, feltételeinek elsajátítása

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Élelmiszerbiztonsági alapfogalmak ***6 óra***

Élelmiszerlánc, élelmiszerbiztonság
Élelmiszer minőség
Élelmiszer higiénia (hús, tej, tojás, zöldség)
Élelmiszer nyomon követhetőség
Az állam, az élelmiszer-vállalkozó és a fogyasztó felelőssége az élelmiszerbiztonság megteremtésében
Vállalkozói felelősség
Hatósági felügyelet
Fogyasztói magatartás
Élelmiszerlánc biztonsági stratégia

3.3.2. Élelmiszer mikrobiológia, tartósítás ***12 óra***

Mikroorganizmusok jellemzése, életfeltételei
Mikroorganizmusok csoportosítása
Mikroorganizmusok szaporodásának környezeti feltételei
Mikroorganizmusok hasznos és káros tevékenysége. (élesztők, penészek, fehérjebontók)
Szennyeződés
Romlás, romlást okozó mikrobák
Az élelmiszer előállításban közreműködő mikroorganizmusok
Élelmiszer eredetű megbetegedések
Ételmérgezés
Ételfertőzés
Eljárás élelmiszer eredetű megbetegedés gyanúja esetében
Leggyakoribb élelmiszerrel is terjedő kórokozók
Az élelmiszerek romlása
A tartósítás fogalma
Az élelmiszer-tartósítás fizikai módszerei
Az élelmiszer-tartósítás, fizika-kémiai módszerei
Az élelmiszer-tartósítás kémiai módszerei
Az élelmiszer-tartósítás biológiai módszerei

3.3.3. Kémiai-toxikológiai élelmiszerbiztonság. *8 óra*

Kémiai szennyezőkre vonatkozó szabályozásról
Kémiai szennyezők az élelmiszerekben
Állatgyógyászati szermaradékok
Peszticid maradékok
Környezeti szennyezők – toxikus nehézfémek- poliklórozott
szerves vegyületek-(dioxinok, poliklórozott bifenilek)
Technológiai eredetű szennyezők (PAH-ok, Nitrózaminok, Transz-zsírsavak)
Zsírban, olajban sütés szabályai
Csomagoló anyagok
Élelmiszerrel érintkező felületek
Biológiai eredetű szennyezők – Mikotoxinok
Tengeri és édesvízi biotoxinok
Hisztamin
Adalékanyagok felhasználásának jelentősége és szabályozása, adalékanyag csoportok
Élelmiszerekben természetes módon előforduló méreganyagok
Mérgező gombák, vadon termő gomba felhasználása a vendéglátásban
Mérgező állatok,
Mérgező növények

3.3.4. Élelmiszerekre vonatkozó jogszabályok. *10 óra*

A jogszabályok célja, rendszere, hierarchiája
Élelmiszer-előállításra és forgalmazásra vonatkozó jogszabályok
A GHP helye és szerepe a szabályozásban
Termékspecifikus szabályok: Magyar Élelmiszerkönyv
A fogyasztók tájékoztatásáról szóló jogszabályok; Allergének a vendéglátásban;
Húsok származási helye
Élelmiszerekben előforduló szennyezőanyagokra és adalékanyagokra
vonatkozó jogszabályok (határértékek)
Speciális területekre vonatkozó jogszabályok
Vendéglátás és közétkeztetés
Ételmérgezés, ételfertőzés
Kártevőirtás, biocid termékek, egészségügyi nyilatkozat

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			
1.6.	differenciált tanulásszervezés a fejlesztendő céloknak megfelelően			x	
1.7.	differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása			x	
1.8.	Vizuális szemléltetés			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott (vagy jelnyelvi) szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott (vagy jelnyelvi) szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	

2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4.

Vendéglátás higiénéje tantárgy **16 óra**

4.1. A tantárgy tanításának célja

A vendéglátó üzlet kialakításának és üzemeltetésének követelményei
és a működéssel kapcsolatos HACCP szabályok elméleti hátterének megismertetése, a tudatos fogyasztói magatartás kialakítása. A tanulók megtanulják és tudatosan használják a korszerű személyi higiénia minden előírását a munkahelyükön és a minden napi életben. Nincs előtanulmányi követelmény

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül

4.3. Témakörök

4.3.1. Vendéglátó üzlet kialakításának feltételei ***8 óra***

Vendéglátó egységek telepítésének alapfeltételei
Környezetszennyezés nélküli építési terület, ivóvíz, szennyvízelvezetés követelményei
A helyiségek egyirányú kapcsolódása, tiszta és szennyezett
övezetek, kereszteződésének tilalma
Bejáratok kialakításának követelményei
Raktárak kialakításának követelményei
Előkészítő helyiségek kialakításának követelményei
Konyhák, műhelyek kialakításának követelményei
Mosogatók kialakításának követelményei
Vendégtér, szociális helyiségek kialakításának követelményei

4.3.2. Személyi higiénia ***2 óra***

Személyi higiénia
Test, munkaruha higiéniai előírásai, egészségügyi kiskönyv,
érvényes orvosi alkalmassági vizsgálat igazolása
Vendéglátó tevékenység, élelmiszer előállítás személyi feltételei
Képzési, egészségügyi, szakmai és erkölcsi feltételek
Jelentősége az élelmiszerbiztonságban
Személyi és tárgyi feltételek
A kéz ápolása, tisztán tartása, a dolgozó helyes magatartása
Védőruha, munkaruha használata, tisztítása
Betegségek, sérülések
Egészségügyi alkalmasság
Látogatók, karbantartók
Helyes magatartás az élelmiszerkészítés, és tálalás során

4.3.3. Vendéglátó tevékenység folytatásának követelményei 6 óra

A HACCP minőségbiztosítási rendszer alapelvei
Nyersanyagok beszerzési, átvételi, tárolási, előkészítési követelményei
Üzemi, üzleti terméktárolás szabályai
Vendéglátó tevékenység környezetvédelmi előírásai

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, laboratórium

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			
1.6.	differenciált tanulásszervezés a fejlesztendő céloknak megfelelően			x	
1.7.	differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása			x	
1.8.	Vizuális szemléltetés			x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11521-16 azonosító számú

Cukrász szakmai idegen nyelv megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11521-16 azonosító számú Cukrász szakmai idegen nyelv megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Cukrász szakmai idegen nyelv
FELADATOK	
Idegen nyelvű receptekben és technológiákban alkalmazza a cukrászati anyagok mennyiségi egységeit	x
Egyszerű idegen nyelvű mondatokat alkot cukrászati eszközökről és ezekkel végzett cukrászati műveletekről	x
Egyszerű idegen nyelvű mondatokat alkot cukrászati gépekről, berendezésekről és ezekkel végzett cukrászati műveletekről	x
Idegen nyelven bemutatja a cukrászati termékek készítését	x
A munkamegosztást, munkaszervezést idegen nyelven megbeszéli munkatársaival	x
A gyakorlati munka során idegen nyelven utasításokat ad és fogad	x
Idegen nyelvű szakmai önéletrajzot készít	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Cukrász szakma nyersanyagai idegen nyelven	x
Mennyiségi egységek és számolás, cukrászati anyaghányadok idegen nyelven	x
Cukrászati eszközök, gépek, berendezések és cukrászati műveletek összekapcsolása idegen nyelven	x
Cukrászati félkész és késztermékek idegen nyelvű technológiája	x
Cukrászati munkaszervezési, munkamegosztási kommunikáció idegen nyelven	x
Szakmai önéletrajz idegen nyelven	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Idegen nyelvű beszédkészség	x

Idegen nyelvű hallott szakmai szöveg megértése	x
Elemi számolási készség idegen nyelven	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szorgalom, igyekezet	x
Pontosság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x

5.

Cukrász szakmai idegen nyelv tantárgy **141 óra**

5.1. A tantárgy tanításának célja

A cukrászatban használt szakmai szókincs elsajátítása, alkalmazása. Különböző cukrászati anyaghányadok, műveletek, technológiák idegen nyelvű ismerete, alkalmazása. A cukrászati termékkészítés közben lejátszódó szituációk idegen nyelvű kezelése.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy tananyagtartalma a közismereti nyelvtanításban elsajátított ismeretekre épül, valamint kapcsolódik a Cukrászati szakmai feladatok modul tartalmához

5.3. Témakörök

5.3.1. Cukrászati anyagok, mennyiségi egységek, anyaghányadok *21 óra*

A cukrászat nyersanyagai
A nyersanyagok tárolása
Cukrászkészítmények megnevezései
Mennyiségi egységek átváltása, matematikai alapműveletek számolás gyakorlása
Cukrászkészítmények anyaghányada, cukrászati anyagok, mennyiségi egységek alkalmazása

5.3.2. Cukrászati kéziszerszámok, gépek, berendezések, műveletek *30 óra*

A cukrászat kéziszerszámainak megnevezései
Egyszerű idegen nyelvű mondatokat alkotása cukrászati eszközökről és ezekkel végzett cukrászati műveletekről
A cukrászat gépeinek, berendezéseinek megnevezései
Egyszerű idegen nyelvű mondatokat alkotása cukrászati gépekről, berendezésekről és ezekkel végzett cukrászati műveletekről

5.3.3. Cukrászati termékek készítése I. *36 óra*

Tészták készítése
Töltelékek készítése
Uzsonnasütemények készítése

5.3.4. Cukrászati termékek készítése II. *34 óra*

Bevonatok melegítése, olvasztása, temperálása
torták, szeletek, roládok. krémes tejszínes készítmények, desszertek, bonbonok, fagylaltok készítése

5.3.5. Munkamegosztás, munkaszervezés kommunikáció *11 óra*

Munkatársakkal folytatott kommunikáció cukrászati munkamegosztásról, munkaszervezésről
Gyakorlati munkával kapcsolatos utasítások adása, fogadása

5.3.6. Szakmai önéletrajz *9 óra*

Nemzetközi szakmai önéletrajzi nyomtatvány kitöltése idegen nyelven

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			
1.6.	differenciált tanulásszervezés a fejlesztendő céloknak megfelelően			x	
1.7.	differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása			x	
1.8.	Vizuális szemléltetés			x	

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg (vagy jelnyelvi) feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg (vagy jelnyelvi) feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló	x			

	rendszerezése				
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11522-16 azonosító számú

Cukrász szakmai feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11522-16 azonosító számú Cukrász szakmai feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Cukrász szakmai ismeretek	Szakrajz	Cukrász szakmai gyakorlat	Cukrász szakmai üzemi gyakorlat
FELADATOK				
Betartja és betartatja a higiéniai előírásokat	x		x	x
Munkájához alkalmazza az eszközöket, berendezéseket, gépeket	x		x	x
Betartja és betartatja a munkavédelmi előírásokat	x		x	x
Felméri és összekészíti a szükséges anyagokat, eszközöket	x		x	x
Cukrász technológiai alapműveleteket végez	x		x	x
Cukrászati félkész termékeket készít	x		x	x
Cukorkészítményeket főz, olvaszt	x		x	x
Töltelékeket főz, forráz, resztel, kever, habbá ver	x		x	x
Gyümölcsöket tartósít	x		x	x
Bevonó anyagokat melegít, hígít, temperál készít	x		x	x
Tésztákat gyúr, hajtogat, resztel, kever, felver, hengerel, pihentet	x		x	x
Tésztákat ken, nyújt, alakít és kisüt	x		x	x
Cukrászati késztermékeket készít	x		x	x
Uzsonnasüteményeket készít	x		x	x
Kikészített süteményeket készít	x		x	x
Teasüteményeket készít	x		x	x
Eredeti technológiával készíti a hagyományőrző magyar cukrászati termékeket	x		x	x
Nemzetközi cukrászati technológia alkalmazásával, cukrászati termékeket készít	x		x	x
Fagylaltot, fagylaltkeveréket készít, főz fagyaszt, fagylaltkelyhet készít	x		x	x
Parfékat készít	x		x	x
Pohárkrémet készít	x		x	x
Bonbonokat készít	x		x	x
Tányérdesszertet készít	x		x	x

Megtervezi, lerajzolja az új süteményeket, dísztortákat		x		
Díszít, alkalmi dísztortákat készít	x	x	x	x
Munkaszervezési feladatokat végez	x		x	x
Ügyel a termékek minőségére			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Cukrász szakma higiéniai követelményei	x		x	x
Cukrász szakma tárgyi feltételei	x		x	x
Cukrász szakma munkavédelmi előírásai	x		x	x
Cukrászati gépek	x		x	x
Cukrászati hőközlő berendezések	x		x	x
Cukrászati hőelvonó berendezések	x		x	x
Cukrásztechnológiai alapműveletek és termékcsoportok	x		x	x
Cukorkészítmények, töltelékek, bevonóanyagok	x		x	x
Gyümölcstartósítás	x		x	x
Tészták, sütési eljárással készült félkész termékek előállítása	x		x	x
Uzsonnasütemények	x		x	x
Torták, szeletek, tekercsek	x		x	x
Minyonok, desszertek, tartós cukrászati készítmények	x		x	x
Krémes és tejszínes készítmények	x		x	x
Hagyományőrző magyar cukrászati termékek	x		x	x
Nemzetközi cukrászati termékek	x		x	x
Édes és sós teasütemények	x		x	x
Fagylaltok, parfék, adagolt hidegcukrászati termékek	x		x	x
Díszítések	x		x	x
Szakrajz	x	x	x	x
Bonbonok	x		x	x
Tányérdesszertek	x		x	x
Munkaszervezés	x		x	x
Cukrászati készítmények minősége é forgalomba hozatala	x		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Mennyiségérzék	x		x	x
Speciális mozdulatok, műveletek alkalmazása			x	x
Technológiák alkalmazása	x		x	x
Olvasott és írott szakmai szöveg megértése	x		x	x
Cukrászati eszközök, gépek, berendezések használata			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				

Ízérzékelés			x	x
Szaglás			x	x
Kézügyesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság	x		x	x
Irányíthatóság	x		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
A környezet tisztán tartása			x	x

6.

Cukrász szakmai ismeretek tantárgy 283 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A cukrász szakmához szükséges szaktechnológiai elmélet, magában foglalja a gépek, eszközök nyersanyagok ismeretét, az alapműveleteket, a készítmények technológiáját és a témákhoz kapcsolódó higiéniai és munkavédelmi előírásokat. megalapozza a gyakorlati tevékenység minőségét, és a készítés biztonságát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

6.3. Témakörök

6.3.1. Cukrászati alapozó ismeretek *14 óra*

- Cukrász üzemi ismeretek:

Raktárak, előkészítő helységek, cukrászműhely, mosogatók, expediáló helység, szociális helységek, irodák bemutatása

- A cukrász szakma tárgyi feltételei:

Cukrász üzem berendezései: bútorzat, hőközlő-berendezések (tűzhelyek, zsámolyok, sütők, mikrohullámú melegítő, csokoládémelegítő, temperáló, krémfőző gépek) és hő elvonó berendezések (hűtők, mélyhűtő, sokkoló, fagylalt fagyasztó, tároló) működése, alkalmazása

Cukrász üzem gépei: előkészítő műveletek gépei, (mérlegek, szitáló, aprító gépek) félkész termékeket előállító és feldolgozógépek (dagasztógép, tésztanyújtó, univerzális konyhagép, hengergép, fondantgép, habfúvó,) összeállítása, működése, alkalmazása

Munkaeszközök csoportosítása, alkalmazása

- A cukrász szakma munkavédelmi előírásai:

Cukrász üzem kialakításának, technológiai folyamatainak, berendezéseinek, gépeinek, eszközeinek munkavédelmi előírásai

- Cukrásztechnológiai alapműveletek és termékcsoportok bemutatása:

Előkészítő műveletek: anyagok, eszközök, gépek előkészítése
Cukrászati félkész termékek jellemzése: cukorkészítmények-, töltelékek-, bevonó anyagok-, gyümölcstartósítás jellemzése, tészták készítése, lazítása, sütési eljárással készült félkész termékek általános jellemzése, tészták sütésének általános jellemzői, sütés utáni műveletek
Cukrászati késztermékcsoportok jellemzése: uzsonnasütemények-, kikészített sütemények, kikészítés műveletei, teasütemények, bonbonok, tányérdesszertek, hidegcukrászati készítmények, diétás, cukrászati termékek jellemzése

6.3.2. Cukrászati félkész termékek *58 óra*

- Cukorkészítmények:

Főzött cukorkészítmények: Cukorfőzet készítés nyersanyagai,- lépései, - tisztasági előírásai, hígító cukoroldat, fondán, tojáshabos készítmények cukoroldata, karamell előállításának módszerei, felhasználása Hőfokok, kézi próbák összefüggései jellemzése
Olvasztott cukorkészítmények: dobos cukor, grillázs (kemény és puha grillázs), cukorfesték előállítása, felhasználása
Cukorkészítmények előállításának balesetvédelmi előírásai

- Töltelékek:

Édes töltelékek: gyümölcstöltelékek, olajos magvakból készült töltelékek, tartós töltelékek, tojáskrémek, vajkrémek, tejszínkrémek, egyéb töltelékek anyagai, készítési módja, felhasználása
Sós töltelékek: kisült tésztába és nyers tésztába tölthető sós töltelékek nyersanyagai, összetétele, készítési módja, felhasználása.
Töltelékkészítés műveleteinek, gépeinek balesetvédelmi előírásai

- Bevonó anyagok:

Fondán melegítése, hígítása, fondán felhasználási területei
Csokoládé olvasztása, temperálása, temperálás célja, temperálási módszerek, ét-, tej, fehércsokoládé temperálási hőmérsékletei, ét-, tej, fehércsokoládé felhasználási területei,
Bevonómassza olvasztása, hígítása, ét-, tej, fehér felhasználási területe
Zselékészítés módszerei, felhasználási területei
Áthúzó ganache , tükörbevonók készítése, és felhasználása

- Gyümölcstartósítás:

Romlás megakadályozása, tartósítási eljárások gyorsfagyasztás, vízelvonás, hőkezelés, vastagcukorban tartósítás, alkoholban tartósítás jellemzése, tartós gyümölcskészítmények felhasználási területei

- Tészták és feldolgozott, kisült félkész termékei:

Élesztős tészták:

Biológiai lazítás közben lejátszódó kémiai folyamatok, élesztős tészták csoportosítása, közvetett tésztakészítés, közvetlen tésztakészítés, hideg tésztavezetés jellemzése, gyúrt, kevert, hajtogatott, omlós élesztős tésztafajták jellemzése, fajtái, felhasználási lehetőségei

Omlós tészták:

Zsiradékkal történő lazítás, omlós tészták csoportosítása, jellemzése, tésztahibák, megelőzésük, kijavításuk.

Gyúrt omlós tészták, sárga-, barna-, kakaós-, angol-, fehér-, sós linzer tészták készítése, felhasználási lehetőségei, gyúrt omlós tésztafajták feldolgozott, kisült félkész termékei, sütési hőfokok, sütés utáni teendők

Kevert omlós tészták készítése, feldolgozás szerinti csoportosítása, fajtái, felhasználási lehetőségei, kevert omlós tésztafajták feldolgozott, kisült félkész termékei, sütési hőmérsékletek, - módok, sütés utáni teendők

Vajas- és leveles tészta:

Vajas- és leveles tészta megkülönböztetése a felhasznált zsiradék szerint. Vajas tészta-, leveles tészta készítése, mechanikai lazítása, felhasználási lehetőségei, feldolgozott, kisült félkész termékei, sütési hőfokok, sütés utáni teendők

Forrázott tészta:
Forrázott tészta alap és járulékos anyagai, tésztakészítés, tésztahibák és javítási módok, tésztahüvelyek alakítása sütése, felhasználási lehetőségei

Felvertek:

Felvertek alap és járulékos anyagai, általános jellemzése habbal lazítása, csoportosítása
Hideg úton készült könnyű felvertek-, hideg úton készült nehéz felvertek-, készítése, fajtái, felhasználási lehetőségei, feldolgozott kisült félkész termékei, sütési hőfokok módok, sütés utáni teendők
Meleg úton készült könnyű felvertek, meleg úton készült nehéz felvertek készítése, fajtái, felhasználási lehetőségei, feldolgozott kisült félkész termékei, sütési hőfokok módok, sütés utáni teendők

Hengerelt tészták:

Hengerelt tészták alap és járulékos anyagai, általános jellemzése csoportosítása
Étkezési marcipánok megkülönböztetése olajos mag és cukortartalom szerint, étkezési marcipánok előállítása hideg és meleg eljárással, az elkészítés hibái, felhasználási területei
Sütőmarcipánok megkülönböztetése olajos mag és cukortartalom szerint, sütőmarcipánok előállítása hideg és meleg eljárással, az elkészítés hibái, felhasználási területei

Nugátok előállítása hideg és meleg eljárással, felhasználási területei

Mézes tészták:

Mézes tészták alap és járulékos anyagai, általános jellemzése kémiai lazítása csoportosítása
Hagyományos érleléssel készült mézes tészták készítése, fajtái, felhasználási területei
Gyors érlelési eljárással készült mézes tészták készítése, fajtái, felhasználási területei

6.3.3. Uzsonnasütemények *24 óra*

Uzsonnasütemények általános jellemzői

Élesztős tésztából készült uzsonnasütemények:

Gyúrt élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése

Kevert élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése

Hajtogatott élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése

Omlós élesztős tésztából készült uzsonnasütemények:

Édes omlós élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése,

Hagyományőrző magyar omlós élesztős uzsonnasütemények készítése eredeti receptúra alapján

Sós omlós élesztős tésztából készült uzsonnasütemények előállítása

Omlós tésztából készült uzsonnasütemények:

Omlós tésztából készült hagyományőrző magyar uzsonnasütemények készítése eredeti receptúra alapján
Vajas és leveles tésztából készült töltött és töltetlen édes és sós uzsonnasütemények készítése

Felvert tésztákból készült uzsonnasütemények:

Hideg úton készült könnyű-, hideg úton készült nehéz-, meleg úton készült könnyű-, meleg úton készült nehéz felvert uzsonnasütemények készítése

Hengerelt tésztából készült uzsonnasütemények készítése

6.3.4. Kikészített sütemények I. *64 óra*

Kikészített sütemények általános jellemzői

- Torták:

Torták általános jellemzői, tortakészítés műveleteinek jellemzése, torták csoportosítása

Felvert tésztákból készült torták készítése, ezen belül hagyományőrző magyar torták készítése eredeti receptúra alapján

Omlós tésztákból készült torták készítése

- Szeletek:

Szeletek általános jellemzői, szeletkészítés műveleteinek jellemzése
Felvert, omlós mézes, tésztákból készült szeletek készítése

- Tekercsek:

Tekercsek általános jellemzői, tekercskészítés műveleteinek jellemzése
Felvert, gesztenyemasszából és nemes hulladékból készült tekercsek készítése

- Minyonok:

Minyonok általános jellemzői, minyon készítés műveleteinek jellemzése, minyonok csoportosítása

Felvert tésztából készült vágott szúrt, egy- és két tésztahüvelyből készült minyonok készítése ezen belül hagyományőrző magyar minyonok készítése eredeti receptúra alapján

Omlós tésztából készült minyonok készítése
Minyon jellegű készítmények általános jellemzői, csoportosítása

- Desszertek:

Desszertek általános jellemzői, csoportosítása
Felvert tésztából készült desszertek készítése
Fondánnal, zselével, marcipánnal bevont desszertek
Omlós tésztából készült desszertek készítése

- Tartós cukrászati készítmények:

Tartós cukrászati készítmények általános jellemzői, műveletei

Temperált csokoládéba mártott, trüffel krémmel töltött, dúsított tartós cukrászati készítmények előállítása

6.3.5. Kikészített sütemények II *54 óra*

- Krémesek:

Krémesek általános jellemzői, csoportosítása
Vajas és leveles tésztából készült krémes sütemények: sárgakrémmel készült és tojáshabkrémmel készült krémes sütemények készítése
Forrázott tésztából készült krémes sütemények készítése

- Tejszínes sütemények:

Tejszínes sütemények általános jellemzői, csoportosítása
Felvert tésztákból készült tejszínes torták, - szeletek, - desszertek készítése,
Hagyományőrző magyar tejszínes sütemények készítése eredeti receptúra alapján
Forrázott tésztából készült tejszínes sütemények készítése
Vajas és leveles tésztából készült tejszínes sütemények készítése

- Nemzetközi cukrászati termékek:

Nemzetközi cukrászati termékek tésztáinak, töltelékeinek, bevonatainak készítése
Különböző állagú belső rétegek (betétek) készítése
Nemzetközi cukrászati tortáinak töltése, dermesztése, bevonása, díszítése.
Nemzetközi cukrászati szeleteinek töltése dermesztése, bevonása, díszítése.
Nemzetközi cukrászati desszertjeinek töltése, dermesztése, bevonása, díszítése.

6.3.6. Teasütemények *28 óra*

Teasütemények általános jellemzői csoportosítása

- Édes teasütemények általános jellemzői, omlós- ,felvert-, hengerelt-,egyéb tésztából készült töltetlen és töltött teasütemények készítése
- Sós teasütemények általános jellemzői, omlós-, vajas tésztából készült töltetlen és töltött sós teasütemények, forrázott tésztából készült töltött sós teasütemények előállítása, sütés előtt és sütés után töltött sós teasütemények készítése

6.3.7. Hidegcukrászati készítmények, bonbonok, tányérdesszertek 29 óra

- Hidegcukrászati készítmények: Fagylaltok, parfék, adagolt hidegcukrászati készítmények

Fagylaltok:

Fagylaltok általános jellemzői, fagylalt összetevői és szerepük fagylaltkészítés technológiájában

Fagylaltok csoportosítása összetétel szerint: tejfagylaltok, tejes fagylaltok, tejszínes fagylaltok, gyümölcsfagylaltok, citrusfagylaltok, tejes gyümölcsfagylaltok, joghurt és túrófagylaltok, zöldségfagylaltok jellemzői

Fagylaltok csoportosítása fagyasztás módja szerint

Fagylaltkészítés műveleteinek jellemzése, fagylaltkészítés hibái

Fagylaltkészítés és értékesítés higiéniája

Fagylalt szárazanyagtartalmának kiszámítása

Parfék:

Parfék általános jellemzői, csoportosítása,

Parfé alapanyagainak előkészítése, a parfé formába töltése, fagyasztása, a forma eltávolítása, a parfé díszítése, tálalása

Adagolt hidegcukrászati készítmények:

Adagolt fagylaltkészítmények, állandó és változó összetételű fagylaltkelyhek készítése

Pohárkrémek, általános jellemzése, főzött krémből készült pohárkrémek, ízesített tejszínhabkrémből készült pohárkrémek, vegyes összetételű pohárkrémek készítése

- Bonbonok:

Bonbonok általános jellemzői, alapanyagai, csokoládé temperálás szabályai, Bonbonok csoportosítása, gyümölcsbonbonok, hagyományőrző magyar gyümölcsbonbonok, marcipánbonbonok, nugát bonbonok, grillázsbonbonok, krémbonbonok, csokoládébonbonok, cukorkabonbonok jellemzése

- Tányérdesszertek:

Tányérdesszertek általános jellemzői, hideg és meleg desszertek csoportjai, tányérdesszertek kiegészítő anyagai, tányérdesszertek díszítőelemei Tányérdesszertek tálalása

6.3.8. Díszítés *18 óra*

Díszítés általános jellemzői, egyszerű és különleges díszítés műveletei: bevonás, burkolás, beszórás, felrakás, fecskendezés, formázás anyagainak, módszereinek jellemzői

Cukrászati késztermékcsoportok egyszerű díszítései

Különleges díszítés módszerei: csokoládé-, marcipán- karamell-, zselatinmassza-, grillázsdíszítések

6.3.9. Munkaszervezési feladatok ellátása *8 óra*

Munkaszervezés általános jellemzői

Üzemszervezési módszerek

A cukrászüzem munkafolyamatainak szervezése fő és mellék munkafolyamatok bemutatása

6.3.10. Cukrászati termékek minősége, forgalomba hozatala *6 óra*

- Cukrászati készítmények minősége:

  Cukrászati készítmények minőségének általános jellemzői,

  Cukrászati készítmények minőségét meghatározó tényezők:

  felhasznált nyersanyagok minősége, megválasztott gyártásmenetek, csomagolás, tárolás, árukezelés

  Cukrászati készítmények tömege

  Cukrászati készítmények hibái

  Cukrászati készítmények minőségbiztosítási rendszere

- Cukrászati készítmények forgalomba hozatala:

  Expediálás, szállítás, tárolás, csomagolás, üzleti árukezelés

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése

1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			
1.6.	differenciált tanulásszervezés a fejlesztendő céloknak megfelelően			x	
1.7.	differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása			x	
1.8.	vizuális szemléltetés			x	

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott (vagy jelnyelvi) szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott (vagy jelnyelvi) szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz készítése leírásból	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				

4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4..4.	Csoportos versenyjáték		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7.

Szakrajz tantárgy **36 óra**

7.1. A tantárgy tanításának célja

A rajzkészség és az esztétikai érzék formálása, sütemények, dísztorták tervezése, díszítési motívumok, feliratok sablonok készítése segítik a gyakorlati tevékenységen belül az arányérzék, a precizitás és a kreativitás és a színérzék kialakulását.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

7.3. Témakörök

7.3.1. Szegélydíszek ***8 óra***

Vonalvezetéses motívumok rajzolása négyzethálós papírra
Kör alakú szegélydíszítések szerkesztése rajzolása

7.3.2. Feliratok ***8 óra***

Álló és dőlt betűk
Zsinórírás
Tortafeliratok

7.3.3. Sablonok ***8 óra***

Pasztilla rajzok készítése csokoládé és glazúrdíszítéshez
Térbeli sablonok rajzolása (pl. ház, hintó stb.) mézes, tragant tésztához, kivágása, összeillesztése
Figurális sablonok rajzolása, kivágása

7.3.4. Sütemény és dísztorta rajzok ***12 óra***

Tészta felvágási, alakítási rajzok uzsonnasüteményekhez
Süteményrajzok gyakorlaton elkészített cukrászati termékekhez
Dísztorta rajzok: születésnapi, névnapi karácsonyi, húsvéti, gyermeknek készülő, esküvői, és évfordulóra készített torta tervezése

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			
1.6.	differenciált tanulásszervezés a fejlesztendő céloknak megfelelően			x	
1.7.	differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása			x	
1.8.	vizuális szemléltetés			x	

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
1.4.	Író-, rajzoló- és eszközhasználó mozgás	x			
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	x			
2.2.	rajz készítése leírásból	x			
2.3.	rajz készítés tárgyról			x	
2.4.	rajz kiegészítés			x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Csoportos versenyjáték		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8.

Cukrász szakmai gyakorlat tantárgy 468 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Csoportos foglalkozás keretében a cukrász tanuló elsajátítja azokat a mozdulatokat, műveleteket, képességeket melyekkel a cukrászati félkész és késztermékeket a gyakorlatban előállíthatja. A gyakorlati képzés során, megismeri a cukrászat nyersanyagainak tulajdonságait és szerepét a technológiában, betartja a cukrászat munkavédelmi és higiéniai előírásait, alkalmazza az elméletben tanultakat

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

8.3. Témakörök

8.3.1. Cukrászati alapozó ismeretek *20 óra*

Cukrász tanműhely, üzem, helységeinek bemutatása

Balesetvédelmi oktatás, jegyzőkönyv kitöltése, beleseti jegyzőkönyv, menekülési útvonal megismerése, berendezések, gépek, eszközök bemutatása, összeszerelése, tisztítása, munkavédelmi előírásai

Személyi higiénia, megjelenéssel kapcsolatos elvárások, munkaruhára vonatkozó előírások, egészségügyi szabályok, cukrászati termékkészítéses higiéniai követelményei

Cukrászati alapműveletek, termékcsoportok bemutatása cukrászüzemben, cukrászdában

Cukrászati nyersanyagok és ezek előkészítő műveleteinek bemutatása

8.3.2. Cukrászati félkész termékek *88 óra*

- Cukorkészítmények készítése:

  Főzött cukorkészítmények: cukorfőzet készítés, besűrítés bemutatása hőmérsékletmérés, kézi próbák alkalmazása Hígító cukoroldat, fondán, tojáshabos készítmények cukorfőzete, karamell előállítása,
  Olvasztott cukorkészítmények: dobos cukor, grillázs (kemény és puha grillázs), cukorfesték előállítása
  Cukorkészítmények előállításának balesetvédelmi előírásai
  Cukorkészítmények előállításának higiéniai követelményei

- Töltelékek készítése:

  Előkészítő műveletek, főzés, forrázás, resztelés, keverés habbá verés alkalmazása

Édes töltelékek: gyümölcstöltelékek, olajos magvakból készült töltelékek, tartós töltelékek, tojáskrémek, vajkrémek, tejszínkrémek, egyéb töltelékek készítése

Sós töltelékek: kisült tésztába és nyers tésztába tölthető sós töltelékek készítése
Töltelékkészítés élelmiszerbiztonsági követelményei
Anyaghányad számítás receptúra alapján a veszteségek figyelembevételével

- Bevonó anyagok alkalmazása:

  Fondán melegítése, hígítása felhasználása
  Ét-, tej, fehércsokoládé olvasztása, hígítása, temperálása, felhasználása
  Ét-, tej, fehér bevonómassza olvasztása, hígítása, felhasználása
  Zselé főzése, felhasználása
  Áthúzó ganache, tükörbevonó készítése felhasználása

- Gyümölcstartósítás:

  Gyümölcsök előkészítő műveletei, gyorsfagyasztás, vízelvonás, hőkezelés, vastagcukorban tartósítás, alkoholban tartósítás bemutatása

  Gyümölcstartósítás: higiéniai, élelmiszerbiztonsági követelményei

  Tészták, és feldolgozott, kisült félkész termékeinek készítése:

- Élesztős tészták:

  Alap és járulékos anyagok előkészítése, biológiai lazítás közvetett tésztakészítés, közvetlen tésztakészítés, hideg tésztavezetés bemutatása

  Gyúrt, kevert élesztős tésztafajták készítése, felhasználása
  Hajtogatott, élesztős tésztafajták készítése, tészta alap begyúrása érlelése, zsiradék alap készítése, a tészta mechanikai lazításának alkalmazása: csomagolás, nyújtás, hajtogatás, pihentetése, hajtogatott, élesztős tésztafajták felhasználása
  Omlós élesztős tészta édes és sós ízű készítése, felhasználása

- Omlós tészták:

  Alap és járulékos anyagok előkészítése, zsiradékkal történő lazítás alkalmazása készítése, felhasználása

  Gyúrt omlós tészták, sárga-, barna-, kakaós-, angol-, fehér-, sós linzer tészták készítése, tésztalapok nyújtása, szúrása, sütése

  Kevert omlós tészták készítése, nyomózsákkal alakítása, lappá-, formába kenése, sütése

- Vajas tészta-, leveles tészta:

  Alap és járulékos anyagok előkészítése, tészta alap begyúrása, pihentetése, zsiradék alap készítése

  A tészta mechanikai lazításának alkalmazása: csomagolás, nyújtás, hajtogatás, pihentetés

  Vajas és leveles tészta felhasználása, krémlap nyújtása, sütése

- Forrázott tészta:

  Alap és járulékos anyagok előkészítése, tésztakészítés, tésztahibák javítási módjainak bemutatása
  Tésztahüvelyek alakítása sütése, felhasználása

- Felvert tészták:

  Alap és járulékos anyagok előkészítése, a habbal lazítás bemutatása

  Hideg úton készült könnyű felvertek-, hideg úton készült nehéz felvertek-, meleg úton készült könnyű felvertek-, meleg úton készült nehéz felvertek készítése

  A felvertek adagolása, kenése, alakítása, formába töltése, sütése, sütés utáni műveletek alkalmazása

- Hengerelt tészták:

  Alap és járulékos anyagok előkészítése, étkezési marcipánok bemutatása és /vagy készítése, sütőmarcipánok előállítása, makron alakítása, sütése

- Mézes tészták:

  Alap és járulékos anyagok előkészítése, kémiai lazítás bemutatása

  Gyors érlelési eljárással készült mézes tészták készítése, mézes lapok nyújtása, sütése

  Tésztakészítés higiéniai, élelmiszerbiztonsági követelményei
  Receptúra alapján tészták és kisült termékeinek anyaghányad számítása a veszteségek figyelembevételével

8.3.3. Uzsonnasütemények *80 óra*

Uzsonnasütemény készítés műveleteinek gyakorlása:

tésztakészítés, töltelékkészítés, tészta feldolgozás, töltés, érlelés/vagy pihentetés, lekenés, sütés

Élesztős tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Gyúrt élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése: Briós tészta készítése, érlelése, osztása, tészta alakítása, töltött és töltetlen uzsonnasütemény készítése, lekenése, kelesztése, sütése

Kevert élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése:
Kuglóf tészta készítése, formába töltése, kelesztése, sütése, bevonása, díszítése

Fánk tészta nyújtása szúrása kelesztése, olajban sütése

Hajtogatott élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése:

Hajtogatott élesztős tészta készítése, nyújtása, darabolása, töltése, kelesztése, sütése, díszítése

Omlós élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése:

Édes omlós élesztős tészta készítése, tészta feldolgozása, töltése, kelesztése, lekenése sütése, hagyományőrző magyar omlós élesztős uzsonnasütemények készítése eredeti receptúra alapján

Sós omlós élesztős pogácsa tészták készítése, tészta nyújtása, szúrása lekenése szórása, kelesztése, sütése

Omlós tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Linzer tészta készítése, nyújtása, uzsonnasütemények töltése, sütése szeletelése
Eredeti receptúra alapján omlós tésztából készült hagyományőrző magyar uzsonnasütemények készítése

Vajas - vagy leveles tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Töltött és töltetlen édes és sós uzsonnasütemények készítése, tészta készítése, nyújtása, darabolása, töltése, lekenése sütése, vagy sütés után töltése díszítése

Felvert tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Hideg úton készült könnyű-, hideg úton készült nehéz-, meleg úton készült könnyű-, meleg úton készült nehéz felvert uzsonnasütemények fajtái készítése
Felvert tészták alakítása, formába töltése, sütése, bevonása, díszítése

Uzsonnasütemények anyaghányad számítása receptúra alapján a veszteségek figyelembevételével
Uzsonnasütemény készítés higiéniai, élelmiszerbiztonsági követelményei

8.3.4. Kikészített sütemények I. *100 óra*

- Torták készítése:

  Tortakészítés műveleteinek gyakorlása, felvert tortakarika és kerek tésztalap készítése, előkészítése, krémkeverés, vagy töltelékkészítés, töltés, dermesztés, bevonás (csokoládéval, fondánnal, zselével), díszítés

  Felvert tésztákból készült torták készítése, gyakorlása, eredeti receptúra alapján, hagyományőrző magyar torták készítése, dobos-tető bevonás szeletelés és Eszterházy torta bevonásának gyakorlása

- Szeletek készítése:

  Szeletkészítés műveleteinek gyakorlása: szögletes lapok és szögletes keretben sütött felvert tészták készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, bevonás (különböző bevonó anyagokkal), díszítés
  Felvert, tésztákból készült szeletek készítése

- Tekercsek készítése:

  Tekercskészítés műveleteinek gyakorlása: tészta lapok készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, feltekerés dermesztés bevonás (sajátkrémmel, dobos cukorral) díszítés

- Minyonok készítése:

  Minyon készítés műveleteinek gyakorlása: tészta lapok, tészta hüvelyek készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, felvágás, kiszúrás, fondán melegítés, mártás, díszítés
  Felvert tésztából készült vágott, szúrt, egy és két tésztahüvelyből készült minyonok készítése, eredeti receptúra alapján hagyományőrző magyar minyonok készítése eredeti receptúra alapján

- Desszertek készítése:

  Desszert készítés műveleteinek gyakorlása: tészta lapok, tészta hüvelyek készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, felvágás, kiszúrás, mártás, burkolás, bevonás, díszítés gyakorlása
  Felvert tésztából vágott, szúrt, tésztahüvelyből készített desszertek készítése fondánnal, zselével, marcipánnal bevont desszertek előállítása
  Omlós tésztából készült desszertek előállítása

- Tartós cukrászati termékek készítése:

  Tartós cukrászati termékek műveleteinek gyakorlása. trüffel krém készítése, tésztalapok hüvelyek készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, vágás, csokoládétemperálás, mártás, díszítés, csomagolás

  Kikészített sütemények anyaghányad számítása receptúra alapján a veszteségek figyelembevételével

  Kikészített sütemények készítés higiéniai, élelmiszerbiztonsági követelmény

8.3.5. Kikészített sütemények II. *60 óra*

- Krémes sütemények készítése:
  Vajas vagy leveles tésztából krémlap készítése, tojáskrémek főzése krémesek töltése, szeletelése, hintése
  Forrázott tésztából tésztahüvely készítése, előkészítése, sárgakrém főzése, töltése, díszítése

- Tejszínes sütemények készítése:

  Felvert tésztákból készült tejszínes torták, - szeletek, - desszertek előállítási műveleteinek (tészta előkészítése, tejszínkrém készítés,töltés, dermesztés, bevonás, díszítés) gyakorlása, Hagyományőrző magyar tejszínes sütemények készítése eredeti receptúra alapján

Forrázott tésztából készült tejszínes sütemények készítése tésztahüvely előkészítése, sárgakrém főzése, tésztahüvely töltése, habkészítése, díszítése

Vajas vagy leveles tésztából készült tejszínes sütemények előállítási műveleteinek (krémlap készítés, bevonás fondánnal, tojáskrémek készítés, töltés, szeletelés) gyakorlása
Krémes és tejszínes sütemények anyaghányad számítása receptúra alapján a veszteségek figyelembevételével

- Nemzetközi cukrászati termékek készítése:

Nemzetközi cukrászatban alkalmazott tészták, töltelékek, különböző állagú rétegek készítése
Nemzetközi cukrászatban alkalmazott torták, szeletek , desszertek töltése, dermesztése
Nemzetközi cukrászatban alkalmazott bevonó anyagok készítése,torták, szeletek , desszertek bevonása, díszítőelemek készítése, termékek díszítése.

Kikészített sütemények előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

Tészta gyúró és keverő gépek,, tésztanyújtók, habfúvók hő közlő és hő elvonó berendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

8.3.6. Teasütemények *50 óra*

- Édes teasütemények készítése:
  Omlós-,felvert-, hengerelt-,egyéb tésztából készült töltetlen és töltött teasütemények készítése, tészták előállítása, alakítása, sütése, töltése, bevonása, díszítése

- Sós teasütemények készítése:

Omlós-, vajas tésztából készült töltetlen és töltött sós teasütemények, forrázott tésztából készült töltött sós teasütemények előállítása Tészták, sós töltelékek előállítása. Sütés előtt és sütés után töltött sós teasütemények készítése

Teasütemények előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

Tészta gyúró- és keverő gépek, tésztanyújtók, hő közlő és hő elvonó berendezések ,felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

8.3.7. Hidegcukrászati készítmények, bonbonok, tányérdesszertek *35 óra*

- Hidegcukrászati készítmények: fagylaltok, parfék, adagolt hidegcukrászati készítmények előállítása

Fagylaltok készítése:

Tejfagylaltok, tejszínes fagylaltok, gyümölcsfagylaltok, citrusfagylaltok, tejes gyümölcsfagylaltok, joghurt és túrófagylaltok, készítése
Fagylalt készítés műveleteinek gyakorlása: alap és járulékos anyagok előkészítése, fagylaltkeverék készítése,- hőkezelése, - szűrése, - homogénezése, - hűtése, pihentetése, - érlelése, - fagyasztása kifagyott, fagylalt tárolása,

Parfék készítése:

Alapanyagok előkészítése, a parfé formába töltése, fagyasztása, a forma eltávolítása, a parfé díszítése, tálalása

Adagolt hidegcukrászati készítmények előállítása

Fagylaltkelyhek készítése: öntetek, díszek készítése fagylaltkelyhekhez fagylalt adagolása, állandó és változó összetételű fagylaltkelyhek készítése
Pohárkrémek készítése: főzött krémből készült pohárkrémek, ízesített tejszínhabkrémből készült pohárkrémek, vegyes összetételű pohárkrémek előállítása

Hidegcukrászati készítmények előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

Fagylaltfőző és fagyasztó berendezések, fagylalttároló sokkoló berendezések, habfúvó felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

- Bonbonok készítése:

  Csokoládé temperálás gyakorlása
  Gyümölcsbonbonok, hagyományőrző magyar gyümölcsbonbonok, marcipánbonbonok, nugátbonbonok, grillázsbonbonok, krémbonbonok, csokoládébonbonok készítése

- Tányérdesszertek készítése:

  Hideg és meleg desszertek, öntetek, díszítőelemek készítése , tányérdesszertek tálalása

  Univerzális konyhagép, habfúvók, hő közlő és hő elvonó berendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

8.3.8. Díszítés *35 óra*

Egyszerű és különleges díszítés műveleteinek alkalmazása:
bevonás, burkolás, beszórás, felrakás, fecskendezés, formázás módszereinek gyakorlása
Cukrászati késztermékcsoportok egyszerű díszítéseinek gyakorlása

Alkalmi díszmunkák készítése:

Különleges díszítés módszerek gyakorlása, csokoládé-, marcipán-, zselatinmassza-, karamell-, grillázsdíszek készítése
Feliratok, szegélydíszítések, csokoládé pasztillák, glazúrdíszek, sablonok készítése, tortadíszítések tervezése

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x		-
1.2.	megbeszélés	x	x		-
1.3.	vita		x		-
1.4.	szemléltetés	x	x	x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	szimuláció	x	x	x	-
1.7.	irányított manuális tevékenység	x	x		-

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Csoportos munkaformák körében				

1.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Cukrász kéziszerszámok, eszközök Rozsdamentes,fa és márványlapos munkaasztalok ,Főzőberendezések, Mikrohullámú melegítő, csokoládé olvasztó berendezések, Mérőberendezések, Hűtő, fagyasztó sokkoló berendezések , Fagylaltgépek, Asztali gyúró, keverő, habverőgép, Sütő és kelesztő berendezések
1.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
1.3.	Csoportos versenyjáték		x		
2.	Gyakorlati munkavégzés körében				
2.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Cukrász kéziszerszámok, eszközök Rozsdamentes,fa és márványlapos munkaasztalok ,Főzőberendezések, Mikrohullámú melegítő, csokoládé olvasztó berendezések, Mérőberendezések, Hűtő, fagyasztó sokkoló berendezések , Fagylaltgépek, Asztali gyúró keverő habverőgép, Sütő és kelesztő berendezések

2.2.	Műveletek gyakorlása		x		Cukrász kéziszerszámok, eszközök Rozsdamentes,fa és márványlapos munkaasztalok ,Főzőberendezések, Mikrohullámú melegítő, csokoládé olvasztó berendezések, Mérőberendezések, Hűtő, fagyasztó sokkoló berendezések , Fagylaltgépek, Asztali gyúró keverő habverőgép, Sütő és kelesztő berendezések
2.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
3.	Vizsgálati tevékenységek körében				
3.1.	Technológiai próbák végzése		x		
3.2.	Technológiai minták elemzése		x		
3.3.	Anyagminták azonosítása	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9.

Cukrász szakmai üzemi gyakorlat tantárgy **1550 óra**

9.1. A tantárgy tanításának célja

Az üzemi gyakorlat során a cukrász tanuló elmélyíti azokat a mozdulatokat, műveleteket, képességeket melyek a cukrászati félkész és késztermékek előállításához szükségesek. A termékkészítés közben fejlődik esztétikai érzéke. Helyesen alkalmazza, a nyersanyagokat a technológiában, tudatosan betartja a cukrászat munkavédelmi és higiéniai előírásait.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9.3. Témakörök

9.3.1. Cukrászati alapozó ismeretek ***21 óra***

Cukrász, üzem, helységeinek bemutatása

Balesetvédelmi oktatás, jegyzőkönyv kitöltése, beleseti jegyzőkönyv, menekülési útvonal megismerése, berendezések, gépek, eszközök bemutatása, összeszerelés, tisztítása, munkavédelmi előírásai

Személyi higiénia, megjelenéssel kapcsolatos elvárások, munkaruhára vonatkozó előírások, egészségügyi szabályok, higiéniai követelmények a cukrász munkavégzése során

Cukrászati alapműveletek, termékcsoportok bemutatása cukrászüzemben, cukrászdában

Cukrászati nyersanyagok és ezek előkészítő műveleteinek elvégzése

9.3.2. Cukrászati félkész termékek *175 óra*

- Cukorkészítmények készítése:

  Főzött cukorkészítmények: cukorfőzet készítés, besűrítés bemutatása hőmérsékletmérés, kézi próbák alkalmazása
  Hígító cukoroldat, fondán, tojáshabos készítmények cukorfőzete, karamell előállítása,
  Olvasztott cukorkészítmények: dobos cukor, grillázs (kemény és puha grillázs), cukorfesték előállítása
  Cukorkészítmények előállításának balesetvédelmi előírásainak betartása

- Töltelékek készítése:

  Előkészítő műveletek, főzés, forrázás, resztelés, keverés habbá verés alkalmazása
  Édes töltelékek: gyümölcstöltelékek, olajos magvakból készült töltelékek, tartós töltelékek, tojáskrémek, vajkrémek, tejszínkrémek, egyéb töltelékek készítése
  Sós töltelékek: kisült tésztába és nyers tésztába tölthető sós töltelékek készítése

- Bevonó anyagok alkalmazása:

  Fondán melegítése, hígítása felhasználása
  Ét-, tej, fehércsokoládé olvasztása, hígítása, temperálása, felhasználása
  Ét-, tej, fehér bevonómassza olvasztása, hígítása, felhasználása
  Zselé főzése, felhasználása
  Tükörbevonó készítése felhasználása

- Gyümölcstartósítás:

  Gyümölcsök előkészítő műveletei, gyorsfagyasztás, vízelvonás, hőkezelés, vastagcukorban tartósítás, alkoholban tartósítás

- Tészták, és feldolgozott, kisült félkész termékeinek készítése:

  Élesztős tészták készítése:

  Alap és járulékos anyagok előkészítése, biológiai lazítás közvetett tésztakészítés, közvetlen tésztakészítés, hideg tésztavezetés

Gyúrt, kevert élesztős tésztafajták készítése, felhasználása
Hajtogatott, élesztős tésztafajták készítése, tészta alap begyúrása érlelése, zsiradék alap készítése, a tészta mechanikai lazításának alkalmazása: csomagolás, nyújtás, hajtogatás, pihentetése
Hajtogatott, élesztős tésztafajták felhasználása
Omlós élesztős tészta édes és sós ízű készítése, felhasználása

Omlós tészták készítése:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, zsiradékkal történő lazítás alkalmazása készítése, felhasználása
Gyúrt omlós tészták, sárga-, barna-, kakaós-, angol-, fehér-, sós linzer tészták készítése, tésztalapok nyújtása, szúrása, sütése
Kevert omlós tészták készítése, alakítása, lappá-, formába kenése, sütése

Vajas tészta-, leveles tészta:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, tészta alap begyúrása, pihentetése, zsiradék alap készítése
A tészta mechanikai lazításának alkalmazása: csomagolás, nyújtás, hajtogatás, pihentetés, vajas és leveles tészta felhasználása, krémlap nyújtása, sütése

Forrázott tészták készítése:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, tésztakészítés, tésztahibák javítási módjainak bemutatása , tésztahüvelyek alakítása sütése, felhasználása

Felvert tészták készítése:
Alap és járulékos anyagok előkészítése, a habbal lazítás bemutatása
Hideg úton készült könnyű felvertek-, hideg úton készült nehéz felvertek-, meleg úton készült könnyű felvertek-, meleg úton készült nehéz felvertek készítése
A felvertek adagolása, kenése, alakítása, formába töltése, sütése, sütés utáni műveletek alkalmazása

Hengerelt tészták készítése:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, étkezési marcipánok bemutatása és /vagy készítése, sütőmarcipánok előállítása, makron alakítása, sütése

Mézes tészták készítése:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, kémiai lazítás bemutatása
Gyors érlelési eljárással készült mézes tészták készítése, mézes lapok nyújtása, sütése

Cukrászati félkész termékek előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

Előkészítő gépek, tésztanyújtók, dagasztógépek, kelesztő berendezések, hengergépek, univerzális konyhagépek, hűtőberendezések, sütő és főzőberendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

9.3.3. Uzsonnasütemények *259 óra*

Uzsonnasütemény készítése, műveleteinek gyakorlása: tésztakészítés, töltelékkészítés, tészta feldolgozás, töltés, érlelés/vagy pihentetés, lekenés, sütés

Élesztős tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Gyúrt élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése

Briós tészta készítése, érlelése, osztása,tészta alakítása, töltött és töltetlen uzsonnasütemény készítése, lekenése, kelesztése, sütése
Kevert élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése
Kuglóf tészta készítése, formába töltése, kelesztése, sütése, bevonása, díszítése
Fánk tészta nyújtása szúrása kelesztése, olajban sütése
Hajtogatott élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése

Hajtogatott élesztős tészta készítése, nyújtása, darabolása, töltése, kelesztése, sütése, díszítése

Omlós élesztős tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:
Édes omlós élesztős tészta készítése, tészta feldolgozása, töltése, kelesztése, lekenése sütése, hagyományőrző magyar omlós élesztős uzsonnasütemények készítése eredeti receptúra alapján
Sós omlós élesztős pogácsa tészták készítése, tészta nyújtása, szúrása lekenése szórása, kelesztése, sütése

Omlós tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Linzer tészta készítése, nyújtása, töltése, sütése szeletelése, eredeti receptúra alapján omlós tésztából készült hagyományőrző magyar uzsonnasütemények készítése

Vajas - vagy leveles tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:
Töltött és töltetlen édes és sós uzsonnasütemények készítése,
Vajas és leveles tészta készítése, nyújtása, darabolása, töltése, lekenése sütése, vagy sütés után töltése díszítése

Felvert tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Felvertek készítése, hideg úton készült könnyű-, hideg úton készült nehéz-, meleg úton készült könnyű-, meleg úton készült nehéz felvert uzsonnasütemények fajtái készítése

Felvert tészták alakítása, formába töltése, sütése, bevonása, díszítése

Uzsonnasütemény előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

Előkészítő gépek, tésztanyújtók, dagasztógépek, kelesztő berendezések, hengergépek, univerzális konyhagépek, hűtőberendezések, sütő és főzőberendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

9.3.4. Kikészített sütemények I. *322 óra*

- Torták készítése:

Tortakészítés műveleteinek gyakorlása, felvert tortakarika és kerek tésztalap készítése, előkészítése, krémkeverés, vagy töltelékkészítés, töltés, dermesztés, bevonás (csokoládéval, fondánnal, zselével), díszítés

Felvert tésztákból készült torták készítése, gyakorlása, eredeti receptúra alapján, hagyományőrző magyar torták készítése

- Szeletek készítése:

  Szeletkészítés műveleteinek gyakorlása: szögletes lapok és szögletes keretben sütött felvert tészták készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, bevonás (különböző bevonó anyagokkal), díszítés

  Felvert, tésztákból készült szeletek készítése

- Tekercsek készítése:

  Tekercskészítés műveleteinek gyakorlása: tészta lapok készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, feltekerés dermesztés bevonás (sajátkrémmel, dobos cukorral) díszítés

- Minyonok készítése:

  Minyon készítés műveleteinek gyakorlása: tészta lapok, tészta hüvelyek készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, felvágás, kiszúrás, fondán melegítés, mártás, díszítés

  Felvert tésztából készült vágott, szúrt, egy és két tésztahüvelyből készült minyonok készítése, eredeti receptúra alapján hagyományőrző magyar minyonok készítése eredeti receptúra alapján

- Desszertek készítése:

  Desszert készítés műveleteinek gyakorlása: tészta lapok, tészta hüvelyek készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, felvágás, kiszúrás, mártás, burkolás, bevonás, díszítés
  Felvert tésztából vágott , szúrt, tésztahüvelyből készült , formában sütött, (fondánnal, zselével, marcipánnal bevont) desszertek előállítása
  Omlós tésztából készült desszertek előállítása

- Tartós cukrászati termékek készítése:

  Tartós cukrászati termékek műveleteinek gyakorlása: trüffel krémek készítése, tésztalapok hüvelyek készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, vágás, csokoládé temperálás, mártás, díszítés, csomagolás

  Kikészített sütemények előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

  Univerzális konyhagépek, tésztanyújtók, hő közlő és hő elvonó berendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

9.3.5. Kikészített sütemények II. *324 óra*

- Krémes sütemények készítése:

  Vajas vagy leveles tésztából krémlap készítése, tojáskrémek főzése krémesek töltése, szeletelése, hintése

  Forrázott tésztából tésztahüvely készítése, előkészítése, sárgakrém főzése, töltése, díszítése

- Tejszínes sütemények készítése:

  Felvert tésztákból készült tejszínes torták, - szeletek, - desszertek előállítási műveleteinek (tészta előkészítése, tejszínkrém készítés,töltés, dermesztés, bevonás, díszítés) gyakorlása, Hagyományőrző magyar tejszínes sütemények készítése eredeti receptúra alapján

  Forrázott tésztából készült tejszínes sütemények készítése tésztahüvely előkészítése, sárgakrém főzése, tésztahüvely töltése, habkészítése, díszítése

  Vajas vagy leveles tésztából készült tejszínes sütemények előállítási műveleteinek (krémlap készítés, bevonás fondánnal, tojáskrémek készítés, töltés, szeletelés) gyakorlása

  Krémes és tejszínes sütemények anyaghányad számítása receptúra alapján a veszteségek figyelembevételével

- Nemzetközi cukrászati termékek készítése:

  Nemzetközi cukrászatban alkalmazott tészták, töltelékek, különböző állagú rétegek készítése

  Nemzetközi cukrászatban alkalmazott torták, szeletek , desszertek töltése, dermesztése

  Nemzetközi cukrászatban alkalmazott bevonó anyagok készítése,torták, szeletek , desszertek bevonása, díszítőelemek készítése, termékek díszítése.

  Kikészített sütemények előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

  Tészta gyúró és keverő gépek,, tésztanyújtók, habfúvók hő közlő és hő elvonó berendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

9.3.6. Teasütemények *236 óra*

- Édes teasütemények készítése:

  Omlós-,felvert-, hengerelt-,egyéb tésztából készült töltetlen és töltött teasütemények készítése, tészták előállítása, alakítása, sütése, töltése, bevonása, díszítése

- Sós teasütemények készítése:

Omlós-, vajas tésztából készült töltetlen és töltött sós teasütemények, forrázott tésztából készült töltött sós teasütemények előállítása Tészták, sós töltelékek előállítása. Sütés előtt és sütés után töltött sós teasütemények készítése

Teasütemények előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

Tészta gyúró- és keverő gépek, tésztanyújtók, hő közlő és hő elvonó berendezések ,felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

9.3.7. Hidegcukrászati készítmények, bonbonok, tányérdesszertek 112 óra

- Hidegcukrászati készítmények: fagylaltok, parfék, adagolt hidegcukrászati készítmények előállítása

Fagylaltok készítése:

Tejfagylaltok, tejszínes fagylaltok, gyümölcsfagylaltok, citrusfagylaltok, tejes gyümölcsfagylaltok, joghurt és túrófagylaltok, készítése
Fagylalt készítés műveleteinek gyakorlása: alap és járulékos anyagok előkészítése, fagylaltkeverék készítése,- hőkezelése, - szűrése, - homogénezése, - hűtése, pihentetése, - érlelése, - fagyasztása kifagyott, fagylalt tárolása,

Parfék készítése:

Alapanyagok előkészítése, a parfé formába töltése, fagyasztása, a forma eltávolítása, a parfé díszítése, tálalása

Adagolt hidegcukrászati készítmények előállítása

Fagylaltkelyhek készítése: öntetek, díszek készítése fagylaltkelyhekhez fagylalt adagolása, állandó és változó összetételű fagylaltkelyhek készítése
Pohárkrémek készítése: főzött krémből készült pohárkrémek, ízesített tejszínhabkrémből készült pohárkrémek, vegyes összetételű pohárkrémek előállítása

Hidegcukrászati készítmények előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

Fagylaltfőző és fagyasztó berendezések, fagylalttároló sokkoló berendezések, habfúvó felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

- Bonbonok készítése:

Csokoládé temperálás gyakorlása
Gyümölcsbonbonok, hagyományőrző magyar gyümölcsbonbonok, marcipánbonbonok, nugátbonbonok, grillázsbonbonok, krémbonbonok, csokoládébonbonok készítése

- Tányérdesszertek készítése:

Hideg és meleg desszertek, öntetek, díszítőelemek készítése , tányérdesszertek tálalása

Univerzális konyhagép, habfúvók, hő közlő és hő elvonó berendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

9.3.8. Díszítés ***63 óra***

Egyszerű és különleges díszítés műveleteinek alkalmazása:
bevonás, burkolás, beszórás, felrakás, fecskendezés, formázás módszereinek gyakorlása
Cukrászati késztermékcsoportok egyszerű díszítéseinek gyakorlása

Alkalmi díszmunkák készítése:
Különleges díszítés módszerek gyakorlása, csokoládé-, marcipán-, zselatinmassza-, karamell-, grillázsdíszek készítése
Feliratok, szegélydíszítések, csokoládé pasztillák, glazúrdíszek, sablonok készítése, tortadíszítések tervezése

9.3.9. Munkaszervezési feladatok ellátása ***18 óra***

Cukrászati munkafolyamatok megtervezése
Termékkészítés előkészítése, félkész és késztermékek munka folyamatainak szervezése

9.3.10. Cukrászati termékek minősége, forgalomba hozatala ***21 óra***

- Minőséget befolyásoló tényezők kialakítása:
  Cukrászati készítmények tápértékének, élvezeti értékének, tetszetősségének eltarthatóságának kialakítása
  Minőséget meghatározó tényezők, nyersanyagok, gyártásmenetek, tárolás, árukezelés ellenőrzése, cukrászati készítmények tömegének ellenőrzése

- Cukrászati készítmények forgalomba hozatalával kapcsolatos teendők végzése: expediálás, tárolás, csomagolás, üzleti árukezelés gyakorlása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely és/ vagy üzem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x		-
1.2.	megbeszélés	x	x		-
1.3.	vita		x		-

1.4.	szemléltetés	x	x	x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	szimuláció	x	x	x	-
1.7.	irányított manuális tevékenység	x	x		-

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Csoportos munkaformák körében				
1.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Cukrász kéziszerszámok, eszközök Rozsdamentes fa és márványlapos munkaasztalok, Főzőberendezések, Mikrohullámú melegítő, Csokoládé olvasztó berendezések, Mérőberendezések, Hűtő, fagyasztó sokkoló berendezések, Fagylaltgépek, Asztali gyúró, keverő, habverőgép, Nyújtógépek, Sütő és kelesztő berendezések
1.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
1.3.	Csoportos versenyjáték		x		
2.	Gyakorlati munkavégzés körében				

2.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x			Cukrász kéziszerszámok, eszközök Rozsdamentes fa és márványlapos munkaasztalok, Főzőberendezések, Mikrohullámú melegítő, Csokoládé olvasztó berendezések, Mérőberendezések, Hűtő, fagyasztó sokkoló berendezések, Fagylaltgépek, Asztali gyúró, keverő, habverőgép, Nyújtógépek. Sütő kelesztő berendezések
2.2.	Műveletek gyakorlása	x			Cukrász kéziszerszámok, eszközök Rozsdamentes fa és márványlapos munkaasztalok, Főzőberendezések, Mikrohullámú melegítő, Csokoládé olvasztó berendezések, Mérőberendezések, Hűtő, fagyasztó sokkoló berendezések, Fagylaltgépek, Asztali gyúró, keverő, habverőgép, Nyújtógépek, Sütő kelesztő berendezések
2.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
3.	Vizsgálati tevékenységek körében				
3.1.	Technológiai próbák végzése		x		
3.2.	Technológiai minták elemzése		x		
3.3.	Anyagminták azonosítása	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Cukrászati félkész termékek

- Töltelékek készítése:

Előkészítő műveletek, főzés, forrázás, resztelés, keverés habbá verés alkalmazása
Édes töltelékek: gyümölcstöltelékek, olajos magvakból készült töltelékek, tartós töltelékek, tojáskrémek, vajkrémek, tejszínkrémek, egyéb töltelékek készítése
Sós töltelékek: kisült tésztába és nyers tésztába tölthető sós töltelékek készítése

- Tészták, és feldolgozott, kisült félkész termékeinek készítése:

Élesztős tészták készítése:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, biológiai lazítás közvetett tésztakészítés, közvetlen tésztakészítés, hideg tésztavezetés
Gyúrt, kevert élesztős tésztafajták készítése, felhasználása
Hajtogatott, élesztős tésztafajták készítése, tészta alap begyúrása érlelése, zsiradék alap készítése, a tészta mechanikai lazításának alkalmazása: csomagolás, nyújtás, hajtogatás, pihentetése , hajtogatott, élesztős tésztafajták felhasználása
Omlós élesztős tészta édes és sós ízű készítése, felhasználása

Omlós tészták készítése:
Alap és járulékos anyagok előkészítése, zsiradékkal történő lazítás alkalmazása készítése, felhasználása
Gyúrt omlós tészták, sárga-, barna-, kakaós-, angol-, fehér-, sós linzer tészták készítése, tésztalapok nyújtása, szúrása, sütése
Kevert omlós tészták készítése, alakítása, lappá-, formába kenése, sütése

Vajas tészta-, leveles tészták készítése:
Alap és járulékos anyagok előkészítése, tészta alap begyúrása, pihentetése, zsiradék alap készítése
A tészta mechanikai lazításának alkalmazása: csomagolás, nyújtás, hajtogatás, pihentetés
Vajas és leveles tészta felhasználása, krémlap nyújtása, sütése
Forrázott tészta készítése:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, tésztakészítés, tésztahibák javítási módjainak bemutatása, tésztahüvelyek alakítása sütése, felhasználása

Felvert tészták készítése:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, a habbal lazítás bemutatása
Hideg úton készült könnyű felvertek-, hideg úton készült nehéz felvertek-
meleg úton készült könnyű felvertek-, meleg úton készült nehéz felvertek készítése. A felvertek adagolása, kenése, alakítása, formába töltése, sütése, sütés utáni műveletek alkalmazása

Hengerelt tészták készítése:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, étkezési marcipánok bemutatása és /vagy készítése, sütőmarcipánok előállítása, makron alakítása, sütése

Mézes tészták készítése:

Alap és járulékos anyagok előkészítése, kémiai lazítás bemutatása
Gyors érlelési eljárással készült mézes tészták készítése, mézes lapok nyújtása, sütése

Receptúra alapján cukrászati félkész termékek anyaghányad számítása a veszteségek figyelembevételével

Előkészítő gépek, tészta gyúró és keverő gépek,, tésztanyújtók, hő közlő és hő elvonó berendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

Uzsonnasütemények

Uzsonnasütemény készítés műveleteinek gyakorlása: tésztakészítés, töltelékkészítés, tészta feldolgozás, töltés, érlelés/vagy pihentetés, lekenés, sütés

Élesztős tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Gyúrt élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése:
Briós tészta készítése, érlelése, osztása, tészta alakítása, töltött és töltetlen uzsonnasütemény készítése, lekenése, kelesztése, sütése
Kevert élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése
Kuglóf tészta készítése, formába töltése, kelesztése, sütése, bevonása, díszítése
Fánk tészta nyújtása szúrása kelesztése, olajban sütése
Hajtogatott élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése
Hajtogatott élesztős tészta készítése, nyújtása, darabolása, töltése, kelesztése, sütése, díszítése
Omlós élesztős tésztából készült uzsonnasütemények készítése
Édes omlós élesztős tészta készítése, tészta feldolgozása, töltése, kelesztése, lekenése sütése, hagyományőrző magyar omlós élesztős uzsonnasütemények készítése eredeti receptúra alapján
Sós omlós élesztős pogácsa tészták készítése, tészta nyújtása, szúrása lekenése szórása, kelesztése, sütése

Omlós tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Linzer tészta készítése, nyújtása, töltése, sütése szeletelése, eredeti receptúra alapján omlós tésztából készült hagyományőrző magyar uzsonnasütemények készítése

Vajas - vagy leveles tésztából készült uzsonnasütemények előállítása:

Töltött és töltetlen édes és sós uzsonnasütemények készítése,vajas - vagy leveles tészta készítése, nyújtása, darabolása, töltése, lekenése sütése, vagy sütés után töltése díszítése

Felvert tésztából készített uzsonnasütemények előállítása:

Hideg úton készült könnyű-, hideg úton készült nehéz-,
meleg úton készült könnyű-, meleg úton készült nehéz felvert uzsonnasütemények fajtái készítése
Felvert tészták alakítása, formába töltése, sütése, bevonása, díszítése

Uzsonnasütemények anyaghányad számítása receptúra alapján a veszteségek figyelembevételével
Előkészítő gépek, tésztagyúró és keverő gépek, tésztanyújtók, hő közlő és hő elvonó berendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Kikészített sütemények I.

- Torták készítése:

Tortakészítés műveleteinek gyakorlása, felvert tortakarika és tésztalap készítése, előkészítése, krémkeverés, vagy töltelékkészítés, töltés, dermesztés, bevonás (csokoládéval, fondánnal, zselével), díszítés
Felvert tésztákból készült torták készítése, gyakorlása, eredeti receptúra alapján, hagyományőrző magyar torták készítése

- Szeletek készítése:

Szeletkészítés műveleteinek gyakorlása: szögletes lapok és szögletes keretben sütött felvert tészták készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, bevonás (különböző bevonó anyagokkal), díszítés
Felvert, tésztákból készült szeletek készítése

- Tekercsek készítése:

Tekercskészítés műveleteinek gyakorlása: tészta lapok készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, feltekerés dermesztés bevonás (sajátkrémmel, dobos cukorral) díszítés

- Minyonok készítése:

Minyon készítés műveleteinek gyakorlása: tészta lapok, tészta hüvelyek készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, felvágás, kiszúrás, fondán melegítés, mártás, díszítés

Felvert tésztából készült vágott, szúrt, egy és két tésztahüvelyből készült minyonok készítése, eredeti receptúra alapján hagyományőrző magyar minyonok készítése eredeti receptúra alapján

- Desszertek készítése:

Desszert készítés műveleteinek gyakorlása: tészta lapok, tészta hüvelyek készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, felvágás, kiszúrás, mártás, burkolás, bevonás, díszítés
Felvert tésztából vágott, szúrt, tésztahüvelyből készített formában sütött (fondánnal, zselével, marcipánnal bevont) desszertek előállítása
Omlós tésztából készült desszertek előállítása

- Tartós cukrászati termékek készítése:

Tartós cukrászati termékek műveleteinek gyakorlása: trüffel krém készítése, tésztalapok hüvelyek készítése, előkészítése, krémkeverés, töltés, dermesztés, vágás, csokoládétemperálás, mártás, díszítés, csomagolás

Kikészített sütemények anyaghányad számítása receptúra alapján a veszteségek figyelembevételével

Előkészítő gépek, tésztagyúró és keverő gépek, tésztanyújtók, hő közlő és hő elvonó berendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

Kikészített sütemények II.

- Krémes sütemények készítése:

Vajas vagy leveles tésztából krémlap készítése, tojáskrémek főzése krémesek töltése, szeletelése, hintése
Forrázott tésztából tésztahüvely készítése, előkészítése, sárgakrém főzése, töltése, díszítése

- Tejszínes sütemények készítése:

Felvert tésztákból készült tejszínes torták, - szeletek, - desszertek előállítási műveleteinek (tészta előkészítése, tejszínkrém készítés,töltés, dermesztés, bevonás, díszítés) gyakorlása, Hagyományőrző magyar tejszínes sütemények készítése eredeti receptúra alapján
Forrázott tésztából készült tejszínes sütemények készítése tésztahüvely előkészítése, sárgakrém főzése, tésztahüvely töltése, habkészítése, díszítése
Vajas vagy leveles tésztából készült tejszínes sütemények előállítási műveleteinek (krémlap készítés, bevonás fondánnal, tojáskrémek készítés, töltés, szeletelés) gyakorlása

- Nemzetközi cukrászati termékek készítése:

Nemzetközi cukrászatban alkalmazott tészták, töltelékek, különböző állagú rétegek készítése, torták, szeletek, desszertek töltése, dermesztése.
Nemzetközi cukrászatban alkalmazott bevonó anyagok készítése, torták, szeletek, desszertek bevonása, díszítőelemek készítése, termékek díszítése

Kikészített sütemények anyaghányad számítása receptúra alapján a veszteségek figyelembevételével
Tésztagyúró és keverő gépek, tésztanyújtók, hő közlő és hő elvonó berendezések, habfúvók felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Teasütemények

- Édes teasütemények készítése:

  Omlós-,felvert-, hengerelt-,egyéb tésztából készült töltetlen és töltött teasütemények készítése, tészták előállítása, alakítása, sütése, töltése, bevonása, díszítése

- Sós teasütemények készítése:

  Omlós-, vajas tésztából készült töltetlen és töltött sós teasütemények, forrázott tésztából készült töltött sós teasütemények előállítása Tészták, sós töltelékek előállítása. Sütés előtt és sütés után töltött sós teasütemények készítése

  Teasütemények előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

  Tészta gyúró- és keverő gépek, tésztanyújtók, hő közlő és hő elvonó berendezések ,felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

Hidegcukrászati készítmények: fagylaltok, parfék, adagolt hidegcukrászati készítmények előállítása

- Fagylaltok készítése:

  Tejfagylaltok, tejszínes fagylaltok, gyümölcsfagylaltok, citrusfagylaltok, tejes gyümölcsfagylaltok, joghurt és túrófagylaltok, készítése
  Fagylalt készítés műveleteinek gyakorlása: alap és járulékos anyagok előkészítése, fagylaltkeverék készítése,- hőkezelése, - szűrése, - homogénezése, - hűtése, pihentetése, - érlelése, - fagyasztása kifagyott, fagylalt tárolása,

- Parfék készítése:

  Alapanyagok előkészítése, a parfé formába töltése, fagyasztása, a forma eltávolítása, a parfé díszítése, tálalása

- Adagolt hidegcukrászati készítmények előállítása

  Fagylaltkelyhek készítése: öntetek, díszek készítése fagylaltkelyhekhez fagylalt adagolása, állandó és változó összetételű fagylaltkelyhek készítése
  Pohárkrémek készítése: főzött krémből készült pohárkrémek, ízesített tejszínhabkrémből készült pohárkrémek, vegyes összetételű pohárkrémek előállítása

  Hidegcukrászati készítmények előállításának higiéniai és élelmiszerbiztonsági követelményeinek betartása

Fagylaltfőző és fagyasztó berendezések, fagylalttároló sokkoló berendezések, habfúvó felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

Tányérdesszertek készítése:

Hideg és meleg desszertek, öntetek, díszítőelemek készítése , tányérdesszertek tálalása

Univerzális konyhagép, habfúvók, hő közlő és hő elvonó berendezések felügyelet melletti balesetmentes alkalmazása

Díszítés

- Egyszerű és különleges díszítés műveleteinek alkalmazása:
  bevonás, burkolás, beszórás, felrakás, fecskendezés, formázás módszereinek gyakorlása
  Cukrászati késztermékcsoportok egyszerű díszítéseinek gyakorlása

- Alkalmi díszmunkák készítése:
  Különleges díszítés módszerek gyakorlása, csokoládé-, marcipán-, zselatinmassza-, karamell-, grillázsdíszek készítése
  Feliratok, szegélydíszítések, csokoládé pasztillák, glazúrdíszek, sablonok készítése, tortadíszítések tervezése

5.14.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 814 01
CSALÁDI GAZDÁLKODÓ

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
Hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 814 01 számú Családi gazdálkodó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 814 01

A szakképesítés megnevezése: Családi gazdálkodó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 20. Mezőgazdaság

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXIII. Mezőgazdaság

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 20. Mezőgazdaság szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Konyhai berendezések, felszerelések és gépek
Terítés, felszolgálás eszközei
Takarító eszközök, gépek
Mosás, vasalás gépei, eszközei
Csecsemőgondozási felszerelések
Betegágy, házi beteggondozási felszerelések
Elsősegélynyújtás eszközei, anyagai
Telefon
Számítógép (szoftverek, hardver, Internet kapcsolat, nyomtató, szkenner)
Vendégszobai bútorok
Vendégszoba berendezési kiegészítők
Mini-bárkocsi
Szabadtűzön főzés eszközei és berendezései
Virágoskert, konyhakert terület, művelési eszközök
Fűnyíró
Udvargondozási eszközök

Szabadidős tevékenység (játszótér) eszközei
Népi kismesterségek bemutatásához szükséges eszközök
Házkörüli állatok, állattartási eszközök
Disznóölés, házi zöldség- és gyümölcsfeldolgozás eszközei
Textilfeldolgozáshoz szükséges gépek, eszközök, felszerelések
Dísznövény-, zöldség-, gyümölcs-, szőlőtermesztést bemutató és gyakorló földterület
Termesztő berendezés (fóliaház, üvegház)
Mezőgazdasági kisgépek, kéziszerszámok
Helyi adottságoknak megfelelő berendezett állattartó telep
Különféle állatfajok, tartásukhoz szükséges felszerelés, berendezés
Fejési berendezések és eszközök, tejvizsgálati felszerelés
Mezőgazdasági termékek (állati termékek, zöldség-, gyümölcs-, szőlő) elsődleges feldolgozásának, csomagolásának, értékesítésének eszközei

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses

vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A

hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor

magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását

jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet

is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.

- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			70			105			105	0,5		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás II.										2		
11033-12 Család- és háztartásellátás	Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek	2									2,5		
	Családellátás, -gondozás	2											
	Lakókörnyezet kialakítás	1											
	Család- és háztartás ellátási gyakorlat		6										
11034-16 Üzemgazdaság, ügyvitel	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek							3					
11036-16 Napi tevékenységek	Napi tevékenységek gyakorlata					6			4			3	
11038-12 Kreatív textilfeldolgozás	Varrási, kézimunkázási alapismeretek				3								
	Varrás, kézimunkázás gyakorlat					4			4			3	

11039-16 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás	Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás	1			2			2			1	
	Állattartás, állati termékfeldolgozás	1			2			2			1	
	Növénytermesztés és feldolgozás gyakorlat		4			2			3			4
	Állati termékelő-állítás és eldolgozás gyakorlat		4			2			3			4
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		7	14
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**16**	**0**	**16**
	Munkajogi alapismeretek										4		**4**
	Munkaviszony létesítése										4		**4**
	Álláskeresés										4		**4**
	Munkanélküliség										4		**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										22		**22**
	Munkavállalói szókincs										20		**20**
11033-12 Család- és háztartásellátás	**Élelmiszerek és táplálkozási, ételkészítési alapismeretek**	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**78**	**0**	**150**
	Élelmiszerismeret, élvezeti cikkek (jellemzők, vásárlás, tárolás)	12									14		**26**

	Táplálkozási alapismeretek	7									7		**14**
	Élelmezés-egészségügyi ismeretek	7									7		**14**
	Konyhatechnikai berendezések, eszközök	5									6		**11**
	Nyersanyag előkészítés, ételkészítési alapműveletek	17									16		**33**
	Ételkészítés ételcsoportok alapján	17									19		**36**
	Terítés és tálalás a háztartásban	7									9		**16**
	Családellátás, -gondozás	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Család és háztartás	20											**20**
	Gondozás, nevelés a különböző életkori szakaszokban	20											**20**
	Egészségügyi alapismeretek	6											**6**

	Házi betegápolás	15											**15**
	Elsősegélynyújtás	8											**8**
	Közösségi családsegítés	3											**3**
	Lakókörnyezet kialakítás	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Lakáskialakítás és lakberendezés	13											**13**
	Lakóépületek környezete, gondozása	5											**5**
	Lakásgondozás	8											**8**
	Fehérnemű- és ruhaápolás	5											**5**
	Lakókörnyezeti munka-, tűz- és környezetvédelem	5											**5**
	Család- és háztartás-ellátási gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**216**
	Konyhai munkák, ételkészítési alapgyakorlatok		106										**106**

	Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok		60										**60**
	Ápolási, gondozási gyakorlatok		**50**										**50**
11034-16 Üzemgazdaság, ügyvitel	**Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek**	**0**	**0**		**0**	**0**		**108**	**0**		**0**	**0**	**108**
	Üzemgazdasági alapfogalmak							20					**20**
	Vállalkozási alapismeretek							20					**20**
	Pénzügyi alapismeretek							10					**10**
	Adózási, bérezési, munkaügyi alapismeretek							10					**10**
	Ügyviteli ismeretek							23					**23**
	Munkajogi ismeretek							20					**20**
	Fogyasztóvédelmi alapismeretek							5					**5**
11036-16 Napi tevékenységek	**Napi tevékenységek gyakorlata**	**0**	**0**		**0**	**216**		**0**	**144**		**0**	**93**	**453**

	Árubeszerzés, élelmiszertárolás, értékesítés					45			28			8	**81**
	Ételkészítés, terítés					70			47			45	**162**
	Speciális étrendi igényeknek megfelelő ételkészítés					40			26			15	**81**
	Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása					30			21			15	**66**
	Takarítás, karbantartás					31			22			10	**63**
11038-12 Kreatív textilfeldolgozás	**Varrási, kézimunkázási alapismeretek**	**0**	**0**		**108**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**108**
	Textilipari anyagismeret				24								**24**
	Kézimunkák, díszítések				30								**30**
	Ruhakészítési alapismeretek				42								**42**
	Lakástextíliák				12								**12**
	Varrás, kézimunkázás gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**144**		**0**	**144**		**0**	**93**	**381**
	Varróeszközök, kézi öltések					16							**16**

	Varrógép, gépi varrások					36							**36**
	Textíliák javítása					20							**20**
	Ruhadarabok készítése kész szabásminta használatával					46			64			17	**127**
	Hímzés					26							**26**
	Kötés, horgolás								24			22	**46**
	Egyéb kézimunka								26			24	**50**
	Vizsgaremek készítése								30			30	**60**
11039-16 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás	**Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás**	**36**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**211**
	Kertművelési, termék feldolgozási alapismeretek	24											**24**
	Zöldségtermesztés	12			36						7		**55**
	Fűszer- és gyógynövények termesztése							12			6		**18**
	Gyümölcstermesztés				36						6		**42**
	Szőlőtermesztés							30			6		**36**
	Dísznövénytermesztés							30			6		**36**

Állattartás, állati termékfeldolgozás	**36**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**211**
Állattartási alapismeretek	36											**36**
Baromfitartás							20			31		**51**
Nyúltartás				10								**10**
Sertéstartás				18			22					**40**
Lótartás				14			10					**24**
Szarvasmarha, juh és kecsketartás				30			20					**50**
Növénytermesztés és feldolgozás gyakorlat	**0**	**144**		**0**	**72**		**0**	**108**		**0**	**124**	**448**
Zöldségtermesztés		144						25			43	**212**
Fűszer- és gyógynövények termesztése					18						10	**28**
Gyümölcstermesztés								30			51	**81**
Szőlőtermesztés					27			30			10	**67**
Dísznövénytermesztés					27			23			10	**60**

	Állati termékelőállítás és feldolgozás gyakorlat	0	144		0	72		0	108		0	124	**448**
	Általános állattartás, higiénia		48										**48**
	Takarmányozás		38									18	**56**
	Baromfi- és nyúltartás		58									24	**82**
	Sertéstartás								35			44	**79**
	Lótartás					23			35			14	**72**
	Szarvasmarha, juh és kecsketartás					49			38			24	**111**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**218**	**434**	**2920**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**652**		**3200**
Elméleti óraszámok/aránya		973 / 30,4 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2226 / 69,6%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie. A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11033-12 azonosító számú

Család- és háztartásellátás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11033-12 azonosító számú Család- és háztartásellátás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Élelmiszerek és táplálkozási, ételkészítési alapismeretek	Családellátás, - gondozás	Lakókörnyezet kialakítás	Család- és háztartás-ellátási gyakorlat
FELADATOK				
Családi munkamegosztás vagy megbízás szerint szervezi a mindennapi feladatokat		x		x
Bevásárol, ellenőrzi a szavatossági időket	x			x
Egyszerűbb ételeket főz	x			x
Gondoskodik az élelmiszerek kezeléséről, az ételkészítési előírások betartásáról	x			x
Betartja és betartatja a konyhai eszközök és gépek használatának higiéniai és műszaki előírásait	x			x
Segít a vendégvárás előkészítésében, a vendéglátás feladataiban	x			x
Közreműködik konyhai, éttermi munkák végzésében	x			x
Közreműködik az igényes, harmonikus élettér, a lakás és környezetének esztétikus kialakításában, fenntartásában			x	x
Végzi a lakásápolás rendszeres, napi és időszakos feladatait			x	x
Ellát szobaasszonyi feladatokat			x	x

Takarító berendezéseket, eszközöket, vegyszereket a környezeti és biztonsági előírások szerint használja			x	x
Védekezik a rovarok, a kártékony rágcsálók ellen			x	x
Elvégzi a ruhaneműk, lakástextíliák mosásának, szárításának, vasalásának műveleteit		x	x	x
Elvégzi, illetve segíti a csecsemők, gyermekek, idősek és beteg emberek gondozási feladatait		x		x
Foglalkozik a gyermekekkel (játék, tanulás, felolvasás, versolvasás, ének stb.)		x		x
Minden tevékenysége során kiemelten gondoskodik saját és környezete higiéniai követelményeinek betartásáról	x		x	x
Alkalmazza a szelektív szemétgyűjtés rendszerét			x	x
Baleset, sérülés esetén elsősegélyt nyújt	x			x
SZAKMAI ISMERETEK				
Higiéniai ismeretek: személyes higiénia, élelmiszerhigiénia	x			
Élelmiszerek ismerete, élettani szerepe, felhasználás szabályai, lehetőségei, tápanyagok	x			
Alapvető szakmai számítások	x	x		x
Bevásárlás	x	x		x
Egyszerű ételek főzése, felszolgálása	x			x
Háztartási és konyhai eszközök, gépek ismerete és kezelése	x		x	x
Lakások helyiségei, berendezései, lakásápolás, takarítás			x	x
Lakókörnyezet és ápolása			x	x
Mosás, vasalás munkafolyamata		x		x
Mosó- és tisztítószerek, a felhasználás lehetőségei, előírásai		x		x

Egészségügyi alapismeretek		x		x
Családtagok, betegek, idősek gondozásának alapjai, a betegápolás teendői		x		x
Csecsemők, kisgyermekek, gyermekek mindennapi ápolásának feladatai		x		x
Mesemondás, felolvasás, énekjáték		x		x
Munka-, környezet- és balesetvédelem, elsősegélynyújtás		x		x
Szelektív hulladékgyűjtési módok	x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Konyhai gépek, eszközök működtetése	x			x
Takarító-berendezések, ruhaápolási tevékenységet segítő gépek, eszközök használata, vegyszerek alkalmazása			x	x
Környezet-tudatosság a takarító- és a mosószerek megválasztásában, szelektív hulladékgyűjtés			x	x
Higiéniás szemlélet	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Ízérzékelés	x			x
Tűrőképesség		x		x
Terhelhetőség	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Segítőkészség	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x		x
Konfliktuskerülő készség		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Felfogóképesség	x	x		x
Helyzetfelismerés	x	x	x	x
A környezet tisztán tartása	x	x	x	x

4. Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek tantárgy 150 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja megismertetni az élelmiszerek főbb csoportjainak jellemzőit, táplálkozás-élettani szerepét, szakszerű vásárlását, tárolását. A család korszerű, egészséges étkezésének biztosításához rendszerezni a táplálkozási és az élelmiszerhigiéniai alapismereteket. Áttekinteni azokat a szakmai ismereteket (nyersanyag-előkészítés, ételkészítési alapműveletek, ételkészítés), melyek megalapozzák a konyhatechnológiai műveletek gyakorlati elvégzését. Megismertetni a tanulókkal a terítés, tálalás, felszolgálás alapkövetelményeit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Család- és háztartás ellátási gyakorlat Konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok témaköréhez biztosít elméleti alapismereteket, ezért a szakmai alapozó tantárgy oktatása során szoros kapcsolatot kell tartani gyakorlattal.

4.3. Témakörök

4.3.1. Élelmiszerismeret, élvezeti cikkek (jellemzők, vásárlás, tárolás) 26 óra

Élelmiszerek tápanyagai (fehérjék, zsírok, szénhidrátok, élelmi rostok, vitaminok, ásványi anyagok, víz)
Szénhidrátban gazdag élelmiszerek (gabonák és gabonatermékek, burgonya és burgonyatermékek, cukor és egyéb édesítőszerek): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás, konyhai tanácsok
Fehérje-gazdag élelmiszerek (tej és tejtermékek, tojás és tojáskészítmények, hús és húskészítmények, szárnyasok, vadhúsok és vadszárnyasok, halak és halkészítmények, hüvelyesek): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás, konyhai tanácsok
Étkezési zsírok (növényi olajok, margarinok, állati zsírok, vaj): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás, konyhai tanácsok
Vitaminban és ásványi anyagban gazdag élelmiszerek (főzelékek és főzelékkészítmények, gyümölcsök és gyümölcskészítmények): csoportosítás, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás
Fűszerek (fűszerként szolgáló növényrészek, tágabb értelemben vett fűszerek): táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás
Tésztalazítók: jellemzők, vásárlás, tárolás
Élvezeti cikkek (alkaloida tartalmú italok, üdítőitalok, alkohol tartalmú italok): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás
Élelmiszer beszerzés, vásárlás helyszínei, formái
Ár-, értékviszony felismerése
Szükséges mennyiség felmérése, kiszámítása
Élelmiszerek minőség-megőrzési időtartalmának ellenőrzése

4.3.2. Táplálkozási alapismeretek *14 óra*

Táplálkozási formák (teljes értékű, egészséges táplálkozás, alternatív táplálkozási formák, könnyű teljes értékű táplálkozás / kímélő étrend) jellemzői, értékelése
Egészséges táplálkozás általános irányelvei
Energia- és tápanyagszükséglet összefüggése, kiszámítása, kalóriatáblázatok és tápanyagtartalom-mutatók használata

Helytelen táplálkozás: túltápláltság, alultápláltság, a fogyókúra szabályai
Életkornak megfelelő táplálkozás: a csecsemők és a kisgyermekek, az iskolás és a serdülők, a felnőttek, az idősek táplálkozása
Étrend tervezés alapjai (napi étkezések száma, változatosság, idényjelleg, étkezési igények és szokások figyelembe vétele)

4.3.3. Élelmezés-egészségügyi ismeretek 14 *óra*

Higiénia fogalma, jelentősége, személyi és környezeti higiénia
Élelmiszerek romlásának okai
Húsok romlásjelenségei
Ételfertőzések, ételmérgezések
Élelmiszertárolás, ételkészítés, ételszállítás higiéniai veszélyei
Hűtőlánc fogalma, folyamatának biztosítása, megszakadásának következményei
Élelmiszerek kezelésének, ételek készítésének higiéniai követelményei
Ételszállítás higiéniája: szállító-, tároló eszközök tisztítása, fertőtlenítése, hidegkonyhai készítmények, gyümölcsök csomagolása, szállítása, meleg ételek szállítása, tálalása
Melegen tartás és ételmelegítés higiéniai szabályai
Szavatossági idők meghatározása, feltüntetése
Konyhai higiénia (eszközök és gépek tisztíthatósága, kézi-, gépi mosogatás, takarítás, tisztítás, fertőtlenítés, kártevők elleni védelem, személyi higiénia)
Orvosi alkalmassági vizsgálatok, egészségügyi könyv
Minőségbiztosítás alapelve, feladata, a HACCP minőségbiztosítási rendszer előírásai

4.3.4. Konyhatechnikai berendezések, eszközök 11 *óra*

Konyhai gépek és eszközök (tűzhelyek, hűtőszekrények, fagyasztókészülékek, mosogatógép, egyéb konyhai gépek és eszközök)
Edények és evőeszközök (étkezési edény, munkaedény, főzőedény, evőeszközök)

4.3.5. Nyersanyag előkészítés, ételkészítési alapműveletek 33 *óra*

Húsrészek (sertés, marha, birka) felhasználás szerinti osztályozása
Húsok főzéshez, sütéshez való előkészítése: lemosás, áztatás, forrázás, letisztítás, darabolás, aprítás, darálás, szeletelés, klopfolás, bevagdalás, tűzdelés, a húsok töltése, formázás, a belső részek előkészítése és a csontok felhasználása, sózás, fűszerezés
Szárnyasok főzéshez, sütéshez való előkészítése: tisztítás, bontás, darabolás, aprítás, filézés, adagolás, tűzdelés, szalonnába göngyölés, töltés, darálás, áztatás, előfőzés, formázás, sózás, fűszerezés
Halak főzéshez, sütéshez előkészítése: tisztítás, bontás, szálkázás, szeletelés, darabolás, előzetes besózás
Gumós növények és répafélék elsődleges konyhai feldolgozása: tisztítás, lemosás, aprítás, vágás, sütéshez, főzéshez előkészítés
Főzeléknövények és egyéb zöldségfélék elsődleges feldolgozása: lemosás, áztatás, leforrázás, aprítás, darabolás, vágás, sütéshez, főzéshez előkészítés
Gombák elsődleges konyhai feldolgozása: tisztítás, lemosás, aprítás, darabolás, sütéshez, főzéshez előkészítés
Gyümölcsök elsődleges feldolgozása: tisztítás, lemosás, aprítás, darabolás, vágás, sütés, főzéshez és tálaláshoz való előkészítés
Ételkészítési alapműveletek: főzés, párolás, sütés (sütőben, zsiradékban, roston, nyárson), pirítás

Ételkészítéshez szükséges egyéb műveletek: sűrítés, ízesítés és fűszerezés, lazítás, bundázás, lerakás, rétegezés, töltés, derítés, szűrés, áttörés (passzírozás), előfőzés vagy leforrázás (blanchírozás), megkötés (legirozás), feljavítás (montírozás), galuska-szaggatás, fényezés, bevonás, dermesztés, fagyasztás, lehabozás, formákkal való kiszúrás, lepréselés, sajtolás, lezsírozás, formaadás (dresszírozás), paprikaszín készítése

4.3.6. Ételkészítés ételcsoportok alapján 36 *óra*

Levesek (híg, sűrített, összetett levesek)
Főzelékek (sűrített és egyéb főzelékek), köretek (burgonya-, zöldség-, gyümölcs-, gabonafélékből), egytálételek
Saláták (egyszerű, összetett, kevert)
Mártások (hideg és meleg mártások)
Hideg és meleg előételek:
zöldség- és főzelékfélékből, gabonaneműkből, húsokból, belsőségekből készíthető meleg előételek
- hideg előételek tojásból, zöldségekből, húsokból
- reggelik, hidegtálak
- meleg szendvicsek, tojásból készíthető ételek
- lángosfélék, pizzák

Húsokból készíthető ételek:
- sertés, marha, borjú, hal, szárnyasból készülő ételek: egyben sütés- szeletben sütés – frissensültek, apróhúsból, belsőségekből készülő ételek (pörköltök, tokányok)
- párolással, főzéssel, töltéssel készülő húsételek
- füstölt húsok főzése, sütése
- hurka, kolbász sütése

Vegetáriánus és a reformkonyha ételkészítési módszerei, alapanyagai (húspótló, illetve helyettesítő termékekből készíthető ételek)
Tészták, édességek (főtt, főtt-sült, kevert tészták; kelt, omlós tészták, rétesek, felvert-, vajas-, frissen készített tészták; felfújtak, pudingok, krémek, fagylaltok)

4.3.7. Terítés és tálalás a háztartásban 16 *óra*

Terített asztal tartozékai (anyagai, eszközei, asztali díszek)
Asztal megterítése az étkezés időpontja és /vagy helye szerint, a tartozékok elhelyezésének szabályai
Asztal ünnepélyes megterítése (családi ünnep, családi vendéglátás esetén)
Ételek felszolgálása
Italok felszolgálása
Felszolgálás öltözködéssel szemben támasztott követelményei

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az elméleti oktatást javasolt szaktanteremben tartani, ahol bemutathatók az ételkészítéshez szükséges eszközök, élelmiszerek. A szaktanteremben elhelyezett képek segítsék az élelmiszerekkel való szigorú egészségügyi szabályok szerinti bánásmód szükségességének megértését.

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

A tanulók előzetes felkészültségét figyelembe véve, a higiéniás követelmények kiemelése minden témakörnél szükséges. Kiemelkedő tanulói munkák, otthoni, ünnepi (névnap, karácsony stb.) ételek vizuális bemutatása ösztönözheti a tanulókat az igényesebb környezet kialakítására, az igényszint emelésére.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Célszerű a tanítás során a témákhoz kapcsolódóan egyéni gyűjtő munkát, otthoni feladatot adni. A tanulók figyelmét ráirányítani környezetük pozitív példáinak megfigyelésére, lehetőséget adva a tapasztaltak leírására vagy elmondására.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X	X		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X	X	

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X	X		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			X	

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Családellátás, - gondozás tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a szakszerű házvezetés ismereteinek elsajátítása: családi jövedelemmel gazdálkodás, háztartási munkamegosztás, háztartásirányítás, - tervezés, - szervezés. Az egészséges életvitel, a családtagok gondozási teendőinek ismerete birtokában a tanulók képesek legyenek igényes, harmonikus családi élettér kialakítására és fenntartására, a családi kötelékek erősítésére, egyénileg és társadalmilag is hasznos életre. Az ismeretek elsajátításán túl érzelmi motiválás annak érdekében, hogy a végzettek jó családanyákká és közösség hasznos tagjaivá válhassanak.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Család- és háztartás ellátási gyakorlat Ápolási, gondozási gyakorlatok témaköréhez biztosít elméleti alapismereteket, ezért a szakmai alapozó tantárgy oktatása során szoros kapcsolatot kell tartani gyakorlattal.

5.3. Témakörök

5.3.1. Család és háztartás *20 óra*

Család fogalma, változásai, funkciói (gazdasági, szocializációs szerepe)
Családi háztartás feladata (szükségletek és az igények kielégítése)
Háztartási szükségletek - igények (alapvető vagy létszükségletek, kulturális és luxus szükségletek)
Szükségleteket és igényeket befolyásoló tényezők
Javak és ellátottság, beszerzési lehetőségek
Családi jövedelemforrások

Családok bevételei és kiadásai
Háztartási költségvetés feladata és a készítés formája, kiadások, bevételek főbb csoportjai, összehangolása, költségszámítások (beruházás esetén, termék előállításnál)
Takarékoskodás a családban
Hitel, részletvásárlás szerepe a családok pénzgazdálkodásában
Háztartásirányítási feladatok (tervezés, szervezés, kivitelezés, értékelés)
Gazdálkodás az idővel: a háztartási munka tervezése (heti munkaterv, határidő terv, bevásárlás tervezése, vásárlói magatartás)
Munkamegosztás a háztartásban
Háztartási könyvvitel (háztartási napló vezetése)
Háztartási munka szervezése (alapelvek, munkaruha)

5.3.2. Gondozás, nevelés a különböző életkori szakaszokban *20 óra*

Családtervezés, a szülők felelőssége a gyermekvállalásban
Fogamzás, gyermekvárás és szülés (termékenység és szaporodás, terhesség, előkészületek a gyermek fogadására, a szülés és a gyermekágy)
Csecsemő gondozása az első életévben:
- újszülöttkor (első 6 hét) fejlődési jellegzetességei, az újszülött táplálása, ápolása
- csecsemőkor (6 hét - 1 év) fejlődési jellegzetességei, a táplálás, gondozás változásai
Csecsemő és a kisgyermek egészségvédelme: tanácsadó szolgálat igénybe vétele, megelőző egészségügyi vizsgálatok, védőoltások, fogvédelem, betegségtünetek felismerése, balesetvédelem otthon
Nevelés és tanulás (a nevelés szükségessége és a nevelhetőség, öröklött tulajdonságok és a környezet, a nevelés szerepe az egyén szokásainak kialakulásában, nevelési célok, módszerek, eszközök)
Kisgyermekkor (1 - 3 év) fejlődési sajátosságai, a nevelés feladatai, az étkezés, a figyelem, a családi szeretet fontossága
Óvodáskori (3-6 év) nevelés, a mozgás, a játék, a képeskönyvek, mesék, mondókák, dalocskák szerepe, a kornak megfelelő elvárások, az életvitel magalapozása, viselkedési furcsaságok, zavarok, túlzott követelmények- túlságos igénytelenség
Kisiskoláskori (6-10 év) szokások jelentősége, a tudatos nevelés fontossága, követelmények az iskolás gyermekkel szemben, táplálkozás, ruházat, iskolai nehézségek
Serdülőkor (10-18 év) jellegzetességei, változásai (pubertás, generációs konfliktusok, partnerproblémák, önállósági törekvések, pályaválasztás, munkakezdés, az ifjúságot fenyegető veszélyek)
Időskorúak életkori sajátosságai, gondozási feladatai, lehetőségei

5.3.3. Egészségügyi alapismeretek *6 óra*

Egészség fogalmának meghatározása
Család, az egyén és a társadalom szerepe az egészséges életvitel kialakításában
Egészséges életmód alapjai, az egészségfenntartást befolyásoló tényezők:
- környezet
- helyes táplálkozási szokások
- időjárásnak megfelelő öltözködés
- személyi, testi higiénia (a bőr és a test minden területének - hajlatok, fejbőr, haj, körmök, nemi szervek stb.- gondozása, ápolása, a bőr védelmi szerepének megtartása)
- környezeti higiénia
- pozitív életszemlélet

- rendszeres testmozgás
- szabadidős tevékenységek
Testi-lelki harmónia fenntartásának módjai a családban:
- családi napirend kialakítása
- közös szabadidős tevékenységek (játék, sport, művelődés) végzése
- hobbik
- ünnepek, sorsfordulók, nevezetes napok családi ünneplése
Káros szenvedélyek: dohányzás, alkohol, kábítószerek, a túlzott gyógyszerfogyasztás káros hatásai
Kozmetikumok, festékek hatása a szervezetre

5.3.4. Házi betegápolás *15 óra*

Betegség fogalma
Környezettudatos magatartás a betegségek megelőzése érdekében, a fertőzések és a környezet szerepe a betegségek kialakulásában
Néhány gyakoribb betegség és a táplálkozás: cukorbetegség, magas vérnyomás és koleszterinszint, gyomor- és bélbántalmak, ízületi bántalmak diétája
Betegségtünetek (fájdalom, testhőmérséklet, váladékok, hányás, nyálka, bőrszín, -állapot, vizelet és széklet elváltozások)
Védőoltások és kísérő tüneteik
Gyakoribb gyermekbetegségek tünetei: gyomorpanaszok, étvágytalanság, hányás, hasmenés, szorulás, megfázás, láz, szájpenész, kiütés, bőrelváltozások
Fertőző betegségek jellegzetes tünetei, gyakoribb fertőző megbetegedések (torokgyulladás, influenza, agyhártyagyulladás, mumpsz, rubeola, bárányhimlő)
Teendők tünetek észlelése esetén: hőmérséklet ellenőrzés, lázcsillapítás, az orvos értesítése
Tünetek enyhítésének technikái és módszerei
Betegápolási szabályok (elhelyezés, az elhelyezés segédeszközei, mozgatás, ágynemű csere, a betegágy megigazítása)
Testápolás (mosdatás, fürdetés), öltöztetés, táplálás
Betegmegfigyelés (testhőmérséklet, légzés, pulzus)
Gyógyszerellátás, borogatás, göngyölés (pólyázás)
Gondozói szerep, a gondozó emberi tulajdonságai (figyelmesség, megértés, türelem, engedékenység, öntudat, önuralom, részvét és az ápolási szabályok megtartása)
Betegtípusok, a beteg környezete, szükségletei, a szükségletek közlésének, jelzésének felismerése
Beteg gyermek ápolása
Fogyatékos emberek gondozása
Haldokló ember ápolása, teendők halál esetén
Fertőtlenítés a háztartásban: szükségessége, eljárásai (fizikai, kémiai), a fertőtlenítő vegyszerek kezelése

5.3.5. Elsősegélynyújtás *8 óra*

Elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
Sebek, sebellátás, vérzések és csillapításuk
Ájulás, eszméletvesztés, az újraélesztés
Fájdalomcsillapítás, görcsoldás
Elsősegélynyújtás mérgezések esetén
Törés, ficam, rándulás, áramütés, vízi balesetek

Napszúrás, rovarcsípések, mérgezések, égési sérülések, fagyás
Házi patika felszerelései, a gyógyszerek elhelyezése

5.3.6. Közösségi családsegítés *3 óra*

Szociális és házi gondozást igénylő csoportok
Szociális gondoskodás formái
Közösségi családsegítő, gondozási munka formái
Közreműködési lehetőségek az egyéni gondozási, ápolási folyamatokban: a gondozottak megfigyelése, segítség nyújtás a környezeti és személyi higiéné biztosításában, a mindennapi tevékenységek elvégzésében, az öltözködésben, az étkezésben, az élelmiszerek, gyógyszerek, eszközök beszerzésében és használatában
Helyi közösségek gondozási formái, az idősek ellátását végző intézmények és tevékenységük

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az iskola lehetőségeitől függően szaktanteremben, egészségügyi kabinetben célszerű az oktatás szervezése.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Az egészséges életvitel, az egészségügy, a család-, a gyermekgondozás, nevelés, betegápolás kérdéseit, megértését a környezeti háttér információk nagymértékben segíthetik. Ajánlott iskolai, otthoni példákon keresztül felhívni a figyelmet az egészségmegőrzés fontosságára, a gyermekek, idősek gondozásának szükségességére, a család szerepének erősítésére.

Igyekezzünk iskolai, vagy a környezetből, otthonról hozott példákon keresztül felhívni a figyelmet az egészségmegőrzés fontosságára.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	Elsősegélynyújtás, csecsemőgondozás, házi betegápolás felszerelései
2.	elbeszélés	x		x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	Eszközök bemutatása
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Kiemelten fontos az érdeklődés, a figyelem felkeltésére irányuló tevékenységformák alkalmazása. Jó módszer lehet, ha a tanulók, pl. a Házi betegápolás téma tárgyalása

előtt, házi dolgozat keretében, saját maguk próbálják tapasztalataikat, gondolatait megfogalmazni. A legérdekesebbnek a felolvasása felkeltheti a többiek érdeklődését is.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	Emberi szervezetről rajz, ábrák, makett
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		Egészségügyi eszközök

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Lakókörnyezet kialakítás tantárgy 36 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A Lakókörnyezet kialakítás tantárgy tanításának célja megismertetni a tanulókkal a szakszerű otthonteremtés, az otthon rendben tartásának követelményeit, a háztartási munka-, tűz és környezetvédelmi előírásait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Család- és háztartás ellátási gyakorlat Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok témaköréhez biztosít elméleti alapismereteket, ezért a szakmai alapozó tantárgy oktatása során szoros kapcsolatot kell tartani gyakorlattal.

6.3.Témakörök

5.3.1. Lakáskialakítás és lakberendezés *13 óra*

Lakás- és épületformák, lakóépületek elhelyezése, tájolása
Lakások komfortfokozatai, közművei, az üzemeltetés gazdaságossági szempontjai (fűtés, világítás, vízellátás, szennyvíz- és hulladékkezelés)
Lakás főbb egységei, a helyiségek funkciói, elrendezésük irányelvei
Család igényének megfelelő otthon kialakítása: lakószoba, hálószoba, gyerekszoba, vendégszoba, előtér, folyosó, fürdőszoba, WC kialakításának követelményei, optimális mérete, főbb berendezési tárgyai
Bejáratok, raktárak, előkészítő helyiségek, konyhák, étkezők, ebédlők, műhelyek, társalgók, szociális helyiségek, kamrák kialakításának követelményei, a helyiségek területigénye
Lakótér kialakítás: az egészséges és esztétikus lakótér jellemzői, a lakberendezés elemei, szabályai (színek és formák harmóniája, mennyezetek, falak, padlók, függönyök, bútorok, világítás)

5.3.2.Lakóépületek környezete, gondozása 5 *óra*

Esztétikum és célszerűség szerepe a külső környezet kialakításában (táj, szomszédos épületek, zajhatások figyelembe vétele, környezeti tényezők tisztaságának megőrzése)
Gazdasági helyiségek (ólak, takarmány és egyéb tárolók) elhelyezése, higiéniás előírások (hulladék és trágyakezelés)
Pihenő-, játszó-, dohányzó helyek kialakításának alapvető szabályai, berendezései
Kerti sütő-, főzőhelyek kialakításának szabályai
Kerti medencék gondozásának feladatai

5.3.3.Lakásgondozás *8 óra*

Tisztító- és ápolószerek hatóanyagai, hatás szerinti csoportosításuk (szennyoldó szerek, fényező szerek), tárolásuk szabályai
Takarító eszközök és –készülékek
Takarítási rendszer (folyamatos rendrakás, napi takarítás, nagytakarítás) egyes helyiségekre vonatkozó munkafeladatai
Padló- és szőnyegápolás, bútorápolás, ablaktisztítás, fürdőszobai berendezések, falburkolatok, fűtőtestek, világítótestek, lakásdíszek, lakástextíliák tisztításának, ápolásának technikája
Kártevők a háztartásban (rovarok- és rágcsálók, az irtás célja, módjai, eszközei, anyagai)

Háztartási szemét kezelése (a szemét keletkezésének megelőzése, a szelektív – hulladékfajták anyaga szerinti - hulladékgyűjtés rendszere, elvei, megvalósítási lehetőségei)
Házilagos javítási- és karbantartási munkák szervezése, végzése, alapvető szerszámkészlet

5.3.4.Fehérnemű- és ruhaápolás **5 *óra***
Textíliák kezelhetőségét jelölő kezelési útmutatók (piktogramok) ismerete
Fehérnemű- és ruhaápolás gépei és eszközei (mosógépek, centrifugák, szárítógépek, vasalók)
Mosás-előkészítés (válogatás kezelhetőség szerint, áztatás)
Mosási folyamat és meghatározó tényezői (víz, mosószer, kézi-, gépi mosási eljárás, hőmérséklet, időtartam)
Mosási hibák
Különleges kezelési eljárások (keményítés, fehérítés)
Szárítás célja, módjai
Vasalás célja, legfontosabb szabályai, a ruhanemű hajtogatásának szabályai és tárolása
Ruhaápolás általános alapelvei (tárolás, elhelyezés, alapos tisztítás, a kezelési útmutató betartása)
Folteltávolítás
Cipő- és bőrruházat ápolása

5.3.5. Lakókörnyezeti munka-, tűz- és környezetvédelem **5 *óra***
Munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek, színek és táblák
Háztartási balesetek veszélyforrásai, (esések és bukások, elektromos áram, szénmonoxid, vegyszerek, egyéb baleseti okok), balesetek megelőzése, biztonsági előírások
Villámvédelem biztonsági előírásai
Tűzvédelem, tűz bejelentése, tűzoltás, tűzoltó készülékek
Energiatakarékosság a háztartásban
Környezetvédelmi feladatok a lakókörnyezetben

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*
A képzés helyszíne elsősorban az osztályterem. Egyes témakörök oktatását rendhagyó óra keretében a gyakorlati foglalkozási helyen (pl. mosás-ruhaápolás), vagy a szabadban (pl. lakókörnyezet) célszerű szervezni.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*.

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*
A lakókörnyezet kialakításának, a lakóépületek fajtáinak rendhagyó óra keretében, a helyszínen való bemutatása a háztípusok és az ideális falusi ház megismerését segíthetik elő.

Fejlesztheti, elmélyítheti a lakberendezési szabályok elsajátítását az ezzel foglalkozó folyóiratok, könyvek és egyéb képes kiadványok tanulmányozása. A bemutatott példák az egyszerű, otthoni körülmények között megvalósíthatókat emeljék ki.

Az igényes környezet kialakításának módszere megfelelő példa mutatása (az iskolai rend, tisztaság, az iskola környezetének ápoltsága)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	Lakókörnyezet, háztípusok, kiadványok
5.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A helyszínen, a szemlélődő gyakorlatokon a tanulók készítsenek jegyzeteket, értékeljék a látottakat. Házi feladatként tervezzék meg az általuk elképzelt lakóházat. Tervezzék meg a belső berendezés vázlatát a meghatározott jelölések segítségével.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	Építészeti rajzok, alaprajz készítése

4.	Komplex információk körében				
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Család- és háztartás ellátási gyakorlat tantárgy 216 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A konyhai munkák, és ételkészítési gyakorlatok során el kell érni, hogy a tanulók a higiéniai követelményeket betartva önállóan és kreatívan tudjanak alapszintű ételkészítési feladatokat ellátni, az alkalomnak megfelelően teríteni és az elkészült ételeket felszolgálni.

A lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatokon cél olyan készségek kialakítása, amelyek alkalmazásával a feladatok gyorsan, szakszerűen, balesetmentesen és környezetkímélő módon valósíthatók meg. Cél továbbá kialakítani és elmélyíteni a mindig tiszta és rendezett környezetre, az ápoltságra törekvés igényét.

Az ápolási, gondozási gyakorlatok célja az empátiás készség kialakítása mellett, a tanulók türelemre, figyelemre, fegyelemre nevelése. Felkészítés azokra a gyermekgondozási, elsősegély-nyújtási, ápolási-gondozási gyakorlati tennivalókra, amelynek birtokában szakszerű segítséget tudnak nyújtani a családtagoknak, illetve a közösség arra rászoruló tagjainak fizikai vagy mentális szükségleteik kielégítésében.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Család- és háztartás-ellátási gyakorlatok a kapcsolódó szakmai elméleti tárgyak ismereteire épülnek, de a közismereti oktatásban tanultak, illetve a mindennapokban szerzett tapasztalatok is felhasználhatók a gyakorlati képzés során.

7.3. Témakörök

7.3.1. Konyhai munkák, ételkészítési alapgyakorlatok *106 óra*

Konyhai munkák baleseti forrásai (munka-, baleset és tűzvédelmi oktatás)
Személyi és környezeti (konyhai) higiénia
Mosogatási fázisok és követelmények
Élelmiszerek, főzési nyersanyagok vásárlása üzletben, piacon, termelőtől, az áru frissességének megállapítása
Napi bevásárlás, nagybevásárlás szervezése, végrehajtása
Kézi és gépi konyhatechnikai eszközismeret, az eszközök, berendezések, gépek szakszerű és biztonságos használata
Ételkészítéshez szükséges nyersanyagok mennyiségének kiszámítása, nyersanyagok előkészítése, ételek készítése, az étkezés jellegének, módjának megfelelő terítés, tálalás, felszolgálás illő öltözetben, mosogatás, a konyha és étkező takarítása, rendbetétele:
- reggeli és uzsonnaételek, egyszerű hidegkonyhai termékek (péksütemények, pékáruk, felvágottak, szalámik, kolbászfélék, sonkafélék, vaj, sajt, túró, zöldségfélék felhasználásával változatos szendvicsek, hidegtálak, kenyérbe, zsemlébe töltött uzsonnák, egyszerű saláták)
- reggeli és uzsonnaitalok (tea, kávé, kakaó, limonádé, gyümölcsszörpök, egyéb alkoholmentes italok)
- egyszerű meleg ételek (omlett, rántotta, tükörtojás, tükörtojás sonkával vagy bacon szalonnával, kemény és lágy tojás, buggyantott tojás, meleg szendvics, grillcsirke, egyéb grillhúsok, sült kolbász, -hurka, egytálételek és egyéb egyszerű meleg ételek)

- egyszerű levesek, híg levesek, gyümölcslevesek
- frissensültek, pörköltek, tokányok (sertés, marha, baromfi), egyszerűbb köretek
- sűrített főzelékek, egyszerű meleg- és hidegmártások
- főtt tészták, lepények, palacsintatészták
Család részére egyszerű menü önálló előkészítési, elkészítési, terítési, felszolgálási, konyha, étkezőhely rendbetételi munkáinak elvégzése
Közreműködés nagykonyhai, éttermi munkák végzésében
Ételek, készételek csomagolása, melegítése (előkészítés csomagoláshoz, csomagolás szállításra, szállítás, melegen-tartás, melegítés, tálalás, felszolgálás)

7.3.2. Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok *60 óra*

Takarítás, lakásgondozás
- napi lakástakarítási munkák (takarítási sorrend szerinti rendhelyreállítás, nappali, hálószobák, gyerekszoba, szociális helyiségek, étkező, konyha, kamra stb. takarítása)
- takarítószerek, eszközök, vegyszerek, egyéb anyagok, gépek kiválasztása, balesetmentes és környezetkímélő módon történő használata
- szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása
- ágynemű, törülköző, konyharuhák ellenőrzése, cseréje
- szükség szerinti (nagytakarítási) munkák: ablak, ajtó tisztítása, függönycsere, bútor, kárpit, szőnyeg tisztítása
- baleset esetén elsősegélynyújtás, a szükséges intézkedések megtétele
Külső környezet gondozása
- udvar, játszóhelyek, lakáson kívüli étkezési-, dohányzó- és pihenőhelyek takarítása, berendezéseinek rendben tartása
- kerti sütő-, főzőhelyek gondozása
- kerti medencék tisztítása
- gazdasági épületek és azok környékének takarítása
- szelektív hulladékgyűjtés, eltávolítás
Szobaasszonyi, takarítói munkakör feladatainak ellátása Fehérneműű- és ruhagondozás
- különböző textíliák mosásához szükséges szerek megválasztásának szempontjai, a mosó- és öblítő-szer szükséglet meghatározása
- mosás végrehajtása, mosó- és egyéb gépek biztonságos kezelése
- különböző textíliák víztelenítése: csavarás, centrifugálás, szárítás (fektetett, függesztett, csíptetett, csavart módon), szárítógép használat
- mosással el nem távolítható foltok (gyümölcs, fű, tinta, zöldség, festék, olaj stb.) eltávolítása folttisztítókkal
- vasalás előkészítése, különböző ruhadarabok és egyéb textíliák vasalási módjainak végzése, egyes ruhadarabok vasalásakor a műveletek célszerű sorrendjének alkalmazása, a vonatkozó balesetvédelmi előírások betartása
- vasalás utáni feladatok (hajtogatás, sérült, szakadt textíliák javítása, hiányzó gombok, függönykarikák felvarrása, a fehérneműű és a ruhafélék tárolása)

7.3.3. Ápolási, gondozási gyakorlatok *50 óra*

Elsősegélynyújtás
- általános elsősegély-nyújtási szabályok, életjelenségek vizsgálata, orvos és mentőhívás szakszerű módja
- eszméletlen, eszméletlen-nem légző, sokkos beteg ellátása, a sérültek különböző elhelyezési módjainak gyakorlása

- vérzések és ellátásuk, sebek, sebvédelem, különböző kötözési módok
- törések, ízületi sérülések ellátása
- mérgezések esetén történő elsősegélynyújtás (gyógyszer- ipari oldószer-, növényvédő szer-, étel-, alkohol-, gombamérgezés, maróanyagok)
- áramütött sérült elsősegélye
- teendők a leggyakoribb belgyógyászati megbetegedések miatti rosszullétek esetén (ájulás, epilepszia, agyvérzés, cukorbetegség, szívinfarktus, lázas állapot)

Csecsemő és kisgyermek gondozása
- higiéniás rendszabályok
- újszülött várása, környezete, kelengyéje, ruházata
- csecsemő fogása, tartása, emelése
- szoptatási módok, a szoptatással kapcsolatos problémák
- fürdetés jelentősége, előkészítése, technikája
- pelenkaváltás, a pelenkázás módjai
- hossz-, súly-, testarány-változásmérés
- mozgás-, értelmi, érzelmi fejlődés, szocializáció megfigyelése
- kisgyermek környezetének kialakítása, öltöztetése, testi ápolása, etetése, levegőztetése, napirend, helyes szokások kialakítása
- fogfejlődés, játéktevékenység megfigyelése
- óvodai nevelés szerepének megfigyelése a gyermek nevelésében
- foglalkozás gyermekekkel (felolvasás, mese, játék, mondókák, dalocskák tanítása)
- teendők gyakoribb csecsemő és kisgyermekkori betegségek esetén: a láz tüneteinek felismerése, a testhőmérséklet mérésének módjai, a láz csillapításának lehetőségei, beteg gyermekkel való bánásmód, betegségek megelőzésének lehetőségei)

Házi-gondozás, ápolás
- a gondozott környezete, a betegszoba kialakítása, felszerelése, a beteg ágya, ágytípusok, kényelmi eszközök készítése és használata
- ágyazások, ágyneműcserék, a fekvés, a fektetés módozatainak gyakorlása
- higiéniás szükségletek és kielégítésük (teljes lemosás, szájápolás, hajápolás, körömvágás, borotválás)
- a beteg célszerű ruházata, felszerelési tárgyai, az öltöztetés, vetkőztetés módjai, szabályai
- a beteg étkeztetése, teendők félrenyelés, hányás esetén, a legfontosabb diéták ismerete, elkészítése
- folyadékszükséglet biztosítása, a kiszáradás tünetei, okai, megelőzésének módja, a fekvőbeteg itatásának módjai és eszközei
- tartós fekvés következményei, a felfekvés fogalma, fokozatai, tünetei, megelőzésének módjai és eszközei
- a mozgás jelentősége, a beteg mozgatásának formái, fokozatai, a mozgásban korlátozott beteg segítése, gyógyászati segédeszközök használatának megismertetése
- légző-gyakorlatok tartós fekvés esetén, segédkezés köhögésnél
- vizelet, széklet megfigyelése, hasmenés, székrekedés esetén a beteg ellátása
- inkontinencia, vendégnyílás ellátásának gyógyászati segédeszközei
- hideg és meleg hatás alkalmazása (borogatások, párakötés, termofor, inhalálás)
- lábadozó beteg gondozása, ápolása
- fertőző betegek gondozása ápolása, fertőtlenítőszerek és fertőtlenítő eljárások
- élősdiek elleni küzdelem

- gyógyszerelés
- idősek, betegek közösségi segítése (bevásárlás, étel kiszállítás, ételmelegítés, tálalás, gyógyszer beszerzés, gyógyszer-előkészítés, szükség esetén a környezet rendbetétele)
- fogyatékos emberek gondozásával kapcsolatos teendők
- személyes higiénés elvárások a gondozótól

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

A gyakorlatokat célszerű három különböző helyszínen kis létszámú csoportbontásban szervezni. A konyhai munkák színtere a tankonyha, tanebédlő, maximum 8-10 fő egyidejű foglalkoztatásával.

A lakáskarbantartással kapcsolatos feladatok végezhetők az iskola, a kollégium területén vagy vendéglátó gyakorló helyen.

Az ápolási, gondozási alapozó feladatok számára szükséges kialakítani olyan gyakorló helyet, ahol egészségügyi szakvégzettséggel rendelkező oktató irányításával a tanulók elsajátíthatják a tevékenységek alapvető fogásait. A gyakorlat egy részét működő intézményekben célszerű megvalósítani, hogy a fiatalok a valóságos körülményekkel is találkozzanak.

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

A konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok során ajánlott a bemutatás, útmutatás, egyéni munka, gyakorlás, elemzés következetes és egymásra épülő alkalmazása. A konyhatechnológiai mozzanatok szakoktató általi bemutatását követően, az útmutatás az íz és aroma kialakításra, az igényes, tiszta, takarékos és biztonságos munkavégzésre irányuljon. A készségek csak egyéni munkavégzéssel, illetve a konyhatechnológiai alapműveletek, valamint a terítés, felszolgálás alapelemeinek folyamatos gyakorlásával alakíthatók ki. Az elemzés a kifogástalan, íz- vagy állaghibás végtermék, az esztétikus vagy ízléstelen, hiányos vagy hibás terítésmód, valamint a kifogásolható felszolgálás mozzanataira irányuljon.

A lakókörnyezet gondozás és ruhaápolási gyakorlatokon meghatározó a szemléletes oktatás, eszközök helyes használatának, tisztítószerek hatásának, adagolásának és a munkafolyamatoknak a bemutatása.

Az ápolási, gondozási gyakorlatok minden témájához ajánlott módszerek:
- a szemléltetéshez kapcsolódó tanári magyarázat, megbeszélés
- lehetőség biztosítása az egyéni élmények elmondására
- az elméletben elmagyarázott feladatok oktatói bemutatását követő tanulói gyakorlás

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		Konyhatechnológia, lakáskarbantartás, ápolás, gondozás eszközei
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		Munkaműveletek oktatói bemutatása
4.	szimuláció		x		Egészségügyi felszerelések
5.	szerepjáték				Tálalás, felszolgálás, egészségügyi eszközök

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok elsajátítása során kiemelt szerepe van a tanulói egyéni munkának és a gyakorlásnak. A készség szintű követelményeknek csak egyéni munkavégzéssel lehet eleget tenni. A folyamatos gyakorlással elkerülhető a kudarcélmény.

A recepteket a tanulók a munkanaplóban gyűjtsék.

A lakókörnyezet gondozás és ruhaápolási gyakorlatokon a tanulói tevékenységforma az önálló munkavégzés. Gyűjtemény készítése a mosó- és tisztítószerek címkéiből, flakonjaiból, táblázat összeállítása azok tisztító hatásáról, illetve felhasználási lehetőségéről.

Ápolási gondozási gyakorlatokon a demonstrációs termi gyakorlás mellett, a területi gyakorlatokon a tanulók előre meghatározott szempontok alapján végezzenek önálló megfigyelést, megfigyelési napló vezetésével. A műveleti leírások készítésével biztosítható az egységes munkavégzés és a szakmai kifejezőkészség fejlesztése. Személyes élmények szerzésére alkalmas a bölcsődei, óvodai, idősotthoni látogatás.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			Makett, ábra
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Ételkészítés, lakáskarbantartás eszközei, berendezései
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték				
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		Konyhai, lakáskarbantartás, ápolás-gondozás eszközei
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Konyhai berendezések, lakásápolás eszközei
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Anyagminták azonosítása		x		Élelmiszerek, vegyszerek
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		Konyhai, lakáskarbantartás, ápolás-gondozás eszközei
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		Konyhai, lakáskarbantartás, ápolás-gondozás eszközei

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11034-16 azonosító számú

Üzemgazdaság, ügyvitel

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11034-16 azonosító számú Üzemgazdaság, ügyvitel megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek
FELADATOK	
Felméri a vállalkozás beindításának lehetőségeit, beszerzi a működéshez szükséges engedélyeket	x
Megteremti a vállalkozás működéséhez szükséges erőforrásokat	x
Hatályos gazdasági és jogi szabályoknak megfelelően indítja, működteti a vállalkozást/gazdaságot	x
Ismeri és alkalmazza a pénzügyi és munkajogi előírásokat	x
Fejleszti vállalkozását, figyeli és készíti/készítteti a pályázatokat, támogatást igényel	x
Tervdokumentációkat, tanulmányokat, üzleti tervet készít/ készíttet	x
Kereskedelmi ügyleteket szervez, árajánlatokat készít, szolgáltatást, árut értékesít	x
Árajánlatokat kér, árut rendel, vásárol, egyeztet a külső szolgáltatókkal	x
Szerződést köt szóban és írásban	x
Alapvető pénzügyi, számviteli műveleteket végez	x
Gazdasági számításokat, értékelést végez, adatokat gyűjt és nyilvántart, adatszolgáltatást végez	x
Piackutatást, marketing, reklám-tevékenységet bonyolít, kapcsolatot tart az ügyfelekkel, más turisztikai szolgáltatókkal, szakmai szervezetekkel	x
Kezeli a reklamációt	x
Információcsere érdekében idegen nyelven alapfokon kommunikál	x
Intézi a tevékenységhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat	x
Nyilvántartásokat vezet, bizonylatot állít ki, számlát ad	x
Levelezést folytat beszállítókkal, vevőkkel, szakhatóságokkal, szakmai szervezetekkel postai úton/e-mailben	x

Házipénztárt kezel, banki, postai tranzakciókat végez	x
Számítógépet használ a nyilvántartások vezetésére és egyéb szakmai feladatoknál	x
Telefont, fénymásolót, audiovizuális eszközöket, pénztárgépet és egyéb ügyvitel technikai eszközöket használ	x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Piaci alapismeretek (a piac funkciói, szereplői, típusai), piacbefolyásoló tényezők (eladás/vásárlás, reklám, eladás, imázs stb.)	x
Pénz szerepe a piacgazdaságban: pénzügyi, pénzintézeti rendszer, pénzügyi szolgáltatások, értékpapírok, tőzsde, a vállalkozás pénzügyei	x
Egyéni és társas vállalkozási formák, adófizetési kötelezettségek	x
Termőföldre vonatkozó jogszabályok	x
A munkavállaló és munkáltató jogai, kötelezettségei, a munkavégzés szabályai	x
Vállalkozás létesítése, a vállalkozás indításának és működtetésének alapvető jogi, adminisztratív szabályai, gyakorlati lépései, a források biztosítása, szükséges tárgyi és személyi (munkaerő) feltételek kialakítása, átalakításának és megszüntetésének formái	x
Az üzleti terv felépítése, tartalma, a tervezés módszerei, pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai	x
Számviteli, pénzügyi alapműveletek	x
Önköltségszámítás, bevétel és költségnyilvántartás, árajánlat készítés	x
Bizonylati elv és fegyelem, az agrárágazati és a turizmussal kapcsolatos tevékenység során használható főbb bizonylatok, alkalmazott dokumentumok, bizonylatok kitöltése, nyilvántartások vezetése	x
Pénzügyi tranzakciók	x
Szerződések: a megállapodások megkötésére, felbontására vonatkozó előírások, szabályok, a beszerzés/vásárlás folyamata, befolyásoló tényezői, mezőgazdasági termékértékesítési szerződések, értékesítési módok, befolyásoló tényezők	x
Kommunikációs módszerek, eszközök	x
Piackutatási alapelvek	x
Marketing tevékenység	x
Levelezés, üzleti levelezés szabályai	x
Eszközkezelés	x

Számítógépes adatnyilvántartás, számítógépes programok használata	x
Fogyasztóvédelmi intézményrendszer, fogyasztói jogorvoslati lehetőségek	x
Szavatosság és jótállás, a fogyasztói reklamációk intézésének módja	x
Vásárlók Könyve használatának és az abban történt bejegyzések elintézésének szabályai	x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Szakmai nyelvezetű írás-, fogalmazáskészség	x
Mennyiségérzék	x
Számolási készség	x
Idegen nyelvű beszédkészség	x
Elemi szintű számítógép-használat (szövegszerkesztés, táblázatkezelés)	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Döntésképesség	x
Önállóság	x
Külső megjelenés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Meggyőzőkészség	x
Udvariasság	x
Kommunikációs rugalmasság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Lényegfelismerés	x
Eredményorientáltság	x

8. Üzemgazdaság, ügyvitel tantárgy 108 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Gazdasági alapfogalmak, gazdaság- tevékenységi keretek megismerése elsősorban az agrár- és a falusi vendéglátással kapcsolatos vállalkozások indításának, működtetésének szempontjából. Felkészíteni a mezőgazdasági termelői tevékenységekkel kapcsolatos gazdálkodási formák (őstermelő, családi gazdaságok, együttműködések, közös tevékenységek) pénzügyi, adózási szabályozásának alkalmazására, a szükséges adminisztrációs kötelezettségek elvégzésére. A vállalkozás eredményes működtetése megköveteli az üzleti tervkészítés, az önköltség- és jövedelemszámítás, az áruértékesítés legfontosabb lépéseinek, az üzleti levelezés, az ajánlatkérés és -készítés, a szerződéskötésekkel kapcsolatos alapelvek és a pénzügyi tranzakciók szabályainak elsajátítását.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy oktatása során alapvetően támaszkodni kell a már tanult szakmai és általános matematikai ismeretekre.

8.3. Témakörök

8.3.1. Üzemgazdasági alapfogalmak *20 óra*

Termelés fogalma, célja, folyamata (termelés, elosztás, forgalom, fogyasztás, újratermelés)
Piac fogalma, csoportosítása, szereplői, alapelemei (kereslet- kínálat- ár), piacbefolyásoló tényezők
Termelési erőforrások: természeti erőforrások, eszközök (befektetett tárgyi eszközök, forgóeszközök), munkaerő
A termőföld, mint speciális termelési eszköz (sajátosságai, értékelése, ingatlan nyilvántartás, földtulajdon, földbérlet, a termőföld védelme, föld- és talajvédelmi járulék és bírság)
Mezőgazdasági támogatási rendszer célja, jellemzői
Ráfordítás és hozam fogalma, mutatószámai
Termelési költség (fogalma, csoportosítása, költségfajták), költséggazdálkodás
Önköltség, önköltségszámítás
Termelési érték és az árbevétel
Jövedelem, jövedelmezőség, hatékonyság, a jövedelmezőséget befolyásoló tényezők
Kereskedelmi és marketing tevékenység fogalma, célja, összefüggése

8.3.2. Vállalkozási alapismeretek *20 óra*

Vállalkozás fogalma, célja
Vállalkozási formák alaptípusainak (egyéni és- családi vállalkozások, gazdasági társaságok, szövetkezetek) általános jellemzői
Vállalkozások indítása a hatályos szabályozásnak megfelelően: igényfelmérés, források (anyagi, szellemi, emberi, technológiai, saját erő, hitel, pályázati támogatás) biztosítása, beruházási, minősítési, működési engedélyek beszerzése
Egyéni- és családi vállalkozás létrehozása, nyilvántartásba-vétele, működtetése, megszüntetése
Mezőgazdasági termelő-szolgáltató tevékenység gyakorlása őstermelőként vagy kistermelőként
Vállalkozásfejlesztés (a helyi adottságoknak megfelelő igény és lehetőség felmérése, piackutatási alapelvek, reklámtevékenység)
Üzleti terv fogalma, felépítése, készítésének/készíttetésének célja
Beruházás, fejlesztés külső támogatással: kölcsönök, hitelek, pályázati támogatások
Pályázatok készítésének célja, a támogatások igénylésének lehetőségei, feltételei, a pályázati kiírások figyelésének módszerei, konkrét pályázati lehetőségek ismerete a mezőgazdaságban és a falusi vendéglátásban

8.3.3. Pénzügyi alapismeretek *10 óra*

Pénz szerepe a piacgazdaságban
Pénzintézeti rendszer, bankválasztási szempontok
Pénzintézeti szolgáltatások: betétgyűjtés, hitelezés, adósságkezelés, számlavezetés / bankszámla típusok, pénzforgalmi szolgáltatás, készpénzbefizetés és készpénz ellátás
Biztosítások szerepe, jelentősége, formái
Pénzügyi tranzakciók, pénzkezelési szabályok: folyószámla, bankkártya, készpénz, házipénztár működtetés, pénztárgép kezelés szabályai
Hitelek, kölcsönök (személyi, áruvásárlási, építési, beruházási) felvételének

legfontosabb szabályai

8.3.4. Adózási, bérezési, munkaügyi alapismeretek *10 óra*

Adóztatáshoz kapcsolódó általános ismeretek: jellemzői, funkciói, alapelvei, az adórendszerhez kapcsolódó fogalmak
Adófajták
Adózási rend (bevallás, az adózás mértéke, adókulcsok, adófizetési határidők)
Mezőgazdasági őstermelők és kistermelők adózása
Agrárgazdaság és falusi vendéglátás munkaerő gazdálkodásának jellemzői: munkakörök, időbeosztás, idénymunka, szabadság, anyagi felelősség

8.3.5. Ügyviteli ismeretek *23 óra*

Bizonylatok (fogalma, a bizonylatok alaki, tartalmi követelményei, bizonylati elv)
Agrárágazattal és turizmussal kapcsolatos gazdasági tevékenységek főbb bizonylatai: befektetett eszközök, készletek nyilvántartása, állattartás, növénytermesztés bizonylatai, pénzügyi elszámolások bizonylatai, nyilvántartásai (számla, bevételi-, kiadási pénztárbizonylat, pénztárjelentés, pénztárkönyv)
Bizonylatok kitöltése (számla, nyugta, utalvány, készpénzfizetés, átutalás, szállítólevél, egyéb bizonylatok)
Készletgazdálkodás fogalma
Leltározás fogalma, módjai
Szerződések fajtái, előírásai, a szerződéskötés és a vele járó kötelezettségek, mezőgazdasági termékértékesítési szerződések
Levelezés (szabályai, formái), a kapcsolattartás, kapcsolatépítés egyéb technikai lehetőségei (telefon, e-mail, személyes tárgyalás)
Árajánlatkérés,- értékelés, árurendelés (telefonon, levélben, interneten), áruszállítás, áruátvétel adminisztrációja
Árajánlat, árkalkuláció készítése, értékesítési módok, szolgáltatások, áru értékesítése, marketing tevékenység
Számítógép és számítógépes programok használata a nyilvántartások vezetésénél
Fogyasztóvédelem jelentősége, szabályozása, intézményrendszere
Szavatosság, jótállás
Reklamációk és azok kezelése, Vásárlók Könyve használatának szabályai
Egyéb adminisztrációs feladatok: nyilvántartások vezetése, határidők figyelése, gazdasági számítások, értékelések, adatok gyűjtése és nyilvántartása, információk gyűjtése, tájékoztatás a tevékenységről magyar és idegen nyelven.

8.3.6. *Munkajogi ismeretek* *20 óra*

Általános munkajogi alapismeretek
A munkaviszony keletkezése
A munkaszerződés
A munkaviszony megszűnésének, megszüntetésének esetei
A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei, kártérítési felelősség
A munkaköri leírás

8.3.7. *Fogyasztóvédelmi alapismeretek* *5 óra*

Alapfogalmak (tudatos fogyasztó, fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár, online adásvételi és szolgáltatási szerződés)

Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások)
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje)
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
Piacfelügyeleti alapfogalmak
A hatósági ellenőrzés
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései (méret, súly, használhatóság ellenőrzése, vásárlók könyvének vezetése, üzlet nyitvatartásáról szóló tájékoztatás, e-kereskedelemhez kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások)
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Számítógépekkel, internet-kapcsolattal ellátott tanterem.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Számítógép, számítógépes programok alkalmazására felkészítés. A tevékenység gyakorlása során előforduló nyomtatványok, nyilvántartások és kitöltésük bemutatása.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	szemléltetés			x	Nyomtatványok, számlák
3.	szimuláció			x	Számítógép
4.	szerepjáték		x		
5.	házi feladat	x			

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Számítógép és számítógépes program használata a témakörök elemeinek megfelelően. A rendszeresített nyomtatványok szabályos kitöltésének gyakorlása. Az elmélethez kapcsolódó írásos tevékenység végzése.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	Nyomtatvány, számítógép
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	Nyomtatvány, számítógép

1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	Nyomtatvány, számítógép
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

A

11036-16 azonosító számú

Napi tevékenységek

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11036-16 azonosító számú, Napi tevékenységek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Napi tevékenységek gyakorlata
FELADATOK	
Felkészül és végzi a rendszeres napi és az időszaki tevékenységeket	x
Beszerzi a család ellátásához, a gazdálkodáshoz és az egyéb tevékenységek végzéséhez szükséges fogyasztási cikkeket, eszközöket, kezeli, rendszerezi, tárolja a megvásárolt árukat	x
Ellenőrzi az élelmiszerek, fogyasztási cikkek minőségét, felhasználhatósági idejét	x
Előkészíti és lebonyolítja a család napi étkezését (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora, egyéb igények szerinti feladatok)	x
Gondoskodik az egészséges életvitelt elősegítő, illetve a betegség, vagy egyéb szokásoknak megfelelő étkezés lehetőségéről (vegetáriánus, speciális étkezések stb.)	x
Alkalmanként, a környezetnek, a családi, vagy baráti, vagy üzleti rendezvény jellegének megfelelő ellátást biztosít	x
Elvégzi az étkezés utáni takarítás, rendkészítés, mosogatás feladatait	x
Gondoskodik a gazdaságban dolgozó családtagok, kisegítők és munkavállalók ellátásáról (munkafeltételek, személyes biztonsági előírások, étkezés, szakmai felkészítés)	x
Irányítja a gazdaságban dolgozó időszaki és állandó foglalkoztatottak munkáját: kiadja a feladatokat, az elvégzett feladatok végrehajtását ellenőrzi	x
Fogadja a gazdaságba érkező látogatókat (vásárlók, érdeklődők, munkások)	x
Elvégzi a lakókörnyezet és a munkavégzést szolgáló helyiségek, valamint a környezet ellenőrzését, takarítását, az alapvető karbantartási munkákat	x
Betartja és betartatja a személyi és a környezeti higiénia szabályait, az élelmiszerbiztonsági és minőségügyi előírásokat	x
Baleset, rosszullét, betegség esetén elsősegélyt nyújt, intézkedik	x

Rendezi, gondozza, tisztán tartja, ápolja a lakókörnyezetet (konyhakert, udvar, virágoskert, utca, játszótér, pázsit, sport, közösségi terek stb.)	x
Termeszti, gyűjti a fűszer és gyógynövényeket	x
A kötészeti alapfeladatok keretében a termésekből, virágokból dekorációt, ajándékot készít (kerti termesztés, gyűjtött anyagok)	x
Elvégzi a házkörüli állattartás napi feladatait	x
Részt vesz a gazdaságban megtermelt növények betakarításában, feldolgozásában, tartósításában, az állati termékek feldolgozásában	x
Ismerteti a saját gazdasági tevékenységét, bemutatja a környezet, a lakóterület természeti értékeit, hagyományait	x
Kezeli, karbantartja a háztartási gépeket, eszközöket	x
Bekapcsolódik a közösségi feladatok ellátásába	x
Gyermekprogramokat szervez, vezeti a foglalkozásokat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A mezőgazdasági termeléshez, a család ellátásához szükséges alapanyagok, eszközök, fogyasztási cikkek csoportosítása, jellemzői	x
Vásárlási szokások, a tervezés jelentősége, módszerei	x
Élelmiszer-, ital-, zöldség-, gyümölcs-, fűszer ismeret	x
Élelmiszerbiztonsági feladatok, szabályok, előírások	x
Munka-, környezetvédelem, higiénia, minőségirányítás	x
Elsősegélynyújtás feladatai	x
A napi, heti étrend jellemzői, az étrend összeállításának szabályai	x
A speciális táplálkozási igények kielégítésének lehetőségei és feladatai, az ételek sajátosságai (pl. vegetárius és egyéb étkezési szokások, allergiában szenvedők ellátása)	x
Az ételkészítés elméleti alapjai	x
Az egészséges életvitel jellemzői	x
Terítés, étel-, italfelszolgálás alapjai	x
Háztartási gépek csoportosítása, üzemeltetésének, karbantartásának feladatai	x
Takarítás, karbantartás gépei, higiéniai, élelmiszerbiztonsági, munkavédelmi, környezetvédelmi előírásai	x
A takarítás, mosás, mosogatás szabályai	x
A lakókörnyezet és a gazdasági területek lapvető karbantartási feladatai, munkavédelmi előírásai	x

Energiatakarékossági, hulladékhasznosítási intézkedések, a szelektív szemétgyűjtés, hulladékok hasznosítása	x
Virágoskert, konyhakert és udvar kialakítása, ápolás feladatai, a játszóhelyek kialakítása	x
Munkafeladatok kiadása, ellenőrzése	x
A népszokások, kismesterségek, eszközök ismerete	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Elemi számolási készség	x
Mennyiségérzék	x
Konyhatechnikai eszközök használata, gépek működtetése	x
Karbantartási munkáknál kézi szerszámok, eszközök használata	x
Szelektív hulladékgyűjtés	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőkészség	x
Felelősségtudat	x
Önállóság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Udvariasság	x
Segítőkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Áttekintő képesség	x
A környezet tisztán tartása	x
Módszeres munkavégzés	x

9. Napi tevékenységek gyakorlata tantárgy *453 óra*

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának célja gyakorlatot biztosítani ahhoz, hogy a családi gazdálkodó rendkívül sokrétű napi tevékenységét, rendszeres feladatait szigorú sorrendben, szervezetten, időben, a munkavédelmi és higiéniai követelmények előírásai szerint tudja végezni.

A családi gazdálkodónak nem különálló, nem egymástól független feladatok végzését kell ellátni. A változatos feladatok között az állatgondozás, a kertészeti termelés, a lakókörnyezet gondozása, a család étkeztetése, ellátása, gondozása, a gyermekekkel való foglalkozás, a gazdasági-ügyviteli feladatok ellátása, a beteggondozás, a megtermelt áruk értékesítésre történő előkészítése, feldolgozása, tartósítása, árusítása stb. egyaránt megjelenik a mindennapokban.

Ezen feladatok közül a Napi tevékenységek gyakorlat tantárgy célja az élelmiszer beszerzés, tárolás, ételkészítés, speciális étkezési igénybiztosítás, saját termelésű termék feldolgozás, tartósítás, takarítás, karbantartás gyakorlati készségeinek kialakítása. A témák kapcsolódnak egymáshoz, de a sorrend felcserélhető.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyakorlati tevékenység megkezdése előtt a tanulók a szakmai tantárgyak keretében már foglalkoztak a munkafeladatok elméleti kérdéseivel. Ezért a feladatok megkezdése csak rövid bevezető, előkészítő magyarázatot igényel.

9.3. Témakörök

9.3.1. Árubeszerzés, élelmiszertárolás, értékesítés *81 óra*

Élelmiszer-, italismeret
Napi étlap, heti étrend összeállítása a vendégek részleges/teljes ellátásának biztosításához, figyelemmel az egészséges étkezésnek megfelelő választék kialakítására
Italkínálat megtervezése
Nyersanyagszükséglet kiszámítása
Árubeszerzés folyamata, mindennapi bevásárlás, nagybevásárlás végrehajtása
Élelmiszerek vásárlása üzletben, piacon, ellenőrzött termelőtől, előrendelés, szerződés
Megrendelés interneten
Szállítás, áruátvétel
Szavatossági idők ellenőrzése vásárláskor, felhasználáskor
Lejárt szavatossági idejű termékek kezelése, megsemmisítése
Alap- és segédanyagok, késztermékek tárolása, a tárolásra szolgáló eszközök, berendezések, helyiségek fertőtlenítése, takarítása
Megtermelt növényi és állati termékek saját felhasználása az étkezésben/étkeztetésben, a felesleg értékesítése (csomagolás, eladás)
Higiéniai, munkavédelmi, környezetvédelemi szabályok betartása, alkalmazása

8.3.2. Ételkészítés, terítés *162 óra*

Menü összeállítás
Ételkészítés előkészítő munkáinak végzése (alapanyag előkészítése, főzési-sütési eszközök, gépek ellenőrzése)
Ételkészítés:
- levesek
- előételek
- főzelékek
- köretek
- saláták, salátaöntetek
- húsételek (sertés, marha, baromfi, birka, hal)
- egytálételek
- felvert és kevert tészták, édességek készítése
Magyaros, hagyományos levesek, ételek készítése, igény szerint a munkafolyamat bemutatása a vendégeknek
Terítés az étkezésekhez (reggelihez, uzsonnához, ebédhez, vacsorához, ünnepi étkezéshez, fogadáshoz), a terítés módjának megfelelő anyagok, eszközök, díszítési eszközök kiválasztása, a virággal díszítés szabályainak alkalmazása
Megfelelő öltözék kiválasztása a felszolgáláshoz, átöltözés
Elkészített ételek, ajánlása, felszolgálása az alapszabályok betartásával, viselkedés, kommunikáció a vendéggel magyar nyelven
Alkoholmentes és alkohol tartalmú italok ajánlása, poharak kiválasztása, az italok felszolgálása
Vendéglátási szabályok szerinti asztal leszedés (ételmaradékok összegyűjtése, teríték eltávolítása, asztal letisztítása), újraterítés
Mosogatás, az étkező és a konyha takarítása, rendbetétele
Higiéniai, munkavédelmi előírások betartása az előkészítéstől a gyakorló terület elhagyásáig
Baleset esetén elsősegélynyújtás, intézkedés

8.3.3. Speciális étrendi igényeknek megfelelő ételkészítés *81 óra*

Felkészülés a speciális igényű vendégek ellátására: étrend, étlap összeállítás, nyersanyag beszerzés
Vegetáriánus ételek készítése
Diabetikus, energiaszegény, fogyókúrás ételek készítése
Ételek készítése liszt-, laktóz-, fehérje-érzékenyek számára
Ételek készítése gyermekek, idősek számára

8.3.4. Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása *66 óra*

Tartósítási eljárások módszerei:
- fizikai (hőkezelés, hőelvonás/fagyasztás)
- tartósítás vízelvonással (besűrítés, aszalás, szárítás)
- fizikai-kémiai (sózás, cukrozás, füstölés, pácolás)
- kémiai (tartósítás vegyszerrel)
- biológiai (tejsavas erjesztéssel/savanyú káposzta, kovászos uborka/; színtenyészettel beoltva /túró, sajt, joghurt/; alkoholos erjesztésre alapozva/ gyümölcspálinka, borkészítés/

Házi tartósítás előkészítése (segédanyagok számítása, beszerzése, eszközök, edények, gépek előkészítése)
Kertészeti termékek feldolgozásának, tartósításának célja (romlás megelőzése,

értékmegőrzés, szezonon kívüli zöldség – és gyümölcsfogyasztás biztosítása)
Gyümölcsök télire (befőttek, dzsemek, lekvárok, gyümölcskocsonyák, -sajtok, aszalványok készítése, alma, körte téli tárolása)
Zöldségfélék télire (tartósítás hőkezeléssel, besűrítéssel, sózással, savanyítással, szárítással, gyökérzöldségek téli tárolása)
Gyümölcs- és zöldségitalok (levek, szörpök, sűrítmények) készítése, tartósítása
Gyorsfagyasztás (gyümölcs és zöldségfélék előkészítése fagyasztásra, a fagyaszott termékek felhasználásának követelményei, lehetőségei)Tejtermékek házi készítése (aludttej, tejföl, túró, gomolya, joghurt)
Házi disznóvágás: a sertés bontásának megfigyelése (testtájak és húsipari elnevezések megfeleltetése), húsfeldolgozás, tartósítás (sózás, pácolás, füstölés) munkáiban közreműködés, részvétel a disznótor szervezésében, bonyolításában
Baromfi és nyúl vágásának, tisztításának, konyhakész állapotba hozásának gyakorlása
Hullott gyümölcs hasznosítása (cefre-, lé-készítés)
Saját termesztésű termésekből, virágokból dekorációk, ajándékot készítése

8.3.5. Takarítás, karbantartás **63 *óra***

Takarítószerek, - eszközök, - vegyszerek, - egyéb anyagok, - gépek kiválasztása, balesetmentes és környezetkímélő módon történő használata, higiéniai előírásainak betartása, takarítószerek tárolása
Napi takarítás sorrendje a vendéglátóhelyen (étkező, szociális helyiségek, konyha, szobák stb.)
Ágynemű, törülköző ellenőrzése, cseréje
Szociális helyiségek takarítása, fertőtlenítése, toalettpapír, kéztörlő kihelyezése, kézmosó-folyadék biztosítása
Heti rendszeres takarítás, nagytakarítás, festés, átalakítás utáni takarítás (ablakmosás, ajtó tisztítása, függönycsere, kárpit, szőnyeg tisztítása), egyszerű karbantartási műveletek elvégzése
Ágynemű, egyéb lakástextília mosása, foltok eltávolítása (gyümölcs, fű, tinta, zöldség, festék, olaj stb.), vasalás
Igény szerint a vendég ruháinak mosása, vasalása
Alapvető lakótéri karbantartási feladatok ellátása a munkavédelmi szabályok betartása mellett
Játszóhelyek, kijelölt étkezési-, dohányzó- és pihenőhelyek takarítása, berendezéseinek karbantartása
Kerti medencék, - sütő és főzőhelyek berendezéseinek rendben tartása
Rovarirtás, rovar elleni védekezés, rágcsálók irtása
Szelektív szemétgyűjtés, energiatakarékosság, hulladékhasznosítás megvalósítása

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

A tantárgy képzési helyszíneit a feladatoknak megfelelően kell kiválasztani. A gyakorlat alapját elsősorban az intézményi tankonyha (kb. 10 fő egyidejű munkáltatását biztosító berendezésekkel) biztosítja. Egyes feladatok külső munkahelyeken oldhatók meg (vásárláshoz közelben elérhető üzletek, piacok, egyéb munkákhoz intézményi kollégium, vendégház, vagy szerződéses vendéglátó tevékenységet folytató üzem, szervezet).

8.5. A *tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szimuláció		x		Árubeszerzés
4.	szerepjáték		x		Felszolgálás

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulói tevékenységforma egyrészt önálló munkafeladat, másrészt, kisebb csoportbontással, vagy egyénileg üzemekbe, személyekhez kihelyezve részfeladat gyakorlása.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			Receptek
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			Receptek
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Házi zöldség- és gyümölcsfeldolgozás eszközei, nyersanyagok
5.2.	Műveletek gyakorlása	x			
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11038-12 azonosító számú

Kreatív textilfeldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11038-12 azonosító számú, Kreatív textilfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Varrási, kézimunkázási alapismeretek	Varrás, kézimunkázás gyakorlat
FELADATOK		
Kiválasztja a felhasználási célnak megfelelő alap- és segédanyagokat a ruhák, a lakástextíliák és a kézimunkák készítéséhez, a textíliák javításához		x
Másolja az alapvető szabásmintákat		x
Szabásminta alapján az egyszerűbb ruhadarabokat elkészíti		x
Megvarrja a lakástextíliákat (függöny, ágynemű, asztalnemű)		x
Átalakítja, megjavítja a textíliákat (ruhaneműt, lakástextíliákat)		x
Elvégzi a hímzési, kötési, horgolási feladatokat		x
Elvégzi a lakás- és ruhadíszítési munkákat		x
Kreatívan hasznosítja a maradék anyagokat		x
Megőrzi, javítja, gondozza a népi hagyományos, tájjellegű ruhákat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Textilipari nyersanyagok, textíliák tulajdonságai, kezelhetőség, felhasználás szerinti csoportosításuk	x	
Ruhakészítés általános folyamata	x	x
Testalkattípusok és testméretek összefüggései	x	x
Méretvétel módja, szabásminta másolása	x	x
Szabási munkaműveletek	x	x

Kézi öltések	x	x
Gépi varrás	x	x
Egyszerűbb ruhadarabok szabásminta alapján varrása	x	x
Lakástextíliák varrása	x	x
Ruha-átalakítások, javítások műveletei	x	x
Különböző tájegységek hímzései	x	x
Kézimunkák (kötés, horgolás, hímzés), díszítések technikája	x	x
Egyéb kézimunkák (szövés, makramé, folttechnika, egyéb lakásdíszítő kézimunka)	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Varrás kézi és gépi eszközeinek működtetése		x
Munkavédelmi előírások betartása		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Kézügyesség		x
Kitartás		x
Türelmesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Motiválhatóság	x	x
Hatékony kérdezés készsége	x	x
Kompromisszumkészség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Kreativitás, ötletgazdagság		x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x
Módszeres munkavégzés		x

1. Varrási, kézimunkázási alapismeretek tantárgy 108 óra

9.1 A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a család, háztartás ruha-, lakástextil javítási feladatainak elvégzéséhez, egyszerűbb ruhadarabok, lakástextíliák varrásához, lakásdíszítő, hagyományos kézimunkák készítéséhez elméleti alapismeretek biztosítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az elméleti tantárgy oktatása során csak a legfontosabb ismeretek elsajátítására nyílik lehetőség. A gyakorlati órákkal szoros egységben kell dolgozni. A tantárgyhoz mértani-, matematikai alapismeretek kapcsolódnak (szabásminta készítés, anyagszükséglet kiszámítás).

9.3. Témakörök

9.3.1. Textilipari anyagismeret 24 óra

Textilipari nyersanyagok eredet szerinti csoportosítása: természetes, mesterséges, kevert textíliák
Kereskedelmi forgalomba kerülő textíliák csoportosítása: ruházati-, háztartási-, lakástextíliák, műszaki-, egészségügyi- stb. kelmék, szövetek
Textíliák alapvető tulajdonságai: nedvszívó-, légáteresztő-, meleg-, szín-és formatartó képesség, szilárdság, méretállandóság, gyűrődési hajlam
Textíliák kezelhetősége: a különböző alapanyagú és előállítású kelmék mosása, szárítása, vasalása
Szövetek, kelmék feldolgozási tulajdonságai: szabhatóság, varrhatóság, aláragaszthatóság, vasalhatóság
Különböző előállítású és felhasználási célú textíliák megkülönböztetése mintagyűjtemény alapján

9.3.2. Kézimunkák, díszítések *30 óra*

Nagy múltú néprajzi tájegységekre jellemző viseletek, hímzések, szőttesek, családi állapotot, kort jelző, szertartásokhoz kapcsolódó ruhadíszítések, csipkekészítés, szűrrátétek, hagyományos lakástextíliák
Kézimunkák (hímzés, kötés, horgolás) kellékei: anyagok, eszközök
Maradék anyagok felhasználásának lehetőségei (applikáció, folttechnika, szövés)

9.3.3. Ruhakészítési alapismeretek *42 óra*

Ruházati cikkek csoportosítása: alsó-, felső, sport-, munkaruházat
Hazai és külföldi mérettáblázatok
Testalkattípusok és testméretek összefüggései
Méretvétel módja
Ruhakészítéshez szükséges alap-, és segédanyagok kiválasztásának szempontjai
Alap ruhadarabok (kötény, egyszerű szoknya, blúz, nadrág stb.) elkészítéséhez alap- és segédanyag szükségletek kiszámítása a kereskedelemben forgalmazott textíliák szélességének figyelembe vételével
Szabásminta készítésének elvei, kész szabásminta másolás technikái

Ruhakészítés általános folyamata: szabás, varrás, nedves hő-megmunkálás (vasalás)
Leggyakoribb varrásfajták készítésének lehetőségei: összevarrás, rávarrás, szegés, díszítés, varratvégződések, kellékek felvarrása
Ruha-átalakítások, javítások lehetőségei, előkészületei

9.3.4. Lakástextíliák **12 *óra***

Anyagkiválasztás szempontjai
Méretezés módjai
Színek összhangjának megteremtése
Lakástextíliák (függönyök, drapériák, ágytakaró, levehető bútorhuzat, ágynemű, asztalterítő, konyharuha stb.) varrásának technikája

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az elméleti oktatás tartható osztályteremben, de amennyiben az iskola lehetőségei biztosítják, célszerű a tanvarrodában szervezni.

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Szemléltetés (filmek, fotók, divatlapok, anyaggyűjtemények stb.) alkalmazásával, ruházati, méter és rövidáru üzlet látogatásával. A ruházati anyagok optikai hatásának bemutatása élő modellen.

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	Filmek, fotók, divatlapok, anyaggyűjtemények, rövidáru, méter, ruházati üzletek
4.	szimuláció			x	Modell
5.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Textil mintagyűjtemény készítése a különböző alapanyagú és előállítású textíliák közötti eligazodás ismereteinek szélesítéséhez.

Sorszám	**Tanulói tevékenységforma**	**Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport-bontás**	**osztály-keret**	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	Textilfeldolgozáshoz szükséges eszközök, felszerelések
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	Textilfeldolgozáshoz szükséges eszközök, felszerelések
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése			x	Szabásminták
3.2.	Rajz készítése leírásból		x		Szabásminták, divatlapok
3.3.	Rajz elemzés, hibakeresés			x	Szabásminták, divatlapok
4.	Vizsgálati tevékenységek körében				
4.1.	Anyagminták azonosítása	x			Mintagyűjtemény

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Varrás, kézimunkázás gyakorlat tantárgy *381 óra*

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja elméleti ismeretekre alapozva olyan gyakorlati felkészültség kialakítása, amely képessé teszi a tanulókat a család és a háztartás ruha-, lakástextil-javítási feladatainak elvégzésére, egyszerűbb ruhadarabok megvarrására, lakásdíszítő, hagyományőrző kézimunkák készítésére.

A kész szabásminták másolására, a divatlapok, kézimunka-leírások használatára történő felkészítés segíti az öltözködés, a lakásdíszítés sajátos, egyéni igényeinek kielégítését. A gyakorlat során a tanulók sajátítsák el a különböző öltéseket, gépi varrástípusokat, a varrógép biztonságos üzemeltetését, ismerjék meg a kézimunka technikákat, a hagyományos, helyi viseletek díszítő elemeinek készítését.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A varrás, kézimunkázás gyakorlatai során jelentősen fejlődik a tanulók rajzkészsége, kézügyessége. A szakmai számításoknál és szabásminta készítéseknél alapozni kell a matematikai, mértani ismeretekre. A szakmai tantárgyak közül elsősorban a Lakókörnyezet kialakítás, a Család- és háztartás-ellátási gyakorlat során szerzett tapasztalatokra lehet építeni.

10.3. Témakörök

10.3.1. Varróeszközök, kézi öltések *16 óra*

Vágó-, mérőeszközök
Szabásminták körülrajzolásához szükséges eszközök
Tűk, cérnák
Varráshoz szükséges bútorok
Vasalódeszka, vasaló
Varróeszközök tárolása
Kézi öltések fajtái, jellemzői: fércöltés, duplasoros fércöltés, tűzőöltés, rejtett öltés, szegőöltés, cikk-cakköltés, egyszerű szegélyöltés, pelenkaöltés, boszorkányöltés
Kézi öltések felhasználási helyei, képzése: fércelés, behúzás, húzózár kézi bevarrása, ruhadarab felhajtása, anyagszélek összevarrása, szélek tisztázása, gomblyukak kézzel varrása

10.3.2. Varrógép, gépi varrások *36 óra*

Orsózás, orsócsere, a befűzés helyes módja
Varrógép öltésképzése
Géptűk fajtái, méretei, cseréje
Cérnaválasztás szempontjai
Varrógép karbantartása (a tisztítás, olajozás módja)
Leggyakrabban használt gépi varrásfajták (egyszerű varrás, korcolt varrás, francia varrás) használata és készítésének módja
Szempontok a varrások méretjellemzőinek (varrásszélesség, öltéssűrűség, tűzésszélesség stb.) megválasztásához
Varrástípusok:
- sima összevarrás és változatai (szétvasalt, egy oldalra vasalt, formázó varrás),
- tűzésekkel kombinált összevarrások (egy oldalra tűzött, széttűzött, rátűzés),
- kettőzött varrások (franciavarrás, fél-francia varrás, lapos-varrás) alkalmazása

Különleges anyagok (krepdesin, bársony, mindkét oldalon viselhető anyagok, csipkék, vékony anyagok, kötött holmik) varrása
Anyagok beszegése, lakástextíliák varrása (függöny, drapéria, ágynemű, asztalterítő, konyharuha stb.)
Anyagkiválasztás, méretezés, anyag- és kellékszükséglet számítás, terítés, felfektetés, szabás, fércelés, varrás, vasalás
Egyszerű varrási műveletek során a leggyakoribb géphibák javítása
Vasalás szerepe, a hőfokbeállítás fontossága a varrás során
Vasalás nedvesítéssel
Munka- és balesetvédelmi szabályok és ezek betartása

10.3.3. Textíliák javítása *20 óra*

Varrások fölfejtése
Ruha-átalakítások: szoknya felhajtása, leengedése, nadrágszár rövidítése, derékrész szűkítése, bővítése
Foltozás, szakadások javítása
Gumírozás javítása
Stoppolás
Lakástextíliák (lepedők, takarók, törölközők stb.) javítása

10.3.4. Ruhadarabok készítése kész szabásminta használatával 127 *óra*

Egy ruhadarab modell választása (szoknya, blúz, nadrág, ing, női /egész/ ruha,

gyermekruha, hálóruha stb.), elkészítése a tanár irányításával a gyakorlati foglalkozásokon
Modellválasztási szempontok
Anyagválasztás, anyag- és kellékszükséglet számítás
Méretvétel, mérettáblázatok használata
Divatlapok szabásmintáinak méretre alakítása
Kész szabásminta másolása, jelölések értelmezése, átvitele az anyagra
Szabásminta szerkesztés
Felfektetés, szabásvonalak jelölése, szabás
Fércelés, összeállítás, próba, varrás, vasalás
Szűkítők áthelyezése (más helyre, ráncolásba, hajtásokba, szabásvonalba)
Gomblyukvarrás (a varrógép programjával, stircelt gomblyuk), gomb felvarrása
Zsebek készítése és felvarrási módjai
Húzózár bevarrási módok (egy oldalról takart, két oldalról takart)
Ujjak készítése és bevarrási módjai
Gallérok készítése és felvarrási módjai
Kézelők kialakítása és felvarrási módjai

10.3.5. Hímzés ***26 óra***

Hímzések csoportjai: szálszámolásos hímzések, előrajzolásos hímzések
Hímzési kellékek (alapanyagok, hímzőfonalak, eszközök) kiválasztása
Különböző tájegységek hímzéseinél használt öltésfajták: előöltés, hátraöltés, tűzőöltés, szároltés, keresztöltés, zeg-zugöltés, kiegészítő öltés, nyolcas öltés, huroköltés, láncöltés, fogazás, rácsozás, azsúrozás készítése

10.3.6. Kötés, horgolás ***46 óra***

Kötési kellékek (fonalak, kötőtűk) kiválasztása
Kötési alapminták használata
Kötési műveletek: szemek felszedése, sima és fordított szem képzése, szaporítás, fogyasztás, gomblyukak, szegélyek készítése
Kötött darabok összeállítása
Horgolási kellékek (cérnák, horgolótűk) kiválasztása
Egyszerűbb horgolási technikák: láncszem, dupla láncszem, láncszempálca, kispálca, hamispálca, egy- és két-ráhajtásos pálca, relief pálca, rákötés, pikó
Kerek és szögletes formák horgolása
Kötés, horgolás mintadarab, rajz alapján

10.3.7. Egyéb kézimunkák **50 *óra***

Bonyolultabb hímzéstechnikák alkalmazása (egyszínű és színes hímzés, lyukhímzés, madeira, gobelin, kelim, subázás, hímzett ruhadarabok, illetve kiegészítők készítése)
Bonyolultabb kötésminták alkalmazása (áttört-, ír-, norvég minták, kesztyű kötése)
Bonyolultabb horgolásminták alkalmazása (rece-, szalag-, tuniszi horgolás, ruha-kiegészítők készítése)
Egyéb lakásdíszítő kézimunkák készítése: szövés (lábtörlő, szőnyeg), makramé (virágtartó, falvédő), folttechnika (dísz-, vagy ülőpárna, folttakaró)

10.3.8. Vizsgaremek készítés ***60 óra***

Önálló dokumentáció (rajz, szabásminta, ár, anyag kalkuláció) és modellkészítés a tanultak alapján (részletes útmutatás a vizsgáztatás feltételeinél)

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzés javasolt helyszíne varrógépekkel és a szükséges kiegészítő berendezésekkel ellátott, legalább 10 fő együttes foglalkoztatását biztosító tanvarroda.

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Alapvető módszer a bemutatás, szemléltetés, a munka közbeni folyamatos ellenőrzés és hibajavítás. A bonyolultabb alkatrészeket ajánlott külön elkészíteni és ezeken bemutatni a hibalehetőségeket, azok kijavításának, illetve elkerülésének módjait.

A motiváció, a tanulói sikerélmény a produktív munkavégzéssel érhető el, ezért az improduktív munkarész aránya a lehető legkevesebb legyen.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés	x	x		
3.	szemléltetés		x		Textil feldolgozási gépek, eszközök, felszerelések
4.	szimuláció		x		Próba-baba
5.	házi feladat	x			

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók rajzok, leírások formájában, munkafüzetben rögzítsék a gyakorlati foglalkozásokon tanultakat.

Az egyes modellek készítéséhez szükséges alap- és segédanyagokat ajánlott közös vásárlással beszerezni.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			Kötésminta, horgolásminta
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			Kötésminta, horgolásminta
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		Munkadarab leírása
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				

3.1.	Rajz értelmezése	x			Szabásminták
3.2.	Rajz készítése leírásból	x			Szabásminták
3.3.	Rajz elemzés, hibakeresés	x			Szabásminták
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x			
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Varrógép
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x			Próba-baba, modell
7.2.	Anyagminták azonosítása	x			Anyagminta gyűjtemény
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11039-16 azonosító számú

Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11039-16 azonosító számú, Mezőgazdasági termelés és feldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás	Állattartás, állati termékfeldolgozás	Növénytermesztés és feldolgozás gyakorlat	Állati termékelőállítás és feldolgozás gyakorlat
FELADATOK				
Csapadékmennyiséget mér, talajvizsgálatot végeztet			x	
Közreműködik és szervezi a talajmunkákat, tápanyag-utánpótlást			x	
Magágyat készít, vetést, ültetést, telepítést végez			x	
Növényápolási, öntözési feladatokat lát el			x	
Dísznövényeket, virágokat ápol, termel			x	
Gyümölcsöt, zöldséget termel			x	
Fűszer- és gyógynövényeket termel			x	
Termésbecslést végez			x	
Betakarítja a termést			x	
Terményt kezel, tárol, csomagol			x	
Állatokat ápol, gondoz				x
Takarmányt előkészít, takarmányoz, megfelelő körülmények között tartja az állatokat				x
Felismeri a beteg állat tüneteit				x
Gondoskodik a megtermelt növényi és állati termékek feldolgozásáról, tartósításáról, értékesítéséről			x	x

SZAKMAI ISMERETEK				
Mezőgazdasági alapismeretek	x	x		
Termék-feldolgozási, tartósítási alapismeretek	x	x		
Zöldségnövények termesztése, szedési, feldolgozási, tárolási és tartósítási eljárásai (savanyúság-készítés, szárítás, mélyhűtés)	x		x	
Gyümölcstermelő növények telepítése, ápolási munkálatai	x		x	
Gyümölcsök betakarítása, tárolási, feldolgozási (lekvárfőzés, befőzés, aszalás) műveletei	x		x	
Szőlőtermesztés általános alapjai, egyszerű pinceműveletek, a borkészítés alapjai	x		x	
Kerti, szobai dísznövények, szaporításuk, gondozásuk	x		x	
Fűszer- és gyógynövények termesztésének alapismeretei	x		x	
Kertkialakítási szabályok	x			
Állattartás és takarmányozás		x		x
Állatvédelmi és állatjóléti ismeretek, állatok elhelyezésének higiéniai feltételei		x		
Állati termékek feldolgozásra előkészítése, előállítása, tárolása		x		x
A kistermelői, kisüzemi élelmiszer előállítás szabályai		x		
A megtermelt, saját előállítású áruk (élelmiszerek, alapanyagok, termékek) értékesítése (szabályok, előírások, együttműködés, közös feladatok)		x		
Növényvédő szerek és az állattartásban alkalmazott fertőtlenítőszerek ismerete	x	x	x	x
Munka- és környezetvédelem, elsősegélynyújtás	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				

Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése, beszédkészség	x	x		
Elemi szintű számítógép-használat	x	x	x	x
Szakmai számítások	x	x	x	x
Mennyiségérzék			x	x
Kéziszerszámok, konyhai eszközök használata, karbantartása			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Állóképesség			x	x
Kitartás			x	x
Felelősségtudat			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Rendszerező képesség			x	x
Lényegfelismerés	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x

11. Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás tantárgy 211 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja elméleti alapismereteket adni elsősorban a helyi, tájjellegű kertművelés árutermelési részfeladatainak szakszerű végrehajtásához a családi gazdaságban, a kertészeti nagy- és kisüzemi termelésben. Megtanítani a család- és vendéglátás szükségleteit biztosító konyhakert és a lakókert önálló művelésének tudnivalóit. Megismertetni a zöldség-, gyümölcs-, szőlő-, dísz-, gyógy- és fűszernövény termesztésben megtermelt áruk kezelésének, piaci előkészítésének, értékesítésének feladatait, a tárolás, az elsődleges feldolgozás módjait.
Fontos cél a kézimunka igényes technológiák (gyógy- és fűszernövények, biotermesztés) megismertetése, mivel alkalmazásukkal a családi bevételek jelentősen, folyamatosan növelhetők.
Az ismeretek elsajátíttatása során kiemelt figyelem illeti a környezetkímélő kertművelés jellemzőinek megismerését, a megtermelt termékek egészséges táplálkozásban való hagyományos és korszerű felhasználást.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az egészséges táplálkozás alapja az egészséges élelmiszerellátás, melynek összhangját a különböző szakmai tantárgyak kapcsolódásával lehet biztosítani. A kertművelés, kertészeti termék-feldolgozás a környezetvédelmi, valamint az egészséges életvitel ismeretekhez kapcsolódva segíti a környezetbarát, környezettudatos magatartás kialakulását.

11.3. Témakörök

11.3.1. Kertművelési, termék feldolgozási alapismeretek *24 óra*

Haszon-, dísz- és lakókertek funkciói, kialakításának, tervezésének szempontjai, növénycsoportjai
Kertészeti növények termesztésének környezeti feltételei (hőmérséklet, fény, víz, levegő, tápanyag, talaj)
Hazánk kertészeti termelésre alkalmas éghajlati körzetei
Talaj jellemző tulajdonságai, talajtípusok, talajvizsgálatok célja
Talajművelés feladata, talajművelési módok
Öntözés fontossága, lehetőségei
Ökológiai gazdálkodás (biotermesztés) fogalma, jelentősége, jellemző gyakorlati eljárásai, ellenőrzése, a környezetkímélő növényvédelem lehetőségei
Kertészeti termesztés legfontosabb eszközei: kézi eszközök (ásó, kapa, metszőolló, kézi permetezők), gépi eszközök (fűnyírók, kerti kultivátorok, talajmarók, motoros permetezők)
Kertészeti termékek feldolgozásának, tárolásának általános ismeretei:
- szükségessége (idényjellegű termelés, romlás)
- romlást okozó káros hatások (fizikai, kémiai, enzimes, mikrobiológiai)
- tárolási módok
Munkavédelmi, környezetvédelmi feladatok, elsősegélynyújtás előírásai a kertészetekben

11.3.2. Zöldségtermesztés 55 *óra*

Zöldségnövények fogalma, a zöldségtermesztés jelentősége

Zöldségfogyasztás szerepe a táplálkozásban
Zöldségnövények csoportosítása
Zöldségnövények termesztésének környezeti feltételei
Zöldségeskert kijelölése, előkészítése, talajmunkák, trágyázás, talajjavítás
Növényi kölcsönhatások ismerete, növénytársítások, vetésváltás előnyei
Termesztő-berendezések: növényházak, fóliaborítású termesztő-berendezések
Termesztési módok: hajtatás, korai szabadföldi termesztés, szántóföldi tömegtermesztés
Zöldségnövények ivaros szaporítása: a magvetés helye, ideje, módja, a palántanevelés
Hajtatás eszközei, módjai, lehetőségei, feltételei, berendezései
Zöldségnövények ivartalan szaporítása: szárgumó, gyökérdugvány, sarjhagyma, dughagyma, bulbilli, tőosztás
Zöldségnövények gyakoribb rovarkártevői, betegségei
Zöldségnövények ápolási munkái: növényápoló talajmunkák, öntözés, tápanyagellátás, gyomirtás, környezetkímélő növényvédelem, speciális ápolási munkák, a növények egyedi kezelése
Zöldségnövények, termésbecslése, betakarítása: a szedés idejét meghatározó tényezők, a fontosabb zöldségnövények betakarítási ideje, a szedés eszközei és módjai
Zöldségfélék árukezelése, piaci előkészítése (tisztítás, osztályozás, csomagolás), értékesítés
Zöldségnövények tárolása, egyszerű tárolási lehetőségek
Zöldségfélék házi tartósításának előkészítési feladatai a különböző tartósítási módoknak megfelelően
Zöldségmagvak, szaporítóanyagok szedése, tárolása, kezelése
Gombatermesztés alapjai

11.3.3. Fűszer- és gyógynövények termesztése ***18 óra***

Fűszer- és gyógynövények fogalma, hatóanyagaik
Fűszer- és gyógynövények termesztésének környezeti feltételei
Fűszer- és gyógynövények termesztésének általános feladatai: termőhely kiválasztás, vetésforgó kialakítás, talajmunkák, tápanyagpótlás, szaporítás, ápolási munkák
Hatóanyagot legnagyobb mennyiségben tartalmazó növényi rész betakarítása
Fűszer-és gyógynövények elsődleges feldolgozása (tisztítás, aprítás, fosztás, szárítás), értékesítése

11.3.4. Gyümölcstermesztés **42** ***óra***

Gyümölcstermesztés jelentősége
Gyümölcsfogyasztás szerepe a táplálkozásban
Gyümölcstermő növények csoportosítása alakulás szerint (fa, bokor, cserje, félcserje, lágy szárú), termőrészek szerint (almaterméséűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok)
Gyümölcsfák a ház körül
Gyümölcstermő növények szaporítása, telepítése, a telepítés helyének megválasztása
Gyümölcsösök koronaformái
Gyümölcsösök gyakoribb rovarkártevői, gombabetegségei
Ápolási munkák a gyümölcsösben: a fiatal fák gondozása, a termő fák gondozása, ritkító és ifjító metszések, a gyümölcsösök trágyázása, talajművelése, környezetkímélő növényvédelme, öntözése
Hullott gyümölcs hasznosítása
Termésbecslés

Gyümölcsszüret: a szedés időpontjának meghatározása, a szedés módja és eszközei
Gyümölcsmanipulálás: válogatás, osztályozás, csomagolás, szállítás, értékesítés, tárolás
Gyümölcsfélék házi tartósításának előkészítési feladatai a különböző tartósítási módoknak megfelelően

11.3.5. Szőlőtermesztés **36 *óra***

Szőlőtermesztés szerepe, a szőlő fogyasztása, a bor szerepe az étkezésben, vendéglátásban, a kulturált borfogyasztás
Termőtájak, borvidékek, bortermő helyek, hegyközségek
Szőlőfajták csoportosítása, házi-kerti csemege és borszőlő fajták
Szőlő gyökér és hajtásrendszere, a szőlőtőke életműködése
Szőlő szaporítása, szőlőültetvények létesítése, a telepítés helyének megválasztása
Hagyományos tőkeformák (fej stb.), korszerű tőkeművelési módok (magas kordon, ernyő, egyes függöny)
Metszés ideje, eszközei, módjai (alakító metszés, természőlő metszése)
Szőlő gyakoribb rovarkártevői és gombabetegségei
Szőlőápolási munkák: zöldmunkák, talajápolás, trágyázás, környezetkímélő növényvédelem, öntözés
Szőlő termésbecslése, betakarítása: szüreti előkészületek, az időpont meghatározása, szervezési feladatok
Csemegeszőlő szedése, osztályozása, csomagolása, tárolása, értékesítése
Borszőlő szüretelése, osztályozása, szállítása, feldolgozása
Borkészítés feladatai, fehér- és vörösborkészítés, egyszerű pinceműveletek, borkezelés
Áru előkészítés, értékesítés, palackozás, címkézés

11.3.6. Dísznövénytermesztés **36 *óra***

Kertek tervezésének alapelvei: építészeti, természeti, környezeti adottságok (éghajlat, táj, talaj, lakókörnyezet), igények, képességek, lehetőségek, a célmeghatározás fontossága
Lakókörnyezet kerttípusai: lakókert, hagyományos falusi kert, virágoskert, előkert, haszonkert, pihenőkert, díszkertek (francia, angol, mediterrán, japán, tető, sziklakert)
Dísznövények csoportosítása, termesztési helyük (termesztő-berendezések, termesztő-edények, közegek)
Ismertebb egynyári, kétnyári, évelő dísznövények, a szaporítás feladatai
Virágágyak, pihenőkert, utak melletti területek beültetése és ápolása
Díszfák, díszcserjék (lombhullató díszfák, díszcserjék, örökzöldek,) gyümölcstermő cserjék fajtái, telepítésük, gondozásuk
Ismertebb szobai dísznövények szaporítása, ápolása
Kerti gyep létesítése és ápolása
Lakás díszítése: élővirág, szárazvirág, zöldek felhasználása, a virágkötészet anyagai, eszközei, a virágrendezés elvei

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás elméleti tantárgyat elsősorban mezőgazdasági vagy külön kertészeti szaktanteremben célszerű oktatni, ahol a környezet is motiválja a tanulókat. A teremben a bemutatóanyagok (preparátumok, képek, metszetek, térképek stb.) elhelyezése mellett a természetes alapanyagokkal történő díszítés mutassa be a lakásban, a vendéglátóhelyen alkalmazható formákat.

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Szoros koncentráció a gyakorlattal, széleskörű szemléltetés (diaképek, videofilmek, herbáriumok, maggyűjtemények) felhasználásával

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	Dia, videofilm, DVD
2.	kiselőadás			x	
3.	szemléltetés			x	Maggyűjtemény, növénygyűjtemény, képek
4.	házi feladat	x			

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Kertészeti haszon-, és gyomnövénygyűjtemény, maggyűjtemény készítése

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	Talajtérképek, kertészeti növények rajzai

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Állattartás, állati termékfeldolgozás tantárgy 211 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az állattartás, állati termékfeldolgozás tantárgy tanításának célja elméleti alapokat adni a családi gazdálkodó tevékenységhez kapcsolódó állattartási és elsőleges termék-feldolgozási feladatok tudatos, környezetkímélő és higiénikus elvégzéséhez.

Az állattartási technológiai feladatok végrehajtásához, az állattartási eszközök szakszerű használatához, az állatokkal való bánásmódhoz, az állatvédelmi szabályok betartásához szükséges megismerni a haszonállatok szervezetének felépítését, élettani működésének alapjait, tartási, takarmányozási, szaporítási, gondozási módjait.

Cél elérni, hogy a családi gazdálkodó tevékenységében össze tudja hangolni az állattartást a környezetvédelemmel, a rendezett környezettel, az egészséges és hagyományos táplálkozással. Tudatosítani kell, hogy az állati termék előállítása, feldolgozása, értékesítése gondos, fegyelmezett munkát, a higiéniai követelmények szigorú betartását követeli meg.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az állattartási, de különösen a feldolgozási tevékenység során a tanult környezet- és munkavédelmi, higiéniai, élelmiszertárolási, főzési előírások szigorú betartását kell megkövetelni, a balesetek, fertőzések elkerülése érdekében.

12.3. Témakörök

12.3.1. Állattartási alapismeretek 36 *óra*

Haszon- és hobbiállatok fogalma, fajtái
Ökológiai gazdálkodási lehetőségek az állattartásban
Állatvédelem és állatjóléti ismeretek, az állatok elhelyezésének kényelmi feltételei
Emlősállatok és a madarak testtájai
Emésztés jellemzői emlősállatoknál és madaraknál
Szaporodás jellemzői emlősállatoknál, madaraknál
Takarmányok csoportjai, jellemzőik
Takarmányok tartósítása, tárolása
Egészséges és a beteg állat viselkedése, jellemzői
Állattartás higiéniai követelményei
Fertőtlenítőszerek és azok alkalmazása
Legyek, rágcsálók irtása, egészségügyi szabályok

12.3.2. Baromfitartás 51 *óra*

Baromfitartás jelentősége
Baromfi elnevezése kor, ivar, hasznosítás szerint
Baromfi legfontosabb értékmérő tulajdonságai (hús-, tojás-, toll-, májtermelő képesség)
Tyúktartás: tyúkfajták és hibridek, pecsenyecsirke, árutojás előállítása (épületek, környezetszabályozás, takarmányozás, állatgondozás)
Lúdtartás (pecsenyeliba, máj- és tolltermelés)

Kacsatartás
Pulykatartás
Gyöngytyúktartás
Galambtartás
Gyakoribb baromfibetegségek
Természetes és mesterséges keltetés
Vágás, csomagolás, hűtés
Értékesítés szabályok, lehetőségek (fő- és melléktermékek)

12.3.3. Nyúltartás **10 *óra***

Nyúltartás jelentősége
Nyúl elnevezése kor, ivar, hasznosítás szerint
Nyúl fontosabb értékmérő tulajdonságai
Nyúlfajták és hibridek
Nyúlelhelyezés
Nyúlszaporítás
Nyúl takarmányozása, gondozása
Gyakoribb nyúlbetegségek
Nyúlfeldolgozás, értékesítés

12.3.4. Sertéstartás **40 *óra***

Sertéstartás jelentősége
Sertés elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
Sertés fontosabb értékmérő tulajdonságai (hústermelő képesség, szaporaság, malacnevelő képesség, egészség, ellenálló képesség)
Sertésfajták és hibridek
Sertéselhelyezés (épületek, berendezés, környezetszabályozás, trágyakezelés)
Sertés szaporítása (ivarzás, pároztatás, termékenyítés, vemhesség, fialás)
Sertés takarmányozása, hízlalási módok
Sertésgondozás
Gyakoribb sertésbetegségek
Sertésértékesítés (szerződések, élősúly számítása, szállítás)
Sertés elsődleges feldolgozása (kábítás, vágás, véreztetés, perzselés, mosás, bontás, húsipari elnevezések)

12.3.5. Lótartás ***24 óra***

Lótartás célja, gazdasági, sport jelentősége
Ló elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
Lófajták
Ló bírálat, testalakulás és teljesítőképesség közötti összefüggés
Ló elhelyezés, - tartás, - takarmányozás
Ló szaporítás (fedeztetés, vemhesség, ellés, újszülött állat és kanca ápolása)
Lóhasználat, lovas idegenforgalom

12.3.6. Szarvasmarha, juh és kecsketartás ***50 óra***

Szarvasmarhatartás jelentősége
Szarvasmarha elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
Szarvasmarha fontosabb értékmérő tulajdonságai (ellenálló képesség, termékenység, szaporaság, tej-, hústermelő képesség)

Kettős hasznosítású, tejtermelő, húshasznosítású fajták
Szarvasmarha elhelyezése, gondozási feladatai
Szarvasmarha szaporítása (pároztatás, vemhesség, ellés, ellés körüli teendők)
Borjú és üszőnevelés
Húshasznú marha tartása, borjú, növendékbika, üsző, selejt marhák feljavítása
Tejtermelő tehenek tartása, takarmányozása, gondozása, fejése
Tejösszetétel, érzékszervi vizsgálat
Elsődleges tejfeldolgozás, tejértékesítés
Vágásra történő leadás előkészítése, szállítás
Gyakoribb szarvasmarha betegségek
Juhtartás jelentősége
Juh elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
Juh fontosabb értékmérő tulajdonságai
Juhfajták és hibridek
Juhtartási sajátosságok (hús-, tej- és gyapjútermelés, elhelyezés, szaporítás, takarmányozás)
Gyakoribb juhbetegségek
Juhelőkészítés vágásra, az értékesítés lehetőségei
Kecske elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A kecske faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai
A kecske fajtái
A kecske szaporítása és felnevelése
A kecske takarmányozása és gondozása
A kecske fejése, tejkezelés

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az Állattartás, állati termékfeldolgozás elméleti tantárgyat elsősorban mezőgazdasági vagy állattartási szaktanteremben célszerű oktatni, ahol a környezet is motiválja a tanulókat. A teremben az állattartással kapcsolatos bemutatóanyagok (preparátumok, képek, metszetek stb.) elhelyezése mellett célszerű külön helyet biztosítani a tanüzemben, egyéb gyakorlati munkahelyeken történő tanulói tevékenység, szakmai versenyeken elért sikerek, kiemelkedő események bemutatására.

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

-

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Gyakorlattal szoros koncentráció, hatékony (lehetőleg kiscsoportos) szemléltetés

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	Dia, videofilm, DVD
2.	kiselőadás			x	
3.	szemléltetés			x	Képek, makettek, metszetek
4.	házi feladat	x			

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Tanár által irányított ismeretgyűjtő, megfigyelő, elemző, rendszerező, értékelő tevékenység.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	Képek, ábrák
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x		x	

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Növénytermesztés és feldolgozás gyakorlat tantárgy 448 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlati tantárgy a tanulókat felkészíti az elméletben elsajátított ismeretek tudatos gyakorlati alkalmazására.

A családi gazdálkodó munkaköréhez kapcsolódóan a ház körül, a családi gazdaságban vagy üzemi viszonyok között, saját felhasználásra és értékesítési célra termelői tevékenységet folytat. Feladatát önállóan, illetve irányítás mellett végzi.

A tantárgy tanításának célja képessé tenni a tanulókat a konyhakertben, dísz- és lakókertben önálló kertkialakítási, - művelési, - gondozási tevékenységre, a családi gazdaság vagy mezőgazdasági kistermelés kertészeti ágazataiban a részfeladatok szakszerű, környezetkímélő végrehajtására. Tudják a megtermelt kertészeti termékeket közvetlenül, vagy feldolgozás után hasznosítani, értékesítésre előkészíteni.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mezőgazdasági gyakorlati tevékenységek végzéséhez fel kell használni a kapcsolódó szakmai elméleti tárgyak tananyagaiban megszerzett ismeretek mellett a természetismeretben tanultakat, építeni lehet a matematikai ismeretekre. A szakmai lehetőségeket felhasználva konkrét gyakorlati példákon keresztül kell segíteni a számolási készség fejlesztését (vetőmagszükséglet, termésmennyiség, takarmányszükséglet, százalékszámítás stb.).

A szakmai tárgyak közül a Családellátás, - gondozás, az Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek tantárgy, valamint a Lakókörnyezet kialakítás ismeretei, a Napi tevékenységek gyakorlata előkészíti, segíti a zöldség- és gyümölcstermesztési feladatok megvalósítását, mivel a tanulók közvetlenül érzékelhetik a megtermelt minőségi áruk felhasználásának fontosságát.

13.3. Témakörök

13.3.1. Zöldségtermesztés 212 *óra*

Zöldségnövény és magismeret
Zöldségtermesztés gépeinek, eszközeinek megismerése, használatának gyakorlása
Termesztő berendezések megismerése
Fóliasátor felállítása: kitűzés, bordák elhelyezése, fólia felhúzása, rögzítése
Csapadékmennyiség mérése, talajvizsgálatok előkészítése, szervezése
Alap és fejtrágyázás végzése
Talaj-előkészítés szabadföldi magvetéshez, palántaültetéshez
Termesztő berendezések talajának előkészítése
Vetőmag vizsgálat (tisztaság, csírázóképesség)
Magvetés szaporító ládába, tápkockába, cserépbe, növényágyba
Palánta-nevelés, tűzdelés
Szabadföldi ágyások, utak kijelölése, jeltáblázás
Magvetés helybe: a vetés idejének, módjának meghatározása
Vetőmag és palántaszükséglet kiszámítása
Palánta ültetése állandó helyre (fóliaház, üvegház, szabadföld)

Növényápolási munkák (gyomirtás, öntözés, fejtrágyázás, speciális növényápolási munkák) végzése
Kár- és kórképek felismerése, a kártétel felmérése
Környezetkímélő védekezési eljárások alkalmazása
Biotermesztési gyakorlati munkák
Termésbecslés
Hajtatott zöldségek szedése, tisztítása, osztályozása, csomagolása, értékesítése
Szabadföldi zöldségfélék szedése, előkészítése, értékesítése, tárolása
Zöldségfélék feldolgozásának előkészítő műveletei

13.3.2. Fűszer- és gyógynövények termesztése ***28 óra***

Fontosabb fűszer- és gyógynövények ismerete
Termesztési műveletek: talaj-előkészítés, trágyázás, vetés vagy ivartalan szaporítás, ápolás
Betakarítás, szárításra előkészítés, szárítás, morzsolás, csomagolás, értékesítés

13.3.3. Gyümölcstermesztés ***81 óra***

Gyümölcstermő növények részei, termőrészek felismerése
Házi-kerti gyümölcstermesztés gépeinek, eszközeinek megismerése, használatuk gyakorlása
Oltás, szemzés, dugványozás, bujtás
Gyümölcsfák, bokrok ültetése
Őszi, téli munkák a gyümölcsösben
Termő fák metszése, gondozása, fiatal fák ápolása (hajtásválogatás, zöldmetszés, gyümölcs-ritkítás, talajtakarás, öntözés, sebkezelés)
Kár- és kórképek felismerése, a kártétel felmérése
Környezetkímélő védekezési eljárások alkalmazása
Termésbecslés
Bogyós gyümölcsök szedése, osztályozása, piaci előkésztése, értékesítése
Almagyümölcsűek szedése, válogatása, osztályozása, piaci előkészítése, értékesítése
Csonthéjas gyümölcsök szedése, osztályozása, piaci előkészítése, értékesítése
Gyümölcsök feldolgozásra, tartósításra előkészítése

13.3.4. Szőlőtermesztés ***67 óra***

Szőlőnövény részei
Gyökeres oltványok előállítása és minősítése
Szőlőültetés
Hazánkban alkalmazott támaszrendszerek
Tőkeápolási eljárások
Hagyományos és korszerű tőkeformák alakító és termőre metszése
Szőlő zöldmunkái (hajtásválogatás, kötözés, ritkítás)
Legfontosabb kár-és kórképek felismerése
Környezetkímélő védekezési eljárások alkalmazása
Termésbecslés
Csemegeszőlő szedése, áruvá készítése, tárolása, értékesítése
Borszőlő szedése, feldolgozása, szüreti előkészületek
Egyszerű pinceműveletek végzése, kisüzemi palackozás
Fontosabb bortípusok felismerése

13.3.5. Dísznövénytermesztés **60 *óra***

Szabadföldi dísznövények felismerése
Dísznövények szaporítása és az ehhez szükséges eszközök megismerése
Kertek, kerti utak, gyermek játszóhelyek kijelölése
Földkeverékek készítése, kész földkeverékek felhasználása
Magvetési módok
Tűzdelés
Ápolási munkák a palántanevelés idején
Virágágyak készítése
Lágyszárú növények kiültetése és ápolása
Hagymás-gumós növények telepítése, ápolása
Díszfák, díszcserjék, gyümölcstermő cserjék ültetése, ápolása
Kerti gyep telepítése, gondozása, eszközeinek használata
Cserepes dísznövények megismerése, ápolási munkák
Csokorkötés, ajándékdíszítés élő virág felhasználásával
Asztal-, teremdíszítés élő virág, egyéb díszítő anyagok felhasználásával (ünnepi, hagyományos)
Virág a lakásban: vágott, száraz, cserepes virágos és zöld növények gondozása

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlatait elsősorban tanüzemben, tangazdaságban ajánlott megszervezni.

Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		Mezőgazdasági földterület, művelő eszközök, kertészeti növények

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		(differenciálási módok)			
		egyéni	**csoport-bontás**	**osztály-keret**	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		Kertészeti termelési eszközök
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		Kertészeti termelési eszközök
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése				
2.2.	Leírás készítése	x			Munkanapló
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése				
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Termesztő berendezések, kertészeti terület
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Termesztő berendezések, kertészeti terület
5.2.	Műveletek gyakorlása	x			Termesztő berendezések, kertészeti terület
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Válogató, feldolgozó gépek, eszközök
6.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kertészeti gépek
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		
7.2.	Anyagminták azonosítása	x	x		Magvak, kertészeti növények, növényvédő szerek
7.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x		

14. Állati termékelőállítás és feldolgozás gyakorlat tantárgy 448 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlati tantárgy a tanulókat felkészíti az elméletben elsajátított ismeretek tudatos gyakorlati alkalmazására.

A családi gazdálkodó munkaköréhez kapcsolódóan a ház körül, a családi gazdaságban vagy üzemi viszonyok között, saját felhasználásra és értékesítési célra termelői tevékenységet folytat. Feladatát önállóan, illetve irányítás mellett végzi.

Az állattartási gyakorlatok célja az elméleti ismeretekre alapozva olyan készségek kialakítása, melyek birtokában a végzettek képesek a haszonállatok körüli ápolási, gondozási, szaporítási, elsődleges termék-feldolgozási, értékesítési teendőket önállóan, szakszerűen ellátni. A feladatokat balesetmentesen, környezetkímélő, de helyi hagyományokat figyelem be vevő módon, az állategészségügyi, állatvédelmi és a higiéniai előírások betartásával végezni.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mezőgazdasági gyakorlati tevékenységek végzéséhez fel kell használni a kapcsolódó szakmai elméleti tárgyak tananyagaiban megszerzett ismeretek mellett a természetismeretben tanultakat, építeni lehet a matematikai ismeretekre. A szakmai lehetőségeket felhasználva konkrét gyakorlati példákon keresztül kell segíteni a számolási készség fejlesztését (takarmányszükséglet, százalékszámítás stb.).

14.3. Témakörök

14.3.1. Általános állattartás, higiénia 48 óra

Állatokkal való bánásmód, az állatok megközelítése, megfogása, hajtása
Állatok testtájainak bemutatása, gyakorlása (emlősállat, baromfi)
Állati szervezet megismerése boncolás útján (nyúl, baromfi)
Istálló mikroklíma vizsgálat
Egészséges és a beteg állat felismerése (életjelenségek, mozgás, viselkedés, testtartás, táplálkozás, kültakaró)
Takarítás, fertőtlenítési feladatok végrehajtása (tisztító és fertőtlenítő szerek megismerése, oldatok készítése, állatok, épületek, berendezések, utak, eszközök fertőtlenítése, tisztítása)
Legyek, rágcsálók irtása, egészségügyi szabályok alkalmazása

14.3.2. Takarmányozás 56 óra

Különböző takarmányok, tápok felismerése, minősítése
Takarmány előkészítés (darálás, keverés, szeletelés, szecskázás, párolás, áztatás, főzés), tárolás, tartósítás
Takarmány kiadagolás különböző korú, ivarú, hasznosítású állatoknak

14.3.3. Baromfi- és nyúltartás 82 óra

Baromfifajok, fajták, hibridek és azok tojásainak ismerete
Baromfikeltetőben folyó munka megismerése
Előkészületek a napos baromfi fogadására

Baromfitartás berendezéseinek megismerése, kezelése (önitatók, önetetők, tojásgyűjtők, takarmányadagolók)
Árutojást termelő állomány napi munkáinak gyakorlása (napirend szerinti munkavégzés, eszközök, berendezések használata, működtetése)
Brojlercsirke nevelés napi munkáinak gyakorlása
Pulyka-, lúd-, kacsatartó telep munkájának megtekintése, a helyi adottságokat figyelembe véve részvétel a munkában
Nyúltartás berendezéseinek megismerése, nyúltartási munkák gyakorlása
Baromfiszállítás munkáiban közreműködés
Áruértékesítés

14.3.4. Sertéstartás 79 óra

Sertés küllemi megítélése, sertésfajták és hibridek felismerése
Különböző korosztályú sertés testtömegének megállapítása becsléssel, mérlegeléssel
Ivarzó állat felismerése, a termékenyítés idejének megállapítása, természetes termékenyítés
Fialásra való előkészület (elletőhely kialakítása, személy, eszköz biztosítása, részvétel, segítség az ellés levezetése során)
Újszülött malac ápolása, gondozása, az anya ellátása
Sertéstartási napi munkák gyakorlása (napirend szerinti munkavégzés, eszközök, berendezések használata, működtetése, önitatók, önetetők használata, feltöltése)
Közreműködés a sertés értékesítési (szállítási) feladatainál
Sertésvágás (a testtájak és a húsipari elnevezések megfeleltetése)

14.3.5. Lótartás 72 óra

Lótenyésztő, lótartó gazdaság tanulmányozása
Lóápolás és gondozás, takarmányozás, itatás gyakorlása
Istállógondozás
Lovas idegenforgalom, sportlótartás tanulmányozása

14.3.6. Szarvasmarha, juh és kecsketartás 111 óra

Szarvasmarhatartó gazdaság munkáinak gyakorlása (borjúnevelőben és tehénistállóban napirend szerinti munkavégzés, eszközök, berendezések működtetése)
Juhászati munkák tanulmányozása, gyakorlása
A kecske tartási és tenyésztési munkáiban való részvétel
A kecske napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
Fejőgép napi és időszakos tisztítása, karbantartása, szét- és összeszerelése
Gépi fejés végrehajtásának gyakorlása
Tej, sajtüzem látogatása
Tejvizsgálat (a tej érzékszervi elbírálása)
Tej elsődleges feldolgozása

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlatait elsősorban tanüzemben, tangazdaságban ajánlott megszervezni.

Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		Állatállomány, berendezett állattartó telep

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		Állattartási termelés eszközei
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		Állattartási termelés eszközei
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			Munkanapló
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Állattartó telep és berendezései
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Állattartó telep és berendezései
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Állattartó telep és berendezései

4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
5.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		Tejvizsgálati eszközök, gyapjú mintagyűjtemény
6.2.	Anyagminták azonosítása	x	x		
6.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

SNI/1 évfolyamot követően 70 óra
SNI/2 évfolyamot követően 105 óra
SNI/3 évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A SNI/1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11033-12 Család- és háztartásellátás

Család- és háztartás ellátási gyakorlat tantárgy

Témakörök

Konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok
Ételkészítési munkák idényjellegű nyersanyagok felhasználásával
Gondozási gyakorlatokhoz kapcsolódó élelmiszerellátási feladatok
Higiéniai és munkavédelmi követelmények betartása

Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok
Külső környezet gondozása: udvar, játszóhelyek, étkezési-, dohányzó- és pihenőhelyek, sütő-, főzőhelyek, gazdasági épületek és azok környékének takarítása, környezetének gondozása
Munkavédelmi- környezetvédelmi követelmények betartása

Ápolási, gondozási gyakorlatok
Elsősegélynyújtás gyakorlása
Kisgyermekekkel való foglalkozás
Házi gondozási feladatok segítése
Idősek, betegek közösségi támogatásában történő közreműködés
Higiéniai követelmények betartása

A SNI/2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11039-16 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat tantárgy

Témakörök

Zöldségtermesztés
Aktuális zöldségtermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Gyümölcstermesztés
Aktuális gyümölcstermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Dísznövénytermesztés
Virágoskertek, gyepek nyári ápolása, gondozása, fűnyírás, vágott virág hasznosítása, virágkötészet

Baromfi- és nyúltartás
Baromfi és nyúl takarmányozása, gondozása, férőhely takarítás
Tojásgyűjtés, válogatás, értékesítés
Valamennyi tevékenység végzésénél a munka- és környezetvédelmi szabályok betartása

A SNI/3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11036-16 Napi tevékenységek

Napi tevékenységek gyakorlata tantárgy

Témakörök

Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása
Kertészeti termékek házi tartósítása (előkészítő munkák, segédanyagok számítása, beszerzése, eszközök, edények, gépek előkészítése)
Gyümölcsök télire (befőttek, dzsemek, lekvárok, gyümölcskocsonyák, -sajtok, aszalványok készítése, gyümölcsök fagyasztása)
Zöldségek télire (tartósítás hőkezeléssel, besűrítéssel, sózással, savanyítással, szárítással, zöldségfélék fagyasztása)
Gyümölcs- és zöldségitalok (levek, szörpök, sűrítmények) készítése, tartósítása
Tejtermékék készítése (aludttej, tejföl, túró, gomolya, joghurt)
Baromfi és nyúlvágás gyakorlása
Sertésvágás megfigyelése
Élelmezés egészségügyi, higiéniai, munkavédelmi követelmények betartása

11039-16 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat tantárgy

Témakörök

Fűszer- és gyógynövények termesztése
Idénymunkák a fűszer- és gyógynövénytermesztésben, szedés-gyűjtés, szárítás

Zöldségtermesztés
Aktuális zöldségtermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Gyümölcstermesztés
Aktuális gyümölcstermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Dísznövénytermesztés
Virágoskertek, gyepek nyári ápolása, gondozása, vágott virág hasznosítása, virágkötészet

Sertéstartás
Takarmányozás, gondozás, férőhely takarítás
Sertés értékesítési (szállítási) feladatoknál közreműködés

Valamennyi tevékenység végzésénél a munka- és környezetvédelmi szabályok betartása.

5.15.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 814 01
CSALÁDI GAZDÁLKODÓ

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
Tanulásban alkadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 814 01 számú Családi gazdálkodó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 814 01

A szakképesítés megnevezése: Családi gazdálkodó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 20. Mezőgazdaság

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXIII. Mezőgazdaság

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és

vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 20. Mezőgazdaság szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Konyhai berendezések, felszerelések és gépek
Terítés, felszolgálás eszközei
Takarító eszközök, gépek
Mosás, vasalás gépei, eszközei
Csecsemőgondozási felszerelések
Betegágy, házi beteggondozási felszerelések
Elsősegélynyújtás eszközei, anyagai
Telefon
Számítógép (szoftverek, hardver, Internet kapcsolat, nyomtató, szkenner)
Vendégszobai bútorok
Vendégszoba berendezési kiegészítők
Mini-bárkocsi
Szabadtűzön főzés eszközei és berendezései
Virágoskert, konyhakert terület, művelési eszközök
Fűnyíró
Udvargondozási eszközök

Szabadidős tevékenység (játszótér) eszközei
Népi kismesterségek bemutatásához szükséges eszközök
Házkörüli állatok, állattartási eszközök
Disznóölés, házi zöldség- és gyümölcsfeldolgozás eszközei
Textilfeldolgozáshoz szükséges gépek, eszközök, felszerelések
Dísznövény-, zöldség-, gyümölcs-, szőlőtermesztést bemutató és gyakorló földterület
Termesztő berendezés (fóliaház, üvegház)
Mezőgazdasági kisgépek, kéziszerszámok
Helyi adottságoknak megfelelő berendezett állattartó telep
Különféle állatfajok, tartásukhoz szükséges felszerelés, berendezés
Fejési berendezések és eszközök, tejvizsgálati felszerelés
Mezőgazdasági termékek (állati termékek, zöldség-, gyümölcs-, szőlő) elsődleges feldolgozásának, csomagolásának, értékesítésének eszközei

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),

- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.

„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető." (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.

A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza". Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma

gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.
Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

„A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. Objektív tényezők

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.

- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész

viszonyának bemutatása,

8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."
   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."
   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."
   „Mindig fejezd be a feladatod."
   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."
   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.
4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a

csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.
- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.
- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.
- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló

csoportokban.
- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.
- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.
- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.
5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)
5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			70			105			105	0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás II.										2	
11033-12 Család- és háztartásellátás	Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek	2									2,5	
	Családellátás, -gondozás	2										
	Lakókörnyezet kialakítás	1										
	Család- és háztartás ellátási gyakorlat		6									
11034-16 Üzemgazdaság, ügyvitel	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek							3				
11036-16 Napi tevékenységek	Napi tevékenységek gyakorlata					6			4			3
11038-12 Kreatív textilfeldolgozás	Varrási, kézimunkázási alapismeretek				3							
	Varrás, kézimunkázás gyakorlat					4			4			3

11039-16 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás	Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás	1			2			2			1	
	Állattartás, állati termékfeldolgozás	1			2			2			1	
	Növénytermesztés és feldolgozás gyakorlat		4			2			3			4
	Állati termékelő-állítás és eldolgozás gyakorlat		4			2			3			4
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		7	14
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**16**	**0**	**16**
	Munkajogi alapismeretek										4		**4**
	Munkaviszony létesítése										4		**4**
	Álláskeresés										4		**4**
	Munkanélküliség										4		**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										22		**22**
	Munkavállalói szókincs										20		**20**
11033-12 Család- és háztartásellátás	**Élelmiszerek és táplálkozási, ételkészítési alapismeretek**	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**78**	**0**	**150**
	Élelmiszerismeret, élvezeti cikkek (jellemzők, vásárlás, tárolás)	12									14		**26**

	Táplálkozási alapismeretek	7									7		**14**
	Élelmezés-egészségügyi ismeretek	7									7		**14**
	Konyhatechnikai berendezések, eszközök	5									6		**11**
	Nyersanyag előkészítés, ételkészítési alapműveletek	17									16		**33**
	Ételkészítés ételcsoportok alapján	17									19		**36**
	Terítés és tálalás a háztartásban	7									9		**16**
	Családellátás, -gondozás	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Család és háztartás	20											**20**
	Gondozás, nevelés a különböző életkori szakaszokban	20											**20**
	Egészségügyi alapismeretek	6											**6**

	Házi betegápolás	15											**15**
	Elsősegélynyújtás	8											**8**
	Közösségi családsegítés	3											**3**
	Lakókörnyezet kialakítás	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Lakáskialakítás és lakberendezés	13											**13**
	Lakóépületek környezete, gondozása	5											**5**
	Lakásgondozás	8											**8**
	Fehérnemű- és ruhaápolás	5											**5**
	Lakókörnyezeti munka-, tűz- és környezetvédelem	5											**5**
	Család- és háztartás-ellátási gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**216**
	Konyhai munkák, ételkészítési alapgyakorlatok		106										**106**

	Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok		60										**60**
	Ápolási, gondozási gyakorlatok		**50**										**50**
11034-16 Üzemgazdaság, ügyvitel	**Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek**	**0**	**0**		**0**	**0**		**108**	**0**		**0**	**0**	**108**
	Üzemgazdasági alapfogalmak							20					**20**
	Vállalkozási alapismeretek							20					**20**
	Pénzügyi alapismeretek							10					**10**
	Adózási, bérezési, munkaügyi alapismeretek							10					**10**
	Ügyviteli ismeretek							23					**23**
	Munkajogi ismeretek							20					**20**
	Fogyasztóvédelmi alapismeretek							5					**5**
11036-16 Napi tevékenységek	**Napi tevékenységek gyakorlata**	**0**	**0**		**0**	**216**		**0**	**144**		**0**	**93**	**453**

	Árubeszerzés, élelmiszertárolás, értékesítés					45			28			8	**81**
	Ételkészítés, terítés					70			47			45	**162**
	Speciális étrendi igényeknek megfelelő ételkészítés					40			26			15	**81**
	Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása					30			21			15	**66**
	Takarítás, karbantartás					31			22			10	**63**
11038-12 Kreatív textilfeldolgozás	**Varrási, kézimunkázási alapismeretek**	**0**	**0**		**108**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**108**
	Textilipari anyagismeret				24								**24**
	Kézimunkák, díszítések				30								**30**
	Ruhakészítési alapismeretek				42								**42**
	Lakástextíliák				12								**12**
	Varrás, kézimunkázás gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**144**		**0**	**144**		**0**	**93**	**381**
	Varróeszközök, kézi öltések					16							**16**

	Varrógép, gépi varrások					36							**36**
	Textíliák javítása					20							**20**
	Ruhadarabok készítése kész szabásminta használatával					46			64			17	**127**
	Hímzés					26							**26**
	Kötés, horgolás								24			22	**46**
	Egyéb kézimunka								26			24	**50**
	Vizsgaremek készítése								30			30	**60**
11039-16 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás	**Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás**	**36**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**211**
	Kertművelési, termék feldolgozási alapismeretek	24											**24**
	Zöldségtermesztés	12			36						7		**55**
	Fűszer- és gyógynövények termesztése							12			6		**18**
	Gyümölcstermesztés				36						6		**42**
	Szőlőtermesztés							30			6		**36**
	Dísznövénytermesztés							30			6		**36**

Állattartás, állati termékfeldolgozás	**36**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**211**
Állattartási alapismeretek	36											**36**
Baromfitartás							20			31		**51**
Nyúltartás				10								**10**
Sertéstartás				18			22					**40**
Lótartás				14			10					**24**
Szarvasmarha, juh és kecsketartás				30			20					**50**
Növénytermesztés és feldolgozás gyakorlat	**0**	**144**		**0**	**72**		**0**	**108**		**0**	**124**	**448**
Zöldségtermesztés		144						25			43	**212**
Fűszer- és gyógynövények termesztése					18						10	**28**
Gyümölcstermesztés								30			51	**81**
Szőlőtermesztés					27			30			10	**67**
Dísznövénytermesztés					27			23			10	**60**

	Állati termékelőállítás és feldolgozás gyakorlat	0	144		0	72		0	108		0	124	**448**
	Általános állattartás, higiénia		48										**48**
	Takarmányozás		38									18	**56**
	Baromfi- és nyúltartás		58									24	**82**
	Sertéstartás								35			44	**79**
	Lótartás					23			35			14	**72**
	Szarvasmarha, juh és kecsketartás					49			38			24	**111**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**218**	**434**	**2920**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**652**		**3200**
Elméleti óraszámok/aránya		973 / 30,4 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2226 / 69,6%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie. A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11033-12 azonosító számú

Család- és háztartásellátás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11033-12 azonosító számú Család- és háztartásellátás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Élelmiszerek és táplálkozási, ételkészítési alapismeretek	Családellátás, - gondozás	Lakókörnyezet kialakítás	Család- és háztartás-ellátási gyakorlat
FELADATOK				
Családi munkamegosztás vagy megbízás szerint szervezi a mindennapi feladatokat		x		x
Bevásárol, ellenőrzi a szavatossági időket	x			x
Egyszerűbb ételeket főz	x			x
Gondoskodik az élelmiszerek kezeléséről, az ételkészítési előírások betartásáról	x			x
Betartja és betartatja a konyhai eszközök és gépek használatának higiéniai és műszaki előírásait	x			x
Segít a vendégvárás előkészítésében, a vendéglátás feladataiban	x			x
Közreműködik konyhai, éttermi munkák végzésében	x			x
Közreműködik az igényes, harmonikus élettér, a lakás és környezetének esztétikus kialakításában, fenntartásában			x	x
Végzi a lakásápolás rendszeres, napi és időszakos feladatait			x	x
Ellát szobaasszonyi feladatokat			x	x

Takarító berendezéseket, eszközöket, vegyszereket a környezeti és biztonsági előírások szerint használja			x	x
Védekezik a rovarok, a kártékony rágcsálók ellen			x	x
Elvégzi a ruhaneműk, lakástextíliák mosásának, szárításának, vasalásának műveleteit		x	x	x
Elvégzi, illetve segíti a csecsemők, gyermekek, idősek és beteg emberek gondozási feladatait		x		x
Foglalkozik a gyermekekkel (játék, tanulás, felolvasás, versolvasás, ének stb.)		x		x
Minden tevékenysége során kiemelten gondoskodik saját és környezete higiéniai követelményeinek betartásáról	x		x	x
Alkalmazza a szelektív szemétgyűjtés rendszerét			x	x
Baleset, sérülés esetén elsősegélyt nyújt	x			x
SZAKMAI ISMERETEK				
Higiéniai ismeretek: személyes higiénia, élelmiszerhigiénia	x			
Élelmiszerek ismerete, élettani szerepe, felhasználás szabályai, lehetőségei, tápanyagok	x			
Alapvető szakmai számítások	x	x		x
Bevásárlás	x	x		x
Egyszerű ételek főzése, felszolgálása	x			x
Háztartási és konyhai eszközök, gépek ismerete és kezelése	x		x	x
Lakások helyiségei, berendezései, lakásápolás, takarítás			x	x
Lakókörnyezet és ápolása			x	x
Mosás, vasalás munkafolyamata		x		x
Mosó- és tisztítószerek, a felhasználás lehetőségei, előírásai		x		x

Egészségügyi alapismeretek		x		x
Családtagok, betegek, idősek gondozásának alapjai, a betegápolás teendői		x		x
Csecsemők, kisgyermekek, gyermekek mindennapi ápolásának feladatai		x		x
Mesemondás, felolvasás, énekjáték		x		x
Munka-, környezet- és balesetvédelem, elsősegélynyújtás		x		x
Szelektív hulladékgyűjtési módok	x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Konyhai gépek, eszközök működtetése	x			x
Takarító-berendezések, ruhaápolási tevékenységet segítő gépek, eszközök használata, vegyszerek alkalmazása			x	x
Környezet-tudatosság a takarító- és a mosószerek megválasztásában, szelektív hulladékgyűjtés			x	x
Higiéniás szemlélet	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Ízérzékelés	x			x
Tűrőképesség		x		x
Terhelhetőség	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Segítőkészség	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x		x
Konfliktuskerülő készség		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Felfogóképesség	x	x		x
Helyzetfelismerés	x	x	x	x
A környezet tisztán tartása	x	x	x	x

4. Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek tantárgy 150 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja megismertetni az élelmiszerek főbb csoportjainak jellemzőit, táplálkozás-élettani szerepét, szakszerű vásárlását, tárolását. A család korszerű, egészséges étkezésének biztosításához rendszerezni a táplálkozási és az élelmiszerhigiéniai alapismereteket. Áttekinteni azokat a szakmai ismereteket (nyersanyag-előkészítés, ételkészítési alapműveletek, ételkészítés), melyek megalapozzák a konyhatechnológiai műveletek gyakorlati elvégzését. Megismertetni a tanulókkal a terítés, tálalás, felszolgálás alapkövetelményeit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Család- és háztartás ellátási gyakorlat Konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok témaköréhez biztosít elméleti alapismereteket, ezért a szakmai alapozó tantárgy oktatása során szoros kapcsolatot kell tartani gyakorlattal.

4.3. Témakörök

4.3.1. Élelmiszerismeret, élvezeti cikkek (jellemzők, vásárlás, tárolás) 26 óra

Élelmiszerek tápanyagai (fehérjék, zsírok, szénhidrátok, élelmi rostok, vitaminok, ásványi anyagok, víz)
Szénhidrátban gazdag élelmiszerek (gabonák és gabonatermékek, burgonya és burgonyatermékek, cukor és egyéb édesítőszerek): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás, konyhai tanácsok
Fehérje-gazdag élelmiszerek (tej és tejtermékek, tojás és tojáskészítmények, hús és húskészítmények, szárnyasok, vadhúsok és vadszárnyasok, halak és halkészítmények, hüvelyesek): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás, konyhai tanácsok
Étkezési zsírok (növényi olajok, margarinok, állati zsírok, vaj): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás, konyhai tanácsok
Vitaminban és ásványi anyagban gazdag élelmiszerek (főzelékek és főzelékkészítmények, gyümölcsök és gyümölcskészítmények): csoportosítás, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás
Fűszerek (fűszerként szolgáló növényrészek, tágabb értelemben vett fűszerek): táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás
Tésztalazítók: jellemzők, vásárlás, tárolás
Élvezeti cikkek (alkaloida tartalmú italok, üdítőitalok, alkohol tartalmú italok): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás
Élelmiszer beszerzés, vásárlás helyszínei, formái
Ár-, értékviszony felismerése
Szükséges mennyiség felmérése, kiszámítása
Élelmiszerek minőség-megőrzési időtartalmának ellenőrzése

4.3.2. Táplálkozási alapismeretek *14 óra*

Táplálkozási formák (teljes értékű, egészséges táplálkozás, alternatív táplálkozási formák, könnyű teljes értékű táplálkozás / kímélő étrend) jellemzői, értékelése
Egészséges táplálkozás általános irányelvei
Energia- és tápanyagszükséglet összefüggése, kiszámítása, kalóriatáblázatok és tápanyagtartalom-mutatók használata

Helytelen táplálkozás: túltápláltság, alultápláltság, a fogyókúra szabályai
Életkornak megfelelő táplálkozás: a csecsemők és a kisgyermekek, az iskolás és a serdülők, a felnőttek, az idősek táplálkozása
Étrend tervezés alapjai (napi étkezések száma, változatosság, idényjelleg, étkezési igények és szokások figyelembe vétele)

4.3.3. Élelmezés-egészségügyi ismeretek 14 *óra*

Higiénia fogalma, jelentősége, személyi és környezeti higiénia
Élelmiszerek romlásának okai
Húsok romlásjelenségei
Ételfertőzések, ételmérgezések
Élelmiszertárolás, ételkészítés, ételszállítás higiéniai veszélyei
Hűtőlánc fogalma, folyamatának biztosítása, megszakadásának következményei
Élelmiszerek kezelésének, ételek készítésének higiéniai követelményei
Ételszállítás higiéniája: szállító-, tároló eszközök tisztítása, fertőtlenítése, hidegkonyhai készítmények, gyümölcsök csomagolása, szállítása, meleg ételek szállítása, tálalása
Melegen tartás és ételmelegítés higiéniai szabályai
Szavatossági idők meghatározása, feltüntetése
Konyhai higiénia (eszközök és gépek tisztíthatósága, kézi-, gépi mosogatás, takarítás, tisztítás, fertőtlenítés, kártevők elleni védelem, személyi higiénia)
Orvosi alkalmassági vizsgálatok, egészségügyi könyv
Minőségbiztosítás alapelve, feladata, a HACCP minőségbiztosítási rendszer előírásai

4.3.4. Konyhatechnikai berendezések, eszközök 11 *óra*

Konyhai gépek és eszközök (tűzhelyek, hűtőszekrények, fagyasztókészülékek, mosogatógép, egyéb konyhai gépek és eszközök)
Edények és evőeszközök (étkezési edény, munkaedény, főzőedény, evőeszközök)

4.3.5. Nyersanyag előkészítés, ételkészítési alapműveletek 33 *óra*

Húsrészek (sertés, marha, birka) felhasználás szerinti osztályozása
Húsok főzéshez, sütéshez való előkészítése: lemosás, áztatás, forrázás, letisztítás, darabolás, aprítás, darálás, szeletelés, klopfolás, bevagdalás, tűzdelés, a húsok töltése, formázás, a belső részek előkészítése és a csontok felhasználása, sózás, fűszerezés
Szárnyasok főzéshez, sütéshez való előkészítése: tisztítás, bontás, darabolás, aprítás, filézés, adagolás, tűzdelés, szalonnába göngyölés, töltés, darálás, áztatás, előfőzés, formázás, sózás, fűszerezés
Halak főzéshez, sütéshez előkészítése: tisztítás, bontás, szálkázás, szeletelés, darabolás, előzetes besózás
Gumós növények és répafélék elsődleges konyhai feldolgozása: tisztítás, lemosás, aprítás, vágás, sütéshez, főzéshez előkészítés
Főzeléknövények és egyéb zöldségfélék elsődleges feldolgozása: lemosás, áztatás, leforrázás, aprítás, darabolás, vágás, sütéshez, főzéshez előkészítés
Gombák elsődleges konyhai feldolgozása: tisztítás, lemosás, aprítás, darabolás, sütéshez, főzéshez előkészítés
Gyümölcsök elsődleges feldolgozása: tisztítás, lemosás, aprítás, darabolás, vágás, sütés, főzéshez és tálaláshoz való előkészítés
Ételkészítési alapműveletek: főzés, párolás, sütés (sütőben, zsiradékban, roston, nyárson), pirítás

Ételkészítéshez szükséges egyéb műveletek: sűrítés, ízesítés és fűszerezés, lazítás, bundázás, lerakás, rétegezés, töltés, derítés, szűrés, áttörés (passzírozás), előfőzés vagy leforrázás (blanchírozás), megkötés (legirozás), feljavítás (montírozás), galuska-szaggatás, fényezés, bevonás, dermesztés, fagyasztás, lehabozás, formákkal való kiszúrás, lepréselés, sajtolás, lezsírozás, formaadás (dresszírozás), paprikaszín készítése

4.3.6. Ételkészítés ételcsoportok alapján 36 *óra*

Levesek (híg, sűrített, összetett levesek)
Főzelékek (sűrített és egyéb főzelékek), köretek (burgonya-, zöldség-, gyümölcs-, gabonafélékből), egytálételek
Saláták (egyszerű, összetett, kevert)
Mártások (hideg és meleg mártások)
Hideg és meleg előételek:
zöldség- és főzelékfélékből, gabonaneműkből, húsokból, belsőségekből készíthető meleg előételek
- hideg előételek tojásból, zöldségekből, húsokból
- reggelik, hidegtálak
- meleg szendvicsek, tojásból készíthető ételek
- lángosfélék, pizzák

Húsokból készíthető ételek:
- sertés, marha, borjú, hal, szárnyasból készülő ételek: egyben sütés- szeletben sütés – frissensültek, apróhúsból, belsőségekből készülő ételek (pörköltök, tokányok)
- párolással, főzéssel, töltéssel készülő húsételek
- füstölt húsok főzése, sütése
- hurka, kolbász sütése

Vegetáriánus és a reformkonyha ételkészítési módszerei, alapanyagai (húspótló, illetve helyettesítő termékekből készíthető ételek)
Tészták, édességek (főtt, főtt-sült, kevert tészták; kelt, omlós tészták, rétesek, felvert-, vajas-, frissen készített tészták; felfújtak, pudingok, krémek, fagylaltok)

4.3.7. Terítés és tálalás a háztartásban 16 *óra*

Terített asztal tartozékai (anyagai, eszközei, asztali díszek)
Asztal megterítése az étkezés időpontja és /vagy helye szerint, a tartozékok elhelyezésének szabályai
Asztal ünnepélyes megterítése (családi ünnep, családi vendéglátás esetén)
Ételek felszolgálása
Italok felszolgálása
Felszolgálás öltözködéssel szemben támasztott követelményei

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az elméleti oktatást javasolt szaktanteremben tartani, ahol bemutathatók az ételkészítéshez szükséges eszközök, élelmiszerek. A szaktanteremben elhelyezett képek segítsék az élelmiszerekkel való szigorú egészségügyi szabályok szerinti bánásmód szükségességének megértését.

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

A tanulók előzetes felkészültségét figyelembe véve, a higiéniás követelmények kiemelése minden témakörnél szükséges. Kiemelkedő tanulói munkák, otthoni, ünnepi (névnap, karácsony stb.) ételek vizuális bemutatása ösztönözheti a tanulókat az igényesebb környezet kialakítására, az igényszint emelésére.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Célszerű a tanítás során a témákhoz kapcsolódóan egyéni gyűjtő munkát, otthoni feladatot adni. A tanulók figyelmét ráirányítani környezetük pozitív példáinak megfigyelésére, lehetőséget adva a tapasztaltak leírására vagy elmondására.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X	X		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X	X	

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X	X		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			X	

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Családellátás, - gondozás tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a szakszerű házvezetés ismereteinek elsajátítása: családi jövedelemmel gazdálkodás, háztartási munkamegosztás, háztartásirányítás, - tervezés, - szervezés. Az egészséges életvitel, a családtagok gondozási teendőinek ismerete birtokában a tanulók képesek legyenek igényes, harmonikus családi élettér kialakítására és fenntartására, a családi kötelékek erősítésére, egyénileg és társadalmilag is hasznos életre. Az ismeretek elsajátításán túl érzelmi motiválás annak érdekében, hogy a végzettek jó családanyákká és közösség hasznos tagjaivá válhassanak.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Család- és háztartás ellátási gyakorlat Ápolási, gondozási gyakorlatok témaköréhez biztosít elméleti alapismereteket, ezért a szakmai alapozó tantárgy oktatása során szoros kapcsolatot kell tartani gyakorlattal.

5.3. Témakörök

5.3.1. Család és háztartás *20 óra*

Család fogalma, változásai, funkciói (gazdasági, szocializációs szerepe)
Családi háztartás feladata (szükségletek és az igények kielégítése)
Háztartási szükségletek - igények (alapvető vagy létszükségletek, kulturális és luxus szükségletek)
Szükségleteket és igényeket befolyásoló tényezők
Javak és ellátottság, beszerzési lehetőségek
Családi jövedelemforrások

Családok bevételei és kiadásai
Háztartási költségvetés feladata és a készítés formája, kiadások, bevételek főbb csoportjai, összehangolása, költségszámítások (beruházás esetén, termék előállításnál)
Takarékoskodás a családban
Hitel, részletvásárlás szerepe a családok pénzgazdálkodásában
Háztartásirányítási feladatok (tervezés, szervezés, kivitelezés, értékelés)
Gazdálkodás az idővel: a háztartási munka tervezése (heti munkaterv, határidő terv, bevásárlás tervezése, vásárlói magatartás)
Munkamegosztás a háztartásban
Háztartási könyvvitel (háztartási napló vezetése)
Háztartási munka szervezése (alapelvek, munkaruha)

5.3.2. Gondozás, nevelés a különböző életkori szakaszokban *20 óra*

Családtervezés, a szülők felelőssége a gyermekvállalásban
Fogamzás, gyermekvárás és szülés (termékenység és szaporodás, terhesség, előkészületek a gyermek fogadására, a szülés és a gyermekágy)
Csecsemő gondozása az első életévben:
- újszülöttkor (első 6 hét) fejlődési jellegzetességei, az újszülött táplálása, ápolása
- csecsemőkor (6 hét - 1 év) fejlődési jellegzetességei, a táplálás, gondozás változásai
Csecsemő és a kisgyermek egészségvédelme: tanácsadó szolgálat igénybe vétele, megelőző egészségügyi vizsgálatok, védőoltások, fogvédelem, betegségtünetek felismerése, balesetvédelem otthon
Nevelés és tanulás (a nevelés szükségessége és a nevelhetőség, öröklött tulajdonságok és a környezet, a nevelés szerepe az egyén szokásainak kialakulásában, nevelési célok, módszerek, eszközök)
Kisgyermekkor (1 - 3 év) fejlődési sajátosságai, a nevelés feladatai, az étkezés, a figyelem, a családi szeretet fontossága
Óvodáskori (3-6 év) nevelés, a mozgás, a játék, a képeskönyvek, mesék, mondókák, dalocskák szerepe, a kornak megfelelő elvárások, az életvitel magalapozása, viselkedési furcsaságok, zavarok, túlzott követelmények- túlságos igénytelenség
Kisiskoláskori (6-10 év) szokások jelentősége, a tudatos nevelés fontossága, követelmények az iskolás gyermekkel szemben, táplálkozás, ruházat, iskolai nehézségek
Serdülőkor (10-18 év) jellegzetességei, változásai (pubertás, generációs konfliktusok, partnerproblémák, önállósági törekvések, pályaválasztás, munkakezdés, az ifjúságot fenyegető veszélyek)
Időskorúak életkori sajátosságai, gondozási feladatai, lehetőségei

5.3.3. Egészségügyi alapismeretek *6 óra*

Egészség fogalmának meghatározása
Család, az egyén és a társadalom szerepe az egészséges életvitel kialakításában
Egészséges életmód alapjai, az egészségfenntartást befolyásoló tényezők:
- környezet
- helyes táplálkozási szokások
- időjárásnak megfelelő öltözködés
- személyi, testi higiénia (a bőr és a test minden területének - hajlatok, fejbőr, haj, körmök, nemi szervek stb.- gondozása, ápolása, a bőr védelmi szerepének megtartása)
- környezeti higiénia
- pozitív életszemlélet

- rendszeres testmozgás
- szabadidős tevékenységek
Testi-lelki harmónia fenntartásának módjai a családban:
- családi napirend kialakítása
- közös szabadidős tevékenységek (játék, sport, művelődés) végzése
- hobbik
- ünnepek, sorsfordulók, nevezetes napok családi ünneplése
Káros szenvedélyek: dohányzás, alkohol, kábítószerek, a túlzott gyógyszerfogyasztás káros hatásai
Kozmetikumok, festékek hatása a szervezetre

5.3.4. Házi betegápolás *15 óra*

Betegség fogalma
Környezettudatos magatartás a betegségek megelőzése érdekében, a fertőzések és a környezet szerepe a betegségek kialakulásában
Néhány gyakoribb betegség és a táplálkozás: cukorbetegség, magas vérnyomás és koleszterinszint, gyomor- és bélbántalmak, ízületi bántalmak diétája
Betegségtünetek (fájdalom, testhőmérséklet, váladékok, hányás, nyálka, bőrszín, -állapot, vizelet és széklet elváltozások)
Védőoltások és kísérő tüneteik
Gyakoribb gyermekbetegségek tünetei: gyomorpanaszok, étvágytalanság, hányás, hasmenés, szorulás, megfázás, láz, szájpenész, kiütés, bőrelváltozások
Fertőző betegségek jellegzetes tünetei, gyakoribb fertőző megbetegedések (torokgyulladás, influenza, agyhártyagyulladás, mumpsz, rubeola, bárányhimlő)
Teendők tünetek észlelése esetén: hőmérséklet ellenőrzés, lázcsillapítás, az orvos értesítése
Tünetek enyhítésének technikái és módszerei
Betegápolási szabályok (elhelyezés, az elhelyezés segédeszközei, mozgatás, ágynemű csere, a betegágy megigazítása)
Testápolás (mosdatás, fürdetés), öltöztetés, táplálás
Betegmegfigyelés (testhőmérséklet, légzés, pulzus)
Gyógyszerellátás, borogatás, göngyölés (pólyázás)
Gondozói szerep, a gondozó emberi tulajdonságai (figyelmesség, megértés, türelem, engedékenység, öntudat, önuralom, részvét és az ápolási szabályok megtartása)
Betegtípusok, a beteg környezete, szükségletei, a szükségletek közlésének, jelzésének felismerése
Beteg gyermek ápolása
Fogyatékos emberek gondozása
Haldokló ember ápolása, teendők halál esetén
Fertőtlenítés a háztartásban: szükségessége, eljárásai (fizikai, kémiai), a fertőtlenítő vegyszerek kezelése

5.3.5. Elsősegélynyújtás *8 óra*

Elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
Sebek, sebellátás, vérzések és csillapításuk
Ájulás, eszméletvesztés, az újraélesztés
Fájdalomcsillapítás, görcsoldás
Elsősegélynyújtás mérgezések esetén
Törés, ficam, rándulás, áramütés, vízi balesetek

Napszúrás, rovarcsípések, mérgezések, égési sérülések, fagyás
Házi patika felszerelései, a gyógyszerek elhelyezése

5.3.6. Közösségi családsegítés *3 óra*

Szociális és házi gondozást igénylő csoportok
Szociális gondoskodás formái
Közösségi családsegítő, gondozási munka formái
Közreműködési lehetőségek az egyéni gondozási, ápolási folyamatokban: a gondozottak megfigyelése, segítség nyújtás a környezeti és személyi higiéné biztosításában, a mindennapi tevékenységek elvégzésében, az öltözködésben, az étkezésben, az élelmiszerek, gyógyszerek, eszközök beszerzésében és használatában
Helyi közösségek gondozási formái, az idősek ellátását végző intézmények és tevékenységük

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az iskola lehetőségeitől függően szaktanteremben, egészségügyi kabinetben célszerű az oktatás szervezése.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Az egészséges életvitel, az egészségügy, a család-, a gyermekgondozás, nevelés, betegápolás kérdéseit, megértését a környezeti háttér információk nagymértékben segíthetik. Ajánlott iskolai, otthoni példákon keresztül felhívni a figyelmet az egészségmegőrzés fontosságára, a gyermekek, idősek gondozásának szükségességére, a család szerepének erősítésére.

Igyekezzünk iskolai, vagy a környezetből, otthonról hozott példákon keresztül felhívni a figyelmet az egészségmegőrzés fontosságára.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	Elsősegélynyújtás, csecsemőgondozás, házi betegápolás felszerelései
2.	elbeszélés	x		x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	Eszközök bemutatása
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Kiemelten fontos az érdeklődés, a figyelem felkeltésére irányuló tevékenységformák alkalmazása. Jó módszer lehet, ha a tanulók, pl. a Házi betegápolás téma tárgyalása

előtt, házi dolgozat keretében, saját maguk próbálják tapasztalataikat, gondolatait megfogalmazni. A legérdekesebbnek a felolvasása felkeltheti a többiek érdeklődését is.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	Emberi szervezetről rajz, ábrák, makett
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		Egészségügyi eszközök

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Lakókörnyezet kialakítás tantárgy 36 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A Lakókörnyezet kialakítás tantárgy tanításának célja megismertetni a tanulókkal a szakszerű otthonteremtés, az otthon rendben tartásának követelményeit, a háztartási munka-, tűz és környezetvédelmi előírásait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Család- és háztartás ellátási gyakorlat Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok témaköréhez biztosít elméleti alapismereteket, ezért a szakmai alapozó tantárgy oktatása során szoros kapcsolatot kell tartani gyakorlattal.

6.3.Témakörök

5.3.1. Lakáskialakítás és lakberendezés *13 óra*

Lakás- és épületformák, lakóépületek elhelyezése, tájolása
Lakások komfortfokozatai, közművei, az üzemeltetés gazdaságossági szempontjai (fűtés, világítás, vízellátás, szennyvíz- és hulladékkezelés)
Lakás főbb egységei, a helyiségek funkciói, elrendezésük irányelvei
Család igényének megfelelő otthon kialakítása: lakószoba, hálószoba, gyerekszoba, vendégszoba, előtér, folyosó, fürdőszoba, WC kialakításának követelményei, optimális mérete, főbb berendezési tárgyai
Bejáratok, raktárak, előkészítő helyiségek, konyhák, étkezők, ebédlők, műhelyek, társalgók, szociális helyiségek, kamrák kialakításának követelményei, a helyiségek területigénye
Lakótér kialakítás: az egészséges és esztétikus lakótér jellemzői, a lakberendezés elemei, szabályai (színek és formák harmóniája, mennyezetek, falak, padlók, függönyök, bútorok, világítás)

5.3.2.Lakóépületek környezete, gondozása 5 *óra*

Esztétikum és célszerűség szerepe a külső környezet kialakításában (táj, szomszédos épületek, zajhatások figyelembe vétele, környezeti tényezők tisztaságának megőrzése)
Gazdasági helyiségek (ólak, takarmány és egyéb tárolók) elhelyezése, higiéniás előírások (hulladék és trágyakezelés)
Pihenő-, játszó-, dohányzó helyek kialakításának alapvető szabályai, berendezései
Kerti sütő-, főzőhelyek kialakításának szabályai
Kerti medencék gondozásának feladatai

5.3.3.Lakásgondozás *8 óra*

Tisztító- és ápolószerek hatóanyagai, hatás szerinti csoportosításuk (szennyoldó szerek, fényező szerek), tárolásuk szabályai
Takarító eszközök és –készülékek
Takarítási rendszer (folyamatos rendrakás, napi takarítás, nagytakarítás) egyes helyiségekre vonatkozó munkafeladatai
Padló- és szőnyegápolás, bútorápolás, ablaktisztítás, fürdőszobai berendezések, falburkolatok, fűtőtestek, világítótestek, lakásdíszek, lakástextíliák tisztításának, ápolásának technikája
Kártevők a háztartásban (rovarok- és rágcsálók, az irtás célja, módjai, eszközei, anyagai)

Háztartási szemét kezelése (a szemét keletkezésének megelőzése, a szelektív – hulladékfajták anyaga szerinti - hulladékgyűjtés rendszere, elvei, megvalósítási lehetőségei)
Házilagos javítási- és karbantartási munkák szervezése, végzése, alapvető szerszámkészlet

5.3.4.Fehérnemű- és ruhaápolás **5 *óra***
Textíliák kezelhetőségét jelölő kezelési útmutatók (piktogramok) ismerete
Fehérnemű- és ruhaápolás gépei és eszközei (mosógépek, centrifugák, szárítógépek, vasalók)
Mosás-előkészítés (válogatás kezelhetőség szerint, áztatás)
Mosási folyamat és meghatározó tényezői (víz, mosószer, kézi-, gépi mosási eljárás, hőmérséklet, időtartam)
Mosási hibák
Különleges kezelési eljárások (keményítés, fehérítés)
Szárítás célja, módjai
Vasalás célja, legfontosabb szabályai, a ruhanemű hajtogatásának szabályai és tárolása
Ruhaápolás általános alapelvei (tárolás, elhelyezés, alapos tisztítás, a kezelési útmutató betartása)
Folteltávolítás
Cipő- és bőrruházat ápolása

5.3.5. Lakókörnyezeti munka-, tűz- és környezetvédelem **5 *óra***
Munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek, színek és táblák
Háztartási balesetek veszélyforrásai, (esések és bukások, elektromos áram, szénmonoxid, vegyszerek, egyéb baleseti okok), balesetek megelőzése, biztonsági előírások
Villámvédelem biztonsági előírásai
Tűzvédelem, tűz bejelentése, tűzoltás, tűzoltó készülékek
Energiatakarékosság a háztartásban
Környezetvédelmi feladatok a lakókörnyezetben

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*
A képzés helyszíne elsősorban az osztályterem. Egyes témakörök oktatását rendhagyó óra keretében a gyakorlati foglalkozási helyen (pl. mosás-ruhaápolás), vagy a szabadban (pl. lakókörnyezet) célszerű szervezni.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*.

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*
A lakókörnyezet kialakításának, a lakóépületek fajtáinak rendhagyó óra keretében, a helyszínen való bemutatása a háztípusok és az ideális falusi ház megismerését segíthetik elő.

Fejlesztheti, elmélyítheti a lakberendezési szabályok elsajátítását az ezzel foglalkozó folyóiratok, könyvek és egyéb képes kiadványok tanulmányozása. A bemutatott példák az egyszerű, otthoni körülmények között megvalósíthatókat emeljék ki.

Az igényes környezet kialakításának módszere megfelelő példa mutatása (az iskolai rend, tisztaság, az iskola környezetének ápoltsága)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	Lakókörnyezet, háztípusok, kiadványok
5.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A helyszínen, a szemlélődő gyakorlatokon a tanulók készítsenek jegyzeteket, értékeljék a látottakat. Házi feladatként tervezzék meg az általuk elképzelt lakóházat. Tervezzék meg a belső berendezés vázlatát a meghatározott jelölések segítségével.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				

3.1.	rajz értelmezése			x	Építészeti rajzok, alaprajz készítése
4.	Komplex információk körében				
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Család- és háztartás ellátási gyakorlat tantárgy 216 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A konyhai munkák, és ételkészítési gyakorlatok során el kell érni, hogy a tanulók a higiéniai követelményeket betartva önállóan és kreatívan tudjanak alapszintű ételkészítési feladatokat ellátni, az alkalomnak megfelelően teríteni és az elkészült ételeket felszolgálni.

A lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatokon cél olyan készségek kialakítása, amelyek alkalmazásával a feladatok gyorsan, szakszerűen, balesetmentesen és környezetkímélő módon valósíthatók meg. Cél továbbá kialakítani és elmélyíteni a mindig tiszta és rendezett környezetre, az ápoltságra törekvés igényét.

Az ápolási, gondozási gyakorlatok célja az empátiás készség kialakítása mellett, a tanulók türelemre, figyelemre, fegyelemre nevelése. Felkészítés azokra a gyermekgondozási, elsősegély-nyújtási, ápolási-gondozási gyakorlati tennivalókra, amelynek birtokában szakszerű segítséget tudnak nyújtani a családtagoknak, illetve a közösség arra rászoruló tagjainak fizikai vagy mentális szükségleteik kielégítésében.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Család- és háztartás-ellátási gyakorlatok a kapcsolódó szakmai elméleti tárgyak ismereteire épülnek, de a közismereti oktatásban tanultak, illetve a mindennapokban szerzett tapasztalatok is felhasználhatók a gyakorlati képzés során.

7.3. Témakörök

7.3.1. Konyhai munkák, ételkészítési alapgyakorlatok *106 óra*

Konyhai munkák baleseti forrásai (munka-, baleset és tűzvédelmi oktatás)
Személyi és környezeti (konyhai) higiénia
Mosogatási fázisok és követelmények
Élelmiszerek, főzési nyersanyagok vásárlása üzletben, piacon, termelőtől, az áru frissességének megállapítása
Napi bevásárlás, nagybevásárlás szervezése, végrehajtása
Kézi és gépi konyhatechnikai eszközismeret, az eszközök, berendezések, gépek szakszerű és biztonságos használata
Ételkészítéshez szükséges nyersanyagok mennyiségének kiszámítása, nyersanyagok előkészítése, ételek készítése, az étkezés jellegének, módjának megfelelő terítés, tálalás, felszolgálás illő öltözetben, mosogatás, a konyha és étkező takarítása, rendbetétele:
- reggeli és uzsonnaételek, egyszerű hidegkonyhai termékek (péksütemények, pékáruk, felvágottak, szalámik, kolbászfélék, sonkafélék, vaj, sajt, túró, zöldségfélék felhasználásával változatos szendvicsek, hidegtálak, kenyérbe, zsemlébe töltött uzsonnák, egyszerű saláták)
- reggeli és uzsonnaitalok (tea, kávé, kakaó, limonádé, gyümölcsszörpök, egyéb alkoholmentes italok)
- egyszerű meleg ételek (omlett, rántotta, tükörtojás, tükörtojás sonkával vagy bacon szalonnával, kemény és lágy tojás, buggyantott tojás, meleg szendvics, grillcsirke, egyéb grillhúsok, sült kolbász, -hurka, egytálételek és egyéb egyszerű meleg ételek)

- egyszerű levesek, híg levesek, gyümölcslevesek
- frissensültek, pörköltek, tokányok (sertés, marha, baromfi), egyszerűbb köretek
- sűrített főzelékek, egyszerű meleg- és hidegmártások
- főtt tészták, lepények, palacsintatészták
Család részére egyszerű menü önálló előkészítési, elkészítési, terítési, felszolgálási, konyha, étkezőhely rendbetételi munkáinak elvégzése
Közreműködés nagykonyhai, éttermi munkák végzésében
Ételek, készételek csomagolása, melegítése (előkészítés csomagoláshoz, csomagolás szállításra, szállítás, melegen-tartás, melegítés, tálalás, felszolgálás)

7.3.2. Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok *60 óra*

Takarítás, lakásgondozás
- napi lakástakarítási munkák (takarítási sorrend szerinti rendhelyreállítás, nappali, hálószobák, gyerekszoba, szociális helyiségek, étkező, konyha, kamra stb. takarítása)
- takarítószerek, eszközök, vegyszerek, egyéb anyagok, gépek kiválasztása, balesetmentes és környezetkímélő módon történő használata
- szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása
- ágynemű, törülköző, konyharuhák ellenőrzése, cseréje
- szükség szerinti (nagytakarítási) munkák: ablak, ajtó tisztítása, függönycsere, bútor, kárpit, szőnyeg tisztítása
- baleset esetén elsősegélynyújtás, a szükséges intézkedések megtétele
Külső környezet gondozása
- udvar, játszóhelyek, lakáson kívüli étkezési-, dohányzó- és pihenőhelyek takarítása, berendezéseinek rendben tartása
- kerti sütő-, főzőhelyek gondozása
- kerti medencék tisztítása
- gazdasági épületek és azok környékének takarítása
- szelektív hulladékgyűjtés, eltávolítás
Szobaasszonyi, takarítói munkakör feladatainak ellátása Fehérneműű- és ruhagondozás
- különböző textíliák mosásához szükséges szerek megválasztásának szempontjai, a mosó- és öblítő-szer szükséglet meghatározása
- mosás végrehajtása, mosó- és egyéb gépek biztonságos kezelése
- különböző textíliák víztelenítése: csavarás, centrifugálás, szárítás (fektetett, függesztett, csíptetett, csavart módon), szárítógép használat
- mosással el nem távolítható foltok (gyümölcs, fű, tinta, zöldség, festék, olaj stb.) eltávolítása folttisztítókkal
- vasalás előkészítése, különböző ruhadarabok és egyéb textíliák vasalási módjainak végzése, egyes ruhadarabok vasalásakor a műveletek célszerű sorrendjének alkalmazása, a vonatkozó balesetvédelmi előírások betartása
- vasalás utáni feladatok (hajtogatás, sérült, szakadt textíliák javítása, hiányzó gombok, függönykarikák felvarrása, a fehérneműű és a ruhafélék tárolása)

7.3.3. Ápolási, gondozási gyakorlatok *50 óra*

Elsősegélynyújtás
- általános elsősegély-nyújtási szabályok, életjelenségek vizsgálata, orvos és mentőhívás szakszerű módja
- eszméletlen, eszméletlen-nem légző, sokkos beteg ellátása, a sérültek különböző elhelyezési módjainak gyakorlása

- vérzések és ellátásuk, sebek, sebvédelem, különböző kötözési módok
- törések, ízületi sérülések ellátása
- mérgezések esetén történő elsősegélynyújtás (gyógyszer- ipari oldószer-, növényvédő szer-, étel-, alkohol-, gombamérgezés, maróanyagok)
- áramütött sérült elsősegélye
- teendők a leggyakoribb belgyógyászati megbetegedések miatti rosszullétek esetén (ájulás, epilepszia, agyvérzés, cukorbetegség, szívinfarktus, lázas állapot)

Csecsemő és kisgyermek gondozása
- higiéniás rendszabályok
- újszülött várása, környezete, kelengyéje, ruházata
- csecsemő fogása, tartása, emelése
- szoptatási módok, a szoptatással kapcsolatos problémák
- fürdetés jelentősége, előkészítése, technikája
- pelenkaváltás, a pelenkázás módjai
- hossz-, súly-, testarány-változásmérés
- mozgás-, értelmi, érzelmi fejlődés, szocializáció megfigyelése
- kisgyermek környezetének kialakítása, öltöztetése, testi ápolása, etetése, levegőztetése, napirend, helyes szokások kialakítása
- fogfejlődés, játéktevékenység megfigyelése
- óvodai nevelés szerepének megfigyelése a gyermek nevelésében
- foglalkozás gyermekekkel (felolvasás, mese, játék, mondókák, dalocskák tanítása)
- teendők gyakoribb csecsemő és kisgyermekkori betegségek esetén: a láz tüneteinek felismerése, a testhőmérséklet mérésének módjai, a láz csillapításának lehetőségei, beteg gyermekkel való bánásmód, betegségek megelőzésének lehetőségei)

Házi-gondozás, ápolás
- a gondozott környezete, a betegszoba kialakítása, felszerelése, a beteg ágya, ágytípusok, kényelmi eszközök készítése és használata
- ágyazások, ágyneműcserék, a fekvés, a fektetés módozatainak gyakorlása
- higiéniás szükségletek és kielégítésük (teljes lemosás, szájápolás, hajápolás, körömvágás, borotválás)
- a beteg célszerű ruházata, felszerelési tárgyai, az öltöztetés, vetkőztetés módjai, szabályai
- a beteg étkeztetése, teendők félrenyelés, hányás esetén, a legfontosabb diéták ismerete, elkészítése
- folyadékszükséglet biztosítása, a kiszáradás tünetei, okai, megelőzésének módja, a fekvőbeteg itatásának módjai és eszközei
- tartós fekvés következményei, a felfekvés fogalma, fokozatai, tünetei, megelőzésének módjai és eszközei
- a mozgás jelentősége, a beteg mozgatásának formái, fokozatai, a mozgásban korlátozott beteg segítése, gyógyászati segédeszközök használatának megismertetése
- légző-gyakorlatok tartós fekvés esetén, segédkezés köhögésnél
- vizelet, széklet megfigyelése, hasmenés, székrekedés esetén a beteg ellátása
- inkontinencia, vendégnyílás ellátásának gyógyászati segédeszközei
- hideg és meleg hatás alkalmazása (borogatások, párakötés, termofor, inhalálás)
- lábadozó beteg gondozása, ápolása
- fertőző betegek gondozása ápolása, fertőtlenítőszerek és fertőtlenítő eljárások
- élősdiek elleni küzdelem

- gyógyszerelés
- idősek, betegek közösségi segítése (bevásárlás, étel kiszállítás, ételmelegítés, tálalás, gyógyszer beszerzés, gyógyszer-előkészítés, szükség esetén a környezet rendbetétele)
- fogyatékos emberek gondozásával kapcsolatos teendők
- személyes higiénés elvárások a gondozótól

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

A gyakorlatokat célszerű három különböző helyszínen kis létszámú csoportbontásban szervezni. A konyhai munkák színtere a tankonyha, tanebédlő, maximum 8-10 fő egyidejű foglalkoztatásával.

A lakáskarbantartással kapcsolatos feladatok végezhetők az iskola, a kollégium területén vagy vendéglátó gyakorló helyen.

Az ápolási, gondozási alapozó feladatok számára szükséges kialakítani olyan gyakorló helyet, ahol egészségügyi szakvégzettséggel rendelkező oktató irányításával a tanulók elsajátíthatják a tevékenységek alapvető fogásait. A gyakorlat egy részét működő intézményekben célszerű megvalósítani, hogy a fiatalok a valóságos körülményekkel is találkozzanak.

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

A konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok során ajánlott a bemutatás, útmutatás, egyéni munka, gyakorlás, elemzés következetes és egymásra épülő alkalmazása. A konyhatechnológiai mozzanatok szakoktató általi bemutatását követően, az útmutatás az íz és aroma kialakításra, az igényes, tiszta, takarékos és biztonságos munkavégzésre irányuljon. A készségek csak egyéni munkavégzéssel, illetve a konyhatechnológiai alapműveletek, valamint a terítés, felszolgálás alapelemeinek folyamatos gyakorlásával alakíthatók ki. Az elemzés a kifogástalan, íz- vagy állaghibás végtermék, az esztétikus vagy ízléstelen, hiányos vagy hibás terítésmód, valamint a kifogásolható felszolgálás mozzanataira irányuljon.

A lakókörnyezet gondozás és ruhaápolási gyakorlatokon meghatározó a szemléletes oktatás, eszközök helyes használatának, tisztítószerek hatásának, adagolásának és a munkafolyamatoknak a bemutatása.

Az ápolási, gondozási gyakorlatok minden témájához ajánlott módszerek:
- a szemléltetéshez kapcsolódó tanári magyarázat, megbeszélés
- lehetőség biztosítása az egyéni élmények elmondására
- az elméletben elmagyarázott feladatok oktatói bemutatását követő tanulói gyakorlás

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		Konyhatechnológia, lakáskarbantartás, ápolás, gondozás eszközei
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		Munkaműveletek oktatói bemutatása
4.	szimuláció		x		Egészségügyi felszerelések
5.	szerepjáték				Tálalás, felszolgálás, egészségügyi eszközök

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok elsajátítása során kiemelt szerepe van a tanulói egyéni munkának és a gyakorlásnak. A készség szintű követelményeknek csak egyéni munkavégzéssel lehet eleget tenni. A folyamatos gyakorlással elkerülhető a kudarcélmény.

A recepteket a tanulók a munkanaplóban gyűjtsék.

A lakókörnyezet gondozás és ruhaápolási gyakorlatokon a tanulói tevékenységforma az önálló munkavégzés. Gyűjtemény készítése a mosó- és tisztítószerek címkéiből, flakonjaiból, táblázat összeállítása azok tisztító hatásáról, illetve felhasználási lehetőségéről.

Ápolási gondozási gyakorlatokon a demonstrációs termi gyakorlás mellett, a területi gyakorlatokon a tanulók előre meghatározott szempontok alapján végezzenek önálló megfigyelést, megfigyelési napló vezetésével. A műveleti leírások készítésével biztosítható az egységes munkavégzés és a szakmai kifejezőkészség fejlesztése. Személyes élmények szerzésére alkalmas a bölcsődei, óvodai, idősotthoni látogatás.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			Makett, ábra
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Ételkészítés, lakáskarbantartás eszközei, berendezései
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték				
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		Konyhai, lakáskarbantartás, ápolás-gondozás eszközei
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Konyhai berendezések, lakásápolás eszközei
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Anyagminták azonosítása		x		Élelmiszerek, vegyszerek
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		Konyhai, lakáskarbantartás, ápolás-gondozás eszközei
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		Konyhai, lakáskarbantartás, ápolás-gondozás eszközei

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11034-16 azonosító számú

Üzemgazdaság, ügyvitel

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11034-16 azonosító számú Üzemgazdaság, ügyvitel megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek
FELADATOK	
Felméri a vállalkozás beindításának lehetőségeit, beszerzi a működéshez szükséges engedélyeket	x
Megteremti a vállalkozás működéséhez szükséges erőforrásokat	x
Hatályos gazdasági és jogi szabályoknak megfelelően indítja, működteti a vállalkozást/gazdaságot	x
Ismeri és alkalmazza a pénzügyi és munkajogi előírásokat	x
Fejleszti vállalkozását, figyeli és készíti/készítteti a pályázatokat, támogatást igényel	x
Tervdokumentációkat, tanulmányokat, üzleti tervet készít/ készíttet	x
Kereskedelmi ügyleteket szervez, árajánlatokat készít, szolgáltatást, árut értékesít	x
Árajánlatokat kér, árut rendel, vásárol, egyeztet a külső szolgáltatókkal	x
Szerződést köt szóban és írásban	x
Alapvető pénzügyi, számviteli műveleteket végez	x
Gazdasági számításokat, értékelést végez, adatokat gyűjt és nyilvántart, adatszolgáltatást végez	x
Piackutatást, marketing, reklám-tevékenységet bonyolít, kapcsolatot tart az ügyfelekkel, más turisztikai szolgáltatókkal, szakmai szervezetekkel	x
Kezeli a reklamációt	x
Információcsere érdekében idegen nyelven alapfokon kommunikál	x
Intézi a tevékenységhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat	x
Nyilvántartásokat vezet, bizonylatot állít ki, számlát ad	x
Levelezést folytat beszállítókkal, vevőkkel, szakhatóságokkal, szakmai szervezetekkel postai úton/e-mailben	x

Házipénztárt kezel, banki, postai tranzakciókat végez	x
Számítógépet használ a nyilvántartások vezetésére és egyéb szakmai feladatoknál	x
Telefont, fénymásolót, audiovizuális eszközöket, pénztárgépet és egyéb ügyvitel technikai eszközöket használ	x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Piaci alapismeretek (a piac funkciói, szereplői, típusai), piacbefolyásoló tényezők (eladás/vásárlás, reklám, eladás, imázs stb.)	x
Pénz szerepe a piacgazdaságban: pénzügyi, pénzintézeti rendszer, pénzügyi szolgáltatások, értékpapírok, tőzsde, a vállalkozás pénzügyei	x
Egyéni és társas vállalkozási formák, adófizetési kötelezettségek	x
Termőföldre vonatkozó jogszabályok	x
A munkavállaló és munkáltató jogai, kötelezettségei, a munkavégzés szabályai	x
Vállalkozás létesítése, a vállalkozás indításának és működtetésének alapvető jogi, adminisztratív szabályai, gyakorlati lépései, a források biztosítása, szükséges tárgyi és személyi (munkaerő) feltételek kialakítása, átalakításának és megszüntetésének formái	x
Az üzleti terv felépítése, tartalma, a tervezés módszerei, pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai	x
Számviteli, pénzügyi alapműveletek	x
Önköltségszámítás, bevétel és költségnyilvántartás, árajánlat készítés	x
Bizonylati elv és fegyelem, az agrárágazati és a turizmussal kapcsolatos tevékenység során használható főbb bizonylatok, alkalmazott dokumentumok, bizonylatok kitöltése, nyilvántartások vezetése	x
Pénzügyi tranzakciók	x
Szerződések: a megállapodások megkötésére, felbontására vonatkozó előírások, szabályok, a beszerzés/vásárlás folyamata, befolyásoló tényezői, mezőgazdasági termékértékesítési szerződések, értékesítési módok, befolyásoló tényezők	x
Kommunikációs módszerek, eszközök	x
Piackutatási alapelvek	x
Marketing tevékenység	x
Levelezés, üzleti levelezés szabályai	x
Eszközkezelés	x

Számítógépes adatnyilvántartás, számítógépes programok használata	x
Fogyasztóvédelmi intézményrendszer, fogyasztói jogorvoslati lehetőségek	x
Szavatosság és jótállás, a fogyasztói reklamációk intézésének módja	x
Vásárlók Könyve használatának és az abban történt bejegyzések elintézésének szabályai	x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Szakmai nyelvezetű írás-, fogalmazáskészség	x
Mennyiségérzék	x
Számolási készség	x
Idegen nyelvű beszédkészség	x
Elemi szintű számítógép-használat (szövegszerkesztés, táblázatkezelés)	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Döntésképesség	x
Önállóság	x
Külső megjelenés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Meggyőzőkészség	x
Udvariasság	x
Kommunikációs rugalmasság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Lényegfelismerés	x
Eredményorientáltság	x

8. Üzemgazdaság, ügyvitel tantárgy 108 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Gazdasági alapfogalmak, gazdaság- tevékenységi keretek megismerése elsősorban az agrár- és a falusi vendéglátással kapcsolatos vállalkozások indításának, működtetésének szempontjából. Felkészíteni a mezőgazdasági termelői tevékenységekkel kapcsolatos gazdálkodási formák (őstermelő, családi gazdaságok, együttműködések, közös tevékenységek) pénzügyi, adózási szabályozásának alkalmazására, a szükséges adminisztrációs kötelezettségek elvégzésére. A vállalkozás eredményes működtetése megköveteli az üzleti tervkészítés, az önköltség- és jövedelemszámítás, az áruértékesítés legfontosabb lépéseinek, az üzleti levelezés, az ajánlatkérés és -készítés, a szerződéskötésekkel kapcsolatos alapelvek és a pénzügyi tranzakciók szabályainak elsajátítását.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy oktatása során alapvetően támaszkodni kell a már tanult szakmai és általános matematikai ismeretekre.

8.3. Témakörök

8.3.1. Üzemgazdasági alapfogalmak *20 óra*

Termelés fogalma, célja, folyamata (termelés, elosztás, forgalom, fogyasztás, újratermelés)
Piac fogalma, csoportosítása, szereplői, alapelemei (kereslet- kínálat- ár), piacbefolyásoló tényezők
Termelési erőforrások: természeti erőforrások, eszközök (befektetett tárgyi eszközök, forgóeszközök), munkaerő
A termőföld, mint speciális termelési eszköz (sajátosságai, értékelése, ingatlan nyilvántartás, földtulajdon, földbérlet, a termőföld védelme, föld- és talajvédelmi járulék és bírság)
Mezőgazdasági támogatási rendszer célja, jellemzői
Ráfordítás és hozam fogalma, mutatószámai
Termelési költség (fogalma, csoportosítása, költségfajták), költséggazdálkodás
Önköltség, önköltségszámítás
Termelési érték és az árbevétel
Jövedelem, jövedelmezőség, hatékonyság, a jövedelmezőséget befolyásoló tényezők
Kereskedelmi és marketing tevékenység fogalma, célja, összefüggése

8.3.2. Vállalkozási alapismeretek *20 óra*

Vállalkozás fogalma, célja
Vállalkozási formák alaptípusainak (egyéni és- családi vállalkozások, gazdasági társaságok, szövetkezetek) általános jellemzői
Vállalkozások indítása a hatályos szabályozásnak megfelelően: igényfelmérés, források (anyagi, szellemi, emberi, technológiai, saját erő, hitel, pályázati támogatás) biztosítása, beruházási, minősítési, működési engedélyek beszerzése
Egyéni- és családi vállalkozás létrehozása, nyilvántartásba-vétele, működtetése, megszüntetése
Mezőgazdasági termelő-szolgáltató tevékenység gyakorlása őstermelőként vagy kistermelőként
Vállalkozásfejlesztés (a helyi adottságoknak megfelelő igény és lehetőség felmérése, piackutatási alapelvek, reklámtevékenység)
Üzleti terv fogalma, felépítése, készítésének/készíttetésének célja
Beruházás, fejlesztés külső támogatással: kölcsönök, hitelek, pályázati támogatások
Pályázatok készítésének célja, a támogatások igénylésének lehetőségei, feltételei, a pályázati kiírások figyelésének módszerei, konkrét pályázati lehetőségek ismerete a mezőgazdaságban és a falusi vendéglátásban

8.3.3. Pénzügyi alapismeretek *10 óra*

Pénz szerepe a piacgazdaságban
Pénzintézeti rendszer, bankválasztási szempontok
Pénzintézeti szolgáltatások: betétgyűjtés, hitelezés, adósságkezelés, számlavezetés / bankszámla típusok, pénzforgalmi szolgáltatás, készpénzbefizetés és készpénz ellátás
Biztosítások szerepe, jelentősége, formái
Pénzügyi tranzakciók, pénzkezelési szabályok: folyószámla, bankkártya, készpénz, házipénztár működtetés, pénztárgép kezelés szabályai
Hitelek, kölcsönök (személyi, áruvásárlási, építési, beruházási) felvételének

legfontosabb szabályai

8.3.4. Adózási, bérezési, munkaügyi alapismeretek *10 óra*

Adóztatáshoz kapcsolódó általános ismeretek: jellemzői, funkciói, alapelvei, az adórendszerhez kapcsolódó fogalmak
Adófajták
Adózási rend (bevallás, az adózás mértéke, adókulcsok, adófizetési határidők)
Mezőgazdasági őstermelők és kistermelők adózása
Agrárgazdaság és falusi vendéglátás munkaerő gazdálkodásának jellemzői: munkakörök, időbeosztás, idénymunka, szabadság, anyagi felelősség

8.3.5. Ügyviteli ismeretek *23 óra*

Bizonylatok (fogalma, a bizonylatok alaki, tartalmi követelményei, bizonylati elv)
Agrárágazattal és turizmussal kapcsolatos gazdasági tevékenységek főbb bizonylatai: befektetett eszközök, készletek nyilvántartása, állattartás, növénytermesztés bizonylatai, pénzügyi elszámolások bizonylatai, nyilvántartásai (számla, bevételi-, kiadási pénztárbizonylat, pénztárjelentés, pénztárkönyv)
Bizonylatok kitöltése (számla, nyugta, utalvány, készpénzfizetés, átutalás, szállítólevél, egyéb bizonylatok)
Készletgazdálkodás fogalma
Leltározás fogalma, módjai
Szerződések fajtái, előírásai, a szerződéskötés és a vele járó kötelezettségek, mezőgazdasági termékértékesítési szerződések
Levelezés (szabályai, formái), a kapcsolattartás, kapcsolatépítés egyéb technikai lehetőségei (telefon, e-mail, személyes tárgyalás)
Árajánlatkérés,- értékelés, árurendelés (telefonon, levélben, interneten), áruszállítás, áruátvétel adminisztrációja
Árajánlat, árkalkuláció készítése, értékesítési módok, szolgáltatások, áru értékesítése, marketing tevékenység
Számítógép és számítógépes programok használata a nyilvántartások vezetésénél
Fogyasztóvédelem jelentősége, szabályozása, intézményrendszere
Szavatosság, jótállás
Reklamációk és azok kezelése, Vásárlók Könyve használatának szabályai
Egyéb adminisztrációs feladatok: nyilvántartások vezetése, határidők figyelése, gazdasági számítások, értékelések, adatok gyűjtése és nyilvántartása, információk gyűjtése, tájékoztatás a tevékenységről magyar és idegen nyelven.

8.3.6. *Munkajogi ismeretek* *20 óra*

Általános munkajogi alapismeretek
A munkaviszony keletkezése
A munkaszerződés
A munkaviszony megszűnésének, megszüntetésének esetei
A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei, kártérítési felelősség
A munkaköri leírás

8.3.7. *Fogyasztóvédelmi alapismeretek* *5 óra*

Alapfogalmak (tudatos fogyasztó, fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár, online adásvételi és szolgáltatási szerződés)

Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások)
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje)
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
Piacfelügyeleti alapfogalmak
A hatósági ellenőrzés
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései (méret, súly, használhatóság ellenőrzése, vásárlók könyvének vezetése, üzlet nyitvatartásáról szóló tájékoztatás, e-kereskedelemhez kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások)
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Számítógépekkel, internet-kapcsolattal ellátott tanterem.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Számítógép, számítógépes programok alkalmazására felkészítés. A tevékenység gyakorlása során előforduló nyomtatványok, nyilvántartások és kitöltésük bemutatása.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	szemléltetés			x	Nyomtatványok, számlák
3.	szimuláció			x	Számítógép
4.	szerepjáték		x		
5.	házi feladat	x			

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Számítógép és számítógépes program használata a témakörök elemeinek megfelelően. A rendszeresített nyomtatványok szabályos kitöltésének gyakorlása. Az elmélethez kapcsolódó írásos tevékenység végzése.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	Nyomtatvány, számítógép

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	Nyomtatvány, számítógép
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	Nyomtatvány, számítógép
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

A

11036-16 azonosító számú

Napi tevékenységek

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11036-16 azonosító számú, Napi tevékenységek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Napi tevékenységek gyakorlata
FELADATOK	
Felkészül és végzi a rendszeres napi és az időszaki tevékenységeket	x
Beszerzi a család ellátásához, a gazdálkodáshoz és az egyéb tevékenységek végzéséhez szükséges fogyasztási cikkeket, eszközöket, kezeli, rendszerezi, tárolja a megvásárolt árukat	x
Ellenőrzi az élelmiszerek, fogyasztási cikkek minőségét, felhasználhatósági idejét	x
Előkészíti és lebonyolítja a család napi étkezését (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora, egyéb igények szerinti feladatok)	x
Gondoskodik az egészséges életvitelt elősegítő, illetve a betegség, vagy egyéb szokásoknak megfelelő étkezés lehetőségéről (vegetáriánus, speciális étkezések stb.)	x
Alkalmanként, a környezetnek, a családi, vagy baráti, vagy üzleti rendezvény jellegének megfelelő ellátást biztosít	x
Elvégzi az étkezés utáni takarítás, rendkészítés, mosogatás feladatait	x
Gondoskodik a gazdaságban dolgozó családtagok, kisegítők és munkavállalók ellátásáról (munkafeltételek, személyes biztonsági előírások, étkezés, szakmai felkészítés)	x
Irányítja a gazdaságban dolgozó időszaki és állandó foglalkoztatottak munkáját: kiadja a feladatokat, az elvégzett feladatok végrehajtását ellenőrzi	x
Fogadja a gazdaságba érkező látogatókat (vásárlók, érdeklődők, munkások)	x
Elvégzi a lakókörnyezet és a munkavégzést szolgáló helyiségek, valamint a környezet ellenőrzését, takarítását, az alapvető karbantartási munkákat	x
Betartja és betartatja a személyi és a környezeti higiénia szabályait, az élelmiszerbiztonsági és minőségügyi előírásokat	x
Baleset, rosszullét, betegség esetén elsősegélyt nyújt, intézkedik	x

Rendezi, gondozza, tisztán tartja, ápolja a lakókörnyezetet (konyhakert, udvar, virágoskert, utca, játszótér, pázsit, sport, közösségi terek stb.)	x
Termeszti, gyűjti a fűszer és gyógynövényeket	x
A kötészeti alapfeladatok keretében a termésekből, virágokból dekorációt, ajándékot készít (kerti termesztés, gyűjtött anyagok)	x
Elvégzi a házkörüli állattartás napi feladatait	x
Részt vesz a gazdaságban megtermelt növények betakarításában, feldolgozásában, tartósításában, az állati termékek feldolgozásában	x
Ismerteti a saját gazdasági tevékenységét, bemutatja a környezet, a lakóterület természeti értékeit, hagyományait	x
Kezeli, karbantartja a háztartási gépeket, eszközöket	x
Bekapcsolódik a közösségi feladatok ellátásába	x
Gyermekprogramokat szervez, vezeti a foglalkozásokat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A mezőgazdasági termeléshez, a család ellátásához szükséges alapanyagok, eszközök, fogyasztási cikkek csoportosítása, jellemzői	x
Vásárlási szokások, a tervezés jelentősége, módszerei	x
Élelmiszer-, ital-, zöldség-, gyümölcs-, fűszer ismeret	x
Élelmiszerbiztonsági feladatok, szabályok, előírások	x
Munka-, környezetvédelem, higiénia, minőségirányítás	x
Elsősegélynyújtás feladatai	x
A napi, heti étrend jellemzői, az étrend összeállításának szabályai	x
A speciális táplálkozási igények kielégítésének lehetőségei és feladatai, az ételek sajátosságai (pl. vegetárius és egyéb étkezési szokások, allergiában szenvedők ellátása)	x
Az ételkészítés elméleti alapjai	x
Az egészséges életvitel jellemzői	x
Terítés, étel-, italfelszolgálás alapjai	x
Háztartási gépek csoportosítása, üzemeltetésének, karbantartásának feladatai	x
Takarítás, karbantartás gépei, higiéniai, élelmiszerbiztonsági, munkavédelmi, környezetvédelmi előírásai	x
A takarítás, mosás, mosogatás szabályai	x
A lakókörnyezet és a gazdasági területek lapvető karbantartási feladatai, munkavédelmi előírásai	x

Energiatakarékossági, hulladékhasznosítási intézkedések, a szelektív szemétgyűjtés, hulladékok hasznosítása	x
Virágoskert, konyhakert és udvar kialakítása, ápolás feladatai, a játszóhelyek kialakítása	x
Munkafeladatok kiadása, ellenőrzése	x
A népszokások, kismesterségek, eszközök ismerete	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Elemi számolási készség	x
Mennyiségérzék	x
Konyhatechnikai eszközök használata, gépek működtetése	x
Karbantartási munkáknál kézi szerszámok, eszközök használata	x
Szelektív hulladékgyűjtés	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőkészség	x
Felelősségtudat	x
Önállóság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Udvariasság	x
Segítőkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Áttekintő képesség	x
A környezet tisztán tartása	x
Módszeres munkavégzés	x

9. Napi tevékenységek gyakorlata tantárgy *453 óra*

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának célja gyakorlatot biztosítani ahhoz, hogy a családi gazdálkodó rendkívül sokrétű napi tevékenységét, rendszeres feladatait szigorú sorrendben, szervezetten, időben, a munkavédelmi és higiéniai követelmények előírásai szerint tudja végezni.

A családi gazdálkodónak nem különálló, nem egymástól független feladatok végzését kell ellátni. A változatos feladatok között az állatgondozás, a kertészeti termelés, a lakókörnyezet gondozása, a család étkeztetése, ellátása, gondozása, a gyermekekkel való foglalkozás, a gazdasági-ügyviteli feladatok ellátása, a beteggondozás, a megtermelt áruk értékesítésre történő előkészítése, feldolgozása, tartósítása, árusítása stb. egyaránt megjelenik a mindennapokban.

Ezen feladatok közül a Napi tevékenységek gyakorlat tantárgy célja az élelmiszer beszerzés, tárolás, ételkészítés, speciális étkezési igénybiztosítás, saját termelésű termék feldolgozás, tartósítás, takarítás, karbantartás gyakorlati készségeinek kialakítása. A témák kapcsolódnak egymáshoz, de a sorrend felcserélhető.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyakorlati tevékenység megkezdése előtt a tanulók a szakmai tantárgyak keretében már foglalkoztak a munkafeladatok elméleti kérdéseivel. Ezért a feladatok megkezdése csak rövid bevezető, előkészítő magyarázatot igényel.

9.3. Témakörök

9.3.1. Árubeszerzés, élelmiszertárolás, értékesítés *81 óra*

Élelmiszer-, italismeret
Napi étlap, heti étrend összeállítása a vendégek részleges/teljes ellátásának biztosításához, figyelemmel az egészséges étkezésnek megfelelő választék kialakítására
Italkínálat megtervezése
Nyersanyagszükséglet kiszámítása
Árubeszerzés folyamata, mindennapi bevásárlás, nagybevásárlás végrehajtása
Élelmiszerek vásárlása üzletben, piacon, ellenőrzött termelőtől, előrendelés, szerződés
Megrendelés interneten
Szállítás, áruátvétel
Szavatossági idők ellenőrzése vásárláskor, felhasználáskor
Lejárt szavatossági idejű termékek kezelése, megsemmisítése
Alap- és segédanyagok, késztermékek tárolása, a tárolásra szolgáló eszközök, berendezések, helyiségek fertőtlenítése, takarítása
Megtermelt növényi és állati termékek saját felhasználása az étkezésben/étkeztetésben, a felesleg értékesítése (csomagolás, eladás)
Higiéniai, munkavédelmi, környezetvédelemi szabályok betartása, alkalmazása

8.3.2. Ételkészítés, terítés *162 óra*

Menü összeállítás
Ételkészítés előkészítő munkáinak végzése (alapanyag előkészítése, főzési-sütési eszközök, gépek ellenőrzése)
Ételkészítés:
- levesek
- előételek
- főzelékek
- köretek
- saláták, salátaöntetek
- húsételek (sertés, marha, baromfi, birka, hal)
- egytálételek
- felvert és kevert tészták, édességek készítése
Magyaros, hagyományos levesek, ételek készítése, igény szerint a munkafolyamat bemutatása a vendégeknek
Terítés az étkezésekhez (reggelihez, uzsonnához, ebédhez, vacsorához, ünnepi étkezéshez, fogadáshoz), a terítés módjának megfelelő anyagok, eszközök, díszítési eszközök kiválasztása, a virággal díszítés szabályainak alkalmazása
Megfelelő öltözék kiválasztása a felszolgáláshoz, átöltözés
Elkészített ételek, ajánlása, felszolgálása az alapszabályok betartásával, viselkedés, kommunikáció a vendéggel magyar nyelven
Alkoholmentes és alkohol tartalmú italok ajánlása, poharak kiválasztása, az italok felszolgálása
Vendéglátási szabályok szerinti asztal leszedés (ételmaradékok összegyűjtése, teríték eltávolítása, asztal letisztítása), újraterítés
Mosogatás, az étkező és a konyha takarítása, rendbetétele
Higiéniai, munkavédelmi előírások betartása az előkészítéstől a gyakorló terület elhagyásáig
Baleset esetén elsősegélynyújtás, intézkedés

8.3.3. Speciális étrendi igényeknek megfelelő ételkészítés *81 óra*

Felkészülés a speciális igényű vendégek ellátására: étrend, étlap összeállítás, nyersanyag beszerzés
Vegetáriánus ételek készítése
Diabetikus, energiaszegény, fogyókúrás ételek készítése
Ételek készítése liszt-, laktóz-, fehérje-érzékenyek számára
Ételek készítése gyermekek, idősek számára

8.3.4. Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása *66 óra*

Tartósítási eljárások módszerei:
- fizikai (hőkezelés, hőelvonás/fagyasztás)
- tartósítás vízelvonással (besűrítés, aszalás, szárítás)
- fizikai-kémiai (sózás, cukrozás, füstölés, pácolás)
- kémiai (tartósítás vegyszerrel)
- biológiai (tejsavas erjesztéssel/savanyú káposzta, kovászos uborka/; színtenyészettel beoltva /túró, sajt, joghurt/; alkoholos erjesztésre alapozva/ gyümölcspálinka, borkészítés/

Házi tartósítás előkészítése (segédanyagok számítása, beszerzése, eszközök, edények, gépek előkészítése)
Kertészeti termékek feldolgozásának, tartósításának célja (romlás megelőzése,

értékmegőrzés, szezonon kívüli zöldség – és gyümölcsfogyasztás biztosítása)
Gyümölcsök télire (befőttek, dzsemek, lekvárok, gyümölcskocsonyák, -sajtok, aszalványok készítése, alma, körte téli tárolása)
Zöldségfélék télire (tartósítás hőkezeléssel, besűrítéssel, sózással, savanyítással, szárítással, gyökérzöldségek téli tárolása)
Gyümölcs- és zöldségitalok (levek, szörpök, sűrítmények) készítése, tartósítása
Gyorsfagyasztás (gyümölcs és zöldségfélék előkészítése fagyasztásra, a fagyaszott termékek felhasználásának követelményei, lehetőségei)Tejtermékek házi készítése (aludttej, tejföl, túró, gomolya, joghurt)
Házi disznóvágás: a sertés bontásának megfigyelése (testtájak és húsipari elnevezések megfeleltetése), húsfeldolgozás, tartósítás (sózás, pácolás, füstölés) munkáiban közreműködés, részvétel a disznótor szervezésében, bonyolításában
Baromfi és nyúl vágásának, tisztításának, konyhakész állapotba hozásának gyakorlása
Hullott gyümölcs hasznosítása (cefre-, lé-készítés)
Saját termesztésű termésekből, virágokból dekorációk, ajándékot készítése

8.3.5. Takarítás, karbantartás **63 *óra***

Takarítószerek, - eszközök, - vegyszerek, - egyéb anyagok, - gépek kiválasztása, balesetmentes és környezetkímélő módon történő használata, higiéniai előírásainak betartása, takarítószerek tárolása
Napi takarítás sorrendje a vendéglátóhelyen (étkező, szociális helyiségek, konyha, szobák stb.)
Ágynemű, törülköző ellenőrzése, cseréje
Szociális helyiségek takarítása, fertőtlenítése, toalettpapír, kéztörlő kihelyezése, kézmosó-folyadék biztosítása
Heti rendszeres takarítás, nagytakarítás, festés, átalakítás utáni takarítás (ablakmosás, ajtó tisztítása, függönycsere, kárpit, szőnyeg tisztítása), egyszerű karbantartási műveletek elvégzése
Ágynemű, egyéb lakástextília mosása, foltok eltávolítása (gyümölcs, fű, tinta, zöldség, festék, olaj stb.), vasalás
Igény szerint a vendég ruháinak mosása, vasalása
Alapvető lakótéri karbantartási feladatok ellátása a munkavédelmi szabályok betartása mellett
Játszóhelyek, kijelölt étkezési-, dohányzó- és pihenőhelyek takarítása, berendezéseinek karbantartása
Kerti medencék, - sütő és főzőhelyek berendezéseinek rendben tartása
Rovarirtás, rovar elleni védekezés, rágcsálók irtása
Szelektív szemétgyűjtés, energiatakarékosság, hulladékhasznosítás megvalósítása

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

A tantárgy képzési helyszíneit a feladatoknak megfelelően kell kiválasztani. A gyakorlat alapját elsősorban az intézményi tankonyha (kb. 10 fő egyidejű munkáltatását biztosító berendezésekkel) biztosítja. Egyes feladatok külső munkahelyeken oldhatók meg (vásárláshoz közelben elérhető üzletek, piacok, egyéb munkákhoz intézményi kollégium, vendégház, vagy szerződéses vendéglátó tevékenységet folytató üzem, szervezet).

8.5. A *tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szimuláció		x		Árubeszerzés
4.	szerepjáték		x		Felszolgálás

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulói tevékenységforma egyrészt önálló munkafeladat, másrészt, kisebb csoportbontással, vagy egyénileg üzemekbe, személyekhez kihelyezve részfeladat gyakorlása.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			Receptek
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			Receptek
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Házi zöldség- és gyümölcsfeldolgozás eszközei, nyersanyagok
5.2.	Műveletek gyakorlása	x			
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11038-12 azonosító számú

Kreatív textilfeldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11038-12 azonosító számú, Kreatív textilfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Varrási, kézimunkázási alapismeretek	Varrás, kézimunkázás gyakorlat
FELADATOK		
Kiválasztja a felhasználási célnak megfelelő alap- és segédanyagokat a ruhák, a lakástextíliák és a kézimunkák készítéséhez, a textíliák javításához		x
Másolja az alapvető szabásmintákat		x
Szabásminta alapján az egyszerűbb ruhadarabokat elkészíti		x
Megvarrja a lakástextíliákat (függöny, ágynemű, asztalnemű)		x
Átalakítja, megjavítja a textíliákat (ruhaneműt, lakástextíliákat)		x
Elvégzi a hímzési, kötési, horgolási feladatokat		x
Elvégzi a lakás- és ruhadíszítési munkákat		x
Kreatívan hasznosítja a maradék anyagokat		x
Megőrzi, javítja, gondozza a népi hagyományos, tájjellegű ruhákat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Textilipari nyersanyagok, textíliák tulajdonságai, kezelhetőség, felhasználás szerinti csoportosításuk	x	
Ruhakészítés általános folyamata	x	x
Testalkattípusok és testméretek összefüggései	x	x
Méretvétel módja, szabásminta másolása	x	x
Szabási munkaműveletek	x	x

Kézi öltések	x	x
Gépi varrás	x	x
Egyszerűbb ruhadarabok szabásminta alapján varrása	x	x
Lakástextíliák varrása	x	x
Ruha-átalakítások, javítások műveletei	x	x
Különböző tájegységek hímzései	x	x
Kézimunkák (kötés, horgolás, hímzés), díszítések technikája	x	x
Egyéb kézimunkák (szövés, makramé, folttechnika, egyéb lakásdíszítő kézimunka)	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Varrás kézi és gépi eszközeinek működtetése		x
Munkavédelmi előírások betartása		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Kézügyesség		x
Kitartás		x
Türelmesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Motiválhatóság	x	x
Hatékony kérdezés készsége	x	x
Kompromisszumkészség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Kreativitás, ötletgazdagság		x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x
Módszeres munkavégzés		x

1. Varrási, kézimunkázási alapismeretek tantárgy 108 óra

9.1 A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a család, háztartás ruha-, lakástextil javítási feladatainak elvégzéséhez, egyszerűbb ruhadarabok, lakástextíliák varrásához, lakásdíszítő, hagyományos kézimunkák készítéséhez elméleti alapismeretek biztosítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az elméleti tantárgy oktatása során csak a legfontosabb ismeretek elsajátítására nyílik lehetőség. A gyakorlati órákkal szoros egységben kell dolgozni. A tantárgyhoz mértani-, matematikai alapismeretek kapcsolódnak (szabásminta készítés, anyagszükséglet kiszámítás).

9.3. Témakörök

9.3.1. Textilipari anyagismeret 24 óra

Textilipari nyersanyagok eredet szerinti csoportosítása: természetes, mesterséges, kevert textíliák
Kereskedelmi forgalomba kerülő textíliák csoportosítása: ruházati-, háztartási-, lakástextíliák, műszaki-, egészségügyi- stb. kelmék, szövetek
Textíliák alapvető tulajdonságai: nedvszívó-, légáteresztő-, meleg-, szín-és formatartó képesség, szilárdság, méretállandóság, gyűrődési hajlam
Textíliák kezelhetősége: a különböző alapanyagú és előállítású kelmék mosása, szárítása, vasalása
Szövetek, kelmék feldolgozási tulajdonságai: szabhatóság, varrhatóság, aláragaszthatóság, vasalhatóság
Különböző előállítású és felhasználási célú textíliák megkülönböztetése mintagyűjtemény alapján

9.3.2. Kézimunkák, díszítések *30 óra*

Nagy múltú néprajzi tájegységekre jellemző viseletek, hímzések, szőttesek, családi állapotot, kort jelző, szertartásokhoz kapcsolódó ruhadíszítések, csipkekészítés, szűrrátétek, hagyományos lakástextíliák
Kézimunkák (hímzés, kötés, horgolás) kellékei: anyagok, eszközök
Maradék anyagok felhasználásának lehetőségei (applikáció, folttechnika, szövés)

9.3.3. Ruhakészítési alapismeretek *42 óra*

Ruházati cikkek csoportosítása: alsó-, felső, sport-, munkaruházat
Hazai és külföldi mérettáblázatok
Testalkattípusok és testméretek összefüggései
Méretvétel módja
Ruhakészítéshez szükséges alap-, és segédanyagok kiválasztásának szempontjai
Alap ruhadarabok (kötény, egyszerű szoknya, blúz, nadrág stb.) elkészítéséhez alap- és segédanyag szükségletek kiszámítása a kereskedelemben forgalmazott textíliák szélességének figyelembe vételével
Szabásminta készítésének elvei, kész szabásminta másolás technikái

Ruhakészítés általános folyamata: szabás, varrás, nedves hő-megmunkálás (vasalás)
Leggyakoribb varrásfajták készítésének lehetőségei: összevarrás, rávarrás, szegés, díszítés, varratvégződések, kellékek felvarrása
Ruha-átalakítások, javítások lehetőségei, előkészületei

9.3.4. Lakástextíliák **12 *óra***

Anyagkiválasztás szempontjai
Méretezés módjai
Színek összhangjának megteremtése
Lakástextíliák (függönyök, drapériák, ágytakaró, levehető bútorhuzat, ágynemű, asztalterítő, konyharuha stb.) varrásának technikája

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az elméleti oktatás tartható osztályteremben, de amennyiben az iskola lehetőségei biztosítják, célszerű a tanvarrodában szervezni.

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Szemléltetés (filmek, fotók, divatlapok, anyaggyűjtemények stb.) alkalmazásával, ruházati, méter és rövidáru üzlet látogatásával. A ruházati anyagok optikai hatásának bemutatása élő modellen.

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	Filmek, fotók, divatlapok, anyaggyűjtemények, rövidáru, méter, ruházati üzletek
4.	szimuláció			x	Modell
5.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Textil mintagyűjtemény készítése a különböző alapanyagú és előállítású textíliák közötti eligazodás ismereteinek szélesítéséhez.

Sorszám	**Tanulói tevékenységforma**	**Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport-bontás**	**osztály-keret**	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	Textilfeldolgozáshoz szükséges eszközök, felszerelések
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	Textilfeldolgozáshoz szükséges eszközök, felszerelések
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése			x	Szabásminták
3.2.	Rajz készítése leírásból		x		Szabásminták, divatlapok
3.3.	Rajz elemzés, hibakeresés			x	Szabásminták, divatlapok
4.	Vizsgálati tevékenységek körében				
4.1.	Anyagminták azonosítása	x			Mintagyűjtemény

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Varrás, kézimunkázás gyakorlat tantárgy *381 óra*

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja elméleti ismeretekre alapozva olyan gyakorlati felkészültség kialakítása, amely képessé teszi a tanulókat a család és a háztartás ruha-, lakástextil-javítási feladatainak elvégzésére, egyszerűbb ruhadarabok megvarrására, lakásdíszítő, hagyományőrző kézimunkák készítésére.

A kész szabásminták másolására, a divatlapok, kézimunka-leírások használatára történő felkészítés segíti az öltözködés, a lakásdíszítés sajátos, egyéni igényeinek kielégítését. A gyakorlat során a tanulók sajátítsák el a különböző öltéseket, gépi varrástípusokat, a varrógép biztonságos üzemeltetését, ismerjék meg a kézimunka technikákat, a hagyományos, helyi viseletek díszítő elemeinek készítését.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A varrás, kézimunkázás gyakorlatai során jelentősen fejlődik a tanulók rajzkészsége, kézügyessége. A szakmai számításoknál és szabásminta készítéseknél alapozni kell a matematikai, mértani ismeretekre. A szakmai tantárgyak közül elsősorban a Lakókörnyezet kialakítás, a Család- és háztartás-ellátási gyakorlat során szerzett tapasztalatokra lehet építeni.

10.3. Témakörök

10.3.1. Varróeszközök, kézi öltések *16 óra*

Vágó-, mérőeszközök
Szabásminták körülrajzolásához szükséges eszközök
Tűk, cérnák
Varráshoz szükséges bútorok
Vasalódeszka, vasaló
Varróeszközök tárolása
Kézi öltések fajtái, jellemzői: fércöltés, duplasoros fércöltés, tűzőöltés, rejtett öltés, szegőöltés, cikk-cakköltés, egyszerű szegélyöltés, pelenkaöltés, boszorkányöltés
Kézi öltések felhasználási helyei, képzése: fércelés, behúzás, húzózár kézi bevarrása, ruhadarab felhajtása, anyagszélek összevarrása, szélek tisztázása, gomblyukak kézzel varrása

10.3.2. Varrógép, gépi varrások *36 óra*

Orsózás, orsócsere, a befűzés helyes módja
Varrógép öltésképzése
Géptűk fajtái, méretei, cseréje
Cérnaválasztás szempontjai
Varrógép karbantartása (a tisztítás, olajozás módja)
Leggyakrabban használt gépi varrásfajták (egyszerű varrás, korcolt varrás, francia varrás) használata és készítésének módja
Szempontok a varrások méretjellemzőinek (varrásszélesség, öltéssűrűség, tűzésszélesség stb.) megválasztásához
Varrástípusok:
- sima összevarrás és változatai (szétvasalt, egy oldalra vasalt, formázó varrás),
- tűzésekkel kombinált összevarrások (egy oldalra tűzött, széttűzött, rátűzés),
- kettőzött varrások (franciavarrás, fél-francia varrás, lapos-varrás) alkalmazása

Különleges anyagok (krepdesin, bársony, mindkét oldalon viselhető anyagok, csipkék, vékony anyagok, kötött holmik) varrása
Anyagok beszegése, lakástextíliák varrása (függöny, drapéria, ágynemű, asztalterítő, konyharuha stb.)
Anyagkiválasztás, méretezés, anyag- és kellékszükséglet számítás, terítés, felfektetés, szabás, fércelés, varrás, vasalás
Egyszerű varrási műveletek során a leggyakoribb géphibák javítása
Vasalás szerepe, a hőfokbeállítás fontossága a varrás során
Vasalás nedvesítéssel
Munka- és balesetvédelmi szabályok és ezek betartása

10.3.3. Textíliák javítása *20 óra*

Varrások fölfejtése
Ruha-átalakítások: szoknya felhajtása, leengedése, nadrágszár rövidítése, derékrész szűkítése, bővítése
Foltozás, szakadások javítása
Gumírozás javítása
Stoppolás
Lakástextíliák (lepedők, takarók, törölközők stb.) javítása

10.3.4. Ruhadarabok készítése kész szabásminta használatával 127 *óra*

Egy ruhadarab modell választása (szoknya, blúz, nadrág, ing, női /egész/ ruha,

gyermekruha, hálóruha stb.), elkészítése a tanár irányításával a gyakorlati foglalkozásokon
Modellválasztási szempontok
Anyagválasztás, anyag- és kellékszükséglet számítás
Méretvétel, mérettáblázatok használata
Divatlapok szabásmintáinak méretre alakítása
Kész szabásminta másolása, jelölések értelmezése, átvitele az anyagra
Szabásminta szerkesztés
Felfektetés, szabásvonalak jelölése, szabás
Fércelés, összeállítás, próba, varrás, vasalás
Szűkítők áthelyezése (más helyre, ráncolásba, hajtásokba, szabásvonalba)
Gomblyukvarrás (a varrógép programjával, stircelt gomblyuk), gomb felvarrása
Zsebek készítése és felvarrási módjai
Húzózár bevarrási módok (egy oldalról takart, két oldalról takart)
Ujjak készítése és bevarrási módjai
Gallérok készítése és felvarrási módjai
Kézelők kialakítása és felvarrási módjai

10.3.5. Hímzés ***26 óra***

Hímzések csoportjai: szálszámolásos hímzések, előrajzolásos hímzések
Hímzési kellékek (alapanyagok, hímzőfonalak, eszközök) kiválasztása
Különböző tájegységek hímzéseinél használt öltésfajták: előöltés, hátraöltés, tűzőöltés, szároltés, keresztöltés, zeg-zugöltés, kiegészítő öltés, nyolcas öltés, huroköltés, láncöltés, fogazás, rácsozás, azsúrozás készítése

10.3.6. Kötés, horgolás ***46 óra***

Kötési kellékek (fonalak, kötőtűk) kiválasztása
Kötési alapminták használata
Kötési műveletek: szemek felszedése, sima és fordított szem képzése, szaporítás, fogyasztás, gomblyukak, szegélyek készítése
Kötött darabok összeállítása
Horgolási kellékek (cérnák, horgolótűk) kiválasztása
Egyszerűbb horgolási technikák: láncszem, dupla láncszem, láncszempálca, kispálca, hamispálca, egy- és két-ráhajtásos pálca, relief pálca, rákötés, pikó
Kerek és szögletes formák horgolása
Kötés, horgolás mintadarab, rajz alapján

10.3.7. Egyéb kézimunkák **50 *óra***

Bonyolultabb hímzéstechnikák alkalmazása (egyszínű és színes hímzés, lyukhímzés, madeira, gobelin, kelim, subázás, hímzett ruhadarabok, illetve kiegészítők készítése)
Bonyolultabb kötésminták alkalmazása (áttört-, ír-, norvég minták, kesztyű kötése)
Bonyolultabb horgolásminták alkalmazása (rece-, szalag-, tuniszi horgolás, ruha-kiegészítők készítése)
Egyéb lakásdíszítő kézimunkák készítése: szövés (lábtörlő, szőnyeg), makramé (virágtartó, falvédő), folttechnika (dísz-, vagy ülőpárna, folttakaró)

10.3.8. Vizsgaremek készítés ***60 óra***

Önálló dokumentáció (rajz, szabásminta, ár, anyag kalkuláció) és modellkészítés a tanultak alapján (részletes útmutatás a vizsgáztatás feltételeinél)

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzés javasolt helyszíne varrógépekkel és a szükséges kiegészítő berendezésekkel ellátott, legalább 10 fő együttes foglalkoztatását biztosító tanvarroda.

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Alapvető módszer a bemutatás, szemléltetés, a munka közbeni folyamatos ellenőrzés és hibajavítás. A bonyolultabb alkatrészeket ajánlott külön elkészíteni és ezeken bemutatni a hibalehetőségeket, azok kijavításának, illetve elkerülésének módjait.

A motiváció, a tanulói sikerélmény a produktív munkavégzéssel érhető el, ezért az improduktív munkarész aránya a lehető legkevesebb legyen.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés	x	x		
3.	szemléltetés		x		Textil feldolgozási gépek, eszközök, felszerelések
4.	szimuláció		x		Próba-baba
5.	házi feladat	x			

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók rajzok, leírások formájában, munkafüzetben rögzítsék a gyakorlati foglalkozásokon tanultakat.

Az egyes modellek készítéséhez szükséges alap- és segédanyagokat ajánlott közös vásárlással beszerezni.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			Kötésminta, horgolásminta
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			Kötésminta, horgolásminta
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		Munkadarab leírása
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				

3.1.	Rajz értelmezése	x			Szabásminták
3.2.	Rajz készítése leírásból	x			Szabásminták
3.3.	Rajz elemzés, hibakeresés	x			Szabásminták
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x			
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Varrógép
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x			Próba-baba, modell
7.2.	Anyagminták azonosítása	x			Anyagminta gyűjtemény
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11039-16 azonosító számú

Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11039-16 azonosító számú, Mezőgazdasági termelés és feldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás	Állattartás, állati termékfeldolgozás	Növénytermesztés és feldolgozás gyakorlat	Állati termékelőállítás és feldolgozás gyakorlat
FELADATOK				
Csapadékmennyiséget mér, talajvizsgálatot végeztet			x	
Közreműködik és szervezi a talajmunkákat, tápanyag-utánpótlást			x	
Magágyat készít, vetést, ültetést, telepítést végez			x	
Növényápolási, öntözési feladatokat lát el			x	
Dísznövényeket, virágokat ápol, termel			x	
Gyümölcsöt, zöldséget termel			x	
Fűszer- és gyógynövényeket termel			x	
Termésbecslést végez			x	
Betakarítja a termést			x	
Terményt kezel, tárol, csomagol			x	
Állatokat ápol, gondoz				x
Takarmányt előkészít, takarmányoz, megfelelő körülmények között tartja az állatokat				x
Felismeri a beteg állat tüneteit				x
Gondoskodik a megtermelt növényi és állati termékek feldolgozásáról, tartósításáról, értékesítéséről			x	x

SZAKMAI ISMERETEK				
Mezőgazdasági alapismeretek	x	x		
Termék-feldolgozási, tartósítási alapismeretek	x	x		
Zöldségnövények termesztése, szedési, feldolgozási, tárolási és tartósítási eljárásai (savanyúság-készítés, szárítás, mélyhűtés)	x		x	
Gyümölcstermelő növények telepítése, ápolási munkálatai	x		x	
Gyümölcsök betakarítása, tárolási, feldolgozási (lekvárfőzés, befőzés, aszalás) műveletei	x		x	
Szőlőtermesztés általános alapjai, egyszerű pinceműveletek, a borkészítés alapjai	x		x	
Kerti, szobai dísznövények, szaporításuk, gondozásuk	x		x	
Fűszer- és gyógynövények termesztésének alapismeretei	x		x	
Kertkialakítási szabályok	x			
Állattartás és takarmányozás		x		x
Állatvédelmi és állatjóléti ismeretek, állatok elhelyezésének higiéniai feltételei		x		
Állati termékek feldolgozásra előkészítése, előállítása, tárolása		x		x
A kistermelői, kisüzemi élelmiszer előállítás szabályai		x		
A megtermelt, saját előállítású áruk (élelmiszerek, alapanyagok, termékek) értékesítése (szabályok, előírások, együttműködés, közös feladatok)		x		
Növényvédő szerek és az állattartásban alkalmazott fertőtlenítőszerek ismerete	x	x	x	x
Munka- és környezetvédelem, elsősegélynyújtás	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				

Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése, beszédkészség	x	x		
Elemi szintű számítógép-használat	x	x	x	x
Szakmai számítások	x	x	x	x
Mennyiségérzék			x	x
Kéziszerszámok, konyhai eszközök használata, karbantartása			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Állóképesség			x	x
Kitartás			x	x
Felelősségtudat			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Rendszerező képesség			x	x
Lényegfelismerés	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x

11. Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás tantárgy 211 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja elméleti alapismereteket adni elsősorban a helyi, tájjellegű kertművelés árutermelési részfeladatainak szakszerű végrehajtásához a családi gazdaságban, a kertészeti nagy- és kisüzemi termelésben. Megtanítani a család- és vendéglátás szükségleteit biztosító konyhakert és a lakókert önálló művelésének tudnivalóit. Megismertetni a zöldség-, gyümölcs-, szőlő-, dísz-, gyógy- és fűszernövény termesztésben megtermelt áruk kezelésének, piaci előkészítésének, értékesítésének feladatait, a tárolás, az elsődleges feldolgozás módjait.
Fontos cél a kézimunka igényes technológiák (gyógy- és fűszernövények, biotermesztés) megismertetése, mivel alkalmazásukkal a családi bevételek jelentősen, folyamatosan növelhetők.
Az ismeretek elsajátíttatása során kiemelt figyelem illeti a környezetkímélő kertművelés jellemzőinek megismerését, a megtermelt termékek egészséges táplálkozásban való hagyományos és korszerű felhasználást.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az egészséges táplálkozás alapja az egészséges élelmiszerellátás, melynek összhangját a különböző szakmai tantárgyak kapcsolódásával lehet biztosítani. A kertművelés, kertészeti termék-feldolgozás a környezetvédelmi, valamint az egészséges életvitel ismeretekhez kapcsolódva segíti a környezetbarát, környezettudatos magatartás kialakulását.

11.3. Témakörök

11.3.1. Kertművelési, termék feldolgozási alapismeretek *24 óra*

Haszon-, dísz- és lakókertek funkciói, kialakításának, tervezésének szempontjai, növénycsoportjai
Kertészeti növények termesztésének környezeti feltételei (hőmérséklet, fény, víz, levegő, tápanyag, talaj)
Hazánk kertészeti termelésre alkalmas éghajlati körzetei
Talaj jellemző tulajdonságai, talajtípusok, talajvizsgálatok célja
Talajművelés feladata, talajművelési módok
Öntözés fontossága, lehetőségei
Ökológiai gazdálkodás (biotermesztés) fogalma, jelentősége, jellemző gyakorlati eljárásai, ellenőrzése, a környezetkímélő növényvédelem lehetőségei
Kertészeti termesztés legfontosabb eszközei: kézi eszközök (ásó, kapa, metszőolló, kézi permetezők), gépi eszközök (fűnyírók, kerti kultivátorok, talajmarók, motoros permetezők)
Kertészeti termékek feldolgozásának, tárolásának általános ismeretei:
- szükségessége (idényjellegű termelés, romlás)
- romlást okozó káros hatások (fizikai, kémiai, enzimes, mikrobiológiai)
- tárolási módok
Munkavédelmi, környezetvédelmi feladatok, elsősegélynyújtás előírásai a kertészetekben

11.3.2. Zöldségtermesztés 55 *óra*

Zöldségnövények fogalma, a zöldségtermesztés jelentősége

Zöldségfogyasztás szerepe a táplálkozásban
Zöldségnövények csoportosítása
Zöldségnövények termesztésének környezeti feltételei
Zöldségeskert kijelölése, előkészítése, talajmunkák, trágyázás, talajjavítás
Növényi kölcsönhatások ismerete, növénytársítások, vetésváltás előnyei
Termesztő-berendezések: növényházak, fóliaborítású termesztő-berendezések
Termesztési módok: hajtatás, korai szabadföldi termesztés, szántóföldi tömegtermesztés
Zöldségnövények ivaros szaporítása: a magvetés helye, ideje, módja, a palántanevelés
Hajtatás eszközei, módjai, lehetőségei, feltételei, berendezései
Zöldségnövények ivartalan szaporítása: szárgumó, gyökérdugvány, sarjhagyma, dughagyma, bulbilli, tőosztás
Zöldségnövények gyakoribb rovarkártevői, betegségei
Zöldségnövények ápolási munkái: növényápoló talajmunkák, öntözés, tápanyagellátás, gyomirtás, környezetkímélő növényvédelem, speciális ápolási munkák, a növények egyedi kezelése
Zöldségnövények, termésbecslése, betakarítása: a szedés idejét meghatározó tényezők, a fontosabb zöldségnövények betakarítási ideje, a szedés eszközei és módjai
Zöldségfélék árukezelése, piaci előkészítése (tisztítás, osztályozás, csomagolás), értékesítés
Zöldségnövények tárolása, egyszerű tárolási lehetőségek
Zöldségfélék házi tartósításának előkészítési feladatai a különböző tartósítási módoknak megfelelően
Zöldségmagvak, szaporítóanyagok szedése, tárolása, kezelése
Gombatermesztés alapjai

11.3.3. Fűszer- és gyógynövények termesztése ***18 óra***

Fűszer- és gyógynövények fogalma, hatóanyagaik
Fűszer- és gyógynövények termesztésének környezeti feltételei
Fűszer- és gyógynövények termesztésének általános feladatai: termőhely kiválasztás, vetésforgó kialakítás, talajmunkák, tápanyagpótlás, szaporítás, ápolási munkák
Hatóanyagot legnagyobb mennyiségben tartalmazó növényi rész betakarítása
Fűszer-és gyógynövények elsődleges feldolgozása (tisztítás, aprítás, fosztás, szárítás), értékesítése

11.3.4. Gyümölcstermesztés **42** ***óra***

Gyümölcstermesztés jelentősége
Gyümölcsfogyasztás szerepe a táplálkozásban
Gyümölcstermő növények csoportosítása alakulás szerint (fa, bokor, cserje, félcserje, lágy szárú), termőrészek szerint (almaterméséűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok)
Gyümölcsfák a ház körül
Gyümölcstermő növények szaporítása, telepítése, a telepítés helyének megválasztása
Gyümölcsösök koronaformái
Gyümölcsösök gyakoribb rovarkártevői, gombabetegségei
Ápolási munkák a gyümölcsösben: a fiatal fák gondozása, a termő fák gondozása, ritkító és ifjító metszések, a gyümölcsösök trágyázása, talajművelése, környezetkímélő növényvédelme, öntözése
Hullott gyümölcs hasznosítása
Termésbecslés

Gyümölcsszüret: a szedés időpontjának meghatározása, a szedés módja és eszközei
Gyümölcsmanipulálás: válogatás, osztályozás, csomagolás, szállítás, értékesítés, tárolás
Gyümölcsfélék házi tartósításának előkészítési feladatai a különböző tartósítási módoknak megfelelően

11.3.5. Szőlőtermesztés **36 *óra***

Szőlőtermesztés szerepe, a szőlő fogyasztása, a bor szerepe az étkezésben, vendéglátásban, a kulturált borfogyasztás
Termőtájak, borvidékek, bortermő helyek, hegyközségek
Szőlőfajták csoportosítása, házi-kerti csemege és borszőlő fajták
Szőlő gyökér és hajtásrendszere, a szőlőtőke életműködése
Szőlő szaporítása, szőlőültetvények létesítése, a telepítés helyének megválasztása
Hagyományos tőkeformák (fej stb.), korszerű tőkeművelési módok (magas kordon, ernyő, egyes függöny)
Metszés ideje, eszközei, módjai (alakító metszés, természőlő metszése)
Szőlő gyakoribb rovarkártevői és gombabetegségei
Szőlőápolási munkák: zöldmunkák, talajápolás, trágyázás, környezetkímélő növényvédelem, öntözés
Szőlő termésbecslése, betakarítása: szüreti előkészületek, az időpont meghatározása, szervezési feladatok
Csemegeszőlő szedése, osztályozása, csomagolása, tárolása, értékesítése
Borszőlő szüretelése, osztályozása, szállítása, feldolgozása
Borkészítés feladatai, fehér- és vörösborkészítés, egyszerű pinceműveletek, borkezelés
Áru előkészítés, értékesítés, palackozás, címkézés

11.3.6. Dísznövénytermesztés **36 *óra***

Kertek tervezésének alapelvei: építészeti, természeti, környezeti adottságok (éghajlat, táj, talaj, lakókörnyezet), igények, képességek, lehetőségek, a célmeghatározás fontossága
Lakókörnyezet kerttípusai: lakókert, hagyományos falusi kert, virágoskert, előkert, haszonkert, pihenőkert, díszkertek (francia, angol, mediterrán, japán, tető, sziklakert)
Dísznövények csoportosítása, termesztési helyük (termesztő-berendezések, termesztő-edények, közegek)
Ismertebb egynyári, kétnyári, évelő dísznövények, a szaporítás feladatai
Virágágyak, pihenőkert, utak melletti területek beültetése és ápolása
Díszfák, díszcserjék (lombhullató díszfák, díszcserjék, örökzöldek,) gyümölcstermő cserjék fajtái, telepítésük, gondozásuk
Ismertebb szobai dísznövények szaporítása, ápolása
Kerti gyep létesítése és ápolása
Lakás díszítése: élővirág, szárazvirág, zöldek felhasználása, a virágkötészet anyagai, eszközei, a virágrendezés elvei

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás elméleti tantárgyat elsősorban mezőgazdasági vagy külön kertészeti szaktanteremben célszerű oktatni, ahol a környezet is motiválja a tanulókat. A teremben a bemutatóanyagok (preparátumok, képek, metszetek, térképek stb.) elhelyezése mellett a természetes alapanyagokkal történő díszítés mutassa be a lakásban, a vendéglátóhelyen alkalmazható formákat.

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Szoros koncentráció a gyakorlattal, széleskörű szemléltetés (diaképek, videofilmek, herbáriumok, maggyűjtemények) felhasználásával

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	Dia, videofilm, DVD
2.	kiselőadás			x	
3.	szemléltetés			x	Maggyűjtemény, növénygyűjtemény, képek
4.	házi feladat	x			

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Kertészeti haszon-, és gyomnövénygyűjtemény, maggyűjtemény készítése

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	Talajtérképek, kertészeti növények rajzai

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Állattartás, állati termékfeldolgozás tantárgy 211 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az állattartás, állati termékfeldolgozás tantárgy tanításának célja elméleti alapokat adni a családi gazdálkodó tevékenységhez kapcsolódó állattartási és elsőleges termék-feldolgozási feladatok tudatos, környezetkímélő és higiénikus elvégzéséhez.

Az állattartási technológiai feladatok végrehajtásához, az állattartási eszközök szakszerű használatához, az állatokkal való bánásmódhoz, az állatvédelmi szabályok betartásához szükséges megismerni a haszonállatok szervezetének felépítését, élettani működésének alapjait, tartási, takarmányozási, szaporítási, gondozási módjait.

Cél elérni, hogy a családi gazdálkodó tevékenységében össze tudja hangolni az állattartást a környezetvédelemmel, a rendezett környezettel, az egészséges és hagyományos táplálkozással. Tudatosítani kell, hogy az állati termék előállítása, feldolgozása, értékesítése gondos, fegyelmezett munkát, a higiéniai követelmények szigorú betartását követeli meg.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az állattartási, de különösen a feldolgozási tevékenység során a tanult környezet- és munkavédelmi, higiéniai, élelmiszertárolási, főzési előírások szigorú betartását kell megkövetelni, a balesetek, fertőzések elkerülése érdekében.

12.3. Témakörök

12.3.1. Állattartási alapismeretek 36 *óra*

Haszon- és hobbiállatok fogalma, fajtái
Ökológiai gazdálkodási lehetőségek az állattartásban
Állatvédelem és állatjóléti ismeretek, az állatok elhelyezésének kényelmi feltételei
Emlősállatok és a madarak testtájai
Emésztés jellemzői emlősállatoknál és madaraknál
Szaporodás jellemzői emlősállatoknál, madaraknál
Takarmányok csoportjai, jellemzőik
Takarmányok tartósítása, tárolása
Egészséges és a beteg állat viselkedése, jellemzői
Állattartás higiéniai követelményei
Fertőtlenítőszerek és azok alkalmazása
Legyek, rágcsálók irtása, egészségügyi szabályok

12.3.2. Baromfitartás 51 *óra*

Baromfitartás jelentősége
Baromfi elnevezése kor, ivar, hasznosítás szerint
Baromfi legfontosabb értékmérő tulajdonságai (hús-, tojás-, toll-, májtermelő képesség)
Tyúktartás: tyúkfajták és hibridek, pecsenyecsirke, árutojás előállítása (épületek, környezetszabályozás, takarmányozás, állatgondozás)
Lúdtartás (pecsenyeliba, máj- és tolltermelés)

Kacsatartás
Pulykatartás
Gyöngytyúktartás
Galambtartás
Gyakoribb baromfibetegségek
Természetes és mesterséges keltetés
Vágás, csomagolás, hűtés
Értékesítés szabályok, lehetőségek (fő- és melléktermékek)

12.3.3. Nyúltartás **10 *óra***

Nyúltartás jelentősége
Nyúl elnevezése kor, ivar, hasznosítás szerint
Nyúl fontosabb értékmérő tulajdonságai
Nyúlfajták és hibridek
Nyúlelhelyezés
Nyúlszaporítás
Nyúl takarmányozása, gondozása
Gyakoribb nyúlbetegségek
Nyúlfeldolgozás, értékesítés

12.3.4. Sertéstartás **40 *óra***

Sertéstartás jelentősége
Sertés elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
Sertés fontosabb értékmérő tulajdonságai (hústermelő képesség, szaporaság, malacnevelő képesség, egészség, ellenálló képesség)
Sertésfajták és hibridek
Sertéselhelyezés (épületek, berendezés, környezetszabályozás, trágyakezelés)
Sertés szaporítása (ivarzás, pároztatás, termékenyítés, vemhesség, fialás)
Sertés takarmányozása, hízlalási módok
Sertésgondozás
Gyakoribb sertésbetegségek
Sertésértékesítés (szerződések, élősúly számítása, szállítás)
Sertés elsődleges feldolgozása (kábítás, vágás, véreztetés, perzselés, mosás, bontás, húsipari elnevezések)

12.3.5. Lótartás ***24 óra***

Lótartás célja, gazdasági, sport jelentősége
Ló elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
Lófajták
Ló bírálat, testalakulás és teljesítőképesség közötti összefüggés
Ló elhelyezés, - tartás, - takarmányozás
Ló szaporítás (fedeztetés, vemhesség, ellés, újszülött állat és kanca ápolása)
Lóhasználat, lovas idegenforgalom

12.3.6. Szarvasmarha, juh és kecsketartás ***50 óra***

Szarvasmarhatartás jelentősége
Szarvasmarha elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
Szarvasmarha fontosabb értékmérő tulajdonságai (ellenálló képesség, termékenység, szaporaság, tej-, hústermelő képesség)

Kettős hasznosítású, tejtermelő, húshasznosítású fajták
Szarvasmarha elhelyezése, gondozási feladatai
Szarvasmarha szaporítása (pároztatás, vemhesség, ellés, ellés körüli teendők)
Borjú és üszőnevelés
Húshasznú marha tartása, borjú, növendékbika, üsző, selejt marhák feljavítása
Tejtermelő tehenek tartása, takarmányozása, gondozása, fejése
Tejösszetétel, érzékszervi vizsgálat
Elsődleges tejfeldolgozás, tejértékesítés
Vágásra történő leadás előkészítése, szállítás
Gyakoribb szarvasmarha betegségek
Juhtartás jelentősége
Juh elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
Juh fontosabb értékmérő tulajdonságai
Juhfajták és hibridek
Juhtartási sajátosságok (hús-, tej- és gyapjútermelés, elhelyezés, szaporítás, takarmányozás)
Gyakoribb juhbetegségek
Juhelőkészítés vágásra, az értékesítés lehetőségei
Kecske elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A kecske faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai
A kecske fajtái
A kecske szaporítása és felnevelése
A kecske takarmányozása és gondozása
A kecske fejése, tejkezelés

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az Állattartás, állati termékfeldolgozás elméleti tantárgyat elsősorban mezőgazdasági vagy állattartási szaktanteremben célszerű oktatni, ahol a környezet is motiválja a tanulókat. A teremben az állattartással kapcsolatos bemutatóanyagok (preparátumok, képek, metszetek stb.) elhelyezése mellett célszerű külön helyet biztosítani a tanüzemben, egyéb gyakorlati munkahelyeken történő tanulói tevékenység, szakmai versenyeken elért sikerek, kiemelkedő események bemutatására.

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

-

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Gyakorlattal szoros koncentráció, hatékony (lehetőleg kiscsoportos) szemléltetés

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	Dia, videofilm, DVD
2.	kiselőadás			x	
3.	szemléltetés			x	Képek, makettek, metszetek
4.	házi feladat	x			

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Tanár által irányított ismeretgyűjtő, megfigyelő, elemző, rendszerező, értékelő tevékenység.

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	Képek, ábrák
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x		x	

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Növénytermesztés és feldolgozás gyakorlat tantárgy 448 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlati tantárgy a tanulókat felkészíti az elméletben elsajátított ismeretek tudatos gyakorlati alkalmazására.

A családi gazdálkodó munkaköréhez kapcsolódóan a ház körül, a családi gazdaságban vagy üzemi viszonyok között, saját felhasználásra és értékesítési célra termelői tevékenységet folytat. Feladatát önállóan, illetve irányítás mellett végzi.

A tantárgy tanításának célja képessé tenni a tanulókat a konyhakertben, dísz- és lakókertben önálló kertkialakítási, - művelési, - gondozási tevékenységre, a családi gazdaság vagy mezőgazdasági kistermelés kertészeti ágazataiban a részfeladatok szakszerű, környezetkímélő végrehajtására. Tudják a megtermelt kertészeti termékeket közvetlenül, vagy feldolgozás után hasznosítani, értékesítésre előkészíteni.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mezőgazdasági gyakorlati tevékenységek végzéséhez fel kell használni a kapcsolódó szakmai elméleti tárgyak tananyagaiban megszerzett ismeretek mellett a természetismeretben tanultakat, építeni lehet a matematikai ismeretekre. A szakmai lehetőségeket felhasználva konkrét gyakorlati példákon keresztül kell segíteni a számolási készség fejlesztését (vetőmagszükséglet, termésmennyiség, takarmányszükséglet, százalékszámítás stb.).

A szakmai tárgyak közül a Családellátás, - gondozás, az Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek tantárgy, valamint a Lakókörnyezet kialakítás ismeretei, a Napi tevékenységek gyakorlata előkészíti, segíti a zöldség- és gyümölcstermesztési feladatok megvalósítását, mivel a tanulók közvetlenül érzékelhetik a megtermelt minőségi áruk felhasználásának fontosságát.

13.3. Témakörök

13.3.1. Zöldségtermesztés 212 *óra*

Zöldségnövény és magismeret
Zöldségtermesztés gépeinek, eszközeinek megismerése, használatának gyakorlása
Termesztő berendezések megismerése
Fóliasátor felállítása: kitűzés, bordák elhelyezése, fólia felhúzása, rögzítése
Csapadékmennyiség mérése, talajvizsgálatok előkészítése, szervezése
Alap és fejtrágyázás végzése
Talaj-előkészítés szabadföldi magvetéshez, palántaültetéshez
Termesztő berendezések talajának előkészítése
Vetőmag vizsgálat (tisztaság, csírázóképesség)
Magvetés szaporító ládába, tápkockába, cserépbe, növényágyba
Palánta-nevelés, tűzdelés
Szabadföldi ágyások, utak kijelölése, jeltáblázás
Magvetés helybe: a vetés idejének, módjának meghatározása
Vetőmag és palántaszükséglet kiszámítása
Palánta ültetése állandó helyre (fóliaház, üvegház, szabadföld)

Növényápolási munkák (gyomirtás, öntözés, fejtrágyázás, speciális növényápolási munkák) végzése
Kár- és kórképek felismerése, a kártétel felmérése
Környezetkímélő védekezési eljárások alkalmazása
Biotermesztési gyakorlati munkák
Termésbecslés
Hajtatott zöldségek szedése, tisztítása, osztályozása, csomagolása, értékesítése
Szabadföldi zöldségfélék szedése, előkészítése, értékesítése, tárolása
Zöldségfélék feldolgozásának előkészítő műveletei

13.3.2. Fűszer- és gyógynövények termesztése ***28 óra***

Fontosabb fűszer- és gyógynövények ismerete
Termesztési műveletek: talaj-előkészítés, trágyázás, vetés vagy ivartalan szaporítás, ápolás
Betakarítás, szárításra előkészítés, szárítás, morzsolás, csomagolás, értékesítés

13.3.3. Gyümölcstermesztés ***81 óra***

Gyümölcstermő növények részei, termőrészek felismerése
Házi-kerti gyümölcstermesztés gépeinek, eszközeinek megismerése, használatuk gyakorlása
Oltás, szemzés, dugványozás, bujtás
Gyümölcsfák, bokrok ültetése
Őszi, téli munkák a gyümölcsösben
Termő fák metszése, gondozása, fiatal fák ápolása (hajtásválogatás, zöldmetszés, gyümölcs-ritkítás, talajtakarás, öntözés, sebkezelés)
Kár- és kórképek felismerése, a kártétel felmérése
Környezetkímélő védekezési eljárások alkalmazása
Termésbecslés
Bogyós gyümölcsök szedése, osztályozása, piaci előkésztése, értékesítése
Almagyümölcsűek szedése, válogatása, osztályozása, piaci előkészítése, értékesítése
Csonthéjas gyümölcsök szedése, osztályozása, piaci előkészítése, értékesítése
Gyümölcsök feldolgozásra, tartósításra előkészítése

13.3.4. Szőlőtermesztés ***67 óra***

Szőlőnövény részei
Gyökeres oltványok előállítása és minősítése
Szőlőültetés
Hazánkban alkalmazott támaszrendszerek
Tőkeápolási eljárások
Hagyományos és korszerű tőkeformák alakító és termőre metszése
Szőlő zöldmunkái (hajtásválogatás, kötözés, ritkítás)
Legfontosabb kár-és kórképek felismerése
Környezetkímélő védekezési eljárások alkalmazása
Termésbecslés
Csemegeszőlő szedése, áruvá készítése, tárolása, értékesítése
Borszőlő szedése, feldolgozása, szüreti előkészületek
Egyszerű pinceműveletek végzése, kisüzemi palackozás
Fontosabb bortípusok felismerése

13.3.5. Dísznövénytermesztés **60 *óra***

Szabadföldi dísznövények felismerése
Dísznövények szaporítása és az ehhez szükséges eszközök megismerése
Kertek, kerti utak, gyermek játszóhelyek kijelölése
Földkeverékek készítése, kész földkeverékek felhasználása
Magvetési módok
Tűzdelés
Ápolási munkák a palántanevelés idején
Virágágyak készítése
Lágyszárú növények kiültetése és ápolása
Hagymás-gumós növények telepítése, ápolása
Díszfák, díszcserjék, gyümölcstermő cserjék ültetése, ápolása
Kerti gyep telepítése, gondozása, eszközeinek használata
Cserepes dísznövények megismerése, ápolási munkák
Csokorkötés, ajándékdíszítés élő virág felhasználásával
Asztal-, teremdíszítés élő virág, egyéb díszítő anyagok felhasználásával (ünnepi, hagyományos)
Virág a lakásban: vágott, száraz, cserepes virágos és zöld növények gondozása

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlatait elsősorban tanüzemben, tangazdaságban ajánlott megszervezni.

Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		Mezőgazdasági földterület, művelő eszközök, kertészeti növények

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		(differenciálási módok)			
		egyéni	**csoport-bontás**	**osztály-keret**	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		Kertészeti termelési eszközök
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		Kertészeti termelési eszközök
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése				
2.2.	Leírás készítése	x			Munkanapló
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése				
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Termesztő berendezések, kertészeti terület
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Termesztő berendezések, kertészeti terület
5.2.	Műveletek gyakorlása	x			Termesztő berendezések, kertészeti terület
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Válogató, feldolgozó gépek, eszközök
6.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kertészeti gépek
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		
7.2.	Anyagminták azonosítása	x	x		Magvak, kertészeti növények, növényvédő szerek
7.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x		

14. Állati termékelőállítás és feldolgozás gyakorlat tantárgy 448 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlati tantárgy a tanulókat felkészíti az elméletben elsajátított ismeretek tudatos gyakorlati alkalmazására.

A családi gazdálkodó munkaköréhez kapcsolódóan a ház körül, a családi gazdaságban vagy üzemi viszonyok között, saját felhasználásra és értékesítési célra termelői tevékenységet folytat. Feladatát önállóan, illetve irányítás mellett végzi.

Az állattartási gyakorlatok célja az elméleti ismeretekre alapozva olyan készségek kialakítása, melyek birtokában a végzettek képesek a haszonállatok körüli ápolási, gondozási, szaporítási, elsődleges termék-feldolgozási, értékesítési teendőket önállóan, szakszerűen ellátni. A feladatokat balesetmentesen, környezetkímélő, de helyi hagyományokat figyelem be vevő módon, az állategészségügyi, állatvédelmi és a higiéniai előírások betartásával végezni.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mezőgazdasági gyakorlati tevékenységek végzéséhez fel kell használni a kapcsolódó szakmai elméleti tárgyak tananyagaiban megszerzett ismeretek mellett a természetismeretben tanultakat, építeni lehet a matematikai ismeretekre. A szakmai lehetőségeket felhasználva konkrét gyakorlati példákon keresztül kell segíteni a számolási készség fejlesztését (takarmányszükséglet, százalékszámítás stb.).

14.3. Témakörök

14.3.1. Általános állattartás, higiénia 48 óra

Állatokkal való bánásmód, az állatok megközelítése, megfogása, hajtása
Állatok testtájainak bemutatása, gyakorlása (emlősállat, baromfi)
Állati szervezet megismerése boncolás útján (nyúl, baromfi)
Istálló mikroklíma vizsgálat
Egészséges és a beteg állat felismerése (életjelenségek, mozgás, viselkedés, testtartás, táplálkozás, kültakaró)
Takarítás, fertőtlenítési feladatok végrehajtása (tisztító és fertőtlenítő szerek megismerése, oldatok készítése, állatok, épületek, berendezések, utak, eszközök fertőtlenítése, tisztítása)
Legyek, rágcsálók irtása, egészségügyi szabályok alkalmazása

14.3.2. Takarmányozás 56 óra

Különböző takarmányok, tápok felismerése, minősítése
Takarmány előkészítés (darálás, keverés, szeletelés, szecskázás, párolás, áztatás, főzés), tárolás, tartósítás
Takarmány kiadagolás különböző korú, ivarú, hasznosítású állatoknak

14.3.3. Baromfi- és nyúltartás 82 óra

Baromfifajok, fajták, hibridek és azok tojásainak ismerete
Baromfikeltetőben folyó munka megismerése
Előkészületek a napos baromfi fogadására

Baromfitartás berendezéseinek megismerése, kezelése (önitatók, önetetők, tojásgyűjtők, takarmányadagolók)
Árutojást termelő állomány napi munkáinak gyakorlása (napirend szerinti munkavégzés, eszközök, berendezések használata, működtetése)
Brojlercsirke nevelés napi munkáinak gyakorlása
Pulyka-, lúd-, kacsatartó telep munkájának megtekintése, a helyi adottságokat figyelembe véve részvétel a munkában
Nyúltartás berendezéseinek megismerése, nyúltartási munkák gyakorlása
Baromfiszállítás munkáiban közreműködés
Áruértékesítés

14.3.4. Sertéstartás 79 óra

Sertés küllemi megítélése, sertésfajták és hibridek felismerése
Különböző korosztályú sertés testtömegének megállapítása becsléssel, mérlegeléssel
Ivarzó állat felismerése, a termékenyítés idejének megállapítása, természetes termékenyítés
Fialásra való előkészület (elletőhely kialakítása, személy, eszköz biztosítása, részvétel, segítség az ellés levezetése során)
Újszülött malac ápolása, gondozása, az anya ellátása
Sertéstartási napi munkák gyakorlása (napirend szerinti munkavégzés, eszközök, berendezések használata, működtetése, önitatók, önetetők használata, feltöltése)
Közreműködés a sertés értékesítési (szállítási) feladatainál
Sertésvágás (a testtájak és a húsipari elnevezések megfeleltetése)

14.3.5. Lótartás 72 óra

Lótenyésztő, lótartó gazdaság tanulmányozása
Lóápolás és gondozás, takarmányozás, itatás gyakorlása
Istállógondozás
Lovas idegenforgalom, sportlótartás tanulmányozása

14.3.6. Szarvasmarha, juh és kecsketartás 111 óra

Szarvasmarhatartó gazdaság munkáinak gyakorlása (borjúnevelőben és tehénistállóban napirend szerinti munkavégzés, eszközök, berendezések működtetése)
Juhászati munkák tanulmányozása, gyakorlása
A kecske tartási és tenyésztési munkáiban való részvétel
A kecske napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
Fejőgép napi és időszakos tisztítása, karbantartása, szét- és összeszerelése
Gépi fejés végrehajtásának gyakorlása
Tej, sajtüzem látogatása
Tejvizsgálat (a tej érzékszervi elbírálása)
Tej elsődleges feldolgozása

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlatait elsősorban tanüzemben, tangazdaságban ajánlott megszervezni.

Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		Állatállomány, berendezett állattartó telep

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		Állattartási termelés eszközei
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		Állattartási termelés eszközei
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			Munkanapló
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Állattartó telep és berendezései
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Állattartó telep és berendezései
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Állattartó telep és berendezései

4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
5.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		Tejvizsgálati eszközök, gyapjú mintagyűjtemény
6.2.	Anyagminták azonosítása	x	x		
6.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

SNI/1 évfolyamot követően 70 óra
SNI/2 évfolyamot követően 105 óra
SNI/3 évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A SNI/1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11033-12 Család- és háztartásellátás

Család- és háztartás ellátási gyakorlat tantárgy

Témakörök

Konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok
Ételkészítési munkák idényjellegű nyersanyagok felhasználásával
Gondozási gyakorlatokhoz kapcsolódó élelmiszerellátási feladatok
Higiéniai és munkavédelmi követelmények betartása

Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok
Külső környezet gondozása: udvar, játszóhelyek, étkezési-, dohányzó- és pihenőhelyek, sütő-, főzőhelyek, gazdasági épületek és azok környékének takarítása, környezetének gondozása
Munkavédelmi- környezetvédelmi követelmények betartása

Ápolási, gondozási gyakorlatok
Elsősegélynyújtás gyakorlása
Kisgyermekekkel való foglalkozás
Házi gondozási feladatok segítése
Idősek, betegek közösségi támogatásában történő közreműködés
Higiéniai követelmények betartása

A SNI/2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11039-16 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat tantárgy

Témakörök

Zöldségtermesztés
Aktuális zöldségtermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Gyümölcstermesztés
Aktuális gyümölcstermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Dísznövénytermesztés
Virágoskertek, gyepek nyári ápolása, gondozása, fűnyírás, vágott virág hasznosítása, virágkötészet

Baromfi- és nyúltartás
Baromfi és nyúl takarmányozása, gondozása, férőhely takarítás
Tojásgyűjtés, válogatás, értékesítés
Valamennyi tevékenység végzésénél a munka- és környezetvédelmi szabályok betartása

A SNI/3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11036-16 Napi tevékenységek

Napi tevékenységek gyakorlata tantárgy

Témakörök

Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása
Kertészeti termékek házi tartósítása (előkészítő munkák, segédanyagok számítása, beszerzése, eszközök, edények, gépek előkészítése)
Gyümölcsök télire (befőttek, dzsemek, lekvárok, gyümölcskocsonyák, -sajtok, aszalványok készítése, gyümölcsök fagyasztása)
Zöldségek télire (tartósítás hőkezeléssel, besűrítéssel, sózással, savanyítással, szárítással, zöldségfélék fagyasztása)
Gyümölcs- és zöldségitalok (levek, szörpök, sűrítmények) készítése, tartósítása
Tejtermékék készítése (aludttej, tejföl, túró, gomolya, joghurt)
Baromfi és nyúlvágás gyakorlása
Sertésvágás megfigyelése
Élelmezés egészségügyi, higiéniai, munkavédelmi követelmények betartása

11039-16 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat tantárgy

Témakörök

Fűszer- és gyógynövények termesztése
Idénymunkák a fűszer- és gyógynövénytermesztésben, szedés-gyűjtés, szárítás

Zöldségtermesztés
Aktuális zöldségtermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Gyümölcstermesztés
Aktuális gyümölcstermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Dísznövénytermesztés
Virágoskertek, gyepek nyári ápolása, gondozása, vágott virág hasznosítása, virágkötészet

Sertéstartás
Takarmányozás, gondozás, férőhely takarítás
Sertés értékesítési (szállítási) feladatoknál közreműködés

Valamennyi tevékenység végzésénél a munka- és környezetvédelmi szabályok betartása.

5.16.

SPECIÁLIS KERETTANTERV
a(z)

34 622 01

DÍSZNÖVÉNYKERTÉSZ

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

HALLÁSSÉRÜLTEK (SH) SZÁMÁRA

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 622 01 számú, Dísznövénykertész megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 622 01
Szakképesítés megnevezése: Dísznövénykertész
A szakmacsoport száma és megnevezése: 20. Mezőgazdaság
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXIV. Kertészet és parképítés
Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a mezőgazdasági szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában.
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: –

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot

követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során

megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)

- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is

felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

5.3.Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához

legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt

helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.

- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz.

Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.

- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.

- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakközépiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10960-16 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	Gazdálkodási alapismeretek										3	
	Gazdálkodási alapgyakorlatok											6
10961-16 Kertészeti alapismeretek	Növénytan	2										
	Termesztési ismeretek	3										
	Termesztési ismeretek gyakorlat		2									
	Műszaki alapismeretek	2		70			105			105		
	Műszaki alapismeretek gyakorlat		3									
10962-16 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	2										

10963-16 Szabadföldi dísznövénytermesztés	Szabadföldi dísznövénytermesztés	3			3							
	Szabadföldi dísznövénytermesztés gyakorlat		4			5						
10964-16 Fásszárú dísznövénytermesztés	Faiskolai termesztés				3			3				
	Faiskolai termesztés gyakorlat					7			6			
	Műszaki ismeretek				1			2				
	Műszaki ismeretek gyakorlat					2			3			
10965-16 Növényházi dísznövénytermesztés	Növényházi dísznövénytermesztés							3			2,5	
	Növényházi dísznövénytermesztés gyakorlat								4			7
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		12	9		7	14		8	13		8	13
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**										**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										4		**4**
	Munkaviszony létesítése										4		**4**
	Álláskeresés										4		**4**
	Munkanélküliség										3		**3**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										24		**24**
	Munkavállalói szókincs										18		**18**
10960-16 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	**Gazdálkodási alapismeretek**	**0**	**0**	**70**	**0**	**0**	**105**	**0**	**0**	**105**	**93**	**0**	**93**
	A termelés erőforrásai										12		**12**
	A termelési folyamat elemzés										12		**12**
	A termelési folyamat szervezése										12		**12**
	A termelés pénzügyei										10		**10**
	Vállalkozási alapismeretek										10		**10**
	A vállalkozás alapítása										8		**8**
	A vállalkozás működtetése										10		**10**
	Marketing										11		**11**
	Fogyasztóvédelem										4		**4**

	Európai Uniós ismeretek										4		**4**
	Gazdálkodási alapgyakorlatok	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**186**	**186**
	Adózási ismeretek											16	**16**
	Őstermelés adózása											15	**15**
	Vállalkozás gyakorlata											32	**32**
	A vállalkozás működtetése során szükséges kalkulációk											32	**32**
	Tervezési gyakorlat											16	**16**
	Pályázatlészítési gyakorlat											16	**16**
	A vállalkozás marketing tevékenysége											26	**26**
	Adminisztráció											26	**26**
	Kommunikáció											7	**7**
10961-16 Kertészeti alapismeretek	**Növénytan**	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	A növények külső és belső felépítése	28											**28**
	A növények életjelenségei	16											**16**
	Növényrendszertan	16											**16**
	Környezettan	12											**12**
	Termesztési ismeretek	**144**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**
	A kertészeti termesztés tárgyi feltételei	8											**8**
	Éghajlattan	24											**24**
	Talajtan	28											**28**
	Talajművelés	20											**20**
	Trágyázás	20											**20**
	Öntözés	20											**20**

	Növényvédelem	24											**24**
	Termesztési ismeretek gyakorlat	**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	A kertészeti termesztés tárgyi feltételeinek megismerése		10										**10**
	Éghajlattani gyakorlatok		18										**18**
	Talajtani gyakorlatok		10										**10**
	Trágyázási gyakorlatok		9										**9**
	Növényvédelmi gyakorlatok		25										**25**
	Műszaki alapismeretek	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Anyagismeret	4											**4**
	A műszaki ábrázolás alapjai	12											**12**
	Gépelemek, szerkezeti egységek	6											**6**
	Belsőégésű motorok	12											**12**
	Az erőgépek szerkezeti felépítése	10											**10**
	Villanymotorok	2											**2**
	A termesztés, növényápolás gépei	26											**26**
	Műszaki alapismeretek gyakorlat	**0**	**108**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**108**
	Kéziszerszámok, anyagok ismerete, használata		8										**8**
	Gépelemek, szerkezeti egységek ismerete		7										**7**
	Motorok szerkezete, működtetése		18										**18**
	Erőgépek szerkezete, működtetése		22										**22**

	Elektromos berendezések, villanymotorok működtetése		5										**5**
	Erőgépek, munkagépek összekapcsolása		18										**18**
	A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése		30										**30**
10962-16 Kertészeti munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Munkavédelmi szabályozás és felügyelet	2											**2**
	Munkáltatók és munkavállalók munkavédelmi jogai és kötelességei	2											**2**
	Balestek, baleset-elhárítás	5											**5**
	A munkavégzés jellegzetességei	2											**2**
	Munkaegészségtan	4											**4**
	Munkalélektan	2											**2**
	A kertészeti munkavégzés biztonságtechnikája	5											**5**
	Tűz- és robbanásvédelem	4											**4**
	Környezet- és természetvédelem	6											**6**
	Munkajogi alapismeretek	4											**4**
10963-16 Szabadföldi dísznövénytermesztés	**Szabadföldi dísznövénytermesztés**	**108**	**0**		**108**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**216**
	Üvegházba vetendő egynyári dísznövények	48											**48**
	Szabadföldbe vetendő egynyári dísznövények	24											**24**
	Vegetatív úton szaporítandó egynyári dísznövények	18											**18**

	Kétnyári dísznövények	18											**18**
	Közepes vízigényű évelő dísznövények				34								**34**
	Szárazságtűrő évelő dísznövények				32								**32**
	Árnyéki évelő dísznövények				12								**12**
	Fagyérzékeny évelő dísznövények				8								**8**
	Vízi, vízparti évelő dísznövények				8								**8**
	Hagymás, gumós évelő dísznövények				14								**14**
	Szabadföldi dísznövénytermesztés gyakorlat	**0**	**144**		**0**	**180**		**0**	**0**		**0**	**0**	**324**
	Dísznövények ismerete		19			24							**43**
	Szabadföldi lágyszárú dísznövények magvetése		26			32							**58**
	Szabadföldi lágyszárú dísznövények dugványozása		10			12							**22**
	Szabadföldi lágyszárú dísznövények egyéb szaporítási módjai		10			12							**22**
	Szabadföldi lágyszárú dísznövények tűzdelése, átültetése		27			34							**61**
	Szabadföldi lágyszárú dísznövények nevelése, ápolása		19			24							**43**
	Szabadföldi lágyszárú dísznövények palántaültetése		14			18							**32**

	Szabadföldi lágyszárú dísznövények szedése, áru-előkészítése		9			12							**21**
	Szakmai számítások a szabadföldi dísznövénytermesztésből		10			12							**22**
10964-16 Fásszárú dísznövénytermesztés	**Faiskolai termesztés**	**0**	**0**		**108**	**0**		**108**	**0**		**0**	**0**	**216**
	Faiskola létesítése, részei, felszerelése				11								**11**
	Fásszárú növények szaporítása				16								**16**
	Fásszárú növények nevelése, ápolása, kitermelése				22								**22**
	Fenyőfélék				34								**34**
	Lomblevelű örökzöldek				25								**25**
	Lombhullató díszfák							50					**50**
	Lombhullató díszcserjék							50					**50**
	Kúszó cserjék							8					**8**
	Faiskolai termesztés gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**252**		**0**	**216**		**0**	**0**	**468**
	Dísznövények ismerete					21			18				**39**
	Faiskolai üzem megismerése					7			7				**14**
	Szakmai számítások a fásszárú dísznövénytermesztésből					7			7				**14**
	Fásszárú növények ivaros szaporítása					28			24				**52**
	Fásszárú növények ivartalan szaporítása					56			48				**104**
	Telepítés nevelőtáblába					21			18				**39**

	Fásszárú növények nevelése ápolása					77			65				**142**
	Fásszárú növények kitermelése, áru-előkészítése					35			29				**64**
	Műszaki ismeretek	**0**	**0**		**36**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**108**
	Termesztőberendezések műszaki létesítményei				36								**36**
	A kertészeti termesztésben használatos speciális gépek, eszközök							72					**72**
	Műszaki ismeretek gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**72**		**0**	**108**		**0**	**0**	**180**
	Termesztőberendezések műszaki létesítményei					36							**36**
	A kertészeti termesztésben használatos speciális gépek, eszközök működtetése, karbantartása					36			108				**144**
10965-16 Növényházi dísznövénytermesztés	**Növényházi dísznövénytermesztés**	**0**	**0**		**0**	**0**		**108**	**0**		**78**	**0**	**186**
	A növényházi dísznövénytermesztés jellemzői							20					**20**
	Cserepes levéldísznövények							56					**56**
	Különleges nevelést igénylő levéldísznövények							26					**26**
	Vágásra alkalmas levélzöldek							6					**6**
	Cserepes virágzó dísznövények										33		**33**
	Növényházi vágott virágok										19		**19**
	Dísznövények hajtatása										4		**4**

	Dísznövények áru-előkészítése										3		**3**
	Mikroszaporítás										19		**19**
	Növényházi dísznövénytermesztés gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**144**		**0**	**217**	**361**
	Dísznövények növényismerete								21			14	**35**
	Növényházi dísznövények magvetése								25			23	**48**
	Növényházi dísznövények vegetatív szaporítása								35			45	**80**
	Növényházi cserepes dísznövények nevelési, ápolási munkái								49			52	**101**
	Növényházi vágott virágok, zöldek nevelési, ápolási munkái											28	**28**
	Dísznövények hajtatása											10	**10**
	Növényházi dísznövények áru-előkészítése								7			10	**17**
	Mikroszaporítás gyakorlata											28	**28**
	Szakmai számítások a növényházi dísznövénytermesztésből								7			7	**14**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**432**	**324**		**252**	**504**		**288**	**468**		**248**	**403**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		1220 / 38,2%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		1979 / 61,8%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség *3 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *18 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10960-16 azonosító számú

Vállalkozási, kereskedelmi alapok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10960-16 azonosító számú Vállalkozási, kereskedelmi alapok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gazdálkodási alapismeretek	Gazdálkodási alapgyakorlatok
FELADATOK		
Megtervezi a vállalkozását		x
Ismeri az őstermelői és a kistermelői élelmiszer előállítási tevékenység folytatásának feltételeit		x
Kiválasztja a megfelelő vállalkozási formát, elindítja a vállalkozását		x
Üzleti tervet készít		x
Megtervezi a vállalkozás anyagi feltételeit		x
Biztosítja a vállalkozásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket		x
Betartja és betartatja a munkajogi előírásokat		x
Irányítási és szervezési feladatokat lát el		x
Folyamatosan fejleszti vállalkozását		x
Adózási feladatokat lát el		x
Figyelemmel kíséri a vállalkozásával kapcsolatos jogszabályokat		x
Kapcsolatot tart a környezetével, továbbképzéseken vesz részt		x
Szükség esetén átalakítja vagy megszünteti vállalkozását		x
Piackutatást végez		x
Piacbefolyásolási tevékenységet folytat		x
Üzleti tárgyalást, üzleti levelezést folytat		x
Tervet, pályázatot készít/készíttet		x
Támogatást igényel		x
Elvégzi a szükséges gazdasági számításokat		x
Jelentést, kimutatást készít, adatszolgáltatást végez		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat		x
Beszerzi a termeléshez, szolgáltatáshoz szükséges anyagokat		x
Készletezési, raktározási tevékenységet folytat		x
Értékesítési tevékenységet folytat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Alapfogalmak	x	x
Őstermelői tevékenység és kistermelői élelmiszer előállítás	x	
A termelés ráfordításai és költségei, az egyes ágazatok jellemző költségei, a vállalkozás eredménye	x	x
A termelési folyamat és tényezői	x	x

A vállalkozás fogalma, jellemzői, a vállalkozási formák jellemzői	x	
Vállalkozás létesítése, működtetése, átalakítása és megszünteté	x	x
Az üzleti terv készítésének céljai, az üzleti terv felépítése	x	x
A szerződéskötés alapelvei, fontosabb szerződéstípusok	x	x
Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése	x	x
Az üzleti tárgyalás feltételei, résztvevői, menete	x	x
A kommunikáció módszerei, eszközei	x	x
Az üzleti levelezés szabályai	x	x
A fogyasztói magatartás	x	x
A piackutatás módszerei mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek esetén	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek jellemzői, termékfejlesztés módjai	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek árképzése	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek speciális értékesítési módjai, folyamata	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek értékesítésének elősegítése (speciális reklám, SP, PR, közvetlen eladás, internetes értékesítés	x	x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	
Pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai	x	x
Biztosítási lehetőségek az üzleti életben	x	
A vállalkozás pénzügyei, hitelezés, adózás, a különböző vállalkozási formákra jellemző adózás	x	x
Társadalombiztosítás	x	x
Munkajogi, munkaügyi ismeretek	x	x
Munkaszervezés	x	x
Számítógépes nyilvántartás		x
Beszerzés folyamata, raktározás, készletezés, leltározás, leltárkészítés	x	x
Értékesítési módok, folyamata	x	x
Árképzési stratégiák	x	x
Mezőgazdasági kompenzációs felár, felvásárlási jegy	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvi íráskészség	x	x
Szakmai írásbeli fogalmazás készsége	x	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Döntésképesség		x

Szervezőkészség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság		x
Kapcsolatteremtő készség		x
Irányítási készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémaelemzés, -feltárás, -megoldás		x
Tervezés		x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása		x

3. Gazdálkodási alapismeretek tantárgy 124 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók alkalmassá váljanak az önálló gazdálkodás megtervezésére, a lehetőségeiknek megfelelő gazdálkodási forma kiválasztására, annak működtetésére, szükség esetén megszüntetésére. Legyenek tisztában a munka világát szabályozó előírásokkal, az alapvető munkajogi, fogyasztóvédelmi, adózási szabályokkal.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem és társadalomismeret (az Európai Unió kialakulása)

3.3. Témakörök

3.3.1. A termelés erőforrásai *16 óra*

A termelés eszközrendszere (befektetett eszközök, forgóeszközök, termőföld, munkaerő), az eszközök hatékony működtetésének összefüggései.

3.3.2. A termelési folyamat elemzése *16 óra*

A termelés ráfordításai és költségei, a termelési tevékenység eredménye, hatékonyságot kifejező mutatók képzése

3.3.3. A termelési folyamat szervezése *16 óra*

A termelés reálszférája:
- beszerzés
- termelés
- készletezés
- minőség-ellenőrzés
- értékesítés

3.3.4. A termelés pénzügyei *13 óra*

A termelés pénzügyei:
- a pénz szerepe a piacgazdaságban
- pénzintézeti rendszer, pénzintézetek tevékenysége
- pénzforgalom típusai, jellemzői
- hitelezés
- értékpapírok és tőzsde

3.3.5. Vállalkozási alapismeretek *14 óra*

A vállalkozások csoportosítása:
- a vállalkozás fogalma, általános jellemzői, feltételei
- egyéni és társas vállalkozás, valamint a szövetkezetek jellemzői, működésének szabályai

3.3.6. Vállalkozások alapítása *10 óra*

Az alapítás folyamata, közreműködő szervezetek, szükséges dokumentumok. Cégbejegyzés, cégfelügyelet, érdekképviseletek.
A vállalkozási formák közötti választás szempontjai

3.3.7. A vállalkozás működtetése *13 óra*

A vállalkozások adózási, nyilvántartási kötelezettségének tartalma, formái

A munkaviszony és jellemző tulajdonságai:
- általános jogi ismeretek
- munkaviszony keletkezése, megszűnésének, megszüntetésének esetei
- munkáltató, munkavállaló jogai és kötelezettségei
- munkáltató, munkavállaló kártérítési felelőssége
- munkaügyi vita

Az őstermelői és kistermelői tevékenység jellemzői, működésének szabályai
A vállalkozások kiegészítő jövedelemszerzési lehetőségei
A vállalkozások finanszírozása

3.3.8. Marketing *14 óra*

A marketing fogalmi rendszere (szükséglet, jószág, hasznosság, szűkösség, haszonáldozat, termelői, fogyasztói többlet, termelési lehetőségek határa)
Piaci ismeretek:
- piac fogalma
- működése
- piactípusok
- a piac résztvevői
- mérete
- a fogyasztói magatartás jellemzői a különféle piactípusokon

Marketing információk, a piackutatás formái
Marketingmix elemek, összefüggések
A megtermelt termékek sajátosságai
A termékek piacának, vásárlási folyamatának jellemzői
A termékek fejlesztésének lehetőségei
A termékek árképzése
A termékek értékesítési módjai
A vállalkozás promóciós tevékenységének tartalma

3.3.9. Fogyasztóvédelem *6 óra*

Alapfogalmak:
- Tudatos fogyasztó
- Fogyasztó
- Vállalkozás
- Forgalmazó
- Termék és szolgáltatás
- Eladási ár és egységár

Online adásvételi és szolgáltatási szerződés
Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások)
Gyermek- és fiatalkorúak védelmét szolgáló előírások (alkohol, dohánytermék, szexuális termék kiszolgálásának tilalma)
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje)
Békéltető testület (alternatív vitarendezés lényege, fogalma, feladatai)
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek (fogalma, feladatai)
Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok (megtévesztő, agresszív és az ún. feketelista)
Piacfelügyeleti alapfogalmak:

- Biztonságos termék
- CE megfelelőségi jelölés
- Forgalmazó

Hatósági ellenőrzés:
- A hatósági ellenőrzés szabályai (ellenőrzés módja)

Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései:
- Méret, súly, használhatóság ellenőrzése
- Vásárlók könyve vezetése
- Üzlet nyitvatartásáról szóló tájékoztatás
- Üzlethelyiségen kívüli és távollevők közötti ügyletekhez (e-kereskedelemhez) kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások (kötelező tájékoztatás, elállási jog)

Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

Kellékszavatosság fogalma

Jótállás fogalma

Egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállás (értékhatár, jótállási idő, érintett termékek)

Egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállás (értékhatár, jótállási idő, érintett szolgáltatások)

Szavatossági, jótállási igények intézése (jegyzőkönyv, kijavítás vagy kicserélés ideje)

3.3.10. Európai Uniós ismeretek *6 óra*

Az Európai Unió kialakulása és intézményi és finanszírozási rendszere

Közös Agrárpolitika (KAP) kialakulása, működése

Az Európai Unió agrárszabályozása

Az Európai Unió vidékfejlesztési politikája

EU pénzügyi alapok, pályázati rendszerek

EU és nemzeti támogatások rendszere

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	vita			x	
5.	projekt	x			
6.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Gazdálkodási alapgyakorlatok tantárgy 186 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a végzettségüknek megfelelő vállalkozás működtetéséhez szükséges alapvető gyakorlati tudnivalókat.

Váljanak képessé a termelés releváns adatainak összegyűjtésére, rendszerezésére, gazdálkodási tevékenységük elemzésére, elő- és utókalkulációk végzésére.

Legyenek képesek üzleti terv készítésére, fejlesztési célok meghatározására.

Legyenek képesek vállalkozásuk önálló indítására, működtetésére, adatközlések megtételére, ismerjék meg a bizonylatkitöltés szabályait, tudjanak önállóan pénzforgalommal kapcsolatos alapbizonylatokat kitölteni.

Legyenek képesek a pályázati lehetőségek felkutatására, a megfelelő pályázatok kiválasztására, ismerjék meg pályázatírás alapjait.

Legyenek tisztában a termékek fejlesztésével, árképzési módjaival, értékesítési folyamatával, promóciójával.
Legyenek tisztában a személyi jövedelemadó-bevallás készítésével, járulékfizetési kötelezettségeik ellátásának módjával. Ismerjék meg a társadalombiztosítási jogosultságokat, ezáltal tudjanak alkalmazottat a jogszabályoknak megfelelően alkalmazni.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok használata, internethasználat)
Gazdálkodási alapismeretek

4.3. Témakörök

4.3.1. Adózási ismeretek ***15 óra***

Jövedelemadó bevallás elkészítése
- főállású egyéni vállalkozó esetén
- másodállású egyéni vállalkozó esetén

4.3.2. Őstermelés adózása ***16 óra***

Az őstermelő, családi gazdálkodó legkedvezőbb adózási módjának kiválasztása
Járulékfizetési kötelezettségek teljesítése:
- munkáltatót terhelő járulékok
- munkavállalót terhelő járulékok
- idegenforgalmi hozzájárulás
- útalap hozzájárulás
- környezetvédelmi termékdíj

Társadalombiztosítási eljárások rendszere:
- egészségügyi szolgáltatások
- táppénzjogosultságok
- betegszabadság
- terhességi gyermekágyi segély

Jogkövetkezmények, jogorvoslat az adózási rendszerben

4.3.3. Vállalkozás gyakorlata ***32 óra***

Vállalkozás létesítése, átalakítása és megszüntetése
A vállalkozás tárgyi és személyi (munkaerő) feltételeinek kialakítása
A vállalkozás eszközeinek értékelése

4.3.4. A vállalkozás működtetése során szükséges kalkulációk ***32 óra***

Ráfordítások, költségek, hozamok, bevételek meghatározása
Jövedelem, jövedelmezőség, fedezet, hatékonyság meghatározása, elemzése

4.3.5. Tervezési gyakorlat ***16 óra***

Az üzleti terv felépítése, tartalma, összeállítása

4.3.6. Pályázatkészítési gyakorlat ***16 óra***

Pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatkészítés

4.3.7. A vállalkozás marketing tevékenysége ***26 óra***

Piackutatás egy adott termék esetében (módszerek, elemzések)

A termék fejlesztési lehetőségei
A termék árképzése, árváltoztatása
A termék értékesítési módjai
Az értékesítéshez kapcsolódó piacbefolyásolás (reklám, SP, PR, személyes eladás)
Beszerzést/vásárlást befolyásoló tényezők
Beszerzés/vásárlás folyamata
Logisztika

4.3.8. Adminisztráció *26 óra*

Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése (alaki, tartalmi, formai követelmények)
Számlakitöltés:
- készpénzfizetési számla kitöltése
- átutalásos számla kitöltése
- nyugta kiállítása
- készpénzátvételi elismervény kiállítása

Tevékenységének tervezéséhez, folytatásához, ellenőrzéséhez szükséges információk, adatok gyűjtése, tárolása, rendszerezése:
- eszköz-, anyag- és készletnyilvántartások vezetése
- számítógépes adatnyilvántartás, gazdálkodási napló vezetése leltározás, leltárkészítés, selejtezés

Termelői regisztráció
Támogatások igénylése

4.3.9. Kommunikáció *7 óra*

Információforrások kezelése
Az infokommunikációs irodai eszközök használata (irodai eszközök, telefon, fax, szkenner, iratmegsemmisítő)
Az üzleti levelezés szabályai
A kommunikáció módszerei, eszközei
Az üzleti tárgyalás résztvevői, menete, kiértékelése

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, tankert, tangazdaság, termelő üzem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés	x	x		
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés		x	x	projektor, kivetítő
5.	projekt	x	x		
6.	koopeartív tanulás		x		

7.	szimuláció		x		
8.	szerepjáték		x		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

4.5.	Csoportos versenyjáték		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10961-16 azonosító számú

Kertészeti alapismeretek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10961-16 azonosító számú Kertészeti alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Növénytan	Termesztési ismeretek	Termesztési ismeretek gyakorlat	Műszaki alapismeretek	Műszaki alapismeretek gyakorlat
FELADATOK					
Előkészíti a munkaterületet			x		x
Kiválasztja, előkészíti a munkájához szükséges eszközöket, gépeket, anyagokat			x		x
Talajmunkákat, gyomirtást, talajvédelmi munkát végez			x		x
Tápanyag-utánpótlást végez			x		x
Öntözést végez			x		x
A fényviszonyokat szabályozza			x		x
A hőmérsékleti viszonyokat szabályozza			x		x
Növényvédelmi feladatot lát el			x		x
A növényekkel mint élő anyaggal dolgozik			x		
Üzemelteti, használja a munka- és erőgépeket, eszközöket, kéziszerszámokat, termesztő berendezéseket					x
Épületeket, berendezéseket, műtárgyakat, gépeket, szerszámokat karbantart					x
SZAKMAI ISMERETEK					
A növényi szervek külső alaktana (morfológia)	x				
A növényi szervek felépítése, működése (anatómia)	x				
A növények életjelenségei (fiziológia)	x				
A növénycsoportok jellemzői	x				
Növények felhasználási lehetőségei	x				
A növény és a környezet kapcsolata (ökológia)	x				
A Föld meteorológiai jellemzői		x			
Magyarország éghajlati viszonyai		x			
Meteorológiai műszerek		x	x		
A talaj alkotórészei, jellemzői		x	x		
Talajtípusok jellemzői		x			
Öntözés módjai		x			
Öntözés eszközei, gépei		x	x	x	x
A talajművelés eljárásai		x			
A talajművelés eszközei, gépei		x	x	x	x
A tápanyag-utánpótlás lehetőségei		x	x		
Trágyafélék jellemzői (szerves és műtrágyák)		x			
A tápanyag-utánpótlás eszközei, gépei		x	x	x	x
Védekezési eljárások a növényvédelemben		x	x		
A fontosabb kórokozók, kártevők, gyomok felismerése	x	x			
A növényvédelem eszközei, gépei		x	x	x	x
Termesztő berendezések		x	x	x	x

A kertészetben előforduló erő- és munkagépek				x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség			x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Állóképesség			x		x
Mozgáskoordináció (testi ügyesség)			x		x
Testi erő			x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság			x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyénvaló alkalmazása			x		x
Körültekintés, elővigyázatosság			x		x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x		x

5. Növénytan tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A végzett szakemberek a mindennapi munkájuk során állandó kapcsolatba kerülnek az élő növénnyel, illetve annak valamilyen részével, ezért alapvető fontosságú, hogy tisztában legyenek a növények külső és belső tulajdonságaival, életfolyamataik működésével, a legfontosabb növénycsoportokkal, valamint a növények és a környezetük kapcsolatával.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia (külső alaktan, élettan, rendszertan, környezettan).

5.3. Témakörök

5.3.1. A növények külső és belső felépítése *28 óra*

A gyökér, a szár, a levél (fogalma, feladata, típusai, módosulásai)
A virág, virágzat (fogalma, részei)
A termés (fogalma, valódi és áltermés)
A sejt élő részei: citoplazma, színtestek, sejtmag
A sejt élettelen részei: sejtfal, sejtüreg-sejtnedv, zárványok
A növényi szövetek: osztódó szövetek (merisztéma, kambium, sebkambium); állandósult szövetek (bőrszövet, szállítószövet, alapszövet)
A növényi szervek működése (gyökér, szár, levél, virág, termés)

5.3.2. A növények életjelenségei *16 óra*

Anyagcsere: asszimiláció (fotoszintézis, kemoszintézis), disszimiláció (légzés, erjedés)
Növekedés (mennyiségi változás) és fejlődés (minőségi változás)
A virágos növények fejlődési fázisai: mag nyugalmi állapota, csírázás, vegetatív fejlődés (gyökér, szár, levél), generatív fejlődés (virág, termés)
A növények ivaros szaporodása: virágzás, megporzás, kettős megtermékenyítés, terméserés
A növények ivartalan szaporodása: természetes szaporító képletek (inda, sarj, fiókhagyma, sarjhagyma, sarjhagymagumó, gumó)
Kertészeti szaporítási módok
Növényi mozgások: passzív, aktív (helyváltoztató, helyzetváltoztató)

5.3.3. Növényrendszertan *16 óra*

A rendszerezés alapjai: mesterséges és természetes rendszer, rendszertani kategóriák, faj, fajta fogalma, kettős nevezéktan
A kertészetben jelentős törzsek, osztályok, családok ismerete: mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők
Fontosabb két- és egyszikű növénycsaládok

5.3.4. Környezettan *12 óra*

A növény és környezete: élő környezeti tényezők (más növények, állatok, ember); élettelen környezeti tényezők (levegő, hőmérséklet, fény, víz, tápanyag, talaj)
Környezetvédelem

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Termesztési ismeretek tantárgy 144 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának a célja, hogy kertészeti termesztés fogalmával, ágazataival ismertesse meg a tanulókat. Éghajlattani és talajtani ismeretek birtokában alapozza meg a kertészeti ágazatok termesztését befolyásoló talajművelési, trágyázási és öntözési eljárások megismerését és felhasználhatóságát. Mutasson rá az eredményes termesztéshez nélkülözhetetlen növényvédelem és környezetvédelem kapcsolatára.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret (földrajz - éghajlat, talaj, tápanyagok), Műszaki ismeretek.

6.3. Témakörök

6.3.1. A kertészeti termesztés tárgyi feltételei *8 óra*

A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztőedények (cserepek, szaporítóládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.)

6.3.2. Éghajlattan *24 óra*

A növények növekedését befolyásoló éghajlati tényezők

Általános meteorológiai fogalmak: idő, időjárás, éghajlat, légkör, légköri elemek, légkör összetétele, légnyomás, szél, csapadék, léghőmérséklet, talajhőmérséklet, páratartalom, napsütés

Éghajlattani alapismeretek: az éghajlatot befolyásoló tényezők, éghajlatok osztályozása, makroklíma, mikroklíma, éghajlatot jellemző főbb értékek

Magyarország éghajlata, agrometeorológiája

6.3.3. Talajtan *28 óra*

A talaj képződése és fogalma

A talajok összetétele

A talajok fontosabb tulajdonságai (kötöttség, kémhatás, szerkezet, víz-, levegő-, hőgazdálkodás, tápanyag-gazdálkodás)

A talajok osztályozása

A talajtulajdonságok vizsgálata

Kertészeti földnemek, közegek

6.3.4. Talajművelés *20 óra*

A talajművelés célja és alapelvei

Talajművelési eljárások, azok eszközei, gépei: szántás, tárcsázás, kultivátorozás, boronálás, simítózás, hengerezés, a talajmaró és a mélylazító használata

Talajművelési rendszerek kialakítása

6.3.5. Trágyázás *20 óra*

A trágyázás célja

A trágyafélék csoportosítása: szerves trágyák (istállótrágya fogalma, összetétele, kezelése, tárolása, hígtrágya, zöldtrágya, egyéb szerves trágyák), műtrágyák (nitrogén-, foszfor-, káliumtartalmú műtrágyák, mikroelem-trágyák jellemzői, használatuk lehetőségei és tárolásuk)

A szervestrágyázás és a műtrágyázás hatásának összefüggései, környezetvédelmi vonatkozásai

6.3.6. Öntözés *20 óra*

Az öntözés jelentősége
Az öntözés célja: vízpótló, kelesztő, frissítő, párásító, nedvességtároló, talajátmosó, trágyázó, beiszapoló, színező és fagy elleni öntözés
Az öntözővíz tulajdonságai: ásványisó-tartalma, keménysége, hőfoka és szennyezettsége
Öntözési módok: felületi, esőszerű, altalaj és mikroöntözés
Az öntözés időpontjának és az öntözővíz mennyiségének meghatározása (öntözési norma, idénynorma, öntözési forduló)

6.3.7. Növényvédelem *24 óra*

A növényvédelem jelentősége, tárgya, rövid története, feladata
Legfontosabb, a növényeket károsító élő szervezetek (vírusok, baktériumok, gombák, állati kártevők) életfeltételei, károsításuk megjelenési formái
A kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényei
Növényvédő szerek ismerete, felhasználása, tárolása
A növényvédelem módjai, előrejelzés, megelőzés, védekezés
A környezetvédelem szerepe a növényvédelemben
Komplex és integrált növényvédelem

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés			x	
5.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Termesztési ismeretek gyakorlat tantárgy 72 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlatokon az eredményes kertészeti termesztéshez szükséges alapismereteket sajátítsák el a tanulók. A meteorológiai eszközök használata, a talajmintavételi módok és az egyszerű talajvizsgálatok, a tápanyag utánpótlásra használt anyagok ismerete elősegíti az eredményes gazdálkodást. A legfontosabb kultúrnövényeket károsító szervezetek, és azok életfeltételeinek ismerete hozzásegít a környezetkímélő növényvédelmi szemlélet elsajátításához.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret (földrajz - éghajlat, talaj, tápanyagok), Műszaki ismeretek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kertészeti termesztés tárgyi feltételeinek megismerése *10 óra*

A kertészeti termesztésben előforduló termesztőberendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztőedények (cserepek, szaporítóládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése

7.3.2. Éghajlattani gyakorlatok *18 óra*

A meteorológiai mérőház

A páratartalom meghatározására alkalmazható mérőeszközök (hajszálas nedvességmérő, száraz-nedves hőmérő, polyméter). A léghőmérséklet mérésének eszközei (állomási hőmérő, Fuess-féle maximum-minimum hőmérő)

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélzászló, kézi kanalas szélsebességmérő)

7.3.3. Talajtani gyakorlatok *10 óra*

A talaj helyszíni vizsgálata (előzetes tájékozódás, bejárás)
Talajmintavétel (szelvényminta, átlagminta)
Talajminták előkészítése laboratóriumi vizsgálatra
Egyszerű talajvizsgálatok (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

7.3.4. Trágyázási gyakorlatok *9 óra*

Szerves trágyák ismerete (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)
Műtrágyák ismerete (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)
Alapvető trágyázási eljárások

7.3.5. Növényvédelmi gyakorlatok *25 óra*

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerése (kór- és kárképek)
Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek felismerése
Permetlé-összetétel számítás
A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverése (gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanulókert, tangazdaság, labor

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Műszaki alapismeretek tantárgy 72 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának feladata általános műszaki ismeretek nyújtása, a kertészetben használt erő- és munkagépek, eszközök működési elvének, szerkezetének megismertetése.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek (géptan)

8.3. Témakörök

8.3.1. Anyagismeret *4 óra*

A szerkezeti anyagok tulajdonságai, jellemző felhasználási módjuk
Fémek: vas és ötvözetei, alumínium, réz, horgany, ólom, ón, nikkel, forraszanyagok
Nem fémes anyagok: fa, gumi, üveg
Műanyagok, tömítő- és szigetelőanyagok, a beton
Tüzelő- és kenőanyagok, ezek jellemző tulajdonságai, felhasználásuk

8.3.2. A műszaki ábrázolás alapjai *12 óra*

A műszaki rajzok rendszere, szabványok, vonalvastagságok, szövegmező, méretarányok
Alapvető ábrázolási módok, a vetületek, ezek elrendezése
Alkatrészrajz, összeállítási rajz, metszet
Méretjelölés, méretháló
Gépészeti működési vázlat
Építészeti rajz

8.3.3. Gépelemek, szerkezeti egységek *6 óra*

Gépelemek, kötőgépelemek fogalma
Kötésmódok: oldhatatlan kötések, oldható kötések
Tengelyek, csapágyak, a csapágyak feladata, fajtái, karbantartása
Tengelykapcsolók, a tengelykapcsolók típusai, jellemzőik
Nyomatékátvitel (szíjhajtás, lánchajtás, fogaskerékhajtás)
Az áttétel
Mozgást átalakító gépelemek, típusai, jellemzőik
Szivattyúk: dugattyús, membrán-, centrifugál-, fogaskerék-szivattyú, centrifugálszivattyú, csavarlapátos szivattyú
Hidraulikus munkahengerek

8.3.4. Belsőégésű motorok *12 óra*

A négyütemű Otto-motor szerkezete, működése
A négyütemű Diesel-motor szerkezete, működése
A kétütemű motorok
Az Otto-motor üzemanyag-ellátó rendszerének működése, karbantartása
Az elemi karburátor működése, a hidegindítás
A Diesel-motor üzemanyag-ellátó rendszere, ennek karbantartása, a légtelenítés, a hidegindítás
A motorok hűtése, a vízhűtő rendszer működése, karbantartása

8.3.5. Az erőgépek szerkezeti felépítése *10 óra*

Az erőgépek fajtái, általános felépítésük, az erőátvitel egységei (motor, tengelykapcsoló, sebességváltó, kiegyenlítőmű, véglehajtás, járókerék)
A teljesítményleadó-tengely, a függesztő szerkezet, a vonószerkezet
A járószerkezet és a kormányzás
A fékszerkezetek feladata, fajtái, működése, karbantartása
A járművek elektromos berendezései
Az akkumulátor működése, karbantartása
Az indítómotor, a generátor, gyújtórendszer, világítóberendezések, ezek üzemeltetése, karbantartása

8.3.6. Villanymotorok *2 óra*

A villanymotorok működési elve, szerkezete, fajtái
A villanymotorok üzemeltetése, biztonságtechnikája

8.3.7. A termesztés, növényápolás gépei *26 óra*

A talajművelő gépek
Az ekék feladata, fajtái, az ágyeke fő részei, működése, beállítása
A boronák fajtái, működésük
A tárcsák, kultivátorok felépítése, működése, beállítása
A lazítók és a hengerek
A talajmarók
Az ásógép
Magágykészítők
Az istállótrágya-szórók felépítése, működése, szabályozása
A hígtrágya kijuttatása
A műtrágyaszórók felépítése, működése, szabályozása (szilárd és folyékony műtrágyák kijuttatása)

A növényvédő gépek csoportosítása (permetezők, porozók, nagyüzemi és háti permetezők, légi növényvédelem), cseppképzési módok Hidraulikus porlasztású gépek, légporlasztásos gépek és szállítólevegős gépek fő részei, működése
Szórószerkezetek, a ködpermetezés gépei
A porozógépek, csávázók
Háti permetezők (szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos)
A permetezőgépek automatikái
Permetlé összetétel számítása, növényvédelmi gépek beállítása
Az üzemeltetés, karbantartás, környezetvédelem feladatai
A szállítás, rakodás gépei
Biztonsági előírások a szállítás, rakodás gépeire
Az öntözési módok (felületi, esőztető, mikroöntözés), az öntözőberendezések fő egységei stabil, félstabil öntözőtelep és eszközeik
Tápanyag-utánpótlás öntözéssel, mikroöntözés

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			

2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Műszaki alapismeretek gyakorlat tantárgy 108 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlatok során fel kell készíteni a tanulókat a kertészetben alkalmazott kéziszerszámok, eszközök készségszintű használatára, a gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére.

Legyenek képesek elvégezni az egyszerűbb javításokat, az eszközök, berendezések, gépek karbantartását. Meg kell tanulniuk a munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi és higiéniai előírásoknak megfelelően, a veszélyeket elhárító módon dolgozni.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek (géptan)

9.3. Témakörök

9.3.1. Kéziszerszámok, anyagok ismerete, használata 8 óra

A műhely kéziszerszámainak megismertetése, a használat gyakorlása
A gépek anyagai, ezek megmunkálhatósága
Kötésmódok (oldható, nem oldható)
Kertészeti szerszámok élezése, nyelezése, karbantartása

9.3.2. Gépelemek, szerkezeti egységek ismerete 7 óra

A legfontosabb gépépítő egységek megismertetése (tengelyek, csapágyak, tengelykapcsolók, szivattyúk, hidraulikus munkahengerek), működésük, karbantartásuk, jellegzetes meghibásodásuk

9.3.3. Motorok szerkezete, működtetése 18 óra

Az Otto-motorok, Diesel-motorok szerkezete, működése
Az üzemanyag-ellátó rendszerek, a kenési rendszer és a hűtési rendszer, valamint a levegőszűrő fő részei, működése
Hidegindítások, indítások gyakorlása
A kétütemű és a négyütemű motorok összehasonlítása
Üzemanyagok, kenőanyagok

9.3.4. Erőgépek szerkezete, működtetése 22 óra

Az erőgépek szerkezeti egységei, ezek megnevezése, funkciója, elhelyezkedése a járművön
Az erőátvitel egységei
A kormányzás, a járószerkezet, a fékek, a 3 pont felfüggesztés

Az erőgép indításának, leállításának, vezetésének gyakorlása

9.3.5. Elektromos berendezések, villanymotorok működtetése 5 óra

A járművillamossági berendezések elhelyezkedése a járművön, feladatuk, működésük, karbantartásuk (akkumulátor, generátor, indítómotor, világítás, biztosítékok)

Váltóáramú motorok indítása, üzemeltetése

9.3.6. Erőgépek, munkagépek összekapcsolása 18 óra

A 3 pont felfüggesztés, ennek állítási lehetőségei

A vonóhorog, a teljesítmény-leadó tengely, a hidraulikus és elektromos csatlakoztatás

A traktor és pótkocsi, a traktor és meghajtott munkagép összekapcsolása, szétkapcsolása

A csatlakoztatás biztonságtechnikája, járműszerelvény vezetése

Motoros kisgépek kezelése

9.3.7. A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése 30 óra

A talajművelő gépek szerkezetének, működésének áttekintése, a csatlakoztatások, beállítások, az üzemeltetés és a karbantartás gyakorlása a rendelkezésre álló eszközökkel (ágyeke, tárcsa, kultivátor, talajmaró, boronák, lazítók, hengerek, rotációs kapák)

Az istállótrágya-szórók és műtrágyaszórók szerkezeti részei, csatlakoztatásuk az erőgéphez, beállításuk, üzemeltetésük, karbantartásuk gyakorlása

A vontatott és háti permetezők szerkezetének, működésének bemutatása, üzemeltetése, szabályozása, karbantartása

Vontatott gépeknél: hidraulikus porlasztású légporlasztásos és szállítólevegős permetezők

Vontatott porozó

Háti permetezőnél: szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos motoros

Szórófejek, cseppnagyság jelentősége

Környezetvédelmi, karbantartási feladatok

Permetlé összetétel számítás

Permetezőgépek automatikái

A traktoros pótkocsik felépítése, a csatlakoztatás, vontatás gyakorlása

A billenthető pótkocsik üzemeltetése

Traktoros és önjáró homlokrakodók

Kerti traktor és pótkocsi összekapcsolása

Karbantartási teendők, munkabiztonsági követelmények

Elektromos és gázüzemű rakodók

Az esőztető és csepegtető öntözés berendezéseinek főbb egységei (szivattyúk, vezetékek, szórófejek, csepegtető testek, zárószerkezetek)

Kézi áttelepítésű vagy mobil berendezés összeszerelése, szétszerelése, üzemeltetése, karbantartása

Öntözési automatika

A kertészetben leggyakrabban használatos kisgépek (fűnyírók, komposztálók, láncfűrészek stb.) üzemeltetése, karbantartása, kisebb javítása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyakorlókert, tangazdaság, gépszín

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
5.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
5.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x	x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10962-16 azonosító számú

Kertészeti munkavállalói ismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10962-16 azonosító számú Kertészeti munkavállalói ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munkavállalói ismeretek
FELADATOK	
Munkavédelmi, balesetvédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai, higiéniai és minőségbiztosítási jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat	x
Környezetvédelmi jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat	x
Gondoskodik az áru- és vagyonvédelemről	x
A munkaviszony megkezdésére, folytatására, megszűnésére, megszüntetésére vonatkozó szabályokat, előírásokat betart, betartat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Baleset-, munka-, tűzvédelmi szabályok, higiéniai előírások	x
Környezetvédelmi szabályok	x
Természetvédelem (védett növények)	x
Az áru- és vagyonvédelmi berendezések fajtái	x
Az áru- és vagyonvédelmi berendezések használata	x
Munkajogi fogalmak	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x
Körültekintés elővigyázatosság	x

10. Munkavállalói ismeretek tantárgy 36 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan komplex ismeretanyag biztosítása, amely a kertészet bármely területén lehetővé teszi a munkavédelmi, tűzvédelmi, ergonómiai és környezetvédelmi szempontoknak megfelelő munkavégzést.
Adjon megfelelő biztonságot a balesetek és betegségek megelőzésében; a balesetekkel kapcsolatos operatív és adminisztratív teendők végzésében, valamint tudatosítsa a tűzvédelmi teendőket.
A tanulók ismerjék meg a legalapvetőbb munkajogi fogalmakat.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek, Környezetvédelem, Természetvédelem, Kertészeti alapismeretek, Jogi ismeretek.

10.3. Témakörök

10.3.1. Munkavédelmi szabályozás és felügyelet 2 óra

A munkavédelem fogalma és feladatai
Munkakörülmények, veszély, veszélyeztetettség, alkalmasság, munkabiztonság, biztonsági eszközrendszer, védőeszközök, biztonságtechnika fogalma, feladata
A munkavédelmi törvény, jogszabályok
Biztonsági szabályzatok
A munkavédelem helyi szabályai
Gépkönyv, használati és kezelési utasítás
Technológiai dokumentáció, leírás, utasítás
Műveleti - munkahelyi utasítás
Szabványok a munkavédelemben
A szabvány fogalma, fajtái, formai és tartalmi követelményei
Szabványok alkalmazása
A munkavédelem szervezetei
Irányítás, felügyelet (általános és szakfelügyeletek), társadalmi szervezetek, munkahelyi szervek

10.3.2. Munkáltatók és munkavállalók munkavédelmi jogai és kötelességei 2 óra

A vezető, munkahelyi vezető, szervezeti egységek vezetőinek munkavédelmi feladatai
A munkavállalók munkavédelmi feladatai

10.3.3. Balesetek, baleset-elhárítás 5 óra

Baleset, munkabaleset, foglalkozási betegség fogalma
A balesetek bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása
A balesetek típusai, jellegzetes okai
Megbetegedések bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása
Baleseti ellátás, rehabilitáció
A munkaeszközökre vonatkozó általános követelmények
Munkahelyi magatartás
Biztonsági berendezések, védőburkolatok
Biztonsági szín- és alakjelek

Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
Anyagmozgatás általános szabályai
Anyagtárolás általános szabályai
Tartályokban, aknákban, magasban végzett munkák általános szabályai
Az elsősegélynyújtó alapvető feladatai, az első ellátás nyújtása, a veszélyes behatás megszakítása, a sérült biztonságba helyezése
Sérülések csoportosítása, ellátásuk
A légzés és vérkeringés fenntartása
Gondoskodás az orvosi ellátásról
Az elsősegélynyújtás eszközei

10.3.4. A munkavégzés jellegzetességei ***2 óra***

A munkák csoportosítása
Az ember energiaszükséglete
A fizikai munka energiaszükséglete
Alap, munka- és szabadidős tevékenységi energia
A dinamikus és statikus munka jellemzése
Az idegi és szellemi munka energiaszükséglete
A szervezet alkalmazkodása a terheléshez
A fáradás fizikai és pszichikai módjai
A munka minőségét befolyásoló tényezők (a munkateljesítmény időbeni alakulása, életkor, monotonitás, a munka szervezettsége)
Munkaidő-pihenőidő összhangja

10.3.5. Munkaegészségtan ***4 óra***

Fogalmak és feladatok az általános és részletes munkaegészségtannal kapcsolatban, a foglalkozás-egészségügyi szolgálat
Az üzemek, munkahelyek telepítésének, elrendezésének, berendezésének általános követelményei
Telepítés, elrendezés (tájolás), domborzati viszonyok, talajviszonyok, közművesítés, úthálózat, uralkodó szélirány, tömbös és pavilonos rendszer
Munkahelyi klíma, hőmérséklet, nedvességtartalom, légsebesség, légszennyezettség
Légzésvédők fajtái és használata
Munkahelyek világítása, természetes és mesterséges világítás Színdinamikai kérdések, a munkahely színezésének élettani, lélektani hatása a munkateljesítményre
Üzemi létesítmények, egészségügyi és szociális létesítmények hatása, következményei
Zaj- és rezgéshatás
Mérgezések, fertőzések
A foglalkozási betegségek megelőzésének módszerei
Alkalmassági vizsgálat, (előzetes, időszakos)
Egészségügyi könyv
Nők és fiatalkorúak védelme
Védőeszközök, védőital
Az ergonómia fogalma és feladata, az ember és a gépkialakítás kapcsolatának jelentősége a hatékony és az egészséges munkavégzés szempontjából

10.3.6. Munkalélektan ***2 óra***

A munkalélektan fogalma és feladata, alapfogalmak
Munkabiztonság pszichikai háttere

Személyiség, magatartás, intelligencia, rátermettség, tehetség, érdeklődés, alkalmazkodás, képesség (értelmi és manuális), jártasság, készség
A pszichikai tényezők befolyásoló szerepe, a balesetek keletkezésének pszichikai okai
A munkát végző közösség és a biztonságos munkavégzés
Az alkoholos és egyéb befolyásoltság

10.3.7. A kertészeti munkavégzés biztonságtechnikája 5 óra

Veszélyes anyagok kezelése, tárolása, munkavégzés általános szabályai
A villamos áram élettani hatása, villamos berendezések üzemeltetésének általános szabályai, szabad vezeték közelében végzett munkák
Villámvédelem, villámhárító berendezések
A kertészeti termesztés, parképítés technológiai munkáinak biztonsági szabályai
Szabadföldi kézi és gépi munkák biztonságtechnikája, biztonságos eszközhasználat
Munkagépek felszerelése, használata
Kézi munkák során használandó védőfelszerelések
Erőgépek, munkagépek biztonságos üzemeltetésének szabályai, üzembe helyezési eljárás jelentősége
Növényvédő szerek vásárlásának, használatának személyi feltételei
Az előkészítés (bekeverés), kijuttatás, és tárolás általános biztonságtechnikai előírásai, környezetvédelmi vonatkozásai
A szabadföldi és zárttéri növényvédelem biztonságtechnikai szabályai, környezetvédelmi vonatkozásai
A szermaradványok, csomagolóanyagok kezelése
Védőfelszerelések használata, azok karbantartása, elsősegélynyújtás növényvédőszer-mérgezéskor
Áru- és vagyonvédelem

10.3.8. Tűz- és robbanásvédelem 4 óra

Tűz- és robbanásvédelmi alapfogalmak
Tűzveszélyességi osztályok
Éghetőség, tűzállóság
Tűzvédelmi jogszabályok, irányító szervek, tűzoltóságok
Az üzemi tűzvédelmi feladatok, tűzvédelmi oktatás, tűzriadó-terv
Gépek és létesítmények tűzbiztonsági szabályai
Gépszínek, gépek (erő- és munkagépek) üzemeltetése
Tűzoltó anyagok: oltóporok, víz, oltóhabok, oltógázok (szén-dioxid)
Tűzoltó eszközök és készülékek
Gázpalackok, gázkészülékek kezelésének biztonsági szabályai

10.3.9. Környezet- és természetvédelem 6 óra

A környezetvédelem fogalma és feladatai
A környezetvédelem jogi szabályozása, szervezetek
A különböző környezet- és természetvédelmi (a veszélyes hulladékokról, az erdőkről, a vadakról stb.) szóló törvények
A minisztérium és a hatóságok
Környezetvédelmi feladatok
A talajvédelem: sík és dombvidéki
Talajerózió, defláció
A talajok szennyeződése, az öntözés, műtrágyázás, vegyszeres növényvédelem

hatása
A víz védelme
A víz szennyeződésének forrásai, megelőzés lehetőségei, víztisztítási lehetőségek
Tisztított szennyvíz elhelyezése
A levegő tisztaságának védelme
A levegő szennyezettsége, a légszennyezés folyamata, a levegőtisztaság megóvásának lehetőségei
Az erdők és a vadak védelme
Hulladékok, a hulladék fogalma, csoportosításuk, a hulladékok ártalmatlanításának, újrahasznosításának eljárásai
A veszélyes hulladékok és ártalmatlanításuk
Környezetvédelmi károk és bírságolás
A természetvédelem feladata, jelentősége, elvárások az Európai Unióban
Védett növények fogalma, a legfontosabb védett növényfajok
A kertész lehetőségei a környezetvédelem területén
Talajvédelem jelentősége a kertészeti termesztés során
Talajművelés, talajfertőtlenítés, speciális tápközegek használata

10.3.10. Munkajogi alapismeretek ***4 óra***

Munkajogi fogalmak
Munkaviszony megszűnése és megszüntetése, munkaidő, pihenőidő, munka díjazása
Az Európai Unió vonatkozó jogszabályai

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10963-16 azonosító számú

Szabadföldi dísznövénytermesztés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10963-16 azonosító számú Szabadföldi dísznövénytermesztés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szabadföldi dísznövénytermesztés	Szabadföldi dísznövénytermesztés gyakorlat
FELADATOK		
Magot vet (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Növényt dugványoz (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Tőszétosztást végez (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Magoncot tűzdel (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Palántát, csemetét előállít, nevel (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Palántát, csemetét ültet (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Növényt átiskoláz, átültet, gondoz (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Növekedést, fejlődést szabályoz (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Kitermelést, szedést, betakarítást végez (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Az áru jellegének és az előírásoknak megfelelő osztályozást, válogatást végez (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Csomagolást, rakodást, szállítást végez (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
Szakszerű tárolásról gondoskodik (lágyszárú szabadföldi dísznövény)		x
A munka-, környezet- és tűzvédelmi előírások betartásával használja, működteti, karbantartja a szabadföldi dísznövénytermesztésben használatos gépeket, eszközöket		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Magvetéssel szaporított egynyári dísznövények termesztése	x	x
Dugványozással szaporított egynyári dísznövények termesztése	x	x
Kétnyári dísznövények termesztése	x	x
Évelő dísznövények csoportosítása igény szerint	x	x
Évelő dísznövények szaporítási módjai	x	x
Évelő dísznövények nevelése	x	x
Egy- és kétnyári dísznövények felismerése, jellemzése	x	x
Évelő dísznövények felismerése, jellemzése	x	x

A szabadföldi dísznövénytermesztés speciális munka-, környezet- és tűzvédelmi előírásai	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Elemi számolási készség	x	x
Mennyiségérzék		x
Határozottság		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szervezőkészség		x
Önállóság		x
Precizitás		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatfenntartó készség		x
Határozottság		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Áttekintő képesség	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x

11. Szabadföldi dísznövénytermesztés tantárgy 216 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szabadföldön termeszthető lágyszárú dísznövény fajok és fajták, a szabadföldi termesztési feltételek megismertetése, az egy-, kétnyári és évelő dísznövények termesztéstechnológiájának elsajátíttatása és a piacképes árutermelés bemutatása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Növénytan, Termesztési ismeretek, Biológia.

11.3. Témakörök

11.3.1. Üvegházba vetendő egynyári dísznövények *48 óra*

Az egynyári dísznövények fogalma, jelentősége, csoportosítása.

Az üvegházba vetendő egynyári dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.3.2. Szabadföldbe vetendő egynyári dísznövények *24 óra*

A szabadföldbe vetendő egynyári dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.3.3. Vegetatív úton szaporítandó egynyári dísznövények *18 óra*

A vegetatív úton szaporítandó egynyári dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.3.4. Kétnyári dísznövények *18 óra*

A kétnyári dísznövények fogalma, jelentősége, csoportosítása.

A kétnyári dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.3.5. Közepes vízigényű évelő dísznövények *34 óra*

Az évelő dísznövények fogalma, jelentősége, csoportosítása.

A közepes vízigényű évelő dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.3.6. Szárazságtűrő évelő dísznövények *32 óra*

A szárazságtűrő évelő dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.3.7. Árnyéki évelő dísznövények *12 óra*

Az árnyéki évelő dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.3.8. Fagyérzékeny évelő dísznövények *8 óra*

A fagyérzékeny évelő dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.3.9. Vízi, vízparti évelő dísznövények 8 óra

A vízi, vízparti évelő dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.3.10. Hagymás, gumós évelő dísznövények 14 óra

A hagymás, gumós évelő dísznövények morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			

2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Szabadföldi dísznövénytermesztés gyakorlat tantárgy 324 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A szabadföldön termeszthető egy-, és kétnyári, valamint évelő dísznövény fajok felismerésének, a növénynév helyes kiejtésének gyakorlása. A szabadföldi termesztési feltételek biztosítása, az egy-, kétnyári és évelő növények termesztéstechnológiájának bemutatása és a munkaműveletek begyakoroltatása, valamint a piacképes árutermelés bemutatása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Növénytan, Termesztési ismeretek, Biológia

12.3. Témakörök

12.3.1. Dísznövények ismerete *43 óra*

Az egy- és kétnyári, valamint az évelő dísznövények felismerése, megnevezése, a növénynév helyes kiejtésének gyakorlása.

12.3.2. Szabadföldi lágyszárú dísznövények magvetése *58 óra*

Maggyűjtés, magbeszerzés módjai.

Szaporítóláda, szaporítótálca földkeverék előkészítése, láda/tálca töltés. Magvetések különböző módon, takarás, beöntözés, jeltáblázás.

Magvetés ápolási munkái (csírázásig, csírázás után).

Magvetés állandó helyre: ágyás előkészítés, vetőbarázdák meghúzása, vetés szórva, szemenként. Jeltáblázás, magtakarás, beöntözés.

Ápolási munkák: öntözés, talajlazítás, gyomtalanítás, kikelt magvetés ápolási munkái. Egyelés (helyes tőszám beállítása).

12.3.3. Szabadföldi lágyszárú dísznövények dugványozása *22 óra*

Egynyáriak dugványozása: anyanövények meghajtatása (öntözés, ráfűtés, tápanyag-utánpótlás). Szaporítóközeg, láda/tálca előkészítése, dugványszedés, dugványvágás. Eldugványozás, beöntözés, jeltáblázás, láda elhelyezése, árnyékolás. Gyökereztetés.

Évelők dugványozása: a dugványozás időpontjának meghatározása. Szaporítóközeg készítése, szaporító láda/tálca előkészítése, dugványszedés, dugványvágás. Eldugványozás, beöntözés, jeltáblázás. Gyökereztetés.

12.3.4. Szabadföldi lágyszárú dísznövények egyéb szaporítási módjai *22 óra*

Tőosztás: felszedés, tőosztás végrehajtása, gyökér, lombozat kurtítása. Vermelés. Kiültetés végrehajtása, beöntözés. Ápolási munkák: gyomtalanítás, talajlazítás, szükség szerint öntözés. Takarás érett trágyával, komposzttal stb.

Egyéb szaporítási módok gyakorlása: sarjak leválasztása, rizóma feldarabolása, sarjhagymák leválasztása stb. A szaporítóanyag elültetése.

12.3.5. Szabadföldi lágyszárú dísznövények tűzdelése, átültetése 61 óra

Tűzdelés: szaporítóláda/tálca és föld előkészítése, szaporítóláda/tálca töltés, sorok kijelölése, magoncok kiszedése, tűzdelés. Beöntözés, jeltáblázás, tűzdelés ápolási munkái.

Átültetés: Föld és cserép előkészítése, munkaasztal célszerű elrendezése. Palánta kiszedése a ládából, cserepezés. Kirakás, beöntözés, ápolási munkák.

12.3.6. Szabadföldi lágyszárú dísznövények nevelése, ápolása 43 óra

Egy- és kétnyáriak: cserepező közeg és cserép előkészítése, munkaasztal célszerű elrendezése. Palánta kiszedése a ládából/ szaporítótálcából, cserepezés.

Kirakás, beöntözés, ápolási munkák.

Hagymás évelők nevelése: talajlazítás, gyomtalanítás, idegenelés, fejelés. Fagyérzékeny évelők őszi felszedése, téli tárolása, tavaszi ültetése.

12.3.7. Szabadföldi lágyszárú dísznövények palántaültetése 32 óra

Ágyás előkészítés, sor- és tőtáv kijelölése, palánta kiszedése, szállítása.

Kiültetés ültetőfával (szálas palánta), ültető kanállal, beöntözés.

Ápolási munkák: öntözés, gyomtalanítás, talajlazítás.

12.3.8. Szabadföldi lágyszárú dísznövények szedése, áru-előkészítése 21 óra

Egynyári palánták: edzés. Válogatás, osztályozás, csomagolás.

Hagymás évelők hagymatermesztése: felszedés kézzel, gépi felszedés megtekintése. Tisztítás, osztályozás kézzel, gépi tisztítás – osztályozás megtekintése. Tárolás.

12.3.9. Szakmai számítások szabadföldi dísznövénytermesztésből 22 óra

A szabadföldi dísznövények termesztésével kapcsolatos szakmai számítások gyakorlása, pl. tenyészterület kiszámítása, szükséges vetőmag vagy palántamennyiség kiszámolása, várható hozam becslése stb.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyakorlókert, tanüzem, tangazdaság

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megbeszélés		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10964-16 azonosító számú

Fásszárú dísznövénytermesztés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10964-16 azonosító számú Fásszárú dísznövénytermesztés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Faiskolai termesztés	Faiskolai termesztés gyakorlat
FELADATOK		
Magot vet (fás szárú dísznövény)		x
Növényt dugványoz (fás szárú dísznövény)		x
Tőosztást végez (fás szárú dísznövény)		x
Növényt olt, szemez (fás szárú dísznövény)		x
Növényt bujtványoz, bujtat (fás szárú dísznövény)		x
Magoncot tűzdel (fás szárú dísznövény)		x
Palántát, csemetét előállít, nevel (fás szárú dísznövény)		x
Palántát, csemetét ültet (fás szárú dísznövény)		x
Metszést végez (fás szárú dísznövény)		x
Növényt átiskoláz, átültet, gondoz, nevel (fás szárú dísznövény)		x
Növekedést, fejlődést szabályoz (fás szárú dísznövény)		x
Kitermelést, szedést, betakarítást végez (fás szárú dísznövény)		x
Az áru jellegének és az előírásoknak megfelelő osztályozást, válogatást végez (fás szárú dísznövény)		x
Csomagolást, rakodást, szállítást végez (fás szárú dísznövény)		x
Szakszerű tárolásról gondoskodik (fás szárú dísznövény)		x
A munka-, környezet- és tűzvédelmi előírások betartásával használja, működteti, karbantartja a faiskolai dísznövénytermesztésben használatos gépeket, eszközöket		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Díszfaiskola létesítése, fenntartása	x	x
Faiskolai szaporítás módok	x	x
Faiskolai nevelésmódok	x	x
Lombhullató díszfák termesztése	x	x
Lombhullató díszcserjék termesztése	x	x
Kúszócserjék termesztése	x	x
Kerti rózsa termesztése	x	x
Fenyőfélék termesztése	x	x
Lomblevelű örökzöldek termesztése	x	x
Örökzöld díszfák, díszcserjék felismerése, jellemzése	x	x

Lombhullató díszfák, díszcserjék felismerése, jellemzése	x	x
Termesztő berendezések ismerete, működtetése	x	x
A faiskolai termesztésben előforduló erő- és munkagépek, eszközök	x	x
A faiskolai termesztés speciális munka-, környezet- és tűzvédelmi előírásai	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Elemi számolási készség	x	x
Mennyiségérzék	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Erős fizikum		x
Döntésképesség		x
Szervezőkészség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség		x
Kapcsolatfenntartó készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Áttekintő képesség		x
Körültekintés, elővigyázatosság		x

13. Faiskolai termesztés tantárgy 216 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A faiskolában termeszthető fásszárú dísznövény fajok, a faiskolai termesztési feltételek megismertetése, a faiskolai termesztéstechnológia elsajátíttatása és a piacképes árutermelés bemutatása.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Növénytan, termesztési ismeretek, műszaki alapismeretek.

13.3. Témakörök

13.3.1. Faiskola létesítése, részei és felszerelése *11 óra*

A díszfák és díszcserjék fogalma, jelentősége.

A díszfák és díszcserjék csoportosítási szempontjai: szárnövekedés, lombozat, díszítőérték, felhasználás szerint.

A díszfaiskola létesítésének feltételei (természeti és közgazdasági feltételek).

A faiskola felosztása, részei, felszerelése, kisegítő részei.

Faiskolai nyilvántartások. EU-s direktívák, növényútlevél, szabadalmi jogok, természetvédelmi előírások.

A faiskolai termelés és értékesítés kapcsolatrendszere (értékesítési csatornák, faiskolai lerakat).

13.3.2. Fásszárú növények szaporítása *16 óra*

Az ivaros szaporítás technológiai folyamata: mag begyűjtése, tisztítása, tárolása, magvetés helye, ideje, módja, ápolási munkák, átültetés nevelőtáblába.

Ivartalan szaporítási módok technológiai folyamatai: gyökereztetéses szaporítási módok (dugványozás, bujtás), növényi részek összenövesztésével történő szaporításmódok (oltás, szemzés), természetes szaporító-képletek leválasztásával történő szaporítások (sarjak), mikroszaporítás.

13.3.3. Fásszárú növények nevelése, ápolása, kitermelése *22 óra*

Szabadföldi földlabdás, vagy szabadgyökerű növényanyag előállítása.

Konténeres növényanyag előállítása.

Továbbnevelt és koros fák nevelése.

A faiskola növényvédelme.

Kitermelés géppel vagy kézzel.

Osztályozás, vermelés, csomagolás, áru-előkészítés értékesítésre

13.3.4. Fenyőfélék *34 óra*

A nyitvatermők fogalma, jelentősége.

A nyitvatermők csoportosítása: díszítőérték szerint (habitus, hajtás, toboz), szaporításmód szerint (magvetés, dugványozás, oltás, szemzés), felhasználás szerint (kiültetés parkba szoliterként vagy csoportosan, sövény, sziklakert, virágkötészet).

A fenyőfélék ismertetése

13.3.5. Lomblevelű örökzöld dísznövények *25 óra*

A lomblevelű örökzöld díszcserjék fogalma, jelentősége.

A lomblevelű örökzöld díszcserjék csoportosítása: díszítőérték szerint (habitus, lombozat, virág, termés), szaporításmód szerint (magvetés, dugványozás, oltás,

szemzés, sarjakkal), felhasználás szerint (kiültetés parkba szoliterként vagy csoportosan, sövény, sziklakert, virágkötészet).
Az örökzöld lomblevelű díszcserjék ismertetése.

13.3.6. Lombhullató díszfák *50 óra*

A lombhullató díszfák fogalma, jelentősége.
A lombhullató díszfák csoportosítása: díszítőérték szerint (habitus, törzs, lombozat, virág, termés), szaporításmód szerint (magvetés, dugványozás, oltás, szemzés, sarjakkal), felhasználás szerint (kiültetés parkba szoliterként vagy csoportosan, utcasorfa, sövény, virágkötészet).
A lombhullató díszfák ismertetése.

13.3.7. Lombhullató díszcserjék *50 óra*

A lombhullató díszcserjék fogalma, jelentősége.
A lombhullató díszcserjék csoportosítása: díszítőérték szerint (habitus, lombozat, virág, termés), szaporításmód szerint (magvetés, dugványozás, bujtás, oltás, szemzés, sarjakkal), felhasználás szerint (kiültetés parkba szoliterként vagy csoportosan, sövény, sziklakert, talajtakarás, virágkötészet).
Lombhullató díszcserjék ismertetése.
A kerti rózsa fajtacsoportjai, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája.

13.3.8. Kúszó cserjék *8 óra*

A kúszó cserjék fogalma, jelentősége.
A kúszó cserjék csoportosítása: díszítőérték szerint (lombozat, virág, termés), szaporításmód szerint (magvetés, dugványozás, bujtás, oltás, szemzés, sarjakkal), felhasználás szerint (felfuttatás házfalra, pergolára, kerti rácsra, talajtakarás, virágkötészet).
A kúszó cserjék ismertetése.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Faiskolai termesztés gyakorlat tantárgy 468 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A szabadföldön termeszthető fásszárú dísznövény fajok és fajták felismerése. A szabadföldi termesztési feltételek biztosítása, a faiskolai termesztéstechnológia műveleteinek alkalmazása és a piacképes árutermelés bemutatása.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Növénytan, Termesztési ismeretek, Műszaki ismeretek.

14.3. Témakörök

14.3.1. Dísznövények ismerete *39 óra*

Fenyőfélék, lomblevelű örökzöldek, lombhullató díszfák, díszcserjék, kúszó cserjék felismerése, megnevezése.

A tudományos név (kettős nevezéktan) megtanulása, a helyes kiejtés elsajátítása.

14.3.2. Faiskolai üzem megismerése *14 óra*

A faiskola részeinek megtekintése: termesztő berendezések, konténeres telep, vermelő. Kiegészítő létesítmények (raktárak, szociális helyiségek, tároló és manipuláló helyiségek, munkatermek, színek, földraktár).
Faiskolai nyilvántartások tanulmányozása (táblatörzskönyv, szemzési napló).

14.3.3. Szakmai számítások a fásszárú dísznövénytermesztésből 14 óra

A fásszárú dísznövények termesztésével kapcsolatos szakmai számítások gyakorlása, pl. szükséges vetőmag vagy csemetemennyiség kiszámolása, várható hozam, %-os veszteségek számítása stb.

14.3.4. Fásszárú növények ivaros szaporítása 52 óra

Magvak begyűjtése anyanövényekről.
Húsos termések magjának tisztítása, száraz termések magvainak tisztítása, tobozok pergetése.
Magtárolás szárazon, nedvesen (rétegezés). Magkezelések.
Magvetés magiskolába, üveg alá.
Magvetések ápolási munkái.

14.3.5. Fásszárú növények ivartalan szaporítása 104 óra

Dugványanyag megszedése, anyatelep ápolási munkái. Kötegelés, elhelyezés tároló helyiségekben. Dugványvágás. Kötegelés, vermelés vagy elhelyezés a tároló helyiségben. Dugványanyag kitermelése a vermelőből, tároló helyiségből.
Fásdugványok telepítése: terület előkészítése, gépi sornyitás. Tömörítés, iszapolás, bakhátkészítés, törzskönyvi bejegyzés. Bakhát fokozatos lebontása. Visszacsípés 3-5 levélre. Talajápolás, öntözés, növényvédelem. Őszi nevelési munkák.
Félfás dugványozás: dugványanyag megszedése, szaporítóágy előkészítése. Dugványvágás, hormonozás. Eldugványozás, jeltáblázás, beöntözés. Gyökereztetés különböző módjai.
Örökzöldek és lombhullatók oltása. Szemzés gyakorlása: szemző hajtás szedése, kötegelése, jeltáblázása, csomagolása, illetve tárolása a felhasználásig. Alany előkészítése. Szemzés elvégzése: bontás, tisztítás, szemzés, kötözés.
Oltványnevelés munkái: kötöző anyag eltávolítása, szemre metszés. Vadalás. Alakító metszés.
Fásszárú növények szaporítása sarjakkal, bujtással, tőszétosztással.

14.3.6. Telepítés nevelőtáblába 39 óra

Talaj előkészítése. Sor- és tőtáv kijelölése. Növények előkészítése.
Szabadgyökerű és földlabdás növények telepítése. Beöntözés. Talajápolás, öntözés, növényvédelem.
Őszi nevelési munkák.

14.3.7. Fásszárú növények nevelése ápolása 142 óra

Konténeres nevelés: földkeverék elkészítése, megfelelő konténer megválasztása. Ültetés (konténerezés).
Konténeres növények nevelési, ápolási munkái: alakító metszés, öntözés, gyomtalanítás, növényvédelem, talajtakarás, téli takarás.
Természetes és mesterséges törzsnevelés. Törzserősítők kezelése, eltávolítása. Koronába metszés, korona kialakítása.

14.3.8. Fásszárú növények kitermelése, áru-előkészítése 64 óra

Lombhullató fák, cserjék kitermelése: levelezés. Kitermelés kézi és gépi eszközökkel. Osztályozás, kötegelés, vermelés, csomagolás.
Konténeres fás szárú növények áru-előkészítése.
Növények földlabdás kiszedése, átültetése. A földlabda burkolása. Növényszállítás, vermelés.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyakorlókert, tangazdaság, faiskola

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Műszaki ismeretek tantárgy 108 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A növényházak típusainak és szerkezeti elemeinek tanulmányozása. A zárt termesztő berendezések felszerelései, a kertészeti termesztésben használatos speciális gépek, eszközök megismerése, üzemeltetésének elsajátítása, gyakorlása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki alapismeretek, fizika.

15.3. Témakörök

15.3.1. Termesztőberendezések műszaki létesítményei 36 óra

A növényházak feladata, fajtái, szerkezete.

A növényházak fűtése (melegvíz-, forróvíz,- gőz-, termál-, talaj-, levegőfűtés), a fűtésszabályozás alapjai.

Tüzelési módok, kazánok (gáz- és olajkazán, szilárdtüzelésű kazánok), a fűtőberendezések automatizálása.

A növényházak vízellátása, alkalmazott öntözési módok, tápoldatozás, automatizálási lehetőségek, környezetbarát zárt rendszerek.

Világítás, árnyékolás, sötétítés, szén-dioxid pótlás.

Növényházak automatizált, számítógépes üzemeltetése.

Talajfertőtlenítés, gőzölés.

15.3.2. A kertészeti termesztésben használatos speciális gépek, eszközök 72 óra

A dísznövénytermesztésben használatos speciális gépek, eszközök, (cserepezőgépek, kitermelőgépek, a faiskolában használatos gépek) működtetése, karbantartása.

A kertészeti termesztésben használatos erő- és munkagépek, eszközök

A kertészeti termesztésben használatos talajművelő gépek, eszközök

A kertészeti termesztésben használatos tápanyag-utánpótló gépek, eszközök

A kertészeti termesztésben használatos öntözőberendezések, gépek, eszközök

A kertészeti termesztésben használatos növényvédelmi gépek, eszközök

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megbeszélés			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

16. Műszaki ismeretek gyakorlat 180 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A növényházak típusainak és szerkezeti elemeinek tanulmányozása. A zárt termesztő berendezések felszerelései, a kertészeti termesztésben használatos speciális gépek, eszközök megismerése, üzemeltetésének elsajátítása, gyakorlása.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki alapismeretek, fizika.

16.3. Témakörök

16.3.1. Termesztőberendezések műszaki létesítményei 36 óra

A növényházak feladata, fajtái, szerkezete.

A növényházak fűtése (melegvíz-, forróvíz,- gőz-, termál-, talaj-, levegőfűtés), a fűtésszabályozás alapjai.

Tüzelési módok, kazánok (gáz- és olajkazán, szilárdtüzelésű kazánok), a fűtőberendezések automatizálása.

A növényházak vízellátása, alkalmazott öntözési módok, tápoldatozás, automatizálási lehetőségek, környezetbarát zárt rendszerek.

Világítás, árnyékolás, sötétítés, szén-dioxid pótlás.

Növényházak automatizált, számítógépes üzemeltetése.

Talajfertőtlenítés, gőzölés.

16.3.2. A kertészeti termesztésben használatos speciális gépek, eszközök 144 óra

A dísznövénytermesztésben használatos speciális gépek, eszközök, (cserepezőgépek, kitermelőgépek, a faiskolában használatos gépek) működtetése, karbantartása.
A kertészeti termesztésben használatos erő- és munkagépek, eszközök
A kertészeti termesztésben használatos talajművelő gépek, eszközök
A kertészeti termesztésben használatos tápanyag-utánpótló gépek, eszközök
A kertészeti termesztésben használatos öntözőberendezések, gépek, eszközök
A kertészeti termesztésben használatos növényvédelmi gépek, eszközök

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyakorlókert, tangazdaság, faiskola

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megbeszélés		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		

A
10965-16 azonosító számú

Növényházi dísznövénytermesztés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10965-16 azonosító számú Növényházi dísznövénytermesztés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Növényházi dísznövénytermesztés	Növényházi dísznövénytermesztés gyakorlat
FELADATOK		
Magot vet (növényházi dísznövény)		x
Növényt dugványoz (növényházi dísznövény)		x
Tőszétosztást végez (növényházi dísznövény)		x
Magoncot tűzdel (növényházi dísznövény)		x
Palántát, csemetét előállít, nevel (növényházi dísznövény)		x
Palántát, csemetét ültet (növényházi dísznövény)		x
Növényt átiskoláz, átültet, gondoz (növényházi dísznövény)		x
Növekedést, fejlődést szabályoz (növényházi dísznövény)		x
Kitermelést, szedést, betakarítást végez (növényházi dísznövény)		x
Az áru jellegének és az előírásoknak megfelelő osztályozást, válogatást végez (növényházi dísznövény)		x
Csomagolást, rakodást, szállítást végez (növényházi dísznövény)		x
Szakszerű tárolásról gondoskodik (növényházi dísznövény)		x
A munka-, környezet- és tűzvédelmi előírások betartásával használja, működteti, karbantartja a növényházi dísznövénytermesztésben használatos gépeket, eszközöket		x
Kiválasztja az egészséges anyanövényt a mikroszaporításhoz		x
Elkészíti a táptalajt a mikroszaporított növények elhelyezéséhez		x
Elvégzi a növények mikroszaporítását, táptalajra helyezését		x
Elvégzi a mikroszaporított növények szétosztását, új táptalajra helyezését		x
Biztosítja a mikroszaporított növények igényeit		x
Előkészíti a mikroszaporított növények áthelyezését termesztő berendezésbe		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Cserepes levéldísznövények termesztése	x	x
Különleges nevelést igénylő növények termesztése (páfrányok, pálmák, broméliák, kaktuszok, pozsgások, ámpolna növények)	x	x

Növényházi vágott zöldek termesztése	x	x
Cserepes virágzó növények termesztése	x	x
Növényházi vágott virágok termesztése	x	x
Hajtatás	x	x
Növényházi virágzó dísznövények felismerése, jellemzése	x	x
Levéldísznövények felismerése, jellemzése	x	x
Termesztő berendezések	x	x
A növényi tápanyagok, növekedésszabályozó anyagok	x	x
A szövettenyésztés munkaműveletei	x	x
Szövettenyésztésre felhasználható növények	x	x
A szövettenyésztés eszközei, anyagai	x	x
A növényházi dísznövénytermesztés speciális munka-, környezet- és tűzvédelmi előírásai	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Elemi számolási készség		x
Mennyiségérzék		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképesség		x
Kézügyesség		x
A környezet tisztán tartása		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatfenntartó készség		x
Határozottság		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Áttekintő képesség	x	x
Információgyűjtés	x	x

17. Növényházi dísznövénytermesztés tantárgy 232 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A növényházakban termesztett dísznövény fajok és fontosabb fajták megismerése. A zárt termesztő berendezések termesztési feltételeinek megismertetése, a növényházi növények termesztéstechnológiájának valamint a mikroszaporítás technológiájának elsajátíttatása és a piacképes árutermelés bemutatása. A termelt áru felhasználási módjainak megismertetése.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Növénytan, Termesztési ismeretek, Műszaki ismeretek, Biológia, Kémia

17.3. Témakörök

17.3.1. A növényházi termesztés jellemzői *20 óra*

A növényházi dísznövények fogalma, jelentősége.

A növényházi dísznövények csoportosítása díszítőérték, igény, felhasználás szerint.

A növényházi dísznövények termesztési feltételei: víz, hő, fény, tápanyag biztosítása, szabályozási lehetőségei.

A növényházi dísznövények szaporítási módjai: magvetés, dugványozás, tőosztás, merisztéma szaporítás, természetes szaporítóképletekkel történő szaporítás.

A növényházi dísznövények speciális nevelési, ápolási munkái, időzített termesztéstechnológiák.

17.3.2. Cserepes levéldísznövények *56 óra*

A levéldísznövények fogalma, jelentősége, felhasználási lehetőségei.

A levéldísznövény fajok morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

17.3.3. Különleges nevelést igénylő levéldísznövények *26 óra*

Pálmák, páfrányok, bromeliák, ámpolnanövények, kaktuszok, pozsgások fogalma, felhasználási lehetőségei.

A különleges nevelést igénylő levéldísznövény fajok morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

17.3.4. Vágásra alkalmas levéldísznövények *6 óra*

A vágásra alkalmas levéldísznövény fajok morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

17.3.5. Cserepes virágzó dísznövények *52 óra*

A cserepes virágzó dísznövények fogalma, jelentősége, felhasználási lehetőségei.

A cserepes virágzó dísznövény fajok morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei, felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

17.3.6. Növényházi vágott virágok *30 óra*

A növényházi vágott virágok fogalma, jelentősége, felhasználási lehetőségei.

A növényházi vágott virágok fajok morfológiai leírása, díszítőértéke, igényei,

felhasználási lehetőségei, termesztéstechnológiája (szaporítás, nevelés, ápolás, növényvédelem).

17.3.7. Dísznövények hajtatása ***7 óra***

A hajtatás élettani alapja.
A hajtatás termesztéstechnológiája.
Hajtatható dísznövények ismertetése.

17.3.8. Dísznövények áru-előkészítése ***5 óra***

Osztályozás, csomagolás, szállítás jelentősége.
Szállítás előtti növénykezelési módok.
Egyszerű és speciális csomagolások.
Szállítási módok.

17.3.9. Mikroszaporítás ***30 óra***

A növényi sejtek szövetek felépítése növényi sejtek szövetek működése.
A szövettenyésztés eszközei, anyagai.
A növényi tápanyagok, növekedésszabályozó anyagok.
A növény fejlődését befolyásoló tényezők.
A szövettenyésztés munkaműveletei.
Szövettenyésztésre felhasználható növények

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megbeszélés			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Növényházi dísznövénytermesztés gyakorlat tantárgy 361 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

A növényházakban termesztett dísznövény fajok és fontosabb fajták felismerésének, helyes megnevezésének gyakorlása. A zárt termesztő berendezések termesztési feltételeinek biztosítása, a növényházi növénytermesztés-, valamint a mikroszaporítás-technológia műveleteinek betanítása és a piacképes árutermelés bemutatása.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Növénytan, Termesztési ismeretek, Műszaki ismeretek, Biológia, Kémia.

18.3. Témakörök

18.3.1. Dísznövények ismerete *35 óra*

Cserepes és vágott növényházi levéldísznövények és virágzó dísznövények felismerése, megnevezése.

A tudományos név (kettős nevezéktan) megtanulása, a helyes kiejtés elsajátítása.

18.3.2. Növényházi dísznövények magvetése *48 óra*

Magbeszerzés lehetőségei.

Szaporítóláda/tálca, cserép előkészítés, földkeverék elkészítése.

Magvetés különböző módokon (aprómag, nagymag).

Magvetések ápolási munkái (csírázásig, csírázás után).

Különleges magvetések elvégzése.

18.3.3. Növényházi dísznövények vegetatív szaporítása *80 óra*

Anyanövények ápolási, nevelési munkái: kiültetés, kisüllyesztés növényasztalra, tisztítás, tápoldatozás, felújítás.

Mikroszaporítással előállított mini anyanövények kezelése.

Szaporítás dugványozással: levél-, fej-, szár-, hajtás-, minidugványozással. Eldugványozás különböző módokon.

Gyökereztetés, szaporítóházban, illetve termesztőházon belül kialakított zárt térben.

Szaporítás sarjakról, indákról: leválasztása, elültetése, becserepezése.

Szaporítás tőosztással, gyöktörzs feldarabolással: növény kiszedése, tisztítása,

darabolás, tőosztás elvégzése, cserepezés, kirakás, ápolási munkák.

18.3.4. Növényházi cserepes növények nevelési, ápolási munkái 101 óra

Cserepezéshez, átültetéshez a földkeverék elkészítése a növény igényének megfelelően. Megfelelő cserépméret megválasztása.
Gyökeres magoncok, dugványok, sarjak cserépbe ültetése. kirakása.
Ápolási munkák: öntözés, gyomtalanítás, tápoldatozás, növényvédelem.
Ritkító szétrakás, tisztítás, szellőztetés, árnyékolás, sötétítés.
Mikroszaporítással előállított kis növények speciális nevelési munkái (kitűzdelés, kondicionálás).

18.3.5. Növényházi vágott virágok, zöldek nevelési, ápolási munkái 28 óra

A növény helyének előkészítése, talajmunkás, a növény kiültetése, telepítése.
Öntözés, tápoldatozás, növényvédelem.
Speciális ápolási munkák: hálózás, visszatörés, hónaljazás, bimbózás.

18.3.6. Dísznövények hajtatása 10 óra

Ültetőközeg, cserép, hagyma, hagymagumó, gumó előkészítése.
Cserepezés, vermelés, illetve elhelyezés gyökereztető helyiségben.
Felszedés helyes időpontjának meghatározása, felszedés.
Behordás, kirakás, etioláció, hajtatás.
Előkészítés értékesítéshez.

18.3.7. Növényházi dísznövények áru-előkészítése 17 óra

Cserepes levél- és virágos dísznövények válogatása, beöntözése, csomagolása különböző módokon (védő-, díszítő csomagolás).
Vágott virágok szedése, osztályozása, felszívatása, hűtése, csomagolása különböző módokon (dobozban, fóliában).

18.3.8. Mikroszaporítás gyakorlat 28 óra

Anyanövények kiválasztása.
Táptalaj készítése.
Mikroszaporítás táptalajra helyezés.
Tőszétosztás, új táptalajra helyezés.
Ápolási munkák végzése.
Áru-előkészítés.

18.3.9. Szakmai számítási feladatok a növényházi dísznövénytermesztésből 14 óra

A növényházi dísznövények termesztésével kapcsolatos szakmai számítások gyakorlása, pl. szükséges vetőmag kiszámolása, várható hozam, %-os veszteségek számítása stb.
Szakmai számítási feladatok mikroszaporításból.

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyakorlókert, tanüzem, tangazdaság

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megbeszélés		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	magyarázat		x		
4.	szemléltetés		x		élő anyag

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1/9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szabadföldi lágyszárú dísznövények (egynyáriak, kétnyáriak, évelők) szaporítása, nevelése, ápolása (magvetés, cserepezés, átültetés, gyomtalanítás, talajmunkák, öntözés, tápanyag-utánpótlás, növényvédelem).

Vágásra alkalmas szabadföldi lágyszárú dísznövények (egynyáriak, kétnyáriak, évelők) szedése, áru-előkészítése (virágszedés, válogatás, osztályozás, szárítás, csomagolás).

Évelők ivartalan szaporítása: tőosztás, dugványozás, hagymák felszedése, tisztítása, osztályozása, tárolása

A kertészetben leggyakrabban használatos gépek üzemeltetése, karbantartása.

Szabadföldi lágyszárú dísznövények felismerése, megnevezése, a helyes kiejtés és helyesírás gyakorlása.

A 2/10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Évelők ivartalan szaporítása: tőosztás, dugványozás, hagymák felszedése, tisztítása, osztályozása, tárolása

A kertészetben leggyakrabban használatos gépek üzemeltetése, karbantartása.

Szabadföldi lágyszárú dísznövények felismerése, megnevezése, a helyes kiejtés és helyesírás gyakorlása.

Fás szárú dísznövények (lombhullató és örökzöld díszfák, díszcserjék) szaporítási munkái: magszedés, magkezelési eljárások, dugványozás, bujtás, szemzés.

Fás szárú dísznövények (lombhullató és örökzöld díszfák, díszcserjék) ápolási munkái: konténerezés, átültetés, öntözés, gyomtalanítás, növényvédelem.

Faiskolai nevelési munkák: alakító metszés, természetes és mesterséges törzsnevelés, törzserősítők kezelése, eltávolítása.

A kertészetben leggyakrabban használatos gépek üzemeltetése, karbantartása.

Fás szárú és növényházi dísznövények felismerése, megnevezése, a helyes kiejtés és helyesírás gyakorlása.

A 3/11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Fás szárú dísznövények (lombhullató és örökzöld díszfák, díszcserjék) szaporítási munkái: magszedés, magkezelési eljárások, dugványozás, bujtás, szemzés.

Fás szárú dísznövények (lombhullató és örökzöld díszfák, díszcserjék) ápolási munkái: konténerezés, átültetés, öntözés, gyomtalanítás, növényvédelem.

Faiskolai nevelési munkák: alakító metszés, természetes és mesterséges törzsnevelés, törzserősítők kezelése, eltávolítása.

A kertészetben leggyakrabban használatos gépek üzemeltetése, karbantartása.

Fás szárú és növényházi dísznövények felismerése, megnevezése, a helyes kiejtés és helyesírás gyakorlása.
Növényházi dísznövények (cserepes és vágott levél és virágzó dísznövények) szaporítási, nevelési, ápolási munkái.

5.17.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 541 01
ÉDESIPARI TERMÉKGYÁRTÓ
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 541 01 számú, Édesipari termékgyártó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 541 01
Szakképesítés megnevezése: Édesipari termékgyártó
A szakmacsoport száma és megnevezése: 21. Élelmiszeripar
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVI. Élelmiszeripar

Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
9. évfolyam végén: 70 óra, 10. év végén: 105 óra, 11. évfolyam végén 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az élelmiszeripari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükséges
Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall

az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)

- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is

felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

5.3.Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához

legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt

helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.

- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz.

Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.

- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.

- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			70			105			105	2	
10889-12 Édesipari tartóssütemény gyártás	Édesipari technológia I	5									1	
	Szakmai gépek I	3									1	
	Szakmai gyakorlat I		11									4
11917-16 Csokoládé és csokoládétermék gyártás	Édesipari technológia II				5						1	
	Szakmai gépek II				4						1	
	Szakmai gyakorlat II					12						4
10886-12 Cukorkagyártás	Édesipari technológia III							2			1,5	
	Szakmai gépek III							2			1	
	Szakmai gyakorlat III								10			3
11919-16 Élelmiszerelőállítási	Mikrobiológia és higiénia	1										

alapismeretek	Munka- és környezetvédelem	1											
	Minőségellenőrzés gyakorlat								3				
	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek							2			1		
	Minőségirányítás							2					
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		10	11		9	12		8	13		10	11	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		**4**
	Munkaviszony létesítése										*4*		**4**
	Álláskeresés										*4*		**4**
	Munkanélküliség										*3*		**3**
	Témakör 5												**0**
	Témakör 6												**0**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés I.										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2			**70**			**105**			**105**	10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										22		**22**
	Munkavállalói szókincs										20		**20**
10889-12 Édesipari tartóssütemény gyártás	**Édesipari technológia I**	**180**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**211**
	Anyagismeret	60									8		**68**
	Technológiai műveletek	60									15		**75**
	Szakmai számítások	60									8		**68**

	Szakmai gépek I	108	0		0	0		0	0		31	0	**139**
	Lisztesáru termékgyártó gépek jellemzői	108									31		**139**
	Szakmai gyakorlat I	0	396		0	0		0	0		0	124	**520**
	Anyagismeret		144										**144**
	Technológia műveletei		252									124	**376**
11917-16 Csokoládé és csokoládétermék gyártás	**Édesipari technológia II**	**0**	**0**		**180**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**211**
	Félkésztermék gyártása				43						4		**47**
	Anyagismeret				43						8		**51**
	Technológia műveletei				43						8		**51**
	Szakmai számítások				33						8		**41**
	Kávétermék gyártás				18						3		**21**
	Szakmai gépek II	**0**	**0**		**144**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**175**
	Félkésztermék gyártás gépei				**62**						**11**		**73**
	Csokoládétermék gyártás gépei				**62**						**15**		**77**
	Kávétermék gyártás gépei				**20**						**5**		**25**
	Szakmai gyakorlat II	**0**	**0**		**0**	**432**		**0**	**0**		**0**	**124**	**556**
	Félkésztermék gyártása					144						51	**195**
	Csokoládétermék gyártás					144						51	**195**
	Kávétermék gyártás					144						22	**166**
10886-12 Cukorkagyártás	**Édesipari technológia III**	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**46**	**0**	**118**

	Anyagismeret							36					**36**
	Technológiai műveletek							18			30		**48**
	Szakmai számítások							18			16		**34**
	Szakmai gépek III	0	0		0	0		72	0		31	0	**103**
	Cukorkagyártás gépei							72			31		**103**
	Szakmai gyakorlat III	0	0		0	0		0	360		0	94	**454**
	Cukorkagyártás gyakorlata								360			94	**454**
11919-16 Élelmiszerelőállítási alapismeretek	**Mikrobiológia és higiénia**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Mikrobiológia	26											**26**
	Higiénia	10											**10**
	Munka- és környezetvédelem	36	0		0	0		0	0		0	0	**36**
	Munkavédelem	26											**26**
	Környezetvédelem	10											**10**
	Minőség-ellenőrzés gyakorlat	0	0		0	0		0	108		0	0	**108**
	Laboratóriumi alapok								6				**6**
	Tömegméréses vizsgálatok								12				**12**
	Térfogatméréses vizsgálatok								12				**12**
	Szakmaspecifikus titrimetriás vizsgálatok								**15**				**15**
	Érzékszervi vizsgálatok								9				**9**
	Üzemi minőség ellenőrzés								15				**15**

	Technológiai tulajdonság vizsgálata								30				**30**
	Szárazanyag, koncentráció, sűrűség vizsgálata								9				**9**
	Témakör 15												**0**
	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**103**
	Gazdasági alapok							36					**36**
	Vállalkozási ismeretek							36			8		**44**
	Marketing										15		**15**
	Fogyasztóvédelem										8		**8**
	Minőségirányítás	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Minőségirányítás							72					**72**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**360**	**396**		**324**	**432**		**288**	**468**		**309**	**342**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		1281/40%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		1918/60%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Témakörök

1.2.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.2.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.2.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.2.4. Munkanélküliség *3 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10889-12 azonosító számú

Édesipari tartóssütemény gyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10889-12 azonosító számú Édesipari tartóssütemény gyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Édesiapri technológia I.	Szakmai gépek I.	Szakmai gyakorlat I.
FELADATOK			
Tésztát, szuszpenziót készít	x	x	x
Laminálja a masszákat	x	x	x
Formázza, kiszúrja a masszát	x	x	x
Süti a formázott anyagot	x	x	x
Töltelékeket készít	x	x	x
Korposzok felületét bevonja	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Anyagkiválasztás hatása a késztermékre	x		x
Felhasználás során bekövetkező változások	x		x
Gyártástechnológia	x	x	x
Szakmai számítások	x		x
Csomagolási módok, eszközök, anyagok	x		x
Anyag-, és termékvizsgálat	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség		x	x
Elemi számolási készség	x		x
Mennyiségérzék			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség			x
Monotónia-tűrés	x	x	x
Ízérzékelés			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Irányíthatóság			x
Segítőkészség	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Környezet tisztántartása	x		x
Módszeres munkavégzés			x
Emlékezőképesség	x	x	x

3. Édesipari technológia I. tantárgy 211 óra/

3.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipari termékgyártó szakmunkás ismerje meg az édesipari tartóssütemények (lisztes áruk) készítésének elvi folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét. Biztos tudást szerezzenek a tartós süteménygyártásban szakaszos és folyamatos technológia estén is.

3.2. Témakörök

3.2.1. Anyagismeret *68 óra*

A lisztes áru alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagainak ismertetése
Liszt típusok, jelölésük, kémiai összetételük, minőségi előírásai, liszthibák, lisztromlás.
A zsiradékok jellemzése, technológiai szerepe, termékszerkezet kialakítási módok a zsiradékokkal.
Tej jellemzése, összetétele, technológiai szerepe, tejkészítmények az édesiparban
Tojás jellemzése, összetétele, technológiai szerepe, tojáskészítmények az édesiparban
Méz jellemzése
Lazítószerek: fizikai, kémiai, biológiai lazítószerek
A só jellemzése, technológiai szerepe
A víz jellemzése, szerepe a technológiában
Töltelékek
Felületi bevonó, díszítő anyagok
Nyersanyagok tárolása
Receptúra összeállítás
Anyagok helyettesíthetősége

3.2.2. Technológiai műveletek *75 óra*

A különböző szerkezetű lisztes áruk meghatározása, csoportosítása, jellemzése,
Anyag előkészítő műveletek
A tészta kialakulásának folyamata
A kolloid, enzimes, mikrobiológiai folyamatok ismertetése.
Különböző termékszerkezet kialakítási módok: kevert, omlós, leveles, piskóta, mézes, ostya, kréker szerkezetek.
Kekszek, teasütemények jellemzése
Emulziók, szuszpenziók
Különböző formázási módok (kézi, gépi formázás)
Sütés művelete, paraméterei
A sülés során végbemenő változások
Technológiai folyamatok ismertetése
A műveleti lépések és az alkalmazott paraméterek megválasztása a különböző lisztes áruknál
A késztermékek kezelése, tárolása, csomagolása
A tartós édesipari készítmények minőségi előírásai

3.2.3. Szakmai számítások *68 óra*

A termék anyagösszetétele, anyagnorma számítási feladatok
Műveleti anyaghányad
Gyártási kapacitás, anyagmérleg
Veszteségszámítás.
Sülési, hűlési veszteség számítása

3.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, szaktanterem

3.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	megbeszélés		x	x	
3.	szemléltetés		x	x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték			x	
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Csoportos versenyjáték		x		

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Szakmai gépek I. tantárgy 139 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A lisztes áru gyártásban alkalmazott berendezések kezelésének megismerése.

4.2. Témakörök

4.2.1. Lisztes áru gyártó gépek jellemzői *139 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük és kezelésük.

Tészta, szuszpenzió készítés berendezései, keverő-habverő kezelése, Z - karú keverő kezelése, spirálkarú dagasztók kezelése. Töltelék készítő gépek kezelése.

Állagkialakítás elvi ismeretei, gépei, tömörítő gépek kezelése.

Formázó berendezések, sorok kezelése.

Sütés berendezései, kondicionált hűtés megvalósítása, hűtőalagút, vertikális hűtők.

Felületi bevonás, díszítés berendezési. Mártó és bevonó berendezés kezelése.

Csomagoló gépek, sorok kezelése.

4.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

4.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	megbeszélés	x	x	x	
3.	szemléltetés	x	x		
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x	x		

4.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		

4.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmai gyakorlat I. tantárgy 520 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipari termékgyártó szakmunkás ismerje meg az édesipari tartóssütemények (lisztes áruk) készítésének folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét. Biztos tudást szerezzenek a tartós süteménygyártásban szakaszos és folyamatos technológia estén is. Megismerjék és alkalmazni tudják a különböző termékszerkezetű lisztes áruk elkészítésének módját.

5.2. Témakörök

5.2.1. Anyagismeret *144 óra*

A lisztes áru alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagainak átvétele, tárolása, érzékszervi tulajdonságai, mérése, előkészítésének műveletei.

5.2.2. Technológia műveletei *376 óra*

A gyártás előkészítése: anyagok mérése, szitálása, keverése, oldat-, emulzió-, szuszpenzió készítése, szűrés, temperálás, gépek összerakása, sütők előmelegítése, formák, sütőlapok tisztítása, stb.

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

Tészta/massza készítése

Formázási műveletek végzése kézzel vagy géppel
Felületi díszítő műveletek
Sütési műveletek, a berendezés szabályozása, ellenőrzése
Késztermék kezelési műveletek: hűtés, töltés, szeletelés, mártás, díszítés
Csomagolás, előkészítés kiszállításra
Minőség-ellenőrzés: tömegmérés, érzékszervi minősítés.

5.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanüzem, tanműhely, üzem

5.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	megbeszélés	x	x	x	
3.	szemléltetés	x	x	x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x	x		

5.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
2.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
2.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
2.4.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Gyakorlati munkavégzés körében				
3.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
3.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
3.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	

4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x	x	
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
5.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
5.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		
5.4.	Tárgyminták azonosítása	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

5.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11917-16 azonosító számú

Csokoládé és csokoládétermék gyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11917-16 azonosító számú Csokoládé és csokoládétermék gyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Édesipari technológia II.	Szakmai gépek II.	Szakmai gyakorlat II.
FELADATOK			
Szárítja, pörköli a tisztított anyagokat	x	x	x
Aprítja a pörkölt magokat	x	x	x
Összeméri, adagolja az anyagokat	x	x	x
Csokoládémasszát, nugátmasszát előkészít	x	x	x
Krémtölteléket készít	x	x	x
Masszával mártja a korpuszt	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A munkavégzéshez szükséges alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagok	x		x
Gyártástechnológia	x		x
Szakmai számítások	x		x
Szükséges gépek, berendezések, eszközök, kezelése		x	
Receptúra összeállítás	x		x
Technológiai paraméterek	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x		x
Elemi számolási készség	x		x
Mennyiségérzék	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség		x	x
Monotónia tűrés	x		x
Ízérzékelés			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Irányíthatóság	x	x	x
Segítőkészség	x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Módszeres munkavégzés			x
Emlékezőképesség	x	x	x
Környezet tisztántartása	x		x

6. Édesipari technológia II tantárgy 211 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipari termékgyártó szakmunkás ismerje meg az édesipari félkésztermékek készítésének elvi folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét, a csokoládétermékek készítésének elvi folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét. A felhasznált anyagok jellemzőit, az alkalmazott gépek és eszközök szerepét. A termékek kiszerelését, a csomagolásának módjait

6.2. Témakörök

6.2.1. Félkésztermék gyártása *47 óra*

A szükséges alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagok jellemzői
A kakaóbab jellemzése, csoportosítása
Kakaóbab elsődleges feldolgozása
Az anyagkiválasztás hatása a késztermékek minőségére
A fékésztermékek meghatározása
A kakaómassza, kakaópor, kakaóvaj, csokoládémassza, technológiai folyamata
A műveletek során alkalmazott technológiai paraméterek megválasztása,
A folyamat során lejátszódó változások
A gyártás során előforduló hibák és javítási módjaik
A félkésztermékek további feldolgozási lehetőségei

6.2.2. Anyagismeret *51 óra*

A csokoládétermék alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyainak ismerete
A csokoládégyártáshoz használható anyagok tárolása, előkészítése
Az anyagtulajdonságok szerepe a késztermékek minőségére
Anyaghibák, anyagromlás
Az anyagok helyettesíthetősége
Receptúra összeállítása

6.2.3. Technológiai műveletek *51 óra*

A csokoládétermékek meghatározása
A termékek csoportosítása
Tömör csokoládék, dúsított tömör csokoládék
Mártott, vágott desszertek, pralinék, darabáruk, táblás csokoládék
Kézi desszertgyártás
Üreges csokoládék
Nugátok, zsírmasszák
A korpuszok jellemzői, csoportosításuk, előállításuk
A műveletek során alkalmazható paraméterek
A temperálás során alkalmazható paraméterek
Hibalehetőségek és javításuk
A folyamatok és műveletek szervezése, irányítása

6.2.4. Szakmai számítások *41 óra*

A csokoládétermék anyagösszetétele, műveletek anyaghányada
Gyártási kapacitás, anyagmérleg számítás
Bevonati hányad számítása

Töltelékarány meghatározása
Termelési nyilvántartások

6.2.5. Kávétermékek gyártása *21 óra*

A kávé termék alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagainak ismerete, minősítése
A nyersanyagok jellemzése, csoportosítása, kiválasztásának szempontjai
A kávé elsődleges feldolgozása
A nyersanyagok tárolása, előkészítése
Az anyagok helyettesíthetősége
A kávé élettani szerepe
A kávétermékek meghatározása
Technológiai folyamatok, műveleti lépések, alkalmazható paraméterek
Pörkölt szemes kávé gyártása
Pörkölt őrölt kávé gyártása
Nescafé gyártása
Pótkávék gyártása
Különböző csomagolási módok, aromavédelem

6.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem

6.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Mennyiségérzék	x			
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	gyakoroltatás	x	x		
4.	megbeszélés		x	x	
5.	feladatmegoldás	x	x	x	
6.	házi feladat	x			

6.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		

6.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Szakmai gépek II. tantárgy 175 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A félkésztermék gyártásban alkalmazott berendezések gépészeti, technológiai jellemzőinek megismerése: a kakaómassza gyártás gépeinek, berendezéseinek a kakaópor, kakaóvaj készítésének berendezéseinek a csokoládémassza gyártás gépeinek megismerése, kezelése.

Szakaszos és folyamatos termékgyártás gépeinek ismertetése kezelése.

A szakaszos és folyamatos csokoládégyártás gépeinek, berendezéseinek kezelése.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

7.3. Témakörök

7.3.1. Félkésztermék gyártás gépei *73 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük.

A tisztító berendezések alkalmazása különböző nyersanyagok esetében.

A magféleségek szárító és pörkölő berendezései, ezekhez szükséges kisegítő és szállító gépek, eszközök kezelése.

A hántolás aprítás elvi megvalósításának mechanikus kialakításai, kakaómassza és egyéb masszaféleségek előállítása.

A kakaópor és kakaóvaj készítés fázisai- feltárás, préselés, porítás, desodorálás.

Csokoládémassza féleségek, nugátmasszák, krémek készítésének gépei, tárolás, kiszerelés, szállítási módszerek.

7.3.2. Csokoládétermék gyártás gépei *77 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük.

A csokoládémassza, nugátmassza, krémmassza tároló, előkészítő gépek jellemzőik, kezelésük.

A massza temperálás gépeinek kezelése.

Csokoládé drazsé korpusz előállítása.
Táblás csokoládé, szeletes áru, praliné formázás berendezései és kisegítő gépeinek kezelése.
Mártás, drazsírozás elvi megoldásai, gépeinek kezelése
Csomagoló gépek, sorok kezelése.

7.3.3. Kávétermékgyártás gépei *25 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük.
A nyersanyagok tisztító gépei és segéd berendezései kezelése.
Szárítás és pörkölés, hűtés elvi megoldásai, berendezései kezelése.
Az aprító gépek kezelése.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, tanüzem.

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szemléltetés	x	x	x	
2.	gyakoroltatás	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	magyarázat	x	x	x	
5.	feladatmegoldás	x	x	x	
6.	házi feladat	x			

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
2.2.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
3.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	

3.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Szakmai gyakorlat II. tantárgy 556 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A félkésztermékek előállításának gyakorlati ismeretei. A félkésztermék gyártás előkészítése, a paraméterek beállítása, a műveletek végrehajtása. Az üzemeltetés jellemzőinek megfigyelése, hibák felismerése kiküszöbölése. A minőségbiztosítás és ellenőrzés fázisainak gyakorlása, mintavétel, anyag és termék vizsgálatok, laboratóriumi munkák

8.2. Témakörök

8.2.1. Félkésztermék gyártás ***195 óra***

Az anyagok kimérése, oldása, keverése

A használatos eszközök, gépek, berendezések higiéniájának ellenőrzése.

A gépek, berendezések előkészítése használatra (összeszerelés, sütők előmelegítése, gépek megfelelő sorrendbe állítása)

Műveletek végzése a berendezéseken

A folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A termék gyártásközi minőségellenőrzése

8.2.2. Csokoládétermék gyártás ***195 óra***

A csokoládétermék-gyártás előkészítése:

az anyagok kimérése, homogenizálása, temperálása, hőmérsékletének beállítása, korpuszok elkészítése, hűtése, pihentetése, formák előmelegítése, gépek, berendezések beállítása

Formázási műveletek végzése

Hűtés, pihentetés, töltés

Mártás: részleges, teljes

Tárolás, csomagolási műveletek végzése

Folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A csokoládétermék-gyártásközi ellenőrzése, dokumentálása, az eredmények kiértékelése

8.2.3. Kávétermék gyártás ***166 óra***

A gyártás előkészítése: az anyagok mérése, keverése

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése. Anyagok helyettesíthetősége

8.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanműhely, tanüzem, üzem

8.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szemléltetés	x	x	x	
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	gyakorolotatás	x	x		
4.	házi feladat	x			
5.	önálló munka	x			
6.	feladat megoldás	x			

8.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
1.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
2.	Komplex információk körében				
2.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
2.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x			
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x			
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
6.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
6.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		
6.4.	Tárgyminták azonosítása	x			
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				

7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

8.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10886-12 azonosító számú

Cukorkagyártás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10886-12 azonosító számú Cukorkagyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Édesiapri technológia III.	Szakmai gépek III.	Szakmai gyakorlat III.
FELADATOK			
Beállítja az előírt paramétereket			x
Ízesíti, színezi s sürített és tablírozott masszát			x
Habosítja a masszát			x
Temperálja az anyagokat	x	x	x
Begyúrja, homogenizálja az anyagokat		x	x
Mártómasszával bevonja	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Felhasználás során bekövetkező változások	x		x
Gyártástechnológia	x	x	x
Technológiai paraméterek	x	x	x
Szakmai számítások	x		x
Szükséges gépek, berendezések, eszközök működése, kezelése		x	
Élelmiszer biztonság és minőségbiztosítás	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x		
Komplex eszköhasználati képesség		x	x
Elemis számolás készség	x		x
Mennyiségérzék	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség	x	x	x
Monotónia tűrés			x
Ízérzékelés	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Irányíthatóság	x		x
Segítőkészség		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Környezet tisztántartása	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x		x
Emlékezőképesség	x	x	x

9. Édesipari technológia III. tantárgy 118 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipari termékgyártó szakmunkás ismerje meg a cukorka termékek készítésének elvi folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét.
A felhasznált anyagok jellemzőit, az alkalmazott gépek és eszközök szerepét.
A különböző fajta cukorkák szerkezet-kialakítási módjait.
A gyártás során elkövethető hibákat és javítási módjait.
A termékek kiszerelését, csomagolásának módjait, jellemzőit.
Szakmai számítások elvégzése

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9.3. Témakörök

9.3.1. Anyagismeret *36 óra*

A cukorka termék alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyainak jellemzői, fizikai, kémiai tulajdonságai
Keményítőszörp, invertszörp felcserélhetősége
Az anyagok tárolása, előkészítése, az oldás elve, különböző cukoroldatok
Az anyagok technológiai szerepe
Az anyagok helyettesíthetősége
Receptúra összeállítása

9.3.2. Technológiai műveletek *48 óra*

A cukorkák meghatározása
A cukorkák csoportosítása, jellemzésük: puha, keménycukorkák
Amorf szerkezetű cukorkák
Kristályos szerkezetű cukorkák
Alapfondant, fondant készítmények
Karamellák
Zselék
Drazsék
Marcipán
A különböző cukorkaféleségek technológia folyamata
A technológiai folyamatok műveleti lépései
A műveletek során alkalmazott technológiai mutatók megválasztása
A folyamat során lejátszódó változások
Karamellizáció, Maillard-reakció elve
A szol-gél állapot fenntartásának elve
Speciális műveletek végzése a különböző cukorkák gyártása közben
(selymesítés, laminálás, „tablírozás”, rétegzés)
A gyártás során előforduló hibák és javításuk
A késztermékek minőségi követelményei
A folyamatok és műveletek szervezése, irányítása

9.3.3. Szakmai számítások *34 óra*

Cukorka termék anyagösszetétele, műveleti anyaghányad
Gyártási kapacitásszámítás, anyagmérleg készítés

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Gyakoroltatás	x			
2.	Önálló munkavégzés	x			
3.	feladatmegoldás		x	x	
4.	Megbeszélés	x	x	x	

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Szakmai gépek III. tantárgy 103 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A cukorkagyártásban alkalmazott berendezések gépészeti, technológiai jellemzőinek megismerése. A gépek kezelésének, biztonságos üzemeltetésének elsajátítása. Megismerni a gyártáshoz használható gépek kiválasztásának szempontjait a termékminőség, az üzemeltetés és gazdaságosság figyelembe vételével.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

10.3. Témakörök

10.3.1. Cukorkagyártás gépei *103 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük, kezelésük, alkalmazásuk különböző műveletek elvégzésére

A cukorkagyártás anyag-előkészítő gépei- habosító, laminálló, begyúró, ízesítő, színező, selymesítő berendezések kezelése.

A temperálás gépeinek működési elve.

A cukorkaformázáshoz használt préselő, tablettázó, extrudáló, öntő, lepúderező gépek kezelése.

Állagkialakító berendezések.

A védőbevonatot képező berendezések és tartozékaik.

Csomagoló gépek, sorok

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, üzem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x		
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	önálló munkavégzés	x			
5.	házi feladat	x			
6.	feladatmegoldás	x	x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x	x	

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szakmai gyakorlat III. tantárgy 454 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A cukorka termékek előállításának gyakorlati ismeretei. A gyártás előkészítése, a paraméterek beállítása, a műveletek végrehajtása. Az üzemeltetés jellemzőinek megfigyelése, hibák felismerése kiküszöbölése. A minőségbiztosítás és ellenőrzés fázisainak gyakorlása, mintavétel, anyag és termék vizsgálatok, laboratóriumi munkák

11.2. Témakörök

11.2.1. Cukorkagyártás gyakorlata *454 óra*

A cukorka gyártás előkészítése

Cukorkák előállítása szakaszos technológiával:

Különböző töménységű oldatok készítése

Az oldatok szűrése, besűrítése

Zseléoldatok készítése

Hűtés, színezés, ízesítés, formázás
Szerkezetkialakítási műveletek: selymesítés, laminálás
Felületi védőréteg kialakítása
Tárolás, csomagolás
Technológiai folyamatok, műveletek paraméterinek beállítása folytonos vonalon, ellenőrzések
A cukorka gyártásközi ellenőrzése

11.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanműhely, tanüzem, üzem

11.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	gyakoroltatás	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	feladatmegoldás	x	x		
5.	házi feladat	x			

11.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
3.3.	Csoportos versenyjáték		x	x	
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
5.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
5.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		
5.4.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

11.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11919-16 azonosító számú

Élelmiszerelőállítási alapismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11919-16 azonosító számú Élelmiszer előállítási alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munka- és környezetvédelem	Mikrobiológia és higiénia	Minőségirányítás	Minőség-ellenőrzés gyakorlat	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek
FELADATOK					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x				
Tudatosan alkalmazza az élelmiszer-ipari mikroorganizmusait		x			
Nyersanyagot, késztermeket vizsgál				x	
Betartja és betartatja az élelmiszer-előállításra vonatkozó higiéniai előírásokat és HACCP szabályokat			x		
Vállalkozási és kereskedelmi tevékenységet folytat					x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat					x
SZAKMAI ISMERETEK					
Munkahelyi egészség és biztonság mint érték	x				
Laboratóriumi alapmérések, alapműveletek				x	
Mikrobiológiai alapok		x			
Alapanyag minősítés, késztermék minősítés, gyártásközi ellenőrzések alapelvei			x		
Kereskedelmi és marketing alapok					x
A képzéshez illeszkedő haza és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások					x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x	x
Jogszabályok ismerete			x	x	
labortechnikai eszközök használata				x	
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x			x	
Megbízhatóság			x		
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x
Kapcsolatfenntartó készség	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Helyzetfelismerés	x			x	
Numerikus gondolkodás, matematikai készség			x	x	
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x			x

12. Munka – és környezetvédelem tantárgy 36 óra

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

12.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos és egészséges munkavégzés szabályainak tudatos alkalmazása. A munkavédelem készség szintű alkalmazása. Balesetvédelmi előírások alkalmazása. Elsősegélynyújtás alapszintű elsajátítása

12.2. Témakörök

12.2.1. Munkavédelem *26 óra*

Munkavédelem célja, szabályozása, feladata, területei.
Munkavédelmi feladatok a munkaadó és a munkavállaló részéről.
Munkavédelmi jogok és kötelességek.
Munkavédelmi eszközök, védőruha és munkaruha.
Baleset megelőzés feladatai.
Munkaegészségügyi előírások az élelmiszeriparban, és szakma specifikusan. Ergonómia.
Hőmunka.
Munkavégzés hatása az emberi szervezetre. Munkalélektan.
Munkavédelmi kockázatértékelés készítésének kötelezettségei.
Érintésvédelem fajtái, ellenőrzése. Villamos berendezések munkavédelme.
Tűz elleni védekezés, teendők tűz esetén.
Elsősegélynyújtás alapjai

12.2.2. Környezetvédelem *10 óra*

Környezetvédelem célja, területei.
Szakmaspecifikus környezetvédelmi szabályok.
Hulladékkezelés előírásai.
Veszélyes hulladékok kezelése.
Füstgáz kibocsátásra vonatkozó szabályok

12.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

12.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Beszélgetés		x	x	
2.	Bemutatás	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Előadás		x	x	
5.	Megbeszélés	x	x	x	

12.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése		x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x	x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

12.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Mikrobiológia és higiénia tantárgy 36 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszeriparban előforduló hasznos és káros mikroorganizmusok tudatos alkalmazása illetve védekezés ellenük a mikroorganizmusok életfeltételeinek befolyásolásával. Az élelmiszer-higiéniai szabályainak megismertetése, a biztonságos élelmiszer előállítás előírásainak alkalmazása

13.2. Témakörök

13.2.1. Mikrobiológia *26 óra*

Mikrobiológia tárgya.
Mikroorganizmusok csoportosítása.
Mikroorganizmusok életfeltételei.
Életfeltételek szabályozása.
Mikroorganizmusok anyagcseréje, anyagcsere termékei.
Mikroorganizmusok szaporodása, szaporodás szabályozása.
Mikroorganizmusok élelmiszer-ipari szerepe.
Szakma specifikus mikroorganizmusok szerepe az adott élelmiszeripari ág technológiájában.
Védekezés a káros mikroorganizmusok ellen.
Élelmiszer fertőzés és mérgezés

13.2.2. Élelmiszeripari higiénia *10 óra*

Élelmiszeripari általános higiéniai előírásai.
Üzemi higiénia: raktározás, feldolgozás, késztermék tárolás és szállítás higiéniája.
Gépek higiéniája.
Személyi higiénia.
Tisztálkodás.
Munkaruha higiéniája

13.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

13.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Előadás		x	x	
2.	magyarázat		x	x	
3.	Önálló munka	x			
4.	feladat megoldás	x			
5.	megbeszélés		x	x	

13.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.5.	Csoportos versenyjáték		x		

13.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Minőségirányítás tantárgy 72 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszeripari termékek felelősségteljes előállításának elvei. A tanulók felelősségérzetének fejlesztése. A fogyasztók egészségi és gazdasági érdekei tiszteletének fejlesztése. A hatósági eljárásrend megismerése

14.2. Témakörök

14.2.1. Minőségirányítás *72 óra*

Minőség fogalma.
Élelmiszerminőség elemei példákkal.
Élelmiszerbiztonsági veszélyek. Veszélyek megelőzése. Veszélyek azonosítása. Minőség irányítás jogi szabályozása.
Minőségirányítási rendszerek az élelmiszeriparban (kötelező, választott). Minőségirányítás dokumentumai, dokumentáció vezetése.

14.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, tanterem

14.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	gyakorlotatás	x	x		
5.	szemléltetés	x			

14.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
5.5.	Csoportos versenyjáték		x	x	
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x			

14.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Minőség-ellenőrzés gyakorlat tantárgy 108 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A nyersanyagok, félkész és késztermékek minőségi előírásainak ellenőrzésével kialakítani a felelősségtudatot az élelmiszerek előállításánál. Az üzemi minőségellenőrzéssel segíteni az áttekintőképesség, a precizitás, pontosság kialakítását.

15.2. Témakörök

15.2.1. Laboratóriumi alapok *6 óra*

Laboratóriumi rendszabályok ismertetése.
Vegyszerek, kezelése, felhasználásuk szabályai.
Eszközök ismertetése, szakszerű használata.
Laboratóriumi mérések jegyzőkönyvezésének szabályai

15.2.2. Tömegméréses alapvizsgálatok *12 óra*

Tömegmérés eszközei, mértékegységei.
Érzékenység, terhelhetőség fogalma.
Tömegmérés szabályai.
Mérés fogalma, mennyiség jelentése.
Tömegmérési feladatok.
Lemérés, bemérés.
Szabályos mintavétel.
Szakmára jellemző tömegmérési vizsgálatok.
Nyersanyag, félkész és késztermék tömegének mérése.
Termék valamely fizikai alkotójának mérése (töltelék, bevonat).
Nedvességtartalom mérés.

15.2.3. Térfogatmérése alapvizsgálatot *12 óra*

Térfogatmérő eszközök ismertetése.
Térfogatmérési feladatok.
Jelre állítás, hitelesítés.
Szakmára jellemző térfogatmérések

15.2.4. Szakmaspecifikus titrimetriás vizsgálatok *15 óra*

Titrimetriás vizsgálatok célja.
Indikátorok szerepe.
Térfogatos elemzés lényege.
Savak, lúgok titrálása.
Szakmára jellemző nyersanyagok vagy késztermékek titrálásos vizsgálata

15.2.5. Érzékszervi vizsgálatok *9 óra*

Nyersanyagok, késztermékek érzékszervi tulajdonságainak vizsgálata, szabvány szerinti minősítése.
Érzékszervi vizsgálatok értékelése

15.2.6. Üzemi minőségellenőrzés *15 óra*

Gyártásközi ellenőrzések elvégzése.
Nyersanyagok vizsgálata, technológiai paraméterek ellenőrzése, dokumentálása, kiértékelése.
Késztermékek vizsgálata

15.2.7. Technológiai tulajdonság vizsgálata *30 óra*

Szakmára jellemző nyersanyag, félkész vagy késztermék vizsgálatok vonatkozó szabványok alapján

15.2.8. Szárazanyag, koncentráció, sűrűség vizsgálata 9 óra

Refraktometriás vizsgálatok.
Sűrűségmérés.
Különböző koncentrációjú oldatok készítése, meghatározása

15.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

laboratórium, tanüzem, üzem

15.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	bemutatás	x	x	x	
3.	gyakoroltatás	x			
4.	önálló feladatmegoldás	x			
5.	magyarázat	x	x	x	
6.	megbeszélés	x	x		

15.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Csoportos munkaformák körében				

2.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
2.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
2.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
2.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
2.5.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Vizsgálati tevékenységek körében				
3.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
3.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
3.3.	Geometriai mérési gyakorlat				
3.4.	Vegyészeti laboratóriumi alapmérések	x	x		
3.5.	Anyagminták azonosítása	x			
3.6.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
4.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
4.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
4.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

15.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek tantárgy 103 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A gazdasági folyamatok, összefüggések megismertetése. A vállalkozások indításának, működtetésének feladatainak megismerése, alkalmazása, ezzel a gazdaság alapelemének számító értékteremtő tevékenységek elsajátítása

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

16.3. Témakörök

16.3.1. Gazdasági alapok *36 óra*

Gazdaság működése, körfolyamata.
Gazdasági rendszerek.
Piacgazdaság működése.
Szükségletek, hierarchiája.
Igények és javak.
Piac működése, szereplői, elemei.
Piac szabályozása.
Pénzügyi szervezetek, szerepük, működésük.
Hitel fogalma, fajtái.
Pénzforgalom szabályai.
Adózási alapfogalmak.
Kereskedelem fajtái, szereplői, szerepe a gazdaságban

16.3.2. Vállalkozási ismeretek *44 óra*

Vállalkozások szerepe a gazdaságban.
Vállalkozások típusai.
Vállalkozások alapítása, indítása, működtetése, megszüntetése

16.3.3. Marketing *15 óra*

Marketing fogalma.
Marketing mix elemei.
Termékéletpálya.
Reklám szerepe.
Reklám jellemzői, típusai A témakör részletes kifejtése

16.3.4. Fogyasztóvédelem *8 óra*

Alapfogalmak (tudatos fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár, online adásvételi és szolgáltatási szerződés)
Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások) Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje). Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
Piacfelügyeleti alapfogalmak A hatósági ellenőrzés
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései (méret, súly, használhatóság ellenőrzése, vásárlók könyvének vezetése, üzlet nyitva tartásáról szóló tájékoztatás, e-kereskedelemhez kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások)
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem, tanbolt

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	szemléltetés		x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	magyarázat	x	x	x	
5.	egyéni munka	x			
6.	gyakoroltatás	x			

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

9. évfolyamot követően 70
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A lisztes áru alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagainak átvétele, tárolása, érzékszervi tulajdonságai, mérése, előkészítésének műveletei.

A gyártás előkészítése: anyagok mérése, szitálása, keverése, oldat-, emulzió-, szuszpenzió készítése, szűrés, temperálás, gépek összerakása, sütők előmelegítése, formák, sütőlapok tisztítása, stb.

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

Tészta/massza készítése

Formázási műveletek végzése kézzel vagy géppel

Felületi díszítő műveletek

Sütési műveletek, a berendezés szabályozása, ellenőrzése

Késztermék kezelési műveletek: hűtés, töltés, szeletelés, mártás, díszítés

Csomagolás, előkészítés kiszállításra

Minőség-ellenőrzés: tömegmérés, érzékszervi minősítés

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Az anyagok kimérése, keverése, emulzió, szuszpenzió készítés

A használatos eszközök, gépek, berendezések higiéniájának ellenőrzése

A gépek, berendezések előkészítése használatra (összeszerelés, formák előmelegítése, gépek megfelelő sorrendbe állítása)

Műveletek végzése a berendezéseken

A folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A termék gyártásközi minőségellenőrzése

A csokoládétermék-gyártás előkészítése: az anyagok kimérése, homogenizálása, temperálása, hőmérsékletének beállítása, korpuszok elkészítése, hűtése, pihentetése, formák előmelegítése, gépek, berendezések beállítása

Formázási műveletek végzése

Hűtés, pihentetés, töltés

Mártás: részleges, teljes

Tárolás, csomagolási műveletek végzése

Folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A csokoládétermék-gyártásközi ellenőrzése, dokumentálása, az eredmények kiértékelése

A kávétermék gyártás előkészítése: az anyagok mérése, keverése

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

Anyagok helyettesíthetőségének vizsgálata

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma

A csokoládétermék-gyártás előkészítése: az anyagok kimérése, homogenizálása, temperálása, hőmérsékletének beállítása, korpuszok elkészítése, hűtése, pihentetése, formák előmelegítése, gépek, berendezések beállítása

Formázási műveletek végzése

Hűtés, pihentetés, töltés

Mártás: részleges, teljes

Tárolás, csomagolási műveletek végzése

Folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A csokoládétermék-gyártásközi ellenőrzése, dokumentálása, az eredmények kiértékelése

A kávétermék gyártás előkészítése: az anyagok mérése, keverése

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

Anyagok helyettesíthetőségének vizsgálata

A cukorka gyártás előkészítése

Cukorkák előállítása szakaszos technológiával:

Különböző töménységű oldatok készítése

Az oldatok szűrése, besűrítése

Zseléoldatok készítése

Hűtés, színezés, ízesítés, formázás

Szerkezetkialakítási műveletek: selymesítés, laminálás

Felületi védőréteg kialakítása

Tárolás, csomagolás

Technológiai folyamatok, műveletek paraméterinek beállítása folytonos vonalon, ellenőrzések

A cukorka gyártásközi ellenőrzése

5.18.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 541 01
ÉDESIPARI TERMÉKGYÁRTÓ
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 541 01 számú, Édesipari termékgyártó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 541 01
Szakképesítés megnevezése: Édesipari termékgyártó
A szakmacsoport száma és megnevezése: 21. Élelmiszeripar
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVI. Élelmiszeripar
Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
9. évfolyam végén: 70 óra, 10. év végén: 105 óra, 11. évfolyam végén 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az élelmiszeripari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükséges
Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.

„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.

A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi

iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1.Az integráció/inklúzió feltételei

„A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.

- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,

- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az,

hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."

   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."

   „Mindig fejezd be a feladatod."

   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."

   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.
4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer

megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.

6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik

megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb

távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			70			105			105	2	
10889-12 Édesipari tartóssütemény gyártás	Édesipari technológia I	5									1	
	Szakmai gépek I	3									1	
	Szakmai gyakorlat I		11									4
11917-16 Csokoládé és csokoládétermék gyártás	Édesipari technológia II				5						1	
	Szakmai gépek II				4						1	
	Szakmai gyakorlat II					12						4
10886-12 Cukorkagyártás	Édesipari technológia III							2			1,5	
	Szakmai gépek III							2			1	
	Szakmai gyakorlat III								10			3
11919-16 Élelmiszerelőállítási	Mikrobiológia és higiénia	1										

alapismeretek	Munka- és környezetvédelem	1											
	Minőségellenőrzés gyakorlat								3				
	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek							2			1		
	Minőségirányítás							2					
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		10	11		9	12		8	13		10	11	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		**4**
	Munkaviszony létesítése										*4*		**4**
	Álláskeresés										*4*		**4**
	Munkanélküliség										*3*		**3**
	Témakör 5												**0**
	Témakör 6												**0**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés I.										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2			**70**			**105**			**105**	10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										22		**22**
	Munkavállalói szókincs										20		**20**
10889-12 Édesipari tartóssütemény gyártás	**Édesipari technológia I**	**180**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**211**
	Anyagismeret	60									8		**68**
	Technológiai műveletek	60									15		**75**
	Szakmai számítások	60									8		**68**

	Szakmai gépek I	108	0		0	0		0	0		31	0	**139**
	Lisztesáru termékgyártó gépek jellemzői	108									31		**139**
	Szakmai gyakorlat I	0	396		0	0		0	0		0	124	**520**
	Anyagismeret		144										**144**
	Technológia műveletei		252									124	**376**
11917-16 Csokoládé és csokoládétermék gyártás	**Édesipari technológia II**	**0**	**0**		**180**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**211**
	Félkésztermék gyártása				43						4		**47**
	Anyagismeret				43						8		**51**
	Technológia műveletei				43						8		**51**
	Szakmai számítások				33						8		**41**
	Kávétermék gyártás				18						3		**21**
	Szakmai gépek II	**0**	**0**		**144**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**175**
	Félkésztermék gyártás gépei				**62**						**11**		**73**
	Csokoládétermék gyártás gépei				**62**						**15**		**77**
	Kávétermék gyártás gépei				**20**						**5**		**25**
	Szakmai gyakorlat II	**0**	**0**		**0**	**432**		**0**	**0**		**0**	**124**	**556**
	Félkésztermék gyártása					144						51	**195**
	Csokoládétermék gyártás					144						51	**195**
	Kávétermék gyártás					144						22	**166**
10886-12 Cukorkagyártás	**Édesipari technológia III**	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**46**	**0**	**118**

	Anyagismeret							36					**36**
	Technológiai műveletek							18			30		**48**
	Szakmai számítások							18			16		**34**
	Szakmai gépek III	0	0		0	0		72	0		31	0	**103**
	Cukorkagyártás gépei							72			31		**103**
	Szakmai gyakorlat III	0	0		0	0		0	360		0	94	**454**
	Cukorkagyártás gyakorlata								360			94	**454**
11919-16 Élelmiszerelőállítási alapismeretek	**Mikrobiológia és higiénia**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Mikrobiológia	26											**26**
	Higiénia	10											**10**
	Munka- és környezetvédelem	36	0		0	0		0	0		0	0	**36**
	Munkavédelem	26											**26**
	Környezetvédelem	10											**10**
	Minőség-ellenőrzés gyakorlat	0	0		0	0		0	108		0	0	**108**
	Laboratóriumi alapok								6				**6**
	Tömegméréses vizsgálatok								12				**12**
	Térfogatméréses vizsgálatok								12				**12**
	Szakmaspecifikus titrimetriás vizsgálatok								**15**				**15**
	Érzékszervi vizsgálatok								9				**9**
	Üzemi minőség ellenőrzés								15				**15**

	Technológiai tulajdonság vizsgálata								30				**30**
	Szárazanyag, koncentráció, sűrűség vizsgálata								9				**9**
	Témakör 15												**0**
	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**103**
	Gazdasági alapok							36					**36**
	Vállalkozási ismeretek							36			8		**44**
	Marketing										15		**15**
	Fogyasztóvédelem										8		**8**
	Minőségirányítás	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Minőségirányítás							72					**72**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**360**	**396**		**324**	**432**		**288**	**468**		**309**	**342**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		1281/40%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		1918/60%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Témakörök

1.2.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.2.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.2.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.2.4. Munkanélküliség *3 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10889-12 azonosító számú

Édesipari tartóssütemény gyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10889-12 azonosító számú Édesipari tartóssütemény gyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Édesiapri technológia I.	Szakmai gépek I.	Szakmai gyakorlat I.
FELADATOK			
Tésztát, szuszpenziót készít	x	x	x
Laminálja a masszákat	x	x	x
Formázza, kiszúrja a masszát	x	x	x
Süti a formázott anyagot	x	x	x
Töltelékeket készít	x	x	x
Korposzok felületét bevonja	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Anyagkiválasztás hatása a késztermékre	x		x
Felhasználás során bekövetkező változások	x		x
Gyártástechnológia	x	x	x
Szakmai számítások	x		x
Csomagolási módok, eszközök, anyagok	x		x
Anyag-, és termékvizsgálat	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség		x	x
Elemi számolási készség	x		x
Mennyiségérzék			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség			x
Monotónia-tűrés	x	x	x
Ízérzékelés			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Irányíthatóság			x
Segítőkészség	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Környezet tisztántartása	x		x
Módszeres munkavégzés			x
Emlékezőképesség	x	x	x

3. Édesipari technológia I. tantárgy 211 óra/

3.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipari termékgyártó szakmunkás ismerje meg az édesipari tartóssütemények (lisztes áruk) készítésének elvi folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét. Biztos tudást szerezzenek a tartós süteménygyártásban szakaszos és folyamatos technológia estén is.

3.2. Témakörök

3.2.1. Anyagismeret *68 óra*

A lisztes áru alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagainak ismertetése
Liszt típusok, jelölésük, kémiai összetételük, minőségi előírásai, liszthibák, lisztromlás.
A zsiradékok jellemzése, technológiai szerepe, termékszerkezet kialakítási módok a zsiradékokkal.
Tej jellemzése, összetétele, technológiai szerepe, tejkészítmények az édesiparban
Tojás jellemzése, összetétele, technológiai szerepe, tojáskészítmények az édesiparban
Méz jellemzése
Lazítószerek: fizikai, kémiai, biológiai lazítószerek
A só jellemzése, technológiai szerepe
A víz jellemzése, szerepe a technológiában
Töltelékek
Felületi bevonó, díszítő anyagok
Nyersanyagok tárolása
Receptúra összeállítás
Anyagok helyettesíthetősége

3.2.2. Technológiai műveletek *75 óra*

A különböző szerkezetű lisztes áruk meghatározása, csoportosítása, jellemzése,
Anyag előkészítő műveletek
A tészta kialakulásának folyamata
A kolloid, enzimes, mikrobiológiai folyamatok ismertetése.
Különböző termékszerkezet kialakítási módok: kevert, omlós, leveles, piskóta, mézes, ostya, kréker szerkezetek.
Kekszek, teasütemények jellemzése
Emulziók, szuszpenziók
Különböző formázási módok (kézi, gépi formázás)
Sütés művelete, paraméterei
A sülés során végbemenő változások
Technológiai folyamatok ismertetése
A műveleti lépések és az alkalmazott paraméterek megválasztása a különböző lisztes áruknál
A késztermékek kezelése, tárolása, csomagolása
A tartós édesipari készítmények minőségi előírásai

3.2.3. Szakmai számítások *68 óra*

A termék anyagösszetétele, anyagnorma számítási feladatok
Műveleti anyaghányad
Gyártási kapacitás, anyagmérleg
Veszteségszámítás.
Sülési, hűlési veszteség számítása

3.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, szaktanterem

3.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	megbeszélés		x	x	
3.	szemléltetés		x	x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték			x	
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Csoportos versenyjáték		x		

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Szakmai gépek I. tantárgy 139 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A lisztes áru gyártásban alkalmazott berendezések kezelésének megismerése.

4.2. Témakörök

4.2.1. Lisztes áru gyártó gépek jellemzői *139 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük és kezelésük.

Tészta, szuszpenzió készítés berendezései, keverő-habverő kezelése, Z - karú keverő kezelése, spirálkarú dagasztók kezelése. Töltelék készítő gépek kezelése.

Állagkialakítás elvi ismeretei, gépei, tömörítő gépek kezelése.

Formázó berendezések, sorok kezelése.

Sütés berendezései, kondicionált hűtés megvalósítása, hűtőalagút, vertikális hűtők.

Felületi bevonás, díszítés berendezési. Mártó és bevonó berendezés kezelése.

Csomagoló gépek, sorok kezelése.

4.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

4.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	megbeszélés	x	x	x	
3.	szemléltetés	x	x		
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x	x		

4.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		

4.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmai gyakorlat I. tantárgy 520 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipari termékgyártó szakmunkás ismerje meg az édesipari tartóssütemények (lisztes áruk) készítésének folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét. Biztos tudást szerezzenek a tartós süteménygyártásban szakaszos és folyamatos technológia estén is. Megismerjék és alkalmazni tudják a különböző termékszerkezetű lisztes áruk elkészítésének módját.

5.2. Témakörök

5.2.1. Anyagismeret *144 óra*

A lisztes áru alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagainak átvétele, tárolása, érzékszervi tulajdonságai, mérése, előkészítésének műveletei.

5.2.2. Technológia műveletei *376 óra*

A gyártás előkészítése: anyagok mérése, szitálása, keverése, oldat-, emulzió-, szuszpenzió készítése, szűrés, temperálás, gépek összerakása, sütők előmelegítése, formák, sütőlapok tisztítása, stb.

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

Tészta/massza készítése

Formázási műveletek végzése kézzel vagy géppel
Felületi díszítő műveletek
Sütési műveletek, a berendezés szabályozása, ellenőrzése
Késztermék kezelési műveletek: hűtés, töltés, szeletelés, mártás, díszítés
Csomagolás, előkészítés kiszállításra
Minőség-ellenőrzés: tömegmérés, érzékszervi minősítés.

5.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanüzem, tanműhely, üzem

5.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	megbeszélés	x	x	x	
3.	szemléltetés	x	x	x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x	x		

5.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
2.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
2.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
2.4.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Gyakorlati munkavégzés körében				
3.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
3.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
3.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	

4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x	x	
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
5.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
5.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		
5.4.	Tárgyminták azonosítása	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

5.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11917-16 azonosító számú

Csokoládé és csokoládétermék gyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11917-16 azonosító számú Csokoládé és csokoládétermék gyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Édesipari technológia II.	Szakmai gépek II.	Szakmai gyakorlat II.
FELADATOK			
Szárítja, pörköli a tisztított anyagokat	x	x	x
Aprítja a pörkölt magokat	x	x	x
Összeméri, adagolja az anyagokat	x	x	x
Csokoládémasszát, nugátmasszát előkészít	x	x	x
Krémtölteléket készít	x	x	x
Masszával mártja a korpuszt	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A munkavégzéshez szükséges alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagok	x		x
Gyártástechnológia	x		x
Szakmai számítások	x		x
Szükséges gépek, berendezések, eszközök, kezelése		x	
Receptúra összeállítás	x		x
Technológiai paraméterek	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x		x
Elemi számolási készség	x		x
Mennyiségérzék	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség		x	x
Monotónia tűrés	x		x
Ízérzékelés			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Irányíthatóság	x	x	x
Segítőkészség	x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Módszeres munkavégzés			x
Emlékezőképesség	x	x	x
Környezet tisztántartása	x		x

6. Édesipari technológia II tantárgy 211 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipari termékgyártó szakmunkás ismerje meg az édesipari félkésztermékek készítésének elvi folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét, a csokoládétermékek készítésének elvi folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét. A felhasznált anyagok jellemzőit, az alkalmazott gépek és eszközök szerepét. A termékek kiszerelését, a csomagolásának módjait

6.2. Témakörök

6.2.1. Félkésztermék gyártása *47 óra*

A szükséges alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagok jellemzői
A kakaóbab jellemzése, csoportosítása
Kakaóbab elsődleges feldolgozása
Az anyagkiválasztás hatása a késztermékek minőségére
A fékésztermékek meghatározása
A kakaómassza, kakaópor, kakaóvaj, csokoládémassza, technológiai folyamata
A műveletek során alkalmazott technológiai paraméterek megválasztása,
A folyamat során lejátszódó változások
A gyártás során előforduló hibák és javítási módjaik
A félkésztermékek további feldolgozási lehetőségei

6.2.2. Anyagismeret *51 óra*

A csokoládétermék alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyainak ismerete
A csokoládégyártáshoz használható anyagok tárolása, előkészítése
Az anyagtulajdonságok szerepe a késztermékek minőségére
Anyaghibák, anyagromlás
Az anyagok helyettesíthetősége
Receptúra összeállítása

6.2.3. Technológiai műveletek *51 óra*

A csokoládétermékek meghatározása
A termékek csoportosítása
Tömör csokoládék, dúsított tömör csokoládék
Mártott, vágott desszertek, pralinék, darabáruk, táblás csokoládék
Kézi desszertgyártás
Üreges csokoládék
Nugátok, zsírmasszák
A korpuszok jellemzői, csoportosításuk, előállításuk
A műveletek során alkalmazható paraméterek
A temperálás során alkalmazható paraméterek
Hibalehetőségek és javításuk
A folyamatok és műveletek szervezése, irányítása

6.2.4. Szakmai számítások *41 óra*

A csokoládétermék anyagösszetétele, műveletek anyaghányada
Gyártási kapacitás, anyagmérleg számítás
Bevonati hányad számítása

Töltelékarány meghatározása
Termelési nyilvántartások

6.2.5. Kávétermékek gyártása *21 óra*

A kávé termék alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagainak ismerete, minősítése
A nyersanyagok jellemzése, csoportosítása, kiválasztásának szempontjai
A kávé elsődleges feldolgozása
A nyersanyagok tárolása, előkészítése
Az anyagok helyettesíthetősége
A kávé élettani szerepe
A kávétermékek meghatározása
Technológiai folyamatok, műveleti lépések, alkalmazható paraméterek
Pörkölt szemes kávé gyártása
Pörkölt őrölt kávé gyártása
Nescafé gyártása
Pótkávék gyártása
Különböző csomagolási módok, aromavédelem

6.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem

6.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Mennyiségérzék	x			
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	gyakoroltatás	x	x		
4.	megbeszélés		x	x	
5.	feladatmegoldás	x	x	x	
6.	házi feladat	x			

6.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	

1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		

6.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Szakmai gépek II. tantárgy 175 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A félkésztermék gyártásban alkalmazott berendezések gépészeti, technológiai jellemzőinek megismerése: a kakaómassza gyártás gépeinek, berendezéseinek a kakaópor, kakaóvaj készítésének berendezéseinek a csokoládémassza gyártás gépeinek megismerése, kezelése.

Szakaszos és folyamatos termékgyártás gépeinek ismertetése kezelése.

A szakaszos és folyamatos csokoládégyártás gépeinek, berendezéseinek kezelése.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

7.3. Témakörök

7.3.1. Félkésztermék gyártás gépei *73 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük.

A tisztító berendezések alkalmazása különböző nyersanyagok esetében.

A magféleségek szárító és pörkölő berendezései, ezekhez szükséges kisegítő és szállító gépek, eszközök kezelése.

A hántolás aprítás elvi megvalósításának mechanikus kialakításai, kakaómassza és egyéb masszaféleségek előállítása.

A kakaópor és kakaóvaj készítés fázisai- feltárás, préselés, porítás, desodorálás.

Csokoládémassza féleségek, nugátmasszák, krémek készítésének gépei, tárolás, kiszerelés, szállítási módszerek.

7.3.2. Csokoládétermék gyártás gépei *77 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük.

A csokoládémassza, nugátmassza, krémmassza tároló, előkészítő gépek jellemzőik, kezelésük.

A massza temperálás gépeinek kezelése.

Csokoládé drazsé korpusz előállítása.

Táblás csokoládé, szeletes áru, praliné formázás berendezései és kisegítő gépeinek kezelése.
Mártás, drazsírozás elvi megoldásai, gépeinek kezelése
Csomagoló gépek, sorok kezelése.

7.3.3. Kávétermékgyártás gépei *25 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük.
A nyersanyagok tisztító gépei és segéd berendezései kezelése.
Szárítás és pörkölés, hűtés elvi megoldásai, berendezései kezelése.
Az aprító gépek kezelése.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, tanüzem.

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szemléltetés	x	x	x	
2.	gyakoroltatás	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	magyarázat	x	x	x	
5.	feladatmegoldás	x	x	x	
6.	házi feladat	x			

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
2.2.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
3.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	

3.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Szakmai gyakorlat II. tantárgy 556 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A félkésztermékek előállításának gyakorlati ismeretei. A félkésztermék gyártás előkészítése, a paraméterek beállítása, a műveletek végrehajtása. Az üzemeltetés jellemzőinek megfigyelése, hibák felismerése kiküszöbölése. A minőségbiztosítás és ellenőrzés fázisainak gyakorlása, mintavétel, anyag és termék vizsgálatok, laboratóriumi munkák

8.2. Témakörök

8.2.1. Félkésztermék gyártás ***195 óra***

Az anyagok kimérése, oldása, keverése

A használatos eszközök, gépek, berendezések higiéniájának ellenőrzése.

A gépek, berendezések előkészítése használatra (összeszerelés, sütők előmelegítése, gépek megfelelő sorrendbe állítása)

Műveletek végzése a berendezéseken

A folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A termék gyártásközi minőségellenőrzése

8.2.2. Csokoládétermék gyártás ***195 óra***

A csokoládétermék-gyártás előkészítése:

az anyagok kimérése, homogenizálása, temperálása, hőmérsékletének beállítása, korpuszok elkészítése, hűtése, pihentetése, formák előmelegítése, gépek, berendezések beállítása

Formázási műveletek végzése

Hűtés, pihentetés, töltés

Mártás: részleges, teljes

Tárolás, csomagolási műveletek végzése

Folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A csokoládétermék-gyártásközi ellenőrzése, dokumentálása, az eredmények kiértékelése

8.2.3. Kávétermék gyártás ***166 óra***

A gyártás előkészítése: az anyagok mérése, keverése

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése. Anyagok helyettesíthetősége

8.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanműhely, tanüzem, üzem

8.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szemléltetés	x	x	x	
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	gyakorolotatás	x	x		
4.	házi feladat	x			
5.	önálló munka	x			
6.	feladat megoldás	x			

8.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
1.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
2.	Komplex információk körében				
2.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
2.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x			
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x			
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
6.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
6.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		
6.4.	Tárgyminták azonosítása	x			
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			

7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

8.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10886-12 azonosító számú

Cukorkagyártás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10886-12 azonosító számú Cukorkagyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Édesiapri technológia III.	Szakmai gépek III.	Szakmai gyakorlat III.
FELADATOK			
Beállítja az előírt paramétereket			x
Ízesíti, színezi s sürített és tablírozott masszát			x
Habosítja a masszát			x
Temperálja az anyagokat	x	x	x
Begyúrja, homogenizálja az anyagokat		x	x
Mártómasszával bevonja	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Felhasználás során bekövetkező változások	x		x
Gyártástechnológia	x	x	x
Technológiai paraméterek	x	x	x
Szakmai számítások	x		x
Szükséges gépek, berendezések, eszközök működése, kezelése		x	
Élelmiszer biztonság és minőségbiztosítás	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x		
Komplex eszköhasználati képesség		x	x
Elemis számolás készség	x		x
Mennyiségérzék	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség	x	x	x
Monotónia tűrés			x
Ízérzékelés	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Irányíthatóság	x		x
Segítőkészség		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Környezet tisztántartása	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x		x
Emlékezőképesség	x	x	x

9. Édesipari technológia III. tantárgy 118 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipari termékgyártó szakmunkás ismerje meg a cukorka termékek készítésének elvi folyamatait, műveleteit, ezek technológiai sorrendjét.
A felhasznált anyagok jellemzőit, az alkalmazott gépek és eszközök szerepét.
A különböző fajta cukorkák szerkezet-kialakítási módjait.
A gyártás során elkövethető hibákat és javítási módjait.
A termékek kiszerelését, csomagolásának módjait, jellemzőit.
Szakmai számítások elvégzése

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9.3. Témakörök

9.3.1. Anyagismeret *36 óra*

A cukorka termék alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyainak jellemzői, fizikai, kémiai tulajdonságai
Keményítőszörp, invertszörp felcserélhetősége
Az anyagok tárolása, előkészítése, az oldás elve, különböző cukoroldatok
Az anyagok technológiai szerepe
Az anyagok helyettesíthetősége
Receptúra összeállítása

9.3.2. Technológiai műveletek *48 óra*

A cukorkák meghatározása
A cukorkák csoportosítása, jellemzésük: puha, keménycukorkák
Amorf szerkezetű cukorkák
Kristályos szerkezetű cukorkák
Alapfondant, fondant készítmények
Karamellák
Zselék
Drazsék
Marcipán
A különböző cukorkaféleségek technológia folyamata
A technológiai folyamatok műveleti lépései
A műveletek során alkalmazott technológiai mutatók megválasztása
A folyamat során lejátszódó változások
Karamellizáció, Maillard-reakció elve
A szol-gél állapot fenntartásának elve
Speciális műveletek végzése a különböző cukorkák gyártása közben
(selymesítés, laminálás, „tablírozás”, rétegzés)
A gyártás során előforduló hibák és javításuk
A késztermékek minőségi követelményei
A folyamatok és műveletek szervezése, irányítása

9.3.3. Szakmai számítások *34 óra*

Cukorka termék anyagösszetétele, műveleti anyaghányad
Gyártási kapacitásszámítás, anyagmérleg készítés

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Gyakoroltatás	x			
2.	Önálló munkavégzés	x			
3.	feladatmegoldás		x	x	
4.	Megbeszélés	x	x	x	

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Szakmai gépek III. tantárgy 103 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A cukorkagyártásban alkalmazott berendezések gépészeti, technológiai jellemzőinek megismerése. A gépek kezelésének, biztonságos üzemeltetésének elsajátítása. Megismerni a gyártáshoz használható gépek kiválasztásának szempontjait a termékminőség, az üzemeltetés és gazdaságosság figyelembe vételével.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

10.3. Témakörök

10.3.1. Cukorkagyártás gépei *103 óra*

A gépek feladata a technológiai folyamatban, a technológiai sorban való elhelyezkedésük, kezelésük, alkalmazásuk különböző műveletek elvégzésére

A cukorkagyártás anyag-előkészítő gépei- habosító, laminálló, begyúró, ízesítő, színező, selymesítő berendezések kezelése.

A temperálás gépeinek működési elve.

A cukorkaformázáshoz használt préselő, tablettázó, extrudáló, öntő, lepúderező gépek kezelése.

Állagkialakító berendezések.

A védőbevonatot képező berendezések és tartozékaik.

Csomagoló gépek, sorok

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, üzem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x		
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	önálló munkavégzés	x			
5.	házi feladat	x			
6.	feladatmegoldás	x	x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x	x	

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szakmai gyakorlat III. tantárgy 454 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A cukorka termékek előállításának gyakorlati ismeretei. A gyártás előkészítése, a paraméterek beállítása, a műveletek végrehajtása. Az üzemeltetés jellemzőinek megfigyelése, hibák felismerése kiküszöbölése. A minőségbiztosítás és ellenőrzés fázisainak gyakorlása, mintavétel, anyag és termék vizsgálatok, laboratóriumi munkák

11.2. Témakörök

11.2.1. Cukorkagyártás gyakorlata *454 óra*

A cukorka gyártás előkészítése
Cukorkák előállítása szakaszos technológiával:
Különböző töménységű oldatok készítése
Az oldatok szűrése, besűrítése
Zseléoldatok készítése
Hűtés, színezés, ízesítés, formázás
Szerkezetkialakítási műveletek: selymesítés, laminálás
Felületi védőréteg kialakítása
Tárolás, csomagolás
Technológiai folyamatok, műveletek paraméterinek beállítása folytonos vonalon, ellenőrzések
A cukorka gyártásközi ellenőrzése

11.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanműhely, tanüzem, üzem

11.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	gyakoroltatás	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	feladatmegoldás	x	x		
5.	házi feladat	x			

11.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
3.3.	Csoportos versenyjáték		x	x	
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
5.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
5.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		
5.4.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

11.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11919-16 azonosító számú

Élelmiszerelőállítási alapismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11919-16 azonosító számú Élelmiszer előállítási alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munka- és környezetvédelem	Mikrobiológia és higiénia	Minőségirányítás	Minőség-ellenőrzés gyakorlat	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek
FELADATOK					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x				
Tudatosan alkalmazza az élelmiszer-ipari mikroorganizmusait		x			
Nyersanyagot, késztermeket vizsgál				x	
Betartja és betartatja az élelmiszer-előállításra vonatkozó higiéniai előírásokat és HACCP szabályokat			x		
Vállalkozási és kereskedelmi tevékenységet folytat					x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat					x
SZAKMAI ISMERETEK					
Munkahelyi egészség és biztonság mint érték	x				
Laboratóriumi alapmérések, alapműveletek				x	
Mikrobiológiai alapok		x			
Alapanyag minősítés, késztermék minősítés, gyártásközi ellenőrzések alapelvei			x		
Kereskedelmi és marketing alapok					x
A képzéshez illeszkedő haza és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások					x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x	x
Jogszabályok ismerete			x	x	
labortechnikai eszközök használata				x	
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x			x	
Megbízhatóság			x		
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x
Kapcsolatfenntartó készség	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Helyzetfelismerés	x			x	
Numerikus gondolkodás, matematikai készség			x	x	
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x			x

12. Munka – és környezetvédelem tantárgy 36 óra

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

12.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos és egészséges munkavégzés szabályainak tudatos alkalmazása. A munkavédelem készség szintű alkalmazása. Balesetvédelmi előírások alkalmazása. Elsősegélynyújtás alapszintű elsajátítása

12.2. Témakörök

12.2.1. Munkavédelem *26 óra*

Munkavédelem célja, szabályozása, feladata, területei.
Munkavédelmi feladatok a munkaadó és a munkavállaló részéről.
Munkavédelmi jogok és kötelességek.
Munkavédelmi eszközök, védőruha és munkaruha.
Baleset megelőzés feladatai.
Munkaegészségügyi előírások az élelmiszeriparban, és szakma specifikusan. Ergonómia.
Hőmunka.
Munkavégzés hatása az emberi szervezetre. Munkalélektan.
Munkavédelmi kockázatértékelés készítésének kötelezettségei.
Érintésvédelem fajtái, ellenőrzése. Villamos berendezések munkavédelme.
Tűz elleni védekezés, teendők tűz esetén.
Elsősegélynyújtás alapjai

12.2.2. Környezetvédelem *10 óra*

Környezetvédelem célja, területei.
Szakmaspecifikus környezetvédelmi szabályok.
Hulladékkezelés előírásai.
Veszélyes hulladékok kezelése.
Füstgáz kibocsátásra vonatkozó szabályok

12.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

12.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Beszélgetés		x	x	
2.	Bemutatás	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Előadás		x	x	
5.	Megbeszélés	x	x	x	

12.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése		x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x	x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

12.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Mikrobiológia és higiénia tantárgy 36 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszeriparban előforduló hasznos és káros mikroorganizmusok tudatos alkalmazása illetve védekezés ellenük a mikroorganizmusok életfeltételeinek befolyásolásával. Az élelmiszer-higiéniai szabályainak megismertetése, a biztonságos élelmiszer előállítás előírásainak alkalmazása

13.2. Témakörök

13.2.1. Mikrobiológia *26 óra*

Mikrobiológia tárgya.
Mikroorganizmusok csoportosítása.
Mikroorganizmusok életfeltételei.
Életfeltételek szabályozása.
Mikroorganizmusok anyagcseréje, anyagcsere termékei.
Mikroorganizmusok szaporodása, szaporodás szabályozása.
Mikroorganizmusok élelmiszer-ipari szerepe.
Szakma specifikus mikroorganizmusok szerepe az adott élelmiszeripari ág technológiájában.
Védekezés a káros mikroorganizmusok ellen.
Élelmiszer fertőzés és mérgezés

13.2.2. Élelmiszeripari higiénia *10 óra*

Élelmiszeripari általános higiéniai előírásai.
Üzemi higiénia: raktározás, feldolgozás, késztermék tárolás és szállítás higiéniája.
Gépek higiéniája.
Személyi higiénia.
Tisztálkodás.
Munkaruha higiéniája

13.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

13.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Előadás		x	x	
2.	magyarázat		x	x	
3.	Önálló munka	x			
4.	feladat megoldás	x			
5.	megbeszélés		x	x	

13.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.5.	Csoportos versenyjáték		x		

13.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Minőségirányítás tantárgy 72 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszeripari termékek felelősségteljes előállításának elvei. A tanulók felelősségérzetének fejlesztése. A fogyasztók egészségi és gazdasági érdekei tiszteletének fejlesztése. A hatósági eljárásrend megismerése

14.2. Témakörök

14.2.1. Minőségirányítás *72 óra*

Minőség fogalma.
Élelmiszerminőség elemei példákkal.
Élelmiszerbiztonsági veszélyek. Veszélyek megelőzése. Veszélyek azonosítása. Minőség irányítás jogi szabályozása.
Minőségirányítási rendszerek az élelmiszeriparban (kötelező, választott). Minőségirányítás dokumentumai, dokumentáció vezetése.

14.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, tanterem

14.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	gyakorlotatás	x	x		
5.	szemléltetés	x			

14.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
5.5.	Csoportos versenyjáték		x	x	
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x			

14.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Minőség-ellenőrzés gyakorlat tantárgy 108 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A nyersanyagok, félkész és késztermékek minőségi előírásainak ellenőrzésével kialakítani a felelősségtudatot az élelmiszerek előállításánál. Az üzemi minőségellenőrzéssel segíteni az áttekintőképesség, a precizitás, pontosság kialakítását.

15.2. Témakörök

15.2.1. Laboratóriumi alapok *6 óra*

Laboratóriumi rendszabályok ismertetése.
Vegyszerek, kezelése, felhasználásuk szabályai.
Eszközök ismertetése, szakszerű használata.
Laboratóriumi mérések jegyzőkönyvezésének szabályai

15.2.2. Tömegméréses alapvizsgálatok *12 óra*

Tömegmérés eszközei, mértékegységei.
Érzékenység, terhelhetőség fogalma.
Tömegmérés szabályai.
Mérés fogalma, mennyiség jelentése.
Tömegmérési feladatok.
Lemérés, bemérés.
Szabályos mintavétel.
Szakmára jellemző tömegmérési vizsgálatok.
Nyersanyag, félkész és késztermék tömegének mérése.
Termék valamely fizikai alkotójának mérése (töltelék, bevonat).
Nedvességtartalom mérés.

15.2.3. Térfogatmérése alapvizsgálatot *12 óra*

Térfogatmérő eszközök ismertetése.
Térfogatmérési feladatok.
Jelre állítás, hitelesítés.
Szakmára jellemző térfogatmérések

15.2.4. Szakmaspecifikus titrimetriás vizsgálatok *15 óra*

Titrimetriás vizsgálatok célja.
Indikátorok szerepe.
Térfogatos elemzés lényege.
Savak, lúgok titrálása.
Szakmára jellemző nyersanyagok vagy késztermékek titrálásos vizsgálata

15.2.5. Érzékszervi vizsgálatok *9 óra*

Nyersanyagok, késztermékek érzékszervi tulajdonságainak vizsgálata, szabvány szerinti minősítése.
Érzékszervi vizsgálatok értékelése

15.2.6. Üzemi minőségellenőrzés *15 óra*

Gyártásközi ellenőrzések elvégzése.
Nyersanyagok vizsgálata, technológiai paraméterek ellenőrzése, dokumentálása, kiértékelése.
Késztermékek vizsgálata

15.2.7. Technológiai tulajdonság vizsgálata *30 óra*

Szakmára jellemző nyersanyag, félkész vagy késztermék vizsgálatok vonatkozó szabványok alapján

15.2.8. Szárazanyag, koncentráció, sűrűség vizsgálata *9 óra*

Refraktometriás vizsgálatok.
Sűrűségmérés.
Különböző koncentrációjú oldatok készítése, meghatározása

15.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

laboratórium, tanüzem, üzem

15.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	bemutatás	x	x	x	
3.	gyakoroltatás	x			
4.	önálló feladatmegoldás	x			
5.	magyarázat	x	x	x	
6.	megbeszélés	x	x		

15.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
2.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
2.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

2.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
2.5.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Vizsgálati tevékenységek körében				
3.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
3.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
3.3.	Geometriai mérési gyakorlat				
3.4.	Vegyészeti laboratóriumi alapmérések	x	x		
3.5.	Anyagminták azonosítása	x			
3.6.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
4.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
4.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
4.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

15.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek tantárgy 103 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A gazdasági folyamatok, összefüggések megismertetése. A vállalkozások indításának, működtetésének feladatainak megismerése, alkalmazása, ezzel a gazdaság alapelemének számító értékteremtő tevékenységek elsajátítása

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

16.3. Témakörök

16.3.1. Gazdasági alapok *36 óra*

Gazdaság működése, körfolyamata.
Gazdasági rendszerek.
Piacgazdaság működése.
Szükségletek, hierarchiája.
Igények és javak.
Piac működése, szereplői, elemei.
Piac szabályozása.
Pénzügyi szervezetek, szerepük, működésük.
Hitel fogalma, fajtái.
Pénzforgalom szabályai.
Adózási alapfogalmak.
Kereskedelem fajtái, szereplői, szerepe a gazdaságban

16.3.2. Vállalkozási ismeretek *44 óra*

Vállalkozások szerepe a gazdaságban.
Vállalkozások típusai.
Vállalkozások alapítása, indítása, működtetése, megszüntetése

16.3.3. Marketing *15 óra*

Marketing fogalma.
Marketing mix elemei.
Termékéletpálya.
Reklám szerepe.
Reklám jellemzői, típusai A témakör részletes kifejtése

16.3.4. Fogyasztóvédelem *8 óra*

Alapfogalmak (tudatos fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár, online adásvételi és szolgáltatási szerződés)
Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások) Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje). Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
Piacfelügyeleti alapfogalmak A hatósági ellenőrzés
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései (méret, súly, használhatóság ellenőrzése, vásárlók könyvének vezetése, üzlet nyitva tartásáról szóló tájékoztatás, e-kereskedelemhez kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások)
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem, tanbolt

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	szemléltetés		x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	magyarázat	x	x	x	
5.	egyéni munka	x			
6.	gyakoroltatás	x			

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

9. évfolyamot követően 70
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A lisztes áru alap-, segéd-, járulékos- és adalékanyagainak átvétele, tárolása, érzékszervi tulajdonságai, mérése, előkészítésének műveletei.

A gyártás előkészítése: anyagok mérése, szitálása, keverése, oldat-, emulzió-, szuszpenzió készítése, szűrés, temperálás, gépek összerakása, sütők előmelegítése, formák, sütőlapok tisztítása, stb.

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

Tészta/massza készítése

Formázási műveletek végzése kézzel vagy géppel

Felületi díszítő műveletek

Sütési műveletek, a berendezés szabályozása, ellenőrzése

Késztermék kezelési műveletek: hűtés, töltés, szeletelés, mártás, díszítés

Csomagolás, előkészítés kiszállításra

Minőség-ellenőrzés: tömegmérés, érzékszervi minősítés

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Az anyagok kimérése, keverése, emulzió, szuszpenzió készítés

A használatos eszközök, gépek, berendezések higiéniájának ellenőrzése

A gépek, berendezések előkészítése használatra (összeszerelés, formák előmelegítése, gépek megfelelő sorrendbe állítása)

Műveletek végzése a berendezéseken

A folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A termék gyártásközi minőségellenőrzése

A csokoládétermék-gyártás előkészítése: az anyagok kimérése, homogenizálása, temperálása, hőmérsékletének beállítása, korpuszok elkészítése, hűtése, pihentetése, formák előmelegítése, gépek, berendezések beállítása

Formázási műveletek végzése

Hűtés, pihentetés, töltés

Mártás: részleges, teljes

Tárolás, csomagolási műveletek végzése

Folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A csokoládétermék-gyártásközi ellenőrzése, dokumentálása, az eredmények kiértékelése

A kávétermék gyártás előkészítése: az anyagok mérése, keverése

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése helyettesíthetőségének vizsgálata

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma

A csokoládétermék-gyártás előkészítése: az anyagok kimérése, homogenizálása, temperálása, hőmérsékletének beállítása, korpuszok elkészítése, hűtése, pihentetése, formák előmelegítése, gépek, berendezések beállítása

Formázási műveletek végzése

Hűtés, pihentetés, töltés

Mártás: részleges, teljes

Tárolás, csomagolási műveletek végzése

Folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

A csokoládétermék-gyártásközi ellenőrzése, dokumentálása, az eredmények kiértékelése

A kávétermék gyártás előkészítése: az anyagok mérése, keverése

A technológiai folyamatok, műveletek paramétereinek beállítása, ellenőrzése

Anyagok helyettesíthetőségének vizsgálata

A cukorka gyártás előkészítése

Cukorkák előállítása szakaszos technológiával:

Különböző töménységű oldatok készítése

Az oldatok szűrése, besűrítése

Zseléoldatok készítése

Hűtés, színezés, ízesítés, formázás

Szerkezetkialakítási műveletek: selymesítés, laminálás

Felületi védőréteg kialakítása

Tárolás, csomagolás

Technológiai folyamatok, műveletek paraméterinek beállítása folytonos vonalon, ellenőrzések

A cukorka gyártásközi ellenőrzése

5.19.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
32 720 01

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI SEGÍTŐ

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 32 720 01 Egészségfejlesztési segítő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 32 720 01

A szakképesítés megnevezése: Egészségfejlesztési segítő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 1. Egészségügy

Ágazati besorolás száma és megnevezése: I. Egészségügy

Elméleti képzési idő aránya: 50 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 50 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az Egészségügy szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
Kommunikáció és interakció a segítő munkában	egészségügyi tanár, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató ápoló BSc, ápoló MSc.
Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	egészségügyi tanár, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, ápoló BSc, ápoló MSc. védőnő, szociális munkás,általános orvos, szakorvos
Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem	egészségügyi tanár, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató,ápoló BSc, ápoló MSc. mentőápoló, mentőtiszt,általános orvos, szakorvos
Munkahelyi egészség és biztonság	
Foglalkoztatás II.	
Foglalkoztatás I.	

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű halláscsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már halláscsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a halláscsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.
A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.
Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki

tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll

titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el. **Középfül implantátum** enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.

- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga

legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.

- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.

- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.

- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	E	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem	Háztartási balesetvédelem, munkavédelem	3										
	Háztartási ismeretek gyakorlat	3,5			2							
	Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás	2										
	Elsősegélynyújtás		4									
11492-12 Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	Közegészségtan-járványtan	1			3							
	Népegészségügyi és egészségfejlesztési alapismeretek				5							
	Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek tantárgy				5			7				
	Egészséges ember gondozása		5									
	Beteg ember gondozása	1			3			3			4	
	Beteg ember gondozása gyakorlat					2,5			8			7
11491-12	Szakmai etikai és jogi										4	

Kommunikáció és interakció a segítő munkában	ismeretek											
	Pszichológiai alapismeretek										1,5	
	Egészségügyi és szociális ellátórendszer működése										1	
	Szakmai kommunikáció gyakorlat		1			0,5			3			1
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		11	10		16	5		10	11		13	8
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	**Tantárgyak**	**Éves óraszám**										
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		Összesen
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**E**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	18	0										**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4
	Munkahelyek kialakítása	4											4
	Munkavégzés személyi feltételei	2											2
	Munkaeszközök biztonsága	2											2
	Munkakörnyezeti hatások	2											2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											4

11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**16**	**0**	**16** 0
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**64**	**0**	**64** 0
	Nyelvtani rendszerezés 1.										10		10
	Nyelvtani rendszerezés 2.										10		10
	Nyelvi készségfejlesztés										24		24
	Munkavállalói szókincs										20		20
11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem	**Háztartási balesetvédelem, munkavédelem**	108											**108**
	Lakóhely és környezete	72											72
	Munkavédelem, balesetvédelem	18											18
	Tűzvédelem	18											18
	Háztartási ismeretek gyakorlat	0	126			72							**198**

	Személyi higiéné		18										18
	Lakás higiéné		72										72
	Élelmiszerkezelés, főzés		36			36							72
	Gazdálkodási ismeretek					36							36
	Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás	72											**72**
	Környezetvédelem	36											36
	Hulladékgazdálkodás	9											9
	Környezetegészségügy	9											9
	Katasztrófavédelem	18											18
	Elsősegélynyújtás	0	144										**144**
	Segélyhívás szabályai		18										18
	Elsősegélynyújtás		72										72
	Eszköz nélküli újraélesztés		54										54

11492-12 Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	**Közegészségtan-járványtan**	36			108								**144**
	Közegészségtan				36								36
	Járványtan	36			36								72
	Fertőtlenítés, kártevő mentesítés				36								36
	Népegészségügyi és egészségfejlesztési alapismeretek				180								**180**
	Népegészségügy				72								72
	Egészségfejlesztés, egészséggondozás				108								108
	Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek tantárgy				180			252					**432**
	Anatómia- élettan				108								108
	Kórtani alapismeretek				72								72
	Belgyógyászati és sebészeti alapismeretek							144					144
	Gyermekgyógyászati alapismeretek							36					36
	Geriátriai alapismeretek							36					36
	Gyógyszertani alapismeretek							36					36

	Egészséges ember gondozása	0	180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**180**
	Csecsemő és kisgyermek gondozása		108										108
	Idős ember gondozása		72										72
	Beteg ember gondozása	36			108			108			128		**380**
	Ápolástörténet	36											36
	Ápolási szükségletek				108			108			128		344
	Beteg ember gondozása gyakorlat					90			288			224	**602**
	A beteg környezete					90			108			0	198
	Szükségletek kielégítése								180			224	404
11491-12 Kommunikáció és interakció a segítő munkában	**Szakmai etikai és jogi ismeretek**										128	0	**128**
	Szakmai etikai ismeretek										64		64
	Jogi ismeretek										32		32
	Betegek és ellátottak jogai										32		32
	Pszichológiai alapismeretek										48	0	**48**

	Általános és személyiséglélektan										32		32
	Mentálhigiénés alapismeretek										16		16
	Egészségügyi és szociális ellátórendszer működése										32	0	**32**
	Egészségügyi ellátórendszer										16		16
	Szociális ellátórendszer										16		16
	Szakmai kommunikáció gyakorlat		36			18			108			32	**194**
	Általános kommunikáció		36										36
	Szakmai kommunikáció								36			32	68
	Számítástechnikai ismeretek					18			36				54
	Kérvények, fogalmazványok készítése								36				36
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám		270	486		576	180		360	396		416	256	**2940**
Összes éves/ögy óraszám		756		70	756		105	756		105	672		3220

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x

Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek 4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása 4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei 2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága 2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások 2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek 4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a

munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása			x	

	jegyzeteléssel				
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x

Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek 4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).
Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.
Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.
Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése 4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.
Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.
Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés 4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség 4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 10 óra

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 10 óra

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés 24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák

idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs 20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	

1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem	Háztartási balesetvédelem és munkavédelem			Háztartási ismeretek gyakorlat			Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás				Elsősegély-nyújtás		
	Lakóhely és környezete	**Munkavédelem, balesetvédelem**	**Tűzvédelem**	Személyi higiéné	Élelmiszerkezelés, főzés	Gazdálkodási ismeretek	Környezetvédelem	Hulladék-gazdálkodás	Környezet-egészségügy	Katasztrófavédelem	Segélyhívás szabályai	Elsősegélynyújtás	Eszköz nélküli újraélesztés
FELADATOK													
Kiszűri a háztartási kémiai/fizikai veszélyforrásokat	x	x	x				x	x	x	x			
Felszámolja a közvetlen háztartási veszélyforrásokat	x	x	x										
Felismeri a környezeti veszélyforrásokat							x	x	x	x			
Ismeri és átadja a biztonságos közlekedésre vonatkozó tudnivalókat	x	x											
Ismeri és átadja a háztartási vegyszerek tárolására, felhasználására vonatkozó tudnivalókat	x	x	x		x		x						
Ismeri és átadja az otthon tárolt gyógyszerekkel kapcsolatos tudnivalókat	x	x											
Ismeri és átadja az egyszerű villamossági berendezések kezelésére vonatkozó biztonságtechnikai tudnivalókat	x	x	x		x								
Ismeri és átadja a közvetlen hőforrások kezelésével kapcsolatos tudnivalókat	x	x	x		x								
Ismeri és átadja a nyílt láng használatára, a gyúlékony, tűzveszélyes vagy robbanásveszélyes áruk tárolására vonatkozó biztonsági tudnivalókat	x	x	x		x								
Baleset, sérülés, rosszullét esetén a helyszínen tájékozódik, a helyszín biztonságosságát felméri											x	x	x
A sérült/beteg állapotát az életkori sajátosságoknak megfelelően felméri											x	x	x
A légút átjárhatóságát, veszélyeztetettségét megítéli											x	x	x
Átjárható légutat biztosít eszköz nélkül												x	x
Légúti idegentestet eltávolít eszköz nélkül												x	

A légzést megítéli, veszélyeztetettségét felismeri												x	x
A keringést felméri, veszélyeztetettségét felismeri												x	x
Centrális és perifériás pulzust tapint												x	x
A zavart tudatállapotú beteget felismeri												x	
A stroke tüneteit felismeri												x	
A sérüléseket felismeri	x										x	x	
Vérzést csillapít												x	
Elsődleges sebellátást végez												x	
Kötözéseket alkalmaz												x	
Immobilizációt végez											x	x	
Katasztrófa-helyzetek, tömeges balesetek felszámolásában közreműködik		x	x								x	x	
Segítséget (mentőt) hív											x		
Részt vesz a kommunális és szelektív hulladékgyűjtés lakosságra vonatkozó szabályainak betartatásában	x												
Ismeri és képes átadni az adott környezeti élőhely ismérveivel kapcsolatos tudnivalókat						x	x	x	x				
SZAKMAI ISMERETEK													
Elsősegélynyújtás											x	x	x
Háztartási balesetvédelem, munkavédelem	x	x	x	x	x					x			
Tűzvédelem, tűzmegelőzés			x							x			
Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás				x		x	x	x	x	x			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK													
Piktogramok értelmezése		x	x							x			
Mozgáskoordináció (ügyes eszközkezelés)				x	x	x					x	x	x
Írott, szóbeli utasításnak megfelelő munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK													
Felelősségtudat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x					x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x		x	x	x			x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK													
Irányíthatóság		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x
Fogalmazó készség	x	x	x				x	x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x							x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK													
Felfogóképesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás										x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x					x	x	x	x

4. Háztartási balesetvédelem és munkavédelem 180 óra

4.1.A tantárgy tanításának célja:

A tanulóknak meg kell ismerniük a munkahelyi biztonság megőrzése érdekében végzett teendőket, fel kell ismerniük a háztartásban leggyakrabban fellépő veszélyforrásokat és azok megelőzésére szolgáló eljárásokat. Ismerniük kell a leggyakrabban előforduló háztartási baleseteket, a tűzmegelőzés és oltás általános feladatait.

4.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, Kémia, Munkavédelmi ismertek

4.3.Témakörök

4.3.1. Lakóhely és környezete 72 óra

Lakóhely és környezete
A környezeti adottságok kihasználásának lehetőségei és veszélyei

Természetes környezet veszélyforrásai
Belvíz, árvízveszélyes területek

Felelős állattartás
A kutya tartásával, gondozásával kapcsolatos alapfeladatok
Az őrző-védő feladatot ellátó kutyák viselkedésének jellemzői
Viselkedés kutyatámadás veszélyekor

Haszonállatok tartásával, gondozásával kapcsolatos alapismeretek
A haszonállatok tartásának közegészségügyi szabályai és előírásai

A természet patikája
Mérgező növények a ház körül
A gyógynövények begyűjtésének szabályai
A gombaszedés szabályai, a bevizsgálás jelentősége és szükségessége

Épített környezet általános jellemzése
A városi, nagyvárosi élet előnyei és hátrányai
A falvak településszerkezetének jellemzői, előnyök, hátrányok
A tanyavilág jellemzése, a tanyasi élet előnyei és hátrányai
Közlekedésbiztonsági alapszabályok gyalogosoknál
Közlekedésbiztonsági alapszabályok kerékpárosoknál

Tájékozódás nehézségéből eredő veszélyforrások
Megszokottól eltérő környezet veszélyforrásai
Viselkedés idegen, ismeretlen környezetben
Térkép és iránytűhasználat, műholdas helymeghatározó eszközök
Telefon használata segélyhívásra

4.3.2. **Munkavédelem, balesetvédelem** 18 óra

Háztartási vegyi anyagok és azok használata

Elektromos árammal működő eszközök, berendezések biztonságos használata
Otthon használt gyógyszerek, házipatika
Biztonságos gyógyszertárolás
Védőeszközök, védőfelszerelések

4.3.3. **Tűzvédelem** **18**
óra

Tűzveszélyességi osztályba sorolás
Veszélyességi osztályok
Oxigénpalack kezelése
PB gázpalack kezelése
Gázkazán és kéményellenőrzés jelentősége
Tűzérzékelők (füst érzékelő, hő érzékelő, izzás érzékelő, láng érzékelő, gáz érzékelő)
Tűztávolság fogalma
Tűzszakaszok az építményekben, hő és füstelvezetés
Épületek kiürítése, tartalék világítás jelentősége
Tűzoltó anyagok
Laikus tűzoltási feladatok
Riasztás

4.4. A képzés javasolt helyszíne

Tanterem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	házi feladat			x	-

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel; az összefüggő szakmai gyakorlatot teljesítette/nem teljesítette.

5. Háztartási ismeretek gyakorlat tantárgy 126 óra

5.1.A tantárgy tanításának célja

A tanulók a gyakorlati órákon szerezzenek tapasztalatot a személyi és környezeti higiénia kialakításáról, megvédéséről. Figyeljenek oda a személyes higiéniai elvárások betartására. Ismerjék meg és sajátítsák el az alapvető háztartásvezetéssel kapcsolatos ismereteket.

5.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, lakóhely és környezete

5.3.Témakörök

5.3.1. Személyi higiéné 18 óra

Kézmosás és kézhigiéné

A kézhigiéné öt momentuma (WHO ajánlás)
Higiénés kézfertőtlenítés
Textil törölköző használatára vonatkozó szabályok
Testi higiéné
Öltözködés

5.3.2. Lakás higiéné 72 óra

A lakás rendjének biztosítása
A takarítás eszközei
A takarítás vegyszerei és azok használata
Oldatkészítés
A takarítás technológiája
Napi takarítás
Heti takarítás
Nagytakarítás
Szaniterek tisztántartása
Takarítás otthonában ápolt beteg mellett
Takarítás allergiás, asztmás beteg otthonában
Lomtalanítás
Festés, tisztasági festés
Udvari WC takarítása, a latrina ürítése
Szennyvízelvezetés jelentősége
Vegyszerkezelés
A vegyszerek, tisztítószerek címkéjén található információk értelmezése
Biztonsági előírások
A vegyszerek, tisztítószerek felhasználására vonatkozó információk
A vegyszerek, tisztítószerek használatának szabályai (keverés, elegyítés)
Egymással nem használható vegyszerek, tisztítószerek
A vegyszerek, tisztítószerek tárolásának szabályai

5.3.3. Élelmiszerkezelés, főzés 72 óra

A konyha hagyományos felszerelése
Konyhaberendezések használata
- Hagyományos főzőlapos tűzhely használata és tisztántartása
- Mikrohullámú sütő használata és tisztántartása
- Hűtőszekrény használata és tisztántartása

Konyhatechnikai eszközök és azok biztonságos használata
- Vágóeszközök használata
- Aprító és darálógépek használata
- Kukták használata

Élelmiszerek tárolása és ellenőrzése
Lejárat és szavatosság jelentősége, megfigyelése
Speciálisan tárolandó élelmiszerek
- Nyers húsok tárolása, felhasználása
- Felvágottak, készételek tárolása, felhasználása
- Tejtermékek tárolása és felhasználása
- Nyers tej tárolása és felforralása
- Tojás ellenőrzése, tárolása, felhasználása
- Termények tárolása
- Zöldségek és gyümölcsök tárolása

Az élelmiszerek és élelmi anyagok felhasználásának korlátozó tényezői
Vásárlás, vásárlási lista, vásárlási költségek előzetes kalkulálása

Biztonságos, ellenőrzött élelmiszer vásárlása
Őstermelők szerepe a háztartási élelmiszer-ellátásban
Táplálkozástani ismeretek
Hagyományos és korszerű konyhatechnológiai eljárások
Gyakoribb diéták főbb ismérvei
Diétás ételkészítés
A tálalás szabályai
Melegételek tárolása és felhasználása
A melegételek fogyasztásának határideje és közegészségügyi jelentősége
Konyhai balesetek megelőzése

5.3.4. Gazdálkodási ismeretek 36 óra

Bevételek és kiadások a családi gazdálkodásban
A családi költségvetés
Költségkalkuláció
A jó és a rossz gazdálkodás ismérvei
Takarékossági intézkedések családon belül
A hitelek, a hitelfelvétellel kapcsolatos tudnivalók
Segítségnyújtás lehetőségei hitel nem fizetése esetén
Közüzemi számlák befizetése, köztartozások
Teendők köztartozás esetén
Családi költségvetés válsághelyzetei

5.4.A képzés javasolt helyszíne

Demonstrációs terem, tankonyha

5.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x	x		-
1.3.	kiselőadás	x			-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés		x		-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	szerepjáték		x		-
1.11.	házi feladat	x			-

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati tevékenység körében**				
	Munkafolyamatok megfigyelése	x	x		
	Munkafolyamatok önálló elvégzése	x			
	Munkavédelmi előírások betartása	x			
	Dokumentáció készítés tanári segítséggel		x		

5.6.A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel; az összefüggő szakmai gyakorlatot teljesítette/nem teljesítette.

6. Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás tantárgy 72 óra

6.1.A tantárgy tanításának célja

A tanuló biztonsággal alkalmazza a fertőtlenítéshez használt vegyszereket, ismerje meg a fertőtlenítendő orvosi eszközöket, a vegyszerek és a fertőtlenítési eljárások hatását. Tudjon bánni veszélyes anyagokkal, és eredményesen alkalmazza azokat. Felelősséggel kezelje a vegyszereket és ismerje a kapcsolatos dokumentálási előírásokat. A tanulók ismerjék meg a sterilizálási eljárásokat, a sterilizálási eljáráshoz alkalmazott berendezéseket, azok helyes használatát, karbantartását. Győződjenek meg

a berendezések pontos működéséről. Ismerjék meg az indikátorok szerepét.

6.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, munkavédelem, háztartási ismeretek, fizika

6.3.Témakörök

6.3.1. Környezetvédelem 36 óra

Környezetvédelmi alapfogalmak
Az ember ökológiai lábnyoma, környezettudatos gondolkodás
Az alapvető elemek körforgása a természetben
A környezetvédelem általános problémái
Energiaforrások ésszerű használata
Nap-és szélenergia hasznosítása
Fosszilis energiahordozók
Globális felmelegedés
Üvegház-hatás
Lokális és globális környezeti problémák

6.3.2. Hulladékgazdálkodás 9 óra

A hulladékok fajtái , gyűjtése és feldolgozása
Kommunális hulladékok
Szelektív hulladékgyűjtés
Újrahasznosítás
Veszélyes hulladékok kezelése és ártalmatlanítása

6.3.3. Környezetegészségügy 9 óra

A levegő egészségtana
A főbb légszennyező anyagok, jellemzőik és hatásuk az egészségre
Meteorológiai és klimatikus tényezők hatása az emberre
Ionizáló és nem ionizáló sugárzások fizikai és biológiai jellemzői és hatásaik
Háttérsugárzás
A víz szerepe az ember életében
Egészséges ivóvíz
Az ivóvíz készlet jelentősége
A vízszennyezők és az egészségtelen vizek károsító hatásai
Ivóvíz és nem ivóvíz közti különbség
Ivóvíz-nyerés és szennyvíz-tisztítás
Talajegészségtan
A talaj összetétele, öntisztulása, talajszennyeződés
Termőföldek, legelők, hasznosítható mezőgazdasági területek
Vegyi anyagok a környezetünkben
Talajszennyezés és azok megszüntetése
A zajártalom és jelentősége
A környezeti zaj, rezgés és annak hatásai a szervezetre
A zajártalom és következményei

6.3.4. Katasztrófavédelem 18 óra

A Katasztrófavédelem hazai szervezete
Magyarország földrajzi jellegzetességeiből eredő veszélyhelyzetek
Természeti katasztrófák típusai
Felkészülés és védekezés
A meteorológiai előrejelzés szerepe és fontossága
Hazai szélsőséges időjárási események által okozott károk bemutatása

Követendő magatartás és viselkedés szélsőséges időjárási események vagy természeti katasztrófák során
Kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás a beavatkozó szakemberekkel
Hivatásos és civil mentőszervezetek
„Katasztrófaturizmus” veszélyei
Árvízi védekezés megelőzési és felkészülési feladatai
Árvizek típusai, árvízvédelmi készültségi fokozatok
Magatartási szabályok árvíz és kitelepítés esetén
Ártéri területek specifikumai
Közegészségügyi-járványügyi feladatok belvíz, árvíz esetén

6.4.A képzés javasolt helyszíne

Tanterem

6.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6.A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel; az összefüggő szakmai gyakorlatot teljesítette/nem teljesítette.

7. Elsősegélynyújtás tantárgy 144 óra

7.1.A tantárgy tanításának célja:

A képzés során sajátítsák el a tanulók a fertőtlenítés és sterilizálás alapjait, a műszerek fertőtlenítését, eszközök fertőtlenítését, kéz, bőr fertőtlenítését, felületek, váladékfelfogó eszközök fertőtlenítését. Képesek legyenek fertőtlenítési eljárások elvégzésére. Tartsák be a higiénés szabályokat, alkalmazzanak munkavédelmi eszközöket, egyéni védőeszközöket. Ismerjék meg a fertőzések továbbterjedésének megállítását, tudják kezelni a veszélyes hulladékokat.

7.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, munkavédelem,Higiénés ismeretek

7.3.Témakörök

7.3.1. A segélyhívás szabályai témakör 18 óra

Az elsősegély fogalma, elsősegély szintjei
Mentők igénybevétele, mentőhívás szabályai

7.3.2. Elsősegélynyújtás 72 óra

A helyszín szerepe
A helyszín megítélése (biztonságosság, baleseti körülmények)
Figyelemfelhívó panaszok és tünetek
ABCDE és teendők reakcióképes beteg esetén
ABCDE és teendők reakcióképtelen betegnél
Sérültek állapotfelmérése, ellátása
A beteg állapotának megfelelő testhelyzetek
Sebzések, vérzések ellátása
Rándulás, ficam, törés ellátása
Termikus traumák ellátása
Elektromos balesetek
Tömeges balesetek
Beteg mozgatása, műfogások
Mérgezések
A méreg fogalma, behatolási kapuk,
A legfontosabb mérgezésekre utaló jelek, teendők

7.3.3. Eszköz nélküli újraélesztés 54 óra

Eszköz nélküli újraélesztés
Eszméletlen beteg légutainak biztosítása eszköz nélkül

7.4. A képzés javasolt helyszíne

Demonstrációs terem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sors zám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	megbeszélés		x		-
1.2.	vita		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati tevékenység körében**				
	Munkafolyamatok megfigyelése		x		
	Munkafolyamatok önálló elvégzése	x			
	Munkavédelmi előírások betartása	x	x		
	Dokumentáció készítés tanári segítséggel		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11492-12 azonosító számú

Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

11492-12 Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	Közegészségtan - járványtan			Népegészség-ügyi és egészség-fejlesztési alapismeretek		Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek						Egészséges ember gondozása		Beteg ember gondozása		Beteg ember gondozása gyakorlat	
	Közegészségtan	Járványtan	Területhez, környezethez kapcsolódó	Népegészségügy	Egészségfejlesztés, egészséggondozás	Anatómia- élettan	Kórtani alapismeretek	Belgyógyászati és sebészeti	Gyermekgyógyászati alapismeretek	Geriátriai alapismeretek	Gyógyszertani alapismeretek	Csecsemő és kisgyermek	Idős ember gondozása	Ápolástörténet	Ápolási szükségletek	A beteg környezete	Szükségletek
FELADATOK																	
Segítő tevékenysége során gyakorlat-centrikusan, a környezethez/személyhez adaptálva alkalmazza az egészséges táplálkozás alapelveit				x	x			x	x	x		x	x		x		x
Segítő tevékenysége során gyakorlatcentrikusan, a környezethez/személyhez adaptálva alkalmazza a jó fizikai közérzet biztosításának alapelveit és lehetőségeit				x	x			x	x	x		x	x	x	x	x	x

Segítő tevékenysége során környezethez/ személyhez adaptálva alkalmazza a mentális egészség biztosításának lehetőségeit				x	x			x	x	x			x		x		x
Támogatja a személyt/ családot megfelelő életvitelének és megfelelő életkörülményeinek kialakításában			x	x	x					x		x	x		x	x	x
Ismeri és személyre/családra szabottan segít alkalmazni a napi életritmus, életvitel kialakítását																	
Értelmezi és ismeri a népbetegségek, vezető halálokitényezők szerepét és jelentőségét				x	x	x	x	x	x	x							

Felismeri a gyakori rizikófaktorokat, elősegíti a szűrővizsgálatokon való részvételt				x	x	x	x	x	x	x								
Felismeri és jelzi az egészséget veszélyeztető környezeti veszélyforrásokat, kémiai, fizikai és biológiai környezeti károsító hatásokat				x	x	x	x	x	x	x					x	x	x	
Részt vesz a közösségi egészséggondozási és fejlesztési programok szervezésében, kivitelezésében				x	x								x					
Részt vesz a káros szenvedélyek leküzdésében, gyakorlati tanácsokat ad a leszoktató				x	x													

program okról																	
Ismeri a dohányzás, az alkoholizmus és a drogok családra és az egyén egészségére gyakorolt hatásait, annak következményeit; megfelelő szakemberhez tudja irányítani az egyént, ennek érdekében kapcsolatot tart a szakmai és a civil szervezetekkel				x	x												
Gondozási feladatokat lát el idős és aggkori életszakaszokban, élethelyzetekben					x								x	x	x	x	x
Felismeri az agresszió megnyilvánulási formáit, a					x				x			x	x	x	x	x	x

bántalmazott gyermek vagy felnőtt viselkedését																	
Felismeri az alultápláltság, elhanyagoltság jeleit gyermeken vagy idős személyen				x	x				x			x	x	x	x	x	x
Akadályozott személyt segít, gondoz, rehabilitációs programjaiban szükség szerint részt vesz				x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Részt vesz az akadály mentesítésre irányuló feladatokban				x	x							x	x	x	x	x	x
Az egészséges vagy beteg ember felé közvetíti az önsegítő csoportok, betegszervezetek értékeit				x	x							x	x	x	x	x	x
Ismeri és feladatai során alkalmazza a												x	x	x	x	x	x

napi életvitelt segítő gyógyászati segédeszközöket																	
Felismeri a gyermek vagy idős személy megváltozott szükségleteit												x	x	x	x	x	x
Utasításra bőrhőmérsékletet, perifériás pulzust és automata vérnyomásmérővel vérnyomást mér, megtanítja a személyt a hőmérséklet, pulzus és vérnyomás mérésére, az eszközök kezelésére és tisztántartására												x	x	x	x	x	x
Részt vesz a biztonságos és higiénikus környezet megteremtésébe												x	x	x	x	x	x

n és a személyi higiénés szükségletek biztosításában																	
Munkája során észleli és elhárítja a személy, család háztartásában és környezetében lévő baleseti és veszélyforrásokat				x	x						x	x	x	x	x	x	x
Észleli és jelzi a környezetben és/vagy lakótérben megjelenő kártevők jelenlétét; segít a háztartási kártevő mentesítés biztonságos kivitelezésében, szükség esetén utasításra a szakembert hív	x	x	x														
Felismeri az élősködővel fertőzött személyt,	x	x	x														

utasításra részt vesz az ellátásában; részt vesz a fejtetvesség és a rühesség elleni védekezésben, ezek egyszerűbb eseteit képes ellátni																		
Tájékoztatást végez a környezeti élőhely élővilágából fakadó kockázati tényezőkről és a problémák esetén felmerülő teendőkről (pl. kóbor állatok megjelenésével vagy elhullott állatokkal kapcsolatos feladatok)	x	x	x															
SZAKMAI ISMERETEK																		
Az emberi test felépítése, szervek, szervrendszere					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

k																	
Egészség-betegség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Demográfiai mutatók			x														
Leggyakoribb megbetegedések és azok rizikófaktorai		x	x	x			x	x	x	x	x	x	x				
Halálozást döntően befolyásoló betegségcsoportok				x													
Népegészségügy				x	x												
Közegészségügy	x																
Járványügy Egészségügyi kártevőmentesítés		x	x														
Prevenció				x	x										x	x	
Egészséges ember gondozása					x												
Fogyatékkal élő ember alapvető szükségleteinek kielégítése					x									x	x	x	x
Gondozástan					x							x	x	x	x	x	x
Csecsemő és kisgyer					x							x	x	x	x	x	

mek gondozása																	
Idős ember gondozása Szociális ellátás formái												x	x				
Szociális ellátás formái és lehetőségei					x							x					
Család gondozás					x												
Fejlődéslélektan					x												
Geriátria					x					x		x	x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Gondozási eszközök adekvát használata												x	x	x	x	x	x
Írott, szóbeli utasításnak megfelelő munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jó manuális készség													x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felelősségtudat												x	x	x	x	x	x
Elhivatottság												x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Empatikus készség					x							x	x	x	x	x	x
Tolerancia					x							x	x	x	x	x	x
Konflik					x							x	x	x	x	x	x

tuskerülő készség																		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																		
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

8. Közegészségtan-járványtan tantárgy 144 óra

8.1.A tantárgy tanításának célja

A tárgy tanításának a célja, hogy a tanulók megismerkedjenek közegészségtan és a járványtan jelentőségével, annak az egészségfejlesztési segítő szakmához kapcsolódó legfontosabb elemeivel.

8.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Mikrobiológia, higiénés ismeretek, sterilizálás, fertőtlenítés

8.3.Témakörök

8.3.1. Közegészségtan 36 óra

A közegészségügy kialakulását előhívó tényezők
Kapcsolat a világjárványokkal és háborúkkal
A magyar közegészségügy kialakulása és jelenkori jellemzői
A környezet és az egészség kapcsolata

8.3.2. Járványtan 72 óra

A fertőző betegségek összességére vagy nagyobb csoportjára érvényes törvényszerűségek és alapelvek
A fertőző betegségek előfordulása
- Sporadikus
- Endémia
- Epidémia
- Pandémia

A fertőző betegségek időbeli jellegzetességei
- Szezonalitás
- Periodicitás , ciklicitás

A fertőző betegségek lefolyása
Betegség kimenetele
Járvány mozgatói
- Közvetlen, elsődleges tényezők
- Közvetett, másodlagos tényezők

A fertőzés forrása
- A beteg ember
- A kórokozó-hordozó, vagy ürítő ember
- A fertőzött állat, közvetítő állat

A fertőzés terjedési módjai
- Fertőzés terjedése közvetlen érintkezéssel
- Fertőzés terjedése közvetett úton

A természeti (közvetett) tényezők
A társadalmi (közvetett) tényezők
A fertőző betegségek terjedése országok, földrészek között
Az emberek táplálkozási szokásainak, szociális viszonyainak kihatása a fertőző betegségekkel szembeni fogékonyságra
Az egészségügyi - közegészségügyi ellátás hatása a járványok kialakulására
Teendők járvány kialakulásakor, helyes magatartás és viselkedés
A fertőző betegségek főbb csoportjai
- Emberről-emberre terjedő
- Állatról-emberre terjedő

Enterális úton terjedő betegségek
Légutakon át terjedő betegségek
Hematogén fertőző betegségek
Kültakarón át terjedő betegségek
Nozokomiális fertőzések

Fontosabb fertőző betegségek
Klasszikus világjárványokat okozó fertőző betegségek
A tuberkulózis a múltban és a jelenben
Tipikus gyermekkori fertőző betegségek
Influenza
Hepatitisek
Enterális fertőzések
Salmonellózis
AIDS
Kullancs-encephalitis
Lyme-kór
Tetanusz
Veszettség

A fertőző betegségek megelőzése
Általános megelőző tevékenység
Fajlagos megelőzés
Életkorhoz kötött kötelező védőoltások
Megbetegedési veszély esetén kötelező (pl. HAV,HBV)

Járványügyi teendők, járványügyi intézkedések
Teendők a környezettel

8.3.3. Fertőtlenítés, kártevő mentesítés 36 óra

A fertőtlenítés jelentősége és történeti áttekintése
A mikrobiológia és a járványtan nagy orvostörténeti alakjai
(Pasteur, Lister, Koch, Erlich, Semmelweis Ignác , stb.)
Személyi higiéné jelentősége
A fertőtlenítés fogalma és jelentősége
A fertőtlenítőszerek főbb csoportjai és felhasználásuk módozatai
Fertőző beteg otthoni ápolásának szabályai
A fertőző betegség átvitelének megakadályozása

Közegészségügyi jelentőségű kártevők
Fejtetvesség felismerése és teendők
Ágyi poloska fertőzött lakás felismerése és teendők
Rágcsáló fertőzöttség felismerése és teendők
Kullancsok a környezetünkben, a megelőzés lehetőségei
Kullancsok által terjesztett betegségek

Kártevő rovarok a környezetünkben
A kártevőirtás otthoni szabályai
Kártevőirtás szakemberrel

8.4.A képzés javasolt helyszíne

Tanterem

8.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói

tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6.A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel; az összefüggő szakmai gyakorlatot teljesítette/nem teljesítette.

9. Népegészségügyi és egészségfejlesztési alapismeretek tantárgy 180 óra

9.1.A tantárgy tanításának célja:

A tárgy tanításának a célja, hogy a tanulók megismerkedjenek népegészségtan jelentőségével, annak az egészségfejlesztési segítő szakmához kapcsolódó legfontosabb elemeivel. Ismerjék a prevenció formáit, képesek legyenek az egészséggel kapcsolatos pozitív attitűd átadására és a példamutatásra. A tanuló a tantárgy elsajátítása során megismerkedik az egészség és betegség alapfogalmaival, az egészséget és a betegséget befolyásoló főbb tényezőkkel Elsajátítja az egészséges ember életszakaszaihoz tartozó jellegzetességeket és azokhoz kapcsolható gondozási feladatokat. A tantárgy során elsajátított ismeretek a tanulót a személyes egészségmagatartásával, megfelelő életvitelének vezetésével kapcsolatos kompetenciáinak fejlesztésére is alkalmassá teszi. A tantárgy elsajáítása során megszerzett ismeretek hozzájárulnak a tanuló családban betöltött szerepének erősítéséhez.

9.2.Kapcsolódó közismereti és szakmai tartalmak

Lakóhely és környezete, környezetvédelem, biológia

9.3.Témakörök

9.3.1. Népegészségügy 72 óra

Az egyén és a társadalom egészsége
Az egészségi állapotot meghatározó tényezők
A magyar lakosság egészségi állapota
A szegénység egészségre gyakorolt hatásai
LHH térségek népegészségügyi jellemzői
Rizikócsoportok, rizikótényezők

Vezető halálokok és megbetegedések
Daganatos betegségek előfordulása hazánkban
Daganatos betegségek megelőzésének lehetőségei
Az egészségfejlesztési segítő feladata a szűrővizsgálatok során
A lakosság , a családok és az egyes személyek tájékozottságát előmozdító lehetőségek
Alkoholizmus epidemiológiája, a megelőzés lehetőségei
Az öngyilkosság epidemiológiája, megelőzési lehetőségei
A toxikomániák epidemiológiája és a megelőzés lehetőségei
Közösségi egészségtervek

9.3.2. Egészségfejlesztés, egészséggondozás 108 óra

Az egészség fogalma és a betegség fogalma
Az ember és környezete
Az egészség definíciói
Az ember mint bio-pszichoszociális lény
Egészséges életmód, életvitel, életminőség
Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei
Egészségtudatos magatartás
Mentális egészség
Egészséges napirend összeállítása
Egészségkultúra, az egészséges életmód kérdései
A nevelés jelentősége az egészségmagatartás kialakításában
Az egészségmagatartás formálása felnőtt korban
Egészségfejlesztés lehetőségei
Egészségfejlesztés módszerei
Az egészségfejlesztésben részt vevő team
Fogyatékkal élők egészséggondozása
A fogyatékosságok formái
Speciális rekreációs tevékenységek fogyatékkal élőknek
Mozgásukban akadályozott személyek gondozása
Fizikai akadálymentesítés
Látássérültek, vakok egészséggondozása
Infokommunikációs akadálymentesítés
Hallássérültek, siketek egészséggondozása
Jelnyelvi tolmács szolgáltatás
Tanulási zavarokkal küzdő személyek egészséggondozása
Fejlesztő pedagógiai módszerek
Értelmi fogyatékosok egészséges (önálló vagy részben önálló) életvitelének kialakítása
Veszélyeztető tényezők

9.4.A képzés javasolt helyszíne

tanterem

9.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sors zám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés		x	x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szimuláció		x	x	
1.10.	szerepjáték	x	x	x	
1.11.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			

2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x	x	
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek tantárgy 432 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló elsajátítja a beteg gondozásához, házi ápolásához szükséges legfontosabb klinikumi ismereteket.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, egészséges ember gondozása

10.3. Témakörök

10.3.1. Anatómia-élettan 108 óra

Csontvázrendszer, izomrendszer jellemzése

Szív felépítése, működése
Vérerek, vérkörök
Vér alkotóelemei
Nyirokrendszer
Emésztőrendszer
Tápanyagok, építőanyagok, enzimek
Anyagcsere, energiaforgalom
Légzőrendszer felépítése, a légzés
Vese szerkezete, élettana
Vizeletelvezető és –tároló rendszer
Nemi szervek
Idegrendszer felosztása, főbb jellemzői
Endokrin rendszer
Érzékszervek

10.3.2. Kórtani alapismeretek 72 óra

A kórtan fogalma, tárgya, részterületei
Betegség, kóros állapot meghatározása
A szervezet reakcióinak csoportosítása
Jelző reakciók (fájdalom, láz)
Aktív védekező mechanizmusok (természetes védőgátak, immunválasz, gyulladások)
Megváltozott védekező mechanizmusok (immunrendszer rendellenes működése)
A szövetek kóros elváltozásai (progresszív és regresszív szöveti elváltozások)
A daganatok fogalma, jellemzése és népegészségügyi jelentősége
Karcinogén tényezők
Rákmegelőző állapotok

10.3.3. Belgyógyászati és sebészeti alapismeretek 144 óra

Diagnosztikai alapismeretek
Diagnosztikai alapfogalmak
Objektív tünet, szubjektív panasz,
Tünet, tünet együttes,
Leggyakrabban alkalmazott laborvizsgálatok
Radiológiai vizsgálatok célja, módszerei
Endoszkópos vizsgálatok céljai

A belgyógyászat alapjai
A leggyakoribb kardiális és vascularis eredetű betegségek
A légutak betegségei
A tüdő leggyakoribb betegségei
Emésztőrendszer leggyakoribb betegségei
A táplálkozás és az anyagcsere leggyakoribb zavarai
A kiválasztó rendszer leggyakoribb betegségei
Vérképző rendszer leggyakoribb betegségei
Immunrendszer leggyakoribb betegségei
Endokrin mirigyek leggyakoribb betegségei
A mozgásrendszer leggyakoribb betegségei
Központi idegrendszer leggyakoribb betegségei

A sebészet és a tarumatológia alapjai
Sebészeti, traumatológiai alapismeretek
Gyakori sebészeti kórképek
Gyakori traumatológiai kórképek
Gyakori ortopédiai kórképek
Műtétek típusai
Akut és tervezett műtétek
Endoscopos műtéti technikák
Érzéstelenítés
Általános műtéti előkészítés

10.3.4. Gyermekgyógyászati alapismeretek 36 óra

- Csecsemő és újszülöttkor leggyakoribb betegségei

- Kötelező védőoltások
- A hirtelen csecsemő halál
- Hasmenéses betegségek, toxicosisok
- Heveny fertőző betegség
- Mérgezések gyermekkorban

10.3.5. Geriátriai alapismeretek 36 óra

Az időskor fiziológiai sajátosságai
Egészség megőrzése, a biztonság és speciális vonatkozásai
Időskorúak terhelhetőségének csökkenése
Elesések megelőzése, biztonságos környezet kialakítása.
Alvászavarok jelentkezése idős korban
Hallás részleges vagy teljes elvesztése
Látásromlás idős korban
A zöld és a szürkehályog
A bőr elvékonyodását, kiszáradása
A csökkent mozgékonyság
Az ágyhoz kötöttségek és immobilitás következményei
Gyakori időskori betegségek
Demencia
Alzheimer kór

10.3.6. Gyógyszertani alapismeretek 36 óra

Általános gyógyszertani alapfogalmak
A gyógyszerhatás folyamata, befolyásoló tényezői
Gyakoribb gyógyszermellékhatások
Gyógyszerformák és jellemzőik
Gyógyszer bejuttatási módok és jellemzőik vény nélkül alkalmazható gyógyszerek esetén
Az otthoni (vény nélküli) gyógyszerelés specialitásai gyermek- és időskorban
Az egészségfejlesztési segítő feladata a házipatika ellenőrzésében
A gyógyszerek otthoni tárolásának és ellenőrzésének szabályai
Étrendkiegészítők, gyógyhatású termékek alkalmazásának szabályai

10.4. A képzés javasolt helyszíne

Szaktanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Egészséges ember gondozása tantárgy 180 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elsajáítása során a tanuló a gyakorlatban szerezzen jártasságot a csecsemő és kisgyermek, valamint az idős ember gondozásának alapjairól. A tantárgy fontos a megfelelő családi kötődések kialakításában , valamint a szociális érzékenység fejlesztésében is.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Népegészségügy, Közegészségügy

11.3. Témakörök

11.3.1. Csecsemő és kisgyermek gondozása 108 óra

Az újszülött
A fogantatástól a megszületésig
Az érett újszülött jellemzői

A megszületéskor bekövetkező változások
Az újszülött ellátása
Az újszülöttkorban fellépő sajátos (fiziológiás) elváltozások

A csecsemő
Hosszfejlődés
A testtömeg gyarapodása
A fogzás
A csecsemő motoros, mentális és szociális fejlődése
Az anyatejes táplálás előnyei
A tápszerek csoportosítása
Az elválasztás (hozzátáplálás)
A hozzátáplálás általános szabályai
- Gyümölcsök
- Főzelékfélék
- Cereáliák
- Komplettálás
- Fűszerek

Folyadékpótlás
A gyermek etetéséhez szükséges eszközök
Táplálás egy éves kor után
A család felkészítése az újszülött fogadására
Csecsemő fogása, tartása, emelése

Testméretek ellenőrzése
Testarányok ellenőrzése
A csecsemő fürdetése
A csecsemő öltöztetése
Pelenkázás
A csecsemő ruházata
A csecsemő ruházatának helyes kezelése
Levegőztetés, napoztatás
Szomatikus fejlődés

A kisgyermek

Mozgás-, értelmi, érzelmi fejlődés
Játéktevékenységek fejlődése
Pszichológiai érettség
Hosszfejlődés
A testtömeg gyarapodása
A kisgyermek étkeztetése
A gyermek etetéséhez szükséges eszközök
A gyermek táplálásának gyakorlati kérdései
A kisgyermek fürdetése
Előkészítés a fürdetéshez
A kisgyermek öltöztetése
A kisgyermek ruházata
Az öltöztetés menete
Bölcsődei gondoozás
Beszoktatás a bölcsődébe
A család szerepe a kisgyermek életében
A szocializációs folyamat

11.3.2. Idős beteg gondozása **72 óra**

Az időskor jellemzői
Az idős ember és a család
Az idős ember helye és szerepe a társadalomban
Az időskor fiziológiai sajátosságai
Az idősödéssel járó problémák
Elszigetelődés és magány idős korban
Krízishelyzetek idős korban
Egészség megőrzése, a biztonság és speciális vonatkozásai
Aktív időskor
A család támogató szerepe az idős ember egészségének megőrzésében
Az egészségfejlesztési segítő szerepe az idős emberek támogatásában
•Elesések megelőzése, biztonságos környezet kialakítása.
Kihűlés megelőzése
Hőguta megelőzése
Gyógyszerhasználat idős korban
Időskorúak terhelhetőségének csökkenése
Alvászavarok jelentkezése idős korban
Hallás részleges vagy teljes elvesztése
Látásromlás idős korban
A zöld és a szürkehályog
A bőr elvékonyodását, kiszáradása
A csökkent mozgékonyság
Az ágyhoz kötöttségek és immobilitás következményei

Gyakori időskori betegségek
Demenciában szenvedő személy gondozása
Alzheimer kórban szenvedő személy gondozása
Az egészségügyi és szociális szolgáltatások igénybevétele
Nyugdíjas közösségekben, klubokban, önsegítő csoportokban rejlő lehetőségek
Az idős ember félelmei és szorongásai
Az idős ember viszonya a haldokláshoz, halálhoz
Hospice alapismeretek, a szolgáltatás igénybevétele, formái, lehetősége
Haldokló beteg otthoni körülmények között
A család támogatása haldokló hozzátartozó esetén
Otthoni elhalálozással kapcsolatos feladatok
Az elhunyt családjának támogatása , temetés körüli feladatok
A család támogatása az adminisztratív feladatok ellátásában

11.4. A képzés javasolt helyszíne:

Demonstrációs terem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzetelésselx		x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		

3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés	x	x		
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szimuláció	x	x		
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Beteg ember gondozása tantárgy 602 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy során a tanulónak a beteg ember gondozásával, alapszintű ápolásával kapcsolatos gyakorlati tevékenységekhez szükséges elméleti ismereteket kell nagy biztonsággal elsajátítania. A tantárgy keretében a tanuló megismerkedik az ápolás és a gondozás történetével, illetve a betegápolás alapjait képező szükségletek hierarchikus felépítésével, és az egyes szükségletekre jellemző sajátosságokkal. A tantárgy alkalmas a tanuló segítő szakma iránti érdeklődésének fenntartására, a megtanult ismereteken keresztül pedig a saját családjában, környezetében lévő, gondozásra szoruló betegek alapszintű ellátására, szükségleteik kielégítésére.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek , Egészséges ember gondozása

12.3. Témakörök

12.3.1. Ápolástörténet **18 óra**

A betegápolás története
A betegápolás fejlődése Magyarországon
Egyházak és civil szervezetek a betegápolásban
Kossuth Zsuzsanna munkássága
Brunszvik Teréz munkássága

12.3.2. Ápolási szükségletek **344 óra**

Az emberi szükségletek érvényesülése
Virginia Henderson ápolási modellje
A beteg tárgyi környezete
- A betegszoba, a betegszoba rendje
- A háziápolást segítő eszközök

A pihenés fogalma az igény életkori változásai
- A beteg ágya
- Az ágyazás alapszabályai
- A beteg kényelmét szolgáló eszközök
- Fekvési módok
- A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
- A tartós fekvés szövődményei

A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében
- Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás
- A beteg mobilizálása
- A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója
- Gyógyászati segédeszközök és azok használata

A decubitus kialakulása, a megelőzés lehetőségei
A gondozott testének tisztántartása
Az inkontinens beteg higiénéje
A tisztálkodás eszközei
A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
- Ételallergiák
- Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai

A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
Az ürítés szükségletének biztosítása
- Az ürítéssel kapcsolatos teendők
- Az ürítés életkorral együtt járó problémái

A biztonság szükséglete
Az emberi kapcsolatok, pszichikus szükségletek
- A beteg személyisége, mint a szükségletet meghatározó tényező
- A beteg ember lélektani jellemzői
- A krónikus és az akut betegség által kiváltott hatások
- A fájdalom hatása a beteg viselkedésére
- Szorongás, félelem jellemző tünetei és megnyilvánulási formái
- A beteg emberrel való megfelelő, méltó bánásmód

A vallásgyakorlás szükségletéhez kapcsolódó fladatok
Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
A haldokló beteg szükségletei, kommunikáció a haldoklóval és hozzátartozóikkal; Hospice ellátás
Az egészségfejlesztési segítő feladatai a háziápolásban, az otthonápolásban és a hospice szolgáltatás biztosításában. A kompetenciájának szakmai határai.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

11.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	

1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Beteg ember gondozása gyakorlat tantárgy 602 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy témaköreinek elsajdításán keresztül a tanuló a gyakorlatban készül fel az gondozási feladatok ellátására. Készség szintjén elsajátítja mindazokat az ismereteket, amelyekre a gyakorlata során szüksége lesz. A tantárgy ismereteinek elsajátítása során felkészül a betegek egyéni szükségleteiből fakadó problémáinak gyakorlati megoldására is. A tantárgy célja továbbá, hogy a tanuló tisztában legyen tevékenységének felelősségével, valamint ismerje és alkalmazza a betegek biztonságát elősegítő eszközöket és eljárásokat.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Beteg ember gondozása

12.3. Témakörök

12.3.1. A beteg környezete 198 óra

A beteg tárgyi környezete
A betegszoba felszerelése, betegbiztonsági szempontok
A beteg ágya, az ágy felszereltsége
Kapaszkodó készítése
A beteg személyes holmijának kezelése
A betegszoba rendjének biztosítása
A betegápoláshoz szükséges tárgyi eszközök és azok fertőtlítítése
Akadálymentesítés otthon

12.3.2. Szükségletek kielégítése 404 óra

A beteg alapvető szükségleteihez kapcsolódó feladatok
A pihenés, fekvés biztosítása
Az ágyazás formái és szabályai

- A beteg kényelmét szolgáló eszközök használata
- Fekvési módok
- A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
- Decubitus megelőzés feladatai és eszközei

A mozgás, aktivitás szükséglete

- A beteg mobilizálásának szabályai
- Aktív és passzív hely és helyzetváltoztatás
- Betegbiztonsági szempontok a mobilizációhoz kapcsolódóan
- Gyógyászati segédeszközök és azok használata
- Az egészségügyi szakdolgozó hátsérülési kockázatának csökkentésére irányuló technikák
- A személyi higiéné biztosítása
  - A kézmosás lehetőségének biztosítása
  - A beteg testének tisztántartása
    - Teljes ágyfürdő
    - Részleges ágyfürdő
    - A beteg mosdatásának és fürdetésének lépései
  - Arc és hajápolás és bőrfüggelékek ápolása
    - Hajmosás
    - Körömvágás
    - Borotválás
  - A méltóság és a szeméremérzet tiszteletben tartásához kapcsolódó feladatok
  - Az inkontinens beteg higiénéje
  - A tisztálkodás eszközei és azok tisztán tartása
- A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
  - Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai
  - Segítségre szoruló beteg etetése szájon keresztül
  - A kivehető protézisek tisztántartása
  - A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
  - A beteg itatása, a szájon át bevitt folyatékpótlás tilalmai
  - A beteg biztonsága az etetés és az itatás közben
- Az ürítés szükségletének biztosítása
  - Az ürítéssel kapcsolatos teendők
  - Vizelet felfogására alkalmas eszközök
  - Pelenkák és inkontinenciabetétek
  - Széklet felfogására alkalmas eszközök
  - Ágytál alkalmazása
  - Az ürítés életkorral együtt járó problémái
  - Tisztító beöntés
  - A beöntés protokollja
  - A stomazsák ürítése és tisztítása
- A biztonság szükséglete
  - A beteg bizonságát elősegítő eszközök és azok használata
  - Mozgást, látást és hallást segítő (személyes használatú) eszközök gondozása és tisztán tartása
- A beteg megfelelő testhőmérsékletének biztosítása
  - Borogatások
  - Hűtőfürdő alkalmazásának szabályai
- Az alapvető szükségletek kielégítésének speciális helyzetei
  - Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai idős vagy, magatehetetlen beteg esetén

Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai mozgásában korlátozott betegnél
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai hallássérült beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai látássérült beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai demens beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai műtött betegeknél
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai haldokló betegnél
A halottellátás otthoni feladatai, az emberi méltóság megőrzésének biztosítása, a család segítése az elhalálozás utáni feladatokban

Egyszerűbb fizikális gyógymódok kivitelezése : TENS, pakolások, borogatások, fürdők
Az otthoni gyógyszereléshez kapcsolódó feladatok
A gyógyszerformák megismerése
Folyékony gyógyszerformák – Oldatok
Szilárd gyógyszerformák - Porok, hintőporok, tabletták, gyógyszeres kapszulák
Félszilárd gyógyszerformák - Kenőcsök, krémek, paszták
Aerosolos gyógyszerformák
Transdermalis rendszerű tapaszok
Vény nélküli gyógyszerek formái és típusai
A gyógyszer bevételének nehézségei
A többszörös gyógyszerellenőrzés szerepe a betegbiztonságban
Felelőssége gyógyszerelés kapcsán, kompetenciák

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Demonstrációs terem

12.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**		**x**		
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**				**-**
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása**		**x**		**-**

	jegyzeteléssel				
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**		**x**		**-**
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**	**x**	**x**		**-**
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**	**x**	**x**		
2.1.	**Írásos elemzések készítése**		**x**		**-**
2.2.	**Leírás készítése**	**x**	**x**		**-**
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	**x**	**x**		**-**
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	**x**	**x**		**-**
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	**x**	**x**		**-**
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban**	**x**	**x**		**-**
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**	**x**	**x**		**-**
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		**-**
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		**-**
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		**-**
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

12.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**		**x**	**x**	**-**
1.2.	**elbeszélés**	**x**	**x**		**-**
1.3.	**kiselőadás**				**-**
1.4.	**megbeszélés**		**x**		**-**
1.5.	**vita**		**x**		**-**
1.6.	**szemléltetés**	**x**	**x**		**-**
1.7.	**projekt**		**x**		**-**
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		**-**
1.9.	**szimuláció**		**x**		**-**
1.10.	**szerepjáték**		**x**		**-**
1.11.	**házi feladat**	**x**	**x**		**-**

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11491-12
Kommunikáció és interakció a segítő munkában megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

11491-12 Kommunikáció és interakció a segítő munkában szakképesítés	Szakmai etikai és jogi ismeretek			Pszichológiai alapismeretek		Egészségügyi és szociális ellátórendszer működése		Szakmai kommunikáció gyakorlat			
	Szakmai etikai ismeretek	Jogi ismeretek	Betegek és ellátottak jogai	Általános és személyiség-lélektan	Mentálhigiénés alapismeretek	Egészségügyi ellátórendszer	Szociális ellátórendszer	Általános kommunikáció	Szakmai kommunikáció	Számítástechnikai ismeretek	Kérvények, fogalmazványok készítése
FELADATOK											
Helyzetnek megfelelő kommunikációs technikákat alkalmaz								x	x	x	x
Alkalmazza a segítő kommunikációs technikákat, konfliktuskezelést és önsegítő technikákat	x			x	x			x	x		
Kommunikál látás-, hallás-, beszédsérült és értelmi fogyatékos személyekkel	x			x				x	x		
Segíti tevékenységeik ellátásában a fogyatékossággal élőket, részt vesz a kommunikációs akadálymentesítésben	x		x			x		x	x		
Napi feladatait előítélet-mentesen, az egyenlő bánásmód szabályait betartva látja el	x		x	x		x	x	x	x		x
Elfogadja a különböző kultúrkörökből érkező személyek segítésének specialitásait	x		x	x				x	x		
Kommunikációjával, tevékenységével az egészségügyi ellátórendszer és a családok közti távolságot csökkenti	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felismeri a szorongást, elutasító viselkedést, önvédelmi reakciókat				x	x	x		x	x		

Szakmai nyelvezetű szöveget értelmez	x	x						x	x	x	x
Értelmezni tudja a kistérségi egészségterveket		x						x	x	x	x
Hivatali nyelvezetű szöveget értelmez és fogalmaz	x	x				x	x	x	x	x	x
Ismeri az egészségügyi és a szociális ellátó rendszer felépítését						x	x				
Hivatalos ügyeket intéz utasításra, kompetenciájának megfelelően	x	x	x			x	x	x	x	x	x
Kapcsolatot tart és ápol az egészségügyi alapellátás és a szociális ellátás résztvevőivel					x	x	x	x	x	x	x
A szakmai és általános etikai és jogi normák szerint végzi munkáját, tiszteletben tartja a személyiségi jogokat	x	x	x		x	x					
Munkája során alkalmazza a telefonos kapcsolatfelvétel, telefonálás szabályait	x				x	x	x	x	x	x	x
Használja a kapcsolattartás informatikai eszközeit					x					x	
Űrlapokat, nyomtatványokat tölt ki, dokumentációt vezet és dokumentumokat kezel					x						x
SZAKMAI ISMERETEK											
Alapvető állampolgári jogok	x	x	x		x		x				
Magyarország társadalmi berendezkedése, gazdasági,		x									
A társadalom jellemzői, társadalmi rétegek		x									
Magyarország népcsoportjai, etnikumok, kisebbségek		x									
Jogkövető magatartás		x									
Jogalkotás, jogforrások		x									
Alaptörvény, sarkalatos törvények		x									
Világvallások, történelmi egyházak, vallásgyakorlás a	x	x									
Általános és szakmai kommunikáció	x							x	x	x	x

Kommunikációs gátak, nehézségek							x	x		
Kommunikáció hallás vagy látássérült személlyel			x	x	x	x	x	x		
Kommunikáció értelmi fogyatékos személlyel			x	x	x	x	x	x		
Kérvény fogalmazási szempontjai									x	x
Számlák értelmezésének szempontjai									x	x
Számítástechnikai alapok									x	
Alapvető latin kifejezések						x				
Jelek, jelzések, jelképrendszerek										
Etikai alapok	x									
Jogi alapok		x								
Mentálhigiéné					x					
Általános és személyiség-lélektan	x			x	x					
Szociálpszichológia	x			x			x	x		
Fogyatékkal élő ember társadalmi megítélése, helyzete	x	x	x				x	x		
Egészségügyi irányítás, szervezés					x	x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése, értelmezése	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép-használat									x	x
Olvasható kézírás										x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x		
Stressz-tűrő képesség	x	x	x	x	x	x	x	x		
Felelősségtudat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Kompromisszumkészség	x	x	x	x	x	x	x	x		

Empatikus készség	x	x	x	x	x	x	x	x		
Konszenzuskészség	x	x	x	x	x	x	x	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Helyzetfelismerés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x x	x	x	x	x	x	x	x

13. Szakmai etikai és jogi ismeretek 128 óra
13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy témaköreinek elsajáítása során a tanulónak a segítő hivatás gyakorlásához nélkülözhetetlen etikai, jogi és kommunikációs ismereteket kell elsajátítania. Elfogadó attitűddel, nyitottnak és toleránsnak kell lennie mások személyiségéből fakadó különbözőségek elfogadására. Ismernie és alkalmaznia kell az etikus és jogszerű viselkedés szabályait, normáit és az esélyegyenlőség alapelveit.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem, Erkölcstan/Hittan

13.3. Témakörök
13.3.1. Szakmai etikai ismeretek 64 óra

Az ember és a világ kapcsolata
Az ember világegyetemben betöltött szerepe
Emberképek a különböző társadalmakban
Az emberkép változásai és annak megjelenése a művészetekben
Világvallások, történelmi egyházak
Az egyházak szerepe és jelentősége a betegápolásban
Vallásszabadság és a vallásgyakorlás szabadsága
Vallásgyakorlás feltételeinek megteremtése otthoni környezetben
Az erkölcs fogalma, szerepe a társadalmak fejlődésében
Erkölcsös és etikus magatartás jellemzői
A szabadság, függetlenség, önállóság értelmezése
A szabad akarat és a választás szabadsága
Igazságosság, becsületesség, jóra törekvés
A segítő hivatások választása (motivációk)
Emberség, önzetlenség, áldozatkészség, szolidaritás
Az egészségügyi etika kialakulása és alapjai
Az egészségügyi etika megjelenése az orvoslás és az ápolás történetében
Az egészségügyi etika klasszikus alapelvei
Etikai értékek az egészségügyben
Az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés
Esélyegyenlőség biztosítása

13.3.2. Jogi ismeretek 32 óra

A társadalmi, erkölcsi és jogi normák fogalma, egymáshoz való viszonyuk
Magyarország Alaptörvényében meghatározott alapvető jogok és kötelezettségek
A közszolgáltatások rendszere és szervezése: az egészségügy és a szociális ellátás intézményei és azok alapvető követelményei
Az egészségügyre és az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó fontosabb jogi szabályozások
Információbiztonság és adatvédelem
Szakmai felelősség és felelősségvállalás az egészségügyben

13.3.3. Betegek és ellátottak jogai 32 óra

A betegjogok kialakulása
A betegek jogai és a betegjogok érvényesítése
Az ellátottak jogai és annak érvényesítése
A megfelelő szintű egészségügyi ellátáshoz való jog
Az emberi méltóság tiszteletben tartásához való jog
A kapcsolattartás joga
Az intézmény elhagyásának joga
A tájékoztatáshoz való jog
Az önrendelkezéshez való jog
Az ellátás visszautasításának joga
Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga
Az orvosi titoktartáshoz való jog
Személyes adatok védelme

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)
tanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**	**x**		**x**	
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**			**x**	
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel**			**x**	
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**	**x**			
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**			**x**	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**			**x**	
2.1.	**Írásos elemzések készítése**			**x**	

2.2.	**Leírás készítése**	**x**			
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	**x**		**x**	
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	**x**			
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	**x**			
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban**		**x**	**x**	
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**		**x**	**x**	
3.	**Csoportos munkaformák körében**		**x**		
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

13.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**			**x**	
1.2.	**elbeszélés**			**x**	
1.3.	**kiselőadás**	**x**			
1.4.	**megbeszélés**			**x**	
1.5.	**vita**			**x**	
1.6.	**szemléltetés**		**x**	**x**	
1.7.	**projekt**		**x**		
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		
1.9.	**szimuláció**		**x**	**x**	
1.10.	**szerepjáték**	**x**	**x**		
1.11.	**házi feladat**	**x**			

13.6. A tantárgy értékelésének módja:
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Pszichológiai alapismeretek 48 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy ismereteinek elsajátításával a tanulónak az alapvető lélektani folyamatokra és a személyiség összetevőire és meghatározóira vonatkozó ismeretekkel kell rendelkeznie, amely képessé teszi munkája során az egészséges vagy beteg ember szükségleteinek individuális megközelítésére.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia

14.3. Témakörök

14.3.1. Általános és személyiséglélektan **32 óra**

Alapvető megismerési folyamatok
Motiváció és érzelem
A személyiség fejlődése
A személyiség összetevői
A személyiség sokszínűsége
A tanulás és viselkedés
A viselkedést és a magatartást meghatározó tényezők
Az érzelmi funkciók és az akarat

14.3.2. Mentálhigiénés alapismeretek **16 óra**

A lelki egészség ismérvei
A lelki egészséget meghatározó tényezők
Az érzelmi élet egyensúlya
Konfliktusok, konfliktuskezelési technikák
Énvédő mechanizmusok
A szorongás lényege, kialakulásának okai
A szorongás testi tünetei, érzelmi komponensei
A szorongás kezelése
Stresszhelyzet, félelem és a kapcsolódó önvédelmi reakciók
Empátia és tolerancia a segítő munkában
Kiégés szindróma a segítő munkában
A kiégés elkerülése, szupervíziós és rekreációs lehetőségek

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**	**x**			
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**	**x**			
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel**	**x**			
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**	**x**			
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**		**x**	**x**	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**		**x**	**x**	
2.1.	**Írásos elemzések készítése**	**x**	**x**		

2.2.	**Leírás készítése**		**x**	**x**	
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	**x**			
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	**x**			
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	**x**			
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban**		**x**	**x**	
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**		**x**	**x**	
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

14.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**			**x**	
1.2.	**elbeszélés**			**x**	
1.3.	**kiselőadás**	**x**			
1.4.	**megbeszélés**		**x**	**x**	
1.5.	**vita**			**x**	
1.6.	**szemléltetés**		**x**	**x**	
1.7.	**projekt**		**x**		
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		
1.9.	**szimuláció**		**x**	**x**	
1.10.	**szerepjáték**		**x**	**x**	
1.11.	**házi feladat**	**x**			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Egészségügyi és szociális ellátórendszer működése 32 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy témaköreinek elsajátítása során a tanulónak áttekintő ismeretekkel kell rendelkeznie az egészségügyi és a szociális ellátó rendszer felépítésére, működésére, valamint az egészségfejlesztési segítő koordinatív szerepére.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai etikai és jogi ismeretek

15.3. Témakörök

15.3.1. Egészségügyi ellátórendszer 16 óra

A magyar egészségügyi ellátó rendszer tagozódása, struktúrája
A progresszív betegellátás filozófiája, rendszere, jellemzői
Az egészségügyi és a szociális ellátás színterei, az egyes színterek feladata, célja, szereplői
Az alapellátás helye és szerepe az egészségügyi struktúrában
Az alapellátás szereplői és feladataik
Az alapellátás intézményrendszere
A szakellátás intézményrendszere és tagozódása
Az egészségügyi területre vonatkozó fontosabb jogszabályok

15.3.2. Szociális ellátórendszer 16 óra

A magyar szociális ellátó rendszer tagozódása, struktúrája
A szociális ellátás színterei, az egyes színterek feladata, célja, szereplői
Az önkormányzatok szerepe és feladata a szociális biztonság megvalósításában
A szociális területre vonatkozó fontosabb jogszabályok
A szociális segítségnyújtás igénybevételének lehetőségei és formái

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)
tanterem

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**		x		
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel**		x		
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**	x	x		
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	**Írásos elemzések készítése**	x	x		
2.2.	**Leírás készítése**	x	x		
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	x			
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	x			
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	x			
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése**		x	x	

	szóban				
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**		**x**	**x**	
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

15.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**			**x**	
1.2.	**elbeszélés**			**x**	
1.3.	**kiselőadás**	**x**			
1.4.	**megbeszélés**		**x**	**x**	
1.5.	**vita**			**x**	
1.6.	**szemléltetés**			**x**	
1.7.	**projekt**			**x**	
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		
1.9.	**szimuláció**		**x**	**x**	
1.10.	**szerepjáték**		**x**	**x**	
1.11.	**házi feladat**		**x**		

15.6. A tantárgy értékelésének módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Szakmai kommunikáció gyakorlat 194 óra
16.1. tantárgy tanításának célja

A tantárgy elsajáítása során a tanulónak a gyakorlatban kell rendelkeznie a helyes és adott helyzetnek megfelelően alkalmazandó általános és szakmai kommunikációs technikákkal. Ismernie kell az elektronikus és a papír alapú ügyintézés formáit, a forma űrlapok kitöltésében jártasnak kell lennie. Szakmai és hivatali nyelvezettel kell fogalmazványokat , kérvényeket, kérelmeket írnia, és ismernie kell a hivatali ügyintézés menetét.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Magyar nyelv és irodalom, Számítástechnika (NAT), Szakmai etikai és jogi ismeretek, Egészségügyi és szociális ellátó rendszer

16.3. Témakörök
16.3.1. Általános kommunikáció 36 óra
A kommunikáció fogalma, elemei
Érintkezési formák és ezek eltérései más kultúrákban
Az érdeklődés és a figyelmes hallgatás jelentősége
A metakommunikáció fogalma és törvényszerűségei, jellemzői

A verbális és nonverbális közlés viszonya
A kapcsolatfelvétel, a bemutatkozás jelentősége és általános szabályai

16.3.2. Szakmai kommunikáció 68 óra
Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és a beteg gyermekkel
Az időskor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek, akadályok
Kommunikáció roma páciensekkel
Figyelemfelhívó jelek a páciens kommunikációjában
Kapcsolat, kommunikáció feszült, indulatos betegekkel
Kommunikáció a hozzátartozókkal
Telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben
A kommunikációs zavarok és okai
Speciális kommunikáció alkalmazása hallás, beszéd és látássérültekkel
Infokommunikációs akadálymentesítés
Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén
A nyelvi kommunikáció hiányosságai
A szégyenlősség és gátlásosság
Kommunikációs gátak és közléssorompók
A kommunikációs zavarok leküzdése

16.3.4. Számítástechnikai ismeretek 54 óra

Számítástechnikai ismeretek
Szövegszerkesztés és táblázatkezelés
Internethasználat, kereső programok használata
Elektronikus nyomtatványok kitöltése
Elektronikus ügyintézés
Online bankolás előnyei és hátrányai
Adatvédelmi szabályok az elektronikus ügyintézés kapcsán

16.3.5. Kérvények, fogalmazványok készítése 36 óra
Kérvények, kérelmek általános formai és tartalmi szabályai
Űrlap és kérőlap sablonok használata
Fogalmazványok készítése
Egyszerű statisztikák készítése
Ügyviteli alapismeretek
Iktatás és postázás formái
Hivatali ügyintézés protokollja

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**	**x**			
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel**		**x**		
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**	**x**	**x**		
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**	**x**	**x**		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	**Írásos elemzések készítése**		**x**		
2.2.	**Leírás készítése**		**x**		
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	**x**			
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	**x**			
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	**x**			
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban**	**x**	**x**		
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**	**x**	**x**		
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

16.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**		**x**		
1.2.	**elbeszélés**		**x**		
1.3.	**kiselőadás**	**x**			
1.4.	**megbeszélés**		**x**		
1.5.	**vita**		**x**		
1.6.	**szemléltetés**		**x**		
1.7.	**projekt**		**x**		
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		
1.9.	**szimuláció**		**x**		
1.10.	**szerepjáték**		**x**		
1.11.	**házi feladat**	**x**			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz- és környezetvédelem	**Háztartási ismeretek gyakorlat**
	Személyi higiéné
	Lakás higiéné
	Élelmiszerkezelés, főzés
	Gazdálkodási ismeretek
11492-12 Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	**Egészséges ember gondozása**
	Csecsemő és kisgyermek gondozása
	Idős ember gondozása
	Beteg ember gondozása gyakorlat
	A beteg környezete
	Szükségletek kielégítése
11491-12 Kommunikáció és interakció a segítő munkában	**Szakmai kommunikáció gyakorlat**
	Kérvények, fogalmazványok készítése

A TANULÓ ÖSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATRA KIZÁRÓLAG KÍSÉRŐTANÁR, SZAKOKTATÓ KÖZVETLEN FELÜGYELETE MELLETT MEHET. A GYAKORLAT JELLEGÉTŐL FÜGGŐEN EGY GYAKORLATI CSOPORTBA (EGY SZERVEZETI EGYSÉGBE) MAXIMUM 5 FŐ MEHET, INTÉZMÉNYENKÉNT 1 FŐ KÍSÉRŐTANÁR FOLYAMATOS JELENLÉTE MELLETT. ALAPELLÁTÁSI (EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS) TERÜLETI GYAKORLATON A FOLYAMATOS ELLENŐRZÉST BIZTOSÍTANI SZÜKSÉGES.

<u>Háztartási ismeretek gyakorlat</u>

Személyi higiéné

Kézmosás és kézhigiéné a napi tevékenység során

Lakás higiéné

A takarítás eszközeinek használata
A takarítás vegyszerei és azok használata

Oldatkészítés

Napi takarítás kivitelezése
Nagytakarítás kivitelezése
Szaniterek tisztántartása

Élelmiszerkezelés, főzés

Konyhaberendezések használata
- Hagyományos főzőlapos tűzhely használata és tisztántartása
- Mikrohullámú sütő használata és tisztántartása
- Hűtőszekrény használata és tisztántartása

Konyhatechnikai eszközök és azok biztonságos használata
- Vágóeszközök használata
- Aprító és darálógépek használata
- Kukták használata

Élelmiszerek tárolása és ellenőrzése
Lejárat és szavatosság jelentősége, megfigyelése
Vásárlás, vásárlási lista, vásárlási költségek előzetes kalkulálása
Biztonságos, ellenőrzött élelmiszer vásárlása
Hagyományos és korszerű konyhatechnológiai eljárások alkalmazása
Melegételek tálalása, tárolása és felhasználása

Gazdálkodási ismeretek

A családi költségvetés költségkalkulációjának elkésztése

Egészséges ember gondozása

Csecsemő és kisgyermek gondozása

A csecsemő otthoni és/vagy intézeti ellátásának megfigyelése:
Hosszfejlődés
A testtömeg gyarapodása
Az anyatejes táplálás
Az elválasztás (hozzátáplálás)
Folyadékpótlás
A család felkészítése az újszülött fogadására
Csecsemő fogása, tartása, emelése
Testméretek ellenőrzése
Testarányok ellenőrzése
A csecsemő fürdetése
A csecsemő öltöztetése
Pelenkázás
A csecsemő ruházata
A csecsemő ruházatának helyes kezelése
Levegőztetés, napoztatás
A kisgyermek otthoni és/vagy bölcsődei illetve intézeti ellátásának megfigyelése
Részvétel a napi feladatok kivitelezésében:
- Játéktevékenységek
- A kisgyermek étkeztetése
- A kisgyermek fürdetése
- Előkészítés a fürdetéshez
- A kisgyermek öltöztetése
- Az öltöztetés menete
- Beszoktatás a bölcsődébe

Idős ember gondozása

Az idős beteg otthoni és/vagy intézeti ellátásának megfigyelése:
Az idős ember és a család
Az időskor fiziológiai sajátosságai
Az idősödéssel járó problémák
Elszigetelődés és magány idős korban
Krízishelyzetek idős korban
Egészség megőrzése, a biztonság és speciális vonatkozásai
Aktív időskor
A család támogató szerepe az idős ember egészségének megőrzésében
Az egészségfejlesztési segítő szerepe az idős emberek támogatásában
•Elesések megelőzése, biztonságos környezet kialakítása.

Gyógyszerhasználat idős korban
Időskorúak terhelhetőségének csökkenése
Alvászavarok jelentkezése idős korban
Hallás részleges vagy teljes elvesztése
Látásromlás idős korban
A zöld és a szürkehályog
A bőr elvékonyodását, kiszáradása
A csökkent mozgékonyság
Az ágyhoz kötöttségek és immobilitás következményei
Gyakori időskori betegségek
Az egészségügyi és szociális szolgáltatások igénybevétele
Nyugdíjas közösségekben, klubokban, önsegítő csoportokban rejlő lehetőségek
Részvétel a napi feladatok kivitelezésében

Beteg ember gondozása gyakorlat

A beteg környezete

- A beteg tárgyi környezetének megfigyelése
- Kapaszkodó készítése
- A beteg személyes holmijának kezelése
- A betegszoba rendjének biztosítása
- A betegápoláshoz szükséges tárgyi eszközök és azok fertőtlítítése
- Akadálymentesítés otthon

Szükségletek kielégítése

- A pihenés, fekvés biztosítása
  - Az ágyazás formái és szabályai
  - A beteg kényelmét szolgáló eszközök használata
  - A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
  - Decubitus megelőzés feladatai és eszközei
- A mozgás, aktivitás szükséglete
  - Aktív és passzív hely és helyzetváltoztatás
  - Gyógyászati segédeszközök és azok használata
  - A személyi higiéné biztosítása
    - A kézmosás lehetőségének biztosítása
    - A beteg testének tisztántartása
      - Teljes ágyfürdő
      - Részleges ágyfürdő
      - A beteg mosdatásának és fürdetésének lépései
    - Arc és hajápolás és bőrfüggelékek ápolása
      - Hajmosás
      - Körömvágás
      - Borotválás
    - Az inkontinens beteg higiénéje
    - A tisztálkodás eszközei és azok tisztán tartása
  - A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
    - Segítségre szoruló beteg etetése szájon keresztül
    - A kivehető protézisek tisztántartása
    - A beteg itatása, a szájon át bevitt folyatékpótlás tilalmai
    - A beteg biztonsága az etetés és az itatás közben
  - Az ürítés szükségletének biztosítása
    - Vizelet felfogására alkalmas eszközök megismerése
    - Pelenkák és inkontinenciabetétek hasznáélata
    - Ágytál alkalmazása
    - A beöntés protokolljának megfigyelése
    - A beöntés elvégzése felügyelet mellett
  - A biztonság szükséglete

A beteg bizonságát elősegítő eszközök és azok használata
Mozgást, látást és hallást segítő (személyes használatú) eszközök gondozása és tisztán tartása
A beteg megfelelő testhőmérsékletének biztosítása
Borogatások és hűtőfürdő alkalmazása
Az alapvető szükségletek kielégítésének speciális helyzetei (a gyakorlat helyétől függően opcionális feladatok az alábbiak)
Az alapvető szükségletek kielégítése idős vagy, magatehetetlen beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítése mozgásában korlátozott betegnél
Az alapvető szükségletek kielégítése hallássérült beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítése látássérült beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítése demens beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítése műtött betegeknél
Az alapvető szükségletek kielégítése haldokló betegnél
A halottellátás otthoni feladatai, az emberi méltóság megőrzésének biztosítása, a család segítése az elhalálozás utáni feladatokban

Egyszerűbb fizikális gyógymódok kivitelezése : TENS, pakolások, borogatások, fürdők
Az otthoni gyógyszereléshez kapcsolódó feladatok ellátása felügyelet mellett
Vény nélküli gyógyszerek formái és típusai
Többszörös gyógyszerellenőrzés kivitelezése

Szakmai kommunikáció gyakorlat

Kérvények, fogalmazványok készítése

Űrlap és kérőlap sablonok használata
Fogalmazványok készítése
Egyszerű statisztikák készítése
Iktatás és postázás
Hivatali ügyintézés megfigyelése

5.20.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
32 720 01

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI SEGÍTŐ

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 32 720 01 Egészségfejlesztési segítő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 32 720 01

A szakképesítés megnevezése: Egészségfejlesztési segítő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 1. Egészségügy

Ágazati besorolás száma és megnevezése: I. Egészségügy

Elméleti képzési idő aránya: 50 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 50 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az Egészségügy szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
Kommunikáció és interakció a segítő munkában	egészségügyi tanár, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató ápoló BSc, ápoló MSc.
Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	egészségügyi tanár, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, ápoló BSc, ápoló MSc. védőnő, szociális munkás,általános orvos, szakorvos
Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem	egészségügyi tanár, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató,ápoló BSc, ápoló MSc. mentőápoló, mentőtiszt,általános orvos, szakorvos
Munkahelyi egészség és biztonság	
Foglalkoztatás II.	
Foglalkoztatás I.	

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától,

tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza". Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1.Az integráció/inklúzió feltételei

„A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. Objektív tényezők

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el

amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.

- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész -

egész viszonyának bemutatása,

8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján

elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."

   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."

   „Mindig fejezd be a feladatod."

   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."

   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.
4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az

együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.

5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	E	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem	Háztartási balesetvédelem, munkavédelem	3										
	Háztartási ismeretek gyakorlat	3,5			2							
	Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás	2										
	Elsősegélynyújtás		4									
11492-12 Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	Közegészségtan-járványtan	1			3							
	Népegészségügyi és egészségfejlesztési alapismeretek				5							
	Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek tantárgy				5			7				
	Egészséges ember gondozása		5									
	Beteg ember gondozása	1			3			3			4	
	Beteg ember gondozása gyakorlat					2,5			8			7
11491-12	Szakmai etikai és jogi										4	

Kommunikáció és interakció a segítő munkában	ismeretek											
	Pszichológiai alapismeretek										1,5	
	Egészségügyi és szociális ellátórendszer működése										1	
	Szakmai kommunikáció gyakorlat		1			0,5			3			1
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		11	10		16	5		10	11		13	8
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	**Tantárgyak**	**Éves óraszám**										
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		Összesen
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**E**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	18	0										**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4
	Munkahelyek kialakítása	4											4
	Munkavégzés személyi feltételei	2											2
	Munkaeszközök biztonsága	2											2
	Munkakörnyezeti hatások	2											2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											4

11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**16**	**0**	**16** 0
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**64**	**0**	**64** 0
	Nyelvtani rendszerezés 1.										10		10
	Nyelvtani rendszerezés 2.										10		10
	Nyelvi készségfejlesztés										24		24
	Munkavállalói szókincs										20		20
11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem	**Háztartási balesetvédelem, munkavédelem**	108											**108**
	Lakóhely és környezete	72											72
	Munkavédelem, balesetvédelem	18											18
	Tűzvédelem	18											18
	Háztartási ismeretek gyakorlat	0	126			72							**198**

	Személyi higiéné		18										18
	Lakás higiéné		72										72
	Élelmiszerkezelés, főzés		36			36							72
	Gazdálkodási ismeretek					36							36
	Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás	72											**72**
	Környezetvédelem	36											36
	Hulladékgazdálkodás	9											9
	Környezetegészségügy	9											9
	Katasztrófavédelem	18											18
	Elsősegélynyújtás	0	144										**144**
	Segélyhívás szabályai		18										18
	Elsősegélynyújtás		72										72
	Eszköz nélküli újraélesztés		54										54

11492-12 Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	**Közegészségtan-járványtan**	36			108								**144**
	Közegészségtan				36								36
	Járványtan	36			36								72
	Fertőtlenítés, kártevő mentesítés				36								36
	Népegészségügyi és egészségfejlesztési alapismeretek				180								**180**
	Népegészségügy				72								72
	Egészségfejlesztés, egészséggondozás				108								108
	Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek tantárgy				180			252					**432**
	Anatómia- élettan				108								108
	Kórtani alapismeretek				72								72
	Belgyógyászati és sebészeti alapismeretek							144					144
	Gyermekgyógyászati alapismeretek							36					36
	Geriátriai alapismeretek							36					36
	Gyógyszertani alapismeretek							36					36

	Egészséges ember gondozása	0	180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**180**
	Csecsemő és kisgyermek gondozása		108										108
	Idős ember gondozása		72										72
	Beteg ember gondozása	36			108			108			128		**380**
	Ápolástörténet	36											36
	Ápolási szükségletek				108			108			128		344
	Beteg ember gondozása gyakorlat					90			288			224	**602**
	A beteg környezete					90			108			0	198
	Szükségletek kielégítése								180			224	404
11491-12 Kommunikáció és interakció a segítő munkában	**Szakmai etikai és jogi ismeretek**										128	0	**128**
	Szakmai etikai ismeretek										64		64
	Jogi ismeretek										32		32
	Betegek és ellátottak jogai										32		32
	Pszichológiai alapismeretek										48	0	**48**

	Általános és személyiséglélektan										32		32
	Mentálhigiénés alapismeretek										16		16
	Egészségügyi és szociális ellátórendszer működése										32	0	**32**
	Egészségügyi ellátórendszer										16		16
	Szociális ellátórendszer										16		16
	Szakmai kommunikáció gyakorlat		36			18			108			32	**194**
	Általános kommunikáció		36										36
	Szakmai kommunikáció								36			32	68
	Számítástechnikai ismeretek					18			36				54
	Kérvények, fogalmazványok készítése								36				36
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám		270	486		576	180		360	396		416	256	**2940**
Összes éves/ögy óraszám		756		70	756		105	756		105	672		3220

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x

Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek 4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása 4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei 2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága 2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások 2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek 4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.

A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a

munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				

1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x

Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek 4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).
Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.
Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.
Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése 4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.
Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.
Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés 4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség 4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 10 óra

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 10 óra

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés 24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák

idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs 20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	

1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz és környezetvédelem	Háztartási balesetvédelem és munkavédelem			Háztartási ismeretek gyakorlat			Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás				Elsősegély-nyújtás		
	Lakóhely és környezete	**Munkavédelem, balesetvédelem**	**Tűzvédelem**	Személyi higiéné	Élelmiszerkezelés, főzés	Gazdálkodási ismeretek	Környezetvédelem	Hulladék-gazdálkodás	Környezet-egészségügy	Katasztrófavédelem	Segélyhívás szabályai	Elsősegélynyújtás	Eszköz nélküli újraélesztés
FELADATOK													
Kiszűri a háztartási kémiai/fizikai veszélyforrásokat	x	x	x				x	x	x	x			
Felszámolja a közvetlen háztartási veszélyforrásokat	x	x	x										
Felismeri a környezeti veszélyforrásokat							x	x	x	x			
Ismeri és átadja a biztonságos közlekedésre vonatkozó tudnivalókat	x	x											
Ismeri és átadja a háztartási vegyszerek tárolására, felhasználására vonatkozó tudnivalókat	x	x	x		x		x						
Ismeri és átadja az otthon tárolt gyógyszerekkel kapcsolatos tudnivalókat	x	x											
Ismeri és átadja az egyszerű villamossági berendezések kezelésére vonatkozó biztonságtechnikai tudnivalókat	x	x	x		x								
Ismeri és átadja a közvetlen hőforrások kezelésével kapcsolatos tudnivalókat	x	x	x		x								
Ismeri és átadja a nyílt láng használatára, a gyúlékony, tűzveszélyes vagy robbanásveszélyes áruk tárolására vonatkozó biztonsági tudnivalókat	x	x	x		x								
Baleset, sérülés, rosszullét esetén a helyszínen tájékozódik, a helyszín biztonságosságát felméri											x	x	x
A sérült/beteg állapotát az életkori sajátosságoknak megfelelően felméri											x	x	x
A légút átjárhatóságát, veszélyeztetettségét megítéli											x	x	x
Átjárható légutat biztosít eszköz nélkül												x	x
Légúti idegentestet eltávolít eszköz nélkül												x	
A légzést megítéli, veszélyeztetettségét felismeri												x	x
A keringést felméri, veszélyeztetettségét felismeri												x	x
Centrális és perifériás pulzust tapint												x	x
A zavart tudatállapotú beteget felismeri												x	
A stroke tüneteit felismeri												x	

A sérüléseket felismeri	x										x	x	
Vérzést csillapít												x	
Elsődleges sebellátást végez												x	
Kötözéseket alkalmaz												x	
Immobilizációt végez											x	x	
Katasztrófa-helyzetek, tömeges balesetek felszámolásában közreműködik		x	x								x	x	
Segítséget (mentőt) hív											x		
Részt vesz a kommunális és szelektív hulladékgyűjtés lakosságra vonatkozó szabályainak betartatásában	x												
Ismeri és képes átadni az adott környezeti élőhely ismérveivel kapcsolatos tudnivalókat						x	x	x	x				
SZAKMAI ISMERETEK													
Elsősegélynyújtás											x	x	x
Háztartási balesetvédelem, munkavédelem	x	x	x	x	x					x			
Tűzvédelem, tűzmegelőzés			x							x			
Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás				x		x	x	x	x	x			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK													
Piktogramok értelmezése		x	x							x			
Mozgáskoordináció (ügyes eszközkezelés)				x	x	x					x	x	x
Írott, szóbeli utasításnak megfelelő munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK													
Felelősségtudat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x					x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x		x	x	x			x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK													
Irányíthatóság		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x
Fogalmazó készség	x	x	x				x	x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x							x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK													
Felfogóképesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás										x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x					x	x	x	x

4. Háztartási balesetvédelem és munkavédelem 180 óra

4.1.A tantárgy tanításának célja:

A tanulóknak meg kell ismerniük a munkahelyi biztonság megőrzése érdekében végzett teendőket, fel kell ismerniük a háztartásban leggyakrabban fellépő veszélyforrásokat és azok megelőzésére szolgáló eljárásokat. Ismerniük kell a leggyakrabban előforduló háztartási baleseteket, a tűzmegelőzés és oltás általános feladatait.

4.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, Kémia, Munkavédelmi ismertek

4.3.Témakörök

4.3.1. Lakóhely és környezete 72 óra

Lakóhely és környezete
A környezeti adottságok kihasználásának lehetőségei és veszélyei

Természetes környezet veszélyforrásai
Belvíz, árvízveszélyes területek

Felelős állattartás
A kutya tartásával, gondozásával kapcsolatos alapfeladatok
Az őrző-védő feladatot ellátó kutyák viselkedésének jellemzői
Viselkedés kutyatámadás veszélyekor

Haszonállatok tartásával, gondozásával kapcsolatos alapismeretek
A haszonállatok tartásának közegészségügyi szabályai és előírásai

A természet patikája
Mérgező növények a ház körül
A gyógynövények begyűjtésének szabályai
A gombaszedés szabályai, a bevizsgálás jelentősége és szükségessége

Épített környezet általános jellemzése
A városi, nagyvárosi élet előnyei és hátrányai
A falvak településszerkezetének jellemzői, előnyök, hátrányok
A tanyavilág jellemzése, a tanyasi élet előnyei és hátrányai
Közlekedésbiztonsági alapszabályok gyalogosoknál
Közlekedésbiztonsági alapszabályok kerékpárosoknál

Tájékozódás nehézségéből eredő veszélyforrások
Megszokottól eltérő környezet veszélyforrásai
Viselkedés idegen, ismeretlen környezetben
Térkép és iránytűhasználat, műholdas helymeghatározó eszközök
Telefon használata segélyhívásra

4.3.2. Munkavédelem, balesetvédelem 18 óra

Háztartási vegyi anyagok és azok használata
Elektromos árammal működő eszközök, berendezések biztonságos használata
Otthon használt gyógyszerek, házipatika
Biztonságos gyógyszertárolás
Védőeszközök, védőfelszerelések

4.3.3. Tűzvédelem óra **18**

Tűzveszélyességi osztályba sorolás
Veszélyességi osztályok
Oxigénpalack kezelése
PB gázpalack kezelése
Gázkazán és kéményellenőrzés jelentősége
Tűzérzékelők (füst érzékelő, hő érzékelő, izzás érzékelő, láng érzékelő, gáz érzékelő)
Tűztávolság fogalma
Tűzszakaszok az építményekben, hő és füstelvezetés
Épületek kiürítése, tartalék világítás jelentősége
Tűzoltó anyagok
Laikus tűzoltási feladatok
Riasztás

4.4. A képzés javasolt helyszíne

Tanterem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	házi feladat			x	-

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel; az összefüggő szakmai gyakorlatot teljesítette/nem teljesítette.

5. Háztartási ismeretek gyakorlat tantárgy 126 óra

5.1.A tantárgy tanításának célja

A tanulók a gyakorlati órákon szerezzenek tapasztalatot a személyi és környezeti higiénia kialakításáról, megvédéséről. Figyeljenek oda a személyes higiéniai elvárások betartására. Ismerjék meg és sajátítsák el az alapvető háztartásvezetéssel kapcsolatos ismereteket.

5.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, lakóhely és környezete

5.3.Témakörök

5.3.1. Személyi higiéné 18 óra

Kézmosás és kézhigiéné
A kézhigiéné öt momentuma (WHO ajánlás)
Higiénés kézfertőtlenítés

Textil törölköző használatára vonatkozó szabályok
Testi higiéné
Öltözködés

5.3.2. Lakás higiéné 72 óra

A lakás rendjének biztosítása
A takarítás eszközei
A takarítás vegyszerei és azok használata
Oldatkészítés
A takarítás technológiája
Napi takarítás
Heti takarítás
Nagytakarítás
Szaniterek tisztántartása
Takarítás otthonában ápolt beteg mellett
Takarítás allergiás, asztmás beteg otthonában
Lomtalanítás
Festés, tisztasági festés
Udvari WC takarítása, a latrina ürítése
Szennyvízelvezetés jelentősége
Vegyszerkezelés
A vegyszerek, tisztítószerek címkéjén található információk értelmezése
Biztonsági előírások
A vegyszerek, tisztítószerek felhasználására vonatkozó információk
A vegyszerek, tisztítószerek használatának szabályai (keverés, elegyítés)
Egymással nem használható vegyszerek, tisztítószerek
A vegyszerek, tisztítószerek tárolásának szabályai

5.3.3. Élelmiszerkezelés, főzés 72 óra

A konyha hagyományos felszerelése
Konyhaberendezések használata
- Hagyományos főzőlapos tűzhely használata és tisztántartása
- Mikrohullámú sütő használata és tisztántartása
- Hűtőszekrény használata és tisztántartása

Konyhatechnikai eszközök és azok biztonságos használata
- Vágóeszközök használata
- Aprító és darálógépek használata
- Kukták használata

Élelmiszerek tárolása és ellenőrzése
Lejárat és szavatosság jelentősége, megfigyelése
Speciálisan tárolandó élelmiszerek
- Nyers húsok tárolása, felhasználása
- Felvágottak, készételek tárolása, felhasználása
- Tejtermékek tárolása és felhasználása
- Nyers tej tárolása és felforralása
- Tojás ellenőrzése, tárolása, felhasználása
- Termények tárolása
- Zöldségek és gyümölcsök tárolása

Az élelmiszerek és élelmi anyagok felhasználásának korlátozó tényezői
Vásárlás, vásárlási lista, vásárlási költségek előzetes kalkulálása
Biztonságos, ellenőrzött élelmiszer vásárlása
Őstermelők szerepe a háztartási élelmiszer-ellátásban

Táplálkozástani ismeretek
Hagyományos és korszerű konyhatechnológiai eljárások
Gyakoribb diéták főbb ismérvei
Diétás ételkészítés
A tálalás szabályai
Melegételek tárolása és felhasználása
A melegételek fogyasztásának határideje és közegészségügyi jelentősége
Konyhai balesetek megelőzése

5.3.4. Gazdálkodási ismeretek 36 óra

Bevételek és kiadások a családi gazdálkodásban
A családi költségvetés
Költségkalkuláció
A jó és a rossz gazdálkodás ismérvei
Takarékossági intézkedések családon belül
A hitelek, a hitelfelvétellel kapcsolatos tudnivalók
Segítségnyújtás lehetőségei hitel nem fizetése esetén
Közüzemi számlák befizetése, köztartozások
Teendők köztartozás esetén
Családi költségvetés válsághelyzetei

5.4.A képzés javasolt helyszíne

Demonstrációs terem, tankonyha

5.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x	x		-
1.3.	kiselőadás	x			-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés		x		-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció		x		-
1.10.	szerepjáték		x		-
1.11.	házi feladat	x			-

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati tevékenység körében**				
	Munkafolyamatok megfigyelése	x	x		
	Munkafolyamatok önálló elvégzése	x			
	Munkavédelmi előírások betartása	x			
	Dokumentáció készítés tanári segítséggel		x		

5.6.A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel; az összefüggő szakmai gyakorlatot teljesítette/nem teljesítette.

6. Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás tantárgy 72 óra

6.1.A tantárgy tanításának célja

A tanuló biztonsággal alkalmazza a fertőtlenítéshez használt vegyszereket, ismerje meg a fertőtlenítendő orvosi eszközöket, a vegyszerek és a fertőtlenítési eljárások hatását. Tudjon bánni veszélyes anyagokkal, és eredményesen alkalmazza azokat. Felelősséggel kezelje a vegyszereket és ismerje a kapcsolatos dokumentálási előírásokat. A tanulók ismerjék meg a sterilizálási eljárásokat, a sterilizálási eljáráshoz alkalmazott berendezéseket, azok helyes használatát, karbantartását. Győződjenek meg a berendezések pontos működéséről. Ismerjék meg az indikátorok szerepét.

6.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, munkavédelem, háztartási ismeretek, fizika

6.3.Témakörök

6.3.1. Környezetvédelem **36 óra**

Környezetvédelmi alapfogalmak
Az ember ökológiai lábnyoma, környezettudatos gondolkodás
Az alapvető elemek körforgása a természetben
A környezetvédelem általános problémái
Energiaforrások ésszerű használata
Nap-és szélenergia hasznosítása
Fosszilis energiahordozók
Globális felmelegedés
Üvegház-hatás
Lokális és globális környezeti problémák

6.3.2. Hulladékgazdálkodás **9 óra**

A hulladékok fajtái , gyűjtése és feldolgozása
Kommunális hulladékok
Szelektív hulladékgyűjtés
Újrahasznosítás
Veszélyes hulladékok kezelése és ártalmatlanítása

6.3.3. Környezetegészségügy **9 óra**

A levegő egészségtana
A főbb légszennyező anyagok, jellemzőik és hatásuk az egészségre
Meteorológiai és klimatikus tényezők hatása az emberre
Ionizáló és nem ionizáló sugárzások fizikai és biológiai jellemzői és hatásaik
Háttérsugárzás
A víz szerepe az ember életében
Egészséges ivóvíz
Az ivóvíz készlet jelentősége
A vízszennyezők és az egészségtelen vizek károsító hatásai
Ivóvíz és nem ivóvíz közti különbség
Ivóvíz-nyerés és szennyvíz-tisztítás
Talajegészségtan
A talaj összetétele, öntisztulása, talajszennyeződés
Termőföldek, legelők, hasznosítható mezőgazdasági területek
Vegyi anyagok a környezetünkben
Talajszennyezés és azok megszüntetése
A zajártalom és jelentősége
A környezeti zaj, rezgés és annak hatásai a szervezetre
A zajártalom és következményei

6.3.4. Katasztrófavédelem **18 óra**

A Katasztrófavédelem hazai szervezete
Magyarország földrajzi jellegzetességeiből eredő veszélyhelyzetek
Természeti katasztrófák típusai
Felkészülés és védekezés
A meteorológiai előrejelzés szerepe és fontossága
Hazai szélsőséges időjárási események által okozott károk bemutatása
Követendő magatartás és viselkedés szélsőséges időjárási események vagy természeti katasztrófák során
Kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás a beavatkozó szakemberekkel

Hivatásos és civil mentőszervezetek
„Katasztrófaturizmus” veszélyei
Árvízi védekezés megelőzési és felkészülési feladatai
Árvizek típusai, árvízvédelmi készültségi fokozatok
Magatartási szabályok árvíz és kitelepítés esetén
Ártéri területek specifikumai
Közegészségügyi-járványügyi feladatok belvíz, árvíz esetén

6.4.A képzés javasolt helyszíne

Tanterem

6.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.	Olvasott szöveg feldolgozása			x	-

3.	jegyzeteléssel				
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6.A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel; az összefüggő szakmai gyakorlatot teljesítette/nem teljesítette.

7. Elsősegélynyújtás tantárgy 144 óra

7.1.A tantárgy tanításának célja:

A képzés során sajátítsák el a tanulók a fertőtlenítés és sterilizálás alapjait, a műszerek fertőtlenítését, eszközök fertőtlenítését, kéz, bőr fertőtlenítését, felületek, váladékfelfogó eszközök fertőtlenítését. Képesek legyenek fertőtlenítési eljárások elvégzésére. Tartsák be a higiénés szabályokat, alkalmazzanak munkavédelmi eszközöket, egyéni védőeszközöket. Ismerjék meg a fertőzések továbbterjedésének megállítását, tudják kezelni a veszélyes hulladékokat.

7.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, munkavédelem,Higiénés ismeretek

7.3.Témakörök

7.3.1. A segélyhívás szabályai témakör 18 óra

Az elsősegély fogalma, elsősegély szintjei

Mentők igénybevétele, mentőhívás szabályai

7.3.2. Elsősegélynyújtás 72 óra

A helyszín szerepe
A helyszín megítélése (biztonságosság, baleseti körülmények)
Figyelemfelhívó panaszok és tünetek
ABCDE és teendők reakcióképes beteg esetén
ABCDE és teendők reakcióképtelen betegnél
Sérültek állapotfelmérése, ellátása
A beteg állapotának megfelelő testhelyzetek
Sebzések, vérzések ellátása
Rándulás, ficam, törés ellátása
Termikus traumák ellátása
Elektromos balesetek
Tömeges balesetek
Beteg mozgatása, műfogások
Mérgezések
A méreg fogalma, behatolási kapuk,
A legfontosabb mérgezésekre utaló jelek, teendők

7.3.3. Eszköz nélküli újraélesztés 54 óra

Eszköz nélküli újraélesztés
Eszméletlen beteg légutainak biztosítása eszköz nélkül

7.4.A képzés javasolt helyszíne

Demonstrációs terem

7.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	megbeszélés		x		-
1.2.	vita		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-
1.4.	projekt		x		-
1.5.	kooperatív tanulás		x		-

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati tevékenység körében**				
	Munkafolyamatok megfigyelése		x		
	Munkafolyamatok önálló elvégzése	x			
	Munkavédelmi előírások betartása	x	x		
	Dokumentáció készítés tanári segítséggel		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11492-12 azonosító számú

Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

11492-12 Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	Közegészségtan - járványtan			Népegészségügyi és egészségfejlesztési alapismeretek		Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek						Egészséges ember gondozása		Beteg ember gondozása		Be g
	Közegészségtan	Járványtan	Fertőtlenítés, kártevő mentesítés	Népegészségügy	Egészségfejlesztés, egészséggondozás	Anatómia- élettan	Kórtani alapismeretek	Belgyógyászati és sebészeti	Gyermekgyógyászati alapismeretek	Geriátriai alapismeretek	Gyógyszertani alapismeretek	Csecsemő és kisgyermek gondozása	Idős ember gondozása	Ápolástörténet	Ápolási szükségletek	A beteg környezete
FELADATOK																
Segítő tevékenysége során gyakorlat-centrikusan, a környezethez/személyhez adaptálva alkalmazza az egészséges táplálkozás alapelveit				x	x			x	x	x		x	x		x	
Segítő tevékenysége során gyakorlatcentrikusan, a környezethez/személyhez adaptálva alkalmazza a jó fizikai közérzet biztosításának alapelveit és lehetőségeit				x	x			x	x	x		x	x	x	x	x
Segítő tevékenysége során környezethez/ személyhez adaptálva alkalmazza a mentális egészség biztosításának lehetőségeit				x	x			x	x	x			x		x	
Támogatja a személyt/ családot megfelelő életvitelének és megfelelő életkörülményeinek kialakításában			x	x	x					x		x	x		x	x
Ismeri és személyre/családra szabottan segít alkalmazni a napi életritmus, életvitel kialakítását																
Értelmezi és ismeri a népbetegségek, vezető haláloki tényezők szerepét				x	x	x	x	x	x	x						

és jelentőségét																
Felismeri a gyakori rizikófaktorokat, elősegíti a szűrővizsgálatokon való részvételt				x	x	x	x	x	x	x						
Felismeri és jelzi az egészséget veszélyeztető környezeti veszélyforrásokat, kémiai, fizikai és biológiai környezeti károsító hatásokat				x	x	x	x	x	x	x					x	x
Részt vesz a közösségi egészséggondozási és fejlesztési programok szervezésében, kivitelezésében				x	x								x			
Részt vesz a káros szenvedélyek leküzdésében, gyakorlati tanácsokat ad a leszoktató programokról				x	x											
Ismeri a dohányzás, az alkoholizmus és a drogok családra és az egyén egészségére gyakorolt hatásait, annak következményeit; megfelelő szakemberhez tudja irányítani az egyént, ennek érdekében kapcsolatot tart a szakmai és a civil szervezetekkel				x	x											
Gondozási feladatokat lát el idős és aggkori életszakaszokban, élethelyzetekben					x								x	x	x	x
Felismeri az agresszió megnyilvánulási formáit, a bántalmazott gyermek vagy felnőtt viselkedését					x				x			x	x	x	x	x
Felismeri az alultápláltság, elhanyagoltság jeleit gyermeken				x	x				x			x	x	x	x	x

vagy idős személyen																
Akadályozott személyt segít, gondoz, rehabilitációs programjaiban szükség szerint részt vesz				x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x
Részt vesz az akadálymentesítésre irányuló feladatokban				x	x							x	x	x	x	x
Az egészséges vagy beteg ember felé közvetíti az önsegítő csoportok, betegszervezetek értékeit				x	x							x	x	x	x	x
Ismeri és feladatai során alkalmazza a napi életvitelt segítő gyógyászati segédeszközöket												x	x	x	x	x
Felismeri a gyermek vagy idős személy megváltozott szükségleteit												x	x	x	x	x
Utasításra bőrhőmérsékletet, perifériás pulzust és automata vérnyomásmérővel vérnyomást mér, megtanítja a személyt a hőmérséklet, pulzus és vérnyomás mérésére, az eszközök kezelésére és tisztán tartására												x	x	x	x	x
Részt vesz a biztonságos és higiénikus környezet megteremtésében és a személyi higiénés szükségletek biztosításában												x	x	x	x	x
Munkája során észleli és elhárítja a személy, család háztartásában és környezetében lévő baleseti és veszélyforrásokat				x	x						x	x	x	x	x	x

Észleli és jelzi a környezetben és/vagy lakótérben megjelenő kártevők jelenlétét; segít a háztartási kártevőmentesítés biztonságos kivitelezésében, szükség esetén utasításra szakembert hív	x	x	x													
Felismeri az élősködővel fertőzött személyt, utasításra részt vesz az ellátásában; részt vesz a fejtetvesség és a rühesség elleni védekezésben, ezek egyszerűbb eseteit képes ellátni	x	x	x													
Tájékoztatást végez a környezeti élőhely élővilágából fakadó kockázati tényezőkről és a problémák esetén felmerülő teendőkről (pl. kóbor állatok megjelenésével vagy elhullott állatokkal kapcsolatos feladatok)	x	x	x													
SZAKMAI ISMERETEK																
Az emberi test felépítése, szervek, szervrendszerek					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egészség-betegség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Demográfiai mutatók			x													
Leggyakoribb megbetegedések és azok rizikófaktorai		x	x	x			x	x	x	x	x	x	x			
Halálozást döntően befolyásoló betegségcsoportok				x												
Népegészségügy				x	x											
Közegészségügy	x															
Járványügy Egészségügyi kártevőmentesítés		x	x													
Prevenció				x	x										x	x
Egészséges ember gondozása					x											

Fogyatékkal élő ember alapvető szükségleteinek kielégítése					x									x	x	x
Gondozástan					x							x	x	x	x	x
Csecsemő és kisgyermek gondozása					x							x	x	x	x	x
Idős ember gondozása Szociális ellátás formái												x	x			
Szociális ellátás formái és lehetőségei					x							x				
Családgondozás					x											
Fejlődéslélektan					x											
Geriátria					x					x		x	x		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Gondozási eszközök adekvát használata												x	x	x	x	x
Írott, szóbeli utasításnak megfelelő munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jó manuális készség													x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felelősségtudat												x	x	x	x	x
Elhivatottság												x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Empatikus készség					x							x	x	x	x	x
Tolerancia					x							x	x	x	x	x
Konfliktuskerülő készség					x							x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

8. Közegészségtan-járványtan tantárgy 144 óra

8.1.A tantárgy tanításának célja

A tárgy tanításának a célja, hogy a tanulók megismerkedjenek közegészségtan és a járványtan jelentőségével, annak az egészségfejlesztési segítő szakmához kapcsolódó legfontosabb elemeivel.

8.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Mikrobiológia, higiénés ismeretek, sterilizálás, fertőtlenítés

8.3.Témakörök

8.3.1. Közegészségtan 36 óra

A közegészségügy kialakulását előhívó tényezők
Kapcsolat a világjárványokkal és háborúkkal
A magyar közegészségügy kialakulása és jelenkori jellemzői
A környezet és az egészség kapcsolata

8.3.2. Járványtan 72 óra

A fertőző betegségek összességére vagy nagyobb csoportjára érvényes törvényszerűségek és alapelvek
A fertőző betegségek előfordulása
- Sporadikus
- Endémia
- Epidémia
- Pandémia

A fertőző betegségek időbeli jellegzetességei
- Szezonalitás
- Periodicitás , ciklicitás

A fertőző betegségek lefolyása
Betegség kimenetele
Járvány mozgatói
- Közvetlen, elsődleges tényezők
- Közvetett, másodlagos tényezők

A fertőzés forrása
- A beteg ember
- A kórokozó-hordozó, vagy ürítő ember
- A fertőzött állat, közvetítő állat

A fertőzés terjedési módjai
- Fertőzés terjedése közvetlen érintkezéssel
- Fertőzés terjedése közvetett úton

A természeti (közvetett) tényezők
A társadalmi (közvetett) tényezők
A fertőző betegségek terjedése országok, földrészek között
Az emberek táplálkozási szokásainak, szociális viszonyainak kihatása a fertőző betegségekkel szembeni fogékonyságra
Az egészségügyi - közegészségügyi ellátás hatása a járványok kialakulására
Teendők járvány kialakulásakor, helyes magatartás és viselkedés
A fertőző betegségek főbb csoportjai
- Emberről-emberre terjedő
- Állatról-emberre terjedő

Enterális úton terjedő betegségek
Légutakon át terjedő betegségek
Hematogén fertőző betegségek
Kültakarón át terjedő betegségek
Nozokomiális fertőzések

Fontosabb fertőző betegségek
Klasszikus világjárványokat okozó fertőző betegségek
A tuberkulózis a múltban és a jelenben
Tipikus gyermekkori fertőző betegségek
Influenza
Hepatitisek
Enterális fertőzések
Salmonellózis
AIDS
Kullancs-encephalitis
Lyme-kór
Tetanusz
Veszettség

A fertőző betegségek megelőzése
Általános megelőző tevékenység
Fajlagos megelőzés
Életkorhoz kötött kötelező védőoltások
Megbetegedési veszély esetén kötelező (pl. HAV,HBV)

Járványügyi teendők, járványügyi intézkedések
Teendők a környezettel

8.3.3. Fertőtlenítés, kártevő mentesítés 36 óra

A fertőtlenítés jelentősége és történeti áttekintése
A mikrobiológia és a járványtan nagy orvostörténeti alakjai
(Pasteur, Lister, Koch, Erlich, Semmelweis Ignác , stb.)
Személyi higiéné jelentősége
A fertőtlenítés fogalma és jelentősége
A fertőtlenítőszerek főbb csoportjai és felhasználásuk módozatai
Fertőző beteg otthoni ápolásának szabályai
A fertőző betegség átvitelének megakadályozása

Közegészségügyi jelentőségű kártevők
Fejtetvesség felismerése és teendők
Ágyi poloska fertőzött lakás felismerése és teendők
Rágcsáló fertőzöttség felismerése és teendők
Kullancsok a környezetünkben, a megelőzés lehetőségei
Kullancsok által terjesztett betegségek

Kártevő rovarok a környezetünkben
A kártevőirtás otthoni szabályai
Kártevőirtás szakemberrel

8.4.A képzés javasolt helyszíne

Tanterem

8.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6.A tantárgy értékelésének módja

A köznevelési tv. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel; az összefüggő szakmai gyakorlatot teljesítette/nem teljesítette.

9. Népegészségügyi és egészségfejlesztési alapismeretek tantárgy 180 óra

9.1.A tantárgy tanításának célja:

A tárgy tanításának a célja, hogy a tanulók megismerkedjenek népegészségtan jelentőségével, annak az egészségfejlesztési segítő szakmához kapcsolódó legfontosabb elemeivel. Ismerjék a prevenció formáit, képesek legyenek az egészséggel kapcsolatos pozitív attitűd átadására és a példamutatásra. A tanuló a tantárgy elsajátítása során megismerkedik az egészség és betegség alapfogalmaival, az egészséget és a betegséget befolyásoló főbb tényezőkkel Elsajátítja az egészséges ember életszakaszaihoz tartozó jellegzetességeket és azokhoz kapcsolható gondozási feladatokat. A tantárgy során elsajátított ismeretek a tanulót a személyes egészségmagatartásával, megfelelő életvitelének vezetésével kapcsolatos kompetenciáinak fejlesztésére is alkalmassá teszi. A tantárgy elsajáítása során megszerzett ismeretek hozzájárulnak a tanuló családban betöltött szerepének erősítéséhez.

9.2.Kapcsolódó közismereti és szakmai tartalmak

Lakóhely és környezete, környezetvédelem, biológia

9.3.Témakörök

9.3.1. Népegészségügy 72 óra

Az egyén és a társadalom egészsége
Az egészségi állapotot meghatározó tényezők
A magyar lakosság egészségi állapota
A szegénység egészségre gyakorolt hatásai
LHH térségek népegészségügyi jellemzői
Rizikócsoportok, rizikótényezők

Vezető halálokok és megbetegedések
Daganatos betegségek előfordulása hazánkban
Daganatos betegségek megelőzésének lehetőségei
Az egészségfejlesztési segítő feladata a szűrővizsgálatok során
A lakosság , a családok és az egyes személyek tájékozottságát előmozdító lehetőségek
Alkoholizmus epidemiológiája, a megelőzés lehetőségei
Az öngyilkosság epidemiológiája, megelőzési lehetőségei
A toxikomániák epidemiológiája és a megelőzés lehetőségei
Közösségi egészségtervek

9.3.2. Egészségfejlesztés, egészséggondozás 108 óra

Az egészség fogalma és a betegség fogalma
Az ember és környezete
Az egészség definíciói
Az ember mint bio-pszichoszociális lény
Egészséges életmód, életvitel, életminőség
    Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei
    Egészségtudatos magatartás
Mentális egészség
Egészséges napirend összeállítása
Egészségkultúra, az egészséges életmód kérdései
A nevelés jelentősége az egészségmagatartás kialakításában
Az egészségmagatartás formálása felnőtt korban
Egészségfejlesztés lehetőségei
Egészségfejlesztés módszerei
Az egészségfejlesztésben részt vevő team
Fogyatékkal élők egészséggondozása
A fogyatékosságok formái
Speciális rekreációs tevékenységek fogyatékkal élőknek
Mozgásukban akadályozott személyek gondozása
Fizikai akadálymentesítés
Látássérültek, vakok egészséggondozása
Infokommunikációs akadálymentesítés
Hallássérültek, siketek egészséggondozása
Jelnyelvi tolmács szolgáltatás
Tanulási zavarokkal küzdő személyek egészséggondozása
Fejlesztő pedagógiai módszerek
Értelmi fogyatékosok egészséges (önálló vagy részben önálló) életvitelének kialakítása
Veszélyeztető tényezők

9.4.A képzés javasolt helyszíne

tanterem

9.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sors zám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés		x	x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szimuláció		x	x	
1.10.	szerepjáték	x	x	x	
1.11.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			

2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x	x	
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek tantárgy 432 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló elsajátítja a beteg gondozásához, házi ápolásához szükséges legfontosabb klinikumi ismereteket.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, egészséges ember gondozása

10.3. Témakörök

10.3.1. Anatómia-élettan 108 óra

Csontvázrendszer, izomrendszer jellemzése

Szív felépítése, működése
Vérerek, vérkörök
Vér alkotóelemei
Nyirokrendszer
Emésztőrendszer
Tápanyagok, építőanyagok, enzimek
Anyagcsere, energiaforgalom
Légzőrendszer felépítése, a légzés
Vese szerkezete, élettana
Vizeletelvezető és –tároló rendszer
Nemi szervek
Idegrendszer felosztása, főbb jellemzői
Endokrin rendszer
Érzékszervek

10.3.2. Kórtani alapismeretek 72 óra

A kórtan fogalma, tárgya, részterületei
Betegség, kóros állapot meghatározása
A szervezet reakcióinak csoportosítása
Jelző reakciók (fájdalom, láz)
Aktív védekező mechanizmusok (természetes védőgátak, immunválasz, gyulladások)
Megváltozott védekező mechanizmusok (immunrendszer rendellenes működése)
A szövetek kóros elváltozásai (progresszív és regresszív szöveti elváltozások)
A daganatok fogalma, jellemzése és népegészségügyi jelentősége
Karcinogén tényezők
Rákmegelőző állapotok

10.3.3. Belgyógyászati és sebészeti alapismeretek 144 óra

Diagnosztikai alapismeretek
Diagnosztikai alapfogalmak
Objektív tünet, szubjektív panasz,
Tünet, tünet együttes,
Leggyakrabban alkalmazott laborvizsgálatok
Radiológiai vizsgálatok célja, módszerei
Endoszkópos vizsgálatok céljai

A belgyógyászat alapjai
A leggyakoribb kardiális és vascularis eredetű betegségek
A légutak betegségei
A tüdő leggyakoribb betegségei
Emésztőrendszer leggyakoribb betegségei
A táplálkozás és az anyagcsere leggyakoribb zavarai
A kiválasztó rendszer leggyakoribb betegségei
Vérképző rendszer leggyakoribb betegségei
Immunrendszer leggyakoribb betegségei
Endokrin mirigyek leggyakoribb betegségei
A mozgásrendszer leggyakoribb betegségei
Központi idegrendszer leggyakoribb betegségei

A sebészet és a tarumatológia alapjai
Sebészeti, traumatológiai alapismeretek
Gyakori sebészeti kórképek
Gyakori traumatológiai kórképek
Gyakori ortopédiai kórképek
Műtétek típusai
Akut és tervezett műtétek
Endoscopos műtéti technikák
Érzéstelenítés
Általános műtéti előkészítés

10.3.4. Gyermekgyógyászati alapismeretek 36 óra

- Csecsemő és újszülöttkor leggyakoribb betegségei

- Kötelező védőoltások
- A hirtelen csecsemő halál
- Hasmenéses betegségek, toxicosisok
- Heveny fertőző betegség
- Mérgezések gyermekkorban

10.3.5. Geriátriai alapismeretek 36 óra

Az időskor fiziológiai sajátosságai
Egészség megőrzése, a biztonság és speciális vonatkozásai
Időskorúak terhelhetőségének csökkenése
Elesések megelőzése, biztonságos környezet kialakítása.
Alvászavarok jelentkezése idős korban
Hallás részleges vagy teljes elvesztése
Látásromlás idős korban
A zöld és a szürkehályog
A bőr elvékonyodását, kiszáradása
A csökkent mozgékonyság
Az ágyhoz kötöttségek és immobilitás következményei
Gyakori időskori betegségek
Demencia
Alzheimer kór

10.3.6. Gyógyszertani alapismeretek 36 óra

Általános gyógyszertani alapfogalmak
A gyógyszerhatás folyamata, befolyásoló tényezői
Gyakoribb gyógyszermellékhatások
Gyógyszerformák és jellemzőik
Gyógyszer bejuttatási módok és jellemzőik vény nélkül alkalmazható gyógyszerek esetén
Az otthoni (vény nélküli) gyógyszerelés specialitásai gyermek- és időskorban
Az egészségfejlesztési segítő feladata a házipatika ellenőrzésében
A gyógyszerek otthoni tárolásának és ellenőrzésének szabályai
Étrendkiegészítők, gyógyhatású termékek alkalmazásának szabályai

10.4. A képzés javasolt helyszíne

Szaktanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Egészséges ember gondozása tantárgy 180 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elsajáítása során a tanuló a gyakorlatban szerezzen jártasságot a csecsemő és kisgyermek, valamint az idős ember gondozásának alapjairól. A tantárgy fontos a megfelelő családi kötődések kialakításában , valamint a szociális érzékenység fejlesztésében is.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Népegészségügy, Közegészségügy

11.3. Témakörök

11.3.1. Csecsemő és kisgyermek gondozása 108 óra

Az újszülött
A fogantatástól a megszületésig
Az érett újszülött jellemzői

A megszületéskor bekövetkező változások
Az újszülött ellátása
Az újszülöttkorban fellépő sajátos (fiziológiás) elváltozások

A csecsemő
Hosszfejlődés
A testtömeg gyarapodása
A fogzás
A csecsemő motoros, mentális és szociális fejlődése
Az anyatejes táplálás előnyei
A tápszerek csoportosítása
Az elválasztás (hozzátáplálás)
A hozzátáplálás általános szabályai
- Gyümölcsök
- Főzelékfélék
- Cereáliák
- Komplettálás
- Fűszerek

Folyadékpótlás
A gyermek etetéséhez szükséges eszközök
Táplálás egy éves kor után
A család felkészítése az újszülött fogadására
Csecsemő fogása, tartása, emelése

Testméretek ellenőrzése
Testarányok ellenőrzése
A csecsemő fürdetése
A csecsemő öltöztetése
Pelenkázás
A csecsemő ruházata
A csecsemő ruházatának helyes kezelése
Levegőztetés, napoztatás
Szomatikus fejlődés

A kisgyermek

Mozgás-, értelmi, érzelmi fejlődés
Játéktevékenységek fejlődése
Pszichológiai érettség
Hosszfejlődés
A testtömeg gyarapodása
A kisgyermek étkeztetése
A gyermek etetéséhez szükséges eszközök
A gyermek táplálásának gyakorlati kérdései
A kisgyermek fürdetése
Előkészítés a fürdetéshez
A kisgyermek öltöztetése
A kisgyermek ruházata
Az öltöztetés menete
Bölcsődei gondoozás
Beszoktatás a bölcsődébe
A család szerepe a kisgyermek életében
A szocializációs folyamat

11.3.2. Idős beteg gondozása **72 óra**

Az időskor jellemzői
Az idős ember és a család
Az idős ember helye és szerepe a társadalomban
Az időskor fiziológiai sajátosságai
Az idősödéssel járó problémák
Elszigetelődés és magány idős korban
Krízishelyzetek idős korban
Egészség megőrzése, a biztonság és speciális vonatkozásai
Aktív időskor
A család támogató szerepe az idős ember egészségének megőrzésében
Az egészségfejlesztési segítő szerepe az idős emberek támogatásában
•Elesések megelőzése, biztonságos környezet kialakítása.
Kihűlés megelőzése
Hőguta megelőzése
Gyógyszerhasználat idős korban
Időskorúak terhelhetőségének csökkenése
Alvászavarok jelentkezése idős korban
Hallás részleges vagy teljes elvesztése
Látásromlás idős korban
A zöld és a szürkehályog
A bőr elvékonyodását, kiszáradása
A csökkent mozgékonyság
Az ágyhoz kötöttségek és immobilitás következményei

Gyakori időskori betegségek
Demenciában szenvedő személy gondozása
Alzheimer kórban szenvedő személy gondozása
Az egészségügyi és szociális szolgáltatások igénybevétele
Nyugdíjas közösségekben, klubokban, önsegítő csoportokban rejlő lehetőségek
Az idős ember félelmei és szorongásai
Az idős ember viszonya a haldokláshoz, halálhoz
Hospice alapismeretek, a szolgáltatás igénybevétele, formái, lehetősége
Haldokló beteg otthoni körülmények között
A család támogatása haldokló hozzátartozó esetén
Otthoni elhalálozással kapcsolatos feladatok
Az elhunyt családjának támogatása , temetés körüli feladatok
A család támogatása az adminisztratív feladatok ellátásában

11.4. A képzés javasolt helyszíne:

Demonstrációs terem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzetelésselx		x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		

3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés	x	x		
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szimuláció	x	x		
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Beteg ember gondozása tantárgy 602 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy során a tanulónak a beteg ember gondozásával, alapszintű ápolásával kapcsolatos gyakorlati tevékenységekhez szükséges elméleti ismereteket kell nagy biztonsággal elsajátítania. A tantárgy keretében a tanuló megismerkedik az ápolás és a gondozás történetével, illetve a betegápolás alapjait képező szükségletek hierarchikus felépítésével, és az egyes szükségletekre jellemző sajátosságokkal. A tantárgy alkalmas a tanuló segítő szakma iránti érdeklődésének fenntartására, a megtanult ismereteken keresztül pedig a saját családjában, környezetében lévő, gondozásra szoruló betegek alapszintű ellátására, szükségleteik kielégítésére.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Klinikumi és gyógyszertani alapismeretek , Egészséges ember gondozása

12.3. Témakörök

12.3.1. Ápolástörténet **18 óra**

A betegápolás története
A betegápolás fejlődése Magyarországon
Egyházak és civil szervezetek a betegápolásban
Kossuth Zsuzsanna munkássága
Brunszvik Teréz munkássága

12.3.2. Ápolási szükségletek **344 óra**

Az emberi szükségletek érvényesülése
Virginia Henderson ápolási modellje
A beteg tárgyi környezete
- A betegszoba, a betegszoba rendje
- A háziápolást segítő eszközök

A pihenés fogalma az igény életkori változásai
- A beteg ágya
- Az ágyazás alapszabályai
- A beteg kényelmét szolgáló eszközök
- Fekvési módok
- A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
- A tartós fekvés szövődményei

A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében
- Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás
- A beteg mobilizálása
- A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója
- Gyógyászati segédeszközök és azok használata

A decubitus kialakulása, a megelőzés lehetőségei
A gondozott testének tisztántartása
Az inkontinens beteg higiénéje
A tisztálkodás eszközei
A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
- Ételallergiák
- Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai

A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
Az ürítés szükségletének biztosítása
- Az ürítéssel kapcsolatos teendők
- Az ürítés életkorral együtt járó problémái

A biztonság szükséglete
Az emberi kapcsolatok, pszichikus szükségletek
- A beteg személyisége, mint a szükségletet meghatározó tényező
- A beteg ember lélektani jellemzői
- A krónikus és az akut betegség által kiváltott hatások
- A fájdalom hatása a beteg viselkedésére
- Szorongás, félelem jellemző tünetei és megnyilvánulási formái
- A beteg emberrel való megfelelő, méltó bánásmód

A vallásgyakorlás szükségletéhez kapcsolódó fladatok
Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
A haldokló beteg szükségletei, kommunikáció a haldoklóval és hozzátartozóikkal; Hospice ellátás
Az egészségfejlesztési segítő feladatai a háziápolásban, az otthonápolásban és a hospice szolgáltatás biztosításában. A kompetenciájának szakmai határai.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

11.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,
		egyéni	csoport	osztály	

					pontosítása)
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Beteg ember gondozása gyakorlat tantárgy 602 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy témaköreinek elsajdításán keresztül a tanuló a gyakorlatban készül fel az gondozási feladatok ellátására. Készség szintjén elsajátítja mindazokat az ismereteket, amelyekre a gyakorlata során szüksége lesz. A tantárgy ismereteinek elsajátítása során felkészül a betegek egyéni szükségleteiből fakadó problémáinak gyakorlati megoldására is. A tantárgy célja továbbá, hogy a tanuló tisztában legyen tevékenységének felelősségével, valamint ismerje és alkalmazza a betegek biztonságát elősegítő eszközöket és eljárásokat.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Beteg ember gondozása

12.3. Témakörök

12.3.1. A beteg környezete 198 óra

A beteg tárgyi környezete
A betegszoba felszerelése, betegbiztonsági szempontok
A beteg ágya, az ágy felszereltsége
Kapaszkodó készítése
A beteg személyes holmijának kezelése
A betegszoba rendjének biztosítása
A betegápoláshoz szükséges tárgyi eszközök és azok fertőtlítítése
Akadálymentesítés otthon

12.3.2. Szükségletek kielégítése 404 óra

A beteg alapvető szükségleteihez kapcsolódó feladatok
A pihenés, fekvés biztosítása

- Az ágyazás formái és szabályai
- A beteg kényelmét szolgáló eszközök használata
- Fekvési módok
- A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
- Decubitus megelőzés feladatai és eszközei

A mozgás, aktivitás szükséglete

- A beteg mobilizálásának szabályai
- Aktív és passzív hely és helyzetváltoztatás
- Betegbiztonsági szempontok a mobilizációhoz kapcsolódóan
- Gyógyászati segédeszközök és azok használata
- Az egészségügyi szakdolgozó hátsérülési kockázatának csökkentésére irányuló technikák
- A személyi higiéné biztosítása
  - A kézmosás lehetőségének biztosítása
  - A beteg testének tisztántartása
    - Teljes ágyfürdő
    - Részleges ágyfürdő
    - A beteg mosdatásának és fürdetésének lépései
  - Arc és hajápolás és bőrfüggelékek ápolása
    - Hajmosás
    - Körömvágás
    - Borotválás
  - A méltóság és a szeméremérzet tiszteletben tartásához kapcsolódó feladatok
  - Az inkontinens beteg higiénéje
  - A tisztálkodás eszközei és azok tisztán tartása
- A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
  - Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai
  - Segítségre szoruló beteg etetése szájon keresztül
  - A kivehető protézisek tisztántartása
  - A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
  - A beteg itatása, a szájon át bevitt folyatékpótlás tilalmai
  - A beteg biztonsága az etetés és az itatás közben
- Az ürítés szükségletének biztosítása
  - Az ürítéssel kapcsolatos teendők
  - Vizelet felfogására alkalmas eszközök
  - Pelenkák és inkontinenciabetétek
  - Széklet felfogására alkalmas eszközök
  - Ágytál alkalmazása
  - Az ürítés életkorral együtt járó problémái
  - Tisztító beöntés
  - A beöntés protokollja
  - A stomazsák ürítése és tisztítása
- A biztonság szükséglete
  - A beteg bizonságát elősegítő eszközök és azok használata
  - Mozgást, látást és hallást segítő (személyes használatú) eszközök gondozása és tisztán tartása
- A beteg megfelelő testhőmérsékletének biztosítása
  - Borogatások
  - Hűtőfürdő alkalmazásának szabályai
- Az alapvető szükségletek kielégítésének speciális helyzetei

Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai idős vagy, magatehetetlen beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai mozgásában korlátozott betegnél
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai hallássérült beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai látássérült beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai demens beteg esetén
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai műtött betegeknél
Az alapvető szükségletek kielégítésének specialitásai haldokló betegnél
A halottellátás otthoni feladatai, az emberi méltóság megőrzésének biztosítása, a család segítése az elhalálozás utáni feladatokban

Egyszerűbb fizikális gyógymódok kivitelezése : TENS, pakolások, borogatások, fürdők
Az otthoni gyógyszereléshez kapcsolódó feladatok
A gyógyszerformák megismerése
Folyékony gyógyszerformák – Oldatok
Szilárd gyógyszerformák - Porok, hintőporok, tabletták, gyógyszeres kapszulák
Félszilárd gyógyszerformák - Kenőcsök, krémek, paszták
Aerosolos gyógyszerformák
Transdermalis rendszerű tapaszok
Vény nélküli gyógyszerek formái és típusai
A gyógyszer bevételének nehézségei
A többszörös gyógyszerellenőrzés szerepe a betegbiztonságban
Felelőssége gyógyszerelés kapcsán, kompetenciák

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Demonstrációs terem

12.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**		**x**		
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**				**-**
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása**		**x**		**-**

	jegyzeteléssel				
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**		**x**		**-**
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**	**x**	**x**		**-**
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**	**x**	**x**		
2.1.	**Írásos elemzések készítése**		**x**		**-**
2.2.	**Leírás készítése**	**x**	**x**		**-**
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	**x**	**x**		**-**
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	**x**	**x**		**-**
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	**x**	**x**		**-**
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban**	**x**	**x**		**-**
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**	**x**	**x**		**-**
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		**-**
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		**-**
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		**-**
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

12.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**		**x**	**x**	**-**
1.2.	**elbeszélés**	**x**	**x**		**-**
1.3.	**kiselőadás**				**-**
1.4.	**megbeszélés**		**x**		**-**
1.5.	**vita**		**x**		**-**
1.6.	**szemléltetés**	**x**	**x**		**-**
1.7.	**projekt**		**x**		**-**
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		**-**
1.9.	**szimuláció**		**x**		**-**
1.10.	**szerepjáték**		**x**		**-**
1.11.	**házi feladat**	**x**	**x**		**-**

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11491-12
Kommunikáció és interakció a segítő munkában megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

11491-12 Kommunikáció és interakció a segítő munkában szakképesítés	Szakmai etikai és jogi ismeretek			Pszichológiai alapismeretek		Egészségügyi és szociális ellátórendszer működése		Szakmai kommunikáció gyakorlat			
	Szakmai etikai ismeretek	Jogi ismeretek	Betegek és ellátottak jogai	Általános és személyiség-lélektan	Mentálhigiénés alapismeretek	Egészségügyi ellátórendszer	Szociális ellátórendszer	Általános kommunikáció	Szakmai kommunikáció	Számítástechnikai ismeretek	Kérvények, fogalmazványok készítése
FELADATOK											
Helyzetnek megfelelő kommunikációs technikákat alkalmaz								x	x	x	x
Alkalmazza a segítő kommunikációs technikákat, konfliktuskezelést és önsegítő technikákat	x			x	x			x	x		
Kommunikál látás-, hallás-, beszédsérült és értelmi fogyatékos személyekkel	x			x				x	x		
Segíti tevékenységeik ellátásában a fogyatékossággal élőket, részt vesz a kommunikációs akadálymentesítésben	x		x			x		x	x		
Napi feladatait előítélet-mentesen, az egyenlő bánásmód szabályait betartva látja el	x		x	x		x	x	x	x		x
Elfogadja a különböző kultúrkörökből érkező személyek segítésének specialitásait	x		x	x				x	x		
Kommunikációjával, tevékenységével az egészségügyi ellátórendszer és a családok közti távolságot csökkenti	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felismeri a szorongást, elutasító viselkedést, önvédelmi reakciókat				x	x	x		x	x		

Szakmai nyelvezetű szöveget értelmez	x	x						x	x	x	x
Értelmezni tudja a kistérségi egészségterveket		x						x	x	x	x
Hivatali nyelvezetű szöveget értelmez és fogalmaz	x	x				x	x	x	x	x	x
Ismeri az egészségügyi és a szociális ellátó rendszer felépítését						x	x				
Hivatalos ügyeket intéz utasításra, kompetenciájának megfelelően	x	x	x			x	x	x	x	x	x
Kapcsolatot tart és ápol az egészségügyi alapellátás és a szociális ellátás résztvevőivel					x	x	x	x	x	x	x
A szakmai és általános etikai és jogi normák szerint végzi munkáját, tiszteletben tartja a személyiségi jogokat	x	x	x		x	x					
Munkája során alkalmazza a telefonos kapcsolatfelvétel, telefonálás szabályait	x				x	x	x	x	x	x	x
Használja a kapcsolattartás informatikai eszközeit					x					x	
Űrlapokat, nyomtatványokat tölt ki, dokumentációt vezet és dokumentumokat kezel					x						x
SZAKMAI ISMERETEK											
Alapvető állampolgári jogok	x	x	x		x		x				
Magyarország társadalmi berendezkedése, gazdasági,		x									
A társadalom jellemzői, társadalmi rétegek		x									
Magyarország népcsoportjai, etnikumok, kisebbségek		x									
Jogkövető magatartás		x									
Jogalkotás, jogforrások		x									
Alaptörvény, sarkalatos törvények		x									
Világvallások, történelmi egyházak, vallásgyakorlás a	x	x									
Általános és szakmai kommunikáció	x							x	x	x	x

Kommunikációs gátak, nehézségek							x	x		
Kommunikáció hallás vagy látássérült személlyel			x	x	x	x	x	x		
Kommunikáció értelmi fogyatékos személlyel			x	x	x	x	x	x		
Kérvény fogalmazási szempontjai									x	x
Számlák értelmezésének szempontjai									x	x
Számítástechnikai alapok									x	
Alapvető latin kifejezések						x				
Jelek, jelzések, jelképrendszerek										
Etikai alapok	x									
Jogi alapok		x								
Mentálhigiéné					x					
Általános és személyiség-lélektan	x			x	x					
Szociálpszichológia	x			x			x	x		
Fogyatékkal élő ember társadalmi megítélése, helyzete	x	x	x				x	x		
Egészségügyi irányítás, szervezés					x	x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése, értelmezése	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép-használat									x	x
Olvasható kézírás										x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x		
Stressz-tűrő képesség	x	x	x	x	x	x	x	x		
Felelősségtudat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Kompromisszumkészség	x	x	x	x	x	x	x	x		

Empatikus készség	x	x	x	x	x	x	x	x		
Konszenzuskészség	x	x	x	x	x	x	x	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Helyzetfelismerés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x x	x	x	x	x	x	x	x

13. Szakmai etikai és jogi ismeretek 128 óra
13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy témaköreinek elsajáítása során a tanulónak a segítő hivatás gyakorlásához nélkülözhetetlen etikai, jogi és kommunikációs ismereteket kell elsajátítania. Elfogadó attitűddel, nyitottnak és toleránsnak kell lennie mások személyiségéből fakadó különbözőségek elfogadására. Ismernie és alkalmaznia kell az etikus és jogszerű viselkedés szabályait, normáit és az esélyegyenlőség alapelveit.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem, Erkölcstan/Hittan

13.3. Témakörök
13.3.1. Szakmai etikai ismeretek 64 óra

Az ember és a világ kapcsolata
Az ember világegyetemben betöltött szerepe
Emberképek a különböző társadalmakban
Az emberkép változásai és annak megjelenése a művészetekben
Világvallások, történelmi egyházak
Az egyházak szerepe és jelentősége a betegápolásban
Vallásszabadság és a vallásgyakorlás szabadsága
Vallásgyakorlás feltételeinek megteremtése otthoni környezetben
Az erkölcs fogalma, szerepe a társadalmak fejlődésében
Erkölcsös és etikus magatartás jellemzői
A szabadság, függetlenség, önállóság értelmezése
A szabad akarat és a választás szabadsága
Igazságosság, becsületesség, jóra törekvés
A segítő hivatások választása (motivációk)
Emberség, önzetlenség, áldozatkészség, szolidaritás
Az egészségügyi etika kialakulása és alapjai
Az egészségügyi etika megjelenése az orvoslás és az ápolás történetében
Az egészségügyi etika klasszikus alapelvei
Etikai értékek az egészségügyben
Az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés
Esélyegyenlőség biztosítása

13.3.2. Jogi ismeretek 32 óra

A társadalmi, erkölcsi és jogi normák fogalma, egymáshoz való viszonyuk
Magyarország Alaptörvényében meghatározott alapvető jogok és kötelezettségek
A közszolgáltatások rendszere és szervezése: az egészségügy és a szociális ellátás intézményei és azok alapvető követelményei
Az egészségügyre és az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó fontosabb jogi szabályozások
Információbiztonság és adatvédelem
Szakmai felelősség és felelősségvállalás az egészségügyben

13.3.3. Betegek és ellátottak jogai 32 óra

A betegjogok kialakulása
A betegek jogai és a betegjogok érvényesítése
Az ellátottak jogai és annak érvényesítése
A megfelelő szintű egészségügyi ellátáshoz való jog
Az emberi méltóság tiszteletben tartásához való jog
A kapcsolattartás joga
Az intézmény elhagyásának joga
A tájékoztatáshoz való jog
Az önrendelkezéshez való jog
Az ellátás visszautasításának joga
Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga
Az orvosi titoktartáshoz való jog
Személyes adatok védelme

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)
tanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**	**x**		**x**	
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**			**x**	
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel**			**x**	
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**	**x**			
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**			**x**	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**			**x**	
2.1.	**Írásos elemzések készítése**			**x**	

2.2.	**Leírás készítése**	**x**			
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	**x**		**x**	
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	**x**			
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	**x**			
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban**		**x**	**x**	
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**		**x**	**x**	
3.	**Csoportos munkaformák körében**		**x**		
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

13.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**			**x**	
1.2.	**elbeszélés**			**x**	
1.3.	**kiselőadás**	**x**			
1.4.	**megbeszélés**			**x**	
1.5.	**vita**			**x**	
1.6.	**szemléltetés**		**x**	**x**	
1.7.	**projekt**		**x**		
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		
1.9.	**szimuláció**		**x**	**x**	
1.10.	**szerepjáték**	**x**	**x**		
1.11.	**házi feladat**	**x**			

13.6. A tantárgy értékelésének módja:
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Pszichológiai alapismeretek 48 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy ismereteinek elsajátításával a tanulónak az alapvető lélektani folyamatokra és a személyiség összetevőire és meghatározóira vonatkozó ismeretekkel kell rendelkeznie, amely képessé teszi munkája során az egészséges vagy beteg ember szükségleteinek individuális megközelítésére.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia

14.3. Témakörök

14.3.1. Általános és személyiséglélektan **32 óra**

Alapvető megismerési folyamatok
Motiváció és érzelem
A személyiség fejlődése
A személyiség összetevői
A személyiség sokszínűsége
A tanulás és viselkedés
A viselkedést és a magatartást meghatározó tényezők
Az érzelmi funkciók és az akarat

14.3.2. Mentálhigiénés alapismeretek **16 óra**

A lelki egészség ismérvei
A lelki egészséget meghatározó tényezők
Az érzelmi élet egyensúlya
Konfliktusok, konfliktuskezelési technikák
Énvédő mechanizmusok
A szorongás lényege, kialakulásának okai
A szorongás testi tünetei, érzelmi komponensei
A szorongás kezelése
Stresszhelyzet, félelem és a kapcsolódó önvédelmi reakciók
Empátia és tolerancia a segítő munkában
Kiégés szindróma a segítő munkában
A kiégés elkerülése, szupervíziós és rekreációs lehetőségek

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**	**x**			
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**	**x**			
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel**	**x**			
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**	**x**			
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**		**x**	**x**	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**		**x**	**x**	
2.1.	**Írásos elemzések készítése**	**x**	**x**		

2.2.	**Leírás készítése**		**x**	**x**	
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	**x**			
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	**x**			
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	**x**			
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban**		**x**	**x**	
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**		**x**	**x**	
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

14.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**			**x**	
1.2.	**elbeszélés**			**x**	
1.3.	**kiselőadás**	**x**			
1.4.	**megbeszélés**		**x**	**x**	
1.5.	**vita**			**x**	
1.6.	**szemléltetés**		**x**	**x**	
1.7.	**projekt**		**x**		
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		
1.9.	**szimuláció**		**x**	**x**	
1.10.	**szerepjáték**		**x**	**x**	
1.11.	**házi feladat**	**x**			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Egészségügyi és szociális ellátórendszer működése 32 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy témaköreinek elsajátítása során a tanulónak áttekintő ismeretekkel kell rendelkeznie az egészségügyi és a szociális ellátó rendszer felépítésére, működésére, valamint az egészségfejlesztési segítő koordinatív szerepére.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai etikai és jogi ismeretek

15.3. Témakörök

15.3.1. Egészségügyi ellátórendszer 16 óra

A magyar egészségügyi ellátó rendszer tagozódása, struktúrája
A progresszív betegellátás filozófiája, rendszere, jellemzői
Az egészségügyi és a szociális ellátás színterei, az egyes színterek feladata, célja, szereplői
Az alapellátás helye és szerepe az egészségügyi struktúrában
Az alapellátás szereplői és feladataik
Az alapellátás intézményrendszere
A szakellátás intézményrendszere és tagozódása
Az egészségügyi területre vonatkozó fontosabb jogszabályok

15.3.2. Szociális ellátórendszer 16 óra

A magyar szociális ellátó rendszer tagozódása, struktúrája
A szociális ellátás színterei, az egyes színterek feladata, célja, szereplői
Az önkormányzatok szerepe és feladata a szociális biztonság megvalósításában
A szociális területre vonatkozó fontosabb jogszabályok
A szociális segítségnyújtás igénybevételének lehetőségei és formái

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)
tanterem

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**		x		
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel**		x		
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**	x	x		
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	**Írásos elemzések készítése**	x	x		
2.2.	**Leírás készítése**	x	x		
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	x			
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	x			
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	x			
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése**		x	x	

	szóban				
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**		**x**	**x**	
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

15.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**			**x**	
1.2.	**elbeszélés**			**x**	
1.3.	**kiselőadás**	**x**			
1.4.	**megbeszélés**		**x**	**x**	
1.5.	**vita**			**x**	
1.6.	**szemléltetés**			**x**	
1.7.	**projekt**			**x**	
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		
1.9.	**szimuláció**		**x**	**x**	
1.10.	**szerepjáték**		**x**	**x**	
1.11.	**házi feladat**		**x**		

15.6. A tantárgy értékelésének módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Szakmai kommunikáció gyakorlat 194 óra
16.1. tantárgy tanításának célja

A tantárgy elsajáítása során a tanulónak a gyakorlatban kell rendelkeznie a helyes és adott helyzetnek megfelelően alkalmazandó általános és szakmai kommunikációs technikákkal. Ismernie kell az elektronikus és a papír alapú ügyintézés formáit, a forma űrlapok kitöltésében jártasnak kell lennie. Szakmai és hivatali nyelvezettel kell fogalmazványokat , kérvényeket, kérelmeket írnia, és ismernie kell a hivatali ügyintézés menetét.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Magyar nyelv és irodalom, Számítástechnika (NAT), Szakmai etikai és jogi ismeretek, Egészségügyi és szociális ellátó rendszer

16.3. Témakörök
16.3.1. Általános kommunikáció 36 óra
A kommunikáció fogalma, elemei
Érintkezési formák és ezek eltérései más kultúrákban
Az érdeklődés és a figyelmes hallgatás jelentősége
A metakommunikáció fogalma és törvényszerűségei, jellemzői

A verbális és nonverbális közlés viszonya
A kapcsolatfelvétel, a bemutatkozás jelentősége és általános szabályai

16.3.2. Szakmai kommunikáció 68 óra
Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és a beteg gyermekkel
Az időskor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek, akadályok
Kommunikáció roma páciensekkel
Figyelemfelhívó jelek a páciens kommunikációjában
Kapcsolat, kommunikáció feszült, indulatos betegekkel
Kommunikáció a hozzátartozókkal
Telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben
A kommunikációs zavarok és okai
Speciális kommunikáció alkalmazása hallás, beszéd és látássérültekkel
Infokommunikációs akadálymentesítés
Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén
A nyelvi kommunikáció hiányosságai
A szégyenlősség és gátlásosság
Kommunikációs gátak és közléssorompók
A kommunikációs zavarok leküzdése

16.3.4. Számítástechnikai ismeretek 54 óra

Számítástechnikai ismeretek
Szövegszerkesztés és táblázatkezelés
Internethasználat, kereső programok használata
Elektronikus nyomtatványok kitöltése
Elektronikus ügyintézés
Online bankolás előnyei és hátrányai
Adatvédelmi szabályok az elektronikus ügyintézés kapcsán

16.3.5. Kérvények, fogalmazványok készítése 36 óra
Kérvények, kérelmek általános formai és tartalmi szabályai
Űrlap és kérőlap sablonok használata
Fogalmazványok készítése
Egyszerű statisztikák készítése
Ügyviteli alapismeretek
Iktatás és postázás formái
Hivatali ügyintézés protokollja

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	**Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása**	**x**			
1.2.	**Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel**		**x**		
1.3.	**Információk önálló rendszerezése**	**x**	**x**		
1.4.	**Információk feladattal vezetett rendszerezése**	**x**	**x**		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	**Írásos elemzések készítése**		**x**		
2.2.	**Leírás készítése**		**x**		
2.3.	**Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre**	**x**			
2.4.	**Tesztfeladat megoldása**	**x**			
2.5.	**Szöveges előadás egyéni felkészüléssel**	**x**			
2.6.	**Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban**	**x**	**x**		
2.7.	**Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban**	**x**	**x**		
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	**Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás**		**x**		
3.2	**Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással**		**x**		
3.3.	**Csoportos helyzetgyakorlat**		**x**		
3.4.	**Csoportos versenyjáték**		**x**		**-**

16.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	**magyarázat**		**x**		
1.2.	**elbeszélés**		**x**		
1.3.	**kiselőadás**	**x**			
1.4.	**megbeszélés**		**x**		
1.5.	**vita**		**x**		
1.6.	**szemléltetés**		**x**		
1.7.	**projekt**		**x**		
1.8.	**kooperatív tanulás**		**x**		
1.9.	**szimuláció**		**x**		
1.10.	**szerepjáték**		**x**		
1.11.	**házi feladat**	**x**			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
11493-12 Alapszintű elsősegélynyújtás, tűz- és környezetvédelem	**Háztartási ismeretek gyakorlat**
	Személyi higiéné
	Lakás higiéné
	Élelmiszerkezelés, főzés
	Gazdálkodási ismeretek
11492-12 Egészséggondozás és egészségfejlesztés a segítő munkában	**Egészséges ember gondozása**
	Csecsemő és kisgyermek gondozása
	Idős ember gondozása
	Beteg ember gondozása gyakorlat
	A beteg környezete
	Szükségletek kielégítése
11491-12 Kommunikáció és interakció a segítő munkában	**Szakmai kommunikáció gyakorlat**
	Kérvények, fogalmazványok készítése

A TANULÓ ÖSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATRA KIZÁRÓLAG KÍSÉRŐTANÁR, SZAKOKTATÓ KÖZVETLEN FELÜGYELETE MELLETT MEHET. A GYAKORLAT JELLEGÉTŐL FÜGGŐEN EGY GYAKORLATI CSOPORTBA (EGY SZERVEZETI EGYSÉGBE) MAXIMUM 5 FŐ MEHET, INTÉZMÉNYENKÉNT 1 FŐ KÍSÉRŐTANÁR FOLYAMATOS JELENLÉTE MELLETT. ALAPELLÁTÁSI (EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS) TERÜLETI GYAKORLATON A FOLYAMATOS ELLENŐRZÉST BIZTOSÍTANI SZÜKSÉGES.

<u>Háztartási ismeretek gyakorlat</u>

Személyi higiéné

Kézmosás és kézhigiéné a napi tevékenység során

Lakás higiéné

A takarítás eszközeinek használata
A takarítás vegyszerei és azok használata

Oldatkészítés

Napi takarítás kivitelezése
Nagytakarítás kivitelezése

Szaniterek tisztántartása

Élelmiszerkezelés, főzés

Konyhaberendezések használata
- Hagyományos főzőlapos tűzhely használata és tisztántartása
- Mikrohullámú sütő használata és tisztántartása
- Hűtőszekrény használata és tisztántartása

Konyhatechnikai eszközök és azok biztonságos használata
- Vágóeszközök használata
- Aprító és darálógépek használata
- Kukták használata

Élelmiszerek tárolása és ellenőrzése
Lejárat és szavatosság jelentősége, megfigyelése
Vásárlás, vásárlási lista, vásárlási költségek előzetes kalkulálása
Biztonságos, ellenőrzött élelmiszer vásárlása
Hagyományos és korszerű konyhatechnológiai eljárások alkalmazása
Melegételek tálalása, tárolása és felhasználása

Gazdálkodási ismeretek

A családi költségvetés költségkalkulációjának elkésztése

Egészséges ember gondozása

Csecsemő és kisgyermek gondozása

A csecsemő otthoni és/vagy intézeti ellátásának megfigyelése:
Hosszfejlődés
A testtömeg gyarapodása
Az anyatejes táplálás
Az elválasztás (hozzátáplálás)
Folyadékpótlás
A család felkészítése az újszülött fogadására
Csecsemő fogása, tartása, emelése
Testméretek ellenőrzése
Testarányok ellenőrzése
A csecsemő fürdetése
A csecsemő öltöztetése
Pelenkázás
A csecsemő ruházata
A csecsemő ruházatának helyes kezelése
Levegőztetés, napoztatás
A kisgyermek otthoni és/vagy bölcsődei illetve intézeti ellátásának megfigyelése
Részvétel a napi feladatok kivitelezésében:
- Játéktevékenységek
- A kisgyermek étkeztetése
- A kisgyermek fürdetése
- Előkészítés a fürdetéshez
- A kisgyermek öltöztetése
- Az öltöztetés menete
- Beszoktatás a bölcsődébe

Idős ember gondozása

Az idős beteg otthoni és/vagy intézeti ellátásának megfigyelése:
Az idős ember és a család
Az időskor fiziológiai sajátosságai
Az idősödéssel járó problémák
Elszigetelődés és magány idős korban
Krízishelyzetek idős korban
Egészség megőrzése, a biztonság és speciális vonatkozásai
Aktív időskor
A család támogató szerepe az idős ember egészségének megőrzésében

Az egészségfejlesztési segítő szerepe az idős emberek támogatásában
•Elesések megelőzése, biztonságos környezet kialakítása.
Gyógyszerhasználat idős korban
Időskorúak terhelhetőségének csökkenése
Alvászavarok jelentkezése idős korban
Hallás részleges vagy teljes elvesztése
Látásromlás idős korban
A zöld és a szürkehályog
A bőr elvékonyodását, kiszáradása
A csökkent mozgékonyság
Az ágyhoz kötöttségek és immobilitás következményei
Gyakori időskori betegségek
Az egészségügyi és szociális szolgáltatások igénybevétele
Nyugdíjas közösségekben, klubokban, önsegítő csoportokban rejlő lehetőségek
Részvétel a napi feladatok kivitelezésében

Beteg ember gondozása gyakorlat

A beteg környezete

- A beteg tárgyi környezetének megfigyelése
- Kapaszkodó készítése
- A beteg személyes holmijának kezelése
- A betegszoba rendjének biztosítása
- A betegápoláshoz szükséges tárgyi eszközök és azok fertőtlítítése
- Akadálymentesítés otthon

Szükségletek kielégítése

- A pihenés, fekvés biztosítása
  - Az ágyazás formái és szabályai
  - A beteg kényelmét szolgáló eszközök használata
  - A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
  - Decubitus megelőzés feladatai és eszközei
- A mozgás, aktivitás szükséglete
  - Aktív és passzív hely és helyzetváltoztatás
  - Gyógyászati segédeszközök és azok használata
  - A személyi higiéné biztosítása
    - A kézmosás lehetőségének biztosítása
    - A beteg testének tisztántartása
      - Teljes ágyfürdő
      - Részleges ágyfürdő
      - A beteg mosdatásának és fürdetésének lépései
    - Arc és hajápolás és bőrfüggelékek ápolása
      - Hajmosás
      - Körömvágás
      - Borotválás
    - Az inkontinens beteg higiénéje
    - A tisztálkodás eszközei és azok tisztán tartása
  - A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
    - Segítségre szoruló beteg etetése szájon keresztül
    - A kivehető protézisek tisztántartása
    - A beteg itatása, a szájon át bevitt folyatékpótlás tilalmai
    - A beteg biztonsága az etetés és az itatás közben
  - Az ürítés szükségletének biztosítása
    - Vizelet felfogására alkalmas eszközök megismerése
    - Pelenkák és inkontinenciabetétek hasznáélata
    - Ágytál alkalmazása
    - A beöntés protokolljának megfigyelése

A beöntés elvégzése felügyelet mellett

A biztonság szükséglete

A beteg bizonságát elősegítő eszközök és azok használata

Mozgást, látást és hallást segítő (személyes használatú) eszközök gondozása és tisztán tartása

A beteg megfelelő testhőmérsékletének biztosítása

Borogatások és hűtőfürdő alkalmazása

Az alapvető szükségletek kielégítésének speciális helyzetei (a gyakorlat helyétől függően opcionális feladatok az alábbiak)

Az alapvető szükségletek kielégítése idős vagy, magatehetetlen beteg esetén

Az alapvető szükségletek kielégítése mozgásában korlátozott betegnél

Az alapvető szükségletek kielégítése hallássérült beteg esetén

Az alapvető szükségletek kielégítése látássérült beteg esetén

Az alapvető szükségletek kielégítése demens beteg esetén

Az alapvető szükségletek kielégítése műtött betegeknél

Az alapvető szükségletek kielégítése haldokló betegnél

A halottellátás otthoni feladatai, az emberi méltóság megőrzésének biztosítása, a család segítése az elhalálozás utáni feladatokban

Egyszerűbb fizikális gyógymódok kivitelezése : TENS, pakolások, borogatások, fürdők

Az otthoni gyógyszereléshez kapcsolódó feladatok ellátása felügyelet mellett

Vény nélküli gyógyszerek formái és típusai

Többszörös gyógyszerellenőrzés kivitelezése

Szakmai kommunikáció gyakorlat

Kérvények, fogalmazványok készítése

Űrlap és kérőlap sablonok használata

Fogalmazványok készítése

Egyszerű statisztikák készítése

Iktatás és postázás

Hivatali ügyintézés megfigyelése

5.21.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 582 03
ÉPÜLET- ÉS SZERKEZETLAKATOS

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 582 03 Épület- és szerkezetlakatos szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 582 03

A szakképesítés megnevezése: Épület- és szerkezetlakatos

A szakmacsoport száma és megnevezése: 5. Gépészet

Ágazati besorolás száma és megnevezése: IX. Gépészet

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az 5. Gépészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű halláscsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása

audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)

- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó

- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.
A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.
Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)

- olvasmányok

- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat

tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!

- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem	1,5											
	Elsősegélynyújtás gyakorlat		2										
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok	4											
	Gépészeti alapozó gyakorlat		7										
10166-12 Gépészeti kötési feladatok	Gépészeti kötések alapjai	2			4								
	Gépészeti kötések készítésének gyakorlata		2	70		5	105			105			
10165-12 Épületlakatos feladatok	Épületlakatos feladatok				3			3					
	Épületlakatos feladatok gyakorlata		2			4			7				
10167-12 Magasban végzett lakatos feladatok	Magasban végzett lakatos feladatok										2		
	Magasban végzett lakatos feladatok gyakorlata											3	
10168-12 Szerkezetlakatos feladatok	Szerkezetlakatos feladatok							3			2,5		
	Szerkezetlakatos feladatok gyakorlata					5			8			11	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		7	14	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak/**témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	**Munkavédelem**	**54**											**54**
	Munkabiztonság	*27*											*27*
	Tűzvédelem	*14*											*14*
	Környezetvédelem	*13*											*13*
	Elsősegélynyújtás gyakorlata		**72**										**72**
	Az elsősegélynyújtás alapjai		*32*										*32*
	Sérülések ellátása		*40*										*40*

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	**Gépészeti alapozó feladatok**	**144**											**144**
	Műszaki dokumentációk	*54*											*54*
	Gépészeti alapmérések	*18*											*18*
	Anyagismeret, anyagvizsgálat	*36*											*36*
	Fémek alakítása	*36*											*36*
	Gépészeti alapozó gyakorlat		**252**										**252**
	Műszaki dokumentációk		*10*										*10*
	Gépészeti alapmérések		*22*										*22*
	Anyagismeret, anyagvizsgálat		*36*										*36*
	Fémek alakítása		*120*										*120*
	Alapszerelések végzése		*64*										*64*
10166-12 Gépészeti kötési feladatok	**Gépészeti kötések alapjai**	**72**			**144**								**216**
	Gépészeti kötések elméleti alapja	*72*			*96*								*168*
	Korrózió elleni védelem				*48*								*48*
	Gépészeti kötések gyakorlata		**72**			**180**							**252**
	Gépészeti kötések készítése		*72*			*150*							*222*
	Korrózió elleni védelem					*30*							*30*
10165-12 Épületlakatos feladatok	Épületlakatos feladatok				**108**			**108**					**216**
	Általános vállalkozási ismeretek				*108*								*108*
	Épületlakatos szerkezetek gyártása							*108*					*108*
	Épületlakatos feladatok gyakorlata		**72**			**144**			**252**				**468**
	Munkatervezési feladatok					*24*							*24*
	Munkaszervezési feladatok					*24*							*24*
	Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése		*72*			*72*			*198*				*342*
	Karbantartás, javítás					*24*			*54*				*78*

10167-12 Magasban végzett lakatos feladatok	**Magasban végzett lakatos feladatok**										**64**		**64**
	A magasban végzett munka biztonsága										*32*		*32*
	Magasban végzett szerelési folyamatok										*32*		*32*
	Magasban végzett lakatos feladatok gyakorlata											**96**	**96**
	A magasban végzett munka biztonsága											*32*	*32*
	Építészrajzi ismeretek											*32*	*32*
	Magasban végzett szerelések											*32*	*32*
10168-12 Szerkezetlakatos feladatok	**Szerkezetlakatos ismeretek**							**108**			**80**		**188**
	Szerkezetlakatos alapismeretek							*68*			*50*		*118*
	Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos ismeretek			**70**			**105**	*20*		**105**	*15*		*35*
	Tartószerkezeti ismeretek							*20*			*15*		*35*
	Szerkezetlakatos gyakorlat					**180**			**288**			**352**	**820**
	Szerkezetlakatos munkák					*180*			*124*			*152*	*456*
	Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos munkák								*82*			*100*	*182*
	Tartószerkezeti lakatos munkák								*82*			*100*	*182*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**224**	**448**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		980/30,43%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2240/69,57%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A **célként** megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A **témakör** tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő-piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép-használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő

álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom-meghatározásai.

3.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, , helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint

távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

3.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.4. . Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe-helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

3.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

3.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10163-12 azonosító számú

Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10163-12 azonosító számú, Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem			Elsősegélynyújtás gyakorlat	
	Munkabiztonság	Tűzvédelem	Környezetvédelem	Az elsősegélynyújtás alapjai	Sérülések ellátása
FELADATOK					
Betartja és betartatja a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi jogszabályokat, előírásokat, valamint a szakmára, és egyéb szerelési-javítási technológiára vonatkozó előírásokat	x	x	x		
A munkaterületet és munkakörnyezetet a biztonságos munkavégzésnek megfelelően alakítja ki	x				
Betartja a veszélyes anyagok és hulladékok kezelésére, tárolására vonatkozó szabályokat	x	x	x		
Együttműködik a munka-, tűz- és környezetvédelemmel kapcsolatos események kivizsgálásában	x	x	x		
Jelzi a tüzet, részt vesz az oltásban	x	x	x		
Betartja a tűz- és környezetvédelmi előírásokat		x	x		
Részt vesz a mentésben, elsősegélyt nyújt	x			x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Környezetvédelmi, tűzvédelmi és munkavédelmi szabályok	x	x	x		
A munkáltatók és a munkavállalók jogai és kötelezettségei	x	x	x		
A munkahely biztonságos kialakításának követelményei	x				
A gépek, berendezések, szerszámok használati és kezelési utasításai	x				
Villamos berendezések biztonságtechnikája	x	x			
Az anyagmozgatás, anyagtárolás szabályai	x				
Egyéni és kollektív védelmi módok	x	x	x		
Munkabiztonsági szimbólumok értelmezése	x	x	x		
Elsősegély-nyújtási ismeretek				x	x
Munkavégzés szabályai	x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata	x				
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x
Munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek, szimbólumok, színjelölések értelmezése	x	x	x		
Gépek, berendezések, szerszámok szakszerű használata	x	x	x	x	x
Elsősegélynyújtás				x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Döntésképesség	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x
Irányítási készség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

4. Munkavédelem tantárgy 54 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A Munkavédelem tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók munkavégzésének kialakítását és önálló gondolkodásra való nevelését. Tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a munkavédelem jellemzőinek és működésének megértésére.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Munkabiztonság *27 óra*

A baleset és a munkahelyi baleset fogalma
A munkahelyi balesetek és a foglalkozásköri ártalmak fajtái
Veszélyforrások kialakulása
Személyi védőfelszerelések
Személyi védőfelszerelésekkel szemben támasztott követelmények
A munkavédelmi oktatás dokumentálása
A munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása és kivizsgálása
Kockázatelemzés fogalma, kockázatértékelés
A munkahelyen alkalmazott biztonsági jelzések
A munkavégzés fizikai ártalmai
Zaj- és rezgésvédelem
Munkahelyi klíma, a helyiség hőmérséklete, a levegő nedvességtartalma
A munkahelyek megvilágítása, a természetes fény
A színek kialakítása (figyelmeztető élénk színek alkalmazása)
A gázhegesztés és az ívhegesztés biztonsági előírásai
Anyagmozgatás, anyagtárolás szabályai
Villamos berendezések biztonságtechnikája
Egyéni és kollektív védelem
Munkaegészségügy

4.3.2. Tűzvédelem *14 óra*

Általános tűzvédelmi ismeretek
Gazdálkodó szervezetek feladatai, kötelességei
Az üzemeltető, tulajdonos, fenntartó tűzvédelmi kötelezettségei
Tűzveszélyességi osztályok
Tűzveszélyes anyagok
Az égés feltételei, az anyagok éghetősége
Tűzvédelmi szabályzat
A tűzjelzés
Teendők tűz esetén
Tűzoltás módjai, tűzoltó eszközök
Gépek, berendezések tűzvédelmi előírásai
Tüzelő- és fűtőberendezések elhelyezésének tűzvédelmi előírásai
Műszaki mentés

4.3.3. Környezetvédelem *13 óra*

A környezetvédelem területei
Természetvédelem
A környezetvédelem alap problémái
A globális humán és ökológiai világkrízis főbb területei
Vízszennyezés vízforrások
A levegő jellemzői, a levegőszennyezés
Biológiai változatosság veszélyeztetettsége
Globális felmelegedés és hatása a földi életre
Hulladékok kezelése, szelektív összegyűjtése tárolása
Hulladékok feldolgozása, végleges elhelyezése
Az épített környezet védelme

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Elsősegélynyújtás gyakorlat 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az Elsősegélynyújtás tantárgy alapvető célja, hogy a munkavégzés alatt, vagy azon kívül is a tanulók képesek legyenek felismerni a balesetek során keletkezett sérüléseket és legyenek képesek az elsősegély-nyújtási teendők ellátására.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Az elsősegélynyújtás alapjai *32 óra*

Az elsősegélynyújtás elemei és általános szabályai
Leggyakrabban előforduló események és elsősegély-nyújtási ellátásuk
Teendők a baleset helyszínén
A baleseti helyszín biztosítása
Sérült vagy beteg mozgatásának megszervezése
Vérkeringés, légzés vizsgálata
Heimlich féle műfogás
Rautek féle műfogás

5.3.2. Sérülések ellátása *40 óra*

Elsősegélynyújtás vérzések esetén
Sebellátás
Hajszáleres vérzés
Visszeres vérzés
Ütőeres vérzés
Belső vérzések és veszélyei
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkoholmérgezés
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés
Fektetési módok
Idegen test szemben, orrban, fülben
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén

5.4. A képzés javasolt helyszíne

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett			x	-

	rendszerezése				
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10162-12 azonosító számú

Gépészeti alapozó feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10162-12 azonosító számú, Gépészeti alapozó feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok				Gépészeti alapozó gyakorlat				
	Műszaki dokumentációk	Gépészeti alapmérések	Anyagismeret, anyagvizsgálat	Fémek alakítása	Műszaki dokumentációk	Gépészeti alapmérések	Anyagismeret, anyagvizsgálat	Fémek alakítása	Alapszerelések végzése
FELADATOK									
Tanulmányozza és értelmezi a munka tárgyára, céljára és a technológiára vonatkozó dokumentumokat	x				x				x
Kiválasztja, ellenőrzi és karbantartja az általános kézi és kisgépes fémalakító műveletekhez használatos gépeket, szerszámokat, mérőeszközöket, védőfelszereléseket	x			x	x			x	x
Egyszerű gépészeti műszaki rajzokat készít, olvas, értelmez	x				x				x
Egyszerű alkatrészről szabadkézi vázlatrajzokat készít, olvas, értelmez	x	x	x						x
Előkészíti a munkafeladat végrehajtását, az ahhoz szükséges anyagokat, segédanyagokat, előre gyártott elemeket, gépeket, szerszámokat, mérőeszközöket, felfogó- és befogóeszközöket, védőfelszereléseket	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Előrajzol szükség szerint a dokumentáció alapján	x	x			x	x			
Tanulmányozza és értelmezi az általános gépészeti anyagokra és alkatrészekre vonatkozó információkat	x				x				x
Kiválasztja az általános, gépészeti célú anyagok és alkatrészek közül a feladatnak megfelelőt	x				x				x
Meghatározza a szükséges anyagmennyiséget	x	x			x	x			
Gépipari alapméréseket végez		x	x			x	x		x
Alak- és helyzetpontossági méréseket végez általános eszközökkel		x			x				
Általános roncsolásos és roncsolás-mentes anyagvizsgálatokat végez		x	x		x	x			
Alakítja a munkadarabot kézi forgácsoló alapeljárásokkal				x				x	
Alakítja a munkadarabot gépi forgácsoló alapeljárásokkal				x				x	

Képlékenyalakítást végez kézi alapműveletekkel	x			x	x			x	x
Darabol kézi és gépi műveletekkel				x	x			x	
Alakítja a munkadarabot kézi kisgépes eljárásokkal	x			x	x			x	x
Alapszerelési műveleteket végez, oldható és nem oldható kötéseket készít	x			x	x			x	x
Korrózió elleni védőbevonatot készít	x				x				
Közreműködik a minőségbiztosítási feladatok megvalósításában	x				x				
Alkalmazza a munkabiztonsági, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x				x				
SZAKMAI ISMERETEK									
Géprajzi alapfogalmak, szerkesztések, ábrázolási módok	x				x				
Gépészeti műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése	x				x				
Szabadkézi vázlatrajzok készítése egyszerű alkatrészekről	x	x			x	x			
Diagramok olvasása, értelmezése, készítése	x				x				
Szabványok használata	x		x		x				
Gyártási utasítások értelmezése	x		x		x		x		
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási útmutatók használata	x				x				
Mérési utasítások értelmezése	x	x			x	x			
Mértékegységek	x	x			x	x			
Ipari anyagok és tulajdonságaik	x	x	x		x	x	x		
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Könnyűfém ötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Színesfém ötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Ötvözőanyagok hatása az anyag tulajdonságaira	x	x	x	x	x	x	x	x	
Szabványos ipari vasötvözetek, könnyűfém ötvözetek, színesfém ötvözetek	x			x	x			x	
Műszaki mérés eszközei, hosszméretek, szögek mérése és ellenőrzése		x				x			
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése	x	x			x	x			
Anyagvizsgálatok	x		x		x		x		
Képlékenyalakítás				x				x	x
Forgácsolási alapfogalmak, műveletek, technológiák				x				x	
Kézi és gépi forgácsolás technológiája, eszközei				x				x	
Gépi forgácsoló alapeljárások gépei, szerszámai				x				x	
Érintésvédelmi alapismeretek				x				x	
Szerszámok, kézi kisgépek biztonságos használata	x				x				

Gépüzemeltetés, anyagmozgatás munkabiztonsági szabályai	x				x				
Hegesztési alapismeretek, hegesztő berendezések és eszközök	x				x				
Ívhegesztés, gázhegesztés és lángvágás	x			x	x			x	
Korrózióvédelem alapeljárásai és eszközei	x				x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Gépészeti rajz olvasása, értelmezés, alkatrészrajz készítése, szabadkézi vázlatkészítés	x				x				
Diagram, nomogram olvasása, értelmezése, műszaki táblázatok kezelése	x				x				
Gépipari mérőeszközök használata, fémmegmunkáló kéziszerszámok és kisgépek használata	x	x			x	x			
Gépi forgácsoló alapeljárások gépeinek használata				x				x	
Alaphegesztési eljárások berendezéseinek, eszközeinek használata	x		x		x		x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Pontosság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szabálykövetés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x	x	x	x

MÓDSZER KOMPETENCIÁK									
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x	x	x	x	x

6. Gépészeti alapozó feladatok tantárgy 144 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A Gépészeti alapozó feladatok tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, hozzájáruljon a gépészeti alapozó feladatok megértéséhez, képessé tegye a tanulókat a munka világának, ezen belül a gépészeti témakörök jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a gépészeti eszközök működésének a megértésére.
A tantárgy segítsen magyarázatot adni a megtapasztalt eseményekre és a törvényszerűségekre. A hallgatók felelősséggel hajtsák végre a feladatokat, tudjanak döntéseket hozni a gépészeti folyamatokkal és témakörökkel kapcsolatban.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Műszaki dokumentációk *54 óra*

Technológiai dokumentációk fogalma, tartalma
Műszaki rajz fogalma
Gépészeti technológiai dokumentációk, mint információhordozók, azok formai és tartalmi követelményei
Rajzlap elrendezések, rajzlapméretek, szövegmezők és kötelezően használatos vonalvastagságok méretei
Vonaltípusok
Betűk és szabványírás
Rajztechnikai alapszabványok, előírások, megoldások
Ábrázoló geometriai alapfogalmak
Síkmértani szerkesztések, térelemek kölcsönös helyzete, vetületi és axonometrikus ábrázolás (tengelyek és nem látható élek jelölése)
Axonometrikus ábrázolás fajtái (izometrikus, Kavalier, dimetrikus axonometria)
Perspektivikus ábrázolás szabályai
Síkmetszés, valódi nagyság meghatározása, kiterítés
Nézetek elhelyezése a rajzon (nézetrend)
Áthatások, áthatások alkatrészrajzokon
Összeállítási és részletrajzok
Alkatrész és összeállítási rajzok fogalma
Metszetábrázolások, szelvények egyszerűsített ábrázolása
Mérethálózat felépítése, különleges méretmegadások
Méretszám, méretvonal, méretsegédvonal, méretszöveg
Tűrés, illesztés
Gépalkatrészek mérettűrése, gyártási pontatlanságok főbb okai
Gépalkatrészek illesztés és szabványillesztési rendszerek
Felületi minőség
Jelképes ábrázolások
A munka tárgyára, céljára vonatkozó dokumentumok
A munkafolyamatokra, eszközökre, technológiákra vonatkozó dokumentációk
Egyszerű gépészeti műszaki rajzok

Egyszerű alkatrészek, szerkezeti egységek, művelet-, illetve szerelési terv
Rendszerek rajzai, kapcsolási vázlatok, folyamatábrák és folyamatrendszerek
Gyártástechnológiai előírások
Technológiai sorrend fogalma, tartalma

6.3.2. Gépészeti alapmérések *18 óra*

Mérés, ellenőrzés fogalma és folyamata
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése
Mértékegységek
Műszaki mérés eszközeinek ismerete
Hosszméretek mérése és ellenőrzése
Szögek mérése és ellenőrzése
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése
Mérési utasítás
Mérési pontosság
Tűréssel, illesztéssel kapcsolatos alapfogalmak, táblázatok kezelése
Mérési alapfogalmak, mérési hibák
Műszerhibák
Mérési jellemzők
Mérés egyszerű és nagypontosságú mérőeszközökkel
Mérőeszközök
Hossz- és szögmérő eszközök
Mechanikai mérőeszközök típusai, működésük, kezelésük
Digitális mérőeszközök típusai, alkalmazásuk
Külső felületek mérésének eszközei
Belső felületek mérésének eszközei
Szögek mérésének, ellenőrzésének eszközei
Felületi minőség jelölése, ellenőrzésének és mérésének eszközei
Munkadarabok alak- és helyzetmérésének eszközei, módjai
Mérési dokumentumok jelentősége, fajtái, tartalma

6.3.3. Anyagismeret, anyagvizsgálat *36 óra*

Alapanyagok csoportosítása és tulajdonságai
Gépipari anyagok jellemzői
Az anyagok vegyi jellemzői
Az anyagok fizikai jellemzői
Az anyagok mechanikai jellemzői
Az anyagok technológiai jellemzői
Anyagszerkezet-tani alapismeretek
Fémek kristályrendszerei, színesfémek kristályosodása, rácsrendezetlenségek, képlékeny alakváltozás, szilárd oldatok, diffúzió, fémek hidegalakítás utáni lágyulása, szemcsenövekedés és hatásai
Ötvözet fogalma
Vasfémek és ötvözeteik, tulajdonságaik
Ötvözők hatása
A legfontosabb acélfajták alkalmazási területei
Kiválasztás szempontjai
Nem vasalapú fémes szerkezeti anyagok

Könnyűfémek
Nehézfémek
Szinterelt szerkezeti anyagok
Műanyagok
Segédanyagok
Hőkezelések feladata, csoportosítása
Hőkezelő eljárások
Anyagvizsgálati módok:
Az anyag mechanikai tulajdonságainak vizsgálata: szakítóvizsgálat, nyomóvizsgálat, hajlítóvizsgálat, nyíróvizsgálat, csavaróvizsgálat, keménységmérés, bemetszett próbatest ütővizsgálata és fárasztóvizsgálat
Hibakereső vizsgálatok, technológiai próbák, szikrapróba, korróziós vizsgálatok és szövetszerkezet-vizsgálat
Roncsolásmentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok)
Roncsolásos anyagvizsgálatok, szakítóvizsgálat, keménység vizsgálat
Technológiai próbák

6.3.4. Fémek alakítása *36 óra*

Kézi forgácsoló műveletek (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás)
Forgács nélküli alakítási technológiák alkalmazásának megismerése, alkalmazott gépek, eszközök, szerszámok
Lemezhajlítás
Peremezés
Domborítás, ívelés
A megmunkálásokra alkalmas és a gépészeti szakmákban használatos anyagok
Alkatrészek illesztése
Illesztés reszeléssel
Hántoló szerszámok, eszközök
Lemezalkatrész készítése
Sík- és ívelt felületek hántolása
A dörzsárazás szerszámai és művelete
Tűrésezett furatok alak- és méretellenőrzése
Illesztés dörzsárazással
Csiszoló és polírozó anyagok, szerszámok és gépek
Illesztés csiszolással
Komplex illesztési munkák, ellenőrző feladatok
Gépi forgácsolás szerszámai
Gépi forgácsoló alapeljárások gépei
Esztergálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai
Fúrás, furatmegmunkálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai
Marás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai
Köszörülés technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai
Gépüzemeltetés munkabiztonsági szabályai

6.4. A képzés javasolt helyszíne

Tanterem és szakmaspecifikus tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói*

tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-

4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Gépészeti alapozó gyakorlat 252 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a hallgatókkal a különféle gépészeti alapozó feladatok és gyakorlatok összedolgozhatóságának feltételeit; a nyersanyag, alapanyag, anyagminőségek, megmunkálások meghatározását, illetve az alkalmazott vizsgálatok módját.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Műszaki dokumentációk *10 óra*

Alkatrészrajzok szerkesztése felvételi vázlat alapján, rajzolvasás
Alkatrészrajzok, összeállítási rajzok, rajzdokumentációk elemzése
Megmunkálási technológia behatárolása alkatrészrajzok műszaki tartalmának figyelembevételével

7.3.2. Gépészeti alapmérések 22 *óra*

Külső és belső felületek ellenőrzése egyszerű ellenőrző eszközökkel
Külső felületek mérése, ellenőrzése tolómérővel, talpas tolómérővel, mikrométerrel
Belső felületek mérése, ellenőrzése mélységmérő tolómérővel, mikrométerrel
Szögmérés mechanikai szögmérővel
Külső kúpok mérése, ellenőrzése
Belső kúpok mérése, ellenőrzése
Munkadarabok mérése digitális mérőeszközökkel
Munkadarabok mérése digitális tolómérővel, digitális mérőórával
Felületi érdesség ellenőrzése, mérése
Munkadarabok alak- és helyzetpontosságának mérése, ellenőrzése
Körkörösség ellenőrzése, tengely ütésellenőrzése
Egyenesség, síklapúság, derékszögesség, párhuzamosság, egytengelyűség, mérése ellenőrzése
Mérési dokumentumok készítése
Felvételi vázlatok készítése méretellenőrzésekhez

7.3.3. Anyagismeret, anyagvizsgálat *36 óra*

Az anyag mechanikai tulajdonságainak vizsgálata: szakítóvizsgálat, nyomóvizsgálat, hajlítóvizsgálat, nyíróvizsgálat, csavaróvizsgálat, keménységmérés, bemetszett próbatest ütővizsgálata és fárasztóvizsgálat
Hibakereső vizsgálatok, technológiai próbák, szikrapróba, korróziós vizsgálatok és szövetszerkezet-vizsgálat
Roncsolásmentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok)
Roncsolásos anyagvizsgálatok (szakítóvizsgálat, keménység vizsgálata, technológiai próbák)

7.3.4. Fémek alakítása *120 óra*

Előrajzolással szembeni követelmények
Az előrajzolás lépései
Az előrajzolás szerszámai, eszközei
Mérő- és ellenőrző eszközök
A felületszínezés lehetőségei
A térbeli előrajzolás eszközei
Az előrajzolás folyamata
Az előrajzolás biztonságtechnikai előírásai
Síkbeli és térbeli előrajzolás
Síkbeli és térbeli előrajzolás eszközei, segédeszközei és mérőeszközeinek megválasztása adott feladat elvégzéséhez
Többféle megmunkálást igénylő öntvények előrajzolásának gyakorlása
Kézi megmunkálási gyakorlatok (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás)
A kézi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése
Alkatrészek illesztése
A gépi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése
Palástfelület, homlokfelület esztergálás
Belső felületek megmunkálása (furatesztergálás, fúrás)
Marás (palástmarás, homlokmarás, síkmarás)
Köszörülés (palástköszörülés, síkköszörülés, furatköszörülés)

7.3.5. Alapszerelések végzése *64 óra*

Oldható kötések készítése (csavarkötés, csapszeg-kötés és tengelykötés)
Nemoldható kötések készítése (szegecskötés, hegesztett kötés, forrasztott kötés, ragasztott kötés és zsugorkötés)
Különféle fémfelületek előkészítése
Korrózióvédelem: korrózióálló szerkezeti anyagok használata vagy passzív korrózióvédelem – védőbevonatok készítése állagmegóvás és esztétikai igények kielégítése céljából
Felületvédelem mázolással, lakkozással
Zártszelvények légmentes lezárása

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói*

tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok			x	-

	alapján				
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10166-12 azonosító számú

Gépészeti kötési feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10166-12 azonosító számú, Gépészeti kötési feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10166-12 Gépészeti kötési feladatok	Gépészeti kötések alapjai		Gépészeti kötések gyakorlata	
	Gépészeti kötések elméleti alapjai	Korrózió elleni védelem	Gépészeti kötések készítése	Korrózió elleni védelem
FELADATOK				
Általános minőségű hegesztett kötéseket készít kézi ívhegesztéssel			x	
Általános minőségű kötést készít gázhegesztéssel			x	
Készít, bont, javít kemény- és lágyforrasztott kötéseket			x	
Készít, bont, javít, cserél oldható kötéseket és helyzetbiztosító elemeket			x	
Készít, bont, javít, cserél nemoldható kötéseket (szegecs, zsugor, ragasztott)			x	
Fémipari alapműveleteket előkészít, elvégez			x	
Korrózió elleni védelmet készít kötőelemeken és fémszerkezeteken		x		x
Gyártási és szereléstechnológiai folyamatokat értelmez, alkalmaz	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, használata	x		x	
Oldható és nemoldható kötések rajzjelei, ábrázolási módjai	x		x	
Hegesztési rajzjelek értelmezése, varratok ábrázolása	x		x	
Részletrajzok olvasása, értelmezése	x	x	x	x
Ipari anyagok technológiai tulajdonságai	x	x		
Ipari anyagok korróziós tulajdonságai	x	x	x	x
Oldható kötések	x		x	
Nemoldható kötések	x	x	x	x
A gázhegesztés biztonsága	x		x	
Az ívhegesztés biztonsága	x		x	
Sajtoló-ponthegesztés biztonsága	x		x	
A hegesztés környezeti hatásai	x			
A hegesztés folyamatainak és befejezésének tűzvédelmi előírásai	x		x	
Korrózióvédelem alkalmazása	x		x	x
Kötőelem táblázatok használata	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Gépészeti rajzok, részletrajzok olvasása, értelmezése	x	x	x	x
Hegesztési varratjelképek értelmezése	x		x	
Munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek és színjelölések értelmezése	x		x	
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata			x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Szabálykövető magatartás	x		x	x
Biztos kéztartás			x	x
Térlátás			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Irányíthatóság			x	x
Együttműködési készség			x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
Lényegfelismerés, elővigyázatosság			x	x

8. Gépészeti kötések alapjai tantárgy 216 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a gépipar területén használatos oldható és nemoldható kötések módjait, technológiáját, szerszámait. Megismertetni a tanulókkal a különféle kötések készítésének alapját képező dokumentációk jellemző formai és tartalmi követelményeit, valamint megtanítani az ott előírt mennyiségi, minőségi, technológiai előírások jelentését, azok pontos betartásának fontosságát.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Gépészeti kötések elméleti alapja *168 óra*

Szabványosítás – szabvány fogalma és célja
Magyar szabványok hivatalos jelölései
Gépelemek felosztása (kötőelemek, forgást közvetítő gépelemek, tengelykapcsolók és fékszerkezetek, forgást átszármaztató elemek, egyéb gépelemek)
Fémszerkezet szerelés fogalmai
Általános követelmények
Szerelési munkahelyek, munkaműveletek követelményei
Munkavégzésre vonatkozó szabályok (ellenőrzés)
A kötések fogalma
A kötések felosztása (oldható és nemoldható kötések) alkalmazási területük
A fémiparban alkalmazott gépészeti elemek kötési módjai
Oldható kötések fogalma, alkalmazása (csavarkötés, csapszeg, tengelykötések)
Kötőcsavarok igénybevételei (egyszerű igénybevétel: húzás, nyomás, nyírás és összetett igénybevétel: húzás és csavarás egyidejűsége)
Csavarok terhelhetősége
Csavarmenet származtatása, menetprofilok, menetelemek, menettípusok
Csavarok, csavaranyák, anyaguk jelölése
Csavarfej típusok (hatlapfejű, hengeresfejű belsőkulcsnyílású, fejnélküli, süllyesztettfejű, „D” fejű csavarok)
Csavarozás és szerszámai (egyszerű kéziszerszámok és kisgépek)
Csavarkulcsok (kettős villáskulcsok, csillag-villáskulcsok, állítható villáskulcsok, csillagkulcsok, racsnis kulcsok)
Dugókulcsok, csavarhúzók, nyomatékkulcsok (nyomatékcsavarozók), akkumulátoros csavarozók
Csavarbiztosítási eljárások fajtái, jellemzői (közvetlen és közvetett kötések)
Menetkészítés szerszámai, segédeszközei, segédanyagai
A menetfúrás és menetmetszés előkészítő műveletei, a csavarmenet készítés és a csavarkötés munkabiztonsági előírásai
Csavarmeghúzási nyomaték korlátozása
Ék-, retesz-, csapszeg- és bordáskötés jellemzői, tűrések, illesztések, ábrázolásuk
A szabványos szegecsek fajtái és fő alkalmazási területei, különféle szegecskötési megoldások (átlapolt, hevederes, egysoros, többsoros) alkalmazási területük, ábrázolásuk, szegecs hosszának számítása

Hegesztés
Hegesztés fogalma
A hegesztett kötés jellemzői
A kötések rajzi ábrázolásának értelmezése
A hegeszthetőség feltétele
Szerkezeti acélok hegesztése (ötvözetlen acélok, gyengén ötvözött acélok, finomszemcsés acélok, szürke öntöttvasak, alumínium, réz és ötvözeteinek hegesztése)
A gázhegesztés eszközei (gázpalack, nyomáscsökkentő, gázvezeték, hegesztőpisztoly), anyagai, segédanyagai
Hegesztési technika (irányok)
Gázhegesztés biztonsági előírásai
A lángvágás eszközei, anyagai, segédanyagai
A villamos ívhegesztés eszközei, berendezései, anyagai, segédanyagai
Speciális hegesztési eljárások csoportosítása, jellemzőik
Fogyóelektródás hegesztés
Volfram elektródás hegesztés
Különböző védőgázas hegesztések
Fedett ívű hegesztés
A keményforrasztás eszközei, anyagai, segédanyagai, alkalmazási területe
Lágy és keményforrasztás lényege, alkalmazási területe

8.3.2. Korrózió elleni védelem *48 óra*

A korrózió fogalma, fajtái, befolyásoló tényezői, megjelenési formái
Korrózióvédelem fogalma
Korrózió elleni védelem, felületek előkészítése
Korrózióálló szerkezeti anyagok használatának megismerése
Passzív korrózióvédelem fogalma és célja
Korróziót gátló bevonatok és felületi rétegek technológiái
A bevonatrendszer kiválasztásának szempontjai
A tervezés során megvizsgálandó tényezők
Felületelőkészítés (oxidmentesítés mechanikai és kémiai eljárásai valamint a zsírtalanítás lúgos eljárással vagy szerves oldószerekkel)
Nemfémes bevonatok
Galvánbevonatok (rezezés, nikkelezés, krómozás, horganyzás, ónozás)
Fémbevonatok készítése termodiffúziós eljárással
Alumínium oxidálása (kémiai oxidálással vagy elektrokémiai oxidálással)
Acélok oxidálása (vas és ötvözeteinek kémiai oxidálása)
Foszfátozás (vasfoszfátozás, cinkfoszfátozás és mangánfoszfátozás)
Kromátozás (horgany kromátozása és alumínium kromátozása
Felületvédelem: mázolás, lakkozás
Műanyagbevonat készítése (porszórással, szinterezéssel)
Tűzi fémbevonatok (Tűzi zománcozás), zománcozás mártással, vákuumos zománcozás, elektroforetikus zománcozás, elektrosztatikus zománcozás, zománcozás száraz eljárással
Átmeneti korrózióvédelem (védőolajokkal, védőzsírokkal, védőviaszokkal, bitumenalapú anyagokkal, alvázvédő anyagokkal, védőlakkokkal, védőemulziókkal)
Biztonságtechnika, környezetvédelem

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és szakma-specifikus tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-

4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Gépészeti kötések gyakorlata 252 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A gépészeti kötések készítési technológiájának az elsajátítása. Különböző gépészeti kötések készítése az alkatrészek igénybevételének felmérésével, a különböző gyártási és szerelési technológiák megválasztásával és alkalmazásával. Az önálló technológiai feladatok fokozatos kivitelezése, alkatrészek, részegységek önálló elkészítésének, alkalmazásának, szerelésének gyakorlati megismerése.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Gépészeti kötések készítése *222 óra*

Oldható kötések készítése, össze- és szétszerelés szerszámai, eszközei, műveletei (Csavarkulcsok: kettős villáskulcsok, csillag-villáskulcsok, állítható villáskulcsok, csillagkulcsok, racsnis kulcsok; Dugókulcsok, csavarhúzók, nyomatékkulcsok (nyomatékcsavarozók), akkumulátoros csavarozók

Nemoldható kötések készítése

A szegecselési művelet technológiája és eljárásainak szerszámai, eszközei, berendezései, gépei

A szegecskötés munkabiztonsági előírásai

A szegecskötések szerszámainak és eszközeinek megválasztása

Az illesztés fogalma, ISO illesztési rendszerek

A zsugorkötés alkalmazási területe, szereléstechnológiája, munkabiztonsági előírások

Ragasztóanyagok, a különféle anyagok ragasztásának műveletei

A forrasztás műveletének folyamata, szerszámai, eszközei

Gázhegesztő berendezések, tartozékok, a lánghegesztés munkabiztonsági előírásai (gázpalack, nyomáscsökkentő, gázvezeték, hegesztőpisztoly)

A gépek általános állapotának ellenőrzése (gázszivárgás, vízcsöpögés)

Az elszívó- és szűrőberendezések bekapcsolása

A munkavégzést akadályozó tényezők jelentése vagy korrigálása
A felületek megtisztítása
Gázhegesztő berendezések üzembe helyezése, kezelése
Hegesztési technikák elsajátítása (irányok)
Az ívhegesztés lényege, alkalmazása, gépei, segédeszközei
Az ívhegesztés munkabiztonsági előírásai
Kézi ívhegesztő berendezések üzembe helyezése
Elektródák fajtái, jellemzői, megválasztásának szempontjai
Ha szükséges palackcserét kell végezni
A kész munkadarab ellenőrzése szemrevételezéssel
Szükséges hibajavítások elvégzése

9.3.2. Korrózió elleni védelem *30 óra*

Különféle fém- és nemfém felületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással és egyéb eljárásokkal
Átmeneti korrózióvédelem (védőolajokkal, védőzsírokkal, védőviaszokkal, bitumenalapú anyagokkal, alvázvédő anyagokkal, védőlakkokkal, védőemulziókkal)

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10165-12 azonosító számú

Épületlakatos feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10165-12 azonosító számú, Épületlakatos feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10165-12 Épületlakatos feladatok	Épületlakatos feladatok		Épületlakatos feladatok gyakorlata			
	Általános vállalkozási ismeretek	Épületlakatos szerkezetek gyártása	Munkatervezési feladatok	Munkaszervezési feladatok	Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése	Karbantartás, javítás
FELADATOK						
Ajánlatot készít a megrendelőknek	x		x	x		
Alakítja a speciális épületlakatos munkadarabokat kézi kisgépes forgácsoló eljárásokkal	x	x		x		
Átadja a munkát a megrendelőknek	x			x		
Az épületeknél szereléshez, összetett szerkezeti egységek elkészítéséhez művelet-, illetve szerelési sorrendtervet, vázlatot készít	x	x	x	x	x	
Azonosítja a szerkezeti anyagok főbb típusait szemrevételezéssel, próbával és a dokumentáció felhasználásával	x	x	x	x	x	
Elkészíti, vagy megrendeli a célszerszámokat, összeállító sablonokat a bonyolult speciális épületlakatos munkához	x	x	x	x		
Eltakarítja és szelektálja a hulladékokat, gondoskodik a munka egyéb melléktermékeinek kezeléséről	x	x	x	x		x
Elvégzi a szakirányú garanciális épületlakatos-ipari ellenőrzéseket, javításokat		x	x	x		x
Építési, szerelési naplót vezet, dokumentációt készít (digitálisan)		x	x			
Felveszi a megrendelést személyesen, kommunikációs eszközökön	x		x	x		
Gyártási, szerelési utasításokat értelmez		x	x	x		
Karbantartási feladatokat lát el			x			x
Képlékenyalakítást végez a speciális épületlakatos munkadarabokon kézi, illetve kisgépes eljárásokkal		x	x	x		
Kezeli a költségeket	x					
Korrózió elleni általános bevonatot és felületvédelmet készít a korrózióra hajlamos épületlakatos fémszerkezeteken			x	x	x	x
Meghatározza és előkészíti a speciális épületlakatos munkához szükséges anyagmennyiséget		x	x	x	x	
Munkájához szükséges szakmai számításokat értelmez segédletek használatával		x	x			
Nyílászáró alkatrészeket, szereléseket végez és elhelyez az épületeken		x	x	x	x	x
Összeilleszti, összeállítja a megmunkált speciális épületlakatos anyagrészeket, egységeket	x	x	x	x	x	x

Részt vesz az átadás-átvételi dokumentációk készítésében, jegyzőkönyvet vezet és készít	x	x	x	x		
Szakterületéhez tartozó piacon vizsgálódik	x	x	x	x		
Számlát állít ki	x					
Utókalkulációt készít	x		x			
Zárat, biztonságtechnikai eszközöket cserél, szerel, ellenőriz		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkavállalás jogi lehetőségei	x			x		
A pénzkezelés szabályai és eljárástechnikája	x					
Vállalkozási formák	x					
A vállalkozás adminisztrációja, dokumentumai	x					
A vállalkozások létesítésének, működtetésének és megszüntetésének hatályos szabályai, eljárásai	x					
Adóügyi szabályok	x					
Gazdasági alapfogalmak	x			x		
Anyagok fajtái, főbb tulajdonságai		x	x		x	
Anyagvizsgálati módszerek		x	x			
Digitális alapfogalmak		x	x			
Lakatosipari fémtermékek		x	x			
Egyszerű ábrázolási módok		x	x			
Egyszerűbb szilárdsági számítások értelmezése		x	x			
Előrajzolás		x	x			
Fém termékek katalógusainak használata	x	x	x	x	x	x
Fémek képlékenyalakítása		x	x	x		
Fémek kézi és kisgépi forgácsolása		x	x	x	x	x
A szerelés mérő és ellenőrző eszközei		x	x		x	x
Fémszerkezetek épületbe beépítése		x	x	x	x	x
Fémszerkezetek összeszerelése oldható és nemoldható kötésekkel		x	x	x	x	x
Forrasztás, hegesztés		x	x	x	x	x
Képlékenyalakítás műveletei		x	x	x		
Korrózió és felületvédelem		x	x	x	x	x
Mértékegységek		x	x			
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, vázlatrajzok készítése		x	x			
Műszaki mérés eszközei, módszerei		x	x	x		
Szabványhasználati ismeretek	x	x	x	x		
Zárszerkezetek, szerelvények szerelése		x	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Fémipari kéziszerszámok használata		x	x	x	x	x
Forrasztóeszközök, segédanyagok alkalmazása		x	x			
Ív- és lánghegesztő berendezések, eszközök használata		x	x		x	x
Mennyiségérzék		x	x			
Mérő és ellenőrző eszközök használata		x	x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Önállóság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség		x			x	x
Döntésképesség	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x	x	x
Konszenzuskészség	x	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x
Logikus gondolkodás	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x	x	x	x

10. Épületlakatos ismeretek tantárgy 216 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Az épületlakatos ismeretek elméleti megszerzése, a feladatok megértése, azok jellemzőinek és kivitelezési folyamatainak értelmezése. A különböző munkafolyamatokat felelősségteljes megtervezése.
Önálló vállalkozás indításához szükséges ismeretek elsajátítása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Általános vállalkozási ismeretek *108 óra*

Vállalkozás fogalma, vállalkozási formák, működési feltételrendszerek
Vállalkozások beindításának hatósági, személyi, tárgyi és pénzügyi feltételei
Vállalkozásokkal kapcsolatos adóügyi, járulékfizetési és költségvetési ismeretek
Vállalkozásokkal kapcsolatos könyvvezetési ismeretek, kötelezettségek
Vállalkozások gazdasági helyzetét meghatározó tényezők
A vállalkozások költségcsökkentésének aktív és passzív módszerei
Vállalkozói szerződésekkel kapcsolatos ismeretek, azok tartalmi és formai követelményei
Árajánlatok készítéséhez szükséges átfogó ismeretek (felmérési munkák, tervvázlatok készítése és prezentálása, anyagszükséglet számítása, munkaidő számítása, ütemezés)
Anyaggazdálkodási ismeretek, a folyamatos anyagellátás feltételei
Munkahelyszervezés módszerei
Munkaügyi ismeretek, munkáltatói és munkavállalói jogok, kötelezettségek
Kommunikációs ismeretek, ösztönzési lehetőségek
Létszámgazdálkodással kapcsolatos ismeretek, létszámelemzés módszerei és mutatói
Tárgyalások, értekezletek, megbeszélések levezetésének módszerei
Vállalkozásokat segítő szervezetek

10.3.2. Épületlakatos szerkezetek gyártása *108 óra*

Rácsok fogalma, szerkezeti kialakítása
Ablakrácsok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Ajtó- és kapubetét rácsok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Mellvédrácsok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Akna- és lábtörlőrácsok
Tető- és hófogórácsok (egyedi szerkezetek és fedés rendszerelemeiként)
Biztonsági rácsok, redőnyök (biztonsági előírások figyelembe vételével)
Tolórács
Acéllemez redőny
Rácsos redőny
Korlátok fogalma, alkalmazása, csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Kerti rácsok és kerítéskorlátok
Erkélykorlátok és mellvédekre szerelt fogódzók
Teraszkorlátok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Hídkorlátok

Lépcsőkorlátok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Egyéb korlátok, esetleg egyéb anyagú korlátok kiegészítő lakatos szerkezetei
Napellenzők
Napkollektorok rögzítő állványa lapostetőre vagy magastetőre szerelve
Egyéb épületlakatos munkák
Állványok
Létrák
Acéllépcsők
Kezelőjárdák
Élvédők, takarólemezek
Lemezszekrények
Fém nyílászáró szerkezetek csoportosítása, szerkezeti elemeik, főbb kiviteli követelményeik
Ablakok
Ajtók, kapuk
Külső és belső térelhatároló szerkezetek
Álmennyezetek tartószerkezeteinek egyedi vagy gyártmányokból való készítése
Portálok, kirakatok
Nyílászáró szerkezetek gyártása, beépítése
Nyílászáró szerkezetek szerelvények felépítése, részeik, gyártásuk, beállításuk,
Javításuk, beszerelésük módjai
Vasalások, pántok, reteszek, kilincszárak, távnyitó és kezelőszerkezetek, olajfékes önműködő ajtózárók
Zárfajták, a zárak elemei
Biztonsági zárak különböző fajtáinak elkészítési módja
Lakatok fajtái, biztonsági osztályba sorolásuk.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és szakma-specifikus tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Épületlakatos gyakorlat 468 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Különféle épületlakatos gyakorlatok és tevékenységek elsajátítása. Gépek és berendezések működéséhez szükséges információk értelmezése, gyakorlatban való alkalmazása. Egyéni szakmai munkavégzés az önállóság növelésével, gépek szerelési, javítási és karbantartási feladatainak ellátása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Munkatervezési feladatok *24 óra*

Adott munkadarab anyagszükségletének meghatározása
A szükséges gyártó- és mérőeszközök kiválasztása
Technológiai sorrendtervének összeállítása
A gyártási helyszín meghatározása

11.3.2. Munkaszervezési feladatok *24 óra*

A szerelés személyi és tárgyi feltételei
A javítási munka feltételei
A különböző nyílászárók fém-alkatrészei
Zárszerkezetek szerelése különböző munkahelyzetekben
A fémmegmunkálás szerszámai, eszközei

11.3.3. Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése 342 *óra*

Munkaterület ellenőrzése
Berendezések, eszközök beüzemelése és karbantartása, gépkönyvek ismerete, használata.
Szerkezeti elemek gyártása
Épületlakatos szerkezetek elemeinek gyártása
Kézi- és kisgépes forgácsolás
Előrajzolás
Darabolás
Képlékeny alakítás
Oldható és nemoldható kötések készítése
Hegesztés
Hegesztési paraméterek meghatározása.
Próbahegesztés készítése, tesztek, vizsgálatok.
Fémes anyagok rendszerezése, megkülönböztetése, használata.
Acélok, egyéb fémek hegeszthetőségi gyakorlata.
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata.
Hegesztési eltérések javítása.
Forrasztás
Forrasztási paraméterek meghatározása.
Próbaforrasztás készítése, tesztek, vizsgálatok.
Forrasztás során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata.

Forrasztási eltérések javítása.
Szegecselés
Alak- és helyzetpontosság mérése, ellenőrzése
Előkészíti a munkaterületet a helyszíni szereléshez
Szerelési munkák elvégzése
Átadás előtti javítások elvégzése
Hulladékok, a munka egyéb melléktermékeinek eltakarítása
Építési, szerelési napló vezetése
Átadás-átvételi jegyzőkönyv elkészítése
Épületlakatos szerkezetek beállítása, szerelése
A szerelés előkészítése
Szerelési módszerek
A szerelés technológiája

11.3.4. Karbantartás, javítás ***78 óra***

Átadás előtti ellenőrzések, az észlelt hibák megjelölése
Átadás-átvételi dokumentációt készítése, jegyzőkönyv vezetése és készítése
Karbantartási feladatok végrehajtása (hibajavítás, hibás alkatrészek cseréje, további meghibásodás megelőzése, korrózióvédelem)
Épületlakatos szerkezetek karbantartása, javítása
A javítás előkészítése
Javítási módszerek, lehetőségek felmérése, összegzése majd a legmegfelelőbb megoldás kiválasztása
A javítás technológiája (technológiai sorrendje)
Zárszerkezetek szerelése
A hulladékok szelektálása (felhasználható darabok újra-beépítése, újrahasznosítása)

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma-specifikus tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10167-12 azonosító számú

Magasban végzett lakatos feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10167-12 azonosító számú Magasban végzett lakatos feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10167-12 Magasban végzett lakatos feladatok	Magasban végzett lakatos feladatok		Magasban végzett lakatos feladatok gyakorlata		
	A magasban végzett munka biztonsága	Magasban végzett szerelési folyamatok	A magasban végzett munka biztonsága	Építészrajzi ismeretek	Magasban végzett szerelések
FELADATOK					
Betartja és betartatja a magasban végzett munkák sajátos munkabiztonsági és környezetvédelmi előírásait	x	x	x		x
Értelmezi a munkájához szükséges építészrajzokat, gépészeti rajzokat				x	
Egyszerűbb vázlatokat készít a beépítésre kerülő anyagok, szerkezetek rögzítésének, helyének pontos meghatározására				x	
Magasban végzett szerelési folyamatokat értelmez, végez		x			x
Magassági látványtervet értelmez				x	
SZAKMAI ISMERETEK					
A magasban végzett munkák sajátos munkabiztonsági és környezetvédelmi előírásai	x		x		
Leesés elleni biztosítás előírásai	x		x		
Munkavégzés szabályai	x		x		
Építészrajzi alapfogalmak, egyszerűbb építészeti részletrajzok				x	
Magasban végzett szerelési folyamatok ismerete		x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata	x	x	x		x
Leesés elleni védelem eszközeinek használata	x	x	x		x
Egyéni védőeszközök használata	x	x	x		x
Munkavégzési információk kezelése				x	
Emelési kézjelek alkalmazása	x	x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x		x
Mozgáskoordináció	x	x	x		x
Egyensúlyérzékelés	x	x	x		x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x		x
Irányíthatóság	x	x	x		x
Irányítási készség	x	x	x		x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Körültekintés, elővigyázatosság	x		x	x	x
Lényegfelismerés, lényeglátás	x		x	x	x

12. Magasban végzett lakatos feladatok tantárgy 64 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A magasban végzett lakatos feladatok elméleti megismerése. A lakatos alapfogalmak elsajátítása, a szerkezetek előállítási műveleteinek, a nyersanyagok, szerkezeti anyagok tulajdonságainak, a szerkezetek gyárthatóságának, szerelhetőségi technológiájának megismerése, a munka- és tűzvédelmi ismeretek elsajátítása. A magas körülmények közötti szerelés, javítás, karbantartás és üzembe helyezés sajátos szabályainak megismerése.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. A magasban végzett munka biztonsága *32 óra*

A magasban végzett munkák sajátos munkabiztonsági és környezetvédelmi előírásai
A beépítésre kerülő anyagok, szerkezetek rögzítésének, technológiájának meghatározása
Veszélyes magasság fogalma
Tárgyi feltételek
Személyi feltételek
Környezeti feltételek
Leesés elleni védelem fogalma, biztonságtechnikája
Az emelési előírások, leesés elleni biztosítás előírásai
Munka- és tűzvédelmi jelismeretek, sajátos piktogramok
A magasban végzett munka veszélyforrásainak ismerete
Leesés elleni védelmet biztosító eszközök ismerete, ipari alpintechnika fogalma
Állványzatok statikája, kialakítási módjai, tervezése
Állványkészítés előírásai
Állványzatok folyamatos állapotellenőrzése
Állványok, védőkorlátok, építési lépcsők, átjárók, létrák alkalmazásának biztonságtechnikája
Állványbontás előírásai (az építés fordított sorrendjében kell végezni)
A magasban végzett munkavégzés, szerelés értelmezése
Információk rendszerezése a gyakorlati feladatokkal

12.3.2. Magasban végzett szerelési folyamatok *32 óra*

A magasban végzett munka sajátosságai, szervezése, irányítása
A magasban végzett szerelési-, illesztési munkák technológiája
A magasban végzett oldható- és nemoldható kötések készítése, a munka végzéséhez szükséges eszközök biztosítása és a beépítendő szerkezetek anyagmozgatása
A szerelési munkaterület kijelölése
A szerelési folyamatának organizálása, a munka végzéséhez szükséges eszközök biztosítása és a beépítendő szerkezetek anyagmozgatása
Korlátok, jelző- és védőkorlátok
Megközelítési útvonalak (feljárók, építési lépcsők, létrák, átjárók) fajtái és használata
Egyéni védőeszközök alkalmazása, használata (leesés elleni védelem, szereléstechnikai védelem, védőruha, védőcipő, védősisak)

Lezuhanás gátló rendszerek (teljes testheveder, kapcsolódó alrendszerek)
Kötelek szerkezete, felépítése
Vízhatlan öltözék
A magasban végzett szerelések ellenőrzési ismeretei (méret, kivitel és egyéb szempontok alapján)

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és szakma-specifikus tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-

2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Magasban végzett lakatos feladatok gyakorlata tantárgy 96 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A magasban végzett önálló munkavégzési feladatok feltételeinek megismerése. Az alkalmazott technológiának megfelelő ipari szerkezetek elő- és helyszíni gyártása, a megfelelő szerelési eljárások alkalmazására. A magasban végzett munkavégzés során a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírások fokozott figyelemmel történő betartása. A speciális munkakörülmények közötti szerelési folyamatok, bontások, kötések elsajátítása, üzembe helyezési, javítási, karbantartási munkafolyamatok elvégzése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. A magasban végzett munka biztonsága *32 óra*

Talajszinten végzett imitációs gyakorlási tevékenység
Kitűzés végzése mérőeszközök, egyszerűbb mérőműszerek használatával
Megközelítési útvonalak bemutatása modellekkel
Egyéni védőeszközök és felszerelések bemutatása próbával
A magasban végzett munka kikötési módjainak alkalmazása, bemutatása
Lezuhanás gátló rendszer bemutatása, alkalmazási ismertetése
Teljes testheveder bemutatása próbával (talajszinten tantermi állvány kikötéssel)
Kapcsolódó alrendszerek bemutatása (energianyelő, energia elosztó, kötél, csatlakozó)
A magasban végzett munka további egyéni védőeszközeinek alkalmazása (védősisak,

acélbetétes lábbeli, védőruha, víztaszító munkaruha)
A magasban végzett munka tűzbiztonsági eszközeinek alkalmazása, bemutatása
A munka és tűzbiztonsági jelek, piktogramok felismerése, elhelyezése
Az emelési munkáknál alkalmazott kézjelek elsajátítása, begyakorlása
Építőipari állványok használata, biztonságtechnikája

13.3.2. Építészrajzi ismeretek ***32 óra***

Az építész tervrajzok értelmezése
Rajzdokumentáció
Alapvető ábrázolások felismerése, gyakorlása
Kottázás olvasása, gyakorlása
Tájolások felismerése, gyakorlása
Méretek értelmezése, részletrajzok elhelyezkedése a tervdokumentációban
Egyszerűbb vázlatrajzok készítése
Látványterv bemutatása, értelmezése

13.3.3. Magasban végzett szerelések ***32 óra***

Szerelési munkaterület kijelölése egyszerű mérőeszközök és mérőműszerek használatával
Megközelítési útvonalak bemutatása modelleken: építési lépcső, feljáró, létra, átjáró
Egyéni védőeszközök bemutatása, felpróbálása: védőszemüveg, kesztyű, acélbetétes bakancs, védősisak (belső felszereléssel, kiegészítőkkel), védőruha (normál, vízhatlan, fényvisszaverő)
Lezuhanás gátló rendszer bemutatása: testheveder és részei
Oldható és nemoldható kötések készítése (imitációval padlószinten, szűk munkaterületen)
Kézi szerszámok, kisgépek bemutatása, alkalmazása
Nyomatékjelző és –határoló meghúzó szerszámok bemutatása, alkalmazása
Mérési, ellenőrzési műveletek végzése, kijelölt szűk területen, imitálva padlószint magasságban
Emelő kisgépek (csörlő, ablakdaru) bemutatása és működtetése
Korrózióvédelem módjai, eszközei, anyagai magasban végzett munkáknál

13.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szakmaspecifikus tanműhely

13.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

13.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10168-12 azonosító számú

Szerkezetlakatos feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10168-12 azonosító számú Szerkezetlakatos feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10168-12 Szerkezetlakatos feladatok	Szerkezetlakatos ismeretek			Szerkezetlakatos gyakorlat		
	Szerkezetlakatos alapismeretek	Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos ismeretek	Tartószerkezeti ismeretek	Szerkezetlakatos munkák	Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos munkák	Tartószerkezeti lakatos munkák
FELADATOK						
Célirányos anyagvizsgálatokat végez, azonosítja a szerkezeti anyagok főbb típusait	x					x
Szerel, javít, karbantart acélszerkezetű szekrénytartókat, teleszkópos elemeket, egyéb főtartókat				x	x	x
Egyszerű és általános szilárdsági számításokat végez segédletek használatával	x		x			
Darabolást végez kézi, gépi eszközökkel, lángvágással				x	x	x
Összeállítja a leszabott anyagot, hegesztéssel szakaszosan rögzíti	x	x	x	x	x	x
A vállalati minőségirányítási rendszerből a ráháruló feladatokat ellátja	x	x	x	x		
Általános minőségű hegesztett kötést készít gázhegesztéssel, bevont elektródás kézi ívhegesztéssel, fogyóelektródás védőgázas (MIG/MAG) ívhegesztéssel, argon védőgázas volfrámelektródás ívhegesztéssel	x	x	x	x	x	x
A roncsolásmentes anyagvizsgálatot elvégzi	x		x			
A hegesztési hibákat kijavítja				x	x	x
Összeállított munkadarab terv szerinti ellenőrzését végzi	x	x	x	x		x
Elvégzi a szükséges hőkezelést	x			x		
Elvégzi a próbaszerelést				x	x	x
Elkészíti a durva felületkezelést, a végleges felületkezelést	x			x		x
A terv szerinti tényleges méreteket ellenőrzi	x	x	x	x	x	x
Elvégzi az elő- és végszerelést (magasban is)	x	x	x	x	x	x
Vezeti a munkalapokat	x			x		
Az elkészült munkadarabot védőcsomagolással látja el	x			x	x	x
Lemezterítéket, táblakiosztást meghatároz	x			x	x	x
Lemezt vág, darabol, egyenget, hajlít, peremez, lyukaszt, domborít	x		x	x	x	x
Pont- és vonalhegesztést végez	x		x	x	x	x
Speciális lemezkötéseket készít	x	x	x	x	x	x
Lemezszerkezeteket összeállít, szerel	x	x		x	x	
Lemezlakatos kézi gépeket, kisgépeket, nagygépeket kezel	x			x		
Számjegyvezérlésű lemezmegmunkáló gépet kezel	x			x		
Egyszerű készüléket, sablont készít szerkezet-	x	x	x	x	x	x

összeállításhoz						
SZAKMAI ISMERETEK						
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése	x	x	x	x	x	x
Anyagvizsgálatok	x			x	x	
CNC gépek működése	x					
Csomagolástechnika	x					
Dokumentációs alapismeretek	x					
Egyszerűbb szilárdsági méretezési eljárások	x					
Előrajzolás	x		x	x	x	x
Felületkezelés	x	x	x	x	x	x
Gyártási és szerelési technológiai alapadatok kiszámítása	x		x			x
Gyártási utasítások értelmezése	x	x	x	x	x	x
Hegesztési rajzjelek, varratábrázolások	x	x	x	x	x	x
Hőkezelés	x			x		
Képlékenyalakítás	x		x	x		x
Készülékkészítési alapismeretek	x	x	x	x	x	x
Kézi és kisgépes forgácsolás	x	x	x	x	x	x
Korróziós tulajdonságok	x	x	x			
Korrózióvédelem	x	x	x	x		
Lemezalakító gép működése	x	x	x	x		
Lemezmegmunkálás	x	x	x	x	x	x
Lemeztáblák tulajdonságai	x	x				
Minőségirányítás	x					
Működési jellemzők kiszámítása	x					
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, szabadkézi vázlatok készítése	x	x		x	x	x
Műszaki táblázatok használata	x	x	x	x	x	x
Műveleti sorrend meghatározása	x	x	x	x	x	x
Roncsolásmentes anyagvizsgálat	x	x	x	x		
Speciális lemezkötések	x	x		x		x
Terítékszámítási és -szerkesztési ismeretek	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Kötések jelképeinek értelmezése	x	x	x	x	x	x
Szerelő kéziszerszámok és kisgépek használata	x	x	x	x	x	x
Lángvágás, varratképzés vízszintes helyzetekben	x	x	x	x	x	x
Gyártási és szerelési technológiai alapadatok kiszámítása	x	x	x	x	x	x
Lemezkötések létesítése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Térlátás	x	x	x	x	x	x
Mozgáskoordináció	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x
Kompromisszum-készség	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						

Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Új ötletek, megoldások kipróbálása	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x	x

14. Szerkezetlakatos ismeretek tantárgy 188 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elméleti oktatásának alapvető célja, hogy a hallgatók számára elősegítse a szakmai feladatok megismerését. Cél a lakatos alapfogalmak elsajátítása, a szerkezetek előállítási műveleteinek megismerése, a nyersanyagok, szerkezeti anyagok tulajdonságainak megismerése, a szerkezetek gyárthatósági és szerelhetőségi technológiájának elméleti elsajátítása. A tanuló megfelelően tudja értelmezni a műszaki dokumentációkat, információkat, valamint alkalmazni azokat a munkavégzése során.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Szerkezetlakatos alapismeretek *118 óra*

Szerkezetlakatos ipari anyagok csoportosítása, felhasználási tulajdonságaik
Fémes szerkezeti anyagok alkalmazása az épület és szerkezetlakatos szakmában
Nem fémes anyagok alkalmazása az épület és a szerkezetlakatos szakmában
Ipari folyadékok és bevonatok alkalmazása
Fémes anyagok hőkezelése
Korróziós tulajdonságok és korrózióvédelem
Csomagolóanyagok
Statikai alapfogalmak
Szilárdságtani alapfogalmak
Egyszerű igénybevételek
Gyártási- és szereléstechnológiai alapadatok
Működési jellemzők számítása
Hegesztések rajzi jelölése
Műszaki rajzok olvasása
Szabadkézi vázlatkészítés
Műszaki táblázatok használata
Gyártási utasítások értelmezése
Készülékek csoportosítása, jellemző lakatos készülékek
Készülékelemek alkalmazása
Sablonok, kalodák, rögzítők, helyzethatárolók
Alkalmazások elemzése
Alak- és helyzetpontosság mérése, ellenőrzése
Szerkezetlakatos tevékenységek gépeinek csoportosítása
A hegesztőgépek csoportosítása, működési elvek, alkalmazások
Egyengető gépek, daraboló gépek
Célgépek speciális feladatokra
Korszerű szerszámgépek
Minőségügyi, minőségbiztosítási fogalmak meghatározása
A minőségbiztosítás és a minőségellenőrzés szervezete
A vállalati minőségbiztosítási rendszer, szabványos követelmények
A korszerű, szabványos minőségbiztosítási rendszer dokumentációi
A vállalati minőségellenőrzés szervezetei, feladatai

14.3.2. Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos ismeretek ***35 óra***

Acélvázas csarnokok az építőiparban
Felhasználási területek
A szerkezetek és technológiák fejlődése
Acélvázas csarnokszerkezetek számítógépes tervezésének fejlődéstörténete
(A kétdimenzióstól a térbeli ábrázolásig)
A rendszerelvű építés fogalma és kifejtése
Acélvázas csarnokrendszerekkel szemben támasztott követelmények
Csarnokszerkezetek csoportosítása fesztáv alapján
Hidegen hajlított és a melegen hengerelt acélszelvényekből kialakított csarnokszerkezetek
Csővázas szerkezetek kialakítása
Tervdokumentációk elemzése, csomóponti tervek készítése
A csarnok tetőszerkezetének statikai és geometriai elemzése
Vázszerkezetek méretezésének alapfogalmai
Vázszerkezetek tartószerkezetének tervezése illetve tartószerkezeti terveinek értelmezése
Vázszerkezet elemeinek szabásterve
Gyártmánytervek olvasása és értelmezése
Gyártmánytervek alapján történő munkavégzés
A megmunkálás erő- és teljesítményszükségletének meghatározása
A gyártás műveletei és eszközei
A szerelés sorrendjének megtervezése egy adott feladatnál

14.3.3. Tartószerkezeti ismeretek ***35 óra***

Tartószerkezetek alaptípusai és tervezési szempontjai
Csoportosítás fesztáv alapján
Acélszerkezetek méretezésének főbb lépései, irányelvei
Keresztmetszeti jellemzők és feszültségek
Tartószerkezetek keresztmetszeteinek legfontosabb szempontok szerinti osztályzása
Biztonsági tényezők ismertetése, használata (parciális biztonsági tényező)
Általános szempontok a tartószerkezetei csomópontok méretezése során
Szerkezeti anyagok és anyagjellemzők
Tetőszerkezet statikai és geometriai elemzése
Jellemző könnyűszerkezetes tartók kialakításának sajátosságai
Tartók szilárdsági méretezésének alapjai
Tartók anyagai
Az előgyártmány fogalma, kialakításának sajátosságai
A ráhagyás fogalma
A ráhagyások számítása
Szerelt tartók összeépítése, oldható kapcsolatok kialakítása, megfelelő szerelési sorrendben
Csavarozott tartószerkezeti csomópontok méretezésének elve
Hegesztett tartószerkezetek munkaműveletei
Hegesztett tartószerkezeti csomópontok méretezésének elve
A szerelés sorrendjének megtervezése egy adott feladattal

14.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem és szakma-specifikus tanműhely

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-

3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Szerkezetlakatos gyakorlat tantárgy 820 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti lakatos feladatok gyakorlati kivitelezése. Önálló munkaszervezés és munkavégzés elsajátítása, a munkafolyamatok és feladatok folyamatos ellenőrzése.
Szerkezeti elemeket előgyártása, épületek, csarnokszerkezetek, nyílászárók készítése műszaki dokumentációk alapján. Tartályok, kazánszerkezetek készítése, javítása, szerelése. A műszaki dokumentáció alapján a megfelelő gyártástechnológia kiválasztása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Szerkezetlakatos munkák *456 óra*

Anyagok kiválasztása a feladathoz
Fémes anyagok hőkezelése
Korrózióvédelem
Korróziót gátló bevonatok és felületi rétegek technológiái
Bevonatrendszer kiválasztása
Különféle fém- és nemfém felületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással és egyéb eljárásokkal
Átmeneti korrózióvédelem (védőolajokkal, védőzsírokkal, védőviaszokkal, bitumenalapú anyagokkal, alvázvédő anyagokkal, védőlakkokkal, védőemulziókkal)
Szilárdsági vizsgálatok
Keménységmérések
Anyagfolytonossági vizsgálatok
Hegeszthetőségi, forgácsolhatósági és képlékeny alakíthatósági vizsgálatok
Hegesztési varratok vizsgálata
Csövek, zárt idomok tömörségi vizsgálata
Acélköpenyes tartályok gyártása

Nagynyomású hegesztett tartályok és kazánok gyártása
Korrózióálló tartályok gyártása
Edénytartozékok gyártása
Szabadtéri oszlopszerkezetek, vázszerkezetek szerelése
Oszlopszerkezetek mozgatása terepen
Oszlopszerkezetek beemelése, áthelyezése
Helyszíni korrózióvédelem
Váz- és tartószerkezetek szerelése ipari környezetben
Érintésvédelem
Munkavégzés műtárgyak, gépek, egyéb idegen anyagok között
Csarnokszerkezetek, acélvázas épületek, tetőszerkezetek szerelése
Korlátok, mellvédek, díszítő lakatos termékek bontása, beépítése
Teherviselő szerkezetek bontása, beépítése

15.3.2. Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos munkák ***182 óra***

Csarnokszerkezetek gyártása
Csarnokszerkezetek szerelése
Acélvázas épületek tartószerkezeteinek gyártása
Acélvázas épületek tartószerkezeteinek szerelése
Tetőszerkezetek gyártása
Tetőszerkezetek szerelése
Acél rácsostartók gyártása
Acél rácsostartók szerelése
Csarnokváz merevítésinek gyártása
Csarnokváz merevítésinek szerelése
Falváztartók gyártása
Falváztartók beépítése
Szerelt csarnokszerkezetek készítése
Csavarozott tartószerkezeti csomópontok kialakítása
Hegesztett csarnokszerkezetek készítése
Vasbeton csarnokszerkezetek acélszerkezetinek gyártása
Favázas csarnokszerkezetek acélszerkezetinek gyártása
Vasbeton csarnokszerkezetek acélszerkezetinek összeállítása
Favázas csarnokszerkezetek acélszerkezetinek összeállítása
Ipari vázszerkezetek gyártása
Kültéri rácsos szerkezetek gyártása
Hegesztett acélvázas szerkezetek elkészítése
Hegesztett acélvázas szerkezetek összeállítása
Könnyűfém vázas szerkezetek elkészítése
Könnyűfém vázas szerkezetek összeállítása
Az elkészült szerkezetek minőségének és szerelésének ellenőrzése a műszaki leírás szerint

15.3.3. Tartószerkezeti lakatos munkák ***182 óra***

Gyártmánytervek (konstrukciós tervek) olvasása és értelmezése
Tartószerkezetek gyártása
Tartószerkezetek megmunkálása
Tetőszerkezetek gyártása
Tetőszerkezetek szerelése

Acél rácsostartók gyártása
Acél rácsostartók szerelése
Függesztett tartók gyártása
Függesztett tartók szerelése
Aláfeszített tartók gyártása
Aláfeszített tartók szerelése
Acélvázas épület merevítéseinek gyártása
Acélvázas épület merevítéseinek szerelése
Falváztartók gyártása
Falváztartók beépítése
Acél födémgerendák gyártása
Trapézlemezek födémpanelek rögzítése födémgerendákhoz
Komplett keretállások gyártásának metodiákájának elsajátítása
Komplett keretállások összeszerelési technikájának elsajátítása
Épületek és más építmények szerkezeti fémvázainak összeszerelése, felállítása vagy szétszerelése
Hegesztett acélszerkezetek gyártása
Szerelhető acélszerkezetek gyártása
Oszlopszerkezetek gyártása
Hegesztett oszlopszerkezetek gyártása
Oszlopszerkezetek elemeinek összeszerelése
Az elkészült szerkezetek minőségének és szerelésének ellenőrzése a műszaki leírás szerint

15.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma-specifikus tanműhely

15.5. 15.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10162-12 **Gépészeti alapozó feladatok**	**Gépészeti alapozó gyakorlat**
	Gépészeti alapmérések
	Anyagismeret, anyagvizsgálat
	Fémek alakítása
	Alapszerelések végzése
10166-12 **Gépészeti kötési feladatok**	**Gépészeti kötések gyakorlata**
	Gépészeti kötések készítése
	Korrózió elleni védelem
10165-12 **Épületlakatos feladatok**	**Épületlakatos feladatok gyakorlata**
	Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése
	Karbantartás, javítás

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok

az 1/9 évfolyamot követően

Gépészeti feladatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Gépészeti alapmérések
Külső és belső felületek ellenőrzése egyszerű ellenőrző eszközökkel
Külső felületek mérése, ellenőrzése tolómérővel, talpas tolómérővel, mikrométerrel
Belső felületek mérése, ellenőrzése mélységmérő tolómérővel, mikrométerrel
Szögmérés mechanikai szögmérővel
Külső kúpok mérése, ellenőrzése
Belső kúpok mérése, ellenőrzése
Munkadarabok mérése digitális mérőeszközökkel
Munkadarabok mérése digitális tolómérővel, digitális mérőórával
Felületi érdesség ellenőrzése, mérése
Munkadarabok alak- és helyzetpontosságának mérése, ellenőrzése
Körkörösség ellenőrzése, tengely ütésellenőrzése
Egyenesség, síklapúság, derékszögesség, párhuzamosság, egytengelyűség, mérése ellenőrzése

Mérési dokumentumok készítése
Felvételi vázlatok készítése méretellenőrzésekhez

Anyagismeret, anyagvizsgálat
Roncsolásmentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok)
Roncsolásos anyagvizsgálatok (szakítóvizsgálat, keménység vizsgálata, technológiai próbák)

Fémek alakítása
Előrajzolással szembeni követelmények
Az előrajzolás lépései
Az előrajzolás szerszámai, eszközei
Mérő- és ellenőrző eszközök
A felületszínezés lehetőségei
A térbeli előrajzolás eszközei
Az előrajzolás folyamata
Az előrajzolás biztonságtechnikai előírásai
Síkbeli és térbeli előrajzolás
Síkbeli és térbeli előrajzolás eszközei, segédeszközei és mérőeszközeinek megválasztása adott feladat elvégzéséhez
Többféle megmunkálást igénylő öntvények előrajzolásának gyakorlása
Kézi megmunkálási gyakorlatok (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás)
A kézi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése
Alkatrészek illesztése
A gépi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése
Palástfelület, homlokfelület esztergálás
Belső felületek megmunkálása (furatesztergálás, fúrás)
Marás (palástmarás, homlokmarás, síkmarás)
Köszörülés (palástköszörülés, síkköszörülés, furatköszörülés)

Alapszerelések végzése
Oldható kötések készítése
Nemoldható kötések készítése
Különféle fémfelületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással

10166-12.Gépészeti kötési feladatok

az 2/10 évfolyamot követően

Gépészeti kötési feladatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Gépészeti kötések készítése
Oldható kötések készítése, össze- és szétszerelés szerszámai, eszközei, műveletei
Nemoldható kötések készítése

A szegecselési művelet technológiája és eljárásainak szerszámai, eszközei, berendezései, gépei
A zsugorkötés alkalmazási területe, szereléstechnológiája, munkabiztonsági előírások
Ragasztóanyagok, a különféle anyagok ragasztásának műveletei
A forrasztás műveletének folyamata, szerszámai, eszközei
Gázhegesztő berendezések üzembe helyezése, kezelése
Kézi ívhegesztő berendezések üzembe helyezése

Korrózió elleni védelem
Különféle fém- és nemfém felületek előkészítése

10165-12.
Épületlakatos feladatok

az 3/11 évfolyamot követően

Épületlakatos feladatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése
Szerkezeti elemek gyártása
Kézi- és kisgépes forgácsolás
Képlékeny alakítás
Oldható és nemoldható kötések készítése
Hegesztés
Forrasztás
Szegecselés
Épületlakatos szerkezetek beállítása, szerelése

Karbantartás, javítás
Épületlakatos szerkezetek karbantartása, javítása
Zárszerkezetek szerelése

5.22.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 582 03
Épület- és szerkezetlakatos
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 582 03 Épület- és szerkezetlakatos szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 582 03

A szakképesítés megnevezése: Épület- és szerkezetlakatos

A szakmacsoport száma és megnevezése: 5. Gépészet

Ágazati besorolás száma és megnevezése: IX. Gépészet

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra;
a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra;
a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra;

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítést kiadó rendelet 3. számú mellékletében az 5. Gépészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül

munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a

tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a

közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló

csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11497-12 Foglalkoztatás I	Foglalkoztatás I.										2		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem	1,5											
	Elsősegélynyújtás gyakorlat		2										
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok	4											
	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlat		7										
10166-12 Gépészeti kötési feladatok	Gépészeti kötések alapjai	2		70	4		105			105			
	Gépészeti kötések készítésének gyakorlata		2			5							
10165-12 Épületlakatos feladatok	Épületlakatos ismeretek				3			3					
	Épületlakatos feladatok gyakorlata		2			4			7				
10167-12 Magasban végzett lakatos feladatok	Magasban végzett lakatos feladatok										2		
	Magasban végzett lakatos feladatok gyakorlata											3	
10168-12 Szerkezetlakatos feladatok	Szerkezetlakatos feladatok							3			2,5		
	Szerkezetlakatos feladatok gyakorlata					5			8			11	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		7	14	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak/**témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	**Munkavédelem**	**54**											**54**
	Munkabiztonság	*27*											*27*
	Tűzvédelem	*14*											*14*
	Környezetvédelem	*13*											*13*
	Elsősegélynyújtás gyakorlat		**72**										**72**
	Az elsősegélynyújtás alapjai		*32*										*32*
	Sérülések ellátása		*40*										*40*

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	**Gépészeti alapozó feladatok**	**144**										**144**
	Műszaki dokumentációk	*54*										*54*
	Gépészeti alapmérések	*18*										*18*
	Anyagismeret, anyagvizsgálat	*36*										*36*
	Fémek alakítása	*36*										*36*
	Gépészeti alapozó gyakorlat		**252**									**252**
	Műszaki dokumentációk		*10*									*10*
	Gépészeti alapmérések		*22*									*22*
	Anyagismeret, anyagvizsgálat		*36*									*36*
	Fémek alakítása		*120*									*120*
	Alapszerelések végzése		*64*									*64*
10166-12 Gépészeti kötési feladatok	**Gépészeti kötések alapjai**	**72**			**144**							**216**
	Gépészeti kötések elméleti alapja	*72*			*96*							*168*
	Korrózió elleni védelem				*48*							*48*
	Gépészeti kötések készítésének gyakorlata		**72**			**180**						**252**
	Gépészeti kötések készítése		*72*			*150*						*222*
	Korrózió elleni védelem					*30*						*30*
10165-12 Épületlakatos feladatok	**Épületlakatos feladatok**				**108**			**108**				**216**
	Általános vállalkozási ismeretek				*108*							*108*
	Épületlakatos szerkezetek gyártása							*108*				*108*
	Épületlakatos gyakorlat		**72**			**144**			**252**			**468**
	Munkatervezési feladatok					*24*						*24*
	Munkaszervezési feladatok					*24*						*24*
	Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése		*72*			*72*			*198*			*342*
	Karbantartás, javítás					*24*			*54*			*78*

10167-12 Magasban végzett lakatos feladatok	**Magasban végzett lakatos feladatok**										**64**		**64**
	A magasban végzett munka biztonsága										*32*		*32*
	Magasban végzett szerelési folyamatok										*32*		*32*
	Magasban végzett lakatos feladatok gyakorlata											**96**	**96**
	A magasban végzett munka biztonsága											*32*	*32*
	Építészrajzi ismeretek											*32*	*32*
	Magasban végzett szerelések											*32*	*32*
10168-12 Szerkezetlakatos feladatok	**Szerkezetlakatos feladatok**							**108**			**80**		**188**
	Szerkezetlakatos alapismeretek							*68*			*50*		*118*
	Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos ismeretek			**70**			**105**	*20*		**105**	*15*		*35*
	Tartószerkezeti ismeretek							*20*			*15*		*35*
	Szerkezetlakatos feladatok gyakorlata					**180**			**288**			**352**	**820**
	Szerkezetlakatos munkák					*180*			*124*			*152*	*456*
	Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos munkák								*82*			*100*	*182*
	Tartószerkezeti lakatos munkák								*82*			*100*	*182*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**224**	**448**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		980/30,43%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2240/69,57%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”*

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	

1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

3.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

3.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

3.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

3.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

A

10163-12 azonosító számú

Gépészeti munkabiztonság és

környezetvédelem

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10163-12 azonosító számú, Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem			Elsősegélynyújtás gyakorlat	
	Munkabiztonság	Tűzvédelem	Környezetvédelem	Az elsősegélynyújtás alapjai	Sérülések ellátása
FELADATOK					
Betartja és betartatja a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi jogszabályokat, előírásokat, valamint a szakmára, és egyéb szerelési-javítási technológiára vonatkozó előírásokat	x	x	x		
A munkaterületet és munkakörnyezetet a biztonságos munkavégzésnek megfelelően alakítja ki	x				
Betartja a veszélyes anyagok és hulladékok kezelésére, tárolására vonatkozó szabályokat	x	x	x		
Együttműködik a munka-, tűz- és környezetvédelemmel kapcsolatos események kivizsgálásában	x	x	x		
Jelzi a tüzet, részt vesz az oltásban	x	x	x		
Betartja a tűz- és környezetvédelmi előírásokat		x	x		
Részt vesz a mentésben, elsősegélyt nyújt	x			x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Környezetvédelmi, tűzvédelmi és munkavédelmi szabályok	x	x	x		
A munkáltatók és a munkavállalók jogai és kötelezettségei	x	x	x		
A munkahely biztonságos kialakításának követelményei	x				
A gépek, berendezések, szerszámok használati és kezelési utasításai	x				
Villamos berendezések biztonságtechnikája	x	x			
Az anyagmozgatás, anyagtárolás szabályai	x				
Egyéni és kollektív védelmi módok	x	x	x		
Munkabiztonsági szimbólumok értelmezése	x	x	x		
Elsősegély-nyújtási ismeretek				x	x
Munkavégzés szabályai	x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata	x				
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x
Munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek, szimbólumok, színjelölések értelmezése	x	x	x		
Gépek, berendezések, szerszámok szakszerű használata	x	x	x	x	x
Elsősegélynyújtás				x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Döntésképesség	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x
Irányítási készség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

4. Munkavédelem tantárgy 54 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A Munkavédelem tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók munkavégzésének kialakítását és önálló gondolkodásra való nevelését. Tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a munkavédelem jellemzőinek és működésének megértésére.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Munkabiztonság *27 óra*

A baleset és a munkahelyi baleset fogalma
A munkahelyi balesetek és a foglalkozásköri ártalmak fajtái
Veszélyforrások kialakulása
Személyi védőfelszerelések
Személyi védőfelszerelésekkel szemben támasztott követelmények
A munkavédelmi oktatás dokumentálása
A munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása és kivizsgálása
Kockázatelemzés fogalma, kockázatértékelés
A munkahelyen alkalmazott biztonsági jelzések
A munkavégzés fizikai ártalmai
Zaj- és rezgésvédelem
Munkahelyi klíma, a helyiség hőmérséklete, a levegő nedvességtartalma
A munkahelyek megvilágítása, a természetes fény
A színek kialakítása (figyelmeztető élénk színek alkalmazása)
A gázhegesztés és az ívhegesztés biztonsági előírásai
Anyagmozgatás, anyagtárolás szabályai
Villamos berendezések biztonságtechnikája
Egyéni és kollektív védelem
Munkaegészségügy

4.3.2. Tűzvédelem *14 óra*

Általános tűzvédelmi ismeretek
Gazdálkodó szervezetek feladatai, kötelességei
Az üzemeltető, tulajdonos, fenntartó tűzvédelmi kötelezettségei
Tűzveszélyességi osztályok
Tűzveszélyes anyagok
Az égés feltételei, az anyagok éghetősége
Tűzvédelmi szabályzat
A tűzjelzés
Teendők tűz esetén
Tűzoltás módjai, tűzoltó eszközök
Gépek, berendezések tűzvédelmi előírásai
Tüzelő- és fűtőberendezések elhelyezésének tűzvédelmi előírásai

Műszaki mentés

4.3.3. Környezetvédelem ***13 óra***

A környezetvédelem területei
Természetvédelem
A környezetvédelem alap problémái
A globális humán és ökológiai világkrízis főbb területei
Vízszennyezés vízforrások
A levegő jellemzői, a levegőszennyezés
Biológiai változatosság veszélyeztetettsége
Globális felmelegedés és hatása a földi életre
Hulladékok kezelése, szelektív összegyűjtése tárolása
Hulladékok feldolgozása, végleges elhelyezése
Az épített környezet védelme

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-

3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3..	szemléltetés			x	
1.4..	kooperatív tanulás		x		
1.5..	szerepjáték		x		
1.6..	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Elsősegélynyújtás gyakorlat tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az Elsősegélynyújtás tantárgy alapvető célja, hogy a munkavégzés alatt, vagy azon kívül is a tanulók képesek legyenek felismerni a balesetek során keletkezett sérüléseket és legyenek képesek az elsősegély-nyújtási teendők ellátására.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Az elsősegélynyújtás alapjai *32 óra*

Az elsősegélynyújtás elemei és általános szabályai
Leggyakrabban előforduló események és elsősegély nyújtási ellátásuk
Teendők a baleset helyszínén
A baleseti helyszín biztosítása
Sérült vagy beteg mozgatásának megszervezése
Vérkeringés, légzés vizsgálata
Heimlich féle műfogás
Rautek féle műfogás

5.3.2. Sérülések ellátása *40 óra*

Elsősegélynyújtás vérzések esetén
Sebellátás
Hajszáleres vérzés
Visszeres vérzés
Ütőeres vérzés
Belső vérzések és veszélyei
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkoholmérgezés
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés
Fektetési módok
Idegen test szemben, orrban, fülben
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10162-12 azonosító számú

Gépészeti alapozó feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10162-12 azonosító számú, Gépészeti alapozó feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok				Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata				
	Műszaki dokumentációk	Gépészeti alapmérések	Anyagismeret, anyagvizsgálat	Fémek alakítása	Műszaki dokumentációk	Gépészeti alapmérések	Anyagismeret, anyagvizsgálat	Fémek alakítása	Alapszerelések végzése
FELADATOK									
Tanulmányozza és értelmezi a munka tárgyára, céljára és a technológiára vonatkozó dokumentumokat	x				x				x
Kiválasztja, ellenőrzi és karbantartja az általános kézi és kisgépes fémalakító műveletekhez használatos gépeket, szerszámokat, mérőeszközöket, védőfelszereléseket	x			x	x			x	x
Egyszerű gépészeti műszaki rajzokat készít, olvas, értelmez	x				x				x
Egyszerű alkatrészről szabadkézi vázlatrajzokat készít, olvas, értelmez	x	x	x						x
Előkészíti a munkafeladat végrehajtását, az ahhoz szükséges anyagokat, segédanyagokat, előre gyártott elemeket, gépeket, szerszámokat, mérőeszközöket, felfogó- és befogóeszközöket, védőfelszereléseket	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Előrajzol szükség szerint a dokumentáció alapján	x	x			x	x			
Tanulmányozza és értelmezi az általános gépészeti anyagokra és alkatrészekre vonatkozó információkat	x				x				x
Kiválasztja az általános, gépészeti célú anyagok és alkatrészek közül a feladatnak megfelelőt	x				x				x
Meghatározza a szükséges anyagmennyiséget	x	x			x	x			
Gépipari alapméréseket végez		x	x			x	x		x
Alak- és helyzetpontossági méréseket végez általános eszközökkel		x			x				
Általános roncsolásos és roncsolásmentes anyagvizsgálatokat végez		x	x		x	x			
Alakítja a munkadarabot kézi forgácsoló alapeljárásokkal				x				x	
Alakítja a munkadarabot gépi				x				x	

forgácsoló alapeljárásokkal									
Képlékenyalakítást végez kézi alapműveletekkel	x			x	x			x	x
Darabol kézi és gépi műveletekkel				x	x			x	
Alakítja a munkadarabot kézi kisgépes eljárásokkal	x			x	x			x	x
Alapszerelési műveleteket végez, oldható és nem oldható kötéseket készít	x			x	x			x	x
Korrózió elleni védőbevonatot készít	x				x				
Közreműködik a minőségbiztosítási feladatok megvalósításában	x				x				
Alkalmazza a munkabiztonsági, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x				x				
SZAKMAI ISMERETEK									
Géprajzi alapfogalmak, szerkesztések, ábrázolási módok	x				x				
Gépészeti műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése	x				x				
Szabadkézi vázlatrajzok készítése egyszerű alkatrészekről	x	x			x	x			
Diagramok olvasása, értelmezése, készítése	x				x				
Szabványok használata	x		x		x				
Gyártási utasítások értelmezése	x		x		x		x		
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási útmutatók használata	x				x				
Mérési utasítások értelmezése	x	x			x	x			
Mértékegységek	x	x			x	x			
Ipari anyagok és tulajdonságaik	x	x	x		x	x	x		
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Könnyűfém ötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Színesfém ötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Ötvöző anyagok hatása az anyag tulajdonságaira	x	x	x	x	x	x	x	x	
Szabványos ipari vasötvözetek, könnyűfém ötvözetek, színesfém ötvözetek	x			x	x			x	
Műszaki mérés eszközei, hosszméretek, szögek mérése és ellenőrzése		x				x			
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése	x	x			x	x			
Anyagvizsgálatok	x		x		x		x		
Képlékenyalakítás				x				x	x
Forgácsolási alapfogalmak, műveletek, technológiák				x				x	
Kézi és gépi forgácsolás technológiája, eszközei				x				x	
Gépi forgácsoló alapeljárások gépei, szerszámai				x				x	
Érintésvédelmi alapismeretek				x				x	
Szerszámok, kézi kisgépek	x				x				

biztonságos használata									
Gépüzemeltetés, anyagmozgatás munkabiztonsági szabályai	x				x				
Hegesztési alapismeretek, hegesztő berendezések és eszközök	x				x				
Ívhegesztés, gázhegesztés és lángvágás	x			x	x			x	
Korrózióvédelem alapeljárásai és eszközei	x				x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Gépészeti rajz olvasása, értelmezés, alkatrészrajz készítése, szabadkézi vázlatkészítés	x				x				
Diagram, nomogram olvasása, értelmezése, műszaki táblázatok kezelése	x				x				
Gépipari mérőeszközök használata, fémmegmunkáló kéziszerszámok és kisgépek használata	x	x			x	x			
Gépi forgácsoló alapeljárások gépeinek használata				x				x	
Alaphegesztési eljárások berendezéseinek, eszközeinek használata	x		x		x		x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Pontosság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szabálykövetés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK									
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x	x	x	x	x

6. Gépészeti alapozó feladatok tantárgy 144 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A Gépészeti alapozó feladatok tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, hozzájáruljon a gépészeti alapozó feladatok megértéséhez, képessé tegye a tanulókat a munka világának, ezen belül a gépészeti témakörök jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a gépészeti eszközök működésének a megértésére.
A tantárgy segítsen magyarázatot adni a megtapasztalt eseményekre és a törvényszerűségekre. A hallgatók felelősséggel hajtsák végre a feladatokat, tudjanak döntéseket hozni a gépészeti folyamatokkal és témakörökkel kapcsolatban.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Műszaki dokumentációk *54 óra*

Technológiai dokumentációk fogalma, tartalma
Műszaki rajz fogalma
Gépészeti technológiai dokumentációk mint információhordozók, azok formai és tartalmi követelményei
Rajzlap elrendezések, rajzlapméretek, szövegmezők és kötelezően használatos vonalvastagságok méretei
Vonaltípusok
Betűk és szabványírás
Rajztechnikai alapszabványok, előírások, megoldások
Ábrázoló geometriai alapfogalmak
Síkmértani szerkesztések, térelemek kölcsönös helyzete, vetületi és axonometrikus ábrázolás (tengelyek és nem látható élek jelölése)
Axonometrikus ábrázolás fajtái (izometrikus, Kavalier, dimetrikus axonometria)
Perspektivikus ábrázolás szabályai
Síkmetszés, valódi nagyság meghatározása, kiterítés
Nézetek elhelyezése a rajzon (nézetrend)
Áthatások, áthatások alkatrészrajzokon
Összeállítási és részletrajzok
Alkatrész és összeállítási rajzok fogalma
Metszetábrázolások, szelvények egyszerűsített ábrázolása
Mérethálózat felépítése, különleges méretmegadások
Méretszám, méretvonal, méretsegédvonal, méretszöveg
Tűrés, illesztés
Gépalkatrészek mérettűrése, gyártási pontatlanságok főbb okai
Gépalkatrészek illesztés és szabvány illesztési rendszerek
Felületi minőség
Jelképes ábrázolások
A munka tárgyára, céljára vonatkozó dokumentumok
A munkafolyamatokra, eszközökre, technológiákra vonatkozó dokumentációk

Egyszerű gépészeti műszaki rajzok
Egyszerű alkatrészek, szerkezeti egységek, művelet-, illetve szerelési terv
Rendszerek rajzai, kapcsolási vázlatok, folyamatábrák és folyamatrendszerek
Gyártástechnológiai előírások
Technológiai sorrend fogalma, tartalma

6.3.2. Gépészeti alapmérések ***18 óra***

Mérés, ellenőrzés fogalma és folyamata
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése
Mértékegységek
Műszaki mérés eszközeinek ismerete
Hosszméretek mérése és ellenőrzése
Szögek mérése és ellenőrzése
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése
Mérési utasítás
Mérési pontosság
Tűréssel, illesztéssel kapcsolatos alapfogalmak, táblázatok kezelése
Mérési alapfogalmak, mérési hibák
Műszerhibák
Mérési jellemzők
Mérés egyszerű és nagypontosságú mérőeszközökkel
Mérőeszközök
Hossz- és szögmérő eszközök
Mechanikai mérőeszközök típusai, működésük, kezelésük
Digitális mérőeszközök típusai, alkalmazásuk
Külső felületek mérésének eszközei
Belső felületek mérésének eszközei
Szögek mérésének, ellenőrzésének eszközei
Felületi minőség jelölése, ellenőrzésének és mérésének eszközei
Munkadarabok alak- és helyzetmérésének eszközei, módjai
Mérési dokumentumok jelentősége, fajtái, tartalma

6.3.3. Anyagismeret, anyagvizsgálat ***36 óra***

Alapanyagok csoportosítása és tulajdonságai
Gépipari anyagok jellemzői
Az anyagok vegyi jellemzői
Az anyagok fizikai jellemzői
Az anyagok mechanikai jellemzői
Az anyagok technológiai jellemzői
Anyagszerkezettani alapismeretek
Fémek kristályrendszerei, színesfémek kristályosodása, rácsrendezetlenségek, képlékeny alakváltozás, szilárd oldatok, diffúzió, fémek hidegalakítás utáni lágyulása, szemcsenövekedés és hatásai
Ötvözet fogalma
Vasfémek és ötvözeteik, tulajdonságaik
Ötvözők hatása
A legfontosabb acélfajták alkalmazási területei
Kiválasztás szempontjai

Nem vasalapú fémes szerkezeti anyagok
Könnyűfémek
Nehézfémek
Szinterelt szerkezeti anyagok
Műanyagok
Segédanyagok
Hőkezelések feladata, csoportosítása
Hőkezelő eljárások
Anyagvizsgálati módok:
Az anyag mechanikai tulajdonságainak vizsgálata: szakítóvizsgálat, nyomóvizsgálat, hajlítóvizsgálat, nyíróvizsgálat, csavaróvizsgálat, keménységmérés, bemetszett próbatest ütővizsgálata és fárasztóvizsgálat
Hibakereső vizsgálatok, technológiai próbák, szikrapróba, korróziós vizsgálatok és szövetszerkezet-vizsgálat
Roncsolásmentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok)
Roncsolásos anyagvizsgálatok, szakítóvizsgálat, keménység vizsgálat
Technológiai próbák

6.3.4. Fémek alakítása *36 óra*

Kézi forgácsoló műveletek (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás)
Forgács nélküli alakítási technológiák alkalmazásának megismerése, alkalmazott gépek, eszközök, szerszámok
Lemezhajlítás
Peremezés
Domborítás, ívelés
A megmunkálásokra alkalmas és a gépészeti szakmákban használatos anyagok
Alkatrészek illesztése
Illesztés reszeléssel
Hántoló szerszámok, eszközök
Lemezalkatrész készítése
Sík- és ívelt felületek hántolása
A dörzsárazás szerszámai és művelete
Tűrésezett furatok alak- és méretellenőrzése
Illesztés dörzsárazással
Csiszoló és polírozó anyagok, szerszámok és gépek
Illesztés csiszolással
Komplex illesztési munkák, ellenőrző feladatok
Gépi forgácsolás szerszámai
Gépi forgácsoló alapeljárások gépei
Esztergálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai
Fúrás, furatmegmunkálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai
Marás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai
Köszörülés technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai
Gépüzemeltetés munkabiztonsági szabályai

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és szakma specifikus tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata tantárgy 252 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a hallgatókkal a különféle gépészeti alapozó feladatok és gyakorlatok összedolgozhatóságának feltételeit; a nyersanyag, alapanyag, anyagminőségek, megmunkálások meghatározását, illetve az alkalmazott vizsgálatok módját.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Műszaki dokumentációk *10 óra*

Alkatrészrajzok szerkesztése felvételi vázlat alapján, rajzolvasás
Alkatrészrajzok, összeállítási rajzok, rajzdokumentációk elemzése
Megmunkálási technológia behatárolása alkatrészrajzok műszaki tartalmának figyelembevételével

7.3.2. Gépészeti alapmérések *22 óra*

Külső és belső felületek ellenőrzése egyszerű ellenőrző eszközökkel
Külső felületek mérése, ellenőrzése tolómérővel, talpas tolómérővel, mikrométerrel
Belső felületek mérése, ellenőrzése mélységmérő tolómérővel, mikrométerrel
Szögmérés mechanikai szögmérővel
Külső kúpok mérése, ellenőrzése
Belső kúpok mérése, ellenőrzése
Munkadarabok mérése digitális mérőeszközökkel
Munkadarabok mérése digitális tolómérővel, digitális mérőórával
Felületi érdesség ellenőrzése, mérése
Munkadarabok alak- és helyzetpontosságának mérése, ellenőrzése
Körkörösség ellenőrzése, tengely ütésellenőrzése
Egyenesség, síklapúság, derékszögesség, párhuzamosság, egytengelyűség, mérése ellenőrzése

Mérési dokumentumok készítése
Felvételi vázlatok készítése méretellenőrzésekhez

7.3.3. Anyagismeret, anyagvizsgálat ***36 óra***

Az anyag mechanikai tulajdonságainak vizsgálata: szakítóvizsgálat, nyomóvizsgálat, hajlítóvizsgálat, nyíróvizsgálat, csavaróvizsgálat, keménységmérés, bemetszett próbatest ütővizsgálata és fárasztóvizsgálat
Hibakereső vizsgálatok, technológiai próbák, szikrapróba, korróziós vizsgálatok és szövetszerkezet-vizsgálat
Roncsolásmentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok)
Roncsolásos anyagvizsgálatok (szakítóvizsgálat, keménység vizsgálata, technológiai próbák)

7.3.4. Fémek alakítása ***120 óra***

Előrajzolással szembeni követelmények
Az előrajzolás lépései
Az előrajzolás szerszámai, eszközei
Mérő- és ellenőrző eszközök
A felületszínezés lehetőségei
A térbeli előrajzolás eszközei
Az előrajzolás folyamata
Az előrajzolás biztonságtechnikai előírásai
Síkbeli és térbeli előrajzolás
Síkbeli és térbeli előrajzolás eszközei, segédeszközei és mérőeszközeinek megválasztása adott feladat elvégzéséhez
Többféle megmunkálást igénylő öntvények előrajzolásának gyakorlása
Kézi megmunkálási gyakorlatok (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás)
A kézi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése
Alkatrészek illesztése
A gépi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése
Palástfelület, homlokfelület esztergálás
Belső felületek megmunkálása (furatesztergálás, fúrás)
Marás (palástmarás, homlokmarás, síkmarás)
Köszörülés (palástköszörülés, síkköszörülés, furatköszörülés)

7.3.5. Alapszerelések végzése ***64 óra***

Oldható kötések készítése (csavarkötés, csapszeg kötés és tengelykötés)
Nemoldható kötések készítése (szegecskötés, hegesztett kötés, forrasztott kötés, ragasztott kötés és zsugorkötés)
Különféle fémfelületek előkészítése
Korrózióvédelem: korrózióálló szerkezeti anyagok használata vagy passzív korrózióvédelem – védőbevonatok készítése állagmegóvás és esztétikai igények kielégítése céljából
Felületvédelem mázolással, lakkozással
Zártszelvények légmentes lezárása

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szakma specifikus tanműhely

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10166-12 azonosító számú

Gépészeti kötési feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10166-12 azonosító számú, Gépészeti kötési feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10166-12 Gépészeti kötési feladatok	Gépészeti kötések alapjai		Gépészeti kötések készítésének gyakorlata	
	Gépészeti kötések elméleti alapjai	Korrózió elleni védelem	Gépészeti kötések készítése	Korrózió elleni védelem
FELADATOK				
Általános minőségű hegesztett kötéseket készít kézi ívhegesztéssel			x	
Általános minőségű kötést készít gázhegesztéssel			x	
Készít, bont, javít kemény- és lágyforrasztott kötéseket			x	
Készít, bont, javít, cserél oldható kötéseket és helyzetbiztosító elemeket			x	
Készít, bont, javít, cserél nemoldható kötéseket (szegecs, zsugor, ragasztott)			x	
Fémipari alapműveleteket előkészít, elvégez			x	
Korrózió elleni védelmet készít kötőelemeken és fémszerkezeteken		x		x
Gyártási és szereléstechnológiai folyamatokat értelmez, alkalmaz	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, használata	x		x	
Oldható és nemoldható kötések rajzjelei, ábrázolási módjai	x		x	
Hegesztési rajzjelek értelmezése, varratok ábrázolása	x		x	
Részletrajzok olvasása, értelmezése	x	x	x	x
Ipari anyagok technológiai tulajdonságai	x	x		
Ipari anyagok korróziós tulajdonságai	x	x	x	x
Oldható kötések	x		x	
Nemoldható kötések	x	x	x	x
A gázhegesztés biztonsága	x		x	
Az ívhegesztés biztonsága	x		x	
Sajtoló-ponthegesztés biztonsága	x		x	
A hegesztés környezeti hatásai	x			
A hegesztés folyamatainak és befejezésének tűzvédelmi előírásai	x		x	
Korrózióvédelem alkalmazása	x		x	x
Kötőelem táblázatok használata	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Gépészeti rajzok, részletrajzok olvasása, értelmezése	x	x	x	x
Hegesztési varratjelképek értelmezése	x		x	
Munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek és színjelölések értelmezése	x		x	
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata			x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Szabálykövető magatartás	x		x	x
Biztos kéztartás			x	x
Térlátás			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Irányíthatóság			x	x
Együttműködési készség			x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
Lényegfelismerés, elővigyázatosság			x	x

8. Gépészeti kötések alapjai tantárgy 216 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a gépipar területén használatos oldható és nemoldható kötések módjait, technológiáját, szerszámait. Megismertetni a tanulókkal a különféle kötések készítésének alapját képező dokumentációk jellemző formai és tartalmi követelményeit, valamint megtanítani az ott előírt mennyiségi, minőségi, technológiai előírások jelentését, azok pontos betartásának fontosságát.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Gépészeti kötések elméleti alapja *168 óra*

Szabványosítás – szabvány fogalma és célja
Magyar szabványok hivatalos jelölései
Gépelemek felosztása (kötőelemek, forgást közvetítő gépelemek, tengelykapcsolók és fékszerkezetek, forgást átszármaztató elemek, egyéb gépelemek)
Fémszerkezet szerelés fogalmai
Általános követelmények
Szerelési munkahelyek, munkaműveletek követelményei
Munkavégzésre vonatkozó szabályok (ellenőrzés)
A kötések fogalma
A kötések felosztása (oldható és nemoldható kötések)
alkalmazási területük
A fémiparban alkalmazott gépészeti elemek kötési módjai
Oldható kötések fogalma, alkalmazása (csavarkötés, csapszeg, tengelykötések)
Kötőcsavarok igénybevételei (egyszerű igénybevétel: húzás, nyomás, nyírás és összetett igénybevétel: húzás és csavarás egyidejűsége)
Csavarok terhelhetősége
Csavarmenet származtatása, menetprofilok, menetelemek, menettípusok
Csavarok, csavaranyák, anyaguk jelölése
Csavarfej típusok (hatlap fejű, hengeres fejű belsőkulcs nyílású, fejnélküli, süllyesztett fejű, „D” fejű csavarok)
Csavarozás és szerszámai (egyszerű kéziszerszámok és kisgépek)
Csavarkulcsok (kettős villáskulcsok, csillag-villáskulcsok, állítható villáskulcsok, csillagkulcsok, racsnis kulcsok)
Dugókulcsok, csavarhúzók, nyomatékkulcsok (nyomatékcsavarozók), akkumulátoros csavarozók
Csavarbiztosítási eljárások fajtái, jellemzői (közvetlen és közvetett kötések)
Menetkészítés szerszámai, segédeszközei, segédanyagai
A menetfúrás és menetmetszés előkészítő műveletei, a csavarmenet készítés és a csavarkötés munkabiztonsági előírásai
Csavarmeghúzási nyomaték korlátozása
Ék-, retesz-, csapszeg- és bordáskötés jellemzői, tűrések, illesztések, ábrázolásuk
A szabványos szegecsek fajtái és fő alkalmazási területei, különféle szegecskötési

megoldások (átlapolt, hevederes, egysoros, többsoros) alkalmazási területük, ábrázolásuk, szegecs hosszának számítása
Hegesztés
Hegesztés fogalma
A hegesztett kötés jellemzői
A kötések rajzi ábrázolásának értelmezése
A hegeszthetőség feltétele
Szerkezeti acélok hegesztése (ötvözetlen acélok, gyengén ötvözött acélok, finomszemcsés acélok, szürke öntöttvasak, alumínium, réz és ötvözeteinek hegesztése)
A gázhegesztés eszközei (gázpalack, nyomáscsökkentő, gázvezeték, hegesztőpisztoly), anyagai, segédanyagai
Hegesztési technika (irányok)
Gázhegesztés biztonsági előírásai
A lángvágás eszközei, anyagai, segédanyagai
A villamos ívhegesztés eszközei, berendezései, anyagai, segédanyagai
Speciális hegesztési eljárások csoportosítása, jellemzőik
Fogyóelektródás hegesztés
Volfram elektródás hegesztés
Különböző védőgázas hegesztések
Fedett ívű hegesztés
A keményforrasztás eszközei, anyagai, segédanyagai, alkalmazási területe
Lágy és keményforrasztás lényege, alkalmazási területe

8.3.2.Korrózió elleni védelem ***48 óra***

A korrózió fogalma, fajtái, befolyásoló tényezői, megjelenési formái
Korrózióvédelem fogalma
Korrózió elleni védelem, felületek előkészítése
Korrózióálló szerkezeti anyagok használatának megismerése
Passzív korrózióvédelem fogalma és célja
Korróziót gátló bevonatok és felületi rétegek technológiái
A bevonatrendszer kiválasztásának szempontjai
A tervezés során megvizsgálandó tényezők
Felület előkészítés (oxidmentesítés mechanikai és kémiai eljárásai valamint a zsírtalanítás lúgos eljárással vagy szerves oldószerekkel)
Nemfémes bevonatok
Galvánbevonatok (rezezés, nikkelezés, krómozás, horganyzás, ónozás)
Fémbevonatok készítése termodiffúziós eljárással
Alumínium oxidálása (kémiai oxidálással vagy elektrokémiai oxidálással)
Acélok oxidálása (vas és ötvözeteinek kémiai oxidálása)
Foszfátozás (vasfoszfátozás, cinkfoszfátozás és mangánfoszfátozás)
Kromátozás (horgany kromátozása és alumínium kromátozása
Felületvédelem: mázolás, lakkozás
Műanyagbevonat készítése (porszórással, szinterezéssel)
Tűzi fémbevonatok (Tűzi zománcozás), zománcozás mártással, vákuumos zománcozás, elektroforetikus zománcozás, elektrosztatikus zománcozás, zománcozás száraz eljárással
Átmeneti korrózióvédelem (védőolajokkal, védőzsírokkal, védőviaszokkal, bitumenalapú anyagokkal, alvázvédő anyagokkal, védőlakkokkal, védőemulziókkal)
Biztonságtechnika, környezetvédelem

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és szakma specifikus tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-

5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Gépészeti kötések készítésének gyakorlata tantárgy 252 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A gépészeti kötések készítési technológiájának az elsajátítása. Különböző gépészeti kötések készítése az alkatrészek igénybevételének felmérésével, a különböző gyártási és szerelési technológiák megválasztásával és alkalmazásával. Az önálló technológiai feladatok fokozatos kivitelezése, alkatrészek, részegységek önálló elkészítésének, alkalmazásának, szerelésének gyakorlati megismerése.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1.Gépészeti kötések készítése *222 óra*

Oldható kötések készítése, össze- és szétszerelés szerszámai, eszközei, műveletei (Csavarkulcsok: kettős villáskulcsok, csillag-villáskulcsok, állítható villáskulcsok, csillagkulcsok, racsnis kulcsok; Dugókulcsok, csavarhúzók, nyomatékkulcsok (nyomatékcsavarozók), akkumulátoros csavarozók
Nemoldható kötések készítése
A szegecselési művelet technológiája és eljárásainak szerszámai, eszközei, berendezései, gépei
A szegecskötés munkabiztonsági előírásai
A szegecskötések szerszámainak és eszközeinek megválasztása
Az illesztés fogalma, ISO illesztési rendszerek
A zsugorkötés alkalmazási területe, szereléstechnológiája, munkabiztonsági előírások
Ragasztóanyagok, a különféle anyagok ragasztásának műveletei
A forrasztás műveletének folyamata, szerszámai, eszközei

Gázhegesztő berendezések, tartozékok, a lánghegesztés munkabiztonsági előírásai (gázpalack, nyomáscsökkentő, gázvezeték, hegesztőpisztoly)
A gépek általános állapotának ellenőrzése (gázszivárgás, vízcsöpögés)
Az elszívó- és szűrőberendezések bekapcsolása
A munkavégzést akadályozó tényezők jelentése vagy korrigálása
A felületek megtisztítása
Gázhegesztő berendezések üzembe helyezése, kezelése
Hegesztési technikák elsajátítása (irányok)
Az ívhegesztés lényege, alkalmazása, gépei, segédeszközei
Az ívhegesztés munkabiztonsági előírásai
Kézi ívhegesztő berendezések üzembe helyezése
Elektródák fajtái, jellemzői, megválasztásának szempontjai
Ha szükséges palackcserét kell végezni
A kész munkadarab ellenőrzése szemrevételezéssel
Szükséges hibajavítások elvégzése

9.3.2.Korrózió elleni védelem ***30 óra***

Különféle fém- és nemfém felületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással és egyéb eljárásokkal
Átmeneti korrózióvédelem (védőolajokkal, védőzsírokkal, védőviaszokkal, bitumenalapú anyagokkal, alvázvédő anyagokkal, védőlakkokkal, védőemulziókkal)

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-

2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10165-12 azonosító számú

Épületlakatos feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10165-12 azonosító számú, Épületlakatos feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10165-12 Épületlakatos feladatok	Épületlakatos feladatok		Épületlakatos feladatok gyakorlata			
	Általános vállalkozási ismeretek	Épületlakatos szerkezetek gyártása	Munkatervezési feladatok	Munkaszervezési feladatok	Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése	Karbantartás, javítás
FELADATOK						
Ajánlatot készít a megrendelőknek	x		x	x		
Alakítja a speciális épületlakatos munkadarabokat kézi kisgépes forgácsoló eljárásokkal	x	x		x		
Átadja a munkát a megrendelőknek	x			x		
Az épületeknél szereléshez, összetett szerkezeti egységek elkészítéséhez művelet-, illetve szerelési sorrendtervet, vázlatot készít	x	x	x	x	x	
Azonosítja a szerkezeti anyagok főbb típusait szemrevételezéssel, próbával és a dokumentáció felhasználásával	x	x	x	x	x	
Elkészíti, vagy megrendeli a célszerszámokat, összeállító sablonokat a bonyolult speciális épületlakatos munkához	x	x	x	x		
Eltakarítja és szelektálja a hulladékokat, gondoskodik a munka egyéb melléktermékeinek kezeléséről	x	x	x	x		x
Elvégzi a szakirányú garanciális épületlakatos-ipari ellenőrzéseket, javításokat		x	x	x		x
Építési, szerelési naplót vezet, dokumentációt készít (digitálisan)		x	x			
Felveszi a megrendelést személyesen, kommunikációs eszközökön	x		x	x		
Gyártási, szerelési utasításokat értelmez		x	x	x		
Karbantartási feladatokat lát el			x			x
Képlékenyalakítást végez a speciális épületlakatos munkadarabokon kézi, illetve kisgépes eljárásokkal		x	x	x		
Kezeli a költségeket	x					
Korrózió elleni általános bevonatot és felületvédelmet készít a korrózióra hajlamos épületlakatos fémszerkezeteken			x	x	x	x
Meghatározza és előkészíti a speciális épületlakatos munkához szükséges anyagmennyiséget		x	x	x	x	
Munkájához szükséges szakmai számításokat értelmez segédletek használatával		x	x			
Nyílászáró alkatrészeket, szereléseket végez és elhelyez az épületeken		x	x	x	x	x
Összeilleszti, összeállítja a megmunkált speciális épületlakatos anyagrészeket, egységeket	x	x	x	x	x	x
Részt vesz az átadás-átvételi dokumentációk készítésében, jegyzőkönyvet vezet és készít	x	x	x	x		

Szakterületéhez tartozó piacon vizsgálódik	x	x	x	x		
Számlát állít ki	x					
Utókalkulációt készít	x		x			
Zárat, biztonságtechnikai eszközöket cserél, szerel, ellenőriz		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkavállalás jogi lehetőségei	x			x		
A pénzkezelés szabályai és eljárástechnikája	x					
Vállalkozási formák	x					
A vállalkozás adminisztrációja, dokumentumai	x					
A vállalkozások létesítésének, működtetésének és megszüntetésének hatályos szabályai, eljárásai	x					
Adóügyi szabályok	x					
Gazdasági alapfogalmak	x			x		
Anyagok fajtái, főbb tulajdonságai		x	x		x	
Anyagvizsgálati módszerek		x	x			
Digitális alapfogalmak		x	x			
Lakatosipari fémtermékek		x	x			
Egyszerű ábrázolási módok		x	x			
Egyszerűbb szilárdsági számítások értelmezése		x	x			
Előrajzolás		x	x			
Fém termékek katalógusainak használata	x	x	x	x	x	x
Fémek képlékenyalakítása		x	x	x		
Fémek kézi és kisgépi forgácsolása		x	x	x	x	x
A szerelés mérő és ellenőrző eszközei		x	x		x	x
Fémszerkezetek épületbe beépítése		x	x	x	x	x
Fémszerkezetek összeszerelése oldható és nemoldható kötésekkel		x	x	x	x	x
Forrasztás, hegesztés		x	x	x	x	x
Képlékenyalakítás műveletei		x	x	x		
Korrózió és felületvédelem		x	x	x	x	x
Mértékegységek		x	x			
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, vázlatrajzok készítése		x	x			
Műszaki mérés eszközei, módszerei		x	x	x		
Szabványhasználati ismeretek	x	x	x	x		
Zárszerkezetek, szerelvények szerelése		x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Fémipari kéziszerszámok használata		x	x	x	x	x
Forrasztóeszközök, segédanyagok alkalmazása		x	x			
Ív- és lánghegesztő berendezések, eszközök használata		x	x		x	x
Mennyiségérzék		x	x			
Mérő és ellenőrző eszközök használata		x	x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Önállóság	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség		x			x	x
Döntésképesség	x	x	x	x	x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x	x	x
Konszenzuskészség	x	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x
Logikus gondolkodás	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x	x	x	x

10. Épületlakatos feladatok tantárgy 216 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Az épületlakatos ismeretek elméleti megszerzése, a feladatok megértése, azok jellemzőinek és kivitelezési folyamatainak értelmezése. A különböző munkafolyamatokat felelősségteljes megtervezése.
Önálló vállalkozás indításához szükséges ismeretek elsajátítása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Általános vállalkozási ismeretek *108 óra*

Vállalkozás fogalma, vállalkozási formák, működési feltételrendszerek
Vállalkozások beindításának hatósági, személyi, tárgyi és pénzügyi feltételei
Vállalkozásokkal kapcsolatos adóügyi, járulékfizetési és költségvetési ismeretek
Vállalkozásokkal kapcsolatos könyvvezetési ismeretek, kötelezettségek
Vállalkozások gazdasági helyzetét meghatározó tényezők
A vállalkozások költségcsökkentésének aktív és passzív módszerei
Vállalkozói szerződésekkel kapcsolatos ismeretek, azok tartalmi és formai követelményei
Árajánlatok készítéséhez szükséges átfogó ismeretek (felmérési munkák, tervvázlatok készítése és prezentálása, anyagszükséglet számítása, munkaidő számítása, ütemezés)
Anyaggazdálkodási ismeretek, a folyamatos anyagellátás feltételei
Munkahelyszervezés módszerei
Munkaügyi ismeretek, munkáltatói és munkavállalói jogok, kötelezettségek
Kommunikációs ismeretek, ösztönzési lehetőségek
Létszámgazdálkodással kapcsolatos ismeretek, létszámelemzés módszerei és mutatói
Tárgyalások, értekezletek, megbeszélések levezetésének módszerei
Vállalkozásokat segítő szervezetek

10.3.2. Épületlakatos szerkezetek gyártása *108 óra*

Rácsok fogalma, szerkezeti kialakítása
Ablakrácsok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Ajtó- és kapubetét rácsok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Mellvédrácsok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Akna- és lábtörlőrácsok
Tető- és hófogórácsok (egyedi szerkezetek és fedés rendszerelemeiként)
Biztonsági rácsok, redőnyök (biztonsági előírások figyelembe vételével)
Tolórács
Acéllemez redőny
Rácsos redőny
Korlátok fogalma, alkalmazása, csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Kerti rácsok és kerítéskorlátok
Erkélykorlátok és mellvédekre szerelt fogódzók
Teraszkorlátok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint

Hídkorlátok
Lépcsőkorlátok csoportosítása megjelenés, anyag és rögzítés szerint
Egyéb korlátok, esetleg egyéb anyagú korlátok kiegészítő lakatos szerkezetei
Napellenzők
Napkollektorok rögzítő állványa lapos tetőre vagy magastetőre szerelve
Egyéb épületlakatos munkák
Állványok
Létrák
Acéllépcsők
Kezelőjárdák
Élvédők, takarólemezek
Lemezszekrények
Fém nyílászáró szerkezetek csoportosítása, szerkezeti elemeik, főbb kiviteli követelményeik
Ablakok
Ajtók, kapuk
Külső és belső térelhatároló szerkezetek
Álmennyezetek tartószerkezeteinek egyedi vagy gyártmányokból való készítése
Portálok, kirakatok
Nyílászáró szerkezetek gyártása, beépítése
Nyílászáró szerkezetek szerelvények felépítése, részeik, gyártásuk, beállításuk, Javításuk, beszerelésük módjai
Vasalások, pántok, reteszek, kilincszárak, távnyitó és kezelőszerkezetek, olajfékes önműködő ajtózárók
Zárfajták, a zárak elemei
Biztonsági zárak különböző fajtáinak elkészítési módja
Lakatok fajtái, biztonsági osztályba sorolásuk.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és szakma specifikus tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-

5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Épületlakatos feladatok gyakorlata tantárgy 468 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Különféle épületlakatos gyakorlatok és tevékenységek elsajátítása. Gépek és berendezések működéséhez szükséges információk értelmezése, gyakorlatban való alkalmazása. Egyéni szakmai munkavégzés az önállóság növelésével, gépek szerelési, javítási és karbantartási feladatainak ellátása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1.Munkatervezési feladatok ***24 óra***

Adott munkadarab anyagszükségletének meghatározása
A szükséges gyártó- és mérőeszközök kiválasztása
Technológiai sorrendtervének összeállítása
A gyártási helyszín meghatározása

11.3.2.Munkaszervezési feladatok ***24 óra***

A szerelés személyi és tárgyi feltételei
A javítási munka feltételei
A különböző nyílászárók fém alkatrészei
Zárszerkezetek szerelése különböző munkahelyzetekben
A fémmegmunkálás szerszámai, eszközei

11.3.3.Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése ***342 óra***

Munkaterület ellenőrzése
Berendezések, eszközök beüzemelése és karbantartása, gépkönyvek ismerete, használata.
Szerkezeti elemek gyártása
Épületlakatos szerkezetek elemeinek gyártása
Kézi- és kisgépes forgácsolás
Előrajzolás
Darabolás
Képlékeny alakítás
Oldható és nemoldható kötések készítése
Hegesztés
Hegesztési paraméterek meghatározása.
Próbahegesztés készítése, tesztek, vizsgálatok.
Fémes anyagok rendszerezése, megkülönböztetése, használata.
Acélok, egyéb fémek hegeszthetőségi gyakorlata.
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata.
Hegesztési eltérések javítása.
Forrasztás
Forrasztási paraméterek meghatározása.
Próbaforrasztás készítése, tesztek, vizsgálatok.
Forrasztás során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata.
Forrasztási eltérések javítása.
Szegecselés
Alak- és helyzetpontosság mérése, ellenőrzése
Előkészíti a munkaterületet a helyszíni szereléshez
Szerelési munkák elvégzése
Átadás előtti javítások elvégzése
Hulladékok, a munka egyéb melléktermékeinek eltakarítása
Építési, szerelési napló vezetése
Átadás-átvételi jegyzőkönyv elkészítése
Épületlakatos szerkezetek beállítása, szerelése

A szerelés előkészítése
Szerelési módszerek
A szerelés technológiája

11.3.4.Karbantartás, javítás ***78 óra***

Átadás előtti ellenőrzések, az észlelt hibák megjelölése
Átadás-átvételi dokumentációt készítése, jegyzőkönyv vezetése és készítése
Karbantartási feladatok végrehajtása (hibajavítás, hibás alkatrészek cseréje, további meghibásodás megelőzése, korrózióvédelem)
Épületlakatos szerkezetek karbantartása, javítása
A javítás előkészítése
Javítási módszerek, lehetőségek felmérése, összegzése majd a legmegfelelőbb megoldás kiválasztása
A javítás technológiája (technológiai sorrendje)
Zárszerkezetek szerelése
A hulladékok szelektálása (felhasználható darabok újrabeépítése, újrahasznosítása)

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely

11.5. 11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-

3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10167-12 azonosító számú

Magasban végzett lakatos feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10167-12 azonosító számú Magasban végzett lakatos feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10167-12 Magasban végzett lakatos feladatok	Magasban végzett lakatos feladatok		Magasban végzett lakatos feladatok gyakorlata		
	A magasban végzett munka biztonsága	Magasban végzett szerelési folyamatok	A magasban végzett munka biztonsága	Építészrajzi ismeretek	Magasban végzett szerelések
FELADATOK					
Betartja és betartatja a magasban végzett munkák sajátos munkabiztonsági és környezetvédelmi előírásait	x	x	x		x
Értelmezi a munkájához szükséges építészrajzokat, gépészeti rajzokat				x	
Egyszerűbb vázlatokat készít a beépítésre kerülő anyagok, szerkezetek rögzítésének, helyének pontos meghatározására				x	
Magasban végzett szerelési folyamatokat értelmez, végez		x			x
Magassági látványtervet értelmez				x	
SZAKMAI ISMERETEK					
A magasban végzett munkák sajátos munkabiztonsági és környezetvédelmi előírásai	x		x		
Leesés elleni biztosítás előírásai	x		x		
Munkavégzés szabályai	x		x		
Építészrajzi alapfogalmak, egyszerűbb építészeti részletrajzok				x	
Magasban végzett szerelési folyamatok ismerete		x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata	x	x	x		x
Leesés elleni védelem eszközeinek használata	x	x	x		x
Egyéni védőeszközök használata	x	x	x		x
Munkavégzési információk kezelése				x	
Emelési kézjelek alkalmazása	x	x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x		x
Mozgáskoordináció	x	x	x		x
Egyensúlyérzékelés	x	x	x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x		x
Irányíthatóság	x	x	x		x
Irányítási készség	x	x	x		x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Körültekintés, elővigyázatosság	x		x	x	x

Lényegfelismerés, lényeglátás	x		x	x	x

12. Magasban végzett lakatos feladatok tantárgy 64 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A magasban végzett lakatos feladatok elméleti megismerése. A lakatos alapfogalmak elsajátítása, a szerkezetek előállítási műveleteinek, a nyersanyagok, szerkezeti anyagok tulajdonságainak, a szerkezetek gyárthatóságának, szerelhetőségi technológiájának megismerése, a munka- és tűzvédelmi ismeretek elsajátítása. A magas körülmények közötti szerelés, javítás, karbantartás és üzembe helyezés sajátos szabályainak megismerése.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1.A magasban végzett munka biztonsága *32 óra*

A magasban végzett munkák sajátos munkabiztonsági és környezetvédelmi előírásai
A beépítésre kerülő anyagok, szerkezetek rögzítésének, technológiájának meghatározása
Veszélyes magasság fogalma
Tárgyi feltételek
Személyi feltételek
Környezeti feltételek
Leesés elleni védelem fogalma, biztonságtechnikája
Az emelési előírások, leesés elleni biztosítás előírásai
Munka- és tűzvédelmi jelismeretek, sajátos piktogramok
A magasban végzett munka veszélyforrásainak ismerete
Leesés elleni védelmet biztosító eszközök ismerete, ipari alpintechnika fogalma
Állványzatok statikája, kialakítási módjai, tervezése
Állványkészítés előírásai
Állványzatok folyamatos állapotellenőrzése
Állványok, védőkorlátok, építési lépcsők, átjárók, létrák alkalmazásának biztonságtechnikája
Állványbontás előírásai (az építés fordított sorrendjében kell végezni)
A magasban végzett munkavégzés, szerelés értelmezése
Információk rendszerezése a gyakorlati feladatokkal

12.3.2.Magasban végzett szerelési folyamatok *32 óra*

A magasban végzett munka sajátosságai, szervezése, irányítása
A magasban végzett szerelési-, illesztési munkák technológiája
A magasban végzett oldható- és nemoldható kötések készítése, a munka végzéséhez szükséges eszközök biztosítása és a beépítendő szerkezetek anyagmozgatása
A szerelési munkaterület kijelölése
A szerelési folyamatának organizálása, a munka végzéséhez szükséges eszközök biztosítása és a beépítendő szerkezetek anyagmozgatása
Korlátok, jelző- és védőkorlátok

Megközelítési útvonalak (feljárók, építési lépcsők, létrák, átjárók) fajtái és használata
Egyéni védőeszközök alkalmazása, használata (leesés elleni védelem, szereléstechnikai védelem, védőruha, védőcipő, védősisak)
Lezuhanás gátló rendszerek (teljes testheveder, kapcsolódó alrendszerek)
Kötelek szerkezete, felépítése
Vízhatlan öltözék
A magasban végzett szerelések ellenőrzési ismeretei (méret, kivitel és egyéb szempontok alapján)

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és szakma specifikus tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-

3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Magasban végzett lakatos feladatok gyakorlata tantárgy 96 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A magasban végzett önálló munkavégzési feladatok feltételeinek megismerése. Az alkalmazott technológiának megfelelő ipari szerkezetek elő- és helyszíni gyártása, a megfelelő szerelési eljárások alkalmazására. A magasban végzett munkavégzés során a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírások fokozott figyelemmel történő betartása. A speciális munkakörülmények közötti szerelési folyamatok, bontások, kötések elsajátítása, üzembe helyezési, javítási, karbantartási munkafolyamatok elvégzése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1.A magasban végzett munka biztonsága *32 óra*

Talajszinten végzett imitációs gyakorlási tevékenység

Kitűzés végzése mérőeszközök, egyszerűbb mérőműszerek használatával

Megközelítési útvonalak bemutatása modellekkel
Egyéni védőeszközök és felszerelések bemutatása próbával
A magasban végzett munka kikötési módjainak alkalmazása, bemutatása
Lezuhanás gátló rendszer bemutatása, alkalmazási ismertetése
Teljes testheveder bemutatása próbával (talajszinten tantermi állvány kikötéssel)
Kapcsolódó alrendszerek bemutatása (energianyelő, energia elosztó, kötél, csatlakozó)
A magasban végzett munka további egyéni védőeszközeinek alkalmazása (védősisak, acélbetétes lábbeli, védőruha, víztaszító munkaruha)
A magasban végzett munka tűzbiztonsági eszközeinek alkalmazása, bemutatása
A munka és tűzbiztonsági jelek, piktogramok felismerése, elhelyezése
Az emelési munkáknál alkalmazott kézjelek elsajátítása, begyakorlása
Építőipari állványok használata, biztonságtechnikája

13.3.2.Építészrajzi ismeretek ***32 óra***

Az építész tervrajzok értelmezése
Rajzdokumentáció
Alapvető ábrázolások felismerése, gyakorlása
Kottázás olvasása, gyakorlása
Tájolások felismerése, gyakorlása
Méretek értelmezése, részletrajzok elhelyezkedése a tervdokumentációban
Egyszerűbb vázlatrajzok készítése
Látványterv bemutatása, értelmezése

13.3.3.Magasban végzett szerelések ***32 óra***

Szerelési munkaterület kijelölése egyszerű mérőeszközök és mérőműszerek használatával
Megközelítési útvonalak bemutatása modelleken: építési lépcső, feljáró, létra, átjáró
Egyéni védőeszközök bemutatása, felpróbálása: védőszemüveg, kesztyű, acélbetétes bakancs, védősisak (belső felszereléssel, kiegészítőkkel), védőruha (normál, vízhatlan, fényvisszaverő)
Lezuhanás gátló rendszer bemutatása: testheveder és részei
Oldható és nemoldható kötések készítése (imitációval padlószinten, szűk munkaterületen)
Kézi szerszámok, kisgépek bemutatása, alkalmazása
Nyomatékjelző és –határoló meghúzó szerszámok bemutatása, alkalmazása
Mérési, ellenőrzési műveletek végzése, kijelölt szűk területen, imitálva padlószint magasságban
Emelő kisgépek (csörlő, ablakdaru) bemutatása és működtetése
Korrózióvédelem módjai, eszközei, anyagai magasban végzett munkáknál

13.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szakma specifikus tanműhely

13.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10168-12 azonosító számú

Szerkezetlakatos feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10168-12 azonosító számú Szerkezetlakatos feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10168-12 Szerkezetlakatos feladatok	Szerkezetlakatos feladatok			Szerkezetlakatos feladatok gyakorlata		
	Szerkezetlakatos alapismeretek	Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos ismeretek	Tartószerkezeti ismeretek	Szerkezetlakatos munkák	Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos munkák	Tartószerkezeti lakatos munkák
FELADATOK						
Célirányos anyagvizsgálatokat végez, azonosítja a szerkezeti anyagok főbb típusait	x					x
Szerel, javít, karbantart acélszerkezetű szekrénytartókat, teleszkópos elemeket, egyéb főtartókat				x	x	x
Egyszerű és általános szilárdsági számításokat végez segédletek használatával	x		x			
Darabolást végez kézi, gépi eszközökkel, lángvágással				x	x	x
Összeállítja a leszabott anyagot, hegesztéssel szakaszosan rögzíti	x	x	x	x	x	x
A vállalati minőségirányítási rendszerből a ráháruló feladatokat ellátja	x	x	x	x		
Általános minőségű hegesztett kötést készít gázhegesztéssel, bevont elektródás kézi ívhegesztéssel, fogyóelektródás védőgázas (MIG/MAG) ívhegesztéssel, argon védőgázas volfrámelektródás ívhegesztéssel	x	x	x	x	x	x
A roncsolásmentes anyagvizsgálatot elvégzi	x		x			
A hegesztési hibákat kijavítja				x	x	x
Összeállított munkadarab terv szerinti ellenőrzését végzi	x	x	x	x		x
Elvégzi a szükséges hőkezelést	x			x		
Elvégzi a próbaszerelést				x	x	x
Elkészíti a durva felületkezelést, a végleges felületkezelést	x			x		x
A terv szerinti tényleges méreteket ellenőrzi	x	x	x	x	x	x
Elvégzi az elő- és végszerelést (magasban is)	x	x	x	x	x	x
Vezeti a munkalapokat	x			x		
Az elkészült munkadarabot védőcsomagolással látja el	x			x	x	x
Lemezterítéket, táblakiosztást meghatároz	x			x	x	x
Lemezt vág, darabol, egyenget, hajlít, peremez, lyukaszt, domborít	x		x	x	x	x
Pont- és vonalhegesztést végez	x		x	x	x	x
Speciális lemezkötéseket készít	x	x	x	x	x	x
Lemezszerkezeteket összeállít, szerel	x	x		x	x	
Lemezlakatos kézi gépeket, kisgépeket, nagygépeket kezel	x			x		
Számjegyvezérlésű lemezmegmunkáló gépet kezel	x			x		
Egyszerű készüléket, sablont készít szerkezet-összeállításhoz	x	x	x	x	x	x

SZAKMAI ISMERETEK						
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése	x	x	x	x	x	x
Anyagvizsgálatok	x			x	x	
CNC gépek működése	x					
Csomagolástechnika	x					
Dokumentációs alapismeretek	x					
Egyszerűbb szilárdsági méretezési eljárások	x					
Előrajzolás	x		x	x	x	x
Felületkezelés	x	x	x	x	x	x
Gyártási és szerelési technológiai alapadatok kiszámítása	x		x			x
Gyártási utasítások értelmezése	x	x	x	x	x	x
Hegesztési rajzjelek, varratábrázolások	x	x	x	x	x	x
Hőkezelés	x			x		
Képlékenyalakítás	x		x	x		x
Készülékkészítési alapismeretek	x	x	x	x	x	x
Kézi és kisgépes forgácsolás	x	x	x	x	x	x
Korróziós tulajdonságok	x	x	x			
Korrózióvédelem	x	x	x	x		
Lemezalakító gép működése	x	x	x	x		
Lemezmegmunkálás	x	x	x	x	x	x
Lemeztáblák tulajdonságai	x	x				
Minőségirányítás	x					
Működési jellemzők kiszámítása	x					
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, szabadkézi vázlatok készítése	x	x		x	x	x
Műszaki táblázatok használata	x	x	x	x	x	x
Műveleti sorrend meghatározása	x	x	x	x	x	x
Roncsolásmentes anyagvizsgálat	x	x	x	x		
Speciális lemezkötések	x	x		x		x
Terítékszámítási és -szerkesztési ismeretek	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Kötések jelképeinek értelmezése	x	x	x	x	x	x
Szerelő kéziszerszámok és kisgépek használata	x	x	x	x	x	x
Lángvágás, varratképzés vízszintes helyzetekben	x	x	x	x	x	x
Gyártási és szerelési technológiai alapadatok kiszámítása	x	x	x	x	x	x
Lemezkötések létesítése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Térlátás	x	x	x	x	x	x
Mozgáskoordináció	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x
Kompromisszum-készség	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x

Új ötletek, megoldások kipróbálása	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x	x

14. Szerkezetlakatos feladatok tantárgy 188 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elméleti oktatásának alapvető célja, hogy a hallgatók számára elősegítse a szakmai feladatok megismerését. Cél a lakatos alapfogalmak elsajátítása, a szerkezetek előállítási műveleteinek megismerése, a nyersanyagok, szerkezeti anyagok tulajdonságainak megismerése, a szerkezetek gyárthatósági és szerelhetőségi technológiájának elméleti elsajátítása. A tanuló megfelelően tudja értelmezni a műszaki dokumentációkat, információkat, valamint alkalmazni azokat a munkavégzése során.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1.Szerkezetlakatos alapismeretek *118 óra*

Szerkezetlakatos ipari anyagok csoportosítása, felhasználási tulajdonságaik
Fémes szerkezeti anyagok alkalmazása az épület és szerkezetlakatos szakmában
Nem fémes anyagok alkalmazása az épület és a szerkezetlakatos szakmában
Ipari folyadékok és bevonatok alkalmazása
Fémes anyagok hőkezelése
Korróziós tulajdonságok és korrózióvédelem
Csomagolóanyagok
Statikai alapfogalmak
Szilárdságtani alapfogalmak
Egyszerű igénybevételek
Gyártási- és szereléstechnológiai alapadatok
Működési jellemzők számítása
Hegesztések rajzi jelölése
Műszaki rajzok olvasása
Szabadkézi vázlatkészítés
Műszaki táblázatok használata
Gyártási utasítások értelmezése
Készülékek csoportosítása, jellemző lakatos készülékek
Készülékelemek alkalmazása
Sablonok, kalodák, rögzítők, helyzethatárolók
Alkalmazások elemzése
Alak- és helyzetpontosság mérése, ellenőrzése
Szerkezetlakatos tevékenységek gépeinek csoportosítása
A hegesztőgépek csoportosítása, működési elvek, alkalmazások
Egyengető gépek, daraboló gépek
Célgépek speciális feladatokra
Korszerű szerszámgépek
Minőségügyi, minőségbiztosítási fogalmak meghatározása
A minőségbiztosítás és a minőségellenőrzés szervezete
A vállalati minőségbiztosítási rendszer, szabványos követelmények
A korszerű, szabványos minőségbiztosítási rendszer dokumentációi

A vállalati minőségellenőrzés szervezetei, feladatai

14.3.2.Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos ismeretek ***35 óra***

Acélvázas csarnokok az építőiparban
Felhasználási területek
A szerkezetek és technológiák fejlődése
Acélvázas csarnokszerkezetek számítógépes tervezésének fejlődéstörténete (A kétdimenzióstól a térbeli ábrázolásig)
A rendszerelvű építés fogalma és kifejtése
Acélvázas csarnokrendszerekkel szemben támasztott követelmények
Csarnokszerkezetek csoportosítása fesztáv alapján
Hidegen hajlított és a melegen hengerelt acélszelvényekből kialakított csarnokszerkezetek
Csővázas szerkezetek kialakítása
Tervdokumentációk elemzése, csomóponti tervek készítése
A csarnok tetőszerkezetének statikai és geometriai elemzése
Vázszerkezetek méretezésének alapfogalmai
Vázszerkezetek tartószerkezetének tervezése illetve tartószerkezeti terveinek értelmezése
Vázszerkezet elemeinek szabásterve
Gyártmánytervek olvasása és értelmezése
Gyártmánytervek alapján történő munkavégzés
A megmunkálás erő- és teljesítményszükségletének meghatározása
A gyártás műveletei és eszközei
A szerelés sorrendjének megtervezése egy adott feladatnál

14.3.3.Tartószerkezeti ismeretek ***35 óra***

Tartószerkezetek alaptípusai és tervezési szempontjai
Csoportosítás fesztáv alapján
Acélszerkezetek méretezésének főbb lépései, irányelvei
Keresztmetszeti jellemzők és feszültségek
Tartószerkezetek keresztmetszeteinek legfontosabb szempontok szerinti osztályzása
Biztonsági tényezők ismertetése, használata (parciális biztonsági tényező)
Általános szempontok a tartószerkezetei csomópontok méretezése során
Szerkezeti anyagok és anyagjellemzők
Tetőszerkezet statikai és geometriai elemzése
Jellemző könnyűszerkezetes tartók kialakításának sajátosságai
Tartók szilárdsági méretezésének alapjai
Tartók anyagai
Az előgyártmány fogalma, kialakításának sajátosságai
A ráhagyás fogalma
A ráhagyások számítása
Szerelt tartók összeépítése, oldható kapcsolatok kialakítása, megfelelő szerelési sorrendben
Csavarozott tartószerkezeti csomópontok méretezésének elve
Hegesztett tartószerkezetek munkaműveletei
Hegesztett tartószerkezeti csomópontok méretezésének elve
A szerelés sorrendjének megtervezése egy adott feladattal

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és szakma specifikus tanműhely

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-

5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Szerkezetlakatos feladatok gyakorlata tantárgy 820 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti lakatos feladatok gyakorlati kivitelezése. Önálló munkaszervezés és munkavégzés elsajátítása, a munkafolyamatok és feladatok folyamatos ellenőrzése.
Szerkezeti elemeket előgyártása, épületek, csarnokszerkezetek, nyílászárók készítése műszaki dokumentációk alapján. Tartályok, kazánszerkezetek készítése, javítása, szerelése. A műszaki dokumentáció alapján a megfelelő gyártástechnológia kiválasztása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1.Szerkezetlakatos munkák *456 óra*

Anyagok kiválasztása a feladathoz
Fémes anyagok hőkezelése
Korrózióvédelem
Korróziót gátló bevonatok és felületi rétegek technológiái
Bevonatrendszer kiválasztása
Különféle fém- és nemfém felületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással és egyéb eljárásokkal
Átmeneti korrózióvédelem (védőolajokkal, védőzsírokkal, védőviaszokkal, bitumenalapú anyagokkal, alvázvédő anyagokkal, védőlakkokkal, védőemulziókkal)
Szilárdsági vizsgálatok
Keménységmérések
Anyagfolytonossági vizsgálatok
Hegeszthetőségi, forgácsolhatósági és képlékeny alakíthatósági vizsgálatok

Hegesztési varratok vizsgálata
Csövek, zárt idomok tömörségi vizsgálata
Acélköpenyes tartályok gyártása
Nagynyomású hegesztett tartályok és kazánok gyártása
Korrózióálló tartályok gyártása
Edénytartozékok gyártása
Szabadtéri oszlopszerkezetek, vázszerkezetek szerelése
Oszlopszerkezetek mozgatása terepen
Oszlopszerkezetek beemelése, áthelyezése
Helyszíni korrózióvédelem
Váz- és tartószerkezetek szerelése ipari környezetben
Érintésvédelem
Munkavégzés műtárgyak, gépek, egyéb idegen anyagok között
Csarnokszerkezetek, acélvázas épületek, tetőszerkezetek szerelése
Korlátok, mellvédek, díszítő lakatos termékek bontása, beépítése
Teherviselő szerkezetek bontása, beépítése

15.3.2.Csarnok szerkezetlakatos és vázlakatos munkák ***182 óra***

Csarnokszerkezetek gyártása
Csarnokszerkezetek szerelése
Acélvázas épületek tartószerkezeteinek gyártása
Acélvázas épületek tartószerkezeteinek szerelése
Tetőszerkezetek gyártása
Tetőszerkezetek szerelése
Acél rácsostartók gyártása
Acél rácsostartók szerelése
Csarnokváz merevítésinek gyártása
Csarnokváz merevítésinek szerelése
Falváztartók gyártása
Falváztartók beépítése
Szerelt csarnokszerkezetek készítése
Csavarozott tartószerkezeti csomópontok kialakítása
Hegesztett csarnokszerkezetek készítése
Vasbeton csarnokszerkezetek acélszerkezetinek gyártása
Favázas csarnokszerkezetek acélszerkezetinek gyártása
Vasbeton csarnokszerkezetek acélszerkezetinek összeállítása
Favázas csarnokszerkezetek acélszerkezetinek összeállítása
Ipari vázszerkezetek gyártása
Kültéri rácsos szerkezetek gyártása
Hegesztett acélvázas szerkezetek elkészítése
Hegesztett acélvázas szerkezetek összeállítása
Könnyűfém vázas szerkezetek elkészítése
Könnyűfém vázas szerkezetek összeállítása
Az elkészült szerkezetek minőségének és szerelésének ellenőrzése a műszaki leírás szerint

15.3.3.Tartószerkezeti lakatos munkák ***182 óra***

Gyártmánytervek (konstrukciós tervek) olvasása és értelmezése

Tartószerkezetek gyártása
Tartószerkezetek megmunkálása
Tetőszerkezetek gyártása
Tetőszerkezetek szerelése
Acél rácsostartók gyártása
Acél rácsostartók szerelése
Függesztett tartók gyártása
Függesztett tartók szerelése
Aláfeszített tartók gyártása
Aláfeszített tartók szerelése
Acélvázas épület merevítéseinek gyártása
Acélvázas épület merevítéseinek szerelése
Falváztartók gyártása
Falváztartók beépítése
Acél födémgerendák gyártása
Trapézlemezek födémpanelek rögzítése födémgerendákhoz
Komplett keretállások gyártásának metodiákájának elsajátítása
Komplett keretállások összeszerelési technikájának elsajátítása
Épületek és más építmények szerkezeti fémvázainak összeszerelése, felállítása vagy szétszerelése
Hegesztett acélszerkezetek gyártása
Szerelhető acélszerkezetek gyártása
Oszlopszerkezetek gyártása
Hegesztett oszlopszerkezetek gyártása
Oszlopszerkezetek elemeinek összeszerelése
Az elkészült szerkezetek minőségének és szerelésének ellenőrzése a műszaki leírás szerint

15.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	**Gépészeti alapozó gyakorlat**
	Gépészeti alapmérések
	Anyagismeret, anyagvizsgálat
	Fémek alakítása
	Alapszerelések végzése
10166-12 Gépészeti kötési feladatok	**Gépészeti kötési feladatok gyakorlata**
	Gépészeti kötések készítése
	Korrózió elleni védelem
10165-12 Épületlakatos feladatok	**Épületlakatos gyakorlat**
	Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése
	Karbantartás, javítás

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok

az 1/9 évfolyamot követően

Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Gépészeti alapmérések
Külső és belső felületek ellenőrzése egyszerű ellenőrző eszközökkel
Külső felületek mérése, ellenőrzése tolómérővel, talpas tolómérővel, mikrométerrel
Belső felületek mérése, ellenőrzése mélységmérő tolómérővel, mikrométerrel
Szögmérés mechanikai szögmérővel
Külső kúpok mérése, ellenőrzése
Belső kúpok mérése, ellenőrzése
Munkadarabok mérése digitális mérőeszközökkel
Munkadarabok mérése digitális tolómérővel, digitális mérőórával
Felületi érdesség ellenőrzése, mérése
Munkadarabok alak- és helyzetpontosságának mérése, ellenőrzése
Körkörösség ellenőrzése, tengely ütésellenőrzése

Egyenesség, síklapúság, derékszögesség, párhuzamosság, egytengelyűség, mérése ellenőrzése
Mérési dokumentumok készítése
Felvételi vázlatok készítése méretellenőrzésekhez

Anyagismeret, anyagvizsgálat
Roncsolásmentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok)
Roncsolásos anyagvizsgálatok (szakítóvizsgálat, keménység vizsgálata, technológiai próbák)

Fémek alakítása
Előrajzolással szembeni követelmények
Az előrajzolás lépései
Az előrajzolás szerszámai, eszközei
Mérő- és ellenőrző eszközök
A felületszínezés lehetőségei
A térbeli előrajzolás eszközei
Az előrajzolás folyamata
Az előrajzolás biztonságtechnikai előírásai
Síkbeli és térbeli előrajzolás
Síkbeli és térbeli előrajzolás eszközei, segédeszközei és mérőeszközeinek megválasztása adott feladat elvégzéséhez
Többféle megmunkálást igénylő öntvények előrajzolásának gyakorlása
Kézi megmunkálási gyakorlatok (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás)
A kézi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése
Alkatrészek illesztése
A gépi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése
Palástfelület, homlokfelület esztergálás
Belső felületek megmunkálása (furatesztergálás, fúrás)
Marás (palástmarás, homlokmarás, síkmarás)
Köszörülés (palástköszörülés, síkköszörülés, furatköszörülés)

Alapszerelések végzése
Oldható kötések készítése
Nemoldható kötések készítése
Különféle fémfelületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással

10166-12 Gépészeti kötési feladatok

az 2/10 évfolyamot követően

Gépészeti kötési feladatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Gépészeti kötések készítése
Oldható kötések készítése, össze- és szétszerelés szerszámai, eszközei, műveletei
Nemoldható kötések készítése

A szegecselési művelet technológiája és eljárásainak szerszámai, eszközei, berendezései, gépei
A zsugorkötés alkalmazási területe, szereléstechnológiája, munkabiztonsági előírások
Ragasztóanyagok, a különféle anyagok ragasztásának műveletei
A forrasztás műveletének folyamata, szerszámai, eszközei
Gázhegesztő berendezések üzembe helyezése, kezelése
Kézi ívhegesztő berendezések üzembe helyezése

Korrózió elleni védelem
Különféle fém- és nemfém felületek előkészítése

10165-12 Épületlakatos feladatok

az 3/11 évfolyamot követően

Épületlakatos feladatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése
Szerkezeti elemek gyártása
Kézi- és kisgépes forgácsolás
Képlékeny alakítás
Oldható és nemoldható kötések készítése
Hegesztés
Forrasztás
Szegecselés
Épületlakatos szerkezetek beállítása, szerelése

Karbantartás, javítás
Épületlakatos szerkezetek karbantartása, javítása
Zárszerkezetek szerelése

5.23.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 541 07
ERJEDÉS- ÉS ÜDÍTŐITAL-IPARI TERMÉKGYÁRTÓ

SZAKKÉPESÍTÉS
SZAKISKOLÁBAN TÖRTÉNŐ OKTATÁSÁHOZ
HALLÁSSÉRÜLTEK (SH) SZÁMÁRA

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 541 07 Erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 541 07

A szakképesítés megnevezése: Erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 21. Élelmiszeripar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVI. Élelmiszeripar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában: -

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az 21. Élelmiszeripar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nincsenek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak

Vízkezelő berendezés
Szikvízgyártó gép
Üdítőital-gyártás gépei
Szeszesital-gyártás gépei
Folyadékszállító berendezések
Keményítőgyártás gépei
Keményítő hidrolizátum gyártásának gépei
Élesztőgyártás gépei
Ecetgyártás gépei
Malátagyártás gépei
Sörgyártás gépei
Gyümölcspálinka gyártás gépei
Szeszgyártás gépei
Kéziszerszámok, szerelő szerszámok
Mérőeszközök
Mikroszkóp
Alapvető laboratóriumi eszközök
Számítógép nyomtatóval, projektorral
Szoftverek
Egyéni védőeszközök, védőfelszerelések
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés eszközei
Környezetvédelmi eszközök, berendezések

Munkabiztonsági eszközök, felszerelések

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.

- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak

gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a halláscsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a

szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek
- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

5.2 **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna.

Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.

- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.

- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy

készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!

- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.

- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5					
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2		
10897-16 Gyümölcspálinka-gyártás	Gyümölcspálinka-gyártás technológiája							2,5					
	Gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései							2					
	Gyümölcspálinka-gyártás gyakorlata								14				
10890-16 Élelmiszeripari vállalkozások működtetése	Élelmiszeripari vállalkozások										1		
	A működtetés gyakorlati feladatai											2	
10901-16 Üdítőital- és ásványvízgyártás	Üdítőital- és ásványvízgyártás technológiája	3,5											
	Üdítőital- és ásványvízgyártás gyakorlata		13	**70**			**105**			**105**			
10899-16 Sörgyártás	Malátagyártás, sörgyártás műveletei, gépei										4		
	Malátagyártás, sörgyártás gyakorlata											10	
11611-16 Egyéb erjedésipari termékgyártás	Egyéb erjedésipari termékek előállításának technológiái, gépei, berendezései				7								
	Egyéb erjedésipari termékgyártás gyakorlata					14							
11612-16 Szikvízgyártás	Szikvízgyártás művelete	0,5											
	Szikvízgyártás gyakorlata		2										

10904-16 Higiénia és minőségbiztosítás	Élelmiszer-higiénia	2											
	Minőségbiz-tosítás							2					
11610-16 Jövedéki ismeretek	Jövedéki ismeretek										1		
	Jövedéki ismeretek gyakorlat											1	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6	15		7	14		7	14		8	13	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**										**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**			**70**			**105**	**18**		**105**			**18**
	Munkajogi alapismeretek							5					**5**
	Munkaviszony létesítése							5					**5**
	Álláskeresés							4					**4**
	Munkanélküliség							4					**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**62**		**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										10		**10**
	Nyevtani rendszerezés 2.										10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										22		**22**
	Munkavállalói szókincs										20		**20**
10897-16 Gyümölcspálinka-gyártás	**Gyümölcspálinka-gyártás technológiái**							**90**					**90**
	Gyümölcspálinka-gyártás alapanyagai							10					**10**
	Gyümölcsök előkészítése							20					**20**
	Cefrekészítés							10					**10**
	Gyümölcscefre erjesztése							10					**10**
	Lepárlás, fonomítás							20					**20**
	Pálinka érlelés, tárolás							10					**10**
	Pálinka kiszerelése							10					**10**

	Gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései							**72**						**72**
	Előkészítő műveletek gépei, berendezései							14						**14**
	Cefrézés, erjesztés gépei, berendezései							10						**10**
	Lepárlás, fonomítás gépei, berendezései							40						**40**
	Befejező gyártási műveletek gépei, berendezései							8						**8**
	Gyümölcspálinka-gyártás gyakorlata								**504**					**504**
	Gyümölcsök előkészítése, cefrekészítés								105					**105**
	Erjesztés								70					**70**
	Lepárlás, finomítás								140					**140**
	Befejező gyártási műveletek								105					**105**
	Gépek, berendezések napi karbantartása, tisztítása								56					**56**
	Alapanyag, gyártásközi és késztermék ellenőrzési vizsgálatok								28					**28**
10890-16 Élelmiszeripari vállalkozások működtetése	**Élelmiszeripari vállalkozások**										**31**			**31**
	Vállalkozási formák és lehetőségek										6			**6**
	Vállalkozások létrehozása										8			**8**
	Vállalkozások működtetése										13			**13**
	Vállalkozások átalakítása, megszüntetése										4			**4**
	A működtetés gyakorlati feladatai											**62**		**62**
	Dokumentáció											10		**10**
	Értékesítési adminisztráció											16		**16**
	Adózási adminisztráció											18		**18**

	Nyilvántartások vezetése											18	**18**
10901-16 Üdítőital- és ásványvízgyártás	**Üdítőital- és ásványvízgyártás technológiája**	**126**											**126**
	Üdítőital- és ásványvízgyártás műveletei	35											**35**
	Ital készítése	35											**35**
	Üdítőital- és ásványvízgyártás gépei, berendezései	35											**35**
	Üdítőital- és ásványvízgyártás minőségi és minősítési előírásai	21											**21**
	Üdítőital- és ásványvízgyártás gyakorlata		**468**										**468**
	Üdítőitalgyártás		98										**98**
	Gépek, berendezések karbantartása		41										**41**
	Alapanyag, gyártásközi ellenőrzési vizsgálatok		63										**63**
	Ásványvíz-gyártás		42										**42**
	Üdítőital és ásványvíz kiszerelése		63										**63**
	Késztermék minőségellenőrzése, minősítése		63										**63**
	Gépek, berendezések tisztítása		63										**63**
	Dokumentáció készítése		35										**35**
10899-16 Sörgyártás	**Malátagyártás, sörgyártás műveletei, gépei**										**124**		**124**
	Malátagyártás előkészítő műveletei										20		**20**
	Malátagyártás műveletei										25		**25**
	Sörlé előállítása, kezelés										27		**27**

	Erjesztés										23		**23**
	Sör kezelése, kiszerelése										24		**24**
	Melléktermékek, hulladékok										5		**5**
	Malátagyártás, sörgyártás gyakorlata											**310**	**310**
	Alapanyagok átvétele, előkészítése											28	**28**
	Maláta előállítása											56	**56**
	Sörlé előállítása											56	**56**
	Erjesztés vezetése											28	**28**
	Sör kezelése, kiszerelése											21	**21**
	Melléktemékek, hulladékok kezelése											21	**21**
	Sörélesztő kezelése											16	**16**
	Malátagyártás gépeinek üzemeltetése											28	**28**
	Sörlé előállítás gépeinek üzemeltetése											28	**28**
	Sör előállítás gépeinek kezelése											28	**28**
11611-16 Egyéb erjedésipari termékgyártás	**Egyéb erjedésipari termékek előállításának technológiái, gépei, berendezései**				**252**								**252**
	Szeszesital-gyártás				44								**44**
	Keményítő-gyártás				44								**44**
	Izocukor gyártása				44								**44**
	Élesztőgyártás				60								**60**
	Ecetgyártás				60								**60**

	Egyéb erjedésipari termékgyártás gyakorlata					**504**							**504**
	Szeszesital készítés					62							**62**
	Élesztőgyártás					63							**63**
	Keményítő gyártása					63							**63**
	Ecetgyártás					63							**63**
	Erjedésipari termékek vizsgálata					63							**63**
	Ecetgyártás gépeinek működtetése					30							**30**
	Élesztőgyártás gépeinek működtetése					30							**30**
	Keményítőgyártás gépeinek működtetése					30							**30**
	Izocukor gyártása					70							**70**
	Szeszesital gyártás gépeinek működtetése					30							**30**
11612-16 Szikvízgyártás	**Szikvízgyártás művelete**	**18**											**18**
	Szikvízkészítés	18											**18**
	Szikvízgyártás gyakorlata		**72**										**72**
	Szikvíz gyártása		36										**36**
	Szikvíz palackozása		36										**36**
10904-16 Higiénia és minőségbiztosítás	**Élelmiszer-higiénia**	**72**											**72**
	Higiénia szabályozása	10											**10**
	Élelmiszerek biztonságát meghatározó tényezők	20											**20**
	Műszaki higiénia	20											**20**
	Élelmiszerfeldolgozás biztonsága	22											**22**

	Minőség-biztosítás							**72**					**72**
	Jó higiéniai gyakorlat							20					**20**
	ISO 22000, HACCP							32					**32**
	Minőségbiztosítás dokumentumai							20					**20**
11610-16 Jövedéki ismeretek	**Jövedéki ismeretek**										**31**		**31**
	Jövedéki szabályozás										9		**9**
	Adóraktári működés, adózás										13		**13**
	Bérfőzés, magánfőzés										9		**9**
	Jövedéki ismeretek gyakorlat											**31**	**31**
	Jövedéki szabályozás alkalmazása											31	**31**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**216**	**540**		**252**	**504**		**252**	**504**		**248**	**403**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		968 / 30,3 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**2231 / 69,7 %**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.11	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	

1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 18 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *5 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *5 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10897-16 azonosító számú

Gyümölcspálinka-gyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10897-16 azonosító számú Gyümölcspálinka-gyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gyümölcspálinka-gyártás technológiája	Gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései	Gyümölcspálinkagyártás gyakorlata
FELADATOK			
Átveszi, minősíti a gyümölcs- és borgazdasági alapanyagokat			x
Válogatja, tisztítja, magozza, aprítja az alapanyagokat		x	x
Speciális előkészítő műveleteket végez		x	x
Cefrét készít, alkalmazza a különböző cefrézési eljárásokat, fajélesztőt használ		x	x
Ellenőrzi a cefre minőségét, megóvja a káros hatásoktól			x
Folyamatosan figyelemmel kíséri az alkoholos erjedés mechanizmusát			x
Vezeti az erjesztést, kezeli a képződő szén-dioxidot			x
Tárolja a kierjedt cefrét, biztosítja a védelmét a kifőzésig		x	x
Elvégzi a lepárlási műveleteket (kisüsti, egylépcsős)		x	x
Kezeli a mérőműszereket, biztonságtechnikai berendezéseket		x	x
Finomítja az alszeszt		x	x
Elvégzi a pálinka hűtését, derítését, szűrését, természetes érlelését rozsdamentes acéltartályokban vagy hagyományosan fahordókban		x	x
Gyártásközi vizsgálatokat végez			x
Elvégzi az érzékszervi vizsgálatokat, a kész gyümölcspálinkát, borpárlatokat ellenőrzi, minősíti			x
Palackoz, címkéz, gyűjtőcsomagolást végez		x	x
Beállítja, üzemelteti a technológiai berendezéseket, gépeket és elvégzi a tisztításukat a gyümölcspálinka-gyártásban használható tisztító- és fertőtlenítőszerek alkalmazásával		x	x
Elvégzi a szükséges szakmai, technológiai számításokat			x
Megszervezi a pálinkafőzde víz- és energiagazdálkodását			x
Kezeli a melléktermékeket, hulladékokat, gondoskodik az esetleges hasznosításukról		x	x

Betartja és betartatja a munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Gyümölcs- és borgazdasági alapanyagok jellemző tulajdonságai	x		
Alapanyagok átvételének és tárolásának feltételei	x	x	
Válogatás, osztályozás célja, elve és módjai	x	x	
Mosás, szár-, mag-, héjeltávolítás	x	x	
Aprítás célja, módjai, alkalmazása	x	x	
Vízkezelés, vízszűrés célja, módja	x	x	
Lényerés és létisztítás célja, módjai, a műveletek alatt lejátszódó folyamatok	x	x	
Gyümölcscefre készítés célja, módja	x		
Erjesztés alatt végbemenő változások	x		
Lepárlás célja, módja, a műveletek alatt lejátszódó folyamatok	x		
Derítés, szűrés, természetes érlelés	x		
Gyümölcspálinka-gyártás gépei		x	
Töltés technológiája	x	x	
Csomagolóanyagok	x		
Zárás célja, alkalmazása	x	x	
Palackozógépek és eszközök	x	x	
Gyártásközi ellenőrzések, vizsgálatok	x		
Pálinkafélék, borpárlatok összetétele, tulajdonságai, érzékszervi minősége	x		
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x		
Szakmai, technológiai számítások	x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Labortechnikai eszközök használata			x
Komplex eszközhasználati képesség			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség			x
Ízérzékelés			x
Szaglás			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség			x
Határozottság	x		x
Motiválhatóság	x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás szemlélet			x
Módszeres munkavégzés			x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x

3. Gyümölcspálinka-gyártás technológiája tantárgy 90 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A gyümölcspálinka gyártás művelete tantárgy tanításának célja a szükséges elméleti alapok elsajátítása. A tantárgy tartalma megfelelő alapot biztosít a gyümölcspálinka előállítás gyakorlati feladataihoz.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai gépek, berendezések, jövedéki ismeretek, higiénia, munkabiztonság, minőségbiztosítás

2.3. Témakörök

2.3.1. ***Gyümölcspálinka-gyártás alapanyagai*** ***10 óra***

Gyümölcsök csoportosítása, jellemzői
Gyümölcsök összetétele
Borgazdasági termékek
Egyéb gyümölcspálinka-gyártási alapanyagok
Alapanyag átvétele (mintavétel, vizsgálat, minősítés)

2.3.2. ***Gyümölcsök előkészítése*** ***20 óra***

Válogatás
Mosás
Magozás
Aprítás
Lényerés
Pektinbontás folyamata
Keményítőbontás
Gyümölcs gőzölése
Gyümölcs előkészítés műveleteinek megválasztási szempontjai

2.3.3. ***Cefrekészítés*** ***10 óra***

Cefre savvédelme
Cefrekoncentráció beállítás
Tápsó, kiegészítő tápanyagok szerepe
Cefre káros mikroorganizmusai

2.3.4. ***Gyümölcscefre erjesztése*** ***10 óra***

Alkoholos erjedés mechanizmusa, befolyásoló tényezők
Élesztővel szembeni követelmények, fajélesztők
Erjesztés optimális körülményei
Szén-dioxid élettani szerepe
Erjesztési technológiák
Beélesztőzés, erjesztés szakaszai
Irányított erjesztés előnyei
Erjesztés vezetése, ellenőrzése
A kierjedt gyümölcscefre összetétele, tárolása

2.3.5. ***Lepárlás, finomítás*** ***20 óra***

Lepárlás elméleti alapjai
Egyszerű lepárlás, ismételt lepárlás
Kisüsti lepárló, finomító berendezés egységei, az egyes egységek feladata

Kisüsti lepárlás, finomítás folyamata
Lepárlás, finomítás egy lépésben
Vákuumlepárlás
Alkoholtartalom beállításának módjai

2.3.6. ***Pálinka érlelés, tárolás*** ***10 óra***

Érlelő berendezések jellemzői, kiválasztás szempontjai
Érlelés alatt lejátszódó folyamatok
Tároló berendezések jellemzői
Érlelést befolyásoló tényezők
Pálinka kezelése
Mintavétel szabályai
Pálinka vizsgálati módszerek, pálinkahibák

2.3.7. ***Pálinka kiszerelése*** ***10 óra***

Csomagolóanyagok jellemzői, előkészítésük
Palacktöltés, zárás, címkézés, jelölés
Zárjegy feladata
Késztermék tárolása

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Házi feladat	x	x	x	
5.	Tesztfeladat	x	x		

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései tantárgy 72 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A gyümölcspálinka előállításához szükséges gépek, berendezések felépítésének, működésének megismerése.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.3. Témakörök

3.3.1. *Előkészítő műveletek gépei, berendezései* *14 óra*

Anyagmozgató berendezések jellemzői, felépítésük
Tároló berendezések
Gyümölcsmosó berendezések
Magozó gépek
Aprítóberendezések

3.3.2. *Cefrézés, erjesztés berendezései, gépei* *10 óra*

Cefréző berendezések kialakítása
Erjesztő berendezések kialakítása
Cefre tárolók kialakítása

3.3.3. *Lepárlás, finomítás gépei, berendezései* *40 óra*

Különféle lepárló-finomító berendezések szerkezeti egységei, felépítése, működése
Cefrefőző üst, finomító üst kialakítása, jellemzői
Szeszhűtők kialakítása
Epruvetta kialakítása
Pistórius tányér kialakítása, feladata
Szöllősy-féle szűrő felépítése, feladata
Szeszmérőgép feladata, kialakítása

3.3.4. *Befejező gyártási műveletek gépei, berendezései4* *8 óra*

Szűrőberendezések kialakítása, jellemzői
Érlelő, tároló berendezések jellemezői
Palacktöltő berendezés felépítése, működése
Zárógép, címkézőgép működése

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	

3.	Szemléltetés	x	x	x	
4.	Géprajz olvasása	x	x	x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x	x	
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Anyagminták azonosítása			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Gyümölcspálinka-gyártás gyakorlata tantárgy 504 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A gyümölcspálinka-gyártásához szükséges gyakorlat elsajátítása, amely magában foglalja a gyártástechnológiát, a gépek, berendezések működtetését, tisztítását, karbantartását, valamint a minőségi késztermék előállításához szükséges alapanyag-, gyártásközi és késztermék ellenőrzéseket is. A tantárgy tartalma megfelelő alapot biztosít a jó minőségű pálinka-félék elkészítéséhez.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gyümölcspálinka-gyártás műveletei, gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás

4.3. Témakörök

4.3.1. Gyümölcsök előkészítése, cefrekészítés *105 óra*

A gyümölcs, és borgazdasági alapanyagok minőségi, mennyiségi átvétele
A bérfőzési cefrék mennyiségi, minőségi átvétele
Alapanyagok tárolása feldolgozásig
A gyümölcspálinka-gyártáshoz alkalmazott élesztők előkészítése
A rendelkezésre álló alapanyag függvényében az előkészítő műveletek megtervezése, válogatás, osztályozás, az alapanyag mosása, szár-, mag eltávolítása aprítás, pektinbontás, gőzölés, az alkalmazott gépek, berendezések előkészítése, napi karbantartása
Melléktermékek kezelése
Vízkezelés
Lényerés
Cefrekészítés

4.3.2. *Erjesztés* *70 óra*

Erjesztő berendezés előkészítése, ellenőrzése
Beélesztőzés végzése
Az erjesztés alatt végbemenő változások figyelemmel kísérése, az erjesztés vezetése, dokumentáció végzése
Szén-dioxid kezelése

4.3.3. *Lepárlás, finomítás* *140 óra*

Lepárlás, finomítás elvégzése, a műveletek alatt lejátszódó folyamatok ellenőrzése
Lepárlási frakciók szakszerű szétválasztása
Valódi szeszfok meghatározása
Pálinkahibák felismerése
Moslék, lepárlási maradék kezelése

4.3.4. *Befejező gyártási feladatok* *105 óra*

Érlelő és tároló berendezések előkészítése, megválasztása
Pálinka érlelése, tárolása
Pálinka hidegkezelése, derítése
Pálinka szűrése
Palackozás

4.3.5. *Gépek, berendezések napi karbantartása, tisztítása* *56 óra*

A gyümölcs előkészítés gépi berendezéseinek, a cefréző berendezéseknek a tisztítása, napi karbantartása

Az erjesztő-berendezések, a különféle lepárló-finomító berendezések tisztítása, napi karbantartása
A nyomás alatti készülékek tisztítása, napi karbantartása
A hűtők, páracsövek tisztítása, napi karbantartása
Szűrés, töltés gépeinek, berendezéseinek tisztítása, napi karbantartása
A gyümölcspálinkák érlelő-, tároló-berendezéseinek tisztítása, napi karbantartása
A palackok, hordók mozgatására szolgáló berendezéseknek, a tárolás berendezéseinek tisztítása, napi karbantartása
A gyümölcspálinka-gyártásban használt tisztító- és fertőtlenítő szerek alkalmazása

4.3.6. ***Alapanyag-, gyártásközi és késztermék-ellenőrzési vizsgálatok*** ***28 óra***

Az alapanyagok minőségének meghatározása
Az alkoholtartalom meghatározása, a szeszfok-beállítása
Maradékcukor - meghatározás, gyártásközi vizsgálatok elvégzése
A pálinka érzékszervi vizsgálata,a gyakori pálinkahibák felismerése
Pálinka metil-alkohol, réz, vas, ciántartalmának meghatározása

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés	x	x	x	
4.	Folyamatábrák értelmezése	x	x	x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
1.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
2.2.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				

4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x	x	
6.2	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11610-16 azonosító számú

Jövedéki ismeretek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11610-16 azonosító számú Jövedéki ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Jövedéki ismeretek	Jövedéki ismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Ismeri és alkalmazza a jövedéki törvény előírásait, a pálinka jövedéki ellenőrzésének szabályait a termelés és forgalmazás során	x	x
Ismeri és alkalmazza az adókötelezettség, adófelfüggesztés és adófizetési kötelezettség fogalmát	x	x
Tudja az adó mértékét, az eljárási szabályokat	x	x
Betartja és betartatja a bérfőzés és magánfőzés jogszabályi előírásait		x
Betartja az alkoholtermék palackozásával, zárjegy alkalmazásával kapcsolatos törvényi előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A pálinka és a párlat előállítását és forgalmazását meghatározó jövedéki szabályok	x	
Adóraktári működés általános feltételei	x	
Jövedéki biztosíték	x	
Adóraktári engedély megszűnése	x	
Jövedéki adózás	x	
Adóraktárak bizonylatolási és nyílvántartási kötelezettségei	x	x
Bérfőzésre vonatkozó szabályok	x	
Magánfőzésre vonatkozó szabályok	x	
Jövedéki ellenőrzések, szankciók	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat		x
Döntésképesség		x
Pecizítás		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő képesség		x
Határozottság		x
Segítőkészség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Áttekintő képesség		
Logikus gondolkodás		
Kontroll (ellenőrzőképesség)		

6. Jövedéki ismeretek tantárgy 31 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Az újkori jövedéki szabályozás megismerése annak érdekében, hogy a szakember meg tudjon felelni a hatósági ellenőrzések elvárásainak.

6.2 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gyümölcspálinka-gyártás, sörgyártás, szeszesital-gyártás, ecetgyártás technológiája, gyakorlata

6.2. Témakörök

6.2.1. Jövedéki szabályozás ***9 óra***

A pálinka és a párlat előállítását és forgalmazását meghatározó jogszabályok
Jövedéki szabályozás célja
Jövedéki szabályozás hatálya
Vámhatóság hatásköre, illetékessége
Jövedéki törvény értelmező rendelkezései

6.2.2. Adóraktári működés, adózás ***13 óra***

Adóraktári engedély, illetve megszűnése
Jövedéki biztosítás
Adókötelezettség, adóalap, adómérték
Adómentesség
Adófelfüggesztés
Adó visszaigénylése
Adóraktárakra vonatkozó szabályok

6.2.3. Bérfőzés, magánfőzés ***9 óra***

Bérfőzésre vonatkozó szabályok
Magánfőzésre vonatkozó szabályok
Adóraktár működése
Üzemakadály
Palackozásra vonatkozó előírások
Zárjegy feladata
Jogkövetkezmények, bírságok
Lefoglalás, elkobzás

6.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, kisüzemi termelőhely

6.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	

2.	Megbeszélés		x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Tesztfeladat	x	x		

6.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x	x	
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x	x	
5.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x	x	

6.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Jövedéki ismeretek gyakorlat tantárgy 31 óra

7.2. A tantárgy tanításának célja

A pálinka és a párlat előállítására és forgalmazására vonatkozó szabályok gyakorlati feladatainak elsajátítása.

7.3. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Jövedéki ismeretek, Gyümölcspálinka-gyártás műveletei, sörgyártás műveletei, szeszesital-gyártás műveletei, ecetgyártás

7.4. Témakörök

7.4.1. Jövedéki szabályok alkalmazása *31 óra*

A gyümölcspálinka és párlat előállítására és forgalmazására vonatkozó jogszabályok alkalmazása
Adóraktár működtetése
Készletbevallás
Mérőberendezések biztonságos üzemeltetése, üzemakadály esetén tennivalók
Készlet megállapítása
Jövedéki nyilvántartások kezelése, dokumentáció készítése
Jövedéki ellenőrzés menete, szankciók
Bérfőzés, magánfőzés jövedéki feladatai
Jövedéki biztosíték meghatározása

7.5. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanüzem, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

7.6. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.6.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Megfigyelés	x	x	x	
4.	Adatgyűjtés	x	x		

7.6.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.7. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10890-16 azonosító számú

Élelmiszeripari vállalkozások működtetése. megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10890-16 azonosító számú Élelmiszeripari vállalkozások működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Élelmiszeripari vállalkozások	A működtetés gyakorlati faladatai
FELADATOK		
Tervezett vállalkozási tevékenységéhez felméri a piaci viszonyokat, tájékozódik a versenytársakról	x	
Elkészíti/elkészíttheti az üzleti tervet	x	x
Felméri a saját erő kiegészítéséhez szükséges forrásokat (hitelek, pályázati lehetőségek)	x	x
Megismeri az engedélyezési eljárást, informálódik az engedélyeket kiadó szakhatóságoknál	x	
Az információk birtokában kiválasztja a megfelelő vállalkozási formát	x	
Egyéni vagy társas vállalkozást hoz létre	x	
Megtervezi/megtervezteti az élelmiszer-előállító egység kialakítását, átalakítását	x	
Kivitelezteti a terveket, beszerzi/beszerezteti a gépeket, berendezéseket	x	
Munkaerő-gazdálkodási tervet készít, meghatározza a foglalkoztatottak számát és szakképzettségét	x	
Beszerzi a működtetéshez szükséges engedélyeket	x	
Gazdálkodik a rendelkezésre álló erőforrásokkal, működteti a vállalkozást, szabályosan kezeli a dokumentációt	x	
Figyelemmel kíséri a vállalkozás működésével kapcsolatos jogszabályváltozásokat és pályázati lehetőségeket	x	
Áruforgalmi tevékenységet folytat, értékesítést végez	x	
Szükség szerint gondoskodik vállalkozásának átszervezéséről, megszüntetéséről	x	
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Az élelmiszergyártás területén alkalmazható vállalkozási formák és azok jellemzői	x	
A piackutatás módszerei	x	x
Az üzleti terv szükségességessége, tartalma, felépítése	x	x

A vállalkozás engedélyeztetéséhez és a folyamatos működés fenntartásához szükséges előírások		x
A vállalkozás létrehozásának gyakorlati feladatai		x
A belső és külső források biztosításának lehetőségei		x
A telephely kiválasztásának szempontjai	x	
A tevékenységhez szükséges tárgyi feltételek biztosítása	x	
A szükséges létszám és munkakörök megállapítása	x	
Pályázatokon való részvétel alapjai	x	
A humánerőforrás-gazdálkodás szerepe, feladatai	x	
A munkafolyamatok meghatározása, az azokért felelős munkatársak kiválasztásának szempontjai	x	
A munkaszerződések megkötése, felbontása, a szerződés tartalmi elemei	x	
A munkatársak kiválasztásának folyamata, a béralku lefolytatása	x	
Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése		x
A szerződéskötés alapelvei	x	x
Pénzügyi, számviteli alapfogalmak	x	
A költségekkel kapcsolatos általános fogalmak és csoportosításuk	x	
Vagyon fogalma, tagolása és a mérleg szerkezete, leltár	x	
A vagyonmérleg és az eredmény-kimutatás adatainak értelmezése, felhasználása a döntésekben	x	
Vezetési módszerek, a vezetői munka szakaszai	x	
Az üzleti tárgyalás megtervezésének lépései, a lebonyolítás szabályai	x	
Az üzleti levelezés és az üzleti élet protokollszabályai	x	x
A kommunikáció módszerei, eszközei	x	
A vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének módja, gyakorlati teendői	x	
Az élelmiszer-értékesítés szabályai, dokumentumai, bizonylatai		x
A fogyasztói árak megállapításának szabályai, árformák	x	
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai olvasott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x

Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Megbízhatóság	x	x
Felelősségtudat	x	x
Döntésképesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Tömör fogalmazás készsége	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x

8. Élelmiszeripari vállalkozások tantárgy 31 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A gazdaság alapfogalmainak, szervezeti kereteinek és a gazdálkodási tevékenység megjelenési formáinak megismerése
A munkaviszony létesítésével és megszüntetésével kapcsolatos ismeretek megszerzése.
Az élelmiszeriparban leggyakrabban előforduló vállalkozási formák megismerése, létrehozásával, működtetésével kapcsolatos feladatok elsajátítása
Az élelmiszeriparra jellemző munkaerő-gazdálkodási feladatok meghatározása
Alapvető adózási, adminisztrációs és értékesítési ismeretek elsajátítása

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

8.3. Témakörök

8.3.1. Vállalkozási formák és lehetőségek *6 óra*

A témakör részletes kifejtéseA vállalkozással kapcsolatos alapfogalmak, vállalkozási formák jellemzői, az egyes vállalkozási formák előnyei, hátrányai, alkalmazhatóságuk az élelmiszeriparban

8.3.2. Vállalkozás létrehozása *8 óra*

Lehetőségek felmérése, piackutatás
Üzleti terv fogalma, jelentősége, készítéséhez szükséges alapismeretek.
Erőforrások felmérése, pályázati lehetőségek
Székhely, telephely(ek), eszköz- és munkaerőigény
A vállalkozás indításához szükséges engedélyek, az indítást engedélyező hatóságok, szükséges iratok, dokumentumok

8.3.3. Vállalkozás működtetése *13 óra*

Gazdálkodási, pénzügyi, társadalombiztosítási, adózási, leltározási,
munkajogi alapismeretek, árképzési, bizonylatolási alapismeretek
A szerződés fogalma, formái, a szerződéskötés alapvető szabályai
A számlakiállítás és számlakiegyenlítés alapvető szabályai
A fontosabb bizonylatok kitöltésének szabályai
A kereskedelmi tevékenység folytatásának alapszabályai

8.3.4. Vállalkozás átalakítása, megszüntetése *4 óra*

A vállalkozás átalakításának okai, szükségessége, lehetőségei
A vállalkozás megszüntetésének okai, szükségessége, lehetőségei

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés			x	
4.	Projekt	x	x		

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. A működtetés gyakorlati feladatai tantárgy 62 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Elsősorban az élelmiszeripari kisvállalkozások alapvető, napi adminisztratív feladatainak megoldása, az alapbizonylatok szabályos kitöltése, ÁFA kiszámítása, adóbevallások elkészítésének alapjai.

9.1. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9.2. Témakörök

9.2.1. **Dokumentáció** ***10 óra***

Engedélykérelmek, engedélyek kitöltése, üzleti terv felépítése
Pályázatok formái, tartalmi, alaki elvárások

9.2.2. Értékesítési adminisztráció ***16 óra***

Nyomtatványok felismerése, kitöltése, alkalmazása, tartalmának ismerete (készpénzfizetési számla, nyugta, átutalási számla, szállítólevél, bevételezési-kiadási bizonylat)
ÁFA (nettó, bruttó számlaérték) számolása

9.2.3. Adózási adminisztráció ***18 óra***

Adónyomtatványok felismerése, kitöltése

9.2.4. Nyilvántartások vezetése ***18 óra***

Készlet- és munkaerő-gazdálkodással kapcsolatos nyilvántartások vezetése, leltárívek tartalma, kitöltése, jelenléti ív felépítése, vezetése

9.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

9.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés			x	
4.	Projekt	x	x		

9.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

9.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10901-16 azonosító számú

Üdítőital és ásványvízgyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10901-16 azonosító számú Üdítőital és ásványvízgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Üdítőital- és ásványvízgyártás	Üdítőital- és ásványvízgyártás gyakorlata
FELADATOK		
Átveszi az alap-, adalék-, ízesítő-, színezőanyagokat és egyéb anyagokat, minőségét ellenőrzi, tárolja, előkészíti		x
Vízkezelést végez		x
A termék előállításához felhazsnált vizet kezeli, minősíti (ivóvíz minőségű víz)		x
Az alapanyag ásványvizet minősíti, tisztítjí, kezel, a berendezéseket működteti, karbantartja, szabályozza		x
Szénsavas üdítőitalt állít elő (cukoroldást végez, szörpöt készít, csendes italt gyárt, szaturál		x
Palackozást, jelölést, gyűjtőcsomagolást (egységrakomány készítése) tárolást, szállítást végez		x
Gyártásközi (fizikai, kémiai, érzékszervi) vizsgálatokat végez, a késztermékét ellenőrzi és minősíti		x
Beállítja, üzemelteti a berendezéseket, gépeket és elvégzi a tisztításukat, fertőtlenítésüket		x
Elvégzi a szükséges szakmai számításokat	x	x
Kezeli a melléktermékeket, hulladékokat, gondoskodik az esetleges hasznosításukról		x
Betartja és betartatja a munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait		x
Dokumentálást végez		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Alap-, adalék-, ízesítő- és színezőanyagok	x	
Tisztító műveletek és berendezések	x	
Szűrés célja, módja és fajtái, szűrőberendezések	x	
Üdítőital-gyártás technológiája, gépei, berendezései	x	
Az ásványvízgyártás műveletei, gépei és berendezései	x	
A vízkezelés és vízszűrés célja, módja	x	
A töltés technológiája, csomagolóanyagok és eszközök	x	
A zárás célja, alkalmazása, töltő- és zárógépek	x	
Jelölés szerepe, módjai	x	

Szakmai, technológiai számítások	x	
Gyártásközi ellenőrzések, vizsgálatok	x	
Késztermékek összetétele, vizsgálata, érzékszervi tulajdonságai	x	
A keletkező melléktermékek hasznosítása, feldolgozása	x	
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Labortechnikai eszközök használata		x
Komplex eszközhasználati képesség		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Felelősségtudat		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség		x
Határozottság		x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet		x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

10. Üdítőital- és ásványvízgyártás technológiája tantárgy 126 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Az üdítőital- és ásványvíz készítéséhez szükséges elméleti alapok elsajátítása, amely magában foglalja a munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásokat, különféle technológiákat, gépeket, berendezéseket, a minőségi és minősítési előírásokat. A tantárgy tartalma alapot biztosít a gyakorlatban a feladatok végrehajtásához.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Üdítőital- és ásványvízgyártás gyakorlata, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás

10.3. Témakörök

10.3.1. Üdítőital- és ásványvízgyártás műveletei *35 óra*

Az üdítőitalok összetétele, csoportosítása, jellemzői
Az ásványvíz fogalma, összetétele, csoportosítása
A termelési, technológiai számítások alapjai
Az alapanyagok jellemzése, a minőségi, mennyiségi átvétel szabályai, ízesítő, színező- és egyéb adalékanyagok jellemzői
A vízelőkészítés módjai, a cukoroldás lehetőségei
Csendes ital készítése
Szaturálás
Az ásványvíz nyerése, tisztítása, töltésre előkészítése, tárolása, ásványvíz CO_2 tartalmának növelése, csökkentése, (csendes és szén-dioxiddal dúsított)

10.3.2. Ital készítése *35 óra*

A töltés technológiája, a zárás célja, alkalmazása, ellenőrzése
Csomagolóanyagok előkészítése, gyártása
Címkézés, jelölés szerepe
Egységrakomány képzésének lehetőségei
A technológiai vonalak, gépek, berendezések tisztítási, csírátlanítási műveletei
Hulladékok kezelése

10.3.3. **Üdítőital- és ásványvízgyártás gépei, berendezései** *35 óra*

Folyadékszállító berendezések
Tároló berendezések
Vízelőkészítő berendezés egységei jellemzőik, működésük
A cukoroldók felépítése, működése
Italkészítés gépei, berendezései
Az ásványvíz töltésre előkészítésének gépei, berendezései
Palaktöltő berendezések szén-dioxiddal dúsított, csendes italok töltésére
Palackkészítő berendezés működési elve
Záró-, címkéző-gépek felépítése, működése
A gépek, berendezések tisztítása, biztonságtechnikája

10.3.4. Az üdítőital-, ásványvízgyártás minőségi és minősítési előírásai *21 óra*

Üdítőitalok, ásványvíz összetétele
Az adalék- és segédanyagok alkalmazása és hatásai, gyártásközi vizsgálatok alapjai
A cukortartalom, a CO2 tartalom meghatározása
Gyártásközi ellenőrzések eredményének értékelése
A késztermékek érzékszervi bírálatának szempontjai, minősítési előírások

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Folyamatábrák értelmezése	x	x	x	

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Üdítőital-, ásványvízgyártás gyakorlata tantárgy 468 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja az elméleti ismeretek alkalmazásával üdítőital, ásványvíz elvárt minőségben történő előállítása. Italgyártás gépeinek, berendezéseinek szakszerű előkészítése, kezelése, leállítása. Gyártásközi vizsgálatok elvégzése.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Üdítőital-, ásványvízgyártás technológiája, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás

11.3. Témakörök

11.3.1. Üdítőitalgyártás *98 óra*

Termelési, technológiai számítások elvégzése
Az alapanyagok minőségi, mennyiségi átvétele, tárolása, ízesítő, színező és egyéb adalékanyagok átvétele, tárolása
Vízelőkészítés, cukoroldás, a szirupkészítés, csendes ital készítése
Különböző típusú üdítő-italok készítése
A munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásainak biztosítása

11.3.2. Gépek, berendezések karbantartása *41 óra*

Az alapanyag-átvétel gépeinek, berendezéseinek napi karbantartása, tisztítása
A vízelőkészítők, cukoroldók napi karbantartása, tisztítása
Az italkészítés gépeinek, berendezéseinek napi karbantartása, tisztítása
Az ásványvíz töltésre előkészítés gépeinek, berendezéseinek napi karbantartása, tisztítása
Az italtöltő- és záró-gépek napi karbantartása

11.3.3. Alapanyag-, gyártásközi-ellenőrzési vizsgálatok *63 óra*

Az adalék- és segédanyagok alkalmazása és hatásai
Gyártásközi vizsgálatok elvégzése, az eredmények értékelése
Cukortartalom, CO2 tartalom meghatározása
Dokumentáció készítése

11.3.4. Ásványvízgyártás *42 óra*

Ásványvíz nyerése, tisztítása, töltésre előkészítése, tárolása
Ásványvíz CO_2 tartalmának növelése, csökkentése, (csendes és széndioxiddal dúsított)

11.3.5. Üdítőital és ásványvíz kiszrelése *63 óra*

Különböző italok töltése, zárás alkalmazása, ellenőrzése
Csomagolóanyagok készítése, előkészítése, jelölések elvégzése
Egységrakomány készítése
A munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásainak biztosítása

11.3.6. Késztermék minőségének ellenőrzése, minősítés *63 óra*

CO2 tartalom meghatározása
Késztermékek érzékszervi bírálata, minősítése, leggyakoribb termékhibák
Cukortartalom meghatározása
Töltőtérfogat ellenőrzése
Gyártmánylap

11.3.7. Gépek, berendezések tisztítása *63 óra*

Az üdítőital-, ásványvízgyártásnál használt tisztító- és fertőtlenítő szerek, eszközök alkalmazása
CIP rendszer kezelése
Hulladékok kezelése

11.3.8. Dokumentáció készítése ***35 óra***

Dokumentumok kitöltése, üzemi dokumentáció rendszere

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Folyamatábrák értelmezése	x	x	x	

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10899-16 azonosító számú

Sörgyártás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10899-16 azonosító számú Sörgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Malátagyártás, sörgyártás műveletei, gépei	Malátagyártás, sörgyártás gyakorlata
FELADATOK		
Az alapanyagokat (árpa, maláta, komló) átveszi, minősíti, tisztítja, kezeli, minőségét ellenőrzi, tárolja, előkészíti		x
A sörfőzővíz minőségét ellenőrzi (ivóvíz minőség), a vizet kezeli		x
Árpa áztatást vezet, ellenőriz		x
A különféle csíráztatási rendszerekhez a levegőt előkészíti, vezeti a csíráztatást		x
Aszal, aszaló-berendezéseket üzemeltet		x
Malátát csírátlanít, tisztít, tárol		x
Főzőházi műveleteket - különféle cefrézési eljárások, cefreszűrés, komlóforralás, komlószűrés - végez és ellenőriz		x
Sörlevet kezel, főzőházi kihozatalt számít		x
Hagyományos és nyomás alatti erjesztést vezet		x
Alkoholmentes, ízesített sört készít		x
Sört szűr és stabilizál, pasztőröz, palackba, hordóba, dobozba fejt		x
Jelöli a terméket		x
Gyártásközi fizikai, kémiai, érzékszervi vizsgálatokat végez, a késztermékét ellenőrzi és minősíti		x
Beállítja, üzemelteti a technológiai berendezéseket, gépeket és elvégzi a tisztításukat, fertőtlenítésüket		x
Elvégzi a szükséges szakmai számításokat		x
Kezeli a melléktermékeket, hulladékokat, gondoskodik az esetleges hasznosításukról		x
Betartja és betartatja a munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait		x
Dokumentálást végez		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Sörárpa, maláta, komló, víz jellemzői, tárolás feltételei	x	
Mintavétel szabályai, sörárpa vizsgálatának módjai, minősítés szempontjai	x	
Sörárpa tisztítás, osztályozás műveletei, berendezései	x	

Aszalás folyamata, maláták jellemzői, malátafajták	x	
Sörélesztő jellemzői, feladata, kezelése, színtenyészet készítés folyamata	x	
Szűrés célja, módja és fajtái, szűrőberendezések	x	
Sörfőzővíz jellemzői, sörfőzővíz előállítása	x	
Sörlé előállítás folyamata (cefrézés alatt lejátszódó folyamatok, cefrézési eljárások, cefreszűrés, komlóforralás)	x	
Sörlé erjesztés folyamata, erjesztést befolyásoló tényezők	x	
Sörlé erjesztés folyamata, erjesztést befolyásoló tényezők	x	
Sör stabilizálása, pasztőrözés módjai, feladata	x	
Malátagyártás és sörgyártás gépi berendezéseinek jellemzői, felépítése,működése	x	x
Sör kiszerelésének folyamata, csomagolóanyagok jellemzői, előkészítésük	x	
A keletkező melléktermékek jellemzői hasznosítási módok kezelése	x	
Gyártásközi ellenőrzések, vizsgálatok (főzőházi hasznosítás, erjedésfok meghatározása	x	
Sörfélék jellemzői, összetétele	x	
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x	
Szakmai, technológiai számítások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Labortechnikai eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Felelősségtudat		x
Kézügyesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség		x
Határozottság		x
Motiválhatóság		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet		x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

12. Malátagyártás, sörgyártás műveletei, gépei tantárgy 124 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a maláta és sör előállítás folyamatainak és berendezéseinek megismerése, a megfelelő minőségű munkavégzéshez. A termék iránti felelősségérzet kialakítása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Maláta és sörgyártás gyakorlata, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás, jövedéki ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Malátagyártás előkészítő műveletei *20 óra*

Sörárpa (búza) jellemzői, összetétele
Sörárpa (búza) vizsgálata, minősítés szempontjai
Sörárpa (búza) tisztítása, árpatisztító berendezések kialakítása
Sörárpa (búza) osztályozása, osztályozó berendezések jellemezői
Sörárpa (búza) utóérlelése, tárolása, tároló silók kialakítása
Tárolás hatása a technológiai folyamatra

12.3.2. Malátagyártás műveletei *25 óra*

Árpa áztatása, árpaáztatók kialakítása
Csíráztatás biokémiai folyamatai, csíráztatók kialakítása
Aszalás, aszaló berendezések kialakítása
Maláta csírátlanítása, maláta csírátlanítók kialakítása
Maláta érlelése, érlelés hatása a további technológiai folyamatokra
Különleges maláták gyártása
Maláták fajtái, jellemzőjük

12.3.3. Sörlé előállítása, kezelése *27 óra*

Sörfőzővíz előállítása, jellemzői
Pótanyagok jellemzői, előkészítésük
Cefrézési módok, cefrézés ellenőrzése
Cefrézési diagram készítése
Cefrézés alatt lejátszódó folyamatok
Cefréző berendezések kialakítása
Cefre szűrése, szűrőberendezések kialakítása
Komló jellemzői, komlókészítmények
Komlóforralás, komló szerepe, komlóforralók kialakítása
Sörlé ülepítése, sörléülepítők kialakítása
Balling-fok meghatározása
Főzőházi hasznosítás meghatározása
Sörlé hűtése, sörléhűtők kialakítása
Sörlé levegőztetése
Főzőházi hasznosítás meghatározása

12.3.4. Erjesztés *23 óra*

Sörélesztő jellemzői, összetétele, sörélesztővel szembeni követelmények
Beélesztőzés, élesztőadag meghatározása
Alkoholos erjedés alatt lejátszódó folyamatok, alkoholos erjedést befolyásoló tényezők
Különféle erjesztési módok (hagyományos, nyomás alatti)
Utóerjesztés, kondicionálás
Alsó és felsőerjesztés vezetése

Erjesztés ellenőrzése, erjesztési diagram értelmezése
Erjedésfok meghatározása (látszólagos, valóságos erjedésfok)
Erjesztő berendezések kialakítása
Élesztő elvétele, élesztőkezelés, élesztőszárítás

12.3.5. Sör kezelése, kiszerelése ***24 óra***

Sör szűrése, sörszűrő berendezések jellemzői
Szűrési segédanyagok jellemzői, szerepe
Sörszűrés ellenőrzése
Sör extrakt tartalmának beállítása
Sör stabilizálása, stabilizálószerek jellemzői
Sör pasztőrözése, PE meghatározása
Pasztőröző berendezések kialakítása
Sörfajták jellemzői
Sör összetétele
Sör élettani hatása
Sör kiszerelése (doboz, palack, hordó)
Doboz előkészítése, dobozfejtés
Doboz zárása, jelölése, egységrakomány képzése
Hordó kialakítása, szerelvényei
Hordó tisztítása, fertőtlenítése
Hordófejtés, jelölés

12.3.6. Melléktermékek, hulladékok ***5 óra***

Malátagyártás melléktermékeinek jellemzői, hasznosításuk
Törköly összetétele, feldolgozása, hasznosítása
Forró seprő hasznosítása
Szén-dioxid kezelése, hasznosítása
Szén-dioxid környezeti hatása
Élesztő feldolgozása
Hulladékok kezelése

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Házi feladat	x			
5.	Tesztfeladat	x			
6.	Folyamatábrák értelmezése		x	x	

7.	Kiselőadás készítése	x	x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Malátagyártás, sörgyártás gyakorlata tantárgy 310 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A maláta és sörgyártásához szükséges gyakorlat elsajátítása, amely magában foglalja a gyártástechnológiát, a gépek, berendezések tisztítását, karbantartását, valamint a minőségi késztermék előállításához szükséges alapanyag-, gyártásközi és késztermék ellenőrzéseket is.
A tantárgy tartalma biztosítja a jó minőségű sörféleségek elkészítését.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Maláta és sörgyártás műveletei, gépei, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás, jövedéki ismeretek.

13.3. Témakörök

13.3.1. Alapanyagok átvétele, előkészítése *28 óra*

Sörárpa mennyiségi, minőségi átvétele, sörárpa minősítése
Maláta érzékszervi vizsgálata
Maláta őrlése (szárazőrlés, nedvesőrlés), őrlőberendezés kezelése
Malátaőrlemény összetételének ellenőrzése
Minőségi bizonyítványok értelmezése
Sörfőzővíz ellenőrzése
Komlóadag meghatározása
Pótanyagok előkészítése, feltárása

13.3.2. Maláta előállítása *56 óra*

Sörárpa tisztítása, osztályozása
Mágnes helyes használata
Árpatisztító, osztályozó berendezések üzemeltetése
Sörárpa tárolásának ellenőrzése, helyes tárolás végzése
Árpa áztatásának vezetése
Csíráztatás vezetése, ellenőrzése, paraméterek megválasztása
Aszalás vezetése
Csírátlanítás végzése
Maláta tárolás ellenőrzése

13.3.3. Sörlé előállítása *56 óra*

Maláta, víz mennyiségének meghatározása
Cefrézési eljárás választása
Pótanyagok feltárása
Cefrekészítés, cefrézés vezetése, ellenőrzése
Cefréző berendezések kezelése
Cefre szűrése, cefreszűrő berendezés kezelése
Cefreszűrés ellenőrzése, máslás végzése
Balling-fok meghatározása
Komlóforralás, komlóadag meghatározása, komlóadagolás meghatározása
Extrakttartalom beállítása
Komlóforraló berendezés kezelése
Sörlé ülepítése, ülepítő berendezés kezelése
Sörlé hűtése, hőmérséklet beállítása
Lemezes hőcserélő kezelése
Főzőházi napló vezetése

13.3.4. Erjesztés vezetése *28 óra*

Élesztőadag meghatározása
Beélesztőzés
Erjesztési paraméterek beállítása, ellenőrzése, erjesztési napló vezetése
Erjesztő berendezések kezelése
Élesztőelvétel, élesztő kezelése
Utóerjesztés vezetése, utóerjesztő berendezés kezelése
Kondicionálás vezetése, kondicionáló berendezés kezelése
Erjesztési napló vezetése, erjedésfok meghatározása

13.3.5. Sör kezelése, kiszerelése ***21 óra***

Szűrési segédanyag előkészítése, szemcseösszetétel meghatározása
Sör szűrése, sörszűrő berendezés előkészítése, szűrés vezetése, ellenőrzése
Sörszűrés ellenőrzése
Sör extraktartalmának beállítása
Sör stabilizálása
Sör pasztőrözése, pasztőröző berendezés kezelése
Sör kiszerelése (doboz, palack, hordó)
Doboz előkészítése, dobozfejtés
Doboz zárása, jelölése, egységrakomány képzése
Hordó kialakítása, szerelvényei
Hordó tisztítása, fertőtlenítése
Hordófejtés, jelölés
Töltés ellenőrzése

13.3.6. Melléktermékek, hulladékok kezelése ***21 óra***

Malátagyártás melléktermékeinek kezelése
Törköly kezelése, feldolgozása
Forró seprő kezelése
Szén-dioxid gyűjtése, kezelése
Élesztőfelesleg gyűjtése, feldolgozása
Hulladékok gyűjtése, kezelése

13.3.7. Sörélesztő kezelése ***16 óra***

Sörélesztő tisztítása
Sörélesztő tárolása
Porélesztő felhasználása
Élesztő színtenyészet készítése

13.3.8. Malátagyártás gépeinek üzemeltetése ***28 óra***

Árpatisztítók, porciklonok, osztályozó berendezések
Árpaáztatók, csíráztató berendezések, aszalók
Malátacsírátlanítók
Malátatároló silók
Szemcsésanyag szállító berendezések

13.3.9. Sörlé előállítás gépeinek üzemeltetése ***28 óra***

Száraz és nedvesőrlők
Cefréző berendezések
Örvénykád
Lemezes hőcserélő
Folyadékszállítás berendezések

13.3.10. Sör előállítás gépeinek üzemeltetése ***28 óra***

Erjesztőberendezések
Sörszűrők
Sörtároló (nyomás alatti) tartályok

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Projekt		x	x	
5.	Folyamatábra értelmezése		x	x	

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11611-16 azonosító számú

Egyéb erjedésipari termékgyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11611-16 azonosító számú Egyéb erjedésipari termékgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Egyéb erjedésipari termékek előállításának technológiai, gépei, berendezései	Egyéb erjdésipari termékgyártás gyakorlata
FELADATOK		
Ecetgyártás, élesztőgyártás, szeszesital gyártás, keményítőgyártás, keményítő hidrolizátum gyártás alapanyagait, felhasznált anyagait átveszi		x
Ecet fermentációt végez, ellenőriz (denaturál, cefrét készít, fermentál)		x
Ecetet kezel (szűr, pasztőröz, ecetsavtartalmat beállít)		x
Élesztőszaporítást végez, ellenőriz (laboratóriumi színtenyészetet, üzemi színtenyészetet, oltóélesztőt, eladóélesztőt gyárt)		x
Élesztőtej víztelenítést végez, szárított sütőélesztőt gyárt		x
Élesztőt csomagol, tárol		x
Keményítőtartalmú alapanyagokat előkészít		x
Keményítő kimosást, tisztítást végez		x
Keményítőtejet víztelenít, szárít, csomagol		x
Izocukrot gyárt		x
Drogkivonatot, drogpárlatot gyárt		x
Cukorszirupot készít		x
Szeszesitalt gyárt, javítást végez, szűr		x
Szeszesitalt érlel		x
Csendes italt kiszerel (palacot előkészít, tölt, zár, címkéz, jelöl)		x
Ecetgyártás, élesztőgyártás, szeszesital gyártás, keményítőgyártás gépi berendezéseit üzemelteti		x
Betartja a munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Ecetgyártás, élesztőgyártás, szeszesitalgyártás, keményítőgyártás, keményítő hidrolizátum gyártás anyagainak jellemzői	x	
Ecetsavbaktérium jellemzői, feladata	x	
Ecet fermentáció folyamata, fermentációt befolyásoló tényezők	x	
Ecet tartósításának módja, jellemzői	x	
Élesztő jellemzői, összetétele, szaporodása, színtenyészet fogalma	x	
Laboratóriumi színtenyészet készítés folyamata	x	

Sütőélesztő üzemi szaporításának folyamata	x	
Érett élesztőcefre feldolgozása	x	
Szárított élesztő gyártásának folyamata	x	
Élesztő kiszerelése, csomagolóanyagok jellemzői	x	
Keményítőtartalmú alapanyagok jellemzői, tárolás feltételei	x	
Keményítőtartalmú alapanyagok előkészítésének folyamata	x	
Keményítő kimosásának lehetőségei, keményítőtej tisztításának folyamata	x	
Keményítőtej tisztítás, víztelenítés folyamata	x	
Csomagolóanyagok jellemzői, élesztő csomagolásának folyamata, tárolás feltételei	x	
Keményítőbontó enzimek jellemzői, működésük feltételei	x	
Keményítő hidrolizátumok jellemzői, felhasználási lehetőségei	x	
Keményítő hidrolízis folyamata	x	
Szeszesitalok csoportosítása, drogkivonat, drogpárlat készítés módjai	x	
Cukorszirup készítés folyamata	x	
Szeszesital összeállításának szabályai, receptúra szerepe	x	
Szeszesital pihentetése, érlelése alatt végbemenő folyamatok	x	
Ecetgyártás, élesztőgyártás, keményítőgyártás, szeszesitalgyártás gépi berendezéseinek jellemzői, felépítésük, üzemeltetési előírások	x	
Melléktermékek jellemzői, hasznosítási lehetőségei	x	
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Labortechnikai eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Felelősségtudat		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség		x
Határozottság		x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet		x
Módszeres munkavégzés		x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x

14. Egyéb erjedésipari termékek előállításának technológiái, gépei, berendezései tantárgy 252 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Szeszesitalgyártás, ecetgyártás, élesztőgyártás, keményítőgyártás, izocukorgyártás technológiáinak és berendezéseinek megismerése, a megfelelő minőségű munkavégzés érdekében. A termék iránti felelősségérzet kialakítása.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

14.3. Témakörök

14.3.1. Szeszesitalgyártás *44 óra*

Édesítőanyagok, édesítőszerek jellemzői
Cukoroldás módjai, gépei
Adalékanyagok, állományjavítók, aromák, ízfokozók, étkezési savak, sók
Színezőanyagok csoportosítása, jellemzői
Finomszesz, borpárlat, gabonaszesz jellemzői
Ízesítőanyagok
Drogkivonat, drogpárlat készítés
Receptúra feladata
Szeszes italok csoportosítása
Szeszesitalok összeállítása
Gyártótank jellemzői
Javítások végzése
Kontrakció
Italok derítése
Italok szűrése
Szűrőberendezések kialakítása
Érlelés alatt lejátszódó folyamatok
Érlelő berendezések
Tároló berendezések
Csendes ital kiszerelése

14.3.2. Keményítő gyártás *44 óra*

Keményítőgyártás alapanyagainak jellemzői
Búzaliszt tárolása, tárolás paraméterei
Búzaliszt szitálása
Tésztakészítés
Dagasztógép kialakítása
Tészta pihentetése
Keményítő kimosása, kimosó berendezés felépítése
Burgonya tisztítása
Burgonya aprítása, aprítóberendezés kialakítása
Keményítő kimosása, ívszita felépítése
Kukorica tárolása, tároló berendezés kialakítása
Kukorica tisztítása
Kukorica áztatása, áztató berendezések
Kukorica durva őrlése, őrlőberendezések jellemzői
Csíraelválasztás
Kukoricadara finomőrlése
Keményítő kimosása
Keményítőtej tisztításának módjai, berendezései
Keményítőtej víztelenítése

Nedves keményítő szárítása, pneumatikus szárító berendezés kialakítása
Keményítő csomagolása, csomagoló anyagok megválasztásának szempontjai
Keményítő tárolásának paraméterei
Melléktermékek, ikertermék feldolgozása, hasznosítása

14.3.3. Izocukor gyártása *44 óra*

Keményítőbontó enzimek fajtái, működésük
Keményítőbontás enzimes folyamata
Enzimműködést befolyásoló tényezők
Keményítő cukortermékek előállításának folyamata
Izocukor előállításának folyamata
Izocukor összetétele, tárolása

14.3.4. Élesztőgyártás *60 óra*

Mikroorganizmusok csoportosítása életműködésük szerint
Mikroorganizmusok alaktana, anyagcsere folyamatai
Mikroorganizmusok szaporodása
Mikroorganizmusok tápanyagszükséglete
Sütőélesztő jellemzői
Melasz fogalma, jellemzői
Melasz fizikai, kémiai tulajdonságai
Melasz mikrobiológiai jellemzői
Segédanyagok
Kiegészítő tápanyagok
Tápsó
Levegő
Tisztító, fertőtlenítőszerek
Vízzel szembeni követelmények
Melasz hígítása, savazása
Melasz sterilizálása
Melasz derítése
Színtenyészet fogalma
Laboratóriumi színtenyészet
Üzemi színtenyészet, színtenyész fermentor felépítése
Oltóélesztő előállítása, levegőztetők kialakítása
Eladóélesztő előállítása, paraméterek
Érett élesztőcefre feldolgozása, szeparátorok működése
Élesztőtej víztelenítése, vákuumdobszűrő működése
Élesztő csomagolása
Élesztő tárolásának feltételei
Szárított sütőélesztő előállítása

14.3.5. Ecetgyártás *60 óra*

Ecetsavbaktérium jellemzői
Etil-alkohol jellemzői
Biológiai ecet előállításának biokémiai folyamata
Túloxidáció okai
Denaturálás
Ecetcefre készítés
Különféle ecet fermentációs eljárások
Acetátor, ecetképző kialakítása, szerelvényei
Ecet derítése, szűrése
Membránszűrő működése

Derítőanyagok jellemzői
Ecet mikrobiológiai stabilizálása
Ecetfajták jellemzői

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Szaktanterem

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Projekt		x		
5.	Kiselőadás	x			
6.	Tesztfeladatok	x			
7.	Folyamatábrák értelmezése	x			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Egyéb erjedésipari termékgyártás gyakorlata tantárgy 504 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja az elméleti ismeretek alkalmazásával szeszesital, keményítőt, izocukor, élesztő, ecet elvárt minőségben történő előállítása. A technológiai folyamatok gépeinek, berendezéseinek szakszerű előkészítése, kezelése, leállítása. Gyártásközi vizsgálatok elvégzése. Munkabiztonsági előírások betartása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

15.3. Témakörök

15.3.1. Szeszesital készítés *62 óra*

Mennyiségi, minőségi átvétel módjai, szempontjai
Mintavétel, átlagminta készítése
Finomszesz, borpárlat, gabonaszesz minősítése
Cukor, izocukor átvétele
Cukorszirup készítése
Drogok aprítása, kivonatoló folyadék megválasztása
Drogkivonat készítése
Drogpárlat készítése
Receptúra alapján ital összeállítása
Szeszesital javítása, javításhoz szükséges anyagok mennyiségének meghatározása
Szeszesital szűrése, szűrőberendezés kezelése
Szeszes italok érlelése, paraméterek meghatározása, beállítása
Érlelő berendezések előkészítése

15.3.2. Élesztőgyártás *63 óra*

Melasz mennyiségi, minőségi átvétele
Melasz tárolása
Melasz hígítása
Melasz hőkezelése
Melasz derítése
Lemezes hőcserélő működtetése
Laboratóriumi színtenyészet készítése
Üzemi színtenyészet készítése
Színtenyész fermentor kezelése
Oltóélesztő előállítása
Eladóélesztő fermentálása, fermentorok kezelése
Érett élesztőcefre szeparálása
Élesztőtej víztelenítése, vákuumdobszűrő kezelése
Élesztő formázása
Élesztő csomagolása
Élesztő tárolása, paraméterek meghatározása
Élesztő tárolás paraméterei, ellenőrzése

15.3.3. Keményítő gyártása *63 óra*

Alapanyagok minősítése
Keményítőgyártás alapjai
Kukorica tárolása, tároló berendezés kialakítása
Kukorica tisztítása
Kukorica áztatása, áztató berendezések
Kukorica durva őrlése, őrlőberendezések jellemzői

Csíraelválasztás
Kukoricadara finomőrlése
Keményítő kimosása
Keményítőtej tisztításának módjai, berendezései
Keményítőtej víztelenítése
Nedves keményítő szárítása, pneumatikus szárító berendezés kialakítása
Keményítő csomagolása, csomagoló anyagok megválasztásának szempontjai
Keményítő tárolásának paraméterei
Melléktermékek feldolgozása, hasznosítása

15.3.4. Ecetgyártás ***63 óra***

Etil-alkohol mennyiségi, minőségi átvétele
Etil-alkohol denaturálása, denaturátum mennyiségének kiszámítása
Ecetcefre készítése, denaturátum, víz mennyiségének meghatározása
Ecet előállítása felületi módszerrel
Szubmerz ecet előállítás
Acetátor, ecetképző kezelése
Fermentáció ellenőrzése
Ecet derítése
Ecetsavtartalom beállítása
Ecet szűrése
Ecet mikrobiológiai stabilizálása
Ecet tárolása

15.3.5. Erjedésipari termékek vizsgálata ***63 óra***

Szeszesitalok vizsgálata
Alkoholtartalom meghatározása
Ecet vizsgálata
Savtartalom meghatározása
Élesztő vizsgálata
Mikroszkóp használata
Keményítő vizsgálata

15.3.6. Ecetgyártás gépeinek működtetése ***30 óra***

Frings-féle ecetképző, Frings-féle acetátor
Membránszűrő

15.3.7. Élesztőgyártás gépeinek működtetése ***30 óra***

Különféle levegőztetők
Fermentorok
Szeparátor
Vákuumdobszűrő
Pneumatikus szárító

15.3.8. Keményítőgyártás gépeinek működtetése ***30 óra***

Ívszita
Centrifuga
Aprítóberendezések
Keményítő kimosó
Pneumatikus szárító

15.3.9. Szeszesital gyártás gépeinek üzemeltetése ***30 óra***

Mérlegek

Gyártótank
Lepárló berendezés
Perkolátor

15.3.10. Izocukor gyártása ***70 óra***

Keményítőbontó enzimek fajtái, működésük
Keményítőbontás enzimes folyamatának ellenőrzése
Enzimműködést befolyásoló tényezők meghatározása
Paraméterek beállítása, ellenőrzése
Keményítő cukortermékek előállításának folyamata
Izocukor előállításának folyamata
Izocukor összetételének befolyásolása
Izocukor kezelése
Izocukor tárolásatárolása

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Kisüzemi termelőhely
Nagyüzemi termelőhely

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat		x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Megfigyelés	x	x		
4.	Folyamatábrák értelmezése	x	x	x	
5.	Szemléltetés		x	x	
6.	Projekt		x		

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		

2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11612-16 azonosító számú

Szikvízgyártás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11612-16 azonosító számú Szikvízgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szikvízgyártás művelete	Szikvízgyártás gyakorlata
FELADATOK		
Meghatározza a szikvíz előállításához szükséges alapanyag, segédanyag, csomagolóanyag szükségletet	x	x
Vízkezelést, vízvizsgálatot végez		x
Vízhűtést végez		x
CO2 átvételt, tárolást, lefejtést végez		x
Szikvizes palackot, ballont, egyéb csomagolóanyagot előkészít		x
Beállítja, üzemelteti, karbantartja, tisztítja a szikvízgyártó berendezést		x
Szikvíztöltést végez		x
Szikvíz minőséget ellenőriz		x
Termékjelölést végez		x
Szikvíz tárolást, szállítást végez		x
Dokumentálást végez		x
Betartja a szikvízgyártás munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait		x
Kezeli a hulladékokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Szikvíz, szénsavas ivóvíz fogalma	x	
Ivóvíz jellemzői, víznyerőhelyek jellemzői	x	
Szikvízgyártáshoz felhasználható ivóvízzel szemben támasztott követelmények	x	
CO2 jellemzői	x	
CO2 lefejtés művelete, berendezésének jellemzői	x	
Szaturálás fogalma, CO2 elnyeletést befolyásoló tényezők	x	
Vízhűtő berendezések kialakítása, működése	x	
Szikvizes palackok jellemzői, előkészítésük folyamata	x	
Szikvizes ballon jellemzői, előkészítés folyamata	x	
Műanyag palack előállítása, előkészítése, jellemzői	x	
Gyűjtőcsomagoló anyagok jellemzői	x	
Szaturáló berendezések kialakítása	x	
Gyártásközi ellenőrzések, vizsgálatok	x	
Szikvíztöltő berendezés kialakítása	x	
Szikvíz jelölésének módjai, feladata	x	

Szikvíz jellemzői, vizsgálata, minőségi követelményei	x	
Szikvíz tárolásának, szállításának szabályai	x	
Tisztító és fertőtlenítőszerek jellemzői	x	
Minőségbiztosítás alapjai	x	
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat		x
Ízérzékelés		x
Állóképesség		x
Szaglás		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság		x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás, minőség- és környzettudatos szemlélet		x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

16. Szikvízgyártás műveletei tantárgy 18 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A szikvíz készítéséhez szükséges elméleti alapok elsajátítása, amely magában foglalja a munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásokat, különféle technológiákat, gépeket, berendezéseket, a minőségi és minősítési előírásokat.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szikvízgyártás gyakorlata, Üdítőital-gyártás, ásványvízgyártás technológiája, gyakorlata

16.3. Témakörök

16.3.1. Szikvízkészítés *18 óra*

A szikvíz jellemzői
Az alapanyagok jellemzése, a minőségi, mennyiségi átvétel szabályai
A vízelőkészítés módjai
A szikvíz készítésének műveletei, szikvíz töltése, tárolása, szállítása
A szikvízgyártó berendezések felépítése, egységei
A gépek, berendezések tisztítása, biztonságtechnikája
A késztermékek érzékszervi bírálatának szempontjai, minősítési előírások

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Folyamatábra értelmezése		x	x	

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Szikvízgyártás gyakorlata tantárgy 72 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A szikvízgyártási gyakorlat elsajátítása, amely magában foglalja a gyártástechnológiát, a szikvízgyártó gépek tisztítását, karbantartását, valamint a minőségi késztermék előállításához szükséges alapanyag-, gyártásközi és késztermék ellenőrzéseket is.
A tantárgy tartalma megfelelő alapot biztosít a jó minőségű termékek előállításához.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szikvízgyártás, üdítőital-gyártás, ásványvízgyártás technológiája, gyakorlata

17.3. Témakörök

17.3.1. Szikvíz gyártása *36 óra*

Az alapanyagok minőségi, mennyiségi átvétele, tárolása
Vízelőkészítés végzése
Szén-dioxid lefejtése
Szikvíz készítése, paraméterek beállítása
A munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásainak biztosítása

17.3.2. Szikvíz palackozása *36 óra*

Szikvizes palack, ballon előkészítése, karbantartása
Szikvíz töltése, jelölése, tárolása, szállítása

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, kisüzemi termelőhely

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat		x	x	
2.	Megbeszélés		x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	

1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10904-16 azonosító számú

Higiénia és minőségbiztosítás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10904-16 azonosító számú Higiénia és minőségbiztosítás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Élelmiszerhigiénia	Minőségbiztosítás
FELADATOK		
Betartja az új élelmiszerekhez szükséges engedélyezési eljárásokat		x
Betartja a higiéniához kapcsolódó rendeleteket, jogszabályokat	x	x
Alkalmazza az élelmiszer higiéniai és élelmiszer biztonsági előírásokat	x	x
Alkalmazza a Jó Higiéniai Gyakorlatot (GHP)	x	x
Betartja a HACCP rendszer előírásait		x
Betartja a személyi és környezeti higiéniára vonatkozó előírásokat	x	x
Takarítást, tisztítást, fertőtlenítést végez	x	x
A teljes élelmiszer-előállítás folyamán betartja és alkalmazza a személi és feldolgozásra vonatkozó műszaki higiénia szabályokat	x	
Betartja az ISO 22000 és a HACCP rendszerek alapelveit		x
Alkalmazza az élelmiszer-biztonsági rendszerek (IFS, BRC) nyomonkövetési alapelveit		x
Jegyzőkönyveket, minőségbiztosítási dokumentációkat vezet	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Higiéniához, minőségbiztosításhoz kapcsolódó rendeletek, jogszabályok	x	x
Tisztító-, fertőtlenítőszerek jellemzői, hatásuk, alkalmazhatóságuk	x	x
Jó higiéniai gyakorlat elemei	x	x
Minőségirányítási rendszerek elemei, jellemzői (ISO 22000, HACCP, IFS, BRC)		x
Nyomonkövetés jelentősége, lépései		x
Alapvető minőségbiztosítási dokumentumok		x
Az élelmiszertermelés alapvető egészségügyi követelményei	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Szakmai olvasott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat	x	x

Döntésképesség	x	x
Precizitás	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet	x	x
Logikus gondolkodás	x	x

18. Élelmiszer higiénia tantárgy 72 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az élelmiszer előállításának, forgalomba hozatalának a forgalmazhatóságra való alkalmasságával összefüggő követelményeit, az ezzel kapcsolatos Európai Uniós és hazai jogszabályokat.
Az élelmiszer útján terjedő fertőzés és egyéb ártalom megelőzésének és elhárításának módjait. Az élelmiszer-előállító üzemek telepítési és higiéniai követelményeit, valamint a termelésre, raktározásra, csomagolásra, szállításra vonatkozó biztonsági előírásait.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Minőségbiztosítás, erjedésipari termékek előállításának technológiái, gyakorlatai

18.3. Témakörök

18.3.1. Higiénia szabályozása *10 óra*

Európai Uniós jogszabályok, rendeletek (általános)
Hazai jogszabályok, rendeletek (általános)
Növényi eredetű élelmiszer előállítókra és forgalmazókra vonatkozó rendeletek
Jó higiéniai gyakorlat elemei

18.3.2. Élelmiszerek biztonságát meghatározó tényezők *20 óra*

Leggyakoribb kórokozó és toxintermelő mikroorganizmusok
szalmonellák
sztafilokokkuszok
Clostridium botulinum
Escherichia coli
Bacillus cereus
Mérgező gombák
Élelmiszer eredetű megbetegedések, ételmérgezések
Élelmiszer eredetű megbetegedések, ételmérgezések előfordulásának helye ésmegelőzése
Tartósítási eljárások

18.3.3. Műszaki higiénia *20 óra*

Üzem telepítésének kritériumai
Tiszta, szennyezett övezetek
Épület helyiségeinek kialakítása
- felületek
- nyílászárók
- világítás
- szellőztetés
- hulladéktárolás (veszélyes hulladékok tárolása, elkülönítése)
- szociális létesítmények

Szennyvízkezelés
Gépekre, berendezésekre vonatkozó követelmények
Takarítás: tisztítás, fertőtlenítés
Tisztító-, fertőtlenítőszerek és a velük szemben támasztott követelmények
Rovar-, rágcsáló-mentesítés
Személyi higiénia
Dolgozóra vonatkozó előírások
Munkaruha, védőruha (védőfelszerelések)

18.3.4. Élelmiszer-feldolgozás biztonsága *22 óra*

Növényi eredetű nyersanyagok feldolgozása
Csomagolás
Raktározás, tárolás
Szállítás
Személyi higiénia

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés		x	x	
3.	Tesztfeladatok	x	x		
4.	Szemléltetés		x	x	

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Minőségbiztosítás tantárgy 72 óra

19.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a veszélyek bekövetkezésének megelőzésére, ismételt előfordulásuk kiküszöbölésére koncentráló rendszer elemeit, dokumentumait, melyet a gyártó annak biztosítására alkalmaz, hogy termékeivel a vevők minőségi elvárásait folyamatosan kielégítse.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

19.3. Témakörök

19.3.1. Jó higiéniai gyakorlat *20 óra*

Fogalma
Tartalma
Erjedésiparhoz tartozó GHP
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés jelentősége, alkalmazása
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés folyamatai, eszközei
Tisztító-, fertőtlenítőszerekkel szemben támasztott követelmények

19.3.2. ISO 22000, HACCP *32 óra*

ISO 22000 élelmiszerirányítási rendszer felépítése, tartalmának lényegi elemei, előnyei
HACCP rendszer lényege, alapelvei, alkalmazási területei
Kritikus pontok jelentősége, szabályozási lehetőségek
Nyomonkövetés jelentősége
EFSIS, BRC szabvány jellemzői

19.3.3. Minőségbiztosítás dokumentumai *20 óra*

Minőségirányítási kézikönyv (szabvány követelményei)
Minőségirányítási eljárások (folyamatleírások „ki-mit-mikor”)
Munkautasítások (részletes szakmai leírások „hogyan”)
Feljegyzések, ellenőrző lapok (tevékenységek végrehajtásának igazolása)

19.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés		x	x	
3.	Dokumentumok kezelése, készítése	x	x	x	
4.	Szemléltetés		x	x	
5.	Projekt		x		

19.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
2.2.	Csoportos munkaformák körében				
2.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással	x	x	x	

19.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

SNI/1 évfolyamot követően 70 óra
SNI/2 évfolyamot követően 105 óra
SNI/3 évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A SNI/1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

10901-16 Üdítőital és ásványvízgyártás
11612-16 Szikvízgyártás
10904-16 Higiénia és minőségbiztosítás/Higiénia

A SNI/2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése
11611-16 Egyéb erjedésipari termékgyártás

A SNI/3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése
10897-16 Gyümölcspálinka-gyártás
10904-16 Higiénia és minőségbiztosítás/Minőségbiztosítás
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek

5.24.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 541 07
ERJEDÉS- ÉS ÜDÍTŐITAL-IPARI TERMÉKGYÁRTÓ

SZAKKÉPESÍTÉS
SZAKISKOLÁBAN TÖRTÉNŐ OKTATÁSÁHOZ
TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTTAK (ST) SZÁMÁRA

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 541 07 Erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 541 07

A szakképesítés megnevezése: Erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 21. Élelmiszeripar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVI. Élelmiszeripar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában: -

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az 21. Élelmiszeripar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nincsenek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak

Vízkezelő berendezés
Szikvízgyártó gép
Üdítőital-gyártás gépei
Szeszesital-gyártás gépei
Folyadékszállító berendezések
Keményítőgyártás gépei
Keményítő hidrolizátum gyártásának gépei
Élesztőgyártás gépei
Ecetgyártás gépei
Malátagyártás gépei
Sörgyártás gépei
Gyümölcspálinka gyártás gépei
Szeszgyártás gépei
Kéziszerszámok, szerelő szerszámok
Mérőeszközök
Mikroszkóp
Alapvető laboratóriumi eszközök
Számítógép nyomtatóval, projektorral
Szoftverek
Egyéni védőeszközök, védőfelszerelések
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés eszközei
Környezetvédelmi eszközök, berendezések

Munkabiztonsági eszközök, felszerelések

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.

„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.

A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1.Az integráció/inklúzió feltételei

„A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály

közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”
   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”
   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”
   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”
„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”
„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”
A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex

instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.

8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.
- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.
- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.
- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.
- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.
- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.
- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív,

mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48

(közismereti rész)									
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5					
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2		
10897-16 Gyümölcspálinka-gyártás	Gyümölcspálinka-gyártás technológiája							2,5					
	Gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései							2					
	Gyümölcspálinka-gyártás gyakorlata								14				
10890-16 Élelmiszeripari vállalkozások működtetése	Élelmiszeripari vállalkozások										1		
	A működtetés gyakorlati feladatai											2	
10901-16 Üdítőital- és ásványvízgyártás	Üdítőital- és ásványvízgyártás technológiája	3,5											
	Üdítőital- és ásványvízgyártás gyakorlata		13	**70**			**105**			**105**			
10899-16 Sörgyártás	Malátagyártás, sörgyártás műveletei, gépei										4		
	Malátagyártás, sörgyártás gyakorlata											10	
11611-16 Egyéb erjedésipari termékgyártás	Egyéb erjedésipari termékek előállításának technológiái, gépei, berendezései				7								
	Egyéb erjedésipari termékgyártás gyakorlata					14							
11612-16 Szikvízgyártás	Szikvízgyártás művelete	0,5											
	Szikvízgyártás gyakorlata		2										

10904-16 Higiénia és minőségbiztosítás	Élelmiszer-higiénia	2											
	Minőségbiz-tosítás							2					
11610-16 Jövedéki ismeretek	Jövedéki ismeretek										1		
	Jövedéki ismeretek gyakorlat											1	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6	15		7	14		7	14		8	13	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak/**témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**18**					**18**
	Munkajogi alapismeretek							5					**5**
	Munkaviszony létesítése							5					**5**
	Álláskeresés							4					**4**
	Munkanélküliség							4					**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**62**		**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										10		**10**
	Nyevtani rendszerezés 2.										10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										22		**22**
	Munkavállalói szókincs			**70**			**105**			**105**	20		**20**
10897-16 Gyümölcspálinka-gyártás	**Gyümölcspálinka-gyártás technológiái**							**90**					**90**
	Gyümölcspálinka-gyártás alapanyagai							10					**10**
	Gyümölcsök előkészítése							20					**20**
	Cefrekészítés							10					**10**
	Gyümölcscefre erjesztése							10					**10**
	Lepárlás, fonomítás							20					**20**
	Pálinka érlelés, tárolás							10					**10**
	Pálinka kiszerelése							10					**10**

	Gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései							**72**					**72**
	Előkészítő műveletek gépei, berendezései							14					**14**
	Cefrézés, erjesztés gépei, berendezései							10					**10**
	Lepárlás, fonomítás gépei, berendezései							40					**40**
	Befejező gyártási műveletek gépei, berendezései							8					**8**
	Gyümölcspálinka-gyártás gyakorlata								**504**				**504**
	Gyümölcsök előkészítése, cefrekészítés								105				**105**
	Erjesztés								70				**70**
	Lepárlás, finomítás								140				**140**
	Befejező gyártási műveletek								105				**105**
	Gépek, berendezések napi karbantartása, tisztítása								56				**56**
	Alapanyag, gyártásközi és késztermék ellenőrzési vizsgálatok								28				**28**
10890-16 Élelmiszeripari vállalkozások működtetése	**Élelmiszeripari vállalkozások**										**31**		**31**
	Vállalkozási formák és lehetőségek										6		**6**
	Vállalkozások létrehozása										8		**8**
	Vállalkozások működtetése										13		**13**
	Vállalkozások átalakítása, megszüntetése										4		**4**
	A működtetés gyakorlati feladatai											**62**	**62**
	Dokumentáció											10	**10**
	Értékesítési adminisztráció											16	**16**
	Adózási adminisztráció											18	**18**
	Nyilvántartások vezetése											18	**18**

10901-16 Üdítőital- és ásványvízgyártás	**Üdítőital- és ásványvízgyártás technológiája**	**126**											**126**
	Üdítőital- és ásványvízgyártás műveletei	35											**35**
	Ital készítése	35											**35**
	Üdítőital- és ásványvízgyártás gépei, berendezései	35											**35**
	Üdítőital- és ásványvízgyártás minőségi és minősítési előírásai	21											**21**
	Üdítőital- és ásványvízgyártás gyakorlata		**468**										**468**
	Üdítőitalgyártás		98										**98**
	Gépek, berendezések karbantartása		41										**41**
	Alapanyag, gyártásközi ellenőrzési vizsgálatok		63										**63**
	Ásványvíz-gyártás		42										**42**
	Üdítőital és ásványvíz kiszerelése		63										**63**
	Késztermék minőségellenőrzése, minősítése		63										**63**
	Gépek, berendezések tisztítása		63										**63**
	Dokumentáció készítése		35										**35**
10899-16 Sörgyártás	**Malátagyártás, sörgyártás műveletei, gépei**										**124**		**124**
	Malátagyártás előkészítő műveletei										20		**20**
	Malátagyártás műveletei										25		**25**
	Sörlé előállítása, kezelés										27		**27**
	Erjesztés										23		**23**

	Sör kezelése, kiszerelése										24		**24**
	Melléktermékek, hulladékok										5		**5**
	Malátagyártás, sörgyártás gyakorlata											**310**	**310**
	Alapanyagok átvétele, előkészítése											28	**28**
	Maláta előállítása											56	**56**
	Sörlé előállítása											56	**56**
	Erjesztés vezetése											28	**28**
	Sör kezelése, kiszerelése											21	**21**
	Melléktemékek, hulladékok kezelése											21	**21**
	Sörélesztő kezelése											16	**16**
	Malátagyártás gépeinek üzemeltetése											28	**28**
	Sörlé előállítás gépeinek üzemeltetése											28	**28**
	Sör előállítás gépeinek kezelése											28	**28**
11611-16 Egyéb erjedésipari termékgyártás	**Egyéb erjedésipari termékek előállításának technológiái, gépei, berendezései**				**252**								**252**
	Szeszesital-gyártás				44								**44**
	Keményítő-gyártás				44								**44**
	Izocukor gyártása				44								**44**
	Élesztőgyártás				60								**60**
	Ecetgyártás				60								**60**
	Egyéb erjedésipari termékgyártás gyakorlata					**504**							**504**

	Szeszesital készítés					62							**62**
	Élesztőgyártás					63							**63**
	Keményítő gyártása					63							**63**
	Ecetgyártás					63							**63**
	Erjedésipari termékek vizsgálata					63							**63**
	Ecetgyártás gépeinek működtetése					30							**30**
	Élesztőgyártás gépeinek működtetése					30							**30**
	Keményítőgyártás gépeinek működtetése					30							**30**
	Izocukor gyártása					70							**70**
	Szeszesital gyártás gépeinek működtetése					30							**30**
11612-16 Szikvízgyártás	**Szikvízgyártás művelete**	**18**											**18**
	Szikvízkészítés	18											**18**
	Szikvízgyártás gyakorlata		**72**										**72**
	Szikvíz gyártása		36										**36**
	Szikvíz palackozása		36										**36**
10904-16 Higiénia és minőségbiztosítás	**Élelmiszer-higiénia**	**72**											**72**
	Higiénia szabályozása	10											**10**
	Élelmiszerek biztonságát meghatározó tényezők	20											**20**
	Műszaki higiénia	20											**20**
	Élelmiszerfeldolgozás biztonsága	22											**22**
	Minőség-biztosítás							**72**					**72**
	Jó higiéniai gyakorlat							20					**20**
	ISO 22000, HACCP							32					**32**

	Minőségbiztosítás dokumentumai							20					**20**
11610-16 Jövedéki ismeretek	**Jövedéki ismeretek**										**31**		**31**
	Jövedéki szabályozás										9		**9**
	Adóraktári működés, adózás										13		**13**
	Bérfőzés, magánfőzés										9		**9**
	Jövedéki ismeretek gyakorlat											**31**	**31**
	Jövedéki szabályozás alkalmazása											31	**31**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**216**	**540**		**252**	**504**		**252**	**504**		**248**	**403**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		968 / 30,3 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**2231 / 69,7 %**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.11	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	

1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 18 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *5 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *5 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10897-16 azonosító számú

Gyümölcspálinka-gyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10897-16 azonosító számú Gyümölcspálinka-gyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gyümölcspálinka-gyártás technológiája	Gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései	Gyümölcspálinkagyártás gyakorlata
FELADATOK			
Átveszi, minősíti a gyümölcs- és borgazdasági alapanyagokat			x
Válogatja, tisztítja, magozza, aprítja az alapanyagokat		x	x
Speciális előkészítő műveleteket végez		x	x
Cefrét készít, alkalmazza a különböző cefrézési eljárásokat, fajélesztőt használ		x	x
Ellenőrzi a cefre minőségét, megóvja a káros hatásoktól			x
Folyamatosan figyelemmel kíséri az alkoholos erjedés mechanizmusát			x
Vezeti az erjesztést, kezeli a képződő szén-dioxidot			x
Tárolja a kierjedt cefrét, biztosítja a védelmét a kifőzésig		x	x
Elvégzi a lepárlási műveleteket (kisüsti, egylépcsős)		x	x
Kezeli a mérőműszereket, biztonságtechnikai berendezéseket		x	x
Finomítja az alszeszt		x	x
Elvégzi a pálinka hűtését, derítését, szűrését, természetes érlelését rozsdamentes acéltartályokban vagy hagyományosan fahordókban		x	x
Gyártásközi vizsgálatokat végez			x
Elvégzi az érzékszervi vizsgálatokat, a kész gyümölcspálinkát, borpárlatokat ellenőrzi, minősíti			x
Palackoz, címkéz, gyüjtőcsomagolást végez		x	x
Beállítja, üzemelteti a technológiai berendezéseket, gépeket és elvégzi a tisztításukat a gyümölcspálinka-gyártásban használható tisztító- és fertőtlenítőszerek alkalmazásával		x	x
Elvégzi a szükséges szakmai, technológiai számításokat			x
Megszervezi a pálinkafőzde víz- és energiagazdálkodását			x
Kezeli a melléktermékeket, hulladékokat, gondoskodik az esetleges hasznosításukról		x	x

Betartja és betartatja a munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Gyümölcs- és borgazdasági alapanyagok jellemző tulajdonságai	x		
Alapanyagok átvételének és tárolásának feltételei	x	x	
Válogatás, osztályozás célja, elve és módjai	x	x	
Mosás, szár-, mag-, héjeltávolítás	x	x	
Aprítás célja, módjai, alkalmazása	x	x	
Vízkezelés, vízszűrés célja, módja	x	x	
Lényerés és létisztítás célja, módjai, a műveletek alatt lejátszódó folyamatok	x	x	
Gyümölcscefre készítés célja, módja	x		
Erjesztés alatt végbemenő változások	x		
Lepárlás célja, módja, a műveletek alatt lejátszódó folyamatok	x		
Derítés, szűrés, természetes érlelés	x		
Gyümölcspálinka-gyártás gépei		x	
Töltés technológiája	x	x	
Csomagolóanyagok	x		
Zárás célja, alkalmazása	x	x	
Palackozógépek és eszközök	x	x	
Gyártásközi ellenőrzések, vizsgálatok	x		
Pálinkafélék, borpárlatok összetétele, tulajdonságai, érzékszervi minősége	x		
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x		
Szakmai, technológiai számítások	x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Labortechnikai eszközök használata			x
Komplex eszközhasználati képesség			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség			x
Ízérzékelés			x
Szaglás			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség			x
Határozottság	x		x
Motiválhatóság	x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás szemlélet			x
Módszeres munkavégzés			x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x

3. Gyümölcspálinka-gyártás technológiája tantárgy 90 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A gyümölcspálinka gyártás művelete tantárgy tanításának célja a szükséges elméleti alapok elsajátítása. A tantárgy tartalma megfelelő alapot biztosít a gyümölcspálinka előállítás gyakorlati feladataihoz.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai gépek, berendezések, jövedéki ismeretek, higiénia, munkabiztonság, minőségbiztosítás

2.3. Témakörök

2.3.1. ***Gyümölcspálinka-gyártás alapanyagai*** ***10 óra***

Gyümölcsök csoportosítása, jellemzői
Gyümölcsök összetétele
Borgazdasági termékek
Egyéb gyümölcspálinka-gyártási alapanyagok
Alapanyag átvétele (mintavétel, vizsgálat, minősítés)

2.3.2. ***Gyümölcsök előkészítése*** ***20 óra***

Válogatás
Mosás
Magozás
Aprítás
Lényerés
Pektinbontás folyamata
Keményítőbontás
Gyümölcs gőzölése
Gyümölcs előkészítés műveleteinek megválasztási szempontjai

2.3.3. ***Cefrekészítés*** ***10 óra***

Cefre savvédelme
Cefrekoncentráció beállítás
Tápsó, kiegészítő tápanyagok szerepe
Cefre káros mikroorganizmusai

2.3.4. ***Gyümölcscefre erjesztése*** ***10 óra***

Alkoholos erjedés mechanizmusa, befolyásoló tényezők
Élesztővel szembeni követelmények, fajélesztők
Erjesztés optimális körülményei
Szén-dioxid élettani szerepe
Erjesztési technológiák
Beélesztőzés, erjesztés szakaszai
Irányított erjesztés előnyei
Erjesztés vezetése, ellenőrzése
A kierjedt gyümölcscefre összetétele, tárolása

2.3.5. *Lepárlás, finomítás* ***20 óra***

Lepárlás elméleti alapjai
Egyszerű lepárlás, ismételt lepárlás
Kisüsti lepárló, finomító berendezés egységei, az egyes egységek feladata
Kisüsti lepárlás, finomítás folyamata
Lepárlás, finomítás egy lépésben
Vákuumlepárlás
Alkoholtartalom beállításának módjai

2.3.6. *Pálinka érlelés, tárolás* ***10 óra***

Érlelő berendezések jellemzői, kiválasztás szempontjai
Érlelés alatt lejátszódó folyamatok
Tároló berendezések jellemzői
Érlelést befolyásoló tényezők
Pálinka kezelése
Mintavétel szabályai
Pálinka vizsgálati módszerek, pálinkahibák

2.3.7. *Pálinka kiszerelése* ***10 óra***

Csomagolóanyagok jellemzői, előkészítésük
Palacktöltés, zárás, címkézés, jelölés
Zárjegy feladata
Késztermék tárolása

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Házi feladat	x	x	x	
5.	Tesztfeladat	x	x		

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései tantárgy 72 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A gyümölcspálinka előállításához szükséges gépek, berendezések felépítésének, működésének megismerése.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.3. Témakörök

3.3.1. *Előkészítő műveletek gépei, berendezései* *14 óra*

Anyagmozgató berendezések jellemzői, felépítésük
Tároló berendezések
Gyümölcsmosó berendezések
Magozó gépek
Aprítóberendezések

3.3.2. *Cefrézés, erjesztés berendezései, gépei* *10 óra*

Cefréző berendezések kialakítása
Erjesztő berendezések kialakítása
Cefre tárolók kialakítása

3.3.3. *Lepárlás, finomítás gépei, berendezései* *40 óra*

Különféle lepárló-finomító berendezések szerkezeti egységei, felépítése, működése
Cefrefőző üst, finomító üst kialakítása, jellemzői
Szeszhűtők kialakítása
Epruvetta kialakítása
Pistórius tányér kialakítása, feladata
Szöllősy-féle szűrő felépítése, feladata
Szeszmérőgép feladata, kialakítása

3.3.4. *Befejező gyártási műveletek gépei, berendezései4* *8 óra*

Szűrőberendezések kialakítása, jellemzői
Érlelő, tároló berendezések jellemezői
Palacktöltő berendezés felépítése, működése
Zárógép, címkézőgép működése

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés	x	x	x	
4.	Géprajz olvasása	x	x	x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x	x	
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Anyagminták azonosítása			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Gyümölcspálinka-gyártás gyakorlata tantárgy 504 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A gyümölcspálinka-gyártásához szükséges gyakorlat elsajátítása, amely magában foglalja a gyártástechnológiát, a gépek, berendezések működtetését, tisztítását, karbantartását, valamint a minőségi késztermék előállításához szükséges alapanyag-, gyártásközi és késztermék ellenőrzéseket is. A tantárgy tartalma megfelelő alapot biztosít a jó minőségű pálinka-félék elkészítéséhez.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gyümölcspálinka-gyártás műveletei, gyümölcspálinka-gyártás gépei, berendezései, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás

4.3. Témakörök

4.3.1. Gyümölcsök előkészítése, cefrekészítés *105 óra*

A gyümölcs, és borgazdasági alapanyagok minőségi, mennyiségi átvétele
A bérfőzési cefrék mennyiségi, minőségi átvétele
Alapanyagok tárolása feldolgozásig
A gyümölcspálinka-gyártáshoz alkalmazott élesztők előkészítése
A rendelkezésre álló alapanyag függvényében az előkészítő műveletek megtervezése, válogatás, osztályozás, az alapanyag mosása, szár-, mag eltávolítása aprítás, pektinbontás, gőzölés, az alkalmazott gépek, berendezések előkészítése, napi karbantartása
Melléktermékek kezelése
Vízkezelés
Lényerés
Cefrekészítés

4.3.2. *Erjesztés* *70 óra*

Erjesztő berendezés előkészítése, ellenőrzése
Beélesztőzés végzése
Az erjesztés alatt végbemenő változások figyelemmel kísérése, az erjesztés vezetése, dokumentáció végzése
Szén-dioxid kezelése

4.3.3. *Lepárlás, finomítás* *140 óra*

Lepárlás, finomítás elvégzése, a műveletek alatt lejátszódó folyamatok ellenőrzése
Lepárlási frakciók szakszerű szétválasztása
Valódi szeszfok meghatározása
Pálinkahibák felismerése
Moslék, lepárlási maradék kezelése

4.3.4. *Befejező gyártási feladatok* *105 óra*

Érlelő és tároló berendezések előkészítése, megválasztása
Pálinka érlelése, tárolása
Pálinka hidegkezelése, derítése
Pálinka szűrése
Palackozás

4.3.5. *Gépek, berendezések napi karbantartása, tisztítása* *56 óra*

A gyümölcs előkészítés gépi berendezéseinek, a cefréző berendezéseknek a tisztítása, napi karbantartása

Az erjesztő-berendezések, a különféle lepárló-finomító berendezések tisztítása, napi karbantartása

A nyomás alatti készülékek tisztítása, napi karbantartása

A hűtők, páracsövek tisztítása, napi karbantartása

Szűrés, töltés gépeinek, berendezéseinek tisztítása, napi karbantartása

A gyümölcspálinkák érlelő-, tároló-berendezéseinek tisztítása, napi karbantartása

A palackok, hordók mozgatására szolgáló berendezéseknek, a tárolás berendezéseinek tisztítása, napi karbantartása

A gyümölcspálinka-gyártásban használt tisztító- és fertőtlenítő szerek alkalmazása

4.3.6. *Alapanyag-, gyártásközi és késztermék-ellenőrzési vizsgálatok* *28 óra*

Az alapanyagok minőségének meghatározása

Az alkoholtartalom meghatározása, a szeszfok-beállítása

Maradékcukor - meghatározás, gyártásközi vizsgálatok elvégzése

A pálinka érzékszervi vizsgálata,a gyakori pálinkahibák felismerése

Pálinka metil-alkohol, réz, vas, ciántartalmának meghatározása

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés	x	x	x	
4.	Folyamatábrák értelmezése	x	x	x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

1.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
2.2.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x	x	
6.2	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11610-16 azonosító számú

Jövedéki ismeretek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11610-16 azonosító számú Jövedéki ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Jövedéki ismeretek	Jövedéki ismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Ismeri és alkalmazza a jövedéki törvény előírásait, a pálinka jövedéki ellenőrzésének szabályait a termelés és forgalmazás során	x	x
Ismeri és alkalmazza az adókötelezettség, adófelfüggesztés és adófizetési kötelezettség fogalmát	x	x
Tudja az adó mértékét, az eljárási szabályokat	x	x
Betartja és betartatja a bérfőzés és magánfőzés jogszabályi előírásait		x
Betartja az alkoholtermék palackozásával, zárjegy alkalmazásával kapcsolatos törvényi előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A pálinka és a párlat előállítását és forgalmazását meghatározó jövedéki szabályok	x	
Adóraktári működés általános feltételei	x	
Jövedéki biztosíték	x	
Adóraktári engedély megszűnése	x	
Jövedéki adózás	x	
Adóraktárak bizonylatolási és nyílvántartási kötelezettségei	x	x
Bérfőzésre vonatkozó szabályok	x	
Magánfőzésre vonatkozó szabályok	x	
Jövedéki ellenőrzések, szankciók	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat		x
Döntésképesség		x
Pecizítás		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő képesség		x
Határozottság		x
Segítőkészség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Áttekintő képesség		

Logikus gondolkodás		
Kontroll (ellenőrzőképesség)		

6. Jövedéki ismeretek tantárgy 31 óra

6.1.A tantárgy tanításának célja

Az újkori jövedéki szabályozás megismerése annak érdekében, hogy a szakember meg tudjon felelni a hatósági ellenőrzések elvárásainak.

6.2 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gyümölcspálinka-gyártás, sörgyártás, szeszesital-gyártás, ecetgyártás technológiája, gyakorlata

6.2.Témakörök

6.2.1. Jövedéki szabályozás *9 óra*

A pálinka és a párlat előállítását és forgalmazását meghatározó jogszabályok
Jövedéki szabályozás célja
Jövedéki szabályozás hatálya
Vámhatóság hatásköre, illetékessége
Jövedéki törvény értelmező rendelkezései

6.2.2. Adóraktári működés, adózás *13 óra*

Adóraktári engedély, illetve megszűnése
Jövedéki biztosítás
Adókötelezettség, adóalap, adómérték
Adómentesség
Adófelfüggesztés
Adó visszaigénylése
Adóraktárakra vonatkozó szabályok

6.2.3. Bérfőzés, magánfőzés *9 óra*

Bérfőzésre vonatkozó szabályok
Magánfőzésre vonatkozó szabályok
Adóraktár működése
Üzemakadály
Palackozásra vonatkozó előírások
Zárjegy feladata
Jogkövetkezmények, bírságok
Lefoglalás, elkobzás

6.3.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, kisüzemi termelőhely

6.4.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés		x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Tesztfeladat	x	x		

6.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x	x	
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x	x	
5.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x	x	

6.5.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Jövedéki ismeretek gyakorlat tantárgy 31 óra

7.2.A tantárgy tanításának célja

A pálinka és a párlat előállítására és forgalmazására vonatkozó szabályok gyakorlati feladatainak elsajátítása.

7.3.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Jövedéki ismeretek, Gyümölcspálinka-gyártás műveletei, sörgyártás műveletei, szeszesital-gyártás műveletei, ecetgyártás

7.4.Témakörök

7.4.1. Jövedéki szabályok alkalmazása *31 óra*

A gyümölcspálinka és párlat előállítására és forgalmazására vonatkozó jogszabályok alkalmazása
Adóraktár működtetése
Készletbevallás
Mérőberendezések biztonságos üzemeltetése, üzemakadály esetén tennivalók
Készlet megállapítása
Jövedéki nyilvántartások kezelése, dokumentáció készítése
Jövedéki ellenőrzés menete, szankciók
Bérfőzés, magánfőzés jövedéki feladatai
Jövedéki biztosíték meghatározása

7.5.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanüzem, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

7.6.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.6.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Megfigyelés	x	x	x	
4.	Adatgyűjtés	x	x		

7.6.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.7.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10890-16 azonosító számú

Élelmiszeripari vállalkozások működtetése. megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10890-16 azonosító számú Élelmiszeripari vállalkozások működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Élelmiszeripari vállalkozások	A működtetés gyakorlati faladatai
FELADATOK		
Tervezett vállalkozási tevékenységéhez felméri a piaci viszonyokat, tájékozódik a versenytársakról	x	
Elkészíti/elkészítteti az üzleti tervet	x	x
Felméri a saját erő kiegészítéséhez szükséges forrásokat (hitelek, pályázati lehetőségek)	x	x
Megismeri az engedélyezési eljárást, informálódik az engedélyeket kiadó szakhatóságoknál	x	
Az információk birtokában kiválasztja a megfelelő vállalkozási formát	x	
Egyéni vagy társas vállalkozást hoz létre	x	
Megtervezi/megtervezteti az élelmiszer-előállító egység kialakítását, átalakítását	x	
Kivitelezteti a terveket, beszerzi/beszerezteti a gépeket, berendezéseket	x	
Munkaerő-gazdálkodási tervet készít, meghatározza a foglalkoztatottak számát és szakképzettségét	x	
Beszerzi a működtetéshez szükséges engedélyeket	x	
Gazdálkodik a rendelkezésre álló erőforrásokkal, működteti a vállalkozást, szabályosan kezeli a dokumentációt	x	
Figyelemmel kíséri a vállalkozás működésével kapcsolatos jogszabályváltozásokat és pályázati lehetőségeket	x	
Áruforgalmi tevékenységet folytat, értékesítést végez	x	
Szükség szerint gondoskodik vállalkozásának átszervezéséről, megszüntetéséről	x	
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Az élelmiszergyártás területén alkalmazható vállalkozási formák és azok jellemzői	x	
A piackutatás módszerei	x	x

Az üzleti terv szükségességessége, tartalma, felépítése	x	x
A vállalkozás engedélyeztetéséhez és a folyamatos működés fenntartásához szükséges előírások		x
A vállalkozás létrehozásának gyakorlati feladatai		x
A belső és külső források biztosításának lehetőségei		x
A telephely kiválasztásának szempontjai	x	
A tevékenységhez szükséges tárgyi feltételek biztosítása	x	
A szükséges létszám és munkakörök megállapítása	x	
Pályázatokon való részvétel alapjai	x	
A humánerőforrás-gazdálkodás szerepe, feladatai	x	
A munkafolyamatok meghatározása, az azokért felelős munkatársak kiválasztásának szempontjai	x	
A munkaszerződések megkötése, felbontása, a szerződés tartalmi elemei	x	
A munkatársak kiválasztásának folyamata, a béralku lefolytatása	x	
Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése		x
A szerződéskötés alapelvei	x	x
Pénzügyi, számviteli alapfogalmak	x	
A költségekkel kapcsolatos általános fogalmak és csoportosításuk	x	
Vagyon fogalma, tagolása és a mérleg szerkezete, leltár	x	
A vagyonmérleg és az eredmény-kimutatás adatainak értelmezése, felhasználása a döntésekben	x	
Vezetési módszerek, a vezetői munka szakaszai	x	
Az üzleti tárgyalás megtervezésének lépései, a lebonyolítás szabályai	x	
Az üzleti levelezés és az üzleti élet protokollszabályai	x	x
A kommunikáció módszerei, eszközei	x	
A vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének módja, gyakorlati teendői	x	
Az élelmiszer-értékesítés szabályai, dokumentumai, bizonylatai		x
A fogyasztói árak megállapításának szabályai, árformák	x	
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		

Szakmai olvasott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Megbízhatóság	x	x
Felelősségtudat	x	x
Döntésképesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Tömör fogalmazás készsége	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x

8. Élelmiszeripari vállalkozások tantárgy 31 óra

8.1.A tantárgy tanításának célja

A gazdaság alapfogalmainak, szervezeti kereteinek és a gazdálkodási tevékenység megjelenési formáinak megismerése
A munkaviszony létesítésével és megszüntetésével kapcsolatos ismeretek megszerzése.
Az élelmiszeriparban leggyakrabban előforduló vállalkozási formák megismerése, létrehozásával, működtetésével kapcsolatos feladatok elsajátítása
Az élelmiszeriparra jellemző munkaerő-gazdálkodási feladatok meghatározása
Alapvető adózási, adminisztrációs és értékesítési ismeretek elsajátítása

8.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

8.3.Témakörök

8.3.1. Vállalkozási formák és lehetőségek *6 óra*

A témakör részletes kifejtéseA vállalkozással kapcsolatos alapfogalmak, vállalkozási formák jellemzői, az egyes vállalkozási formák előnyei, hátrányai, alkalmazhatóságuk az élelmiszeriparban

8.3.2. Vállalkozás létrehozása *8 óra*

Lehetőségek felmérése, piackutatás
Üzleti terv fogalma, jelentősége, készítéséhez szükséges alapismeretek.
Erőforrások felmérése, pályázati lehetőségek
Székhely, telephely(ek), eszköz- és munkaerőigény
A vállalkozás indításához szükséges engedélyek, az indítást engedélyező hatóságok, szükséges iratok, dokumentumok

8.3.3. Vállalkozás működtetése *13 óra*

Gazdálkodási, pénzügyi, társadalombiztosítási, adózási, leltározási, munkajogi alapismeretek, árképzési, bizonylatolási alapismeretek
A szerződés fogalma, formái, a szerződéskötés alapvető szabályai
A számlakiállítás és számlakiegyenlítés alapvető szabályai
A fontosabb bizonylatok kitöltésének szabályai
A kereskedelmi tevékenység folytatásának alapszabályai

8.3.4. Vállalkozás átalakítása, megszüntetése *4 óra*

A vállalkozás átalakításának okai, szükségessége, lehetőségei
A vállalkozás megszüntetésének okai, szükségessége, lehetőségei

8.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

8.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés			x	
4.	Projekt	x	x		

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

8.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. A működtetés gyakorlati feladatai tantárgy 62 óra

9.1.A tantárgy tanításának célja

Elsősorban az élelmiszeripari kisvállalkozások alapvető, napi adminisztratív feladatainak megoldása, az alapbizonylatok szabályos kitöltése, ÁFA kiszámítása, adóbevallások elkészítésének alapjai.

9.1.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9.2.Témakörök

9.2.1. **Dokumentáció** ***10 óra***

Engedélykérelmek, engedélyek kitöltése, üzleti terv felépítése
Pályázatok formái, tartalmi, alaki elvárások

9.2.2. ***Értékesítési adminisztráció*** ***16 óra***

Nyomtatványok felismerése, kitöltése, alkalmazása, tartalmának ismerete (készpénzfizetési számla, nyugta, átutalási számla, szállítólevél, bevételezési-kiadási bizonylat)
ÁFA (nettó, bruttó számlaérték) számolása

9.2.3. ***Adózási adminisztráció*** ***18 óra***

Adónyomtatványok felismerése, kitöltése

9.2.4. ***Nyilvántartások vezetése*** ***18 óra***

Készlet- és munkaerő-gazdálkodással kapcsolatos nyilvántartások vezetése, leltárívek tartalma, kitöltése, jelenléti ív felépítése, vezetése

9.3.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

9.4.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés			x	
4.	Projekt	x	x		

9.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

9.5.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10901-16 azonosító számú

Üdítőital és ásványvízgyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10901-16 azonosító számú Üdítőital és ásványvízgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Üdítőital- és ásványvízgyártás	Üdítőital- és ásványvízgyártás gyakorlata
FELADATOK		
Átveszi az alap-, adalék-, ízesítő-, színezőanyagokat és egyéb anyagokat, minőségét ellenőrzi, tárolja, előkészíti		x
Vízkezelést végez		x
A termék előállításához felhazsnált vizet kezeli, minősíti (ivóvíz minőségű víz)		x
Az alapanyag ásványvizet minősíti, tisztítjí, kezel, a berendezéseket működteti, karbantartja, szabályozza		x
Szénsavas üdítőitalt állít elő (cukoroldást végez, szörpöt készít, csendes italt gyárt, szaturál		x
Palackozást, jelölést, gyűjtőcsomagolást (egységrakomány készítése) tárolást, szállítást végez		x
Gyártásközi (fizikai, kémiai, érzékszervi) vizsgálatokat végez, a késztermékeket ellenőrzi és minősíti		x
Beállítja, üzemelteti a berendezéseket, gépeket és elvégzi a tisztításukat, fertőtlenítésüket		x
Elvégzi a szükséges szakmai számításokat	x	x
Kezeli a melléktermékeket, hulladékokat, gondoskodik az esetleges hasznosításukról		x
Betartja és betartatja a munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait		x
Dokumentálást végez		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Alap-, adalék-, ízesítő- és színezőanyagok	x	
Tisztító műveletek és berendezések	x	
Szűrés célja, módja és fajtái, szűrőberendezések	x	
Üdítőital-gyártás technológiája, gépei, berendezései	x	
Az ásványvízgyártás műveletei, gépei és berendezései	x	
A vízkezelés és vízszűrés célja, módja	x	
A töltés technológiája, csomagolóanyagok és eszközök	x	
A zárás célja, alkalmazása, töltő- és zárógépek	x	

Jelölés szerepe, módjai	x	
Szakmai, technológiai számítások	x	
Gyártásközi ellenőrzések, vizsgálatok	x	
Késztermékek összetétele, vizsgálata, érzékszervi tulajdonságai	x	
A keletkező melléktermékek hasznosítása, feldolgozása	x	
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Labortechnikai eszközök használata		x
Komplex eszközhasználati képesség		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Felelősségtudat		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség		x
Határozottság		x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet		x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

10. Üdítőital- és ásványvízgyártás technológiája tantárgy 126 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Az üdítőital- és ásványvíz készítéséhez szükséges elméleti alapok elsajátítása, amely magában foglalja a munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásokat, különféle technológiákat, gépeket, berendezéseket, a minőségi és minősítési előírásokat. A tantárgy tartalma alapot biztosít a gyakorlatban a feladatok végrehajtásához.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Üdítőital- és ásványvízgyártás gyakorlata, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás

10.3. Témakörök

10.3.1. Üdítőital- és ásványvízgyártás műveletei *35 óra*

Az üdítőitalok összetétele, csoportosítása, jellemzői
Az ásványvíz fogalma, összetétele, csoportosítása
A termelési, technológiai számítások alapjai
Az alapanyagok jellemzése, a minőségi, mennyiségi átvétel szabályai, ízesítő, színező- és egyéb adalékanyagok jellemzői
A vízelőkészítés módjai, a cukoroldás lehetőségei
Csendes ital készítése
Szaturálás
Az ásványvíz nyerése, tisztítása, töltésre előkészítése, tárolása, ásványvíz CO_2 tartalmának növelése, csökkentése, (csendes és szén-dioxiddal dúsított)

10.3.2. Ital készítése *35 óra*

A töltés technológiája, a zárás célja, alkalmazása, ellenőrzése
Csomagolóanyagok előkészítése, gyártása
Címkézés, jelölés szerepe
Egységrakomány képzésének lehetőségei
A technológiai vonalak, gépek, berendezések tisztítási, csírátlanítási műveletei
Hulladékok kezelése

10.3.3. **Üdítőital- és ásványvízgyártás gépei, berendezései** *35 óra*

Folyadékszállító berendezések
Tároló berendezések
Vízelőkészítő berendezés egységei jellemzőik, működésük
A cukoroldók felépítése, működése
Italkészítés gépei, berendezései
Az ásványvíz töltésre előkészítésének gépei, berendezései
Palaktöltő berendezések szén-dioxiddal dúsított, csendes italok töltésére
Palackkészítő berendezés működési elve
Záró-, címkéző-gépek felépítése, működése
A gépek, berendezések tisztítása, biztonságtechnikája

10.3.4. Az üdítőital-, ásványvízgyártás minőségi és minősítési előírásai *21 óra*

Üdítőitalok, ásványvíz összetétele

Az adalék- és segédanyagok alkalmazása és hatásai, gyártásközi vizsgálatok alapjai
A cukortartalom, a CO2 tartalom meghatározása
Gyártásközi ellenőrzések eredményének értékelése
A késztermékek érzékszervi bírálatának szempontjai, minősítési előírások

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Folyamatábrák értelmezése	x	x	x	

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				

3.1.	rajz értelmezése	x	x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Üdítőital-, ásványvízgyártás gyakorlata tantárgy 468 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja az elméleti ismeretek alkalmazásával üdítőital, ásványvíz elvárt minőségben történő előállítása. Italgyártás gépeinek, berendezéseinek szakszerű előkészítése, kezelése, leállítása. Gyártásközi vizsgálatok elvégzése.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Üdítőital-, ásványvízgyártás technológiája, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás

11.3. Témakörök

11.3.1. Üdítőitalgyártás *98 óra*

Termelési, technológiai számítások elvégzése
Az alapanyagok minőségi, mennyiségi átvétele, tárolása, ízesítő, színező és egyéb adalékanyagok átvétele, tárolása
Vízelőkészítés, cukoroldás, a szirupkészítés, csendes ital készítése
Különböző típusú üdítő-italok készítése
A munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásainak biztosítása

11.3.2. Gépek, berendezések karbantartása *41 óra*

Az alapanyag-átvétel gépeinek, berendezéseinek napi karbantartása, tisztítása
A vízelőkészítők, cukoroldók napi karbantartása, tisztítása
Az italkészítés gépeinek, berendezéseinek napi karbantartása, tisztítása
Az ásványvíz töltésre előkészítés gépeinek, berendezéseinek napi karbantartása, tisztítása
Az italtöltő- és záró-gépek napi karbantartása

11.3.3. Alapanyag-, gyártásközi-ellenőrzési vizsgálatok *63 óra*

Az adalék- és segédanyagok alkalmazása és hatásai
Gyártásközi vizsgálatok elvégzése, az eredmények értékelése
Cukortartalom, CO2 tartalom meghatározása
Dokumentáció készítése

11.3.4. Ásványvízgyártás *42 óra*

Ásványvíz nyerése, tisztítása, töltésre előkészítése, tárolása
Ásványvíz CO_2 tartalmának növelése, csökkentése, (csendes és széndioxiddal dúsított)

11.3.5. Üdítőital és ásványvíz kiszrelése *63 óra*

Különböző italok töltése, zárás alkalmazása, ellenőrzése
Csomagolóanyagok készítése, előkészítése, jelölések elvégzése
Egységrakomány készítése
A munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásainak biztosítása

11.3.6. Késztermék minőségének ellenőrzése, minősítés *63 óra*

CO2 tartalom meghatározása
Késztermékek érzékszervi bírálata, minősítése, leggyakoribb termékhibák
Cukortartalom meghatározása
Töltőtérfogat ellenőrzése
Gyártmánylap

11.3.7. Gépek, berendezések tisztítása 63 óra

Az üdítőital-, ásványvízgyártásnál használt tisztító- és fertőtlenítő szerek, eszközök alkalmazása
CIP rendszer kezelése
Hulladékok kezelése

11.3.8. Dokumentáció készítése 35 óra

Dokumentumok kitöltése, üzemi dokumentáció rendszere

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Folyamatábrák értelmezése	x	x	x	

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		

3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10899-16 azonosító számú

Sörgyártás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10899-16 azonosító számú Sörgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Malátagyártás, sörgyártás műveletei, gépei	Malátagyártás, sörgyártás gyakorlata
FELADATOK		
Az alapanyagokat (árpa, maláta, komló) átveszi, minősíti, tisztítja, kezeli, minőségét ellenőrzi, tárolja, előkészíti		x
A sörfőzővíz minőségét ellenőrzi (ivóvíz minőség), a vizet kezeli		x
Árpa áztatást vezet, ellenőriz		x
A különféle csíráztatási rendszerekhez a levegőt előkészíti, vezeti a csíráztatást		x
Aszal, aszaló-berendezéseket üzemeltet		x
Malátát csírátlanít, tisztít, tárol		x
Főzőházi műveleteket - különféle cefrézési eljárások, cefreszűrés, komlóforralás, komlószűrés - végez és ellenőriz		x
Sörlevet kezel, főzőházi kihozatalt számít		x
Hagyományos és nyomás alatti erjesztést vezet		x
Alkoholmentes, ízesített sört készít		x
Sört szűr és stabilizál, pasztőröz, palackba, hordóba, dobozba fejt		x
Jelöli a terméket		x
Gyártásközi fizikai, kémiai, érzékszervi vizsgálatokat végez, a késztermékét ellenőrzi és minősíti		x
Beállítja, üzemelteti a technológiai berendezéseket, gépeket és elvégzi a tisztításukat, fertőtlenítésüket		x
Elvégzi a szükséges szakmai számításokat		x
Kezeli a melléktermékeket, hulladékokat, gondoskodik az esetleges hasznosításukról		x
Betartja és betartatja a munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait		x
Dokumentálást végez		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Sörárpa, maláta, komló, víz jellemzői, tárolás feltételei	x	
Mintavétel szabályai, sörárpa vizsgálatának módjai, minősítés szempontjai	x	
Sörárpa tisztítás, osztályozás műveletei, berendezései	x	

Aszalás folyamata, maláták jellemzői, malátafajták	x	
Sörélesztő jellemzői, feladata, kezelése, színtenyészet készítés folyamata	x	
Szűrés célja, módja és fajtái, szűrőberendezések	x	
Sörfőzővíz jellemzői, sörfőzővíz előállítása	x	
Sörlé előállítás folyamata (cefrézés alatt lejátszódó folyamatok, cefrézési eljárások, cefreszűrés, komlóforralás)	x	
Sörlé erjesztés folyamata, erjesztést befolyásoló tényezők	x	
Sörlé erjesztés folyamata, erjesztést befolyásoló tényezők	x	
Sör stabilizálása, pasztőrözés módjai, feladata	x	
Malátagyártás és sörgyártás gépi berendezéseinek jellemzői, felépítése,működése	x	x
Sör kiszerelésének folyamata, csomagolóanyagok jellemzői, előkészítésük	x	
A keletkező melléktermékek jellemzői hasznosítási módok kezelése	x	
Gyártásközi ellenőrzések, vizsgálatok (főzőházi hasznosítás, erjedésfok meghatározása	x	
Sörfélék jellemzői, összetétele	x	
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x	
Szakmai, technológiai számítások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Labortechnikai eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Felelősségtudat		x
Kézügyesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség		x
Határozottság		x
Motiválhatóság		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet		x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

12. Malátagyártás, sörgyártás műveletei, gépei tantárgy 124 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a maláta és sör előállítás folyamatainak és berendezéseinek megismerése, a megfelelő minőségű munkavégzéshez. A termék iránti felelősségérzet kialakítása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Maláta és sörgyártás gyakorlata, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás, jövedéki ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Malátagyártás előkészítő műveletei *20 óra*

Sörárpa (búza) jellemzői, összetétele
Sörárpa (búza) vizsgálata, minősítés szempontjai
Sörárpa (búza) tisztítása, árpatisztító berendezések kialakítása
Sörárpa (búza) osztályozása, osztályozó berendezések jellemezői
Sörárpa (búza) utóérlelése, tárolása, tároló silók kialakítása
Tárolás hatása a technológiai folyamatra

12.3.2. Malátagyártás műveletei *25 óra*

Árpa áztatása, árpaáztatók kialakítása
Csíráztatás biokémiai folyamatai, csíráztatók kialakítása
Aszalás, aszaló berendezések kialakítása
Maláta csírátlanítása, maláta csírátlanítók kialakítása
Maláta érlelése, érlelés hatása a további technológiai folyamatokra
Különleges maláták gyártása
Maláták fajtái, jellemzőjük

12.3.3. Sörlé előállítása, kezelése *27 óra*

Sörfőzővíz előállítása, jellemzői
Pótanyagok jellemzői, előkészítésük
Cefrézési módok, cefrézés ellenőrzése
Cefrézési diagram készítése
Cefrézés alatt lejátszódó folyamatok
Cefréző berendezések kialakítása
Cefre szűrése, szűrőberendezések kialakítása
Komló jellemzői, komlókészítmények
Komlóforralás, komló szerepe, komlóforralók kialakítása
Sörlé ülepítése, sörléülepítők kialakítása
Balling-fok meghatározása
Főzőházi hasznosítás meghatározása
Sörlé hűtése, sörléhűtők kialakítása
Sörlé levegőztetése
Főzőházi hasznosítás meghatározása

12.3.4. Erjesztés *23 óra*

Sörélesztő jellemzői, összetétele, sörélesztővel szembeni követelmények

Beélesztőzés, élesztőadag meghatározása
Alkoholos erjedés alatt lejátszódó folyamatok, alkoholos erjedést befolyásoló tényezők
Különféle erjesztési módok (hagyományos, nyomás alatti)
Utóerjesztés, kondicionálás
Alsó és felsőerjesztés vezetése
Erjesztés ellenőrzése, erjesztési diagram értelmezése
Erjedésfok meghatározása (látszólagos, valóságos erjedésfok)
Erjesztő berendezések kialakítása
Élesztő elvétele, élesztőkezelés, élesztőszárítás

12.3.5. Sör kezelése, kiszerelése ***24 óra***

Sör szűrése, sörszűrő berendezések jellemzői
Szűrési segédanyagok jellemzői, szerepe
Sörszűrés ellenőrzése
Sör extrakt tartalmának beállítása
Sör stabilizálása, stabilizálószerek jellemzői
Sör pasztőrözése, PE meghatározása
Pasztőröző berendezések kialakítása
Sörfajták jellemzői
Sör összetétele
Sör élettani hatása
Sör kiszerelése (doboz, palack, hordó)
Doboz előkészítése, dobozfejtés
Doboz zárása, jelölése, egységrakomány képzése
Hordó kialakítása, szerelvényei
Hordó tisztítása, fertőtlenítése
Hordófejtés, jelölés

12.3.6. Melléktermékek, hulladékok ***5 óra***

Malátagyártás melléktermékeinek jellemzői, hasznosításuk
Törköly összetétele, feldolgozása, hasznosítása
Forró seprő hasznosítása
Szén-dioxid kezelése, hasznosítása
Szén-dioxid környezeti hatása
Élesztő feldolgozása
Hulladékok kezelése

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Házi feladat	x			
5.	Tesztfeladat	x			
6.	Folyamatábrák értelmezése		x	x	
7.	Kiselőadás készítése	x	x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Malátagyártás, sörgyártás gyakorlata tantárgy 310 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A maláta és sörgyártásához szükséges gyakorlat elsajátítása, amely magában foglalja a gyártástechnológiát, a gépek, berendezések tisztítását, karbantartását, valamint a minőségi késztermék előállításához szükséges alapanyag-, gyártásközi és késztermék ellenőrzéseket is.
A tantárgy tartalma biztosítja a jó minőségű sörféleségek elkészítését.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Maláta és sörgyártás műveletei, gépei, munkabiztonság, higiénia, minőségbiztosítás, jövedéki ismeretek.

13.3. Témakörök

13.3.1. Alapanyagok átvétele, előkészítése *28 óra*

Sörárpa mennyiségi, minőségi átvétele, sörárpa minősítése
Maláta érzékszervi vizsgálata
Maláta őrlése (szárazőrlés, nedvesőrlés), őrlőberendezés kezelése
Malátaőrlemény összetételének ellenőrzése
Minőségi bizonyítványok értelmezése
Sörfőzővíz ellenőrzése
Komlóadag meghatározása
Pótanyagok előkészítése, feltárása

13.3.2. Maláta előállítása *56 óra*

Sörárpa tisztítása, osztályozása
Mágnes helyes használata
Árpatisztító, osztályozó berendezések üzemeltetése
Sörárpa tárolásának ellenőrzése, helyes tárolás végzése
Árpa áztatásának vezetése
Csíráztatás vezetése, ellenőrzése, paraméterek megválasztása
Aszalás vezetése
Csírátlanítás végzése
Maláta tárolás ellenőrzése

13.3.3. Sörlé előállítása *56 óra*

Maláta, víz mennyiségének meghatározása
Cefrézési eljárás választása
Pótanyagok feltárása
Cefrekészítés, cefrézés vezetése, ellenőrzése
Cefréző berendezések kezelése
Cefre szűrése, cefreszűrő berendezés kezelése
Cefreszűrés ellenőrzése, máslás végzése
Balling-fok meghatározása
Komlóforralás, komlóadag meghatározása, komlóadagolás meghatározása
Extrakttartalom beállítása
Komlóforraló berendezés kezelése
Sörlé ülepítése, ülepítő berendezés kezelése

Sörlé hűtése, hőmérséklet beállítása
Lemezes hőcserélő kezelése
Főzőházi napló vezetése

13.3.4. Erjesztés vezetése ***28 óra***

Élesztőadag meghatározása
Beélesztőzés
Erjesztési paraméterek beállítása, ellenőrzése, erjesztési napló vezetése
Erjesztő berendezések kezelése
Élesztőelvétel, élesztő kezelése
Utóerjesztés vezetése, utóerjesztő berendezés kezelése
Kondicionálás vezetése, kondicionáló berendezés kezelése
Erjesztési napló vezetése, erjedésfok meghatározása

13.3.5. Sör kezelése, kiszerelése ***21 óra***

Szűrési segédanyag előkészítése, szemcseösszetétel meghatározása
Sör szűrése, sörszűrő berendezés előkészítése, szűrés vezetése, ellenőrzése
Sörszűrés ellenőrzése
Sör extraktartalmának beállítása
Sör stabilizálása
Sör pasztőrözése, pasztőröző berendezés kezelése
Sör kiszerelése (doboz, palack, hordó)
Doboz előkészítése, dobozfejtés
Doboz zárása, jelölése, egységrakomány képzése
Hordó kialakítása, szerelvényei
Hordó tisztítása, fertőtlenítése
Hordófejtés, jelölés
Töltés ellenőrzése

13.3.6. Melléktermékek, hulladékok kezelése ***21 óra***

Malátagyártás melléktermékeinek kezelése
Törköly kezelése, feldolgozása
Forró seprő kezelése
Szén-dioxid gyűjtése, kezelése
Élesztőfelesleg gyűjtése, feldolgozása
Hulladékok gyűjtése, kezelése

13.3.7. Sörélesztő kezelése ***16 óra***

Sörélesztő tisztítása
Sörélesztő tárolása
Porélesztő felhasználása
Élesztő színtenyészet készítése

13.3.8. Malátagyártás gépeinek üzemeltetése ***28 óra***

Árpatisztítók, porciklonok, osztályozó berendezések
Árpaáztatók, csíráztató berendezések, aszalók
Malátacsírátlanítók
Malátatároló silók
Szemcsésanyag szállító berendezések

13.3.9. Sörlé előállítás gépeinek üzemeltetése *28 óra*

Száraz és nedvesőrlők
Cefréző berendezések
Örvénykád
Lemezes hőcserélő
Folyadékszállítás berendezések

13.3.10. Sör előállítás gépeinek üzemeltetése *28 óra*

Erjesztőberendezések
Sörszűrők
Sörtároló (nyomás alatti) tartályok

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, kisüzemi termelőhely, nagyüzemi termelőhely

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Projekt		x	x	
5.	Folyamatábra értelmezése		x	x	

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11611-16 azonosító számú

Egyéb erjedésipari termékgyártás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11611-16 azonosító számú Egyéb erjedésipari termékgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Egyéb erjedésipari termékek előállításának technológiai, gépei, berendezései	Egyéb erjdésipari termékgyártás gyakorlata
FELADATOK		
Ecetgyártás, élesztőgyártás, szeszesital gyártás, keményítőgyártás, keményítő hidrolizátum gyártás alapanyagait, felhasznált anyagait átveszi		x
Ecet fermentációt végez, ellenőriz (denaturál, cefrét készít, fermentál)		x
Ecetet kezel (szűr, pasztőröz, ecetsavtartalmat beállít)		x
Élesztőszaporítást végez, ellenőriz (laboratóriumi színtenyészetet, üzemi színtenyészetet, oltóélesztőt, eladóélesztőt gyárt)		x
Élesztőtej víztelenítést végez, szárított sütőélesztőt gyárt		x
Élesztőt csomagol, tárol		x
Keményítőtartalmú alapanyagokat előkészít		x
Keményítő kimosást, tisztítást végez		x
Keményítőtejet víztelenít, szárít, csomagol		x
Izocukrot gyárt		x
Drogkivonatot, drogpárlatot gyárt		x
Cukorszirupot készít		x
Szeszesitalt gyárt, javítást végez, szűr		x
Szeszesitalt érlel		x
Csendes italt kiszerel (palacot előkészít, tölt, zár, címkéz, jelöl)		x
Ecetgyártás, élesztőgyártás, szeszesital gyártás, keményítőgyártás gépi berendezéseit üzemelteti		x
Betartja a munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Ecetgyártás, élesztőgyártás, szeszesitalgyártás, keményítőgyártás, keményítő hidrolizátum gyártás anyagainak jellemzői	x	
Ecetsavbaktérium jellemzői, feladata	x	
Ecet fermentáció folyamata, fermentációt befolyásoló tényezők	x	
Ecet tartósításának módja, jellemzői	x	

Élesztő jellemzői, összetétele, szaporodása, színtenyészet fogalma	x	
Laboratóriumi színtenyészet készítés folyamata	x	
Sütőélesztő üzemi szaporításának folyamata	x	
Érett élesztőcefre feldolgozása	x	
Szárított élesztő gyártásának folyamata	x	
Élesztő kiszerelése, csomagolóanyagok jellemzői	x	
Keményítőtartalmú alapanyagok jellemzői, tárolás feltételei	x	
Keményítőtartalmú alapanyagok előkészítésének folyamata	x	
Keményítő kimosásának lehetőségei, keményítőtej tisztításának folyamata	x	
Keményítőtej tisztítás, víztelenítés folyamata	x	
Csomagolóanyagok jellemzői, élesztő csomagolásának folyamata, tárolás feltételei	x	
Keményítőbontó enzimek jellemzői, működésük feltételei	x	
Keményítő hidrolizátumok jellemzői, felhasználási lehetőségei	x	
Keményítő hidrolízis folyamata	x	
Szeszesitalok csoportosítása, drogkivonat, drogpárlat készítés módjai	x	
Cukorszirup készítés folyamata	x	
Szeszesital összeállításának szabályai, receptúra szerepe	x	
Szeszesital pihentetése, érlelése alatt végbemenő folyamatok	x	
Ecetgyártás, élesztőgyártás, keményítőgyártás, szeszesitalgyártás gépi berendezéseinek jellemzői, felépítésük, üzemeltetési előírások	x	
Melléktermékek jellemzői, hasznosítási lehetőségei	x	
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Labortechnikai eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Felelősségtudat		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség		x
Határozottság		x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet		x
Módszeres munkavégzés		x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x

14. Egyéb erjedésipari termékek előállításának technológiái, gépei, berendezései tantárgy 252 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Szeszesitalgyártás, ecetgyártás, élesztőgyártás, keményítőgyártás, izocukorgyártás technológiáinak és berendezéseinek megismerése, a megfelelő minőségű munkavégzés érdekében. A termék iránti felelősségérzet kialakítása.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

14.3. Témakörök

14.3.1. Szeszesitalgyártás *44 óra*

Édesítőanyagok, édesítőszerek jellemzői
Cukoroldás módjai, gépei
Adalékanyagok, állományjavítók, aromák, ízfokozók, étkezési savak, sók
Színezőanyagok csoportosítása, jellemzői
Finomszesz, borpárlat, gabonaszesz jellemzői
Ízesítőanyagok
Drogkivonat, drogpárlat készítés
Receptúra feladata
Szeszes italok csoportosítása
Szeszesitalok összeállítása
Gyártótank jellemzői
Javítások végzése
Kontrakció
Italok derítése
Italok szűrése
Szűrőberendezések kialakítása
Érlelés alatt lejátszódó folyamatok
Érlelő berendezések
Tároló berendezések
Csendes ital kiszerelése

14.3.2. Keményítő gyártás *44 óra*

Keményítőgyártás alapanyagainak jellemzői
Búzaliszt tárolása, tárolás paraméterei
Búzaliszt szitálása
Tésztakészítés
Dagasztógép kialakítása
Tészta pihentetése
Keményítő kimosása, kimosó berendezés felépítése
Burgonya tisztítása
Burgonya aprítása, aprítóberendezés kialakítása
Keményítő kimosása, ívszita felépítése
Kukorica tárolása, tároló berendezés kialakítása
Kukorica tisztítása
Kukorica áztatása, áztató berendezések
Kukorica durva őrlése, őrlőberendezések jellemzői

Csíraelválasztás
Kukoricadara finomőrlése
Keményítő kimosása
Keményítőtej tisztításának módjai, berendezései
Keményítőtej víztelenítése
Nedves keményítő szárítása, pneumatikus szárító berendezés kialakítása
Keményítő csomagolása, csomagoló anyagok megválasztásának szempontjai
Keményítő tárolásának paraméterei
Melléktermékek, ikertermék feldolgozása, hasznosítása

14.3.3. Izocukor gyártása ***44 óra***

Keményítőbontó enzimek fajtái, működésük
Keményítőbontás enzimes folyamata
Enzimműködést befolyásoló tényezők
Keményítő cukortermékek előállításának folyamata
Izocukor előállításának folyamata
Izocukor összetétele, tárolása

14.3.4. Élesztőgyártás ***60 óra***

Mikroorganizmusok csoportosítása életműködésük szerint
Mikroorganizmusok alaktana, anyagcsere folyamatai
Mikroorganizmusok szaporodása
Mikroorganizmusok tápanyagszükséglete
Sütőélesztő jellemzői
Melasz fogalma, jellemzői
Melasz fizikai, kémiai tulajdonságai
Melasz mikrobiológiai jellemzői
Segédanyagok
Kiegészítő tápanyagok
Tápsó
Levegő
Tisztító, fertőtlenítőszerek
Vízzel szembeni követelmények
Melasz hígítása, savazása
Melasz sterilizálása
Melasz derítése
Színtenyészet fogalma
Laboratóriumi színtenyészet
Üzemi színtenyészet, színtenyész fermentor felépítése
Oltóélesztő előállítása, levegőztetők kialakítása
Eladóélesztő előállítása, paraméterek
Érett élesztőcefre feldolgozása, szeparátorok működése
Élesztőtej víztelenítése, vákuumdobszűrő működése
Élesztő csomagolása
Élesztő tárolásának feltételei
Szárított sütőélesztő előállítása

14.3.5. Ecetgyártás ***60 óra***

Ecetsavbaktérium jellemzői

Etil-alkohol jellemzői
Biológiai ecet előállításának biokémiai folyamata
Túloxidáció okai
Denaturálás
Ecetcefre készítés
Különféle ecet fermentációs eljárások
Acetátor, ecetképző kialakítása, szerelvényei
Ecet derítése, szűrése
Membránszűrő működése
Derítőanyagok jellemzői
Ecet mikrobiológiai stabilizálása
Ecetfajták jellemzői

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Szaktanterem

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Projekt		x		
5.	Kiselőadás	x			
6.	Tesztfeladatok	x			
7.	Folyamatábrák értelmezése	x			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		

1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Egyéb erjedésipari termékgyártás gyakorlata tantárgy 504 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja az elméleti ismeretek alkalmazásával szeszesital, keményítőt, izocukor, élesztő, ecet elvárt minőségben történő előállítása. A technológiai folyamatok gépeinek, berendezéseinek szakszerű előkészítése, kezelése, leállítása. Gyártásközi vizsgálatok elvégzése. Munkabiztonsági előírások betartása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

15.3. Témakörök

15.3.1. Szeszesital készítés *62 óra*

Mennyiségi, minőségi átvétel módjai, szempontjai
Mintavétel, átlagminta készítése
Finomszesz, borpárlat, gabonaszesz minősítése
Cukor, izocukor átvétele
Cukorszirup készítése
Drogok aprítása, kivonatoló folyadék megválasztása
Drogkivonat készítése
Drogpárlat készítése
Receptúra alapján ital összeállítása
Szeszesital javítása, javításhoz szükséges anyagok mennyiségének meghatározása
Szeszesital szűrése, szűrőberendezés kezelése
Szeszes italok érlelése, paraméterek meghatározása, beállítása
Érlelő berendezések előkészítése

15.3.2. Élesztőgyártás *63 óra*

Melasz mennyiségi, minőségi átvétele
Melasz tárolása
Melasz hígítása
Melasz hőkezelése
Melasz derítése
Lemezes hőcserélő működtetése
Laboratóriumi színtenyészet készítése

Üzemi színtenyészet készítése
Színtenyész fermentor kezelése
Oltóélesztő előállítása
Eladóélesztő fermentálása, fermentorok kezelése
Érett élesztőcefre szeparálása
Élesztőtej víztelenítése, vákuumdobszűrő kezelése
Élesztő formázása
Élesztő csomagolása
Élesztő tárolása, paraméterek meghatározása
Élesztő tárolás paraméterei, ellenőrzése

15.3.3. Keményítő gyártása ***63 óra***

Alapanyagok minősítése
Keményítőgyártás alapjai
Kukorica tárolása, tároló berendezés kialakítása
Kukorica tisztítása
Kukorica áztatása, áztató berendezések
Kukorica durva őrlése, őrlőberendezések jellemzői
Csíraelválasztás
Kukoricadara finomőrlése
Keményítő kimosása
Keményítőtej tisztításának módjai, berendezései
Keményítőtej víztelenítése
Nedves keményítő szárítása, pneumatikus szárító berendezés kialakítása
Keményítő csomagolása, csomagoló anyagok megválasztásának szempontjai
Keményítő tárolásának paraméterei
Melléktermékek feldolgozása, hasznosítása

15.3.4. Ecetgyártás ***63 óra***

Etil-alkohol mennyiségi, minőségi átvétele
Etil-alkohol denaturálása, denaturátum mennyiségének kiszámítása
Ecetcefre készítése, denaturátum, víz mennyiségének meghatározása
Ecet előállítása felületi módszerrel
Szubmerz ecet előállítás
Acetátor, ecetképző kezelése
Fermentáció ellenőrzése
Ecet derítése
Ecetsavtartalom beállítása
Ecet szűrése
Ecet mikrobiológiai stabilizálása
Ecet tárolása

15.3.5. Erjedésipari termékek vizsgálata ***63 óra***

Szeszesitalok vizsgálata
Alkoholtartalom meghatározása
Ecet vizsgálata
Savtartalom meghatározása
Élesztő vizsgálata
Mikroszkóp használata

Keményítő vizsgálata

15.3.6. Ecetgyártás gépeinek működtetése ***30 óra***

Frings-féle ecetképző, Frings-féle acetátor
Membránszűrő

15.3.7. Élesztőgyártás gépeinek működtetése ***30 óra***

Különféle levegőztetők
Fermentorok
Szeparátor
Vákuumdobszűrő
Pneumatikus szárító

15.3.8. Keményítőgyártás gépeinek működtetése ***30 óra***

Ívszita
Centrifuga
Aprítóberendezések
Keményítő kimosó
Pneumatikus szárító

15.3.9. Szeszesital gyártás gépeinek üzemeltetése ***30 óra***

Mérlegek
Gyártótank
Lepárló berendezés
Perkolátor

15.3.10. Izocukor gyártása ***70 óra***

Keményítőbontó enzimek fajtái, működésük
Keményítőbontás enzimes folyamatának ellenőrzése
Enzimműködést befolyásoló tényezők meghatározása
Paraméterek beállítása, ellenőrzése
Keményítő cukortermékek előállításának folyamata
Izocukor előállításának folyamata
Izocukor összetételének befolyásolása
Izocukor kezelése
Izocukor tárolásatárolása

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Kisüzemi termelőhely
Nagyüzemi termelőhely

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	Magyarázat		x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Megfigyelés	x	x		
4.	Folyamatábrák értelmezése	x	x	x	
5.	Szemléltetés		x	x	
6.	Projekt		x		

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11612-16 azonosító számú

Szikvízgyártás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11612-16 azonosító számú Szikvízgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szikvízgyártás művelete	Szikvízgyártás gyakorlata
FELADATOK		
Meghatározza a szikvíz előállításához szükséges alapanyag, segédanyag, csomagolóanyag szükségletet	x	x
Vízkezelést, vízvizsgálatot végez		x
Vízhűtést végez		x
CO2 átvételt, tárolást, lefejtést végez		x
Szikvizes palackot, ballont, egyéb csomagolóanyagot előkészít		x
Beállítja, üzemelteti, karbantartja, tisztítja a szikvízgyártó berendezést		x
Szikvíztöltést végez		x
Szikvíz minőséget ellenőriz		x
Termékjelölést végez		x
Szikvíz tárolást, szállítást végez		x
Dokumentálást végez		x
Betartja a szikvízgyártás munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályait		x
Kezeli a hulladékokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Szikvíz, szénsavas ivóvíz fogalma	x	
Ivóvíz jellemzői, víznyerőhelyek jellemzői	x	
Szikvízgyártáshoz felhasználható ivóvízzel szemben támasztott követelmények	x	
CO2 jellemzői	x	
CO2 lefejtés művelete, berendezésének jellemzői	x	
Szaturálás fogalma, CO2 elnyeletést befolyásoló tényezők	x	
Vízhűtő berendezések kialakítása, működése	x	
Szikvizes palackok jellemzői, előkészítésük folyamata	x	
Szikvizes ballon jellemzői, előkészítés folyamata	x	
Műanyag palack előállítása, előkészítése, jellemzői	x	
Gyűjtőcsomagoló anyagok jellemzői	x	
Szaturáló berendezések kialakítása	x	
Gyártásközi ellenőrzések, vizsgálatok	x	
Szikvíztöltő berendezés kialakítása	x	
Szikvíz jelölésének módjai, feladata	x	

Szikvíz jellemzői, vizsgálata, minőségi követelményei	x	
Szikvíz tárolásának, szállításának szabályai	x	
Tisztító és fertőtlenítőszerek jellemzői	x	
Minőségbiztosítás alapjai	x	
Munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírások	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat		x
Ízérzékelés		x
Állóképesség		x
Szaglás		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság		x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás, minőség- és környzettudatos szemlélet		x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

16. Szikvízgyártás műveletei tantárgy 18 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A szikvíz készítéséhez szükséges elméleti alapok elsajátítása, amely magában foglalja a munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásokat, különféle technológiákat, gépeket, berendezéseket, a minőségi és minősítési előírásokat.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szikvízgyártás gyakorlata, Üdítőital-gyártás, ásványvízgyártás technológiája, gyakorlata

16.3. Témakörök

16.3.1. Szikvízkészítés *18 óra*

A szikvíz jellemzői
Az alapanyagok jellemzése, a minőségi, mennyiségi átvétel szabályai
A vízelőkészítés módjai
A szikvíz készítésének műveletei, szikvíz töltése, tárolása, szállítása
A szikvízgyártó berendezések felépítése, egységei
A gépek, berendezések tisztítása, biztonságtechnikája
A késztermékek érzékszervi bírálatának szempontjai, minősítési előírások

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Folyamatábra értelmezése		x	x	

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Szikvízgyártás gyakorlata tantárgy 72 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A szikvízgyártási gyakorlat elsajátítása, amely magában foglalja a gyártástechnológiát, a szikvízgyártó gépek tisztítását, karbantartását, valamint a minőségi késztermék előállításához szükséges alapanyag-, gyártásközi és késztermék ellenőrzéseket is. A tantárgy tartalma megfelelő alapot biztosít a jó minőségű termékek előállításához.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szikvízgyártás, üdítőital-gyártás, ásványvízgyártás technológiája, gyakorlata

17.3. Témakörök

17.3.1. Szikvíz gyártása *36 óra*

Az alapanyagok minőségi, mennyiségi átvétele, tárolása
Vízelőkészítés végzése
Szén-dioxid lefejtése
Szikvíz készítése, paraméterek beállítása
A munkafolyamatok munka-, tűz-, környezetvédelmi és higiéniai előírásainak biztosítása

17.3.2. Szikvíz palackozása *36 óra*

Szikvizes palack, ballon előkészítése, karbantartása
Szikvíz töltése, jelölése, tárolása, szállítása

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, kisüzemi termelőhely

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat		x	x	
2.	Megbeszélés		x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10904-16 azonosító számú

Higiénia és minőségbiztosítás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10904-16 azonosító számú Higiénia és minőségbiztosítás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Élelmiszerhigiénia	Minőségbiztosítás
FELADATOK		
Betartja az új élelmiszerekhez szükséges engedélyezési eljárásokat		x
Betartja a higiéniához kapcsolódó rendeleteket, jogszabályokat	x	x
Alkalmazza az élelmiszer higiéniai és élelmiszer biztonsági előírásokat	x	x
Alkalmazza a Jó Higiéniai Gyakorlatot (GHP)	x	x
Betartja a HACCP rendszer előírásait		x
Betartja a személyi és környezeti higiéniára vonatkozó előírásokat	x	x
Takarítást, tisztítást, fertőtlenítést végez	x	x
A teljes élelmiszer-előállítás folyamán betartja és alkalmazza a személi és feldolgozásra vonatkozó műszaki higiénia szabályokat	x	
Betartja az ISO 22000 és a HACCP rendszerek alapelveit		x
Alkalmazza az élelmiszer-biztonsági rendszerek (IFS, BRC) nyomonkövetési alapelveit		x
Jegyzőkönyveket, minőségbiztosítási dokumentációkat vezet	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Higiéniához, minőségbiztosításhoz kapcsolódó rendeletek, jogszabályok	x	x
Tisztító-, fertőtlenítőszerek jellemzői, hatásuk, alkalmazhatóságuk	x	x
Jó higiéniai gyakorlat elemei	x	x
Minőségirányítási rendszerek elemei, jellemzői (ISO 22000, HACCP, IFS, BRC)		x
Nyomonkövetés jelentősége, lépései		x
Alapvető minőségbiztosítási dokumentumok		x
Az élelmiszertermelés alapvető egészségügyi követelményei	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Szakmai olvasott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat	x	x

Döntésképesség	x	x
Precizitás	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet	x	x
Logikus gondolkodás	x	x

18. Élelmiszer higiénia tantárgy 72 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az élelmiszer előállításának, forgalomba hozatalának a forgalmazhatóságra való alkalmasságával összefüggő követelményeit, az ezzel kapcsolatos Európai Uniós és hazai jogszabályokat.
Az élelmiszer útján terjedő fertőzés és egyéb ártalom megelőzésének és elhárításának módjait. Az élelmiszer-előállító üzemek telepítési és higiéniai követelményeit, valamint a termelésre, raktározásra, csomagolásra, szállításra vonatkozó biztonsági előírásait.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Minőségbiztosítás, erjedésipari termékek előállításának technológiái, gyakorlatai

18.3. Témakörök

18.3.1. Higiénia szabályozása *10 óra*

Európai Uniós jogszabályok, rendeletek (általános)
Hazai jogszabályok, rendeletek (általános)
Növényi eredetű élelmiszer előállítókra és forgalmazókra vonatkozó rendeletek
Jó higiéniai gyakorlat elemei

18.3.2. Élelmiszerek biztonságát meghatározó tényezők *20 óra*

Leggyakoribb kórokozó és toxintermelő mikroorganizmusok
szalmonellák
sztafilokokkuszok
Clostridium botulinum
Escherichia coli
Bacillus cereus
Mérgező gombák
Élelmiszer eredetű megbetegedések, ételmérgezések
Élelmiszer eredetű megbetegedések, ételmérgezések előfordulásának helye
ésmegelőzése
Tartósítási eljárások

18.3.3. Műszaki higiénia *20 óra*

Üzem telepítésének kritériumai
Tiszta, szennyezett övezetek
Épület helyiségeinek kialakítása
- felületek
- nyílászárók
- világítás
- szellőztetés
- hulladéktárolás (veszélyes hulladékok tárolása, elkülönítése)
- szociális létesítmények

Szennyvízkezelés
Gépekre, berendezésekre vonatkozó követelmények
Takarítás: tisztítás, fertőtlenítés
Tisztító-, fertőtlenítőszerek és a velük szemben támasztott követelmények

Rovar-, rágcsáló-mentesítés
Személyi higiénia
Dolgozóra vonatkozó előírások
Munkaruha, védőruha (védőfelszerelések)

18.3.4. Élelmiszer-feldolgozás biztonsága ***22 óra***

Növényi eredetű nyersanyagok feldolgozása
Csomagolás
Raktározás, tárolás
Szállítás
Személyi higiénia

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés		x	x	
3.	Tesztfeladatok	x	x		
4.	Szemléltetés		x	x	

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Minőségbiztosítás tantárgy 72 óra

19.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a veszélyek bekövetkezésének megelőzésére, ismételt előfordulásuk kiküszöbölésére koncentráló rendszer elemeit, dokumentumait, melyet a gyártó annak biztosítására alkalmaz, hogy termékeivel a vevők minőségi elvárásait folyamatosan kielégítse.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

19.3. Témakörök

19.3.1. Jó higiéniai gyakorlat *20 óra*

Fogalma
Tartalma
Erjedésiparhoz tartozó GHP
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés jelentősége, alkalmazása
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés folyamatai, eszközei
Tisztító-, fertőtlenítőszerekkel szemben támasztott követelmények

19.3.2. ISO 22000, HACCP *32 óra*

ISO 22000 élelmiszerirányítási rendszer felépítése, tartalmának lényegi elemei, előnyei
HACCP rendszer lényege, alapelvei, alkalmazási területei
Kritikus pontok jelentősége, szabályozási lehetőségek
Nyomonkövetés jelentősége
EFSIS, BRC szabvány jellemzői

19.3.3. Minőségbiztosítás dokumentumai *20 óra*

Minőségirányítási kézikönyv (szabvány követelményei)
Minőségirányítási eljárások (folyamatleírások „ki-mit-mikor”)
Munkautasítások (részletes szakmai leírások „hogyan”)
Feljegyzések, ellenőrző lapok (tevékenységek végrehajtásának igazolása)

19.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Magyarázat	x	x	x	
2.	Megbeszélés		x	x	
3.	Dokumentumok kezelése, készítése	x	x	x	
4.	Szemléltetés		x	x	
5.	Projekt		x		

19.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
2.2.	Csoportos munkaformák körében				
2.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással	x	x	x	

19.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

SNI/1 évfolyamot követően 70 óra
SNI/2 évfolyamot követően 105 óra
SNI/3 évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A SNI/1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

10901-16 Üdítőital és ásványvízgyártás
11612-16 Szikvízgyártás
10904-16 Higiénia és minőségbiztosítás/Higiénia

A SNI/2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése
11611-16 Egyéb erjedésipari termékgyártás

A SNI/3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése
10897-16 Gyümölcspálinka-gyártás
10904-16 Higiénia és minőségbiztosítás/Minőségbiztosítás
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek

5.25.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 582 04
FESTŐ, MÁZOLÓ, TAPÉTÁZÓ

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 582 04 Festő, mázoló, tapétázó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 582 04

A szakképesítés megnevezése: Festő, mázoló, tapétázó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 9. Építészet

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVI. Építőipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és

vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 9. Építészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
Diagnosztikai (felületvizsgáló) eszközök, berendezések, műszerek
Kéziszerszámok
Díszítő szerszámok
Festőipari tapétázási gépek
Segédeszközök
Mérőeszközök
Állvány, létra
Műszaki dokumentáció
Egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések
Szelektív hulladéktárolók, veszélyes anyagtároló
Megfelelő anyagtárolás, hulladéktárolás eszközei

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)

- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között

- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.
A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.
Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék

a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.

- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás

kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.

- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.

- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2						0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1	70			105			105		
10104-12 Szobafestő, díszítő munkák	Falfelület festése, díszítése	2			2			2				
	Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		7			5			6			
10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	Mázolás	2,5			2			2			3	
	Mázolás technológiája		7			5			6			6
10105-12 Tapétázási munkák	Tapétázási munkák				1			2			3	
	Tapétázási munkák gyakorlata					4			3			6
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6	15		7	14		6	15		9	12
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerzés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek**	**36**			**72**						**16**		**124**
	Szakmai munka- és balesetvédelem				*36*								*36*
	Építési alapismeretek	*36*		**70**	*36*		**105**			**105**			*72*
	Munkajogi és vállalkozási ismeretek										*16*		*16*
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		**36**										**36**
	Építési alapismeretek		*12*										*12*
	Műszaki rajz		*12*										*12*
	Épületfizika		*12*										*12*
10104-12 Szobafestő díszítő munkák	**Falfelület festése, díszítése**	**72**			**72**			**72**					**216**
	Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete	*18*			*18*			*20*					*56*
	Festési munkálatok anyag- és gyártásismerete	*18*			*18*			*20*					*56*
	Díszítőmunkák,	*18*			*18*			*20*					*56*

	színelmélet, szakrajz												
	Szakszámítás	*18*			*18*			*12*					*48*
	Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		**252**			**180**			**216**				**648**
	Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése		*84*			*60*			*72*				*216*
	Festés készítése különböző felületeken, különböző anyagokkal		*84*			*60*			*72*				*216*
	Különleges festési technikák, díszítések		*84*			*60*			*72*				*216*
10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	**Mázolás**	**90**			**72**			**72**			**96**		**330**
	Alapfelületek vizsgálata	*18*			*12*			*18*			*24*		*72*
	Mázolás technológiája, szakszámítása	*24*			*24*			*18*			*24*		*90*
	Mázolóanyagok, segédanyagok	*24*			*24*			*18*			*24*		*90*
	Mázolás anyagának, segédanyagának anyagismerete	*24*			*12*			*18*			*24*		*78*
	Mázolás technológiája		**252**			**180**			**216**			**192**	**840**
	Alapfelület vizsgálat, bevonatrendszer elemzése		*84*			*60*			*72*			*64*	*280*
	Mázolás készítése különböző felületeken		*84*			*60*			*72*			*64*	*280*
	Mázolt felület felújítása		*84*			*60*			*72*			*64*	*280*
10105-12 Tapétázási munkák	**Tapétázási munkák**				**36**			**72**			**96**		**204**
	Tapétázás műveleti sorrendje, eszközei, szerszámai, gépei				*12*			*24*			*12*		*48*
	Díszítési technológiák				*6*			*12*			*24*		*42*
	Szakszámítás				*6*			*12*			*24*		*42*
	Anyagismeret				*6*			*12*			*24*		*42*
	Tapéták csoportosítása, gyártásismerete				*6*			*12*			*12*		*30*
	Tapétázási munkák gyakorlata					**144**			**108**			**192**	**444**
	Felület előkészítés, előkezelés					*72*			*54*			*64*	*190*
	Ragasztóanyagok alkalmazása					*36*			*18*			*64*	*118*
	Tapétázás, díszítés					*36*			*36*			*64*	*136*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**216**	**540**		**252**	**504**		**216**	**540**		**288**	**384**	
Összes éves/ögy óraszám:		**756**			**756**			**756**			**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		**972 / 30,19%**											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**2248 / 69,81%**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalommeghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalommeghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló**				

	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				

Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).
Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.
Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.
Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.
Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.
Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák

idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	

1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10101-12 azonosító számú

Építőipari közös tevékenység megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10101-12 azonosító számú, Építőipari közös tevékenység megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek			Építőipari alapismeretek gyakorlat		
	Szakmai munka- és balesetvédelem	Építési alapismeretek	Munkajogi és vállalkozási ismeretek	Építési alapismeretek	Műszaki rajz	Épületfizika
FELADATOK						
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	X	X		X		X
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során		X		X	X	X
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	X	X		X		X
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	X	X		X	X	
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	X	X		X		
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását		X		X		X
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	X	X		X		
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről		X	X	X		
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat					X	X
Alkalmazza a különböző szerkezetek jelölését, értelmezi a szerkezetek térbeli helyzetét		X		X	X	X
Értelmezi a különböző szintű dokumentációk tartalmát, és a gyakorlatban hasznosítja azokat		X		X	X	X
Betartja és betartatja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	X		X			X
Betartja, betartatja a foglalkozás-egészségügyi előírásokat	X		X			
Baleset, illetve veszélyhelyzet esetén munkakörének megfelelően intézkedik, elsősegélyt nyújt	X		X			
Használja a kivitelezési munkák végrehajtásához szükséges munkavédelmi eszközöket	X	X		X		
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű, biztonságos mozgatását,	X	X		X		

használatát						
Gondoskodik a munkavédelmi eszközök használhatóságáról	X		X	X		
Elvégzi a munkaterület kockázat elemzését, értékelését	X		X	X		
Munkavégzésre alkalmas állapotban jelenik meg a munkavégzés helyszínén	X		X			
Betartja és betartatja a Munka Törvénykönyve alapelveit, területi és személyi hatályát			X			
Munkaszerződést köt, betartja és betartatja a szerződésben foglaltakat			X			
Betartja és betartatja a munkavállalói és a munkáltatói jogokat és kötelezettségeket			X			
Betartja és betartatja a munkaviszony megszüntetésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat			X			
Alkalmazza a norma időre, norma rendszerre vonatkozó előírásokat		X	X	X		
Szakmai ajánlatot készít és ad		X	X	X		X
SZAKMAI ISMERETEK						
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	X	X	X			X
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	X	X		X		
A méréshez, kitűzéshez szükséges eszközök		X		X		
A kivitelezési munka technológia sorrendje és összefüggései	X	X		X	X	X
Kiviteli tervek tartalma		X		X	X	X
Építési dokumentációk értelmezése		X		X	X	X
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások	X		X			X
Elsősegélynyújtás	X			X		
Egyéni védőfelszerelések, védőruhák	X			X		X
Tűzvédelem	X			X		X
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok	X	X		X		X
Szállítás, anyagmozgatás	X	X		X		X
Építőipari gépek munkavédelmi előírásai	X					X
Építőipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területük	X	X		X		X
A Munka Törvénykönyve alapvető szabályai			X			
A munkavállalás alapfeltételei			X			
Munkaszerződés kötés			X			
Munkaadó, munkavállaló jogai és kötelezettségei			X			
Tételes költségvetési kiírás felépítése		X	X			
Vállalkozás fogalma és szerepe a gazdasági életben			X			
Vállalkozási formák			X			
Vállalkozás általános felépítése, és működtetésének feltételei			X			
Vállalkozásokról szóló jogszabályok			X			
Munkanapló vezetés		X		X		

A norma idő		X		X		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Építészeti jelképek értelmezése		X		X	X	X
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése		X		X	X	X
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	X	X	X	X		
Információforrások kezelése		X	X	X		X
Szakmai számolási készség		X		X	X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Pontosság	X	X	X		X	X
Térlátás		X		X	X	X
Felelősségtudat	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Segítőkészség	X	X	X			X
Konszenzus készség		X	X	X		X
Határozottság	X	X	X	X	X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	X	X	X	X	X	X
Problémamegoldás, hibaelhárítás	X	X	X	X	X	X

4. Építőipari alapismeretek tantárgy 124 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Az adott feladat munkavédelmi szempontból való átgondolása, a helyes munkaeszközök kiválasztására, a megfelelő munkakörnyezet megteremtése, a biztonságos munkafolyamatok megtervezése a tűz- és környezetvédelmi előírások figyelembe vételével.
A figyelmetlenségből eredő sérülések, balesetek és egészségkárosodás megelőzése, illetve a véletlen balesetekből eredő károk minimalizálása.

Az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok megfelelő alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése. Kivitelezési munkafolyamatok megismertetése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

A jogok és kötelezettségek megismerése munkaadói és munkavállalói oldalról. Az önálló vállalkozási tevékenység elindításához szükséges munkaügyi és pénzügyi feltételek megismerése, figyelembe véve a mindenkori munkaerőpiaci információkat.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Szakmai munka- és balesetvédelem *36 óra*

Munkavédelmi törvény.
Munkaegészségügyi előírások.

Tűzvédelmi előírások az építőiparban.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Munkavédelmi eszközök és használatuk.
Építési terület minimális munkavédelmi és szociális előírásai.
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok.
Építőipari kivitelezési biztonságtechnikai előírások.
Építési tevékenység emberre gyakorolt káros hatásai (por, zaj, rezgés, időjárás, vegyi anyagok, gépek stb.), kockázatelemzés, értékelés ismertetése.
Foglalkozási ártalmak.
Balesetvédelmi előírások gépek és szerszámok esetében.
Szállítási, közlekedési és anyagmozgatási előírások.
Elsősegélynyújtás.
Teendők a baleset helyszínén.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.
Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.
Belső vérzések és veszélyei.
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkohol-mérgezés.
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.
Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.

4.3.2. Építési alapismeretek *72 óra*

A kivitelezés fogalma.
Az építőipari szakmák tevékenységi köre.
Tevékenységek kapcsolata a megvalósítás folyamatában, szakmák sorrendisége.
Az építési munkák csoportosítása.
Kivitelezési munkák dokumentumai, műszaki tervek - építési engedély, bontási engedély, kivitelezési terv, használatbavételi engedély, fennmaradási engedély, tervrajzok, műszaki leírás, költségvetés, építési szerződés, építési napló.
Építési, beruházási folyamat résztvevői, feladataik és jogkörük, szakmai kommunikáció.
Munkahelyi kapcsolattartás – az építésvezető és a műszaki ellenőr feladata, jogköre.
Az építési folyamat előkészítő munkái.
Az építési helyszín berendezésének elemei, vonatkozó előírások – gépek, raktárak, szociális ellátás létesítményei, építésirányítás helységei, elektromos hálózat, vízhálózat, csatorna, vízelvezetés, ideiglenes utak, közlekedés útvonalak kialakítása.
Szállítás eszközei közúton és építési területen.
Építési technológiák, építési módok ismertetése.

Munkaterület átadás-átvétel, teljesítés igazolása, levonulás dokumentálása.
Az építőipar feladata.
Az építőipar felosztása.
Települési infrastruktúra.
Épületek, építmények csoportosítása rendeltetés szerint, jellemzőik.
Lakóépületek kialakítása, elhelyezése, tájolása.
Lakóépületek fajtái.
Lakóépületek helyiségei, azok rendeltetése és sajátosságai.
Épületszerkezetek.
Az építőipari alapanyagok felépítése, szerkezete, tulajdonságai.
Kivitelezési eszközök és szerszámok.

4.3.3. Munkajogi és vállalkozási ismeretek ***16 óra***

A magyar jogrendszer.
Munkajogi szabályozás.
Önálló munkavégzés és a „függő” munka közötti alapvető különbség.
Alapvető törvények a munkajogviszonyban:
Munka Törvénykönyve (1992. évi XXII. tv.) Mt.
Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXXIII. tv.) Kjt.
Köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXIII. tv.) Ktv.
Személyes jog.
Együttműködési kötelezettség.
Érvénytelenségnek fajtái:
- semmisség
- megtámadhatóság
- részleges érvénytelenség.

Mit jelent az elévülés, milyen szabályok vonatkoznak az elévülésre.
Mikor nyugszik, ill. mikor szakad meg az elévülés.
Munkahelyi szervezetek.
Munkaviszony létesítése.
Munkaszerződés kötése.
A munkáltató jogai és kötelességei:
Munkáltató jogai:
- irányítási jog
- munka feletti felügyelet jog
- fegyelmezési jog
- vagyoni jellegű jog
- személyzeti jogok.

A munkáltató kötelességei:
- munka díjazásának kötelessége
- foglalkoztatási kötelesség
- ún. gondoskodási kötelesség.

Munkavállaló jogai:
- kollektív jogai
- koalíciós szabadságjogok
- részvételi jogok
- bármikor szakszervezet szervezhető
- munkavédelmi képviselő választható 50 fő munkavállaló fölött kötelező.

Munkavállaló kötelezettségei:

munkavállaló rendelkezésre állási személyes kötelesség
Rendelkezésre állás helye
Rendelkezésre állás ideje
munkavégzési kötelesség
egyéb ún. magatartási kötelesség
titoktartási kötelesség
a munkáltató szervezeti rendjébe való beilleszkedés kötelessége
oltalmi kötelezettség.
Munkabér, pótlékok, munkaidő, pihenőidő, szabadság.
Munkaviszony megszüntetésének szabályai, vonatkozó előírásai.
A vállalkozás fogalma és alapfunkciója.
Tulajdoni forma alapján lehet:
magán
állami
önkormányzati
szövetkezeti
egyéb közösségi
illetve vegyes tulajdonú vállalkozás.
Szervezeti felépítése szerint lehet: egyéni- vagy társas vállalkozás.
Egyéni vállalkozás:
devizabelföldi fogalma
cselekvőképesség fogalma
foglalkozástól, közügyektől, eltiltott fogalma
egyéb feltételek tisztázása
vállalkozás indítása 2010. január 1 után
főállású egyéni vállalkozó.
Társas vállalkozások:
gazdasági társaságok (Kkt., Bt., Kft., Rt., közös vállalat, és az egyesülés).
szövetkezetek
közhasznú társaságok
szabadalmi ügyvivői társaság
ügyvédi munkaközösség
oktatói munkaközösség.
Tevékenység típusok szempontjából lehetnek:
ipari
kereskedelmi
mezőgazdasági
közlekedési-, pénzintézeti
személyi szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat.
Nagyságrend tekintetében:
mikro
kis-, közepes
nagyvállalkozás.
Vállalkozás finanszírozása (saját tőke, hitel).
Pénzforgalom lebonyolítása (pénztár, bankszámla)
Vállalkozás gazdálkodása (bevétel, kiadás, nyereség, veszteség)
Vállalkozás megszűnése, csődeljárás, felszámolási eljárás

4.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

-

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Építőipari alapismeretek gyakorlat tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a következő ismereteket: az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok gyakorlati alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Kivitelezési munkálatok előkészítése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

Az egyes szakterületek munkafolyamataihoz kapcsolódó víz-, hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak elméleti és gyakorlati megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása. Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok ismerete. Szigetelő anyagok, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.
Az épületek energetikai, hőtechnikai, elektromos és akusztikai feltételeinek ismerete.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Építési alapismeretek *12 óra*

Építészeti alapfogalmak értelmezése, gyakorlati alkalmazása.
Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása.
Építési alapanyagok szakszerű használata.
Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások.
Építési anyagok csoportosítása.
Szerszámok, eszközök ismertetése.
Eszközök és szerszámok megfelelő használata.
A kivitelezési munkafolyamatok résztvevői.
Kivitelezési munkafolyamatok sorrendisége, szervezés jelentősége.
Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása.
Engedélyeztetések dokumentációinak ügyintézése..
Kivitelezési munkálatok megkezdése, a munkafolyamatok nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása.
Építési helyszínek ismerete, sajátosságai.

5.3.2. Műszaki rajz *12 óra*

A rajzolás alapjai.
Vonalgyakorlatok, szabványírás.
A szabvány fogalma, a rajzi szabványok.
Építőipari szabványok.
A megfelelő méretarányok ismerete.
Méretarányok átváltása.
Szerkesztési gyakorlatok.
Ábrázolási módok.
Vetületi ábrázolások.
Axonometrikus ábrázolások.
Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése, gyakorlati jelentősége a kivitelezés során.

Anyagjelölések ismertetése, részletrajzon való felismerése.
Az építészeti rajz formai követelményei.
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.
Engedélyezési és kiviteli terv szerepe a megvalósítás folyamatában.
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése.
Műszaki rajz készítése megadott szempontok alapján.

5.3.3. Épületfizika *12 óra*

Épületszerkezettani alapismeretek alkalmazása.
Statikai alapismeretek gyakorlati alkalmazása.
Hőterhelési korlátok.
Páraterhelés.
Akusztika alapjai, hangszigetelési ismeretek.
Épületgépészeti és energetikai ismeretek.
Elektromos szakipar alapjai.
Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználási gyakorlata.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok bemutatása.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Szigetelési hibák korrigálása.
Kapcsolódó tervekben méretmegadási módok gyakorlati alkalmazása.
Szigetelések anyagjelölése a terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Épületeket érő hő és hanghatások.
Hőtechnikai ismeretek.
Hővezetés.
Hősugárzás.
Hőáramlás.
Hőátbocsátási tényező.
Hőtágulás.
Tűzállóság.
Hőtechnikai jellemzők.
Akusztikai alapfogalmak.
Hőhíd épületszerkezetekre gyakorolt hatása.
Hő- és hangszigetelő anyagokkal szemben támasztott követelmények.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői.
Hő- és hangszigetelési technológiák gyakorlati alkalmazása.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Hő- és hangszigetelés jelölése tervrajzokon, részletrajzokon..
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások betartása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	házi feladat	x	x	x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			-
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Kiviteli és engedélyezési tervdokumentáció értelmezése		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10104-12 azonosító számú

Szobafestő, díszítőmunkák megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10104-12 azonosító számú, Szobafestő, díszítő munkák megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10104-12 Szobafestő, díszítő munkák	Falfelület festése, díszítése				Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		
	Festési technológiák, anyagok,szakmai ismerete	Festési munkálatok anyag- és gyártásismerete	Díszítőmunkák, színelmélet, szakrajz	Szakszámítás	Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése	Festés készítése különböző felületeken, különböző anyagokkal	Különleges festési technikák, díszítések
FELADATOK							
Felületvizsgálatot, feltárást végez, kül- és beltérben	X	X			X		
Meglévő bevonat rétegrendjének felépítését vizsgálja, kül- és beltérben, az eredményeket írásos feljegyzésben, dokumentálja	X	X			X		
Szakmai javaslatot ad a felújítandó felület minősítéséről	X				X		
Anyagmennyiséget számol tervrajzról, és helyszínen				X		X	
Vizsgálatok eredménye függvényében a felületet előkezeli	X					X	
Felvonul a munkaterületre a szükséges gépekkel, szerszámokkal, eszközökkel						X	
Nem festendő felületeket megóv (takarást, maszkolást végez)						X	X
Alapvakolat felületét javítja kül- és beltérben	X	X				X	
Sarok, nyílászárók káváinak, sarokkiképzéseinek kialakítását javítja (élvédő)	X					X	
Különböző glettanyaggal simítja a felületet kül- és beltérben	X	X				X	
Építőelemek, burkolóelemek illesztését szakszerűen javítja	X					X	
Kézi, gépi csiszolással finomítja a felületet	X					X	
Választott technikának megfelelő alapozást (impregnálást) végez	X	X				X	
Mészfestést készít új vagy régi felületre kül- és beltérben, fehér, és színes kivitelbe	X	X				X	
Homlokzat színezését	X		X			X	X

megtervezi, elkészíti különböző vékonyvakolattal, szilikát festékkel							
Fröcskölést, durva színfröcskölést készít	X						X
Határoló, díszítő vonalozást, sablonálást készít	X						X
Mintanyomó hengerezést készít	X						X
Egyszerű díszítőelemeket helyez fel kül- és beltérben	X						X
Egyszerű faerezet utánzatot fest	X						X
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	X						X
Elvégzi a szükséges utómunkálatokat (szerszám-, eszköztakarítás, munkaterület takarítása, anyagtárolás, hulladékkezelés)	X					X	
Munkaterületet átad	X					X	
SZAKMAI ISMERETEK							
Falfelületek vizsgálata	X	X			X		
Felvonul a munkaterületre						X	
Falfelületek előkészítése	X	X				X	
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	X					X	
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások				X			
Anyagszükségletet számítás (szakszámítás)	X	X	X			X	X
Színezőanyagok	X					X	
A munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi szabályok	X					X	
Kéziszerszámos, gépi felületcsiszolás	X					X	
Az anyagszállítás és tárolás általános ismerete	X					X	
Alapfelületek anyagai	X	X				X	
Alapfelületek fajtái	X	X				X	
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, gletteléssel	X	X				X	
Alapozás (impregnálás)	X	X				X	
Meszes glett, mészfestés	X	X				X	
Hengerezés	X						X
Díszítő sorminta, sablon	X						X
Színezőanyagok	X						X
Diszperziós glettek, műgyanta kötőanyagú festékek	X						X
Struktúra képzés	X					X	X
Vékonyvakolat bevonatrendszerek	X					X	X
Díszítő elemek	X						X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							

Létra használata	X					X	X
Anyagokat, szerszámokat szakszerűen használ	X					X	X
Kéziszerszámok használata	X					X	X
Festőipari gépek használata	X					X	X
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	X	X			X	X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Kézügyesség			X			X	X
Pontosság	X	X	X	X	X	X	X
Állóképesség						X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Kompromisszumkészség						X	X
Konfliktusmegoldó készség						X	X
Kapcsolatfenntartó készség						X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK							
Áttekintő képesség	X	X	X	X	X	X	X
Kreativitás, ötletgazdagság			X			X	X

6. Falfelület festése, díszítése tantárgy 216 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló legyen képes a lakó- és középületek falfelületeinek a megrendelő által igényelt bevonatrendszerrel történő kialakítására a felületvédelmi és higiéniai előírások betartásával. Ismerje a színhasználat nyújtotta téralakítási lehetőségeket, valamint a különféle díszítési technikákat és eljárásokat.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3 Témakörök

6.3.1. Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete *56 óra*

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi)
Felületelőkészítés, portalanítás, takarás
Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei
Élvédők típusai, alkalmazási feltételei
A falfestés során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata, festék szórás
Felületkezelés, már festett felületek átfestése, mennyezetfestés, falfelületek festése
Festékszórás, bio festés, számítógépes színkeverés
A festék felhordásának módjai, ecsettel, koronggal, hengerrel, egyéb korszerű festékszóró berendezéssel
Anyagszámítás tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Kivitelezés lépései, munkafázisok megtervezése, figyelemmel a technológiai szünetekre
Kül- és beltéri alapvakolatok felületének, javításuk anyagainak ismerete
Különböző kötőanyagú és struktúrájú festékek ismerete
Homlokzatfestés különböző vékonyvakolattal, szilikát festékkel
Lábazatfestés különböző vékonyvakolattal, szilikát festékkel
Pigmentek fajtái, alkalmazási területe, szakszerű használatuk ismerete
Munka- és balesetvédelmi ismeretek

6.3.2. Festési munkálatok anyag- és gyártásismerete *56 óra*

Anyagok fizikai, kémiai tulajdonságainak megismerése, kötőanyag, pigment, oldószer, töltőanyagok, adalékanyagok. A kötőanyag funkciója, filmképzés, tapadást, fényesség, keménység, rugalmasság és tartósság.
Pigment, szín színerő, színtartósság, fedőképesség
Adalékanyagok; száradási időt növelik, szárítók katalizátorok, bőrösödés megelőzése, kráterképződés, habzás, tárolhatóság
Kötőanyagok csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. száradási, kötési ciklus)
Felület előkezelő, előkészítő anyagok csoportosítása a felhordandó felület szerint, különös tekintettel a vizes bázisú és környezetkímélő biofestékekre.
Felület hibáinak javítására szolgáló anyagok felhordási technikájának megismerése, anyagok egymásra hatása (masszák, glettek, gipszek)

Pigmentek, színezőanyagok csoportosítása
Festékek gyártási ismerete, tömítő és felületkiegyenlítő anyagok alkalmazási területének megismerése, műemléképületek korhű színreprodukciója megvalósításának, technikáinak tanulmányozása
Töltő, adalékanyagok alkalmazási területének megismerése
Festékek tulajdonságai, alapozás igény, faltakarás
Kész bevonatrendszerek rétegrendjének kapcsolatai

6.3.3. Díszítőmunkák, színelmélet, szakrajz ***56 óra***

Szakrajzi feladatok, színdinamikai feladatok, mintázatok, szerkesztések
Színelmélet (téralakító, pszichológiai hatások, lélektani hatások, hőelnyelő abszorbciós jelenség), a festés körülményei, hőmérséklet, páratartalom, szélmozgás figyelembevételével
Színdinamika, színek tudatos tervezésének ismerete, különböző színek keverésének technikája, a keverés lehetőségei adott gyártón belül,
Színharmónia, szín-diszharmonia ismerete, alkalmazása
Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete
Egyszerű és különleges díszítőmunkák technikáinak ismerete
Modern díszítőanyagok használatának ismerete, díszítő adalékok alkalmazása
Határoló- és díszítővonalozás, sablonálás készítésének ismerete
Mintanyomó hengerezés készítésének ismerete, dörzsöléses díszítő technika
Speciális rusztikus, antikolt festési technikák
Egyéni színek keverése számítógépes technikával
Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete
Egyszerű faerezet utánzat festésének ismerete
Homlokzat színezésének megtervezése
Fröcskölés, durva színfröcskölés készítésének anyagai, lépései

6.3.4. Szakszámítás ***48 óra***

A festékek és járulékos anyagok mennyiségének tervezése, meghatározása
Szükséges anyagnormák ismerete, alkalmazása a mennyiségi kiírás elkészítésekor
Szükséges időnormák ismerete, száradási idő ismerete, az egyes felületekre vonatkozó szükséges időmennyiség meghatározása, időterv készítés
Munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek, munkaerő felmérésének ismerete
A festés fázisainak megtervezése, anyagszükséglet megtervezése, időráfordítás igényének kalkulálása
Anyagmennyiség számításának ismerete tervdokumentáció alapján figyelemmel az egyes felhordási technikák eltérő anyagigényére
Felmérés helyszínen, festék kalkulátor használata, a festék kiadósság mértékének figyelembevétele, takaróképesség, rétegszám
Ár-értékarány, mint figyelembe vehető egyik tényező, fedőképesség, kiadósság, rétegszám, mint fontos fegyelembe veendő tényező, a felület szívóképességének, nedvességelnyelő képességének figyelembevétele, korábbi festés fedésének igénye
Árajánlat készítése, aktuális festékárak, kalkulációhoz szükséges paramétereinek beszerzése

6.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem
Építési terület

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-

5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata tantárgy 648 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a falfelületek festése és díszítése során alkalmazott anyagok, eszközök és szerszámok balesetmentes, szakszerű használatát. Az elméletben tanult tananyagok begyakorlása képesség, készség, jártasság szinten.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése *216 óra*

Felületvizsgálat szemrevételezéssel, műszerekkel, mechanikus úton
Alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése
Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete
Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése
Bevonatrendszerek, összetétel szerinti vizsgálata; Eredet szerint, vegyi összetétel-, keverhetőség szempontjából, felhasználhatóság, egészségkárósítás szempontjából, litersúly szerint
A bevonatrendszerek vizsgálata tesztelése, egy éven keresztül tartó megfigyelés, szabvány körülmények között való tárolás, szabad ég alatti változások megfigyelése, meteorológiai terheléssel szemben való ellenállása, fagynak és napsütésnek kitett rendszer
Ez megfelel egy, legalább öt éven át tartó, normál körülmények között kitett időjárás viszontagságainak
Ezután a bevont próbatesteket, a legkülönbözőbb kritériumok szerint vizsgálják
Vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése
A vizsgált kritériumok: idő és fényállóság, savállóság lúgállóság, mészállóság,l fedőképesség, színező képesség, oldhatóság, kiadósság, minél nagyobb a pigment és a kötőanyag, illetve levegő közötti törésmutató eltérése, annál nagyobb általában a fedőképesség

7.3.2. Festés készítése különböző felületeken, különböző anyagokkal 216 óra

Festendő felületek fajtái ; anyaguk szerint, felületük szerint, időjárásnak való kitettségük szerint, extrém körülményeknek való esetleges kitettség szerint
Alapozás alkalmazása anyaguk szerint
Alapozás alkalmazása felületi tulajdonságok szerint
Alapozás alkalmazása időjárásnak való kitettségük szerint
Anyagszámítás készítése tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, és különböző glettanyagokkal
Alapozás (impregnálás)
Kijelölés, határoló vonalak kicsapása
Meszes glett, mészfestés
Diszperziós glettek, műgyanta kötőanyagú festékek
Különböző kötőanyagú festékek felhordása, festési technológiája
Homlokzatok előkészítése, előkezelése, festése

Színezőanyagok alkalmazása kültéri vagy beltéri alkalmazása
Strukturált felületek kialakítása különböző technikákkal, és eszközökkel
Vékonyvakolati bevonatrendszerek készítése kültéri alkalmazás,
Vékonyvakolati bevonatrendszerek készítése beltéri alkalmazás,
Speciális bevonatok készítése
Munka- és balesetvédelmi ismeretek
Anyagtárolás és szállítás
Kivitelezés lépései

7.3.3. Különleges festési technikák, díszítések *216 óra*

Megfelelő alapfelület előkészítése, előkezelése díszítéshez
Díszítőelemek (polisztirol, gipszlécek, rozetták) felhelyezése
Díszítendő felületek kijelölése, kicsapása
Díszítőanyag előkészítés, próbafestés készítése
Hengerezés gyakorlása
Vonalazás gyakorlása
Fröcskölés gyakorlása
Tamponálás gyakorlása
Fallazúrozás gyakorlása
Strukturált felületek kialakítása, díszítése (masszamunka)
Díszítő sorminta, sablon alkalmazása
Modern díszítések bemutatása
Különleges díszítési munkák bemutatása
Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete
Egyszerű és különleges díszítőmunkák technikáinak ismerete
Modern díszítőanyagok használatának ismerete, díszítő adalékok alkalmazása
Határoló- és díszítővonalozás, sablonálás készítésének ismerete
Mintanyomó hengerezés készítésének ismerete, dörzsöléses díszítő technika
Speciális rusztikus, antikolt festési technikák
Egyéni színek keverése számítógépes technikával
Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete
Egyszerű faerezet utánzat festésének ismerete
Homlokzat színezésének megtervezése
Fröcskölés, durva színfröcskölés készítésének anyagai, lépései

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem
Építési terület

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-

1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10103-12 azonosító számú

Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10103-12 azonosító számú, Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	Mázolás				Mázolás technológiája		
	Alapfelületek vizsgálata	Mázolás technológiája, szakszámítása	Mázolóanyagok, segédanyagok	Mázolás anyagának, segédanyagának anyagismerete	Alapfelület vizsgálat, bevonatrendszer elemzése	Mázolás készítése különböző felületeken	Mázolt felület felújítása
FELADATOK							
Felületvizsgálatot, feltárást, felületdiagnosztikát végez, kül- és beltérben	X			X	X		X
Meglévő bevonat rétegrendjének felépítését vizsgálja az eredményeket írásos feljegyzésben dokumentálja	X			X	X		X
Szakmai javaslatot ad felújítandó felület minősítéséről	X			X	X		X
Felvonul a munkaterületre a szükséges gépekkel, szerszámokkal, eszközökkel		X				X	X
Nem festendő felületek megóvása (takarással, maszkolással, ragasztással, leszereléssel)						X	
Vizsgálatok eredménye függvényében a felületet előkezeli, kül- és beltérben			X	X		X	X
Megállapítja a megfelelő technika, anyag használatát		X	X	X		X	X
Az előkészítés anyagszükségletét felméri rajzról, és helyszínen		X				X	X
Építőelemek, burkolóelemek illesztését szakszerűen javítja		X	X	X		X	

Választott technikának megfelelő alapozást (impregnálást, beeresztést) végez		X	X	X		X	X
Kézi, gépi csiszolással finomítja a felületet			X	X		X	X
Portalanítja, tisztítja az előkészített felületet		X				X	X
Anyagfelhasználásnál figyelembe veszi a környezetszennyező tényezőket		X	X	X		X	X
Szükség szerint utójavítást végez		X				X	X
Színezés esetén beállítja a szükség színárnyalatot, konzisztenciát, próbafestést végez		X	X	X		X	X
Közbenső réteget hord fel		X				X	X
Szükség szerint finomjavítást végez		X				X	X
Fedőréteget hord fel		X				X	X
Különféle anyagokkal, mázol; kül - és belterületen egyaránt		X				X	X
Technológiának megfelelő díszítést végez		X				X	X
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat		X		X		X	X
Elvégzi a szükséges utómunkálatokat (szerszám-, eszköztakarítás, munkaterület takarítása, anyagtárolás, hulladékkezelés)		X				X	X
Elvégzi a befejező munkálatokat, munkaterületet átad		X				X	X
SZAKMAI ISMERETEK							
Munka megkezdésének és végzésének feltételei		X				X	X
Munka és környezetvédelmi előírások		X	X	X		X	X
Anyagszükséglet		X				X	X
Felületek vizsgálata	X			X	X	X	X
Felületek előkészítése, előkezelése		X				X	X

Felületpótló, kiegyenlítő anyagok		X	X	X		X	X
Közbensőbevonatok típusai, felhasználásuk		X	X	X		X	X
Fedőbevonatok típusai, felhasználásuk		X	X			X	X
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai		X		X		X	X
Alapfelületek anyagai	X			X	X		
Alapfelületek fajtái	X			X	X		
Felülettisztítás eszközei és módjai		X	X	X		X	X
Bevonati, mázoló anyagok csoportosítása		X	X	X		X	X
Speciális bevonatok anyagai		X	X	X		X	X
Mázolási technológiák		X				X	X
Felületalakító, tapadásjavító anyagok		X	X	X		X	X
Gépi, kéziszerszámos felületcsiszolás		X	X	X		X	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Létra használata		X				X	X
Gépek, kéziszerszámok használata		X				X	X
Szakmai nyelvű írott és hallott szöveg megértése		X				X	X
Építészeti tervrajz olvasása, értelmezése		X				X	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Kézügyesség						X	X
Szervezőkészség						X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Kapcsolatteremtő készség	X	X	X	X	X	X	X
Kompromisszumkészség	X	X	X	X	X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK							
Áttekintő képesség	X	X	X	X	X	X	X
Rendszerező képesség	X	X	X	X	X	X	X

8. Mázolás tantárgy 330 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A mázolás céljának, szerepének megismerése.
A szerkezeti elemek védő, díszítő, védő-díszítő és jelölő bevonatrendszerekkel történő ellátásának elméleti elsajátítása, a különböző bevonatrendszerek esztétikai, higiéniai, védelemi funkcióinak megismerése.
A mázolóanyagok nyersanyagainak és előállításának, valamint a mázolási technológiák folyamatainak elsajátítása.
A mázolómunkák anyagainak, segédanyagainak, szerszámainak, eszközeinek és gépeinek, valamint a biztonságos munkavégzés feltételeinek a megismerése.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Alapfelületek vizsgálata *72 óra*

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi).
Alapfelületek fizikai- kémiai tulajdonságainak meghatározása.
Felújítandó és új felület vizsgálata műszerekkel, mechanikusan.
Alapfelületek korróziójának meghatározása, felmérése, megfelelő kezelőanyag kiválasztása, korrózió mélységének vizsgálata.
Alapfelület porózusságának, nedvszívó–tapadó képességének vizsgálata különböző technikai berendezésekkel.
Alapfelület tisztítás segédanyagainak, eszközeinek ismerete, mechanikus és elektromos készülékek.
Alapfelület tisztasági fokozatának megállapítása műszerekkel is.
Különböző bevonatrendszerek vizsgálati módja (fogadóképes, vagy eltávolítandó)
Különböző alapfelületek mázolóanyagainak ismerete, kémiai összetétele, egészségre károsan ható anyagok kiszűrése.
Felhasznált alapanyagok fajtái, előnyt élveznek az egészségre ártalmatlan anyagok.
Rétegrend felépítés ismerete, anyagok összeférhetősége.
Felújítandó felület előkészítés, előkezelés módszerei különböző felületeken
Alapozás, impregnálás, felületkellősítés, tapadásjavítás módjai
Speciális felületek mázolásának előkészítése

8.3.2. Mázolás technológiája, szakszámítása *90 óra*

Mázolás fogalma, és célja
Kivitelezés lépéseinek kidolgozása.
Felület előkezelése, előkészítése, anyagainak, szerszámainak ismerete.
Fémfelületek tisztasági fokozatai, szennyeződések (oxidációk, zsírok) eltávolításának módjai.
Mázolás szerszámainak, eszközeinek, gépeinek, segédüzemeinek ismerete.
Felület megmunkálás, felületalakítás kézi és gépi eszközeinek ismerete (csiszolóanyagok csoportosítása), gépek karbantartási munkálatainak elvégzése.
Egyenetlenségek javítása, javítóanyagok (tapasztok) csoportosításának ismerete

Mázolóanyag felhordásának módjai (ecsetelés, hengerelés, szórás (elektrosztatikus), mártás (elektroforetikus)
Anyagtárolás és szállítás, különös tekintettel a robbanásveszélyes anyagok elkülönítésére.
Közbenső réteg felhordása a bevonatrendszerbe és szerepének ismerete
Fedőréteg felhordása a bevonatrendszerbe és szerepének ismerete
Magas minőségű mázolás készítésének technológiái (különleges mázolás)
Mázolás díszítésének anyagai, módjai és technológiái
Mázolás anyag- és időnorma ismerete, szakszámítása
Munka- és balesetvédelmi előírások ismerete

8.3.3. Mázolóanyagok, segédanyagok *90 óra*

Mázolóanyagok pigmentjeinek csoportosítása
Pácok, lazúrok, lakkok technológiája, anyagainak csoportosítása
Speciális mázolás anyagai, velük szemben támasztott követelmények (korrózió gátló, tűz gátló bevonatok, sav-lúgálló bevonatok, higiéniai bevonatok)
Mázolóanyagok csoportosítása kötőanyaguk, oldószerük, tulajdonságaik alapján
Alapozó réteg szerepe a bevonatrendszerben
Mázolóanyag viszkozitása, konzisztenciája, tixotropiája, fedőképessége, kialakított filmréteg vastagsága és tulajdonsága Oldó- és hígítószerek fajtái, tulajdonságainak ismerete
Adalékanyagok fajtái, csoportosítása
Mázolóanyagok csoportosítása, tulajdonságai (egy-, többkomponensű anyagok)
Kittek és tapaszok fogalma, összetétele, gyártástechnológiája, tulajdonságaik
Gyanták, műgyanták csoportosítása, gyártástechnológiájának ismerete
Filmképzők és kötőanyagok csoportosítása, ismerete
Pigmentek csoportosítása, összetétele, gyártásismerete
Olajok, kencék fogalma, csoportosítása
Gyanták, műgyanták csoportosítása, gyártástechnológiája
Lakkok fajtái, csoportosításuk
Pácok, lazúrok, viaszok csoportosítása
Zománcok csoportosítása, tulajdonságaik, összetételük alapján
Polírozó, fényesítő szerek ismerete

8.3.4. Mázolás anyagának, segédanyagának anyagismerete *78 óra*

Mázolóanyagok összetétele, nyersanyaga
Mázolóanyagokkal szemben támasztott követelmények ismerete
Kész bevonatrendszerrel szemben támasztott követelmények ismerete
Mázolómunka segédanyagainak csoportosítása
Csiszolóanyagok felépítése, összetétele, gyártástechnológiájának ismerete
Felület passziváló, átalakító, közömbösítő, zsírtalanító, anyagok ismerete
Maró és festékeltávolító anyagok ismerete, használatának szabályai
Fehérítő, halványító anyagok ismerete
Preventív anyagok (gombaölő, favédőszerek, korrózió gátlók, lángmentesítő, speciális anyagok) ismerete
Kittek, és tapaszok fogalma, összetétele, gyártástechnológiája, tulajdonságaik
Pórustöltő, pórustömítő anyagok ismerete
Tapadásjavító, kellősítő anyagok ismerete, használata
Adalékanyagok (terülés javító, habzásgátló, száradásgyorsítók, anti-szilikonok, mattító

szerek) ismerete
Mázolóanyagok fizikai, kémiai tulajdonságainak ismerete
Filmképzők, és kötőanyagok csoportosítása, ismerete
Pigmentek csoportosítása, összetétele, gyártásismerete
Töltőanyagok fajtái, tulajdonságainak ismerete
Oldó- és hígítószerek fajtái, tulajdonságainak ismerete
Adalékanyagok fajtái, csoportosítása
Mázolóanyagok csoportosítása, tulajdonságai (egy-, többkomponensű anyagok)
Kittek és tapaszok fogalma, összetétele, gyártástechnológiája, tulajdonságaik
Gyanták, műgyanták csoportosítása, gyártástechnológiájának ismerete
Filmképzők és kötőanyagok csoportosítása, ismerete
Pigmentek csoportosítása, összetétele, gyártásismerete
Olajok, kencék fogalma, csoportosítása
Gyanták, műgyanták csoportosítása, gyártástechnológiája
Lakkok fajtái, csoportosításuk
Pácok, lazúrok, viaszok csoportosítása
Zománcok csoportosítása, tulajdonságaik, összetételük alapján
Polírozó, fényesítő szerek ismerete

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem
Építési terület

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Mázolás technológiája tantárgy 840 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A mázolási munkák megismertetése, szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása, szakszerű alkalmazásuk gyakorlása. Mázolás díszítéseinek elsajátítása, különleges, magas minőségű mázolás készítése.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Alapfelület vizsgálat a bevonatrendszer elemzése 280 óra

Felületdiagnosztika, alapfelület meghatározása
Műszeres és mechanikus vizsgálat szabályai
Felújítandó felület vizsgálata, véleményezésének ismerete
Az alkalmazandó bevonatrendszer felépítésének ismerete
Felületvizsgálat szemrevételezéssel, műszerekkel, mechanikus úton
Alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése
Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete
Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése
Bevonatrendszerek vizsgálata összetétel szerinti, eredet szerint, vegyi összetétel és keverhetőség szempontjából, felhasználhatóság, egészségkárosítás szempontjából, illetve litersúly szerint.
A bevonatrendszerek vizsgálata tesztelése, egy éven keresztül tartó megfigyelés, szabvány körülmények között való tárolás, szabad ég alatti változások megfigyelése, meteorológiai terheléssel szemben való ellenállása, fagynak és napsütésnek kitett rendszer. Ez megfelel egy, legalább öt éven át tartó, normál körülmények között kitett időjárás viszontagságainak. Ezután a bevont próbatesteket, a legkülönbözőbb kritériumok szerint vizsgálják. A vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése.

9.3.2. Mázolás készítése különböző felületeken 280 óra

Mázolás szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása
Mázolóanyagok csoportosítása, raktározásának előírásai
Felhasznált alapanyagok fajtái
Felület előkészítés, előkezelés gyakorlata
Vizsgálatok függvényében a régi bevonat eltávolítása, mechanikai, kémiai, úton (csiszolás, égetés, maratás, gépek)
Csiszolóanyagok használata
Javítóanyagok (kittek, tapaszok) használata (1K, 2K)
Mázolóanyagok konzisztenciájának, bedolgozhatóságának beállítása, hígítószerek használata
Alapfelület függvényében alapozás, impregnálás, beeresztés készítése
Mázolóanyagok színezésének gyakorlata, színkeverési ismeretek (összeadó, kivonó)
Mázolás készítésének gyakorolása
Speciális felületek mázolása (műanyag, üveg, alumínium, réz)
Pácolás készítése
Lazúrozás készítése
Lakkozás készítése
Különleges kivitelű mázolás készítése (becsiszolt, lakkcsiszolt mázolás)
Szakszámítási gyakorlatok
Utómunkálatok elvégzése
Vonatkozó munkavédelmi előírások ismertetése
Festendő felületek fajtái ; anyaguk szerint, felületük szerint, időjárásnak való kitettségük szerint, extrém körülményeknek való esetleges kitettség szerint.
Alapozás alkalmazása anyaguk szerint. Alapozás alkalmazása felületi tulajdonságok szerint. Alapozás alkalmazása időjárásnak való kitettségük szerint,
Anyagszámítás készítése tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, és különböző glettanyagokkal
Alapozás (impregnálás)

Különböző kötőanyagú festékek felhordása, festési technológiája
Színezőanyagok alkalmazása kültéri vagy beltéri alkalmazása
Speciális bevonatok készítése
Munka- és balesetvédelmi ismeretek
Anyagtárolás és szállítás
Kivitelezés lépései

9.3.3. Mázolt felületek felújítása 280 óra

Mázolt felületek osztályozása, fa- vagy fémszerkezetek, felületek felújítása, épület alkotóelem, faburkolat, faajtó, faablakok, bútorok felújítása, különleges nagy értékű antik bútorok felújítása
Meglévő, sérült, vagy avult festék eltávolítása maró vegyszerrel, kromofág szerepe a felújításban, festék leégetése , citlingelés, festék eltávolítása, apróbb bútor vagy nyílászáró elemek áztatásos eljárással történő megtisztítása a régi máztól.
Csiszolás, csiszoló-, dörzspapír szerepe, csiszolóvászon fajtái, szemcseméret szerinti osztályozása , a megtisztított elemek kezelése, ápolása, alapozása.
Faburkolatok, nyílászárók, bútorok, pácolása, vagy alapozó festése Csiszolások, pácolások, egymást váltó ciklusai, pácolás vagy fedő mázolás.
A vegyszerek kezelése, biztonságos tárolása, védőfelszerelés alkalmazása a gyakorlati munka során, balesetvédelmi rendelkezések megismertetése, balesetvédelmi rendelkezések maradéktalan betartása és betartatása, megfelelő munkakörnyezet biztosítása, szellőztetés fontossága, frissen mázolt felületek védelme, oldószerek, festékek fajtái, a felújítás eszközei, oldószer felhordása ecsettel, hengerrel.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem
Építési terület

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10105-12 azonosító számú

Tapétázási munkák
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10105-12 azonosító számú, Tapétázási munkák megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10105-12 Tapétázási munkák	Tapétázási munkák					Tapétázási munkák gyakorlata		
	Tapétázás műveleti sorrendje, eszközei, szerszámai, gépei	Díszítési technológiák	Szakszámítás	Anyagismeret	Tapéták csoportosítása, gyártásismerete	Felület előkészítés, előkezelés	Ragasztóanyagok alkalmazása	Tapétázás, díszítés
FELADATOK								
Felületvizsgálatot, feltárást, felületdiagnosztikát végez	X			X		X		
Meglévő bevonat rétegrendjének felépítését vizsgálja	X			X		X		
Az eredményeket írásos feljegyzésben dokumentálja	X			X		X		
Szakmai javaslatot ad felújítandó felület minősítéséről	X			X		X		
Anyagszükségletek meghatározása tervrajzról, és helyszínen			X		X			X
Vizsgálatok eredménye függvényében a felületet előkezeli	X			X	X	X		
Megállapítja a megfelelő technika, anyag használatát	X			X	X	X		
Építőelemek, burkolóelemek illesztését szakszerűen javítja	X			X	X	X		
Választott technikának megfelelő alapozást (impregnálást) végez	X			X	X	X		
Alapvakolat felületét javítja	X				X	X		
Szükség szerint sarkok, nyílászárók káváinak éleit erősíti, élvédővel	X				X	X		
Különböző glettanyaggal simítja a felületet	X				X	X		
Alapfelületet erősítősávval erősíti	X				X	X		
Kézi, gépi csiszolással finomítja a felületet	X					X		

Elvégzi a tapétázás előkészítő munkálatait	X				X	X		
Makulatúráz	X				X			X
Ragasztót kever, előkészít, próbaragasztás végez	X			X	X			X
Tapétát méretre vág	X				X			X
Tapétát ragaszt	X				X		X	X
Lesimítja a tapétát	X						X	X

Szükség szerin utómunkát végez	X							X
Díszítést végez		X			X			X
Befejező munkálatokat elvégez	X	X					X	X
Tapéta felújítást (tisztítás), végez	X	X		X	X		X	X
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	X			X				X
SZAKMAI ISMERETEK								
Munka megkezdés, végzés, befejezés feltételei	X							X
Munkabiztonsági és egészségvédelmi előírások	X							X
Felületek fajtái, előkészítése	X	X		X	X	X	X	X
Szervetlen és szerves kötőanyagok	X			X			X	
Tapéták típusai, tulajdonságai	X	X		X		X	X	X
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	X							X
Adalékanyagok, segédanyagok	X	X		X	X	X	X	X
Tapétázás díszítőelemei	X	X						X
Vonatkozó környezet-, egészségvédelmi előírások szabályok	X							X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Létra használata	X							X
Kéziszerszámok, segédeszközök használata	X							X
Festőipari, tapétázási gépek használata	X							X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Kézügyesség								X
Pontosság	X		X			X		X
Állóképesség								X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Kompromisszumkészség	X	X	X	X	X	X	X	X
Konfliktusmegoldó készség	X	X	X	X	X	X	X	X
Kapcsolatfenntartó készség	X	X	X	X	X	X	X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK								
Áttekintő képesség	X	X	X	X	X	X	X	X
Kreativitás, ötletgazdagság		X						X

10. Tapétázási munkák tantárgy 204 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a tapétázás célját, a különböző anyagú felületek esztétikai és felületvédelmi célból történő bevonását. Ismerje meg, hogy a speciális tapéták alkalmazásával hőszigetelő, ütésálló, erősítő, mosható, dörzsölhető felületeket hozhatunk létre. A tantárgy célja a tapétázási műveletek megismertetése, díszítések bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Tapétázás műveleti sorrendje, eszközei, szerszámai, gépei *48 óra*

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi)
Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei
Élvédők típusai, alkalmazási feltételei
A tapétázási munkák során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata
Felületkezelés
Anyagszámítás tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Munka és balesetvédelmi ismeretek
Kivitelezés lépései
Vizsgálatok eredményétől függően a felület semlegesítése, szilárdítása, fogadóképes felület kialakításának lépései
Felület hiányosságainak pótlásának módjai
Tapétázás előkészítő munkálatainak ismertetése
Tapéták csoportosítása korok, stílusok, anyaguk, fajtájuk, súlyuk szerint
Tapétákon alkalmazott piktogramok ismertetése
Tapétázás műveleti sorrendjének ismertetése a tapéta anyagától függően
Tapétázás anyagainak, segédanyagainak ismertetése (felületerősítők, ragasztók, adalékanyagok, segédszerkezetek)
Tapétázási munkák díszítésének anyagai, lehetőségei
Tapéta felújítás, javítás, tisztítás műveletei

10.3.2.Díszítési technológiák ***42 óra***

Díszítő anyagok ismertetése
Díszítő anyagok csoportosítása
Díszítések műveleti sorrendje
Tapéta stílusának megfelelő díszítések alkalmazása
Díszítőelemek (polisztirol, gipszlécek, rozetták) felhelyezése
Díszítendő felületek kijelölése, kicsapása
Díszítőanyag előkészítés, próbafestés készítése
Vonalazás gyakorlása
Díszítő sorminta, sablon alkalmazása
Modern díszítések bemutatása
Különleges díszítési munkák bemutatása
Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete,
Egyszerű és különleges díszítőmunkák technikáinak ismerete,
Modern díszítőanyagok használatának ismerete, díszítő adalékok alkalmazása
Határoló- és díszítővonalozás, sablonálás készítésének ismerete
Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete
Szakrajzi feladatok, színdinamikai feladatok, mintázatok, szerkesztések
Színelmélet (téralakító, pszichológiai hatások, lélektani hatások, hőelnyelő abszorbciós jelenség), a festés körülményei, hőmérséklet, páratartalom, szélmozgás figyelembevételével
Színdinamika, színek tudatos tervezésének ismerete, különböző színek keverésének

10.3.3. Szakszámítás ***42 óra***

Tapétázandó felület nagyságának meghatározása tervalapján vagy felmérés útján
Felület előkészítés, előkészítéséhez szükséges anyagok kiszámítása
Szükséges segédanyagok meghatározása (makulatúra, ragasztó)
Tapétázási munkák időnormájának megismerése
Tapétázási munkák anyagnormáinak ismerete
A tapéta és járulékos anyagok mennyiségének tervezése, meghatározása
Szükséges anyagnormák ismerete, alkalmazása a mennyiségi kiírás elkészítésekor
Szükséges időnormák ismerete, száradási idő ismerete, az egyes felületekre vonatkozó szükséges időmennyiség meghatározása, időterv készítés
Munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek, munkaerő felmérésének ismerete
A tapétázás fázisainak megtervezése, anyagszükséglet megtervezése, időráfordítás igényének kalkulálása.
Anyagmennyiség számításának ismerete tervdokumentáció alapján figyelemmel az egyes felhordási technikák eltérő anyagigényére.
Felmérés helyszínen, tapéta kalkulátor használata, a festék „kiadósságának” mértékének figyelembevétele
Árajánlat készítése, aktuális festékárak, kalkulációhoz szükséges paramétereinek beszerzése

10.3.4. Anyagismeret ***42 óra***

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi)
Felületelőkészítés, portalanítás, takarás
Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei

Élvédők típusai, alkalmazási feltételei
A tapétázás során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata
Tapéták nyersanyaga, összetételének laboratóriumi vizsgálata
Tapéták vizsgálata (szakadás, tépés, rugalmasság, nedvességfelvevő képesség,
alak- és mérettartás, dörzsölhetőség, moshatóság, színtartás, mintanyomás)
Ragasztóanyagok alapanyagának ismerete, gyártástechnológiájuk
Ragasztóanyagok vizsgálata laboratóriumi vizsgálatokkal
Ragasztóanyagokkal szemben támasztott követelmények
Segédanyagok fajtáji, tulajdonságaik
Anyagok fizikai, kémiai tulajdonságainak megismerése,
Felület hibáinak javítására szolgáló anyagok felhordási technikájának megismerése, anyagok egymásra hatása (masszák, glettek, gipszek)
A különböző alapanyagú tapéták gyártási ismerete, tömítő és felületkiegyenlítő anyagok alkalmazási területének megismerése
A különböző tapéták tulajdonságai, aládolgozás igény, makulatúra igény, glettelési igény

10.3.5. Tapéták csoportosítása, gyártásismerete *30 óra*

Tapéták gyártástechnológiája során alkalmazott anyagok bemutatása
Tapéták csoportosítása anyaguk szerint
Tapéták csoportosítása súlyuk szerit
Tapéták csoportosítása típusuk szerint
Tapéták csoportosítása felhasználásuk alapján
Tapéták csoportosítása előállításuk alapján
Tapéták gyártásának bemutatása
Tapéták színezésénél, mintázásánál alkalmazott anyagok, technológiák
Papír tapéta (könnyű) - egyrétegű tapéta, sima felülettel, a legközelebbi tapétázásnál alaptapétaként is használható. A széleit lehet egymásra ragasztani
Papír tapéta (nehéz) - több papír réteg egymásra ragasztásával készül, így ez a tapéta vastagabb, ezért a széleit egymáshoz illesztve kell ragasztani
Nyomott papír tapéta - az elejére domború mintát nyomnak (hátulról előre). Ezért felrakásnál óvatosan kell kisimítani, nyomkodni, nehogy a ragasztótól nedves tapéta kisimuljon és a minta eltűnjön
Vinyl selyem tapéta - többször mosható ezért konyhába, fürdőszobába, előszobába ajánlott használni
Habtapéta - felső felülete habosított, vastag típusú tapéta. Az alsó rétege papírból készül, a felső rétege műanyagból. Időtálló tartós tapéta. A későbbi felhasználásra való tekintettel újra festhető felülettel rendelkezik.
Üvegszövet tapéta - tisztítható, többször átfesthető és rendkívül tartós felületet eredményez használata, mely ideális nagy forgalmú helyeken, üzletekben. Üvegszálból készül, ezért a tapéta felragasztása után diszperziós festékkel le kell festeni
Vlies tapéta - speciális növényi rost alapú környezetbarát, textiltapéta, mely fali ragasztásos technikával (a tapétaragasztót a tapétázandó felületre kell felvinni)és átitatódási idő nélkül felragasztható, Rauhfaser (fűrészporos) tapéta
Egy- és kétrétegű kivitelben is készül. Az olcsóbb egyrétegű változatnál a papírra farostot szórnak, ami a felrakásnál kihullhat
Képtapéta (poszter) - eredeti fénykép vagy grafika után készítik. Rész és teljes falfelületet betöltésére is alkalmas

Lábazati tapéta - a lábazati tapéta magassága általában 1 m, ha házilag akarjuk elkészíteni. A készen kapható lábazati tapéta 102 – 110 cm magas, 10 m egy tekercs, amely a felső bordűrt is tartalmazza

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem
Építési terület

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-

4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Tapétázási munkák gyakorlata tantárgy 444 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Tapétázási munkák előkészítési műveleteinek, anyagainak, szerszámainak megismertetése. A tapétázási munkák technológiai folyamatának gyakorlati elsajátítása, a befejező műveletek gyakorlása, díszítő munkálatok elvégzése. A tanuló legyen képes önállóan tapétázási műveletek elvégzésére.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Felület előkészítés, előkezelés *190 óra*

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi) a gyakorlatban
Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei, Élvédők típusai, alkalmazási feltételei
A tapétázási munkák során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata
Felhasznált alapanyagok fajtái
Munka és balesetvédelmi ismeretek
Vizsgálatok eredményétől függően a felület semlegesítése, szilárdítása, fogadóképes felület
kialakításának lépései
Felület hiányosságainak pótlásának módjai
Tapétázás előkészítő munkálatainak ismertetése
Felület előkészítés, előkezelés szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása
Felületvizsgálat gyakorlata mechanikusan, műszeresen
Vizsgálat függvényében a felület előkészítésének, előkezelésének anyagainak

bemutatása
Felületerősítő anyagok (szövetek, hálók, szalagok, élvédők) bemutatása
Felület egyenetlenségeinek javításának gyakorlása
Impregnálás, alapfelület szilárdítás anyagai, gyakorlása
Pórustömítő alapozó használata
Felület kellősítése, tapadásjavító anyagok felhordásának módja

11.3.2. Ragasztóanyagok alkalmazása *1182 óra*

Ragasztóanyagok felhordásának módja, szerszámai, eszközei, gépei
Ragasztóanyag kiválasztása
Metylan normal tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre
Könnyű és középnehéz papírtapéta ragasztásához ajánlott (max. 130 g/m2 papírsúly). Gyorsan és csomómentesen oldódik, 20 perc után felhasználásra kész. Könnyen felhordható és tiszta munkát tesz lehetővé.
Metylan spezial tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre
Közép nehéz és nehéz papírtapéta, valamint vinyl, parafa és selyemtapéta ragasztásához ajánlott. Gyorsan és csomómentesen oldódik, 20 perc után felhasználásra kész. Könnyen felhordható és tiszta munkát tesz lehetővé.
Metylan direct tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre
Speciális ragasztó vlies tapétához, valamint vinyl, selyem és egyéb átfesthető nehéztapétákhoz ajánlott. Mérettartó tapéta esetében közvetlenül a nedvszívó falra is. Rendkívül gyorsan és csomómentesen oldódik, 3–5 perc után felhasználásra kész. Tapétázó géphez is használható.
Ragasztóanyag bekeverésének szabályai
Próbaragasztás készítése

11.3.3. Tapétázás, díszítés *136 óra*

Tapétázás eszközeinek, szerszámainak, gépeinek bemutatása, szakszerű használatuk, alkalmazásuk a gyakorlati munkavégzés során
Tapétázás műveleti sorrendjének bemutatása, szakszerű alkalmazása a gyakorlati munkavégzés során
Tapétázás készítésének bemutatása, a gyakorlati munkavégzés során, különböző tapétadíszítések festett falon való alkalmazása. Tapéta díszítő irányú felhordása fal és mennyezeti felületre, szabásminta alapján, különböző színben, struktúrában, és felülettel.
Tapéta díszítés készítése a gyakorlatban
Utómunkálatok elvégzése
A sarok díszléceket, vagy sarokszegőléceket a szobáiban a mennyezet és az oldalfalak találkozásánál esztétikusan körbefuttatva mutatós és szép átmenetet képeznek a mennyezet és a falak között
Folyékony tapéták anyagának , összetételének, tulajdonságainak megismerése, szakszerű alkalmazása a gyakorlati munka során
Különleges tapéták összedolgozása hagyományos tapétákkal, úgynevezett montázs készítése
Falikárpit készítése, üveg fóliázás készítése a gyakorlatban, fóliázás a felmelegedés ellen, biztonsági fóliázás a szilánkos törés ellen.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem
Építési terület

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor	x			-

	alapján				
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
4.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10104-12 **Szobafestő díszítő munkák**	**Falfelület festésének díszítésének gyakorlata**
	Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése
	Festés készítése különböző felületeken különböző anyagokkal
10103-12 **Mázolási munkák fa, fal, fém, és speciális felületeken**	**Mázolás technológiája**
	Alapfelület vizsgálat, bevonatrendszer elemzése
	Mázolás készítése különböző felületeken
10105-12 **Tapétázási munkák**	**Tapétázási munkák gyakorlata**
	Felület előkészítés előkezelés
	Ragasztóanyagok alkalmazása
	Tapétázás, díszítés

10104-12 Szobafestő, díszítő munkák

a 9. évfolyamot követően

Falfelület festésének díszítésének gyakorlata tantárgy

Témakörök

Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése
Felületvizsgálat szemrevételezéssel, műszerekkel, mechanikus úton
Alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése
Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete
Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése
Bevonatrendszerek, összetétel szerinti vizsgálata; Eredet szerint, vegyi összetétel-, keverhetőség szempontjából, felhasználhatóság, egészségkárósítás szempontjából, litersúly szerint
A bevonatrendszerek vizsgálata tesztelése, egy éven keresztül tartó megfigyelés, szabvány körülmények között való tárolás, szabad ég alatti változások megfigyelése, meteorológiai terheléssel szemben való ellenállása, fagynak és napsütésnek kitett

rendszer. Ez megfelel egy, legalább öt éven át tartó, normál körülmények között kitett időjárás viszontagságainak. Ezután a bevont próbatesteket, a legkülönbözőbb kritériumok szerint vizsgálják. Vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése
A vizsgált kritériumok: idő és fényállóság, savállóság lúgállóság, mészállóság, fedőképesség, színező képesség, oldhatóság, kiadósság, minél nagyobb a pigment és a kötőanyag, illetve levegő közötti törésmutató eltérése, annál nagyobb általában a fedőképesség.

Festés készítése különböző felületeken, különböző anyagokkal
Festendő felületek fajtái: anyaguk szerint, felületük szerint, időjárásnak való kitettségük szerint, extrém körülményeknek való esetleges kitettség szerint.
Alapozás alkalmazása anyaguk szerint. Alapozás alkalmazása felületi tulajdonságok szerint. Alapozás alkalmazása időjárásnak való kitettségük szerint,
Anyagszámítás készítése tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, és különböző glettanyagokkal
Alapozás (impregnálás)
Kijelölés, határoló vonalak kicsapása
Meszes glett, mészfestés
Diszperziós glettek, műgyanta kötőanyagú festékek
Különböző kötőanyagú festékek felhordása, festési technológiája
Homlokzatok előkészítése, előkezelése, festése
Színezőanyagok alkalmazása kültéri vagy beltéri alkalmazása
Strukturált felületek kialakítása különböző technikákkal, és eszközökkel
Vékonyvakolati bevonatrendszerek készítése kültéri alkalmazás,
Vékonyvakolati bevonatrendszerek készítése beltéri alkalmazás,
Speciális bevonatok készítése
Munka- és balesetvédelmi ismeretek
Anyagtárolás és szállítás
Kivitelezés lépései
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.

10103-12 Mázolási munkák fa, fal, fém, és speciális felületeken

a 10. évfolyamot követően

Mázolás technológiája tantárgy

Témakörök

Alapfelület vizsgálata, bevonatrendszer elemzése
Felületdiagnosztika, alapfelület meghatározás
Műszeres és mechanikus vizsgálat szabályai
Felújítandó felület vizsgálata, véleményezésének ismerete
Az alkalmazandó bevonatrendszer felépítésének ismerete
Felületvizsgálat szemrevételezéssel, műszerekkel, mechanikus úton
Alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése
Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete
Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése

Bevonatrendszerek, összetétel szerinti vizsgálata; Eredet szerint, vegyi összetétel-, keverhetőség szempontjából, felhasználhatóság, egészségkárósítás szempontjából, litersúly szerint. A bevonatrendszerek vizsgálata tesztelése, egy éven keresztül tartó megfigyelés, szabvány körülmények között való tárolás, szabad ég alatti változások megfigyelése, meteorológiai terheléssel szemben való ellenállása, fagynak és napsütésnek kitett rendszer.
Ez megfelel egy, legalább öt éven át tartó, normál körülmények között kitett időjárás viszontagságainak. Ezután a bevont próbatesteket, a legkülönbözőbb kritériumok szerint vizsgálják.
Vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése

Mázolás készítése különböző felületeken
Mázolás szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása
Mázolóanyagok csoportosítása, raktározásának előírásai
Felhasznált alapanyagok fajtái
Felület előkészítés, előkezelés gyakorlata
Vizsgálatok függvényében a régi bevonat eltávolítása, mechanikai, kémiai, úton (csiszolás, égetés, maratás, gépek)
Csiszolóanyagok használata
Javítóanyagok (kittek, tapaszok) használata (1K, 2K)
Mázolóanyagok konzisztenciájának, bedolgozhatóságának beállítása, hígítószerek használata
Alapfelület függvényében alapozás, impregnálás, beeresztés készítése
Mázolóanyagok színezésének gyakorlata, színkeverési ismeretek (összeadó, kivonó)
Mázolás készítésének gyakorolása
Speciális felületek mázolása (műanyag, üveg, alumínium, réz)
Pácolás készítése
Lazúrozás készítése
Lakkozás készítése
Különleges kivitelű mázolás készítése (becsiszolt, lakkcsiszolt mázolás)
Szakszámítási gyakorlatok
Utómunkálatok elvégzése
Vonatkozó munkavédelmi előírások ismertetése
Festendő felületek fajtái: anyaguk szerint, felületük szerint, időjárásnak való kitettségük szerint, extrém körülményeknek való esetleges kitettség szerint.
Alapozás alkalmazása anyaguk szerint. Alapozás alkalmazása felületi tulajdonságok szerint. Alapozás alkalmazása időjárásnak való kitettségük szerint,
Anyagszámítás készítése tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, és különböző glettanyagokkal
Alapozás (impregnálás)
Különböző kötőanyagú festékek felhordása, festési technológiája
Színezőanyagok alkalmazása kültéri vagy beltéri alkalmazása
Speciális bevonatok készítése
Munka- és balesetvédelmi ismeretek
Anyagtárolás és szállítás
Kivitelezés lépései

10105-12 Tapétázási munkák

a 11. évfolyamot követően

Tapétázási munkák gyakorlata tantárgy

Témakörök

Felület előkészítés, előkezelés

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi) a gyakorlatban

Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei, Élvédők típusai, alkalmazási feltételei

A tapétázási munkák során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata

Felhasznált alapanyagok fajtái

Munka és balesetvédelmi ismeretek

Vizsgálatok eredményétől függően a felület semlegesítése, szilárdítása, fogadóképes felület kialakításának lépései

Felület hiányosságainak pótlásának módjai

Tapétázás előkészítő munkálatainak ismertetése

Felület előkészítés, előkezelés szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása

Felületvizsgálat gyakorlata mechanikusan, műszeresen

Vizsgálat függvényében a felület előkészítésének, előkezelésének anyagainak bemutatása

Felületerősítő anyagok (szövetek, hálók, szalagok, élvédők) bemutatása

Felület egyenetlenségeinek javításának gyakorlása

Impregnálás, alapfelület szilárdítás anyagai, gyakorlása

Pórustömítő alapozó használata

Felület kellősítése, tapadásjavító anyagok felhordásának módja

Ragasztóanyagok alkalmazása

Ragasztóanyagok felhordásának módja, szerszámai, eszközei, gépei

Ragasztóanyag kiválasztása

Metylan normal tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre

Könnyű és középnehéz papírtapéta ragasztásához ajánlott (max. 130 g/m2 papírsúly). Gyorsan és csomómentesen oldódik, 20 perc után felhasználásra kész. Könnyen felhordható és tiszta munkát tesz lehetővé.

Metylan spezial tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre

Közép nehéz és nehéz papírtapéta, valamint vinyl, parafa és selyemtapéta ragasztásához ajánlott. Gyorsan és csomómentesen oldódik, 20 perc után felhasználásra kész. Könnyen felhordható és tiszta munkát tesz lehetővé.

Metylan direct tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre

Speciális ragasztó vlies tapétához, valamint vinyl, selyem és egyéb átfesthető nehéztapétákhoz ajánlott. Mérettartó tapéta esetében közvetlenül a nedvszívó falra is. Rendkívül gyorsan és csomómentesen oldódik, 3–5 perc után felhasználásra kész. Tapétázó géphez is használható.

Ragasztóanyag bekeverésének szabályai

Próbaragasztás készítése

Tapétázás, díszítés

Tapétázás eszközeinek, szerszámainak, gépeinek bemutatása, szakszerű használatuk, alkalmazásuk a gyakorlati munkavégzés során

Tapétázás műveleti sorrendjének bemutatása, szakszerű alkalmazása a gyakorlati munkavégzés során

Tapétázás készítésének bemutatása, a gyakorlati munkavégzés során, különböző tapétadíszítések festett falon való alkalmazása. Tapéta díszítő irányú felhordása fal és mennyezeti felületre, szabásminta alapján, különböző színben, struktúrában, és felülettel.

Tapéta díszítés készítése a gyakorlatban

Utómunkálatok elvégzése

A sarok díszléceket, vagy sarokszegőléceket a szobáiban a mennyezet és az oldalfalak találkozásánál esztétikusan körbefuttatva mutatós és szép átmenetet képeznek a mennyezet és a falak között

Folyékony tapéták anyagának, összetételének, tulajdonságainak megismerése, szakszerű alkalmazása a gyakorlati munka során

Különleges tapéták összedolgozása hagyományos tapétákkal, úgynevezett montázs készítése

Falikárpit készítése, üveg fóliázás készítése a gyakorlatban, fóliázás a felmelegedés ellen, biztonsági fóliázás a szilánkos törés ellen.

5.26.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 582 04
FESTŐ, MÁZOLÓ, TAPÉTÁZÓ

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 582 04 Festő, mázoló, tapétázó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 582 04

A szakképesítés megnevezése: Festő, mázoló, tapétázó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 9. Építészet

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVI. Építőipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 9. Építészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
Diagnosztikai (felületvizsgáló) eszközök, berendezések, műszerek
Kéziszerszámok
Díszítő szerszámok
Festőipari tapétázási gépek
Segédeszközök
Mérőeszközök
Állvány, létra
Műszaki dokumentáció
Egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések
Szelektív hulladéktárolók, veszélyes anyagtároló
Megfelelő anyagtárolás, hulladéktárolás eszközei

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek,

ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza". Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1.Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. Objektív tényezők

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

    „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

    „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

    „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

    „Mindig fejezd be a feladatod.”

    „Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

    „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

    A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes

alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai

munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét

javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2						0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1	70			105			105		
10104-12 Szobafestő, díszítő munkák	Falfelület festése, díszítése	2			2			2				
	Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		7			5			6			
10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	Mázolás	2,5			2			2			3	
	Mázolás technológiája		7			5			6			6
10105-12 Tapétázási munkák	Tapétázási munkák				1			2			3	
	Tapétázási munkák gyakorlata					4			3			6
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6	15		7	14		6	15		9	12
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerzés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés			**70**			**105**			**105**	*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek**	**36**			**72**						**16**		**124**
	Szakmai munka- és balesetvédelem				*36*								*36*
	Építési alapismeretek	*36*			*36*								*72*
	Munkajogi és vállalkozási ismeretek										*16*		*16*
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		**36**										**36**
	Építési alapismeretek		*12*										*12*
	Műszaki rajz		*12*										*12*
	Épületfizika		*12*										*12*
10104-12 Szobafestő díszítő munkák	**Falfelület festése, díszítése**	**72**			**72**			**72**					**216**
	Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete	*18*			*18*			*20*					*56*
	Festési munkálatok anyag- és gyártásismerete	*18*			*18*			*20*					*56*
	Díszítőmunkák, színelmélet, szakrajz	*18*			*18*			*20*					*56*

	Szakszámítás	*18*			*18*			*12*					*48*
	Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		**252**			**180**			**216**				**648**
	Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése		*84*			*60*			*72*				*216*
	Festés készítése különböző felületeken, különböző anyagokkal		*84*			*60*			*72*				*216*
	Különleges festési technikák, díszítések		*84*			*60*			*72*				*216*
10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	**Mázolás**	**90**			**72**			**72**			**96**		**330**
	Alapfelületek vizsgálata	*18*			*12*			*18*			*24*		*72*
	Mázolás technológiája, szakszámítása	*24*			*24*			*18*			*24*		*90*
	Mázolóanyagok, segédanyagok	*24*			*24*			*18*			*24*		*90*
	Mázolás anyagának, segédanyagának anyagismerete	*24*			*12*			*18*			*24*		*78*
	Mázolás technológiája		**252**			**180**			**216**			**192**	**840**
	Alapfelület vizsgálat, bevonatrendszer elemzése		*84*			*60*			*72*			*64*	*280*
	Mázolás készítése különböző felületeken		*84*			*60*			*72*			*64*	*280*
	Mázolt felület felújítása		*84*			*60*			*72*			*64*	*280*
10105-12 Tapétázási munkák	**Tapétázási munkák**				**36**			**72**			**96**		**204**
	Tapétázás műveleti sorrendje, eszközei, szerszámai, gépei				*12*			*24*			*12*		*48*
	Díszítési technológiák				*6*			*12*			*24*		*42*
	Szakszámítás				*6*			*12*			*24*		*42*
	Anyagismeret				*6*			*12*			*24*		*42*
	Tapéták csoportosítása, gyártásismerete				*6*			*12*			*12*		*30*
	Tapétázási munkák gyakorlata					**144**			**108**			**192**	**444**
	Felület előkészítés, előkezelés					*72*			*54*			*64*	*190*
	Ragasztóanyagok alkalmazása					*36*			*18*			*64*	*118*
	Tapétázás, díszítés					*36*			*36*			*64*	*136*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**216**	**540**		**252**	**504**		**216**	**540**		**288**	**384**	
Összes éves/ögy óraszám:		**756**			**756**			**756**			**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		**972 / 30,19%**											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**2248 / 69,81%**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x

Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-

2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				

Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).
Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.
Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.
Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.
Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.
Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10101-12 azonosító számú

Építőipari közös tevékenység

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10101-12 azonosító számú, Építőipari közös tevékenység megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek			Építőipari alapismeretek gyakorlat		
	Szakmai munka- és balesetvédelem	Építési alapismeretek	Munkajogi és vállalkozási ismeretek	Építési alapismeretek	Műszaki rajz	Épületfizika
FELADATOK						
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	x	x		x		x
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során		x		x	x	x
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	x	x		x		x
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	x	x		x	x	
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	x	x		x		
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását		x		x		x
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	x	x		x		
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről		x	x	x		
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat					x	x
Alkalmazza a különböző szerkezetek jelölését, értelmezi a szerkezetek térbeli helyzetét		x		x	x	x
Értelmezi a különböző szintű dokumentációk tartalmát, és a gyakorlatban hasznosítja azokat		x		x	x	x
Betartja és betartatja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x		x			x
Betartja, betartatja a foglalkozás-egészségügyi előírásokat	x		x			
Baleset, illetve veszélyhelyzet esetén munkakörének megfelelően intézkedik, elsősegélyt nyújt	x		x			
Használja a kivitelezési munkák végrehajtásához szükséges munkavédelmi eszközöket	x	x		x		
Biztosítja az anyagok, eszközök	x	x		x		

szakszerű, biztonságos mozgatását, használatát						
Gondoskodik a munkavédelmi eszközök használhatóságáról	x		x	x		
Elvégzi a munkaterület kockázat elemzését, értékelését	x		x	x		
Munkavégzésre alkalmas állapotban jelenik meg a munkavégzés helyszínén	x		x			
Betartja és betartatja a Munka Törvénykönyve alapelveit, területi és személyi hatályát			x			
Munkaszerződést köt, betartja és betartatja a szerződésben foglaltakat			x			
Betartja és betartatja a munkavállalói és a munkáltatói jogokat és kötelezettségeket			x			
Betartja és betartatja a munkaviszony megszüntetésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat			x			
Alkalmazza a norma időre, norma rendszerre vonatkozó előírásokat		x	x	x		
Szakmai ajánlatot készít és ad		x	x	x		x
SZAKMAI ISMERETEK						
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	x	x	x			x
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	x	x		x		
A méréshez, kitűzéshez szükséges eszközök		x		x		
A kivitelezési munka technológia sorrendje és összefüggései	x	x		x	x	x
Kiviteli tervek tartalma		x		x	x	x
Építési dokumentációk értelmezése		x		x	x	x
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások	x		x			x
Elsősegélynyújtás	x			x		
Egyéni védőfelszerelések, védőruhák	x			x		x
Tűzvédelem	x			x		x
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok	x	x		x		x
Szállítás, anyagmozgatás	x	x		x		x
Építőipari gépek munkavédelmi előírásai	x					x
Építőipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területük	x	x		x		x
A Munka Törvénykönyve alapvető szabályai			x			
A munkavállalás alapfeltételei			x			
Munkaszerződés kötés			x			
Munkaadó, munkavállaló jogai és kötelezettségei			x			
Tételes költségvetési kiírás felépítése		x	x			
Vállalkozás fogalma és szerepe a gazdasági életben			x			
Vállalkozási formák			x			
Vállalkozás általános felépítése, és működtetésének feltételei			x			
Vállalkozásokról szóló jogszabályok			x			

Munkanapló vezetés		x		x		
A norma idő		x		x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Építészeti jelképek értelmezése		x		x	x	x
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése		x		x	x	x
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	x	x	x	x		
Információforrások kezelése		x	x	x		x
Szakmai számolási készség		x		x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Pontosság	x	x	x		x	x
Térlátás		x		x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Segítőkészség	x	x	x			x
Konszenzus készség		x	x	x		x
Határozottság	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x	x	x	x

4. Építőipari alapismeretek tantárgy 124 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Az adott feladat munkavédelmi szempontból való átgondolása, a helyes munkaeszközök kiválasztására, a megfelelő munkakörnyezet megteremtése, a biztonságos munkafolyamatok megtervezése a tűz- és környezetvédelmi előírások figyelembe vételével.

A figyelmetlenségből eredő sérülések, balesetek és egészségkárosodás megelőzése, illetve a véletlen balesetekből eredő károk minimalizálása.

Az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok megfelelő alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése. Kivitelezési munkafolyamatok megismertetése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

A jogok és kötelezettségek megismerése munkaadói és munkavállalói oldalról. Az önálló vállalkozási tevékenység elindításához szükséges munkaügyi és pénzügyi feltételek megismerése, figyelembe véve a mindenkori munkaerőpiaci információkat.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Szakmai munka- és balesetvédelem *36 óra*

Munkavédelmi törvény.
Munkaegészségügyi előírások.
Tűzvédelmi előírások az építőiparban.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Munkavédelmi eszközök és használatuk.
Építési terület minimális munkavédelmi és szociális előírásai.
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok.
Építőipari kivitelezési biztonságtechnikai előírások.
Építési tevékenység emberre gyakorolt káros hatásai (por, zaj, rezgés, időjárás, vegyi anyagok, gépek stb.), kockázatelemzés, értékelés ismertetése.
Foglalkozási ártalmak.
Balesetvédelmi előírások gépek és szerszámok esetében.
Szállítási, közlekedési és anyagmozgatási előírások.
Elsősegélynyújtás.
Teendők a baleset helyszínén.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.
Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.
Belső vérzések és veszélyei.

Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkohol-mérgezés.
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.
Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.

4.3.2. Építési alapismeretek ***72 óra***

A kivitelezés fogalma.
Az építőipari szakmák tevékenységi köre.
Tevékenységek kapcsolata a megvalósítás folyamatában, szakmák sorrendisége.
Az építési munkák csoportosítása.
Kivitelezési munkák dokumentumai, műszaki tervek - építési engedély, bontási engedély, kivitelezési terv, használatbavételi engedély, fennmaradási engedély, tervrajzok, műszaki leírás, költségvetés, építési szerződés, építési napló.
Építési, beruházási folyamat résztvevői, feladataik és jogkörük, szakmai kommunikáció.
Munkahelyi kapcsolattartás – az építésvezető és a műszaki ellenőr feladata, jogköre.
Az építési folyamat előkészítő munkái.
Az építési helyszín berendezésének elemei, vonatkozó előírások – gépek, raktárak, szociális ellátás létesítményei, építésirányítás helységei, elektromos hálózat, vízhálózat, csatorna, vízelvezetés, ideiglenes utak, közlekedés útvonalak kialakítása.
Szállítás eszközei közúton és építési területen.
Építési technológiák, építési módok ismertetése.
Munkaterület átadás-átvétel, teljesítés igazolása, levonulás dokumentálása.
Az építőipar feladata.
Az építőipar felosztása.
Települési infrastruktúra.
Épületek, építmények csoportosítása rendeltetés szerint, jellemzőik.
Lakóépületek kialakítása, elhelyezése, tájolása.
Lakóépületek fajtái.
Lakóépületek helyiségei, azok rendeltetése és sajátosságai.
Épületszerkezetek.
Az építőipari alapanyagok felépítése, szerkezete, tulajdonságai.
Kivitelezési eszközök és szerszámok.

4.3.3. Munkajogi és vállalkozási ismeretek ***16 óra***

A magyar jogrendszer.
Munkajogi szabályozás.
Önálló munkavégzés és a „függő” munka közötti alapvető különbség.
Alapvető törvények a munkajogviszonyban:
Munka Törvénykönyve (1992. évi XXII. tv.) Mt.
Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXXIII. tv.) Kjt.
Köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXIII. tv.) Ktv.
Személyes jog.
Együttműködési kötelezettség.
Érvénytelenségnek fajtái:
- semmisség
- megtámadhatóság
- részleges érvénytelenség.

Mit jelent az elévülés, milyen szabályok vonatkoznak az elévülésre.

Mikor nyugszik, ill. mikor szakad meg az elévülés.
Munkahelyi szervezetek.
Munkaviszony létesítése.
Munkaszerződés kötése.
A munkáltató jogai és kötelességei:
Munkáltató jogai:
- irányítási jog
- munka feletti felügyelet jog
- fegyelmezési jog
- vagyoni jellegű jog
- személyzeti jogok.

A munkáltató kötelességei:
- munka díjazásának kötelessége
- foglalkoztatási kötelesség
- ún. gondoskodási kötelesség.

Munkavállaló jogai:
- kollektív jogai
- koalíciós szabadságjogok
- részvételi jogok
- bármikor szakszervezet szervezhető
- munkavédelmi képviselő választható 50 fő munkavállaló fölött kötelező.

Munkavállaló kötelezettségei:
- munkavállaló rendelkezésre állási személyes kötelesség

Rendelkezésre állás helye
Rendelkezésre állás ideje
- munkavégzési kötelesség
- egyéb ún. magatartási kötelesség
- titoktartási kötelesség
- a munkáltató szervezeti rendjébe való beilleszkedés kötelessége
- oltalmi kötelezettség.

Munkabér, pótlékok, munkaidő, pihenőidő, szabadság.
Munkaviszony megszüntetésének szabályai, vonatkozó előírásai.
A vállalkozás fogalma és alapfunkciója.
Tulajdoni forma alapján lehet:
- magán
- állami
- önkormányzati
- szövetkezeti
- egyéb közösségi
- illetve vegyes tulajdonú vállalkozás.

Szervezeti felépítése szerint lehet: egyéni- vagy társas vállalkozás.
Egyéni vállalkozás:
- devizabelföldi fogalma
- cselekvőképesség fogalma
- foglalkozástól, közügyektől, eltiltott fogalma
- egyéb feltételek tisztázása
- vállalkozás indítása 2010. január 1 után
- főállású egyéni vállalkozó.

Társas vállalkozások:
- gazdasági társaságok (Kkt., Bt., Kft., Rt., közös vállalat, és az egyesülés).

szövetkezetek
közhasznú társaságok
szabadalmi ügyvivői társaság
ügyvédi munkaközösség
oktatói munkaközösség.

Tevékenység típusok szempontjából lehetnek:
ipari
kereskedelmi
mezőgazdasági
közlekedési-, pénzintézeti
személyi szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat.

Nagyságrend tekintetében:
mikro
kis-, közepes
nagyvállalkozás.

Vállalkozás finanszírozása (saját tőke, hitel).
Pénzforgalom lebonyolítása (pénztár, bankszámla)
Vállalkozás gazdálkodása (bevétel, kiadás, nyereség, veszteség)
Vállalkozás megszűnése, csődeljárás, felszámolási eljárás

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	házi feladat			x	-

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett			x	-

	feldolgozása				
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Építőipari alapismeretek gyakorlat tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a következő ismereteket: az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok gyakorlati alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Kivitelezési munkálatok előkészítése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

Az egyes szakterületek munkafolyamataihoz kapcsolódó víz-, hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak elméleti és gyakorlati megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása. Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok ismerete. Szigetelő anyagok, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.

Az épületek energetikai, hőtechnikai, elektromos és akusztikai feltételeinek ismerete.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Építési alapismeretek *12 óra*

Építészeti alapfogalmak értelmezése, gyakorlati alkalmazása.
Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása.
Építési alapanyagok szakszerű használata.
Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások.
Építési anyagok csoportosítása.
Szerszámok, eszközök ismertetése.
Eszközök és szerszámok megfelelő használata.
A kivitelezési munkafolyamatok résztvevői.
Kivitelezési munkafolyamatok sorrendisége, szervezés jelentősége.
Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása.
Engedélyeztetések dokumentációinak ügyintézése.
Kivitelezési munkálatok megkezdése, a munkafolyamatok nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása.
Építési helyszínek ismerete, sajátosságai.

5.3.2. Műszaki rajz *12 óra*

A rajzolás alapjai.
Vonalgyakorlatok, szabványírás.
A szabvány fogalma, a rajzi szabványok.
Építőipari szabványok.
A megfelelő méretarányok ismerete.
Méretarányok átváltása.

Szerkesztési gyakorlatok.
Ábrázolási módok.
Vetületi ábrázolások.
Axonometrikus ábrázolások.
Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése, gyakorlati jelentősége a kivitelezés során.
Anyagjelölések ismertetése, részletrajzon való felismerése.
Az építészeti rajz formai követelményei.
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.
Engedélyezési és kiviteli terv szerepe a megvalósítás folyamatában.
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése.
Műszaki rajz készítése megadott szempontok alapján.

5.3.3. Épületfizika ***12 óra***

Épületszerkezettani alapismeretek alkalmazása.
Statikai alapismeretek gyakorlati alkalmazása.
Hőterhelési korlátok.
Páraterhelés.
Akusztika alapjai, hangszigetelési ismeretek.
Épületgépészeti és energetikai ismeretek.
Elektromos szakipar alapjai.
Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználási gyakorlata.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok bemutatása.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Szigetelési hibák korrigálása.
Kapcsolódó tervekben méretmegadási módok gyakorlati alkalmazása.
Szigetelések anyagjelölése a terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Épületeket érő hő és hanghatások.
Hőtechnikai ismeretek.
Hővezetés.
Hősugárzás.
Hőáramlás.
Hőátbocsátási tényező.
Hőtágulás.
Tűzállóság.
Hőtechnikai jellemzők.
Akusztikai alapfogalmak.
Hőhíd épületszerkezetekre gyakorolt hatása.
Hő- és hangszigetelő anyagokkal szemben támasztott követelmények.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői.
Hő- és hangszigetelési technológiák gyakorlati alkalmazása.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Hő- és hangszigetelés jelölése tervrajzokon, részletrajzokon..
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások betartása.

5.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

-

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	házi feladat	x	x	x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			-
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Kiviteli és engedélyezési tervdokumentáció értelmezése		x		-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10104-12 azonosító számú

Szobafestő, díszítőmunkák

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10104-12 azonosító számú, Szobafestő, díszítő munkák megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10104-12 Szobafestő, díszítő munkák	Falfelület festése, díszítése				Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		
	Festési technológiák, anyagok,szakmai ismerete	Festési munkálatok anyag- és gyártásismerete	Díszítőmunkák, színelmélet, szakrajz	Szakszámítás	Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése	Festés készítése különböző felületeken, különböző anyagokkal	Különleges festési technikák, díszítések
FELADATOK							
Felületvizsgálatot, feltárást végez, kül- és beltérben	x	x			x		
Meglévő bevonat rétegrendjének felépítését vizsgálja, kül- és beltérben, az eredményeket írásos feljegyzésben, dokumentálja	x	x			x		
Szakmai javaslatot ad a felújítandó felület minősítéséről	x				x		
Anyagmennyiséget számol tervrajzról, és helyszínen				x		x	
Vizsgálatok eredménye függvényében a felületet előkezeli	x					x	
Felvonul a munkaterületre a szükséges gépekkel, szerszámokkal, eszközökkel						x	
Nem festendő felületeket megóv (takarást, maszkolást végez)						x	x
Alapvakolat felületét javítja kül- és beltérben	x	x				x	
Sarok, nyílászárók káváinak, sarokkiképzéseinek kialakítását javítja (élvédő)	x					x	
Különböző glettanyaggal simítja a felületet kül- és beltérben	x	x				x	
Építőelemek, burkolóelemek illesztését szakszerűen javítja	x					x	
Kézi, gépi csiszolással finomítja a felületet	x					x	
Választott technikának megfelelő alapozást (impregnálást) végez	x	x				x	
Mészfestést készít új vagy régi felületre kül- és beltérben, fehér, és színes kivitelbe	x	x				x	

Homlokzat színezését megtervezi, elkészíti különböző vékonyvakolattal, szilikát festékkel	x		x			x	x
Fröcskölést, durva színfröcskölést készít	x						x
Határoló, díszítő vonalozást, sablonálást készít	x						x
Mintanyomó hengerezést készít	x						x
Egyszerű díszítőelemeket helyez fel kül- és beltérben	x						x
Egyszerű faerezet utánzatot fest	x						x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x						x
Elvégzi a szükséges utómunkálatokat (szerszám-, eszköztakarítás, munkaterület takarítása, anyagtárolás, hulladékkezelés)	x					x	
Munkaterületet átad	x					x	
SZAKMAI ISMERETEK							
Falfelületek vizsgálata	x	x			x		
Felvonul a munkaterületre						x	
Falfelületek előkészítése	x	x				x	
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	x					x	
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások				x			
Anyagszükségletet számítás (szakszámítás)	x	x	x			x	x
Színezőanyagok	x					x	
A munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi szabályok	x					x	
Kéziszerszámos, gépi felületcsiszolás	x					x	
Az anyagszállítás és tárolás általános ismerete	x					x	
Alapfelületek anyagai	x	x				x	
Alapfelületek fajtái	x	x				x	
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, gletteléssel	x	x				x	
Alapozás (impregnálás)	x	x				x	
Meszes glett, mészfestés	x	x				x	
Hengerezés	x						x
Díszítő sorminta, sablon	x						x
Színezőanyagok	x						x
Diszperziós glettek, műgyanta kötőanyagú festékek	x						x
Struktúra képzés	x					x	x
Vékonyvakolat bevonatrendszerek	x					x	x
Díszítő elemek	x						x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Létra használata	x					x	x
Anyagokat, szerszámokat szakszerűen használ	x					x	x
Kéziszerszámok használata	x					x	x
Festőipari gépek használata	x					x	x
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	x	x			x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Kézügyesség			x			x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x	x
Állóképesség						x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Kompromisszumkészség						x	x
Konfliktusmegoldó készség						x	x
Kapcsolatfenntartó készség						x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK							
Áttekintő képesség	x	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság			x			x	x

6. Falfelület festése, díszítése tantárgy 216 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló legyen képes a lakó- és középületek falfelületeinek a megrendelő által igényelt bevonatrendszerrel történő kialakítására a felületvédelmi és higiéniai előírások betartásával. Ismerje a színhasználat nyújtotta téralakítási lehetőségeket, valamint a különféle díszítési technikákat és eljárásokat.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3 Témakörök

6.3.1. Festési technológiák, anyagok szakmai ismerete *56 óra*

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi)
Felület előkészítés, portalanítás, takarás
Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei
Élvédők típusai, alkalmazási feltételei
A falfestés során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata, festékszórás
Felületkezelés, már festett felületek átfestése, mennyezetfestés, falfelületek festése
Festékszórás, bio festés, számítógépes színkeverés
A festék felhordásának módjai, ecsettel, koronggal, hengerrel, egyéb korszerű festékszóró berendezéssel
Anyagszámítás tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Kivitelezés lépései, munkafázisok megtervezése, figyelemmel a technológiai szünetekre
Kül- és beltéri alapvakolatok felületének, javításuk anyagainak ismerete
Különböző kötőanyagú és struktúrájú festékek ismerete
Homlokzatfestés különböző vékonyvakolattal, szilikát festékkel
Lábazatfestés különböző vékonyvakolattal, szilikát festékkel
Pigmentek fajtái, alkalmazási területe, szakszerű használatuk ismerete
Munka- és balesetvédelmi ismeretek

6.3.2. Festési munkálatok anyag- és gyártásismerete *56 óra*

Anyagok fizikai, kémiai tulajdonságainak megismerése, kötőanyag, pigment, oldószer, töltőanyagok, adalékanyagok. A kötőanyag funkciója, filmképzés, tapadást, fényesség, keménység, rugalmasság és tartósság.
Pigment, szín színerő, színtartósság, fedőképesség
Adalékanyagok; száradási időt növelik, szárítók katalizátorok, bőrösödés megelőzése, kráterképződés, habzás, tárolhatóság
Kötőanyagok csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. száradási, kötési ciklus)
Felület előkezelő, előkészítő anyagok csoportosítása a felhordandó felület szerint, különös tekintettel a vizes bázisú és környezetkímélő biofestékekre.
Felület hibáinak javítására szolgáló anyagok felhordási technikájának megismerése, anyagok egymásra hatása (masszák, glettek, gipszek)

Pigmentek, színezőanyagok csoportosítása
Festékek gyártási ismerete, tömítő és felületkiegyenlítő anyagok alkalmazási területének megismerése, műemléképületek korhű színreprodukciója megvalósításának, technikáinak tanulmányozása
Töltő, adalékanyagok alkalmazási területének megismerése
Festékek tulajdonságai, alapozás igény, faltakarás
Kész bevonatrendszerek rétegrendjének kapcsolatai

6.3.3. Díszítőmunkák, színelmélet, szakrajz ***56 óra***

Szakrajzi feladatok, színdinamikai feladatok, mintázatok, szerkesztések
Színelmélet (téralakító, pszichológiai hatások, lélektani hatások, hőelnyelő abszorbciós jelenség), a festés körülményei, hőmérséklet, páratartalom, szélmozgás figyelembevételével
Színdinamika, színek tudatos tervezésének ismerete, különböző színek keverésének technikája, a keverés lehetőségei adott gyártón belül,
Színharmónia, szín-diszharmonia ismerete, alkalmazása
Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete
Egyszerű és különleges díszítőmunkák technikáinak ismerete
Modern díszítőanyagok használatának ismerete, díszítő adalékok alkalmazása
Határoló- és díszítővonalozás, sablonálás készítésének ismerete
Mintanyomó hengerezés készítésének ismerete, dörzsöléses díszítő technika
Speciális rusztikus, antikolt festési technikák
Egyéni színek keverése számítógépes technikával
Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete
Egyszerű faerezet utánzat festésének ismerete
Homlokzat színezésének megtervezése
Fröcskölés, durva színfröcskölés készítésének anyagai, lépései

6.3.4. Szakszámítás ***48 óra***

A festékek és járulékos anyagok mennyiségének tervezése, meghatározása
Szükséges anyagnormák ismerete, alkalmazása a mennyiségi kiírás elkészítésekor
Szükséges időnormák ismerete, száradási idő ismerete, az egyes felületekre vonatkozó szükséges időmennyiség meghatározása, időterv készítés
Munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek, munkaerő felmérésének ismerete
A festés fázisainak megtervezése, anyagszükséglet megtervezése, időráfordítás igényének kalkulálása
Anyagmennyiség számításának ismerete tervdokumentáció alapján figyelemmel az egyes felhordási technikák eltérő anyagigényére
Felmérés helyszínen, festék kalkulátor használata, a festék kiadósság mértékének figyelembevétele, takaróképesség, rétegszám
Ár-értékarány, mint figyelembe vehető egyik tényező, fedőképesség, kiadósság, rétegszám, mint fontos fegyelembe veendő tényező, a felület szívóképességének, nedvességelnyelő képességének figyelembevétele, korábbi festés fedésének igénye
Árajánlat készítése, aktuális festékárak, kalkulációhoz szükséges paramétereinek beszerzése

6.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem
Építési terület

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata tantárgy 648 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a falfelületek festése és díszítése során alkalmazott anyagok, eszközök és szerszámok balesetmentes, szakszerű használatát. Az elméletben tanult tananyagok begyakorlása képesség, készség, jártasság szinten.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése *216 óra*

Felületvizsgálat szemrevételezéssel, műszerekkel, mechanikus úton
Alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése
Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete
Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése
Bevonatrendszerek, összetétel szerinti vizsgálata; Eredet szerint, vegyi összetétel-, keverhetőség szempontjából, felhasználhatóság, egészségkárosítás szempontjából, litersúly szerint
A bevonatrendszerek vizsgálata tesztelése, egy éven keresztül tartó megfigyelés, szabvány körülmények között való tárolás, szabad ég alatti változások megfigyelése, meteorológiai terheléssel szemben való ellenállása, fagynak és napsütésnek kitett rendszer
Ez megfelel egy, legalább öt éven át tartó, normál körülmények között kitett időjárás viszontagságainak
Ezután a bevont próbatesteket, a legkülönbözőbb kritériumok szerint vizsgálják
Vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése
A vizsgált kritériumok: idő és fényállóság, savállóság lúgállóság, mészállóság,l fedőképesség, színező képesség, oldhatóság, kiadósság, minél nagyobb a pigment és a kötőanyag, illetve levegő közötti törésmutató eltérése, annál nagyobb általában a fedőképesség

7.3.2. Festés készítése különböző felületeken, különböző anyagokkal *216 óra*

Festendő felületek fajtái ; anyaguk szerint, felületük szerint, időjárásnak való kitettségük szerint, extrém körülményeknek való esetleges kitettség szerint
Alapozás alkalmazása anyaguk szerint
Alapozás alkalmazása felületi tulajdonságok szerint
Alapozás alkalmazása időjárásnak való kitettségük szerint
Anyagszámítás készítése tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, és különböző glettanyagokkal
Alapozás (impregnálás)
Kijelölés, határoló vonalak kicsapása
Meszes glett, mészfestés
Diszperziós glettek, műgyanta kötőanyagú festékek
Különböző kötőanyagú festékek felhordása, festési technológiája
Homlokzatok előkészítése, előkezelése, festése
Színezőanyagok alkalmazása kültéri vagy beltéri alkalmazása
Strukturált felületek kialakítása különböző technikákkal, és eszközökkel
Vékonyvakolati bevonatrendszerek készítése kültéri alkalmazás,

Vékonyvakolati bevonatrendszerek készítése beltéri alkalmazás,
Speciális bevonatok készítése
Munka- és balesetvédelmi ismeretek
Anyagtárolás és szállítás
Kivitelezés lépései

7.3.3. Különleges festési technikák, díszítések ***216 óra***

Megfelelő alapfelület előkészítése, előkezelése díszítéshez
Díszítőelemek (polisztirol, gipszlécek, rozetták) felhelyezése
Díszítendő felületek kijelölése, kicsapása
Díszítőanyag előkészítés, próbafestés készítése
Hengerezés gyakorlása
Vonalazás gyakorlása
Fröcskölés gyakorlása
Tamponálás gyakorlása
Fallazúrozás gyakorlása
Strukturált felületek kialakítása, díszítése (masszamunka)
Díszítő sorminta, sablon alkalmazása
Modern díszítések bemutatása
Különleges díszítési munkák bemutatása
Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete
Egyszerű és különleges díszítőmunkák technikáinak ismerete
Modern díszítőanyagok használatának ismerete, díszítő adalékok alkalmazása
Határoló- és díszítővonalozás, sablonálás készítésének ismerete
Mintanyomó hengerezés készítésének ismerete, dörzsöléses díszítő technika Speciális rusztikus, antikolt festési technikák
Egyéni színek keverése számítógépes technikával
Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete
Egyszerű faerezet utánzat festésének ismerete
Homlokzat színezésének megtervezése
Fröcskölés, durva színfröcskölés készítésének anyagai, lépései

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem
Építési terület

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10103-12 azonosító számú

Mázolási munkák fa-, fal-, fém

és speciális felületeken

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10103-12 azonosító számú, Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	Mázolás				Mázolás technológiája		
	Alapfelületek vizsgálata	Mázolás technológiája, szakszámítása	Mázolóanyagok, segédanyagok	Mázolás anyagának, segédanyagának anyagismerete	Alapfelület vizsgálat, bevonatrendszer elemzése	Mázolás készítése különböző felületeken	Mázolt felület felújítása
FELADATOK							
Felületvizsgálatot, feltárást, felületdiagnosztikát végez, kül- és beltérben	x			x	x		x
Meglévő bevonat rétegrendjének felépítését vizsgálja az eredményeket írásos feljegyzésben dokumentálja	x			x	x		x
Szakmai javaslatot ad felújítandó felület minősítéséről	x			x	x		x
Felvonul a munkaterületre a szükséges gépekkel, szerszámokkal, eszközökkel		x				x	x
Nem festendő felületek megóvása (takarással, maszkolással, ragasztással, leszereléssel)						x	
Vizsgálatok eredménye függvényében a felületet előkezeli, kül- és beltérben			x	x		x	x
Megállapítja a megfelelő technika, anyag használatát		x	x	x		x	x
Az előkészítés anyagszükségletét felméri rajzról, és helyszínen		x				x	x
Építőelemek, burkolóelemek illesztését szakszerűen javítja		x	x	x		x	

Választott technikának megfelelő alapozást (impregnálást, beeresztést) végez		x	x	x		x	x
Kézi, gépi csiszolással finomítja a felületet			x	x		x	x
Portalanítja, tisztítja az előkészített felületet		x				x	x
Anyagfelhasználásnál figyelembe veszi a környezetszennyező tényezőket		x	x	x		x	x
Szükség szerint utójavítást végez		x				x	x
Színezés esetén beállítja a szükség színárnyalatot, konzisztenciát, próbafestést végez		x	x	x		x	x
Közbenső réteget hord fel		x				x	x
Szükség szerint finomjavítást végez		x				x	x
Fedőréteget hord fel		x				x	x
Különféle anyagokkal, mázol; kül - és belterületen egyaránt		x				x	x
Technológiának megfelelő díszítést végez		x				x	x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat		x		x		x	x
Elvégzi a szükséges utómunkálatokat (szerszám-, eszköztakarítás, munkaterület takarítása, anyagtárolás, hulladékkezelés)		x				x	x
Elvégzi a befejező munkálatokat, munkaterületet átad		x				x	x
SZAKMAI ISMERETEK							
Munka megkezdésének és végzésének feltételei		x				x	x
Munka és környezetvédelmi előírások		x	x	x		x	x
Anyagszükséglet		x				x	x
Felületek vizsgálata	x			x	x	x	x
Felületek előkészítése, előkezelése		x				x	x

Felületpótló, kiegyenlítő anyagok		x	x	x		x	x
Közbensőbevonatok típusai, felhasználásuk		x	x	x		x	x
Fedőbevonatok típusai, felhasználásuk		x	x			x	x
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai		x		x		x	x
Alapfelületek anyagai	x			x	x		
Alapfelületek fajtái	x			x	x		
Felülettisztítás eszközei és módjai		x	x	x		x	x
Bevonati, mázoló anyagok csoportosítása		x	x	x		x	x
Speciális bevonatok anyagai		x	x	x		x	x
Mázolási technológiák		x				x	x
Felületalakító, tapadásjavító anyagok		x	x	x		x	x
Gépi, kéziszerszámos felületcsiszolás		x	x	x		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Létra használata		x				x	x
Gépek, kéziszerszámok használata		x				x	x
Szakmai nyelvű írott és hallott szöveg megértése		x				x	x
Építészeti tervrajz olvasása, értelmezése		x				x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Kézügyesség						x	x
Szervezőkészség						x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x	x	x
Kompromisszumkészség	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK							
Áttekintő képesség	x	x	x	x	x	x	x
Rendszerező képesség	x	x	x	x	x	x	x

8. Mázolás tantárgy 330 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A mázolás céljának, szerepének megismerése.
A szerkezeti elemek védő, díszítő, védő-díszítő és jelölő bevonatrendszerekkel történő ellátásának elméleti elsajátítása, a különböző bevonatrendszerek esztétikai, higiéniai, védelemi funkcióinak megismerése.
A mázolóanyagok nyersanyagainak és előállításának, valamint a mázolási technológiák folyamatainak elsajátítása.
A mázolómunkák anyagainak, segédanyagainak, szerszámainak, eszközeinek és gépeinek, valamint a biztonságos munkavégzés feltételeinek a megismerése.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Alapfelületek vizsgálata *72 óra*

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi).
Alapfelületek fizikai- kémiai tulajdonságainak meghatározása.
Felújítandó és új felület vizsgálata műszerekkel, mechanikusan.
Alapfelületek korróziójának meghatározása, felmérése, megfelelő kezelőanyag kiválasztása, korrózió mélységének vizsgálata.
Alapfelület porózusságának, nedvszívó–tapadó képességének vizsgálata különböző technikai berendezésekkel.
Alapfelület tisztítás segédanyagainak, eszközeinek ismerete, mechanikus és elektromos készülékek.
Alapfelület tisztasági fokozatának megállapítása műszerekkel is.
Különböző bevonatrendszerek vizsgálati módja (fogadóképes, vagy eltávolítandó)
Különböző alapfelületek mázolóanyagainak ismerete, kémiai összetétele, egészségre károsan ható anyagok kiszűrése.
Felhasznált alapanyagok fajtái, előnyt élveznek az egészségre ártalmatlan anyagok.
Rétegrend felépítés ismerete, anyagok összeférhetősége.
Felújítandó felület előkészítés, előkezelés módszerei különböző felületeken
Alapozás, impregnálás, felületkellősítés, tapadásjavítás módjai
Speciális felületek mázolásának előkészítése

8.3.2.Mázolás technológiája, szakszámítása *90 óra*

Mázolás fogalma, és célja
Kivitelezés lépéseinek kidolgozása.
Felület előkezelése, előkészítése, anyagainak, szerszámainak ismerete.
Fémfelületek tisztasági fokozatai, szennyeződések (oxidációk, zsírok) eltávolításának módjai.
Mázolás szerszámainak, eszközeinek, gépeinek, segédüzemeinek ismerete.
Felület megmunkálás, felületalakítás kézi és gépi eszközeinek ismerete (csiszolóanyagok csoportosítása), gépek karbantartási munkálatainak elvégzése.

Egyenetlenségek javítása, javítóanyagok (tapasztok) csoportosításának ismerete
Mázolóanyag felhordásának módjai (ecsetelés, hengerelés, szórás (elektrosztatikus), mártás (elektroforetikus)
Anyagtárolás és szállítás, különös tekintettel a robbanásveszélyes anyagok elkülönítésére.
Közbenső réteg felhordása a bevonatrendszerbe és szerepének ismerete
Fedőréteg felhordása a bevonatrendszerbe és szerepének ismerete
Magas minőségű mázolás készítésének technológiái (különleges mázolás)
Mázolás díszítésének anyagai, módjai és technológiái
Mázolás anyag- és időnorma ismerete, szakszámítása
Munka- és balesetvédelmi előírások ismerete

8.3.3.Mázolóanyagok, segédanyagok ***90 óra***

Mázolóanyagok pigmentjeinek csoportosítása
Pácok, lazúrok, lakkok technológiája, anyagainak csoportosítása
Speciális mázolás anyagai, velük szemben támasztott követelmények (korrózió gátló, tűz gátló bevonatok, sav-lúgálló bevonatok, higiéniai bevonatok)
Mázolóanyagok csoportosítása kötőanyaguk, oldószerük, tulajdonságaik alapján
Alapozó réteg szerepe a bevonatrendszerben
Mázolóanyag viszkozitása, konzisztenciája, tixotropiája, fedőképessége, kialakított filmréteg vastagsága és tulajdonsága Oldó- és hígítószerek fajtái, tulajdonságainak ismerete
Adalékanyagok fajtái, csoportosítása
Mázolóanyagok csoportosítása, tulajdonságai (egy-, többkomponensű anyagok)
Kittek és tapaszok fogalma, összetétele, gyártástechnológiája, tulajdonságaik
Gyanták, műgyanták csoportosítása, gyártástechnológiájának ismerete
Filmképzők és kötőanyagok csoportosítása, ismerete
Pigmentek csoportosítása, összetétele, gyártásismerete
Olajok, kencék fogalma, csoportosítása
Gyanták, műgyanták csoportosítása, gyártástechnológiája
Lakkok fajtái, csoportosításuk
Pácok, lazúrok, viaszok csoportosítása
Zománcok csoportosítása, tulajdonságaik, összetételük alapján
Polírozó, fényesítő szerek ismerete

8.3.4.Mázolás anyagának, segédanyagának anyagismerete ***78 óra***

Mázolóanyagok összetétele, nyersanyaga
Mázolóanyagokkal szemben támasztott követelmények ismerete
Kész bevonatrendszerrel szemben támasztott követelmények ismerete
Mázolómunka segédanyagainak csoportosítása
Csiszolóanyagok felépítése, összetétele, gyártástechnológiájának ismerete
Felület passziváló, átalakító, közömbösítő, zsírtalanító, anyagok ismerete
Maró és festékeltávolító anyagok ismerete, használatának szabályai
Fehérítő, halványító anyagok ismerete
Preventív anyagok (gombaölő, favédőszerek, korrózió gátlók, lángmentesítő, speciális anyagok) ismerete
Kittek, és tapaszok fogalma, összetétele, gyártástechnológiája, tulajdonságaik
Pórustöltő, pórustömítő anyagok ismerete
Tapadásjavító, kellősítő anyagok ismerete, használata

Adalékanyagok (terülés javító, habzásgátló, száradásgyorsítók, anti-szilikonok, mattító szerek) ismerete
Mázolóanyagok fizikai, kémiai tulajdonságainak ismerete
Filmképzők, és kötőanyagok csoportosítása, ismerete
Pigmentek csoportosítása, összetétele, gyártásismerete
Töltőanyagok fajtái, tulajdonságainak ismerete
Oldó- és hígítószerek fajtái, tulajdonságainak ismerete
Adalékanyagok fajtái, csoportosítása
Mázolóanyagok csoportosítása, tulajdonságai (egy-, többkomponensű anyagok)
Kittek és tapaszok fogalma, összetétele, gyártástechnológiája, tulajdonságaik
Gyanták, műgyanták csoportosítása, gyártástechnológiájának ismerete
Filmképzők és kötőanyagok csoportosítása, ismerete
Pigmentek csoportosítása, összetétele, gyártásismerete
Olajok, kencék fogalma, csoportosítása
Gyanták, műgyanták csoportosítása, gyártástechnológiája
Lakkok fajtái, csoportosításuk
Pácok, lazúrok, viaszok csoportosítása
Zománcok csoportosítása, tulajdonságaik, összetételük alapján
Polírozó, fényesítő szerek ismerete

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem
Építési terület

8.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett			x	-

	feldolgozása				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Mázolás technológiája tantárgy 840 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A mázolási munkák megismertetése, szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása, szakszerű alkalmazásuk gyakorlása. Mázolás díszítéseinek elsajátítása, különleges, magas minőségű mázolás készítése.

9.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Alapfelület vizsgálat a bevonatrendszer elemzése *280 óra*

Felületdiagnosztika, alapfelület meghatározása
Műszeres és mechanikus vizsgálat szabályai
Felújítandó felület vizsgálata, véleményezésének ismerete

Az alkalmazandó bevonatrendszer felépítésének ismerete
Felületvizsgálat szemrevételezéssel, műszerekkel, mechanikus úton
Alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése
Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete
Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése
Bevonatrendszerek vizsgálata összetétel szerinti, eredet szerint, vegyi összetétel és keverhetőség szempontjából, felhasználhatóság, egészségkárosítás szempontjából, illetve litersúly szerint.
A bevonatrendszerek vizsgálata tesztelése, egy éven keresztül tartó megfigyelés, szabvány körülmények között való tárolás, szabad ég alatti változások megfigyelése, meteorológiai terheléssel szemben való ellenállása, fagynak és napsütésnek kitett rendszer. Ez megfelel egy, legalább öt éven át tartó, normál körülmények között kitett időjárás viszontagságainak. Ezután a bevont próbatesteket, a legkülönbözőbb kritériumok szerint vizsgálják. A vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése.

9.3.2.Mázolás készítése különböző felületeken ***280 óra***
Mázolás szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása
Mázolóanyagok csoportosítása, raktározásának előírásai
Felhasznált alapanyagok fajtái
Felület előkészítés, előkezelés gyakorlata
Vizsgálatok függvényében a régi bevonat eltávolítása, mechanikai, kémiai, úton (csiszolás, égetés, maratás, gépek)
Csiszolóanyagok használata
Javítóanyagok (kittek, tapaszok) használata (1K, 2K)
Mázolóanyagok konzisztenciájának, bedolgozhatóságának beállítása, hígítószerek használata
Alapfelület függvényében alapozás, impregnálás, beeresztés készítése
Mázolóanyagok színezésének gyakorlata, színkeverési ismeretek (összeadó, kivonó)
Mázolás készítésének gyakorolása
Speciális felületek mázolása (műanyag, üveg, alumínium, réz)
Pácolás készítése
Lazúrozás készítése
Lakkozás készítése
Különleges kivitelű mázolás készítése (becsiszolt, lakkcsiszolt mázolás)
Szakszámítási gyakorlatok
Utómunkálatok elvégzése
Vonatkozó munkavédelmi előírások ismertetése
Festendő felületek fajtái; anyaguk szerint, felületük szerint, időjárásnak való kitettségük szerint, extrém körülményeknek való esetleges kitettség szerint.
Alapozás alkalmazása anyaguk szerint. Alapozás alkalmazása felületi tulajdonságok szerint. Alapozás alkalmazása időjárásnak való kitettségük szerint,
Anyagszámítás készítése tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, és különböző glettanyagokkal
Alapozás (impregnálás)
Különböző kötőanyagú festékek felhordása, festési technológiája
Színezőanyagok alkalmazása kültéri vagy beltéri alkalmazása
Speciális bevonatok készítése
Munka- és balesetvédelmi ismeretek

Anyagtárolás és szállítás
Kivitelezés lépései

9.3.3. Mázolt felületek felújítása ***280 óra***

Mázolt felületek osztályozása, fa- vagy fémszerkezetek, felületek felújítása, épület alkotóelem, faburkolat, faajtó, faablakok, bútorok felújítása, különleges nagy értékű antik bútorok felújítása
Meglévő, sérült, vagy avult festék eltávolítása maró vegyszerrel, kromofág szerepe a felújításban, festék leégetése , citlingelés, festék eltávolítása, apróbb bútor vagy nyílászáró elemek áztatásos eljárással történő megtisztítása a régi máztól.
Csiszolás, csiszoló-, dörzspapír szerepe, csiszolóvászon fajtái, szemcseméret szerinti osztályozása, a megtisztított elemek kezelése, ápolása, alapozása.
Faburkolatok, nyílászárók, bútorok, pácolása, vagy alapozó festése Csiszolások, pácolások, egymást váltó ciklusai, pácolás vagy fedő mázolás.
A vegyszerek kezelése, biztonságos tárolása, védőfelszerelés alkalmazása a gyakorlati munka során, balesetvédelmi rendelkezések megismertetése, balesetvédelmi rendelkezések maradéktalan betartása és betartatása, megfelelő munkakörnyezet biztosítása, szellőztetés fontossága, frissen mázolt felületek védelme, oldószerek, festékek fajtái, a felújítás eszközei, oldószer felhordása ecsettel, hengerrel.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem
Építési terület

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett			x	-

	feldolgozása				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10105-12 azonosító számú

Tapétázási munkák

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10105-12 azonosító számú, Tapétázási munkák megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10105-12 Tapétázási munkák	Tapétázási munkák					Tapétázási munkák gyakorlata		
	Tapétázás műveleti sorrendje, eszközei, szerszámai, gépei	Díszítési technológiák	Szakszámítás	Anyagismeret	Tapéták csoportosítása, gyártásismerete	Felület előkészítés, előkezelés	Ragasztóanyagok alkalmazása	Tapétázás, díszítés
FELADATOK								
Felületvizsgálatot, feltárást, felületdiagnosztikát végez	x			x		x		
Meglévő bevonat rétegrendjének felépítését vizsgálja	x			x		x		
Az eredményeket írásos feljegyzésben dokumentálja	x			x		x		
Szakmai javaslatot ad felújítandó felület minősítéséről	x			x		x		
Anyagszükségletek meghatározása tervrajzról, és helyszínen			x		x			x
Vizsgálatok eredménye függvényében a felületet előkezeli	x			x	x	x		
Megállapítja a megfelelő technika, anyag használatát	x			x	x	x		
Építőelemek, burkolóelemek illesztését szakszerűen javítja	x			x	x	x		
Választott technikának megfelelő alapozást (impregnálást) végez	x			x	x	x		
Alapvakolat felületét javítja	x				x	x		
Szükség szerint sarkok, nyílászárók káváinak éleit erősíti, élvédővel	x				x	x		
Különböző glettanyaggal simítja a felületet	x				x	x		
Alapfelületet erősítősávval erősíti	x				x	x		
Kézi, gépi csiszolással finomítja a felületet	x					x		

Elvégzi a tapétázás előkészítő munkálatait	x				x	x		
Makulatúráz	x				x			x
Ragasztót kever, előkészít, próbaragasztás végez	x			x	x			x
Tapétát méretre vág	x				x			x
Tapétát ragaszt	x				x		x	x
Lesimítja a tapétát	x						x	x

Szükség szerin utómunkát végez	x							x
Díszítést végez		x			x			x
Befejező munkálatokat elvégez	x	x					x	x
Tapéta felújítást (tisztítás), végez	x	x		x	x		x	x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x			x				x
SZAKMAI ISMERETEK								
Munka megkezdés, végzés, befejezés feltételei	x							x
Munkabiztonsági és egészségvédelmi előírások	x							x
Felületek fajtái, előkészítése	x	x		x	x	x	x	x
Szervetlen és szerves kötőanyagok	x			x			x	
Tapéták típusai, tulajdonságai	x	x		x		x	x	x
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	x							x
Adalékanyagok, segédanyagok	x	x		x	x	x	x	x
Tapétázás díszítőelemei	x	x						x
Vonatkozó környezet-, egészségvédelmi előírások szabályok	x							x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Létra használata	x							x
Kéziszerszámok, segédeszközök használata	x							x
Festőipari, tapétázási gépek használata	x							x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Kézügyesség								x
Pontosság	x		x			x		x
Állóképesség								x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Kompromisszumkészség	x	x	x	x	x	x	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x	x	x	x	x	x
Kapcsolatfenntartó készség	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK								
Áttekintő képesség	x	x	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x						x

14. Tapétázási munkák tantárgy 204 óra

10.1.A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a tapétázás célját, a különböző anyagú felületek esztétikai és felületvédelmi célból történő bevonását. Ismerje meg, hogy a speciális tapéták alkalmazásával hőszigetelő, ütésálló, erősítő, mosható, dörzsölhető felületeket hozhatunk létre. A tantárgy célja a tapétázási műveletek megismertetése, díszítések bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1.Tapétázás műveleti sorrendje, eszközei, szerszámai, gépei *48 óra*

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi)
Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei
Élvédők típusai, alkalmazási feltételei
A tapétázási munkák során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata
Felületkezelés
Anyagszámítás tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Munka és balesetvédelmi ismeretek
Kivitelezés lépései
Vizsgálatok eredményétől függően a felület semlegesítése, szilárdítása, fogadóképes felület kialakításának lépései
Felület hiányosságainak pótlásának módjai
Tapétázás előkészítő munkálatainak ismertetése
Tapéták csoportosítása korok, stílusok, anyaguk, fajtájuk, súlyuk szerint
Tapétákon alkalmazott piktogramok ismertetése
Tapétázás műveleti sorrendjének ismertetése a tapéta anyagától függően
Tapétázás anyagainak, segédanyagainak ismertetése (felületerősítők, ragasztók, adalékanyagok, segédszerkezetek)
Tapétázási munkák díszítésének anyagai, lehetőségei
Tapéta felújítás, javítás, tisztítás műveletei

10.3.2.Díszítési technológiák ***42 óra***

Díszítő anyagok ismertetése
Díszítő anyagok csoportosítása
Díszítések műveleti sorrendje
Tapéta stílusának megfelelő díszítések alkalmazása
Díszítőelemek (polisztirol, gipszlécek, rozetták) felhelyezése
Díszítendő felületek kijelölése, kicsapása
Díszítőanyag előkészítés, próbafestés készítése
Vonalazás gyakorlása
Díszítő sorminta, sablon alkalmazása
Modern díszítések bemutatása
Különleges díszítési munkák bemutatása
Modern díszítési technikák alkalmazásának ismerete,
Egyszerű és különleges díszítőmunkák technikáinak ismerete,
Modern díszítőanyagok használatának ismerete, díszítő adalékok alkalmazása
Határoló- és díszítővonalozás, sablonálás készítésének ismerete
Egyszerű díszítőelemek kül- és beltéri felhelyezésének ismerete
Szakrajzi feladatok, színdinamikai feladatok, mintázatok, szerkesztések
Színelmélet (téralakító, pszichológiai hatások, lélektani hatások, hőelnyelő abszorbciós jelenség), a festés körülményei, hőmérséklet, páratartalom, szélmozgás figyelembevételével
Színdinamika, színek tudatos tervezésének ismerete, különböző színek keverésének

10.3.3.Szakszámítás ***42 óra***

Tapétázandó felület nagyságának meghatározása tervalapján vagy felmérés útján
Felület előkészítés, előkészítéséhez szükséges anyagok kiszámítása
Szükséges segédanyagok meghatározása (makulatúra, ragasztó)
Tapétázási munkák időnormájának megismerése
Tapétázási munkák anyagnormáinak ismerete
A tapéta és járulékos anyagok mennyiségének tervezése, meghatározása
Szükséges anyagnormák ismerete, alkalmazása a mennyiségi kiírás elkészítésekor
Szükséges időnormák ismerete, száradási idő ismerete, az egyes felületekre vonatkozó szükséges időmennyiség meghatározása, időterv készítés
Munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek, munkaerő felmérésének ismerete
A tapétázás fázisainak megtervezése, anyagszükséglet megtervezése, időráfordítás igényének kalkulálása.
Anyagmennyiség számításának ismerete tervdokumentáció alapján figyelemmel az egyes felhordási technikák eltérő anyagigényére.
Felmérés helyszínen, tapéta kalkulátor használata, a festék „kiadósságának” mértékének figyelembevétele
Árajánlat készítése, aktuális festékárak, kalkulációhoz szükséges paramétereinek beszerzése

10.3.4.Anyagismeret ***42 óra***

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi)
Felület előkészítés, portalanítás, takarás
Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei

Élvédők típusai, alkalmazási feltételei
A tapétázás során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata
Tapéták nyersanyaga, összetételének laboratóriumi vizsgálata
Tapéták vizsgálata (szakadás, tépés, rugalmasság, nedvességfelvevő képesség, alak- és mérettartás, dörzsölhetőség, moshatóság, színtartás, mintanyomás)
Ragasztóanyagok alapanyagának ismerete, gyártástechnológiájuk
Ragasztóanyagok vizsgálata laboratóriumi vizsgálatokkal
Ragasztóanyagokkal szemben támasztott követelmények
Segédanyagok fajtáji, tulajdonságaik
Anyagok fizikai, kémiai tulajdonságainak megismerése,
Felület hibáinak javítására szolgáló anyagok felhordási technikájának megismerése, anyagok egymásra hatása (masszák, glettek, gipszek)
A különböző alapanyagú tapéták gyártási ismerete, tömítő és felületkiegyenlítő anyagok alkalmazási területének megismerése
A különböző tapéták tulajdonságai, aládolgozás igény, makulatúra igény, glettelési igény

10.3.5.Tapéták csoportosítása, gyártásismerete ***30 óra***

Tapéták gyártástechnológiája során alkalmazott anyagok bemutatása
Tapéták csoportosítása anyaguk szerint
Tapéták csoportosítása súlyuk szerit
Tapéták csoportosítása típusuk szerint
Tapéták csoportosítása felhasználásuk alapján
Tapéták csoportosítása előállításuk alapján
Tapéták gyártásának bemutatása
Tapéták színezésénél, mintázásánál alkalmazott anyagok, technológiák
Papír tapéta (könnyű) - egyrétegű tapéta, sima felülettel, a legközelebbi tapétázásnál alaptapétaként is használható. A széleit lehet egymásra ragasztani
Papír tapéta (nehéz) - több papír réteg egymásra ragasztásával készül, így ez a tapéta vastagabb, ezért a széleit egymáshoz illesztve kell ragasztani
Nyomott papír tapéta - az elejére domború mintát nyomnak (hátulról előre). Ezért felrakásnál óvatosan kell kisimítani, nyomkodni, nehogy a ragasztótól nedves tapéta kisimuljon és a minta eltűnjön
Vinyl selyem tapéta - többször mosható ezért konyhába, fürdőszobába, előszobába ajánlott használni
Habtapéta - felső felülete habosított, vastag típusú tapéta. Az alsó rétege papírból készül, a felső rétege műanyagból. Időtálló tartós tapéta. A későbbi felhasználásra való tekintettel újra festhető felülettel rendelkezik.
Üvegszövet tapéta - tisztítható, többször átfesthető és rendkívül tartós felületet eredményez használata, mely ideális nagy forgalmú helyeken, üzletekben. Üvegszálból készül, ezért a tapéta felragasztása után diszperziós festékkel le kell festeni
Vlies tapéta - speciális növényi rost alapú környezetbarát, textiltapéta, mely fali ragasztásos technikával (a tapétaragasztót a tapétázandó felületre kell felvinni)és átitatódási idő nélkül felragasztható, Rauhfaser (fűrészporos) tapéta
Egy- és kétrétegű kivitelben is készül. Az olcsóbb egyrétegű változatnál a papírra farostot szórnak, ami a felrakásnál kihullhat
Képtapéta (poszter) - eredeti fénykép vagy grafika után készítik. Rész és teljes falfelületet betöltésére is alkalmas

Lábazati tapéta - a lábazati tapéta magassága általában 1 m, ha házilag akarjuk elkészíteni. A készen kapható lábazati tapéta 102 – 110 cm magas, 10 m egy tekercs, amely a felső bordűrt is tartalmazza

10.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem
Építési terület

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése			x	-

	szóban				
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Tapétázási munkák gyakorlata tantárgy 444 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Tapétázási munkák előkészítési műveleteinek, anyagainak, szerszámainak megismertetése. A tapétázási munkák technológiai folyamatának gyakorlati elsajátítása, a befejező műveletek gyakorlása, díszítő munkálatok elvégzése. A tanuló legyen képes önállóan tapétázási műveletek elvégzésére.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1.Felület előkészítés, előkezelés *190 óra*

Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi) a gyakorlatban
Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei, Élvédők típusai, alkalmazási feltételei
A tapétázási munkák során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata
Felhasznált alapanyagok fajtái
Munka és balesetvédelmi ismeretek
Vizsgálatok eredményétől függően a felület semlegesítése, szilárdítása, fogadóképes felület
kialakításának lépései
Felület hiányosságainak pótlásának módjai
Tapétázás előkészítő munkálatainak ismertetése
Felület előkészítés, előkezelés szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása
Felületvizsgálat gyakorlata mechanikusan, műszeresen
Vizsgálat függvényében a felület előkészítésének, előkezelésének anyagainak

bemutatása
Felületerősítő anyagok (szövetek, hálók, szalagok, élvédők) bemutatása
Felület egyenetlenségeinek javításának gyakorlása
Impregnálás, alapfelület szilárdítás anyagai, gyakorlása
Pórustömítő alapozó használata
Felület kellősítése, tapadásjavító anyagok felhordásának módja

11.3.2.Ragasztóanyagok alkalmazása ***118 óra***

Ragasztóanyagok felhordásának módja, szerszámai, eszközei, gépei
Ragasztóanyag kiválasztása
Metylan normal tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre
Könnyű és középnehéz papírtapéta ragasztásához ajánlott (max. 130 g/m2 papírsúly). Gyorsan és csomómentesen oldódik, 20 perc után felhasználásra kész. Könnyen felhordható és tiszta munkát tesz lehetővé.
Metylan spezial tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre
Közép nehéz és nehéz papírtapéta, valamint vinyl, parafa és selyemtapéta ragasztásához ajánlott. Gyorsan és csomómentesen oldódik, 20 perc után felhasználásra kész. Könnyen felhordható és tiszta munkát tesz lehetővé.
Metylan direct tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre
Speciális ragasztó vlies tapétához, valamint vinyl, selyem és egyéb átfesthető nehéztapétákhoz ajánlott. Mérettartó tapéta esetében közvetlenül a nedvszívó falra is. Rendkívül gyorsan és csomómentesen oldódik, 3–5 perc után felhasználásra kész. Tapétázó géphez is használható.
Ragasztóanyag bekeverésének szabályai
Próbaragasztás készítése

11.3.3.Tapétázás, díszítés ***136 óra***

Tapétázás eszközeinek, szerszámainak, gépeinek bemutatása, szakszerű használatuk, alkalmazásuk a gyakorlati munkavégzés során
Tapétázás műveleti sorrendjének bemutatása, szakszerű alkalmazása a gyakorlati munkavégzés során
Tapétázás készítésének bemutatása, a gyakorlati munkavégzés során, különböző tapétadíszítések festett falon való alkalmazása. Tapéta díszítő irányú felhordása fal és mennyezeti felületre, szabásminta alapján, különböző színben, struktúrában, és felülettel.
Tapéta díszítés készítése a gyakorlatban
Utómunkálatok elvégzése
A sarok díszléceket, vagy sarokszegőléceket a szobáiban a mennyezet és az oldalfalak találkozásánál esztétikusan körbefuttatva mutatós és szép átmenetet képeznek a mennyezet és a falak között.
Folyékony tapéták anyagának, összetételének, tulajdonságainak megismerése, szakszerű alkalmazása a gyakorlati munka során
Különleges tapéták összedolgozása hagyományos tapétákkal, úgynevezett montázs készítése
Falikárpit készítése, üveg fóliázás készítése a gyakorlatban, fóliázás a felmelegedés ellen, biztonsági fóliázás a szilánkos törés ellen.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem
Építési terület

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor	x			-

	alapján				
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10104-12 **Szobafestő díszítő munkák**	**Falfelület festésének díszítésének gyakorlata**
	Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése
	Festés készítése különböző felületeken különböző anyagokkal
10103-12 **Mázolási munkák fa, fal, fém, és speciális felületeken**	**Mázolás technológiája**
	Alapfelület vizsgálat, bevonatrendszer elemzése
	Mázolás készítése különböző felületeken
10105-12 **Tapétázási munkák**	**Tapétázási munkák gyakorlata**
	Felület előkészítés előkezelés
	Ragasztóanyagok alkalmazása
	Tapétázás, díszítés

10104-12 Szobafestő, díszítő munkák

a 9. évfolyamot követően

Falfelület festésének díszítésének gyakorlata tantárgy

Témakörök

Alapfelületek vizsgálata, bevonatrendszerek elemzése
Felületvizsgálat szemrevételezéssel, műszerekkel, mechanikus úton
Alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése
Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete
Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése
Bevonatrendszerek, összetétel szerinti vizsgálata; Eredet szerint, vegyi összetétel-, keverhetőség szempontjából, felhasználhatóság, egészségkárósítás szempontjából, litersúly szerint
A bevonatrendszerek vizsgálata tesztelése, egy éven keresztül tartó megfigyelés, szabvány körülmények között való tárolás, szabad ég alatti változások megfigyelése, meteorológiai terheléssel szemben való ellenállása, fagynak és napsütésnek kitett rendszer. Ez megfelel egy, legalább öt éven át tartó, normál körülmények között kitett

időjárás viszontagságainak. Ezután a bevont próbatesteket, a legkülönbözőbb kritériumok szerint vizsgálják. Vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése
A vizsgált kritériumok: idő és fényállóság, savállóság lúgállóság, mészállóság, fedőképesség, színező képesség, oldhatóság, kiadósság, minél nagyobb a pigment és a kötőanyag, illetve levegő közötti törésmutató eltérése, annál nagyobb általában a fedőképesség.

Festés készítése különböző felületeken, különböző anyagokkal
Festendő felületek fajtái: anyaguk szerint, felületük szerint, időjárásnak való kitettségük szerint, extrém körülményeknek való esetleges kitettség szerint.
Alapozás alkalmazása anyaguk szerint. Alapozás alkalmazása felületi tulajdonságok szerint. Alapozás alkalmazása időjárásnak való kitettségük szerint,
Anyagszámítás készítése tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, és különböző glettanyagokkal
Alapozás (impregnálás)
Kijelölés, határoló vonalak kicsapása
Meszes glett, mészfestés
Diszperziós glettek, műgyanta kötőanyagú festékek
Különböző kötőanyagú festékek felhordása, festési technológiája
Homlokzatok előkészítése, előkezelése, festése
Színezőanyagok alkalmazása kültéri vagy beltéri alkalmazása
Strukturált felületek kialakítása különböző technikákkal, és eszközökkel
Vékonyvakolati bevonatrendszerek készítése kültéri alkalmazás,
Vékonyvakolati bevonatrendszerek készítése beltéri alkalmazás,
Speciális bevonatok készítése
Munka- és balesetvédelmi ismeretek
Anyagtárolás és szállítás
Kivitelezés lépései
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.

10103-12 Mázolási munkák fa, fal, fém, és speciális felületeken

a 10. évfolyamot követően

Mázolás technológiája tantárgy

Témakörök

Alapfelület vizsgálata, bevonatrendszer elemzése
Felületdiagnosztika, alapfelület meghatározás
Műszeres és mechanikus vizsgálat szabályai
Felújítandó felület vizsgálata, véleményezésének ismerete
Az alkalmazandó bevonatrendszer felépítésének ismerete
Felületvizsgálat szemrevételezéssel, műszerekkel, mechanikus úton
Alapfelület anyagának meghatározása és minőségének felmérése
Anyagok egymásra gyakorolt hatásának ismerete
Felújítandó vagy új bevonatrendszerek vizsgálata, minősítése
Bevonatrendszerek, összetétel szerinti vizsgálata; Eredet szerint, vegyi összetétel-, keverhetőség szempontjából, felhasználhatóság, egészségkárósítás szempontjából, litersúly szerint. A bevonatrendszerek vizsgálata tesztelése, egy éven keresztül tartó

megfigyelés, szabvány körülmények között való tárolás, szabad ég alatti változások megfigyelése, meteorológiai terheléssel szemben való ellenállása, fagynak és napsütésnek kitett rendszer.
Ez megfelel egy, legalább öt éven át tartó, normál körülmények között kitett időjárás viszontagságainak. Ezután a bevont próbatesteket, a legkülönbözőbb kritériumok szerint vizsgálják.
Vizsgálatok eredményeiről írásos feljegyzés készítése

Mázolás készítése különböző felületeken
Mázolás szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása
Mázolóanyagok csoportosítása, raktározásának előírásai
Felhasznált alapanyagok fajtái
Felület előkészítés, előkezelés gyakorlata
Vizsgálatok függvényében a régi bevonat eltávolítása, mechanikai, kémiai, úton (csiszolás, égetés, maratás, gépek)
Csiszolóanyagok használata
Javítóanyagok (kittek, tapaszok) használata (1K, 2K)
Mázolóanyagok konzisztenciájának, bedolgozhatóságának beállítása, hígítószerek használata
Alapfelület függvényében alapozás, impregnálás, beeresztés készítése
Mázolóanyagok színezésének gyakorlata, színkeverési ismeretek (összeadó, kivonó)
Mázolás készítésének gyakorolása
Speciális felületek mázolása (műanyag, üveg, alumínium, réz)
Pácolás készítése
Lazúrozás készítése
Lakkozás készítése
Különleges kivitelű mázolás készítése (becsiszolt, lakkcsiszolt mázolás)
Szakszámítási gyakorlatok
Utómunkálatok elvégzése
Vonatkozó munkavédelmi előírások ismertetése
Festendő felületek fajtái: anyaguk szerint, felületük szerint, időjárásnak való kitettségük szerint, extrém körülményeknek való esetleges kitettség szerint.
Alapozás alkalmazása anyaguk szerint. Alapozás alkalmazása felületi tulajdonságok szerint. Alapozás alkalmazása időjárásnak való kitettségük szerint,
Anyagszámítás készítése tervből, költségvetésből
Felhasznált alapanyagok fajtái
Falfelületek kiegyenlítése csiszolással, és különböző glettanyagokkal
Alapozás (impregnálás)
Különböző kötőanyagú festékek felhordása, festési technológiája
Színezőanyagok alkalmazása kültéri vagy beltéri alkalmazása
Speciális bevonatok készítése
Munka- és balesetvédelmi ismeretek
Anyagtárolás és szállítás
Kivitelezés lépései

10105-12 Tapétázási munkák

a 11. évfolyamot követően

Tapétázási munkák gyakorlata tantárgy

Témakörök

Felület előkészítés, előkezelés
Alapfelület vizsgálatának ismerete különböző módszerekkel (műszeres, mechanikus, laboratóriumi) a gyakorlatban
Hézagoló anyagok, hézagerősítő szalagok és felületkiegyenlítők típusai és alkalmazási területei, Élvédők típusai, alkalmazási feltételei
A tapétázási munkák során használatos szerszámok, műszerek és gépek működése, azok szakszerű használata
Felhasznált alapanyagok fajtái
Munka és balesetvédelmi ismeretek
Vizsgálatok eredményétől függően a felület semlegesítése, szilárdítása, fogadóképes felület
kialakításának lépései
Felület hiányosságainak pótlásának módjai
Tapétázás előkészítő munkálatainak ismertetése
Felület előkészítés, előkezelés szerszámainak, eszközeinek, gépeinek bemutatása
Felületvizsgálat gyakorlata mechanikusan, műszeresen
Vizsgálat függvényében a felület előkészítésének, előkezelésének anyagainak bemutatása
Felületerősítő anyagok (szövetek, hálók, szalagok, élvédők) bemutatása
Felület egyenetlenségeinek javításának gyakorlása
Impregnálás, alapfelület szilárdítás anyagai, gyakorlása
Pórustömítő alapozó használata
Felület kellősítése, tapadásjavító anyagok felhordásának módja

Ragasztóanyagok alkalmazása
Ragasztóanyagok felhordásának módja, szerszámai, eszközei, gépei
Ragasztóanyag kiválasztása
Metylan normal tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre
Könnyű és középnehéz papírtapéta ragasztásához ajánlott (max. 130 g/m2 papírsúly). Gyorsan és csomómentesen oldódik, 20 perc után felhasználásra kész. Könnyen felhordható és tiszta munkát tesz lehetővé.
Metylan spezial tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre
Közép nehéz és nehéz papírtapéta, valamint vinyl, parafa és selyemtapéta ragasztásához ajánlott. Gyorsan és csomómentesen oldódik, 20 perc után felhasználásra kész. Könnyen felhordható és tiszta munkát tesz lehetővé.
Metylan direct tapétaragasztó használata a gyakorlatban – szakszerű felhordása felületre
Speciális ragasztó vlies tapétához, valamint vinyl, selyem és egyéb átfesthető nehéztapétákhoz ajánlott. Mérettartó tapéta esetében közvetlenül a nedvszívó falra is. Rendkívül gyorsan és csomómentesen oldódik, 3–5 perc után felhasználásra kész. Tapétázó géphez is használható.
Ragasztóanyag bekeverésének szabályai
Próbaragasztás készítése

Tapétázás, díszítés
Tapétázás eszközeinek, szerszámainak, gépeinek bemutatása, szakszerű használatuk,

alkalmazásuk a gyakorlati munkavégzés során
Tapétázás műveleti sorrendjének bemutatása, szakszerű alkalmazása a gyakorlati munkavégzés során
Tapétázás készítésének bemutatása, a gyakorlati munkavégzés során, különböző tapétadíszítések festett falon való alkalmazása. Tapéta díszítő irányú felhordása fal és mennyezeti felületre, szabásminta alapján, különböző színben, struktúrában, és felülettel.
Tapéta díszítés készítése a gyakorlatban
Utómunkálatok elvégzése
A sarok díszléceket, vagy sarokszegőléceket a szobáiban a mennyezet és az oldalfalak találkozásánál esztétikusan körbefuttatva mutatós és szép átmenetet képeznek a mennyezet és a falak között
Folyékony tapéták anyagának , összetételének, tulajdonságainak megismerése, szakszerű alkalmazása a gyakorlati munka során
Különleges tapéták összedolgozása hagyományos tapétákkal, úgynevezett montázs készítése
Falikárpit készítése, üveg fóliázás készítése a gyakorlatban, fóliázás a felmelegedés ellen, biztonsági fóliázás a szilánkos törés ellen.

5.27.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 621 01

GAZDA

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 621 01 Gazda szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A részszakképesítés alapadatai

A részszakképesítés azonosító száma: 34 621 01

A részszakképesítés megnevezése: Gazda

A szakmacsoport száma és megnevezése: 20. Mezőgazdaság

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXIII. Mezőgazdaság

Elméleti képzési idő aránya: 40%

Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és

vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 20. Mezőgazdaság szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a részszakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Állatjelölő eszközök
Állatgyógyászati eszközök
Ellési eszközök
Anyaállat és újszülött ápolásához szükséges eszközök
Mérlegek
Ló, szarvasmarha, sertés, juh ápolás és gondozás eszközei
Villanypásztor berendezés és tartozékai
Inszeminálás eszközei (állatfajonként)
Állategészségügyi vizsgáló műszerek
Talajvizsgálati eszközök, műszerek
Meteorológiai mérőeszközök
Talajművelő eszközök, erő- és munkagépek
Öntözőberendezések
Növényápolási eszközök
Növényvédelem gépei, eszközei
Gépkarbantartás szerszámai, eszközei
Kéziszerszámok
Szerelőszerszámok
Kőműves kéziszerszámok
Építőipari kisgépek
Mérőeszközök
Növényház, fóliasátor

Kertészeti kéziszerszámok
Szőlészeti kisgépek
Gyümölcskertészet kisgépei, eszközei
Konyhaeszközök, berendezések, kisgépek
Sertésvágás eszközei
Füstölőkamra
Egyéni védőfelszerelés
Munkabiztonsági berendezések

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses

vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza

a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora

mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

5.3.Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a

hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.

- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás

kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.

- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.

- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10997-16 Állattartás	Állattartás 1.	2			1							
	Állattartás 2.	1			1			2			1	
	Állattartási gyakorlat		3			2			2			3
10998-16 Növénytermesztés	Általános növénytermesztés	2			1							
	Részletes növénytermesztés	1			1			2			1	
	Általános növénytermesztési gyakorlat		2			2			1			1
	Részletes növénytermesztési gyakorlat		1			1			2			2
10999-16 Kertészeti alapok	Zöldség kertészet	1		70	1		105	1		105	1	
	Gyümölcs kertészet	1			1			1			1	
	Zöldség kertészeti gyakorlat		2			1			1			1
	Gyümölcs kertészeti gyakorlat		1			2			2			1
11000-16 Mezőgazdasági géptan	Műszaki ismeretek	1			1			1			1	
	Műszaki ismeretek gyakorlat		3			2			2			2
11001-16 Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel	Gazdálkodási ismeretek				1			1			1	
	Gazdálkodási ismeretek gyakorlat					2			2			2
11002-12 Gazda kiegészítő tevékenységei	Kiegészítő tevékenységek				1			1			0,5	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		**9**	**12**		**9**	**12**		**9**	**12**		**9**	**12**
Összes heti/ögy óraszám		**21**		**70**	**21**		**105**	**21**		**105**	**21**	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**15,5**		**15,5**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*3,5*		*3,5*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**62**		**62**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*22*		*22*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10997-16 Állattartás	**Állattartás 1.**	**72**			**36**								**108**
	Az állati test felépítése és működése	*20*											*20*
	Az állattenyésztés alapfogalmai, értékmérő tulajdonságok	*18*											*18*
	A gazdasági állatok szaporítása, a nemesítés folyamata	*18*											*18*
	A gazdasági állatok környezeti igényei, elhelyezése, gondozása	*16*			*8*								*24*
	Takarmányozástani alapfogalmak, a takarmányok csoportosítása				*10*								*10*
	Munka-, tűz- és környezetvédelem az állattartásban				*8*								*8*
	Állat-egészségügyi és állathigiéniai alapfogalmak				10								*10*
	Állattartás 2.	**36**			**36**			**72**			**31**		**175**
	A ló tenyésztése és tartása	*16*											*16*
	A szarvasmarha tenyésztése és tartása	*20*			*18*			*15*					*53*
	A juh és a kecske tenyésztése és tartása				*18*								*18*
	A sertés tenyésztése és tartása							*25*			*10*		*35*
	A baromfifélék tenyésztése és tartása							*32*			*10*		*42*
	Legeltetés, az ökológiai gazdálkodás lehetőségei az										*11*		*11*

	állattartásban												
	Állattartási gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**93**	**345**
	Az állati test felépítése, általános állattenyésztési gyakorlatok		*30*										*30*
	Takarmányozástani gyakorlatok		*26*										*26*
	Állat-egészségügyi és higiéniai gyakorlatok		*24*										*24*
	A ló tartási és tenyésztési gyakorlata		*28*										*28*
	A szarvasmarha tartási és tenyésztési gyakorlata					*40*			*20*			*25*	*85*
	A juh és a kecske tartási és tenyésztési gyakorlata					*32*							*32*
	A sertés tartási és tenyésztési gyakorlata								*24*			*33*	*57*
	A baromfifélék tartási és tenyésztési gyakorlata								*28*			*35*	*63*
10998-16 Növénytermesztés	**Általános növénytermesztés**	**72**			**36**								**108**
	A növény és környezete, éghajlattani ismeretek	*15*											*15*
	Talajtani ismeretek	*16*											*16*
	Talajművelés és talajművelési rendszerek	*21*											*21*
	Tápanyag utánpótlás	*10*											*10*
	A növények szaporítása és vetése	*10*											*10*
	Növényápolás				14								*14*
	Betakarítás és tartósítás, termények tárolása				*22*								*22*
	Részletes növénytermesztés	**36**			**36**			**72**			**31**		**175**
	A gabonafélék termesztéstechnológiája	*36*			*11*								*47*
	A hüvelyes növények termesztéstechnológiája				*25*								*25*
	Gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája							*28*					*28*
	Az ipari növények termesztéstechnológiája							*32*					*32*
	A szálastakarmányok termesztéstechnológiája							*12*			*13*		*25*
	Gyepgazdálkodási ismeretek										*18*		*18*
	Általános növénytermesztési gyakorlat		**72**			**72**			**36**			**31**	**211**
	Talajtani ismeretek a gyakorlatban		*16*			*16*							*32*
	Talajművelés és talajművelési rendszerek a gyakorlatban		*24*			*24*							*48*
	Tápanyag utánpótlás a gyakorlatban		*16*			*16*							*32*
	A növények szaporítása és vetése		*16*			*16*							*32*
	Növényápolási gyakorlatok								*20*			*15*	*35*
	Betakarítás és tartósítás, termények tárolása								*16*			*16*	*32*
	Részletes növénytermesztési		**36**			**36**			**72**			**62**	**206**

	gyakorlat												
	A gabonafélék termesztéstechnológiája		*36*			*20*							*56*
	A hüvelyes növények termesztéstechnológiája					*16*			*10*				*26*
	Gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája								*20*				*20*
	Az ipari növények termesztéstechnológiája								*30*			*22*	*52*
	A szálastakarmányok termesztéstechnológiája								*12*			*20*	*32*
	Gyepgazdálkodási ismeretek											*20*	*20*
10999-16 Kertészeti alapok	**Zöldség kertészet**	**36**			**36**			**36**			**31**		**139**
	Általános zöldségtermesztési ismeretek	*24*											*24*
	Burgonyafélék termesztéstechnológiája	*12*											*12*
	A káposztafélék termesztéstechnológiája				*18*								*18*
	A kabakosok termesztéstechnológiája				*18*								*18*
	A gyökérzöldségfélék termesztéstechnológiája							*16*					*16*
	A hüvelyesek termesztéstechnológiája							*20*					*20*
	A hagymafélék termesztéstechnológiája										*11*		*11*
	A levélzöldségek termesztéstechnológiája										*20*		*20*
	Gyümölcs kertészet	**36**			**36**			**36**			**31**		**139**
	Általános gyümölcstermesztési ismeretek	*28*											*28*
	Az almagyümölcsűek termesztéstechnológiája	*8*			*8*								*16*
	A csonthéjas gyümölcsűek termesztéstechnológiája				*16*								*16*
	A bogyós gyümölcsűek termesztéstechnológiája				*12*								*12*
	Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák							*20*			*20*		*40*
	A szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek							*16*			*11*		*27*
	Zöldség kertészeti gyakorlat		**72**			**36**			**36**			**31**	**175**
	Burgonyafélék termesztéstechnológiája		*30*										*30*
	A káposztafélék termesztéstechnológiája		*32*										*32*
	A kabakosok termesztéstechnológiája		*10*			*22*							*32*
	A gyökérzöldségfélék termesztéstechnológiája					*14*			*10*				*24*
	A hüvelyesek termesztéstechnológiája								*20*				*20*
	A hagymafélék termesztéstechnológiája								*6*			*13*	*19*
	A levélzöldségek											*18*	*18*

	termesztéstechnológiája												
	Gyümölcs kertészeti gyakorlat		**36**			**72**			**72**			**31**	**211**
	Az almagyümölcsűek termesztéstechnológiája		*36*										*36*
	A csonthéjas gyümölcsűek termesztéstechnológiája					*36*							*36*
	A bogyós gyümölcsűek termesztéstechnológiája					*36*							*36*
	Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák								*52*			*16*	*68*
	A szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek								*20*			*15*	*35*
11000-16 Mezőgazdasági géptan	**Műszaki ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**31**		**139**
	Anyagismeret és gépelemek	*12*											*12*
	Az erőgépek felépítése és működése	*14*											*14*
	A talajművelő gépek felépítése és működése	*10*			*14*								*24*
	A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése				*12*								*12*
	A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése				*10*			*10*					*20*
	A növényvédelem gépeinek felépítése és működése							*10*					*10*
	A betakarítás gépeinek felépítése és működése							*16*					*16*
	Az állattenyésztés gépeinek felépítése és működése										*31*		*31*
	Műszaki ismeretek gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**62**	**314**
	Anyagismeret és gépelemek		*28*										*28*
	Az erőgépek felépítése és működése		*42*										*42*
	A talajművelő gépek felépítése és működése		*38*			*20*							*58*
	A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése					*26*							*26*
	A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése					*26*			*10*				*36*
	A növényvédelem gépeinek felépítése és működése								*30*				*30*
	A betakarítás gépeinek felépítése és működése								*32*			*12*	*44*
	Az állattenyésztés gépeinek felépítése és működése											*50*	*50*
11001-16 Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel	**Gazdálkodási ismeretek**				**36**			**36**			**31**		**103**
	Közgazdaságtani alapfogalmak				*12*								*12*
	Számviteli és adózási ismeretek				*12*								*12*
	Banki, pénzügyi alapfogalmak				*12*								*12*
	Vállalkozási ismeretek							*26*					*26*
	Munkajogi ismeretek							*10*			*19*		*29*
	Agrártámogatási ismeretek										*12*		*12*
	Gazdálkodási ismeretek					**72**			**72**			**62**	**206**

	gyakorlat												
	A vállalkozás működtetése					*36*							*36*
	Számviteli és pénzügyi gyakorlatok					*36*							*36*
	A termelés nyilvántartásának dokumentációja								*36*				*36*
	Támogatások igénylése, pályázati dokumentáció és beszámoló								*36*				*36*
	Beszerzés, értékesítés és szállítás bizonylatai											*31*	*31*
	Üzleti levelezés, adminisztráció, kommunikáció											*31*	*31*
11002-12 Gazda kiegészítő tevékenységei	**Kiegészítő tevékenységek**				**36**			**36**			**15,5**		**87,5**
	A falusi vendéglátás és turizmus alapfogalmai				*20*			*8*					*28*
	Hagyományos élelmiszertartósítási módok				*16*			*10*					*26*
	Hagyományos termék feldolgozások, élelmiszer előállítási módok							*12*			*10*		*22*
	Élelmiszer higiénia és minőség							*6*			*5,5*		*11,5*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**324**	**432**		**324**	**432**		**324**	**432**		**279**	**372**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		1251 / 39,1%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		1948 / 60,9%											

Jelmagyarázat: e/elmélet, gy/gyakorlat, ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15,5 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség *3,5 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló	x			

	rendszerezése				
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	

2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10997-16 azonosító számú

Állattartás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10997-16 azonosító számú, Állattartás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Állattartás 1.	Állattartás 2.	Állattartási gyakorlat
FELADATOK			
Gazdálkodásához kapcsolódó információkat gyűjt			x
Alkalmazza az állattartás, és tenyésztés tradicionális és korszerű technológiáit, eljárásait			x
A jogszabályi környezetnek megfelelően végzi tevékenységét			x
Takarmányt érzékszervvel minősít, mintát vesz			x
Takarmányt tartósít, tárol			x
Takarmányadagot állít össze			x
Takarmányt előkészít, kioszt, itat, állatot legeltet			x
Figyelemmel kíséri az állatok viselkedését, egészségi állapotát, beteg állatot elkülönít			x
Szükség esetén értesíti az állatorvost, és segédkezik az állat kezelésében			x
Állatokat ápol, csoportosít, ellát, szükségleteiket kielégíti			x
Állatot mozgat, terel, szállít			x
Állatot mérlegel, jelöl, minősít			x
Ivarzó állatot felismer, kiválaszt			x
Elvégzi/elvégezteti a pároztatást, segédkezik a vemhesség megállapításánál			x
Ellést, fialást előkészít, levezet			x
Újszülött állatot, anyaállatot ellát			x
Elvégzi a gépi fejést és a hozzá kapcsolódó műveleteket			x
Tojást gyűjt, kezel, tojást keltet			x
Kitrágyázást, almozást végez, trágyát kezel			x
Istállót, berendezést takarít, fertőtlenít			x
Rágcsáló-, rovarirtásról gondoskodik			x
Gondoskodik a napi fertőtlenítésről, betartja/betartatja a járványveszély megelőző intézkedéseket			x
Az állattartáshoz kapcsolódó munka-, tűz- és környezetvédelmi feladatokat ellát			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Állattartáshoz kapcsolódó jogszabályok, rendeletek, szakmai anyagok	x	x	
Takarmányozástan (takarmányozási módok)	x	x	
Táplálóanyag-szükséglet, takarmányadag összeállítása	x	x	
Gazdasági állatok emésztési sajátosságai	x	x	

Gazdasági állatok viselkedése	x	x	
Gazdasági állatok mozgatása, szállítása		x	x
Etetés, itatás módja, rendje	x	x	x
Trágyázás, almozás, a trágyakezelés módjai	x	x	x
Istállóklíma, környezeti igények	x	x	x
Haszonállat hízlalás		x	x
Tejtermeltetés, gépi fejés	x	x	x
Tojás termeltetés, keltetés	x	x	x
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés módjai és lehetőségei	x	x	x
Kártevőirtás	x	x	x
A gazdasági állatok gondozása, szaporítása	x	x	x
Ellés, fialás jelei, szakaszai, lefolyása	x	x	
Anyaállat, újszülött állat igényei, tejtáplálás	x	x	x
Szarvasmarha, ló, sertés, juh/kecske, baromfi tenyésztése		x	x
Beteg állatok felismerése, teendő beteg állatok esetén, elsősegélynyújtás módjai	x	x	x
A bejelentési kötelezettség fogalma, módjai	x		
Állattartó telepek járványvédelme	x	x	x
Az állattartás munka-, tűz- és környezetvédelme	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Állatok megközelítése, viselkedésének értelmezése			x
Környezeti tényezők értékelése			x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x
Mennyiségérzék			x
A jó gazda gondossága			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Elhivatottság, elkötelezettség			x
Döntésképesség			x
Precizitás	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Határozottság	x	x	x
Empatikus készség			x
Motiválhatóság	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x
Helyzetfelismerés	x	x	x
Módszeres munkavégzés			x

3. Állattartás 1. tantárgy 108 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Állattartással kapcsolatos átfogó alap szakismeret nyújtása, mely ismeretek birtokában a tanulók képesek értelmezni az állattartás, az állattenyésztés elméleti kérdéseit, szakszerűen elvégezni az állattenyésztési és tartási tevékenységet.

Az általános állattenyésztéstan oktatásának a célja, hogy olyan szemléletet alakítson ki, amely az adott természeti, gazdasági és társadalmi körülmények között folytatandó, konkrét tenyésztési tevékenységhez feltétlenül szükséges.

A tanuló képessé válik az általános állattartással kapcsolatos átfogó alap szakismeret nyújtására, mely ismeretek birtokában értelmezi az állattartás, az állattenyésztés elméleti kérdéseit.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

3.3. Témakörök

3.3.1. Az állati test felépítése és működése *20 óra*

Az állati test kémiai és biológiai felépítése
A gazdasági állatok testtájai
A mozgás szervrendszere (aktív, passzív)
Az emésztő készülék
Hím- és női ivarszervek és működésük
A nemi működés hormonális és idegrendszeri szabályozása
A tojás képződése
A tőgy anatómiája, tejképződés és tejleadás

3.3.2. Az állattenyésztés alapfogalmai, értékmérő tulajdonságok *18 óra*

Állattenyésztési alapfogalmak
Külső értékmérő tulajdonságok
Testméretek felvétele
Küllemi bírálat
Belső értékmérő tulajdonságok (tejtermelő-, hústermelő-, tojástermelő-, gyapjútermelő-, erőtermelő képesség, takarmányértékesítő-képesség, egyéb belső értékmérő tulajdonságok)
A termékenység és szaporaság mutatói

3.3.3. A gazdasági állatok szaporítása, a nemesítés folyamata *18 óra*

A szaporítás alapfogalmai: ivarzás, ivarzási ciklus, ivar- és tenyészérettség, párosítás, pároztatási módok, mesterséges termékenyítés, fedeztetés, vemhesség, ellés/fialás
A nemesítés folyamata: tenyészcél, tenyészértékbecslés, tenyészkiválasztás, törzskönyvezés, tenyésztési eljárások (fajtatiszta tenyésztés, keresztezés)
Tenyésztésszervezés, törzskönyvezés, teljesítményvizsgálatok

3.3.4. A gazdasági állatok környezeti igényei, elhelyezése, gondozása *24 óra*

A gazdasági állatok elhelyezésének környezeti feltételei
Az elhelyezés iránt támasztott általános követelmények
A környezeti igény és biztosítása: hőmérséklet igény, páratartalom szabályozása, levegőmozgás szabályozása, fényigény
Az állatok elhelyezésének technológiái (tartási módok, az istálló berendezése, felszerelései, tartozékai)

A gazdasági állatok viselkedése, fontosabb viselkedési formák
Bánásmód az állatokkal
A gazdasági állatok gondozása
A gazdasági állatok szállítása

3.3.5. Takarmányozástani alapfogalmak, a takarmányok csoportosítása ***10 óra***

A takarmányok kémiai összetétele
A takarmányok csoportosítása
A takarmányok emészthetősége, értéksülése és táplálóértéke
A takarmányok tartósítása és tárolása
A takarmányok előkészítése etetésre

3.3.6. Munka-, tűz- és környezetvédelem az állattartásban ***8 óra***

A Mezőgazdasági Biztonsági Szabályzat állattenyésztési és tartási vonatkozásai
Az állattartás és takarmány tárolás tűzrendészeti követelményei
Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot környezetvédelmi vonatkozásai az állattartásban
A Kölcsönös Megfeleltetés környezetvédelmi vonatkozásai az állattartásban

3.3.7. Állategészségügyi és állathigiéniai alapfogalmak ***10 óra***

Állattartás és állati termék termelés higiéniai előírásai
A takarmányozás higiéniai előírásai
A beteg állat életjelenségei és felismerésük
A gyakoribb állatbetegségek megelőzése, ellátása
A betegségek keletkezésének okai (külső és belső kórokok)
Állategészségügyi hatósági rendszabályok és jelentőségük

3.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem

3.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

3.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

3.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		(differenciálási módok)			
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása		x	x	
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Rajz értelmezése	x	x		Anatómiai ábrák, makettek

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Állattartás 2. tantárgy 175 óra

4.1.A tantárgy tanításának célja

A részletes állattenyésztés témaköre az egyes állatfajok (ló, szarvasmarha, sertés, juh, kecske, baromfi) tenyésztésével, illetve az egyes termékek (tej, hús, tojás, gyapjú stb.) előállításával kapcsolatos speciális ismereteket öleli fel.
A részletes állattenyésztési témakörök oktatásának a célja, hogy olyan szemléletet alakítson ki, amely az adott természeti, gazdasági és társadalmi körülmények között folytatandó, konkrét állattenyésztési és tartási tevékenységekhez feltétlenül szükségesek.
A tanuló képessé válik az állattartással kapcsolatos átfogó alap szakismeret nyújtására, mely ismeretek birtokában értelmezi az állattartás, az állattenyésztés elméleti kérdéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak
Takarmányozási és szaporítási szakmai tartalmak

4.3. Témakörök

4.3.1. A ló tenyésztése és tartása *16 óra*

A ló elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A ló faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai, lófajták csoportosítása, fajtái
A ló tenyésztése, szaporítása, csikónevelés
A ló takarmányozása
A ló elhelyezése, ápolása, gondozása
Trágyakezelés, takarítás, fertőtlenítés
A ló egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)
A ló mozgatása, mérlegelése, szállítása
Szerszám és kocsi ismeret

4.3.2. A szarvasmarha tenyésztése és tartása ***53 óra***

A szarvasmarha elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A szarvasmarha faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai, fajtái
A szarvasmarha szaporítása, borjúnevelés, felnevelés
A tejtermelő tehenek tartása és takarmányozása
A hízómarha tartása és takarmányozása
A szarvasmarha egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)
A szarvasmarha mozgatása, mérlegelése, szállítása
Fejés és tejkezelés
Tejvizsgálatok

4.3.3. A juh és a kecske tenyésztése és tartása ***18 óra***

A juh elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A juh faji sajátosságai és értékmérő tulajdonságai, fajtái
A juh szaporítása, báránynevelés, felnevelés, hízlalás
A juh takarmányozása
A juh ápolása és gondozása
A kecske faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai, fajtái
A kecske szaporítása és felnevelése
A kecske takarmányozása és gondozása
A juh és a kecske egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)

4.3.4. A sertés tenyésztése és tartása ***35 óra***

A sertés elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A sertés faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai, sertésfajták csoportosítása, fajtái
A sertés tenyésztése, szaporítása, a malacnevelés
A sertés takarmányozása
Az etetés és az itatás technikája
A sertés hízlalása
A sertés elhelyezése, ápolása, gondozása
Trágyakezelés, takarítás, fertőtlenítés
A sertés egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)
A sertés mozgatása, mérlegelése, szállítása

4.3.5. A baromfifélék tenyésztése és tartása ***42 óra***

A tyúk elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint

A tyúk értékmérő tulajdonságai, fajtái
A pecsenyecsirke elhelyezése, gondozása, takarmányozása
Az árutojás termelő tyúk elhelyezése, gondozása, takarmányozása, árutojás kezelés
A víziszárnyasok (lúd, kacsa) tartása és takarmányozása
Egyéb baromfi fajok (gyöngytyúk, pulyka) tartása és takarmányozása
A baromfifélék egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)

4.3.6. Legeltetés, az ökológiai gazdálkodás lehetőségei az állattartásban

11 óra

A legeltetés módjai
A legelő ápolása
A legeltetés természetvédelmi vonatkozásai
Átállás ökológiai állattartásra, termékminősítés intézményei és módjai
Az ökológiai állattartás feltételei, előírásai

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása		x	x	
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Rajz értelmezése	x	x		Tartástechnológiai rajzok, ábrák

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Állattartási gyakorlat tantárgy 345 óra

5.1.A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismerkedik az állatok hasznosítására irányuló összetett tevékenységekkel, az állati termékek és szolgáltatások előállításának gyakorlati elemeivel. Ezeknek megfelelően az állattartási gyakorlat tantárgy magában foglalja a különböző gazdasági állatfajok elhelyezésével, tartásával, takarmányozásával, szaporításával, ápolásával, gondozásával, egészségvédelmével, az állati termékek nyerésével (pl. fejés, nyírás, vágás) kapcsolatos gyakorlati ismereteket, munkákat, azok szervezését, irányítását.

A tanuló képessé válik az általános és a részletes állattartással kapcsolatos átfogó alap szakismeretek alkalmazására, szakszerűen elvégzi az állattenyésztési és tartási tevékenységeket. A szakképzésben résztvevők alkalmassá válnak az állattenyésztési munkák önálló végrehajtására, családi vagy magángazdálkodói keretek között a piaci igényeknek megfelelő állati termék előállítására.

5.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak
Takarmányozási és szaporítási szakmai tartalmak

5.3. Témakörök

5.3.1. Az állati test felépítése, általános állattenyésztési gyakorlatok *30 óra*

Bonctani alapgyakorlatok: a főbb szövetek és szervek felismerése, működése
Állattartó gazdaság megismerése
Alapvető tartási és takarmányozási módok
Állatfajok, fajták, hasznosítási típusok felismerése
Állat csoportok kialakításának szempontjai, állatlétszám korcsoportonként
Tenyészcél, főbb termelési mutatók rögzítése, kiszámítása
Tenyésztéshez kapcsolódó dokumentációk megismerése, vezetése
A gazdaság napi és időszakos munkarendje
A külső testalakulás és a hasznosítás összefüggése
Testtájékok felismerése
Küllemi bírálat, küllem megítélése fajonként, hasznosítási irányonként
Testméretek felvétele
Ivarjellegek meghatározása
Az állatok jelölése, jelölési módszerek, azonosítás
Az ivarzó állat felismerése, a termékenyítés módszerei, a vemhesség jelei
A közeledő ellés/fialás jelei, előkészület az ellésre/fialásra
Az elletés/fiaztatás munkafolyamata
Az állatok testtömegének megállapítása becsléssel és méréssel
Az állatok megközelítése, megfogása, vezetése, hajtása, rögzítése, megfékezése
A szelíd, gondos, szakszerű bánásmód alapelvei és begyakorlásuk

5.3.2. Takarmányozástani gyakorlatok *26 óra*

A takarmányok felismerése, jellemzőik, érzékszervi minősítésük

Az egyes állatfajokkal etethető takarmányok csoportosítása
A takarmányok etetésre történő előkészítése
A takarmányok kiadagolása
Takarmányok tartósítása, tárolása
A takarmányadag tervezés alapelveinek megismerése
Takarmányadag összeállítás a gazdasági állatok számára (tervezés, számítás)

5.3.3. Állat-egészségügyi és higiéniai gyakorlatok ***24 óra***

Állattartó gazdaság állategészségügyi technológiája, dokumentációja
Gazdasági állatok klinikai alapértékeinek mérése
A beteg állat felismerése, elkülönítése
Istálló takarítása és fertőtlenítése
Az állattartásban alkalmazott fertőtlenítő szerek és használatuk
Segédkezés az állatorvosi beavatkozás közben

5.3.4. A ló tartási és tenyésztési gyakorlata ***28 óra***

Lófajták megismerése
A lótartási módok megismerése (korcsoport és hasznosítás szerint)
A lótartási, tenyésztési, takarmányozási munkáiban való részvétel
A ló takarmányainak megismerése
Takarmányadag összeállítása különböző korú és hasznosítású lovak számára
A takarmányozási rend elsajátítása és alkalmazása
A takarmányok előkészítése etetésre, takarmányok kiosztása
A ló napi ápolási feladatainak elvégzése
A ló időszakos ápolási feladatainak elvégzése, a feladatok végrehajtásában való részvétel (pl.: patkolás)
A lóápolás eszközeinek megismerése és használata
Szopós csikó nevelése és ápolása
Választott és évjárati csikó gondozása, ápolása
Az istálló berendezéseinek működtetése, tisztítása
Mikroklíma ellenőrzése, szabályozása
Almozás, trágyakezelés, takarítás, fertőtlenítés
Részvétel a betegségek elleni védekezésben, megelőzésben
A ló tenyésztése, szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerése
A fedeztetés, és a mesterséges termékenyítés munkáiban való részvétel

A vemhesség megállapításának módszerei, a várható ellés idejének a meghatározása
Az ellés előkészítése, segítségnyújtás
A csikó és a kanca ellátása
A ló mozgatása, mérlegelése, részvétel a szállításban
Testméretek felvétele
A lóval való szakszerű, gondos bánásmód megismerése, elsajátítása és gyakorlása
A lóhasználat során alkalmazott főbb eszközök megismerése (lószerszámok és kocsi részei)
A lovaglás és idomítás eszközeinek és munkáinak megtekintése

5.3.5. A szarvasmarha tartási és tenyésztési gyakorlata ***85 óra***

Szarvasmarha fajták megismerése
A szarvasmarhatartó gazdaság megismerése

A gazdaság elrendezése, épületei
Az istálló típusai és berendezésük (etető-, itató-, trágyaeltávolító- berendezések)
A fejőház felépítése és berendezései, fejőgép típusok
Fejés és tejvizsgálat végzése, tej mintavétel
Tenyésztési és termelési paraméterek, azok dokumentálása
Szarvasmarha tartási és tenyésztési munkákban való részvétel
A tenyésztési, tartási, takarmányozási, és a hízlalási módok megismerése
Napirend szerinti munkák végzése
Időszakos ápolási munkák végzése
A szarvasmarha szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerése, a termékenyítés optimális idejének a meghatározása
Segédkezés az inszeminálási munkákban
A vemhesség megállapításának módszerei, a várható ellés idejének a meghatározása
Ellési előkészületek, segédkezés az ellésben
Az ellés jeleinek felismerése
Az ellető hely, a tehén felkészítése az ellésre
Az ellető személy felkészülése az ellésre, anyagok és eszközök előkészítése
Az ellés szakszerű levezetése
Az újszülött borjú és az anya ellátása
Takarmányadag összeállítása tejelő- és hízó marha számára „kézzel” és számítógépes program segítségével
Részvétel a betegségek elleni védekezésben, megelőzésben
A szarvasmarhával való szakszerű, gondos bánásmód megismerése, elsajátítása és gyakorlása
A szarvasmarha tartás balesetvédelmi és tűzrendészeti berendezéseinek, eszközeinek megismerése
A trágya tárolás és kezelés eszközei és berendezései

5.3.6. A juh és kecske tartási és tenyésztési gyakorlata *32 óra*

Juhfajták megismerése
A juhtartó gazdaság megismerése
A gazdaság elrendezése, épületei
A juhtenyésztési, tartási, takarmányozási, és a hízlalási módszereinek megismerése
A juhtartás napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
A juh termelési adatainak megismerése, dokumentálása
Gyapjú ismeret, a bunda alkotó elemei, a gyapjú minősítése élő állaton
A juhok takarmányozása
Legeltetési munkákban való részvétel
A juh szaporítása
Ellési előkészületek, segédkezés az ellésben
Az ellés jeleinek felismerése
Az ellető hely, a tehén felkészítése az ellésre
Az ellető személy felkészülése az ellésre, anyagok és eszközök előkészítése
Az ellés szakszerű levezetése
Az újszülött bárány és az anya ellátása
Kecskefajták megismerése
A kecske tartási és tenyésztési munkáiban való részvétel
A kecske napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
A kecske termelési adatainak megismerése, dokumentálása
A juh és a kecske fejése, tejkezelése

Részvétel a betegségek elleni védekezésben, megelőzésben
A juhokkal és a kecskékkel való szakszerű, gondos bánásmód megismerése, elsajátítása és gyakorlása

5.3.7. A sertés tartási és tenyésztési gyakorlata ***57 óra***

Sertésfajták megismerése
A sertés tartási, tenyésztési, takarmányozási, és a hízlalási módszerek megismerése
A sertés tartási, tenyésztési, takarmányozási munkáiban való részvétel
Takarmányadag összeállítása különböző korcsoportok részére
Takarmányadag összeállítás számítógépes program segítségével
Takarmányok előkészítése, kiosztása
A napirend szerinti és időszakos ápolási munkák végzése
Az istálló berendezéseinek működtetése, tisztítása
Mikroklíma ellenőrzése, szabályozása
Almozás, trágyakezelés, takarítás, fertőtlenítés
Részvétel a betegségek elleni védekezésben, megelőzésben
Állatok egyedi jelölése, ideiglenes jelölések alkalmazása
A sertés szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerése
A termékenyítés optimális időpontjának meghatározása
A fedeztetés, búgatás és a mesterséges termékenyítés munkái
A fialás előkészítése és levezetése
A sertés mozgatása, mérlegelése, részvétel a szállítás előkészítésében
A sertéssel való szakszerű, gondos bánásmód megismerése, elsajátítása és gyakorlása
Termelési adatok megismerése és dokumentálása
Telepi nyilvántartások vezetésének megismerése

5.3.8. A baromfifélék tartási és tenyésztési gyakorlata ***63 óra***

Árutojás termelő gazdaság megismerése
A tartási, takarmányozási módszerek megismerése
A baromfitelep berendezései, üzemeltetésük
A napirend szerinti munkaműveletek elvégzése
Étkezési tojás gyűjtése, válogatása, áruvá készítése
Termelési adatok gyűjtése, dokumentálása
Pecsenyecsirke nevelő gazdaság megismerése
A tartási, takarmányozási módszerek megismerése
A baromfitelep berendezései, üzemeltetésük
A napirend szerinti munkaműveletek elvégzése
Termelési adatok gyűjtése, dokumentálása
Víziszárnyas telep megismerése
Pulyka, gyöngytyúknevelő, hizlaló telep megismerése
Keltetőüzem megismerése

5.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Az állattartási gyakorlata során a témakörökben megjelölt valamennyi állatfaj tartási körülményeinek bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen

(környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	X	X		Állatjelölő eszközök Elletés, fiaztatás eszközei Anyaállat és újszülött ápolásához szükséges eszközök Mérlegek Ló, szarvasmarha, sertés, juh ápolás és gondozás eszközei Villanypásztor berendezés és tartozékai
1.2.	megbeszélés	X	X		
1.3.	szemléltetés	X	X		
1.4.	bemutatás	X	X		
1.5.	gyakorlás	X	X		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				Állatjelölő eszközök Elletés, fiaztatás eszközei Anyaállat és újszülött ápolásához szükséges eszközök Mérlegek Ló, szarvasmarha, sertés, juh ápolás és gondozás eszközei Villanypásztor berendezés és tartozékai
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X	X		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X		
2.	**Csoportos munkaformák körében**				
2.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		X		
3.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				

3.1.	Műveletek gyakorlása	X	X		
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X	X		
4.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X	X		
4.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		X		
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Anyagminták azonosítása	X			
5.2.	Tárgyminták azonosítása	X			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10998-16 azonosító számú

Növénytermesztés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10998-16 azonosító számú, Növénytermesztés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Általános növénytermesztés	Részletes növénytermesztés	Általános növénytermesztési gyakorlat	Részletes növénytermesztési gyakorlat
FELADATOK				
Gazdálkodásához kapcsolódó információkat gyűjt	x	x		
A jogszabályi környezetnek megfelelően végzi tevékenységét		x		x
Agrometeorológiai méréseket végez	x		x	
Egyszerűbb talajvizsgálatokat végez, mintát vesz, talajállapotot értékel	x		x	
Talajművelést végez	x		x	
Vetést, ültetést végez	x	x	x	x
Talajjavítást, tápanyagpótlást végez	x		x	
Talajvédelmi tevékenységet folytat	x		x	
Kórokozók, károsítók, gyomok ellen védekezik		x		x
Növényápolást végez	x	x	x	x
Termést becsül		x		x
Betakarítja a termést	x	x	x	x
Elsődleges terménykezelést és tárolást végez	x		x	
Termények tartósítását végzi	x		x	
Vetőmag, műtrágya, növényvédőszer szükségletet számol		x		x
Vetéstervet készít		x		x
Gazdálkodási naplót vezet		x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi tevékenységet végez	x	x	x	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket a növénytermesztés területén			x	x
Talaj- és környezetkímélő gazdálkodást folytat			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Termőföld használathoz, gazdálkodáshoz kapcsolódó jogszabályok	x		x	
Agrometeorológia	x		x	
A talaj fizikai, kémiai, biológiai tulajdonságai	x		x	
Talaj rendszertan, talajtípusok	x		x	
Talajvédelem: erózió és defláció	x	x	x	x
Talajjavítás, tápanyag-utánpótlás	x	x	x	x
Talajművelés (eszközök, azok munkája, talajművelési rendszerek)	x		x	
Talajhasználat	x		x	
Vetés	x	x	x	x
Növényápolás	x		x	x
Növényvédelem	x	x	x	x

Termények betakarítása, tartósítása, tárolása	x		x	x
Vetőmag értékmérő tulajdonságai	x		x	
Műtrágyák használata, hatóanyag tartalma	x		x	
Növényvédőszerek használata		x		x
Gabonafélék (búza, árpa, rozs, zab, kukorica) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Gyökér- és gumós növények (cukorrépa, burgonya) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Hüvelyesek (szója, takarmányborsó) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Ipari növények (napraforgó, repce) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Szálas takarmánynövények (lucerna, vöröshere, takarmánykeverékek) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Gyepgazdálkodás		x		x
A növénytermesztési munkák tervezése, szervezése		x		x
A növénytermesztés munka-, tűz- és környezetvédelme	x	x	x	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x	x	x	x
Munkavédelmi, munkaegészségi feladatok a munkahelyeken	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Szakmai nyelvi íráskészség, írásbeli fogalmazókészség	x	x		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x
A növénytermesztés komplexitásának átlátása	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x	x	x
Döntésképesség		x		x
Szervezőkészség		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság		x		x
Tömör fogalmazás készsége	x	x	x	x
Irányítási készség		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Rendszerekben való gondolkodás		x		x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés			x	x

6. Általános növénytermesztés tantárgy 108 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan általános talajművelési, növénytermesztési ismertek nyújtása, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a talajok, talajművelési módok, a tápanyag utánpótlás, a növényápolás, -szaporítás, illetve a termény betakarítás, tárolás témakörökhöz kapcsolódó fogalmak, folyamatok értelmezésére, azok összefüggéseinek megértésére.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

6.3. Témakörök

6.3.1. A növény és környezete, éghajlattani ismeretek *15 óra*

Élő- és élettelen környezeti tényezők
Az időjárás elemei, alakulásuk hazánkban
Hazánk agrometeorológiai jellemzői
Védekezés az időjárás káros hatásaival szemben

6.3.2. Talajtani ismeretek *16 óra*

A talajképződés folyamata
A talajok fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságai
A talajok osztályozása, talajrendszertan
Talajjavítás és talajvédelem

6.3.3. Talajművelés és talajművelési rendszerek *21 óra*

A talajművelés alapműveletei
Az ekék és munkájuk
A tárcsák típusai és munkájuk
A talajmaró és munkája
A kultivátorok és munkájuk
A mélylazítók és munkájuk
A boronák és munkájuk
A hengerek és munkájuk
A simítók és munkájuk
A kombinált talajművelő gépek
A talajművelési rendszerek, csoportosításuk és munkaműveleteik
Talajhasználat, vetésváltás, vetésforgó

6.3.4. Tápanyag utánpótlás *10 óra*

A trágyaanyagok csoportosítása
A szerves trágyák tulajdonságai és használatuk
A műtrágyák tulajdonságai, típusai és használatuk

6.3.5. A növények szaporítása és vetése *10 óra*

Vetőmag előállítás, a vetőmag értékmérő tulajdonságai
Vetőmag előkészítése vetésre

A vetés ideje, módjai
A vetőmagmennyiséget befolyásoló tényezők, vetőmagmennyiség kiszámolása
A vetés munkafolyamatai

6.3.6. Növényápolás *14 óra*

Öntözési ismeretek, az öntözés szerepe, feltételei, öntözési módok
A talajápolás jelentősége, módjai, talajápolási munkák
Növényvédelem, károsítók elleni védekezés módjai
Vegyszeres növényvédelem
A növényvédő szerek csoportosítása
Vegyszeres gyomszabályozás

6.3.7. Betakarítás és tartósítás, termények tárolása *22 óra*

A betakarítás módjai és eszközei
A termények tartósításának lehetőségei
A termények tárolása

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

6.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
1.5.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Részletes növénytermesztés tantárgy 175 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan részletes növénytermesztési ismertek nyújtása, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban jelentős szántóföldi növények termesztésére. A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

7.3. Témakörök

7.3.1. A gabonafélék termesztéstechnológiája *47 óra*

Az őszi és tavaszi búza talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi és tavaszi árpa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A zab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A rozs talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A kukorica talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A tritikálé talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.2. A hüvelyes növények termesztéstechnológiája *25 óra*

A borsó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szója talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A bab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A lencse talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A csillagfürt talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.3. A gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája *28 óra*

A burgonya talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A cukorrépa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.4. Az ipari növények termesztéstechnológiája *32 óra*

A napraforgó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi káposztarepce talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A fehér mustár talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.5. A szálastakarmányok és tömegtakarmányok termesztéstechnológiája *25 óra*

A lucerna talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A vörös here talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szudánifű talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A silókukorica és a silócirok talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.6. Gyepgazdálkodási ismeretek *18 óra*

Új gyepek telepítése, a gyepalkotók kiválasztása, tápanyagellátás, talajelőkészítés, telepítés

A gyepek ápolása, termőképességük fokozása

A széna- és szenázskészítés technológiája

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Általános növénytermesztési gyakorlat tantárgy 211 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan általános talajművelési, növénytermesztési gyakorlati képzés, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a talajok, talajművelési módok, a tápanyag utánpótlás, a növényápolás, -szaporítás, illetve a termény betakarítás, tárolás témakörökhöz kapcsolódó feladatok elvégzésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

8.3. Témakörök

8.3.1. Talajtani ismeretek a gyakorlatban *32 óra*

Az egyes talajtípusok felismerése
Egyszerű talajvizsgálati módszerek és alkalmazásuk
Talajjavítási és talajvédelmi eljárások megismerése

8.3.2. Talajművelés és talajművelési rendszerek a gyakorlatban *48 óra*

Az ekék használata
A tárcsák használata
A talajmaró használata
A kultivátorok használata
A mélylazítók használata
A boronák használata
A hengerek használata
A simítók használata
A kombinált talajművelő gépek használata

8.3.3. Tápanyag utánpótlás a gyakorlatban *32 óra*

A szerves trágyák kijuttatása, bedolgozásának módjai, ideje
A műtrágyák kijuttatása, a műtrágyaszórók használata
A műtrágyák bedolgozása a talajba
Folyékony műtrágyák kijutatásának gyakorlati oldala

8.3.4. A növények szaporítása és vetése *32 óra*

Vetőmag előkészítése vetésre
A vetés módjai az egyes vetőgépek munkája
A vetőmagmennyiséget befolyásoló tényezők, vetőmagmennyiség kiszámolása
A vetés munkafolyamatai

8.3.5. Növényápolási gyakorlatok *35 óra*

Az öntözőberendezések működése, telepítése
A talajápolási munkák elvégzése
A növényvédő szerek használata, keverése, kijuttatása, biztonsági előírások
A növényápolás gépeinek eszközeinek használata megismerése

8.3.6. Betakarítás és tartósítás, termények tárolása *32 óra*

A betakarítás módjai és eszközei
A termények tartósításának lehetőségei
A termények tárolása

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az általános növénytermesztési gyakorlat során valamennyi témakör bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			Munkanapló

2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Részletes növénytermesztési gyakorlat tantárgy 206 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan részletes növénytermesztési gyakorlati képzés, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban jelentős szántóföldi növények termesztésére. A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

9.3.Témakörök

9.3.1. A gabonafélék termesztéstechnológiája *56 óra*

Az őszi és tavaszi búza talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi és tavaszi árpa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A zab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A rozs talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A kukorica talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A tritikálé talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.2. A hüvelyes növények termesztéstechnológiája *26 óra*

A borsó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szója talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A bab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A lencse talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A csillagfürt talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.3. A gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája *20 óra*

A burgonya talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A cukorrépa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.4. Az ipari növények termesztéstechnológiája *52 óra*

A napraforgó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi káposztarepce talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A fehér mustár talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.5. A szálastakarmányok és tömegtakarmányok termesztéstechnológiája *32 óra*

A lucerna talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A vörös here talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szudánifű talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A silókukorica és a silócirok talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.6. Gyepgazdálkodási ismeretek *20 óra*

Gyepek talaj előkészítése, telepítése
A gyepek ápolása, termőképességük fokozása
A széna- és szenázskészítés technológiája
Gyepművelő eszközök és gépek munkájának megismerése

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A részletes növénytermesztési gyakorlat során valamennyi témakör és témakörökben felsorolt valamennyi gazdasági növény termesztéstechnológiájának bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Leírás készítése	x			Munkanapló
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10999-16 azonosító számú

Kertészeti alapok
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10999-16 azonosító számú Kertészeti alapok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Zöldség kertészet	Gyümölcs kertészet	Zöldség kertészeti gyakorlat	Gyümölcs kertészeti gyakorlat
FELADATOK				
Gazdálkodásához kapcsolódó információkat gyűjt	x	x		
A jogszabályi környezetnek megfelelően végzi tevékenységét	x	x	x	x
Kertészeti növényeket szaporít, oltást, szemzést végez, vegetatív szaporítást alkalmaz	x	x	x	x
Szőlőt, gyümölcsöst telepít		x		x
Szőlő-, gyümölcsültetvények tápanyag-utánpótlását végzi		x		x
Szőlőt, gyümölcsöst gondoz		x		x
Termésbecslést végez	x	x	x	x
Talaj előkészítést végez zöldség termesztéshez	x		x	
Zöldség ültetvény tápanyag-utánpótlását végzi	x		x	
Öntözést végez, öntöző berendezést üzemeltet	x	x	x	x
Gyümölcsöt, szőlőt, zöldségnövényt betakarít	x	x	x	x
Szabadföldi zöldségtermesztést folytat	x		x	
Üvegházi, fóliás zöldségtermesztést folytat	x		x	
Zöldségnövényt ápol	x		x	
Zöldségnövényt hajtat, palántát nevel	x		x	
Palántát kiültet	x		x	
Gyümölcsöt, zöldséget válogat, osztályoz, csomagol, tárol	x	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi tevékenységet végez	x	x	x	x
Környezetkímélő gazdálkodást folytat	x	x	x	x
Kertészeti munkákat tervez és szervez	x	x	x	x
Gazdálkodási naplót vezet			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Termőföld használathoz, kertészeti tevékenységekhez kapcsolódó jogi, szakmai környezet	x	x		
A gyümölcstermő növények csoportosítása, környezeti igényei		x		x
A gyümölcstermő növények részei		x		x
A gyümölcstermő növények szaporításának módjai		x		x
Ültetvények létesítése		x		x
Öntözés módjai	x	x	x	x
Öntözés eszközei, gépei	x	x	x	x
Fiatal és termő ültetvények gondozása		x		x

A gyümölcs betakarítása, kezelése, csomagolása, tárolása		x		x
A szőlő környezeti igénye		x		x
A szőlő növény részei		x		x
A szőlő szaporítási módjai		x		x
A szőlő telepítése		x		x
A fiatal és termő ültetvények gondozása		x		x
A szőlő betakarítása		x		x
A zöldségfélék csoportosítása, környezeti igénye	x		x	
A zöldségfélék termesztési módjai, termesztő létesítmények	x		x	
A zöldségfélék szaporítási módjai	x		x	
A talaj-előkészítés, tápanyag-gazdálkodás, vetés	x		x	
Ápolási munkák (hajtatott zöldségek különleges ápolási munkái)	x		x	
Zöldségnövények betakarítása, áru-előkészítése, kezelése, tárolása, egyszerűbb tartósítási eljárások	x		x	
Kertészeti munkák tervezése, szervezése	x	x	x	x
Munka- és egészségvédelmi feladatok a kertészetben	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Olvasott szakmai szöveg értése	x	x		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x
A környezeti tényezők változásának érzékelése			x	x
A növény habitusának, fejlődési potenciáljának felismerése			x	x
Mennyiségérzék			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x	x	x
Döntésképesség			x	x
Szervezőkészség	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság			x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x
Irányítási készség			x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	x
Módszeres munkavégzés			x	x

10. Zöldség kertészet tantárgy 139 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan átfogó kertészeti ismertek nyújtása, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban legismertebb zöldségfélék termesztésére.
A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására. Megismerkednek a zöldségek betakarítási módjaival, tárolásukkal és áruvá készítésükkel.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia tantárgyi ismeretek
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

10.3. Témakörök

10.3.1. Általános zöldségtermesztési ismeretek ***24 óra***
A zöldség fogalma, jellemzői, csoportosítása, a zöldségnövények felépítése, csoportosítása
A zöldségfélék szaporítása
A termesztés helyének kiválasztása, előkészítése
A zöldségfélék ápolása
A zöldségfélék betakarítása
A zöldségfélék áruvá készítése, tárolása

10.3.2. Burgonyafélék termesztéstechnológiája ***12 óra***
A szabadföldi és hajtatott paradicsom termesztése
A szabadföldi és hajtatott paprika termesztése

10.3.3. A káposztafélék termesztéstechnológiája ***18 óra***
A szabadföldi fejes káposzta termesztése
A szabadföldi és hajtatott karfiol termesztése
A szabadföldi és hajtatott karalábé termesztése

10.3.4. A kabakosok termesztéstechnológiája ***18 óra***
Az uborka szabadföldi termesztése
A hajtatott uborka termesztése
A főzőtökfélék termesztése
A sütőtök termesztése

10.3.5. A gyökérzöldségfélék termesztéstechnológiája ***16 óra***
A sárgarépa szabadföldi és hajtatásos termesztése
A petrezselyem szabadföldi termesztése
A zeller szabadföldi és hajtatásos termesztése
A cékla szabadföldi termesztése
A retekfélék hajtatásos és szabadföldi termesztése

10.3.6. A hüvelyesek termesztéstechnológiája ***20 óra***

A zöldborsó szabadföldi termesztése
A zöldbab szabadföldi termesztése

10.3.7. A hagymafélék termesztéstechnológiája ***11 óra***
A vöröshagyma szabadföldi termesztése
A fokhagyma szabadföldi termesztése

10.3.8. A levélzöldségek termesztéstechnológiája ***20 óra***
A fejes saláta hajtatásos és szabadföldi termesztése
A spenót hajtatásos és szabadföldi termesztése
A sóska hajtatásos és szabadföldi termesztése

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)
Tanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

10.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sorszám	**Tanulói tevékenységforma**	**Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport-bontás**	**osztály-keret**	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		

1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gyümölcs kertészet tantárgy 139 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan átfogó kertészeti ismertek nyújtása, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban legismertebb gyümölcstermő növények és a szőlő termesztésére. A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására. Megismerkednek a gyümölcsök betakarítási módjaival, tárolásukkal és áruvá készítésükkel.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai és biológia tantárgyi ismeretek
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Általános gyümölcstermesztési ismeretek *28 óra*

A gyümölcstermesztés jelentősége, helyzete
A gyümölcstermő növények csoportosítása, részei
A gyümölcstermő növények szaporítása
A gyümölcsös gondozása, betakarítás
A gyümölcs áruvá készítése

11.3.2. Az almagyümölcsűek termesztéstechnológiája *16 óra*

Az alma termesztése
A körte termesztése
A birs termesztése

11.3.3. A csonthéjas gyümölcsűek termesztéstechnológiája *16 óra*

Az őszibarack és a nektarin termesztése
A kajszi termesztése
A cseresznye és a meggy termesztése
A szilva termesztése

11.3.4. A bogyós gyümölcsűek termesztéstechnológiája ***12 óra***

A málna termesztése
A ribiszke termesztése
A szamóca termesztése
A köszméte termesztése
A szeder termesztése
A bodza termesztése

11.3.5. Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák ***40 óra***

A szőlőnövény részei, környezeti igénye
A szőlő szaporítása, a szaporítás módjai
A szőlő művelése és metszésmódjai
A csemege és borszőlő betakarítása

11.3.6. A szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek ***27 óra***

A fehér- és vörösborszőlő feldolgozása
A must és a bor kezelése

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

11.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Zöldség kertészeti gyakorlat tantárgy 175 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan átfogó kertészeti gyakorlati képzés, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban legismertebb zöldségfélék termesztésére.
A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására. Megismerkednek a zöldségek betakarítási módjaival, tárolásukkal és áruvá készítésükkel.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai és biológia tantárgyi ismeretek
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

12.3. Témakörök

12.3.1. Burgonyafélék termesztéstechnológiája ***30 óra***
A szabadföldi és hajtatott paradicsom termesztésének gyakorlati ismeretei
A szabadföldi és hajtatott paprika termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.2. A káposztafélék termesztéstechnológiája ***32 óra***
A szabadföldi fejes káposzta termesztésének gyakorlati ismeretei
A szabadföldi és hajtatott karfiol termesztésének gyakorlati ismeretei
A szabadföldi és hajtatott karalábé termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.3. A kabakosok termesztéstechnológiája ***32 óra***
Az uborka szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A hajtatott uborka termesztésének gyakorlati ismeretei
A főzőtökfélék termesztésének gyakorlati ismeretei
A sütőtök termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.4. A gyökérzöldségfélék termesztéstechnológiája ***24 óra***
A sárgarépa szabadföldi és hajtatásos termesztésének gyakorlati ismeretei
A petrezselyem szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A zeller szabadföldi és hajtatásos termesztésének gyakorlati ismeretei
A cékla szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A retekfélék hajtatásos és szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.5. A hüvelyesek termesztéstechnológiája ***20 óra***
A zöldborsó szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A zöldbab szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.6. A hagymafélék termesztéstechnológiája ***19 óra***
A vöröshagyma szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A fokhagyma szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.7. A levélzöldségek termesztéstechnológiája ***18 óra***
A fejes saláta hajtatásos és szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A spenót hajtatásos és szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

A sóska hajtatásos és szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A zöldség kertészeti gyakorlat során valamennyi témakör és témakörökben felsorolt valamennyi zöldségnövény termesztéstechnológiájának bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a kertészeti gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Leírás készítése	x			Munkanapló
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Gyümölcs kertészeti gyakorlat tantárgy 211 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan átfogó kertészeti gyakorlati képzés, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban legismertebb gyümölcstermő növények és a szőlő termesztésére. A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására. Megismerkednek a gyümölcsök betakarítási módjaival, tárolásukkal és áruvá készítésükkel.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai és biológia tantárgyi ismeretek
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

13.3. Témakörök

13.3.1. Az almagyümölcsűek termesztéstechnológiája ***36 óra***
Az alma termesztésének gyakorlati ismeretei
A körte termesztésének gyakorlati ismeretei
A birs termesztésének gyakorlati ismeretei

13.3.2. A csonthéjas gyümölcsűek termesztéstechnológiája ***36 óra***
Az őszibarack és a nektarin termesztésének gyakorlati ismeretei
A kajszi termesztésének gyakorlati ismeretei
A cseresznye és a meggy termesztésének gyakorlati ismeretei
A szilva termesztésének gyakorlati ismeretei

13.3.3. A bogyós gyümölcsűek termesztéstechnológiája ***36 óra***
A málna termesztésének gyakorlati ismeretei
A ribiszke termesztésének gyakorlati ismeretei
A szamóca termesztésének gyakorlati ismeretei
A köszméte termesztésének gyakorlati ismeretei
A szeder termesztésének gyakorlati ismeretei
A bodza t termesztésének gyakorlati ismeretei

13.3.4. Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák ***68 óra***
A szőlő szaporításának gyakorlati ismeretei
A szőlő művelése és metszése
A csemege és borszőlő betakarítása

13.3.5. A szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek ***35 óra***
Szőlőfeldolgozási gyakorlatok
Pincék, hordók, tároló edények előkészítése
Borkezelési és érlelési eljárások

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A gyümölcs kertészeti gyakorlat során valamennyi témakör és témakörökben felsorolt valamennyi gyümölcsféle termesztéstechnológiájának bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a kertészeti gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11000-16 azonosító számú

Mezőgazdasági géptan
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11000-16 azonosító számú, Mezőgazdasági géptan megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Műszaki ismeretek	Műszaki ismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Erőgépet karbantart	x	x
Az állattartás gépeit, berendezéseit, eszközeit telepíti, beállítja, üzemelteti, karbantartja	x	x
Állattartás épület elemeit, szerkezeti elemeit karbantartja		x
Munkagépeket beállít és karbantart	x	x
Munkagépet erőgéphez csatlakoztat		x
Gondoskodik az erő- és munkagépek tárolásáról, állagmegóvásáról		x
Növénytermesztési és kertészeti berendezéseket, szerkezeti elemeket karbantart	x	x
Az épületeket, építményeket karbantartja		x
Gondoskodik az üzemeltetés és karbantartás során a munka- és egészségvédelmi előírások betartásáról	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Gépészeti és építészeti anyagismeret	x	
Gépelemek	x	x
Mezőgazdasági erőgépek felépítése, működése, karbantartása	x	x
A talajművelés gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
A tápanyag-visszapótlás gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
Vetés és ültetés gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
A növényvédelem gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
Az öntözés gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
A betakarítás gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
Az állattartó telepek épületei, épületszerkezetek		x
Növénytermesztési munkagépek karbantartása	x	x
Állattartás gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
Állattartás épületeinek karbantartása		x
A gépüzemeltetés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai	x	x

Munka- és egészségvédelem	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Információforrások kezelése	x	
Műszaki érzék		x
Elemi számolási készség	x	x
Mennyiségérzék		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Kézügyesség		x
Precizitás	x	x
Felelősségtudat		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság		x
Segítőkészség	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x
Körültekintés, elővigyázatosság		x

14. Műszaki ismeretek tantárgy 139 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A műszaki ismeretek tantárgy oktatása során a képzésben résztvevőknek el kell sajátítani a mezőgazdasági termelésben alkalmazott gépek üzemeltetéséhez és karbantartásához szükséges alapvető elméleti műszaki ismereteket.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, fizika tantárgyi alapműveletek
Állattartás, növénytermesztés és kertészet szakmai tartalma

14.3. Témakörök

14.3.1. Anyagismeret és gépelemek *12 óra*

Az anyagok csoportosítás, az egyes anyagcsoportok főbb tulajdonságai
Tüzelő- és kenőanyagok
Villamos vezetők, félvezetők és szigetelők
A gépelemek fogalma, felosztása
Kötőgépelemek, oldható és roncsolással oldható kötések
Forgó mozgást közvetítő- és átszármaztató gépelemek

14.3.2. Az erőgépek felépítése és működése *14 óra*

A traktorok fő szerkezeti egységei
A motor, a teljesítmény átviteli rendszer
Járművek kormányzása, fékezése
Az elektromos rendszer
Az erőgépek alváza és felépítménye
A traktorok vonó- és függesztő berendezései
Az erőgépek karbantartása, tárolása

14.3.3. A talajművelő gépek felépítése és működése *24 óra*

Az ekék felépítése és működése
A tárcsák felépítése és működése
A boronák felépítése és működése
A hengerek felépítése és működése
A simítók felépítése és működése
A talajlazítók felépítése és működése
A kombinált talajművelő gépek típusai és működésük

14.3.4. A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése *12 óra*

A szerves-trágyaszórás gépeinek felépítése és működése
Műtrágyaszóró gépek felépítése és működése
Folyékony műtrágyaszórók felépítése és működése

14.3.5. A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése *20 óra*

Vetőgépek fajtái, felépítésük, működésük
Szemenkénti vetőszerkezetek
Burgonyaültető és palántázó gépek felépítése működése

14.3.6. A növényvédelem gépeinek felépítése és működése ***10 óra***

A vegyszeres növényvédelem gépi berendezései, felépítésük, működésük
Permetezőgépek beállításai
Porozó és csávázó gépek felépítése működése
Az öntözés gépei, felépítésük és működésük

14.3.7. A betakarítás gépeinek felépítése és működése ***16 óra***

Szemestermény betakarító gépek felépítése és működése
Gyökér és gumós növényeket betakarító gépek felépítése és működése
Szálastakarmányok betakarításának gépei, eszközei, felépítésük, működésük
Szállító és anyagmozgató gépek felépítése és működése

14.3.8. Az állattenyésztés gépeinek felépítése és működése ***31 óra***

Az állattartó telepek épületei, szerkezeti elemeik, csoportosításuk, felépítésük
Etető- és itató berendezések
Mosás és fertőtlenítés gépei
Trágyaeltávolítás és hígtrágyakezelés gépei berendezései
Fejés és tejkezelés gépei, berendezései
Egyéb állattartásban alkalmazott gépek berendezések

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

14.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Rajz értelmezése	x	x		
3.2.	Rajz kiegészítés	x	x		
3.3.	Rajz elemzés, hibakeresés	x	x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Műszaki ismeretek gyakorlat tantárgy 314 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A műszaki ismeretek gyakorlat tantárgy oktatása során a képzésben résztvevőknek el kell sajátítani a mezőgazdasági termelésben alkalmazott erőgépek és alapvető munkagépek üzemeltetési, beállítási és karbantartási feladatait.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, fizika tantárgyi alapműveletek
Állattartás, növénytermesztés és kertészet szakmai tartalma

15.3. Témakörök

15.3.1. Anyagismeret és gépelemek *28 óra*

Az anyagok csoportosítás, az egyes anyagcsoportok főbb tulajdonságai
Tüzelő- és kenőanyagok gyakorlati alkalmazása

Kötőgépelemek, oldható és roncsolással oldható kötések bemutatása, használata
Forgó mozgást közvetítő- és átszármaztató gépelemek bemutatása, használata

15.3.2. Az erőgépek felépítése és működése ***42 óra***
A traktorok fő szerkezeti egységei
A motor, a teljesítmény átviteli rendszer felépítése, bemutatása
Járművek kormányzása, fékezése
Az erőgépek alvázának és felépítményének sajátosságai
A traktorok vonó- és függesztő berendezéseinek használata a gyakorlatban
Az erőgépek karbantartása, tárolása

15.3.3. A talajművelő gépek felépítése és működése ***58 óra***
Az ekék munkája, használata a gyakorlatban
A tárcsák munkája, használata a gyakorlatban
A boronák munkája, használata a gyakorlatban
A hengerek munkája, használata a gyakorlatban
A simítók munkája, használata a gyakorlatban
A talajlazítók munkája, használata a gyakorlatban
A kombinált talajművelő gépek munkája, használatuk a gyakorlatban

15.3.4. A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése ***26 óra***
A szerves-trágyaszórás gépeinek használata a gyakorlatban
Műtrágyaszóró gépek használata a gyakorlatban
Folyékony műtrágyaszórók használata a gyakorlatban

15.3.5. A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése ***36* óra**
Vetőgépek használata a gyakorlatban
Szemenkénti vetőszerkezetek használata a gyakorlatban
Burgonyaültető és palántázó gépek használata a gyakorlatban

15.3.6. A növényvédelem gépeinek felépítése és működése ***30 óra***
A vegyszeres növényvédelem gépinek használata a gyakorlatban
Permetezőgépek beállításai
Porozó és csávázó gépek használata a gyakorlatban
Az öntözés gépeinek használata a gyakorlatban

15.3.7. A betakarítás gépeinek felépítése és működése ***44 óra***
Szemestermény betakarító gépek használata a gyakorlatban
Gyökér és gumós növényeket betakarító gépek használata a gyakorlatban
Szálastakarmányok betakarításának gépei, használatuk a gyakorlatban
Szállító és anyagmozgató gépek használata a gyakorlatban

15.3.8. Az állattenyésztés gépeinek felépítése és működése ***50 óra***
Etető- és itató berendezések gyakorlati alkalmazása
Mosás és fertőtlenítés gépeinek használata
Trágyaeltávolítás és hígtrágyakezelés gépeinek bemutatása
Fejés és tejkezelés gépeinek, berendezéseinek használata
Egyéb állattartásban alkalmazott gépek, berendezések használata

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A műszaki ismeretek gyakorlat során a tantárgy valamennyi témakörének bemutatását és gyakorlását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a műszaki ismeretek gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				

3.1.	Rajz értelmezése		x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
6.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
6.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11001-16 azonosító számú

Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11001-16 azonosító számú, Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gazdálkodási ismeretek	Gazdálkodási ismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Felméri a vállalkozás beindításának, a társaság működésének feltételeit	x	
Biztosítja a helyi adottságoknak megfelelően választott vállalkozási forma beindításának és működésének feltételeit	x	x
Vállalkozást indít, működtet, átalakít	x	
Telephelyet létesít	x	
Üzleti tervet készít/készíttet	x	x
A hatályos gazdasági és jogi szabályozóknak megfelelően működteti a vállalkozását/gazdaságát	x	x
Nyilvántartás(oka)t vezet	x	x
Bizonylatot állít ki		x
Pályázatot ír, támogatást igényel	x	x
Forrást biztosít a vállalkozás elindításához, működéséhez	x	
Készpénzt kezel, illetve készpénz nélküli pénzmozgásokat bonyolít	x	x
Alkalmazottat, alkalmi munkavállalót foglalkoztat, szerződtet	x	
Szolgáltatói, adás-vételi, termeltetői, üzleti szerződéseket köt	x	x
Piackutatást végez	x	x
Üzleti tárgyaláson vesz részt	x	
Üzleti levelezést folytat	x	x
Jelentést, kimutatást készít, adatszolgáltatást végez	x	x
Termőföldhöz, annak használatához kapcsolódó adminisztrációs feladatokat lát el	x	
Számviteli elszámolást, adóbevallást készít, adózik	x	x
Eszközöket, berendezéseket, gépeket vásárol	x	
Állatot vásárol	x	
Beszerzi a takarmányt	x	
Növénytermesztéshez, kertészethez szükséges anyagot vásárol (vetőmag, szaporító anyag, műtrágya, növényvédő szer, stb.)	x	
Állatot, állati terméket értékesít	x	
Terményt, terméket értékesít	x	
SZAKMAI ISMERETEK		

Gyakorlati gazdasági ismeretek	x	x
Számviteli alapismeretek	x	
Munkaviszonyra vonatkozó jogszabályok	x	
A termőföldre vonatkozó szabályok	x	
Mezőgazdasági termékértékesítési szerződés	x	x
Pénzügyi, pénzintézeti rendszer, pénzügyi szolgáltatások	x	
Vállalkozás pénzügyei	x	x
Egyéni vállalkozás adózása	x	x
Társas vállalkozási formák (bt, kft) adófizetési kötelezettségei	x	
A vállalkozási formák jellemzői	x	
Vállalkozás létesítése, működési feltételei	x	x
A szükséges tárgyi és személyi (munkaerő) feltételek kialakítása	x	x
Az üzleti terv felépítése, tartalma, a tervezés módszerei	x	x
Pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai	x	x
A vállalkozás működtetése	x	
Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése	x	x
Az üzleti tárgyalás résztvevői, menete, kiértékelése	x	
Nyilvántartások vezetése	x	
Az üzleti levelezés szabályai	x	x
Piaci ismeretek (a piac funkciói, szereplői, típusai)	x	
Beszerzést/vásárlást befolyásoló tényezők	x	
Beszerzés/vásárlás folyamata	x	
Értékesítési módok	x	
Értékesítést befolyásoló tényezők	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvi íráskészség, írásbeli fogalmazókészség		x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Információforrások kezelése		x
Számolási készség		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Megbízhatóság	x	x
Felelősségtudat	x	x
Döntésképesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság		x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Udvariasság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	
Információgyűjtés		x
Logikus gondolkodás	x	x

16. Gazdálkodási ismeretek tantárgy 103 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismerkedik a gazdasági alapfogalmakkal, a gazdálkodási tevékenység megjelenési formáival, a gazdálkodás szervezeti kereteivel, a pénzügyi rendszer működésével, a jogi alapfogalmakkal, valamint a munkaerő-gazdálkodás fogalomkörével.

A tantárgy célja az önálló gazdálkodás és vállalkozás elméleti alapjainak a biztosítása közgazdaságtani, vállalkozási, piaci és munkajogi ismeretek elsajátításával. További célja a tantárgynak az agrártámogatási rendszerek elméleti ismereteinek az átadása.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika tantárgyi alapműveletek
Állattartás, növénytermesztés és kertészet szakmai tartalma

16.3. Témakörök

16.3.1. Közgazdaságtani alapfogalmak *12 óra*

A termelés tényezői
A szükséglet, az igény, kereslet és kínálat meghatározása
A piac fogalma, fajtái, résztvevői
Ár meghatározás, az egyensúlyi ár kialakulásának tényezői
Marketing szerepe és tartalma
Marketing mix
Marketingterv
Termék életciklus
Marketingkommunikáció

16.3.2. Számviteli és adózási ismeretek *12 óra*

Termelési eszközök: befektetett eszközök, forgó eszközök
Állami költségvetés
Adók csoportosítása és főbb jellemzőik
Társadalombiztosítás alapfogalmai
A termelés ráfordításai és költségei
Önköltségszámítás

16.3.3. Banki, pénzügyi alapfogalmak *12 óra*

A pénz funkciói és kialakulásának története
A pénz szerepe a piacgazdaságban
A pénzintézeti rendszer, pénzintézetek tevékenysége
Az infláció fogalma
A bankválasztás szempontjai
Aktív, passzív és semleges bankműveletek
A hitel fogalma
A hitel fedezetek fajtái, hiteltörlesztés, futamidő, hitel kamat, THM fogalma
Bankbetét fogalma

Tőzsde, értékpapírok

16.3.4. Vállalkozási ismeretek ***26 óra***

A vállalkozás fogalma, általános jellemzői
Őstermelői tevékenység
Egyéni vállalkozás
Családi gazdálkodás
Gazdasági társaságok: közkereseti társaság, betéti társaság, közös vállalat, egyesülés, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság
Szövetkezet
Vállalkozások alapítása, megszűnése és megszüntetése
Cégnyilvántartás, cégfelügyelet
Kamarák szerepe a gazdálkodásban

16.3.5. Munkajogi ismeretek ***29 óra***

Általános munkajogi alapismeretek
A munkaviszony keletkezése
A munkaszerződés
A munkaviszony megszűnésének, megszüntetésének esetei
A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei, kártérítési felelősség
A munkaköri leírás

16.3.6. Agrártámogatási ismeretek ***12 óra***

Támogatások Uniós és hazai szabályozása
Támogatások megismerése, pályázati kiírások
Beruházási támogatások

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

16.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

16.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	házi feladat	x			

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Gazdálkodási ismeretek gyakorlata tantárgy 206 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja az önálló gazdálkodás és vállalkozás elméleti alapjainak gyakorlatba történő átültetése a közgazdaságtani, vállalkozási, piaci és munkajogi ismeretek elsajátításával, valamint az agrártámogatási rendszerek gyakorlati megismerésével.

Cél, hogy a szakképzésben résztvevők a vállalkozási, piaci és adminisztrációs ismeretek átadását és elsajátítását követően alkalmassá váljanak az önálló gazdálkodásra.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika tantárgyi alapműveletek
Állattartás, növénytermesztés és kertészet szakmai tartalma

17.3. Témakörök

17.3.1. A vállalkozás működtetése *36 óra*

Vállalkozás létesítése, átalakítása és megszüntetése
Cégnyilvántartás és bejegyzés dokumentációja
A vállalkozás tárgyi és személyi (munkaerő) feltételeinek kialakítása
Termelői regisztráció
A munkaszerződés és munkaköri leírás
A piackutatás módszerei
Marketingterv készítés

17.3.2. Számviteli és pénzügyi gyakorlatok *36 óra*

Az üzleti terv, az üzleti terv felépítése, az üzleti terv követelményei
A pénzügyi terv
A működési (termelési) terv
Számviteli bizonylatok, a bizonylat alaki és tartalmi kellékei
Bizonylati, utalványozási elv
A bizonylatok megőrzése
Pénztárkönyv, naplófőkönyv, mérleg tanulmányozása

17.3.3. A termelés nyilvántartásának dokumentációja *36 óra*

Termelési mutatói és azok dokumentálása
A személyi és tárgyi eszköz nyilvántartásai
A termőföld és állatállomány nyilvántartása
A gépüzemeltetés dokumentációi
Önköltségszámítás
Leltározás, leltárkészítés, selejtezés

17.3.4. Támogatások igénylése, pályázati dokumentáció és beszámoló *36 óra*

Támogatások és pályázatok
A pályázati kiírás tanulmányozása
A pályázati dokumentáció felépítése, benyújtásának lehetséges módjai
A pályázati szakmai és pénzügyi beszámoló felépítése
Hitelszerződés tanulmányozása

17.3.5. Beszerzés, értékesítés és szállítás bizonylatai *31 óra*

A számla fajtái és felépítése
Számlakitöltés (készpénzfizetési számla, átutalásos számla, nyugta, készpénzátvételi elismervény kiállítása)
Számlavezetési és adási kötelezettség, számviteli szabályai
A befogadott számla ellenőrzésének begyakorlása

Szállítás dokumentációja
A termék beszerzési és értékesítési szerződés felépítése, tartalmi követelményei

17.3.6. Üzleti levelezés, adminisztráció, kommunikáció ***31 óra***

Az infokommunikációs irodai eszközök használata (irodai eszközök, telefon, fax, szkenner, iratmegsemmisítő)
Üzleti levél tartalma és felépítése
Jelentés, kimutatás, beszámoló készítése
Iratkezelés szabályai, dokumentációja és tárgyi eszközei
Üzleti kommunikáció alapelvei
Az üzleti tárgyalás résztvevői, menete, kiértékelése

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tangazdaság, tanüzem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		X		
1.2.	megbeszélés		X		
1.3.	szemléltetés		X		
1.4.	bemutatás		X		
1.5.	gyakorlás		X		

17.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11002-12 azonosító számú

Gazda kiegészítő tevékenységei megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11002-12 azonosító számú Gazda kiegészítő tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kiegészítő tevékenységek
FELADATOK	
Őrzi a hagyományokat (pl. állatot vág)	x
Falusi vendéglátást folytat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A falusi vendéglátás módjai	x
A kisüzemi élelmiszertermelés és termékfeldolgozás sajátosságai	x
Térségi turizmusfejlesztés, falusi turizmus	x
Élelmiszerbiztonság, fogyasztóvédelem szabályai	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Elemi szintű számítógép használat	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
Elemi számolási készség	x
Mennyiségérzék	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Pontosság	x
Megbízhatóság	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Meggyőző készség	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Módszeres munkavégzés	x
Helyzetfelismerés	x
Logikus gondolkodás	x

18. Kiegészítő tevékenységek tantárgy 87,5 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan kiegészítő tevékenységek megismertetése, amelyekkel kiegészítheti a vidéki lakosság a jövedelmét, amelyekkel több lábon állóvá válhat a falusi vendéglátó gazdálkodó.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai, földrajzi tantárgyi ismeretek
Állattenyésztés, növénytermesztés, kertészet szakmai tartalmak

18.3. Témakörök

18.3.1. A falusi vendéglátás és turizmus alapfogalmai *28 óra*

A vendéglátás, a turizmus és a falusi vendéglátás jellemzői, sajátosságai, tevékenységi körei.
A vendéglátás fő- és mellékfolyamatai
A vendégfogadás személyi és tárgyi feltételei
A vendéglátás napi munkarendje, szállásadás, étkeztetés munkafázisai

18.3.2. Hagyományos élelmiszertartósítási módok *26 óra*

Az élelmiszer feldolgozás célja, növényi, állati és ásványi nyersanyagai
A fizikai-, kémiai- és mikrobiológiai romlásjelenségek és okai
Tartósítási módok csoportosítása: hőkezeléses tartósítás, hőelvonásás tartósítások, tartósítás vízelvonással, tartósítás vegyszerekkel, mikrobiológiai tartósítás

18.3.3. Hagyományos termék feldolgozások, élelmiszer előállítási módok *22 óra*

A kisüzemi tejtermékek (savanyú tejkészítmények, tejszín készítmények, vaj, túró, sajt) készítése és minőségi jellemzőik
A kisüzemi disznóvágás feltételei, előkészítése, műveletei, a kisüzemi körülmények között készíthető húskészítmények készítése és tartósítása
A kisüzemi zöldség és gyümölcs tartósítás technológiái (zöldség savanyítás, zöldség szárítás, befőttek, lekvárok, ivólevek, szörpök készítése, gyümölcsaszalás)
A bor készítésének fontosabb lépései, borturizmus, borvidékek

18.3.4. Élelmiszer higiénia és minőség *11,5 óra*

A higiénia területei, az élelmiszerhigiénia területei
A személyi higiénia előírásai, egészségügyi követelmények a dolgozókkal szemben
Az élelmiszer-feldolgozó létesítmények és eszközök higiéniai előírásai
Az élelmiszer minőség fogalma, meghatározása, élelmiszer biztonság

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	házi feladat	x			

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				

4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

10997-16 Állattartás

9. évfolyamot követően

Állattartási gyakorlat tantárgy

Témakörök

Takarmányozástani gyakorlatok

A takarmányok felismerése, jellemzőik, érzékszervi minősítésük
Az egyes állatfajokkal etethető takarmányok csoportosítása
A takarmányok etetésre történő előkészítése
A takarmányok kiadagolása
Takarmányok tartósítása, tárolása
A takarmányadag tervezés alapelveinek megismerése

A ló tartási és tenyésztési gyakorlata

A lótartási módok megismerése
A lóápolás eszközei és használatuk
A lószerszám és a kocsi részei
A ló kocsiba történő be- és kifogása, hajtás
A ló takarmányai és takarmányozása
A ló tenyésztése
A hátasló tartás és gondozás, a lovaglás és idomítás munkáinak megtekintése.
A ló küllemi bírálata, a hasznosítás és a küllem közötti összefüggés megismerése

A szarvasmarha tartási és tenyésztési gyakorlata

A szarvasmarhatartó gazdaság megismerése
A gazdaság elrendezése, épületei
Az istálló típusai és berendezésük (etető-, itató-, trágyaeltávolító- berendezések)
A fejőház felépítése és berendezései, fejőgép típusok
Tenyésztési és termelési paraméterek, azok dokumentálása

Szarvasmarha tartási és tenyésztési munkákban való részvétel
A tenyésztési, takarmányozási, a hízlalási és tartási módok megismerése
Fejés és tejvizsgálat végzése, tej mintavétel
Napirend szerinti munkák végzése

Időszakos ápolási munkák végzése

A szarvasmarha szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerése, a termékenyítés optimális idejének a meghatározása
Segédkezés az inszeminálási munkákban
A vemhesség megállapításának módszerei, a várható ellés idejének a meghatározása

Ellési előkészületek, segédkezés az ellésben
Az ellés jeleinek felismerése
Az ellető hely, a tehén felkészítése az ellésre
Az ellető személy felkészülése az ellésre, anyagok és eszközök előkészítése
Az ellés szakszerű levezetése
Az újszülött borjú és az anya ellátása

Takarmányadag összeállítása tejelő- és hízó marha számára „kézzel" és számítógépes program segítségével
A szarvasmarha tartás balesetvédelmi és tűzrendészeti berendezéseinek, eszközeinek megismerése
A trágya tárolás és kezelés eszközei és berendezései

A juh és kecske tartási és tenyésztési gyakorlata

A juh tenyésztési, takarmányozási, hízlalási és tartási módszereinek megismerése
A juhtartás napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
A juh termelési adatainak megismerése, dokumentálása
Gyapjú ismeret, a bunda alkotó elemei, a gyapjú minősítése élő állaton
A juhok takarmányozása
Legeltetési munkákban való részvétel
A kecske tartási és tenyésztési munkáiban való részvétel
A kecske napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
A kecske termelési adatainak megismerése, dokumentálása
A juh és a kecske fejése, tejkezelése

A sertés tartási és tenyésztési gyakorlata

A sertés tartási és tenyésztési munkáiban való részvétel
A tenyésztési, a takarmányozási, a hízlalási és a tartási módszerek magismerése
Az istálló berendezések működtetése
A napirend szerinti és időszakos ápolási munkák végzése
Termelési adatok megismerése és dokumentálása

A sertés szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerésének gyakorlása
A termékenyítés optimális időpontjának meghatározása
A fedeztetés, búgatás és a mesterséges termékenyítés munkái
A fialás előkészítése és levezetése

Takarmányadag összeállítása különböző korcsoportok részére számítógépes program segítségével

A baromfifélék tartási és tenyésztési gyakorlata

Árutojás termelő gazdaság megismerése
A tartási, takarmányozási módszerek megismerése
A baromfitelep berendezései, üzemeltetésük
A napirend szerinti munkaműveletek elvégzése
Étkezési tojás gyűjtése, válogatása, áruvá készítése
Termelési adatok gyűjtése, dokumentálása

Pecsenyecsirke nevelő gazdaság megismerése
A tartási, takarmányozási módszerek megismerése
A baromfitelep berendezései, üzemeltetésük
A napirend szerinti munkaműveletek elvégzése
Termelési adatok gyűjtése, dokumentálása

Állategészségügyi- és higiéniai gyakorlatok

Állattartó gazdaság állategészségügyi technológiája, dokumentációja
Gazdasági állatok klinikai alapértékeinek mérése
A beteg állat felismerése, elkülönítése
Az állattartásban alkalmazott fertőtlenítő szerek és használatuk
Istálló takarítása és fertőtlenítése
Segédkezés az állatorvosi beavatkozás közben

10998-16 Növénytermesztés

10. évfolyamot követően

Általános és részletes növénytermesztési gyakorlat tantárgyak

Témakörök

A gabonafélék termesztéstechnológiája

Az őszi és tavaszi búza talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi és tavaszi árpa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A zab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A rozs talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A kukorica talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A tritikále talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

A hüvelyes növények termesztéstechnológiája

A borsó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szója talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A bab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A lencse talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

A csillagfürt talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

A gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája

A burgonya talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A cukorrépa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

Az ipari növények termesztéstechnológiája

A napraforgó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi káposztarepce talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A fehér mustár talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

A szálastakarmányok és tömegtakarmányok termesztéstechnológiája

A lucerna talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A vörös here talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szudánifű talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A silókukorica és a silócirok talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

Gyepgazdálkodási ismeretek

Gyepek talaj-előkészítése, telepítése
A gyepek ápolása, termőképességük fokozása
A széna- és szenázskészítés technológiája
Gyepművelő eszközök és gépek munkájának megismerése

Betakarítás és tartósítás, termények tárolása

A betakarítás módjai és eszközei
A termények tartósításának lehetőségei
A termények tárolása

11000-16 Mezőgazdasági géptan

11. évfolyamot követően

Műszaki ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az erőgépek felépítése és működése

A traktorok fő szerkezeti egységei
A motor, a teljesítmény átviteli rendszer felépítése, bemutatása
Járművek kormányzása, fékezése
Az erőgépek alvázának és felépítményének sajátosságai
A traktorok vonó- és függesztő berendezéseinek használata a gyakorlatban
Az erőgépek karbantartása, tárolása

A talajművelő gépek felépítése és működése

Az ekék munkája, használata a gyakorlatban
A tárcsák munkája, használata a gyakorlatban
A boronák munkája, használata a gyakorlatban
A hengerek munkája, használata a gyakorlatban
A simítók munkája, használata a gyakorlatban
A talajlazítók munkája, használata a gyakorlatban
A kombinált talajművelő gépek munkája, használatuk a gyakorlatban

A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése

A szerves-trágyaszórás gépeinek használata a gyakorlatban
Műtrágyaszóró gépek használata a gyakorlatban
Folyékony műtrágyaszórók használata a gyakorlatban

A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése

Vetőgépek használata a gyakorlatban
Szemenkénti vetőszerkezetek használata a gyakorlatban
Burgonyaültető és palántázó gépek használata a gyakorlatban

A növényvédelem gépeinek felépítése és működése

A vegyszeres növényvédelem gépinek használata a gyakorlatban
Permetezőgépek beállításai
Porozó és csávázó gépek használata a gyakorlatban
Az öntözés gépeinek használata a gyakorlatban

A betakarítás gépeinek felépítése és működése

Szemestermény betakarító gépek használata a gyakorlatban
Gyökér és gumós növényeket betakarító gépek használata a gyakorlatban
Szálastakarmányok betakarításának gépei, használatuk a gyakorlatban
Szállító és anyagmozgató gépek használata a gyakorlatban

Az állattenyésztés gépeinek felépítése és működése

Etető- és itató berendezések gyakorlati alkalmazása
Mosás és fertőtlenítés gépeinek használata
Trágyaeltávolítás és hígtrágyakezelés gépeinek bemutatása
Fejés és tejkezelés gépeinek, berendezéseinek használata
Egyéb állattartásban alkalmazott gépek, berendezések használata

11001-16 Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel

11. évfolyamot követően

Gazdálkodási ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

A vállalkozás működtetése

Cégnyilvántartás és bejegyzés dokumentációja
A személyi és tárgyi eszköz nyilvántartásai
A termőföld és állatállomány nyilvántartása
A munkaszerződés és munkaköri leírás

Számviteli és pénzügyi gyakorlatok

Az üzleti terv, az üzleti terv felépítése, az üzleti terv követelményei
A pénzügyi terv
A működési (termelési) terv
Számviteli bizonylatok, a bizonylat alaki és tartalmi kellékei
Bizonylati, utalványozási elv
A bizonylatok őrzése
Pénztárkönyv, naplófőkönyv, mérleg tanulmányozása

A termelés nyilvántartásának dokumentációja

A növénytermesztés és kertészet termelési mutatói és azok nyilvántartása
Az állattenyésztés (szarvasmarha, ló, sertés, juh, baromfitenyésztés) termelési mutatói és azok dokumentálása
A gépüzemeltetés dokumentációi
Önköltség számítás

Támogatások igénylése, pályázati dokumentáció és beszámoló

A növénytermesztés támogatásai és pályázatai
Az állattartás támogatásai és pályázatai
A pályázati kiírás tanulmányozása
A pályázati dokumentáció felépítése, benyújtásának lehetséges módjai
A pályázati szakmai és pénzügyi beszámoló felépítése
Hitelszerződés tanulmányozása

Beszerzés, értékesítés és szállítás bizonylatai

A számla fajtái és felépítése
Számlavezetési és adási kötelezettség, számviteli szabályai
A befogadott számla ellenőrzésének begyakorlása
Szállítás dokumentációja
A termék beszerzési és értékesítési szerződés felépítése, tartalmi követelményei

Üzleti levelezés, adminisztráció, kommunikáció

Üzleti levél tartalma és felépítése

Jelentés, kimutatás, beszámoló készítése
Iratkezelés szabályai, dokumentációja és tárgyi eszközei
Üzleti kommunikáció alapelvei

5.28.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 621 01
GAZDA
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 621 01 Gazda szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A részszakképesítés alapadatai

A részszakképesítés azonosító száma: 34 621 01

A részszakképesítés megnevezése: Gazda

A szakmacsoport száma és megnevezése: 20. Mezőgazdaság

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXIII. Mezőgazdaság

Elméleti képzési idő aránya: 40%

Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 20. Mezőgazdaság

szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a részszakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Állatjelölő eszközök
Állatgyógyászati eszközök
Ellési eszközök
Anyaállat és újszülött ápolásához szükséges eszközök
Mérlegek
Ló, szarvasmarha, sertés, juh ápolás és gondozás eszközei
Villanypásztor berendezés és tartozékai
Inszeminálás eszközei (állatfajonként)
Állategészségügyi vizsgáló műszerek
Talajvizsgálati eszközök, műszerek
Meteorológiai mérőeszközök
Talajművelő eszközök, erő- és munkagépek
Öntözőberendezések
Növényápolási eszközök
Növényvédelem gépei, eszközei
Gépkarbantartás szerszámai, eszközei
Kéziszerszámok
Szerelőszerszámok
Kőműves kéziszerszámok
Építőipari kisgépek
Mérőeszközök
Növényház, fóliasátor
Kertészeti kéziszerszámok
Szőlészeti kisgépek

Gyümölcskertészet kisgépei, eszközei
Konyhaeszközök, berendezések, kisgépek
Sertésvágás eszközei
Füstölőkamra
Egyéni védőfelszerelés
Munkabiztonsági berendezések

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.

„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.

A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több

mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1.Az integráció/inklúzió feltételei

„A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. **Objektív tényezők**

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. **Szubjektív tényezők**

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."
    „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."
    „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."
    „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."
    „Mindig fejezd be a feladatod."
    „Munkád végeztével rakj rendet magad után."
    „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.

8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.
- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.
- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.
- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.
- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.
- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.
- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10997-16 Állattartás	Állattartás 1.	2			1							
	Állattartás 2.	1			1			2			1	
	Állattartási gyakorlat		3			2			2			3
10998-16 Növénytermesztés	Általános növénytermesztés	2			1							
	Részletes növénytermesztés	1			1			2			1	
	Általános növénytermesztési gyakorlat		2			2			1			1
	Részletes növénytermesztési gyakorlat		1	70		1	105		2	105		2
10999-16 Kertészeti alapok	Zöldség kertészet	1			1			1			1	
	Gyümölcs kertészet	1			1			1			1	
	Zöldség kertészeti gyakorlat		2			1			1			1
	Gyümölcs kertészeti gyakorlat		1			2			2			1
11000-16 Mezőgazdasági géptan	Műszaki ismeretek	1			1			1			1	
	Műszaki ismeretek gyakorlat		3			2			2			2
11001-16 Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel	Gazdálkodási ismeretek				1			1			1	
	Gazdálkodási ismeretek gyakorlat					2			2			2

11002-12 Gazda kiegészítő tevékenységei	Kiegészítő tevékenységek				1			1			0,5	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		**9**	**12**		**9**	**12**		**9**	**12**		**9**	**12**
Összes heti/ögy óraszám		**21**		**70**	**21**		**105**	**21**		**105**	**21**	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**15,5**		**15,5**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*3,5*		*3,5*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**62**		**62**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*22*		*22*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10997-16 Állattartás	**Állattartás 1.**	**72**			**36**								**108**
	Az állati test felépítése és működése	*20*											*20*
	Az állattenyésztés alapfogalmai, értékmérő tulajdonságok	*18*											*18*
	A gazdasági állatok szaporítása, a nemesítés folyamata	*18*											*18*
	A gazdasági állatok környezeti igényei, elhelyezése, gondozása	*16*			*8*								*24*
	Takarmányozástani alapfogalmak, a takarmányok csoportosítása				*10*								*10*
	Munka-, tűz- és környezetvédelem az állattartásban				*8*								*8*
	Állat-egészségügyi és állathigiéniai alapfogalmak				10								*10*
	Állattartás 2.	**36**			**36**			**72**			**31**		**175**
	A ló tenyésztése és tartása	*16*											*16*
	A szarvasmarha tenyésztése és tartása	*20*			*18*			*15*					*53*
	A juh és a kecske tenyésztése és tartása				*18*								*18*

	A sertés tenyésztése és tartása							*25*			*10*		*35*
	A baromfifélék tenyésztése és tartása							*32*			*10*		*42*
	Legeltetés, az ökológiai gazdálkodás lehetőségei az állattartásban										*11*		*11*
	Állattartási gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**93**	**345**
	Az állati test felépítése, általános állattenyésztési gyakorlatok		*30*										*30*
	Takarmányozástani gyakorlatok		*26*										*26*
	Állat-egészségügyi és higiéniai gyakorlatok		*24*										*24*
	A ló tartási és tenyésztési gyakorlata		*28*										*28*
	A szarvasmarha tartási és tenyésztési gyakorlata					*40*			*20*			*25*	*85*
	A juh és a kecske tartási és tenyésztési gyakorlata					*32*							*32*
	A sertés tartási és tenyésztési gyakorlata								*24*			*33*	*57*
	A baromfifélék tartási és tenyésztési gyakorlata								*28*			*35*	*63*
10998-16 Növénytermesztés	**Általános növénytermesztés**	**72**			**36**								**108**
	A növény és környezete, éghajlattani ismeretek	*15*											*15*
	Talajtani ismeretek	*16*											*16*
	Talajművelés és talajművelési rendszerek	*21*											*21*
	Tápanyag utánpótlás	*10*											*10*
	A növények szaporítása és vetése	*10*											*10*
	Növényápolás				14								*14*
	Betakarítás és tartósítás, termények tárolása				22								*22*
	Részletes növénytermesztés	**36**			**36**			**72**			**31**		**175**
	A gabonafélék termesztéstechnológiája	*36*			*11*								*47*
	A hüvelyes növények termesztéstechnológiája				*25*								*25*
	Gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája							*28*					*28*
	Az ipari növények termesztéstechnológiája							*32*					*32*
	A szálastakarmányok termesztéstechnológiája							*12*			*13*		*25*
	Gyepgazdálkodási ismeretek										*18*		*18*
	Általános növénytermesztési gyakorlat		**72**			**72**			**36**			**31**	**211**

	Talajtani ismeretek a gyakorlatban		*16*			*16*							*32*
	Talajművelés és talajművelési rendszerek a gyakorlatban		*24*			*24*							*48*
	Tápanyag utánpótlás a gyakorlatban		*16*			*16*							*32*
	A növények szaporítása és vetése		*16*			*16*							*32*
	Növényápolási gyakorlatok								*20*			*15*	*35*
	Betakarítás és tartósítás, termények tárolása								*16*			*16*	*32*
	Részletes növénytermesztési gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**62**	**206**
	A gabonafélék termesztéstechnológiája		*36*			*20*							*56*
	A hüvelyes növények termesztéstechnológiája					*16*			*10*				*26*
	Gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája								*20*				*20*
	Az ipari növények termesztéstechnológiája								*30*			*22*	*52*
	A szálastakarmányok termesztéstechnológiája								*12*			*20*	*32*
	Gyepgazdálkodási ismeretek											*20*	*20*
10999-16 Kertészeti alapok	**Zöldség kertészet**	**36**			**36**			**36**			**31**		**139**
	Általános zöldségtermesztési ismeretek	*24*											*24*
	Burgonyafélék termesztéstechnológiája	*12*											*12*
	A káposztafélék termesztéstechnológiája				*18*								*18*
	A kabakosok termesztéstechnológiája				*18*								*18*
	A gyökérzöldségfélék termesztéstechnológiája							*16*					*16*
	A hüvelyesek termesztéstechnológiája							*20*					*20*
	A hagymafélék termesztéstechnológiája										*11*		*11*
	A levélzöldségek termesztéstechnológiája										*20*		*20*
	Gyümölcs kertészet	**36**			**36**			**36**			**31**		**139**
	Általános gyümölcstermesztési ismeretek	*28*											*28*
	Az almagyümölcsűek termesztéstechnológiája	*8*			*8*								*16*
	A csonthéjas				*16*								*16*

	gyümölcsűek termesztéstechnológiája												
	A bogyós gyümölcsűek termesztéstechnológiája				*12*								*12*
	Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák							*20*			*20*		*40*
	A szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek							*16*			*11*		*27*
	Zöldség kertészeti gyakorlat		**72**			**36**			**36**			**31**	**175**
	Burgonyafélék termesztéstechnológiája		*30*										*30*
	A káposztafélék termesztéstechnológiája		*32*										*32*
	A kabakosok termesztéstechnológiája		*10*			*22*							*32*
	A gyökérzöldségfélék termesztéstechnológiája					*14*			*10*				*24*
	A hüvelyesek termesztéstechnológiája								*20*				*20*
	A hagymafélék termesztéstechnológiája								*6*			*13*	*19*
	A levélzöldségek termesztéstechnológiája											*18*	*18*
	Gyümölcs kertészeti gyakorlat		**36**			**72**			**72**			**31**	**211**
	Az almagyümölcsűek termesztéstechnológiája		*36*										*36*
	A csonthéjas gyümölcsűek termesztéstechnológiája					*36*							*36*
	A bogyós gyümölcsűek termesztéstechnológiája					*36*							*36*
	Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák								*52*			*16*	*68*
	A szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek								*20*			*15*	*35*
11000-16 Mezőgazdasági géptan	**Műszaki ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**31**		**139**
	Anyagismeret és gépelemek	*12*											*12*
	Az erőgépek felépítése és működése	*14*											*14*
	A talajművelő gépek felépítése és működése	*10*			*14*								*24*
	A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése				*12*								*12*
	A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése				*10*			*10*					*20*
	A növényvédelem gépeinek felépítése és működése							*10*					*10*
	A betakarítás gépeinek felépítése és működése							*16*					*16*
	Az állattenyésztés gépeinek felépítése és										*31*		*31*

	működése												
	Műszaki ismeretek gyakorlat		**108**			**72**			**72**			**62**	**314**
	Anyagismeret és gépelemek		*28*										*28*
	Az erőgépek felépítése és működése		*42*										*42*
	A talajművelő gépek felépítése és működése		*38*			*20*							*58*
	A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése					*26*							*26*
	A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése					*26*			*10*				*36*
	A növényvédelem gépeinek felépítése és működése								*30*				*30*
	A betakarítás gépeinek felépítése és működése								*32*			*12*	*44*
	Az állattenyésztés gépeinek felépítése és működése											*50*	*50*
11001-16 Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel	**Gazdálkodási ismeretek**				**36**			**36**			**31**		**103**
	Közgazdaságtani alapfogalmak				*12*								*12*
	Számviteli és adózási ismeretek				*12*								*12*
	Banki, pénzügyi alapfogalmak				*12*								*12*
	Vállalkozási ismeretek							*26*					*26*
	Munkajogi ismeretek							*10*			*19*		*29*
	Agrártámogatási ismeretek										*12*		*12*
	Gazdálkodási ismeretek gyakorlat					**72**			**72**			**62**	**206**
	A vállalkozás működtetése					*36*							*36*
	Számviteli és pénzügyi gyakorlatok					*36*							*36*
	A termelés nyilvántartásának dokumentációja								*36*				*36*
	Támogatások igénylése, pályázati dokumentáció és beszámoló								*36*				*36*
	Beszerzés, értékesítés és szállítás bizonylatai											*31*	*31*
	Üzleti levelezés, adminisztráció, kommunikáció											*31*	*31*
11002-12 Gazda kiegészítő tevékenységei	**Kiegészítő tevékenységek**				**36**			**36**			**15,5**		**87,5**
	A falusi vendéglátás és turizmus alapfogalmai				*20*			*8*					*28*
	Hagyományos élelmiszertartósítási				*16*			*10*					*26*

	módok												
	Hagyományos termék feldolgozások, élelmiszer előállítási módok						*12*			*10*		*22*
	Élelmiszer higiénia és minőség						*6*			*5,5*		*11,5*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**324**	**432**		**324**	**432**	**324**	**432**		**279**	**372**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**	**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		1251 / 39,1%										
Gyakorlati óraszámok/aránya		1948 / 60,9%										

Jelmagyarázat: e/elmélet, gy/gyakorlat, ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	

Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15,5 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek 4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése 4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés 4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség 3,5 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	

2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10997-16 azonosító számú

Állattartás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10997-16 azonosító számú, Állattartás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Állattartás 1.	Állattartás 2.	Állattartási gyakorlat
FELADATOK			
Gazdálkodásához kapcsolódó információkat gyűjt			x
Alkalmazza az állattartás, és tenyésztés tradicionális és korszerű technológiáit, eljárásait			x
A jogszabályi környezetnek megfelelően végzi tevékenységét			x
Takarmányt érzékszervvel minősít, mintát vesz			x
Takarmányt tartósít, tárol			x
Takarmányadagot állít össze			x
Takarmányt előkészít, kioszt, itat, állatot legeltet			x
Figyelemmel kíséri az állatok viselkedését, egészségi állapotát, beteg állatot elkülönít			x
Szükség esetén értesíti az állatorvost, és segédkezik az állat kezelésében			x
Állatokat ápol, csoportosít, ellát, szükségleteiket kielégíti			x
Állatot mozgat, terel, szállít			x
Állatot mérlegel, jelöl, minősít			x
Ivarzó állatot felismer, kiválaszt			x
Elvégzi/elvégezteti a pároztatást, segédkezik a vemhesség megállapításánál			x
Ellést, fialást előkészít, levezet			x
Újszülött állatot, anyaállatot ellát			x
Elvégzi a gépi fejést és a hozzá kapcsolódó műveleteket			x
Tojást gyűjt, kezel, tojást keltet			x
Kitrágyázást, almozást végez, trágyát kezel			x
Istállót, berendezést takarít, fertőtlenít			x
Rágcsáló-, rovarirtásról gondoskodik			x
Gondoskodik a napi fertőtlenítésről, betartja/betartatja a járványveszély megelőző intézkedéseket			x
Az állattartáshoz kapcsolódó munka-, tűz- és környezetvédelmi feladatokat			x

ellát			
SZAKMAI ISMERETEK			
Állattartáshoz kapcsolódó jogszabályok, rendeletek, szakmai anyagok	x	x	
Takarmányozástan (takarmányozási módok)	x	x	
Táplálóanyag-szükséglet, takarmányadag összeállítása	x	x	
Gazdasági állatok emésztési sajátosságai	x	x	
Gazdasági állatok viselkedése	x	x	
Gazdasági állatok mozgatása, szállítása		x	x
Etetés, itatás módja, rendje	x	x	x
Trágyázás, almozás, a trágyakezelés módjai	x	x	x
Istállóklíma, környezeti igények	x	x	x
Haszonállat hízlalás		x	x
Tejtermeltetés, gépi fejés	x	x	x
Tojás termeltetés, keltetés	x	x	x
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés módjai és lehetőségei	x	x	x
Kártevőirtás	x	x	x
A gazdasági állatok gondozása, szaporítása	x	x	x
Ellés, fialás jelei, szakaszai, lefolyása	x	x	
Anyaállat, újszülött állat igényei, tejtáplálás	x	x	x
Szarvasmarha, ló, sertés, juh/kecske, baromfi tenyésztése		x	x
Beteg állatok felismerése, teendő beteg állatok esetén, elsősegélynyújtás módjai	x	x	x
A bejelentési kötelezettség fogalma, módjai	x		
Állattartó telepek járványvédelme	x	x	x
Az állattartás munka-, tűz- és környezetvédelme	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Állatok megközelítése, viselkedésének értelmezése			x
Környezeti tényezők értékelése			x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x
Mennyiségérzék			x
A jó gazda gondossága			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Elhivatottság, elkötelezettség			x
Döntésképesség			x

Precizitás	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Határozottság	x	x	x
Empatikus készség			x
Motiválhatóság	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x
Helyzetfelismerés	x	x	x
Módszeres munkavégzés			x

3. Állattartás 1. tantárgy 108 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Állattartással kapcsolatos átfogó alap szakismeret nyújtása, mely ismeretek birtokában a tanulók képesek értelmezni az állattartás, az állattenyésztés elméleti kérdéseit, szakszerűen elvégezni az állattenyésztési és tartási tevékenységet.

Az általános állattenyésztéstan oktatásának a célja, hogy olyan szemléletet alakítson ki, amely az adott természeti, gazdasági és társadalmi körülmények között folytatandó, konkrét tenyésztési tevékenységhez feltétlenül szükséges.

A tanuló képessé válik az általános állattartással kapcsolatos átfogó alap szakismeret nyújtására, mely ismeretek birtokában értelmezi az állattartás, az állattenyésztés elméleti kérdéseit.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

3.3. Témakörök

3.3.1. Az állati test felépítése és működése *20 óra*

Az állati test kémiai és biológiai felépítése
A gazdasági állatok testtájai
A mozgás szervrendszere (aktív, passzív)
Az emésztő készülék
Hím- és női ivarszervek és működésük
A nemi működés hormonális és idegrendszeri szabályozása
A tojás képződése
A tőgy anatómiája, tejképződés és tejleadás

3.3.2. Az állattenyésztés alapfogalmai, értékmérő tulajdonságok *18 óra*

Állattenyésztési alapfogalmak
Külső értékmérő tulajdonságok
Testméretek felvétele
Küllemi bírálat
Belső értékmérő tulajdonságok (tejtermelő-, hústermelő-, tojástermelő-, gyapjútermelő-, erőtermelő képesség, takarmányértékesítő-képesség, egyéb belső értékmérő tulajdonságok)

A termékenység és szaporaság mutatói

3.3.3. A gazdasági állatok szaporítása, a nemesítés folyamata *18 óra*

A szaporítás alapfogalmai: ivarzás, ivarzási ciklus, ivar- és tenyészérettség, párosítás, pároztatási módok, mesterséges termékenyítés, fedeztetés, vemhesség, ellés/fialás
A nemesítés folyamata: tenyészcél, tenyészértékbecslés, tenyészkiválasztás, törzskönyvezés, tenyésztési eljárások (fajtatiszta tenyésztés, keresztezés)
Tenyésztésszervezés, törzskönyvezés, teljesítményvizsgálatok

3.3.4. A gazdasági állatok környezeti igényei, elhelyezése, gondozása *24 óra*

A gazdasági állatok elhelyezésének környezeti feltételei
Az elhelyezés iránt támasztott általános követelmények
A környezeti igény és biztosítása: hőmérséklet igény, páratartalom szabályozása, levegőmozgás szabályozása, fényigény
Az állatok elhelyezésének technológiái (tartási módok, az istálló berendezése, felszerelései, tartozékai)
A gazdasági állatok viselkedése, fontosabb viselkedési formák
Bánásmód az állatokkal
A gazdasági állatok gondozása
A gazdasági állatok szállítása

3.3.5. Takarmányozástani alapfogalmak, a takarmányok csoportosítása *10 óra*

A takarmányok kémiai összetétele
A takarmányok csoportosítása
A takarmányok emészthetősége, értéksülése és táplálóértéke
A takarmányok tartósítása és tárolása
A takarmányok előkészítése etetésre

3.3.6. Munka-, tűz- és környezetvédelem az állattartásban *8 óra*

A Mezőgazdasági Biztonsági Szabályzat állattenyésztési és tartási vonatkozásai
Az állattartás és takarmány tárolás tűzrendészeti követelményei
Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot környezetvédelmi vonatkozásai az állattartásban
A Kölcsönös Megfeleltetés környezetvédelmi vonatkozásai az állattartásban

3.3.7. Állategészségügyi és állathigiéniai alapfogalmak *10 óra*

Állattartás és állati termék termelés higiéniai előírásai
A takarmányozás higiéniai előírásai
A beteg állat életjelenségei és felismerésük
A gyakoribb állatbetegségek megelőzése, ellátása
A betegségek keletkezésének okai (külső és belső kórokok)
Állategészségügyi hatósági rendszabályok és jelentőségük

3.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem

3.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

3.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

3.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása		x	x	
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Rajz értelmezése	x	x		Anatómiai ábrák,

					makettek

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Állattartás 2. tantárgy 175 óra

4.1.A tantárgy tanításának célja

A részletes állattenyésztés témaköre az egyes állatfajok (ló, szarvasmarha, sertés, juh, kecske, baromfi) tenyésztésével, illetve az egyes termékek (tej, hús, tojás, gyapjú stb.) előállításával kapcsolatos speciális ismereteket öleli fel.
A részletes állattenyésztési témakörök oktatásának a célja, hogy olyan szemléletet alakítson ki, amely az adott természeti, gazdasági és társadalmi körülmények között folytatandó, konkrét állattenyésztési és tartási tevékenységekhez feltétlenül szükségesek.
A tanuló képessé válik az állattartással kapcsolatos átfogó alap szakismeret nyújtására, mely ismeretek birtokában értelmezi az állattartás, az állattenyésztés elméleti kérdéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak
Takarmányozási és szaporítási szakmai tartalmak

4.3. Témakörök

4.3.1. A ló tenyésztése és tartása *16 óra*

A ló elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A ló faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai, lófajták csoportosítása, fajtái
A ló tenyésztése, szaporítása, csikónevelés
A ló takarmányozása
A ló elhelyezése, ápolása, gondozása
Trágyakezelés, takarítás, fertőtlenítés
A ló egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)
A ló mozgatása, mérlegelése, szállítása
Szerszám és kocsi ismeret

4.3.2. A szarvasmarha tenyésztése és tartása *53 óra*

A szarvasmarha elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A szarvasmarha faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai, fajtái
A szarvasmarha szaporítása, borjúnevelés, felnevelés
A tejtermelő tehenek tartása és takarmányozása
A hízómarha tartása és takarmányozása
A szarvasmarha egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)
A szarvasmarha mozgatása, mérlegelése, szállítása

Fejés és tejkezelés
Tejvizsgálatok

4.3.3. A juh és a kecske tenyésztése és tartása ***18 óra***

A juh elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A juh faji sajátosságai és értékmérő tulajdonságai, fajtái
A juh szaporítása, báránynevelés, felnevelés, hízlalás
A juh takarmányozása
A juh ápolása és gondozása
A kecske faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai, fajtái
A kecske szaporítása és felnevelése
A kecske takarmányozása és gondozása
A juh és a kecske egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)

4.3.4. A sertés tenyésztése és tartása ***35 óra***

A sertés elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A sertés faji sajátosságai, értékmérő tulajdonságai, sertésfajták csoportosítása, fajtái
A sertés tenyésztése, szaporítása, a malacnevelés
A sertés takarmányozása
Az etetés és az itatás technikája
A sertés hízlalása
A sertés elhelyezése, ápolása, gondozása
Trágyakezelés, takarítás, fertőtlenítés
A sertés egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)
A sertés mozgatása, mérlegelése, szállítása

4.3.5. A baromfifélék tenyésztése és tartása ***42 óra***

A tyúk elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint
A tyúk értékmérő tulajdonságai, fajtái
A pecsenyecsirke elhelyezése, gondozása, takarmányozása
Az árutojás termelő tyúk elhelyezése, gondozása, takarmányozása, árutojás kezelés
A víziszárnyasok (lúd, kacsa) tartása és takarmányozása
Egyéb baromfi fajok (gyöngytyúk, pulyka) tartása és takarmányozása
A baromfifélék egészségvédelme (betegségmegelőzés, diagnosztikai vizsgálatok, bánásmód a beteg állattal)

4.3.6. Legeltetés, az ökológiai gazdálkodás lehetőségei az állattartásban ***11 óra***

A legeltetés módjai
A legelő ápolása
A legeltetés természetvédelmi vonatkozásai
Átállás ökológiai állattartásra, termékminősítés intézményei és módjai
Az ökológiai állattartás feltételei, előírásai

4.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása		x	x	
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Rajz értelmezése	x	x		Tartástechnológiai rajzok, ábrák

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Állattartási gyakorlat tantárgy 345 óra

5.1.A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismerkedik az állatok hasznosítására irányuló összetett tevékenységekkel, az állati termékek és szolgáltatások előállításának gyakorlati elemeivel. Ezeknek megfelelően az állattartási gyakorlat tantárgy magában foglalja a különböző gazdasági állatfajok elhelyezésével, tartásával, takarmányozásával, szaporításával, ápolásával, gondozásával, egészségvédelmével, az állati termékek nyerésével (pl. fejés, nyírás, vágás) kapcsolatos gyakorlati ismereteket, munkákat, azok szervezését, irányítását.

A tanuló képessé válik az általános és a részletes állattartással kapcsolatos átfogó alap szakismeretek alkalmazására, szakszerűen elvégzi az állattenyésztési és tartási tevékenységeket. A szakképzésben résztvevők alkalmassá válnak az állattenyésztési munkák önálló végrehajtására, családi vagy magángazdálkodói keretek között a piaci igényeknek megfelelő állati termék előállítására.

5.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak
Takarmányozási és szaporítási szakmai tartalmak

5.3. Témakörök

5.3.1. Az állati test felépítése, általános állattenyésztési gyakorlatok *30 óra*

Bonctani alapgyakorlatok: a főbb szövetek és szervek felismerése, működése
Állattartó gazdaság megismerése
Alapvető tartási és takarmányozási módok
Állatfajok, fajták, hasznosítási típusok felismerése
Állat csoportok kialakításának szempontjai, állatlétszám korcsoportonként
Tenyészcél, főbb termelési mutatók rögzítése, kiszámítása
Tenyésztéshez kapcsolódó dokumentációk megismerése, vezetése
A gazdaság napi és időszakos munkarendje
A külső testalakulás és a hasznosítás összefüggése
Testtájékok felismerése
Küllemi bírálat, küllem megítélése fajonként, hasznosítási irányonként
Testméretek felvétele
Ivarjellegek meghatározása
Az állatok jelölése, jelölési módszerek, azonosítás
Az ivarzó állat felismerése, a termékenyítés módszerei, a vemhesség jelei
A közeledő ellés/fialás jelei, előkészület az ellésre/fialásra
Az elletés/fiaztatás munkafolyamata
Az állatok testtömegének megállapítása becsléssel és méréssel
Az állatok megközelítése, megfogása, vezetése, hajtása, rögzítése, megfékezése
A szelíd, gondos, szakszerű bánásmód alapelvei és begyakorlásuk

5.3.2. Takarmányozástani gyakorlatok *26 óra*

A takarmányok felismerése, jellemzőik, érzékszervi minősítésük

Az egyes állatfajokkal etethető takarmányok csoportosítása
A takarmányok etetésre történő előkészítése
A takarmányok kiadagolása
Takarmányok tartósítása, tárolása
A takarmányadag tervezés alapelveinek megismerése
Takarmányadag összeállítás a gazdasági állatok számára (tervezés, számítás)

5.3.3. Állat-egészségügyi és higiéniai gyakorlatok *24 óra*

Állattartó gazdaság állategészségügyi technológiája, dokumentációja
Gazdasági állatok klinikai alapértékeinek mérése
A beteg állat felismerése, elkülönítése
Istálló takarítása és fertőtlenítése
Az állattartásban alkalmazott fertőtlenítő szerek és használatuk
Segédkezés az állatorvosi beavatkozás közben

5.3.4. A ló tartási és tenyésztési gyakorlata *28 óra*

Lófajták megismerése
A lótartási módok megismerése (korcsoport és hasznosítás szerint)
A lótartási, tenyésztési, takarmányozási munkáiban való részvétel
A ló takarmányainak megismerése
Takarmányadag összeállítása különböző korú és hasznosítású lovak számára
A takarmányozási rend elsajátítása és alkalmazása
A takarmányok előkészítése etetésre, takarmányok kiosztása
A ló napi ápolási feladatainak elvégzése
A ló időszakos ápolási feladatainak elvégzése, a feladatok végrehajtásában való részvétel (pl.: patkolás)
A lóápolás eszközeinek megismerése és használata
Szopós csikó nevelése és ápolása
Választott és évjárati csikó gondozása, ápolása
Az istálló berendezéseinek működtetése, tisztítása
Mikroklíma ellenőrzése, szabályozása
Almozás, trágyakezelés, takarítás, fertőtlenítés
Részvétel a betegségek elleni védekezésben, megelőzésben
A ló tenyésztése, szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerése
A fedeztetés, és a mesterséges termékenyítés munkáiban való részvétel

A vemhesség megállapításának módszerei, a várható ellés idejének a meghatározása
Az ellés előkészítése, segítségnyújtás
A csikó és a kanca ellátása
A ló mozgatása, mérlegelése, részvétel a szállításban
Testméretek felvétele
A lóval való szakszerű, gondos bánásmód megismerése, elsajátítása és gyakorlása
A lóhasználat során alkalmazott főbb eszközök megismerése (lószerszámok és kocsi részei)
A lovaglás és idomítás eszközeinek és munkáinak megtekintése

5.3.5. A szarvasmarha tartási és tenyésztési gyakorlata *85 óra*

Szarvasmarha fajták megismerése
A szarvasmarhatartó gazdaság megismerése

A gazdaság elrendezése, épületei
Az istálló típusai és berendezésük (etető-, itató-, trágyaeltávolító- berendezések)
A fejőház felépítése és berendezései, fejőgép típusok
Fejés és tejvizsgálat végzése, tej mintavétel
Tenyésztési és termelési paraméterek, azok dokumentálása
Szarvasmarha tartási és tenyésztési munkákban való részvétel
A tenyésztési, tartási, takarmányozási, és a hízlalási módok megismerése
Napirend szerinti munkák végzése
Időszakos ápolási munkák végzése
A szarvasmarha szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerése, a termékenyítés optimális idejének a meghatározása
Segédkezés az inszeminálási munkákban
A vemhesség megállapításának módszerei, a várható ellés idejének a meghatározása
Ellési előkészületek, segédkezés az ellésben
Az ellés jeleinek felismerése
Az ellető hely, a tehén felkészítése az ellésre
Az ellető személy felkészülése az ellésre, anyagok és eszközök előkészítése
Az ellés szakszerű levezetése
Az újszülött borjú és az anya ellátása
Takarmányadag összeállítása tejelő- és hízó marha számára „kézzel” és számítógépes program segítségével
Részvétel a betegségek elleni védekezésben, megelőzésben
A szarvasmarhával való szakszerű, gondos bánásmód megismerése, elsajátítása és gyakorlása
A szarvasmarha tartás balesetvédelmi és tűzrendészeti berendezéseinek, eszközeinek megismerése
A trágya tárolás és kezelés eszközei és berendezései

5.3.6. A juh és kecske tartási és tenyésztési gyakorlata *32 óra*

Juhfajták megismerése
A juhtartó gazdaság megismerése
A gazdaság elrendezése, épületei
A juhtenyésztési, tartási, takarmányozási, és a hízlalási módszereinek megismerése
A juhtartás napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
A juh termelési adatainak megismerése, dokumentálása
Gyapjú ismeret, a bunda alkotó elemei, a gyapjú minősítése élő állaton
A juhok takarmányozása
Legeltetési munkákban való részvétel
A juh szaporítása
Ellési előkészületek, segédkezés az ellésben
Az ellés jeleinek felismerése
Az ellető hely, a tehén felkészítése az ellésre
Az ellető személy felkészülése az ellésre, anyagok és eszközök előkészítése
Az ellés szakszerű levezetése
Az újszülött bárány és az anya ellátása
Kecskefajták megismerése
A kecske tartási és tenyésztési munkáiban való részvétel
A kecske napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
A kecske termelési adatainak megismerése, dokumentálása
A juh és a kecske fejése, tejkezelése

Részvétel a betegségek elleni védekezésben, megelőzésben
A juhokkal és a kecskékkel való szakszerű, gondos bánásmód megismerése, elsajátítása és gyakorlása

5.3.7. A sertés tartási és tenyésztési gyakorlata ***57 óra***

Sertésfajták megismerése
A sertés tartási, tenyésztési, takarmányozási, és a hízlalási módszerek megismerése
A sertés tartási, tenyésztési, takarmányozási munkáiban való részvétel
Takarmányadag összeállítása különböző korcsoportok részére
Takarmányadag összeállítás számítógépes program segítségével
Takarmányok előkészítése, kiosztása
A napirend szerinti és időszakos ápolási munkák végzése
Az istálló berendezéseinek működtetése, tisztítása
Mikroklíma ellenőrzése, szabályozása
Almozás, trágyakezelés, takarítás, fertőtlenítés
Részvétel a betegségek elleni védekezésben, megelőzésben
Állatok egyedi jelölése, ideiglenes jelölések alkalmazása
A sertés szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerése
A termékenyítés optimális időpontjának meghatározása
A fedeztetés, búgatás és a mesterséges termékenyítés munkái
A fialás előkészítése és levezetése
A sertés mozgatása, mérlegelése, részvétel a szállítás előkészítésében
A sertéssel való szakszerű, gondos bánásmód megismerése, elsajátítása és gyakorlása
Termelési adatok megismerése és dokumentálása
Telepi nyilvántartások vezetésének megismerése

5.3.8. A baromfifélék tartási és tenyésztési gyakorlata ***63 óra***

Árutojás termelő gazdaság megismerése
A tartási, takarmányozási módszerek megismerése
A baromfitelep berendezései, üzemeltetésük
A napirend szerinti munkaműveletek elvégzése
Étkezési tojás gyűjtése, válogatása, áruvá készítése
Termelési adatok gyűjtése, dokumentálása
Pecsenyecsirke nevelő gazdaság megismerése
A tartási, takarmányozási módszerek megismerése
A baromfitelep berendezései, üzemeltetésük
A napirend szerinti munkaműveletek elvégzése
Termelési adatok gyűjtése, dokumentálása
Víziszárnyas telep megismerése
Pulyka, gyöngytyúknevelő, hizlaló telep megismerése
Keltetőüzem megismerése

5.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Az állattartási gyakorlata során a témakörökben megjelölt valamennyi állatfaj tartási körülményeinek bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen

(környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	X	X		Állatjelölő eszközök Elletés, fiaztatás eszközei Anyaállat és újszülött ápolásához szükséges eszközök Mérlegek Ló, szarvasmarha, sertés, juh ápolás és gondozás eszközei Villanypásztor berendezés és tartozékai
1.2.	megbeszélés	X	X		
1.3.	szemléltetés	X	X		
1.4.	bemutatás	X	X		
1.5.	gyakorlás	X	X		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport - bontás	Osztály - keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				Állatjelölő eszközök Elletés, fiaztatás eszközei Anyaállat és újszülött ápolásához szükséges eszközök Mérlegek Ló, szarvasmarha, sertés, juh ápolás és
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X	X		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X		
2.	**Csoportos munkaformák körében**				

2.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		X		gondozás eszközei Villanypásztor berendezés és tartozékai
3.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
3.1.	Műveletek gyakorlása	X	X		
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X	X		
4.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X	X		
4.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		X		
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Anyagminták azonosítása	X			
5.2.	Tárgyminták azonosítása	X			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10998-16 azonosító számú

Növénytermesztés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10998-16 azonosító számú, Növénytermesztés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Általános növénytermesztés	Részletes növénytermesztés	Általános növénytermesztési gyakorlat	Részletes növénytermesztési gyakorlat
FELADATOK				
Gazdálkodásához kapcsolódó információkat gyűjt	x	x		
A jogszabályi környezetnek megfelelően végzi tevékenységét		x		x
Agrometeorológiai méréseket végez	x		x	
Egyszerűbb talajvizsgálatokat végez, mintát vesz, talajállapotot értékel	x		x	
Talajművelést végez	x		x	
Vetést, ültetést végez	x	x	x	x
Talajjavítást, tápanyagpótlást végez	x		x	
Talajvédelmi tevékenységet folytat	x		x	
Kórokozók, károsítók, gyomok ellen védekezik		x		x
Növényápolást végez	x	x	x	x
Termést becsül		x		x
Betakarítja a termést	x	x	x	x
Elsődleges terménykezelést és tárolást végez	x		x	
Termények tartósítását végzi	x		x	
Vetőmag, műtrágya, növényvédőszer szükségletet számol		x		x
Vetéstervet készít		x		x
Gazdálkodási naplót vezet		x		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi tevékenységet végez	x	x	x	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket a növénytermesztés területén			x	x
Talaj- és környezetkímélő gazdálkodást folytat			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Termőföld használathoz, gazdálkodáshoz kapcsolódó jogszabályok	x		x	
Agrometeorológia	x		x	
A talaj fizikai, kémiai, biológiai tulajdonságai	x		x	
Talaj rendszertan, talajtípusok	x		x	

Talajvédelem: erózió és defláció	x	x	x	x
Talajjavítás, tápanyag-utánpótlás	x	x	x	x
Talajművelés (eszközök, azok munkája, talajművelési rendszerek)	x		x	
Talajhasználat	x		x	
Vetés	x	x	x	x
Növényápolás	x		x	x
Növényvédelem	x	x	x	x
Termények betakarítása, tartósítása, tárolása	x		x	x
Vetőmag értékmérő tulajdonságai	x		x	
Műtrágyák használata, hatóanyag tartalma	x		x	
Növényvédőszerek használata		x		x
Gabonafélék (búza, árpa, rozs, zab, kukorica) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Gyökér- és gumós növények (cukorrépa, burgonya) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Hüvelyesek (szója, takarmányborsó) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Ipari növények (napraforgó, repce) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Szálas takarmánynövények (lucerna, vöröshere, takarmánykeverékek) ökológiai igényei és termesztése		x		x
Gyepgazdálkodás		x		x
A növénytermesztési munkák tervezése, szervezése		x		x
A növénytermesztés munka-, tűz- és környezetvédelme	x	x	x	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x	x	x	x
Munkavédelmi, munkaegészségi feladatok a munkahelyeken	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Szakmai nyelvi íráskészség, írásbeli fogalmazókészség	x	x		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x
A növénytermesztés komplexitásának átlátása	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x	x	x
Döntésképesség		x		x
Szervezőkészség		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság		x		x
Tömör fogalmazás készsége	x	x	x	x
Irányítási készség		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				

Rendszerekben való gondolkodás		x		x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés			x	x

6. Általános növénytermesztés tantárgy 108 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan általános talajművelési, növénytermesztési ismertek nyújtása, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a talajok, talajművelési módok, a tápanyag utánpótlás, a növényápolás, -szaporítás, illetve a termény betakarítás, tárolás témakörökhöz kapcsolódó fogalmak, folyamatok értelmezésére, azok összefüggéseinek megértésére.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

6.3. Témakörök

6.3.1. A növény és környezete, éghajlattani ismeretek *15 óra*

Élő- és élettelen környezeti tényezők
Az időjárás elemei, alakulásuk hazánkban
Hazánk agrometeorológiai jellemzői
Védekezés az időjárás káros hatásaival szemben

6.3.2. Talajtani ismeretek *16 óra*

A talajképződés folyamata
A talajok fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságai
A talajok osztályozása, talajrendszertan
Talajjavítás és talajvédelem

6.3.3. Talajművelés és talajművelési rendszerek *21 óra*

A talajművelés alapműveletei
Az ekék és munkájuk
A tárcsák típusai és munkájuk
A talajmaró és munkája
A kultivátorok és munkájuk
A mélylazítók és munkájuk
A boronák és munkájuk
A hengerek és munkájuk
A simítók és munkájuk
A kombinált talajművelő gépek
A talajművelési rendszerek, csoportosításuk és munkaműveleteik
Talajhasználat, vetésváltás, vetésforgó

6.3.4. Tápanyag utánpótlás *10 óra*

A trágyaanyagok csoportosítása
A szerves trágyák tulajdonságai és használatuk
A műtrágyák tulajdonságai, típusai és használatuk

6.3.5. A növények szaporítása és vetése *10 óra*

Vetőmag előállítás, a vetőmag értékmérő tulajdonságai
Vetőmag előkészítése vetésre

A vetés ideje, módjai
A vetőmagmennyiséget befolyásoló tényezők, vetőmagmennyiség kiszámolása
A vetés munkafolyamatai

6.3.6. Növényápolás ***14 óra***

Öntözési ismeretek, az öntözés szerepe, feltételei, öntözési módok
A talajápolás jelentősége, módjai, talajápolási munkák
Növényvédelem, károsítók elleni védekezés módjai
Vegyszeres növényvédelem
A növényvédő szerek csoportosítása
Vegyszeres gyomszabályozás

6.3.7. Betakarítás és tartósítás, termények tárolása ***22 óra***

A betakarítás módjai és eszközei
A termények tartósításának lehetőségei
A termények tárolása

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

6.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport - bontás	Osztály - keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport - bontás	Osztály - keret	
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
1.5.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Részletes növénytermesztés tantárgy 175 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan részletes növénytermesztési ismertek nyújtása, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban jelentős szántóföldi növények termesztésére. A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

7.3. Témakörök

7.3.1. A gabonafélék termesztéstechnológiája *47 óra*

Az őszi és tavaszi búza talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi és tavaszi árpa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A zab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A rozs talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A kukorica talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A tritikálé talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.2. A hüvelyes növények termesztéstechnológiája *25 óra*

A borsó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szója talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A bab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A lencse talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A csillagfürt talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.3. A gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája *28 óra*

A burgonya talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A cukorrépa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.4. Az ipari növények termesztéstechnológiája *32 óra*

A napraforgó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi káposztarepce talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A fehér mustár talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.5. A szálastakarmányok és tömegtakarmányok termesztéstechnológiája *25 óra*

A lucerna talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A vörös here talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szudánifű talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A silókukorica és a silócirok talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

7.3.6. Gyepgazdálkodási ismeretek ***18 óra***

Új gyepek telepítése, a gyepalkotók kiválasztása, tápanyagellátás, talajelőkészítés, telepítés

A gyepek ápolása, termőképességük fokozása

A széna- és szenázskészítés technológiája

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport - bontás	Osztály - keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x	x		

2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Általános növénytermesztési gyakorlat tantárgy 211 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan általános talajművelési, növénytermesztési gyakorlati képzés, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a talajok, talajművelési módok, a tápanyag utánpótlás, a növényápolás, -szaporítás, illetve a termény betakarítás, tárolás témakörökhöz kapcsolódó feladatok elvégzésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

8.3. Témakörök

8.3.1. Talajtani ismeretek a gyakorlatban *32 óra*

Az egyes talajtípusok felismerése
Egyszerű talajvizsgálati módszerek és alkalmazásuk
Talajjavítási és talajvédelmi eljárások megismerése

8.3.2. Talajművelés és talajművelési rendszerek a gyakorlatban *48 óra*

Az ekék használata
A tárcsák használata
A talajmaró használata
A kultivátorok használata
A mélylazítók használata
A boronák használata
A hengerek használata
A simítók használata
A kombinált talajművelő gépek használata

8.3.3. Tápanyag utánpótlás a gyakorlatban *32 óra*

A szerves trágyák kijuttatása, bedolgozásának módjai, ideje
A műtrágyák kijuttatása, a műtrágyaszórók használata
A műtrágyák bedolgozása a talajba
Folyékony műtrágyák kijutatásának gyakorlati oldala

8.3.4. A növények szaporítása és vetése *32 óra*

Vetőmag előkészítése vetésre
A vetés módjai az egyes vetőgépek munkája
A vetőmagmennyiséget befolyásoló tényezők, vetőmagmennyiség kiszámolása
A vetés munkafolyamatai

8.3.5. Növényápolási gyakorlatok *35 óra*

Az öntözőberendezések működése, telepítése
A talajápolási munkák elvégzése
A növényvédő szerek használata, keverése, kijuttatása, biztonsági előírások
A növényápolás gépeinek eszközeinek használata megismerése

8.3.6. Betakarítás és tartósítás, termények tárolása ***32 óra***

A betakarítás módjai és eszközei
A termények tartósításának lehetőségei
A termények tárolása

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az általános növénytermesztési gyakorlat során valamennyi témakör bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				

1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			Munkanapló
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Részletes növénytermesztési gyakorlat tantárgy 206 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan részletes növénytermesztési gyakorlati képzés, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban jelentős szántóföldi növények termesztésére. A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika és biológia közismereti tartalmak
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

9.3.Témakörök

9.3.1. A gabonafélék termesztéstechnológiája *56 óra*

Az őszi és tavaszi búza talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi és tavaszi árpa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A zab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A rozs talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A kukorica talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A tritikálé talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.2. A hüvelyes növények termesztéstechnológiája *26 óra*

A borsó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szója talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A bab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A lencse talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A csillagfürt talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.3. A gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája *20 óra*

A burgonya talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A cukorrépa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.4. Az ipari növények termesztéstechnológiája *52 óra*

A napraforgó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi káposztarepce talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A fehér mustár talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.5. A szálastakarmányok és tömegtakarmányok termesztéstechnológiája *32 óra*

A lucerna talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A vörös here talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szudánifű talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A silókukorica és a silócirok talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

9.3.6. Gyepgazdálkodási ismeretek ***20 óra***

Gyepek talaj előkészítése, telepítése
A gyepek ápolása, termőképességük fokozása
A széna- és szenázskészítés technológiája
Gyepművelő eszközök és gépek munkájának megismerése

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A részletes növénytermesztési gyakorlat során valamennyi témakör és témakörökben felsorolt valamennyi gazdasági növény termesztéstechnológiájának bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			Munkanapló
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10999-16 azonosító számú

Kertészeti alapok
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10999-16 azonosító számú Kertészeti alapok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Zöldség kertészet	Gyümölcs kertészet	Zöldség kertészeti gyakorlat	Gyümölcs kertészeti gyakorlat
FELADATOK				
Gazdálkodásához kapcsolódó információkat gyűjt	x	x		
A jogszabályi környezetnek megfelelően végzi tevékenységét	x	x	x	x
Kertészeti növényeket szaporít, oltást, szemzést végez, vegetatív szaporítást alkalmaz	x	x	x	x
Szőlőt, gyümölcsöst telepít		x		x
Szőlő-, gyümölcsültetvények tápanyag-utánpótlását végzi		x		x
Szőlőt, gyümölcsöst gondoz		x		x
Termésbecslést végez	x	x	x	x
Talaj előkészítést végez zöldség termesztéshez	x		x	
Zöldség ültetvény tápanyag-utánpótlását végzi	x		x	
Öntözést végez, öntöző berendezést üzemeltet	x	x	x	x
Gyümölcsöt, szőlőt, zöldségnövényt betakarít	x	x	x	x
Szabadföldi zöldségtermesztést folytat	x		x	
Üvegházi, fóliás zöldségtermesztést folytat	x		x	
Zöldségnövényt ápol	x		x	
Zöldségnövényt hajtat, palántát nevel	x		x	
Palántát kiültet	x		x	
Gyümölcsöt, zöldséget válogat, osztályoz, csomagol, tárol	x	x	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi tevékenységet végez	x	x	x	x
Környezetkímélő gazdálkodást folytat	x	x	x	x
Kertészeti munkákat tervez és szervez	x	x	x	x
Gazdálkodási naplót vezet			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Termőföld használathoz, kertészeti tevékenységekhez kapcsolódó jogi, szakmai környezet	x	x		

A gyümölcstermő növények csoportosítása, környezeti igényei		x		x
A gyümölcstermő növények részei		x		x
A gyümölcstermő növények szaporításának módjai		x		x
Ültetvények létesítése		x		x
Öntözés módjai	x	x	x	x
Öntözés eszközei, gépei	x	x	x	x
Fiatal és termő ültetvények gondozása		x		x
A gyümölcs betakarítása, kezelése, csomagolása, tárolása		x		x
A szőlő környezeti igénye		x		x
A szőlő növény részei		x		x
A szőlő szaporítási módjai		x		x
A szőlő telepítése		x		x
A fiatal és termő ültetvények gondozása		x		x
A szőlő betakarítása		x		x
A zöldségfélék csoportosítása, környezeti igénye	x		x	
A zöldségfélék termesztési módjai, termesztő létesítmények	x		x	
A zöldségfélék szaporítási módjai	x		x	
A talaj-előkészítés, tápanyag-gazdálkodás, vetés	x		x	
Ápolási munkák (hajtatott zöldségek különleges ápolási munkái)	x		x	
Zöldségnövények betakarítása, áru-előkészítése, kezelése, tárolása, egyszerűbb tartósítási eljárások	x		x	
Kertészeti munkák tervezése, szervezése	x	x	x	x
Munka- és egészségvédelmi feladatok a kertészetben	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Olvasott szakmai szöveg értése	x	x		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x
A környezeti tényezők változásának érzékelése			x	x
A növény habitusának, fejlődési potenciáljának felismerése			x	x
Mennyiségérzék			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x	x	x
Döntésképesség			x	x
Szervezőkészség	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság			x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x
Irányítási készség			x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				

Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	x
Módszeres munkavégzés			x	x

10. Zöldség kertészet tantárgy 139 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan átfogó kertészeti ismertek nyújtása, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban legismertebb zöldségfélék termesztésére.
A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására. Megismerkednek a zöldségek betakarítási módjaival, tárolásukkal és áruvá készítésükkel.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia tantárgyi ismeretek
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

10.3. Témakörök

10.3.1. Általános zöldségtermesztési ismeretek ***24 óra***
A zöldség fogalma, jellemzői, csoportosítása, a zöldségnövények felépítése, csoportosítása
A zöldségfélék szaporítása
A termesztés helyének kiválasztása, előkészítése
A zöldségfélék ápolása
A zöldségfélék betakarítása
A zöldségfélék áruvá készítése, tárolása

10.3.2. Burgonyafélék termesztéstechnológiája ***12 óra***
A szabadföldi és hajtatott paradicsom termesztése
A szabadföldi és hajtatott paprika termesztése

10.3.3. A káposztafélék termesztéstechnológiája ***18 óra***
A szabadföldi fejes káposzta termesztése
A szabadföldi és hajtatott karfiol termesztése
A szabadföldi és hajtatott karalábé termesztése

10.3.4. A kabakosok termesztéstechnológiája ***18 óra***
Az uborka szabadföldi termesztése
A hajtatott uborka termesztése
A főzőtökfélék termesztése
A sütőtök termesztése

10.3.5. A gyökérzöldségfélék termesztéstechnológiája ***16 óra***
A sárgarépa szabadföldi és hajtatásos termesztése
A petrezselyem szabadföldi termesztése
A zeller szabadföldi és hajtatásos termesztése
A cékla szabadföldi termesztése
A retekfélék hajtatásos és szabadföldi termesztése

10.3.6. A hüvelyesek termesztéstechnológiája ***20 óra***

A zöldborsó szabadföldi termesztése
A zöldbab szabadföldi termesztése

10.3.7. A hagymafélék termesztéstechnológiája ***11 óra***
A vöröshagyma szabadföldi termesztése
A fokhagyma szabadföldi termesztése

10.3.8. A levélzöldségek termesztéstechnológiája ***20 óra***
A fejes saláta hajtatásos és szabadföldi termesztése
A spenót hajtatásos és szabadföldi termesztése
A sóska hajtatásos és szabadföldi termesztése

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)
Tanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

10.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sorszám	**Tanulói tevékenységforma**	**Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport-bontás**	**osztály-keret**	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				

1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gyümölcs kertészet tantárgy 139 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan átfogó kertészeti ismertek nyújtása, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban legismertebb gyümölcstermő növények és a szőlő termesztésére. A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására. Megismerkednek a gyümölcsök betakarítási módjaival, tárolásukkal és áruvá készítésükkel.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai és biológia tantárgyi ismeretek
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Általános gyümölcstermesztési ismeretek *28 óra*

A gyümölcstermesztés jelentősége, helyzete
A gyümölcstermő növények csoportosítása, részei
A gyümölcstermő növények szaporítása
A gyümölcsös gondozása, betakarítás
A gyümölcs áruvá készítése

11.3.2. Az almagyümölcsűek termesztéstechnológiája *16 óra*

Az alma termesztése
A körte termesztése
A birs termesztése

11.3.3. A csonthéjas gyümölcsűek termesztéstechnológiája *16 óra*

Az őszibarack és a nektarin termesztése
A kajszi termesztése
A cseresznye és a meggy termesztése

A szilva termesztése

11.3.4. A bogyós gyümölcsűek termesztéstechnológiája ***12 óra***
A málna termesztése
A ribiszke termesztése
A szamóca termesztése
A köszméte termesztése
A szeder termesztése
A bodza termesztése

11.3.5. Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák ***40 óra***
A szőlőnövény részei, környezeti igénye
A szőlő szaporítása, a szaporítás módjai
A szőlő művelése és metszésmódjai
A csemege és borszőlő betakarítása

11.3.6. A szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek ***27 óra***
A fehér- és vörösborszőlő feldolgozása
A must és a bor kezelése

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)
Tanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

11.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sorszám	**Tanulói tevékenységforma**	**Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport-bontás**	**osztály-keret**	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Zöldség kertészeti gyakorlat tantárgy 175 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan átfogó kertészeti gyakorlati képzés, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban legismertebb zöldségfélék termesztésére.
A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására. Megismerkednek a zöldségek betakarítási módjaival, tárolásukkal és áruvá készítésükkel.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai és biológia tantárgyi ismeretek
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

12.3. Témakörök

12.3.1. Burgonyafélék termesztéstechnológiája ***30 óra***
A szabadföldi és hajtatott paradicsom termesztésének gyakorlati ismeretei
A szabadföldi és hajtatott paprika termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.2. A káposztafélék termesztéstechnológiája ***32 óra***
A szabadföldi fejes káposzta termesztésének gyakorlati ismeretei
A szabadföldi és hajtatott karfiol termesztésének gyakorlati ismeretei
A szabadföldi és hajtatott karalábé termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.3. A kabakosok termesztéstechnológiája ***32 óra***
Az uborka szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A hajtatott uborka termesztésének gyakorlati ismeretei
A főzőtökfélék termesztésének gyakorlati ismeretei
A sütőtök termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.4. A gyökérzöldségfélék termesztéstechnológiája ***24 óra***
A sárgarépa szabadföldi és hajtatásos termesztésének gyakorlati ismeretei
A petrezselyem szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A zeller szabadföldi és hajtatásos termesztésének gyakorlati ismeretei
A cékla szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A retekfélék hajtatásos és szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.5. A hüvelyesek termesztéstechnológiája ***20 óra***
A zöldborsó szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A zöldbab szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.6. A hagymafélék termesztéstechnológiája ***19 óra***
A vöröshagyma szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A fokhagyma szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

12.3.7. A levélzöldségek termesztéstechnológiája ***18 óra***
A fejes saláta hajtatásos és szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei
A spenót hajtatásos és szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

A sóska hajtatásos és szabadföldi termesztésének gyakorlati ismeretei

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A zöldség kertészeti gyakorlat során valamennyi témakör és témakörökben felsorolt valamennyi zöldségnövény termesztéstechnológiájának bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a kertészeti gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Leírás készítése	x			Munkanapló
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Gyümölcs kertészeti gyakorlat tantárgy 211 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók részére olyan átfogó kertészeti gyakorlati képzés, melynek elsajátítása révén képesek lesznek a hazánkban legismertebb gyümölcstermő növények és a szőlő termesztésére. A tantárgy keretein belül megismerkednek a legfontosabb technológiai fogásokkal, gépekkel, képesek lesznek azok alkalmazására, kezelésére, javítására. Megismerkednek a gyümölcsök betakarítási módjaival, tárolásukkal és áruvá készítésükkel.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai és biológia tantárgyi ismeretek
Műszaki ismeretek szakmai tartalmak

13.3. Témakörök

13.3.1. Az almagyümölcsűek termesztéstechnológiája ***36 óra***
Az alma termesztésének gyakorlati ismeretei
A körte termesztésének gyakorlati ismeretei
A birs termesztésének gyakorlati ismeretei

13.3.2. A csonthéjas gyümölcsűek termesztéstechnológiája ***36 óra***
Az őszibarack és a nektarin termesztésének gyakorlati ismeretei
A kajszi termesztésének gyakorlati ismeretei
A cseresznye és a meggy termesztésének gyakorlati ismeretei
A szilva termesztésének gyakorlati ismeretei

13.3.3. A bogyós gyümölcsűek termesztéstechnológiája ***36 óra***
A málna termesztésének gyakorlati ismeretei
A ribiszke termesztésének gyakorlati ismeretei
A szamóca termesztésének gyakorlati ismeretei
A köszméte termesztésének gyakorlati ismeretei
A szeder termesztésének gyakorlati ismeretei
A bodza t termesztésének gyakorlati ismeretei

13.3.4. Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák ***68 óra***
A szőlő szaporításának gyakorlati ismeretei
A szőlő művelése és metszése
A csemege és borszőlő betakarítása

13.3.5. A szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek ***35 óra***
Szőlőfeldolgozási gyakorlatok
Pincék, hordók, tároló edények előkészítése
Borkezelési és érlelési eljárások

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A gyümölcs kertészeti gyakorlat során valamennyi témakör és témakörökben felsorolt valamennyi gyümölcsféle termesztéstechnológiájának bemutatását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a kertészeti gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11000-16 azonosító számú

Mezőgazdasági géptan
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11000-16 azonosító számú, Mezőgazdasági géptan megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Műszaki ismeretek	Műszaki ismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Erőgépet karbantart	x	x
Az állattartás gépeit, berendezéseit, eszközeit telepíti, beállítja, üzemelteti, karbantartja	x	x
Állattartás épület elemeit, szerkezeti elemeit karbantartja		x
Munkagépeket beállít és karbantart	x	x
Munkagépet erőgéphez csatlakoztat		x
Gondoskodik az erő- és munkagépek tárolásáról, állagmegóvásáról		x
Növénytermesztési és kertészeti berendezéseket, szerkezeti elemeket karbantart	x	x
Az épületeket, építményeket karbantartja		x
Gondoskodik az üzemeltetés és karbantartás során a munka- és egészségvédelmi előírások betartásáról	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Gépészeti és építészeti anyagismeret	x	
Gépelemek	x	x
Mezőgazdasági erőgépek felépítése, működése, karbantartása	x	x
A talajművelés gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
A tápanyag-visszapótlás gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
Vetés és ültetés gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
A növényvédelem gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
Az öntözés gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
A betakarítás gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x
Az állattartó telepek épületei, épületszerkezetek		x
Növénytermesztési munkagépek karbantartása	x	x
Állattartás gépeinek felépítése, működése, karbantartása	x	x

Állattartás épületeinek karbantartása		x
A gépüzemeltetés munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásai	x	x
Munka- és egészségvédelem	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Információforrások kezelése	x	
Műszaki érzék		x
Elemi számolási készség	x	x
Mennyiségérzék		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Kézügyesség		x
Precizitás	x	x
Felelősségtudat		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság		x
Segítőkészség	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x
Körültekintés, elővigyázatosság		x

14. Műszaki ismeretek tantárgy 139 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A műszaki ismeretek tantárgy oktatása során a képzésben résztvevőknek el kell sajátítani a mezőgazdasági termelésben alkalmazott gépek üzemeltetéséhez és karbantartásához szükséges alapvető elméleti műszaki ismereteket.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, fizika tantárgyi alapműveletek
Állattartás, növénytermesztés és kertészet szakmai tartalma

14.3. Témakörök

14.3.1. Anyagismeret és gépelemek *12 óra*

Az anyagok csoportosítás, az egyes anyagcsoportok főbb tulajdonságai
Tüzelő- és kenőanyagok
Villamos vezetők, félvezetők és szigetelők
A gépelemek fogalma, felosztása
Kötőgépelemek, oldható és roncsolással oldható kötések
Forgó mozgást közvetítő- és átszármaztató gépelemek

14.3.2. Az erőgépek felépítése és működése *14 óra*

A traktorok fő szerkezeti egységei
A motor, a teljesítmény átviteli rendszer
Járművek kormányzása, fékezése
Az elektromos rendszer
Az erőgépek alváza és felépítménye
A traktorok vonó- és függesztő berendezései
Az erőgépek karbantartása, tárolása

14.3.3. A talajművelő gépek felépítése és működése *24 óra*

Az ekék felépítése és működése
A tárcsák felépítése és működése
A boronák felépítése és működése
A hengerek felépítése és működése
A simítók felépítése és működése
A talajlazítók felépítése és működése
A kombinált talajművelő gépek típusai és működésük

14.3.4. A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése *12 óra*

A szerves-trágyaszórás gépeinek felépítése és működése
Műtrágyaszóró gépek felépítése és működése
Folyékony műtrágyaszórók felépítése és működése

14.3.5. A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése *20 óra*

Vetőgépek fajtái, felépítésük, működésük
Szemenkénti vetőszerkezetek
Burgonyaültető és palántázó gépek felépítése működése

14.3.6. A növényvédelem gépeinek felépítése és működése ***10 óra***

A vegyszeres növényvédelem gépi berendezései, felépítésük, működésük
Permetezőgépek beállításai
Porozó és csávázó gépek felépítése működése
Az öntözés gépei, felépítésük és működésük

14.3.7. A betakarítás gépeinek felépítése és működése ***16 óra***

Szemestermény betakarító gépek felépítése és működése
Gyökér és gumós növényeket betakarító gépek felépítése és működése
Szálastakarmányok betakarításának gépei, eszközei, felépítésük, működésük
Szállító és anyagmozgató gépek felépítése és működése

14.3.8. Az állattenyésztés gépeinek felépítése és működése ***31 óra***

Az állattartó telepek épületei, szerkezeti elemeik, csoportosításuk, felépítésük
Etető- és itató berendezések
Mosás és fertőtlenítés gépei
Trágyaeltávolítás és hígtrágyakezelés gépei berendezései
Fejés és tejkezelés gépei, berendezései
Egyéb állattartásban alkalmazott gépek berendezések

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			

14.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sorszám	**Tanulói tevékenységforma**	**Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)**	**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**

		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Rajz értelmezése	x	x		
3.2.	Rajz kiegészítés	x	x		
3.3.	Rajz elemzés, hibakeresés	x	x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Műszaki ismeretek gyakorlat tantárgy 314 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A műszaki ismeretek gyakorlat tantárgy oktatása során a képzésben résztvevőknek el kell sajátítani a mezőgazdasági termelésben alkalmazott erőgépek és alapvető munkagépek üzemeltetési, beállítási és karbantartási feladatait.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, fizika tantárgyi alapműveletek
Állattartás, növénytermesztés és kertészet szakmai tartalma

15.3. Témakörök

15.3.1. Anyagismeret és gépelemek *28 óra*

Az anyagok csoportosítás, az egyes anyagcsoportok főbb tulajdonságai

Tüzelő- és kenőanyagok gyakorlati alkalmazása
Kötőgépelemek, oldható és roncsolással oldható kötések bemutatása, használata
Forgó mozgást közvetítő- és átszármaztató gépelemek bemutatása, használata

15.3.2. Az erőgépek felépítése és működése ***42 óra***
A traktorok fő szerkezeti egységei
A motor, a teljesítmény átviteli rendszer felépítése, bemutatása
Járművek kormányzása, fékezése
Az erőgépek alvázának és felépítményének sajátosságai
A traktorok vonó- és függesztő berendezéseinek használata a gyakorlatban
Az erőgépek karbantartása, tárolása

15.3.3. A talajművelő gépek felépítése és működése ***58 óra***
Az ekék munkája, használata a gyakorlatban
A tárcsák munkája, használata a gyakorlatban
A boronák munkája, használata a gyakorlatban
A hengerek munkája, használata a gyakorlatban
A simítók munkája, használata a gyakorlatban
A talajlazítók munkája, használata a gyakorlatban
A kombinált talajművelő gépek munkája, használatuk a gyakorlatban

15.3.4. A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése ***26 óra***
A szerves-trágyaszórás gépeinek használata a gyakorlatban
Műtrágyaszóró gépek használata a gyakorlatban
Folyékony műtrágyaszórók használata a gyakorlatban

15.3.5. A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése ***36* óra**
Vetőgépek használata a gyakorlatban
Szemenkénti vetőszerkezetek használata a gyakorlatban
Burgonyaültető és palántázó gépek használata a gyakorlatban

15.3.6. A növényvédelem gépeinek felépítése és működése ***30 óra***
A vegyszeres növényvédelem gépinek használata a gyakorlatban
Permetezőgépek beállításai
Porozó és csávázó gépek használata a gyakorlatban
Az öntözés gépeinek használata a gyakorlatban

15.3.7. A betakarítás gépeinek felépítése és működése ***44 óra***
Szemestermény betakarító gépek használata a gyakorlatban
Gyökér és gumós növényeket betakarító gépek használata a gyakorlatban
Szálastakarmányok betakarításának gépei, használatuk a gyakorlatban
Szállító és anyagmozgató gépek használata a gyakorlatban

15.3.8. Az állattenyésztés gépeinek felépítése és működése ***50 óra***
Etető- és itató berendezések gyakorlati alkalmazása
Mosás és fertőtlenítés gépeinek használata
Trágyaeltávolítás és hígtrágyakezelés gépeinek bemutatása
Fejés és tejkezelés gépeinek, berendezéseinek használata
Egyéb állattartásban alkalmazott gépek, berendezések használata

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A műszaki ismeretek gyakorlat során a tantárgy valamennyi témakörének bemutatását és gyakorlását biztosítani kell.

Helyszíne elsősorban tangazdaság, tanüzem. Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a műszaki ismeretek gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		

3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Rajz értelmezése		x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
6.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
6.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11001-16 azonosító számú

Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11001-16 azonosító számú, Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gazdálkodási ismeretek	Gazdálkodási ismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Felméri a vállalkozás beindításának, a társaság működésének feltételeit	x	
Biztosítja a helyi adottságoknak megfelelően választott vállalkozási forma beindításának és működésének feltételeit	x	x
Vállalkozást indít, működtet, átalakít	x	
Telephelyet létesít	x	
Üzleti tervet készít/készíttet	x	x
A hatályos gazdasági és jogi szabályozóknak megfelelően működteti a vállalkozását/gazdaságát	x	x
Nyilvántartás(oka)t vezet	x	x
Bizonylatot állít ki		x
Pályázatot ír, támogatást igényel	x	x
Forrást biztosít a vállalkozás elindításához, működéséhez	x	
Készpénzt kezel, illetve készpénz nélküli pénzmozgásokat bonyolít	x	x
Alkalmazottat, alkalmi munkavállalót foglalkoztat, szerződtet	x	
Szolgáltatói, adás-vételi, termeltetői, üzleti szerződéseket köt	x	x
Piackutatást végez	x	x
Üzleti tárgyaláson vesz részt	x	
Üzleti levelezést folytat	x	x
Jelentést, kimutatást készít, adatszolgáltatást végez	x	x
Termőföldhöz, annak használatához kapcsolódó adminisztrációs feladatokat lát el	x	
Számviteli elszámolást, adóbevallást készít, adózik	x	x
Eszközöket, berendezéseket, gépeket vásárol	x	
Állatot vásárol	x	
Beszerzi a takarmányt	x	
Növénytermesztéshez, kertészethez szükséges anyagot vásárol (vetőmag, szaporító anyag, műtrágya, növényvédő szer, stb.)	x	

Állatot, állati terméket értékesít	x	
Terményt, terméket értékesít	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Gyakorlati gazdasági ismeretek	x	x
Számviteli alapismeretek	x	
Munkaviszonyra vonatkozó jogszabályok	x	
A termőföldre vonatkozó szabályok	x	
Mezőgazdasági termékértékesítési szerződés	x	x
Pénzügyi, pénzintézeti rendszer, pénzügyi szolgáltatások	x	
Vállalkozás pénzügyei	x	x
Egyéni vállalkozás adózása	x	x
Társas vállalkozási formák (bt, kft) adófizetési kötelezettségei	x	
A vállalkozási formák jellemzői	x	
Vállalkozás létesítése, működési feltételei	x	x
A szükséges tárgyi és személyi (munkaerő) feltételek kialakítása	x	x
Az üzleti terv felépítése, tartalma, a tervezés módszerei	x	x
Pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai	x	x
A vállalkozás működtetése	x	
Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése	x	x
Az üzleti tárgyalás résztvevői, menete, kiértékelése	x	
Nyilvántartások vezetése	x	
Az üzleti levelezés szabályai	x	x
Piaci ismeretek (a piac funkciói, szereplői, típusai)	x	
Beszerzést/vásárlást befolyásoló tényezők	x	
Beszerzés/vásárlás folyamata	x	
Értékesítési módok	x	
Értékesítést befolyásoló tényezők	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvi íráskészség, írásbeli fogalmazókészség		x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Információforrások kezelése		x
Számolási készség		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Megbízhatóság	x	x
Felelősségtudat	x	x
Döntésképesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság		x

Kapcsolatteremtő készség	x	x
Udvariasság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	
Információgyűjtés		x
Logikus gondolkodás	x	x

16. Gazdálkodási ismeretek tantárgy 103 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismerkedik a gazdasági alapfogalmakkal, a gazdálkodási tevékenység megjelenési formáival, a gazdálkodás szervezeti kereteivel, a pénzügyi rendszer működésével, a jogi alapfogalmakkal, valamint a munkaerő-gazdálkodás fogalomkörével.

A tantárgy célja az önálló gazdálkodás és vállalkozás elméleti alapjainak a biztosítása közgazdaságtani, vállalkozási, piaci és munkajogi ismeretek elsajátításával. További célja a tantárgynak az agrártámogatási rendszerek elméleti ismereteinek az átadása.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika tantárgyi alapműveletek
Állattartás, növénytermesztés és kertészet szakmai tartalma

16.3. Témakörök

16.3.1. Közgazdaságtani alapfogalmak *12 óra*

A termelés tényezői
A szükséglet, az igény, kereslet és kínálat meghatározása
A piac fogalma, fajtái, résztvevői
Ár meghatározás, az egyensúlyi ár kialakulásának tényezői
Marketing szerepe és tartalma
Marketing mix
Marketingterv
Termék életciklus
Marketingkommunikáció

16.3.2. Számviteli és adózási ismeretek *12 óra*

Termelési eszközök: befektetett eszközök, forgó eszközök
Állami költségvetés
Adók csoportosítása és főbb jellemzőik
Társadalombiztosítás alapfogalmai
A termelés ráfordításai és költségei
Önköltségszámítás

16.3.3. Banki, pénzügyi alapfogalmak *12 óra*

A pénz funkciói és kialakulásának története
A pénz szerepe a piacgazdaságban
A pénzintézeti rendszer, pénzintézetek tevékenysége
Az infláció fogalma
A bankválasztás szempontjai
Aktív, passzív és semleges bankműveletek
A hitel fogalma
A hitel fedezetek fajtái, hiteltörlesztés, futamidő, hitel kamat, THM fogalma
Bankbetét fogalma

Tőzsde, értékpapírok

16.3.4. Vállalkozási ismeretek ***26 óra***

A vállalkozás fogalma, általános jellemzői
Őstermelői tevékenység
Egyéni vállalkozás
Családi gazdálkodás
Gazdasági társaságok: közkereseti társaság, betéti társaság, közös vállalat, egyesülés, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság
Szövetkezet
Vállalkozások alapítása, megszűnése és megszüntetése
Cégnyilvántartás, cégfelügyelet
Kamarák szerepe a gazdálkodásban

16.3.5. Munkajogi ismeretek ***29 óra***

Általános munkajogi alapismeretek
A munkaviszony keletkezése
A munkaszerződés
A munkaviszony megszűnésének, megszüntetésének esetei
A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei, kártérítési felelősség
A munkaköri leírás

16.3.6. Agrártámogatási ismeretek ***12 óra***

Támogatások Uniós és hazai szabályozása
Támogatások megismerése, pályázati kiírások
Beruházási támogatások

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

16.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

16.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	**Alkalmazott oktatási módszer neve**	**A tanulói tevékenység szervezeti kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	házi feladat	x			

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Gazdálkodási ismeretek gyakorlata tantárgy 206 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja az önálló gazdálkodás és vállalkozás elméleti alapjainak gyakorlatba történő átültetése a közgazdaságtani, vállalkozási, piaci és munkajogi ismeretek elsajátításával, valamint az agrártámogatási rendszerek gyakorlati megismerésével.
Cél, hogy a szakképzésben résztvevők a vállalkozási, piaci és adminisztrációs ismeretek átadását és elsajátítását követően alkalmassá váljanak az önálló gazdálkodásra.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika tantárgyi alapműveletek
Állattartás, növénytermesztés és kertészet szakmai tartalma

17.3. Témakörök

17.3.1. A vállalkozás működtetése *36 óra*

Vállalkozás létesítése, átalakítása és megszüntetése
Cégnyilvántartás és bejegyzés dokumentációja
A vállalkozás tárgyi és személyi (munkaerő) feltételeinek kialakítása
Termelői regisztráció
A munkaszerződés és munkaköri leírás
A piackutatás módszerei
Marketingterv készítés

17.3.2. Számviteli és pénzügyi gyakorlatok *36 óra*

Az üzleti terv, az üzleti terv felépítése, az üzleti terv követelményei
A pénzügyi terv
A működési (termelési) terv
Számviteli bizonylatok, a bizonylat alaki és tartalmi kellékei
Bizonylati, utalványozási elv
A bizonylatok megőrzése
Pénztárkönyv, naplófőkönyv, mérleg tanulmányozása

17.3.3. A termelés nyilvántartásának dokumentációja *36 óra*

Termelési mutatói és azok dokumentálása
A személyi és tárgyi eszköz nyilvántartásai
A termőföld és állatállomány nyilvántartása
A gépüzemeltetés dokumentációi
Önköltségszámítás
Leltározás, leltárkészítés, selejtezés

17.3.4. Támogatások igénylése, pályázati dokumentáció és beszámoló *36 óra*

Támogatások és pályázatok
A pályázati kiírás tanulmányozása
A pályázati dokumentáció felépítése, benyújtásának lehetséges módjai
A pályázati szakmai és pénzügyi beszámoló felépítése
Hitelszerződés tanulmányozása

17.3.5. Beszerzés, értékesítés és szállítás bizonylatai *31 óra*

A számla fajtái és felépítése
Számlakitöltés (készpénzfizetési számla, átutalásos számla, nyugta, készpénzátvételi

elismervény kiállítása)
Számlavezetési és adási kötelezettség, számviteli szabályai
A befogadott számla ellenőrzésének begyakorlása
Szállítás dokumentációja
A termék beszerzési és értékesítési szerződés felépítése, tartalmi követelményei

17.3.6. Üzleti levelezés, adminisztráció, kommunikáció ***31 óra***

Az infokommunikációs irodai eszközök használata (irodai eszközök, telefon, fax, szkenner, iratmegsemmisítő)
Üzleti levél tartalma és felépítése
Jelentés, kimutatás, beszámoló készítése
Iratkezelés szabályai, dokumentációja és tárgyi eszközei
Üzleti kommunikáció alapelvei
Az üzleti tárgyalás résztvevői, menete, kiértékelése

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tangazdaság, tanüzem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		X		
1.2.	megbeszélés		X		
1.3.	szemléltetés		X		
1.4.	bemutatás		X		
1.5.	gyakorlás		X		

17.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11002-12 azonosító számú

Gazda kiegészítő tevékenységei megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11002-12 azonosító számú Gazda kiegészítő tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kiegészítő tevékenységek
FELADATOK	
Őrzi a hagyományokat (pl. állatot vág)	x
Falusi vendéglátást folytat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A falusi vendéglátás módjai	x
A kisüzemi élelmiszertermelés és termékfeldolgozás sajátosságai	x
Térségi turizmusfejlesztés, falusi turizmus	x
Élelmiszerbiztonság, fogyasztóvédelem szabályai	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Elemi szintű számítógép használat	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
Elemi számolási készség	x
Mennyiségérzék	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Pontosság	x
Megbízhatóság	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Meggyőző készség	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Módszeres munkavégzés	x
Helyzetfelismerés	x
Logikus gondolkodás	x

18. Kiegészítő tevékenységek tantárgy 87,5 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan kiegészítő tevékenységek megismertetése, amelyekkel kiegészítheti a vidéki lakosság a jövedelmét, amelyekkel több lábon állóvá válhat a falusi vendéglátó gazdálkodó.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai, földrajzi tantárgyi ismeretek
Állattenyésztés, növénytermesztés, kertészet szakmai tartalmak

18.3. Témakörök

18.3.1. A falusi vendéglátás és turizmus alapfogalmai *28 óra*

A vendéglátás, a turizmus és a falusi vendéglátás jellemzői, sajátosságai, tevékenységi körei.
A vendéglátás fő- és mellékfolyamatai
A vendégfogadás személyi és tárgyi feltételei
A vendéglátás napi munkarendje, szállásadás, étkeztetés munkafázisai

18.3.2. Hagyományos élelmiszertartósítási módok *26 óra*

Az élelmiszer feldolgozás célja, növényi, állati és ásványi nyersanyagai
A fizikai-, kémiai- és mikrobiológiai romlásjelenségek és okai
Tartósítási módok csoportosítása: hőkezeléses tartósítás, hőelvonásás tartósítások, tartósítás vízelvonással, tartósítás vegyszerekkel, mikrobiológiai tartósítás

18.3.3. Hagyományos termék feldolgozások, élelmiszer előállítási módok *22 óra*

A kisüzemi tejtermékek (savanyú tejkészítmények, tejszín készítmények, vaj, túró, sajt) készítése és minőségi jellemzőik
A kisüzemi disznóvágás feltételei, előkészítése, műveletei, a kisüzemi körülmények között készíthető húskészítmények készítése és tartósítása
A kisüzemi zöldség és gyümölcs tartósítás technológiái (zöldség savanyítás, zöldség szárítás, befőttek, lekvárok, ivólevek, szörpök készítése, gyümölcsaszalás)
A bor készítésének fontosabb lépései, borturizmus, borvidékek

18.3.4. Élelmiszer higiénia és minőség *11,5 óra*

A higiénia területei, az élelmiszerhigiénia területei
A személyi higiénia előírásai, egészségügyi követelmények a dolgozókkal szemben
Az élelmiszer-feldolgozó létesítmények és eszközök higiéniai előírásai
Az élelmiszer minőség fogalma, meghatározása, élelmiszer biztonság

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	házi feladat	x			

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		

3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

10997-16 Állattartás

9. évfolyamot követően

Állattartási gyakorlat tantárgy

Témakörök

Takarmányozástani gyakorlatok

A takarmányok felismerése, jellemzőik, érzékszervi minősítésük
Az egyes állatfajokkal etethető takarmányok csoportosítása
A takarmányok etetésre történő előkészítése
A takarmányok kiadagolása
Takarmányok tartósítása, tárolása
A takarmányadag tervezés alapelveinek megismerése

A ló tartási és tenyésztési gyakorlata

A lótartási módok megismerése
A lóápolás eszközei és használatuk
A lószerszám és a kocsi részei
A ló kocsiba történő be- és kifogása, hajtás
A ló takarmányai és takarmányozása
A ló tenyésztése
A hátasló tartás és gondozás, a lovaglás és idomítás munkáinak megtekintése.
A ló küllemi bírálata, a hasznosítás és a küllem közötti összefüggés megismerése

A szarvasmarha tartási és tenyésztési gyakorlata

A szarvasmarhatartó gazdaság megismerése
A gazdaság elrendezése, épületei
Az istálló típusai és berendezésük (etető-, itató-, trágyaeltávolító- berendezések)
A fejőház felépítése és berendezései, fejőgép típusok
Tenyésztési és termelési paraméterek, azok dokumentálása

Szarvasmarha tartási és tenyésztési munkákban való részvétel
A tenyésztési, takarmányozási, a hízlalási és tartási módok megismerése
Fejés és tejvizsgálat végzése, tej mintavétel
Napirend szerinti munkák végzése

Időszakos ápolási munkák végzése

A szarvasmarha szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerése, a termékenyítés optimális idejének a meghatározása
Segédkezés az inszeminálási munkákban
A vemhesség megállapításának módszerei, a várható ellés idejének a meghatározása

Ellési előkészületek, segédkezés az ellésben
Az ellés jeleinek felismerése
Az ellető hely, a tehén felkészítése az ellésre
Az ellető személy felkészülése az ellésre, anyagok és eszközök előkészítése
Az ellés szakszerű levezetése
Az újszülött borjú és az anya ellátása

Takarmányadag összeállítása tejelő- és hízó marha számára „kézzel" és számítógépes program segítségével
A szarvasmarha tartás balesetvédelmi és tűzrendészeti berendezéseinek, eszközeinek megismerése
A trágya tárolás és kezelés eszközei és berendezései

A juh és kecske tartási és tenyésztési gyakorlata

A juh tenyésztési, takarmányozási, hízlalási és tartási módszereinek megismerése
A juhtartás napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
A juh termelési adatainak megismerése, dokumentálása
Gyapjú ismeret, a bunda alkotó elemei, a gyapjú minősítése élő állaton
A juhok takarmányozása
Legeltetési munkákban való részvétel
A kecske tartási és tenyésztési munkáiban való részvétel
A kecske napi és időszakos ápolási munkáiban való részvétel
A kecske termelési adatainak megismerése, dokumentálása
A juh és a kecske fejése, tejkezelése

A sertés tartási és tenyésztési gyakorlata

A sertés tartási és tenyésztési munkáiban való részvétel
A tenyésztési, a takarmányozási, a hízlalási és a tartási módszerek magismerése
Az istálló berendezések működtetése
A napirend szerinti és időszakos ápolási munkák végzése
Termelési adatok megismerése és dokumentálása

A sertés szaporítása
Az ivarzás jeleinek felismerésének gyakorlása
A termékenyítés optimális időpontjának meghatározása
A fedeztetés, búgatás és a mesterséges termékenyítés munkái
A fialás előkészítése és levezetése

Takarmányadag összeállítása különböző korcsoportok részére számítógépes program segítségével

A baromfifélék tartási és tenyésztési gyakorlata

Árutojás termelő gazdaság megismerése
A tartási, takarmányozási módszerek megismerése
A baromfitelep berendezései, üzemeltetésük
A napirend szerinti munkaműveletek elvégzése
Étkezési tojás gyűjtése, válogatása, áruvá készítése
Termelési adatok gyűjtése, dokumentálása

Pecsenyecsirke nevelő gazdaság megismerése
A tartási, takarmányozási módszerek megismerése
A baromfitelep berendezései, üzemeltetésük
A napirend szerinti munkaműveletek elvégzése
Termelési adatok gyűjtése, dokumentálása

Állategészségügyi- és higiéniai gyakorlatok

Állattartó gazdaság állategészségügyi technológiája, dokumentációja
Gazdasági állatok klinikai alapértékeinek mérése
A beteg állat felismerése, elkülönítése
Az állattartásban alkalmazott fertőtlenítő szerek és használatuk
Istálló takarítása és fertőtlenítése
Segédkezés az állatorvosi beavatkozás közben

10998-16 Növénytermesztés

10. évfolyamot követően

Általános és részletes növénytermesztési gyakorlat tantárgyak

Témakörök

A gabonafélék termesztéstechnológiája

Az őszi és tavaszi búza talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi és tavaszi árpa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A zab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A rozs talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A kukorica talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A tritikále talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

A hüvelyes növények termesztéstechnológiája

A borsó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szója talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A bab talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A lencse talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

A csillagfürt talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

A gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája

A burgonya talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A cukorrépa talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

Az ipari növények termesztéstechnológiája

A napraforgó talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
Az őszi káposztarepce talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A fehér mustár talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

A szálastakarmányok és tömegtakarmányok termesztéstechnológiája

A lucerna talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A vörös here talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A szudánifű talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása
A silókukorica és a silócirok talaj-előkészítése, tápanyag ellátása, vetése, ápolása, betakarítása

Gyepgazdálkodási ismeretek

Gyepek talaj-előkészítése, telepítése
A gyepek ápolása, termőképességük fokozása
A széna- és szenázskészítés technológiája
Gyepművelő eszközök és gépek munkájának megismerése

Betakarítás és tartósítás, termények tárolása

A betakarítás módjai és eszközei
A termények tartósításának lehetőségei
A termények tárolása

11000-16 Mezőgazdasági géptan

11. évfolyamot követően

Műszaki ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az erőgépek felépítése és működése

A traktorok fő szerkezeti egységei
A motor, a teljesítmény átviteli rendszer felépítése, bemutatása
Járművek kormányzása, fékezése
Az erőgépek alvázának és felépítményének sajátosságai
A traktorok vonó- és függesztő berendezéseinek használata a gyakorlatban
Az erőgépek karbantartása, tárolása

A talajművelő gépek felépítése és működése

Az ekék munkája, használata a gyakorlatban
A tárcsák munkája, használata a gyakorlatban
A boronák munkája, használata a gyakorlatban
A hengerek munkája, használata a gyakorlatban
A simítók munkája, használata a gyakorlatban
A talajlazítók munkája, használata a gyakorlatban
A kombinált talajművelő gépek munkája, használatuk a gyakorlatban

A tápanyag visszapótlás gépeinek felépítése és működése

A szerves-trágyaszórás gépeinek használata a gyakorlatban
Műtrágyaszóró gépek használata a gyakorlatban
Folyékony műtrágyaszórók használata a gyakorlatban

A vetés, ültetés és palántázás gépeinek felépítése és működése

Vetőgépek használata a gyakorlatban
Szemenkénti vetőszerkezetek használata a gyakorlatban
Burgonyaültető és palántázó gépek használata a gyakorlatban

A növényvédelem gépeinek felépítése és működése

A vegyszeres növényvédelem gépinek használata a gyakorlatban
Permetezőgépek beállításai
Porozó és csávázó gépek használata a gyakorlatban
Az öntözés gépeinek használata a gyakorlatban

A betakarítás gépeinek felépítése és működése

Szemestermény betakarító gépek használata a gyakorlatban
Gyökér és gumós növényeket betakarító gépek használata a gyakorlatban
Szálastakarmányok betakarításának gépei, használatuk a gyakorlatban
Szállító és anyagmozgató gépek használata a gyakorlatban

Az állattenyésztés gépeinek felépítése és működése

Etető- és itató berendezések gyakorlati alkalmazása
Mosás és fertőtlenítés gépeinek használata
Trágyaeltávolítás és hígtrágyakezelés gépeinek bemutatása
Fejés és tejkezelés gépeinek, berendezéseinek használata
Egyéb állattartásban alkalmazott gépek, berendezések használata

11001-16 Agrárkereskedelem, vállalkozás és ügyvitel

11. évfolyamot követően

Gazdálkodási ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

A vállalkozás működtetése

Cégnyilvántartás és bejegyzés dokumentációja
A személyi és tárgyi eszköz nyilvántartásai
A termőföld és állatállomány nyilvántartása
A munkaszerződés és munkaköri leírás

Számviteli és pénzügyi gyakorlatok

Az üzleti terv, az üzleti terv felépítése, az üzleti terv követelményei
A pénzügyi terv
A működési (termelési) terv
Számviteli bizonylatok, a bizonylat alaki és tartalmi kellékei
Bizonylati, utalványozási elv
A bizonylatok őrzése
Pénztárkönyv, naplófőkönyv, mérleg tanulmányozása

A termelés nyilvántartásának dokumentációja

A növénytermesztés és kertészet termelési mutatói és azok nyilvántartása
Az állattenyésztés (szarvasmarha, ló, sertés, juh, baromfitenyésztés) termelési mutatói és azok dokumentálása
A gépüzemeltetés dokumentációi
Önköltség számítás

Támogatások igénylése, pályázati dokumentáció és beszámoló

A növénytermesztés támogatásai és pályázatai
Az állattartás támogatásai és pályázatai
A pályázati kiírás tanulmányozása
A pályázati dokumentáció felépítése, benyújtásának lehetséges módjai
A pályázati szakmai és pénzügyi beszámoló felépítése
Hitelszerződés tanulmányozása

Beszerzés, értékesítés és szállítás bizonylatai

A számla fajtái és felépítése
Számlavezetési és adási kötelezettség, számviteli szabályai
A befogadott számla ellenőrzésének begyakorlása
Szállítás dokumentációja
A termék beszerzési és értékesítési szerződés felépítése, tartalmi követelményei

Üzleti levelezés, adminisztráció, kommunikáció

Üzleti levél tartalma és felépítése

Jelentés, kimutatás, beszámoló készítése
Iratkezelés szabályai, dokumentációja és tárgyi eszközei
Üzleti kommunikáció alapelvei

5.29.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 521 06
HEGESZTŐ
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 521 06 Hegesztő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 521 06

A szakképesítés megnevezése: Hegesztő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 5. Gépészet

Ágazati besorolás száma és megnevezése: IX. Gépészet

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra;
a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra;
a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítést kiadó rendelet 3. számú mellékletében az 5. Gépészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű halláscsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása

audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)

- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó

- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.
A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.
Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)

- olvasmányok

- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.

- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.

- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.

- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok	4											
	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata		7										
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem	1											
	Elsősegélynyújtás gyakorlat		1										
10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei	Hegesztési alapismeretek	1			1			2			0,5		
	Hegesztési alap-gyakorlatok		1			2			2			1	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		70			105			105			
11453-12 Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek I.	1			1,5			1			0,5		
	Hegesztési gyakorlatok I.		1,5			5,5			2			2	
11455-12 Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek II.				1			1,5			2		
	Hegesztési gyakorlatok II.					1			4			4	
11456-12 Gázhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek III.	1			1,5			1			0,5		
	Hegesztési gyakorlatok III.		2			5,5			2			2	
11457-12 Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek IV.				1			1,5			2		
	Hegesztési gyakorlatok IV.					1			4			4	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8,5	12,5		6	15		7	14		8	13	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai

programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	**Gépészeti alapozó feladatok**	**144**											**144**
	Műszaki dokumentációk	*54*											*54*
	Gépészeti alapmérések	*18*											*18*
	Anyagismeret, anyagvizsgálat	*36*											*36*
	Fémek alakítása	*36*											*36*
	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata		**252**										**252**
	Műszaki dokumentációk		*10*										*10*
	Gépészeti alapmérések		*22*										*22*
	Anyagismeret, anyagvizsgálat		*36*										*36*
	Fémek alakítása		*120*										*120*
	Alapszerelések végzése		*64*										*64*
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	**Munkavédelem**	**36**											**36**
	Munkabiztonság	*18*											*18*
	Tűzvédelem	*9*											*9*
	Környezetvédelem	*9*											*9*
	Elsősegélynyújtás gyakorlat		**36**										**36**
	Az elsősegélynyújtás alapjai		*16*										*16*
	Sérülések ellátása		*20*										*20*
10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei	**Hegesztési alapismeretek**	**36**			**36**			**72**			**16**		**160**
	Hegesztési alapismeretek	*18*			*18*			*36*			*4*		*76*
	Hegesztési műveletek	*18*			*18*			*18*			*8*		*62*
	Hegesztési feszültségek, alakváltozások							*18*			*4*		*22*
	Hegesztési alapgyakorlatok		**36**			**72**			**72**			**32**	**212**
	A hegesztés előkészítő műveletei		*27*			*54*			*54*			*20*	*155*
	A hegesztés befejező műveletei		*9*			*18*			*18*			*12*	*57*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11499-12	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**

Foglalkoztatás II.	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*		**70**			**105**			**105**			*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11453-12 Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok	**Hegesztési ismeretek I.**	**36**			**54**			**36**			**16**		**142**
	Termikus vágás, darabolás	*9*			*9*			*5*			*2*		*25*
	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája	*18*			*36*			*22*			*10*		*86*
	Hegesztett kötések vizsgálata	*9*			*9*			*9*			*4*		*31*
	Hegesztési gyakorlatok I.		**54**			**198**			**72**			**64**	**388**
	Termikus vágás, darabolás		*18*			*36*			*28*			*20*	*102*
	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája		*36*			*162*			*44*			*44*	*286*
11455-12 Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok	**Hegesztési ismeretek II.**				**36**			**54**			**64**		**154**
	Termikus vágás, darabolás				*9*			*9*			*12*		*30*
	Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztés technológiája				*18*			*36*			*48*		*102*
	Hegesztett kötések vizsgálata				*9*			*9*			*4*		*22*
	Hegesztési gyakorlatok II.					**36**			**144**			**128**	**308**
	Termikus vágás, darabolás					*12*			*36*			*36*	*84*
	Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztés technológiája					*24*			*108*			*92*	*224*
11456-12 Gázhegesztő feladatok	**Hegesztési ismeretek III.**	**36**			**54**			**36**			**16**		**142**
	Termikus vágás, darabolás	*9*			*9*			*5*			*2*		*25*
	Gázhegesztés technológiája	*18*			*36*			*22*			*10*		*86*
	Hegesztett kötések vizsgálata	*9*			*9*			*9*			*4*		*31*
	Hegesztési gyakorlatok III.		**72**			**198**			**72**			**64**	**406**
	Termikus vágás, darabolás		*24*			*40*			*24*			*20*	*108*

	Gázhegesztés technológiája		*48*			*158*			*48*			*44*	*298*
11457-12 Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok	**Hegesztési ismeretek IV.**				**36**			**54**			**64**		**154**
	Termikus vágás, darabolás				*9*			*9*			*12*		*30*
	Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztés technológiája				*18*			*36*			*48*		*102*
	Hegesztett kötések vizsgálata				*9*			*9*			*4*		*22*
	Hegesztési gyakorlatok IV.					**36**			**144**			**128**	**308**
	Termikus vágás, darabolás					*12*			*36*			*36*	*84*
	Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztés technológiája					*24*			*108*			*92*	*224*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**306**	**450**		**216**	**540**		**252**	**504**		**256**	**416**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		
Elméleti óraszámok/aránya		1030=31,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2190=68,1%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A

10162-12 azonosító számú

Gépészeti alapozó feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10162-12 azonosító számú, Gépészeti alapozó feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok				Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata				
	Műszaki dokumentációk	Gépészeti alapmérések	Anyagismeret, anyagvizsgálat	Fémek alakítása	Műszaki dokumentációk	Gépészeti alapmérések	Anyagismeret, anyagvizsgálat	Fémek alakítása	Alapszerelések végzése
FELADATOK									
Tanulmányozza és értelmezi a munka tárgyára, céljára és a technológiára vonatkozó dokumentumokat	x				x				x
Kiválasztja, ellenőrzi és karbantartja az általános kézi és kisgépes fémalakító műveletekhez használatos gépeket, szerszámokat, mérőeszközöket, védőfelszereléseket	x			x	x			x	x
Egyszerű gépészeti műszaki rajzokat készít, olvas, értelmez	x				x				x
Egyszerű alkatrészről szabadkézi vázlatrajzokat készít, olvas, értelmez	x	x	x						x
Előkészíti a munkafeladat végrehajtását, az ahhoz szükséges anyagokat, segédanyagokat, előre gyártott elemeket, gépeket, szerszámokat, mérőeszközöket, felfogó- és befogóeszközöket, védőfelszereléseket	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Előrajzol szükség szerint a dokumentáció alapján	x	x			x	x			
Tanulmányozza és értelmezi az általános gépészeti anyagokra és alkatrészekre vonatkozó információkat	x				x				x
Kiválasztja az általános, gépészeti célú anyagok és alkatrészek közül a feladatnak megfelelőt	x				x				x
Meghatározza a szükséges anyagmennyiséget	x	x			x	x			
Gépipari alapméréseket végez		x	x			x	x		x
Alak- és helyzetpontossági méréseket végez általános eszközökkel		x			x				

Általános roncsolásos és roncsolásmentes anyagvizsgálatokat végez		x	x		x	x			
Alakítja a munkadarabot kézi forgácsoló alapeljárásokkal				x				x	
Alakítja a munkadarabot gépi forgácsoló alapeljárásokkal				x				x	
Képlékenyalakítást végez kézi alapműveletekkel	x			x	x			x	x
Darabol kézi és gépi műveletekkel				x	x			x	
Alakítja a munkadarabot kézi kisgépes eljárásokkal	x			x	x			x	x
Alapszerelési műveleteket végez, oldható és nem oldható kötéseket készít	x			x	x			x	x
Korrózió elleni védőbevonatot készít	x				x				
Közreműködik a minőségbiztosítási feladatok megvalósításában	x				x				
Alkalmazza a munkabiztonsági, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x				x				
SZAKMAI ISMERETEK									
Géprajzi alapfogalmak, szerkesztések, ábrázolási módok	x				x				
Gépészeti műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése	x				x				
Szabadkézi vázlatrajzok készítése egyszerű alkatrészekről	x	x			x	x			
Diagramok olvasása, értelmezése, készítése	x				x				
Szabványok használata	x		x		x				
Gyártási utasítások értelmezése	x		x		x		x		
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási útmutatók használata	x				x				
Mérési utasítások értelmezése	x	x			x	x			
Mértékegységek	x	x			x	x			
Ipari anyagok és tulajdonságaik	x	x	x		x	x	x		
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Könnyűfém ötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Színesfém ötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Ötvözőanyagok hatása az anyag tulajdonságaira	x	x	x	x	x	x	x	x	
Szabványos ipari vasötvözetek, könnyűfém ötvözetek, színesfém ötvözetek	x			x	x			x	

Műszaki mérés eszközei, hosszméretek, szögek mérése és ellenőrzése		x				x			
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése	x	x			x	x			
Anyagvizsgálatok	x		x		x		x		
Képlékenyalakítás				x				x	
Forgácsolási alapfogalmak, műveletek, technológiák				x				x	
Kézi és gépi forgácsolás technológiája, eszközei				x				x	
Gépi forgácsoló alapeljárások gépei, szerszámai				x				x	
Érintésvédelmi alapismeretek				x				x	
Szerszámok, kézi kisgépek biztonságos használata	x				x				
Gépüzemeltetés, anyagmozgatás munkabiztonsági szabályai	x				x				
Hegesztési alapismeretek, hegesztő berendezések és eszközök	x				x				
Ívhegesztés, gázhegesztés és lángvágás	x			x	x			x	
Korrózióvédelem alapeljárásai és eszközei	x				x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Gépészeti rajz olvasása, értelmezés, alkatrészrajz készítése, szabadkézi vázlatkészítés	x				x				
Diagram, nomogram olvasása, értelmezése, műszaki táblázatok kezelése	x				x				
Gépipari mérőeszközök használata, fémmegmunkáló kéziszerszámok és kisgépek használata	x	x			x	x			
Gépi forgácsoló alapeljárások gépeinek használata				x				x	
Alaphegesztési eljárások berendezéseinek, eszközeinek használata	x		x		x		x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Pontosság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szabálykövetés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK									
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x	x	x	x	x

1. Gépészeti alapozó feladatok tantárgy 144 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A Gépészeti alapozó feladatok tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, hozzájáruljon a gépészeti alapozó feladatok megértéséhez, képessé tegye a tanulókat a munka világának, ezen belül a gépészeti témakörök jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a gépészeti eszközök működésének a megértésére.
A tantárgy segítsen magyarázatot adni a megtapasztalt eseményekre és a törvényszerűségekre. A hallgatók felelősséggel hajtsák végre a feladatokat, tudjanak döntéseket hozni a gépészeti folyamatokkal és témakörökkel kapcsolatban.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

1.3. Témakörök és elemeik

1.3.1. Műszaki dokumentációk *54 óra*

Technológiai dokumentációk fogalma, tartalma.
Gépészeti technológiai dokumentációk, mint információhordozók, azok formai és tartalmi követelményei.
Rajztechnikai alapszabványok, előírások, megoldások.
Síkmértani szerkesztések, térelemek kölcsönös helyzete, vetületi és axonometrikus ábrázolás.
Síkmetszés, valódi nagyság meghatározása, kiterítés.
Áthatások, áthatások alkatrészrajzokon.
Összeállítási és részletrajzok.
Alkatrész és összeállítási rajzok fogalma.
Metszetábrázolások, szelvény egyszerűsített ábrázolások.
Mérethálózat felépítése, különleges méretmegadások.
Tűrés, illesztés.
Felületi minőség.
Jelképes ábrázolások.
A munka tárgyára, céljára vonatkozó dokumentumok.
A munkafolyamatokra, eszközökre, technológiákra vonatkozó dokumentációk.
Egyszerű gépészeti műszaki rajzok.
Egyszerű alkatrészek, szerkezeti egységek, művelet-, illetve szerelési terv.
Rendszerek rajzai, kapcsolási vázlatok, folyamatábrák és folyamatrendszerek.
Technológiai sorrend fogalma, tartalma.

1.3.2. Gépészeti alapmérések *18 óra*

Mérés, ellenőrzés fogalma és folyamata.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Mértékegységek.
Műszaki mérés eszközeinek ismerete.
Hosszméretek mérése és ellenőrzése.
Szögek mérése és ellenőrzése.
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése.

Mérési utasítás.
Mérési pontosság.
Tűréssel, illesztéssel kapcsolatos alapfogalmak, táblázatok kezelése.
Mérési alapfogalmak, mérési hibák.
Műszerhibák.
Mérési jellemzők.
Mérés egyszerű és nagypontosságú mérőeszközökkel.
Mérőeszközök.
Hossz- és szögmérő eszközök.
Mechanikai mérőeszközök típusai, működésük, kezelésük.
Digitális mérőeszközök típusai, alkalmazásuk.
Külső felületek mérésének eszközei.
Belső felületek mérésének eszközei.
Szögek mérésének, ellenőrzésének eszközei.
Felületi minőség jelölése, ellenőrzésének és mérésének eszközei.
Munkadarabok alak- és helyzetmérésének eszközei, módjai.
Mérési dokumentumok jelentősége, fajtái, tartalma.

1.3.3. Anyagismeret, anyagvizsgálat *36 óra*

Alapanyagok csoportosítása és tulajdonságai.
Anyagszerkezet-tani alapismeretek.
Vasfémek és ötvözeteik, tulajdonságaik.
Ötvözők hatása.
A legfontosabb acélfajták alkalmazási területei.
Kiválasztás szempontjai.
Nem vasalapú fémes szerkezeti anyagok.
Könnyűfémek.
Nehézfémek.
Szinterelt szerkezeti anyagok.
Műanyagok.
Segédanyagok.
Hőkezelések, feladatuk, csoportosításuk.
Hőkezelő eljárások.
Hőkezelési hibák.
Jellegzetes hibák.
Anyaghibák.
Öntési hibák.
Hegesztési hibák.
Forgácsolás során képződő hibák.
Köszörülési hibák.
Képlékeny alakítás okozta hibák.
Kifáradás.
Korrózió
Hibakimutatás lehetőségei.
Anyagvizsgálati módok.
Roncsolás-mentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok).
Roncsolásos anyagvizsgálatok, szakítóvizsgálat, keménység vizsgálat.
Technológiai próbák.
Szakítóvizsgálat

Hajlítóvizsgálat.
Csövek gyűrűtágító vizsgálata.
Lapító vizsgálat.
Törésvizsgálat.
Ütővizsgálat.
Keménységmérés
Metallográfiai vizsgálat.
Endoszkópos vizsgálat.
Folyadékbehatolásos repedésvizsgálat.
Mágnesezhető poros repedésvizsgálat.
Ultrahangos repedésvizsgálat.
Radiográfiai vizsgálat.

1.3.4. Fémek alakítása *36 óra*

Kézi forgácsoló műveletek (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás).
Forgács nélküli alakítási technológiák alkalmazásának megismerése, alkalmazott gépek, eszközök, szerszámok.
Lemezhajlítás.
Peremezés.
Domborítás, ívelés.
A megmunkálásokra alkalmas és a gépészeti szakmákban használatos anyagok.
Alkatrészek illesztése.
Illesztés reszeléssel.
Hántoló szerszámok, eszközök.
Lemezalkatrész készítése.
Sík és ívelt felületek hántolása.
A dörzsárazás szerszámai és művelete.
Tűrésezett furatok alak- és méretellenőrzése.
Illesztés dörzsárazással.
Csiszoló és polírozó anyagok, szerszámok és gépek.
Illesztés csiszolással.
Komplex illesztési munkák, ellenőrző feladatok.
Gépi forgácsolás szerszámai.
Gépi forgácsoló alapeljárások gépei.
Esztergálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai.
Fúrás, furatmegmunkálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai.
Marás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai.
Köszörülés technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai.
Gépüzemeltetés munkabiztonsági szabályai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-

4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata 252 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a hallgatókkal a különféle gépészeti alapozó feladatok és gyakorlatok összedolgozhatóságának feltételeit; a nyersanyag, alapanyag, anyagminőségek, megmunkálások meghatározását, illetve az alkalmazott vizsgálatok módját.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

2.3. Témakörök és elemeik

2.3.1. Műszaki dokumentációk *10 óra*

Alkatrészrajzok szerkesztése felvételi vázlat alapján, rajzolvasás.
Szerelési-, karbantartási utasítások.
Szállítói megfelelőségi nyilatkozatok.
Pályázatok formai, tartalmi követelményei.
Engedélyek, törvények, határozatok értelmezése.
Alkatrészrajzok, összeállítási rajzok, rajzdokumentációk elemzése, archiválása.
Műhelyrajzok sajátosságai, elkészítése, dokumentálása.
Megmunkálási technológia behatárolása, sorrendje alkatrészrajzok műszaki tartalmának figyelembevételével.
Különféle szabványok megismerése, alkalmazása.
Minőségirányítási dokumentumok elkészítésének szempontjai.
Gépek, berendezések műszaki dokumentációi, fontosabb paraméterek nyilvántartása.
Alkatrészek, eszközök nyilvántartásának szempontjai, dokumentálása.
Alkatrészjegyzék, technológiai sorrend, bruttó anyagmennyiség, alkatrész nyersmérete, megmunkáláshoz szükséges szerszám és gép, állásidő.
Javítási jegyzőkönyvek.
Elektronikus dokumentációk.
Fájlformátumok, kiterjesztések.
Szövegszerkesztési alapismeretek.

Képfelbontás, rasztergrafika-, vektorgrafika előnyök, hátrányok ismerete.

2.3.2. Gépészeti alapmérések *22 óra*

Külső és belső felületek ellenőrzése egyszerű ellenőrző eszközökkel.
Külső felületek mérése, ellenőrzése tolómérővel, talpas tolómérővel, mikrométerrel.
Belső felületek mérése, ellenőrzése mélységmérő tolómérővel, mikrométerrel.
Szögmérés mechanikai szögmérővel.
Külső kúpok mérése, ellenőrzése.
Belső kúpok mérése, ellenőrzése.
Munkadarabok mérése digitális mérőeszközökkel.
Munkadarabok mérése digitális tolómérővel, digitális mérőórával.
Felületi érdesség ellenőrzése, mérése.
Munkadarabok alak- és helyzetpontosságának mérése, ellenőrzése.
Körkörösség ellenőrzése, tengely ütésellenőrzése.
Egyenesség, síklapúság, derékszögesség, párhuzamosság, egytengelyűség, mérése ellenőrzése.
Mérési dokumentumok készítése.
Felvételi vázlatok készítése méretellenőrzésekhez.

2.3.3. Anyagismeret, anyagvizsgálat *36 óra*

Roncsolásmentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok)
Roncsolásos anyagvizsgálatok
Keménység vizsgálat.
Keménységmérő eljárások.
Mikro-keménységmérés.
Keménységmérés meleg állapotban.
Dinamikus keménységmérések.
Rugalmas utóhatás
Rugalmas alakváltozás.
Kúszás és relaxáció.
Mechanikai kifáradás, Wöhler-görbe.
Frekvencia befolyása a kifáradásra.
Fárasztó gépek.
Melegalakíthatósági technológiai próbák.
Hidegalakíthatósági technológiai próbák.
Nyomóvizsgálat.
Hajlítóvizsgálat.
Csavaróvizsgálat.
Törésmechanikai vizsgálatok, Charpy-féle ütve hajlító vizsgálat.
Vegyi összetétel vizsgálata.
Korróziós vizsgálatok.
Mikroszkópikus vizsgálatok, maratás, polírozás, csiszolás.
Hőtechnikai tulajdonságok.
Villamos vezetőképesség mérése.
Mágneses tulajdonság vizsgálata.
Fémek és ötvözetek tulajdonságai.
A hűtési sebesség hatása az acélok szövetszerkezetére, tulajdonságaira.
Ötvözőelemek hatása az acélok szövetszerkezetére, tulajdonságaira.
Hőkezelések csoportosítása.

2.3.4. Fémek alakítása *120 óra*

Előrajzolással szembeni követelmények.
Az előrajzolás lépései.
Az előrajzolás szerszámai, eszközei.
Mérő és ellenőrző eszközök.
A felületszínezés lehetőségei.
A térbeli előrajzolás eszközei.
Az előrajzolás folyamata.
Az előrajzolás biztonságtechnikai előírásai.
Síkbeli és térbeli előrajzolás.
Síkbeli és térbeli előrajzolás eszközei, segédeszközei és mérőeszközeinek megválasztása adott feladat elvégzéséhez.
Többféle megmunkálást igénylő öntvények előrajzolásának gyakorlása.
Kézi megmunkálási gyakorlatok (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás).
A kézi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése.
Alkatrészek illesztése.
A gépi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése.
Palástfelület, homlokfelület esztergálás.
Belső felületek megmunkálása (furatesztergálás, fúrás).
Marás (palástmarás, homlokmarás, síkmarás).
Köszörülés (palástköszörülés, síkköszörülés, furatköszörülés).

2.3.5. Alapszerelések végzése *64 óra*

Oldható kötések készítése
Nem oldható kötések készítése
Különféle fémfelületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-

1.11.	házi feladat			x	-

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	Képi információk körében				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10163-12 azonosító számú

Gépészeti munkabiztonság és

környezetvédelem

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10163-12 azonosító számú, Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem			Elsősegélynyújtás gyakorlat	
	Munkabiztonság	Tűzvédelem	Környezetvédelem	Az elsősegélynyújtás alapjai	Sérülések ellátása
FELADATOK					
Betartja és betartatja a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi jogszabályokat, előírásokat, valamint a szakmára, és egyéb szerelési-javítási technológiára vonatkozó előírásokat	x	x	x		
A munkaterületet és munkakörnyezetet a biztonságos munkavégzésnek megfelelően alakítja ki	x				
Betartja a veszélyes anyagok és hulladékok kezelésére, tárolására vonatkozó szabályokat	x	x	x		
Együttműködik a munka-, tűz- és környezetvédelemmel kapcsolatos események kivizsgálásában	x	x	x		
Jelzi a tüzet, részt vesz az oltásban	x	x	x		
Betartja a tűz- és környezetvédelmi előírásokat		x	x		
Részt vesz a mentésben, elsősegélyt nyújt	x			x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Környezetvédelmi, tűzvédelmi és munkavédelmi szabályok	x	x	x		
A munkáltatók és a munkavállalók jogai és kötelezettségei	x	x	x		
A munkahely biztonságos kialakításának követelményei	x				
A gépek, berendezések, szerszámok használati és kezelési utasításai	x				
Villamos berendezések biztonságtechnikája	x	x			
Az anyagmozgatás, anyagtárolás szabályai	x				
Egyéni és kollektív védelmi módok	x	x	x		
Munkabiztonsági szimbólumok értelmezése	x	x	x		
Elsősegély-nyújtási ismeretek				x	x
Munkavégzés szabályai	x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata	x				
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x
Munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek, szimbólumok, színjelölések értelmezése	x	x	x		
Gépek, berendezések, szerszámok szakszerű használata	x	x	x	x	x
Elsősegélynyújtás				x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Döntésképesség	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x

Irányítási készség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

3. Munkavédelem tantárgy 36 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A Munkavédelem tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók munkavégzésének kialakítását és önálló gondolkodásra való nevelését. Tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a munkavédelem jellemzőinek és működésének megértésére.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök és elemeik

3.3.1. Munkabiztonság *18 óra*

A baleset és a munkahelyi baleset fogalma
A munkahelyi balesetek és a foglalkozási megbetegedések fajtái
Veszélyforrások kialakulása
Személyi védőfelszerelésekkel szemben támasztott követelmények
A munkavédelmi oktatás dokumentálása
A munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása és kivizsgálása
Kockázatelemzés fogalmai, kockázatértékelés
A munkahelyen alkalmazott biztonsági jelzések
A munkavégzés fizikai ártalmai
Zaj- és rezgésvédelem
Munkahelyi klíma, a helyiség hőmérséklete, a levegő nedvességtartalma
A munkahelyek megvilágítása, a természetes fény
A színek kialakítása
A gázhegesztés és az ívhegesztés biztonsági előírásai
Anyagmozgatás, anyagtárolás szabályai
Villamos berendezések biztonságtechnikája
Egyéni és kollektív védelem
Munkaegészségügy
Kockázatbecslés.
Kockázatértékelés.
Időszakos biztonsági felülvizsgálat.
Soron kívüli munkavédelmi vizsgálat.
Jelző és riasztóberendezések.
Megfelelő mozgástér biztosítása.
Elkerítés, lefedés.
Tároló helyek kialakítása.
Munkahely padlózata.

3.3.2. Tűzvédelem *9 óra*

Általános tűzvédelmi ismeretek.
Tűzveszélyességi osztályok, jelölésük.
Tűzveszélyes anyagok.
Tűzveszélyes anyagok tárolása.
Tűzveszélyes anyagok szállítása.

Tűzveszélyes anyagok dokumentálása.
Az égés feltételei, az anyagok éghetősége.
Tűzveszélyes tevékenységek.
Tűzvédelmi szabályzat.
A tűzjelzés.
Teendők tűz esetén.
Veszélyességi övezet.
Áramtalanítás.
Tűzoltás módjai.
Tűzoltó eszközök.
Tűzoltó eszközök tárolása beltérben.
Tűzoltó eszközök tárolása kültereken.
Porral oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Vízzel oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Habbal oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Halonnal oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Szén-dioxiddal oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Oltóhatás
Tűzmegelőzés
Tűzjelzés
Gépek, berendezések tűzvédelmi előírásai.
Tüzelő- és fűtőberendezések elhelyezésének tűzvédelmi előírásai.
Műszaki mentés.
Elektromos kábelek elhelyezése, elvezetése.
Hő és füstelvezető berendezések.
Jelzőtáblák.
Feliratok.
Irányfények.
Tűzgátló nyílászárók.
Tűzvédő festékek.
Dokumentációk.

3.3.3. Környezetvédelem *9 óra*

A környezetvédelem területei.
Természetvédelem.
Vízszennyezés vízforrások.
A levegő jellemzői, a levegőszennyezés.
Globális felmelegedés és hatása a földi életre.
Hulladékok kezelése, szelektív összegyűjtése tárolása.
Hulladékgyűjtő szigetek.
Gyűjtőhelyek kialakítása.
Veszélyes hulladékok tárolása.
Veszélyes hulladékok begyűjtése.
Veszélyes hulladékok feldolgozása.
Hulladékok feldolgozása.
Hulladékok újrahasznosítása.
Hulladékok végleges elhelyezése.
Hulladékok lebomlása.
Az ipar hatása környezetre.

Megújuló energiaforrások.
Levegőszennyezés.
Zajszennyezés.
Hőszennyezés.
Fényszennyezés.
Talajszennyezés.
Nehézfémek.
Vízszennyezés.
Szennyvízkezelés
Környezetszennyezés egészségi hatásai.
Fontosabb környezetvédelmi jogszabályok.
Fontosabb Európai Uniós jogszabályok.
Fémiparban keletkező szennyezőanyagok.
Hűtő-, kenő-, mosófolyadékok felhasználása.
Hűtő-, kenő-, mosófolyadékok tárolása.
Az elhasználódott hűtő-, kenő-, mosófolyadékok hulladékkezelése.
Az épített környezet védelme.
Munkahelyi környezet természetbarát kialakítása.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Elsősegélynyújtás gyakorlat tantárgy 36 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Az Elsősegélynyújtás tantárgy alapvető célja, hogy a munkavégzés alatt vagy azon kívül is a tanulók képesek legyenek felismerni a balesetek során keletkezett sérüléseket és legyenek képesek az elsősegélynyújtási teendők ellátására.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök és elemeik

4.3.1. Az elsősegélynyújtás alapjai *16 óra*

Mentőhívás módja.
Teendők a baleset helyszínén.
Elsősegély nyújtásának korlátai.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Életveszély elhárítása.
Újraélesztés.
Mellkasnyomás technikája
Légútbiztosítás lehetőségei.
Légút akadálymentesítése.
Lélegeztetés.
Fizikális vizsgálat.
Stabil oldalfekvő helyzet alkalmazása.
Az eszméletlenség veszélyei.
A sokk tünetei, veszélyei, ellátása.
Idegen test eltávolítása szemből, orrból, fülből.
Agyrázkódás tünetei, veszélyei, ellátása.
Koponyasérülés tünetei, veszélyei, ellátása.
Bordatörés tünetei, veszélyei, ellátása.
Végtagtörések.
Hasi sérülések.
Gerinctörés tünetei, veszélyei, ellátása.
Áramütés veszélyei.
Áramütött személy megközelítése.
Áramtalanítás.
Áramütött személy ellátása.
Égési sérülés súlyosságának felmérése, ellátása.
Fagyás, tünetei, veszélyei és ellátása.
Mérgezések tünetei, fajtái, ellátása.
Leggyakrabban előforduló mérgezések.
Marószerek okozta sérülések veszélyei, ellátása.
Rosszullétek.
Ájulás tünetei, ellátása.
Epilepsziás roham tünetei, ellátása.
Szív eredetű mellkasi fájdalom tünetei, ellátása.
Alacsony vércukorszint miatti rosszullét tünetei, ellátása.

4.3.2. Sérülések ellátása *20 óra*

Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.

Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.
Belső vérzések és veszélyei.
Orrvérzés, ellátása.
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkoholmérgezés.
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.
Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.
Az eszméletlenség fogalmát, tüneteit, leggyakoribb okai, következményei
Az eszméletlenség ellátása.
A vérzésekkel kapcsolatos ismeretek.
A sokk fogalma és formái.
A termikus traumákkal, hőártalmakkal kapcsolatos ismeretek.
Az ízületi sérülések formái, tünetei és ellátásuk módja.
A csontsérülések formái, tünetei és ellátásuk (fektetési módok).
A hasi sérülés formái, tünetei és ellátásuk módjai.
A kimentés fogalma és betegmozgatással kapcsolatos ismeretek.
A mérgezések fogalma, tünetei és ellátásuk módja.
A belgyógyászati balesetek (áramütés).
A leggyakoribb belgyógyászati kórképek, tüneteik és ellátásuk.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem.

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10180-12 azonosító számú

A hegesztés előkészítő és befejező műveletei

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10180-12 azonosító számú, A hegesztés előkészítő és befejező műveletei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei	Hegesztési alapismeretek			Hegesztési alapgyakorlatok	
	Hegesztési alapismeretek	Hegesztési műveletek	Hegesztési feszültségek, alakváltozások	A hegesztés előkészítő műveletei	A hegesztés befejező műveletei
FELADATOK					
Azonosítja a szerkezeti anyagok főbb típusait	x	x		x	
Betartja és betartatja a magasban végzett munkák speciális munkabiztonsági és környezetvédelmi előírásait		x		x	
Szemrevételezi a munkaterületet		x		x	
Intézkedik a munkavégzést gátló tárgyak eltávolítására				x	
Ellenőrzi a gépcsatlakozások épségét és szivárgásellenőrzést végez		x		x	
Ellenőrzi a munkaterületre előírt munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi eszközök meglétét		x		x	
Betartja a HBSZ (Hegesztési Biztonsági Szabályzat) előírásait	x	x		x	x
Elvégzi a kezelési és karbantartási előírásban meghatározott műveleteket				x	
Kiválasztja a megfelelő elektródát, égőszárat, illetve huzalt	x	x	x	x	
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerint előmelegítést végez		x	x	x	
WPS alapján beazonosítja az anyagokat	x	x		x	x
Ellenőrzi a gépek általános állapotát (gázszivárgás, vízcsöpögés stb.)		x		x	
Bekapcsolja az elszívó- és szűrőberendezést				x	
Beállítja a WPS szerinti paramétereket		x		x	
Jelenti vagy korrigálja a munkavégzés akadályait				x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot		x	x		x
Megtisztítja a felületet		x		x	x
Termikus vágásokat végez		x		x	
Elvégzi a hibajavításokat szükség szerint		x	x		x
Folyamatos minőségellenőrzést végez			x		x
Üzemen kívül helyezi a berendezést HBSZ szerint		x			x
Gondoskodik a meleg, kész munkadarab biztonságos elhelyezéséről					x
Letakarítja a munkaterületet					x
Gondoskodik a veszélyes hulladékok szakszerű tárolásáról, kezeléséről		x			x

Felhegeszti a kifutólemezeket				x	
Eltávolítja a salakot és fröcskölődéseket ívhegesztés esetén					x
Fűzővarrattal összeállítja a munkadarabot		x		x	
Eltávolítja a segédelemeket és a kifutólemezeket					x
SZAKMAI ISMERETEK					
Ábrázolási módok	x			x	
Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap és kiegészítőjelei	x			x	
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése	x			x	
Hegesztéssel kapcsolatos szabványok használata	x			x	
A hegesztésnél használt anyagok, segédanyagok	x	x		x	
Az anyagok tulajdonságai	x				
A fémes anyagok rendszerezése	x				
Fémtani alapismeretek	x				
Az ötvöző anyagok hatása a hegeszthetőségre	x		x		
Hegesztőgázok	x				
A gázhegesztés hozaganyagai	x			x	
A bevontelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagai	x			x	
Anyagvizsgálatok	x				x
Hegesztő eszközök, szerszámok, gépek, berendezések	x			x	
Varrat mérőeszközök használata	x				x
A gázhegesztő-berendezések kezelése	x			x	
Az ívhegesztés eszközei, berendezései és kezelése	x			x	
Hegesztési technológiák	x				
Az anyagok előkészítése hegesztéshez		x		x	
Hegesztési utasítás szerinti élkiképzés		x		x	
A hegesztőláng használata	x				
A kötések hibáinak, eltéréseinek feltárása		x	x		x
A gázhegesztés biztonságtechnikája	x				
Az ívhegesztés biztonságtechnikája	x				
A gázhegesztés környezetkárosító hatása	x				
Az ívhegesztés környezetkárosító hatása	x				
Tűzoltó berendezések, eszközök	x		x		
A hegesztés befejezésének tűzvédelmi előírásai		x			x
A munkavégzés szabályai		x		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Hegesztési jelképek értelmezése	x			x	
Termikus vágás berendezéseinek, eszközeinek használata	x			x	
Gázhegesztés berendezéseinek, eszközeinek használata	x			x	
Ívhegesztés berendezéseinek, eszközeinek használata	x			x	
Hegesztési biztonsági ismeretek alkalmazása	x			x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Pontosság	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség				x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					

Határozottság	x	x		x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x	
A környezet tisztántartása		x	x		x

5. Hegesztési alapismeretek tantárgy 160 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A gáz- és ívhegesztés alapfogalmainak elsajátítása, a hegesztés előkészítő és befejező műveleteinek megismerése. A hegesztéshez használt alap-, hozag- és segédanyagok fajtáinak, kiválasztási szempontjainak meghatározásához szükséges ismeretek átadása. Információforrások kezelése WPS alapján. A HBSZ tartalmának értelmezése. A hegesztésből adódó hibák felismerése, elkerülése.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök és elemeik

5.3.1. Hegesztési alapismeretek *76 óra*

Hegesztés feltételei.
Hegesztés fogalma.
Hegesztési alapfogalmak.
Hegesztési eljárások csoportosítása.
Hegesztés eszközei, berendezései és védőfelszerelései.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) felépítése tartalma, értelmezése.
Fémek hegeszthetősége.
Hegesztési helyzetek értelmezése.
Varratképzési ismeretek az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján.
Hegesztés rajzi jelölése, alap és kiegészítő jelek.
Hegesztés hő és fémtani folyamata.
Hegesztőt és környezetét érő hatások, terhelések.
Munka és környezetvédelmi előírások.

5.3.2. Hegesztési műveletek *62 óra*

Szerkezeti anyagok főbb típusai és nemzetközi jelölésük.
Felületek előkészítése, tisztítása.
Daraboló eljárások.
Munkavégzés szabályai.
Alkatrészek összeállítása, készülékek használata.
Munkaterület kialakítása.
Hegesztő berendezések üzembe helyezése.
Hegesztés hozag- és segédanyagai.
Hegesztés berendezéseinek, eszközeinek biztonságos kezelése.
Hegesztési él előkészítése.
Termikus vágási eljárások.
Hegesztési eltérések csoportba sorolása.
Hegesztet kötések roncsolásos és roncsolásmentes vizsgálatainak ismerete.
A hegesztett kötések minőségi követelményei.

5.3.3. Hegesztési feszültségek, alakváltozások *22 óra*

A hegesztési feszültségek és alakváltozások kialakulása.
Hegesztési hő hatása az alakváltozásra.

A hegesztési feszültségek és alakváltozások csökkentésének lehetőségei.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Hegesztési alapgyakorlatok tantárgy 212 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a biztonságos munkavégzés feltételeit.
A hegesztés előkészítő és befejező műveleteihez szükséges gépek, berendezések, szerszámok használatának begyakoroltatása, önálló, felelősségteljes munkavégzésre való nevelés. WPS utasításainak készség szintű értelmezése, alkalmazása.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök és elemeik

6.3.1. A hegesztés előkészítő műveletei *155 óra*

Munkaterület szemrevételezése.
Intézkedik a munkavégzést gátló tárgyak eltávolítására.
Ellenőrzi a gépcsatlakozások épségét (elektromos, gáz-, nagynyomású vezetékek).
Ellenőrzi a munkaterületre előírt munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi eszközök meglétét.
Kiválasztja a megfelelő elektródát, égőszárat, illetve huzalt.
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerint előmelegítést végez.
WPS alapján beazonosítja az anyagokat.

Ellenőrzi a gépek általános állapotát (gázszivárgás, vízcsöpögés).
Bekapcsolja az elszívó- és szűrőberendezést.
Beállítja a WPS szerinti paramétereket.
Jelenti vagy korrigálja a munkavégzés akadályait.
Megtisztítja a felületet.
Felhegeszti a kifutólemezeket.
Fűzővarrattal munkadarabot összeállít.
Palackcserét végez.

6.3.2. A hegesztés befejező műveletei *57 óra*

Elvégzi a kezelési és karbantartási előírásban meghatározott műveleteket.
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot.
Megtisztítja a felületet.
Elvégzi a hibajavításokat szükség szerint.
Folyamatos minőségellenőrzést végez.
Üzemen kívül helyezi a hegesztő berendezést HBSZ szerint.
Gondoskodik a meleg, kész munkadarab biztonságos elhelyezéséről.
Letakarítja a munkaterületet.
Gondoskodik a veszélyes hulladékok szakszerű tárolásáról.
Salakot és fröcskölődéseket ívhegesztés esetén eltávolít.
Segédelemeket és a kifutólemezeket eltávolít.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

7. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

7.3. Témakörök

7.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

7.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

7.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

7.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

8. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

8.3. Témakörök

8.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

8.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

8.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

8.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

8.1. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

9. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

9.3. Témakörök

9.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság munkaegészségügy)
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom-meghatározásai.

9.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

9.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

9.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

9.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

9.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelménye normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)

1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

8.1. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11453 - 12 azonosító számú

Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11453-12 azonosító számú, Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11453-12 Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek I.			Hegesztési gyakorlatok I.	
	Termikus vágás, darabolás	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája	Hegesztett kötések vizsgálata	Termikus vágás, darabolás	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája
FELADATOK					
Ellenőrzi az összeállítás pontosságát		x	x		x
Megköszörüli a fűzővarratok kezdeti és végpontjait		x			x
Behelyezi és rögzíti a munkadarabot a hegesztőkészülékben		x			x
Elhelyezi a hegesztési geometriát biztosító segédelemeket		x			x
Ellenőrzi a WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometriát és felülettisztaságot		x	x		x
WPS-ben meghatározott gyökvédelmet biztosít		x			x
WPS alapján segédanyagokat beazonosít és összekészít		x			x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a hegesztéshez szükséges védőeszközöket	x	x		x	x
WPS szerinti próbahegesztést végez		x			x
Végrehajtja a hegesztési feladatot (WPS szerint)		x			x
Eljárásnak megfelelő hegesztő berendezést választ		x			x
Ellenőrzi a csatlakozást HBSZ szerint	x	x		x	x
Polaritást és a paramétereket beállít		x			x
Hegesztő berendezéseket üzembe helyezi		x			x
Szárítási naplót vezet, elektródát szárít		x			x
Termikus vágáshoz paramétereket beállít, hevítő/éghető gáz- és az oxigénellátást biztosít	x			x	
Palackcserét végez	x			x	

Üzembe helyezi a gázhegesztő-berendezést	x			x	
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a vágáshoz szükséges védőeszközöket	x			x	
Termikus vágást végez	x			x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot	x	x	x	x	x
Leszedi a maradék anyagot	x			x	
Csatlakozó elemeket csatlakoztat, és a gázmennyiséget beállítja	x			x	
Hegesztéshez szükséges eszközöket biztosít		x			x
Ellenőrzi a beszállási engedély meglétét		x			x
Hegesztett kötést készít bevontelektródás kézi ívhegesztéssel		x			x
Munkavégzés közben dokumentálja a folyamatok végrehajtását	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A Gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A Gépkönyv, Kezelési-, Szerelési-, Karbantartási utasítás használata	x	x		x	x
Anyagok, segédanyagok értelmezése, használata	x	x		x	x
Az ötvöző-anyagok hatása a hegeszthetőségre		x			x
A bevontelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagai		x			x
Varratmérő és ellenőrzőeszközök használata		x	x		x
Hegesztőgázok használata	x			x	
Egyéb hegesztési technológiák hozaganyagai	x			x	
Gázhegesztő-berendezések és kezelésük	x			x	
Bevont elektródás kézi ívhegesztő berendezései és kezelésük		x			x
A fedett ívű hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A plazmaívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb ívhegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük		x			x

Az ellenállás-hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A sajtolóhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb hegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Hegesztés-technológiák		x			x
A lángvágás technológiája	x		x	x	
A plazmavágás technológiája	x			x	
Egyéb vágási technológiák	x			x	
A vágott felület hibái, eltérései	x		x	x	
A hegesztő-berendezések használata		x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Varratképzési ismeretek alkalmazása az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján		x			x
A varratmérő és ellenőrzőeszközök használata			x		
A hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A hegesztőeljárások berendezésinek, eszközeinek ismerete		x			x
A hegesztési biztonsági szabályzat alkalmazása	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Precizitás	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

9. Hegesztési ismeretek I. tantárgy 142 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző hegesztési technológiákat.
A tantárgy segítse elő a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a hegesztési feladatok megértéséhez, tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a hegesztési eljárások jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a hegesztéshez használt eszközök működésének a megértésére. A tantárgy segítsen magyarázatot adni a gyakorlatban szerzett tapasztalatokra.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök és elemeik

9.3.1. Termikus vágás, darabolás *25 óra*

Termikus vágás fogalma, elve, feltételei, folyamata.
Termikus vágás típusainak csoportosítása.
Termikus megmunkálási technológiák.
Termikus vágó berendezések (eszközök, szerszámok, gépek) felépítése, működése, szoftvereinek ismerete.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver ismerete.
Termikus vágáshoz használt ipari gázok ismerete.
Termikus vágó berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Termikus vágás vágott felületének minőségét meghatározó tényezők ismerete, hibák felismerése, vizsgálata.
Fémtani ismeretek.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezésének alapismeretei.
Termikus vágással kapcsolatos tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi eszközök jellemzői, általános ismeretek.
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések ismerete.
Munkabiztonsághoz kapcsolódó színjelölések értelmezése.

9.3.2. Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája *86 óra*

Az elektróda és az elektródabevonat fogalma.
Elektródabevonat típusai, összehasonlításuk (vasoxidos, vas-mangánoxidos, rutilos, cellulóz típusú bevonatok, bázikus elektródok).
Elektródabevonat szerepe, feladatai (ömledékvédelem, ívstabilitás biztosítása, varratfém dezoxidálás, denitrálás, ötvözés, salakképzés, kihozatalnövelés).
Elektródabevonat helyes kiválasztásának elsajátítása.
Bevontelektródák nemzetközi jelölése.
Fémtani alapismeretek.
Fémes anyagok rendszerezése.
Bevontelektródás kézi ívhegesztés elvének, fázisainak ismerete
Hegesztőív keltése és fenntartása.
Hegesztéshez szükséges polaritás megválasztása.
Hegesztőív mágneses hatása.

Anyagátmenetre ható erők meghatározása.
Hegesztési paraméterek meghatározása.
Hegesztő áramforrások és adattáblájának jellemzői (transzformátorok, hegesztő egyenirányító, inverter, hegesztő generátor).
Bevontelektródás kézi ívhegesztő áramforrás jelleggörbéje.
Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája.
Bevontelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges védőeszközök megismerése (kesztyű, kötény, lábszárvédő, tüzifogó).
Bevontelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges szerszámok megismerése (salakverő kalapács, drótkefe, beverő szerszám, egyéb ellenőrző mérőeszközök).
Bevontelektródás kézi ívhegesztő berendezések felépítése (áramforrások, hegesztéshez szükséges kábelek és csatlakozóik, saruk, szorítók, elektródafogók, egyéb eszközök, hegesztőelektródák).
Bevontelektródás kézi ívhegesztő berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezésének elmélete.
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján.
Felrakó hegesztés technológiája.
Az elektróda tartása, vezetése.
Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) ismerete.
Munkahely biztonságos kialakítása, tűz- és környezetvédelem.

9.3.3. Hegesztett kötések vizsgálata *31 óra*

Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési hibák megismerése (repedések, üregek és salakzárványok, összeolvadási- és mérethibák, alak- és méreteltérések, egyéb hibák).
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata (előkészítés és munkadarabok összeillesztésének hibái, gyökhiba, a varratkezdés és varratbefejezés hibái, külalaki hibák).
Üzemi körülmények hatására kialakult eltérések felismerése (pl. kifáradás).
Hegesztett kötések minősítése.
Roncsolásos vizsgálatok elve (szakító, nyíró-szakító, hajlító, ütő-hajlító vizsgálat, keménységmérés, mikroszkópi vizsgálat, makroszkópos vizsgálat).
Roncsolásmentes vizsgálatok elve (Felületi hibák detektálása - szemrevételezés, folyadékbehatolásos, mágnesporos, örvényáramos vizsgálatok -, belső hibák feltárása - radiográfiai, röntgen vizsgálat, ultrahangos vizsgálat).
Környezeti feltételek vizsgálata (hegesztő és környezetének védelme).
Minőségellenőrzési szempontok.
Gyártási utasítások értelmezése.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Szabványok használata.
Gyártási utasítások értelmezése.
Mérőeszközök használata.
Hibajavítások végzésének ismerete.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.1. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Hegesztési gyakorlatok I. tantárgy 388 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségszinten sajátítsa el a különböző hegesztési eljárások technikáját, a műszaki dokumentáció alapján végezze el önállóan a hegesztési feladatot.
Ismerje meg és tudja alkalmazni a munkáját segítő legmodernebb technológiákat.
Tanulja meg a hegesztett alkatrészek elkészítéséhez szükséges alapvető tervezési szabályokat, számításokat, törvényszerűségeket. Ezeket az ismereteket megfelelő szakmai rutinnal alkalmazza. Alakuljon ki a precíz, pontos munkára való igénye.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök és elemeik

10.3.1. Termikus vágás, darabolás *102 óra*

Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek beüzemelése.
Termikus vágás eszközeinek beállítása, szükség szerinti minőségellenőrzése.
Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek rendeltetésszerű használata, karbantartása.
Termikus vágási eljárások végrehajtása.
Termikus vágási eljárások vágófejeinek és betéteinek kiválasztása és használata.
WPS (gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti paraméterek beállítása.
WPS szerinti hegesztést és vágási feladatok.
Vágott felület minősítése, hibáinak, eltéréseinek felismerése, vizsgálata.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver alkalmazása.
Lemezterv készítése.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezési gyakorlata.
Védőeszközök kiválasztása és használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

10.3.2. Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája *286 óra*

Az elektróda bevonatok megkülönböztetése, felismerése.
Munkaterület ellenőrzése a hegesztés elkezdése előtt.
Megfelelő hegesztőgép kiválasztása.
Bevontelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges védőeszközök használata (kesztyű,

kötény, lábszárvédő, tüzifogó).
Bevontelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges szerszámok használata (salakverő kalapács, drótkefe, beverő szerszám, egyéb ellenőrző mérőeszközök).
Bevontelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagainak alkalmazása.
Bevontelektródás kézi ívhegesztés berendezéseinek, eszközeinek beüzemelése és karbantartása, gépkönyvek ismerete, használata.
Hegesztési paraméterek meghatározása.
Megfelelő elektródabevonat kiválasztása az adott feladathoz.
Szükség esetén az elektróda szárítása, szárítási napló vezetése.
Próbahegesztés készítése, tesztek, vizsgálatok.
Hegesztést biztosító segédelemek alkalmazása.
Hegesztési sorrendterv készítése.
Hegesztés végrehajtása (él előkészítés, varratok készítése, elektródavezetés).
Az ívhegesztés ömlesztőfolyamatának gyakorlása.
Hegesztőív keltése és fenntartása a hegesztés során.
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban (vízszintes, függőleges és fej feletti pozíciókban).
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti hegesztési feladatok.
A felülettisztaság WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti ellenőrzése.
Egyrétegű és többrétegű varratok készítése.
Tompavarratok, sarokvarratok készítése, csövek hegesztése.
Fűzővarratok lesalakolása, ívhegesztésnél a salak és a fröcskölődések eltávolítása.
Elektróda ívhúzása, tartása és vezetése.
Fémes anyagok rendszerezése, megkülönböztetése, használata.
Acélok, egyéb fémek hegeszthetőségi gyakorlata.
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata.
Hegesztési eltérések javítása.
Hegesztett kötések minősítése (Roncsolásos és roncsolásmentes vizsgálatok elvégzése).
Munkavégzés befejezési rendjének betartása.
Munka- baleseti és környezetvédelmi előírások betartása a hegesztés előkészítése, elvégzése és minősítése során.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) alkalmazása.
Zaj, és hőhatás elleni védelem.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-

1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Bevontelektródás kézi ívhegesztő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-

5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11455-12 azonosító számú

A fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő

feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11455-12 azonosító számú, Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11455-12 Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő	Hegesztési ismeretek II.			Hegesztési gyakorlatok II.	
	Termikus vágás, darabolás	Fogyóelektródás kézi ívhegesztés technológiája	Hegesztett kötések vizsgálata	Termikus vágás, darabolás	Fogyóelektródás kézi ívhegesztés technológiája
FELADATOK					
Ellenőrzi az összeállítás pontosságát		x	x		x
Megköszörüli a fűzővarratok kezdeti és végpontjait		x			x
Behelyezi és rögzíti a munkadarabot a hegesztőkészülékben		x			x
Elhelyezi a hegesztési geometriát biztosító segédelemeket		x			x
Ellenőrzi a WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometriát és felülettisztaságot		x	x		x
WPS-ben meghatározott gyökvédelmet biztosít		x			x
WPS alapján segédanyagokat beazonosít és összekészít		x			x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a hegesztéshez szükséges védőeszközöket	x	x		x	x
WPS szerinti próbahegesztést végez		x			x
Végrehajtja a hegesztési feladatot (WPS szerint)		x			x
Eljárásnak megfelelő hegesztő berendezést választ		x			x
Ellenőrzi a csatlakozást HBSZ szerint	x	x		x	x
Polaritást és a paramétereket beállít		x			x
Hegesztő berendezéseket üzembe helyezi		x			x
Termikus vágáshoz paramétereket beállít, hevítő/éghető gáz- és az oxigénellátást biztosít	x			x	
Palackcserét végez	x	x		x	x
Üzembe helyezi a gázhegesztő-berendezést	x			x	
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a vágáshoz szükséges védőeszközöket	x			x	

Termikus vágást végez	x			x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot	x	x	x	x	x
Leszedi a maradék anyagot	x			x	
Csatlakozó elemeket csatlakoztat, és a gázmennyiséget beállítja	x	x		x	x
Hegesztéshez szükséges eszközöket biztosít		x			x
Hegesztett kötést készít fogyóelektródás védőgázas ívhegesztéssel		x			x
Ellenőrzi a beszállási engedély meglétét		x			x
Munkavégzés közben dokumentálja a folyamatok végrehajtását	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A Gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A Gépkönyv, Kezelési-, Szerelési-, Karbantartási utasítás használata	x	x		x	x
Anyagok, segédanyagok értelmezése, használata	x	x		x	x
Az ötvöző-anyagok hatása a hegeszthetőségre		x			x
A bevontelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagai					
Varratmérő és ellenőrzőeszközök használata		x	x		x
Hegesztőgázok használata	x	x		x	x
A gázhegesztés hozaganyagai					
A volfrámelektródás védőgázas ívhegesztés hozaganyagai					
A fogyóelektródás védőgázas ívhegesztés hozaganyagai		x			x
Egyéb hegesztési technológiák hozaganyagai	x			x	
Gázhegesztő-berendezések és kezelésük	x			x	
Bevont elektródás kézi ívhegesztő berendezései és kezelésük					
Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő berendezései és kezelésük					

A fedett ívű hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A fogyóelektródás, védőgázas ívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük		x			x
A plazmaívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb ívhegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük		x			x
Az ellenállás-hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A sajtolóhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb hegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Hegesztés-technológiák		x			x
A lángvágás technológiája	x		x	x	
A plazmavágás technológiája	x			x	
Egyéb vágási technológiák	x			x	
A vágott felület hibái, eltérései	x		x	x	
A hegesztő-berendezések használata		x			x
A lángforrasztás eszközei, berendezései					
Termikus szórás					
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Varratképzési ismeretek alkalmazása az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján		x			x
A varratmérő és ellenőrzőeszközök használata			x		
A hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A hegesztőeljárások berendezésinek, eszközeinek ismerete		x			x
A hegesztési biztonsági szabályzat alkalmazása	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x

Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

11. Hegesztési ismeretek II. tantárgy 154 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző hegesztési technológiákat.
A tantárgy segítse elő a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a hegesztési feladatok megértéséhez, tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a hegesztési eljárások jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a hegesztéshez használt eszközök működésének a megértésére. A tantárgy segítsen magyarázatot adni a gyakorlatban szerzett tapasztalatokra.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök és elemeik

11.3.1. Termikus vágás, darabolás *30 óra*

Termikus vágás fogalma, elve, feltételei, folyamata.
Termikus vágás típusainak csoportosítása.
Termikus megmunkálási technológiák.
Termikus vágó berendezések (eszközök, szerszámok, gépek) felépítése, működése, szoftvereinek ismerete.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver ismerete.
Termikus vágáshoz használt ipari gázok ismerete.
Termikus vágó berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Termikus vágás vágott felületének minőségét meghatározó tényezők ismerete, hibák felismerése, vizsgálata.
Fémtani ismeretek.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezésének alapismeretei.
Termikus vágással kapcsolatos tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi eszközök jellemzői, általános ismeretek.
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések ismerete.
Munkabiztonsághoz kapcsolódó színjelölések értelmezése.

11.3.2. Fogyóelektródás kézi ívhegesztés technológiája *102 óra*

Az elektróda fogalma, típusai.
Fémtani alapismeretek.
Fémes anyagok rendszerezése.
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik.
Könnyűfémötvözetek és tulajdonságaik.
Színesfémötvözetek és tulajdonságaik.
Ötvözőanyagok hatása a hegeszthetőségre.
A hegesztett kötések felépítése.
Hegesztéshez szükséges polaritás megválasztása.
Hegesztőív mágneses hatása.
Anyagátmenetre ható erők meghatározása.
Hegesztési paraméterek meghatározása.

Hegesztési jelképek értelmezése.
Védőgázok, hozaganyagok ismerete.
Hegesztő áramforrások és adattáblájának jellemzői (transzformátorok, hegesztő egyenirányító, inverter, hegesztő generátor).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges védőeszközök megismerése (kesztyű, kötény, lábszárvédő, tüzifogó).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges szerszámok megismerése (salakverő kalapács, drótkefe, beverő szerszám, egyéb ellenőrző mérőeszközök).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztő berendezések felépítése (áramforrások, hegesztéshez szükséges kábelek és csatlakozóik, saruk, szorítók, elektródafogók, egyéb eszközök, hegesztőelektródák).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztő berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezésének elmélete.
Az elektróda tartása, vezetése.
Élkiképzés.
Varratképzés elmélete az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban.
Egyrétegű és többrétegű varratok elmélete.
Tompavarratok, sarokvarratok készítésének elmélete.
Fűzővarratok lesalakolása, ívhegesztésnél a salak és a fröcskölődések eltávolítása.
Hegesztési eltérések ismerete.
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) értelmezése.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) ismerete.
Munkahely biztonságos kialakítása, tűz- és környezetvédelem.

11.3.3. Hegesztett kötések vizsgálata *22 óra*

Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési hibák megismerése (repedések, üregek és salakzárványok, összeolvadási- és mérethibák, alak- és méreteltérések, egyéb hibák).
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata (előkészítés és munkadarabok összeillesztésének hibái, gyökhiba, a varratkezdés és varratbefejezés hibái, külalaki hibák).
Üzemi körülmények hatására kialakult eltérések felismerése (pl. kifáradás).
Hegesztett kötések minősítése.
Roncsolásos vizsgálatok elve (szakító, nyíró-szakító, hajlító, ütő-hajlító vizsgálat, keménységmérés, mikroszkópi vizsgálat, makroszkópos vizsgálat).
Roncsolásmentes vizsgálatok elve (Felületi hibák detektálása - szemrevételezés, folyadékbehatolásos, mágnesporos, örvényáramos vizsgálatok -, belső hibák feltárása - radiográfiai, röntgen vizsgálat, ultrahangos vizsgálat).
Környezeti feltételek vizsgálata (hegesztő és környezetének védelme).
Minőségellenőrzési szempontok.
Gyártási utasítások értelmezése.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Szabványok használata.
Gyártási utasítások értelmezése.
Mérőeszközök használata.
Hibajavítások végzésének ismerete.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák(ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-

3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Hegesztési gyakorlatok II. tantárgy 308 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségszinten sajátítsa el a különböző hegesztési eljárások technikáját, a műszaki dokumentáció alapján végezze el önállóan a hegesztési feladatot.
Ismerje meg és tudja alkalmazni a munkáját segítő legmodernebb technológiákat.
Tanulja meg a hegesztett alkatrészek elkészítéséhez szükséges alapvető tervezési szabályokat, számításokat, törvényszerűségeket. Ezeket az ismereteket megfelelő szakmai rutinnal alkalmazza. Alakuljon ki a precíz, pontos munkára való igénye.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök és elemeik

12.3.1. Termikus vágás, darabolás *84 óra*

Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek beüzemelése.
Termikus vágás eszközeinek beállítása, szükség szerinti minőségellenőrzése.
Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek rendeltetésszerű használata, karbantartása.
Termikus vágási eljárások végrehajtása.
Termikus vágási eljárások vágófejeinek és betéteinek kiválasztása és használata.
WPS (gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti paraméterek beállítása.
WPS szerinti hegesztést és vágási feladatok.
Vágott felület minősítése, hibáinak, eltéréseinek felismerése, vizsgálata.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver alkalmazása.
Lemezterv készítése.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezési gyakorlata.
Védőeszközök kiválasztása és használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

12.3.2. Fogyóelektródás kézi ívhegesztés technológiája *224 óra*

Munkaterület ellenőrzése a hegesztés elkezdése előtt.
Megfelelő hegesztőgép kiválasztása.
Fogyóelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges védőeszközök használata (kesztyű, kötény, lábszárvédő, tüzifogó).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges szerszámok használata (salakverő kalapács, drótkefe, beverő szerszám, egyéb ellenőrző mérőeszközök).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagainak alkalmazása.
Fogyóelektródás kézi ívhegesztés berendezéseinek, eszközeinek beüzemelése és karbantartása, gépkönyvek ismerete, kezelési, szerelési, karbantartási utasítás használata.
Hegesztési paraméterek meghatározása.
Anyagok, segédanyagok ismerete.
Az anyagok tulajdonságainak átültetése gyakorlatba.
Fémes anyagok rendszerezése, használata.
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik.

Könnyűfémötvözetek és tulajdonságaik.
Színesfémötvözetek és tulajdonságaik.
Ötvözőanyagok hatása a hegeszthetőségre.
Acélok hegeszthetősége: ötvözetlen acélok, finomszemcsés acélok, melegszilárd acélok, erősen ötvözött acélok.
Egyéb fémek hegeszthetősége: öntöttvasak, az alumínium és ötvözetei, a réz és ötvözetei, a nikkel és ötvözetei.
Ívhegesztés berendezései, eszközei.
A hegesztett kötés felépítése.
Hegesztési jelképek értelmezése.
Fogyóelektródás, védőgázas ívhegesztés anyagainak előkészítése hegesztéshez.
Hegesztőáramforrás.
Huzalelőtoló berendezés.
Hegesztőpisztoly.
Fogyóeleketródás védőgázas ívhegesztés anyagai, hegesztőhuzalok, védőgázok használata és alkalmazása.
Próbahegesztés készítése, tesztek, vizsgálatok.
Hegesztést biztosító segédelemek alkalmazása.
Hegesztési sorrendterv készítése.
Hegesztéstechnológiák.
WPS-ben meghatározott gyökvédelem biztosítása.
WPS alapján a segédanyagokat beazonosítása és összekészítése.
A WPS szerinti védőgázt (védőgázokat) csatlakoztatása és beállítása.
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometria és felülettisztaság ellenőrzése.
Hegesztés közben huzal cserélésének folyamata.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezése.
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban.
Varratképzés vízszintes helyzetekben.
Varratképzés függőleges és fej feletti helyzetben.
Hegesztési eltérések javítása.
Hegesztett kötések minősítése (Roncsolásos és roncsolásmentes vizsgálatok elvégzése).
Munkavégzés befejezési rendjének betartása.
Munka- baleseti és környezetvédelmi előírások betartása a hegesztés előkészítése, elvégzése és minősítése során.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) alkalmazása.
Zaj, és hőhatás elleni védelem.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák(ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-

1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Fogyóelektródás kézi ívhegesztő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-

5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11456 - 12 azonosító számú

Gázhegesztő feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11456-12 azonosító számú, Gázhegesztő feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11456-12 Gázhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek III.			Hegesztési gyakorlatok III.	
	Termikus vágás, darabolás	Gázhegesztés technológiája	Hegesztett kötések vizsgálata	Termikus vágás, darabolás	Gázhegesztés technológiája
FELADATOK					
Ellenőrzi az összeállítás pontosságát		x	x		x
Megköszörüli a fűzővarratok kezdeti és végpontjait		x			x
Behelyezi és rögzíti a munkadarabot a hegesztőkészülékben		x			x
Elhelyezi a hegesztési geometriát biztosító segédelemeket		x			x
Ellenőrzi a WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometriát és felülettisztaságot		x	x		x
WPS alapján segédanyagokat beazonosít és összekészít		x			x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a hegesztéshez szükséges védőeszközöket	x	x		x	x
WPS szerinti próbahegesztést végez		x			x
Végrehajtja a hegesztési feladatot (WPS szerint)		x			x
Eljárásnak megfelelő hegesztő berendezést választ		x			x
Ellenőrzi a csatlakozást HBSZ szerint	x	x		x	x
Polaritást és a paramétereket beállít		x			x
Hegesztő berendezéseket üzembe helyezi		x			x
Termikus vágáshoz paramétereket beállít, hevítő/éghető gáz- és az oxigénellátást biztosít	x			x	
Palackcserét végez	x	x		x	x
Üzembe helyezi a gázhegesztő-berendezést	x	x		x	x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a vágáshoz szükséges védőeszközöket	x			x	
Termikus vágást végez	x			x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot	x	x	x	x	x

Leszedi a maradék anyagot	x			x	
Csatlakozó elemeket csatlakoztat, és a gázmennyiséget beállítja	x	x		x	x
Hegesztéshez szükséges eszközöket biztosít		x			x
Hegesztett kötést készít volfrámelektródás védőgázas ívhegesztéssel					
Ellenőrzi a beszállási engedély meglétét		x			x
Hegesztett kötést készít gázhegesztéssel		x			x
Munkavégzés közben dokumentálja a folyamatok végrehajtását	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A Gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A Gépkönyv, Kezelési-, Szerelési-, Karbantartási utasítás használata	x	x		x	x
Anyagok, segédanyagok értelmezése, használata	x	x		x	x
Az ötvöző-anyagok hatása a hegeszthetőségre		x			x
Varratmérő és ellenőrzőeszközök használata		x	x		x
Hegesztőgázok használata	x	x		x	x
A gázhegesztés hozaganyagai		x			x
Egyéb hegesztési technológiák hozaganyagai	x			x	
Gázhegesztő-berendezések és kezelésük	x	x		x	x
A fedett ívű hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A plazmaívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Az ellenállás-hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A sajtolóhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb hegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Hegesztés-technológiák		x			x
A lángvágás technológiája	x	x	x	x	
A plazmavágás technológiája	x			x	

Egyéb vágási technológiák	x			x	
A vágott felület hibái, eltérései	x		x	x	
A lángforrasztás eszközei, berendezései		x			x
Termikus szórás		x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Varratképzési ismeretek alkalmazása az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján		x			x
A varratmérő és ellenőrzőeszközök használata			x		
A hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A hegesztőeljárások berendezésinek, eszközeinek ismerete		x			x
A hegesztési biztonsági szabályzat alkalmazása	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Precizitás	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

13. Hegesztési ismeretek III. tantárgy 142 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző hegesztési technológiákat.
A tantárgy segítse elő a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a hegesztési feladatok megértéséhez, tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a hegesztési eljárások jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a hegesztéshez használt eszközök működésének a megértésére. A tantárgy segítsen magyarázatot adni a gyakorlatban szerzett tapasztalatokra.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök és elemeik

13.3.1. Termikus vágás, darabolás *25 óra*

Termikus vágás fogalma, elve, feltételei, folyamata.
Termikus vágás típusainak csoportosítása.
Termikus megmunkálási technológiák.
Termikus vágó berendezések (eszközök, szerszámok, gépek) felépítése, működése, szoftvereinek ismerete.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver ismerete.
Termikus vágáshoz használt ipari gázok ismerete.
Termikus vágó berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Termikus vágás vágott felületének minőségét meghatározó tényezők ismerete, hibák felismerése, vizsgálata.
Fémtani ismeretek.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezésének alapismeretei.
Termikus vágással kapcsolatos tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi eszközök jellemzői, általános ismeretek.
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések ismerete.
Munkabiztonsághoz kapcsolódó színjelölések értelmezése.

13.3.2. Gázhegesztés technológiája *86 óra*

Gázhegesztés főbb jellemzői.
Hegesztőláng szerkezete.
Alkalmazott gázok tulajdonságai, tárolásuk.
Gázpalackok szerkezete, szerelvényei, kezelésük (cseréjük, tárolásuk) szabályai.
Hegesztőüzem gázellátásának lehetőségei.
Gázhegesztő eszközök és berendezések ismerete, alkalmazása.
Gázhegesztés technológiája.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Gépészeti rajz, diagramok olvasása, értelmezése.
Hegesztési jelképek értelmezése.
Hegesztési el típusai, kialakítása.
Az élkiképzés és a hegesztési eljárás kapcsolata.

A hegesztett kötések típusai.
Varratképzés.
Jobbra hegesztés.
Balra hegesztés.
Gázelvétel és gázfogyasztás meghatározása.
Gázhegesztés hozaganyagai, hegesztőpálcák fajtái, jelölése.
Hegesztőpálcák ismerete, alkalmazásuk.
Folyósítószerek ismerete.
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik.
Gázhegesztő berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Forrasztási eljárások és forraszanyagok ismerete.
Gázpalackok színjelölése.
Gázhegesztéskor előforduló hegesztési eltérések keletkezésének okai és elkerülésük, javítása.
Gázhegesztés biztonságtechnikai előírásai.
Gázhegesztéshez szükséges védőeszközök rendeltetésszerű használata.
Gázhegesztés veszélyforrásainak ismerete.
Gázhegesztés környezetkárosító hatásainak ismerete.
Munka-, balesetvédelmi és környezetvédelmi ismeretek, előírások betartása.

13.3.3. Hegesztett kötések vizsgálata ***31 óra***

Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési hibák megismerése (repedések, üregek és salakzárványok, összeolvadási- és méréthibák, alak- és méreteltérések, egyéb hibák).
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata (előkészítés és munkadarabok összeillesztésének hibái, gyökhiba, a varratkezdés és varratbefejezés hibái, külalaki hibák).
Üzemi körülmények hatására kialakult eltérések felismerése (pl. kifáradás).
Hegesztett kötések minősítése.
Roncsolásos vizsgálatok elve (szakító, nyíró-szakító, hajlító, ütő-hajlító vizsgálat, keménységmérés, mikroszkópi vizsgálat, makroszkópos vizsgálat).
Roncsolásmentes vizsgálatok elve (Felületi hibák detektálása - szemrevételezés, folyadékbehatolásos, mágnesporos, örvényáramos vizsgálatok -, belső hibák feltárása - radiográfiai, röntgen vizsgálat, ultrahangos vizsgálat).
Környezeti feltételek vizsgálata (hegesztő és környezetének védelme)
Minőségellenőrzési szempontok.
Gyártási utasítások értelmezése.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Szabványok használata.
Gyártási utasítások értelmezése.
Mérőeszközök használata.
Hibajavítások végzésének ismerete.

13.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

13.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Hegesztési gyakorlatok III. tantárgy 406 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségszinten sajátítsa el a különböző hegesztési eljárások technikáját, a műszaki dokumentáció alapján végezze el önállóan a hegesztési feladatot.
Ismerje meg és tudja alkalmazni a munkáját segítő legmodernebb technológiákat.
Tanulja meg a hegesztett alkatrészek elkészítéséhez szükséges alapvető tervezési szabályokat, számításokat, törvényszerűségeket. Ezeket az ismereteket megfelelő szakmai rutinnal alkalmazza. Alakuljon ki a precíz, pontos munkára való igénye.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök és elemeik

14.3.1. Termikus vágás, darabolás *108 óra*

Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek beüzemelése.
Termikus vágás eszközeinek beállítása, szükség szerinti minőségellenőrzése.
Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek rendeltetésszerű használata, karbantartása.
Termikus vágási eljárások végrehajtása.
Termikus vágási eljárások vágófejeinek és betéteinek kiválasztása és használata.
WPS (gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti paraméterek beállítása.
WPS szerinti hegesztést és vágási feladatok.
Vágott felület minősítése, hibáinak, eltéréseinek felismerése, vizsgálata.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver alkalmazása.
Lemezterv készítése.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezési gyakorlata.
Védőeszközök kiválasztása és használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

14.3.2. Gázhegesztés technológiája *298 óra*

Összeállítás pontosságának ellenőrzése.
Fűzővarratok karbantartása.
Hegesztést biztosító segédelemek ismerete, alkalmazásuk.
Gázhegesztéshez szükséges hegesztőanyagok használata.
Hegesztőgázok, hegesztőpálca, folyósítószer alkalmazása.
Gázhegesztő berendezés üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Összeállított gázhegesztő berendezések ellenőrzése, szivárgáspróba végzése, üzemi nyomás beállítása.
Hegesztés eszközeinek beüzemelése és karbantartása.
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti munkapróbák hegesztése feladatváltásnál.

Hegesztési és vágási feladatok (WPS szerint).
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometria és felülettisztítás ellenőrzése.
WPS alapján a segédanyagok beazonosítása, összekészítése.
Varrathely fémtisztára tisztítása.
Gázhegesztéshez és termikus vágáshoz szükséges védőeszközök rendeltetésszerű használata.
A hegesztési él kialakítása, élek illesztése, fűzése.
A hegesztett kötések típusainak alkalmazása.
Hegesztőláng beállítása.
Hegesztés végrehajtása.
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolási alkalmazások.
Gépészeti rajz, diagramok értelmezése, készítése.
Hegesztési jelképek értelmezése, alkalmazásuk.
Előrajzolás, reszelés, fűrészelés, köszörülés.
Balra hegesztés.
Jobbra hegesztés.
Próbahegesztés ellenőrzése törőpróbával vagy csiszolattal.
Hegesztési eltérések felismerése, vizsgálata, javítása.
Hegeszthetőség: az acélok hegesztése, az öntöttvas hegesztése, az alumínium és ötvözeteinek hegesztése, a réz és ötvözeteinek hegesztése, a nikkel hegesztése.
Gázpalackok cseréje, tárolása.
Forrasztások végrehajtása.
Gázhegesztés veszélyforrásainak ismerete, védőeszközök használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Gázhegesztő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11455-12 azonosító számú

Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő

feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11455-12 azonosító számú, Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11456-12 Volfrámtelektródás kézi ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek IV.			Hegesztési gyakorlatok IV.	
	Termikus vágás, darabolás	Volfrámelektródás kézi ívhegesztés technológiája	Hegesztett kötések vizsgálata	Termikus vágás, darabolás	Volfrámelektródás kézi ívhegesztés technológiája
FELADATOK					
Ellenőrzi az összeállítás pontosságát		x	x		x
Megköszörüli a fűzővarratok kezdeti és végpontjait		x			x
Behelyezi és rögzíti a munkadarabot a hegesztőkészülékben		x			x
Elhelyezi a hegesztési geometriát biztosító segédelemeket		x			x
Ellenőrzi a WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometriát és felülettisztaságot		x	x		x
WPS-ben meghatározott gyökvédelmet biztosít		x			x
WPS alapján segédanyagokat beazonosít és összekészít		x			x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a hegesztéshez szükséges védőeszközöket	x	x		x	x
WPS szerinti próbahegesztést végez		x			x
Végrehajtja a hegesztési feladatot (WPS szerint)		x			x
Eljárásnak megfelelő hegesztő berendezést választ		x			x
Ellenőrzi a csatlakozást HBSZ szerint	x	x		x	x
Polaritást és a paramétereket beállít		x			x
Hegesztő berendezéseket üzembe helyezi		x			x
Termikus vágáshoz paramétereket beállít, hevítő/éghető gáz- és az oxigénellátást biztosít	x			x	
Palackcserét végez	x	x		x	x
Üzembe helyezi a gázhegesztő-berendezést	x			x	

Felveszi és rendeltetésszerűen használja a vágáshoz szükséges védőeszközöket	x			x	
Termikus vágást végez	x			x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot	x	x	x	x	x
Leszedi a maradék anyagot	x			x	
Csatlakozó elemeket csatlakoztat, és a gázmennyiséget beállítja	x	x		x	x
Hegesztéshez szükséges eszközöket biztosít		x			x
Hegesztett kötést készít volfrámelektródás védőgázas ívhegesztéssel		x			x
Ellenőrzi a beszállási engedély meglétét		x			x
Munkavégzés közben dokumentálja a folyamatok végrehajtását	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A Gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A Gépkönyv, Kezelési-, Szerelési-, Karbantartási utasítás használata	x	x		x	x
Anyagok, segédanyagok értelmezése, használata	x	x		x	x
Az ötvöző-anyagok hatása a hegeszthetőségre		x			x
Varratmérő és ellenőrzőeszközök használata		x	x		x
Hegesztőgázok használata	x	x		x	x
A volfrámelektródás védőgázas ívhegesztés hozaganyagai		x			x
Egyéb hegesztési technológiák hozaganyagai	x			x	
Gázhegesztő-berendezések és kezelésük	x			x	
Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő berendezései és kezelésük		x			x
A fedett ívű hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A plazmaívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb ívhegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük		x			x
Az ellenállás-hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A sajtolóhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	

Egyéb hegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Hegesztés-technológiák		x			x
A lángvágás technológiája	x		x	x	
A plazmavágás technológiája	x			x	
Egyéb vágási technológiák	x			x	
A vágott felület hibái, eltérései	x		x	x	
A hegesztő-berendezések használata		x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Varratképzési ismeretek alkalmazása az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján		x			x
A varratmérő és ellenőrzőeszközök használata			x		
A hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A hegesztőeljárások berendezésinek, eszközeinek ismerete		x			x
A hegesztési biztonsági szabályzat alkalmazása	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Precizitás	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

15. Hegesztési ismeretek IV. tantárgy 154 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző hegesztési technológiákat.
A tantárgy segítse elő a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a hegesztési feladatok megértéséhez, tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a hegesztési eljárások jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a hegesztéshez használt eszközök működésének a megértésére. A tantárgy segítsen magyarázatot adni a gyakorlatban szerzett tapasztalatokra.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök és elemeik

15.3.1. Termikus vágás, darabolás *30 óra*

Termikus vágás fogalma, elve, feltételei, folyamata.
Termikus vágás típusainak csoportosítása.
Termikus megmunkálási technológiák.
Termikus vágó berendezések (eszközök, szerszámok, gépek) felépítése, működése, szoftvereinek ismerete.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver ismerete.
Termikus vágáshoz használt ipari gázok ismerete.
Termikus vágó berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Termikus vágás vágott felületének minőségét meghatározó tényezők ismerete, hibák felismerése, vizsgálata.
Fémtani ismeretek.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezésének alapismeretei.
Termikus vágással kapcsolatos tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi eszközök jellemzői, általános ismeretek.
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések ismerete.
Munkabiztonsághoz kapcsolódó színjelölések értelmezése.

15.3.2. Volfrámelektródás kézi ívhegesztés technológiája *102 óra*

Volfrámelektródás kézi ívhegesztés elve és technológiája.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztő berendezés felépítése és működési elve.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztés paramétereinek meghatározása
Nem fogyóelektródás, védőgázas ívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük.
Hegesztés-technológiák.
Nem fogyóelektródás, védőgázas ívhegesztési anyagok előkészítésének ismerete hegesztéshez, a berendezések használatának elvi ismerete, a hegesztés végrehajtásának elvi ismerete.
Egyen- és váltakozó áramú hegesztő berendezések ismerete.
Védőgázok ismerete, szerepe, tulajdonságai, jellemzői, tárolásuk.
Védőgázok hatása a beolvadási mélységre.

Gázpalackok színjelölése.
Volfrámelektródák típusai, áramterhelhetősége, nemzetközi jelölése.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagai.
Volfrámelektródás ívhegesztésnél alkalmazott hegesztőpisztolyok felépítése, működése és kezelése.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztés biztonságtechnikai előírásai.
Hegesztő áramforrás adattáblájának jellemzői.
Munkahely biztonságos kialakítása, tűz- és környezetvédelem.
Hegesztőpálcák ismerete, felismerése, használati lehetőségei.
Varratképzések ismerete.
Fémek ismerete, fémtani alapismeretek.
Fémes anyagok rendszerezése.
Anyagok, segédanyagok ismerete.
Az anyagok tulajdonságainak ismerete.
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik.
Könnyűfémötvözetek és tulajdonságaik.
Színesfémötvözetek és tulajdonságaik.
Ötvözőanyagok hatása a hegeszthetőségre.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Szabványok ismerete.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezése.
Gépészeti rajz készítése.
Diagramok olvasása, értelmezése.
Hegesztési jelképek értelmezése.
Gyártási utasítások értelmezése.
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási utasítás használata.
Hegesztő felületek megtisztításának elve.
Veszélyes hulladékok szakszerű tárolásának elve.
Volfrámelekotródás ívhegesztés környezetkárosító hatása.
Tűzoltó berendezések, eszközök ismerete.
Hegesztés befejezésének tűzvédelmi előírásainak ismerete.
Munkavégzés szabályainak ismerete.

15.3.3. Hegesztett kötések vizsgálata ***22 óra***

Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési hibák megismerése (repedések, üregek és salakzárványok, összeolvadási- és mérethibák, alak- és méreteltérések, egyéb hibák).
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata (előkészítés és munkadarabok összeillesztésének hibái, gyökhiba, a varratkezdés és varratbefejezés hibái, külalaki hibák).
Üzemi körülmények hatására kialakult eltérések felismerése (pl. kifáradás).
Hegesztett kötések minősítése.
Roncsolásos vizsgálatok elve (szakító, nyíró-szakító, hajlító, ütő-hajlító vizsgálat, keménységmérés, mikroszkópi vizsgálat, makroszkópos vizsgálat).
Roncsolásmentes vizsgálatok elve (Felületi hibák detektálása - szemrevételezés, folyadékbehatolásos, mágnesporos, örvényáramos vizsgálatok -, belső hibák feltárása - radiográfiai, röntgen vizsgálat, ultrahangos vizsgálat).
Környezeti feltételek vizsgálata (hegesztő és környezetének védelme).
Minőségellenőrzési szempontok.

Gyártási utasítások értelmezése.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Szabványok használata.
Gyártási utasítások értelmezése.
Mérőeszközök használata.
Hibajavítások végzésének ismerete.

15.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Hegesztési gyakorlatok IV. tantárgy 308 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségszinten sajátítsa el a különböző hegesztési eljárások technikáját, a műszaki dokumentáció alapján végezze el önállóan a hegesztési feladatot.
Ismerje meg és tudja alkalmazni a munkáját segítő legmodernebb technológiákat.
Tanulja meg a hegesztett alkatrészek elkészítéséhez szükséges alapvető tervezési szabályokat, számításokat, törvényszerűségeket. Ezeket az ismereteket megfelelő szakmai rutinnal alkalmazza. Alakuljon ki a precíz, pontos munkára való igénye.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

16.3. Témakörök és elemeik

16.3.1. Termikus vágás, darabolás *84 óra*

Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek beüzemelése.
Termikus vágás eszközeinek beállítása, szükség szerinti minőségellenőrzése.
Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek rendeltetésszerű használata, karbantartása.
Termikus vágási eljárások végrehajtása.
Termikus vágási eljárások vágófejeinek és betéteinek kiválasztása és használata.
WPS (gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti paraméterek beállítása.
WPS szerinti hegesztést és vágási feladatok.
Vágott felület minősítése, hibáinak, eltéréseinek felismerése, vizsgálata.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver alkalmazása.
Lemezterv készítése.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezési gyakorlata.

Védőeszközök kiválasztása és használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

16.3.2. Volfrámelektródás kézi ívhegesztés technológiája ***224óra***

Volfrámelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges hegesztőanyagok.
Összeállítás pontosságának ellenőrzése.
A géphez történő munka- és testkábel, illetve távszabályozó csatlakoztatásának gyakorlata, valamint a hálózatba való bekötés.
A WPS szerinti védőgázt (védőgázokat) alkalmazása, bekötési művelete.
Élelőkészítés.
Fűzővarratok karbantartása, munkadarab összeállítása
Gépcsatlakozások ellenőrzési feladata (elektromos, gáz-, nagynyomású vezetékek).
Munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi eszközök előírásainak betartása a munkaterületen.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges hegesztőanyagok használata.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztő berendezés működése.
Egyen- és váltakozó áramú hegesztő berendezések használata.
Védőgázok szerepe, tárolásuk.
Védőgázak hatása a beolvadás mélységre.
Gázpalackok használata.
Volfrámelektróda használat.
Volfrámelektródás ívhegesztésnél alkalmazott hegesztőpisztolyok felépítése, működése és kezelése.
Hegesztőpálcák ismerete, felismerése, használata.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztés gépeinek, eszközeinek beüzemelése és karbantartása.
Szükséges anyagmennyiség kiszámítása.
Varrathely fémtisztára tisztítása.
Általános minőségű hegesztett kötést készítése volfrámelektródás védőgázas ívhegesztéssel.
A berendezés HBSZ szerinti üzemen kívül helyezése.
Munkaterület karbantartása.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolási alkalmazások.
Gépészeti rajz, diagramok értelmezése, készítése.
Hegesztési jelképek értelmezése, alkalmazásuk.
Előrajzolás, reszelés, fűrészelés, köszörülés.
Veszélyes hulladékok kezelése, szakszerű tárolása.
Hegesztési eltérések felismerése, vizsgálata, javítása.
Védőeszközök használata.
Folyamatos minőségellenőrzést végez.
Munkahely biztonságos kialakítása, tűz- és környezetvédelem.

16.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

16.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Gázhegesztő szakmai munkatevékenység		x		-

4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10162-12 **Gépészeti alapozó feladatok**	**Gépészeti alapozó feladatok tantárgy**
	Gépészeti alapmérések
	Anyagismeret, anyagvizsgálat
	Fémek alakítása
	Alapszerelések végzése
10180-12 **A hegesztés előkészítő és befejező műveletei**	**Hegesztési alapgyakorlatok tantárgy**
	A hegesztés előkészítő műveletei
	A hegesztés befejező műveletei
11453-12 **Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok**	**Hegesztési gyakorlatok I. tantárgy**
	Termikus vágás, darabolás
	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája
11455-12 **Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok**	**Hegesztési gyakorlatok II. tantárgy**
	Termikus vágás, darabolás
11456-12 **Gázhegesztő feladatok**	**Hegesztési gyakorlatok III. tantárgy**
	Termikus vágás, darabolás
	Gázhegesztés technológiája
11457-12 **Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok**	**Hegesztési gyakorlatok IV. tantárgy**
	Termikus vágás, darabolás

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok

Gépészeti alapozó feladatok tantárgy

Gépészeti alapmérések
Külső kúpok mérése, ellenőrzése
Belső kúpok mérése, ellenőrzése
Munkadarabok mérése digitális mérőeszközökkel
Munkadarabok mérése digitális tolómérővel, digitális mérőórával
Felületi érdesség ellenőrzése, mérése
Munkadarabok alak- és helyzetpontosságának mérése, ellenőrzése
Körkörösség ellenőrzése, tengely ütésellenőrzése
Egyenesség, síklapúság, derékszögesség, párhuzamosság, egytengelyűség, mérése ellenőrzése
Mérési dokumentumok készítése
Felvételi vázlatok készítése méretellenőrzésekhez

Anyagismeret, anyagvizsgálat
Roncsolásos anyagvizsgálatok (szakítóvizsgálat, keménység vizsgálata, technológiai próbák)

Fémek alakítása
Előrajzolással szembeni követelmények
Az előrajzolás lépései
Az előrajzolás szerszámai, eszközei
Mérő és ellenőrző eszközök
A felületszínezés lehetőségei
A térbeli előrajzolás eszközei
Az előrajzolás folyamata
Az előrajzolás biztonságtechnikai előírásai
Síkbeli és térbeli előrajzolás
Síkbeli és térbeli előrajzolás eszközei, segédeszközei és mérőeszközeinek megválasztása adott feladat elvégzéséhez

Alapszerelések végzése
Oldható kötések készítése
Nemoldható kötések készítése
Különféle fémfelületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással

10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei

Hegesztési alapgyakorlatok tantárgy

A hegesztés előkészítő műveletei
Felhegeszti a kifutólemezeket
Fűzővarrattal munkadarabot összeállít

A hegesztés befejező műveletei
Elvégzi a hibajavításokat szükség szerint

11453-12 Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok

Hegesztési gyakorlatok I. tantárgy

Termikus vágás, darabolás
Termikus vágási eljárások végrehajtása

Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája
Bevontelektródás kézi ívhegesztés berendezéseinek, eszközeinek beüzemelése és karbantartása
Hegesztés végrehajtása
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban
Egyrétegű és többrétegű varratok készítése

11455-12 Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok

Hegesztési gyakorlatok II. tantárgy

Termikus vágás, darabolás
Termikus vágási eljárások végrehajtása

11456-12 Gázhegesztő feladatok

Hegesztési gyakorlatok III. tantárgy

Termikus vágás, darabolás
Termikus vágási eljárások végrehajtása

Gázhegesztés technológiája
Gázhegesztő berendezés üzembe- és üzemen kívül helyezése
Hegesztés eszközeinek beüzemelése és karbantartása
Hegesztés végrehajtása
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban

11457-12 Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok

Hegesztési gyakorlatok IV. tantárgy

Termikus vágás, darabolás
Termikus vágási eljárások végrehajtása

5.30.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 521 06
HEGESZTŐ
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 521 06 Hegesztő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 521 06

A szakképesítés megnevezése: Hegesztő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 5. Gépészet

Ágazati besorolás száma és megnevezése: IX. Gépészet

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az 5. Gépészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai

előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor

jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy

egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás

érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok	4											
	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata		7										
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem	1											
	Elsősegélynyújtás gyakorlat		1										
10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei	Hegesztési alapismeretek	1			1			2			0,5		
	Hegesztési alap-gyakorlatok		1			2			2			1	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		70			105			105			
11453-12 Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek I.	1			1,5			1			0,5		
	Hegesztési gyakorlatok I.		1,5			5,5			2			2	
11455-12 Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek II.				1			1,5			2		
	Hegesztési gyakorlatok II.					1			4			4	
11456-12 Gázhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek III.	1			1,5			1			0,5		
	Hegesztési gyakorlatok III.		2			5,5			2			2	
11457-12 Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek IV.				1			1,5			2		
	Hegesztési gyakorlatok IV.					1			4			4	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8,5	12,5		6	15		7	14		8	13	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai

programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	**Gépészeti alapozó feladatok**	**144**											**144**
	Műszaki dokumentációk	*54*											*54*
	Gépészeti alapmérések	*18*											*18*
	Anyagismeret, anyagvizsgálat	*36*											*36*
	Fémek alakítása	*36*											*36*
	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata		**252**										**252**
	Műszaki dokumentációk		*10*										*10*
	Gépészeti alapmérések		*22*										*22*
	Anyagismeret, anyagvizsgálat		*36*										*36*
	Fémek alakítása		*120*										*120*
	Alapszerelések végzése		*64*										*64*
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	**Munkavédelem**	**36**											**36**
	Munkabiztonság	*18*											*18*
	Tűzvédelem	*9*											*9*
	Környezetvédelem	*9*											*9*
	Elsősegélynyújtás gyakorlat		**36**										**36**
	Az elsősegélynyújtás alapjai		*16*										*16*
	Sérülések ellátása		*20*										*20*
10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei	**Hegesztési alapismeretek**	**36**			**36**			**72**			**16**		**160**
	Hegesztési alapismeretek	*18*			*18*			*36*			*4*		*76*
	Hegesztési műveletek	*18*			*18*			*18*			*8*		*62*
	Hegesztési feszültségek, alakváltozások							*18*			*4*		*22*
	Hegesztési alapgyakorlatok		**36**			**72**			**72**			**32**	**212**
	A hegesztés előkészítő műveletei		*27*			*54*			*54*			*20*	*155*
	A hegesztés befejező műveletei		*9*			*18*			*18*			*12*	*57*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11499-12	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**

Foglalkoztatás II.	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*		**70**			**105**			**105**			*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11453-12 Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok	**Hegesztési ismeretek I.**	**36**			**54**			**36**			**16**		**142**
	Termikus vágás, darabolás	*9*			*9*			*5*			*2*		*25*
	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája	*18*			*36*			*22*			*10*		*86*
	Hegesztett kötések vizsgálata	*9*			*9*			*9*			*4*		*31*
	Hegesztési gyakorlatok I.		**54**			**198**			**72**			**64**	**388**
	Termikus vágás, darabolás		*18*			*36*			*28*			*20*	*102*
	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája		*36*			*162*			*44*			*44*	*286*
11455-12 Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok	**Hegesztési ismeretek II.**				**36**			**54**			**64**		**154**
	Termikus vágás, darabolás				*9*			*9*			*12*		*30*
	Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztés technológiája				*18*			*36*			*48*		*102*
	Hegesztett kötések vizsgálata				*9*			*9*			*4*		*22*
	Hegesztési gyakorlatok II.					**36**			**144**			**128**	**308**
	Termikus vágás, darabolás					*12*			*36*			*36*	*84*
	Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztés technológiája					*24*			*108*			*92*	*224*
11456-12 Gázhegesztő feladatok	**Hegesztési ismeretek III.**	**36**			**54**			**36**			**16**		**142**
	Termikus vágás, darabolás	*9*			*9*			*5*			*2*		*25*
	Gázhegesztés technológiája	*18*			*36*			*22*			*10*		*86*
	Hegesztett kötések vizsgálata	*9*			*9*			*9*			*4*		*31*
	Hegesztési gyakorlatok III.		**72**			**198**			**72**			**64**	**406**
	Termikus vágás, darabolás		*24*			*40*			*24*			*20*	*108*

	Gázhegesztés technológiája		*48*			*158*			*48*			*44*	*298*
11457-12 Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok	**Hegesztési ismeretek IV.**				**36**			**54**			**64**		**154**
	Termikus vágás, darabolás				*9*			*9*			*12*		*30*
	Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztés technológiája				*18*			*36*			*48*		*102*
	Hegesztett kötések vizsgálata				*9*			*9*			*4*		*22*
	Hegesztési gyakorlatok IV.					**36**			**144**			**128**	**308**
	Termikus vágás, darabolás					*12*			*36*			*36*	*84*
	Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztés technológiája					*24*			*108*			*92*	*224*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**306**	**450**		**216**	**540**		**252**	**504**		**256**	**416**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		
Elméleti óraszámok/aránya		1030=31,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2190=68,1%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A

10162-12 azonosító számú

Gépészeti alapozó feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10162-12 azonosító számú, Gépészeti alapozó feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok				Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata				
	Műszaki dokumentációk	Gépészeti alapmérések	Anyagismeret, anyagvizsgálat	Fémek alakítása	Műszaki dokumentációk	Gépészeti alapmérések	Anyagismeret, anyagvizsgálat	Fémek alakítása	Alapszerelések végzése
FELADATOK									
Tanulmányozza és értelmezi a munka tárgyára, céljára és a technológiára vonatkozó dokumentumokat	x				x				x
Kiválasztja, ellenőrzi és karbantartja az általános kézi és kisgépes fémalakító műveletekhez használatos gépeket, szerszámokat, mérőeszközöket, védőfelszereléseket	x			x	x			x	x
Egyszerű gépészeti műszaki rajzokat készít, olvas, értelmez	x				x				x
Egyszerű alkatrészről szabadkézi vázlatrajzokat készít, olvas, értelmez	x	x	x						x
Előkészíti a munkafeladat végrehajtását, az ahhoz szükséges anyagokat, segédanyagokat, előre gyártott elemeket, gépeket, szerszámokat, mérőeszközöket, felfogó- és befogóeszközöket, védőfelszereléseket	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Előrajzol szükség szerint a dokumentáció alapján	x	x			x	x			
Tanulmányozza és értelmezi az általános gépészeti anyagokra és alkatrészekre vonatkozó információkat	x				x				x
Kiválasztja az általános, gépészeti célú anyagok és alkatrészek közül a feladatnak megfelelőt	x				x				x
Meghatározza a szükséges anyagmennyiséget	x	x			x	x			
Gépipari alapméréseket végez		x	x			x	x		x
Alak- és helyzetpontossági méréseket végez általános eszközökkel		x			x				

Általános roncsolásos és roncsolásmentes anyagvizsgálatokat végez		x	x		x	x			
Alakítja a munkadarabot kézi forgácsoló alapeljárásokkal				x				x	
Alakítja a munkadarabot gépi forgácsoló alapeljárásokkal				x				x	
Képlékenyalakítást végez kézi alapműveletekkel	x			x	x			x	x
Darabol kézi és gépi műveletekkel				x	x			x	
Alakítja a munkadarabot kézi kisgépes eljárásokkal	x			x	x			x	x
Alapszerelési műveleteket végez, oldható és nem oldható kötéseket készít	x			x	x			x	x
Korrózió elleni védőbevonatot készít	x				x				
Közreműködik a minőségbiztosítási feladatok megvalósításában	x				x				
Alkalmazza a munkabiztonsági, tűz- és környezetvédelmi előírásokat	x				x				
SZAKMAI ISMERETEK									
Géprajzi alapfogalmak, szerkesztések, ábrázolási módok	x				x				
Gépészeti műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése	x				x				
Szabadkézi vázlatrajzok készítése egyszerű alkatrészekről	x	x			x	x			
Diagramok olvasása, értelmezése, készítése	x				x				
Szabványok használata	x		x		x				
Gyártási utasítások értelmezése	x		x		x		x		
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási útmutatók használata	x				x				
Mérési utasítások értelmezése	x	x			x	x			
Mértékegységek	x	x			x	x			
Ipari anyagok és tulajdonságaik	x	x	x		x	x	x		
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Könnyűfém ötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Színesfém ötvözetek és tulajdonságaik	x		x		x		x		
Ötvözőanyagok hatása az anyag tulajdonságaira	x	x	x	x	x	x	x	x	
Szabványos ipari vasötvözetek, könnyűfém ötvözetek, színesfém ötvözetek	x			x	x			x	

Műszaki mérés eszközei, hosszméretek, szögek mérése és ellenőrzése		x				x			
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése	x	x			x	x			
Anyagvizsgálatok	x		x		x		x		
Képlékenyalakítás				x				x	
Forgácsolási alapfogalmak, műveletek, technológiák				x				x	
Kézi és gépi forgácsolás technológiája, eszközei				x				x	
Gépi forgácsoló alapeljárások gépei, szerszámai				x				x	
Érintésvédelmi alapismeretek				x				x	
Szerszámok, kézi kisgépek biztonságos használata	x				x				
Gépüzemeltetés, anyagmozgatás munkabiztonsági szabályai	x				x				
Hegesztési alapismeretek, hegesztő berendezések és eszközök	x				x				
Ívhegesztés, gázhegesztés és lángvágás	x			x	x			x	
Korrózióvédelem alapeljárásai és eszközei	x				x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Gépészeti rajz olvasása, értelmezés, alkatrészrajz készítése, szabadkézi vázlatkészítés	x				x				
Diagram, nomogram olvasása, értelmezése, műszaki táblázatok kezelése	x				x				
Gépipari mérőeszközök használata, fémmegmunkáló kéziszerszámok és kisgépek használata	x	x			x	x			
Gépi forgácsoló alapeljárások gépeinek használata				x				x	
Alaphegesztési eljárások berendezéseinek, eszközeinek használata	x		x		x		x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Pontosság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szabálykövetés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK									
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x	x	x	x	x

1. Gépészeti alapozó feladatok tantárgy 144 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A Gépészeti alapozó feladatok tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, hozzájáruljon a gépészeti alapozó feladatok megértéséhez, képessé tegye a tanulókat a munka világának, ezen belül a gépészeti témakörök jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a gépészeti eszközök működésének a megértésére.
A tantárgy segítsen magyarázatot adni a megtapasztalt eseményekre és a törvényszerűségekre. A hallgatók felelősséggel hajtsák végre a feladatokat, tudjanak döntéseket hozni a gépészeti folyamatokkal és témakörökkel kapcsolatban.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

1.3. Témakörök és elemeik

1.3.1. Műszaki dokumentációk *54 óra*

Technológiai dokumentációk fogalma, tartalma.
Gépészeti technológiai dokumentációk, mint információhordozók, azok formai és tartalmi követelményei.
Rajztechnikai alapszabványok, előírások, megoldások.
Síkmértani szerkesztések, térelemek kölcsönös helyzete, vetületi és axonometrikus ábrázolás.
Síkmetszés, valódi nagyság meghatározása, kiterítés.
Áthatások, áthatások alkatrészrajzokon.
Összeállítási és részletrajzok.
Alkatrész és összeállítási rajzok fogalma.
Metszetábrázolások, szelvény egyszerűsített ábrázolások.
Mérethálózat felépítése, különleges méretmegadások.
Tűrés, illesztés.
Felületi minőség.
Jelképes ábrázolások.
A munka tárgyára, céljára vonatkozó dokumentumok.
A munkafolyamatokra, eszközökre, technológiákra vonatkozó dokumentációk.
Egyszerű gépészeti műszaki rajzok.
Egyszerű alkatrészek, szerkezeti egységek, művelet-, illetve szerelési terv.
Rendszerek rajzai, kapcsolási vázlatok, folyamatábrák és folyamatrendszerek.
Technológiai sorrend fogalma, tartalma.

1.3.2. Gépészeti alapmérések *18 óra*

Mérés, ellenőrzés fogalma és folyamata.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Mértékegységek.
Műszaki mérés eszközeinek ismerete.
Hosszméretek mérése és ellenőrzése.
Szögek mérése és ellenőrzése.
Alak- és helyzetpontosság mérése és ellenőrzése.
Mérési utasítás.
Mérési pontosság.

Tűréssel, illesztéssel kapcsolatos alapfogalmak, táblázatok kezelése.
Mérési alapfogalmak, mérési hibák.
Műszerhibák.
Mérési jellemzők.
Mérés egyszerű és nagypontosságú mérőeszközökkel.
Mérőeszközök.
Hossz- és szögmérő eszközök.
Mechanikai mérőeszközök típusai, működésük, kezelésük.
Digitális mérőeszközök típusai, alkalmazásuk.
Külső felületek mérésének eszközei.
Belső felületek mérésének eszközei.
Szögek mérésének, ellenőrzésének eszközei.
Felületi minőség jelölése, ellenőrzésének és mérésének eszközei.
Munkadarabok alak- és helyzetmérésének eszközei, módjai.
Mérési dokumentumok jelentősége, fajtái, tartalma.

1.3.3. Anyagismeret, anyagvizsgálat *36 óra*

Alapanyagok csoportosítása és tulajdonságai.
Anyagszerkezet-tani alapismeretek.
Vasfémek és ötvözeteik, tulajdonságaik.
Ötvözők hatása.
A legfontosabb acélfajták alkalmazási területei.
Kiválasztás szempontjai.
Nem vasalapú fémes szerkezeti anyagok.
Könnyűfémek.
Nehézfémek.
Szinterelt szerkezeti anyagok.
Műanyagok.
Segédanyagok.
Hőkezelések, feladatuk, csoportosításuk.
Hőkezelő eljárások.
Hőkezelési hibák.
Jellegzetes hibák.
Anyaghibák.
Öntési hibák.
Hegesztési hibák.
Forgácsolás során képződő hibák.
Köszörülési hibák.
Képlékeny alakítás okozta hibák.
Kifáradás.
Korrózió
Hibakimutatás lehetőségei.
Anyagvizsgálati módok.
Roncsolás-mentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok).
Roncsolásos anyagvizsgálatok, szakítóvizsgálat, keménység vizsgálat.
Technológiai próbák.
Szakítóvizsgálat
Hajlítóvizsgálat.
Csövek gyűrűtágító vizsgálata.

Lapító vizsgálat.
Törésvizsgálat.
Ütővizsgálat.
Keménységmérés
Metallográfiai vizsgálat.
Endoszkópos vizsgálat.
Folyadékbehatolásos repedésvizsgálat.
Mágnesezhető poros repedésvizsgálat.
Ultrahangos repedésvizsgálat.
Radiográfiai vizsgálat.

1.3.4. Fémek alakítása *36 óra*

Kézi forgácsoló műveletek (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás).
Forgács nélküli alakítási technológiák alkalmazásának megismerése, alkalmazott gépek, eszközök, szerszámok.
Lemezhajlítás.
Peremezés.
Domborítás, ívelés.
A megmunkálásokra alkalmas és a gépészeti szakmákban használatos anyagok.
Alkatrészek illesztése.
Illesztés reszeléssel.
Hántoló szerszámok, eszközök.
Lemezalkatrész készítése.
Sík és ívelt felületek hántolása.
A dörzsárazás szerszámai és művelete.
Tűrésezett furatok alak- és méretellenőrzése.
Illesztés dörzsárazással.
Csiszoló és polírozó anyagok, szerszámok és gépek.
Illesztés csiszolással.
Komplex illesztési munkák, ellenőrző feladatok.
Gépi forgácsolás szerszámai.
Gépi forgácsoló alapeljárások gépei.
Esztergálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai.
Fúrás, furatmegmunkálás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai.
Marás technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai.
Köszörülés technológiája, a munkafolyamat mozgásviszonyai.
Gépüzemeltetés munkabiztonsági szabályai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	

1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-

4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata 252 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a hallgatókkal a különféle gépészeti alapozó feladatok és gyakorlatok összedolgozhatóságának feltételeit; a nyersanyag, alapanyag, anyagminőségek, megmunkálások meghatározását, illetve az alkalmazott vizsgálatok módját.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

2.3. Témakörök és elemeik

2.3.1. Műszaki dokumentációk *10 óra*

Alkatrészrajzok szerkesztése felvételi vázlat alapján, rajzolvasás.
Szerelési-, karbantartási utasítások.
Szállítói megfelelőségi nyilatkozatok.
Pályázatok formai, tartalmi követelményei.
Engedélyek, törvények, határozatok értelmezése.
Alkatrészrajzok, összeállítási rajzok, rajzdokumentációk elemzése, archiválása.
Műhelyrajzok sajátosságai, elkészítése, dokumentálása.
Megmunkálási technológia behatárolása, sorrendje alkatrészrajzok műszaki tartalmának figyelembevételével.
Különféle szabványok megismerése, alkalmazása.
Minőségirányítási dokumentumok elkészítésének szempontjai.
Gépek, berendezések műszaki dokumentációi, fontosabb paraméterek nyilvántartása.
Alkatrészek, eszközök nyilvántartásának szempontjai, dokumentálása.
Alkatrészjegyzék, technológiai sorrend, bruttó anyagmennyiség, alkatrész nyersmérete, megmunkáláshoz szükséges szerszám és gép, állásidő.
Javítási jegyzőkönyvek.
Elektronikus dokumentációk.
Fájlformátumok, kiterjesztések.
Szövegszerkesztési alapismeretek.
Képfelbontás, rasztergrafika-, vektorgrafika előnyök, hátrányok ismerete.

2.3.2. Gépészeti alapmérések *22 óra*

Külső és belső felületek ellenőrzése egyszerű ellenőrző eszközökkel.
Külső felületek mérése, ellenőrzése tolómérővel, talpas tolómérővel, mikrométerrel.
Belső felületek mérése, ellenőrzése mélységmérő tolómérővel, mikrométerrel.
Szögmérés mechanikai szögmérővel.
Külső kúpok mérése, ellenőrzése.
Belső kúpok mérése, ellenőrzése.
Munkadarabok mérése digitális mérőeszközökkel.
Munkadarabok mérése digitális tolómérővel, digitális mérőórával.
Felületi érdesség ellenőrzése, mérése.
Munkadarabok alak- és helyzetpontosságának mérése, ellenőrzése.
Körkörösség ellenőrzése, tengely ütésellenőrzése.
Egyenesség, síklapúság, derékszögesség, párhuzamosság, egytengelyűség, mérése ellenőrzése.
Mérési dokumentumok készítése.
Felvételi vázlatok készítése méretellenőrzésekhez.

2.3.3. Anyagismeret, anyagvizsgálat *36 óra*

Roncsolásmentes anyagvizsgálatok (repedésvizsgálatok)
Roncsolásos anyagvizsgálatok
Keménység vizsgálat.
Keménységmérő eljárások.
Mikro-keménységmérés.
Keménységmérés meleg állapotban.
Dinamikus keménységmérések.
Rugalmas utóhatás
Rugalmas alakváltozás.
Kúszás és relaxáció.
Mechanikai kifáradás, Wöhler-görbe.
Frekvencia befolyása a kifáradásra.
Fárasztó gépek.
Melegalakíthatósági technológiai próbák.
Hidegalakíthatósági technológiai próbák.
Nyomóvizsgálat.
Hajlítóvizsgálat.
Csavaróvizsgálat.
Törésmechanikai vizsgálatok, Charpy-féle ütve hajlító vizsgálat.
Vegyi összetétel vizsgálata.
Korróziós vizsgálatok.
Mikroszkópikus vizsgálatok, maratás, polírozás, csiszolás.
Hőtechnikai tulajdonságok.
Villamos vezetőképesség mérése.
Mágneses tulajdonság vizsgálata.
Fémek és ötvözetek tulajdonságai.
A hűtési sebesség hatása az acélok szövetszerkezetére, tulajdonságaira.
Ötvözőelemek hatása az acélok szövetszerkezetére, tulajdonságaira.
Hőkezelések csoportosítása.

2.3.4. Fémek alakítása *120 óra*

Előrajzolással szembeni követelmények.
Az előrajzolás lépései.
Az előrajzolás szerszámai, eszközei.
Mérő és ellenőrző eszközök.
A felületszínezés lehetőségei.
A térbeli előrajzolás eszközei.
Az előrajzolás folyamata.
Az előrajzolás biztonságtechnikai előírásai.
Síkbeli és térbeli előrajzolás.
Síkbeli és térbeli előrajzolás eszközei, segédeszközei és mérőeszközeinek megválasztása adott feladat elvégzéséhez.
Többféle megmunkálást igénylő öntvények előrajzolásának gyakorlása.
Kézi megmunkálási gyakorlatok (darabolás, hajlítás, fűrészelés, reszelés, köszörülés, fúrás, süllyesztés, dörzsölés, hántolás, csiszolás, menetvágás, menetfúrás).
A kézi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése.
Alkatrészek illesztése.
A gépi forgácsoló műhely rendje, munka- és tűzvédelmi ismeretek rendszerezése.
Palástfelület, homlokfelület esztergálás.
Belső felületek megmunkálása (furatesztergálás, fúrás).
Marás (palástmarás, homlokmarás, síkmarás).
Köszörülés (palástköszörülés, síkköszörülés, furatköszörülés).

2.3.5. Alapszerelések végzése *64 óra*

Oldható kötések készítése
Nem oldható kötések készítése
Különféle fémfelületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10163-12 azonosító számú

Gépészeti munkabiztonság és

környezetvédelem

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10163-12 azonosító számú, Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem			Elsősegélynyújtás gyakorlat	
	Munkabiztonság	Tűzvédelem	Környezetvédelem	Az elsősegélynyújtás alapjai	Sérülések ellátása
FELADATOK					
Betartja és betartatja a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi jogszabályokat, előírásokat, valamint a szakmára, és egyéb szerelési-javítási technológiára vonatkozó előírásokat	x	x	x		
A munkaterületet és munkakörnyezetet a biztonságos munkavégzésnek megfelelően alakítja ki	x				
Betartja a veszélyes anyagok és hulladékok kezelésére, tárolására vonatkozó szabályokat	x	x	x		
Együttműködik a munka-, tűz- és környezetvédelemmel kapcsolatos események kivizsgálásában	x	x	x		
Jelzi a tüzet, részt vesz az oltásban	x	x	x		
Betartja a tűz- és környezetvédelmi előírásokat		x	x		
Részt vesz a mentésben, elsősegélyt nyújt	x			x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Környezetvédelmi, tűzvédelmi és munkavédelmi szabályok	x	x	x		
A munkáltatók és a munkavállalók jogai és kötelezettségei	x	x	x		
A munkahely biztonságos kialakításának követelményei	x				
A gépek, berendezések, szerszámok használati és kezelési utasításai	x				
Villamos berendezések biztonságtechnikája	x	x			
Az anyagmozgatás, anyagtárolás szabályai	x				
Egyéni és kollektív védelmi módok	x	x	x		
Munkabiztonsági szimbólumok értelmezése	x	x	x		
Elsősegély-nyújtási ismeretek				x	x
Munkavégzés szabályai	x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata	x				
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x
Munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek, szimbólumok, színjelölések értelmezése	x	x	x		
Gépek, berendezések, szerszámok szakszerű használata	x	x	x	x	x
Elsősegélynyújtás				x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Döntésképesség	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x

Irányítási készség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

3. Munkavédelem tantárgy 36 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A Munkavédelem tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók munkavégzésének kialakítását és önálló gondolkodásra való nevelését. Tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a munkavédelem jellemzőinek és működésének megértésére.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök és elemeik

3.3.1. Munkabiztonság *18 óra*

A baleset és a munkahelyi baleset fogalma
A munkahelyi balesetek és a foglalkozási megbetegedések fajtái
Veszélyforrások kialakulása
Személyi védőfelszerelésekkel szemben támasztott követelmények
A munkavédelmi oktatás dokumentálása
A munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása és kivizsgálása
Kockázatelemzés fogalmai, kockázatértékelés
A munkahelyen alkalmazott biztonsági jelzések
A munkavégzés fizikai ártalmai
Zaj- és rezgésvédelem
Munkahelyi klíma, a helyiség hőmérséklete, a levegő nedvességtartalma
A munkahelyek megvilágítása, a természetes fény
A színek kialakítása
A gázhegesztés és az ívhegesztés biztonsági előírásai
Anyagmozgatás, anyagtárolás szabályai
Villamos berendezések biztonságtechnikája
Egyéni és kollektív védelem
Munkaegészségügy
Kockázatbecslés.
Kockázatértékelés.
Időszakos biztonsági felülvizsgálat.
Soron kívüli munkavédelmi vizsgálat.
Jelző és riasztóberendezések.
Megfelelő mozgástér biztosítása.
Elkerítés, lefedés.
Tároló helyek kialakítása.
Munkahely padlózata.

3.3.2. Tűzvédelem *9 óra*

Általános tűzvédelmi ismeretek.
Tűzveszélyességi osztályok, jelölésük.
Tűzveszélyes anyagok.
Tűzveszélyes anyagok tárolása.
Tűzveszélyes anyagok szállítása.
Tűzveszélyes anyagok dokumentálása.
Az égés feltételei, az anyagok éghetősége.
Tűzveszélyes tevékenységek.
Tűzvédelmi szabályzat.
A tűzjelzés.
Teendők tűz esetén.
Veszélyességi övezet.
Áramtalanítás.
Tűzoltás módjai.
Tűzoltó eszközök.
Tűzoltó eszközök tárolása beltérben.
Tűzoltó eszközök tárolása kültereken.
Porral oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Vízzel oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Habbal oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Halonnal oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Szén-dioxiddal oltó tűzoltó készülékek, alkalmazásának feltételei.
Oltóhatás
Tűzmegelőzés
Tűzjelzés
Gépek, berendezések tűzvédelmi előírásai.
Tüzelő- és fűtőberendezések elhelyezésének tűzvédelmi előírásai.
Műszaki mentés.
Elektromos kábelek elhelyezése, elvezetése.
Hő és füstelvezető berendezések.
Jelzőtáblák.
Feliratok.
Irányfények.
Tűzgátló nyílászárók.
Tűzvédő festékek.
Dokumentációk.

3.3.3. Környezetvédelem *9 óra*

A környezetvédelem területei.
Természetvédelem.
Vízszennyezés vízforrások.
A levegő jellemzői, a levegőszennyezés.
Globális felmelegedés és hatása a földi életre.
Hulladékok kezelése, szelektív összegyűjtése tárolása.
Hulladékgyűjtő szigetek.
Gyűjtőhelyek kialakítása.
Veszélyes hulladékok tárolása.

Veszélyes hulladékok begyűjtése.
Veszélyes hulladékok feldolgozása.
Hulladékok feldolgozása.
Hulladékok újrahasznosítása.
Hulladékok végleges elhelyezése.
Hulladékok lebomlása.
Az ipar hatása környezetre.
Megújuló energiaforrások.
Levegőszennyezés.
Zajszennyezés.
Hőszennyezés.
Fényszennyezés.
Talajszennyezés.
Nehézfémek.
Vízszennyezés.
Szennyvízkezelés
Környezetszennyezés egészségi hatásai.
Fontosabb környezetvédelmi jogszabályok.
Fontosabb Európai Uniós jogszabályok.
Fémiparban keletkező szennyezőanyagok.
Hűtő-, kenő-, mosófolyadékok felhasználása.
Hűtő-, kenő-, mosófolyadékok tárolása.
Az elhasználódott hűtő-, kenő-, mosófolyadékok hulladékkezelése.
Az épített környezet védelme.
Munkahelyi környezet természetbarát kialakítása.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Elsősegélynyújtás gyakorlat tantárgy 36 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Az Elsősegélynyújtás tantárgy alapvető célja, hogy a munkavégzés alatt vagy azon kívül is a tanulók képesek legyenek felismerni a balesetek során keletkezett sérüléseket és legyenek képesek az elsősegélynyújtási teendők ellátására.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök és elemeik

4.3.1. Az elsősegélynyújtás alapjai *16 óra*

Mentőhívás módja.
Teendők a baleset helyszínén.
Elsősegély nyújtásának korlátai.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Életveszély elhárítása.
Újraélesztés.
Mellkasnyomás technikája
Légútbiztosítás lehetőségei.
Légút akadálymentesítése.
Lélegeztetés.
Fizikális vizsgálat.
Stabil oldalfekvő helyzet alkalmazása.
Az eszméletlenség veszélyei.
A sokk tünetei, veszélyei, ellátása.
Idegen test eltávolítása szemből, orrból, fülből.
Agyrázkódás tünetei, veszélyei, ellátása.
Koponyasérülés tünetei, veszélyei, ellátása.
Bordatörés tünetei, veszélyei, ellátása.
Végtagtörések.
Hasi sérülések.
Gerinctörés tünetei, veszélyei, ellátása.
Áramütés veszélyei.
Áramütött személy megközelítése.
Áramtalanítás.
Áramütött személy ellátása.
Égési sérülés súlyosságának felmérése, ellátása.
Fagyás, tünetei, veszélyei és ellátása.
Mérgezések tünetei, fajtái, ellátása.
Leggyakrabban előforduló mérgezések.
Marószerek okozta sérülések veszélyei, ellátása.
Rosszullétek.

Ájulás tünetei, ellátása.
Epilepsziás roham tünetei, ellátása.
Szív eredetű mellkasi fájdalom tünetei, ellátása.
Alacsony vércukorszint miatti rosszullét tünetei, ellátása.

4.3.2. Sérülések ellátása *20 óra*

Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.
Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.
Belső vérzések és veszélyei.
Orrvérzés, ellátása.
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkoholmérgezés.
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.
Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.
Az eszméletlenség fogalmát, tüneteit, leggyakoribb okai, következményei
Az eszméletlenség ellátása.
A vérzésekkel kapcsolatos ismeretek.
A sokk fogalma és formái.
A termikus traumákkal, hőártalmakkal kapcsolatos ismeretek.
Az ízületi sérülések formái, tünetei és ellátásuk módja.
A csontsérülések formái, tünetei és ellátásuk (fektetési módok).
A hasi sérülés formái, tünetei és ellátásuk módjai.
A kimentés fogalma és betegmozgatással kapcsolatos ismeretek.
A mérgezések fogalma, tünetei és ellátásuk módja.
A belgyógyászati balesetek (áramütés).
A leggyakoribb belgyógyászati kórképek, tüneteik és ellátásuk.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem.

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-

1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10180-12 azonosító számú

A hegesztés előkészítő és befejező műveletei

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10180-12 azonosító számú, A hegesztés előkészítő és befejező műveletei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei	Hegesztési alapismeretek			Hegesztési alapgyakorlatok	
	Hegesztési alapismeretek	Hegesztési műveletek	Hegesztési feszültségek, alakváltozások	A hegesztés előkészítő műveletei	A hegesztés befejező műveletei
FELADATOK					
Azonosítja a szerkezeti anyagok főbb típusait	x	x		x	
Betartja és betartatja a magasban végzett munkák speciális munkabiztonsági és környezetvédelmi előírásait		x		x	
Szemrevételezi a munkaterületet		x		x	
Intézkedik a munkavégzést gátló tárgyak eltávolítására				x	
Ellenőrzi a gépcsatlakozások épségét és szivárgásellenőrzést végez		x		x	
Ellenőrzi a munkaterületre előírt munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi eszközök meglétét		x		x	
Betartja a HBSZ (Hegesztési Biztonsági Szabályzat) előírásait	x	x		x	x
Elvégzi a kezelési és karbantartási előírásban meghatározott műveleteket				x	
Kiválasztja a megfelelő elektródát, égőszárat, illetve huzalt	x	x	x	x	
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerint előmelegítést végez		x	x	x	
WPS alapján beazonosítja az anyagokat	x	x		x	x
Ellenőrzi a gépek általános állapotát (gázszivárgás, vízcsöpögés stb.)		x		x	
Bekapcsolja az elszívó- és szűrőberendezést				x	
Beállítja a WPS szerinti paramétereket		x		x	
Jelenti vagy korrigálja a munkavégzés akadályait				x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot		x	x		x
Megtisztítja a felületet		x		x	x
Termikus vágásokat végez		x		x	
Elvégzi a hibajavításokat szükség szerint		x	x		x
Folyamatos minőségellenőrzést végez			x		x
Üzemen kívül helyezi a berendezést HBSZ szerint		x			x
Gondoskodik a meleg, kész munkadarab biztonságos elhelyezéséről					x
Letakarítja a munkaterületet					x
Gondoskodik a veszélyes hulladékok szakszerű tárolásáról, kezeléséről		x			x

Felhegeszti a kifutólemezeket				x	
Eltávolítja a salakot és fröcskölődéseket ívhegesztés esetén					x
Fűzővarrattal összeállítja a munkadarabot		x		x	
Eltávolítja a segédelemeket és a kifutólemezeket					x
SZAKMAI ISMERETEK					
Ábrázolási módok	x			x	
Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap és kiegészítőjelei	x			x	
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése	x			x	
Hegesztéssel kapcsolatos szabványok használata	x			x	
A hegesztésnél használt anyagok, segédanyagok	x	x		x	
Az anyagok tulajdonságai	x				
A fémes anyagok rendszerezése	x				
Fémtani alapismeretek	x				
Az ötvöző anyagok hatása a hegeszthetőségre	x		x		
Hegesztőgázok	x				
A gázhegesztés hozaganyagai	x			x	
A bevontelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagai	x			x	
Anyagvizsgálatok	x				x
Hegesztő eszközök, szerszámok, gépek, berendezések	x			x	
Varrat mérőeszközök használata	x				x
A gázhegesztő-berendezések kezelése	x			x	
Az ívhegesztés eszközei, berendezései és kezelése	x			x	
Hegesztési technológiák	x				
Az anyagok előkészítése hegesztéshez		x		x	
Hegesztési utasítás szerinti élkiképzés		x		x	
A hegesztőláng használata	x				
A kötések hibáinak, eltéréseinek feltárása		x	x		x
A gázhegesztés biztonságtechnikája	x				
Az ívhegesztés biztonságtechnikája	x				
A gázhegesztés környezetkárosító hatása	x				
Az ívhegesztés környezetkárosító hatása	x				
Tűzoltó berendezések, eszközök	x		x		
A hegesztés befejezésének tűzvédelmi előírásai		x			x
A munkavégzés szabályai		x		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Hegesztési jelképek értelmezése	x			x	
Termikus vágás berendezéseinek, eszközeinek használata	x			x	
Gázhegesztés berendezéseinek, eszközeinek használata	x			x	
Ívhegesztés berendezéseinek, eszközeinek használata	x			x	
Hegesztési biztonsági ismeretek alkalmazása	x			x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Pontosság	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség				x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					

Határozottság	x	x		x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x	
A környezet tisztántartása		x	x		x

5. Hegesztési alapismeretek tantárgy 160 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A gáz- és ívhegesztés alapfogalmainak elsajátítása, a hegesztés előkészítő és befejező műveleteinek megismerése. A hegesztéshez használt alap-, hozag- és segédanyagok fajtáinak, kiválasztási szempontjainak meghatározásához szükséges ismeretek átadása. Információforrások kezelése WPS alapján. A HBSZ tartalmának értelmezése. A hegesztésből adódó hibák felismerése, elkerülése.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök és elemeik

5.3.1. Hegesztési alapismeretek *76 óra*

Hegesztés feltételei.
Hegesztés fogalma.
Hegesztési alapfogalmak.
Hegesztési eljárások csoportosítása.
Hegesztés eszközei, berendezései és védőfelszerelései.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) felépítése tartalma, értelmezése.
Fémek hegeszthetősége.
Hegesztési helyzetek értelmezése.
Varratképzési ismeretek az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján.
Hegesztés rajzi jelölése, alap és kiegészítő jelek.
Hegesztés hő és fémtani folyamata.
Hegesztőt és környezetét érő hatások, terhelések.
Munka és környezetvédelmi előírások.

5.3.2. Hegesztési műveletek *62 óra*

Szerkezeti anyagok főbb típusai és nemzetközi jelölésük.
Felületek előkészítése, tisztítása.
Daraboló eljárások.
Munkavégzés szabályai.
Alkatrészek összeállítása, készülékek használata.
Munkaterület kialakítása.
Hegesztő berendezések üzembe helyezése.
Hegesztés hozag- és segédanyagai.
Hegesztés berendezéseinek, eszközeinek biztonságos kezelése.
Hegesztési él előkészítése.

Termikus vágási eljárások.
Hegesztési eltérések csoportba sorolása.
Hegesztet kötések roncsolásos és roncsolásmentes vizsgálatainak ismerete.
A hegesztett kötések minőségi követelményei.

5.3.3. Hegesztési feszültségek, alakváltozások *22 óra*

A hegesztési feszültségek és alakváltozások kialakulása.
Hegesztési hő hatása az alakváltozásra.
A hegesztési feszültségek és alakváltozások csökkentésének lehetőségei.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
5.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
5.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
5.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
5.5.	Anyagminták azonosítása			x	-
5.6.	Tárgyminták azonosítása			x	-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Hegesztési alapgyakorlatok tantárgy 212 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a biztonságos munkavégzés feltételeit.
A hegesztés előkészítő és befejező műveleteihez szükséges gépek, berendezések, szerszámok használatának begyakoroltatása, önálló, felelősségteljes munkavégzésre való nevelés. WPS utasításainak készség szintű értelmezése, alkalmazása.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök és elemeik

6.3.1. A hegesztés előkészítő műveletei *155 óra*

Munkaterület szemrevételezése.

Intézkedik a munkavégzést gátló tárgyak eltávolítására.
Ellenőrzi a gépcsatlakozások épségét (elektromos, gáz-, nagynyomású vezetékek).
Ellenőrzi a munkaterületre előírt munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi eszközök meglétét.
Kiválasztja a megfelelő elektródát, égőszárat, illetve huzalt.
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerint előmelegítést végez.
WPS alapján beazonosítja az anyagokat.
Ellenőrzi a gépek általános állapotát (gázszivárgás, vízcsöpögés).
Bekapcsolja az elszívó- és szűrőberendezést.
Beállítja a WPS szerinti paramétereket.
Jelenti vagy korrigálja a munkavégzés akadályait.
Megtisztítja a felületet.
Felhegeszti a kifutólemezeket.
Fűzővarrattal munkadarabot összeállít.
Palackcserét végez.

6.3.2. A hegesztés befejező műveletei *57 óra*

Elvégzi a kezelési és karbantartási előírásban meghatározott műveleteket.
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot.
Megtisztítja a felületet.
Elvégzi a hibajavításokat szükség szerint.
Folyamatos minőségellenőrzést végez.
Üzemen kívül helyezi a hegesztő berendezést HBSZ szerint.
Gondoskodik a meleg, kész munkadarab biztonságos elhelyezéséről.
Letakarítja a munkaterületet.
Gondoskodik a veszélyes hulladékok szakszerű tárolásáról.
Salakot és fröcskölődéseket ívhegesztés esetén eltávolít.
Segédelemeket és a kifutólemezeket eltávolít.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	konszignációs rajz értelmezése			x	-
3.2.	konszignációs rajz készítése leírásból		x		-
3.3.	konszignációs rajz készítés tárgyról		x		-
3.4.	konszignációs rajz kiegészítés		x		-
3.5.	konszignációs rajz elemzés, hibakeresés			x	-
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		-
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása			x	-
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	-
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai próbák végzése		x		-
6.2.	Technológiai minták elemzése		x		-
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat		x		-
6.4.	Anyagminták azonosítása			x	-
6.5.	Tárgyminták azonosítása			x	-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

7. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

7.3. Témakörök

7.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

7.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

7.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

7.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

8. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

8.3. Témakörök

8.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

8.3.2. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

8.3.3. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		

1.11.	házi feladat			x	

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

8.1. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

9. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

9.3. Témakörök

9.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság munkaegészségügy)
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom-meghatározásai.

9.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

9.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

9.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

9.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

9.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelménye normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

8.1. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11453 - 12 azonosító számú

Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11453-12 azonosító számú, Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11453-12 Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek I.			Hegesztési gyakorlatok I.	
	Termikus vágás, darabolás	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája	Hegesztett kötések vizsgálata	Termikus vágás, darabolás	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája
FELADATOK					
Ellenőrzi az összeállítás pontosságát		x	x		x
Megköszörüli a fűzővarratok kezdeti és végpontjait		x			x
Behelyezi és rögzíti a munkadarabot a hegesztőkészülékben		x			x
Elhelyezi a hegesztési geometriát biztosító segédelemeket		x			x
Ellenőrzi a WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometriát és felülettisztaságot		x	x		x
WPS-ben meghatározott gyökvédelmet biztosít		x			x
WPS alapján segédanyagokat beazonosít és összekészít		x			x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a hegesztéshez szükséges védőeszközöket	x	x		x	x
WPS szerinti próbahegesztést végez		x			x
Végrehajtja a hegesztési feladatot (WPS szerint)		x			x
Eljárásnak megfelelő hegesztő berendezést választ		x			x
Ellenőrzi a csatlakozást HBSZ szerint	x	x		x	x
Polaritást és a paramétereket beállít		x			x
Hegesztő berendezéseket üzembe helyezi		x			x
Szárítási naplót vezet, elektródát szárít		x			x
Termikus vágáshoz paramétereket beállít, hevítő/éghető gáz- és az oxigénellátást biztosít	x			x	
Palackcserét végez	x			x	

Üzembe helyezi a gázhegesztő-berendezést	x			x	
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a vágáshoz szükséges védőeszközöket	x			x	
Termikus vágást végez	x			x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot	x	x	x	x	x
Leszedi a maradék anyagot	x			x	
Csatlakozó elemeket csatlakoztat, és a gázmennyiséget beállítja	x			x	
Hegesztéshez szükséges eszközöket biztosít		x			x
Ellenőrzi a beszállási engedély meglétét		x			x
Hegesztett kötést készít bevontelektródás kézi ívhegesztéssel		x			x
Munkavégzés közben dokumentálja a folyamatok végrehajtását	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A Gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A Gépkönyv, Kezelési-, Szerelési-, Karbantartási utasítás használata	x	x		x	x
Anyagok, segédanyagok értelmezése, használata	x	x		x	x
Az ötvöző-anyagok hatása a hegeszthetőségre		x			x
A bevontelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagai		x			x
Varratmérő és ellenőrzőeszközök használata		x	x		x
Hegesztőgázok használata	x			x	
Egyéb hegesztési technológiák hozaganyagai	x			x	
Gázhegesztő-berendezések és kezelésük	x			x	
Bevont elektródás kézi ívhegesztő berendezései és kezelésük		x			x
A fedett ívű hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A plazmaívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb ívhegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük		x			x

Az ellenállás-hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A sajtolóhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb hegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Hegesztés-technológiák		x			x
A lángvágás technológiája	x		x	x	
A plazmavágás technológiája	x			x	
Egyéb vágási technológiák	x			x	
A vágott felület hibái, eltérései	x		x	x	
A hegesztő-berendezések használata		x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Varratképzési ismeretek alkalmazása az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján		x			x
A varratmérő és ellenőrzőeszközök használata			x		
A hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A hegesztőeljárások berendezésinek, eszközeinek ismerete		x			x
A hegesztési biztonsági szabályzat alkalmazása	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Precizitás	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

9. Hegesztési ismeretek I. tantárgy 142 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző hegesztési technológiákat.
A tantárgy segítse elő a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a hegesztési feladatok megértéséhez, tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a hegesztési eljárások jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a hegesztéshez használt eszközök működésének a megértésére. A tantárgy segítsen magyarázatot adni a gyakorlatban szerzett tapasztalatokra.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök és elemeik

9.3.1. Termikus vágás, darabolás *25 óra*

Termikus vágás fogalma, elve, feltételei, folyamata.
Termikus vágás típusainak csoportosítása.
Termikus megmunkálási technológiák.
Termikus vágó berendezések (eszközök, szerszámok, gépek) felépítése, működése, szoftvereinek ismerete.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver ismerete.
Termikus vágáshoz használt ipari gázok ismerete.
Termikus vágó berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Termikus vágás vágott felületének minőségét meghatározó tényezők ismerete, hibák felismerése, vizsgálata.
Fémtani ismeretek.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezésének alapismeretei.
Termikus vágással kapcsolatos tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi eszközök jellemzői, általános ismeretek.
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések ismerete.
Munkabiztonsághoz kapcsolódó színjelölések értelmezése.

9.3.2. Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája *86 óra*

Az elektróda és az elektródabevonat fogalma.
Elektródabevonat típusai, összehasonlításuk (vasoxidos, vas-mangánoxidos, rutilos, cellulóz típusú bevonatok, bázikus elektródok).
Elektródabevonat szerepe, feladatai (ömledékvédelem, ívstabilitás biztosítása, varratfém dezoxidálás, denitrálás, ötvözés, salakképzés, kihozatalnövelés).
Elektródabevonat helyes kiválasztásának elsajátítása.
Bevontelektródák nemzetközi jelölése.
Fémtani alapismeretek.
Fémes anyagok rendszerezése.
Bevontelektródás kézi ívhegesztés elvének, fázisainak ismerete
Hegesztőív keltése és fenntartása.
Hegesztéshez szükséges polaritás megválasztása.
Hegesztőív mágneses hatása.

Anyagátmenetre ható erők meghatározása.
Hegesztési paraméterek meghatározása.
Hegesztő áramforrások és adattáblájának jellemzői (transzformátorok, hegesztő egyenirányító, inverter, hegesztő generátor).
Bevontelektródás kézi ívhegesztő áramforrás jelleggörbéje.
Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája.
Bevontelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges védőeszközök megismerése (kesztyű, kötény, lábszárvédő, tüzifogó).
Bevontelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges szerszámok megismerése (salakverő kalapács, drótkefe, beverő szerszám, egyéb ellenőrző mérőeszközök).
Bevontelektródás kézi ívhegesztő berendezések felépítése (áramforrások, hegesztéshez szükséges kábelek és csatlakozóik, saruk, szorítók, elektródafogók, egyéb eszközök, hegesztőelektródák).
Bevontelektródás kézi ívhegesztő berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezésének elmélete.
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján.
Felrakó hegesztés technológiája.
Az elektróda tartása, vezetése.
Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) ismerete.
Munkahely biztonságos kialakítása, tűz- és környezetvédelem.

9.3.3. Hegesztett kötések vizsgálata *31 óra*

Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési hibák megismerése (repedések, üregek és salakzárványok, összeolvadási- és mérethibák, alak- és méreteltérések, egyéb hibák).
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata (előkészítés és munkadarabok összeillesztésének hibái, gyökhiba, a varratkezdés és varratbefejezés hibái, külalaki hibák).
Üzemi körülmények hatására kialakult eltérések felismerése (pl. kifáradás).
Hegesztett kötések minősítése.
Roncsolásos vizsgálatok elve (szakító, nyíró-szakító, hajlító, ütő-hajlító vizsgálat, keménységmérés, mikroszkópi vizsgálat, makroszkópos vizsgálat).
Roncsolásmentes vizsgálatok elve (Felületi hibák detektálása - szemrevételezés, folyadékbehatolásos, mágnesporos, örvényáramos vizsgálatok -, belső hibák feltárása - radiográfiai, röntgen vizsgálat, ultrahangos vizsgálat).
Környezeti feltételek vizsgálata (hegesztő és környezetének védelme).
Minőségellenőrzési szempontok.
Gyártási utasítások értelmezése.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Szabványok használata.
Gyártási utasítások értelmezése.
Mérőeszközök használata.
Hibajavítások végzésének ismerete.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.1. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Hegesztési gyakorlatok I. tantárgy 388 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségszinten sajátítsa el a különböző hegesztési eljárások technikáját, a műszaki dokumentáció alapján végezze el önállóan a hegesztési feladatot.
Ismerje meg és tudja alkalmazni a munkáját segítő legmodernebb technológiákat.
Tanulja meg a hegesztett alkatrészek elkészítéséhez szükséges alapvető tervezési szabályokat, számításokat, törvényszerűségeket. Ezeket az ismereteket megfelelő szakmai rutinnal alkalmazza. Alakuljon ki a precíz, pontos munkára való igénye.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök és elemeik

10.3.1. Termikus vágás, darabolás *102 óra*

Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek beüzemelése.
Termikus vágás eszközeinek beállítása, szükség szerinti minőségellenőrzése.
Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek rendeltetésszerű használata, karbantartása.
Termikus vágási eljárások végrehajtása.
Termikus vágási eljárások vágófejeinek és betéteinek kiválasztása és használata.
WPS (gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti paraméterek beállítása.
WPS szerinti hegesztést és vágási feladatok.
Vágott felület minősítése, hibáinak, eltéréseinek felismerése, vizsgálata.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver alkalmazása.
Lemezterv készítése.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezési gyakorlata.
Védőeszközök kiválasztása és használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

10.3.2. Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája *286 óra*

Az elektróda bevonatok megkülönböztetése, felismerése.
Munkaterület ellenőrzése a hegesztés elkezdése előtt.
Megfelelő hegesztőgép kiválasztása.
Bevontelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges védőeszközök használata (kesztyű,

kötény, lábszárvédő, tüzifogó).
Bevontelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges szerszámok használata (salakverő kalapács, drótkefe, beverő szerszám, egyéb ellenőrző mérőeszközök).
Bevontelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagainak alkalmazása.
Bevontelektródás kézi ívhegesztés berendezéseinek, eszközeinek beüzemelése és karbantartása, gépkönyvek ismerete, használata.
Hegesztési paraméterek meghatározása.
Megfelelő elektródabevonat kiválasztása az adott feladathoz.
Szükség esetén az elektróda szárítása, szárítási napló vezetése.
Próbahegesztés készítése, tesztek, vizsgálatok.
Hegesztést biztosító segédelemek alkalmazása.
Hegesztési sorrendterv készítése.
Hegesztés végrehajtása (él előkészítés, varratok készítése, elektródavezetés).
Az ívhegesztés ömlesztőfolyamatának gyakorlása.
Hegesztőív keltése és fenntartása a hegesztés során.
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban (vízszintes, függőleges és fej feletti pozíciókban).
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti hegesztési feladatok.
A felülettisztaság WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti ellenőrzése.
Egyrétegű és többrétegű varratok készítése.
Tompavarratok, sarokvarratok készítése, csövek hegesztése.
Fűzővarratok lesalakolása, ívhegesztésnél a salak és a fröcskölődések eltávolítása.
Elektróda ívhúzása, tartása és vezetése.
Fémes anyagok rendszerezése, megkülönböztetése, használata.
Acélok, egyéb fémek hegeszthetőségi gyakorlata.
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata.
Hegesztési eltérések javítása.
Hegesztett kötések minősítése (Roncsolásos és roncsolásmentes vizsgálatok elvégzése).
Munkavégzés befejezési rendjének betartása.
Munka- baleseti és környezetvédelmi előírások betartása a hegesztés előkészítése, elvégzése és minősítése során.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) alkalmazása.
Zaj, és hőhatás elleni védelem.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-

1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Bevontelektródás kézi ívhegesztő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-

5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11455 - 12 azonosító számú

A fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő

feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11455-12 azonosító számú, Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11455-12 Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő	Hegesztési ismeretek II.			Hegesztési gyakorlatok II.	
	Termikus vágás, darabolás	Fogyóelektródás kézi ívhegesztés technológiája	Hegesztett kötések vizsgálata	Termikus vágás, darabolás	Fogyóelektródás kézi ívhegesztés technológiája
FELADATOK					
Ellenőrzi az összeállítás pontosságát		x	x		x
Megköszörüli a fűzővarratok kezdeti és végpontjait		x			x
Behelyezi és rögzíti a munkadarabot a hegesztőkészülékben		x			x
Elhelyezi a hegesztési geometriát biztosító segédelemeket		x			x
Ellenőrzi a WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometriát és felülettisztaságot		x	x		x
WPS-ben meghatározott gyökvédelmet biztosít		x			x
WPS alapján segédanyagokat beazonosít és összekészít		x			x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a hegesztéshez szükséges védőeszközöket	x	x		x	x
WPS szerinti próbahegesztést végez		x			x
Végrehajtja a hegesztési feladatot (WPS szerint)		x			x
Eljárásnak megfelelő hegesztő berendezést választ		x			x
Ellenőrzi a csatlakozást HBSZ szerint	x	x		x	x
Polaritást és a paramétereket beállít		x			x
Hegesztő berendezéseket üzembe helyezi		x			x
Termikus vágáshoz paramétereket beállít, hevítő/éghető gáz- és az oxigénellátást biztosít	x			x	
Palackcserét végez	x	x		x	x
Üzembe helyezi a gázhegesztő-berendezést	x			x	
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a vágáshoz szükséges védőeszközöket	x			x	

Termikus vágást végez	x			x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot	x	x	x	x	x
Leszedi a maradék anyagot	x			x	
Csatlakozó elemeket csatlakoztat, és a gázmennyiséget beállítja	x	x		x	x
Hegesztéshez szükséges eszközöket biztosít		x			x
Hegesztett kötést készít fogyóelektródás védőgázas ívhegesztéssel		x			x
Ellenőrzi a beszállási engedély meglétét		x			x
Munkavégzés közben dokumentálja a folyamatok végrehajtását	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A Gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A Gépkönyv, Kezelési-, Szerelési-, Karbantartási utasítás használata	x	x		x	x
Anyagok, segédanyagok értelmezése, használata	x	x		x	x
Az ötvöző-anyagok hatása a hegeszthetőségre		x			x
A bevontelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagai					
Varratmérő és ellenőrzőeszközök használata		x	x		x
Hegesztőgázok használata	x	x		x	x
A gázhegesztés hozaganyagai					
A volfrámelektródás védőgázas ívhegesztés hozaganyagai					
A fogyóelektródás védőgázas ívhegesztés hozaganyagai		x			x
Egyéb hegesztési technológiák hozaganyagai	x			x	
Gázhegesztő-berendezések és kezelésük	x			x	
Bevont elektródás kézi ívhegesztő berendezései és kezelésük					
Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő berendezései és kezelésük					

A fedett ívű hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A fogyóelektródás, védőgázas ívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük		x			x
A plazmaívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb ívhegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük		x			x
Az ellenállás-hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A sajtolóhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb hegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Hegesztés-technológiák		x			x
A lángvágás technológiája	x		x	x	
A plazmavágás technológiája	x			x	
Egyéb vágási technológiák	x			x	
A vágott felület hibái, eltérései	x		x	x	
A hegesztő-berendezések használata		x			x
A lángforrasztás eszközei, berendezései					
Termikus szórás					
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Varratképzési ismeretek alkalmazása az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján		x			x
A varratmérő és ellenőrzőeszközök használata			x		
A hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A hegesztőeljárások berendezésinek, eszközeinek ismerete		x			x
A hegesztési biztonsági szabályzat alkalmazása	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x

Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

11. Hegesztési ismeretek II. tantárgy 154 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző hegesztési technológiákat.
A tantárgy segítse elő a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a hegesztési feladatok megértéséhez, tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a hegesztési eljárások jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a hegesztéshez használt eszközök működésének a megértésére. A tantárgy segítsen magyarázatot adni a gyakorlatban szerzett tapasztalatokra.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök és elemeik

11.3.1. Termikus vágás, darabolás *30 óra*

Termikus vágás fogalma, elve, feltételei, folyamata.
Termikus vágás típusainak csoportosítása.
Termikus megmunkálási technológiák.
Termikus vágó berendezések (eszközök, szerszámok, gépek) felépítése, működése, szoftvereinek ismerete.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver ismerete.
Termikus vágáshoz használt ipari gázok ismerete.
Termikus vágó berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Termikus vágás vágott felületének minőségét meghatározó tényezők ismerete, hibák felismerése, vizsgálata.
Fémtani ismeretek.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezésének alapismeretei.
Termikus vágással kapcsolatos tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi eszközök jellemzői, általános ismeretek.
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések ismerete.
Munkabiztonsághoz kapcsolódó színjelölések értelmezése.

11.3.2. Fogyóelektródás kézi ívhegesztés technológiája *102 óra*

Az elektróda fogalma, típusai.
Fémtani alapismeretek.
Fémes anyagok rendszerezése.

Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik.
Könnyűfémötvözetek és tulajdonságaik.
Színesfémötvözetek és tulajdonságaik.
Ötvözőanyagok hatása a hegeszthetőségre.
A hegesztett kötések felépítése.
Hegesztéshez szükséges polaritás megválasztása.
Hegesztőív mágneses hatása.
Anyagátmenetre ható erők meghatározása.
Hegesztési paraméterek meghatározása.
Hegesztési jelképek értelmezése.
Védőgázok, hozaganyagok ismerete.
Hegesztő áramforrások és adattáblájának jellemzői (transzformátorok, hegesztő egyenirányító, inverter, hegesztő generátor).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges védőeszközök megismerése (kesztyű, kötény, lábszárvédő, tüzifogó).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges szerszámok megismerése (salakverő kalapács, drótkefe, beverő szerszám, egyéb ellenőrző mérőeszközök).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztő berendezések felépítése (áramforrások, hegesztéshez szükséges kábelek és csatlakozóik, saruk, szorítók, elektródafogók, egyéb eszközök, hegesztőelektródák).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztő berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezésének elmélete.
Az elektróda tartása, vezetése.
Élkiképzés.
Varratképzés elmélete az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban.
Egyrétegű és többrétegű varratok elmélete.
Tompavarratok, sarokvarratok készítésének elmélete.
Fűzővarratok lesalakolása, ívhegesztésnél a salak és a fröcskölődések eltávolítása.
Hegesztési eltérések ismerete.
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) értelmezése.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) ismerete.
Munkahely biztonságos kialakítása, tűz- és környezetvédelem.

11.3.3. Hegesztett kötések vizsgálata *22 óra*

Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési hibák megismerése (repedések, üregek és salakzárványok, összeolvadási- és mérethibák, alak- és méreteltérések, egyéb hibák).
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata (előkészítés és munkadarabok összeillesztésének hibái, gyökhiba, a varratkezdés és varratbefejezés hibái, külalaki hibák).
Üzemi körülmények hatására kialakult eltérések felismerése (pl. kifáradás).
Hegesztett kötések minősítése.
Roncsolásos vizsgálatok elve (szakító, nyíró-szakító, hajlító, ütő-hajlító vizsgálat, keménységmérés, mikroszkópi vizsgálat, makroszkópos vizsgálat).
Roncsolásmentes vizsgálatok elve (Felületi hibák detektálása - szemrevételezés, folyadékbehatolásos, mágnesporos, örvényáramos vizsgálatok -, belső hibák feltárása - radiográfiai, röntgen vizsgálat, ultrahangos vizsgálat).
Környezeti feltételek vizsgálata (hegesztő és környezetének védelme).
Minőségellenőrzési szempontok.

Gyártási utasítások értelmezése.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Szabványok használata.
Gyártási utasítások értelmezése.
Mérőeszközök használata.
Hibajavítások végzésének ismerete.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák(ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Hegesztési gyakorlatok II. tantárgy 308 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségszinten sajátítsa el a különböző hegesztési eljárások technikáját, a műszaki dokumentáció alapján végezze el önállóan a hegesztési feladatot.
Ismerje meg és tudja alkalmazni a munkáját segítő legmodernebb technológiákat.
Tanulja meg a hegesztett alkatrészek elkészítéséhez szükséges alapvető tervezési szabályokat, számításokat, törvényszerűségeket. Ezeket az ismereteket megfelelő szakmai rutinnal alkalmazza. Alakuljon ki a precíz, pontos munkára való igénye.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök és elemeik

12.3.1. Termikus vágás, darabolás *84 óra*

Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek beüzemelése.
Termikus vágás eszközeinek beállítása, szükség szerinti minőségellenőrzése.
Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek rendeltetésszerű használata, karbantartása.
Termikus vágási eljárások végrehajtása.
Termikus vágási eljárások vágófejeinek és betéteinek kiválasztása és használata.
WPS (gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti paraméterek beállítása.
WPS szerinti hegesztést és vágási feladatok.
Vágott felület minősítése, hibáinak, eltéréseinek felismerése, vizsgálata.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver alkalmazása.
Lemezterv készítése.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezési gyakorlata.

Védőeszközök kiválasztása és használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

12.3.2. Fogyóelektródás kézi ívhegesztés technológiája ***224 óra***

Munkaterület ellenőrzése a hegesztés elkezdése előtt.
Megfelelő hegesztőgép kiválasztása.
Fogyóelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges védőeszközök használata (kesztyű, kötény, lábszárvédő, tüzifogó).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges szerszámok használata (salakverő kalapács, drótkefe, beverő szerszám, egyéb ellenőrző mérőeszközök).
Fogyóelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagainak alkalmazása.
Fogyóelektródás kézi ívhegesztés berendezéseinek, eszközeinek beüzemelése és karbantartása, gépkönyvek ismerete, kezelési, szerelési, karbantartási utasítás használata.
Hegesztési paraméterek meghatározása.
Anyagok, segédanyagok ismerete.
Az anyagok tulajdonságainak átültetése gyakorlatba.
Fémes anyagok rendszerezése, használata.
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik.
Könnyűfémötvözetek és tulajdonságaik.
Színesfémötvözetek és tulajdonságaik.
Ötvözőanyagok hatása a hegeszthetőségre.
Acélok hegeszthetősége: ötvözetlen acélok, finomszemcsés acélok, melegszilárd acélok, erősen ötvözött acélok.
Egyéb fémek hegeszthetősége: öntöttvasak, az alumínium és ötvözetei, a réz és ötvözetei, a nikkel és ötvözetei.
Ívhegesztés berendezései, eszközei.
A hegesztett kötés felépítése.
Hegesztési jelképek értelmezése.
Fogyóelektródás, védőgázas ívhegesztés anyagainak előkészítése hegesztéshez.
Hegesztőáramforrás.
Huzalelőtoló berendezés.
Hegesztőpisztoly.
Fogyóeleketródás védőgázas ívhegesztés anyagai, hegesztőhuzalok, védőgázok használata és alkalmazása.
Próbahegesztés készítése, tesztek, vizsgálatok.
Hegesztést biztosító segédelemek alkalmazása.
Hegesztési sorrendterv készítése.
Hegesztéstechnológiák.
WPS-ben meghatározott gyökvédelem biztosítása.
WPS alapján a segédanyagokat beazonosítása és összekészítése.
A WPS szerinti védőgázt (védőgázokat) csatlakoztatása és beállítása.
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometria és felülettisztaság ellenőrzése.
Hegesztés közben huzal cserélésének folyamata.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezése.
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban.
Varratképzés vízszintes helyzetekben.
Varratképzés függőleges és fej feletti helyzetben.

Hegesztési eltérések javítása.
Hegesztett kötések minősítése (Roncsolásos és roncsolásmentes vizsgálatok elvégzése).
Munkavégzés befejezési rendjének betartása.
Munka- baleseti és környezetvédelmi előírások betartása a hegesztés előkészítése, elvégzése és minősítése során.
Hegesztési Biztonsági Szabályzat (HBSZ) alkalmazása.
Zaj, és hőhatás elleni védelem.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák(ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Fogyóelektródás kézi ívhegesztő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11456 - 12 azonosító számú

Gázhegesztő feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11456-12 azonosító számú, Gázhegesztő feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11456-12 Gázhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek III.			Hegesztési gyakorlatok III.	
	Termikus vágás, darabolás	Gázhegesztés technológiája	Hegesztett kötések vizsgálata	Termikus vágás, darabolás	Gázhegesztés technológiája
FELADATOK					
Ellenőrzi az összeállítás pontosságát		x	x		x
Megköszörüli a fűzővarratok kezdeti és végpontjait		x			x
Behelyezi és rögzíti a munkadarabot a hegesztőkészülékben		x			x
Elhelyezi a hegesztési geometriát biztosító segédelemeket		x			x
Ellenőrzi a WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometriát és felülettisztaságot		x	x		x
WPS alapján segédanyagokat beazonosít és összekészít		x			x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a hegesztéshez szükséges védőeszközöket	x	x		x	x
WPS szerinti próbahegesztést végez		x			x
Végrehajtja a hegesztési feladatot (WPS szerint)		x			x
Eljárásnak megfelelő hegesztő berendezést választ		x			x
Ellenőrzi a csatlakozást HBSZ szerint	x	x		x	x
Polaritást és a paramétereket beállít		x			x
Hegesztő berendezéseket üzembe helyezi		x			x
Termikus vágáshoz paramétereket beállít, hevítő/éghető gáz- és az oxigénellátást biztosít	x			x	
Palackcserét végez	x	x		x	x
Üzembe helyezi a gázhegesztő-berendezést	x	x		x	x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a vágáshoz szükséges védőeszközöket	x			x	
Termikus vágást végez	x			x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot	x	x	x	x	x

Leszedi a maradék anyagot	x			x	
Csatlakozó elemeket csatlakoztat, és a gázmennyiséget beállítja	x	x		x	x
Hegesztéshez szükséges eszközöket biztosít		x			x
Hegesztett kötést készít volfrámelektródás védőgázas ívhegesztéssel					
Ellenőrzi a beszállási engedély meglétét		x			x
Hegesztett kötést készít gázhegesztéssel		x			x
Munkavégzés közben dokumentálja a folyamatok végrehajtását	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A Gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A Gépkönyv, Kezelési-, Szerelési-, Karbantartási utasítás használata	x	x		x	x
Anyagok, segédanyagok értelmezése, használata	x	x		x	x
Az ötvöző-anyagok hatása a hegeszthetőségre		x			x
Varratmérő és ellenőrzőeszközök használata		x	x		x
Hegesztőgázok használata	x	x		x	x
A gázhegesztés hozaganyagai		x			x
Egyéb hegesztési technológiák hozaganyagai	x			x	
Gázhegesztő-berendezések és kezelésük	x	x		x	x
A fedett ívű hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A plazmaívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Az ellenállás-hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A sajtolóhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb hegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Hegesztés-technológiák		x			x
A lángvágás technológiája	x	x	x	x	
A plazmavágás technológiája	x			x	

Egyéb vágási technológiák	x			x	
A vágott felület hibái, eltérései	x		x	x	
A lángforrasztás eszközei, berendezései		x			x
Termikus szórás		x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Varratképzési ismeretek alkalmazása az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján		x			x
A varratmérő és ellenőrzőeszközök használata			x		
A hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A hegesztőeljárások berendezésinek, eszközeinek ismerete		x			x
A hegesztési biztonsági szabályzat alkalmazása	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Precizitás	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

13. Hegesztési ismeretek III. tantárgy 142 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző hegesztési technológiákat.
A tantárgy segítse elő a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a hegesztési feladatok megértéséhez, tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a hegesztési eljárások jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a hegesztéshez használt eszközök működésének a megértésére. A tantárgy segítsen magyarázatot adni a gyakorlatban szerzett tapasztalatokra.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök és elemeik

13.3.1. Termikus vágás, darabolás *25 óra*

Termikus vágás fogalma, elve, feltételei, folyamata.
Termikus vágás típusainak csoportosítása.
Termikus megmunkálási technológiák.
Termikus vágó berendezések (eszközök, szerszámok, gépek) felépítése, működése, szoftvereinek ismerete.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver ismerete.
Termikus vágáshoz használt ipari gázok ismerete.
Termikus vágó berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Termikus vágás vágott felületének minőségét meghatározó tényezők ismerete, hibák felismerése, vizsgálata.
Fémtani ismeretek.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezésének alapismeretei.
Termikus vágással kapcsolatos tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi eszközök jellemzői, általános ismeretek.
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések ismerete.
Munkabiztonsághoz kapcsolódó színjelölések értelmezése.

13.3.2. Gázhegesztés technológiája *86 óra*

Gázhegesztés főbb jellemzői.
Hegesztőláng szerkezete.
Alkalmazott gázok tulajdonságai, tárolásuk.
Gázpalackok szerkezete, szerelvényei, kezelésük (cseréjük, tárolásuk) szabályai.
Hegesztőüzem gázellátásának lehetőségei.
Gázhegesztő eszközök és berendezések ismerete, alkalmazása.
Gázhegesztés technológiája.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Gépészeti rajz, diagramok olvasása, értelmezése.
Hegesztési jelképek értelmezése.
Hegesztési el típusai, kialakítása.
Az élkiképzés és a hegesztési eljárás kapcsolata.

A hegesztett kötések típusai.
Varratképzés.
Jobbra hegesztés.
Balra hegesztés.
Gázelvétel és gázfogyasztás meghatározása.
Gázhegesztés hozaganyagai, hegesztőpálcák fajtái, jelölése.
Hegesztőpálcák ismerete, alkalmazásuk.
Folyósítószerek ismerete.
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik.
Gázhegesztő berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Forrasztási eljárások és forraszanyagok ismerete.
Gázpalackok színjelölése.
Gázhegesztéskor előforduló hegesztési eltérések keletkezésének okai és elkerülésük, javítása.
Gázhegesztés biztonságtechnikai előírásai.
Gázhegesztéshez szükséges védőeszközök rendeltetésszerű használata.
Gázhegesztés veszélyforrásainak ismerete.
Gázhegesztés környezetkárosító hatásainak ismerete.
Munka-, balesetvédelmi és környezetvédelmi ismeretek, előírások betartása.

13.3.3. Hegesztett kötések vizsgálata ***31 óra***

Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési hibák megismerése (repedések, üregek és salakzárványok, összeolvadási- és méréthibák, alak- és méreteltérések, egyéb hibák).
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata (előkészítés és munkadarabok összeillesztésének hibái, gyökhiba, a varratkezdés és varratbefejezés hibái, külalaki hibák).
Üzemi körülmények hatására kialakult eltérések felismerése (pl. kifáradás).
Hegesztett kötések minősítése.
Roncsolásos vizsgálatok elve (szakító, nyíró-szakító, hajlító, ütő-hajlító vizsgálat, keménységmérés, mikroszkópi vizsgálat, makroszkópos vizsgálat).
Roncsolásmentes vizsgálatok elve (Felületi hibák detektálása - szemrevételezés, folyadékbehatolásos, mágnesporos, örvényáramos vizsgálatok -, belső hibák feltárása - radiográfiai, röntgen vizsgálat, ultrahangos vizsgálat).
Környezeti feltételek vizsgálata (hegesztő és környezetének védelme)
Minőségellenőrzési szempontok.
Gyártási utasítások értelmezése.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Szabványok használata.
Gyártási utasítások értelmezése.
Mérőeszközök használata.
Hibajavítások végzésének ismerete.

13.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

13.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Hegesztési gyakorlatok III. tantárgy 406 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségszinten sajátítsa el a különböző hegesztési eljárások technikáját, a műszaki dokumentáció alapján végezze el önállóan a hegesztési feladatot.
Ismerje meg és tudja alkalmazni a munkáját segítő legmodernebb technológiákat.
Tanulja meg a hegesztett alkatrészek elkészítéséhez szükséges alapvető tervezési szabályokat, számításokat, törvényszerűségeket. Ezeket az ismereteket megfelelő szakmai rutinnal alkalmazza. Alakuljon ki a precíz, pontos munkára való igénye.

14.2. apcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök és elemeik

14.3.1. Termikus vágás, darabolás *108 óra*

Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek beüzemelése.
Termikus vágás eszközeinek beállítása, szükség szerinti minőségellenőrzése.
Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek rendeltetésszerű használata, karbantartása.
Termikus vágási eljárások végrehajtása.
Termikus vágási eljárások vágófejeinek és betéteinek kiválasztása és használata.
WPS (gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti paraméterek beállítása.
WPS szerinti hegesztést és vágási feladatok.
Vágott felület minősítése, hibáinak, eltéréseinek felismerése, vizsgálata.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver alkalmazása.
Lemezterv készítése.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezési gyakorlata.
Védőeszközök kiválasztása és használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

14.3.2. Gázhegesztés technológiája *298 óra*

Összeállítás pontosságának ellenőrzése.
Fűzővarratok karbantartása.
Hegesztést biztosító segédelemek ismerete, alkalmazásuk.
Gázhegesztéshez szükséges hegesztőanyagok használata.
Hegesztőgázok, hegesztőpálca, folyósítószer alkalmazása.
Gázhegesztő berendezés üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Összeállított gázhegesztő berendezések ellenőrzése, szivárgáspróba végzése, üzemi nyomás beállítása.
Hegesztés eszközeinek beüzemelése és karbantartása.
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti munkapróbák hegesztése feladatváltásnál.

Hegesztési és vágási feladatok (WPS szerint).
WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometria és felülettisztítás ellenőrzése.
WPS alapján a segédanyagok beazonosítása, összekészítése.
Varrathely fémtisztára tisztítása.
Gázhegesztéshez és termikus vágáshoz szükséges védőeszközök rendeltetésszerű használata.
A hegesztési él kialakítása, élek illesztése, fűzése.
A hegesztett kötések típusainak alkalmazása.
Hegesztőláng beállítása.
Hegesztés végrehajtása.
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolási alkalmazások.
Gépészeti rajz, diagramok értelmezése, készítése.
Hegesztési jelképek értelmezése, alkalmazásuk.
Előrajzolás, reszelés, fűrészelés, köszörülés.
Balra hegesztés.
Jobbra hegesztés.
Próbahegesztés ellenőrzése törőpróbával vagy csiszolattal.
Hegesztési eltérések felismerése, vizsgálata, javítása.
Hegeszthetőség: az acélok hegesztése, az öntöttvas hegesztése, az alumínium és ötvözeteinek hegesztése, a réz és ötvözeteinek hegesztése, a nikkel hegesztése.
Gázpalackok cseréje, tárolása.
Forrasztások végrehajtása.
Gázhegesztés veszélyforrásainak ismerete, védőeszközök használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Gázhegesztő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11455 - 12 azonosító számú

Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő

feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11455-12 azonosító számú, Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11456-12 Volfrámtelektródás kézi ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek IV.			Hegesztési gyakorlatok IV.	
	Termikus vágás, darabolás	Volfrámelektródás kézi ívhegesztés technológiája	Hegesztett kötések vizsgálata	Termikus vágás, darabolás	Volfrámelektródás kézi ívhegesztés technológiája
FELADATOK					
Ellenőrzi az összeállítás pontosságát		x	x		x
Megköszörüli a fűzővarratok kezdeti és végpontjait		x			x
Behelyezi és rögzíti a munkadarabot a hegesztőkészülékben		x			x
Elhelyezi a hegesztési geometriát biztosító segédelemeket		x			x
Ellenőrzi a WPS (Gyártói Hegesztési Utasítás) alapján az elkészített varratgeometriát és felülettisztaságot		x	x		x
WPS-ben meghatározott gyökvédelmet biztosít		x			x
WPS alapján segédanyagokat beazonosít és összekészít		x			x
Felveszi és rendeltetésszerűen használja a hegesztéshez szükséges védőeszközöket	x	x		x	x
WPS szerinti próbahegesztést végez		x			x
Végrehajtja a hegesztési feladatot (WPS szerint)		x			x
Eljárásnak megfelelő hegesztő berendezést választ		x			x
Ellenőrzi a csatlakozást HBSZ szerint	x	x		x	x
Polaritást és a paramétereket beállít		x			x
Hegesztő berendezéseket üzembe helyezi		x			x
Termikus vágáshoz paramétereket beállít, hevítő/éghető gáz- és az oxigénellátást biztosít	x			x	
Palackcserét végez	x	x		x	x
Üzembe helyezi a gázhegesztő-berendezést	x			x	

Felveszi és rendeltetésszerűen használja a vágáshoz szükséges védőeszközöket	x			x	
Termikus vágást végez	x			x	
Szemrevételezéssel ellenőrzi a munkadarabot	x	x	x	x	x
Leszedi a maradék anyagot	x			x	
Csatlakozó elemeket csatlakoztat, és a gázmennyiséget beállítja	x	x		x	x
Hegesztéshez szükséges eszközöket biztosít		x			x
Hegesztett kötést készít volfrámelektródás védőgázas ívhegesztéssel		x			x
Ellenőrzi a beszállási engedély meglétét		x			x
Munkavégzés közben dokumentálja a folyamatok végrehajtását	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A Hegesztett kötés- és varrattípusok, hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A Gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A Gépkönyv, Kezelési-, Szerelési-, Karbantartási utasítás használata	x	x		x	x
Anyagok, segédanyagok értelmezése, használata	x	x		x	x
Az ötvöző-anyagok hatása a hegeszthetőségre		x			x
Varratmérő és ellenőrzőeszközök használata		x	x		x
Hegesztőgázok használata	x	x		x	x
A volfrámelektródás védőgázas ívhegesztés hozaganyagai		x			x
Egyéb hegesztési technológiák hozaganyagai	x			x	
Gázhegesztő-berendezések és kezelésük	x			x	
Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő berendezései és kezelésük		x			x
A fedett ívű hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A gyártói Hegesztési Utasítás (WPS) felépítése, tartalma, értelmezése	x	x		x	x
A plazmaívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Egyéb ívhegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük		x			x
Az ellenállás-hegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
A sajtolóhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	

Egyéb hegesztési eljárások eszközei, berendezései és kezelésük	x			x	
Hegesztés-technológiák		x			x
A lángvágás technológiája	x		x	x	
A plazmavágás technológiája	x			x	
Egyéb vágási technológiák	x			x	
A vágott felület hibái, eltérései	x		x	x	
A hegesztő-berendezések használata		x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Varratképzési ismeretek alkalmazása az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabvány alapján		x			x
A varratmérő és ellenőrzőeszközök használata			x		
A hegesztési varratok alap- és kiegészítő jeleinek értelmezése		x			x
A hegesztőeljárások berendezésinek, eszközeinek ismerete		x			x
A hegesztési biztonsági szabályzat alkalmazása	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Precizitás	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Irányíthatóság	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x
A környezet tisztántartása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x

15. Hegesztési ismeretek IV. tantárgy 154 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a különböző hegesztési technológiákat.
A tantárgy segítse elő a tanulók gépészeti gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a hegesztési feladatok megértéséhez, tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a hegesztési eljárások jellemzőinek és összefüggéseinek, valamint a hegesztéshez használt eszközök működésének a megértésére. A tantárgy segítsen magyarázatot adni a gyakorlatban szerzett tapasztalatokra.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök és elemeik

15.3.1. Termikus vágás, darabolás *30 óra*

Termikus vágás fogalma, elve, feltételei, folyamata.
Termikus vágás típusainak csoportosítása.
Termikus megmunkálási technológiák.
Termikus vágó berendezések (eszközök, szerszámok, gépek) felépítése, működése, szoftvereinek ismerete.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver ismerete.
Termikus vágáshoz használt ipari gázok ismerete.
Termikus vágó berendezések üzembe- és üzemen kívül helyezése.
Termikus vágás vágott felületének minőségét meghatározó tényezők ismerete, hibák felismerése, vizsgálata.
Fémtani ismeretek.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezésének alapismeretei.
Termikus vágással kapcsolatos tűzvédelmi, munkavédelmi és környezetvédelmi eszközök jellemzői, általános ismeretek.
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések ismerete.
Munkabiztonsághoz kapcsolódó színjelölések értelmezése.

15.3.2. Volfrámelektródás kézi ívhegesztés technológiája *102 óra*

Volfrámelektródás kézi ívhegesztés elve és technológiája.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztő berendezés felépítése és működési elve.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztés paramétereinek meghatározása
Nem fogyóelektródás, védőgázas ívhegesztés eszközei, berendezései és kezelésük.
Hegesztés-technológiák.
Nem fogyóelektródás, védőgázas ívhegesztési anyagok előkészítésének ismerete hegesztéshez, a berendezések használatának elvi ismerete, a hegesztés végrehajtásának elvi ismerete.
Egyen- és váltakozó áramú hegesztő berendezések ismerete.
Védőgázok ismerete, szerepe, tulajdonságai, jellemzői, tárolásuk.
Védőgázok hatása a beolvadási mélységre.
Gázpalackok színjelölése.

Volfrámelektródák típusai, áramterhelhetősége, nemzetközi jelölése.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztés hozaganyagai.
Volfrámelektródás ívhegesztésnél alkalmazott hegesztőpisztolyok felépítése, működése és kezelése.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztés biztonságtechnikai előírásai.
Hegesztő áramforrás adattáblájának jellemzői.
Munkahely biztonságos kialakítása, tűz- és környezetvédelem.
Hegesztőpálcák ismerete, felismerése, használati lehetőségei.
Varratképzések ismerete.
Fémek ismerete, fémtani alapismeretek.
Fémes anyagok rendszerezése.
Anyagok, segédanyagok ismerete.
Az anyagok tulajdonságainak ismerete.
Ipari vasötvözetek és tulajdonságaik.
Könnyűfémötvözetek és tulajdonságaik.
Színesfémötvözetek és tulajdonságaik.
Ötvözőanyagok hatása a hegeszthetőségre.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Szabványok ismerete.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezése.
Gépészeti rajz készítése.
Diagramok olvasása, értelmezése.
Hegesztési jelképek értelmezése.
Gyártási utasítások értelmezése.
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási utasítás használata.
Hegesztő felületek megtisztításának elve.
Veszélyes hulladékok szakszerű tárolásának elve.
Volfrámelekotródás ívhegesztés környezetkárosító hatása.
Tűzoltó berendezések, eszközök ismerete.
Hegesztés befejezésének tűzvédelmi előírásainak ismerete.
Munkavégzés szabályainak ismerete.

15.3.3. Hegesztett kötések vizsgálata *22 óra*

Hegesztési eltérések ismerete.
Hegesztési hibák megismerése (repedések, üregek és salakzárványok, összeolvadási- és mérethibák, alak- és méreteltérések, egyéb hibák).
Hegesztés során elkövetett hibák felismerése, vizsgálata (előkészítés és munkadarabok összeillesztésének hibái, gyökhiba, a varratkezdés és varratbefejezés hibái, külalaki hibák).
Üzemi körülmények hatására kialakult eltérések felismerése (pl. kifáradás).
Hegesztett kötések minősítése.
Roncsolásos vizsgálatok elve (szakító, nyíró-szakító, hajlító, ütő-hajlító vizsgálat, keménységmérés, mikroszkópi vizsgálat, makroszkópos vizsgálat).
Roncsolásmentes vizsgálatok elve (Felületi hibák detektálása - szemrevételezés, folyadékbehatolásos, mágnesporos, örvényáramos vizsgálatok -, belső hibák feltárása - radiográfiai, röntgen vizsgálat, ultrahangos vizsgálat).
Környezeti feltételek vizsgálata (hegesztő és környezetének védelme).
Minőségellenőrzési szempontok.
Gyártási utasítások értelmezése.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolások.
Műszaki rajzok olvasása, értelmezése, készítése.
Szabványok használata.
Gyártási utasítások értelmezése.
Mérőeszközök használata.
Hibajavítások végzésének ismerete.

15.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Hegesztési gyakorlatok IV. tantárgy 308 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségszinten sajátítsa el a különböző hegesztési eljárások technikáját, a műszaki dokumentáció alapján végezze el önállóan a hegesztési feladatot.
Ismerje meg és tudja alkalmazni a munkáját segítő legmodernebb technológiákat.
Tanulja meg a hegesztett alkatrészek elkészítéséhez szükséges alapvető tervezési szabályokat, számításokat, törvényszerűségeket. Ezeket az ismereteket megfelelő szakmai rutinnal alkalmazza. Alakuljon ki a precíz, pontos munkára való igénye.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

16.3. Témakörök és elemeik

16.3.1. Termikus vágás, darabolás *84 óra*

Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek beüzemelése.
Termikus vágás eszközeinek beállítása, szükség szerinti minőségellenőrzése.
Termikus vágás eszközeinek, berendezéseinek rendeltetésszerű használata, karbantartása.
Termikus vágási eljárások végrehajtása.
Termikus vágási eljárások vágófejeinek és betéteinek kiválasztása és használata.
WPS (gyártói Hegesztési Utasítás) szerinti paraméterek beállítása.
WPS szerinti hegesztést és vágási feladatok.
Vágott felület minősítése, hibáinak, eltéréseinek felismerése, vizsgálata.
Elemi szintű számítógép-használat.
Hegesztő-vágógép kezelőszoftver alkalmazása.
Lemezterv készítése.
Gépészeti rajz olvasása, értelmezési gyakorlata.
Védőeszközök kiválasztása és használata.
Munka-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása.

16.3.2. Volfrámelektródás kézi ívhegesztés technológiája *224óra*

Volfrámelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges hegesztőanyagok.
Összeállítás pontosságának ellenőrzése.
A géphez történő munka- és testkábel, illetve távszabályozó csatlakoztatásának gyakorlata, valamint a hálózatba való bekötés.
A WPS szerinti védőgázt (védőgázokat) alkalmazása, bekötési művelete.
Élelőkészítés.
Fűzővarratok karbantartása, munkadarab összeállítása
Gépcsatlakozások ellenőrzési feladata (elektromos, gáz-, nagynyomású vezetékek).
Munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi eszközök előírásainak betartása a munkaterületen.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztéshez szükséges hegesztőanyagok használata.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztő berendezés működése.
Egyen- és váltakozó áramú hegesztő berendezések használata.
Védőgázok szerepe, tárolásuk.
Védőgázak hatása a beolvadás mélységre.
Gázpalackok használata.
Volfrámelektróda használat.
Volfrámelektródás ívhegesztésnél alkalmazott hegesztőpisztolyok felépítése, működése és kezelése.
Hegesztőpálcák ismerete, felismerése, használata.
Volfrámelektródás kézi ívhegesztés gépeinek, eszközeinek beüzemelése és karbantartása.
Szükséges anyagmennyiség kiszámítása.
Varrathely fémtisztára tisztítása.
Általános minőségű hegesztett kötést készítése volfrámelektródás védőgázas ívhegesztéssel.

A berendezés HBSZ szerinti üzemen kívül helyezése.
Munkaterület karbantartása.
Hegesztési rajzjelek ismerete, varratábrázolási alkalmazások.
Gépészeti rajz, diagramok értelmezése, készítése.
Hegesztési jelképek értelmezése, alkalmazásuk.
Előrajzolás, reszelés, fűrészelés, köszörülés.
Veszélyes hulladékok kezelése, szakszerű tárolása.
Hegesztési eltérések felismerése, vizsgálata, javítása.
Védőeszközök használata.
Folyamatos minőségellenőrzést végez.
Munkahely biztonságos kialakítása, tűz- és környezetvédelem.

16.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy szakma specifikus tanműhely

16.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett			x	-

	rendszerezése				
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Gázhegesztő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10162-12 **Gépészeti alapozó feladatok**	**Gépészeti alapozó feladatok tantárgy**
	Gépészeti alapmérések
	Anyagismeret, anyagvizsgálat
	Fémek alakítása
	Alapszerelések végzése
10180-12 **A hegesztés előkészítő és befejező műveletei**	**Hegesztési alapgyakorlatok tantárgy**
	A hegesztés előkészítő műveletei
	A hegesztés befejező műveletei
11453-12 **Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok**	**Hegesztési gyakorlatok I. tantárgy**
	Termikus vágás, darabolás
	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája
11455-12 **Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok**	**Hegesztési gyakorlatok II. tantárgy**
	Termikus vágás, darabolás
11456-12 **Gázhegesztő feladatok**	**Hegesztési gyakorlatok III. tantárgy**
	Termikus vágás, darabolás
	Gázhegesztés technológiája
11457-12 **Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok**	**Hegesztési gyakorlatok IV. tantárgy**
	Termikus vágás, darabolás

10162-12 Gépészeti alapozó feladatok

Gépészeti alapozó feladatok tantárgy

Gépészeti alapmérések
Külső kúpok mérése, ellenőrzése
Belső kúpok mérése, ellenőrzése
Munkadarabok mérése digitális mérőeszközökkel
Munkadarabok mérése digitális tolómérővel, digitális mérőórával
Felületi érdesség ellenőrzése, mérése
Munkadarabok alak- és helyzetpontosságának mérése, ellenőrzése
Körkörösség ellenőrzése, tengely ütésellenőrzése
Egyenesség, síklapúság, derékszögesség, párhuzamosság, egytengelyűség, mérése ellenőrzése
Mérési dokumentumok készítése
Felvételi vázlatok készítése méretellenőrzésekhez

Anyagismeret, anyagvizsgálat
Roncsolásos anyagvizsgálatok (szakítóvizsgálat, keménység vizsgálata, technológiai próbák)

Fémek alakítása
Előrajzolással szembeni követelmények
Az előrajzolás lépései
Az előrajzolás szerszámai, eszközei
Mérő és ellenőrző eszközök
A felületszínezés lehetőségei
A térbeli előrajzolás eszközei
Az előrajzolás folyamata
Az előrajzolás biztonságtechnikai előírásai
Síkbeli és térbeli előrajzolás
Síkbeli és térbeli előrajzolás eszközei, segédeszközei és mérőeszközeinek megválasztása adott feladat elvégzéséhez

Alapszerelések végzése
Oldható kötések készítése
Nemoldható kötések készítése
Különféle fémfelületek előkészítése
Felületvédelem mázolással, lakkozással

10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei

Hegesztési alapgyakorlatok tantárgy

A hegesztés előkészítő műveletei
Felhegeszti a kifutólemezeket
Fűzővarrattal munkadarabot összeállít

A hegesztés befejező műveletei
Elvégzi a hibajavításokat szükség szerint

11453-12 Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok

Hegesztési gyakorlatok I. tantárgy

Termikus vágás, darabolás
Termikus vágási eljárások végrehajtása

Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája
Bevontelektródás kézi ívhegesztés berendezéseinek, eszközeinek beüzemelése és karbantartása
Hegesztés végrehajtása
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban
Egyrétegű és többrétegű varratok készítése

11455-12 Fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok

Hegesztési gyakorlatok II. tantárgy

Termikus vágás, darabolás
Termikus vágási eljárások végrehajtása

11456-12 Gázhegesztő feladatok

Hegesztési gyakorlatok III. tantárgy

Termikus vágás, darabolás
Termikus vágási eljárások végrehajtása

Gázhegesztés technológiája
Gázhegesztő berendezés üzembe- és üzemen kívül helyezése
Hegesztés eszközeinek beüzemelése és karbantartása
Hegesztés végrehajtása
Varratképzés az MSZ EN ISO 6947 szerinti szabványos pozíciókban

11457-12 Volfrámelektródás védőgázas ívhegesztő feladatok

Hegesztési gyakorlatok IV. tantárgy

Termikus vágás, darabolás
Termikus vágási eljárások végrehajtása

5.31.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 541 03
Húsipari termékgyártó
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 541 03 Húsipari termékgyártó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 541 03

A szakképesítés megnevezése: Húsipari termékgyártó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 21. Élelmiszeripar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVI. Élelmiszeripar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az élelmiszeripari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
Élelmiszervizsgálat gyakorlat	Élelmiszeripari mérnök

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:
Nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Hűtőberendezés

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor

jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.
Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.
Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több

figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.

- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- <u>Funkcionális integráció:</u> az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók

személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

"Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."
   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."
   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."
   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."
   „Mindig fejezd be a feladatod."
   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."
   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."
   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.
4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük

szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.

5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket

figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.
- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.
- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.
- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.
- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.
- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.
- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A

multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II	Foglalkoztatás II.			70			105			105	0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10891-16 Mikrobiológia, higiénia és minőségbiztosítás	Mikrobiológia és higiénia	2										
	Minőségbiztosítás							1				
	Higiénia gyakorlati alkalmazása		2									
10927-16 Vágóhídi munka	Húsipari technológia	4			2,5							
	Húsipari gépek	1			1							
	Technológia gyakorlat					12						
10928-16 Darabolás, csontozás	Húsipari technológia				3							
	Húsipari gépek				0,5							
	Technológia gyakorlat		12			2			2			
10929-16 Másodlagos húsipari feldolgozás	Húsipari technológia							3			2	
	Húsipari gépek							1			0,3	
	Élelmiszervizsgálat gyakorlat											2
	Technológia gyakorlat								12			10
10930-16 Húsipari értékesítés	Húsipari technológia										1	
	Húsipari gépek										0,2	
	Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek							2			1	
	Technológia gyakorlat											2
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		7	14
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**	**70**	**0**	**0**	**105**	**0**	**0**	**105**	**15,5**	**0**	**15,5**
	Munkajogi alapismeretek										**4**		**4**
	Munkaviszony létesítése										**4**		**4**
	Álláskeresés										**4**		**4**
	Munkanélküliség										**3,5**		**3,5**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**		**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										**10**		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2										**10**		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										**22**		**22**
	Munkavállalói szókincs										**20**		**20**
10891-16 Mikrobiológia, higiénia és minőségbiztosítás	**Mikrobiológia és higiénia**	**72**			**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Káros és hasznos mikroorganizmusok	***8***											**8**
	Vágóállatokra jellemző bakteriális, vírusos és paraziták okozta betegségek	***20***											**20**
	Élelmiszerrel kapcsolatos fertőzések, mérgezések	***4***											**4**
	Higiéniához kapcsolódó rendeletek, jogszabályok	***4***											**4**
	Személyi, eszköz és üzemhigiénia a húsiparban	***20***											**20**
	Tisztítószerek, fertőtlenítőszerek jellemzői, hatásuk,alkalmazhatóságuk	***10***											**10**
	Környezeti higiénia jelentősége a húsiparban	***6***											**6**
	Minőségbiztosítás							**36**					**36**
	Élelmiszerbiztonság							***12***					**12**
	ISO 22000 és a HACCP minőségirányítási rendszerek alapelvei az élelmiszeriparban							***17***					**17**

	Élelmiszer-biztonsági rendszerek(IFS, BRC) , nyomonkövetés alapelvei							*7*					**7**
	Higiénia gyakorlati alkalmazása		**72**										**72**
	Személyi,-eszköz és üzemi higiénia betartása		**20**										**20**
	Jó Higiéniai Gyakorlat alkalmazása a vágási és gyártási folyamatok során		**20**										**20**
	Takarítást, tisztítást , fertőtlenítést végez		**20**										**20**
	Betartja a környezethigiéniás szabályokat		**12**										**12**
10927-16 Vágóhídi munka	**Húsipari technológia**	**144**	**0**		**90**			**0**	**0**		**0**	**0**	**234**
	Vágóállatok szervezeti felépítése	**54**											**54**
	Vágóállatok fajok, fajták	**30**											**30**
	Vágóüzem munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai	**20**											**20**
	Vágástechnológiák	**40**			**18**								**58**
	Vágási fő és melléktermékek felhasználhatósága				**40**								**40**
	Magaspálya teljesítmény számítása				**16**								**16**
	Fő és melléktermék kihozatali számítások				**16**								**16**
	Húsipari gépek	**36**			**36**								**72**
	Géprajzi alapismeretek	**8**											**8**
	Gépelemek	**14**											**14**
	Magaspályák, konvejorok	**6**											**6**
	Sertés, marharögzítő berendezések	**8**											**8**
	Kábítóberendezések és eszközök				**10**								**10**
	Véreztető és szőrtelenítő berendezések				**10**								**10**
	Marhabőrfejtőgépek				**4**								**4**
	Hasító berendezések				**6**								**6**
	Bélfeldolgozó gépek				**6**								**6**
	Technológia gyakorlat					**432**							**432**
	Vágóállatok kábítása, szúrása és elvéreztetése					**49**							**49**
	Testek forrázása, utótisztítása					**49**							**49**
	Testüregek bontása, belszervszedés					**189**							**189**
	Testek hasítása					**49**							**49**

	Fehéráru elővágása, eltávolítása					**96**							**96**
10928-16 Darabolás, csontozás	**Húsipari technológia**	**0**			**108**			**0**			**0**	**0**	**108**
	A hús vágás utáni elváltozásai				**10**								**10**
	Sertés, marha,borjú, juh kereskedelmi bontása és konyhatechnológiai felhasználhatósága				**34**								**34**
	Sertés és marha ipari csontozása, kivágása, húsok osztályozása				**26**								**26**
	Sertéshúsok pácolásra történő előkészítése, formázása				**18**								**18**
	A csontozó munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai				**5**								**5**
	Csontozási veszteség és kihozatal számítások				**15**								**15**
	Húsipari gépek				**18**								**18**
	Hűtő és fagyasztó berendezések				**7**								**7**
	Daraboló gépek				**3**								**3**
	Bontó és csontozó szalagok				**2**								**2**
	Csontozó kések				**3**								**3**
	Csontszeparátorok				**3**								**3**
	Bőrkézőgépek				**3**								**3**
	Technológia gyakorlat		**432**			**72**			**72**				**576**
	Kések köszörülése, fenése		**35**										**35**
	Szalonnafélék megmunkálása, előkészítése		**70**										**70**
	Lehúzott sertés féltestek bebontása, csontozása, osztályozása		**105**			**21**			**21**				**147**
	Lehúzott sertés féltestek kereskedelmi bontása, csontozása,		**105**			**21**			**21**				**147**
	Marha első-és hátulsó negyed teljes csontozása, kivágása, osztályozása		**54**			**16**			**16**				**86**
	Marha első-és hátulsó negyed kereskedelmi bontása		**63**			**14**			**14**				**91**
10929-16 Másodlagos húsipari feldolgozás	**Húsipari technológia**	**0**	**0**		**0**	**0**		**108**	**0**		**62**	**0**	**170**
	Tartósító eljárások							**30**					**30**
	Adalékanyagok és burkolóanyagok							**18**					**18**
	Csomagolástechnológia							**18**					**18**

	A húsüzem munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai							**4**					**4**
	Gyártáselőkészítő és gyártási alapműveletek							**20**					**20**
	Hőkezelt töltelékes készítmények gyártástechnológiája							**18**			**12**		**30**
	Pácolt, füstölt, füstölt-főtt , lángolt húsok gyártási műveletei										**14**		**14**
	Szalámifélék és szárazkolbászok gyártástechnológiája										**13**		**13**
	Étkezési szalonnafélék és étkezési tepertő gyártási műveletei										**13**		**13**
	Húskonzervek gyártástechnológiája										**10**		**10**
	Húsipari gépek	**0**	**0**		**0**	**0**		**36**			**9,5**		**45,5**
	Aprítógépek							**5**					**5**
	Keverőgépek							**6**					**6**
	Töltőgépek							**7**					**7**
	Pácoló berendezések							**6**					**6**
	Füstölő berendezések és klímák							**6**					**6**
	Főzőberendezések							**6**					**6**
	Szalámigyártó gépsor										**3,5**		**3,5**
	Húskészítmény csomagoló berendezések										**3**		**3**
	Zsírolvasztó és zsírcsomagoló berendezések										**3**		**3**
	Élelmiszervizsgálat gyakorlat											**62**	**62**
	Laboratóriumi alapismeretek											**13**	**13**
	Élelmiszervizsgálati eljárások											**36**	**36**
	Szakmai számítások											**13**	**13**
	Technológia gyakorlat								**432**			**310**	**742**
	Húsipari tartósítási műveletek alkalmazása, gyakorlása								**49**			**28**	**77**
	Alapanyagok és segédanyagok előkészítése, aprítás, keverés								**49**			**28**	**77**
	Hőkezelt töltelékes készítmények gyártása,töltés, formázás gyakorlása								**140**			**112**	**252**
	Darabos pácolt húskészítmények gyártása								**119**			**91**	**210**

	Húsipari termékek csomagolása								35			28	63
	Húskészítmények raktározása								40			23	63
10930-16 Húsipari értékesítés	**Húsipari technológia**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**31**
	Sertés, marha,borjú és juh bolti bontásakor alkalmazott elnevezések										**15**		**15**
	Hús és húskészítmények bolti tárolásának előírásai										**8**		**8**
	Húskészítmények jelölésének szabályai, előírásai										**8**		**8**
	Húsipari gépek										**6**		**6**
	Asztali darálók, szeletelők										**4**		**4**
	Bolti anyagmozgató berendezések										**2**		**2**
	Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**31**		**103**
	A kereskedelmi egységek munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai							**8**					**8**
	Vállalkozások alapítása, működtetése							**32**					**32**
	Kereskedelmi alapismeretek							**32**					**32**
	Értékesítési módok, folyamatok										**11**		**11**
	Bolti eredmény keletkezése										**5**		**5**
	Fogyasztóvédelmi szabályok										**4**		**4**
	Vállalkozások pénzforgalmi szabályai										**3**		**3**
	Fizetési módok										**4**		**4**
	Vállalkozások adófizetési kötelezettségei										**4**		**4**
	Technológia gyakorlat											**62**	**62**
	Tőkehúsok és húskészítmények (csemegeáruk) elhelyezése a hűtőpultokban											**14**	**14**
	Fagyasztott húsok elhelyezése a fagyasztókban											**7**	**7**
	Húskészítmények szeletelése, csomagolása,és kiszolgálás a pultnál											**14**	**14**
	Nyershúsok darálása, dagadó felszúrása, köröm darabolása											**14**	**14**
	Nyugta vagy készpénzfizetési számla kitöltése											**13**	**13**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**217**	**434**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		**973 / 30,4%**											
Gyakorlati óraszámok/aránya		**2226/ 69,6%**											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. **Foglalkoztatás II. tantárgy** **15,5 óra**

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek ***4 óra***

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése ***4 óra***

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés ***4 óra***

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség *3,5 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)
A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10891-16 azonosító számú

Mikrobiológia, higiénia és minőségbiztosítás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10891-16 azonosító számú Mikrobiológia, higiénia és minőségbiztosítás. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Mikrobiológia és higiénia	Minőségbiztosítás	Higiénia alkalmazása a gyakorlatban
FELADATOK			
Betartja az új élelmiszerekhez szükséges engedélyezési eljárásokat		X	
Alkalmazza az élelmiszer-higiéniás és élelmiszer-biztonsági előírásokat (törvény, rendelet, minőségügyi kézikönyv)	X		X
Alkalmazza a Jó Higiéniai Gyakorlatot (GHP)	X		X
Használja a mikrobák elpusztításának módszereit	X		
Mikrobák szaporodásának gátlását végzi	X		
Betartja a HACCP rendszer előírásait		X	
Betartja a személyi és környezeti higiéniára vonatkozó előírásokat	X		X
Takarítást, tisztítást, fertőtlenítést végez	X		
Élelmiszerek gyártása során kritikus higiéniai pontokat ellenőriz		X	
ISO 22000, HACCP rendszerek alapelveit ismeri, betartja		X	
Élelmiszer-biztonsági rendszerek (IFS, BRC), nyomonkövetés alapelveit ismeri, alkalmazza		X	
Jegyzőkönyveket, minőségbiztosítási dokumentációkat vezet		X	
Mikrobiológiai alapismereteit használja	X		X
A hasznos és káros mikroorganizmusok jellemzőit, szaporodásuk és elpusztításuknak lehetőségeit alkalmazza	X		X
SZAKMAI ISMERETEK			
Higiéniához, minőségbiztosításhoz kapcsolódó rendeletek, jogszabályok	X		
Tisztító-, fertőtlenítőszerek jellemzői, hatásuk, alkalmazhatóságuk	X		
Jó higiéniai gyakorlat elemei	X		X
Alapvető minőségbiztosítási dokumentumok			
Mikrobiológiai ismeretek: élelmiszeriparban leggyakrabban előforduló káros és hasznos mikroorganizmusok, életfeltételei, jellemzői	X		
Élelmiszerek útján terjedő megbetegedések, ételmérgezések jelentősége	X		

A mikroorganizmusok szerepe a természetben (hasznos, káros)	X		
Vírusok, baktériumok, élesztők, penészek, élelmiszer-ipari szempontból fontos mikroorganizmusok fogalma, alaktana, felépítése, anyagcseréje, telepképzése, előfordulási valószínűsége	X		
Az élelmiszer-ipari és egészségügyi szempontból fontos mikroorganizmusok	X		
Az élelmiszer-romlás, a leggyakrabban előforduló élelmiszer-mérgezések, élelmiszer-fertőzések tünetei és az ezzel kapcsolatos higiénés követelmények	X		
Az élelmiszertermelés alapvető egészségügyi követelményei	X	X	
Az életfeltételek és a mikroorganizmusok szaporodása, anyagcseréje közötti összefüggés	X		
Az endospóraképzés és a vegetatív sejtté alakulás feltételei	X		
A mikroorganizmusok anyagcseréjének jelentősége az élelmiszeriparban és egyéb területeken (gyógyszer, mezőgazdaság, az ember anyagcseréjében)	X		
Az élelmiszeripar szempontjából károsnak ítélt mikroorganizmusok elleni védekezés módjai	X		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédkészség	X	X	X
Szakmai nyelvű íráskészség	X	X	
Szakmai olvasott szöveg megértése	X	X	X
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	X	X	X
Információforrások kezelése	X	X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Felelősségtudat		X	X
Döntésképesség			X
Precizitás			X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Kapcsolatteremtő készség		X	X
Határozottság			X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás szemlélet	X		X
Logikus gondolkodás		X	

3. Mikrobiológia és higiénia tantárgy 72 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A húsipari szakmunkás tanulók ismereteket szerezzenek azon mikroorganizmusokról, melyek szerepet játszanak az élelmiszerek előállításánál, tartósításánál, romlásánál. Ismerjék meg a húsiparban előforduló káros, hasznos mikroorganizmusokat. A tanulók tudják az alapvető higiéniai szabályokat, előírásokat. Az elsajátított ismeretek alapozzák meg a húsiparban alkalmazandó higiéniai szemléletet.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret, Húsipari technológia

3.3. Témakörök

3.3.1. Káros és hasznos mikroorganizmusok 8 óra

A mikroorganizmusok elterjedése
Baktériumok jellemzői
Vírusok jellemzői
Gombák jellemzői
Paraziták, élősködők jellemzői
A hasznos mikrobáknak jelentősége a hagyományos és gyorsérlelésű szalámiféléknél

3.3.2. Vágóállatokra jellemző bakteriális, vírusos és paraziták okozta betegségek 20 óra

Bakteriális betegségek:lépfene, botulismus, tetanus, sertésorbánc, gümőkór, E-coli, Szalmonellózis, Lyme kór, Malleus(takonykór)
Vírus okozta betegségek: Fertőző sertésbénulás, Ragadós száj-és körömfájás, Sertéspestis, Veszettség
Retrovírus okozta betegség:BSE
Paraziták és élősködők által okozott betegségek:Trichinellózis, borsókakór, mételykór, tüdőférgesség, ostorférgesség
A BSE megelőzésével kapcsolatos EU-s szabályok

3.3.3. Élelmiszerrel kapcsolatos fertőzések, mérgezések 4 óra

Fertőzés fogalma, forrásai
Közvetlen, Közvetett fertőzés, Kevert fertőzés
A fertőzés folyamata és befolyásoló tényezői
Élelmiszer- mérgezések meghatározása
A megelőzés fontossága
Exotoxonok és endotoxinok.

3.3.4. ***Higiéniához kapcsolódó rendeletek, jogszabályok 4 óra***

3.3.5. Európai uniós és hazai rendeletek

Élelmiszer előállításra, forgalmazásra vonatkozó jogszabályok
Kötelező nyilvántartások, dokumentációk.

3.3.6. Személyi, eszköz és üzemhigiénia a húsiparban 20 óra

Fekete-fehér öltözőrendszer kialakítása
Testi higiénia biztosítása

Munka és védőruha tisztasága
Munkaeszközök és egyéni védőeszközök tisztántartása
Az alkalmazott berendezések, kialakított felületek, padozatokkal szemben támasztott követelmények
Épületek, üzemi helyiségek kialakításának szempontjai

3.3.7. Tisztítószerek fertőtlenítőszerek jellemzői, hatásuk, alklamazhatóságuk10 óra

Takarítás, fertőtlenítés jelentősége
A húsiparban alkalmazható tisztító és fertőtlenítőszerek
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés folyamatai
Tisztító és fertőtlenítő szerekkel szemben támasztott követelmények

3.3.8. Környezeti higiénia jelentősége a húsiparban 6 óra

Szennyes és tiszta övezetek elkülönítése
Szennyvíz kezelése
Vágási hulladékok zárt tárolása a szennyes övezetben
Szociális hulladékok elkülönített tárolása
Levegő tisztaságának megőrzése
Környezetvédelem

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X			
2.	megbeszélés		X		
3.	szemléltetés			X	
4.	teszt	X			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		X		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	X	X		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Minőségbiztosítás tantárgy 36 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmunkás tanulók megismerjék a minőségirányítási és élelmiszerbiztonsági rendszerek alapelveit. Tudják összekapcsolni az üzemi gyakorlatok során a Jó Gyártási gyakorlatot a Jó Higiéniai gyakorlattal. Képesek legyenek a vágástechnológiai-műveletek és a készítménygyártás során felismerni a lehetséges veszélyeket, meghatározni a kritikus határértéket és a megfelelő döntést meghozni az elhárításukra.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Foglakoztatás I. és Húsipari technológia

4.3. Témakörök

4.3.1. Élelmiszerbiztonság *12 óra*

Az élelmiszerbiztonság jelentősége Európában
A fogyasztók és dolgozók egészségvédelme
Az élelmiszerbiztonság alapja:GMP, GHP
Minőségi előírások az alapanyagok és segédanyagok esetében
Gyártásközi minőség-ellenőrzés
Késztermékek minőségi követelményei és azok ellenőrzése
Kémiai, mikrobiológiai és érzékszervi vizsgálatok jelentősége

4.3.2. ISO 22000 és a HACCP minőségirányítási rendszerek alapelvei az élelmiszeriparban 17 óra

ISO 22000 nemzetközi szabvány alkalmazásának belső és külső előnyei
Az ISO 22000 élelmiszerbiztonsági rendszer követelményei, tanúsítás lehetősége
A HACCP rendszer 7 alapelve és azok alkalmazása
Veszélyek és kritikus pontok meghatározása és megelőzésüknek lehetősége a vágási műveleteknél
Veszélyek és kritikus pontok meghatározása és megelőzésüknek lehetősége a készítménygyártási műveleteknél
Veszélyek és kritikus pontok meghatározása és megelőzésüknek lehetősége a csomagolásnál, hulladékkezelésnél
Veszélyek és kritikus pontok meghatározása és megelőzésüknek lehetősége a raktározásnál és szállításnál
Veszélyek a kereskedelmi folyamatoknál és a megelőzés lehetőségei
A HACCP –hez, minőségirányítási rendszerekhez kapcsolódó dokumentáció ismerete, kezelése

4.3.3. Élelmiszerbiztonsági rendszerek (IFS és BRC), nyomon követés alapelvei7 óra

BRC eredetileg angol, ma már nemzetközi kereskedőláncok élelmiszerbiztonsági rendszere
A BRC követelménymoduljai és azok tartalmának ismertetése: tárolás, elosztás, nagykereskedői és szerződött szolgáltatás
BRC tanúsítvány lényege a termelő és vevő oldaláról
IFS eredetileg német kereskedelmi élelmiszerbiztonsági rendszer, mely szintén nemzetközivé vált
Az IFS követelményrendszere az élelmiszer –előállítás teljes folyamatára
Az IFS szigorításai (KO-k): idegen test kezelése, nyomon követhetőség, munkatársak tudatossága, felelősége stb.
IFS tanúsítvány lényege a termelő és kereskedő oldaláról

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			X	
2.	megbeszélés		X		
3.	szemléltetés			X	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Higiénia gyakorlati alkalmazása tantárgy 72 óra*

5.1. A tantárgy tanításának célja

A mikrobiológia és higiénia tantárgyban elsajátított elméleti ismereteket tudja alkalmazni gyakorlati munkavégzés során. A tanulók képesek legyenek betartani a személyi higiéniával, a műszaki higiéniával és a környezethigiéniával kapcsolatos szabályokat a munkavégzésük során.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv és kommunikáció, Természetismeret, Mikrobiológia és higiénia

5.3. Témakörök

5.3.1. Személyi,- eszköz és üzemi higiénia betartása 20 óra

Használja a fekete-fehér öltözőrendszert a gyakorlaton
Megfelelő tisztálkodás, haj és köröm ápoltsága, rövidsége
Munkaruha tisztasága, cseréje naponta
Munkaeszközeit a gyakorlat végeztével megtisztítja
Egyéni védőeszközöket a gyakorlat végén megtakarítja és tisztán elteszi
Rendeltetésszerűen használja a személyi higiénia céljait szolgáló eszközöket, berendezéseket
Az üzemi higiéniai előírásokat maradéktalanul betartja

5.3.2. Jó Higiéniai Gyakorlat alkalmazása a vágási és gyártási folyamatok során20 óra

Betartja a kések fertőtlenítésére vonatkozó előírásokat
Biztosítja a szőrtelenítés, bontás, hasítás munkaműveleteinek higiénikus elvégzését
Ellenőrzi a hűtők hőmérsékletét és tisztaságát

A készítménygyártás során a higiéniai előírások betartásával kizárja a fertőzés lehetőségét
Ügyel az eltérő munkaműveletek közötti kézmosásra
Vezeti naprakészen a higiéniával kapcsolatos nyilvántartásokat

5.3.3. Takarítást, tisztítást, fertőtlenítést végez ***20 óra***

Értelmezi a „Takarítási és Fertőtlenítési Utasításban" foglaltakat
Használja a tisztítás, takarítás eszközeit
Kiválasztja a munkaterületnek megfelelő tisztító és fertőtlenítőszert
Meghatározza a kiválasztott tisztító és fertőtlenítőszerek töménységét, hőfokát, behatásuk idejét
A tisztítás és fertőtlenítés során használja a szükséges védőfelszerelést
Vezeti a takarításról, fertőtlenítésről a kötelező nyilvántartásokat

5.3.4. Betartja a környezethigiéniás szabályokat ***12 óra***

Betartja a szennyes tiszta övezetekre vonatkozó szabályokat, előírásokat
Levegő tisztaságának megőrzését elősegíti
Betartja szerves és szervetlen hulladékok tárolásának és kezelésének szabályait
A vágási hulladékot haladéktalanul eltávolítja a vágócsarnokból
Betartja a szennyes övezetben lévő zárt tárolás (ATEV) előírásait

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és/vagy üzem

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		X		
2.	megbeszélés		X		
3.	szemléltetés	X	X		
4.	szimuláció		X		

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X			

1.2.	Információk önálló rendszerezése	X			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	X			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	X	X		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10927-16 azonosító számú

Vágóhídi munka
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10927-16 azonosító számú Vágóhídi munkamegnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Húsipari technológia	Húsipari gépek	Technológiai gyakorlat
FELADATOK			
Élő állatot átvesz	X		X
Vágásra előkészít	X		
Technológiai teljesítményt számol	X		
Kábítást végez	X		X
Vág vagy szúr, elvéreztet, vért kezel	X		X
Testtisztítást végez szőrtelenítéssel, kopasztással, perzseléssel	X		X
Testtisztítást végez bőrfejtéssel	X		
Testet bont, zsigerel, testüreget tisztít	X		X
Testet hasít, testfelületet tisztít	X		X
Lehúzott sertés féltestet állít elő (leszalonnáz, szalonna alapanyagot előkészít)	X		X
Bőrös féltestet állít elő	X		X
Előhűtést végez	X		
Kitermelési százalékot számol	X		
Felméri, előkészíti a szükséges anyagokat, eszközöket	X	X	X
Alkalmazza az anyagmozgatás biztonságtechnikáját		X	X
Betartja a munka-, tűz-, környezetvédelmi, higiéniai és minőségbiztosítási előírásokat		X	X
Alkalmazza a tevékenységre vonatkozó technológiai előírásokat			X
Elkészíti az előírt összesítőket, jelentéseket	X		
Gépeket, eszközöket használ		X	X
SZAKMAI ISMERETEK			
Sertésfajták és hasznosításuk	X		
Szarvasmarha fajták és hasznosításuk	X		
Juhfajták és hasznosításuk	X		
Vágóállatok szervezeti felépítése	X		
Vágóállatok felvásárlásának követelményei	X		
Állatvédelem, szállítási körülmények	X	X	
Vágást előkészítő műveletek	X		X
Szakmai számítások	X		
Kábítás	X	X	X
Szúrás, elvéreztetés	X		X
Testtisztítás szőrtelenítéssel	X		X
Testtisztítás bőrfejtéssel	X	X	X
Bontás	X		X

Hasítás	X		X
Húsvizsgálat	X		
Mérlegelés, minősítés (SEUROP)	X		
Előhűtés, hűtés	X		X
Az elsődleges feldolgozás gépei berendezései		X	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Vágóállatfajták objektív megítélése	X		
Vágás eszközeinek, berendezéseinek használata		X	
Anyagmozgató eszközök használata			X
Technológiai, higiéniai előírások alkalmazása			X
Védőeszközök használata			X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség			X
Kézügyesség			X
Monotónia-tűrés			X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Irányíthatóság			X
Visszacsatolási készség	X		X
Határozottság			X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
A környezet tisztántartása			X
Körültekintés, elővigyázatosság			X
Intenzív munkavégzés			X

6. Húsipari technológia tantárgy 234 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismerjék a húsipari tevékenységek elméleti alapjait. Ismerjék meg a vágóállatok fajait, fajtáit. Ismerjék meg a vágóállatok szervezeti felépítését, legyenek képesek alkalmazni a tanult ismereteket a vágási műveletek üzemi gyakorlása során. Képesek legyenek arra, hogy a továbbhasznosítási célnak megfelelően tudják az elsődleges feldolgozás műveleteit alkalmazni. Legyenek képesek alapvető szakmai számításokat, feladatokat megoldani.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret, szövegértés

6.3. Témakörök

6.3.1. Vágóállatok szervezeti felépítése *54 óra*

Vágóállatok csontváza
Vágóállatok szövetei
Vágóállatok testüregi szervei
Vágóállatok testtájai
Vágóállatok izomcsoportjai, húsrészei

6.3.2. Vágóállatok fajok, fajták *30óra*

Sertésfajták,hasznosítás szerinti típusok
Marhafajták, hasznosítás szerinti típusok
Juhfajták és hasznosítás szerinti típusok
Lófajták

6.3.3. Vágóüzem munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai *20 óra*

Az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételei a vágóüzemben
A tanuló kötelessége a szabályok betartása, saját és társai testi épségének megóvása
A magaspályás anyagmozgatás biztonságtecnikája
A vágóüzemi gépek biztonságtechnikája
Húsipari kések és kéziszerszámok baleseti veszélyei
Érintésvédelmi szabályok a vágóüzemben
Jellemző biztonsági szín és alakjelek ismerete
Egyéni védőeszközök a biztonságos munkavégzés érdekében

6.3.4. Vágástechnológiák *58 óra*

Vágást előkészítő műveletek
Vágástechnológia műveletei
Sertések, szarvasmarhák, juhok elsődleges feldolgozása
Borjú és lovak elsődleges feldolgozása

6.3.5. Vágási fő és melléktermékek felhasználhatósága *40 óra*

Főtermékek meghatározása fajonként
Tőkehús, ipari hús fogalma, minőségi előírásai
Étkezésre alkalmas melléktermékek
Étkezésre alkalmatlan melléktermékek
Vérfeldolgozás: vérplazma, vérpor gyártása
Bélfeldolgozás: sertésgyomor, sertésbél, pacaltisztítás
Zsírgyártás: hagyományos és folyamatos

6.3.6. Magaspálya teljesítmény számítása ***16 óra***

Magaspálya teljesítmény számítása órára, műszakra
Konvejor sebességének számítása
Bontási pályaszakasz méretének számítása

6.3.7. Fő és melléktermék kihozatali számítások ***16 óra***

Vágási veszteség számítások
Kitermelési százalékszámítások

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		X	X	
2.	megbeszélés		X	X	
3.	szemléltetés		X	X	gépek, berendezések bemutatása, munkavédelmi eszközök bemutatása
4.	házi feladat	X			

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X			

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	X	X	X	
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	X			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Húsipari gépek tantárgy 72 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

8. A húsipari szakmunkások géptani ismeretei támasszák alá a technológiai folyamatokat. Képesek legyenek a vágóüzemek technológiai vonalainak, gépeinek, berendezéseinek üzemeltetésére. Ismerjék a hagyományos és a korszerű vágóüzemek gépeinek, berendezéseinek szerkezeti felépítését, műszaki paramétereit, balesetvédelmi előírásait.

8.1. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Húsipari technológia, Természetismeret

8.2. Témakörök

8.2.1. Géprajzi alapismeretek ***8 óra***

A rajzolás eszközei
Ábrázolási módok
Vetületi ábrázolás

8.2.2. Gépelemek ***14 óra***

Kötő gépelemek
Forgó mozgást közvetítő gépelemek
Tengelykapcsolók
Csapágyak
Erőátviteli gépelemek

8.2.3. Magaspályák, konvejorok ***6 óra***

Egysínes laposacél magaspálya
Kétsínes magaspálya
Csőpálya
Konvejor
Magaspályához kapcsolódó szerkezetek

8.2.4. Sertés, marharögzítő berendezések ***8 óra***

Szalagos sertésrögzítő
Egyfülkés sertésrögzítő
Forgódobos sertés rögzítő
Marharögzítő boxok (csővázas, teleoldalas)

8.2.5. Kábítóberendezések és eszközök ***10 óra***

Mechanikus kábítók
Elektromos kábítók
Gázelegyes kábítók

8.2.6. Véreztető és szőrtelenítő berendezések ***10 óra***

Szúrókés és csőkés
Vérgyűjtő berendezések
Forrázó berendezések
Kopasztó gépek
Perzselő és lelángoló berendezések
Utótisztógépek

8.2.7. Marhabőrfejtőgépek ***4 óra***

Dobos marhabőrfejtő gép

8.2.8. Hasító berendezések ***6 óra***

Fűrészek mozgásformái
Hasító fűrészek
Szegyhasító fűrész
Kertes fűrész
Hasító szalagfűrész
Automatikus hasítóbárd-és fűrészek

8.2.9. Bélfeldolgozó gépek ***6 óra***

Bélsárkinyomó gép
Nyálkahártya előtörő, törő és utótisztító gépek
Sertésgyomor és pacaltisztító berendezés

8.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

8.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.4.1.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X	X	
2.	megbeszélés	X	X	X	
3.	szemléltetés		X	X	
4.	házi feladat	X			

8.4.2.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	X	X	X	
2.2.	rajz kiegészítés	X			
73.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
3.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X	X		
3.2.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	X	X		

8.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Technológia gyakorlat tantárgy 432 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan húsipari gyakorlati ismeretek nyújtása, készségek fejlesztése, melyek keretében megismerik a munkaműveleteket, technológiákat, felhasznált anyagokat, azok gyakorlati alkalmazásait. A munkavégzés során fejlődjenek a gondolkodás, tapasztalatszerzés és ismeretalkalmazás képességei. Adjon alapot a szakma műveleteinek elvégzéséhez, fejlődjön a munkabírásuk, kitartásuk, kézügyességük. Munkavégzésük legyen fegyelmezettebb, pontosabb. Legyenek képesek a szakmai műveleteket önállóan elvégezni, szokjanak hozzá a produktív munkavégzéshez.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9.3. Témakörök

9.3.1. Vágóállatok kábítása, szúrása és elvéreztetése 49óra

Sertés kábítása
Bőr elővágása, szúrás, elvéreztetés ipari módon
Bőr elővágása, szúrás, elvéreztetés étkezési célra, alvadásgátló adagolása

9.3.2. Testek forrázása, utótisztítása 49 óra

Forrázás előtti testmosás végzése
Forrázó gépek kezelése, forrázási hőmérséklet ellenőrzése
Kézi perzselő használata, kézi utótisztító eszközök használata

9.3.3. Testüregek bontása, belszervszedés 189 óra

Kuláré körbevágása késsel, ill. géppel
Szegyhasítás kézzel vagy géppel
Medence, has és mellkas felvágása
A testüregekből gyomor és bélgarnitúra kivétele és a belszervek eltávolítása
Organoterápiás szervek kivétele, gyűjtése

9.3.4. Testek hasítása 49 óra

Gerincoszlop ketté hasítása kereskedelmi célra
Gerincoszlop ketté hasítása ipari célra
Hagyományos sertésvágásnál orjázás

Koponyaüreg bontása fejhasítása

9.3.5. Fehéráru elővágása, eltávolítása ***96 óra***

Fehérárú elővágása tokánál, karajnál, hasnál

A féltest lehűtése után a fehérárú hidegen történő eltávolítása

A meleg féltestről a húsvizsgálat után a fehérárú eltávolítása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Vágóüzem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X	X	
2.	megbeszélés	X	X	X	
3.	szemléltetés		X	X	

9.5.2.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Csoportos munkaformák körében				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		X		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		X		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.2.	Műveletek gyakorlása	X	X		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X	X		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X	X		
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	X	X		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	X			
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	X			
9.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	X			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10928-16 azonosító számú

Darabolás, csontozás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10928-16 azonosító számú Darabolás, csontozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Húsipari technológia	Húsipari gépek	Technológi gyakorlat
FELADATOK			
Átveszi a munkaterületet			X
Előkészíti a szükséges anyagokat	X		X
Betartja a munka-, tűz-, környezetvédelmi, higiéniai és minőségbiztosítási előírásokat	X		X
Féltest testtáji darabolását végzi			X
Testet húsrészekre bont, csontoz, kivág			X
Húsokat osztályoz	X		X
Testet húsrészekre bont, formáz, pácolásra előkészít	X		X
Húsokat csomagol és hűtőraktároz	X		X
Adminisztrációs munkát végez	X		
Eszközöket használ, gépeket kezel		X	
Betartja a tevékenységre vonatkozó technológiai előírásokat			X
SZAKMAI ISMERETEK			
Vágóállatok csontváza, izomcsoportjai	X		
Vágási főtermékek és melléktermékek jellemzése, feldolgozása	X		
Sertés húsrészei, csontjai, konyhatechnikai felosztása	X		X
Szarvasmarha első és hátsó negyedének húsrészei, csontjai, konyhatechnikai felosztása	X		X
Juh kereskedelmi húsrészei	X		
Darabolás gépei, berendezései		X	
Csontozás, kivágás eszközei		X	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Darabolás, csontozás eszközeinek használata			X
Anyagmozgató eszközök használata			X
Húsrészek gazdaságos és szakszerű feldolgozása			X
Technológiai, higiéniai előírások alkalmazása	X		X
Védőfelszerelések használata	X		X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség			X
Kézügyesség			X
Monotónia-tűrés			X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Irányíthatóság			X

Visszacsatolási készség	X		X
Motiválhatóság			X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
A környezet tisztántartása			X
Körültekintés, elővigyázatosság			X
Intenzív munkavégzés			X

10. Húsipari technológia tantárgy 108 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a hús vágás utáni elváltozásait, érési folyamatait és a lehetséges romlási folyamatokat. A tanulók ismerjék a bolti bontásnál alkalmazott elnevezéseket és a húsok konyhatechnológiai felhasználhatóságát. A sertés-és marhahúsok ipari csontozásánál tudják a húsok osztályba sorolását. Szakszerűen tudják pácolásra előkészíteni a sertés húsokat.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret, számolási készség

10.3. Témakörök

10.3.1. A hús vágás utáni elváltozásai *10 óra*

A hús vágás utáni elváltozásai: hullamerevség, érési folyamatok
A fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas hús jellemzői
Nyershús helytelen tárolásából adódó romlási folyamatok

10.3.2. Sertés, marha,borjú, juh kereskedelmi bontása és konyhatechnológiai felhasználhatósága *34 óra*

A sertés tőkehús bolti bontása, húsrészek csomagolása
A marha negyedek bolti bontása, húsrészek csomagolása
A borjúhús bolti bontása, húsrészek csomagolása
A juh bolti bontása, húsrészek csomagolása

10.3.3. Sertés és marha ipari csontozása, kivágása, húsok osztályozása *26 óra*

A félsertés darabolása, teljes csontozása, a húsok kivágása, osztályozása
Negyed marha darabolása, teljes csontozása, a húsok kivágása, osztályozása
Sertés-és marhahúsok színhústartalom szerinti osztályba sorolása

10.3.4. Sertéshúsok pácolásra történő előkészítése, formázása *18 óra*

Bőrös félsertés pácolásra történő bebontása, darabolása, formázása
Lehúzott félsertés pácolásra történő bebontása, darabolása, formázása
Csontnélküli pácolt húsokhoz csontozás és formázás

10.3.5. A csontozó munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai *5 óra*

Az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételei a csontozó üzemrészben
Hűtőgépek és hűtési rendszerek biztonságtechnikája
Daraboló gépek és csontozó szalagok biztonságtechnikája
A csontozó kések és egyéb kézi szerszámok baleseti veszélyei
Jellemző szín és alakjelek ismerete
Egyéni védőeszközök használatának szabályai

10.3.6. Csontozási veszteség és kihozatal számítások *15 óra*

Csontos sertéshúsból és marhahúsból színhús kihozatal számítás
Csontos sertéshúsból és marhahúsból csontozási melléktermék kihozatal számítás
Csontozási veszteség számítás

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X	X	
2.	megbeszélés	X	X	X	
3.	szemléltetés		X	X	
4.	házi feladat	X			

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	X	X		
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	X	X		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		X		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Húsipari gépek tantárgy 18 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A húsipari szakmunkások géptani ismeretei támasszák alá a technológiai folyamatokat. Képesek legyenek a csontozó üzemek technológiai vonalainak, gépeinek, berendezéseinek üzemeltetésére. Tudják kiválasztani a technológiai művelet végrehajtásához szükséges munkaeszközöket. Ismerjék a gépek berendezések szerkezeti felépítését, műszaki paramétereit, balesetvédelmi előírásait.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret, Húsipari technológia

11.3. Témakörök

11.3.1. Hűtő és fagyasztó berendezések *7 óra*

Hűtő-körfolyamat
Hűtőközeg fajták
Hűtőtermek
Hűtőgépkocsi
Fagyasztó berendezések

11.3.2. Daraboló gépek *3 óra*

Daraboló szalagfűrész
Daraboló körfűrészek

11.3.3. Bontó és csontozó szalagok *2 óra*

Csontozó szalagok: fém és műanyag
Görgősor

11.3.4. Csontozó kések *3 óra*

Hagyományos kések
Zárt markolatú kés
Gyűrűs kés

11.3.5. Csontszeparátorok *3 óra*

Dugattyús csontszeparátor
Csigás csontszeparátor

11.3.6. Bőrkézőgépek *3 óra*

Kézi adagolású bőrkézőgép

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	X	X	X	
2.	megbeszélés	X	X	X	
3.	szemléltetés		X	X	projektor
4.	házi feladat	X			

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X	X		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X	X		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	X	X	X	
3.2.	rajz kiegészítés	X			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Technológiai gyakorlat tantárgy 576 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan húsipari gyakorlati ismeretek nyújtása, készségek fejlesztése, melyek keretében begyakorolják a munkaműveleteket, elsajátítják a szakmai fogásokat. A gyakorlati munka során fejlődjön a tanulók munkabírása, kitartása, kézügyessége. Törekedjenek a fegyelmezett, pontos munkavégzésre. Legyenek képesek utasításra a szakmai műveleteket önállóan elvégezni, szokjanak hozzá a produktív munkavégzéshez.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Húsipari technológia, Húsipari gépek

12.3. Témakörök

12.3.1. Kések köszörülése, fenése *35 óra*

A csontozó kések, fenőacélok, polírozók fajtái

Egyéni védőeszközök használata késes munkához

Kések biztonságos tartása, késtartó használata
A köszörűgép működtetésének elsajátítása
Kések köszörülése géppel
Kések fenése, polírozása kézzel

12.3.2. Szalonnafélék megmunkálása, előkészítése 70 óra

A szalonnatábla testtájak szerinti darabolása
Hátszalonna formázása, puha zsiradék és húsdarabok eltávolítása
Tokaszalonnáról a mirigyek és véres részek eltávolítása, toka formázása
Hasa szalonnáról a tejmirigyek és húsdarabok eltávolítása, szalonna formázása
Az oldalszalonnáról a bordák bordaközi izmokkal történő eltávolítása, a kolozsvári szalonna formázása
Császárszalonnából a bordák eltávolítása késsel vagy bordakihúzóval, a császár formázása
Nyak és vékony hátszalonna formázása kenyérszalonnának
Farszalonna összevágása étkezési tepertőnek
Has és tokaszalonna bőrkézése géppel készítménygyártáshoz

12.3.3. Lehúzott sertés féltestek bebontása, csontozása, osztályozása 147 óra

Félsertések bebontása késsel vagy daraboló fűrésszel testtájakra, húsrészekre
Comb, lapocka, karaj, tarja, oldalas, csülök teljes ipari csontozása
A húsokról a puha zsiradék és véres részek, mirigyek kivágása
A húsok osztályozása színhústartalom alapján: S-90, S-80, S-80k,S-70, S-70k,S-60k

12.3.4. Lehúzott sertés féltestek kereskedelmi bontása, csontozása, 147 óra

Félsertések bebontása késsel testtájakra, húsrészekre
Comb és lapocka csontozása minden esetben
Karaj, tarja előállítása csontosan megformázva
Karaj, tarja előállítása csont nélkül, megformázva
Oldalas csontosan, megformázva kerül értékesítésre
Első és hátsó csülök csontosan kerül forgalmazásra
Sertésfej és köröm csontosan kerül forgalmazásra
A dagadót ketté kell választani tölteni és darálni való húsnak
Bőrös szalonnás félsertés kereskedelmi bontása
Bőrös comb, bőrös lapocka, bőrös karaj, bőrös tarja és bőrös császárszalonna előállítása, formázása

12.3.5. Marha első-és hátulsó negyed teljes csontozása, kivágása, osztályozása 86 óra

Előhűtött marha elülső negyed bontása, darabolása: nyak, lapocka, elülső lábszár, tarja, rostélyos, csontos oldalas, szegy
Előhűtött marha hátulsó negyed bontása, darabolása: hátszín, comb, vesepecsenye, lengőbordák, hátulsó lábszár, medencehús, marhafarok
Húskészítménygyártáshoz a marha minden húsrészét csontozni kell.
Húsok kivágása: csontozás után a marhahúsból a nem megengedett kötőszöveti elemeket el kell távolítani, mint Faggyút, durva inakat, véres részeket.
Marhahúsok osztályozása: Színhústartalom, faggyútartalom és látható kötőszövet alapján: M-90, M-80, M-80k, M-70, M-70k, M-60k

12.3.6. Marha első-és hátulsó negyed kereskedelmi bontása 91 óra

Előhűtött marha elülső negyed bontása, darabolása: nyak, lapocka, elülső lábszár, tarja, rostélyos, csontos oldalas, szegy
Csontozásra és szétbontásra kerül az első negyedből a lapocka: oldallapocka, stefánia, vastaglapocka
Kicsontozva kerül forgalomba:tarja, lábszárhús, nyakhús

Csontosan kerül értékesítésre:rostélyos, oldalas, szegy
Előhűtött marha hátulsó negyed bontása, darabolása: hátszín, comb, vesepecsenye, lengőbordák, hátulsó lábszár, marhafarok
Csontozásra és szétbontásra kerül a comb: gömbölyűfelsál, hosszúfelsál, felsál-dekli, csípőfartő, feketepecsenye, fehérpecsenye
Kicsontozva kerül értékesítésre a hátszín, a hátulsó lábszár, lengőbordák
Csont nélküli hús: vesepecsenye, puha hátszín
Csontosan kerül forgalomba a hátsó negyedből: marhafarok

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X		
2.	megbeszélés	X	X		
3.	szemléltetés	X	X		szakoktató által elkészített mintadarab

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Csoportos munkaformák körében				
1.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással	X	X		
2.	Gyakorlati munkavégzés körében				
2.1.	Műveletek gyakorlása	X	X		
2.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X	X		
3.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
3.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	X			
3.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	X			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10929-16 azonosító számú

Másodlagos húsipari feldolgozás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10929-16 azonosító számú Másodlagos húsipari feldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Húsipari technológia	Húsipari gépek	[illegible] gyakorlat	[illegible] gyakorlat
FELADATOK				
Húst és húskészítményt gyárt	X			X
Tartósító eljárásokat alkalmaz (hűt, fagyaszt, sóz, pácol)	X			X
Hőkezelési eljárást végez (süt, főz, pasztőröz, sterilez)	X			X
Füstölést végez	X			X
Burkolóanyagot, csomagolóanyagot előkészít	X			X
Húskészítmény gyártásához alapanyagokat, adalékanyagokat előkészít	X			X
Szakmai számításokat végez	X		X	X
Hőkezelt töltelékes húskészítményt készít	X	X	X	X
Nyers töltelékes húskészítményt gyárt	X	X	X	X
Darabolt, formázott, pácolt, füstölt, főtt, lángolt, érlelt készítményt gyárt	X	X	X	X
Étkezési szalonnát gyárt	X		X	X
Sertészsírt, tepertőt állít elő	X	X		X
Húskonzervet gyárt	X	X	X	X
Csomagolást végez, betartja az üzemi és személyi higiéniai előírásokat	X	X		X
SZAKMAI ISMERETEK				
Hús összetétele, felépítése, osztályozása	X		X	X
Húsban végbemenő folyamatok (normál hús, PSE hús, DFD hús)	X		X	
Romlások fajtái	X			
Tartósítási módok	X			X
Gyártási szalonna, belsőségek, egyéb emberi fogyasztásra alkalmas alapanyagok jellemzése	X		X	
Adalék- és egyéb anyagok	X		X	
Szakmai számítások	X		X	
Természetes és mesterséges burkolóanyagok	X			X
Csomagolóanyagok jellemzése	X			
Gyártmánylap értelmezése	X			X
Másodlagos feldolgozás gépei, berendezései		X		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Olvasott szakmai szöveg megértése	X	X	X	X
Elemi számolási képesség	X		X	X
Mennyiségérzék			X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Kézügyesség				X

Precizitás			X	X
Szervezőkészség				X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő képesség				X
Határozottság			X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
A környezet tisztántartása			X	X
Rendszerben való gondolkodás			X	
Figyelem összpontosítása	X	X	X	X

13. Húsipari technológia tantárgy 170 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a húsiparban alkalmazott fizikai, kémiai és hőkezeléssel járó tartósító eljárásokat, hogy a gyakorlatban alkalmazni tudják. Tudják a hűtés és fagyasztás előírt paramétereit, a lassú és gyors pácolás közötti különbséget, valamint a hő közlésével járó tartósítási módszereket.
Ismerjék meg a húskészítménygyártáshoz szükséges adalékanyagokat és burkolóanyagokat, csomagolóanyagokat. Tudják készítmény-csoportonként a gyártás- előkészítő és gyártási műveleteket a technológiai sorrendnek megfelelően. Ismerjék a Magyar Élelmiszerkönyv húskészítményekre vonatkozó előírásait és értelmezni tudják a gyártmánylapot.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szövegértés, Számolási készség, Húsipari gépek

13.3. Témakörök

13.3.1. Tartósító eljárások *30 óra*

Fizikai tartósító eljárások: hűtés, fagyasztás, vízelvonás
Kémiai tartósító eljárások: sózás, pácolás, füstölés,
Hőkezeléssel járó tartósítási módok: előfőzés, főzés, sütés, konzerveknél pasztőrözés, sterilezés
Főzés utáni hűtés módjai termékcsoportonként
Hűtési, fagyasztási veszteség számítása
Páclé töménységével kapcsolatos számítások
Füstölés és főzéssel kapcsolatos veszteségszámítások

13.3.2. Adalékanyagok és burkolóanyagok *18 óra*

Segédanyagok = adalékanyagok + burkolóanyagok
Adalékanyagok csoportosítása és jellemzése: tartósítószerek, színkialakítók, jelleg –és ízkialakító fűszerek, mesterséges ízkialakítók, színstabilizálók, állományjavítók, antioxidánsok, starterkultúrák, szénhidrátok
Természetes és mesterséges burkolóanyagok fajtái, a velük szemben támasztott követelmények, jellemzésük
Bevonó anyagok, mártómasszák: emészthető és nem emészthető bevonatok
Nemespenész bevonat jelentősége, előnyei

13.3.3. Csomagolástechnológia *18 óra*

A csomagolással szemben támasztott követelmények a termék, a fogyasztó és a környezetvédelem szempontjából
Csomagolóanyagok fajtái: szintetikus úton előállított műanyagok, természetes alapú műanyagok, kombinált csomagolóanyagok, mélyhúzásra alkalmas fóliák
A csomagolás módjai: vákuumcsomagolás, vákuum-skin és védőgázas csomagolás

Egyedi és gyűjtőcsomagolás
Szállítási csomagolás

13.3.4. A húsüzem munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai 4 óra

Az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételei a húsüzemben: csúszásmentes padozat, világítás, levegőtisztaság, kézmosók, késfertőtlenítők, csizmamosók
Az egyéni védőruha és védőeszközök biztosítása
Aprítógépek, keverőgépek és töltőgépek biztonságtechnikája
Emelőszerkezetek és a magaspályás szállítás biztonságtechnikája
Füstölők és hőkezelő szekrények biztonságtechnikája
Érintésvédelmi szabályok
Tűzvédelmi szabályok
Környezetvédelmi szabályok
Jellemző szín és alakjelek ismerete

13.3.5. Gyártáselőkészítő és gyártási alapműveletek 20 óra

A húsalapanyagok előkészítése:csontozás, kivágás, osztályozás
Egyéb húsalapanyagok előkészítése: bőrke, belsőségek, sertésfej,vér, vérplazma, szeparátorhús, restrukturált hús
Fűszerek előkészítése: aromatartó egységcsomagban vagy frissen kimérve
Burkolóanyagok előkészítése, ha szükséges beáztatása
Aprítás művelete a megfelelő szemcseméretre darálógéppel, kutterrel, finomaprítókkal
Jégpehely előállítás fontossága a keverés szempontjából
Keverés művelete keverőgépekkel ill. kutterrel
Töltés különböző típusú töltőgépekkel termékcsoporttól függően
Rúdkialakítás klipszeléssel ill. kézi kötözéssel
Pározás kézi és gépi művelete
A formázott termékek füstölőbotra szedése, keretre rakása hőkezeléshez

13.3.6. Hőkezelt töltelékes készítmények gyártástechnológiája 30 óra

Vörösáruk fajtái, gyártástechnológiája, húspépkészítés módjai és a késztermékek minőségi követelményei
Mozaikos készítmények csoportjai, gyártástechnológiájuk és a késztermékek minőségi követelményei
Kolbászfélék csoportjai. A nyers, sütnivaló kolbászfélék gyártástechnológiája és minőségi követelményei.
A Füstölt-főtt kolbászfélék gyártástechnológiája és minőségi követelményei.
A lángolt kolbászok gyártástechnológiája és minőségi követelményei
Hurkafélék fajtái, gyártástechnológiájuk és minőségi követelményei
Kenősáruk és pástétomok gyártástechnológiája emulzió készítésével, kenőmájasok minőségi követelményei
Hússajtok gyártástechnológiája és minőségi követelményei
Gyártásközi veszteség számítások
Késztermék kihozatal számítások

13.3.7. Pácolt, füstölt, füstölt-főtt , lángolt húsok gyártási műveletei 14 óra

Pácolt, füstölt húsok fajtái, gyártási műveletei és minőségi követelményei, tárolhatósága
Pácolt, füstölt-főtt húsok fajtái, gyártási műveletei és minőségi követelményei, tárolhatósága
Lángolt húsok gyártási műveletei, minőségi követelményei, tárolhatósága.
Formában vagy bélben főtt pácolt húsok (gépsonkafélék, műbeles sonkafélék) gyártási műveletei és minőségi követelményei
Gyártásközi veszteség számítások
Késztermék kihozatal számítások

13.3.8. Szalámifélék és szárazkolbászok gyártástechnológiája 20 óra

Hagyományos szárításos érleléssel készült nemes penésszel bevont és penész nélküli szalámik gyártástechnológiája és minőségi követelményei
Gyorsított szárításos érleléssel készült penészbevonatos és penészbevonat nélküli szalámifélék gyártástechnológiája és minőségi követelményei
Nyers, hagyományos érleléssel előállított szárazkolbászok gyártástechnológiája és minőségi követelményei
Gyorsérlelésű szárazkolbászok gyártástechnológiája és minőségi követelményei
Starterkultúrák és kémiai savanyítószerek jelentősége napjainkban
Gyártásközi veszteség és termékkihozatal számítások.

13.3.9. Étkezési szalonnafélék és étkezési tepertő gyártási műveletei 13 óra

Sózott, fehér szalonnák formázása, tartósítása, minőségi előírásai
Hagyományos Füstölt szalonnák fajtái, gyártástechnológiája és minőségi követelményei
Bacon szalonna gyártástechnológiája és minőségi előírásai
Pácolt, füstölt-főtt szalonnafélék gyártási műveletei, minőségi követelményei
Sült szalonnafélék gyártási műveletei, minőségi követelményei
Étkezési tepertő gyártása hagyományos száraz eljárással duplikátorban
Étkezési tepertőkrém előállítása finomaprítással, íz kialakítók hozzáadásával
Sütési veszteség számítások sültszalonnánál, tepertőnél

13.3.10. Húskonzervek gyártástechnológiája 10 óra

Fél és teljes konzervek közötti különbség, pasztőrözés, sterilezés
Hagyományos sonkafélék gyártása fémdobozban, minőségi követelmények
Fóliás sonka gyártása saját lében és hozzáadott vízzel, minőségi követelmények
Darált jellegű húskonzervek gyártástechnológiája és minőségi követelményei
Húskrémjellegű konzervek gyártástechnológiája és minőségi követelményei
Készételek, pörköltek gyártási műveletei és minőségi előírásai

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X	X	
2.	megbeszélés	X	X	X	
3.	szemléltetés		X	X	
4.	házi feladat	X			
5.	digitális alapú feladatmegoldás	X			

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X		X	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	X	X		
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	X			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	X			
4.	Komplex információk körében				
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	X	X		
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	X			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Húsipari gépek tantárgy 45,5 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A húsipari szakmunkások géptani ismeretei támasszák alá a húskészítménygyártást. Képesek legyenek a húsüzemekben használatos készítménygyártó gépek berendezések üzemeltetésére. Ismerjék a gépek, berendezések szerkezeti felépítését, műszaki paramétereit, balesetvédelmi előírásait.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Húsipari technológia

14.3. Témakörök

14.3.1. Aprítógépek ***5 óra***

Húsdarálók
Kockázógép
Hústömbmaró gép

14.3.2. Keverőgépek ***6 óra***

Kutterek
Vályús keverőgép
Nagykeverő gép (lapátos)

14.3.3. Töltőgépek ***7 óra***

Dugattyús töltőgépek
Lapátkerekes töltőgép
Csigás töltőgép

14.3.4. Pácolóberendezések ***6 óra***

Egytűs pácoló
Többtűs pácológép
Húsforgató-és porhanyósító gépek

14.3.5. Füstölőberendezések és klímák ***6 óra***

Füstölőkamrák
Füstölő-főzőszekrény
Füstfejlesztők, füsttisztítók
Füstoldat-gyártó
Hűtéses klímaberendezés
Gyorsérlelő klímaberendezés

14.3.6. Főzőberendezések ***6 óra***

Főzőkád
Főzőszekrény
Autokláv

14.3.7. Szalámigyártó gépsor ***3,5 óra***

Szalámigyártó gépsor elemei: kutter, tömörítőgép, dugattyús töltőgép

14.3.8. Húskészítmény csomagoló berendezések ***3 óra***

Kamrás csomagológép
Ikerkamrás csomagológép
Mélyhúzásos csomagológép
Tálcás csomagológép
Fóliás övezőgép

14.3.9. Zsírolvasztó és zsírcsomagoló berendezések ***3 óra***

Zsírolvasztó duplikátor
Folyamatos zsírgyártó gépsor elemei: darálógép, olvasztótartály, dekanter, közbülső tartály, zsírszeparátor, lemezes hűtő
Poharas zsírcsomagoló berendezés

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X	X	
2.	megbeszélés	X	X	X	
3.	szemléltetés		X	X	
4.	házi feladat	X			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		X	X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	X	X	X	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	X	X	X	
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			X	

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Élelmiszervizsgálat gyakorlat tantárgy 62 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszervizsgálat gyakorlatok során a tanulók ismerjék meg a laboratóriumi tevékenység alapjait. A tanulók képesek legyenek a húsiparban alkalmazott alapvető nyershús és húskészítmény kémiai és érzékszervi vizsgálatainak elvégzésére. Tudják dokumentálni az elvégzett vizsgálatokat, és elvégezni a szükséges számításokat.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Húsipari technológia, számolási készség

15.3. Témakörök

15.3.1. Laboratóriumi alapismeretek ***13 óra***

Balasetvédelmi ismeretek, veszélyességi jelek, vegyszerek szabályos kezelése
Eszközismeret, egyszerű berendezések összeszerelése
Jegyzőkönyv készítésének előírásai, megvalósítása
Tömegmérés mértékegységei, átváltások, mennyiségérzék kialakítása
Tömegmérés tára-belkereskedelmi –automata mérlegen
Tömegbecsléssel történő ellenőrző mérések
Térfogatmérés eszközei, használatuk.
Sűrűségmérés eszközei, szabályai, fajtái
Sűrűség mérése adott töménységű oldatból
Tetszőleges töménységű páclé készítése

15.3.2. Élelmiszervizsgálati eljárások ***36 óra***

Mintavételi szabályok, eljárások
Alapanyag, gyártásközi és késztermék vizsgálatok alkalmazása a húsiparban
Sertés, marhahús és gyártási szalonna színének, szagának, állományának vizsgálata, összehasonlítása
Főzési próba, főzési veszteség meghatározása
Sertés és marha belsőségek színének, szagának, állományának vizsgálata, összehasonlítása
Húskészítmények sótartalmának meghatározása műszeres méréssel
Érzékszervi bírálati módszerek a húsiparban
Vörösáruk és mozaikos készítmények érzékszervi bírálata, jegyzőkönyv kitöltése, a vizsgált termékek minősítése
Kolbászfélék és szalámifélék érzékszervi bírálata, jegyzőkönyv kitöltése, a vizsgált termék minősítése
Hússajtok és hurkák érzékszervi bírálata, jegyzőkönyv kitöltése, a vizsgált termék minősítése
Kenőmájasok, pástétomok érzékszervi bírálata, jegyzőkönyv kitöltése, a vizsgált termék minősítése
Pácolt, füstölt és füstölt-főtt darabos készítmények érzékszervi bírálata, jegyzőkönyv kitöltése, a vizsgált termék minősítése
Húskonzervek érzékszervi bírálata, jegyzőkönyv kitöltése, a vizsgált termék minősítése

15.3.3. Szakmai számítások ***13 óra***

Páclé töménységének kiszámítása
Pácoldatból NaCl, NaN_2, KNO_3, H_2O mennyiségének kiszámítása
Kétféle töménységű pácléből keverési arány számítása
Tömegeltérés számolása százalékosan tömegbecslésnél
Főzési veszteség számítása nyershúsnál, belsőségnél
Sütési veszteség számítása sütnivaló kolbásznál
Víztartalom meghatározása adott készítményből szárítással

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Élelmiszeripari laboratórium és/vagy kémiai laboratórium és/vagy üzemi labor

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X		
2.	megbeszélés	X	X		
3.	szemléltetés	X	X		
4.	házi feladat	X			

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	X	X		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X		
2.	Komplex információk körében				
2.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	X	X		
2.2..	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	X	X		
2.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	X	X		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		X		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	X	X		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X	X		
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Anyagminták azonosítása	X			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	X			

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Technológia gyakorlat tantárgy 742 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

Legyenek képesek a húskészítménygyártás műveleteit önállóan elvégezni. Az adott termék alapanyagait, segédanyagait kiválasztani, előkészíteni. A termék jellegének megfelelő tartósítási eljárást kiválasztani és alkalmazni. A darabos, pácolt húskészítmények formázását és tartósítását elvégezni. Képes legyen a termékek utasításnak megfelelő csomagolására, raktározására.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

16.3. Témakörök

16.3.1. Húsipari tartósítási műveletek alkalmazása, gyakorlása *77 óra*

Fehér szalonnák sózása és keresztkötésben máglyába pakolása
Páclé készítése adott töménységre és a töménység ellenőrzése Baume fokolóval
Gyengítő vagy erősítő páclé készítése
Többtűs pácoló és tumbler kiszolgálása pácolandó alapanyaggal
Darabos húsok pácoló kádba helyezése fedőpácoláshoz
Füstöléshez a darabos pácolt termékek és szalonnák húshorogra történő ill. zsineggel történő felfűzése, füstölőbotra és keretre rakása
A füstölés paramétereinek beállítása
Töltelékes áruk botra szedése, keretre rakása és hőkezeléshez szállítása
Hőkezeléshez a berendezésen a felületleszárítás, forrófüstölés és főzés paramétereinek beállítása.
Maghőmérséklet ellenőrzése

16.3.2. Alapanyagok és segédanyagok előkészítése, aprítás, keverés *77 óra*

Húsalapanyagok kitárolása az alapanyag hűtőből
A keveréshez szükséges húsalapanyagok kimérése 0,1kg pontossággal
Húsalapanyagok kívánt szemcseméretre aprítása
Előfőzött alapanyagok, mint sertésfej és belsőségek főzés utáni aprítása
Rizs előfőzése, szükséges zöldségfélék előkészítése
Friss sertésmájjal emulzió készítése kenősárukhoz
Bőrkéből bőrkepép vagy bőrkeemulzió készítése
Fűszerkeverék egységcsomag előkészítése, só kimérése a keveréshez
Keverés műveletének elvégzése keverőgéppel ill. kutterrel

16.3.3. Hőkezelt töltelékes készítmények gyártása,töltés, formázás gyakorlása *252 óra*

A bekevert töltőmassza töltőgéphez szállítása
Töltés megkezdése előtt a töltési paraméterek (töltési sebesség, adagnagyság, vákuum) beállítása
Burkolóanyag előkészítése, szükség esetén áztatása
Klipszelés esetén a klipeszelő berendezés a töltőgéphez való csatlakoztatása
Töltőgép kezelése
Kolbászfélék pározása kézzel a termékre jellemző méretre
Nagyátmérőjű vörösáruk és mozaikos készítmények rúd kialakítása kötözéssel
Formázott termékek botra szedése, keretre rakása

16.3.4. Darabos pácolt húskészítmények gyártása *210 óra*

A pácolásra kerülő húsrészek előformázása
Csontos húsok fedőpácolása
Csontnélküli húsok többtűs pácoló berendezéssel történő pácolása, majd fedőpácolása
Pácolás után a húsok felületének lemosása és a felület utóformázása
Húshoroggal történő felfüggesztés vagy zsineggel történő felfűzés után füstölőbotra szedés és keretre rakás
Terméktől függően hideg füstölőhöz vagy füstölő-főző szekrényhez szállítás

16.3.5. Húsipari termékek csomagolása *63 óra*

A csomagolással szemben támasztott követelmények betartása
Az adott csomagológéphez szükséges csomagolóanyag megválasztása, előkészítése
A csomagológép kiszolgálása a csomagolási módnak megfelelően (vákuum csomagolás, zsugorfóliás és védőgázas csomagolás)
Szállítói és gyűjtőcsomagolási egységek kialakítása

16.3.6. Húskészítmények raktározása *63 óra*

Készáruraktár hőmérsékletének, páratartalmának és tisztaságának ellenőrzése
Húskészítmények betárolása termékcsoportonként
Betárolási időpont rögzítése, figyelemmel kísérése
A bolti megrendelésnek megfelelően a rendelés összeállítása

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Húsüzem és/vagy tanműhely

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X		
2.	megbeszélés	X	X		
3.	szemléltetés	X	X		

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	X			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	X	X	X	
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	X	X		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		X		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				

4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	X	X		
4.2.	Műveletek gyakorlása	X	X		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X	X		
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai próbák végzése	X	X		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	X			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	X			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10930-16 azonosító számú

Húsipari értékesítés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10930-16 azonosító számú Húsipari értékesítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Húsipari technológia	Húsipari gépek	Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek	Technológia gyakorlat
FELADATOK				
Anyagokat átvesz, raktároz			X	X
Sertés, marha, juh, húsrészeket darabol, csontoz, darál	X			X
Hús, húskészítmény pultra történő előkészítését elvégzi				X
Kereskedelemben húst, húskészítményt értékesít, kiszolgál				X
Kereskedelmi egység higiéniai előírásait betartja				X
Termékek jelölésével kapcsolatos előírásokat alkalmaz	X			X
Kést, darálót, szeletelőgépet, egyéb eszközöket biztonságosan, higiénikusan működtet		X		
Vevőket segít kiszolgálni, tájékoztat, informál			X	X
Vevőkkel udvariasan kommunikál			X	X
Válalkozást indít, működtet			X	
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat			X	
Árukezelést, raktározást, leltározást	X			X
SZAKMAI ISMERETEK				
Kereskedelmi alapok			X	
Vállalkozási alapok			X	
Húsáruismeret	X			X
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások			X	
Dokumentumok, naplók, jegyzőkönyvek vezetése			X	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi beszédkészség	X	X	X	X
Információforrások kezelése	X	X	X	X
Elemi számolási készség	X			X
Mennyiségérzék				X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Külső megjelenés				X
Pontosság				X
Türelmesség				X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség				X

Meggyőzőkészség, udvariasság				X
Kommunikációs rugalmasság				X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Körültekintés, elővigyázatosság				X
A környezet tisztántartása				X
Módszeres munkavégzés				X

17. Húsipari technológia tantárgy 31 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerjék a vágóállat fajok húsrészeinek bolti bontásnál alkalmazott elnevezéseit. Tudják az egyes húsrészek konyhatechnológia szerinti felhasználhatóságát. Ismerjék a húsok és húskészítmények bolti tárolási előírásait. Tudják a húskészítmények jelölésének előírásait, szabályait.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Húsipari technológia, Húsipari gépek, Magyar nyelv és kommunikáció, Számolási készség, Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek

17.3. Témakörök

17.3.1. Sertés, marha,borjú és juh bolti bontásakor alkalmazott elnevezések 15 óra

Sertés bolti bontásának elnevezései: sertésfej, tarja, rövidkaraj, hosszúkaraj, lapocka, comb, oldalas, tölteni való dagadó, darálnivaló dagadó, első és hátsó csülök, első és hátsó köröm, sertésfarok

Marha bolti bontásának elnevezései:tarja, rostélyos, nyakhús, stefánia, oldallapocka, vastaglapocka, csontos szegy, puhaszegy, oldalas, csontos hátszín, puhahátszín, gömbölyűfelsál, hosszúfelsál, feketepecsenye, fehérpecsenye, nudli, vesepecsenye, lábszárhús, marhafarok

Borjúhús bolti elnevezései: borjúgerinc, borjúfilé, nyak, lapocka, szegy, hasaalja, lábszár, frikandó, borjúdió, fartő

Juh(birka) bolti elnevezései:comb, gerinc, filé, nyak, lapocka, szegy, hasaalja

17.3.2. Hús és húskészítmények bolti tárolásának előírásai 8 óra

A húsbolt különböző állatfajok húsát forgalmazza: sertés, marha, borjú, juh és baromfi, esetleg vadak húsát

A húsok bolti bontása és csontozása után hűtőpultba helyezése húsrészenkénti csoportosításban

A húsokon nem lehet véres rész, csonttörmelék, puha zsiradék, idegen szennyeződés

A nyershúsok állatfajonkénti elkülönítése a hűtőpultokba, fagyasztókban és a hűtőraktárakban

A hűtőterek és fagyasztók hőmérsékletének ellenőrzése: hűtőtér 0 és + 5 C^o között, fagyasztótér -18 C^o alatt kell hogy legyen

Újrafagyasztás tilalma

Húskészítmények forgalmazása előrecsomagolt formában történik

A fogyasztói csomagolással el nem látott terméket a boltban kell csomagolni és a vevőnek így lehet átadni

A boltban keletkező szerves hulladék kezelése

A húsboltra vonatkozó higiéniai előírások

17.3.3. Húskészítmények jelölésének szabályai, előírásai 8 óra

Az élelmiszereken, így a húskészítményeken is az alábbi adatokat kell feltüntetni:

- a húskészítmény megnevezése
- az összetevők felsorolása csökkenő sorrendben
- előrecsomagolt terméknél annak nettó mennyisége
- a minőség-megőrzési időtartam lejárata
- a minőségmegőrzéshez szükséges tárolási hőmérséklet
- az élelmiszer előállítójának vagy forgalmazójának neve vagy cégneve és címe
- az eredet vagy származás hely

A jelölésnek olyannak kell lennie, hogy ne vezesse félre a fogyasztót

Egyetlen alapanyagból álló terméknél nem kötelező az összetétel feltüntetése

Hatályos jogszabályok a termékjelöléssel kapcsolatban

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X	X	
2.	megbeszélés	X	X	X	
3.	szemléltetés		X	X	
4.	házi feldat	X			

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X	X	X	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X	X		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X	X	X	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	X			

5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		X		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		X		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Húsipari gépek tantárgy 6 óra*

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen a húsbolti kisgépek szakszerű és balesetmentes használatára.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Húsipari technológia

18.3. Témakörök

18.3.1. Asztali darálók, szeletelők ***4 óra***

Bolti asztali húsdaráló részei, működtetése, takarítása
Felvágott szeletelő berendezés részei, működtetése, takarítása
Asztali mérlegek fajtái, használatuk előírásai

18.3.2. Bolti anyagmozgató berendezések ***2 óra***

Hidraulikus kézi anyagmozgató berendezés részei, működtetése, balesetvédelmi előírásai

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X	X	
2.	megbeszélés	X	X	X	
3.	szemléltetés	X	X	X	

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	X	X	X	

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek tantárgy 134 óra

19.1. A tantárgy tanításának célja

A húsipari szakmunkások megismerjék és megértsék a gazdasági folyamatok összefüggéseit. Az elméleti ismeretek birtokában tudjanak önálló vállalkozást létrehozni, tudatosan tervezni, vállalkozást irányítani, működtetni. Ismerjék meg a nemzetgazdasági ág, a kereskedelem fő tevékenységeit, az áruforgalom és értékesítés lehetőségeit. Tudják az élelmiszer-értékesítési tevékenységhez szükséges kereskedelmi ismereteket.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szövegértés,

19.3. Témakörök

19.3.1. A kereskedelmi egységek munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai 8 óra

Az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételei a kereskedelmi egységben
Hűtőgépek és hűtési rendszerek biztonságtechnikája
Asztali darálók, szeletelők biztonságtechnikája
A csontozó kések és szeletelő kések baleseti veszélyei
Egyéni védőeszközök használata a biztonságos munkavégzés érdekében
Az anyagmozgatás biztonságtechnikája

19.3.2. Vállalkozások alapítása, működtetése 32 óra

Egyéni vállalkozás alapításának feltételei, működtetése
Társas vállalkozások (Betéti Társaság, Közkereseti Társaság, Korlátolt Felelősségű Társaság, Nyitott és Zárt Részvénytársaság) alapításának feltételei
Csődeljárás célja, folyamata
Felszámolási eljárás célja, folyamata, törvényi kötelezettségek
Végelszámolás célja, folyamata, törvényi kötelezettségek

19.3.3. Kereskedelmi alapismeretek 32 óra

A kereskedelem jelentősége, a kereskedelmi munka értéke
A kereskedelem ágazati, azok jellemzése (Nagykereskedelem, Kiskereskedelem)
Bolti kereskedelem és bolt nélküli kereskedelem fajtái
Az áru fogalma, főbb csoportjai
Az áruk minőségi osztályba sorolása
A vonalkód értelmezése, jelentősége, alkalmazása

Munkakörök a kereskedelemben: boltvezető, eladó, pénztáros és egyéb munkakörök
Áruforgalom fogalma, típusai
Az áruforgalmi folyamat elemei: beszerzés, készletezés, értékesítés
A beszerzés folyamata: a beszerzendő áruk mennyiségének és összetételének meghatározása, szállítók kiválasztása, megrendelés,áruátvétel, pénzügyi lebonyolítás
Készletezés, készletgazdálkodás, árutárolás, árukezelés, áruvédelem

19.3.4. Értékesítési módok, folyamatok ***11 óra***

Értékesítési módok típusai
Hagyományos értékesítési mód jellemzői, folyamata
Önkiválasztó értékesítési jellemzői, folyamata
Minta utáni értékesítési mód jellemzői, folyamata
Önkiszolgáló értékesítési mód jellemzői, folyamata
Eladóval szemben támasztott követelmények: szaktudás, az eladó személyiségjegyei, magatartása, külső megjelenése
Sikeres eladói tulajdonságok
Vásárlói magatartást befolyásoló tényezők
Vevőtípusok: könnyen kezelhető és nehezen kezelhető vevők

19.3.5. Bolti eredmény keletkezése ***5 óra***

Eredménnyel kapcsolatos fogalmak: árbevétel, eladott áruk beszerzési értéke, árréstömeg, forgalmazási költségek, nyereség, veszteség
Eredmény levezetésének lépései
Eredmény növelésének lehetőségei
A nyereség felhasználásának lehetőségei

19.3.6. Fogyasztóvédelmi szabályok ***4 óra***

Alapfogalmak: tudatos fogyasztó, fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár
Az ár feltüntetése
Csomagolás
Gyermek és fiatalkorúak védelmét szolgáló előírások
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat
Békéltető testület
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek
Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
Piacfelügyeleti alapfogalmak
Hatósági ellenőrzés szabályai
Vásárlók könyve vezetése
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

19.3.7. Vállalkozások pénzforgalmi szabályai ***3 óra***

Pénzforgalom fogalma
Közvetlen pénzforgalom
Közvetett pénzforgalom
Bankszámlanyitás feltételei
Bankszámla kezelése: jóváírás, terhelés
Bankszámla megszűnése ill. megszűntetésének szabályai

19.3.8. Fizetési módok ***4 óra***

Fizetés időbeli megvalósulása: az áruszállítást megelőzően, az áruszállítással egyidejűleg, az áruszállítást követően
Készpénzzel történő fizetés szabályai

Készpénz nélküli fizetési módok: átutalás, beszedési megbízás, okmányos meghitelezés
Átutalás folyamata, a fizetési kötelezettség teljesítése vevő és eladó között
Beszedési megbízás fizetési kötelezettség teljesítése eladó és vevő között
Egyéb fizetési mód: váltó

19.3.9. Vállalkozások adófizetési kötelezettségei ***4 óra***

Alapfogalmak: adó, adóztató, adóhatóság, adóalany, adó tárgya, hatáskör, illetékesség, adókötelezettség, adóalap, adókulcs, adókedvezmény
Adó csoportosítása az adó alanya szerint: közvetlen, közvetett adók
Adó csoportosítása az adó tárgya szerint:fogyasztáshoz, jövedelemhez, vagyonhoz kapcsolódó adók
Adó csoportosítása az adó beszedője szerint: központi és helyi adók
ÁFA jellemzése, mértéke
Jövedéki adók fajtái
Vállalkozói jövedelemadó mértéke és fizetési kötelezettség keletkezése
EVA, KATA, KIVA választásának lehetőségei
Társasági adó mértéke és fizetési kötelezettség keletkezése
Osztalék adó mértéke, törvényi előírásai
SZJA mértéke, a munkáltató előlegfizetési kötelezettsége
Vállalkozások helyi adófizetési kötelezettsége
Vállalkozások járulékfizetési kötelezettsége
Egyéb adók és járulékok

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és/vagy tanbolt

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X	X	
2.	megbeszélés	X	X	X	
3.	szemléltetés	X	X	X	

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X	X	X	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X	X	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X	X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X	X	X	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	X			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		X		
4.2.	Csoportos versenyjáték		X		

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

20. Technológia gyakorlat tantárgy 62 óra

20.1. A tantárgy tanításának célja

Képesek legyenek vevőket kiszolgálni, tájékoztatni, informálni és udvariasan kommunikálni.
Tudjanak árukezelést, raktározást, leltározást és alapvető pénzügyi elszámolást végezni.
Képesek legyenek készpénzfizetési számlát vagy nyugtát pontosan kiállítani.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Húsipari technológia, Vállalkozási és kereskedelmi ismeretek, Húsipari gépek, Magyar nyelv-és kommunikáció

20.3. Témakörök

20.3.1. Tőkehúsok és húskészítmények (csemegeáruk) elhelyezése a hűtőpultokban14 óra

A húsok bolti bontása és csontozása után hűtőpultba helyezése húsrészenkénti csoportosításban
A húsok esztétikus formázása a hűtőpultba helyezéshez
A húsokon nem lehet véres rész, csonttörmelék, puha zsiradék, idegen szennyeződés
A nyershúsok állatfajonkénti elkülönítése a hűtőpultokba, fagyasztókban és a hűtőraktárakban
A hűtőterek és fagyasztók hőmérsékletének ellenőrzése és dokumentálása
Újrafagyasztás tilalma

Húskészítmények forgalmazása többnyire előrecsomagolt formában történik, ezért a pultra történő kipakolásuk a feladat
A fogyasztói csomagolással el nem látott terméket a boltban kell csomagolni és a vevőnek így lehet átadni
A boltban keletkező szerves hulladék kezelése
A húsboltra vonatkozó higiéniai előírások betartása

20.3.2. Fagyasztott húsok elhelyezése a fagyasztókban 7 óra

A fagyasztóládákban is el kell különíteni az állatfajok húsát, ezt elválasztó falakkal oldják meg
Fagyasztó szerényekben külön rekesz áll rendelkezésre
A fagyasztó meghibásodása vagy áramszünet esetén az árut visszafagyasztani tilos, meg kell semmisíteni azt. A fagyasztót pedig ki kell takarítani és fertőtleníteni
Naponta többször kell a fagyasztva tárolás hőmérsékletét ellenőrizni és dokumentálni

20.3.3. Húskészítmények szeletelése, csomagolása,és kiszolgálás a pultnál 14 óra

A vevő kérésére a húskészítményeket szeletelőgéppel, esetleg késsel szeletelni a kívánt vastagságra
A szeletelt vagy darabos húskészítményt meg kell mérni (előtte a mérleget ki kell tárázni) becsomagolni, felülcímkézni és a vevőnek átadni

20.3.4. Nyershúsok darálása, dagadó felszúrása, köröm darabolása 14 óra

A vevő kérésére a hús ledarálása asztali darálóval nylon tasakban
A vevő kérésére a tölteni való dagadót fel kell szúrni, a darálnivalót pedig ledarálni
A körmöt amennyiben kéri a vevő fel kell darabolni: először hosszirányban vágja ketté, majd két helyen keresztben
A vevő kérésére a csontos húst és a csont nélküli húst is fel kell szeletelni a kívánt vastagságra

20.3.5. Nyugta vagy készpénzfizetési számla kitöltése 13 óra

A nyugta és a készpénzfizetési számla kötelező formai és tartalmi elemei
Nyugta kitöltése kézzel
Gépi nyugta kiadása
Készpénzfizetési számla kézzel kitöltése
Készpénzfizetési számla géppel történő kiadása

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	X	X		
2.	megbeszélés	X	X		
3.	szemléltetés	X	X		

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással	X	X		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.2.	Műveletek gyakorlása	X	X		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	X	X		
9.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	X	X		

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1/9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai követelménymodul azonosító száma: 10928-16
Megnevezése: Darabolás, csontozás
Technológia gyakorlat tantárgy
Témakör: Állati test darabolása, csontozása
Állati test ipari és kereskedelmi célú darabolása
Kereskedelmi húsrészek előállítása
Húsrészek ipari csontozása, osztályozása a Magyar Élelmiszerkönyv előírása szerint

A 2/10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai követelménymodul azonosító száma: 10927-16
Megnevezése: Vágóhídi munka
Technológia gyakorlat tantárgy
Témakör: Elsődleges feldolgozás műveletei
Vágási főtermék előállítása
Vágási melléktermékek kezelése
Vágási termékek hűtése

A szakmai követelménymodul azonosító száma: 10928-16
Megnevezése: Darabolás, csontozás
Technológia gyakorlat tantárgy
Témakör: Állati test darabolása, csontozása
Állati test ipari és kereskedelmi célú darabolása
Kereskedelmi húsrészek előállítása
Húsrészek ipari csontozása, osztályozása a Magyar Élelmiszerkönyv előírása szerint

A 3/11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai követelménymodul azonosító száma: 10928-16
Megnevezése: Darabolás, csontozás
Technológia gyakorlat tantárgy
Témakör: Állati test darabolása, csontozása
Állati test ipari és kereskedelmi célú darabolása
Kereskedelmi húsrészek előállítása
Húsrészek ipari csontozása, osztályozása a Magyar Élelmiszerkönyv előírása szerint

A szakmai követelménymodul azonosító száma: 10929-16
Megnevezése: Másodlagos húsipari feldolgozás
Technológia gyakorlat tantárgy
Témakör: Húsipari termékek gyártása

Húsipari tartósítási módszerek
Töltelékes húskészítmények gyártása
Darabos húskészítmények gyártása
Húsipari termékek csomagolása

5.32.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
32 543 02
KÁDÁR, BOGNÁR
SZAKKÉPESÍTÉS
szakiskolában hallássérültek (sh) oktatásához

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 32 543 02 Kádár, bognár szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 32 543 02

A szakképesítés megnevezése: Kádár, bognár

A szakmacsoport száma és megnevezése: 11. Faipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVIII. Faipar

Elméleti képzési idő aránya: 20 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 80 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 11. Faipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: -

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)

- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.
A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis

- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:
- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. A szegregáció a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális

gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás

kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.

- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még

egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza. Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				1			1				
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		3,5	70			105			105		
11372-12 Kádáripari ismeretek	Kádáripari szakmai ismeretek	2			1			1			2	
	Kádáripari szakmai gyakorlat		7			6			6			5
11373-12 Bognáripari ismeretek	Bognáripari szakmai ismeretek	2			1			2			1	
	Bognáripari szakmai gyakorlat		6			6			6			5
11374-12 Faipari gépek technológiája	Faipari gépismeret				1			1			1	
	Faipari gépismeret gyakorlat					5			4			4,5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		5	16		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11500-12 Munkavédelemi alapismeretek	**Munkavédelemi alapismeretek**	**18**											**18**
	Munkahelyi egészség és biztonság	*4*											*4*
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*2*											*2*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatási alapismeretek**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11371-12 Biztonságos munkavégzés	**Biztonságos munkavégzés alapjai**				**36**			**36**					**72**
	Munka- és tűzvédelem				*36*								*36*
	Környezetvédelmi- és technológiai szabályok							*20*					*20*
	Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája							*16*					*16*
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		**126**										**126**
	Faipari szerszámok, eszközök biztonságtechnikája		*36*										*36*
	Faipari alapgépek biztonságtechnikája		*54*										*54*
	Munkabiztonság		*36*										*36*
11372-12 Kádáripari ismeretek	**Kádáripari szakmai ismeretek**	**72**			**36**			**36**			**64**		**208**
	Anyagismeret	*36*											*36*

	Alapvető tömörfa megmunkálás	*36*											*36*
	Kádár szerkezettan-szakrajz				*20*			*20*			*32*		*72*
	Kádár szakmai ismeret				*16*			*16*			*32*		*64*
	Kádáripari szakmai gyakorlat		**252**			**216**			**216**			**160**	**844**
	Alapanyagok és segédanyagok		*108*			*36*							*144*
	Alapvető tömörfa megmunkálás		*144*			*36*							*180*
	Kádáripari alkatrészek gyártása					*72*			*88*			*32*	*192*
	Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása					*72*			*128*			*128*	*328*
11373-12 Bognáripari ismeretek	**Bognáripari szakmai ismeretek**	**72**			**36**			**72**			**32**		**212**
	Faipari szakrajz	*36*											*36*
	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái	*36*											*36*
	Bognáripari szerkezetek készítése				*16*			*32*			*12*		*60*
	Fából készült járművek				*20*			*40*			*20*		*80*
	Bognáripari szakmai gyakorlat		**216**			**216**			**216**			**160**	**808**
	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái		*144*										*144*
	Bognáripar szerszámai és gépei		*72*	**70**		*72*	**105**			**105**			*144*
	Bognáripari szerkezetek gyártása					*72*			*88*			*32*	*192*
	Fából készült járművek gyártása					*72*			*128*			*128*	*328*
11374-12 Faipari gépek technológiája	**Faipari gépismeret**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai				*36*								*36*
	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai							*36*					*36*
	Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái										*32*		*32*
	Faipari gépismeret gyakorlat					**180**			**144**			**144**	**468**
	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai					*180*							*180*
	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai								*144*				*144*
	Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái											*144*	*144*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**180**	**576**		**208**	**464**	**2940**

Összes éves/ögy óraszám:	**756**	**70**	**756**	**105**	**756**	**105**	**672**	**3220**
Elméleti óraszámok/aránya	694/21,5 %							
Gyakorlati óraszámok/aránya	2526/78,5 %							

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3.Munkavégzés személyi feltételei ***2 óra***

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága ***2 óra***

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások **2 óra**

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a

munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek 4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2 *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatási alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív

memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11371-12 azonosító számú

Biztonságos munkavégzés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11371-12 azonosító számú, Biztonságos munkavégzés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai			Biztonságos munkavégzés gyakorlata		
	Munka- és tűzvédelem	Környezetvédelmi- és technológiai szabályok	Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája	Faipari szerszámok és eszközök biztonságtechnikája	Faipari alapgépek biztonságtechnikája	Munkabiztonság
FELADATOK						
Betartja a munka- és balesetvédelmi előírásokat	x					x
Betartja a biztonságtechnikai előírásokat	x					x
Betartja a tűzvédelmi előírásokat	x					x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x				
Betartja a karbantartásra vonatkozó előírásokat			x	x	x	
Betartja a gépek biztonságos használatára vonatkozó előírásokat			x		x	x
Kéziszerszámokat, kézi kisgépeket, munkaterületet előkészít			x	x		
Gépeket, szerszámokat ellenőriz, beállít			x		x	
Biztonságtechnikai eszközöket beállít			x		x	
SZAKMAI ISMERETEK						
Munkabiztonsági szabályok, rendeletek	x					
Munkavégzési környezeti és technológiai szabályok	x					x
Munkáltatók és munkavállalók jogai és kötelességei	x					
Elsősegélynyújtás	x					x
Tűzvédelem	x					x
Tűzoltó berendezések és eszközök feladatai	x					x
Tűzkárbejelentés	x					x
Érintésvédelmi szabályok, előírások	x			x	x	x
Környezetvédelem		x				
Faipari hulladék kezelésének előírásai		x				x
Faipari termékek készítésének általános követelményei		x				
A faipari munkavégzés feltételei			x			x
Géptani alapfogalmak			x			
Kéziszerszámok, kézi kisgépek			x	x		
Faipari alapgépek felépítése, szerszámai és beállításai			x		x	
Faipari alapgépek kezelésének szabályai és biztonságtechnikai előírásai			x		x	
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási útmutatók			x		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						

Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata				x	x	x
Gépek, szerszámok biztonságos használata				x	x	x
Köznyelvi és szakmai szöveg hallás utáni megértése	x	x	x			
Olvasott köznyelvi és szakmai szöveg megértése	x	x	x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás				x	x	
Döntésképesség				x	x	x
Kézügyesség				x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség						x
Közérthetőség	x	x	x			
Kompromisszumkészség						x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x	x
Problémaelemzés,-feltárás	x	x	x			
Rendszerező képesség	x	x	x			

2. Biztonságos munkavégzés alapjai tantárgy 72 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos munkavégzés alapjai elméleti oktatás célja, hogy a tanulókat felkészítse a munkaterületen jelentkező munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi feladatok ellátására, sajátítsák el a faipari alapgépekkel, szerszámokkal, eszközökkel történő körültekintő és elővigyázatos munkavégzés szabályait. A tantárgy oktatása során felelős, környezettudatos magatartás alakuljon ki a tanulókban.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a biztonságos munkavégzés gyakorlata tantárgy és témakörei.

2.3. Témakörök

2.3.1. Munka- és tűzvédelem *36 óra*

A munkavédelem célja, feladata, területei, szervezete és fontosabb jogszabályai.
A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelességei.
A biztonságos munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Az anyagmozgatás és anyagtárolás biztonságtechnikája.
Baleset fogalma, csoportosítása, megelőzése.
Balesetek kivizsgálása, nyilvántartása.
Tennivalók baleset esetén.
Az elsősegélynyújtás szabályai.
Szakhatóságok jogai.
Egészséges munkahelyek kialakítása, szervezeti intézkedések.
Gépek, berendezések biztonságos üzemeltetése.
Kéziszerszámok biztonságos használata.
Munkabiztonsági felszerelések, eszközök, védőruhák használata.

Egyéni és kollektív védőfelszerelések használata a biztonságos munkavégzéshez.
A foglalkozási ártalom fogalma, csoportosítása, okai, következményei, valamint megelőzésének lehetőségei.
Foglalkozási betegségek.
Foglalkozás-egészségügy tárgykörei (munkaélettan, munkalélektan, munkakörülményi tényezők, munkakultúra).
Orvosi alkalmassági vizsgálatok.
Személyi higiénia.
Ergonómia.
A tűzvédelem célja és feladatai.
Az égés feltételei, fajtái.
Tűzveszélyes anyagok, tűzveszélyességi osztályba sorolás.
Tűzoltó anyagok és eszközök, kezelésük.
Tennivalók tűz esetén, tűzoltási módok.
A villamosság biztonságtechnikája.
Érintésvédelem.

2.3.2. Környezetvédelmi- és technológiai szabályok *20 óra*

Ökológiai alapismeretek.
A környezet- és természetvédelem fogalma, jelentősége.
Környezetvédelem eszközei, módszerei.
A víz, a levegő, a talaj, a környezet tisztaságának védelme.
A fa- és bútoriparban keletkező hulladékok feldolgozása, tárolása, ártalmatlanítása.
Beruházások környezetvédelmi előírásai.
A faipari beruházás előkészítése, szakhatóságok előírásai és telephely engedélyezési eljárás.
Szennyvíz- és hulladékkezelés.
Veszélyes hulladékok kezelése, tárolása.
Biztonsági adatlapok, R-S mondatok.
Zajvédelem.

2.3.3. Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája *16 óra*

Biztonságtechnika a faiparban.
Ergonómiai előírások, gépek kezelhetősége.
Faipari gépek üzemeltetésének környezeti szempontjai.
Faipari alapgépek működtetéséhez, üzemeltetéséhez szükséges ismeretek.
Alapvető kéziszerszámok, kézi kisgépek biztonságtechnikája.
Elsősegély-nyújtási ismeretek.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont

		egyéni	csoport	osztály	lebontása, pontosítása)
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		-

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Biztonságos munkavégzés gyakorlata tantárgy 126 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos munkavégzés gyakorlata oktatás célja, hogy felkészítse a tanulókat a faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságos használatára. A tantárgy oktatása során elsajátított kompetenciák birtokában a tanulók képesek legyenek a faipari termelésben a kézi és gépi munkavégzés szabályainak maradéktalan betartására, a munkabiztonsági eszközök, felszerelések használatára, a gépek, szerszámok biztonságos használatára.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a biztonságos munkavégzés alapjai tantárgy és témakörei.

5.3. Témakörök

5.3.1. Faipari szerszámok, eszközök biztonságtechnikája *36 óra*

Műhelyrend.
Padszerszámok, közös szerszámok.
Szerszámok tárolása.
Szerszámok tárolása munka közben.
Kéziszerszámok kezelése, fűrészek, gyaluk, vésők, fúrók, kalapácsok.
Egyéb szerszámok biztonságos használata.

5.3.2. Faipari alapgépek biztonságtechnikája *54 óra*

Faipari gépek rendeltetése, biztonságos beállítása.
Védőberendezések, védőeszközök használata.
Faipari gépek biztonságos üzemeltetése, karbantartása.
A gépek üzemi körülményei, gépápolás.
Gépi szerszámok kezelése, tárolása.
Gépi szerszámok biztonságos szállítása és tárolása, szerszámok ellenőrzése.
Gépi munkavégzés szabályai.

5.3.3. Munkabiztonság *36 óra*

A munkahely rendje, anyagok rakatolása megmunkálás közben.
Magatartási szabályok a műhelyben, testtartás megmunkálás közben.
Környezeti és technológiai szabályok munkavégzés közben.
Veszélyes anyagok kezelése, tárolása.
Elsősegélynyújtás.
Tűzoltó berendezések és eszközök használata.
Tűzkárbejelentés.
Érintésvédelmi szabályok, előírások a műhelyben.
Faipari por-forgács elszívása, faipari hulladék kezelése.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.6.	szemléltetés		x		-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.2.	Műveletek gyakorlása	x			
1.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11372-12 azonosító számú

Kádáripari ismeretek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11372-12 azonosító számú, Kádáripari ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11372-12 Kádáripari ismeretek	Kádáripari szakmai ismeretek				Kádáripari szakmai gyakorlat			
	Anyagismeret	Alapvető tömörfa megmunkálás	Kádár szerkezettan-szakrajz	Kádár szakmai ismeret	Alapanyagok és segédanyagok	Alapvető tömörfa megmunkálás	Kádáripari alkatrészek gyártása	Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása
FELADATOK								
Alapanyagot előkészít		x				x		
Alapanyagot minősít	x				x			
Faipari gépek segítségével anyagot megmunkál		x				x	x	x
Faipari kéziszerszámok segítségével anyagot megmunkál		x				x	x	x
Sablonokat készít, használ				x			x	x
Stuccolási tevékenységet végez				x			x	x
Fuggolási tevékenységet végez				x			x	x
Stráfolási tevékenységet végez				x			x	x
Toastolási tevékenységet végez				x			x	x
Kéziszerszámokat, kézi kisgépeket, munkaterületet előkészít		x				x		
Porelszívó berendezést ellenőriz, bekapcsol		x				x		
Ellenőrzi a gépek paramétereit, működését		x				x		
Szabászati tevékenységet végez		x		x		x		
Keresztmetszeti megmunkálást végez		x		x		x		
Marási műveleteket végez		x		x		x	x	x
Fúrási műveleteket végez		x		x		x		
Munkadarabot esztergályozással megmunkál		x		x			x	x
Csiszolási műveleteket végez		x		x		x		
Oldható és oldhatatlan szerkezeti kötéseket kialakít		x				x		
Faipari alapszerkezeteket készít		x				x		
Gyártásközi ellenőrzést végez							x	x
Gép- és hibanaplót vezet							x	x
SZAKMAI ISMERETEK								
Fafajták és sajátosságaik	x				x			
Faanyag minősítése	x				x			
Faanyag kezelése	x				x			
Rönk és fűrészáru szabványok	x				x			
Famegmunkálás alapgépei		x				x	x	x
Szakma-specifikus gépek, kisgépek, eszközök							x	x
Szerszámok élezése							x	x
Fűrészipari technológiák				x		x	x	x
Faipari alapanyagot szállító eszközök							x	x

Sík- és téridomokkal kapcsolatos számítások					x			
Rönk, fűrészáru köbözés, kihozatal					x			
Folyadéktároló edények			x					
Hordóformák			x					x
Hordóosztások			x					x
Hordószabványok			x					x
Edények arányai			x					x
Folyadéktároló edények alkatrészei			x				x	x
Egyéb kádáripari termékek, kádak, dézsák,			x				x	x
Sablonok							x	x
Koporsó gyártás specifikumai			x				x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Köznyelvi és szakmai szöveg hallás utáni értése	x			x	x		x	x
Köznyelvi és szakmai beszédkészség	x			x	x		x	x
Olvasott szakmai szöveg értése	x			x	x		x	x
Faipari rajz olvasása, értelmezése		x				x	x	x
Gépipari rajz olvasása, értelmezése		x				x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Erős fizikum					x	x	x	x
Kézügyesség		x	x			x	x	x
Önállósság		x			x		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Tömör fogalmazás készsége	x			x	x		x	
Kezdeményezőkészség		x			x		x	x
Segítőkészség		x		x		x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x			x	x	x
Új ötletek, megoldások kipróbálása		x				x		x
Hibakeresés	x				x		x	x

6. Kádáripari szakmai ismeretek tantárgy 208 óraA

tantárgy tanításának célja

A tanuló megismerje a faanyag szerkezeti felépítését, tulajdonságait, a gyakrabban használt fafajokat, a kádár-és bognáriparban használt különböző alap- és segédanyagokat. A tanulók képesek legyenek a szakmai elmélet és gyakorlat során tanult kádáripari szerkezetek műszaki rajzának elkészítésére. A tanulók megismerjék a különböző kádáripari termékek jellemzőit, szerkezetét, elkészítésének műveleti sorrendjét. A tanuló képes legyen kiválasztani a műszaki dokumentáció alapján az egyes termékek előállításához szükséges anyagokat, technológiákat, szerszámokat, gépeket.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a kádáripari szakmai gyakorlat tantárgy és témakörei.

6.3. Témakörök

6.3.1. Anyagismeret *36 óra*

A fa szerkezeti és vegyi felépítése.
A faanyag nedvességtartalma (szabadvíz, kötött víz, rosttelítettségi határ, egyensúlyi fanedvesség, víztartalmi fokok, nedvességmérés, nedvességtartalom számítás, zsugorodás és dagadás mértékének számítása, a fűrészáru alakváltozása száradás közben).
A fa műszaki tulajdonságai (a fa külső megjelenése, sűrűsége, tartóssága, mechanikai tulajdonságai).
A fa hibái és betegségei (alaki, szövetszerkezeti hibák, farontó gombák károsításai, állati eredetű károsodások).
Védekezés a farontó gombák és rovarok ellen.
Faanyagok kezelése, tárolása (természetes- és mesterséges szárítás, gőzölés, permetezés, áztatás, fűrészáru tárolása, laptermékek tárolása).
Fafaj felismerés, elsődleges fafaj meghatározók, másodlagos fafaj meghatározók.
A hazai fafajták (tűlevelű és lombos fák) makroszkopikus felismerése, műszaki tulajdonságai, megmunkálhatósága, felhasználási területei.
Trópusi fafajok.
Hazai fafajok helyettesítésének lehetőségei trópusi fafajokkal.
Alapanyagok (furnérok, rétegelt termékek, bútorlapok, agglomerált termékek) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
Alapanyag szabványok tartalma, minőségi előírások.
A faanyag minőségi osztályozása, a szabványok felépítése.
Alapanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.
Segédanyagok (műanyagok, fémek, kiegészítő anyagok) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
Segédanyag szabványok tartalma, minőségi előírások.
Segédanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.

6.3.2. Alapvető tömörfa megmunkálás *36 óra*

A forgácsolás elmélete.

Forgácsoló szerszámok jellemzői egyenes és körpályán mozgó szerszámoknál.
Jellemző szögek és hatásuk a felületi finomságra.
Forgácsoláshoz szükséges mozgások (főmozgás, mellékmozgás).
Forgácsoló sebesség, előtoló sebesség.
Forgácsolás egyenes vonal mentén, forgácsolás ív mentén.
Forgácsolással összefüggő szakmai számítások.
Faipari szerszámok és kézi kisgépek (fűrész-, gyalu-, maró- és csiszológépek, fúrógépek).
Kézi szerszámok műhelyszintű használata.
Kézi szerszámok (fűrészek, gyaluk, vésők, fúrók) fajtái és alkalmazásuk.
Kézi csiszolásnál használt anyagok és felhasználásuk.
Darabolás, szélezés, szeletelés, hibakiejtés, sík és térgörbék vágása.
Szelvény méretre alakítása kézi szerszámokkal, faipari kisgépekkel.
Fűrészáru lap és él gyalulása derékszögben, méretre munkálás kézi szerszámokkal, faipari kisgépekkel.
Kézi fűrészgépek (körfűrészek, láncfűrészek, dekopír-fűrészek, rezgőfűrészek, szúrófűrészek) működése, alkalmazása.
Kézi gyalugépek működése, alkalmazása.
Kézi fúrógépek működése, alkalmazása.
Kézi marógépek (felsőmaró gép, laposcsap/lamelló marógép) működése, üzemeltetése, alkalmazása.
Csiszolási műveletek végzése kézzel és kisgépekkel.
Kézi csiszológépek (szalag, korong, rezgő) működése, üzemeltetése, alkalmazása.
Sík, mart, profilozott felületek csiszolása, sarkok, élek letörése.
Kézi gépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kézi gépek biztonságtechnikai előírásai, szabályai.
Műhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.

6.3.3. Kádár szerkezettan-szakrajz *72 óra*

Általános tudnivalók a szakrajz készítésénél.
Ábrázolási módok, vetületi, metszeti és axonometrikus ábrázolás.
Méretarányok, méretmegadás.
Vázlatrajz készítés.
Vonalgyakorlat, egyenesek, körök, oválisok.
Körszerkesztések, ívszerkesztések.
Szögszerkesztések, háromszögek, négyszögek, szabályos sokszögek.
Hatoldalú hasáb, ötoldalú gúla, henger.
Kúpmetszet, parabolametszet, hiperbolametszet.
Ovális kád körvonalak.
Tojásgörbe szerkesztése.
Négyzetes kád körvonala.
Puttonykörvonalak.
Hordóosztások.
Kotyogó, hordócsap szerkezeti rajza.
Egyenes dongájú kádáripari edények szerkezete.
Virágdézsa szerkezeti rajza.
Ipari kád, kármentő, gazdasági kád, savanyító hordó, ecetes kád, erjesztőkád, rocska szerkezete.
Merítődézsa, fertálydézsa, vízkupa, vajköpülő, kútveder, ovál borveder, tojás

körvonalú borveder szerkezete.
Kerektölcsér, ováltölcsér, négyzetes kád, kiürítő edény, ovális kiürítő edény, taposókád, szüretelő puttony, fürdőkád, káposztáshordó szerkezete.
Szüretelőkád szerkezeti rajza.
Hajlított dongájú kádáripari edények szerkezete.
Rajnai kanna, aknahúzó szerkezete.
Boroshordó, söröshordó szerkezeti rajza.
Ipari hordók, vizes lajt, oválhordó, tojás oválhordó, vízszállító hordó, ászokhordó, cserzőhordó, csobolyó, vajashordó, nagy gönci hordó szerkezete.

6.3.4. Kádár szakmai ismeret *64 óra*

Kádár szakma kialakulása és fejlődése, a kádáripar története.
A kézműves és gépesített kádáripari termelés jellemzői.
Kádáripari termékek fajtái, szerkezetei, alkotórészei.
A kádáripari edények csoportosítása, az edények formái és jellemzői, felhasználási területei.
A hordó szerkezete, típusai, hordóosztások, hordó teríték.
A donga fogalma, fajtái, elnevezésük.
Egyenes és különleges dongák kialakítása.
Az állítóabroncsok és formák, az összeállítás munkamenete.
A dongahajlítás célja, módjai.
Hordódongák kialakítása, a vápás hordó dongái.
Tüzelés módja, eszközei.
A főzés és a gőzölés módjai.
A hajlítás menete és eszközei.
Az edényvégek kialakítása.
A hordó és az edényvégek megmunkálása.
A körülvágás célja, eszközei, módjai.
A belső simítás és a kigyalulás eszközei, a csínvágás eszközei, módjai.
A fenékkialakítás módjai, eszközei.
A fenéklap szerkezete és fajtái, méretvétel.
A peremképzés és a fenék behelyezés, tömítés és gyékényezés.
Az abroncs fogalma, célja, abroncsok anyagai, méretei és megnevezésük.
Az abroncs elhelyezésének szabályai, abroncskészítés és eszközei, egyéb vasalatok.
A külső tisztítás eszközei, módjai.
A furatok készítése és eszközei.
A festés és a lakkozás anyagai, módjai.
Dugókészítés eszközei, módjai.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	

1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Kádáripari rajz értelmezése	x			-
3.2.	Kádáripari rajz készítése leírásból	x			-
3.3.	Kádáripari rajz készítés tárgyról	x			-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Kádáripari szakmai gyakorlat tantárgy 844 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti ismeretek elmélyítése és gyakorlatban történő alkalmazása. Az alapanyagok és a segédanyagok megismerése és megfelelő felhasználása, az anyagokkal kapcsolatos szakmai számítások gyakorlása és alkalmazása. A tantárgy ismertesse meg a tanulókat a kádár szakma tevékenységi körével, lehetőségeivel, munkamódszereivel. A tanulók szerezzenek kellő ismeretet és elegendő gyakorlatot a kádáripari termékek gyártásához, javításához. Képesek legyenek műszaki dokumentáció alapján kádáripari termékek gyártására, a munkafolyamatok megtervezésére, a munka minőségi elvégzésére.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

Szakmai tartalom a kádáripari szakmai ismeretek tantárgy és témakörei.

7.3. Témakörök

7.3.1. Alapanyagok és segédanyagok *144 óra*

A fa, mint ipari nyersanyag. A fa szerkezeti és vegyi felépítése.
A fa fizikai tulajdonságai (sűrűség, tartósság, kopásállóság, nedvességtartalom, stb.).
A fa mechanikai tulajdonságai (rugalmasság, szilárdság, keménység, hasíthatóság).
A fa hibái és betegségei.
A fa makroszkopikus vizsgálata (elsődleges és másodlagos fafaj-meghatározók).
A tűlevelű és lombos fák fajtái, jellemzői.
Fűrészáruk (fogalma, típusai).
A faanyag minőségi osztályozása, a szabványok felépítése.
Alapanyagok (furnérok, rétegelt termékek, bútorlapok, agglomerált termékek) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
Segédanyagok (műanyagok, fémek, kiegészítő anyagok) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
Alap- és segédanyagokkal kapcsolatos szabványok alkalmazása.
Alap- és segédanyagokkal kapcsolatos szakmai számítások (a fűrészáru, a laptermékek mennyiségével és árával kapcsolatos számítások, megmunkálási veszteség, anyagveszteség tapasztalati értékei, a veszteség százalékos arányának kiszámítása, kihozatal számítás).
Alap- és segédanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.
Alap- és segédanyagok méret és minőség ellenőrzése (fűrészáru méreteinek ellenőrzése, térfogat számítása, nedvesség mérése, laptermékek, furnér méretellenőrzése, mennyiségének meghatározása).

7.3.2. Alapvető tömörfa megmunkálás *180 óra*

Természetes fából készülő alkatrészek szabása, darabolása, szeletelése, kézi szerszámokkal és kézi kisgépekkel (gépek, berendezések, szerszámok ellenőrzése, szerszámok beállítása, működtetése).
Kézi fűrészek általános ismertetése (fűrészfog jellemzői, szögei, élezés menete, terpesztés-oldallapsúrlódás csökkentés).
Fűrészelési gyakorlat (szükséges mérő- és rajzoló eszközök ismertetése, használata, anyagkiosztás).
Fűrészelési technológia - anyagbefogás, rögzítési módok, ellenőrzés, munkavédelem.
Fűrészelési gyakorlatok.
Kézi körfűrész gépek, dekopír-, szúró-, rezgőfűrészek bemutatása, használata.
Gépi fűrészelési gyakorlatok.
Keresztmetszet megmunkáló kézi szerszámok és gépek, gépekhez tartozó szerszámok jellemzői, késcsere, gépbeállítás.
Simító gyalu bemutatása, nagyolási gyakorlatok.
Eresztő gyalu felépítése, forgácstörő szerepe, egyengetési gyakorlat, kézjegy szerepe.
Derékszögű síkok képzése, méretre gyalulás, önellenőrzés.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használatuk.
Méretre gyalulás, méretellenőrzés.
Hosszú, rövid, görbe és csavarodott alkatrészek egyengetése.
Biztonságtechnika, balesetmegelőzés.

7.3.3. Kádáripari alkatrészek gyártása *192 óra*

Dongakészítés alapjai.
A donga fogalma, fajtái, elnevezésük.
A dongák alakja, hegyesítése, fajtái.
A dongák megmunkálása.
Dongák, dongafejek kialakítása.
Az egyenes dongák kialakítása.
A különleges dongák kialakítása.
Az állítóabroncsok és formák.
A dongák összeállításának munkamenete.
Dongahajlítás célja, módjai.
A hordódongák kialakítása hajlítással.
A vápás hordó dongái.
Tüzelés módja, eszközei.
A főzés és a gőzölés módjai.
A hajlítás menete és eszközei.
A kádáripari alkatrészek gépi előállítása.
A gépi megmunkálás, nagyüzemi gyártás elmélete.
Korszerű nagyüzem felépítése.
A gépi megmunkáláshoz szükséges dokumentációk.
Dongák gépi megmunkálása.
Az alkalmazható fűrészgépek, körfűrész és szalagfűrész beállítása és alkalmazása.
Szabás, szélezés, szeletelés.
Szalagfűrész beállítása, görbe alkatrészek kialakításához.
Fűrészekre vonatkozó balesetelhárítási előírások.
A dongák méretre való megmunkálása.
Egyengető gyalugép, vastagoló gyalugép beállítása, alkalmazása.
Többfejes gyalugépen végezhető műveletek.
A donga élmegmunkálása.
Asztalos marógép, felsőmarógép és másolómaró alkalmazása.
A fenéklap fajtái, méreteik, kialakítása, összeépítése.
Fenéklapkivágó, éllemetsző.
A vasalatok és az abroncsozás.

7.3.4. Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása *328 óra*

Kádáripari termékek fajtái, szerkezete.
Edények fogalma, csoportosítása, felhasználási területei.
Egyenes dongájú edények, virágveder, kármentő, kútveder, rocska, dézsa, kiürítőedény, ovális kiürítőedény, savanyító hordók.
Az edények megmunkálása.
Edényvégek gépi megmunkálása.
Edények, hordók palástjának gépi összehúzása.
Az edényvégek körülvágása.
Belső fejrész marása.
Csínvágás géppel.
Tisztítás, lyukfúrás gépekkel.
Az edénypalást készítése köldökcsapozással.
Az edénypalást gyalulással való megmunkálása.
Az edénypalást megmunkálása esztergályozással.

A csiszolás eszközei, módjai.
Edények vasalatai, abroncsozásuk.
Ipari és mezőgazdasági edények.
A kádak fajtái, méreteik, alakjuk.
A kádak részei, anyagaik megválasztása.
A kád kialakítás módjai.
Különböző kádak, káposztáskád, szüretelőkád, eceterjesztőkád.
Egyéb edényfajták, puttony, vajköpülő, fürdőkád, négyzetes kád.
Hordók alakja és fő részei.
A hordóosztások, műszaki követelmények.
A hordókészítés technológiája, anyagválasztás, méret és fafajta szerint.
A palást megmunkálása, bütü-és a dongavégek kiképzése.
A hordóvég körülvágása hagyományos gépek segítségével.
A fenék kialakítás (alakja, vastagsága), a fenékárok kiképzése.
Boroshordók, söröshordók.
Az ipari hordók fajtái.
Élelmiszeres hordók, vegyipari hordók.
Külső, belső impregnálás.
Lakk- és festékszóró berendezés kezelése.
Egyéb hordók, vízszállító hordók, vizeslajt.
Az ászokhordó fogalma, hordóosztás, és az edényteríték.
Az ászokhordó szerkezete, részei, összeépítése és megmunkálása.
A hordók, edények karbantartása.
A tisztítás módja, végrehajtása.
Donga javítása hajlított és hajlítatlan darabokkal.
A fenék javítása, fenékdonga cseréje, új fenék beépítése.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		-
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11373-12 azonosító számú

Bognáripari ismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11373-12 azonosító számú, Bognáripari ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11373-12 Bognáripari ismeretek	Bognáripari szakmai ismeretek				Bognáripari szakmai gyakorlat			
	Faipari szakrajz	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái	Bognáripari szerkezetek készítése	Fából készült járművek	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái	Bognáripar szerszámai és gépei	Bognáripari szerkezetek gyártása	Fából készült járművek gyártása
FELADATOK								
Felméri az elvégzendő munkát			x				x	
Fafaj és minőség szerint anyagot válogat			x				x	
Rönköt terméknek megfelelően hosztol		x	x	x	x		x	x
Rönkhasítási műveleteket végez			x	x			x	x
Különleges rönkfűrészelési módokat használ			x	x			x	x
Gőzöli az anyagokat			x				x	
Terméket kiszerkeszt	x		x	x			x	x
Vasalatot megtervez			x	x			x	x
Görbe anyagokat készít		x	x	x		x	x	x
Elkészíti a kocsi alvázalkatrészeit				x		x		x
Elkészíti a kerékalkatrészeket				x		x		x
Elkészíti a kocsifelépítmény alkatrészeit				x		x		x
Elvégzi a kerékagy perselyezését				x		x		x
Elkészíti a lovasszán alkatrészeit			x	x		x	x	x
Bognáripari terméket összeállít			x	x		x	x	x
Elvégzi a befejező műveleteket				x		x		x
Fölszereli a termékekre a vasalatokat			x	x		x	x	x
Elvégzi a javítást a bognáripari termékeken			x	x		x	x	x
Termékek megfelelő tárolását biztosítja			x	x			x	x
Elkészíti a kerítés és kapu elemeit			x			x	x	
Összeállítja a kapu és kerítéselemeket			x			x	x	
Elkészíti a szerszámnyelet			x			x	x	
Elvégzi a szerszám nyelezését			x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK								
Faipari gyártástechnológiák		x			x	x		
Famegmunkálás alapgépei			x	x		x	x	x
Fűrészipari feldolgozás			x			x	x	
Faanyag kezelése		x	x		x		x	
Faanyag ragasztása		x			x			
Faanyag minősítése		x			x			
Műhelyrajzok	x							

Formai rajzok	x							
Műszaki leírások	x							
Fából készült szállítási eszközök				x				x
Fából készült szállító eszközök alkatrészei			x	x			x	x
Egy- és kétkerekű egyéb szállítóeszközök				x				x
Anyagok minőségbiztosítása			x	x		x	x	x
Szakma-specifikus gépek			x	x		x	x	x
Faipari eszközök		x			x	x		
Szakma-specifikus eszközök			x	x		x	x	x
Fakerítések, kapuk	x		x				x	
Koporsók			x				x	
Szerszámnyelek	x		x				x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Köznyelvi és szakmai szöveg hallás utáni értése			x	x		x	x	x
Köznyelvi és szakmai beszédkészség		x	x			x	x	
Olvasott szakmai szöveg értése		x	x	x	x		x	x
Faipari rajz olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x		x	x
Gépipari rajz olvasása, értelmezése		x	x	x			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Mozgáskoordináció		x	x	x	x		x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállósság		x		x	x		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Tömör fogalmazás készsége			x	x		x	x	x
Kezdeményezőkészség		x	x	x	x		x	x
Segítőkészség			x	x			x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x			x	x
Új ötletek, megoldások kipróbálása			x	x			x	x
Hibakeresés			x	x			x	x

8. Bognáripari szakmai ismeretek tantárgy 212 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók képesek legyenek a szakmai elmélet és gyakorlat során tanult faipari és bognáripari szerkezetek műszaki rajzának elkészítésére. Megismertesse a tanulókkal a faipari alapszerkezetek típusait és gyártástechnológiáit, a különböző bognáripari termékek jellemzőit, szerkezetét, elkészítésének műveleti sorrendjét. A tanulók képesek legyenek kiválasztani a műszaki dokumentáció alapján az egyes termékek előállításához szükséges anyagokat, technológiákat, szerszámokat, gépeket.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a bognáripari szakmai gyakorlat tantárgy és témakörei.

8.3. Témakörök

8.3.1. Faipari szakrajz *36 óra*

A faipari szakrajz alapfogalmai.
Rajzeszközök használata, rajzok fajtái.
A szabvány, szabványos vonalak és betűk, vonalvastagságok, vonalfajták.
Méretarány, a méretmegadás elemei, módjai a faipari szakrajzokon.
A faiparban alkalmazott anyagok rajzi jelölései.
Síkmértani szerkesztések.
Vetületi ábrázolás alapfogalmai a faipari szakrajzban.
Axonometrikus és perspektivikus ábrázolás.
Nézet és metszet fogalma, metszősíkok típusai a faipari szakrajzban.
A faipari szakrajzok fajtái (jellegrajz, csomóponti rajz, összeállítási rajz, alkatrészrajz, műhelyrajz).
Fakötések ábrázolása.
Szélesítő toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, saját csappal, idegen csappal, gépi toldással).
Hosszabbító toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, csapozásokkal, gépi toldással).
Vastagító toldások.
Keretkötések ábrázolása.
Sarokkötések (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, ollós csappal, vésett csappal aljazás nélkül, 1/3 és 2/3 anyag-vastagságban aljazva, árkolva).
„T” kötések, „kereszt-kötések” (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, csapozással aljazás nélkül, aljazva, árkolva).
Kávakötések ábrázolása, beeresztések (egyenes és fecskefarkú, 1/2 és teljes anyag vastagságban).
Fogazások (egyenes és fecskefarkú, nyílt, félig takart).
Kávakötések (idegen csappal, köldökcsappal, kávakötés szakállas vésett csappal, kávakötés ékelve).
Tömörfából készített egyszerű bognáripari szerkezetek rajzai (szerszámnyél, kerék, stb.).

8.3.2. Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái ***36 óra***

Faipari alapszerkezetek (lap-, keret-, káva- és állványszerkezetek).
Toldások, fakötések típusai.
Egyszerű szélesbítő toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, saját csappal, idegencsappal, gépi toldással) szerkezeti kialakítása, felhasználási területei.
Szélesítő toldások erősítései (lap- és élheveder, fejelőléc).
Egyszerű hosszabbító toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, csapozásokkal, gépi toldással) kialakítása és alkalmazásai.
Alap keretkötések (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, ollós csappal, vésett csappal aljazás nélkül, 1/3 és 2/3 anyag-vastagságban aljazva, árkolva) kialakításai, felhasználási területei.
„T" kötések, „kereszt-kötések" (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, csapozással aljazás nélkül, aljazva, árkolva) kialakításai, felhasználási területei.
Alap kávakötések kialakítása és alkalmazásai.
Beeresztések (egyenes és fecskefarkú, 1/2 és teljes anyag vastagságban) szerkezeti kialakítása.
Fogazások (egyenes és fecskefarkú, nyílt, félig takart) kialakítása.
Kávakötések (idegen csappal, köldökcsappal, kávakötés szakállas vésett csappal, kávakötés ékelve) készítése és felhasználási területe.

8.3.3. Bognáripari szerkezetek készítése ***60 óra***

A bognáripar eredete és fejlődése.
A kocsigyártás története.
A faipar szerszámai.
A bognáripar tartó, működő és közvetve működő szerszámai.
Tartó szerszámok (gyalupad, gyalupad kárvédő, padvas, gyalupadkar, háromlábú szék, faragótőke, négylábú bak, kerékszék, szorítócsavar, keretszorító, jártatócsavar, fűrészkaloda, talpvágó kaloda).
Működő szerszámok (hasító fejsze, faragó balta, vésők, fűrészek, fúrók, gyaluk, reszelők, ráspolyok, csiszolók, ütő és fogószerszámok).
Rajzoló és mérőszerszámok, körzők, vonalzók.
Kétnyelű kés és alkalmazása.
Fahajlító eszközök jellemzése.
Sármentő hajlító kaloda, homorító kaloda, húzószeg.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
A ragasztóanyagok előkészítése.
A ragasztás szerszámai és eszközei.
A ragasztás technológiája és a ragasztási hibák.
Szerszámnyelek típusai, szerkezete.
Kalapácsnyél anyaga és készítési módja. Fejszenyél és készítési módja.
Kapanyél anyaga és készítési módja.
Csákánynyél anyaga és készítési módja.
Kaszanyél anyaga és készítési módja.
Támaszlétra anyaga és beforgatási módja.
Favilla készítési módja.
Nagygereblye készítési módja.
Járom kialakítása.
A küllők anyaga és beforgatási módja.

Keréktalp anyaga és beforgatási módja.
Kerítéselemek, kapuk anyaga, készítési módjai.
Az anyag megválasztásának általános szabályai.

8.3.4. Fából készült járművek ***80 óra***

Fából készült járművek jellemzése, csoportosítása.
Saroglyás targonca ismertetése.
Targoncakerék jellemzői és kialakítása.
Talicska kialakítása.
Gazdasági járművek jellemzése, felhasználási területei.
Közép igáskocsi és leírása.
Tengely bevésése a tengelyágyba, laposvéső helyes tartása, árokvéséskor.
Útméret megállapítása.
Első saroglyaoldal részei és kialakítása.
Hátsóalj részei és kialakítása.
Behúzott saroglya készítése.
Kocsioldal kialakítása, közfás kocsioldal.
Az igáskocsi méretei.
Kézikocsi, igásszánkó, kétkerekű talyiga jellemzői.
Magyar hajtókocsik típusai, jellemző kialakítása.
A sármentő anyaga és hajlítás módja.
Kocsitervezés lépései, tervezési szempontok.
Az alkatrészek felrajzolása és megmunkálása.
Karosszéria hajlásainak készítése.
Gazdasági hajtókocsi karosszéria szerkezeti kialakítása különböző csapozásokkal, a karosszéria összeépítése.
Hajtókocsi kerekek, kerékagy általános ismertetése.
Hajtókocsikerék összeépítésének módja.
Hajtókocsi kerékagy vésése, küllőzés.
Hajtókocsi szélességi méretei.
A kerék talpalása, csapozása, ékelése.
Paraszt hajtókocsi, fedeles hintó, batár, zsalus kocsi, hajtószán jellemzése.
Kocsialjak (furgonalj, homokfutó kocsialj) ismertetése.
Vontatókocsi jellemzése.
Igáskocsi vasalása.
Hajtókocsi kerekek ráfozása.
Használt kerék vasalása.
Kocsi vasalásai.
Kocsi festése és fényezése.

8.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem

8.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Faipari rajz értelmezése	x			-
3.2.	Faipari rajz készítése leírásból	x			-
3.3.	Faipari rajz készítés tárgyról	x			-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Bognáripari szakmai gyakorlat tantárgy 808 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti ismeretek elmélyítése és gyakorlatban történő alkalmazása.

A tantárgy ismertesse meg a tanulókat a bognár szakma tevékenységi körével, lehetőségeivel, munkamódszereivel. A tanulók szerezzenek kellő ismeretet és elegendő gyakorlatot a faipari alapszerkezetek, a bognáripari termékek gyártásához, javításához. Képesek legyenek műszaki dokumentáció alapján bognáripari termékek gyártására, a munkafolyamatok megtervezésére, a munka minőségi elvégzésére.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

Szakmai tartalom a bognáripari szakmai ismeretek tantárgy és témakörei.

9.3. Témakörök

9.3.1. Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái *144 óra*

Faipari szélesbítő és hosszabbító toldások készítése kézi szerszámokkal, kisgépekkel.
Szélesbítő toldás egyenes élillesztéssel.
Szélesbítő toldás idegen csappal.
Hosszabbító toldás rálapolással, egyenes vagy ferde élillesztéssel.
Keret- és kávakötések kézi szerszámokkal, kézi és faipari gépekkel.
Sarokkötések lapolással, 90°-os illesztésű lapolással (alkalmazási terület, műveleti sorrend, összerajzolás menete, alkalmazott szerszámok), vállazás.
Sarokkötés ollós csapozással, 90°-os illesztéssel, egy oldalon (összerajzolás, fűrészelés, vésés).
Sarokkötés ollós csappal 1/3 aljazással, 2/3-os aljazással (összerajzolás, aljazott méretek, vállazási méretek összhangja).
Sarokkötés fészkes szakállas vésett- csappal, átmenő szakállas vésett- csappal.
„T" kötés átvésett csappal.
Kávakötések kézi szerszámokkal és gépekkel.
Hevederek és csap készítése kézi szerszámokkal és gépekkel.
Egyenes fogazás, nyílt, félig takart fecskefarkú fogazás kézi szerszámokkal, gépekkel.
Köldökcsaphely-fúrás, fúrógépek szerszámai, felépítésük, működésük.
Idegen csap helyének marása, laposcsap/lamelló helyének marása.
Egyszerű munkadarabok készítése.
Alapszerkezetek gyakorlása kézi szerszámokkal és gépekkel.

9.3.2. Bognáripar szerszámai és gépei *144 óra*

A faipar szerszámai.
A bognáripar tartó, működő és közvetve működő szerszámai.
Tartó szerszámok (gyalupad, gyalupad kárvédő, padvas, gyalupadkar, háromlábú szék, faragótőke, négylábú bak, kerékszék, szorítócsavar, keretszorító, jártatócsavar, fűrészkaloda, talpvágó kaloda).
Működő szerszámok (hasító fejsze, faragó balta, vésők, fűrészek, keretfűrész, kanyarító fűrész, egykarú kanyarító fűrész, leszabó fűrész, csapozó fűrész, aprófogú csapozó fűrész, rókafark fűrész).
Rajzoló és mérőszerszámok, körzők, vonalzók.
Fúrók, gyaluk ismertetése, alkalmazása.
Reszelők, ráspolyok, csiszolószerek ismertetése.
Ütő és fogószerszámok típusai, alkalmazásuk.
Kétnyelű kés (vonókés) és alkalmazása.
Kétnyelű kés élesítése.
Fahajlító eszközök jellemzése.
Sármentő hajlító kaloda használata.
Homorító kaloda, húzószeg használata.
Köszörűkő, csiszolókő.
Általános szabály a fűrészek élesítéséről.
Fűrészfog hajtogatás.
Ferdeszögű reszelés.
Faragóbalta, laposvésők, gyalukések élezése.

A bognáriparban használatos gépek.
Fűrészgépek, körfűrészgép, szalagfűrészgép alkalmazása.
Egyengető, vastagsági gyalugép alkalmazása.
Marógépek, marószerszámok használata.
Hosszlyukfúró, függőleges fúrógép alkalmazása.
Csiszológépek jellemzői, alkalmazásuk.
Esztergapad jellemzése, alkalmazása.
Kézi gépek típusai, felhasználási lehetőségeik.

9.3.3. Bognáripari szerkezetek gyártása *192 óra*

A bognáripari munkákhoz szükséges faanyagok csoportosítása.
Fafajták és tulajdonságaik.
Az anyag megválasztásának általános szabályai.
A faanyag szárítása és gondozása.
A fa gőzölése és hajlítása.
A fa telítése és impregnálása.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
A ragasztóanyagok előkészítése.
A ragasztás szerszámai és eszközei.
A ragasztás technológiája és a ragasztási hibák.
Szerszámnyelek típusai, szerkezete.
Kalapácsnyél anyaga és készítési módja.
Fejszenyél és készítési módja.
Kapanyél anyaga és készítési módja.
Csákánynyél anyaga és készítési módja.
Kaszanyél anyaga és készítési módja.
Támaszlétra anyaga és beforgatási módja.
Favilla készítési módja.
Nagygereblye készítési módja.
Járom kialakítása.
A küllők anyaga és beforgatási módja.
Keréktalp anyaga és beforgatási módja.
Targoncakerék jellemzői és kialakítása.
Kerítéselemek, kapuk anyaga, készítési módjai.

9.3.4. Fából készült járművek gyártása *328 óra*

Fából készült járművek jellemzése, csoportosítása.
Saroglyás targonca ismertetése.
Talicska kialakítása.
Gazdasági járművek jellemzése, felhasználási területei.
Közép igáskocsi és leírása.
Tengely bevésése a tengelyágyba, laposvéső helyes tartása, árokvéséskor.
Útméret megállapítása.
Első saroglyaoldal részei és kialakítása.
Hátsóalj részei és kialakítása.
Behúzott saroglya készítése.
Kocsioldal kialakítása, közfás kocsioldal.
Az igáskocsi méretei.
Kézikocsi, igásszánkó, kétkerekű talyiga jellemzői.

Magyar hajtókocsik típusai, jellemző kialakítása.
A sármentő anyaga és hajlítás módja.
Kocsitervezés lépései, tervezési szempontok.
Karosszéria hajlásainak készítése.
Gazdasági hajtókocsi karosszéria szerkezeti kialakítása különböző csapozásokkal, a karosszéria összeépítése.
Hajtókocsi kerekek, kerékagy általános ismertetése.
Hajtókocsikerék összeépítésének módja.
Hajtókocsi kerékagy vésése, küllőzés.
Hajtókocsi szélességi méretei.
A kerék talpalása, csapozása, ékelése.
Paraszt hajtókocsi, fedeles hintó, batár, zsalus kocsi, hajtószán jellemzése.
Kocsialjak (furgonalj, homokfutó kocsialj) ismertetése.
Vontatókocsi jellemzése.
Igáskocsi vasalása.
Hajtókocsi kerekek ráfozása.
Használt kerék vasalása.
Kocsi vasalásai.
Kocsi festése és fényezése.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok		x		-

	alapján				
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		-
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11374-12 azonosító számú

Faipari gépek technológiája megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11374-12 azonosító számú, Faipari gépek technológiája megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11374-12 Faipari gépek technológiája	Faipari gépismeret			Faipari gépismeret gyakorlat		
	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai	Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai	Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái
FELADATOK						
Faipari eszközöket készít				x	x	x
Fémipari alapokat megismer	x	x	x			
Faipari gépek üzembiztonságát ellenőrzi				x	x	x
Faipari gépeket beállít				x	x	x
Faipari gépdokumentációt értelmez	x	x	x			
Faipari gépek szerkezetét szakmai szempontok alapján ellenőrzi				x	x	x
Faipari szerszámokat használ				x	x	x
Faipari géphibákat felismer				x	x	x
Forgó-mozgó szerszámok működését szakmai szempontok alapján ellenőrzi				x	x	x
Faipari gépalkatrészeket beazonosít				x	x	x
Műszaki dokumentációt készít, vezet	x	x	x			
Termékminőségi problémákat elemez és visszacsatol				x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Fémipari alapok	x			x		
Gépek, szerszámok				x	x	x
Alapvető géphibák				x	x	x
Alapanyag és termékminőség	x	x	x			
Minőségügyi szabványok	x	x	x			
Növény-egészségügyi szabványok	x	x	x			
Anyagmozgatás				x	x	x
Anyagtárolás				x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznyelvi és szakmai szövegértés	x	x	x			
Köznyelvi és szakmai beszédkészség	x	x	x			
Olvasott szakmai szövegértés				x	x	x
Faipari rajz olvasása, értelmezése				x	x	x
Gépipari rajz olvasása, értelmezése				x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat				x	x	x
Elhívatottság, elkötelezettség	x	x	x			
Megbízhatóság				x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x			x	x	
Közérthetőség	x			x	x	
Segítőkészség	x			x	x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Logikus gondolkodás	x	x		x	x	
Felfogóképesség				x	x	x
Problémaelemzés, -feltárás	x	x	x			

10. Faipari gépismeret tantárgy 104 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismerjék a fa megmunkálásának gépi technológiáit, a tantárgy segítse a faipari gépek szerkezetének megismerését, nevelje a tanulókat az új gépek, technológiák iránti érdeklődésre, ráirányítsa a figyelmet a gépek megóvására, szakszerű karbantartására.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a faipari gépismeret gyakorlat tantárgy és témakörei.

10.3. Témakörök

10.3.1. Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai *36 óra*

Faipari forgácsoló gépek és szerszámok fajtái és alkalmazásuk.
Megmunkáló gépek, szerszámok (szalag- és körfűrészgépek, gyalugépek).
Szalagfűrészek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Körfűrészek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Egyengető gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Vastagsági gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Fűrész- és gyalugépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kiegészítő berendezések, sablonok, munkadarabok ellenőrzése.
Fűrész- és gyalugépek biztonságtechnikai előírásai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Darabolás, szélezés, szeletelés, hibakiejtés.
Sík és térgörbék alkatrészek kialakítása szalagfűrészgépen.
Szelvény méretre alakítása faipari fűrészgépekkel.
Fűrészáru lap és él gyalulása derékszögben.
Méretre munkálás faipari gyalugépeken.
Szakmai számítások (jellemző szögek, áttétel, körpályán mozgó szerszám forgácsolási sebessége, előtoló sebessége).

10.3.2. Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai *36 óra*

Marógépek (asztalos marógép, felsőmarógép, csapozó marógépek) működése, falhasználása és üzemeltetési szabályai.
Marókések, marószerszámok fajtái, alkalmazási lehetőségei.
Fúrógépek (hosszlyukfúró, sorozatfúró) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tömörfa alkatrészek profilkialakítása, díszlécek készítése marógépeken.
Szerkezeti megmunkálások marógépeken.
Szerkezeti kötések kialakítása asztalos marógépen, csapozó marógépen, láncmarógépen, felsőmarógépen.
Fúrógépek, fúrási technológiák, a hosszlyuk- és sorozatfúró gépekkel kialakítható

kötések.
Faipari esztergagépek alaptípusai, esztergályos szerszámok.
A szerelés során használt présgépek (keret- és korpuszprések) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Faipari gépek biztonságtechnikai szabályai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Por- és forgácselszívó berendezések.
Karbantartás műveletei, típusai.

10.3.3. Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái

32 óra

Csiszológépek és szerszámaik csoportosítása.
Csiszológépek (szalagcsiszológépek, hengercsiszológépek, széles szalagú csiszológépek) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tárcsás csiszológép, él- és különleges csiszológépek felépítése, alkalmazása.
Kézi és gépi csiszolóanyagok ismertetése.
Kézi csiszológépeken (szalag, tárcsás, rezgő) végezhető technológiák.
Csiszolási műveletek végzése faipari csiszoló gépeken.
Sík, mart, profilozott felületek gépi csiszolása.
Sarkok, élek letörése csiszológéppel.
Élcsiszolás, egyenes és ívelt alkatrészek csiszolása.
A csiszolási hibák javítása.
A felületkezelés gépei és berendezései, működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
A felületkezelő anyagok felhordásának gépei, eszközei (mártás, hengeres felhordás, öntés gépei).
Szóróberendezések típusai, alkalmazási lehetőségei.
Lakkozott felületek szárító berendezései, működésük.
Felületkezelési technológiák.
Felületkezelési hibák és javításuk.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Faipari gépismeret gyakorlat tantárgy 468 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismerjék a gépi megmunkálások technológiai előírásait, a faipari gépek szerkezetét, működési elvét, tanulják meg használni a gépek védőberendezéseit, a balesetmentes munkavégzés feltételeit, szerszámkarbantartás előírásait.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a faipari gépismeret tantárgy és témakörei.

11.3. Témakörök

11.3.1. Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai

180 óra

Megmunkáló gépek, szerszámok (szalag- és körfűrészgépek, gyalugépek).
Gépi fűrészszerszámok (fűrészszalagok, körfűrészlapok és azok típusainak bemutatása) felépítése, beállítása.
Szalagfűrészgép működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Szalagfűrészgép beállítása, szalagcsere, fűrészelési gyakorlat.
Körfűrészgépek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Körfűrészgép beállítása, az elővágó körfűrészlap szerepe.
Fűrészelés gyakorlása, darabolás, szélezés, szeletelés.
Íves (sík és térgörbe) alkatrészek kialakítása szalagfűrészgépen.
Egyengető gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.

Vastagsági gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használata.
Egyengetés, vastagolás, teljes keresztmetszetű megmunkálás gyakorlása, méretre gyalulás, méretellenőrzés.
Hosszú, rövid, görbe és csavarodott alkatrészek egyengetése.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Fűrész- és gyalugépek biztonságtechnikai előírásai.
Fűrész- és gyalugépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kiegészítő berendezések, sablonok, munkadarabok ellenőrzése.

11.3.2. Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai ***144 óra***

Marógépek (asztalos marógépek, felsőmarógépek, csapozó marógépek) működése, falhasználása és üzemeltetési szabályai.
Marókések, marószerszámok fajtái, alkalmazási lehetőségei.
Fúrógépek (hosszlyukfúró, sorozatfúró) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tömörfa alkatrészek profilkialakítása, díszlécek készítése marógépeken.
Szerkezeti megmunkálások marógépeken.
Szerkezeti kötések kialakítása asztalos marógépen, csapozó marógépen, láncmarógépen, felsőmarógépen.
Sík-és térgörbe alkatrészek kialakítása marógépeken.
Vezetőgyűrű alkalmazása, íves alkatrészek marása sablon segítségével.
Fúrógépek, fúrási technológiák, a hosszlyuk- és sorozatfúró gépekkel kialakítható szerkezeti kötések.
Faipari esztergagépek alaptípusai, esztergályos szerszámok.
Esztergályozási alapműveletek.
A szerelés során használt présgépek (keret- és korpuszprések) működése, üzemeltetési szabályai.
Faipari gépek biztonságtechnikai szabályai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Por- és forgácselszívó berendezések kezelése, karbantartása.
A karbantartás műveletei, típusai.
Élezőgépek, működésük.
Megmunkáló gépek kiegészítő berendezései, sablonok.

11.3.3. Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái ***144 óra***

Csiszológépek és szerszámaik csoportosítása.
Csiszológépek (szalagcsiszólógépek, hengercsiszológépek, széles szalagú csiszológépek) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tárcsás csiszológép, él- és különleges csiszológépek felépítése, alkalmazása.
Kézi és gépi csiszolóanyagok ismertetése, kiválasztása.
Kézi csiszológépeken (szalag, tárcsás, rezgő) végezhető technológiák.
Csiszolási műveletek végzése faipari csiszoló gépeken.
Csiszolási gyakorlatok - tömörfa alkatrészek, kávák csiszolása.
Sík, mart, profilozott felületek gépi csiszolása.
Sarkok, élek letörése csiszológéppel.
Élcsiszolás, egyenes és ívelt alkatrészek csiszolása.
Méret- és minőség-ellenőrzés.

A gyártásközi ellenőrzések meghatározása, a dokumentálás tartalmi és formai követelményei.
A csiszolási hibák javítása.
A felületkezelés gépei és berendezései, működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
A felületkezelő anyagok felhordásának gépei, eszközei (mártás, hengeres felhordás, öntés gépei).
Szóróberendezések típusai, alkalmazási lehetőségei.
Lakkozott felületek szárító berendezései, működésük.
Felületkezelési technológiák.
Felületkezelési gyakorlatok.
Felületkezelési hibák, javításuk, megelőzésük.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		-
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
11372-12 **Kádáripari ismeretek**	**Kádáripari szakmai gyakorlat**
	Alapvető tömörfa megmunkálás
	Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása
11373-12 **Bognáripari ismeretek**	**Bognáripari szakmai gyakorlat**
	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái
	Fából készült járművek gyártása
11374-12 **Faipari gépek technológiája**	**Faipari gépismeret gyakorlat**
	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai

11372-12 Kádáripari ismeretek szakmai követelménymodul

a 9. évfolyamot követően

Kádáripari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alapvető tömörfa megmunkálás
Fűrészelési technológia - anyagbefogás, rögzítési módok, ellenőrzés, munkavédelem.
Fűrészelési gyakorlatok.
Kézi körfűrész gépek, dekopír-, szúró-, rezgőfűrészek bemutatása, használata.
Gépi fűrészelési gyakorlatok.
Keresztmetszet megmunkáló kézi szerszámok és gépek, gépekhez tartozó szerszámok jellemzői, késcsere, gépbeállítás.
Derékszögű síkok képzése, méretre gyalulás, önellenőrzés.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használatuk.
Méretre gyalulás, méretellenőrzés.

11373-12 Bognáripari ismeretek szakmai követelméymodul

a 9. évfolyamot követően

Bognáripari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái
Kávakötések kézi szerszámokkal és gépekkel.
Egyenes fogazás, nyílt, félig takart fecskefarkú fogazás kézi szerszámokkal, gépekkel.
Köldökcsaphely-fúrás, fúrógépek szerszámai, felépítésük, működésük.
Idegen csap helyének marása, laposcsap/lamelló helyének marása.
Egyszerű munkadarabok készítése.
Alapszerkezetek gyakorlása kézi szerszámokkal és gépekkel.

11372-12, Kádáripari ismeretek szakmai követelménymodul

a 10. évfolyamot követően

Kádáripari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása
Az edények megmunkálása.
Edényvégek gépi megmunkálása.
Edények, hordók palástjának gépi összehúzása.
Az edényvégek körülvágása.
Csínvágás géppel.
Tisztítás, lyukfúrás gépekkel.
Az edénypalást készítése köldökcsapozással.
Az edénypalást gyalulással való megmunkálása.
Az edénypalást megmunkálása esztergályozással.
Edények vasalatai, abroncsozásuk.
A kádak részei, anyagaik megválasztása.
A kád kialakítás módjai.
Hordók alakja és fő részei.
A hordóosztások, műszaki követelmények.
A hordókészítés technológiája, anyagválasztás, méret és fafajta szerint.
A palást megmunkálása, bütü-és a dongavégek kiképzése.
A hordóvég körülvágása hagyományos gépek segítségével.
A fenék kialakítás (alakja, vastagsága), a fenékárok kiképzése.
A hordók, edények karbantartása.

11374-12, Faipari gépek technológiája követelménymodul

a 11. évfolyamot követően

Faipari gépismeret gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai
Marógépek (asztalos marógépek, felsőmarógépek, csapozó marógépek) működése, falhasználása és üzemeltetési szabályai.

Fúrógépek (hosszlyukfúró, sorozatfúró) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Szerkezeti megmunkálások marógépeken.
Szerkezeti kötések kialakítása asztalos marógépen, csapozó marógépen, láncmarógépen, felsőmarógépen.
Sík-és térgörbe alkatrészek kialakítása marógépeken.
Fúrógépek, fúrási technológiák, a hosszlyuk- és sorozatfúró gépekkel kialakítható szerkezeti kötések.

11373-12 Bognáripari ismeretek szakmai követelménymodul

a 11. évfolyamot követően

Bognáripari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Fából készült járművek gyártása
Talicska kialakítása.
Közép igáskocsi és leírása.
Tengely bevésése a tengelyágyba, laposvéső helyes tartása, árokvéséskor.
A sármentő anyaga és hajlítás módja.
Kocsioldal kialakítása, közfás kocsioldal.
Karosszéria hajlásainak készítése.
Gazdasági hajtókocsi karosszéria szerkezeti kialakítása különböző csapozásokkal, a karosszéria összeépítése.
Hajtókocsi kerekek, kerékagy általános ismertetése.
Hajtókocsikerék összeépítésének módja.
Hajtókocsi kerékagy vésése, küllőzés.
A kerék talpalása, csapozása, ékelése.

5.33.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
32 543 02
KÁDÁR, BOGNÁR
SZAKKÉPESÍTÉSHEZ
szakiskolában történő oktatáshoz
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 32 543 02 Kádár, bognár szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 32 543 02

A szakképesítés megnevezése: Kádár, bognár

A szakmacsoport száma és megnevezése: 11. Faipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVIII. Faipar

Elméleti képzési idő aránya: 20 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 80 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 11. Faipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: -

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám

egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül

munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés,

a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a

közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló

csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				1			1				
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		3,5	70			105			105		
11372-12 Kádáripari ismeretek	Kádáripari szakmai ismeretek	2			1			1			2	
	Kádáripari szakmai gyakorlat		7			6			6			5
11373-12 Bognáripari ismeretek	Bognáripari szakmai ismeretek	2			1			2			1	
	Bognáripari szakmai gyakorlat		6			6			6			5
11374-12 Faipari gépek technológiája	Faipari gépismeret				1			1			1	
	Faipari gépismeret gyakorlat					5			4			4,5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		5	16		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11371-12 Biztonságos munkavégzés	**Biztonságos munkavégzés alapjai**				**36**			**36**					**72**
	Munka- és tűzvédelem				*36*								*36*
	Környezetvédelmi- és technológiai szabályok							*20*					*20*
	Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája							*16*					*16*
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		**126**										**126**
	Faipari szerszámok, eszközök biztonságtechnikája		*36*										*36*
	Faipari alapgépek biztonságtechnikája		*54*										*54*
	Munkabiztonság		*36*										*36*
11372-12 Kádáripari ismeretek	**Kádáripari szakmai ismeretek**	**72**			**36**			**36**			**64**		**208**
	Anyagismeret	*36*											*36*
	Alapvető tömörfa megmunkálás	*36*											*36*

	Kádár szerkezettan-szakrajz				*20*			*20*			*32*		*72*
	Kádár szakmai ismeret				*16*			*16*			*32*		*64*
	Kádáripari szakmai gyakorlat		**252**			**216**			**216**			**160**	**844**
	Alapanyagok és segédanyagok		*108*			*36*							*144*
	Alapvető tömörfa megmunkálás		*144*			*36*							*180*
	Kádáripari alkatrészek gyártása					*72*			*88*			*32*	*192*
	Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása					*72*			*128*			*128*	*328*
11373-12 Bognáripari ismeretek	**Bognáripari szakmai ismeretek**	**72**			**36**			**72**			**32**		**212**
	Faipari szakrajz	*36*											*36*
	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái	*36*											*36*
	Bognáripari szerkezetek készítése				*16*			*32*			*12*		*60*
	Fából készült járművek				*20*			*40*			*20*		*80*
	Bognáripari szakmai gyakorlat		**216**			**216**			**216**			**160**	**808**
	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái		*144*										*144*
	Bognáripar szerszámai és gépei		*72*	**70**		*72*	**105**			**105**			*144*
	Bognáripari szerkezetek gyártása					*72*			*88*			*32*	*192*
	Fából készült járművek gyártása					*72*			*128*			*128*	*328*
11374-12 Faipari gépek technológiája	**Faipari gépismeret**				**36**			**36**			**32**		**104**
	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai				*36*								*36*
	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai							*36*					*36*
	Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái										*32*		*32*
	Faipari gépismeret gyakorlat					**180**			**144**			**144**	**468**
	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai					*180*							*180*
	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai								*144*				*144*
	Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái											*144*	*144*

Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	**162**	**594**		**144**	**612**		**180**	**576**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:	**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya	694/20 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya	2526/80 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei ***2 óra***

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága ***2 óra***

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások **2 óra**

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek 4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2 *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				

Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	

1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11371-12 azonosító számú

Biztonságos munkavégzés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11371-12 azonosító számú, Biztonságos munkavégzés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai			Biztonságos munkavégzés gyakorlata		
	Munka- és tűzvédelem	Környezetvédelmi- és technológiai szabályok	Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája	Faipari szerszámok és eszközök biztonságtechnikája	Faipari alapgépek biztonságtechnikája	Munkabiztonság
FELADATOK						
Betartja a munka- és balesetvédelmi előírásokat	x					x
Betartja a biztonságtechnikai előírásokat	x					x
Betartja a tűzvédelmi előírásokat	x					x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x				
Betartja a karbantartásra vonatkozó előírásokat			x	x	x	
Betartja a gépek biztonságos használatára vonatkozó előírásokat			x		x	x
Kéziszerszámokat, kézi kisgépeket, munkaterületet előkészít			x	x		
Gépeket, szerszámokat ellenőriz, beállít			x		x	
Biztonságtechnikai eszközöket beállít			x		x	
SZAKMAI ISMERETEK						
Munkabiztonsági szabályok, rendeletek	x					
Munkavégzési környezeti és technológiai szabályok	x					x
Munkáltatók és munkavállalók jogai és kötelességei	x					
Elsősegélynyújtás	x					x
Tűzvédelem	x					x
Tűzoltó berendezések és eszközök feladatai	x					x
Tűzkárbejelentés	x					x
Érintésvédelmi szabályok, előírások	x			x	x	x
Környezetvédelem		x				
Faipari hulladék kezelésének előírásai		x				x
Faipari termékek készítésének általános követelményei		x				
A faipari munkavégzés feltételei			x			x
Géptani alapfogalmak			x			
Kéziszerszámok, kézi kisgépek			x	x		
Faipari alapgépek felépítése, szerszámai és beállításai			x		x	
Faipari alapgépek kezelésének szabályai és biztonságtechnikai előírásai			x		x	
Gépkönyv, kezelési, szerelési, karbantartási útmutatók			x		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						

Munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata				x	x	x
Gépek, szerszámok biztonságos használata				x	x	x
Köznyelvi és szakmai szöveg hallás utáni megértése	x	x	x			
Olvasott köznyelvi és szakmai szöveg megértése	x	x	x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás				x	x	
Döntésképesség				x	x	x
Kézügyesség				x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség						x
Közérthetőség	x	x	x			
Kompromisszumkészség						x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x	x
Problémaelemzés,-feltárás	x	x	x			
Rendszerező képesség	x	x	x			

4. Biztonságos munkavégzés alapjai tantárgy 72 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos munkavégzés alapjai elméleti oktatás célja, hogy a tanulókat felkészítse a munkaterületen jelentkező munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi feladatok ellátására, sajátítsák el a faipari alapgépekkel, szerszámokkal, eszközökkel történő körültekintő és elővigyázatos munkavégzés szabályait. A tantárgy oktatása során felelős, környezettudatos magatartás alakuljon ki a tanulókban.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a biztonságos munkavégzés gyakorlata tantárgy és témakörei.

4.3. Témakörök

4.3.1. Munka- és tűzvédelem *36 óra*

A munkavédelem célja, feladata, területei, szervezete és fontosabb jogszabályai.
A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelességei.
A biztonságos munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Az anyagmozgatás és anyagtárolás biztonságtechnikája.
Baleset fogalma, csoportosítása, megelőzése.
Balesetek kivizsgálása, nyilvántartása.
Tennivalók baleset esetén.
Az elsősegélynyújtás szabályai.
Szakhatóságok jogai.
Egészséges munkahelyek kialakítása, szervezeti intézkedések.
Gépek, berendezések biztonságos üzemeltetése.
Kéziszerszámok biztonságos használata.
Munkabiztonsági felszerelések, eszközök, védőruhák használata.

Egyéni és kollektív védőfelszerelések használata a biztonságos munkavégzéshez.
A foglalkozási ártalom fogalma, csoportosítása, okai, következményei, valamint megelőzésének lehetőségei.
Foglalkozási betegségek.
Foglalkozás-egészségügy tárgykörei (munkaélettan, munkalélektan, munkakörülményi tényezők, munkakultúra).
Orvosi alkalmassági vizsgálatok.
Személyi higiénia.
Ergonómia.
A tűzvédelem célja és feladatai.
Az égés feltételei, fajtái.
Tűzveszélyes anyagok, tűzveszélyességi osztályba sorolás.
Tűzoltó anyagok és eszközök, kezelésük.
Tennivalók tűz esetén, tűzoltási módok.
A villamosság biztonságtechnikája.
Érintésvédelem.

4.3.2. Környezetvédelmi- és technológiai szabályok *20 óra*

Ökológiai alapismeretek.
A környezet- és természetvédelem fogalma, jelentősége.
Környezetvédelem eszközei, módszerei.
A víz, a levegő, a talaj, a környezet tisztaságának védelme.
A fa- és bútoriparban keletkező hulladékok feldolgozása, tárolása, ártalmatlanítása.
Beruházások környezetvédelmi előírásai.
A faipari beruházás előkészítése, szakhatóságok előírásai és telephely engedélyezési eljárás.
Szennyvíz- és hulladékkezelés.
Veszélyes hulladékok kezelése, tárolása.
Biztonsági adatlapok, R-S mondatok.
Zajvédelem.

4.3.3. Faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságtechnikája *16 óra*

Biztonságtechnika a faiparban.
Ergonómiai előírások, gépek kezelhetősége.
Faipari gépek üzemeltetésének környezeti szempontjai.
Faipari alapgépek működtetéséhez, üzemeltetéséhez szükséges ismeretek.
Alapvető kéziszerszámok, kézi kisgépek biztonságtechnikája.
Elsősegély-nyújtási ismeretek.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont

		egyéni	csoport	osztály	lebontása, pontosítása)
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

4.5.2, A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Biztonságos munkavégzés gyakorlata tantárgy 126 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos munkavégzés gyakorlata oktatás célja, hogy felkészítse a tanulókat a faipari alapgépek, szerszámok, eszközök biztonságos használatára. A tantárgy oktatása során elsajátított kompetenciák birtokában a tanulók képesek legyenek a faipari termelésben a kézi és gépi munkavégzés szabályainak maradéktalan betartására, a munkabiztonsági eszközök, felszerelések használatára, a gépek, szerszámok biztonságos használatára.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a biztonságos munkavégzés alapjai tantárgy és témakörei.

5.3. Témakörök

5.3.1. Faipari szerszámok, eszközök biztonságtechnikája *36 óra*

Műhelyrend.
Padszerszámok, közös szerszámok.
Szerszámok tárolása.
Szerszámok tárolása munka közben.
Kéziszerszámok kezelése, fűrészek, gyaluk, vésők, fúrók, kalapácsok.
Egyéb szerszámok biztonságos használata.

5.3.2. Faipari alapgépek biztonságtechnikája *54 óra*

Faipari gépek rendeltetése, biztonságos beállítása.
Védőberendezések, védőeszközök használata.
Faipari gépek biztonságos üzemeltetése, karbantartása.
A gépek üzemi körülményei, gépápolás.
Gépi szerszámok kezelése, tárolása.
Gépi szerszámok biztonságos szállítása és tárolása, szerszámok ellenőrzése.
Gépi munkavégzés szabályai.

5.3.3. Munkabiztonság *36 óra*

A munkahely rendje, anyagok rakatolása megmunkálás közben.
Magatartási szabályok a műhelyben, testtartás megmunkálás közben.
Környezeti és technológiai szabályok munkavégzés közben.
Veszélyes anyagok kezelése, tárolása.
Elsősegélynyújtás.
Tűzoltó berendezések és eszközök használata.
Tűzkárbejelentés.
Érintésvédelmi szabályok, előírások a műhelyben.
Faipari por-forgács elszívása, faipari hulladék kezelése.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.6.	szemléltetés		x		-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.2.	Műveletek gyakorlása	x			
1.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11372-12 azonosító számú

Kádáripari ismeretek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11372-12 azonosító számú, Kádáripari ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11372-12 Kádáripari ismeretek	Kádáripari szakmai ismeretek				Kádáripari szakmai gyakorlat			
	Anyagismeret	Alapvető tömörfa megmunkálás	Kádár szerkezettan-szakrajz	Kádár szakmai ismeret	Alapanyagok és segédanyagok	Alapvető tömörfa megmunkálás	Kádáripari alkatrészek gyártása	Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása
FELADATOK								
Alapanyagot előkészít		x				x		
Alapanyagot minősít	x				x			
Faipari gépek segítségével anyagot megmunkál		x				x	x	x
Faipari kéziszerszámok segítségével anyagot megmunkál		x				x	x	x
Sablonokat készít, használ				x			x	x
Stuccolási tevékenységet végez				x			x	x
Fuggolási tevékenységet végez				x			x	x
Stráfolási tevékenységet végez				x			x	x
Toastolási tevékenységet végez				x			x	x
Kéziszerszámokat, kézi kisgépeket, munkaterületet előkészít		x				x		
Porelszívó berendezést ellenőriz, bekapcsol		x				x		
Ellenőrzi a gépek paramétereit, működését		x				x		
Szabászati tevékenységet végez		x		x		x		
Keresztmetszeti megmunkálást végez		x		x		x		
Marási műveleteket végez		x		x		x	x	x
Fúrási műveleteket végez		x		x		x		
Munkadarabot esztergályozással megmunkál		x		x			x	x
Csiszolási műveleteket végez		x		x		x		
Oldható és oldhatatlan szerkezeti kötéseket kialakít		x				x		
Faipari alapszerkezeteket készít		x				x		
Gyártásközi ellenőrzést végez							x	x
Gép- és hibanaplót vezet							x	x
SZAKMAI ISMERETEK								
Fafajták és sajátosságaik	x				x			
Faanyag minősítése	x				x			
Faanyag kezelése	x				x			
Rönk és fűrészáru szabványok	x				x			

Famegmunkálás alapgépei		x				x	x	x
Szakma-specifikus gépek, kisgépek, eszközök							x	x
Szerszámok élezése							x	x
Fűrészipari technológiák				x		x	x	x
Faipari alapanyagot szállító eszközök							x	x
Sík- és téridomokkal kapcsolatos számítások					x			
Rönk, fűrészáru köbözés, kihozatal					x			
Folyadéktároló edények			x					
Hordóformák			x					x
Hordóosztások			x					x
Hordószabványok			x					x
Edények arányai			x					x
Folyadéktároló edények alkatrészei			x				x	x
Egyéb kádáripari termékek, kádak, dézsák,			x				x	x
Sablonok							x	x
Koporsó gyártás specifikumai			x				x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Köznyelvi és szakmai szöveg hallás utáni értése	x			x	x		x	x
Köznyelvi és szakmai beszédkészség	x			x	x		x	x
Olvasott szakmai szöveg értése	x			x	x		x	x
Faipari rajz olvasása, értelmezése		x				x	x	x
Gépipari rajz olvasása, értelmezése		x				x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Erős fizikum					x	x	x	x
Kézügyesség		x	x			x	x	x
Önállósság		x			x		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Tömör fogalmazás készsége	x			x	x		x	
Kezdeményezőkészség		x			x		x	x
Segítőkészség		x		x		x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x			x	x	x
Új ötletek, megoldások kipróbálása		x				x		x
Hibakeresés	x				x		x	x

6. Kádáripari szakmai ismeretek tantárgy 208 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló megismerje a faanyag szerkezeti felépítését, tulajdonságait, a gyakrabban használt fafajokat, a kádár-és bognáriparban használt különböző alap- és segédanyagokat. A tanulók képesek legyenek a szakmai elmélet és gyakorlat során tanult kádáripari szerkezetek műszaki rajzának elkészítésére. A tanulók megismerjék a különböző kádáripari termékek jellemzőit, szerkezetét, elkészítésének műveleti sorrendjét. A tanuló képes legyen kiválasztani a műszaki dokumentáció alapján az egyes termékek előállításához szükséges anyagokat, technológiákat, szerszámokat, gépeket.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a kádáripari szakmai gyakorlat tantárgy és témakörei.

6.3. Témakörök

6.3.1. Anyagismeret *36 óra*

A fa szerkezeti és vegyi felépítése.
A faanyag nedvességtartalma (szabadvíz, kötött víz, rosttelítettségi határ, egyensúlyi fanedvesség, víztartalmi fokok, nedvességmérés, nedvességtartalom számítás, zsugorodás és dagadás mértékének számítása, a fűrészáru alakváltozása száradás közben).
A fa műszaki tulajdonságai (a fa külső megjelenése, sűrűsége, tartóssága, mechanikai tulajdonságai).
A fa hibái és betegségei (alaki, szövetszerkezeti hibák, farontó gombák károsításai, állati eredetű károsodások).
Védekezés a farontó gombák és rovarok ellen.
Faanyagok kezelése, tárolása (természetes- és mesterséges szárítás, gőzölés, permetezés, áztatás, fűrészáru tárolása, laptermékek tárolása).
Fafaj felismerés, elsődleges fafaj meghatározók, másodlagos fafaj meghatározók.
A hazai fafajták (tűlevelű és lombos fák) makroszkopikus felismerése, műszaki tulajdonságai, megmunkálhatósága, felhasználási területei.
Trópusi fafajok.
Hazai fafajok helyettesítésének lehetőségei trópusi fafajokkal.
Alapanyagok (furnérok, rétegelt termékek, bútorlapok, agglomerált termékek) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
Alapanyag szabványok tartalma, minőségi előírások.
A faanyag minőségi osztályozása, a szabványok felépítése.
Alapanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.
Segédanyagok (műanyagok, fémek, kiegészítő anyagok) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
Segédanyag szabványok tartalma, minőségi előírások.
Segédanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.

6.3.2. Alapvető tömörfa megmunkálás *36 óra*

A forgácsolás elmélete.
Forgácsoló szerszámok jellemzői egyenes és körpályán mozgó szerszámoknál.
Jellemző szögek és hatásuk a felületi finomságra.
Forgácsoláshoz szükséges mozgások (főmozgás, mellékmozgás).
Forgácsoló sebesség, előtoló sebesség.
Forgácsolás egyenes vonal mentén, forgácsolás ív mentén.
Forgácsolással összefüggő szakmai számítások.
Faipari szerszámok és kézi kisgépek (fűrész-, gyalu-, maró- és csiszológépek, fúrógépek).
Kézi szerszámok műhelyszintű használata.
Kézi szerszámok (fűrészek, gyaluk, vésők, fúrók) fajtái és alkalmazásuk.
Kézi csiszolásnál használt anyagok és felhasználásuk.
Darabolás, szélezés, szeletelés, hibakiejtés, sík és térgörbék vágása.
Szelvény méretre alakítása kézi szerszámokkal, faipari kisgépekkel.
Fűrészáru lap és él gyalulása derékszögben, méretre munkálás kézi szerszámokkal, faipari kisgépekkel.
Kézi fűrészgépek (körfűrészek, láncfűrészek, dekopír-fűrészek, rezgőfűrészek, szúrófűrészek) működése, alkalmazása.
Kézi gyalugépek működése, alkalmazása.
Kézi fúrógépek működése, alkalmazása.
Kézi marógépek (felsőmaró gép, laposcsap/lamelló marógép) működése, üzemeltetése, alkalmazása.
Csiszolási műveletek végzése kézzel és kisgépekkel.
Kézi csiszológépek (szalag, korong, rezgő) működése, üzemeltetése, alkalmazása.
Sík, mart, profilozott felületek csiszolása, sarkok, élek letörése.
Kézi gépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kézi gépek biztonságtechnikai előírásai, szabályai.
Műhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.

6.3.3. Kádár szerkezettan-szakrajz *72 óra*

Általános tudnivalók a szakrajz készítésénél.
Ábrázolási módok, vetületi, metszeti és axonometrikus ábrázolás.
Méretarányok, méretmegadás.
Vázlatrajz készítés.
Vonalgyakorlat, egyenesek, körök, oválisok.
Körszerkesztések, ívszerkesztések.
Szögszerkesztések, háromszögek, négyszögek, szabályos sokszögek.
Hatoldalú hasáb, ötoldalú gúla, henger.
Kúpmetszet, parabolametszet, hiperbolametszet.
Ovális kád körvonalak.
Tojásgörbe szerkesztése.
Négyzetes kád körvonala.
Puttonykörvonalak.
Hordóosztások.
Kotyogó, hordócsap szerkezeti rajza.
Egyenes dongájú kádáripari edények szerkezete.
Virágdézsa szerkezeti rajza.
Ipari kád, kármentő, gazdasági kád, savanyító hordó, ecetes kád, erjesztőkád, rocska

szerkezete.
Merítődézsa, fertálydézsa, vízkupa, vajköpülő, kútveder, ovál borveder, tojás körvonalú borveder szerkezete.
Kerektölcsér, ováltölcsér, négyzetes kád, kiürítő edény, ovális kiürítő edény, taposókád, szüretelő puttony, fürdőkád, káposztáshordó szerkezete.
Szüretelőkád szerkezeti rajza.
Hajlított dongájú kádáripari edények szerkezete.
Rajnai kanna, aknahúzó szerkezete.
Boroshordó, söröshordó szerkezeti rajza.
Ipari hordók, vizes lajt, oválhordó, tojás oválhordó, vízszállító hordó, ászokhordó, cserzőhordó, csobolyó, vajashordó, nagy gönci hordó szerkezete.

6.3.4. Kádár szakmai ismeret *64 óra*

Kádár szakma kialakulása és fejlődése, a kádáripar története.
A kézműves és gépesített kádáripari termelés jellemzői.
Kádáripari termékek fajtái, szerkezetei, alkotórészei.
A kádáripari edények csoportosítása, az edények formái és jellemzői, felhasználási területei.
A hordó szerkezete, típusai, hordóosztások, hordó teríték.
A donga fogalma, fajtái, elnevezésük.
Egyenes és különleges dongák kialakítása.
Az állítóabroncsok és formák, az összeállítás munkamenete.
A dongahajlítás célja, módjai.
Hordódongák kialakítása, a vápás hordó dongái.
Tüzelés módja, eszközei.
A főzés és a gőzölés módjai.
A hajlítás menete és eszközei.
Az edényvégek kialakítása.
A hordó és az edényvégek megmunkálása.
A körülvágás célja, eszközei, módjai.
A belső simítás és a kigyalulás eszközei, a csínvágás eszközei, módjai.
A fenékkialakítás módjai, eszközei.
A fenéklap szerkezete és fajtái, méretvétel.
A peremképzés és a fenék behelyezés, tömítés és gyékényezés.
Az abroncs fogalma, célja, abroncsok anyagai, méretei és megnevezésük.
Az abroncs elhelyezésének szabályai, abroncskészítés és eszközei, egyéb vasalatok.
A külső tisztítás eszközei, módjai.
A furatok készítése és eszközei.
A festés és a lakkozás anyagai, módjai.
Dugókészítés eszközei, módjai.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Kádáripari rajz értelmezése	x			-
3.2.	Kádáripari rajz készítése leírásból	x			-
3.3.	Kádáripari rajz készítés tárgyról	x			-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Kádáripari szakmai gyakorlat tantárgy 844 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti ismeretek elmélyítése és gyakorlatban történő alkalmazása. Az alapanyagok és a segédanyagok megismerése és megfelelő felhasználása, az anyagokkal kapcsolatos szakmai számítások gyakorlása és alkalmazása. A tantárgy ismertesse meg a tanulókat a kádár szakma tevékenységi körével, lehetőségeivel, munkamódszereivel. A tanulók szerezzenek kellő ismeretet és elegendő gyakorlatot a kádáripari termékek gyártásához, javításához. Képesek legyenek műszaki dokumentáció alapján kádáripari termékek gyártására, a munkafolyamatok megtervezésére, a munka minőségi elvégzésére.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai

tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a kádáripari szakmai ismeretek tantárgy és témakörei.

7.3. Témakörök

7.3.1. Alapanyagok és segédanyagok *144 óra*

A fa, mint ipari nyersanyag. A fa szerkezeti és vegyi felépítése.
A fa fizikai tulajdonságai (sűrűség, tartósság, kopásállóság, nedvességtartalom, stb.).
A fa mechanikai tulajdonságai (rugalmasság, szilárdság, keménység, hasíthatóság).
A fa hibái és betegségei.
A fa makroszkopikus vizsgálata (elsődleges és másodlagos fafaj-meghatározók).
A tűlevelű és lombos fák fajtái, jellemzői.
Fűrészáruk (fogalma, típusai).
A faanyag minőségi osztályozása, a szabványok felépítése.
Alapanyagok (furnérok, rétegelt termékek, bútorlapok, agglomerált termékek) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
Segédanyagok (műanyagok, fémek, kiegészítő anyagok) jellemzői, tulajdonságai és felhasználási lehetőségei.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
Alap- és segédanyagokkal kapcsolatos szabványok alkalmazása.
Alap- és segédanyagokkal kapcsolatos szakmai számítások (a fűrészáru, a laptermékek mennyiségével és árával kapcsolatos számítások, megmunkálási veszteség, anyagveszteség tapasztalati értékei, a veszteség százalékos arányának kiszámítása, kihozatal számítás).
Alap- és segédanyagok kiválasztása, mérése, nyilvántartása.
Alap- és segédanyagok méret és minőség ellenőrzése (fűrészáru méreteinek ellenőrzése, térfogat számítása, nedvesség mérése, laptermékek, furnér méretellenőrzése, mennyiségének meghatározása).

7.3.2. Alapvető tömörfa megmunkálás *180 óra*

Természetes fából készülő alkatrészek szabása, darabolása, szeletelése, kézi szerszámokkal és kézi kisgépekkel (gépek, berendezések, szerszámok ellenőrzése, szerszámok beállítása, működtetése).
Kézi fűrészek általános ismertetése (fűrészfog jellemzői, szögei, élezés menete, terpesztés-oldallapsúrlódás csökkentés).
Fűrészelési gyakorlat (szükséges mérő- és rajzoló eszközök ismertetése, használata, anyagkiosztás).
Fűrészelési technológia - anyagbefogás, rögzítési módok, ellenőrzés, munkavédelem.
Fűrészelési gyakorlatok.
Kézi körfűrész gépek, dekopír-, szúró-, rezgőfűrészek bemutatása, használata.
Gépi fűrészelési gyakorlatok.
Keresztmetszet megmunkáló kézi szerszámok és gépek, gépekhez tartozó szerszámok jellemzői, késcsere, gépbeállítás.
Simító gyalu bemutatása, nagyolási gyakorlatok.
Eresztő gyalu felépítése, forgácstörő szerepe, egyengetési gyakorlat, kézjegy szerepe.
Derékszögű síkok képzése, méretre gyalulás, önellenőrzés.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használatuk.
Méretre gyalulás, méretellenőrzés.
Hosszú, rövid, görbe és csavarodott alkatrészek egyengetése.

Biztonságtechnika, balesetmegelőzés.

7.3.3. Kádáripari alkatrészek gyártása *192 óra*

Dongakészítés alapjai.
A donga fogalma, fajtái, elnevezésük.
A dongák alakja, hegyesítése, fajtái.
A dongák megmunkálása.
Dongák, dongafejek kialakítása.
Az egyenes dongák kialakítása.
A különleges dongák kialakítása.
Az állítóabroncsok és formák.
A dongák összeállításának munkamenete.
Dongahajlítás célja, módjai.
A hordódongák kialakítása hajlítással.
A vápás hordó dongái.
Tüzelés módja, eszközei.
A főzés és a gőzölés módjai.
A hajlítás menete és eszközei.
A kádáripari alkatrészek gépi előállítása.
A gépi megmunkálás, nagyüzemi gyártás elmélete.
Korszerű nagyüzem felépítése.
A gépi megmunkáláshoz szükséges dokumentációk.
Dongák gépi megmunkálása.
Az alkalmazható fűrészgépek, körfűrész és szalagfűrész beállítása és alkalmazása.
Szabás, szélezés, szeletelés.
Szalagfűrész beállítása, görbe alkatrészek kialakításához.
Fűrészekre vonatkozó balesetelhárítási előírások.
A dongák méretre való megmunkálása.
Egyengető gyalugép, vastagoló gyalugép beállítása, alkalmazása.
Többfejes gyalugépen végezhető műveletek.
A donga élmegmunkálása.
Asztalos marógép, felsőmarógép és másolómaró alkalmazása.
A fenéklap fajtái, méreteik, kialakítása, összeépítése.
Fenéklapkivágó, éllemetsző.
A vasalatok és az abroncsozás.

7.3.4. Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása *328 óra*

Kádáripari termékek fajtái, szerkezete.
Edények fogalma, csoportosítása, felhasználási területei.
Egyenes dongájú edények, virágveder, kármentő, kútveder, rocska, dézsa, kiürítőedény, ovális kiürítőedény, savanyító hordók.
Az edények megmunkálása.
Edényvégek gépi megmunkálása.
Edények, hordók palástjának gépi összehúzása.
Az edényvégek körülvágása.
Belső fejrész marása.
Csínvágás géppel.
Tisztítás, lyukfúrás gépekkel.

Az edénypalást készítése köldökcsapozással.
Az edénypalást gyalulással való megmunkálása.
Az edénypalást megmunkálása esztergályozással.
A csiszolás eszközei, módjai.
Edények vasalatai, abroncsozásuk.
Ipari és mezőgazdasági edények.
A kádak fajtái, méreteik, alakjuk.
A kádak részei, anyagaik megválasztása.
A kád kialakítás módjai.
Különböző kádak, káposztáskád, szüretelőkád, eceterjesztőkád.
Egyéb edényfajták, puttony, vajköpülő, fürdőkád, négyzetes kád.
Hordók alakja és fő részei.
A hordóosztások, műszaki követelmények.
A hordókészítés technológiája, anyagválasztás, méret és fafajta szerint.
A palást megmunkálása, bütü-és a dongavégek kiképzése.
A hordóvég körülvágása hagyományos gépek segítségével.
A fenék kialakítás (alakja, vastagsága), a fenékárok kiképzése.
Boroshordók, söröshordók.
Az ipari hordók fajtái.
Élelmiszeres hordók, vegyipari hordók.
Külső, belső impregnálás.
Lakk- és festékszóró berendezés kezelése.
Egyéb hordók, vízszállító hordók, vizeslajt.
Az ászokhordó fogalma, hordóosztás, és az edényteríték.
Az ászokhordó szerkezete, részei, összeépítése és megmunkálása.
A hordók, edények karbantartása.
A tisztítás módja, végrehajtása.
Donga javítása hajlított és hajlítatlan darabokkal.
A fenék javítása, fenékdonga cseréje, új fenék beépítése.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		-
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11373-12 azonosító számú

Bognáripari ismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11373-12 azonosító számú, Bognáripari ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11373-12 Bognáripari ismeretek	Bognáripari szakmai ismeretek				Bognáripari szakmai gyakorlat			
	Faipari szakrajz	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái	Bognáripari szerkezetek készítése	Fából készült járművek	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái	Bognáripar szerszámai és gépei	Bognáripari szerkezetek gyártása	Fából készült járművek gyártása
FELADATOK								
Felméri az elvégzendő munkát			x				x	
Fafaj és minőség szerint anyagot válogat			x				x	
Rönköt terméknek megfelelően hosztol		x	x	x	x		x	x
Rönkhasítási műveleteket végez			x	x			x	x
Különleges rönkfűrészelési módokat használ			x	x			x	x
Gőzöli az anyagokat			x				x	
Terméket kiszerkeszt	x		x	x			x	x
Vasalatot megtervez			x	x			x	x
Görbe anyagokat készít		x	x	x		x	x	x
Elkészíti a kocsi alvázalkatrészeit				x		x		x
Elkészíti a kerékalkatrészeket				x		x		x
Elkészíti a kocsifelépítmény alkatrészeit				x		x		x
Elvégzi a kerékagy perselyezését				x		x		x
Elkészíti a lovasszán alkatrészeit			x	x		x	x	x
Bognáripari terméket összeállít			x	x		x	x	x
Elvégzi a befejező műveleteket				x		x		x
Fölszereli a termékekre a vasalatokat			x	x		x	x	x
Elvégzi a javítást a bognáripari termékeken			x	x		x	x	x
Termékek megfelelő tárolását biztosítja			x	x			x	x
Elkészíti a kerítés és kapu elemeit			x			x	x	
Összeállítja a kapu és kerítéselemeket			x			x	x	
Elkészíti a szerszámnyelet			x			x	x	
Elvégzi a szerszám nyelezését			x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK								
Faipari gyártástechnológiák		x			x	x		
Famegmunkálás alapgépei			x	x		x	x	x
Fűrészipari feldolgozás			x			x	x	
Faanyag kezelése		x	x		x		x	
Faanyag ragasztása		x			x			
Faanyag minősítése		x			x			
Műhelyrajzok	x							

Formai rajzok	x							
Műszaki leírások	x							
Fából készült szállítási eszközök				x				x
Fából készült szállító eszközök alkatrészei			x	x			x	x
Egy- és kétkerekű egyéb szállítóeszközök				x				x
Anyagok minőségbiztosítása			x	x		x	x	x
Szakma-specifikus gépek			x	x		x	x	x
Faipari eszközök		x			x	x		
Szakma-specifikus eszközök			x	x		x	x	x
Fakerítések, kapuk	x		x				x	
Koporsók			x				x	
Szerszámnyelek	x		x				x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Köznyelvi és szakmai szöveg hallás utáni értése			x	x		x	x	x
Köznyelvi és szakmai beszédkészség		x	x			x	x	
Olvasott szakmai szöveg értése		x	x	x	x		x	x
Faipari rajz olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x		x	x
Gépipari rajz olvasása, értelmezése		x	x	x			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Mozgáskoordináció		x	x	x	x		x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállósság		x		x	x		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Tömör fogalmazás készsége			x	x		x	x	x
Kezdeményezőkészség		x	x	x	x		x	x
Segítőkészség			x	x			x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x			x	x
Új ötletek, megoldások kipróbálása			x	x			x	x
Hibakeresés			x	x			x	x

8. Bognáripari szakmai ismeretek tantárgy 212 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók képesek legyenek a szakmai elmélet és gyakorlat során tanult faipari és bognáripari szerkezetek műszaki rajzának elkészítésére. Megismertesse a tanulókkal a faipari alapszerkezetek típusait és gyártástechnológiáit, a különböző bognáripari termékek jellemzőit, szerkezetét, elkészítésének műveleti sorrendjét. A tanulók képesek legyenek kiválasztani a műszaki dokumentáció alapján az egyes termékek előállításához szükséges anyagokat, technológiákat, szerszámokat, gépeket.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a bognáripari szakmai gyakorlat tantárgy és témakörei.

8.3. Témakörök

8.3.1. Faipari szakrajz *36 óra*

A faipari szakrajz alapfogalmai.
Rajzeszközök használata, rajzok fajtái.
A szabvány, szabványos vonalak és betűk, vonalvastagságok, vonalfajták.
Méretarány, a méretmegadás elemei, módjai a faipari szakrajzokon.
A faiparban alkalmazott anyagok rajzi jelölései.
Síkmértani szerkesztések.
Vetületi ábrázolás alapfogalmai a faipari szakrajzban.
Axonometrikus és perspektivikus ábrázolás.
Nézet és metszet fogalma, metszősíkok típusai a faipari szakrajzban.
A faipari szakrajzok fajtái (jellegrajz, csomóponti rajz, összeállítási rajz, alkatrészrajz, műhelyrajz).
Fakötések ábrázolása.
Szélesítő toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, saját csappal, idegen csappal, gépi toldással).
Hosszabbító toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, csapozásokkal, gépi toldással).
Vastagító toldások.
Keretkötések ábrázolása.
Sarokkötések (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, ollós csappal, vésett csappal aljazás nélkül, 1/3 és 2/3 anyag-vastagságban aljazva, árkolva).
„T” kötések, „kereszt-kötések” (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, csapozással aljazás nélkül, aljazva, árkolva).
Kávakötések ábrázolása, beeresztések (egyenes és fecskefarkú, 1/2 és teljes anyag vastagságban).
Fogazások (egyenes és fecskefarkú, nyílt, félig takart).
Kávakötések (idegen csappal, köldökcsappal, kávakötés szakállas vésett csappal, kávakötés ékelve).
Tömörfából készített egyszerű bognáripari szerkezetek rajzai (szerszámnyél, kerék, stb.).

8.3.2. Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái *36 óra*

Faipari alapszerkezetek (lap-, keret-, káva- és állványszerkezetek).
Toldások, fakötések típusai.
Egyszerű szélesbítő toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, saját csappal, idegencsappal, gépi toldással) szerkezeti kialakítása, felhasználási területei.
Szélesítő toldások erősítései (lap- és élheveder, fejelőléc).
Egyszerű hosszabbító toldások (egyenes és ferde élillesztéssel, rálapolással, csapozásokkal, gépi toldással) kialakítása és alkalmazásai.
Alap keretkötések (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, ollós csappal, vésett csappal aljazás nélkül, 1/3 és 2/3 anyag-vastagságban aljazva, árkolva) kialakításai, felhasználási területei.
„T" kötések, „kereszt-kötések" (rálapolással aljazás nélkül, aljazva, csapozással aljazás nélkül, aljazva, árkolva) kialakításai, felhasználási területei.
Alap kávakötések kialakítása és alkalmazásai.
Beeresztések (egyenes és fecskefarkú, 1/2 és teljes anyag vastagságban) szerkezeti kialakítása.
Fogazások (egyenes és fecskefarkú, nyílt, félig takart) kialakítása.
Kávakötések (idegen csappal, köldökcsappal, kávakötés szakállas vésett csappal, kávakötés ékelve) készítése és felhasználási területe.

8.3.3. Bognáripari szerkezetek készítése *60 óra*

A bognáripar eredete és fejlődése.
A kocsigyártás története.
A faipar szerszámai.
A bognáripar tartó, működő és közvetve működő szerszámai.
Tartó szerszámok (gyalupad, gyalupad kárvédő, padvas, gyalupadkar, háromlábú szék, faragótőke, négylábú bak, kerékszék, szorítócsavar, keretszorító, jártatócsavar, fűrészkaloda, talpvágó kaloda).
Működő szerszámok (hasító fejsze, faragó balta, vésők, fűrészek, fúrók, gyaluk, reszelők, ráspolyok, csiszolók, ütő és fogószerszámok).
Rajzoló és mérőszerszámok, körzők, vonalzók.
Kétnyelű kés és alkalmazása.
Fahajlító eszközök jellemzése.
Sármentő hajlító kaloda, homorító kaloda, húzószeg.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
A ragasztóanyagok előkészítése.
A ragasztás szerszámai és eszközei.
A ragasztás technológiája és a ragasztási hibák.
Szerszámnyelek típusai, szerkezete.
Kalapácsnyél anyaga és készítési módja. Fejszenyél és készítési módja.
Kapanyél anyaga és készítési módja.
Csákánynyél anyaga és készítési módja.
Kaszanyél anyaga és készítési módja.
Támaszlétra anyaga és beforgatási módja.
Favilla készítési módja.
Nagygereblye készítési módja.
Járom kialakítása.

A küllők anyaga és beforgatási módja.
Keréktalp anyaga és beforgatási módja.
Kerítéselemek, kapuk anyaga, készítési módjai.
Az anyag megválasztásának általános szabályai.

8.3.4. Fából készült járművek *80 óra*

Fából készült járművek jellemzése, csoportosítása.
Saroglyás targonca ismertetése.
Targoncakerék jellemzői és kialakítása.
Talicska kialakítása.
Gazdasági járművek jellemzése, felhasználási területei.
Közép igáskocsi és leírása.
Tengely bevésése a tengelyágyba, laposvéső helyes tartása, árokvéséskor.
Útméret megállapítása.
Első saroglyaoldal részei és kialakítása.
Hátsóalj részei és kialakítása.
Behúzott saroglya készítése.
Kocsioldal kialakítása, közfás kocsioldal.
Az igáskocsi méretei.
Kézikocsi, igásszánkó, kétkerekű talyiga jellemzői.
Magyar hajtókocsik típusai, jellemző kialakítása.
A sármentő anyaga és hajlítás módja.
Kocsitervezés lépései, tervezési szempontok.
Az alkatrészek felrajzolása és megmunkálása.
Karosszéria hajlásainak készítése.
Gazdasági hajtókocsi karosszéria szerkezeti kialakítása különböző csapozásokkal, a karosszéria összeépítése.
Hajtókocsi kerekek, kerékagy általános ismertetése.
Hajtókocsikerék összeépítésének módja.
Hajtókocsi kerékagy vésése, küllőzés.
Hajtókocsi szélességi méretei.
A kerék talpalása, csapozása, ékelése.
Paraszt hajtókocsi, fedeles hintó, batár, zsalus kocsi, hajtószán jellemzése.
Kocsialjak (furgonalj, homokfutó kocsialj) ismertetése.
Vontatókocsi jellemzése.
Igáskocsi vasalása.
Hajtókocsi kerekek ráfozása.
Használt kerék vasalása.
Kocsi vasalásai.
Kocsi festése és fényezése.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és

	módszer neve	szervezeti kerete			felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Faipari rajz értelmezése	x			-
3.2.	Faipari rajz készítése leírásból	x			-
3.3.	Faipari rajz készítés tárgyról	x			-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Bognáripari szakmai gyakorlat tantárgy 808 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti ismeretek elmélyítése és gyakorlatban történő alkalmazása.

A tantárgy ismertesse meg a tanulókat a bognár szakma tevékenységi körével, lehetőségeivel, munkamódszereivel. A tanulók szerezzenek kellő ismeretet és elegendő gyakorlatot a faipari alapszerkezetek, a bognáripari termékek gyártásához, javításához. Képesek legyenek műszaki dokumentáció alapján bognáripari termékek gyártására, a munkafolyamatok megtervezésére, a munka minőségi elvégzésére.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

Szakmai tartalom a bognáripari szakmai ismeretek tantárgy és témakörei.

9.3. Témakörök

9.3.1. Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái *144 óra*

Faipari szélesbítő és hosszabbító toldások készítése kézi szerszámokkal, kisgépekkel.
Szélesbítő toldás egyenes élillesztéssel.
Szélesbítő toldás idegen csappal.
Hosszabbító toldás rálapolással, egyenes vagy ferde élillesztéssel.
Keret- és kávakötések kézi szerszámokkal, kézi és faipari gépekkel.
Sarokkötések lapolással, 90°-os illesztésű lapolással (alkalmazási terület, műveleti sorrend, összerajzolás menete, alkalmazott szerszámok), vállazás.
Sarokkötés ollós csapozással, 90°-os illesztéssel, egy oldalon (összerajzolás, fűrészelés, vésés).
Sarokkötés ollós csappal 1/3 aljazással, 2/3-os aljazással (összerajzolás, aljazott méretek, vállazási méretek összhangja).
Sarokkötés fészkes szakállas vésett- csappal, átmenő szakállas vésett- csappal.
„T" kötés átvésett csappal.
Kávakötések kézi szerszámokkal és gépekkel.
Hevederek és csap készítése kézi szerszámokkal és gépekkel.
Egyenes fogazás, nyílt, félig takart fecskefarkú fogazás kézi szerszámokkal, gépekkel.
Köldökcsaphely-fúrás, fúrógépek szerszámai, felépítésük, működésük.
Idegen csap helyének marása, laposcsap/lamelló helyének marása.
Egyszerű munkadarabok készítése.
Alapszerkezetek gyakorlása kézi szerszámokkal és gépekkel.

9.3.2. Bognáripar szerszámai és gépei *144 óra*

A faipar szerszámai.
A bognáripar tartó, működő és közvetve működő szerszámai.
Tartó szerszámok (gyalupad, gyalupad kárvédő, padvas, gyalupadkar, háromlábú szék, faragótőke, négylábú bak, kerékszék, szorítócsavar, keretszorító, jártatócsavar, fűrészkaloda, talpvágó kaloda).
Működő szerszámok (hasító fejsze, faragó balta, vésők, fűrészek, keretfűrész, kanyarító fűrész, egykarú kanyarító fűrész, leszabó fűrész, csapozó fűrész, aprófogú csapozó fűrész, rókafark fűrész).
Rajzoló és mérőszerszámok, körzők, vonalzók.
Fúrók, gyaluk ismertetése, alkalmazása.
Reszelők, ráspolyok, csiszolószerek ismertetése.
Ütő és fogószerszámok típusai, alkalmazásuk.
Kétnyelű kés (vonókés) és alkalmazása.
Kétnyelű kés élesítése.
Fahajlító eszközök jellemzése.
Sármentő hajlító kaloda használata.
Homorító kaloda, húzószeg használata.
Köszörűkő, csiszolókő.
Általános szabály a fűrészek élesítéséről.
Fűrészfog hajtogatás.
Ferdeszögű reszelés.
Faragóbalta, laposvésők, gyalukések élezése.
A bognáriparban használatos gépek.
Fűrészgépek, körfűrészgép, szalagfűrészgép alkalmazása.

Egyengető, vastagsági gyalugép alkalmazása.
Marógépek, marószerszámok használata.
Hosszlyukfúró, függőleges fúrógép alkalmazása.
Csiszológépek jellemzői, alkalmazásuk.
Esztergapad jellemzése, alkalmazása.
Kézi gépek típusai, felhasználási lehetőségeik.

9.3.3. Bognáripari szerkezetek gyártása *192 óra*

A bognáripari munkákhoz szükséges faanyagok csoportosítása.
Fafajták és tulajdonságaik.
Az anyag megválasztásának általános szabályai.
A faanyag szárítása és gondozása.
A fa gőzölése és hajlítása.
A fa telítése és impregnálása.
A ragasztóanyagok fajtái, tulajdonságai.
A ragasztóanyagok előkészítése.
A ragasztás szerszámai és eszközei.
A ragasztás technológiája és a ragasztási hibák.
Szerszámnyelek típusai, szerkezete.
Kalapácsnyél anyaga és készítési módja.
Fejszenyél és készítési módja.
Kapanyél anyaga és készítési módja.
Csákánynyél anyaga és készítési módja.
Kaszanyél anyaga és készítési módja.
Támaszlétra anyaga és beforgatási módja.
Favilla készítési módja.
Nagygereblye készítési módja.
Járom kialakítása.
A küllők anyaga és beforgatási módja.
Keréktalp anyaga és beforgatási módja.
Targoncakerék jellemzői és kialakítása.
Kerítéselemek, kapuk anyaga, készítési módjai.

9.3.4. Fából készült járművek gyártása *328 óra*

Fából készült járművek jellemzése, csoportosítása.
Saroglyás targonca ismertetése.
Talicska kialakítása.
Gazdasági járművek jellemzése, felhasználási területei.
Közép igáskocsi és leírása.
Tengely bevésése a tengelyágyba, laposvéső helyes tartása, árokvéséskor.
Útméret megállapítása.
Első saroglyaoldal részei és kialakítása.
Hátsóalj részei és kialakítása.
Behúzott saroglya készítése.
Kocsioldal kialakítása, közfás kocsioldal.
Az igáskocsi méretei.
Kézikocsi, igásszánkó, kétkerekű talyiga jellemzői.
Magyar hajtókocsik típusai, jellemző kialakítása.
A sármentő anyaga és hajlítás módja.

Kocsitervezés lépései, tervezési szempontok.
Karosszéria hajlásainak készítése.
Gazdasági hajtókocsi karosszéria szerkezeti kialakítása különböző csapozásokkal, a karosszéria összeépítése.
Hajtókocsi kerekek, kerékagy általános ismertetése.
Hajtókocsikerék összeépítésének módja.
Hajtókocsi kerékagy vésése, küllőzés.
Hajtókocsi szélességi méretei.
A kerék talpalása, csapozása, ékelése.
Paraszt hajtókocsi, fedeles hintó, batár, zsalus kocsi, hajtószán jellemzése.
Kocsialjak (furgonalj, homokfutó kocsialj) ismertetése.
Vontatókocsi jellemzése.
Igáskocsi vasalása.
Hajtókocsi kerekek ráfozása.
Használt kerék vasalása.
Kocsi vasalásai.
Kocsi festése és fényezése.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott		x		-

	szempontok alapján				
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		-
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11374-12 azonosító számú

Faipari gépek technológiája megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11374-12 azonosító számú, Faipari gépek technológiája megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11374-12 Faipari gépek technológiája	Faipari gépismeret			Faipari gépismeret gyakorlat		
	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai	Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái	Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai	Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái
FELADATOK						
Faipari eszközöket készít				x	x	x
Fémipari alapokat megismer	x	x	x			
Faipari gépek üzembiztonságát ellenőrzi				x	x	x
Faipari gépeket beállít				x	x	x
Faipari gépdokumentációt értelmez	x	x	x			
Faipari gépek szerkezetét szakmai szempontok alapján ellenőrzi				x	x	x
Faipari szerszámokat használ				x	x	x
Faipari géphibákat felismer				x	x	x
Forgó-mozgó szerszámok működését szakmai szempontok alapján ellenőrzi				x	x	x
Faipari gépalkatrészeket beazonosít				x	x	x
Műszaki dokumentációt készít, vezet	x	x	x			
Termékminőségi problémákat elemez és visszacsatol				x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Fémipari alapok	x			x		
Gépek, szerszámok				x	x	x
Alapvető géphibák				x	x	x
Alapanyag és termékminőség	x	x	x			
Minőségügyi szabványok	x	x	x			
Növény-egészségügyi szabványok	x	x	x			
Anyagmozgatás				x	x	x
Anyagtárolás				x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznyelvi és szakmai szövegértés	x	x	x			
Köznyelvi és szakmai beszédkészség	x	x	x			
Olvasott szakmai szövegértés				x	x	x
Faipari rajz olvasása, értelmezése				x	x	x
Gépipari rajz olvasása, értelmezése				x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						

Felelősségtudat				x	x	x
Elhívatottság, elkötelezettség	x	x	x			
Megbízhatóság				x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x			x	x	
Közérthetőség	x			x	x	
Segítőkészség	x			x	x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Logikus gondolkodás	x	x		x	x	
Felfogóképesség				x	x	x
Problémaelemzés, -feltárás	x	x	x			

10. Faipari gépismeret tantárgy 104 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismerjék a fa megmunkálásának gépi technológiáit, a tantárgy segítse a faipari gépek szerkezetének megismerését, nevelje a tanulókat az új gépek, technológiák iránti érdeklődésre, ráirányítsa a figyelmet a gépek megóvására, szakszerű karbantartására.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a faipari gépismeret gyakorlat tantárgy és témakörei.

10.3. Témakörök

10.3.1. Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai *36 óra*

Faipari forgácsoló gépek és szerszámok fajtái és alkalmazásuk.
Megmunkáló gépek, szerszámok (szalag- és körfűrészgépek, gyalugépek).
Szalagfűrészek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Körfűrészek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Egyengető gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Vastagsági gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Fűrész- és gyalugépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kiegészítő berendezések, sablonok, munkadarabok ellenőrzése.
Fűrész- és gyalugépek biztonságtechnikai előírásai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Darabolás, szélezés, szeletelés, hibakiejtés.
Sík és térgörbék alkatrészek kialakítása szalagfűrészgépen.
Szelvény méretre alakítása faipari fűrészgépekkel.
Fűrészáru lap és él gyalulása derékszögben.
Méretre munkálás faipari gyalugépeken.
Szakmai számítások (jellemző szögek, áttétel, körpályán mozgó szerszám forgácsolási sebessége, előtoló sebessége).

10.3.2. Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai *36 óra*

Marógépek (asztalos marógép, felsőmarógép, csapozó marógépek) működése, falhasználása és üzemeltetési szabályai.
Marókések, marószerszámok fajtái, alkalmazási lehetőségei.
Fúrógépek (hosszlyukfúró, sorozatfúró) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tömörfa alkatrészek profilkialakítása, díszlécek készítése marógépeken.
Szerkezeti megmunkálások marógépeken.
Szerkezeti kötések kialakítása asztalos marógépen, csapozó marógépen, láncmarógépen, felsőmarógépen.
Fúrógépek, fúrási technológiák, a hosszlyuk- és sorozatfúró gépekkel kialakítható

kötések.
Faipari esztergagépek alaptípusai, esztergályos szerszámok.
A szerelés során használt présgépek (keret- és korpuszprések) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Faipari gépek biztonságtechnikai szabályai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Por- és forgácselszívó berendezések.
Karbantartás műveletei, típusai.

10.3.3. Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái

32 óra

Csiszológépek és szerszámaik csoportosítása.
Csiszológépek (szalagcsiszológépek, hengercsiszológépek, széles szalagú csiszológépek) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tárcsás csiszológép, él- és különleges csiszológépek felépítése, alkalmazása.
Kézi és gépi csiszolóanyagok ismertetése.
Kézi csiszológépeken (szalag, tárcsás, rezgő) végezhető technológiák.
Csiszolási műveletek végzése faipari csiszoló gépeken.
Sík, mart, profilozott felületek gépi csiszolása.
Sarkok, élek letörése csiszológéppel.
Élcsiszolás, egyenes és ívelt alkatrészek csiszolása.
A csiszolási hibák javítása.
A felületkezelés gépei és berendezései, működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
A felületkezelő anyagok felhordásának gépei, eszközei (mártás, hengeres felhordás, öntés gépei).
Szóróberendezések típusai, alkalmazási lehetőségei.
Lakkozott felületek szárító berendezései, működésük.
Felületkezelési technológiák.
Felületkezelési hibák és javításuk.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.3.	Információk önálló rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Faipari gépismeret gyakorlat tantárgy 468 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók megismerjék a gépi megmunkálások technológiai előírásait, a faipari gépek szerkezetét, működési elvét, tanulják meg használni a gépek védőberendezéseit, a balesetmentes munkavégzés feltételeit, szerszámkarbantartás előírásait.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.
Szakmai tartalom a faipari gépismeret tantárgy és témakörei.

11.3. Témakörök

11.3.1. Fűrészelés és keresztmetszet-megmunkálás gépei és szerszámai

180 óra

Megmunkáló gépek, szerszámok (szalag- és körfűrészgépek, gyalugépek).
Gépi fűrészszerszámok (fűrészszalagok, körfűrészlapok és azok típusainak bemutatása) felépítése, beállítása.
Szalagfűrészgép működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Szalagfűrészgép beállítása, szalagcsere, fűrészelési gyakorlat.
Körfűrészgépek működése és felhasználása, üzemeltetési szabályai.
Körfűrészgép beállítása, az elővágó körfűrészlap szerepe.
Fűrészelés gyakorlása, darabolás, szélezés, szeletelés.
Íves (sík és térgörbe) alkatrészek kialakítása szalagfűrészgépen.

Egyengető gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Vastagsági gyalugépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használata.
Egyengetés, vastagolás, teljes keresztmetszetű megmunkálás gyakorlása, méretre gyalulás, méretellenőrzés.
Hosszú, rövid, görbe és csavarodott alkatrészek egyengetése.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Fűrész- és gyalugépek biztonságtechnikai előírásai.
Fűrész- és gyalugépeknél használt por- és forgácselszívók.
Kiegészítő berendezések, sablonok, munkadarabok ellenőrzése.

11.3.2. Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai ***144 óra***

Marógépek (asztalos marógépek, felsőmarógépek, csapozó marógépek) működése, falhasználása és üzemeltetési szabályai.
Marókések, marószerszámok fajtái, alkalmazási lehetőségei.
Fúrógépek (hosszlyukfúró, sorozatfúró) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tömörfa alkatrészek profilkialakítása, díszlécek készítése marógépeken.
Szerkezeti megmunkálások marógépeken.
Szerkezeti kötések kialakítása asztalos marógépen, csapozó marógépen, láncmarógépen, felsőmarógépen.
Sík-és térgörbe alkatrészek kialakítása marógépeken.
Vezetőgyűrű alkalmazása, íves alkatrészek marása sablon segítségével.
Fúrógépek, fúrási technológiák, a hosszlyuk- és sorozatfúró gépekkel kialakítható szerkezeti kötések.
Faipari esztergagépek alaptípusai, esztergályos szerszámok.
Esztergályozási alapműveletek.
A szerelés során használt présgépek (keret- és korpuszprések) működése, üzemeltetési szabályai.
Faipari gépek biztonságtechnikai szabályai.
Gépműhelyben betartandó általános biztonságtechnikai szabályok.
Por- és forgácselszívó berendezések kezelése, karbantartása.
A karbantartás műveletei, típusai.
Élezőgépek, működésük.
Megmunkáló gépek kiegészítő berendezései, sablonok.

11.3.3. Felület előkészítés és felületkezelés gépei, technológiái ***144 óra***

Csiszológépek és szerszámaik csoportosítása.
Csiszológépek (szalagcsiszológépek, hengercsiszológépek, széles szalagú csiszológépek) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Tárcsás csiszológép, él- és különleges csiszológépek felépítése, alkalmazása.
Kézi és gépi csiszolóanyagok ismertetése, kiválasztása.
Kézi csiszológépeken (szalag, tárcsás, rezgő) végezhető technológiák.
Csiszolási műveletek végzése faipari csiszoló gépeken.
Csiszolási gyakorlatok - tömörfa alkatrészek, kávák csiszolása.
Sík, mart, profilozott felületek gépi csiszolása.
Sarkok, élek letörése csiszológéppel.
Élcsiszolás, egyenes és ívelt alkatrészek csiszolása.

Méret- és minőség-ellenőrzés.
A gyártásközi ellenőrzések meghatározása, a dokumentálás tartalmi és formai követelményei.
A csiszolási hibák javítása.
A felületkezelés gépei és berendezései, működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
A felületkezelő anyagok felhordásának gépei, eszközei (mártás, hengeres felhordás, öntés gépei).
Szóróberendezések típusai, alkalmazási lehetőségei.
Lakkozott felületek szárító berendezései, működésük.
Felületkezelési technológiák.
Felületkezelési gyakorlatok.
Felületkezelési hibák, javításuk, megelőzésük.
A felületkezelés egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásai.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezet

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.2.	Műveletek gyakorlása		x		-
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		-
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		-
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
11372-12 **Kádáripari ismeretek**	**Kádáripari szakmai gyakorlat**
	Alapvető tömörfa megmunkálás
	Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása
11373-12 **Bognáripari ismeretek**	**Bognáripari szakmai gyakorlat**
	Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái
	Fából készült járművek gyártása
11374-12 **Faipari gépek technológiája**	**Faipari gépismeret gyakorlat**
	Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai

11372-12, Kádáripari ismeretek szakmai követelménymodul

a 9. évfolyamot követően

Kádáripari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alapvető tömörfa megmunkálás
Fűrészelési technológia - anyagbefogás, rögzítési módok, ellenőrzés, munkavédelem.
Fűrészelési gyakorlatok.
Kézi körfűrész gépek, dekopír-, szúró-, rezgőfűrészek bemutatása, használata.
Gépi fűrészelési gyakorlatok.
Keresztmetszet megmunkáló kézi szerszámok és gépek, gépekhez tartozó szerszámok jellemzői, késcsere, gépbeállítás.
Derékszögű síkok képzése, méretre gyalulás, önellenőrzés.
Gépi gyaluszerszámok, késcsere, késbeállítás, kiegyensúlyozás eszközei, használatuk.
Méretre gyalulás, méretellenőrzés.

11373-12, Bognáripari ismeretek szakmai követelménymodul

a 9. évfolyamot követően

Bognáripari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Alapszerkezetek típusai és gyártástechnológiái
Kávakötések kézi szerszámokkal és gépekkel.
Egyenes fogazás, nyílt, félig takart fecskefarkú fogazás kézi szerszámokkal, gépekkel.
Köldökcsaphely-fúrás, fúrógépek szerszámai, felépítésük, működésük.
Idegen csap helyének marása, laposcsap/lamelló helyének marása.
Egyszerű munkadarabok készítése.
Alapszerkezetek gyakorlása kézi szerszámokkal és gépekkel.

11372-12, Kádáripari ismeretek szakmai követelménymodul

a 10. évfolyamot követően

Kádáripari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kádáripari termékek, edények, hordók gyártása

Az edények megmunkálása.
Edényvégek gépi megmunkálása.
Edények, hordók palástjának gépi összehúzása.
Az edényvégek körülvágása.
Csínvágás géppel.
Tisztítás, lyukfúrás gépekkel.
Az edénypalást készítése köldökcsapozással.
Az edénypalást gyalulással való megmunkálása.
Az edénypalást megmunkálása esztergályozással.
Edények vasalatai, abroncsozásuk.
A kádak részei, anyagaik megválasztása.
A kád kialakítás módjai.
Hordók alakja és fő részei.
A hordóosztások, műszaki követelmények.
A hordókészítés technológiája, anyagválasztás, méret és fafajta szerint.
A palást megmunkálása, bütü-és a dongavégek kiképzése.
A hordóvég körülvágása hagyományos gépek segítségével.
A fenék kialakítás (alakja, vastagsága), a fenékárok kiképzése.
A hordók, edények karbantartása.

11374-12, Faipari gépek technológiája szakmai követelménymodul

a 11. évfolyamot követően

Faipari gépismeret gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szerkezeti megmunkálás gépei, szerszámai
Marógépek (asztalos marógépek, felsőmarógépek, csapozó marógépek) működése, falhasználása és üzemeltetési szabályai.

Fúrógépek (hosszlyukfúró, sorozatfúró) működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Láncmarógépek működése, felhasználása és üzemeltetési szabályai.
Szerkezeti megmunkálások marógépeken.
Szerkezeti kötések kialakítása asztalos marógépen, csapozó marógépen, láncmarógépen, felsőmarógépen.
Sík-és térgörbe alkatrészek kialakítása marógépeken.
Fúrógépek, fúrási technológiák, a hosszlyuk- és sorozatfúró gépekkel kialakítható szerkezeti kötések.

11373-12, Bognáripari ismeretek szakmai követelménymodul

a 11. évfolyamot követően

Bognáripari szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Fából készült járművek gyártása
Talicska kialakítása.
Közép igáskocsi és leírása.
Tengely bevésése a tengelyágyba, laposvéső helyes tartása, árokvéséskor.
A sármentő anyaga és hajlítás módja.
Kocsioldal kialakítása, közfás kocsioldal.
Karosszéria hajlásainak készítése.
Gazdasági hajtókocsi karosszéria szerkezeti kialakítása különböző csapozásokkal, a karosszéria összeépítése.
Hajtókocsi kerekek, kerékagy általános ismertetése.
Hajtókocsikerék összeépítésének módja.
Hajtókocsi kerékagy vésése, küllőzés.
A kerék talpalása, csapozása, ékelése.

5.34.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 05
KÁRPITOS
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 05 Kárpitos szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 05

A szakképesítés megnevezése: Kárpitos

A szakmacsoport száma és megnevezése: 11. Faipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVIII. Faipar

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 11. Faipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása

audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)

- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)

- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.
A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis

- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:
- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. A szegregáció a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális

gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás

kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.

- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még

egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza. Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek				1			2				
	Járművek kárpitozása gyakorlat			70		4	105		6	105		4
10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitos szakmai ismeretek	4			3			3			2	
	Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat		8			5			4			4,5
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia	2			3			2			2	
	Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat		6,5			5			4			6
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6,5	14,5		7	14		7	14		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	**Járműkárpitozási ismeretek**				**36**			**72**					**108**
	Ergonómiai ismeretek				*24*								*24*
	Járműkárpitozási anyagok				*12*			*24*					*36*
	Járműkárpitozási technológiák							*48*					*48*
	Járművek kárpitozása gyakorlat					**144**			**216**			**128**	**488**
	Gyártás előkészítés					*108*			*54*				*162*
	Varrodai megmunkálások			**70**		*36*	**105**		*82*	**105**		*64*	*182*
	Kiegészítők kárpitozása								*80*			*64*	*144*
10234-12 Kárpitozás alapjai	**Kárpitos szakmai ismeretek**	**144**			**108**			**108**			**64**		**424**
	Kárpitozás anyagai	*72*			*18*								*90*
	Kárpitozás fő műveletei	*36*			*18*			*36*					*90*
	Kárpitosipari szerkezetek	*36*			*36*								*72*
	Tervezéstechnológia, szakrajz				*36*			*54*			*32*		*122*
	Bútortörténet, stílusismeret							*18*			*32*		*50*
	Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat		**288**			**180**			**144**			**144**	**756**
	Biztonságos munkavégzés		*72*			*36*			*36*			*32*	*176*

	Kárpitozás szerszámai, gépei		*72*			*72*			*36*			*32*	*212*
	Párnázási módok		*144*			*72*			*72*			*80*	*368*
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	**Kárpitozástechnológia**	**72**			**108**			**72**			**64**		**316**
	A bútorkárpitozás technológiája	*72*			*36*			*36*					*144*
	Egyéb kárpitozási műveletek				*54*			*18*			*32*		*104*
	Szakmai számítások							*18*			*16*		*34*
	Minőségi követelmények				*18*								*18*
	Csomagolás, raktározás										*16*		*16*
	Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat		**234**			**180**			**144**			**192**	**750**
	A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat		*162*			*100*			*72*			*96*	*430*
	Kárpitozott termékek javítása		*72*			*80*			*72*			*96*	*320*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**234**	**522**		**252**	**504**		**252**	**504**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		946/ 29 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2274/ 70,6 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége.

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére.

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei.

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők.

A munkavédelem fogalomrendszere, források.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai.

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények.

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás.

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése.

Raktározás.

Áruk fajtái, raktározás típusai.

Munkahelyi rend és hulladékkezelés.

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei ***2 óra***

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek. A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága ***2 óra***

Munkaeszközök halmazai.

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi.

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások.

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei.

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások ***2 óra***

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz).

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése.

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége.

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek ***4 óra***

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek.

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések.

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen.

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép-használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1 Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2 Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3 Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4 Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/
A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	

1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10233-12 azonosító számú

Járműkárpitos tevékenységek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10233-12 azonosító számú, Járműkárpitos tevékenységek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek			Járművek kárpitozása gyakorlat		
	Ergonómiai ismeretek	Járműkárpitozási anyagok	Járműkárpitozási technológiák témakör 4	Gyártás előkészítés	Varrodai megmunkálások	Kiegészítők kárpitozása
FELADATOK						
A járművekre vonatkozó baleset-, munka-, és környezetvédelmi előírásokat betart	x	x	x	x	x	x
Érintésvédelmi és biztonságtechnikai előírásokat betart és alkalmaz			x		x	
Kárpitozások kialakítását meghatároz		x	x	x	x	x
Járművek belsejének és kiegészítőinek a kárpitozását végzi			x		x	x
Falfelületek, ajtók kárpitozását készíti		x	x		x	x
Megfelelő anyagokat alkalmaz	x	x	x	x	x	x
Funkciónak megfelelő kárpitozást készít			x	x	x	x
A járműkárpitozás ergonómiai követelményeit alkalmazza	x					
Tetőkárpitozásokat végez				x		
Levehető huzatot készít					x	
A kárpitozásra váró felületeket kiszerel					x	
Szerelvényeket ki- és visszaszerel			x			
Javítandó felületeket előkészít, letisztít, zsírtalanít				x		
Fa-, fém-, műanyagszerkezetekre szerel, épít			x	x		
Járműtakarót, tetőponyvát készít, javít		x				x
Autószőnyegezést végez						x
SZAKMAI ISMERETEK						
A járművekre vonatkozó baleset-, munka -, tűz-, és környezetvédelmi előírások	x	x	x	x	x	x
Érintésvédelmi alapok	x		x			
Járműkárpitozási anyagok		x				
Kárpitozási technológiák			x	x		
Ergonómiai elemzések	x					
Szerelések, befejező munkálatok			x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Szakmai és köznyelvi szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
Szakmai szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x	x	x
Szabadkézi és műszaki rajz készítése, olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Kreativitás	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						

Határozottság	x		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x	x

4. Járműkárpitozási ismeretek tantárgy 108 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Járművek kárpitozása, fő méreteinek és formai kialakítási lehetőségeinek, tervezésének megismertetése. A járműiparban alkalmazott speciális anyagok és technológiák ismerete.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Ergonómiai ismeretek *24 óra*

A járműbútorok és az emberi test méreteinek összefüggései.
A járműbútorok formai kialakítása az emberi test arányainak, súlyának statikus- és dinamikus felépítésének figyelembevételével.
Az emberi test fiziológiai igényei kárpitozások használatakor, különböző párnázat felépítések esetén.
Az emberi test arányai és azok alkalmazása a járműiparban.
Átlagos emberi testméretek, méretezés szabályai.
Járművek üléseinek, támláinak tervezése, funkciója, kialakítása.

4.3.2. Járműkárpitozási anyagok *36 óra*

A járműkárpitozáshoz használt alap- és segédanyagok.
Speciális tartószerkezetek kialakításának lehetőségei.
Rugózatok és különböző tulajdonságú habszivacsok (öntött habok, heterogén habok) tulajdonságai és kialakításuk.
Különböző bevonati textíliák tulajdonságai és felhasználási lehetőségeik.
Szövet, bőr, műbőr bevonatok speciális változatai.
A kárpitozáshoz használt speciális gépek ismertetése.
Kiegészítő elemek, csatok, kapcsok, műanyag és fém rögzítőelemek.
Külső kárpitozási anyagok, ponyvák típusai, felépítésük, tulajdonságaik és felhasználásuk.

4.3.3. Járműkárpitozási technológiák *48 óra*

Járművek kárpitozási kialakításának technológiai műveletei.
Domború-homorú felületek képzése különböző párnázatokon.
Hagyományos kárpitozású járműpárnázatok kialakításának lehetőségei.
Modern öntött kárpitozások típusai, habszivacs konfekcionálási lehetőségek, felületkialakítások.
Mennyezet és műszerfal kárpitozások bemutatása hagyományos és modern technológiával, kisipari és nagyüzemi módon.
Tetőkárpitok változatai és kialakítási lehetőségeik.
Autószőnyegek készítése.
Ponyvák konfekcionálása, varrása, hegesztésének technológiája.
A kárpitozásra váró felületeket kiszerelése.
Szerelvények ki- és visszaszerelése.

Javítandó felületek előkészítése, letisztítása és zsírtalanítása.
Fa-, fém-, műanyagszerkezetekre szerelés, építés.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Járművek kárpitozása gyakorlat tantárgy 488 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a járművek üléseinek, támláinak kárpitozási műveleteit, a nagyüzemi és kisüzemi konfekcionálás szabályait és feladatait. Sajátítsák el a kiegészítő elemek kárpitozásának gyakorlati feladatait.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Járműkárpitozási ismeretek tantárgy elméleti óráinak szakmai tartalmára épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Gyártáselőkészítés *162 óra*

Kézi és gépi terítés lehetőségei.
Terítékrajzok készítése sablonok segítségével.
A bevonati elemek elhelyezkedésének irányai, a terítéken alkalmazott jelölések.
Anyagok raktározása, felhasználása.
Méretpontos szabás készítése
Anyagnorma számítások.
Toldási lehetőségek, az anyagok gazdaságos szabása, felhasználása
Anyaghibák, feldolgozási, tárolási hibák, típusai, felismerésük.

5.3.2. Varrodai megmunkálások *182 óra*

A kárpitozáshoz használt varrógépek megismertetése, fő alkatrészeik, biztonságos működtetése.
Varrási műveletek begyakoroltatása különböző anyagok összevarrásával.
Díszöltések, élszegélyek, változatainak megismerése, alkalmazásuk.
Varrási hibák kiküszöbölései, varrási rutin szerzése.
Varrógépek mindennapos karbantartásának művelete.

5.3.3. Kiegészítők kárpitozása *144 óra*

Járművek speciális elemeinek (kalaptartó, műszerfal, mennyezet, oldalfalak, kormány, váltógomb, tetőkárpit, takaróponyva) kárpitozása.
Különböző kárpitozott elemek lebontása, tanulmányozása.
Különböző kárpitozott elemek kialakítása, rögzítési lehetőségeik.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhelyben vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezetnél.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.6.	szemléltetés		x		-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.2.	Műveletek gyakorlása	x			
1.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10234-12 azonosító számú

Kárpitozás alapjai
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10234-12 azonosító számú, Kárpitozás alapjai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitos szakmai ismeretek					Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat		
	Kárpitozás anyagai	Kárpitozás fő műveletei	Kárpitosipari szerkezetek	Tervezéstechnológia, szakrajz	Bútortörténet, stílusismeret	Biztonságos munkavégzés	Kárpitozás szerszámai, gépei	Párnázási módok
FELADATOK								
Kárpitos műhely baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírásait betartja						x	x	
Kéziszerszámokat használ	x	x	x	x	x	x	x	x
Kárpitos alap- és kézi gépeket használ	x	x	x	x	x	x	x	x
Kézi, gépi szerszámok használatára vonatkozó előírásokat betartja	x	x	x	x	x	x	x	x
Egyéni védőberendezéseket, védőfelszereléseket használ	x	x	x			x	x	
Anyagot, segédeszközt előírásszerűen tárolja	x	x	x	x	x	x	x	x
Kézi alapműveleteket alkalmaz	x	x	x	x	x	x	x	x
Bontási műveleteket végez, tanulmányoz	x	x	x	x	x	x	x	x
Az anyagok újrahasznosítási lehetőségeit alkalmazza	x	x						x
Állványszerkezeteket ellenőrzi, tanulmányozza	x	x	x		x			x
Faipari alapszerkezetekre ráépít	x	x	x					x
Kárpitozást végez, módszereit tanulmányozza	x	x	x	x	x	x	x	x
Technológiai sorrendiséget és a méretezés szabályait betartja	x	x	x	x	x	x	x	x
Tartószerkezeteket kiválaszt, készít, szerel	x	x	x			x	x	x
Bútorrugós alapot készít	x	x	x	x	x	x	x	x
Rugótestet alkalmaz	x	x	x	x	x	x	x	x
Párnázó anyagokat választ	x	x	x	x	x	x	x	x
Anyagokat kézzel, géppel szab, varr, szegez, ragaszt	x	x	x			x	x	x
Ergonómiai szempontok szerint kárpitozást felépít		x						x
Párnázatokat alakít, készít		x	x					x
Bevonó anyagokat választ, rögzít	x	x	x		x			x
Méretvétel után szabástervet, sablont készít					x			x
Díszítő elemeket megfelelően kiválaszt, alkalmaz		x						x
Késztermék esztétikai megjelenését, funkció teljesítését ellenőrzi	x	x	x	x	x			x
Bútorstílusokat felismer					x			x
SZAKMAI ISMERETEK								
Munkavégzés szabályai		x	x			x	x	x
Baleset-, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x		x				x	

Szerszámok, kéziszerszámok		x	x				x	x
Gépkönyv, kezelési, szerelési és karbantartási utasítások						x	x	
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések						x	x	
Tűzoltó berendezések, eszközök	x	x	x	x	x	x	x	x
Tűzveszélyes anyagok és tárolásuk	x		x			x		
Anyag- és gyártástechnológiák	x							x
Alap-, segéd- és díszítő anyagok	x		x		x			
Kárpitozás alapgépei						x	x	
Bútorstílusok					x			x
Műszaki rajz, szakrajz			x	x	x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Olvasott, hallott szakmai és köznyelvi szöveg megértése	x	x	x	x	x	x	x	x
Köznyelvi és szakmai szöveg fogalmazása írásban	x	x	x		x	x	x	x
Szabadkézi és műszaki rajz készítése, olvasása, értelmezése				x				
Elemi számolási készség		x	x					x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Figyelem	x	x	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x
Kommunikációs készség	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x

6. Kárpitos szakmai ismeretek tantárgy 424 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A bútorkárpitozáshoz szükséges alapvető ismeretanyagok megismerése, a kárpitozás műveleteinek megértése. Hagyományos és korszerű kárpitozások anyagainak és technológiájának megismerése, írott anyagok és szakmai rajzok alapján.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Kárpitozás anyagai *90 óra*

A kárpitosiparban alkalmazott segédanyagok meghatározása, szegek, csavarok, kapcsok, segédanyagok típusai, alkalmazásuk.
Természetes alapú növényi, állati szálas anyagok típusai, tulajdonságuk, felhasználásuk.
Mesterséges kialakítású műszálak alapanyagai, gépeik, tulajdonságaik, felhasználásuk.
Cérnák, zsinegek fajtái, kialakításuk, jellemzői.
Cérnáknál, zsinegeknél alkalmazott jelölési módok értelmezése.
Természetes és mesterséges alapú ragasztóanyagok, jellemzői, tulajdonságaik.
Hagyományos kárpitozott bútorok állványszerkezeti anyagai (fa, fém, műanyag).
Korszerű bútorállványok anyagainak ismerete.
Hagyományos tartószerkezeti anyagok jellemzői, fajtái, tulajdonságai.
Modern bútorokon alkalmazott tartószerkezeti anyagok fajtái, tulajdonságai.
Bútorrugók típusai, anyagaik, fő méreteik.
Rugótestek (epeda, Bonell) anyagai, gyártásuk, tulajdonságaik, méreteik.
Tartószerkezeti-rugózati anyagok ismerete, típusaik.
A kárpitozás során alkalmazott vászonszerkezetek anyagai.
Hagyományos párnázó anyagok (tömőanyagok) rendszerezése, tulajdonságaik, felhasználásuk.
Modern tömőanyagok fajtái, tulajdonságaik, felhasználásuk.
Szintetikus úton előállított anyagok, laticel, habgumi, tulajdonságai, alkalmazási módjai.
Szálas anyag lapok hagyományos és modern kialakításai.
Nem szőtt textíliákból készült termékek.
Habszivacs anyagok típusai, gyártásuk, tulajdonságaik.
Formahabok anyagai, tulajdonságai, felhasználásuk.
Szövési, fonási ismeretek.
Kárpitosipari bútorszövetek, csoportosításuk, alkalmazásuk.
Szövetek utókezelésénél alkalmazott eljárások.
Állati bőrök tulajdonságai, típusaik, a bőrkikészítés módjai, technológiái, alkalmazása.
Műbőrök típusai, rétegei, felhasználásuk.
Díszítőanyagok, díszítőelemek tulajdonságai, felhasználásuk.
Kárpitos anyagok anyagvizsgálatának módjai.

Függönyözési anyagok ismerete, típusaik.
A kárpitozott bútorok felújításához alkalmazott anyagok típusai, tulajdonságaik, felhasználásuk.
Csomagolóanyagok típusai, anyagaik, felhasználásuk.

6.3.2. Kárpitozás fő műveletei *90 óra*

A kárpitozott bútor fogalma, a kárpitozás története
A kárpitozási műveletek célja, kialakulása, alkalmazása a kárpitozás során
Kárpitozott bútorok típusai, ülő és fekvőbútorok (ülőke, puff, szék, karosszék, fotel, sezlon, heverő, fotelágy, franciaágy, kanapé, szófa, ülőgarnitúra).
Tartószerkezetek célja, fajtái, hagyományos textilhevederezés módjai.
Hevederek típusai, kiosztása a felületre, alsó, felső és belső hevederezés.
Hevederezés technológiai művelete (rögzítés fűzés, feszítés).
Tág és szoros hevederezés alkalmazása.
Egyenes és ívelt felületek hevederezése.
A hevederezéssel szemben támasztott követelmények, hevederezési hibák.
Epeda és Bonell rugótest során alkalmazott tartószerkezeti anyagok és technológiai kialakításuk.
A rugózat célja, formai követelmények.
A hagyományos bútorrugók csoportosítása (rugótípusok, méreteik, felhasználhatóságuk).
Bútorrugók kiválasztása, kampózás, egyengetés, igazítás, szakszerű elhelyezése a felületre.
Kampók helyzete, rögzítési technikák fa és heveder alapra.
Rögzítés minőségi és esztétikai követelményei.
Zsinegleszabás technológiája, rögzítése.
Hurkolási, csomózási technikák.
Kötözés műveletei alacsony és magas rugózat készítése esetén.
Lehúzás, kikötés, visszakötés, felületi kötözés készítésének munkafolyamatai.
Él-drót, él-zsineg kialakításának művelete.
Ülések, támlák, karok rugózatának kialakítása.
Keményebb-lágyabb rugózat kialakítása.
Epedával készített rugózat kialakításának technológiája keretezett, keret nélküli epeda.
Bonell rugóval kialakított rugózat szerelése.
Alappárnázás célja, főbb lépései, formai követelmények.
Bútorrugók, epeda, Bonell alap-rugóvásznazási technológiai műveletei.
Vászonszabás, rögzítés varrással, szegezéssel.
Anyagtartó öltések készítésének célja, az öltések helye, kialakításuk.
Párnázó anyagok (tömőanyagok) előkészítése, minősége.
Afrikfelrakás technológiai lépései, formai követelmények a felületre felrakás során.
Beszegezett, bevarrt, tekercsélű párnázat kialakítása.
Formavászon leszabás, rögzítési technológiái a felülethez.
Átvarrási műveletek készítése, öltések típusai, nagyságuk, technológiai kialakításuk.
Élképzési lehetőségek, betűzött, beszegezett él készítésének menete.
Anyagigazítás jelentősége sarok és élvarrás előtt.
Sarok és élvarrási műveletek, öltéstípusok és kialakításuk.
Párnázat fárasztása, megülése.
Alappárnázási hibák felismerése, javítási lehetőségei.

Kézi alappárnázást helyettesítő megoldások (gépi alappárnázás, tűzött afriklap) ismertetése.
Felsőpárnázási módszerek, a hagyományos felsőpárnázás anyagrétegei.
Anyagtartó öltés, párnázó anyagok réteges felrakása, formai követelmények figyelembevétele.
Fehérvászon borítás, vászonszabás, kitűzés, kiakasztás, rögzítési lehetőségek.
Felsőpárnázás készítése modern technológiával, modern anyagokkal.
Bevonás célja, műveletei különböző bevonóanyagok esetén.
Bevonóanyag kiválasztás ismérvei, funkció szerinti és bútorstílushoz igazodó bevonatválasztás.
Méretvétel, szabás-varrás a bevonat struktúrájának figyelembevételével.
Különböző párnázatok bevonatának összhangja egy bútoron belül (mintairányok, simulási irányok).
Toldás, szövetpótlás lehetőségének ismeretei, technológiái.
Ideiglenes szövetrátűzés, kiakasztás (kiszegelés), végleges rögzítési megoldások falcba, keret, káva aljára, nyitva-visszahajtva rögzítés.
Fehérvásznazási molinózási megoldások célja, kialakítása.
Bevonási hibák.
Díszítőelemek célja, hagyományos díszítőelemek kiválasztása.
Stílusoknak megfelelő díszítőelemek.
Díszszegezési, bortnizási technológiák (kézi, gépi díszszegezés) díszítési, esztétikai hibák.
Szegezett, varrt és ragasztott díszítő elemek alkalmazása (varró és szegező zsinórok, paszományok, rojtok, bojtok) elhelyezkedése a kárpitozott bútoron.
Hagyományos élforma kialakítások készítésének műveletei.
Szabad és kötött párnázatok hagyományos kialakításának lehetőségei.
A modern párnázás felépítési lehetőségei, a technológiát segítő gépek.
Tartószerkezetek, rugózatok, párnázatok, bevonatok összhangja, párnázóanyagok, tulajdonságaik, egymásra hatásuk.
A modern párnázás szerelési főműveletei.
Hagyományos-modern anyagok kombinációi a műveletek során (ún. retró bútorok).
Tartószerkezetek keménységi fokozatai, tartószerkezet-rugózat kialakítási technikák.
Zörejmentesítés, rugózat szerelés Bonell-, táska- és egyéb magas rugózatból.
Párnázat kiválasztás ismeretei, párnázóanyagok mérése, szabása, ragasztása.
Párnázóanyagok egymásra építésének lehetőségei, nem megfelelő anyagok, technológiák.
Habszivacs konfekcionálás kézi és gépi műveletei, műszálvatta (vlies) célja, kialakítása.
Modern bevonás technológiai műveletei, hagyományos és modern bevonás összehasonlítása.
Modern díszítőelemek típusai, alkalmazása, készítésének technológiai műveletei.
Kisüzemi és nagyüzemi bevonás technológiája, szerszámok, eszközök, gépek.
Szövetterítési lehetőségek, sablonok és jelölései, szabási módok, varrodai műveletsorok.
Varrógépen alkalmazott öltéstípusok, varrásszerkezetek, varrásmódok.
Rögzített és szabad párnázatok bevonási lehetőségei, bontható kárpitos szerkezetek kialakításai.
Modern eltisztázási lehetőségek (húzózár, zipzár, csat, fémtűske, tépőzár patent).

Modern kárpitozás során alkalmazott kiegészítő elemek (lábak, vasalatok, díszítő pofák, műanyag elemek).

6.3.3. Kárpitosipari szerkezetek *72 óra*

Állványszerkezetek célja, jellemzőik, alkalmazásuk a kárpitozott bútoroknál.
Tömör fából készült állványszerkezetek, jellemző tulajdonságuk, kapcsolódási módjuk, hibái.
Állványszerkezetekkel szembeni követelmények (nedvességtartalom, keresztmetszetek).
Fényezett, faragott állványszerkezetek.
A kárpitléc szerepe a kárpitozás során.
Több állványszerkezetből felépülő bútorzat felépítése, összeerősítési módjaik.
Korszerű faalapú lapszerkezetekből készült bútorállványok kialakítási lehetőségei, összekapcsolási módjaik, tulajdonságaik.
Hajlított faanyagokból készült állványszerkezetek.
Fém, kárpitozott szerkezetű bútorállványzatok jellemzői, előfordulásuk.
Műanyag szerkezetű bútorállványok (kemény és lágy műanyag szerkezetek).
Rostos anyagokból kialakított állványszerkezetek (rattan, nád).
Állványszerkezetek fő méretei.

6.3.4. Tervezéstechnológia, szakrajz *122 óra*

Alapjai, egyszerű formák, faipari kötések vetületi és axonometrikus ábrázolásai.
Kárpitos szakrajzokon alkalmazott jelölések, metszet fogalma, bútoripari és kárpitosipari anyagok jelölése, méretarányok.
Lapos kárpitozások ábrázolása, metszetekkel, különböző anyagokkal, anyagok jelölésével.
Szerkezettan szakrajz ismeretek (alapfogalmak, a műszaki rajz készítésének szabályai, vonalak, vonalvastagságok, méretjelölések, a szakrajzkészítés eszközei).
Síkmértani szerkesztések
Tartószerkezetek, rugók, rugózatok ábrázolásának lehetőségei.
Osztott, gombozott, bordázott felületek, eldolgozások rajzai.
Tömött, rugós, lapos hagyományos és modern kárpitozások ábrázolása méret és anyagjelölésekkel.
Szimmetrikus kárpitos szerkezetek fél nézet fél metszet rajzának készítései.
Támlák, karfák rugózatának kialakítása az emberi test ergonómiai követelményei alapján.
Beszegezett, betűzött, tekercs kialakítású él metszeti ábrázolása.
Rugós széktípusok metszeti ábráinak készítése.
Hagyományos és modern kialakítású fotelszerkezetek szerkezeti rajzai (részben és telekárpitozott rugós-rugó nélküli ülések, támlák karok).
Fekvőfelületek metszeti rajzai hagyományos és modern kárpitozással felépülő anyagokkal (fotelágyak, heverők, franciaágyak és kiegészítőinek teljes metszeti jelölései, hagyományos és modern matracszerkezetek metszetei).
Nyitható, több részből álló szerkezetek méret és formai követelményeinek betartása.
Kárpitozott ülő-fekvő bútorok ábrázolása, részletrajzok készítése.
Mélytűzött felületek kialakításának követelményei, ábrázolása.
Kiviteli rajzok, készítése a formai és szakmai követelmények figyelembevételével, látványtervek felépítése, kialakítása.

A megrendelő igényeinek megfelelő kialakítású és méretű bútor tervezése az ergonómiai szempontokat figyelembe véve. A gyártást, kivitelezést segítő műhely- és kiviteli rajzok elkészítése.
Folyamatos és utólagos méret és formai ellenőrzés az ergonómiai követelmények alapján.
Az állványszerkezetekkel és kárpitozandó felületekkel szemben támasztott szakmai elvárások (méretezések, méretarányok betartása mérettáblázat figyelembevételével, illesztések, felületkezelések állapotának ellenőrzése).
Fa, fém és műanyag szerkezetek, szerelvények szakszerű anyagválasztása (anyag minőségének, összeépítésének, szilárdságának, stabilitásának felismerésével, beépítendő alkatrészek funkciójának teljes körű ismeretével).
Kárpitos alapanyagokkal szemben támasztott minőségi követelmények ismerete (hagyományos és korszerű anyagok esetében, termékek minőségének meghatározása, csoportosítása, ellenőrzése, alkalmazásuknak megfelelően).
Alap- és segédanyagok leggyakoribb hibaforrásának ismerete (tárolásból, gyártásból, rossz használatból eredő hibák, anyagok feldolgozás előtti minőség ellenőrzése).
Kárpitozások méreteinek, méretarányainak szakszerű kialakítása (ergonómiai és kényelmi szempontok, helyes méretezés és formai kialakítás figyelembevételével, az emberi test formájának, súlyelosztásának megfelelően).
Szakmai ismeretek helyénvaló alkalmazásának ismerete (technológiai sorrendiség betartásának fontossága).
Munkafolyamatok közötti ellenőrzések fontosságának ismerete (felismerése, formai követelmények alkalmazása).
Tartószerkezet megfelelő anyagainak kiválasztása és szakszerű alkalmazásának ismerete (típusa, anyaga, kiosztása, rögzítési módja, rugalmassága, szilárdsága).
Hagyományos és korszerű rugók, rugótestek szakszerű alkalmazásának felismerése (méretük, rugalmasságuk, erejük, magasságuk, menetszámuk alapján történő ellenőrzésük, rögzítési követelmények betartása (bútorrugó, epeda, stb.), (sík vagy hullám rugó, Bonell-rugó, stb.).
Párnázatokkal és párnázási módokkal szemben támasztott formai és minőségi követelmények betartása (szakszerű elkészítésének ismerete, egyenletes anyagfelrakás, szakszerű formaképzés és kialakítás különböző igénybevételű termékeknél).
Bevonó anyagokkal szemben támasztott követelmények (anyagok összetétele, minőségi osztályba sorolása, szín és méret tartóssága, szakító szilárdsága).
Kézi és gépi varrásmódok alkalmazásának szakszerű ismerete (egyenletes öltésnagyság alap- és díszvarrások esetében az esztétika és tartósság figyelembevételével).
Bevonás és az eltisztázás műveleti követelményeinek ismerete (méret, forma ellenőrzés, szegezési, kapcsozási műveletek szakszerű alkalmazása).
Díszítési eljárások esztétikus rögzítésének felismerése (varrt, ragasztott, szegezett díszítőelemek szakszerű elhelyezésének ismerete).
Termék értékelésének módja (késztermék alakváltozásának, minőségének, méretének, esztétikumának és funkcióteljesítésének ellenőrzése, helyes működésének felismerése).
Tárolási követelmények ismerete (állag és minőségromlás elkerülésével a termék csomagolása, szakszerű tárolása).
Ajtók, sportszerek, gyógyászati és egyéb egyedi kárpitozandó termékek párnázásánál méretek és ergonómiai szempontok betartása.

6.3.5. Bútortörténet, stílusismeret *50 óra*

Antik bútor, stílbútor, műbútor, modern bútor fogalma, jellemzőik.
A kárpitozott bútorok kialakulása, jellemzői.
A történelmi bútorok ismertetőjegyei.
Antik stíluselemek.
Román stílus.
Gótikus stílus.
Reneszánsz stílus.
Barokk stílus.
Rokokó stílus.
Klasszicizmus.
Empire stílus.
Biedermeier stílus.
Historizmus, neoklasszicizmus.
Szecesszió.
A 20. század bútorai.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				

3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat tantárgy 756 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Biztonságos munkavégzés szabályainak megismerése és betartása a technológiák alkalmazása során. Különböző párnázatok készítésének elsajátítása a gyakorlatban kézi és gépi műveletek segítségével.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Biztonságos munkavégzés *176 óra*

Munkahelyre vonatkozó biztonságtechnikai, munkavédelmi előírások gyakorlati alkalmazása.
Veszélyhelyzetek megelőzésének módjai (tűzriadó, áramtalanítókapcsolók, poroltók helye, menekülési útvonal tanulmányozása).
Elsősegély láda helye, tartalma.
Tűz- és munkavédelmi ismeretek, dokumentálása.
Tűz és robbanás veszélyének besorolásai az üzem területén.
Környezetvédelem betartása, bontott és hulladék anyagok megfelelő tárolása.
Vegyi anyagok megfelelő tárolása, használatának gyakorlata.
Kéziszerszámok biztonságos használat.
Kárpitos tűk egyéb eszközök ideiglenes tárolásának helyes módja.
Kézi gépek munkavédelmi eszközeinek tanulmányozása.
Varrógépek használatakor alkalmazott munkavédelmi eszközök tanulmányozása.
Varrógépek, szabászgépek mindennapos karbantartásuk (portalanítás, olajozás, kések élezése).
Pneumatikai rendszerek és az azzal működtetett szerszámok, gépek, asztalok biztonságos használata.
A gépeken található munkavédelmi jelképek tanulmányozása.

7.3.2. Kárpitozás szerszámai, gépei *212 óra*

Kárpitos iparban alkalmazott alapvető kéziszerszámok alkalmazása (szegezési, nyírási, szeghúzási, csavarozási, stb. műveletek).
Kézi varrási műveletek készítése, kárpitos tűk (átvarró tű, anyagigazító tű, kitűző tűk, görbetűk, rugós tűk) használatba vétele.
Egyéb speciális kéziszerszámok használata.
Kézi és gépi gombbehúzók használata.
Kézi gépek előkészítése, beállításuk, használatuk, karbantartásuk.
Gépkönyvek tanulmányozása.
Varrógépek beállítása varráshoz, gépi varrás készítése.
Kártolás gépeinek tanulmányozása
Pneumatikus levegővel működő hálózatok megtekintése, elemeik tanulmányozása (vízleválasztó, nyomásmérő óra, gyorscsatlakozók, stb.).

Pneumatikus levegővel működő gépek alkalmazása szegező, kapcsozó gépekkel végzett különféle munkavégzés.
Gépi szabás eszközeinek bemutatása, munkavégzés: kör-, kard- és szalagkéses szabászgépeken.
Habszabász gép és formázógépek bemutatása, szabás műveletek elsajátítása a gyakorlatban.
Elszívó berendezések részeinek tanulmányozása.
Ragasztási műveletek kézi és gépi eszközökkel.
Üzemlátogatások, nagyüzemi termelőgépek megtekintése munka közben.

7.3.3. Párnázási módok *368 óra*

Lapos kárpitozások kialakítása hagyományosan és habszivaccsal.
Tele és részben kárpitozott bútorok tanulmányozása, szakszerű bontása, felépítése.
Rugós párnázatok készítése.
Osztott párnázatok készítése, természetes és hamis osztásvonalak készítése.
Látható és rejtett szegezések készítése.
Gombozások, mélytűzések tanulmányozása, gombozási műveletkészítés.
Homorú, domború formák kárpitozása,ráncolás kézzel és varrógép segítségével, ránc nélküli formák készítése varrással.
Ráncolási módszerek kialakítása.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhelyben vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezetnél.

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.6.	szemléltetés		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.2.	Műveletek gyakorlása	x			
1.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				

2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10235-12 azonosító számú

Kárpitozott termékek készítése, felújítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10235-12 azonosító számú, Kárpitozott termékek készítése, felújítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia					Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat	
	A bútorkárpitozás technológiája	Egyéb kárpitozási műveletek	Szakmai számítások	Minőségi követelmények	Csomagolás, raktározás	A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat	Kárpitozott termékek javítása
FELADATOK							
Megfelelő kárpitozási technológiát választ	x	x		x		x	x
Megfelelő anyagokat kiválaszt	x	x		x	x	x	x
Segédanyagot, kelléket kiválaszt, minőséget ellenőriz	x	x		x		x	x
Megfelelő kárpitozási technológiát alkalmaz	x	x		x		x	x
Lapos és magas kárpitozás technológiáját alkalmazza	x					x	x
Bútorszerkezeteket kárpitoz	x	x			x	x	x
Szerszámokat, gépeket beállít	x					x	x
Szakmai számítást végez			x				x
Szabástérképet készít	x		x			x	x
Hibás, elöregedett kárpitos szerkezeteket javít, felújít	x					x	x
Korhű technológiát alkalmaz							X
Függönyözési munkálatokat végez		x				x	x
Porvédő-, takaró- és díszhuzatokat készít		x				x	x
Ajtó és falkárpitozást végez		x				x	x
Sport- és gyógyászati eszközöket kárpitoz		x				x	x
Helyszíni felmérést végez				x	x		
Kalkulációt készít			x			X	
Az előállításhoz szükséges anyagokat megrendel	x		x			x	
Látványtervet és műszaki rajzot készít	x					x	
Terméket szét- és összeszerel, utómunkálatokat végez					x		x
Terméket csomagol, raktároz, szállít					x	x	
Minőségi követelményeket betart				x	x		
SZAKMAI ISMERETEK							
Műszaki- és szakrajz alapfogalmak	x	x				x	x
Kárpitozási alapok	x	x				x	x
Szerelések, befejező munkálatok				x	x		
Bútorstílusok					x		x
Kárpitozást segítő gépek	x	x				x	x
Alapanyagok minőségellenőrzése				x			
Szakmai számítások			x				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x	x	x	x
Szabadkézi és műszaki rajz készítése, olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Problémamegoldó készség	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Határozottság	x	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK							
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x

8. Kárpitozástechnológia tantárgy 316 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A kárpitozott bútorok különböző elemeinek, kárpitozási technológiájának megismerése. A bútorokon kívüli kárpitozások technológiájának ismerete. Szakmai számítások rutinszerű végzése.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. A bútorkárpitozás technológiája *144 óra*

Lapos kárpitozású párnázatok hagyományos műveletei (párnázóanyag rétegek, anyagfelrakási technológiák, tekercs éllel kialakított párnázatok, rugó nélküli tömött lapos párnázatok).
Lapos, modern párnázattal kialakított kárpitozások technológiai műveletei.
Modern tömőanyagokkal (pehely, toll, darálthab, polisztirolgolyó, stb.) készített párnázatok technológiai lépései, alkalmazásának lehetőségei.
Hagyományos és modern anyagokkal kombinált, lapos kárpitozások technológiai műveletei.
Hagyományos és modern anyagokkal készített ülőkék, puffok kárpitozási lehetőségei.
Lapos kárpitozású falcolt 5 rugós székülés készítésének technológiai műveletei.
5 rugós beszegezett élű párnázat készítésének technológiai műveletei.
8-9 rugós falcolt és falc nélküli székülés kárpitozása (hevederezési, tartószerelési lehetőségek, rugók, rugózat szakszerű készítése, alappárnázás, felsőpárnázás bevonás, díszítés falcba).
Hagyományos falcolt támlák kialakítása (elől, elől-hátul falcolt széktámlák kárpitozási műveletei hagyományos és modern anyagokkal). Telekárpitozott és osztott széktámlák kárpitozása.
Szék- és támlakárpitozási hibák.
Habszivaccsal, formahabbal készített modern kárpitozású székek típusai, kárpitozásának menete.
Karosszékek fotelok fajtái, csoportosításuk, 12-16-20 rugós ülések kárpitozásának technológiai lépései hagyományos kárpitozással.
Modern fotelszerkezetek kialakítása, párnázat felépítések.
Hagyományos - modern anyagok kombinációi.
Habszivacsos, habszivacsos-rugós fotelülés szerkezetek kialakítása.
Párnázat konfekcionálás, ragasztás szögletes és íves formák kialakítása. Kivehető és rögzített kárpitozások, típusai, készítésük.
Hagyományos foteltámlák típusai, kárpitozásának technológiai fő műveletei.
Telekárpitozott, részben kárpitozott foteltámlák technológiája (tömött, hasi részben rugós, beszegezett, betűzött élű, teljesen rugós, támlatetőn rugós), kárpitléc segítségével.
Foteltámlák hátsó (spantel) részének kárpitozása.
Foteltámlák díszítésének lehetőségei.
Modern kialakítású foteltámlák típusai, párnázat kialakításának technológiai lépései.

Osztott felületű párnázatok készítése hagyományos és modern technológiával.
Fotelkarok kárpitozása hagyományos és korszerű módon.
Karmantyús kar, tömött, rugós kar készítésének technológiai műveletei.
Fotelkarok bevonása, hagyományos díszítési technológiái.
Korszerű anyagokkal készített fotelkarok kárpitozása modern díszítőelemekkel.
Fotelkarok külső kárpitozása.
Hagyományos és modern tele és részben kárpitozott, elemekre szedhető fotelszerkezetek kialakítása, szét és összeszerelésük, oldható és oldhatatlan kötőelemekkel.
Párnázatok egymásra hatása, kárpitozási hibák.
Fekvőfelületek (heverő, fotelágy, kanapé, franciaágy) fogalma, fő méretei
Fekvőfelületek kárpitozása, hagyományos bútorrugós heverő (sezlon) kárpitozásának technológiája.
Hagyományos-korszerű kombinált anyagokkal kialakított fekvőfelületek kárpitozása.
Korszerű anyagokkal készült lapos és magas kárpitozású fekvőfelületek típusai, technológiai műveletei.
Franciaágy szerkezetek kárpitozása hagyományos és modern módon.
Szabadpárna szerkezetek kialakítása hagyományos anyagokkal (tömött, több részből álló forgatható szabadpárnák, bútorrugós, epedabetétes szabadpárnák).
Modern matracszerkezetek kialakításai, ún. biomatracok, rugós és habmatracok anyagrétegei, technológiai műveletei, kárpitozást segítő gépek ismertetése.
A mélytűzés alkalmazása, tűzésmintái, mintaarányok, sablonozási technológiák.
Párnázat felrakás, tűzéspontok kialakítása, szabás-varrás, tűzési, gombozási műveletek, elhajtások technológiái.
Mélytűzési műveletek kialakítása tömött párnázott és rugós felületre.
Mélytűzés, gombozás összehasonlítása, párnázatosztás egyéb lehetőségei, gombozás modern párnázatokon, mélytűzési műveletek modern anyagok felhasználásával.
Műszaki dokumentáció célja, felépítése, készítésének menete adott kárpitozott bútorra.

8.3.2. Egyéb kárpitozási műveletek *104 óra*

Levehető jármű és bútorhuzatok szabásának, készítésének eszközei, formai kialakításuk, rögzítési lehetőségeik.
Szabadtéri párnaszerkezetek készítésének speciális anyagai, párnázatok készítésének technológiai műveletei.
Szabadtéri árnyékolók, egyszerű sátorszerkezetek készítésének alapismeretei.
Ajtó kárpitozás formai kialakításának meghatározása, készítésének műveletei. Lapos, magas kárpitozású ajtók kárpitozása hagyományos és modern anyagokkal.
Jármű és bútorkárpitozások technológiájának összefüggései, elméleti és gyakorlati szempontból.
Járművek speciális részeinek kárpitozása, eljárásainak ismertetése.
Sportszerek kárpitozásának módjai, párnaszerkezetek felépítése.
Gyógyászatban alkalmazott speciális kárpitozott bútorok párnázatának kialakítási technikái.
Falkárpitozási módszerek, technikák.
Rögzített falkárpitozások speciális anyagai.
Faliszőnyegek kialakításának technikái.
Függönyözési műveletek kialakítása, méretvételezése, fényáteresztő, sötétítő, függönyök, függönyhúzó szerkezetek fajtái, készítésének módjai.
Függönyanyagok gépi varrási műveletei.

Háztartási textíliák ismertetése (ágytextíliák, takarók, paplanok, dunnák, párnák), szerkezeti felépítésük.
Ponyvák elkészítési módja, javítási lehetőségek, felhasznált segédanyagok.
Jármű és egyéb ponyvák elkészítési módja, javítási lehetőségeik, felhasznált segédanyagok alapján.
Egyéb speciális kárpitozási módok falikárpit, díszpárnák, lakberendezési eszközök készítési módok.

8.3.3. Szakmai számítások *34 óra*

Alapmértékegységek a hagyományos kárpitozási anyagok alkalmazása során.
Korszerű anyagok mennyiségi jelölései.
Hevederszükséglet számítás kárpitozott felületeken.
Tömött, hagyományos forgatható matracvászon számítás.
Ékpárna, hengerpárna, ablakpárna számítás műveletei.
Modern párnázóanyag számítás a felhasznált anyagok mennyiségi jelölésének ismerete alapján meghatározott bútorokra.
Ráhagyás, visszahajtás, varrásszélesség, nyúlás fogalma.
Bevonóanyag szükségletszámítás hagyományos kárpitozású egyszerű bútorokra, félszélesség fogalma, terítékrajz célja, készítése.
Modern szabadpárna bevonóanyag szükségletének számítása toldással és toldás nélkül.
Egyszerű kárpitos bútorok bevonóanyag szükséglet számítása terítékrajzzal
Összetett, több kárpitos elemből felépülő bútorok bevonó anyagának számítása.
Hulladékszámítás.
Anyagnormák számítása.
Rezsi órabérszámítás.

8.3.4. Minőségi követelmények *18 óra*

A kárpitozás során felhasznált anyagok minőségi követelményei (alapanyagok átvétele, minőségi követelményeik, ellenőrzésük, leggyakoribb vizsgálati módszerek, mintavételezés, bevizsgálás, a vizsgálat berendezései, műszereik).
Keret-, káva- állványszerkezetekkel kapcsolatos minőségi tudnivalók és ellenőrzésük technikái.
Párnázások kialakításához szükséges megfelelő anyagok kiválasztásának követelményei.
Hagyományos párnázatok kialakításakor szem előtt tartott követelmények (rugózat, afrikfelrakás, élvarrás, felsőpárnázás formai és minőségi követelményei).
Bútorok szabványos vizsgálati módszerei és eljárásai.
Folyamatos gyártásközi ellenőrzés.
Késztermékek méretének, esztétikumának, funkcióteljesítésének vizsgálata, selejt, esztétikai hibás kárpitozott bútorok.
Késztermékek vizsgálata, minőségi osztályba sorolás.

8.3.5. Csomagolás, raktározás *16 óra*

Csomagolás célja, csomagolóanyag típusok.
Alap- és segédanyagok eredeti csomagolásának szerepe (zsákos, ömlesztett, préselt, vákuumozott, feltekert, dobozolt csomagolások).
Késztermékek, késztermék elemek, csomagolásának technológiái és szerkezete.

Szállítási módnak, raktározásnak megfelelő csomagolóanyag választás és csomagolás kialakítás.
Lapra szerelési lehetőségek kárpitozott bútorok esetében.
Csomagolást segítő gépek ismertetése, működési elvük.
Különböző anyagok tárolásával szemben támasztott követelmények.
Raktárak típusai (alapanyag, készáru), kialakításuk, raktárral szemben támasztott követelmények.
Raktározási módok.
Kárpitos anyagok raktározásának lehetőségei, raktározási hibák, helytelen anyag és termékraktározás.
Készbútorok raktározásának ismeretei, bútorszállítási lehetőségek, bútorok rögzítései szállítás során.
Tűzveszélyes anyagok raktározása.
Raktározást, szállítást segítő gépek típusai, működésük.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				

4.1.	Esetleírás készítése		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat tantárgy 750 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Hagyományos és modern bútorok felépítésének begyakoroltatása, kárpitozott termékek szakszerű javítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Kárpitozástechnológia tantárgy elméleti óráinak szakmai tartalmára épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat *430 óra*

Modern kárpitozású tömött (dísz) párnázatok készítése (anyagszabás, gépi varrás), különböző forma párnázatok kialakítása, díszítése gombbal, díszzsinórral.
Hagyományos ülőkék, puffok kárpitozása különböző módon (ülőlap kárpitozás lapos és magas kárpitozással, hagyományos falcos és modern telekárpitozott kialakítással).
Lapos kárpitozású székek kárpitozásának készítése hagyományos és modern technológiával.
Hagyományos kialakítású lapos, falcolt 5 rugós szék készítése (hevederek kialakítása, U szegezés, rugózat kialakítása laposan, vékony párnázat felrakás, bevonás, díszítés díszszeggel, bortnival).
8-9 rugós falcolt és falc nélküli székek kárpitozása beszegezett és betűzött éllel (alsó - felső hevederezett bútorrugós, lemezelt szerkezetű epedás kialakítású székkárpitozások készítése.
Rugókötözési módszerek, rugómagasság mérése, különböző felületi kötözések készítése, élzsineg, éldrót kialakítása, rugóvászon rögzítése, varrása a rugókhoz.
Párnázóanyagok fölrakása, megfelelő formai kialakítás, vastagság, tömörség.
Formavászon szálegyenes kiakasztása, kitűzése, átvarrási műveletek kialakítása.
Keret formájának megfelelő élbeszegezés (tűzés), kialakítása, ellenőrzése, megfelelő tömörség.
Szakszerű sarok és élkivarrás.
Felsőpárnázati anyagok réteges felrakása, fehérvásznazás.
Bevonás készítése, díszítés falcba, élbe.
Falcolt támlás székek készítése hagyományos párnarétegekkel és habszivaccsal.
Falcba díszszegezés kialakítása, hibái, bortniragasztás készítése.
Telekárpitozott, osztott támlák készítése.
Széktámlák készítése modern formahabokkal, irodai forgószékek, műanyag tartószerkezetre szerelt székkárpitozások készítése.

Fotelülés szerkezetek kialakítása hagyományos technológiával, bútorrugóval (12, 16, 20 db, rugós), rugótestekkel (különböző tartószerkezeti kialakítások készítése, formai kialakítások rugókötözéssel, formára kialakított epeda fakeretbe rögzítésével).
Bonell-rugós fotelülés készítése különböző tartószerkezetekre, rugóvásznazás készítése, párnázatfelrakás, átvarrás, élkialakítás, felsőpárnázás kialakítása.
Párnázás-bevonás kialakítása egyenes, kerek és osztott éllel, szövetpótló alkalmazása.
Díszítési műveletek fotelülésen különböző paszományokkal élbe, falcba, osztásvonalba rögzítés.
Modern kialakítású fotelülések készítése habszivaccsal, újnevezett rugómagos párnázattal, kiemelhető habszivaccsal, formára kialakítottan.
Habszivacsos konfekcionálás (habvágás késsel, géppel, ragasztási műveletek alkalmazása, ragasztó előkészítése, nyitott idő, lap- és él-ragasztások készítése.
Ívelt és szögletes formák kialakítása.
Bevonási műveletek készítése rögzített kárpitozással, fotelpárnák bevonatának sablonozása, szabása, varrása élszegélyezéssel, vattaréteg közbeiktatásával, tépőzár, zipzár alkalmazásával.
Párnázat készítése steppelt formában, gombozott, kéderezett, ráncolt formában.
Foteltámlák kialakítása hagyományos és modern technológiával (tömötten, beszegezett éllel, hasi részben rugós kialakítással, teljesen rugós, rugótestek kialakításával).
Foteltámlák készítése habszivaccsal, formára készített habszivacs alkalmazásával.
Hagyományos és modern díszítőelemek alkalmazása.
Karkárpitozási módszerek kialakítása, tekercsél, készítés, karmantyús kar kárpitozása.
Tömött, rugós telekárpitozott kar kárpitozása hagyományos és modern anyagok felhasználásával.
Karpofák kárpitozása, bevonat eldolgozás ráncolással, varrással, kárpitozott vagy fa karelő alkalmazásával.
Fotel és kanapé párnázatok tanulmányozása, elemekre szedhető kárpitos bútorok szétszedése, összeépítése csavarral, ragasztással, illeszkedések, kárpitozási hibák kiszűrése, bevonás megfelelő kialakítással.
Bőr, műbőr, szövet garnitúrák, sablonozási műveleteik, párnázat építése, gépi varrása, díszítése, szakszerű bevonása.
Fekvőfelületek készítése hagyományos módon bútorrugóval, rugótestekkel.
Különböző tartószerkezetek készítése bútorrugózat kialakítása, alappárnázás heveder és lemezelt tartószerkezetre, felsőpárnázás hagyományos és modern módon.
Bevonás készítése, kitűzés, kiakasztás alkalmazása, fehérvásznazás, sarokkialakítási módszerek.
Párnázást segítő gépek alkalmazása (rugószegező, filckapcsozó, bevonó prés).
Korszerű párnázóanyagokkal kialakított fekvőfelületek kárpitozása rugóval, rugómaggal, habszivacs rétegekkel.
Többszemélyes ágyszerkezetek párnázatának kárpitozása steppelt, osztott párnázattal, ágyneműtartó, fej- és lábrész kárpitozások készítése, díszítéseinek készítése.
Korszerű matracszerkezetek tanulmányozása katalógusból, bútorboltok látogatása.
Matracüzem látogatása.
Szabadpárna szerkezetek készítése epeda rugóra kétoldali kárpitozással. Szakmai számítások alkalmazása.
Habszivacs szerkezetek kárpitozása levehető bevonattal.
Mélytűzési tűzésminták szerkesztése, sablonozások, párnázat kialakítás hagyományos és modern anyagok felhasználásával.

Kézi ránckialakítás, gépi ránc vagy kivezető pipa elvarrás, gombok készítése gombozó géppel, bevonás kialakítása.
Szabástérkép készítése.

9.3.2. Kárpitozott termékek javítása *320 óra*

Javítandó termékre jellemző technológia alkalmazása (stílusok, korok, figyelembevétele, hagyományos, korszerű kárpitozásnál).
Járművek és bútorok kárpitozásainak összefüggései javítás szempontjából.
Termék állapotának felmérése (az alkalmazott technológiák meghibásodásának százalékos mértékű megállapítása alapján).
Javításhoz szükséges szerszámok, gépek előkészítése (állapotuk ellenőrzése, balesetmentes használata).
Anyagszükséglet felmérése (javításhoz szükséges anyaglista készítése, segédanyagokról, szerelvényekről).
Bevonó anyagok, díszítő elemek ajánlása (termék stílusának, jellegének megfelelően).
A műveletek fordított sorrendben való alkalmazása (munkaműveletek megtervezése a feltárt hibák alapján).
Termék méretvétele, szétszerelése (méretdokumentálás, elévülés, elhasználódás figyelembevétele).
Termék bontási műveletének elvégzése (a sorrendiség, szakszerűség betartásával).
Meghibásodás mértékének megállapítása a bontást követően (állvány, rugózat, párnázat, bevonás, díszítés állapota).
A meghibásodott szerkezeti részek javítása (pótlása, cseréje szükség szerint).
Kijavított szerkezeti részek ellenőrzése (rádolgozhatóság, hibátlan működés, méret- és formatartás figyelembevételével).
Javításhoz szükséges alapanyagok előkészítése (a lebontott és új anyagok válogatása).
Új anyagok és újrahasznosítható anyagok kiválasztása (előkészítése, megmunkálása, feldolgozása, minőségi ellenőrzése).
Termék korhű javítási műveleteinek elvégzése (stílus, méret és ergonómiai követelmények figyelembevételével).
Bútor eredeti méreteinek és formáinak visszaállítása (az adott kor stílusjegyeinek meghagyásával).
Bevonási műveletek elvégzése (szabás, átszabás régi és új bevonóanyagok, szövetek, gobelinek, műbőrök, bőrök, alkalmazásával).
Díszítőelemek alkalmazása (stílusjegyekhez tartozó díszítések visszadolgozása, vagy cseréje).
Befejező műveletek, összeszerelések (eltisztázás, spanolás), sarokvarrás, szerelvényezés elvégzése.
Elkészült termék ellenőrzése (méret, minőség, funkció, esztétikum alapján).
A termék csomagolása, tárolása (váz szerkezet és a kárpitozott felület sérülésmentes szakszerű tárolása minőségromlás elkerülésével).
A javítás során keletkezett hulladékok megfelelő tárolása (természetes, mesterséges anyagok válogatása, gyúlékony, egészségre ártalmas anyagok elkülönítése).

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhelyben vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezetnél.

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.6.	szemléltetés		x		-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.2.	Műveletek gyakorlása	x			
1.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	**Járművek kárpitozása gyakorlat**
	Gyártás előkészítés
	Varrodai megmunkálások
	Kiegészítők kárpitozása
10234-12 Kárpitozás alapjai	**Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat**
	Biztonságos munkavégzés
	Kárpitozás szerszámai, gépei
	Párnázási módok
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	**Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat**
	A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat
	Kárpitozott termékek javítása

10233-12 Járműkárpitos tevékenységek

a 3/11. évfolyamot követően

Járművek kárpitozása gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gyártáselőkészítés
Méretpontos szabás készítése.
Anyagnorma számítások.
Toldási lehetőségek, az anyagok gazdaságos szabása, felhasználása.
Anyaghibák, feldolgozási, tárolási hibák, típusai, felismerésük.

Varrodai megmunkálások
Varrási műveletek begyakoroltatása különböző anyagok összevarrásával.
Díszöltések, élszegélyek, változatainak megismerése, alkalmazásuk.
Varrási hibák kiküszöbölései, varrási rutin szerzése.
Varrógépek mindennapos karbantartásának művelete.

Kiegészítők kárpitozása
Járművek speciális elemeinek (kalaptartó, műszerfal, mennyezet, oldalfalak, kormány, váltógomb, tetőkárpit, takaróponyva) kárpitozása.
Különböző kárpitozott elemek lebontása, tanulmányozása.
Különböző kárpitozott elemek kialakítása, rögzítési lehetőségeik.

10234-12 Kárpitozás alapjai

az 1/9. évfolyamot követően

Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Biztonságos munkavégzés
Varrógépek, szabászgépek mindennapos karbantartásuk (portalanítás, olajozás, kések élezése).

Kárpitozás szerszámai, gépei
Varrógépek beállítása varráshoz, gépi varrás készítése.
Kártolás gépeinek tanulmányozása.
Gépi szabás eszközeinek bemutatása, munkavégzés: kör-, kard- és szalagkéses szabászgépeken.
Habszabász gép és formázógépek bemutatása, szabás műveletek elsajátítása a gyakorlatban.

Párnázási módok
Gombozások, mélytűzések tanulmányozása, gombozási műveletkészítés.
Homorú, domború formák kárpitozása, ráncolás kézzel és varrógép segítségével, ránc nélküli formák készítése varrással.
Ráncolási módszerek kialakítása.

10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása

a 2/10. évfolyamot követően

Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat

Témakörök

A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat
Fotelülés szerkezetek kialakítása hagyományos technológiával, bútorrugóval (12, 16, 20 db, rugós), rugótestekkel (különböző tartószerkezeti kialakítások készítése, formai kialakítások rugókötözéssel, formára kialakított epeda fakeretbe rögzítésével).
Habszivacsos konfekcionálás (habvágás késsel, géppel, ragasztási műveletek alkalmazása, ragasztó előkészítése, nyitott idő, lap- és él-ragasztások készítése.
Ívelt és szögletes formák kialakítása.
Bevonási műveletek készítése rögzített kárpitozással, fotelpárnák bevonatának sablonozása, szabása, varrása élszegélyezéssel, vattaréteg közbeiktatásával, tépőzár, zipzár alkalmazásával.
Párnázat készítése steppelt formában, gombozott, kéderezett, ráncolt formában.

Többszemélyes ágyszerkezetek párnázatának kárpitozása steppelt, osztott párnázattal, ágyneműtartó, fej- és lábrész kárpitozások készítése, díszítéseinek készítése.
Mélytűzési tűzésminták szerkesztése, sablonozások, párnázat kialakítás hagyományos és modern anyagok felhasználásával.
Kézi ránckialakítás, gépi ránc vagy kivezető pipa elvarrás, gombok készítése gombozó géppel, bevonás kialakítása.

Kárpitozott termékek javítása
Termék állapotának felmérése (az alkalmazott technológiák meghibásodásának százalékos mértékű megállapítása alapján).
A műveletek fordított sorrendben való alkalmazása (munkaműveletek megtervezése a feltárt hibák alapján).
Termék korhű javítási műveleteinek elvégzése (stílus, méret és ergonómiai követelmények figyelembevételével).
Bútor eredeti méreteinek és formáinak visszaállítása (az adott kor stílusjegyeinek meghagyásával).

5.35.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 05
KÁRPITOS
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 05 Kárpitos szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 05

A szakképesítés megnevezése: Kárpitos

A szakmacsoport száma és megnevezése: 11. Faipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVIII. Faipar

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 11. Faipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai

előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a

„mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés,

a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a

közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló

csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek				1			2				
	Járművek kárpitozása gyakorlat			70		4	105		6	105		4
10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitos szakmai ismeretek	4			3			3			2	
	Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat		8			5			4			4,5
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia	2			3			2			2	
	Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat		6,5			5			4			6
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6,5	14,5		7	14		7	14		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	**Járműkárpitozási ismeretek**				**36**			**72**					**108**
	Ergonómiai ismeretek				*24*								*24*
	Járműkárpitozási anyagok				*12*			*24*					*36*
	Járműkárpitozási technológiák							*48*					*48*
	Járművek kárpitozása gyakorlat					**144**			**216**			**128**	**488**
	Gyártás előkészítés					*108*			*54*				*162*
	Varrodai megmunkálások			**70**		*36*	**105**		*82*	**105**		*64*	*182*
	Kiegészítők kárpitozása								*80*			*64*	*144*
10234-12 Kárpitozás alapjai	**Kárpitos szakmai ismeretek**	**144**			**108**			**108**			**64**		**424**
	Kárpitozás anyagai	*72*			*18*								*90*
	Kárpitozás fő műveletei	*36*			*18*			*36*					*90*
	Kárpitosipari szerkezetek	*36*			*36*								*72*
	Tervezéstechnológia, szakrajz				*36*			*54*			*32*		*122*
	Bútortörténet, stílusismeret							*18*			*32*		*50*
	Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat		**288**			**180**			**144**			**144**	**756**
	Biztonságos munkavégzés		*72*			*36*			*36*			*32*	*176*

	Kárpitozás szerszámai, gépei		*72*			*72*			*36*			*32*	*212*
	Párnázási módok		*144*			*72*			*72*			*80*	*368*
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	**Kárpitozástechnológia**	**72**			**108**			**72**			**64**		**316**
	A bútorkárpitozás technológiája	*72*			*36*			*36*					*144*
	Egyéb kárpitozási műveletek				*54*			*18*			*32*		*104*
	Szakmai számítások							*18*			*16*		*34*
	Minőségi követelmények				*18*								*18*
	Csomagolás, raktározás										*16*		*16*
	Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat		**234**			**180**			**144**			**192**	**750**
	A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat		*162*			*100*			*72*			*96*	*430*
	Kárpitozott termékek javítása		*72*			*80*			*72*			*96*	*320*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**234**	**522**		**252**	**504**		**252**	**504**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		946/ 29 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2274/ 70,6 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) -** használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10233-12 azonosító számú

Járműkárpitos tevékenységek

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10233-12 azonosító számú, Járműkárpitos tevékenységek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek			Járművek kárpitozása gyakorlat		
	Ergonómiai ismeretek	Járműkárpitozási anyagok	Járműkárpitozási technológiák témakör 4	Gyártás előkészítés	Varrodai megmunkálások	Kiegészítők kárpitozása
FELADATOK						
A járművekre vonatkozó baleset-, munka-, és környezetvédelmi előírásokat betart	x	x	x	x	x	x
Érintésvédelmi és biztonságtechnikai előírásokat betart és alkalmaz			x		x	
Kárpitozások kialakítását meghatároz		x	x	x	x	x
Járművek belsejének és kiegészítőinek a kárpitozását végzi			x		x	x
Falfelületek, ajtók kárpitozását készíti		x	x		x	x
Megfelelő anyagokat alkalmaz	x	x	x	x	x	x
Funkciónak megfelelő kárpitozást készít			x	x	x	x
A járműkárpitozás ergonómiai követelményeit alkalmazza	x					
Tetőkárpitozásokat végez				x		
Levehető huzatot készít					x	
A kárpitozásra váró felületeket kiszerel					x	
Szerelvényeket ki- és visszaszerel			x			
Javítandó felületeket előkészít, letisztít, zsírtalanít				x		
Fa-, fém-, műanyagszerkezetekre szerel, épít			x	x		
Járműtakarót, tetőponyvát készít, javít		x				x
Autószőnyegezést végez						x
SZAKMAI ISMERETEK						
A járművekre vonatkozó baleset-, munka -, tűz-, és környezetvédelmi előírások	x	x	x	x	x	x
Érintésvédelmi alapok	x		x			
Járműkárpitozási anyagok		x				
Kárpitozási technológiák			x	x		
Ergonómiai elemzések	x					
Szerelések, befejező munkálatok			x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Szakmai és köznyelvi szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
Szakmai szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x	x	x
Szabadkézi és műszaki rajz készítése, olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Kreativitás	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság	x		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x	x

4. Járműkárpitozási ismeretek tantárgy 108 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Járművek kárpitozása, fő méreteinek és formai kialakítási lehetőségeinek, tervezésének megismertetése. A járműiparban alkalmazott speciális anyagok és technológiák ismerete.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Ergonómiai ismeretek *24 óra*

A járműbútorok és az emberi test méreteinek összefüggései.
A járműbútorok formai kialakítása az emberi test arányainak, súlyának statikus- és dinamikus felépítésének figyelembevételével.
Az emberi test fiziológiai igényei kárpitozások használatakor, különböző párnázat felépítések esetén.
Az emberi test arányai és azok alkalmazása a járműiparban.
Átlagos emberi testméretek, méretezés szabályai.
Járművek üléseinek, támláinak tervezése, funkciója, kialakítása.

4.3.2. Járműkárpitozási anyagok *36 óra*

A járműkárpitozáshoz használt alap- és segédanyagok.
Speciális tartószerkezetek kialakításának lehetőségei.
Rugózatok és különböző tulajdonságú habszivacsok (öntött habok, heterogén habok) tulajdonságai és kialakításuk.
Különböző bevonati textíliák tulajdonságai és felhasználási lehetőségeik.
Szövet, bőr, műbőr bevonatok speciális változatai.
A kárpitozáshoz használt speciális gépek ismertetése.
Kiegészítő elemek, csatok, kapcsok, műanyag és fém rögzítőelemek.
Külső kárpitozási anyagok, ponyvák típusai, felépítésük, tulajdonságaik és felhasználásuk.

4.3.3. Járműkárpitozási technológiák *48 óra*

Járművek kárpitozási kialakításának technológiai műveletei.
Domború-homorú felületek képzése különböző párnázatokon.
Hagyományos kárpitozású járműpárnázatok kialakításának lehetőségei.
Modern öntött kárpitozások típusai, habszivacs konfekcionálási lehetőségek, felületkialakítások.
Mennyezet és műszerfal kárpitozások bemutatása hagyományos és modern technológiával, kisipari és nagyüzemi módon.
Tetőkárpitok változatai és kialakítási lehetőségeik.
Autószőnyegek készítése.
Ponyvák konfekcionálása, varrása, hegesztésének technológiája.
A kárpitozásra váró felületeket kiszerelése.
Szerelvények ki- és visszaszerelése.

Javítandó felületek előkészítése, letisztítása és zsírtalanítása.
Fa-, fém-, műanyagszerkezetekre szerelés, építés.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Járművek kárpitozása gyakorlat tantárgy 488 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a járművek üléseinek, támláinak kárpitozási műveleteit, a nagyüzemi és kisüzemi konfekcionálás szabályait és feladatait. Sajátítsák el a kiegészítő elemek kárpitozásának gyakorlati feladatait.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Járműkárpitozási ismeretek tantárgy elméleti óráinak szakmai tartalmára épül

5.3. Témakörök

5.3.1. Gyártáselőkészítés *162 óra*

Kézi és gépi terítés lehetőségei.
Terítékrajzok készítése sablonok segítségével.
A bevonati elemek elhelyezkedésének irányai, a terítéken alkalmazott jelölések.
Anyagok raktározása, felhasználása.
Méretpontos szabás készítése
Anyagnorma számítások.
Toldási lehetőségek, az anyagok gazdaságos szabása, felhasználása
Anyaghibák, feldolgozási, tárolási hibák, típusai, felismerésük.

5.3.2. Varrodai megmunkálások *182 óra*

A kárpitozáshoz használt varrógépek megismertetése, fő alkatrészeik, biztonságos működtetése.
Varrási műveletek begyakoroltatása különböző anyagok összevarrásával.
Díszöltések, élszegélyek, változatainak megismerése, alkalmazásuk.
Varrási hibák kiküszöbölései, varrási rutin szerzése.
Varrógépek mindennapos karbantartásának művelete.

5.3.3. Kiegészítők kárpitozása *144 óra*

Járművek speciális elemeinek (kalaptartó, műszerfal, mennyezet, oldalfalak, kormány, váltógomb, tetőkárpit, takaróponyva) kárpitozása.
Különböző kárpitozott elemek lebontása, tanulmányozása.
Különböző kárpitozott elemek kialakítása, rögzítési lehetőségeik.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhelyben vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezetnél.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.1.	Műveletek gyakorlása	x			
1.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10234-12 azonosító számú

Kárpitozás alapjai

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10234-12 azonosító számú, Kárpitozás alapjai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitos szakmai ismeretek					Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat		
	Kárpitozás anyagai	Kárpitozás fő műveletei	Kárpitosipari szerkezetek	Tervezéstechnológia, szakrajz	Bútortörténet, stílusismeret	Biztonságos munkavégzés	Kárpitozás szerszámai, gépei	Párnázási módok
FELADATOK								
Kárpitos műhely baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírásait betartja						x	x	
Kéziszerszámokat használ	x	x	x	x	x	x	x	x
Kárpitos alap- és kézi gépeket használ	x	x	x	x	x	x	x	x
Kézi, gépi szerszámok használatára vonatkozó előírásokat betartja	x	x	x	x	x	x	x	x
Egyéni védőberendezéseket, védőfelszereléseket használ	x	x	x			x	x	
Anyagot, segédeszközt előírásszerűen tárolja	x	x	x	x	x	x	x	x
Kézi alapműveleteket alkalmaz	x	x	x	x	x	x	x	x
Bontási műveleteket végez, tanulmányoz	x	x	x	x	x	x	x	x
Az anyagok újrahasznosítási lehetőségeit alkalmazza	x	x						x
Állványszerkezeteket ellenőrzi, tanulmányozza	x	x	x		x			x
Faipari alapszerkezetekre ráépít	x	x	x					x
Kárpitozást végez, módszereit tanulmányozza	x	x	x	x	x	x	x	x
Technológiai sorrendiséget és a méretezés szabályait betartja	x	x	x	x	x	x	x	x
Tartószerkezeteket kiválaszt, készít, szerel	x	x	x			x	x	x
Bútorrugós alapot készít	x	x	x	x	x	x	x	x
Rugótestet alkalmaz	x	x	x	x	x	x	x	x
Párnázó anyagokat választ	x	x	x	x	x	x	x	x
Anyagokat kézzel, géppel szab, varr, szegez, ragaszt	x	x	x			x	x	x
Ergonómiai szempontok szerint kárpitozást felépít		x						x
Párnázatokat alakít, készít		x	x					x
Bevonó anyagokat választ, rögzít	x	x	x		x			x
Méretvétel után szabástervet, sablont készít					x			x
Díszítő elemeket megfelelően kiválaszt, alkalmaz		x						x
Késztermék esztétikai megjelenését, funkció teljesítését ellenőrzi	x	x	x	x	x			x
Bútorstílusokat felismer					x			x
SZAKMAI ISMERETEK								

Munkavégzés szabályai		x	x			x	x	x
Baleset-, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x		x				x	
Szerszámok, kéziszerszámok		x	x				x	x
Gépkönyv, kezelési, szerelési és karbantartási utasítások						x	x	
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések						x	x	
Tűzoltó berendezések, eszközök	x	x	x	x	x	x	x	x
Tűzveszélyes anyagok és tárolásuk	x		x			x		
Anyag- és gyártástechnológiák	x							x
Alap-, segéd- és díszítő anyagok	x		x		x			
Kárpitozás alapgépei						x	x	
Bútorstílusok					x			x
Műszaki rajz, szakrajz			x	x	x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Olvasott, hallott szakmai és köznyelvi szöveg megértése	x	x	x	x	x	x	x	x
Köznyelvi és szakmai szöveg fogalmazása írásban	x	x	x		x	x	x	x
Szabadkézi és műszaki rajz készítése, olvasása, értelmezése				x				
Elemi számolási készség		x	x					x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Figyelem	x	x	x	x	x	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x
Kommunikációs készség	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x

6. Kárpitos szakmai ismeretek tantárgy 424 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A bútorkárpitozáshoz szükséges alapvető ismeretanyagok megismerése, a kárpitozás műveleteinek megértése. Hagyományos és korszerű kárpitozások anyagainak és technológiájának megismerése, írott anyagok és szakmai rajzok alapján.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Kárpitozás anyagai *90 óra*

A kárpitosiparban alkalmazott segédanyagok meghatározása, szegek, csavarok, kapcsok, segédanyagok típusai, alkalmazásuk.
Természetes alapú növényi, állati szálas anyagok típusai, tulajdonságuk, felhasználásuk.
Mesterséges kialakítású műszálak alapanyagai, gépeik, tulajdonságaik, felhasználásuk.
Cérnák, zsinegek fajtái, kialakításuk, jellemzői.
Cérnáknál, zsinegeknél alkalmazott jelölési módok értelmezése.
Természetes és mesterséges alapú ragasztóanyagok, jellemzői, tulajdonságaik.
Hagyományos kárpitozott bútorok állványszerkezeti anyagai (fa, fém, műanyag).
Korszerű bútorállványok anyagainak ismerete.
Hagyományos tartószerkezeti anyagok jellemzői, fajtái, tulajdonságai.
Modern bútorokon alkalmazott tartószerkezeti anyagok fajtái, tulajdonságai.
Bútorrugók típusai, anyagaik, fő méreteik.
Rugótestek (epeda, Bonell) anyagai, gyártásuk, tulajdonságaik, méreteik.
Tartószerkezeti-rugózati anyagok ismerete, típusaik.
A kárpitozás során alkalmazott vászonszerkezetek anyagai.
Hagyományos párnázó anyagok (tömőanyagok) rendszerezése, tulajdonságaik, felhasználásuk.
Modern tömőanyagok fajtái, tulajdonságaik, felhasználásuk.
Szintetikus úton előállított anyagok, laticel, habgumi, tulajdonságai, alkalmazási módjai.
Szálas anyag lapok hagyományos és modern kialakításai.
Nem szőtt textíliákból készült termékek.
Habszivacs anyagok típusai, gyártásuk, tulajdonságaik.
Formahabok anyagai, tulajdonságai, felhasználásuk.
Szövési, fonási ismeretek.
Kárpitosipari bútorszövetek, csoportosításuk, alkalmazásuk.
Szövetek utókezelésénél alkalmazott eljárások.
Állati bőrök tulajdonságai, típusaik, a bőrkikészítés módjai, technológiái, alkalmazása.
Műbőrök típusai, rétegei, felhasználásuk.
Díszítőanyagok, díszítőelemek tulajdonságai, felhasználásuk.
Kárpitos anyagok anyagvizsgálatának módjai.
Függönyözési anyagok ismerete, típusaik.

A kárpitozott bútorok felújításához alkalmazott anyagok típusai, tulajdonságaik, felhasználásuk.
Csomagolóanyagok típusai, anyagaik, felhasználásuk.

6.3.2. Kárpitozás fő műveletei *90 óra*

A kárpitozott bútor fogalma, a kárpitozás története
A kárpitozási műveletek célja, kialakulása, alkalmazása a kárpitozás során
Kárpitozott bútorok típusai, ülő és fekvőbútorok (ülőke, puff, szék, karosszék, fotel, sezlon, heverő, fotelágy, franciaágy, kanapé, szófa, ülőgarnitúra).
Tartószerkezetek célja, fajtái, hagyományos textilhevederezés módjai.
Hevederek típusai, kiosztása a felületre, alsó, felső és belső hevederezés.
Hevederezés technológiai művelete (rögzítés fűzés, feszítés).
Tág és szoros hevederezés alkalmazása.
Egyenes és ívelt felületek hevederezése.
A hevederezéssel szemben támasztott követelmények, hevederezési hibák.
Epeda és Bonell rugótest során alkalmazott tartószerkezeti anyagok és technológiai kialakításuk.
A rugózat célja, formai követelmények.
A hagyományos bútorrugók csoportosítása (rugótípusok, méreteik, felhasználhatóságuk).
Bútorrugók kiválasztása, kampózás, egyengetés, igazítás, szakszerű elhelyezése a felületre.
Kampók helyzete, rögzítési technikák fa és heveder alapra.
Rögzítés minőségi és esztétikai követelményei.
Zsinegleszabás technológiája, rögzítése.
Hurkolási, csomózási technikák.
Kötözés műveletei alacsony és magas rugózat készítése esetén.
Lehúzás, kikötés, visszakötés, felületi kötözés készítésének munkafolyamatai.
Él-drót, él-zsineg kialakításának művelete.
Ülések, támlák, karok rugózatának kialakítása.
Keményebb-lágyabb rugózat kialakítása.
Epedával készített rugózat kialakításának technológiája keretezett, keret nélküli epeda.
Bonell rugóval kialakított rugózat szerelése.
Alappárnázás célja, főbb lépései, formai követelmények.
Bútorrugók, epeda, Bonell alap-rugóvásznazási technológiai műveletei.
Vászonszabás, rögzítés varrással, szegezéssel.
Anyagtartó öltések készítésének célja, az öltések helye, kialakításuk.
Párnázó anyagok (tömőanyagok) előkészítése, minősége.
Afrikfelrakás technológiai lépései, formai követelmények a felületre felrakás során.
Beszegezett, bevarrt, tekercsélű párnázat kialakítása.
Formavászon leszabás, rögzítési technológiái a felülethez.
Átvarrási műveletek készítése, öltések típusai, nagyságuk, technológiai kialakításuk.
Élképzési lehetőségek, betűzött, beszegezett él készítésének menete.
Anyagigazítás jelentősége sarok és élvarrás előtt.
Sarok és élvarrási műveletek, öltéstípusok és kialakításuk.
Párnázat fárasztása, megülése.
Alappárnázási hibák felismerése, javítási lehetőségei.
Kézi alappárnázást helyettesítő megoldások (gépi alappárnázás, tűzött afriklap) ismertetése.

Felsőpárnázási módszerek, a hagyományos felsőpárnázás anyagrétegei.
Anyagtartó öltés, párnázó anyagok réteges felrakása, formai követelmények figyelembevétele.
Fehérvászon borítás, vászonszabás, kitűzés, kiakasztás, rögzítési lehetőségek.
Felsőpárnázás készítése modern technológiával, modern anyagokkal.
Bevonás célja, műveletei különböző bevonó anyagok esetén.
Bevonó anyag kiválasztás ismérvei, funkció szerinti és bútorstílushoz igazodó bevonatválasztás.
Méretvétel, szabás-varrás a bevonat struktúrájának figyelembevételével.
Különböző párnázatok bevonatának összhangja egy bútoron belül (mintairányok, simulási irányok).
Toldás, szövetpótlás lehetőségének ismeretei, technológiái.
Ideiglenes szövetrátűzés, kiakasztás (kiszegelés), végleges rögzítési megoldások falcba, keret, káva aljára, nyitva-visszahajtva rögzítés.
Fehérvásznazási molinózási megoldások célja, kialakítása.
Bevonási hibák.
Díszítőelemek célja, hagyományos díszítőelemek kiválasztása.
Stílusoknak megfelelő díszítőelemek.
Díszszegezési, bortnizási technológiák (kézi, gépi díszszegezés) díszítési, esztétikai hibák.
Szegezett, varrt és ragasztott díszítő elemek alkalmazása (varró és szegező zsinórok, paszományok, rojtok, bojtok) elhelyezkedése a kárpitozott bútoron.
Hagyományos élforma kialakítások készítésének műveletei.
Szabad és kötött párnázatok hagyományos kialakításának lehetőségei.
A modern párnázás felépítési lehetőségei, a technológiát segítő gépek.
Tartószerkezetek, rugózatok, párnázatok, bevonatok összhangja, párnázó anyagok, tulajdonságaik, egymásra hatásuk.
A modern párnázás szerelési főműveletei.
Hagyományos-modern anyagok kombinációi a műveletek során (ún. retró bútorok).
Tartószerkezetek keménységi fokozatai, tartószerkezet-rugózat kialakítási technikák.
Zörejmentesítés, rugózat szerelés Bonell-, táska- és egyéb magas rugózatból.
Párnázat kiválasztás ismeretei, párnázó anyagok mérése, szabása, ragasztása.
Párnázó anyagok egymásra építésének lehetőségei, nem megfelelő anyagok, technológiák.
Habszivacs konfekcionálás kézi és gépi műveletei, műszálvatta (vlies) célja, kialakítása.
Modern bevonás technológiai műveletei, hagyományos és modern bevonás összehasonlítása.
Modern díszítőelemek típusai, alkalmazása, készítésének technológiai műveletei.
Kisüzemi és nagyüzemi bevonás technológiája, szerszámok, eszközök, gépek.
Szövetterítési lehetőségek, sablonok és jelölései, szabási módok, varrodai műveletsorok.
Varrógépen alkalmazott öltéstípusok, varrásszerkezetek, varrásmódok.
Rögzített és szabad párnázatok bevonási lehetőségei, bontható kárpitos szerkezetek kialakításai.
Modern eltisztázási lehetőségek (húzózár, zipzár, csat, fémtüske, tépőzár patent).
Modern kárpitozás során alkalmazott kiegészítő elemek (lábak, vasalatok, díszítő pofák, műanyag elemek).

6.3.3. Kárpitosipari szerkezetek *72 óra*

Állványszerkezetek célja, jellemzőik, alkalmazásuk a kárpitozott bútoroknál.
Tömör fából készült állványszerkezetek, jellemző tulajdonságuk, kapcsolódási módjuk, hibái.
Állványszerkezetekkel szembeni követelmények (nedvességtartalom, keresztmetszetek).
Fényezett, faragott állványszerkezetek.
A kárpitléc szerepe a kárpitozás során.
Több állványszerkezetből felépülő bútorzat felépítése, összeerősítési módjaik.
Korszerű faalapú lapszerkezetekből készült bútorállványok kialakítási lehetőségei, összekapcsolási módjaik, tulajdonságaik.
Hajlított faanyagokból készült állványszerkezetek.
Fém, kárpitozott szerkezetű bútorállványzatok jellemzői, előfordulásuk.
Műanyag szerkezetű bútorállványok (kemény és lágy műanyag szerkezetek).
Rostos anyagokból kialakított állványszerkezetek (rattan, nád).
Állványszerkezetek fő méretei.

6.3.4. Tervezéstechnológia, szakrajz *122 óra*

Alapjai, egyszerű formák, faipari kötések vetületi és axonometrikus ábrázolásai.
Kárpitos szakrajzokon alkalmazott jelölések, metszet fogalma, bútoripari és kárpitosipari anyagok jelölése, méretarányok.
Lapos kárpitozások ábrázolása, metszetekkel, különböző anyagokkal, anyagok jelölésével.
Szerkezettan szakrajz ismeretek (alapfogalmak, a műszaki rajz készítésének szabályai, vonalak, vonalvastagságok, méretjelölések, a szakrajzkészítés eszközei).
Síkmértani szerkesztések
Tartószerkezetek, rugók, rugózatok ábrázolásának lehetőségei.
Osztott, gombozott, bordázott felületek, eldolgozások rajzai.
Tömött, rugós, lapos hagyományos és modern kárpitozások ábrázolása méret és anyagjelölésekkel.
Szimmetrikus kárpitos szerkezetek fél nézet fél metszet rajzának készítései.
Támlák, karfák rugózatának kialakítása az emberi test ergonómiai követelményei alapján.
Beszegezett, betűzött, tekercs kialakítású él metszeti ábrázolása.
Rugós széktípusok metszeti ábráinak készítése.
Hagyományos és modern kialakítású fotelszerkezetek szerkezeti rajzai (részben és telekárpitozott rugós-rugó nélküli ülések, támlák karok).
Fekvőfelületek metszeti rajzai hagyományos és modern kárpitozással felépülő anyagokkal (fotelágyak, heverők, franciaágyak és kiegészítőinek teljes metszeti jelölései, hagyományos és modern matracszerkezetek metszetei).
Nyitható, több részből álló szerkezetek méret és formai követelményeinek betartása.
Kárpitozott ülő-fekvő bútorok ábrázolása, részletrajzok készítése.
Mélytűzött felületek kialakításának követelményei, ábrázolása.
Kiviteli rajzok, készítése a formai és szakmai követelmények figyelembevételével, látványtervek felépítése, kialakítása.
A megrendelő igényeinek megfelelő kialakítású és méretű bútor tervezése az ergonómiai szempontokat figyelembe véve. A gyártást, kivitelezést segítő műhely- és kiviteli rajzok elkészítése.

Folyamatos és utólagos méret és formai ellenőrzés az ergonómiai követelmények alapján.
Az állványszerkezetekkel és kárpitozandó felületekkel szemben támasztott szakmai elvárások (méretezések, méretarányok betartása mérettáblázat figyelembevételével, illesztések, felületkezelések állapotának ellenőrzése).
Fa, fém és műanyag szerkezetek, szerelvények szakszerű anyagválasztása (anyag minőségének, összeépítésének, szilárdságának, stabilitásának felismerésével, beépítendő alkatrészek funkciójának teljes körű ismeretével).
Kárpitos alapanyagokkal szemben támasztott minőségi követelmények ismerete (hagyományos és korszerű anyagok esetében, termékek minőségének meghatározása, csoportosítása, ellenőrzése, alkalmazásuknak megfelelően).
Alap- és segédanyagok leggyakoribb hibaforrásának ismerete (tárolásból, gyártásból, rossz használatból eredő hibák, anyagok feldolgozás előtti minőség ellenőrzése).
Kárpitozások méreteinek, méretarányainak szakszerű kialakítása (ergonómiai és kényelmi szempontok, helyes méretezés és formai kialakítás figyelembevételével, az emberi test formájának, súlyelosztásának megfelelően).
Szakmai ismeretek helyénvaló alkalmazásának ismerete (technológiai sorrendiség betartásának fontossága).
Munkafolyamatok közötti ellenőrzések fontosságának ismerete (felismerése, formai követelmények alkalmazása).
Tartószerkezet megfelelő anyagainak kiválasztása és szakszerű alkalmazásának ismerete (típusa, anyaga, kiosztása, rögzítési módja, rugalmassága, szilárdsága).
Hagyományos és korszerű rugók, rugótestek szakszerű alkalmazásának felismerése (méretük, rugalmasságuk, erejük, magasságuk, menetszámuk alapján történő ellenőrzésük, rögzítési követelmények betartása (bútorrugó, epeda, stb.), (sík vagy hullám rugó, Bonell-rugó, stb.).
Párnázatokkal és párnázási módokkal szemben támasztott formai és minőségi követelmények betartása (szakszerű elkészítésének ismerete, egyenletes anyagfelrakás, szakszerű formaképzés és kialakítás különböző igénybevételű termékeknél).
Bevonó anyagokkal szemben támasztott követelmények (anyagok összetétele, minőségi osztályba sorolása, szín és méret tartóssága, szakító szilárdsága).
Kézi és gépi varrásmódok alkalmazásának szakszerű ismerete (egyenletes öltésnagyság alap- és díszvarrások esetében az esztétika és tartósság figyelembevételével).
Bevonás és az eltisztázás műveleti követelményeinek ismerete (méret, forma ellenőrzés, szegezési, kapcsozási műveletek szakszerű alkalmazása).
Díszítési eljárások esztétikus rögzítésének felismerése (varrt, ragasztott, szegezett díszítőelemek szakszerű elhelyezésének ismerete).
Termék értékelésének módja (késztermék alakváltozásának, minőségének, méretének, esztétikumának és funkcióteljesítésének ellenőrzése, helyes működésének felismerése).
Tárolási követelmények ismerete (állag és minőségromlás elkerülésével a termék csomagolása, szakszerű tárolása).
Ajtók, sportszerek, gyógyászati és egyéb egyedi kárpitozandó termékek párnázásánál méretek és ergonómiai szempontok betartása.

6.3.5. Bútortörténet, stílusismeret *50 óra*

Antik bútor, stílbútor, műbútor, modern bútor fogalma, jellemzőik.
A kárpitozott bútorok kialakulása, jellemzői.

A történelmi bútorok ismertetőjegyei.
Antik stíluselemek.
Román stílus.
Gótikus stílus.
Reneszánsz stílus.
Barokk stílus.
Rokokó stílus.
Klasszicizmus.
Empire stílus.
Biedermeier stílus.
Historizmus, neoklasszicizmus.
Szecesszió.
A 20. század bútorai.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		-

5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat tantárgy 756 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Biztonságos munkavégzés szabályainak megismerése és betartása a technológiák alkalmazása során. Különböző párnázatok készítésének elsajátítása a gyakorlatban kézi és gépi műveletek segítségével.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Biztonságos munkavégzés *176 óra*

Munkahelyre vonatkozó biztonságtechnikai, munkavédelmi előírások gyakorlati alkalmazása.
Veszélyhelyzetek megelőzésének módjai (tűzriadó, áramtalanítókapcsolók, poroltók helye, menekülési útvonal tanulmányozása).
Elsősegély láda helye, tartalma.
Tűz- és munkavédelmi ismeretek, dokumentálása.
Tűz és robbanás veszélyének besorolásai az üzem területén.
Környezetvédelem betartása, bontott és hulladék anyagok megfelelő tárolása.
Vegyi anyagok megfelelő tárolása, használatának gyakorlata.
Kéziszerszámok biztonságos használat.
Kárpitos tűk egyéb eszközök ideiglenes tárolásának helyes módja.
Kézi gépek munkavédelmi eszközeinek tanulmányozása.
Varrógépek használatakor alkalmazott munkavédelmi eszközök tanulmányozása.
Varrógépek, szabászgépek mindennapos karbantartásuk (portalanítás, olajozás, kések élezése).
Pneumatikai rendszerek és az azzal működtetett szerszámok, gépek, asztalok biztonságos használata.
A gépeken található munkavédelmi jelképek tanulmányozása.

7.3.2. Kárpitozás szerszámai, gépei *212 óra*

Kárpitos iparban alkalmazott alapvető kéziszerszámok alkalmazása (szegezési, nyírási, szeghúzási, csavarozási, stb. műveletek).
Kézi varrási műveletek készítése, kárpitos tűk (átvarró tű, anyagigazító tű, kitűző tűk, görbetűk, rugós tűk) használatba vétele.
Egyéb speciális kéziszerszámok használata.
Kézi és gépi gombbehúzók használata.

Kézi gépek előkészítése, beállításuk, használatuk, karbantartásuk.
Gépkönyvek tanulmányozása.
Varrógépek beállítása varráshoz, gépi varrás készítése.
Kártolás gépeinek tanulmányozása
Pneumatikus levegővel működő hálózatok megtekintése, elemeik tanulmányozása (vízleválasztó, nyomásmérő óra, gyorscsatlakozók, stb.).
Pneumatikus levegővel működő gépek alkalmazása szegező, kapcsozó gépekkel végzett különféle munkavégzés.
Gépi szabás eszközeinek bemutatása, munkavégzés: kör-, kard- és szalagkéses szabászgépeken.
Habszabász gép és formázógépek bemutatása, szabás műveletek elsajátítása a gyakorlatban.
Elszívó berendezések részeinek tanulmányozása.
Ragasztási műveletek kézi és gépi eszközökkel.
Üzemlátogatások, nagyüzemi termelőgépek megtekintése munka közben.

7.3.3. Párnázási módok *368 óra*

Lapos kárpitozások kialakítása hagyományosan és habszivaccsal.
Tele és részben kárpitozott bútorok tanulmányozása, szakszerű bontása, felépítése.
Rugós párnázatok készítése.
Osztott párnázatok készítése, természetes és hamis osztásvonalak készítése.
Látható és rejtett szegezések készítése.
Gombozások, mélytűzések tanulmányozása, gombozási műveletkészítés.
Homorú, domború formák kárpitozása, ráncolás kézzel és varrógép segítségével, ránc nélküli formák készítése varrással.
Ráncolási módszerek kialakítása.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhelyben vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezetnél.

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.1.	Műveletek gyakorlása	x			
1.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10235-12 azonosító számú

Kárpitozott termékek készítése, felújítása

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10235-12 azonosító számú, Kárpitozott termékek készítése, felújítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia					Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat	
	A bútorkárpitozás technológiája	Egyéb kárpitozási műveletek	Szakmai számítások	Minőségi követelmények	Csomagolás, raktározás	A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat	Kárpitozott termékek javítása
FELADATOK							
Megfelelő kárpitozási technológiát választ	x	x		x		x	x
Megfelelő anyagokat kiválaszt	x	x		x	x	x	x
Segédanyagot, kelléket kiválaszt, minőséget ellenőriz	x	x		x		x	x
Megfelelő kárpitozási technológiát alkalmaz	x	x		x		x	x
Lapos és magas kárpitozás technológiáját alkalmazza	x					x	x
Bútorszerkezeteket kárpitoz	x	x			x	x	x
Szerszámokat, gépeket beállít	x					x	x
Szakmai számítást végez			x				x
Szabástérképet készít	x		x			x	x
Hibás, elöregedett kárpitos szerkezeteket javít, felújít	x					x	x
Korhű technológiát alkalmaz							X
Függönyözési munkálatokat végez		x				x	x
Porvédő-, takaró- és díszhuzatokat készít		x				x	x
Ajtó és falkárpitozást végez		x				x	x
Sport- és gyógyászati eszközöket kárpitoz		x				x	x
Helyszíni felmérést végez				x	x		
Kalkulációt készít			x			X	
Az előállításhoz szükséges anyagokat megrendel	x		x			x	
Látványtervet és műszaki rajzot készít	x					x	
Terméket szét- és összeszerel, utómunkálatokat végez					x		x
Terméket csomagol, raktároz, szállít					x	x	
Minőségi követelményeket betart				x	x		
SZAKMAI ISMERETEK							
Műszaki- és szakrajz alapfogalmak	x	x				x	x
Kárpitozási alapok	x	x				x	x
Szerelések, befejező munkálatok				x	x		
Bútorstílusok					x		x
Kárpitozást segítő gépek	x	x				x	x
Alapanyagok minőségellenőrzése				x			
Szakmai számítások			x				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x	x	x	x
Szabadkézi és műszaki rajz készítése, olvasása, értelmezése	x	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Problémamegoldó készség	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Határozottság	x	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK							
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x
	x	x	x	x	x	x	x

8. Kárpitozástechnológia tantárgy 316 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A kárpitozott bútorok különböző elemeinek, kárpitozási technológiájának megismerése. A bútorokon kívüli kárpitozások technológiájának ismerete. Szakmai számítások rutinszerű végzése.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. A bútorkárpitozás technológiája *144 óra*

Lapos kárpitozású párnázatok hagyományos műveletei (párnázóanyag rétegek, anyagfelrakási technológiák, tekercs éllel kialakított párnázatok, rugó nélküli tömött lapos párnázatok).
Lapos, modern párnázattal kialakított kárpitozások technológiai műveletei.
Modern tömőanyagokkal (pehely, toll, darálthab, polisztirolgolyó, stb.) készített párnázatok technológiai lépései, alkalmazásának lehetőségei.
Hagyományos és modern anyagokkal kombinált, lapos kárpitozások technológiai műveletei.
Hagyományos és modern anyagokkal készített ülőkék, puffok kárpitozási lehetőségei.
Lapos kárpitozású falcolt 5 rugós székülés készítésének technológiai műveletei.
5 rugós beszegezett élű párnázat készítésének technológiai műveletei.
8-9 rugós falcolt és falc nélküli székülés kárpitozása (hevederezési, tartószerelési lehetőségek, rugók, rugózat szakszerű készítése, alappárnázás, felsőpárnázás bevonás, díszítés falcba).
Hagyományos falcolt támlák kialakítása (elől, elől-hátul falcolt széktámlák kárpitozási műveletei hagyományos és modern anyagokkal). Telekárpitozott és osztott széktámlák kárpitozása.
Szék- és támlakárpitozási hibák.
Habszivaccsal, formahabbal készített modern kárpitozású székek típusai, kárpitozásának menete.
Karosszékek fotelok fajtái, csoportosításuk, 12-16-20 rugós ülések kárpitozásának technológiai lépései hagyományos kárpitozással.
Modern fotelszerkezetek kialakítása, párnázat felépítések.
Hagyományos - modern anyagok kombinációi.
Habszivacsos, habszivacsos-rugós fotelülés szerkezetek kialakítása.
Párnázat konfekcionálás, ragasztás szögletes és íves formák kialakítása. Kivehető és rögzített kárpitozások, típusai, készítésük.
Hagyományos foteltámlák típusai, kárpitozásának technológiai fő műveletei.
Telekárpitozott, részben kárpitozott foteltámlák technológiája (tömött, hasi részben rugós, beszegezett, betűzött élű, teljesen rugós, támlatetőn rugós), kárpitléc segítségével.
Foteltámlák hátsó (spantel) részének kárpitozása.
Foteltámlák díszítésének lehetőségei.
Modern kialakítású foteltámlák típusai, párnázat kialakításának technológiai lépései.

Osztott felületű párnázatok készítése hagyományos és modern technológiával.
Fotelkarok kárpitozása hagyományos és korszerű módon.
Karmantyús kar, tömött, rugós kar készítésének technológiai műveletei.
Fotelkarok bevonása, hagyományos díszítési technológiái.
Korszerű anyagokkal készített fotelkarok kárpitozása modern díszítőelemekkel.
Fotelkarok külső kárpitozása.
Hagyományos és modern tele és részben kárpitozott, elemekre szedhető fotelszerkezetek kialakítása, szét és összeszerelésük, oldható és oldhatatlan kötőelemekkel.
Párnázatok egymásra hatása, kárpitozási hibák.
Fekvőfelületek (heverő, fotelágy, kanapé, franciaágy) fogalma, fő méretei
Fekvőfelületek kárpitozása, hagyományos bútorrugós heverő (sezlon) kárpitozásának technológiája.
Hagyományos-korszerű kombinált anyagokkal kialakított fekvőfelületek kárpitozása.
Korszerű anyagokkal készült lapos és magas kárpitozású fekvőfelületek típusai, technológiai műveletei.
Franciaágy szerkezetek kárpitozása hagyományos és modern módon.
Szabadpárna szerkezetek kialakítása hagyományos anyagokkal (tömött, több részből álló forgatható szabadpárnák, bútorrugós, epedabetétes szabadpárnák).
Modern matracszerkezetek kialakításai, ún. biomatracok, rugós és habmatracok anyagrétegei, technológiai műveletei, kárpitozást segítő gépek ismertetése.
A mélytűzés alkalmazása, tűzésmintái, mintaarányok, sablonozási technológiák.
Párnázat felrakás, tűzéspontok kialakítása, szabás-varrás, tűzési, gombozási műveletek, elhajtások technológiái.
Mélytűzési műveletek kialakítása tömött párnázott és rugós felületre.
Mélytűzés, gombozás összehasonlítása, párnázatosztás egyéb lehetőségei, gombozás modern párnázatokon, mélytűzési műveletek modern anyagok felhasználásával.
Műszaki dokumentáció célja, felépítése, készítésének menete adott kárpitozott bútorra.

8.3.2. Egyéb kárpitozási műveletek *104 óra*

Levehető jármű és bútorhuzatok szabásának, készítésének eszközei, formai kialakításuk, rögzítési lehetőségeik.
Szabadtéri párnaszerkezetek készítésének speciális anyagai, párnázatok készítésének technológiai műveletei.
Szabadtéri árnyékolók, egyszerű sátorszerkezetek készítésének alapismeretei.
Ajtó kárpitozás formai kialakításának meghatározása, készítésének műveletei. Lapos, magas kárpitozású ajtók kárpitozása hagyományos és modern anyagokkal.
Jármű és bútorkárpitozások technológiájának összefüggései, elméleti és gyakorlati szempontból.
Járművek speciális részeinek kárpitozása, eljárásainak ismertetése.
Sportszerek kárpitozásának módjai, párnaszerkezetek felépítése.
Gyógyászatban alkalmazott speciális kárpitozott bútorok párnázatának kialakítási technikái.
Falkárpitozási módszerek, technikák.
Rögzített falkárpitozások speciális anyagai.
Faliszőnyegek kialakításának technikái.
Függönyözési műveletek kialakítása, méretvételezése, fényáteresztő, sötétítő, függönyök, függönyhúzó szerkezetek fajtái, készítésének módjai.
Függönyanyagok gépi varrási műveletei.

Háztartási textíliák ismertetése (ágytextíliák, takarók, paplanok, dunnák, párnák), szerkezeti felépítésük.
Ponyvák elkészítési módja, javítási lehetőségek, felhasznált segédanyagok.
Jármű és egyéb ponyvák elkészítési módja, javítási lehetőségeik, felhasznált segédanyagok alapján.
Egyéb speciális kárpitozási módok falikárpit, díszpárnák, lakberendezési eszközök készítési módok.

8.3.3. Szakmai számítások *34 óra*

Alapmértékegységek a hagyományos kárpitozási anyagok alkalmazása során.
Korszerű anyagok mennyiségi jelölései.
Hevederszükséglet számítás kárpitozott felületeken.
Tömött, hagyományos forgatható matracvászon számítás.
Ékpárna, hengerpárna, ablakpárna számítás műveletei.
Modern párnázó anyag számítás a felhasznált anyagok mennyiségi jelölésének ismerete alapján meghatározott bútorokra.
Ráhagyás, visszahajtás, varrásszélesség, nyúlás fogalma.
Bevonó anyag szükségletszámítás hagyományos kárpitozású egyszerű bútorokra, félszélesség fogalma, terítékrajz célja, készítése.
Modern szabadpárna bevonó anyag szükségletének számítása toldással és toldás nélkül.
Egyszerű kárpitos bútorok bevonó anyag szükséglet számítása terítékrajzzal
Összetett, több kárpitos elemből felépülő bútorok bevonó anyagának számítása.
Hulladékszámítás.
Anyagnormák számítása.
Rezsi órabérszámítás.

8.3.4. Minőségi követelmények *18 óra*

A kárpitozás során felhasznált anyagok minőségi követelményei (alapanyagok átvétele, minőségi követelményeik, ellenőrzésük, leggyakoribb vizsgálati módszerek, mintavételezés, bevizsgálás, a vizsgálat berendezései, műszereik).
Keret-, káva- állványszerkezetekkel kapcsolatos minőségi tudnivalók és ellenőrzésük technikái.
Párnázások kialakításához szükséges megfelelő anyagok kiválasztásának követelményei.
Hagyományos párnázatok kialakításakor szem előtt tartott követelmények (rugózat, afrikfelrakás, élvarrás, felsőpárnázás formai és minőségi követelményei).
Bútorok szabványos vizsgálati módszerei és eljárásai.
Folyamatos gyártásközi ellenőrzés.
Késztermékek méretének, esztétikumának, funkcióteljesítésének vizsgálata, selejt, esztétikai hibás kárpitozott bútorok.
Késztermékek vizsgálata, minőségi osztályba sorolás.

8.3.5. Csomagolás, raktározás *16 óra*

Csomagolás célja, csomagolóanyag típusok.
Alap- és segédanyagok eredeti csomagolásának szerepe (zsákos, ömlesztett, préselt, vákuumozott, feltekert, dobozolt csomagolások).
Késztermékek, késztermék elemek, csomagolásának technológiái és szerkezete.

Szállítási módnak, raktározásnak megfelelő csomagolóanyag választás és csomagolás kialakítás.
Lapra szerelési lehetőségek kárpitozott bútorok esetében.
Csomagolást segítő gépek ismertetése, működési elvük.
Különböző anyagok tárolásával szemben támasztott követelmények.
Raktárak típusai (alapanyag, készáru), kialakításuk, raktárral szemben támasztott követelmények.
Raktározási módok.
Kárpitos anyagok raktározásának lehetőségei, raktározási hibák, helytelen anyag és termékraktározás.
Készbútorok raktározásának ismeretei, bútorszállítási lehetőségek, bútorok rögzítései szállítás során.
Tűzveszélyes anyagok raktározása.
Raktározást, szállítást segítő gépek típusai, működésük.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés			x	-
1.4.	házi feladat	x			-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			-
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			-
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Munkavédelemi táblák értelmezése			x	-
4.	**Komplex információk körében**				

4.1.	Esetleírás készítése		x		-
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat tantárgy 750 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Hagyományos és modern bútorok felépítésének begyakoroltatása, kárpitozott termékek szakszerű javítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a Kárpitozástechnológia tantárgy elméleti óráinak szakmai tartalmára épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat *430 óra*

Modern kárpitozású tömött (dísz) párnázatok készítése (anyagszabás, gépi varrás), különböző forma párnázatok kialakítása, díszítése gombbal, díszzsinórral.
Hagyományos ülőkék, puffok kárpitozása különböző módon (ülőlap kárpitozás lapos és magas kárpitozással, hagyományos falcos és modern telekárpitozott kialakítással).
Lapos kárpitozású székek kárpitozásának készítése hagyományos és modern technológiával.
Hagyományos kialakítású lapos, falcolt 5 rugós szék készítése (hevederek kialakítása, U szegezés, rugózat kialakítása laposan, vékony párnázat felrakás, bevonás, díszítés díszszeggel, bortnival).
8-9 rugós falcolt és falc nélküli székek kárpitozása beszegezett és betűzött éllel (alsó - felső hevederezett bútorrugós, lemezelt szerkezetű epedás kialakítású székkárpitozások készítése.
Rugókötözési módszerek, rugómagasság mérése, különböző felületi kötözések készítése, élzsineg, éldrót kialakítása, rugóvászon rögzítése, varrása a rugókhoz.
Párnázó anyagok fölrakása, megfelelő formai kialakítás, vastagság, tömörség.
Formavászon szálegyenes kiakasztása, kitűzése, átvarrási műveletek kialakítása.
Keret formájának megfelelő élbeszegezés (tűzés), kialakítása, ellenőrzése, megfelelő tömörség.
Szakszerű sarok és élkivarrás.
Felsőpárnázati anyagok réteges felrakása, fehérvásznazás.
Bevonás készítése, díszítés falcba, élbe.
Falcolt támlás székek készítése hagyományos párnarétegekkel és habszivaccsal.
Falcba díszszegezés kialakítása, hibái, bortniragasztás készítése.
Telekárpitozott, osztott támlák készítése.
Széktámlák készítése modern formahabokkal, irodai forgószékek, műanyag tartószerkezetre szerelt székkárpitozások készítése.

Fotelülés szerkezetek kialakítása hagyományos technológiával, bútorrugóval (12, 16, 20 db, rugós), rugótestekkel (különböző tartószerkezeti kialakítások készítése, formai kialakítások rugókötözéssel, formára kialakított epeda fakeretbe rögzítésével).
Bonell-rugós fotelülés készítése különböző tartószerkezetekre, rugóvásznazás készítése, párnázat felrakás, átvarrás, élkialakítás, felsőpárnázás kialakítása.
Párnázás-bevonás kialakítása egyenes, kerek és osztott éllel, szövetpótló alkalmazása.
Díszítési műveletek fotelülésen különböző paszományokkal élbe, falcba, osztásvonalba rögzítés.
Modern kialakítású fotelülések készítése habszivaccsal, újnevezett rugómagos párnázattal, kiemelhető habszivaccsal, formára kialakítottan.
Habszivacsos konfekcionálás (habvágás késsel, géppel, ragasztási műveletek alkalmazása, ragasztó előkészítése, nyitott idő, lap- és él-ragasztások készítése.
Ívelt és szögletes formák kialakítása.
Bevonási műveletek készítése rögzített kárpitozással, fotelpárnák bevonatának sablonozása, szabása, varrása élszegélyezéssel, vattaréteg közbeiktatásával, tépőzár, zipzár alkalmazásával.
Párnázat készítése steppelt formában, gombozott, kéderezett, ráncolt formában.
Foteltámlák kialakítása hagyományos és modern technológiával (tömötten, beszegezett éllel, hasi részben rugós kialakítással, teljesen rugós, rugótestek kialakításával).
Foteltámlák készítése habszivaccsal, formára készített habszivacs alkalmazásával.
Hagyományos és modern díszítőelemek alkalmazása.
Karkárpitozási módszerek kialakítása, tekercsél, készítés, karmantyús kar kárpitozása.
Tömött, rugós telekárpitozott kar kárpitozása hagyományos és modern anyagok felhasználásával.
Karpofák kárpitozása, bevonat eldolgozás ráncolással, varrással, kárpitozott vagy fa karelő alkalmazásával.
Fotel és kanapé párnázatok tanulmányozása, elemekre szedhető kárpitos bútorok szétszedése, összeépítése csavarral, ragasztással, illeszkedések, kárpitozási hibák kiszűrése, bevonás megfelelő kialakítással.
Bőr, műbőr, szövet garnitúrák, sablonozási műveleteik, párnázat építése, gépi varrása, díszítése, szakszerű bevonása.
Fekvőfelületek készítése hagyományos módon bútorrugóval, rugótestekkel.
Különböző tartószerkezetek készítése bútorrugózat kialakítása, alappárnázás heveder és lemezelt tartószerkezetre, felsőpárnázás hagyományos és modern módon.
Bevonás készítése, kitűzés, kiakasztás alkalmazása, fehérvásznazás, sarokkialakítási módszerek.
Párnázást segítő gépek alkalmazása (rugószegező, filckapcsozó, bevonó prés).
Korszerű párnázó anyagokkal kialakított fekvőfelületek kárpitozása rugóval, rugómaggal, habszivacs rétegekkel.
Többszemélyes ágyszerkezetek párnázatának kárpitozása steppelt, osztott párnázattal, ágyneműtartó, fej- és lábrész kárpitozások készítése, díszítéseinek készítése.
Korszerű matracszerkezetek tanulmányozása katalógusból, bútorboltok látogatása.
Matracüzem látogatása.
Szabadpárna szerkezetek készítése epeda rugóra kétoldali kárpitozással. Szakmai számítások alkalmazása.
Habszivacs szerkezetek kárpitozása levehető bevonattal.
Mélytűzési tűzésminták szerkesztése, sablonozások, párnázat kialakítás hagyományos és modern anyagok felhasználásával.

Kézi ránckialakítás, gépi ránc vagy kivezető pipa elvarrás, gombok készítése gombozó géppel, bevonás kialakítása.
Szabástérkép készítése.

9.3.2. Kárpitozott termékek javítása *320 óra*

Javítandó termékre jellemző technológia alkalmazása (stílusok, korok, figyelembevétele, hagyományos, korszerű kárpitozásnál).
Járművek és bútorok kárpitozásainak összefüggései javítás szempontjából.
Termék állapotának felmérése (az alkalmazott technológiák meghibásodásának százalékos mértékű megállapítása alapján).
Javításhoz szükséges szerszámok, gépek előkészítése (állapotuk ellenőrzése, balesetmentes használata).
Anyagszükséglet felmérése (javításhoz szükséges anyaglista készítése, segédanyagokról, szerelvényekről).
Bevonó anyagok, díszítő elemek ajánlása (termék stílusának, jellegének megfelelően).
A műveletek fordított sorrendben való alkalmazása (munkaműveletek megtervezése a feltárt hibák alapján).
Termék méretvétele, szétszerelése (méretdokumentálás, elévülés, elhasználódás figyelembevétele).
Termék bontási műveletének elvégzése (a sorrendiség, szakszerűség betartásával).
Meghibásodás mértékének megállapítása a bontást követően (állvány, rugózat, párnázat, bevonás, díszítés állapota).
A meghibásodott szerkezeti részek javítása (pótlása, cseréje szükség szerint).
Kijavított szerkezeti részek ellenőrzése (rádolgozhatóság, hibátlan működés, méret- és formatartás figyelembevételével).
Javításhoz szükséges alapanyagok előkészítése (a lebontott és új anyagok válogatása).
Új anyagok és újrahasznosítható anyagok kiválasztása (előkészítése, megmunkálása, feldolgozása, minőségi ellenőrzése).
Termék korhű javítási műveleteinek elvégzése (stílus, méret és ergonómiai követelmények figyelembevételével).
Bútor eredeti méreteinek és formáinak visszaállítása (az adott kor stílusjegyeinek meghagyásával).
Bevonási műveletek elvégzése (szabás, átszabás régi és új bevonó anyagok, szövetek, gobelinek, műbőrök, bőrök, alkalmazásával).
Díszítőelemek alkalmazása (stílusjegyekhez tartozó díszítések visszadolgozása, vagy cseréje).
Befejező műveletek, összeszerelések (eltisztázás, spanolás), sarokvarrás, szerelvényezés elvégzése.
Elkészült termék ellenőrzése (méret, minőség, funkció, esztétikum alapján).
A termék csomagolása, tárolása (váz szerkezet és a kárpitozott felület sérülésmentes szakszerű tárolása minőségromlás elkerülésével).
A javítás során keletkezett hulladékok megfelelő tárolása (természetes, mesterséges anyagok válogatása, gyúlékony, egészségre ártalmas anyagok elkülönítése).

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhelyben vagy szakmaspecifikus gazdálkodó szervezetnél.

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	megbeszélés		x		-
1.3.	szemléltetés		x		-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
1.1.	Műveletek gyakorlása	x			
1.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
2.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
2.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
2.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
2.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
2.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	**Járművek kárpitozása gyakorlat**
	Gyártás előkészítés
	Varrodai megmunkálások
	Kiegészítők kárpitozása
10234-12 Kárpitozás alapjai	**Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat**
	Biztonságos munkavégzés
	Kárpitozás szerszámai, gépei
	Párnázási módok
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	**Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat**
	A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat
	Kárpitozott termékek javítása

10233-12 Járműkárpitos tevékenységek

a 3/11. évfolyamot követően

Járművek kárpitozása gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gyártás előkészítés
Méretpontos szabás készítése.
Anyagnorma számítások.
Toldási lehetőségek, az anyagok gazdaságos szabása, felhasználása.
Anyaghibák, feldolgozási, tárolási hibák, típusai, felismerésük.

Varrodai megmunkálások
Varrási műveletek begyakoroltatása különböző anyagok összevarrásával.
Díszöltések, élszegélyek, változatainak megismerése, alkalmazásuk.
Varrási hibák kiküszöbölései, varrási rutin szerzése.
Varrógépek mindennapos karbantartásának művelete.

Kiegészítők kárpitozása
Járművek speciális elemeinek (kalaptartó, műszerfal, mennyezet, oldalfalak, kormány, váltógomb, tetőkárpit, takaróponyva) kárpitozása.
Különböző kárpitozott elemek lebontása, tanulmányozása.
Különböző kárpitozott elemek kialakítása, rögzítési lehetőségeik.

10234-12 Kárpitozás alapjai

az 1/9. évfolyamot követően

Gyártástechnológiai alapismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Biztonságos munkavégzés
Varrógépek, szabászgépek mindennapos karbantartásuk (portalanítás, olajozás, kések élezése).

Kárpitozás szerszámai, gépei
Varrógépek beállítása varráshoz, gépi varrás készítése.
Kártolás gépeinek tanulmányozása.
Gépi szabás eszközeinek bemutatása, munkavégzés: kör-, kard- és szalagkéses szabászgépeken.
Habszabász gép és formázógépek bemutatása, szabás műveletek elsajátítása a gyakorlatban.

Párnázási módok
Gombozások, mélytűzések tanulmányozása, gombozási műveletkészítés.
Homorú, domború formák kárpitozása, ráncolás kézzel és varrógép segítségével, ránc nélküli formák készítése varrással.
Ráncolási módszerek kialakítása.

10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása

a 2/10. évfolyamot követően

Kárpitozott termékek készítése, javítása gyakorlat tantárgy

Témakörök

A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat
Fotelülés szerkezetek kialakítása hagyományos technológiával, bútorrugóval (12, 16, 20 db, rugós), rugótestekkel (különböző tartószerkezeti kialakítások készítése, formai kialakítások rugókötözéssel, formára kialakított epeda fakeretbe rögzítésével).
Habszivacsos konfekcionálás (habvágás késsel, géppel, ragasztási műveletek alkalmazása, ragasztó előkészítése, nyitott idő, lap- és él-ragasztások készítése.
Ívelt és szögletes formák kialakítása.

Bevonási műveletek készítése rögzített kárpitozással, fotelpárnák bevonatának sablonozása, szabása, varrása élszegélyezéssel, vattaréteg közbeiktatásával, tépőzár, zipzár alkalmazásával.
Párnázat készítése steppelt formában, gombozott, kéderezett,ráncolt formában.
Többszemélyes ágyszerkezetek párnázatának kárpitozása steppelt, osztott párnázattal, ágyneműtartó, fej- és lábrész kárpitozások készítése, díszítéseinek készítése.
Mélytűzési tűzésminták szerkesztése, sablonozások, párnázat kialakítás hagyományos és modern anyagok felhasználásával.
Kézi ránckialakítás, gépi ránc vagy kivezető pipa elvarrás, gombok készítése gombozó géppel, bevonás kialakítása.

Kárpitozott termékek javítása
Termék állapotának felmérése (az alkalmazott technológiák meghibásodásának százalékos mértékű megállapítása alapján).
A műveletek fordított sorrendben való alkalmazása (munkaműveletek megtervezése a feltárt hibák alapján).
Termék korhű javítási műveleteinek elvégzése (stílus, méret és ergonómiai követelmények figyelembevételével).
Bútor eredeti méreteinek és formáinak visszaállítása (az adott kor stílusjegyeinek meghagyásával).

5.36.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 211 02
KERÁMIA, PORCELÁN KÉSZÍTŐ
(GIPSZMODELL KÉSZÍTŐ)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 211 02 Kerámia, porcelán készítő (Gipszmodell-készítő szakmairány) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 211 02

A szakképesítés megnevezése: Kerámia, porcelán készítő (Gipszmodell-készítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
--	--

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs
Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű halláscsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható

hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)

- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó

- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal

a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.

- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.

- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet	1			1			0,5			0,5	
	Szakmatörténet				0,5			0,5				
	Szakrajzi ismeretek	1		70	1		105	1		105	1	
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret	1			0,5						0,5	
	Technológiai ismeretek	1			1			1			0,5	
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek							1			1	
10631-12 Gipszmodell és gipszforma készítés	Gipszmodell-készítő gyakorlatok		16,5			17			17			*15*
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		4	17		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										20		20
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**18**			**16**		**106**
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete				*18*								*18*
	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai				*18*								*18*
	A modern művészet törekvései							*18*					*18*
	Népművészet										*16*		*16*
	Szakmatörténet				**18**			**18**					**36**
	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok				*7*								*7*
	A finomkerámia Nyugaton				*11*								*11*
	A magyar kerámia és porcelán							*10*					*10*

	A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, mint emléktárgy					*8*					*8*
	Szakrajzi ismeretek	**36**		**36**		**36**			**32**		**140**
	Szabadkézi rajzolás	*12*		*12*		*18*					*42*
	Térábrázolás	*10*		*10*							*20*
	Rajz – festés tanulmányok	*14*		*14*		*10*					*38*
	Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése								*32*		*32*
	Népművészet					*8*					*8*
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	**Anyagismeret**	**36**		**18**					**16**		**70**
	A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	*8*									*8*
	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	*28*									*28*
	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok			*18*					*16*		*34*
	Technológiai ismeretek	**36**		**36**		**36**			**16**		**124**
	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	*16*									*16*
	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	*6*									*6*
	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	*14*									*14*
	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete			*8*							*8*
	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása			*28*							*28*
	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások					*36*					*36*
	Technológiai dokumentációk								*16*		*16*
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	**Vállalkozási alapismeretek**					**36**			**32**		**68**
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog					*22*					*22*
	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere					*14*					*14*
	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere								*32*		*32*
10631-12 Gipszmodell és gipszforma készítés	**Gipszmodell-készítő gyakorlatok**		**594**		**612**		**612**			**480**	**2298**
	A gipszmodell -, és gipszforma készítés előtanulmányai és előkészítése		*30*		*2*		*2*				*34*
	Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése		*220*								*220*

	Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása		*194*										*194*
	Repesztett formakészítés		*150*										*150*
	Nyitott és zárt öntésű termékek modell-berendezéseinek elkészítése					*128*			*128*				*256*
	Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről					*130*			*130*				*260*
	Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről					*122*			*122*				*244*
	Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása					*116*			*116*				*232*
	Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása					*114*			*114*				*228*
	Különböző profilú mértani testek sablonnal való elkészítése											*116*	*116*
	Mintázott modellekről vakforma készítése, gipszből, vagy más anyagból											*19*	*19*
	Műgyanta, szilikongumi negatív formába való beöntése											*26*	*26*
	Fonások, relifek tervezése, kivitelezése											*120*	*120*
	Mintázás, mintakészítés											*48*	*48*
	Vizsga-remek készítés											*151*	*151*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**144**	**612**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		642/19,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2578/80,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x

Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők A munkavédelem fogalomrendszere, források A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége.

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10634-12 azonosító számú

Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10634-12 azonosító számú, Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet						Szakmatörténet				Szakrajzi ismeretek				
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai	A modern művészet törekvései	Népművészet	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok	A finomkerámia Nyugaton	A magyar kerámia és porcelán	A kerámia, porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy	Szabadkézi rajzolás	Térábrázolás	Rajz – festés tanulmányok	Vizsgaremek műhelyrajzának tervezése készítése	Népművészet
FELADATOK															
Felhasználja, bővíti művészettörténeti, népművészeti és szakmatörténeti ismereteit	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**					
A szakmairánynak megfelelő, különböző ábrázolási módokat és megjelenítési formákat alkalmaz											x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
A művészettörténet stíluskorszakai és legújabb irányzatai	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									
A magyar néprajz és népművészet sajátosságai						x									
A kerámia- és porcelánipar szakmatörténete és fejlődése							x	x	x						
A térábrázolás geometriai rendszerei											x	x	x	x	
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése											x	x	x	x	
Különféle természeti formák megjelenítése											x		x	x	x
Az ember ábrázolása											x		x	x	
A színek kifejezőereje, a színkeverés törvényszerűségei													x	x	x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése											x		x	x	
Az ábrázolás különböző technikái											x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Művészettörténeti korok, műalkotások felismerése	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									

Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése, készítése												x		x	
Kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása											x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Fejlődőképesség, önfejlesztés	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	x	x	x	x	
Precizitás											x	x	x	x	x
Kézügyesség											x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyén való alkalmazása	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

4. Művészettörténet tantárgy 106 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges művészettörténeti műveltséget, hogy fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, a tantárgy neveljen művészi ízlésre, ezekkel biztosítsa pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, és a további önképzésnek nyújtsa az alapját.
A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy a tanuló: felismerje a különböző korszakok stílusjegyeit (az építészeti téralakítás, a szerkezet megoldásai, a díszítés módozatai a plasztika és a síkművészetben); ismerje egy-egy korszak, stílus kiemelkedő alkotásait, alkotóit; tudjon műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni; ismerje a szakmájához legközelebb álló iparművészeti emlékeket; lássa a művészet és társadalom belső összefüggéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

4.3. Témakörök

4.3.1. Művészettörténet a kezdetektől az ókorig *18 óra*

Az őskor művészete
- Aurignac-i, Solutré-i, Magdaléni kultúra
- Paleolitikum
- Neolitikum
- Fémkorszakok

Az ókori kultúrák művészete:
- Egyiptom
  - Predinasztikus kor
  - Archaikus kor
  - Óbirodalom
  - Első átmeneti kor
  - Középbirodalom
    - Második átmeneti kor
    - Újbirodalom
    - Késői kor
    - Ptolemaiosz-kor
    - Az újkori Egyiptom művészete
- Mezopotámia
  - Szamarra és Tell Halaf kultúrái
  - Ubaid-kultúra
  - Uruk-kultúra
  - Dzsemdet Naszr-kultúra
  - Korai sumer városállamok időszaka
  - Agadei dinasztia kora, akkád hódítások

Sumer reneszánsz
Asszír művészet
Babiloni művészet
Kína
Kézművesség
Építészet
Szobrászat
Kalligráfia, festészet
Ősi kínai művészetek
A Földközi-tenger partvidékeinek kultúra területei:
Kréta-Mükéné művészete
Görög művészet
Etruszk művészet
Római művészet
Pannónia provinciális művészete

4.3.2. A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika ***18 óra***

Az ókeresztény művészet
Bizánci művészet
Mozaikok, ikonok
Miniatúra festészet
Domborművek
Iparművészet
Iszlám művészet
Korai arab művészet
Kalligráfia, miniatúra
Szőnyeg, textilművesség
Építészeti stílusok
A népvándorlás kora és a Karoling művészet
A középkor művészete: a Románkori művészet és a Gótikus művészet
A román-stílusú építészet jellegzetességei
Könyvfestészet
A gótikus építészet jellegzetességei
Üvegfestészet, táblakép festészet
Magyarország középkori művészete
Román kori egyházi, világi építészet
Gótikus építészeti alkotások Magyarországon
Falfestészet
Aranyművesség

4.3.3. A művészettörténet nagy korszakai - a reneszánsz és a barokk művészete ***18 óra***

Reneszánsz művészet
A reneszánsz kialakulása
Tudomány
Irodalom és költészet
Szobrászat, festészet
Itáliai reneszánsz
Kiemelkedő itáliai festők, szobrászok

Északi reneszánsz
Magyarország reneszánsz művészete
Építészeti emlékek
Falfestészet, táblaképek
Iparművészet, ötvös és üvegművészeti emlékek
Barokk művészet
A barokk stílusjegyei építészetben, szobrászatban
Itáliai barokk művészet
Rokokó
Magyarország barokk művészete
A barokk építészet stílusjegyei szakrális és világi épületeken
Magyarországi barokk festők, szobrászok
Freskófestészet Magyarországon

4.3.4. A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai ***18 óra***

Klasszicizmus
Általános meghatározás
Épületek, szobrászat és festészet
Klasszicizmus Magyarországon
Romantika
Romantika megjelenése képzőművészetben
Bútorművesség
Romantika a magyar építészetben
Új festészeti irányzatok
Szimbolizmus
Naturalizmus
Impresszionizmus
Impresszionizmus Franciaországban
Magyar impresszionista festők
Eklektika
Eklektika jellegzetességei
Eklektika a szobrászatban, építészetben
Szecesszió
A szecesszió kialakulása
Európai szecessziós építészet
Iparművészet, bútorművesség
Szecessziós épületek Magyarországon

4.3.5. A modern művészet törekvései ***18 óra***

XX. század építészete
Történeti stílusok követése
Bauhaus irányzatok
Amerikai építészet
Európai építészeti emlékek
Magyar alkotóművészek
Art deco
Art deco az építészetben
Neoklasszicizmus
Neoklasszicista épületek Magyarországon

Posztmodern építészet
A posztmodernizmus kialakulása
A posztmodern stílus jellegzetességei

Festészet, Avantgard művészet
Expresszionizmus
Fauvizmus
Futurizmus
Absztrakt művészet
Dadaizmus
Szürrealizmus
Konstruktivizmus
Szobrászat

4.3.6. Népművészet *16 óra*

Népi mesterségek jellegzetességei
Építészet
Asztalos, fafaragó, ács mesterség
Fazekasság
Fonott eszközök készítése
Szövés, hímzés
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Felvidék
Heves megye
Nógrád megye
Erdély
Partium, Kalotaszeg, Torockó, Mezőség
Székelyföld
Gyergyó, Kászon, Barcaság
Gyimes, Moldva, Bukovina
Dunántúl
Kisalföld, Hanság, Rábaköz, Szigetköz, Csallóköz
Bakony, Balaton-felvidék
Göcsej, Őrség, Somogy
Alföld
Hajdú-Bihar megye
Csongrád megye

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	

1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmatörténet tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A manufaktúra rendszerű kerámia-porcelángyártás átmenetet képez a tömeggyártás és az egyedi iparművészeti tevékenység között, azonban sokkal közelebb áll az utóbbihoz, sokszor állít elő iparművészeti jellegű és igényű egyedi alkotást.

A szakmatörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az eddigi művésztörténeti alapképzés mellett a szakma speciális történetével is megismerkedjen, s ehhez a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges szakmatörténeti műveltséget. Célja, hogy a tanuló fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, hogy a tantárgy neveljen művészi ízlésre, mindezekkel biztosítva pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, amely elősegíti a hajdani eredmények közötti tájékozódást, és a további önképzésnek nyújtja az alapját.
A szakmatörténetnek a távol keleti és az európai kerámia és porcelán mellett részét képezi az egyéb igényes finomkerámia is, hiszen a porcelántárgyak formakincse, a rájuk festett mintakincs előzménye sok esetben a korai majolika, fajansz vagy kőedény, illetve az ókori mediterranum hatását tükrözi.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakmatörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a művészettörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

5.3. Témakörök

5.3.1. A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok *7 óra*

A kerámia és a porcelán fajtái
Kínai porcelán
Japán kerámia és porcelán története
Az iszlám kerámia és porcelán

5.3.2. A finomkerámia Nyugaton *11 óra*

Az ókori mediterránum kerámiája
Egyiptomi, mezopotámiai, krétai, görög és római kerámiák
Az iszlám kerámia
Az európai majolika és fajansz
Az európai porcelán születése
A német, a francia, az angol, az olasz, az osztrák, a dán, az orosz és a cseh porcelán

5.3.3. A magyar kerámia és porcelán *10 óra*

A kezdetek, habánok, Holics
A herendi, a pécsi Zsolnay, hollóházi és az alföldi porcelángyárak története

5.3.4. A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy *8 óra*

Kerámia és porcelán használati tárgyak
Kerámia és porcelán dísztárgyak, azok minősége, díszítése és fajtái

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajzi ismeretek tantárgy 140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia - porcelánipari szakrajz tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje:

- a műszaki és művészeti szabadkézi ábrázolás szabályait;
- az eszközök használatát;
- ismerje a vetületi, axonometrikus és látszati ábrázolást;
- tájékozott legyen a különböző stílusú ornamentikák alkalmazásában;
- ismerje a műszaki rajzolvasást;
- a forma és díszítmény összhangját, esztétikai kívánalmait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Szakrajz tantárgy tartalma kapcsolódik a 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása gyakorlati modul Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok tantárgyához. A szakrajzi ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szabadkézi rajzolás *42 óra*

A sík, a tér és a forma magyarázata (kompozíció, méret, arány, rész egész viszonyai, fény-árnyék összefüggései)
Betűtan
Mértani testek ábrázolása, nem látható élek megjelenítésével
- Kocka
- Gúla
- Kúp, henger

Csendélet, kompozíció mértani testekkel, vonalháló rajz
Csendélet tónusok megjelenítésével
Kompozíció összetett geometriai formákkal
Háttér megjelenítése
Drapéria, organikus formák
Természeti formák ábrázolása
- Egyszerű növényi alakzatok
- Összetett növényi alakzatok

Tanulmányrajzok anatómiai modellek után

6.3.2. Térábrázolás *20 óra*

Alapvető síkmértani szerkesztések
Különböző geometrikus térábrázolási szerkesztési módok
Axonometrikus ábrázolás, egyméretű (izometrikus) ábrázolás
Kétméretű (dimetrikus) axonometria
Frontális (kavalier) axonometria
Vetületi ábrázolás
Méretezés, műhelyrajz
Perspektíva fogalma, távlati hatás
Perspektivikus ábrázolás mértani testek rajzolásával

6.3.3. Rajz – festés tanulmányok *38 óra*

Színtan, színkör fogalma
Színek egymásra hatása
Festési technikák, temperafestés
Színkör festése, tempera technikával

Vízfestés (akvarell) technika bemutatása
Csendélet egyszerű mértani formákkal
Összetett kompozíciók
Háttér megjelenítése, drapéria
Vegyes technikák ismertetése
Természeti formák festése (tanulmányok)

6.3.4. Népművészet ***8 óra***

Tájegységekre jellemző népi motívumok
Tájegységek formakincsei

6.3.5. Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése ***32 óra***

Vizsga-remek tervezés - tanulmányok
Műhelyrajz készítés

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés	x	x	x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	XY rajz kiegészítés	x			
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10635-12 azonosító számú

Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10635-12 azonosító számú, Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret			Technológiai ismeretek						
	A kerámia és porcelánipar gyártmányai	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása	Kerámia és porc. Termékeknél használatos díszítési eljárások	Technológiai dokumentációk
FELADATOK										
Folyamatosan bővíti szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tudását	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai elméleti ismereteit alkalmazza kivitelezési munkájában	x	x								
Kialakítja személyes munkaterét										
Meghatározza és előkészíti a gipszmodell, kerámia és/vagy a porcelán alap- és segédanyagokat		x	x		x			x	x	
Anyagszükségletet számol, időbeni ütemezést készít		x	x							x
Egyszerűbb anyagvizsgálatokat végez		x	x	x						
Előkészíti és karbantartja a kéziszerszámokat, gépeket, berendezéseket					x			x	x	
Tárgykészítéskor feladatát önálló részműveletekre, alapműveletekre bontja					x			x	x	
Gipszmintát, gipszmodellt készít					x					
Kézi- és gépi eljárással kerámia és/vagy porcelán tárgyat formáz, készít								x		
Különböző díszítési eljárást alkalmaz									x	
Felismeri és javítja a gyártás közben előforduló, valamint a készáru hibákat					x			x	x	
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat					x			x	x	
Hulladékot újra feldolgoz vagy szakszerűen tárol					x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK										
A kerámia-porcelán és/vagy gipszes műhely kialakításának egészség- és balesetvédelmi követelményei					x			x	x	
A műhelykialakítás technikai-technológiai követelményei										x
A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	x					x	x	x		

A kerámia- és porcelán sorozatgyártás különböző gipszformái					x					
A kerámia- és porcelángyártás területén használatos fizikai és kémiai alapfogalmak	x	x								
A kerámia- és porcelángyártás nyers-, alap-, segéd- és egyéb felhasználásra kerülő anyagai, azok tulajdonságai	x	x								
A kerámia- porcelán alapanyagok keletkezésére, előkészítésére és felhasználására vonatkozó technológiai előírások		x		x						
Kerámia- és porcelángyártás technológiája						x	x	x		
Egyszerű és összetett gipszminták, modellek készítése, javítása, restaurálása					x					
Egyszerű és bonyolult formájú kerámia- és porcelánipari termékek előállításának technológiája								x		
A műveletek elvégzéséhez szükséges kéziszerszámok, segédeszközök, gépek, berendezések kezelése, szerepük a technológiai folyamatokban		x								
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	x									
Díszítési és színezési módok		x								
A kerámia és porcelán mázak és nyersanyagai		x								
A kerámia- és porcelánipar díszítő festési eljárásai, festékei, azok tulajdonságai	x		x							
Máz alatti dekoráció	x									
A festéshez használt eszközök előkészítési- és karbantartási módja	x									
A dekorégetés technológiája		x								
A festés hibajavítási módjai			x							
A munka ütemezésének módja a technológia által meghatározott gyártási idők betartásával			x							
Dokumentáció és adminisztráció	x									
A munkavédelem jogszabályi környezete		x								
Munka-, tűz-, környezet-, egészség- és balesetvédelem általános és hatósági, törvényi előírásai			x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Szakmairánytól függő eszközök, mérőeszközök, szerszámok gépek berendezések szakszerű használata		x								
Gipsz-kerámia-porcelán alapanyagok, segédanyagok szakszerű felhasználása		x	x							
A komplex jelzésrendszerek										
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x									
Precizitás		x	x							
Szorgalom, igyekezet	x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság	x	x	x							

Együttműködési készség	x	x	x							
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Gyakorlatias feladatértelmezés	x									
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x							
Módszeres munkavégzés			x							

7. Anyagismeret tantárgy 70 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az anyagismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül elsajátítsák a kerámia-porcelán iparban felhasználásra kerülő alapanyagok, mint gyártási anyagok természetbeni keletkezésének és előfordulásának ismeretét, ezek legfontosabb kémiai és fizikai tulajdonságait, a segédanyagok szükségességét és szerepét, tulajdonságait.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az anyagismeret tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik a technológiai ismeretek tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kerámia- és porcelánipar gyártmányai *8 óra*

A kerámiai termékek felosztása, a porózus és tömör cserepű, durva és finomkerámiák összehasonlítása

- A kerámiaipar gyártmányai
- Fogalomtár: kerámia, porozitás, cserépszerkezet

7.3.2. Kerámia- és porcelánipari alapanyagok *28 óra*

Földtani és kőzettani alapismeretek, a gipsz és a gipszforma készítés alapfogalmai, szilikátipari nyersanyagok (oxidos nyersanyagok, szilikátok, földpátok), agyagásványok jellemzői, tűzálló és nem tűzálló agyagok

- Földtani-, ásvány- és kőzettani alapismeretek
- A gipsz, formakészítéshez kapcsolódó fogalmak
- Szilikátipari nyersanyagok: oxidok, szilikátok
- Agyagásványok, kaolinok, agyagok

7.3.3. Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok *34 óra*

A porcelán típusai, alaptulajdonságai, porcelángyártási segédanyagok részletes ismertetése, a kerámia és porcelánmázak szerkezete, máztípusok, mázalkotók, Seger-képlet, máz alatti és máz feletti dekoráláshoz használt festékek, festékkészítés, alapanyag-vizsgálatok, számítási feladatok, fémek, műanyagok

- A porcelán típusai, szerkezete, tulajdonságai
- Nyers- fehér-és készárugyártásban alkalmazott segédanyagok tulajdonságai
- A kerámiai mázak szerkezete, alkotói, mázfajták, Seger-képlet
- Kerámiai festékek alkotói, tulajdonságai, festékkészítés
- Nyersanyagvizsgálatok
- A kerámiaiparban használatos egyéb anyagok: műanyagok, fémek
- Számolási feladatok: massza és festékrecept, zsugorodás, anyag-szükséglet, Seger-képlet

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x		
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés		x	x	
1.5.	projekt		x		
1.6.	házi feladat	x	x		

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		

5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Anyagminták azonosítása		x	x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Technológiai ismeretek tantárgy 124 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A technológiai ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelánkészítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai elméleti tudást és műveltséget a kerámia, porcelán termékek elkészítésében, díszítésben.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A technológiai ismeretek tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik az anyagismeret tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

8.3. Témakörök

8.3.1. A kerámiai nyersanyagok előkészítése *16 óra*

Aprító- és törőgépek működési mechanizmusa, őrlés és szitálás, szemcseosztályozás, keverő berendezések, öntő-, formázó- és présmassza előállítás, vastalanítás, pihentetés, tárolás

A nyersanyagok előkészítésének főbb műveletei (aprítás, osztályozás, adagolás, keverés, víztelenítés)

Anyagelőkészítő gépek

Masszakészítés

8.3.2. Gipszmodell és formagyártás ismeretei *6 óra*

Modellkészítés, munkaforma készítés, többrészes formák, műanyagformák készítése, gipszforma- szárítás

Modellkészítés gipszből, műanyagból

Különböző gyártóformák készítése

A gipszműhelyben folyó munka megismerése a manufaktúrában

8.3.3. Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *14 óra*

Téglagyártás nyersanyagai, formázás, sajtolás, téglaipari szárítók, égetőkemence típusok, fazekasáru, majolika, fajansz és kályhacsempe gyártása, háztartási edénygyártás, szaniterek és falburkoló csempék

A téglagyártás részletes ismeretével megtanulják a kerámiai termékek előállításánál használatos berendezéseket (prés, extruder), a termékgyártás során lejátszódó folyamatok elméletét (szárításelmélet, égetés közben lejátszódó folyamatok)

A porózus törésfelületű kerámiák termék és gyártásismerete

8.3.4. Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *8 óra*

Tűzálló kerámiák tulajdonságai, szilika és Al-szilikát gyártmányok, bázikus tűzálló anyagok, SiC gyártmányok, kőagyagok, műszaki kerámiák

Tűzálló anyagok termék- és gyártásismerete (szilika, Al-szilikát, bázikus tűzálló anyagok, szilícium-karbid, hőszigetelők)

Tömör törésfelületű kerámiák termék- és gyártásismerete (kőagyag, porcelánszigetelők, műszaki kerámiák

8.3.5. A porcelán nyers- és fehéráru gyártása *28 óra*

Masszagyártás, szabadkézi és gépi formázás, öntés (nyitott, zárt), nyomás alatti öntés, kiegészítő műveletek, szárítás (különböző szárítók), zsengélés, mázolás, mázolás, máztisztítás, mázhibák, égetés, égető kemencék, különböző típusú égetések, szilárd fázisú reakciók az égetés alatt, csiszolás és osztályozás
Porcelán nyersáru előállítása (masszakészítés, öntés, formázás, elkészítés, szárítás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Porcelán fehéráru előállítása (zsengélés, mázolás, mázas égetés, csiszolás, osztályozás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Öntés, formázás, mázolás és égetés hibái

8.3.6. Kerámia- és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások

36 óra

Festőecsetek és egyéb eszközök, porcelánfesték előkészítése, festékfelvitel szempontjai, máz alatti festés, fajansz, eozin, mázba-süllyedő dekorálás, kerámiaipari díszítő eljárások, máz feletti festési technikák, festés hibái és azok javítása, aranyozás, matricázás, gépi dekorálás, dekorégetés (dekorégető kemencék), munka- egészség- és balesetvédelem az egyes elkészítő műhelyek kialakításánál.
A termék és eszközök előkészítése dekoráláshoz
Máz alatti festési technikák
Máz feletti festési technikák (különböző díszítési eljárások, magastüzű, alacsonytüzű, eozin, fajansz)
Virágfestés, gyümölcsfestés, indiai festés, kínai stílusú festés, figurafestés, palettafestés elmélete, az adott festőműhely megismerése a manufaktúrában.
A festések hibái, azok javítása
Aranyozás, nyomdatechnika, szitanyomás, matricázás
Dekorégetés
A porcelángyártó műhelyek kialakítása

8.3.7. Technológiai dokumentációk *16 óra*

Technológiai dokumentáció elkészítése, műveleti technológiai adatlapok elkészítése, dekorleírások, munkaütemezés, gyártási idők
A manufaktúra technológiai dokumentációjának felépítése
Kész porcelántermék előállításának technológiai és műveleti utasításai
Különböző porcelántermék előállításának gyártási ideje és gyártási útja, munka ütemezése

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	

1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	

7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Technológiai minták elemzése		x	x	
8.3.	Anyagminták azonosítása		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10673-12 azonosító számú

Vállalkozási alapismeretek
(Kerámia-, porcelán készítő)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10673-12 azonosító számú, Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelánkészítő)	Vállalkozási alapismeretek		
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere
FELADATOK			
Tájékozódik a munkavállalói vagy a vállalkozói tevékenység gazdasági - jogi feltételeiről, és változásairól		x	x
Vállalkozóként kialakítja vevőkörét – megrendelőt, megbízót keres			x
Vállalkozással összefüggő adminisztratív, szervező és gazdasági tevékenységet folytat			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Jogi ismeretek alapjai	x		
Munkajog és foglalkoztatás		x	x
Vállalkozási formák, vállalkozások alapítása, működtetése			x
A vállalkozás vagy a munka szervezésének gyakorlati teendői			x
Gazdálkodás és adózás			x
A piackutatás és marketing alapjai			x
Dokumentáció és adminisztráció		x	x
Elemi szintű számítógép-használat		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság			x
Döntésképesség		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Általános tanulóképesség	x	x	x
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x

9. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 68 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az alapvető állampolgári és jogi alapismereteken túl tájékozódjon a számára szóba jöhető lehetséges életútmodellekről, az alkalmazotti, munkavállalói vagy vállalkozói lét, szemlélet alapvető különbségeiről. Az elsajátított vállalkozási alapismereteken keresztül ismerje meg a vállalkozói tevékenység gazdasági, jogi feltételeit, adminisztratív és szervezési hátterét, hogy saját szakterületén tudja majd azokat hasznosítani. További cél a tanuló konvertálható képességeinek fejlesztése, amely kiemelten fontos egy gyorsan változó világban, egy gyakran változó jogszabályi környezetben.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma szorosan kapcsolódik a 11499-12 Foglalkoztatási alapismeretek modul tartalmához. A két modul együttesen biztosítja azokat az alapismeretek, amelyek elsajátításával a tanuló felkészülhet a munka világára, képessé válik eligazodni a munkavállalás különböző formái között, tájékozódni a mindenkori jogszabályi környezetben a munkavállalási, vállalkozási feltételekről és azok változásairól.

9.3. Témakörök

9.3.1. Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog *22 óra*

Bevezetés a jogi ismeretekbe: normák, különböző jogforrások,
Az állam és felépítése, hatalmi ágak és a magyar állam szervezeti felépítése
Közigazgatási jog, a közigazgatás szervezetei
Polgári jog: területei, a kötelmi jog
A polgári jogi szerződés fogalma, típusai
A Vállalkozói szerződés fogalma, a szerződéskötés alapvető szabályai.

9.3.2. Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere *14 óra*

Az alkalmazotti környezethez kapcsolódó munkajogi és foglalkoztatási alapismeretek és azok adminisztrációja.
Munkahelyi szervezetek és érdekképviseletek ismerete
Munkaviszony létesítése és megszüntetése
A munkahelyekre vonatkozó sajátos szabályozások ismerete- jogok és kötelezettségek
Bérezés és munkavégzés szervezése
Magánszemélyek adó és járulékfizetési kötelezettségei
Elemi szintű számítógép használat

9.3.3. Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere*32 óra*

Vállalkozási formák alapvető jellemzői
Vállalkozások alapítás, működtetése
Egyéni vállalkozás alapítása
A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok.
Vállalkozások által fizetendő adók és járulékok
A vállalkozások tervezése, környezete, piaci tényezők
A piackutatás és marketingkommunikáció alapjai
Alapvető pénzügyi ismeretek: hitel, kamat
Alapvető számviteli ismeretek: mérleg, eredmény-kimutatás
A kommunikáció alkalmazásának alapjai

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10631-12 azonosító számú

Gipszmodell és gipszforma készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10631-12 azonosító számú Gipszmodell és gipszforma készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10631-12 Gipszmodell és gipszforma készítés	Gipszmodell- készítő gyakorlatok														
	A gipszmodell és gipszforma készítés előtanulmányai és előkészítése	A munka előkészítése és szervezése a gipszöntés és megmunkálás technológiai sorrendje szerint	Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása	Repesztett formakészítés	Nyitott és zárt öntésű termékek modellberendezéseinek elkészítése	Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modell berendezésről	Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozat-gyártása modellberendezésről	Forgástestek gipszmintáinak osztályozása	Beformázott és ráformázott t erméken modellberendezéseinek esztergályozása	Különböző profilú mértani testek sablonnal való elkészítése	Mintázott modellekről vakforma készítése gipszből, vagy más anyagból	Műgyanta, szilikon gumi negatív formába való beöntése	Fonások, reliefek tervezése, kivitelezése	Mintázás, mintakészítés	Vizsgaremek készítés
FELADATOK															
Megtervezi a munkafolyamatot		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Méretarányos műhelyrajzot olvas és készít								x		x			x	x	x
Anyagszükségletet számol		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	
Gondoskodik a gipszmunkákhoz szükséges anyagokról, eszközökről, gépekről	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Anyagok, eszközök szakszerű tárolását biztosítja	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Karbantartja szerszámait	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Alkalmazza a kézi megmunkálás módjait, fogásait		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szilikongumi negatívot készít	x	x	x		x	x						x			
Előkészíti a gipsz, műanyag, szilikongumi vagy a kerámia-porcelánkészítéshez szükséges modellt			x	x		x									
Negatívot készít, a modellrészek felületét víztaszító réteggel		x	x	x			x				x				

látja el															
A gipszöntéshez kerítőformát, összefogó gyűrűt állít össze		x				x									
Gipszet kever, kiönti a formát		x	x	x		x	x				x			x	
Porcelángyártáshoz öntő és formázó formákat készít			x	x			x								
Gipszformákat sokszorosít							x								
Összeállítja, rögzíti a gipszformát			x	x		x	x								
Gipsz-esztergályozással forgástesteket farag								x	x					x	
Nem centrikus testek sablonhúzását végzi		x								x					x
A kihúzott gipszprofilokat illeszti, ragasztja			x			x				x					x
Modellberendezést készít és javít					x				x						x
Az elkészült gipszöntvényt és modellt retusálja, csiszolja					x	x			x						x
A félkész és kész gipszöntvényeket szakszerűen tárolja			x			x	x								x
Gipszlapba, modelltestre mintát gravírozás		x			x				x	x	x	x	x		x
Gipszforma szárítást végez			x	x	x	x	x							x	
Termékmegfelelőséget ellenőriz			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése	x	x		x		x	x								
A zsugorodás okozta méretváltozások								x					x	x	x
Méretarányos műhelyrajz olvasása, készítése								x	x	x				x	x
A gipsz alapanyag tulajdonságai és alkalmazásának módozatai	x				x				x	x					x
A műanyag és szilikonmodell készítés nyer- és segédanyagai és technikai módozatai		x		x								x			
A gipszműhelyek berendezései, felszerelési tárgyai, szerszámai	x								x	x	x	x	x	x	x
Szerszámok karbantartása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A mintázó anyagok, segédanyagok és szerszámok tárolása	x										x		x	x	x
A kerámia- és porcelánkészítés alapvető technikái	x												x	x	x
A munka előkészítése és szervezése a gipszöntés és megmunkálás technológiai sorrendje szerint		x	x	x	x	x			x	x				x	
Egyedi és sokszorosításhoz szükséges negatív formakészítés technikái			x	x		x	x								
A kézi megmunkálás módjai, fogásai		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x

Különböző gipsz keverések elkészítése		x					x		x						x
Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása			x			x	x								
Forgástestmodell esztergálása		x	x						x						x
A sablonhúzás technikája		x	x							x					x
Gipsz, műgyanta, szilikongumi negatív formába való beöntésének technológiája				x		x						x			
Felületi retusálások, gravírozások		x	x		x		x						x		x
Gipszformák szárítása			x	x											x
Félkész, illetve kész gipszminták tárolása, csomagolása, szállítása			x	x		x	x								x
A gipszműhely munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése								x					x	x	x
Gipszmodell és gipszformakészítő kéziszerszámok, gépek, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Gipszmegmunkálási műveletek alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felületi retusálások, gravírozások alkalmazása					x		x					x	x	x	x
Munkavédelmi eszközök, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Térlátás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

10. Gipszmodell-készítő gyakorlatok 2298 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A gipszmodell-készítő gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a gipszmodell-készítő szakmairány műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai tudást a kerámia, porcelán termékek gipszmodelljeinek készítésében és a gipszformájuk gyártásban egyaránt.

A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy:

a gipszmodell-készítő szakma munkaterületéhez tartozó modellek és gipszformák elkészítése során a tanulók kombinációs készsége és kreativitása kibontakozhasson;

a tanulókat a gyakorlat során sikerélményéhez juttassa;

a szakmai, gyakorlati alapismereteket olyan szinten biztosítsa, amely képessé teszi a tanulókat bármely alapvető szakmai feladat elvégzésére;

fejlessze a tanulók kézügyességét, forma- és arányérzékét, szemmértékét;

a tanulók az esztétikai érzék fejlesztésének és a technológiai minőségi szempontok megismerésének segítségével önállóan felismerjék, megelőzzék, kiküszöböljék a hibákat;

bemutassa a technológiai eljárások sokszínűségét, kombinálhatóságát, a műveletek logikai sorrendjét;

felhívja a figyelmet a konkrét modellek és gipszminták formai megoldásainak, alap- és segédanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök és gépek technológiai és kivitelezési összefüggéseire;

ráneveljen a pontos, szakszerű és kitartó, minőségi munkára;

készítsen fel az önálló ismeretszerzésre, a korszerű technika, technológia iránti érdeklődésre;

fejlessze a tanulók munkatempóját, teljesítményét, nevelje őket gazdaságossági szemléletre;

nevelje a tanulókat a szakmában használatos munkaeszközök, gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére, kezelésére, munka-, balesetmentes alkalmazására;

nevelje a tanulókat a munka-, baleset-, az egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartására.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma kapcsolódik 10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelméleti modul anyagismeret és technológiai ismeretek és a 10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlatok modul szakrajz elméleti tantárgyainak szakmai ismeretanyagához, amely ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

10.3. Témakörök

10.3.1. A gipszmodell-és gipszforma készítés előtanulmányai és előkészítése

34 óra

Műhelyismeret gyakorlata:

a gipszmodell-készítő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése

a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása

a gipszműhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

A kerámia- és porcelánkészítés alapvető technikái, műveletei a gyakorlatban:

a rá és beformázás, az öntés termelési területének, feladatainak és gyártóeszközeinek megismerése

az elkészítési hely berendezéseinek megismerése

a kerámia és porcelánkészítő műhely termelési vonalának munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

Gipszmodellek, gipszformák és minták tervezése

Önálló tanulmányok készítése

Geometrikus formák és térelemek megjelenítése

Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, portré mintázása

Ornamentika, minta tervezése és kivitelezése

A gipszmodellek, gipszformák és minták műhelyrajzának elkészítése

A gipszmodellek, gipszformák és minták gyártásához szükséges műveleti sorrend elkészítése

A gipszmegmunkálási tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja

A gipszmegmunkálási tevékenységhez szükséges eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja

10.3.2. Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése ***220 óra***

A gipszkeverés feltételeinek megteremtése

Különböző gipszfajták kézi keverése

Különböző gipszfajták gépi keverése

Felületkezelések: leválasztó szerek típusai, használatuk, felületjavítás

A puha, illetve megkötött gipsz faragása, simítása

A gipszkeverés eszközeinek és segédeszközeinek, gépeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása

A gipszkeverési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.3. Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása

194 óra

A gipszminta öntés feltételeinek megteremtése

Egyszerű és összetett darabok öntése, nagyolása

Körülágyazás, gipszkeverés, puha gipsz megmunkálása

Kötés utáni készre munkálás

Változó idomú felületek finom kidolgozása

Egyenletes és kellő mértékű élezés elvégzése

A gipszöntés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

Az öntött selejt gipszformák felismerése, a hiba okainak megszüntetése, a javítható hibák javításának elvégzése

Az öntési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.4. Repesztett formakészítés ***150 óra***

A gipszforma repesztés feltételeinek megteremtése

Gipszformák repesztése:
repesztési hely bejelölése, fűrészelés, repesztés
A repesztett forma kezelése, utómunkálatai
A repesztés kéziszerszámainak, segédeszközeinek kiválasztása, használata, kezelése, tisztítása
A repesztési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A repesztési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.5. Nyitott és zárt öntésű termékek modellberendezéseinek elkészítése

256 óra

A modellberendezés készítés feltételeinek megteremtése
Magmodell készítés
Első- és második félmodell elkészítése
Modellgyűrű készítés, beöntődugók készítése
Modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A selejt modellberendezés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A modellberendezés készítésére és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.6. Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről

260 óra

Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Öntőnyílások meghatározása, bejelölése
Mintaforma osztása
Darabrészek gipszöntése
Szükséges tartozékok öntése
Darabrészek finom kidolgozása
Külső formarészek öntése és összeállítása
Csiszolás, élezés, simítás
Gipszforma szétszedése, beöntő-nyílás kialakítása
Retusálás, esetleges javítás
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
Az egy és több darabrészből álló selejt gipszforma hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítésre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.7. Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről

244 óra

A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Csésze felsők gipszformáinak készítése:

Belső darabformáinak készítése
Összefogó sapkaforma készítés
Gipszforma szétszedése, darabformák fűrészelése, repesztése
Külső felület megmunkálása (leszélezés)
Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

Csésze alsók, tányérok és tálak gipszformáinak készítése:
Gipszkeverés és beöntés
Gipszforma szétszedése
Tisztítás, retusálás, esetleges javítás
Külső felület megmunkálása (leszélezés)
Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása

A sorozatgyártással készült gipszformák hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

A sorozatgyártás munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.8. Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása ***232 óra***

A gipszminta esztergályozás feltételeinek előkészítése

Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása:
Hengeres körülágyazás
Gipszkeverés és beöntés
Nagyolás, finomhámozás
Profilméretek ellenőrzése

A gipszminta esztergályozás gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása

Az esztergályozott gipszminták hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Az esztergályozási művelet munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.9. Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása ***228 óra***

A modellberendezés esztergályozás feltételeinek előkészítése

Beformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:
Magmodell készítés
A modell alapjának elkészítése
Modellberendezés kivitelezés
Modellgyűrű készítés
Modellgyűrű ráesztergályozása a modellre
A modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Ráformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:
Modell-öntés
Nagyolás, esztergályozás
Modellgyűrű öntés, nagyolás, esztergályozás

modell-gyűrű ráesztergályozása a modellre
Tisztítás, retusálás
Felületek megmunkálása
A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az esztergályozott modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozás hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozás műveletének munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.10. Különböző profilú mértani testek sablonnal való elkészítése

116 óra

A sablon használat feltételeinek előkészítése
Tervezés, előrajzolás, sablonkialakítás
Merevítő gipszalátét kialakítása
Húzóprofil összeállítása
Agyagmag kiképzése
Gipszkeverés, felöntés
Vakforma felületi megmunkálása, lesimítása
Magmodell öntése, méretellenőrzés, méretre alakítás
A sablon használat gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A sablon használat hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sablonhasználatra vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.11. Mintázott modellekről vakforma készítése gipszből, vagy más anyagból

19 óra

A vakforma készítés feltételeinek előkészítése
Réteg meghatározása
Réteg felhordása
Vakforma szétszedése
Tisztítás, retusálás
A vakforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A vakforma készítés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A vakforma készítésre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.12. Műgyanta, szilikongumi negatív formába való beöntése

26 óra

Műgyanta, szilikongumi negatív formába öntése feltételeinek előkészítése
Megfelelő leválasztószer kiválasztása
Felületkezelés
Műgyanta, vagy szilikongumi komponenseinek pontos kimérése, összekeverése
Kézi és gépi keverési technikák

Öntési folyamatok
Modellberendezés szétszedése
Az elkészített műanyag és szilikon modell utómunkálatai
A művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A művelet hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A műveletre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.13. Fonások, relifek tervezése, kivitelezése *120 óra*

A fonás, relif készítés feltételeinek előkészítése
Önálló tervezés, műhelyrajz készítés
Vésés, gravírozás kaparás
A fonás, relif készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A fonás, relif készítés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A fonás, relif készítés műveleteire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.14. Mintázás, mintakészítés *48 óra*

A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás feltételeinek előkészítése
Szabadon választott figura mintázása plasztilinből a gyárthatósági szempontok alapján
A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás műveleteire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.15. Vizsga-remek készítés *151 óra*

Önálló munkavégzés tervezése, szervezése
Vizsga-remek tervezése, műhelyrajz elkészítése, sorozatgyártásra alkalmas dísztárgy több részből álló magmodelljéről elkészített gipszformák kivitelezése
A vizsga-remek kivitelezés feltételeinek megteremtése:
- anyagok kiválasztása, előkészítése
- szerszámok, segédeszközök kiválasztása
- munkavégzés műveleti sorrendjének meghatározása, részfeladatok lebontása, technológiai idők és a műveletek egymásutániságának figyelembevételével

Anyagtakarékossági szempontok és minőségi előírások összehangolása
A tanult technikák és technológiák alkalmazása
Bonyolultabb feladat kivitelezése üzemszerű termelési feltételek között
A műveletek specifikálási lehetőségei a teljesítményelvű munkavégzés alapjainak alkalmazásával
A vizsga-remek elkészítésére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	X	X		
1.2.	megbeszélés	X	X		
1.3.	szemléltetés	X	X		

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	X			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		

6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.4.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10631-12 **Gipszmodell és gipszforma készítés**	**Gipszmodell-készítő gyakorlatok**
	Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése
	Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása
	Repesztett formakészítés
	Nyitott és zárt öntésű termékek modell-berendezéseinek elkészítése
	Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről
	Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről
	Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása
	Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása

10631-12 azonosító számú Gipszmodell és gipszforma készítés

Gipszmodell-készítő gyakorlatok tantárgy

Témakörök

Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése
A gipszkeverés feltételeinek megteremtése
Különböző gipszfajták kézi keverése
Különböző gipszfajták gépi keverése
Felületkezelések: leválasztó szerek típusai, használatuk, felületjavítás
A puha, illetve megkötött gipsz faragása, simítása
A gipszkeverés eszközeinek és segédeszközeinek, gépeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
A gipszkeverési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása
A gipszminta öntés feltételeinek megteremtése

Egyszerű és összetett darabok öntése, nagyolása
Körülágyazás, gipszkeverés, puha gipsz megmunkálása
Kötés utáni készre munkálás
Változó idomú felületek finom kidolgozása
Egyenletes és kellő mértékű élezés elvégzése
A gipszöntés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az öntött selejt gipszformák felismerése, a hiba okainak megszüntetése, a javítható hibák javításának elvégzése
Az öntési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Repesztett formakészítés
A gipszforma repesztés feltételeinek megteremtése
Gipszformák repesztése:
repesztési hely bejelölése, fűrészelés, repesztés
A repesztett forma kezelése, utómunkálatai
A repesztés kéziszerszámainak, segédeszközeinek kiválasztása, használata, kezelése, tisztítása
A repesztési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A repesztési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyitott és zárt öntésű termékek modellberendezéseinek elkészítése
A modellberendezés készítés feltételeinek megteremtése
Magmodell készítés
Első- és második félmodell elkészítése
Modellgyűrű készítés, beöntődugók készítése
Modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A selejt modellberendezés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A modellberendezés készítésére és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Öntőnyílások meghatározása, bejelölése
Mintaforma osztása
Darabrészek gipszöntése
Szükséges tartozékok öntése
Darabrészek finom kidolgozása
Külső formarészek öntése és összeállítása
Csiszolás, élezés, simítás
Gipszforma szétszedése, beöntőnyílás kialakítása
Retusálás, esetleges javítás

Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
Az egy és több darabrészből álló selejt gipszforma hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítésre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről
A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Csésze felsők gipszformáinak készítése:
- Belső darabformáinak készítése
- Összefogó sapkaforma készítés
- Gipszforma szétszedése, darabformák fűrészelése, repesztése
- Külső felület megmunkálása (leszélezés)
- Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

Csésze alsók, tányérok és tálak gipszformáinak készítése:
- Gipszkeverés és beöntés
- Gipszforma szétszedése
- Tisztítás, retusálás, esetleges javítás
- Külső felület megmunkálása (leszélezés)
- Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
A sorozatgyártással készült gipszformák hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sorozatgyártás munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása
A gipszminta esztergályozás feltételeinek előkészítése
Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása:
- Hengeres körülágyazás
- Gipszkeverés és beöntés
- Nagyolás, finomhámozás
- Profilméretek ellenőrzése

A gipszminta esztergályozás gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozott gipszminták hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási művelet munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása
A modellberendezés esztergályozás feltételeinek előkészítése
Beformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:
- Magmodell készítés
- A modell alapjának elkészítése
- Modellberendezés kivitelezés

Modellgyűrű készítés
Modellgyűrű ráesztergályozása a modellre
A modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Ráformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:

Modell öntés
Nagyolás, esztergályozás
Modellgyűrű öntés, nagyolás, esztergályozás
modellgyűrű ráesztergályozása a modellre
Tisztítás, retusálás
Felületek megmunkálása
A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Az esztergályozott modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

Az esztergályozás hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Az esztergályozás műveletének munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

5.37.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 211 02
KERÁMIA, PORCELÁN KÉSZÍTŐ
(GIPSZMODELL KÉSZÍTŐ)

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgáskorlátozottak (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 211 02 Kerámia, porcelán készítő (Gipszmodell-készítő szakmairány) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 211 02

A szakképesítés megnevezése: Kerámia, porcelán készítő (Gipszmodell-készítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs
Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);
- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);

- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány
- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:
- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,
- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,

- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. **Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)**
ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**
iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:

- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények
Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő

- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat

túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).

- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet

kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.
    - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
    - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.
b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.
c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.
d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.
e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).
f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.
    - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:

(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak

esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.
Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.
A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.
A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet	1			1			0,5			0,5	
	Szakmatörténet				0,5			0,5				
	Szakrajzi ismeretek	1		70	1		105	1		105	1	
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret	1			0,5						0,5	
	Technológiai ismeretek	1			1			1			0,5	
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek							1			1	
10631-12 Gipszmodell- és gipszforma készítés	Gipszmodell-készítő gyakorlatok		16,5			17			17			*15*
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		4	17		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										20		20
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**18**			**16**		**106**
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete				*18*								*18*
	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai				*18*								*18*
	A modern művészet törekvései			**70**			**105**	*18*		**105**			*18*
	Népművészet										*16*		*16*
	Szakmatörténet				**18**			**18**					**36**
	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok				*7*								*7*
	A finomkerámia Nyugaton				*11*								*11*
	A magyar kerámia és porcelán							*10*					*10*
	A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati							*8*					*8*

	eszköz, mint emléktárgy											
	Szakrajzi ismeretek	**36**		**36**		**36**		**32**		**140**
	Szabadkézi rajzolás	*12*		*12*		*18*				*42*
	Térábrázolás	*10*		*10*						*20*
	Rajz – festés tanulmányok	*14*		*14*		*10*				*38*
	Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése							*32*		*32*
	Népművészet					*8*				*8*
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	**Anyagismeret**	**36**		**18**				**16**		**70**
	A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	*8*								*8*
	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	*28*								*28*
	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok			*18*				*16*		*34*
	Technológiai ismeretek	**36**		**36**		**36**		**16**		**124**
	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	*16*								*16*
	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	*6*								*6*
	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	*14*								*14*
	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete			*8*						*8*
	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása			*28*						*28*
	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások					*36*				*36*
	Technológiai dokumentációk							*16*		*16*
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	**Vállalkozási alapismeretek**					**36**		**32**		**68**
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog					*22*				*22*
	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere					*14*				*14*
	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere							*32*		*32*
10631-12 Gipszmodell- és gipszforma készítés	**Gipszmodell-készítő gyakorlatok**		**594**		**612**		**612**		**480**	**2298**
	A gipszmodell -, és gipszforma készítés előtanulmányai és előkészítése		*30*		*2*		*2*			*34*
	Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése		*220*							*220*
	Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása		*194*							*194*

	Repesztett formakészítés		*150*										*150*
	Nyitott és zárt öntésű termékek modell-berendezéseinek elkészítése					*128*			*128*				*256*
	Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről					*130*			*130*				*260*
	Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről					*122*			*122*				*244*
	Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása					*116*			*116*				*232*
	Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása					*114*			*114*				*228*
	Különböző profilú mértani testek sablonnal való elkészítése											*116*	*116*
	Mintázott modellekről vakforma készítése, gipszből, vagy más anyagból											*19*	*19*
	Műgyanta, szilikongumi negatív formába való beöntése											*26*	*26*
	Fonások, relifek tervezése, kivitelezése											*120*	*120*
	Mintázás, mintakészítés											*48*	*48*
	Vizsga-remek készítés											*151*	*151*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**144**	**612**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		642 / 19,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2578 / 80,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x

Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők A munkavédelem fogalomrendszere, források A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó**				

	tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

A
10634-12 azonosító számú

Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10634-12 azonosító számú, Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet						Szakmatörténet				Szakrajzi ismeretek				
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai	A modern művészet törekvései	Népművészet	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok	A finomkerámia Nyugaton	A magyar kerámia és porcelán	A kerámia, porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy	Szabadkézi rajzolás	Térábrázolás	Rajz – festés tanulmányok	Vizsgaremek műhelyrajzának tervezése készítése	Népművészet
FELADATOK															
Felhasználja, bővíti művészettörténeti, népművészeti és szakmatörténeti ismereteit	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**					
A szakmairánynak megfelelő, különböző ábrázolási módokat és megjelenítési formákat alkalmaz											x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
A művészettörténet stíluskorszakai és legújabb irányzatai	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									
A magyar néprajz és népművészet sajátosságai						x									
A kerámia- és porcelánipar szakmatörténete és fejlődése							x	x	x						
A térábrázolás geometriai rendszerei											x	x	x	x	
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése											x	x	x	x	
Különféle természeti formák megjelenítése											x		x	x	x
Az ember ábrázolása											x		x	x	
A színek kifejezőereje, a színkeverés törvényszerűségei													x	x	x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése											x		x	x	
Az ábrázolás különböző technikái											x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Művészettörténeti korok, műalkotások felismerése	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									

Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése, készítése												x		x	
Kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása											x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Fejlődőképesség, önfejlesztés	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	x	x	x	x	
Precizitás											x	x	x	x	x
Kézügyesség											x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyén való alkalmazása	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

4. Művészettörténet tantárgy 106 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges művészettörténeti műveltséget, hogy fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, a tantárgy neveljen művészi ízlésre, ezekkel biztosítsa pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, és a további önképzésnek nyújtsa az alapját.
A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy a tanuló: felismerje a különböző korszakok stílusjegyeit (az építészeti téralakítás, a szerkezet megoldásai, a díszítés módozatai a plasztika és a síkművészetben); ismerje egy-egy korszak, stílus kiemelkedő alkotásait, alkotóit; tudjon műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni; ismerje a szakmájához legközelebb álló iparművészeti emlékeket; lássa a művészet és társadalom belső összefüggéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

4.3. Témakörök

4.3.1. Művészettörténet a kezdetektől az ókorig *18 óra*

Az őskor művészete
- Aurignac-i, Solutré-i, Magdaléni kultúra
- Paleolitikum
- Neolitikum
- Fémkorszakok

Az ókori kultúrák művészete:
- Egyiptom
  - Predinasztikus kor
  - Archaikus kor
  - Óbirodalom
  - Első átmeneti kor
  - Középbirodalom
    - Második átmeneti kor
    - Újbirodalom
    - Késői kor
    - Ptolemaiosz-kor
    - Az újkori Egyiptom művészete
- Mezopotámia
  - Szamarra és Tell Halaf kultúrái
  - Ubaid-kultúra
  - Uruk-kultúra
  - Dzsemdet Naszr-kultúra
  - Korai sumer városállamok időszaka
  - Agadei dinasztia kora, akkád hódítások

Sumer reneszánsz
Asszír művészet
Babiloni művészet
Kína
Kézművesség
Építészet
Szobrászat
Kalligráfia, festészet
Ősi kínai művészetek
A Földközi-tenger partvidékeinek kultúra területei:
Kréta-Mükéné művészete
Görög művészet
Etruszk művészet
Római művészet
Pannónia provinciális művészete

4.3.2. A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika ***18 óra***

Az ókeresztény művészet
Bizánci művészet
Mozaikok, ikonok
Miniatúra festészet
Domborművek
Iparművészet
Iszlám művészet
Korai arab művészet
Kalligráfia, miniatúra
Szőnyeg, textilművesség
Építészeti stílusok
A népvándorlás kora és a Karoling művészet
A középkor művészete: a Románkori művészet és a Gótikus művészet
A román-stílusú építészet jellegzetességei
Könyvfestészet
A gótikus építészet jellegzetességei
Üvegfestészet, táblakép festészet
Magyarország középkori művészete
Román kori egyházi, világi építészet
Gótikus építészeti alkotások Magyarországon
Falfestészet
Aranyművesség

4.3.3. A művészettörténet nagy korszakai - a reneszánsz és a barokk művészete ***18 óra***

Reneszánsz művészet
A reneszánsz kialakulása
Tudomány
Irodalom és költészet
Szobrászat, festészet
Itáliai reneszánsz
Kiemelkedő itáliai festők, szobrászok

Északi reneszánsz
Magyarország reneszánsz művészete
Építészeti emlékek
Falfestészet, táblaképek
Iparművészet, ötvös és üvegművészeti emlékek
Barokk művészet
A barokk stílusjegyei építészetben, szobrászatban
Itáliai barokk művészet
Rokokó
Magyarország barokk művészete
A barokk építészet stílusjegyei szakrális és világi épületeken
Magyarországi barokk festők, szobrászok
Freskófestészet Magyarországon

4.3.4. A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai ***18 óra***

Klasszicizmus
Általános meghatározás
Épületek, szobrászat és festészet
Klasszicizmus Magyarországon
Romantika
Romantika megjelenése képzőművészetben
Bútorművesség
Romantika a magyar építészetben
Új festészeti irányzatok
Szimbolizmus
Naturalizmus
Impresszionizmus
Impresszionizmus Franciaországban
Magyar impresszionista festők
Eklektika
Eklektika jellegzetességei
Eklektika a szobrászatban, építészetben
Szecesszió
A szecesszió kialakulása
Európai szecessziós építészet
Iparművészet, bútorművesség
Szecessziós épületek Magyarországon

4.3.5. A modern művészet törekvései ***18 óra***

XX. század építészete
Történeti stílusok követése
Bauhaus irányzatok
Amerikai építészet
Európai építészeti emlékek
Magyar alkotóművészek
Art deco
Art deco az építészetben
Neoklasszicizmus
Neoklasszicista épületek Magyarországon

Posztmodern építészet
A posztmodernizmus kialakulása
A posztmodern stílus jellegzetességei

Festészet, Avantgard művészet
Expresszionizmus
Fauvizmus
Futurizmus
Absztrakt művészet
Dadaizmus
Szürrealizmus
Konstruktivizmus
Szobrászat

4.3.6. Népművészet *16 óra*

Népi mesterségek jellegzetességei
Építészet
Asztalos, fafaragó, ács mesterség
Fazekasság
Fonott eszközök készítése
Szövés, hímzés
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Felvidék
Heves megye
Nógrád megye
Erdély
Partium, Kalotaszeg, Torockó, Mezőség
Székelyföld
Gyergyó, Kászon, Barcaság
Gyimes, Moldva, Bukovina
Dunántúl
Kisalföld, Hanság, Rábaköz, Szigetköz, Csallóköz
Bakony, Balaton-felvidék
Göcsej, Őrség, Somogy
Alföld
Hajdú-Bihar megye
Csongrád megye

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem.

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	

1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmatörténet tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A manufaktúra rendszerű kerámia-porcelángyártás átmenetet képez a tömeggyártás és az egyedi iparművészeti tevékenység között, azonban sokkal közelebb áll az utóbbihoz, sokszor állít elő iparművészeti jellegű és igényű egyedi alkotást.

A szakmatörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az eddigi művésztörténeti alapképzés mellett a szakma speciális történetével is megismerkedjen, s ehhez a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges szakmatörténeti műveltséget. Célja, hogy a tanuló fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, hogy a tantárgy neveljen művészi ízlésre, mindezekkel biztosítva pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, amely elősegíti a hajdani eredmények közötti tájékozódást, és a további önképzésnek nyújtja az alapját.
A szakmatörténetnek a távol keleti és az európai kerámia és porcelán mellett részét képezi az egyéb igényes finomkerámia is, hiszen a porcelántárgyak formakincse, a rájuk festett mintakincs előzménye sok esetben a korai majolika, fajansz vagy kőedény, illetve az ókori mediterranum hatását tükrözi.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakmatörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a művészettörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

5.3. Témakörök

5.3.1. A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok *7 óra*

A kerámia és a porcelán fajtái
Kínai porcelán
Japán kerámia és porcelán története
Az iszlám kerámia és porcelán

5.3.2. A finomkerámia Nyugaton *11 óra*

Az ókori mediterránum kerámiája
Egyiptomi, mezopotámiai, krétai, görög és római kerámiák
Az iszlám kerámia
Az európai majolika és fajansz
Az európai porcelán születése
A német, a francia, az angol, az olasz, az osztrák, a dán, az orosz és a cseh porcelán

5.3.3. A magyar kerámia és porcelán *10 óra*

A kezdetek, habánok, Holics
A herendi, a pécsi Zsolnay, hollóházi és az alföldi porcelángyárak története

5.3.4. A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy *8 óra*

Kerámia és porcelán használati tárgyak
Kerámia és porcelán dísztárgyak, azok minősége, díszítése és fajtái

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajzi ismeretek tantárgy 140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia - porcelánipari szakrajz tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje:

- a műszaki és művészeti szabadkézi ábrázolás szabályait;
- az eszközök használatát;
- ismerje a vetületi, axonometrikus és látszati ábrázolást;
- tájékozott legyen a különböző stílusú ornamentikák alkalmazásában;
- ismerje a műszaki rajzolvasást;
- a forma és díszítmény összhangját, esztétikai kívánalmait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Szakrajz tantárgy tartalma kapcsolódik a 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása gyakorlati modul Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok tantárgyához. A szakrajzi ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szabadkézi rajzolás *42 óra*

A sík, a tér és a forma magyarázata (kompozíció, méret, arány, rész egész viszonyai, fény-árnyék összefüggései)
Betűtan
Mértani testek ábrázolása, nem látható élek megjelenítésével
- Kocka
- Gúla
- Kúp, henger

Csendélet, kompozíció mértani testekkel, vonalháló rajz
Csendélet tónusok megjelenítésével
Kompozíció összetett geometriai formákkal
Háttér megjelenítése
Drapéria, organikus formák
Természeti formák ábrázolása
- Egyszerű növényi alakzatok
- Összetett növényi alakzatok

Tanulmányrajzok anatómiai modellek után

6.3.2. Térábrázolás *20 óra*

Alapvető síkmértani szerkesztések
Különböző geometrikus térábrázolási szerkesztési módok
Axonometrikus ábrázolás, egyméretű (izometrikus) ábrázolás
Kétméretű (dimetrikus) axonometria
Frontális (kavalier) axonometria
Vetületi ábrázolás
Méretezés, műhelyrajz
Perspektíva fogalma, távlati hatás
Perspektivikus ábrázolás mértani testek rajzolásával

6.3.3. Rajz – festés tanulmányok *38 óra*

Színtan, színkör fogalma
Színek egymásra hatása
Festési technikák, temperafestés
Színkör festése, tempera technikával

Vízfestés (akvarell) technika bemutatása
Csendélet egyszerű mértani formákkal
Összetett kompozíciók
Háttér megjelenítése, drapéria
Vegyes technikák ismertetése
Természeti formák festése (tanulmányok)

6.3.4. Népművészet ***8 óra***
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Tájegységek formakincsei

6.3.5. Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése ***32 óra***
Vizsga-remek tervezés - tanulmányok
Műhelyrajz készítés

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*
Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés	x	x	x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	XY rajz kiegészítés	x			
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10635-12 azonosító számú

Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10635-12 azonosító számú, Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret			Technológiai ismeretek						
	A kerámia és porcelánipar gyártmányai	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása	Kerámia és porc. Termékeknél használatos díszítési eljárások	Technológiai dokumentációk
FELADATOK										
Folyamatosan bővíti szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tudását	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai elméleti ismereteit alkalmazza kivitelezési munkájában	x	x								
Kialakítja személyes munkaterét										
Meghatározza és előkészíti a gipszmodell, kerámia és/vagy a porcelán alap- és segédanyagokat		x	x		x			x	x	
Anyagszükségletet számol, időbeni ütemezést készít		x	x							x
Egyszerűbb anyagvizsgálatokat végez		x	x	x						
Előkészíti és karbantartja a kéziszerszámokat, gépeket, berendezéseket					x			x	x	
Tárgykészítéskor feladatát önálló részműveletekre, alapműveletekre bontja					x			x	x	
Gipszmintát, gipszmodellt készít					x					
Kézi- és gépi eljárással kerámia és/vagy porcelán tárgyat formáz, készít								x		
Különböző díszítési eljárást alkalmaz									x	
Felismeri és javítja a gyártás közben előforduló, valamint a készáru hibákat					x			x	x	
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat					x			x	x	
Hulladékot újra feldolgoz vagy szakszerűen tárol					x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK										
A kerámia-porcelán és/vagy gipszes műhely kialakításának egészség- és balesetvédelmi követelményei					x			x	x	
A műhelykialakítás technikai-technológiai követelményei										x
A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	x					x	x	x		

A kerámia- és porcelán sorozatgyártás különböző gipszformái					x					
A kerámia- és porcelángyártás területén használatos fizikai és kémiai alapfogalmak	x	x								
A kerámia- és porcelángyártás nyers-, alap-, segéd- és egyéb felhasználásra kerülő anyagai, azok tulajdonságai	x	x								
A kerámia- porcelán alapanyagok keletkezésére, előkészítésére és felhasználására vonatkozó technológiai előírások		x		x						
Kerámia- és porcelángyártás technológiája						x	x	x		
Egyszerű és összetett gipszminták, modellek készítése, javítása, restaurálása					x					
Egyszerű és bonyolult formájú kerámia- és porcelánipari termékek előállításának technológiája								x		
A műveletek elvégzéséhez szükséges kéziszerszámok, segédeszközök, gépek, berendezések kezelése, szerepük a technológiai folyamatokban		x								
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	x									
Díszítési és színezési módok		x								
A kerámia és porcelán mázak és nyersanyagai		x								
A kerámia- és porcelánipar díszítő festési eljárásai, festékei, azok tulajdonságai	x		x							
Máz alatti dekoráció	x									
A festéshez használt eszközök előkészítési- és karbantartási módja	x									
A dekorégetés technológiája		x								
A festés hibajavítási módjai			x							
A munka ütemezésének módja a technológia által meghatározott gyártási idők betartásával			x							
Dokumentáció és adminisztráció	x									
A munkavédelem jogszabályi környezete		x								
Munka-, tűz-, környezet-, egészség- és balesetvédelem általános és hatósági, törvényi előírásai			x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Szakmairánytól függő eszközök, mérőeszközök, szerszámok gépek berendezések szakszerű használata		x								
Gipsz-kerámia-porcelán alapanyagok, segédanyagok szakszerű felhasználása		x	x							
A komplex jelzésrendszerek										
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x									
Precizitás		x	x							
Szorgalom, igyekezet	x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság	x	x	x							

Együttműködési készség	x	x	x							
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Gyakorlatias feladatértelmezés	x									
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x							
Módszeres munkavégzés			x							

7. Anyagismeret tantárgy 70 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az anyagismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül elsajátítsák a kerámia-porcelán iparban felhasználásra kerülő alapanyagok, mint gyártási anyagok természetbeni keletkezésének és előfordulásának ismeretét, ezek legfontosabb kémiai és fizikai tulajdonságait, a segédanyagok szükségességét és szerepét, tulajdonságait.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az anyagismeret tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik a technológiai ismeretek tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kerámia- és porcelánipar gyártmányai *8 óra*

A kerámiai termékek felosztása, a porózus és tömör cserepű, durva és finomkerámiák összehasonlítása

- A kerámiaipar gyártmányai
- Fogalomtár: kerámia, porozitás, cserépszerkezet

7.3.2. Kerámia- és porcelánipari alapanyagok *28 óra*

Földtani és kőzettani alapismeretek, a gipsz és a gipszforma készítés alapfogalmai, szilikátipari nyersanyagok (oxidos nyersanyagok, szilikátok, földpátok), agyagásványok jellemzői, tűzálló és nem tűzálló agyagok

- Földtani-, ásvány- és kőzettani alapismeretek
- A gipsz, formakészítéshez kapcsolódó fogalmak
- Szilikátipari nyersanyagok: oxidok, szilikátok
- Agyagásványok, kaolinok, agyagok

7.3.3. Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok *34 óra*

A porcelán típusai, alaptulajdonságai, porcelángyártási segédanyagok részletes ismertetése, a kerámia és porcelánmázak szerkezete, máztípusok, mázalkotók, Seger-képlet, máz alatti és máz feletti dekoráláshoz használt festékek, festékkészítés, alapanyag-vizsgálatok, számítási feladatok, fémek, műanyagok

- A porcelán típusai, szerkezete, tulajdonságai
- Nyers- fehér-és készárugyártásban alkalmazott segédanyagok tulajdonságai
- A kerámiai mázak szerkezete, alkotói, mázfajták, Seger-képlet
- Kerámiai festékek alkotói, tulajdonságai, festékkészítés
- Nyersanyagvizsgálatok
- A kerámiaiparban használatos egyéb anyagok: műanyagok, fémek
- Számolási feladatok: massza és festékrecept, zsugorodás, anyag-szükséglet, Seger-képlet

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x		
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés		x	x	
1.5.	projekt		x		
1.6.	házi feladat	x	x		

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		

4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Anyagminták azonosítása		x	x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Technológiai ismeretek tantárgy 124 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A technológiai ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelánkészítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai elméleti tudást és műveltséget a kerámia, porcelán termékek elkészítésében, díszítésben.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A technológiai ismeretek tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik az anyagismeret tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

8.3. Témakörök

8.3.1. A kerámiai nyersanyagok előkészítése *16 óra*

Aprító- és törőgépek működési mechanizmusa, őrlés és szitálás, szemcseosztályozás, keverő berendezések, öntő-, formázó- és présmassza előállítás, vastalanítás, pihentetés, tárolás

A nyersanyagok előkészítésének főbb műveletei (aprítás, osztályozás, adagolás, keverés, víztelenítés)

Anyagelőkészítő gépek

Masszakészítés

8.3.2. Gipszmodell és formagyártás ismeretei *6 óra*

Modellkészítés, munkaforma készítés, többrészes formák, műanyag formák készítése, gipszforma- szárítás

Modellkészítés gipszből, műanyagból

Különböző gyártóformák készítése

A gipszműhelyben folyó munka megismerése a manufaktúrában

8.3.3. Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *14 óra*

Téglagyártás nyersanyagai, formázás, sajtolás, téglaipari szárítók, égetőkemence típusok, fazekasáru, majolika, fajansz és kályhacsempe gyártása, háztartási edénygyártás, szaniterek és falburkoló csempék

A téglagyártás részletes ismeretével megtanulják a kerámiai termékek előállításánál használatos berendezéseket (prés, extruder), a termékgyártás során lejátszódó folyamatok elméletét (szárításelmélet, égetés közben lejátszódó folyamatok)

A porózus törésfelületű kerámiák termék és gyártásismerete

8.3.4. Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *8 óra*

Tűzálló kerámiák tulajdonságai, szilika és Al-szilikát gyártmányok, bázikus tűzálló anyagok, SiC gyártmányok, kőagyagok, műszaki kerámiák

Tűzálló anyagok termék- és gyártásismerete (szilika, Al-szilikát, bázikus tűzálló anyagok, szilícium-karbid, hőszigetelők)

Tömör törésfelületű kerámiák termék- és gyártásismerete (kőagyag, porcelánszigetelők, műszaki kerámiák

8.3.5. A porcelán nyers- és fehéráru gyártása *28 óra*

Masszagyártás, szabadkézi és gépi formázás, öntés (nyitott, zárt), nyomás alatti öntés, kiegészítő műveletek, szárítás (különböző szárítók), zsengélés, mázolás, mázolás, máztisztítás, mázhibák, égetés, égető kemencék, különböző típusú égetések, szilárd fázisú reakciók az égetés alatt, csiszolás és osztályozás
Porcelán nyersáru előállítása (masszakészítés, öntés, formázás, elkészítés, szárítás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Porcelán fehéráru előállítása (zsengélés, mázolás, mázas égetés, csiszolás, osztályozás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Öntés, formázás, mázolás és égetés hibái

8.3.6. Kerámia- és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások

36 óra

Festőecsetek és egyéb eszközök, porcelánfesték előkészítése, festékfelvitel szempontjai, máz alatti festés, fajansz, eozin, mázba-süllyedő dekorálás, kerámiaipari díszítő eljárások, máz feletti festési technikák, festés hibái és azok javítása, aranyozás, matricázás, gépi dekorálás, dekorégetés (dekorégető kemencék), munka- egészség- és balesetvédelem az egyes elkészítő műhelyek kialakításánál.
A termék és eszközök előkészítése dekoráláshoz
Máz alatti festési technikák
Máz feletti festési technikák (különböző díszítési eljárások, magastüzű, alacsonytüzű, eozin, fajansz)
Virágfestés, gyümölcsfestés, indiai festés, kínai stílusú festés, figurafestés, palettafestés elmélete, az adott festőműhely megismerése a manufaktúrában.
A festések hibái, azok javítása
Aranyozás, nyomdatechnika, szitanyomás, matricázás
Dekorégetés
A porcelángyártó műhelyek kialakítása

8.3.7. Technológiai dokumentációk *16 óra*

Technológiai dokumentáció elkészítése, műveleti technológiai adatlapok elkészítése, dekorleírások, munkaütemezés, gyártási idők
A manufaktúra technológiai dokumentációjának felépítése
Kész porcelántermék előállításának technológiai és műveleti utasításai
Különböző porcelántermék előállításának gyártási ideje és gyártási útja, munka ütemezése

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	

1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				

7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Technológiai minták elemzése		x	x	
8.3.	Anyagminták azonosítása		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10673-12 azonosító számú

Vállalkozási alapismeretek
(Kerámia-, porcelán készítő)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10673-12 azonosító számú, Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelánkészítő)	Vállalkozási alapismeretek		
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere
FELADATOK			
Tájékozódik a munkavállalói vagy a vállalkozói tevékenység gazdasági - jogi feltételeiről, és változásairól		x	x
Vállalkozóként kialakítja vevőkörét – megrendelőt, megbízót keres			x
Vállalkozással összefüggő adminisztratív, szervező és gazdasági tevékenységet folytat			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Jogi ismeretek alapjai	x		
Munkajog és foglalkoztatás		x	x
Vállalkozási formák, vállalkozások alapítása, működtetése			x
A vállalkozás vagy a munka szervezésének gyakorlati teendői			x
Gazdálkodás és adózás			x
A piackutatás és marketing alapjai			x
Dokumentáció és adminisztráció		x	x
Elemi szintű számítógép-használat		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság			x
Döntésképesség		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Általános tanulóképesség	x	x	x
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x

9. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 68 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az alapvető állampolgári és jogi alapismereteken túl tájékozódjon a számára szóba jöhető lehetséges életútmodellekről, az alkalmazotti, munkavállalói vagy vállalkozói lét, szemlélet alapvető különbségeiről. Az elsajátított vállalkozási alapismereteken keresztül ismerje meg a vállalkozói tevékenység gazdasági, jogi feltételeit, adminisztratív és szervezési hátterét, hogy saját szakterületén tudja majd azokat hasznosítani. További cél a tanuló konvertálható képességeinek fejlesztése, amely kiemelten fontos egy gyorsan változó világban, egy gyakran változó jogszabályi környezetben.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma szorosan kapcsolódik a 11499-12 Foglalkoztatási alapismeretek modul tartalmához. A két modul együttesen biztosítja azokat az alapismeretek, amelyek elsajátításával a tanuló felkészülhet a munka világára, képessé válik eligazodni a munkavállalás különböző formái között, tájékozódni a mindenkori jogszabályi környezetben a munkavállalási, vállalkozási feltételekről és azok változásairól.

9.3. Témakörök

9.3.1. Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog *22 óra*

Bevezetés a jogi ismeretekbe: normák, különböző jogforrások,
Az állam és felépítése, hatalmi ágak és a magyar állam szervezeti felépítése
Közigazgatási jog, a közigazgatás szervezetei
Polgári jog: területei, a kötelmi jog
A polgári jogi szerződés fogalma, típusai
A Vállalkozói szerződés fogalma, a szerződéskötés alapvető szabályai.

9.3.2. Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere *14 óra*

Az alkalmazotti környezethez kapcsolódó munkajogi és foglalkoztatási alapismeretek és azok adminisztrációja.
Munkahelyi szervezetek és érdekképviseletek ismerete
Munkaviszony létesítése és megszüntetése
A munkahelyekre vonatkozó sajátos szabályozások ismerete- jogok és kötelezettségek
Bérezés és munkavégzés szervezése
Magánszemélyek adó és járulékfizetési kötelezettségei
Elemi szintű számítógép használat

9.3.3. Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere*32 óra*

Vállalkozási formák alapvető jellemzői
Vállalkozások alapítás, működtetése
Egyéni vállalkozás alapítása
A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok.
Vállalkozások által fizetendő adók és járulékok
A vállalkozások tervezése, környezete, piaci tényezők
A piackutatás és marketingkommunikáció alapjai
Alapvető pénzügyi ismeretek: hitel, kamat
Alapvető számviteli ismeretek: mérleg, eredmény-kimutatás
A kommunikáció alkalmazásának alapjai

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett	x	x	x	

	feldolgozása				
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10631-12 azonosító számú

Gipszmodell- és gipszforma készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10631-12 azonosító számú Gipszmodell- és gipszforma készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10631-12 Gipszmodell- és gipszforma készítés	Gipszmodell- készítő gyakorlatok														
	A gipszmodell és gipszforma készítés előtanulmányai és előkészítése	A munka előkészítése és szervezése a gipsöntés és megmunkálás technológiai sorrendje szerint	Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása	Repesztett formakészítés	Nyitott és zárt öntésű termékek modellberendezéseinek elkészítése	Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modell berendezésről	Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozat-gyártása modellberendezésről	Forgástestek gipszmintáinak osztályozása	Beformázott és ráformázott t ermékek modellberendezéseinek esztergályozása	Különböző profilú mértani testek sablonnal való elkészítése	Mintázott modellekről vakforma készítése gipszből, vagy más anyagból	Műgyanta, szilikon gumi negatív formába való beöntése	Fonások, reliefek tervezése, kivitelezése	Mintázás, mintakészítés	Vizsgaremek készítés
FELADATOK															
Megtervezi a munkafolyamatot		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Méretarányos műhelyrajzot olvas és készít								x		x			x	x	x
Anyagszükségletet számol		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	
Gondoskodik a gipszmunkákhoz szükséges anyagokról, eszközökről, gépekről	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Anyagok, eszközök szakszerű tárolását biztosítja	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Karbantartja szerszámait	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Alkalmazza a kézi megmunkálás módjait, fogásait		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szilikongumi negatívot készít	x	x	x		x	x						x			
Előkészíti a gipsz, műanyag, szilikongumi vagy a kerámia-porcelánkészítéshez szükséges modellt			x	x		x									
Negatívot készít, a modellrészek felületét víztaszító réteggel		x	x	x			x				x				

látja el															
A gipszöntéshez kerítőformát, összefogó gyűrűt állít össze		x				x									
Gipszet kever, kiönti a formát		x	x	x		x	x				x			x	
Porcelángyártáshoz öntő és formázó formákat készít			x	x			x								
Gipszformákat sokszorosít							x								
Összeállítja, rögzíti a gipszformát			x	x		x	x								
Gipsz-esztergályozással forgástesteket farag								x	x					x	
Nem centrikus testek sablonhúzását végzi		x								x					x
A kihúzott gipszprofilokat illeszti, ragasztja			x			x				x					x
Modellberendezést készít és javít					x				x						x
Az elkészült gipszöntvényt és modellt retusálja, csiszolja					x	x			x						x
A félkész és kész gipszöntvényeket szakszerűen tárolja			x			x	x								x
Gipszlapba, modelltestre mintát gravírozás		x			x				x	x	x	x	x		x
Gipszforma szárítást végez			x	x	x	x	x							x	
Termékmegfelelőséget ellenőriz			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése	x	x		x		x	x								
A zsugorodás okozta méretváltozások								x					x	x	x
Méretarányos műhelyrajz olvasása, készítése								x	x	x				x	x
A gipsz alapanyag tulajdonságai és alkalmazásának módozatai	x				x				x	x					x
A műanyag és szilikonmodell készítés nyer- és segédanyagai és technikai módozatai		x		x								x			
A gipszműhelyek berendezései, felszerelési tárgyai, szerszámai	x								x	x	x	x	x	x	x
Szerszámok karbantartása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A mintázó anyagok, segédanyagok és szerszámok tárolása	x										x		x	x	x
A kerámia- és porcelánkészítés alapvető technikái	x												x	x	x
A munka előkészítése és szervezése a gipszöntés és megmunkálás technológiai sorrendje szerint		x	x	x	x	x			x	x				x	
Egyedi és sokszorosításhoz szükséges negatív formakészítés technikái			x	x		x	x								
A kézi megmunkálás módjai, fogásai		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x

Különböző gipsz keverések elkészítése		x					x		x						x
Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása			x			x	x								
Forgástestmodell esztergálása		x	x						x						x
A sablonhúzás technikája		x	x							x					x
Gipsz, műgyanta, szilikongumi negatív formába való beöntésének technológiája				x		x						x			
Felületi retusálások, gravírozások		x	x		x		x						x		x
Gipszformák szárítása			x	x											x
Félkész, illetve kész gipszminták tárolása, csomagolása, szállítása			x	x		x	x								x
A gipszműhely munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése								x					x	x	x
Gipszmodell és gipszformakészítő kéziszerszámok, gépek, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Gipszmegmunkálási műveletek alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felületi retusálások, gravírozások alkalmazása					x		x					x	x	x	x
Munkavédelmi eszközök, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Térlátás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

10. Gipszmodell-készítő gyakorlatok 2298 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A gipszmodell-készítő gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a gipszmodell-készítő szakmairány műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai tudást a kerámia, porcelán termékek gipszmodelljeinek készítésében és a gipszformájuk gyártásban egyaránt.

A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy:

a gipszmodell-készítő szakma munkaterületéhez tartozó modellek és gipszformák elkészítése során a tanulók kombinációs készsége és kreativitása kibontakozhasson;

a tanulókat a gyakorlat során sikerélményéhez juttassa;

a szakmai, gyakorlati alapismereteket olyan szinten biztosítsa, amely képessé teszi a tanulókat bármely alapvető szakmai feladat elvégzésére;

fejlessze a tanulók kézügyességét, forma- és arányérzékét, szemmértékét;

a tanulók az esztétikai érzék fejlesztésének és a technológiai minőségi szempontok megismerésének segítségével önállóan felismerjék, megelőzzék, kiküszöböljék a hibákat;

bemutassa a technológiai eljárások sokszínűségét, kombinálhatóságát, a műveletek logikai sorrendjét;

felhívja a figyelmet a konkrét modellek és gipszminták formai megoldásainak, alap- és segédanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök és gépek technológiai és kivitelezési összefüggéseire;

ráneveljen a pontos, szakszerű és kitartó, minőségi munkára;

készítsen fel az önálló ismeretszerzésre, a korszerű technika, technológia iránti érdeklődésre;

fejlessze a tanulók munkatempóját, teljesítményét, nevelje őket gazdaságossági szemléletre;

nevelje a tanulókat a szakmában használatos munkaeszközök, gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére, kezelésére, munka-, balesetmentes alkalmazására;

nevelje a tanulókat a munka-, baleset-, az egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartására.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma kapcsolódik 10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelméleti modul anyagismeret és technológiai ismeretek és a 10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlatok modul szakrajz elméleti tantárgyainak szakmai ismeretanyagához, amely ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

10.3. Témakörök

10.3.1. A gipszmodell-és gipszforma készítés előtanulmányai és előkészítése

34 óra

Műhelyismeret gyakorlata:

a gipszmodell-készítő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése

a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása

a gipszműhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

A kerámia- és porcelánkészítés alapvető technikái, műveletei a gyakorlatban:

a rá és beformázás, az öntés termelési területének, feladatainak és gyártóeszközeinek megismerése

az elkészítési hely berendezéseinek megismerése

a kerámia és porcelánkészítő műhely termelési vonalának munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

Gipszmodellek, gipszformák és minták tervezése

Önálló tanulmányok készítése

Geometrikus formák és térelemek megjelenítése

Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, portré mintázása

Ornamentika, minta tervezése és kivitelezése

A gipszmodellek, gipszformák és minták műhelyrajzának elkészítése

A gipszmodellek, gipszformák és minták gyártásához szükséges műveleti sorrend elkészítése

A gipszmegmunkálási tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja

A gipszmegmunkálási tevékenységhez szükséges eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja

10.3.2. Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése ***220 óra***

A gipszkeverés feltételeinek megteremtése

Különböző gipszfajták kézi keverése

Különböző gipszfajták gépi keverése

Felületkezelések: leválasztó szerek típusai, használatuk, felületjavítás

A puha, illetve megkötött gipsz faragása, simítása

A gipszkeverés eszközeinek és segédeszközeinek, gépeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása

A gipszkeverési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.3. Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása ***194 óra***

A gipszminta öntés feltételeinek megteremtése

Egyszerű és összetett darabok öntése, nagyolása

Körülágyazás, gipszkeverés, puha gipsz megmunkálása

Kötés utáni készre munkálás

Változó idomú felületek finom kidolgozása

Egyenletes és kellő mértékű élezés elvégzése

A gipszöntés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

Az öntött selejt gipszformák felismerése, a hiba okainak megszüntetése, a javítható hibák javításának elvégzése

Az öntési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.4. Repesztett formakészítés ***150 óra***

A gipszforma repesztés feltételeinek megteremtése

Gipszformák repesztése:

repesztési hely bejelölése, fűrészelés, repesztés
A repesztett forma kezelése, utómunkálatai
A repesztés kéziszerszámainak, segédeszközeinek kiválasztása, használata, kezelése, tisztítása
A repesztési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A repesztési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.5. Nyitott és zárt öntésű termékek modellberendezéseinek elkészítése

256 óra

A modellberendezés készítés feltételeinek megteremtése
Magmodell készítés
Első- és második félmodell elkészítése
Modellgyűrű készítés, beöntődugók készítése
Modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A selejt modellberendezés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A modellberendezés készítésére és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.6. Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről *260 óra*

Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Öntőnyílások meghatározása, bejelölése
Mintaforma osztása
Darabrészek gipszöntése
Szükséges tartozékok öntése
Darabrészek finom kidolgozása
Külső formarészek öntése és összeállítása
Csiszolás, élezés, simítás
Gipszforma szétszedése, beöntő-nyílás kialakítása
Retusálás, esetleges javítás
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
Az egy és több darabrészből álló selejt gipszforma hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítésre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.7. Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről *244 óra*

A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Csésze felsők gipszformáinak készítése:
Belső darabformáinak készítése
Összefogó sapkaforma készítés
Gipszforma szétszedése, darabformák fűrészelése, repesztése

Külső felület megmunkálása (leszélezés)
Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából
Csésze alsók, tányérok és tálak gipszformáinak készítése:
Gipszkeverés és beöntés
Gipszforma szétszedése
Tisztítás, retusálás, esetleges javítás
Külső felület megmunkálása (leszélezés)
Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából
A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
A sorozatgyártással készült gipszformák hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sorozatgyártás munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.8. Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása ***232 óra***

A gipszminta esztergályozás feltételeinek előkészítése
Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása:
Hengeres körülágyazás
Gipszkeverés és beöntés
Nagyolás, finomhámozás
Profilméretek ellenőrzése
A gipszminta esztergályozás gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozott gipszminták hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási művelet munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.9. Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása ***228 óra***

A modellberendezés esztergályozás feltételeinek előkészítése
Beformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:
Magmodell készítés
A modell alapjának elkészítése
Modellberendezés kivitelezés
Modellgyűrű készítés
Modellgyűrű ráesztergályozása a modellre
A modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Ráformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:
Modell-öntés
Nagyolás, esztergályozás
Modellgyűrű öntés, nagyolás, esztergályozás
modell-gyűrű ráesztergályozása a modellre
Tisztítás, retusálás
Felületek megmunkálása
A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az esztergályozott modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozás hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozás műveletének munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.10. Különböző profilú mértani testek sablonnal való elkészítése

116 óra

A sablon használat feltételeinek előkészítése
Tervezés, előrajzolás, sablonkialakítás
Merevítő gipszalátét kialakítása
Húzóprofil összeállítása
Agyagmag kiképzése
Gipszkeverés, felöntés
Vakforma felületi megmunkálása, lesimítása
Magmodell öntése, méretellenőrzés, méretre alakítás
A sablon használat gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A sablon használat hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sablonhasználatra vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.11. Mintázott modellekről vakforma készítése gipszből, vagy más anyagból

19 óra

A vakforma készítés feltételeinek előkészítése
Réteg meghatározása
Réteg felhordása
Vakforma szétszedése
Tisztítás, retusálás
A vakforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A vakforma készítés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A vakforma készítésre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.12. Műgyanta, szilikongumi negatív formába való beöntése

26 óra

Műgyanta, szilikongumi negatív formába öntése feltételeinek előkészítése
Megfelelő leválasztószer kiválasztása
Felületkezelés
Műgyanta, vagy szilikongumi komponenseinek pontos kimérése, összekeverése
Kézi és gépi keverési technikák
Öntési folyamatok
Modellberendezés szétszedése
Az elkészített műanyag és szilikon modell utómunkálatai
A művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A művelet hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

A műveletre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.13. Fonások, relifek tervezése, kivitelezése *120 óra*

A fonás, relif készítés feltételeinek előkészítése
Önálló tervezés, műhelyrajz készítés
Vésés, gravírozás kaparás
A fonás, relif készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A fonás, relif készítés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A fonás, relif készítés műveleteire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.14. Mintázás, mintakészítés *48 óra*

A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás feltételeinek előkészítése
Szabadon választott figura mintázása plasztilinből a gyárthatósági szempontok alapján
A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás műveleteire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.15. Vizsga-remek készítés *151 óra*

Önálló munkavégzés tervezése, szervezése
Vizsga-remek tervezése, műhelyrajz elkészítése, sorozatgyártásra alkalmas dísztárgy több részből álló magmodelljéről elkészített gipszformák kivitelezése
A vizsga-remek kivitelezés feltételeinek megteremtése:
- anyagok kiválasztása, előkészítése
- szerszámok, segédeszközök kiválasztása
- munkavégzés műveleti sorrendjének meghatározása, részfeladatok lebontása, technológiai idők a műveletek egymásutániságának figyelembevételével

Anyagtakarékossági szempontok és minőségi előírások összehangolása
A tanult technikák és technológiák alkalmazása
Bonyolultabb feladat kivitelezése üzemszerű termelési feltételek között
A műveletek specifikálási lehetőségei a teljesítményelvű munkavégzés alapjainak alkalmazásával
A vizsga-remek elkészítésére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,
		egyéni	csoport	osztály	

					pontosítása)
1.1	magyarázat	x	x		
1.2.	megbeszélés	x	x		
1.3.	szemléltetés	x	x		

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	X			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		

8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.4.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10631-12 azonosító számú Gipszmodell- és gipszforma készítés	**Gipszmodell-készítő gyakorlatok**
	Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése
	Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása
	Repesztett formakészítés
	Nyitott és zárt öntésű termékek modell-berendezéseinek elkészítése
	Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről
	Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről
	Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása
	Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása

10631-12 azonosító számú Gipszmodell- és gipszforma készítés

Gipszmodell-készítő gyakorlatok tantárgy

Témakörök

Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése

A gipszkeverés feltételeinek megteremtése
Különböző gipszfajták kézi keverése
Különböző gipszfajták gépi keverése
Felületkezelések: leválasztó szerek típusai, használatuk, felületjavítás
A puha, illetve megkötött gipsz faragása, simítása
A gipszkeverés eszközeinek és segédeszközeinek, gépeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
A gipszkeverési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása

A gipszminta öntés feltételeinek megteremtése

Egyszerű és összetett darabok öntése, nagyolása
Körülágyazás, gipszkeverés, puha gipsz megmunkálása
Kötés utáni készre munkálás
Változó idomú felületek finom kidolgozása
Egyenletes és kellő mértékű élezés elvégzése
A gipszöntés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az öntött selejt gipszformák felismerése, a hiba okainak megszüntetése, a javítható hibák javításának elvégzése
Az öntési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Repesztett formakészítés
A gipszforma repesztés feltételeinek megteremtése
Gipszformák repesztése:
repesztési hely bejelölése, fűrészelés, repesztés
A repesztett forma kezelése, utómunkálatai
A repesztés kéziszerszámainak, segédeszközeinek kiválasztása, használata, kezelése, tisztítása
A repesztési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A repesztési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyitott és zárt öntésű termékek modellberendezéseinek elkészítése
A modellberendezés készítés feltételeinek megteremtése
Magmodell készítés
Első- és második félmodell elkészítése
Modellgyűrű készítés, beöntődugók készítése
Modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A selejt modellberendezés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A modellberendezés készítésére és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Öntőnyílások meghatározása, bejelölése
Mintaforma osztása
Darabrészek gipszöntése
Szükséges tartozékok öntése
Darabrészek finom kidolgozása
Külső formarészek öntése és összeállítása
Csiszolás, élezés, simítás
Gipszforma szétszedése, beöntőnyílás kialakítása
Retusálás, esetleges javítás
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása

Az egy és több darabrészből álló selejt gipszforma hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítésre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről
A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Csésze felsők gipszformáinak készítése:
- Belső darabformáinak készítése
- Összefogó sapkaforma készítés
- Gipszforma szétszedése, darabformák fűrészelése, repesztése
- Külső felület megmunkálása (leszélezés)
- Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

Csésze alsók, tányérok és tálak gipszformáinak készítése:
- Gipszkeverés és beöntés
- Gipszforma szétszedése
- Tisztítás, retusálás, esetleges javítás
- Külső felület megmunkálása (leszélezés)
- Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
A sorozatgyártással készült gipszformák hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sorozatgyártás munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása
A gipszminta esztergályozás feltételeinek előkészítése
Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása:
- Hengeres körülágyazás
- Gipszkeverés és beöntés
- Nagyolás, finomhámozás
- Profilméretek ellenőrzése

A gipszminta esztergályozás gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozott gipszminták hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási művelet munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása
A modellberendezés esztergályozás feltételeinek előkészítése
Beformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:
- Magmodell készítés
- A modell alapjának elkészítése
- Modellberendezés kivitelezés
- Modellgyűrű készítés
- Modellgyűrű ráesztergályozása a modellre
- A modellberendezés szétszedése

Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása

A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Ráformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:

Modell öntés

Nagyolás, esztergályozás

Modellgyűrű öntés, nagyolás, esztergályozás

modellgyűrű ráesztergályozása a modellre

Tisztítás, retusálás

Felületek megmunkálása

A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Az esztergályozott modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

Az esztergályozás hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Az esztergályozás műveletének munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

5.38.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 211 02
KERÁMIA, PORCELÁN KÉSZÍTŐ
(GIPSZMODELL KÉSZÍTŐ)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 211 02 Kerámia, porcelán készítő (Gipszmodell-készítő szakmairány) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 211 02

A szakképesítés megnevezése: Kerámia, porcelán készítő (Gipszmodell-készítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs
Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.

A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor

jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító

okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben

találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

    „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások

auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet	1			1			0,5			0,5	
	Szakmatörténet				0,5			0,5				
	Szakrajzi ismeretek	1		70	1		105	1		105	1	
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret	1			0,5						0,5	
	Technológiai ismeretek	1			1			1			0,5	
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek							1			1	
10631-12 Gipszmodell és gipszforma készítés	Gipszmodell-készítő gyakorlatok		16,5			17			17			*15*
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		4	17		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										20		20
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**18**			**16**		**106**
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete				*18*								*18*
	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai			**70**	*18*		**105**			**105**			*18*
	A modern művészet törekvései							*18*					*18*
	Népművészet										*16*		*16*
	Szakmatörténet				**18**			**18**					**36**
	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok				*7*								*7*

	A finomkerámia Nyugaton			*11*								*11*
	A magyar kerámia és porcelán					*10*						*10*
	A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, mint emléktárgy					*8*						*8*
	Szakrajzi ismeretek	**36**		**36**		**36**		**32**		**140**
	Szabadkézi rajzolás	*12*		*12*		*18*				*42*
	Térábrázolás	*10*		*10*						*20*
	Rajz – festés tanulmányok	*14*		*14*		*10*				*38*
	Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése							*32*		*32*
	Népművészet					*8*				*8*
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	**Anyagismeret**	**36**		**18**				**16**		**70**
	A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	*8*								*8*
	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	*28*								*28*
	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok			*18*				*16*		*34*
	Technológiai ismeretek	**36**		**36**		**36**		**16**		**124**
	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	*16*								*16*
	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	*6*								*6*
	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	*14*								*14*
	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete			*8*						*8*
	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása			*28*						*28*
	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások					*36*				*36*
	Technológiai dokumentációk							*16*		*16*
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	**Vállalkozási alapismeretek**					**36**		**32**		**68**
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog					*22*				*22*
	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere					*14*				*14*
	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere							*32*		*32*

10631-12 Gipszmodell és gipszforma készítés	**Gipszmodell-készítő gyakorlatok**		**594**			**612**			**612**			**480**	**2298**
	A gipszmodell -, és gipszforma készítés előtanulmányai és előkészítése		*30*			*2*			*2*				*34*
	Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése		*220*										*220*
	Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása		*194*										*194*
	Repesztett formakészítés		*150*										*150*
	Nyitott és zárt öntésű termékek modell-berendezéseinek elkészítése					*128*			*128*				*256*
	Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről					*130*			*130*				*260*
	Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről					*122*			*122*				*244*
	Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása					*116*			*116*				*232*
	Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása					*114*			*114*				*228*
	Különböző profilú mértani testek sablonnal való elkészítése											*116*	*116*
	Mintázott modellekről vakforma készítése, gipszből, vagy más anyagból											*19*	*19*
	Műgyanta, szilikongumi negatív formába való beöntése											*26*	*26*
	Fonások, relifek tervezése, kivitelezése											*120*	*120*
	Mintázás, mintakészítés											*48*	*48*
	Vizsga-remek készítés											*151*	*151*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**144**	**612**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		642 / 19,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2578 / 80,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám

szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x

Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők. A munkavédelem fogalomrendszere, források. A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége.

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

A
10634-12 azonosító számú

Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10634-12 azonosító számú, Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet						Szakmatörténet				Szakrajzi ismeretek				
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai	A modern művészet törekvései	Népművészet	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok	A finomkerámia Nyugaton	A magyar kerámia és porcelán	A kerámia, porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy	Szabadkézi rajzolás	Térábrázolás	Rajz – festés tanulmányok	Vizsgaremek műhelyrajzának tervezése készítése	Népművészet
FELADATOK															
Felhasználja, bővíti művészettörténeti, népművészeti és szakmatörténeti ismereteit	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**					
A szakmairánynak megfelelő, különböző ábrázolási módokat és megjelenítési formákat alkalmaz											x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
A művészettörténet stíluskorszakai és legújabb irányzatai	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									
A magyar néprajz és népművészet sajátosságai						x									
A kerámia- és porcelánipar szakmatörténete és fejlődése							x	x	x						
A térábrázolás geometriai rendszerei											x	x	x	x	
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése											x	x	x	x	
Különféle természeti formák megjelenítése											x		x	x	x
Az ember ábrázolása											x		x	x	
A színek kifejezőereje, a színkeverés törvényszerűségei													x	x	x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése											x		x	x	
Az ábrázolás különböző technikái											x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Művészettörténeti korok, műalkotások felismerése	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									

Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése, készítése												x		x	
Kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása											x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Fejlődőképesség, önfejlesztés	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	x	x	x	x	
Precizitás											x	x	x	x	x
Kézügyesség											x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyén való alkalmazása	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

4. Művészettörténet tantárgy 106 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges művészettörténeti műveltséget, hogy fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, a tantárgy neveljen művészi ízlésre, ezekkel biztosítsa pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, és a további önképzésnek nyújtsa az alapját.
A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy a tanuló: felismerje a különböző korszakok stílusjegyeit (az építészeti téralakítás, a szerkezet megoldásai, a díszítés módozatai a plasztika és a síkművészetben); ismerje egy-egy korszak, stílus kiemelkedő alkotásait, alkotóit; tudjon műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni; ismerje a szakmájához legközelebb álló iparművészeti emlékeket; lássa a művészet és társadalom belső összefüggéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

4.3. Témakörök

4.3.1. Művészettörténet a kezdetektől az ókorig *18 óra*

Az őskor művészete
- Aurignac-i, Solutré-i, Magdaléni kultúra
- Paleolitikum
- Neolitikum
- Fémkorszakok

Az ókori kultúrák művészete:
- Egyiptom
  - Predinasztikus kor
  - Archaikus kor
  - Óbirodalom
  - Első átmeneti kor
  - Középbirodalom
    - Második átmeneti kor
    - Újbirodalom
    - Késői kor
    - Ptolemaiosz-kor
    - Az újkori Egyiptom művészete
- Mezopotámia
  - Szamarra és Tell Halaf kultúrái
  - Ubaid-kultúra
  - Uruk-kultúra
  - Dzsemdet Naszr-kultúra
  - Korai sumer városállamok időszaka
  - Agadei dinasztia kora, akkád hódítások

Sumer reneszánsz
Asszír művészet
Babiloni művészet
Kína
Kézművesség
Építészet
Szobrászat
Kalligráfia, festészet
Ősi kínai művészetek
A Földközi-tenger partvidékeinek kultúra területei:
Kréta-Mükéné művészete
Görög művészet
Etruszk művészet
Római művészet
Pannónia provinciális művészete

4.3.2. A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika ***18 óra***

Az ókeresztény művészet
Bizánci művészet
Mozaikok, ikonok
Miniatúra festészet
Domborművek
Iparművészet
Iszlám művészet
Korai arab művészet
Kalligráfia, miniatúra
Szőnyeg, textilművesség
Építészeti stílusok
A népvándorlás kora és a Karoling művészet
A középkor művészete: a Románkori művészet és a Gótikus művészet
A román-stílusú építészet jellegzetességei
Könyvfestészet
A gótikus építészet jellegzetességei
Üvegfestészet, táblakép festészet
Magyarország középkori művészete
Román kori egyházi, világi építészet
Gótikus építészeti alkotások Magyarországon
Falfestészet
Aranyművesség

4.3.3. A művészettörténet nagy korszakai - a reneszánsz és a barokk művészete ***18 óra***

Reneszánsz művészet
A reneszánsz kialakulása
Tudomány
Irodalom és költészet
Szobrászat, festészet
Itáliai reneszánsz
Kiemelkedő itáliai festők, szobrászok

Északi reneszánsz
Magyarország reneszánsz művészete
Építészeti emlékek
Falfestészet, táblaképek
Iparművészet, ötvös és üvegművészeti emlékek
Barokk művészet
A barokk stílusjegyei építészetben, szobrászatban
Itáliai barokk művészet
Rokokó
Magyarország barokk művészete
A barokk építészet stílusjegyei szakrális és világi épületeken
Magyarországi barokk festők, szobrászok
Freskófestészet Magyarországon

4.3.4. A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai *18 óra*

Klasszicizmus
Általános meghatározás
Épületek, szobrászat és festészet
Klasszicizmus Magyarországon
Romantika
Romantika megjelenése képzőművészetben
Bútorművesség
Romantika a magyar építészetben
Új festészeti irányzatok
Szimbolizmus
Naturalizmus
Impresszionizmus
Impresszionizmus Franciaországban
Magyar impresszionista festők
Eklektika
Eklektika jellegzetességei
Eklektika a szobrászatban, építészetben
Szecesszió
A szecesszió kialakulása
Európai szecessziós építészet
Iparművészet, bútorművesség
Szecessziós épületek Magyarországon

4.3.5. A modern művészet törekvései *18 óra*

XX. század építészete
Történeti stílusok követése
Bauhaus irányzatok
Amerikai építészet
Európai építészeti emlékek
Magyar alkotóművészek
Art deco
Art deco az építészetben
Neoklasszicizmus
Neoklasszicista épületek Magyarországon

Posztmodern építészet
A posztmodernizmus kialakulása
A posztmodern stílus jellegzetességei

Festészet, Avantgard művészet
Expresszionizmus
Fauvizmus
Futurizmus
Absztrakt művészet
Dadaizmus
Szürrealizmus
Konstruktivizmus
Szobrászat

4.3.6. Népművészet *16 óra*

Népi mesterségek jellegzetességei
Építészet
Asztalos, fafaragó, ács mesterség
Fazekasság
Fonott eszközök készítése
Szövés, hímzés
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Felvidék
Heves megye
Nógrád megye
Erdély
Partium, Kalotaszeg, Torockó, Mezőség
Székelyföld
Gyergyó, Kászon, Barcaság
Gyimes, Moldva, Bukovina
Dunántúl
Kisalföld, Hanság, Rábaköz, Szigetköz, Csallóköz
Bakony, Balaton-felvidék
Göcsej, Őrség, Somogy
Alföld
Hajdú-Bihar megye
Csongrád megye

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	

1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmatörténet tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A manufaktúra rendszerű kerámia-porcelángyártás átmenetet képez a tömeggyártás és az egyedi iparművészeti tevékenység között, azonban sokkal közelebb áll az utóbbihoz, sokszor állít elő iparművészeti jellegű és igényű egyedi alkotást.

A szakmatörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az eddigi művésztörténeti alapképzés mellett a szakma speciális történetével is megismerkedjen, s ehhez a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges szakmatörténeti műveltséget. Célja, hogy a tanuló fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, hogy a tantárgy neveljen művészi ízlésre, mindezekkel biztosítva pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, amely elősegíti a hajdani eredmények közötti tájékozódást, és a további önképzésnek nyújtja az alapját.
A szakmatörténetnek a távol keleti és az európai kerámia és porcelán mellett részét képezi az egyéb igényes finomkerámia is, hiszen a porcelántárgyak formakincse, a rájuk festett mintakincs előzménye sok esetben a korai majolika, fajansz vagy kőedény, illetve az ókori mediterranum hatását tükrözi.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakmatörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a művészettörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

5.3. Témakörök

5.3.1. A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok *7 óra*

A kerámia és a porcelán fajtái
Kínai porcelán
Japán kerámia és porcelán története
Az iszlám kerámia és porcelán

5.3.2. A finomkerámia Nyugaton *11 óra*

Az ókori mediterránum kerámiája
Egyiptomi, mezopotámiai, krétai, görög és római kerámiák
Az iszlám kerámia
Az európai majolika és fajansz
Az európai porcelán születése
A német, a francia, az angol, az olasz, az osztrák, a dán, az orosz és a cseh porcelán

5.3.3. A magyar kerámia és porcelán *10 óra*

A kezdetek, habánok, Holics
A herendi, a pécsi Zsolnay, hollóházi és az alföldi porcelángyárak története

5.3.4. A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy *8 óra*

Kerámia és porcelán használati tárgyak
Kerámia és porcelán dísztárgyak, azok minősége, díszítése és fajtái

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajzi ismeretek tantárgy 140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia - porcelánipari szakrajz tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje:

- a műszaki és művészeti szabadkézi ábrázolás szabályait;
- az eszközök használatát;
- ismerje a vetületi, axonometrikus és látszati ábrázolást;
- tájékozott legyen a különböző stílusú ornamentikák alkalmazásában;
- ismerje a műszaki rajzolvasást;
- a forma és díszítmény összhangját, esztétikai kívánalmait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Szakrajz tantárgy tartalma kapcsolódik a 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása gyakorlati modul Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok tantárgyához. A szakrajzi ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szabadkézi rajzolás *42 óra*

A sík, a tér és a forma magyarázata (kompozíció, méret, arány, rész egész viszonyai, fény-árnyék összefüggései)
Betűtan
Mértani testek ábrázolása, nem látható élek megjelenítésével
- Kocka
- Gúla
- Kúp, henger

Csendélet, kompozíció mértani testekkel, vonalháló rajz
Csendélet tónusok megjelenítésével
Kompozíció összetett geometriai formákkal
Háttér megjelenítése
Drapéria, organikus formák
Természeti formák ábrázolása
- Egyszerű növényi alakzatok
- Összetett növényi alakzatok

Tanulmányrajzok anatómiai modellek után

6.3.2. Térábrázolás *20 óra*

Alapvető síkmértani szerkesztések
Különböző geometrikus térábrázolási szerkesztési módok
Axonometrikus ábrázolás, egyméretű (izometrikus) ábrázolás
Kétméretű (dimetrikus) axonometria
Frontális (kavalier) axonometria
Vetületi ábrázolás
Méretezés, műhelyrajz
Perspektíva fogalma, távlati hatás
Perspektivikus ábrázolás mértani testek rajzolásával

6.3.3. Rajz – festés tanulmányok *38 óra*

Színtan, színkör fogalma
Színek egymásra hatása
Festési technikák, temperafestés
Színkör festése, tempera technikával

Vízfestés (akvarell) technika bemutatása
Csendélet egyszerű mértani formákkal
Összetett kompozíciók
Háttér megjelenítése, drapéria
Vegyes technikák ismertetése
Természeti formák festése (tanulmányok)

6.3.4. Népművészet ***8 óra***

Tájegységekre jellemző népi motívumok
Tájegységek formakincsei

6.3.5. Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése ***32 óra***

Vizsga-remek tervezés - tanulmányok
Műhelyrajz készítés

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés	x	x	x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	XY rajz kiegészítés	x			
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10635-12 azonosító számú

Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10635-12 azonosító számú, Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret			Technológiai ismeretek						
	A kerámia és porcelánipar gyártmányai	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása	Kerámia és porc. Termékeknél használatos díszítési eljárások	Technológiai dokumentációk
FELADATOK										
Folyamatosan bővíti szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tudását	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai elméleti ismereteit alkalmazza kivitelezési munkájában	x	x								
Kialakítja személyes munkaterét										
Meghatározza és előkészíti a gipszmodell, kerámia és/vagy a porcelán alap- és segédanyagokat		x	x		x			x	x	
Anyagszükségletet számol, időbeni ütemezést készít		x	x							x
Egyszerűbb anyagvizsgálatokat végez		x	x	x						
Előkészíti és karbantartja a kéziszerszámokat, gépeket, berendezéseket					x			x	x	
Tárgykészítéskor feladatát önálló részműveletekre, alapműveletekre bontja					x			x	x	
Gipszmintát, gipszmodellt készít					x					
Kézi- és gépi eljárással kerámia és/vagy porcelán tárgyat formáz, készít								x		
Különböző díszítési eljárást alkalmaz									x	
Felismeri és javítja a gyártás közben előforduló, valamint a készáru hibákat					x			x	x	
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat					x			x	x	
Hulladékot újra feldolgoz vagy szakszerűen tárol					x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK										
A kerámia-porcelán és/vagy gipszes műhely kialakításának egészség- és balesetvédelmi követelményei					x			x	x	
A műhelykialakítás technikai-technológiai követelményei										x
A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	x					x	x	x		

A kerámia- és porcelán sorozatgyártás különböző gipszformái					x					
A kerámia- és porcelángyártás területén használatos fizikai és kémiai alapfogalmak	x	x								
A kerámia- és porcelángyártás nyers-, alap-, segéd- és egyéb felhasználásra kerülő anyagai, azok tulajdonságai	x	x								
A kerámia- porcelán alapanyagok keletkezésére, előkészítésére és felhasználására vonatkozó technológiai előírások		x		x						
Kerámia- és porcelángyártás technológiája						x	x	x		
Egyszerű és összetett gipszminták, modellek készítése, javítása, restaurálása					x					
Egyszerű és bonyolult formájú kerámia- és porcelánipari termékek előállításának technológiája								x		
A műveletek elvégzéséhez szükséges kéziszerszámok, segédeszközök, gépek, berendezések kezelése, szerepük a technológiai folyamatokban		x								
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	x									
Díszítési és színezési módok		x								
A kerámia és porcelán mázak és nyersanyagai		x								
A kerámia- és porcelánipar díszítő festési eljárásai, festékei, azok tulajdonságai	x		x							
Máz alatti dekoráció	x									
A festéshez használt eszközök előkészítési- és karbantartási módja	x									
A dekorégetés technológiája		x								
A festés hibajavítási módjai			x							
A munka ütemezésének módja a technológia által meghatározott gyártási idők betartásával			x							
Dokumentáció és adminisztráció	x									
A munkavédelem jogszabályi környezete		x								
Munka-, tűz-, környezet-, egészség- és balesetvédelem általános és hatósági, törvényi előírásai			x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Szakmairánytól függő eszközök, mérőeszközök, szerszámok gépek berendezések szakszerű használata		x								
Gipsz-kerámia-porcelán alapanyagok, segédanyagok szakszerű felhasználása		x	x							
A komplex jelzésrendszerek										
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x									
Precizitás		x	x							
Szorgalom, igyekezet	x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság	x	x	x							

Együttműködési készség	x	x	x							
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Gyakorlatias feladatértelmezés	x									
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x							
Módszeres munkavégzés			x							

7. Anyagismeret tantárgy 70 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az anyagismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül elsajátítsák a kerámia-porcelán iparban felhasználásra kerülő alapanyagok, mint gyártási anyagok természetbeni keletkezésének és előfordulásának ismeretét, ezek legfontosabb kémiai és fizikai tulajdonságait, a segédanyagok szükségességét és szerepét, tulajdonságait.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az anyagismeret tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik a technológiai ismeretek tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kerámia- és porcelánipar gyártmányai *8 óra*

A kerámiai termékek felosztása, a porózus és tömör cserepű, durva és finomkerámiák összehasonlítása

- A kerámiaipar gyártmányai
- Fogalomtár: kerámia, porozitás, cserépszerkezet

7.3.2. Kerámia- és porcelánipari alapanyagok *28 óra*

Földtani és kőzettani alapismeretek, a gipsz és a gipszforma készítés alapfogalmai, szilikátipari nyersanyagok (oxidos nyersanyagok, szilikátok, földpátok), agyagásványok jellemzői, tűzálló és nem tűzálló agyagok

- Földtani-, ásvány- és kőzettani alapismeretek
- A gipsz, formakészítéshez kapcsolódó fogalmak
- Szilikátipari nyersanyagok: oxidok, szilikátok
- Agyagásványok, kaolinok, agyagok

7.3.3. Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok *34 óra*

A porcelán típusai, alaptulajdonságai, porcelángyártási segédanyagok részletes ismertetése, a kerámia és porcelánmázak szerkezete, máztípusok, mázalkotók, Seger-képlet, máz alatti és máz feletti dekoráláshoz használt festékek, festékkészítés, alapanyag-vizsgálatok, számítási feladatok, fémek, műanyagok

- A porcelán típusai, szerkezete, tulajdonságai
- Nyers- fehér-és készárugyártásban alkalmazott segédanyagok tulajdonságai
- A kerámiai mázak szerkezete, alkotói, mázfajták, Seger-képlet
- Kerámiai festékek alkotói, tulajdonságai, festékkészítés
- Nyersanyagvizsgálatok
- A kerámiaiparban használatos egyéb anyagok: műanyagok, fémek
- Számolási feladatok: massza és festékrecept, zsugorodás, anyag-szükséglet, Seger-képlet

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x		
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés		x	x	
1.5.	projekt		x		
1.6.	házi feladat	x	x		

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		

4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Anyagminták azonosítása		x	x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Technológiai ismeretek tantárgy 124 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A technológiai ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelánkészítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai elméleti tudást és műveltséget a kerámia, porcelán termékek elkészítésében, díszítésben.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A technológiai ismeretek tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik az anyagismeret tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

8.3. Témakörök

8.3.1. A kerámiai nyersanyagok előkészítése *16 óra*

Aprító- és törőgépek működési mechanizmusa, őrlés és szitálás, szemcseosztályozás, keverő berendezések, öntő-, formázó- és présmassza előállítás, vastalanítás, pihentetés, tárolás

A nyersanyagok előkészítésének főbb műveletei (aprítás, osztályozás, adagolás, keverés, víztelenítés)

Anyagelőkészítő gépek

Masszakészítés

8.3.2. Gipszmodell és formagyártás ismeretei *6 óra*

Modellkészítés, munkaforma készítés, többrészes formák, műanyagformák készítése, gipszforma- szárítás

Modellkészítés gipszből, műanyagból

Különböző gyártóformák készítése

A gipszműhelyben folyó munka megismerése a manufaktúrában

8.3.3. Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *14 óra*

Téglagyártás nyersanyagai, formázás, sajtolás, téglaipari szárítók, égetőkemence típusok, fazekasáru, majolika, fajansz és kályhacsempe gyártása, háztartási edénygyártás, szaniterek és falburkoló csempék

A téglagyártás részletes ismeretével megtanulják a kerámiai termékek előállításánál használatos berendezéseket (prés, extruder), a termékgyártás során lejátszódó folyamatok elméletét (szárításelmélet, égetés közben lejátszódó folyamatok)

A porózus törésfelületű kerámiák termék és gyártásismerete

8.3.4. Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *8 óra*

Tűzálló kerámiák tulajdonságai, szilika és Al-szilikát gyártmányok, bázikus tűzálló anyagok, SiC gyártmányok, kőagyagok, műszaki kerámiák

Tűzálló anyagok termék- és gyártásismerete (szilika, Al-szilikát, bázikus tűzálló anyagok, szilícium-karbid, hőszigetelők)

Tömör törésfelületű kerámiák termék- és gyártásismerete (kőagyag, porcelánszigetelők, műszaki kerámiák

8.3.5. A porcelán nyers- és fehéráru gyártása *28 óra*

Masszagyártás, szabadkézi és gépi formázás, öntés (nyitott, zárt), nyomás alatti öntés, kiegészítő műveletek, szárítás (különböző szárítók), zsengélés, mázolás, mázolás, máztisztítás, mázhibák, égetés, égető kemencék, különböző típusú égetések, szilárd fázisú reakciók az égetés alatt, csiszolás és osztályozás
Porcelán nyersáru előállítása (masszakészítés, öntés, formázás, elkészítés, szárítás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Porcelán fehéráru előállítása (zsengélés, mázolás, mázas égetés, csiszolás, osztályozás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Öntés, formázás, mázolás és égetés hibái

8.3.6. Kerámia- és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások

36 óra

Festőecsetek és egyéb eszközök, porcelánfesték előkészítése, festékfelvitel szempontjai, máz alatti festés, fajansz, eozin, mázba-süllyedő dekorálás, kerámiaipari díszítő eljárások, máz feletti festési technikák, festés hibái és azok javítása, aranyozás, matricázás, gépi dekorálás, dekorégetés (dekorégető kemencék), munka- egészség- és balesetvédelem az egyes elkészítő műhelyek kialakításánál.
A termék és eszközök előkészítése dekoráláshoz
Máz alatti festési technikák
Máz feletti festési technikák (különböző díszítési eljárások, magastüzű, alacsonytüzű, eozin, fajansz)
Virágfestés, gyümölcsfestés, indiai festés, kínai stílusú festés, figurafestés, palettafestés elmélete, az adott festőműhely megismerése a manufaktúrában.
A festések hibái, azok javítása
Aranyozás, nyomdatechnika, szitanyomás, matricázás
Dekorégetés
A porcelángyártó műhelyek kialakítása

8.3.7. Technológiai dokumentációk *16 óra*

Technológiai dokumentáció elkészítése, műveleti technológiai adatlapok elkészítése, dekorleírások, munkaütemezés, gyártási idők
A manufaktúra technológiai dokumentációjának felépítése
Kész porcelántermék előállításának technológiai és műveleti utasításai
Különböző porcelántermék előállításának gyártási ideje és gyártási útja, munka ütemezése

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	

1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	

7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Technológiai minták elemzése		x	x	
8.3.	Anyagminták azonosítása		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10673-12 azonosító számú

Vállalkozási alapismeretek
(Kerámia-, porcelán készítő)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10673-12 azonosító számú, Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelánkészítő)	Vállalkozási alapismeretek		
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere
FELADATOK			
Tájékozódik a munkavállalói vagy a vállalkozói tevékenység gazdasági - jogi feltételeiről, és változásairól		x	x
Vállalkozóként kialakítja vevőkörét – megrendelőt, megbízót keres			x
Vállalkozással összefüggő adminisztratív, szervező és gazdasági tevékenységet folytat			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Jogi ismeretek alapjai	x		
Munkajog és foglalkoztatás		x	x
Vállalkozási formák, vállalkozások alapítása, működtetése			x
A vállalkozás vagy a munka szervezésének gyakorlati teendői			x
Gazdálkodás és adózás			x
A piackutatás és marketing alapjai			x
Dokumentáció és adminisztráció		x	x
Elemi szintű számítógép-használat		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság			x
Döntésképesség		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Általános tanulóképesség	x	x	x
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x

9. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 68 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az alapvető állampolgári és jogi alapismereteken túl tájékozódjon a számára szóba jöhető lehetséges életútmodellekről, az alkalmazotti, munkavállalói vagy vállalkozói lét, szemlélet alapvető különbségeiről. Az elsajátított vállalkozási alapismereteken keresztül ismerje meg a vállalkozói tevékenység gazdasági, jogi feltételeit, adminisztratív és szervezési hátterét, hogy saját szakterületén tudja majd azokat hasznosítani. További cél a tanuló konvertálható képességeinek fejlesztése, amely kiemelten fontos egy gyorsan változó világban, egy gyakran változó jogszabályi környezetben.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma szorosan kapcsolódik a 11499-12 Foglalkoztatási alapismeretek modul tartalmához. A két modul együttesen biztosítja azokat az alapismeretek, amelyek elsajátításával a tanuló felkészülhet a munka világára, képessé válik eligazodni a munkavállalás különböző formái között, tájékozódni a mindenkori jogszabályi környezetben a munkavállalási, vállalkozási feltételekről és azok változásairól.

9.3. Témakörök

9.3.1. Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog *22 óra*

Bevezetés a jogi ismeretekbe: normák, különböző jogforrások,
Az állam és felépítése, hatalmi ágak és a magyar állam szervezeti felépítése
Közigazgatási jog, a közigazgatás szervezetei
Polgári jog: területei, a kötelmi jog
A polgári jogi szerződés fogalma, típusai
A Vállalkozói szerződés fogalma, a szerződéskötés alapvető szabályai.

9.3.2. Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere *14 óra*

Az alkalmazotti környezethez kapcsolódó munkajogi és foglalkoztatási alapismeretek és azok adminisztrációja.
Munkahelyi szervezetek és érdekképviseletek ismerete
Munkaviszony létesítése és megszüntetése
A munkahelyekre vonatkozó sajátos szabályozások ismerete- jogok és kötelezettségek
Bérezés és munkavégzés szervezése
Magánszemélyek adó és járulékfizetési kötelezettségei
Elemi szintű számítógép használat

9.3.3. Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere*32 óra*

Vállalkozási formák alapvető jellemzői
Vállalkozások alapítás, működtetése
Egyéni vállalkozás alapítása
A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok.
Vállalkozások által fizetendő adók és járulékok
A vállalkozások tervezése, környezete, piaci tényezők
A piackutatás és marketingkommunikáció alapjai
Alapvető pénzügyi ismeretek: hitel, kamat
Alapvető számviteli ismeretek: mérleg, eredmény-kimutatás
A kommunikáció alkalmazásának alapjai

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10631-12 azonosító számú

Gipszmodell és gipszforma készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10631-12 azonosító számú Gipszmodell és gipszforma készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10631-12 Gipszmodell és gipszforma készítés	Gipszmodell- készítő gyakorlatok														
	A gipszmodell és gipszforma készítés előtanulmányai és előkészítése	A munka előkészítése és szervezése a gipsöntés és megmunkálás technológiai sorrendje szerint	Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása	Repesztett formakészítés	Nyitott és zárt öntésű termékek modellberendezéseinek elkészítése	Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modell berendezésről	Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozat-gyártása modellberendezésről	Forgástestek gipszmintáinak osztályozása	Beformázott és ráformázott t ermékek modellberendezéseinek esztergályozása	Különböző profilú mértani testek sablonnal való elkészítése	Mintázott modellekről vakforma készítése gipszből, vagy más anyagból	Műgyanta, szilikon gumi negatív formába való beöntése	Fonások, reliefek tervezése, kivitelezése	Mintázás, mintakészítés	Vizsgaremek készítés
FELADATOK															
Megtervezi a munkafolyamatot		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Méretarányos műhelyrajzot olvas és készít								x		x			x	x	x
Anyagszükségletet számol		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	
Gondoskodik a gipszmunkákhoz szükséges anyagokról, eszközökről, gépekről	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Anyagok, eszközök szakszerű tárolását biztosítja	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Karbantartja szerszámait	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Alkalmazza a kézi megmunkálás módjait, fogásait		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szilikongumi negatívot készít	x	x	x		x	x						x			
Előkészíti a gipsz, műanyag, szilikongumi vagy a kerámia-porcelánkészítéshez szükséges modellt			x	x		x									
Negatívot készít, a modellrészek felületét víztaszító réteggel		x	x	x			x				x				

látja el															
A gipszöntéshez kerítőformát, összefogó gyűrűt állít össze		x				x									
Gipszet kever, kiönti a formát		x	x	x		x	x				x			x	
Porcelángyártáshoz öntő és formázó formákat készít			x	x			x								
Gipszformákat sokszorosít							x								
Összeállítja, rögzíti a gipszformát			x	x		x	x								
Gipsz-esztergályozással forgástesteket farag								x	x					x	
Nem centrikus testek sablonhúzását végzi		x								x					x
A kihúzott gipszprofilokat illeszti, ragasztja			x			x				x					x
Modellberendezést készít és javít					x				x						x
Az elkészült gipszöntvényt és modellt retusálja, csiszolja					x	x			x						x
A félkész és kész gipszöntvényeket szakszerűen tárolja			x			x	x								x
Gipszlapba, modelltestre mintát gravírozás		x			x				x	x	x	x	x		x
Gipszforma szárítást végez			x	x	x	x	x							x	
Termékmegfelelőséget ellenőriz			x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése	x	x		x		x	x								
A zsugorodás okozta méretváltozások								x					x	x	x
Méretarányos műhelyrajz olvasása, készítése								x	x	x				x	x
A gipsz alapanyag tulajdonságai és alkalmazásának módozatai	x				x				x	x					x
A műanyag és szilikonmodell készítés nyer- és segédanyagai és technikai módozatai		x		x								x			
A gipszműhelyek berendezései, felszerelési tárgyai, szerszámai	x								x	x	x	x	x	x	x
Szerszámok karbantartása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A mintázó anyagok, segédanyagok és szerszámok tárolása	x										x		x	x	x
A kerámia- és porcelánkészítés alapvető technikái	x												x	x	x
A munka előkészítése és szervezése a gipszöntés és megmunkálás technológiai sorrendje szerint		x	x	x	x	x			x	x				x	
Egyedi és sokszorosításhoz szükséges negatív formakészítés technikái			x	x		x	x								
A kézi megmunkálás módjai, fogásai		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x

Különböző gipsz keverések elkészítése		x					x		x						x
Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása			x			x	x								
Forgástestmodell esztergálása		x	x						x						x
A sablonhúzás technikája		x	x							x					x
Gipsz, műgyanta, szilikongumi negatív formába való beöntésének technológiája				x		x						x			
Felületi retusálások, gravírozások		x	x		x		x						x		x
Gipszformák szárítása			x	x											x
Félkész, illetve kész gipszminták tárolása, csomagolása, szállítása			x	x		x	x								x
A gipszműhely munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése								x					x	x	x
Gipszmodell és gipszformakészítő kéziszerszámok, gépek, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Gipszmegmunkálási műveletek alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felületi retusálások, gravírozások alkalmazása					x		x					x	x	x	x
Munkavédelmi eszközök, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Térlátás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

10. Gipszmodell-készítő gyakorlatok 2298 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A gipszmodell-készítő gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a gipszmodell-készítő szakmairány műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai tudást a kerámia, porcelán termékek gipszmodelljeinek készítésében és a gipszformájuk gyártásban egyaránt.

A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy:

a gipszmodell-készítő szakma munkaterületéhez tartozó modellek és gipszformák elkészítése során a tanulók kombinációs készsége és kreativitása kibontakozhasson;

a tanulókat a gyakorlat során sikerélményéhez juttassa;

a szakmai, gyakorlati alapismereteket olyan szinten biztosítsa, amely képessé teszi a tanulókat bármely alapvető szakmai feladat elvégzésére;

fejlessze a tanulók kézügyességét, forma- és arányérzékét, szemmértékét;

a tanulók az esztétikai érzék fejlesztésének és a technológiai minőségi szempontok megismerésének segítségével önállóan felismerjék, megelőzzék, kiküszöböljék a hibákat;

bemutassa a technológiai eljárások sokszínűségét, kombinálhatóságát, a műveletek logikai sorrendjét;

felhívja a figyelmet a konkrét modellek és gipszminták formai megoldásainak, alap- és segédanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök és gépek technológiai és kivitelezési összefüggéseire;

ráneveljen a pontos, szakszerű és kitartó, minőségi munkára;

készítsen fel az önálló ismeretszerzésre, a korszerű technika, technológia iránti érdeklődésre;

fejlessze a tanulók munkatempóját, teljesítményét, nevelje őket gazdaságossági szemléletre;

nevelje a tanulókat a szakmában használatos munkaeszközök, gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére, kezelésére, munka-, balesetmentes alkalmazására;

nevelje a tanulókat a munka-, baleset-, az egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartására.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma kapcsolódik 10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelméleti modul anyagismeret és technológiai ismeretek és a 10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlatok modul szakrajz elméleti tantárgyainak szakmai ismeretanyagához, amely ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

10.3. Témakörök

10.3.1. A gipszmodell-és gipszforma készítés előtanulmányai és előkészítése

34 óra

Műhelyismeret gyakorlata:

a gipszmodell-készítő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése

a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása

a gipszműhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

A kerámia- és porcelánkészítés alapvető technikái, műveletei a gyakorlatban:

a rá és beformázás, az öntés termelési területének, feladatainak és gyártóeszközeinek megismerése

az elkészítési hely berendezéseinek megismerése

a kerámia és porcelánkészítő műhely termelési vonalának munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

Gipszmodellek, gipszformák és minták tervezése

Önálló tanulmányok készítése

Geometrikus formák és térelemek megjelenítése

Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, portré mintázása

Ornamentika, minta tervezése és kivitelezése

A gipszmodellek, gipszformák és minták műhelyrajzának elkészítése

A gipszmodellek, gipszformák és minták gyártásához szükséges műveleti sorrend elkészítése

A gipszmegmunkálási tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja

A gipszmegmunkálási tevékenységhez szükséges eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja

10.3.2. Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése *220 óra*

A gipszkeverés feltételeinek megteremtése

Különböző gipszfajták kézi keverése

Különböző gipszfajták gépi keverése

Felületkezelések: leválasztó szerek típusai, használatuk, felületjavítás

A puha, illetve megkötött gipsz faragása, simítása

A gipszkeverés eszközeinek és segédeszközeinek, gépeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása

A gipszkeverési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.3. Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása *194 óra*

A gipszminta öntés feltételeinek megteremtése

Egyszerű és összetett darabok öntése, nagyolása

Körülágyazás, gipszkeverés, puha gipsz megmunkálása

Kötés utáni készre munkálás

Változó idomú felületek finom kidolgozása

Egyenletes és kellő mértékű élezés elvégzése

A gipszöntés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

Az öntött selejt gipszformák felismerése, a hiba okainak megszüntetése, a javítható hibák javításának elvégzése

Az öntési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.4. Repesztett formakészítés *150 óra*

A gipszforma repesztés feltételeinek megteremtése

Gipszformák repesztése:
repesztési hely bejelölése, fűrészelés, repesztés
A repesztett forma kezelése, utómunkálatai
A repesztés kéziszerszámainak, segédeszközeinek kiválasztása, használata, kezelése, tisztítása
A repesztési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A repesztési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.5. Nyitott és zárt öntésű termékek modellberendezéseinek elkészítése *256 óra*

A modellberendezés készítés feltételeinek megteremtése
Magmodell készítés
Első- és második félmodell elkészítése
Modellgyűrű készítés, beöntődugók készítése
Modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A selejt modellberendezés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A modellberendezés készítésére és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.6. Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről *260 óra*

Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Öntőnyílások meghatározása, bejelölése
Mintaforma osztása
Darabrészek gipszöntése
Szükséges tartozékok öntése
Darabrészek finom kidolgozása
Külső formarészek öntése és összeállítása
Csiszolás, élezés, simítás
Gipszforma szétszedése, beöntő-nyílás kialakítása
Retusálás, esetleges javítás
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
Az egy és több darabrészből álló selejt gipszforma hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítésre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.7. Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről *244 óra*

A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Csésze felsők gipszformáinak készítése:
Belső darabformáinak készítése
Összefogó sapkaforma készítés

Gipszforma szétszedése, darabformák fűrészelése, repesztése
Külső felület megmunkálása (leszélezés)
Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

Csésze alsók, tányérok és tálak gipszformáinak készítése:
Gipszkeverés és beöntés
Gipszforma szétszedése
Tisztítás, retusálás, esetleges javítás
Külső felület megmunkálása (leszélezés)
Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása

A sorozatgyártással készült gipszformák hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

A sorozatgyártás munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.8. Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása ***232 óra***

A gipszminta esztergályozás feltételeinek előkészítése

Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása:
Hengeres körülágyazás
Gipszkeverés és beöntés
Nagyolás, finomhámozás
Profilméretek ellenőrzése

A gipszminta esztergályozás gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása

Az esztergályozott gipszminták hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Az esztergályozási művelet munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.9. Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása ***228 óra***

A modellberendezés esztergályozás feltételeinek előkészítése

Beformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:
Magmodell készítés
A modell alapjának elkészítése
Modellberendezés kivitelezés
Modellgyűrű készítés
Modellgyűrű ráesztergályozása a modellre
A modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Ráformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:
Modell-öntés
Nagyolás, esztergályozás
Modellgyűrű öntés, nagyolás, esztergályozás
modell-gyűrű ráesztergályozása a modellre
Tisztítás, retusálás
Felületek megmunkálása

A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az esztergályozott modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozás hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozás műveletének munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.10. Különböző profilú mértani testek sablonnal való elkészítése *116 óra*

A sablon használat feltételeinek előkészítése
Tervezés, előrajzolás, sablonkialakítás
Merevítő gipszalátét kialakítása
Húzóprofil összeállítása
Agyagmag kiképzése
Gipszkeverés, felöntés
Vakforma felületi megmunkálása, lesimítása
Magmodell öntése, méretellenőrzés, méretre alakítás
A sablon használat gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A sablon használat hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sablonhasználatra vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.11. Mintázott modellekről vakforma készítése gipszből, vagy más anyagból *19 óra*

A vakforma készítés feltételeinek előkészítése
Réteg meghatározása
Réteg felhordása
Vakforma szétszedése
Tisztítás, retusálás
A vakforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A vakforma készítés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A vakforma készítésre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.12. Műgyanta, szilikongumi negatív formába való beöntése *26 óra*

Műgyanta, szilikongumi negatív formába öntése feltételeinek előkészítése
Megfelelő leválasztószer kiválasztása
Felületkezelés
Műgyanta, vagy szilikongumi komponenseinek pontos kimérése, összekeverése
Kézi és gépi keverési technikák
Öntési folyamatok
Modellberendezés szétszedése
Az elkészített műanyag és szilikon modell utómunkálatai
A művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

A művelet hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A műveletre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.13. Fonások, relifek tervezése, kivitelezése *120 óra*

A fonás, relif készítés feltételeinek előkészítése
Önálló tervezés, műhelyrajz készítés
Vésés, gravírozás kaparás
A fonás, relif készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A fonás, relif készítés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A fonás, relif készítés műveleteire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.14. Mintázás, mintakészítés *48 óra*

A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás feltételeinek előkészítése
Szabadon választott figura mintázása plasztilinből a gyárthatósági szempontok alapján
A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A mintázás, mintakészítés, szabadkézi alakítás műveleteire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.15. Vizsga-remek készítés *151 óra*

Önálló munkavégzés tervezése, szervezése
Vizsga-remek tervezése, műhelyrajz elkészítése, sorozatgyártásra alkalmas dísztárgy több részből álló magmodelljéről elkészített gipszformák kivitelezése
A vizsga-remek kivitelezés feltételeinek megteremtése:
- anyagok kiválasztása, előkészítése
- szerszámok, segédeszközök kiválasztása
- munkavégzés műveleti sorrendjének meghatározása, részfeladatok lebontása, technológiai idők a műveletek egymásutániságának figyelembevételével

Anyagtakarékossági szempontok és minőségi előírások összehangolása
A tanult technikák és technológiák alkalmazása
Bonyolultabb feladat kivitelezése üzemszerű termelési feltételek között
A műveletek specifikálási lehetőségei a teljesítményelvű munkavégzés alapjainak alkalmazásával
A vizsga-remek elkészítésére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x		

1.2.	megbeszélés	x	x		
1.3.	szemléltetés	x	x		

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	X			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.4.	Anyagminták azonosítása	x	x		

8.5.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10631-12 **Gipszmodell és gipszforma készítés**	**Gipszmodell-készítő gyakorlatok**
	Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése
	Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása
	Repesztett formakészítés
	Nyitott és zárt öntésű termékek modell-berendezéseinek elkészítése
	Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről
	Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről
	Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása
	Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása

10631-12 azonosító számú Gipszmodell és gipszforma készítés

Gipszmodell-készítő gyakorlatok tantárgy

Témakörök

Gipszkeverés, a gipszöntés előkészítése
A gipszkeverés feltételeinek megteremtése
Különböző gipszfajták kézi keverése
Különböző gipszfajták gépi keverése
Felületkezelések: leválasztó szerek típusai, használatuk, felületjavítás
A puha, illetve megkötött gipsz faragása, simítása
A gipszkeverés eszközeinek és segédeszközeinek, gépeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
A gipszkeverési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Egyszerű és összetett gipszminta öntése, kiegészítése és javítása

A gipszminta öntés feltételeinek megteremtése
Egyszerű és összetett darabok öntése, nagyolása
Körülágyazás, gipszkeverés, puha gipsz megmunkálása
Kötés utáni készre munkálás
Változó idomú felületek finom kidolgozása
Egyenletes és kellő mértékű élezés elvégzése
A gipszöntés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az öntött selejt gipszformák felismerése, a hiba okainak megszüntetése, a javítható hibák javításának elvégzése
Az öntési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Repesztett formakészítés
A gipszforma repesztés feltételeinek megteremtése
Gipszformák repesztése:
repesztési hely bejelölése, fűrészelés, repesztés
A repesztett forma kezelése, utómunkálatai
A repesztés kéziszerszámainak, segédeszközeinek kiválasztása, használata, kezelése, tisztítása
A repesztési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A repesztési műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyitott és zárt öntésű termékek modellberendezéseinek elkészítése
A modellberendezés készítés feltételeinek megteremtése
Magmodell készítés
Első- és második félmodell elkészítése
Modellgyűrű készítés, beöntő-dugók készítése
Modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A selejt modellberendezés hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A modellberendezés készítésére és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Egy és több darabrészből álló gipszforma készítése modellberendezésről
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Öntőnyílások meghatározása, bejelölése
Mintaforma osztása
Darabrészek gipszöntése
Szükséges tartozékok öntése
Darabrészek finom kidolgozása
Külső formarészek öntése és összeállítása
Csiszolás, élezés, simítás
Gipszforma szétszedése, beöntő-nyílás kialakítása
Retusálás, esetleges javítás

Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
Az egy és több darabrészből álló selejt gipszforma hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az egy és több darabrészből álló gipszforma készítésre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Ráformázott és beformázott termékek gipszformáinak sorozatgyártása modellberendezésről
A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés feltételeinek megteremtése
Csésze felsők gipszformáinak készítése:
- Belső darabformáinak készítése
- Összefogó sapkaforma készítés
- Gipszforma szétszedése, darabformák fűrészelése, repesztése
- Külső felület megmunkálása (leszélezés)
- Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

Csésze alsók, tányérok és tálak gipszformáinak készítése:
- Gipszkeverés és beöntés
- Gipszforma szétszedése
- Tisztítás, retusálás, esetleges javítás
- Külső felület megmunkálása (leszélezés)
- Ellenőrzés a méretazonosság és centrikusság szempontjából

A sorozatgyártással készülő gipszforma készítés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
A sorozatgyártással készült gipszformák hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sorozatgyártás munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása
A gipszminta esztergályozás feltételeinek előkészítése
Forgástestek gipszmintáinak esztergályozása:
- Hengeres körülágyazás
- Gipszkeverés és beöntés
- Nagyolás, finomhámozás
- Profilméretek ellenőrzése

A gipszminta esztergályozás gyártóeszközeinek és segédeszközeinek, berendezéseinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozott gipszminták hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási művelet munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Beformázott és ráformázott termékek modellberendezéseinek esztergályozása
A modellberendezés esztergályozás feltételeinek előkészítése
Beformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:
- Magmodell készítés
- A modell alapjának elkészítése
- Modellberendezés kivitelezés
- Modellgyűrű készítés

Modellgyűrű ráesztergályozása a modellre
A modellberendezés szétszedése
Tisztítás, retusálás, felületek megmunkálása
A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Ráformázott termékek modellberendezésének esztergályozása:

Modell-öntés
Nagyolás, esztergályozás
Modellgyűrű öntés, nagyolás, esztergályozás
modell-gyűrű ráesztergályozása a modellre
Tisztítás, retusálás
Felületek megmunkálása
A modell ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából
Az első gipszforma ellenőrzése méretazonosság és centrikusság szempontjából

Az esztergályozott modellberendezés gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

Az esztergályozás hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Az esztergályozás műveletének munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

5.39.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 211 02
KERÁMIA, PORCELÁN KÉSZÍTŐ
(kerámia- és porcelántárgykészítő szakmairány)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 211 02 Kerámia, porcelán készítő (kerámia- és porcelántárgykészítő szakmairány) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 211 02

A szakképesítés megnevezése: Kerámia, porcelán készítő (kerámia- és porcelántárgykészítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció
Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
--	--

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű halláscsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még

éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)

- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)

- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés

- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több,

mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat

kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb,

elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is

megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza. Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.

- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás II.										2		
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet	1			1			0,5			0,5		
	Szakmatörténet				0,5			0,5					
	Szakrajzi ismeretek	1		70	1		105	1		105	1		
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret	1			0,5						0,5		
	Technológiai ismeretek	1			1			1			0,5		
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek							1			1		
10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása	Kerámia- és porcelánkészítő gyakorlatok		16,5			17			17			15	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		4	17		6	15	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11497-12 Foglalkoztatás I	**Foglalkoztatás I.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**18**			**16**		**106**
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete				*18*								*18*
	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai				*18*								*18*
	A modern művészet törekvései							*18*					*18*
	Népművészet										*16*		*16*

	Szakmatörténet				**18**			**18**					**36**
	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok				*7*								*7*
	A finomkerámia Nyugaton				*11*								*11*
	A magyar kerámia és porcelán							*10*					*10*
	A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, mint emléktárgy							*8*					*8*
	Szakrajzi ismeretek	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Szabadkézi rajzolás	*12*			*12*			*18*					*42*
	Térábrázolás	*10*			*10*								*20*
	Rajz –festés tanulmányok	*14*			*14*			*10*					*38*
	Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése										*32*		*32*
	Népművészet							*8*					*8*
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	**Anyagismeret**	**36**			**18**						**16**		**70**
	A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	*8*											*8*
	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	*28*					*105*			*105*			*28*
	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok			*70*	*18*						*16*		*34*
	Technológiai ismeretek	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	*16*											*16*
	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	*6*											*6*
	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	*14*											*14*
	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete				*8*								*8*
	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása				*28*								*28*
	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások							*36*					*36*
	Technológiai dokumentációk										*16*		*16*
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	**Vállalkozási alapismeretek**							**36**			**32**		**68**
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog							*22*					*22*
	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere							*14*					*14*

	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere										*32*		*32*
10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása	**Kerámia porcelánkészítő gyakorlatok**		**594**			**612**			**612**			**480**	**2298**
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás előtanulmányai és előkészítése		*67*			*43*			*43*			*21*	*174*
	Az öntés menete kézi- és gépi eljárással		*89*			*18*			*18*				*125*
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással		*38*			*44*			*44*			*18*	*144*
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással		*96*			*56*			*56*			*16*	*224*
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással		*96*			*56*			*56*			*16*	*224*
	Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei		*19*			*31*			*41*			*82*	*173*
	Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása		*48*			*47*			*47*			*36*	*178*
	Nyers kerámia vagy porcelán figurák összeillesztése, ragasztása					*76*			*76*				*152*
	Nyersdíszítési eljárások alkalmazása		*56*			*69*			*54*			*23*	*202*
	Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése					*28*			*33*			*35*	*96*
	A tisztítás gyakorlata		*85*			*71*			*64*			*56*	*246*
	A szárítás és retusálás gyakorlata					*58*			*64*			*56*	*178*
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai					*15*			*16*				*31*
	Vizsga-remek készítés											*151*	*151*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**144**	**612**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		642 / 19,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2578 / 80,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat

arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők A munkavédelem fogalomrendszere, források A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége.

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10634-12 azonosító számú

Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10634-12 azonosító számú, Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet						Szakmatörténet				Szakrajzi ismeretek				
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai	A modern művészet törekvései	Népművészet	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok	A finomkerámia Nyugaton	A magyar kerámia és porcelán	A kerámia, porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy	Szabadkézi rajzolás	Térábrázolás	Rajz – festés tanulmányok	Vizsgaremek műhelyrajzának tervezése készítése	Népművészet
FELADATOK															
Felhasználja, bővíti művészettörténeti, népművészeti és szakmatörténeti ismereteit	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**					
A szakmairánynak megfelelő, különböző ábrázolási módokat és megjelenítési formákat alkalmaz											x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
A művészettörténet stíluskorszakai és legújabb irányzatai	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									
A magyar néprajz és népművészet sajátosságai						x									
A kerámia- és porcelánipar szakmatörténete és fejlődése							x	x	x						
A térábrázolás geometriai rendszerei											x	x	x	x	
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése											x	x	x	x	
Különféle természeti formák megjelenítése											x		x	x	x
Az ember ábrázolása											x		x	x	
A színek kifejezőereje, a színkeverés törvényszerűségei													x	x	x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése											x		x	x	
Az ábrázolás különböző technikái											x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Művészettörténeti korok, műalkotások felismerése	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									

Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése, készítése												x		x	
Kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása											x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Fejlődőképesség, önfejlesztés	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	x	x	x	x	
Precizitás											x	x	x	x	x
Kézügyesség											x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyén való alkalmazása	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

4. Művészettörténet tantárgy 106 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelán készítő szakma gyakorlásához szükséges művészettörténeti műveltséget, hogy fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, a tantárgy neveljen művészi ízlésre, ezekkel biztosítsa pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, és a további önképzésnek nyújtsa az alapját.
A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy a tanuló: felismerje a különböző korszakok stílusjegyeit (az építészeti téralakítás, a szerkezet megoldásai, a díszítés módozatai a plasztika és a síkművészetben); ismerje egy-egy korszak, stílus kiemelkedő alkotásait, alkotóit; tudjon műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni; ismerjen a szakmájához legközelebb álló iparművészeti emlékeket; lássa a művészet és társadalom belső összefüggéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

4.3. Témakörök

4.3.1. Művészettörténet a kezdetektől az ókorig *18 óra*

Az őskor művészete
- Aurignac-i, Solutré-i, Magdaléni kultúra
- Paleolitikum
- Neolitikum
- Fémkorszakok

Az ókori kultúrák művészete:
- Egyiptom
  - Predinasztikus kor
  - Archaikus kor
  - Óbirodalom
  - Első átmeneti kor
  - Középbirodalom
    - Második átmeneti kor
    - Újbirodalom
    - Késői kor
    - Ptolemaiosz-kor
    - Az újkori Egyiptom művészete
- Mezopotámia
  - Szamarra és Tell Halaf kultúrái
  - Ubaid-kultúra
  - Uruk-kultúra
  - Dzsemdet Naszr-kultúra
  - Korai sumer városállamok időszaka

Agadei dinasztia kora, akkád hódítások
Sumer reneszánsz
Asszír művészet
Babiloni művészet
Kína
Kézművesség
Építészet
Szobrászat
Kalligráfia, festészet
Ősi kínai művészetek
A Földközi-tenger partvidékeinek kultúra területei:
Kréta-Mükéné művészete
Görög művészet
Etruszk művészet
Római művészet
Pannónia provinciális művészete

4.3.2. A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika ***18 óra***

Az ókeresztény művészet
Bizánci művészet
Mozaikok, ikonok
Miniatúra festészet
Domborművek
Iparművészet
Iszlám művészet
Korai arab művészet
Kalligráfia, miniatúra
Szőnyeg, textilművesség
Építészeti stílusok
A népvándorlás kora és a Karoling művészet
A középkor művészete: a Románkori művészet és a Gótikus művészet
A román-stílusú építészet jellegzetességei
Könyvfestészet
A gótikus építészet jellegzetességei
Üvegfestészet, táblakép festészet
Magyarország középkori művészete
Román kori egyházi, világi építészet
Gótikus építészeti alkotások Magyarországon
Falfestészet
Aranyművesség

4.3.3. A művészettörténet nagy korszakai - a reneszánsz és a barokk művészete ***18 óra***

Reneszánsz művészet
A reneszánsz kialakulása
Tudomány
Irodalom és költészet
Szobrászat, festészet
Itáliai reneszánsz

- Kiemelkedő itáliai festők, szobrászok
- Északi reneszánsz

Magyarország reneszánsz művészete
- Építészeti emlékek
- Falfestészet, táblaképek
- Iparművészet, ötvös és üvegművészeti emlékek

Barokk művészet
- A barokk stílusjegyei építészetben, szobrászatban
- Itáliai barokk művészet
- Rokokó

Magyarország barokk művészete
- A barokk építészet stílusjegyei szakrális és világi épületeken
- Magyarországi barokk festők, szobrászok
- Freskófestészet Magyarországon

4.3.4. A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai *18 óra*

Klasszicizmus
- Általános meghatározás
- Épületek, szobrászat és festészet
- Klasszicizmus Magyarországon

Romantika
- Romantika megjelenése képzőművészetben
- Bútorművesség
- Romantika a magyar építészetben

Új festészeti irányzatok
- Szimbolizmus
- Naturalizmus
- Impresszionizmus
  - Impresszionizmus Franciaországban
  - Magyar impresszionista festők

Eklektika
- Eklektika jellegzetességei
- Eklektika a szobrászatban, építészetben

Szecesszió
- A szecesszió kialakulása
- Európai szecessziós építészet
- Iparművészet, bútorművesség
- Szecessziós épületek Magyarországon

4.3.5. A modern művészet törekvései *18 óra*

XX. század építészete
- Történeti stílusok követése
- Bauhaus irányzatok
  - Amerikai építészet
  - Európai építészeti emlékek
  - Magyar alkotóművészek
- Art deco
  - Art deco az építészetben
- Neoklasszicizmus

Neoklasszicista épületek Magyarországon
Posztmodern építészet
A posztmodernizmus kialakulása
A posztmodern stílus jellegzetességei

Festészet, Avantgard művészet
Expresszionizmus
Fauvizmus
Futurizmus
Absztrakt művészet
Dadaizmus
Szürrealizmus
Konstruktivizmus
Szobrászat

4.3.6. Népművészet *16 óra*

Népi mesterségek jellegzetességei
Építészet
Asztalos, fafaragó, ács mesterség
Fazekasság
Fonott eszközök készítése
Szövés, hímzés
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Felvidék
Heves megye
Nógrád megye
Erdély
Partium, Kalotaszeg, Torockó, Mezőség
Székelyföld
Gyergyó, Kászon, Barcaság
Gyimes, Moldva, Bukovina
Dunántúl
Kisalföld, Hanság, Rábaköz, Szigetköz, Csallóköz
Bakony, Balaton-felvidék
Göcsej, Őrség, Somogy
Alföld
Hajdú-Bihar megye
Csongrád megye

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	

1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmatörténet tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A manufaktúra rendszerű kerámia-porcelángyártás átmenetet képez a tömeggyártás és az egyedi iparművészeti tevékenység között, azonban sokkal közelebb áll az utóbbihoz, sokszor állít elő iparművészeti jellegű és igényű egyedi alkotást.
A szakmatörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az eddigi művésztörténeti alapképzés mellett a szakma speciális történetével is megismerkedjen, s ehhez a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelán készítő szakma gyakorlásához szükséges szakmatörténeti műveltséget. Célja, hogy a tanuló fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, hogy a tantárgy neveljen művészi ízlésre, mind ezekkel biztosítva pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, amely elősegíti a hajdani eredmények közötti tájékozódást, és a további önképzésnek nyújtja az alapját.
A szakmatörténetnek a távol keleti és az európai kerámia és porcelán mellett részét képezi az egyéb igényes finomkerámia is, hiszen a porcelántárgyak formakincse, a rájuk festett mintakincs előzménye sok esetben a korai majolika, fajansz vagy kőedény, illetve az ókori mediterranum hatását tükrözi.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakmatörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a művészettörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését., az alkalmazási lehetőségeket.

5.3. Témakörök

5.3.1. A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok *7 óra*

A kerámia és a porcelán fajtái
Kínai porcelán
Japán kerámia és porcelán története
Az iszlám kerámia és porcelán

5.3.2. A finomkerámia Nyugaton *11 óra*

Az ókori mediterránum kerámiája
Egyiptomi, mezopotámiai, krétai, görög és római kerámiák
Az iszlám kerámia
Az európai majolika és fajansz
Az európai porcelán születése
A német, a francia, az angol, az olasz, az osztrák, a dán, az orosz és a cseh porcelán

5.3.3. A magyar kerámia és porcelán *10 óra*

A kezdetek, habánok, Holics
A herendi, a pécsi Zsolnay, hollóházi és az alföldi porcelángyárak története

5.3.4. A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy

8 óra

Kerámia és porcelán használati tárgyak
Kerámia és porcelán dísztárgyak, azok minősége, díszítése és fajtái

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajzi ismeretek tantárgy 140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia - porcelánipari szakrajz tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje:

- a műszaki és művészeti szabadkézi ábrázolás szabályait;
- az eszközök használatát;
- ismerje a vetületi, axonometrikus és látszati ábrázolást;
- tájékozott legyen a különböző stílusú ornamentikák alkalmazásában;
- ismerje a műszaki rajzolvasást;
- a forma és díszítmény összhangját, esztétikai kívánalmait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Szakrajz tantárgy tartalma kapcsolódik a 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása gyakorlati modul Kerámia-porcelán készítő gyakorlatok tantárgyához. A szakrajzi ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szabadkézi rajzolás *42 óra*

A sík, a tér és a forma magyarázata (kompozíció, méret, arány, rész egész viszonyai, fény-árnyék összefüggései)
Betűtan
Mértani testek ábrázolása, nem látható élek megjelenítésével

- Kocka
- Gúla
- Kúp, henger

Csendélet, kompozíció mértani testekkel, vonalháló rajz
Csendélet tónusok megjelenítésével
Kompozíció összetett geometriai formákkal
Háttér megjelenítése
Drapéria, organikus formák
Természeti formák ábrázolása

- Egyszerű növényi alakzatok
- Összetett növényi alakzatok

Tanulmányrajzok anatómiai modellek után

6.3.2. Térábrázolás *20 óra*

Alapvető síkmértani szerkesztések
Különböző geometrikus térábrázolási szerkesztési módok
Axonometrikus ábrázolás, egyméretű (izometrikus) ábrázolás

Kétméretű (dimetrikus) axonometria
Frontális (kavalier) axonometria
Vetületi ábrázolás
Méretezés, műhelyrajz
Perspektíva fogalma, távlati hatás
Perspektivikus ábrázolás mértani testek rajzolásával

6.3.3. Rajz – festés tanulmányok ***38 óra***

Színtan, színkör fogalma
Színek egymásra hatása
Festési technikák, temperafestés
Színkör festése, tempera technikával
Vízfestés (akvarell) technika bemutatása
Csendélet egyszerű mértani formákkal
Összetett kompozíciók
Háttér megjelenítése, drapéria
Vegyes technikák ismertetése
Természeti formák festése (tanulmányok)

6.3.4. Népművészet ***8 óra***

Tájegységekre jellemző népi motívumok
Tájegységek formakincsei

6.3.5. Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése ***32 óra***

Vizsga-remek tervezés - tanulmányok
Műhelyrajz készítés

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés	x	x	x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	XY rajz kiegészítés	x			
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10635-12 azonosító számú

Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10635-12 azonosító számú, Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret			Technológiai ismeretek						
	A kerámia és porcelánipar gyártmányai	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása	Kerámia és porc. Termékeknél használatos díszítési eljárások	Technológiai dokumentációk
FELADATOK										
Folyamatosan bővíti szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tudását	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai elméleti ismereteit alkalmazza kivitelezési munkájában	x	x								
Kialakítja személyes munkaterét										
Meghatározza és előkészíti a gipszmodell, kerámia és/vagy a porcelán alap- és segédanyagokat		x	x		x			x	x	
Anyagszükségletet számol, időbeni ütemezést készít		x	x							x
Egyszerűbb anyagvizsgálatokat végez		x	x	x						
Előkészíti és karbantartja a kéziszerszámokat, gépeket, berendezéseket					x			x	x	
Tárgykészítéskor feladatát önálló részműveletekre, alapműveletekre bontja					x			x	x	
Gipszmintát, gipszmodellt készít					x					
Kézi- és gépi eljárással kerámia és/vagy porcelán tárgyat formáz, készít								x		
Különböző díszítési eljárást alkalmaz									x	
Felismeri és javítja a gyártás közben előforduló, valamint a készáru hibákat					x			x	x	
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat					x			x	x	
Hulladékot újra feldolgoz vagy szakszerűen tárol					x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK										
A kerámia-porcelán és/vagy gipszes műhely kialakításának egészség- és balesetvédelmi követelményei					x			x	x	
A műhelykialakítás technikai-technológiai követelményei										x
A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	x					x	x	x		

A kerámia- és porcelán sorozatgyártás különböző gipszformái					x					
A kerámia- és porcelángyártás területén használatos fizikai és kémiai alapfogalmak	x	x								
A kerámia- és porcelángyártás nyers-, alap-, segéd- és egyéb felhasználásra kerülő anyagai, azok tulajdonságai	x	x								
A kerámia- porcelán alapanyagok keletkezésére, előkészítésére és felhasználására vonatkozó technológiai előírások		x		x						
Kerámia- és porcelángyártás technológiája						x	x	x		
Egyszerű és összetett gipszminták, modellek készítése, javítása, restaurálása					x					
Egyszerű és bonyolult formájú kerámia- és porcelánipari termékek előállításának technológiája								x		
A műveletek elvégzéséhez szükséges kéziszerszámok, segédeszközök, gépek, berendezések kezelése, szerepük a technológiai folyamatokban		x								
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	x									
Díszítési és színezési módok		x								
A kerámia és porcelán mázak és nyersanyagai		x								
A kerámia- és porcelánipar díszítő festési eljárásai, festékei, azok tulajdonságai	x		x							
Máz alatti dekoráció	x									
A festéshez használt eszközök előkészítési- és karbantartási módja	x									
A dekorégetés technológiája		x								
A festés hibajavítási módjai			x							
A munka ütemezésének módja a technológia által meghatározott gyártási idők betartásával			x							
Dokumentáció és adminisztráció	x									
A munkavédelem jogszabályi környezete		x								
Munka-, tűz-, környezet-, egészség- és balesetvédelem általános és hatósági, törvényi előírásai			x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Szakmairánytól függő eszközök, mérőeszközök, szerszámok gépek berendezések szakszerű használata		x								
Gipsz-kerámia-porcelán alapanyagok, segédanyagok szakszerű felhasználása		x	x							
A komplex jelzésrendszerek										
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x									
Precizitás		x	x							
Szorgalom, igyekezet	x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság	x	x	x							

Együttműködési készség	x	x	x							
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Gyakorlatias feladatértelmezés	x									
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x							
Módszeres munkavégzés			x							

7. Anyagismeret tantárgy 70 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az anyagismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül elsajátítsák a kerámia-porcelán iparban felhasználásra kerülő alapanyagok, mint gyártási anyagok természetbeni keletkezésének és előfordulásának ismeretét, ezek legfontosabb kémiai és fizikai tulajdonságait, a segédanyagok szükségességét és szerepét, tulajdonságait.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az anyagismeret tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik a technológiai ismeretek tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kerámia- és porcelánipar gyártmányai *8 óra*

A kerámiai termékek felosztása, a porózus és tömör cserepű, durva és finomkerámiák összehasonlítása

- A kerámiaipar gyártmányai
- Fogalomtár: kerámia, porozitás, cserépszerkezet

7.3.2. Kerámia- és porcelánipari alapanyagok *28 óra*

Földtani és kőzettani alapismeretek, a gipsz és a gipszforma készítés alapfogalmai, szilikátipari nyersanyagok (oxidos nyersanyagok, szilikátok, földpátok), agyagásványok jellemzői, tűzálló és nem tűzálló agyagok

- Földtani-, ásvány- és kőzettani alapismeretek
- A gipsz, formakészítéshez kapcsolódó fogalmak
- Szilikátipari nyersanyagok: oxidok, szilikátok
- Agyagásványok, kaolinok, agyagok

7.3.3. Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok *34 óra*

A porcelán típusai, alaptulajdonságai, porcelángyártási segédanyagok részletes ismertetése, a kerámia és porcelánmázak szerkezete, máztípusok, mázalkotók, Seger-képlet, máz alatti és máz feletti dekoráláshoz használt festékek, festékkészítés, alapanyag-vizsgálatok, számítási feladatok, fémek, műanyagok

- A porcelán típusai, szerkezete, tulajdonságai
- Nyers- fehér-és készáru gyártásban alkalmazott segédanyagok tulajdonságai
- A kerámiai mázak szerkezete, alkotói, mázfajták, Seger-képlet
- Kerámiai festékek alkotói, tulajdonságai, festékkészítés
- Nyersanyagvizsgálatok
- A kerámiaiparban használatos egyéb anyagok: műanyagok, fémek
- Számolási feladatok: massza és festékrecept, zsugorodás, anyag-szükséglet, Seger-képlet

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x		
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés		x	x	
1.5.	projekt		x		
1.6.	házi feladat	x	x		

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				

5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Anyagminták azonosítása		x	x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Technológiai ismeretek tantárgy 124 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A technológiai ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelán készítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai elméleti tudást és műveltséget a kerámia, porcelán termékek elkészítésében, díszítésben.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A technológiai ismeretek tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik az anyagismeret tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

8.3. Témakörök

8.3.1. A kerámiai nyersanyagok előkészítése *16 óra*

Aprító- és törőgépek működési mechanizmusa, őrlés és szitálás, szemcseosztályozás, keverő berendezések, öntő-, formázó- és présmassza előállítás, vastalanítás, pihentetés, tárolás

A nyersanyagok előkészítésének főbb műveletei (aprítás, osztályozás, adagolás, keverés, víztelenítés)

Anyagelőkészítő gépek

Masszakészítés

8.3.2. Gipszmodell és formagyártás ismeretei *6 óra*

Modellkészítés, munkaforma készítés, többrészes formák, műanyagformák készítése, gipszforma- szárítás

Modellkészítés gipszből, műanyagból

Különböző gyártóformák készítése

A gipszműhelyben folyó munka megismerése a manufaktúrában

8.3.3. Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *14 óra*

Téglagyártás nyersanyagai, formázás, sajtolás, téglaipari szárítók, égetőkemence típusok, fazekasáru, majolika, fajansz és kályhacsempe gyártása, háztartási edénygyártás, szaniterek és falburkoló csempék

A téglagyártás részletes ismeretével megtanulják a kerámiai termékek előállításánál használatos berendezéseket (prés, extruder), a termékgyártás során lejátszódó folyamatok elméletét (szárításelmélet, égetés közben lejátszódó folyamatok)

A porózus törésfelületű kerámiák termék és gyártásismerete

8.3.4. Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *8 óra*

Tűzálló kerámiák tulajdonságai, szilika és Al-szilikát gyártmányok, bázikus tűzálló anyagok, SiC gyártmányok, kőagyagok, műszaki kerámiák

Tűzálló anyagok termék- és gyártásismerete (szilika, Al-szilikát, bázikus tűzálló anyagok, szilícium-karbid, hőszigetelők)

Tömör törésfelületű kerámiák termék- és gyártásismerete (kőagyag, porcelánszigetelők, műszaki kerámiák

8.3.5. A porcelán nyers- és fehéráru gyártása *28 óra*

Masszagyártás, szabadkézi és gépi formázás, öntés (nyitott, zárt), nyomás alatti öntés, kiegészítő műveletek, szárítás (különböző szárítók), zsengélés, mázolás, mázolás, máztisztítás, mázhibák, égetés, égető kemencék, különböző típusú égetések, szilárd fázisú reakciók az égetés alatt, csiszolás és osztályozás
Porcelán nyersáru előállítása (masszakészítés, öntés, formázás, elkészítés, szárítás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Porcelán fehéráru előállítása (zsengélés, mázolás, mázas égetés, csiszolás, osztályozás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Öntés, formázás, mázolás és égetés hibái

8.3.6. Kerámia- és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások

36 óra

Festőecsetek és egyéb eszközök, porcelánfesték előkészítése, festékfelvitel szempontjai, máz alatti festés, fajansz, eozin, mázba-süllyedő dekorálás, kerámiaipari díszítő eljárások, máz feletti festési technikák, festés hibái és azok javítása, aranyozás, matricázás, gépi dekorálás, dekorégetés (dekorégető kemencék), munka- egészség- és balesetvédelem az egyes elkészítő műhelyek kialakításánál.
A termék és eszközök előkészítése dekoráláshoz
Máz alatti festési technikák
Máz feletti festési technikák (különböző díszítési eljárások, magastüzű, alacsonytüzű, eozin, fajansz)
Virágfestés, gyümölcsfestés, indiai festés, kínai stílusú festés, figurafestés, palettafestés elmélete, az adott festőműhely megismerése a manufaktúrában.
A festések hibái, azok javítása
Aranyozás, nyomdatechnika, szitanyomás, matricázás
Dekorégetés
A porcelángyártó műhelyek kialakítása

8.3.7. Technológiai dokumentációk *16 óra*

Technológiai dokumentáció elkészítése, műveleti technológiai adatlapok elkészítése, dekorleírások, munkaütemezés, gyártási idők
A manufaktúra technológiai dokumentációjának felépítése
Kész porcelántermék előállításának technológiai és műveleti utasításai
Különböző porcelántermék előállításának gyártási ideje és gyártási útja, munka ütemezése

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	lebontása, pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Technológiai minták elemzése		x	x	
8.3.	Anyagminták azonosítása		x	x	

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	

1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10673-12 azonosító számú

Vállalkozási alapismeretek
(Kerámia-, porcelán készítő)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10673-12 azonosító számú, Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek		
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere
FELADATOK			
Tájékozódik a munkavállalói vagy a vállalkozói tevékenység gazdasági - jogi feltételeiről, és változásairól		x	x
Vállalkozóként kialakítja vevőkörét – megrendelőt, megbízót keres			x
Vállalkozással összefüggő adminisztratív, szervező és gazdasági tevékenységet folytat			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Jogi ismeretek alapjai	x		
Munkajog és foglalkoztatás		x	x
Vállalkozási formák, vállalkozások alapítása, működtetése			x
A vállalkozás vagy a munka szervezésének gyakorlati teendői			x
Gazdálkodás és adózás			x
A piackutatás és marketing alapjai			x
Dokumentáció és adminisztráció		x	x
Elemi szintű számítógép-használat		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság			x
Döntésképesség		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Általános tanulóképesség	x	x	x
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x

9. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 68 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az alapvető állampolgári és jogi alapismereteken túl tájékozódjon a számára szóba jöhető lehetséges életútmodellekről, az alkalmazotti, munkavállalói vagy vállalkozói lét, szemlélet alapvető különbségeiről. Az elsajátított vállalkozási alapismereteken keresztül ismerje meg a vállalkozói tevékenység gazdasági, jogi feltételeit, adminisztratív és szervezési hátterét, hogy saját szakterületén tudja majd azokat hasznosítani. További cél a tanuló konvertálható képességeinek fejlesztése, amely kiemelten fontos egy gyorsan változó világban, egy gyakran változó jogszabályi környezetben.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma szorosan kapcsolódik a 11499-12 Foglalkoztatási alapismeretek modul tartalmához. A két modul együttesen biztosítja azokat az alapismeretek, amelyek elsajátításával a tanuló felkészülhet a munka világára, képessé válik eligazodni a munkavállalás különböző formái között, tájékozódni a mindenkori jogszabályi környezetben a munkavállalási, vállalkozási feltételekről és azok változásairól.

9.3. Témakörök

9.3.1. Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog *22 óra*

Bevezetés a jogi ismeretekbe: normák, különböző jogforrások,
Az állam és felépítése, hatalmi ágak és a magyar állam szervezeti felépítése
Közigazgatási jog, a közigazgatás szervezetei
Polgári jog: területei, a kötelmi jog
A polgári jogi szerződés fogalma, típusai
A Vállalkozói szerződés fogalma, a szerződéskötés alapvető szabályai.

9.3.2. Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere *14 óra*

Az alkalmazotti környezethez kapcsolódó munkajogi és foglalkoztatási alapismeretek és azok adminisztrációja.
Munkahelyi szervezetek és érdekképviseletek ismerete
Munkaviszony létesítése és megszüntetése
A munkahelyekre vonatkozó sajátos szabályozások ismerete- jogok és kötelezettségek
Bérezés és munkavégzés szervezése
Magánszemélyek adó és járulékfizetési kötelezettségei
Elemi szintű számítógép használat

9.3.3. Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere *32 óra*

Vállalkozási formák alapvető jellemzői
Vállalkozások alapítás, működtetése
Egyéni vállalkozás alapítása
A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok.
Vállalkozások által fizetendő adók és járulékok
A vállalkozások tervezése, környezete, piaci tényezők

A piackutatás és marketingkommunikáció alapjai
Alapvető pénzügyi ismeretek: hitel, kamat
Alapvető számviteli ismeretek: mérleg, eredménykimutatás
A kommunikáció alkalmazásának alapjai

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			

2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10637-12 azonosító számú

Kerámia- és porcelántárgyak gyártása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása	Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok					Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok								
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás előtanulmányai és előkészítése	Az öntés menete kézi- és gépi eljárással	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással	Kerámia vagy porcelán termékek -nyersgyártása beformázással	Vizsga-remek készítés	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással	Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak össze-illesztése, ragasztása	Nyers kerámia vagy porcelán figurák össze-illesztése, ragasztása	Nyersdísztési eljárások alkalmazása	Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése	A tisztítás gyakorlata	A szárítás és retusálás gyakorlata	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai
FELADATOK														
Elkészíti a kerámia vagy porcelántermékek műhelyrajzát	x				x									
Megtervezi a munkafolyamatot	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gondoskodik a szükséges anyagokról, eszközökről, gépekről	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Anyagok, eszközök szakszerű tárolását biztosítja	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kerámia vagy porcelánmasszát előkészít vagy beállít	x				x	x	x			x	x			
Üreges- és tömörfalú öntést végez		x			x									
A falvastagság beállításával ellenőrzi az öntött termék megfelelőségét		x			x									
Kézi- és gépi eljárással kerámia vagy porcelán tárgyat formáz, korongol			x	x	x	x	x							
Befogógyűrűt, sablont használ, kívánt paraméterek szerint formázáshoz beállít			x	x	x	x	x							
Rá- és beformázással kerámia vagy porcelánterméket				x	x	x								

elkészít														
Méréssel ellenőrzi a nyers formázott termék súlyát és falvastagságát		x	x	x	x	x	x							
Kerámia vagy porcelántermeket sajtolással, préseléssel állít elő					x		x							
Nyersterméket esztergályozással, faragással állít elő			x		x							x		
Nyers termékrészeket ragasztással állít össze					x			x	x	x	x			
Áttöréssel, fonással, virágkészítéssel vagy más plasztikus rátéttel díszíti a terméket					x					x				
Több lépcsőben tisztítást végez		x	x		x			x	x			x	x	
Szárítást, retusálást végez		x	x	x	x			x	x				x	
Zsengélést végez					x									x
Mázolást, máztisztítást végez					x									x
Készre égeti a kerámia vagy porcelántermeket					x									x
Termék-megfelelőséget ellenőriz	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK														
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése	x				x	x	x			x	x	x	x	x
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, portré mintázása	x				x	x	x			x	x	x	x	x
A kerámia vagy porcelántermékek műhelyrajzai	x				x	x	x			x	x			
A kerámia vagy porcelángyártás alap- és segédanyagai	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenység elvégzéséhez szükséges műveletek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A gipszmintakészítés alapvető technikái	x													
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenységhez szükséges eszközök, berendezések, gépek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Öntési- és korongolási eljáráshoz masszakészítés	x	x		x										
Egyszerű termékek előállítása öntéssel, formázással		x		x	x	x	x							
Bonyolult termékek előállítása ragasztással, áttöréssel, díszítéssel					x			x	x	x	x			
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei					x		x			x	x			
A tisztítás és retusálás gyakorlata					x			x	x			x	x	
Szárítás és zsengélés					x								x	x
Mázolás és máztisztítás					x									x
A kerámia vagy porcelán égetése					x									x

Az ellenőrzéshez tartozó hibafajták	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A kerámia-porcelánkészítő műhely munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK														
Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése	x				x	x	x			x	x			
A kerámia vagy porcelánkészítő kéziszerszámok, gépek, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tárgyalakítási műveletek alkalmazása		x	x	x	x	x	x			x	x			
Díszítési műveletek alkalmazása					x					x	x			
Munkavédelmi eszközök, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK														
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szorgalom, igyekezet		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK														
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK														
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

10. Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok tantárgy 2298 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia-porcelán készítő gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelánkészítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai tudást a kerámia, porcelán termékek elkészítésében.

A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy: a kerámia, porcelánkészítő szakma munkaterületéhez tartozó termékek elkészítése során a tanulók kombinációs készsége és kreativitása kibontakozhasson;
a tanulókat a gyakorlat során sikerélményéhez juttassa;
a szakmai, gyakorlati alapismereteket olyan szinten biztosítsa, amely képessé teszi a tanulókat bármely alapvető szakmai feladat elvégzésére;
fejlessze a tanulók kézügyességét, forma- és arányérzékét, szemmértékét;
a tanulók az esztétikai érzék fejlesztésének és a technológiai minőségi szempontok megismerésének segítségével önállóan felismerjék, megelőzzék, kiküszöböljék a hibákat;
bemutassa a technológiai eljárások sokszínűségét, kombinálhatóságát, a műveletek logikai sorrendjét;
felhívja a figyelmet a konkrét termékek formai megoldásainak, alap- és segédanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök és gépek technológiai és kivitelezési összefüggéseire;
ráneveljen a pontos, szakszerű és kitartó, minőségi munkára;
készítsen fel az önálló ismeretszerzésre, a korszerű technika, technológia iránti érdeklődésre;
fejlessze a tanulók munkatempóját, teljesítményét, nevelje őket gazdaságossági szemléletre;
nevelje a tanulókat a szakmában használatos munkaeszközök, gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére, kezelésére, munka-, balesetmentes alkalmazására;
nevelje a tanulókat a munka-, baleset-, az egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartására.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma kapcsolódik 10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelméleti modul anyagismeret és technológiai ismeretek és a 10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlatok modul szakrajz elméleti tantárgyainak szakmai ismeretanyagához, amely ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

10.3. Témakörök

10.3.1. A kerámia vagy porcelán nyersgyártás előtanulmányai és előkészítése *174 óra*

Műhelyismeret gyakorlata:
a kerámia, porcelántárgy készítő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása
a kerámia, porcelánkészítő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

A gipszmintakészítés alapvető technikái, műveletei a gyakorlatban:

- gipszforma készítés alapjai
- egyszerű öntött gipszformák készítése
- gipszmodellek készítése

Kerámia vagy porcelántermékek tervezése
Önálló tanulmányok készítése
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, portré mintázása
Ornamentika, minta tervezése és kivitelezése
A kerámia vagy porcelántermékek műhelyrajzának elkészítése
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenységhez szükséges eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja
Kerámia vagy porcelán masszakészítés, homogenizálás:
különböző alakítási módokhoz használt masszák (formázómassza, öntőmassza)
egyéb különleges masszák (kosármassza, virágmassza, présmassza) előkészítése, beállítása
masszakészítő gépek működése, használata

10.3.2. Az öntés menete kézi- és gépi eljárással ***125 óra***

Az öntési művelet feltételeinek megteremtése
Az üregesfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
A tömörfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
Az öntési művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az öntési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az öntési műveletre és munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.3. Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással ***144 óra***

Az esztergályozási, faragási műveletek feltételeinek megteremtése
Darabrészek esztergályozása
Kézi és gépi faragással előállított termékek készítése
Az esztergályozási, faragási műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozási, faragási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási, faragási műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.4. Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással ***224 óra***

A beformázás művelet feltételeinek megteremtése
Egyszerű és összetett dísztárgyak, szervizáruk készítése beformázással
A beformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése,

tisztítása
A beformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A beformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.5. Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással ***224 óra***
A ráformázás művelet feltételeinek megteremtése
Dísztárgyak, szervizáruk készítése ráformázással
A ráformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A ráformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A ráformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.6. Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei ***173 óra***
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek feltételeinek megteremtése
A nedves- és porsajtolás folyamata
A szabadkézi alakítás műveletei, szabadkézi korongolás
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, tisztítása, kezelése
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.7. Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása ***178 óra***
Az összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán tárgyak különböző ívű és felületű részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása a termékeken
Az összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.8. Nyers kerámia vagy porcelán figurák összeillesztése, ragasztása ***152 óra***
Figura összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán figurális termékek részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása
A figura összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A figura összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A figura összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.9. Nyersdíszítési eljárások alkalmazása ***202 óra***

A nyersdíszítési eljárások feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái.
Díszítőelemek:
geometrikus motívumok, dupla falú termékek kialakítása áttöréssel, összeállítása, tisztítása
motívumok kialakítása gravírozással
A nyersdíszítési eljárások eszközeinek használata, tisztítása
A nyersdíszítési eljárások selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A nyersdíszítési eljárásokra és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.10. Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése ***96 óra***

A munkavégzés feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái, formázás szabadkézzel.
Díszítőelemek: kosárfonás, virágkészítés
kosárfonás, szálkezelés, kosár felépítés műveletei
virágkészítés, szárazás, levelezés, ezek összeállítása, segédtámaszok használata
A kosárfonáshoz, virágkészítéshez és egyéb technikák alkalmazásához szükséges eszközök, berendezések használata, kezelése, tisztítása
A kosárfonás, virágkészítés és egyéb technikák alkalmazásakor keletkező selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A kosárfonásra, virágkészítésre és egyéb technikák alkalmazására és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.11. A tisztítás gyakorlata ***246 óra***

A tisztítási művelet feltételeinek megteremtése
Nedves és száraz termékek tisztítási műveletei:
középre ütés, varratok eltávolítása, élek lekerekítése, öntőnyak, és egyéb csonkok eltávolítása,
esztétikus, megfelelő minőségű felület kialakítása
A tisztítási művelet gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A tisztítási művelet selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A tisztítási műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.12. A szárítás és retusálás gyakorlata ***178 óra***

A szárítás és retusálás műveletek feltételeinek megteremtése
Nyers termékek természetes és mesterséges szárítása, előkészítése égetésre:
tartozékok, támasztékok, égetési segédeszközök kialakításának, alkalmazása a gyakorlatban
A szárítás műveletek gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A retusálás műveletek eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

és karbantartása
A szárítás és retusálás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A szárítás és retusálás műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.13. A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai ***31 óra***

Az utómunkálatok feltételeinek megteremtése
A kerámia vagy porcelán nyerstermékek zsengélési gyakorlata
Mázolás és máztisztítás alapvető műveletei, mázas égetés
Kerámia vagy porcelánáruk javítása, csiszolása, osztályozása
Az utómunkálatok gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az utómunkálatokra és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.14. Vizsga-remek készítés ***151 óra***

Önálló munkavégzés tervezése, szervezése
Vizsga-remek tervezése, műhelyrajz elkészítése, kerámia vagy porcelántárgy vagy tárgycsoport kivitelezése
A vizsga-remek kivitelezés feltételeinek megteremtése:
anyagok kiválasztása, előkészítése
szerszámok, segédeszközök kiválasztása
munkavégzés műveleti sorrendjének meghatározása, részfeladatok lebontása, technológiai idők és a műveletek egymásutániságának figyelembevételével
Anyagtakarékossági szempontok és minőségi előírások összehangolása
A tanult technikák és technológiák alkalmazása
Bonyolultabb feladat kivitelezése üzemszerű termelési feltételek között
A műveletek specifikálási lehetőségei a teljesítményelvű munkavégzés alapjainak alkalmazásával
A vizsga-remek elkészítésére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):***

Tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x		
1.2.	megbeszélés	x	x		
1.3.	szemléltetés	x	x		

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4..1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott	x	x		

	szempontok alapján				
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.4.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10637-12 **Kerámia- és porcelántárgyak gyártása**	**Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok**
	Az öntés menete kézi- és gépi eljárással
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással
	Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei
	Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása
	Nyers kerámia vagy porcelán figurák összeillesztése, ragasztása
	Nyersdíszítési eljárások alkalmazása
	Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése
	A tisztítás gyakorlata
	A szárítás és retusálás gyakorlata
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai

10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása szakmai követelménymodul

Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok tantárgy

Témakörök

Az öntés menete kézi- és gépi eljárással
Az öntési művelet feltételeinek megteremtése

Az üregesfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
A tömörfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
Az öntési művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az öntési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az öntési műveletre és munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással
Az esztergályozási, faragási műveletek feltételeinek megteremtése
Darabrészek esztergályozása
Kézi és gépi faragással előállított termékek készítése
Az esztergályozási, faragási műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozási, faragási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási, faragási műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással
A beformázás művelet feltételeinek megteremtése
Egyszerű és összetett dísztárgyak, szervizáruk készítése beformázással
A beformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A beformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A beformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással
A ráformázás művelet feltételeinek megteremtése
Dísztárgyak, szervizáruk készítése ráformázással
A ráformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A ráformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A ráformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek feltételeinek megteremtése
A nedves- és porsajtolás folyamata
A szabadkézi alakítás műveletei, szabadkézi korongolás
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, tisztítása, kezelése

A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása
Az összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán tárgyak különböző ívű és felületű részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása a termékeken
Az összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyers kerámia vagy porcelánfigurák összeillesztése, ragasztása
Az összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán tárgyak különböző ívű és felületű részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása a termékeken
Az összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyersdíszítési eljárások alkalmazása
A nyersdíszítési eljárások feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái.
Díszítőelemek:
geometrikus motívumok kialakítása áttöréssel, dupla falú termékek áttöréssel történő díszítése, összeállítása, tisztítása
motívumok kialakítása gravírozással
A nyersdíszítési eljárások eszközeinek használata, tisztítása
A nyersdíszítési eljárások selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A nyersdíszítési eljárásokra és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése
A munkavégzés feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái, formázás szabadkézzel.
Díszítőelemek: kosárfonás, virágkészítés
kosárfonás, szálkezelés, kosár felépítés műveletei
virágkészítés, szárazás, levelezés, ezek összeállítása, segédtámaszok használata
A kosárfonáshoz, virágkészítéshez és egyéb technikák alkalmazásához szükséges eszközök, berendezések használata, kezelése, tisztítása
A kosárfonás, virágkészítés és egyéb technikák alkalmazásakor keletkező selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

A kosárfonásra, virágkészítésre és egyéb technikák alkalmazására és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

A tisztítás gyakorlata
A tisztítási művelet feltételeinek megteremtése
Nedves és száraz termékek tisztítási műveletei:
középre ütés, varratok eltávolítása, élek lekerekítése, öntőnyak, és egyéb csonkok eltávolítása, esztétikus, megfelelő minőségű felület kialakítása
A tisztítási művelet gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A tisztítási művelet selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A tisztítási műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

A szárítás és retusálás gyakorlata
A szárítás és retusálás műveletek feltételeinek megteremtése
Nyers termékek természetes, és mesterséges szárítása, előkészítése égetésre: tartozékok, támasztékok, égetési segédeszközök kialakításának, alkalmazása a gyakorlatban
A szárítás és retusálás műveletek gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A szárítás és retusálás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A szárítás és retusálás műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai
Az utómunkálatok feltételeinek megteremtése
Mázolás és máztisztítás alapvető műveletei
A kerámia vagy porcelán nyerstermékek zsengélési, égetési gyakorlata
Kerámia vagy porcelánáruk javítása, csiszolása, osztályozása
Az utómunkálatok gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
Az utómunkálatok során keletkezett selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az utómunkálatokra és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

5.40.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 211 02
KERÁMIA, PORCELÁN KÉSZÍTŐ
(Kerámia- és porcelántárgykészítő szakmairány)

szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgáskorlátozottak (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 211 02 Kerámia, porcelán készítő (Kerámia- és porcelántárgykészítő szakmairány) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 211 02

A szakképesítés megnevezése: Kerámia, porcelán készítő (Kerámia- és porcelántárgykészítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet
Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);

- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);
- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány

- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:

- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,

- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,
- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)

ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**

iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:

- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények

Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő

- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).
- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni

adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.

   - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
   - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.

b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.

c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.

d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.

e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).

f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.

   - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:
(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:
(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.

Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.

A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.

A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás II.										2		
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet	1			1			0,5			0,5		
	Szakmatörténet				0,5			0,5					
	Szakrajzi ismeretek	1		70	1		105	1		105	1		
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret	1			0,5						0,5		
	Technológiai ismeretek	1			1			1			0,5		
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek							1			1		
10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása	Kerámia- és porcelánkészítő gyakorlatok		16,5			17			17			15	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		4	17		6	15	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás I.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás II.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**18**			**16**		**106**
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete r				*18*								*18*
	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai				*18*								*18*
	A modern művészet törekvései							*18*					*18*
	Népművészet										*16*		*16*
	Szakmatörténet				**18**			**18**					**36**
	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok				*7*								*7*
	A finomkerámia Nyugaton				*11*								*11*
	A magyar kerámia és							*10*					*10*

	porcelán												
	A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, mint emléktárgy							*8*					*8*
	Szakrajzi ismeretek	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Szabadkézi rajzolás	*12*			*12*			*18*					*42*
	Térábrázolás	*10*			*10*								*20*
	Rajz –festés tanulmányok	*14*			*14*			*10*					*38*
	Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése										*32*		*32*
	Népművészet							*8*					*8*
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	**Anyagismeret**	**36**			**18**						**16**		**70**
	A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	*8*											*8*
	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	*28*					*105*			*105*			*28*
	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok			*70*	*18*						*16*		*34*
	Technológiai ismeretek	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	*16*											*16*
	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	*6*											*6*
	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	*14*											*14*
	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete				*8*								*8*
	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása				*28*								*28*
	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások							*36*					*36*
	Technológiai dokumentációk										*16*		*16*
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	**Vállalkozási alapismeretek**							**36**			**32**		**68**
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog							*22*					*22*
	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere							*14*					*14*
	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere										*32*		*32*
10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása	**Kerámia porcelánkészítő gyakorlatok**		**594**			**612**			**612**			**480**	**2298**
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás előtanulmányai		*67*			*43*			*43*			*21*	*174*

	és előkészítése												
	Az öntés menete kézi- és gépi eljárással		*89*			*18*			*18*				*125*
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással		*38*			*44*			*44*			*18*	*144*
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással		*96*			*56*			*56*			*16*	*224*
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással		*96*			*56*			*56*			*16*	*224*
	Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei		*19*			*31*			*41*			*82*	*173*
	Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása		*48*			*47*			*47*			*36*	*178*
	Nyers kerámia vagy porcelán figurák összeillesztése, ragasztása					*76*			*76*				*152*
	Nyersdíszítési eljárások alkalmazása		*56*			*69*			*54*			*23*	*202*
	Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése					*28*			*33*			*35*	*96*
	A tisztítás gyakorlata		*85*			*71*			*64*			*56*	*246*
	A szárítás és retusálás gyakorlata					*58*			*64*			*56*	*178*
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai					*15*			*16*				*31*
	Vizsga-remek készítés											*151*	*151*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**144**	**612**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		642 / 19,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2578 / 80,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők A munkavédelem fogalomrendszere, források A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10634-12 azonosító számú

Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10634-12 azonosító számú, Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet						Szakmatörténet				Szakrajzi ismeretek				
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai	A modern művészet törekvései	Népművészet	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok	A finomkerámia Nyugaton	A magyar kerámia és porcelán	A kerámia, porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy	Szabadkézi rajzolás	Térábrázolás	Rajz – festés tanulmányok	Vizsgaremek műhelyrajzának tervezése készítése	Népművészet
FELADATOK															
Felhasználja, bővíti művészettörténeti, népművészeti és szakmatörténeti ismereteit	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**					
A szakmairánynak megfelelő, különböző ábrázolási módokat és megjelenítési formákat alkalmaz											x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
A művészettörténet stíluskorszakai és legújabb irányzatai	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									
A magyar néprajz és népművészet sajátosságai						x									
A kerámia- és porcelánipar szakmatörténete és fejlődése							x	x	x						
A térábrázolás geometriai rendszerei											x	x	x	x	
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése											x	x	x	x	
Különféle természeti formák megjelenítése											x		x	x	x
Az ember ábrázolása											x		x	x	
A színek kifejezőereje, a színkeverés törvényszerűségei													x	x	x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése											x		x	x	
Az ábrázolás különböző technikái											x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Művészettörténeti korok, műalkotások felismerése	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									

Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése, készítése												x		x	
Kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása											x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Fejlődőképesség, önfejlesztés	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	x	x	x	x	
Precizitás											x	x	x	x	x
Kézügyesség											x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyén való alkalmazása	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

4. Művészettörténet tantárgy 106 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelán készítő szakma gyakorlásához szükséges művészettörténeti műveltséget, hogy fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, a tantárgy neveljen művészi ízlésre, ezekkel biztosítsa pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, és a további önképzésnek nyújtsa az alapját.
A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy a tanuló: felismerje a különböző korszakok stílusjegyeit (az építészeti téralakítás, a szerkezet megoldásai, a díszítés módozatai a plasztika és a síkművészetben); ismerje egy-egy korszak, stílus kiemelkedő alkotásait, alkotóit; tudjon műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni; ismerjen a szakmájához legközelebb álló iparművészeti emlékeket; lássa a művészet és társadalom belső összefüggéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történi áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

4.3. Témakörök

4.3.1. Művészettörténet a kezdetektől az ókorig *18 óra*

Az őskor művészete
- Aurignac-i, Solutré-i, Magdaléni kultúra
- Paleolitikum
- Neolitikum
- Fémkorszakok

Az ókori kultúrák művészete:
- Egyiptom
  - Predinasztikus kor
  - Archaikus kor
  - Óbirodalom
  - Első átmeneti kor
  - Középbirodalom
    - Második átmeneti kor
    - Újbirodalom
    - Késői kor
    - Ptolemaiosz-kor
    - Az újkori Egyiptom művészete
- Mezopotámia
  - Szamarra és Tell Halaf kultúrái
  - Ubaid-kultúra
  - Uruk-kultúra
  - Dzsemdet Naszr-kultúra
  - Korai sumer városállamok időszaka

Agadei dinasztia kora, akkád hódítások
Sumer reneszánsz
Asszír művészet
Babiloni művészet
Kína
Kézművesség
Építészet
Szobrászat
Kalligráfia, festészet
Ősi kínai művészetek
A Földközi-tenger partvidékeinek kultúra területei:
Kréta-Mükéné művészete
Görög művészet
Etruszk művészet
Római művészet
Pannónia provinciális művészete

4.3.2. A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika *18 óra*

Az ókeresztény művészet
Bizánci művészet
Mozaikok, ikonok
Miniatúra festészet
Domborművek
Iparművészet
Iszlám művészet
Korai arab művészet
Kalligráfia, miniatúra
Szőnyeg, textilművesség
Építészeti stílusok
A népvándorlás kora és a Karoling művészet
A középkor művészete: a Románkori művészet és a Gótikus művészet
A román-stílusú építészet jellegzetességei
Könyvfestészet
A gótikus építészet jellegzetességei
Üvegfestészet, táblakép festészet
Magyarország középkori művészete
Román kori egyházi, világi építészet
Gótikus építészeti alkotások Magyarországon
Falfestészet
Aranyművesség

4.3.3. A művészettörténet nagy korszakai - a reneszánsz és a barokk művészete *18 óra*

Reneszánsz művészet
A reneszánsz kialakulása
Tudomány
Irodalom és költészet
Szobrászat, festészet
Itáliai reneszánsz

- Kiemelkedő itáliai festők, szobrászok
- Északi reneszánsz

Magyarország reneszánsz művészete
- Építészeti emlékek
- Falfestészet, táblaképek
- Iparművészet, ötvös és üvegművészeti emlékek

Barokk művészet
- A barokk stílusjegyei építészetben, szobrászatban
- Itáliai barokk művészet
- Rokokó

Magyarország barokk művészete
- A barokk építészet stílusjegyei szakrális és világi épületeken
- Magyarországi barokk festők, szobrászok
- Freskófestészet Magyarországon

4.3.4. A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai *18 óra*

Klasszicizmus
- Általános meghatározás
- Épületek, szobrászat és festészet
- Klasszicizmus Magyarországon

Romantika
- Romantika megjelenése képzőművészetben
- Bútorművesség
- Romantika a magyar építészetben

Új festészeti irányzatok
- Szimbolizmus
- Naturalizmus
- Impresszionizmus
  - Impresszionizmus Franciaországban
  - Magyar impresszionista festők

Eklektika
- Eklektika jellegzetességei
- Eklektika a szobrászatban, építészetben

Szecesszió
- A szecesszió kialakulása
- Európai szecessziós építészet
- Iparművészet, bútorművesség
- Szecessziós épületek Magyarországon

4.3.5. A modern művészet törekvései *18 óra*

XX. század építészete
- Történeti stílusok követése
- Bauhaus irányzatok
  - Amerikai építészet
  - Európai építészeti emlékek
  - Magyar alkotóművészek
- Art déco
  - Art déco az építészetben
- Neoklasszicizmus

Neoklasszicista épületek Magyarországon
Posztmodern építészet
A posztmodernizmus kialakulása
A posztmodern stílus jellegzetességei

Festészet, Avantgard művészet
Expresszionizmus
Fauvizmus
Futurizmus
Absztrakt művészet
Dadaizmus
Szűrrealizmus
Konstruktivizmus
Szobrászat

4.3.6. Népművészet *16 óra*

Népi mesterségek jellegzetességei
Építészet
Asztalos, fafaragó, ács mesterség
Fazekasság
Fonott eszközök készítése
Szövés, hímzés
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Felvidék
Heves megye
Nógrád megye
Erdély
Partium, Kalotaszeg, Torockó, Mezőség
Székelyföld
Gyergyó, Kászon, Barcaság
Gyimes, Moldva, Bukovina
Dunántúl
Kisalföld, Hanság, Rábaköz, Szigetköz, Csallóköz
Bakony, Balaton-felvidék
Göcsej, Őrség, Somogy
Alföld
Hajdú-Bihar megye
Csongrád megye

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem.

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	

1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmatörténet tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A manufaktúra rendszerű kerámia-porcelángyártás átmenetet képez a tömeggyártás és az egyedi iparművészeti tevékenység között, azonban sokkal közelebb áll az utóbbihoz, sokszor állít elő iparművészeti jellegű és igényű egyedi alkotást.
A szakmatörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az eddigi művésztörténeti alapképzés mellett a szakma speciális történetével is megismerkedjen, s ehhez a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelán készítő szakma gyakorlásához szükséges szakmatörténeti műveltséget. Célja, hogy a tanuló fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, hogy a tantárgy neveljen művészi ízlésre, mind ezekkel biztosítva pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, amely elősegíti a hajdani eredmények közötti tájékozódást, és a további önképzésnek nyújtja az alapját.
A szakmatörténetnek a távol keleti és az európai kerámia és porcelán mellett részét képezi az egyéb igényes finomkerámia is, hiszen a porcelántárgyak formakincse, a rájuk festett mintakincs előzménye sok esetben a korai majolika, fajansz vagy kőedény, illetve az ókori mediterranum hatását tükrözi.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakmatörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a művészettörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történi áttekintését, értelmezését és fejlődését., az alkalmazási lehetőségeket.

5.3. Témakörök

5.3.1. A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok *7 óra*

A kerámia és a porcelán fajtái
Kínai porcelán
Japán kerámia és porcelán története
Az iszlám kerámia és porcelán

5.3.2. A finomkerámia Nyugaton *11 óra*

Az ókori mediterránum kerámiája
Egyiptomi, mezopotámiai, krétai, görög és római kerámiák
Az iszlám kerámia
Az európai majolika és fajansz
Az európai porcelán születése
A német, a francia, az angol, az olasz, az osztrák, a dán, az orosz és a cseh porcelán

5.3.3. A magyar kerámia és porcelán *10 óra*

A kezdetek, habánok, Holics
A herendi, a pécsi Zsolnay, hollóházi és az alföldi porcelángyárak története

5.3.4. A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy

8 óra

Kerámia és porcelán használati tárgyak
Kerámia és porcelán dísztárgyak, azok minősége, díszítése és fajtái

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		

	szövegfeldolgozás				
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajzi ismeretek tantárgy 140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia - porcelánipari szakrajz tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje:

a műszaki és művészeti szabadkézi ábrázolás szabályait;
az eszközök használatát;
ismerje a vetületi, axonometrikus és látszati ábrázolást;
tájékozott legyen a különböző stílusú ornamentikák alkalmazásában;
ismerje a műszaki rajzolvasást;
a forma és díszítmény összhangját, esztétikai kívánalmait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Szakrajz tantárgy tartalma kapcsolódik a 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása gyakorlati modul Kerámia-porcelán készítő gyakorlatok tantárgyához. A szakrajzi ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szabadkézi rajzolás *42 óra*

A sík, a tér és a forma magyarázata (kompozíció, méret, arány, rész egész viszonyai, fény-árnyék összefüggései)
Betűtan
Mértani testek ábrázolása, nem látható élek megjelenítésével
- Kocka
- Gúla
- Kúp, henger

Csendélet, kompozíció mértani testekkel, vonalháló rajz
Csendélet tónusok megjelenítésével
Kompozíció összetett geometriai formákkal
Háttér megjelenítése
Drapéria, organikus formák
Természeti formák ábrázolása
- Egyszerű növényi alakzatok
- Összetett növényi alakzatok

Tanulmányrajzok anatómiai modellek után

6.3.2. Térábrázolás *20 óra*

Alapvető síkmértani szerkesztések
Különböző geometrikus térábrázolási szerkesztési módok
Axonometrikus ábrázolás, egyméretű (izometrikus) ábrázolás
Kétméretű (dimetrikus) axonometria

Frontális (kavalier) axonometria
Vetületi ábrázolás
Méretezés, műhelyrajz
Perspektíva fogalma, távlati hatás
Perspektivikus ábrázolás mértani testek rajzolásával

6.3.3. Rajz – festés tanulmányok ***38 óra***

Színtan, színkör fogalma
Színek egymásra hatása
Festési technikák, temperafestés
Színkör festése, tempera technikával
Vízfestés (akvarell) technika bemutatása
Csendélet egyszerű mértani formákkal
Összetett kompozíciók
Háttér megjelenítése, drapéria
Vegyes technikák ismertetése
Természeti formák festése (tanulmányok)

6.3.4. Népművészet ***8 óra***

Tájegységekre jellemző népi motívumok
Tájegységek formakincsei

6.3.5. Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése ***32 óra***

Vizsga-remek tervezés - tanulmányok
Műhelyrajz készítés

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés	x	x	x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	XY rajz kiegészítés	x			
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10635-12 azonosító számú

Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10635-12 azonosító számú, Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret			Technológiai ismeretek						
	A kerámia és porcelánipar gyártmányai	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása	Kerámia és porc. Termékeknél használatos díszítési eljárások	Technológiai dokumentációk
FELADATOK										
Folyamatosan bővíti szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tudását	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai elméleti ismereteit alkalmazza kivitelezési munkájában	x	x								
Kialakítja személyes munkaterét										
Meghatározza és előkészíti a gipszmodell, kerámia és/vagy a porcelán alap- és segédanyagokat		x	x		x			x	x	
Anyagszükségletet számol, időbeni ütemezést készít		x	x							x
Egyszerűbb anyagvizsgálatokat végez		x	x	x						
Előkészíti és karbantartja a kéziszerszámokat, gépeket, berendezéseket					x			x	x	
Tárgykészítéskor feladatát önálló részműveletekre, alapműveletekre bontja					x			x	x	
Gipszmintát, gipszmodellt készít					x					
Kézi- és gépi eljárással kerámia és/vagy porcelán tárgyat formáz, készít								x		
Különböző díszítési eljárást alkalmaz									x	
Felismeri és javítja a gyártás közben előforduló, valamint a készáru hibákat					x			x	x	
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat					x			x	x	
Hulladékot újra feldolgoz vagy szakszerűen tárol					x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK										
A kerámia-porcelán és/vagy gipszes műhely kialakításának egészség- és balesetvédelmi követelményei					x			x	x	
A műhelykialakítás technikai-technológiai követelményei										x
A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	x					x	x	x		

A kerámia- és porcelán sorozatgyártás különböző gipszformái					x					
A kerámia- és porcelángyártás területén használatos fizikai és kémiai alapfogalmak	x	x								
A kerámia- és porcelángyártás nyers-, alap-, segéd- és egyéb felhasználásra kerülő anyagai, azok tulajdonságai	x	x								
A kerámia- porcelán alapanyagok keletkezésére, előkészítésére és felhasználására vonatkozó technológiai előírások		x		x						
Kerámia- és porcelángyártás technológiája						x	x	x		
Egyszerű és összetett gipszminták, modellek készítése, javítása, restaurálása					x					
Egyszerű és bonyolult formájú kerámia- és porcelánipari termékek előállításának technológiája								x		
A műveletek elvégzéséhez szükséges kéziszerszámok, segédeszközök, gépek, berendezések kezelése, szerepük a technológiai folyamatokban		x								
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	x									
Díszítési és színezési módok		x								
A kerámia és porcelán mázak és nyersanyagai		x								
A kerámia- és porcelánipar díszítő festési eljárásai, festékei, azok tulajdonságai	x		x							
Máz alatti dekoráció	x									
A festéshez használt eszközök előkészítési- és karbantartási módja	x									
A dekorégetés technológiája		x								
A festés hibajavítási módjai			x							
A munka ütemezésének módja a technológia által meghatározott gyártási idők betartásával			x							
Dokumentáció és adminisztráció	x									
A munkavédelem jogszabályi környezete		x								
Munka-, tűz-, környezet-, egészség- és balesetvédelem általános és hatósági, törvényi előírásai			x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Szakmairánytól függő eszközök, mérőeszközök, szerszámok gépek berendezések szakszerű használata		x								
Gipsz-kerámia-porcelán alapanyagok, segédanyagok szakszerű felhasználása		x	x							
A komplex jelzésrendszerek										
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x									
Precizitás		x	x							
Szorgalom, igyekezet	x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság	x	x	x							

Együttműködési készség	x	x	x							
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Gyakorlatias feladatértelmezés	x									
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x							
Módszeres munkavégzés			x							

7. Anyagismeret tantárgy 70 óra

6.7. A tantárgy tanításának célja

Az anyagismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül elsajátítsák a kerámia-porcelán iparban felhasználásra kerülő alapanyagok, mint gyártási anyagok természetbeni keletkezésének és előfordulásának ismeretét, ezek legfontosabb kémiai és fizikai tulajdonságait, a segédanyagok szükségességét és szerepét, tulajdonságait.

6.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az anyagismeret tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik a technológiai ismeretek tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

6.9. Témakörök

6.9.1. A kerámia- és porcelánipar gyártmányai *8 óra*

A kerámiai termékek felosztása, a porózus és tömör cserepű, durva és finomkerámiák összehasonlítása

A kerámiaipar gyártmányai

Fogalomtár: kerámia, porozitás, cserépszerkezet

6.9.2. Kerámia- és porcelánipari alapanyagok *28 óra*

Földtani és kőzettani alapismeretek, a gipsz és a gipszforma készítés alapfogalmai, szilikátipari nyersanyagok (oxidos nyersanyagok, szilikátok, földpátok), agyagásványok jellemzői, tűzálló és nem tűzálló agyagok

Földtani-, ásvány- és kőzettani alapismeretek

A gipsz, formakészítéshez kapcsolódó fogalmak

Szilikátipari nyersanyagok: oxidok, szilikátok

Agyagásványok, kaolinok, agyagok

6.9.3. Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok *34 óra*

A porcelán típusai, alaptulajdonságai, porcelángyártási segédanyagok részletes ismertetése, a kerámia és porcelánmázak szerkezete, máztípusok, mázalkotók, Seger-képlet, máz alatti és máz feletti dekoráláshoz használt festékek, festékkészítés, alapanyag-vizsgálatok, számítási feladatok, fémek, műanyagok

A porcelán típusai, szerkezete, tulajdonságai

Nyers- fehér-és készáru gyártásban alkalmazott segédanyagok tulajdonságai

A kerámiai mázak szerkezete, alkotói, mázfajták, Seger-képlet

Kerámiai festékek alkotói, tulajdonságai, festékkészítés

Nyersanyagvizsgálatok

A kerámiaiparban használatos egyéb anyagok: műanyagok, fémek

Számolási feladatok: massza és festékrecept, zsugorodás, anyag-szükséglet, Seger-képlet

6.10. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem.

6.11. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.11.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				

8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Anyagminták azonosítása		x	x	

6.11.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x		
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés		x	x	
1.5.	projekt		x		
1.6.	házi feladat	x	x		

6.12. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Technológiai ismeretek tantárgy 124 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A technológiai ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelán készítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai elméleti tudást és műveltséget a kerámia, porcelán termékek elkészítésében, díszítésben.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A technológiai ismeretek tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik az anyagismeret tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kerámiai nyersanyagok előkészítése *16 óra*

Aprító- és törőgépek működési mechanizmusa, őrlés és szitálás, szemcseosztályozás, keverő berendezések, öntő-, formázó- és présmassza előállítás, vastalanítás, pihentetés, tárolás
A nyersanyagok előkészítésének főbb műveletei (aprítás, osztályozás, adagolás, keverés, víztelenítés)
Anyagelőkészítő gépek
Masszakészítés

7.3.2. Gipszmodell és formagyártás ismeretei *6 óra*

Modellkészítés, munkaforma készítés, többrészes formák, műanyag formák készítése, gipszforma- szárítás
Modellkészítés gipszből, műanyagból
Különböző gyártóformák készítése
A gipszműhelyben folyó munka megismerése a manufaktúrában

7.3.3. Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *14 óra*

Téglagyártás nyersanyagai, formázás, sajtolás, *téglaipa*ri szárítók, égetőkemence típusok, fazekasáru, majolika, fajansz és kályhacsempe gyártása, háztartási edénygyártás, szaniterek és falburkoló csempék
A téglagyártás részletes ismeretével megtanulják a kerámiai termékek előállításánál használatos berendezéseket (prés, extruder), a termékgyártás során lejátszódó folyamatok elméletét (szárításelmélet, égetés közben lejátszódó folyamatok)
A porózus törésfelületű kerámiák termék és gyártásismerete

7.3.4. Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *8 óra*

Tűzálló kerámiák tulajdonságai, szilika és Al-szilikát gyártmányok, bázikus tűzálló anyagok, SiC gyártmányok, kőagyagok, műszaki kerámiák
Tűzálló anyagok termék- és gyártásismerete (szilika, Al-szilikát, bázikus tűzálló anyagok, szilícium-karbid, hőszigetelők)
Tömör törésfelületű kerámiák termék- és gyártásismerete (kőagyag, porcelánszigetelők, műszaki kerámiák

7.3.5. A porcelán nyers- és fehéráru gyártása *28 óra*

Masszagyártás, szabadkézi és gépi formázás, öntés (nyitott, zárt), nyomás alatti öntés, kiegészítő műveletek, szárítás (különböző szárítók), zsengélés, mázolás, mázolás, máztisztítás, mázhibák, égetés, égető kemencék, különböző típusú égetések, szilárd fázisú reakciók az égetés alatt, csiszolás és osztályozás
Porcelán nyersáru előállítása (masszakészítés, öntés, formázás, elkészítés, szárítás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Porcelán fehéráru előállítása (zsengélés, mázolás, mázas égetés, csiszolás, osztályozás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrá-ban
Öntés, formázás, mázolás és égetés hibái

7.3.6. Kerámia- és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások

36 óra

Festőecsetek és egyéb eszközök, porcelánfesték előkészítése, festékfelvitel szempontjai, máz alatti festés, fajansz, eozin, mázbasüllyedő dekorálás, kerámiaipari díszítő eljárások, máz feletti festési technikák, festés hibái és azok javítása, aranyozás, matricázás, gépi dekorálás, dekorégetés (dekorégető kemencék), munka- egészség- és balesetvédelem az egyes elkészítő műhelyek kialakításánál.
A termék és eszközök előkészítése dekoráláshoz
Máz alatti festési technikák
Máz feletti festési technikák (különböző díszítési eljárások, magastűzű, alacsonytűzű, eozin, fajansz)
Virágfestés, gyümölcsfestés, indiai festés, kínai stílusú festés, figurafestés, palettafestés elmélete, az adott festőműhely megismerése a manufaktúrában.
A festések hibái, azok javítása
Aranyozás, nyomdatechnika, szitanyomás, matricázás
Dekorégetés
A porcelángyártó műhelyek kialakítása

7.3.7. Technológiai dokumentációk *16 óra*

Technológiai dokumentáció elkészítése, műveleti technológiai adatlapok elkészítése, dekorleírások, munkaütemezés, gyártási idők
A manufaktúra technológiai dokumentációjának felépítése
Kész porcelántermék előállításának technológiai és műveleti utasításai
Különböző porcelántermék előállításának gyártási ideje és gyártási útja, munka ütemezése

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	

1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				

7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Technológiai minták elemzése		x	x	
8.3.	Anyagminták azonosítása		x	x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10673-12 azonosító számú

Vállalkozási alapismeretek
(Kerámia-, porcelán készítő)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10673-12 azonosító számú, Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek		
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere
FELADATOK			
Tájékozódik a munkavállalói vagy a vállalkozói tevékenység gazdasági - jogi feltételeiről, és változásairól		x	x
Vállalkozóként kialakítja vevőkörét – megrendelőt, megbízót keres			x
Vállalkozással összefüggő adminisztratív, szervező és gazdasági tevékenységet folytat			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Jogi ismeretek alapjai	x		
Munkajog és foglalkoztatás		x	x
Vállalkozási formák, vállalkozások alapítása, működtetése			x
A vállalkozás vagy a munka szervezésének gyakorlati teendői			x
Gazdálkodás és adózás			x
A piackutatás és marketing alapjai			x
Dokumentáció és adminisztráció		x	x
Elemi szintű számítógép-használat		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság			x
Döntésképesség		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Általános tanulóképesség	x	x	x
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x

8. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 68 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az alapvető állampolgári és jogi alapismereteken túl tájékozódjon a számára szóba jöhető lehetséges életútmodellekről, az alkalmazotti, munkavállalói vagy vállalkozói lét, szemlélet alapvető különbségeiről. Az elsajátított vállalkozási alapismereteken keresztül ismerje meg a vállalkozói tevékenység gazdasági, jogi feltételeit, adminisztratív és szervezési hátterét, hogy saját szakterületén tudja majd azokat hasznosítani. További cél a tanuló konvertálható képességeinek fejlesztése, amely kiemelten fontos egy gyorsan változó világban, egy gyakran változó jogszabályi környezetben.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma szorosan kapcsolódik a 11499-12 Foglalkoztatási alapismeretek modul tartalmához. A két modul együttesen biztosítja azokat az alapismeretek, amelyek elsajátításával a tanuló felkészülhet a munka világára, képessé válik eligazodni a munkavállalás különböző formái között, tájékozódni a mindenkori jogszabályi környezetben a munkavállalási, vállalkozási feltételekről és azok változásairól.

8.3. Témakörök

8.3.1. Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog *22 óra*

Bevezetés a jogi ismeretekbe: normák, különböző jogforrások,
Az állam és felépítése, hatalmi ágak és a magyar állam szervezeti felépítése
Közigazgatási jog, a közigazgatás szervezetei
Polgári jog: területei, a kötelmi jog
A polgári jogi szerződés fogalma, típusai
A Vállalkozói szerződés fogalma, a szerződéskötés alapvető szabályai.

8.3.2. Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere *14 óra*

Az alkalmazotti környezethez kapcsolódó munkajogi és foglalkoztatási alapismeretek és azok adminisztrációja.
Munkahelyi szervezetek és érdekképviseletek ismerete
Munkaviszony létesítése és megszüntetése
A munkahelyekre vonatkozó sajátos szabályozások ismerete- jogok és kötelezettségek
Bérezés és munkavégzés szervezése
Magánszemélyek adó és járulékfizetési kötelezettségei
Elemi szintű számítógép használat

8.3.3. Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere *32 óra*

Vállalkozási formák alapvető jellemzői
Vállalkozások alapítás, működtetése
Egyéni vállalkozás alapítása
A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok.
Vállalkozások által fizetendő adók és járulékok
A vállalkozások tervezése, környezete, piaci tényezők
A piackutatás és marketingkommunikáció alapjai

Alapvető pénzügyi ismeretek: hitel, kamat
Alapvető számviteli ismeretek: mérleg, eredménykimutatás
A kommunikáció alkalmazásának alapjai

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		

5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10637-12 azonosító számú

Kerámia- és porcelántárgyak gyártása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása	Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok					Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok								
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás előtanulmányai és előkészítése	Az öntés menete kézi- és gépi eljárással	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással	Kerámia vagy porcelán termékek - nyersgyártása beformázással	Vizsga-remek készítés	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással	Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak össze-illesztése, ragasztása	Nyers kerámia vagy porcelán figurák össze-illesztése, ragasztása	Nyersdíszítési eljárások alkalmazása	Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése	A tisztítás gyakorlata	A szárítás és retusálás gyakorlata	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai
FELADATOK														
Elkészíti a kerámia vagy porcelántermékek műhelyrajzát	x				x									
Megtervezi a munkafolyamatot	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gondoskodik a szükséges anyagokról, eszközökről, gépekről	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Anyagok, eszközök szakszerű tárolását biztosítja	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kerámia vagy porcelánmasszát előkészít vagy beállít	x				x	x	x			x	x			
Üreges- és tömörfalú öntést végez		x			x									
A falvastagság beállításával ellenőrzi az öntött termék megfelelőségét		x			x									
Kézi- és gépi eljárással kerámia vagy porcelán tárgyat formáz, korongol			x	x	x	x	x							
Befogógyűrűt, sablont használ, kívánt paraméterek szerint formázáshoz beállít			x	x	x	x	x							
Rá- és beformázással kerámia vagy porcelánterméket elkészít				x	x	x								
Méréssel ellenőrzi a nyers formázott termék súlyát és		x	x	x	x	x	x							

falvastagságát														
Kerámia vagy porceláneszterméket sajtolással, préseléssel állít elő					x		x							
Nyersterméket esztergályozással, faragással állít elő			x		x							x		
Nyers termékrészeket ragasztással állít össze					x			x	x	x	x			
Áttöréssel, fonással, virágkészítéssel vagy más plasztikus rátéttel díszíti a terméket					x					x				
Több lépcsőben tisztítást végez		x	x		x			x	x			x	x	
Szárítást, retusálást végez		x	x	x	x			x	x				x	
Zsengélést végez					x									x
Mázolást, máztisztítást végez					x									x
Készre égeti a kerámia vagy porcelánterméket					x									x
Termék-megfelelőséget ellenőriz	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK														
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése	x				x	x	x			x	x	x	x	x
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, portré mintázása	x				x	x	x			x	x	x	x	x
A kerámia vagy porcelántermékek műhelyrajzai	x				x	x	x			x	x			
A kerámia vagy porcelángyártás alap- és segédanyagai	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenység elvégzéséhez szükséges műveletek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A gipszmintakészítés alapvető technikái	x													
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenységhez szükséges eszközök, berendezések, gépek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Öntési- és korongolási eljáráshoz masszakészítés	x	x		x										
Egyszerű termékek előállítása öntéssel, formázással		x		x	x	x	x							
Bonyolult termékek előállítása ragasztással, áttöréssel, díszítéssel					x			x	x	x	x			
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei					x		x			x	x			
A tisztítás és retusálás gyakorlata					x			x	x			x	x	
Szárítás és zsengélés					x								x	x
Mázolás és máztisztítás					x									x
A kerámia vagy porcelán égetése					x									x
Az ellenőrzéshez tartozó hibafajták	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A kerámia-porcelánkészítő műhely munka-, baleset-,	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai														
SZAKMAI KÉSZSÉGEK														
Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése	x				x	x	x			x	x			
A kerámia vagy porcelánkészítő kéziszerszámok, gépek, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tárgyalakítási műveletek alkalmazása		x	x	x	x	x	x			x	x			
Díszítési műveletek alkalmazása					x					x	x			
Munkavédelmi eszközök, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK														
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szorgalom, igyekezet		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK														
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK														
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok tantárgy 2298 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia-porcelán készítő gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelánkészítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai tudást a kerámia, porcelán termékek elkészítésében.

A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy: a kerámia, porcelánkészítő szakma munkaterületéhez tartozó termékek elkészítése során a tanulók kombinációs készsége és kreativitása kibontakozhasson;
a tanulókat a gyakorlat során sikerélményéhez juttassa;
a szakmai, gyakorlati alapismereteket olyan szinten biztosítsa, amely képessé teszi a tanulókat bármely alapvető szakmai feladat elvégzésére;
fejlessze a tanulók kézügyességét, forma- és arányérzékét, szemmértékét;
a tanulók az esztétikai érzék fejlesztésének és a technológiai minőségi szempontok megismerésének segítségével önállóan felismerjék, megelőzzék, kiküszöböljék a hibákat;
bemutassa a technológiai eljárások sokszínűségét, kombinálhatóságát, a műveletek logikai sorrendjét;
felhívja a figyelmet a konkrét termékek formai megoldásainak, alap- és segédanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök és gépek technológiai és kivitelezési összefüggéseire;
ráneveljen a pontos, szakszerű és kitartó, minőségi munkára;
készítsen fel az önálló ismeretszerzésre, a korszerű technika, technológia iránti érdeklődésre;
fejlessze a tanulók munkatempóját, teljesítményét, nevelje őket gazdaságossági szemléletre;
nevelje a tanulókat a szakmában használatos munkaeszközök, gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére, kezelésére, munka-, balesetmentes alkalmazására;
nevelje a tanulókat a munka-, baleset-, az egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartására.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma kapcsolódik 10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelméleti modul anyagismeret és technológiai ismeretek és a 10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlatok modul szakrajz elméleti tantárgyainak szakmai ismeretanyagához, amely ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

9.3. Témakörök

9.3.1. A kerámia vagy porcelán nyersgyártás előtanulmányai és előkészítése *174 óra*

Műhelyismeret gyakorlata:
a kerámia, porcelántárgykészítő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása
a kerámia, porcelánkészítő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

A gipszmintakészítés alapvető technikái, műveletei a gyakorlatban:

- gipszforma készítés alapjai
- egyszerű öntött gipszformák készítése
- gipszmodellek készítése

Kerámia vagy porcelántermékek tervezése
Önálló tanulmányok készítése
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, portré mintázása
Ornamentika, minta tervezése és kivitelezése
A kerámia vagy porcelántermékek műhelyrajzának elkészítése
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenységhez szükséges eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja
Kerámia vagy porcelán masszakészítés, homogenizálás:
különböző alakítási módokhoz használt masszák (formázómassza, öntőmassza)
egyéb különleges masszák (kosármassza, virágmassza, présmassza) előkészítése, beállítása
masszakészítő gépek működése, használata

9.3.2. Az öntés menete kézi- és gépi eljárással *125 óra*

Az öntési művelet feltételeinek megteremtése
Az üregesfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
A tömörfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
Az öntési művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az öntési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az öntési műveletre és munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.3. Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással *144 óra*

Az esztergályozási, faragási műveletek feltételeinek megteremtése
Darabrészek esztergályozása
Kézi és gépi faragással előállított termékek készítése
Az esztergályozási, faragási műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozási, faragási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási, faragási műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.4. Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással *224 óra*

A beformázás művelet feltételeinek megteremtése
Egyszerű és összetett dísztárgyak, szervizáruk készítése beformázással
A beformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése,

tisztítása
A beformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A beformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.5. Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással *224 óra*

A ráformázás művelet feltételeinek megteremtése
Dísztárgyak, szervizáruk készítése ráformázással
A ráformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A ráformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A ráformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.6. Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei *173 óra*

A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek feltételeinek megteremtése
A nedves- és porsajtolás folyamata
A szabadkézi alakítás műveletei, szabadkézi korongolás
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, tisztítása, kezelése
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.7. Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása *178 óra*

Az összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán tárgyak különböző ívű és felületű részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása a termékeken
Az összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.8. Nyers kerámia vagy porcelán figurák összeillesztése, ragasztása *152 óra*

Figura összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán figurális termékek részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása
A figura összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A figura összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A figura összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.9. Nyersdíszítési eljárások alkalmazása *202 óra*

A nyersdíszítési eljárások feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái.
Díszítőelemek:
geometrikus motívumok, dupla falú termékek kialakítása áttöréssel, összeállítása, tisztítása
motívumok kialakítása gravírozással
A nyersdíszítési eljárások eszközeinek használata, tisztítása
A nyersdíszítési eljárások selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A nyersdíszítési eljárásokra és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.10. Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése *96 óra*

A munkavégzés feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái, formázás szabadkézzel.
Díszítőelemek: kosárfonás, virágkészítés
kosárfonás, szálkezelés, kosár felépítés műveletei
virágkészítés, szárazás, levelezés, ezek összeállítása, segédtámaszok használata
A kosárfonáshoz, virágkészítéshez és egyéb technikák alkalmazásához szükséges eszközök, berendezések használata, kezelése, tisztítása
A kosárfonás, virágkészítés és egyéb technikák alkalmazásakor keletkező selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A kosárfonásra, virágkészítésre és egyéb technikák alkalmazására és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.11. A tisztítás gyakorlata *246 óra*

A tisztítási művelet feltételeinek megteremtése
Nedves és száraz termékek tisztítási műveletei:
középre ütés, varratok eltávolítása, élek lekerekítése, öntőnyak, és egyéb csonkok eltávolítása,
esztétikus, megfelelő minőségű felület kialakítása
A tisztítási művelet gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A tisztítási művelet selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A tisztítási műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.12. A szárítás és retusálás gyakorlata *178 óra*

A szárítás és retusálás műveletek feltételeinek megteremtése
Nyers termékek természetes és mesterséges szárítása, előkészítése égetésre:
tartozékok, támasztékok, égetési segédeszközök kialakításának, alkalmazása a gyakorlatban
A szárítás műveletek gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A retusálás műveletek eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

és karbantartása
A szárítás és retusálás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A szárítás és retusálás műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.13. A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai *31 óra*

Az utómunkálatok feltételeinek megteremtése
A kerámia vagy porcelán nyerstermékek zsengélési gyakorlata
Mázolás és máztisztítás alapvető műveletei, mázas égetés
Kerámia vagy porcelánáruk javítása, csiszolása, osztályozása
Az utómunkálatok gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az utómunkálatokra és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.3.14. Vizsga-remek készítés *151 óra*

Önálló munkavégzés tervezése, szervezése
Vizsga-remek tervezése, műhelyrajz elkészítése, kerámia vagy porcelántárgy vagy tárgycsoport kivitelezése
A vizsga-remek kivitelezés feltételeinek megteremtése:
anyagok kiválasztása, előkészítése
szerszámok, segédeszközök kiválasztása
munkavégzés műveleti sorrendjének meghatározása, részfeladatok lebontása, technológiai idők a műveletek egymásutániságának figyelembevételével
Anyagtakarékossági szempontok és minőségi előírások összehangolása
A tanult technikák és technológiák alkalmazása
Bonyolultabb feladat kivitelezése üzemszerű termelési feltételek között
A műveletek specifikálási lehetőségei a teljesítményelvű munkavégzés alapjainak alkalmazásával
A vizsga-remek elkészítésére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):*

Tanműhely.

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x		
1.2.	megbeszélés	x	x		
1.3.	szemléltetés	x	x		

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4..1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.4.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen	x			

	irányítással				

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása	**Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok**
	Az öntés menete kézi- és gépi eljárással
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással
	Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei
	Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása
	Nyers kerámia vagy porcelán figurák összeillesztése, ragasztása
	Nyersdíszítési eljárások alkalmazása
	Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése
	A tisztítás gyakorlata
	A szárítás és retusálás gyakorlata
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai

10637-12 Kerámia- és porcelán tárgyak gyártása szakmai követelménymodul

Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok tantárgy

Témakörök

Az öntés menete kézi- és gépi eljárással
Az öntési művelet feltételeinek megteremtése
Az üregesfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
A tömörfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással

Az öntési művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az öntési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az öntési műveletre és munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással
Az esztergályozási, faragási műveletek feltételeinek megteremtése
Darabrészek esztergályozása
Kézi és gépi faragással előállított termékek készítése
Az esztergályozási, faragási műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozási, faragási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási, faragási műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással
A beformázás művelet feltételeinek megteremtése
Egyszerű és összetett dísztárgyak, szervizáruk készítése beformázással
A beformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A beformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A beformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással
A ráformázás művelet feltételeinek megteremtése
Dísztárgyak, szervizáruk készítése ráformázással
A ráformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A ráformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A ráformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek feltételeinek megteremtése
A nedves- és porsajtolás folyamata
A szabadkézi alakítás műveletei, szabadkézi korongolás
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, tisztítása, kezelése
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása
Az összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán tárgyak különböző ívű és felületű részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása a termékeken
Az összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyers kerámia vagy porcelánfigurák összeillesztése, ragasztása
Az összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán tárgyak különböző ívű és felületű részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása a termékeken
Az összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyersdíszítési eljárások alkalmazása
A nyersdíszítési eljárások feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái.
Díszítőelemek:
geometrikus motívumok kialakítása áttöréssel, dupla falú termékek áttöréssel történő díszítése, összeállítása, tisztítása
motívumok kialakítása gravírozással
A nyersdíszítési eljárások eszközeinek használata, tisztítása
A nyersdíszítési eljárások selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A nyersdíszítési eljárásokra és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése
A munkavégzés feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái, formázás szabadkézzel.
Díszítőelemek: kosárfonás, virágkészítés
kosárfonás, szálkezelés, kosár felépítés műveletei
virágkészítés, szárazás, levelezés, ezek összeállítása, segédtámaszok használata
A kosárfonáshoz, virágkészítéshez és egyéb technikák alkalmazásához szükséges eszközök, berendezések használata, kezelése, tisztítása
A kosárfonás, virágkészítés és egyéb technikák alkalmazásakor keletkező selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A kosárfonásra, virágkészítésre és egyéb technikák alkalmazására és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

A tisztítás gyakorlata
A tisztítási művelet feltételeinek megteremtése
Nedves és száraz termékek tisztítási műveletei:
középre ütés, varratok eltávolítása, élek lekerekítése, öntőnyak, és egyéb csonkok eltávolítása, esztétikus, megfelelő minőségű felület kialakítása
A tisztítási művelet gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A tisztítási művelet selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A tisztítási műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

A szárítás és retusálás gyakorlata
A szárítás és retusálás műveletek feltételeinek megteremtése
Nyers termékek természetes, és mesterséges szárítása, előkészítése égetésre:
tartozékok, támasztékok, égetési segédeszközök kialakításának, alkalmazása a gyakorlatban
A szárítás és retusálás műveletek gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A szárítás és retusálás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A szárítás és retusálás műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai
Az utómunkálatok feltételeinek megteremtése
Mázolás és máztisztítás alapvető műveletei
A kerámia vagy porcelán nyerstermékek zsengélési, égetési gyakorlata
Kerámia vagy porcelánáruk javítása, csiszolása, osztályozása
Az utómunkálatok gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
Az utómunkálatok során keletkezett selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az utómunkálatokra és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

5.41.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 211 02
KERÁMIA, PORCELÁN KÉSZÍTŐ
(kerámia- és porcelántárgykészítő szakmairány)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 211 02 Kerámia, porcelán készítő (kerámia- és porcelántárgykészítő szakmairány) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 211 02

A szakképesítés megnevezése: Kerámia, porcelán készítő (kerámia- és porcelántárgykészítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
--	--

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza". Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. Objektív tényezők

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az

iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.

- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé.

Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a

csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.

3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."

   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."

   „Mindig fejezd be a feladatod."

   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."

   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.

5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.

6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a

csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás II.										2	
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet	1			1			0,5			0,5	
	Szakmatörténet				0,5			0,5				
	Szakrajzi ismeretek	1		70	1		105	1		105	1	
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret	1			0,5						0,5	
	Technológiai ismeretek	1			1			1			0,5	
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek							1			1	
10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása	Kerámia- és porcelánkészítő gyakorlatok		16,5			17			17			15
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		4	17		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**18**			**16**		**106**
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete				*18*								*18*
	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai				*18*								*18*
	A modern művészet törekvései							*18*					*18*
	Népművészet										*16*		*16*
	Szakmatörténet				**18**			**18**					**36**
	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok				*7*								*7*
	A finomkerámia Nyugaton				*11*								*11*

	A magyar kerámia és porcelán							*10*					*10*
	A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, mint emléktárgy							*8*					*8*
	Szakrajzi ismeretek	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Szabadkézi rajzolás	*12*			*12*			*18*					*42*
	Térábrázolás	*10*			*10*								*20*
	Rajz –festés tanulmányok	*14*			*14*			*10*					*38*
	Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése										*32*		*32*
	Népművészet							*8*					*8*
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	**Anyagismeret**	**36**			**18**						**16**		**70**
	A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	*8*											*8*
	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	*28*					*105*			*105*			*28*
	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok			*70*	*18*						*16*		*34*
	Technológiai ismeretek	**36**			**36**			**36**			**16**		**124**
	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	*16*											*16*
	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	*6*											*6*
	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	*14*											*14*
	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete				*8*								*8*
	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása				*28*								*28*
	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások							*36*					*36*
	Technológiai dokumentációk										*16*		*16*
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	**Vállalkozási alapismeretek**							**36**			**32**		**68**
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog							*22*					*22*
	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere							*14*					*14*
	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere										*32*		*32*
10637-12 Kerámia- és	**Kerámia porcelánkészítő gyakorlatok**		**594**			**612**			**612**			**480**	**2298**

porcelántárgyak gyártása	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás előtanulmányai és előkészítése		*67*			*43*			*43*			*21*	*174*
	Az öntés menete kézi- és gépi eljárással		*89*			*18*			*18*				*125*
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással		*38*			*44*			*44*			*18*	*144*
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással		*96*			*56*			*56*			*16*	*224*
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással		*96*			*56*			*56*			*16*	*224*
	Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei		*19*			*31*			*41*			*82*	*173*
	Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása		*48*			*47*			*47*			*36*	*178*
	Nyers kerámia vagy porcelán figurák összeillesztése, ragasztása					*76*			*76*				*152*
	Nyersdíszítési eljárások alkalmazása		*56*			*69*			*54*			*23*	*202*
	Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése					*28*			*33*			*35*	*96*
	A tisztítás gyakorlata		*85*			*71*			*64*			*56*	*246*
	A szárítás és retusálás gyakorlata					*58*			*64*			*56*	*178*
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai					*15*			*16*				*31*
	Vizsga-remek készítés											*151*	*151*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**144**	**612**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		642 / 19,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2578 / 80,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők A munkavédelem fogalomrendszere, források A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége.

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10634-12 azonosító számú

Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10634-12 azonosító számú, Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet						Szakmatörténet				Szakrajzi ismeretek				
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai	A modern művészet törekvései	Népművészet	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok	A finomkerámia Nyugaton	A magyar kerámia és porcelán	A kerámia, porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy	Szabadkézi rajzolás	Térábrázolás	Rajz – festés tanulmányok	Vizsgaremek műhelyrajzának tervezése készítése	Népművészet
FELADATOK															
Felhasználja, bővíti művészettörténeti, népművészeti és szakmatörténeti ismereteit	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**					
A szakmairánynak megfelelő, különböző ábrázolási módokat és megjelenítési formákat alkalmaz											x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
A művészettörténet stíluskorszakai és legújabb irányzatai	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									
A magyar néprajz és népművészet sajátosságai						x									
A kerámia- és porcelánipar szakmatörténete és fejlődése							x	x	x						
A térábrázolás geometriai rendszerei											x	x	x	x	
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése											x	x	x	x	
Különféle természeti formák megjelenítése											x		x	x	x
Az ember ábrázolása											x		x	x	
A színek kifejezőereje, a színkeverés törvényszerűségei													x	x	x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése											x		x	x	
Az ábrázolás különböző technikái											x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Művészettörténeti korok, műalkotások felismerése	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									

Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése, készítése												x		x	
Kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása											x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Fejlődőképesség, önfejlesztés	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	x	x	x	x	
Precizitás											x	x	x	x	x
Kézügyesség											x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyén való alkalmazása	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

4. Művészettörténet tantárgy 106 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelán készítő szakma gyakorlásához szükséges művészettörténeti műveltséget, hogy fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, a tantárgy neveljen művészi ízlésre, ezekkel biztosítsa pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, és a további önképzésnek nyújtsa az alapját.
A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy a tanuló: felismerje a különböző korszakok stílusjegyeit (az építészeti téralakítás, a szerkezet megoldásai, a díszítés módozatai a plasztika és a síkművészetben); ismerje egy-egy korszak, stílus kiemelkedő alkotásait, alkotóit; tudjon műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni; ismerjen a szakmájához legközelebb álló iparművészeti emlékeket; lássa a művészet és társadalom belső összefüggéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

4.3. Témakörök

4.3.1. Művészettörténet a kezdetektől az ókorig *18 óra*

Az őskor művészete
- Aurignac-i, Solutré-i, Magdaléni kultúra
- Paleolitikum
- Neolitikum
- Fémkorszakok

Az ókori kultúrák művészete:
- Egyiptom
  - Predinasztikus kor
  - Archaikus kor
  - Óbirodalom
  - Első átmeneti kor
  - Középbirodalom
    - Második átmeneti kor
    - Újbirodalom
    - Késői kor
    - Ptolemaiosz-kor
    - Az újkori Egyiptom művészete
- Mezopotámia
  - Szamarra és Tell Halaf kultúrái
  - Ubaid-kultúra
  - Uruk-kultúra
  - Dzsemdet Naszr-kultúra
  - Korai sumer városállamok időszaka

Agadei dinasztia kora, akkád hódítások
Sumer reneszánsz
Asszír művészet
Babiloni művészet
Kína
Kézművesség
Építészet
Szobrászat
Kalligráfia, festészet
Ősi kínai művészetek
A Földközi-tenger partvidékeinek kultúra területei:
Kréta-Mükéné művészete
Görög művészet
Etruszk művészet
Római művészet
Pannónia provinciális művészete

4.3.2. A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika ***18 óra***

Az ókeresztény művészet
Bizánci művészet
Mozaikok, ikonok
Miniatúra festészet
Domborművek
Iparművészet
Iszlám művészet
Korai arab művészet
Kalligráfia, miniatúra
Szőnyeg, textilművesség
Építészeti stílusok
A népvándorlás kora és a Karoling művészet
A középkor művészete: a Románkori művészet és a Gótikus művészet
A román-stílusú építészet jellegzetességei
Könyvfestészet
A gótikus építészet jellegzetességei
Üvegfestészet, táblakép festészet
Magyarország középkori művészete
Román kori egyházi, világi építészet
Gótikus építészeti alkotások Magyarországon
Falfestészet
Aranyművesség

4.3.3. A művészettörténet nagy korszakai - a reneszánsz és a barokk művészete ***18 óra***

Reneszánsz művészet
A reneszánsz kialakulása
Tudomány
Irodalom és költészet
Szobrászat, festészet
Itáliai reneszánsz

Kiemelkedő itáliai festők, szobrászok
Északi reneszánsz
Magyarország reneszánsz művészete
Építészeti emlékek
Falfestészet, táblaképek
Iparművészet, ötvös és üvegművészeti emlékek
Barokk művészet
A barokk stílusjegyei építészetben, szobrászatban
Itáliai barokk művészet
Rokokó
Magyarország barokk művészete
A barokk építészet stílusjegyei szakrális és világi épületeken
Magyarországi barokk festők, szobrászok
Freskófestészet Magyarországon

4.3.4. A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai ***18 óra***

Klasszicizmus
Általános meghatározás
Épületek, szobrászat és festészet
Klasszicizmus Magyarországon
Romantika
Romantika megjelenése képzőművészetben
Bútorművesség
Romantika a magyar építészetben
Új festészeti irányzatok
Szimbolizmus
Naturalizmus
Impresszionizmus
Impresszionizmus Franciaországban
Magyar impresszionista festők
Eklektika
Eklektika jellegzetességei
Eklektika a szobrászatban, építészetben
Szecesszió
A szecesszió kialakulása
Európai szecessziós építészet
Iparművészet, bútorművesség
Szecessziós épületek Magyarországon

4.3.5. A modern művészet törekvései ***18 óra***

XX. század építészete
Történeti stílusok követése
Bauhaus irányzatok
Amerikai építészet
Európai építészeti emlékek
Magyar alkotóművészek
Art deco
Art deco az építészetben
Neoklasszicizmus

Neoklasszicista épületek Magyarországon
Posztmodern építészet
A posztmodernizmus kialakulása
A posztmodern stílus jellegzetességei

Festészet, Avantgard művészet
Expresszionizmus
Fauvizmus
Futurizmus
Absztrakt művészet
Dadaizmus
Szürrealizmus
Konstruktivizmus
Szobrászat

4.3.6. Népművészet *16 óra*

Népi mesterségek jellegzetességei
Építészet
Asztalos, fafaragó, ács mesterség
Fazekasság
Fonott eszközök készítése
Szövés, hímzés
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Felvidék
Heves megye
Nógrád megye
Erdély
Partium, Kalotaszeg, Torockó, Mezőség
Székelyföld
Gyergyó, Kászon, Barcaság
Gyimes, Moldva, Bukovina
Dunántúl
Kisalföld, Hanság, Rábaköz, Szigetköz, Csallóköz
Bakony, Balaton-felvidék
Göcsej, Őrség, Somogy
Alföld
Hajdú-Bihar megye
Csongrád megye

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	

1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmatörténet tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A manufaktúra rendszerű kerámia-porcelángyártás átmenetet képez a tömeggyártás és az egyedi iparművészeti tevékenység között, azonban sokkal közelebb áll az utóbbihoz, sokszor állít elő iparművészeti jellegű és igényű egyedi alkotást.

A szakmatörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az eddigi művésztörténeti alapképzés mellett a szakma speciális történetével is megismerkedjen, s ehhez a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges szakmatörténeti műveltséget. Célja, hogy a tanuló fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, hogy a tantárgy neveljen művészi ízlésre, mind ezekkel biztosítva pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, amely elősegíti a hajdani eredmények közötti tájékozódást, és a további önképzésnek nyújtja az alapját.

A szakmatörténetnek a távol keleti és az európai kerámia és porcelán mellett részét képezi az egyéb igényes finomkerámia is, hiszen a porcelántárgyak formakincse, a rájuk festett mintakincs előzménye sok esetben a korai majolika, fajansz vagy kőedény, illetve az ókori mediterranum hatását tükrözi.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakmatörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a művészettörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését., az alkalmazási lehetőségeket.

5.3. Témakörök

5.3.1. A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok *7 óra*

A kerámia és a porcelán fajtái
Kínai porcelán
Japán kerámia és porcelán története
Az iszlám kerámia és porcelán

5.3.2. A finomkerámia Nyugaton *11 óra*

Az ókori mediterránum kerámiája
Egyiptomi, mezopotámiai, krétai, görög és római kerámiák
Az iszlám kerámia
Az európai majolika és fajansz
Az európai porcelán születése
A német, a francia, az angol, az olasz, az osztrák, a dán, az orosz és a cseh porcelán

5.3.3. A magyar kerámia és porcelán *10 óra*

A kezdetek, habánok, Holics
A herendi, a pécsi Zsolnay, hollóházi és az alföldi porcelángyárak története

5.3.4. A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, emléktárgy

8 óra

Kerámia és porcelán használati tárgyak
Kerámia és porcelán dísztárgyak, azok minősége, díszítése és fajtái

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajzi ismeretek tantárgy 140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia - porcelánipari szakrajz tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje:

- a műszaki és művészeti szabadkézi ábrázolás szabályait;
- az eszközök használatát;
- ismerje a vetületi, axonometrikus és látszati ábrázolást;
- tájékozott legyen a különböző stílusú ornamentikák alkalmazásában;
- ismerje a műszaki rajzolvasást;
- a forma és díszítmény összhangját, esztétikai kívánalmait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Szakrajz tantárgy tartalma kapcsolódik a 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása gyakorlati modul Kerámia-porcelán készítő gyakorlatok tantárgyához. A szakrajzi ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szabadkézi rajzolás *42 óra*

A sík, a tér és a forma magyarázata (kompozíció, méret, arány, rész egész viszonyai, fény-árnyék összefüggései)
Betűtan
Mértani testek ábrázolása, nem látható élek megjelenítésével

- Kocka
- Gúla
- Kúp, henger

Csendélet, kompozíció mértani testekkel, vonalháló rajz
Csendélet tónusok megjelenítésével
Kompozíció összetett geometriai formákkal
Háttér megjelenítése
Drapéria, organikus formák
Természeti formák ábrázolása

- Egyszerű növényi alakzatok
- Összetett növényi alakzatok

Tanulmányrajzok anatómiai modellek után

6.3.2. Térábrázolás *20 óra*

Alapvető síkmértani szerkesztések
Különböző geometrikus térábrázolási szerkesztési módok
Axonometrikus ábrázolás, egyméretű (izometrikus) ábrázolás

Kétméretű (dimetrikus) axonometria
Frontális (kavalier) axonometria
Vetületi ábrázolás
Méretezés, műhelyrajz
Perspektíva fogalma, távlati hatás
Perspektivikus ábrázolás mértani testek rajzolásával

6.3.3. Rajz – festés tanulmányok ***38 óra***

Színtan, színkör fogalma
Színek egymásra hatása
Festési technikák, temperafestés
Színkör festése, tempera technikával
Vízfestés (akvarell) technika bemutatása
Csendélet egyszerű mértani formákkal
Összetett kompozíciók
Háttér megjelenítése, drapéria
Vegyes technikák ismertetése
Természeti formák festése (tanulmányok)

6.3.4. Népművészet ***8 óra***

Tájegységekre jellemző népi motívumok
Tájegységek formakincsei

6.3.5. Vizsga-remek műhelyrajzának tervezése, készítése ***32 óra***

Vizsga-remek tervezés - tanulmányok
Műhelyrajz készítés

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés	x	x	x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	XY rajz kiegészítés	x			
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10635-12 azonosító számú

Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10635-12 azonosító számú, Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret			Technológiai ismeretek						
	A kerámia és porcelánipar gyártmányai	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása	Kerámia és porc. Termékeknél használatos díszítési eljárások	Technológiai dokumentációk
FELADATOK										
Folyamatosan bővíti szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tudását	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai elméleti ismereteit alkalmazza kivitelezési munkájában	x	x								
Kialakítja személyes munkaterét										
Meghatározza és előkészíti a gipszmodell, kerámia és/vagy a porcelán alap- és segédanyagokat		x	x		x			x	x	
Anyagszükségletet számol, időbeni ütemezést készít		x	x							x
Egyszerűbb anyagvizsgálatokat végez		x	x	x						
Előkészíti és karbantartja a kéziszerszámokat, gépeket, berendezéseket					x			x	x	
Tárgykészítéskor feladatát önálló részműveletekre, alapműveletekre bontja					x			x	x	
Gipszmintát, gipszmodellt készít					x					
Kézi- és gépi eljárással kerámia és/vagy porcelán tárgyat formáz, készít								x		
Különböző díszítési eljárást alkalmaz									x	
Felismeri és javítja a gyártás közben előforduló, valamint a készáru hibákat					x			x	x	
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat					x			x	x	
Hulladékot újra feldolgoz vagy szakszerűen tárol					x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK										
A kerámia-porcelán és/vagy gipszes műhely kialakításának egészség- és balesetvédelmi követelményei					x			x	x	
A műhelykialakítás technikai-technológiai követelményei										x
A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	x					x	x	x		

A kerámia- és porcelán sorozatgyártás különböző gipszformái					x					
A kerámia- és porcelángyártás területén használatos fizikai és kémiai alapfogalmak	x	x								
A kerámia- és porcelángyártás nyers-, alap-, segéd- és egyéb felhasználásra kerülő anyagai, azok tulajdonságai	x	x								
A kerámia- porcelán alapanyagok keletkezésére, előkészítésére és felhasználására vonatkozó technológiai előírások		x		x						
Kerámia- és porcelángyártás technológiája						x	x	x		
Egyszerű és összetett gipszminták, modellek készítése, javítása, restaurálása					x					
Egyszerű és bonyolult formájú kerámia- és porcelánipari termékek előállításának technológiája								x		
A műveletek elvégzéséhez szükséges kéziszerszámok, segédeszközök, gépek, berendezések kezelése, szerepük a technológiai folyamatokban		x								
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	x									
Díszítési és színezési módok		x								
A kerámia és porcelán mázak és nyersanyagai		x								
A kerámia- és porcelánipar díszítő festési eljárásai, festékei, azok tulajdonságai	x		x							
Máz alatti dekoráció	x									
A festéshez használt eszközök előkészítési- és karbantartási módja	x									
A dekorégetés technológiája		x								
A festés hibajavítási módjai			x							
A munka ütemezésének módja a technológia által meghatározott gyártási idők betartásával			x							
Dokumentáció és adminisztráció	x									
A munkavédelem jogszabályi környezete		x								
Munka-, tűz-, környezet-, egészség- és balesetvédelem általános és hatósági, törvényi előírásai			x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Szakmairánytól függő eszközök, mérőeszközök, szerszámok gépek berendezések szakszerű használata		x								
Gipsz-kerámia-porcelán alapanyagok, segédanyagok szakszerű felhasználása		x	x							
A komplex jelzésrendszerek										
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x									
Precizitás		x	x							
Szorgalom, igyekezet	x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság	x	x	x							

Együttműködési készség	x	x	x							
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Gyakorlatias feladatértelmezés	x									
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x							
Módszeres munkavégzés			x							

7. Anyagismeret tantárgy 70 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az anyagismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül elsajátítsák a kerámia-porcelán iparban felhasználásra kerülő alapanyagok, mint gyártási anyagok természetbeni keletkezésének és előfordulásának ismeretét, ezek legfontosabb kémiai és fizikai tulajdonságait, a segédanyagok szükségességét és szerepét, tulajdonságait.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az anyagismeret tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik a technológiai ismeretek tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kerámia- és porcelánipar gyártmányai *8 óra*

A kerámiai termékek felosztása, a porózus és tömör cserepű, durva és finomkerámiák összehasonlítása

- A kerámiaipar gyártmányai
- Fogalomtár: kerámia, porozitás, cserépszerkezet

7.3.2. Kerámia- és porcelánipari alapanyagok *28 óra*

Földtani és kőzettani alapismeretek, a gipsz és a gipszforma készítés alapfogalmai, szilikátipari nyersanyagok (oxidos nyersanyagok, szilikátok, földpátok), agyagásványok jellemzői, tűzálló és nem tűzálló agyagok

- Földtani-, ásvány- és kőzettani alapismeretek
- A gipsz, formakészítéshez kapcsolódó fogalmak
- Szilikátipari nyersanyagok: oxidok, szilikátok
- Agyagásványok, kaolinok, agyagok

7.3.3. Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok *34 óra*

A porcelán típusai, alaptulajdonságai, porcelángyártási segédanyagok részletes ismertetése, a kerámia és porcelánmázak szerkezete, máztípusok, mázalkotók, Seger-képlet, máz alatti és máz feletti dekoráláshoz használt festékek, festékkészítés, alapanyag-vizsgálatok, számítási feladatok, fémek, műanyagok

- A porcelán típusai, szerkezete, tulajdonságai
- Nyers- fehér-és készáru gyártásban alkalmazott segédanyagok tulajdonságai
- A kerámiai mázak szerkezete, alkotói, mázfajták, Seger-képlet
- Kerámiai festékek alkotói, tulajdonságai, festékkészítés
- Nyersanyagvizsgálatok
- A kerámiaiparban használatos egyéb anyagok: műanyagok, fémek
- Számolási feladatok: massza és festékrecept, zsugorodás, anyag-szükséglet, Seger-képlet

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x		
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés		x	x	
1.5.	projekt		x		
1.6.	házi feladat	x	x		

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				

5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Anyagminták azonosítása		x	x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Technológiai ismeretek tantárgy 124 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A technológiai ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelán készítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai elméleti tudást és műveltséget a kerámia, porcelán termékek elkészítésében, díszítésben.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A technológiai ismeretek tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik az anyagismeret tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

8.3. Témakörök

8.3.1. A kerámiai nyersanyagok előkészítése *16 óra*

Aprító- és törőgépek működési mechanizmusa, őrlés és szitálás, szemcseosztályozás, keverő berendezések, öntő-, formázó- és présmassza előállítás, vastalanítás, pihentetés, tárolás

A nyersanyagok előkészítésének főbb műveletei (aprítás, osztályozás, adagolás, keverés, víztelenítés)

Anyag-előkészítő gépek

Masszakészítés

8.3.2. Gipszmodell és formagyártás ismeretei *6 óra*

Modellkészítés, munkaforma készítés, többrészes formák, műanyagformák készítése, gipszforma- szárítás

Modellkészítés gipszből, műanyagból

Különböző gyártóformák készítése

A gipszműhelyben folyó munka megismerése a manufaktúrában

8.3.3. Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *14 óra*

Téglagyártás nyersanyagai, formázás, sajtolás, téglaipari szárítók, égetőkemence típusok, fazekasáru, majolika, fajansz és kályhacsempe gyártása, háztartási edénygyártás, szaniterek és falburkoló csempék

A téglagyártás részletes ismeretével megtanulják a kerámiai termékek előállításánál használatos berendezéseket (prés, extruder), a termékgyártás során lejátszódó folyamatok elméletét (szárításelmélet, égetés közben lejátszódó folyamatok)

A porózus törésfelületű kerámiák termék és gyártásismerete

8.3.4. Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *8 óra*

Tűzálló kerámiák tulajdonságai, szilika és Al-szilikát gyártmányok, bázikus tűzálló anyagok, SiC gyártmányok, kőagyagok, műszaki kerámiák

Tűzálló anyagok termék- és gyártásismerete (szilika, Al-szilikát, bázikus tűzálló anyagok, szilícium-karbid, hőszigetelők)

Tömör törésfelületű kerámiák termék- és gyártásismerete (kőagyag, porcelánszigetelők, műszaki kerámiák

8.3.5. A porcelán nyers- és fehéráru gyártása *28 óra*

Masszagyártás, szabadkézi és gépi formázás, öntés (nyitott, zárt), nyomás alatti öntés, kiegészítő műveletek, szárítás (különböző szárítók), zsengélés, mázolás, mázolás, máztisztítás, mázhibák, égetés, égető kemencék, különböző típusú égetések, szilárd fázisú reakciók az égetés alatt, csiszolás és osztályozás.
Porcelán nyersáru előállítása (masszakészítés, öntés, formázás, elkészítés, szárítás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában.
Porcelán fehéráru előállítása (zsengélés, mázolás, mázas égetés, csiszolás, osztályozás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Öntés, formázás, mázolás és égetés hibái

8.3.6. Kerámia- és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások

36 óra

Festőecsetek és egyéb eszközök, porcelánfesték előkészítése, festékfelvitel szempontjai, máz alatti festés, fajansz, eozin, mázba-süllyedő dekorálás, kerámiaipari díszítő eljárások, máz feletti festési technikák, festés hibái és azok javítása, aranyozás, matricázás, gépi dekorálás, dekorégetés (dekorégető kemencék), munka- egészség- és balesetvédelem az egyes elkészítő műhelyek kialakításánál.
A termék és eszközök előkészítése dekoráláshoz
Máz alatti festési technikák
Máz feletti festési technikák (különböző díszítési eljárások, magastüzű, alacsonytüzű, eozin, fajansz)
Virágfestés, gyümölcsfestés, indiai festés, kínai stílusú festés, figurafestés, palettafestés elmélete, az adott festőműhely megismerése a manufaktúrában.
A festések hibái, azok javítása
Aranyozás, nyomdatechnika, szitanyomás, matricázás
Dekorégetés
A porcelángyártó műhelyek kialakítása

8.3.7. Technológiai dokumentációk *16 óra*

Technológiai dokumentáció elkészítése, műveleti technológiai adatlapok elkészítése, dekorleírások, munkaütemezés, gyártási idők
A manufaktúra technológiai dokumentációjának felépítése
Kész porcelántermék előállításának technológiai és műveleti utasításai
Különböző porcelántermék előállításának gyártási ideje és gyártási útja, munka ütemezése

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	

1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				

7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Technológiai minták elemzése		x	x	
8.3.	Anyagminták azonosítása		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10673-12 azonosító számú

Vállalkozási alapismeretek
(Kerámia-, porcelán készítő)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10673-12 azonosító számú, Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia-, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek		
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere
FELADATOK			
Tájékozódik a munkavállalói vagy a vállalkozói tevékenység gazdasági - jogi feltételeiről, és változásairól		x	x
Vállalkozóként kialakítja vevőkörét – megrendelőt, megbízót keres			x
Vállalkozással összefüggő adminisztratív, szervező és gazdasági tevékenységet folytat			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Jogi ismeretek alapjai	x		
Munkajog és foglalkoztatás		x	x
Vállalkozási formák, vállalkozások alapítása, működtetése			x
A vállalkozás vagy a munka szervezésének gyakorlati teendői			x
Gazdálkodás és adózás			x
A piackutatás és marketing alapjai			x
Dokumentáció és adminisztráció		x	x
Elemi szintű számítógép-használat		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság			x
Döntésképesség		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Általános tanulóképesség	x	x	x
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x

9. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 68 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az alapvető állampolgári és jogi alapismereteken túl tájékozódjon a számára szóba jöhető lehetséges életútmodellekről, az alkalmazotti, munkavállalói vagy vállalkozói lét, szemlélet alapvető különbségeiről. Az elsajátított vállalkozási alapismereteken keresztül ismerje meg a vállalkozói tevékenység gazdasági, jogi feltételeit, adminisztratív és szervezési hátterét, hogy saját szakterületén tudja majd azokat hasznosítani. További cél a tanuló konvertálható képességeinek fejlesztése, amely kiemelten fontos egy gyorsan változó világban, egy gyakran változó jogszabályi környezetben.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma szorosan kapcsolódik a 11499-12 Foglalkoztatási alapismeretek modul tartalmához. A két modul együttesen biztosítja azokat az alapismeretek, amelyek elsajátításával a tanuló felkészülhet a munka világára, képessé válik eligazodni a munkavállalás különböző formái között, tájékozódni a mindenkori jogszabályi környezetben a munkavállalási, vállalkozási feltételekről és azok változásairól.

9.3. Témakörök

9.3.1. Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog *22 óra*

Bevezetés a jogi ismeretekbe: normák, különböző jogforrások,
Az állam és felépítése, hatalmi ágak és a magyar állam szervezeti felépítése
Közigazgatási jog, a közigazgatás szervezetei
Polgári jog: területei, a kötelmi jog
A polgári jogi szerződés fogalma, típusai
A Vállalkozói szerződés fogalma, a szerződéskötés alapvető szabályai.

9.3.2. Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere *14 óra*

Az alkalmazotti környezethez kapcsolódó munkajogi és foglalkoztatási alapismeretek és azok adminisztrációja.
Munkahelyi szervezetek és érdekképviseletek ismerete
Munkaviszony létesítése és megszüntetése
A munkahelyekre vonatkozó sajátos szabályozások ismerete- jogok és kötelezettségek
Bérezés és munkavégzés szervezése
Magánszemélyek adó és járulékfizetési kötelezettségei
Elemi szintű számítógép használat

9.3.3. Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere *32 óra*

Vállalkozási formák alapvető jellemzői
Vállalkozások alapítás, működtetése
Egyéni vállalkozás alapítása
A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok.
Vállalkozások által fizetendő adók és járulékok
A vállalkozások tervezése, környezete, piaci tényezők

A piackutatás és marketingkommunikáció alapjai
Alapvető pénzügyi ismeretek: hitel, kamat
Alapvető számviteli ismeretek: mérleg, eredménykimutatás
A kommunikáció alkalmazásának alapjai

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			

2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10637-12 azonosító számú

Kerámia- és porcelántárgyak gyártása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása	Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok					Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok								
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás előtanulmányai és előkészítése	Az öntés menete kézi- és gépi eljárással	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással	Kerámia vagy porcelán termékek -nyersgyártása beformázással	Vizsga-remek készítés	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással	Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak össze-illesztése, ragasztása	Nyers kerámia vagy porcelán figurák össze-illesztése, ragasztása	Nyersdísztési eljárások alkalmazása	Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése	A tisztítás gyakorlata	A szárítás és retusálás gyakorlata	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai
FELADATOK														
Elkészíti a kerámia vagy porcelántermékek műhelyrajzát	x				x									
Megtervezi a munkafolyamatot	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gondoskodik a szükséges anyagokról, eszközökről, gépekről	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Anyagok, eszközök szakszerű tárolását biztosítja	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kerámia vagy porcelánmasszát előkészít vagy beállít	x				x	x	x			x	x			
Üreges- és tömörfalú öntést végez		x			x									
A falvastagság beállításával ellenőrzi az öntött termék megfelelőségét		x			x									
Kézi- és gépi eljárással kerámia vagy porcelán tárgyat formáz, korongol			x	x	x	x	x							
Befogógyűrűt, sablont használ, kívánt paraméterek szerint formázáshoz beállít			x	x	x	x	x							
Rá- és beformázással kerámia vagy porcelánterméket				x	x	x								

elkészít														
Méréssel ellenőrzi a nyers formázott termék súlyát és falvastagságát		x	x	x	x	x	x							
Kerámia vagy porcelántermeket sajtolással, préseléssel állít elő					x		x							
Nyersterméket esztergályozással, faragással állít elő			x		x							x		
Nyers termékrészeket ragasztással állít össze					x			x	x	x	x			
Áttöréssel, fonással, virágkészítéssel vagy más plasztikus rátéttel díszíti a terméket					x					x				
Több lépcsőben tisztítást végez		x	x		x			x	x			x	x	
Szárítást, retusálást végez		x	x	x	x			x	x				x	
Zsengélést végez					x									x
Mázolást, máztisztítást végez					x									x
Készre égeti a kerámia vagy porcelántermeket					x									x
Termék-megfelelőséget ellenőriz	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK														
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése	x				x	x	x			x	x	x	x	x
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, portré mintázása	x				x	x	x			x	x	x	x	x
A kerámia vagy porcelántermékek műhelyrajzai	x				x	x	x			x	x			
A kerámia vagy porcelángyártás alap- és segédanyagai	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenység elvégzéséhez szükséges műveletek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A gipszmintakészítés alapvető technikái	x													
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenységhez szükséges eszközök, berendezések, gépek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Öntési- és korongolási eljáráshoz masszakészítés	x	x		x										
Egyszerű termékek előállítása öntéssel, formázással		x		x	x	x	x							
Bonyolult termékek előállítása ragasztással, áttöréssel, díszítéssel					x			x	x	x	x			
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei					x		x			x	x			
A tisztítás és retusálás gyakorlata					x			x	x			x	x	
Szárítás és zsengélés					x								x	x
Mázolás és máztisztítás					x									x
A kerámia vagy porcelán égetése					x									x

Az ellenőrzéshez tartozó hibafajták	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A kerámia-porcelánkészítő műhely munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK														
Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése	x				x	x	x			x	x			
A kerámia vagy porcelánkészítő kéziszerszámok, gépek, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tárgyalakítási műveletek alkalmazása		x	x	x	x	x	x			x	x			
Díszítési műveletek alkalmazása					x					x	x			
Munkavédelmi eszközök, berendezések használata	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK														
Kézügyesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szorgalom, igyekezet		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK														
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK														
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

10. Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok tantárgy 2298 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia-porcelán készítő gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelánkészítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai tudást a kerámia, porcelán termékek elkészítésében.

A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy: a kerámia, porcelánkészítő szakma munkaterületéhez tartozó termékek elkészítése során a tanulók kombinációs készsége és kreativitása kibontakozhasson;
a tanulókat a gyakorlat során sikerélményéhez juttassa;
a szakmai, gyakorlati alapismereteket olyan szinten biztosítsa, amely képessé teszi a tanulókat bármely alapvető szakmai feladat elvégzésére;
fejlessze a tanulók kézügyességét, forma- és arányérzékét, szemmértékét;
a tanulók az esztétikai érzék fejlesztésének és a technológiai minőségi szempontok megismerésének segítségével önállóan felismerjék, megelőzzék, kiküszöböljék a hibákat;
bemutassa a technológiai eljárások sokszínűségét, kombinálhatóságát, a műveletek logikai sorrendjét;
felhívja a figyelmet a konkrét termékek formai megoldásainak, alap- és segédanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök és gépek technológiai és kivitelezési összefüggéseire;
ráneveljen a pontos, szakszerű és kitartó, minőségi munkára;
készítsen fel az önálló ismeretszerzésre, a korszerű technika, technológia iránti érdeklődésre;
fejlessze a tanulók munkatempóját, teljesítményét, nevelje őket gazdaságossági szemléletre;
nevelje a tanulókat a szakmában használatos munkaeszközök, gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére, kezelésére, munka-, balesetmentes alkalmazására;
nevelje a tanulókat a munka-, baleset-, az egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartására.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma kapcsolódik 10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelméleti modul anyagismeret és technológiai ismeretek és a 10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlatok modul szakrajz elméleti tantárgyainak szakmai ismeretanyagához, amely ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

10.3. Témakörök

10.3.1. A kerámia vagy porcelán nyersgyártás előtanulmányai és előkészítése *174 óra*

Műhelyismeret gyakorlata:
a kerámia, porcelántárgy készítő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása
a kerámia, porcelánkészítő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

A gipszmintakészítés alapvető technikái, műveletei a gyakorlatban:

- gipszforma készítés alapjai
- egyszerű öntött gipszformák készítése
- gipszmodellek készítése

Kerámia vagy porcelántermékek tervezése
Önálló tanulmányok készítése
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, portré mintázása
Ornamentika, minta tervezése és kivitelezése
A kerámia vagy porcelántermékek műhelyrajzának elkészítése
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja
A kerámia vagy porcelángyártási tevékenységhez szükséges eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja
Kerámia vagy porcelán masszakészítés, homogenizálás:

- különböző alakítási módokhoz használt masszák (formázómassza, öntőmassza)
- egyéb különleges masszák (kosármassza, virágmassza, présmassza) előkészítése, beállítása
- masszakészítő gépek működése, használata

10.3.2. Az öntés menete kézi- és gépi eljárással ***125 óra***

Az öntési művelet feltételeinek megteremtése
Az üregesfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
A tömörfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
Az öntési művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az öntési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az öntési műveletre és munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.3. Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással ***144 óra***

Az esztergályozási, faragási műveletek feltételeinek megteremtése
Darabrészek esztergályozása
Kézi és gépi faragással előállított termékek készítése
Az esztergályozási, faragási műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozási, faragási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási, faragási műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.4. Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással ***224 óra***

A beformázás művelet feltételeinek megteremtése
Egyszerű és összetett dísztárgyak, szervizáruk készítése beformázással
A beformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése,

tisztítása
A beformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A beformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.5. Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással ***224 óra***
A ráformázás művelet feltételeinek megteremtése
Dísztárgyak, szervizáruk készítése ráformázással
A ráformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A ráformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A ráformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.6. Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei ***173 óra***
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek feltételeinek megteremtése
A nedves- és porsajtolás folyamata
A szabadkézi alakítás műveletei, szabadkézi korongolás
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, tisztítása, kezelése
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.7. Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása ***178 óra***
Az összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán tárgyak különböző ívű és felületű részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása a termékeken
Az összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.8. Nyers kerámia vagy porcelán figurák összeillesztése, ragasztása ***152 óra***
Figura összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán figurális termékek részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása
A figura összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A figura összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A figura összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.9. Nyersdíszítési eljárások alkalmazása ***202 óra***

A nyersdíszítési eljárások feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái.
Díszítőelemek:
geometrikus motívumok, dupla falú termékek kialakítása áttöréssel, összeállítása, tisztítása
motívumok kialakítása gravírozással
A nyersdíszítési eljárások eszközeinek használata, tisztítása
A nyersdíszítési eljárások selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A nyersdíszítési eljárásokra és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.10. Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése ***96 óra***

A munkavégzés feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái, formázás szabadkézzel.
Díszítőelemek: kosárfonás, virágkészítés
kosárfonás, szálkezelés, kosár felépítés műveletei
virágkészítés, szárazás, levelezés, ezek összeállítása, segédtámaszok használata
A kosárfonáshoz, virágkészítéshez és egyéb technikák alkalmazásához szükséges eszközök, berendezések használata, kezelése, tisztítása
A kosárfonás, virágkészítés és egyéb technikák alkalmazásakor keletkező selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A kosárfonásra, virágkészítésre és egyéb technikák alkalmazására és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.11. A tisztítás gyakorlata ***246 óra***

A tisztítási művelet feltételeinek megteremtése
Nedves és száraz termékek tisztítási műveletei:
középre ütés, varratok eltávolítása, élek lekerekítése, öntőnyak, és egyéb csonkok eltávolítása,
esztétikus, megfelelő minőségű felület kialakítása
A tisztítási művelet gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A tisztítási művelet selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A tisztítási műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.12. A szárítás és retusálás gyakorlata ***178 óra***

A szárítás és retusálás műveletek feltételeinek megteremtése
Nyers termékek természetes és mesterséges szárítása, előkészítése égetésre:
tartozékok, támasztékok, égetési segédeszközök kialakításának, alkalmazása a gyakorlatban
A szárítás műveletek gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A retusálás műveletek eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása

és karbantartása
A szárítás és retusálás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A szárítás és retusálás műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.13. A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai ***31 óra***

Az utómunkálatok feltételeinek megteremtése
A kerámia vagy porcelán nyerstermékek zsengélési gyakorlata
Mázolás és máztisztítás alapvető műveletei, mázas égetés
Kerámia vagy porcelánáruk javítása, csiszolása, osztályozása
Az utómunkálatok gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az utómunkálatokra és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.14. Vizsga-remek készítés ***151 óra***

Önálló munkavégzés tervezése, szervezése
Vizsga-remek tervezése, műhelyrajz elkészítése, kerámia vagy porcelántárgy vagy tárgycsoport kivitelezése
A vizsga-remek kivitelezés feltételeinek megteremtése:

- anyagok kiválasztása, előkészítése
- szerszámok, segédeszközök kiválasztása
- munkavégzés műveleti sorrendjének meghatározása, részfeladatok lebontása, technológiai idők és a műveletek egymásutániságának figyelembevételével

Anyagtakarékossági szempontok és minőségi előírások összehangolása
A tanult technikák és technológiák alkalmazása
Bonyolultabb feladat kivitelezése üzemszerű termelési feltételek között
A műveletek specifikálási lehetőségei a teljesítményelvű munkavégzés alapjainak alkalmazásával
A vizsga-remek elkészítésére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x		
1.2.	megbeszélés	x	x		
1.3.	szemléltetés	x	x		

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4..1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.4.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen	x			

	irányítással				

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10637-12 **Kerámia- és porcelántárgyak gyártása**	**Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok**
	Az öntés menete kézi- és gépi eljárással
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással
	Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással
	Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei
	Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása
	Nyers kerámia vagy porcelán figurák összeillesztése, ragasztása
	Nyersdíszítési eljárások alkalmazása
	Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése
	A tisztítás gyakorlata
	A szárítás és retusálás gyakorlata
	A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai

10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása szakmai követelménymodul

Kerámia-porcelánkészítő gyakorlatok tantárgy

Témakörök

Az öntés menete kézi- és gépi eljárással
Az öntési művelet feltételeinek megteremtése
Az üregesfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással

A tömörfalú öntés menete kézi- és gépi eljárással
Az öntési művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az öntési selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az öntési műveletre és munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása esztergályozással, faragással
Az esztergályozási, faragási műveletek feltételeinek megteremtése
Darabrészek esztergályozása
Kézi és gépi faragással előállított termékek készítése
Az esztergályozási, faragási műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az esztergályozási, faragási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az esztergályozási, faragási műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása beformázással
A beformázás művelet feltételeinek megteremtése
Egyszerű és összetett dísztárgyak, szervizáruk készítése beformázással
A beformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A beformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A beformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek nyersgyártása ráformázással
A ráformázás művelet feltételeinek megteremtése
Dísztárgyak, szervizáruk készítése ráformázással
A ráformázás művelet gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása
A ráformázási selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A ráformázás műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Kerámia vagy porcelán termékek sajtolása, préselése és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek feltételeinek megteremtése
A nedves- és porsajtolás folyamata
A szabadkézi alakítás műveletei, szabadkézi korongolás
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek gyártóeszközeinek és segédeszközeinek használata, tisztítása, kezelése
A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

A sajtolás, préselés és minta utáni, szabadkézi alakítás műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyers kerámia vagy porcelán tárgyak összeillesztése, ragasztása
Az összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán tárgyak különböző ívű és felületű részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása a termékeken
Az összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyers kerámia vagy porcelánfigurák összeillesztése, ragasztása
Az összeillesztési, ragasztási műveletek feltételeinek megteremtése
Egyszerű és bonyolult kerámia vagy porcelán tárgyak különböző ívű és felületű részeinek összeillesztése, ragasztása és eldolgozása a termékeken
Az összeillesztési, ragasztási műveletek eszközeinek használata, kezelése, tisztítása
Az összeillesztési, ragasztási selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az összeillesztési, ragasztási műveletekre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Nyersdíszítési eljárások alkalmazása
A nyersdíszítési eljárások feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái.
Díszítőelemek:
geometrikus motívumok kialakítása áttöréssel, dupla falú termékek áttöréssel történő díszítése, összeállítása, tisztítása
motívumok kialakítása gravírozással
A nyersdíszítési eljárások eszközeinek használata, tisztítása
A nyersdíszítési eljárások selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A nyersdíszítési eljárásokra és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Egyéb technikával készülő kerámia vagy porcelán termékek készítése
A munkavégzés feltételeinek megteremtése
Az alakítás, elkészítés speciális lehetőségei, technikái, formázás szabadkézzel.
Díszítőelemek: kosárfonás, virágkészítés
kosárfonás, szálkezelés, kosár felépítés műveletei
virágkészítés, szárazás, levelezés, ezek összeállítása, segédtámaszok használata
A kosárfonáshoz, virágkészítéshez és egyéb technikák alkalmazásához szükséges eszközök, berendezések használata, kezelése, tisztítása
A kosárfonás, virágkészítés és egyéb technikák alkalmazásakor keletkező selejt termék felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A kosárfonásra, virágkészítésre és egyéb technikák alkalmazására és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

A tisztítás gyakorlata
A tisztítási művelet feltételeinek megteremtése
Nedves és száraz termékek tisztítási műveletei:
középre ütés, varratok eltávolítása, élek lekerekítése, öntőnyak, és egyéb csonkok eltávolítása, esztétikus, megfelelő minőségű felület kialakítása
A tisztítási művelet gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A tisztítási művelet selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A tisztítási műveletre és munkaterületére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

A szárítás és retusálás gyakorlata
A szárítás és retusálás műveletek feltételeinek megteremtése
Nyers termékek természetes, és mesterséges szárítása, előkészítése égetésre: tartozékok, támasztékok, égetési segédeszközök kialakításának, alkalmazása a gyakorlatban
A szárítás és retusálás műveletek gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
A szárítás és retusálás műveletek selejt termékeinek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A szárítás és retusálás műveletekre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

A kerámia vagy porcelán nyersgyártás utómunkálatai
Az utómunkálatok feltételeinek megteremtése
Mázolás és máztisztítás alapvető műveletei
A kerámia vagy porcelán nyerstermékek zsengélési, égetési gyakorlata
Kerámia vagy porcelánáruk javítása, csiszolása, osztályozása
Az utómunkálatok gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek és segédeszközeinek használata, kezelése, tisztítása és karbantartása
Az utómunkálatok során keletkezett selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Az utómunkálatokra és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

5.42.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 211 02
KERÁMIA, PORCELÁN KÉSZÍTŐ
(szakmairány megjelölésével)
PROCELÁNFESTŐ szakmairány
szakképesítés
szakiskolában történő oktatáshoz
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 211 02 Kerámia, porcelán készítő (szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 211 02

A szakképesítés megnevezése: Kerámia, porcelán készítő (porcelánfestő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű halláscsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása

audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)

- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés

- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több,

mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat

kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb,

elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.

- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám									
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II .	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet	1			1			0,5			0,5	
	Szakmatörténet			70	0,5		105	0,5		105		
	Szakrajzi ismeretek	1			1			1			1	
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret	1			0,5						0,5	
	Technológiai ismeretek	1			1			1			0,5	
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek							1			1	
11103-12 Porcelánfestés	Porcelánfestő gyakorlatok		16,5			17			17			15
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		4	17		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**18**			**16**		**106**
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete				*18*								*18*
	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai				*18*								*18*
	A modern művészet törekvései			**70**			**105**	*18*		**105**			*18*
	Népművészet										*16*		*16*
	Szakmatörténet				**18**			**18**					**36**
	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok				*7*								*7*
	A finomkerámia elterjedése Európában				*11*								*11*
	A magyar kerámia és porcelán							*10*					*10*

	A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, és emléktárgy					8					8
	Szakrajzi ismeretek	**36**		**36**		**36**			**32**		**140**
	Szabadkézi rajzolás *szabályai*	*12*		*12*		*18*					*42*
	Térábrázolás különböző korszakokban	*10*		*10*							*20*
	Rajz – festés tanulmányok	*14*		*14*		*10*					*38*
	Vizsga-remek műhelyrajzának követelményei								*32*		*32*
	Népművészeti motívumok					*8*					*8*
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	**Anyagismeret**	**36**		**18**					**16**		**70**
	A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	8									8
	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	28									28
	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok			18					16		34
	Technológiai ismeretek	**36**		**36**		**36**			**16**		**124**
	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	*16*									*16*
	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	*6*									*6*
	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	*14*									*14*
	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete			*8*							*8*
	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása			*28*							*28*
	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások					*36*					*36*
	Technológiai dokumentációk								*16*		*16*
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő)	**Vállalkozási alapismeretek**					**36**			**32**		**68**
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog					*22*					*22*
	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere					*14*					*14*
	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere								*32*		*32*
11103-12 Porcelánfestés	**Porcelánfestő gyakorlat**		**594**		**612**		**612**			**480**	**2298**
	A dekoráció előtanulmányai, műhelyrajz elkészítése		*193*								*193*
	A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése		*82*		*14*		*14*			*11*	*121*
	Festőminták grafikus		*54*		*29*		*29*			*34*	*146*

	ábrázolása, tollrajz-technika használata												
	Porcelánfestő alapműveletek, alapozás, satírozás, árnyékolás		*135*			*54*			*55*				*244*
	Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai		*76*			*68*			*67*			*18*	*229*
	Alapműveletek összevont alkalmazása		*54*			*106*			*84*				*244*
	Alapműveletek gyakorlatára épülő különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése					*129*			*51*				*180*
	Palettafestés műveletei, különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése								*125*			*131*	*256*
	Figurafestés műveletei					*45*			*36*			*35*	*116*
	Zárómotívumok festése, csíkozás, szegélyezés technikai fogásai					*54*			*42*			*36*	*132*
	Mázalatti és mázba süllyedő festési technika					*52*			*41*			*24*	*117*
	Egyéb díszítési eljárások					*61*			*58*			*31*	*150*
	Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek								*10*			*10*	*20*
	Vizsgaremek készítés											*150*	*150*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**144**	**612**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		642/19,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2578/80,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők A munkavédelem fogalomrendszere, források A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó**				

	tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	

1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10634-12 azonosító számú

Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10634-12 azonosító számú, Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet						Szakmatörténet				Szakrajzi ismeretek				
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai	A modern művészet törekvései	Népművészet	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok	A finomkerámia elterjedése Európában	A magyar kerámia és porcelán	A kerámia, porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, és emléktárgy	Szabadkézi rajzolás szabályai	Térábrázolás különböző korszakokban	Rajz – festés tanulmányok	Vizsga-remek műhelyrajzának követelményei	Népművészeti motívumok
FELADATOK															
Felhasználja, bővíti művészettörténeti, népművészeti és szakmatörténeti ismereteit	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**					
A szakmairánynak megfelelő, különböző ábrázolási módokat és megjelenítési formákat alkalmaz											x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
A művészettörténet stíluskorszakai és legújabb irányzatai	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									
A magyar néprajz és népművészet sajátosságai						x									
A kerámia- és porcelánipar szakmatörténete és fejlődése							x	x	x						
A térábrázolás geometriai rendszerei											x	x	x	x	
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése											x	x	x	x	
Különféle természeti formák megjelenítése											x		x	x	x
Az ember ábrázolása											x		x	x	
A színek kifejezőereje, a színkeverés törvényszerűségei													x	x	x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése											x		x	x	
Az ábrázolás különböző technikái											x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Művészettörténeti korok, műalkotások felismerése	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									

Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése, készítése												x		x	
Kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása											x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Fejlődőképesség, önfejlesztés	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	x	x	x	x	
Precizitás											x	x	x	x	x
Kézügyesség											x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyén való alkalmazása	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

4. Művészettörténet tantárgy 106 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges művészettörténeti műveltséget, hogy fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, a tantárgy neveljen művészi ízlésre, ezekkel biztosítsa pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, és a további önképzésnek nyújtsa az alapját.
A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy a tanuló: felismerje a különböző korszakok stílusjegyeit (az építészeti téralakítás, a szerkezet megoldásai, a díszítés módozatai a plasztika és a síkművészetben); ismerje egy-egy korszak, stílus kiemelkedő alkotásait, alkotóit; tudjon műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni; ismerjen a szakmájához legközelebb álló iparművészeti emlékeket; lássa a művészet és társadalom belső összefüggéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

4.3. Témakörök

4.3.1. Művészettörténet a kezdetektől az ókorig *18 óra*

Az őskor művészete
- Aurignac-i, Solutré-i, Magdaléni kultúra
- Paleolitikum
- Neolitikum
- Fémkorszakok

Az ókori kultúrák művészete:
- Egyiptom
  - Predinasztikus kor
  - Archaikus kor
  - Óbirodalom
  - Első átmeneti kor
  - Középbirodalom
    - Második átmeneti kor
    - Újbirodalom
    - Késői kor
    - Ptolemaiosz-kor
    - Az újkori Egyiptom művészete
- Mezopotámia
  - Szamarra és Tell Halaf kultúrái
  - Ubaid-kultúra
  - Uruk-kultúra
  - Dzsemdet Naszr-kultúra
  - Korai sumer városállamok időszaka

Agadei dinasztia kora, akkád hódítások
Sumer reneszánsz
Asszír művészet
Babiloni művészet
Kína
Kézművesség
Építészet
Szobrászat
Kalligráfia, festészet
Ősi kínai művészetek
A Földközi-tenger partvidékeinek kultúra területei:
Kréta-Mükéné művészete
Görög művészet
Etruszk művészet
Római művészet
Pannónia provinciális művészete

4.3.2. A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika ***18 óra***

Az ókeresztény művészet
Bizánci művészet
Mozaikok, ikonok
Miniatúra festészet
Domborművek
Iparművészet
Iszlám művészet
Korai arab művészet
Kalligráfia, miniatúra
Szőnyeg, textilművesség
Építészeti stílusok
A népvándorlás kora és a Karoling művészet
A középkor művészete: a Románkori művészet és a Gótikus művészet
A román-stílusú építészet jellegzetességei
Könyvfestészet
A gótikus építészet jellegzetességei
Üvegfestészet, táblakép festészet
Magyarország középkori művészete
Román kori egyházi, világi építészet
Gótikus építészeti alkotások Magyarországon
Falfestészet
Aranyművesség

4.3.3. A művészettörténet nagy korszakai - a reneszánsz és a barokk művészete ***18 óra***

Reneszánsz művészet
A reneszánsz kialakulása
Tudomány
Irodalom és költészet
Szobrászat, festészet
Itáliai reneszánsz

- Kiemelkedő itáliai festők, szobrászok
- Északi reneszánsz

Magyarország reneszánsz művészete
- Építészeti emlékek
- Falfestészet, táblaképek
- Iparművészet, ötvös és üvegművészeti emlékek

Barokk művészet
- A barokk stílusjegyei építészetben, szobrászatban
- Itáliai barokk művészet
- Rokokó

Magyarország barokk művészete
- A barokk építészet stílusjegyei szakrális és világi épületeken
- Magyarországi barokk festők, szobrászok
- Freskófestészet Magyarországon

4.3.4. A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai *18 óra*

Klasszicizmus
- Általános meghatározás
- Épületek, szobrászat és festészet
- Klasszicizmus Magyarországon

Romantika
- Romantika megjelenése képzőművészetben
- Bútorművesség
- Romantika a magyar építészetben

Új festészeti irányzatok
- Szimbolizmus
- Naturalizmus
- Impresszionizmus
  - Impresszionizmus Franciaországban
  - Magyar impresszionista festők

Eklektika
- Eklektika jellegzetességei
- Eklektika a szobrászatban, építészetben

Szecesszió
- A szecesszió kialakulása
- Európai szecessziós építészet
- Iparművészet, bútorművesség
- Szecessziós épületek Magyarországon

4.3.5. A modern művészet törekvései *18 óra*

XX. század építészete
- Történeti stílusok követése
- Bauhaus irányzatok
  - Amerikai építészet
  - Európai építészeti emlékek
  - Magyar alkotóművészek
- Art deco
  - Art deco az építészetben
- Neoklasszicizmus

Neoklasszicista épületek Magyarországon
Posztmodern építészet
A posztmodernizmus kialakulása
A posztmodern stílus jellegzetességei

Festészet, Avantgard művészet
Expresszionizmus
Fauvizmus
Futurizmus
Absztrakt művészet
Dadaizmus
Szürrealizmus
Konstruktivizmus
Szobrászat

4.3.6. Népművészet *16 óra*

Népi mesterségek jellegzetességei
Építészet
Asztalos, fafaragó, ács mesterség
Fazekasság
Fonott eszközök készítése
Szövés, hímzés
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Felvidék
Heves megye
Nógrád megye
Erdély
Partium, Kalotaszeg, Torockó, Mezőség
Székelyföld
Gyergyó, Kászon, Barcaság
Gyimes, Moldva, Bukovina
Dunántúl
Kisalföld, Hanság, Rábaköz, Szigetköz, Csallóköz
Bakony, Balaton-felvidék
Göcsej, Őrség, Somogy
Alföld
Hajdú-Bihar megye
Csongrád megye

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	

1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmatörténet tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A manufaktúra rendszerű kerámia-porcelángyártás átmenetet képez a tömeggyártás és az egyedi iparművészeti tevékenység között, azonban sokkal közelebb áll az utóbbihoz, sokszor állít elő iparművészeti jellegű és igényű egyedi alkotást.
A szakmatörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az eddigi művésztörténeti alapképzés mellett a szakma speciális történetével is megismerkedjen, s ehhez a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges szakmatörténeti műveltséget. Célja, hogy a tanuló fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, hogy a tantárgy neveljen művészi ízlésre, mind ezekkel biztosítva pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, amely elősegíti a hajdani eredmények közötti tájékozódást, és a további önképzésnek nyújtja az alapját.
A szakmatörténetnek a távol keleti és az európai kerámia és porcelán mellett részét képezi az egyéb igényes finomkerámia is, hiszen a porcelántárgyak formakincse, a rájuk festett mintakincs előzménye sok esetben a korai majolika, fajansz vagy kőedény, illetve az ókori mediterranum hatását tükrözi.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakmatörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a művészettörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését., az alkalmazási lehetőségeket.

5.3. Témakörök

5.3.1. A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok *7 óra*

A kerámia és a porcelán fajtái
Kínai porcelán
Japán kerámia és porcelán története
Az iszlám kerámia és porcelán

5.3.2. A finomkerámia elterjedése Európában *11 óra*

Az ókori mediterránum kerámiája
Egyiptomi, mezopotámiai, krétai, görög és római kerámiák
Az iszlám kerámia
Az európai majolika és fajansz
Az európai porcelán születése
A német, a francia, az angol, az olasz, az osztrák, a dán, az orosz és a cseh porcelán

5.3.3. A magyar kerámia és porcelán *10 óra*

A kezdetek, habánok, Holics
A herendi, a pécsi Zsolnay, hollóházi és az alföldi porcelángyárak története

5.3.4. A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, és

emléktárgy

8 óra

Kerámia és porcelán használati tárgyak
Kerámia és porcelán dísztárgyak, azok minősége, díszítése és fajtái

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	

1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajzi ismeretek tantárgy 140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia - porcelánipari szakrajz tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje:

- a műszaki és művészeti szabadkézi ábrázolás szabályait;
- az eszközök használatát;
- ismerje a vetületi, axonometrikus és látszati ábrázolást;
- tájékozott legyen a különböző stílusú ornamentikák alkalmazásában;
- ismerje a műszaki rajzolvasást;
- a forma és díszítmény összhangját, esztétikai kívánalmait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Szakrajz tantárgy tartalma kapcsolódik a 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása gyakorlati modul Kerámia-porcelán készítő gyakorlatok tantárgyához. A szakrajzi ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szabadkézi rajzolás szabályai *42 óra*

A sík, a tér és a forma magyarázata (kompozíció, méret, arány, rész egész viszonyai, fény-árnyék összefüggései)
Betűtan
Mértani testek ábrázolása, nem látható élek megjelenítésével

- Kocka
- Gúla
- Kúp, henger

Csendélet, kompozíció mértani testekkel, vonalháló rajz
Csendélet tónusok megjelenítésével
Kompozíció összetett geometriai formákkal
Háttér megjelenítése
Drapéria, organikus formák
Természeti formák ábrázolása

- Egyszerű növényi alakzatok
- Összetett növényi alakzatok

Tanulmányrajzok anatómiai modellek után

6.3.2. Térábrázolás különböző korszakokban *20 óra*

Alapvető síkmértani szerkesztések

Különböző geometrikus térábrázolási szerkesztési módok
Axonometrikus ábrázolás, egyméretű (izometrikus) ábrázolás
Kétméretű (dimetrikus) axonometria
Frontális (kavalier) axonometria
Vetületi ábrázolás
Méretezés, műhelyrajz
Perspektíva fogalma, távlati hatás
Perspektivikus ábrázolás mértani testek rajzolásával

6.3.3. Rajz – festés tanulmányok ***38 óra***

Színtan, színkör fogalma
Színek egymásra hatása
Festési technikák, temperafestés
Színkör festése, tempera technikával
Vízfestés (akvarell) technika bemutatása
Csendélet egyszerű mértani formákkal
Összetett kompozíciók
Háttér megjelenítése, drapéria
Vegyes technikák ismertetése
Természeti formák festése (tanulmányok)

6.3.4. Népművészeti motívumok ***8 óra***

Tájegységekre jellemző népi motívumok
Tájegységek formakincsei

6.3.5. Vizsga-remek műhelyrajzának követelményei ***32 óra***

Vizsga-remek tervezés - tanulmányok
Műhelyrajz készítés

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés	x	x	x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	XY rajz kiegészítés	x			
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10635-12 azonosító számú

Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10635-12 azonosító számú, Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret			Technológiai ismeretek						
	A kerámia -és porcelánipar gyártmányai	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások	Technológiai dokumentációk
FELADATOK										
Folyamatosan bővíti szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tudását	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai elméleti ismereteit alkalmazza kivitelezési munkájában	x	x								
Kialakítja személyes munkaterét										
Meghatározza és előkészíti a gipszmodell, kerámia és/vagy a porcelán alap- és segédanyagokat		x	x		x			x	x	
Anyagszükségletet számol, időbeni ütemezést készít		x	x							x
Egyszerűbb anyagvizsgálatokat végez		x	x	x						
Előkészíti és karbantartja a kéziszerszámokat, gépeket, berendezéseket					x			x	x	
Tárgykészítéskor feladatát önálló részműveletekre, alapműveletekre bontja					x			x	x	
Gipszmintát, gipszmodellt készít					x					
Kézi- és gépi eljárással kerámia és/vagy porcelán tárgyat formáz, készít								x		
Különböző díszítési eljárást alkalmaz									x	
Felismeri és javítja a gyártás közben előforduló, valamint a készáru hibákat					x			x	x	
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat					x			x	x	
Hulladékot újra feldolgoz vagy szakszerűen tárol					x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK										
A kerámia-porcelán és/vagy gipszes műhely kialakításának egészség- és balesetvédelmi követelményei					x			x	x	
A műhelykialakítás technikai-technológiai követelményei										x
A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	x					x	x	x		

A kerámia- és porcelán sorozatgyártás különböző gipszformái					x					
A kerámia- és porcelángyártás területén használatos fizikai és kémiai alapfogalmak	x	x								
A kerámia- és porcelángyártás nyers-, alap-, segéd- és egyéb felhasználásra kerülő anyagai, azok tulajdonságai	x	x								
A kerámia- porcelán alapanyagok keletkezésére, előkészítésére és felhasználására vonatkozó technológiai előírások		x		x						
Kerámia- és porcelángyártás technológiája						x	x	x		
Egyszerű és összetett gipszminták, modellek készítése, javítása, restaurálása					x					
Egyszerű és bonyolult formájú kerámia- és porcelánipari termékek előállításának technológiája								x		
A műveletek elvégzéséhez szükséges kéziszerszámok, segédeszközök, gépek, berendezések kezelése, szerepük a technológiai folyamatokban		x								
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	x									
Díszítési és színezési módok		x								
A kerámia és porcelán mázak és nyersanyagai		x								
A kerámia- és porcelánipar díszítő festési eljárásai, festékei, azok tulajdonságai	x		x							
Máz alatti dekoráció	x									
A festéshez használt eszközök előkészítési- és karbantartási módja	x									
A dekorégetés technológiája		x								
A festés hibajavítási módjai			x							
A munka ütemezésének módja a technológia által meghatározott gyártási idők betartásával			x							
Dokumentáció és adminisztráció	x									
A munkavédelem jogszabályi környezete		x								
Munka-, tűz-, környezet-, egészség- és balesetvédelem általános és hatósági, törvényi előírásai			x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Szakmairánytól függő eszközök, mérőeszközök, szerszámok gépek berendezések szakszerű használata		x								
Gipsz-kerámia-porcelán alapanyagok, segédanyagok szakszerű felhasználása		x	x							
A komplex jelzésrendszerek										
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x									
Precizitás		x	x							
Szorgalom, igyekezet	x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság	x	x	x							

Együttműködési készség	x	x	x							
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Gyakorlatias feladatértelmezés	x									
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x							
Módszeres munkavégzés			x							

7. Anyagismeret tantárgy 70 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az anyagismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül elsajátítsák a kerámia-porcelán iparban felhasználásra kerülő alapanyagok, mint gyártási anyagok természetbeni keletkezésének és előfordulásának ismeretét, ezek legfontosabb kémiai és fizikai tulajdonságait, a segédanyagok szükségességét és szerepét, tulajdonságait.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az anyagismeret tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik a technológiai ismeretek tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kerámia- és porcelánipar gyártmányai *8 óra*

A kerámiai termékek felosztása, a porózus és tömör cserepű, durva és finomkerámiák összehasonlítása

- A kerámiaipar gyártmányai
- Fogalomtár: kerámia, porozitás, cserépszerkezet

7.3.2. Kerámia- és porcelánipari alapanyagok *28 óra*

Földtani és kőzettani alapismeretek, a gipsz és a gipszforma készítés alapfogalmai, szilikátipari nyersanyagok (oxidos nyersanyagok, szilikátok, földpátok), agyagásványok jellemzői, tűzálló és nem tűzálló agyagok

- Földtani-, ásvány- és kőzettani alapismeretek
- A gipsz, formakészítéshez kapcsolódó fogalmak
- Szilikátipari nyersanyagok: oxidok, szilikátok
- Agyagásványok, kaolinok, agyagok

7.3.3. Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok *34 óra*

A porcelán típusai, alaptulajdonságai, porcelángyártási segédanyagok részletes ismertetése, a kerámia és porcelánmázak szerkezete, máztípusok, mázalkotók, Seger-képlet, máz alatti és máz feletti dekoráláshoz használt festékek, festékkészítés, alapanyag-vizsgálatok, számítási feladatok, fémek, műanyagok

- A porcelán típusai, szerkezete, tulajdonságai
- Nyers- fehér-és készáru gyártásban alkalmazott segédanyagok tulajdonságai
- A kerámiai mázak szerkezete, alkotói, mázfajták, Seger-képlet
- Kerámiai festékek alkotói, tulajdonságai, festékkészítés
- Nyersanyagvizsgálatok
- A kerámiaiparban használatos egyéb anyagok: műanyagok, fémek
- Számolási feladatok: massza és festékrecept, zsugorodás, anyag-szükséglet, Seger-képlet

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x		
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés		x	x	
1.5.	projekt		x		
1.6.	házi feladat	x	x		

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		

5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Anyagminták azonosítása		x	x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Technológiai ismeretek tantárgy 124 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A technológiai ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelán készítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai elméleti tudást és műveltséget a kerámia, porcelán termékek elkészítésében, díszítésben.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A technológiai ismeretek tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik az anyagismeret tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

8.3. Témakörök

8.3.1. A kerámiai nyersanyagok előkészítése *16 óra*

Aprító- és törőgépek működési mechanizmusa, őrlés és szitálás, szemcseosztályozás, keverő berendezések, öntő-, formázó- és présmassza előállítás, vastalanítás, pihentetés, tárolás
A nyersanyagok előkészítésének főbb műveletei (aprítás, osztályozás, adagolás, keverés, víztelenítés)
Anyagelőkészítő gépek
Masszakészítés

8.3.2. Gipszmodell és formagyártás ismeretei *6 óra*

Modellkészítés, munkaforma készítés, többrészes formák, műanyagformák készítése, gipszforma- szárítás
Modellkészítés gipszből, műanyagból
Különböző gyártóformák készítése
A gipszműhelyben folyó munka megismerése a manufaktúrában

8.3.3. Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *14 óra*

Téglagyártás nyersanyagai, formázás, sajtolás, téglaipari szárítók, égetőkemence típusok, fazekasáru, majolika, fajansz és kályhacsempe gyártása, háztartási edénygyártás, szaniterek és falburkoló csempék
A téglagyártás részletes ismeretével megtanulják a kerámiai termékek előállításánál használatos berendezéseket (prés, extruder), a termékgyártás során lejátszódó folyamatok elméletét (szárításelmélet, égetés közben lejátszódó folyamatok)
A porózus törésfelületű kerámiák termék és gyártásismerete

8.3.4. Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *8 óra*

Tűzálló kerámiák tulajdonságai, szilika és Al-szilikát gyártmányok, bázikus tűzálló anyagok, SiC gyártmányok, kőagyagok, műszaki kerámiák
Tűzálló anyagok termék- és gyártásismerete (szilika, Al-szilikát, bázikus tűzálló anyagok, szilícium-karbid, hőszigetelők)
Tömör törésfelületű kerámiák termék- és gyártásismerete (kőagyag,

porcelánszigetelők, műszaki kerámiák

8.3.5. A porcelán nyers- és fehéráru gyártása *28 óra*

Masszagyártás, szabadkézi és gépi formázás, öntés (nyitott, zárt), nyomás alatti öntés, kiegészítő műveletek, szárítás (különböző szárítók), zsengélés, mázolás, mázolás, máztisztítás, mázhibák, égetés, égető kemencék, különböző típusú égetések, szilárd fázisú reakciók az égetés alatt, csiszolás és osztályozás
Porcelán nyersáru előállítása (masszakészítés, öntés, formázás, elkészítés, szárítás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Porcelán fehéráru előállítása (zsengélés, mázolás, mázas égetés, csiszolás, osztályozás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Öntés, formázás, mázolás és égetés hibái

8.3.6. Kerámia- és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások

36 óra

Festőecsetek és egyéb eszközök, porcelánfesték előkészítése, festékfelvitel szempontjai, máz alatti festés, fajansz, eozin, mázba-süllyedő dekorálás, kerámiaipari díszítő eljárások, máz feletti festési technikák, festés hibái és azok javítása, aranyozás, matricázás, gépi dekorálás, dekorégetés (dekorégető kemencék), munka- egészség- és balesetvédelem az egyes elkészítő műhelyek kialakításánál.
A termék és eszközök előkészítése dekoráláshoz
Máz alatti festési technikák
Máz feletti festési technikák (különböző díszítési eljárások, magastüzű, alacsonytüzű, eozin, fajansz)
Virágfestés, gyümölcsfestés, indiai festés, kínai stílusú festés, figurafestés, palettafestés elmélete, az adott festőműhely megismerése a manufaktúrában.
A festések hibái, azok javítása
Aranyozás, nyomdatechnika, szitanyomás, matricázás
Dekorégetés
A porcelángyártó műhelyek kialakítása

8.3.7. Technológiai dokumentációk *16 óra*

Technológiai dokumentáció elkészítése, műveleti technológiai adatlapok elkészítése, dekorleírások, munkaütemezés, gyártási idők
A manufaktúra technológiai dokumentációjának felépítése
Kész porcelántermék előállításának technológiai és műveleti utasításai
Különböző porcelántermék előállításának gyártási ideje és gyártási útja, munka ütemezése

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	

1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok		x	x	

	alapján				
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Technológiai minták elemzése		x	x	
8.3.	Anyagminták azonosítása		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10673-12 azonosító számú

Vállalkozási alapismeretek
(Kerámia, porcelán készítő)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10673-12 azonosító számú, Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelánkészítő) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek		
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere
FELADATOK			
Tájékozódik a munkavállalói vagy a vállalkozói tevékenység gazdasági - jogi feltételeiről, és változásairól		x	x
Vállalkozóként kialakítja vevőkörét – megrendelőt, megbízót keres			x
Vállalkozással összefüggő adminisztratív, szervező és gazdasági tevékenységet folytat			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Jogi ismeretek alapjai	x		
Munkajog és foglalkoztatás		x	x
Vállalkozási formák, vállalkozások alapítása, működtetése			x
A vállalkozás vagy a munka szervezésének gyakorlati teendői			x
Gazdálkodás és adózás			x
A piackutatás és marketing alapjai			x
Dokumentáció és adminisztráció		x	x
Elemi szintű számítógép-használat		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság			x
Döntésképesség		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Általános tanulóképesség	x	x	x
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x

9. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 68 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az alapvető állampolgári és jogi alapismereteken túl tájékozódjon a számára szóba jöhető lehetséges életútmodellekről, az alkalmazotti, munkavállalói vagy vállalkozói lét, szemlélet alapvető különbségeiről. Az elsajátított vállalkozási alapismereteken keresztül ismerje meg a vállalkozói tevékenység gazdasági, jogi feltételeit, adminisztratív és szervezési hátterét, hogy saját szakterületén tudja majd azokat hasznosítani. További cél a tanuló konvertálható képességeinek fejlesztése, amely kiemelten fontos egy gyorsan változó világban, egy gyakran változó jogszabályi környezetben.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma szorosan kapcsolódik a 11499-12 Foglalkoztatás II. modul tartalmához. A két modul együttesen biztosítja azokat az alapismeretek, amelyek elsajátításával a tanuló felkészülhet a munka világára, képessé válik eligazodni a munkavállalás különböző formái között, tájékozódni a mindenkori jogszabályi környezetben a munkavállalási, vállalkozási feltételekről és azok változásairól.

9.3. Témakörök

9.3.1. Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog *22 óra*

Bevezetés a jogi ismeretekbe: normák, különböző jogforrások,
Az állam és felépítése, hatalmi ágak és a magyar állam szervezeti felépítése
Közigazgatási jog, a közigazgatás szervezetei
Polgári jog: területei, a kötelmi jog
A polgári jogi szerződés fogalma, típusai
A Vállalkozói szerződés fogalma, a szerződéskötés alapvető szabályai.

9.3.2. Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere *14 óra*

Az alkalmazotti környezethez kapcsolódó munkajogi és foglalkoztatási alapismeretek és azok adminisztrációja.
Munkahelyi szervezetek és érdekképviseletek ismerete
Munkaviszony létesítése és megszüntetése
A munkahelyekre vonatkozó sajátos szabályozások ismerete- jogok és kötelezettségek
Bérezés és munkavégzés szervezése
Magánszemélyek adó és járulékfizetési kötelezettségei
Elemi szintű számítógép használat

9.3.3. Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere*32 óra*

Vállalkozási formák alapvető jellemzői
Vállalkozások alapítás, működtetése
Egyéni vállalkozás alapítása
A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok.
Vállalkozások által fizetendő adók és járulékok
A vállalkozások tervezése, környezete, piaci tényezők
A piackutatás és marketingkommunikáció alapjai
Alapvető pénzügyi ismeretek: hitel, kamat
Alapvető számviteli ismeretek: mérleg, eredmény kimutatás
A kommunikáció alkalmazásának alapjai

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11103-12 azonosító számú

Porcelánfestés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11103-12 azonosító számú, Porcelánfestés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11103-12 Porcelánfestés	Porcelánfestő gyakorlat													
	A dekoráció előtanulmányai, műhelyrajz elkészítése	A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése	Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata	Porcelánfestő alapműveletek, alapozás, satírozás, árnyékolás	Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai	Alapműveletek összevont alkalmazása	Alapműveletek gyakorlatára épülő különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése	Palettafestés műveletei, különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése	Figurafestés műveletei	Záró motívumok festése, csíkozás, szegélyezés technikai fogásai	Mázalatti és mázba süllyedő festési technika	Egyéb díszítési eljárások	Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek	Vizsgaremek készítés
FELADATOK														
Fehérárut beszerez, minőség ellenőrzést végez			x	x		x	x	x	x	x	x	x		x
Festékeket, pigmenteket előkészít, kimér		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
A festés módjához segédanyagokat választ ki			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Előkészíti a festési eszközöket, segédeszközöket		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Festési eszközeit tisztán tartja	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dekor látványtervet készít	x													x
Pausnizást követően a dekort előrajzolja			x				x							x
Tollrajzot készít a porcelánra			x				x	x		x				x
Elkészíti a festéshez használt színek égetési próbáját			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szórt motívumokat és/vagy egyéb kompozíciókat festékkel kitölt					x		x			x		x		x
Fond technikával dolgozik		x	x						x			x		x
Email-festést alkalmaz					x									x
Záró motívumokat fest			x				x							x
Paletta festés alkalmaz		x						x		x				x
Csíkdíszítést alkalmaz		x								x				x

Nemesfém festékekkel vagy lüszterrel díszít	x	x								x		x		x
Festési sorrendnek megfelelően dekor égetést végez			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Polírozást végez	x									x			x	x
A festési nem megfelelőségeket korrigálja			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Termék megfelelőséget ellenőriz			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK														
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése	x									x				x
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x		x
A dekoráció előtanulmányai, a motívumrajzolás hagyományos módszerei	x	x												x
Önálló tanulmányok készítése	x													x
Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása			x	x										x
Díszítmények tervezése	x										x			x
Dekor minták kicsinyítése és nagyítása		x									x	x		
Műhelyrajz elkészítése	x													x
A porcelán tárgyforma és a minta közötti kölcsönhatások	x	x				x	x	x	x					x
A műhelyrajzon szereplő dekorok színvázlattal történő elkészítése		x												x
Máz feletti festékek alapanyagai, (fémoxidok – színtestek) fajtái		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
A dekorációhoz tartozó festési sorrend elkészítése		x	x	x	x									x
A pausni készítési módja, a minták átmásolásának, sokszorosításának eljárásai		x								x				x
A tollrajz-technika használata, és az ecsettel történő kitöltés módjai			x		x		x			x				x
A porcelánfestékek, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Alapozás, satírozás, árnyékolás				x			x							x
Lazúrozás	x				x									x
Kínai stílusú email technika		x			x									x
Palettafestés műveletei		x						x						x
Figurafestés műveletei		x							x					x
A csíkozás szegélyezés technikai fogásai		x								x				x
Különböző dekorégetési módok		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A polírozás technikája	x									x				x
Hibajavítási lehetőségek	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A festéshez használt eszközök használata, előkészítési- és karbantartási	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

módja														
A porcelánfestő műhely munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK														
Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése	x													x
Szabadkézi rajzolókészség	x		x			x	x	x	x	x	x	x		x
A porcelánfestékek, segédanyagok előkészítése, kezelése		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A porcelánfestő eszközök, kéziszerszámok használata		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Különféle porcelánfestési módok, technikák alkalmazása			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK														
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Stabil kéztartás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Monotónia-tűrés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK														
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK														
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

10. Porcelánfestő gyakorlat tantárgy 2298 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A porcelánfestő gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a porcelánfestő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai tudást, a kerámia vagy porcelán termékek díszítésében.

A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy:

a porcelánfestő szakma munkaterületéhez tartozó termékek díszítése során a tanulók kombinációs készsége és kreativitása kibontakozhasson;

a tanulókat a gyakorlat során sikerélményéhez juttassa;

a szakmai, gyakorlati alapismereteket olyan szinten biztosítsa, amely képessé teszi a tanulókat bármely alapvető szakmai feladat elvégzésére;

fejlessze a tanulók kézügyességét, forma- és arányérzékét, szemmértékét;

a tanulók az esztétikai érzék fejlesztésének és a technológiai minőségi szempontok megismerésének segítségével önállóan felismerjék, megelőzzék, kiküszöböljék a hibákat;

bemutassa a különböző festési technológiai eljárások sokszínűségét, kombinálhatóságát, a műveletek logikai sorrendjét;

felhívja a figyelmet a konkrét termékek formai és díszítési megoldásainak összhangjára, alap- és segédanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök technológiai és kivitelezési összefüggéseire;

ráneveljen a pontos, szakszerű és kitartó, minőségi munkára;

készítsen fel az önálló ismeretszerzésre, a korszerű és az új technika vagy technológia iránti érdeklődésre;

fejlessze mindazokat a képességeket, amelyek a tanulókat önálló tervezésre, alkotómunkára készteti,

fejlessze a tanulók munkatempóját, teljesítményét, nevelje őket gazdaságossági szemléletre;

nevelje a tanulókat a szakmában használatos munkaeszközök, gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére, kezelésére, munka-, balesetmentes alkalmazására;

nevelje a tanulókat az egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma kapcsolódik 10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelméleti modul anyagismeret és technológiai ismeretek és a 10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlatok modul szakrajz elméleti tantárgyainak szakmai ismeretanyagához, amely ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

10.3. Témakörök

10.3.1. A dekoráció előtanulmányai, műhelyrajz elkészítése *193 óra*

A modoros porcelánfestés előtanulmányául szolgáló ceruzarajz és akvarell-festés:
egyszerűbb és összetettebb motívumok rajza
növényanatómiai ismeretek
fény és árnyékhatások
határozott és biztos vonalvezetés
méret és formatartás
kalligrafikus betűtípusok
A porcelánfestő ecsetek használata egyszerűbb és bonyolultabb akvarell előképek alapján
Önálló tanulmányok készítése:
természeti formák, növények és állatok megjelenítése
A kerámia vagy porcelántermékre minták, dekorok tervezése, műhelyrajz elkészítése

10.3.2. A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése *121 óra*

Műhelyismeret gyakorlata:
a porcelánfestő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása
a porcelánfestő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai
Díszítőmotívumok kicsinyítése, nagyítása, másolási technikák
Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása:
A motívumrajzolás hagyományos és számítógépes módszerei
A minták (dekoráció) felvitele, előrajzolása, átmásolása a porcelántárgyakra
A pausni (szúrt minta) készítési módja, azok méretarányos kicsinyítése, nagyítása; a minták átmásolása, sokszorosítása
A porcelánfestési tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése
A porcelánfestési tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja
A porcelánfestési tevékenységhez szükséges kéziszerszámok, eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja
A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai:
a különböző technológiai folyamatokhoz szükséges festékek keverése, adalékanyagok aránya
A festéktörés; a festék finomságának és a festék tisztaságának fontossága
Arany, platina, lüszter felfestésének szabályai, alkalmazásuk megfelelő rétegvastagsága, a porcelán tárgyra történő ráégetés lehetőségei, valamint a felfestésük során használatos adalékanyagok

10.3.3. Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata *146 óra*

A tollrajz technika feltételeinek megteremtése, megfelelő rajzfesték keverése
Távol keleti és különleges díszítő motívumok (ornamentális, figurális) tollrajza, lendületes, törésmentes vonalak kialakítása
Különböző dekorációk technológiai sorrendjének megfelelően a nyomatékos, ill. egyenletes vonalvastagság kialakítása

A tollrajz technika eszközeinek, segédeszközeinek használata, rajztoll kézre alakítása, kezelése, tisztítása
A tollrajz technikával készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.4. Porcelánfestő alapműveletek, alapozás, satírozás, árnyékolás ***244 óra***

A porcelánfestő alapműveletek feltételeinek megteremtése
A porcelánfestő alapműveletek munkafolyamata a technológiai sorrendnek megfelelően:
a dekor alapozása színenként,
a dekor satírozása színenként, az alap rajzolatos, festészeti nyomatékokkal történő kidolgozása
a dekor árnyékolása színenként, fény- árnyék effektusok érzékeltetése, motívumok térbeli hatásának kialakítása
A porcelánfestő alapműveletek festékeinek felkeverése, szakszerű összeállítása és keverési arányai
A porcelánfestő alapműveletek eszközeinek, ecseteinek használata, kezelése, tisztítása
A porcelánfestő alapműveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése

10.3.5. Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai ***229 óra***

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek feltételeinek megteremtése
Alapozás és árnyékolás tónusos munkafolyamata
Távol keleti díszítőmotívumok különleges festési technikája: az email festékek megfelelő rétegvastagságú felhordása
Kontúrrajz egyenletes kitöltése
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, lazúr ecset, különböző méretű kitöltő ecsetek, terülő ecsetek kezelése, tisztítása
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.6. Alapműveletek összevont alkalmazása ***244 óra***

A porcelánfestő alapműveletek összevont alkalmazása feltételeinek megteremtése
A porcelánfestő alapműveletek alkalmazása egy munkafolyamat során a technológiai sorrendnek megfelelően:
motívumok arányos elhelyezése
a plasztikusság kialakítása; fény-árnyékhatások érzékeltetése
egy ecsetmozdulattal, nyomatékkal kialakított egyszerűbb motívumok kialakítása
lendületes, nyomatékos ecsetkezelés bonyolultabb dekoráció kivitelezésénél
A porcelánfestő alapműveletek megfelelő festékeinek felkeverése, szakszerű összeállítása az adalékanyagok helyes keverési arányainak megválasztásával, majd a megfelelő rétegvastagság felvitele
A porcelánfestő alapműveletek eszközeinek, ecseteinek használata, biztos ecsetkezelése és tisztítása
A porcelánfestő alapműveletekkel készült minták, dekorok javítható hibáinak javítása

10.3.7. Alapműveletek gyakorlatára épülő különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése ***180 óra***

Különböző nehézségi fokozatú díszítmények festési műveleteinek alkalmazása a technológiai sorrendnek megfelelően
Modoros virágkompozíciók különböző variációkban szórt motívumokkal
Klasszikus gyümölcsfestés:
nagyobb felületi kezelést igénylő, bonyolultabb díszítmények aprólékos kidolgozással térelhelyezési, növényanatómiai összefüggések alkalmazása
egyenletes festékfelhordás aládolgozott felületeken

10.3.8. Palettafestés műveletei, különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése ***256 óra***

A palettafestési műveletek feltételeinek megteremtése
Naturalisztikus festés: az egyes színek felfestése, egymásba dolgozása technológiai sorrendnek megfelelően
Az egyes színek égetés során történő változásai, összedolgozásuk korlátai
A palettafestési műveletek festékeinek felkeverése, szakszerű összeállítása száradást késleltető anyagokkal
A palettafestési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, kezelése, tisztítása
A palettafestési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.9. Figurafestés műveletei ***116 óra***

A figurafestési műveletek feltételeinek megteremtése
Különböző porcelánplasztikák színes díszítése: naturalisztikus vagy stilizált festése
A figurafestés festékeinek előkészítése, felkeverése speciális adalékanyagok felhasználásával a technológiai utasításnak megfelelően
A figurafestési műveletek eszközeinek, ecseteinek előkészítése, kiszedése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A figurafestési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.10. Záró motívumok festése, csíkozás, szegélyezés technikai fogásai

132 óra

A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés festési műveletek feltételeinek megteremtése
Porcelántárgyak záró motívumainak elkészítése
Csíkdíszítés szabadkézzel, ill. csíkozás, szegélyezés kézi vagy álló korong segítségével
Ornamentális arany díszítmények kialakítása, arannyal történő szegélyezése
Műveleti utasításnak megfelelően felfesti, kiégeti a záró motívum alapját
A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés festékeinek előkészítése, megfelelő csíkozó festék összeállítása a technológiai utasításnak megfelelően
A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés műveletek eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés festési műveletek hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.11. Mázalatti és mázba süllyedő festési technika ***117 óra***

A mázalatti és mázba süllyedő festési technika feltételeinek megteremtése
A máz alatti díszítőtechnikák nehézségei, speciális követelményei

Magas tüzű mázfeletti (mázba süllyedő) festés jellemzői
A mázalatti és mázba süllyedő festési technika speciális festékeinek felkeverése a technológiai utasításnak megfelelően az adalékanyagok megfelelő arányának betartásával
A mázalatti és mázba süllyedő festési technika eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A mázalatti és mázba süllyedő festési technika hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.12. Egyéb díszítési eljárások ***150 óra***

A kerámia és porcelániparban alkalmazott egyéb díszítési eljárások technika feltételeinek megteremtése
Fondozás: nagy felületek egyenletes, néha átmenetes festékbevonása
„Staffálás": füle, fogók festése
Goldunterlage használata: aranyreliefek készítése
Matricázás
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák munkafolyamatainak megfelelő festékek keverése
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A fondozás, staffálás, és egyéb díszítési eljárások, festési technikák festési hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.13. Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek ***20 óra***

A különböző dekor égetési módok feltételeinek megteremtése
Dekor égetés műveletei
Dekor égető kemencék fajtái, működésük a gyakorlatban
Az égetés előtti és égetés utáni hibajavítási lehetőségek gyakorlata
A dekorégetés során keletkezett selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A dekorégetésre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.14. Vizsgaremek készítés ***150 óra***

Önálló munkavégzés tervezése, szervezése
Vizsga-remek tervezése, műhelyrajz, elkészítése, a porcelántárgy vagy tárgycsoport különböző technikákkal megfestett díszítményének kivitelezése
A vizsga-remek kivitelezés feltételeinek megteremtése:
- festékek, segédanyagok kiválasztása, előkészítése
- szerszámok, segédeszközök kiválasztása
- munkavégzés műveleti sorrendjének meghatározása, részfeladatok lebontása, technológiai idők és a műveletek egymásutániságának figyelembevételével

Anyagtakarékossági szempontok és minőségi előírások összehangolása
Több tanult festési technika és technológia alkalmazása
Bonyolultabb feladat kivitelezése üzemszerű termelési feltételek között
A műveletek specifikálási lehetőségei a teljesítményelvű munkavégzés alapjainak alkalmazásával
A vizsga-remek elkészítésére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem, szaktanterem, tanműhely

10.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

9.6.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x		
1.2.	megbeszélés	x	x		
1.3.	szemléltetés	x	x		

9.6.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
3.4.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		

6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
7.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x	x		
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.4.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

9.7. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
11103-12 Porcelánfestés	**Porcelánfestő gyakorlat**
	A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése
	Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata
	Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai
	Figurafestés műveletei
	Egyéb díszítési eljárások
	Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek

11103-12 Porcelánfestés

Porcelánfestő gyakorlat

Témakörök

A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése

Műhelyismeret gyakorlata:

- a porcelánfestő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
- a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása
- a porcelánfestő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

Díszítőmotívumok kicsinyítése, nagyítása, másolási technikák

Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása:

- A motívumrajzolás hagyományos és számítógépes módszerei
- A minták (dekoráció) felvitele, előrajzolása, átmásolása a porcelántárgyakra
- A pausni (szúrt minta) készítési módja, azok méretarányos kicsinyítése, nagyítása; a minták átmásolása, sokszorosítása

A porcelánfestési tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja
A porcelánfestési tevékenységhez szükséges kéziszerszámok, eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja
A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai:

- a különböző technológiai folyamatokhoz szükséges festékek keverése, adalékanyagok aránya
- A festéktörés; a festék finomságának és a festék tisztaságának fontossága
- Arany, platina, lüszter felfestésének szabályai, alkalmazásuk megfelelő rétegvastagsága, a porcelán tárgyra történő ráégetés lehetőségei, valamint a felfestésük során használatos adalékanyagok
- munkavégzésre, munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata
A tollrajz technika feltételeinek megteremtése, megfelelő rajzfesték keverése
Távol keleti és különleges díszítő motívumok (ornamentális, figurális) tollrajza, lendületes, törésmentes vonalak kialakítása
Különböző dekorációk technológiai sorrendjének megfelelően a nyomatékos, ill. egyenletes vonalvastagság kialakítása
A tollrajz technika eszközeinek, segédeszközeinek használata, rajztoll kézre alakítása, kezelése, tisztítása
A tollrajz technikával készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek feltételeinek megteremtése
Alapozás és árnyékolás tónusos munkafolyamata
Távol keleti díszítőmotívumok különleges festési technikája: az email festékek megfelelő rétegvastagságú felhordása
Kontúrrajz egyenletes kitöltése
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, lazúr ecset, különböző méretű kitöltő ecsetek, terülő ecsetek kezelése, tisztítása
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

11103-12 Porcelánfestés

Porcelánfestő gyakorlat

Témakörök

A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése
Műhelyismeret gyakorlata:

- a porcelánfestő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
- a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása

a porcelánfestő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

Díszítőmotívumok kicsinyítése, nagyítása, másolási technikák

Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása:

A motívumrajzolás hagyományos és számítógépes módszerei

A minták (dekoráció) felvitele, előrajzolása, átmásolása a porcelántárgyakra

A pausni (szúrt minta) készítési módja, azok méretarányos kicsinyítése, nagyítása; a minták átmásolása, sokszorosítása

A porcelánfestési tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges kéziszerszámok, eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja

A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai:

a különböző technológiai folyamatokhoz szükséges festékek keverése, adalékanyagok aránya

A festéktörés; a festék finomságának és a festék tisztaságának fontossága

Arany, platina, lüszter felfestésének szabályai, alkalmazásuk megfelelő rétegvastagsága, a porcelán tárgyra történő ráégetés lehetőségei, valamint a felfestésük során használatos adalékanyagok

munkavégzésre, munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata

A tollrajz technika feltételeinek megteremtése, megfelelő rajzfesték keverése

Távol keleti és különleges díszítő motívumok (ornamentális, figurális) tollrajza, lendületes, törésmentes vonalak kialakítása

Különböző dekorációk technológiai sorrendjének megfelelően a nyomatékos, ill. egyenletes vonalvastagság kialakítása

A tollrajz technika eszközeinek, segédeszközeinek használata, rajztoll kézre alakítása, kezelése, tisztítása

A tollrajz technikával készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek feltételeinek megteremtése

Alapozás és árnyékolás tónusos munkafolyamata

Távol keleti díszítőmotívumok különleges festési technikája: az email festékek megfelelő rétegvastagságú felhordása

Kontúrrajz egyenletes kitöltése

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, lazúr ecset, különböző méretű kitöltő ecsetek, terülő ecsetek kezelése, tisztítása

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Figurafestés műveletei

A figurafestési műveletek feltételeinek megteremtése

Különböző porcelánplasztikák színes díszítése: naturalisztikus vagy stilizált festése

A figurafestés festékeinek előkészítése, felkeverése speciális adalékanyagok felhasználásával a technológiai utasításnak megfelelően
A figurafestési műveletek eszközeinek, ecseteinek előkészítése, kiszedése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A figurafestési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Egyéb díszítési eljárások
A kerámia és porcelániparban alkalmazott egyéb díszítési eljárások technika feltételeinek megteremtése
Fondozás: nagy felületek egyenletes, néha átmenetes festékbevonása
„Staffálás": füle, fogók festése
Goldunterlage használata: aranyreliefek készítése
Matricázás
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák munkafolyamatainak megfelelő festékek keverése
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A fondozás, staffálás, és egyéb díszítési eljárások, festési technikák festési hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek
A különböző dekor égetési módok feltételeinek megteremtése
Dekor égetés műveletei
Dekor égető kemencék fajtái, működésük a gyakorlatban
Az égetés előtti és égetés utáni hibajavítási lehetőségek gyakorlata
A dekorégetés során keletkezett selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A dekorégetésre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

5.43.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 211 02
KERÁMIA, PORCELÁN KÉSZÍTŐ
(szakmairány megjelölésével)
PORCELÁNFESTŐ szakmairány
szakképesítés
szakiskolában történő oktatáshoz
mozgássérültek (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 211 02 Kerámia, porcelán készítő (szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 211 02

A szakképesítés megnevezése: Kerámia, porcelán készítő (porcelánfestő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);
- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);

- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány
- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:
- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,
- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,

- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. **Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)**
ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**
iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:

- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények
Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő

- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat

túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).

- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet

kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.
    - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
    - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.

b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.

c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.

d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.

e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).

f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.
    - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:

(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak

esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.
Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.
A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.
A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám									
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II .	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet	1			1			0,5			0,5	
	Szakmatörténet			70	0,5		105	0,5		105		
	Szakrajzi ismeretek	1			1			1			1	
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret	1			0,5						0,5	
	Technológiai ismeretek	1			1			1			0,5	
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek							1			1	
11103-12 Porcelánfestés	Porcelánfestő gyakorlatok		16,5			17			17			15
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		4	17		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**18**			**16**		**106**
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete				*18*								*18*
	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai			**70**	*18*		**105**			**105**			*18*
	A modern művészet törekvései							*18*					*18*
	Népművészet										*16*		*16*
	Szakmatörténet				**18**			**18**					**36**
	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok				*7*								*7*

	A finomkerámia elterjedése Európában			*11*								*11*
	A magyar kerámia és porcelán					*10*						*10*
	A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, és emléktárgy					8						8
	Szakrajzi ismeretek	**36**		**36**		**36**			**32**			**140**
	Szabadkézi rajzolás *szabályai*	*12*		*12*		*18*						*42*
	Térábrázolás különböző korszakokban	*10*		*10*								*20*
	Rajz – festés tanulmányok	*14*		*14*		*10*						*38*
	Vizsga-remek műhelyrajzának követelményei								*32*			*32*
	Népművészeti motívumok					*8*						*8*
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	**Anyagismeret**	**36**		**18**					**16**			**70**
	A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	8										8
	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	28										28
	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok			18					16			34
	Technológiai ismeretek	**36**		**36**		**36**			**16**			**124**
	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	*16*										*16*
	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	*6*										*6*
	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	*14*										*14*
	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete			*8*								*8*
	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása			*28*								*28*
	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások					*36*						*36*
	Technológiai dokumentációk								*16*			*16*
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő)	**Vállalkozási alapismeretek**					**36**			**32**			**68**
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog					*22*						*22*
	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere					*14*						*14*
	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere								*32*			*32*

11103-12 Porcelánfestés	**Porcelánfestő gyakorlat**		**594**			**612**			**612**			**480**	**2298**
	A dekoráció előtanulmányai, műhelyrajz elkészítése		*193*										*193*
	A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése		*82*			*14*			*14*			*11*	*121*
	Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata		*54*			*29*			*29*			*34*	*146*
	Porcelánfestő alapműveletek, alapozás, satírozás, árnyékolás		*135*			*54*			*55*				*244*
	Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai		*76*			*68*			*67*			*18*	*229*
	Alapműveletek összevont alkalmazása		*54*			*106*			*84*				*244*
	Alapműveletek gyakorlatára épülő különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése					*129*			*51*				*180*
	Palettafestés műveletei, különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése								*125*			*131*	*256*
	Figurafestés műveletei					*45*			*36*			*35*	*116*
	Zárómotívumok festése, csíkozás, szegélyezés technikai fogásai					*54*			*42*			*36*	*132*
	Mázalatti és mázba süllyedő festési technika					*52*			*41*			*24*	*117*
	Egyéb díszítési eljárások					*61*			*58*			*31*	*150*
	Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek								*10*			*10*	*20*
	Vizsgaremek készítés											*150*	*150*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**144**	**612**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		642/19,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2578/80,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						

Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők. A munkavédelem fogalomrendszere, források. A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó**				

	tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10634-12 azonosító számú

Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10634-12 azonosító számú, Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet						Szakmatörténet				Szakrajzi ismeretek				
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai	A modern művészet törekvései	Népművészet	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok	A finomkerámia elterjedése Európában	A magyar kerámia és porcelán	A kerámia, porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, és emléktárgy	Szabadkézi rajzolás szabályai	Térábrázolás különböző korszakokban	Rajz – festés tanulmányok	Vizsga-remek műhelyrajzának követelményei	Népművészeti motívumok
FELADATOK															
Felhasználja, bővíti művészettörténeti, népművészeti és szakmatörténeti ismereteit	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**					
A szakmairánynak megfelelő, különböző ábrázolási módokat és megjelenítési formákat alkalmaz											x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
A művészettörténet stíluskorszakai és legújabb irányzatai	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									
A magyar néprajz és népművészet sajátosságai						x									
A kerámia- és porcelánipar szakmatörténete és fejlődése							x	x	x						
A térábrázolás geometriai rendszerei											x	x	x	x	
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése											x	x	x	x	
Különféle természeti formák megjelenítése											x		x	x	x
Az ember ábrázolása											x		x	x	
A színek kifejezőereje, a színkeverés törvényszerűségei													x	x	x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése											x		x	x	
Az ábrázolás különböző technikái											x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Művészettörténeti korok, műalkotások felismerése	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									

Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése, készítése												x		x	
Kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása											x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Fejlődőképesség, önfejlesztés	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	x	x	x	x	
Precizitás											x	x	x	x	x
Kézügyesség											x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyén való alkalmazása	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

4. Művészettörténet tantárgy 106 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges művészettörténeti műveltséget, hogy fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, a tantárgy neveljen művészi ízlésre, ezekkel biztosítsa pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, és a további önképzésnek nyújtsa az alapját.
A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy a tanuló: felismerje a különböző korszakok stílusjegyeit (az építészeti téralakítás, a szerkezet megoldásai, a díszítés módozatai a plasztika és a síkművészetben); ismerje egy-egy korszak, stílus kiemelkedő alkotásait, alkotóit; tudjon műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni; ismerjen a szakmájához legközelebb álló iparművészeti emlékeket; lássa a művészet és társadalom belső összefüggéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

4.3. Témakörök

4.3.1. Művészettörténet a kezdetektől az ókorig *18 óra*

Az őskor művészete
- Aurignac-i, Solutré-i, Magdaléni kultúra
- Paleolitikum
- Neolitikum
- Fémkorszakok

Az ókori kultúrák művészete:
- Egyiptom
  - Predinasztikus kor
  - Archaikus kor
  - Óbirodalom
  - Első átmeneti kor
  - Középbirodalom
    - Második átmeneti kor
    - Újbirodalom
    - Késői kor
    - Ptolemaiosz-kor
    - Az újkori Egyiptom művészete
- Mezopotámia
  - Szamarra és Tell Halaf kultúrái
  - Ubaid-kultúra
  - Uruk-kultúra
  - Dzsemdet Naszr-kultúra
  - Korai sumer városállamok időszaka

Agadei dinasztia kora, akkád hódítások
Sumer reneszánsz
Asszír művészet
Babiloni művészet
Kína
Kézművesség
Építészet
Szobrászat
Kalligráfia, festészet
Ősi kínai művészetek
A Földközi-tenger partvidékeinek kultúra területei:
Kréta-Mükéné művészete
Görög művészet
Etruszk művészet
Római művészet
Pannónia provinciális művészete

4.3.2. A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika ***18 óra***

Az ókeresztény művészet
Bizánci művészet
Mozaikok, ikonok
Miniatúra festészet
Domborművek
Iparművészet
Iszlám művészet
Korai arab művészet
Kalligráfia, miniatúra
Szőnyeg, textilművesség
Építészeti stílusok
A népvándorlás kora és a Karoling művészet
A középkor művészete: a Románkori művészet és a Gótikus művészet
A román-stílusú építészet jellegzetességei
Könyvfestészet
A gótikus építészet jellegzetességei
Üvegfestészet, táblakép festészet
Magyarország középkori művészete
Román kori egyházi, világi építészet
Gótikus építészeti alkotások Magyarországon
Falfestészet
Aranyművesség

4.3.3. A művészettörténet nagy korszakai - a reneszánsz és a barokk művészete ***18 óra***

Reneszánsz művészet
A reneszánsz kialakulása
Tudomány
Irodalom és költészet
Szobrászat, festészet
Itáliai reneszánsz

- Kiemelkedő itáliai festők, szobrászok
- Északi reneszánsz

Magyarország reneszánsz művészete
- Építészeti emlékek
- Falfestészet, táblaképek
- Iparművészet, ötvös és üvegművészeti emlékek

Barokk művészet
- A barokk stílusjegyei építészetben, szobrászatban
- Itáliai barokk művészet
- Rokokó

Magyarország barokk művészete
- A barokk építészet stílusjegyei szakrális és világi épületeken
- Magyarországi barokk festők, szobrászok
- Freskófestészet Magyarországon

4.3.4. A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai *18 óra*

Klasszicizmus
- Általános meghatározás
- Épületek, szobrászat és festészet
- Klasszicizmus Magyarországon

Romantika
- Romantika megjelenése képzőművészetben
- Bútorművesség
- Romantika a magyar építészetben

Új festészeti irányzatok
- Szimbolizmus
- Naturalizmus
- Impresszionizmus
  - Impresszionizmus Franciaországban
  - Magyar impresszionista festők

Eklektika
- Eklektika jellegzetességei
- Eklektika a szobrászatban, építészetben

Szecesszió
- A szecesszió kialakulása
- Európai szecessziós építészet
- Iparművészet, bútorművesség
- Szecessziós épületek Magyarországon

4.3.5. A modern művészet törekvései *18 óra*

XX. század építészete
- Történeti stílusok követése
- Bauhaus irányzatok
  - Amerikai építészet
  - Európai építészeti emlékek
  - Magyar alkotóművészek
- Art deco
  - Art deco az építészetben
- Neoklasszicizmus

Neoklasszicista épületek Magyarországon
Posztmodern építészet
A posztmodernizmus kialakulása
A posztmodern stílus jellegzetességei

Festészet, Avantgard művészet
Expresszionizmus
Fauvizmus
Futurizmus
Absztrakt művészet
Dadaizmus
Szürrealizmus
Konstruktivizmus
Szobrászat

4.3.6. Népművészet *16 óra*

Népi mesterségek jellegzetességei
Építészet
Asztalos, fafaragó, ács mesterség
Fazekasság
Fonott eszközök készítése
Szövés, hímzés
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Felvidék
Heves megye
Nógrád megye
Erdély
Partium, Kalotaszeg, Torockó, Mezőség
Székelyföld
Gyergyó, Kászon, Barcaság
Gyimes, Moldva, Bukovina
Dunántúl
Kisalföld, Hanság, Rábaköz, Szigetköz, Csallóköz
Bakony, Balaton-felvidék
Göcsej, Őrség, Somogy
Alföld
Hajdú-Bihar megye
Csongrád megye

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	

1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmatörténet tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A manufaktúra rendszerű kerámia-porcelángyártás átmenetet képez a tömeggyártás és az egyedi iparművészeti tevékenység között, azonban sokkal közelebb áll az utóbbihoz, sokszor állít elő iparművészeti jellegű és igényű egyedi alkotást.
A szakmatörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az eddigi művésztörténeti alapképzés mellett a szakma speciális történetével is megismerkedjen, s ehhez a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges szakmatörténeti műveltséget. Célja, hogy a tanuló fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, hogy a tantárgy neveljen művészi ízlésre, mind ezekkel biztosítva pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, amely elősegíti a hajdani eredmények közötti tájékozódást, és a további önképzésnek nyújtja az alapját.
A szakmatörténetnek a távol keleti és az európai kerámia és porcelán mellett részét képezi az egyéb igényes finomkerámia is, hiszen a porcelántárgyak formakincse, a rájuk festett mintakincs előzménye sok esetben a korai majolika, fajansz vagy kőedény, illetve az ókori mediterranum hatását tükrözi.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakmatörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a művészettörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését., az alkalmazási lehetőségeket.

5.3. Témakörök

5.3.1. A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok *7 óra*

A kerámia és a porcelán fajtái
Kínai porcelán
Japán kerámia és porcelán története
Az iszlám kerámia és porcelán

5.3.2. A finomkerámia elterjedése Európában *11 óra*

Az ókori mediterránum kerámiája
Egyiptomi, mezopotámiai, krétai, görög és római kerámiák
Az iszlám kerámia
Az európai majolika és fajansz
Az európai porcelán születése
A német, a francia, az angol, az olasz, az osztrák, a dán, az orosz és a cseh porcelán

5.3.3. A magyar kerámia és porcelán *10 óra*

A kezdetek, habánok, Holics
A herendi, a pécsi Zsolnay, hollóházi és az alföldi porcelángyárak története

5.3.4. A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, és

emléktárgy

8 óra

Kerámia és porcelán használati tárgyak
Kerámia és porcelán dísztárgyak, azok minősége, díszítése és fajtái

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		

	szövegfeldolgozás				
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajzi ismeretek tantárgy 140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia - porcelánipari szakrajz tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje:

- a műszaki és művészeti szabadkézi ábrázolás szabályait;
- az eszközök használatát;
- ismerje a vetületi, axonometrikus és látszati ábrázolást;
- tájékozott legyen a különböző stílusú ornamentikák alkalmazásában;
- ismerje a műszaki rajzolvasást;
- a forma és díszítmény összhangját, esztétikai kívánalmait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Szakrajz tantárgy tartalma kapcsolódik a 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása gyakorlati modul Kerámia-porcelán készítő gyakorlatok tantárgyához. A szakrajzi ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szabadkézi rajzolás szabályai *42 óra*

A sík, a tér és a forma magyarázata (kompozíció, méret, arány, rész egész viszonyai, fény-árnyék összefüggései)
Betűtan
Mértani testek ábrázolása, nem látható élek megjelenítésével

- Kocka
- Gúla
- Kúp, henger

Csendélet, kompozíció mértani testekkel, vonalháló rajz
Csendélet tónusok megjelenítésével
Kompozíció összetett geometriai formákkal
Háttér megjelenítése
Drapéria, organikus formák
Természeti formák ábrázolása

- Egyszerű növényi alakzatok
- Összetett növényi alakzatok

Tanulmányrajzok anatómiai modellek után

6.3.2. Térábrázolás különböző korszakokban *20 óra*

Alapvető síkmértani szerkesztések
Különböző geometrikus térábrázolási szerkesztési módok

Axonometrikus ábrázolás, egyméretű (izometrikus) ábrázolás
Kétméretű (dimetrikus) axonometria
Frontális (kavalier) axonometria
Vetületi ábrázolás
Méretezés, műhelyrajz
Perspektíva fogalma, távlati hatás
Perspektivikus ábrázolás mértani testek rajzolásával

6.3.3. Rajz – festés tanulmányok ***38 óra***

Színtan, színkör fogalma
Színek egymásra hatása
Festési technikák, temperafestés
Színkör festése, tempera technikával
Vízfestés (akvarell) technika bemutatása
Csendélet egyszerű mértani formákkal
Összetett kompozíciók
Háttér megjelenítése, drapéria
Vegyes technikák ismertetése
Természeti formák festése (tanulmányok)

6.3.4. Népművészeti motívumok ***8 óra***

Tájegységekre jellemző népi motívumok
Tájegységek formakincsei

6.3.5. Vizsga-remek műhelyrajzának követelményei ***32 óra***

Vizsga-remek tervezés - tanulmányok
Műhelyrajz készítés

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés	x	x	x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	XY rajz kiegészítés	x			
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10635-12 azonosító számú

Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10635-12 azonosító számú, Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret			Technológiai ismeretek						
	A kerámia -és porcelánipar gyártmányai	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása	Kerámia és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások	Technológiai dokumentációk
FELADATOK										
Folyamatosan bővíti szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tudását	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai elméleti ismereteit alkalmazza kivitelezési munkájában	x	x								
Kialakítja személyes munkaterét										
Meghatározza és előkészíti a gipszmodell, kerámia és/vagy a porcelán alap- és segédanyagokat		x	x		x			x	x	
Anyagszükségletet számol, időbeni ütemezést készít		x	x							x
Egyszerűbb anyagvizsgálatokat végez		x	x	x						
Előkészíti és karbantartja a kéziszerszámokat, gépeket, berendezéseket					x			x	x	
Tárgykészítéskor feladatát önálló részműveletekre, alapműveletekre bontja					x			x	x	
Gipszmintát, gipszmodellt készít					x					
Kézi- és gépi eljárással kerámia és/vagy porcelán tárgyat formáz, készít								x		
Különböző díszítési eljárást alkalmaz									x	
Felismeri és javítja a gyártás közben előforduló, valamint a készáru hibákat					x			x	x	
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat					x			x	x	
Hulladékot újra feldolgoz vagy szakszerűen tárol					x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK										
A kerámia-porcelán és/vagy gipszes műhely kialakításának egészség- és balesetvédelmi követelményei					x			x	x	
A műhelykialakítás technikai-technológiai követelményei										x
A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	x					x	x	x		

A kerámia- és porcelán sorozatgyártás különböző gipszformái					x					
A kerámia- és porcelángyártás területén használatos fizikai és kémiai alapfogalmak	x	x								
A kerámia- és porcelángyártás nyers-, alap-, segéd- és egyéb felhasználásra kerülő anyagai, azok tulajdonságai	x	x								
A kerámia- porcelán alapanyagok keletkezésére, előkészítésére és felhasználására vonatkozó technológiai előírások		x		x						
Kerámia- és porcelángyártás technológiája						x	x	x		
Egyszerű és összetett gipszminták, modellek készítése, javítása, restaurálása					x					
Egyszerű és bonyolult formájú kerámia- és porcelánipari termékek előállításának technológiája								x		
A műveletek elvégzéséhez szükséges kéziszerszámok, segédeszközök, gépek, berendezések kezelése, szerepük a technológiai folyamatokban		x								
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	x									
Díszítési és színezési módok		x								
A kerámia és porcelán mázak és nyersanyagai		x								
A kerámia- és porcelánipar díszítő festési eljárásai, festékei, azok tulajdonságai	x		x							
Máz alatti dekoráció	x									
A festéshez használt eszközök előkészítési- és karbantartási módja	x									
A dekorégetés technológiája		x								
A festés hibajavítási módjai			x							
A munka ütemezésének módja a technológia által meghatározott gyártási idők betartásával			x							
Dokumentáció és adminisztráció	x									
A munkavédelem jogszabályi környezete		x								
Munka-, tűz-, környezet-, egészség- és balesetvédelem általános és hatósági, törvényi előírásai			x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Szakmairánytól függő eszközök, mérőeszközök, szerszámok gépek berendezések szakszerű használata		x								
Gipsz-kerámia-porcelán alapanyagok, segédanyagok szakszerű felhasználása		x	x							
A komplex jelzésrendszerek										
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x									
Precizitás		x	x							
Szorgalom, igyekezet	x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság	x	x	x							

Együttműködési készség	x	x	x							
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Gyakorlatias feladatértelmezés	x									
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x							
Módszeres munkavégzés			x							

7. Anyagismeret tantárgy 70 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az anyagismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül elsajátítsák a kerámia-porcelán iparban felhasználásra kerülő alapanyagok, mint gyártási anyagok természetbeni keletkezésének és előfordulásának ismeretét, ezek legfontosabb kémiai és fizikai tulajdonságait, a segédanyagok szükségességét és szerepét, tulajdonságait.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az anyagismeret tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik a technológiai ismeretek tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kerámia- és porcelánipar gyártmányai *8 óra*

A kerámiai termékek felosztása, a porózus és tömör cserepű, durva és finomkerámiák összehasonlítása

- A kerámiaipar gyártmányai
- Fogalomtár: kerámia, porozitás, cserépszerkezet

7.3.2. Kerámia- és porcelánipari alapanyagok *28 óra*

Földtani és kőzettani alapismeretek, a gipsz és a gipszforma készítés alapfogalmai, szilikátipari nyersanyagok (oxidos nyersanyagok, szilikátok, földpátok), agyagásványok jellemzői, tűzálló és nem tűzálló agyagok

- Földtani-, ásvány- és kőzettani alapismeretek
- A gipsz, formakészítéshez kapcsolódó fogalmak
- Szilikátipari nyersanyagok: oxidok, szilikátok
- Agyagásványok, kaolinok, agyagok

7.3.3. Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok *34 óra*

A porcelán típusai, alaptulajdonságai, porcelángyártási segédanyagok részletes ismertetése, a kerámia és porcelánmázak szerkezete, máztípusok, mázalkotók, Seger-képlet, máz alatti és máz feletti dekoráláshoz használt festékek, festékkészítés, alapanyag-vizsgálatok, számítási feladatok, fémek, műanyagok

- A porcelán típusai, szerkezete, tulajdonságai
- Nyers- fehér-és készáru gyártásban alkalmazott segédanyagok tulajdonságai
- A kerámiai mázak szerkezete, alkotói, mázfajták, Seger-képlet
- Kerámiai festékek alkotói, tulajdonságai, festékkészítés
- Nyersanyagvizsgálatok
- A kerámiaiparban használatos egyéb anyagok: műanyagok, fémek
- Számolási feladatok: massza és festékrecept, zsugorodás, anyag-szükséglet, Seger-képlet

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x		
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés		x	x	
1.5.	projekt		x		
1.6.	házi feladat	x	x		

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		

5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Anyagminták azonosítása		x	x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Technológiai ismeretek tantárgy 124 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A technológiai ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelán készítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai elméleti tudást és műveltséget a kerámia, porcelán termékek elkészítésében, díszítésben.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A technológiai ismeretek tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik az anyagismeret tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

8.3. Témakörök

8.3.1. A kerámiai nyersanyagok előkészítése *16 óra*

Aprító- és törőgépek működési mechanizmusa, őrlés és szitálás, szemcseosztályozás, keverő berendezések, öntő-, formázó- és présmassza előállítás, vastalanítás, pihentetés, tárolás

A nyersanyagok előkészítésének főbb műveletei (aprítás, osztályozás, adagolás, keverés, víztelenítés)

Anyag-előkészítő gépek

Masszakészítés

8.3.2. Gipszmodell és formagyártás ismeretei *6 óra*

Modellkészítés, munkaforma készítés, többrészes formák, műanyag formák készítése, gipszforma- szárítás

Modellkészítés gipszből, műanyagból

Különböző gyártóformák készítése

A gipszműhelyben folyó munka megismerése a manufaktúrában

8.3.3. Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *14 óra*

Téglagyártás nyersanyagai, formázás, sajtolás, téglaipari szárítók, égetőkemence típusok, fazekasáru, majolika, fajansz és kályhacsempe gyártása, háztartási edénygyártás, szaniterek és falburkoló csempék

A téglagyártás részletes ismeretével megtanulják a kerámiai termékek előállításánál használatos berendezéseket (prés, extruder), a termékgyártás során lejátszódó folyamatok elméletét (szárításelmélet, égetés közben lejátszódó folyamatok)

A porózus törésfelületű kerámiák termék és gyártásismerete

8.3.4. Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *8 óra*

Tűzálló kerámiák tulajdonságai, szilika és Al-szilikát gyártmányok, bázikus tűzálló anyagok, SiC gyártmányok, kőagyagok, műszaki kerámiák

Tűzálló anyagok termék- és gyártásismerete (szilika, Al-szilikát, bázikus tűzálló anyagok, szilícium-karbid, hőszigetelők)

Tömör törésfelületű kerámiák termék- és gyártásismerete (kőagyag, porcelánszigetelők, műszaki kerámiák

8.3.5. A porcelán nyers- és fehéráru gyártása *28 óra*

Masszagyártás, szabadkézi és gépi formázás, öntés (nyitott, zárt), nyomás alatti öntés, kiegészítő műveletek, szárítás (különböző szárítók), zsengélés, mázolás, mázolás, máztisztítás, mázhibák, égetés, égető kemencék, különböző típusú égetések, szilárd fázisú reakciók az égetés alatt, csiszolás és osztályozás
Porcelán nyersáru előállítása (masszakészítés, öntés, formázás, elkészítés, szárítás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Porcelán fehéráru előállítása (zsengélés, mázolás, mázas égetés, csiszolás, osztályozás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Öntés, formázás, mázolás és égetés hibái

8.3.6. Kerámia- és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások *36 óra*

Festőecsetek és egyéb eszközök, porcelánfesték előkészítése, festékfelvitel szempontjai, máz alatti festés, fajansz, eozin, mázba-süllyedő dekorálás, kerámiaipari díszítő eljárások, máz feletti festési technikák, festés hibái és azok javítása, aranyozás, matricázás, gépi dekorálás, dekorégetés (dekorégető kemencék), munka- egészség- és balesetvédelem az egyes elkészítő műhelyek kialakításánál.
A termék és eszközök előkészítése dekoráláshoz
Máz alatti festési technikák
Máz feletti festési technikák (különböző díszítési eljárások, magastüzű, alacsonytüzű, eozin, fajansz)
Virágfestés, gyümölcsfestés, indiai festés, kínai stílusú festés, figurafestés, palettafestés elmélete, az adott festőműhely megismerése a manufaktúrában.
A festések hibái, azok javítása
Aranyozás, nyomdatechnika, szitanyomás, matricázás
Dekorégetés
A porcelángyártó műhelyek kialakítása

8.3.7. Technológiai dokumentációk *16 óra*

Technológiai dokumentáció elkészítése, műveleti technológiai adatlapok elkészítése, dekorleírások, munkaütemezés, gyártási idők
A manufaktúra technológiai dokumentációjának felépítése
Kész porcelántermék előállításának technológiai és műveleti utasításai
Különböző porcelántermék előállításának gyártási ideje és gyártási útja, munka ütemezése

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	

1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	

7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Technológiai minták elemzése		x	x	
8.3.	Anyagminták azonosítása		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10673-12 azonosító számú

Vállalkozási alapismeretek
(Kerámia, porcelán készítő)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10673-12 azonosító számú, Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek		
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere
FELADATOK			
Tájékozódik a munkavállalói vagy a vállalkozói tevékenység gazdasági - jogi feltételeiről, és változásairól		x	x
Vállalkozóként kialakítja vevőkörét – megrendelőt, megbízót keres			x
Vállalkozással összefüggő adminisztratív, szervező és gazdasági tevékenységet folytat			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Jogi ismeretek alapjai	x		
Munkajog és foglalkoztatás		x	x
Vállalkozási formák, vállalkozások alapítása, működtetése			x
A vállalkozás vagy a munka szervezésének gyakorlati teendői			x
Gazdálkodás és adózás			x
A piackutatás és marketing alapjai			x
Dokumentáció és adminisztráció		x	x
Elemi szintű számítógép-használat		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság			x
Döntésképesség		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Általános tanulóképesség	x	x	x
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x

9. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 68 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az alapvető állampolgári és jogi alapismereteken túl tájékozódjon a számára szóba jöhető lehetséges életútmodellekről, az alkalmazotti, munkavállalói vagy vállalkozói lét, szemlélet alapvető különbségeiről. Az elsajátított vállalkozási alapismereteken keresztül ismerje meg a vállalkozói tevékenység gazdasági, jogi feltételeit, adminisztratív és szervezési hátterét, hogy saját szakterületén tudja majd azokat hasznosítani. További cél a tanuló konvertálható képességeinek fejlesztése, amely kiemelten fontos egy gyorsan változó világban, egy gyakran változó jogszabályi környezetben.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma szorosan kapcsolódik a 11499-12 Foglalkoztatás II. modul tartalmához. A két modul együttesen biztosítja azokat az alapismeretek, amelyek elsajátításával a tanuló felkészülhet a munka világára, képessé válik eligazodni a munkavállalás különböző formái között, tájékozódni a mindenkori jogszabályi környezetben a munkavállalási, vállalkozási feltételekről és azok változásairól.

9.3. Témakörök

9.3.1. Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog *22 óra*

Bevezetés a jogi ismeretekbe: normák, különböző jogforrások,
Az állam és felépítése, hatalmi ágak és a magyar állam szervezeti felépítése
Közigazgatási jog, a közigazgatás szervezetei
Polgári jog: területei, a kötelmi jog
A polgári jogi szerződés fogalma, típusai
A Vállalkozói szerződés fogalma, a szerződéskötés alapvető szabályai.

9.3.2. Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere *14 óra*

Az alkalmazotti környezethez kapcsolódó munkajogi és foglalkoztatási alapismeretek és azok adminisztrációja.
Munkahelyi szervezetek és érdekképviseletek ismerete
Munkaviszony létesítése és megszüntetése
A munkahelyekre vonatkozó sajátos szabályozások ismerete- jogok és kötelezettségek
Bérezés és munkavégzés szervezése
Magánszemélyek adó és járulékfizetési kötelezettségei
Elemi szintű számítógép használat

9.3.3. Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere*32 óra*

Vállalkozási formák alapvető jellemzői
Vállalkozások alapítás, működtetése
Egyéni vállalkozás alapítása
A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok.
Vállalkozások által fizetendő adók és járulékok
A vállalkozások tervezése, környezete, piaci tényezők
A piackutatás és marketingkommunikáció alapjai
Alapvető pénzügyi ismeretek: hitel, kamat
Alapvető számviteli ismeretek: mérleg, eredmény-kimutatás
A kommunikáció alkalmazásának alapjai

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11103-12 azonosító számú

Porcelánfestés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11103-12 azonosító számú, Porcelánfestés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11103-12 Porcelánfestés	Porcelánfestő gyakorlat													
	A dekoráció előtanulmányai, műhelyrajz elkészítése	A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése	Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata	Porcelánfestő alapműveletek, alapozás, satírozás, árnyékolás	Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai	Alapműveletek összevont alkalmazása	Alapműveletek gyakorlatára épülő különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése	Palettafestés műveletei, különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése	Figurafestés műveletei	Záró motívumok festése, csíkozás, szegélyezés technikai fogásai	Mázalatti és mázba süllyedő festési technika	Egyéb díszítési eljárások	Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek	Vizsgaremek készítés
FELADATOK														
Fehérárut beszerez, minőség ellenőrzést végez			x	x		x	x	x	x	x	x	x		x
Festékeket, pigmenteket előkészít, kimér		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
A festés módjához segédanyagokat választ ki			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Előkészíti a festési eszközöket, segédeszközöket		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Festési eszközeit tisztán tartja	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dekor látványtervet készít	x													x
Pausnizást követően a dekort előrajzolja			x				x							x
Tollrajzot készít a porcelánra			x				x	x		x				x
Elkészíti a festéshez használt színek égetési próbáját			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szórt motívumokat és/vagy egyéb kompozíciókat festékkel kitölt					x		x			x		x		x
Fond technikával dolgozik		x	x						x			x		x
Email-festést alkalmaz					x									x
Záró motívumokat fest			x				x							x
Paletta festés alkalmaz		x						x		x				x
Csíkdíszítést alkalmaz		x								x				x

Nemesfém festékekkel vagy lüszterrel díszít	x	x								x		x		x
Festési sorrendnek megfelelően dekor égetést végez			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Polírozást végez	x									x			x	x
A festési nem megfelelőségeket korrigálja			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Termék megfelelőséget ellenőriz			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK														
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése	x									x				x
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x		x
A dekoráció előtanulmányai, a motívumrajzolás hagyományos módszerei	x	x												x
Önálló tanulmányok készítése	x													x
Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása			x	x										x
Díszítmények tervezése	x										x			x
Dekor minták kicsinyítése és nagyítása		x									x	x		
Műhelyrajz elkészítése	x													x
A porcelán tárgyforma és a minta közötti kölcsönhatások	x	x				x	x	x	x					x
A műhelyrajzon szereplő dekorok színvázlattal történő elkészítése		x												x
Máz feletti festékek alapanyagai, (fémoxidok – színtestek) fajtái		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
A dekorációhoz tartozó festési sorrend elkészítése		x	x	x	x									x
A pausni készítési módja, a minták átmásolásának, sokszorosításának eljárásai		x								x				x
A tollrajz-technika használata, és az ecsettel történő kitöltés módjai			x		x		x			x				x
A porcelánfestékek, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Alapozás, satírozás, árnyékolás				x			x							x
Lazúrozás	x				x									x
Kínai stílusú email technika		x			x									x
Palettafestés műveletei		x						x						x
Figurafestés műveletei		x							x					x
A csíkozás szegélyezés technikai fogásai		x								x				x
Különböző dekorégetési módok		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A polírozás technikája	x									x				x
Hibajavítási lehetőségek	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A festéshez használt eszközök használata, előkészítési- és karbantartási	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

módja														
A porcelánfestő műhely munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK														
Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése	x													x
Szabadkézi rajzolókészség	x		x			x	x	x	x	x	x	x		x
A porcelánfestékek, segédanyagok előkészítése, kezelése		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A porcelánfestő eszközök, kéziszerszámok használata		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Különféle porcelánfestési módok, technikák alkalmazása			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK														
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Stabil kéztartás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Monotónia-tűrés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK														
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK														
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

10. Porcelánfestő gyakorlat tantárgy 2298 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A porcelánfestő gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a porcelánfestő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai tudást, a kerámia vagy porcelán termékek díszítésében.

A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy:

a porcelánfestő szakma munkaterületéhez tartozó termékek díszítése során a tanulók kombinációs készsége és kreativitása kibontakozhasson;

a tanulókat a gyakorlat során sikerélményéhez juttassa;

a szakmai, gyakorlati alapismereteket olyan szinten biztosítsa, amely képessé teszi a tanulókat bármely alapvető szakmai feladat elvégzésére;

fejlessze a tanulók kézügyességét, forma- és arányérzékét, szemmértékét;

a tanulók az esztétikai érzék fejlesztésének és a technológiai minőségi szempontok megismerésének segítségével önállóan felismerjék, megelőzzék, kiküszöböljék a hibákat;

bemutassa a különböző festési technológiai eljárások sokszínűségét, kombinálhatóságát, a műveletek logikai sorrendjét;

felhívja a figyelmet a konkrét termékek formai és díszítési megoldásainak összhangjára, alap- és segédanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök technológiai és kivitelezési összefüggéseire;

ráneveljen a pontos, szakszerű és kitartó, minőségi munkára;

készítsen fel az önálló ismeretszerzésre, a korszerű és az új technika vagy technológia iránti érdeklődésre;

fejlessze mindazokat a képességeket, amelyek a tanulókat önálló tervezésre, alkotómunkára készteti,

fejlessze a tanulók munkatempóját, teljesítményét, nevelje őket gazdaságossági szemléletre;

nevelje a tanulókat a szakmában használatos munkaeszközök, gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére, kezelésére, munka-, balesetmentes alkalmazására;

nevelje a tanulókat az egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma kapcsolódik 10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelméleti modul anyagismeret és technológiai ismeretek és a 10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlatok modul szakrajz elméleti tantárgyainak szakmai ismeretanyagához, amely ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

10.3. Témakörök

10.3.1. A dekoráció előtanulmányai, műhelyrajz elkészítése *193 óra*

A modoros porcelánfestés előtanulmányául szolgáló ceruzarajz és akvarell-festés:

egyszerűbb és összetettebb motívumok rajza

növényanatómiai ismeretek

fény és árnyékhatások

határozott és biztos vonalvezetés

méret és formatartás

kalligrafikus betűtípusok
A porcelánfestő ecsetek használata egyszerűbb és bonyolultabb akvarell előképek alapján
Önálló tanulmányok készítése:
természeti formák, növények és állatok megjelenítése
A kerámia vagy porcelántermékre minták, dekorok tervezése, műhelyrajz elkészítése

10.3.2. A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése ***121 óra***

Műhelyismeret gyakorlata:
a porcelánfestő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása
a porcelánfestő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai
Díszítőmotívumok kicsinyítése, nagyítása, másolási technikák
Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása:
A motívumrajzolás hagyományos és számítógépes módszerei
A minták (dekoráció) felvitele, előrajzolása, átmásolása a porcelántárgyakra
A pausni (szúrt minta) készítési módja, azok méretarányos kicsinyítése, nagyítása; a minták átmásolása, sokszorosítása
A porcelánfestési tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése
A porcelánfestési tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja
A porcelánfestési tevékenységhez szükséges kéziszerszámok, eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja
A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai:
a különböző technológiai folyamatokhoz szükséges festékek keverése, adalékanyagok aránya
A festéktörés; a festék finomságának és a festék tisztaságának fontossága
Arany, platina, lüszter felfestésének szabályai, alkalmazásuk megfelelő rétegvastagsága, a porcelán tárgyra történő ráégetés lehetőségei, valamint a felfestésük során használatos adalékanyagok

10.3.3. Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata ***146 óra***

A tollrajz technika feltételeinek megteremtése, megfelelő rajzfesték keverése
Távol keleti és különleges díszítő motívumok (ornamentális, figurális) tollrajza, lendületes, törésmentes vonalak kialakítása
Különböző dekorációk technológiai sorrendjének megfelelően a nyomatékos, ill. egyenletes vonalvastagság kialakítása
A tollrajz technika eszközeinek, segédeszközeinek használata, rajztoll kézre alakítása, kezelése, tisztítása
A tollrajz technikával készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.4. Porcelánfestő alapműveletek, alapozás, satírozás, árnyékolás ***244 óra***

A porcelánfestő alapműveletek feltételeinek megteremtése
A porcelánfestő alapműveletek munkafolyamata a technológiai sorrendnek megfelelően:

a dekor alapozása színenként,
a dekor satírozása színenként, az alap rajzolatos, festészeti nyomatékokkal történő kidolgozása
a dekor árnyékolása színenként, fény- árnyék effektusok érzékeltetése, motívumok térbeli hatásának kialakítása
A porcelánfestő alapműveletek festékeinek felkeverése, szakszerű összeállítása és keverési arányai
A porcelánfestő alapműveletek eszközeinek, ecseteinek használata, kezelése, tisztítása
A porcelánfestő alapműveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése

10.3.5. Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai ***229 óra***

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek feltételeinek megteremtése
Alapozás és árnyékolás tónusos munkafolyamata
Távol keleti díszítőmotívumok különleges festési technikája: az email festékek megfelelő rétegvastagságú felhordása
Kontúrrajz egyenletes kitöltése
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, lazúr ecset, különböző méretű kitöltő ecsetek, terülő ecsetek kezelése, tisztítása
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.6. Alapműveletek összevont alkalmazása ***244 óra***

A porcelánfestő alapműveletek összevont alkalmazása feltételeinek megteremtése
A porcelánfestő alapműveletek alkalmazása egy munkafolyamat során a technológiai sorrendnek megfelelően:
motívumok arányos elhelyezése
a plasztikusság kialakítása; fény-árnyékhatások érzékeltetése
egy ecsetmozdulattal, nyomatékkal kialakított egyszerűbb motívumok kialakítása
lendületes, nyomatékos ecsetkezelés bonyolultabb dekoráció kivitelezésénél
A porcelánfestő alapműveletek megfelelő festékeinek felkeverése, szakszerű összeállítása az adalékanyagok helyes keverési arányainak megválasztásával, majd a megfelelő rétegvastagság felvitele
A porcelánfestő alapműveletek eszközeinek, ecseteinek használata, biztos ecsetkezelése és tisztítása
A porcelánfestő alapműveletekkel készült minták, dekorok javítható hibáinak javítása

10.3.7. Alapműveletek gyakorlatára épülő különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése ***180 óra***

Különböző nehézségi fokozatú díszítmények festési műveleteinek alkalmazása a technológiai sorrendnek megfelelően
Modoros virágkompozíciók különböző variációkban szórt motívumokkal
Klasszikus gyümölcsfestés:
nagyobb felületi kezelést igénylő, bonyolultabb díszítmények aprólékos kidolgozással térelhelyezési, növényanatómiai összefüggések alkalmazása
egyenletes festékfelhordás aládolgozott felületeken

10.3.8. Palettafestés műveletei, különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése ***256 óra***

A palettafestési műveletek feltételeinek megteremtése
Naturalisztikus festés: az egyes színek felfestése, egymásba dolgozása technológiai sorrendnek megfelelően
Az egyes színek égetés során történő változásai, összedolgozásuk korlátai
A palettafestési műveletek festékeinek felkeverése, szakszerű összeállítása száradást késleltető anyagokkal
A palettafestési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, kezelése, tisztítása
A palettafestési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.9. Figurafestés műveletei ***116 óra***

A figurafestési műveletek feltételeinek megteremtése
Különböző porcelánplasztikák színes díszítése: naturalisztikus vagy stilizált festése
A figurafestés festékeinek előkészítése, felkeverése speciális adalékanyagok felhasználásával a technológiai utasításnak megfelelően
A figurafestési műveletek eszközeinek, ecseteinek előkészítése, kiszedése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A figurafestési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.10. Záró motívumok festése, csíkozás, szegélyezés technikai fogásai ***132 óra***

A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés festési műveletek feltételeinek megteremtése
Porcelántárgyak záró motívumainak elkészítése
Csíkdíszítés szabadkézzel, ill. csíkozás, szegélyezés kézi vagy álló korong segítségével
Ornamentális arany díszítmények kialakítása, arannyal történő szegélyezése
Műveleti utasításnak megfelelően felfesti, kiégeti a záró motívum alapját
A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés festékeinek előkészítése, megfelelő csíkozó festék összeállítása a technológiai utasításnak megfelelően
A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés műveletek eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés festési műveletek hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.11. Mázalatti és mázba süllyedő festési technika ***117 óra***

A mázalatti és mázba süllyedő festési technika feltételeinek megteremtése
A máz alatti díszítőtechnikák nehézségei, speciális követelményei
Magas tüzű mázfeletti (mázba süllyedő) festés jellemzői
A mázalatti és mázba süllyedő festési technika speciális festékeinek felkeverése a technológiai utasításnak megfelelően az adalékanyagok megfelelő arányának betartásával
A mázalatti és mázba süllyedő festési technika eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A mázalatti és mázba süllyedő festési technika hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.12. Egyéb díszítési eljárások *150 óra*

A kerámia és porcelániparban alkalmazott egyéb díszítési eljárások technika feltételeinek megteremtése
Fondozás: nagy felületek egyenletes, néha átmenetes festékbevonása
„Staffálás”: füle, fogók festése
Goldunterlage használata: aranyreliefek készítése
Matricázás
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák munkafolyamatainak megfelelő festékek keverése
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A fondozás, staffálás, és egyéb díszítési eljárások, festési technikák festési hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.13. Különböző dekor égetési módok, hibajavítási lehetőségek *20 óra*

A különböző dekor égetési módok feltételeinek megteremtése
Dekor égetés műveletei
Dekor égető kemencék fajtái, működésük a gyakorlatban
Az égetés előtti és égetés utáni hibajavítási lehetőségek gyakorlata
A dekorégetés során keletkezett selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A dekorégetésre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.14. Vizsga-remek készítés *150 óra*

Önálló munkavégzés tervezése, szervezése
Vizsga-remek tervezése, műhelyrajz, elkészítése, a porcelántárgy vagy tárgycsoport különböző technikákkal megfestett díszítményének kivitelezése
A vizsga-remek kivitelezés feltételeinek megteremtése:
- festékek, segédanyagok kiválasztása, előkészítése
- szerszámok, segédeszközök kiválasztása
- munkavégzés műveleti sorrendjének meghatározása, részfeladatok lebontása, technológiai idők és a műveletek egymásutániságának figyelembevételével

Anyagtakarékossági szempontok és minőségi előírások összehangolása
Több tanult festési technika és technológia alkalmazása
Bonyolultabb feladat kivitelezése üzemszerű termelési feltételek között
A műveletek specifikálási lehetőségei a teljesítményelvű munkavégzés alapjainak alkalmazásával
A vizsga-remek elkészítésére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, szaktanterem, tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x		
1.2.	megbeszélés	x	x		
1.3.	szemléltetés	x	x		

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
3.4.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		

7.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x	x		
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.4.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
11103-12 Porcelánfestés	**Porcelánfestő gyakorlat**
	A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése
	Festőminták grafikus ábrázolása tollrajz-technika használata
	Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai
	Figurafestés műveletei
	Egyéb díszítési eljárások
	Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek

11103-12 Porcelánfestés

Porcelánfestő gyakorlat

Témakörök

A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése

Műhelyismeret gyakorlata:

- a porcelánfestő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
- a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása
- a porcelánfestő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

Díszítőmotívumok kicsinyítése, nagyítása, másolási technikák

Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása:

- A motívumrajzolás hagyományos és számítógépes módszerei
- A minták (dekoráció) felvitele, előrajzolása, átmásolása a porcelántárgyakra

A pausni (szúrt minta) készítési módja, azok méretarányos kicsinyítése, nagyítása; a minták átmásolása, sokszorosítása

A porcelánfestési tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges kéziszerszámok, eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja

A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai:

a különböző technológiai folyamatokhoz szükséges festékek keverése, adalékanyagok aránya

A festéktörés; a festék finomságának és a festék tisztaságának fontossága

Arany, platina, lüszter felfestésének szabályai, alkalmazásuk megfelelő rétegvastagsága, a porcelán tárgyra történő ráégetés lehetőségei, valamint a felfestésük során használatos adalékanyagok

munkavégzésre, munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata

A tollrajz technika feltételeinek megteremtése, megfelelő rajzfesték keverése

Távol keleti és különleges díszítő motívumok (ornamentális, figurális) tollrajza, lendületes, törésmentes vonalak kialakítása

Különböző dekorációk technológiai sorrendjének megfelelően a nyomatékos, ill. egyenletes vonalvastagság kialakítása

A tollrajz technika eszközeinek, segédeszközeinek használata, rajztoll kézre alakítása, kezelése, tisztítása

A tollrajz technikával készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek feltételeinek megteremtése

Alapozás és árnyékolás tónusos munkafolyamata

Távol keleti díszítőmotívumok különleges festési technikája: az email festékek megfelelő rétegvastagságú felhordása

Kontúrrajz egyenletes kitöltése

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, lazúr ecset, különböző méretű kitöltő ecsetek, terülő ecsetek kezelése, tisztítása

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

11103-12 Porcelánfestés

Porcelánfestő gyakorlat

Témakörök

A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése

Műhelyismeret gyakorlata:

a porcelánfestő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése

a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása

a porcelánfestő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

Díszítőmotívumok kicsinyítése, nagyítása, másolási technikák

Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása:

A motívumrajzolás hagyományos és számítógépes módszerei

A minták (dekoráció) felvitele, előrajzolása, átmásolása a porcelántárgyakra

A pausni (szúrt minta) készítési módja, azok méretarányos kicsinyítése, nagyítása; a minták átmásolása, sokszorosítása

A porcelánfestési tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges kéziszerszámok, eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja

A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai:

a különböző technológiai folyamatokhoz szükséges festékek keverése, adalékanyagok aránya

A festéktörés; a festék finomságának és a festék tisztaságának fontossága

Arany, platina, lüszter felfestésének szabályai, alkalmazásuk megfelelő rétegvastagsága, a porcelán tárgyra történő ráégetés lehetőségei, valamint a felfestésük során használatos adalékanyagok

munkavégzésre, munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata

A tollrajz technika feltételeinek megteremtése, megfelelő rajzfesték keverése

Távol keleti és különleges díszítő motívumok (ornamentális, figurális) tollrajza, lendületes, törésmentes vonalak kialakítása

Különböző dekorációk technológiai sorrendjének megfelelően a nyomatékos, ill. egyenletes vonalvastagság kialakítása

A tollrajz technika eszközeinek, segédeszközeinek használata, rajztoll kézre alakítása, kezelése, tisztítása

A tollrajz technikával készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek feltételeinek megteremtése

Alapozás és árnyékolás tónusos munkafolyamata

Távol keleti díszítőmotívumok különleges festési technikája: az email festékek megfelelő rétegvastagságú felhordása

Kontúrrajz egyenletes kitöltése

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, lazúr ecset, különböző méretű kitöltő ecsetek, terülő ecsetek kezelése, tisztítása

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Figurafestés műveletei

A figurafestési műveletek feltételeinek megteremtése

Különböző porcelánplasztikák színes díszítése: naturalisztikus vagy stilizált festése

A figurafestés festékeinek előkészítése, felkeverése speciális adalékanyagok felhasználásával a technológiai utasításnak megfelelően

A figurafestési műveletek eszközeinek, ecseteinek előkészítése, kiszedése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása

A figurafestési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Egyéb díszítési eljárások

A kerámia és porcelániparban alkalmazott egyéb díszítési eljárások technika feltételeinek megteremtése

Fondozás: nagy felületek egyenletes, néha átmenetes festékbevonása

„Staffálás”: füle, fogók festése

Goldunterlage használata: aranyreliefek készítése

Matricázás

A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák munkafolyamatainak megfelelő festékek keverése

A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása

A fondozás, staffálás, és egyéb díszítési eljárások, festési technikák festési hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek

A különböző dekor égetési módok feltételeinek megteremtése

Dekor égetés műveletei

Dekor égető kemencék fajtái, működésük a gyakorlatban

Az égetés előtti és égetés utáni hibajavítási lehetőségek gyakorlata

A dekorégetés során keletkezett selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

A dekorégetésre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

5.44.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 211 02
KERÁMIA, PORCELÁN KÉSZÍTŐ
(szakmairány megjelöléssel)
PORCELÁNFESTŐ szakmairány
szakképesítés
szakiskolában történő oktatáshoz
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 211 02 Kerámia, porcelán készítő (szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 211 02

A szakképesítés megnevezése: Kerámia, porcelán készítő (porcelánfestő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám

egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül

munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés,

a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a

közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló

csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II .	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet	1			1			0,5			0,5	
	Szakmatörténet			70	0,5		105	0,5		105		
	Szakrajzi ismeretek	1			1			1			1	
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret	1			0,5						0,5	
	Technológiai ismeretek	1			1			1			0,5	
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek							1			1	
11103-12 Porcelánfestés	Porcelánfestő gyakorlatok		16,5			17			17			15
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		4,5	16,5		4	17		4	17		6	15
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**18**			**16**		**106**
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	*18*											*18*
	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	*18*		**70**			**105**			**105**			*18*
	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete				*18*								*18*

	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai			*18*								*18*
	A modern művészet törekvései					*18*						*18*
	Népművészet								*16*			*16*
	Szakmatörténet			**18**		**18**						**36**
	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok			*7*								*7*
	A finomkerámia elterjedése Európában			*11*								*11*
	A magyar kerámia és porcelán					*10*						*10*
	A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, és emléktárgy					8						8
	Szakrajzi ismeretek	**36**		**36**		**36**			**32**			**140**
	Szabadkézi rajzolás szabályai	*12*		*12*		*18*						*42*
	Térábrázolás különböző korszakokban	*10*		*10*								*20*
	Rajz – festés tanulmányok	*14*		*14*		*10*						*38*
	Vizsga-remek műhelyrajzának követelményei								*32*			*32*
	Népművészeti motívumok					*8*						*8*
10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	**Anyagismeret**	**36**		**18**					**16**			**70**
	A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	8										8
	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	28										28
	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok			18					16			34
	Technológiai ismeretek	**36**		**36**		**36**			**16**			**124**
	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	*16*										*16*
	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	*6*										*6*
	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	*14*										*14*
	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete			*8*								*8*
	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása			*28*								*28*

	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások							*36*					*36*
	Technológiai dokumentációk										*16*		*16*
10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő)	**Vállalkozási alapismeretek**							**36**			**32**		**68**
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog							*22*					*22*
	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere							*14*					*14*
	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere										*32*		*32*
11103-12 Porcelánfestés	**Porcelánfestő gyakorlat**		**594**			**612**			**612**			**480**	**2298**
	A dekoráció előtanulmányai, műhelyrajz elkészítése		*193*										*193*
	A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése		*82*			*14*			*14*			*11*	*121*
	Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata		*54*			*29*			*29*			*34*	*146*
	Porcelánfestő alapműveletek, alapozás, satírozás, árnyékolás		*135*			*54*			*55*				*244*
	Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai		*76*			*68*			*67*			*18*	*229*
	Alapműveletek összevont alkalmazása		*54*			*106*			*84*				*244*
	Alapműveletek gyakorlatára épülő különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése					*129*			*51*				*180*
	Palettafestés műveletei, különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése								*125*			*131*	*256*
	Figurafestés műveletei					*45*			*36*			*35*	*116*
	Zárómotívumok festése, csíkozás, szegélyezés technikai fogásai					*54*			*42*			*36*	*132*
	Mázalatti és mázba süllyedő festési technika					*52*			*41*			*24*	*117*
	Egyéb díszítési eljárások					*61*			*58*			*31*	*150*
	Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek								*10*			*10*	*20*
	Vizsgaremek készítés											*150*	*150*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**162**	**594**		**144**	**612**		**144**	**612**		**192**	**480**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**

Elméleti óraszámok/aránya	642/19,9 %
Gyakorlati óraszámok/aránya	2578/80,1 %

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x

Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők A munkavédelem fogalomrendszere, források A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó**				

	tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1. *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2. *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	

1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10634-12 azonosító számú

Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10634-12 azonosító számú, Művészetelmélet és vizuális gyakorlat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlat	Művészettörténet						Szakmatörténet				Szakrajzi ismeretek				
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig	A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika	A művészettörténet nagy korszakai- a reneszánsz és a barokk művészete	A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai	A modern művészet törekvései	Népművészet	A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok	A finomkerámia elterjedése Európában	A magyar kerámia és porcelán	A kerámia, porcelán, mint dísztárgy, használati eszköz, és emléktárgy	Szabadkézi rajzolás szabályai	Térábrázolás különböző korszakokban	Rajz – festés tanulmányok	Vizsga-remek műhelyrajzának követelményei	Népművészeti motívumok
FELADATOK															
Felhasználja, bővíti művészettörténeti, népművészeti és szakmatörténeti ismereteit	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**					
A szakmairánynak megfelelő, különböző ábrázolási módokat és megjelenítési formákat alkalmaz											x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK															
A művészettörténet stíluskorszakai és legújabb irányzatai	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									
A magyar néprajz és népművészet sajátosságai						x									
A kerámia- és porcelánipar szakmatörténete és fejlődése							x	x	x						
A térábrázolás geometriai rendszerei											x	x	x	x	
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése											x	x	x	x	
Különféle természeti formák megjelenítése											x		x	x	x
Az ember ábrázolása											x		x	x	
A színek kifejezőereje, a színkeverés törvényszerűségei													x	x	x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése											x		x	x	
Az ábrázolás különböző technikái											x		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Művészettörténeti korok, műalkotások felismerése	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**									

Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése, készítése												x		x	
Kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása											x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Fejlődőképesség, önfejlesztés	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	x	x	x	x	
Precizitás											x	x	x	x	x
Kézügyesség											x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**
MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyén való alkalmazása	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**

4. Művészettörténet tantárgy 106 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges művészettörténeti műveltséget, hogy fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, a tantárgy neveljen művészi ízlésre, ezekkel biztosítsa pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, és a további önképzésnek nyújtsa az alapját.
A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy a tanuló: felismerje a különböző korszakok stílusjegyeit (az építészeti téralakítás, a szerkezet megoldásai, a díszítés módozatai a plasztika és a síkművészetben); ismerje egy-egy korszak, stílus kiemelkedő alkotásait, alkotóit; tudjon műalkotásokat önállóan értelmezni, a megszerzett ismereteket kreatív módon alkalmazni; ismerjen a szakmájához legközelebb álló iparművészeti emlékeket; lássa a művészet és társadalom belső összefüggéseit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését, az alkalmazási lehetőségeket.

4.3. Témakörök

4.3.1. Művészettörténet a kezdetektől az ókorig *18 óra*

Az őskor művészete
- Aurignac-i, Solutré-i, Magdaléni kultúra
- Paleolitikum
- Neolitikum
- Fémkorszakok

Az ókori kultúrák művészete:
- Egyiptom
  - Predinasztikus kor
  - Archaikus kor
  - Óbirodalom
  - Első átmeneti kor
  - Középbirodalom
    - Második átmeneti kor
    - Újbirodalom
    - Késői kor
    - Ptolemaiosz-kor
    - Az újkori Egyiptom művészete
- Mezopotámia
  - Szamarra és Tell Halaf kultúrái
  - Ubaid-kultúra
  - Uruk-kultúra
  - Dzsemdet Naszr-kultúra
  - Korai sumer városállamok időszaka

Agadei dinasztia kora, akkád hódítások
Sumer reneszánsz
Asszír művészet
Babiloni művészet
Kína
Kézművesség
Építészet
Szobrászat
Kalligráfia, festészet
Ősi kínai művészetek
A Földközi-tenger partvidékeinek kultúra területei:
Kréta-Mükéné művészete
Görög művészet
Etruszk művészet
Római művészet
Pannónia provinciális művészete

4.3.2. A művészettörténet nagy korszakai – a román stílus és a gótika ***18 óra***

Az ókeresztény művészet
Bizánci művészet
Mozaikok, ikonok
Miniatúra festészet
Domborművek
Iparművészet
Iszlám művészet
Korai arab művészet
Kalligráfia, miniatúra
Szőnyeg, textilművesség
Építészeti stílusok
A népvándorlás kora és a Karoling művészet
A középkor művészete: a Románkori művészet és a Gótikus művészet
A román-stílusú építészet jellegzetességei
Könyvfestészet
A gótikus építészet jellegzetességei
Üvegfestészet, táblakép festészet
Magyarország középkori művészete
Román kori egyházi, világi építészet
Gótikus építészeti alkotások Magyarországon
Falfestészet
Aranyművesség

4.3.3. A művészettörténet nagy korszakai - a reneszánsz és a barokk művészete ***18 óra***

Reneszánsz művészet
A reneszánsz kialakulása
Tudomány
Irodalom és költészet
Szobrászat, festészet
Itáliai reneszánsz

- Kiemelkedő itáliai festők, szobrászok
- Északi reneszánsz

Magyarország reneszánsz művészete
- Építészeti emlékek
- Falfestészet, táblaképek
- Iparművészet, ötvös és üvegművészeti emlékek

Barokk művészet
- A barokk stílusjegyei építészetben, szobrászatban
- Itáliai barokk művészet
- Rokokó

Magyarország barokk művészete
- A barokk építészet stílusjegyei szakrális és világi épületeken
- Magyarországi barokk festők, szobrászok
- Freskófestészet Magyarországon

4.3.4. A XVIII-XIX. század művészeti irányzatai *18 óra*

Klasszicizmus
- Általános meghatározás
- Épületek, szobrászat és festészet
- Klasszicizmus Magyarországon

Romantika
- Romantika megjelenése képzőművészetben
- Bútorművesség
- Romantika a magyar építészetben

Új festészeti irányzatok
- Szimbolizmus
- Naturalizmus
- Impresszionizmus
  - Impresszionizmus Franciaországban
  - Magyar impresszionista festők

Eklektika
- Eklektika jellegzetességei
- Eklektika a szobrászatban, építészetben

Szecesszió
- A szecesszió kialakulása
- Európai szecessziós építészet
- Iparművészet, bútorművesség
- Szecessziós épületek Magyarországon

4.3.5. A modern művészet törekvései *18 óra*

XX. század építészete
- Történeti stílusok követése
- Bauhaus irányzatok
  - Amerikai építészet
  - Európai építészeti emlékek
  - Magyar alkotóművészek
- Art deco
  - Art deco az építészetben
- Neoklasszicizmus

Neoklasszicista épületek Magyarországon
Posztmodern építészet
A posztmodernizmus kialakulása
A posztmodern stílus jellegzetességei

Festészet, Avantgard művészet
Expresszionizmus
Fauvizmus
Futurizmus
Absztrakt művészet
Dadaizmus
Szürrealizmus
Konstruktivizmus
Szobrászat

4.3.6. Népművészet *16 óra*

Népi mesterségek jellegzetességei
Építészet
Asztalos, fafaragó, ács mesterség
Fazekasság
Fonott eszközök készítése
Szövés, hímzés
Tájegységekre jellemző népi motívumok
Felvidék
Heves megye
Nógrád megye
Erdély
Partium, Kalotaszeg, Torockó, Mezőség
Székelyföld
Gyergyó, Kászon, Barcaság
Gyimes, Moldva, Bukovina
Dunántúl
Kisalföld, Hanság, Rábaköz, Szigetköz, Csallóköz
Bakony, Balaton-felvidék
Göcsej, Őrség, Somogy
Alföld
Hajdú-Bihar megye
Csongrád megye

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	

1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmatörténet tantárgy 36 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A manufaktúra rendszerű kerámia-porcelángyártás átmenetet képez a tömeggyártás és az egyedi iparművészeti tevékenység között, azonban sokkal közelebb áll az utóbbihoz, sokszor állít elő iparművészeti jellegű és igényű egyedi alkotást.
A szakmatörténet tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az eddigi művésztörténeti alapképzés mellett a szakma speciális történetével is megismerkedjen, s ehhez a tantárgy tartalmain keresztül megszerezze a kerámia, porcelánkészítő szakma gyakorlásához szükséges szakmatörténeti műveltséget. Célja, hogy a tanuló fejlessze művelődési igényét, formálja esztétikai érzékét, hogy a tantárgy neveljen művészi ízlésre, mind ezekkel biztosítva pályája során a szakmában való hasznosítás lehetőségét, amely elősegíti a hajdani eredmények közötti tájékozódást, és a további önképzésnek nyújtja az alapját.
A szakmatörténetnek a távol keleti és az európai kerámia és porcelán mellett részét képezi az egyéb igényes finomkerámia is, hiszen a porcelántárgyak formakincse, a rájuk festett mintakincs előzménye sok esetben a korai majolika, fajansz vagy kőedény, illetve az ókori mediterranum hatását tükrözi.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakmatörténet tantárgy tartalma részben kapcsolódik a közismereti művészeti kompetenciacsoport tartalmához, valamint a művészettörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják azokat a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket, amelyek elősegítik a szakma történeti áttekintését, értelmezését és fejlődését., az alkalmazási lehetőségeket.

5.3. Témakörök

5.3.1. A kerámia és a porcelán születése, stílusirányzatai, a Távol-keleti porcelánok *7 óra*

A kerámia és a porcelán fajtái
Kínai porcelán
Japán kerámia és porcelán története
Az iszlám kerámia és porcelán

5.3.2. A finomkerámia elterjedése Európában *11 óra*

Az ókori mediterránum kerámiája
Egyiptomi, mezopotámiai, krétai, görög és római kerámiák
Az iszlám kerámia
Az európai majolika és fajansz
Az európai porcelán születése
A német, a francia, az angol, az olasz, az osztrák, a dán, az orosz és a cseh porcelán

5.3.3. A magyar kerámia és porcelán *10 óra*

A kezdetek, habánok, Holics
A herendi, a pécsi Zsolnay, hollóházi és az alföldi porcelángyárak története

5.3.4. A kerámia, a porcelán, mint dísztárgy, mint használati eszköz, és

emléktárgy

8 óra

Kerámia és porcelán használati tárgyak
Kerámia és porcelán dísztárgyak, azok minősége, díszítése és fajtái

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x	x	
1.3.	megbeszélés		x	x	
1.4.	vita		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	házi feladat	x	x		

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		

	szövegfeldolgozás				
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajzi ismeretek tantárgy 140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A kerámia - porcelánipari szakrajz tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje:

- a műszaki és művészeti szabadkézi ábrázolás szabályait;
- az eszközök használatát;
- ismerje a vetületi, axonometrikus és látszati ábrázolást;
- tájékozott legyen a különböző stílusú ornamentikák alkalmazásában;
- ismerje a műszaki rajzolvasást;
- a forma és díszítmény összhangját, esztétikai kívánalmait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Szakrajz tantárgy tartalma kapcsolódik a 10637-12 Kerámia- és porcelántárgyak gyártása gyakorlati modul Kerámia-porcelán készítő gyakorlatok tantárgyához. A szakrajzi ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szabadkézi rajzolás szabályai *42 óra*

A sík, a tér és a forma magyarázata (kompozíció, méret, arány, rész egész viszonyai, fény-árnyék összefüggései)
Betűtan
Mértani testek ábrázolása, nem látható élek megjelenítésével
- Kocka
- Gúla
- Kúp, henger

Csendélet, kompozíció mértani testekkel, vonalháló rajz
Csendélet tónusok megjelenítésével
Kompozíció összetett geometriai formákkal
Háttér megjelenítése
Drapéria, organikus formák
Természeti formák ábrázolása
- Egyszerű növényi alakzatok
- Összetett növényi alakzatok

Tanulmányrajzok anatómiai modellek után

6.3.2. Térábrázolás különböző korszakokban *20 óra*

Alapvető síkmértani szerkesztések
Különböző geometrikus térábrázolási szerkesztési módok

Axonometrikus ábrázolás, egyméretű (izometrikus) ábrázolás
Kétméretű (dimetrikus) axonometria
Frontális (kavalier) axonometria
Vetületi ábrázolás
Méretezés, műhelyrajz
Perspektíva fogalma, távlati hatás
Perspektivikus ábrázolás mértani testek rajzolásával

6.3.3. Rajz – festés tanulmányok ***38 óra***

Színtan, színkör fogalma
Színek egymásra hatása
Festési technikák, temperafestés
Színkör festése, tempera technikával
Vízfestés (akvarell) technika bemutatása
Csendélet egyszerű mértani formákkal
Összetett kompozíciók
Háttér megjelenítése, drapéria
Vegyes technikák ismertetése
Természeti formák festése (tanulmányok)

6.3.4. Népművészeti motívumok ***8 óra***

Tájegységekre jellemző népi motívumok
Tájegységek formakincsei

6.3.5. Vizsga-remek műhelyrajzának követelményei ***32 óra***

Vizsga-remek tervezés - tanulmányok
Műhelyrajz készítés

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés	x	x	x	
1.4.	házi feladat	x			

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	XY rajz kiegészítés	x			
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10635-12 azonosító számú

Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10635-12 azonosító számú, Kerámia-porcelán szakmaelmélet megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelmélet	Anyagismeret			Technológiai ismeretek						
	A kerámia és porcelánipar gyártmányai	Kerámia- és porcelánipari alapanyagok	Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok	A kerámiai nyersanyagok előkészítése	Gipszmodell és formagyártás ismeretei	Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete	A porcelán nyers- és fehéráru gyártása	Kerámia és porcelán termékeknél használatos díszítési eljárások	Technológiai dokumentációk
FELADATOK										
Folyamatosan bővíti szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tudását	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai elméleti ismereteit alkalmazza kivitelezési munkájában	x	x								
Kialakítja személyes munkaterét										
Meghatározza és előkészíti a gipszmodell, kerámia és/vagy a porcelán alap- és segédanyagokat		x	x		x			x	x	
Anyagszükségletet számol, időbeni ütemezést készít		x	x							x
Egyszerűbb anyagvizsgálatokat végez		x	x	x						
Előkészíti és karbantartja a kéziszerszámokat, gépeket, berendezéseket					x			x	x	
Tárgykészítéskor feladatát önálló részműveletekre, alapműveletekre bontja					x			x	x	
Gipszmintát, gipszmodellt készít					x					
Kézi- és gépi eljárással kerámia és/vagy porcelán tárgyat formáz, készít								x		
Különböző díszítési eljárást alkalmaz									x	
Felismeri és javítja a gyártás közben előforduló, valamint a készáru hibákat					x			x	x	
Betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi előírásokat					x			x	x	
Hulladékot újra feldolgoz vagy szakszerűen tárol					x			x	x	
SZAKMAI ISMERETEK										
A kerámia-porcelán és/vagy gipszes műhely kialakításának egészség- és balesetvédelmi követelményei					x			x	x	
A műhelykialakítás technikai-technológiai követelményei										x
A kerámia- és porcelánipar gyártmányai	x					x	x	x		

A kerámia- és porcelán sorozatgyártás különböző gipszformái					x					
A kerámia- és porcelángyártás területén használatos fizikai és kémiai alapfogalmak	x	x								
A kerámia- és porcelángyártás nyers-, alap-, segéd- és egyéb felhasználásra kerülő anyagai, azok tulajdonságai	x	x								
A kerámia- porcelán alapanyagok keletkezésére, előkészítésére és felhasználására vonatkozó technológiai előírások		x		x						
Kerámia- és porcelángyártás technológiája						x	x	x		
Egyszerű és összetett gipszminták, modellek készítése, javítása, restaurálása					x					
Egyszerű és bonyolult formájú kerámia- és porcelánipari termékek előállításának technológiája								x		
A műveletek elvégzéséhez szükséges kéziszerszámok, segédeszközök, gépek, berendezések kezelése, szerepük a technológiai folyamatokban		x								
Minta utáni, szabadkézi alakítás műveletei	x									
Díszítési és színezési módok		x								
A kerámia és porcelán mázak és nyersanyagai		x								
A kerámia- és porcelánipar díszítő festési eljárásai, festékei, azok tulajdonságai	x		x							
Máz alatti dekoráció	x									
A festéshez használt eszközök előkészítési- és karbantartási módja	x									
A dekorégetés technológiája		x								
A festés hibajavítási módjai			x							
A munka ütemezésének módja a technológia által meghatározott gyártási idők betartásával			x							
Dokumentáció és adminisztráció	x									
A munkavédelem jogszabályi környezete		x								
Munka-, tűz-, környezet-, egészség- és balesetvédelem általános és hatósági, törvényi előírásai			x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Szakmairánytól függő eszközök, mérőeszközök, szerszámok gépek berendezések szakszerű használata		x								
Gipsz-kerámia-porcelán alapanyagok, segédanyagok szakszerű felhasználása		x	x							
A komplex jelzésrendszerek										
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség	x									
Precizitás		x	x							
Szorgalom, igyekezet	x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság	x	x	x							

Együttműködési készség	x	x	x							
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Gyakorlatias feladatértelmezés	x									
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x							
Módszeres munkavégzés			x							

7. Anyagismeret tantárgy 70 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az anyagismeret tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül elsajátítsák a kerámia-porcelán iparban felhasználásra kerülő alapanyagok, mint gyártási anyagok természetbeni keletkezésének és előfordulásának ismeretét, ezek legfontosabb kémiai és fizikai tulajdonságait, a segédanyagok szükségességét és szerepét, tulajdonságait.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az anyagismeret tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik a technológiai ismeretek tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kerámia- és porcelánipar gyártmányai *8 óra*

A kerámiai termékek felosztása, a porózus és tömör cserepű, durva és finomkerámiák összehasonlítása

- A kerámiaipar gyártmányai
- Fogalomtár: kerámia, porozitás, cserépszerkezet

7.3.2. Kerámia- és porcelánipari alapanyagok *28 óra*

Földtani és kőzettani alapismeretek, a gipsz és a gipszforma készítés alapfogalmai, szilikátipari nyersanyagok (oxidos nyersanyagok, szilikátok, földpátok), agyagásványok jellemzői, tűzálló és nem tűzálló agyagok

- Földtani-, ásvány- és kőzettani alapismeretek
- A gipsz, formakészítéshez kapcsolódó fogalmak
- Szilikátipari nyersanyagok: oxidok, szilikátok
- Agyagásványok, kaolinok, agyagok

7.3.3. Kerámia- és porcelánipari mázak, festékek, segédanyagok *34 óra*

A porcelán típusai, alaptulajdonságai, porcelángyártási segédanyagok részletes ismertetése, a kerámia és porcelánmázak szerkezete, máztípusok, mázalkotók, Seger-képlet, máz alatti és máz feletti dekoráláshoz használt festékek, festékkészítés, alapanyag-vizsgálatok, számítási feladatok, fémek, műanyagok

- A porcelán típusai, szerkezete, tulajdonságai
- Nyers- fehér-és készáru gyártásban alkalmazott segédanyagok tulajdonságai
- A kerámiai mázak szerkezete, alkotói, mázfajták, Seger-képlet
- Kerámiai festékek alkotói, tulajdonságai, festékkészítés
- Nyersanyagvizsgálatok
- A kerámiaiparban használatos egyéb anyagok: műanyagok, fémek
- Számolási feladatok: massza és festékrecept, zsugorodás, anyag-szükséglet, Seger-képlet

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	kiselőadás	x	x		
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés		x	x	
1.5.	projekt		x		
1.6.	házi feladat	x	x		

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		

5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x	x	
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Anyagminták azonosítása		x	x	

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Technológiai ismeretek tantárgy 124 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A technológiai ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a kerámia, porcelán készítő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai elméleti tudást és műveltséget a kerámia, porcelán termékek elkészítésében, díszítésben.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A technológiai ismeretek tantárgy tartalma szorosan kapcsolódik az anyagismeret tantárgy tartalmához. A két tantárgy együttesen biztosítja azokat a szakmaelméleti ismereteket, amelyek a szakmai gyakorlatban előforduló munkafolyamatok, gyártási technológiai folyamatok megértéséhez és elvégzéséhez szükségesek.

8.3. Témakörök

8.3.1. A kerámiai nyersanyagok előkészítése *16 óra*

Aprító- és törőgépek működési mechanizmusa, őrlés és szitálás, szemcseosztályozás, keverő berendezések, öntő-, formázó- és présmassza előállítás, vastalanítás, pihentetés, tárolás
A nyersanyagok előkészítésének főbb műveletei (aprítás, osztályozás, adagolás, keverés, víztelenítés)
Anyag-előkészítő gépek
Masszakészítés

8.3.2. Gipszmodell és formagyártás ismeretei *6 óra*

Modellkészítés, munkaforma készítés, többrészes formák, műanyag formák készítése, gipszforma- szárítás
Modellkészítés gipszből, műanyagból
Különböző gyártóformák készítése
A gipszműhelyben folyó munka megismerése a manufaktúrában

8.3.3. Porózus törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *14 óra*

Téglagyártás nyersanyagai, formázás, sajtolás, téglaipari szárítók, égetőkemence típusok, fazekasáru, majolika, fajansz és kályhacsempe gyártása, háztartási edénygyártás, szaniterek és falburkoló csempék
A téglagyártás részletes ismeretével megtanulják a kerámiai termékek előállításánál használatos berendezéseket (prés, extruder), a termékgyártás során lejátszódó folyamatok elméletét (szárításelmélet, égetés közben lejátszódó folyamatok)
A porózus törésfelületű kerámiák termék és gyártásismerete

8.3.4. Tűzálló anyagok és tömör törésfelületű kerámiai termékek gyártásismerete *8 óra*

Tűzálló kerámiák tulajdonságai, szilika és Al-szilikát gyártmányok, bázikus tűzálló anyagok, SiC gyártmányok, kőagyagok, műszaki kerámiák
Tűzálló anyagok termék- és gyártásismerete (szilika, Al-szilikát, bázikus tűzálló anyagok, szilícium-karbid, hőszigetelők)
Tömör törésfelületű kerámiák termék- és gyártásismerete (kőagyag,

porcelánszigetelők, műszaki kerámiák

8.3.5. A porcelán nyers- és fehéráru gyártása *28 óra*

Masszagyártás, szabadkézi és gépi formázás, öntés (nyitott, zárt), nyomás alatti öntés, kiegészítő műveletek, szárítás (különböző szárítók), zsengélés, mázolás, mázolás, máztisztítás, mázhibák, égetés, égető kemencék, különböző típusú égetések, szilárd fázisú reakciók az égetés alatt, csiszolás és osztályozás
Porcelán nyersáru előállítása (masszakészítés, öntés, formázás, elkészítés, szárítás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Porcelán fehéráru előállítása (zsengélés, mázolás, mázas égetés, csiszolás, osztályozás), a munkafázisok megismerése a manufaktúrában
Öntés, formázás, mázolás és égetés hibái

8.3.6. Kerámia- és porcelántermékeknél használatos díszítési eljárások *36 óra*

Festőecsetek és egyéb eszközök, porcelánfesték előkészítése, festékfelvitel szempontjai, máz alatti festés, fajansz, eozin, mázba-süllyedő dekorálás, kerámiaipari díszítő eljárások, máz feletti festési technikák, festés hibái és azok javítása, aranyozás, matricázás, gépi dekorálás, dekorégetés (dekorégető kemencék), munka- egészség- és balesetvédelem az egyes elkészítő műhelyek kialakításánál.
A termék és eszközök előkészítése dekoráláshoz
Máz alatti festési technikák
Máz feletti festési technikák (különböző díszítési eljárások, magastüzű, alacsonytüzű, eozin, fajansz)
Virágfestés, gyümölcsfestés, indiai festés, kínai stílusú festés, figurafestés, palettafestés elmélete, az adott festőműhely megismerése a manufaktúrában.
A festések hibái, azok javítása
Aranyozás, nyomdatechnika, szitanyomás, matricázás
Dekorégetés
A porcelángyártó műhelyek kialakítása

8.3.7. Technológiai dokumentációk *16 óra*

Technológiai dokumentáció elkészítése, műveleti technológiai adatlapok elkészítése, dekorleírások, munkaütemezés, gyártási idők
A manufaktúra technológiai dokumentációjának felépítése
Kész porcelántermék előállításának technológiai és műveleti utasításai
Különböző porcelántermék előállításának gyártási ideje és gyártási útja, munka ütemezése

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	

1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4..2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok		x	x	

	alapján				
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x	x	
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x	x	
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x	x	
8.2.	Technológiai minták elemzése		x	x	
8.3.	Anyagminták azonosítása		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10673-12 azonosító számú

Vállalkozási alapismeretek
(Kerámia, porcelán készítő)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10673-12 azonosító számú, Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10673-12 Vállalkozási alapismeretek (Kerámia, porcelán készítő)	Vállalkozási alapismeretek		
	Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog	Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere	Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere
FELADATOK			
Tájékozódik a munkavállalói vagy a vállalkozói tevékenység gazdasági - jogi feltételeiről, és változásairól		x	x
Vállalkozóként kialakítja vevőkörét – megrendelőt, megbízót keres			x
Vállalkozással összefüggő adminisztratív, szervező és gazdasági tevékenységet folytat			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Jogi ismeretek alapjai	x		
Munkajog és foglalkoztatás		x	x
Vállalkozási formák, vállalkozások alapítása, működtetése			x
A vállalkozás vagy a munka szervezésének gyakorlati teendői			x
Gazdálkodás és adózás			x
A piackutatás és marketing alapjai			x
Dokumentáció és adminisztráció		x	x
Elemi szintű számítógép-használat		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Önállóság			x
Döntésképesség		x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Általános tanulóképesség	x	x	x
Rendszer/ek/ben való gondolkodás (rendszerszemlélet)	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x

9. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 68 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló az alapvető állampolgári és jogi alapismereteken túl tájékozódjon a számára szóba jöhető lehetséges életútmodellekről, az alkalmazotti, munkavállalói vagy vállalkozói lét, szemlélet alapvető különbségeiről. Az elsajátított vállalkozási alapismereteken keresztül ismerje meg a vállalkozói tevékenység gazdasági, jogi feltételeit, adminisztratív és szervezési hátterét, hogy saját szakterületén tudja majd azokat hasznosítani. További cél a tanuló konvertálható képességeinek fejlesztése, amely kiemelten fontos egy gyorsan változó világban, egy gyakran változó jogszabályi környezetben.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma szorosan kapcsolódik a 11499-12 Foglalkoztatás II. modul tartalmához. A két modul együttesen biztosítja azokat az alapismeretek, amelyek elsajátításával a tanuló felkészülhet a munka világára, képessé válik eligazodni a munkavállalás különböző formái között, tájékozódni a mindenkori jogszabályi környezetben a munkavállalási, vállalkozási feltételekről és azok változásairól.

9.3. Témakörök

9.3.1. Jogi alapismeretek, a magyar állam működése, közigazgatási és polgári jog *22 óra*

Bevezetés a jogi ismeretekbe: normák, különböző jogforrások,
Az állam és felépítése, hatalmi ágak és a magyar állam szervezeti felépítése
Közigazgatási jog, a közigazgatás szervezetei
Polgári jog: területei, a kötelmi jog
A polgári jogi szerződés fogalma, típusai
A Vállalkozói szerződés fogalma, a szerződéskötés alapvető szabályai.

9.3.2. Alkalmazotti munka adminisztratív és jogi háttere *14 óra*

Az alkalmazotti környezethez kapcsolódó munkajogi és foglalkoztatási alapismeretek és azok adminisztrációja.
Munkahelyi szervezetek és érdekképviseletek ismerete
Munkaviszony létesítése és megszüntetése
A munkahelyekre vonatkozó sajátos szabályozások ismerete- jogok és kötelezettségek
Bérezés és munkavégzés szervezése
Magánszemélyek adó és járulékfizetési kötelezettségei
Elemi szintű számítógép használat

9.3.3. Önálló tevékenység szervezése, jogi, gazdasági és adminisztratív háttere*32 óra*

Vállalkozási formák alapvető jellemzői
Vállalkozások alapítás, működtetése
Egyéni vállalkozás alapítása
A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok.
Vállalkozások által fizetendő adók és járulékok
A vállalkozások tervezése, környezete, piaci tényezők
A piackutatás és marketingkommunikáció alapjai
Alapvető pénzügyi ismeretek: hitel, kamat
Alapvető számviteli ismeretek: mérleg, eredmény-kimutatás
A kommunikáció alkalmazásának alapjai

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés		x	x	
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	szemléltetés		x	x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szimuláció		x	x	
1.9.	szerepjáték	x	x		
1.10.	házi feladat	x	x		

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11103-12 azonosító számú

Porcelánfestés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11103-12 azonosító számú, Porcelánfestés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11103-12 Porcelánfestés	Porcelánfestő gyakorlat													
	A dekoráció előtanulmányai, műhelyrajz elkészítése	A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése	Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata	Porcelánfestő alapműveletek, alapozás, satírozás, árnyékolás	Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai	Alapműveletek összevont alkalmazása	Alapműveletek gyakorlatára épülő különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése	Palettafestés műveletei, különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése	Figurafestés műveletei	Záró motívumok festése, csíkozás, szegélyezés technikai fogásai	Mázalatti és mázba süllyedő festési technika	Egyéb díszítési eljárások	Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek	Vizsgaremek készítés
FELADATOK														
Fehérárut beszerez, minőség ellenőrzést végez			x	x		x	x	x	x	x	x	x		x
Festékeket, pigmenteket előkészít, kimér		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
A festés módjához segédanyagokat választ ki			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Előkészíti a festési eszközöket, segédeszközöket		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Festési eszközeit tisztán tartja	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dekor látványtervet készít	x													x
Pausnizást követően a dekort előrajzolja			x				x							x
Tollrajzot készít a porcelánra			x				x	x		x				x
Elkészíti a festéshez használt színek égetési próbáját			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szórt motívumokat és/vagy egyéb kompozíciókat festékkel kitölt					x		x			x		x		x
Fond technikával dolgozik		x	x						x			x		x
Email-festést alkalmaz					x									x
Záró motívumokat fest			x				x							x
Paletta festés alkalmaz		x						x		x				x
Csíkdíszítést alkalmaz		x								x				x

Nemesfém festékekkel vagy lüszterrel díszít	x	x								x		x		x
Festési sorrendnek megfelelően dekor égetést végez			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Polírozást végez	x									x			x	x
A festési nem megfelelőségeket korrigálja			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Termék megfelelőséget ellenőriz			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK														
Geometrikus formák és térelemek megjelenítése	x									x				x
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x		x
A dekoráció előtanulmányai, a motívumrajzolás hagyományos módszerei	x	x												x
Önálló tanulmányok készítése	x													x
Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása			x	x										x
Díszítmények tervezése	x										x			x
Dekor minták kicsinyítése és nagyítása		x									x	x		
Műhelyrajz elkészítése	x													x
A porcelán tárgyforma és a minta közötti kölcsönhatások	x	x				x	x	x	x					x
A műhelyrajzon szereplő dekorok színvázlattal történő elkészítése		x												x
Máz feletti festékek alapanyagai, (fémoxidok – színtestek) fajtái		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
A dekorációhoz tartozó festési sorrend elkészítése		x	x	x	x									x
A pausni készítési módja, a minták átmásolásának, sokszorosításának eljárásai		x								x				x
A tollrajz-technika használata, és az ecsettel történő kitöltés módjai			x		x		x			x				x
A porcelánfestékek, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Alapozás, satírozás, árnyékolás				x			x							x
Lazúrozás	x				x									x
Kínai stílusú email technika		x			x									x
Palettafestés műveletei		x						x						x
Figurafestés műveletei		x							x					x
A csíkozás szegélyezés technikai fogásai		x								x				x
Különböző dekorégetési módok		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A polírozás technikája	x									x				x
Hibajavítási lehetőségek	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A festéshez használt eszközök használata, előkészítési- és karbantartási	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

módja														
A porcelánfestő műhely munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK														
Szakrajz, műhelyrajz olvasása, értelmezése	x													x
Szabadkézi rajzolókészség	x		x			x	x	x	x	x	x	x		x
A porcelánfestékek, segédanyagok előkészítése, kezelése		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A porcelánfestő eszközök, kéziszerszámok használata		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Különféle porcelánfestési módok, technikák alkalmazása			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK														
Precizitás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Stabil kéztartás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Monotónia-tűrés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK														
Együttműködő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK														
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eredményorientáltság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

10. Porcelánfestő gyakorlat tantárgy 2298 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A porcelánfestő gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tantárgy szakmai tartalmain keresztül megszerezzék a porcelánfestő szakma műveléséhez, az önálló munkavégzéshez szükséges szakmai tudást, a kerámia vagy porcelán termékek díszítésében.

A gyakorlatban alkalmazható tudás érdekében a tantárgy célja, hogy:

a porcelánfestő szakma munkaterületéhez tartozó termékek díszítése során a tanulók kombinációs készsége és kreativitása kibontakozhasson; a tanulókat a gyakorlat során sikerélményéhez juttassa;

a szakmai, gyakorlati alapismereteket olyan szinten biztosítsa, amely képessé teszi a tanulókat bármely alapvető szakmai feladat elvégzésére; fejlessze a tanulók kézügyességét, forma- és arányérzékét, szemmértékét; a tanulók az esztétikai érzék fejlesztésének és a technológiai minőségi szempontok megismerésének segítségével önállóan felismerjék, megelőzzék, kiküszöböljék a hibákat;

bemutassa a különböző festési technológiai eljárások sokszínűségét, kombinálhatóságát, a műveletek logikai sorrendjét;

felhívja a figyelmet a konkrét termékek formai és díszítési megoldásainak összhangjára, alap- és segédanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök technológiai és kivitelezési összefüggéseire;

ráneveljen a pontos, szakszerű és kitartó, minőségi munkára;

készítsen fel az önálló ismeretszerzésre, a korszerű és az új technika vagy technológia iránti érdeklődésre;

fejlessze mindazokat a képességeket, amelyek a tanulókat önálló tervezésre, alkotómunkára készteti,

fejlessze a tanulók munkatempóját, teljesítményét, nevelje őket gazdaságossági szemléletre;

nevelje a tanulókat a szakmában használatos munkaeszközök, gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére, kezelésére, munka-, balesetmentes alkalmazására;

nevelje a tanulókat az egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul tartalma kapcsolódik 10635-12 Kerámia-porcelán szakmaelméleti modul anyagismeret és technológiai ismeretek és a 10634-12 Művészetelmélet és vizuális gyakorlatok modul szakrajz elméleti tantárgyainak szakmai ismeretanyagához, amely ismeretek elsajátítása megalapozza azok gyakorlatban való alkalmazását.

10.3. Témakörök

10.3.1. A dekoráció előtanulmányai, műhelyrajz elkészítése *193 óra*

A modoros porcelánfestés előtanulmányául szolgáló ceruzarajz és akvarell-festés:
egyszerűbb és összetettebb motívumok rajza
növényanatómiai ismeretek
fény és árnyékhatások
határozott és biztos vonalvezetés
méret és formatartás

kalligrafikus betűtípusok
A porcelánfestő ecsetek használata egyszerűbb és bonyolultabb akvarell előképek alapján
Önálló tanulmányok készítése:
természeti formák, növények és állatok megjelenítése
A kerámia vagy porcelántermékre minták, dekorok tervezése, műhelyrajz elkészítése

10.3.2. A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése ***121 óra***

Műhelyismeret gyakorlata:
a porcelánfestő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása
a porcelánfestő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai
Díszítőmotívumok kicsinyítése, nagyítása, másolási technikák
Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása:
A motívumrajzolás hagyományos és számítógépes módszerei
A minták (dekoráció) felvitele, előrajzolása, átmásolása a porcelántárgyakra
A pausni (szúrt minta) készítési módja, azok méretarányos kicsinyítése, nagyítása; a minták átmásolása, sokszorosítása
A porcelánfestési tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése
A porcelánfestési tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja
A porcelánfestési tevékenységhez szükséges kéziszerszámok, eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja
A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai:
a különböző technológiai folyamatokhoz szükséges festékek keverése, adalékanyagok aránya
A festéktörés; a festék finomságának és a festék tisztaságának fontossága
Arany, platina, lüszter felfestésének szabályai, alkalmazásuk megfelelő rétegvastagsága, a porcelán tárgyra történő ráégetés lehetőségei, valamint a felfestésük során használatos adalékanyagok

10.3.3. Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata ***146 óra***

A tollrajz technika feltételeinek megteremtése, megfelelő rajzfesték keverése
Távol keleti és különleges díszítő motívumok (ornamentális, figurális) tollrajza, lendületes, törésmentes vonalak kialakítása
Különböző dekorációk technológiai sorrendjének megfelelően a nyomatékos, ill. egyenletes vonalvastagság kialakítása
A tollrajz technika eszközeinek, segédeszközeinek használata, rajztoll kézre alakítása, kezelése, tisztítása
A tollrajz technikával készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.4. Porcelánfestő alapműveletek, alapozás, satírozás, árnyékolás ***244 óra***

A porcelánfestő alapműveletek feltételeinek megteremtése
A porcelánfestő alapműveletek munkafolyamata a technológiai sorrendnek megfelelően:

a dekor alapozása színenként,
a dekor satírozása színenként, az alap rajzolatos, festészeti nyomatékokkal történő kidolgozása
a dekor árnyékolása színenként, fény- árnyék effektusok érzékeltetése, motívumok térbeli hatásának kialakítása
A porcelánfestő alapműveletek festékeinek felkeverése, szakszerű összeállítása és keverési arányai
A porcelánfestő alapműveletek eszközeinek, ecseteinek használata, kezelése, tisztítása
A porcelánfestő alapműveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése

10.3.5. Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai ***229 óra***

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek feltételeinek megteremtése
Alapozás és árnyékolás tónusos munkafolyamata
Távol keleti díszítőmotívumok különleges festési technikája: az email festékek megfelelő rétegvastagságú felhordása
Kontúrrajz egyenletes kitöltése
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, lazúr ecset, különböző méretű kitöltő ecsetek, terülő ecsetek kezelése, tisztítása
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.6. Alapműveletek összevont alkalmazása ***244 óra***

A porcelánfestő alapműveletek összevont alkalmazása feltételeinek megteremtése
A porcelánfestő alapműveletek alkalmazása egy munkafolyamat során a technológiai sorrendnek megfelelően:
motívumok arányos elhelyezése
a plasztikusság kialakítása; fény-árnyékhatások érzékeltetése
egy ecsetmozdulattal, nyomatékkal kialakított egyszerűbb motívumok kialakítása
lendületes, nyomatékos ecsetkezelés bonyolultabb dekoráció kivitelezésénél
A porcelánfestő alapműveletek megfelelő festékeinek felkeverése, szakszerű összeállítása az adalékanyagok helyes keverési arányainak megválasztásával, majd a megfelelő rétegvastagság felvitele
A porcelánfestő alapműveletek eszközeinek, ecseteinek használata, biztos ecsetkezelése és tisztítása
A porcelánfestő alapműveletekkel készült minták, dekorok javítható hibáinak javítása

10.3.7. Alapműveletek gyakorlatára épülő különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése ***180 óra***

Különböző nehézségi fokozatú díszítmények festési műveleteinek alkalmazása a technológiai sorrendnek megfelelően
Modoros virágkompozíciók különböző variációkban szórt motívumokkal
Klasszikus gyümölcsfestés:
nagyobb felületi kezelést igénylő, bonyolultabb díszítmények aprólékos kidolgozással térelhelyezési, növényanatómiai összefüggések alkalmazása
egyenletes festékfelhordás aládolgozott felületeken

10.3.8. Palettafestés műveletei, különböző nehézségi fokozatú díszítmények festése ***256 óra***

A palettafestési műveletek feltételeinek megteremtése
Naturalisztikus festés: az egyes színek felfestése, egymásba dolgozása technológiai sorrendnek megfelelően
Az egyes színek égetés során történő változásai, összedolgozásuk korlátai
A palettafestési műveletek festékeinek felkeverése, szakszerű összeállítása száradást késleltető anyagokkal
A palettafestési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, kezelése, tisztítása
A palettafestési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.9. Figurafestés műveletei ***116 óra***

A figurafestési műveletek feltételeinek megteremtése
Különböző porcelánplasztikák színes díszítése: naturalisztikus vagy stilizált festése
A figurafestés festékeinek előkészítése, felkeverése speciális adalékanyagok felhasználásával a technológiai utasításnak megfelelően
A figurafestési műveletek eszközeinek, ecseteinek előkészítése, kiszedése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A figurafestési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.10. Záró motívumok festése, csíkozás, szegélyezés technikai fogásai ***132 óra***

A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés festési műveletek feltételeinek megteremtése
Porcelántárgyak záró motívumainak elkészítése
Csíkdíszítés szabadkézzel, ill. csíkozás, szegélyezés kézi vagy álló korong segítségével
Ornamentális arany díszítmények kialakítása, arannyal történő szegélyezése
Műveleti utasításnak megfelelően felfesti, kiégeti a záró motívum alapját
A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés festékeinek előkészítése, megfelelő csíkozó festék összeállítása a technológiai utasításnak megfelelően
A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés műveletek eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A záró motívumok, csíkozás, szegélyezés festési műveletek hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.11. Mázalatti és mázba süllyedő festési technika ***117 óra***

A mázalatti és mázba süllyedő festési technika feltételeinek megteremtése
A máz alatti díszítőtechnikák nehézségei, speciális követelményei
Magas tüzű mázfeletti (mázba süllyedő) festés jellemzői
A mázalatti és mázba süllyedő festési technika speciális festékeinek felkeverése a technológiai utasításnak megfelelően az adalékanyagok megfelelő arányának betartásával
A mázalatti és mázba süllyedő festési technika eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A mázalatti és mázba süllyedő festési technika hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.12. Egyéb díszítési eljárások *150 óra*

A kerámia és porcelániparban alkalmazott egyéb díszítési eljárások technika feltételeinek megteremtése
Fondozás: nagy felületek egyenletes, néha átmenetes festékbevonása
„Staffálás”: füle, fogók festése
Goldunterlage használata: aranyreliefek készítése
Matricázás
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák munkafolyamatainak megfelelő festékek keverése
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A fondozás, staffálás, és egyéb díszítési eljárások, festési technikák festési hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

10.3.13. Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek *20 óra*

A különböző dekor égetési módok feltételeinek megteremtése
Dekor égetés műveletei
Dekor égető kemencék fajtái, működésük a gyakorlatban
Az égetés előtti és égetés utáni hibajavítási lehetőségek gyakorlata
A dekorégetés során keletkezett selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A dekorégetésre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.3.14. Vizsga-remek készítés *150 óra*

Önálló munkavégzés tervezése, szervezése
Vizsga-remek tervezése, műhelyrajz, elkészítése, a porcelántárgy vagy tárgycsoport különböző technikákkal megfestett díszítményének kivitelezése
A vizsga-remek kivitelezés feltételeinek megteremtése:
- festékek, segédanyagok kiválasztása, előkészítése
- szerszámok, segédeszközök kiválasztása
- munkavégzés műveleti sorrendjének meghatározása, részfeladatok lebontása, technológiai idők és a műveletek egymásutániságának figyelembevételével

Anyagtakarékossági szempontok és minőségi előírások összehangolása
Több tanult festési technika és technológia alkalmazása
Bonyolultabb feladat kivitelezése üzemszerű termelési feltételek között
A műveletek specifikálási lehetőségei a teljesítményelvű munkavégzés alapjainak alkalmazásával
A vizsga-remek elkészítésére vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, szaktanterem, tanműhely

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x		
1.2.	megbeszélés	x	x		
1.3.	szemléltetés	x	x		

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x	x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról	x	x		
3.4.	XY rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		

7.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x	x		
8.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.4.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
9.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
11103-12 Porcelánfestés	**Porcelánfestő gyakorlat**
	A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése
	Festőminták grafikus ábrázolása tollrajz-technika használata
	Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai
	Figurafestés műveletei
	Egyéb díszítési eljárások
	Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek

11103-12 Porcelánfestés

Porcelánfestő gyakorlat

Témakörök

A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése

Műhelyismeret gyakorlata:

- a porcelánfestő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése
- a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása
- a porcelánfestő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

Díszítőmotívumok kicsinyítése, nagyítása, másolási technikák

Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása:

- A motívumrajzolás hagyományos és számítógépes módszerei
- A minták (dekoráció) felvitele, előrajzolása, átmásolása a porcelántárgyakra
- A pausni (szúrt minta) készítési módja, azok méretarányos kicsinyítése, nagyítása; a minták átmásolása, sokszorosítása

A porcelánfestési tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja
A porcelánfestési tevékenységhez szükséges kéziszerszámok, eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja
A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai:

a különböző technológiai folyamatokhoz szükséges festékek keverése, adalékanyagok aránya
A festéktörés; a festék finomságának és a festék tisztaságának fontossága
Arany, platina, lüszter felfestésének szabályai, alkalmazásuk megfelelő rétegvastagsága, a porcelán tárgyra történő ráégetés lehetőségei, valamint a felfestésük során használatos adalékanyagok
munkavégzésre, munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata
A tollrajz technika feltételeinek megteremtése, megfelelő rajzfesték keverése
Távol keleti és különleges díszítő motívumok (ornamentális, figurális) tollrajza, lendületes, törésmentes vonalak kialakítása
Különböző dekorációk technológiai sorrendjének megfelelően a nyomatékos, ill. egyenletes vonalvastagság kialakítása
A tollrajz technika eszközeinek, segédeszközeinek használata, rajztoll kézre alakítása, kezelése, tisztítása
A tollrajz technikával készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek feltételeinek megteremtése
Alapozás és árnyékolás tónusos munkafolyamata
Távol keleti díszítőmotívumok különleges festési technikája: az email festékek megfelelő rétegvastagságú felhordása
Kontúrrajz egyenletes kitöltése
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, lazúr ecset, különböző méretű kitöltő ecsetek, terülő ecsetek kezelése, tisztítása
A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

11103-12 Porcelánfestés

Porcelánfestő gyakorlat

Témakörök

A porcelánfestés előtanulmányai és előkészítése
Műhelyismeret gyakorlata:

a porcelánfestő szakma termelési területének, feladatainak, gyártmányainak, az üzem munkaterületének megismerése

a képzési hely berendezéseinek megismerése, a személyes munkaterület kialakítása

a porcelánfestő műhely, termelési terület munka-, baleset-, egészség-, tűz és környezetvédelmi előírásai

Díszítőmotívumok kicsinyítése, nagyítása, másolási technikák

Hagyományos és modern dekorok előrajzolása, másolása:

A motívumrajzolás hagyományos és számítógépes módszerei

A minták (dekoráció) felvitele, előrajzolása, átmásolása a porcelántárgyakra

A pausni (szúrt minta) készítési módja, azok méretarányos kicsinyítése, nagyítása; a minták átmásolása, sokszorosítása

A porcelánfestési tevékenység elvégzéséhez szükséges műveleti sorrend elkészítése

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges anyagok, alap- és segédanyagok előkészítése, tárolási módja

A porcelánfestési tevékenységhez szükséges kéziszerszámok, eszközök, berendezések, gépek használata, előkészítési-, beállítási-, tárolási- és karbantartási módja

A porcelánfestékek szakszerű összeállítása és keverési arányai, nemesfém festékek alkalmazásának lehetőségei és szabályai:

a különböző technológiai folyamatokhoz szükséges festékek keverése, adalékanyagok aránya

A festéktörés; a festék finomságának és a festék tisztaságának fontossága

Arany, platina, lüszter felfestésének szabályai, alkalmazásuk megfelelő rétegvastagsága, a porcelán tárgyra történő ráégetés lehetőségei, valamint a felfestésük során használatos adalékanyagok

munkavégzésre, munkaterületre vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

Festőminták grafikus ábrázolása, tollrajz-technika használata

A tollrajz technika feltételeinek megteremtése, megfelelő rajzfesték keverése

Távol keleti és különleges díszítő motívumok (ornamentális, figurális) tollrajza, lendületes, törésmentes vonalak kialakítása

Különböző dekorációk technológiai sorrendjének megfelelően a nyomatékos, ill. egyenletes vonalvastagság kialakítása

A tollrajz technika eszközeinek, segédeszközeinek használata, rajztoll kézre alakítása, kezelése, tisztítása

A tollrajz technikával készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Lazúrozás és az ecsettel történő kitöltés módjai

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek feltételeinek megteremtése

Alapozás és árnyékolás tónusos munkafolyamata

Távol keleti díszítőmotívumok különleges festési technikája: az email festékek megfelelő rétegvastagságú felhordása

Kontúrrajz egyenletes kitöltése

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletek eszközeinek, ecseteinek használata, lazúr ecset, különböző méretű kitöltő ecsetek, terülő ecsetek kezelése, tisztítása

A lazúrozás és az ecsettel történő kitöltési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Figurafestés műveletei
A figurafestési műveletek feltételeinek megteremtése
Különböző porcelánplasztikák színes díszítése: naturalisztikus vagy stilizált festése
A figurafestés festékeinek előkészítése, felkeverése speciális adalékanyagok felhasználásával a technológiai utasításnak megfelelően
A figurafestési műveletek eszközeinek, ecseteinek előkészítése, kiszedése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A figurafestési műveletekkel készült minták, dekorok hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
Egyéb díszítési eljárások
A kerámia és porcelániparban alkalmazott egyéb díszítési eljárások technika feltételeinek megteremtése
Fondozás: nagy felületek egyenletes, néha átmenetes festékbevonása
„Staffálás”: füle, fogók festése
Goldunterlage használata: aranyreliefek készítése
Matricázás
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák munkafolyamatainak megfelelő festékek keverése
A fondozás, staffálás és egyéb díszítési eljárások, festési technikák eszközeinek, speciális ecseteinek előkészítése a műveleteknek megfelelően, használata, kezelése, tisztítása
A fondozás, staffálás, és egyéb díszítési eljárások, festési technikák festési hibáinak felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása

Különböző dekorégetési módok, hibajavítási lehetőségek
A különböző dekor égetési módok feltételeinek megteremtése
Dekor égetés műveletei
Dekor égető kemencék fajtái, működésük a gyakorlatban
Az égetés előtti és égetés utáni hibajavítási lehetőségek gyakorlata
A dekorégetés során keletkezett selejt termékek felismerése, a hiba okainak megszüntetése, javítható hibák javítása
A dekorégetésre és munkaterületeire vonatkozó munka-, baleset-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása

5.45.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a(z)

34 622 02

KERTÉSZ

szakképesítés

szakiskolában történő oktatásához

Hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 622 02 számú, Kertész megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 622 02
Szakképesítés megnevezése: Kertész
A szakmacsoport száma és megnevezése: 20. Mezőgazdaság
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXIV. Kertészet és parképítés
Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletben a Mezőgazdaság szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: –

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során

megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó

- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák

száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. A szegregáció a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis

osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.

- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt

a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.

- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.

- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10960-16 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	Gazdálkodási alapismeretek										3	
	Gazdálkodási alapgyakorlatok											4
10961-16 Kertészeti alapismeretek	Növénytan	1		70	1		105			105		
	Termesztési ismeretek	2			2							
	Termesztési ismeretek gyakorlat		2			2						
	Műszaki alapismeretek	1			3							
	Műszaki alapismeretek gyakorlat		3			2						

10962-16 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	2										
11024-16 Kerti munkák	Kerti munkák	3										
	Kerti munkák gyakorlat		7									
11025-16 Kertészeti termesztés	Gyümölcs-termesztési alapok				1			3			1,5	
	Gyümölcs-termesztési alapok gyakorlat					3			4			3
	Zöldség-termesztési alapok				1			2			1	
	Zöldség-termesztési alapok gyakorlat					2			4			2
	Szőlőtermesztés				1			4			2	
	Szőlőtermesztés gyakorlat					3			4			2
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		9	12		9	12		9	12		10	11
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		
	Munkaviszony létesítése										*4*		
	Álláskeresés										*4*		
	Munkanélküliség										*3*		
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		
	Munkavállalói szókincs										*18*		
10960-16 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	**Gazdálkodási alapismeretek**	**0**	**0**	**70**	**0**	**0**	**105**	**0**	**0**	**105**	**93**	**0**	**93**
	A termelés erőforrásai										*10*		**10**

	A termelési folyamat elemzése										*11*		**11**
	A termelési folyamat szervezése										*11*		**11**
	A termelés pénzügyei										*10*		**10**
	Vállalkozási alapismeretek										*10*		**10**
	Vállalkozások alapítása										*10*		**10**
	A vállalkozás működtetése										*10*		**10**
	Marketing										*10*		**10**
	Fogyasztó-védelem										*4*		**4**
	Európai Uniós ismeretek										*7*		**7**
	Gazdálkodási alapgyakorlatok	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**124**	**124**
	Adózási ismeretek											*21*	**21**
	Őstermelés adózása											*14*	**14**
	Vállalkozás gyakorlata											*21*	**21**

	A vállalkozás működtetése során szükséges kalkulációk											*14*	**14**
	Tervezési gyakorlat											*14*	**14**
	Pályázatkészítési gyakorlat											*14*	**14**
	A vállalkozás marketing tevékenysége											*7*	**7**
	Adminisztráció											*12*	**12**
	Kommunikáció											*7*	**7**
10961-16 Kertészeti alapismeretek	**Növénytan**	**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	A növények külső és belső felépítése	*23*											**23**
	A növények életjelenségei	*13*											**13**
	Növényrendszer-tan				*19*								**19**
	Környezettan				*17*								**17**
	Termesztési ismeretek	**72**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**
	A kertészeti termesztés tárgyi feltételei	*8*											**8**

	Éghajlattan	*30*											**30**
	Talajtan	*34*											**34**
	Talajművelés				*18*								**18**
	Trágyázás				*18*								**18**
	Öntözés				*18*								**18**
	Növényvédelem				*18*								**18**
	Termesztési ismeretek gyakorlat	**0**	**72**		**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**
	A kertészeti termesztés tárgyi feltételeinek megismerése		*21*										**21**
	Éghajlattani gyakorlatok		*30*										**30**
	Talajtani gyakorlatok		*21*										**21**
	Trágyázási gyakorlatok					*35*							**35**
	Növényvédelmi gyakorlatok					*37*							**37**
	Műszaki alapismeretek	**36**	**0**		**108**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**
	Anyagismeret	*12*											**12**
	A műszaki ábrázolás alapjai	*14*											**14**

	Gépelemek, szerkezeti egységek	*10*											**10**
	Belsőégésű motorok				*26*								**26**
	Az erőgépek szerkezeti felépítése				*24*								**24**
	Villanymotorok				*18*								**18**
	A termesztés, növényápolás gépei				*40*								**40**
	Műszaki alapismeretek gyakorlat	**0**	**108**		**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**0**	**180**
	Kéziszerszámok, anyagok ismerete, használata		*28*										**28**
	Gépelemek, szerkezeti egységek ismerete		*28*										**28**
	Motorok szerkezete, működtetése		*52*										**52**

	Erőgépek szerkezete, működtetése					*21*							**21**
	Elektromos berendezések, villanymotorok működtetése					*7*							**7**
	Erőgépek, munkagépek összekapcsolása					*14*							**14**
	A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése					*30*							**30**
10962-16 Kertészeti munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Munkavédelmi szabályozás és felügyelet	*4*											**4**
	Munkáltatók és munkavállalók munkavédelmi jogai és kötelességei	*4*											**4**
	Balestek, baleset-elhárítás	*10*											**10**
	A munkavégzés jellegzetességei	*4*											**4**

	Munkaegészség-tan	*8*											**8**
	Munkalélektan	*4*											**4**
	A kertészeti munkavégzés biztonság-technikája	*10*											**10**
	Tűz- és robbanásvédelem	*8*											**8**
	Környezet- és természet-védelem	*12*											**12**
	Munkajogi alapismeretek	*8*											**8**
11024-16 Kerti munkák	**Kerti munkák**	**108**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**108**
	A gyümölcstermő növények	*12*											**12**
	Gyümölcstermő növények telepítése	*8*											**8**
	A termőkorú gyümölcstermő növények ápolási munkái, betakarítása	*16*											**16**

A zöldségnövények	*10*											**10**
A zöldségnövények termesztési módjai	*9*											**9**
A zöldségnövények szaporítása	*10*											**10**
A zöldségnövények ápolási munkái, betakarítása	*10*											**10**
A szőlőnövény, szőlőfajták	*15*											**15**
A szőlő ültetése, a termő szőlő ápolási munkái	*11*											**11**
A szőlő betakarítása	*7*											**7**
Kerti munkák gyakorlat	**0**	**252**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**252**
Kerti növények betakarítása		*42*										**42**
Ültetési munkák		*42*										**42**
Növényismeret		*35*										**35**
Fenntartó metszés		*42*										**42**

	Zöldségnövények szaporítása		*35*										**35**
	Ápolási munkák		*56*										**56**
11025-16 Kertészeti termesztés	**Gyümölcs-termesztési alapok**	**0**	**0**		**36**	**0**		**108**	**0**		**46**	**0**	**190**
	A gyümölcs-termesztés jelentősége, helyzete				*7*								**7**
	Gyümölcstermő növények csoportosítása, növényi részek jellemzése				*16*								**16**
	Gyümölcstermő növények környezetigénye				*13*								**13**
	Gyümölcstermő növények szaporítása, nevelése							*30*					**30**
	A gyümölcsös telepítésének feltételei, formái, folyamata							*20*					**20**

	A metszés célja, elmélete, biológiai alapjai; metszést kiegészítő eljárások							*38*					**38**
	Gyümölcsösök tápanyag-utánpótlása							*20*					**20**
	Gyümölcsösök talajművelése, öntözése										15		**15**
	Gyümölcstermő-növények növényvédelme										15		**15**
	A gyümölcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása										16		**16**
	Gyümölcs-termesztési alapok gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**108**		**0**	**144**		**0**	**93**	**345**
	Gyümölcs-faiskolai gyakorlatok					*35*							**35**
	Gyümölcsösök talajművelése					*42*							**42**
	Gyümölcsösök trágyázása					*31*							**31**

	A gyümölcsfélék károsítói								*21*				**21**
	Oltványok készítése								*28*				**28**
	Gyümölcsös telepítése, gyümölcsfélék termőfelületének kialakítása								*46*				**46**
	Gyümölcsfélék betakarítása, piaci előkészítése, tárolása								*49*				**49**
	Faiskolai munkák											*21*	**21**
	Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása, metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás											*37*	**37**
	Gyümölcsösök öntözése, növényvédelme											*35*	**35**
	Zöldség-termesztési alapok	**0**	**0**		**36**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**139**

	A zöldség-termesztés jelentősége, helyzete; a zöldségfélék, csoportosítása				*9*								**9**
	A zöldségnövények környezeti igényei				*11*								**11**
	Termesztő-berendezések csoportosítása, jellemzése				*16*								**16**
	A zöldségfélék termesztési módjai							*14*					**14**
	A zöldségfélék szaporítása							*14*					**14**
	A zöldségfélék tápanyag-utánpótlása, talajművelése, öntözése							*33*					**33**
	A zöldségfélék különleges ápolási munkái							*11*					**11**
	A zöldségfélék növényvédelme										*8*		**8**

	A zöldségfélék betakarítása, áru-előkészítése, tárolása										*15*		**15**
	A zöldségvetőmag-termesztés										*8*		**8**
	Zöldség-termesztési alapok gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**72**		**0**	**144**		**0**	**62**	**278**
	A zöldségfélék betakarítása, válogatása, osztályozása, csomagolása					21							**21**
	A zöldségfélék talajművelése, trágyázása					28							**28**
	A vetőmag; a zöldségfélék károsítói					23							**23**
	Palántanevelés								46				**46**
	A zöldségfélék öntözése								28				**28**
	A zöldségfélék talajművelése, trágyázása, tárolása								42				**42**

	A zöldségfélék magtermesztése								28				**28**
	Termesztő-berendezések ismerete, létesítése											21	**21**
	Magvetés, palánták ültetése											21	**21**
	A zöldségfélék növényvédelme, különleges (speciális) ápolási munkái											20	**20**
	Szőlőtermesztés	**0**	**0**		**36**	**0**		**144**	**0**		**62**	**0**	**242**
	A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete; a szőlő környezeti igénye				*14*								**14**
	A szőlő szaporítása, nevelése				*13*								**13**
	Szőlőültetvény létesítése				*9*								**9**
	Szőlőművelési módok							*29*					**29**
	A szőlő metszése							*35*					**35**

	A szőlő zöldmunkái, talajmunkái							*34*					**34**
	A szőlő tápanyagellátása, öntözése, növényvédelme							*46*					**46**
	Szőlőfajták										*17*		**17**
	A szőlő betakarítása, feldolgozása										*22*		**22**
	A szőlőtermesztés gépei, eszközei										*23*		**23**
	Szőlőtermesztés gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**108**		**0**	**144**		**0**	**62**	**314**
	A szőlőnövény, a szőlő talajmunkái					*28*							**28**
	Európai szaporítóvessző előállítása					*17*							**17**
	A szőlő károsítói					*21*							**21**

	Alanyvesszők előállítása, oltványok készítése, gyökeres szőlődugványok ellállítása					*42*							**42**
	Szőlőültetvény létesítése								*49*				**49**
	A szőlő alakító metszése, zöldmunkái								*49*				**49**
	A szőlő betakarítása, szőlőfajta-ismeret								*46*				**46**
	A szőlő talajmunkái, a szőlő tápanyagellátása, a szőlőiskola munkái								*56*				**56**
	Tőkepótlási eljárások, a szőlő metszése											*35*	**35**
	A szőlő növényvédelme, öntözése											27	**27**

Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	**324**	**432**		**324**	**432**		**324**	**432**		**309**	**341**	**2918**
Összes éves/ögy óraszám:	**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**650**		**3198**
Elméleti óraszámok/aránya	1281 / 3198 40%											
Gyakorlati óraszámok/aránya	1917 / 3198 60%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség 3 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *18 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10960-16 azonosító számú

Vállalkozási, kereskedelmi alapok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10960-16 azonosító számú Vállalkozási, kereskedelmi alapok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gazdálkodási alapismeretek	Gazdálkodási alapgyakorlatok
FELADATOK		
Megtervezi a vállalkozását	x	x
Ismeri az őstermelői és a kistermelői élelmiszer előállítási tevékenység folytatásának feltételeit	x	x
Kiválasztja a megfelelő vállalkozási formát, elindítja a vállalkozását	x	x
Üzleti tervet készít		x
Megtervezi a vállalkozás anyagi feltételeit	x	
Biztosítja a vállalkozásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket	x	x
Betartja és betartatja a munkajogi előírásokat	x	
Irányítási és szervezési feladatokat lát el	x	x
Folyamatosan fejleszti vállalkozását	x	x
Adózási feladatokat lát el		x
Figyelemmel kíséri a vállalkozásával kapcsolatos jogszabályokat	x	
Kapcsolatot tart a környezetével, továbbképzéseken vesz részt		x
Szükség esetén átalakítja vagy megszünteti vállalkozását	x	
Piackutatást végez	x	x
Piacbefolyásolási tevékenységet folytat	x	x
Üzleti tárgyalást, üzleti levelezést folytat	x	x
Tervet, pályázatot készít/készíttet		x
Támogatást igényel		x
Elvégzi a szükséges gazdasági számításokat		x
Jelentést, kimutatást készít, adatszolgáltatást végez		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	
Beszerzi a termeléshez, szolgáltatáshoz szükséges anyagokat	x	x
Készletezési, raktározási tevékenységet folytat		x
Értékesítési tevékenységet folytat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Alapfogalmak	x	
Őstermelői tevékenység és kistermelői élelmiszer előállítás	x	

A termelés ráfordításai és költségei, az egyes ágazatok jellemző költségei, a vállalkozás eredménye	x	x
A termelési folyamat és tényezői	x	x
A vállalkozás fogalma, jellemzői, formái jellemzői	x	x
Vállalkozás létesítése, működtetése, átalakítása és megszüntetése	x	x
Az üzleti terv készítésének céljai, az üzleti terv felépítése	x	x
A szerződéskötés alapelvei, fontosabb szerződéstípusok	x	x
Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése		x
Az üzleti tárgyalás feltételei, résztvevői, menete		x
A kommunikáció módszerei, eszközei		x
Az üzleti levelezés szabályai		x
A fogyasztói magatartás	x	
A piackutatás módszerei mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek esetén	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek marketingje	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek jellemzői, termékfejlesztés módjai	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek árképzése	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek speciális értékesítési módjai, folyamata	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek értékesítésének elősegítése (speciális reklám, SP, PR, közvetlen eladás, internetes értékesítés)	x	x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	
Pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai		x
Biztosítási lehetőségek az üzleti életben	x	
A vállalkozás pénzügyei, hitelezés, adózás, a különböző vállalkozási formákra jellemző adózás	x	x
Társadalombiztosítás	x	
Munkajogi, munkaügyi ismeretek	x	
Munkaszervezés	x	x
Számítógépes nyilvántartás		x
Beszerzés folyamata, raktározás, készletezés, leltározás, leltárkészítés	x	x
Mezőgazdasági kompenzációs felár, felvásárlási jegy	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x

Szakmai nyelvi íráskészség		x
Szakmai írásbeli fogalmazás készsége		x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság		x
Döntésképesség		x
Szervezőkészség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Kapcsolatteremtő készség		x
Irányítási készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémaelemzés, -feltárás, -megoldás	x	x
Tervezés		x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x

3. Gazdálkodási alapismeretek tantárgy 93 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók váljanak alkalmassá az önálló gazdálkodás megtervezésére, a lehetőségeiknek megfelelő gazdálkodási forma kiválasztására, annak működtetésére, szükség esetén megszüntetésére. Értsék a gazdasági folyamatok, a jövedelemképződés összefüggéseit. Legyenek tisztában a munka világát szabályozó előírásokkal, az alapvető munkajogi, adózási szabályokkal.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem és társadalomismeret (az Európai Unió kialakulása)

3.3. Témakörök

3.3.1. A termelés erőforrásai *10 óra*

A termelés eszközrendszere (befektetett eszközök, forgóeszközök, termőföld, munkaerő), az eszközök hatékony működtetésének összefüggései.

3.3.2. A termelési folyamat elemzése *11 óra*

A termelés ráfordításai és költségei, a termelési tevékenység eredménye, hatékonyságot kifejező mutatók képzése

3.3.3. A termelési folyamat szervezése *11 óra*

A termelés reálszférája:
- beszerzés
- termelés
- készletezés
- minőség-ellenőrzés
- értékesítés

3.3.4. A termelés pénzügyei *10 óra*

A termelés pénzügyei:
- a pénz szerepe a piacgazdaságban
- pénzintézeti rendszer, pénzintézetek tevékenysége
- pénzforgalom típusai, jellemzői
- hitelezés
- értékpapírok és tőzsde

3.3.5. Vállalkozási alapismeretek *10 óra*

A vállalkozások csoportosítása:
- a vállalkozás fogalma, általános jellemzői, feltételei
- egyéni és társas vállalkozás, valamint a szövetkezetek jellemzői, működésének szabályai

3.3.6. Vállalkozások alapítása *10 óra*

Az alapítás folyamata, közreműködő szervezetek, szükséges dokumentumok. Cégbejegyzés, cégfelügyelet, érdekképviseletek.
A vállalkozási formák közötti választás szempontjai

3.3.7. A vállalkozás működtetése *10 óra*

A vállalkozások adózási, nyilvántartási kötelezettségének tartalma, formái
A munkaviszony és jellemző tulajdonságai:
- általános jogi ismeretek
- munkaviszony keletkezése, megszűnésének, megszüntetésének esetei
- munkáltató, munkavállaló jogai és kötelezettségei
- munkáltató, munkavállaló kártérítési felelőssége
- munkaügyi vita
Az őstermelői és kistermelői tevékenység jellemzői, működésének szabályai
A vállalkozások kiegészítő jövedelemszerzési lehetőségei
A vállalkozások finanszírozása

3.3.8. Marketing *10 óra*

A marketing fogalmi rendszere (szükséglet, jószág, hasznosság, szűkösség, haszonáldozat, termelői, fogyasztói többlet, termelési lehetőségek határa)
Piaci ismeretek:
- piac fogalma
- működése
- piactípusok
- a piac résztvevői
- mérete
- a fogyasztói magatartás jellemzői a különféle piactípusokon
Marketing információk, a piackutatás formái
Marketingmix elemek, összefüggések
A megtermelt termékek sajátosságai
A termékek piacának, vásárlási folyamatának jellemzői
A termékek fejlesztésének lehetőségei
A termékek árképzése
A termékek értékesítési módjai
A vállalkozás promóciós tevékenységének tartalma

3.3.9. Fogyasztóvédelem *4 óra*

Alapfogalmak:
- Tudatos fogyasztó
- Fogyasztó
- Vállalkozás
- Forgalmazó
- Termék és szolgáltatás
- Eladási ár és egységár
Online adásvételi és szolgáltatási szerződés
Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások)
Gyermek- és fiatalkorúak védelmét szolgáló előírások (alkohol, dohánytermék, szexuális termék kiszolgálásának tilalma)
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje)
Békéltető testület (alternatív vitarendezés lényege, fogalma, feladatai)
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek (fogalma, feladatai)
Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok (megtévesztő, agresszív és az ún. feketelista)

Piacfelügyeleti alapfogalmak:
- Biztonságos termék
- CE megfelelőségi jelölés
- Forgalmazó

Hatósági ellenőrzés:
- A hatósági ellenőrzés szabályai (ellenőrzés módja)

Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései:
- Méret, súly, használhatóság ellenőrzése
- Vásárlók könyve vezetése
- Üzlet nyitvatartásáról szóló tájékoztatás
- Üzlethelyiségen kívüli és távollevők közötti ügyletekhez (e-kereskedelemhez) kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások (kötelező tájékoztatás, elállási jog)

Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók
Kellékszavatosság fogalma
Jótállás fogalma
Egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállás (értékhatár, jótállási idő, érintett termékek)
Egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállás (értékhatár, jótállási idő, érintett szolgáltatások)
Szavatossági, jótállási igények intézése (jegyzőkönyv, kijavítás vagy kicserélés ideje)

3.3.10. Európai Uniós ismeretek *7 óra*

Az Európai Unió kialakulása és intézményi és finanszírozási rendszere
Közös Agrárpolitika (KAP) kialakulása, működése
Az Európai Unió agrárszabályozása
Az Európai Unió vidékfejlesztési politikája
EU pénzügyi alapok, pályázati rendszerek
EU és nemzeti támogatások rendszere

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés		x	x	
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita			x	
5.	projekt		x		
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x	x	Szakirodalom (könyvek, folyóiratok, prospektusok, stb.)

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Gazdálkodási alapgyakorlatok tantárgy 124 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a vállalkozás működtetéséhez szükséges alapvető gyakorlati tudnivalókat.

Váljanak képessé a termelés releváns adatainak összegyűjtésére, rendszerezésére, gazdálkodási tevékenységük elemzésére, elő és utókalkulációk végzésére.

Tudjanak üzleti tervet készíteni, fejlesztési célokat meghatározni.

Legyenek képesek önállóan vállalkozás indítására, működtetésére, adatközlések megtételére. Ismerjék meg a bizonylatkitöltés szabályait, tudjanak pénzforgalommal kapcsolatos alapbizonylatokat kitölteni.

Legyenek képesek a pályázati lehetőségek felkutatására, a megfelelő pályázatok kiválasztására, ismerjék meg pályázatírás alapjait.
Ismerjék a termékek fejlesztésének, árképzésének módjait, értékesítési folyamatát, promócióját.
Legyenek tisztában a személyi jövedelemadó-bevallás készítésével, járulékfizetési kötelezettségeik ellátásának módjával. Ismerjék meg a társadalombiztosítási jogosultságokat, ezáltal tudjanak alkalmazottat a jogszabályoknak megfelelően alkalmazni

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok használata, internethasználat).
Gazdálkodási alapismeretek tantárgy kapcsolódó témakörei.

4.3. Témakörök

4.3.1. Adózási ismeretek ***21 óra***

Jövedelemadó bevallás elkészítése
- főállású egyéni vállalkozó esetén
- másodállású egyéni vállalkozó esetén

4.3.2. Őstermelés adózása ***14 óra***

Az őstermelő, családi gazdálkodó legkedvezőbb adózási módjának kiválasztása
Járulékfizetési kötelezettségek teljesítése:
- munkáltatót terhelő járulékok
- munkavállalót terhelő járulékok
- idegenforgalmi hozzájárulás
- útalap hozzájárulás
- környezetvédelmi termékdíj

Társadalombiztosítási eljárások rendszere:
- egészségügyi szolgáltatások
- táppénzjogosultságok
- betegszabadság
- terhességi gyermekágyi segély

Jogkövetkezmények, jogorvoslat az adózási rendszerben

4.3.3. Vállalkozás gyakorlata ***21 óra***

Vállalkozás létesítése, átalakítása és megszüntetése
A vállalkozás tárgyi és személyi (munkaerő) feltételeinek kialakítása
A vállalkozás eszközeinek értékelése

4.3.4. A vállalkozás működtetése során szükséges kalkulációk ***14 óra***

Ráfordítások, költségek, hozamok, bevételek meghatározása
Jövedelem, jövedelmezőség, fedezet, hatékonyság meghatározása, elemzése

4.3.5. Tervezési gyakorlat ***14 óra***

Az üzleti terv felépítése, tartalma, összeállítása

4.3.6. Pályázatkészítési gyakorlat ***14 óra***

Pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatkészítés

4.3.7. A vállalkozás marketing tevékenysége *7 óra*

Piackutatás egy adott termék esetében (módszerek, elemzések)
A termék fejlesztési lehetőségei
A termék árképzése, árváltoztatása
A termék értékesítési módjai
Az értékesítéshez kapcsolódó piacbefolyásolás (reklám, SP, PR, személyes eladás)
Beszerzést/vásárlást befolyásoló tényezők
Beszerzés/vásárlás folyamata
Logisztika

4.3.8. Adminisztráció *12 óra*

Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése (alaki, tartalmi, formai követelmények)
Számlakitöltés:
- készpénzfizetési számla kitöltése
- átutalásos számla kitöltése
- nyugta kiállítása
- készpénzátvételi elismervény kiállítása

Tevékenységének tervezéséhez, folytatásához, ellenőrzéséhez szükséges információk, adatok gyűjtése, tárolása, rendszerezése:
- eszköz-, anyag- és készletnyilvántartások vezetése
- számítógépes adatnyilvántartás, gazdálkodási napló vezetése leltározás, leltárkészítés, selejtezés

Termelői regisztráció
Támogatások igénylése

4.3.9. Kommunikáció *7 óra*

Információforrások kezelése
Az infokommunikációs irodai eszközök használata (irodai eszközök, telefon, fax, szkenner, iratmegsemmisítő)
Az üzleti levelezés szabályai
A kommunikáció módszerei, eszközei
Az üzleti tárgyalás résztvevői, menete, kiértékelése

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés		x	x	
4.	szemléltetés			x	

5.	projekt	x	x		
6.	kooperatív tanulás	x	x	x	
7.	szimuláció		x		
8.	szerepjáték		x		
9.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Irodahelyiség, irodai anyagok és eszközök (számítógép, nyomtató, fénymásoló, szkenner, telefon, fax, stb.)
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		Internetelérés és szoftverek
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	

5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x	x		
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10961-16 azonosító számú

Kertészeti alapismeretek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10961-16 azonosító számú Kertészeti alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Növénytan	Termesztési ismeretek	Termesztési ismeretek gyakorlat	Műszaki alapismeretek	Muszaki alapismeretek gyakorlat
FELADATOK					
Előkészíti a munkaterületet			x		x
Kiválasztja, előkészíti a munkájához szükséges eszközöket, gépeket, anyagokat			x		x
Talajmunkákat, gyomirtást, talajvédelmi munkát végez			x		x
Tápanyag-utánpótlást végez			x		x
Öntözést végez			x		x
A fényviszonyokat szabályozza			x		x
A hőmérsékleti viszonyokat szabályozza			x		x
Növényvédelmi feladatot lát el			x		x
A növényekkel mint élő anyaggal dolgozik			x		
Üzemelteti, használja a munka- és erőgépeket, eszközöket, kéziszerszámokat, termesztő berendezéseket					x
Épületeket, berendezéseket, műtárgyakat, gépeket, szerszámokat karbantart					x
SZAKMAI ISMERETEK					
A növényi szervek külső alaktana (morfológia)	x				
A növényi szervek felépítése, működése (anatómia)	x				
A növények életjelenségei (fiziológia)	x				
A növénycsoportok jellemzői	x				
Növények felhasználási lehetőségei	x				
A növény és a környezet kapcsolata (ökológia)	x				
A Föld meteorológiai jellemzői		x			
Magyarország éghajlati viszonyai		x			
Meteorológiai műszerek		x	x		
A talaj alkotórészei, jellemzői		x	x		
Talajtípusok jellemzői		x			
Öntözés módjai		x			
Öntözés eszközei, gépei		x	x	x	x
A talajművelés eljárásai		x			
A talajművelés eszközei, gépei		x	x	x	x
A tápanyag-utánpótlás lehetőségei		x	x		
Trágyafélék jellemzői (szerves és műtrágyák)		x			
A tápanyag-utánpótlás eszközei, gépei		x	x	x	x
Védekezési eljárások a növényvédelemben		x	x		

A fontosabb kórokozók, kártevők, gyomok felismerése	x	x			
A növényvédelem eszközei, gépei		x	x	x	x
Termesztő berendezések		x	x	x	x
A kertészetben előforduló erő- és munkagépek				x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség			x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Állóképesség			x		x
Mozgáskoordináció (testi ügyesség)			x		x
Testi erő			x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság			x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyénvaló alkalmazása			x		x
Körültekintés, elővigyázatosság			x		x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x		x

5. Növénytan tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A végzett szakemberek a mindennapi munkájuk során állandó kapcsolatba kerülnek az élő növénnyel, illetve annak valamilyen részével, ezért alapvető fontosságú, hogy tisztában legyenek a növények külső és belső tulajdonságaival, életfolyamataik működésével, a legfontosabb növénycsoportokkal, valamint a növények és a környezetük kapcsolatával.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia (külső alaktan, élettan, rendszertan, környezettan).

5.3. Témakörök

5.3.1. A növények külső és belső felépítése *23 óra*

A gyökér, a szár, a levél (fogalma, feladata, típusai, módosulásai)
A virág, virágzat (fogalma, részei)
A termés (fogalma, valódi és áltermés)
A sejt élő részei: citoplazma, színtestek, sejtmag
A sejt élettelen részei: sejtfal, sejtüreg-sejtnedv, zárványok
A növényi szövetek: osztódó szövetek (merisztéma, kambium, sebkambium); állandósult szövetek (bőrszövet, szállítószövet, alapszövet)
A növényi szervek működése (gyökér, szár, levél, virág, termés)

5.3.2. A növények életjelenségei *13 óra*

Anyagcsere: asszimiláció (fotoszintézis, kemoszintézis), disszimiláció (légzés, erjedés)
Növekedés (mennyiségi változás) és fejlődés (minőségi változás)
A virágos növények fejlődési fázisai: mag nyugalmi állapota, csírázás, vegetatív fejlődés (gyökér, szár, levél), generatív fejlődés (virág, termés)
A növények ivaros szaporodása: virágzás, megporzás, kettős megtermékenyítés, terméserés
A növények ivartalan szaporodása: természetes szaporító képletek (inda, sarj, fiókhagyma, sarjhagyma, sarjhagymagumó, gumó)
Kertészeti szaporítási módok
Növényi mozgások: passzív, aktív (helyváltoztató, helyzetváltoztató)

5.3.3. Növényrendszertan *19 óra*

A rendszerezés alapjai: mesterséges és természetes rendszer, rendszertani kategóriák, faj, fajta fogalma, kettős nevezéktan
A kertészetben jelentős törzsek, osztályok, családok ismerete: mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők
Fontosabb két- és egyszikű növénycsaládok

5.3.4. Környezettan *17 óra*

A növény és környezete: élő környezeti tényezők (más növények, állatok, ember); élettelen környezeti tényezők (levegő, hőmérséklet, fény, víz, tápanyag, talaj)
Környezetvédelem

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Termesztési ismeretek tantárgy 144 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának a célja, hogy kertészeti termesztés fogalmával, ágazataival ismertesse meg a tanulókat. Éghajlattani és talajtani ismeretek birtokában alapozza meg a kertészeti ágazatok termesztését befolyásoló talajművelési, trágyázási és öntözési eljárások megismerését és felhasználhatóságát. Mutasson rá az eredményes termesztéshez nélkülözhetetlen növényvédelem és környezetvédelem kapcsolatára.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret (földrajz - éghajlat, talaj, tápanyagok), Műszaki ismeretek.

6.3. Témakörök

6.3.1. A kertészeti termesztés tárgyi feltételei *8 óra*

A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztőedények (cserepek, szaporítóládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.)

6.3.2. Éghajlattan *30 óra*

A növények növekedését befolyásoló éghajlati tényezők

Általános meteorológiai fogalmak: idő, időjárás, éghajlat, légkör, légköri elemek, légkör összetétele, légnyomás, szél, csapadék, léghőmérséklet, talajhőmérséklet, páratartalom, napsütés
Éghajlattani alapismeretek: az éghajlatot befolyásoló tényezők, éghajlatok osztályozása, makroklíma, mikroklíma, éghajlatot jellemző főbb értékek
Magyarország éghajlata, agrometeorológiája

6.3.3. Talajtan *34 óra*

A talaj képződése és fogalma
A talajok összetétele
A talajok fontosabb tulajdonságai (kötöttség, kémhatás, szerkezet, víz-, levegő-, hőgazdálkodás, tápanyag-gazdálkodás)
A talajok osztályozása
A talajtulajdonságok vizsgálata
Kertészeti földnemek, közegek

6.3.4. Talajművelés *18 óra*

A talajművelés célja és alapelvei
Talajművelési eljárások, azok eszközei, gépei: szántás, tárcsázás, kultivátorozás, boronálás, simítózás, hengerezés, a talajmaró és a mélylazító használata
Talajművelési rendszerek kialakítása

6.3.5. Trágyázás *18 óra*

A trágyázás célja
A trágyafélék csoportosítása: szerves trágyák (istállótrágya fogalma, összetétele, kezelése, tárolása, hígtrágya, zöldtrágya, egyéb szerves trágyák), műtrágyák (nitrogén-, foszfor-, káliumtartalmú műtrágyák, mikroelem-trágyák jellemzői, használatuk lehetőségei és tárolásuk)
A szervestrágyázás és a műtrágyázás hatásának összefüggései, környezetvédelmi vonatkozásai

6.3.6. Öntözés *18 óra*

Az öntözés jelentősége
Az öntözés célja: vízpótló, kelesztő, frissítő, párásító, nedvességtároló, talajátmosó, trágyázó, beiszapoló, színező és fagy elleni öntözés
Az öntözővíz tulajdonságai: ásványisó-tartalma, keménysége, hőfoka és szennyezettsége
Öntözési módok: felületi, esőszerű, altalaj és mikroöntözés
Az öntözés időpontjának és az öntözővíz mennyiségének meghatározása (öntözési norma, idénynorma, öntözési forduló)

6.3.7. Növényvédelem *18 óra*

A növényvédelem jelentősége, tárgya, rövid története, feladata
Legfontosabb, a növényeket károsító élő szervezetek (vírusok, baktériumok, gombák, állati kártevők) életfeltételei, károsításuk megjelenési formái
A kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényei
Növényvédő szerek ismerete, felhasználása, tárolása
A növényvédelem módjai, előrejelzés, megelőzés, védekezés
A környezetvédelem szerepe a növényvédelemben
Komplex és integrált növényvédelem

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés			x	
5.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Termesztési ismeretek gyakorlat tantárgy 144 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlatokon az eredményes kertészeti termesztéshez szükséges alapismereteket sajátítsák el a tanulók. A meteorológiai eszközök használata, a talajmintavételi módok és az egyszerű talajvizsgálatok, a tápanyag utánpótlásra használt anyagok ismerete elősegíti az eredményes gazdálkodást. A legfontosabb kultúrnövényeket károsító szervezetek, és azok életfeltételeinek ismerete hozzásegít a környezetkímélő növényvédelmi szemlélet elsajátításához.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret (földrajz - éghajlat, talaj, tápanyagok), Műszaki ismeretek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kertészeti termesztés tárgyi feltételeinek megismerése 21 óra

A kertészeti termesztésben előforduló termesztőberendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztőedények (cserepek, szaporítóládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése

7.3.2. Éghajlattani gyakorlatok 30 óra

A meteorológiai mérőház

A páratartalom meghatározására alkalmazható mérőeszközök (hajszálas nedvességmérő, száraz-nedves hőmérő, polyméter). A léghőmérséklet mérésének eszközei (állomási hőmérő, Fuess-féle maximum-minimum hőmérő)

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélzászló, kézi kanalas szélsebességmérő)

7.3.3. Talajtani gyakorlatok 21 óra

A talaj helyszíni vizsgálata (előzetes tájékozódás, bejárás)

Talajmintavétel (szelvényminta, átlagminta)

Talajminták előkészítése laboratóriumi vizsgálatra

Egyszerű talajvizsgálatok (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

7.3.4. Trágyázási gyakorlatok 35 óra

Szerves trágyák ismerete (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)

Műtrágyák ismerete (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)

Alapvető trágyázási eljárások

7.3.5. Növényvédelmi gyakorlatok 37 óra

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerése (kór- és kárképek)
Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek felismerése
Permetlé-összetétel számítás
A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverése (gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Műszaki alapismeretek tantárgy 144 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának feladata általános műszaki ismeretek nyújtása, a kertészetben használt erő- és munkagépek, eszközök működési elvének, szerkezetének megismertetése.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek (géptan)

8.3. Témakörök

8.3.1. Anyagismeret ***12 óra***

A szerkezeti anyagok tulajdonságai, jellemző felhasználási módjuk
Fémek: vas és ötvözetei, alumínium, réz, horgany, ólom, ón, nikkel, forraszanyagok
Nem fémes anyagok: fa, gumi, üveg
Műanyagok, tömítő- és szigetelőanyagok, a beton
Tüzelő- és kenőanyagok, ezek jellemző tulajdonságai, felhasználásuk

8.3.2. A műszaki ábrázolás alapjai ***14 óra***

A műszaki rajzok rendszere, szabványok, vonalvastagságok, szövegmező, méretarányok
Alapvető ábrázolási módok, a vetületek, ezek elrendezése
Alkatrészrajz, összeállítási rajz, metszet
Méretjelölés, méretháló
Gépészeti működési vázlat
Építészeti rajz

8.3.3. Gépelemek, szerkezeti egységek ***10 óra***

Gépelemek, kötőgépelemek fogalma
Kötésmódok: oldhatatlan kötések, oldható kötések
Tengelyek, csapágyak, a csapágyak feladata, fajtái, karbantartása
Tengelykapcsolók, a tengelykapcsolók típusai, jellemzőik
Nyomatékátvitel (szíjhajtás, lánchajtás, fogaskerékhajtás)
Az áttétel
Mozgást átalakító gépelemek, típusai, jellemzőik
Szivattyúk: dugattyús, membrán-, centrifugál-, fogaskerék-szivattyú, centrifugálszivattyú, csavarlapátos szivattyú
Hidraulikus munkahengerek

8.3.4. Belsőégésű motorok ***26 óra***

A négyütemű Otto-motor szerkezete, működése

A négyütemű Diesel-motor szerkezete, működése
A kétütemű motorok
Az Otto-motor üzemanyag-ellátó rendszerének működése, karbantartása
Az elemi karburátor működése, a hidegindítás
A Diesel-motor üzemanyag-ellátó rendszere, ennek karbantartása, a légtelenítés, a hidegindítás
A motorok hűtése, a vízhűtő rendszer működése, karbantartása

8.3.5. Az erőgépek szerkezeti felépítése 24 óra

Az erőgépek fajtái, általános felépítésük, az erőátvitel egységei (motor, tengelykapcsoló, sebességváltó, kiegyenlítőmű, véglehajtás, járókerék)
A teljesítményleadó-tengely, a függesztő szerkezet, a vonószerkezet
A járószerkezet és a kormányzás
A fékszerkezetek feladata, fajtái, működése, karbantartása
A járművek elektromos berendezései
Az akkumulátor működése, karbantartása
Az indítómotor, a generátor, gyújtórendszer, világítóberendezések, ezek üzemeltetése, karbantartása

8.3.6. Villanymotorok 18 óra

A villanymotorok működési elve, szerkezete, fajtái
A villanymotorok üzemeltetése, biztonságtechnikája

8.3.7. A termesztés, növényápolás gépei 40 óra

A talajművelő gépek
Az ekék feladata, fajtái, az ágyeke fő részei, működése, beállítása
A boronák fajtái, működésük
A tárcsák, kultivátorok felépítése, működése, beállítása
A lazítók és a hengerek
A talajmarók
Az ásógép
Magágykészítők
Az istállótrágya-szórók felépítése, működése, szabályozása
A hígtrágya kijuttatása
A műtrágyaszórók felépítése, működése, szabályozása (szilárd és folyékony műtrágyák kijuttatása)
A növényvédő gépek csoportosítása (permetezők, porozók, nagyüzemi és háti permetezők, légi növényvédelem), cseppképzési módok Hidraulikus porlasztású gépek, légporlasztásos gépek és szállítólevegős gépek fő részei, működése
Szórószerkezetek, a ködpermetezés gépei
A porozógépek, csávázók
Háti permetezők (szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos)
A permetezőgépek automatikái
Permetlé összetétel számítása, növényvédelmi gépek beállítása
Az üzemeltetés, karbantartás, környezetvédelem feladatai
A szállítás, rakodás gépei
Biztonsági előírások a szállítás, rakodás gépeire
Az öntözési módok (felületi, esőztető, mikroöntözés), az öntözőberendezések fő egységei stabil, félstabil öntözőtelep és eszközeik
Tápanyag-utánpótlás öntözéssel, mikroöntözés

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Műszaki alapismeretek gyakorlat tantárgy 180 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlatok során fel kell készíteni a tanulókat a kertészetben alkalmazott kéziszerszámok, eszközök készségszintű használatára, a gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére.

Legyenek képesek elvégezni az egyszerűbb javításokat, az eszközök, berendezések, gépek karbantartását. Meg kell tanulniuk a munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi és higiéniai előírásoknak megfelelően, a veszélyeket elhárító módon dolgozni.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek (géptan)

9.3. Témakörök

9.3.1. Kéziszerszámok, anyagok ismerete, használata *28 óra*

A műhely kéziszerszámainak megismertetése, a használat gyakorlása
A gépek anyagai, ezek megmunkálhatósága
Kötésmódok (oldható, nem oldható)
Kertészeti szerszámok élezése, nyelezése, karbantartása

9.3.2. Gépelemek, szerkezeti egységek ismerete *28 óra*

A legfontosabb gépépítő egységek megismertetése (tengelyek, csapágyak, tengelykapcsolók, szivattyúk, hidraulikus munkahengerek), működésük, karbantartásuk, jellegzetes meghibásodásuk

9.3.3. Motorok szerkezete, működtetése *52 óra*

Az Otto-motorok, Diesel-motorok szerkezete, működése
Az üzemanyag-ellátó rendszerek, a kenési rendszer és a hűtési rendszer, valamint a levegőszűrő fő részei, működése
Hidegindítások, indítások gyakorlása
A kétütemű és a négyütemű motorok összehasonlítása
Üzemanyagok, kenőanyagok

9.3.4. Erőgépek szerkezete, működtetése *21 óra*

Az erőgépek szerkezeti egységei, ezek megnevezése, funkciója, elhelyezkedése a járművön
Az erőátvitel egységei
A kormányzás, a járószerkezet, a fékek, a 3 pont felfüggesztés
Az erőgép indításának, leállításának, vezetésének gyakorlása

9.3.5. Elektromos berendezések, villanymotorok működtetése *7 óra*

A járművillamossági berendezések elhelyezkedése a járművön, feladatuk, működésük, karbantartásuk (akkumulátor, generátor, indítómotor, világítás, biztosítékok)
Váltóáramú motorok indítása, üzemeltetése

9.3.6. Erőgépek, munkagépek összekapcsolása *14 óra*

A 3 pont felfüggesztés, ennek állítási lehetőségei
A vonóhorog, a teljesítmény-leadó tengely, a hidraulikus és elektromos csatlakoztatás

A traktor és pótkocsi, a traktor és meghajtott munkagép összekapcsolása, szétkapcsolása
A csatlakoztatás biztonságtechnikája, járműszerelvény vezetése
Motoros kisgépek kezelése

9.3.7. A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése 30 óra

A talajművelő gépek szerkezetének, működésének áttekintése, a csatlakoztatások, beállítások, az üzemeltetés és a karbantartás gyakorlása a rendelkezésre álló eszközökkel (ágyeke, tárcsa, kultivátor, talajmaró, boronák, lazítók, hengerek, rotációs kapák)
Az istállótrágya-szórók és műtrágyaszórók szerkezeti részei, csatlakoztatásuk az erőgéphez, beállításuk, üzemeltetésük, karbantartásuk gyakorlása
A vontatott és háti permetezők szerkezetének, működésének bemutatása, üzemeltetése, szabályozása, karbantartása
Vontatott gépeknél: hidraulikus porlasztású légporlasztásos és szállítólevegős permetezők
Vontatott porozó
Háti permetezőnél: szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos motoros
Szórófejek, cseppnagyság jelentősége
Környezetvédelmi, karbantartási feladatok
Permetlé összetétel számítás
Permetezőgépek automatikái
A traktoros pótkocsik felépítése, a csatlakoztatás, vontatás gyakorlása
A billenthető pótkocsik üzemeltetése
Traktoros és önjáró homlokrakodók
Kerti traktor és pótkocsi összekapcsolása
Karbantartási teendők, munkabiztonsági követelmények
Elektromos és gázüzemű rakodók
Az esőztető és csepegtető öntözés berendezéseinek főbb egységei (szivattyúk, vezetékek, szórófejek, csepegtető testek, zárószerkezetek)
Kézi áttelepítésű vagy mobil berendezés összeszerelése, szétszerelése, üzemeltetése, karbantartása
Öntözési automatika
A kertészetben leggyakrabban használatos kisgépek (fűnyírók, komposztálók, láncfűrészek stb.) üzemeltetése, karbantartása, kisebb javítása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
5.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
5.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x	x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10962-16 azonosító számú

Kertészeti munkavállalói ismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10962-16 azonosító számú Kertészeti munkavállalói ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munkavállalói ismeretek
FELADATOK	
Munkavédelmi, balesetvédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai, higiéniai és minőségbiztosítási jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat	x
Környezetvédelmi jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat	x
Gondoskodik az áru- és vagyonvédelemről	x
A munkaviszony megkezdésére, folytatására, megszűnésére, megszüntetésére vonatkozó szabályokat, előírásokat betart, betartat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Baleset-, munka-, tűzvédelmi szabályok, higiéniai előírások	x
Környezetvédelmi szabályok	x
Természetvédelem (védett növények)	x
Az áru- és vagyonvédelmi berendezések fajtái	x
Az áru- és vagyonvédelmi berendezések használata	x
Munkajogi fogalmak	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x
Körültekintés elővigyázatosság	x

10. Munkavállalói ismeretek tantárgy 72 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan komplex ismeretanyag biztosítása, amely a kertészet bármely területén lehetővé teszi a munkavédelmi, tűzvédelmi, ergonómiai és környezetvédelmi szempontoknak megfelelő munkavégzést.

Adjon megfelelő biztonságot a balesetek és betegségek megelőzésében; a balesetekkel kapcsolatos operatív és adminisztratív teendők végzésében, valamint tudatosítsa a tűzvédelmi teendőket.

A tanulók ismerjék meg a legalapvetőbb munkajogi fogalmakat.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek, Környezetvédelem, Természetvédelem, Kertészeti alapismeretek, Jogi ismeretek.

10.3. Témakörök

10.3.1. Munkavédelmi szabályozás és felügyelet *4 óra*

A munkavédelem fogalma és feladatai

Munkakörülmények, veszély, veszélyeztetettség, alkalmasság, munkabiztonság, biztonsági eszközrendszer, védőeszközök, biztonságtechnika fogalma, feladata

A munkavédelmi törvény, jogszabályok

Biztonsági szabályzatok

A munkavédelem helyi szabályai

Gépkönyv, használati és kezelési utasítás

Technológiai dokumentáció, leírás, utasítás

Műveleti - munkahelyi utasítás

Szabványok a munkavédelemben

A szabvány fogalma, fajtái, formai és tartalmi követelményei

Szabványok alkalmazása

A munkavédelem szervezetei

Irányítás, felügyelet (általános és szakfelügyeletek), társadalmi szervezetek, munkahelyi szervek

10.3.2. Munkáltatók és munkavállalók munkavédelmi jogai és kötelességei *4 óra*

A vezető, munkahelyi vezető, szervezeti egységek vezetőinek munkavédelmi feladatai

A munkavállalók munkavédelmi feladatai

10.3.3. Balesetek, baleset-elhárítás *10 óra*

Baleset, munkabaleset, foglalkozási betegség fogalma

A balesetek bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása

A balesetek típusai, jellegzetes okai

Megbetegedések bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása

Baleseti ellátás, rehabilitáció

A munkaeszközökre vonatkozó általános követelmények

Munkahelyi magatartás

Biztonsági berendezések, védőburkolatok

Biztonsági szín- és alakjelek

Rendszeres ellenőrzés, karbantartás

Anyagmozgatás általános szabályai
Anyagtárolás általános szabályai
Tartályokban, aknákban, magasban végzett munkák általános szabályai
Az elsősegélynyújtó alapvető feladatai, az első ellátás nyújtása, a veszélyes behatás megszakítása, a sérült biztonságba helyezése
Sérülések csoportosítása, ellátásuk
A légzés és vérkeringés fenntartása
Gondoskodás az orvosi ellátásról
Az elsősegélynyújtás eszközei

10.3.4. A munkavégzés jellegzetességei *4 óra*

A munkák csoportosítása
Az ember energiaszükséglete
A fizikai munka energiaszükséglete
Alap, munka- és szabadidős tevékenységi energia
A dinamikus és statikus munka jellemzése
Az idegi és szellemi munka energiaszükséglete
A szervezet alkalmazkodása a terheléshez
A fáradás fizikai és pszichikai módjai
A munka minőségét befolyásoló tényezők (a munkateljesítmény időbeni alakulása, életkor, monotonitás, a munka szervezettsége)
Munkaidő-pihenőidő összhangja

10.3.5. Munkaegészségtan *8 óra*

Fogalmak és feladatok az általános és részletes munkaegészségtannal kapcsolatban, a foglalkozás-egészségügyi szolgálat
Az üzemek, munkahelyek telepítésének, elrendezésének, berendezésének általános követelményei
Telepítés, elrendezés (tájolás), domborzati viszonyok, talajviszonyok, közművesítés, úthálózat, uralkodó szélirány, tömbös és pavilonos rendszer
Munkahelyi klíma, hőmérséklet, nedvességtartalom, légsebesség, légszennyezettség
Légzésvédők fajtái és használata
Munkahelyek világítása, természetes és mesterséges világítás Színdinamikai kérdések, a munkahely színezésének élettani, lélektani hatása a munkateljesítményre
Üzemi létesítmények, egészségügyi és szociális létesítmények hatása, következményei
Zaj- és rezgéshatás
Mérgezések, fertőzések
A foglalkozási betegségek megelőzésének módszerei
Alkalmassági vizsgálat, (előzetes, időszakos)
Egészségügyi könyv
Nők és fiatalkorúak védelme
Védőeszközök, védőital
Az ergonómia fogalma és feladata, az ember és a gépkialakítás kapcsolatának jelentősége a hatékony és az egészséges munkavégzés szempontjából

10.3.6. Munkalélektan *4 óra*

A munkalélektan fogalma és feladata, alapfogalmak
Munkabiztonság pszichikai háttere
Személyiség, magatartás, intelligencia, rátermettség, tehetség, érdeklődés,

alkalmazkodás, képesség (értelmi és manuális), jártasság, készség
A pszichikai tényezők befolyásoló szerepe, a balesetek keletkezésének pszichikai okai
A munkát végző közösség és a biztonságos munkavégzés
Az alkoholos és egyéb befolyásoltság

10.3.7. A kertészeti munkavégzés biztonságtechnikája 10 óra

Veszélyes anyagok kezelése, tárolása, munkavégzés általános szabályai
A villamos áram élettani hatása, villamos berendezések üzemeltetésének általános szabályai, szabad vezeték közelében végzett munkák
Villámvédelem, villámhárító berendezések
A kertészeti termesztés, parképítés technológiai munkáinak biztonsági szabályai
Szabadföldi kézi és gépi munkák biztonságtechnikája, biztonságos eszközhasználat
Munkagépek felszerelése, használata
Kézi munkák során használandó védőfelszerelések
Erőgépek, munkagépek biztonságos üzemeltetésének szabályai, üzembe helyezési eljárás jelentősége
Növényvédő szerek vásárlásának, használatának személyi feltételei
Az előkészítés (bekeverés), kijuttatás, és tárolás általános biztonságtechnikai előírásai, környezetvédelmi vonatkozásai
A szabadföldi és zárttéri növényvédelem biztonságtechnikai szabályai, környezetvédelmi vonatkozásai
A szermaradványok, csomagolóanyagok kezelése
Védőfelszerelések használata, azok karbantartása, elsősegélynyújtás növényvédőszer-mérgezéskor
Áru- és vagyonvédelem

10.3.8. Tűz- és robbanásvédelem 8 óra

Tűz- és robbanásvédelmi alapfogalmak
Tűzveszélyességi osztályok
Éghetőség, tűzállóság
Tűzvédelmi jogszabályok, irányító szervek, tűzoltóságok
Az üzemi tűzvédelmi feladatok, tűzvédelmi oktatás, tűzriadó-terv
Gépek és létesítmények tűzbiztonsági szabályai
Gépszínek, gépek (erő- és munkagépek) üzemeltetése
Tűzoltó anyagok: oltóporok, víz, oltóhabok, oltógázok (szén-dioxid)
Tűzoltó eszközök és készülékek
Gázpalackok, gázkészülékek kezelésének biztonsági szabályai

10.3.9. Környezet- és természetvédelem 12 óra

A környezetvédelem fogalma és feladatai
A környezetvédelem jogi szabályozása, szervezetek
A különböző környezet- és természetvédelmi (a veszélyes hulladékokról, az erdőkről, a vadakról stb.) szóló törvények
A minisztérium és a hatóságok
Környezetvédelmi feladatok
A talajvédelem: sík és dombvidéki
Talajerózió, defláció
A talajok szennyeződése, az öntözés, műtrágyázás, vegyszeres növényvédelem hatása

A víz védelme
A víz szennyeződésének forrásai, megelőzés lehetőségei, víztisztítási lehetőségek
Tisztított szennyvíz elhelyezése
A levegő tisztaságának védelme
A levegő szennyezettsége, a légszennyezés folyamata, a levegőtisztaság megóvásának lehetőségei
Az erdők és a vadak védelme
Hulladékok, a hulladék fogalma, csoportosításuk, a hulladékok ártalmatlanításának, újrahasznosításának eljárásai
A veszélyes hulladékok és ártalmatlanításuk
Környezetvédelmi károk és bírságolás
A természetvédelem feladata, jelentősége, elvárások az Európai Unióban
Védett növények fogalma, a legfontosabb védett növényfajok
A kertész lehetőségei a környezetvédelem területén
Talajvédelem jelentősége a kertészeti termesztés során
Talajművelés, talajfertőtlenítés, speciális tápközegek használata

10.3.10. Munkajogi alapismeretek *8 óra*

Munkajogi fogalmak
Munkaviszony megszűnése és megszüntetése, munkaidő, pihenőidő, munka díjazása
Az Európai Unió vonatkozó jogszabályai

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11024-16 azonosító számú

Kerti munkák
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11024-16 azonosító számú Kerti munkák megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kerti munkák	Kerti munkák gyakorlat
FELADATOK		
Gyümölcsfát ültet		x
Gyümölcsfajt meghatároz		x
Támberendezést, kerítést fenntart a gyümölcsösben		x
Gyümölcsöst gondoz, metsz		x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a gyümölcsösben		x
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást végez a gyümölcsösben		x
Gyümölcsöt betakarít		x
Szőlő telepítését végzi		x
Szőlő szaporítóanyagot előkészít, szaporítóanyagot ültet		x
Támberendezést, kerítést fenntart a szőlőültetvényben		x
A szőlő gondozását végzi, metsz		x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a szőlőültetvényben		x
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást végez a szőlőültetvényben		x
Szőlőt betakarít		x
Talajt előkészít, tápanyag-utánpótlást végez a zöldségtermesztésben		x
Zöldségnövényeket szaporít		x
Növényápolási munkákat végez a zöldségtermesztésben		x
Zöldségnövényeket betakarít		x
A munka-, környezet- és tűzvédelmi előírások betartásával használja, karbantartja a gyümölcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben használatos eszközöket		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Gyümölcsmorfológia	x	
Gyümölcsfajok, a gyümölcstermő növények csoportosítása, gyümölcsfajok felismerése	x	
Gyümölcstermő növények éghajlatigénye, talajigénye	x	
Gyümölcsfák ültetése	x	
Gyümölcsfák termőfelületének fenntartása	x	

A gyümölcsös trágyázása talajművelése, öntözése	x	
A gyümölcs betakarítása	x	
Szőlőmorfológia	x	
Szőlőfajták	x	
A szőlő éghajlatigénye, talajigénye	x	
Szőlő ültetése	x	
Termőszőlők metszése, a szőlő zöldmunkái	x	
Talajmunkák, tápanyag-gazdálkodás a szőlőben	x	
A szőlő betakarítása	x	
Zöldségnövények morfológiája	x	
Zöldségfajok, a zöldségnövények felismerése	x	
A zöldségnövények éghajlatigénye, talajigénye	x	
A zöldségnövények termesztési módjai	x	
A zöldségnövények szaporítása, ápolási munkái	x	
A zöldségnövények betakarítása	x	
A gyümölcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben előforduló eszközök, anyagok, épületek, építmények	x	
A gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés speciális munka-, környezet- és tűzvédelmi előírásai	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Mennyiségérzék		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Monotónia-tűrés		x
Megbízhatóság		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányíthatóság		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x
Módszeres munkavégzés		x

11. Kerti munkák tantárgy 108 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a gyümölcs-, a zöldség- és a szőlőtermesztés leglényegesebb, a gyakorlati munkavégzéshez feltétlenül szükséges szakmai elméleti ismereteinek megismertetése a tanulókkal.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)

A gyümölcstermő növények A zöldségnövények A szőlőnövény	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
A termőkorú gyümölcstermő növények ápolási munkái, betakarítása A zöldségnövények ápolási munkái, betakarítása A termő szőlő ápolási munkái	Termesztési ismeretek: talajművelés, trágyázás, öntözés, növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei Gyümölcstermesztési alapok: gyümölcsösök tápanyag utánpótlása, gyümölcsösök talajművelése, gyümölcsösök öntözése, gyümölcstermő növények növényvédelme a gyümölcs betakarítása Zöldségtermesztési alapok: zöldségfélék tápanyag utánpótlása, zöldségfélék talajművelése, zöldségfélék öntözése, zöldségfélék növényvédelme a zöldségfélék betakarítása Szőlőtermesztés: a szőlő tápanyagellátása, a szőlő öntözése, a szőlő növényvédelme

11.3. Témakörök

11.3.1. A gyümölcstermő növények *12 óra*

A gyümölcstermő növények fogalma, gyümölcsfajok
A gyümölcstermő növények csoportosítási módjai
A gyümölcstermő növények részei
A gyümölcsfajok éghajlati és talajigénye

11.3.2. Gyümölcstermő növények telepítése *8 óra*

A gyümölcstermő növények szaporítási módjai
A sor- és tőtáv, sor- és sorköz fogalma
Gyümölcsfák ültetése: az ültetés időpontja, az ültetési anyag típusai, a növények előkészítése az ültetéshez, ültetés, ültetés utáni munkák

11.3.3. A termőkorú gyümölcstermő növények ápolási munkái, betakarítása *16 óra*

Ápolási munkák:
- Metszés: a metszés alapfogalmai, a metszés ideje, metszésmódok, a metszés eszközei, sebkezelés, a nyesedék eltávolítása
- A gyümölcsfák öntözésének jelentősége, fenntartó trágyázásuk, gyümölcsfák mechanikai talajápolása, a zöldmunkák fogalma, a támberendezés fenntartása
- Az ápolási munkák eszközei

Betakarítás:
- Az érettség fogalma
- A betakarítás módjai

- Gyümölcsfajok kézi betakarításának jellemzői

11.3.4. A zöldségnövények 10 óra

A zöldségnövények fogalma, zöldségfajok
A zöldségfajok növénytani jellemzői, igényei

11.3.5. A zöldségnövények termesztési módjai 9 óra

A hajtatás módjai, a módok fontosabb jellemzői
A szabadföldi termesztés módjai, a módok fontosabb jellemzői, a vetésforgó jelentősége

11.3.6. A zöldségnövények szaporítása 10 óra

A zöldségnövények szaporítási módjai
A sor- és tőtáv, sor és sorköz fogalma
A magvetés célja, módjai, a vetés mélysége
A palánták típusai

11.3.7. A zöldségnövények ápolási munkái, betakarítása 10 óra

Ápolási munkák:
- Az öntözés, a mechanikai talajmunkák, a tápanyagutánpótlás célja, eszközei

Betakarítás:
- Az érettség fogalma
- A betakarítás módjai
- Zöldségfajok kézi betakarításának jellemzői

11.3.8. A szőlőnövény, szőlőfajták 15 óra

A szőlőnövény:
- A szőlőnövény részei
- A szőlő éghajlati és talajigénye

A szőlőfajták:
- A szőlőfajták csoportosítása
- A borszőlő-fajták és a csemegeszőlő-fajták csoport jellemzői, a csoportok legjellemzőbb fajtái

11.3.9. A szőlő ültetése, a termő szőlő ápolási munkái 11 óra

Ültetés: az ültetés ideje, módja, a szaporítóanyag
Ápolási munkák:
- Metszés: a metszés alapfogalmai, a metszésmódok, a metszés ideje, a termő szőlő metszése, metszés eszközei, a venyige eltávolítása
- A szőlő mechanikai talajápolása, fenntartó trágyázása, zöldmunkák a támberendezés fenntartása
- Az ápolási munkák eszközei

11.3.10. A szőlő betakarítása 7 óra

A borszőlő betakarítása, a betakarítás eszközei
A csemegeszőlő betakarításának eszközei

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Kerti munkák gyakorlat tantárgy 252 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat keretében ismertetjük meg a kertészeti termesztés alapvető munkáit.
A tanuló legyen képes elvégezni a ház körüli kertekben az alapvető kertészeti tevékenységeket.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Kerti növények betakarítása	Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsfélék betakarítása Zöldségtermesztési alapok gyakorlat: a zöldségfélék betakarítása szőlőtermesztés gyakorlat: A szőlő betakarítása
Ültetési munkák	Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsös telepítése Szőlőtermesztés gyakorlat: szőlőültetvény létesítése
Fenntartó metszés	Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása Szőlőtermesztés gyakorlat: a szőlő metszése
Zöldségnövények szaporítása	Zöldségtermesztési alapok gyakorlat: vetőmag, palántanevelés, magvetés, palánták ültetése
Ápolási munkák	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeineküzemeltetése Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsösök trágyázása, gyümölcsösök növényvédelme Zöldségtermesztési alapok gyakorlat:

	zöldségfélék trágyázása, zöldségfélék növényvédelme Szőlőtermesztés gyakorlat: a szőlő tápanyagellátása, a szőlő növényvédelme

12.3. Témakörök

12.3.1. Kerti növények betakarítása *42 óra*

Gyümölcstermő növények betakarítása
Zöldségnövények betakarítása
A szőlő betakarítása

12.3.2. Ültetési munkák *42 óra*

Gyümölcstermő növények ültetése
Szőlő ültetése

12.3.3. Növényismeret *35 óra*

Gyümölcsfajok felismerése
Zöldségnövények felismerése
A gyümölcstermő növények részeinek felismerése

12.3.4. Fenntartó metszés *42 óra*

Termő szőlő metszése
Termő gyümölcsfélék metszése

12.3.5. Zöldségnövények szaporítása *35 óra*

Zöldségnövények állandó helyre vetése
Zöldségnövények palántáinak ültetése

12.3.6. Ápolási munkák *56 óra*

Zöldségnövények, gyümölcstermő növények öntözése
Mechanikai talajmunkák végzése
A szőlő, a gyümölcsfélék és a zöldségnövények fenntartó trágyázásának végzése
Zöldmunkák a szőlőben
Támberendezések karbantartása

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Tangazdaság

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11025-16 azonosító számú

Kertészeti termesztés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11025-16 azonosító számú Kertészeti termesztés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gyümölcstermesztési alapok	Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat	Zöldségtermesztési alapok	Zöldségtermesztési alapok gyakorlat	Szőlőtermesztési alapok	Szőlőtermesztési alapok gyakorlat
FELADATOK						
Elvégzi/elvégezteti/ellenőrzi a gyümölcsültetvény-létesítés előkészítő munkálatait, gyümölcsfát ültet		x				
Gyümölcsfajt/fajtát választ, gyümölcsművelési módot meghatároz		x				
Gyümölcs-szaporítóanyagot előállít, előkészít, szaporítóanyagot ültet		x				
Támberendezést, kerítést létesít, fenntart a gyümölcsösben		x				
Gyümölcsöst gondoz, gyümölcsültetvényt metsz		x				
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a gyümölcsösben		x				
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást, növényvédelmi munkát végez a gyümölcsösben		x				
Gyümölcsöt betakarít, manipulál, csomagol, gyümölcsöt feldolgozóba, tárolóba szállít		x				
Feldolgozásig, értékesítésig tárolja a gyümölcsöt		x				
Elvégzi/elvégezteti/ellenőrzi a szőlőültetvény létesítésének előkészítő munkálatait, szőlő telepítését végzi						x
Szőlőfajtát választ, szőlőművelési módot meghatároz						x
Szőlő-szaporítóanyagot előállít, előkészít, szaporítóanyagot ültet						x
Támberendezést, kerítést létesít, fenntart a szőlőültetvényben						x
A szőlő gondozását végzi, szőlőültetvényt metsz, törzset alakít a szőlőben						x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a szőlőültetvényben						x
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást, növényvédelmi munkát végez a szőlőültetvényben						x
Meghatározza a szüret időpontját, szőlőminősítést végez, szőlőt betakarít, szőlőt feldolgozóba szállít						x
Csemegeszőlőt manipulál, csomagol, szállít, betárol						x

Talajt előkészít, tápanyag-utánpótlást végez a zöldségtermesztésben				x		
Zöldségnövényeket szaporít				x		
Növényápolási munkákat végez a zöldségtermesztésben				x		
Zöldségnövényeket betakarít, manipulál, csomagol, tárol				x		
A munka-, környezet- és tűzvédelmi előírások betartásával üzemelteti, használja, karbantartja a gyümölcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben használatos gépeket, eszközöket		x		x		x
SZAKMAI ISMERETEK						
Gyümölcsmorfológia	x					
Gyümölcsfajok, a gyümölcstermő növények csoportosítása, gyümölcsfajok felismerése	x					
Gyümölcstermő növények éghajlatigénye, talajigénye	x					
Az ültetési anyag előállítása faiskolában, alanyok	x					
Gyümölcsültetvény létesítése, gyümölcsfák termőfelületének kialakítása	x					
Gyümölcsfák termőfelületének fenntartása	x					
A gyümölcsös trágyázása, talajművelése, öntözése, növényvédelme	x					
A gyümölcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása	x					
Szőlőmorfológia					x	
Szőlőfajták, szőlőfajták felismerése					x	
A szőlő éghajlatigénye, talajigénye					x	
Szaporítóanyag-előállítás a szőlőtermesztésben					x	
Tőkeművelési módok					x	
Szőlőültetvények létesítése					x	
A szőlő alakító metszése, termőszőlők metszése, a szőlő zöldmunkái					x	
Talajmunkák, tápanyag-gazdálkodás, növényvédelem a szőlőben					x	
A szőlő betakarítása, a feldolgozás alapvető műveletei					x	
Zöldségnövények morfológiája			x			
Zöldségfajok, a zöldségnövények csoportosítása, zöldségnövények felismerése			x			
A zöldségnövények éghajlatigénye, talajigénye			x			
Termesztő-berendezések			x			
A zöldségnövények termesztési módjai			x			
A zöldségnövények szaporítása, ápolási munkái			x			
A zöldségnövények betakarítása, árukezelése, szállítása, feldolgozása, tárolása			x			
A zöldségfélék magtermesztése			x			

A gyümölcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben előforduló erő- és munkagépek, eszközök, anyagok, épületek, építmények	x		x		x	
A gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés speciális munka-, környezet- és tűzvédelmi előírásai	x		x		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Olvasott szakmai szöveg megértése	x		x		x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség		x		x		x
Mennyiségérzék		x		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Állóképesség		x		x		x
Döntésképesség		x		x		x
Szervezőkészség		x		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság		x		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x		x		x
Módszeres munkavégzés		x		x		x

13. Gyümölcstermesztési alapok tantárgy 190 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismerteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.

Ismerkedjenek meg a tanulók a gyümölcstermesztés jelentőségével, helyzetével, a gyümölcstermő növényekkel, környezeti igényükkel, szaporítási módjaikkal, ápolási munkáikkal, betakarításukkal.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Gyümölcstermő növények csoportosítása, növények, növényi részek jellemzése	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
Gyümölcsösök tápanyag-utánpótlása	Termesztési ismeretek: trágyázás Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
Gyümölcsösök talajművelése, öntözése	Termesztési ismeretek: talajművelés, öntözés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
Gyümölcstermőnövények növényvédelme	Termesztési ismeretek: növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei

13.3. Témakörök

13.3.1. A gyümölcstermesztés jelentősége, helyzete 7 óra

A gyümölcstermesztés táplálkozás-élettani és gazdasági jelentősége
A gyümölcstermesztés hagyományai Magyarországon
Termőtájak
A gyümölcstermesztés és -értékesítés helyzete

13.3.2. Gyümölcstermő növények csoportosítása, növényi részek jellemzése 16 óra

A gyümölcstermő növények csoportosítása külső testalakulás szerint (fák, cserjék, félcserjék, dudvásszárúak)
Csoportosítás növénytani és gyakorlati szempontból
A gyümölcstermő növény részei: gyökér, törzs, korona és részei
A gyümölcstermő növények termőrészei: almagyümölcsűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek esetében
A faj, fajta fogalma
Az alany és a fajta használata a gyümölcstermesztésben

13.3.3. Gyümölcstermő növények környezetigénye 13 óra

A termőhelyi adottságok szerepe az ültetvény létesítésében
Az éghajlati tényezők szerepe
A talajadottságok szerepe
Domborzat, fekvés szerepe
Biológiai tényezők szerepe
A gazdasági viszonyok: közgazdasági tényezők, piaci lehetőségek
Üzemi viszonyok

13.3.4. Gyümölcstermő növények szaporítása, nevelése 30 óra

Az ivaros szaporítás technológiai folyamata: mag begyűjtése, tisztítása, tárolása, magvetés helye, ideje, módja, ápolási munkák, átültetés nevelőtáblába
Ivartalan szaporítási módok technológiai folyamatai: gyökereztetéses szaporítási módok (dugványozás, bujtás), növényi részek összenövesztésével történő szaporításmódok (oltás, szemzés), mikroszaporítás
A gyümölcstermő növények alanyai
A gyümölcsfaiskola: a faiskola létesítésének feltételei, részei, a szaporítóanyag előállítás folyamata a faiskolában, faiskolai nyilvántartások

13.3.5. A gyümölcsös telepítésének feltételei, formái, folyamata 20 óra

A gyümölcsös telepítés személyi, tárgyi feltételei
A gyümölcsös típusai: nagy és kis árutermelő gyümölcsösök; házikert, hétvégi kert
Ültetési rendszerek, az ültetvény térállása
A gyümölcsös telepítés folyamata: tervezés, telepítés-előkészítés, telepítés (ideje, módja, menete, szervezése), telepítést követő munkák

13.3.6. A metszés célja, elmélete, biológiai alapjai; metszést kiegészítő eljárások38 óra

Az alakító és ritkító metszés célja
A metszés ideje, kivitelezési módja, sebkezelés, nyesedék eltávolítás
A korona alakítását befolyásoló tényezők (életkor, faj, fajta, talaj- és éghajlati viszonyok)
A metszés és hajlítás biológiai alapjai
A metszés elemei
A metszést kiegészítő eljárások (a hajtások csavarása, a vesszők lehajlítása, leívelése)
A metszésmódok hatása a növekedésre, termőrész-képződésre
A termőegyensúly
Koronanevelés és művelési mód, a legelterjedtebb koronaformák kialakítása
A gyümölcsfák termőfelületének fenntartása: a termőfelület fenntartás módjai (ritkító metszés, ifjító metszés, átoltás)
Gyümölcsritkítás, terméssszabályozás

13.3.7. Gyümölcsösök tápanyag-utánpótlása 20 óra

A tápanyagellátás célja
A tápanyagellátást befolyásoló tényezők
A tápelemek szerepe a gyümölcstermő növények tápanyagellátásában
A tápanyag-ellátottság hatása a gyümölcs minőségére
A gyümölcsös trágyázásának ideje, módjai (szerves-, műtrágyázás)

13.3.8. Gyümölcsösök talajművelése, öntözése 15 óra

Talajművelés:

- A talajművelés, célja, jelentősége, feladata, módjai (mechanikai, vegyszeres, biológiai vagy talajtakarásos), menete

Öntözés:

- Az öntözés célja, jelentősége
- A gyümölcstermő növények vízigénye
- Az öntözés időpontjai
- Öntözési célok a gyümölcstermesztésben (vízpótló, frissítő, kondicionáló, színező stb.)
- Öntözési módok a gyümölcstermesztésben: árasztó, barázdás, mikroöntözés (csepegtető, mini szórófejes, mini esőztető mikroszórófejes, mikroesőztető), esőszerű öntözés
- Az öntözés menete

13.3.9. Gyümölcstermőnövények növényvédelme *15 óra*

A gyümölcsfélék általános károsítói: élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok

A növényvédelem célja, jelentősége, feladata (a károsítók felismerése, az elterjedés megakadályozása, előrejelzés, megelőző, gyógyító védekezés)

A növényvédelem módjai: karantén hatósági intézkedések, termesztéstechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnikai védekezés

Komplex és integrált növényvédelem

13.3.10. A gyümölcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása *16 óra*

Betakarítás:

- A szedés időpontját befolyásoló tényezők
- A szedési idő meghatározása, a szüret előkészítése, szervezése, módjai, eszközei

Áruvá készítés:

- A gyümölcs áruvá készítésének célja
- Az áruvá készítés módjai, menete, szervezése

Tárolás:

- A gyümölcstárolás célja, jelentősége, az átmeneti és tartós tárolás módjai, menete

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat tantárgy 345 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a termesztéstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Gyümölcsös telepítése	Kerti munkák gyakorlat: ültetési munkák
Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása	Kerti munkák gyakorlat: fenntartó metszés

Gyümölcsösök trágyázása Gyümölcsösök öntözése Gyümölcsösök növényvédelme	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése Kerti munkák gyakorlat: ápolási munkák
Gyümölcsfélék betakarítása	Kerti munkák gyakorlat: kerti növények betakarítása

14.3. Témakörök

14.3.1. Gyümölcsfaiskolai gyakorlatok *35 óra*

A gyümölcsfaiskola részeinek megismerése
A gyümölcsfa részei, termőrészek felismerése
Ivaros és ivartalan szaporítási módok gyakorlása
Csemetenövények nevelése, ápolása, kitermelése

14.3.2. Gyümölcsösök talajművelése *42 óra*

Mechanikai talajművelés: telepítés előtti tereprendezés, talajforgatás, telepítés utáni talajművelés (tárcsázás, kultivátorozás, talajmarózás, boronálás)
Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás
Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

14.3.3. Gyümölcsösök trágyázása *31 óra*

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás
Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

14.3.4. A gyümölcsfélék károsítói *21 óra*

A leggyakoribb betegségek felismerése
A leggyakoribb kártevők megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

14.3.5. Oltványok készítése *28 óra*

Oltványok készítése kézbenoltással: gyümölcsfa alanyok előkészítése, oltóvesszők megszedése, kötegelése, címkézése, oltás kézzel és géppel, oltványok elhelyezése, gondozása
Oltványok készítése szemzéssel: hajtószemzés, alvószemzés, chip-szemzés

14.3.6. Gyümölcsös telepítése, gyümölcsfélék termőfelületének kialakítása *46 óra*

Telepítés:

- A telepítés előkészítése: területrendezés, talajjavítás, talajfertőtlenítés, talaj-előkészítés, a fák helyének kitűzése
- A telepítés: az ültetési anyag átvétele, a fák előkészítése az ültetéshez (gyökérmetszés, pépezés), a gyümölcsfák ültetése, a telepítést követő munkák (védelem, a telepítés nyilvántartása)
- Támberendezés készítése, karbantartása

Termőfelület kialakítása:
- A legelterjedtebb koronaformák kialakítása: sudaras, kombinált, termőkaros-, szabad-, karcsúorsó, sövények, katlan-, vázakorona

14.3.7. Gyümölcsfélék betakarítása, piaci előkészítése, tárolása 49 óra

Betakarítás:
- A gyümölcsfélék (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek) kézi szedése
- A gyümölcsfélék gépi betakarításának, szállításának tanulmányozása

Piaci előkészítés:
- A gyümölcsfélék kézi válogatása, osztályozása, csomagolása
- A gyümölcsfélék gépi válogatása, osztályozása, csomagolása tanulmányozása, az egyes munkaműveletek begyakorlása

Tárolás:
- A gyümölcsfélék tárolási módjainak tanulmányozása, egyes munkaműveletek begyakorlása

14.3.8. Faiskolai munkák 21 óra

A munkafolyamatok, azok gépesítésének tanulmányozása
Oltványok minősítése (leltározása), kitermelése, beszállítása, vermelése
A faiskolai termékek ideiglenes tárolása, osztályozása, csomagolása
Az ültetési anyag szabványai
Az ültetési anyag értékesítése faiskolai árudában és nagybani értékesítés

14.3.9. Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása, metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás 37 óra

A termőfelület fenntartása:
- A termőfelület fenntartása: ritkító metszés (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok), ifjító metszés, tő- és gyökérsarjak eltávolítása

Metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás:
- Hajtásválogatás
- Lekötözés, csavarás
- Termésritkítás kézzel

14.3.10. Gyümölcsösök öntözése, növényvédelme 35 óra

Öntözés:
- Öntözési módok tanulmányozása a gyümölcstermő ültetvényekben (árasztó, barázdás, mikroöntözés, esőszerű öntözés)
- Öntözési munkaműveletek gyakorlása (telepítés, tápoldatozás)A témakör részletes kifejtése

Növényvédelem:
- A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
- Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával

- Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tangazdaság

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Zöldségtermesztési alapok tantárgy 139 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismereteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.
Ismerkedjenek meg a tanulók a zöldségtermesztés jelentőségével, helyzetével, a zöldségnövényekkel, környezeti igényükkel, szaporítási módjaikkal, ápolási munkáikkal, betakarításukkal.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
A zöldségtermesztés jelentősége, helyzete; a zöldségfélék csoportosítása	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
A zöldségfélék tápanyag-utánpótlása	Termesztési ismeretek: trágyázás Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A zöldségfélék talajművelése	Termesztési ismeretek: talajművelés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A zöldségfélék öntözése	Termesztési ismeretek: öntözés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A zöldségfélék növényvédelme	Termesztési ismeretek: növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei

15.3. Témakörök

15.3.1. A zöldségtermesztés jelentősége, helyzete; a zöldségfélék, csoportosítása 9 óra

A zöldségnövény fogalma
A zöldségnövények táplálkozás-élettani és gazdasági jelentősége
A zöldségtermesztés helye, nagyságrendje a kertészeti és mezőgazdasági termelésben
A zöldségnövények származása, rendszertani, gyakorlati csoportosítása

15.3.2. A zöldségnövények környezeti igényei 11 óra

A zöldségnövények hőigénye

A zöldségnövények fényigénye
A zöldségnövények vízigénye
A zöldségnövények tápanyagigénye
Az egyes makro- és mikroelemek növényi életfolyamatokban betöltött szerepe
A zöldségnövények igénye a levegő összetételét illetően
A talaj szerepe a zöldségfélék termesztésében
A környezeti tényezők összefüggései és gyakorlati jelentőségük a zöldségnövények termesztésében

15.3.3. Termesztőberendezések csoportosítása, jellemzése 16 óra

A termesztőberendezések fogalma
A termesztőberendezések csoportosítása: üvegházak vagy növényházak (szaporító, termesztő, vegyes hasznosítású növényházak), fóliás termesztőberendezések

15.3.4. A zöldségfélék termesztési módjai 23 óra

A zöldségfélék termesztési módjai: szabadföldi termesztés (korai-, tömegtermesztés), termesztőberendezés alatti termesztés
A növényházi termesztés szerepe, jelentősége és sajátosságai
A fóliás termesztőberendezések (alagút, ágy, sátor) alatti termesztés
A váz nélküli fóliatakarásos termesztés
Korai szabadföldi termesztés, szabadföldi tömegtermesztés
Növényi sorrend, vetésszerkezet
A biotermesztés lehetőségei, feltételei

15.3.5. A zöldségfélék szaporítása 23 óra

A szaporítás fogalma
Szaporítási módok a zöldségtermesztésben: ivaros (magról), ivartalan (vegetatív) szaporítási eljárások
A vetés, a vetőmag tulajdonságai
A vetőmag vetés előtti kezelése
A zöldségnövények tenyészterülete
Vetésmódok, a vetés mélysége, a vetőmagszükséglet kiszámítása
A vetés idejének ütemezése, a szabadföldi vetés, ültetés időpontjai
A palántanevelés előnyei, módjai: tűzdelés nélküli és tűzdeléses palántanevelés
A palántanevelés közegei és termesztő edényei
A palántanevelés helye, időtartama, munkái, a palánta kiültetése

15.3.6. A zöldségfélék tápanyag-utánpótlása, talajművelése, öntözése 42 óra

Tápanyag-utánpótlás:
- A trágyázás célja, jelentősége
- A trágyázás módjai, menete: alaptrágyázás, indítótrágyázás, fejtrágyázás, szerves-, műtrágyázás a zöldségtermesztésben

Talajművelés:
- A talajművelés fogalma, célja
- A talajművelés módjai: alap-talajművelés, vetés előtti talaj-előkészítés, növényápoló talajművelés munkái, menete

Öntözés:
- Az öntözés célja, jelentősége
- Az öntözés módjai: esőztető-, felületi-, altalaj-, csepegtető öntözés
- Az öntözési időpont meghatározása

- Az öntözővíz mennyiségének meghatározása

15.3.7. A zöldségfélék különleges ápolási munkái 20 óra

A különleges ápolási munkák fogalma, célja
A különleges ápolási munkák módjai: növények rögzítése, növényi részek eltávolítása, a termékenyülés elősegítése, érésszabályozás

15.3.8. A zöldségfélék növényvédelme 8 óra

A növényvédelem fogalma, célja, jelentősége, feladatai
Élettani károsodások: éghajlati tényezők, légköri- és talajszennyeződések, tápanyagellátás zavarai
Kórokozók által okozott károsodások: vírusok, baktériumok, gombák
Kártevők által okozott károsodások
Gyomnövények kártétele
A védekezés módjai a zöldségtermesztésben (megelőzés, gyógyítás) Védekezési eljárások: agrotechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnológiai
Komplex, integrált növényvédelem, a növényvédő szerek csoportosítása

15.3.9. A zöldségfélék betakarítása, áru-előkészítése, tárolása 15 óra

Betakarítás:
- A betakarítás fogalma, célja
- A zöldségnövények betakarítási időpontját meghatározó tényezők
- A szedések gyakorisága
- A betakarítás módjai, eszközei
- A zöldségfélék átmeneti tárolása

Áru-előkészítés:
- A manipulálás célja, jelentősége
- A betakarított termények tulajdonságai
- Tisztítás, osztályozás, csomagolás

Tárolás:
- A tárolás célja, jelentősége
- A tárolás módjai, menete: szabadtéri tárolás, zárt téri tárolás, tárolás korszerű létesítményekben

15.3.10. A zöldségvetőmag-termesztés 8 óra

A zöldségfélék magtermesztésének fogalma, célja
A magtermesztés csoportosítása: egyéves, kétéves, évelő zöldségnövények magtermesztése
A zöldségvetőmag betakarítása

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy 278 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a termesztéstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
A zöldségfélék betakarítása	Kerti munkák gyakorlat: kerti növények betakarítása
Vetőmag Magvetés, palánták ültetése	Kerti munkák gyakorlat: zöldségnövények szaporítása
A zöldségfélék trágyázása A zöldségfélék talajművelése A zöldségfélék öntözése Zöldségfélék növényvédelme	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése Kerti munkák gyakorlat: ápolási munkák

16.3. Témakörök

16.3.1. A zöldségfélék betakarítása, válogatása, osztályozása, csomagolása 21 óra

Betakarítás:
- A szedési érettség meghatározása
- A betakarítás előkészítése (eszközök, anyagok biztosítása)
- Kézi és gépi szedés gyakorlása, tanulmányozása
- A zöldségfélék szállítása, átmeneti tárolása

Válogatás, osztályozás, csomagolás:
- A zöldségfélék kézi és gépi manipulálásának gyakorlása, tanulmányoz

16.3.2. A zöldségfélék talajművelése, trágyázása 28 óra

Talajművelés:
- Kézi és gépi talajmunkák gyakorlása, tanulmányozása

Trágyázás:
- A trágyaanyagok kiválasztása, a mennyiség meghatározása
- A trágyaanyagok előkészítése (keverése), szállítása, kézi, gépi kijuttatása
- A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

16.3.3. A vetőmag; a zöldségfélék károsítói 23 óra

A vetőmag:
- Vetőmagismeret, a vetőmag tulajdonságainak ismerete
- Vetőmagszükséglet számítása
- Vetőmagkezelési eljárások tanulmányozása, gyakorlása

A zöldségfélék károsítói:
- A leggyakoribb betegségek felismerése
- A leggyakoribb kártevők megismerése

- Kárképek felismerése
- Gyomnövények felismerése
- Permetlé összetétel számítás

16.3.4. Palántanevelés 46 óra

Tápedények előkészítése vetéshez és tűzdeléshez, a talaj kiválasztása, cseréptöltés, ládatöltés

Magvetés palántanevelés céljára: vetés talajba, szaporító ládába, cserépbe, tálcába (cultoplant)

Palánták ápolási munkái

Palánták tűzdelése, palánták edzése

Palántaismeret, palántaszükséglet számítása

16.3.5. A zöldségfélék öntözése 28 óra

Az öntözési módok tanulmányozása, a munkafolyamatok (telepítés, üzemeltetés, karbantartás, tápoldatozás) gyakorlása

16.3.6. A zöldségfélék talajművelése, trágyázása, tárolása 42 óra

Talajművelés, trágyázás:
- Kézi és gépi talajmunkák végzése
- A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

Tárolás:
- A tárolóterek előkészítése (takarítás, fertőtlenítés)
- Tárolási módok (verem, prizma) munkafolyamatainak gyakorlása
- Korszerű tárolási módok tanulmányozása

16.3.7. A zöldségfélék magtermesztése 28 óra

A magtermesztés munkafolyamatainak gyakorlása

Az üzemi méretű magtermesztés tanulmányozása

16.3.8. Termesztőberendezések ismerete, létesítése 21 óra

Termesztőberendezések ismerete:
- A termesztő berendezések ismerete: részei, felszerelése, hasznosítása
- A termesztő berendezések napi és időszakos karbantartása

Termesztőberendezések létesítés:
- Fóliás termesztőberendezések építése, felszerelése

16.3.9. Magvetés, palánták ültetése 21 óra

Magvetés: magágy készítése, sorkijelölés, szemenkénti és szórt vetés

Palánták ültetése: a terület előkészítése, ültetés, beöntözés

16.3.10. A zöldségfélék növényvédelme, különleges (speciális) ápolási munkái20 óra

Növényvédelem:
- Védekezési eljárások alkalmazása a zöldségtermesztésben
- Vegyszeres védekezés: permetlé-permetezőanyag számítás, bekeverés, kijuttatás a munka- és környezetvédelmi előírások betartásával
- Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Különleges ápolási munkák:
- A zöldségfélék különleges ápolási munkáinak (rögzítés, érésszabályozás, növényirész-eltávolítás és -halványítás, termékenyülés elősegítés) gyakorlása

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tangazdaság

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással	x	x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Szőlőtermesztés tantárgy 242 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismerteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.

Ismerkedjenek meg a tanulók a szőlőtermesztés jelentőségével, helyzetével, a szőlő környezeti igényeivel, szaporítási módjaival, ápolási munkáival, betakarításával.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
A szőlő tápanyagellátása	Termesztési ismeretek: trágyázás Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A szőlő talajmunkái	Termesztési ismeretek: talajművelés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A szőlő öntözése	Termesztési ismeretek: öntözés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A szőlő növényvédelme	Termesztési ismeretek: növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei

17.3. Témakörök

17.3.1. A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete; a szőlő környezeti igénye 14 óra

A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete:

- A szőlő származása, rendszertani besorolása
- A szőlőnövény felépítése
- A vesszők, hajtásrendszer, a rügyek felépítése, a virágtípusok ismerete, a szőlőtőke részei
- A szőlő táplálkozás-élettani, gazdasági jelentősége
- A szőlőtermesztés helyzete, a fejlesztés lehetőségei

- Borvidékek, bortermő helyek
- Hegyközségi törvény szerepe az ágazat fejlődésében

A szőlő környezeti igénye:
- A szőlő életműködése
- Az éghajlat hatása a szőlőtermesztésre
- A talaj hatása a szőlőtermesztésre
- A gazdasági környezet hatása a szőlőtermesztésre

17.3.2. A szőlő szaporítása, nevelése 13 óra

A szaporítás módjai, mikroszaporítás elterjedése
Törzsültetvények jelentősége, növényvédelmi hatása
Európai vessző előállítása (begyűjtés helye, ideje)
A vessző tárolása és növényvédelmi vonzata
A szaporításra alkalmas vessző szabványa
Az európai vessző iskolázása, módjai, ápolása, felszedése
Alanyvessző előállítása, alanyfajták ismerete (mésztűrés, filoxéra-ellenállóság)
Alanytelep éves ápolási munkái
Az oltványkészítés műveletei
Előhajtatás, edzés
Oltványok iskolázása
Gyökeres oltványok felszedése, szabványok
In vitro szaporítóanyag előállítása

17.3.3. Szőlőültetvény létesítése 9 óra

A szőlőültetvény létesítés feltételei, a telepítési program, a telepítési terv Az ültetvény-telepítések előkészítése
Az ültetés ideje, módja, menete, szervezése
A telepítés gondozása
A szőlőültetvény támberendezései, a támberendezések típusai és jellemzésük
A támberendezések anyagai, építésük, a támberendezések karbantartása, felújítása

17.3.4. Szőlőművelési módok 29 óra

A tőkeművelésmódok fogalma, csoportosítása
A tőkeformát kialakító tényezők
A korszerű tőkeformák jellemzése
A hagyományos tőkeformák jellemzése

17.3.5. A szőlő metszése 35 óra

A metszés célja, jelentősége
A metszés biológiai alapjai (polaritás, termőegyensúly, a rügyek termékenysége, a megterhelés, a rügyek helyzete, a metszésmódok elemei)
A metszésmódok (rövidmetszések, hosszúmetszések)
A metszés menete (felkészülés a metszésre, a metszésmód meghatározása, korszerű és hagyományos tőkeformák alakító és fenntartó metszése)
A metszés utáni munkák (a venyige eltávolítása, a támberendezés karbantartása, törzs- és karkötözés, a szálvesszők lekötése, harmatgyökerezés)

17.3.6. A szőlő zöldmunkái, talajmunkái 34 óra

Zöldmunkák:
- A zöldmunkák fogalma, szerepe, jelentősége, csoportosítása

- A korszerű művelésű nem termő és termő szőlők zöldmunkái
- A hagyományos művelésű szőlők zöldmunkái
- Az elemi kárt szenvedett szőlők hajtáskezelése

Talajmunkák:

- A talajmunkák célja, jelentősége, csoportosítása (szélessoros szőlők művelése, hagyományos művelésű szőlők művelése)
- Szélessoros homok-, kötött talajú szőlők művelése
- A vegyszeres gyomirtás
- Talajmunkák a hagyományos szőlőben
- A talajművelési eljárások várható alakulása a szőlőben

17.3.7. A szőlő tápanyagellátása, öntözése, növényvédelme 46 óra

Tápanyagellátás:

- A szőlő tápanyagellátás célja, jelentősége, ideje, módja, menete
- A tápelemek szerepe, aránya
- A tápanyag-gazdálkodás anyagai
- A tápanyagfelvételre ható természeti tényezők
- A tápanyag-gazdálkodás rendszere (a készlettrágyázás, az alaptrágyázás, a fenntartó vagy kiegészítő trágyázás)
- A tápanyagok felhasználása

Öntözés:

- A szőlő öntözésének célja, jelentősége
- Az öntözés hatása a tőke növekedésére, a termékenységére, a termés minőségére
- A természeti tényezők hatása az öntözésre
- Az öntözés idejének, gyakoriságának, az öntözővíz mennyiségének meghatározása
- Öntözési módok a szőlőültetvényben
- Az öntözés menete, szervezése

Növényvédelem:

- A szőlő növényvédelmének célja, jelentősége
- A szőlő védelmének módjai (agro- és fitotechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai szőlővédelem)
- A földi és légi növényvédelem jellemzői
- Növényvédő szerek a szőlő növényvédelmében
- Növényvédelmi előírások
- A szőlő károsítói (élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok)

17.3.8. Szőlőfajták 17 óra

A faj, fajta fogalma

A fajták szerepe a szőlőtermesztésben

A fajták megválasztása, fajtaarányok

Csemegeszőlő- és borszőlőfajták

17.3.9. A szőlő betakarítása, feldolgozása 22 óra

Betakarítás:

- A szőlő érettségének megállapítása
- A szüret előkészítése
- Az étkezési és a borszőlő szedése
- Az étkezési szőlő manipulálása, csomagolása
- A szőlő szállítása tárolóba, feldolgozóba
- A kézi és a gépi szüret szervezése

Feldolgozás:
- Előkészületi munkák
- A borszőlő feldolgozása
- A csemegeszőlő áruvá készítése

17.3.10. A szőlőtermesztés gépei, eszközei 23 óra

Csemete- és oltványnevelés gépei: ültetőgépek, kiemelőgépek, oltógépek, oltványcsomagoló gépek
A telepítés gépei, támrendszerépítés gépei
Az ültetvényápolás gépei, eszközei: a metszés eszközei, gépei, a nyesedék-feldolgozás gépei
A betakarítás gépei, eszközei: szüretelőgépek, eszközök, a szállítás gépei, eszközei
A feldolgozás gépei: szőlőfogadás, zúzók, bogyozók, zúzó-bogyózók, cefreszivattyúk, mustleválasztók (statikus, dinamikus), szőlősajtók, segédanyag-adagoló berendezések, a must tárolása

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Szőlőtermesztés gyakorlata tantárgy 314 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a termesztéstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Szőlőültetvény létesítése	Kerti munkák gyakorlat: ültetési munkák
A szőlő metszése	Kerti munkák gyakorlat: fenntartó metszés
A szőlő talajmunkái A szőlő tápanyagellátása A szőlő öntözése A szőlő növényvédelme	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése Kerti munkák gyakorlat: ápolási munkák
A szőlő betakarítása	Kerti munkák gyakorlat: kerti növények betakarítása

18.3. Témakörök

18.3.1. A szőlőnövény, a szőlő talajmunkái 28 óra

A szőlőnövény:
- A szőlőtőke részeinek felismerése
- A tőkeművelési módok bemutatása

A szőlő talajmunkái:
- Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)
- Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)
- A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

18.3.2. Európai szaporítóvessző előállítása 17 óra

Európai vessző szedése
Szabványismeret, feldolgozás, tárolás

18.3.3. A szőlő károsítói 21 óra

A szőlő leggyakoribb betegségeinek felismerése
A szőlő kártevőinek megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

18.3.4. Alanyvesszők előállítása, oltványok készítése, gyökeres szőlődugványok ellállítása 42 óra

Alanyvesszők előállítása:
- Alanyfajták ismerete, alanyvessző szedése
- Szabványismeret, feldolgozás, tárolás
- Oltványok készítése:
- Alanyvesszők előkészítése, oltóvesszők előkészítése
- Kézben oltás, gépi oltás
- Előhajtatás, az oltványok iskolázása

Gyökeres szőlődugványok előállítása:
- Alanyvesszők, európai vesszők előkészítése
- Iskolázási módok

18.3.5. Szőlőültetvény létesítése 49 óra

Az ültetvény-telepítések előkészítése (tereprendezés, talajmintavétel, talajelőkészítés, a tőkék helyének kitűzése, a szaporítóanyag előkészítése)
Az ültetés (ültetés gödörbe, kézifúróval, hidrofúróval, fóliatakarással)
Az ültetés befejező munkái (felcsirkézés, az ültetés minőségének ellenőrzése, törzskönyvezés)
A telepítés gondozása
Támberendezés-típusok tanulmányozása, építése (az oszlopok beállítása, karózás, huzalozás)
A támberendezések karbantartása, felújítása

18.3.6. A szőlő alakító metszése, zöldmunkái 49 óra

Alakító metszés:
- A hagyományos és korszerű tőkeformák alakító metszése: törzsnevelés, a karok kialakítása, a termőalapok kialakítása

Zöldmunkák:

- Törzstisztítás, hajtásválogatás, kötözés, hajtásrögzítés huzalos támasz mellett, fésülés, csonkázás, hónaljazás, termőhajtások bekurtítása, fürtritkítás, levelezés, gyűrűzés

18.3.7. A szőlő betakarítása, szőlőfajta-ismeret 46 óra

Betakarítás:
- A szőlő minősítése
- A szőlő kézi szedése
- A szőlő gépi betakarításának tanulmányozása
- A szőlő érettségének megállapítása
- A szüret előkészítése
- Az étkezési és borszőlő szedése
- Az étkezési szőlő manipulálása, csomagolása
- A szőlő szállítása tárolóba, feldolgozóba
- A kézi és a gépi szüret szervezése

Szőlőfajta-ismeret:
- Borszőlőfajták, csemegeszőlő-fajták
- A direkttermő és interspecifikus fajták
- A fajták felismerése, megnevezése

18.3.8. A szőlő talajmunkái, a szőlő tápanyagellátása, a szőlőiskola munkái 56 óra

Talajmunkák:
- Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)
- Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)
- A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

Tápanyag-ellátás:
- Szerves- és műtrágyázás
- A tápanyagok kézi és gépi kijuttatása, bedolgozása

A szőlőiskola munkái:
- Alanytelep ápolási munkái
- Az európai vessző ápolása
- Oltványiskola ápolási munkái
- Gyökeres oltványok, dugványok felszedése, szabványok

In vitro szaporítóanyag előállítása

18.3.9. Tőkepótlási eljárások, a szőlő metszése 35 óra

Tőkepótlási eljárások:
- Fiatal szőlők pótlási módjai
- Termő szőlők pótlási módjai: bujtás, döntés
- Zöldoltás

A szőlő metszése:
- Termő szőlőültetvények kézi és gépi metszése
- A metszés utáni munkák (a venyige eltávolítása, a támberendezés karbantartása, törzs- és karkötözés, a szálvesszők lekötése, harmatgyökerezés)

18.3.10. A szőlő növényvédelme, öntözése 27 óra

Növényvédelem:
- A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
- Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával

- Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Öntözés:

- Öntözési módok tanulmányozása a szőlőültetvényben
- Öntözőgépek beállítása, üzemeltetése

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tangazdaság

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
641.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		

5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A szakmai tartalom részletes kifejtése

10961-16 Kertészeti alapismeretek modul

Termesztési ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Éghajlattani gyakorlatok

A meteorológiai mérőház

A páratartalom meghatározására alkalmazható mérőeszközök (hajszálas nedvességmérő, száraz-nedves hőmérő, polyméter). A léghőmérséklet mérésének eszközei (állomási hőmérő, Fuess-féle maximum-minimum hőmérő)

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélzászló, kézi kanalas szélsebességmérő)

Talajtani gyakorlatok

A talaj helyszíni vizsgálata (előzetes tájékozódás, bejárás)

Talajmintavétel (szelvényminta, átlagminta)

Talajminták előkészítése laboratóriumi vizsgálatra

Egyszerű talajvizsgálatok (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

11024-16 Kerti munkák modul

Kerti munkák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kerti növények betakarítása

Gyümölcstermő növények betakarítása

Zöldségnövények betakarítása

A szőlő betakarítása

Növényismeret

Gyümölcsfajok felismerése

Zöldségnövények felismerése

A gyümölcstermő növények részeinek felismerése

Ápolási munkák

Zöldségnövények, gyümölcsfák öntözése
Mechanikai talajmunkák végzése
A szőlő, a gyümölcsfák és a zöldségnövények fenntartó trágyázásának végzése
Zöldmunkák a szőlőben
Támberendezések karbantartása

A 2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A szakmai tartalom részletes kifejtése

10961-16 Kertészeti alapismeretek modul

Termesztési ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Trágyázási gyakorlatok

Szerves trágyák ismerete (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)
Műtrágyák ismerete (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)
Alapvető trágyázási eljárások

Növényvédelmi gyakorlatok

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerése (kór- és kárképek)
Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek felismerése
Permetlé-összetétel számítás
A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverése (gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

Műszaki alapismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése

A talajművelő gépek szerkezetének, működésének áttekintése, a csatlakoztatások, beállítások, az üzemeltetés és a karbantartás gyakorlása a rendelkezésre álló eszközökkel (ágyeke, tárcsa, kultivátor, talajmaró, boronák, lazítók, hengerek, rotációs kapák)
Az istállótrágya-szórók és műtrágyaszórók szerkezeti részei, csatlakoztatásuk az erőgéphez, beállításuk, üzemeltetésük, karbantartásuk gyakorlása
A vontatott és háti permetezők szerkezetének, működésének bemutatása, üzemeltetése, szabályozása, karbantartása
Vontatott gépeknél: hidraulikus porlasztású légporlasztásos és szállítólevegős permetezők
Vontatott porozó
Háti permetezőnél: szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos motoros
Szórófejek, cseppnagyság jelentősége
Környezetvédelmi, karbantartási feladatok
Permetlé összetétel számítás
Permetezőgépek automatikái
A traktoros pótkocsik felépítése, a csatlakoztatás, vontatás gyakorlása
A billenthető pótkocsik üzemeltetése
Traktoros és önjáró homlokrakodók

Kerti traktor és pótkocsi összekapcsolása
Karbantartási teendők, munkabiztonsági követelmények
Elektromos és gázüzemű rakodók
Az esőztető és csepegtető öntözés berendezéseinek főbb egységei (szivattyúk, vezetékek, szórófejek, csepegtető testek, zárószerkezetek)
Kézi áttelepítésű vagy mobil berendezés összeszerelése, szétszerelése, üzemeltetése, karbantartása
Öntözési automatika
A kertészetben leggyakrabban használatos kisgépek (fűnyírók, komposztálók, láncfűrészek stb.) üzemeltetése, karbantartása, kisebb javítása

11025-16 Kertészeti termesztés modul

Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gyümölcsösök talajművelése

Mechanikai talajművelés: telepítés előtti tereprendezés, talajforgatás, telepítés utáni talajművelés (tárcsázás, kultivátorozás, talajmarózás, boronálás)
Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás
Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

Gyümölcsösök trágyázása

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás
Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

A gyümölcsfélék károsítói

A leggyakoribb betegségek felismerése
A leggyakoribb kártevők megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

Zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

A zöldségfélék talajművelése

Kézi és gépi talajmunkák gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék trágyázása

A trágyaanyagok kiválasztása, a mennyiség meghatározása
A trágyaanyagok előkészítése (keverése), szállítása, kézi, gépi kijuttatása
A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

A zöldségfélék öntözése

Az öntözési módok tanulmányozása, a munkafolyamatok (telepítés, üzemeltetés, karbantartás, tápoldatozás) gyakorlása

A zöldségfélék károsítói

A leggyakoribb betegségek felismerése
A leggyakoribb kártevők megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

Szőlőtermesztés gyakorlat tantárgy

Témakörök

A szőlő talajmunkái

Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)
Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)
A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

A szőlő károsítói

A szőlő leggyakoribb betegségeinek felismerése
A szőlő kártevőinek megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

A szőlő öntözése

Öntözési módok tanulmányozása a szőlőültetvényben
Öntözőgépek beállítása, üzemeltetése

A 3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A szakmai tartalom részletes kifejtése

11025-16 Kertészeti termesztés modul

Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

Oltványok készítése

Oltványok készítése szemzéssel: hajtószemzés, alvószemzés, chip szemzés

Gyümölcsfélék betakarítása

A gyümölcsfélék (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek) kézi szedése
A gyümölcsfélék gépi betakarítása, szállítása, tanulmányozása

A gyümölcsfélék piaci előkészítése

A gyümölcsfélék kézi válogatása, osztályozása, csomagolása
A gyümölcsfélék gépi válogatása, osztályozása, csomagolása tanulmányozása, az egyes munkaműveletek begyakorlása

Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása

A termőfelület fenntartása: ritkító metszés (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok), ifjító metszés, tő- és gyökérsarjak eltávolítása

Gyümölcsösök öntözése

Öntözési módok tanulmányozása a gyümölcstermő ültetvényekben (árasztó, barázdás, mikroöntözés, esőszerű öntözés)

Öntözési munkaműveletek gyakorlása (telepítés, tápoldatozás)

Gyümölcsösök növényvédelme

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása

Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával

Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás

Hajtásválogatás

Lekötözés, csavarás

Termésritkítás kézzel

Zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

A zöldségfélék betakarítása

A szedési érettség meghatározása

A betakarítás előkészítése (eszközök, anyagok biztosítása)

Kézi és gépi szedés gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék szállítása, átmeneti tárolása

A zöldségfélék válogatása, osztályozása, csomagolása

A zöldségfélék kézi és gépi manipulálásának gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék növényvédelme

Védekezési eljárások alkalmazása a zöldségtermesztésben

Vegyszeres védekezés: permetlé-permetezőanyag számítás, bekeverés, kijuttatás a munka- és környezetvédelmi előírások betartásával

Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

A zöldségfélék különleges (speciális) ápolási munkái

A zöldségfélék különleges ápolási munkáinak (rögzítés, érésszabályozás, növényirész-eltávolítás és -halványítás, termékenyülés elősegítés) gyakorlása

Szőlőtermesztés gyakorlat tantárgy

Témakörök

A szőlő zöldmunkái

Törzstisztítás, hajtásválogatás, kötözés, hajtásrögzítés huzalos támasz mellett, fésülés, csonkázás, hónaljazás, termőhajtások bekurtítása, fürtritkítás, levelezés, gyűrűzés

Szőlőfajta-ismeret

Borszőlőfajták, csemegeszőlő-fajták
A direkttermő és interspecifikus fajták
A fajták felismerése, megnevezése

A szőlő tápanyagellátása

Szerves- és műtrágyázás
A tápanyagok kézi és gépi kijuttatása, bedolgozása

Tőkepótlási eljárások

Zöldoltás

A szőlő növényvédelme

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával
Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

5.46.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a(z)

34 622 02

KERTÉSZ

szakképesítés

szakiskolában történő oktatásához

tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 622 02 számú, Kertész megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 622 02
Szakképesítés megnevezése: Kertész
A szakmacsoport száma és megnevezése: 20. Mezőgazdaság
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXIV. Kertészet és parképítés

Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletben a Mezőgazdaság szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: –

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A tanulásban akadályozott tanulók oktatásához kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.

„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.

A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

„A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.

- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. **<u>Szubjektív tényezők</u>**
   - A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
   - A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
   - A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
   - A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
   - Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- <u>Funkcionális integráció:</u> az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
    "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt

venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."

   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."

   „Mindig fejezd be a feladatod."

   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."

   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.
4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától

kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.

5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz

szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között.” (Dr. Papp

Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10960-16 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	Gazdálkodási alapismeretek										3	
	Gazdálkodási alapgyakorlatok											4
10961-16 Kertészeti alapismeretek	Növénytan	1		70	1		105			105		
	Termesztési ismeretek	2			2							
	Termesztési ismeretek gyakorlat		2			2						
	Műszaki alapismeretek	1			3							
	Műszaki alapismeretek gyakorlat		3			2						

10962-16 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	2										
11024-16 Kerti munkák	Kerti munkák	3										
	Kerti munkák gyakorlat		7									
11025-16 Kertészeti termesztés	Gyümölcs-termesztési alapok				1			3			1,5	
	Gyümölcs-termesztési alapok gyakorlat					3			4			3
	Zöldség-termesztési alapok				1			2			1	
	Zöldség-termesztési alapok gyakorlat					2			4			2
	Szőlőtermesztés				1			4			2	
	Szőlőtermesztés gyakorlat					3			4			2
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		9	12		9	12		9	12		10	11
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak/**témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		
	Munkaviszony létesítése										*4*		
	Álláskeresés										*4*		
	Munkanélküliség										*3*		
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		
	Munkavállalói szókincs										*18*		
10960-16 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	**Gazdálkodási alapismeretek**	**0**	**0**	**70**	**0**	**0**	**105**	**0**	**0**	**105**	**93**	**0**	**93**
	A termelés erőforrásai										*10*		**10**

	A termelési folyamat elemzése										*11*		**11**
	A termelési folyamat szervezése										*11*		**11**
	A termelés pénzügyei										*10*		**10**
	Vállalkozási alapismeretek										*10*		**10**
	Vállalkozások alapítása										*10*		**10**
	A vállalkozás működtetése										*10*		**10**
	Marketing										*10*		**10**
	Fogyasztó-védelem										*4*		**4**
	Európai Uniós ismeretek										*7*		**7**
	Gazdálkodási alapgyakorlatok	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**124**	**124**
	Adózási ismeretek											*21*	**21**
	Őstermelés adózása											*14*	**14**
	Vállalkozás gyakorlata											*21*	**21**

	A vállalkozás működtetése során szükséges kalkulációk											*14*	**14**
	Tervezési gyakorlat											*14*	**14**
	Pályázatkészítési gyakorlat											*14*	**14**
	A vállalkozás marketing tevékenysége											*7*	**7**
	Adminisztráció											*12*	**12**
	Kommunikáció											*7*	**7**
10961-16 Kertészeti alapismeretek	**Növénytan**	**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	A növények külső és belső felépítése	*23*											**23**
	A növények életjelenségei	*13*											**13**
	Növényrendszer-tan				*19*								**19**
	Környezettan				*17*								**17**
	Termesztési ismeretek	**72**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**
	A kertészeti termesztés tárgyi feltételei	*8*											**8**

	Éghajlattan	*30*											**30**
	Talajtan	*34*											**34**
	Talajművelés				*18*								**18**
	Trágyázás				*18*								**18**
	Öntözés				*18*								**18**
	Növényvédelem				*18*								**18**
	Termesztési ismeretek gyakorlat	**0**	**72**		**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**
	A kertészeti termesztés tárgyi feltételeinek megismerése		*21*										**21**
	Éghajlattani gyakorlatok		*30*										**30**
	Talajtani gyakorlatok		*21*										**21**
	Trágyázási gyakorlatok					*35*							**35**
	Növényvédelmi gyakorlatok					*37*							**37**
	Műszaki alapismeretek	**36**	**0**		**108**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**
	Anyagismeret	*12*											**12**
	A műszaki ábrázolás alapjai	*14*											**14**

	Gépelemek, szerkezeti egységek	*10*											**10**
	Belsőégésű motorok				*26*								**26**
	Az erőgépek szerkezeti felépítése				*24*								**24**
	Villanymotorok				*18*								**18**
	A termesztés, növényápolás gépei				*40*								**40**
	Műszaki alapismeretek gyakorlat	**0**	**108**		**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**0**	**180**
	Kéziszerszámok, anyagok ismerete, használata		*28*										**28**
	Gépelemek, szerkezeti egységek ismerete		*28*										**28**
	Motorok szerkezete, működtetése		*52*										**52**

	Erőgépek szerkezete, működtetése					*21*							**21**
	Elektromos berendezések, villanymotorok működtetése					*7*							**7**
	Erőgépek, munkagépek összekapcsolása					*14*							**14**
	A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése					*30*							**30**
10962-16 Kertészeti munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Munkavédelmi szabályozás és felügyelet	*4*											**4**
	Munkáltatók és munkavállalók munkavédelmi jogai és kötelességei	*4*											**4**
	Balestek, baleset-elhárítás	*10*											**10**
	A munkavégzés jellegzetességei	*4*											**4**

	Munkaegészség-tan	*8*											**8**
	Munkalélektan	*4*											**4**
	A kertészeti munkavégzés biztonság-technikája	*10*											**10**
	Tűz- és robbanásvédelem	*8*											**8**
	Környezet- és természet-védelem	*12*											**12**
	Munkajogi alapismeretek	*8*											**8**
11024-16 Kerti munkák	**Kerti munkák**	**108**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**108**
	A gyümölcstermő növények	*12*											**12**
	Gyümölcstermő növények telepítése	*8*											**8**
	A termőkorú gyümölcstermő növények ápolási munkái, betakarítása	*16*											**16**

A zöldségnövények	*10*											**10**
A zöldségnövények termesztési módjai	*9*											**9**
A zöldségnövények szaporítása	*10*											**10**
A zöldségnövények ápolási munkái, betakarítása	*10*											**10**
A szőlőnövény, szőlőfajták	*15*											**15**
A szőlő ültetése, a termő szőlő ápolási munkái	*11*											**11**
A szőlő betakarítása	*7*											**7**
Kerti munkák gyakorlat	**0**	**252**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**252**
Kerti növények betakarítása		*42*										**42**
Ültetési munkák		*42*										**42**
Növényismeret		*35*										**35**
Fenntartó metszés		*42*										**42**

	Zöldségnövények szaporítása		*35*										**35**
	Ápolási munkák		*56*										**56**
11025-16 Kertészeti termesztés	**Gyümölcs-termesztési alapok**	**0**	**0**		**36**	**0**		**108**	**0**		**46**	**0**	**190**
	A gyümölcs-termesztés jelentősége, helyzete				*7*								**7**
	Gyümölcstermő növények csoportosítása, növényi részek jellemzése				*16*								**16**
	Gyümölcstermő növények környezetigénye				*13*								**13**
	Gyümölcstermő növények szaporítása, nevelése							*30*					**30**
	A gyümölcsös telepítésének feltételei, formái, folyamata							*20*					**20**

	A metszés célja, elmélete, biológiai alapjai; metszést kiegészítő eljárások							*38*					**38**
	Gyümölcsösök tápanyag-utánpótlása							*20*					**20**
	Gyümölcsösök talajművelése, öntözése										15		**15**
	Gyümölcstermő-növények növényvédelme										15		**15**
	A gyümölcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása										16		**16**
	Gyümölcs-termesztési alapok gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**108**		**0**	**144**		**0**	**93**	**345**
	Gyümölcs-faiskolai gyakorlatok					*35*							**35**
	Gyümölcsösök talajművelése					*42*							**42**
	Gyümölcsösök trágyázása					*31*							**31**

	A gyümölcsfélék károsítói								*21*				**21**
	Oltványok készítése								*28*				**28**
	Gyümölcsös telepítése, gyümölcsfélék termőfelületének kialakítása								*46*				**46**
	Gyümölcsfélék betakarítása, piaci előkészítése, tárolása								*49*				**49**
	Faiskolai munkák											*21*	**21**
	Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása, metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás											*37*	**37**
	Gyümölcsösök öntözése, növényvédelme											*35*	**35**
	Zöldség-termesztési alapok	**0**	**0**		**36**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**139**

	A zöldség-termesztés jelentősége, helyzete; a zöldségfélék, csoportosítása				*9*								**9**
	A zöldségnövények környezeti igényei				*11*								**11**
	Termesztő-berendezések csoportosítása, jellemzése				*16*								**16**
	A zöldségfélék termesztési módjai							*14*					**14**
	A zöldségfélék szaporítása							*14*					**14**
	A zöldségfélék tápanyag-utánpótlása, talajművelése, öntözése							*33*					**33**
	A zöldségfélék különleges ápolási munkái							*11*					**11**
	A zöldségfélék növényvédelme										*8*		**8**

	A zöldségfélék betakarítása, áru-előkészítése, tárolása											*15*		**15**
	A zöldségvetőmag-termesztés											*8*		**8**
	Zöldség-termesztési alapok gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**72**		**0**	**144**			**0**	**62**	**278**
	A zöldségfélék betakarítása, válogatása, osztályozása, csomagolása					21								**21**
	A zöldségfélék talajművelése, trágyázása					28								**28**
	A vetőmag; a zöldségfélék károsítói					23								**23**
	Palántanevelés								46					**46**
	A zöldségfélék öntözése								28					**28**
	A zöldségfélék talajművelése, trágyázása, tárolása								42					**42**

	A zöldségfélék magtermesztése								28				**28**
	Termesztő-berendezések ismerete, létesítése											21	**21**
	Magvetés, palánták ültetése											21	**21**
	A zöldségfélék növényvédelme, különleges (speciális) ápolási munkái											20	**20**
	Szőlőtermesztés	**0**	**0**		**36**	**0**		**144**	**0**		**62**	**0**	**242**
	A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete; a szőlő környezeti igénye				*14*								**14**
	A szőlő szaporítása, nevelése				*13*								**13**
	Szőlőültetvény létesítése				*9*								**9**
	Szőlőművelési módok							*29*					**29**
	A szőlő metszése							*35*					**35**

	A szőlő zöldmunkái, talajmunkái							*34*					**34**
	A szőlő tápanyagellátása, öntözése, növényvédelme							*46*					**46**
	Szőlőfajták										*17*		**17**
	A szőlő betakarítása, feldolgozása										*22*		**22**
	A szőlőtermesztés gépei, eszközei										*23*		**23**
	Szőlőtermesztés gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**108**		**0**	**144**		**0**	**62**	**314**
	A szőlőnövény, a szőlő talajmunkái					*28*							**28**
	Európai szaporítóvessző előállítása					*17*							**17**
	A szőlő károsítói					*21*							**21**

	Alanyvesszők előállítása, oltványok készítése, gyökeres szőlődugványok ellállítása					*42*							**42**
	Szőlőültetvény létesítése								*49*				**49**
	A szőlő alakító metszése, zöldmunkái								*49*				**49**
	A szőlő betakarítása, szőlőfajta-ismeret								*46*				**46**
	A szőlő talajmunkái, a szőlő tápanyagellátása, a szőlőiskola munkái								*56*				**56**
	Tőkepótlási eljárások, a szőlő metszése											*35*	**35**
	A szőlő növényvédelme, öntözése											27	**27**

Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	**324**	**432**		**324**	**432**		**324**	**432**		**309**	**341**	**2918**
Összes éves/ögy óraszám:	**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**650**		**3198**
Elméleti óraszámok/aránya	1281 / 3198 40%											
Gyakorlati óraszámok/aránya	1917 / 3198 60%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség 3 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *18 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10960-16 azonosító számú

Vállalkozási, kereskedelmi alapok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10960-16 azonosító számú Vállalkozási, kereskedelmi alapok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gazdálkodási alapismeretek	Gazdálkodási alapgyakorlatok
FELADATOK		
Megtervezi a vállalkozását	x	x
Ismeri az őstermelői és a kistermelői élelmiszer előállítási tevékenység folytatásának feltételeit	x	x
Kiválasztja a megfelelő vállalkozási formát, elindítja a vállalkozását	x	x
Üzleti tervet készít		x
Megtervezi a vállalkozás anyagi feltételeit	x	
Biztosítja a vállalkozásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket	x	x
Betartja és betartatja a munkajogi előírásokat	x	
Irányítási és szervezési feladatokat lát el	x	x
Folyamatosan fejleszti vállalkozását	x	x
Adózási feladatokat lát el		x
Figyelemmel kíséri a vállalkozásával kapcsolatos jogszabályokat	x	
Kapcsolatot tart a környezetével, továbbképzéseken vesz részt		x
Szükség esetén átalakítja vagy megszünteti vállalkozását	x	
Piackutatást végez	x	x
Piacbefolyásolási tevékenységet folytat	x	x
Üzleti tárgyalást, üzleti levelezést folytat	x	x
Tervet, pályázatot készít/készíttet		x
Támogatást igényel		x
Elvégzi a szükséges gazdasági számításokat		x
Jelentést, kimutatást készít, adatszolgáltatást végez		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	
Beszerzi a termeléshez, szolgáltatáshoz szükséges anyagokat	x	x
Készletezési, raktározási tevékenységet folytat		x
Értékesítési tevékenységet folytat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Alapfogalmak	x	
Őstermelői tevékenység és kistermelői élelmiszer előállítás	x	

A termelés ráfordításai és költségei, az egyes ágazatok jellemző költségei, a vállalkozás eredménye	x	x
A termelési folyamat és tényezői	x	x
A vállalkozás fogalma, jellemzői, formái jellemzői	x	x
Vállalkozás létesítése, működtetése, átalakítása és megszüntetése	x	x
Az üzleti terv készítésének céljai, az üzleti terv felépítése	x	x
A szerződéskötés alapelvei, fontosabb szerződéstípusok	x	x
Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése		x
Az üzleti tárgyalás feltételei, résztvevői, menete		x
A kommunikáció módszerei, eszközei		x
Az üzleti levelezés szabályai		x
A fogyasztói magatartás	x	
A piackutatás módszerei mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek esetén	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek marketingje	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek jellemzői, termékfejlesztés módjai	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek árképzése	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek speciális értékesítési módjai, folyamata	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek értékesítésének elősegítése (speciális reklám, SP, PR, közvetlen eladás, internetes értékesítés)	x	x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	
Pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai		x
Biztosítási lehetőségek az üzleti életben	x	
A vállalkozás pénzügyei, hitelezés, adózás, a különböző vállalkozási formákra jellemző adózás	x	x
Társadalombiztosítás	x	
Munkajogi, munkaügyi ismeretek	x	
Munkaszervezés	x	x
Számítógépes nyilvántartás		x
Beszerzés folyamata, raktározás, készletezés, leltározás, leltárkészítés	x	x
Mezőgazdasági kompenzációs felár, felvásárlási jegy	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x

Szakmai nyelvi íráskészség		x
Szakmai írásbeli fogalmazás készsége		x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság		x
Döntésképesség		x
Szervezőkészség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Kapcsolatteremtő készség		x
Irányítási készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémaelemzés, -feltárás, -megoldás	x	x
Tervezés		x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x

3. Gazdálkodási alapismeretek tantárgy 93 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók váljanak alkalmassá az önálló gazdálkodás megtervezésére, a lehetőségeiknek megfelelő gazdálkodási forma kiválasztására, annak működtetésére, szükség esetén megszüntetésére. Értsék a gazdasági folyamatok, a jövedelemképződés összefüggéseit. Legyenek tisztában a munka világát szabályozó előírásokkal, az alapvető munkajogi, adózási szabályokkal.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem és társadalomismeret (az Európai Unió kialakulása)

3.3. Témakörök

3.3.1. A termelés erőforrásai *10 óra*

A termelés eszközrendszere (befektetett eszközök, forgóeszközök, termőföld, munkaerő), az eszközök hatékony működtetésének összefüggései.

3.3.2. A termelési folyamat elemzése *11 óra*

A termelés ráfordításai és költségei, a termelési tevékenység eredménye, hatékonyságot kifejező mutatók képzése

3.3.3. A termelési folyamat szervezése *11 óra*

A termelés reálszférája:
- beszerzés
- termelés
- készletezés
- minőség-ellenőrzés
- értékesítés

3.3.4. A termelés pénzügyei *10 óra*

A termelés pénzügyei:
- a pénz szerepe a piacgazdaságban
- pénzintézeti rendszer, pénzintézetek tevékenysége
- pénzforgalom típusai, jellemzői
- hitelezés
- értékpapírok és tőzsde

3.3.5. Vállalkozási alapismeretek *10 óra*

A vállalkozások csoportosítása:
- a vállalkozás fogalma, általános jellemzői, feltételei
- egyéni és társas vállalkozás, valamint a szövetkezetek jellemzői, működésének szabályai

3.3.6. Vállalkozások alapítása *10 óra*

Az alapítás folyamata, közreműködő szervezetek, szükséges dokumentumok. Cégbejegyzés, cégfelügyelet, érdekképviseletek.
A vállalkozási formák közötti választás szempontjai

3.3.7. A vállalkozás működtetése *10 óra*

A vállalkozások adózási, nyilvántartási kötelezettségének tartalma, formái
A munkaviszony és jellemző tulajdonságai:
- általános jogi ismeretek
- munkaviszony keletkezése, megszűnésének, megszüntetésének esetei
- munkáltató, munkavállaló jogai és kötelezettségei
- munkáltató, munkavállaló kártérítési felelőssége
- munkaügyi vita
Az őstermelői és kistermelői tevékenység jellemzői, működésének szabályai
A vállalkozások kiegészítő jövedelemszerzési lehetőségei
A vállalkozások finanszírozása

3.3.8. Marketing *10 óra*

A marketing fogalmi rendszere (szükséglet, jószág, hasznosság, szűkösség, haszonáldozat, termelői, fogyasztói többlet, termelési lehetőségek határa)
Piaci ismeretek:
- piac fogalma
- működése
- piactípusok
- a piac résztvevői
- mérete
- a fogyasztói magatartás jellemzői a különféle piactípusokon
Marketing információk, a piackutatás formái
Marketingmix elemek, összefüggések
A megtermelt termékek sajátosságai
A termékek piacának, vásárlási folyamatának jellemzői
A termékek fejlesztésének lehetőségei
A termékek árképzése
A termékek értékesítési módjai
A vállalkozás promóciós tevékenységének tartalma

3.3.9. Fogyasztóvédelem *4 óra*

Alapfogalmak:
- Tudatos fogyasztó
- Fogyasztó
- Vállalkozás
- Forgalmazó
- Termék és szolgáltatás
- Eladási ár és egységár
Online adásvételi és szolgáltatási szerződés
Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások)
Gyermek- és fiatalkorúak védelmét szolgáló előírások (alkohol, dohánytermék, szexuális termék kiszolgálásának tilalma)
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje)
Békéltető testület (alternatív vitarendezés lényege, fogalma, feladatai)
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek (fogalma, feladatai)
Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok (megtévesztő, agresszív és az ún. feketelista)

Piacfelügyeleti alapfogalmak:
- Biztonságos termék
- CE megfelelőségi jelölés
- Forgalmazó

Hatósági ellenőrzés:
- A hatósági ellenőrzés szabályai (ellenőrzés módja)

Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései:
- Méret, súly, használhatóság ellenőrzése
- Vásárlók könyve vezetése
- Üzlet nyitvatartásáról szóló tájékoztatás
- Üzlethelyiségen kívüli és távollevők közötti ügyletekhez (e-kereskedelemhez) kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások (kötelező tájékoztatás, elállási jog)

Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

Kellékszavatosság fogalma

Jótállás fogalma

Egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállás (értékhatár, jótállási idő, érintett termékek)

Egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállás (értékhatár, jótállási idő, érintett szolgáltatások)

Szavatossági, jótállási igények intézése (jegyzőkönyv, kijavítás vagy kicserélés ideje)

3.3.10. Európai Uniós ismeretek *7 óra*

Az Európai Unió kialakulása és intézményi és finanszírozási rendszere

Közös Agrárpolitika (KAP) kialakulása, működése

Az Európai Unió agrárszabályozása

Az Európai Unió vidékfejlesztési politikája

EU pénzügyi alapok, pályázati rendszerek

EU és nemzeti támogatások rendszere

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés		x	x	
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita			x	
5.	projekt		x		
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x	x	Szakirodalom (könyvek, folyóiratok, prospektusok, stb.)

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Gazdálkodási alapgyakorlatok tantárgy 124 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a vállalkozás működtetéséhez szükséges alapvető gyakorlati tudnivalókat.

Váljanak képessé a termelés releváns adatainak összegyűjtésére, rendszerezésére, gazdálkodási tevékenységük elemzésére, elő és utókalkulációk végzésére.

Tudjanak üzleti tervet készíteni, fejlesztési célokat meghatározni.

Legyenek képesek önállóan vállalkozás indítására, működtetésére, adatközlések megtételére. Ismerjék meg a bizonylatkitöltés szabályait, tudjanak pénzforgalommal kapcsolatos alapbizonylatokat kitölteni.

Legyenek képesek a pályázati lehetőségek felkutatására, a megfelelő pályázatok kiválasztására, ismerjék meg pályázatírás alapjait.
Ismerjék a termékek fejlesztésének, árképzésének módjait, értékesítési folyamatát, promócióját.
Legyenek tisztában a személyi jövedelemadó-bevallás készítésével, járulékfizetési kötelezettségeik ellátásának módjával. Ismerjék meg a társadalombiztosítási jogosultságokat, ezáltal tudjanak alkalmazottat a jogszabályoknak megfelelően alkalmazni

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok használata, internethasználat).
Gazdálkodási alapismeretek tantárgy kapcsolódó témakörei.

4.3. Témakörök

4.3.1. Adózási ismeretek ***21 óra***

Jövedelemadó bevallás elkészítése
- főállású egyéni vállalkozó esetén
- másodállású egyéni vállalkozó esetén

4.3.2. Őstermelés adózása ***14 óra***

Az őstermelő, családi gazdálkodó legkedvezőbb adózási módjának kiválasztása
Járulékfizetési kötelezettségek teljesítése:
- munkáltatót terhelő járulékok
- munkavállalót terhelő járulékok
- idegenforgalmi hozzájárulás
- útalap hozzájárulás
- környezetvédelmi termékdíj

Társadalombiztosítási eljárások rendszere:
- egészségügyi szolgáltatások
- táppénzjogosultságok
- betegszabadság
- terhességi gyermekágyi segély

Jogkövetkezmények, jogorvoslat az adózási rendszerben

4.3.3. Vállalkozás gyakorlata ***21 óra***

Vállalkozás létesítése, átalakítása és megszüntetése
A vállalkozás tárgyi és személyi (munkaerő) feltételeinek kialakítása
A vállalkozás eszközeinek értékelése

4.3.4. A vállalkozás működtetése során szükséges kalkulációk ***14 óra***

Ráfordítások, költségek, hozamok, bevételek meghatározása
Jövedelem, jövedelmezőség, fedezet, hatékonyság meghatározása, elemzése

4.3.5. Tervezési gyakorlat ***14 óra***

Az üzleti terv felépítése, tartalma, összeállítása

4.3.6. Pályázatkészítési gyakorlat ***14 óra***

Pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatkészítés

4.3.7. A vállalkozás marketing tevékenysége *7 óra*

Piackutatás egy adott termék esetében (módszerek, elemzések)
A termék fejlesztési lehetőségei
A termék árképzése, árváltoztatása
A termék értékesítési módjai
Az értékesítéshez kapcsolódó piacbefolyásolás (reklám, SP, PR, személyes eladás)
Beszerzést/vásárlást befolyásoló tényezők
Beszerzés/vásárlás folyamata
Logisztika

4.3.8. Adminisztráció *12 óra*

Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése (alaki, tartalmi, formai követelmények)
Számlakitöltés:
- készpénzfizetési számla kitöltése
- átutalásos számla kitöltése
- nyugta kiállítása
- készpénzátvételi elismervény kiállítása

Tevékenységének tervezéséhez, folytatásához, ellenőrzéséhez szükséges információk, adatok gyűjtése, tárolása, rendszerezése:
- eszköz-, anyag- és készletnyilvántartások vezetése
- számítógépes adatnyilvántartás, gazdálkodási napló vezetése leltározás, leltárkészítés, selejtezés

Termelői regisztráció
Támogatások igénylése

4.3.9. Kommunikáció *7 óra*

Információforrások kezelése
Az infokommunikációs irodai eszközök használata (irodai eszközök, telefon, fax, szkenner, iratmegsemmisítő)
Az üzleti levelezés szabályai
A kommunikáció módszerei, eszközei
Az üzleti tárgyalás résztvevői, menete, kiértékelése

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés		x	x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x	x		

6.	kooperatív tanulás	x	x	x	
7.	szimuláció		x		
8.	szerepjáték		x		
9.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Irodahelyiség, irodai anyagok és eszközök (számítógép, nyomtató, fénymásoló, szkenner, telefon, fax, stb.)
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		Internetelérés és szoftverek
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	

5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x	x		
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10961-16 azonosító számú

Kertészeti alapismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10961-16 azonosító számú Kertészeti alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Növénytan	Termesztési ismeretek	Termesztési ismeretek gyakorlat	Műszaki alapismeretek	Műszaki alapismeretek gyakorlat
FELADATOK					
Előkészíti a munkaterületet			x		x
Kiválasztja, előkészíti a munkájához szükséges eszközöket, gépeket, anyagokat			x		x
Talajmunkákat, gyomirtást, talajvédelmi munkát végez			x		x
Tápanyag-utánpótlást végez			x		x
Öntözést végez			x		x
A fényviszonyokat szabályozza			x		x
A hőmérsékleti viszonyokat szabályozza			x		x
Növényvédelmi feladatot lát el			x		x
A növényekkel mint élő anyaggal dolgozik			x		
Üzemelteti, használja a munka- és erőgépeket, eszközöket, kéziszerszámokat, termesztő berendezéseket					x
Épületeket, berendezéseket, műtárgyakat, gépeket, szerszámokat karbantart					x
SZAKMAI ISMERETEK					
A növényi szervek külső alaktana (morfológia)	x				
A növényi szervek felépítése, működése (anatómia)	x				
A növények életjelenségei (fiziológia)	x				
A növénycsoportok jellemzői	x				
Növények felhasználási lehetőségei	x				
A növény és a környezet kapcsolata (ökológia)	x				
A Föld meteorológiai jellemzői		x			
Magyarország éghajlati viszonyai		x			
Meteorológiai műszerek		x	x		
A talaj alkotórészei, jellemzői		x	x		
Talajtípusok jellemzői		x			
Öntözés módjai		x			
Öntözés eszközei, gépei		x	x	x	x
A talajművelés eljárásai		x			
A talajművelés eszközei, gépei		x	x	x	x
A tápanyag-utánpótlás lehetőségei		x	x		
Trágyafélék jellemzői (szerves és műtrágyák)		x			
A tápanyag-utánpótlás eszközei, gépei		x	x	x	x
Védekezési eljárások a növényvédelemben		x	x		
A fontosabb kórokozók, kártevők, gyomok felismerése	x	x			
A növényvédelem eszközei, gépei		x	x	x	x

Termesztő berendezések		x	x	x	x
A kertészetben előforduló erő- és munkagépek				x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség			x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Állóképesség			x		x
Mozgáskoordináció (testi ügyesség)			x		x
Testi erő			x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság			x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyénvaló alkalmazása			x		x
Körültekintés, elővigyázatosság			x		x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x		x

5. Növénytan tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A végzett szakemberek a mindennapi munkájuk során állandó kapcsolatba kerülnek az élő növénnyel, illetve annak valamilyen részével, ezért alapvető fontosságú, hogy tisztában legyenek a növények külső és belső tulajdonságaival, életfolyamataik működésével, a legfontosabb növénycsoportokkal, valamint a növények és a környezetük kapcsolatával.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia (külső alaktan, élettan, rendszertan, környezettan).

5.3. Témakörök

5.3.1. A növények külső és belső felépítése *23 óra*

A gyökér, a szár, a levél (fogalma, feladata, típusai, módosulásai)
A virág, virágzat (fogalma, részei)
A termés (fogalma, valódi és áltermés)
A sejt élő részei: citoplazma, színtestek, sejtmag
A sejt élettelen részei: sejtfal, sejtüreg-sejtnedv, zárványok
A növényi szövetek: osztódó szövetek (merisztéma, kambium, sebkambium); állandósult szövetek (bőrszövet, szállítószövet, alapszövet)
A növényi szervek működése (gyökér, szár, levél, virág, termés)

5.3.2. A növények életjelenségei *13 óra*

Anyagcsere: asszimiláció (fotoszintézis, kemoszintézis), disszimiláció (légzés, erjedés)
Növekedés (mennyiségi változás) és fejlődés (minőségi változás)
A virágos növények fejlődési fázisai: mag nyugalmi állapota, csírázás, vegetatív fejlődés (gyökér, szár, levél), generatív fejlődés (virág, termés)
A növények ivaros szaporodása: virágzás, megporzás, kettős megtermékenyítés, terméserés
A növények ivartalan szaporodása: természetes szaporító képletek (inda, sarj, fiókhagyma, sarjhagyma, sarjhagymagumó, gumó)
Kertészeti szaporítási módok
Növényi mozgások: passzív, aktív (helyváltoztató, helyzetváltoztató)

5.3.3. Növényrendszertan *19 óra*

A rendszerezés alapjai: mesterséges és természetes rendszer, rendszertani kategóriák, faj, fajta fogalma, kettős nevezéktan
A kertészetben jelentős törzsek, osztályok, családok ismerete: mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők
Fontosabb két- és egyszikű növénycsaládok

5.3.4. Környezettan *17 óra*

A növény és környezete: élő környezeti tényezők (más növények, állatok, ember); élettelen környezeti tényezők (levegő, hőmérséklet, fény, víz, tápanyag, talaj)
Környezetvédelem

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Termesztési ismeretek tantárgy 144 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának a célja, hogy kertészeti termesztés fogalmával, ágazataival ismertesse meg a tanulókat. Éghajlattani és talajtani ismeretek birtokában alapozza meg a kertészeti ágazatok termesztését befolyásoló talajművelési, trágyázási és öntözési eljárások megismerését és felhasználhatóságát. Mutasson rá az eredményes termesztéshez nélkülözhetetlen növényvédelem és környezetvédelem kapcsolatára.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret (földrajz - éghajlat, talaj, tápanyagok), Műszaki ismeretek.

6.3. Témakörök

6.3.1. A kertészeti termesztés tárgyi feltételei *8 óra*

A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztőedények (cserepek, szaporítóládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.)

6.3.2. Éghajlattan *30 óra*

A növények növekedését befolyásoló éghajlati tényezők

Általános meteorológiai fogalmak: idő, időjárás, éghajlat, légkör, légköri elemek, légkör összetétele, légnyomás, szél, csapadék, léghőmérséklet, talajhőmérséklet, páratartalom, napsütés
Éghajlattani alapismeretek: az éghajlatot befolyásoló tényezők, éghajlatok osztályozása, makroklíma, mikroklíma, éghajlatot jellemző főbb értékek
Magyarország éghajlata, agrometeorológiája

6.3.3. Talajtan *34 óra*

A talaj képződése és fogalma
A talajok összetétele
A talajok fontosabb tulajdonságai (kötöttség, kémhatás, szerkezet, víz-, levegő-, hőgazdálkodás, tápanyag-gazdálkodás)
A talajok osztályozása
A talajtulajdonságok vizsgálata
Kertészeti földnemek, közegek

6.3.4. Talajművelés *18 óra*

A talajművelés célja és alapelvei
Talajművelési eljárások, azok eszközei, gépei: szántás, tárcsázás, kultivátorozás, boronálás, simítózás, hengerezés, a talajmaró és a mélylazító használata
Talajművelési rendszerek kialakítása

6.3.5. Trágyázás *18 óra*

A trágyázás célja
A trágyafélék csoportosítása: szerves trágyák (istállótrágya fogalma, összetétele, kezelése, tárolása, hígtrágya, zöldtrágya, egyéb szerves trágyák), műtrágyák (nitrogén-, foszfor-, káliumtartalmú műtrágyák, mikroelem-trágyák jellemzői, használatuk lehetőségei és tárolásuk)
A szervestrágyázás és a műtrágyázás hatásának összefüggései, környezetvédelmi vonatkozásai

6.3.6. Öntözés *18 óra*

Az öntözés jelentősége
Az öntözés célja: vízpótló, kelesztő, frissítő, párásító, nedvességtároló, talajátmosó, trágyázó, beiszapoló, színező és fagy elleni öntözés
Az öntözővíz tulajdonságai: ásványisó-tartalma, keménysége, hőfoka és szennyezettsége
Öntözési módok: felületi, esőszerű, altalaj és mikroöntözés
Az öntözés időpontjának és az öntözővíz mennyiségének meghatározása (öntözési norma, idénynorma, öntözési forduló)

6.3.7. Növényvédelem *18 óra*

A növényvédelem jelentősége, tárgya, rövid története, feladata
Legfontosabb, a növényeket károsító élő szervezetek (vírusok, baktériumok, gombák, állati kártevők) életfeltételei, károsításuk megjelenési formái
A kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényei
Növényvédő szerek ismerete, felhasználása, tárolása
A növényvédelem módjai, előrejelzés, megelőzés, védekezés
A környezetvédelem szerepe a növényvédelemben
Komplex és integrált növényvédelem

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés			x	
5.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Termesztési ismeretek gyakorlat tantárgy 144 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlatokon az eredményes kertészeti termesztéshez szükséges alapismereteket sajátítsák el a tanulók. A meteorológiai eszközök használata, a talajmintavételi módok és az egyszerű talajvizsgálatok, a tápanyag utánpótlásra használt anyagok ismerete elősegíti az eredményes gazdálkodást. A legfontosabb kultúrnövényeket károsító szervezetek, és azok életfeltételeinek ismerete hozzásegít a környezetkímélő növényvédelmi szemlélet elsajátításához.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret (földrajz - éghajlat, talaj, tápanyagok), Műszaki ismeretek.

7.3. Témakörök

7.3.1. A kertészeti termesztés tárgyi feltételeinek megismerése 21 óra

A kertészeti termesztésben előforduló termesztőberendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztőedények (cserepek, szaporítóládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése

7.3.2. Éghajlattani gyakorlatok 30 óra

A meteorológiai mérőház

A páratartalom meghatározására alkalmazható mérőeszközök (hajszálas nedvességmérő, száraz-nedves hőmérő, polyméter). A léghőmérséklet mérésének eszközei (állomási hőmérő, Fuess-féle maximum-minimum hőmérő)

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélzászló, kézi kanalas szélsebességmérő)

7.3.3. Talajtani gyakorlatok 21 óra

A talaj helyszíni vizsgálata (előzetes tájékozódás, bejárás)

Talajmintavétel (szelvényminta, átlagminta)

Talajminták előkészítése laboratóriumi vizsgálatra

Egyszerű talajvizsgálatok (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

7.3.4. Trágyázási gyakorlatok 35 óra

Szerves trágyák ismerete (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)

Műtrágyák ismerete (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)

Alapvető trágyázási eljárások

7.3.5. Növényvédelmi gyakorlatok 37 óra

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerése (kór- és kárképek)
Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek felismerése
Permetlé-összetétel számítás
A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverése (gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Műszaki alapismeretek tantárgy 144 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának feladata általános műszaki ismeretek nyújtása, a kertészetben használt erő- és munkagépek, eszközök működési elvének, szerkezetének megismertetése.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek (géptan)

8.3. Témakörök

8.3.1. Anyagismeret ***12 óra***

A szerkezeti anyagok tulajdonságai, jellemző felhasználási módjuk
Fémek: vas és ötvözetei, alumínium, réz, horgany, ólom, ón, nikkel, forraszanyagok
Nem fémes anyagok: fa, gumi, üveg
Műanyagok, tömítő- és szigetelőanyagok, a beton
Tüzelő- és kenőanyagok, ezek jellemző tulajdonságai, felhasználásuk

8.3.2. A műszaki ábrázolás alapjai ***14 óra***

A műszaki rajzok rendszere, szabványok, vonalvastagságok, szövegmező, méretarányok
Alapvető ábrázolási módok, a vetületek, ezek elrendezése
Alkatrészrajz, összeállítási rajz, metszet
Méretjelölés, méretháló
Gépészeti működési vázlat
Építészeti rajz

8.3.3. Gépelemek, szerkezeti egységek ***10 óra***

Gépelemek, kötőgépelemek fogalma
Kötésmódok: oldhatatlan kötések, oldható kötések
Tengelyek, csapágyak, a csapágyak feladata, fajtái, karbantartása
Tengelykapcsolók, a tengelykapcsolók típusai, jellemzőik
Nyomatékátvitel (szíjhajtás, lánchajtás, fogaskerékhajtás)
Az áttétel
Mozgást átalakító gépelemek, típusai, jellemzőik
Szivattyúk: dugattyús, membrán-, centrifugál-, fogaskerék-szivattyú, centrifugálszivattyú, csavarlapátos szivattyú
Hidraulikus munkahengerek

8.3.4. Belsőégésű motorok ***26 óra***

A négyütemű Otto-motor szerkezete, működése

A négyütemű Diesel-motor szerkezete, működése
A kétütemű motorok
Az Otto-motor üzemanyag-ellátó rendszerének működése, karbantartása
Az elemi karburátor működése, a hidegindítás
A Diesel-motor üzemanyag-ellátó rendszere, ennek karbantartása, a légtelenítés, a hidegindítás
A motorok hűtése, a vízhűtő rendszer működése, karbantartása

8.3.5. Az erőgépek szerkezeti felépítése 24 óra

Az erőgépek fajtái, általános felépítésük, az erőátvitel egységei (motor, tengelykapcsoló, sebességváltó, kiegyenlítőmű, véglehajtás, járókerék)
A teljesítményleadó-tengely, a függesztő szerkezet, a vonószerkezet
A járószerkezet és a kormányzás
A fékszerkezetek feladata, fajtái, működése, karbantartása
A járművek elektromos berendezései
Az akkumulátor működése, karbantartása
Az indítómotor, a generátor, gyújtórendszer, világítóberendezések, ezek üzemeltetése, karbantartása

8.3.6. Villanymotorok 18 óra

A villanymotorok működési elve, szerkezete, fajtái
A villanymotorok üzemeltetése, biztonságtechnikája

8.3.7. A termesztés, növényápolás gépei 40 óra

A talajművelő gépek
Az ekék feladata, fajtái, az ágyeke fő részei, működése, beállítása
A boronák fajtái, működésük
A tárcsák, kultivátorok felépítése, működése, beállítása
A lazítók és a hengerek
A talajmarók
Az ásógép
Magágykészítők
Az istállótrágya-szórók felépítése, működése, szabályozása
A hígtrágya kijuttatása
A műtrágyaszórók felépítése, működése, szabályozása (szilárd és folyékony műtrágyák kijuttatása)
A növényvédő gépek csoportosítása (permetezők, porozók, nagyüzemi és háti permetezők, légi növényvédelem), cseppképzési módok Hidraulikus porlasztású gépek, légporlasztásos gépek és szállítólevegős gépek fő részei, működése
Szórószerkezetek, a ködpermetezés gépei
A porozógépek, csávázók
Háti permetezők (szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos)
A permetezőgépek automatikái
Permetlé összetétel számítása, növényvédelmi gépek beállítása
Az üzemeltetés, karbantartás, környezetvédelem feladatai
A szállítás, rakodás gépei
Biztonsági előírások a szállítás, rakodás gépeire
Az öntözési módok (felületi, esőztető, mikroöntözés), az öntözőberendezések fő egységei stabil, félstabil öntözőtelep és eszközeik
Tápanyag-utánpótlás öntözéssel, mikroöntözés

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Műszaki alapismeretek gyakorlat tantárgy 180 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlatok során fel kell készíteni a tanulókat a kertészetben alkalmazott kéziszerszámok, eszközök készségszintű használatára, a gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére.

Legyenek képesek elvégezni az egyszerűbb javításokat, az eszközök, berendezések, gépek karbantartását. Meg kell tanulniuk a munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi és higiéniai előírásoknak megfelelően, a veszélyeket elhárító módon dolgozni.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek (géptan)

9.3. Témakörök

9.3.1. Kéziszerszámok, anyagok ismerete, használata — *28 óra*

A műhely kéziszerszámainak megismertetése, a használat gyakorlása
A gépek anyagai, ezek megmunkálhatósága
Kötésmódok (oldható, nem oldható)
Kertészeti szerszámok élezése, nyelezése, karbantartása

9.3.2. Gépelemek, szerkezeti egységek ismerete — *28 óra*

A legfontosabb gépépítő egységek megismertetése (tengelyek, csapágyak, tengelykapcsolók, szivattyúk, hidraulikus munkahengerek), működésük, karbantartásuk, jellegzetes meghibásodásuk

9.3.3. Motorok szerkezete, működtetése — *52 óra*

Az Otto-motorok, Diesel-motorok szerkezete, működése
Az üzemanyag-ellátó rendszerek, a kenési rendszer és a hűtési rendszer, valamint a levegőszűrő fő részei, működése
Hidegindítások, indítások gyakorlása
A kétütemű és a négyütemű motorok összehasonlítása
Üzemanyagok, kenőanyagok

9.3.4. Erőgépek szerkezete, működtetése — *21 óra*

Az erőgépek szerkezeti egységei, ezek megnevezése, funkciója, elhelyezkedése a járművön
Az erőátvitel egységei
A kormányzás, a járószerkezet, a fékek, a 3 pont felfüggesztés
Az erőgép indításának, leállításának, vezetésének gyakorlása

9.3.5. Elektromos berendezések, villanymotorok működtetése — *7 óra*

A járművillamossági berendezések elhelyezkedése a járművön, feladatuk, működésük, karbantartásuk (akkumulátor, generátor, indítómotor, világítás, biztosítékok)
Váltóáramú motorok indítása, üzemeltetése

9.3.6. Erőgépek, munkagépek összekapcsolása — *14 óra*

A 3 pont felfüggesztés, ennek állítási lehetőségei
A vonóhorog, a teljesítmény-leadó tengely, a hidraulikus és elektromos csatlakoztatás

A traktor és pótkocsi, a traktor és meghajtott munkagép összekapcsolása, szétkapcsolása
A csatlakoztatás biztonságtechnikája, járműszerelvény vezetése
Motoros kisgépek kezelése

9.3.7. A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése 30 óra

A talajművelő gépek szerkezetének, működésének áttekintése, a csatlakoztatások, beállítások, az üzemeltetés és a karbantartás gyakorlása a rendelkezésre álló eszközökkel (ágyeke, tárcsa, kultivátor, talajmaró, boronák, lazítók, hengerek, rotációs kapák)
Az istállótrágya-szórók és műtrágyaszórók szerkezeti részei, csatlakoztatásuk az erőgéphez, beállításuk, üzemeltetésük, karbantartásuk gyakorlása
A vontatott és háti permetezők szerkezetének, működésének bemutatása, üzemeltetése, szabályozása, karbantartása
Vontatott gépeknél: hidraulikus porlasztású légporlasztásos és szállítólevegős permetezők
Vontatott porozó
Háti permetezőnél: szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos motoros
Szórófejek, cseppnagyság jelentősége
Környezetvédelmi, karbantartási feladatok
Permetlé összetétel számítás
Permetezőgépek automatikái
A traktoros pótkocsik felépítése, a csatlakoztatás, vontatás gyakorlása
A billenthető pótkocsik üzemeltetése
Traktoros és önjáró homlokrakodók
Kerti traktor és pótkocsi összekapcsolása
Karbantartási teendők, munkabiztonsági követelmények
Elektromos és gázüzemű rakodók
Az esőztető és csepegtető öntözés berendezéseinek főbb egységei (szivattyúk, vezetékek, szórófejek, csepegtető testek, zárószerkezetek)
Kézi áttelepítésű vagy mobil berendezés összeszerelése, szétszerelése, üzemeltetése, karbantartása
Öntözési automatika
A kertészetben leggyakrabban használatos kisgépek (fűnyírók, komposztálók, láncfűrészek stb.) üzemeltetése, karbantartása, kisebb javítása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
5.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
5.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x	x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10962-16 azonosító számú

Kertészeti munkavállalói ismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10962-16 azonosító számú Kertészeti munkavállalói ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munkavállalói ismeretek
FELADATOK	
Munkavédelmi, balesetvédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai, higiéniai és minőségbiztosítási jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat	x
Környezetvédelmi jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat	x
Gondoskodik az áru- és vagyonvédelemről	x
A munkaviszony megkezdésére, folytatására, megszűnésére, megszüntetésére vonatkozó szabályokat, előírásokat betart, betartat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Baleset-, munka-, tűzvédelmi szabályok, higiéniai előírások	x
Környezetvédelmi szabályok	x
Természetvédelem (védett növények)	x
Az áru- és vagyonvédelmi berendezések fajtái	x
Az áru- és vagyonvédelmi berendezések használata	x
Munkajogi fogalmak	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x
Körültekintés elővigyázatosság	x

10. Munkavállalói ismeretek tantárgy 72 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan komplex ismeretanyag biztosítása, amely a kertészet bármely területén lehetővé teszi a munkavédelmi, tűzvédelmi, ergonómiai és környezetvédelmi szempontoknak megfelelő munkavégzést.

Adjon megfelelő biztonságot a balesetek és betegségek megelőzésében; a balesetekkel kapcsolatos operatív és adminisztratív teendők végzésében, valamint tudatosítsa a tűzvédelmi teendőket.

A tanulók ismerjék meg a legalapvetőbb munkajogi fogalmakat.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek, Környezetvédelem, Természetvédelem, Kertészeti alapismeretek, Jogi ismeretek.

10.3. Témakörök

10.3.1. Munkavédelmi szabályozás és felügyelet *4 óra*

A munkavédelem fogalma és feladatai

Munkakörülmények, veszély, veszélyeztetettség, alkalmasság, munkabiztonság, biztonsági eszközrendszer, védőeszközök, biztonságtechnika fogalma, feladata

A munkavédelmi törvény, jogszabályok

Biztonsági szabályzatok

A munkavédelem helyi szabályai

Gépkönyv, használati és kezelési utasítás

Technológiai dokumentáció, leírás, utasítás

Műveleti - munkahelyi utasítás

Szabványok a munkavédelemben

A szabvány fogalma, fajtái, formai és tartalmi követelményei

Szabványok alkalmazása

A munkavédelem szervezetei

Irányítás, felügyelet (általános és szakfelügyeletek), társadalmi szervezetek, munkahelyi szervek

10.3.2. Munkáltatók és munkavállalók munkavédelmi jogai és kötelességei *4 óra*

A vezető, munkahelyi vezető, szervezeti egységek vezetőinek munkavédelmi feladatai

A munkavállalók munkavédelmi feladatai

10.3.3. Balesetek, baleset-elhárítás *10 óra*

Baleset, munkabaleset, foglalkozási betegség fogalma

A balesetek bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása

A balesetek típusai, jellegzetes okai

Megbetegedések bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása

Baleseti ellátás, rehabilitáció

A munkaeszközökre vonatkozó általános követelmények

Munkahelyi magatartás

Biztonsági berendezések, védőburkolatok

Biztonsági szín- és alakjelek

Rendszeres ellenőrzés, karbantartás

Anyagmozgatás általános szabályai
Anyagtárolás általános szabályai
Tartályokban, aknákban, magasban végzett munkák általános szabályai
Az elsősegélynyújtó alapvető feladatai, az első ellátás nyújtása, a veszélyes behatás megszakítása, a sérült biztonságba helyezése
Sérülések csoportosítása, ellátásuk
A légzés és vérkeringés fenntartása
Gondoskodás az orvosi ellátásról
Az elsősegélynyújtás eszközei

10.3.4. A munkavégzés jellegzetességei *4 óra*

A munkák csoportosítása
Az ember energiaszükséglete
A fizikai munka energiaszükséglete
Alap, munka- és szabadidős tevékenységi energia
A dinamikus és statikus munka jellemzése
Az idegi és szellemi munka energiaszükséglete
A szervezet alkalmazkodása a terheléshez
A fáradás fizikai és pszichikai módjai
A munka minőségét befolyásoló tényezők (a munkateljesítmény időbeni alakulása, életkor, monotonitás, a munka szervezettsége)
Munkaidő-pihenőidő összhangja

10.3.5. Munkaegészségtan *8 óra*

Fogalmak és feladatok az általános és részletes munkaegészségtannal kapcsolatban, a foglalkozás-egészségügyi szolgálat
Az üzemek, munkahelyek telepítésének, elrendezésének, berendezésének általános követelményei
Telepítés, elrendezés (tájolás), domborzati viszonyok, talajviszonyok, közművesítés, úthálózat, uralkodó szélirány, tömbös és pavilonos rendszer
Munkahelyi klíma, hőmérséklet, nedvességtartalom, légsebesség, légszennyezettség
Légzésvédők fajtái és használata
Munkahelyek világítása, természetes és mesterséges világítás Színdinamikai kérdések, a munkahely színezésének élettani, lélektani hatása a munkateljesítményre
Üzemi létesítmények, egészségügyi és szociális létesítmények hatása, következményei
Zaj- és rezgéshatás
Mérgezések, fertőzések
A foglalkozási betegségek megelőzésének módszerei
Alkalmassági vizsgálat, (előzetes, időszakos)
Egészségügyi könyv
Nők és fiatalkorúak védelme
Védőeszközök, védőital
Az ergonómia fogalma és feladata, az ember és a gépkialakítás kapcsolatának jelentősége a hatékony és az egészséges munkavégzés szempontjából

10.3.6. Munkalélektan *4 óra*

A munkalélektan fogalma és feladata, alapfogalmak
Munkabiztonság pszichikai háttere
Személyiség, magatartás, intelligencia, rátermettség, tehetség, érdeklődés,

alkalmazkodás, képesség (értelmi és manuális), jártasság, készség
A pszichikai tényezők befolyásoló szerepe, a balesetek keletkezésének pszichikai okai
A munkát végző közösség és a biztonságos munkavégzés
Az alkoholos és egyéb befolyásoltság

10.3.7. A kertészeti munkavégzés biztonságtechnikája *10 óra*

Veszélyes anyagok kezelése, tárolása, munkavégzés általános szabályai
A villamos áram élettani hatása, villamos berendezések üzemeltetésének általános szabályai, szabad vezeték közelében végzett munkák
Villámvédelem, villámhárító berendezések
A kertészeti termesztés, parképítés technológiai munkáinak biztonsági szabályai
Szabadföldi kézi és gépi munkák biztonságtechnikája, biztonságos eszközhasználat
Munkagépek felszerelése, használata
Kézi munkák során használandó védőfelszerelések
Erőgépek, munkagépek biztonságos üzemeltetésének szabályai, üzembe helyezési eljárás jelentősége
Növényvédő szerek vásárlásának, használatának személyi feltételei
Az előkészítés (bekeverés), kijuttatás, és tárolás általános biztonságtechnikai előírásai, környezetvédelmi vonatkozásai
A szabadföldi és zárttéri növényvédelem biztonságtechnikai szabályai, környezetvédelmi vonatkozásai
A szermaradványok, csomagolóanyagok kezelése
Védőfelszerelések használata, azok karbantartása, elsősegélynyújtás növényvédőszer-mérgezéskor
Áru- és vagyonvédelem

10.3.8. Tűz- és robbanásvédelem *8 óra*

Tűz- és robbanásvédelmi alapfogalmak
Tűzveszélyességi osztályok
Éghetőség, tűzállóság
Tűzvédelmi jogszabályok, irányító szervek, tűzoltóságok
Az üzemi tűzvédelmi feladatok, tűzvédelmi oktatás, tűzriadó-terv
Gépek és létesítmények tűzbiztonsági szabályai
Gépszínek, gépek (erő- és munkagépek) üzemeltetése
Tűzoltó anyagok: oltóporok, víz, oltóhabok, oltógázok (szén-dioxid)
Tűzoltó eszközök és készülékek
Gázpalackok, gázkészülékek kezelésének biztonsági szabályai

10.3.9. Környezet- és természetvédelem *12 óra*

A környezetvédelem fogalma és feladatai
A környezetvédelem jogi szabályozása, szervezetek
A különböző környezet- és természetvédelmi (a veszélyes hulladékokról, az erdőkről, a vadakról stb.) szóló törvények
A minisztérium és a hatóságok
Környezetvédelmi feladatok
A talajvédelem: sík és dombvidéki
Talajerózió, defláció
A talajok szennyeződése, az öntözés, műtrágyázás, vegyszeres növényvédelem hatása

A víz védelme
A víz szennyeződésének forrásai, megelőzés lehetőségei, víztisztítási lehetőségek
Tisztított szennyvíz elhelyezése
A levegő tisztaságának védelme
A levegő szennyezettsége, a légszennyezés folyamata, a levegőtisztaság megóvásának lehetőségei
Az erdők és a vadak védelme
Hulladékok, a hulladék fogalma, csoportosításuk, a hulladékok ártalmatlanításának, újrahasznosításának eljárásai
A veszélyes hulladékok és ártalmatlanításuk
Környezetvédelmi károk és bírságolás
A természetvédelem feladata, jelentősége, elvárások az Európai Unióban
Védett növények fogalma, a legfontosabb védett növényfajok
A kertész lehetőségei a környezetvédelem területén
Talajvédelem jelentősége a kertészeti termesztés során
Talajművelés, talajfertőtlenítés, speciális tápközegek használata

10.3.10. Munkajogi alapismeretek ***8 óra***

Munkajogi fogalmak
Munkaviszony megszűnése és megszüntetése, munkaidő, pihenőidő, munka díjazása
Az Európai Unió vonatkozó jogszabályai

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11024-16 azonosító számú

Kerti munkák

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11024-16 azonosító számú Kerti munkák megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kerti munkák	Kerti munkák gyakorlat
FELADATOK		
Gyümölcsfát ültet		x
Gyümölcsfajt meghatároz		x
Támberendezést, kerítést fenntart a gyümölcsösben		x
Gyümölcsöst gondoz, metsz		x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a gyümölcsösben		x
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást végez a gyümölcsösben		x
Gyümölcsöt betakarít		x
Szőlő telepítését végzi		x
Szőlő szaporítóanyagot előkészít, szaporítóanyagot ültet		x
Támberendezést, kerítést fenntart a szőlőültetvényben		x
A szőlő gondozását végzi, metsz		x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a szőlőültetvényben		x
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást végez a szőlőültetvényben		x
Szőlőt betakarít		x
Talajt előkészít, tápanyag-utánpótlást végez a zöldségtermesztésben		x
Zöldségnövényeket szaporít		x
Növényápolási munkákat végez a zöldségtermesztésben		x
Zöldségnövényeket betakarít		x
A munka-, környezet- és tűzvédelmi előírások betartásával használja, karbantartja a gyümölcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben használatos eszközöket		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Gyümölcsmorfológia	x	
Gyümölcsfajok, a gyümölcstermő növények csoportosítása, gyümölcsfajok felismerése	x	
Gyümölcstermő növények éghajlatigénye, talajigénye	x	
Gyümölcsfák ültetése	x	
Gyümölcsfák termőfelületének fenntartása	x	

A gyümölcsös trágyázása talajművelése, öntözése	x	
A gyümölcs betakarítása	x	
Szőlőmorfológia	x	
Szőlőfajták	x	
A szőlő éghajlatigénye, talajigénye	x	
Szőlő ültetése	x	
Termőszőlők metszése, a szőlő zöldmunkái	x	
Talajmunkák, tápanyag-gazdálkodás a szőlőben	x	
A szőlő betakarítása	x	
Zöldségnövények morfológiája	x	
Zöldségfajok, a zöldségnövények felismerése	x	
A zöldségnövények éghajlatigénye, talajigénye	x	
A zöldségnövények termesztési módjai	x	
A zöldségnövények szaporítása, ápolási munkái	x	
A zöldségnövények betakarítása	x	
A gyümölcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben előforduló eszközök, anyagok, épületek, építmények	x	
A gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés speciális munka-, környezet- és tűzvédelmi előírásai	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Mennyiségérzék		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Monotónia-tűrés		x
Megbízhatóság		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányíthatóság		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x
Módszeres munkavégzés		x

11. Kerti munkák tantárgy 108 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a gyümölcs-, a zöldség- és a szőlőtermesztés leglényegesebb, a gyakorlati munkavégzéshez feltétlenül szükséges szakmai elméleti ismereteinek megismertetése a tanulókkal.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)

A gyümölcstermő növények A zöldségnövények A szőlőnövény	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
A termőkorú gyümölcstermő növények ápolási munkái, betakarítása A zöldségnövények ápolási munkái, betakarítása A termő szőlő ápolási munkái	Termesztési ismeretek: talajművelés, trágyázás, öntözés, növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei Gyümölcstermesztési alapok: gyümölcsösök tápanyag utánpótlása, gyümölcsösök talajművelése, gyümölcsösök öntözése, gyümölcstermő növények növényvédelme a gyümölcs betakarítása Zöldségtermesztési alapok: zöldségfélék tápanyag utánpótlása, zöldségfélék talajművelése, zöldségfélék öntözése, zöldségfélék növényvédelme a zöldségfélék betakarítása Szőlőtermesztés: a szőlő tápanyagellátása, a szőlő öntözése, a szőlő növényvédelme

11.3. Témakörök

11.3.1. A gyümölcstermő növények *12 óra*

A gyümölcstermő növények fogalma, gyümölcsfajok
A gyümölcstermő növények csoportosítási módjai
A gyümölcstermő növények részei
A gyümölcsfajok éghajlati és talajigénye

11.3.2. Gyümölcstermő növények telepítése *8 óra*

A gyümölcstermő növények szaporítási módjai
A sor- és tőtáv, sor- és sorköz fogalma
Gyümölcsfák ültetése: az ültetés időpontja, az ültetési anyag típusai, a növények előkészítése az ültetéshez, ültetés, ültetés utáni munkák

11.3.3. A termőkorú gyümölcstermő növények ápolási munkái, betakarítása *16 óra*

Ápolási munkák:
- Metszés: a metszés alapfogalmai, a metszés ideje, metszésmódok, a metszés eszközei, sebkezelés, a nyesedék eltávolítása
- A gyümölcsfák öntözésének jelentősége, fenntartó trágyázásuk, gyümölcsfák mechanikai talajápolása, a zöldmunkák fogalma, a támberendezés fenntartása
- Az ápolási munkák eszközei

Betakarítás:
- Az érettség fogalma
- A betakarítás módjai

- Gyümölcsfajok kézi betakarításának jellemzői

11.3.4. A zöldségnövények 10 óra

A zöldségnövények fogalma, zöldségfajok
A zöldségfajok növénytani jellemzői, igényei

11.3.5. A zöldségnövények termesztési módjai 9 óra

A hajtatás módjai, a módok fontosabb jellemzői
A szabadföldi termesztés módjai, a módok fontosabb jellemzői, a vetésforgó jelentősége

11.3.6. A zöldségnövények szaporítása 10 óra

A zöldségnövények szaporítási módjai
A sor- és tőtáv, sor és sorköz fogalma
A magvetés célja, módjai, a vetés mélysége
A palánták típusai

11.3.7. A zöldségnövények ápolási munkái, betakarítása 10 óra

Ápolási munkák:
- Az öntözés, a mechanikai talajmunkák, a tápanyagutánpótlás célja, eszközei

Betakarítás:
- Az érettség fogalma
- A betakarítás módjai
- Zöldségfajok kézi betakarításának jellemzői

11.3.8. A szőlőnövény, szőlőfajták 15 óra

A szőlőnövény:
- A szőlőnövény részei
- A szőlő éghajlati és talajigénye

A szőlőfajták:
- A szőlőfajták csoportosítása
- A borszőlő-fajták és a csemegeszőlő-fajták csoport jellemzői, a csoportok legjellemzőbb fajtái

11.3.9. A szőlő ültetése, a termő szőlő ápolási munkái 11 óra

Ültetés: az ültetés ideje, módja, a szaporítóanyag
Ápolási munkák:
- Metszés: a metszés alapfogalmai, a metszésmódok, a metszés ideje, a termő szőlő metszése, metszés eszközei, a venyige eltávolítása
- A szőlő mechanikai talajápolása, fenntartó trágyázása, zöldmunkák a támberendezés fenntartása
- Az ápolási munkák eszközei

11.3.10. A szőlő betakarítása 7 óra

A borszőlő betakarítása, a betakarítás eszközei
A csemegeszőlő betakarításának eszközei

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Kerti munkák gyakorlat tantárgy 252 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat keretében ismertetjük meg a kertészeti termesztés alapvető munkáit.
A tanuló legyen képes elvégezni a ház körüli kertekben az alapvető kertészeti tevékenységeket.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Kerti növények betakarítása	Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsfélék betakarítása Zöldségtermesztési alapok gyakorlat: a zöldségfélék betakarítása szőlőtermesztés gyakorlat: A szőlő betakarítása
Ültetési munkák	Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsös telepítése Szőlőtermesztés gyakorlat: szőlőültetvény létesítése
Fenntartó metszés	Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása Szőlőtermesztés gyakorlat: a szőlő metszése
Zöldségnövények szaporítása	Zöldségtermesztési alapok gyakorlat: vetőmag, palántanevelés, magvetés, palánták ültetése
Ápolási munkák	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeineküzemeltetése Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsösök trágyázása, gyümölcsösök növényvédelme Zöldségtermesztési alapok gyakorlat:

	zöldségfélék trágyázása, zöldségfélék növényvédelme Szőlőtermesztés gyakorlat: a szőlő tápanyagellátása, a szőlő növényvédelme

12.3. Témakörök

12.3.1. Kerti növények betakarítása *42 óra*

Gyümölcstermő növények betakarítása
Zöldségnövények betakarítása
A szőlő betakarítása

12.3.2. Ültetési munkák *42 óra*

Gyümölcstermő növények ültetése
Szőlő ültetése

12.3.3. Növényismeret *35 óra*

Gyümölcsfajok felismerése
Zöldségnövények felismerése
A gyümölcstermő növények részeinek felismerése

12.3.4. Fenntartó metszés *42 óra*

Termő szőlő metszése
Termő gyümölcsfélék metszése

12.3.5. Zöldségnövények szaporítása *35 óra*

Zöldségnövények állandó helyre vetése
Zöldségnövények palántáinak ültetése

12.3.6. Ápolási munkák *56 óra*

Zöldségnövények, gyümölcstermő növények öntözése
Mechanikai talajmunkák végzése
A szőlő, a gyümölcsfélék és a zöldségnövények fenntartó trágyázásának végzése
Zöldmunkák a szőlőben
Támberendezések karbantartása

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Tangazdaság

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11025-16 azonosító számú

Kertészeti termesztés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11025-16 azonosító számú Kertészeti termesztés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gyümölcstermesztési alapok	Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat	Zöldségtermesztési alapok	Zöldségtermesztési alapok gyakorlat	Szőlőtermesztési alapok	Szőlőtermesztési alapok gyakorlat
FELADATOK						
Elvégzi/elvégezteti/ellenőrzi a gyümölcsültetvény-létesítés előkészítő munkálatait, gyümölcsfát ültet		x				
Gyümölcsfajt/fajtát választ, gyümölcsművelési módot meghatároz		x				
Gyümölcs-szaporítóanyagot előállít, előkészít, szaporítóanyagot ültet		x				
Támberendezést, kerítést létesít, fenntart a gyümölcsösben		x				
Gyümölcsöst gondoz, gyümölcsültetvényt metsz		x				
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a gyümölcsösben		x				
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást, növényvédelmi munkát végez a gyümölcsösben		x				
Gyümölcsöt betakarít, manipulál, csomagol, gyümölcsöt feldolgozóba, tárolóba szállít		x				
Feldolgozásig, értékesítésig tárolja a gyümölcsöt		x				
Elvégzi/elvégezteti/ellenőrzi a szőlőültetvény létesítésének előkészítő munkálatait, szőlő telepítését végzi						x
Szőlőfajtát választ, szőlőművelési módot meghatároz						x
Szőlő-szaporítóanyagot előállít, előkészít, szaporítóanyagot ültet						x
Támberendezést, kerítést létesít, fenntart a szőlőültetvényben						x
A szőlő gondozását végzi, szőlőültetvényt metsz, törzset alakít a szőlőben						x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a szőlőültetvényben						x
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást, növényvédelmi munkát végez a szőlőültetvényben						x
Meghatározza a szüret időpontját, szőlőminősítést végez, szőlőt betakarít, szőlőt feldolgozóba szállít						x
Csemegeszőlőt manipulál, csomagol, szállít, betárol						x

Talajt előkészít, tápanyag-utánpótlást végez a zöldségtermesztésben				x		
Zöldségnövényeket szaporít				x		
Növényápolási munkákat végez a zöldségtermesztésben				x		
Zöldségnövényeket betakarít, manipulál, csomagol, tárol				x		
A munka-, környezet- és tűzvédelmi előírások betartásával üzemelteti, használja, karbantartja a gyümölcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben használatos gépeket, eszközöket		x		x		x
SZAKMAI ISMERETEK						
Gyümölcsmorfológia	x					
Gyümölcsfajok, a gyümölcstermő növények csoportosítása, gyümölcsfajok felismerése	x					
Gyümölcstermő növények éghajlatigénye, talajigénye	x					
Az ültetési anyag előállítása faiskolában, alanyok	x					
Gyümölcsültetvény létesítése, gyümölcsfák termőfelületének kialakítása	x					
Gyümölcsfák termőfelületének fenntartása	x					
A gyümölcsös trágyázása, talajművelése, öntözése, növényvédelme	x					
A gyümölcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása	x					
Szőlőmorfológia					x	
Szőlőfajták, szőlőfajták felismerése					x	
A szőlő éghajlatigénye, talajigénye					x	
Szaporítóanyag-előállítás a szőlőtermesztésben					x	
Tőkeművelési módok					x	
Szőlőültetvények létesítése					x	
A szőlő alakító metszése, termőszőlők metszése, a szőlő zöldmunkái					x	
Talajmunkák, tápanyag-gazdálkodás, növényvédelem a szőlőben					x	
A szőlő betakarítása, a feldolgozás alapvető műveletei					x	
Zöldségnövények morfológiája			x			
Zöldségfajok, a zöldségnövények csoportosítása, zöldségnövények felismerése			x			
A zöldségnövények éghajlatigénye, talajigénye			x			
Termesztő-berendezések			x			
A zöldségnövények termesztési módjai			x			
A zöldségnövények szaporítása, ápolási munkái			x			
A zöldségnövények betakarítása, árukezelése, szállítása, feldolgozása, tárolása			x			
A zöldségfélék magtermesztése			x			

A gyümölcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben előforduló erő- és munkagépek, eszközök, anyagok, épületek, építmények	x		x		x	
A gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés speciális munka-, környezet- és tűzvédelmi előírásai	x		x		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Olvasott szakmai szöveg megértése	x		x		x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség		x		x		x
Mennyiségérzék		x		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Állóképesség		x		x		x
Döntésképesség		x		x		x
Szervezőkészség		x		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság		x		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x		x		x
Módszeres munkavégzés		x		x		x

13. Gyümölcstermesztési alapok tantárgy 190 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismerteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.

Ismerkedjenek meg a tanulók a gyümölcstermesztés jelentőségével, helyzetével, a gyümölcstermő növényekkel, környezeti igényükkel, szaporítási módjaikkal, ápolási munkáikkal, betakarításukkal.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Gyümölcstermő növények csoportosítása, növények, növényi részek jellemzése	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
Gyümölcsösök tápanyag-utánpótlása	Termesztési ismeretek: trágyázás Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
Gyümölcsösök talajművelése, öntözése	Termesztési ismeretek: talajművelés, öntözés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
Gyümölcstermőnövények növényvédelme	Termesztési ismeretek: növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei

13.3. Témakörök

13.3.1. A gyümölcstermesztés jelentősége, helyzete 7 óra

A gyümölcstermesztés táplálkozás-élettani és gazdasági jelentősége
A gyümölcstermesztés hagyományai Magyarországon
Termőtájak
A gyümölcstermesztés és -értékesítés helyzete

13.3.2. Gyümölcstermő növények csoportosítása, növényi részek jellemzése 16 óra

A gyümölcstermő növények csoportosítása külső testalakulás szerint (fák, cserjék, félcserjék, dudvásszárúak)
Csoportosítás növénytani és gyakorlati szempontból
A gyümölcstermő növény részei: gyökér, törzs, korona és részei
A gyümölcstermő növények termőrészei: almagyümölcsűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek esetében
A faj, fajta fogalma
Az alany és a fajta használata a gyümölcstermesztésben

13.3.3. Gyümölcstermő növények környezetigénye 13 óra

A termőhelyi adottságok szerepe az ültetvény létesítésében
Az éghajlati tényezők szerepe
A talajadottságok szerepe
Domborzat, fekvés szerepe
Biológiai tényezők szerepe
A gazdasági viszonyok: közgazdasági tényezők, piaci lehetőségek
Üzemi viszonyok

13.3.4. Gyümölcstermő növények szaporítása, nevelése 30 óra

Az ivaros szaporítás technológiai folyamata: mag begyűjtése, tisztítása, tárolása, magvetés helye, ideje, módja, ápolási munkák, átültetés nevelőtáblába
Ivartalan szaporítási módok technológiai folyamatai: gyökereztetéses szaporítási módok (dugványozás, bujtás), növényi részek összenövesztésével történő szaporításmódok (oltás, szemzés), mikroszaporítás
A gyümölcstermő növények alanyai
A gyümölcsfaiskola: a faiskola létesítésének feltételei, részei, a szaporítóanyag előállítás folyamata a faiskolában, faiskolai nyilvántartások

13.3.5. A gyümölcsös telepítésének feltételei, formái, folyamata 20 óra

A gyümölcsös telepítés személyi, tárgyi feltételei
A gyümölcsös típusai: nagy és kis árutermelő gyümölcsösök; házikert, hétvégi kert
Ültetési rendszerek, az ültetvény térállása
A gyümölcsös telepítés folyamata: tervezés, telepítés-előkészítés, telepítés (ideje, módja, menete, szervezése), telepítést követő munkák

13.3.6. A metszés célja, elmélete, biológiai alapjai; metszést kiegészítő eljárások38 óra

Az alakító és ritkító metszés célja
A metszés ideje, kivitelezési módja, sebkezelés, nyesedék eltávolítás
A korona alakítását befolyásoló tényezők (életkor, faj, fajta, talaj- és éghajlati viszonyok)
A metszés és hajlítás biológiai alapjai
A metszés elemei
A metszést kiegészítő eljárások (a hajtások csavarása, a vesszők lehajlítása, leívelése)
A metszésmódok hatása a növekedésre, termőrész-képződésre
A termőegyensúly
Koronanevelés és művelési mód, a legelterjedtebb koronaformák kialakítása
A gyümölcsfák termőfelületének fenntartása: a termőfelület fenntartás módjai (ritkító metszés, ifjító metszés, átoltás)
Gyümölcsritkítás, terméssszabályozás

13.3.7. Gyümölcsösök tápanyag-utánpótlása 20 óra

A tápanyagellátás célja
A tápanyagellátást befolyásoló tényezők
A tápelemek szerepe a gyümölcstermő növények tápanyagellátásában
A tápanyag-ellátottság hatása a gyümölcs minőségére
A gyümölcsös trágyázásának ideje, módjai (szerves-, műtrágyázás)

13.3.8. Gyümölcsösök talajművelése, öntözése 15 óra

Talajművelés:

- A talajművelés, célja, jelentősége, feladata, módjai (mechanikai, vegyszeres, biológiai vagy talajtakarásos), menete

Öntözés:

- Az öntözés célja, jelentősége
- A gyümölcstermő növények vízigénye
- Az öntözés időpontjai
- Öntözési célok a gyümölcstermesztésben (vízpótló, frissítő, kondicionáló, színező stb.)
- Öntözési módok a gyümölcstermesztésben: árasztó, barázdás, mikroöntözés (csepegtető, mini szórófejes, mini esőztető mikroszórófejes, mikroesőztető), esőszerű öntözés
- Az öntözés menete

13.3.9. Gyümölcstermőnövények növényvédelme 15 óra

A gyümölcsfélék általános károsítói: élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok

A növényvédelem célja, jelentősége, feladata (a károsítók felismerése, az elterjedés megakadályozása, előrejelzés, megelőző, gyógyító védekezés)

A növényvédelem módjai: karantén hatósági intézkedések, termesztéstechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnikai védekezés

Komplex és integrált növényvédelem

13.3.10. A gyümölcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása 16 óra

Betakarítás:

- A szedés időpontját befolyásoló tényezők
- A szedési idő meghatározása, a szüret előkészítése, szervezése, módjai, eszközei

Áruvá készítés:

- A gyümölcs áruvá készítésének célja
- Az áruvá készítés módjai, menete, szervezése

Tárolás:

- A gyümölcstárolás célja, jelentősége, az átmeneti és tartós tárolás módjai, menete

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat tantárgy 345 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a termesztéstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Gyümölcsös telepítése	Kerti munkák gyakorlat: ültetési munkák
Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása	Kerti munkák gyakorlat: fenntartó metszés

Gyümölcsösök trágyázása Gyümölcsösök öntözése Gyümölcsösök növényvédelme	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése Kerti munkák gyakorlat: ápolási munkák
Gyümölcsfélék betakarítása	Kerti munkák gyakorlat: kerti növények betakarítása

14.3. Témakörök

14.3.1. Gyümölcsfaiskolai gyakorlatok *35 óra*

A gyümölcsfaiskola részeinek megismerése
A gyümölcsfa részei, termőrészek felismerése
Ivaros és ivartalan szaporítási módok gyakorlása
Csemetenövények nevelése, ápolása, kitermelése

14.3.2. Gyümölcsösök talajművelése *42 óra*

Mechanikai talajművelés: telepítés előtti tereprendezés, talajforgatás, telepítés utáni talajművelés (tárcsázás, kultivátorozás, talajmarózás, boronálás)
Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás
Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

14.3.3. Gyümölcsösök trágyázása *31 óra*

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás
Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

14.3.4. A gyümölcsfélék károsítói *21 óra*

A leggyakoribb betegségek felismerése
A leggyakoribb kártevők megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

14.3.5. Oltványok készítése *28 óra*

Oltványok készítése kézbenoltással: gyümölcsfa alanyok előkészítése, oltóvesszők megszedése, kötegelése, címkézése, oltás kézzel és géppel, oltványok elhelyezése, gondozása
Oltványok készítése szemzéssel: hajtószemzés, alvószemzés, chip-szemzés

14.3.6. Gyümölcsös telepítése, gyümölcsfélék termőfelületének kialakítása *46 óra*

Telepítés:

- A telepítés előkészítése: területrendezés, talajjavítás, talajfertőtlenítés, talaj-előkészítés, a fák helyének kitűzése
- A telepítés: az ültetési anyag átvétele, a fák előkészítése az ültetéshez (gyökérmetszés, pépezés), a gyümölcsfák ültetése, a telepítést követő munkák (védelem, a telepítés nyilvántartása)
- Támberendezés készítése, karbantartása

Termőfelület kialakítása:
- A legelterjedtebb koronaformák kialakítása: sudaras, kombinált, termőkaros-, szabad-, karcsúorsó, sövények, katlan-, vázakorona

14.3.7. Gyümölcsfélék betakarítása, piaci előkészítése, tárolása 49 óra

Betakarítás:
- A gyümölcsfélék (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek) kézi szedése
- A gyümölcsfélék gépi betakarításának, szállításának tanulmányozása

Piaci előkészítés:
- A gyümölcsfélék kézi válogatása, osztályozása, csomagolása
- A gyümölcsfélék gépi válogatása, osztályozása, csomagolása tanulmányozása, az egyes munkaműveletek begyakorlása

Tárolás:
- A gyümölcsfélék tárolási módjainak tanulmányozása, egyes munkaműveletek begyakorlása

14.3.8. Faiskolai munkák 21 óra

A munkafolyamatok, azok gépesítésének tanulmányozása
Oltványok minősítése (leltározása), kitermelése, beszállítása, vermelése
A faiskolai termékek ideiglenes tárolása, osztályozása, csomagolása
Az ültetési anyag szabványai
Az ültetési anyag értékesítése faiskolai árudában és nagybani értékesítés

14.3.9. Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása, metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás 37 óra

A termőfelület fenntartása:
- A termőfelület fenntartása: ritkító metszés (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok), ifjító metszés, tő- és gyökérsarjak eltávolítása

Metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás:
- Hajtásválogatás
- Lekötözés, csavarás
- Termésritkítás kézzel

14.3.10. Gyümölcsösök öntözése, növényvédelme 35 óra

Öntözés:
- Öntözési módok tanulmányozása a gyümölcstermő ültetvényekben (árasztó, barázdás, mikroöntözés, esőszerű öntözés)
- Öntözési munkaműveletek gyakorlása (telepítés, tápoldatozás)A témakör részletes kifejtése

Növényvédelem:
- A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
- Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával

- Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tangazdaság

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Zöldségtermesztési alapok tantárgy 139 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismereteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.
Ismerkedjenek meg a tanulók a zöldségtermesztés jelentőségével, helyzetével, a zöldségnövényekkel, környezeti igényükkel, szaporítási módjaikkal, ápolási munkáikkal, betakarításukkal.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
A zöldségtermesztés jelentősége, helyzete; a zöldségfélék csoportosítása	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
A zöldségfélék tápanyag-utánpótlása	Termesztési ismeretek: trágyázás Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A zöldségfélék talajművelése	Termesztési ismeretek: talajművelés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A zöldségfélék öntözése	Termesztési ismeretek: öntözés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A zöldségfélék növényvédelme	Termesztési ismeretek: növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei

15.3. Témakörök

15.3.1. A zöldségtermesztés jelentősége, helyzete; a zöldségfélék, csoportosítása 9 óra

A zöldségnövény fogalma
A zöldségnövények táplálkozás-élettani és gazdasági jelentősége
A zöldségtermesztés helye, nagyságrendje a kertészeti és mezőgazdasági termelésben
A zöldségnövények származása, rendszertani, gyakorlati csoportosítása

15.3.2. A zöldségnövények környezeti igényei 11 óra

A zöldségnövények hőigénye

A zöldségnövények fényigénye
A zöldségnövények vízigénye
A zöldségnövények tápanyagigénye
Az egyes makro- és mikroelemek növényi életfolyamatokban betöltött szerepe
A zöldségnövények igénye a levegő összetételét illetően
A talaj szerepe a zöldségfélék termesztésében
A környezeti tényezők összefüggései és gyakorlati jelentőségük a zöldségnövények termesztésében

15.3.3. Termesztőberendezések csoportosítása, jellemzése 16 óra

A termesztőberendezések fogalma
A termesztőberendezések csoportosítása: üvegházak vagy növényházak (szaporító, termesztő, vegyes hasznosítású növényházak), fóliás termesztőberendezések

15.3.4. A zöldségfélék termesztési módjai 23 óra

A zöldségfélék termesztési módjai: szabadföldi termesztés (korai-, tömegtermesztés), termesztőberendezés alatti termesztés
A növényházi termesztés szerepe, jelentősége és sajátosságai
A fóliás termesztőberendezések (alagút, ágy, sátor) alatti termesztés
A váz nélküli fóliatakarásos termesztés
Korai szabadföldi termesztés, szabadföldi tömegtermesztés
Növényi sorrend, vetésszerkezet
A biotermesztés lehetőségei, feltételei

15.3.5. A zöldségfélék szaporítása 23 óra

A szaporítás fogalma
Szaporítási módok a zöldségtermesztésben: ivaros (magról), ivartalan (vegetatív) szaporítási eljárások
A vetés, a vetőmag tulajdonságai
A vetőmag vetés előtti kezelése
A zöldségnövények tenyészterülete
Vetésmódok, a vetés mélysége, a vetőmagszükséglet kiszámítása
A vetés idejének ütemezése, a szabadföldi vetés, ültetés időpontjai
A palántanevelés előnyei, módjai: tűzdelés nélküli és tűzdeléses palántanevelés
A palántanevelés közegei és termesztő edényei
A palántanevelés helye, időtartama, munkái, a palánta kiültetése

15.3.6. A zöldségfélék tápanyag-utánpótlása, talajművelése, öntözése 42 óra

Tápanyag-utánpótlás:
- A trágyázás célja, jelentősége
- A trágyázás módjai, menete: alaptrágyázás, indítótrágyázás, fejtrágyázás, szerves-, műtrágyázás a zöldségtermesztésben

Talajművelés:
- A talajművelés fogalma, célja
- A talajművelés módjai: alap-talajművelés, vetés előtti talaj-előkészítés, növényápoló talajművelés munkái, menete

Öntözés:
- Az öntözés célja, jelentősége
- Az öntözés módjai: esőztető-, felületi-, altalaj-, csepegtető öntözés
- Az öntözési időpont meghatározása

- Az öntözővíz mennyiségének meghatározása

15.3.7. A zöldségfélék különleges ápolási munkái 20 óra

A különleges ápolási munkák fogalma, célja
A különleges ápolási munkák módjai: növények rögzítése, növényi részek eltávolítása, a termékenyülés elősegítése, érésszabályozás

15.3.8. A zöldségfélék növényvédelme 8 óra

A növényvédelem fogalma, célja, jelentősége, feladatai
Élettani károsodások: éghajlati tényezők, légköri- és talajszennyeződések, tápanyagellátás zavarai
Kórokozók által okozott károsodások: vírusok, baktériumok, gombák
Kártevők által okozott károsodások
Gyomnövények kártétele
A védekezés módjai a zöldségtermesztésben (megelőzés, gyógyítás) Védekezési eljárások: agrotechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnológiai
Komplex, integrált növényvédelem, a növényvédő szerek csoportosítása

15.3.9. A zöldségfélék betakarítása, áru-előkészítése, tárolása 15 óra

Betakarítás:
- A betakarítás fogalma, célja
- A zöldségnövények betakarítási időpontját meghatározó tényezők
- A szedések gyakorisága
- A betakarítás módjai, eszközei
- A zöldségfélék átmeneti tárolása

Áru-előkészítés:
- A manipulálás célja, jelentősége
- A betakarított termények tulajdonságai
- Tisztítás, osztályozás, csomagolás

Tárolás:
- A tárolás célja, jelentősége
- A tárolás módjai, menete: szabadtéri tárolás, zárt téri tárolás, tárolás korszerű létesítményekben

15.3.10. A zöldségvetőmag-termesztés 8 óra

A zöldségfélék magtermesztésének fogalma, célja
A magtermesztés csoportosítása: egyéves, kétéves, évelő zöldségnövények magtermesztése
A zöldségvetőmag betakarítása

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy 278 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a termesztéstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
A zöldségfélék betakarítása	Kerti munkák gyakorlat: kerti növények betakarítása
Vetőmag Magvetés, palánták ültetése	Kerti munkák gyakorlat: zöldségnövények szaporítása
A zöldségfélék trágyázása A zöldségfélék talajművelése A zöldségfélék öntözése Zöldségfélék növényvédelme	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése Kerti munkák gyakorlat: ápolási munkák

16.3. Témakörök

16.3.1. A zöldségfélék betakarítása, válogatása, osztályozása, csomagolása 21 óra

Betakarítás:
- A szedési érettség meghatározása
- A betakarítás előkészítése (eszközök, anyagok biztosítása)
- Kézi és gépi szedés gyakorlása, tanulmányozása
- A zöldségfélék szállítása, átmeneti tárolása

Válogatás, osztályozás, csomagolás:
- A zöldségfélék kézi és gépi manipulálásának gyakorlása, tanulmányoz

16.3.2. A zöldségfélék talajművelése, trágyázása 28 óra

Talajművelés:
- Kézi és gépi talajmunkák gyakorlása, tanulmányozása

Trágyázás:
- A trágyaanyagok kiválasztása, a mennyiség meghatározása
- A trágyaanyagok előkészítése (keverése), szállítása, kézi, gépi kijuttatása
- A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

16.3.3. A vetőmag; a zöldségfélék károsítói 23 óra

A vetőmag:
- Vetőmagismeret, a vetőmag tulajdonságainak ismerete
- Vetőmagszükséglet számítása
- Vetőmagkezelési eljárások tanulmányozása, gyakorlása

A zöldségfélék károsítói:
- A leggyakoribb betegségek felismerése
- A leggyakoribb kártevők megismerése

- Kárképek felismerése
- Gyomnövények felismerése
- Permetlé összetétel számítás

16.3.4. Palántanevelés 46 óra

Tápedények előkészítése vetéshez és tűzdeléshez, a talaj kiválasztása, cseréptöltés, ládatöltés

Magvetés palántanevelés céljára: vetés talajba, szaporító ládába, cserépbe, tálcába (cultoplant)

Palánták ápolási munkái

Palánták tűzdelése, palánták edzése

Palántaismeret, palántaszükséglet számítása

16.3.5. A zöldségfélék öntözése 28 óra

Az öntözési módok tanulmányozása, a munkafolyamatok (telepítés, üzemeltetés, karbantartás, tápoldatozás) gyakorlása

16.3.6. A zöldségfélék talajművelése, trágyázása, tárolása 42 óra

Talajművelés, trágyázás:
- Kézi és gépi talajmunkák végzése
- A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

Tárolás:
- A tárolóterek előkészítése (takarítás, fertőtlenítés)
- Tárolási módok (verem, prizma) munkafolyamatainak gyakorlása
- Korszerű tárolási módok tanulmányozása

16.3.7. A zöldségfélék magtermesztése 28 óra

A magtermesztés munkafolyamatainak gyakorlása

Az üzemi méretű magtermesztés tanulmányozása

16.3.8. Termesztőberendezések ismerete, létesítése 21 óra

Termesztőberendezések ismerete:
- A termesztő berendezések ismerete: részei, felszerelése, hasznosítása
- A termesztő berendezések napi és időszakos karbantartása

Termesztőberendezések létesítés:
- Fóliás termesztőberendezések építése, felszerelése

16.3.9. Magvetés, palánták ültetése 21 óra

Magvetés: magágy készítése, sorkijelölés, szemenkénti és szórt vetés

Palánták ültetése: a terület előkészítése, ültetés, beöntözés

16.3.10. A zöldségfélék növényvédelme, különleges (speciális) ápolási munkái20 óra

Növényvédelem:
- Védekezési eljárások alkalmazása a zöldségtermesztésben
- Vegyszeres védekezés: permetlé-permetezőanyag számítás, bekeverés, kijuttatás a munka- és környezetvédelmi előírások betartásával
- Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Különleges ápolási munkák:
- A zöldségfélék különleges ápolási munkáinak (rögzítés, érésszabályozás, növényirész-eltávolítás és -halványítás, termékenyülés elősegítés) gyakorlása

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tangazdaság

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással	x	x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Szőlőtermesztés tantárgy 242 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismerteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.

Ismerkedjenek meg a tanulók a szőlőtermesztés jelentőségével, helyzetével, a szőlő környezeti igényeivel, szaporítási módjaival, ápolási munkáival, betakarításával.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
A szőlő tápanyagellátása	Termesztési ismeretek: trágyázás Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A szőlő talajmunkái	Termesztési ismeretek: talajművelés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A szőlő öntözése	Termesztési ismeretek: öntözés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A szőlő növényvédelme	Termesztési ismeretek: növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei

17.3. Témakörök

17.3.1. A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete; a szőlő környezeti igénye 14 óra

A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete:

- A szőlő származása, rendszertani besorolása
- A szőlőnövény felépítése
- A vesszők, hajtásrendszer, a rügyek felépítése, a virágtípusok ismerete, a szőlőtőke részei
- A szőlő táplálkozás-élettani, gazdasági jelentősége
- A szőlőtermesztés helyzete, a fejlesztés lehetőségei
- Borvidékek, bortermő helyek

- Hegyközségi törvény szerepe az ágazat fejlődésében

A szőlő környezeti igénye:

- A szőlő életműködése
- Az éghajlat hatása a szőlőtermesztésre
- A talaj hatása a szőlőtermesztésre
- A gazdasági környezet hatása a szőlőtermesztésre

17.3.2. A szőlő szaporítása, nevelése ***13 óra***

A szaporítás módjai, mikroszaporítás elterjedése
Törzsültetvények jelentősége, növényvédelmi hatása
Európai vessző előállítása (begyűjtés helye, ideje)
A vessző tárolása és növényvédelmi vonzata
A szaporításra alkalmas vessző szabványa
Az európai vessző iskolázása, módjai, ápolása, felszedése
Alanyvessző előállítása, alanyfajták ismerete (mésztűrés, filoxéra-ellenállóság)
Alanytelep éves ápolási munkái
Az oltványkészítés műveletei
Előhajtatás, edzés
Oltványok iskolázása
Gyökeres oltványok felszedése, szabványok
In vitro szaporítóanyag előállítása

17.3.3. Szőlőültetvény létesítése ***9 óra***

A szőlőültetvény létesítés feltételei, a telepítési program, a telepítési terv Az ültetvény-telepítések előkészítése
Az ültetés ideje, módja, menete, szervezése
A telepítés gondozása
A szőlőültetvény támberendezései, a támberendezések típusai és jellemzésük
A támberendezések anyagai, építésük, a támberendezések karbantartása, felújítása

17.3.4. Szőlőművelési módok ***29 óra***

A tőkeművelésmódok fogalma, csoportosítása
A tőkeformát kialakító tényezők
A korszerű tőkeformák jellemzése
A hagyományos tőkeformák jellemzése

17.3.5. A szőlő metszése ***35 óra***

A metszés célja, jelentősége
A metszés biológiai alapjai (polaritás, termőegyensúly, a rügyek termékenysége, a megterhelés, a rügyek helyzete, a metszésmódok elemei)
A metszésmódok (rövidmetszések, hosszúmetszések)
A metszés menete (felkészülés a metszésre, a metszésmód meghatározása, korszerű és hagyományos tőkeformák alakító és fenntartó metszése)
A metszés utáni munkák (a venyige eltávolítása, a támberendezés karbantartása, törzs- és karkötözés, a szálvesszők lekötése, harmatgyökerezés)

17.3.6. A szőlő zöldmunkái, talajmunkái ***34 óra***

Zöldmunkák:

- A zöldmunkák fogalma, szerepe, jelentősége, csoportosítása
- A korszerű művelésű nem termő és termő szőlők zöldmunkái

- A hagyományos művelésű szőlők zöldmunkái
- Az elemi kárt szenvedett szőlők hajtáskezelése

Talajmunkák:

- A talajmunkák célja, jelentősége, csoportosítása (szélessoros szőlők művelése, hagyományos művelésű szőlők művelése)
- Szélessoros homok-, kötött talajú szőlők művelése
- A vegyszeres gyomirtás
- Talajmunkák a hagyományos szőlőben
- A talajművelési eljárások várható alakulása a szőlőben

17.3.7. A szőlő tápanyagellátása, öntözése, növényvédelme *46 óra*

Tápanyagellátás:

- A szőlő tápanyagellátás célja, jelentősége, ideje, módja, menete
- A tápelemek szerepe, aránya
- A tápanyag-gazdálkodás anyagai
- A tápanyagfelvételre ható természeti tényezők
- A tápanyag-gazdálkodás rendszere (a készlettrágyázás, az alaptrágyázás, a fenntartó vagy kiegészítő trágyázás)
- A tápanyagok felhasználása

Öntözés:

- A szőlő öntözésének célja, jelentősége
- Az öntözés hatása a tőke növekedésére, a termékenységére, a termés minőségére
- A természeti tényezők hatása az öntözésre
- Az öntözés idejének, gyakoriságának, az öntözővíz mennyiségének meghatározása
- Öntözési módok a szőlőültetvényben
- Az öntözés menete, szervezése

Növényvédelem:

- A szőlő növényvédelmének célja, jelentősége
- A szőlő védelmének módjai (agro- és fitotechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai szőlővédelem)
- A földi és légi növényvédelem jellemzői
- Növényvédő szerek a szőlő növényvédelmében
- Növényvédelmi előírások
- A szőlő károsítói (élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok)

17.3.8. Szőlőfajták *17 óra*

A faj, fajta fogalma

A fajták szerepe a szőlőtermesztésben

A fajták megválasztása, fajtaarányok

Csemegeszőlő- és borszőlőfajták

17.3.9. A szőlő betakarítása, feldolgozása *22 óra*

Betakarítás:

- A szőlő érettségének megállapítása
- A szüret előkészítése
- Az étkezési és a borszőlő szedése
- Az étkezési szőlő manipulálása, csomagolása
- A szőlő szállítása tárolóba, feldolgozóba
- A kézi és a gépi szüret szervezése

Feldolgozás:

- Előkészületi munkák
- A borszőlő feldolgozása
- A csemegeszőlő áruvá készítése

17.3.10. A szőlőtermesztés gépei, eszközei *23 óra*

Csemete- és oltványnevelés gépei: ültetőgépek, kiemelőgépek, oltógépek, oltványcsomagoló gépek

A telepítés gépei, támrendszerépítés gépei

Az ültetvényápolás gépei, eszközei: a metszés eszközei, gépei, a nyesedék-feldolgozás gépei

A betakarítás gépei, eszközei: szüretelőgépek, eszközök, a szállítás gépei, eszközei

A feldolgozás gépei: szőlőfogadás, zúzók, bogyozók, zúzó-bogyózók, cefreszivattyúk, mustleválasztók (statikus, dinamikus), szőlősajtók, segédanyag-adagoló berendezések, a must tárolása

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Szőlőtermesztés gyakorlata tantárgy 314 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a termesztéstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	**Kapcsolódó szakmai tartalom** (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Szőlőültetvény létesítése	Kerti munkák gyakorlat: ültetési munkák
A szőlő metszése	Kerti munkák gyakorlat: fenntartó metszés
A szőlő talajmunkái A szőlő tápanyagellátása A szőlő öntözése A szőlő növényvédelme	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése Kerti munkák gyakorlat: ápolási munkák
A szőlő betakarítása	Kerti munkák gyakorlat: kerti növények betakarítása

18.3. Témakörök

18.3.1. A szőlőnövény, a szőlő talajmunkái *28 óra*

A szőlőnövény:

- A szőlőtőke részeinek felismerése
- A tőkeművelési módok bemutatása

A szőlő talajmunkái:
- Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)
- Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)
- A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

18.3.2. Európai szaporítóvessző előállítása 17 óra

Európai vessző szedése

Szabványismeret, feldolgozás, tárolás

18.3.3. A szőlő károsítói 21 óra

A szőlő leggyakoribb betegségeinek felismerése

A szőlő kártevőinek megismerése

Kárképek felismerése

Gyomnövények felismerése

Permetlé összetétel számítás

18.3.4. Alanyvesszők előállítása, oltványok készítése, gyökeres szőlődugványok ellállítása 42 óra

Alanyvesszők előállítása:
- Alanyfajták ismerete, alanyvessző szedése
- Szabványismeret, feldolgozás, tárolás
- Oltványok készítése:
- Alanyvesszők előkészítése, oltóvesszők előkészítése
- Kézben oltás, gépi oltás
- Előhajtatás, az oltványok iskolázása

Gyökeres szőlődugványok előállítása:
- Alanyvesszők, európai vesszők előkészítése
- Iskolázási módok

18.3.5. Szőlőültetvény létesítése 49 óra

Az ültetvény-telepítések előkészítése (tereprendezés, talajmintavétel, talajelőkészítés, a tőkék helyének kitűzése, a szaporítóanyag előkészítése)

Az ültetés (ültetés gödörbe, kézifúróval, hidrofúróval, fóliatakarással)

Az ültetés befejező munkái (felcsirkézés, az ültetés minőségének ellenőrzése, törzskönyvezés)

A telepítés gondozása

Támberendezés-típusok tanulmányozása, építése (az oszlopok beállítása, karózás, huzalozás)

A támberendezések karbantartása, felújítása

18.3.6. A szőlő alakító metszése, zöldmunkái 49 óra

Alakító metszés:
- A hagyományos és korszerű tőkeformák alakító metszése: törzsnevelés, a karok kialakítása, a termőalapok kialakítása

Zöldmunkák:
- Törzstisztítás, hajtásválogatás, kötözés, hajtásrögzítés huzalos támasz mellett, fésülés, csonkázás, hónaljazás, termőhajtások bekurtítása, fürtritkítás, levelezés, gyűrűzés

18.3.7. A szőlő betakarítása, szőlőfajta-ismeret *46 óra*

Betakarítás:
- A szőlő minősítése
- A szőlő kézi szedése
- A szőlő gépi betakarításának tanulmányozása
- A szőlő érettségének megállapítása
- A szüret előkészítése
- Az étkezési és borszőlő szedése
- Az étkezési szőlő manipulálása, csomagolása
- A szőlő szállítása tárolóba, feldolgozóba
- A kézi és a gépi szüret szervezése

Szőlőfajta-ismeret:
- Borszőlőfajták, csemegeszőlő-fajták
- A direkttermő és interspecifikus fajták
- A fajták felismerése, megnevezése

18.3.8. A szőlő talajmunkái, a szőlő tápanyagellátása, a szőlőiskola munkái 56 óra

Talajmunkák:
- Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)
- Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)
- A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

Tápanyag-ellátás:
- Szerves- és műtrágyázás
- A tápanyagok kézi és gépi kijuttatása, bedolgozása

A szőlőiskola munkái:
- Alanytelep ápolási munkái
- Az európai vessző ápolása
- Oltványiskola ápolási munkái
- Gyökeres oltványok, dugványok felszedése, szabványok

In vitro szaporítóanyag előállítása

18.3.9. Tőkepótlási eljárások, a szőlő metszése *35 óra*

Tőkepótlási eljárások:
- Fiatal szőlők pótlási módjai
- Termő szőlők pótlási módjai: bujtás, döntés
- Zöldoltás

A szőlő metszése:
- Termő szőlőültetvények kézi és gépi metszése
- A metszés utáni munkák (a venyige eltávolítása, a támberendezés karbantartása, törzs- és karkötözés, a szálvesszők lekötése, harmatgyökerezés)

18.3.10. A szőlő növényvédelme, öntözése *27 óra*

Növényvédelem:
- A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
- Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával
- Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Öntözés:
- Öntözési módok tanulmányozása a szőlőültetvényben

- Öntözőgépek beállítása, üzemeltetése

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tangazdaság

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
641.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			

5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A szakmai tartalom részletes kifejtése

10961-16 Kertészeti alapismeretek modul

Termesztési ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Éghajlattani gyakorlatok

A meteorológiai mérőház

A páratartalom meghatározására alkalmazható mérőeszközök (hajszálas nedvességmérő, száraz-nedves hőmérő, polyméter). A léghőmérséklet mérésének eszközei (állomási hőmérő, Fuess-féle maximum-minimum hőmérő)

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélzászló, kézi kanalas szélsebességmérő)

Talajtani gyakorlatok

A talaj helyszíni vizsgálata (előzetes tájékozódás, bejárás)

Talajmintavétel (szelvényminta, átlagminta)

Talajminták előkészítése laboratóriumi vizsgálatra

Egyszerű talajvizsgálatok (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

11024-16 Kerti munkák modul

Kerti munkák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kerti növények betakarítása

Gyümölcstermő növények betakarítása

Zöldségnövények betakarítása

A szőlő betakarítása

Növényismeret

Gyümölcsfajok felismerése

Zöldségnövények felismerése

A gyümölcstermő növények részeinek felismerése

Ápolási munkák

Zöldségnövények, gyümölcsfák öntözése
Mechanikai talajmunkák végzése
A szőlő, a gyümölcsfák és a zöldségnövények fenntartó trágyázásának végzése
Zöldmunkák a szőlőben
Támberendezések karbantartása

A 2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A szakmai tartalom részletes kifejtése

10961-16 Kertészeti alapismeretek modul

Termesztési ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Trágyázási gyakorlatok

Szerves trágyák ismerete (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)
Műtrágyák ismerete (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)
Alapvető trágyázási eljárások

Növényvédelmi gyakorlatok

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerése (kór- és kárképek)
Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek felismerése
Permetlé-összetétel számítás
A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverése (gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

Műszaki alapismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése

A talajművelő gépek szerkezetének, működésének áttekintése, a csatlakoztatások, beállítások, az üzemeltetés és a karbantartás gyakorlása a rendelkezésre álló eszközökkel (ágyeke, tárcsa, kultivátor, talajmaró, boronák, lazítók, hengerek, rotációs kapák)
Az istállótrágya-szórók és műtrágyaszórók szerkezeti részei, csatlakoztatásuk az erőgéphez, beállításuk, üzemeltetésük, karbantartásuk gyakorlása
A vontatott és háti permetezők szerkezetének, működésének bemutatása, üzemeltetése, szabályozása, karbantartása
Vontatott gépeknél: hidraulikus porlasztású légporlasztásos és szállítólevegős permetezők
Vontatott porozó
Háti permetezőnél: szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos motoros
Szórófejek, cseppnagyság jelentősége
Környezetvédelmi, karbantartási feladatok
Permetlé összetétel számítás
Permetezőgépek automatikái
A traktoros pótkocsik felépítése, a csatlakoztatás, vontatás gyakorlása
A billenthető pótkocsik üzemeltetése

Traktoros és önjáró homlokrakodók
Kerti traktor és pótkocsi összekapcsolása
Karbantartási teendők, munkabiztonsági követelmények
Elektromos és gázüzemű rakodók
Az esőztető és csepegtető öntözés berendezéseinek főbb egységei (szivattyúk, vezetékek, szórófejek, csepegtető testek, zárószerkezetek)
Kézi áttelepítésű vagy mobil berendezés összeszerelése, szétszerelése, üzemeltetése, karbantartása
Öntözési automatika
A kertészetben leggyakrabban használatos kisgépek (fűnyírók, komposztálók, láncfűrészek stb.) üzemeltetése, karbantartása, kisebb javítása

11025-16 Kertészeti termesztés modul

Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gyümölcsösök talajművelése

Mechanikai talajművelés: telepítés előtti tereprendezés, talajforgatás, telepítés utáni talajművelés (tárcsázás, kultivátorozás, talajmarózás, boronálás)
Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás
Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

Gyümölcsösök trágyázása

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás
Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

A gyümölcsfélék károsítói

A leggyakoribb betegségek felismerése
A leggyakoribb kártevők megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

Zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

A zöldségfélék talajművelése

Kézi és gépi talajmunkák gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék trágyázása

A trágyaanyagok kiválasztása, a mennyiség meghatározása
A trágyaanyagok előkészítése (keverése), szállítása, kézi, gépi kijuttatása
A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

A zöldségfélék öntözése

Az öntözési módok tanulmányozása, a munkafolyamatok (telepítés, üzemeltetés,

karbantartás, tápoldatozás) gyakorlása

A zöldségfélék károsítói

A leggyakoribb betegségek felismerése
A leggyakoribb kártevők megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

Szőlőtermesztés gyakorlat tantárgy

Témakörök

A szőlő talajmunkái

Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)
Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)
A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

A szőlő károsítói

A szőlő leggyakoribb betegségeinek felismerése
A szőlő kártevőinek megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

A szőlő öntözése

Öntözési módok tanulmányozása a szőlőültetvényben
Öntözőgépek beállítása, üzemeltetése

A 3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A szakmai tartalom részletes kifejtése

11025-16 Kertészeti termesztés modul

Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

Oltványok készítése

Oltványok készítése szemzéssel: hajtószemzés, alvószemzés, chip szemzés

Gyümölcsfélék betakarítása

A gyümölcsfélék (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek) kézi szedése
A gyümölcsfélék gépi betakarítása, szállítása, tanulmányozása

A gyümölcsfélék piaci előkészítése

A gyümölcsfélék kézi válogatása, osztályozása, csomagolása
A gyümölcsfélék gépi válogatása, osztályozása, csomagolása tanulmányozása, az egyes munkaműveletek begyakorlása

Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása

A termőfelület fenntartása: ritkító metszés (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok), ifjító metszés, tő- és gyökérsarjak eltávolítása

Gyümölcsösök öntözése

Öntözési módok tanulmányozása a gyümölcstermő ültetvényekben (árasztó, barázdás, mikroöntözés, esőszerű öntözés)

Öntözési munkaműveletek gyakorlása (telepítés, tápoldatozás)

Gyümölcsösök növényvédelme

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása

Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával

Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás

Hajtásválogatás

Lekötözés, csavarás

Termésritkítás kézzel

Zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

A zöldségfélék betakarítása

A szedési érettség meghatározása

A betakarítás előkészítése (eszközök, anyagok biztosítása)

Kézi és gépi szedés gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék szállítása, átmeneti tárolása

A zöldségfélék válogatása, osztályozása, csomagolása

A zöldségfélék kézi és gépi manipulálásának gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék növényvédelme

Védekezési eljárások alkalmazása a zöldségtermesztésben

Vegyszeres védekezés: permetlé-permetezőanyag számítás, bekeverés, kijuttatás a munka- és környezetvédelmi előírások betartásával

Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

A zöldségfélék különleges (speciális) ápolási munkái

A zöldségfélék különleges ápolási munkáinak (rögzítés, érésszabályozás, növényirész-eltávolítás és -halványítás, termékenyülés elősegítés) gyakorlása

Szőlőtermesztés gyakorlat tantárgy

Témakörök

A szőlő zöldmunkái

Törzstisztítás, hajtásválogatás, kötözés, hajtásrögzítés huzalos támasz mellett, fésülés, csonkázás, hónaljazás, termőhajtások bekurtítása, fürtritkítás, levelezés, gyűrűzés

Szőlőfajta-ismeret

Borszőlőfajták, csemegeszőlő-fajták
A direkttermő és interspecifikus fajták
A fajták felismerése, megnevezése

A szőlő tápanyagellátása

Szerves- és műtrágyázás
A tápanyagok kézi és gépi kijuttatása, bedolgozása

Tőkepótlási eljárások

Zöldoltás

A szőlő növényvédelme

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával
Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

5.47.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 541 08
KISTERMELŐI ÉLELMISZERELŐÁLLÍTÓ, FALUSI VENDÉGLÁTÓ

SZAKKÉPESÍTÉS
SZAKISKOLÁBAN TÖRTÉNŐ OKTATÁSÁHOZ
HALLÁSSÉRÜLTEK (SH) SZÁMÁRA

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 541 08 Kistermelői élelmiszerelőállító, falusi vendéglátó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 541 08

A szakképesítés megnevezése: Kistermelői élelmiszerelőállító, falusi vendéglátó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 21. Élelmiszeripar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVI. Élelmiszeripar

Elméleti képzési idő aránya: 40%

Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában: -

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az 21. Élelmiszeripar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nincsenek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Konyhai berendezések, felszerelések és gépek
Takarító eszközök, gépek
Szabadtűzön főzés eszközei és berendezései
Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás gépei, eszközei
Kistermelői húsfeldolgozás gépei, eszközei
Kistermelői sütőipari termékelőállítás gépei, eszközei
Kistermelői cukrász-, édesipari termékelőállítás gépei, eszközei
Kistermelői erjedésipari termékelőállítás gépei, eszközei
Kistermelői tejtermék előállítás gépei, eszközei
Kistermelői tartósításhoz kapcsolódó eszközök, berendezések

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint

súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek
- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi

helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. A szegregáció a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis

osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A

levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.

- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.

- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még

egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza. Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.

- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5				
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek	Áruismeret	3										
	Mikribiológia				2							
	Táplálkozásélettan							1				
11614-16 Kistermelői tartósítási módok	Tartósítás	2										
	Tartósítás gyakorlat		6									
11615-16 Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás	3										
	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás gyakorlat		6									
11616-16 Kistermelői húsfeldolgozás	Húsipar alapjai			70	2		105			105		
	Húsipari gyakorlat					7						
11617-16 Kistermelői sütő-, cukrász- és édesipari termékek előállítása	Sütő-, cukrászipar alapjai				3							
	Édesipar alapjai				1							
	Sütő-, cukrász-, édesipari gyakorlat					6						
11618-16 Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek	Sörkészítés							2,5				
	Gyümölcsbor-, párlatkészítés							1				
	Erjedésipari gyakorlat								6			
11619-16 Kistermelői	Tejtermékelőállítás							1,5				

tejtermékek és sajt előállítása	Sajt és túrókészítés							1,5				
	Tejtemékek, sajtkészítés gyakorlat								6			
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek	Higiénia	1										
	Minőségbiztosítás							1				
11034-16 Üzemgazdaság, ügyvitel	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek										2	
11035-12 Vendéglátás	Vendéglátás, idegenforgalom										3	
	Vendéglátás, idegenforgalom gyakorlat											4
11037-12 Falusi vendégfogadás	Falusi vendégfogadás alapjai										3	
	Falusi vendégfogadás gyakorlat											7
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		9	12		8	13		9	12		10	11
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak/**témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
114999-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**18**					**18**
	Munkajogi alapismeretek							*5*					**5**
	Munkaviszony létesítése							*5*					**5**
	Álláskeresés							*4*					**4**
	Munkanélküliség							*4*					**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**62**		**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										22		**22**
	Munkavállalói szókincs			**70**			**105**			**105**	20		**20**
11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek	**Áruismeret**	**108**											**108**
	Növényi eredetű alapanyagok	38											**38**
	Állati eredetű alapanyagok	38											**38**
	Egyéb alkotók	32											**32**
	Mikrobiológia				**72**								**72**
	A mikroorganizmusok jellemzése				10								**10**
	Mikroorganizmusok élettevékenysége				15								**15**
	Káros és hasznos mikrobák				15								**15**

	Mikrobák elpusztításának lehetőségei				20								**20**
	Élelmiszerek romlása				12								**12**
	Táplálkozásélettan							**36**					**36**
	Táplálkozás jelentősége							8					**8**
	Táplálék felvétele, emésztés, anyagcsere folyamatok							10					**10**
	Élelmiszerek táplálkozásélettani értékelése							10					**10**
	Táplálkozási szokások, helyes táplálkozás							8					**8**
11614-16 Kistermelői tartósítási módok	**Tartósítás**	**108**											**108**
	Fizikai tartósítás	24											**24**
	Kémiai tartósítás	30											**30**
	Biológiai tartósítás	30											**30**
	Csomagolás	24											**24**
	Tartósítás gyakorlat		**216**										**216**
	Fizikai tartósítás		49										**49**
	Kémiai tartósítás		49										**49**
	Vizsgálatok		49										**49**
	Érzékszervi bírálat		35										**35**
	Szakmai számítás		34										**34**
11615-16 Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás	**Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás**	**72**											**72**
	Zöldségfélék	13											**13**
	Gyümölcsök	13											**13**
	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás műveletei	16											**16**

	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás eszközei, gépei, munkavédelmi előírásai	15											**15**
	Zöldség-, gyümölcskészítmények technológiája	15											**15**
	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás gyakorlat		**216**										**216**
	Zöldségkészítmények		47										**47**
	Gyümölcskészítmények		47										**47**
	Savanyúságok		47										**47**
	Házi receptek, újdonságok		28										**28**
	Szakmai számítás		47										**47**
11616-16 Kistermelői húsfeldolgozás	**Húsipar alapjai**				**72**								**72**
	Vágóállatok szervezeti felépítése				20								**20**
	Vágóállat fajok, fajták				20								**20**
	Vágóüzem munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai				6								**6**
	Vágástechnológiák				20								**20**
	Vágási fő és melléktermékek felhasználhatósága				6								**6**
	Húsipari gyakorlat					**252**							**252**
	Elsődleges feldolgozás					70							**70**
	Másodlagos feldolgozás					70							**70**
	Konyhatechnikai műveletek					63							**63**
	Hulladékkezelés					14							**14**
	Szakmai számítás, dokumentálás					35							**35**
11617-16 Kistermelői sütő-,	**Sütő-, cukrászipar alapjai**				**108**								**108**

cukrász- és édesipari termékek előállítása	Sütő-, cukrászipar felhasznált anyagai				18								**18**
	Sütőipari műveletek				24								**24**
	Cukrászati műveletek				24								**24**
	Felhasznált eszközök és gépek				25								**25**
	Száraztésztagyártás				17								**17**
	Édesipar alapjai				**36**								**36**
	Cukorka készítés				11								**11**
	Édesipari tartóssütemények előállítása				14								**14**
	Különleges termékek				11								**11**
	Sütő- cukrász, édesipari gyakorlat					**216**							**216**
	Sütőipari termékek készítése					63							**63**
	Cukrászipari termékek készítése					63							**63**
	Édesipari termékek készítése					63							**63**
	Szakmai számítás					27							**27**
11618-16 Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek	**Sörkészítés**							**90**					**90**
	Söripar alapanyagai							15					**15**
	Malátagyártás							25					**25**
	Sörkészítés technológiája							25					**25**
	Sörkészítés eszközei, gépei							25					**25**
	Gyümölcsbor-, párlatkészítés							**36**					**36**
	Gyümölcsborok készítése							15					**15**
	Gyümölcspárlatok készítése							15					**15**
	Egyéb alkoholos italok készítése							6					**6**

	Erjedésipari gyakorlat								**216**					**216**
	Kézműves sörök készítése								**81**					**81**
	Gyümölcsbor-, párlat-, likőrkészítés								81					**81**
	Szakmai számítás								54					**54**
11619-16 Kistermelői tejtermék és sajt előállítása	**Tejtermékelőállítás**							**54**						**54**
	Tejipar alapanyagai							18						**18**
	Tejtermékek készítése							18						**18**
	Tejtermékek előállításának eszközei, gépei							18						**18**
	Sajt és túrókészítés							**54**						**54**
	Sajtkészítés technológiája							18						**18**
	Túrókészítés technológiája							18						**18**
	Sajt és túrókészítés eszközei, gépei							18						**18**
	Tejtermékek, sajtkészítés gyakorlat								**216**					**216**
	Tejkészítmények előállítása								81					**81**
	Sajt, túró és készítményeik előállítása								81					**81**
	Szakmai számítás								54					**54**
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek	**Higiénia**	**36**												**36**
	Személyi és környezeti higiénia	10												**10**
	Tisztítás, fertőtlenítés	10												**10**
	Általános jogi szabályozás	16												**16**
	Minőségbiztosítás							**36**						**36**
	Élelmiszerek biztonságát meghatározó tényezők							8						**8**
	Élelmiszerfeldolgozás biztonsága							20						**20**

	Jogszabályok alkalmazása							8					**8**
11034-16 Üzemgazdaság, ügyvitel	**Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek**										**62**		**62**
	Üzemgazdasági alapfogalmak										13		**13**
	Vállalkozási alapismeretek										13		**13**
	Pénzügyi, adózási alapismeretek										13		**13**
	Ügyviteli ismeretek										13		**13**
	Fogyasztóvédelmi alapismeretek										10		**10**
11035-12 Vendéglátás	**Vendéglátás, idegenforgalom**										**93**		**93**
	Idegenforgalmi alapismeretek										15		**15**
	Vendéglátás fogalma, feltételei										13		**13**
	Vendégfogadási feladatok										18		**18**
	Vendéglátási tevékenység										18		**18**
	Programok szervezése										15		**15**
	Kommunikáció										14		**14**
	Vendéglátás, idegenforgalom gyakorlat											**124**	**124**
	Vendégfogadási feladatok											34	**34**
	Vendéglátási tevékenység											35	**35**
	Programok szervezése											35	**35**
	Kommunikáció											20	**20**
11037-12 Falusi vendégfogadás	**Falusi vendégfogadás alapjai**										**93**		**93**
	Falusi vendégfogadás általános kérdései										16		**16**
	Falusi vendégfogadás tárgyi feltételrendszere										18		**18**
	Falusi vendégfogadás szabályai										18		**18**

	Programszervezés										18		**18**
	Hagyományőrzés										8		**8**
	Gyermekprogramok szervezése										15		**15**
	Falusi vendégfogadás gyakorlat											**217**	**217**
	Vendéglátás általános gyakorlata											63	**63**
	Falusi vendégfogadás sajátosságai											42	**42**
	Programok, gyermekprogramok szervezése											63	**63**
	Családi gazdaság, vendégfogadás, falusi turizmus tanulmányozása											49	**49**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**324**	**432**		**288**	**468**		**324**	**432**		**310**	**341**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		1246 / 39%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		1953 / 61%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs ***20 óra***

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.11	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	

1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

3. Foglalkoztatás II. tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkajogi alapismeretek *5 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

3.3.2. Munkaviszony létesítése *5 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

3.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

3.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11613-16 azonosító számú

Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11613-16 azonosító számú Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Áruismeret	Mikrobiológia	Táplálkozás-élettan
FELADATOK			
Meghatározza a kistermelői élelmiszerek előállításához szükséges jó minőségű nyersanyagok jellemző tulajdonságait (növényi eredetű és állati eredetű nyersanyagok)	x	x	x
Felismeri az élelmiszerek fizikai, mikrobiológiai, kémiai és biokémiai elváltozásait	x	x	x
Tisztában van az egészséges élelmiszerek táplálkozás-élettani jelentőségével			x
Élelmiszer előállítása, étel készítése során alkalmazza az egészséges táplálkozásra vonatkozó eljárásokat	x		x
Alkalmazza az élelmiszerek előállítására vonatkozó jogszabályokat	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Gyümölcsfélék, zöldségfélék, gabonafélék és egyéb növényi eredetű nyersanyagok jellemzői	x		x
Hús (nagy vágóállatok, vadak, változó testhőmérsékletű állatok és baromfifélék), tojás, tej és tejből készült élelmiszerek jellemzői	x		x
Étkezési zsiradékok (állati és növényi eredetű) jellemzői	x		x
Fűszerek jellemzői, hatásuk	x		x
Élelmiszerek fizikai elváltozásainak hatása, okai, megelőzésük (víztartalom és halmazállapot változások)	x	x	x
Élelmiszerek mikrobiológiai elváltozásainak hatásai, okai, megelőzésük	x	x	x
Élelmiszerek kémiai és biokémiai elváltozásainak hatásai, okai, megelőzésük	x		x
Fehérjék fontosabb tulajdonságai, gyakorlati jelentősége, táplálkozás-élettani szerepük			x
Szénhidrátok fontosabb tulajdonságai, gyakorlati jelentősége, táplálkozás-élettani szerepük			x
Zsírok fontosabb tulajdonságai, gyakorlati jelentősége, táplálkozás-élettani szerepük			x

Vitaminok, ásványi anyagok és a víz fontosabb tulajdonságai, gyakorlati jelentősége, táplálkozás-élettani szerepük			x
A szervezet energia- és tápanyagszükséglete			x
Étrendtervezés, ételkészítési ajánlások, élelmiszerek összetételére, csomagolására, jelölésére vonatkozó jogszabályok			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség	x	x	x
Határozottság	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás szemlélet	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x

1. Áruismeret tantárgy 108 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

Az áruismeret tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse az élelmiszeripar növényi és állati eredetű alapanyagait és egyéb alkotókat. Célja továbbá, hogy a tanulók megismerjék a szabad szemmel nem látható mikroorganizmusokat a mikrobák tulajdonságait a mikroba-ember, mikroba környezet kapcsolatot. Ismereteket szerezzenek, azon mikroorganizmusokról, melyek szerepet játszanak az élelmiszerek előállításánál, tartósításánál, romlásánál. Fontos, hogy a tanulók megismerkedjenek a táplálkozás jelentőségével, folyamataival, az élelmiszerek táplálkozásélettani szerepével, a helyes táplálkozással.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, biológia, mikrobiológia, higiénia

1.3. Témakörök

1.3.1. Növényi eredetű alapanyagok *38 óra*

Gyümölcsfélék csoportosítása, főbb jellemzőik, tulajdonságaik
Zöldségfélék csoportosítása, főbb jellemzőik, tulajdonságaik
Gabonafélék csoportosítása, főbb jellemzőik, tulajdonságaik
Egyéb növényi eredetű nyersanyagok

1.3.2. Állati eredetű alapanyagok *38 óra*

Vágóállatok fajtái, csoportosításuk, jellemzői, tulajdonságaik
Hús szerkezete, tulajdonságai, részei, felhasználhatóságuk
Tojás felépítése, jelentősége, táplálkozásban betöltött szerepe
Tej összetétele, jelentősége, táplálkozásban betöltött szerepe

1.3.3. Egyéb alkotók *32 óra*

Étkezési zsiradékok (állati és növényi eredetű) jellemzői
Fűszerek jellemzői, hatásaik, szerepük
Adalékanyagok (tartósítószerek, színezékek, aromák)
Természetes és mesterséges csomagolóanyagok

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Mikrobiológia tantárgy 72 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a szabad szemmel nem látható, mikroszkopikus méretű mikroorganizmusokat, a mikrobák tulajdonságait a mikroba-ember, mikroba környezet kapcsolatot. Ismereteket szerezzenek, azon mikroorganizmusokról, melyek szerepet játszanak az élelmiszerek előállításánál, tartósításánál, romlásánál. A tantárgy foglalkozik a hasznos mikroorganizmusok szaporításával, valamint a károsak elpusztításának megismertetésével.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, élelmiszer-kémia, fizika, biológia, matematika

2.3. Témakörök

2.3.1. A mikroorganizmusok jellemzése *10 óra*

A mikrobiológia története
A mikroorganizmusok elterjedése
Baktériumok jellemzői
Gombák jellemzői
Vírusok jellemzői

2.3.2. Mikroorganizmusok élettevékenysége *15 óra*

Víz szerepe
Tápanyagok szerepe
Oxigén szerepe
Kémhatás jelentősége
A hőmérséklet szerepe
Mikroorganizmusok szaporodása, anyagcsere folyamatok

2.3.3. Káros és hasznos mikrobák *15 óra*

Élelmiszeripar áganként a káros és hasznos mikrobák
Tevékenységük jellemzése, felismerése
Megelőzésük

2.3.4. Mikrobák elpusztításának lehetőségei *20 óra*

A mikrobák szaporodási fázisainak élelmiszerbiztonsági jelentősége
Mikrobák szaporodásának gátlása (hűtés, fagyasztás, szárítás, cukor-, sótartalom változtatás)
Mikrobák elpusztításának módszerei (pasztőrözés, sterilezés, steril szűrés, vegyi anyagok stb.)

2.3.5. Élelmiszerek romlása *12 óra*

Élelmiszerek minőségét meghatározó mikroorganizmusok
Romlások okai, fajtái
Megelőzésük

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	

2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Táplálkozásélettan tantárgy 36 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A táplálkozásélettan tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a táplálkozás jelentőségével, folyamataival, az élelmiszerek táplálkozásélettani szerepével, a helyes táplálkozás fontosságával.
Képesek legyenek a tanulók az elsajátított kompetenciák birtokában az elméletben tanult eljárásokat alkalmazni majd a gyakorlati, munkahelyi feladatok megoldása során.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia

3.3. Témakörök

3.3.1. Táplálkozás jelentősége *8 óra*

Élelmiszerek alapvető alkotórészei
Fehérjék
Szénhidrátok
Zsírok
Vitaminok, ásványi anyagok
Víz

3.3.2. Táplálék felvétele, emésztés, anyagcsere folyamatok *10 óra*

Táplálkozás folyamata, tápcsatorna felépítése, részei
Emésztés enzimei
Fehérjék lebontása és felszívódása
Szénhidrátok lebontása és felszívódása
Zsírok lebontása és felszívódása
Vitaminok és ásványi anyagok felszívódása
Sejtanyagcsere a szöveteken belül

3.3.3. Élelmiszerek táplálkozásélettani értékelése *10 óra*

Növényi eredetű élelmiszerek: zöldségek, gyümölcsök, gabonák (ipari növények), olajos tartalmú magvak
Állati eredetű élelmiszerek: húsok és húskészítmények, tojás, tej és tejtermékek
Adalékanyagok: csoportosításuk, hatásaik, felhasználhatóságuk

3.3.4. Táplálkozási szokások, helyes táplálkozás *8 óra*

Gyermekek helyes táplálkozása
Felnőttek helyes táplálkozása
Idősek helyes táplálkozása
Fizikai erőnlét és a táplálkozás összefüggései
Testedzés jelentősége
Az alkohol élettani hatása, alkoholizmus és következményei
Alternatív táplálkozási módok (vegetáriánus, makrobiotikus stb.)
Az elhízás okai, következményei
Élelmiszerallergiák
Egészséges életmód kialakítása

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11614-16 azonosító számú

Kistermelői tartósítási módok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11614-16 azonosító számú Kistermelői tartósítási módok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Tartósítás	Tartósítás gyakorlat
FELADATOK		
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit	x	x
Hőközléssel tartósított termékeket készít	x	x
Hőelvonással tartósított termékeket állít elő	x	x
Biológiai úton történő tartósítást végez	x	x
Kémiai úton történő tartósítást végez	x	x
Elvégzi a kistermelői élelmiszerek csomagolását	x	x
Vizsgálja az elkészült élelmiszereket	x	x
Dokumentál, biztosítja a nyomon követhetőséget	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Növényi eredetű alapanyagok tulajdonságainak ismerete	x	x
Állati eredetű alapanyagok tulajdonságainak ismerete	x	x
Segéd-és adalékanyagok fajtái, jellemzői, alkalmazásuk feltételei	x	x
Szárítás, aszalás, besűrítés műveletei, elméleti alapjai, kistermelői alkalmazásának lehetőségei	x	x
Hűtés, fagyasztás műveletei, elméleti alapjai, kistermelői alkalmazásának lehetőségei	x	x
Sütés, főzés, párolás, pörkölés műveletei, elméleti alapjai, kistermelői alkalmazásának lehetőségei	x	x
Sózás, pácolás, füstölés műveletei, elméleti alapjai, kistermelői alkalmazásának lehetőségei	x	x
Tejsavas, ecetsavas, alkoholos és egyéb biokémiai tartósítási módok és kistermelői alkalmazásuk lehetőségei	x	x
Hasznos és káros mikroorganizmusok életfeltételei, élelmiszerre gyakorolt hatásaik	x	x
Csomagolóanyagok és a különböző csomagolási módok hatása a késztermékre	x	x
Érzékszervi bírálat menete	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Kézügyesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

4. Tartósítás tantárgy 108 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tartósítás tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót az élelmiszerek tartósításának jelentőségével, tisztában legyenek a fizikai, kémiai és biológiai tartósítási módok alapelveivel, kivitelezésével, melyet munkája során kellő biztonsággal tud alkalmazni.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, fizika, matematika, higiénia, mikrobiológia

4.3. Témakörök

4.3.1. Fizikai tartósítás *24 óra*

Hőközlés, hőelvonás alapfogalmai
Hűtés művelete, hűtés folyamán lejátszódó folyamatok
Fagyasztás folyamata, fagyasztás során lejátszódó folyamatok
Vízelvonás módjai, műveletei, menete, hatása az élelmiszerre:

- besűrítés,
- aszalás,
- szárítás

Hőközlés műveletei, hatásai, az élelmiszerben történő változások

- előfőzés
- főzés
- párolás
- sütés
- pörkölés
- pasztőrözés
- sterilezés

4.3.2. Kémiai tartósítás *30 óra*

Kémiai tartósításhoz felhasználható anyagok, eszközök
Sózás művelete, élelmiszerre gyakorolt hatása
Pácolás művelete, élelmiszerre gyakorolt hatása
Füstölés művelete, élelmiszerre gyakorolt hatása

4.3.3. Biológiai tartósítás *30 óra*

Tejsavas erjedés jelentősége, alkalmazása, menete, élelmiszerre gyakorolt hatása, felhasználása
Ecetsavas erjedés jelentősége, alkalmazása, menete, élelmiszerre gyakorolt hatása, felhasználása
Alkoholos erjedés jelentősége, alkalmazása, menete, élelmiszerre gyakorolt hatása, felhasználása
Káros mikrobák okozta folyamatok, felismerésük

4.3.4. Csomagolás *24 óra*

Csomagolás alapfogalmai
Csomagoló anyagok csoportosítása, jellemző tulajdonságaik

Csomagolás feladatai, jelentősége
Újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés
Természetvédelem

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Tartósítás gyakorlat tantárgy 216 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tartósítás tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót az élelmiszerek tartósításának jelentőségével, tisztában legyenek a fizikai, kémiai és biológiai tartósítási módok alapelveivel, kivitelezésével, melyet munkája során kellő biztonsággal tud alkalmazni.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, fizika, matematika, higiénia, mikrobiológia

5.3. Témakörök

5.3.1. Fizikai tartósítás *49 óra*

Anyagok, eszközök előkészítése
Munkavédelmi előírások betartása
Hűtés, fagyasztás, besűrítés, aszalás, szárítás műveleteinek végrehajtása
Előfőzés, főzés, párolás, pörkölés műveleteinek végrehajtása

5.3.2. Kémiai tartósítás *49 óra*

Anyagok, eszközök előkészítése
Munkavédelmi előírások betartása
Sózás, pácolás, füstölés műveleteinek végrehajtása

5.3.3. Vizsgálatok *49 óra*

Egyszerű laboratóriumi vizsgálatok: pl. savfok, sótartalom, pH mérés, szárazanyagtartalom meghatározás kézi refraktométerrel, alkoholtartalom mérés, sűrűségmérés, maghőmérséklet mérés, térfogatmérés stb.

5.3.4. Érzékszervi bírálat *35 óra*

Érzékszervi bírálat menete

Alapanyagok, félkész- és késztermékek érzékszervi minősítése

5.3.5. Szakmai számítás ***34 óra***

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11615-16 azonosító számú

Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11615-16 azonosító számú Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Zöldség-gyümölcsfeldolgozás	Zöldség-gyümölcsfeldolgozás gyakorlat
FELADATOK		
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit	x	x
Paradicsomos készítményeket állít elő	x	
Gyümölcsbefőtteket készít		x
Leveket, szörpöket állít elő	x	x
Lekvárféléket készít	x	x
Gyümölcs-, zöldségszárítmányokat állít elő	x	x
Cukrozott, kandírozott gyümölcsöket készít		x
Püréket-, krémeket készít	x	x
Savanyúságokat készít	x	
Készterméket csomagol	x	x
A keletkező hulladékot megfelelően kezeli	x	x
Dokumentál, biztosítja a nyomon követhetőséget	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Zöldségfélék, gyümölcsök jellemzői, fajtái táplálkozás-élettani jelentősége	x	x
A nyersanyagok átmeneti tárolása, előkészítő műveletei	x	x
Jellegformáló műveletek	x	x
Dúsító műveletek	x	x
Befejező műveletek	x	x
Tartósító műveletek	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Kézügyesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x
Motiválhatóság	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

6. Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás tantárgy 72 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A zöldség-, és gyümölcsfeldolgozás tantárgy tanításának célja, a zöldségek és gyümölcsök megismerésén keresztül eljutni a feldolgozásuk alkalmával használt eszközök, gépek, technológiák ismeretéig, ami végül különböző termékekben egyesül.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, fizika, műveletek, technológia, mikrobiológia, higiénia

6.3. Témakörök

6.3.1. Zöldségfélék *13 óra*

Csoportosításuk, fajtaismeret
Zöldségfélék jellemzése, beltartalmi összetételük
Táplálkozásélettani jelentőségük

6.3.2. Gyümölcsök *13 óra*

Csoportosításuk, fajtaismeret
Gyümölcsök jellemzése, beltartalmi összetételük
Táplálkozásélettani jelentőségük

6.3.3. Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás műveletei *16 óra*

Tárolás, előkészítés (válogatás, mosás, szár-, kocsány-, mageltávolítás, hámozás) műveletei
Aprítás, passzírozás, homogenizálás, keverés műveletei
Előfőzés, főzés, sütés, párolás műveletei
Csomagolás, zárás, tárolás műveletei

6.3.4. Zöldségfeldolgozás eszközei, gépei, munkavédelmi előírásai *15 óra*

Mosás, válogatás, osztályozás műveletei, eszközei, munkavédelmi előírásai
Szár, kocsány, mag eltávolításának műveletei, eszközei, munkavédelmi előírásai
Aprítás, passzírozás, homogenizálás

6.3.5. Zöldség-, gyümölcskészítmények technológiája *15 óra*

Felöntőlevek készítése (cukros, ecetes, sós)
Paradicsomos készítmények
Zöldségpürék-, krémek, zöldséglevek
Ételízesítők
Savanyúságok
Befőttek
Gyümölcslevek
Lekvárfélék
Egyéb készítmények (kandírozott gyümölcsök, aszalványok stb.)

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás gyakorlat tantárgy 216 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A zöldség- és gyümölcsfeldolgozás gyakorlati tantárgy tanításának célja, az elméletben megismert zöldség- és gyümölcsfeldolgozás műveleteinek, technológiáinak kipróbálása a gyakorlatban, mely során lehetősége nyílik a tanulónak már megismert receptek mellett saját recept kidolgozására és a termék elkészítésére, mellyel elősegíthető a kreativitás és növelhető a kötődés a szakmához.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, fizika, műveletek, technológia, mikrobiológia, higiénia

7.3. Témakörök

7.3.1. Zöldségkészítmények ***47 óra***

Zöldségpürék
Krémek
Levek
Befőttek
Szárítmányok

7.3.2. Gyümölcskészítmények ***47 óra***

Lekvárok
Befőttek
Levek
Pürék
Ízek
Pulpok
Szárítmányok
Aszalványok
Kandírozott termékek

7.3.3. Savanyúságok ***47 óra***

Hőkezeléssel tartósított termékek
Mesterséges savanyítással előállított termékek
Biológiai savanyítással előállított termékek

7.3.4. Házi receptek, újdonságok ***28 óra***

Hagyományos receptek

Receptek családi gyűjteményből
Újdonságok, újítások
Saját elképzelések szerint pl. társított alapanyagokból készített készítmények

7.3.5. Szakmai számítás ***47 óra***

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11616-16 azonosító számú

Kistermelői húsfeldolgozás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11616-16 azonosító számú Kistermelői húsfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Húsipar alapjai	Húsipari gyakorlat
FELADATOK		
Kistermelői állományból származó állat vágását végzi el falusi vendégasztal vagy rendezvény keretében történő ételkészítés céljából	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit	x	x
Elvégzi az állatok elsődleges feldolgozását (kábítás, szúrás, elvéreztetés, szőrtelenítés, perzselését, bőrfejtés, bontás, hasítás, húsvizsgálatot végeztet, hűti a húst és a belsőségeket)	x	x
A keletkező hulladékot megfelelően kezeli	x	x
Húskészítményeket állít elő (sonkák, szalámik, érlelt kolbászok, felvágottak, belsőségből készített húskészítmények, étkezési szalonnák, pástétomok)	x	x
Zsírt olvaszt, töpörtyűt készít	x	x
Tárolja, csomagolja a késztermeket	x	x
Elvégzi a szükséges konyhatechnikai műveleteket, (darabolás, csontozás, formázás, kivágás, sütés, főzés, stb.) az elkészített ételt felkínálja helyben fogyasztásra	x	x
Dokumentál, biztosítja a nyomon követhetőséget	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Vágóállatok szervei, testtájai	x	x
Vágóállatok külső és belső tulajdonságainak főbb jellemzői	x	x
Vágóállat fajok csoportjai, fontosabb állatbetegségei	x	x
Vágóállatok elsődleges feldolgozása kistermelői körülmények között, szükséges eszközök	x	x
Másodlagos feldolgozáshoz szükséges anyagok, jellemzői, hatásai a késztermékre	x	x
Húskészítmények csoportjai, jellemzői, gyártásuk műveleti lépései, szükséges eszközök, berendezések	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Megbízhatóság	x	x
Kézügyesség	x	x
Mennyiségérzék	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás, környezet-és minőségtudatos szemlélet	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

8. Húsipar alapjai tantárgy 72 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A húsipar alapjai tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót a vágóállatok tulajdonságaival, fajtáival, testtájaival. Tisztában legyenek az elsődleges és másodlagos feldolgozásával, konyhatechnikai készítési módokkal, mindezt az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával sajátítsák el.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

8.3. Témakörök

8.3.1. Vágóállatok szervezeti felépítése *20 óra*

Állati test szervei és szervrendszerei (bőr, koponyaüregi szervek, mellüregi és hasüregi szervek)
Kiválasztás szervrendszere
Szaporodás szervrendszere
Emésztés, tápcsatorna
Mozgás szervrendszere
Vágóállatok testtájai
Állati test szövetei

8.3.2. Vágóállat fajok, fajták *20 óra*

Külső tulajdonságok
Belső tulajdonságok
Szarvasmarha, sertés, juh és ló fajták
Baromfi és viziszárnyas fajták
Kis- és nagyvadak

8.3.3. Vágóüzem munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai *6 óra*

Vágóüzemek, vágópontok kialakítása
Eszközök, gépek, berendezések
Eszközök, gépek, berendezések munkavédelmi előírásai

8.3.4. Vágástechnológiák *20 óra*

Előkészítő műveletek
Kábítás
Szúrás, véreztetés
Szőrtelenítés
Testmosás, forrázás
Lelángolás, perzselés
Bőrfejtés
Bontás
Húsvizsgálat
Hűtés

Elsődleges feldolgozás termékei

8.3.5. Vágási fő és melléktermékek felhasználhatósága 6 óra

Hús összetétele, jellemzése
Húsrészek konyhatechnikai csoportosítása
Burkolóanyagok (természetes, mesterséges)
Húskészítmények előállítása
Zsírsütés, töpörtyűkészítés

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Húsipari gyakorlat tantárgy 252 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A húsipari gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy az elméletben megtanultakra támaszkodva a tanuló elvégezze a vágóállatok elsődleges és másodlagos feldolgozását, alkalmazza a konyhatechnikai elkészítési módokat, mindezt az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

9.3. Témakörök

9.3.1. Elsődleges feldolgozás *70 óra*

Előkészítő műveletek
Kábítás
Szúrás, véreztetés
Szőrtelenítés
Testmosás, forrázás
Lelángolás, perzselés
Bőrfejtés
Bontás
Húsvizsgálat
Hűtés

9.3.2. Másodlagos feldolgozás *70 óra*

Füstölt-főtt kolbászfélék
Belsőségből készült húskészítmények: hurkafélék, sajtfélék, kenhető termékek

Nyers, érlelt kolbászok
Hagyományos szárításos érleléssel készült kolbászok
Szalámifélék
Pácolt-füstölt termékek
Étkezési szalonnafélék
Egyéb készítmények (pástétomok, étkezési tepertő stb.)

9.3.3. Konyhatechnikai műveletek ***63 óra***

Rántani való húsok
Sütni való húsok
Kocsonya húsok
Pecsenye húsok
Leves húsok
Gulyás és pörkölt húsok
Szelet húsok

9.3.4. Hulladékkezelés ***14 óra***

Keletkező hulladékok fajtái
Veszélyes hulladékok kezelése
Szelektívhulladék kezelés

9.3.5. Szakmai számítás, dokumentálás ***35 óra***

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás
Nyilvántartások vezetése

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	

9.	házi feladat	x	x	x	

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11617-16 azonosító számú

Kistermelői sütő-, cukrász- és édesipari termékek előállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11617-16 azonosító számú Kistermelői sütő-, cukrász- és édesipari termékek előállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Sütő- cukrászipar alapjai	Édesipar alapjai	Sütő-, cukrász, édes gyakorlat
FELADATOK			
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x	x
Előkészíti a nyersanyagokat, tésztát készít, tésztát érlel, pihentet, kisüt és kezeli a késztermékeket	x	x	x
Megkülönböztetett minőségi jelöléssel ellátott eljárással készült sütőipari termékeket állít elő	x	x	x
Kistermelői cukrászati termékeket készít (cukrászati félkész-termékek, uzsonnasütemények, torták, szeletek, tekercsek)	x		x
Tartós édesipari lisztes készítményeket állít elő (teasütemények, kréker, linzer, keksz, mézes és mézes jellegű készítmények, bonbonok, nyalókák)		x	x
Száraztésztát készít			x
Különleges, egyedi összetételű készítményeket állít elő	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Kenyerek, péksütemények osztályozása, jellemzése, táplálkozás-élettani jelentősége	x	x	x
Technológiai műveletek lépései, eszközei, tésztacsoportok és termékeik jellemzői	x	x	x
Egyedi eljárással készült sütőipari termékek jellemzői (perecek, lángosok, fánk, pizza alaptészta, kürtőskalács stb.)	x	x	x
Főbb cukrászati termékek jellemzői, készítésük menete, befejező és kikészítő műveleteik	x		x
A cukrászati és édesipari termékekhez használt eszközök	x	x	x
A tartós édesipari készítmények előállításának lépései, eszközei	x	x	x
A száraztésztagyártás műveletei			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x

Komplex eszközhasználati képesség	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség	x	x	x
Ízérzékelés	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség	x	x	x
Határozottság	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás szemlélet	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x

10. Sütő-, cukrászipar alapjai tantárgy 108 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A sütő-, cukrászipar alapjai tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót a sütőipar és cukrászat alapanyagain keresztül, az alapvető feldolgozás, termékkészítés technikáival valamint a hozzájuk szükséges eszközökkel, gépekkel, mindezt sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

10.3. Témakörök

10.3.1. Sütő-, cukrászipar felhasznált anyagai *18 óra*

Lisztfajták, liszttípusok
Dúsítóanyagok
Ízesítőanyagok
Töltelékek
Édesítőszerek (cukor, méz)
Zsiradékok
Olajos magvak
Tojás, tejtermékek
Gyümölcsök
Fűszerek

10.3.2. Sütőipari műveletek *24 óra*

Nyersanyagok előkészítése
Kovászkészítés,
Tésztakészítés
Tésztafeldolgozás
Kelesztés
Sütés
Késztermékek kezelése

10.3.3. Cukrászati műveletek *24 óra*

Előkészítő műveletek
Cukrászati félkésztermékek (töltelékek)
Tésztakészítés (élesztős, omlós, felvert, vajas, mézes)
Befejező, kikészítő műveletek

10.3.4. Felhasznált eszközök és gépek *25 óra*

Sütőipari eszközök, gépek
Sütőipari eszközök, gépek munkavédelmi előírásai
Cukrászati eszközök, gépek
Cukrászati eszközök, gépek munkavédelmi előírásai

10.3.5. Száraztésztagyártás *17 óra*

Száraztésztagyártáshoz felhasznált anyagok
Száraztésztagyártás műveletei, technológiája
Száraztésztagyártás eszközei, gépei, munkavédelmi előírásai

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Édesipar alapjai tantárgy 36 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipar alapjai tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse néhány édesipari termék készítésével, a termékek műveleti lépéseivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

11.3. Témakörök

11.3.1. Cukorka készítés *11 óra*

Cukorkakészítés folyamatai
Cukorkakészítés műveletei
Cukorkakészítés eszközei, gépei
Cukorkakészítés eszközei, gépei munkavédelmi előírásai

11.3.2. Édesipari tartóssütemények előállítása *14 óra*

Kekszek, krékerek előállítása, műveletei és gépei
Mézes sütemények előállítása, műveletei és gépei
Ostyák előállítása, műveletei és gépei
Teasütemények előállítása, műveletei és gépei

11.3.3. Különleges termékek *11 óra*

Kávé fajtái, feldolgozása
Snacktermékek előállítása
Fondant készítmények

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Sütő- cukrász, édesipari gyakorlat tantárgy 216 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A sütő-, cukrász, édes gyakorlat összegzi mindazt a tudást, ismeretet, melyet a tanulók elméletben elsajátítottak, a tantárgy tanításának célja, hogy sütőipari, cukrászati és édesipari termékeket készítsenek az élelmiszerbiztonsági, munkavédelmi és higiéniai előírások betartásával.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

12.3. Témakörök

12.3.1. Sütőipari termékek készítése *63 óra*

Kenyerek
Péksütemények
Hagyományőrző termékek
Különleges sütőipari termékek

12.3.2. Cukrászipari termékek készítése *63 óra*

Cukrászati félkész termékek
Uzsonnasütemények
Torták
Tekercsek
Szeletek

12.3.3. Édesipari termékek készítése *63 óra*

Teasütemények
Krékerek
Linzerek
Kekszek
Mézes jellegű készítmények
Bonbonok
Nyalókák

12.3.4. Szakmai számítás *27 óra*

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása

Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás
Nyilvántartások vezetése

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11618-16 azonosító számú

Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11618-16 azonosító számú Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Sörkészítés	Gyümölcsbor-, párlat készítés	Erjedésipari gyakorlat
FELADATOK			
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x	x
Kézműves sört készít	x		x
Gyümölcsbort készít		x	x
Gyümölcspárlatot készít		x	x
Egyéb alkoholos terméket állít elő		x	x
Alkalmazza a jövedéki előírásokat, szabályokat	x	x	x
Vízkezelést, vízvizsgálatot végez	x	x	x
Üveget, palackot, csomagolóanyagot előkészít	x	x	x
Termékjelölést végez	x	x	x
Betartja a tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályokat	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Erjedésipari termékek előállításához szükséges különleges anyagok jellemzői (pl. maláta, komló, enzimkészítmények, drogok, élesztő stb.)	x	x	x
Sörléelőállítás műveleti, eszközei	x	x	x
Gyümölcsborkészítés technológiai lépései, eszközei	x	x	x
Cefrekészítés, lepárlás műveletei, eszközei	x		x
Szeszesitalkészítés menete, műveletei	x	x	x
Jövedéki szabályozás alapjai	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Felelősségtudat	x	x	x
Ízérzékelés	x	x	x
Döntésképesség	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség	x	x	x
Határozottság	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás szemlélet	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x

13. Sörkészítés tantárgy 90 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A sörkészítés tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót a sörgyártás alapanyagaival, a kézműves sörkészítés lépéseivel, műveleteivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt a tanulók sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

13.3. Témakörök

13.3.1. Söripar alapanyagai *15 óra*

Árpa, maláta tulajdonságai, szerepe a sörkészítésben
Élesztő tulajdonságai, szerepe a sörkészítésben
Komló, komlókészítmények tulajdonságai, szerepe a sörkészítésben
Víz szerepe a sörkészítésben
Kész sör jellemzői

13.3.2. Malátagyártás *25 óra*

Árpa tisztítása, osztályozása
Árpa tárolása áztatása
Csíráztatás, aszalás
Sörmaláták jellemzői

13.3.3. Sörkészítés technológiája *25 óra*

Sörlé előállítása
Cefrézés, cefreszűrés
Komlófőzés, komlószűrés
Sörlé ülepítése, hűtése, levegőztetése
Erjesztés, utóerjesztés, szűrés, stabilizálás

13.3.4. Sörkészítés eszközei, gépei *25 óra*

Malátagyártás gépei és munkavédelmi előírásai
Kézműves sörkészítés eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Gyümölcsbor-, párlatkészítés tantárgy 36 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A gyümölcsbor-, párlatkészítés tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót a gyümölcsborok és gyümölcs párlatok alapanyagaival, készítésük lépéseivel, műveleteivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt a tanulók sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

14.3. Témakörök

14.3.1. Gyümölcsborok készítése *15 óra*

Borászati alapanyagok és jellemzőik
Gyümölcsbor készítésének műveletei, lépése
Gyümölcsbor készítéséhez felhasznált eszközök, gépek és munkavédelmi előírásai
Kész gyümölcsbor jellemzői, tárolása, jelölése
Alapvető jövedéki ismeretek, bortörvény

14.3.2. Gyümölcspárlatok készítése *15 óra*

Gyümölcspárlatok alapanyagai és jellemzőik
Cefrekészítés műveletei, lépései, eszközei
Lepárlás művelete, lépései, eszközei, berendezései
Finomítás művelete, lépései, eszközei, berendezései
Érlelés művelete, eszközei
Kész gyümölcspárlat jellemzői, tárolása, jelölése
Alapvető jövedéki ismeretek, pálinkatörvény

14.3.3. Egyéb alkoholos italok készítése *6 óra*

Hideg úton készített szeszes italok típusai, előállításuk menete
Likőripari termékek típusai, készítésük
Különleges párlatok, érdekességek

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Erjedésipari gyakorlat tantárgy 216 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Az erjedésipari gyakorlat összegzi mindazt a tudást, ismeretet, melyet a tanulók elméletben elsajátítottak, a tantárgy tanításának célja, hogy erjedésipari termékeket készítsenek az élelmiszerbiztonsági, munkavédelmi és higiéniai előírások betartásával.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

15.3. Témakörök

15.3.1. Kézműves sörök készítése *81 óra*

Előkészítő műveletek
Kézműves sörkészítés lépései
Befejező műveletek

15.3.2. Gyümölcsbor-, párlat-, likőrkészítés *81 óra*

Előkészítő műveletek
Italkészítés lépései
Befejező műveletek

15.3.3. Szakmai számítás *54 óra*

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás
Nyilvántartások vezetése

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	

2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x	x	
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11619-16 azonosító számú

Kistermelői tejtermékek és sajt előállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11619-16 azonosító számú Kistermelői tejtermékek és sajt előállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Tejtermék előállítás	Sajt és túró készítés	Tejtermékek, sajtkészítés gyakorlat
FELADATOK			
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit	x	x	x
Előkészíti a nyersanyagokat (elvégzi a nyerstej tisztítását, fölözését, zsírtartalmának beállítását, homogénezését, pasztőrözését, hűtését)	x	x	x
Különböző típusú kultúrákat, oltókat és egyéb adalék- és ízesítő anyagokat alkalmaz	x	x	x
Különleges, egyedi összetételű tejkészítményeket, vajat, vajkészítményeket állít elő	x		x
Natúr és ízesített friss sajtokat, érlelt sajtokat, sajtkészítményeket, túrót, túrókészítményeket állít elő különböző állatfajok tejének felhasználásával		x	x
A keletkező hulladékot megfelelően kezeli	x	x	x
Dokumentál, biztosítja a nyomon követhetőséget	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Tej fogalma, összetétele, tulajdonságai, táplálkozás-élettani jelentősége	x	x	x
Technológiai műveletek lépései, eszközei (tisztítás, fölözés, zsírtartalom beállítás, homogénezés, pasztőrözés, hűtés, savanyítás, alvasztás, alvadék kidolgozás)	x	x	x
Tejtermékek csoportosítása, jellemzői	x		x
Sajtok csoportosítása, jellemzői		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség	x	x	x
Ízérzékelés	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x

Mennyiségi érzék	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség	x	x	x
Határozottság	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás, környezet-és minőségtudatos, szemlélet	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x

16. Tejtermékek előállítása tantárgy 54 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tejtermékek előállítása tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulókat a tejtermékgyártás alapanyagaival, a kistermelői tejkészítmények és vajkészítmények lépéseivel, műveleteivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt a tanulók sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

16.3. Témakörök

16.3.1. Tejipar alapanyagai *18 óra*

Tej összetétele, tulajdonságai, jellemzői, felhasználhatósága
Tejtermékek készítésénél használt kultúrák és oltók tulajdonságai, jellemzői, felhasználásuk
Tejtermékek készítésénél használt egyéb adalékanyagok, ízesítő anyagok tulajdonságai, jellemzői, felhasználásuk

16.3.2. Tejtermékek készítése *18 óra*

Tejtermékek, tejkészítmények csoportosítása
Előkészítő műveletek lépései, eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Tejkészítmények kistermelői előállítása, műveletek lépései
Vajkészítmények kistermelői előállítása, műveletek lépései
Késztermékek tárolása, jelölése, kiszerelése

16.3.3. Tejtermékek előállításának eszközei, gépei *18 óra*

Előkészítő műveletek eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Tejkészítmények kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Vajkészítmények kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Sajt és túrókészítés tantárgy 54 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A sajt és túrókészítés tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulókat a sajtkészítés alapanyagaival, a kistermelői sajtok, sajtkészítmények, túró és túrókészítmények lépéseivel, műveleteivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt a tanulók sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

17.3. Témakörök

17.3.1. Sajtkészítés technológiája *18 óra*

Sajtok alapanyagai, csoportosításuk
Natúr és ízesített friss sajtok kistermelői előállítása, műveletek lépései
Érlelt sajtok kistermelői előállítása, műveletek lépései
Sajtkészítmények kistermelői előállítása, műveletek lépései

17.3.2. Túrókészítés technológiája *18 óra*

Túrókészítéshez felhasznált anyagok
Túró kistermelői előállítása, műveletek lépései
Túrókészítmények kistermelői előállítása, műveletek lépései

17.3.3. Sajt és túrókészítés eszközei, gépei *18 óra*

Előkészítő műveletek eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Sajtok kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Sajtkészítmények kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Túró kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Túrókészítmények kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Tejtermékek, sajtkészítés gyakorlat tantárgy 216 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tejtermékek, sajtkészítés gyakorlat összegzi mindazt a tudást, ismeretet, melyet a tanulók elméletben elsajátítottak, a tantárgy tanításának célja, hogy kistermelői tejkészítményeket, sajtot, túrót készítsenek az élelmiszerbiztonsági, munkavédelmi és higiéniai előírások betartásával.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

18.3. Témakörök

18.3.1. Tejkészítmények előállítása *81 óra*

Előkészítő műveletek
Tejkészítmények kistermelői előállítása
Vaj és vajkészítmények kistermelői előállítása
Befejező műveletek
Tárolás, jelölés, kiszerelés

18.3.2. Sajt, túró és készítményeik előállítása *81 óra*

Előkészítő műveletek
Sajt és sajtkészítmények kistermelői előállítása
Túró és túrókészítmények kistermelői előállítása
Befejező műveletek
Tárolás, jelölés, kiszerelés

18.3.3. Szakmai számítás *54 óra*

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás
Nyilvántartások vezetése

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11620-16 azonosító számú

Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11620-16 azonosító számú Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Higiénia	Minőségbiztosítás
FELADATOK		
Betartja és alkalmazza az élelmiszer-előállításhoz szükséges alapvető higiéniai és minőségbiztosítási előírásokat	x	x
Alkalmazza a káros mikrobák elpusztításának módszereit	x	x
Betartja a kistermelőkre vonatkozó élelmiszer-higiéniai követelményeket	x	x
Betartja a személyi és környezeti higiéniára vonatkozó előírásokat	x	x
Takarítást, tisztítást, fertőtlenítést végez	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Higiéniához, minőségbiztosításhoz kapcsolódó rendeletek, jogszabályok	x	x
Tisztító-, fertőtlenítőszerek jellemzői, hatásuk, alkalmazhatóságuk	x	x
Élelmiszerek útján terjedő megbetegedések, ételmérgezések jelentősége	x	x
Jó higiéniai gyakorlat elemei	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Munkaterület jellemzői, higiéniai követelmények	x	x
Tisztító- és fertőtlenítőszerek	x	x
Takarítási, tisztítási, fertőtlenítési módok	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Pontosság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

19. Higiénia tantárgy 36 óra

19.1. A tantárgy tanításának célja

A higiénia tantárgy tanításának célja, hogy a tanulókat felkészítése az igényes munkavégzésre. Megalapozza az élelmiszerekkel foglalkozó kistermelő higiéniai szemléletét. Megismertesse a tanulókat az élelmiszer előállítás környezetét befolyásoló tényezőkkel. Alakítsa ki a minőségi munkavégzés igényeit, neveljen az élelmiszeripari tevékenységekkel kapcsolatos tudatos, felelősségteljes magatartásra.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, biológia, mikrobiológia

19.3. Témakörök

19.3.1. Személyi és környezeti higiénia *10 óra*

Munkaruha, egyéni védőfelszerelés viselésének szabályai
Kistermelővel szemben elvárt higiéniai előírások
Kistermelői élelmiszer előállítás szűkebb környezetének kialakítása, higiéniai előírásai
Kistermelői élelmiszer előállítás tágabb környezetének kialakítása, higiéniai előírásai
Hűtőlánc jelentősége

19.3.2. Tisztítás, fertőtlenítés *10 óra*

Takarítás, fertőtlenítés jelentősége
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés folyamatai, eszközei
Tisztító-, fertőtlenítőszerekkel szemben támasztott elvárások
Felületi feszültség, nedvesítés, diszpergálás, emulgeálás

19.3.3. Általános jogi szabályozás *16 óra*

Higiéniai előírások
Kistermelőkre vonatkozó jogszabályok
Termékelőállításra, forgalmazásra vonatkozó jogi szabályozás, rendeletek
Kötelező nyilvántartások

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	

2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

20. Minőségbiztosítás tantárgy 36 óra

20.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az élelmiszer biztonságát érintő valamennyi veszélyt, a megelőzésük, kiküszöbölésük lehetőségeit, tisztában legyenek a minőségbiztosítás dokumentációival, képesek legyenek nyilvántartások vezetésére, ellenőrzésére.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, élelmiszer-kémia, biológia, anyagismeret, élelmiszeripari technológia

20.3. Témakörök

20.3.1. Élelmiszerek biztonságát meghatározó tényezők 8 óra

Mikrobiológiai, kémiai, fizikai és biológiai tényezők (veszélyek)
Leggyakoribb kórokozó és toxintermelő mikroorganizmusok (Salmonella, E. coli, Clostridium törzsek, Staphylococcus, Bacillus cereus stb.)
Mérgező gombák
A megbetegedések tünetei

20.3.2. Élelmiszerfeldolgozás biztonsága 20 óra

Növényi nyersanyagok feldolgozása (veszélyes pontok kiemelése, szabályozásuk, megelőzésük)
Állati eredetű nyersanyagok feldolgozása (veszélyes pontok kiemelése, szabályozásuk, megelőzésük
Hulladékkezelés (veszélyes, szelektív, újrahasznosításuk, kezelésük)
Csomagolás folyamata, veszélyek, megelőzésük
Szállítás folyamata, veszélyek, megelőzésük
Tárolás, raktározás folyamata, veszélyek, megelőzésük
Kereskedelem folyamata, veszélyek, megelőzésük
Vendéglátás folyamata, veszélyek, megelőzésük
Házi előállítás folyamata, veszélyek, megelőzésük

20.3.3. Jogszabályok alkalmazása 8 óra

Élelmiszerfeldolgozáshoz és forgalmazáshoz kapcsolódó hazai és Uniós jogszabályok, rendeletek
Jelöléshez kapcsolódó jogszabályok
Minőségbiztosításhoz, minőségirányításhoz kapcsolódó szabványok, előírások

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11034-16 azonosító számú

Üzemgazdaság, ügyvitel megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11034-16 azonosító számú Üzemgazdaság, ügyvitel megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek
FELADATOK	
Felméri a vállalkozás beindításának lehetőségeit, beszerzi a működéshez szükséges engedélyeket	x
Megteremti a vállalkozás működéséhez szükséges erőforrásokat	x
Hatályos gazdasági és jogi szabályoknak megfelelően indítja, működteti a vállalkozást/gazdaságot	x
Ismeri és alkalmazza a pénzügyi és munkajogi előírásokat	x
Fejleszti vállalkozását, figyeli és készíti /készítteti a pályázatokat, támogatást igényel	x
Tervdokumentációkat, tanulmányokat, üzleti tervet készít/ készíttet	x
Kereskedelmi ügyleteket szervez, árajánlatokat készít, szolgáltatást, árut értékesít	x
Árajánlatokat kér, árut rendel, vásárol, egyeztet a külsőszolgáltatókkal	x
Szerződést köt szóban és írásban	x
Alapvető pénzügyi, számviteli műveleteket végez	x
Gazdasági számításokat, értékelést végez, adatokat gyűjt és nyilvántart, adatszolgáltatást végez	x
Piackutatást, marketing, reklám-tevékenységet bonyolít, kapcsolatot tart az ügyfelekkel, más turisztikai szolgáltatókkal, szakmai szervezetekkel	x
Kezeli a reklamációt	x
Információcsere érdekében idegen nyelven alapfokon kommunikál	x
Intézi a tevékenységhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat	x
Nyilvántartásokat vezet, bizonylatot állít ki, számlát ad	x
Levelezést folytat beszállítókkal, vevőkkel, szakhatóságokkal, szakmai szervezetekkel postai úton/e-mailben	x

Házipénztárt kezel, banki, postai tranzakciókat végez	x
Számítógépet használ a nyilvántartások vezetésére és egyéb szakmai feladatoknál	x
Telefont, fénymásolót, audiovizuális eszközöket, pénztárgépet és egyéb ügyvitel technikai eszközöket használ	x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Piaci alapismeretek (a piac funkciói, szereplői, típusai), piacbefolyásoló tényezők (eladás/vásárlás, reklám, eladás, imázs stb.)	x
Pénz szerepe a piacgazdaságban: pénzügyi, pénzintézeti rendszer, pénzügyi szolgáltatások, értékpapírok, tőzsde, a vállalkozás pénzügyei	x
Egyéni és társas vállalkozási formák, adófizetési kötelezettségek	x
Termőföldre vonatkozó jogszabályok	x
A munkavállaló és munkáltató jogai, kötelezettségei, a munkavégzés szabályai	x
Vállalkozás létesítése, a vállalkozás indításának és működtetésének alapvetőjogi, adminisztratív szabályai, gyakorlati lépései, a források biztosítása, szükséges tárgyi és személyi (munkaerő) feltételek kialakítása, átalakításának és megszüntetésének formái	x
Az üzleti terv felépítése, tartalma, a tervezés módszerei, pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai	x
Számviteli, pénzügyi alapműveletek	x
Önköltségszámítás, bevétel és költségnyilvántartás, árajánlat készítés	x
Bizonylati elv és fegyelem, az agrárágazati és a turizmussal kapcsolatos tevékenység során használható főbb bizonylatok, alkalmazott dokumentumok, bizonylatok kitöltése, nyilvántartások vezetése	x
Pénzügyi tranzakciók	x
Szerződések: a megállapodások megkötésére, felbontására vonatkozó előírások, szabályok, a beszerzés/vásárlás folyamata, befolyásoló tényezői, mezőgazdasági termékértékesítési szerződések, értékesítési módok, befolyásoló tényezők	x
Kommunikációs módszerek, eszközök	x
Piackutatási alapelvek	x
Marketing tevékenység	x
Levelezés, üzleti levelezés szabályai	x

Eszközkezelés	x
Számítógépes adatnyilvántartás, számítógépes programok használata	x
Fogyasztóvédelmi intézményrendszer, fogyasztói jogorvoslati lehetőségek	x
Szavatosság és jótállás, a fogyasztói reklamációk intézésének módja	x
Vásárlók Könyve használatának és az abban történt bejegyzések elintézésének szabályai	x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Szakmai nyelvezetű írás-, fogalmazáskészség	x
Mennyiségérzék	x
Számolási készség	x
Idegen nyelvű beszédkészség	x
Elemi szintű számítógép használat (szövegszerkesztés, táblázatkezelés)	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Döntésképesség	x
Önállóság	x
Külsőmegjelenés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Meggyőzőkészség	x
Udvariasság	x
Kommunikációs rugalmasság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerezőképesség	x
Lényegfelismerés	x
Eredményorientáltság	x

21. Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek tantárgy 62 óra

21.1. A tantárgy tanításának célja

Gazdasági alapfogalmak, gazdaság- tevékenységi keretek megismerése. Felkészíteni a kistermelői tevékenységekkel kapcsolatos gazdálkodási formák pénzügyi, adózási szabályozásának alkalmazására, a szükséges adminisztrációs kötelezettségek elvégzésére. A vállalkozás eredményes működtetése megköveteli az áruértékesítés legfontosabb lépéseinek, az üzleti levelezés, az ajánlatkérés és készítés, a szerződéskötésekkel kapcsolatos alapelvek és a pénzügyi tranzakciók szabályainak elsajátítását.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, foglalkoztatás I., II.

21.3. Témakörök

21.3.1. Üzemgazdasági alapfogalmak *13 óra*

Termelés fogalma, célja, folyamata (termelés, elosztás, forgalom, fogyasztás, újratermelés)

Piac fogalma, csoportosítása, szereplői, alapelemei (kereslet- kínálat- ár), piacbefolyásoló tényezők

Termelési erőforrások: természeti erőforrások, eszközök (befektetett tárgyi eszközök, forgóeszközök), munkaerő

Ráfordítás és hozam fogalma, mutatószámai

Termelési költség (fogalma, csoportosítása, költségfajták), költséggazdálkodás

Termelési érték és az árbevétel

Jövedelem, jövedelmezőség, hatékonyság, a jövedelmezőséget befolyásoló tényezők

Kereskedelmi és marketing tevékenység fogalma, célja, összefüggése

21.3.2. Vállalkozási alapismeretek *13 óra*

Vállalkozás fogalma, célja

Vállalkozási formák alaptípusainak (egyéni és- családi vállalkozások, gazdasági társaságok, szövetkezetek) általános jellemzői

Vállalkozások indítása

Egyéni- és családi vállalkozás létrehozása, nyilvántartásba-vétele, működtetése, megszüntetése

Mezőgazdasági termelő-szolgáltató tevékenység gyakorlása őstermelőként vagy kistermelőként

Vállalkozásfejlesztés

Üzleti terv fogalma, felépítése, készítésének/készíttetésének célja

Beruházás, fejlesztés külső támogatással: kölcsönök, hitelek, pályázati támogatások

Pályázatok készítésének célja, a támogatások igénylésének lehetőségei, feltételei, a pályázati kiírások figyelésének módszerei, konkrét pályázati lehetőségek ismerete a mezőgazdaságban és a falusi vendéglátásban

21.3.3. Pénzügyi, adózási alapismeretek *13 óra*

Pénz szerepe a piacgazdaságban

Pénzintézeti rendszer, bankválasztási szempontok

Pénzintézeti szolgáltatások

Biztosítások szerepe, jelentősége, formái

Pénzügyi tranzakciók, pénzkezelési szabályok: folyószámla, bankkártya, készpénz, házipénztár működtetés, pénztárgép kezelés szabályai
Hitelek, kölcsönök (személyi, áruvásárlási, építési, beruházási) felvételének legfontosabb szabályai
Adóztatáshoz kapcsolódó általános ismeretek
Adófajták
Adózási rend (bevallás, az adózás mértéke, adókulcsok, adófizetési határidők)
Mezőgazdasági őstermelők és kistermelők adózása
Agrárgazdaság és falusi vendéglátás munkaerő gazdálkodásának jellemzői: munkakörök, időbeosztás, idénymunka, szabadság, anyagi felelősség

21.3.4. Ügyviteli ismeretek 13 óra

Bizonylatok (fogalma, a bizonylatok alaki, tartalmi követelményei, bizonylati elv)
Agrárágazattal és turizmussal kapcsolatos gazdasági tevékenységek főbb bizonylatai
Bizonylatok kitöltése (számla, nyugta, utalvány, készpénzfizetés, átutalás, szállítólevél, egyéb bizonylatok)
Szerződések fajtái, előírásai, a szerződéskötés
Levelezés (szabályai, formái), a kapcsolattartás
Árajánlatkérés,- értékelés, árurendelés áruszállítás, áruátvétel adminisztrációja
Árajánlat, árkalkuláció készítése, értékesítési módok, szolgáltatások, áru értékesítése, marketing tevékenység
Számítógép és számítógépes programok használata a nyilvántartások vezetésénél
Reklamációk kezelése

21.3.5. Fogyasztóvédelmi alapismeretek 10 óra

Alapfogalmak (tudatos fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár, online adásvételi és szolgáltatási szerződés)
Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások)
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
Piacfelügyeleti alapfogalmak
A hatósági ellenőrzés
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

21.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

21.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11035-12 azonosító számú

Vendéglátás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11035-12 azonosító számú Vendéglátás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Vendéglátás, idegenforgalom	Vendéglátás, idegenforgalom gyakorlat
FELADATOK		
Kialakítja a szálláshelyeket	x	x
Berendezi a szálláshelyeket	x	x
Kikérdezi a vendégeket az igényeikről	x	x
Biztosítja a speciális igényű vendégek fogadásának feltételeit	x	x
Ellátja a recepciós feladatokat	x	x
Fogadja és elhelyezi a vendégeket	x	x
Gondoskodik a vendégek és vagyontárgyaik biztonságáról	x	x
Tájékoztatja a vendégeket a szolgáltatásokról, programlehetőségekről	x	x
Biztosítja a reggelit, illetve igény szerint vacsorát ad	x	x
Tartja a kapcsolatot a vendégekkel	x	x
Méri a vendégek elégedettségét	x	x
Betartja a kulturált viselkedés és vendégfogadás szabályait	x	x
Részt vesz a minőségirányítási, élelmiszerbiztonsági rendszerek kiépítésének folyamatában, ezek működtetésében és belső felülvizsgálatában	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Vendéglátás és idegenforgalom	x	x
Szálláshely-kialakítás és berendezés	x	x
Vendégfogadás, elhelyezés	x	x
Reggelifajták és felszolgálásuk	x	x
Programkínálat	x	x
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven	x	x
Személyi és környezeti higiénia	x	x
Környezetvédelem	x	x
Munkavédelem, elsősegélynyújtás	x	x
Élelmiszerbiztonság	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Elemi szintű számítógép használat	x	x
Szakmai nyelvű szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Idegen nyelvű szöveg megértése	x	x
Idegen nyelvű beszédkészség	x	x

Élelmiszerek érzékszervi tulajdonságainak megítélése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Tűrőképesség	x	x
Megbízhatóság	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Udvariasság	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x
Kompromisszumkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
A környezet tisztán tartása	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Nyitott hozzáállás	x	x

22. Vendéglátás, idegenforgalom tantárgy 93 óra

22.1. A tantárgy tanításának célja

A vendéglátással és idegenforgalommal kapcsolatos tanulmányok segítik a sokoldalú műveltség, a vendéglátásban rejlő gazdasági lehetőségek megismerését. Az idegenforgalmi szabályok, a vendégforgalom történelmének és hagyományainak elsajátítása szélesíti a tanulók látókörét, bővíti kapcsolatteremtő képességét.
A tantárgy tanításának célja megismertetni a szállásadás, vendéglátás, rendezvényszervezés módszereit, a szolgáltatások rendszerét. Felkészíteni a hazai földrajzi, kulturális lehetőségek bemutatására, a vendéglátással kapcsolatos szabadidős tevékenységek szervezésére. Megismertetni a vendéglátással, turisztikával foglalkozó szervezetek rendszerét, a kapcsolódó tevékenységek feladatait, sajátosságait. A képzés során kialakítandó viselkedéskultúra, kommunikációs és marketing ismeretek birtokában felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozás működtetéséhez szükséges kapcsolatrendszer kialakítására, a hivatalos ügyintézési feladatok végzésére.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelv, kommunikáció, higiénia

22.3. Témakörök

22.3.1. Idegenforgalmi alapismeretek *15 óra*

Turizmus fogalma, helye, szerepe
Idegenforgalom és a vendéglátás kialakulása, történelmi előzményei, a turizmus fejlődéstörténete
Magyarország turisztikai vonzerői, hagyományaink, az ország lehetőségei
Idegenforgalmi piac működési mechanizmusa
Turizmus és a vendéglátás kapcsolódási pontjai
Gépkocsi, vonat, repülőgép és a tömegturizmus kapcsolata
Kereslet-kínálat összefüggései, az idegenforgalmi piac jellemzői, a változások okai, várható fejlődésének irányai

22.3.2. Vendéglátás fogalma, feltételei *13 óra*

Vendéglátás fogalma, a vendéglátás, mint jövedelemszerző tevékenység
Vendéglátás személyi feltételei
Környezeti feltételek: tisztaság, rend, ésszerűség, kényelem, egyszerűség, hangulatteremtés, az elsősegélynyújtás feltételeinek biztosítása
Vendéglátás tárgyi feltételei: a vendégszoba kialakítása, berendezései, higiéniai és munkavédelmi követelményei

22.3.3. Vendégfogadási feladatok *18 óra*

Vendég érkezése előtti feladatok, vendégvárás
Recepciós feladatok ellátásának szabályai
Vendégek fogadása, a szállás bemutatása
Speciális igényű vendégek kéréseinek figyelembevétele
Vendégek kikérdezése az elképzeléseikről, igényeikről
Tájékoztatás a szolgáltatásokról, a házirendről, programlehetőségekről, vagyontárgyak biztonságos elhelyezéséről (gépkocsi, pénz, ékszerek, műszaki cikkek stb.), mosási, vasalási lehetőségről

Egyéb információk átadása (utazások, üzletek stb.)
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven

22.3.4. Vendéglátási tevékenység *18 óra*

Üzlettípusok jellemzői: vendég-, vásárlói-kör, fogyasztói elvárások-szokások
Különböző reggelifajták ismerete
Reggeli, vagy/és vacsora biztosítása
Távozás körülményeinek biztosítása
Meghívási lehetőségek: élőszó, telefon, levél, e-mail, hirdetés, üzleti-baráti kapcsolat
Kapcsolattartás, együttműködés a vendéglátásban
Nyomtatványok, dokumentációk a vendéglátásban

22.3.5. Programok szervezése *15 óra*

Vendégek igénye szerint a programok előkészítési, szervezési feladatai
Eszközök biztosítása, kölcsönzése
Utazás előkészítése, lebonyolítása

22.3.6. Kommunikáció *14 óra*

Kommunikáció fogalma, szerepe, csoportosítása, nem nyelvi jelek
Hagyományos szokások, új divatok, illemszabályok: tegeződés, magázódás, megszólítás, bemutatkozás, kézfogás, bemutatás, ismerkedés, megszólítás
Értelmes beszéd követelményei (vélemény, kérés, kérdés, hozzászólás, felszólalás, vita, bemutatás, előadás, alkalmi ünnepi beszéd)
Egyéb kapcsolatteremtés formák (telefon, fax, e-mail, hirdetés stb.) követelményei
Szövegszerkesztés: felszólítás, értesítés, bejelentés, kérvény, meghatalmazás, meghívó, önéletrajz szerkesztése
Konfliktus-feldolgozási készség fejlesztésének feladatai, lehetőségei
Önvizsgálat és önalakítás: bizalom, bizalmatlanság, kishitűség, elfogultság, önmegvalósítás
Csoportos tevékenység hatásai (személyiségváltozás, átalakulás, fejlődés, elfogadás, negatív hatások)
Kritikus helyzetek megoldása, váratlan események kezelése
Kommunikáció és viselkedés a vendégfogadásnál:

- köszönés, üdvözlési formák, vendéglátás, információ-átadás, elköszönés
- társalgás kezdeményezése, diszkréció, a protokoll értelmezése, alkalmazása

Szakmai rendezvények, kiállítások, továbbképzések szerepe, jelentősége

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

22.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

22.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

22.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

22.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

23. Vendéglátás, idegenforgalom gyakorlat tantárgy 124 óra

23.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a szállásadás, vendéglátás, rendezvényszervezés módszereinek alkalmazása, gyakorlása. A hazai földrajzi, kulturális lehetőségek bemutatása, a vendéglátással kapcsolatos szabadidős tevékenységek szervezése. A vendéglátáshoz kapcsolódó tevékenységek alkalmazása.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelv, kommunikáció, higiénia

23.3. Témakörök

23.3.1. Vendégfogadási feladatok *34 óra*

Vendég érkezése előtti feladatok, vendégvárás
Recepciós feladatok
Vendégek fogadása, a szállás bemutatása
Speciális igényű vendégek kezelése
Vendégek kikérdezése az elképzeléseikről, igényeikről
Tájékoztatás a szolgáltatásokról, a házirendről, programlehetőségekről, vagyontárgyak biztonságos elhelyezéséről (gépkocsi, pénz, ékszerek, műszaki cikkek stb.), mosási, vasalási lehetőségről
Egyéb információk átadása (utazások, üzletek stb.)
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven

23.3.2. Vendéglátási tevékenység *35 óra*

Különböző reggelifajták ismertetése
Reggeli, vagy/és vacsora biztosítása
Távozás körülményeinek biztosítása
Kapcsolattartás, együttműködés a vendéglátásban
Nyomtatványok, dokumentációk a vendéglátásban

23.3.3. Programok szervezése *35 óra*

Vendégek igénye szerint a programok előkészítési, szervezési feladatai
Eszközök biztosítása, kölcsönzése
Utazás előkészítése, lebonyolítása

23.3.4. Kommunikáció *20 óra*

Kommunikációs helyzetgyakorlatok:

- Hagyományos szokások, új divatok, illemszabályok: tegeződés, magázódás, megszólítás, bemutatkozás, kézfogás, bemutatás, ismerkedés, megszólítás
- Értelmes beszéd követelményei (vélemény, kérés, kérdés, hozzászólás, felszólalás, vita, bemutatás, előadás, alkalmi ünnepi beszéd)
- Egyéb kapcsolatteremtés formák (telefon, fax, e-mail, hirdetés stb.) követelményei

Konfliktus-feldolgozási készség fejlesztésének feladatok

Kritikus helyzetek megoldása, váratlan események kezelése
Kommunikáció és viselkedés a vendégfogadásnál:

- köszönés, üdvözlési formák, vendéglátás, információ-átadás, elköszönés
- társalgás kezdeményezése, diszkréció, a protokoll értelmezése, alkalmazása

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

23.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

23.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

23.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

23.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11037-12 azonosító számú

Falusi vendégfogadás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11037-12 azonosító számú Falusi vendégfogadás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Falusi vendégfogadás alapjai	Falusi vendégfogadás gyakorlat
FELADATOK		
Speciális falusi jellegzetességek figyelembevételével kialakítja a vendégfogadás feltételeit	x	x
Berendezi a vendéglátóhelyet	x	x
Üzemelteti a vendéglátóhelyet	x	x
Igény szerint biztosítja a vendégek részleges/teljes ellátását	x	x
Elkészíti a tájjellegű, hagyományos ételeket	x	x
Megszervezi a szabadban történő étkeztetést	x	x
Felhasználja a saját gazdaságában, környezetében előállított termékeket	x	x
Termésekből, virágokból dekorációt, ajándékot készít	x	x
Műveli, bemutatja, tanítja a tájegységhez kötődő népszokásokat, hagyományos népi kismesterségeket, használati eszközöket	x	x
Árulja a helyi hagyományok alapján készített termékeket, tárgyakat	x	x
Bemutatja a gazdaságot	x	x
Műveli a virágoskertet, a konyhakertet, fűszer- és gyógynövényeket termel	x	x
Gondozza az udvart, a pázsitot és a ház körül tartott állatokat	x	x
Végzi a haszonállat tartása során rábízott feladatokat	x	x
Részt vesz a gazdaságban megtermelt növények betakarításában, feldolgozásában, tartósításában, értékesítésében	x	x
Részt vesz az állati termékek feldolgozásában, értékesítésében	x	x
Lehetőség és igény szerint bevonja a vendégeket a gazdaság munkáiba (disznóvágás, befőzés, lekvár főzés, szüretelés stb.)	x	x
Tevékenyen részt vesz a tájegység, település programjaiban (gasztronómia, szabadidő, bemutatók, szakmai rendezvények stb.)	x	x
Megszervezi a tájegységnek megfelelőprogramokat	x	x

Megszervezi a speciális gyerekprogramokat	x	x
Kiépíti a kapcsolatrendszert a vendégekkel és a környék falusi vendéglátóival	x	x
Ismeri a kistermelői élelmiszer előállítás szabályait	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Speciális szakmai alapismeretek	x	x
Falusi vendéglátóhely jellegzetességei	x	x
Falusi vendéglátóhely berendezései	x	x
Vendégfogadás, -elhelyezés	x	x
Étlap, étrend összeállítás szabályai	x	x
Tájjellegű, hagyományos ételek	x	x
Szabadban készíthető ételek és eszközeik	x	x
Saját gazdaságban előállítható élelmiszer alapanyagok, termékek	x	x
Virágoskert, konyhakert és udvar kialakítás, ápolás, fűnyírás	x	x
Alapvető betakarítási, termék-feldolgozási ismeretek	x	x
Alapvető állatgondozási ismeretek	x	x
Alapvető virágkötészeti ismeretek	x	x
Játszóhelyek kialakítása	x	x
Népművészet, népi kismesterségek, népszokások	x	x
Speciális, tájegységhez kapcsolódó programok	x	x
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven	x	x
Személyes és környezeti higiénia	x	x
Munkavédelem, elsősegélynyújtás	x	x
Környezetvédelem	x	x
Élelmiszerbiztonsági szabályok	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Elemi szintű számítógép használat	x	x
Háziállatok gondozása	x	x
Virágkötészeti anyagok, eszközök használata	x	x
Népi kismesterségek eszközeinek működtetése	x	x
Képes a gyakorlatban is alkalmazni a vendéglátásban előírt higiéniai, élelmiszerbiztonsági szabályokat	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Kézügyesség	x	x
Önállóság	x	x
Önfegyelem	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Udvariasság	x	x
Segítőkészség	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Kreativitás, ötletgazdaság	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x

Módszeres munkavégzés	x	x

24. Falusi vendégfogadás alapjai tantárgy 93 óra

24.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a vendégszerető vendéglátó megismerje a lakóhely, a település, a kistérség, a vidéki környezet jelentőségét a turizmus folyamatosan növekvő ágazatának fejlesztésében, felismerje a meglévő, vagy kialakítható idegenforgalmi értékeket, és hozzáértő, lelkiismeretes munkával segítse a lehetőségek kihasználását. A környezet gondozása, a higiénia megvalósítása, a munkavédelmi feladatok betartása a vendégek jó közérzetének alapjait biztosítják. A falusi vendégfogadás egész rendszere a családi közös programok megvalósításának lehetősége mellett, a „vissza a természetbe" célkitűzés feltételeit is megteremti, ezért kiemelt feladat a gyermekekkel való foglalkozás, az értelmes programszervezés lehetőségeinek megismerése.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vendéglátás, idegenforgalom, ügyvitel, üzemgazdaság, higiénia, minőségbiztosítás, élelmiszeripari technológia

24.3. Témakörök

24.3.1. Falusi vendégfogadás általános kérdései 16 óra

Vidéki turizmus jellemzői, megjelenési formái: falusi turizmus, agroturizmus, ökoturizmus, szakmai turizmus stb.

Falusi vendégfogadás és a fizetővendéglátás kapcsolata

Falusi vendégfogadás helyszíne, a település és környezete

Falusi turizmus kistérségi, tájegységi értékei és azok hasznosítása

24.3.2. Falusi vendégfogadás tárgyi feltételrendszere 18 óra

Falusi vendégfogadás környezeti feltételeinek felmérése, közlekedési, infrastrukturális adottságok, a település rendezettsége, a környezetvédelem helyzete

Szolgáltatások a szálláshelyen és környékén (üzletek, éttermek, egyéb szolgáltatások, szórakozási feltételek megléte, egészségügyi ellátottság)

Falusi vendégfogadásra alkalmas lakókörnyezet kialakítása

Vendégfogadásra alkalmas lakóházak, lakások, épületek, helyiségek kijelölése, a lakás átalakítása, felújítása

Vendégszoba berendezése, konyha és étkező, fürdőszoba, mosdó, WC, elhelyezése és berendezései

Közösen használt helyiségek kialakítása, megosztása, berendezésének kiegészítése, dekoráció, díszítés

Tartózkodási helyek a szabadban, a ház körül (a környezeti feltételek felmérése, javítása)

Játszóhelyek kialakításának szabályai

Gazdasági udvar, az állatok, a konyhakert, a virágoskert kialakításának lehetőségei, követelményei

Saját és helyi termékek felhasználási, értékesítési lehetőségei

24.3.3. Falusi vendégfogadás szabályai 18 óra

Falusi vendéglátóhely indításának, üzemeltetésének szabályozása, nyilvántartásba vétel, osztályba sorolás, minősítési rendszer
Felkészülés a vendég fogadására: a vendégfogadás követelményeinek megismerése, az üzemeltetés új feladatai miatt a családi munkamegosztás megváltoztatása, a szokások átalakítása
Ármegállapítás, árképzés
Vendégfogadói magatartás, a vendéglátó feladatai a vendég érkezésekor
Adminisztrációs munkák (számlaadás, vendégnyilvántartás, bejelentés, stb.)
Vendégek elhelyezése
Vagyonvédelem fogalma, szabályai, a vendégek és vagyontárgyaik biztonságos elhelyezésének lehetőségei
Vendégek igényeinek felmérése, a tájékoztatás módja
Étlap, étrend összeállítás speciális szabályai, a vendégek részleges/teljes ellátásának feltételrendszere
Étel- és italfelszolgálás alapjai: idegen étkezési szokások, étkezési idők ismerete, kulturált megjelenés követelményei, személyi és környezeti higiénia
Marketing sajátosságok a falusi turizmusban (meghívás, kapcsolattartás, visszajelzés kérése, reklámtevékenység, programok ajánlása)

24.3.4. Programszervezés *18 óra*

Helyi program lehetőségek felmérése: természeti-kulturális adottságok, kirándulóhelyek, történelmi nevezetességek, növény és állatvilág jellegzetességei
Saját gazdaságban, saját területen megvalósítható programok
Tájjellegű ételek készítésének ismerete, a szabadban történő étkezés előkészítésének feladatai, közös sütés-főzés, kerti étkezés feltételei
Szabadidős tevékenységek, a kikapcsolódás lehetőségei (kirándulás, úszás, lovaglás, horgászat, pincelátogatás, disznóvágás, vadászat, mezőgazdasági munkák/szüret, gasztronómiai bemutató, népművészet, kulturális programok, gyógyüdülés, termálvizek, gyógynövények ismerete, nemzeti parkok stb.)
Együttműködési módok az érintett szervezetekkel (szövetség, egyesületek, önkormányzatok, utazási irodák stb.) a programok szervezésében
Programok a vendéglátó területén kívül: falunap, kiállítás, fesztivál, búcsú, népművészeti vásár, szüret, termelési bemutató, főzőverseny, lovas programok, versenyek, bemutatók, lovaglási lehetőség
Programok a lakóhelyen kívül: kirándulás, kerékpár, vizi sportok, egyéb versenyek

24.3.5. Hagyományőrzés *8 óra*

Hagyományok és csoportosításuk
Tágabb és szűkebb környezet hagyományai, a hagyományőrzés lehetőségei
Néptánc, népi játék, mondóka, népzene, népdal ismeret
Népi kismesterségek, népviselet, népszokások
Egyházi ünnepek, a helyi vallások ismerete
Hagyományőrző és hagyományteremtő rendezvények, ünnepek
Helyi hagyományos eszközök, tárgyak

24.3.6. Gyermekprogramok szervezése *15 óra*

Vendégek tájékoztatása a lehetőségekről
Gyermekmegőrzés (felelősség, feladatok, szervezés)
Játéklehetőségek, sport, társasjáték, versenyek

Növénygyűjtési ismeretek, állatsimogatási szabályok
Magyar és más népek hagyományos népmeséinek ismerete
Helyi hagyományos gyermekfoglalkoztatások, játékok ismerete

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

24.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

24.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

24.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

24.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

25. Falusi vendégfogadás gyakorlat tantárgy 217 óra

25.1. A tantárgy tanításának célja

A Vendéglátás, vendégfogadás gyakorlati tantárgy célja, hogy felkészítse a tanulókat a vidéki környezetben, változó körülmények között, a hazai és külföldi vendégek fogadására, ellátására. Mindez az elméletben megtanult, illetve a korábbi gyakorlatok során elsajátított tevékenységek komplex alkalmazását feltételezi. A gyakorlatok során különös figyelmet kell fordítani a higiénia biztosítására, a környezet kulturált alakítására, a programok szervezésének, a jó példák átvételének elsajátítására, és a falusi turizmussal foglalkozók közötti együttműködés fejlesztési lehetőségeinek megismerésére.

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vendéglátás, idegenforgalom, ügyvitel, üzemgazdaság, higiénia, minőségbiztosítás, élelmiszeripari technológia

25.3. Témakörök

25.3.1. Vendéglátás általános gyakorlata 63 óra

Vendégvárás előkészítése: a vendéglátóhely és környékének rendbetétele, a szobák, fürdőszobák felszerelésének, tisztaságának ellenőrzése, a hiányosságok pótlása

Szálláshely és egyéb szolgáltatások árának képzése

Recepciós feladatok végzése:

- vendégek fogadása, a szállás bemutatása, szükség esetén választási lehetőségek biztosítása
- vendégek kikérdezése az elképzeléseikről, igényeikről
- speciális igényű vendégek kéréseinek figyelembevétele, kielégítése (mosási, vasalási lehetőség, gyermekmegőrzés biztosítása stb.)
- vendégek tájékoztatása a szolgáltatásokról, a helyi lehetőségekről, a házirendről, egyéb információk átadása (programok, utazások, üzletek stb.)
- vagyontárgyak biztonságos elhelyezésének ismertetése (gépkocsi, pénz, ékszerek, műszaki cikkek stb.)

- számítógép használat a vendégek fogadásánál, nyilvántartásánál/ vendégkönyvvezetésnél, a számla szabályos készítésénél

Telefon, fax, számítógép, internet, pénztárgép, kártyaleolvasó kezelése

Levelezés (szakhatóságokkal, beszállítókkal, vendégekkel stb.) postai úton és e-mailen

Kommunikáció magyarul és idegen nyelven (köszönés, ismerkedés, fogadás, elhelyezés)

Közreműködés a vendégek étkeztetésében (reggelihez, vacsorához terítés, felszolgálás)

Kapcsolattartás a vendéggel, elégedettség mérése, kapcsolatépítés a kulturált viselkedés és vendégfogadás szabályainak betartásával

Beszerzésekkel, értékesítésekkel, vendégforgalommal kapcsolatos pénzügyi-, számviteli műveletek, jelentések, bevallások szabályos készítése nyomtatványon vagy számítógépes programon

Baleset esetén elsősegélynyújtás, a szükséges intézkedések megtétele

Feladatok ellátása a személyi és környezeti higiénia, valamint a munkavédelmi szabályok betartásával

25.3.2. Falusi vendégfogadás sajátosságai *42 óra*

Tervkészítés a vendéglátásra alkalmas lakás kialakítására, átalakítására, korszerűsítésére, berendezésének kiegészítésére

Piackutatás végzése, a helyi igények, lehetőségek, környezeti feltételek, tágabb és szűkebb környezet hagyományainak, a hagyományőrzés lehetőségeinek feltárása

Arculattervezés (logo, névjegykártya, levélpapír, szórólap)

On-line marketing, honlap használat

Részvétel kiállításokon, kapcsolatkeresés a vendéggel

Vendéglátóhely indításának feltételei, a falusi vendégfogadás sajátosságai, követelményei

Vendéglátóhely berendezése, helyi hagyományos eszközök, tárgyak beszerzése, felhasználása a lakás, a vendégszoba, környezet díszítésében

Tisztálkodási feltételek tisztaság, rend, higiéniás előírások biztosítása

Virágoskert, veteményes, fűszer- és gyógynövény ágyások, pázsit, pihenőkert, udvar, a ház körüli állatok (haszon- és hobbiállatok) gondozása, időszerű gazdasági munkák végzése

Saját termelésű termékeket felhasználva igény szerinti részleges vagy teljes ellátás biztosítása (az étlap, étrend ennek megfelelő összeállítása, az ételeket elkészítése, terítés, felszolgálás)

Tájjellegű ételek készítése (a vendég igénye szerint bemutatás, vagy a vendéggel közös főzés)

Szabadban történő sütés-főzés, étkezés (tájjellegű ételkészítés, hús-, kolbász-, szalonnasütés, bográcsozás) szervezése, előkészítése, bemutatása a vendégeknek

Ünnepi előkészületek, ünnepi menük készítése a hagyományos, helyi étkezési szokásoknak megfelelően

Helyi hagyományokon alapuló tárgyak értékesítése

Népi kismesterségek bemutatása

Alapvető virágkötészeti munkák végzése

Termésekből, virágokból dekoráció, ajándék készítése

25.3.3. Programok, gyermekprogramok szervezése *63 óra*

Szabadidős tevékenységek tervezése, javaslatok a kikapcsolódásra
Vendégek igénye szerinti programok előkészítése, megszervezése, a szükséges eszközök biztosítása, kölcsönzése
Utazás előkészítése, lebonyolítása
Saját gazdaságban, megvalósítható programok, helyi program lehetőségek, szolgáltatások felmérése
Saját gazdaságban a virágoskert, a konyhakert növényeinek, fűszer- és gyógynövényeknek a megismertetése, haszon- és hobbiállatok bemutatása a vendégeknek
Egyházi, családi ünnepek (eljegyzés, esküvő stb.) beépítése a programokba
Népi játékok, mondókák, népzene, népdalok ismeretében közös programok szervezése a vendéggel
Népviselet, népszokások bemutatása
Néptánc bemutatók, alaplépések ismertetése, táncház szervezése
Programok a vendéglátó területén kívül: falunap, kiállítás, fesztivál, búcsú, népművészeti vásár, szüret, termelési bemutató, főzőverseny, a település, tájegység hagyományőrző és hagyományteremtő rendezvényein történő részvétel
Programok a lakóhelyen kívül: kirándulás, kerékpár, vízi sportok, egyéb versenyek
Gyermekprogramok szervezése

25.3.4. Családi gazdaság, vendégfogadás, falusi turizmus tanulmányozása 49 óra

Az intézmény, a hallgatók lakóhelye környékén működő családi, mezőgazdasági vállalkozások megtekintése, ahol egyértelműen, példaszerűen működik a falusi vendéglátási tevékenység. Célszerű több területen látogatást tenni, és konkrét tapasztalatokat szerezve kapcsolatépítést kezdeményezni.

25.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

25.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

25.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

25.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

25.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

SNI/1 évfolyamot követően 70 óra
SNI/2 évfolyamot követően 105 óra
SNI/3 évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A SNI/1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek/Áruismeret
11615-16 Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek/Higiénia

A SNI/2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek/Mikrobiológia
11616-16 Kistermelői húsfeldolgozás
11617-16 Kistermelői sütő-, cukrász- és édesipari termékek

A SNI/3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek/Táplálkozásélettan
11618-16 Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek
11619-16 Kistermelői tejtermék és sajt előállítása
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek/Minőségbiztosítás

5.48.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 541 08
KISTERMELŐI ÉLELMISZERELŐÁLLÍTÓ, FALUSI VENDÉGLÁTÓ

SZAKKÉPESÍTÉS
SZAKISKOLÁBAN TÖRTÉNŐ OKTATÁSÁHOZ
TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTTAK (ST) SZÁMÁRA

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 541 08 Kistermelői élelmiszerelőállító, falusi vendéglátó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 541 08

A szakképesítés megnevezése: Kistermelői élelmiszerelőállító, falusi vendéglátó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 21. Élelmiszeripar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVI. Élelmiszeripar

Elméleti képzési idő aránya: 40%

Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában: -

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az 21. Élelmiszeripar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nincsenek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Konyhai berendezések, felszerelések és gépek
Takarító eszközök, gépek
Szabadtűzön főzés eszközei és berendezései
Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás gépei, eszközei
Kistermelői húsfeldolgozás gépei, eszközei
Kistermelői sütőipari termékelőállítás gépei, eszközei
Kistermelői cukrász-, édesipari termékelőállítás gépei, eszközei
Kistermelői erjedésipari termékelőállítás gépei, eszközei
Kistermelői tejtermék előállítás gépei, eszközei
Kistermelői tartósításhoz kapcsolódó eszközök, berendezések

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)
Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a

tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza". Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.
Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.
Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól

elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. **Objektív tényezők**

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. **Szubjektív tényezők**

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban,

csoportokban tanulnak.

- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját

képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”
   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”
   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”
   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”
   „Mindig fejezd be a feladatod.”
   „Munkád végeztével rakj rendet magad után.”
   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”
   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének

ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai

munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.
- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.
- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.
- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.
- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.
- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.
- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra
(756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5				
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek	Áruismeret	3										
	Mikribiológia				2							
	Táplálkozásélettan							1				
11614-16 Kistermelői tartósítási módok	Tartósítás	2										
	Tartósítás gyakorlat		6									
11615-16 Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás	3										
	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás gyakorlat		6									
11616-16 Kistermelői húsfeldolgozás	Húsipar alapjai			70	2		105			105		
	Húsipari gyakorlat					7						
11617-16 Kistermelői sütő-, cukrász- és édesipari termékek előállítása	Sütő-, cukrászipar alapjai				3							
	Édesipar alapjai				1							
	Sütő-, cukrász-, édesipari gyakorlat					6						
11618-16 Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek	Sörkészítés							2,5				
	Gyümölcsbor-, párlatkészítés							1				
	Erjedésipari gyakorlat								6			
11619-16 Kistermelői	Tejtermékelőállítás							1,5				

tejtermékek és sajt előállítása	Sajt és túrókészítés							1,5				
	Tejtemékek, sajtkészítés gyakorlat								6			
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek	Higiénia	1										
	Minőségbiztosítás							1				
11034-16 Üzemgazdaság, ügyvitel	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek										2	
11035-12 Vendéglátás	Vendéglátás, idegenforgalom										3	
	Vendéglátás, idegenforgalom gyakorlat											4
11037-12 Falusi vendégfogadás	Falusi vendégfogadás alapjai										3	
	Falusi vendégfogadás gyakorlat											7
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		9	12		8	13		9	12		10	11
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak/**témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
114999-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**18**					**18**
	Munkajogi alapismeretek							*5*					**5**
	Munkaviszony létesítése							*5*					**5**
	Álláskeresés							*4*					**4**
	Munkanélküliség							*4*					**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**62**		**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										22		**22**
	Munkavállalói szókincs			**70**			**105**			**105**	20		**20**
11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek	**Áruismeret**	**108**											**108**
	Növényi eredetű alapanyagok	38											**38**
	Állati eredetű alapanyagok	38											**38**
	Egyéb alkotók	32											**32**
	Mikrobiológia				**72**								**72**
	A mikroorganizmusok jellemzése				10								**10**
	Mikroorganizmusok élettevékenysége				15								**15**
	Káros és hasznos mikrobák				15								**15**

	Mikrobák elpusztításának lehetőségei				20								**20**
	Élelmiszerek romlása				12								**12**
	Táplálkozásélettan							**36**					**36**
	Táplálkozás jelentősége							8					**8**
	Táplálék felvétele, emésztés, anyagcsere folyamatok							10					**10**
	Élelmiszerek táplálkozásélettani értékelése							10					**10**
	Táplálkozási szokások, helyes táplálkozás							8					**8**
11614-16 Kistermelői tartósítási módok	**Tartósítás**	**108**											**108**
	Fizikai tartósítás	24											**24**
	Kémiai tartósítás	30											**30**
	Biológiai tartósítás	30											**30**
	Csomagolás	24											**24**
	Tartósítás gyakorlat		**216**										**216**
	Fizikai tartósítás		49										**49**
	Kémiai tartósítás		49										**49**
	Vizsgálatok		49										**49**
	Érzékszervi bírálat		35										**35**
	Szakmai számítás		34										**34**
11615-16 Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás	**Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás**	**72**											**72**
	Zöldségfélék	13											**13**
	Gyümölcsök	13											**13**
	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás műveletei	16											**16**

	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás eszközei, gépei, munkavédelmi előírásai	15											**15**
	Zöldség-, gyümölcskészítmények technológiája	15											**15**
	Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás gyakorlat		**216**										**216**
	Zöldségkészítmények		47										**47**
	Gyümölcskészítmények		47										**47**
	Savanyúságok		47										**47**
	Házi receptek, újdonságok		28										**28**
	Szakmai számítás		47										**47**
11616-16 Kistermelői húsfeldolgozás	**Húsipar alapjai**				**72**								**72**
	Vágóállatok szervezeti felépítése				20								**20**
	Vágóállat fajok, fajták				20								**20**
	Vágóüzem munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai				6								**6**
	Vágástechnológiák				20								**20**
	Vágási fő és melléktermékek felhasználhatósága				6								**6**
	Húsipari gyakorlat					**252**							**252**
	Elsődleges feldolgozás					70							**70**
	Másodlagos feldolgozás					70							**70**
	Konyhatechnikai műveletek					63							**63**
	Hulladékkezelés					14							**14**
	Szakmai számítás, dokumentálás					35							**35**
11617-16 Kistermelői sütő-,	**Sütő-, cukrászipar alapjai**				**108**								**108**

cukrász- és édesipari termékek előállítása	Sütő-, cukrászipar felhasznált anyagai				18								**18**
	Sütőipari műveletek				24								**24**
	Cukrászati műveletek				24								**24**
	Felhasznált eszközök és gépek				25								**25**
	Száraztésztagyártás				17								**17**
	Édesipar alapjai				**36**								**36**
	Cukorka készítés				11								**11**
	Édesipari tartóssütemények előállítása				14								**14**
	Különleges termékek				11								**11**
	Sütő- cukrász, édesipari gyakorlat					**216**							**216**
	Sütőipari termékek készítése					63							**63**
	Cukrászipari termékek készítése					63							**63**
	Édesipari termékek készítése					63							**63**
	Szakmai számítás					27							**27**
11618-16 Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek	**Sörkészítés**							**90**					**90**
	Söripar alapanyagai							15					**15**
	Malátagyártás							25					**25**
	Sörkészítés technológiája							25					**25**
	Sörkészítés eszközei, gépei							25					**25**
	Gyümölcsbor-, párlatkészítés							**36**					**36**
	Gyümölcsborok készítése							15					**15**
	Gyümölcspárlatok készítése							15					**15**
	Egyéb alkoholos italok készítése							6					**6**

	Erjedésipari gyakorlat								**216**					**216**
	Kézműves sörök készítése								**81**					**81**
	Gyümölcsbor-, párlat-, likőrkészítés								81					**81**
	Szakmai számítás								54					**54**
11619-16 Kistermelői tejtermék és sajt előállítása	**Tejtermékelőállítás**							**54**						**54**
	Tejipar alapanyagai							18						**18**
	Tejtermékek készítése							18						**18**
	Tejtermékek előállításának eszközei, gépei							18						**18**
	Sajt és túrókészítés							**54**						**54**
	Sajtkészítés technológiája							18						**18**
	Túrókészítés technológiája							18						**18**
	Sajt és túrókészítés eszközei, gépei							18						**18**
	Tejtermékek, sajtkészítés gyakorlat								**216**					**216**
	Tejkészítmények előállítása								81					**81**
	Sajt, túró és készítményeik előállítása								81					**81**
	Szakmai számítás								54					**54**
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek	**Higiénia**	**36**												**36**
	Személyi és környezeti higiénia	10												**10**
	Tisztítás, fertőtlenítés	10												**10**
	Általános jogi szabályozás	16												**16**
	Minőségbiztosítás							**36**						**36**
	Élelmiszerek biztonságát meghatározó tényezők							8						**8**
	Élelmiszerfeldolgozás biztonsága							20						**20**

	Jogszabályok alkalmazása							8					**8**
11034-16 Üzemgazdaság, ügyvitel	**Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek**										**62**		**62**
	Üzemgazdasági alapfogalmak										13		**13**
	Vállalkozási alapismeretek										13		**13**
	Pénzügyi, adózási alapismeretek										13		**13**
	Ügyviteli ismeretek										13		**13**
	Fogyasztóvédelmi alapismeretek										10		**10**
11035-12 Vendéglátás	**Vendéglátás, idegenforgalom**										**93**		**93**
	Idegenforgalmi alapismeretek										15		**15**
	Vendéglátás fogalma, feltételei										13		**13**
	Vendégfogadási feladatok										18		**18**
	Vendéglátási tevékenység										18		**18**
	Programok szervezése										15		**15**
	Kommunikáció										14		**14**
	Vendéglátás, idegenforgalom gyakorlat											**124**	**124**
	Vendégfogadási feladatok											34	**34**
	Vendéglátási tevékenység											35	**35**
	Programok szervezése											35	**35**
	Kommunikáció											20	**20**
11037-12 Falusi vendégfogadás	**Falusi vendégfogadás alapjai**										**93**		**93**
	Falusi vendégfogadás általános kérdései										16		**16**
	Falusi vendégfogadás tárgyi feltételrendszere										18		**18**
	Falusi vendégfogadás szabályai										18		**18**

	Programszervezés										18		**18**
	Hagyományőrzés										8		**8**
	Gyermekprogramok szervezése										15		**15**
	Falusi vendégfogadás gyakorlat											**217**	**217**
	Vendéglátás általános gyakorlata											63	**63**
	Falusi vendégfogadás sajátosságai											42	**42**
	Programok, gyermekprogramok szervezése											63	**63**
	Családi gazdaság, vendégfogadás, falusi turizmus tanulmányozása											49	**49**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**324**	**432**		**288**	**468**		**324**	**432**		**310**	**341**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		1246 / 39%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		1953 / 61%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs ***20 óra***

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.11	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	

1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

3. Foglalkoztatás II. tantárgy 18 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkajogi alapismeretek *5 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

3.3.2. Munkaviszony létesítése *5 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

3.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

3.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11613-16 azonosító számú

Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11613-16 azonosító számú Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Áruismeret	Mikrobiológia	Táplálkozás-élettan
FELADATOK			
Meghatározza a kistermelői élelmiszerek előállításához szükséges jó minőségű nyersanyagok jellemző tulajdonságait (növényi eredetű és állati eredetű nyersanyagok)	x	x	x
Felismeri az élelmiszerek fizikai, mikrobiológiai, kémiai és biokémiai elváltozásait	x	x	x
Tisztában van az egészséges élelmiszerek táplálkozás-élettani jelentőségével			x
Élelmiszer előállítása, étel készítése során alkalmazza az egészséges táplálkozásra vonatkozó eljárásokat	x		x
Alkalmazza az élelmiszerek előállítására vonatkozó jogszabályokat	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Gyümölcsfélék, zöldségfélék, gabonafélék és egyéb növényi eredetű nyersanyagok jellemzői	x		x
Hús (nagy vágóállatok, vadak, változó testhőmérsékletű állatok és baromfifélék), tojás, tej és tejből készült élelmiszerek jellemzői	x		x
Étkezési zsiradékok (állati és növényi eredetű) jellemzői	x		x
Fűszerek jellemzői, hatásuk	x		x
Élelmiszerek fizikai elváltozásainak hatása, okai, megelőzésük (víztartalom és halmazállapot változások)	x	x	x
Élelmiszerek mikrobiológiai elváltozásainak hatásai, okai, megelőzésük	x	x	x
Élelmiszerek kémiai és biokémiai elváltozásainak hatásai, okai, megelőzésük	x		x
Fehérjék fontosabb tulajdonságai, gyakorlati jelentősége, táplálkozás-élettani szerepük			x
Szénhidrátok fontosabb tulajdonságai, gyakorlati jelentősége, táplálkozás-élettani szerepük			x
Zsírok fontosabb tulajdonságai, gyakorlati jelentősége, táplálkozás-élettani szerepük			x

Vitaminok, ásványi anyagok és a víz fontosabb tulajdonságai, gyakorlati jelentősége, táplálkozás-élettani szerepük			x
A szervezet energia- és tápanyagszükséglete			x
Étrendtervezés, ételkészítési ajánlások, élelmiszerek összetételére, csomagolására, jelölésére vonatkozó jogszabályok			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség	x	x	x
Határozottság	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás szemlélet	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x

1. Áruismeret tantárgy 108 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

Az áruismeret tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse az élelmiszeripar növényi és állati eredetű alapanyagait és egyéb alkotókat. Célja továbbá, hogy a tanulók megismerjék a szabad szemmel nem látható mikroorganizmusokat a mikrobák tulajdonságait a mikroba-ember, mikroba környezet kapcsolatot. Ismereteket szerezzenek, azon mikroorganizmusokról, melyek szerepet játszanak az élelmiszerek előállításánál, tartósításánál, romlásánál. Fontos, hogy a tanulók megismerkedjenek a táplálkozás jelentőségével, folyamataival, az élelmiszerek táplálkozásélettani szerepével, a helyes táplálkozással.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, biológia, mikrobiológia, higiénia

1.3. Témakörök

1.3.1. Növényi eredetű alapanyagok *38 óra*

Gyümölcsfélék csoportosítása, főbb jellemzőik, tulajdonságaik
Zöldségfélék csoportosítása, főbb jellemzőik, tulajdonságaik
Gabonafélék csoportosítása, főbb jellemzőik, tulajdonságaik
Egyéb növényi eredetű nyersanyagok

1.3.2. Állati eredetű alapanyagok *38 óra*

Vágóállatok fajtái, csoportosításuk, jellemzői, tulajdonságaik
Hús szerkezete, tulajdonságai, részei, felhasználhatóságuk
Tojás felépítése, jelentősége, táplálkozásban betöltött szerepe
Tej összetétele, jelentősége, táplálkozásban betöltött szerepe

1.3.3. Egyéb alkotók *32 óra*

Étkezési zsiradékok (állati és növényi eredetű) jellemzői
Fűszerek jellemzői, hatásaik, szerepük
Adalékanyagok (tartósítószerek, színezékek, aromák)
Természetes és mesterséges csomagolóanyagok

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Mikrobiológia tantárgy 72 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a szabad szemmel nem látható, mikroszkopikus méretű mikroorganizmusokat, a mikrobák tulajdonságait a mikroba-ember, mikroba környezet kapcsolatot. Ismereteket szerezzenek, azon mikroorganizmusokról, melyek szerepet játszanak az élelmiszerek előállításánál, tartósításánál, romlásánál. A tantárgy foglalkozik a hasznos mikroorganizmusok szaporításával, valamint a károsak elpusztításának megismertetésével.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, élelmiszer-kémia, fizika, biológia, matematika

2.3. Témakörök

2.3.1. A mikroorganizmusok jellemzése *10 óra*

A mikrobiológia története
A mikroorganizmusok elterjedése
Baktériumok jellemzői
Gombák jellemzői
Vírusok jellemzői

2.3.2. Mikroorganizmusok élettevékenysége *15 óra*

Víz szerepe
Tápanyagok szerepe
Oxigén szerepe
Kémhatás jelentősége
A hőmérséklet szerepe
Mikroorganizmusok szaporodása, anyagcsere folyamatok

2.3.3. Káros és hasznos mikrobák *15 óra*

Élelmiszeripar áganként a káros és hasznos mikrobák
Tevékenységük jellemzése, felismerése
Megelőzésük

2.3.4. Mikrobák elpusztításának lehetőségei *20 óra*

A mikrobák szaporodási fázisainak élelmiszerbiztonsági jelentősége
Mikrobák szaporodásának gátlása (hűtés, fagyasztás, szárítás, cukor-, sótartalom változtatás)
Mikrobák elpusztításának módszerei (pasztőrözés, sterilezés, steril szűrés, vegyi anyagok stb.)

2.3.5. Élelmiszerek romlása *12 óra*

Élelmiszerek minőségét meghatározó mikroorganizmusok
Romlások okai, fajtái
Megelőzésük

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	

2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Táplálkozásélettan tantárgy 36 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A táplálkozásélettan tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a táplálkozás jelentőségével, folyamataival, az élelmiszerek táplálkozásélettani szerepével, a helyes táplálkozás fontosságával.
Képesek legyenek a tanulók az elsajátított kompetenciák birtokában az elméletben tanult eljárásokat alkalmazni majd a gyakorlati, munkahelyi feladatok megoldása során.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia

3.3. Témakörök

3.3.1. Táplálkozás jelentősége *8 óra*

Élelmiszerek alapvető alkotórészei
Fehérjék
Szénhidrátok
Zsírok
Vitaminok, ásványi anyagok
Víz

3.3.2. Táplálék felvétele, emésztés, anyagcsere folyamatok *10 óra*

Táplálkozás folyamata, tápcsatorna felépítése, részei
Emésztés enzimei
Fehérjék lebontása és felszívódása
Szénhidrátok lebontása és felszívódása
Zsírok lebontása és felszívódása
Vitaminok és ásványi anyagok felszívódása
Sejtanyagcsere a szöveteken belül

3.3.3. Élelmiszerek táplálkozásélettani értékelése *10 óra*

Növényi eredetű élelmiszerek: zöldségek, gyümölcsök, gabonák (ipari növények), olajos tartalmú magvak
Állati eredetű élelmiszerek: húsok és húskészítmények, tojás, tej és tejtermékek
Adalékanyagok: csoportosításuk, hatásaik, felhasználhatóságuk

3.3.4. Táplálkozási szokások, helyes táplálkozás *8 óra*

Gyermekek helyes táplálkozása
Felnőttek helyes táplálkozása
Idősek helyes táplálkozása
Fizikai erőnlét és a táplálkozás összefüggései
Testedzés jelentősége
Az alkohol élettani hatása, alkoholizmus és következményei
Alternatív táplálkozási módok (vegetáriánus, makrobiotikus stb.)
Az elhízás okai, következményei
Élelmiszerallergiák
Egészséges életmód kialakítása

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11614-16 azonosító számú

Kistermelői tartósítási módok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11614-16 azonosító számú Kistermelői tartósítási módok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Tartósítás	Tartósítás gyakorlat
FELADATOK		
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit	x	x
Hőközléssel tartósított termékeket készít	x	x
Hőelvonással tartósított termékeket állít elő	x	x
Biológiai úton történő tartósítást végez	x	x
Kémiai úton történő tartósítást végez	x	x
Elvégzi a kistermelői élelmiszerek csomagolását	x	x
Vizsgálja az elkészült élelmiszereket	x	x
Dokumentál, biztosítja a nyomon követhetőséget	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Növényi eredetű alapanyagok tulajdonságainak ismerete	x	x
Állati eredetű alapanyagok tulajdonságainak ismerete	x	x
Segéd-és adalékanyagok fajtái, jellemzői, alkalmazásuk feltételei	x	x
Szárítás, aszalás, besűrítés műveletei, elméleti alapjai, kistermelői alkalmazásának lehetőségei	x	x
Hűtés, fagyasztás műveletei, elméleti alapjai, kistermelői alkalmazásának lehetőségei	x	x
Sütés, főzés, párolás, pörkölés műveletei, elméleti alapjai, kistermelői alkalmazásának lehetőségei	x	x
Sózás, pácolás, füstölés műveletei, elméleti alapjai, kistermelői alkalmazásának lehetőségei	x	x
Tejsavas, ecetsavas, alkoholos és egyéb biokémiai tartósítási módok és kistermelői alkalmazásuk lehetőségei	x	x
Hasznos és káros mikroorganizmusok életfeltételei, élelmiszerre gyakorolt hatásaik	x	x
Csomagolóanyagok és a különböző csomagolási módok hatása a késztermékre	x	x
Érzékszervi bírálat menete	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		

Szakmai nyelvű beszédészség	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Kézügyesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

4. Tartósítás tantárgy 108 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tartósítás tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót az élelmiszerek tartósításának jelentőségével, tisztában legyenek a fizikai, kémiai és biológiai tartósítási módok alapelveivel, kivitelezésével, melyet munkája során kellő biztonsággal tud alkalmazni.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, fizika, matematika, higiénia, mikrobiológia

4.3. Témakörök

4.3.1. Fizikai tartósítás *24 óra*

Hőközlés, hőelvonás alapfogalmai
Hűtés művelete, hűtés folyamán lejátszódó folyamatok
Fagyasztás folyamata, fagyasztás során lejátszódó folyamatok
Vízelvonás módjai, műveletei, menete, hatása az élelmiszerre:

- besűrítés,
- aszalás,
- szárítás

Hőközlés műveletei, hatásai, az élelmiszerben történő változások

- előfőzés
- főzés
- párolás
- sütés
- pörkölés
- pasztőrözés
- sterilezés

4.3.2. Kémiai tartósítás *30 óra*

Kémiai tartósításhoz felhasználható anyagok, eszközök
Sózás művelete, élelmiszerre gyakorolt hatása
Pácolás művelete, élelmiszerre gyakorolt hatása
Füstölés művelete, élelmiszerre gyakorolt hatása

4.3.3. Biológiai tartósítás *30 óra*

Tejsavas erjedés jelentősége, alkalmazása, menete, élelmiszerre gyakorolt hatása, felhasználása
Ecetsavas erjedés jelentősége, alkalmazása, menete, élelmiszerre gyakorolt hatása, felhasználása
Alkoholos erjedés jelentősége, alkalmazása, menete, élelmiszerre gyakorolt hatása, felhasználása
Káros mikrobák okozta folyamatok, felismerésük

4.3.4. Csomagolás *24 óra*

Csomagolás alapfogalmai
Csomagoló anyagok csoportosítása, jellemző tulajdonságaik

Csomagolás feladatai, jelentősége
Újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés
Természetvédelem

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Tartósítás gyakorlat tantárgy 216 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tartósítás tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót az élelmiszerek tartósításának jelentőségével, tisztában legyenek a fizikai, kémiai és biológiai tartósítási módok alapelveivel, kivitelezésével, melyet munkája során kellő biztonsággal tud alkalmazni.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, fizika, matematika, higiénia, mikrobiológia

5.3. Témakörök

5.3.1. Fizikai tartósítás *49 óra*

Anyagok, eszközök előkészítése
Munkavédelmi előírások betartása
Hűtés, fagyasztás, besűrítés, aszalás, szárítás műveleteinek végrehajtása
Előfőzés, főzés, párolás, pörkölés műveleteinek végrehajtása

5.3.2. Kémiai tartósítás *49 óra*

Anyagok, eszközök előkészítése
Munkavédelmi előírások betartása
Sózás, pácolás, füstölés műveleteinek végrehajtása

5.3.3. Vizsgálatok *49 óra*

Egyszerű laboratóriumi vizsgálatok: pl. savfok, sótartalom, pH mérés, szárazanyagtartalom meghatározás kézi refraktométerrel, alkoholtartalom mérés, sűrűségmérés, maghőmérséklet mérés, térfogatmérés stb.

5.3.4. Érzékszervi bírálat *35 óra*

Érzékszervi bírálat menete

Alapanyagok, félkész- és késztermékek érzékszervi minősítése

5.3.5. Szakmai számítás ***34 óra***

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11615-16 azonosító számú

Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11615-16 azonosító számú Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Zöldség-gyümölcsfeldolgozás	Zöldség-gyümölcsfeldolgozás gyakorlat
FELADATOK		
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit	x	x
Paradicsomos készítményeket állít elő	x	
Gyümölcsbefőtteket készít		x
Leveket, szörpöket állít elő	x	x
Lekvárféléket készít	x	x
Gyümölcs-, zöldségszárítmányokat állít elő	x	x
Cukrozott, kandírozott gyümölcsöket készít		x
Püréket-, krémeket készít	x	x
Savanyúságokat készít	x	
Késztermékét csomagol	x	x
A keletkező hulladékot megfelelően kezeli	x	x
Dokumentál, biztosítja a nyomon követhetőséget	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Zöldségfélék, gyümölcsök jellemzői, fajtái táplálkozás-élettani jelentősége	x	x
A nyersanyagok átmeneti tárolása, előkészítő műveletei	x	x
Jellegformáló műveletek	x	x
Dúsító műveletek	x	x
Befejező műveletek	x	x
Tartósító műveletek	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Kézügyesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x

Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

6. Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás tantárgy 72 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A zöldség-, és gyümölcsfeldolgozás tantárgy tanításának célja, a zöldségek és gyümölcsök megismerésén keresztül eljutni a feldolgozásuk alkalmával használt eszközök, gépek, technológiák ismeretéig, ami végül különböző termékekben egyesül.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, fizika, műveletek, technológia, mikrobiológia, higiénia

6.3. Témakörök

6.3.1. Zöldségfélék *13 óra*

Csoportosításuk, fajtaismeret
Zöldségfélék jellemzése, beltartalmi összetételük
Táplálkozásélettani jelentőségük

6.3.2. Gyümölcsök *13 óra*

Csoportosításuk, fajtaismeret
Gyümölcsök jellemzése, beltartalmi összetételük
Táplálkozásélettani jelentőségük

6.3.3. Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás műveletei *16 óra*

Tárolás, előkészítés (válogatás, mosás, szár-, kocsány-, mageltávolítás, hámozás) műveletei
Aprítás, passzírozás, homogenizálás, keverés műveletei
Előfőzés, főzés, sütés, párolás műveletei
Csomagolás, zárás, tárolás műveletei

6.3.4. Zöldségfeldolgozás eszközei, gépei, munkavédelmi előírásai *15 óra*

Mosás, válogatás, osztályozás műveletei, eszközei, munkavédelmi előírásai
Szár, kocsány, mag eltávolításának műveletei, eszközei, munkavédelmi előírásai
Aprítás, passzírozás, homogenizálás

6.3.5. Zöldség-, gyümölcskészítmények technológiája *15 óra*

Felöntőlevek készítése (cukros, ecetes, sós)
Paradicsomos készítmények
Zöldségpürék-, krémek, zöldséglevek
Ételízesítők
Savanyúságok
Befőttek
Gyümölcslevek
Lekvárfélék
Egyéb készítmények (kandírozott gyümölcsök, aszalványok stb.)

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Zöldség-, gyümölcsfeldolgozás gyakorlat tantárgy 216 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A zöldség- és gyümölcsfeldolgozás gyakorlati tantárgy tanításának célja, az elméletben megismert zöldség- és gyümölcsfeldolgozás műveleteinek, technológiáinak kipróbálása a gyakorlatban, mely során lehetősége nyílik a tanulónak már megismert receptek mellett saját recept kidolgozására és a termék elkészítésére, mellyel elősegíthető a kreativitás és növelhető a kötődés a szakmához.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, fizika, műveletek, technológia, mikrobiológia, higiénia

7.3. Témakörök

7.3.1. Zöldségkészítmények ***47 óra***

Zöldségpürék
Krémek
Levek
Befőttek
Szárítmányok

7.3.2. Gyümölcskészítmények ***47 óra***

Lekvárok
Befőttek
Levek
Pürék
Ízek
Pulpok
Szárítmányok
Aszalványok
Kandírozott termékek

7.3.3. Savanyúságok ***47 óra***

Hőkezeléssel tartósított termékek
Mesterséges savanyítással előállított termékek
Biológiai savanyítással előállított termékek

7.3.4. Házi receptek, újdonságok ***28 óra***

Hagyományos receptek

Receptek családi gyűjteményből
Újdonságok, újítások
Saját elképzelések szerint pl. társított alapanyagokból készített készítmények

7.3.5. Szakmai számítás ***47 óra***

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11616-16 azonosító számú

Kistermelői húsfeldolgozás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11616-16 azonosító számú Kistermelői húsfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Húsipar alapjai	Húsipari gyakorlat
FELADATOK		
Kistermelői állományból származó állat vágását végzi el falusi vendégasztal vagy rendezvény keretében történő ételkészítés céljából	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit	x	x
Elvégzi az állatok elsődleges feldolgozását (kábítás, szúrás, elvéreztetés, szőrtelenítés, perzselését, bőrfejtés, bontás, hasítás, húsvizsgálatot végeztet, hűti a húst és a belsőségeket)	x	x
A keletkező hulladékot megfelelően kezeli	x	x
Húskészítményeket állít elő (sonkák, szalámik, érlelt kolbászok, felvágottak, belsőségből készített húskészítmények, étkezési szalonnák, pástétomok)	x	x
Zsírt olvaszt, töpörtyűt készít	x	x
Tárolja, csomagolja a késztermékét	x	x
Elvégzi a szükséges konyhatechnikai műveleteket, (darabolás, csontozás, formázás, kivágás, sütés, főzés, stb.) az elkészített ételt felkínálja helyben fogyasztásra	x	x
Dokumentál, biztosítja a nyomon követhetőséget	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Vágóállatok szervei, testtájai	x	x
Vágóállatok külső és belső tulajdonságainak főbb jellemzői	x	x
Vágóállat fajok csoportjai, fontosabb állatbetegségei	x	x
Vágóállatok elsődleges feldolgozása kistermelői körülmények között, szükséges eszközök	x	x
Másodlagos feldolgozáshoz szükséges anyagok, jellemzői, hatásai a késztermékre	x	x
Húskészítmények csoportjai, jellemzői, gyártásuk műveleti lépései, szükséges eszközök, berendezések	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		

Szakmai nyelvű beszédészség	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Megbízhatóság	x	x
Kézügyesség	x	x
Mennyiségérzék	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás, környezet-és minőségtudatos szemlélet	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

8. Húsipar alapjai tantárgy 72 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A húsipar alapjai tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót a vágóállatok tulajdonságaival, fajtáival, testtájaival. Tisztában legyenek az elsődleges és másodlagos feldolgozásával, konyhatechnikai készítési módokkal, mindezt az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával sajátítsák el.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

8.3. Témakörök

8.3.1. Vágóállatok szervezeti felépítése *20 óra*

Állati test szervei és szervrendszerei (bőr, koponyaüregi szervek, mellüregi és hasüregi szervek)
Kiválasztás szervrendszere
Szaporodás szervrendszere
Emésztés, tápcsatorna
Mozgás szervrendszere
Vágóállatok testtájai
Állati test szövetei

8.3.2. Vágóállat fajok, fajták *20 óra*

Külső tulajdonságok
Belső tulajdonságok
Szarvasmarha, sertés, juh és ló fajták
Baromfi és viziszárnyas fajták
Kis- és nagyvadak

8.3.3. Vágóüzem munkavédelmi és balesetvédelmi előírásai *6 óra*

Vágóüzemek, vágópontok kialakítása
Eszközök, gépek, berendezések
Eszközök, gépek, berendezések munkavédelmi előírásai

8.3.4. Vágástechnológiák *20 óra*

Előkészítő műveletek
Kábítás
Szúrás, véreztetés
Szőrtelenítés
Testmosás, forrázás
Lelángolás, perzselés
Bőrfejtés
Bontás
Húsvizsgálat
Hűtés

Elsődleges feldolgozás termékei

8.3.5. Vágási fő és melléktermékek felhasználhatósága 6 óra

Hús összetétele, jellemzése
Húsrészek konyhatechnikai csoportosítása
Burkolóanyagok (természetes, mesterséges)
Húskészítmények előállítása
Zsírsütés, töpörtyűkészítés

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Húsipari gyakorlat tantárgy 252 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A húsipari gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy az elméletben megtanultakra támaszkodva a tanuló elvégezze a vágóállatok elsődleges és másodlagos feldolgozását, alkalmazza a konyhatechnikai elkészítési módokat, mindezt az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

9.3. Témakörök

9.3.1. Elsődleges feldolgozás *70 óra*

Előkészítő műveletek
Kábítás
Szúrás, véreztetés
Szőrtelenítés
Testmosás, forrázás
Lelángolás, perzselés
Bőrfejtés
Bontás
Húsvizsgálat
Hűtés

9.3.2. Másodlagos feldolgozás *70 óra*

Füstölt-főtt kolbászfélék
Belsőségből készült húskészítmények: hurkafélék, sajtfélék, kenhető termékek
Nyers, érlelt kolbászok
Hagyományos szárításos érleléssel készült kolbászok
Szalámifélék
Pácolt-füstölt termékek
Étkezési szalonnafélék
Egyéb készítmények (pástétomok, étkezési tepertő stb.)

9.3.3. Konyhatechnikai műveletek ***63 óra***

Rántani való húsok
Sütni való húsok
Kocsonya húsok
Pecsenye húsok
Leves húsok
Gulyás és pörkölt húsok
Szelet húsok

9.3.4. Hulladékkezelés ***14 óra***

Keletkező hulladékok fajtái
Veszélyes hulladékok kezelése
Szelektívhulladék kezelés

9.3.5. Szakmai számítás, dokumentálás ***35 óra***

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás
Nyilvántartások vezetése

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	

7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11617-16 azonosító számú

Kistermelői sütő-, cukrász- és édesipari termékek előállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11617-16 azonosító számú Kistermelői sütő-, cukrász- és édesipari termékek előállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Sütő- cukrászipar alapjai	Édesipar alapjai	Sütő-, cukrász, édes gyakorlat
FELADATOK			
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x	x
Előkészíti a nyersanyagokat, tésztát készít, tésztát érlel, pihentet, kisüt és kezeli a késztermékeket	x	x	x
Megkülönböztetett minőségi jelöléssel ellátott eljárással készült sütőipari termékeket állít elő	x	x	x
Kistermelői cukrászati termékeket készít (cukrászati félkész-termékek, uzsonnasütemények, torták, szeletek, tekercsek)	x		x
Tartós édesipari lisztes készítményeket állít elő (teasütemények, kréker, linzer, keksz, mézes és mézes jellegű készítmények, bonbonok, nyalókák)		x	x
Száraztésztát készít			x
Különleges, egyedi összetételű készítményeket állít elő	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Kenyerek, péksütemények osztályozása, jellemzése, táplálkozás-élettani jelentősége	x	x	x
Technológiai műveletek lépései, eszközei, tésztacsoportok és termékeik jellemzői	x	x	x
Egyedi eljárással készült sütőipari termékek jellemzői (perecek, lángosok, fánk, pizza alaptészta, kürtőskalács stb.)	x	x	x
Főbb cukrászati termékek jellemzői, készítésük menete, befejező és kikészítő műveleteik	x		x
A cukrászati és édesipari termékekhez használt eszközök	x	x	x
A tartós édesipari készítmények előállításának lépései, eszközei	x	x	x
A száraztésztagyártás műveletei			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x

Komplex eszközhasználati képesség	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség	x	x	x
Ízérzékelés	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség	x	x	x
Határozottság	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás szemlélet	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x

10. Sütő-, cukrászipar alapjai tantárgy 108 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A sütő-, cukrászipar alapjai tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót a sütőipar és cukrászat alapanyagain keresztül, az alapvető feldolgozás, termékkészítés technikáival valamint a hozzájuk szükséges eszközökkel, gépekkel, mindezt sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

10.3. Témakörök

10.3.1. Sütő-, cukrászipar felhasznált anyagai *18 óra*

Lisztfajták, liszttípusok
Dúsítóanyagok
Ízesítőanyagok
Töltelékek
Édesítőszerek (cukor, méz)
Zsiradékok
Olajos magvak
Tojás, tejtermékek
Gyümölcsök
Fűszerek

10.3.2. Sütőipari műveletek *24 óra*

Nyersanyagok előkészítése
Kovászkészítés,
Tésztakészítés
Tésztafeldolgozás
Kelesztés
Sütés
Késztermékek kezelése

10.3.3. Cukrászati műveletek *24 óra*

Előkészítő műveletek
Cukrászati félkésztermékek (töltelékek)
Tésztakészítés (élesztős, omlós, felvert, vajas, mézes)
Befejező, kikészítő műveletek

10.3.4. Felhasznált eszközök és gépek *25 óra*

Sütőipari eszközök, gépek
Sütőipari eszközök, gépek munkavédelmi előírásai
Cukrászati eszközök, gépek
Cukrászati eszközök, gépek munkavédelmi előírásai

10.3.5. Száraztésztagyártás *17 óra*

Száraztésztagyártáshoz felhasznált anyagok
Száraztésztagyártás műveletei, technológiája
Száraztésztagyártás eszközei, gépei, munkavédelmi előírásai

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Édesipar alapjai tantárgy 36 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Az édesipar alapjai tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse néhány édesipari termék készítésével, a termékek műveleti lépéseivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

11.3. Témakörök

11.3.1. Cukorka készítés *11 óra*

Cukorkakészítés folyamatai
Cukorkakészítés műveletei
Cukorkakészítés eszközei, gépei
Cukorkakészítés eszközei, gépei munkavédelmi előírásai

11.3.2. Édesipari tartóssütemények előállítása *14 óra*

Kekszek, krékerek előállítása, műveletei és gépei
Mézes sütemények előállítása, műveletei és gépei
Ostyák előállítása, műveletei és gépei
Teasütemények előállítása, műveletei és gépei

11.3.3. Különleges termékek *11 óra*

Kávé fajtái, feldolgozása
Snacktermékek előállítása
Fondant készítmények

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Sütő- cukrász, édesipari gyakorlat tantárgy 216 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A sütő-, cukrász, édes gyakorlat összegzi mindazt a tudást, ismeretet, melyet a tanulók elméletben elsajátítottak, a tantárgy tanításának célja, hogy sütőipari, cukrászati és édesipari termékeket készítsenek az élelmiszerbiztonsági, munkavédelmi és higiéniai előírások betartásával.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

12.3. Témakörök

12.3.1. Sütőipari termékek készítése *63 óra*

Kenyerek
Péksütemények
Hagyományőrző termékek
Különleges sütőipari termékek

12.3.2. Cukrászipari termékek készítése *63 óra*

Cukrászati félkész termékek
Uzsonnasütemények
Torták
Tekercsek
Szeletek

12.3.3. Édesipari termékek készítése *63 óra*

Teasütemények
Krékerek
Linzerek
Kekszek
Mézes jellegű készítmények
Bonbonok
Nyalókák

12.3.4. Szakmai számítás *27 óra*

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása

Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás
Nyilvántartások vezetése

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11618-16 azonosító számú

Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11618-16 azonosító számú Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Sörkészítés	Gyümölcsbor-, párlat készítés	Erjedésipari gyakorlat
FELADATOK			
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x	x
Kézműves sört készít	x		x
Gyümölcsbort készít		x	x
Gyümölcspárlatot készít		x	x
Egyéb alkoholos terméket állít elő		x	x
Alkalmazza a jövedéki előírásokat, szabályokat	x	x	x
Vízkezelést, vízvizsgálatot végez	x	x	x
Üveget, palackot, csomagolóanyagot előkészít	x	x	x
Termékjelölést végez	x	x	x
Betartja a tűz-, környezetvédelmi és higiéniai szabályokat	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Erjedésipari termékek előállításához szükséges különleges anyagok jellemzői (pl. maláta, komló, enzimkészítmények, drogok, élesztő stb.)	x	x	x
Sörléelőállítás műveleti, eszközei	x	x	x
Gyümölcsborkészítés technológiai lépései, eszközei	x	x	x
Cefrekészítés, lepárlás műveletei, eszközei	x		x
Szeszesitalkészítés menete, műveletei	x	x	x
Jövedéki szabályozás alapjai	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Felelősségtudat	x	x	x
Ízérzékelés	x	x	x
Döntésképesség	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség	x	x	x
Határozottság	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás szemlélet	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x

13. Sörkészítés tantárgy 90 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A sörkészítés tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót a sörgyártás alapanyagaival, a kézműves sörkészítés lépéseivel, műveleteivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt a tanulók sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

13.3. Témakörök

13.3.1. Söripar alapanyagai *15 óra*

Árpa, maláta tulajdonságai, szerepe a sörkészítésben
Élesztő tulajdonságai, szerepe a sörkészítésben
Komló, komlókészítmények tulajdonságai, szerepe a sörkészítésben
Víz szerepe a sörkészítésben
Kész sör jellemzői

13.3.2. Malátagyártás *25 óra*

Árpa tisztítása, osztályozása
Árpa tárolása áztatása
Csíráztatás, aszalás
Sörmaláták jellemzői

13.3.3. Sörkészítés technológiája *25 óra*

Sörlé előállítása
Cefrézés, cefreszűrés
Komlófőzés, komlószűrés
Sörlé ülepítése, hűtése, levegőztetése
Erjesztés, utóerjesztés, szűrés, stabilizálás

13.3.4. Sörkészítés eszközei, gépei *25 óra*

Malátagyártás gépei és munkavédelmi előírásai
Kézműves sörkészítés eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Gyümölcsbor-, párlatkészítés tantárgy 36 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A gyümölcsbor-, párlatkészítés tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulót a gyümölcsborok és gyümölcs párlatok alapanyagaival, készítésük lépéseivel, műveleteivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt a tanulók sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

14.3. Témakörök

14.3.1. Gyümölcsborok készítése *15 óra*

Borászati alapanyagok és jellemzőik
Gyümölcsbor készítésének műveletei, lépése
Gyümölcsbor készítéséhez felhasznált eszközök, gépek és munkavédelmi előírásai
Kész gyümölcsbor jellemzői, tárolása, jelölése
Alapvető jövedéki ismeretek, bortörvény

14.3.2. Gyümölcspárlatok készítése *15 óra*

Gyümölcspárlatok alapanyagai és jellemzőik
Cefrekészítés műveletei, lépései, eszközei
Lepárlás művelete, lépései, eszközei, berendezései
Finomítás művelete, lépései, eszközei, berendezései
Érlelés művelete, eszközei
Kész gyümölcspárlat jellemzői, tárolása, jelölése
Alapvető jövedéki ismeretek, pálinkatörvény

14.3.3. Egyéb alkoholos italok készítése *6 óra*

Hideg úton készített szeszes italok típusai, előállításuk menete
Likőripari termékek típusai, készítésük
Különleges párlatok, érdekességek

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Erjedésipari gyakorlat tantárgy 216 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Az erjedésipari gyakorlat összegzi mindazt a tudást, ismeretet, melyet a tanulók elméletben elsajátítottak, a tantárgy tanításának célja, hogy erjedésipari termékeket készítsenek az élelmiszerbiztonsági, munkavédelmi és higiéniai előírások betartásával.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

15.3. Témakörök

15.3.1. Kézműves sörök készítése *81 óra*

Előkészítő műveletek
Kézműves sörkészítés lépései
Befejező műveletek

15.3.2. Gyümölcsbor-, párlat-, likőrkészítés *81 óra*

Előkészítő műveletek
Italkészítés lépései
Befejező műveletek

15.3.3. Szakmai számítás *54 óra*

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás
Nyilvántartások vezetése

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	

5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x	x	
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11619-16 azonosító számú

Kistermelői tejtermékek és sajt előállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11619-16 azonosító számú Kistermelői tejtermékek és sajt előállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Tejtermék előállítás	Sajt és túró készítés	Tejtermékek, sajtkészítés gyakorlat
FELADATOK			
Meghatározza a termék előállításának nyersanyag, segédanyag, adalékanyag szükségletét	x	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit	x	x	x
Előkészíti a nyersanyagokat (elvégzi a nyerstej tisztítását, fölözését, zsírtartalmának beállítását, homogénezését, pasztőrözését, hűtését)	x	x	x
Különböző típusú kultúrákat, oltókat és egyéb adalék- és ízesítő anyagokat alkalmaz	x	x	x
Különleges, egyedi összetételű tejkészítményeket, vajat, vajkészítményeket állít elő	x		x
Natúr és ízesített friss sajtokat, érlelt sajtokat, sajtkészítményeket, túrót, túrókészítményeket állít elő különböző állatfajok tejének felhasználásával		x	x
A keletkező hulladékot megfelelően kezeli	x	x	x
Dokumentál, biztosítja a nyomon követhetőséget	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
Tej fogalma, összetétele, tulajdonságai, táplálkozás-élettani jelentősége	x	x	x
Technológiai műveletek lépései, eszközei (tisztítás, fölözés, zsírtartalom beállítás, homogénezés, pasztőrözés, hűtés, savanyítás, alvasztás, alvadék kidolgozás)	x	x	x
Tejtermékek csoportosítása, jellemzői	x		x
Sajtok csoportosítása, jellemzői		x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvű beszédészség	x	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
Komplex eszközhasználati képesség	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Állóképesség	x	x	x
Ízérzékelés	x	x	x
Kézügyesség	x	x	x

Mennyiségi érzék	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Segítőkészség	x	x	x
Határozottság	x	x	x
Motiválhatóság	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Higiéniás, környezet-és minőségtudatos, szemlélet	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x

16. Tejtermékek előállítása tantárgy 54 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tejtermékek előállítása tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulókat a tejtermékgyártás alapanyagaival, a kistermelői tejkészítmények és vajkészítmények lépéseivel, műveleteivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt a tanulók sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

16.3. Témakörök

16.3.1. Tejipar alapanyagai *18 óra*

Tej összetétele, tulajdonságai, jellemzői, felhasználhatósága

Tejtermékek készítésénél használt kultúrák és oltók tulajdonságai, jellemzői, felhasználásuk

Tejtermékek készítésénél használt egyéb adalékanyagok, ízesítő anyagok tulajdonságai, jellemzői, felhasználásuk

16.3.2. Tejtermékek készítése *18 óra*

Tejtermékek, tejkészítmények csoportosítása

Előkészítő műveletek lépései, eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai

Tejkészítmények kistermelői előállítása, műveletek lépései

Vajkészítmények kistermelői előállítása, műveletek lépései

Késztermékek tárolása, jelölése, kiszerelése

16.3.3. Tejtermékek előállításának eszközei, gépei *18 óra*

Előkészítő műveletek eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai

Tejkészítmények kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai

Vajkészítmények kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	

2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Sajt és túrókészítés tantárgy 54 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A sajt és túrókészítés tantárgy tanításának célja, hogy megismertesse a tanulókat a sajtkészítés alapanyagaival, a kistermelői sajtok, sajtkészítmények, túró és túrókészítmények lépéseivel, műveleteivel, eszközeivel, gépeivel, mindezt a tanulók sajátítsák el az élelmiszerbiztonsági és munkavédelmi előírások betartása mellett és megfelelő higiéniai szemlélet kialakításával.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

17.3. Témakörök

17.3.1. Sajtkészítés technológiája *18 óra*

Sajtok alapanyagai, csoportosításuk
Natúr és ízesített friss sajtok kistermelői előállítása, műveletek lépései
Érlelt sajtok kistermelői előállítása, műveletek lépései
Sajtkészítmények kistermelői előállítása, műveletek lépései

17.3.2. Túrókészítés technológiája *18 óra*

Túrókészítéshez felhasznált anyagok
Túró kistermelői előállítása, műveletek lépései
Túrókészítmények kistermelői előállítása, műveletek lépései

17.3.3. Sajt és túrókészítés eszközei, gépei *18 óra*

Előkészítő műveletek eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Sajtok kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Sajtkészítmények kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Túró kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai
Túrókészítmények kistermelői előállításának eszközei, gépei és munkavédelmi előírásai

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	

2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Tejtermékek, sajtkészítés gyakorlat tantárgy 216 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tejtermékek, sajtkészítés gyakorlat összegzi mindazt a tudást, ismeretet, melyet a tanulók elméletben elsajátítottak, a tantárgy tanításának célja, hogy kistermelői tejkészítményeket, sajtot, túrót készítsenek az élelmiszerbiztonsági, munkavédelmi és higiéniai előírások betartásával.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, matematika, higiénia, technológia, mikrobiológia, munkavédelem, műveletek

18.3. Témakörök

18.3.1. Tejkészítmények előállítása *81 óra*

Előkészítő műveletek
Tejkészítmények kistermelői előállítása
Vaj és vajkészítmények kistermelői előállítása
Befejező műveletek
Tárolás, jelölés, kiszerelés

18.3.2. Sajt, túró és készítményeik előállítása *81 óra*

Előkészítő műveletek
Sajt és sajtkészítmények kistermelői előállítása
Túró és túrókészítmények kistermelői előállítása
Befejező műveletek
Tárolás, jelölés, kiszerelés

18.3.3. Szakmai számítás *54 óra*

Nyersanyagszükséglet meghatározása
Adalékanyag szükséglet meghatározása
Oldatkészítés kiszámítása
Tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalékszámítások
Átváltások, mértékegységek, százalékszámítás
Nyilvántartások vezetése

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	

2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11620-16 azonosító számú

Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11620-16 azonosító számú Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Higiénia	Minőségbiztosítás
FELADATOK		
Betartja és alkalmazza az élelmiszer-előállításhoz szükséges alapvető higiéniai és minőségbiztosítási előírásokat	x	x
Alkalmazza a káros mikrobák elpusztításának módszereit	x	x
Betartja a kistermelőkre vonatkozó élelmiszer-higiéniai követelményeket	x	x
Betartja a személyi és környezeti higiéniára vonatkozó előírásokat	x	x
Takarítást, tisztítást, fertőtlenítést végez	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Higiéniához, minőségbiztosításhoz kapcsolódó rendeletek, jogszabályok	x	x
Tisztító-, fertőtlenítőszerek jellemzői, hatásuk, alkalmazhatóságuk	x	x
Élelmiszerek útján terjedő megbetegedések, ételmérgezések jelentősége	x	x
Jó higiéniai gyakorlat elemei	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Munkaterület jellemzői, higiéniai követelmények	x	x
Tisztító- és fertőtlenítőszerek	x	x
Takarítási, tisztítási, fertőtlenítési módok	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Komplex eszközhasználati képesség		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Pontosság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Határozottság	x	x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Higiéniás szemlélet	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x

19. Higiénia tantárgy 36 óra

19.1. A tantárgy tanításának célja

A higiénia tantárgy tanításának célja, hogy a tanulókat felkészítése az igényes munkavégzésre. Megalapozza az élelmiszerekkel foglalkozó kistermelő higiéniai szemléletét. Megismertesse a tanulókat az élelmiszer előállítás környezetét befolyásoló tényezőkkel. Alakítsa ki a minőségi munkavégzés igényeit, neveljen az élelmiszeripari tevékenységekkel kapcsolatos tudatos, felelősségteljes magatartásra.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, biológia, mikrobiológia

19.3. Témakörök

19.3.1. Személyi és környezeti higiénia *10 óra*

Munkaruha, egyéni védőfelszerelés viselésének szabályai
Kistermelővel szemben elvárt higiéniai előírások
Kistermelői élelmiszer előállítás szűkebb környezetének kialakítása, higiéniai előírásai
Kistermelői élelmiszer előállítás tágabb környezetének kialakítása, higiéniai előírásai
Hűtőlánc jelentősége

19.3.2. Tisztítás, fertőtlenítés *10 óra*

Takarítás, fertőtlenítés jelentősége
Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés folyamatai, eszközei
Tisztító-, fertőtlenítőszerekkel szemben támasztott elvárások
Felületi feszültség, nedvesítés, diszpergálás, emulgeálás

19.3.3. Általános jogi szabályozás *16 óra*

Higiéniai előírások
Kistermelőkre vonatkozó jogszabályok
Termékelőállításra, forgalmazásra vonatkozó jogi szabályozás, rendeletek
Kötelező nyilvántartások

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	

2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

20. Minőségbiztosítás tantárgy 36 óra

20.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az élelmiszer biztonságát érintő valamennyi veszélyt, a megelőzésük, kiküszöbölésük lehetőségeit, tisztában legyenek a minőségbiztosítás dokumentációival, képesek legyenek nyilvántartások vezetésére, ellenőrzésére.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, élelmiszer-kémia, biológia, anyagismeret, élelmiszeripari technológia

20.3. Témakörök

20.3.1. Élelmiszerek biztonságát meghatározó tényezők 8 óra

Mikrobiológiai, kémiai, fizikai és biológiai tényezők (veszélyek)
Leggyakoribb kórokozó és toxintermelő mikroorganizmusok (Salmonella, E. coli, Clostridium törzsek, Staphylococcus, Bacillus cereus stb.)
Mérgező gombák
A megbetegedések tünetei

20.3.2. Élelmiszerfeldolgozás biztonsága 20 óra

Növényi nyersanyagok feldolgozása (veszélyes pontok kiemelése, szabályozásuk, megelőzésük)
Állati eredetű nyersanyagok feldolgozása (veszélyes pontok kiemelése, szabályozásuk, megelőzésük
Hulladékkezelés (veszélyes, szelektív, újrahasznosításuk, kezelésük)
Csomagolás folyamata, veszélyek, megelőzésük
Szállítás folyamata, veszélyek, megelőzésük
Tárolás, raktározás folyamata, veszélyek, megelőzésük
Kereskedelem folyamata, veszélyek, megelőzésük
Vendéglátás folyamata, veszélyek, megelőzésük
Házi előállítás folyamata, veszélyek, megelőzésük

20.3.3. Jogszabályok alkalmazása 8 óra

Élelmiszerfeldolgozáshoz és forgalmazáshoz kapcsolódó hazai és Uniós jogszabályok, rendeletek
Jelöléshez kapcsolódó jogszabályok
Minőségbiztosításhoz, minőségirányításhoz kapcsolódó szabványok, előírások

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11034-16 azonosító számú

Üzemgazdaság, ügyvitel megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11034-16 azonosító számú Üzemgazdaság, ügyvitel megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek
FELADATOK	
Felméri a vállalkozás beindításának lehetőségeit, beszerzi a működéshez szükséges engedélyeket	x
Megteremti a vállalkozás működéséhez szükséges erőforrásokat	x
Hatályos gazdasági és jogi szabályoknak megfelelően indítja, működteti a vállalkozást/gazdaságot	x
Ismeri és alkalmazza a pénzügyi és munkajogi előírásokat	x
Fejleszti vállalkozását, figyeli és készíti /készíttteti a pályázatokat, támogatást igényel	x
Tervdokumentációkat, tanulmányokat, üzleti tervet készít/ készíttet	x
Kereskedelmi ügyleteket szervez, árajánlatokat készít, szolgáltatást, árut értékesít	x
Árajánlatokat kér, árut rendel, vásárol, egyeztet a külsőszolgáltatókkal	x
Szerződést köt szóban és írásban	x
Alapvető pénzügyi, számviteli műveleteket végez	x
Gazdasági számításokat, értékelést végez, adatokat gyűjt és nyilvántart, adatszolgáltatást végez	x
Piackutatást, marketing, reklám-tevékenységet bonyolít, kapcsolatot tart az ügyfelekkel, más turisztikai szolgáltatókkal, szakmai szervezetekkel	x
Kezeli a reklamációt	x
Információcsere érdekében idegen nyelven alapfokon kommunikál	x
Intézi a tevékenységhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat	x
Nyilvántartásokat vezet, bizonylatot állít ki, számlát ad	x
Levelezést folytat beszállítókkal, vevőkkel, szakhatóságokkal, szakmai szervezetekkel postai úton/e-mailben	x

Házipénztárt kezel, banki, postai tranzakciókat végez	x
Számítógépet használ a nyilvántartások vezetésére és egyéb szakmai feladatoknál	x
Telefont, fénymásolót, audiovizuális eszközöket, pénztárgépet és egyéb ügyvitel technikai eszközöket használ	x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Piaci alapismeretek (a piac funkciói, szereplői, típusai), piacbefolyásoló tényezők (eladás/vásárlás, reklám, eladás, imázs stb.)	x
Pénz szerepe a piacgazdaságban: pénzügyi, pénzintézeti rendszer, pénzügyi szolgáltatások, értékpapírok, tőzsde, a vállalkozás pénzügyei	x
Egyéni és társas vállalkozási formák, adófizetési kötelezettségek	x
Termőföldre vonatkozó jogszabályok	x
A munkavállaló és munkáltató jogai, kötelezettségei, a munkavégzés szabályai	x
Vállalkozás létesítése, a vállalkozás indításának és működtetésének alapvetőjogi, adminisztratív szabályai, gyakorlati lépései, a források biztosítása, szükséges tárgyi és személyi (munkaerő) feltételek kialakítása, átalakításának és megszüntetésének formái	x
Az üzleti terv felépítése, tartalma, a tervezés módszerei, pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai	x
Számviteli, pénzügyi alapműveletek	x
Önköltségszámítás, bevétel és költségnyilvántartás, árajánlat készítés	x
Bizonylati elv és fegyelem, az agrárágazati és a turizmussal kapcsolatos tevékenység során használható főbb bizonylatok, alkalmazott dokumentumok, bizonylatok kitöltése, nyilvántartások vezetése	x
Pénzügyi tranzakciók	x
Szerződések: a megállapodások megkötésére, felbontására vonatkozó előírások, szabályok, a beszerzés/vásárlás folyamata, befolyásoló tényezői, mezőgazdasági termékértékesítési szerződések, értékesítési módok, befolyásoló tényezők	x
Kommunikációs módszerek, eszközök	x
Piackutatási alapelvek	x
Marketing tevékenység	x
Levelezés, üzleti levelezés szabályai	x

Eszközkezelés	x
Számítógépes adatnyilvántartás, számítógépes programok használata	x
Fogyasztóvédelmi intézményrendszer, fogyasztói jogorvoslati lehetőségek	x
Szavatosság és jótállás, a fogyasztói reklamációk intézésének módja	x
Vásárlók Könyve használatának és az abban történt bejegyzések elintézésének szabályai	x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Szakmai nyelvezetű írás-, fogalmazáskészség	x
Mennyiségérzék	x
Számolási készség	x
Idegen nyelvű beszédkészség	x
Elemi szintű számítógép használat (szövegszerkesztés, táblázatkezelés)	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Döntésképesség	x
Önállóság	x
Külsőmegjelenés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Meggyőzőkészség	x
Udvariasság	x
Kommunikációs rugalmasság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerezőképesség	x
Lényegfelismerés	x
Eredményorientáltság	x

21. Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek tantárgy 62 óra

21.1. A tantárgy tanításának célja

Gazdasági alapfogalmak, gazdaság- tevékenységi keretek megismerése. Felkészíteni a kistermelői tevékenységekkel kapcsolatos gazdálkodási formák pénzügyi, adózási szabályozásának alkalmazására, a szükséges adminisztrációs kötelezettségek elvégzésére. A vállalkozás eredményes működtetése megköveteli az áruértékesítés legfontosabb lépéseinek, az üzleti levelezés, az ajánlatkérés és készítés, a szerződéskötésekkel kapcsolatos alapelvek és a pénzügyi tranzakciók szabályainak elsajátítását.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, foglalkoztatás I., II.

21.3. Témakörök

21.3.1. Üzemgazdasági alapfogalmak *13 óra*

Termelés fogalma, célja, folyamata (termelés, elosztás, forgalom, fogyasztás, újratermelés)

Piac fogalma, csoportosítása, szereplői, alapelemei (kereslet- kínálat- ár), piacbefolyásoló tényezők

Termelési erőforrások: természeti erőforrások, eszközök (befektetett tárgyi eszközök, forgóeszközök), munkaerő

Ráfordítás és hozam fogalma, mutatószámai

Termelési költség (fogalma, csoportosítása, költségfajták), költséggazdálkodás

Termelési érték és az árbevétel

Jövedelem, jövedelmezőség, hatékonyság, a jövedelmezőséget befolyásoló tényezők

Kereskedelmi és marketing tevékenység fogalma, célja, összefüggése

21.3.2. Vállalkozási alapismeretek *13 óra*

Vállalkozás fogalma, célja

Vállalkozási formák alaptípusainak (egyéni és- családi vállalkozások, gazdasági társaságok, szövetkezetek) általános jellemzői

Vállalkozások indítása

Egyéni- és családi vállalkozás létrehozása, nyilvántartásba-vétele, működtetése, megszüntetése

Mezőgazdasági termelő-szolgáltató tevékenység gyakorlása őstermelőként vagy kistermelőként

Vállalkozásfejlesztés

Üzleti terv fogalma, felépítése, készítésének/készíttetésének célja

Beruházás, fejlesztés külső támogatással: kölcsönök, hitelek, pályázati támogatások

Pályázatok készítésének célja, a támogatások igénylésének lehetőségei, feltételei, a pályázati kiírások figyelésének módszerei, konkrét pályázati lehetőségek ismerete a mezőgazdaságban és a falusi vendéglátásban

21.3.3. Pénzügyi, adózási alapismeretek *13 óra*

Pénz szerepe a piacgazdaságban

Pénzintézeti rendszer, bankválasztási szempontok

Pénzintézeti szolgáltatások

Biztosítások szerepe, jelentősége, formái

Pénzügyi tranzakciók, pénzkezelési szabályok: folyószámla, bankkártya, készpénz, házipénztár működtetés, pénztárgép kezelés szabályai
Hitelek, kölcsönök (személyi, áruvásárlási, építési, beruházási) felvételének legfontosabb szabályai
Adóztatáshoz kapcsolódó általános ismeretek
Adófajták
Adózási rend (bevallás, az adózás mértéke, adókulcsok, adófizetési határidők)
Mezőgazdasági őstermelők és kistermelők adózása
Agrárgazdaság és falusi vendéglátás munkaerő gazdálkodásának jellemzői: munkakörök, időbeosztás, idénymunka, szabadság, anyagi felelősség

21.3.4. Ügyviteli ismeretek 13 óra

Bizonylatok (fogalma, a bizonylatok alaki, tartalmi követelményei, bizonylati elv)
Agrárágazattal és turizmussal kapcsolatos gazdasági tevékenységek főbb bizonylatai
Bizonylatok kitöltése (számla, nyugta, utalvány, készpénzfizetés, átutalás, szállítólevél, egyéb bizonylatok)
Szerződések fajtái, előírásai, a szerződéskötés
Levelezés (szabályai, formái), a kapcsolattartás
Árajánlatkérés,- értékelés, árurendelés áruszállítás, áruátvétel adminisztrációja
Árajánlat, árkalkuláció készítése, értékesítési módok, szolgáltatások, áru értékesítése, marketing tevékenység
Számítógép és számítógépes programok használata a nyilvántartások vezetésénél
Reklamációk kezelése

21.3.5. Fogyasztóvédelmi alapismeretek 10 óra

Alapfogalmak (tudatos fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár, online adásvételi és szolgáltatási szerződés)
Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások)
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
Piacfelügyeleti alapfogalmak
A hatósági ellenőrzés
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

21.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

21.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	

2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11035-12 azonosító számú

Vendéglátás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11035-12 azonosító számú Vendéglátás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Vendéglátás, idegenforgalom	Vendéglátás, idegenforgalom gyakorlat
FELADATOK		
Kialakítja a szálláshelyeket	x	x
Berendezi a szálláshelyeket	x	x
Kikérdezi a vendégeket az igényeikről	x	x
Biztosítja a speciális igényű vendégek fogadásának feltételeit	x	x
Ellátja a recepciós feladatokat	x	x
Fogadja és elhelyezi a vendégeket	x	x
Gondoskodik a vendégek és vagyontárgyaik biztonságáról	x	x
Tájékoztatja a vendégeket a szolgáltatásokról, programlehetőségekről	x	x
Biztosítja a reggelit, illetve igény szerint vacsorát ad	x	x
Tartja a kapcsolatot a vendégekkel	x	x
Méri a vendégek elégedettségét	x	x
Betartja a kulturált viselkedés és vendégfogadás szabályait	x	x
Részt vesz a minőségirányítási, élelmiszerbiztonsági rendszerek kiépítésének folyamatában, ezek működtetésében és belső felülvizsgálatában	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Vendéglátás és idegenforgalom	x	x
Szálláshely-kialakítás és berendezés	x	x
Vendégfogadás, elhelyezés	x	x
Reggelifajták és felszolgálásuk	x	x
Programkínálat	x	x
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven	x	x
Személyi és környezeti higiénia	x	x
Környezetvédelem	x	x
Munkavédelem, elsősegélynyújtás	x	x
Élelmiszerbiztonság	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Elemi szintű számítógép használat	x	x
Szakmai nyelvű szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Idegen nyelvű szöveg megértése	x	x
Idegen nyelvű beszédkészség	x	x

Élelmiszerek érzékszervi tulajdonságainak megítélése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Tűrőképesség	x	x
Megbízhatóság	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Udvariasság	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x
Kompromisszumkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
A környezet tisztán tartása	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Nyitott hozzáállás	x	x

22. Vendéglátás, idegenforgalom tantárgy 93 óra

22.1. A tantárgy tanításának célja

A vendéglátással és idegenforgalommal kapcsolatos tanulmányok segítik a sokoldalú műveltség, a vendéglátásban rejlő gazdasági lehetőségek megismerését. Az idegenforgalmi szabályok, a vendégforgalom történelmének és hagyományainak elsajátítása szélesíti a tanulók látókörét, bővíti kapcsolatteremtő képességét.
A tantárgy tanításának célja megismertetni a szállásadás, vendéglátás, rendezvényszervezés módszereit, a szolgáltatások rendszerét. Felkészíteni a hazai földrajzi, kulturális lehetőségek bemutatására, a vendéglátással kapcsolatos szabadidős tevékenységek szervezésére. Megismertetni a vendéglátással, turisztikával foglalkozó szervezetek rendszerét, a kapcsolódó tevékenységek feladatait, sajátosságait. A képzés során kialakítandó viselkedéskultúra, kommunikációs és marketing ismeretek birtokában felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozás működtetéséhez szükséges kapcsolatrendszer kialakítására, a hivatalos ügyintézési feladatok végzésére.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelv, kommunikáció, higiénia

22.3. Témakörök

22.3.1. Idegenforgalmi alapismeretek *15 óra*

Turizmus fogalma, helye, szerepe
Idegenforgalom és a vendéglátás kialakulása, történelmi előzményei, a turizmus fejlődéstörténete
Magyarország turisztikai vonzerői, hagyományaink, az ország lehetőségei
Idegenforgalmi piac működési mechanizmusa
Turizmus és a vendéglátás kapcsolódási pontjai
Gépkocsi, vonat, repülőgép és a tömegturizmus kapcsolata
Kereslet-kínálat összefüggései, az idegenforgalmi piac jellemzői, a változások okai, várható fejlődésének irányai

22.3.2. Vendéglátás fogalma, feltételei *13 óra*

Vendéglátás fogalma, a vendéglátás, mint jövedelemszerző tevékenység
Vendéglátás személyi feltételei
Környezeti feltételek: tisztaság, rend, ésszerűség, kényelem, egyszerűség, hangulatteremtés, az elsősegélynyújtás feltételeinek biztosítása
Vendéglátás tárgyi feltételei: a vendégszoba kialakítása, berendezései, higiéniai és munkavédelmi követelményei

22.3.3. Vendégfogadási feladatok *18 óra*

Vendég érkezése előtti feladatok, vendégvárás
Recepciós feladatok ellátásának szabályai
Vendégek fogadása, a szállás bemutatása
Speciális igényű vendégek kéréseinek figyelembevétele
Vendégek kikérdezése az elképzeléseikről, igényeikről
Tájékoztatás a szolgáltatásokról, a házirendről, programlehetőségekről, vagyontárgyak biztonságos elhelyezéséről (gépkocsi, pénz, ékszerek, műszaki cikkek stb.), mosási, vasalási lehetőségről

Egyéb információk átadása (utazások, üzletek stb.)
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven

22.3.4. Vendéglátási tevékenység *18 óra*

Üzlettípusok jellemzői: vendég-, vásárlói-kör, fogyasztói elvárások-szokások
Különböző reggelifajták ismerete
Reggeli, vagy/és vacsora biztosítása
Távozás körülményeinek biztosítása
Meghívási lehetőségek: élőszó, telefon, levél, e-mail, hirdetés, üzleti-baráti kapcsolat
Kapcsolattartás, együttműködés a vendéglátásban
Nyomtatványok, dokumentációk a vendéglátásban

22.3.5. Programok szervezése *15 óra*

Vendégek igénye szerint a programok előkészítési, szervezési feladatai
Eszközök biztosítása, kölcsönzése
Utazás előkészítése, lebonyolítása

22.3.6. Kommunikáció *14 óra*

Kommunikáció fogalma, szerepe, csoportosítása, nem nyelvi jelek
Hagyományos szokások, új divatok, illemszabályok: tegeződés, magázódás, megszólítás, bemutatkozás, kézfogás, bemutatás, ismerkedés, megszólítás
Értelmes beszéd követelményei (vélemény, kérés, kérdés, hozzászólás, felszólalás, vita, bemutatás, előadás, alkalmi ünnepi beszéd)
Egyéb kapcsolatteremtés formák (telefon, fax, e-mail, hirdetés stb.) követelményei
Szövegszerkesztés: felszólítás, értesítés, bejelentés, kérvény, meghatalmazás, meghívó, önéletrajz szerkesztése
Konfliktus-feldolgozási készség fejlesztésének feladatai, lehetőségei
Önvizsgálat és önalakítás: bizalom, bizalmatlanság, kishitűség, elfogultság, önmegvalósítás
Csoportos tevékenység hatásai (személyiségváltozás, átalakulás, fejlődés, elfogadás, negatív hatások)
Kritikus helyzetek megoldása, váratlan események kezelése
Kommunikáció és viselkedés a vendégfogadásnál:

- köszönés, üdvözlési formák, vendéglátás, információ-átadás, elköszönés
- társalgás kezdeményezése, diszkréció, a protokoll értelmezése, alkalmazása

Szakmai rendezvények, kiállítások, továbbképzések szerepe, jelentősége

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

22.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

22.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

22.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

22.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

23. Vendéglátás, idegenforgalom gyakorlat tantárgy 124 óra

23.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a szállásadás, vendéglátás, rendezvényszervezés módszereinek alkalmazása, gyakorlása. A hazai földrajzi, kulturális lehetőségek bemutatása, a vendéglátással kapcsolatos szabadidős tevékenységek szervezése. A vendéglátáshoz kapcsolódó tevékenységek alkalmazása.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelv, kommunikáció, higiénia

23.3. Témakörök

23.3.1. Vendégfogadási feladatok *34 óra*

Vendég érkezése előtti feladatok, vendégvárás
Recepciós feladatok
Vendégek fogadása, a szállás bemutatása
Speciális igényű vendégek kezelése
Vendégek kikérdezése az elképzeléseikről, igényeikről
Tájékoztatás a szolgáltatásokról, a házirendről, programlehetőségekről, vagyontárgyak biztonságos elhelyezéséről (gépkocsi, pénz, ékszerek, műszaki cikkek stb.), mosási, vasalási lehetőségről
Egyéb információk átadása (utazások, üzletek stb.)
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven

23.3.2. Vendéglátási tevékenység *35 óra*

Különböző reggelifajták ismertetése
Reggeli, vagy/és vacsora biztosítása
Távozás körülményeinek biztosítása
Kapcsolattartás, együttműködés a vendéglátásban
Nyomtatványok, dokumentációk a vendéglátásban

23.3.3. Programok szervezése *35 óra*

Vendégek igénye szerint a programok előkészítési, szervezési feladatai
Eszközök biztosítása, kölcsönzése
Utazás előkészítése, lebonyolítása

23.3.4. Kommunikáció *20 óra*

Kommunikációs helyzetgyakorlatok:

- Hagyományos szokások, új divatok, illemszabályok: tegeződés, magázódás, megszólítás, bemutatkozás, kézfogás, bemutatás, ismerkedés, megszólítás
- Értelmes beszéd követelményei (vélemény, kérés, kérdés, hozzászólás, felszólalás, vita, bemutatás, előadás, alkalmi ünnepi beszéd)
- Egyéb kapcsolatteremtés formák (telefon, fax, e-mail, hirdetés stb.) követelményei

Konfliktus-feldolgozási készség fejlesztésének feladatok
Kritikus helyzetek megoldása, váratlan események kezelése
Kommunikáció és viselkedés a vendégfogadásnál:

- köszönés, üdvözlési formák, vendéglátás, információ-átadás, elköszönés
- társalgás kezdeményezése, diszkréció, a protokoll értelmezése, alkalmazása

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

23.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

23.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

23.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

23.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11037-12 azonosító számú

Falusi vendégfogadás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11037-12 azonosító számú Falusi vendégfogadás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Falusi vendégfogadás alapjai	Falusi vendégfogadás gyakorlat
FELADATOK		
Speciális falusi jellegzetességek figyelembevételével kialakítja a vendégfogadás feltételeit	x	x
Berendezi a vendéglátóhelyet	x	x
Üzemelteti a vendéglátóhelyet	x	x
Igény szerint biztosítja a vendégek részleges/teljes ellátását	x	x
Elkészíti a tájjellegű, hagyományos ételeket	x	x
Megszervezi a szabadban történő étkeztetést	x	x
Felhasználja a saját gazdaságában, környezetében előállított termékeket	x	x
Termésekből, virágokból dekorációt, ajándékot készít	x	x
Műveli, bemutatja, tanítja a tájegységhez kötődő népszokásokat, hagyományos népi kismesterségeket, használati eszközöket	x	x
Árulja a helyi hagyományok alapján készített termékeket, tárgyakat	x	x
Bemutatja a gazdaságot	x	x
Műveli a virágoskertet, a konyhakertet, fűszer- és gyógynövényeket termel	x	x
Gondozza az udvart, a pázsitot és a ház körül tartott állatokat	x	x
Végzi a haszonállat tartása során rábízott feladatokat	x	x
Részt vesz a gazdaságban megtermelt növények betakarításában, feldolgozásában, tartósításában, értékesítésében	x	x
Részt vesz az állati termékek feldolgozásában, értékesítésében	x	x
Lehetőség és igény szerint bevonja a vendégeket a gazdaság munkáiba (disznóvágás, befőzés, lekvár főzés, szüretelés stb.)	x	x
Tevékenyen részt vesz a tájegység, település programjaiban (gasztronómia, szabadidő, bemutatók, szakmai rendezvények stb.)	x	x
Megszervezi a tájegységnek megfelelőprogramokat	x	x

Megszervezi a speciális gyerekprogramokat	x	x
Kiépíti a kapcsolatrendszert a vendégekkel és a környék falusi vendéglátóival	x	x
Ismeri a kistermelői élelmiszer előállítás szabályait	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Speciális szakmai alapismeretek	x	x
Falusi vendéglátóhely jellegzetességei	x	x
Falusi vendéglátóhely berendezései	x	x
Vendégfogadás, -elhelyezés	x	x
Étlap, étrend összeállítás szabályai	x	x
Tájjellegű, hagyományos ételek	x	x
Szabadban készíthető ételek és eszközeik	x	x
Saját gazdaságban előállítható élelmiszer alapanyagok, termékek	x	x
Virágoskert, konyhakert és udvar kialakítás, ápolás, fűnyírás	x	x
Alapvető betakarítási, termék-feldolgozási ismeretek	x	x
Alapvető állatgondozási ismeretek	x	x
Alapvető virágkötészeti ismeretek	x	x
Játszóhelyek kialakítása	x	x
Népművészet, népi kismesterségek, népszokások	x	x
Speciális, tájegységhez kapcsolódó programok	x	x
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven	x	x
Személyes és környezeti higiénia	x	x
Munkavédelem, elsősegélynyújtás	x	x
Környezetvédelem	x	x
Élelmiszerbiztonsági szabályok	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Elemi szintű számítógép használat	x	x
Háziállatok gondozása	x	x
Virágkötészeti anyagok, eszközök használata	x	x
Népi kismesterségek eszközeinek működtetése	x	x
Képes a gyakorlatban is alkalmazni a vendéglátásban előírt higiéniai, élelmiszerbiztonsági szabályokat	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Kézügyesség	x	x
Önállóság	x	x
Önfegyelem	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Udvariasság	x	x
Segítőkészség	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Kreativitás, ötletgazdaság	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x

Módszeres munkavégzés	x	x

24. Falusi vendégfogadás alapjai tantárgy 93 óra

24.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a vendégszerető vendéglátó megismerje a lakóhely, a település, a kistérség, a vidéki környezet jelentőségét a turizmus folyamatosan növekvő ágazatának fejlesztésében, felismerje a meglévő, vagy kialakítható idegenforgalmi értékeket, és hozzáértő, lelkiismeretes munkával segítse a lehetőségek kihasználását. A környezet gondozása, a higiénia megvalósítása, a munkavédelmi feladatok betartása a vendégek jó közérzetének alapjait biztosítják. A falusi vendégfogadás egész rendszere a családi közös programok megvalósításának lehetősége mellett, a „vissza a természetbe" célkitűzés feltételeit is megteremti, ezért kiemelt feladat a gyermekekkel való foglalkozás, az értelmes programszervezés lehetőségeinek megismerése.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vendéglátás, idegenforgalom, ügyvitel, üzemgazdaság, higiénia, minőségbiztosítás, élelmiszeripari technológia

24.3. Témakörök

24.3.1. Falusi vendégfogadás általános kérdései 16 óra

Vidéki turizmus jellemzői, megjelenési formái: falusi turizmus, agroturizmus, ökoturizmus, szakmai turizmus stb.

Falusi vendégfogadás és a fizetővendéglátás kapcsolata

Falusi vendégfogadás helyszíne, a település és környezete

Falusi turizmus kistérségi, tájegységi értékei és azok hasznosítása

24.3.2. Falusi vendégfogadás tárgyi feltételrendszere 18 óra

Falusi vendégfogadás környezeti feltételeinek felmérése, közlekedési, infrastrukturális adottságok, a település rendezettsége, a környezetvédelem helyzete

Szolgáltatások a szálláshelyen és környékén (üzletek, éttermek, egyéb szolgáltatások, szórakozási feltételek megléte, egészségügyi ellátottság)

Falusi vendégfogadásra alkalmas lakókörnyezet kialakítása

Vendégfogadásra alkalmas lakóházak, lakások, épületek, helyiségek kijelölése, a lakás átalakítása, felújítása

Vendégszoba berendezése, konyha és étkező, fürdőszoba, mosdó, WC, elhelyezése és berendezései

Közösen használt helyiségek kialakítása, megosztása, berendezésének kiegészítése, dekoráció, díszítés

Tartózkodási helyek a szabadban, a ház körül (a környezeti feltételek felmérése, javítása)

Játszóhelyek kialakításának szabályai

Gazdasági udvar, az állatok, a konyhakert, a virágoskert kialakításának lehetőségei, követelményei

Saját és helyi termékek felhasználási, értékesítési lehetőségei

24.3.3. Falusi vendégfogadás szabályai 18 óra

Falusi vendéglátóhely indításának, üzemeltetésének szabályozása, nyilvántartásba vétel, osztályba sorolás, minősítési rendszer
Felkészülés a vendég fogadására: a vendégfogadás követelményeinek megismerése, az üzemeltetés új feladatai miatt a családi munkamegosztás megváltoztatása, a szokások átalakítása
Ármegállapítás, árképzés
Vendégfogadói magatartás, a vendéglátó feladatai a vendég érkezésekor
Adminisztrációs munkák (számlaadás, vendégnyilvántartás, bejelentés, stb.)
Vendégek elhelyezése
Vagyonvédelem fogalma, szabályai, a vendégek és vagyontárgyaik biztonságos elhelyezésének lehetőségei
Vendégek igényeinek felmérése, a tájékoztatás módja
Étlap, étrend összeállítás speciális szabályai, a vendégek részleges/teljes ellátásának feltételrendszere
Étel- és italfelszolgálás alapjai: idegen étkezési szokások, étkezési idők ismerete, kulturált megjelenés követelményei, személyi és környezeti higiénia
Marketing sajátosságok a falusi turizmusban (meghívás, kapcsolattartás, visszajelzés kérése, reklámtevékenység, programok ajánlása)

24.3.4. Programszervezés *18 óra*

Helyi program lehetőségek felmérése: természeti-kulturális adottságok, kirándulóhelyek, történelmi nevezetességek, növény és állatvilág jellegzetességei
Saját gazdaságban, saját területen megvalósítható programok
Tájjellegű ételek készítésének ismerete, a szabadban történő étkezés előkészítésének feladatai, közös sütés-főzés, kerti étkezés feltételei
Szabadidős tevékenységek, a kikapcsolódás lehetőségei (kirándulás, úszás, lovaglás, horgászat, pincelátogatás, disznóvágás, vadászat, mezőgazdasági munkák/szüret, gasztronómiai bemutató, népművészet, kulturális programok, gyógyüdülés, termálvizek, gyógynövények ismerete, nemzeti parkok stb.)
Együttműködési módok az érintett szervezetekkel (szövetség, egyesületek, önkormányzatok, utazási irodák stb.) a programok szervezésében
Programok a vendéglátó területén kívül: falunap, kiállítás, fesztivál, búcsú, népművészeti vásár, szüret, termelési bemutató, főzőverseny, lovas programok, versenyek, bemutatók, lovaglási lehetőség
Programok a lakóhelyen kívül: kirándulás, kerékpár, vizi sportok, egyéb versenyek

24.3.5. Hagyományőrzés *8 óra*

Hagyományok és csoportosításuk
Tágabb és szűkebb környezet hagyományai, a hagyományőrzés lehetőségei
Néptánc, népi játék, mondóka, népzene, népdal ismeret
Népi kismesterségek, népviselet, népszokások
Egyházi ünnepek, a helyi vallások ismerete
Hagyományőrző és hagyományteremtő rendezvények, ünnepek
Helyi hagyományos eszközök, tárgyak

24.3.6. Gyermekprogramok szervezése *15 óra*

Vendégek tájékoztatása a lehetőségekről
Gyermekmegőrzés (felelősség, feladatok, szervezés)
Játéklehetőségek, sport, társasjáték, versenyek

Növénygyűjtési ismeretek, állatsimogatási szabályok
Magyar és más népek hagyományos népmeséinek ismerete
Helyi hagyományos gyermekfoglalkoztatások, játékok ismerete

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

24.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

24.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

24.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

24.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

25. Falusi vendégfogadás gyakorlat tantárgy 217 óra

25.1. A tantárgy tanításának célja

A Vendéglátás, vendégfogadás gyakorlati tantárgy célja, hogy felkészítse a tanulókat a vidéki környezetben, változó körülmények között, a hazai és külföldi vendégek fogadására, ellátására. Mindez az elméletben megtanult, illetve a korábbi gyakorlatok során elsajátított tevékenységek komplex alkalmazását feltételezi. A gyakorlatok során különös figyelmet kell fordítani a higiénia biztosítására, a környezet kulturált alakítására, a programok szervezésének, a jó példák átvételének elsajátítására, és a falusi turizmussal foglalkozók közötti együttműködés fejlesztési lehetőségeinek megismerésére.

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vendéglátás, idegenforgalom, ügyvitel, üzemgazdaság, higiénia, minőségbiztosítás, élelmiszeripari technológia

25.3. Témakörök

25.3.1. Vendéglátás általános gyakorlata 63 óra

Vendégvárás előkészítése: a vendéglátóhely és környékének rendbetétele, a szobák, fürdőszobák felszerelésének, tisztaságának ellenőrzése, a hiányosságok pótlása

Szálláshely és egyéb szolgáltatások árának képzése

Recepciós feladatok végzése:

- vendégek fogadása, a szállás bemutatása, szükség esetén választási lehetőségek biztosítása
- vendégek kikérdezése az elképzeléseikről, igényeikről
- speciális igényű vendégek kéréseinek figyelembevétele, kielégítése (mosási, vasalási lehetőség, gyermekmegőrzés biztosítása stb.)
- vendégek tájékoztatása a szolgáltatásokról, a helyi lehetőségekről, a házirendről, egyéb információk átadása (programok, utazások, üzletek stb.)
- vagyontárgyak biztonságos elhelyezésének ismertetése (gépkocsi, pénz, ékszerek, műszaki cikkek stb.)

- számítógép használat a vendégek fogadásánál, nyilvántartásánál/ vendégkönyvvezetésnél, a számla szabályos készítésénél

Telefon, fax, számítógép, internet, pénztárgép, kártyaleolvasó kezelése

Levelezés (szakhatóságokkal, beszállítókkal, vendégekkel stb.) postai úton és e-mailen

Kommunikáció magyarul és idegen nyelven (köszönés, ismerkedés, fogadás, elhelyezés)

Közreműködés a vendégek étkeztetésében (reggelihez, vacsorához terítés, felszolgálás)

Kapcsolattartás a vendéggel, elégedettség mérése, kapcsolatépítés a kulturált viselkedés és vendégfogadás szabályainak betartásával

Beszerzésekkel, értékesítésekkel, vendégforgalommal kapcsolatos pénzügyi-, számviteli műveletek, jelentések, bevallások szabályos készítése nyomtatványon vagy számítógépes programon

Baleset esetén elsősegélynyújtás, a szükséges intézkedések megtétele

Feladatok ellátása a személyi és környezeti higiénia, valamint a munkavédelmi szabályok betartásával

25.3.2. Falusi vendégfogadás sajátosságai *42 óra*

Tervkészítés a vendéglátásra alkalmas lakás kialakítására, átalakítására, korszerűsítésére, berendezésének kiegészítésére

Piackutatás végzése, a helyi igények, lehetőségek, környezeti feltételek, tágabb és szűkebb környezet hagyományainak, a hagyományőrzés lehetőségeinek feltárása

Arculattervezés (logo, névjegykártya, levélpapír, szórólap)

On-line marketing, honlap használat

Részvétel kiállításokon, kapcsolatkeresés a vendéggel

Vendéglátóhely indításának feltételei, a falusi vendégfogadás sajátosságai, követelményei

Vendéglátóhely berendezése, helyi hagyományos eszközök, tárgyak beszerzése, felhasználása a lakás, a vendégszoba, környezet díszítésében

Tisztálkodási feltételek tisztaság, rend, higiéniás előírások biztosítása

Virágoskert, veteményes, fűszer- és gyógynövény ágyások, pázsit, pihenőkert, udvar, a ház körüli állatok (haszon- és hobbiállatok) gondozása, időszerű gazdasági munkák végzése

Saját termelésű termékeket felhasználva igény szerinti részleges vagy teljes ellátás biztosítása (az étlap, étrend ennek megfelelő összeállítása, az ételeket elkészítése, terítés, felszolgálás)

Tájjellegű ételek készítése (a vendég igénye szerint bemutatás, vagy a vendéggel közös főzés)

Szabadban történő sütés-főzés, étkezés (tájjellegű ételkészítés, hús-, kolbász-, szalonnasütés, bográcsozás) szervezése, előkészítése, bemutatása a vendégeknek

Ünnepi előkészületek, ünnepi menük készítése a hagyományos, helyi étkezési szokásoknak megfelelően

Helyi hagyományokon alapuló tárgyak értékesítése

Népi kismesterségek bemutatása

Alapvető virágkötészeti munkák végzése

Termésekből, virágokból dekoráció, ajándék készítése

25.3.3. Programok, gyermekprogramok szervezése *63 óra*

Szabadidős tevékenységek tervezése, javaslatok a kikapcsolódásra
Vendégek igénye szerinti programok előkészítése, megszervezése, a szükséges eszközök biztosítása, kölcsönzése
Utazás előkészítése, lebonyolítása
Saját gazdaságban, megvalósítható programok, helyi program lehetőségek, szolgáltatások felmérése
Saját gazdaságban a virágoskert, a konyhakert növényeinek, fűszer- és gyógynövényeknek a megismertetése, haszon- és hobbiállatok bemutatása a vendégeknek
Egyházi, családi ünnepek (eljegyzés, esküvő stb.) beépítése a programokba
Népi játékok, mondókák, népzene, népdalok ismeretében közös programok szervezése a vendéggel
Népviselet, népszokások bemutatása
Néptánc bemutatók, alaplépések ismertetése, táncház szervezése
Programok a vendéglátó területén kívül: falunap, kiállítás, fesztivál, búcsú, népművészeti vásár, szüret, termelési bemutató, főzőverseny, a település, tájegység hagyományőrző és hagyományteremtő rendezvényein történő részvétel
Programok a lakóhelyen kívül: kirándulás, kerékpár, vízi sportok, egyéb versenyek
Gyermekprogramok szervezése

25.3.4. Családi gazdaság, vendégfogadás, falusi turizmus tanulmányozása 49 óra

Az intézmény, a hallgatók lakóhelye környékén működő családi, mezőgazdasági vállalkozások megtekintése, ahol egyértelműen, példaszerűen működik a falusi vendéglátási tevékenység. Célszerű több területen látogatást tenni, és konkrét tapasztalatokat szerezve kapcsolatépítést kezdeményezni.

25.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

25.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

25.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	szimuláció	x	x	x	
9.	házi feladat	x	x	x	

25.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

25.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

SNI/1 évfolyamot követően 70 óra
SNI/2 évfolyamot követően 105 óra
SNI/3 évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A SNI/1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek/Áruismeret
11615-16 Kistermelői zöldség- és gyümölcsfeldolgozás
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek/Higiénia

A SNI/2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek/Mikrobiológia
11616-16 Kistermelői húsfeldolgozás
11617-16 Kistermelői sütő-, cukrász- és édesipari termékek

A SNI/3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
A szakmai tartalom részletes kifejtése

11613-16 Élelmiszeripari áruismeret kistermelőknek/Táplálkozásélettan
11618-16 Erjedésipari és jövedéki ismeretek alapjai kistermelőknek
11619-16 Kistermelői tejtermék és sajt előállítása
11620-16 Higiénia és minőségbiztosítás kistermelőknek/Minőségbiztosítás

5.49.

SPECIÁLIS KERETTANTERV

34 582 14

KŐMŰVES

szakképesítés

szakiskolában történő oktatásához

hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, valamint

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 582 14 számú, Kőműves megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 582 14
Szakképesítés megnevezése: Kőműves
A szakmacsoport száma és megnevezése: 9. Építészet
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVI. Építőipar
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 4 év
Elméleti képzési idő aránya: 30%
Gyakorlati képzési idő aránya: 70%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 4 évfolyamos képzés esetén: a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra; a 11. évfolyamot követően 105 óra;

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető e rendelet 3. számú mellékletében az Építészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A tanulásban akadályozott tanulók oktatásához kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)

- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak

- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. A szegregáció a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

5.3.Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern

hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.

- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt

a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.

- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.

- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II	Foglalkoztatás II										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I	Foglalkoztatás I										2	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2						0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1	70			105			105		
11275-16 Falazás, vakolás	Falazás, vakolás	3			2			1			1	
	Falazás, vakolás gyakorlat		7			6			3			3

10274-16 Beton és vasbeton szerkezetek	Beton és vasbeton szerkezetek	2			2			2			1	
	Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat		7			5			4			2
10277-16 Szigetelés	Szigetelés				1			1			1	
	Szigetelés gyakorlat					3			3			2
11725-16 Térburkolás	Térburkolás							1			1	
	Térburkolás gyakorlat								3			2
11726-16 Kiegészítő kőműves feladatok	Kiegészítő kőműves feladatok							1			2	
	Kiegészítő kőműves gyakorlat								2			3
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6	15		7	14		6	15		9	12
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II	**Foglalkoztatás II**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										*3*		**3**
	Munkaviszony létesítése										*4*		**4**
	Álláskeresés										*4*		**4**
	Munkanélküliség										*4*		**4**
11497-12 Foglalkoztatás I	**Foglalkoztatás I**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1			**70**			**105**			**105**	*9*		**9**
	Nyelvtani rendszerezés 2										*9*		**9**
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		**24**
	Munkavállalói szókincs										*20*		**20**
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek**	**36**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**		**16**	**0**	**124**

	Szakmai munka és balesetvédelem	*36*											**36**
	Építési alapismeretek				*72*								**72**
	Munkajog és vállalkozási ismeretek										*16*		**16**
	Építőipari alapismeretek gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Építési alapismeretek		12										12
	Műszaki rajz		12										12
	Épületfizika		12										12
10275-16 Falazás, vakolás	**Falazás, vakolás**	**108**	**0**		**72**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	247
	Falszerkezetek anyaga	36											**36**
	Műszaki rajz és kitűzési ismeretek	36											**36**
	Falszerkezetek készítése	36											**36**
	Kiselemes falszerkezetek, boltozatos és kémények készítése				36			36					**72**

	Vakolási ismeretek				36								**36**
	Falazás és vakolás szakmai számítás										31		**31**
	Falazás, vakolás gyakorlat	**0**	**252**		**0**	**216**		**0**	**108**		**0**	**93**	**669**
	Mérés és kitűzés		36			36							**72**
	Falszerkezetek		108			36			36				**180**
	Kiselemes szerkezetek és kémények készítése		36			36			36			31	**139**
	Beltéri vakolási munkák		36			36			36			31	**139**
	Kültéri vakolási munkák		36			72						31	**139**
10274-16 Beton és vasbeton szerkezetek	**Beton és vasbeton szerkezetek**	**72**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**247**
	Beton és vasbeton szerkezetek anyagai	*36*			*18*								**54**
	Beton, vasbeton szerkezetek és zsaluzatok				*36*			*18*					**54**
	Betonozási munkák eszközei, gépei és technológiája	*36*			*18*								**54**
	Előregyártott vasbeton szerkezetek							*36*					**36**

	Beton és vasbeton szakmai számítás							*18*			*31*		**49**
	Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat	**0**	**252**		**0**	**180**		**0**	**144**		**0**	**62**	**638**
	Beton és vasbeton előállítása		72			72			36				**180**
	Beton és vasbeton szerkezetek készítése		108			72			72			31	**283**
	Előkészítő munkák		72			36			36			31	**175**
10277-16 Szigetelések	**Szigetelés**	**0**	**0**		**36**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	**103**
	Vízszigetelés				*36*								**36**
	Hő- és hangszigetelés							*36*					**36**
	Szakmai számítás										*31*		**31**
	Szigetelés gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**108**		**0**	**108**		**0**	**62**	**278**
	Vízszigetelés készítése					36			36				**72**
	Hő- és hangszigetelés készítése					36			36			31	**103**
	Homlokzati hőszigetelő rendszer készítése					36			36			31	**103**
11725-16 Térburkolás	**Térburkolás**	**0**	**0**		**0**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	**67**
	Térburkolás előkészítő munkái							*14*					**14**
	Térburkolás készítése							*20*					**20**

	Térburkolás tervei, anyagszükséglete										*31*		**31**
	Fogyasztóvédelmi alapismeretek							*2*					**2**
	Térburkolás gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**108**		**0**	**62**	**170**
	Térburkolás követelményei, tervei, anyagszámítása								36			15	**51**
	Térburkolás előkészítő munkái								36			16	**52**
	Térburkolás készítése, befejező munkálatok								36			31	**67**
11726-16 Kiegészítő kőműves feladatok	**Kiegészítő kőműves feladatok**	**0**	**0**		**0**	**0**		**36**	**0**		**62**	**0**	**98**
	Kőműves műszaki ismeretek							*36*					**36**
	Bontás és átalakítás										*15*		**15**
	Nyílászáró szerkezetek										*16*		**16**
	Munkavédelem és szakmai előírások										*31*		**31**
	Kiegészítő kőműves feladatok gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**72**		**0**	**93**	**165**
	Nyílászáró beépítés								36			31	**67**
	Bontás								36			31	**67**
	Javítás, átalakítás és egyéb kőműves munkák											31	**31**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**216**	**540**		**252**	**504**		**216**	**540**		**279**	**372**	**2919**

Összes éves/ögy óraszám:	**756**	**70**	**756**	**105**	**756**	**105**	**651**	**3199**
Elméleti óraszámok/aránya	963 óra / 30,1%							
Gyakorlati óraszámok/aránya	2236 óra/ 69,9%							

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *3 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *9 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *9 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10101-12 azonosító számú

Építőipari közös tevékenység megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10101-12 azonosító számú Építőipari közös tevékenység megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Építőipari alapismeretek	Építőipari alapismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	x	x
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során	x	x
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	x	x
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	x	x
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását	x	x
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	x	x
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről	x	x
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	x	x
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során	x	x
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	x	x
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	x	x

Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását	x	x
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	x	x
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során	x	x
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	x	x
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	x	x
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását	x	x
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	x	x
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről	x	x
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	x	x
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	x	x
A méréshez, kitűzéshez szükséges eszközök	x	x
A kivitelezési munka technológia sorrendje és összefüggései	x	x
Kiviteli tervek tartalma	x	x
Építési dokumentációk értelmezése	x	x
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások	x	x
Elsősegélynyújtás	x	x
Egyéni védőfelszerelések, védőruhák	x	x
Tűzvédelem	x	x
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok	x	x
Szállítás, anyagmozgatás	x	x
Építőipari gépek munkavédelmi	x	x

előírásai		
Építőipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területük	x	x
A Munka Törvénykönyve alapvető szabályai	x	
A munkavállalás alapfeltételei	x	
Munkaszerződés kötés	x	
Munkaadó, munkavállaló jogai és kötelezettségei	x	
Tételes költségvetési kiírás felépítése	x	
Vállalkozás fogalma és szerepe a gazdasági életben	x	
Vállalkozási formák	x	
Vállalkozás általános felépítése, és működtetésének feltételei	x	
Vállalkozásokról szóló jogszabályok	x	
Munkanapló vezetés	x	x
A norma idő	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti jelképek értelmezése	x	x
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése	x	x
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Szakmai számolási készség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság	x	x
Térlátás	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Konszenzus készség	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Problémamegoldás, hibaelhártás	x	x

3. Építőipari alapismeretek tantárgy 124 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Az adott feladat munkavédelmi szempontból való átgondolása, a helyes munkaeszközök kiválasztására, a megfelelő munkakörnyezet megteremtése, a biztonságos munkafolyamatok megtervezése a tűz- és környezetvédelmi előírások figyelembe vételével. A figyelmetlenségből eredő sérülések, balesetek és egészségkárosodás megelőzése, illetve a véletlen balesetekből eredő károk minimalizálása.

Az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok megfelelő alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése. Kivitelezési munkafolyamatok megismertetése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

A jogok és kötelezettségek megismerése munkaadói és munkavállalói oldalról.

Az önálló vállalkozási tevékenység elindításához szükséges munkaügyi és pénzügyi feltételek megismerése, figyelembe véve a mindenkori munkaerőpiaci információkat.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Szakmai munka és balesetvédelem *36 óra*

Munkavédelmi törvény.
Munkaegészségügyi előírások.
Tűzvédelmi előírások az építőiparban.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Munkavédelmi eszközök és használatuk.
Építési terület minimális munkavédelmi és szociális előírásai.
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok.
Építőipari kivitelezési biztonságtechnikai előírások.
Építési tevékenység emberre gyakorolt káros hatásai (por, zaj, rezgés, időjárás, vegyi anyagok, gépek stb.), kockázatelemzés, értékelés ismertetése.
Foglalkozási ártalmak.
Balesetvédelmi előírások gépek és szerszámok esetében.
Szállítási, közlekedési és anyagmozgatási előírások.
Elsősegélynyújtás.
Teendők a baleset helyszínén.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.
Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.
Belső vérzések és veszélyei.
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkohol-mérgezés.
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.

Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.

3.3.2. Építési alapismeretek *72 óra*

A kivitelezés fogalma.
Az építőipari szakmák tevékenységi köre.
Tevékenységek kapcsolata a megvalósítás folyamatában, szakmák sorrendisége.
Az építési munkák csoportosítása.
Kivitelezési munkák dokumentumai, műszaki tervek - építési engedély, bontási engedély, kivitelezési terv, használatbavételi engedély, fennmaradási engedély, tervrajzok, műszaki leírás, költségvetés, építési szerződés, építési napló.
Építési, beruházási folyamat résztvevői, feladataik és jogkörük, szakmai kommunikáció.
Munkahelyi kapcsolattartás – az építésvezető és a műszaki ellenőr feladata, jogköre.
Az építési folyamat előkészítő munkái.
Az építési helyszín berendezésének elemei, vonatkozó előírások – gépek, raktárak, szociális ellátás létesítményei, építésirányítás helyiségei, elektromos hálózat, vízhálózat, csatorna, vízelvezetés, ideiglenes utak, közlekedési útvonalak kialakítása.
Szállítás eszközei közúton és építési területen.
Építési technológiák, építési módok ismertetése.
Munkaterület átadás-átvétel, teljesítés igazolása, levonulás dokumentálása.
Az építőipar feladata.
Az építőipar felosztása.
Települési infrastruktúra.
Épületek, építmények csoportosítása rendeltetés szerint, jellemzőik.
Lakóépületek kialakítása, elhelyezése, tájolása.
Lakóépületek fajtái.
Lakóépületek helyiségei, azok rendeltetése és sajátosságai.
Épületszerkezetek.
Az építőipari alapanyagok felépítése, szerkezete, tulajdonságai.
Kivitelezési eszközök és szerszámok.

3.3.3. Munkajogi és vállalkozási ismeretek *16 óra*

A magyar jogrendszer.
Munkajogi szabályozás.
Önálló munkavégzés és a „függő” munka közötti alapvető különbség.
Alapvető törvények a munkajogviszonyban:

- Munka Törvénykönyve (1992. évi XXII. tv.) Mt.
- Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXXIII. tv.) Kjt.
- Köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXIII. tv.) Ktv.

Személyes jog.
Együttműködési kötelezettség.
Érvénytelenségnek fajtái:

- semmisség,
- megtámadhatóság,
- részleges érvénytelenség.

Mit jelent az elévülés, milyen szabályok vonatkoznak az elévülésre.
Mikor nyugszik, ill. mikor szakad meg az elévülés.
Munkahelyi szervezetek.

Munkaviszony létesítése.
Munkaszerződés kötése.
A munkáltató jogai és kötelességei:
Munkáltató jogai:
- irányítási jog,
- munka feletti felügyelet jog,
- fegyelmezési jog,
- vagyoni jellegű jog,
- személyzeti jogok.

A munkáltató kötelességei:
- munka díjazásának kötelessége,
- foglalkoztatási kötelesség,
- ún. gondoskodási kötelesség.

Munkavállaló jogai:
- kollektív jogai,
- koalíciós szabadságjogok,
- részvételi jogok,
- bármikor szakszervezet szervezhető,
- munkavédelmi képviselő választható 50 fő munkavállaló fölött kötelező.

Munkavállaló kötelezettségei:
- munkavállaló rendelkezésre állási személyes kötelesség,
- rendelkezésre állás helye,
- rendelkezésre állás ideje,
- munkavégzési kötelesség,
- egyéb ún. magatartási kötelesség,
- titoktartási kötelesség,
- a munkáltató szervezeti rendjébe való beilleszkedés kötelessége,
- oltalmi kötelezettség.

Munkabér, pótlékok, munkaidő, pihenőidő, szabadság.
Munkaviszony megszüntetésének szabályai, vonatkozó előírásai.
A vállalkozás fogalma és alapfunkciója.
Tulajdoni forma alapján lehet:
- magán,
- állami,
- önkormányzati,
- szövetkezeti,
- egyéb közösségi,
- illetve vegyes tulajdonú vállalkozás.

Szervezeti felépítése szerint lehet: egyéni- vagy társas vállalkozás.
Egyéni vállalkozás:
- devizabelföldi fogalma,
- cselekvőképesség fogalma,
- foglalkozástól, közügyektől, eltiltott fogalma,
- egyéb feltételek tisztázása,
- vállalkozás indítása 2010. január 1 után,
- főállású egyéni vállalkozó.

Társas vállalkozások:
- gazdasági társaságok (Kkt., Bt., Kft., Rt., közös vállalat, és az egyesülés),
- szövetkezetek,
- közhasznú társaságok,

– szabadalmi ügyvivői társaság,
– ügyvédi munkaközösség,
– oktatói munkaközösség.

Tevékenység típusok szempontjából lehetnek:

– ipari,
– kereskedelmi,
– mezőgazdasági,
– közlekedési-, pénzintézeti,
– személyi szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat.

Nagyságrend tekintetében:

– mikro,
– kis-, közepes,
– nagyvállalkozás.

Vállalkozás finanszírozása (saját tőke, hitel.
Pénzforgalom lebonyolítása (pénztár, bankszámla).
Vállalkozás gazdálkodása (bevétel, kiadás, nyereség, veszteség).
Vállalkozás megszűnése, csődeljárás, felszámolási eljárás.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Építőipari alapismeretek gyakorlat tantárgy 36 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a következő ismereteket: az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok gyakorlati alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Kivitelezési munkálatok előkészítése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

Az egyes szakterületek munkafolyamataihoz kapcsolódó víz-, hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak elméleti és gyakorlati megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása.

Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok ismerete. Szigetelő anyagok, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.

Az épületek energetikai, hőtechnikai, elektromos és akusztikai feltételeinek ismerete.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Építési alapismeretek *12 óra*

Építészeti alapfogalmak értelmezése, gyakorlati alkalmazása.
Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása.
Építési alapanyagok szakszerű használata.
Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások.
Építési anyagok csoportosítása.
Szerszámok, eszközök ismertetése.
Eszközök és szerszámok megfelelő használata.
A kivitelezési munkafolyamatok résztvevői.
Kivitelezési munkafolyamatok sorrendisége, szervezés jelentősége.
Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása.
Engedélyeztetések dokumentációinak ügyintézése.
Kivitelezési munkálatok megkezdése, a munkafolyamatok nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása.
Építési helyszínek ismerete, sajátosságai.

4.3.2. Műszaki rajz *12 óra*

A rajzolás alapjai.
Vonalgyakorlatok, szabványírás.
A szabvány fogalma, a rajzi szabványok.
Építőipari szabványok.
A megfelelő méretarányok ismerete.
Méretarányok átváltása.
Szerkesztési gyakorlatok.
Ábrázolási módok:

- vetületi ábrázolások,
- axonometrikus ábrázolások.

Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése, gyakorlati jelentősége a kivitelezés során.
Anyagjelölések ismertetése, részletrajzon való felismerése.
Az építészeti rajz formai követelményei.
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.
Engedélyezési és kiviteli terv szerepe a megvalósítás folyamatában.
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése.
Műszaki rajz készítése megadott szempontok alapján.

4.3.3. Épületfizika *12 óra*

Épületszerkezettani alapismeretek alkalmazása.
Statikai alapismeretek gyakorlati alkalmazása.
Hőterhelési korlátok.
Páraterhelés.
Akusztika alapjai, hangszigetelési ismeretek.
Épületgépészeti és energetikai ismeretek.
Elektromos szakipar alapjai.
Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználási gyakorlata.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok bemutatása.

Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Szigetelési hibák korrigálása.
Kapcsolódó tervekben méretmegadási módok gyakorlati alkalmazása.
Szigetelések anyagjelölése a terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Épületeket érő hő és hanghatások.
Hőtechnikai ismeretek:

- hővezetés,
- hősugárzás,
- hőáramlás,
- hőátbocsátási tényező,
- hőtágulás,
- tűzállóság.

Hőtechnikai jellemzők.
Akusztikai alapfogalmak.
Hőhíd épületszerkezetekre gyakorolt hatása.
Hő- és hangszigetelő anyagokkal szemben támasztott követelmények.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői.
Hő- és hangszigetelési technológiák gyakorlati alkalmazása.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Hő- és hangszigetelés jelölése tervrajzokon, részletrajzokon.
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások betartása.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	házi feladat	x	x	x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése		x		
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10275-16 azonosító számú

Falazás, vakolás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10275-16 azonosító számú Falazás, vakolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Falazás, vakolás	Falazás, vakolás gyakorlat
FELADATOK		
Értelmezi a tervdokumentációt.	x	x
Meghatározza a munkájához szükséges anyagigényt.	x	
Tipikustól eltérő falazási feladat (látszó téglafal, hegyes- és tompaszögű falcsatlakozások) esetén elemdaraboláshoz, sablon készítéshez rajzot, vázlatot készít.	x	x
Szakszerűen deponálja a kiszállított anyagokat és előregyártott elemeket.	x	x
Elvégzi a falazat kitűzését.		x
Kézi falazó technológiával falat, pillért, oszlopot, falazott boltövet, boltozatot készít.	x	x
Falazati rendszereket alkalmaz.	x	x
Falazóelemeket darabol.		x
Habarcsot terít, telíti a hézagokat		x
Előkészíti a vakolandó felületeket	x	x
Vakolóprofilokat helyez el.	x	x
Különböző felületeken rabicot készít.	x	x
Kézi technológiával belső felületeket vakol.		x
Vakolati rétegeket (alapvakolatot, simító vakolat) hord fel.		x
Kézi technológiával külső homlokzatvakolatot készít.		x
Gépi vakolatot készít külső felületeken.		x
Gépi vakolatot készít belső felületeken.		x
A vakolt felületet különféle felületi megjelenéssel látja el.		x
Díszítő vakolást készít.	x	x
Vékonyvakolatot készít.	x	x
Falazott (kő és tégla) homlokzatburkolatot készít, homlokzati nyíláskeretezést alakít ki.	x	x
Falazó- és vakolóállványt épít, bont, tisztít és szakszerűen deponál.	x	x
Saját munkájának minőségét folyamatosan és szakszerűen ellenőrzi.	x	x
Betartja a mindenkor hatályos, az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos előírásokat	x	x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat.	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Kitűzési módok.	x	x
Hagyományos és digitális mérő és kitűző eszközök.	x	x
Falazó és vakoló anyagok tulajdonságai, egymásra gyakorolt hatásai.	x	
Anyagjelölés, tervjelek, szerkezetek jelölése, méretmegadás.	x	
A szakmai eljárásokra és a kapcsolódó anyagokra vonatkozó szabványok.	x	
Épületszerkezeti alapismeretek.	x	
Tartószerkezetek működésével kapcsolatos alapismeretek.	x	

Téglakötések típusai, alkalmazási területei.	x	x
Falazati rendszerek típusai.	x	x
Falfelületek minőségi követelményei.	x	x
Kézi és gépi vakolás technológiája.	x	x
Díszítővakolás technológiái.	x	x
Vakolt felületek különböző felületi megjelenésének kialakítása	x	x
Vakoló- és falazóhabarcs típusok helyszíni előállítása és szakszerű alkalmazása.	x	x
Vakolatok utókezelése.	x	x
Vakolatok utólagos javításának módszerei, szabályai.	x	x
A kőműves szakmunkához szükséges korszerű állványokkal kapcsolatos ismeretek.	x	x
Kőműves és vakoló szerszámok	x	x
Fűrészgépek, téglavágógépek, vakológépek, habarcskeverők biztonságos használata.		x
Elektromos kézi eszközök és kisgépek biztonságos használata.		x
Anyagmozgatás gépei, emelőgépek.	x	x
Műszaki rajz.	x	
A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályi előírások.	x	
Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos ismeretek, védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása.	x	x
Környezetvédelem, hulladékkezelés.	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kitűző eszközök és mérőműszerek használata, szintjelek értelmezése.	x	x
Építész és tartószerkezeti műszaki tervek és kapcsolódó műszaki leírások értelmezése.	x	
Kézi szerszámok és kisgépek használata.		x
Építészeti műszaki rajz, vázlat készítése.	x	x
Mennyiségérzék.	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Precizitás	x	x
Szervezőkészség	x	x
Térlátás	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányítási készség		x
Irányíthatóság	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x

5. Falazás, vakolás tantárgy 247 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a falszerkezetek anyagait, falszerkezetek és falazati rendszerek, látszó falazatok kivitelezési technológiájára vonatkozó előírásokat, műszaki rajzi jelöléseket.

Átfogó, komplex ismeretek elsajátítása a falazó és vakoló habarcsok összetételéről, készítésének technológiáiról, valamint felhasználási területeikről. Műszaki tervdokumentáció alapján falazási és vakolási munkák elvégzéséhez szükséges anyagok mennyiségének meghatározása. Célszerszámok megfelelő használata, munkavédelmi előírások betartása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül

5.3. Témakörök

5.3.1. Falszerkezetek anyaga 36 óra

Építőanyagok, falazóanyagok gyártási technológiájának fejlődése, korszerűsítésének okai.

Természetes falazóelemek anyagai.

Kőfalazatok jellemzői:

- időállóság,
- környezeti hatások,
- szilárdság,
- hőszigetelő képesség.

Kő falazatok anyagai, építőkövek.

Vályog szerkezetek tulajdonságai.

Mesterséges falazóelemek fajtái.

Építési kerámiák jellemzői.

Építési kerámia falazóanyagok előállítási folyamata.

Építési kerámia falazóelemek gyártási és minőségi hibái.

Falazóelemek vizsgálata.

Tégla falazatok anyagi jellemzői.

Vázkerámia rendszerek ismertetése.

Pórusbeton falazó elemek ismertetése.

Mészhomoktégla falazóelemek jellemzői.

Egyszemcsés könnyűbeton falazóelemek.

Zsaluzóelemek.

Polisztirol zsaluzóelemek rendszeri jellemzői, méretei.

Falazati rendszerek típusai, korszerű falazati rendszerek.

Falazatoknál alkalmazott kötőanyagok (habarcsok, ragasztók) típusai, jellemzői és alkalmazási területe.

Falazó anyagok tulajdonságai, egymásra hatása.

Falazatok, falazó anyagok hibái.

5.3.2. Műszaki rajz és kitűzési ismeretek 36 óra

Kitűzési alapismeretek.

Hagyományos és digitális kitűző eszközök, mérő és jelölő eszközök.

Vízszintes mérés.
Magasságmérés, szintezés eszközei.
Épületek kitűzésének menete.
Zsinórállvány készítése.
Falszerkezetek helyének meghatározása, kitűzése.
Nyílászáró szerkezetek kitűzése.
Tervjelek a műszaki terveken.
Kiviteli, és engedélyezési tervdokumentáció szerepe a falazatok készítésében.
Alaprajzok tervjeleinek értelmezése.
Metszetek tervjeleinek értelmezése.
Homlokzati tervek értelmezése.
Méretmegadás, méretarányok.
Rajzi szabványok ismerete.
Téglakötések típusai különböző méretű és anyagú falazóanyagok esetén.
Téglakötések alkalmazási területe, használata a gyakorlatban.
Téglakötési gyakorlatok.
Falidomok ismerete, fajtái.
Falidomkötések kialakítása, rajzi ábrázolása:
- falvég,
- falsarok,
- falkereszteződés,
- falpillér,
- oszlop, pillér,
- falkáva,
- falcsatlakozások,
- falazott kémények,
- falazott kéménypillérek.

Egysorú kötés téglakötése.
Kétsorú kötések, ábrázolása.
Falszerkezetek, falazatok anyagjelölése terveken.
Rajzolvasási feladatok.
Szerkezetek jelölése, részletrajzok, rajzolvasás:
- teherhordó falszerkezetek csomópontjai különböző falazóanyagok esetén,
- falak és födémek kapcsolata,
- alap ás lábazati fal kapcsolata,
- lábazati fal és felmenő fal kapcsolata,
- fal és koszorú kapcsolata.

Falazatok részletrajzai (falkötések, falcsatlakozások, boltívek, stb.) M=1:1; M=1:5; 1:10

5.3.3. Falszerkezetek készítése *36 óra*

Falszerkezetek fogalma.
Falszerkezetek osztályozása:
- térelhatároló falak,
- térosztó falak,
- teherhordó falak,
- nem teherhordó falak.

Falszerkezetekkel szemben támasztott követelmények:
- szilárdsági követelmények,
- nedvességvédelmi követelmények,

– zajvédelmi követelmények,
– hő- és páratechnikai követelmények,
– tűzvédelmi követelmények.

Korszerű falszerkezetekkel kapcsolatos tartó- és épületszerkezeti alapismeretek.
Falszerkezetek kivitelezése, falazási munkálatok ismerete.
Falazóelemek szállításának, tárolásának szabályai.
Falazás általános szabályai, vonatkozó szabványok.
Különböző falszerkezetek készítésének technológiai előírásai:
– pincefalak,
– lábazati falak,
– felmenő falak,
– pillérek, oszlopok,
– oromfalak,
– attikafalak,
– mellvédfalak,
– térdfalak,
– válaszfalak,
– merevítőfalak,
– támfalak,
– vázkitöltő falak,

Falszerkezetek hibái, javítása.
Falazatok minőségi követelményei.
Falazási munkák eszközei, gépei.
Anyag- előkészítés gépei.
Emelőgépek, munkavégzés daruval kiszolgált területen.
Falszerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

5.3.4. Kiselemes falszerkezetek, boltozatok és kémények készítése 72 óra

Látszó falak, tégla homlokzatburkolatok készítési elvei.
Falidomkötések különböző falazóelemek esetén.
Boltövek készítésének szabályai.
Boltozatok készítésére vonatkozó előírások.
Kiselemes tégla és kő falszerkezetekkel és boltozatokkal kapcsolatos tartó- és épületszerkezeti alapismeretek.
Falszerkezetek készítésének technológiai előírásai:
– kisméretű tégla felmenő falak,
– kisméretű tégla válaszfalak,
– látszó kiselemes (tégla, kő) beltéri falszerkezetek,
– látszó kiselemes (tégla, kő) falazott homlokzati burkolatok
– tűzfalak,
– kerítésfalak.

Falazott homlokzati burkoló falak (tégla, kő) rétegrendje, rögzítései.
Falazott homlokzati burkoló falak (tégla, kő) dilatáció képzése.
Boltövek, kiselemes nyíláskeretezések, kávakialakítások.
Boltozatok típusai, építéstechnológiája.
Boltozatok alátámasztó szerkezetei.
Látszó falazatok hézagolásának típusai, elvei és követelményei.
Látszó falfelületek felületminőségi követelményei.
Kéményekkel kapcsolatos ismeretek:
– falazott kéményekkel kapcsolatos alapfogalmak,

– korszerű kéményrendszerek építése,
– kémények hibái, felújításuk.

Téglavágó- és daraboló gépek használata.

5.3.5. Vakolási ismeretek *36 óra*

Építési kötőanyagok fajtái, jellemzői:
– hidraulikus kötőanyagok jellemzői,
– cementtípusok,
– cementgyártás,
– cementek jellemzői, jelölései,
– nem hidraulikus kötőanyagok jellemzői,
– építési mész előállítása, jellemzői,
– mészfajták, jelölésük,
– építési gipsz jellemzői, felhasználása.

Vakoló habarcsok, jellemzői, összetétele.
Habarcsok készítésének folyamata:
– kézi keverés,
– gépi keverés.

Szárazhabarcsok anyagai.
Vakolat típusok készítésére vonatkozó előírások.
Vakolási sík, különböző felületek előkészítése, vakolóprofilok.
Vakolás alapműveletei.
Belső és külső vakolatok.
Kézi vakolás technológiája.
Gépi vakolás technológiája.
Mennyezetvakolás különböző felületeken.
Oldalfalvakolás alapanyagai, előkészítése.
Homlokzatvakolatok anyagai, jellemzői.
Díszítő vakolási technikák.
Korszerű vakolatok.
Vékonyvakolati rendszerek.
Vakolatok utókezelése.
Vakolási munkák lehetséges hibái.
Megszilárdult vakolat javításának módszerei.
Anyag-előkészítés, anyagmozgatás gépei.
Építési segédszerkezetek, egyszerű vakoló- és falazóállványok.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Vakolás szerszámai, gépei.
Munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

5.3.6. Falazás és vakolás szakmai számítás *31 óra*

A műszaki tervdokumentáció értelmezése.
Falazási és vakolási munkákhoz szükséges anyagok meghatározása, anyagmennyiségi normák.
Falszerkezetek készítésének anyagigénye, szükséges tartalék meghatározása.
Falazóelemek mennyiségi számítása, mennyiségi egységek meghatározása.
Vakoló- és falazóhabarcsok mennyiségi meghatározása, kiadósság számítása.
Falazó és vakolóanyagok anyagrendelése a kiszerelési egység figyelembevételével.
Anyagmozgatás, anyagelosztás, folyamatos anyagellátás elvei.
Falazási és vakolási munkák előrehaladásának egyszerű becslése.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Tanműhely
Építési terület

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás		x		
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				

4.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat			x	
7.2.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Falazás, vakolás gyakorlat tantárgy 669 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Falszerkezetek építéséhez szükséges gyakorlati ismeretek elsajátítása, kivitelezési munkafolyamatok megvalósítása. Különféle falszerkezetek, falazati rendszerek, látszó falazatok valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Tervdokumentációk, műszaki rajzok értelmezése, téglavágási rajz és sablon készítése, anyagigények meghatározása.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Mérés és kitűzés ***72 óra***

Mérési gyakorlatok.
Digitális és analóg mérő és szintezőeszközök fajtái, használata.
Meglévő épületen végzett felmérési feladatok.
Magasságmérési gyakorlatok.
Hosszmérési gyakorlatok.

Mérés és kitűzés gyakorlati alkalmazása.
Épületek helyének meghatározása.
Egyszerű épület alappontjainak jelölése, mérése.
Épületszerkezetek helyének meghatározása a kivitelezési munkák során.
Szintvonal szerepe és meghatározása.
Mérési, kitűzési, szintezési hibák javítása.
Műszaki tervek értelmezése, rajzolvasás.
Engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció értelmezése, alkalmazása a kitűzés folyamatában.
Helyszínrajz értelmezése.
Alaprajz értelmezése.
Metszeti rajz értelmezése.
Homlokzati rajz értelmezése.
Épületek kitűzési munkáira vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.3.2. Falszerkezetek *180 óra*

Falszerkezetek kivitelezése, falazási munkálatok ismertetése.
Falazóanyagok tárolása, mozgatása az építési helyszínen.
Falazás általános szabályainak alkalmazása.
Teherhordó falak kivitelezése.
Nem teherhordó falak építése.
Korszerű falazati rendszerek technológiájának alkalmazása.
Falszerkezetek építése:

- pincefalak,
- lábazati falak,
- felmenő falak,
- pillérek, oszlopok,
- oromfalak,
- attikafalak,
- mellvédfalak,
- térdfalak,
- válaszfalak,
- merevítőfalak,
- támfalak,
- vázkitöltő falak,

Falszerkezethez használatos habarcsok és ragasztóanyagok alkalmazástechnikája.
Különböző falazati rendszerek habarcsainak alkalmazása, habarcskeverés.
Falszerkezetek hibái, javítása.
Falszerkezetek, falazott szerkezetek készítéséhez egyszerű állványzat építése.
Falszerkezetek, és falazott szerkezetek készítéséhez anyagszükséglet számolása.
Falazási munkák eszközeinek, gépeinek használata.
Anyagelőkészítés gépeinek használata.
A falazási munka minőségi követelményeinek munka közben való ellenőrzési módjai.
Falszerkezetek, falazott szerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.3.3. Kiselemes szerkezetek és kémények készítése *139 óra*

Műszaki tervolvasás, tervkövetés.
Darabolási, sablonkészítési részletrajzok, vázlatok készítése.
Falszerkezetek építése:

– kisméretű tégla szerkezeti falak
– kisméretű tégla válaszfalak
– látszó homlokzati falak,
– tűzfalak,
– kerítésfalak.

Kémények építése:
– falazott kémények,
– korszerű kéményrendszerek.

Hagyományos falazó habarcsok összetételének meghatározása, habarcskeverés.
Falidomkötések készítése különböző falazóelemek esetén.
Látszó tégla- és kőfalazatok különféle hézagolási technikái.
Kémények lehetséges hibái, kéményfelújítás.
Téglavágó- és daraboló gépek használata.
Boltívek, boltozatok készítésére vonatkozó előírások.
Boltövek készítése.
Boltozatok készítése.
Boltívek, boltozatok alátámasztó szerkezeteinek készítése.
Egyéb hagyományos kőműves technológiák alkalmazása.
Falazási munkák eszközeinek, gépeinek használata.
Anyagelőkészítés gépeinek használata.
A falazási munka minőségi követelményeinek munka közben való ellenőrzési módjai.
Falszerkezetek, falazott szerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.3.4. Beltéri vakolási munkák *139 óra*

Belső térben használatos vakolatok anyagainak ismerete, alkalmazása.
Beltéri vakolóhabarcsok, vakolatok összetételének meghatározása.
Habarcskeverés módjainak alkalmazása
Habarcskeverés, eszközeinek, gépeinek használata.
Vakolóhabarcsok keverése.
Vakolás szerszámainak használata.
Vakolat síkjának kitűzése, ellenőrzése.
Vakolóprofilok alkalmazása.
Vakolandó felületek előkészítése.
Vakolás alapműveleteinek gyakorlása.
Kézi vakolás technológiájának alkalmazása.
Beltéri vakolás készítése oldalfalon.
Beltéri mennyezetvakolat készítése.
Téglafelületek vakolása.
Beton felületek vakolatának készítése.
Gépi vakolat készítése különböző felületeken.
Hagyományos vakolatok készítése, különféle felülettel.
Egyszerű díszítővakolatok készítése.
Vakoló munkák állványzatának építése, bontása.
Vakolási munkák anyagigényének számítása.
Vakolási munkák készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.3.5. Kültéri vakolási munkák *139 óra*

Külső térben használatos vakolatok anyagainak és rétegrendjeinek ismerete, alkalmazása.

Kültéri habarcsok, vakolatok összetételének meghatározása.
Kültéri vakolóhabarcsok keverése.
Vakolás szerszámainak használata.
Vakolat síkjának kitűzése, ellenőrzése.
Vakolandó felületek előkészítése.
Vakolás alapműveleteinek gyakorlása.
Kézi és gépi kültéri vakolások technológiáinak alkalmazása különböző felületeken.
Hagyományos homlokzati vakolatok készítése:
- sima, festett felülettel,
- mintázott homlokzati felülettel (pl. cuppantott, kapart, seprűzött, stb.),
- kőporos fröcskölt vagy dörzsölt felülettel,

Homlokzati díszítő vakolatok készítése.
Nemesvakolatok készítése különböző felületi kialakítással.
Korszerű vakolatrendszerek alkalmazása.
Vakoló munkák állványzatának építése, bontása.
Vakolási munkák anyagigényének számítása.
Vakolási munkák készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Szaktanterem
Építési terület

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés		x	x	
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10274-16 azonosító számú

Beton és vasbeton szerkezetek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10274-16 azonosító számú Beton és vasbeton szerkezetek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Beton és vasbeton szerkezetek	Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat
FELADATOK		
Értelmezi a tervdokumentációt	x	x
Elvégzi az egyszerűbb szerkezetek kitűzését	x	x
Meghatározza a beton és vasbeton szerkezet anyagmennyiségét	x	x
Előállítja a tervezett betonminőséget az előírt keverési arány betartásával		x
Kézi erővel földmunkát végez		x
Méretezett monolit vasbeton épületszerkezetet készít	x	x
Nem méretezet beton és vasalt beton szerkezetet készít	x	x
Betonacélt szerel	x	x
Betonacél armatúrát helyez el, átvételhez illetve betonozáshoz előkészíti azt	x	x
Hagyományos zsaluzatot és dúcolatot készít, ellenőriz és bont	x	x
Korszerű alátámasztó- és zsaluzó rendszereket alkalmaz	x	x
Munkaállványt készít és bont	x	x
Elvégzi a betonozást üzemben, vagy helyszínen kevert betonból, a zsaluzat teherbírásának figyelembevételével	x	x
Keveri, bedolgozza és tömöríti a betont	x	x
Frissbeton bedolgozása után ellenőrzi a méret- és alakhelyességet	x	x
Gondoskodik a bedolgozott beton szakszerű utókezeléséről	x	x
Kizsaluzás után felületi sérüléseket javít	x	x
Kezeli a betonozáshoz és a vasszereléshez szükséges gépeket	x	x
Előregyártott vasbeton szerkezeti elemeket helyez el	x	x
Szakszerűen deponálja a kiszállított anyagokat és előregyártott elemeket	x	x
Szemrevételezéssel ellenőrzi a leszállított elemek minőségét	x	x
Saját munkájának minőségét folyamatosan és szakszerűen ellenőrzi	x	x
Betartja a mindenkor hatályos, az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos előírásokat	x	x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat	x	x

SZAKMAI ISMERETEK		
Betonozás, vasszerelés előkészítése, munkafolyamat megtervezése	x	x
Anyagrendelés, fuvarszervezés, anyaglerakás és tárolás, anyagnyilvántartás	x	x
Zsinórállvány készítése	x	x
Talajok tulajdonságai, talajjavítási módszerek, talaj víztelenítése	x	x
Földmunkák	x	x
Épületszerkezeti alapismeretek	x	x
Tartószerkezetek működésével kapcsolatos alapismeretek	x	
Tervjelek, anyagjelölések	x	
Anyagok kölcsönhatása, egymásra gyakorolt hatása	x	x
Betonozáshoz szükséges energiabiztosítás, érintésvédelem, építőgépek (emelő, anyagmozgató, betonkeverő, betonbedolgozó, tömörítő)	x	x
Betonacélok fajtái, mérete, tulajdonságai, beépítése, vonatkozó szabványok	x	
Frissbeton összetételének meghatározása, bedolgozási technológiája	x	x
Betonok osztályozása, minősége, a vonatkozó szabványok	x	
Tervi betonjellemzők minőségtanúsításához próbatestek készítése	x	x
Bedolgozott beton utókezelése	x	x
Betonfelületek, a felület minőségi követelményei	x	x
Beton anyagú szerkezet minőségének ellenőrzése	x	x
Vasbeton szerkezetek lehetséges hibái	x	x
Fal- és födémbetonozási ütemek, munkahézagok és dilatációk képzése	x	x
Betonozási sebesség és a frissbeton-bedolgozás módjai	x	x
Megszilárdult beton felületek javításának anyagai és módszerei	x	x
Előregyártott födémszerkezetek szabályos beépítése	x	x
Betonozás, vasalás előírt technológiai végrehajtása	x	x
Előregyártott nyílásáthidalások, lépcsők szabályos beépítése	x	x
Szerkezetek zsaluzása, állványozása, alátámasztása, dúcolása, ezek bontása	x	x
Betonozáshoz és vasszereléshez szükséges szerszámok, elektromos eszközök	x	x
Hagyományos és digitális mérő és kitűző eszközök	x	x
A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályi előírások	x	x
Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos ismeretek, védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása, a magasban való munkavégzés szabályai	x	x

Környezetvédelem, hulladékkezelés	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Frissbeton bedolgozás gépeinek, eszközeinek készségszintű használata	x	x
Építész tervek, műszaki leírások, zsaluzási, dúcolási tervrajzok, szintjelek értelmezése	x	x
Mennyiségérzék	x	x
Kézi kisgépek, gépek, berendezések működtetésének megértése	x	x
Kitűző eszközök használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Precizitás	x	x
Kézügyesség		x
Felelőségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányítási készség		x
Irányíthatóság		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerben való gondolkodás	x	x
Gyakorlati feladatértelmezés	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x

7. Beton és vasbeton szerkezetek tantárgy 247 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A beton és vasbeton szerkezetek anyagainak, alkotóelemeinek megismerése, betonkeverékek készítésére, felhasználásra vonatkozó előírások, beton és vasbeton termékek felhasználásának lehetőségei.
A beton és vasbeton épületszerkezetek kivitelezési technológiáinak elsajátítása. Műszaki dokumentáció értelmezése, betonozási munkák anyagszükségletének meghatározása, kapcsolódó alapfogalmak megértése.
Beton és vasbeton szerkezetek készítésénél használatos eszközök, gépek ismerete. Betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalomra épül

7.3. Témakörök

7.3.1. Beton és vasbeton szerkezetek anyagai *54 óra*

Beton összetevői.
Beton tulajdonságait módosító adalékszerek és kiegészítő anyagok.
Anyagok kölcsönhatása.
Beton előállításának módjai.
Beton bedolgozási technológiái az összetétel függvényében.
Beton szilárdulási folyamata és ezt befolyásoló tényezők.
Betonok alkalmazási területei, osztályozása, jelölése.
Betonok tömörítésének módjai, jelentősége különböző szerkezetek esetén.
Beton utókezelésére vonatkozó előírások.
Beton bedolgozás eszközei és gépei.
Friss beton képlékenységi vizsgálata.
Próbakocka készítése jelölése és utókezelése.
Megszilárdult beton tulajdonságai, minőségi jellemzői.
Különleges betonok fajtái, alkalmazási területük.
Betonacélok fajtái, mérete, tulajdonságai.
Betonacél beépítése, toldása, lehorgonyzás.
Acélbetétek elhelyezése és szerepe a vasbeton szerkezetekben.
Betontakarás.
Vasszerelési munkák megkezdésének feltételei.
Betonozás megkezdésének feltételei.
Munkavédelmi előírások, védőruhák, védőfelszerelések.

7.3.2. Beton, vasbeton szerkezetek és zsaluzatok *54 óra*

Beton és vasbeton anyagú épületszerkezetek.
Talajok fajtái, jellemzői.
Földmunkákat megelőző műveletek.
Alapszerkezetek földmunkái.
Ágyazórétegek, feltöltések, visszatöltések és tömörítés.
Munkagödör kialakítása, megtámasztása
Helyszínen készített beton és vasbeton szerkezetek fajtái.

Szerelőbeton készítése.
Síkalapok fajtái, jellemzői és szerkezeti kialakítása:
- sávalapok,
- pontalapok,
- lemezalapok,
- gerendarács alapok.

Mélyalapok fajtái jellemzői és szerkezeti kialakítása:
- kútalapok,
- szekrényalapok,
- cölöpalapok,
- résfalak, réspillérek.

Függőleges vasbeton szerkezetek készítése monolit vasbetonból:
- fal,
- oszlop,
- pillér.

Vízszintes szerkezetek készítése monolit vasbetonból:
- nyílásáthidalások,
- koszorúk,
- gerendák,
- konzolok,
- födémek,
- erkélyek (hőhídmegszakítók elhelyezése),
- aljzatbetonok.

Energiatakarékos bennmaradó zsalurendszerek elhelyezése és betonozása.
Vasbeton lépcsők kivitelezésének módjai.
Beton aljzatok minősége, vastagsága, felületképzése.
Beton szerkezetek hibái.
Beton felületek javításának anyagai és módszerei.
Munkahézag, dilatáció képzése.
Beton szerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

7.3.3. Betonozási munkák eszközei, gépei és technológiája *54 óra*

Betonkeverés eszközei és gépei.
Helyszíni betonkeverés módjai.
Üzemi beton előállítás.
Betonszállítás módja, eszközei és gépei:
- kézi betonszállítás,
- gépi betonszállítás.

Beton bedolgozásának eszközei és gépei.
Kézi és gépi bedolgozás szabályai és előírásai.
Kézi és gépi tömörítés eszközei és gépei:
Betonacél megmunkálás gépei.
Betonacél egyengető, vágó, hajlító berendezései, gépei.
Zsaluzat fogalma, feladata.
Korszerű zsaluzati rendszerek.
Hagyományos zsaluzatok.
Zsaluzatok kialakításának szempontjai, megtámasztása, alátámasztása.
Friss beton zsaluzatra kifejtett nyomása.
Monolit vasbeton szerkezetek zsaluzása, dúcolása.
Függőleges beton és vasbeton szerkezetek zsaluzata.

Alapok, pillérek, oszlopok falak zsaluzatai.
Vízszintes beton és vasbeton szerkezetek zsaluzata.
Zsaluzatok előkészítése.
Kizsaluzás.
Alátámasztó állványok építése, bontása.
Előregyártott szerkezetek beépítésénél alkalmazott alátámasztások, merevítések.
Leggyakrabban előforduló zsaluzási, betonozási hibák.
Munkavédelmi előírások.

7.3.4. Előregyártott vasbeton szerkezetek *36 óra*

Előregyártott beton és vasbeton szerkezeti elemek kialakításának okai.
Épületszerkezetek kapcsolata, felfekvés kialakítása, jelentősége.
Födémekkel szemben támasztott követelmények.
Előregyártott vasbeton födémek típusai, szerkezeti jellemzői, sajátoságai:
- normál vasalású vasbeton gerendás födémek,
- feszített vasalású vasbeton gerendás födémek,
- kéregpaneles födémek,
- körüreges födempallók.

Kiselemes födém rendszerek.
Előregyártott vasbeton nyílásáthidalások típusa:
- vasbeton gerendás áthidalások,
- kéregelemes áthidalások,
- pórusbeton áthidalások,
- zsaluelemes áthidalások,
- redőnyszekrényes áthidalások.

Előregyártott vasbeton, nyílásáthidalások, lépcsők szabályos beépítése.
Előregyártott vasbeton födémek kivitelezési technológiája, szabályos beépítése.
Előregyártott pillérek típusai, elhelyezése, szabályos beépítése.
Előregyártott gerendák típusai, elhelyezése, szabályos beépítése.
Vasbeton gerendás, béléstestes födémek.
Vasbeton pallós födémek készítése.
Félmonolit födémek készítése, szerkezeti jellemzői.
Előregyártott vasbeton szerkezetek kivitelezési hibái.
Betonfelületek minőségi követelményei.
Előregyártott vasbeton építési rendszerek kivitelezési sorrendje.
Előregyártott vasbeton szerkezeti elemek, szállításra, emelésre és a helyszínen való tárolásra vonatkozó szabályai.
Előregyártott vasbeton szerkezetek elhelyezésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

7.3.5. Beton és vasbeton szakmai számítás *49 óra*

Beton és vasbeton épületszerkezetek jelölése építészeti rajzokon.
Tervolvasási feladatok, épületszerkezeti ismeretek mennyiségek meghatározása.
Kiviteli, és engedélyezési tervdokumentáció szerepe a beton és vasbeton szerkezetek
- készítésénél,
- helyének meghatározásában,
- anyag mennyiségének kiszámításánál.

Alaprajzok, metszetek, homlokzati tervjeleinek értelmezése.
Előregyártott és monolit vasbeton szerkezetek jelölése, ábrázolása, anyagszükségletének meghatározása:

- alapok,
- lábazati falak,
- falak,
- pillérek, oszlopok,
- gerendák,
- födémek,
- lépcsők,
- áthidalások,
- koszorúk,
- erkélyek.

Anyagrendelés, tárolás, fuvarszervezés.
Beton és vasbeton szerkezetek méreteinek meghatározása.
Rajzi szabványok ismerete.
Vasalási tervek értelmezése.
Betonacél konszignáció alapján anyagkiírás készítése.
A munkafolyamatokhoz szükséges munkaidőigény meghatározása.
Anyagrendelés, mennyiségi egységek meghatározása.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés			x	
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	

5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.5.	Csoportos versenyjáték			x	
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat tantárgy 638 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása, beton és vasbeton szerkezetek készítési technológiáinak ismerete. Betonozási munkák előkészítése. Beton és vasbeton szerkezetek terv alapján az építési helyszínen történő kitűzése. Beton, vasbeton szerkezetek kivitelezési folyamatainak végrehajtása. Beton és vasbeton szerkezetek utókezelési módjainak ismerete alkalmazása. Rendelkezésre álló tervdokumentációk megértése, ismeretek helyén való alkalmazása

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Beton és vasbeton előállítása *180 óra*

Beton és vasbeton anyagainak ismerete.
Beton jelölések értelmezése, megfelelő szilárdságú beton alkalmazása.
Betonok kötőanyagainak, adalékanyagainak ismerete.
Frissbeton, és megszilárdult beton tulajdonságait módosító adalékszerek és kiegészítő anyagok szakszerű használata.
Beton, vasbeton alapanyagainak szakszerű tárolása.
Alapanyagok előkészítése.
Betonkeverés:
- kézi betonkeverés,
- gépi betonkeverés.

Betonkeverék szakszerű bedolgozása.
Betonacélok jelölésének ismerete.
Vasszerelési munkákat megelőző méretellenőrzés.
Betonacélok megmunkálása a gyakorlatban.
Betonacélok elhelyezése vasbeton szerkezetben.
Betonok utókezelése.
Tömörítés különböző monolit beton és vasbeton szerkezet esetében:
- kézi tömörítési eljárás,
- gépi tömörítési eljárás.

Frissbeton bedolgozás eszközei.
Betonozás, betonkeverés gépeinek használata.
Betonacél megmunkálás gépeinek használata.
Beton felületek kialakítása.
Betontakarás kialakítása.
Beton és vasbeton hibái, azok javítása.
Beton és vasbeton előállítására vonatkozó munkavédelmi előírások.
Védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása.

8.3.2. Beton és vasbeton szerkezetek készítése *283 óra*

Monolit épületszerkezetek készítése betonból és vasbetonból:
- alapok,
- pillérek, oszlopok,
- falak,
- áthidalók,
- koszorúk,
- gerendák,
- lépcsők,
- vízszintes lemezek,
- félmonolit födémek,
- betonaljzatok,
- felbeton.

Betonacélok szabása hajlítása és szerelése.
Beton utókezelése.
Munkahézag, dilatáció kialakítása különböző szerkezeteknél.
Előregyártott elemes vasbeton szerkezetek építése
Előregyártott szerkezetek emelésének, elhelyezésének eszközei, gépei.
Előregyártott szerkezetek emelésének, elhelyezésének, tárolásának szabályai.
Munkavédelmi, és környezetvédelmi ismeretek.

8.3.3. Előkészítő munkák *175 óra*

Építési helyszín előkészítési munkái.
Kitűzés.
Munkagödör kialakítás, kiegészítő földmunka, ágyazati réteg készítés, földvisszatöltés.
Zsinórállvány készítésének szabályai.
Zsinórállvány készítése, szükséges anyagok, és eszközök ismertetése, azok használata.
Munkagödör kialakítása, megtámasztása
Fogadó szerkezetek előkészítése.
Alátámasztó és megtámasztó állvány készítése.
Famegmunkálás szerszámai, gépei.
Áthidalások, koszorúk, gerendák, vízszintes lemezek alátámasztásának készítése.
Zsaluzatok bontása.
Tereprendezés.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Építési terület

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés		x		
6.	projekt	x			

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból		x		
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása		x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
6.2.	Üzemelési hibák szimulálása és		x		

	megfigyelése				
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés		x		
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
8.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10277-16 azonosító számú

Szigetelések
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10277-16 azonosító számú Szigetelések megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szigetelés	Szigetelés gyakorlat
FELADATOK		
Értelmezi a tervdokumentációt	x	x
Felméri a munkaterületet		x
Meghatározza az anyagszükségletet	x	x
Alkalmassá teszi az fogadófelületet a vízszigeteléshez	x	x
Kialakítja a vízszigetelési hajlatokat, a hajlaterősítéseket	x	x
Előkészíti, méretre vágja a szigetelőlemezt		x
Szigetelő lemezt fektet, told	x	x
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelést készít	x	x
Az alkalmazott technológiának megfelelően kialakítja, illetve megerősíti az épületszerkezeti és épületgépészeti csatlakozások környezetét	x	x
Hőszigetelés kialakítására alkalmassá teszi a fogadófelületet	x	x
Adott rendszer előírásainak megfelelően hőszigetelést készít	x	x
Elválasztó réteget, párakiegyenlítő réteget helyez el	x	x
Épületeket, épületrészeket hanghatás ellen szigetel	x	x
A kivitelezés során gondoskodik az elkészült szigetelések védelméről		x
Utólagos szigetelő munkák előtt diagnosztikához feltárást végez		x
Szakmai felügyelet mellett utólagos lemezes vízszigetelést készít	x	x
A szigetelések védelmét biztosító szerkezeteket készít		x
Saját munkájának minőségét folyamatosan és szakszerűen ellenőrzi		x
Betartja a mindenkor hatályos, az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó munkavédelmi követelményekkel	x	x

kapcsolatos előírásokat		
Betartja a környezetvédelmi előírásokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Szigetelési módok, eljárások	x	x
Szigetelésekre vonatkozó szabványok, technológiai előírások	x	
Szigetelések fogadó szerkezetei	x	x
Tervjelek	x	
Tervolvasás	x	x
Méretmegadási módok	x	
Szigetelőanyagok rögzítési módjai	x	x
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználásuk	x	x
Hő- és hangszigetelő anyagok fajtái, felhasználásuk	x	x
Szigeteléshez szükséges ragasztóanyagok fajtái, felhasználásuk	x	x
Rögzítések fajtái, rögzítő anyagok felhasználása	x	x
Vízelvezető anyagok fajtái, felhasználásuk	x	x
Anyagok tulajdonságai	x	
Anyagok kölcsönhatása, összeférhetősége	x	
A felhasznált anyagok és eljárások környezeti és egészségi kockázatai	x	
Kézi szigetelő szerszámok	x	x
Vágó-, előkészítő eszközök	x	x
Rögzítő kisgépek	x	x
Ragasztóanyag előkészítéséhez használható berendezések	x	x
Érintésvédelem	x	
Közműcsatlakozások	x	x
A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályi előírások	x	
Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos ismeretek, védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása	x	x
Környezetvédelem, hulladékkezelés	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti, épületgépészeti rajz olvasása, értelmezése, anyagszükséglet meghatározása	x	x
Szigetelési jelképek értelmezése	x	
Gépek, berendezések biztonságos használata	x	x

Vízszigetelő szerszámok használata	x	x
Hő-, és hangszigetelő szerszámok használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Precizitás	x	x
Kézügyesség		x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Irányíthatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Módszeres munkavégzés	x	x
Rendszerben való gondolkodás	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x

9. Szigetelés tantárgy 103 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A kőműves szakma munkafolyamataihoz kapcsolódó víz- hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása. Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok alapismerete. Szigetelő anyagok alkalmazási területeinek megismerése, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Vízszigetelés *36 óra*

Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználásuk.
Vízszigetelő anyagok kölcsönhatásai, összeférhetősége.
Bitumenes anyagú lemezszigetelések típusai.
Szigeteléshez szükséges ragasztó anyagok fajtái, felhasználásuk.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok.
Tömegbeton szigetelés.
Szigetelések fogadószerkezetei, fogadószerkezetek előkészítése.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Sarkok, különleges csomópontok, gépészeti áttörések környezetének kialakítása.
Elválasztó és párakiegyenlítő rétegek.
Ragasztóanyag előkészítéséhez használható berendezések.
Rétegrendek és csomóponti kialakítások elemzése, rajzolása, anyagjelölése
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Vízszigetelés kéziszerszámai.
Szigetelések ideiglenes és tartós védelme.
Meglévő szigetelések kezelése.
Utólagos lemezszigetelések szakmai felügyelet mellett való végzése.
Vízszigetelések kialakítására vonatkozó szabványok, irányelvek, szakmai előírások.
Szigetelési hibák.
Vízszigetelés készítésére vonatkozó munkavédelmi, környezetvédelmi és biztonságtechnikai előírások.

9.3.2. Hő- és hangszigetelés *36 óra*

Épületeket érő hő- és hanghatások.
Hőtechnikai alapfogalmak:

- hővezetés,
- hősugárzás,
- hőáramlás,
- hőátbocsátási tényező,
- hőtágulás,
- tűzállóság,
- hőhíd típusai épületszerkezetekre gyakorolt hatása.

Akusztikai alapfogalmak.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői és velük szemben támasztott követelmények:
- szálas szigetelő anyagok,
- üreges (porózus) szigetelő anyagok,
- ömlesztett szigetelő anyagok,
- kiegészítő anyagok és elemek,
- különleges hőszigetelő anyagok (papír, szalma, cellulóz stb.).

Hő- és hangszigetelés készítése különböző szerkezetek esetén:
- talajon fekvő padlók, aljzatok,
- falszerkezetek,
- födémszerkezetek,
- koszorúk,
- erkélyek, teraszok (fűtött tér felett).

Szigetelés fogadószerkezete és felülete.
Hő- és hangszigetelések lehetséges rögzítésmódjai.
Hő- és hangszigetelési rendszerek.
Hő- és hangszigetelések készítéséhez alkalmazott szerszámok és kisgépek.
Utólagos hő- és hangszigetelések készítésének feltételei, technológiái.
Hő és hangszigetelésekre vonatkozó szabványok, irányelvek és előírások.
Rétegrendek és csomóponti kialakítások elemzése, rajzolása, anyagjelölése.
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

9.3.3. Szakmai számítás *31 óra*

Szigetelésekre vonatkozó műszaki tervdokumentáció értelmezése.
Tervjelek, méretmegadási módok.
Fal alatti vízszigetelés mennyiségek meghatározása.
Fal alatti vízszigetelés anyagszükségletének meghatározása.
Lábazati fal vízszigetelése mennyiségek meghatározása.
Lábazati fal vízszigetelése anyagszükségletének meghatározása.
Aljzatbeton alatti vízszigetelés mennyiségek meghatározása.
Aljzatbeton alatti vízszigetelés anyagszükségletének meghatározása.
Vízszigetelést védő rendszer mennyiségének és anyagszükségletének meghatározása.
Homlokzati hőszigetelő rendszer mennyiségének és anyagszükségletének meghatározása.
Hőszigetelés mennyiségének és anyagszükségletének meghatározása:
- aljzat alatt,
- homlokzati vasbeton szerkezetek hőhíd mentesítésénél.

Hangszigetelés mennyiségének és anyagszükségletének meghatározása.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	

3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés		x		
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése			x	
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Geometriai mérési gyakorlat		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Szigetelés gyakorlat tantárgy **278 óra**

10.1. A tantárgy tanításának célja

A víz-, hő- és hangszigetelő anyagok, és eszközök megfelelő alkalmazásának elsajátítása, szigetelési módok megismerése. Épületek víz- hő- és hangszigetelésének elkészítése, elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazása. Munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Vízszigetelés készítése *72 óra*

Vízszigetelő anyagok ismerete, alkalmazása.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagainak használata és készítése.
Aljzatok tisztítása, javítása, kellősítése.
Talajnedvesség és pára elleni szigetelés aljzatának előkészítése.
Talajnedvesség és pára elleni szigetelés készítése.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Bitumenes jellegű lemezszigetelések készítése.
Tömegbeton szigetelés készítése.
Fémlemez szigetelés alkalmazása.
Vízszigetelés készítés kéziszerszámainak használata.
Vízszigetelés készítéséhez szükséges gépek alkalmazása.
Szigetelések ideiglenes és hosszútávú védelme.
Szigetelési hibák, azok javítása.
Szigetelés ábrázolásának ismerete terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Vízszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

10.3.2. Hő- és hangszigetelés készítése *103 óra*

Mérő- és kitűző eszközök alkalmazása.
Hő- és hangszigetelő anyagok ismerete, megfelelő alkalmazása:
- szálas szigetelő anyagok,
- üreges (porózus) szigetelő anyagok,
- ömlesztett szigetelő anyagok,
- kiegészítő anyagok és elemek felhasználása.

Hő- és hangszigetelés készítésénél alkalmazott eszközök és gépek használata.
Szigetelendő felületek előkészítése.
Hőszigetelés készítése különböző felületeken:
- lábazati fal hőszigetelése,
- nyílásáthidalások hőszigetelése,
- koszorúk hőszigetelésének elhelyezése,
- talajon fekvő padló hőszigetelése,
- födémek hőszigetelése.

Falak és födémek hangszigetelése.
Szigetelési hibák, és azok javítása.
Utólagos hő- és hangszigetelések készítésének feltételei és technológiái.
Anyagszükséglet meghatározása építészeti tervdokumentáció alapján.
Hulladékkezelés.

Hő- és hangszigetelés készítésére vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

10.3.3. Homlokzati hőszigetelő rendszer készítése *103 óra*

Homlokzati hőszigetelő rendszerek készítése:

- felület előkészítés,
- ragasztó réteg felhordása,
- profilok elhelyezése,
- hőszigetelés elhelyezése,
- rögzítési módok,
- üvegszövet háló elhelyezése,
- különböző struktúrájú vékonyvakolatok készítése,
- műgyantás lábazati vakolat készítése.

Homlokzati hőszigetelés készítésénél alkalmazott eszközök és gépek használata.

Homlokzati hőszigetelés készítésére vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely

Építési terület

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		

1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése		x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és		x		

	megfigyelése				
7.2.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Geometriai mérési gyakorlat		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11725-16 azonosító számú

Térburkolás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11725-16 azonosító számú Térburkolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Térburkolás	Térburkolás gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a burkolás megkezdése előtt a burkolandó fogadófelület minőségét, hibáit, méretét		x
Egyszerű felületek esetén burkolati tervet készít térburkoláshoz	x	x
Térburkolatok készítéséhez anyagszükségletet számol	x	x
Térburkolat kialakításához szükséges, kisebb földmunkákat végez		x
Előkészíti a munkaterületet		x
Kialakítja a térburkolat fogadófelületét (ágyazatát/aljzatát) a burkolat elhelyezéséhez		x
Kitűzi a burkolat helyét, síkját		x
Felszíni vízelvezetést készít		x
Térkövet vág		x
Térburkoló elemeket helyez el		x
Szegélyelemeket helyez el		x
Felületet tömöríti, hézagolja		x
Letisztítja a burkolatot		x
Ellenőrzi a burkolati síkot, a kialakított lejtést		x
Diagnosztizálja és javítja a térburkolatok esetleges hibáit		x
Térburkolatot újít fel		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket		x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	x
Méretellenőrzés		x
Mérő és kitűző eszközök	x	x
Térburkoló szakrajz	x	
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Speciális burkoló elemek (vezetősávok kialakítása)	x	x
Hézagoló anyagok és alkalmazásuk technológiája	x	x
Térburkoláshoz használt anyagok	x	x
Térburkolat készítésének technológiája	x	x
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő, vibrátorok	x	x
Talajmunkák, tömörítési munkák technológiája		x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	x

Burkolatok javítási, felújítási munkáinak technológiája	x	x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti műszaki tervek és dokumentációk, burkolati tervek olvasása, értelmezése	x	x
Mérő- és kitűző eszközök készség szintű használata		x
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Burkolati rajz készítése	x	
Tömörítő eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Rugalmasság	x	x
Türelmesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség	x	x
Segítőkészség	x	x
Irányíthatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Módszeres munkavégzés		x

11. Térburkolás tantárgy 67 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, velük szemben támasztott követelmények ismerete.
Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások elsajátítása. Térburkolási tervek készítése egyszerűbb felületek esetén. Térburkoló munkák elvégzéséhez szükséges elméleti ismeretek megszerzése. Térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározása, tervdokumentációk alapján anyagszükséglet számolása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Térburkolás előkészítő munkái *14 óra*

Térburkolatok csoportosítása.
Térburkolatokkal szemben támasztott követelmények.
Térburkolat rétegrendjei.
Kitűzési feladatok.
Térburkolás talajmunkái.
Tükör kialakítása.
Földmunkák eszközei, gépei.
Talajstabilizálás.
Talajtömörítés.
Alaprétegek készítése:
- fogadószerkezetek kialakítása,
- mozgási hézagok kialakítása.

Térburkolatok készítésének eszközei, gépei.

11.3.2. Térburkolás készítése *20 óra*

Szegélyek elhelyezése.
Vízelvezetés (felszíni, szivárgó), burkolati lejtés kialakítása.
Homokágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén.
Zúzottkő ágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén.
Burkolóelemek fektetése:
- kézi fektetés sajátosságai,
- gépi fektetés sajátosságai,

Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása.
Burkolatfektetés habarcságyba.
Klinker, kő és beton térburkolatok jellemzői.
Kapcsolódó szerkezetek beépítése, csatlakozások kialakítása.
Térburkolatok hibái, javítása:
- sérült aljzat javítása,
- burkolatjavítás, elemek cseréje.

Burkolókövek deponálása.
Térburkolat anyagainak szállítása.
Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

11.3.3. Térburkolás tervei, anyagszükséglete *31 óra*

Térburkolati minták, fektetési mintázatok.
Térburkolat kiosztási tervének rajzolása egyszerű felületen.
Vízelvezetés és lejtés kialakítása.
Burkolati tervek olvasási, értelmezési feladatai.
Rétegrendek rajzi ábrázolása.
Járdák, szegélyek kialakítása.
Íves felületek burkolati tervei, kiosztása.
Térburkolatok komplex anyagszükséglet-számítása burkolat terv alapján:

- területszámítás,
- szükséges földmunka mennyisége,
- ágyazat kialakításához szükséges anyagok és mennyiségeik,
- darabszám (mintázat esetén típusonként),
- szükséges kiegészítők és szegély elemek száma,
- kiszerelési egység, rendelési mennyiség megadása.

11.3.4. Fogyasztóvédelmi alapismeretek *2 óra*

Alapfogalmak (termék, szolgáltatás, békéltető testület).
Piacfelügyeleti alapfogalmak.
Használhatóság ellenőrzése egy terméknél.
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók.
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés	x			
3.	vita				
4.	szemléltetés		x	x	
5.	projekt		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	

1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Térburkolás gyakorlat tantárgy 170 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, előkészítése, térburkolatok kitűzésének elsajátítása.

Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete, alkalmazása a gyakorlatban. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások betartása. Térburkoló munkák elvégzéséhez szükséges gyakorlati ismeretek megszerzése. Térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározása, tervdokumentációk alapján szakszerű kivitelezése.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Térburkolás követelményei, tervei, anyagszámítása *51 óra*

Térburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Térburkolati minták.
Rajzolvasási feladatok.
Járdák, szegélyek burkolati tervei alapján a burkolat kiosztása.
Térburkolat rétegrendjei.
Térburkolatok komplex anyagszükséglet számítása burkolat terv alapján (terület, db szám, kiszerelési egység).
Burkolókövek deponálása.
Térburkolat anyagainak szállítása.

12.3.2. Térburkolás előkészítő munkái *52 óra*

Térburkolás talajmunkáink kivitelezése.
Földmunkák eszközeinek, gépeinek alkalmazása.
Térburkolatok készítésének eszközeinek, gépeinek alkalmazása.
Tükör kialakítása.
Kitűzési feladatok elvégzése.
Talajtömörítés.
Talajstabilizálás.
Alaprétegek készítése:
fogadószerkezetek kialakítása,
mozgási hézagok kialakítása.

12.3.3. Térburkolás készítése, befejező munkálatok *67 óra*

Szegélyek elhelyezése.
Felszíni vízelvezetés kialakítása.
Térburkolat fektetése homokágyazatba és zúzottkő ágyazatba, különböző terhelések esetén.
Burkolóelemek fektetése
Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása.
Burkolatfektetés habarcságyba
Klinker, kő és beton burkoló elemekből térburkolatok készítése
Térburkolatok hibái, javítása:
- sérült aljzat javítása,
- burkolatjavítás, elemek cseréje,

Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Építési terület

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	megbeszélés	x			
3.	szemléltetés	x	x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet	x			

	mellett				
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11726-16 azonosító számú

Kiegészítő kőműves feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11726-16 azonosító számú Kiegészítő kőműves feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kiegészítő kőműves feladatok	Kiegészítő kőműves feladatok gyakorlat
FELADATOK		
Értelmezi a tervdokumentációt	x	x
Ellenőrzi a kiszállított nyílászáró-szerkezetek méretét és a nyílásméretet	x	x
Ellenőrzi az ajtók nyitási irányát	x	x
Ellenőrzi a vízszintes és függőleges falsíkokat	x	x
Meghatározza a nyílászáró falhoz viszonyított síkját	x	x
Műveleti sorrend szerint elhelyezi a nyílászárót		x
Ideiglenes kitámasztásokat készít	x	x
Rögzíti a nyílászárót, elkészíti a réskitöltéseket	x	x
Bontási munka előkészítéseként alátámasztásokat készít		x
Bontási, átalakítási munkákat végez	x	x
Utólagos kiváltásokat, nyílásbővítéseket alakít ki	x	x
A bontás, átalakítás során gondoskodik a környezetre vagy egészségre káros kibontott anyagok megfelelő kezeléséről	x	
A bontott anyagokat szakszerűen tárolja, gondoskodik az elszállításukról	x	
Más szakmák beavatkozásai után vakolat-, és/vagy faljavításokat végez		x
Helyreállítja a bontások, kiváltások során sérült felületeket		x
Utólagos falbekötéseket alakít ki	x	x
Különféle technológiákkal kerítést, kapu fogadószerkezetét és kerti létesítményeket készít		x
Ideiglenes alátámasztó és védőszerkezeteket épít és bont	x	x
Közreműködik az alátámasztások, zsaluzatok építésében, bontásában és karbantartásában		x
Saját munkájának minőségét folyamatosan és szakszerűen ellenőrzi	x	x
Betartja a mindenkor hatályos, az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos előírásokat	x	x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Tervolvasás, tervjelölések, anyagjelölések	x	x
Anyagnyilvántartás, anyagrendelés	x	
Anyagátvétel és tárolás szabályai	x	
Érintésvédelmi előírások	x	
Hagyományos és digitális kitűző és mérőeszközök	x	x
Alátámasztó és zsaluzó rendszerek	x	x
Épületszerkezeti alapismeretek	x	

Tartószerkezetek működésével kapcsolatos alapismeretek	x	
Faanyagokkal kapcsolatos alapvető ismeretek	x	
Anyagok és szerkezetek kölcsönhatása	x	
Méret megadás, mérettűrés	x	x
Utólagos nyílások kialakításának módjai	x	x
Nyílászárók típusa, szerkezete, elhelyezésének szabályai	x	x
Bontási munkák végzésének sorrendje	x	
Bontott anyagok építéshelyi kezelése	x	
Bontási, átalakítási munkák	x	x
Bontásnál alkalmazott eszközök	x	x
A kőműves munka során alkalmazott segédszerkezetek, szerszámok	x	x
Építőipari elektromos kézi és kisgépek biztonságos használata, villamosság biztonsággal kapcsolatos munkavédelmi ismeretek	x	x
A kőműves munka során alkalmazott segédszerkezetek felmerülő hibái	x	
Műszaki rajz	x	x
Elektronikus építési napló alapszintű ismerete	x	
A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályi előírások	x	
Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos ismeretek, védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása	x	x
Környezetvédelem, hulladékkezelés	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kitűző, és mérőeszközök használata	x	x
A munkavégzéshez szükséges szerszámok, eszközök és gépek meghatározása, használata	x	x
Az anyagok átvételének nyilvántartása	x	
Mennyiségérzékelés, anyagszükséglet meghatározása	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat	x	x
Mozgáskoordináció		x
Precizitás	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság		x
Irányítási készség		x
Irányíthatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Módszeres munkavégzés	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x
Gyakorlatias feladatelemzés	x	x

13. Kiegészítő kőműves feladatok tantárgy 98 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Kőműves szakmai munka során alkalmazott anyagok, eszközök és segédszerkezetek ismerete és helyes kezelése. Meglévő épületek átalakításával kapcsolatos ismeretek.
Nyílászáró szerkezetek fajtáinak, rendeltetésének megismerése. Nyílászáró szerkezetek beépítésére vonatkozó előírások bemutatása. Nyílászáró konszignációs terveinek megismerése, kitűzési feladatok elvégzése.
Bontási ismeretek alkalmazása. Bontási feladatok ütemezése, folyamatok megismerése.
A kőműves szakmával kapcsolatos szakmai, munka- és környezetvédelmi előírások megismerése és helyes alkalmazása.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül

13.3. Témakörök

13.3.1. Kőműves műszaki ismeretek *36 óra*

Tervdokumentációk, műszaki dokumentáció értelmezése.
Digitálisan készült tervdokumentáció kezelése, használata.
Építészeti műszaki rajz. Kőműves szakmai feladatról (pl. téglakiosztás, boltívszerkesztés, stb.) részletrajz (M=1:20; 1:10) készítése.
Elektronikus építési napló alapszintű ismerete.
Anyagszükséglet meghatározása, anyagnyilvántartás, anyagrendelés.
Az anyagok átvételének nyilvántartása és az ezzel kapcsolatos dokumentumok.
Anyagok szakszerű tárolása.
Anyagok és szerkezetek kölcsönhatásai.
Faanyagokkal kapcsolatos alapvető ismeretek.
Épületszerkezeti alapismeretek.
Tartószerkezetek működésével kapcsolatos alapismeretek.
Kőműves munka során alkalmazott segédszerkezetek és szerszámok, felmerülő hibák.
Hagyományos építőanyagok ismerete.
Hagyományos épületszerkezetek fajtái.
Hagyományos épületszerkezetek készítésének menete.
Hagyományos épületszerkezetek átalakítási munkái, bontása.
Fafödémek:

- csapos gerendafödém szerkezeti jellemzői,
- pórfödém szerkezeti jellemzői,
- borított gerendafödém szerkezeti felépítése.

Korszerű fafödémek szerkezeti jellemzői.
Acélgerendás födémek:

- poroszsüveg boltozat sajátosságai,
- téglatálcás födémek.

13.3.2. Bontás és átalakítás *15 óra*

Átalakítási munkák jelölése építészeti terveken, rajzolvasás.
Elbontandó szerkezetek jelölése építészeti terveken, rajzolvasás.
Helyszíni bejárás során megfigyelendő szempontok.
Bontási átalakítási munkák sajátosságai.

Bontási, átalakítási munkák előkészítése, felmérése.
Gépi és kézi bontási technológiák, bontógépek.
Közművek bontásával kapcsolatos szabályok.
Bontási, átalakítási munkák technológiai sorrendjét befolyásoló tényezők.
Biztonsági alátámasztásának, megtámasztások helyének kijelölése.
Szükséges állványzatok, kiváltó szerkezetek építésének szabályai.
Utólagos nyílások kialakításának módjai.
Utólagos falbekötések kialakítása.
Utólagos nyíláskialakítással kapcsolatos szabályok.

13.3.3. Nyílászáró szerkezetek *16 óra*

Nyílászárók fogalma.
Méret megadási módok, mérettűrés.
Nyílászárók szerkezeti alapfelépítése.
Nyílászárók anyagai:
- fa nyílászárók,
- műanyag nyílászárók,
- fém anyagú nyílászárók,
- többféle anyagból felépített nyílászáró szerkezetek.

Ajtók osztályozása működési elv alapján:
- oldalt nyíló ajtó,
- forgó ajtó,
- toló ajtó,
- lengőszárnyú ajtó,
- billenő ajtó,
- harmonika ajtó.

Ajtók osztályozása szárnyak száma szerint.
Ajtók méretei, nyitási irányuk.
Ajtók tokszerkezetei.
Küszöb kialakítása, szerepe.
Ablakok osztályozása működés szerint.
- nyíló ablakok (egy és többszárnyú),
- fix ablak,
- bukó ablak,
- bukónyíló ablak,
- tolóablak,
- billenő, forgó, emelkedő ablakok.

Ablakok osztályozása tok és szárny anyaga és szerkezete szerint.
- hagyományos ablakok,
- korszerű fa/fém/műanyag ablakok.

Ablakok szabványos méretei.
Tetősíkú ablakok típusai.
Ajtók méreteinek ellenőrzése.
Ablakok méreteinek értelmezése
Ajtók elhelyezésének szabályai a falazással egy időben.
Ajtók beépítésének technológiája utólagos elhelyezéssel.
Ablakok elhelyezésének, beépítésének szabályai.
Nyílászárók elhelyezésénél felmerülő hibalehetőségek.
Különleges nyílászárók, garázsajtók, kapuk típusai.
Különleges nyílászárók, garázsajtók, kapuk elhelyezésének technológiája.

Nyílászáró konszignáció tartalma szerepe.
Nyílászárók beépítéséhez szükséges anyagok mennyiségének kiszámítása.
Nyílászárók beépítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

13.3.4. Munkavédelem és szakmai előírások *31 óra*

A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályok.
Munkavégzés során szükséges személyi védőfelszerelések.
Munkavégzés során alkalmazandó védőintézkedések.
Munkaterületen létesítendő munka- és balesetvédelmi szerkezetek (pl. védőkorlát, védőháló, stb.).
Hagyományos és digitális kitűző és mérőeszközök használata.
Építőipari elektromos kézi és kisgépek biztonságos használata.
Villamosság biztonsággal kapcsolatos munkavédelmi ismeretek, érintésvédelmi előírások.
Bontási és átalakítási munkákra vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.
Bontási és átalakítási munkák anyagszükségletének meghatározása.
Bontott anyagok tárolásának szabályai.
Bontási hulladék, bontási munkák kapcsán felmerülő veszélyes anyagok kezelése.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem,
Számítógép terem,
Tanműhely,
Építési terület

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás		x		
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Anyagminták azonosítása		x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Kiegészítő kőműves feladatok gyakorlat tantárgy 165 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Kőműves szakmai munka során alkalmazott eszközök és segédszerkezetek helyes kezelése. Nyílászáró szerkezetek falazással együtt történő és utólagos szakszerű beépítésének elkészítése. Bontási, átalakítási munkák elvégzéséhez szükséges szakmai gyakorlati ismeretek elsajátítása

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül

14.3. Témakörök

14.3.1. Nyílászáró beépítése *67 óra*

Tervek, műszaki leírások megismerése.
Engedélyezési és kiviteli tervdokumentációk iránymutatása a nyílászárók helyének meghatározásában, az elvek gyakorlati alkalmazása.
Nyílászáró konszignáció értelmezése, tervolvasás.
Hagyományos és digitális mérőeszközök használata.
Hagyományos és digitális kitűző eszközök használata.
Nyílászáró tengelyvonalának, nyílásirányának meghatározása.
Ajtó helyének kitűzése falazással egy időben.
Ajtó helyének kitűzése utólagos beépítéskor.
Ablak helyének kitűzése.
Falegyen, függőleges és vízszintes falsíkok ellenőrzése.
Nyílászárók méretének ellenőrzése.
Beépítési magasságok meghatározása külső falakon.
Beépítési magasságok meghatározása belső falakon.
Ajtó tokszerkezetének rögzítése főfalba.
Ajtó tokszerkezetének rögzítése válaszfalba.
Ablakok tokszerkezetének rögzítése.
Beállítás vízszintes és függőleges síkjainak ellenőrzése.
Küszöbök magasságának beállítása.
Utólagos nyíláskiváltásnál nyílászáró helyének kivésése.
Utólagos nyíláskiváltásnál nyílászáró tokszerkezetének rögzítése.
Rögzítő elemek, tömítő anyagok használata.
Kézi szerszámok használata.
Beépítési hibák, azok javítása.
Különleges nyílászárók, kapuk, garázsajtók fogadó szerkezetének elhelyezése.
A nyílászárók beépítéséhez szükséges anyagok mennyiségi meghatározása.
Munkabiztonsági előírások, védőeszközök használata.

14.3.2. Bontás *67 óra*

Bontásra vonatkozó tervdokumentációk értelmezése.
Elbontandó szerkezetek jelölésének értelmezése építészeti terveken.
Bontási, munkák előkészítése, felmérése, helyszíni bejárás.
Biztonsági alátámasztásának, megtámasztások helyének kijelölése.
Hagyományos épületszerkezetek bontása.
Fafödémek bontása.

Bontást segítő állványzatok építése.
Munkaterületen létesítendő munka- és balesetvédelmi szerkezetek (pl. védőkorlát, védőháló, stb.) elhelyezése.
Bontott anyagok tárolása.
Bontási munkák biztonságtechnikai előírásainak betartása.
Bontási munkák előkészítése.
Részleges és teljes bontási munka végzése.
Bontási munkák technológiájának meghatározásra.
Bontási munkáknál alkalmazott eszközök, gépek használata.
A bontási terület tisztántartása, bontott anyagok osztályozása.
Környezetvédelemi elvek és előírások.
Bontási munkáknál felmerülő anyagmennyiségek számítása.
Bontási munkákra vonatkozó munkavédelmi előírások.

14.3.3. Javítás, átalakítás és egyéb kőműves munkák 31óra

Átalakítási munkák jelölése építészeti terveken, rajzolvasás.
Átalakítási munkák előkészítése.
Az átalakítási munkák technológiájának meghatározása.
Átalakítások terv alapján való kivitelezése.
Hagyományos építőanyagok ismerete, alkalmazása.
Hagyományos kőműves falszerkezetek (hagyományos tégla, kő, vályog, vegyes falazat, stb.) készítése, kiegészítése.
Fafödémek készítése, kiegészítése.
Utólagos nyíláskiváltások kitűzése.
Utólagos falbekötések kialakítása.
Faláttörések terv szerint való kivitelezése.
Boltozati áttörések terv szerint való kialakítása.
Vakolat és faljavítások végzése.
Helyreállító kőműves feladatok végzése.
Átalakításnál szükséges segédszerkezetek, állványzatok építése, bontása.
Átalakítási munkáknál alkalmazott eszközök, gépek használata.
Az átalakítási munkákhoz szükséges anyagok mennyiségi meghatározása.
Kerítések, kerti létesítmények kivitelezése.
Átalakítási munkákra vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Építési terület

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés		x		

3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		

6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Mérési gyakorlatok, az épületek kitűzése, zsinórállvány alkalmazása.
Műszaki tervek alapján való munkavégzés.
Hagyományos és korszerű falazási technológiák alkalmazása.
Teherhordó és nem teherhordó falszerkezetek kivitelezése, felújítása, javítása.
Falazott boltövek, boltozatok készítése.
Falazás és vakolás kézi szerszámainak és gépi eszközeinek használata.
Habarcskeverés.
Kézi és gépi vakolási technológiák alkalmazása különböző háttérszerkezeteken, külső és belső térben oldalfalon és mennyezeten, különféle anyaggal és felületi kialakítással.
Kőműves munkákhoz egyszerű állványzat építése és bontása.
Anyagok, szerkezeti elemek és segédszerkezetek szakszerű tárolása.
Kézi és gépi betonkeverés, a betonok összetevői, adalékszerek alkalmazása, betonkeverékek bedolgozása, a betonozás, betonkeverés gépeinek használata.

A 2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Betonacélok megmunkálása, szerelése és elhelyezése, a betonacélmegmunkálás gépeinek használata.
Kézi és gépi tömörítés különböző monolit beton és vasbeton szerkezetek esetében.
Beton felületek készítése.
Betonok és vakolatok utókezelése.
Kitűzési feladatok, mérő- és kitűző eszközök alkalmazása.
Anyagszükséglet számítása.
Monolit beton vagy vasbeton épületszerkezetek készítése, ezek zsaluzása hagyományos és korszerű zsaluzattal, zsaluzatbontás.
Munkahézag, dilatáció kialakítása különböző szerkezeteknél.
Előregyártott vasbeton szerkezetek kivitelezése.
Talajpára, talajnedvesség, üzemi és használati víz elleni különböző anyagú szigetelések készítése, a fogadófelületek előkészítése, szigetelések védelme, szigetelési hibák javítása, a szükséges szerszámok és gépek alkalmazása.

A 3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Hő- és hangszigetelés készítésénél alkalmazott eszközök és gépek használata.
Különféle anyagú hőszigetelések készítése falak, lábazatok, nyílásáthidalások, koszorúk, talajon fekvő padlók, födémek esetében.
Falak, födémek hangszigetelése.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Térburkolatok burkolati kiosztása.
Térburkolatokkal kapcsolatos földmunkák, térburkolat fogadószerkezetének kialakítása.
Különféle anyagú, különféle ágyazatba fektetett térburkolatok készítése, javítása, a hozzájuk tartozó földmunkák eszközeinek, gépeinek alkalmazása.

5.50.

SPECIÁLIS KERETTANTERV

34 582 14

KŐMŰVES

szakképesítés

szakiskolában történő oktatásához

tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 582 14 számú, Kőműves megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 582 14
Szakképesítés megnevezése: Kőműves
A szakmacsoport száma és megnevezése: 9. Építészet
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVI. Építőipar
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 4 év
Elméleti képzési idő aránya: 30%
Gyakorlati képzési idő aránya: 70%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 4 évfolyamos képzés esetén: a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra; a 11. évfolyamot követően 105 óra;

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető e rendelet 3. számú mellékletében az Építészet szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A tanulásban akadályozott tanulók oktatásához kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám

egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. **<u>Objektív tényezők</u>**

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.

- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. **Szubjektív tényezők**
   - A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
   - A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
   - A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
   - A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
   - Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb

távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

9. Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
10. A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
11. Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
12. A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell

tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

"Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."

   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."

   „Mindig fejezd be a feladatod."

   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."

   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.
4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség

mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.

5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici

fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II	Foglalkoztatás II										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I	Foglalkoztatás I										2	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2						0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1	70			105			105		
11275-16 Falazás, vakolás	Falazás, vakolás	3			2			1			1	
	Falazás, vakolás gyakorlat		7			6			3			3

10274-16 Beton és vasbeton szerkezetek	Beton és vasbeton szerkezetek	2			2			2			1	
	Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat		7			5			4			2
10277-16 Szigetelés	Szigetelés				1			1			1	
	Szigetelés gyakorlat					3			3			2
11725-16 Térburkolás	Térburkolás							1			1	
	Térburkolás gyakorlat								3			2
11726-16 Kiegészítő kőműves feladatok	Kiegészítő kőműves feladatok							1			2	
	Kiegészítő kőműves gyakorlat								2			3
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6	15		7	14		6	15		9	12
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II	**Foglalkoztatás II**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										*3*		**3**
	Munkaviszony létesítése										*4*		**4**
	Álláskeresés										*4*		**4**
	Munkanélküliség										*4*		**4**
11497-12 Foglalkoztatás I	**Foglalkoztatás I**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1			**70**			**105**			**105**	*9*		**9**
	Nyelvtani rendszerezés 2										*9*		**9**
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		**24**
	Munkavállalói szókincs										*20*		**20**
10101-12 Építőipari közös tevékenység	**Építőipari alapismeretek**	**36**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**		**16**	**0**	**124**

	Szakmai munka és balesetvédelem	*36*											**36**
	Építési alapismeretek				*72*								**72**
	Munkajog és vállalkozási ismeretek										*16*		**16**
	Építőipari alapismeretek gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Építési alapismeretek		12										12
	Műszaki rajz		12										12
	Épületfizika		12										12
10275-16 Falazás, vakolás	**Falazás, vakolás**	**108**	**0**		**72**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	247
	Falszerkezetek anyaga	36											**36**
	Műszaki rajz és kitűzési ismeretek	36											**36**
	Falszerkezetek készítése	36											**36**
	Kiselemes falszerkezetek, boltozatos és kémények készítése				36			36					**72**

	Vakolási ismeretek				36								**36**
	Falazás és vakolás szakmai számítás										31		**31**
	Falazás, vakolás gyakorlat	**0**	**252**		**0**	**216**		**0**	**108**		**0**	**93**	**669**
	Mérés és kitűzés		36			36							**72**
	Falszerkezetek		108			36			36				**180**
	Kiselemes szerkezetek és kémények készítése		36			36			36			31	**139**
	Beltéri vakolási munkák		36			36			36			31	**139**
	Kültéri vakolási munkák		36			72						31	**139**
10274-16 Beton és vasbeton szerkezetek	**Beton és vasbeton szerkezetek**	**72**	**0**		**72**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**247**
	Beton és vasbeton szerkezetek anyagai	*36*			*18*								**54**
	Beton, vasbeton szerkezetek és zsaluzatok				*36*			*18*					**54**
	Betonozási munkák eszközei, gépei és technológiája	*36*			*18*								**54**
	Előregyártott vasbeton szerkezetek							*36*					**36**

	Beton és vasbeton szakmai számítás							*18*			*31*		**49**
	Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat	**0**	**252**		**0**	**180**		**0**	**144**		**0**	**62**	**638**
	Beton és vasbeton előállítása		72			72			36				**180**
	Beton és vasbeton szerkezetek készítése		108			72			72			31	**283**
	Előkészítő munkák		72			36			36			31	**175**
10277-16 Szigetelések	**Szigetelés**	**0**	**0**		**36**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	**103**
	Vízszigetelés				*36*								**36**
	Hő- és hangszigetelés							*36*					**36**
	Szakmai számítás										*31*		**31**
	Szigetelés gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**108**		**0**	**108**		**0**	**62**	**278**
	Vízszigetelés készítése					36			36				**72**
	Hő- és hangszigetelés készítése					36			36			31	**103**
	Homlokzati hőszigetelő rendszer készítése					36			36			31	**103**
11725-16 Térburkolás	**Térburkolás**	**0**	**0**		**0**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	**67**
	Térburkolás előkészítő munkái							*14*					**14**
	Térburkolás készítése							*20*					**20**

	Térburkolás tervei, anyagszükséglete										*31*		**31**
	Fogyasztóvédelmi alapismeretek							*2*					**2**
	Térburkolás gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**108**		**0**	**62**	**170**
	Térburkolás követelményei, tervei, anyagszámítása								36			15	**51**
	Térburkolás előkészítő munkái								36			16	**52**
	Térburkolás készítése, befejező munkálatok								36			31	**67**
11726-16 Kiegészítő kőműves feladatok	**Kiegészítő kőműves feladatok**	**0**	**0**		**0**	**0**		**36**	**0**		**62**	**0**	**98**
	Kőműves műszaki ismeretek							*36*					**36**
	Bontás és átalakítás										*15*		**15**
	Nyílászáró szerkezetek										*16*		**16**
	Munkavédelem és szakmai előírások										*31*		**31**
	Kiegészítő kőműves feladatok gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**72**		**0**	**93**	**165**
	Nyílászáró beépítés								36			31	**67**
	Bontás								36			31	**67**
	Javítás, átalakítás és egyéb kőműves munkák											31	**31**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**216**	**540**		**252**	**504**		**216**	**540**		**279**	**372**	**2919**

Összes éves/ögy óraszám:	**756**	**70**	**756**	**105**	**756**	**105**	**651**	**3199**
Elméleti óraszámok/aránya	963 óra / 30,1%							
Gyakorlati óraszámok/aránya	2236 óra/ 69,9%							

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *3 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *9 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *9 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10101-12 azonosító számú

Építőipari közös tevékenység megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10101-12 azonosító számú Építőipari közös tevékenység megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Építőipari alapismeretek	Építőipari alapismeretek gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	x	x
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során	x	x
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	x	x
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	x	x
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását	x	x
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	x	x
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről	x	x
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	x	x
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során	x	x
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	x	x
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	x	x

Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását	x	x
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	x	x
Ellenőrzi a munkavégzés feltételeit, helyszíni méréseket végez	x	x
Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat munkája során	x	x
Felvonul a megfelelő eszközökkel a munkaterületre	x	x
Betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét	x	x
Biztosítja az anyagok, eszközök szakszerű tárolását és figyelemmel kíséri a munkájához szükséges anyagok folyamatos utánpótlását	x	x
Ellenőrzi a felhasználásra kerülő anyagokat, biztosítja azok szakszerű felhasználását	x	x
Gondoskodik a munkaterület folyamatos tisztántartásáról	x	x
Átadja a munkát a munkáltatójának, levonul a munkaterületről	x	x
Alkalmazza és értelmezi a műszaki ábrázolás módszereit, értelmezi az építőipari rajzokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munka megkezdésének és végzésének feltételei	x	x
Az anyagszállítás és tárolás általános szabályai	x	x
A méréshez, kitűzéshez szükséges eszközök	x	x
A kivitelezési munka technológia sorrendje és összefüggései	x	x
Kiviteli tervek tartalma	x	x
Építési dokumentációk értelmezése	x	x
Munkabiztonsági és balesetvédelmi előírások	x	x
Elsősegélynyújtás	x	x
Egyéni védőfelszerelések, védőruhák	x	x
Tűzvédelem	x	x
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok	x	x
Szállítás, anyagmozgatás	x	x
Építőipari gépek munkavédelmi	x	x

előírásai		
Építőipari anyagok tulajdonságai és felhasználási területük	x	x
A Munka Törvénykönyve alapvető szabályai	x	
A munkavállalás alapfeltételei	x	
Munkaszerződés kötés	x	
Munkaadó, munkavállaló jogai és kötelezettségei	x	
Tételes költségvetési kiírás felépítése	x	
Vállalkozás fogalma és szerepe a gazdasági életben	x	
Vállalkozási formák	x	
Vállalkozás általános felépítése, és működtetésének feltételei	x	
Vállalkozásokról szóló jogszabályok	x	
Munkanapló vezetés	x	x
A norma idő	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti jelképek értelmezése	x	x
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése	x	x
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	x	x
Információforrások kezelése	x	x
Szakmai számolási készség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság	x	x
Térlátás	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Konszenzus készség	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Problémamegoldás, hibaelhártás	x	x

3. Építőipari alapismeretek tantárgy 124 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Az adott feladat munkavédelmi szempontból való átgondolása, a helyes munkaeszközök kiválasztására, a megfelelő munkakörnyezet megteremtése, a biztonságos munkafolyamatok megtervezése a tűz- és környezetvédelmi előírások figyelembe vételével. A figyelmetlenségből eredő sérülések, balesetek és egészségkárosodás megelőzése, illetve a véletlen balesetekből eredő károk minimalizálása.

Az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok megfelelő alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése. Kivitelezési munkafolyamatok megismertetése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

A jogok és kötelezettségek megismerése munkaadói és munkavállalói oldalról.

Az önálló vállalkozási tevékenység elindításához szükséges munkaügyi és pénzügyi feltételek megismerése, figyelembe véve a mindenkori munkaerőpiaci információkat.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Szakmai munka és balesetvédelem *36 óra*

Munkavédelmi törvény.
Munkaegészségügyi előírások.
Tűzvédelmi előírások az építőiparban.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
Munkavédelmi eszközök és használatuk.
Építési terület minimális munkavédelmi és szociális előírásai.
Környezetvédelem, veszélyes hulladékok.
Építőipari kivitelezési biztonságtechnikai előírások.
Építési tevékenység emberre gyakorolt káros hatásai (por, zaj, rezgés, időjárás, vegyi anyagok, gépek stb.), kockázatelemzés, értékelés ismertetése.
Foglalkozási ártalmak.
Balesetvédelmi előírások gépek és szerszámok esetében.
Szállítási, közlekedési és anyagmozgatási előírások.
Elsősegélynyújtás.
Teendők a baleset helyszínén.
A baleseti helyszín biztosítása.
Vérkeringés, légzés vizsgálata.
Heimlich-féle műfogás.
Rautek-féle műfogás.
Elsősegélynyújtás vérzések esetén.
Sebellátás.
Hajszáleres vérzés.
Visszeres vérzés.
Ütőeres vérzés.
Belső vérzések és veszélyei.
Mérgezések: gyógyszermérgezés, szénmonoxid (CO) mérgezés, metilalkohol-mérgezés.
Csontok, ízületek sérülései: rándulás, ficam, törés.

Fektetési módok.
Idegen test szemben, orrban, fülben.
Elsősegélynyújtó feladata veszélyes anyagok okozta sérülések esetén.
Elsősegélynyújtó feladatai villamos áram okozta sérülések esetén.

3.3.2. Építési alapismeretek *72 óra*

A kivitelezés fogalma.
Az építőipari szakmák tevékenységi köre.
Tevékenységek kapcsolata a megvalósítás folyamatában, szakmák sorrendisége.
Az építési munkák csoportosítása.
Kivitelezési munkák dokumentumai, műszaki tervek - építési engedély, bontási engedély, kivitelezési terv, használatbavételi engedély, fennmaradási engedély, tervrajzok, műszaki leírás, költségvetés, építési szerződés, építési napló.
Építési, beruházási folyamat résztvevői, feladataik és jogkörük, szakmai kommunikáció.
Munkahelyi kapcsolattartás – az építésvezető és a műszaki ellenőr feladata, jogköre.
Az építési folyamat előkészítő munkái.
Az építési helyszín berendezésének elemei, vonatkozó előírások – gépek, raktárak, szociális ellátás létesítményei, építésirányítás helyiségei, elektromos hálózat, vízhálózat, csatorna, vízelvezetés, ideiglenes utak, közlekedési útvonalak kialakítása.
Szállítás eszközei közúton és építési területen.
Építési technológiák, építési módok ismertetése.
Munkaterület átadás-átvétel, teljesítés igazolása, levonulás dokumentálása.
Az építőipar feladata.
Az építőipar felosztása.
Települési infrastruktúra.
Épületek, építmények csoportosítása rendeltetés szerint, jellemzőik.
Lakóépületek kialakítása, elhelyezése, tájolása.
Lakóépületek fajtái.
Lakóépületek helyiségei, azok rendeltetése és sajátosságai.
Épületszerkezetek.
Az építőipari alapanyagok felépítése, szerkezete, tulajdonságai.
Kivitelezési eszközök és szerszámok.

3.3.3. Munkajogi és vállalkozási ismeretek *16 óra*

A magyar jogrendszer.
Munkajogi szabályozás.
Önálló munkavégzés és a „függő” munka közötti alapvető különbség.
Alapvető törvények a munkajogviszonyban:

- Munka Törvénykönyve (1992. évi XXII. tv.) Mt.
- Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXXIII. tv.) Kjt.
- Köztisztviselők jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXIII. tv.) Ktv.

Személyes jog.
Együttműködési kötelezettség.
Érvénytelenségnek fajtái:

- semmisség,
- megtámadhatóság,
- részleges érvénytelenség.

Mit jelent az elévülés, milyen szabályok vonatkoznak az elévülésre.
Mikor nyugszik, ill. mikor szakad meg az elévülés.
Munkahelyi szervezetek.

Munkaviszony létesítése.
Munkaszerződés kötése.
A munkáltató jogai és kötelességei:
Munkáltató jogai:
- irányítási jog,
- munka feletti felügyelet jog,
- fegyelmezési jog,
- vagyoni jellegű jog,
- személyzeti jogok.

A munkáltató kötelességei:
- munka díjazásának kötelessége,
- foglalkoztatási kötelesség,
- ún. gondoskodási kötelesség.

Munkavállaló jogai:
- kollektív jogai,
- koalíciós szabadságjogok,
- részvételi jogok,
- bármikor szakszervezet szervezhető,
- munkavédelmi képviselő választható 50 fő munkavállaló fölött kötelező.

Munkavállaló kötelezettségei:
- munkavállaló rendelkezésre állási személyes kötelesség,
- rendelkezésre állás helye,
- rendelkezésre állás ideje,
- munkavégzési kötelesség,
- egyéb ún. magatartási kötelesség,
- titoktartási kötelesség,
- a munkáltató szervezeti rendjébe való beilleszkedés kötelessége,
- oltalmi kötelezettség.

Munkabér, pótlékok, munkaidő, pihenőidő, szabadság.
Munkaviszony megszüntetésének szabályai, vonatkozó előírásai.
A vállalkozás fogalma és alapfunkciója.
Tulajdoni forma alapján lehet:
- magán,
- állami,
- önkormányzati,
- szövetkezeti,
- egyéb közösségi,
- illetve vegyes tulajdonú vállalkozás.

Szervezeti felépítése szerint lehet: egyéni- vagy társas vállalkozás.
Egyéni vállalkozás:
- devizabelföldi fogalma,
- cselekvőképesség fogalma,
- foglalkozástól, közügyektől, eltiltott fogalma,
- egyéb feltételek tisztázása,
- vállalkozás indítása 2010. január 1 után,
- főállású egyéni vállalkozó.

Társas vállalkozások:
- gazdasági társaságok (Kkt., Bt., Kft., Rt., közös vállalat, és az egyesülés),
- szövetkezetek,
- közhasznú társaságok,

– szabadalmi ügyvivői társaság,
– ügyvédi munkaközösség,
– oktatói munkaközösség.

Tevékenység típusok szempontjából lehetnek:

– ipari,
– kereskedelmi,
– mezőgazdasági,
– közlekedési-, pénzintézeti,
– személyi szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat.

Nagyságrend tekintetében:

– mikro,
– kis-, közepes,
– nagyvállalkozás.

Vállalkozás finanszírozása (saját tőke, hitel.
Pénzforgalom lebonyolítása (pénztár, bankszámla).
Vállalkozás gazdálkodása (bevétel, kiadás, nyereség, veszteség).
Vállalkozás megszűnése, csődeljárás, felszámolási eljárás.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Építőipari alapismeretek gyakorlat tantárgy 36 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a következő ismereteket: az építészeti alapfogalmak megismertetése és azok gyakorlati alkalmazása. Különféle építési technológiák és módszerek, valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Kivitelezési munkálatok előkészítése. Tervezési folyamatok ismerete, tervdokumentációk és műszaki rajzok értelmezése.

Az egyes szakterületek munkafolyamataihoz kapcsolódó víz-, hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak elméleti és gyakorlati megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása.

Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok ismerete. Szigetelő anyagok, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.

Az épületek energetikai, hőtechnikai, elektromos és akusztikai feltételeinek ismerete.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Építési alapismeretek *12 óra*

Építészeti alapfogalmak értelmezése, gyakorlati alkalmazása.
Alapvető építési és kivitelezési technológiák alkalmazása.
Építési alapanyagok szakszerű használata.
Építési alapanyagok tárolására vonatkozó előírások.
Építési anyagok csoportosítása.
Szerszámok, eszközök ismertetése.
Eszközök és szerszámok megfelelő használata.
A kivitelezési munkafolyamatok résztvevői.
Kivitelezési munkafolyamatok sorrendisége, szervezés jelentősége.
Szervezési munkafolyamatok lebonyolítása.
Engedélyeztetések dokumentációinak ügyintézése.
Kivitelezési munkálatok megkezdése, a munkafolyamatok nyomon követése, ellenőrzése, lebonyolítása.
Építési helyszínek ismerete, sajátosságai.

4.3.2. Műszaki rajz *12 óra*

A rajzolás alapjai.
Vonalgyakorlatok, szabványírás.
A szabvány fogalma, a rajzi szabványok.
Építőipari szabványok.
A megfelelő méretarányok ismerete.
Méretarányok átváltása.
Szerkesztési gyakorlatok.
Ábrázolási módok:

- vetületi ábrázolások,
- axonometrikus ábrázolások.

Az építészeti rajzokon használt tervi jelölések értelmezése, gyakorlatijelentősége a kivitelezés során.
Anyagjelölések ismertetése, részletrajzon való felismerése.
Az építészeti rajz formai követelményei.
Építészeti rajzok megismerése, értelmezése.
Engedélyezési és kiviteli terv szerepe a megvalósítás folyamatában.
Kiviteli tervrajz olvasása, értelmezése.
Műszaki rajz készítése megadott szempontok alapján.

4.3.3. Épületfizika *12 óra*

Épületszerkezettani alapismeretek alkalmazása.
Statikai alapismeretek gyakorlati alkalmazása.
Hőterhelési korlátok.
Páraterhelés.
Akusztika alapjai, hangszigetelési ismeretek.
Épületgépészeti és energetikai ismeretek.
Elektromos szakipar alapjai.
Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználási gyakorlata.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok bemutatása.

Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Szigetelési hibák korrigálása.
Kapcsolódó tervekben méretmegadási módok gyakorlati alkalmazása.
Szigetelések anyagjelölése a terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Épületeket érő hő és hanghatások.
Hőtechnikai ismeretek:

- hővezetés,
- hősugárzás,
- hőáramlás,
- hőátbocsátási tényező,
- hőtágulás,
- tűzállóság.

Hőtechnikai jellemzők.
Akusztikai alapfogalmak.
Hőhíd épületszerkezetekre gyakorolt hatása.
Hő- és hangszigetelő anyagokkal szemben támasztott követelmények.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői.
Hő- és hangszigetelési technológiák gyakorlati alkalmazása.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Hő- és hangszigetelés jelölése tervrajzokon, részletrajzokon.
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások betartása.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	házi feladat	x	x	x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése		x		
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10275-16 azonosító számú

Falazás, vakolás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10275-16 azonosító számú Falazás, vakolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Falazás, vakolás	Falazás, vakolás gyakorlat
FELADATOK		
Értelmezi a tervdokumentációt.	x	x
Meghatározza a munkájához szükséges anyagigényt.	x	
Tipikustól eltérő falazási feladat (látszó téglafal, hegyes- és tompaszögű falcsatlakozások) esetén elemdaraboláshoz, sablon készítéshez rajzot, vázlatot készít.	x	x
Szakszerűen deponálja a kiszállított anyagokat és előregyártott elemeket.	x	x
Elvégzi a falazat kitűzését.		x
Kézi falazó technológiával falat, pillért, oszlopot, falazott boltövet, boltozatot készít.	x	x
Falazati rendszereket alkalmaz.	x	x
Falazóelemeket darabol.		x
Habarcsot terít, telíti a hézagokat		x
Előkészíti a vakolandó felületeket	x	x
Vakolóprofilokat helyez el.	x	x
Különböző felületeken rabicot készít.	x	x
Kézi technológiával belső felületeket vakol.		x
Vakolati rétegeket (alapvakolatot, simító vakolat) hord fel.		x
Kézi technológiával külső homlokzatvakolatot készít.		x
Gépi vakolatot készít külső felületeken.		x
Gépi vakolatot készít belső felületeken.		x
A vakolt felületet különféle felületi megjelenéssel látja el.		x
Díszítő vakolást készít.	x	x
Vékonyvakolatot készít.	x	x
Falazott (kő és tégla) homlokzatburkolatot készít, homlokzati nyíláskeretezést alakít ki.	x	x
Falazó- és vakolóállványt épít, bont, tisztít és szakszerűen deponál.	x	x
Saját munkájának minőségét folyamatosan és szakszerűen ellenőrzi.	x	x
Betartja a mindenkor hatályos, az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos előírásokat	x	x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat.	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Kitűzési módok.	x	x
Hagyományos és digitális mérő és kitűző eszközök.	x	x
Falazó és vakoló anyagok tulajdonságai, egymásra gyakorolt hatásai.	x	
Anyagjelölés, tervjelek, szerkezetek jelölése, méretmegadás.	x	
A szakmai eljárásokra és a kapcsolódó anyagokra vonatkozó szabványok.	x	
Épületszerkezeti alapismeretek.	x	
Tartószerkezetek működésével kapcsolatos alapismeretek.	x	

Téglakötések típusai, alkalmazási területei.	x	x
Falazati rendszerek típusai.	x	x
Falfelületek minőségi követelményei.	x	x
Kézi és gépi vakolás technológiája.	x	x
Díszítővakolás technológiái.	x	x
Vakolt felületek különböző felületi megjelenésének kialakítása	x	x
Vakoló- és falazóhabarcs típusok helyszíni előállítása és szakszerű alkalmazása.	x	x
Vakolatok utókezelése.	x	x
Vakolatok utólagos javításának módszerei, szabályai.	x	x
A kőműves szakmunkához szükséges korszerű állványokkal kapcsolatos ismeretek.	x	x
Kőműves és vakoló szerszámok	x	x
Fűrészgépek, téglavágógépek, vakológépek, habarcskeverők biztonságos használata.		x
Elektromos kézi eszközök és kisgépek biztonságos használata.		x
Anyagmozgatás gépei, emelőgépek.	x	x
Műszaki rajz.	x	
A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályi előírások.	x	
Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos ismeretek, védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása.	x	x
Környezetvédelem, hulladékkezelés.	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kitűző eszközök és mérőműszerek használata, szintjelek értelmezése.	x	x
Építész és tartószerkezeti műszaki tervek és kapcsolódó műszaki leírások értelmezése.	x	
Kézi szerszámok és kisgépek használata.		x
Építészeti műszaki rajz, vázlat készítése.	x	x
Mennyiségérzék.	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Precizitás	x	x
Szervezőkészség	x	x
Térlátás	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányítási készség		x
Irányíthatóság	x	x
Határozottság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Módszeres munkavégzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x

5. Falazás, vakolás tantárgy 247 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókkal a falszerkezetek anyagait, falszerkezetek és falazati rendszerek, látszó falazatok kivitelezési technológiájára vonatkozó előírásokat, műszaki rajzi jelöléseket.

Átfogó, komplex ismeretek elsajátítása a falazó és vakoló habarcsok összetételéről, készítésének technológiáiról, valamint felhasználási területeikről. Műszaki tervdokumentáció alapján falazási és vakolási munkák elvégzéséhez szükséges anyagok mennyiségének meghatározása. Célszerszámok megfelelő használata, munkavédelmi előírások betartása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül

5.3. Témakörök

5.3.1. Falszerkezetek anyaga 36 óra

Építőanyagok, falazóanyagok gyártási technológiájának fejlődése, korszerűsítésének okai.

Természetes falazóelemek anyagai.

Kőfalazatok jellemzői:

- időállóság,
- környezeti hatások,
- szilárdság,
- hőszigetelő képesség.

Kő falazatok anyagai, építőkövek.

Vályog szerkezetek tulajdonságai.

Mesterséges falazóelemek fajtái.

Építési kerámiák jellemzői.

Építési kerámia falazóanyagok előállítási folyamata.

Építési kerámia falazóelemek gyártási és minőségi hibái.

Falazóelemek vizsgálata.

Tégla falazatok anyagi jellemzői.

Vázkerámia rendszerek ismertetése.

Pórusbeton falazó elemek ismertetése.

Mészhomoktégla falazóelemek jellemzői.

Egyszemcsés könnyűbeton falazóelemek.

Zsaluzóelemek.

Polisztirol zsaluzóelemek rendszeri jellemzői, méretei.

Falazati rendszerek típusai, korszerű falazati rendszerek.

Falazatoknál alkalmazott kötőanyagok (habarcsok, ragasztók) típusai, jellemzői és alkalmazási területe.

Falazó anyagok tulajdonságai, egymásra hatása.

Falazatok, falazó anyagok hibái.

5.3.2. Műszaki rajz és kitűzési ismeretek 36 óra

Kitűzési alapismeretek.

Hagyományos és digitális kitűző eszközök, mérő és jelölő eszközök.

Vízszintes mérés.
Magasságmérés, szintezés eszközei.
Épületek kitűzésének menete.
Zsinórállvány készítése.
Falszerkezetek helyének meghatározása, kitűzése.
Nyílászáró szerkezetek kitűzése.
Tervjelek a műszaki terveken.
Kiviteli, és engedélyezési tervdokumentáció szerepe a falazatok készítésében.
Alaprajzok tervjeleinek értelmezése.
Metszetek tervjeleinek értelmezése.
Homlokzati tervek értelmezése.
Méretmegadás, méretarányok.
Rajzi szabványok ismerete.
Téglakötések típusai különböző méretű és anyagú falazóanyagok esetén.
Téglakötések alkalmazási területe, használata a gyakorlatban.
Téglakötési gyakorlatok.
Falidomok ismerete, fajtái.
Falidomkötések kialakítása, rajzi ábrázolása:
- falvég,
- falsarok,
- falkereszteződés,
- falpillér,
- oszlop, pillér,
- falkáva,
- falcsatlakozások,
- falazott kémények,
- falazott kéménypillérek.

Egysorú kötés téglakötése.
Kétsorú kötések, ábrázolása.
Falszerkezetek, falazatok anyagjelölése terveken.
Rajzolvasási feladatok.
Szerkezetek jelölése, részletrajzok, rajzolvasás:
- teherhordó falszerkezetek csomópontjai különböző falazóanyagok esetén,
- falak és födémek kapcsolata,
- alap ás lábazati fal kapcsolata,
- lábazati fal és felmenő fal kapcsolata,
- fal és koszorú kapcsolata.

Falazatok részletrajzai (falkötések, falcsatlakozások, boltívek, stb.) M=1:1; M=1:5; 1:10

5.3.3. Falszerkezetek készítése *36 óra*

Falszerkezetek fogalma.
Falszerkezetek osztályozása:
- térelhatároló falak,
- térosztó falak,
- teherhordó falak,
- nem teherhordó falak.

Falszerkezetekkel szemben támasztott követelmények:
- szilárdsági követelmények,
- nedvességvédelmi követelmények,

– zajvédelmi követelmények,
– hő- és páratechnikai követelmények,
– tűzvédelmi követelmények.

Korszerű falszerkezetekkel kapcsolatos tartó- és épületszerkezeti alapismeretek.
Falszerkezetek kivitelezése, falazási munkálatok ismerete.
Falazóelemek szállításának, tárolásának szabályai.
Falazás általános szabályai, vonatkozó szabványok.
Különböző falszerkezetek készítésének technológiai előírásai:
– pincefalak,
– lábazati falak,
– felmenő falak,
– pillérek, oszlopok,
– oromfalak,
– attikafalak,
– mellvédfalak,
– térdfalak,
– válaszfalak,
– merevítőfalak,
– támfalak,
– vázkitöltő falak,

Falszerkezetek hibái, javítása.
Falazatok minőségi követelményei.
Falazási munkák eszközei, gépei.
Anyag- előkészítés gépei.
Emelőgépek, munkavégzés daruval kiszolgált területen.
Falszerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

5.3.4. Kiselemes falszerkezetek, boltozatok és kémények készítése 72 óra

Látszó falak, tégla homlokzatburkolatok készítési elvei.
Falidomkötések különböző falazóelemek esetén.
Boltövek készítésének szabályai.
Boltozatok készítésére vonatkozó előírások.
Kiselemes tégla és kő falszerkezetekkel és boltozatokkal kapcsolatos tartó- és épületszerkezeti alapismeretek.
Falszerkezetek készítésének technológiai előírásai:
– kisméretű tégla felmenő falak,
– kisméretű tégla válaszfalak,
– látszó kiselemes (tégla, kő) beltéri falszerkezetek,
– látszó kiselemes (tégla, kő) falazott homlokzati burkolatok
– tűzfalak,
– kerítésfalak.

Falazott homlokzati burkoló falak (tégla, kő) rétegrendje, rögzítései.
Falazott homlokzati burkoló falak (tégla, kő) dilatáció képzése.
Boltövek, kiselemes nyíláskeretezések, kávakialakítások.
Boltozatok típusai, építéstechnológiája.
Boltozatok alátámasztó szerkezetei.
Látszó falazatok hézagolásának típusai, elvei és követelményei.
Látszó falfelületek felületminőségi követelményei.
Kéményekkel kapcsolatos ismeretek:
– falazott kéményekkel kapcsolatos alapfogalmak,

– korszerű kéményrendszerek építése,
– kémények hibái, felújításuk.

Téglavágó- és daraboló gépek használata.

5.3.5. Vakolási ismeretek *36 óra*

Építési kötőanyagok fajtái, jellemzői:
– hidraulikus kötőanyagok jellemzői,
– cementtípusok,
– cementgyártás,
– cementek jellemzői, jelölései,
– nem hidraulikus kötőanyagok jellemzői,
– építési mész előállítása, jellemzői,
– mészfajták, jelölésük,
– építési gipsz jellemzői, felhasználása.

Vakoló habarcsok, jellemzői, összetétele.
Habarcsok készítésének folyamata:
– kézi keverés,
– gépi keverés.

Szárazhabarcsok anyagai.
Vakolat típusok készítésére vonatkozó előírások.
Vakolási sík, különböző felületek előkészítése, vakolóprofilok.
Vakolás alapműveletei.
Belső és külső vakolatok.
Kézi vakolás technológiája.
Gépi vakolás technológiája.
Mennyezetvakolás különböző felületeken.
Oldalfalvakolás alapanyagai, előkészítése.
Homlokzatvakolatok anyagai, jellemzői.
Díszítő vakolási technikák.
Korszerű vakolatok.
Vékonyvakolati rendszerek.
Vakolatok utókezelése.
Vakolási munkák lehetséges hibái.
Megszilárdult vakolat javításának módszerei.
Anyag-előkészítés, anyagmozgatás gépei.
Építési segédszerkezetek, egyszerű vakoló- és falazóállványok.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Vakolás szerszámai, gépei.
Munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

5.3.6. Falazás és vakolás szakmai számítás *31 óra*

A műszaki tervdokumentáció értelmezése.
Falazási és vakolási munkákhoz szükséges anyagok meghatározása, anyagmennyiségi normák.
Falszerkezetek készítésének anyagigénye, szükséges tartalék meghatározása.
Falazóelemek mennyiségi számítása, mennyiségi egységek meghatározása.
Vakoló- és falazóhabarcsok mennyiségi meghatározása, kiadósság számítása.
Falazó és vakolóanyagok anyagrendelése a kiszerelési egység figyelembevételével.
Anyagmozgatás, anyagelosztás, folyamatos anyagellátás elvei.
Falazási és vakolási munkák előrehaladásának egyszerű becslése.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Tanműhely
Építési terület

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás		x		
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				

4.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat			x	
7.2.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Falazás, vakolás gyakorlat tantárgy 669 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Falszerkezetek építéséhez szükséges gyakorlati ismeretek elsajátítása, kivitelezési munkafolyamatok megvalósítása. Különféle falszerkezetek, falazati rendszerek, látszó falazatok valamint építési alapanyagok, kivitelezési eszközök és szerszámok megismertetése, azok megfelelő használata. Tervdokumentációk, műszaki rajzok értelmezése, téglavágási rajz és sablon készítése, anyagigények meghatározása.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Mérés és kitűzés ***72 óra***

Mérési gyakorlatok.
Digitális és analóg mérő és szintezőeszközök fajtái, használata.
Meglévő épületen végzett felmérési feladatok.
Magasságmérési gyakorlatok.
Hosszmérési gyakorlatok.

Mérés és kitűzés gyakorlati alkalmazása.
Épületek helyének meghatározása.
Egyszerű épület alappontjainak jelölése, mérése.
Épületszerkezetek helyének meghatározása a kivitelezési munkák során.
Szintvonal szerepe és meghatározása.
Mérési, kitűzési, szintezési hibák javítása.
Műszaki tervek értelmezése, rajzolvasás.
Engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció értelmezése, alkalmazása a kitűzés folyamatában.
Helyszínrajz értelmezése.
Alaprajz értelmezése.
Metszeti rajz értelmezése.
Homlokzati rajz értelmezése.
Épületek kitűzési munkáira vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.3.2. Falszerkezetek *180 óra*

Falszerkezetek kivitelezése, falazási munkálatok ismertetése.
Falazóanyagok tárolása, mozgatása az építési helyszínen.
Falazás általános szabályainak alkalmazása.
Teherhordó falak kivitelezése.
Nem teherhordó falak építése.
Korszerű falazati rendszerek technológiájának alkalmazása.
Falszerkezetek építése:

- pincefalak,
- lábazati falak,
- felmenő falak,
- pillérek, oszlopok,
- oromfalak,
- attikafalak,
- mellvédfalak,
- térdfalak,
- válaszfalak,
- merevítőfalak,
- támfalak,
- vázkitöltő falak,

Falszerkezethez használatos habarcsok és ragasztóanyagok alkalmazástechnikája.
Különböző falazati rendszerek habarcsainak alkalmazása, habarcskeverés.
Falszerkezetek hibái, javítása.
Falszerkezetek, falazott szerkezetek készítéséhez egyszerű állványzat építése.
Falszerkezetek, és falazott szerkezetek készítéséhez anyagszükséglet számolása.
Falazási munkák eszközeinek, gépeinek használata.
Anyagelőkészítés gépeinek használata.
A falazási munka minőségi követelményeinek munka közben való ellenőrzési módjai.
Falszerkezetek, falazott szerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.3.3. Kiselemes szerkezetek és kémények készítése *139 óra*

Műszaki tervolvasás, tervkövetés.
Darabolási, sablonkészítési részletrajzok, vázlatok készítése.
Falszerkezetek építése:

– kisméretű tégla szerkezeti falak
– kisméretű tégla válaszfalak
– látszó homlokzati falak,
– tűzfalak,
– kerítésfalak.

Kémények építése:
– falazott kémények,
– korszerű kéményrendszerek.

Hagyományos falazó habarcsok összetételének meghatározása, habarcskeverés.
Falidomkötések készítése különböző falazóelemek esetén.
Látszó tégla- és kőfalazatok különféle hézagolási technikái.
Kémények lehetséges hibái, kéményfelújítás.
Téglavágó- és daraboló gépek használata.
Boltívek, boltozatok készítésére vonatkozó előírások.
Boltövek készítése.
Boltozatok készítése.
Boltívek, boltozatok alátámasztó szerkezeteinek készítése.
Egyéb hagyományos kőműves technológiák alkalmazása.
Falazási munkák eszközeinek, gépeinek használata.
Anyagelőkészítés gépeinek használata.
A falazási munka minőségi követelményeinek munka közben való ellenőrzési módjai.
Falszerkezetek, falazott szerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.3.4. Beltéri vakolási munkák *139 óra*

Belső térben használatos vakolatok anyagainak ismerete, alkalmazása.
Beltéri vakolóhabarcsok, vakolatok összetételének meghatározása.
Habarcskeverés módjainak alkalmazása
Habarcskeverés, eszközeinek, gépeinek használata.
Vakolóhabarcsok keverése.
Vakolás szerszámainak használata.
Vakolat síkjának kitűzése, ellenőrzése.
Vakolóprofilok alkalmazása.
Vakolandó felületek előkészítése.
Vakolás alapműveleteinek gyakorlása.
Kézi vakolás technológiájának alkalmazása.
Beltéri vakolás készítése oldalfalon.
Beltéri mennyezetvakolat készítése.
Téglafelületek vakolása.
Beton felületek vakolatának készítése.
Gépi vakolat készítése különböző felületeken.
Hagyományos vakolatok készítése, különféle felülettel.
Egyszerű díszítővakolatok készítése.
Vakoló munkák állványzatának építése, bontása.
Vakolási munkák anyagigényének számítása.
Vakolási munkák készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.3.5. Kültéri vakolási munkák *139 óra*

Külső térben használatos vakolatok anyagainak és rétegrendjeinek ismerete, alkalmazása.

Kültéri habarcsok, vakolatok összetételének meghatározása.
Kültéri vakolóhabarcsok keverése.
Vakolás szerszámainak használata.
Vakolat síkjának kitűzése, ellenőrzése.
Vakolandó felületek előkészítése.
Vakolás alapműveleteinek gyakorlása.
Kézi és gépi kültéri vakolások technológiáinak alkalmazása különböző felületeken.
Hagyományos homlokzati vakolatok készítése:
- sima, festett felülettel,
- mintázott homlokzati felülettel (pl. cuppantott, kapart, seprűzött, stb.),
- kőporos fröcskölt vagy dörzsölt felülettel,

Homlokzati díszítő vakolatok készítése.
Nemesvakolatok készítése különböző felületi kialakítással.
Korszerű vakolatrendszerek alkalmazása.
Vakoló munkák állványzatának építése, bontása.
Vakolási munkák anyagigényének számítása.
Vakolási munkák készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Szaktanterem
Építési terület

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés		x	x	
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10274-16 azonosító számú

Beton és vasbeton szerkezetek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10274-16 azonosító számú Beton és vasbeton szerkezetek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Beton és vasbeton szerkezetek	Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat
FELADATOK		
Értelmezi a tervdokumentációt	x	x
Elvégzi az egyszerűbb szerkezetek kitűzését	x	x
Meghatározza a beton és vasbeton szerkezet anyagmennyiségét	x	x
Előállítja a tervezett betonminőséget az előírt keverési arány betartásával		x
Kézi erővel földmunkát végez		x
Méretezett monolit vasbeton épületszerkezetet készít	x	x
Nem méretezet beton és vasalt beton szerkezetet készít	x	x
Betonacélt szerel	x	x
Betonacél armatúrát helyez el, átvételhez illetve betonozáshoz előkészíti azt	x	x
Hagyományos zsaluzatot és dúcolatot készít, ellenőriz és bont	x	x
Korszerű alátámasztó- és zsaluzó rendszereket alkalmaz	x	x
Munkaállványt készít és bont	x	x
Elvégzi a betonozást üzemben, vagy helyszínen kevert betonból, a zsaluzat teherbírásának figyelembevételével	x	x
Keveri, bedolgozza és tömöríti a betont	x	x
Frissbeton bedolgozása után ellenőrzi a méret- és alakhelyességet	x	x
Gondoskodik a bedolgozott beton szakszerű utókezeléséről	x	x
Kizsaluzás után felületi sérüléseket javít	x	x
Kezeli a betonozáshoz és a vasszereléshez szükséges gépeket	x	x
Előregyártott vasbeton szerkezeti elemeket helyez el	x	x
Szakszerűen deponálja a kiszállított anyagokat és előregyártott elemeket	x	x
Szemrevételezéssel ellenőrzi a leszállított elemek minőségét	x	x
Saját munkájának minőségét folyamatosan és szakszerűen ellenőrzi	x	x
Betartja a mindenkor hatályos, az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos előírásokat	x	x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat	x	x

SZAKMAI ISMERETEK		
Betonozás, vasszerelés előkészítése, munkafolyamat megtervezése	x	x
Anyagrendelés, fuvarszervezés, anyaglerakás és tárolás, anyagnyilvántartás	x	x
Zsinórállvány készítése	x	x
Talajok tulajdonságai, talajjavítási módszerek, talaj víztelenítése	x	x
Földmunkák	x	x
Épületszerkezeti alapismeretek	x	x
Tartószerkezetek működésével kapcsolatos alapismeretek	x	
Tervjelek, anyagjelölések	x	
Anyagok kölcsönhatása, egymásra gyakorolt hatása	x	x
Betonozáshoz szükséges energiabiztosítás, érintésvédelem, építőgépek (emelő, anyagmozgató, betonkeverő, betonbedolgozó, tömörítő)	x	x
Betonacélok fajtái, mérete, tulajdonságai, beépítése, vonatkozó szabványok	x	
Frissbeton összetételének meghatározása, bedolgozási technológiája	x	x
Betonok osztályozása, minősége, a vonatkozó szabványok	x	
Tervi betonjellemzők minőségtanúsításához próbatestek készítése	x	x
Bedolgozott beton utókezelése	x	x
Betonfelületek, a felület minőségi követelményei	x	x
Beton anyagú szerkezet minőségének ellenőrzése	x	x
Vasbeton szerkezetek lehetséges hibái	x	x
Fal- és födémbetonozási ütemek, munkahézagok és dilatációk képzése	x	x
Betonozási sebesség és a frissbeton-bedolgozás módjai	x	x
Megszilárdult beton felületek javításának anyagai és módszerei	x	x
Előregyártott födémszerkezetek szabályos beépítése	x	x
Betonozás, vasalás előírt technológiai végrehajtása	x	x
Előregyártott nyílásáthidalások, lépcsők szabályos beépítése	x	x
Szerkezetek zsaluzása, állványozása, alátámasztása, dúcolása, ezek bontása	x	x
Betonozáshoz és vasszereléshez szükséges szerszámok, elektromos eszközök	x	x
Hagyományos és digitális mérő és kitűző eszközök	x	x
A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályi előírások	x	x
Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos ismeretek, védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása, a magasban való munkavégzés szabályai	x	x

Környezetvédelem, hulladékkezelés	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Frissbeton bedolgozás gépeinek, eszközeinek készségszintű használata	x	x
Építész tervek, műszaki leírások, zsaluzási, dúcolási tervrajzok, szintjelek értelmezése	x	x
Mennyiségérzék	x	x
Kézi kisgépek, gépek, berendezések működtetésének megértése	x	x
Kitűző eszközök használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Precizitás	x	x
Kézügyesség		x
Felelőségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányítási készség		x
Irányíthatóság		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerben való gondolkodás	x	x
Gyakorlati feladatértelmezés	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x

7. Beton és vasbeton szerkezetek tantárgy 247 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A beton és vasbeton szerkezetek anyagainak, alkotóelemeinek megismerése, betonkeverékek készítésére, felhasználásra vonatkozó előírások, beton és vasbeton termékek felhasználásának lehetőségei.
A beton és vasbeton épületszerkezetek kivitelezési technológiáinak elsajátítása. Műszaki dokumentáció értelmezése, betonozási munkák anyagszükségletének meghatározása, kapcsolódó alapfogalmak megértése.
Beton és vasbeton szerkezetek készítésénél használatos eszközök, gépek ismerete. Betonozási munkák során alkalmazandó zsaluzatok, állványzatok, ideiglenes alátámasztó szerkezetek építésének és bontásának technológiai ismerete.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalomra épül

7.3. Témakörök

7.3.1. Beton és vasbeton szerkezetek anyagai *54 óra*

Beton összetevői.
Beton tulajdonságait módosító adalékszerek és kiegészítő anyagok.
Anyagok kölcsönhatása.
Beton előállításának módjai.
Beton bedolgozási technológiái az összetétel függvényében.
Beton szilárdulási folyamata és ezt befolyásoló tényezők.
Betonok alkalmazási területei, osztályozása, jelölése.
Betonok tömörítésének módjai, jelentősége különböző szerkezetek esetén.
Beton utókezelésére vonatkozó előírások.
Beton bedolgozás eszközei és gépei.
Friss beton képlékenységi vizsgálata.
Próbakocka készítése jelölése és utókezelése.
Megszilárdult beton tulajdonságai, minőségi jellemzői.
Különleges betonok fajtái, alkalmazási területük.
Betonacélok fajtái, mérete, tulajdonságai.
Betonacél beépítése, toldása, lehorgonyzás.
Acélbetétek elhelyezése és szerepe a vasbeton szerkezetekben.
Betontakarás.
Vasszerelési munkák megkezdésének feltételei.
Betonozás megkezdésének feltételei.
Munkavédelmi előírások, védőruhák, védőfelszerelések.

7.3.2. Beton, vasbeton szerkezetek és zsaluzatok *54 óra*

Beton és vasbeton anyagú épületszerkezetek.
Talajok fajtái, jellemzői.
Földmunkákat megelőző műveletek.
Alapszerkezetek földmunkái.
Ágyazórétegek, feltöltések, visszatöltések és tömörítés.
Munkagödör kialakítása, megtámasztása
Helyszínen készített beton és vasbeton szerkezetek fajtái.

Szerelőbeton készítése.
Síkalapok fajtái, jellemzői és szerkezeti kialakítása:
- sávalapok,
- pontalapok,
- lemezalapok,
- gerendarács alapok.

Mélyalapok fajtái jellemzői és szerkezeti kialakítása:
- kútalapok,
- szekrényalapok,
- cölöpalapok,
- résfalak, réspillérek.

Függőleges vasbeton szerkezetek készítése monolit vasbetonból:
- fal,
- oszlop,
- pillér.

Vízszintes szerkezetek készítése monolit vasbetonból:
- nyílásáthidalások,
- koszorúk,
- gerendák,
- konzolok,
- födémek,
- erkélyek (hőhídmegszakítók elhelyezése),
- aljzatbetonok.

Energiatakarékos bennmaradó zsalurendszerek elhelyezése és betonozása.
Vasbeton lépcsők kivitelezésének módjai.
Beton aljzatok minősége, vastagsága, felületképzése.
Beton szerkezetek hibái.
Beton felületek javításának anyagai és módszerei.
Munkahézag, dilatáció képzése.
Beton szerkezetek készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

7.3.3. Betonozási munkák eszközei, gépei és technológiája *54 óra*

Betonkeverés eszközei és gépei.
Helyszíni betonkeverés módjai.
Üzemi beton előállítás.
Betonszállítás módja, eszközei és gépei:
- kézi betonszállítás,
- gépi betonszállítás.

Beton bedolgozásának eszközei és gépei.
Kézi és gépi bedolgozás szabályai és előírásai.
Kézi és gépi tömörítés eszközei és gépei:
Betonacél megmunkálás gépei.
Betonacél egyengető, vágó, hajlító berendezései, gépei.
Zsaluzat fogalma, feladata.
Korszerű zsaluzati rendszerek.
Hagyományos zsaluzatok.
Zsaluzatok kialakításának szempontjai, megtámasztása, alátámasztása.
Friss beton zsaluzatra kifejtett nyomása.
Monolit vasbeton szerkezetek zsaluzása, dúcolása.
Függőleges beton és vasbeton szerkezetek zsaluzata.

Alapok, pillérek, oszlopok falak zsaluzatai.
Vízszintes beton és vasbeton szerkezetek zsaluzata.
Zsaluzatok előkészítése.
Kizsaluzás.
Alátámasztó állványok építése, bontása.
Előregyártott szerkezetek beépítésénél alkalmazott alátámasztások, merevítések.
Leggyakrabban előforduló zsaluzási, betonozási hibák.
Munkavédelmi előírások.

7.3.4. Előregyártott vasbeton szerkezetek *36 óra*

Előregyártott beton és vasbeton szerkezeti elemek kialakításának okai.
Épületszerkezetek kapcsolata, felfekvés kialakítása, jelentősége.
Födémekkel szemben támasztott követelmények.
Előregyártott vasbeton födémek típusai, szerkezeti jellemzői, sajátoságai:
- normál vasalású vasbeton gerendás födémek,
- feszített vasalású vasbeton gerendás födémek,
- kéregpaneles födémek,
- körüreges födempallók.

Kiselemes födém rendszerek.
Előregyártott vasbeton nyílásáthidalások típusa:
- vasbeton gerendás áthidalások,
- kéregelemes áthidalások,
- pórusbeton áthidalások,
- zsaluelemes áthidalások,
- redőnyszekrényes áthidalások.

Előregyártott vasbeton, nyílásáthidalások, lépcsők szabályos beépítése.
Előregyártott vasbeton födémek kivitelezési technológiája, szabályos beépítése.
Előregyártott pillérek típusai, elhelyezése, szabályos beépítése.
Előregyártott gerendák típusai, elhelyezése, szabályos beépítése.
Vasbeton gerendás, béléstestes födémek.
Vasbeton pallós födémek készítése.
Félmonolit födémek készítése, szerkezeti jellemzői.
Előregyártott vasbeton szerkezetek kivitelezési hibái.
Betonfelületek minőségi követelményei.
Előregyártott vasbeton építési rendszerek kivitelezési sorrendje.
Előregyártott vasbeton szerkezeti elemek, szállításra, emelésre és a helyszínen való tárolásra vonatkozó szabályai.
Előregyártott vasbeton szerkezetek elhelyezésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

7.3.5. Beton és vasbeton szakmai számítás *49 óra*

Beton és vasbeton épületszerkezetek jelölése építészeti rajzokon.
Tervolvasási feladatok, épületszerkezeti ismeretek mennyiségek meghatározása.
Kiviteli, és engedélyezési tervdokumentáció szerepe a beton és vasbeton szerkezetek
- készítésénél,
- helyének meghatározásában,
- anyag mennyiségének kiszámításánál.

Alaprajzok, metszetek, homlokzati tervjeleinek értelmezése.
Előregyártott és monolit vasbeton szerkezetek jelölése, ábrázolása, anyagszükségletének meghatározása:

- alapok,
- lábazati falak,
- falak,
- pillérek, oszlopok,
- gerendák,
- födémek,
- lépcsők,
- áthidalások,
- koszorúk,
- erkélyek.

Anyagrendelés, tárolás, fuvarszervezés.
Beton és vasbeton szerkezetek méreteinek meghatározása.
Rajzi szabványok ismerete.
Vasalási tervek értelmezése.
Betonacél konszignáció alapján anyagkiírás készítése.
A munkafolyamatokhoz szükséges munkaidőigény meghatározása.
Anyagrendelés, mennyiségi egységek meghatározása.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg			x	

	feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés			x	
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal			x	

5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.5.	Csoportos versenyjáték			x	
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlat tantárgy 638 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása, beton és vasbeton szerkezetek készítési technológiáinak ismerete. Betonozási munkák előkészítése. Beton és vasbeton szerkezetek terv alapján az építési helyszínen történő kitűzése. Beton, vasbeton szerkezetek kivitelezési folyamatainak végrehajtása. Beton és vasbeton szerkezetek utókezelési módjainak ismerete alkalmazása. Rendelkezésre álló tervdokumentációk megértése, ismeretek helyén való alkalmazása

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Beton és vasbeton előállítása *180 óra*

Beton és vasbeton anyagainak ismerete.
Beton jelölések értelmezése, megfelelő szilárdságú beton alkalmazása.
Betonok kötőanyagainak, adalékanyagainak ismerete.
Frissbeton, és megszilárdult beton tulajdonságait módosító adalékszerek és kiegészítő anyagok szakszerű használata.
Beton, vasbeton alapanyagainak szakszerű tárolása.
Alapanyagok előkészítése.
Betonkeverés:
- kézi betonkeverés,
- gépi betonkeverés.

Betonkeverék szakszerű bedolgozása.
Betonacélok jelölésének ismerete.
Vasszerelési munkákat megelőző méretellenőrzés.
Betonacélok megmunkálása a gyakorlatban.
Betonacélok elhelyezése vasbeton szerkezetben.
Betonok utókezelése.
Tömörítés különböző monolit beton és vasbeton szerkezet esetében:
- kézi tömörítési eljárás,
- gépi tömörítési eljárás.

Frissbeton bedolgozás eszközei.
Betonozás, betonkeverés gépeinek használata.
Betonacél megmunkálás gépeinek használata.
Beton felületek kialakítása.
Betontakarás kialakítása.
Beton és vasbeton hibái, azok javítása.
Beton és vasbeton előállítására vonatkozó munkavédelmi előírások.
Védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása.

8.3.2. Beton és vasbeton szerkezetek készítése *283 óra*

Monolit épületszerkezetek készítése betonból és vasbetonból:
- alapok,
- pillérek, oszlopok,
- falak,
- áthidalók,
- koszorúk,
- gerendák,
- lépcsők,
- vízszintes lemezek,
- félmonolit födémek,
- betonaljzatok,
- felbeton.

Betonacélok szabása hajlítása és szerelése.
Beton utókezelése.
Munkahézag, dilatáció kialakítása különböző szerkezeteknél.
Előregyártott elemes vasbeton szerkezetek építése
Előregyártott szerkezetek emelésének, elhelyezésének eszközei, gépei.
Előregyártott szerkezetek emelésének, elhelyezésének, tárolásának szabályai.
Munkavédelmi, és környezetvédelmi ismeretek.

8.3.3. Előkészítő munkák *175 óra*

Építési helyszín előkészítési munkái.
Kitűzés.
Munkagödör kialakítás, kiegészítő földmunka, ágyazati réteg készítés, földvisszatöltés.
Zsinórállvány készítésének szabályai.
Zsinórállvány készítése, szükséges anyagok, és eszközök ismertetése, azok használata.
Munkagödör kialakítása, megtámasztása
Fogadó szerkezetek előkészítése.
Alátámasztó és megtámasztó állvány készítése.
Famegmunkálás szerszámai, gépei.
Áthidalások, koszorúk, gerendák, vízszintes lemezek alátámasztásának készítése.
Zsaluzatok bontása.
Tereprendezés.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Építési terület

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés		x		
6.	projekt	x			

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból		x		
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása		x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
6.2.	Üzemelési hibák szimulálása és		x		

	megfigyelése				
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés		x		
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
8.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10277-16 azonosító számú

Szigetelések
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10277-16 azonosító számú Szigetelések megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szigetelés	Szigetelés gyakorlat
FELADATOK		
Értelmezi a tervdokumentációt	x	x
Felméri a munkaterületet		x
Meghatározza az anyagszükségletet	x	x
Alkalmassá teszi az fogadófelületet a vízszigeteléshez	x	x
Kialakítja a vízszigetelési hajlatokat, a hajlaterősítéseket	x	x
Előkészíti, méretre vágja a szigetelőlemezt		x
Szigetelő lemezt fektet, told	x	x
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelést készít	x	x
Az alkalmazott technológiának megfelelően kialakítja, illetve megerősíti az épületszerkezeti és épületgépészeti csatlakozások környezetét	x	x
Hőszigetelés kialakítására alkalmassá teszi a fogadófelületet	x	x
Adott rendszer előírásainak megfelelően hőszigetelést készít	x	x
Elválasztó réteget, párakiegyenlítő réteget helyez el	x	x
Épületeket, épületrészeket hanghatás ellen szigetel	x	x
A kivitelezés során gondoskodik az elkészült szigetelések védelméről		x
Utólagos szigetelő munkák előtt diagnosztikához feltárást végez		x
Szakmai felügyelet mellett utólagos lemezes vízszigetelést készít	x	x
A szigetelések védelmét biztosító szerkezeteket készít		x
Saját munkájának minőségét folyamatosan és szakszerűen ellenőrzi		x
Betartja a mindenkor hatályos, az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó munkavédelmi követelményekkel	x	x

kapcsolatos előírásokat		
Betartja a környezetvédelmi előírásokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Szigetelési módok, eljárások	x	x
Szigetelésekre vonatkozó szabványok, technológiai előírások	x	
Szigetelések fogadó szerkezetei	x	x
Tervjelek	x	
Tervolvasás	x	x
Méretmegadási módok	x	
Szigetelőanyagok rögzítési módjai	x	x
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználásuk	x	x
Hő- és hangszigetelő anyagok fajtái, felhasználásuk	x	x
Szigeteléshez szükséges ragasztóanyagok fajtái, felhasználásuk	x	x
Rögzítések fajtái, rögzítő anyagok felhasználása	x	x
Vízelvezető anyagok fajtái, felhasználásuk	x	x
Anyagok tulajdonságai	x	
Anyagok kölcsönhatása, összeférhetősége	x	
A felhasznált anyagok és eljárások környezeti és egészségi kockázatai	x	
Kézi szigetelő szerszámok	x	x
Vágó-, előkészítő eszközök	x	x
Rögzítő kisgépek	x	x
Ragasztóanyag előkészítéséhez használható berendezések	x	x
Érintésvédelem	x	
Közműcsatlakozások	x	x
A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályi előírások	x	
Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos ismeretek, védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása	x	x
Környezetvédelem, hulladékkezelés	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti, épületgépészeti rajz olvasása, értelmezése, anyagszükséglet meghatározása	x	x
Szigetelési jelképek értelmezése	x	
Gépek, berendezések biztonságos használata	x	x

Vízszigetelő szerszámok használata	x	x
Hő-, és hangszigetelő szerszámok használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Precizitás	x	x
Kézügyesség		x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Irányíthatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Módszeres munkavégzés	x	x
Rendszerben való gondolkodás	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x

9. Szigetelés tantárgy 103 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A kőműves szakma munkafolyamataihoz kapcsolódó víz- hő- és hangszigetelési munkák anyagainak, technológiáinak megismerése. Talajnedvesség és talajpára elleni szigetelés készítéséhez szükséges ismeretek elsajátítása. Hőtechnikai, akusztikai és hidrotechnikai tulajdonságok alapismerete. Szigetelő anyagok alkalmazási területeinek megismerése, szigetelési munkák eszközeinek és gépeinek megfelelő használata.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Vízszigetelés *36 óra*

Hidrotechnikai tulajdonságok.
Szerkezeteket károsító nedvesség előfordulási formái.
Vízszigetelő anyagok fajtái, felhasználásuk.
Vízszigetelő anyagok kölcsönhatásai, összeférhetősége.
Bitumenes anyagú lemezszigetelések típusai.
Szigeteléshez szükséges ragasztó anyagok fajtái, felhasználásuk.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagai, szigetelési módok.
Tömegbeton szigetelés.
Szigetelések fogadószerkezetei, fogadószerkezetek előkészítése.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Sarkok, különleges csomópontok, gépészeti áttörések környezetének kialakítása.
Elválasztó és párakiegyenlítő rétegek.
Ragasztóanyag előkészítéséhez használható berendezések.
Rétegrendek és csomóponti kialakítások elemzése, rajzolása, anyagjelölése
Szigetelések kivitelezése során keletkezett hulladékok tárolása, kezelése.
Vízszigetelés kéziszerszámai.
Szigetelések ideiglenes és tartós védelme.
Meglévő szigetelések kezelése.
Utólagos lemezszigetelések szakmai felügyelet mellett való végzése.
Vízszigetelések kialakítására vonatkozó szabványok, irányelvek, szakmai előírások.
Szigetelési hibák.
Vízszigetelés készítésére vonatkozó munkavédelmi, környezetvédelmi és biztonságtechnikai előírások.

9.3.2. Hő- és hangszigetelés *36 óra*

Épületeket érő hő- és hanghatások.
Hőtechnikai alapfogalmak:

- hővezetés,
- hősugárzás,
- hőáramlás,
- hőátbocsátási tényező,
- hőtágulás,
- tűzállóság,
- hőhíd típusai épületszerkezetekre gyakorolt hatása.

Akusztikai alapfogalmak.
Hő- és hangszigetelés alapanyagai, fajtái, jellemzői és velük szemben támasztott követelmények:
- szálas szigetelő anyagok,
- üreges (porózus) szigetelő anyagok,
- ömlesztett szigetelő anyagok,
- kiegészítő anyagok és elemek,
- különleges hőszigetelő anyagok (papír, szalma, cellulóz stb.).

Hő- és hangszigetelés készítése különböző szerkezetek esetén:
- talajon fekvő padlók, aljzatok,
- falszerkezetek,
- födémszerkezetek,
- koszorúk,
- erkélyek, teraszok (fűtött tér felett).

Szigetelés fogadószerkezete és felülete.
Hő- és hangszigetelések lehetséges rögzítésmódjai.
Hő- és hangszigetelési rendszerek.
Hő- és hangszigetelések készítéséhez alkalmazott szerszámok és kisgépek.
Utólagos hő- és hangszigetelések készítésének feltételei, technológiái.
Hő és hangszigetelésekre vonatkozó szabványok, irányelvek és előírások.
Rétegrendek és csomóponti kialakítások elemzése, rajzolása, anyagjelölése.
Hő- és hangszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

9.3.3. Szakmai számítás *31 óra*

Szigetelésekre vonatkozó műszaki tervdokumentáció értelmezése.
Tervjelek, méretmegadási módok.
Fal alatti vízszigetelés mennyiségek meghatározása.
Fal alatti vízszigetelés anyagszükségletének meghatározása.
Lábazati fal vízszigetelése mennyiségek meghatározása.
Lábazati fal vízszigetelése anyagszükségletének meghatározása.
Aljzatbeton alatti vízszigetelés mennyiségek meghatározása.
Aljzatbeton alatti vízszigetelés anyagszükségletének meghatározása.
Vízszigetelést védő rendszer mennyiségének és anyagszükségletének meghatározása.
Homlokzati hőszigetelő rendszer mennyiségének és anyagszükségletének meghatározása.
Hőszigetelés mennyiségének és anyagszükségletének meghatározása:
- aljzat alatt,
- homlokzati vasbeton szerkezetek hőhíd mentesítésénél.

Hangszigetelés mennyiségének és anyagszükségletének meghatározása.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				

3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés		x		
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése			x	
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Geometriai mérési gyakorlat		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Szigetelés gyakorlat tantárgy **278 óra**

10.1. A tantárgy tanításának célja

A víz-, hő- és hangszigetelő anyagok, és eszközök megfelelő alkalmazásának elsajátítása, szigetelési módok megismerése. Épületek víz- hő- és hangszigetelésének elkészítése, elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazása. Munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Vízszigetelés készítése *72 óra*

Vízszigetelő anyagok ismerete, alkalmazása.
Talajpára, talajnedvesség elleni szigetelés anyagainak használata és készítése.
Aljzatok tisztítása, javítása, kellősítése.
Talajnedvesség és pára elleni szigetelés aljzatának előkészítése.
Talajnedvesség és pára elleni szigetelés készítése.
Szigetelő anyagok fektetése, toldása.
Bitumenes jellegű lemezszigetelések készítése.
Tömegbeton szigetelés készítése.
Fémlemez szigetelés alkalmazása.
Vízszigetelés készítés kéziszerszámainak használata.
Vízszigetelés készítéséhez szükséges gépek alkalmazása.
Szigetelések ideiglenes és hosszútávú védelme.
Szigetelési hibák, azok javítása.
Szigetelés ábrázolásának ismerete terveken.
Anyagszükséglet meghatározása tervdokumentáció alapján.
Vízszigetelések készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

10.3.2. Hő- és hangszigetelés készítése *103 óra*

Mérő- és kitűző eszközök alkalmazása.
Hő- és hangszigetelő anyagok ismerete, megfelelő alkalmazása:
- szálas szigetelő anyagok,
- üreges (porózus) szigetelő anyagok,
- ömlesztett szigetelő anyagok,
- kiegészítő anyagok és elemek felhasználása.

Hő- és hangszigetelés készítésénél alkalmazott eszközök és gépek használata.
Szigetelendő felületek előkészítése.
Hőszigetelés készítése különböző felületeken:
- lábazati fal hőszigetelése,
- nyílásáthidalások hőszigetelése,
- koszorúk hőszigetelésének elhelyezése,
- talajon fekvő padló hőszigetelése,
- födémek hőszigetelése.

Falak és födémek hangszigetelése.
Szigetelési hibák, és azok javítása.
Utólagos hő- és hangszigetelések készítésének feltételei és technológiái.
Anyagszükséglet meghatározása építészeti tervdokumentáció alapján.
Hulladékkezelés.

Hő- és hangszigetelés készítésére vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

10.3.3. Homlokzati hőszigetelő rendszer készítése *103 óra*

Homlokzati hőszigetelő rendszerek készítése:

- felület előkészítés,
- ragasztó réteg felhordása,
- profilok elhelyezése,
- hőszigetelés elhelyezése,
- rögzítési módok,
- üvegszövet háló elhelyezése,
- különböző struktúrájú vékonyvakolatok készítése,
- műgyantás lábazati vakolat készítése.

Homlokzati hőszigetelés készítésénél alkalmazott eszközök és gépek használata.

Homlokzati hőszigetelés készítésére vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Építési terület

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		

1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése		x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és		x		

	megfigyelése				
7.2.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Geometriai mérési gyakorlat		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11725-16 azonosító számú

Térburkolás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11725-16 azonosító számú Térburkolás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Térburkolás	Térburkolás gyakorlat
FELADATOK		
Ellenőrzi a burkolás megkezdése előtt a burkolandó fogadófelület minőségét, hibáit, méretét		x
Egyszerű felületek esetén burkolati tervet készít térburkoláshoz	x	x
Térburkolatok készítéséhez anyagszükségletet számol	x	x
Térburkolat kialakításához szükséges, kisebb földmunkákat végez		x
Előkészíti a munkaterületet		x
Kialakítja a térburkolat fogadófelületét (ágyazatát/aljzatát) a burkolat elhelyezéséhez		x
Kitűzi a burkolat helyét, síkját		x
Felszíni vízelvezetést készít		x
Térkövet vág		x
Térburkoló elemeket helyez el		x
Szegélyelemeket helyez el		x
Felületet tömöríti, hézagolja		x
Letisztítja a burkolatot		x
Ellenőrzi a burkolati síkot, a kialakított lejtést		x
Diagnosztizálja és javítja a térburkolatok esetleges hibáit		x
Térburkolatot újít fel		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	x
Használja az előírt munkavédelmi eszközöket		x
Betartja a munkavédelmi, biztonságtechnikai előírásokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Munkafolyamat megtervezése	x	x
Méretellenőrzés		x
Mérő és kitűző eszközök	x	x
Térburkoló szakrajz	x	
Aljzatkiegyenlítő, aljzatjavító anyagok, aljzatkiegyenlítés, aljzatjavítási munkák technológiája	x	
Burkolat kiegészítő elemek	x	x
Speciális burkoló elemek (vezetősávok kialakítása)	x	x
Hézagoló anyagok és alkalmazásuk technológiája	x	x
Térburkoláshoz használt anyagok	x	x
Térburkolat készítésének technológiája	x	x
Burkoló munkához szükséges építőipari gépek, masszakeverő, betonkeverő, vibrátorok	x	x
Talajmunkák, tömörítési munkák technológiája		x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	x

Burkolatok javítási, felújítási munkáinak technológiája	x	x
Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Építészeti műszaki tervek és dokumentációk, burkolati tervek olvasása, értelmezése	x	x
Mérő- és kitűző eszközök készség szintű használata		x
Burkoló kéziszerszámok, kisgépek használata		x
Burkolati rajz készítése	x	
Tömörítő eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Rugalmasság	x	x
Türelmesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konszenzus készség	x	x
Segítőkészség	x	x
Irányíthatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Módszeres munkavégzés		x

11. Térburkolás tantárgy 67 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, velük szemben támasztott követelmények ismerete.
Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások elsajátítása. Térburkolási tervek készítése egyszerűbb felületek esetén. Térburkoló munkák elvégzéséhez szükséges elméleti ismeretek megszerzése. Térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározása, tervdokumentációk alapján anyagszükséglet számolása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Térburkolás előkészítő munkái *14 óra*

Térburkolatok csoportosítása.
Térburkolatokkal szemben támasztott követelmények.
Térburkolat rétegrendjei.
Kitűzési feladatok.
Térburkolás talajmunkái.
Tükör kialakítása.
Földmunkák eszközei, gépei.
Talajstabilizálás.
Talajtömörítés.
Alaprétegek készítése:
- fogadószerkezetek kialakítása,
- mozgási hézagok kialakítása.

Térburkolatok készítésének eszközei, gépei.

11.3.2. Térburkolás készítése *20 óra*

Szegélyek elhelyezése.
Vízelvezetés (felszíni, szivárgó), burkolati lejtés kialakítása.
Homokágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén.
Zúzottkő ágyazatba fektetés általános előírásai különböző terhelések esetén.
Burkolóelemek fektetése:
- kézi fektetés sajátosságai,
- gépi fektetés sajátosságai,

Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása.
Burkolatfektetés habarcságyba.
Klinker, kő és beton térburkolatok jellemzői.
Kapcsolódó szerkezetek beépítése, csatlakozások kialakítása.
Térburkolatok hibái, javítása:
- sérült aljzat javítása,
- burkolatjavítás, elemek cseréje.

Burkolókövek deponálása.
Térburkolat anyagainak szállítása.
Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

11.3.3. Térburkolás tervei, anyagszükséglete *31 óra*

Térburkolati minták, fektetési mintázatok.
Térburkolat kiosztási tervének rajzolása egyszerű felületen.
Vízelvezetés és lejtés kialakítása.
Burkolati tervek olvasási, értelmezési feladatai.
Rétegrendek rajzi ábrázolása.
Járdák, szegélyek kialakítása.
Íves felületek burkolati tervei, kiosztása.
Térburkolatok komplex anyagszükséglet-számítása burkolat terv alapján:

- területszámítás,
- szükséges földmunka mennyisége,
- ágyazat kialakításához szükséges anyagok és mennyiségeik,
- darabszám (mintázat esetén típusonként),
- szükséges kiegészítők és szegély elemek száma,
- kiszerelési egység, rendelési mennyiség megadása.

11.3.4. Fogyasztóvédelmi alapismeretek *2 óra*

Alapfogalmak (termék, szolgáltatás, békéltető testület).
Piacfelügyeleti alapfogalmak.
Használhatóság ellenőrzése egy terméknél.
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók.
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés	x			
3.	vita				
4.	szemléltetés		x	x	
5.	projekt		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Térburkolás gyakorlat tantárgy 170 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Térburkolatok fogadószerkezeteinek, fogadófelületeinek ellenőrzése, előkészítése, térburkolatok kitűzésének elsajátítása.
Térburkolatok készítéséhez szükséges anyagok fajtáinak, jellemzőinek ismerete, alkalmazása a gyakorlatban. Térburkolatok készítésére vonatkozó előírások betartása. Térburkoló munkák elvégzéséhez szükséges gyakorlati ismeretek megszerzése.

Térburkolatok anyagainak, elhelyezési technológiájának meghatározása, tervdokumentációk alapján szakszerű kivitelezése.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Térburkolás követelményei, tervei, anyagszámítása *51 óra*

Térburkolatokkal szemben támasztott követelmények
Térburkolati minták.
Rajzolvasási feladatok.
Járdák, szegélyek burkolati tervei alapján a burkolat kiosztása.
Térburkolat rétegrendjei.
Térburkolatok komplex anyagszükséglet számítása burkolat terv alapján (terület, db szám, kiszerelési egység).
Burkolókövek deponálása.
Térburkolat anyagainak szállítása.

12.3.2. Térburkolás előkészítő munkái *52 óra*

Térburkolás talajmunkáink kivitelezése.
Földmunkák eszközeinek, gépeinek alkalmazása.
Térburkolatok készítésének eszközeinek, gépeinek alkalmazása.
Tükör kialakítása.
Kitűzési feladatok elvégzése.
Talajtömörítés.
Talajstabilizálás.
Alaprétegek készítése:
- fogadószerkezetek kialakítása,
- mozgási hézagok kialakítása.

12.3.3. Térburkolás készítése, befejező munkálatok *67 óra*

Szegélyek elhelyezése.
Felszíni vízelvezetés kialakítása.
Térburkolat fektetése homokágyazatba és zúzottkő ágyazatba, különböző terhelések esetén.
Burkolóelemek fektetése
Felület tömörítése, hézagolása, tisztítása.
Burkolatfektetés habarcságyba
Klinker, kő és beton burkoló elemekből térburkolatok készítése
Térburkolatok hibái, javítása:
- sérült aljzat javítása,
- burkolatjavítás, elemek cseréje,

Térburkolatok készítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Építési terület

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	megbeszélés	x			
3.	szemléltetés	x	x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		

7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11726-16 azonosító számú

Kiegészítő kőműves feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11726-16 azonosító számú Kiegészítő kőműves feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kiegészítő kőműves feladatok	Kiegészítő kőműves feladatok gyakorlat
FELADATOK		
Értelmezi a tervdokumentációt	x	x
Ellenőrzi a kiszállított nyílászáró-szerkezetek méretét és a nyílásméretet	x	x
Ellenőrzi az ajtók nyitási irányát	x	x
Ellenőrzi a vízszintes és függőleges falsíkokat	x	x
Meghatározza a nyílászáró falhoz viszonyított síkját	x	x
Műveleti sorrend szerint elhelyezi a nyílászárót		x
Ideiglenes kitámasztásokat készít	x	x
Rögzíti a nyílászárót, elkészíti a réskitöltéseket	x	x
Bontási munka előkészítéseként alátámasztásokat készít		x
Bontási, átalakítási munkákat végez	x	x
Utólagos kiváltásokat, nyílásbővítéseket alakít ki	x	x
A bontás, átalakítás során gondoskodik a környezetre vagy egészségre káros kibontott anyagok megfelelő kezeléséről	x	
A bontott anyagokat szakszerűen tárolja, gondoskodik az elszállításukról	x	
Más szakmák beavatkozásai után vakolat-, és/vagy faljavításokat végez		x
Helyreállítja a bontások, kiváltások során sérült felületeket		x
Utólagos falbekötéseket alakít ki	x	x
Különféle technológiákkal kerítést, kapu fogadószerkezetét és kerti létesítményeket készít		x
Ideiglenes alátámasztó és védőszerkezeteket épít és bont	x	x
Közreműködik az alátámasztások, zsaluzatok építésében, bontásában és karbantartásában		x
Saját munkájának minőségét folyamatosan és szakszerűen ellenőrzi	x	x
Betartja a mindenkor hatályos, az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos előírásokat	x	x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Tervolvasás, tervjelölések, anyagjelölések	x	x
Anyagnyilvántartás, anyagrendelés	x	
Anyagátvétel és tárolás szabályai	x	
Érintésvédelmi előírások	x	
Hagyományos és digitális kitűző és mérőeszközök	x	x
Alátámasztó és zsaluzó rendszerek	x	x
Épületszerkezeti alapismeretek	x	

Tartószerkezetek működésével kapcsolatos alapismeretek	x	
Faanyagokkal kapcsolatos alapvető ismeretek	x	
Anyagok és szerkezetek kölcsönhatása	x	
Méret megadás, mérettűrés	x	x
Utólagos nyílások kialakításának módjai	x	x
Nyílászárók típusa, szerkezete, elhelyezésének szabályai	x	x
Bontási munkák végzésének sorrendje	x	
Bontott anyagok építéshelyi kezelése	x	
Bontási, átalakítási munkák	x	x
Bontásnál alkalmazott eszközök	x	x
A kőműves munka során alkalmazott segédszerkezetek, szerszámok	x	x
Építőipari elektromos kézi és kisgépek biztonságos használata, villamosság biztonsággal kapcsolatos munkavédelmi ismeretek	x	x
A kőműves munka során alkalmazott segédszerkezetek felmerülő hibái	x	
Műszaki rajz	x	x
Elektronikus építési napló alapszintű ismerete	x	
A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályi előírások	x	
Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekkel kapcsolatos ismeretek, védőruhák, védőfelszerelések alkalmazása	x	x
Környezetvédelem, hulladékkezelés	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kitűző, és mérőeszközök használata	x	x
A munkavégzéshez szükséges szerszámok, eszközök és gépek meghatározása, használata	x	x
Az anyagok átvételének nyilvántartása	x	
Mennyiségérzékelés, anyagszükséglet meghatározása	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat	x	x
Mozgáskoordináció		x
Precizitás	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság		x
Irányítási készség		x
Irányíthatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Módszeres munkavégzés	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x
Gyakorlatias feladatelemzés	x	x

13. Kiegészítő kőműves feladatok tantárgy 98 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Kőműves szakmai munka során alkalmazott anyagok, eszközök és segédszerkezetek ismerete és helyes kezelése. Meglévő épületek átalakításával kapcsolatos ismeretek.
Nyílászáró szerkezetek fajtáinak, rendeltetésének megismerése. Nyílászáró szerkezetek beépítésére vonatkozó előírások bemutatása. Nyílászáró konszignációs terveinek megismerése, kitűzési feladatok elvégzése.
Bontási ismeretek alkalmazása. Bontási feladatok ütemezése, folyamatok megismerése.
A kőműves szakmával kapcsolatos szakmai, munka- és környezetvédelmi előírások megismerése és helyes alkalmazása.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül

13.3. Témakörök

13.3.1. Kőműves műszaki ismeretek *36 óra*

Tervdokumentációk, műszaki dokumentáció értelmezése.
Digitálisan készült tervdokumentáció kezelése, használata.
Építészeti műszaki rajz. Kőműves szakmai feladatról (pl. téglakiosztás, boltívszerkesztés, stb.) részletrajz (M=1:20; 1:10) készítése.
Elektronikus építési napló alapszintű ismerete.
Anyagszükséglet meghatározása, anyagnyilvántartás, anyagrendelés.
Az anyagok átvételének nyilvántartása és az ezzel kapcsolatos dokumentumok.
Anyagok szakszerű tárolása.
Anyagok és szerkezetek kölcsönhatásai.
Faanyagokkal kapcsolatos alapvető ismeretek.
Épületszerkezeti alapismeretek.
Tartószerkezetek működésével kapcsolatos alapismeretek.
Kőműves munka során alkalmazott segédszerkezetek és szerszámok, felmerülő hibák.
Hagyományos építőanyagok ismerete.
Hagyományos épületszerkezetek fajtái.
Hagyományos épületszerkezetek készítésének menete.
Hagyományos épületszerkezetek átalakítási munkái, bontása.
Fafödémek:

- csapos gerendafödém szerkezeti jellemzői,
- pórfödém szerkezeti jellemzői,
- borított gerendafödém szerkezeti felépítése.

Korszerű fafödémek szerkezeti jellemzői.
Acélgerendás födémek:

- poroszsüveg boltozat sajátosságai,
- téglatálcás födémek.

13.3.2. Bontás és átalakítás *15 óra*

Átalakítási munkák jelölése építészeti terveken, rajzolvasás.
Elbontandó szerkezetek jelölése építészeti terveken, rajzolvasás.
Helyszíni bejárás során megfigyelendő szempontok.
Bontási átalakítási munkák sajátosságai.

Bontási, átalakítási munkák előkészítése, felmérése.
Gépi és kézi bontási technológiák, bontógépek.
Közművek bontásával kapcsolatos szabályok.
Bontási, átalakítási munkák technológiai sorrendjét befolyásoló tényezők.
Biztonsági alátámasztásának, megtámasztások helyének kijelölése.
Szükséges állványzatok, kiváltó szerkezetek építésének szabályai.
Utólagos nyílások kialakításának módjai.
Utólagos falbekötések kialakítása.
Utólagos nyíláskialakítással kapcsolatos szabályok.

13.3.3. Nyílászáró szerkezetek *16 óra*

Nyílászárók fogalma.
Méret megadási módok, mérettűrés.
Nyílászárók szerkezeti alapfelépítése.
Nyílászárók anyagai:
- fa nyílászárók,
- műanyag nyílászárók,
- fém anyagú nyílászárók,
- többféle anyagból felépített nyílászáró szerkezetek.

Ajtók osztályozása működési elv alapján:
- oldalt nyíló ajtó,
- forgó ajtó,
- toló ajtó,
- lengőszárnyú ajtó,
- billenő ajtó,
- harmonika ajtó.

Ajtók osztályozása szárnyak száma szerint.
Ajtók méretei, nyitási irányuk.
Ajtók tokszerkezetei.
Küszöb kialakítása, szerepe.
Ablakok osztályozása működés szerint.
- nyíló ablakok (egy és többszárnyú),
- fix ablak,
- bukó ablak,
- bukónyíló ablak,
- tolóablak,
- billenő, forgó, emelkedő ablakok.

Ablakok osztályozása tok és szárny anyaga és szerkezete szerint.
- hagyományos ablakok,
- korszerű fa/fém/műanyag ablakok.

Ablakok szabványos méretei.
Tetősíkú ablakok típusai.
Ajtók méreteinek ellenőrzése.
Ablakok méreteinek értelmezése
Ajtók elhelyezésének szabályai a falazással egy időben.
Ajtók beépítésének technológiája utólagos elhelyezéssel.
Ablakok elhelyezésének, beépítésének szabályai.
Nyílászárók elhelyezésénél felmerülő hibalehetőségek.
Különleges nyílászárók, garázsajtók, kapuk típusai.
Különleges nyílászárók, garázsajtók, kapuk elhelyezésének technológiája.

Nyílászáró konszignáció tartalma szerepe.
Nyílászárók beépítéséhez szükséges anyagok mennyiségének kiszámítása.
Nyílászárók beépítésére vonatkozó munkavédelmi előírások.

13.3.4. Munkavédelem és szakmai előírások *31 óra*

A szakmaterülettel kapcsolatos jogszabályok.
Munkavégzés során szükséges személyi védőfelszerelések.
Munkavégzés során alkalmazandó védőintézkedések.
Munkaterületen létesítendő munka- és balesetvédelmi szerkezetek (pl. védőkorlát, védőháló, stb.).
Hagyományos és digitális kitűző és mérőeszközök használata.
Építőipari elektromos kézi és kisgépek biztonságos használata.
Villamosság biztonsággal kapcsolatos munkavédelmi ismeretek, érintésvédelmi előírások.
Bontási és átalakítási munkákra vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.
Bontási és átalakítási munkák anyagszükségletének meghatározása.
Bontott anyagok tárolásának szabályai.
Bontási hulladék, bontási munkák kapcsán felmerülő veszélyes anyagok kezelése.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem,
Számítógép terem,
Tanműhely,
Építési terület

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás		x		
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Anyagminták azonosítása		x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Kiegészítő kőműves feladatok gyakorlat tantárgy 165 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Kőműves szakmai munka során alkalmazott eszközök és segédszerkezetek helyes kezelése. Nyílászáró szerkezetek falazással együtt történő és utólagos szakszerű beépítésének elkészítése. Bontási, átalakítási munkák elvégzéséhez szükséges szakmai gyakorlati ismeretek elsajátítása

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül

14.3. Témakörök

14.3.1. Nyílászáró beépítése *67 óra*

Tervek, műszaki leírások megismerése.
Engedélyezési és kiviteli tervdokumentációk iránymutatása a nyílászárók helyének meghatározásában, az elvek gyakorlati alkalmazása.
Nyílászáró konszignáció értelmezése, tervolvasás.
Hagyományos és digitális mérőeszközök használata.
Hagyományos és digitális kitűző eszközök használata.
Nyílászáró tengelyvonalának, nyílásirányának meghatározása.
Ajtó helyének kitűzése falazással egy időben.
Ajtó helyének kitűzése utólagos beépítéskor.
Ablak helyének kitűzése.
Falegyen, függőleges és vízszintes falsíkok ellenőrzése.
Nyílászárók méretének ellenőrzése.
Beépítési magasságok meghatározása külső falakon.
Beépítési magasságok meghatározása belső falakon.
Ajtó tokszerkezetének rögzítése főfalba.
Ajtó tokszerkezetének rögzítése válaszfalba.
Ablakok tokszerkezetének rögzítése.
Beállítás vízszintes és függőleges síkjainak ellenőrzése.
Küszöbök magasságának beállítása.
Utólagos nyíláskiváltásnál nyílászáró helyének kivésése.
Utólagos nyíláskiváltásnál nyílászáró tokszerkezetének rögzítése.
Rögzítő elemek, tömítő anyagok használata.
Kézi szerszámok használata.
Beépítési hibák, azok javítása.
Különleges nyílászárók, kapuk, garázsajtók fogadó szerkezetének elhelyezése.
A nyílászárók beépítéséhez szükséges anyagok mennyiségi meghatározása.
Munkabiztonsági előírások, védőeszközök használata.

14.3.2. Bontás *67 óra*

Bontásra vonatkozó tervdokumentációk értelmezése.
Elbontandó szerkezetek jelölésének értelmezése építészeti terveken.
Bontási, munkák előkészítése, felmérése, helyszíni bejárás.
Biztonsági alátámasztásának, megtámasztások helyének kijelölése.
Hagyományos épületszerkezetek bontása.
Fafödémek bontása.

Bontást segítő állványzatok építése.
Munkaterületen létesítendő munka- és balesetvédelmi szerkezetek (pl. védőkorlát, védőháló, stb.) elhelyezése.
Bontott anyagok tárolása.
Bontási munkák biztonságtechnikai előírásainak betartása.
Bontási munkák előkészítése.
Részleges és teljes bontási munka végzése.
Bontási munkák technológiájának meghatározásra.
Bontási munkáknál alkalmazott eszközök, gépek használata.
A bontási terület tisztántartása, bontott anyagok osztályozása.
Környezetvédelemi elvek és előírások.
Bontási munkáknál felmerülő anyagmennyiségek számítása.
Bontási munkákra vonatkozó munkavédelmi előírások.

14.3.3. Javítás, átalakítás és egyéb kőműves munkák 31óra

Átalakítási munkák jelölése építészeti terveken, rajzolvasás.
Átalakítási munkák előkészítése.
Az átalakítási munkák technológiájának meghatározása.
Átalakítások terv alapján való kivitelezése.
Hagyományos építőanyagok ismerete, alkalmazása.
Hagyományos kőműves falszerkezetek (hagyományos tégla, kő, vályog, vegyes falazat, stb.) készítése, kiegészítése.
Fafödémek készítése, kiegészítése.
Utólagos nyíláskiváltások kitűzése.
Utólagos falbekötések kialakítása.
Faláttörések terv szerint való kivitelezése.
Boltozati áttörések terv szerint való kialakítása.
Vakolat és faljavítások végzése.
Helyreállító kőműves feladatok végzése.
Átalakításnál szükséges segédszerkezetek, állványzatok építése, bontása.
Átalakítási munkáknál alkalmazott eszközök, gépek használata.
Az átalakítási munkákhoz szükséges anyagok mennyiségi meghatározása.
Kerítések, kerti létesítmények kivitelezése.
Átalakítási munkákra vonatkozó munkavédelmi és környezetvédelmi előírások.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Építési terület

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés		x		

3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		

6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Geometriai mérési gyakorlat	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Mérési gyakorlatok, az épületek kitűzése, zsinórállvány alkalmazása.
Műszaki tervek alapján való munkavégzés.
Hagyományos és korszerű falazási technológiák alkalmazása.
Teherhordó és nem teherhordó falszerkezetek kivitelezése, felújítása, javítása.
Falazott boltövek, boltozatok készítése.
Falazás és vakolás kézi szerszámainak és gépi eszközeinek használata.
Habarcskeverés.
Kézi és gépi vakolási technológiák alkalmazása különböző háttérszerkezeteken, külső és belső térben oldalfalon és mennyezeten, különféle anyaggal és felületi kialakítással.
Kőműves munkákhoz egyszerű állványzat építése és bontása.
Anyagok, szerkezeti elemek és segédszerkezetek szakszerű tárolása.
Kézi és gépi betonkeverés, a betonok összetevői, adalékszerek alkalmazása, betonkeverékek bedolgozása, a betonozás, betonkeverés gépeinek használata.

A 2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Betonacélok megmunkálása, szerelése és elhelyezése, a betonacélmegmunkálás gépeinek használata.
Kézi és gépi tömörítés különböző monolit beton és vasbeton szerkezetek esetében.
Beton felületek készítése.
Betonok és vakolatok utókezelése.
Kitűzési feladatok, mérő- és kitűző eszközök alkalmazása.
Anyagszükséglet számítása.
Monolit beton vagy vasbeton épületszerkezetek készítése, ezek zsaluzása hagyományos és korszerű zsaluzattal, zsaluzatbontás.
Munkahézag, dilatáció kialakítása különböző szerkezeteknél.
Előregyártott vasbeton szerkezetek kivitelezése.
Talajpára, talajnedvesség, üzemi és használati víz elleni különböző anyagú szigetelések készítése, a fogadófelületek előkészítése, szigetelések védelme, szigetelési hibák javítása, a szükséges szerszámok és gépek alkalmazása.

A 3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Hő- és hangszigetelés készítésénél alkalmazott eszközök és gépek használata.
Különféle anyagú hőszigetelések készítése falak, lábazatok, nyílásáthidalások, koszorúk, talajon fekvő padlók, födémek esetében.
Falak, födémek hangszigetelése.
Utólagos hő- és hangszigetelése készítése.
Térburkolatok burkolati kiosztása.
Térburkolatokkal kapcsolatos földmunkák, térburkolat fogadószerkezetének kialakítása.
Különféle anyagú, különféle ágyazatba fektetett térburkolatok készítése, javítása, a hozzájuk tartozó földmunkák eszközeinek, gépeinek alkalmazása.

5.51.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 543 06
Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 543 06 Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 543 06

A szakképesítés megnevezése: Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 12. Nyomdaipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XIX. Nyomdaipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 12. Nyomdaipari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása

audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)

- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)

- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.
A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis

- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:
- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. A szegregáció a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális

gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás

kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.

- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel

írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.

- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	Gyártáselőkészítés	1,5						1			1	
	Gyártáselőkészítés gyakorlata					2			2			2
10237-12 Kézi könyvkötés	Kézi könyvkötés	3			3							
	Kézi könyvkötés gyakorlata		10			3			1			
10238-12 Munkajog, munkabiztonság	Jogi alapismeretek										0,5	
	Munkavédelem	1		70			105			105		
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	Könyvgyártás	1			2			2,5			1	
	Könyvgyártás gyakorlata		4			4			4			5
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	Könyvkötészeti gépek				3						0,5	
	Könyvkötészeti gépek gyakorlata					4			5			2,5
10241-12 Nyomtatvány-feldolgozás	Nyomtatvány-feldolgozás							2,5			1	
	Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata								3			5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		8	13		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	**Gyártáselőkészítés**	**54**						**36**			**32**		**122**
	Nyomdaipari alapismeretek	*54*											*54*
	Gyártástervezés							*36*			*16*		*52*
	Minőségbiztosítás										*16*		*16*
	Gyártáselőkészítés gyakorlata					**72**			**72**			**64**	**208**
	Műszaki dokumentáció készítése					*72*						***32***	*104*
	Számlázás, utókalkuláció								*72*			*32*	*104*
10237-12 Kézi könyvkötés	**Kézi könyvkötés**	**108**			**108**								**216**
	Nyomdaipari anyagismeret	*36*			*36*								*72*
	Kézi könyvkötés technológiája	*36*			*36*								*72*
	Szakrajz	*36*			*36*								*72*
	Kézi könyvkötés gyakorlata		**360**			**108**			**36**				**504**
	Kötészeti anyagok vizsgálata		*72*										*72*
	Könyvkötés		*144*			*36*							*180*
	Kötészeti műveletek		*144*			*72*			*36*				*252*

10238-12 Munkajog, munkabiztonság	**Jogi alapismeretek**										**16**		**16**
	Jogi alapismeretek										*8*		*8*
	Szerződéskötés										*8*		*8*
	Munkavédelem	**36**											**36**
	Baleset-, tűz-, és katasztrófavédelem	*18*											*18*
	Környezetvédelem	*18*											*18*
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	**Könyvgyártás**	**36**			**72**			**90**			**32**		**230**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	*18*			*36*			*36*			*16*		*106*
	Könyvkikészítés	*18*			*36*			*54*			*16*		*124*
	Könyvgyártás gyakorlata		**144**			**144**			**144**			**160**	**592**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés		*72*			*72*			*72*			*80*	*296*
	Könyvkikészítés		*72*			*72*			*72*			*80*	*296*
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	**Könyvkötészeti gépek**				**108**						**16**		**124**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek				*36*								*36*
	Drótfűző, cérnafűző gépek				*36*								*36*
	Könyvgyártó gépsorok				*36*						*16*		*52*
	Könyvkötészeti gépek gyakorlata					**144**			**180**			**80**	**404**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése					*72*			*72*				*144*
	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése					*72*			*36*				*108*
	Könyvgyártó gépsorok működtetése								*72*			*80*	*152*
10241-12 Nyomtatvány-feldolgozás	**Nyomtatvány-feldolgozás**							**90**			**32**		**122**
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok							36			16		52
	Nyomtatvány-feldolgozás gépei						**105**	54		**105**	16		70
	Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata			**70**					**108**			**160**	**268**
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok								*54*			*80*	*134*
	Nyomtatvány-feldolgozó gépek működtetése								*54*			*80*	*134*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**288**	**468**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		948/29,4%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2272/70,6%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a

felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek,

védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10236-12 azonosító számú

Gyártáselőkészítés, minőségügy

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10236-12 azonosító számú, Gyártáselőkészítés, minőségügy megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	Gyártáselőkészítés			Gyártáselőkészítés gyakorlata	
	Nyomdaipari alapismeretek	Gyártástervezés	Minőségbiztosítás	Műszaki dokumentáció készítése	Számlázás, utókalkuláció
FELADATOK					
Fogadja a megrendeléseket		x			
Kapott anyagokat ellenőriz		x	x		
Eldönti, hogy a rendelkezésre álló kapacitás és technológia alkalmas-e a megrendelő által kért munka elvállalására		x	x		
Ellenőrzi, hogy a kért határidőre elkészíthető-e a feladat		x			
Kiválasztja a megrendelésnek megfelelő technológiát		x			
Elkészíti a műhelytáskát			x	x	
Kiállítja a munkatáskát a megrendelés alapján			x	x	x
Beszerzi az alap- és segédanyagokat, szerszámokat		x			
Felveszi a kapcsolatot az esetleges alvállalkozókkal		x			
Ütemezi a gyártást a termelési programban		x		x	
Ellenőrzi a munkába vett alapanyagok minőségét		x	x		
Folyamatos kapcsolatot tart a megrendelővel		x	x	x	
Dokumentálja az egyes műveletek elkészülésének határidejét			x	x	x
Ellenőrzi az első, indulópéldány minőségét			x	x	
Gyártás közben folyamatosan ellenőrzi és dokumentálja a minőséget			x	x	
Mintát vesz a terméktanúsításhoz		x	x	x	x
Ellenőrzi a végtermék minőségét		x	x	x	
Ellenőrzi a csomagolás mennyiségét és minőségét		x	x	x	x
Együttműködik a megelőző és a követő technológiai műveletet végzővel		x	x	x	
SZAKMAI ISMERETEK					
Speciális ágazati szoftverek	x				
Tipográfiai szabályok	x				
Nyomdatermékek fajtái	x				
Nyomdatermékek jellemzői	x				
Nyomtatvány típusok elemei	x				
A szerzői jogi szabályok	x				
Kiadványszerkesztés szabályai	x				
Nyomdai eredetik, adathordozók	x				

Formakészítés technológiai lehetőségei	x				
Nyomtatás technológiai lehetőségei	x				
Kötészet technológiai lehetőségei	x				
Gyártási dokumentációk	x	x	x	x	x
Szakmai számítások és szoftverei	x	x		x	x
Utókalkulációt végző, számlázó szoftverek		x		x	x
Termelésprogramozás		x		x	
Anyaggazdálkodás				x	x
Ügyfélkezelés		x	x	x	
Formakészítési technológiai folyamatok	x				
Nyomtatási technológiák, folyamatok	x				
Papírok, egyéb nyomathordozók gyártása, fajtái, tulajdonságai	x				
Festékek, ragasztók gyártása, fajtái, tulajdonságai	x				
Minőségbiztosítás		x	x	x	x
Audit rendszere, módja			x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Speciális nyomdaipari szoftverek alkalmazása	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvhasználat	x	x		x	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		x	x
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Pontosság		x			x
Precizitás	x		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x				x
Kezdeményezőkészség	x	x	x		
Visszacsatolási készség	x	x	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Értékelés	x		x		x
Helyzetfelismerés	x	x		x	
Tervezés	x	x		x	

4. Gyártáselőkészítés tantárgy 122 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A nyomdaipari termékek, alapfogalmak, mértékegységek és a termeléshez szükséges anyagok megismerése, az egymásra épülő technológiák, műszaki dokumentációk értelmezése. Bemutassa az egész nyomdaipari struktúrát – a megrendeléstől, a kész-termék leszállításáig, az árajánlattól az utókalkulációig

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Nyomdaipari alapismeretek *54 óra*

A nyomdászat története, a nyomdaipar kialakulása és fejlődése napjainkig.
Papírok, egyéb nyomathordozók gyártása, fajtái, tulajdonságai.
Festékek, ragasztók gyártása, fajtái, tulajdonságai.
Nyomdatermékek fajtái, csoportosításuk.
Nyomdatermékek jellemzői.
Nyomtatvány típusok elemei.
Tipográfia, a tipográfia szabályai.
Metrikus és tipográfiai mértékrendszerek.
Nyomdai eredetik és adathordozók.
Szöveg- és képfeldolgozás technológiája.
Speciális ágazati szoftverek.
Formakészítés technológiai lehetőségei, folyamata.
Kiadványszerkesztés szabályai, folyamata.
Nyomóforma-készítés programjai.
Nyomtatási eljárások.
Nyomtatási eljárások lehetőségei, folyamata.
Kötészet technológiai lehetőségei.
Gyártási dokumentációk elemei.
Szakmai számítások és szoftverei.
Szerzői joggal kapcsolatos nyomdai tevékenység.

4.3.2. Gyártástervezés *52 óra*

Ügyfél kapcsolatok rendszere.
Folyamatos kapcsolatot tart a megrendelővel
Rendelésfelvétel a technológiai lehetőségek és a teljesítési határidők betarthatóságának figyelembevételével.
Megrendeléshez megfelelő technológia kiválasztása.
Alkalmas technológia és kapacitás meghatározása.
Gyártási dokumentációk készítése, éves beszámolók, üzleti könyvek.
Műhelytáska felépítése.
Termelésprogramozás, különös tekintettel a szűk keresztmetszetekre.
Szakmai számítások, szakmai számítások és árkalkulációk szoftverei.
Nyomdai eredetik és adathordozók.
Formakészítési és nyomtatástechnológiai folyamatok.

Könyvkötészeti technológiai folyamatok.
Expediálás, utókalkuláció és számlázás.
Utókalkulációt végző, számlázó szoftverek ismerete.
Anyaggazdálkodási tevékenység.
Ügyfélkezelés.

4.3.3. Minőségbiztosítás *16 óra*

Minőségbiztosítás célja és szükségessége.
Minőségbiztosítás fajtái.
Minőségbiztosítás dokumentálása.
Pontos, hiánytalan, folyamatos adatkezelés.
Termelési adatok pontos vezetése.
Folyamatos minőség-ellenőrzés és dokumentálás.
Audit rendszere, módja.
Munkába vett alapanyagok minőségének ellenőrzésének lehetőségei.
Első, indulópéldány minőségének ellenőrzése.
Minta vétel módja a terméktanúsításhoz.
Gyártás közi ellenőrzés, és dokumentálás lépései.
Végtermék minőségi ellenőrzésének módja.
Csomagolás mennyiségi és minőségi ellenőrzésének módja.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Gyártáselőkészítés gyakorlata tantárgy 208 **óra**

5.1. A tantárgy tanításának célja

A nyomdaipari termékek, alapfogalmak, mértékegységek és a termeléshez szükséges anyagok gyakorlati alkalmazása.
Az egymásra épülő technológiák, műszaki dokumentációinak készítése.
Kép és szövegfeldolgozó programok lehetőségeinek megismerése.
A nyomdaipari folyamatok gyakorlatban történő alkalmazása – a megrendeléstől, a késztermék leszállításáig.
A kalkulációs és számlázó szoftverek gyakorlati alkalmazása

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra és a Gyártáselőkészítés tantárgy elméleti óráin elsajátított tananyagra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Műszaki dokumentáció készítése *104 óra*

Egy képzelt megrendelés alapján – számítógépes szoftverrel –
a szükséges paraméterek meghatározásával.
Szakmai számítások (terjedelemszámítás, anyagszükséglet, hozzálékok, árak stb.)
Az egyes műveletek rendszerezése.
Az elkészítési időpontok, korrektúrafordulók meghatározása.
A szállítási adatok meghatározása.
Az egyes munkaterületek részére műhelytáska készítése.
Kiállítja a munkatáskát a megrendelés alapján
Alap- és segédanyagok, szerszámok beszerzése.
Kapcsolat felvétel az esetleges alvállalkozókkal.
Gyártást a termelési programban ütemezi.
Az egyes műveletek elkészülésének határidejének dokumentálása.
A munkába vett alapanyagok minőségének ellenőrzése.
Az első, indulópéldány minőségének ellenőrzése.
Gyártás közbeni folyamatos minőségi ellenőrzés és dokumentálás.
Minta vétel a terméktanúsításhoz.
Csomagolás mennyiségi és minőségi ellenőrzése.
Együttműködés a megelőző és a követő technológiai műveletet végzővel.

5.3.2. Számlázás, utókalkuláció *104 óra*

Árajánlat készítése.
Az egyes műveletek árának meghatározása.
Anyagköltség kiszámítása.
Hozzálék mennyiségének meghatározása.
Gépóra, üzemóra meghatározása.
Esetleges utólagos változtatások, szerzői korrektúra.
Utókalkuláció készítése
Számla készítése.
Különböző értékű Áfa-tartalom számítása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy a szakma képzésének megfelelő tanműhely vagy gazdálkodó szervezet.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	Szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		-

4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10237-12 azonosító számú

Kézi könyvkötés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10237-12 azonosító számú, Kézi könyvkötés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10237-12 Kézi könyvkötés	Kézi könyvkötés			Kézi könyvkötés gyakorlata		
	Nyomdaipari anyagismeret	Kézi könyvkötés technológiája	Szakrajz	Kötészeti anyagok vizsgálata	Könyvkötés	Kötészeti műveletek
FELADATOK						
Egyedi kötészeti feladatokat ellát				x		x
Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja		x				x
Gyűjtőkötések fedelét, díszíti, aranyozza		x				x
Gyűjtő- és díszdobozokat készít			x	x		x
Meghatározza a kiszabandó anyag méretét és szálirányát		x	x	x	x	
Vágógépen anyagot szab, méretre vág		x			x	x
Íveket hajtogat	x	x		x	x	x
Előzéket készít, a könyvtest íveit összehordja		x			x	
Felvarrja az íveket		x			x	x
Ragasztót készít	x	x		x	x	x
Könyvtestet ragasztóval egyesít		x			x	
Könyvtestet, egyéb nyomdaterméket körülvág		x			x	x
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver		x			x	
Metszést fest			x		x	
Oromszegőt varr	x	x			x	x
Könyvtáblát készít		x		x	x	
Beakasztást végez		x			x	x
Könyvet betábláz, borítja, díszíti		x	x		x	
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt		x				x
Kézi számozó készüléket használ		x				x
Drótfűzést végez, spiráloz	x	x		x	x	x
Nyomdaterméket ragaszt, hajtogat, összehord	x	x	x			x
Félkemény kötést készít	x	x			x	x
Használt, kötészeti hibás, sérült könyvet szétszed, sérüléseit javítja		x		x		x
Késztermékét csomagol					x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Könyvkötési szerkezetek		x	x		x	
Könyvkötési stílusok			x		x	x
A régi könyvekben felhasznált anyagok tulajdonságai	x	x		x		
Vásznak, bőrök fajtái, tulajdonságai	x			x		
Borítópapírok, lemezek, előzékpapírok fajtái, tulajdonságai	x		x	x		
Ragasztók, fűzőanyagok fajtái, tulajdonságai	x		x	x		
Az anyagszabás, a hajtogatás technológiái	x	x			x	x
Előzékelés technológiái	x	x			x	x

Fűzés technológiái		x			x	x
Préselés technológiája		x			x	x
Könyvtest-kikészítés technológiái		x			x	
Kézi ragasztókötés folyamata		x			x	
Betáblázás technológiái		x			x	
Albumok készítésének technológiái		x	x			x
Díszdoboz készítés technológiái			x			x
Egyenes vágógép, kézi lemezolló működése, kezelése		x			x	x
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek, drótfűzőgépek működése, kezelése		x			x	x
Egyéb kisgépek működése, kezelése		x				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x		x		x
Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x			x	
Szabadkézi rajzolás		x	x			
Esztétikai érzék	x		x		x	x
Könyvkötészeti kéziszerszámok használata		x			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás		x	x		x	x
Önállóság		x	x	x		x
Kézügyesség		x	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kezdeményező készség		x		x	x	x
Közérthetőség	x		x		x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés		x		x	x	x
Intenzív munkavégzés					x	x
Tervezési képesség		x	x		x	x

6. Kézi könyvkötés tantárgy 180 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a könyvkötés és a nyomdászat történetét. A tanuló sajátítsa el a könyvkötő feladatait. Ismerje meg a könyvkötés anyagait, könyvkötési szerkezeteket és stílusokat. Sajátítsa el az ívek hajtogatásától a kész könyv csomagolásáig terjedő munkafázisokat. A kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Nyomdaipari anyagismeret *68 óra*

Az iparban használatos anyagok csoportosítása.
Papírok fajtái, csoportosítása, tulajdonságaik.
Papírok gyártási folyamata.
Szabványos papírméretek.
Műanyag, textil, fém és egyéb anyagú nyomathordozók gyártása, tulajdonságaik.
Vásznak fajtái, tulajdonságai.
Bőrök fajtái, tulajdonságai.
Különböző nyomdaipari eljárásoknál használt festékek fajtái, gyártása, tulajdonságaik.
Nyomdaiparban használatos ragasztók fajtái.
Szerves alapanyagú ragasztók fajtái, tulajdonságuk, gyártási folyamata.
Szerves alapanyagú ragasztók felhasználási területei.
Szintetikus ragasztók fajtái, tulajdonságuk, gyártási folyamata.
Szintetikus ragasztók felhasználási területei.
Borítópapírok, lemezek, előzékpapírok fajtái, tulajdonságai.
Fűzőanyagok fajtái, tulajdonságai.
Cérna, drót felhasználási területeik.
A régi könyvekben felhasznált anyagok tulajdonságai.

6.3.2. Kézi könyvkötés technológia *68 óra*

Könyvkötés típusai, szabványos könyvalakok.
A kötött könyv szerkezete.
Fedél, előzék, könyvtest, védőborító tulajdonságai.
Az anyagszabás, a hajtogatás technológiái.
Kiszabandó anyag méretének és szálirányának meghatározása.
Vágógépen anyag szabásának, méretre vágásának módja.
Ív hajtogatás technikája.
Préselés technológiája.
Könyvtest ereszre verésének technikája.
Könyvtest-kikészítés technológiái, különböző ívegyesítési módok.
Gyűjtőkötés technológiája.
Kézi ragasztókötés folyamata.
Albumok készítésének technológiái.
Előzékelés technológiája.

Fűzés, préselés, kézi ragasztókötés.
Betáblázás technológiája.
Gerincet gömbölyítésének technológiája.
Könyvtáblakészítés anyagai, technológiája.
Díszítési módok, magas fényű vagy matt fólia.
Régi könyvekben alkalmazott technikák, metszésfestés, oromszegő stb.
A kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése

6.3.3. Szakrajz *44 óra*

Nyers méret, körülvágott méret margóarányok különböző nyomdai termékeknél.
Kötés-, fej-, láb-, vágási margók mérete.
Tipográfiai arányok, aranymetszés.
Tükörrajzolás, vágási méretek jelölése.
Különböző nyomtatványok alakjának, margóinak rajzolása.
Esetleges díszítőelemek, emblémák, logók rajzolása.
A műszaki rajz alapjai.
Lépték fogalma.
Méretarány, méretezés, vonalfajták.
Síkábrázolás, vetületek, térábrázolás.
Ábrázolási rendszerek.
Axonometria, perspektíva.
Elektronikus 3D ábrázolási rendszerek.
Szabadkézi rajzolás.
Rajz készség fejlesztése.
Gyűjtő- és díszdobozok tervezése.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Kézi könyvkötés gyakorlata tantárgy 360 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje fel a gyakorlatban is a nyomdaipari alapanyagokat. A tanuló legyen képes anyagvizsgálatok elvégzésére. Ismerje meg az anyagok alkalmazhatóságának, feldolgozhatóságának kérdéseit. A tanuló sajátítsa el a kézi könyvkötés anyagainak előkészítését, a könyvkötészeti feladatok önálló ellátását. Ismerje meg a műszaki leírásokat, alkalmazza a különleges kötészeti technikákat. Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a kézi könyvkötés tantárgy elméleti tartalmára épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Kötészeti anyagok vizsgálata *72 óra*

Kézi egyenes vágógép használata.
Ragasztók, cérnák, varróeszközök előkészítése.
Papírok tapintás útján történő rendszerezése, anyaguk meghatározása, felületük, súlyuk, színük alapján.
Laboratóriumi alapvizsgálatok.
Fóliák, fém- és műanyag-nyomathordozók felhasználásának megvizsgálása.
Szálirány meghatározása, ívszámolási feladatok.
Papírminták gyűjtése, rendszerezése.
Vásznak nyomdai alkalmazása.
Festékek-fóliák alkalmazása különböző nyomathordozókra.
Természetes és szintetikus alapú ragasztók alkalmazása.
Papírminták felismerése, elemzése.
Anyagminták vizsgálata megfigyeléssel, tapintással, lupéval, mikroszkóppal, nedvesítéssel, hajtogatással, égetéssel.
Vizsgálati eredmények értékelése.
Technológiai minták feldolgozhatóságának elemzése.
Írásos elemzések készítése.
Papír- és más nyomathordozó minták, kellékek gyűjtése, rendszerezése.

7.3.2. Könyvkötés *144 óra*

A szabványos könyvalakok.
A kötési mód meghatározása.
Nyers méret, körülvágott méret.
Kiszabandó anyag méretének és szálirányát
Vágógépen anyag szabása, méretre vágása.
Egyenes vágógép, kézi lemezolló működtetése, kezelése.
Kéziszerszámok, vágógépek biztonságos használata.
Előzék készítése.
A könyvtest íveinek összehordása.
Ragasztót készít.
Oromszegőt ragasztása.
Beakasztást végez.
Könyvtestet ragasztóval egyesít.
Ívek egyesítése, kézi vagy drótfűzéssel.
Drótfűzés készítése, spirálozás.
Drótfűzőgépek működtetése, kezelése.
Félkemény kötést készít.
Könyvtest kikészítés, körbevágás.
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver.
Metszést fest.
Könyvtáblát készít.

7.3.3. Kötészeti műveletek *144 óra*

Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja.
Gyűjtőkötések fedelét, díszíti, aranyozza.
Fedél díszítése, borítása.
Régi vagy kötészeti hibás könyvek szétszedése, sérülések javítása.
Többgarnitúrás számlatömbök számozása, perforálása.
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek működtetése, kezelése.
Egyéb kisgépek működtetése, kezelése.
Kézi számozó készüléket használ.
Gyűjtő- és díszdobozokat készít.
Nyomtatványok díszítése.
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt.
Alkalmi nyomtatványok, könyvfedelek prégelése.
Védőborítók, többboldalas meghívók bígelése.
Egyes nyomtatványok spirálozása.
Fénykép, plakát kasírozása.
Egyedi kötészeti feladatokat ellát.
Késztermék csomagolása.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről			x	Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10238-12 azonosító számú

Munkajog, munkabiztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10238-12 azonosító számú, Munkajog, munkabiztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10238-12 Munkajog, munkabiztonság	Jogi alapismeretek		Munkavédelem	
	Jogi alapismeretek	Szerződéskötés	Baleset-, tűz- és katasztrófavédelem	Környezetvédelem
FELADATOK				
Tájékozódik a tanulás, a munkavállalás, aktuális gazdasági és jogi feltételeiről	x			
Tanulói szerződést köt	x	x		
Alkalmazza a munkavállalói jogait és teljesíti kötelességeit	x			
Betartja a munkabiztonsággal kapcsolatos előírásokat	x		x	
Betartja a tűz jelzésére és bejelentésére vonatkozó szabályokat			x	
Szükség esetén használja a tűzoltó készülékeket és a tűzoltó eszközöket			x	
Betartja a tűzvédelmi szabályzatot és a tűzriadó-tervet			x	
Betartja a katasztrófavédelem utasításait			x	
Szükség esetén kitölti a baleseti jegyzőkönyvet			x	
Betartja a védőeszközök használatára vonatkozó szabályokat			x	
Biztosítja a berendezések és eszközök működőképességét			x	
Pontosan vezeti a gépek és technológiák munkavédelmi dokumentumait			x	
Figyelemmel kíséri az érintésvédelmi, villámvédelmi, tűzvédelmi felülvizsgálatok rendszerességét			x	
Tisztában van a környezetvédelem jelentőségével				x
Megtervezi a hulladékkezelés módját				x
Dokumentálja a veszélyes hulladék keletkezését, tárolását, megsemmisítését				x
SZAKMAI ISMERETEK				
A különböző vállalkozási formák jellemzői	x	x		
Jogi alapfogalmak, a jog különböző ágai	x	x		
Tanulói jogok és kötelességek	x	x		
A szerződéskötéshez kapcsolódó szabályok, előírások		x		
Munkajogi szabályok	x			
Dokumentáció és adminisztráció	x	x	x	x
Munkavédelmi előírások			x	
Egészség- és balesetvédelmi előírások			x	
Tűzvédelmi előírások			x	
Katasztrófavédelmi előírások			x	x
Környezetvédelmi előírások				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Középfokú számítógép kezelői készség	x	x	x	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x
Szakmai nyelvű íráskészség		x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önállóság	x	x	x	x
Döntésképesség		x	x	x
Pontosság	x	x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kezdeményezőkészség		x	x	x
Határozottság		x	x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	
Körültekintés, elővigyázatosság		x	x	x
Helyzetfelismerés		x	x	

8. Jogi alapismeretek.tantárgy 16 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje az iskolával, a munkahellyel kapcsolatos aktuális jogi, gazdasági feltételeket.
Ismerje jogait és kötelességeit.
Ismerje és tartsa be az iskola házirendjét, tanulási, viselkedési szabályait.
Ismerje a munkavédelmi előírásokat, a tűz- és balesetvédelem, valamint a környezetvédelmi előírásokat.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Jogi alapismeretek *8 óra*

Vállalkozási alapismeretek, vállalkozási formák.
Gazdasági társaságokra vonatkozó szabályok.
A különböző vállalkozási formák jellemzői
Jogi alapfogalmak, a jog különböző ágai.
Jogviszony alanyai.
Munkatörvénykönyv vonatkozó előírásai.
Munkaviszony létesítése.
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése.
Munkajogi szabályok.
Kártérítési felelősség, kötelezettség.
Munkaügyi jogvita.
Munkaruha, védőruha, védőkesztyű egyéb egyéni védőeszközök.
Anyagi juttatások, ösztöndíjak mértéke, rendszere.
Munkavégzéshez szükséges tisztálkodó szerek, kézkrémek egyéb védőanyagok
Alkalmazza a munkavállalói jogait és teljesíti kötelességeit
A tanulók jogai, kötelességei.
Tanulás, munkavállalás aktuális gazdasági és jogi feltételei.

8.3.2 Szerződéskötés *8 óra*

A szerződéskötéshez kapcsolódó szabályok, előírások
A szerződés létrejötte.
A szerződés alakja.
A szerződés érvénytelensége.
A szerződés módosítása.
A munkaszerződés elemei.
Szerződéskötés dokumentációja és adminisztrációja.
Szerződések törvényessége.
Kötelező írásbeliség, szerződés kötése, felbontása.
Tanulói szerződést kötés.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

8.5.1 *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Munkavédelem tantárgy 32 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Általános és szakmához kapcsolódó munka- és balesetvédelmi előírások megismerése.
Tanulók, dolgozók terhelhetőségének megismerése.
A kötészeti gépek, berendezések biztonságos használatának megismertetése.
A tevékenységhez kapcsolódó tűzvédelmi szabályok elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1 Baleset-, tűz- és katasztrófavédelem ***24 óra***

Munkavédelem célja, feladata.
Általános és helyi balesetvédelmi előírások.
Munkáltató munkavédelmi feladatai.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
A munkavédelmi képviselő szerepe.
Foglalkozási ártalmak a nyomdaiparban.
A nyomdaipari munkahelyek kialakításának munkavédelmi követelményei.
Anyagmozgatás és tárolás előírásai.
A munkahelyi világítás és szellőztetés előírásai.
Baleset, munkahelyi baleset.
Baleset jelzése, elsősegélynyújtás.
Baleseti jegyzőkönyv.
Tűz-és katasztrófavédelem.
Tűz jelzésére vonatkozó szabályok.
Az égés feltételei.
Tűzveszélyes anyagok a nyomdaipari üzemekben.
Helyiségek tűzveszélyességi osztályba sorolása.
Tűzoltó készülékek típusai, használatuk.
Helyi szabályzatok, tűzriadó-terv.
Munkabiztonsággal kapcsolatos előírások.
Katasztrófavédelem utasításainak betartása.
A baleseti jegyzőkönyv elemei, kitöltésére vonatkozó szabályok.
Védőeszközök használatára vonatkozó szabályokat

Berendezések és eszközök működőképességének biztosítása.
A gépek és technológiák munkavédelmi dokumentumainak pontos vezetése.
Érintésvédelmi, villámvédelmi, tűzvédelmi felülvizsgálatok rendszerességének figyelemmel való kísérése.
Egészség- és balesetvédelmi előírások.
Teendők vészhelyzetben.
Elsősegélynyújtás.
Vagyonvédelem.

9.3.2 Környezetvédelem *8 óra*

Környezetvédelem fogalma, helye, jelentősége.
A környezetvédelem alapelvei.
A környezetet veszélyeztető tényezők.
A környezetvédelem eszközei.
Környezettudatos szemlélet kialakítása.
Szelektív hulladékgyűjtés fontossága.
A nyomdaiparban keletkezett melléktermékek, hulladékok tárolására, megsemmisítése, a környezetvédelmi szabályok betartásával.
A nyomdaipar környezetét veszélyeztető tényezői: vibráció, zaj, hő.
A por, műanyag és szennyvíz ártalmatlanítása.
Hulladékok keletkezésének elkerülése.
Megtervezi a hulladékkezelés módját.
A veszélyes hulladék keletkezésének, tárolásának, megsemmisítésének dokumentálása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x	x	-
2.2.	Leírás készítése		x	x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x	x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x	x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x	x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10239-12 azonosító számú

Nagyüzemi könyvgyártás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10239-12 azonosító számú, Nagyüzemi könyvgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	Könyvgyártás		Könyvgyártás gyakorlata	
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	Könyvkikészítés	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	Könyvkikészítés
FELADATOK				
Átveszi a nyomtatott íveket, ellenőrzi a nyomatok minőségét	x		x	
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét	x		x	
Ellenőrzi a kilövést	x		x	
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét			x	x
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján	x		x	x
Beállítja a könyvtábla-készítés gépeit	x		x	x
Beállítja a könyvkikészítés gépeit, gépsorát		x	x	x
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását	x		x	x
Beállítja a gerincmarás optimális értékeit		x	x	x
Folyamatosan ellenőrzi a beállítások szakszerűségét			x	x
Beállítja az ügyviteli, kereskedelmi nyomtatványok gyártásához alkalmazott gépeket, gépsorokat			x	x
Beállítja a folyóiratgyártáshoz alkalmazott gépeket, gépsorokat			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
A vágás, hajtogatás technológiája	x		x	
Az összehordás és az előzékelés technológiája	x		x	
Ívegyesítési módok	x		x	
A cérnafűzés technológiája	x		x	
Ragasztókötés technológiája	x	x	x	x
Könyvtest-kikészítés technológiája		x		x
Borítástípusok	x	x	x	x
Tábla anyagainak szabása	x		x	
Tábla-összeállítás, táblakikészítés technológiája	x		x	
A könyvtest-beakasztás technológiája		x		x
Préselések, szárítások technológiája	x	x	x	x
Könyvnyílás-beégetés technológiája		x		x
Védőborító felhelyezése		x		x
Csomagolás, expediálás		x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Grafikus érintőképernyő-kezelés		x		x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x		

Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x	x	x
Szerszámok, gépek beállítása			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás	x	x	x	x
Önállóság			x	x
Esztétikai érzék			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x
Határozottság			x	x
Kezdeményezőkészség	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés			x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	x

10. Könyvgyártás tantárgy 230 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a nagyobb példányszámú könyvek, nyomdatermékek gyártásához. A tanuló ismerje a technológiai folyamatokat, az anyagok, nyomatok átadásának, átvételének rendjét. A tanuló ismerje meg a gépek beállításának feladatait és szabályait, valamint a biztonsági rendszerek ellenőrzésének menetét. Ismerjék meg a kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági előírásokat**.**

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Könyvtest-, könyvtábla-készítés *106 óra*

Átveszi a nyomtatott íveket, ellenőrzi a nyomatok minőségét
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét
Gyártási dokumentációk, munkatáska, műhelytáska.
Nyomatok példányszámának és a kilövés helyességének ellenőrzése.
Ívvágás, hajtogatás, összehordás.
Kollacionáló jelek fontossága.
Könyvtest-kikészítés.
Könyvtáblakészítés anyagainak és gépeinek előkészítése.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét.
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján
Beállítja a könyvtábla-készítés gépeit
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását
A vágás, hajtogatás technológiája
Az összehordás és az előzékelés technológiája.
Ívegyesítési módok.
A cérnafűzés technológiája.
Ragasztókötés technológiája.
Tábla anyagainak szabása.
Tábla-összeállítás technológiája.

10.3.2. Könyvkikészítés *124 óra*

Tábla-összeállítás, táblakikészítés technológiája.
A könyvtest-beakasztás technológiája.
Préselések, ragasztások, szárítások technológiájának elmélete.
Könyvnyílás-beégetés szükségessége és technikai megoldása.
Védőborító felhelyezése, minőség-ellenőrzés, csomagolás, expediálás.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.
A könyvkikészítés gépei, gépsorai.
Gerincmarás optimális értékei.
Könyvtest-kikészítés technológiája.

Borítástípusok.
Préselések, szárítások technológiája.
Könyvnyílás-beégetés technológiája.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x	x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x	x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű			x	-

	kérdésekre				
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Könyvgyártás gyakorlata tantárgy 592 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a különböző gépi fűzési, ragasztási technikákat. A cérnák, ragasztók, kapcsok tulajdonságai alkalmazásának megismertetése a tanulókkal. Nagy példányszámú kiadványok készítése során alkalmazott technikák megismertetése és gyakoroltatása a tanulókkal. Tartsák be a kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat**.**

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Könyvgyártás elméleti órák tartalmára épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Könyvtest-, könyvtábla-készítés *296 óra*

Nyomtatott ívek ellenőrzése, méretre vágása.
Nyomatok példányszámának ellenőrzése.
Gyártási dokumentációk, munkatáska, műhelytáska.
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét.
Kilövés ellenőrzése kézi hajtogatással.
Ívvágás, hajtogatás, összehordás.
Az ívegyesítés ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.
Kollacionáló jelek fontossága ellenőrzése.
Hajtogató- és összehordó gépek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Fűzőgépek beállítása, cérna kiválasztása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Műszaki dokumentáció alapján előkészíti a könyvtáblakészítéshez szükséges anyagokat, gépeket.
Gépek védőburkolatának sértetlenségének ellenőrzése.
A könyvtáblakészítés gépeinek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján.
A vágás, hajtogatás technológiája.
Az összehordás és az előzékelés technológiája.
A cérnafűzés technológia.
Tábla anyagainak szabása.
Tábla-összeállítási technológia.
Könyvtest-kikészítés.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

11.3.2. Könyvkikészítés *296 óra*

Ragasztókötés esetén a gerincmarás beállítása, a beállítások folyamatos ellenőrzése.
Fedél és könyvtest egyesítéséhez használt gépsorok beállítása, biztonságtechnikai

ellenőrzése.
Tábla-összeállítás, táblakikészítés.
Könyvtest-kikészítés.
Hajtogató- és összehordó gépek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, az előforduló hibák kijavítása.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A könyvtest-beakasztás.
A beakasztás ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.
Könyvnyílás-beégetés technikai megoldása.
Préselések, ragasztások, szárítások.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás, ezen műveletek dokumentálása műszaki leírás szerint.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezetnél

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat		x		-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett		x		-

	feldolgozása				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10240-12 azonosító számú

Nagyüzemi könyvgyártás gépei

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10240-12 azonosító számú, Nagyüzemi könyvgyártás gépei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	Könyvkötészeti gépek			Könyvkötészeti gépek gyakorlata		
	Összehordó-, vágó és hajtogató gépek	Drótfűző, cérnafűző gépek	Könyvgyártó gépek	Összehordó-, vágó és hajtogató gépek kezelése	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése	Könyvgyártó gépek működtetése
FELADATOK						
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét				x	x	x
Beállítja és üzemelteti a könyvgyártás feldolgozás gépeit			x			x
Ellenőrzi a szükséges anyagok, segédanyagok meglétét				x	x	x
Meghatározza az optimális gyártási sebességet				x	x	x
Ellenőrzi a gépek paramétereit				x	x	x
Korrigálja a gépbeállításokat az anyagok tulajdonságainak megfelelően				x	x	x
Észleli és jelzi a gép rendellenes működését				x	x	x
Elvégzi, vagy elvégezteti a szerszámok javítását, vagy cseréjét				x	x	x
Szükség esetén eleget tesz az egyedi megrendelői igényeknek	x	x	x			
Gondoskodik a félkész és késztermékek tárolásáról és továbbításáról	x	x	x	x	x	x
Jelzi a kopó alkatrészek cseréjét				x	x	x
Vezeti a gépkarbantartás adminisztrációját				x	x	x
Elvégzi a gép környezetének takarítását				x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Vágó-, szabógépek beállítása, működtetése	x			x		
Hajtogató gépek beállítása, működtetése	x			x		
Előzékelő gépek beállítása, működtetése	x			x		
Összehordó gépek beállítása, működtetése	x			x		
Helyes ívsorrend ellenőrzése	x	x	x	x	x	x
Irkafűzőgépek működése	x	x		x	x	
Folyóiratgyártó gépsorok típusai	x	x		x	x	
Drótfűzőgépek fajtái, működése	x	x		x	x	
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése	x	x		x	x	
Ragasztókötő gépek beállítása, működtetése			x			x
Prések fajtái, kezelésük	x		x	x		x
Könyvtest kikészítő és könyvtábla-készítő gépek beállítása, működtetése	x		x	x		x
Könyvtábla-készítő gépek beállítása, működtetése	x		x	x		x
Aranyozógépek beállítása, működtetése			x			x
Beakasztógépek beállítása, működtetése			x			x
Könyvgyártó gépsorok fajtái, működésük, beállításuk, kezelésük			x			x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Grafikus érintőképernyő-kezelés			x			x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x			
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x	x			
Szerszámok, gépek beállítása				x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Állóképesség				x	x	x
Precizitás				x	x	x
Esztétikai érzék				x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x			
Határozottság				x	x	x
Kezdeményezőkészség	x	x	x			
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Figyelem összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás				x	x	x
Tervezési képesség	x	x	x			

12. Könyvkötészeti gépek tantárgy 124 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A könyvkikészítő gépek, berendezések fő részei, általános működési elvük ismertetése a tanulókkal. A tanulók ismerjék meg a különböző meghajtási módokat, áttételeket, biztonságtechnikai berendezéseket. Sajátítsák el az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását. Ismerjék meg a kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat**.**

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Összehordó-, vágó-, és hajtogató gépek *36 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Hajtogató gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Vágó gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Összehordó gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése

12.3.2. Drótfűző, cérnafűző gépek *36 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Drótfűzőgépek fajtái, működése.
Drótfűző gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Cérnafűző gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
Irkafűzőgépek működése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

12.3.4. Könyvgyártó gépsorok *54 óra*

A könyvkikészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Könyvtest- és könyvtábla készítő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Ragasztókötő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések fajtái, kezelésük.
Könyvtest kikészítő és könyvtábla-készítő gépek beállítása, működése.
Könyvtábla-készítő gépek beállítása, működése.
Csomagológépek fajtái, felépítése, működési elve, csomagolóanyagok típusai.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló és pontos vezetésük.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-

1.9.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Könyvkötészeti gépek gyakorlata tantárgy 404 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a könyvkikészítő gépek, berendezések fő részeit, általános működési elvüket és sajátítsák el a működtetésüket. A tanulók ismerjék meg a biztonságtechnikai ellenőrzések elvégzésnek szabályait. A tanulók ismerjék meg a működési feltételek, anyagok (ívek, ragasztók, cérnák, fonalak stb.) pótlására, cseréjére vonatkozó tudnivalókat. Legyenek tisztában a gépkarbantartás, gépnapló vezetésének szabályaival. Sajátítsák el a kapcsolódó munka-, tűz- környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Könyvkötészeti gépek elméleti tantárgy tartalmára épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Összehordó-, vágó-, és hajtogató gépek kezelése *144 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Összehordó gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Hajtogató gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Vágó gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.3.2. Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése *108 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Fűzőgépek karbantartása, cérnabefűzés gyakorlása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Drótfűzőgépek működtetése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.3.3. Könyvgyártó gépsorok működtetése *152 óra*

A könyv-kikészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Ragasztókötő gépek karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Könyvtábla készítő gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beakasztó gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések kezelése.
Csomagológépek felépítése, beállítása, működtetése, karbantartása.
Elektromos berendezések érintésvédelmi szabályainak betartása.
Érzékelők, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció		x		-
1.8.	szerepjáték		x		-
1.9.	házi feladat		x		-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10241-12 azonosító számú

Nyomtatványfeldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10241-12 azonosító számú, Nyomtatványfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10241-12 Nyomtatványfeldolgozás	Nyomtatványfeldolgozás		Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata	
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok	Nyomtatvány-feldolgozási gépek	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok	Nyomtatvány-feldolgozási gépek működtetése
FELADATOK				
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét		x		x
Beállítja a gépen a gyártandó méreteket	x			x
Ellenőrzi a beállításokat a gyártási utasítás alapján		x	x	x
Beállítja a nyomatot	x	x	x	
Beállítja a kimetszést	x	x	x	
Beállítja a hajtogatást	x	x	x	
Beállítja perforálást, bígelést	x	x	x	
Beállítja a ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereit	x	x	x	
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását			x	
SZAKMAI ISMERETEK				
Kötőgép elemek fajtái	x	x		
Forgómozgás gépelemei	x	x		
Mozgás átalakítók	x	x		
A gépek beállításának elemei	x	x		x
Karbantartást igénylő gépelemek	x	x		x
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek		x		x
Műanyag réteggel bevonó gépek		x		x
Vonalazó gépek		x		x
Flexónyomó gépek	x	x		x
Borítékgyártó gépek	x	x		x
Kivágó gépek	x	x		x
Speciális gépek	x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Grafikus érintőképernyő-kezelés		X	X	X
Olvasott szakmai szöveg megértése	X	X		
Hallott szakmai szöveg megértése	X	X		
Szakmai nyelvi beszédkészség	X	X		
Szerszámok, gépek beállítása		X	X	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás		x	x	
Önállóság		x	x	
Esztétikai érzék	x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				

Kapcsolatteremtő készség	x	x		
Közérthetőség	x	x		
Határozottság			x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	
Módszeres munkavégzés		x	x	
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	

14. Nyomtatványfeldolgozás tantárgy 122 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Mozgás-átalakítók fő részei, általános működési elvük megismertetése a tanulókkal. Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozásának megismertetése a tanulókkal. A tanulók ismerjék meg a nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) jellemzőit. A tanulók ismerjék meg a nyomtatvány-feldolgozás gépeit, berendezéseit, a forgómozgás gépelemeit, az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását.
Ismerje a rotációs ofszet-, flexó- és digitális nyomtatókhoz csatolt automata berendezések működését.
Sajátítsák el a kapcsolódó munka-, tűz-, és környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Speciális kötészeti feladatok *52 óra*

Automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Beállítja a gépen a gyártandó méreteket
Ellenőrzi a beállításokat a gyártási utasítás alapján
Nyomat beállítási módok.
Kimetszés beállítási módok.
Hajtogatás beállítási módok.
Perforálás, bígelés beállítási módok
Ragasztófelhordás és a ragasztás paraméter beállítási módok
Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozásának jellemzői.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozás.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése.
Különleges feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, prégelés, vakdombor készítési menete.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása, mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.
A nyomtatvány-feldolgozás jövője.

Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

14.3.2. Speciális kötészeti feladatok gépei ***70 óra***

Gépelemek, mozgás-átalakítók rendszere.
Kötőgép elemek fajtái.
Forgómozgás gépelemei.
Mozgás átalakítók felépítése, működési elve.
A gépek beállításának elemei.
Karbantartást igénylő gépelemek fajtái, karbantartás módja.
A nyomtatvány-feldolgozás gépei, berendezései.
Műanyag réteggel bevonó gépek
Lakkozás, impregnálás, fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Számozógépek felépítése, működési elve.
Flexonyomó felépítése, működési elve.
Borítékgyártó gépek felépítése, működési elve.
Vonalazó gépek felépítése, működési elve.
Kivágó gépek felépítése, működési elve.
Speciális gépek felépítése, működési elve.
Automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Grafikus érintőképernyő-kezelés
Különleges automata gépek, prospektus- és albumkészítő stb.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

14.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata tantárgy 268 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg és gyakorolja a nyomtatványfeldolgozás gépeinek beállítását, működtetését. Sajátítsa el a speciális kötészeti gépek kezelését, karbantartását, vezérlését, biztonságtechnikai rendszerére vonatkozó tudnivalókat. Ismerje meg az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását. Sajátítsa el a rotációs gépekhez csatlakoztatható tovább feldolgozó automata gépek, berendezések működtetését. Ismerje meg a csomagolóanyagok gyártását, kikészítését és a 3D-s nyomtatványok kezelését. Ismerje és tartsa be a kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági, és érintésvédelmi előírásokat.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Nyomtatvány-feldolgozás tantárgy tartalmaira épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Nyomtatványfeldolgozási feladatok ***134 óra***

Műszaki dokumentáció alapján az automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Nyomat beállítás.
Kimetszés beállítása.
Hajtogatás beállítása.
Perforálás, bígelés beállítása.
Ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereinek beállítása.
Ragasztók mennyiségének, hőmérsékletének, száradásának ellenőrzése.
Grafikus érintőképernyő-kezelése.
Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozása.
Különleges nyomtatvány-feldolgozási feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítése.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése, lakkozás, impregnálás.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása.
Rotációs gépekhez csatlakoztatható, továbbfeldolgozó automata gépek, berendezések működtetése
Mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.
3D nyomtatású makettek és modellek kezelése.
Celofántasak, papírzacskó, simítózáras zacskó készítése.
Pamut alapanyagú molinók konfekcionálása.

13.5.2. Nyomtatvány-feldolgozás gépeinek működtetése ***134 óra***

Műszaki dokumentáció alapján az automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Különleges feladatok elvégzésére készült gépek, gépsorok.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítés gépeinek felépítése, működése.
Speciális számozógépek kezelése, beállítása.
Flexónyomó gép kezelése, beállítása.
Borítékgyártó gépek kezelése, beállítása.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek kezelése, beállítása.
Műanyag réteggel bevonó gépek kezelése, beállítása.
Vonalazó gépek kezelése, beállítása.
Kivágó gépek kezelése, beállítása.
Különleges automata gépek, prospektus- és albumkészítő elemek.
Kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági, és érintésvédelmi előírások betartása.
Karbantartási műveletek végzése.

15.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezetnél

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció		x		-
1.8.	szerepjáték		x		-
1.9.	házi feladat	x			-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10237-12 Kézi könyvkötés	**Kézi könyvkötés gyakorlata**
	Kötészeti anyagok vizsgálata
	Könyvkötés
	Kötészeti műveletek
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	**Könyvgyártás gyakorlata**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés
	Könyvkikészítés
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	**Könyvkötészeti gépek gyakorlata**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése
	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése
	Könyvgyártó gépsorok működtetése
10241-12 Nyomtatványfeldolgozás	**Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata**
	Nyomtatványfeldolgozási feladatok
	Nyomtatványfeldolgozó gépek működtetése

10237-12 Kézi könyvkötés

A 9. évfolyamot követően

Kézi könyvkötés gyakorlata tantárgy

Témakörök

Kötészeti anyagok vizsgálata
Ragasztók, cérnák, varróeszközök előkészítése.
Papírok tapintás útján történő rendszerezése, anyaguk meghatározása, felületük, súlyuk, színük alapján.
Fóliák, fém- és műanyag-nyomathordozók felhasználásának megvizsgálása.
Szálirány meghatározása, ívszámolási feladatok.
Papírminták gyűjtése, rendszerezése.
Természetes és szintetikus alapú ragasztók alkalmazása.
Papírminták felismerése, elemzése.

Könyvkötés

Kéziszerszámok, vágógépek biztonságos használata.
A könyvtest íveinek összehordása.
Ragasztót készít.
Oromszegőt ragasztása.
Beakasztást végez
Könyvtestet ragasztóval egyesít.
Drótfűzés készítése, spirálozás.
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver.
Metszést fest.
Könyvtáblát készít.

Kötészeti műveletek
Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja.
Többgarnitúrás számlatömbök számozása, perforálása.
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek működtetése, kezelése.
Egyéb kisgépek működtetése, kezelése.
Kézi számozó készüléket használ.
Gyűjtő- és díszdobozokat készít.
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt.
Védőborítók, többboldalas meghívók bígelése.
Egyes nyomtatványok spirálozása.
Fénykép, plakát kasírozása.
Késztermék csomagolása.

10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás

A 10. évfolyamot követően

Könyvgyártás gyakorlata tantárgy

Témakörök

Könyvtest-, könyvtábla-készítés
Nyomtatott ívek ellenőrzése, méretre vágása.
Nyomatok példányszámának ellenőrzése.
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét.
Kilövés ellenőrzése kézi hajtogatással.
Kollacionáló jelek fontossága ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Gépek védőburkolatának sértetlenségének ellenőrzése.
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását.

Könyvkikészítés
A helyes ívsorrend ellenőrzése, az előforduló hibák kijavítása.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A könyvtest-beakasztás.
A beakasztás ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.

Könyvnyílás-beégetés technikai megoldása.
Préselések, ragasztások, szárítások.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás, ezen műveletek dokumentálása műszaki leírás szerint.

10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei

A 10. évfolyamot követően

Könyvkötészeti gépek gyakorlata tantárgy

Témakörök

Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése
Fűzőgépek karbantartása, cérnabefűzés gyakorlása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Drótfűzőgépek működtetése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.

Könyvgyártó gépsorok működtetése
Ragasztókötő gépek karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Könyvtábla készítő gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beakasztó gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések kezelése.
Csomagológépek felépítése, beállítása, működtetése, karbantartása.
Elektromos berendezések érintésvédelmi szabályainak betartása.

10241-12 Nyomtatványfeldolgozás

A 11. évfolyamot követően

Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata tantárgy

Témakörök

Nyomtatványfeldolgozási feladatok
Hajtogatás beállítása.
Perforálás, bígelés beállítása.
Ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereinek beállítása.
Ragasztók mennyiségének, hőmérsékletének, száradásának ellenőrzése.
Grafikus érintőképernyő-kezelése.

Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozása.
Különleges nyomtatvány-feldolgozási feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítése.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése, lakkozás, impregnálás.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása. Mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.

Nyomtatványfeldolgozási gépek működtetése
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítés gépeinek felépítése, működése.
Speciális számozógépek kezelése, beállítása.
Borítékgyártó gépek kezelése, beállítása.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek kezelése, beállítása.
Műanyag réteggel bevonó gépek kezelése, beállítása.
Vonalazó gépek kezelése, beállítása.
Karbantartási műveletek végzése.

5.52.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 543 06
Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
látássérültek (sl) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 543 06 Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 543 06

A szakképesítés megnevezése: Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 12. Nyomdaipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XIX. Nyomdaipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 12. Nyomdaipari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A látássérülés meghatározása, tünetei, felosztása

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykéregben levő látóközpont tartós károsodása. A látássérülés gyógypedagógiai meghatározásához a világ legtöbb országában, így hazánkban is az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) definícióját alkalmazzák. E szerint „Látássérültnek számít az a személy, akinek vízusa (látásélessége) a jobbik szemén maximális korrekcióval kevesebb, mint 6/18 (0,33), vagy látótérszűkülete 20°, vagy szűkebb.” (WHO 1996)

A vízus, vagyis *látásélesség* a szem felbontóképességét (két egymás melletti pont megkülönböztetését) jelölő törtszám. Régebben gyakran közönséges törteket használtak, jelenleg a tizedes törtek használata lett általános. 1,0, az ép szem vízusa. Ha a személy csak 1 méterről ismeri fel a 10 méterről is felismerhető jelet, akkor vízusa 0,1.

A meghatározásban szereplő jobbik szem azt jelenti, hogy a jobban látó szem látásélessége a döntő. A gyakorlatban tehát, ha valakinek az egyik szemén a vízusa 0, de a másik szemén 0,33 feletti, akkor nem számít látássérültnek. A pedagógiai látásvizsgálat során nem is a jobbik szemmel, hanem a kétszemes látással mért érték tekinthető meghatározónak. Az

optimális, maximális korrekció arra utal, hogy ez a mérés az adott személy látásélességét a számára adható legjobb szemüveggel vizsgálják. Ezek alapján, ha egy személy látásélessége 0,3 alatti, de ez szemüveggel javítható, akkor nem alkalmazható rá a látássérült kifejezés. Figyelembe kell venni, hogy szemüveggel csak a fénytörési hibák korrigálhatók, számos szembetegség van, amely esetében ez az eszköz nem használható. A látássérültek jelentős része nem hord szemüveget.

A gyógypedagógiai célú terápiában és a rehabilitációban nem lehet mereven kezelni a határértékeket. A diagnózis ismerete és figyelembe vétele elengedhetetlen feltétel. Gyakran olyan gyermekeknek vagy felnőtteknek is szüksége lehet speciális segítségre, akik a fenti kategória szoros értelmezésébe nem tartoznak bele. Ezért látássérültnek számít az a személy is, akinek a vízusa jobb, mint 0,30, de a látását veszélyeztető szembetegsége van — vagyis bizonyos fizikai megterhelés hatására romolhat az állapota —, vagy szembetegsége progrediáló. Az első esetben a gyógypedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy milyen mozgásformák okozhatnak látásromlást. A leggyakrabban ezeket a személyeket a retinaleválás veszélyezteti. Számukra nem javasoltak a nagy erőfeszítéssel járó tevékenységek, az erős hasprés, a fordított testhelyzetek. Ezen a területen az elmúlt években változott a szemészorvosok nézete. Nem korlátozzák a régebbi gyakorlat szerint automatikusan sportolásban vagy pályaválasztásban bizonyos szembetegségekkel (mint például a myopia major – súlyos fokú rövidlátás, vagy a cataracta congenita – veleszületett szürkehályog) rendelkező személyeket, hanem a döntést egyénre szabottan, a szem aktuális állapotát vizsgálva és figyelembe véve hozzák meg. Amennyiben a pedagógus látásromlást tapasztalt, vagy a tanuló jelez erre utaló tüneteket, nagyon fontos, hogy haladéktalanul szemészhez kerüljön a látássérült személy.

A látássérült személyek esetében a távoli és a közeli vízus mértéke eltérhet. Bizonyos szembetegségek a távoli látást egészen súlyosan érintik, de közelre hajolva az érintett egyén egészen apró dolgokat, betűket is lát. Ez fordítva is jelentkezhet. Ezért a tanulás és a munkavégzés optimális környezetének kialakításához mindkét információra szükség van.

A felsorolt adatok a látásélességre vonatkoznak. Az egyének látóképessége között azonos vízus mellett is nagy különbségek jelennek meg. A látóképesség meghatározásakor a látásélesség mellett a látásteljesítmény kifejezés is használatos. A látásteljesítmény tágabb értelmezésre ad lehetőséget: kifejezi a maradék látás felhasználásának képességét, amelyet befolyásol az egyén képességeinek fejlettsége, érdeklődése és tapasztalatai.
A különböző szembetegségek, öröklött, vagy szerzett elváltozások a bonyolult látószerv más-más részeit érinthetik. Ennek megfelelően más látási funkciók is sérülhetnek. A perifériás és a centrális látótér, a kontrasztérzékenység, a színlátás, a fényviszonyokhoz történő adaptáció területén jelentkező eltérések befolyásolják a meglévő látás használhatóságát a tanulási folyamatokban, a munkavégzésben és a mindennapi életben.

Perifériás látótérszűkületet sokféle szembetegség okozhat akár úgy is, hogy az éleslátás nem károsodik. Az ép perifériás látótér alul 70°, felül 50°, temporálisan (halánték felől) 90°, nazálisan (orrnyereg felől) 60°. Ha valakinek csak 10°-os a látótere, akkor azt csőlátásnak nevezik. Természetesen a körkörös látótérszűkület mellett egyéb látótér-károsodások is lehetnek, pl. foltszerű látótérszigetek, vagy a látótér egyik felét érintő látótérkiesés. A perifériás térlátás leginkább a közlekedés-tájékozódás képességére hat negatívan. Sok esetben ezek a fiatalok hosszú fehér bottal, vagy vakvezető kutyával közlekednek, miközben vizuális úton olvashatnak és írhatnak, apró tárgyakat észrevehetnek.

A szemben a retina (látóideg-hártya) kétféle fotoreceptor biztosítja a látható fény idegi jelekké alakítását. A pálcikák kevés fényben is működnek, de felbontó képességük csekély. A csapok fényérzékenysége kicsi, csak erős fényben képesek működni, de felbontóképességük nagy, tehát biztosítják az éleslátást, valamint a színlátásért is felelősek. A retina középpontjában, az éleslátás helyén, (a maculán) helyezkednek el. A *centrális látás károsodása* azt jelenti, hogy a csapok nem működnek tökéletesen. Ezekben az esetekben az a hely, ahová a személy néz (fókuszál), nem látható, vagy nem jól látható számára, viszont ha az objektum mellé-, fölé-, vagy alánéz, akkor az inger, ha nem is túl élesen, de láthatóvá válik a pálcikák segítségével. Ilyenkor a pedagógus azt tapasztalja, hogy a tanuló nem tart szemkontaktust, nem az arcába, hanem mellénéz. Ezt semmiképp sem szabad az udvariatlanság jelének tekinteni. Ugyanez a tanuló olvasásnál, írásnál és a közeli látást igénylő tevékenységeknél is ugyanígy jár el, néha a fejét is elfordítja, tehát szokatlan pózban, kényszertartásban tartja.

A *színlátás sérülése* különböző színekre vonatkozó színtévesztést, vagy az összes színre kiterjedő színvakságot jelent, amely gyakran nem jár együtt más látási funkciók sérülésével, tehát akár ép éleslátás mellett is fennállhat. Sok ember megtanulja a szürke árnyalatai alapján beazonosítani a színeket. Ha erre a tanuló nem képes, akkor más jelzésekkel is elláthatjuk a tárgyakat, eszközöket.

A *kontrasztérzékenység sérülése* esetén a személy csak azokat a képeket, tárgyakat tudja felismerni, amelyek a hátterüktől nagymértékben eltérnek, tehát magas kontrasztúak. Legmagasabb kontrasztot a fehér alapon a fekete szín (vagy fordítva) ad, de a gyakorlatban a fekete, vagy sötétzöld – sárga színek megkülönböztetése könnyebb a látássérült tanulónak. Például a táblán sárga krétával írottakat jobban látja.
Itt érdemes megjegyezni, hogy a tábla használatakor több tényezőt is figyelembe kell venni. Fontos, hogy a tanuló közel üljön a táblához, a pedagógusok törekedjenek az áttekinthető táblaképre, a szokásosnál nagyobb betűtípust használjanak, és gondoskodjanak arról hogy jó minőségű, erős nyomot hagyó krétával, vastag vonalvezetéssel írjanak. Óriási segítséget jelen a látássérült diákoknak, ha a pedagógusok hangosan mondják is, amikor írnak.
A kontrasztlátás akár úgy is sérülhet, hogy az illetőnek a vízusa (látásélessége) magasabb, mint a látássérülés felső határértéke. Ha valaki alacsony kontrasztú ingereket nem érzékel, akkor az arcfelismerés még egészen közelről sem lehetséges számára. Gyakran a nyomtatott szöveget azért nem tudja elolvasni, mert az írás újrahasznosított papírra készült, vagy a fénymásolat rossz minőségű. Ezekben az esetekben a nagyítás nem jelent segítséget, de a kontrasztfokozásra alkalmas elektronikus nagyítókészülékek már igen. Enyhébb esetekben erősebb, esetenként egyéni helyi megvilágítás is javíthatja a tanulási lehetőségeket.

A *sötéthez való alkalmazkodás, vagy sötétadaptáció zavara* esetén a fényes, jól megvilágított helyiségből egy alacsonyabb fényerősségű helyiségbe érve a tanuló percekig nem lát semmit, sőt olyan súlyos sérülés is előfordulhat, hogy már szürkületi viszonyok között is problémái lesznek. Ezt nevezzük szürkületi vakságnak, amely a környezet adaptációjával orvosolható: akár a helyiség megvilágításával, vagy egy zseblámpa használatával a probléma enyhül.

A *fényadaptációs zavar* azt jelenti, hogy a személy számára már az átlagos fényesség is zavaró, mert káprázást okoz és nagymértékben rontja a láthatóságot. A túlzottan fényérzékeny, fotofóbiás tanuló kezével eltakarja a fényt, hunyorog, vagy teljesen behunyja a szemét. Számára nagyon fontos, hogy az osztályteremben az ablaktól távol és háttal ülhessen. A többi tanuló számára fontos a megfelelő megvilágítás, ezért a fényérzékeny személy

számára az egyéni eszköz, legtöbbször a fényvédő szemüveg a megoldás. Ez enyhébb esetekben lehet napszemüveg, de szükség lehet különleges, gyakran piros színű speciális üvegre.

A *szemmozgások sérülése* leggyakrabban az önkéntelen szemtekerezgés (nystagmus) formájában jelentkezik, amely a fixálást. A szemmozgást a személy nem tudja akaratlagosan szabályozni, gyakran nem is érzékeli azt. Stressz esetén a mozgás erősödhet. A nystagmus a legritkább esetben jelentkezik önállóan, de számos, egymástól teljesen eltérő diagnózis mellett is fellép. Nem önálló kórkép, hanem a gyengénlátást kísérő tünet. Megnehezíti az egy pontra történő fixálást, elképzelhető, de nem bizonyított, hogy rontja a látásteljesítményt.

A látássérülés kifejezés több, nevelési és rehabilitációs célból eltérő igényű csoportot takar. A látássérülés felosztása országonként igen eltérő. A hazai felosztás a látássérülés 3 csoportját különbözteti meg:

1. Vakság: fényérzés nincs.

2. Aliglátás: a vízus kevesebb 0,1-nél. Három alcsoportot tartalmaz:

2.1. Fényérzékelés: a vízus nem mérhető. Halló-tapintó típusú ismeretszerzés lehetséges, de a közlekedésben-tájékozódásban a fényingerek támpontként való felhasználása segítséget nyújt.

2.2. Nagytárgy-látás: vízus < 0,04. A felső határértéken lévők különleges optikai és/vagy elektronikus eszközökkel képesek a vizuális ismeretszerzésre, a síkírás olvasására, de sokan közülük Braille-olvasók. Látásukat a mindennapi életben felhasználhatják, bár alapvetően a tapintásuk és a hallásuk segíti őket az információszerzésben, tanulásban, mindennapi életben. A vizuális illetve az auditív-taktilis ismeretszerzés választása sok tényezőn alapul, függ a környezet támogatásától, az egyéb, például a kognitív képességektől, az előzetes tapasztalatoktól, a tanuló teljes személyiségétől.

2.3. Ujjolvasás: (vízus: 0,04—0,1). Látásuk elegendő a síkírás-olvasás optikai és/vagy elektronikus segédeszközökkel történő elsajátításához, de mind az oktatásban, mind a rehabilitációban más érzékszerveikre is támaszkodnak.

3. Gyengénlátás: a vízus 0,1—0,3 közötti. A látás a vezető érzékelési csatorna, az oktatásban és a rehabilitációban is a látás maximális kihasználására kell törekedni, az auditív és taktilis információk csak kiegészítő jellegűek.

A látássérült tanulók sajátos nevelési igényei

Vak tanulók

A vakság alapvetően befolyásolja a mozgásállapotot, tájékozódási és közlekedési funkciókat, a mindennapos és a megismerő tevékenységeket. A vak tanulók nevelésének-oktatásának speciális feladata a mozgás és tájékozódás fejlesztése, a tapintásra és hallásra épített fogalomalkotás feltételeinek megteremtése, a sérülés másodlagos kihatásainak korrekciója, ill. megelőzése. Lehetőséget kell teremteni a minél több érzékszervvel történő információszerzésre. A fogalmak tapasztalati tartalommal való megtöltése nélkül ismereteik hiányosak maradnak.

Az oktatásban sokféle speciális eszközt és módszert alkalmazunk. A kultúrtechnika speciális eszköze a hat pontból álló tapintható Braille-rendszer. A két oszlopban lévő hat pont kombinációiból állíthatók elő az egyes betűk. A pontok helyi értékét számmal jelöljük, bal oldalon találhatók felülről lefelé haladva az egyes, kettes és hármas pontok, jobb oldalon pedig a négyes, ötös és hatos. A magyar Braille-írás jellegzetessége, hogy a nagyszámú fonéma jelölésére sok szimmetrikusan elhelyezkedő pontkombinációt tartalmaz (ún. tükörképbetűk, pl. a-á, h-j, e-i, é-í, n-ny stb.) és hogy a kétjegyű betűket egy jellel ábrázolja.

A matematikában fontos eszköz a kitapintható abakusz. Ennek használata viszonylag egyszerűen elsajátítható, a vak tanulók számára a számolási feladatokban nyújt segítséget. A Braille segítségével a matematikai kifejezések lejegyzése is lehetséges, de a gyakorlatban ennek használata, visszaolvasása, értelmezése nem könnyű.

A vak tanulók információszerzésében egyre inkább preferált eszköz a számítógép és a digitális tananyag. Mostanra a legtöbb tanulónak saját laptop áll a rendelkezésére. A számítógépet alapvetően kétféle módon használják a vak emberek: auditv vagy taktilis úton. Számos beszélő, más néven képernyőolvasó program elérhető. Ezek jogtiszta használatához segítséget kérhetnek a tanulók és a pedagógusok az „Informatika a Látássérültekért” Alapítványtól. A számítógéphez Braille kijelző készülék csatlakoztatható. Ezzel valódi olvasás valósul meg. Természetesen az írás a gép billentyűzetének a segítségével valósul meg. A számítógép a pedagógusok munkáját is megkönnyíti. A tanuló munkája a képernyőn nyomon követhető, kinyomtatva értékelhető, így a pontírást nem ismerő tanárok is megfelelő információt kapnak, illetve segítséget nyújthatnak a vak diákoknak.

A tanuló tájékozódási képességének fejlesztését az erre a feladatra speciálisan kiképzett mozgás-tájékozódás trénerek végzik. Azonban minden vak embernek szüksége van bizonyos helyzetekben látó kísérőre. A segítségadás módja igen fontos, néhány alapvető technikát érdemes a látó személynek elsajátítania, hogy a balesetek még kísérés esetén is megelőzhetők legyenek:

- mielőtt a látó személy a tanulónak segítene, mondja meg a nevét, kérdezze meg, hogy valóban szüksége van-e segítségre, hova szeretne eljutni;
- kérje meg a tanulót, hogy karoljon belé, vagy fogja meg könyökét
- a kísérő egy lépéssel előbb haladjon a fiatal előtt, így mozdulataival is előre jelezheti az iránybeli változást, sose tolja maga előtt a vak személyt;
- a kísérő szóban is jelezze a felmerülő akadályokat (lépcső, járdaszegély, küszöb, padok, székek, stb.), ezek előtt egy pillanatra álljon meg;
- olyan akadály közeledtével, ahol egymás mellett nem férnének el, a kísérő könyökének hátramozgatásával irányítsa a tanulót a háta mögé;
- ülőhelyre kísérés esetén a látó személy vezesse a vak tanuló kezét az ülés támlájára, ez elegendő segítség, ne nyomja le a személyt a székre;

A szakiskolába újonnan érkező vak diáknak időre és látó segítségre van ahhoz szüksége, hogy megismerje a teret. Érdemes megmutatni, hogy hol találhatóak a különböző szaktantermek, a mosdó, vagy az étkező, ezek megtalálásához egyrészt meg kell nevezni az irányokat és a

távolságot (pl. „10 méter után kell balra fordulnod, hogy a tanáriba eljuss”.). Másrészt támpontokat kell adni, melyek lehetnek akár a padló egyenetlenségei, vagy jellegzetes szagok (pl. étterem) és hangok (italautomata zúgása).

A vak tanulók számára is nagyon fontos a rendszeres testmozgás, a testnevelés órán való aktív részvétel és a különböző sportágak gyakorlása. Utóbbiak közül néhány példa, melyek kisebb módosítással vak diákok számára is végezhetőek: síkfutás (látó kísérővel, vagy hangirányítással); úszás; tandemkerékpározás; fitnesz; testépítés; túrázás.

A vizuális kultúra a vak tanulók számára nem hozzáférhető, a domborítás eljárását inkább a térképek, folyamatábrák, műszaki rajzok és algoritmusok tapinthatóvá tételében célszerű alkalmazni. Többféle domborító készüléket és eljárást alkalmazhatunk, akár a műanyagleszívásos, akár a habosító technikát.

Aliglátó és gyengénlátó tanulók

Az aliglátó és gyengénlátó gyermekek csoportja igen heterogén. A különböző látási funkciók sérülése eltérő mértékű. Ez a fejlődést különböző területeken és mértékben befolyásolja. Emellett a gyengénlátás nem minden esetben jelentkezik önmagában. Gyakori a pre- és perinatális sérülés, koraszülöttség, oxigénhiány. Időnként nehezen beazonosítható, hogy a tanuló képességstruktúrájában mit tekinthetünk oknak vagy okozatnak, másodlagos következménynek.

A kötelező tanórákon túl a tanulók számára habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások szervezésére, terápiás, felzárkóztató célú fejlesztésre van lehetőség. Ezeken a foglalkozásokon kaphat helyet a látásnevelés. A legcsekélyebb látásmaradvány segítségével is fontos információk nyerhetők a környezetről. A gyengénlátás gyermekkori fejlődésre gyakorolt hatásai leginkább a mozgás-koordináció, ezen belül, a nagymozgás-látás összerendezése és a szem-kéz koordináció terén jelentkeznek. Ezek sérülés-specifikus fejlesztése, valamint a látásnevelés speciális nevelési-oktatási feladatokat, módszereket és eszközöket igényelnek. A gyengénlátás, aliglátás elsősorban a vizuális megismerő tevékenység kialakulására hat, de befolyásolja az analizálás-szintetizálás, a képzelet, az absztrahálás, a fogalomalkotás képességét is.
A képességfejlesztés időszaka nem zárul le az általános iskola befejezésével. A tanulók számára a szakiskolákban végzett tevékenységek is fejlesztő hatásúak képességstruktúrájukra és személyiségük alakulására egyaránt. Látássérülésük miatt gyakran önértékelési problémák jelentkeznek, amelyek jelentősen csökkenhetnek, ha kompetensnek érezhetik magukat tevékenységeik során. Ehhez egyénre szabott módszerekre, és a szükséges segédeszközökre van szükségük.

A nevelésben-oktatásban használt segédeszközök többsége abban segíti a tanulót, hogy a gyengén érzékelhető, töredékes vizuális információkat felerősítse vagy egyéb érzékelési módokkal kiegészítse. Leggyakrabban használt segédeszközök a szemüvegek, távcsőszemüvegek, filteres szemüvegek, nagyítók, távcsövek és az elektronikus olvasó készülékek. Utóbbi eszközök másik neve az olvasó TV, amely lehet telepített és hordozható. Mindkét típusnak előnye, hogy nem csak a szöveg, vagy ábra mérete növelhető velük (akár 80-szorosra is), hanem állítható a kontraszt, a színválasztás és a fényerő is. A megfelelő eszköz kiválasztása sokszor hosszabb folyamat, mert sok tényező befolyásolja a beválást. Csak akkor érdemes segédeszközt alkalmazni, ha a több haszonnal jár, mint amennyi gondot a

használata okoz. A serdülőkorú fiatalok gyakran elutasítják az eszközhasználatot, akár még a szemüveget is, a kortárscsoport véleménye miatt.

A gyengénlátó tanulók olvasási tempója általában lassabb az átlagosnál, amit az olvasandó szöveg minősége nagyban befolyásol. A szövegnek megfelelő betűtípussal, mérettel és kontraszttal kell rendelkeznie. Az átlagos megfelelő betűnagyság a 14-es, vagy 16-os. Természetesen, ha a tanuló nagyítót, távcsőszemüveget, vagy elektronikus olvasókészüléket használ, akkor a méret lehet kisebb is. A legjobban olvasható betűtípus a Tahoma, vagy Arial (a talpas betűk és a dőlt betűk sokkal nehezebben olvashatóak). Befolyásoló tényező a szöveg tömörsége. Ezt a sortávolság beállításával oldhatjuk meg. A fényviszonyok nagyon fontosak minden közellátást igénylő munkánál. A fényérzékeny (fotofóbiás) gyermekek kivételével kb. 25.000 Kandelára (régebbi mértékegység szerint 1000 Luxra) van szükségük az olvasáshoz, íráshoz. Ez két-háromszorosa az átlagos iskolai vagy munkahelyi megvilágításnak. Ha a körülmények megkövetelik, egyéni megvilágítással biztosítható a szükséges fénymennyiség. A fényforrás beállításánál fontos szempont, hogy ne okozzon csillogást, káprázást, illetve, hogy ne melegítsen, mert a tanuló ezt általában a szeméhez nagyon közel alkalmazza. Praktikus a flexibilis lámpa, amelyet a tanuló a saját igényeinek megfelelően állíthat be.

Ugyanilyen fontos szempont a szöveg közelítése a szemhez. A gyengénlátó, aliglátó tanuló szinte minden esetben közelről néz. Ha folyamatosan görnyednie kell, az másodlagos gerincbetegséghez vezethet. A gerincoszlop egészségének megtartására szolgál a minden gyengénlátó, vizuális úton tanuló aliglátó tanuló számára elengedhetetlen emelhető lapú asztal, amely lehetővé teszi a több fokozatba állítást a különböző tevékenységeknél. Az ezzel végzett tevékenységeket megkönnyíti a csúszásgátló fólia, amely nem engedi leesni a taneszközöket.

Sok gyengénlátó tanuló használ speciális, nagyobb vonalközű, erősebb vonalozású, vastagabb lapú írófüzeteket, amit külön számukra gyártanak. Ezekhez határozott nyomot hagyó íróeszközök valók. Rajzoláshoz, szerkesztéshez is erőteljes nyomot hagyó ceruzák, 2B jelzésű, puha grafitok alkalmasak. Ezek azonban nem különlegesek, mindenki számára beszerezhetők.
Külön gyengénlátóknak tervezett, gyárilag előállított szemléltető eszközök hazánkban nincsenek. Az általános eszközöket ők is tudják használni, ha közelről megnézhetik, de adaptálhatók számukra némi átalakítással, színezéssel, kontúrozással.

A gyengénlátó tanulók számára az infokommunikációs eszközök használata hasonlóan nélkülözhetetlen, mint a vak diákok esetében. Különösen fontos a tízujjas gépelés használata, a szövegszerkesztés rutinszintű elsajátítása, a képernyőnagyító speciális programok ismerete. A látássérült tanulók esetében gyakori szem-kéz koordinációs zavar az oka a grafomotoros képességek gyengeségének. A kézírás kiváltható számítógéppel, segítségével jól olvasható, esztétikus, számukra is követhető írásmunkákat készítenek.

Tanulásszervezési és értékelési javaslatok

A látássérült tanuló számára nem a tanulásszervezési formák, hanem az azokban alkalmazott tevékenységek jelentik a nehézséget. Bármilyen forma keretében a beszélgetés, a verbális gondolkodási feladatok megoldása terén az ép látásúakkal teljesen egyforma esélyekkel rendelkezik. Minél több a látást, a pontos vizuális megkülönböztetést, írást és olvasást igénylő

tevékenység, annál több hátrányt okoz a látássérülés. Támaszkodhatunk auditív figyelmükre, memóriájukra. Ezeknek a képességeknek a fejlesztésére érdemes fokozott figyelmet fordítani.

Ha ezekre a nehezített tevékenységekre szűkítjük le nézőpontunkat (a valóságban inkább a vegyes tevékenység a jellemző), kétségtelenül a frontális munka az, amelyben a látássérült diák legnehezebben tud egyenrangú félként részt venni. A szemléltetés tárgyát rosszabbul, vagy egyáltalán nem látja. A munkatempóját számos tényező fékezheti, a feladatvégzésében a technikai elemek lekötik energiáinak egy részét. Nem tud társai tempójával lépést tartani, kapkod, nem képes munkáját elég megfontoltan, ellenőrizve elvégezni.

Ha a pedagógus arra törekszik, hogy ezeket elkerülje, differenciált feladatokat kell adni számára. Bizonyos feladattípusok esetében elegendő lehet némileg kevesebb gyakorlás. Máskor eltérő módszerekre, eszközökre lehet szükség. Az egyénre szabott követelmények ösztönöző hatásúak az ismeretszerzésben.

A látássérült tanulók képesek kooperatív tanulási technikák használatára. A csoportmunka gyakran előnyösebb a számukra, mert kisebb a kapcsolattartás tere és a tanuló közelebb van a vizuális információkhoz. A kisebb térben sokkal könnyebben megnézheti közelről, vagy megtapogathatja a szemléltetési eszközt, vagy munkadarabot. A csoportmunka arra is kiváló alkalmat nyújt, hogy az egyes feladatokat a tanulók képességei alapján, differenciáltan ossza ki a pedagógus. Így a pontos látást igénylő feladatok helyett lehetőség van olyat választani, melyben a látássérült tanuló használhatja ép érzékszerveit, egyéb képességeit.
A társak közötti együttműködést akadályozhatja, hogy a metakommunikatív jelzések egy részét a látássérült tanuló nem érzékeli, az arcmimikát, gesztusokat és a szemkontaktust nem látja. Ezért felerősödik a verbális kommunikáció jelentősége.

Az önálló munkavégzést megkönnyíti, ha a differenciált feladatvégzés során a látássérült diák számára a pedagógusok biztosítják a tananyag sokirányú megismerését, és elegendő gyakorlási lehetőséget. Számolni kell azzal, hogy a tanuló nem kér mindig segítséget, amikor arra szüksége lenne. A tanárok fontos feladata, hogy figyelemmel kísérjék a tanulók munkáját, nyújtsanak segítséget az esetleges elakadások során, de adjanak lehetőséget az önálló ismeretszerzésre, saját problémamegoldásra is.

A látássérült tanuló értékelésénél sok esetben a pedagógusok automatikusan a szóbeli feleletet preferálják, holott a látássérült tanuló is képes lehet az írásbeli produktum elkészítésére, ha a megfelelő eszköz rendelkezésre áll (pontírógép, de ma már sokkal inkább képernyőolvasó, vagy nagyítóprogrammal ellátott számítógép, elektronikus olvasóeszköz, stb.) és ha a feladatlap nem tartalmaz olyan feladatokat, melyek vizualitást igényelnek (pl. fogalmak összekötése, ábrázoláson, képfelismerésen alapuló feladatok). De gyengénlátó diákok esetében ezek sem jelentenek problémát, ha a szükséges adaptáció megtörténik: nagyítás, nagyobb sortávolság, összekötés helyett számozás használata.

A látássérült tanulónak az írásbeli értékelés esetében gyakran többletidőre lehet szüksége, ami részben az eszközhasználatból fakad, részben a pontírásos, vagy nagyított szöveg olvasási sebességének növekedésével magyarázható. Erre a törvény lehetőséget nyújt a felvételi vagy az érettségi vizsgák letétele során is. Ennek ismeretében pedagógus által összeállított értékelő feladatlap készítése során javasolható a mennyiségi differenciálás. Az egyes feladattípusokból kevesebbet végezzen a tanuló, úgy, hogy közben minden fontos ismeretéről számot adhasson.

Az érintett tanuló megismerése, a vele való egyeztetés nélkül nem célszerű az értékelés során használt eszközt meghatározni, hiszen lehetnek olyan egyéb szempontok, amelyeket tekintetbe kell venni (pl. gyengébb beszédkészség, vagy nehezen olvasható kézírás).

A szakértői vélemény

A látássérült tanulók tanulmányi idejük alatt és beiskolázásuk során a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Látásvizsgáló, Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye több alkalommal vizsgálja, és minden esetben szakértői véleménnyel látja el. Ez a dokumentum fontos, a gyakorlatban használható információkat ír le. A személyes és orvosi adatok mellett tartalmazza a funkcionális látásvizsgálat eredményét, illetve az erre épülő pedagógiai szükségleteket, javaslatokat.
A Látásvizsgáló szakemberei gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálatokat is végeznek. Gyakran mérnek intelligencia hányadost (IQ). Napjainkban leggyakrabban a WISC-IV tesztet használják. Nem csupán egy számértéket jelölnek, hanem részletezik a szubtesztek eredményét, illetve azt, hogy ennek mik lehetnek a pedagógiai következményei.
A szakértői vélemény a befogadó intézmény pedagógusai számára javaslatokat, tanácsokat tesz például a tanulónak az osztályban történő elhelyezése, a használható taneszközök, feladatlapok, eltérő módszerek, felmenések tekintetében. Feltünteti, hogy ezekhez a változtatásokhoz milyen törvények és jogszabályok biztosítanak lehetőséget. Kijelöli a tanuló számára a megfelelő közoktatási intézményt, és tartalmazza a kötelező felülvizsgálat időpontját.
A látássérült fiatal fogadása előtt érdemes a dokumentumot alaposan tanulmányozni.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények

A szakértői véleményt a Látásvizsgáló elküldi a szülőknek, a befogadó oktatási intézményeknek, valamint a megfelelő szakirányú egységes gyógypedagógiai módszertani intézménynek is. Esetünkben ez a Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Kollégiuma és Gyermekotthona, illetve a Gyengénlátók Általános Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, és Kollégiuma. Az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények feladata az integráltan, azaz nem speciális intézményben nevelt és oktatott sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló sérülés-specifikus megsegítése, valamint a befogadó intézmények pedagógusaiknak támogatása tanácsadással, felvilágosító programok szervezésével. Ezt a munkát integrációt segítő utazó gyógypedagógusok végzik. A gyógypedagógusok készséggel állnak az integráló iskolák, tanárok rendelkezésére, céljuk, hogy minden látássérült tanuló esetében megvalósuljon az inklúzió, a valódi, sikeres és hatékony befogadás.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	Gyártáselőkészítés	1,5						1			1	
	Gyártáselőkészítés gyakorlata					2			2			2
10237-12 Kézi könyvkötés	Kézi könyvkötés	3			3							
	Kézi könyvkötés gyakorlata		10			3			1			
10238-12 Munkajog, munkabiztonság	Jogi alapismeretek										0,5	
	Munkavédelem	1		70			105			105		
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	Könyvgyártás	1			2			2,5			1	
	Könyvgyártás gyakorlata		4			4			4			5
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	Könyvkötészeti gépek				3						0,5	
	Könyvkötészeti gépek gyakorlata					4			5			2,5
10241-12 Nyomtatvány-feldolgozás	Nyomtatvány-feldolgozás							2,5			1	
	Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata								3			5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		8	13		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	**Gyártáselőkészítés**	**54**						**36**			**32**		**122**
	Nyomdaipari alapismeretek	*54*											*54*
	Gyártástervezés							*36*			*16*		*52*
	Minőségbiztosítás										*16*		*16*
	Gyártáselőkészítés gyakorlata					**72**			**72**			**64**	**208**
	Műszaki dokumentáció készítése					*72*						***32***	*104*
	Számlázás, utókalkuláció								*72*			*32*	*104*
10237-12 Kézi könyvkötés	**Kézi könyvkötés**	**108**			**108**								**216**
	Nyomdaipari anyagismeret	*36*			*36*								*72*
	Kézi könyvkötés technológiája	*36*			*36*								*72*
	Szakrajz	*36*			*36*								*72*
	Kézi könyvkötés gyakorlata		**360**			**108**			**36**				**504**
	Kötészeti anyagok vizsgálata		*72*										*72*
	Könyvkötés		*144*			*36*							*180*
	Kötészeti műveletek		*144*			*72*			*36*				*252*

10238-12 Munkajog, munkabiztonság	**Jogi alapismeretek**										**16**		**16**
	Jogi alapismeretek										*8*		*8*
	Szerződéskötés										*8*		*8*
	Munkavédelem	**36**											**36**
	Baleset-, tűz-, és katasztrófavédelem	*18*											*18*
	Környezetvédelem	*18*											*18*
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	**Könyvgyártás**	**36**			**72**			**90**			**32**		**230**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	*18*			*36*			*36*			*16*		*106*
	Könyvkikészítés	*18*			*36*			*54*			*16*		*124*
	Könyvgyártás gyakorlata		**144**			**144**			**144**			**160**	**592**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés		*72*			*72*			*72*			*80*	*296*
	Könyvkikészítés		*72*			*72*			*72*			*80*	*296*
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	**Könyvkötészeti gépek**				**108**						**16**		**124**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek				*36*								*36*
	Drótfűző, cérnafűző gépek				*36*								*36*
	Könyvgyártó gépsorok				*36*						*16*		*52*
	Könyvkötészeti gépek gyakorlata					**144**			**180**			**80**	**404**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése					*72*			*72*				*144*
	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése					*72*			*36*				*108*
	Könyvgyártó gépsorok működtetése								*72*			*80*	*152*
10241-12 Nyomtatvány-feldolgozás	**Nyomtatvány-feldolgozás**							**90**			**32**		**122**
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok							36			16		52
	Nyomtatvány-feldolgozás gépei						**105**	54		**105**	16		70
	Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata			**70**					**108**			**160**	**268**
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok								*54*			*80*	*134*
	Nyomtatvány-feldolgozó gépek működtetése								*54*			*80*	*134*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**288**	**468**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		948/29,4%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2272/70,6%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a

felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek,

védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10236-12 azonosító számú

Gyártáselőkészítés, minőségügy

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10236-12 azonosító számú, Gyártáselőkészítés, minőségügy megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	Gyártáselőkészítés			Gyártáselőkészítés gyakorlata	
	Nyomdaipari alapismeretek	Gyártástervezés	Minőségbiztosítás	Műszaki dokumentáció készítése	Számlázás, utókalkuláció
FELADATOK					
Fogadja a megrendeléseket		x			
Kapott anyagokat ellenőriz		x	x		
Eldönti, hogy a rendelkezésre álló kapacitás és technológia alkalmas-e a megrendelő által kért munka elvállalására		x	x		
Ellenőrzi, hogy a kért határidőre elkészíthető-e a feladat		x			
Kiválasztja a megrendelésnek megfelelő technológiát		x			
Elkészíti a műhelytáskát			x	x	
Kiállítja a munkatáskát a megrendelés alapján			x	x	x
Beszerzi az alap- és segédanyagokat, szerszámokat		x			
Felveszi a kapcsolatot az esetleges alvállalkozókkal		x			
Ütemezi a gyártást a termelési programban		x		x	
Ellenőrzi a munkába vett alapanyagok minőségét		x	x		
Folyamatos kapcsolatot tart a megrendelővel		x	x	x	
Dokumentálja az egyes műveletek elkészülésének határidejét			x	x	x
Ellenőrzi az első, indulópéldány minőségét			x	x	
Gyártás közben folyamatosan ellenőrzi és dokumentálja a minőséget			x	x	
Mintát vesz a terméktanúsításhoz		x	x	x	x
Ellenőrzi a végtermék minőségét		x	x	x	
Ellenőrzi a csomagolás mennyiségét és minőségét		x	x	x	x
Együttműködik a megelőző és a követő technológiai műveletet végzővel		x	x	x	
SZAKMAI ISMERETEK					
Speciális ágazati szoftverek	x				
Tipográfiai szabályok	x				
Nyomdatermékek fajtái	x				
Nyomdatermékek jellemzői	x				
Nyomtatvány típusok elemei	x				
A szerzői jogi szabályok	x				
Kiadványszerkesztés szabályai	x				
Nyomdai eredetik, adathordozók	x				

Formakészítés technológiai lehetőségei	x				
Nyomtatás technológiai lehetőségei	x				
Kötészet technológiai lehetőségei	x				
Gyártási dokumentációk	x	x	x	x	x
Szakmai számítások és szoftverei	x	x		x	x
Utókalkulációt végző, számlázó szoftverek		x		x	x
Termelésprogramozás		x		x	
Anyaggazdálkodás				x	x
Ügyfélkezelés		x	x	x	
Formakészítési technológiai folyamatok	x				
Nyomtatási technológiák, folyamatok	x				
Papírok, egyéb nyomathordozók gyártása, fajtái, tulajdonságai	x				
Festékek, ragasztók gyártása, fajtái, tulajdonságai	x				
Minőségbiztosítás		x	x	x	x
Audit rendszere, módja			x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Speciális nyomdaipari szoftverek alkalmazása	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvhasználat	x	x		x	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		x	x
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Pontosság		x			x
Precizitás	x		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x				x
Kezdeményezőkészség	x	x	x		
Visszacsatolási készség	x	x	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Értékelés	x		x		x
Helyzetfelismerés	x	x		x	
Tervezés	x	x		x	

4. Gyártáselőkészítés tantárgy 122 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A nyomdaipari termékek, alapfogalmak, mértékegységek és a termeléshez szükséges anyagok megismerése, az egymásra épülő technológiák, műszaki dokumentációk értelmezése. Bemutassa az egész nyomdaipari struktúrát – a megrendeléstől, a kész-termék leszállításáig, az árajánlattól az utókalkulációig

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Nyomdaipari alapismeretek *54 óra*

A nyomdászat története, a nyomdaipar kialakulása és fejlődése napjainkig.
Papírok, egyéb nyomathordozók gyártása, fajtái, tulajdonságai.
Festékek, ragasztók gyártása, fajtái, tulajdonságai.
Nyomdatermékek fajtái, csoportosításuk.
Nyomdatermékek jellemzői.
Nyomtatvány típusok elemei.
Tipográfia, a tipográfia szabályai.
Metrikus és tipográfiai mértékrendszerek.
Nyomdai eredetik és adathordozók.
Szöveg- és képfeldolgozás technológiája.
Speciális ágazati szoftverek.
Formakészítés technológiai lehetőségei, folyamata.
Kiadványszerkesztés szabályai, folyamata.
Nyomóforma-készítés programjai.
Nyomtatási eljárások.
Nyomtatási eljárások lehetőségei, folyamata.
Kötészet technológiai lehetőségei.
Gyártási dokumentációk elemei.
Szakmai számítások és szoftverei.
Szerzői joggal kapcsolatos nyomdai tevékenység.

4.3.2. Gyártástervezés *52 óra*

Ügyfél kapcsolatok rendszere.
Folyamatos kapcsolatot tart a megrendelővel
Rendelésfelvétel a technológiai lehetőségek és a teljesítési határidők betarthatóságának figyelembevételével.
Megrendeléshez megfelelő technológia kiválasztása.
Alkalmas technológia és kapacitás meghatározása.
Gyártási dokumentációk készítése, éves beszámolók, üzleti könyvek.
Műhelytáska felépítése.
Termelésprogramozás, különös tekintettel a szűk keresztmetszetekre.
Szakmai számítások, szakmai számítások és árkalkulációk szoftverei.
Nyomdai eredetik és adathordozók.
Formakészítési és nyomtatástechnológiai folyamatok.

Könyvkötészeti technológiai folyamatok.
Expediálás, utókalkuláció és számlázás.
Utókalkulációt végző, számlázó szoftverek ismerete.
Anyaggazdálkodási tevékenység.
Ügyfélkezelés.

4.3.3. Minőségbiztosítás *16 óra*

Minőségbiztosítás célja és szükségessége.
Minőségbiztosítás fajtái.
Minőségbiztosítás dokumentálása.
Pontos, hiánytalan, folyamatos adatkezelés.
Termelési adatok pontos vezetése.
Folyamatos minőség-ellenőrzés és dokumentálás.
Audit rendszere, módja.
Munkába vett alapanyagok minőségének ellenőrzésének lehetőségei.
Első, indulópéldány minőségének ellenőrzése.
Minta vétel módja a terméktanúsításhoz.
Gyártás közi ellenőrzés, és dokumentálás lépései.
Végtermék minőségi ellenőrzésének módja.
Csomagolás mennyiségi és minőségi ellenőrzésének módja.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Gyártáselőkészítés gyakorlata tantárgy 208 **óra**

5.1. A tantárgy tanításának célja

A nyomdaipari termékek, alapfogalmak, mértékegységek és a termeléshez szükséges anyagok gyakorlati alkalmazása.
Az egymásra épülő technológiák, műszaki dokumentációinak készítése.
Kép és szövegfeldolgozó programok lehetőségeinek megismerése.
A nyomdaipari folyamatok gyakorlatban történő alkalmazása – a megrendeléstől, a késztermék leszállításáig.
A kalkulációs és számlázó szoftverek gyakorlati alkalmazása

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra és a Gyártáselőkészítés tantárgy elméleti óráin elsajátított tananyagra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Műszaki dokumentáció készítése *104 óra*

Egy képzelt megrendelés alapján – számítógépes szoftverrel –
a szükséges paraméterek meghatározásával.
Szakmai számítások (terjedelemszámítás, anyagszükséglet, hozzálékok, árak stb.)
Az egyes műveletek rendszerezése.
Az elkészítési időpontok, korrektúrafordulók meghatározása.
A szállítási adatok meghatározása.
Az egyes munkaterületek részére műhelytáska készítése.
Kiállítja a munkatáskát a megrendelés alapján
Alap- és segédanyagok, szerszámok beszerzése.
Kapcsolat felvétel az esetleges alvállalkozókkal.
Gyártást a termelési programban ütemezi.
Az egyes műveletek elkészülésének határidejének dokumentálása.
A munkába vett alapanyagok minőségének ellenőrzése.
Az első, indulópéldány minőségének ellenőrzése.
Gyártás közbeni folyamatos minőségi ellenőrzés és dokumentálás.
Minta vétel a terméktanúsításhoz.
Csomagolás mennyiségi és minőségi ellenőrzése.
Együttműködés a megelőző és a követő technológiai műveletet végzővel.

5.3.2. Számlázás, utókalkuláció *104 óra*

Árajánlat készítése.
Az egyes műveletek árának meghatározása.
Anyagköltség kiszámítása.
Hozzálék mennyiségének meghatározása.
Gépóra, üzemóra meghatározása.
Esetleges utólagos változtatások, szerzői korrektúra.
Utókalkuláció készítése
Számla készítése.
Különböző értékű Áfa-tartalom számítása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy a szakma képzésének megfelelő tanműhely vagy gazdálkodó szervezet.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-

1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	Szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10237-12 azonosító számú

Kézi könyvkötés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10237-12 azonosító számú, Kézi könyvkötés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10237-12 Kézi könyvkötés	Kézi könyvkötés			Kézi könyvkötés gyakorlata		
	Nyomdaipari anyagismeret	Kézi könyvkötés technológiája	Szakrajz	Kötészeti anyagok vizsgálata	Könyvkötés	Kötészeti műveletek
FELADATOK						
Egyedi kötészeti feladatokat ellát				x		x
Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja		x				x
Gyűjtőkötések fedelét, díszíti, aranyozza		x				x
Gyűjtő- és díszdobozokat készít			x	x		x
Meghatározza a kiszabandó anyag méretét és szálirányát		x	x	x	x	
Vágógépen anyagot szab, méretre vág		x			x	x
Íveket hajtogat	x	x		x	x	x
Előzéket készít, a könyvtest íveit összehordja		x			x	
Felvarrja az íveket		x			x	x
Ragasztót készít	x	x		x	x	x
Könyvtestet ragasztóval egyesít		x			x	
Könyvtestet, egyéb nyomdaterméket körülvág		x			x	x
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver		x			x	
Metszést fest			x		x	
Oromszegőt varr	x	x			x	x
Könyvtáblát készít		x		x	x	
Beakasztást végez		x			x	x
Könyvet betábláz, borítja, díszíti		x	x		x	
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt		x				x
Kézi számozó készüléket használ		x				x
Drótfűzést végez, spiráloz	x	x		x	x	x
Nyomdaterméket ragaszt, hajtogat, összehord	x	x	x			x
Félkemény kötést készít	x	x			x	x
Használt, kötészeti hibás, sérült könyvet szétszed, sérüléseit javítja		x		x		x
Késztermékét csomagol					x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Könyvkötési szerkezetek		x	x		x	
Könyvkötési stílusok			x		x	x
A régi könyvekben felhasznált anyagok tulajdonságai	x	x		x		
Vásznak, bőrök fajtái, tulajdonságai	x			x		
Borítópapírok, lemezek, előzékpapírok fajtái, tulajdonságai	x		x	x		
Ragasztók, fűzőanyagok fajtái, tulajdonságai	x		x	x		
Az anyagszabás, a hajtogatás technológiái	x	x			x	x
Előzékelés technológiái	x	x			x	x

Fűzés technológiái		x			x	x
Préselés technológiája		x			x	x
Könyvtest-kikészítés technológiái		x			x	
Kézi ragasztókötés folyamata		x			x	
Betáblázás technológiái		x			x	
Albumok készítésének technológiái		x	x			x
Díszdoboz készítés technológiái			x			x
Egyenes vágógép, kézi lemezolló működése, kezelése		x			x	x
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek, drótfűzőgépek működése, kezelése		x			x	x
Egyéb kisgépek működése, kezelése		x				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x		x		x
Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x			x	
Szabadkézi rajzolás		x	x			
Esztétikai érzék	x		x		x	x
Könyvkötészeti kéziszerszámok használata		x			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás		x	x		x	x
Önállóság		x	x	x		x
Kézügyesség		x	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kezdeményező készség		x		x	x	x
Közérthetőség	x		x		x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés		x		x	x	x
Intenzív munkavégzés					x	x
Tervezési képesség		x	x		x	x

6. Kézi könyvkötés tantárgy 180 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a könyvkötés és a nyomdászat történetét. A tanuló sajátítsa el a könyvkötő feladatait. Ismerje meg a könyvkötés anyagait, könyvkötési szerkezeteket és stílusokat. Sajátítsa el az ívek hajtogatásától a kész könyv csomagolásáig terjedő munkafázisokat. A kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Nyomdaipari anyagismeret *68 óra*

Az iparban használatos anyagok csoportosítása.
Papírok fajtái, csoportosítása, tulajdonságaik.
Papírok gyártási folyamata.
Szabványos papírméretek.
Műanyag, textil, fém és egyéb anyagú nyomathordozók gyártása, tulajdonságaik.
Vásznak fajtái, tulajdonságai.
Bőrök fajtái, tulajdonságai.
Különböző nyomdaipari eljárásoknál használt festékek fajtái, gyártása, tulajdonságaik.
Nyomdaiparban használatos ragasztók fajtái.
Szerves alapanyagú ragasztók fajtái, tulajdonságuk, gyártási folyamata.
Szerves alapanyagú ragasztók felhasználási területei.
Szintetikus ragasztók fajtái, tulajdonságuk, gyártási folyamata.
Szintetikus ragasztók felhasználási területei.
Borítópapírok, lemezek, előzékpapírok fajtái, tulajdonságai.
Fűzőanyagok fajtái, tulajdonságai.
Cérna, drót felhasználási területeik.
A régi könyvekben felhasznált anyagok tulajdonságai.

6.3.2. Kézi könyvkötés technológia *68 óra*

Könyvkötés típusai, szabványos könyvalakok.
A kötött könyv szerkezete.
Fedél, előzék, könyvtest, védőborító tulajdonságai.
Az anyagszabás, a hajtogatás technológiái.
Kiszabandó anyag méretének és szálirányának meghatározása.
Vágógépen anyag szabásának, méretre vágásának módja.
Ív hajtogatás technikája.
Préselés technológiája.
Könyvtest ereszre verésének technikája.
Könyvtest-kikészítés technológiái, különböző ívegyesítési módok.
Gyűjtőkötés technológiája.
Kézi ragasztókötés folyamata.
Albumok készítésének technológiái.
Előzékelés technológiája.

Fűzés, préselés, kézi ragasztókötés.
Betáblázás technológiája.
Gerincet gömbölyítésének technológiája.
Könyvtáblakészítés anyagai, technológiája.
Díszítési módok, magas fényű vagy matt fólia.
Régi könyvekben alkalmazott technikák, metszésfestés, oromszegő stb.
A kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése

6.3.3. Szakrajz *44 óra*

Nyers méret, körülvágott méret margóarányok különböző nyomdai termékeknél.
Kötés-, fej-, láb-, vágási margók mérete.
Tipográfiai arányok, aranymetszés.
Tükörrajzolás, vágási méretek jelölése.
Különböző nyomtatványok alakjának, margóinak rajzolása.
Esetleges díszítőelemek, emblémák, logók rajzolása.
A műszaki rajz alapjai.
Lépték fogalma.
Méretarány, méretezés, vonalfajták.
Síkábrázolás, vetületek, térábrázolás.
Ábrázolási rendszerek.
Axonometria, perspektíva.
Elektronikus 3D ábrázolási rendszerek.
Szabadkézi rajzolás.
Rajz készség fejlesztése.
Gyűjtő- és díszdobozok tervezése.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Kézi könyvkötés gyakorlata tantárgy 360 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje fel a gyakorlatban is a nyomdaipari alapanyagokat. A tanuló legyen képes anyagvizsgálatok elvégzésére. Ismerje meg az anyagok alkalmazhatóságának, feldolgozhatóságának kérdéseit. A tanuló sajátítsa el a kézi könyvkötés anyagainak előkészítését, a könyvkötészeti feladatok önálló ellátását. Ismerje meg a műszaki leírásokat, alkalmazza a különleges kötészeti technikákat. Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a kézi könyvkötés tantárgy elméleti tartalmára épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Kötészeti anyagok vizsgálata *72 óra*

Kézi egyenes vágógép használata.
Ragasztók, cérnák, varróeszközök előkészítése.
Papírok tapintás útján történő rendszerezése, anyaguk meghatározása, felületük, súlyuk, színük alapján.
Laboratóriumi alapvizsgálatok.
Fóliák, fém- és műanyag-nyomathordozók felhasználásának megvizsgálása.
Szálirány meghatározása, ívszámolási feladatok.
Papírminták gyűjtése, rendszerezése.
Vásznak nyomdai alkalmazása.
Festékek-fóliák alkalmazása különböző nyomathordozókra.
Természetes és szintetikus alapú ragasztók alkalmazása.
Papírminták felismerése, elemzése.
Anyagminták vizsgálata megfigyeléssel, tapintással, lupéval, mikroszkóppal, nedvesítéssel, hajtogatással, égetéssel.
Vizsgálati eredmények értékelése.
Technológiai minták feldolgozhatóságának elemzése.
Írásos elemzések készítése.
Papír- és más nyomathordozó minták, kellékek gyűjtése, rendszerezése.

7.3.2. Könyvkötés *144 óra*

A szabványos könyvalakok.
A kötési mód meghatározása.
Nyers méret, körülvágott méret.
Kiszabandó anyag méretének és szálirányát
Vágógépen anyag szabása, méretre vágása.
Egyenes vágógép, kézi lemezolló működtetése, kezelése.
Kéziszerszámok, vágógépek biztonságos használata.
Előzék készítése.
A könyvtest íveinek összehordása.
Ragasztót készít.
Oromszegőt ragasztása.
Beakasztást végez.
Könyvtestet ragasztóval egyesít.
Ívek egyesítése, kézi vagy drótfűzéssel.
Drótfűzés készítése, spirálozás.
Drótfűzőgépek működtetése, kezelése.
Félkemény kötést készít.
Könyvtest kikészítés, körbevágás.
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver.
Metszést fest.
Könyvtáblát készít.

7.3.3. Kötészeti műveletek *144 óra*

Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja.
Gyűjtőkötések fedelét, díszíti, aranyozza.
Fedél díszítése, borítása.
Régi vagy kötészeti hibás könyvek szétszedése, sérülések javítása.
Többgarnitúrás számlatömbök számozása, perforálása.
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek működtetése, kezelése.
Egyéb kisgépek működtetése, kezelése.
Kézi számozó készüléket használ.
Gyűjtő- és díszdobozokat készít.
Nyomtatványok díszítése.
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt.
Alkalmi nyomtatványok, könyvfedelek prégelése.
Védőborítók, többboldalas meghívók bígelése.
Egyes nyomtatványok spirálozása.
Fénykép, plakát kasírozása.
Egyedi kötészeti feladatokat ellát.
Késztermék csomagolása.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről			x	Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10238-12 azonosító számú

Munkajog, munkabiztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10238-12 azonosító számú, Munkajog, munkabiztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10238-12 Munkajog, munkabiztonság	Jogi alapismeretek		Munkavédelem	
	Jogi alapismeretek	Szerződéskötés	Baleset-, tűz- és katasztrófavédelem	Környezetvédelem
FELADATOK				
Tájékozódik a tanulás, a munkavállalás, aktuális gazdasági és jogi feltételeiről	x			
Tanulói szerződést köt	x	x		
Alkalmazza a munkavállalói jogait és teljesíti kötelességeit	x			
Betartja a munkabiztonsággal kapcsolatos előírásokat	x		x	
Betartja a tűz jelzésére és bejelentésére vonatkozó szabályokat			x	
Szükség esetén használja a tűzoltó készülékeket és a tűzoltó eszközöket			x	
Betartja a tűzvédelmi szabályzatot és a tűzriadó-tervet			x	
Betartja a katasztrófavédelem utasításait			x	
Szükség esetén kitölti a baleseti jegyzőkönyvet			x	
Betartja a védőeszközök használatára vonatkozó szabályokat			x	
Biztosítja a berendezések és eszközök működőképességét			x	
Pontosan vezeti a gépek és technológiák munkavédelmi dokumentumait			x	
Figyelemmel kíséri az érintésvédelmi, villámvédelmi, tűzvédelmi felülvizsgálatok rendszerességét			x	
Tisztában van a környezetvédelem jelentőségével				x
Megtervezi a hulladékkezelés módját				x
Dokumentálja a veszélyes hulladék keletkezését, tárolását, megsemmisítését				x
SZAKMAI ISMERETEK				
A különböző vállalkozási formák jellemzői	x	x		
Jogi alapfogalmak, a jog különböző ágai	x	x		
Tanulói jogok és kötelességek	x	x		
A szerződéskötéshez kapcsolódó szabályok, előírások		x		
Munkajogi szabályok	x			
Dokumentáció és adminisztráció	x	x	x	x
Munkavédelmi előírások			x	
Egészség- és balesetvédelmi előírások			x	
Tűzvédelmi előírások			x	
Katasztrófavédelmi előírások			x	x
Környezetvédelmi előírások				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Középfokú számítógép kezelői készség	x	x	x	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x
Szakmai nyelvű íráskészség		x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önállóság	x	x	x	x
Döntésképesség		x	x	x
Pontosság	x	x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kezdeményezőkészség		x	x	x
Határozottság		x	x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	
Körültekintés, elővigyázatosság		x	x	x
Helyzetfelismerés		x	x	

8. Jogi alapismeretek.tantárgy 16 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje az iskolával, a munkahellyel kapcsolatos aktuális jogi, gazdasági feltételeket.
Ismerje jogait és kötelességeit.
Ismerje és tartsa be az iskola házirendjét, tanulási, viselkedési szabályait.
Ismerje a munkavédelmi előírásokat, a tűz- és balesetvédelem, valamint a környezetvédelmi előírásokat.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Jogi alapismeretek *8 óra*

Vállalkozási alapismeretek, vállalkozási formák.
Gazdasági társaságokra vonatkozó szabályok.
A különböző vállalkozási formák jellemzői
Jogi alapfogalmak, a jog különböző ágai.
Jogviszony alanyai.
Munkatörvénykönyv vonatkozó előírásai.
Munkaviszony létesítése.
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése.
Munkajogi szabályok.
Kártérítési felelősség, kötelezettség.
Munkaügyi jogvita.
Munkaruha, védőruha, védőkesztyű egyéb egyéni védőeszközök.
Anyagi juttatások, ösztöndíjak mértéke, rendszere.
Munkavégzéshez szükséges tisztálkodó szerek, kézkrémek egyéb védőanyagok
Alkalmazza a munkavállalói jogait és teljesíti kötelességeit
A tanulók jogai, kötelességei.
Tanulás, munkavállalás aktuális gazdasági és jogi feltételei.

8.3.2 Szerződéskötés *8 óra*

A szerződéskötéshez kapcsolódó szabályok, előírások
A szerződés létrejötte.
A szerződés alakja.
A szerződés érvénytelensége.
A szerződés módosítása.
A munkaszerződés elemei.
Szerződéskötés dokumentációja és adminisztrációja.
Szerződések törvényessége.
Kötelező írásbeliség, szerződés kötése, felbontása.
Tanulói szerződést kötés.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

8.5.1 *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Munkavédelem tantárgy 32 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Általános és szakmához kapcsolódó munka- és balesetvédelmi előírások megismerése.
Tanulók, dolgozók terhelhetőségének megismerése.
A kötészeti gépek, berendezések biztonságos használatának megismertetése.
A tevékenységhez kapcsolódó tűzvédelmi szabályok elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1 Baleset-, tűz- és katasztrófavédelem ***24 óra***

Munkavédelem célja, feladata.
Általános és helyi balesetvédelmi előírások.
Munkáltató munkavédelmi feladatai.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
A munkavédelmi képviselő szerepe.
Foglalkozási ártalmak a nyomdaiparban.
A nyomdaipari munkahelyek kialakításának munkavédelmi követelményei.
Anyagmozgatás és tárolás előírásai.
A munkahelyi világítás és szellőztetés előírásai.
Baleset, munkahelyi baleset.
Baleset jelzése, elsősegélynyújtás.
Baleseti jegyzőkönyv.
Tűz-és katasztrófavédelem.
Tűz jelzésére vonatkozó szabályok.
Az égés feltételei.
Tűzveszélyes anyagok a nyomdaipari üzemekben.
Helyiségek tűzveszélyességi osztályba sorolása.
Tűzoltó készülékek típusai, használatuk.
Helyi szabályzatok, tűzriadó-terv.
Munkabiztonsággal kapcsolatos előírások.
Katasztrófavédelem utasításainak betartása.
A baleseti jegyzőkönyv elemei, kitöltésére vonatkozó szabályok.
Védőeszközök használatára vonatkozó szabályokat
Berendezések és eszközök működőképességének biztosítása.

A gépek és technológiák munkavédelmi dokumentumainak pontos vezetése.
Érintésvédelmi, villámvédelmi, tűzvédelmi felülvizsgálatok rendszerességének figyelemmel való kísérése.
Egészség- és balesetvédelmi előírások.
Teendők vészhelyzetben.
Elsősegélynyújtás.
Vagyonvédelem.

9.3.2 Környezetvédelem *8 óra*

Környezetvédelem fogalma, helye, jelentősége.
A környezetvédelem alapelvei.
A környezetet veszélyeztető tényezők.
A környezetvédelem eszközei.
Környezettudatos szemlélet kialakítása.
Szelektív hulladékgyűjtés fontossága.
A nyomdaiparban keletkezett melléktermékek, hulladékok tárolására, megsemmisítése, a környezetvédelmi szabályok betartásával.
A nyomdaipar környezetét veszélyeztető tényezői: vibráció, zaj, hő.
A por, műanyag és szennyvíz ártalmatlanítása.
Hulladékok keletkezésének elkerülése.
Megtervezi a hulladékkezelés módját.
A veszélyes hulladék keletkezésének, tárolásának, megsemmisítésének dokumentálása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x	x	-
2.2.	Leírás készítése		x	x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x	x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x	x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x	x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10239-12 azonosító számú

Nagyüzemi könyvgyártás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10239-12 azonosító számú, Nagyüzemi könyvgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	Könyvgyártás		Könyvgyártás gyakorlata	
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	Könyvkikészítés	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	Könyvkikészítés
FELADATOK				
Átveszi a nyomtatott íveket, ellenőrzi a nyomatok minőségét	x		x	
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét	x		x	
Ellenőrzi a kilövést	x		x	
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét			x	x
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján	x		x	x
Beállítja a könyvtábla-készítés gépeit	x		x	x
Beállítja a könyvkikészítés gépeit, gépsorát		x	x	x
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását	x		x	x
Beállítja a gerincmarás optimális értékeit		x	x	x
Folyamatosan ellenőrzi a beállítások szakszerűségét			x	x
Beállítja az ügyviteli, kereskedelmi nyomtatványok gyártásához alkalmazott gépeket, gépsorokat			x	x
Beállítja a folyóiratgyártáshoz alkalmazott gépeket, gépsorokat			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
A vágás, hajtogatás technológiája	x		x	
Az összehordás és az előzékelés technológiája	x		x	
Ívegyesítési módok	x		x	
A cérnafűzés technológiája	x		x	
Ragasztókötés technológiája	x	x	x	x
Könyvtest-kikészítés technológiája		x		x
Borítástípusok	x	x	x	x
Tábla anyagainak szabása	x		x	
Tábla-összeállítás, táblakikészítés technológiája	x		x	
A könyvtest-beakasztás technológiája		x		x
Préselések, szárítások technológiája	x	x	x	x
Könyvnyílás-beégetés technológiája		x		x
Védőborító felhelyezése		x		x
Csomagolás, expediálás		x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Grafikus érintőképernyő-kezelés		x		x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x		

Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x	x	x
Szerszámok, gépek beállítása			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás	x	x	x	x
Önállóság			x	x
Esztétikai érzék			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x
Határozottság			x	x
Kezdeményezőkészség	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés			x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	x

10. Könyvgyártás tantárgy 230 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a nagyobb példányszámú könyvek, nyomdatermékek gyártásához. A tanuló ismerje a technológiai folyamatokat, az anyagok, nyomatok átadásának, átvételének rendjét. A tanuló ismerje meg a gépek beállításának feladatait és szabályait, valamint a biztonsági rendszerek ellenőrzésének menetét. Ismerjék meg a kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági előírásokat**.**

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Könyvtest-, könyvtábla-készítés *106 óra*

Átveszi a nyomtatott íveket, ellenőrzi a nyomatok minőségét
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét
Gyártási dokumentációk, munkatáska, műhelytáska.
Nyomatok példányszámának és a kilövés helyességének ellenőrzése.
Ívvágás, hajtogatás, összehordás.
Kollacionáló jelek fontossága.
Könyvtest-kikészítés.
Könyvtáblakészítés anyagainak és gépeinek előkészítése.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét.
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján
Beállítja a könyvtábla-készítés gépeit
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását
A vágás, hajtogatás technológiája
Az összehordás és az előzékelés technológiája.
Ívegyesítési módok.
A cérnafűzés technológiája.
Ragasztókötés technológiája.
Tábla anyagainak szabása.
Tábla-összeállítás technológiája.

10.3.2. Könyvkikészítés *124 óra*

Tábla-összeállítás, táblakikészítés technológiája.
A könyvtest-beakasztás technológiája.
Préselések, ragasztások, szárítások technológiájának elmélete.
Könyvnyílás-beégetés szükségessége és technikai megoldása.
Védőborító felhelyezése, minőség-ellenőrzés, csomagolás, expediálás.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.
A könyvkikészítés gépei, gépsorai.
Gerincmarás optimális értékei.
Könyvtest-kikészítés technológiája.

Borítástípusok.
Préselések, szárítások technológiája.
Könyvnyílás-beégetés technológiája.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás.

10.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***
Tanterem

10.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***
A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

10.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x	x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x	x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Könyvgyártás gyakorlata tantárgy 592 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a különböző gépi fűzési, ragasztási technikákat. A cérnák, ragasztók, kapcsok tulajdonságai alkalmazásának megismertetése a tanulókkal. Nagy példányszámú kiadványok készítése során alkalmazott technikák megismertetése és gyakoroltatása a tanulókkal. Tartsák be a kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat**.**

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Könyvgyártás elméleti órák tartalmára épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Könyvtest-, könyvtábla-készítés *296 óra*

Nyomtatott ívek ellenőrzése, méretre vágása.
Nyomatok példányszámának ellenőrzése.
Gyártási dokumentációk, munkatáska, műhelytáska.
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét.
Kilövés ellenőrzése kézi hajtogatással.
Ívvágás, hajtogatás, összehordás.
Az ívegyesítés ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.
Kollacionáló jelek fontossága ellenőrzése.
Hajtogató- és összehordó gépek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Fűzőgépek beállítása, cérna kiválasztása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Műszaki dokumentáció alapján előkészíti a könyvtáblakészítéshez szükséges anyagokat, gépeket.
Gépek védőburkolatának sértetlenségének ellenőrzése.
A könyvtáblakészítés gépeinek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján.
A vágás, hajtogatás technológiája.
Az összehordás és az előzékelés technológiája.
A cérnafűzés technológia.
Tábla anyagainak szabása.
Tábla-összeállítási technológia.
Könyvtest-kikészítés.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

11.3.2. Könyvkikészítés *296 óra*

Ragasztókötés esetén a gerincmarás beállítása, a beállítások folyamatos ellenőrzése.
Fedél és könyvtest egyesítéséhez használt gépsorok beállítása, biztonságtechnikai

ellenőrzése.
Tábla-összeállítás, táblakikészítés.
Könyvtest-kikészítés.
Hajtogató- és összehordó gépek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, az előforduló hibák kijavítása.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A könyvtest-beakasztás.
A beakasztás ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.
Könyvnyílás-beégetés technikai megoldása.
Préselések, ragasztások, szárítások.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás, ezen műveletek dokumentálása műszaki leírás szerint.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezetnél

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat		x		-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett		x		-

	feldolgozása				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10240-12 azonosító számú

Nagyüzemi könyvgyártás gépei

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10240-12 azonosító számú, Nagyüzemi könyvgyártás gépei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	Könyvkötészeti gépek			Könyvkötészeti gépek gyakorlata		
	Összehordó-, vágó és hajtogató gépek	Drótfűző, cérnafűző gépek	Könyvgyártó gépek	Összehordó-, vágó és hajtogató gépek kezelése	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése	Könyvgyártó gépek működtetése
FELADATOK						
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét				x	x	x
Beállítja és üzemelteti a könyvgyártás feldolgozás gépeit			x			x
Ellenőrzi a szükséges anyagok, segédanyagok meglétét				x	x	x
Meghatározza az optimális gyártási sebességet				x	x	x
Ellenőrzi a gépek paramétereit				x	x	x
Korrigálja a gépbeállításokat az anyagok tulajdonságainak megfelelően				x	x	x
Észleli és jelzi a gép rendellenes működését				x	x	x
Elvégzi, vagy elvégezteti a szerszámok javítását, vagy cseréjét				x	x	x
Szükség esetén eleget tesz az egyedi megrendelői igényeknek	x	x	x			
Gondoskodik a félkész és késztermékek tárolásáról és továbbításáról	x	x	x	x	x	x
Jelzi a kopó alkatrészek cseréjét				x	x	x
Vezeti a gépkarbantartás adminisztrációját				x	x	x
Elvégzi a gép környezetének takarítását				x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Vágó-, szabógépek beállítása, működtetése	x			x		
Hajtogató gépek beállítása, működtetése	x			x		
Előzékelő gépek beállítása, működtetése	x			x		
Összehordó gépek beállítása, működtetése	x			x		
Helyes ívsorrend ellenőrzése	x	x	x	x	x	x
Irkafűzőgépek működése	x	x		x	x	
Folyóiratgyártó gépsorok típusai	x	x		x	x	
Drótfűzőgépek fajtái, működése	x	x		x	x	
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése	x	x		x	x	
Ragasztókötő gépek beállítása, működtetése			x			x
Prések fajtái, kezelésük	x		x	x		x
Könyvtest kikészítő és könyvtábla-készítő gépek beállítása, működtetése	x		x	x		x
Könyvtábla-készítő gépek beállítása, működtetése	x		x	x		x
Aranyozógépek beállítása, működtetése			x			x
Beakasztógépek beállítása, működtetése			x			x
Könyvgyártó gépsorok fajtái, működésük, beállításuk, kezelésük			x			x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Grafikus érintőképernyő-kezelés			x			x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x			
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x	x			
Szerszámok, gépek beállítása				x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Állóképesség				x	x	x
Precizitás				x	x	x
Esztétikai érzék				x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x			
Határozottság				x	x	x
Kezdeményezőkészség	x	x	x			
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Figyelem összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás				x	x	x
Tervezési képesség	x	x	x			

12. Könyvkötészeti gépek tantárgy 124 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A könyvkikészítő gépek, berendezések fő részei, általános működési elvük ismertetése a tanulókkal. A tanulók ismerjék meg a különböző meghajtási módokat, áttételeket, biztonságtechnikai berendezéseket. Sajátítsák el az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását. Ismerjék meg a kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat**.**

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Összehordó-, vágó-, és hajtogató gépek *36 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Hajtogató gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Vágó gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Összehordó gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése

12.3.2. Drótfűző, cérnafűző gépek *36 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Drótfűzőgépek fajtái, működése.
Drótfűző gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Cérnafűző gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
Irkafűzőgépek működése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

12.3.4. Könyvgyártó gépsorok *54 óra*

A könyvkikészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Könyvtest- és könyvtábla készítő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Ragasztókötő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések fajtái, kezelésük.
Könyvtest kikészítő és könyvtábla-készítő gépek beállítása, működése.
Könyvtábla-készítő gépek beállítása, működése.
Csomagológépek fajtái, felépítése, működési elve, csomagolóanyagok típusai.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló és pontos vezetésük.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-

1.9.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Könyvkötészeti gépek gyakorlata tantárgy 404 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a könyvkikészítő gépek, berendezések fő részeit, általános működési elvüket és sajátítsák el a működtetésüket. A tanulók ismerjék meg a biztonságtechnikai ellenőrzések elvégzésnek szabályait. A tanulók ismerjék meg a működési feltételek, anyagok (ívek, ragasztók, cérnák, fonalak stb.) pótlására, cseréjére vonatkozó tudnivalókat. Legyenek tisztában a gépkarbantartás, gépnapló vezetésének szabályaival. Sajátítsák el a kapcsolódó munka-, tűz- környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Könyvkötészeti gépek elméleti tantárgy tartalmára épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Összehordó-, vágó-, és hajtogató gépek kezelése *144 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Összehordó gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Hajtogató gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Vágó gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.3.2. Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése *108 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Fűzőgépek karbantartása, cérnabefűzés gyakorlása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Drótfűzőgépek működtetése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.3.3. Könyvgyártó gépsorok működtetése *152 óra*

A könyv-kikészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Ragasztókötő gépek karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Könyvtábla készítő gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beakasztó gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések kezelése.
Csomagológépek felépítése, beállítása, működtetése, karbantartása.
Elektromos berendezések érintésvédelmi szabályainak betartása.
Érzékelők, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció		x		-
1.8.	szerepjáték		x		-
1.9.	házi feladat		x		-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10241-12 azonosító számú

Nyomtatványfeldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10241-12 azonosító számú, Nyomtatványfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10241-12 Nyomtatványfeldolgozás	Nyomtatványfeldolgozás		Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata	
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok	Nyomtatvány-feldolgozási gépek	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok	Nyomtatvány-feldolgozási gépek működtetése
FELADATOK				
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét		x		x
Beállítja a gépen a gyártandó méreteket	x			x
Ellenőrzi a beállításokat a gyártási utasítás alapján		x	x	x
Beállítja a nyomatot	x	x	x	
Beállítja a kimetszést	x	x	x	
Beállítja a hajtogatást	x	x	x	
Beállítja perforálást, bígelést	x	x	x	
Beállítja a ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereit	x	x	x	
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását			x	
SZAKMAI ISMERETEK				
Kötőgép elemek fajtái	x	x		
Forgómozgás gépelemei	x	x		
Mozgás átalakítók	x	x		
A gépek beállításának elemei	x	x		x
Karbantartást igénylő gépelemek	x	x		x
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek		x		x
Műanyag réteggel bevonó gépek		x		x
Vonalazó gépek		x		x
Flexónyomó gépek	x	x		x
Borítékgyártó gépek	x	x		x
Kivágó gépek	x	x		x
Speciális gépek	x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Grafikus érintőképernyő-kezelés		X	X	X
Olvasott szakmai szöveg megértése	X	X		
Hallott szakmai szöveg megértése	X	X		
Szakmai nyelvi beszédkészség	X	X		
Szerszámok, gépek beállítása		X	X	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás		x	x	
Önállóság		x	x	
Esztétikai érzék	x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				

Kapcsolatteremtő készség	x	x		
Közérthetőség	x	x		
Határozottság			x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	
Módszeres munkavégzés		x	x	
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	

14. Nyomtatványfeldolgozás tantárgy 122 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Mozgás-átalakítók fő részei, általános működési elvük megismertetése a tanulókkal. Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozásának megismertetése a tanulókkal. A tanulók ismerjék meg a nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) jellemzőit. A tanulók ismerjék meg a nyomtatvány-feldolgozás gépeit, berendezéseit, a forgómozgás gépelemeit, az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását.
Ismerje a rotációs ofszet-, flexó- és digitális nyomtatókhoz csatolt automata berendezések működését.
Sajátítsák el a kapcsolódó munka-, tűz-, és környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Speciális kötészeti feladatok *52 óra*

Automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Beállítja a gépen a gyártandó méreteket
Ellenőrzi a beállításokat a gyártási utasítás alapján
Nyomat beállítási módok.
Kimetszés beállítási módok.
Hajtogatás beállítási módok.
Perforálás, bígelés beállítási módok
Ragasztófelhordás és a ragasztás paraméter beállítási módok
Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozásának jellemzői.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozás.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése.
Különleges feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, prégelés, vakdombor készítési menete.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása, mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.
A nyomtatvány-feldolgozás jövője.

Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

14.3.2. Speciális kötészeti feladatok gépei ***70 óra***

Gépelemek, mozgás-átalakítók rendszere.
Kötőgép elemek fajtái.
Forgómozgás gépelemei.
Mozgás átalakítók felépítése, működési elve.
A gépek beállításának elemei.
Karbantartást igénylő gépelemek fajtái, karbantartás módja.
A nyomtatvány-feldolgozás gépei, berendezései.
Műanyag réteggel bevonó gépek
Lakkozás, impregnálás, fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Számozógépek felépítése, működési elve.
Flexonyomó felépítése, működési elve.
Borítékgyártó gépek felépítése, működési elve.
Vonalazó gépek felépítése, működési elve.
Kivágó gépek felépítése, működési elve.
Speciális gépek felépítése, működési elve.
Automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Grafikus érintőképernyő-kezelés
Különleges automata gépek, prospektus- és albumkészítő stb.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

14.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata tantárgy 268 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg és gyakorolja a nyomtatványfeldolgozás gépeinek beállítását, működtetését. Sajátítsa el a speciális kötészeti gépek kezelését, karbantartását, vezérlését, biztonságtechnikai rendszerére vonatkozó tudnivalókat. Ismerje meg az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását. Sajátítsa el a rotációs gépekhez csatlakoztatható tovább feldolgozó automata gépek, berendezések működtetését. Ismerje meg a csomagolóanyagok gyártását, kikészítését és a 3D-s nyomtatványok kezelését. Ismerje és tartsa be a kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági, és érintésvédelmi előírásokat.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Nyomtatvány-feldolgozás tantárgy tartalmaira épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Nyomtatványfeldolgozási feladatok ***134 óra***

Műszaki dokumentáció alapján az automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Nyomat beállítás.
Kimetszés beállítása.
Hajtogatás beállítása.
Perforálás, bígelés beállítása.
Ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereinek beállítása.
Ragasztók mennyiségének, hőmérsékletének, száradásának ellenőrzése.
Grafikus érintőképernyő-kezelése.
Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozása.
Különleges nyomtatvány-feldolgozási feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítése.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése, lakkozás, impregnálás.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása.
Rotációs gépekhez csatlakoztatható, továbbfeldolgozó automata gépek, berendezések működtetése
Mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.
3D nyomtatású makettek és modellek kezelése.
Celofántasak, papírzacskó, simítózáras zacskó készítése.
Pamut alapanyagú molinók konfekcionálása.

13.5.2. Nyomtatvány-feldolgozás gépeinek működtetése ***134 óra***

Műszaki dokumentáció alapján az automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Különleges feladatok elvégzésére készült gépek, gépsorok.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítés gépeinek felépítése, működése.
Speciális számozógépek kezelése, beállítása.
Flexónyomó gép kezelése, beállítása.
Borítékgyártó gépek kezelése, beállítása.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek kezelése, beállítása.
Műanyag réteggel bevonó gépek kezelése, beállítása.
Vonalazó gépek kezelése, beállítása.
Kivágó gépek kezelése, beállítása.
Különleges automata gépek, prospektus- és albumkészítő elemek.
Kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági, és érintésvédelmi előírások betartása.
Karbantartási műveletek végzése.

15.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezetnél

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció		x		-
1.8.	szerepjáték		x		-
1.9.	házi feladat	x			-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-

3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10237-12 Kézi könyvkötés	**Kézi könyvkötés gyakorlata**
	Kötészeti anyagok vizsgálata
	Könyvkötés
	Kötészeti műveletek
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	**Könyvgyártás gyakorlata**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés
	Könyvkikészítés
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	**Könyvkötészeti gépek gyakorlata**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése
	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése
	Könyvgyártó gépsorok működtetése
10241-12 Nyomtatványfeldolgozás	**Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata**
	Nyomtatványfeldolgozási feladatok
	Nyomtatványfeldolgozó gépek működtetése

10237-12 Kézi könyvkötés

A 9. évfolyamot követően

Kézi könyvkötés gyakorlata tantárgy

Témakörök

Kötészeti anyagok vizsgálata
Ragasztók, cérnák, varróeszközök előkészítése.
Papírok tapintás útján történő rendszerezése, anyaguk meghatározása, felületük, súlyuk, színük alapján.
Fóliák, fém- és műanyag-nyomathordozók felhasználásának megvizsgálása.
Szálirány meghatározása, ívszámolási feladatok.
Papírminták gyűjtése, rendszerezése.
Természetes és szintetikus alapú ragasztók alkalmazása.
Papírminták felismerése, elemzése.

Könyvkötés

Kéziszerszámok, vágógépek biztonságos használata.
A könyvtest íveinek összehordása.
Ragasztót készít.
Oromszegőt ragasztása.
Beakasztást végez
Könyvtestet ragasztóval egyesít.
Drótfűzés készítése, spirálozás.
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver.
Metszést fest.
Könyvtáblát készít.

Kötészeti műveletek
Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja.
Többgarnitúrás számlatömbök számozása, perforálása.
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek működtetése, kezelése.
Egyéb kisgépek működtetése, kezelése.
Kézi számozó készüléket használ.
Gyűjtő- és díszdobozokat készít.
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt.
Védőborítók, többboldalas meghívók bígelése.
Egyes nyomtatványok spirálozása.
Fénykép, plakát kasírozása.
Késztermék csomagolása.

10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás

A 10. évfolyamot követően

Könyvgyártás gyakorlata tantárgy

Témakörök

Könyvtest-, könyvtábla-készítés
Nyomtatott ívek ellenőrzése, méretre vágása.
Nyomatok példányszámának ellenőrzése.
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét.
Kilövés ellenőrzése kézi hajtogatással.
Kollacionáló jelek fontossága ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Gépek védőburkolatának sértetlenségének ellenőrzése.
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását.

Könyvkikészítés
A helyes ívsorrend ellenőrzése, az előforduló hibák kijavítása.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A könyvtest-beakasztás.
A beakasztás ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.

Könyvnyílás-beégetés technikai megoldása.
Préselések, ragasztások, szárítások.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás, ezen műveletek dokumentálása műszaki leírás szerint.

10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei

A 10. évfolyamot követően

Könyvkötészeti gépek gyakorlata tantárgy

Témakörök

Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése
Fűzőgépek karbantartása, cérnabefűzés gyakorlása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Drótfűzőgépek működtetése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.

Könyvgyártó gépsorok működtetése
Ragasztókötő gépek karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Könyvtábla készítő gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beakasztó gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések kezelése.
Csomagológépek felépítése, beállítása, működtetése, karbantartása.
Elektromos berendezések érintésvédelmi szabályainak betartása.

10241-12 Nyomtatványfeldolgozás

A 11. évfolyamot követően

Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata tantárgy

Témakörök

Nyomtatványfeldolgozási feladatok
Hajtogatás beállítása.
Perforálás, bígelés beállítása.
Ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereinek beállítása.
Ragasztók mennyiségének, hőmérsékletének, száradásának ellenőrzése.
Grafikus érintőképernyő-kezelése.

Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozása.
Különleges nyomtatvány-feldolgozási feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítése.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése, lakkozás, impregnálás.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása. Mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.

Nyomtatványfeldolgozási gépek működtetése
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítés gépeinek felépítése, működése.
Speciális számozógépek kezelése, beállítása.
Borítékgyártó gépek kezelése, beállítása.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek kezelése, beállítása.
Műanyag réteggel bevonó gépek kezelése, beállítása.
Vonalazó gépek kezelése, beállítása.
Karbantartási műveletek végzése.

5.53.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 543 06
Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó
szakképesítés

SZAKISKOLÁBAN TÖRTÉNŐ OKTATÁSÁHOZ
MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK (SM) SZÁMÁRA

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 543 06 Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 543 06

A szakképesítés megnevezése: Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 12. Nyomdaipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XIX. Nyomdaipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 12. Nyomdaipari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);
- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);

- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány

- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:

- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,
- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,

- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. **Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)**
ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**
iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:

- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények
Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő

- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat

túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).

- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet

kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.
    - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
    - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.
b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.
c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.
d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.
e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).
f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.
    - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:
(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:
(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.
Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.
A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.
A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	Gyártáselőkészítés	1,5						1			1	
	Gyártáselőkészítés gyakorlata					2			2			2
10237-12 Kézi könyvkötés	Kézi könyvkötés	3			3							
	Kézi könyvkötés gyakorlata		10			3			1			
10238-12 Munkajog, munkabiztonság	Jogi alapismeretek										0,5	
	Munkavédelem	1		70			105			105		
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	Könyvgyártás	1			2			2,5			1	
	Könyvgyártás gyakorlata		4			4			4			5
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	Könyvkötészeti gépek				3						0,5	
	Könyvkötészeti gépek gyakorlata					4			5			2,5
10241-12 Nyomtatvány-feldolgozás	Nyomtatvány-feldolgozás							2,5			1	
	Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata								3			5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		8	13		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	**Gyártáselőkészítés**	**54**						**36**			**32**		**122**
	Nyomdaipari alapismeretek	*54*											*54*
	Gyártástervezés							*36*			*16*		*52*
	Minőségbiztosítás										*16*		*16*
	Gyártáselőkészítés gyakorlata					**72**			**72**			**64**	**208**
	Műszaki dokumentáció készítése					*72*						***32***	*104*
	Számlázás, utókalkuláció								*72*			*32*	*104*
10237-12 Kézi könyvkötés	**Kézi könyvkötés**	**108**			**108**								**216**
	Nyomdaipari anyagismeret	*36*			*36*								*72*
	Kézi könyvkötés technológiája	*36*			*36*								*72*
	Szakrajz	*36*			*36*								*72*
	Kézi könyvkötés gyakorlata		**360**			**108**			**36**				**504**
	Kötészeti anyagok vizsgálata		*72*										*72*
	Könyvkötés		*144*			*36*							*180*
	Kötészeti műveletek		*144*			*72*			*36*				*252*

10238-12 Munkajog, munkabiztonság	**Jogi alapismeretek**										**16**		**16**
	Jogi alapismeretek										*8*		*8*
	Szerződéskötés										*8*		*8*
	Munkavédelem	**36**											**36**
	Baleset-, tűz-, és katasztrófavédelem	*18*											*18*
	Környezetvédelem	*18*											*18*
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	**Könyvgyártás**	**36**			**72**			**90**			**32**		**230**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	*18*			*36*			*36*			*16*		*106*
	Könyvkikészítés	*18*			*36*			*54*			*16*		*124*
	Könyvgyártás gyakorlata		**144**			**144**			**144**			**160**	**592**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés		*72*			*72*			*72*			*80*	*296*
	Könyvkikészítés		*72*			*72*			*72*			*80*	*296*
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	**Könyvkötészeti gépek**				**108**						**16**		**124**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek				*36*								*36*
	Drótfűző, cérnafűző gépek				*36*								*36*
	Könyvgyártó gépsorok				*36*						*16*		*52*
	Könyvkötészeti gépek gyakorlata					**144**			**180**			**80**	**404**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése					*72*			*72*				*144*
	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése					*72*			*36*				*108*
	Könyvgyártó gépsorok működtetése								*72*			*80*	*152*
10241-12 Nyomtatvány-feldolgozás	**Nyomtatvány-feldolgozás**							**90**			**32**		**122**
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok							36			16		52
	Nyomtatvány-feldolgozás gépei						**105**	54		**105**	16		70
	Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata			**70**					**108**			**160**	**268**
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok								*54*			*80*	*134*
	Nyomtatvány-feldolgozó gépek működtetése								*54*			*80*	*134*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**288**	**468**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		948/29,4%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2272/70,6%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a

felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek,

védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10236-12 azonosító számú

Gyártáselőkészítés, minőségügy

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10236-12 azonosító számú, Gyártáselőkészítés, minőségügy megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	Gyártáselőkészítés			Gyártáselőkészítés gyakorlata	
	Nyomdaipari alapismeretek	Gyártástervezés	Minőségbiztosítás	Műszaki dokumentáció készítése	Számlázás, utókalkuláció
FELADATOK					
Fogadja a megrendeléseket		x			
Kapott anyagokat ellenőriz		x	x		
Eldönti, hogy a rendelkezésre álló kapacitás és technológia alkalmas-e a megrendelő által kért munka elvállalására		x	x		
Ellenőrzi, hogy a kért határidőre elkészíthető-e a feladat		x			
Kiválasztja a megrendelésnek megfelelő technológiát		x			
Elkészíti a műhelytáskát			x	x	
Kiállítja a munkatáskát a megrendelés alapján			x	x	x
Beszerzi az alap- és segédanyagokat, szerszámokat		x			
Felveszi a kapcsolatot az esetleges alvállalkozókkal		x			
Ütemezi a gyártást a termelési programban		x		x	
Ellenőrzi a munkába vett alapanyagok minőségét		x	x		
Folyamatos kapcsolatot tart a megrendelővel		x	x	x	
Dokumentálja az egyes műveletek elkészülésének határidejét			x	x	x
Ellenőrzi az első, indulópéldány minőségét			x	x	
Gyártás közben folyamatosan ellenőrzi és dokumentálja a minőséget			x	x	
Mintát vesz a terméktanúsításhoz		x	x	x	x
Ellenőrzi a végtermék minőségét		x	x	x	
Ellenőrzi a csomagolás mennyiségét és minőségét		x	x	x	x
Együttműködik a megelőző és a követő technológiai műveletet végzővel		x	x	x	
SZAKMAI ISMERETEK					
Speciális ágazati szoftverek	x				
Tipográfiai szabályok	x				
Nyomdatermékek fajtái	x				
Nyomdatermékek jellemzői	x				
Nyomtatvány típusok elemei	x				
A szerzői jogi szabályok	x				
Kiadványszerkesztés szabályai	x				
Nyomdai eredetik, adathordozók	x				

Formakészítés technológiai lehetőségei	x				
Nyomtatás technológiai lehetőségei	x				
Kötészet technológiai lehetőségei	x				
Gyártási dokumentációk	x	x	x	x	x
Szakmai számítások és szoftverei	x	x		x	x
Utókalkulációt végző, számlázó szoftverek		x		x	x
Termelésprogramozás		x		x	
Anyaggazdálkodás				x	x
Ügyfélkezelés		x	x	x	
Formakészítési technológiai folyamatok	x				
Nyomtatási technológiák, folyamatok	x				
Papírok, egyéb nyomathordozók gyártása, fajtái, tulajdonságai	x				
Festékek, ragasztók gyártása, fajtái, tulajdonságai	x				
Minőségbiztosítás		x	x	x	x
Audit rendszere, módja			x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Speciális nyomdaipari szoftverek alkalmazása	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvhasználat	x	x		x	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		x	x
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Pontosság		x			x
Precizitás	x		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x				x
Kezdeményezőkészség	x	x	x		
Visszacsatolási készség	x	x	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Értékelés	x		x		x
Helyzetfelismerés	x	x		x	
Tervezés	x	x		x	

4. Gyártáselőkészítés tantárgy 122 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A nyomdaipari termékek, alapfogalmak, mértékegységek és a termeléshez szükséges anyagok megismerése, az egymásra épülő technológiák, műszaki dokumentációk értelmezése. Bemutassa az egész nyomdaipari struktúrát – a megrendeléstől, a kész-termék leszállításáig, az árajánlattól az utókalkulációig

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Nyomdaipari alapismeretek *54 óra*

A nyomdászat története, a nyomdaipar kialakulása és fejlődése napjainkig.
Papírok, egyéb nyomathordozók gyártása, fajtái, tulajdonságai.
Festékek, ragasztók gyártása, fajtái, tulajdonságai.
Nyomdatermékek fajtái, csoportosításuk.
Nyomdatermékek jellemzői.
Nyomtatvány típusok elemei.
Tipográfia, a tipográfia szabályai.
Metrikus és tipográfiai mértékrendszerek.
Nyomdai eredetik és adathordozók.
Szöveg- és képfeldolgozás technológiája.
Speciális ágazati szoftverek.
Formakészítés technológiai lehetőségei, folyamata.
Kiadványszerkesztés szabályai, folyamata.
Nyomóforma-készítés programjai.
Nyomtatási eljárások.
Nyomtatási eljárások lehetőségei, folyamata.
Kötészet technológiai lehetőségei.
Gyártási dokumentációk elemei.
Szakmai számítások és szoftverei.
Szerzői joggal kapcsolatos nyomdai tevékenység.

4.3.2. Gyártástervezés *52 óra*

Ügyfél kapcsolatok rendszere.
Folyamatos kapcsolatot tart a megrendelővel
Rendelésfelvétel a technológiai lehetőségek és a teljesítési határidők betarthatóságának figyelembevételével.
Megrendeléshez megfelelő technológia kiválasztása.
Alkalmas technológia és kapacitás meghatározása.
Gyártási dokumentációk készítése, éves beszámolók, üzleti könyvek.
Műhelytáska felépítése.
Termelésprogramozás, különös tekintettel a szűk keresztmetszetekre.
Szakmai számítások, szakmai számítások és árkalkulációk szoftverei.
Nyomdai eredetik és adathordozók.
Formakészítési és nyomtatástechnológiai folyamatok.

Könyvkötészeti technológiai folyamatok.
Expediálás, utókalkuláció és számlázás.
Utókalkulációt végző, számlázó szoftverek ismerete.
Anyaggazdálkodási tevékenység.
Ügyfélkezelés.

4.3.3. Minőségbiztosítás ***16 óra***

Minőségbiztosítás célja és szükségessége.
Minőségbiztosítás fajtái.
Minőségbiztosítás dokumentálása.
Pontos, hiánytalan, folyamatos adatkezelés.
Termelési adatok pontos vezetése.
Folyamatos minőség-ellenőrzés és dokumentálás.
Audit rendszere, módja.
Munkába vett alapanyagok minőségének ellenőrzésének lehetőségei.
Első, indulópéldány minőségének ellenőrzése.
Minta vétel módja a terméktanúsításhoz.
Gyártás közi ellenőrzés, és dokumentálás lépései.
Végtermék minőségi ellenőrzésének módja.
Csomagolás mennyiségi és minőségi ellenőrzésének módja.

4.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem

4.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

4.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

4.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Gyártáselőkészítés gyakorlata tantárgy 208 **óra**

5.1. A tantárgy tanításának célja

A nyomdaipari termékek, alapfogalmak, mértékegységek és a termeléshez szükséges anyagok gyakorlati alkalmazása.
Az egymásra épülő technológiák, műszaki dokumentációinak készítése.
Kép és szövegfeldolgozó programok lehetőségeinek megismerése.
A nyomdaipari folyamatok gyakorlatban történő alkalmazása – a megrendeléstől, a késztermék leszállításáig.
A kalkulációs és számlázó szoftverek gyakorlati alkalmazása

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra és a Gyártáselőkészítés tantárgy elméleti óráin elsajátított tananyagra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Műszaki dokumentáció készítése *104 óra*

Egy képzelt megrendelés alapján – számítógépes szoftverrel –
a szükséges paraméterek meghatározásával.
Szakmai számítások (terjedelemszámítás, anyagszükséglet, hozzálékok, árak stb.)
Az egyes műveletek rendszerezése.
Az elkészítési időpontok, korrektúrafordulók meghatározása.
A szállítási adatok meghatározása.
Az egyes munkaterületek részére műhelytáska készítése.
Kiállítja a munkatáskát a megrendelés alapján
Alap- és segédanyagok, szerszámok beszerzése.
Kapcsolat felvétel az esetleges alvállalkozókkal.
Gyártást a termelési programban ütemezi.
Az egyes műveletek elkészülésének határidejének dokumentálása.
A munkába vett alapanyagok minőségének ellenőrzése.
Az első, indulópéldány minőségének ellenőrzése.
Gyártás közbeni folyamatos minőségi ellenőrzés és dokumentálás.
Minta vétel a terméktanúsításhoz.
Csomagolás mennyiségi és minőségi ellenőrzése.
Együttműködés a megelőző és a követő technológiai műveletet végzővel.

5.3.2. Számlázás, utókalkuláció *104 óra*

Árajánlat készítése.
Az egyes műveletek árának meghatározása.
Anyagköltség kiszámítása.
Hozzálék mennyiségének meghatározása.
Gépóra, üzemóra meghatározása.
Esetleges utólagos változtatások, szerzői korrektúra.
Utókalkuláció készítése
Számla készítése.
Különböző értékű Áfa-tartalom számítása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy a szakma képzésének megfelelő tanműhely vagy gazdálkodó szervezet.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	

1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	Szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				

5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10237-12 azonosító számú

Kézi könyvkötés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10237-12 azonosító számú, Kézi könyvkötés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10237-12 Kézi könyvkötés	Kézi könyvkötés			Kézi könyvkötés gyakorlata		
	Nyomdaipari anyagismeret	Kézi könyvkötés technológiája	Szakrajz	Kötészeti anyagok vizsgálata	Könyvkötés	Kötészeti műveletek
FELADATOK						
Egyedi kötészeti feladatokat ellát				x		x
Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja		x				x
Gyűjtőkötések fedelét, díszíti, aranyozza		x				x
Gyűjtő- és díszdobozokat készít			x	x		x
Meghatározza a kiszabandó anyag méretét és szálirányát		x	x	x	x	
Vágógépen anyagot szab, méretre vág		x			x	x
Íveket hajtogat	x	x		x	x	x
Előzéket készít, a könyvtest íveit összehordja		x			x	
Felvarrja az íveket		x			x	x
Ragasztót készít	x	x		x	x	x
Könyvtestet ragasztóval egyesít		x			x	
Könyvtestet, egyéb nyomdaterméket körülvág		x			x	x
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver		x			x	
Metszést fest			x		x	
Oromszegőt varr	x	x			x	x
Könyvtáblát készít		x		x	x	
Beakasztást végez		x			x	x
Könyvet betábláz, borítja, díszíti		x	x		x	
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt		x				x
Kézi számozó készüléket használ		x				x
Drótfűzést végez, spiráloz	x	x		x	x	x
Nyomdaterméket ragaszt, hajtogat, összehord	x	x	x			x
Félkemény kötést készít	x	x			x	x
Használt, kötészeti hibás, sérült könyvet szétszed, sérüléseit javítja		x		x		x
Késztermékét csomagol					x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Könyvkötési szerkezetek		x	x		x	
Könyvkötési stílusok			x		x	x
A régi könyvekben felhasznált anyagok tulajdonságai	x	x		x		
Vásznak, bőrök fajtái, tulajdonságai	x			x		
Borítópapírok, lemezek, előzékpapírok fajtái, tulajdonságai	x		x	x		
Ragasztók, fűzőanyagok fajtái, tulajdonságai	x		x	x		
Az anyagszabás, a hajtogatás technológiái	x	x			x	x
Előzékelés technológiái	x	x			x	x

Fűzés technológiái		x			x	x
Préselés technológiája		x			x	x
Könyvtest-kikészítés technológiái		x			x	
Kézi ragasztókötés folyamata		x			x	
Betáblázás technológiái		x			x	
Albumok készítésének technológiái		x	x			x
Díszdoboz készítés technológiái			x			x
Egyenes vágógép, kézi lemezolló működése, kezelése		x			x	x
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek, drótfűzőgépek működése, kezelése		x			x	x
Egyéb kisgépek működése, kezelése		x				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x		x		x
Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x			x	
Szabadkézi rajzolás		x	x			
Esztétikai érzék	x		x		x	x
Könyvkötészeti kéziszerszámok használata		x			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás		x	x		x	x
Önállóság		x	x	x		x
Kézügyesség		x	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kezdeményező készség		x		x	x	x
Közérthetőség	x		x		x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés		x		x	x	x
Intenzív munkavégzés					x	x
Tervezési képesség		x	x		x	x

6. Kézi könyvkötés tantárgy 180 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a könyvkötés és a nyomdászat történetét. A tanuló sajátítsa el a könyvkötő feladatait. Ismerje meg a könyvkötés anyagait, könyvkötési szerkezeteket és stílusokat. Sajátítsa el az ívek hajtogatásától a kész könyv csomagolásáig terjedő munkafázisokat. A kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Nyomdaipari anyagismeret *68 óra*

Az iparban használatos anyagok csoportosítása.
Papírok fajtái, csoportosítása, tulajdonságaik.
Papírok gyártási folyamata.
Szabványos papírméretek.
Műanyag, textil, fém és egyéb anyagú nyomathordozók gyártása, tulajdonságaik.
Vásznak fajtái, tulajdonságai.
Bőrök fajtái, tulajdonságai.
Különböző nyomdaipari eljárásoknál használt festékek fajtái, gyártása, tulajdonságaik.
Nyomdaiparban használatos ragasztók fajtái.
Szerves alapanyagú ragasztók fajtái, tulajdonságuk, gyártási folyamata.
Szerves alapanyagú ragasztók felhasználási területei.
Szintetikus ragasztók fajtái, tulajdonságuk, gyártási folyamata.
Szintetikus ragasztók felhasználási területei.
Borítópapírok, lemezek, előzékpapírok fajtái, tulajdonságai.
Fűzőanyagok fajtái, tulajdonságai.
Cérna, drót felhasználási területeik.
A régi könyvekben felhasznált anyagok tulajdonságai.

6.3.2. Kézi könyvkötés technológia *68 óra*

Könyvkötés típusai, szabványos könyvalakok.
A kötött könyv szerkezete.
Fedél, előzék, könyvtest, védőborító tulajdonságai.
Az anyagszabás, a hajtogatás technológiái.
Kiszabandó anyag méretének és szálirányának meghatározása.
Vágógépen anyag szabásának, méretre vágásának módja.
Ív hajtogatás technikája.
Préselés technológiája.
Könyvtest ereszre verésének technikája.
Könyvtest-kikészítés technológiái, különböző ívegyesítési módok.
Gyűjtőkötés technológiája.
Kézi ragasztókötés folyamata.
Albumok készítésének technológiái.
Előzékelés technológiája.

Fűzés, préselés, kézi ragasztókötés.
Betáblázás technológiája.
Gerincet gömbölyítésének technológiája.
Könyvtáblakészítés anyagai, technológiája.
Díszítési módok, magas fényű vagy matt fólia.
Régi könyvekben alkalmazott technikák, metszésfestés, oromszegő stb.
A kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése

6.3.3. Szakrajz *44 óra*

Nyers méret, körülvágott méret margóarányok különböző nyomdai termékeknél.
Kötés-, fej-, láb-, vágási margók mérete.
Tipográfiai arányok, aranymetszés.
Tükörrajzolás, vágási méretek jelölése.
Különböző nyomtatványok alakjának, margóinak rajzolása.
Esetleges díszítőelemek, emblémák, logók rajzolása.
A műszaki rajz alapjai.
Lépték fogalma.
Méretarány, méretezés, vonalfajták.
Síkábrázolás, vetületek, térábrázolás.
Ábrázolási rendszerek.
Axonometria, perspektíva.
Elektronikus 3D ábrázolási rendszerek.
Szabadkézi rajzolás.
Rajz készség fejlesztése.
Gyűjtő- és díszdobozok tervezése.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Kézi könyvkötés gyakorlata tantárgy 360 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje fel a gyakorlatban is a nyomdaipari alapanyagokat. A tanuló legyen képes anyagvizsgálatok elvégzésére. Ismerje meg az anyagok alkalmazhatóságának, feldolgozhatóságának kérdéseit. A tanuló sajátítsa el a kézi könyvkötés anyagainak előkészítését, a könyvkötészeti feladatok önálló ellátását. Ismerje meg a műszaki leírásokat, alkalmazza a különleges kötészeti technikákat. Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a kézi könyvkötés tantárgy elméleti tartalmára épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Kötészeti anyagok vizsgálata *72 óra*

Kézi egyenes vágógép használata.
Ragasztók, cérnák, varróeszközök előkészítése.
Papírok tapintás útján történő rendszerezése, anyaguk meghatározása, felületük, súlyuk, színük alapján.
Laboratóriumi alapvizsgálatok.
Fóliák, fém- és műanyag-nyomathordozók felhasználásának megvizsgálása.
Szálirány meghatározása, ívszámolási feladatok.
Papírminták gyűjtése, rendszerezése.
Vásznak nyomdai alkalmazása.
Festékek-fóliák alkalmazása különböző nyomathordozókra.
Természetes és szintetikus alapú ragasztók alkalmazása.
Papírminták felismerése, elemzése.
Anyagminták vizsgálata megfigyeléssel, tapintással, lupéval, mikroszkóppal, nedvesítéssel, hajtogatással, égetéssel.
Vizsgálati eredmények értékelése.
Technológiai minták feldolgozhatóságának elemzése.
Írásos elemzések készítése.
Papír- és más nyomathordozó minták, kellékek gyűjtése, rendszerezése.

7.3.2. Könyvkötés *144 óra*

A szabványos könyvalakok.
A kötési mód meghatározása.
Nyers méret, körülvágott méret.
Kiszabandó anyag méretének és szálirányát
Vágógépen anyag szabása, méretre vágása.
Egyenes vágógép, kézi lemezolló működtetése, kezelése.
Kéziszerszámok, vágógépek biztonságos használata.
Előzék készítése.
A könyvtest íveinek összehordása.
Ragasztót készít.
Oromszegőt ragasztása.
Beakasztást végez.
Könyvtestet ragasztóval egyesít.
Ívek egyesítése, kézi vagy drótfűzéssel.
Drótfűzés készítése, spirálozás.
Drótfűzőgépek működtetése, kezelése.
Félkemény kötést készít.
Könyvtest kikészítés, körbevágás.
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver.
Metszést fest.
Könyvtáblát készít.

7.3.3. Kötészeti műveletek *144 óra*

Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja.
Gyűjtőkötések fedelét, díszíti, aranyozza.
Fedél díszítése, borítása.
Régi vagy kötészeti hibás könyvek szétszedése, sérülések javítása.
Többgarnitúrás számlatömbök számozása, perforálása.
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek működtetése, kezelése.
Egyéb kisgépek működtetése, kezelése.
Kézi számozó készüléket használ.
Gyűjtő- és díszdobozokat készít.
Nyomtatványok díszítése.
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt.
Alkalmi nyomtatványok, könyvfedelek prégelése.
Védőborítók, többoldalas meghívók bígelése.
Egyes nyomtatványok spirálozása.
Fénykép, plakát kasírozása.
Egyedi kötészeti feladatokat ellát.
Késztermék csomagolása.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről			x	Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10238-12 azonosító számú

Munkajog, munkabiztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10238-12 azonosító számú, Munkajog, munkabiztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10238-12 Munkajog, munkabiztonság	Jogi alapismeretek		Munkavédelem	
	Jogi alapismeretek	Szerződéskötés	Baleset-, tűz- és katasztrófavédelem	Környezetvédelem
FELADATOK				
Tájékozódik a tanulás, a munkavállalás, aktuális gazdasági és jogi feltételeiről	x			
Tanulói szerződést köt	x	x		
Alkalmazza a munkavállalói jogait és teljesíti kötelességeit	x			
Betartja a munkabiztonsággal kapcsolatos előírásokat	x		x	
Betartja a tűz jelzésére és bejelentésére vonatkozó szabályokat			x	
Szükség esetén használja a tűzoltó készülékeket és a tűzoltó eszközöket			x	
Betartja a tűzvédelmi szabályzatot és a tűzriadó-tervet			x	
Betartja a katasztrófavédelem utasításait			x	
Szükség esetén kitölti a baleseti jegyzőkönyvet			x	
Betartja a védőeszközök használatára vonatkozó szabályokat			x	
Biztosítja a berendezések és eszközök működőképességét			x	
Pontosan vezeti a gépek és technológiák munkavédelmi dokumentumait			x	
Figyelemmel kíséri az érintésvédelmi, villámvédelmi, tűzvédelmi felülvizsgálatok rendszerességét			x	
Tisztában van a környezetvédelem jelentőségével				x
Megtervezi a hulladékkezelés módját				x
Dokumentálja a veszélyes hulladék keletkezését, tárolását, megsemmisítését				x
SZAKMAI ISMERETEK				
A különböző vállalkozási formák jellemzői	x	x		
Jogi alapfogalmak, a jog különböző ágai	x	x		
Tanulói jogok és kötelességek	x	x		
A szerződéskötéshez kapcsolódó szabályok, előírások		x		
Munkajogi szabályok	x			
Dokumentáció és adminisztráció	x	x	x	x
Munkavédelmi előírások			x	
Egészség- és balesetvédelmi előírások			x	
Tűzvédelmi előírások			x	
Katasztrófavédelmi előírások			x	x
Környezetvédelmi előírások				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Középfokú számítógép kezelői készség	x	x	x	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x
Szakmai nyelvű íráskészség		x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önállóság	x	x	x	x
Döntésképesség		x	x	x
Pontosság	x	x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kezdeményezőkészség		x	x	x
Határozottság		x	x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	
Körültekintés, elővigyázatosság		x	x	x
Helyzetfelismerés		x	x	

8. Jogi alapismeretek.tantárgy 16 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje az iskolával, a munkahellyel kapcsolatos aktuális jogi, gazdasági feltételeket.
Ismerje jogait és kötelességeit.
Ismerje és tartsa be az iskola házirendjét, tanulási, viselkedési szabályait.
Ismerje a munkavédelmi előírásokat, a tűz- és balesetvédelem, valamint a környezetvédelmi előírásokat.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Jogi alapismeretek *8 óra*

Vállalkozási alapismeretek, vállalkozási formák.
Gazdasági társaságokra vonatkozó szabályok.
A különböző vállalkozási formák jellemzői
Jogi alapfogalmak, a jog különböző ágai.
Jogviszony alanyai.
Munkatörvénykönyv vonatkozó előírásai.
Munkaviszony létesítése.
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése.
Munkajogi szabályok.
Kártérítési felelősség, kötelezettség.
Munkaügyi jogvita.
Munkaruha, védőruha, védőkesztyű egyéb egyéni védőeszközök.
Anyagi juttatások, ösztöndíjak mértéke, rendszere.
Munkavégzéshez szükséges tisztálkodó szerek, kézkrémek egyéb védőanyagok
Alkalmazza a munkavállalói jogait és teljesíti kötelességeit
A tanulók jogai, kötelességei.
Tanulás, munkavállalás aktuális gazdasági és jogi feltételei.

8.3.2 Szerződéskötés *8 óra*

A szerződéskötéshez kapcsolódó szabályok, előírások
A szerződés létrejötte.
A szerződés alakja.
A szerződés érvénytelensége.
A szerződés módosítása.
A munkaszerződés elemei.
Szerződéskötés dokumentációja és adminisztrációja.
Szerződések törvényessége.
Kötelező írásbeliség, szerződés kötése, felbontása.
Tanulói szerződést kötés.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

8.5.1 *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Munkavédelem tantárgy 32 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Általános és szakmához kapcsolódó munka- és balesetvédelmi előírások megismerése.
Tanulók, dolgozók terhelhetőségének megismerése.
A kötészeti gépek, berendezések biztonságos használatának megismertetése.
A tevékenységhez kapcsolódó tűzvédelmi szabályok elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1 Baleset-, tűz- és katasztrófavédelem ***24 óra***

Munkavédelem célja, feladata.
Általános és helyi balesetvédelmi előírások.
Munkáltató munkavédelmi feladatai.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
A munkavédelmi képviselő szerepe.
Foglalkozási ártalmak a nyomdaiparban.
A nyomdaipari munkahelyek kialakításának munkavédelmi követelményei.
Anyagmozgatás és tárolás előírásai.
A munkahelyi világítás és szellőztetés előírásai.
Baleset, munkahelyi baleset.
Baleset jelzése, elsősegélynyújtás.
Baleseti jegyzőkönyv.
Tűz-és katasztrófavédelem.
Tűz jelzésére vonatkozó szabályok.
Az égés feltételei.
Tűzveszélyes anyagok a nyomdaipari üzemekben.
Helyiségek tűzveszélyességi osztályba sorolása.
Tűzoltó készülékek típusai, használatuk.
Helyi szabályzatok, tűzriadó-terv.
Munkabiztonsággal kapcsolatos előírások.
Katasztrófavédelem utasításainak betartása.
A baleseti jegyzőkönyv elemei, kitöltésére vonatkozó szabályok.
Védőeszközök használatára vonatkozó szabályokat
Berendezések és eszközök működőképességének biztosítása.

A gépek és technológiák munkavédelmi dokumentumainak pontos vezetése.
Érintésvédelmi, villámvédelmi, tűzvédelmi felülvizsgálatok rendszerességének figyelemmel való kísérése.
Egészség- és balesetvédelmi előírások.
Teendők vészhelyzetben.
Elsősegélynyújtás.
Vagyonvédelem.

9.3.2 Környezetvédelem *8 óra*

Környezetvédelem fogalma, helye, jelentősége.
A környezetvédelem alapelvei.
A környezetet veszélyeztető tényezők.
A környezetvédelem eszközei.
Környezettudatos szemlélet kialakítása.
Szelektív hulladékgyűjtés fontossága.
A nyomdaiparban keletkezett melléktermékek, hulladékok tárolására, megsemmisítése, a környezetvédelmi szabályok betartásával.
A nyomdaipar környezetét veszélyeztető tényezői: vibráció, zaj, hő.
A por, műanyag és szennyvíz ártalmatlanítása.
Hulladékok keletkezésének elkerülése.
Megtervezi a hulladékkezelés módját.
A veszélyes hulladék keletkezésének, tárolásának, megsemmisítésének dokumentálása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x	x	-
2.2.	Leírás készítése		x	x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x	x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x	x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x	x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10239-12 azonosító számú

Nagyüzemi könyvgyártás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10239-12 azonosító számú, Nagyüzemi könyvgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	Könyvgyártás		Könyvgyártás gyakorlata	
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	Könyvkikészítés	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	Könyvkikészítés
FELADATOK				
Átveszi a nyomtatott íveket, ellenőrzi a nyomatok minőségét	x		x	
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét	x		x	
Ellenőrzi a kilövést	x		x	
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét			x	x
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján	x		x	x
Beállítja a könyvtábla-készítés gépeit	x		x	x
Beállítja a könyvkikészítés gépeit, gépsorát		x	x	x
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását	x		x	x
Beállítja a gerincmarás optimális értékeit		x	x	x
Folyamatosan ellenőrzi a beállítások szakszerűségét			x	x
Beállítja az ügyviteli, kereskedelmi nyomtatványok gyártásához alkalmazott gépeket, gépsorokat			x	x
Beállítja a folyóiratgyártáshoz alkalmazott gépeket, gépsorokat			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
A vágás, hajtogatás technológiája	x		x	
Az összehordás és az előzékelés technológiája	x		x	
Ívegyesítési módok	x		x	
A cérnafűzés technológiája	x		x	
Ragasztókötés technológiája	x	x	x	x
Könyvtest-kikészítés technológiája		x		x
Borítástípusok	x	x	x	x
Tábla anyagainak szabása	x		x	
Tábla-összeállítás, táblakikészítés technológiája	x		x	
A könyvtest-beakasztás technológiája		x		x
Préselések, szárítások technológiája	x	x	x	x
Könyvnyílás-beégetés technológiája		x		x
Védőborító felhelyezése		x		x
Csomagolás, expediálás		x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Grafikus érintőképernyő-kezelés		x		x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x		

Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x	x	x
Szerszámok, gépek beállítása			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás	x	x	x	x
Önállóság			x	x
Esztétikai érzék			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x
Határozottság			x	x
Kezdeményezőkészség	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés			x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	x

10. Könyvgyártás tantárgy 230 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a nagyobb példányszámú könyvek, nyomdatermékek gyártásához. A tanuló ismerje a technológiai folyamatokat, az anyagok, nyomatok átadásának, átvételének rendjét. A tanuló ismerje meg a gépek beállításának feladatait és szabályait, valamint a biztonsági rendszerek ellenőrzésének menetét. Ismerjék meg a kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági előírásokat**.**

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Könyvtest-, könyvtábla-készítés *106 óra*

Átveszi a nyomtatott íveket, ellenőrzi a nyomatok minőségét
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét
Gyártási dokumentációk, munkatáska, műhelytáska.
Nyomatok példányszámának és a kilövés helyességének ellenőrzése.
Ívvágás, hajtogatás, összehordás.
Kollacionáló jelek fontossága.
Könyvtest-kikészítés.
Könyvtáblakészítés anyagainak és gépeinek előkészítése.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét.
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján
Beállítja a könyvtábla-készítés gépeit
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását
A vágás, hajtogatás technológiája
Az összehordás és az előzékelés technológiája.
Ívegyesítési módok.
A cérnafűzés technológiája.
Ragasztókötés technológiája.
Tábla anyagainak szabása.
Tábla-összeállítás technológiája.

10.3.2. Könyvkikészítés *124 óra*

Tábla-összeállítás, táblakikészítés technológiája.
A könyvtest-beakasztás technológiája.
Préselések, ragasztások, szárítások technológiájának elmélete.
Könyvnyílás-beégetés szükségessége és technikai megoldása.
Védőborító felhelyezése, minőség-ellenőrzés, csomagolás, expediálás.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.
A könyvkikészítés gépei, gépsorai.
Gerincmarás optimális értékei.
Könyvtest-kikészítés technológiája.

Borítástípusok.
Préselések, szárítások technológiája.
Könyvnyílás-beégetés technológiája.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás.

10.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***
Tanterem

10.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***
A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

10.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x	x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x	x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

10.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű			x	-

	kérdésekre				
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Könyvgyártás gyakorlata tantárgy 592 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a különböző gépi fűzési, ragasztási technikákat. A cérnák, ragasztók, kapcsok tulajdonságai alkalmazásának megismertetése a tanulókkal. Nagy példányszámú kiadványok készítése során alkalmazott technikák megismertetése és gyakoroltatása a tanulókkal. Tartsák be a kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat**.**

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Könyvgyártás elméleti órák tartalmára épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Könyvtest-, könyvtábla-készítés *296 óra*

Nyomtatott ívek ellenőrzése, méretre vágása.
Nyomatok példányszámának ellenőrzése.
Gyártási dokumentációk, munkatáska, műhelytáska.
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét.
Kilövés ellenőrzése kézi hajtogatással.
Ívvágás, hajtogatás, összehordás.
Az ívegyesítés ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.
Kollacionáló jelek fontossága ellenőrzése.
Hajtogató- és összehordó gépek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Fűzőgépek beállítása, cérna kiválasztása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Műszaki dokumentáció alapján előkészíti a könyvtáblakészítéshez szükséges anyagokat, gépeket.
Gépek védőburkolatának sértetlenségének ellenőrzése.
A könyvtáblakészítés gépeinek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján.
A vágás, hajtogatás technológiája.
Az összehordás és az előzékelés technológiája.
A cérnafűzés technológia.
Tábla anyagainak szabása.
Tábla-összeállítási technológia.
Könyvtest-kikészítés.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

11.3.2. Könyvkikészítés *296 óra*

Ragasztókötés esetén a gerincmarás beállítása, a beállítások folyamatos ellenőrzése.
Fedél és könyvtest egyesítéséhez használt gépsorok beállítása, biztonságtechnikai

ellenőrzése.
Tábla-összeállítás, táblakikészítés.
Könyvtest-kikészítés.
Hajtogató- és összehordó gépek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, az előforduló hibák kijavítása.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A könyvtest-beakasztás.
A beakasztás ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.
Könyvnyílás-beégetés technikai megoldása.
Préselések, ragasztások, szárítások.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás, ezen műveletek dokumentálása műszaki leírás szerint.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezetnél

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat		x		-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett		x		-

	feldolgozása				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10240-12 azonosító számú

Nagyüzemi könyvgyártás gépei

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10240-12 azonosító számú, Nagyüzemi könyvgyártás gépei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	Könyvkötészeti gépek			Könyvkötészeti gépek gyakorlata		
	Összehordó-, vágó és hajtogató gépek	Drótfűző, cérnafűző gépek	Könyvgyártó gépek	Összehordó-, vágó és hajtogató gépek kezelése	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése	Könyvgyártó gépek működtetése
FELADATOK						
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét				x	x	x
Beállítja és üzemelteti a könyvgyártás feldolgozás gépeit			x			x
Ellenőrzi a szükséges anyagok, segédanyagok meglétét				x	x	x
Meghatározza az optimális gyártási sebességet				x	x	x
Ellenőrzi a gépek paramétereit				x	x	x
Korrigálja a gépbeállításokat az anyagok tulajdonságainak megfelelően				x	x	x
Észleli és jelzi a gép rendellenes működését				x	x	x
Elvégzi, vagy elvégezteti a szerszámok javítását, vagy cseréjét				x	x	x
Szükség esetén eleget tesz az egyedi megrendelői igényeknek	x	x	x			
Gondoskodik a félkész és késztermékek tárolásáról és továbbításáról	x	x	x	x	x	x
Jelzi a kopó alkatrészek cseréjét				x	x	x
Vezeti a gépkarbantartás adminisztrációját				x	x	x
Elvégzi a gép környezetének takarítását				x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Vágó-, szabógépek beállítása, működtetése	x			x		
Hajtogató gépek beállítása, működtetése	x			x		
Előzékelő gépek beállítása, működtetése	x			x		
Összehordó gépek beállítása, működtetése	x			x		
Helyes ívsorrend ellenőrzése	x	x	x	x	x	x
Irkafűzőgépek működése	x	x		x	x	
Folyóiratgyártó gépsorok típusai	x	x		x	x	
Drótfűzőgépek fajtái, működése	x	x		x	x	
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése	x	x		x	x	
Ragasztókötő gépek beállítása, működtetése			x			x
Prések fajtái, kezelésük	x		x	x		x
Könyvtest kikészítő és könyvtábla-készítő gépek beállítása, működtetése	x		x	x		x
Könyvtábla-készítő gépek beállítása, működtetése	x		x	x		x
Aranyozógépek beállítása, működtetése			x			x
Beakasztógépek beállítása, működtetése			x			x
Könyvgyártó gépsorok fajtái, működésük, beállításuk, kezelésük			x			x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Grafikus érintőképernyő-kezelés			x			x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x			
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x	x			
Szerszámok, gépek beállítása				x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Állóképesség				x	x	x
Precizitás				x	x	x
Esztétikai érzék				x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x			
Határozottság				x	x	x
Kezdeményezőkészség	x	x	x			
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Figyelem összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás				x	x	x
Tervezési képesség	x	x	x			

12. Könyvkötészeti gépek tantárgy 124 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A könyvkikészítő gépek, berendezések fő részei, általános működési elvük ismertetése a tanulókkal. A tanulók ismerjék meg a különböző meghajtási módokat, áttételeket, biztonságtechnikai berendezéseket. Sajátítsák el az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását. Ismerjék meg a kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat**.**

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Összehordó-, vágó-, és hajtogató gépek *36 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Hajtogató gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Vágó gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Összehordó gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése

12.3.2. Drótfűző, cérnafűző gépek ***36 óra***

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Drótfűzőgépek fajtái, működése.
Drótfűző gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Cérnafűző gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
Irkafűzőgépek működése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

12.3.4. Könyvgyártó gépsorok ***54 óra***

A könyvkikészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Könyvtest- és könyvtábla készítő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Ragasztókötő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések fajtái, kezelésük.
Könyvtest kikészítő és könyvtábla-készítő gépek beállítása, működése.
Könyvtábla-készítő gépek beállítása, működése.
Csomagológépek fajtái, felépítése, működési elve, csomagolóanyagok típusai.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló és pontos vezetésük.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

12.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem

12.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

12.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Könyvkötészeti gépek gyakorlata tantárgy 404 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a könyvkikészítő gépek, berendezések fő részeit, általános működési elvüket és sajátítsák el a működtetésüket. A tanulók ismerjék meg a biztonságtechnikai ellenőrzések elvégzésnek szabályait. A tanulók ismerjék meg a működési feltételek, anyagok (ívek, ragasztók, cérnák, fonalak stb.) pótlására, cseréjére vonatkozó tudnivalókat. Legyenek tisztában a gépkarbantartás, gépnapló vezetésének szabályaival. Sajátítsák el a kapcsolódó munka-, tűz- környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Könyvkötészeti gépek elméleti tantárgy tartalmára épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Összehordó-, vágó-, és hajtogató gépek kezelése *144 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Összehordó gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Hajtogató gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Vágó gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.3.2. Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése *108 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Fűzőgépek karbantartása, cérnabefűzés gyakorlása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Drótfűzőgépek működtetése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.3.3. Könyvgyártó gépsorok működtetése *152 óra*

A könyv-kikészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Ragasztókötő gépek karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Könyvtábla készítő gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beakasztó gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések kezelése.
Csomagológépek felépítése, beállítása, működtetése, karbantartása.
Elektromos berendezések érintésvédelmi szabályainak betartása.
Érzékelők, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***
Szakma specifikus tanműhely

13.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***
A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

13.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció		x		-
1.8.	szerepjáték		x		-
1.9.	házi feladat		x		-

13.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10241-12 azonosító számú

Nyomtatványfeldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10241-12 azonosító számú, Nyomtatványfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10241-12 Nyomtatványfeldolgozás	Nyomtatványfeldolgozás		Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata	
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok	Nyomtatvány-feldolgozási gépek	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok	Nyomtatvány-feldolgozási gépek működtetése
FELADATOK				
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét		x		x
Beállítja a gépen a gyártandó méreteket	x			x
Ellenőrzi a beállításokat a gyártási utasítás alapján		x	x	x
Beállítja a nyomatot	x	x	x	
Beállítja a kimetszést	x	x	x	
Beállítja a hajtogatást	x	x	x	
Beállítja perforálást, bígelést	x	x	x	
Beállítja a ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereit	x	x	x	
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását			x	
SZAKMAI ISMERETEK				
Kötőgép elemek fajtái	x	x		
Forgómozgás gépelemei	x	x		
Mozgás átalakítók	x	x		
A gépek beállításának elemei	x	x		x
Karbantartást igénylő gépelemek	x	x		x
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek		x		x
Műanyag réteggel bevonó gépek		x		x
Vonalazó gépek		x		x
Flexónyomó gépek	x	x		x
Borítékgyártó gépek	x	x		x
Kivágó gépek	x	x		x
Speciális gépek	x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Grafikus érintőképernyő-kezelés		X	X	X
Olvasott szakmai szöveg megértése	X	X		
Hallott szakmai szöveg megértése	X	X		
Szakmai nyelvi beszédkészség	X	X		
Szerszámok, gépek beállítása		X	X	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás		x	x	
Önállóság		x	x	
Esztétikai érzék	x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				

Kapcsolatteremtő készség	x	x		
Közérthetőség	x	x		
Határozottság			x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	
Módszeres munkavégzés		x	x	
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	

14. Nyomtatványfeldolgozás tantárgy 122 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Mozgás-átalakítók fő részei, általános működési elvük megismertetése a tanulókkal. Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozásának megismertetése a tanulókkal. A tanulók ismerjék meg a nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) jellemzőit. A tanulók ismerjék meg a nyomtatvány-feldolgozás gépeit, berendezéseit, a forgómozgás gépelemeit, az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását.
Ismerje a rotációs ofszet-, flexó- és digitális nyomtatókhoz csatolt automata berendezések működését.
Sajátítsák el a kapcsolódó munka-, tűz-, és környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Speciális kötészeti feladatok *52 óra*

Automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Beállítja a gépen a gyártandó méreteket
Ellenőrzi a beállításokat a gyártási utasítás alapján
Nyomat beállítási módok.
Kimetszés beállítási módok.
Hajtogatás beállítási módok.
Perforálás, bígelés beállítási módok
Ragasztófelhordás és a ragasztás paraméter beállítási módok
Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozásának jellemzői.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozás.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése.
Különleges feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, prégelés, vakdombor készítési menete.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása, mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.
A nyomtatvány-feldolgozás jövője.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

14.3.2. Speciális kötészeti feladatok gépei *70 óra*

Gépelemek, mozgás-átalakítók rendszere.
Kötőgép elemek fajtái.
Forgómozgás gépelemei.
Mozgás átalakítók felépítése, működési elve.
A gépek beállításának elemei.
Karbantartást igénylő gépelemek fajtái, karbantartás módja.
A nyomtatvány-feldolgozás gépei, berendezései.
Műanyag réteggel bevonó gépek
Lakkozás, impregnálás, fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Számozógépek felépítése, működési elve.
Flexonyomó felépítése, működési elve.
Borítékgyártó gépek felépítése, működési elve.
Vonalazó gépek felépítése, működési elve.
Kivágó gépek felépítése, működési elve.
Speciális gépek felépítése, működési elve.
Automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Grafikus érintőképernyő-kezelés
Különleges automata gépek, prospektus- és albumkészítő stb.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

14.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata tantárgy 268 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg és gyakorolja a nyomtatványfeldolgozás gépeinek beállítását, működtetését. Sajátítsa el a speciális kötészeti gépek kezelését, karbantartását, vezérlését, biztonságtechnikai rendszerére vonatkozó tudnivalókat. Ismerje meg az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását. Sajátítsa el a rotációs gépekhez csatlakoztatható tovább feldolgozó automata gépek, berendezések működtetését. Ismerje meg a csomagolóanyagok gyártását, kikészítését és a 3D-s nyomtatványok kezelését. Ismerje és tartsa be a kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági, és érintésvédelmi előírásokat.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Nyomtatvány-feldolgozás tantárgy tartalmaira épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Nyomtatványfeldolgozási feladatok *134 óra*

Műszaki dokumentáció alapján az automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Nyomat beállítás.
Kimetszés beállítása.
Hajtogatás beállítása.
Perforálás, bígelés beállítása.
Ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereinek beállítása.
Ragasztók mennyiségének, hőmérsékletének, száradásának ellenőrzése.
Grafikus érintőképernyő-kezelése.
Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozása.
Különleges nyomtatvány-feldolgozási feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítése.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése, lakkozás, impregnálás.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása.
Rotációs gépekhez csatlakoztatható, továbbfeldolgozó automata gépek, berendezések működtetése
Mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.
3D nyomtatású makettek és modellek kezelése.
Celofántasak, papírzacskó, simítózáras zacskó készítése.
Pamut alapanyagú molinók konfekcionálása.

13.5.2. Nyomtatvány-feldolgozás gépeinek működtetése *134 óra*

Műszaki dokumentáció alapján az automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Különleges feladatok elvégzésére készült gépek, gépsorok.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítés gépeinek felépítése, működése.
Speciális számozógépek kezelése, beállítása.
Flexónyomó gép kezelése, beállítása.
Borítékgyártó gépek kezelése, beállítása.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek kezelése, beállítása.
Műanyag réteggel bevonó gépek kezelése, beállítása.
Vonalazó gépek kezelése, beállítása.
Kivágó gépek kezelése, beállítása.
Különleges automata gépek, prospektus- és albumkészítő elemek.
Kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági, és érintésvédelmi előírások betartása.
Karbantartási műveletek végzése.

15.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezetnél

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció		x		-
1.8.	szerepjáték		x		-
1.9.	házi feladat	x			-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10237-12 Kézi könyvkötés	**Kézi könyvkötés gyakorlata**
	Kötészeti anyagok vizsgálata
	Könyvkötés
	Kötészeti műveletek
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	**Könyvgyártás gyakorlata**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés
	Könyvkikészítés
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	**Könyvkötészeti gépek gyakorlata**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése
	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése
	Könyvgyártó gépsorok működtetése
10241-12 Nyomtatványfeldolgozás	**Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata**
	Nyomtatványfeldolgozási feladatok
	Nyomtatványfeldolgozó gépek működtetése

10237-12 Kézi könyvkötés

A 9. évfolyamot követően

Kézi könyvkötés gyakorlata tantárgy

Témakörök

Kötészeti anyagok vizsgálata
Ragasztók, cérnák, varróeszközök előkészítése.
Papírok tapintás útján történő rendszerezése, anyaguk meghatározása, felületük, súlyuk, színük alapján.
Fóliák, fém- és műanyag-nyomathordozók felhasználásának megvizsgálása.
Szálirány meghatározása, ívszámolási feladatok.
Papírminták gyűjtése, rendszerezése.
Természetes és szintetikus alapú ragasztók alkalmazása.
Papírminták felismerése, elemzése.

Könyvkötés

Kéziszerszámok, vágógépek biztonságos használata.
A könyvtest íveinek összehordása.
Ragasztót készít.
Oromszegőt ragasztása.
Beakasztást végez
Könyvtestet ragasztóval egyesít.
Drótfűzés készítése, spirálozás.
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver.
Metszést fest.
Könyvtáblát készít.

Kötészeti műveletek
Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja.
Többgarnitúrás számlatömbök számozása, perforálása.
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek működtetése, kezelése.
Egyéb kisgépek működtetése, kezelése.
Kézi számozó készüléket használ.
Gyűjtő- és díszdobozokat készít.
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt.
Védőborítók, többboldalas meghívók bígelése.
Egyes nyomtatványok spirálozása.
Fénykép, plakát kasírozása.
Késztermék csomagolása.

10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás

A 10. évfolyamot követően

Könyvgyártás gyakorlata tantárgy

Témakörök

Könyvtest-, könyvtábla-készítés
Nyomtatott ívek ellenőrzése, méretre vágása.
Nyomatok példányszámának ellenőrzése.
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét.
Kilövés ellenőrzése kézi hajtogatással.
Kollacionáló jelek fontossága ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Gépek védőburkolatának sértetlenségének ellenőrzése.
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását.

Könyvkikészítés
A helyes ívsorrend ellenőrzése, az előforduló hibák kijavítása.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A könyvtest-beakasztás.
A beakasztás ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.
Könyvnyílás-beégetés technikai megoldása.

Préselések, ragasztások, szárítások.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás, ezen műveletek dokumentálása műszaki leírás szerint.

10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei

A 10. évfolyamot követően

Könyvkötészeti gépek gyakorlata tantárgy

Témakörök

Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése
Fűzőgépek karbantartása, cérnabefűzés gyakorlása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Drótfűzőgépek működtetése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.

Könyvgyártó gépsorok működtetése
Ragasztókötő gépek karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Könyvtábla készítő gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beakasztó gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések kezelése.
Csomagológépek felépítése, beállítása, működtetése, karbantartása.
Elektromos berendezések érintésvédelmi szabályainak betartása.

10241-12 Nyomtatványfeldolgozás

A 11. évfolyamot követően

Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata tantárgy

Témakörök

Nyomtatványfeldolgozási feladatok
Hajtogatás beállítása.
Perforálás, bígelés beállítása.
Ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereinek beállítása.
Ragasztók mennyiségének, hőmérsékletének, száradásának ellenőrzése.
Grafikus érintőképernyő-kezelése.
Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozása.

Különleges nyomtatvány-feldolgozási feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítése.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése, lakkozás, impregnálás.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása. Mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.

Nyomtatványfeldolgozási gépek működtetése
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítés gépeinek felépítése, működése.
Speciális számozógépek kezelése, beállítása.
Borítékgyártó gépek kezelése, beállítása.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek kezelése, beállítása.
Műanyag réteggel bevonó gépek kezelése, beállítása.
Vonalazó gépek kezelése, beállítása.
Karbantartási műveletek végzése.

5.54.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 543 06
Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 543 06 Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 543 06

A szakképesítés megnevezése: Könyvkötő-nyomtatványfeldolgozó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 12. Nyomdaipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XIX. Nyomdaipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 12. Nyomdaipari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a

gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor

jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító

okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben

találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a

közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló

csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	Gyártáselőkészítés	1,5						1			1	
	Gyártáselőkészítés gyakorlata					2			2			2
10237-12 Kézi könyvkötés	Kézi könyvkötés	3			3							
	Kézi könyvkötés gyakorlata		10			3			1			
10238-12 Munkajog, munkabiztonság	Jogi alapismeretek										0,5	
	Munkavédelem	1		70			105			105		
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	Könyvgyártás	1			2			2,5			1	
	Könyvgyártás gyakorlata		4			4			4			5
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	Könyvkötészeti gépek				3						0,5	
	Könyvkötészeti gépek gyakorlata					4			5			2,5
10241-12 Nyomtatvány-feldolgozás	Nyomtatvány-feldolgozás							2,5			1	
	Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata								3			5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		8	13		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	**Gyártáselőkészítés**	**54**						**36**			**32**		**122**
	Nyomdaipari alapismeretek	*54*											*54*
	Gyártástervezés							*36*			*16*		*52*
	Minőségbiztosítás										*16*		*16*
	Gyártáselőkészítés gyakorlata					**72**			**72**			**64**	**208**
	Műszaki dokumentáció készítése					*72*						***32***	*104*
	Számlázás, utókalkuláció								*72*			*32*	*104*
10237-12 Kézi könyvkötés	**Kézi könyvkötés**	**108**			**108**								**216**
	Nyomdaipari anyagismeret	*36*			*36*								*72*
	Kézi könyvkötés technológiája	*36*			*36*								*72*
	Szakrajz	*36*			*36*								*72*
	Kézi könyvkötés gyakorlata		**360**			**108**			**36**				**504**
	Kötészeti anyagok vizsgálata		*72*										*72*
	Könyvkötés		*144*			*36*							*180*
	Kötészeti műveletek		*144*			*72*			*36*				*252*

10238-12 Munkajog, munkabiztonság	**Jogi alapismeretek**										**16**		**16**
	Jogi alapismeretek										*8*		*8*
	Szerződéskötés										*8*		*8*
	Munkavédelem	**36**											**36**
	Baleset-, tűz-, és katasztrófavédelem	*18*											*18*
	Környezetvédelem	*18*											*18*
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	**Könyvgyártás**	**36**			**72**			**90**			**32**		**230**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	*18*			*36*			*36*			*16*		*106*
	Könyvkikészítés	*18*			*36*			*54*			*16*		*124*
	Könyvgyártás gyakorlata		**144**			**144**			**144**			**160**	**592**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés		*72*			*72*			*72*			*80*	*296*
	Könyvkikészítés		*72*			*72*			*72*			*80*	*296*
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	**Könyvkötészeti gépek**				**108**						**16**		**124**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek				*36*								*36*
	Drótfűző, cérnafűző gépek				*36*								*36*
	Könyvgyártó gépsorok				*36*						*16*		*52*
	Könyvkötészeti gépek gyakorlata					**144**			**180**			**80**	**404**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése					*72*			*72*				*144*
	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése					*72*			*36*				*108*
	Könyvgyártó gépsorok működtetése								*72*			*80*	*152*
10241-12 Nyomtatvány-feldolgozás	**Nyomtatvány-feldolgozás**							**90**			**32**		**122**
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok							36			16		52
	Nyomtatvány-feldolgozás gépei						**105**	54		**105**	16		70
	Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata			**70**					**108**			**160**	**268**
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok								*54*			*80*	*134*
	Nyomtatvány-feldolgozó gépek működtetése								*54*			*80*	*134*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**288**	**468**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		948/29,4%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2272/70,6%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a

felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek,

védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével

történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4	szemléltetés			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerzés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10236-12 azonosító számú

Gyártáselőkészítés, minőségügy

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10236-12 azonosító számú, Gyártáselőkészítés, minőségügy megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10236-12 Gyártáselőkészítés, minőségügy	Gyártáselőkészítés			Gyártáselőkészítés gyakorlata	
	Nyomdaipari alapismeretek	Gyártástervezés	Minőségbiztosítás	Műszaki dokumentáció készítése	Számlázás, utókalkuláció
FELADATOK					
Fogadja a megrendeléseket		x			
Kapott anyagokat ellenőriz		x	x		
Eldönti, hogy a rendelkezésre álló kapacitás és technológia alkalmas-e a megrendelő által kért munka elvállalására		x	x		
Ellenőrzi, hogy a kért határidőre elkészíthető-e a feladat		x			
Kiválasztja a megrendelésnek megfelelő technológiát		x			
Elkészíti a műhelytáskát			x	x	
Kiállítja a munkatáskát a megrendelés alapján			x	x	x
Beszerzi az alap- és segédanyagokat, szerszámokat		x			
Felveszi a kapcsolatot az esetleges alvállalkozókkal		x			
Ütemezi a gyártást a termelési programban		x		x	
Ellenőrzi a munkába vett alapanyagok minőségét		x	x		
Folyamatos kapcsolatot tart a megrendelővel		x	x	x	
Dokumentálja az egyes műveletek elkészülésének határidejét			x	x	x
Ellenőrzi az első, indulópéldány minőségét			x	x	
Gyártás közben folyamatosan ellenőrzi és dokumentálja a minőséget			x	x	
Mintát vesz a terméktanúsításhoz		x	x	x	x
Ellenőrzi a végtermék minőségét		x	x	x	
Ellenőrzi a csomagolás mennyiségét és minőségét		x	x	x	x
Együttműködik a megelőző és a követő technológiai műveletet végzővel		x	x	x	
SZAKMAI ISMERETEK					
Speciális ágazati szoftverek	x				
Tipográfiai szabályok	x				
Nyomdatermékek fajtái	x				
Nyomdatermékek jellemzői	x				
Nyomtatvány típusok elemei	x				
A szerzői jogi szabályok	x				
Kiadványszerkesztés szabályai	x				
Nyomdai eredetik, adathordozók	x				

Formakészítés technológiai lehetőségei	x				
Nyomtatás technológiai lehetőségei	x				
Kötészet technológiai lehetőségei	x				
Gyártási dokumentációk	x	x	x	x	x
Szakmai számítások és szoftverei	x	x		x	x
Utókalkulációt végző, számlázó szoftverek		x		x	x
Termelésprogramozás		x		x	
Anyaggazdálkodás				x	x
Ügyfélkezelés		x	x	x	
Formakészítési technológiai folyamatok	x				
Nyomtatási technológiák, folyamatok	x				
Papírok, egyéb nyomathordozók gyártása, fajtái, tulajdonságai	x				
Festékek, ragasztók gyártása, fajtái, tulajdonságai	x				
Minőségbiztosítás		x	x	x	x
Audit rendszere, módja			x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Speciális nyomdaipari szoftverek alkalmazása	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvhasználat	x	x		x	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		x	x
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x	x	x	x	x
Pontosság		x			x
Precizitás	x		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x				x
Kezdeményezőkészség	x	x	x		
Visszacsatolási készség	x	x	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Értékelés	x		x		x
Helyzetfelismerés	x	x		x	
Tervezés	x	x		x	

4. Gyártáselőkészítés tantárgy 122 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A nyomdaipari termékek, alapfogalmak, mértékegységek és a termeléshez szükséges anyagok megismerése, az egymásra épülő technológiák, műszaki dokumentációk értelmezése. Bemutassa az egész nyomdaipari struktúrát – a megrendeléstől, a kész-termék leszállításáig, az árajánlattól az utókalkulációig

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Nyomdaipari alapismeretek *54 óra*

A nyomdászat története, a nyomdaipar kialakulása és fejlődése napjainkig.
Papírok, egyéb nyomathordozók gyártása, fajtái, tulajdonságai.
Festékek, ragasztók gyártása, fajtái, tulajdonságai.
Nyomdatermékek fajtái, csoportosításuk.
Nyomdatermékek jellemzői.
Nyomtatvány típusok elemei.
Tipográfia, a tipográfia szabályai.
Metrikus és tipográfiai mértékrendszerek.
Nyomdai eredetik és adathordozók.
Szöveg- és képfeldolgozás technológiája.
Speciális ágazati szoftverek.
Formakészítés technológiai lehetőségei, folyamata.
Kiadványszerkesztés szabályai, folyamata.
Nyomóforma-készítés programjai.
Nyomtatási eljárások.
Nyomtatási eljárások lehetőségei, folyamata.
Kötészet technológiai lehetőségei.
Gyártási dokumentációk elemei.
Szakmai számítások és szoftverei.
Szerzői joggal kapcsolatos nyomdai tevékenység.

4.3.2. Gyártástervezés *52 óra*

Ügyfél kapcsolatok rendszere.
Folyamatos kapcsolatot tart a megrendelővel
Rendelésfelvétel a technológiai lehetőségek és a teljesítési határidők betarthatóságának figyelembevételével.
Megrendeléshez megfelelő technológia kiválasztása.
Alkalmas technológia és kapacitás meghatározása.
Gyártási dokumentációk készítése, éves beszámolók, üzleti könyvek.
Műhelytáska felépítése.
Termelésprogramozás, különös tekintettel a szűk keresztmetszetekre.
Szakmai számítások, szakmai számítások és árkalkulációk szoftverei.
Nyomdai eredetik és adathordozók.
Formakészítési és nyomtatástechnológiai folyamatok.

Könyvkötészeti technológiai folyamatok.
Expediálás, utókalkuláció és számlázás.
Utókalkulációt végző, számlázó szoftverek ismerete.
Anyaggazdálkodási tevékenység.
Ügyfélkezelés.

4.3.3. Minőségbiztosítás *16 óra*

Minőségbiztosítás célja és szükségessége.
Minőségbiztosítás fajtái.
Minőségbiztosítás dokumentálása.
Pontos, hiánytalan, folyamatos adatkezelés.
Termelési adatok pontos vezetése.
Folyamatos minőség-ellenőrzés és dokumentálás.
Audit rendszere, módja.
Munkába vett alapanyagok minőségének ellenőrzésének lehetőségei.
Első, indulópéldány minőségének ellenőrzése.
Minta vétel módja a terméktanúsításhoz.
Gyártás közi ellenőrzés, és dokumentálás lépései.
Végtermék minőségi ellenőrzésének módja.
Csomagolás mennyiségi és minőségi ellenőrzésének módja.

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Gyártáselőkészítés gyakorlata tantárgy 208 **óra**

5.1. A tantárgy tanításának célja

A nyomdaipari termékek, alapfogalmak, mértékegységek és a termeléshez szükséges anyagok gyakorlati alkalmazása.
Az egymásra épülő technológiák, műszaki dokumentációinak készítése.
Kép és szövegfeldolgozó programok lehetőségeinek megismerése.
A nyomdaipari folyamatok gyakorlatban történő alkalmazása – a megrendeléstől, a késztermék leszállításáig.
A kalkulációs és számlázó szoftverek gyakorlati alkalmazása

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra és a Gyártáselőkészítés tantárgy elméleti óráin elsajátított tananyagra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Műszaki dokumentáció készítése *104 óra*

Egy képzelt megrendelés alapján – számítógépes szoftverrel –
a szükséges paraméterek meghatározásával.
Szakmai számítások (terjedelemszámítás, anyagszükséglet, hozzálékok, árak stb.)
Az egyes műveletek rendszerezése.
Az elkészítési időpontok, korrektúrafordulók meghatározása.
A szállítási adatok meghatározása.
Az egyes munkaterületek részére műhelytáska készítése.
Kiállítja a munkatáskát a megrendelés alapján
Alap- és segédanyagok, szerszámok beszerzése.
Kapcsolat felvétel az esetleges alvállalkozókkal.
Gyártást a termelési programban ütemezi.
Az egyes műveletek elkészülésének határidejének dokumentálása.
A munkába vett alapanyagok minőségének ellenőrzése.
Az első, indulópéldány minőségének ellenőrzése.
Gyártás közbeni folyamatos minőségi ellenőrzés és dokumentálás.
Minta vétel a terméktanúsításhoz.
Csomagolás mennyiségi és minőségi ellenőrzése.
Együttműködés a megelőző és a követő technológiai műveletet végzővel.

5.3.2. Számlázás, utókalkuláció *104 óra*

Árajánlat készítése.
Az egyes műveletek árának meghatározása.
Anyagköltség kiszámítása.
Hozzálék mennyiségének meghatározása.
Gépóra, üzemóra meghatározása.
Esetleges utólagos változtatások, szerzői korrektúra.
Utókalkuláció készítése
Számla készítése.
Különböző értékű Áfa-tartalom számítása.

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem és/vagy a szakma képzésének megfelelő tanműhely vagy gazdálkodó szervezet.

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	

1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	Szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat	x			-

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		-
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			-
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet	x			-

	mellett				
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10237-12 azonosító számú

Kézi könyvkötés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10237-12 azonosító számú, Kézi könyvkötés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10237-12 Kézi könyvkötés	Kézi könyvkötés			Kézi könyvkötés gyakorlata		
	Nyomdaipari anyagismeret	Kézi könyvkötés technológiája	Szakrajz	Kötészeti anyagok vizsgálata	Könyvkötés	Kötészeti műveletek
FELADATOK						
Egyedi kötészeti feladatokat ellát				x		x
Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja		x				x
Gyűjtőkötések fedelét, díszíti, aranyozza		x				x
Gyűjtő- és díszdobozokat készít			x	x		x
Meghatározza a kiszabandó anyag méretét és szálirányát		x	x	x	x	
Vágógépen anyagot szab, méretre vág		x			x	x
Íveket hajtogat	x	x		x	x	x
Előzéket készít, a könyvtest íveit összehordja		x			x	
Felvarrja az íveket		x			x	x
Ragasztót készít	x	x		x	x	x
Könyvtestet ragasztóval egyesít		x			x	
Könyvtestet, egyéb nyomdaterméket körülvág		x			x	x
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver		x			x	
Metszést fest			x		x	
Oromszegőt varr	x	x			x	x
Könyvtáblát készít		x		x	x	
Beakasztást végez		x			x	x
Könyvet betábláz, borítja, díszíti		x	x		x	
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt		x				x
Kézi számozó készüléket használ		x				x
Drótfűzést végez, spiráloz	x	x		x	x	x
Nyomdaterméket ragaszt, hajtogat, összehord	x	x	x			x
Félkemény kötést készít	x	x			x	x
Használt, kötészeti hibás, sérült könyvet szétszed, sérüléseit javítja		x		x		x
Késztermékét csomagol					x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Könyvkötési szerkezetek		x	x		x	
Könyvkötési stílusok			x		x	x
A régi könyvekben felhasznált anyagok tulajdonságai	x	x		x		
Vásznak, bőrök fajtái, tulajdonságai	x			x		
Borítópapírok, lemezek, előzékpapírok fajtái, tulajdonságai	x		x	x		
Ragasztók, fűzőanyagok fajtái, tulajdonságai	x		x	x		
Az anyagszabás, a hajtogatás technológiái	x	x			x	x
Előzékelés technológiái	x	x			x	x

Fűzés technológiái		x			x	x
Préselés technológiája		x			x	x
Könyvtest-kikészítés technológiái		x			x	
Kézi ragasztókötés folyamata		x			x	
Betáblázás technológiái		x			x	
Albumok készítésének technológiái		x	x			x
Díszdoboz készítés technológiái			x			x
Egyenes vágógép, kézi lemezolló működése, kezelése		x			x	x
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek, drótfűzőgépek működése, kezelése		x			x	x
Egyéb kisgépek működése, kezelése		x				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x		x		x
Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x			x	
Szabadkézi rajzolás		x	x			
Esztétikai érzék	x		x		x	x
Könyvkötészeti kéziszerszámok használata		x			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Precizitás		x	x		x	x
Önállóság		x	x	x		x
Kézügyesség		x	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kezdeményező készség		x		x	x	x
Közérthetőség	x		x		x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Módszeres munkavégzés		x		x	x	x
Intenzív munkavégzés					x	x
Tervezési képesség		x	x		x	x

6. Kézi könyvkötés tantárgy 180 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a könyvkötés és a nyomdászat történetét. A tanuló sajátítsa el a könyvkötő feladatait. Ismerje meg a könyvkötés anyagait, könyvkötési szerkezeteket és stílusokat. Sajátítsa el az ívek hajtogatásától a kész könyv csomagolásáig terjedő munkafázisokat. A kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Nyomdaipari anyagismeret *68 óra*

Az iparban használatos anyagok csoportosítása.
Papírok fajtái, csoportosítása, tulajdonságaik.
Papírok gyártási folyamata.
Szabványos papírméretek.
Műanyag, textil, fém és egyéb anyagú nyomathordozók gyártása, tulajdonságaik.
Vásznak fajtái, tulajdonságai.
Bőrök fajtái, tulajdonságai.
Különböző nyomdaipari eljárásoknál használt festékek fajtái, gyártása, tulajdonságaik.
Nyomdaiparban használatos ragasztók fajtái.
Szerves alapanyagú ragasztók fajtái, tulajdonságuk, gyártási folyamata.
Szerves alapanyagú ragasztók felhasználási területei.
Szintetikus ragasztók fajtái, tulajdonságuk, gyártási folyamata.
Szintetikus ragasztók felhasználási területei.
Borítópapírok, lemezek, előzékpapírok fajtái, tulajdonságai.
Fűzőanyagok fajtái, tulajdonságai.
Cérna, drót felhasználási területeik.
A régi könyvekben felhasznált anyagok tulajdonságai.

6.3.2. Kézi könyvkötés technológia *68 óra*

Könyvkötés típusai, szabványos könyvalakok.
A kötött könyv szerkezete.
Fedél, előzék, könyvtest, védőborító tulajdonságai.
Az anyagszabás, a hajtogatás technológiái.
Kiszabandó anyag méretének és szálirányának meghatározása.
Vágógépen anyag szabásának, méretre vágásának módja.
Ív hajtogatás technikája.
Préselés technológiája.
Könyvtest ereszre verésének technikája.
Könyvtest-kikészítés technológiái, különböző ívegyesítési módok.
Gyűjtőkötés technológiája.
Kézi ragasztókötés folyamata.
Albumok készítésének technológiái.
Előzékelés technológiája.

Fűzés, préselés, kézi ragasztókötés.
Betáblázás technológiája.
Gerincet gömbölyítésének technológiája.
Könyvtáblakészítés anyagai, technológiája.
Díszítési módok, magas fényű vagy matt fólia.
Régi könyvekben alkalmazott technikák, metszésfestés, oromszegő stb.
A kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése

6.3.3. Szakrajz *44 óra*

Nyers méret, körülvágott méret margóarányok különböző nyomdai termékeknél.
Kötés-, fej-, láb-, vágási margók mérete.
Tipográfiai arányok, aranymetszés.
Tükörrajzolás, vágási méretek jelölése.
Különböző nyomtatványok alakjának, margóinak rajzolása.
Esetleges díszítőelemek, emblémák, logók rajzolása.
A műszaki rajz alapjai.
Lépték fogalma.
Méretarány, méretezés, vonalfajták.
Síkábrázolás, vetületek, térábrázolás.
Ábrázolási rendszerek.
Axonometria, perspektíva.
Elektronikus 3D ábrázolási rendszerek.
Szabadkézi rajzolás.
Rajz készség fejlesztése.
Gyűjtő- és díszdobozok tervezése.

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Kézi könyvkötés gyakorlata tantárgy 360 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje fel a gyakorlatban is a nyomdaipari alapanyagokat. A tanuló legyen képes anyagvizsgálatok elvégzésére. Ismerje meg az anyagok alkalmazhatóságának, feldolgozhatóságának kérdéseit. A tanuló sajátítsa el a kézi könyvkötés anyagainak előkészítését, a könyvkötészeti feladatok önálló ellátását. Ismerje meg a műszaki leírásokat, alkalmazza a különleges kötészeti technikákat. Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a kézi könyvkötés tantárgy elméleti tartalmára épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Kötészeti anyagok vizsgálata *72 óra*

Kézi egyenes vágógép használata.
Ragasztók, cérnák, varróeszközök előkészítése.
Papírok tapintás útján történő rendszerezése, anyaguk meghatározása, felületük, súlyuk, színük alapján.
Laboratóriumi alapvizsgálatok.
Fóliák, fém- és műanyag-nyomathordozók felhasználásának megvizsgálása.
Szálirány meghatározása, ívszámolási feladatok.
Papírminták gyűjtése, rendszerezése.
Vásznak nyomdai alkalmazása.
Festékek-fóliák alkalmazása különböző nyomathordozókra.
Természetes és szintetikus alapú ragasztók alkalmazása.
Papírminták felismerése, elemzése.
Anyagminták vizsgálata megfigyeléssel, tapintással, lupéval, mikroszkóppal, nedvesítéssel, hajtogatással, égetéssel.
Vizsgálati eredmények értékelése.
Technológiai minták feldolgozhatóságának elemzése.
Írásos elemzések készítése.
Papír- és más nyomathordozó minták, kellékek gyűjtése, rendszerezése.

7.3.2. Könyvkötés *144 óra*

A szabványos könyvalakok.
A kötési mód meghatározása.
Nyers méret, körülvágott méret.
Kiszabandó anyag méretének és szálirányát
Vágógépen anyag szabása, méretre vágása.
Egyenes vágógép, kézi lemezolló működtetése, kezelése.
Kéziszerszámok, vágógépek biztonságos használata.
Előzék készítése.
A könyvtest íveinek összehordása.
Ragasztót készít.
Oromszegőt ragasztása.
Beakasztást végez.
Könyvtestet ragasztóval egyesít.
Ívek egyesítése, kézi vagy drótfűzéssel.
Drótfűzés készítése, spirálozás.
Drótfűzőgépek működtetése, kezelése.
Félkemény kötést készít.
Könyvtest kikészítés, körbevágás.
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver.
Metszést fest.
Könyvtáblát készít.

7.3.3. Kötészeti műveletek *144 óra*

Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja.
Gyűjtőkötések fedelét, díszíti, aranyozza.
Fedél díszítése, borítása.
Régi vagy kötészeti hibás könyvek szétszedése, sérülések javítása.
Többgarnitúrás számlatömbök számozása, perforálása.
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek működtetése, kezelése.
Egyéb kisgépek működtetése, kezelése.
Kézi számozó készüléket használ.
Gyűjtő- és díszdobozokat készít.
Nyomtatványok díszítése.
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt.
Alkalmi nyomtatványok, könyvfedelek prégelése.
Védőborítók, többboldalas meghívók bígelése.
Egyes nyomtatványok spirálozása.
Fénykép, plakát kasírozása.
Egyedi kötészeti feladatokat ellát.
Késztermék csomagolása.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmaspecifikus tanműhely

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat		x		-

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről			x	Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10238-12 azonosító számú

Munkajog, munkabiztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10238-12 azonosító számú, Munkajog, munkabiztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10238-12 Munkajog, munkabiztonság	Jogi alapismeretek		Munkavédelem	
	Jogi alapismeretek	Szerződéskötés	Baleset-, tűz- és katasztrófavédelem	Környezetvédelem
FELADATOK				
Tájékozódik a tanulás, a munkavállalás, aktuális gazdasági és jogi feltételeiről	x			
Tanulói szerződést köt	x	x		
Alkalmazza a munkavállalói jogait és teljesíti kötelességeit	x			
Betartja a munkabiztonsággal kapcsolatos előírásokat	x		x	
Betartja a tűz jelzésére és bejelentésére vonatkozó szabályokat			x	
Szükség esetén használja a tűzoltó készülékeket és a tűzoltó eszközöket			x	
Betartja a tűzvédelmi szabályzatot és a tűzriadó-tervet			x	
Betartja a katasztrófavédelem utasításait			x	
Szükség esetén kitölti a baleseti jegyzőkönyvet			x	
Betartja a védőeszközök használatára vonatkozó szabályokat			x	
Biztosítja a berendezések és eszközök működőképességét			x	
Pontosan vezeti a gépek és technológiák munkavédelmi dokumentumait			x	
Figyelemmel kíséri az érintésvédelmi, villámvédelmi, tűzvédelmi felülvizsgálatok rendszerességét			x	
Tisztában van a környezetvédelem jelentőségével				x
Megtervezi a hulladékkezelés módját				x
Dokumentálja a veszélyes hulladék keletkezését, tárolását, megsemmisítését				x
SZAKMAI ISMERETEK				
A különböző vállalkozási formák jellemzői	x	x		
Jogi alapfogalmak, a jog különböző ágai	x	x		
Tanulói jogok és kötelességek	x	x		
A szerződéskötéshez kapcsolódó szabályok, előírások		x		
Munkajogi szabályok	x			
Dokumentáció és adminisztráció	x	x	x	x
Munkavédelmi előírások			x	
Egészség- és balesetvédelmi előírások			x	
Tűzvédelmi előírások			x	
Katasztrófavédelmi előírások			x	x
Környezetvédelmi előírások				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Középfokú számítógép kezelői készség	x	x	x	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x
Szakmai nyelvű íráskészség		x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önállóság	x	x	x	x
Döntésképesség		x	x	x
Pontosság	x	x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kezdeményezőkészség		x	x	x
Határozottság		x	x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	
Körültekintés, elővigyázatosság		x	x	x
Helyzetfelismerés		x	x	

8. Jogi alapismeretek.tantárgy 16 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje az iskolával, a munkahellyel kapcsolatos aktuális jogi, gazdasági feltételeket.
Ismerje jogait és kötelességeit.
Ismerje és tartsa be az iskola házirendjét, tanulási, viselkedési szabályait.
Ismerje a munkavédelmi előírásokat, a tűz- és balesetvédelem, valamint a környezetvédelmi előírásokat.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Jogi alapismeretek *8 óra*

Vállalkozási alapismeretek, vállalkozási formák.
Gazdasági társaságokra vonatkozó szabályok.
A különböző vállalkozási formák jellemzői
Jogi alapfogalmak, a jog különböző ágai.
Jogviszony alanyai.
Munkatörvénykönyv vonatkozó előírásai.
Munkaviszony létesítése.
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése.
Munkajogi szabályok.
Kártérítési felelősség, kötelezettség.
Munkaügyi jogvita.
Munkaruha, védőruha, védőkesztyű egyéb egyéni védőeszközök.
Anyagi juttatások, ösztöndíjak mértéke, rendszere.
Munkavégzéshez szükséges tisztálkodó szerek, kézkrémek egyéb védőanyagok
Alkalmazza a munkavállalói jogait és teljesíti kötelességeit
A tanulók jogai, kötelességei.
Tanulás, munkavállalás aktuális gazdasági és jogi feltételei.

8.3.2 Szerződéskötés *8 óra*

A szerződéskötéshez kapcsolódó szabályok, előírások
A szerződés létrejötte.
A szerződés alakja.
A szerződés érvénytelensége.
A szerződés módosítása.
A munkaszerződés elemei.
Szerződéskötés dokumentációja és adminisztrációja.
Szerződések törvényessége.
Kötelező írásbeliség, szerződés kötése, felbontása.
Tanulói szerződést kötés.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

8.5.1 *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Munkavédelem tantárgy 32 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Általános és szakmához kapcsolódó munka- és balesetvédelmi előírások megismerése.
Tanulók, dolgozók terhelhetőségének megismerése.
A kötészeti gépek, berendezések biztonságos használatának megismertetése.
A tevékenységhez kapcsolódó tűzvédelmi szabályok elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1 Baleset-, tűz- és katasztrófavédelem ***24 óra***

Munkavédelem célja, feladata.
Általános és helyi balesetvédelmi előírások.
Munkáltató munkavédelmi feladatai.
Munkavégzés tárgyi és személyi feltételei.
A munkavédelmi képviselő szerepe.
Foglalkozási ártalmak a nyomdaiparban.
A nyomdaipari munkahelyek kialakításának munkavédelmi követelményei.
Anyagmozgatás és tárolás előírásai.
A munkahelyi világítás és szellőztetés előírásai.
Baleset, munkahelyi baleset.
Baleset jelzése, elsősegélynyújtás.
Baleseti jegyzőkönyv.
Tűz-és katasztrófavédelem.
Tűz jelzésére vonatkozó szabályok.
Az égés feltételei.
Tűzveszélyes anyagok a nyomdaipari üzemekben.
Helyiségek tűzveszélyességi osztályba sorolása.
Tűzoltó készülékek típusai, használatuk.
Helyi szabályzatok, tűzriadó-terv.
Munkabiztonsággal kapcsolatos előírások.
Katasztrófavédelem utasításainak betartása.
A baleseti jegyzőkönyv elemei, kitöltésére vonatkozó szabályok.
Védőeszközök használatára vonatkozó szabályokat
Berendezések és eszközök működőképességének biztosítása.

A gépek és technológiák munkavédelmi dokumentumainak pontos vezetése.
Érintésvédelmi, villámvédelmi, tűzvédelmi felülvizsgálatok rendszerességének figyelemmel való kísérése.
Egészség- és balesetvédelmi előírások.
Teendők vészhelyzetben.
Elsősegélynyújtás.
Vagyonvédelem.

9.3.2 Környezetvédelem *8 óra*

Környezetvédelem fogalma, helye, jelentősége.
A környezetvédelem alapelvei.
A környezetet veszélyeztető tényezők.
A környezetvédelem eszközei.
Környezettudatos szemlélet kialakítása.
Szelektív hulladékgyűjtés fontossága.
A nyomdaiparban keletkezett melléktermékek, hulladékok tárolására, megsemmisítése, a környezetvédelmi szabályok betartásával.
A nyomdaipar környezetét veszélyeztető tényezői: vibráció, zaj, hő.
A por, műanyag és szennyvíz ártalmatlanítása.
Hulladékok keletkezésének elkerülése.
Megtervezi a hulladékkezelés módját.
A veszélyes hulladék keletkezésének, tárolásának, megsemmisítésének dokumentálása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x	x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x	x	-
2.2.	Leírás készítése		x	x	-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x	x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x	x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x	x	-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10239-12 azonosító számú

Nagyüzemi könyvgyártás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10239-12 azonosító számú, Nagyüzemi könyvgyártás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	Könyvgyártás		Könyvgyártás gyakorlata	
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	Könyvkikészítés	Könyvtest-, könyvtábla-készítés	Könyvkikészítés
FELADATOK				
Átveszi a nyomtatott íveket, ellenőrzi a nyomatok minőségét	x		x	
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét	x		x	
Ellenőrzi a kilövést	x		x	
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét			x	x
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján	x		x	x
Beállítja a könyvtábla-készítés gépeit	x		x	x
Beállítja a könyvkikészítés gépeit, gépsorát		x	x	x
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását	x		x	x
Beállítja a gerincmarás optimális értékeit		x	x	x
Folyamatosan ellenőrzi a beállítások szakszerűségét			x	x
Beállítja az ügyviteli, kereskedelmi nyomtatványok gyártásához alkalmazott gépeket, gépsorokat			x	x
Beállítja a folyóiratgyártáshoz alkalmazott gépeket, gépsorokat			x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
A vágás, hajtogatás technológiája	x		x	
Az összehordás és az előzékelés technológiája	x		x	
Ívegyesítési módok	x		x	
A cérnafűzés technológiája	x		x	
Ragasztókötés technológiája	x	x	x	x
Könyvtest-kikészítés technológiája		x		x
Borítástípusok	x	x	x	x
Tábla anyagainak szabása	x		x	
Tábla-összeállítás, táblakikészítés technológiája	x		x	
A könyvtest-beakasztás technológiája		x		x
Préselések, szárítások technológiája	x	x	x	x
Könyvnyílás-beégetés technológiája		x		x
Védőborító felhelyezése		x		x
Csomagolás, expediálás		x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Grafikus érintőképernyő-kezelés		x		x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x		

Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x	x	x
Szerszámok, gépek beállítása			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás	x	x	x	x
Önállóság			x	x
Esztétikai érzék			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x
Határozottság			x	x
Kezdeményezőkészség	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés			x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	x

10. Könyvgyártás tantárgy 230 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti ismeretek nyújtása a nagyobb példányszámú könyvek, nyomdatermékek gyártásához. A tanuló ismerje a technológiai folyamatokat, az anyagok, nyomatok átadásának, átvételének rendjét. A tanuló ismerje meg a gépek beállításának feladatait és szabályait, valamint a biztonsági rendszerek ellenőrzésének menetét. Ismerjék meg a kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági előírásokat**.**

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Könyvtest-, könyvtábla-készítés *106 óra*

Átveszi a nyomtatott íveket, ellenőrzi a nyomatok minőségét
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét
Gyártási dokumentációk, munkatáska, műhelytáska.
Nyomatok példányszámának és a kilövés helyességének ellenőrzése.
Ívvágás, hajtogatás, összehordás.
Kollacionáló jelek fontossága.
Könyvtest-kikészítés.
Könyvtáblakészítés anyagainak és gépeinek előkészítése.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét.
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján
Beállítja a könyvtábla-készítés gépeit
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását
A vágás, hajtogatás technológiája
Az összehordás és az előzékelés technológiája.
Ívegyesítési módok.
A cérnafűzés technológiája.
Ragasztókötés technológiája.
Tábla anyagainak szabása.
Tábla-összeállítás technológiája.

10.3.2. Könyvkikészítés *124 óra*

Tábla-összeállítás, táblakikészítés technológiája.
A könyvtest-beakasztás technológiája.
Préselések, ragasztások, szárítások technológiájának elmélete.
Könyvnyílás-beégetés szükségessége és technikai megoldása.
Védőborító felhelyezése, minőség-ellenőrzés, csomagolás, expediálás.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.
A könyvkikészítés gépei, gépsorai.
Gerincmarás optimális értékei.
Könyvtest-kikészítés technológiája.

Borítástípusok.
Préselések, szárítások technológiája.
Könyvnyílás-beégetés technológiája.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x	x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x	x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció			x	-
1.9.	szerepjáték			x	-
1.10.	házi feladat			x	-

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Könyvgyártás gyakorlata tantárgy 592 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a különböző gépi fűzési, ragasztási technikákat. A cérnák, ragasztók, kapcsok tulajdonságai alkalmazásának megismertetése a tanulókkal. Nagy példányszámú kiadványok készítése során alkalmazott technikák megismertetése és gyakoroltatása a tanulókkal. Tartsák be a kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat**.**

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Könyvgyártás elméleti órák tartalmára épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Könyvtest-, könyvtábla-készítés *296 óra*

Nyomtatott ívek ellenőrzése, méretre vágása.
Nyomatok példányszámának ellenőrzése.
Gyártási dokumentációk, munkatáska, műhelytáska.
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét.
Kilövés ellenőrzése kézi hajtogatással.
Ívvágás, hajtogatás, összehordás.
Az ívegyesítés ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.
Kollacionáló jelek fontossága ellenőrzése.
Hajtogató- és összehordó gépek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Fűzőgépek beállítása, cérna kiválasztása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Műszaki dokumentáció alapján előkészíti a könyvtáblakészítéshez szükséges anyagokat, gépeket.
Gépek védőburkolatának sértetlenségének ellenőrzése.
A könyvtáblakészítés gépeinek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beállítja és működteti a nagyüzemi könyvtest-készítés gépegységeit a gyártási utasítás alapján.
A vágás, hajtogatás technológiája.
Az összehordás és az előzékelés technológiája.
A cérnafűzés technológia.
Tábla anyagainak szabása.
Tábla-összeállítási technológia.
Könyvtest-kikészítés.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

11.3.2. Könyvkikészítés *296 óra*

Ragasztókötés esetén a gerincmarás beállítása, a beállítások folyamatos ellenőrzése.
Fedél és könyvtest egyesítéséhez használt gépsorok beállítása, biztonságtechnikai

ellenőrzése.
Tábla-összeállítás, táblakikészítés.
Könyvtest-kikészítés.
Hajtogató- és összehordó gépek beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, az előforduló hibák kijavítása.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A könyvtest-beakasztás.
A beakasztás ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.
Könyvnyílás-beégetés technikai megoldása.
Préselések, ragasztások, szárítások.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás, ezen műveletek dokumentálása műszaki leírás szerint.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezetnél

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés		x		-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	kooperatív tanulás		x		-
1.8.	szimuláció		x		-
1.9.	szerepjáték		x		-
1.10.	házi feladat		x		-

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett		x		-

	feldolgozása				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10240-12 azonosító számú

Nagyüzemi könyvgyártás gépei

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10240-12 azonosító számú, Nagyüzemi könyvgyártás gépei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	Könyvkötészeti gépek			Könyvkötészeti gépek gyakorlata		
	Összehordó-, vágó és hajtogató gépek	Drótfűző, cérnafűző gépek	Könyvgyártó gépek	Összehordó-, vágó és hajtogató gépek kezelése	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése	Könyvgyártó gépek működtetése
FELADATOK						
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét				x	x	x
Beállítja és üzemelteti a könyvgyártás feldolgozás gépeit			x			x
Ellenőrzi a szükséges anyagok, segédanyagok meglétét				x	x	x
Meghatározza az optimális gyártási sebességet				x	x	x
Ellenőrzi a gépek paramétereit				x	x	x
Korrigálja a gépbeállításokat az anyagok tulajdonságainak megfelelően				x	x	x
Észleli és jelzi a gép rendellenes működését				x	x	x
Elvégzi, vagy elvégezteti a szerszámok javítását, vagy cseréjét				x	x	x
Szükség esetén eleget tesz az egyedi megrendelői igényeknek	x	x	x			
Gondoskodik a félkész és késztermékek tárolásáról és továbbításáról	x	x	x	x	x	x
Jelzi a kopó alkatrészek cseréjét				x	x	x
Vezeti a gépkarbantartás adminisztrációját				x	x	x
Elvégzi a gép környezetének takarítását				x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Vágó-, szabógépek beállítása, működtetése	x			x		
Hajtogató gépek beállítása, működtetése	x			x		
Előzékelő gépek beállítása, működtetése	x			x		
Összehordó gépek beállítása, működtetése	x			x		
Helyes ívsorrend ellenőrzése	x	x	x	x	x	x
Irkafűzőgépek működése	x	x		x	x	
Folyóiratgyártó gépsorok típusai	x	x		x	x	
Drótfűzőgépek fajtái, működése	x	x		x	x	
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése	x	x		x	x	
Ragasztókötő gépek beállítása, működtetése			x			x
Prések fajtái, kezelésük	x		x	x		x
Könyvtest kikészítő és könyvtábla-készítő gépek beállítása, működtetése	x		x	x		x
Könyvtábla-készítő gépek beállítása, működtetése	x		x	x		x
Aranyozógépek beállítása, működtetése			x			x
Beakasztógépek beállítása, működtetése			x			x
Könyvgyártó gépsorok fajtái, működésük, beállításuk, kezelésük			x			x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Grafikus érintőképernyő-kezelés			x			x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x			
Hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvi beszédkészség	x	x	x			
Szerszámok, gépek beállítása				x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Állóképesség				x	x	x
Precizitás				x	x	x
Esztétikai érzék				x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x			
Határozottság				x	x	x
Kezdeményezőkészség	x	x	x			
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Figyelem összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás				x	x	x
Tervezési képesség	x	x	x			

12. Könyvkötészeti gépek tantárgy 124 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A könyvkikészítő gépek, berendezések fő részei, általános működési elvük ismertetése a tanulókkal. A tanulók ismerjék meg a különböző meghajtási módokat, áttételeket, biztonságtechnikai berendezéseket. Sajátítsák el az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását. Ismerjék meg a kapcsolódó munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat**.**

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Összehordó-, vágó-, és hajtogató gépek *36 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Hajtogató gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Vágó gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Összehordó gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése

12.3.2. Drótfűző, cérnafűző gépek *36 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Drótfűzőgépek fajtái, működése.
Drótfűző gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Cérnafűző gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
Irkafűzőgépek működése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

12.3.4. Könyvgyártó gépsorok *54 óra*

A könyvkikészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Könyvtest- és könyvtábla készítő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
Ragasztókötő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések fajtái, kezelésük.
Könyvtest kikészítő és könyvtábla-készítő gépek beállítása, működése.
Könyvtábla-készítő gépek beállítása, működése.
Csomagológépek fajtái, felépítése, működési elve, csomagolóanyagok típusai.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló és pontos vezetésük.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-

1.9.	házi feladat			x	-

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Könyvkötészeti gépek gyakorlata tantárgy 404 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a könyvkikészítő gépek, berendezések fő részeit, általános működési elvüket és sajátítsák el a működtetésüket. A tanulók ismerjék meg a biztonságtechnikai ellenőrzések elvégzésnek szabályait. A tanulók ismerjék meg a működési feltételek, anyagok (ívek, ragasztók, cérnák, fonalak stb.) pótlására, cseréjére vonatkozó tudnivalókat. Legyenek tisztában a gépkarbantartás, gépnapló vezetésének szabályaival. Sajátítsák el a kapcsolódó munka-, tűz- környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Könyvkötészeti gépek elméleti tantárgy tartalmára épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Összehordó-, vágó-, és hajtogató gépek kezelése *144 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Összehordó gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Hajtogató gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Vágó gépek felépítése, működtetése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.3.2. Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése *108 óra*

A könyvkészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Fűzőgépek karbantartása, cérnabefűzés gyakorlása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Drótfűzőgépek működtetése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Érzékelők, távkapcsolók, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.3.3. Könyvgyártó gépsorok működtetése *152 óra*

A könyv-kikészítés gépeinek átfogó ismerete, rendszerezése.
Ragasztókötő gépek karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Könyvtábla készítő gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beakasztó gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések kezelése.
Csomagológépek felépítése, beállítása, működtetése, karbantartása.
Elektromos berendezések érintésvédelmi szabályainak betartása.
Érzékelők, automata megszakítók, biztonsági kapcsolók működése.
Karbantartási napló, gépnapló.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakma specifikus tanműhely

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció		x		-
1.8.	szerepjáték		x		-
1.9.	házi feladat		x		-

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		-
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10241-12 azonosító számú

Nyomtatványfeldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10241-12 azonosító számú, Nyomtatványfeldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10241-12 Nyomtatványfeldolgozás	Nyomtatványfeldolgozás		Nyomtatvány-feldolgozás gyakorlata	
	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok	Nyomtatvány-feldolgozási gépek	Nyomtatvány-feldolgozási feladatok	Nyomtatvány-feldolgozási gépek működtetése
FELADATOK				
Ellenőrzi a gépek védőburkolatának sértetlenségét		x		x
Beállítja a gépen a gyártandó méreteket	x			x
Ellenőrzi a beállításokat a gyártási utasítás alapján		x	x	x
Beállítja a nyomatot	x	x	x	
Beállítja a kimetszést	x	x	x	
Beállítja a hajtogatást	x	x	x	
Beállítja perforálást, bígelést	x	x	x	
Beállítja a ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereit	x	x	x	
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását			x	
SZAKMAI ISMERETEK				
Kötőgép elemek fajtái	x	x		
Forgómozgás gépelemei	x	x		
Mozgás átalakítók	x	x		
A gépek beállításának elemei	x	x		x
Karbantartást igénylő gépelemek	x	x		x
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek		x		x
Műanyag réteggel bevonó gépek		x		x
Vonalazó gépek		x		x
Flexónyomó gépek	x	x		x
Borítékgyártó gépek	x	x		x
Kivágó gépek	x	x		x
Speciális gépek	x	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Grafikus érintőképernyő-kezelés		X	X	X
Olvasott szakmai szöveg megértése	X	X		
Hallott szakmai szöveg megértése	X	X		
Szakmai nyelvi beszédkészség	X	X		
Szerszámok, gépek beállítása		X	X	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás		x	x	
Önállóság		x	x	
Esztétikai érzék	x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				

Kapcsolatteremtő készség	x	x		
Közérthetőség	x	x		
Határozottság			x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK				
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	
Módszeres munkavégzés		x	x	
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	

14. Nyomtatványfeldolgozás tantárgy 122 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Mozgás-átalakítók fő részei, általános működési elvük megismertetése a tanulókkal. Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozásának megismertetése a tanulókkal. A tanulók ismerjék meg a nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) jellemzőit. A tanulók ismerjék meg a nyomtatvány-feldolgozás gépeit, berendezéseit, a forgómozgás gépelemeit, az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását.
Ismerje a rotációs ofszet-, flexó- és digitális nyomtatókhoz csatolt automata berendezések működését.
Sajátítsák el a kapcsolódó munka-, tűz-, és környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírásokat.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Speciális kötészeti feladatok *52 óra*

Automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Beállítja a gépen a gyártandó méreteket
Ellenőrzi a beállításokat a gyártási utasítás alapján
Nyomat beállítási módok.
Kimetszés beállítási módok.
Hajtogatás beállítási módok.
Perforálás, bígelés beállítási módok
Ragasztófelhordás és a ragasztás paraméter beállítási módok
Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozásának jellemzői.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozás.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése.
Különleges feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, prégelés, vakdombor készítési menete.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása, mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.
A nyomtatvány-feldolgozás jövője.

Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

14.3.2. Speciális kötészeti feladatok gépei ***70 óra***

Gépelemek, mozgás-átalakítók rendszere.
Kötőgép elemek fajtái.
Forgómozgás gépelemei.
Mozgás átalakítók felépítése, működési elve.
A gépek beállításának elemei.
Karbantartást igénylő gépelemek fajtái, karbantartás módja.
A nyomtatvány-feldolgozás gépei, berendezései.
Műanyag réteggel bevonó gépek
Lakkozás, impregnálás, fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Számozógépek felépítése, működési elve.
Flexonyomó felépítése, működési elve.
Borítékgyártó gépek felépítése, működési elve.
Vonalazó gépek felépítése, működési elve.
Kivágó gépek felépítése, működési elve.
Speciális gépek felépítése, működési elve.
Automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Grafikus érintőképernyő-kezelés
Különleges automata gépek, prospektus- és albumkészítő stb.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások megismerése.

14.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a téma vázlatát, az ahhoz tartozó ismereteket és a tanuláshoz szükséges információk helyét minden alkalommal írásban is kapják meg!

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció			x	-
1.8.	szerepjáték			x	-
1.9.	házi feladat			x	-

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata tantárgy 268 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg és gyakorolja a nyomtatványfeldolgozás gépeinek beállítását, működtetését. Sajátítsa el a speciális kötészeti gépek kezelését, karbantartását, vezérlését, biztonságtechnikai rendszerére vonatkozó tudnivalókat. Ismerje meg az automata, számítógép vezérelt gépek beállítását, programozását. Sajátítsa el a rotációs gépekhez csatlakoztatható tovább feldolgozó automata gépek, berendezések működtetését. Ismerje meg a csomagolóanyagok gyártását, kikészítését és a 3D-s nyomtatványok kezelését. Ismerje és tartsa be a kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági, és érintésvédelmi előírásokat.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra, és a Nyomtatvány-feldolgozás tantárgy tartalmaira épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Nyomtatványfeldolgozási feladatok ***134 óra***

Műszaki dokumentáció alapján az automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Nyomat beállítás.
Kimetszés beállítása.
Hajtogatás beállítása.
Perforálás, bígelés beállítása.
Ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereinek beállítása.
Ragasztók mennyiségének, hőmérsékletének, száradásának ellenőrzése.
Grafikus érintőképernyő-kezelése.
Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozása.
Különleges nyomtatvány-feldolgozási feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítése.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése, lakkozás, impregnálás.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása.
Rotációs gépekhez csatlakoztatható, továbbfeldolgozó automata gépek, berendezések működtetése
Mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.
3D nyomtatású makettek és modellek kezelése.
Celofántasak, papírzacskó, simítózáras zacskó készítése.
Pamut alapanyagú molinók konfekcionálása.

13.5.2. Nyomtatvány-feldolgozás gépeinek működtetése ***134 óra***

Műszaki dokumentáció alapján az automata, számítógép vezérelt gépek beállítása, programozása.
Különleges feladatok elvégzésére készült gépek, gépsorok.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítés gépeinek felépítése, működése.
Speciális számozógépek kezelése, beállítása.
Flexónyomó gép kezelése, beállítása.
Borítékgyártó gépek kezelése, beállítása.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek kezelése, beállítása.
Műanyag réteggel bevonó gépek kezelése, beállítása.
Vonalazó gépek kezelése, beállítása.
Kivágó gépek kezelése, beállítása.
Különleges automata gépek, prospektus- és albumkészítő elemek.
Kapcsolódó munka-, tűz és környezetbiztonsági, és érintésvédelmi előírások betartása.
Karbantartási műveletek végzése.

15.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szakma specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezetnél

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tanulók a gyakorlati feladatokat, az ahhoz tartozó összes adatot és az alapvető szakmai ismereteket minden alkalommal írásban is kapják meg!

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés		x		-
1.5.	projekt		x		-
1.6.	kooperatív tanulás		x		-
1.7.	szimuláció		x		-
1.8.	szerepjáték		x		-
1.9.	házi feladat	x			-

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		-
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Leírás készítése		x		-
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		-
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		-
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	**Csoportos munkaformák körében**				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-

3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		-
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		-
3.4.	Csoportos versenyjáték		x		-
4.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
4.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		Kötészeti gépek, és berendezések
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			Kötészeti gépek, és berendezések
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		Kötészeti gépek, és berendezések
5.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		Kötészeti gépek, és berendezések
6.	**Szolgáltatási tevékenységek körében**				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			-
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			-
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10237-12 Kézi könyvkötés	**Kézi könyvkötés gyakorlata**
	Kötészeti anyagok vizsgálata
	Könyvkötés
	Kötészeti műveletek
10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás	**Könyvgyártás gyakorlata**
	Könyvtest-, könyvtábla-készítés
	Könyvkikészítés
10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei	**Könyvkötészeti gépek gyakorlata**
	Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése
	Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése
	Könyvgyártó gépsorok működtetése
10241-12 Nyomtatványfeldolgozás	**Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata**
	Nyomtatványfeldolgozási feladatok
	Nyomtatványfeldolgozó gépek működtetése

10237-12 Kézi könyvkötés

A 9. évfolyamot követően

Kézi könyvkötés gyakorlata tantárgy

Témakörök

Kötészeti anyagok vizsgálata
Ragasztók, cérnák, varróeszközök előkészítése.
Papírok tapintás útján történő rendszerezése, anyaguk meghatározása, felületük, súlyuk, színük alapján.
Fóliák, fém- és műanyag-nyomathordozók felhasználásának megvizsgálása.
Szálirány meghatározása, ívszámolási feladatok.
Papírminták gyűjtése, rendszerezése.
Természetes és szintetikus alapú ragasztók alkalmazása.
Papírminták felismerése, elemzése.

Könyvkötés

Kéziszerszámok, vágógépek biztonságos használata.
A könyvtest íveinek összehordása.
Ragasztót készít.
Oromszegőt ragasztása.
Beakasztást végez
Könyvtestet ragasztóval egyesít.
Drótfűzés készítése, spirálozás.
Gerincet gömbölyít, könyvtestet ereszre ver.
Metszést fest.
Könyvtáblát készít.

Kötészeti műveletek
Lapok, folyóiratok, számlák gyűjtőkötését végzi, fedéllel, előzékkel ellátja.
Többgarnitúrás számlatömbök számozása, perforálása.
Prés-, perforáló-, lyukasztógépek működtetése, kezelése.
Egyéb kisgépek működtetése, kezelése.
Kézi számozó készüléket használ.
Gyűjtő- és díszdobozokat készít.
Íveket perforál, bígel, ritzel, lyukaszt.
Védőborítók, többboldalas meghívók bígelése.
Egyes nyomtatványok spirálozása.
Fénykép, plakát kasírozása.
Késztermék csomagolása.

10239-12 Nagyüzemi könyvgyártás

A 10. évfolyamot követően

Könyvgyártás gyakorlata tantárgy

Témakörök

Könyvtest-, könyvtábla-készítés
Nyomtatott ívek ellenőrzése, méretre vágása.
Nyomatok példányszámának ellenőrzése.
Ellenőrzi az ívek mennyiségét, a kötési módnak és az alkalmazott technológiának megfelelő hozzálék meglétét.
Kilövés ellenőrzése kézi hajtogatással.
Kollacionáló jelek fontossága ellenőrzése.
A helyes ívsorrend ellenőrzése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Gépek védőburkolatának sértetlenségének ellenőrzése.
Ellenőrzi a ragasztók mennyiségét, hőmérsékletét, száradását.

Könyvkikészítés
A helyes ívsorrend ellenőrzése, az előforduló hibák kijavítása.
Ragasztókötő gépek beállítása, ragasztó adagolása, üzemi hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
A könyvtest-beakasztás.
A beakasztás ellenőrzése, esetleges hibáinak megkeresése, okainak feltárása a problémák megoldása.

Könyvnyílás-beégetés technikai megoldása.
Préselések, ragasztások, szárítások.
Védőborító felhelyezése.
Csomagolás, expediálás, ezen műveletek dokumentálása műszaki leírás szerint.

10240-12 Nagyüzemi könyvgyártás gépei

A 10. évfolyamot követően

Könyvkötészeti gépek gyakorlata tantárgy

Témakörök

Összehordó -, vágó és hajtogató gépek kezelése
Előzékelő gépek felépítése, meghajtása, vezérlése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Elektromos berendezések működése, az érintésvédelmi szabályok betartása.
Munka-, tűz-, környezetbiztonsági és érintésvédelmi előírások betartása.

Drótfűző, cérnafűző gépek kezelése
Fűzőgépek karbantartása, cérnabefűzés gyakorlása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Drótfűzőgépek működtetése.
Fűzőgépek felépítése, meghajtása, vezérlése, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Cérnafűzőgépek beállítása, működtetése.
A rendszeres karbantartás szükségessége, biztonságtechnikai ellenőrzése.

Könyvgyártó gépsorok működtetése
Ragasztókötő gépek karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Könyvtábla készítő gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Beakasztó gépek beállítása, működtetése, karbantartása, ragasztó tartályok tisztítása, ragasztó cseréje, adagoló és hőmérséklet beállítása, biztonságtechnikai ellenőrzése.
Prések kezelése.
Csomagológépek felépítése, beállítása, működtetése, karbantartása.
Elektromos berendezések érintésvédelmi szabályainak betartása.

10241-12 Nyomtatványfeldolgozás

A 11. évfolyamot követően

Nyomtatványfeldolgozás gyakorlata tantárgy

Témakörök

Nyomtatványfeldolgozási feladatok
Hajtogatás beállítása.
Perforálás, bígelés beállítása.
Ragasztófelhordást és a ragasztás paramétereinek beállítása.
Ragasztók mennyiségének, hőmérsékletének, száradásának ellenőrzése.
Grafikus érintőképernyő-kezelése.

Speciális nyomtatványok (kereskedelmi, ügyviteli, akcidens, reklám, csomagolóanyagok, dobozok, display-k stb.) feldolgozása.
Különleges nyomtatvány-feldolgozási feladatok elvégzése.
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítése.
Aranyozás, magas fényű vagy matt fóliával.
Nyomatok felületének kezelése, lakkozás, impregnálás.
Folyóiratok, napi- és hetilapok, időszakos nyomtatványok feldolgozása. Mellékletek behúzása, különleges mellékletek csatolása.

Nyomtatványfeldolgozási gépek működtetése
Dobozkivágás, ritzelés, bígelés, vakdombor készítés gépeinek felépítése, működése.
Speciális számozógépek kezelése, beállítása.
Borítékgyártó gépek kezelése, beállítása.
Fűtési módok, hő- és nyomáserő szabályozása.
Fóliázás műveleteit végző gépek működése.
Lakkozó-, fóliázó, impregnáló gépek kezelése, beállítása.
Műanyag réteggel bevonó gépek kezelése, beállítása.
Vonalazó gépek kezelése, beállítása.
Karbantartási műveletek végzése.

5.55.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével)
Faműves, fajátékkészítő szakmairány
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Faműves, fajátékkészítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása

audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)

- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)

- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés

- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több,

mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat

kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb,

elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.

- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	**9. évfolyam éves óraszám 36 héttel**	**10. évfolyam heti óraszám**	**10. évfolyam éves óraszám 36 héttel**	**11. évfolyam heti óraszám**	**11. évfolyam éves óraszám 36 héttel**	**12. évfolyam heti óraszám**	**12. évfolyam éves óraszám 32 héttel**
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1		70	1		105	1		105	1	
10686-12 Faműves fajáték készítés	Faműves fajáték készítő szakmai ismeret	1,5			1			1			1	
	Faműves fajáték készítő szakmai néprajz	2			2			2			1	
	Faműves fajáték készítő szakmai gyakorlat		10			12			12			12,5
	Faműves fajáték készítő szakmai rajz gyakorlat		2			1			1			1
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterség-bemutató, vásár	12			12			12					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*

	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	36			36								72
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36			32		68
10686-12 Faműves fajáték készítés	**Faműves fajátékkészítő szakmai ismeret**	**54**			**36**			**36**			**32**		**158**
	Szakmai anyagismeret	*8*			*6*			*6*			*4*		*24*
	Szakma ismereti módszerek	*12*			*8*			*8*			*8*		*36*
	Szerszám és gépismeret	*12*			*8*			*8*			*6*		*34*
	Faművesség motívum világának megjelenési formái	*12*			*8*			*8*			*8*		*36*
	Szakmai számítás	*10*			*6*			*6*			*6*		*28*
	Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz	**72**			**72**			**72**			**32**		**248**
	A faművesség és fajáték készítés korai emlékei	*20*											*20*
	Kárpát-medence népi bútorai	*20*			*20*			*20*			*8*		*68*
	Kárpát-medencei népi építészet	*20*			*20*			*20*			*8*		*68*
	Pásztorművészet a Kárpát-medencében	*12*			*12*			*12*			*8*		*44*
	Kárpát-medence nagy bútor központjai tájegységenként				*20*			*20*			*8*		*48*
	Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat		**360**			**432**			**432**			**400**	**1624**
	Díszítési technikák		*60*			*60*			*60*			*40*	*220*
	Szerkezeti fakötések fajtái		*30*			*60*			*60*			*40*	*190*
	Szerszám és gépismeret		*30*			*40*			*40*			*40*	*150*
	Felületkezelési technikák		*20*			*20*			*20*			*20*	*80*
	Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal		*40*			*60*			*60*			*60*	*220*
	Tárgytípusok készítése		*60*			*112*			*112*			*120*	*404*
	Fajátékok készítése		*120*			*80*			*80*			*80*	*360*
	Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat		**72**			**36**			**36**			**32**	**176**
	Szerkezeti kötések		*24*			*6*						*6*	*36*
	Népi bútorok					*12*			*12*			*4*	*28*
	Fajátékok		*24*			*6*							*30*
	Kültéri szerkezetek								*14*			*10*	*24*
	Tervezés tervdokumentáció		*24*			*12*			*10*			*12*	*58*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		288	468		252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**

Elméleti óraszámok/aránya	964 /29,9%
Gyakorlati óraszámok/aránya	2256/70,1%

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei 2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvénybe meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2 *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség ***4 óra***

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
16.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
23.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	

1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
15.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Művé-szet történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalko-zásismeret, marketing	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterség-bemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műhelyét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát													x			
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle				x		x			x							

szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról																
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít					x											
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki													x			
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag szükségle-tet számol, tájékozódik az alapanyag beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet	x							x								

stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai																
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése															x	
Költségkalkuláció, árképzés				x												x
Üzleti terv SWOT analíziskészítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok,					x	x										

munkaeszközök																
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai												x				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete													x			
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz *24 óra*

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór *8 óra*

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások *20 óra*

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza *20 óra*

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői

Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			

3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajz alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajzeszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterség-bemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (A Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel *24 óra*

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:

- Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
- Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
- Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
- Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés *24 óra*

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok *24 óra*

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.

- Hagyományok Háza
- Népművészeti Egyesületek Szövetsége
- Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara

Pályázatok, Konferenciák

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			

2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus,
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.

A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei

8.3.2. Népi kézműves vállalkozói ismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai. A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei. Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók. Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése. Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredménykimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása. A mérleg tételek és eredménykimutatás kategóriáinak meghatározása. Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai. Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok. Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok. Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség. Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése. Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés. Általános forgalmi adó mértéke, számítása. Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése. Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség, Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról				
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10686-12 azonosító számú

Faműves fajáték készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

10686-12 Faműves fajáték készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10686-12 Faműves fajáték készítés	Faműves fajátékkészítő szakmai ismeretek				
	Szakmai anyagismeret	Szakma ismereti módszerek	Szerszám és gépismeret	Faművesség motívumvilágának megjelenési formái	Szakmai számítás
FELADATOK					
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x		
Forrásanyagokat gyűjt, tanulmányrajzokat, minta és formagyűjteményt készít	x			x	
Faműves fajáték készítő a tervdokumentációhoz szükséges műhelyrajzot, látványtervet, minta motívumtervet készít		x		x	
Faműves fajáték készítő terítékrajzot, alapanyag jegyzéket, szabásjegyzéket készít	x		x		
Gyártástechnológiai műveleti sorrendet tervez		x			
Kiválasztja a tervezett tárgyakhoz a szükséges alapanyagokat	x	x			
Kiválasztja a tervezett fa csont szaru tárgy készítéséhez szükséges gépi és kézi eszközöket és szerszámokat	x				
Előkészíti az alapanyagokat, legyen az csont, fa, vagy szaru	x	x			
Szükség esetén keresztmetszeti megmunkálást végez az alapanyagon			x		
Szükség esetén szélesíti, tömbösíti, vagy toldja az alapanyagot ragasztással				x	
Szükség esetén szerkezeti kötéseket, csapolásokat készít			x		
Szükség esetén rögzíti a szerkezeti kötéseket ragasztás vagy valamilyen egyéb fém közbeiktatás segítségével			x		

Szükség esetén pótolja, javítja a tárgy alkatrészeit		x			
A terv alapján formáját, felületét faragja sík vagy domború technikával		x			
A terv alapján karcolozza, spanyolozza vagy ónnal beönti a tárgy felületét			x		
A terv alapján fém, fa, csont vagy szaru berakást készít a tárgy felületén		x	x		
Szükség esetén pácolja, festi a fát	x	x			
Szükség esetén felületkezeli a fát, olaj ,viasz vagy lakk bevonatokkal	x	x			
Dokumentációt készít, a tervekből és az elkészült tárgyról szöveges és fotó formájában archivál		x	x		
Fatárgyakat – síkbéli, térbeli és üreges tárgyakat - készít		x			
Alkalmazza üreges tárgyak esetén a vájási technikákat			x		
Köztéri körplasztikát készít				x	
Csomagolja, értékesíti a készterméket		x			
Betartja a munkavédelmi előírásokat		x			
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével ,azok szabályait betartva alkot		x			
SZAKMAI ISMERETEK					
A magyar népi faművesség nagy tájegységeire jellemző stílus és forma	x				
A magyar faművesség korszakai a honfoglalástól napjainkig		x			
A faművesség kialakulásának története, fejlődése			x		
A népi fajátékok története, körülményei		x			
A fa, csont, szaru alapanyag		x			
A fa szakmai ismerete	x	x			
A faművesség hagyományos ősi technológiái			x	x	
A gépi technológia			x		
A faipari gépek			x		
Fakötések technológiája		x			
Síkban tartási eljárások		x		x	

A játékkészítésre alkalmas faanyagok és egyéb anyagok				x	
A tárgykészítés során alkalmazott szerelvények és egyéb anyagok		x	x		
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése	x	x			
A domború faragások technológiái			x	x	
A sík faragás technológiája		x			
A vájt, üreges tárgyak elkészítésének technológiája		x		x	
A spanyolozás technológiája		x			
A berakások technológiája		x			
Az ólombeöntés technológiája		x			
A karcolozás technológiája		x			
A faanyag tárolása	x				
A faragás technikái	x				
Az esztergált tárgyak elkészítése	x				
Rajzolási, tervezési technikák alkalmazása		x			
Felületkezelő anyagok alkalmazása		x			
Faipari gépek, fafaragó szerszámok karbantartása	x				
A fatárgy terv alapján történő elkészítéséhez szükséges technológiai módok, lépések alkalmazása	x				
A faműves és fajáték készítő szakma jeles képviselői munkásságának ismerete	x	x			
Segédanyagok	x	x			
Szakmai dokumentáció készítése	x				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése	x	x	x	x	x
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete	x	x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			
Szorgalom, igyekezet	x	x			
Kézügyesség				x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Motiválhatóság	x				
Kapcsolatteremtő készség		x			
Prezentációs készség			x	x	

MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x			
Kreativitás,ötletgazdagság		x	x		
Tervezési készség			x		

10686-12 Faműves fajáték készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10686-12 Faműves fajáték készítés	Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz				
	A faművesség és fajáték készítés korai emlékei	Kárpát-medence népi bútorai	Kárpát-medencei népi építészet	Pásztorművészet a Kárpát-medencében	Kárpát-medence nagy bútor központjai tájegységenként
FELADATOK					
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x				
Forrásanyagokat gyűjt, tanulmányrajzokat, minta és formagyűjteményt készít			x	x	
Faműves fajáték készítő a tervdokumentációhoz szükséges műhelyrajzot, látványtervet, minta motívumtervet készít			x	x	
Faműves fajáték készítő terítékrajzot, alapanyag jegyzéket, szabásjegyzéket készít	x	x			
Gyártástechnológiai műveleti sorrendet tervez	x	x			
Kiválasztja a tervezett tárgyakhoz a szükséges alapanyagokat	x				
Kiválasztja a tervezett fa csont szaru tárgy készítéséhez szükséges gépi és kézi eszközöket és szerszámokat		x			
Előkészíti az alapanyagokat, legyen az csont, fa, vagy szaru	x				
Szükség esetén keresztmetszeti megmunkálást végez az alapanyagon	x	x			
Szükség esetén szélesíti, tömbösíti, vagy toldja az alapanyagot ragasztással	x	x			
Szükség esetén szerkezeti kötéseket, csapolásokat készít		x			
Szükség esetén rögzíti a szerkezeti kötéseket ragasztás vagy valamilyen egyéb fém közbeiktatás segítségével	x				

Szükség esetén pótolja, javítja a tárgy alkatrészeit	x	x			
A terv alapján formáját, felületét faragja sík vagy domború technikával	x	x			
A terv alapján karcolozza, spanyolozza vagy ónnal beönti a tárgy felületét	x				
A terv alapján fém, fa, csont vagy szaru berakást készít a tárgy felületén			x		
Szükség esetén pácolja, festi a fát			x		
Szükség esetén felületkezeli a fát, olaj, viasz vagy lakk bevonatokkal		x			
Dokumentációt készít, a tervekből és az elkészült tárgyról szöveges és fotó formájában archivál		x	x		
Fatárgyakat – síkbéli, térbeli és üreges tárgyakat - készít		x	x		
Alkalmazza üreges tárgyak esetén a vájási technikákat			x		
Köztéri körplasztikát készít			x		
Csomagolja, értékesíti a késztermékét			x		
betartja a munkavédelmi előírásokat	x	x			
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével,azok szabályait betartva alkot	x				
SZAKMAI ISMERETEK					
A magyar népi faművesség nagy tájegységeire jellemző stílus és forma	x	x			
A magyar faművesség korszakai a honfoglalástól napjainkig		x			
A faművesség kialakulásának története, fejlődése		x			
A népi fajátékok története, körülményei			x	x	
A fa, csont, szaru alapanyag				x	
A fa szakmai ismerete				x	
A faművesség hagyományos ősi technológiái				x	
A gépi technológia				x	
A faipari gépek			x		
Fakötések technológiája			x		
Síkban tartási eljárások		x			

A játékkészítésre alkalmas faanyagok és egyéb anyagok		x			
A tárgykészítés során alkalmazott szerelvények és egyéb anyagok	x	x			
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése		x			
A domború faragások technológiái			x		
A sík faragás technológiája		x			
A vájt, üreges tárgyak elkészítésének technológiája	x	x			
A spanyolozás technológiája		x			
A berakások technológiája		x			
Az ólombeöntés technológiája	x	x			

A karcolozás technológiája			x		
A faanyag tárolása			x		
A faragás technikái			x		
Az esztergált tárgyak elkészítése			x		
Rajzolási, tervezési technikák alkalmazása			x		
Felületkezelő anyagok alkalmazása			x		
Faipari gépek, fafaragó szerszámok karbantartása			x		
A fatárgy terv alapján történő elkészítéséhez szükséges technológiai módok, lépések alkalmazása		x			
A faműves és fajáték készítő szakma jeles képviselői munkásságának ismerete				x	
Segédanyagok	x				
Szakmai dokumentáció készítése		x			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése	x		x	x	x
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése	x	x	x	x	
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete	x	x	x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x		
Kézügyesség	x		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Motiválhatóság		x	x		
Kapcsolatteremtő készség		x			
Prezentációs készség	x		x		

MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x		x
Kreativitás	x		x	x	
Tervezési készség		x		x	

10686-12 Faműves fajáték készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10686-12 Faműves fajáték	Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat

készítés	Díszítési technikák	Szerkezeti fakötések fajtái	Szerszám és gépismeret	Felületkezelési technikák	Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal	Tárgytípusok készít ése	Fajátékok készítése
FELADATOK							
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat			x				
Forrásanyagokat gyűjt, tanulmányrajzokat, minta és formagyűjteményt készít	x		x				
Faműves fajáték készítő a tervdokumentációhoz szükséges műhelyrajzot, látványtervet, minta motívumtervet készít						x	x
Faműves fajáték készítő terítékrajzot, alapanyag jegyzéket, szabásjegyzéket készít						x	x
Gyártástechnológiai műveleti sorrendet tervez			x	x	x		
Kiválasztja a tervezett tárgyakhoz a szükséges alapanyagokat		x		x		x	
Kiválasztja a tervezett fa csont szaru tárgy készítéséhez szükséges gépi és kézi eszközöket és szerszámokat		x	x				
Előkészíti az alapanyagokat, legyen az csont, fa, vagy szaru				x	x		
Szükség esetén keresztmetszeti megmunkálást végez az alapanyagon		x				x	x
Szükség esetén szélesíti, tömbösíti vagy toldja az alapanyagot ragasztással		x				x	x
Szükség esetén szerkezeti kötéseket, csapolásokat készít						x	x
Szükség esetén rögzíti a szerkezeti kötéseket ragasztás vagy valamilyen egyéb fém közbeiktatás segítségével						x	x
Szükség esetén pótolja, javítja a tárgy alkatrészeit						x	x
A terv alapján formáját, felületét faragja sík vagy domború technikával						x	x
A terv alapján karcolozza, spanyolozza vagy ónnal beönti a tárgy felületét						x	x
A terv alapján fém, fa, csont vagy szaru berakást készít a tárgy felületén						x	x
Szükség esetén pácolja, festi a fát				x		x	x

Szükség esetén felületkezeli a fát, olaj, viasz vagy lakk bevonatokkal				x		x	x
Dokumentációt készít, a tervekből és az elkészült tárgyról szöveges és fotó formájában archivál						x	x
Fatárgyakat – síkbéli, térbeli és üreges tárgyakat - készít	x				x	x	x
Alkalmazza üreges tárgyak esetén a vájási technikákat					x	x	x
Köztéri körplasztikát készít					x	x	x
Csomagolja, értékesíti a készterméket	x					x	x
Betartja a munkavédelmi előírásokat						x	x
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot						x	x
SZAKMAI ISMERETEK							
A magyar népi faművesség nagy tájegységeire jellemző stílus és forma							x
A magyar faművesség korszakai a honfoglalástól napjainkig						x	x
A faművesség kialakulásának története, fejlődése						x	x
A népi fajátékok története, körülményei						x	x
A fa, csont, szaru alapanyag	x	x					
A fa szakmai ismerete							
A faművesség hagyományos ősi technológiái				x			
A gépi technológia			x	x			
A faipari gépek			x	x			
Fakötések technológiája					x		
Síkban tartási eljárások					x		
A játékkészítésre alkalmas faanyagok és egyéb anyagok			x	x			
A tárgykészítés során alkalmazott szerelvények és egyéb anyagok			x	x			
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése		x				x	x
A domború faragások technológiái				x		x	x
A sík faragás technológiája							
A vájt, üreges tárgyak elkészítésének technológiája				x		x	x
A spanyolozás technológiája				x			
A berakások technológiája				x			
Az ólombeöntés technológiája				x			
A karcolozás technológiája				x			
A faanyag tárolása				x			
A faragás technikái				x		x	x
Az esztergált tárgyak elkészítése				x			
Rajzolási, tervezési technikák alkalmazása				x			
Felületkezelő anyagok alkalmazása				x			
Faipari gépek, fafaragó szerszámok karbantartása			x				
A fatárgy terv alapján történő				x		x	x

elkészítéséhez szükséges technológiai módok, lépések alkalmazása							
A faműves és fajáték készítő szakma jeles képviselői munkásságának ismerete						x	x
Segédanyagok					x		
Szakmai dokumentáció készítése						x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Olvasott szakmai szöveg megértése						x	x
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése	x						
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete						x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x		x			
Szorgalom, igyekezet	x			x			
Kézügyesség	x						
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Motiválhatóság			x	x	x		
Kapcsolatteremtő készség					x	x	x
Prezentációs készség				x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK							
Ismeretek helyénvaló alkalmazása				x			
Kreativitás				x	x		
Tervezési készség							x

10686-12 Faműves fajáték készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10686-12 Faműves fajáték készítés	Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat				
	Szerkezeti kötések	Népi bútorok	Fajátékok	Kültéri szerkezetek	Tervezés tervdokumentáció
FELADATOK					
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat			x		
Forrásanyagokat gyűjt, tanulmányrajzokat ,minta és formagyűjteményt készít		x	x		
Faműves fajáték készítő a tervdokumentációhoz szükséges műhelyrajzot, látványtervet, minta motívumtervet készít		x	x		x
Faműves fajáték készítő terítékrajzot,		x	x		x

alapanyag jegyzéket, szabásjegyzéket készít					
Gyártástechnológiai műveleti sorrendet tervez		x	x		x
Kiválasztja a tervezett tárgyakhoz a szükséges alapanyagokat		x	x		x
Kiválasztja a tervezett fa csont szaru tárgy készítéséhez szükséges gépi és kézi eszközöket és szerszámokat					x
Előkészíti az alapanyagokat, legyen az csont, fa, vagy szaru	x				x
Szükség esetén keresztmetszeti megmunkálást végez az alapanyagon	x				x
Szükség esetén szélesíti, tömbösíti, vagy toldja az alapanyagot ragasztással	x				x
Szükség esetén szerkezeti kötéseket, csapolásokat készít	x				x
Szükség esetén rögzíti a szerkezeti kötéseket ragasztás vagy valamilyen egyéb fém közbeiktatás segítségével	x				x

Szükség esetén pótolja, javítja a tárgy alkatrészeit	x			x	x
A terv alapján formáját, felületét faragja sík vagy domború technikával	x			x	x
A terv alapján karcolozza, spanyolozza, vagy ónnal beönti a tárgy felületét		x	x		
A terv alapján fém, fa, csont vagy szaru berakást készít a tárgy felületén		x	x		
Szükség esetén pácolja, festi a fát		x	x		
Szükség esetén felületkezeli a fát, olaj,viasz vagy lakk bevonatokkal		x	x		
Dokumentációt készít, a tervekből és az elkészült tárgyról szöveges és fotó formájában archivál					x
Fatárgyakat – síkbéli, térbeli és üreges tárgyakat - készít	x				x
Alkalmazza üreges tárgyak esetén a vájási technikákat	x				x
Köztéri körplasztikát készít				x	
Csomagolja, értékesíti a késztermékét					x
Betartja a munkavédelmi előírásokat					x
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot		x	x		
SZAKMAI ISMERETEK					
A magyar népi faművesség nagy tájegységeire jellemző stílus és forma	x	x			
A magyar faművesség korszakai a honfoglalástól napjainkig		x	x	x	
A faművesség kialakulásának története, fejlődése		x	x	x	
A népi fajátékok története, körülményei			x		
A fa, csont, szaru alapanyag		x	x		

A fa szakmai ismerete	x				
A faművesség hagyományos ősi technológiái	x				
A gépi technológia	x				
A faipari gépek	x				
Fakötések technológiája	x				
Síkban tartási eljárások	x				

A játékkészítésre alkalmas faanyagok és egyéb anyagok	x	x			
A tárgykészítés során alkalmazott szerelvények és egyéb anyagok	x	x	x		
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése		x	x	x	x
A domború faragások technológiái	x				x
A sík faragás technológiája	x				x
A vájt, üreges tárgyak elkészítésének technológiája	x				x
A spanyolozás technológiája		x	x		
A berakások technológiája		x	x		
Az ólombeöntés technológiája		x	x		
A karcolozás technológiája		x	x		
A faanyag tárolása		x	x		x
A faragás technikái	x	x	x		x
Az esztergált tárgyak elkészítése	x	x	x		x
Rajzolási, tervezési technikák alkalmazása		x	x	x	x
Felületkezelő anyagok alkalmazása		x	x	x	
Faipari gépek, fafaragó szerszámok karbantartása		x	x	x	
A fatárgy terv alapján történő elkészítéséhez szükséges technológiai módok, lépések alkalmazása		x	x	x	x
A faműves és fajáték készítő szakma jeles képviselői munkásságának ismerete		x	x	x	x
Segédanyagok		x	x	x	x
Szakmai dokumentáció készítése		x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése			x		x
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése		x	x	x	
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete		x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Elhivatottság, elkötelezettség		x	x	x	
Szorgalom, igyekezet		x	x	x	
Kézügyesség		x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Motiválhatóság		x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség					x
Prezentációs készség		x	x		

MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyénvaló alkalmazása					
Kreativitás		x	x	x	
Tervezési készség		x	x	x	

9. Faműves fajáték készítő szakmai ismeret tantárgy 158 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg elméletben a faművesség és a fajáték készítéshez szükséges alap és segédanyagokat, kézi és gépi szerszámokat, eszközöket, szerkezeti kötéseket, anyag előkészítési, keresztmetszeti megmunkálásokat, és a munkafolyamatok egymásra épülését. Képes legyen az alapanyagot, a szabásjegyzéket kiszámolni és meghatározni tervrajz alapján.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Néprajz
Matematika

9.3. Témakörök

9.3.1. Szakmai anyagismeret *24 óra*

A fa alkotóelemei, részei
A fa vegyi összetétele
Növekedési rendellenességek
Kártevők, okozta fahibák
Fenyőfafajták
Lombos fafajták
Ragasztók
Felületkezelő anyagok
Szerelvények, vasalatok

9.3.2. Szakma ismereti módszerek *36 óra*

Faalakítási eljárások
Fűrészelés
Gyalulás
Kézi szerszámok fajtái típusai
Állványszerkezeti kötések
Keretszerkezeti kötések
Szélesítő vastagító toldások eljárások
Síkban tartási eljárások
A faszárítási eljárások
Felületkezelési technológiák

9.3.3. Szerszám és gépismeret *34 óra*

Kézi szerszámok
Gyalugépek
Fúrógépek
Marógépek
Esztergagép
Csiszológépek

9.3.4. Faművesség motívum világának megjelenési formái *36 óra*

Karcolozás
Ékfaragás
Spanyolozás
Önöntés
Fa csont szaru berakás
Domború faragás
Áttört faragás
Bútorfestés

9.3.5. Szakmai számítás *28 óra*

Alapanyag szükséglet kiszámítása
Segédanyag szükséglet kiszámítása
Fűrészáru szabásjegyzék
Költségvetési számítások

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	Magyarázat		x		
1.2.	Elbeszélés		x		
1.3.	Kiselőadás		×		
1.4.	Megbeszélés		×		
1.5.	Vita		×		
1.6.	Szemléltetés		x		Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-Bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz tantárgy 248 óra

10.1.A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a faművesség és a fajáték készítés kialakulásának történeti hátterét, a tárgyak funkcionalitását, famegmunkálási technológiák változatosságát a motívumok szimbólumok jelentését, és a formák színek, kifejező erejét, a tájegységek egyedi és egymásra gyakorolt hatását. Tudja meghatározni a térképen a bútor készítő központokat és a pásztor művészet jeles területeit.

10.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Magyar irodalom

10.3.Témakörök

10.3.1.A faművesség és fajáték készítés korai emlékei *20 óra*

Kárpát-medence faművesség története, fejlődése
Kárpát-medence fajátékok története, fejlődése
Az európai fajátékok története, fejlődése
Az európai faművesség története, fejlődése

10.3.2.Kárpát-medence népi bútorai *68 óra*

Asztalok
Székek
Padok
Tékák szekrények

10.3.3.Kárpát-medencei népi építészet *68 óra*

Haranglábak
Háztípusok
Kapuk kerítések
Oromzatok
Tornácok

10.3.4.Pásztorművészet a Kárpát-medencében ***44 óra***

Alföld
Felvidék
Dunántúl
Dél alföld
Erdély

10.3.5.Kárpát-medence nagy bútor központjai tájegységenként ***48 óra***

Alföld
Felvidék
Dunántúl
Dél alföld
Erdély

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Múzeumok
Tájházak

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	Magyarázat		x		
1.2.	Elbeszélés		x		
1.3.	Kiselőadás	x			
1.4.	Megbeszélés		x		
1.5.	Tanulmányi kirándulás		×		Múzeumok, gyűjtemények, tájházak
1.6.	Szemléltetés		x		Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			

2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk archív felvételekről, képekről, CD, DVD anyagokról				

10.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Faműves fajátékkészítő gyakorlat tantárgy 1624 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók az elméleti ismeretek alapján legyenek jártasak különböző játékok bútorok szakmailag hiteles elkészítésében. A diák ismerje meg, és tudja alkalmazni gyakorlatban, a régi és új fogásokat, a tárgy elkészítéséhez szükséges alapanyag előkészítő módokat, szerkezeti kötéseket, a faragás és motívumok különféle kialakításának technológiáit, felületkezelés lehetőségeit és a kézi, gépi szerszámok biztonságos használatát.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Matematika
Néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. Díszítési technikák *220 óra*

Karcolozás
Ékfaragás
Domború faragás
Áttört faragás
Kör plasztika faragás
Spanyolozás
Ólomöntés
Szaru csont berakás

11.3.2. Szerkezeti fakötések fajtái *190 óra*

Állvány szerkezetek
Káva szerkezetek
Szélesítő vastagító hosszító kötések
Ácsolt szerkezetek

11.3.3. Szerszám és gépismeret *150 óra*

Kézi szerszámok

Kézi szerszámok karbantartása
Kézi kisgépek
Helyhez kötött ipari gépek

11.3.4. Felületkezelési technikák ***80 óra***

Olajozás
Viaszolás
Lakkozás
Festés
Pácolás

11.3.5. Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal ***220 óra***

Fűrészelés
Gyalulás
Fúrás
Marás
Csiszolás
Esztergálás

11.3.6. Tárgytípusok készítése ***404 óra***

Sótartók
Ostornyél
Vájt edények
Ivótülök
Szaru kürt
Szék
Asztal
Szekrény, téka
Tükörkeret
Fogas, fűszertartó polc
Logikai játékok
Ügyességi játékok
Szabadtéri játékok
Kapu, kerítés
Harangláb
Köztéri alkotások szerkezetek

11.3.7. Fajátékok készítése ***360 óra***

Logikai játékok
Mechanikai játékok
Ügyességi játékok
Szabadtéri játékok

11.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem

11.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	Magyarázat		x		
1.2.	Elbeszélés		x		
1.3.	Kiselőadás	x			
1.4.	Megbeszélés		x		
1.5.	Tanulmányi kirándulás		x		Múzeumok, gyűjtemények, tájházak
1.6.	Szemléltetés		x		Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk archív felvételekről, képekről, CD, DVD anyagokról				

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12.Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

12.1.A tantárgy tanításának célja

A Faműves fajáték készítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a szerkezeti kötéseket játékok és bútorok szakrajzát és a tervezés módszereit

12.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Földrajz
Történelem
Néprajz

12.3.Témakörök

12.3.1. Szerkezeti kötések ***36 óra***
Állvány szerkezeti kötése
Káva szerkezeti kötések
Lapmerevítő szerkezeti kötések
Ácsolt szerkezeti kötések
Szélesítő hosszító kötések toldások

12.3.2. Népi bútorok ***28 óra***
Ácsolt bútorok
Asztalok
Szekrények tékák
Padok lócák
Tükör keretek
Fűszertartó polcok fogasok

12.3.3. Fajátékok ***30 óra***
Figurális játékok
Mozgatható mozgó játékok
Építő kirakós játékok
Ügyességi logikai játékok
Összetett játékok
Gyermek bútorok
Rögzített játszótéri játékok

12.3.4.Kültéri szerkezetek ***24 óra***
Tornácok karzatok
Kapuk kerítések
Fejfák kopjafák
Padok asztalok

12.3.5.Tervezés tervdokumentáció ***58 óra***
Sablonkészítés
Műhely rajz készítése
Vázlatrajz készítése
Látványrajz készítése
Tükörkeret tervezés
Áttört faragású szék háttámla tervezés
Fali téka tervezése
Fajátékok tervezése

12.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)

Szaktanterem

12.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	Tanulmányi kirándulás		×		Múzeumok, gyűjtemények, tájházak
1.6.	szemléltetés		x		Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk archív felvételekről, képekről, CD, DVD anyagokról				

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10686 -12 **Faműves fajáték készítés**	**Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat**
	Díszítési technikák
	Szerkezeti fakötések fajtái
	Szerszám és gépismeret
	Felületkezelési technikák
	Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal
	Tárgytípusok készítése
	Fajátékok készítése
	Faműves fajátékkészítő rajz gyakorlat
	Szerkezeti kötések
	Népi bútorok
	Fajátékok
	Kültéri szerkezetek
	Tervezés tervdokumentáció

A 10686-12 azonosító számú Faműves fajáték készítés megnevezésű szakmai követelménymodul

Faműves fajátékkészítő gyakorlat tantárgy
Az év közben tanult, és elkezdett nagyobb munkák befejezése, vagy új tárgyak elkészítése, munkafolyamatok, faragási technológiák begyakorlása érdekében.

Témakörök:
Díszítési technikák
Szerkezeti fakötések fajtái
Szerszám és gépismeret
Felületkezelési technikák
Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal
Tárgytípusok készítése

Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Az év közben tanult, és elkezdett nagyobb munkákhoz kapcsolódó rajzok tervek dokumentációk folytatása, esetleges befejezése, vagy új tárgy felmérése, előkészületeinek megindítása.

Témakörök:
Szerkezeti kötések
Népi bútorok
Kültéri szerkezetek
Tervezés tervdokumentáció
Fajátékok

5.56.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével)
Faműves, fajátékkészítő szakmairány
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgássérültek (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Faműves, fajáték készítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);
- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);

- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány
- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:
- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,
- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,

- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. **Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)**
ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**
iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:

- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények
Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő
- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények
- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat

túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).

- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet

kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.
    - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
    - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.

b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.

c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.

d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.

e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).

f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.
    - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:

(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak

esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.
Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.
A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.
A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	**9. évfolyam éves óraszám 36 héttel**	**10. évfolyam heti óraszám**	**10. évfolyam éves óraszám 36 héttel**	**11. évfolyam heti óraszám**	**11. évfolyam éves óraszám 36 héttel**	**12. évfolyam heti óraszám**	**12. évfolyam éves óraszám 32 héttel**
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1		70	1		105	1		105	1	
10686-12 Faműves fajáték készítés	Faműves fajáték készítő szakmai ismeret	1,5			1			1			1	
	Faműves fajáték készítő szakmai néprajz	2			2			2			1	
	Faműves fajáték készítő szakmai gyakorlat		10			12			12			12,5
	Faműves fajáték készítő szakmai rajz gyakorlat		2			1			1			1
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterség-bemutató, vásár	12			12			12					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*

	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36			32		*68*
10686-12 Faműves fajáték készítés	**Faműves fajátékkészítő szakmai ismeret**	**54**			**36**			**36**			**32**		**158**
	Szakmai anyagismeret	*8*			*6*			*6*			*4*		*24*
	Szakma ismereti módszerek	*12*			*8*			*8*			*8*		*36*
	Szerszám és gép ismeret	*12*			*8*			*8*			*6*		*34*
	Faművesség motívum világának megjelenési formái	*12*			*8*			*8*			*8*		*36*
	Szakmai számítás	*10*			*6*			*6*			*6*		*28*
	Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz	**72**			**72**			**72**			**32**		**248**
	A faművesség és fajáték készítés korai emlékei	*20*											*20*
	Kárpát-medence népi bútorai	*20*			*20*			*20*			*8*		*68*
	Kárpát-medencei népi építészet	*20*			*20*			*20*			8		*68*
	Pásztorművészet a Kárpát-medencében	*12*			*12*			*12*			8		*44*
	Kárpát-medence nagy bútor központjai tájegységenként				*20*			*20*			8		*48*
	Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat		**360**			**432**			**432**			**400**	**1624**
	Díszítési technikák		*60*			*60*			*60*			*40*	*220*
	Szerkezeti fakötések fajtái		*30*			*60*			*60*			*40*	*190*
	Szerszám és gépismeret		*30*			*40*			*40*			*40*	*150*
	Felületkezelési technikák		*20*			*20*			*20*			*20*	*80*
	Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal		*40*			*60*			*60*			*60*	*220*
	Tárgytípusok készítése		*60*			*112*			*112*			*120*	*404*
	Fajátékok készítése		*120*			*80*			*80*			*80*	*360*
	Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat		**72**			**36**			**36**			**32**	**176**
	Szerkezeti kötések		*24*			*6*						*6*	*36*
	Népi bútorok					*12*			*12*			*4*	*28*
	Fajátékok		*24*			*6*							*30*
	Kültéri szerkezetek								*14*			*10*	*24*
	Tervezés tervdokumentáció		*24*			*12*			*10*			*12*	*58*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		288	468		252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.

A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás*)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		

1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterség-bemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műhelyét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analíziskészítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb

irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***
Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***
Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***
Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***
A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***
Szaktanterem

Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajz alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterség-bemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások

Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban		x		

	felkészülés után				
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozói ismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.

Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló**				

	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10686-12 azonosító számú

Faműves fajáték készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

10686-12 Faműves fajáték készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10686-12 Faműves fajáték készítés	Faműves fajátékkészítő szakmai ismeretek					Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz					Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat							Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat				
	Szakmai anyagismeret	Szakma ismereti módszerek	Szerszám és gép ismeret	Faművesség motívum világának megjelenési formái	Szakmai számítás	A faművesség és fajáték készítés korai emlékei	Kárpát-medence népi bútorai	Kárpát-medencei népi építészet	Pásztorművészet a Kárpát-medencében	Kárpát-medence nagy bútor központjai tájegységenként	Díszítési technikák	Szerkezeti fakötések fajtái	Szerszám és gépismeret	Felületkezelési technikák	Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal	Tárgytípusok készít ése	Fajátékok készít ése	Szerkezeti kötések	Népi bútorok	Fajátékok	Kültéri szerkezetek	Tervezés tervdokumentáció
FELADATOK																						
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x			x							x							x		
Forrásanyagokat gyűjt, tanulmányrajzokat, minta és formagyűjteményt készít	x			x				x	x		x		x						x	x		
Faműves fajáték készítő a tervdokumentációhoz szükséges műhelyrajzot, látványtervet, minta motívumtervet készít		x		x				x	x							x	x		x	x		x
Faműves fajáték készítő terítékrajzot, alapanyag jegyzéket, szabásjegyzéket készít	x		x			x	x									x	x		x	x		x
Gyártástechnológiai műveleti sorrendet tervez		x				x	x						x	x	x				x	x		x
Kiválasztja a tervezett tárgyakhoz a szükséges alapanyagokat	x	x				x						x		x		x			x	x		x
Kiválasztja a tervezett fa csont szaru tárgy készítéséhez szükséges gépi és kézi eszközöket és szerszámokat	x						x					x	x									x
Előkészíti az alapanyagokat, legyen az csont, fa, vagy szaru	x	x				x								x	x			x				x

Szükség esetén keresztmetszeti megmunkálást végez az alapanyagon			x			x	x					x				x	x	x				x
Szükség esetén szélesíti, tömbösíti vagy toldja az alapanyagot ragasztással				x		x	x					x				x	x	x				x
Szükség esetén szerkezeti kötéseket, csapolásokat készít			x				x									x	x	x				x
Szükség esetén rögzíti a szerkezeti kötéseket ragasztás vagy valamilyen egyéb fém közbeiktatás segítségével			x			x										x	x	x				x
Szükség esetén pótolja, javítja a tárgy alkatrészeit		x				x	x									x	x	x			x	x
A terv alapján formáját, felületét faragja sík vagy domború technikával		x				x	x									x	x	x			x	x
A terv alapján karcolozza, spanyolozza vagy ónnal beönti a tárgy felületét			x			x										x	x		x	x		
A terv alapján fém, fa, csont vagy szaru berakást készít a tárgy felületén		x	x					x								x	x		x	x		
Szükség esetén pácolja, festi a fát	x	x						x						x		x	x		x	x		
Szükség esetén felületkezeli a fát, olaj,viasz vagy lakk bevonatokkal	x	x					x							x		x	x		x	x		
Dokumentációt készít, a tervekből és az elkészült tárgyról szöveges és fotó formájában archivál		x	x				x	x								x	x					x
Fatárgyakat – síkbéli, térbeli és üreges tárgyakat - készít		x					x	x			x				x	x	x	x				x
Alkalmazza üreges tárgyak esetén a vájási technikákat			x					x							x	x	x	x				x
Köztéri körplasztikát készít				x				x							x	x	x				x	
Csomagolja, értékesíti a késztermékét		x						x			x					x	x					x
Betartja a munkavédelmi előírásokat		x				x	x									x	x					x
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével,azok szabályait betartva alkot		x				x										x	x		x	x		
SZAKMAI ISMERETEK																						
A magyar népi faművesség nagy tájegységeire jellemző stílus és forma	x					x	x										x	x	x			
A magyar faművesség korszakai a honfoglalástól napjainkig		x					x									x	x		x	x	x	
A faművesség kialakulásának története, fejlődése			x				x									x	x		x	x	x	
A népi fajátékok története, körülményei		x						x	x							x	x			x		
A fa, csont, szaru alapanyag		x							x		x	x							x	x		
A fa szakmai ismerete	x	x							x									x				
A faművesség hagyományos ősi technológiái			x	x					x					x				x				

A gépi technológia			x						x				x	x				x				
A faipari gépek			x					x					x	x				x				
Fakötések technológiája		x						x							x			x				
Síkban tartási eljárások		x		x			x								x			x				
A játékkészítésre alkalmas faanyagok és egyéb anyagok				x			x						x	x				x	x			
A tárgykészítés során alkalmazott szerelvények és egyéb anyagok		x	x			x	x						x	x				x	x	x		
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése	x	x					x					x				x	x		x	x	x	x
A domború faragások technológiái			x	x				x						x		x	x	x				x
A sík faragás technológiája		x					x											x				x
A vájt, üreges tárgyak elkészítésének technológiája		x		x		x	x							x		x	x	x				x
A spanyolozás technológiája		x					x							x					x	x		
A berakások technológiája		x					x							x					x	x		
Az ólombeöntés technológiája		x				x	x							x					x	x		
A karcolozás technológiája		x						x						x					x	x		
A faanyag tárolása	x							x						x					x	x		x
A faragás technikái	x							x						x		x	x	x	x	x		x
Az esztergált tárgyak elkészítése	x							x						x				x	x	x		x
Rajzolási, tervezési technikák alkalmazása		x						x						x					x	x	x	x
Felületkezelő anyagok alkalmazása		x						x						x					x	x	x	
Faipari gépek, fafaragó szerszámok karbantartása	x							x					x						x	x	x	
A fatárgy terv alapján történő elkészítéséhez szükséges technológiai módok, lépések alkalmazása	x						x							x		x	x		x	x	x	x
A faműves és fajáték készítő szakma jeles képviselői munkásságának ismerete	x	x							x							x	x		x	x	x	x
Segédanyagok	x	x				x									x				x	x	x	x
Szakmai dokumentáció készítése	x						x									x	x		x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																						
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x		x	x	x						x	x			x		x
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x								x	x	x	
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete	x	x				x	x	x	x							x	x		x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																						
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x	x	x	x	x	x	x		x						x	x	x	

Szorgalom, igyekezet	x	x			x	x	x	x		x			x						x	x	x	
Kézügyesség				x	x		x	x	x	x									x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																						
Motiválhatóság	x						x	x					x	x	x				x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x					x								x	x	x					x
Prezentációs készség			x	x		x		x						x					x	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x				x	x	x		x				x								
Kreativitás,ötletgazdagság		x	x			x		x	x					x	x				x	x	x	
Tervezési készség			x				x		x								x		x	x	x	

9. Faműves fajáték készítő szakmai ismeret tantárgy 158 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg elméletben a faművesség és a fajáték készítéshez szükséges alap és segédanyagokat, kézi és gépi szerszámokat, eszközöket, szerkezeti kötéseket, anyag előkészítési, keresztmetszeti megmunkálásokat, és a munkafolyamatok egymásra épülését. Képes legyen az alapanyagot, a szabásjegyzéket kiszámolni és meghatározni tervrajz alapján.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Néprajz
Matematika

9.3. Témakörök

9.3.1. Szakmai anyagismeret *24 óra*

A fa alkotóelemei, részei
A fa vegyi összetétele
Növekedési rendellenességek
Kártevők, okozta fahibák
Fenyő fafajták
Lombos fafajták
Ragasztók
Felületkezelő anyagok
Szerelvénye, vasalatok

9.3.2. Szakma ismereti módszerek *36 óra*

Faalakítási eljárások
Fűrészelés
Gyalulás
Kézi szerszámok fajtái típusai
Állványszerkezeti kötések
Keretszerkezeti kötések
Szélesítő vastagító toldások eljárások
Síkban tartási eljárások
A faszárítási eljárások
Felületkezelési technológiák

9.3.3. Szerszám és gépismeret *34 óra*

Kézi szerszámok
Gyalugépek
Fúrógépek
Marógépek
Esztergagép
Csiszológépek

9.3.4. Faművesség motívum világának megjelenési formái *36 óra*

Karcolozás
Ékfaragás
Spanyolozás
Ónöntés
Fa csont szaru berakás
Domború faragás
Áttört faragás
Bútorfestés

9.3.5. Szakmai számítás *28 óra*

Alapanyag szükséglet kiszámítása
Segédanyag szükséglet kiszámítása
Fűrészáru szabásjegyzék
Költségvetési számítások

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	Magyarázat		x		
1.2.	Elbeszélés		x		
1.3.	Kiselőadás		×		
1.4.	Megbeszélés		×		
1.5.	Vita		×		
1.6.	Szemléltetés		x		Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-Bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz tantárgy *248 óra*

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a faművesség és a fajáték készítés kialakulásának történeti hátterét, a tárgyak funkcionalitását, famegmunkálási technológiák változatosságát a motívumok szimbólumok jelentését, és a formák színek, kifejező erejét, a tájegységek egyedi és egymásra gyakorolt hatását. Tudja meghatározni a térképen a bútor készítő központokat és a pásztor művészet jeles területeit.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Magyar irodalom

10.3. Témakörök

10.3.1. A faművesség és fajáték készítés korai emlékei *20 óra*

Kárpát-medence faművesség története, fejlődése
Kárpát-medence fajátékok története, fejlődése
Az európai fajátékok története, fejlődése
Az európai faművesség története, fejlődése

10.3.2. Kárpát-medence népi bútorai *68 óra*

Asztalok
Székek
Padok
Tékák szekrények

10.3.3. Kárpát-medencei népi építészet *68 óra*

Haranglábak
Háztípusok
Kapuk kerítések
Oromzatok
Tornácok

10.3.4. Pásztorművészet a Kárpát-medencében *44 óra*

Alföld
Felvidék

Dunántúl
Dél alföld
Erdély

10.3.5. Kárpát-medence nagy bútor központjai tájegységenként ***48óra***
Alföld
Felvidék
Dunántúl
Dél alföld
Erdély

10.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*
Szaktanterem
Múzeumok
Tájházak

10.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	Magyarázat		x		
1.2.	Elbeszélés		x		
1.3.	Kiselőadás	x			
1.4.	Megbeszélés		x		
1.5.	Tanulmányi kirándulás		×		Múzeumok, gyűjtemények, tájházak
1.6.	Szemléltetés		x		Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

10.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk archív felvételekről, képekről, CD, DVD anyagokról				

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Faműves fajáték készítő gyakorlat tantárgy 1624 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók az elméleti ismeretek alapján legyenek jártasak különböző játékok bútorok szakmailag hiteles elkészítésében. A diák ismerje meg, és tudja alkalmazni gyakorlatban, a régi és új fogásokat, a tárgy elkészítéséhez szükséges alapanyag előkészítő módokat, szerkezeti kötéseket, a faragás és motívumok különféle kialakításának technológiáit, felületkezelés lehetőségeit és a kézi, gépi szerszámok biztonságos használatát.

11.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Matematika
Néprajz

11.3.Témakörök

11.3.1. Díszítési technikák *220 óra*

Karcolozás
Ékfaragás
Domború faragás
Áttört faragás
Kör plasztika faragás
Spanyolozás
Ólomöntés
Szaru csont berakás

11.3.2. Szerkezeti fakötések fajtái 1*90 óra*

Állvány szerkezetek
Káva szerkezetek
Szélesítő vastagító hosszító kötések
Ácsolt szerkezetek

11.3.3. Szerszám és gépismeret *150 óra*

Kézi szerszámok
Kézi szerszámok karbantartása
Kézi kisgépek

Helyhez kötött ipari gépek

11.3.4. Felületkezelési technikák ***80 óra***

Olajozás
Viaszolás
Lakkozás
Festés
Pácolás

11.3.5. Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal ***220 óra***

Fűrészelés
Gyalulás
Fúrás
Marás
Csiszolás
Esztergálás

11.3.6. Tárgytípusok készítése ***404 óra***

Sótartók
Ostornyél
Vájt edények
Ivótülök
Szaru kürt
Szék
Asztal
Szekrény, téka
Tükörkeret
Fogas, fűszertartó polc
Logikai játékok
Ügyességi játékok
Szabadtéri játékok
Kapu, kerítés
Harangláb
Köztéri alkotások szerkezetek

11.3.7. Fajátékok készítése ***360 óra***

Logikai játékok
Mechanikai játékok
Ügyességi játékok
Szabadtéri játékok

11.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem

11.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

11.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	Magyarázat		x		
1.2.	Elbeszélés		x		
1.3.	Kiselőadás	x			
1.4.	Megbeszélés		x		
1.5.	Tanulmányi kirándulás		x		Múzeumok, gyűjtemények, tájházak
1.6.	Szemléltetés		x		Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk archív felvételekről, képekről, CD, DVD anyagokról				

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12.Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A Faműves fajáték készítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a szerkezeti kötéseket játékok és bútorok szakrajzát és a tervezés módszereit

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Földrajz
Történelem
Néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. Szerkezeti kötések ***36 óra***
Állvány szerkezeti kötése
Káva szerkezeti kötések
Lapmerevítő szerkezeti kötések
Ácsolt szerkezeti kötések
Szélesítő hosszító kötések toldások

12.3.2. Népi bútorok ***28 óra***
Ácsolt bútorok
Asztalok
Szekrények tékák
Padok lócák
Tükör keretek
Fűszertartó polcok fogasok

12.3.3. Fajátékok ***30 óra***
Figurális játékok
Mozgatható mozgó játékok
Építő kirakós játékok
Ügyességi logikai játékok
Összetett játékok
Gyermek bútorok
Rögzített játszótéri játékok

12.3.4.Kültéri szerkezetek ***24 óra***
Tornácok karzatok
Kapuk kerítések
Fejfák kopjafák
Padok asztalok

12.3.5.Tervezés tervdokumentáció ***58 óra***
Sablonkészítés
Műhely rajz készítése
Vázlatrajz készítése
Látványrajz készítése
Tükörkeret tervezés
Áttört faragású szék háttámla tervezés
Fali téka tervezése
Fajátékok tervezése

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás	X			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	Tanulmányi kirándulás		×		Múzeumok, gyűjtemények, tájházak
1.6.	szemléltetés		x		Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk archív felvételekről, képekről, CD, DVD anyagokról				

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10686 -12 **Faműves fajáték készítés**	**Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat**
	Díszítési technikák
	Szerkezeti fakötések fajtái
	Szerszám és gépismeret
	Felületkezelési technikák
	Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal
	Tárgytípusok készítése
	Fajátékok készítése
	Faműves fajátékkészítő rajz gyakorlat
	Szerkezeti kötések
	Népi bútorok
	Fajátékok
	Kültéri szerkezetek
	Tervezés tervdokumentáció

A 10686-12 Faműves fajáték készítés szakmai követelménymodul

Faműves fajátékkészítő gyakorlat tantárgy

Az év közben tanult, és elkezdett nagyobb munkák befejezése, vagy új tárgyak elkészítése, munkafolyamatok, faragási technológiák begyakorlása érdekében.

Témakörök:

Díszítési technikák
Szerkezeti fakötések fajtái
Szerszám és gépismeret
Felületkezelési technikák
Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal
Tárgytípusok készítése

Faműves fajáték készítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Az év közben tanult, és elkezdett nagyobb munkákhoz kapcsolódó rajzok tervek dokumentációk folytatása, esetleges befejezése, vagy új tárgy felmérése, előkészületeinek megindítása.

Témakörök:

Szerkezeti kötések
Népi bútorok
Kültéri szerkezetek
Tervezés tervdokumentáció

5.57.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével)
Faműves, fajátékkészítő szakmairány
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet,
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Faműves, fajátékkészítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.

A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor

jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító

okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben

találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.

5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.

6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások

auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	**9. évfolyam heti óraszám**	**9. évfolyam éves óraszám 36 héttel**	**10. évfolyam heti óraszám**	**10. évfolyam éves óraszám 36 héttel**	**11. évfolyam heti óraszám**	**11. évfolyam éves óraszám 36 héttel**	**12. évfolyam heti óraszám**	**12. évfolyam éves óraszám 32 héttel**
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1		70	1		105	1		105	1	
10686-12 Faműves fajáték készítés	Faműves fajátékkészítő szakmai ismeret	1,5			1			1			1	
	Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz	2			2			2			1	
	Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat		10			12			12			12,5
	Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat		2			1			1			1
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerzés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterség-bemutató, vásár	12			12			12					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*

	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36			32		*68*
10686-12 Faműves fajáték készítés	**Faműves fajátékkészítő szakmai ismeret**	**54**			**36**			**36**			**32**		**158**
	Szakmai anyagismeret	*8*			*6*			*6*			*4*		*24*
	Szakma ismereti módszerek	*12*			*8*			*8*			*8*		*36*
	Szerszám és gépismeret	*12*			*8*			*8*			*6*		*34*
	Faművesség motívum világának megjelenési formái	*12*			*8*			*8*			*8*		*36*
	Szakmai számítás	*10*			*6*			*6*			*6*		*28*
	Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz	**72**			**72**			**72**			**32**		**248**
	A faművesség és fajáték készítés korai emlékei	*20*											*20*
	Kárpát-medence népi bútorai	*20*			*20*			*20*			*8*		*68*
	Kárpát-medencei népi építészet	*20*			*20*			*20*			8		*68*
	Pásztorművészet a Kárpát-medencében	*12*			*12*			*12*			8		*44*
	Kárpát-medence nagy bútor központjai tájegységenként				*20*			*20*			8		*48*
	Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat		**360**			**432**			**432**			**400**	**1624**
	Díszítési technikák		*60*			*60*			*60*			*40*	*220*
	Szerkezeti fakötések fajtái		*30*			*60*			*60*			*40*	*190*
	Szerszám és gépismeret		*30*			*40*			*40*			*40*	*150*
	Felületkezelési technikák		*20*			*20*			*20*			*20*	*80*
	Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal		*40*			*60*			*60*			*60*	*220*
	Tárgytípusok készítése		*60*			*112*			*112*			*120*	*404*
	Fajátékok készítése		*120*			*80*			*80*			*80*	*360*
	Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat		**72**			**36**			**36**			**32**	**176**
	Szerkezeti kötések		*24*			*6*						*6*	*36*
	Népi bútorok					*12*			*12*			*4*	*28*
	Fajátékok		*24*			*6*							*30*
	Kültéri szerkezetek								*14*			*10*	*24*
	Tervezés tervdokumentáció		*24*			*12*			*10*			*12*	*58*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		288	468		252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők A munkavédelem fogalomrendszere, források A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó**				

	tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterség-bemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műhelyét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajz alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása			×	

	jegyzeteléssel				
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterség-bemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
Pályázatok,
Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak,
Helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások

Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban		x		

	felkészülés után				
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozói ismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.

Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			

2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10686-12 azonosító számú

Faműves fajáték készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

10686-12 Faműves fajáték készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10686-12 Faműves fajáték készítés	Faműves fajátékkészítő szakmai ismeretek					Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz					Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat							Faműves fajáték készítő szakmai rajz gyakorlat				
	Szakmai anyagismeret	Szakma ismereti módszerek	Szerszám és gépismeret	Faművesség motívum világának megjelenési formái	Szakmai számítás	A faművesség és fajáték készítés korai emlékei	Kárpát-medence népi bútorai	Kárpát-medencei népi építészet	Pásztorművészet a Kárpát-medencében	Kárpát-medence nagy bútor központjai tájegységenként	Díszítési technikák	Szerkezeti fakötések fajtái	Szerszám és gépismeret	Felületkezelési technikák	Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal	Tárgytípusok készít ése	Fajátékok készítése	Szerkezeti kötések	Népi bútorok	Fajátékok	Kültéri szerkezetek	Tervezés tervdokumentáció
FELADATOK																						
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x			x							x							x		
Forrásanyagokat gyűjt, tanulmányrajzokat, minta és formagyűjteményt készít	x			x				x	x		x		x						x	x		
Faműves fajáték készítő a tervdokumentációhoz szükséges műhelyrajzot, látványtervet, minta motívumtervet készít		x		x				x	x							x	x		x	x		x
Faműves fajáték készítő terítékrajzot, alapanyag jegyzéket, szabásjegyzéket készít	x		x			x	x									x	x		x	x		x
Gyártástechnológiai műveleti sorrendet tervez		x				x	x						x	x	x				x	x		x
Kiválasztja a tervezett tárgyakhoz a szükséges alapanyagokat	x	x				x						x		x		x			x	x		x
Kiválasztja a tervezett fa csont szaru tárgy készítéséhez szükséges gépi és kézi eszközöket és szerszámokat	x						x					x	x									x
Előkészíti az alapanyagokat, legyen az csont, fa, vagy szaru	x	x				x								x	x			x				x

Szükség esetén keresztmetszeti megmunkálást végez az alapanyagon			x			x	x					x				x	x	x				x
Szükség esetén szélesíti, tömbösíti vagy toldja az alapanyagot ragasztással				x		x	x					x				x	x	x				x
Szükség esetén szerkezeti kötéseket, csapolásokat készít			x				x									x	x	x				x
Szükség esetén rögzíti a szerkezeti kötéseket ragasztás vagy valamilyen egyéb fém közbeiktatás segítségével			x			x										x	x	x				x
Szükség esetén pótolja, javítja a tárgy alkatrészeit		x				x	x									x	x	x			x	x
A terv alapján formáját, felületét faragja sík vagy domború technikával		x				x	x									x	x	x			x	x
A terv alapján karcolozza, spanyolozza vagy ónnal beönti a tárgy felületét			x			x										x	x		x	x		
A terv alapján fém, fa, csont vagy szaru berakást készít a tárgy felületén		x	x					x								x	x		x	x		
Szükség esetén pácolja, festi a fát	x	x						x						x		x	x		x	x		
Szükség esetén felületkezeli a fát, olaj,viasz vagy lakk bevonatokkal	x	x					x							x		x	x		x	x		
Dokumentációt készít, a tervekből és az elkészült tárgyról szöveges és fotó formájában archivál		x	x				x	x								x	x					x
Fatárgyakat – síkbéli, térbeli és üreges tárgyakat - készít		x					x	x			x				x	x	x	x				x
Alkalmazza üreges tárgyak esetén a vájási technikákat			x					x							x	x	x	x				x
Köztéri körplasztikát készít				x				x							x	x	x				x	
Csomagolja, értékesíti a késztermékét		x						x			x					x	x					x
Betartja a munkavédelmi előírásokat		x				x	x									x	x					x
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével,azok szabályait betartva alkot		x				x										x	x		x	x		
SZAKMAI ISMERETEK																						
A magyar népi faművesség nagy tájegységeire jellemző stílus és forma	x					x	x										x	x	x			
A magyar faművesség korszakai a honfoglalástól napjainkig		x					x									x	x		x	x	x	
A faművesség kialakulásának története, fejlődése			x				x									x	x		x	x	x	
A népi fajátékok története, körülményei		x						x	x							x	x			x		
A fa, csont, szaru alapanyag		x							x		x	x							x	x		
A fa szakmai ismerete	x	x							x									x				
A faművesség hagyományos ősi technológiái			x	x					x					x				x				

A gépi technológia			x						x				x	x				x				
A faipari gépek			x					x					x	x				x				
Fakötések technológiája		x						x							x			x				
Síkban tartási eljárások		x		x			x								x			x				
A játékkészítésre alkalmas faanyagok és egyéb anyagok				x			x						x	x				x	x			
A tárgykészítés során alkalmazott szerelvények és egyéb anyagok		x	x			x	x						x	x				x	x	x		
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése	x	x					x					x				x	x		x	x	x	x
A domború faragások technológiái			x	x				x						x		x	x	x				x
A sík faragás technológiája		x					x											x				x
A vájt, üreges tárgyak elkészítésének technológiája		x		x		x	x							x		x	x	x				x
A spanyolozás technológiája		x					x							x					x	x		
A berakások technológiája		x					x							x					x	x		
Az ólombeöntés technológiája		x				x	x							x					x	x		
A karcolozás technológiája		x						x						x					x	x		
A faanyag tárolása	x							x						x					x	x		x
A faragás technikái	x							x						x		x	x	x	x	x		x
Az esztergált tárgyak elkészítése	x							x						x				x	x	x		x
Rajzolási, tervezési technikák alkalmazása		x						x						x					x	x	x	x
Felületkezelő anyagok alkalmazása		x						x						x					x	x	x	
Faipari gépek, fafaragó szerszámok karbantartása	x							x					x						x	x	x	
A fatárgy terv alapján történő elkészítéséhez szükséges technológiai módok, lépések alkalmazása	x						x							x		x	x		x	x	x	x
A faműves és fajáték készítő szakma jeles képviselői munkásságának ismerete	x	x							x							x	x		x	x	x	x
Segédanyagok	x	x				x									x				x	x	x	x
Szakmai dokumentáció készítése	x						x									x	x		x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																						
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x		x	x	x						x	x			x		x
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x								x	x	x	
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete	x	x				x	x	x	x							x	x		x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																						
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x	x	x	x	x	x	x		x						x	x	x	

Szorgalom, igyekezet	x	x			x	x	x	x		x			x						x	x	x	
Kézügyesség				x	x		x	x	x	x									x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																						
Motiválhatóság	x						x	x					x	x	x				x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x					x								x	x	x					x
Prezentációs készség			x	x		x		x						x					x	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x				x	x	x		x				x								
Kreativitás,ötletgazdagság		x	x			x		x	x					x	x				x	x	x	
Tervezési készség			x				x		x								x		x	x	x	

9. Faműves fajátékkészítő szakmai ismeret tantárgy 158 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg elméletben a faművesség és a fajáték készítéshez szükséges alap és segédanyagokat, kézi és gépi szerszámokat, eszközöket, szerkezeti kötéseket, anyag előkészítési, keresztmetszeti megmunkálásokat, és a munkafolyamatok egymásra épülését. Képes legyen az alapanyagot, a szabásjegyzéket kiszámolni és meghatározni tervrajz alapján.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Néprajz
Matematika

9.3. Témakörök

9.3.1. Szakmai anyagismeret *24 óra*

A fa alkotóelemei, részei
A fa vegyi összetétele
Növekedési rendellenességek
Kártevők, okozta fahibák
Fenyőfafajták
Lombos fafajták
Ragasztók
Felületkezelő anyagok
Szerelvények, vasalatok

9.3.2. Szakma ismereti módszerek *36 óra*

Faalakítási eljárások
Fűrészelés
Gyalulás
Kézi szerszámok fajtái típusai
Állványszerkezeti kötések
Keretszerkezeti kötések
Szélesítő vastagító toldások eljárások
Síkban tartási eljárások
A faszárítási eljárások
Felületkezelési technológiák

9.3.3. Szerszám és gépismeret *34 óra*

Kézi szerszámok
Gyalugépek
Fúrógépek
Marógépek
Esztergagép
Csiszológépek

9.3.4. Faművesség motívum világának megjelenési formái *36 óra*

Karcolozás

Ékfaragás
Spanyolozás
Ónöntés
Fa csont szaru berakás
Domború faragás
Áttört faragás
Bútorfestés

9.3.5. Szakmai számítás *28 óra*

Alapanyag szükséglet kiszámítása
Segédanyag szükséglet kiszámítása
Fűrészáru szabásjegyzék
Költségvetési számítások

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	Magyarázat		x		
1.2.	Elbeszélés		x		
1.3.	Kiselőadás		×		
1.4.	Megbeszélés		×		
1.5.	Vita		×		
1.6.	Szemléltetés		x		Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-Bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló**				

	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Faműves fajátékkészítő szakmai néprajz tantárgy *248 óra*

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a faművesség és a fajáték készítés kialakulásának történeti hátterét, a tárgyak funkcionalitását, famegmunkálási technológiák változatosságát a motívumok szimbólumok jelentését, és a formák színek, kifejező erejét, a tájegységek egyedi és egymásra gyakorolt hatását. Tudja meghatározni a térképen a bútor készítő központokat és a pásztor művészet jeles területeit.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Magyar irodalom

10.3. Témakörök

10.3.1.A faművesség és fajáték készítés korai emlékei *20 óra*

Kárpát-medence faművesség története, fejlődése
Kárpát-medence fajátékok története, fejlődése
Az európai fajátékok története, fejlődése
Az európai faművesség története, fejlődése

10.3.2.Kárpát-medence népi bútorai *68 óra*

Asztalok
Székek
Padok
Tékák szekrények

10.3.3.Kárpát-medencei népi építészet *68 óra*

Haranglábak
Háztípusok
Kapuk kerítések
Oromzatok
Tornácok

10.3.4.Pásztorművészet a Kárpát-medencében *44 óra*

Alföld

Felvidék
Dunántúl
Dél alföld
Erdély

10.3.5.Kárpát-medence nagy bútor központjai tájegységenként ***48óra***

Alföld
Felvidék
Dunántúl
Dél alföld
Erdély

10.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Múzeumok
Tájházak

10.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	Magyarázat		x		
1.2.	Elbeszélés		x		
1.3.	Kiselőadás	x			
1.4.	Megbeszélés		x		
1.5.	Tanulmányi kirándulás		×		Múzeumok, gyűjtemények, tájházak
1.6.	Szemléltetés		x		Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			

2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk archív felvételekről, képekről, CD, DVD anyagokról				

10.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Faműves fajátékkészítő gyakorlat tantárgy 1624 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók az elméleti ismeretek alapján legyenek jártasak különböző játékok bútorok szakmailag hiteles elkészítésében. A diák ismerje meg, és tudja alkalmazni gyakorlatban, a régi és új fogásokat, a tárgy elkészítéséhez szükséges alapanyag előkészítő módokat, szerkezeti kötéseket, a faragás és motívumok különféle kialakításának technológiáit, felületkezelés lehetőségeit és a kézi, gépi szerszámok biztonságos használatát.

11.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Matematika
Néprajz

11.3.Témakörök

11.3.1. Díszítési technikák *220 óra*

Karcolozás
Ékfaragás
Domború faragás
Áttört faragás
Kör plasztika faragás
Spanyolozás
Ólomöntés
Szaru csont berakás

11.3.2. Szerkezeti fakötések fajtái 1*90 óra*

Állvány szerkezetek
Káva szerkezetek
Szélesítő vastagító hosszító kötések
Ácsolt szerkezetek

11.3.3. Szerszám és gépismeret *150 óra*

Kézi szerszámok
Kézi szerszámok karbantartása
Kézi kisgépek

Helyhez kötött ipari gépek

11.3.4. Felületkezelési technikák ***80 óra***

Olajozás
Viaszolás
Lakkozás
Festés
Pácolás

11.3.5. Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal ***220 óra***

Fűrészelés
Gyalulás
Fúrás
Marás
Csiszolás
Esztergálás

11.3.6. Tárgytípusok készítése ***404 óra***

Sótartók
Ostornyél
Vájt edények
Ivótülök
Szaru kürt
Szék
Asztal
Szekrény, téka
Tükörkeret
Fogas, fűszertartó polc
Logikai játékok
Ügyességi játékok
Szabadtéri játékok
Kapu, kerítés
Harangláb
Köztéri alkotások szerkezetek

11.3.7. Fajátékok készítése ***360 óra***

Logikai játékok
Mechanikai játékok
Ügyességi játékok
Szabadtéri játékok

11.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem

11.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

11.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	Magyarázat		x		
1.2.	Elbeszélés		x		
1.3.	Kiselőadás	x			
1.4.	Megbeszélés		x		
1.5.	Tanulmányi kirándulás		x		Múzeumok, gyűjtemények, tájházak
1.6.	Szemléltetés		x		Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk archív felvételekről, képekről, CD, DVD anyagokról				

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12.Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A Faműves fajáték készítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a szerkezeti kötéseket játékok és bútorok szakrajzát és a tervezés módszereit

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Földrajz
Történelem
Néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. Szerkezeti kötések ***36 óra***
Állvány szerkezeti kötése
Káva szerkezeti kötések
Lapmerevítő szerkezeti kötések
Ácsolt szerkezeti kötések
Szélesítő hosszító kötések toldások

12.3.2. Népi bútorok ***28 óra***
Ácsolt bútorok
Asztalok
Szekrények tékák
Padok lócák
Tükör keretek
Fűszertartó polcok fogasok

12.3.3. Fajátékok ***30 óra***
Figurális játékok
Mozgatható mozgó játékok
Építő kirakós játékok
Ügyességi logikai játékok
Összetett játékok
Gyermek bútorok
Rögzített játszótéri játékok

12.3.4.Kültéri szerkezetek ***24 óra***
Tornácok karzatok
Kapuk kerítések
Fejfák kopjafák
Padok asztalok

12.3.5.Tervezés tervdokumentáció ***58 óra***
Sablonkészítés
Műhely rajz készítése
Vázlatrajz készítése
Látványrajz készítése
Tükörkeret tervezés
Áttört faragású szék háttámla tervezés
Fali téka tervezése
Fajátékok tervezése

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk archív felvételekről, képekről, CD, DVD anyagokról				

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás	X			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	Tanulmányi kirándulás		×		Múzeumok, gyűjtemények, tájházak
1.6.	szemléltetés		x		Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
A 10686 -12 **Faműves fajáték készítés**	**Faműves fajátékkészítő szakmai gyakorlat**
	Díszítési technikák
	Szerkezeti fakötések fajtái
	Szerszám és gépismeret
	Felületkezelési technikák
	Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal
	Tárgytípusok készítése
	Fajátékok készítése
	Faműves fajátékkészítő rajz gyakorlat
	Szerkezeti kötések
	Népi bútorok
	Fajátékok
	Kültéri szerkezetek
	Tervezés tervdokumentáció

A 10686-12 Faműves fajáték készítés szakmai követelménymodul

Faműves fajátékkészítő gyakorlat tantárgy

Az év közben tanult, és elkezdett nagyobb munkák befejezése, vagy új tárgyak elkészítése, munkafolyamatok, faragási technológiák begyakorlása érdekében.

Témakörök:

Díszítési technikák
Szerkezeti fakötések fajtái
Szerszám és gépismeret
Felületkezelési technikák
Alapanyag előkészítési és megmunkálási módok kézi és gépi szerszámokkal
Tárgytípusok készítése

Faműves fajátékkészítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Az év közben tanult, és elkezdett nagyobb munkákhoz kapcsolódó rajzok tervek dokumentációk folytatása, esetleges befejezése, vagy új tárgy felmérése, előkészületeinek megindítása.

Témakörök:

Szerkezeti kötések
Népi bútorok
Kültéri szerkezetek
Tervezés tervdokumentáció

5.58.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(FAZEKAS SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Fazekas szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
--	--

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)

- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó

- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.
A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.
A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.
Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal

a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.

- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.

- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza. Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.

- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	1			1			2			1	
	Fazekas anyagismeret	1			1							
	Fazekas szakmai rajz, díszítő technikák gyakorlat		2			2			1			1
	Fazekas néprajz	1,5			1			1			1	
	Fazekas szakmai gyakorlat		10			11			12			12,5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*

	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**		**36**		**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*		*12*		*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*		*8*		*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*		*8*		*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*		*8*		*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**		**36**		**36**		**32**			**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*		*36*							*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek					*36*		*32*			*68*
10687-12 Fazekasság	**Fazekas szakmai ismeretek**	**36**		**36**		**72**		**32**			**176**
	A fazekasság technológiájának alapjai	*4*									*4*
	A fazekasság eszközei	*4*									*4*
	A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	*2*									*2*
	A korongozás fogásainak elméleti alapjai	*8*		*12*		*20*		*8*			*48*
	A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	*6*		*12*		*18*		*12*			*48*
	A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	*6*		*6*		*20*		*6*			*38*
	A fazekas termékek első és mázas égetése	*4*		*4*		*8*		*4*			*20*
	A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	*2*		*2*		*6*		*2*			*12*
	Fazekas anyagismeret	**36**		**36**							**72**
	A fazekasság nyersanyagai	*12*		*12*							*24*
	A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	*12*		*12*							*24*
	A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	*12*		*12*							*24*
	Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat		**72**		**72**		**36**		**32**		**212**
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai		*12*		*6*						*18*
	Műhelyrajz készítése		*12*		*6*		*6*		*4*		*28*
	Motívumok megrajzolása		*24*		*24*		*18*		*12*		*78*
	Díszítőtechnikák		*24*		*36*		*12*		*16*		*88*
	Fazekas néprajz	**54**		**36**		**36**		**32**			**158**
	A fazekasság kialakulásának története	*8*		*4*		*4*					*16*
	A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban	*8*		*4*		*4*		*4*			*20*
	A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas	*12*		*8*		*8*		*4*			*32*

	központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig												
	A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	*12*			*8*			*8*			*4*		*32*
	Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	*14*			*12*						*10*		*36*
	Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig							*12*			*10*		*22*
	Fazekas szakmai gyakorlat		**360**			**396**			**432**			**400**	**1588**
	A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései		*72*										*72*
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata		*72*			*72*							*144*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka		*72*			*90*			*72*			*60*	*294*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzómunka		*36*			*90*			*72*			*60*	*258*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák		*48*			*72*			*72*			*64*	*256*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások		*24*			*24*			*72*			*72*	*192*
	Az edények engóbozása és mázazása		*18*			*24*			*72*			*72*	*186*
	Az égetés		*18*			*24*			*72*			*72*	*186*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964/29,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám

szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.

A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		

1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.1. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.2. Témakörök

3.2.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.2.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.2.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.2.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.3. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.4. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.4.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.4.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***
Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***
Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***
Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***
A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***
Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a

szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			

2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat" – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek

Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel *24 óra*

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés *24 óra*

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok *24 óra*

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		

1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe:

- Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
- Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10687-12 azonosító számú,

Fazekasság
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10687-12 azonosító számú, Fazekasság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek								Fazekas anyag-ismeret			Fazekas szakmai rajz, díszítő-technikák gyakorlat				Fazekas szakmai néprajz						Fazekas szakmai gyakorlat							
	A fazekasság technológiájának alapjai	A fazekasság eszközei	A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	A korongozás fogásainak elméleti alapjai	A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	A fazekas termékek első és mázas égetése	A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	A fazekasság nyersanyagai	A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai	Műhelyrajz készítése	Motívumok megrajzolása	Díszítőtechnikák	A fazekasság kialakulásának története	A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban	A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzómunka	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások	Az edények engóbozása és mázazása	Az égetés
FELADATOK																														
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x							x	x		x										x	x					
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x													x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x								x							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x						x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x	x							x	x	x	x		x		x		x									x	
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését									x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x		x					
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket		x							x	x	x																x	
Cserépedényt készít	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseihez előkészíti	x				x						x																	
Nyers retusálást végez, fülez, földfestékkel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján					x						x	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x	x			
A kész agyagedényt megszárítja, majd kiégeti							x																					x
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszor is kiégeti						x	x		x	x	x			x	x			x	x	x	x			x	x			x
Minőségi ellenőrzést végez								x							x										x			
Csomagolja, értékesíti a késztermékét								x																				
Törekszik minőségi munkavégzésre	x	x	x	x	x	x	x	x																				
Betartja a munkavédelmi előírásokat			x	x	x	x	x	x			x																	
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																												
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése																x												
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig																	x											
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig																		x	x	x	x							
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra						x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata		x														x	x	x	x	x	x							
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása		x																					x					x

A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x											x	x	x	x	x	x	x	x
A balesetmentes munkavégzés biztosítása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x											x	x	x	x	x	x	x	x
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk																														
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése												x	x																	
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése					x	x						x	x					x	x	x	x									
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése												x	x																	
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban			x									x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai									x	x	x																			
A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai									x	x	x											x								
A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése									x	x	x											x								
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok									x	x	x											x								
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása									x	x	x											x								
A technológiai folyamatok előkészítése	x								x	x	x	x	x									x	x							
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása	x																													
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása	x																													
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata			x	x	x	x	x					x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása		x																				x	x	x	x	x	x	x	x	
A fazekaskorong használata			x	x																		x	x	x	x	x	x			
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)					x		x			x	x			x	x			x	x	x	x							x	x	
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon					x	x				x	x	x	x	x	x			x	x	x	x							x		
A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második						x				x	x	x	x	x	x			x	x	x	x							x		

(mázas) égetés előtti díszítése																												
A népi kézműves fazekas munkák második (mázas) égetése							x			x	x							x	x	x	x						x	x
A befejező munkálatok elvégzés								x										x	x	x	x							x
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése								x			x																x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																												
Látványrajz készítése											x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Műhely-, kivitelezési rajz készítése											x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése					x	x							x	x	x	x	x	x	x	x								
Szabadkézi rajzolás					x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Szakmai eszközök és berendezések használata		x									x		x															
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																												
Elhivatottság, elkötelezettség															x	x	x	x	x									
Állóképesség			x	x											x	x	x	x	x	x								
Fejlődőképesség, önfejlesztés				x									x	x			x	x			x	x	x	x	x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																												
Motiválhatóság										x							x	x	x	x			x	x	x			
Kompromisszumkészség										x																		
Rugalmasság										x																		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																												
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás								x			x	x	x								x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x	x	x				x	x	x								x	x	x	x	x	x	x	x

9. Fazekas szakmai ismeretek tantárgy 176 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A munkafolyamatok műveletekre való bontásának képessége. A korongozás eszközeinek ismerete, valamint az alapvető fogások a korongozásban. Az alapvető díszítési technikák ismerete és helyén való alkalmazása, és annak módja. Az égetési és mázazási folyamtok elméletének elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, rajz

9.3. Témakörök

9.3.1. A fazekasság technológiájának alapjai *4 óra*

A fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai, technológiai változásának okai.

Az európai és a Kárpát-medencei fazekasság technológiai és stílusbeli változásának áttekintése, megismerése és módosulásainak története.

9.3.2. A fazekasság eszközei *4 óra*

A népi fazekasság alapvető eszközeinek története, megismerése és azok szabályszerű használata, a szakszerűség alapelveinek ismerete. A különböző fajtájú fazekaskorongok használatának szabályai.

9.3.3. A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai *2 óra*

A fazekaskorong fejlődésének lépései, azok használata európai viszonylatban. A fazekaskorong fajtáji, azok használata, előnyei, hátrányai.

9.3.4. A korongozás fogásainak elméleti alapjai *48 óra*

A népi fazekasság eszközeinek és technikájának szabályszerű használata, a szakszerűség elveinek ismerete. A népi fazekasság alapanyagainak ismerete, kiválasztása, előkészítése. Az agyag középre fogása a korongon. Az edényfal felhúzása, vékonyítása. Az agyagedény elkészítésének alapvető fogásai. Az edény levétele a korongról.

9.3.5. A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai *48 óra*

Az egyes munkafázisok sorrendjének meghatározása, a munkafolyamatok műveletekre bontása. Az elkészült edény nyers retusálása, tisztítása, esztergálása, szivacsolása. Az edények biztonságos szikkasztása, szárítása. Az alapvető díszítési technikák ismerete és alkalmazásának módja.

9.3.6. A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája *38 óra*

A népi fazekasság hagyományainak ismeretében az egyszer égetett agyagedényeket szükség esetén mázzal díszíti ismerve azok hagyományait, és alkalmazásának lehetőségeit, technológiáját. A mázazás menetének munkafázisai, technológiája. A mázak tulajdonságainak ismerete.

9.3.7. A fazekas termékek első és mázas égetése *20 óra*

Az égetés fajtái, az égetéshez szükséges eszközök, alapanyagok ismerete. Az első, vagy

cserépre égetés (zsengélés) elemeinek ismerete, folyamata, kémiai és fizikai tulajdonságai. Az agyagedény tulajdonságainak változása az első égetés során. Az zsengélés és a mázas égetés közötti jelentős különbségek ismerete. A mázas égetés elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása.

9.3.8. A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete ***12 óra***

A fazekas edények elkészítésének, a technológiai folyamatának értékelése. Az égetés utáni minőség-ellenőrzés Az égetési hibák javítási lehetőségei, azok alapvető ismeretei. Az kész edények raktározása, csomagolása, szállítása

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

9.5.2. *tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				

3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Fazekas anyagismeret tantárgy 72 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete, azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A népi fazekasságban használatos legfontosabb alapanyagok ismerete, azok fajtái, tulajdonságai. Szükség esetén a tulajdonságaik módosításának lehetőségei és módjai. Az alapanyagok beszerzési lehetőségei, előkészítésük menete.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, földrajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A fazekasság nyersanyagai *24 óra*

A fazekasság kialakulásának földrajzi okai, alapanyagok lelőhelyei, azok kialakulásának miértje, menete. A Kárpát-medence területén található agyag és egyéb alapanyagok lelőhelyei. Az agyagbányák fajtái, az agyag kitermelésének módjai. Az egyéb alapanyagok – engóbok, mázak, oxidok – keletkezése, kitermelése. Az alapanyagok használati lehetőségei

10.3.2. A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik *24 óra*

A népi fazekasság alapvető nyersanyagainak csoportosítása.
Az agyag lelőhely és szennyeződés szerinti csoportosítása, tulajdonságaik. Az engóbok, a mázak, azok tulajdonságaik. A színező anyagok csoportosítása, a fém-oxidok.

10.3.3. A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása *4 óra*

A természetes és mesterséges színező anyagok. Az agyag tulajdonságainak módosítási lehetőségei, az agyaghoz keverhető anyagok. A mázak tulajdonságai, azok viszkozitásának, tapadásának, olvadáspontjának változtathatósága.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy 212 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének az alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése és megrajzolása, műhelyrajz készítés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon. A motívumok világának és a népi fazekasság szimbolikájának ismerete, helyén való alkalmazása. A díszítőmotívumok megrajzolása a technikák ismeretében.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz, néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai *18 óra*

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

11.3.2. Műhelyrajz készítése *28 óra*

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

11.3.3. Motívumok megrajzolása *78 óra*

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

11.3.4. Díszítőtechnikák *88 óra*

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár.

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Fazekas néprajz tantárgy 158 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai változásainak megismerése. A Kárpát-medence nagy tájegységeinek jellemző stílusjegyeinek és formakincsének megismerése, technológiai áttekintés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. A fazekasság kialakulásának története *16 óra*

A fazekasság létrejöttének történelmi, földrajzi és társadalmi okai, lehetőségei.

12.3.2. A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban ***20 óra***

A fazekasság technológiai és stílusbeli változásainak áttekintése, megismerése és módosulása a történelem során. A fazekasság fejlődése a Kárpát-medencében az őskortól napjainkig.

12.3.3. A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *32 óra*

A dunántúli fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a dunántúli edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.4. A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *32 óra*

A felvidéki fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a felvidéki edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.5. Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *36 óra*

Az alföldi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az alföldi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.6. Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *22 óra*

Az erdélyi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az erdélyi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár, múzeum, helytörténeti- és magángyűjtemények

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek

1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy 1588 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság gyakorlati alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi kézműves fazekasság alapanyagainak és technológiájának, a fizikai és kémiai folyamtok alapvető megismerése, a fazekaskorong és az egyéb eszközök szabályszerű használata. A forma és a funkció alapvető elvének ismerete és figyelembe vétele. A népi fazekasságban használatos

legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A népi fazekasság edénykészítési munkafolyamatának sorrendi meghatározása, alkalmazása. A népi fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása a fazekas munkákon, mázazása, zsengélő és mázas égetése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz, fizika, kémia

13.3. Témakörök

13.3.1. A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései

72 óra

A fazekas munkák elkészítése során használatos alapanyagok tulajdonságai, felhasználási területük, szempontjaik. Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A forma és nyersanyag, a forma és funkció összefüggéseinek felismerése és alkalmazása.

13.3.2. Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

144 óra

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

13.3.3. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka

294 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.4. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzómunka

258 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence korsós központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.5. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák

256 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A megkorongozott agyagedény retusálása, fülezése, földfestékkel való festése, egyéb díszítési lehetőségeinek ismerete és alkalmazása.

13.3.6. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások

192 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete,

alkalmazása. A mesterség bravúros edényeinek elkészítési technológiáinak ismerete (miska kancsó, csali kancsó, stb.).

13.3.7. Az edények engóbozása és mázazása *186 óra*

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

13.3.8. Az égetés *186 óra*

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely, gyakorlati műhely

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Képek, filmek, helyszíni bemutatás
1.4.	házi feladat	x			gyakorlás

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				

3.1.	Műveletek gyakorlása	x			fazekaskorongok
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		fazekaskorongok

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10687-12 Fazekasság	**Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat**
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
	Műhelyrajz készítése
	Motívumok megrajzolása
	Díszítőtechnikák
	Fazekas szakmai gyakorlat
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
	Az edények engóbozása és mázazása
	Az égetés

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése
A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása
A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák
A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

Az égetés
A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi előírások betartása.

5.59.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(FAZEKAS SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
látássérültek (sl) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Fazekas szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A látássérülés meghatározása, tünetei, felosztása

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykéregben levő látóközpont tartós károsodása. A látássérülés gyógypedagógiai meghatározásához a világ legtöbb országában, így hazánkban is az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) definícióját alkalmazzák. E szerint „Látássérültnek számít az a személy, akinek vízusa (látásélessége) a jobbik szemén maximális korrekcióval kevesebb, mint 6/18 (0,33), vagy látótérszűkülete 20°, vagy szűkebb.” (WHO 1996)

A vízus, vagyis *látásélesség* a szem felbontóképességét (két egymás melletti pont megkülönböztetését) jelölő törtszám. Régebben gyakran közönséges törteket használtak, jelenleg a tizedes törtek használata lett általános. 1,0, az ép szem vízusa. Ha a személy csak 1 méterről ismeri fel a 10 méterről is felismerhető jelet, akkor vízusa 0,1.

A meghatározásban szereplő jobbik szem azt jelenti, hogy a jobban látó szem látásélessége a döntő. A gyakorlatban tehát, ha valakinek az egyik szemén a vízusa 0, de a másik szemén 0,33 feletti, akkor nem számít látássérültnek. A pedagógiai látásvizsgálat során nem is a jobbik szemmel, hanem a kétszemes látással mért érték tekinthető meghatározónak. Az optimális, maximális korrekció arra utal, hogy ez a mérés az adott személy látásélességét a számára adható legjobb szemüveggel vizsgálják. Ezek alapján, ha egy személy látásélessége 0,3 alatti, de ez szemüveggel javítható, akkor nem alkalmazható rá a látássérült kifejezés. Figyelembe kell venni, hogy szemüveggel csak a fénytörési hibák korrigálhatók, számos szembetegség van, amely esetében ez az eszköz nem használható. A látássérültek jelentős része nem hord szemüveget.

A gyógypedagógiai célú terápiában és a rehabilitációban nem lehet mereven kezelni a határértékeket. A diagnózis ismerete és figyelembe vétele elengedhetetlen feltétel. Gyakran olyan gyermekeknek vagy felnőtteknek is szüksége lehet speciális segítségre, akik a fenti kategória szoros értelmezésébe nem tartoznak bele. Ezért látássérültnek számít az a személy is, akinek a vízusa jobb, mint 0,30, de a látását veszélyeztető szembetegsége van — vagyis bizonyos fizikai megterhelés hatására romolhat az állapota —, vagy szembetegsége progrediáló. Az első esetben a gyógypedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy milyen mozgásformák okozhatnak látásromlást. A leggyakrabban ezeket a személyeket a retinaleválás veszélyezteti. Számukra nem javasoltak a nagy erőfeszítéssel járó tevékenységek, az erős hasprés, a fordított testhelyzetek. Ezen a területen az elmúlt években változott a szemészorvosok nézete. Nem korlátozzák a régebbi gyakorlat szerint automatikusan sportolásban vagy pályaválasztásban bizonyos szembetegségekkel (mint például a myopia major – súlyos fokú rövidlátás, vagy a cataracta congenita – veleszületett szürkehályog) rendelkező személyeket, hanem a döntést egyénre szabottan, a szem aktuális állapotát vizsgálva és figyelembe véve hozzák meg. Amennyiben a pedagógus látásromlást tapasztalt, vagy a tanuló jelez erre utaló tüneteket, nagyon fontos, hogy haladéktalanul szemészhez kerüljön a látássérült személy.

A látássérült személyek esetében a távoli és a közeli vízus mértéke eltérhet. Bizonyos szembetegségek a távoli látást egészen súlyosan érintik, de közelre hajolva az érintett egyén egészen apró dolgokat, betűket is lát. Ez fordítva is jelentkezhet. Ezért a tanulás és a munkavégzés optimális környezetének kialakításához mindkét információra szükség van.

A felsorolt adatok a látásélességre vonatkoznak. Az egyének látóképessége között azonos vízus mellett is nagy különbségek jelennek meg. A látóképesség meghatározásakor a látásélesség mellett a látásteljesítmény kifejezés is használatos. A látásteljesítmény tágabb értelmezésre ad lehetőséget: kifejezi a maradék látás felhasználásának képességét, amelyet befolyásol az egyén képességeinek fejlettsége, érdeklődése és tapasztalatai.
A különböző szembetegségek, öröklött, vagy szerzett elváltozások a bonyolult látószerv más-más részeit érinthetik. Ennek megfelelően más látási funkciók is sérülhetnek. A perifériás és a centrális látótér, a kontrasztérzékenység, a színlátás, a fényviszonyokhoz történő adaptáció területén jelentkező eltérések befolyásolják a meglévő látás használhatóságát a tanulási folyamatokban, a munkavégzésben és a mindennapi életben.

Perifériás látótérszűkületet sokféle szembetegség okozhat akár úgy is, hogy az éleslátás nem károsodik. Az ép perifériás látótér alul 70°, felül 50°, temporálisan (halánték felől) 90°, nazálisan (orrnyereg felől) 60°. Ha valakinek csak 10°-os a látótere, akkor azt csőlátásnak nevezik. Természetesen a körkörös látótérszűkület mellett egyéb látótér-károsodások is

lehetnek, pl. foltszerű látótérszigetek, vagy a látótér egyik felét érintő látótérkiesés. A perifériás térlátás leginkább a közlekedés-tájékozódás képességére hat negatívan. Sok esetben ezek a fiatalok hosszú fehér bottal, vagy vakvezető kutyával közlekednek, miközben vizuális úton olvashatnak és írhatnak, apró tárgyakat észrevehetnek.

A szemben a retina (látóideg-hártya) kétféle fotoreceptor biztosítja a látható fény idegi jelekké alakítását. A pálcikák kevés fényben is működnek, de felbontó képességük csekély. A csapok fényérzékenysége kicsi, csak erős fényben képesek működni, de felbontóképességük nagy, tehát biztosítják az éleslátást, valamint a színlátásért is felelősek. A retina középpontjában, az éleslátás helyén, (a maculán) helyezkednek el. A *centrális látás károsodása* azt jelenti, hogy a csapok nem működnek tökéletesen. Ezekben az esetekben az a hely, ahová a személy néz (fókuszál), nem látható, vagy nem jól látható számára, viszont ha az objektum mellé-, fölé-, vagy alánéz, akkor az inger, ha nem is túl élesen, de láthatóvá válik a pálcikák segítségével. Ilyenkor a pedagógus azt tapasztalja, hogy a tanuló nem tart szemkontaktust, nem az arcába, hanem mellénéz. Ezt semmiképp sem szabad az udvariatlanság jelének tekinteni. Ugyanez a tanuló olvasásnál, írásnál és a közeli látást igénylő tevékenységeknél is ugyanígy jár el, néha a fejét is elfordítja, tehát szokatlan pózban, kényszertartásban tartja.

A *színlátás sérülése* különböző színekre vonatkozó színtévesztést, vagy az összes színre kiterjedő színvakságot jelent, amely gyakran nem jár együtt más látási funkciók sérülésével, tehát akár ép éleslátás mellett is fennállhat. Sok ember megtanulja a szürke árnyalatai alapján beazonosítani a színeket. Ha erre a tanuló nem képes, akkor más jelzésekkel is elláthatjuk a tárgyakat, eszközöket.

A *kontrasztérzékenység sérülése* esetén a személy csak azokat a képeket, tárgyakat tudja felismerni, amelyek a hátterüktől nagymértékben eltérnek, tehát magas kontrasztúak. Legmagasabb kontrasztot a fehér alapon a fekete szín (vagy fordítva) ad, de a gyakorlatban a fekete, vagy sötétzöld – sárga színek megkülönböztetése könnyebb a látássérült tanulónak. Például a táblán sárga krétával írottakat jobban látja.
Itt érdemes megjegyezni, hogy a tábla használatakor több tényezőt is figyelembe kell venni. Fontos, hogy a tanuló közel üljön a táblához, a pedagógusok törekedjenek az áttekinthető táblaképre, a szokásosnál nagyobb betűtípust használjanak, és gondoskodjanak arról hogy jó minőségű, erős nyomot hagyó krétával, vastag vonalvezetéssel írjanak. Óriási segítséget jelen a látássérült diákoknak, ha a pedagógusok hangosan mondják is, amikor írnak.
A kontrasztlátás akár úgy is sérülhet, hogy az illetőnek a vízusa (látásélessége) magasabb, mint a látássérülés felső határértéke. Ha valaki alacsony kontrasztú ingereket nem érzékel, akkor az arcfelismerés még egészen közelről sem lehetséges számára. Gyakran a nyomtatott szöveget azért nem tudja elolvasni, mert az írás újrahasznosított papírra készült, vagy a fénymásolat rossz minőségű. Ezekben az esetekben a nagyítás nem jelent segítséget, de a kontrasztfokozásra alkalmas elektronikus nagyítókészülékek már igen. Enyhébb esetekben erősebb, esetenként egyéni helyi megvilágítás is javíthatja a tanulási lehetőségeket.

A *sötéthez való alkalmazkodás, vagy sötétadaptáció zavara* esetén a fényes, jól megvilágított helyiségből egy alacsonyabb fényerősségű helyiségbe érve a tanuló percekig nem lát semmit, sőt olyan súlyos sérülés is előfordulhat, hogy már szürkületi viszonyok között is problémái lesznek. Ezt nevezzük szürkületi vakságnak, amely a környezet adaptációjával orvosolható: akár a helyiség megvilágításával, vagy egy zseblámpa használatával a probléma enyhül.

A *fényadaptációs zavar* azt jelenti, hogy a személy számára már az átlagos fényesség is zavaró, mert káprázást okoz és nagymértékben rontja a láthatóságot. A túlzottan fényérzékeny, fotofóbiás tanuló kezével eltakarja a fényt, hunyorog, vagy teljesen behunyja a szemét. Számára nagyon fontos, hogy az osztályteremben az ablaktól távol és háttal ülhessen. A többi tanuló számára fontos a megfelelő megvilágítás, ezért a fényérzékeny személy számára az egyéni eszköz, legtöbbször a fényvédő szemüveg a megoldás. Ez enyhébb esetekben lehet napszemüveg, de szükség lehet különleges, gyakran piros színű speciális üvegre.

A *szemmozgások sérülése* leggyakrabban az önkéntelen szemtekerezgés (nystagmus) formájában jelentkezik, amely a fixálást. A szemmozgást a személy nem tudja akaratlagosan szabályozni, gyakran nem is érzékeli azt. Stressz esetén a mozgás erősödhet. A nystagmus a legritkább esetben jelentkezik önállóan, de számos, egymástól teljesen eltérő diagnózis mellett is fellép. Nem önálló kórkép, hanem a gyengénlátást kísérő tünet. Megnehezíti az egy pontra történő fixálást, elképzelhető, de nem bizonyított, hogy rontja a látásteljesítményt.

A látássérülés kifejezés több, nevelési és rehabilitációs célból eltérő igényű csoportot takar. A látássérülés felosztása országonként igen eltérő. A hazai felosztás a látássérülés 3 csoportját különbözteti meg:

1. Vakság: fényérzés nincs.

2. Aliglátás: a vízus kevesebb 0,1-nél. Három alcsoportot tartalmaz:

2.1. Fényérzékelés: a vízus nem mérhető. Halló-tapintó típusú ismeretszerzés lehetséges, de a közlekedésben-tájékozódásban a fényingerek támpontként való felhasználása segítséget nyújt.

2.2. Nagytárgy-látás: vízus < 0,04. A felső határértéken lévők különleges optikai és/vagy elektronikus eszközökkel képesek a vizuális ismeretszerzésre, a síkírás olvasására, de sokan közülük Braille-olvasók. Látásukat a mindennapi életben felhasználhatják, bár alapvetően a tapintásuk és a hallásuk segíti őket az információszerzésben, tanulásban, mindennapi életben. A vizuális illetve az auditív-taktilis ismeretszerzés választása sok tényezőn alapul, függ a környezet támogatásától, az egyéb, például a kognitív képességektől, az előzetes tapasztalatoktól, a tanuló teljes személyiségétől.

2.3. Ujjolvasás: (vízus: 0,04—0,1). Látásuk elegendő a síkírás-olvasás optikai és/vagy elektronikus segédeszközökkel történő elsajátításához, de mind az oktatásban, mind a rehabilitációban más érzékszerveikre is támaszkodnak.

3. Gyengénlátás: a vízus 0,1—0,3 közötti. A látás a vezető érzékelési csatorna, az oktatásban és a rehabilitációban is a látás maximális kihasználására kell törekedni, az auditív és taktilis információk csak kiegészítő jellegűek.

A látássérült tanulók sajátos nevelési igényei

Vak tanulók

A vakság alapvetően befolyásolja a mozgásállapotot, tájékozódási és közlekedési funkciókat, a mindennapos és a megismerő tevékenységeket. A vak tanulók nevelésének-oktatásának speciális feladata a mozgás és tájékozódás fejlesztése, a tapintásra és hallásra épített

fogalomalkotás feltételeinek megteremtése, a sérülés másodlagos kihatásainak korrekciója, ill. megelőzése. Lehetőséget kell teremteni a minél több érzékszervvel történő információszerzésre. A fogalmak tapasztalati tartalommal való megtöltése nélkül ismereteik hiányosak maradnak.

Az oktatásban sokféle speciális eszközt és módszert alkalmazunk. A kultúrtechnika speciális eszköze a hat pontból álló tapintható Braille-rendszer. A két oszlopban lévő hat pont kombinációiból állíthatók elő az egyes betűk. A pontok helyi értékét számmal jelöljük, bal oldalon találhatók felülről lefelé haladva az egyes, kettes és hármas pontok, jobb oldalon pedig a négyes, ötös és hatos. A magyar Braille-írás jellegzetessége, hogy a nagyszámú fonéma jelölésére sok szimmetrikusan elhelyezkedő pontkombinációt tartalmaz (ún. tükörképbetűk, pl. a-á, h-j, e-i, é-í, n-ny stb.) és hogy a kétjegyű betűket egy jellel ábrázolja.

A matematikában fontos eszköz a kitapintható abakusz. Ennek használata viszonylag egyszerűen elsajátítható, a vak tanulók számára a számolási feladatokban nyújt segítséget. A Braille segítségével a matematikai kifejezések lejegyzése is lehetséges, de a gyakorlatban ennek használata, visszaolvasása, értelmezése nem könnyű.

A vak tanulók információszerzésében egyre inkább preferált eszköz a számítógép és a digitális tananyag. Mostanra a legtöbb tanulónak saját laptop áll a rendelkezésére. A számítógépet alapvetően kétféle módon használják a vak emberek: auditv vagy taktilis úton. Számos beszélő, más néven képernyőolvasó program elérhető. Ezek jogtiszta használatához segítséget kérhetnek a tanulók és a pedagógusok az „Informatika a Látássérültekért” Alapítványtól. A számítógéphez Braille kijelző készülék csatlakoztatható. Ezzel valódi olvasás valósul meg. Természetesen az írás a gép billentyűzetének a segítségével valósul meg. A számítógép a pedagógusok munkáját is megkönnyíti. A tanuló munkája a képernyőn nyomon követhető, kinyomtatva értékelhető, így a pontírást nem ismerő tanárok is megfelelő információt kapnak, illetve segítséget nyújthatnak a vak diákoknak.

A tanuló tájékozódási képességének fejlesztését az erre a feladatra speciálisan kiképzett mozgás-tájékozódás trénerek végzik. Azonban minden vak embernek szüksége van bizonyos helyzetekben látó kísérőre. A segítségadás módja igen fontos, néhány alapvető technikát érdemes a látó személynek elsajátítania, hogy a balesetek még kísérés esetén is megelőzhetők legyenek:

- mielőtt a látó személy a tanulónak segítene, mondja meg a nevét, kérdezze meg, hogy valóban szüksége van-e segítségre, hova szeretne eljutni;

- kérje meg a tanulót, hogy karoljon belé, vagy fogja meg könyökét

- a kísérő egy lépéssel előbb haladjon a fiatal előtt, így mozdulataival is előre jelezheti az iránybeli változást, sose tolja maga előtt a vak személyt;

- a kísérő szóban is jelezze a felmerülő akadályokat (lépcső, járdaszegély, küszöb, padok, székek, stb.), ezek előtt egy pillanatra álljon meg;

- olyan akadály közeledtével, ahol egymás mellett nem férnének el, a kísérő könyökének hátramozgatásával irányítsa a tanulót a háta mögé;

- ülőhelyre kísérés esetén a látó személy vezesse a vak tanuló kezét az ülés támlájára, ez elegendő segítség, ne nyomja le a személyt a székre;

A szakiskolába újonnan érkező vak diáknak időre és látó segítségre van ahhoz szüksége, hogy megismerje a teret. Érdemes megmutatni, hogy hol találhatóak a különböző szaktantermek, a mosdó, vagy az étkező, ezek megtalálásához egyrészt meg kell nevezni az irányokat és a távolságot (pl. „10 méter után kell balra fordulnod, hogy a tanáriba eljuss”.). Másrészt támpontokat kell adni, melyek lehetnek akár a padló egyenetlenségei, vagy jellegzetes szagok (pl. étterem) és hangok (italautomata zúgása).

A vak tanulók számára is nagyon fontos a rendszeres testmozgás, a testnevelés órán való aktív részvétel és a különböző sportágak gyakorlása. Utóbbiak közül néhány példa, melyek kisebb módosítással vak diákok számára is végezhetőek: síkfutás (látó kísérővel, vagy hangirányítással); úszás; tandemkerékpározás; fitnesz; testépítés; túrázás.

A vizuális kultúra a vak tanulók számára nem hozzáférhető, a domborítás eljárását inkább a térképek, folyamatábrák, műszaki rajzok és algoritmusok tapinthatóvá tételében célszerű alkalmazni. Többféle domborító készüléket és eljárást alkalmazhatunk, akár a műanyagleszívásos, akár a habosító technikát.

Aliglátó és gyengénlátó tanulók

Az aliglátó és gyengénlátó gyermekek csoportja igen heterogén. A különböző látási funkciók sérülése eltérő mértékű. Ez a fejlődést különböző területeken és mértékben befolyásolja. Emellett a gyengénlátás nem minden esetben jelentkezik önmagában. Gyakori a pre- és perinatális sérülés, koraszülöttség, oxigénhiány. Időnként nehezen beazonosítható, hogy a tanuló képességstruktúrájában mit tekinthetünk oknak vagy okozatnak, másodlagos következménynek.

A kötelező tanórákon túl a tanulók számára habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások szervezésére, terápiás, felzárkóztató célú fejlesztésre van lehetőség. Ezeken a foglalkozásokon kaphat helyet a látásnevelés. A legcsekélyebb látásmaradvány segítségével is fontos információk nyerhetők a környezetről. A gyengénlátás gyermekkori fejlődésre gyakorolt hatásai leginkább a mozgás-koordináció, ezen belül, a nagymozgás-látás összerendezése és a szem-kéz koordináció terén jelentkeznek. Ezek sérülés-specifikus fejlesztése, valamint a látásnevelés speciális nevelési-oktatási feladatokat, módszereket és eszközöket igényelnek. A gyengénlátás, aliglátás elsősorban a vizuális megismerő tevékenység kialakulására hat, de befolyásolja az analizálás-szintetizálás, a képzelet, az absztrahálás, a fogalomalkotás képességét is.
A képességfejlesztés időszaka nem zárul le az általános iskola befejezésével. A tanulók számára a szakiskolákban végzett tevékenységek is fejlesztő hatásúak képességstruktúrájukra és személyiségük alakulására egyaránt. Látássérülésük miatt gyakran önértékelési problémák jelentkeznek, amelyek jelentősen csökkenhetnek, ha kompetensnek érezhetik magukat tevékenységeik során. Ehhez egyénre szabott módszerekre, és a szükséges segédeszközökre van szükségük.

A nevelésben-oktatásban használt segédeszközök többsége abban segíti a tanulót, hogy a gyengén érzékelhető, töredékes vizuális információkat felerősítse vagy egyéb érzékelési módokkal kiegészítse. Leggyakrabban használt segédeszközök a szemüvegek, távcsőszemüvegek, filteres szemüvegek, nagyítók, távcsövek és az elektronikus olvasó készülékek. Utóbbi eszközök másik neve az olvasó TV, amely lehet telepített és hordozható.

Mindkét típusnak előnye, hogy nem csak a szöveg, vagy ábra mérete növelhető velük (akár 80-szorosra is), hanem állítható a kontraszt, a színválasztás és a fényerő is. A megfelelő eszköz kiválasztása sokszor hosszabb folyamat, mert sok tényező befolyásolja a beválást. Csak akkor érdemes segédeszközt alkalmazni, ha a több haszonnal jár, mint amennyi gondot a használata okoz. A serdülőkorú fiatalok gyakran elutasítják az eszközhasználatot, akár még a szemüveget is, a kortárscsoport véleménye miatt.

A gyengénlátó tanulók olvasási tempója általában lassabb az átlagosnál, amit az olvasandó szöveg minősége nagyban befolyásol. A szövegnek megfelelő betűtípussal, mérettel és kontraszttal kell rendelkeznie. Az átlagos megfelelő betűnagyság a 14-es, vagy 16-os. Természetesen, ha a tanuló nagyítót, távcsőszemüveget, vagy elektronikus olvasókészüléket használ, akkor a méret lehet kisebb is. A legjobban olvasható betűtípus a Tahoma, vagy Arial (a talpas betűk és a dőlt betűk sokkal nehezebben olvashatóak). Befolyásoló tényező a szöveg tömörsége. Ezt a sortávolság beállításával oldhatjuk meg. A fényviszonyok nagyon fontosak minden közellátást igénylő munkánál. A fényérzékeny (fotofóbiás) gyermekek kivételével kb. 25.000 Kandelára (régebbi mértékegység szerint 1000 Luxra) van szükségük az olvasáshoz, íráshoz. Ez két-háromszorosa az átlagos iskolai vagy munkahelyi megvilágításnak. Ha a körülmények megkövetelik, egyéni megvilágítással biztosítható a szükséges fénymennyiség. A fényforrás beállításánál fontos szempont, hogy ne okozzon csillogást, káprázást, illetve, hogy ne melegítsen, mert a tanuló ezt általában a szeméhez nagyon közel alkalmazza. Praktikus a flexibilis lámpa, amelyet a tanuló a saját igényeinek megfelelően állíthat be.

Ugyanilyen fontos szempont a szöveg közelítése a szemhez. A gyengénlátó, aliglátó tanuló szinte minden esetben közelről néz. Ha folyamatosan görnyednie kell, az másodlagos gerincbetegséghez vezethet. A gerincoszlop egészségének megtartására szolgál a minden gyengénlátó, vizuális úton tanuló aliglátó tanuló számára elengedhetetlen emelhető lapú asztal, amely lehetővé teszi a több fokozatba állítást a különböző tevékenységeknél. Az ezzel végzett tevékenységeket megkönnyíti a csúszásgátló fólia, amely nem engedi leesni a taneszközöket.

Sok gyengénlátó tanuló használ speciális, nagyobb vonalközű, erősebb vonalozású, vastagabb lapú írófüzeteket, amit külön számukra gyártanak. Ezekhez határozott nyomot hagyó íróeszközök valók. Rajzoláshoz, szerkesztéshez is erőteljes nyomot hagyó ceruzák, 2B jelzésű, puha grafitok alkalmasak. Ezek azonban nem különlegesek, mindenki számára beszerezhetők.
Külön gyengénlátóknak tervezett, gyárilag előállított szemléltető eszközök hazánkban nincsenek. Az általános eszközöket ők is tudják használni, ha közelről megnézhetik, de adaptálhatók számukra némi átalakítással, színezéssel, kontúrozással.

A gyengénlátó tanulók számára az infokommunikációs eszközök használata hasonlóan nélkülözhetetlen, mint a vak diákok esetében. Különösen fontos a tízujjas gépelés használata, a szövegszerkesztés rutinszintű elsajátítása, a képernyőnagyító speciális programok ismerete. A látássérült tanulók esetében gyakori szem-kéz koordinációs zavar az oka a grafomotoros képességek gyengeségének. A kézírás kiváltható számítógéppel, segítségével jól olvasható, esztétikus, számukra is követhető írásmunkákat készítenek.

Tanulásszervezési és értékelési javaslatok

A látássérült tanuló számára nem a tanulásszervezési formák, hanem az azokban alkalmazott tevékenységek jelentik a nehézséget. Bármilyen forma keretében a beszélgetés, a verbális gondolkodási feladatok megoldása terén az ép látásúakkal teljesen egyforma esélyekkel rendelkezik. Minél több a látást, a pontos vizuális megkülönböztetést, írást és olvasást igénylő tevékenység, annál több hátrányt okoz a látássérülés. Támaszkodhatunk auditív figyelmükre, memóriájukra. Ezeknek a képességeknek a fejlesztésére érdemes fokozott figyelmet fordítani.

Ha ezekre a nehezített tevékenységekre szűkítjük le nézőpontunkat (a valóságban inkább a vegyes tevékenység a jellemző), kétségtelenül a frontális munka az, amelyben a látássérült diák legnehezebben tud egyenrangú félként részt venni. A szemléltetés tárgyát rosszabbul, vagy egyáltalán nem látja. A munkatempóját számos tényező fékezheti, a feladatvégzésében a technikai elemek lekötik energiáinak egy részét. Nem tud társai tempójával lépést tartani, kapkod, nem képes munkáját elég megfontoltan, ellenőrizve elvégezni.

Ha a pedagógus arra törekszik, hogy ezeket elkerülje, differenciált feladatokat kell adni számára. Bizonyos feladattípusok esetében elegendő lehet némileg kevesebb gyakorlás. Máskor eltérő módszerekre, eszközökre lehet szükség. Az egyénre szabott követelmények ösztönöző hatásúak az ismeretszerzésben.

A látássérült tanulók képesek kooperatív tanulási technikák használatára. A csoportmunka gyakran előnyösebb a számukra, mert kisebb a kapcsolattartás tere és a tanuló közelebb van a vizuális információkhoz. A kisebb térben sokkal könnyebben megnézheti közelről, vagy megtapogathatja a szemléltetési eszközt, vagy munkadarabot. A csoportmunka arra is kiváló alkalmat nyújt, hogy az egyes feladatokat a tanulók képességei alapján, differenciáltan ossza ki a pedagógus. Így a pontos látást igénylő feladatok helyett lehetőség van olyat választani, melyben a látássérült tanuló használhatja ép érzékszerveit, egyéb képességeit.
A társak közötti együttműködést akadályozhatja, hogy a metakommunikatív jelzések egy részét a látássérült tanuló nem érzékeli, az arcmimikát, gesztusokat és a szemkontaktust nem látja. Ezért felerősödik a verbális kommunikáció jelentősége.

Az önálló munkavégzést megkönnyíti, ha a differenciált feladatvégzés során a látássérült diák számára a pedagógusok biztosítják a tananyag sokirányú megismerését, és elegendő gyakorlási lehetőséget. Számolni kell azzal, hogy a tanuló nem kér mindig segítséget, amikor arra szüksége lenne. A tanárok fontos feladata, hogy figyelemmel kísérjék a tanulók munkáját, nyújtsanak segítséget az esetleges elakadások során, de adjanak lehetőséget az önálló ismeretszerzésre, saját problémamegoldásra is.

A látássérült tanuló értékelésénél sok esetben a pedagógusok automatikusan a szóbeli feleletet preferálják, holott a látássérült tanuló is képes lehet az írásbeli produktum elkészítésére, ha a megfelelő eszköz rendelkezésre áll (pontírógép, de ma már sokkal inkább képernyőolvasó, vagy nagyítóprogrammal ellátott számítógép, elektronikus olvasóeszköz, stb.) és ha a feladatlap nem tartalmaz olyan feladatokat, melyek vizualitást igényelnek (pl. fogalmak összekötése, ábrázoláson, képfelismerésen alapuló feladatok). De gyengénlátó diákok esetében ezek sem jelentenek problémát, ha a szükséges adaptáció megtörténik: nagyítás, nagyobb sortávolság, összekötés helyett számozás használata.

A látássérült tanulónak az írásbeli értékelés esetében gyakran többletidőre lehet szüksége, ami részben az eszközhasználatból fakad, részben a pontírásos, vagy nagyított szöveg olvasási

sebességének növekedésével magyarázható. Erre a törvény lehetőséget nyújt a felvételi vagy az érettségi vizsgák letétele során is. Ennek ismeretében pedagógus által összeállított értékelő feladatlap készítése során javasolható a mennyiségi differenciálás. Az egyes feladattípusokból kevesebbet végezzen a tanuló, úgy, hogy közben minden fontos ismeretéről számot adhasson.

Az érintett tanuló megismerése, a vele való egyeztetés nélkül nem célszerű az értékelés során használt eszközt meghatározni, hiszen lehetnek olyan egyéb szempontok, amelyeket tekintetbe kell venni (pl. gyengébb beszédkészség, vagy nehezen olvasható kézírás).

A szakértői vélemény

A látássérült tanulók tanulmányi idejük alatt és beiskolázásuk során a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Látásvizsgáló, Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye több alkalommal vizsgálja, és minden esetben szakértői véleménnyel látja el. Ez a dokumentum fontos, a gyakorlatban használható információkat ír le. A személyes és orvosi adatok mellett tartalmazza a funkcionális látásvizsgálat eredményét, illetve az erre épülő pedagógiai szükségleteket, javaslatokat.
A Látásvizsgáló szakemberei gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálatokat is végeznek. Gyakran mérnek intelligencia hányadost (IQ). Napjainkban leggyakrabban a WISC-IV tesztet használják. Nem csupán egy számértéket jelölnek, hanem részletezik a szubtesztek eredményét, illetve azt, hogy ennek mik lehetnek a pedagógiai következményei.
A szakértői vélemény a befogadó intézmény pedagógusai számára javaslatokat, tanácsokat tesz például a tanulónak az osztályban történő elhelyezése, a használható taneszközök, feladatlapok, eltérő módszerek, felmenések tekintetében. Feltünteti, hogy ezekhez a változtatásokhoz milyen törvények és jogszabályok biztosítanak lehetőséget. Kijelöli a tanuló számára a megfelelő közoktatási intézményt, és tartalmazza a kötelező felülvizsgálat időpontját.
A látássérült fiatal fogadása előtt érdemes a dokumentumot alaposan tanulmányozni.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények

A szakértői véleményt a Látásvizsgáló elküldi a szülőknek, a befogadó oktatási intézményeknek, valamint a megfelelő szakirányú egységes gyógypedagógiai módszertani intézménynek is. Esetünkben ez a Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Kollégiuma és Gyermekotthona, illetve a Gyengénlátók Általános Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, és Kollégiuma. Az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények feladata az integráltan, azaz nem speciális intézményben nevelt és oktatott sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló sérülés-specifikus megsegítése, valamint a befogadó intézmények pedagógusaiknak támogatása tanácsadással, felvilágosító programok szervezésével. Ezt a munkát integrációt segítő utazó gyógypedagógusok végzik. A gyógypedagógusok készséggel állnak az integráló iskolák, tanárok rendelkezésére, céljuk, hogy minden látássérült tanuló esetében megvalósuljon az inklúzió, a valódi, sikeres és hatékony befogadás.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	1			1			2			1	
	Fazekas anyagismeret	1			1							
	Fazekas szakmai rajz, díszítő technikák gyakorlat		2			2			1			1
	Fazekas néprajz	1,5			1			1			1	
	Fazekas szakmai gyakorlat		10			11			12			12,5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*

	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**		**36**		**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*		*12*		*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*		*8*		*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*		*8*		*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*		*8*		*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**		**36**		**36**		**32**			**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*		*36*							*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek					*36*		*32*			*68*
10687-12 Fazekasság	**Fazekas szakmai ismeretek**	**36**		**36**		**72**		**32**			**176**
	A fazekasság technológiájának alapjai	*4*									*4*
	A fazekasság eszközei	*4*									*4*
	A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	*2*									*2*
	A korongozás fogásainak elméleti alapjai	*8*		*12*		*20*		*8*			*48*
	A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	*6*		*12*		*18*		*12*			*48*
	A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	*6*		*6*		*20*		*6*			*38*
	A fazekas termékek első és mázas égetése	*4*		*4*		*8*		*4*			*20*
	A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	*2*		*2*		*6*		*2*			*12*
	Fazekas anyagismeret	**36**		**36**							**72**
	A fazekasság nyersanyagai	*12*		*12*							*24*
	A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	*12*		*12*							*24*
	A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	*12*		*12*							*24*
	Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat		**72**		**72**		**36**		**32**		**212**
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai		*12*		*6*						*18*
	Műhelyrajz készítése		*12*		*6*		*6*		*4*		*28*
	Motívumok megrajzolása		*24*		*24*		*18*		*12*		*78*
	Díszítőtechnikák		*24*		*36*		*12*		*16*		*88*
	Fazekas néprajz	**54**		**36**		**36**		**32**			**158**
	A fazekasság kialakulásának története	*8*		*4*		*4*					*16*
	A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban	*8*		*4*		*4*		*4*			*20*
	A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas	*12*		*8*		*8*		*4*			*32*

	központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig												
	A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	*12*			*8*			*8*			*4*		*32*
	Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	*14*			*12*						*10*		*36*
	Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig							*12*			*10*		*22*
	Fazekas szakmai gyakorlat		**360**			**396**			**432**			**400**	**1588**
	A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései		*72*										*72*
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata		*72*			*72*							*144*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka		*72*			*90*			*72*			*60*	*294*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzómunka		*36*			*90*			*72*			*60*	*258*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák		*48*			*72*			*72*			*64*	*256*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások		*24*			*24*			*72*			*72*	*192*
	Az edények engóbozása és mázazása		*18*			*24*			*72*			*72*	*186*
	Az égetés		*18*			*24*			*72*			*72*	*186*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964/29,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám

szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		

1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1 A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.1. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.2. Témakörök

3.2.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.2.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.2.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.2.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.3. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.4. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.4.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.4.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***
Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***
Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***
Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***
A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***
Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan ***24 óra***
A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika ***52 óra***
Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek ***54 óra***
Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás ***46 óra***

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				

3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat" – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár ***36 óra***

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák

Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel *24 óra*

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés *24 óra*

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok *24 óra*

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	

1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai ***72 óra***

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek ***68 óra***

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe:
Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***
Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10687-12 azonosító számú,

Fazekasság
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10687-12 azonosító számú, Fazekasság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek								Fazekas anyag-ismeret			Fazekas szakmai rajz, díszítő-technikák gyakorlat				Fazekas szakmai néprajz						Fazekas szakmai gyakorlat							
	A fazekasság technológiájának alapjai	A fazekasság eszközei	A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	A korongozás fogásainak elméleti alapjai	A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	A fazekas termékek első és mázas égetése	A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	A fazekasság nyersanyagai	A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai	Műhelyrajz készítése	Motívumok megrajzolása	Díszítőtechnikák	A fazekasság kialakulásának története	A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban	A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzómunka	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások	Az edények engóbozása és mázazása	Az égetés
FELADATOK																												
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x							x	x		x										x	x					
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x													x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x								x							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x						x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x	x							x	x	x	x		x		x		x									x	
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését									x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x		x					
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket		x							x	x	x																x	
Cserépedényt készít	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseihez előkészíti	x				x						x																	
Nyers retusálást végez, fülez, földfestékkel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján					x						x	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x	x			
A kész agyagedényt megszárítja, majd kiégeti							x																					x
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszor is kiégeti						x	x		x	x	x			x	x			x	x	x	x			x	x			x
Minőségi ellenőrzést végez								x							x										x			
Csomagolja, értékesíti a késztermékét								x																				
Törekszik minőségi munkavégzésre	x	x	x	x	x	x	x	x																				
Betartja a munkavédelmi előírásokat			x	x	x	x	x	x			x																	
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																												
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése																x												
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig																	x											
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig																		x	x	x	x							
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra						x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata		x														x	x	x	x	x	x							
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása		x																					x					x

A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x											x	x	x	x	x	x	x	x
A balesetmentes munkavégzés biztosítása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x											x	x	x	x	x	x	x	x
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk																														
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése												x	x																	
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése					x	x						x	x					x	x	x	x									
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése												x	x																	
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban			x									x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai									x	x	x																			
A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai									x	x	x											x								
A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése									x	x	x											x								
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok									x	x	x											x								
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása									x	x	x											x								
A technológiai folyamatok előkészítése	x								x	x	x	x	x									x	x							
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása	x																													
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása	x																													
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata			x	x	x	x	x					x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása		x																				x	x	x	x	x	x	x	x	
A fazekaskorong használata			x	x																		x	x	x	x	x	x			
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)					x		x			x	x			x	x			x	x	x	x							x	x	
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon					x	x				x	x	x	x	x	x			x	x	x	x							x		
A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második						x				x	x	x	x	x	x			x	x	x	x							x		

(mázas) égetés előtti díszítése																												
A népi kézműves fazekas munkák második (mázas) égetése							x			x	x							x	x	x	x						x	x
A befejező munkálatok elvégzés								x										x	x	x	x							x
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése								x			x																x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																												
Látványrajz készítése											x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Műhely-, kivitelezési rajz készítése											x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése					x	x							x	x	x	x	x	x	x	x								
Szabadkézi rajzolás					x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Szakmai eszközök és berendezések használata		x									x		x															
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																												
Elhivatottság, elkötelezettség															x	x	x	x	x									
Állóképesség			x	x											x	x	x	x	x	x								
Fejlődőképesség, önfejlesztés				x									x	x			x	x			x	x	x	x	x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																												
Motiválhatóság										x							x	x	x	x			x	x	x			
Kompromisszumkészség										x																		
Rugalmasság										x																		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																												
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás								x			x	x	x								x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x	x	x				x	x	x								x	x	x	x	x	x	x	x

9. Fazekas szakmai ismeretek tantárgy 176 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A munkafolyamatok műveletekre való bontásának képessége. A korongozás eszközeinek ismerete, valamint az alapvető fogások a korongozásban. Az alapvető díszítési technikák ismerete és helyén való alkalmazása, és annak módja. Az égetési és mázazási folyamtok elméletének elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, rajz

9.3. Témakörök

9.3.1. A fazekasság technológiájának alapjai *4 óra*

A fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai, technológiai változásának okai.

Az európai és a Kárpát-medencei fazekasság technológiai és stílusbeli változásának áttekintése, megismerése és módosulásainak története.

9.3.2. A fazekasság eszközei *4 óra*

A népi fazekasság alapvető eszközeinek története, megismerése és azok szabályszerű használata, a szakszerűség alapelveinek ismerete. A különböző fajtájú fazekaskorongok használatának szabályai.

9.3.3. A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai *2 óra*

A fazekaskorong fejlődésének lépései, azok használata európai viszonylatban. A fazekaskorong fajtáji, azok használata, előnyei, hátrányai.

9.3.4. A korongozás fogásainak elméleti alapjai *48 óra*

A népi fazekasság eszközeinek és technikájának szabályszerű használata, a szakszerűség elveinek ismerete. A népi fazekasság alapanyagainak ismerete, kiválasztása, előkészítése. Az agyag középre fogása a korongon. Az edényfal felhúzása, vékonyítása. Az agyagedény elkészítésének alapvető fogásai. Az edény levétele a korongról.

9.3.5. A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai *48 óra*

Az egyes munkafázisok sorrendjének meghatározása, a munkafolyamatok műveletekre bontása. Az elkészült edény nyers retusálása, tisztítása, esztergálása, szivacsolása. Az edények biztonságos szikkasztása, szárítása. Az alapvető díszítési technikák ismerete és alkalmazásának módja.

9.3.6. A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája *38 óra*

A népi fazekasság hagyományainak ismeretében az egyszer égetett agyagedényeket szükség esetén mázzal díszíti ismerve azok hagyományait, és alkalmazásának lehetőségeit, technológiáját. A mázazás menetének munkafázisai, technológiája. A mázak tulajdonságainak ismerete.

9.3.7. A fazekas termékek első és mázas égetése *20 óra*

Az égetés fajtái, az égetéshez szükséges eszközök, alapanyagok ismerete. Az első, vagy cserépre égetés (zsengélés) elemeinek ismerete, folyamata, kémiai és fizikai tulajdonságai. Az agyagedény tulajdonságainak változása az első égetés során. Az zsengélés és a mázas égetés közötti jelentős különbségek ismerete. A mázas égetés elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása.

9.3.8. A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete *12 óra*

A fazekas edények elkészítésének, a technológiai folyamatának értékelése. Az égetés utáni minőség-ellenőrzés Az égetési hibák javítási lehetőségei, azok alapvető ismeretei. Az kész edények raktározása, csomagolása, szállítása

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

9.5.2. *tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			

2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Fazekas anyagismeret tantárgy 72 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete, azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A népi fazekasságban használatos legfontosabb alapanyagok ismerete, azok fajtái, tulajdonságai. Szükség esetén a tulajdonságaik módosításának lehetőségei és módjai. Az alapanyagok beszerzési lehetőségei, előkészítésük menete.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, földrajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A fazekasság nyersanyagai *24 óra*

A fazekasság kialakulásának földrajzi okai, alapanyagok lelőhelyei, azok kialakulásának miértje, menete. A Kárpát-medence területén található agyag és egyéb alapanyagok lelőhelyei. Az agyagbányák fajtái, az agyag kitermelésének módjai. Az egyéb alapanyagok – engóbok, mázak, oxidok – keletkezése, kitermelése. Az alapanyagok használati lehetőségei

10.3.2. A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik *24 óra*

A népi fazekasság alapvető nyersanyagainak csoportosítása.

Az agyag lelőhely és szennyeződés szerinti csoportosítása, tulajdonságaik. Az engóbok, a mázak, azok tulajdonságaik. A színező anyagok csoportosítása, a fém-oxidok.

10.3.3. A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása *4 óra*

A természetes és mesterséges színező anyagok. Az agyag tulajdonságainak módosítási lehetőségei, az agyaghoz keverhető anyagok. A mázak tulajdonságai, azok viszkozitásának, tapadásának, olvadáspontjának változtathatósága.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy 212 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének az alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az

elkészítendő tárgy méretének megtervezése és megrajzolása, műhelyrajz készítés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon. A motívumok világának és a népi fazekasság szimbolikájának ismerete, helyén való alkalmazása. A díszítőmotívumok megrajzolása a technikák ismeretében.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz, néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai *18 óra*

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

11.3.2. Műhelyrajz készítése *28 óra*

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajz készítés. Műhelyrajz szerkesztés.

11.3.3. Motívumok megrajzolása *78 óra*

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

11.3.4. Díszítőtechnikák *88 óra*

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár.

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Fazekas néprajz tantárgy 158 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai változásainak megismerése. A Kárpát-medence nagy tájegységeinek jellemző stílusjegyeinek és formakincsének megismerése, technológiai áttekintés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. A fazekasság kialakulásának története *16 óra*

A fazekasság létrejöttének történelmi, földrajzi és társadalmi okai, lehetőségei.

12.3.2. A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban *20 óra*

A fazekasság technológiai és stílusbeli változásainak áttekintése, megismerése és módosulása a történelem során. A fazekasság fejlődése a Kárpát-medencében az őskortól napjainkig.

12.3.3. A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *32 óra*

A dunántúli fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a dunántúli edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.4. A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *32 óra*

A felvidéki fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a felvidéki edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.5. Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *36 óra*

Az alföldi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az alföldi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.6. Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *22 óra*

Az erdélyi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az erdélyi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár, múzeum, helytörténeti- és magángyűjtemények

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont

		egyéni	csoport	osztály	lebontása, pontosítása)
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy 1588 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság gyakorlati alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi kézműves fazekasság alapanyagainak és technológiájának, a fizikai és kémiai folyamtok alapvető megismerése, a fazekaskorong és az egyéb eszközök szabályszerű használata. A forma és a funkció alapvető elvének ismerete és figyelembe vétele. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A népi fazekasság edénykészítési munkafolyamatának sorrendi meghatározása, alkalmazása. A népi fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása a fazekas munkákon, mázazása, zsengélő és mázas égetése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz, fizika, kémia

13.3. Témakörök

13.3.1. A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései

72 óra

A fazekas munkák elkészítése során használatos alapanyagok tulajdonságai, felhasználási területük, szempontjaik. Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A forma és nyersanyag, a forma és funkció összefüggéseinek felismerése és alkalmazása.

13.3.2. Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

144 óra

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

13.3.3. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka

294 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.4. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzómunka

258 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence korsós központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.5. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák

256 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció

összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A megkorongozott agyagedény retusálása, fülezése, földfestékkel való festése, egyéb díszítési lehetőségeinek ismerete és alkalmazása.

13.3.6. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások

192 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A mesterség bravúros edényeinek elkészítési technológiáinak ismerete (miska kancsó, csali kancsó, stb.).

13.3.7. Az edények engóbozása és mázazása *186 óra*

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

13.3.8. Az égetés *186 óra*

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely, gyakorlati műhely

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Képek, filmek, helyszíni bemutatás
1.4.	házi feladat	x			gyakorlás

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
3.1.	Műveletek gyakorlása	x			fazekaskorongok
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		fazekaskorongok

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10687-12 Fazekasság	**Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat**
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
	Műhelyrajz készítése Témakör
	Motívumok megrajzolása
	Díszítőtechnikák
	Fazekas szakmai gyakorlat
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
	Az edények engóbozása és mázazása
	Az égetés

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése
A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása
A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák
A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

Az égetés
A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

5.60.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(FAZEKAS SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgáskorlátozottak (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményét tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Fazekas szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);

- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);
- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány

- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:

- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,

- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,
- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)

ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**

iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:

- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények

Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő

- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).
- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni

adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.

   - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
   - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.

b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.

c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.

d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.

e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).

f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.

   - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:
(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:
(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.

Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.

A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.

A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám									
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II .	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	1			1			2			1	
	Fazekas anyagismeret	1			1							
	Fazekas szakmai rajz, díszítő technikák gyakorlat		2			2			1			1
	Fazekas néprajz	1,5			1			1			1	
	Fazekas szakmai gyakorlat		10			11			12			12,5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*

	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							*36*			*32*		*68*
10687-12 Fazekasság	**Fazekas szakmai ismeretek**	**36**			**36**			**72**			**32**		**176**
	A fazekasság technológiájának alapjai	*4*											*4*
	A fazekasság eszközei	*4*											*4*
	A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	*2*											*2*
	A korongozás fogásainak elméleti alapjai	*8*			*12*			*20*			*8*		*48*
	A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	*6*			*12*			*18*			*12*		*48*
	A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	*6*			*6*			*20*			*6*		*38*
	A fazekas termékek első és mázas égetése	*4*			*4*			*8*			*4*		*20*
	A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	*2*			*2*			*6*			*2*		*12*
	Fazekas anyagismeret	**36**			**36**								**72**
	A fazekasság nyersanyagai	*12*			*12*								*24*
	A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	*12*			*12*								*24*
	A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	*12*			*12*								*24*
	Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat		**72**			**72**			**36**			**32**	**212**
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai		*12*			*6*							*18*
	Műhelyrajz készítése		*12*			*6*			*6*			*4*	*28*
	Motívumok megrajzolása		*24*			*24*			*18*			*12*	*78*
	Díszítőtechnikák		*24*			*36*			*12*			*16*	*88*
	Fazekas néprajz	**54**			**36**			**36**			**32**		**158**
	A fazekasság kialakulásának története	*8*			*4*			*4*					*16*
	A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban	*8*			*4*			*4*			*4*		*20*

	A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	*12*			*8*			*8*			*4*		*32*
	A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	*12*			*8*			*8*			*4*		*32*
	Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	*14*			*12*						*10*		*36*
	Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig							*12*			*10*		*22*
	Fazekas szakmai gyakorlat		**360**			**396**			**432**			**400**	**1588**
	A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései		*72*										*72*
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata		*72*			*72*							*144*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka		*72*			*90*			*72*			*60*	*294*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzómunka		*36*			*90*			*72*			*60*	*258*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák		*48*			*72*			*72*			*64*	*256*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások		*24*			*24*			*72*			*72*	*192*
	Az edények engóbozása és mázazása		*18*			*24*			*72*			*72*	*186*
	Az égetés		*18*			*24*			*72*			*72*	*186*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964/29,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.1. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.2. Témakörök

3.2.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.2.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.2.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.2.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.3. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.4. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.4.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.4.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***
Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***
Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***
Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***
A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***
Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum
Tájház
Faluház gyűjteménye
Természetben rajzolás
Tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat" – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mestersége Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel *24 óra*

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés *24 óra*

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok *24 óra*

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.

Ellenőrző hatóságok szerepe:

Országos Munkavédelmi Felügyelőség,

Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem,

Műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10687-12 azonosító számú,

Fazekasság
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10687-12 azonosító számú, Fazekasság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek								Fazekas anyag-ismeret			Fazekas szakmai rajz, díszítő-technikák gyakorlat				Fazekas szakmai néprajz						Fazekas szakmai gyakorlat							
	A fazekasság technológiájának alapjai	A fazekasság eszközei	A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	A korongozás fogásainak elméleti alapjai	A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	A fazekas termékek első és mázas égetése	A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	A fazekasság nyersanyagai	A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai	Műhelyrajz készítése	Motívumok megrajzolása	Díszítőtechnikák	A fazekasság kialakulásának története	A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban	A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzómunka	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások	Az edények engóbozása és mázazása	Az égetés
FELADATOK																												
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x							x	x		x										x	x					
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x													x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x								x							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x						x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x	x							x	x	x	x		x		x		x									x	
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését									x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x		x					
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket		x							x	x	x																x	
Cserépedényt készít	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseihez előkészíti	x				x						x																	
Nyers retusálást végez, fülez, földfestékkel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján					x						x	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x	x			
A kész agyagedényt megszárítja, majd kiégeti							x																					x
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszor is kiégeti						x	x		x	x	x			x	x			x	x	x	x			x	x			x
Minőségi ellenőrzést végez								x							x										x			
Csomagolja, értékesíti a késztermékét								x																				
Törekszik minőségi munkavégzésre	x	x	x	x	x	x	x	x																				
Betartja a munkavédelmi előírásokat			x	x	x	x	x	x			x																	
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																												
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése																x												
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig																	x											
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig																		x	x	x	x							
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra						x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata		x														x	x	x	x	x	x							
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása		x																					x					x

A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x											x	x	x	x	x	x	x	x
A balesetmentes munkavégzés biztosítása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x											x	x	x	x	x	x	x	x
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk																														
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése												x	x																	
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése					x	x						x	x					x	x	x	x									
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése												x	x																	
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban			x									x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai									x	x	x																			
A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai									x	x	x											x								
A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése									x	x	x											x								
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok									x	x	x											x								
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása									x	x	x											x								
A technológiai folyamatok előkészítése	x								x	x	x	x	x									x	x							
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása	x																													
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása	x																													
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata			x	x	x	x	x					x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása		x																				x	x	x	x	x	x	x	x	
A fazekaskorong használata			x	x																		x	x	x	x	x	x			
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)					x		x			x	x			x	x			x	x	x	x							x	x	
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon					x	x				x	x	x	x	x	x			x	x	x	x							x		
A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második						x				x	x	x	x	x	x			x	x	x	x							x		

(mázas) égetés előtti díszítése																												
A népi kézműves fazekas munkák második (mázas) égetése							x			x	x							x	x	x	x						x	x
A befejező munkálatok elvégzés								x										x	x	x	x							x
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése								x			x																x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																												
Látványrajz készítése											x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Műhely-, kivitelezési rajz készítése											x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése					x	x							x	x	x	x	x	x	x	x								
Szabadkézi rajzolás					x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Szakmai eszközök és berendezések használata		x									x		x															
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																												
Elhivatottság, elkötelezettség															x	x	x	x	x									
Állóképesség			x	x											x	x	x	x	x	x								
Fejlődőképesség, önfejlesztés				x									x	x			x	x			x	x	x	x	x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																												
Motiválhatóság										x							x	x	x	x			x	x	x			
Kompromisszumkészség										x																		
Rugalmasság										x																		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																												
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás								x			x	x	x								x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x	x	x				x	x	x								x	x	x	x	x	x	x	x

9. Fazekas szakmai ismeretek tantárgy 176 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A munkafolyamatok műveletekre való bontásának képessége. A korongozás eszközeinek ismerete, valamint az alapvető fogások a korongozásban. Az alapvető díszítési technikák ismerete és helyén való alkalmazása, és annak módja. Az égetési és mázazási folyamtok elméletének elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, rajz

9.3. Témakörök

9.3.1. A fazekasság technológiájának alapjai *4 óra*

A fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai, technológiai változásának okai.

Az európai és a Kárpát-medencei fazekasság technológiai és stílusbeli változásának áttekintése, megismerése és módosulásainak története.

9.3.2. A fazekasság eszközei *4 óra*

A népi fazekasság alapvető eszközeinek története, megismerése és azok szabályszerű használata, a szakszerűség alapelveinek ismerete. A különböző fajtájú fazekaskorongok használatának szabályai.

9.3.3. A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai *2 óra*

A fazekaskorong fejlődésének lépései, azok használata európai viszonylatban. A fazekaskorong fajtáji, azok használata, előnyei, hátrányai.

9.3.4. A korongozás fogásainak elméleti alapjai *48 óra*

A népi fazekasság eszközeinek és technikájának szabályszerű használata, a szakszerűség elveinek ismerete. A népi fazekasság alapanyagainak ismerete, kiválasztása, előkészítése. Az agyag középre fogása a korongon. Az edényfal felhúzása, vékonyítása. Az agyagedény elkészítésének alapvető fogásai. Az edény levétele a korongról.

9.3.5. A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai *48 óra*

Az egyes munkafázisok sorrendjének meghatározása, a munkafolyamatok műveletekre bontása. Az elkészült edény nyers retusálása, tisztítása, esztergálása, szivacsolása. Az edények biztonságos szikkasztása, szárítása. Az alapvető díszítési technikák ismerete és alkalmazásának módja.

9.3.6. A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája *38 óra*

A népi fazekasság hagyományainak ismeretében az egyszer égetett agyagedényeket szükség esetén mázzal díszíti ismerve azok hagyományait, és alkalmazásának lehetőségeit, technológiáját. A mázazás menetének munkafázisai, technológiája. A mázak tulajdonságainak ismerete.

9.3.7. A fazekas termékek első és mázas égetése *20 óra*

Az égetés fajtái, az égetéshez szükséges eszközök, alapanyagok ismerete. Az első, vagy

cserépre égetés (zsengélés) elemeinek ismerete, folyamata, kémiai és fizikai tulajdonságai. Az agyagedény tulajdonságainak változása az első égetés során. Az zsengélés és a mázas égetés közötti jelentős különbségek ismerete. A mázas égetés elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása.

9.3.8. A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete ***12 óra***

A fazekas edények elkészítésének, a technológiai folyamatának értékelése. Az égetés utáni minőség-ellenőrzés Az égetési hibák javítási lehetőségei, azok alapvető ismeretei. Az kész edények raktározása, csomagolása, szállítása

9.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Műhely
Könyvtár

9.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

9.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

9.5.2. ***tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Fazekas anyagismeret tantárgy 72 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete, azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A népi fazekasságban használatos legfontosabb alapanyagok ismerete, azok fajtái, tulajdonságai. Szükség esetén a tulajdonságaik módosításának lehetőségei és módjai. Az alapanyagok beszerzési lehetőségei, előkészítésük menete.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, földrajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A fazekasság nyersanyagai *24 óra*

A fazekasság kialakulásának földrajzi okai, alapanyagok lelőhelyei, azok kialakulásának miértje, menete. A Kárpát-medence területén található agyag és egyéb alapanyagok lelőhelyei. Az agyagbányák fajtái, az agyag kitermelésének módjai. Az egyéb alapanyagok – engóbok, mázak, oxidok – keletkezése, kitermelése. Az alapanyagok használati lehetőségei

10.3.2. A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik *24 óra*

A népi fazekasság alapvető nyersanyagainak csoportosítása.
Az agyag lelőhely és szennyeződés szerinti csoportosítása, tulajdonságaik. Az engóbok, a mázak, azok tulajdonságaik. A színező anyagok csoportosítása, a fém-oxidok.

10.3.3. A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása *4 óra*

A természetes és mesterséges színező anyagok. Az agyag tulajdonságainak módosítási lehetőségei, az agyaghoz keverhető anyagok. A mázak tulajdonságai, azok viszkozitásának, tapadásának, olvadáspontjának változtathatósága.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

10.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy 212 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének az alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése és megrajzolása, műhelyrajz készítés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon. A motívumok világának és a népi fazekasság szimbolikájának ismerete, helyén való alkalmazása. A díszítőmotívumok megrajzolása a technikák ismeretében.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz, néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai *18 óra*

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

11.3.2. Műhelyrajz készítése *28 óra*

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

11.3.3. Motívumok megrajzolása *78 óra*

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

11.3.4. Díszítőtechnikák *88 óra*

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár.

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Fazekas néprajz tantárgy 158 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai változásainak megismerése. A Kárpát-medence nagy tájegységeinek jellemző stílusjegyeinek és formakincsének megismerése, technológiai áttekintés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. A fazekasság kialakulásának története *16 óra*

A fazekasság létrejöttének történelmi, földrajzi és társadalmi okai, lehetőségei.

12.3.2. A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban *20 óra*

A fazekasság technológiai és stílusbeli változásainak áttekintése, megismerése és módosulása a történelem során. A fazekasság fejlődése a Kárpát-medencében az őskortól napjainkig.

12.3.3. A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *32 óra*

A dunántúli fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a dunántúli edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.4. A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *32 óra*

A felvidéki fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a felvidéki edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.5. Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *36 óra*

Az alföldi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az alföldi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.6. Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *22 óra*

Az erdélyi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az erdélyi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár, múzeum, helytörténeti- és magángyűjtemények

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		

1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy 1588 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság gyakorlati alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi kézműves fazekasság alapanyagainak és technológiájának, a fizikai és kémiai folyamtok alapvető megismerése, a fazekaskorong és az egyéb eszközök szabályszerű használata. A forma és a funkció alapvető elvének ismerete és figyelembe vétele. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A népi fazekasság edénykészítési

munkafolyamatának sorrendi meghatározása, alkalmazása. A népi fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása a fazekas munkákon, mázazása, zsengélő és mázas égetése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz, fizika, kémia

13.3. Témakörök

13.3.1. A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései

72 óra

A fazekas munkák elkészítése során használatos alapanyagok tulajdonságai, felhasználási területük, szempontjaik. Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A forma és nyersanyag, a forma és funkció összefüggéseinek felismerése és alkalmazása.

13.3.2. Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

144 óra

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

13.3.3. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka *294 óra*

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.4. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzómunka *258 óra*

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence korsós központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.5. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák

256 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása. A megkorongozott agyagedény retusálása, fülezése, földfestékkel való festése, egyéb díszítési lehetőségeinek ismerete és alkalmazása.

13.3.6. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások *192 óra*

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása. A mesterség bravúros edényeinek elkészítési technológiáinak ismerete (miska kancsó, csali kancsó, stb.).

13.3.7. Az edények engóbozása és mázazása *186 óra*

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

13.3.8. Az égetés *186 óra*

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely, gyakorlati műhely

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezet kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Képek, filmek, helyszíni bemutatás
1.4.	házi feladat	x			gyakorlás

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
3.1.	Műveletek gyakorlása	x			fazekaskorongok
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		fazekaskorongok

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10687-Fazekasság	**Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat**
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
	Műhelyrajz készítése
	Motívumok megrajzolása
	Díszítőtechnikák
	Fazekas szakmai gyakorlat
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
	Az edények engóbozása és mázazása
	Az égetés

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése
A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása
A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák
A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

Az égetés
A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása

5.61.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(FAZEKAS SZAKMAIRÁNY)
szakképesítéshez
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Fazekas)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 4

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

A 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra, a 11. évfolyamot követően 105 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Szakmai előképzettség: -

Előírt gyakorlat: -

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai

előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.
Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.
Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.
Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül,

például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. **Szubjektív tényezők**
   - A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
   - A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
   - A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
   - A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
   - Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást

gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."
   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."
   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."
   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."
   „Mindig fejezd be a feladatod."
   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."
   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."
   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.
4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az

együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.

6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik

megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.
- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.
- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.
- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.
- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.
- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. A szakképesítés óraterve sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű oktatására

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3459** óra (756+70+756+105+756+105+651+54+72+72+62) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2		
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	0,5			1			1					
	Általános néprajz	1			1			1					
	Rajz gyakorlatok		1			1			1				
	Népi kézműves szakmai alapismeretek			70			105	1		105	1		
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing							1			0,5		
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	2			2			1					
	Fazekas anyagismeret	2			1								
	Fazekas rajz gyakorlat		2			2			1				
	Fazekas néprajz	2			2			1			2		
	Fazekas szakmai gyakorlat		10			11			13			15	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6	15	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4
	Munkahelyek kialakítása	2											2
	Munkavégzés személyi feltételei	2											2
	Munkaeszközök biztonsága	4											4
	Munkakörnyezeti hatások	4											4
	Munkavédelmi jogi ismeretek	2											2
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**15,5**		**15,5**
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										3,5		3,5
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**62**		**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		10
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		10
	Nyelvi készségfejlesztés										20		20
	Munkavállalói szókincs										22		22
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**18**			**36**			**36**					**90**
	Egyetemes művészettörténet	*9*			*18*			*18*					*45*
	Magyar művészettörténet	*9*			*18*			*18*					*45*
	Általános néprajz	**36**			**36**			**36**					**108**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*			*12*					*36*
	Folklór	*8*			*8*			*8*					*24*
	Ünnepkörök, szokások	*8*			*8*			*8*					*24*
	Tájegységek néprajza	*8*			*8*			*8*					*24*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**36**				**108**
	Színtan		*6*			*6*			*6*				*18*
	Ornamentika		*12*			*12*			*12*				*36*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*12*				*36*
	Térábrázolás		*6*			*6*			*6*				*18*

	Népi kézműves szakmai alapismeretek							**36**			**31**		**67**
	Mesterség-bemutató, vásár							*12*			*8*		*20*
	Szakmai előmenetel							*8*			*8*		*16*
	Zsűriztetés							*8*			*8*		*16*
	Szakmai fórumok							*8*			*7*		*15*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing							**36**			**15,5**		**51,5**
	Népi kézműves marketing alapjai							*18*			*8*		*26*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							*18*			*7,5*		*25,5*
10687-12 Fazekasság	**Fazekas szakmai ismeretek**	**72**			**72**			**36**					**180**
	A fazekasság technológiájának alapjai	*8*											*8*
	A fazekasság eszközei	*8*											*8*
	A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	*4*											*4*
	A korongozás fogásainak elméleti alapjai	*16*			*24*			*10*					*50*
	A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	*12*			*24*			*9*					*45*
	A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	*12*			*12*			*10*					*34*
	A fazekas termékek első és mázas égetése	*8*			*8*			*4*					*20*
	A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	*4*			*4*			*3*					*11*
	Fazekas anyagismeret	**72**			**36**								**108**
	A fazekasság nyersanyagai	*24*			*12*								*36*
	A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	*24*			*12*								*36*
	A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	*24*			*12*								*36*
	Fazekas rajz gyakorlat		**72**			**72**			**36**				**180**
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai		*12*			*6*							*18*
	Műhelyrajz készítése		*12*			*6*							*18*
	Motívumok megrajzolása		*24*			*24*			*18*				*66*
	Díszítőtechnikák		*24*			*36*			*18*				*78*
	Fazekas néprajz	**72**			**72**			**36**			**62**		**242**
	A fazekasság kialakulásának története	*12*			*4*			*2*					*18*
	A Kárpát-medence fazekas technikáinak fejlődése	*12*			*4*			*2*					*18*
	A Dunántúl fazekas központjai	*12*			*16*			*8*			*14*		*50*
	A Felvidék fazekas központjai	*12*			*16*			*8*			*16*		*52*

	Az Alföld fazekas központjai	*12*			*16*			*8*			*16*		*52*
	Erdély fazekas központjai	*12*			*16*			*8*			*16*		*52*
	Fazekas szakmai gyakorlat		**360**			**396**			**468**			**465**	**1689**
	A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései		*72*										*72*
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata		*72*			*72*							*144*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka		*72*			*90*			*72*			*36*	*270*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka		*36*			*90*			*72*			*108*	*306*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák		*48*			*72*			*72*			*72*	*264*
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások		*24*			*24*			*72*			*72*	*192*
	Az edények engóbozása és mázazása		*18*			*24*			*108*			*105*	*255*
	Az égetés		*18*			*24*			*72*			*72*	*186*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**186**	**465**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		942/29,4%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2257/70,6%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x

Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy óra 18

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *2 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei ***2 óra***

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága **4 *óra***

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások **4 óra**

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek **2 óra**

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2 *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 15,5óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő-piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség 3,5 *óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

33.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

33.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

33.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *20 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

33.3.4. Munkavállalói szókincs 22 *óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet	Általános néprajz	Rajz gyakorlat	Népi kézműves szakmai alapismeretek	Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing
FELADATOK					
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	x			
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot	x	x	x		
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét	x			x	
Kialakítja, berendezi műhelyét, műhelygalériáját				x	x
Kialakítja és kezeli raktárát				x	x
Hagyományőrző rendezvényeket látogat				x	
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz		x	x	x	
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik		x	x	x	
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x	
Vállalkozást indít és működtet				x	x
Üzleti tervet készít					x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít				x	x
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki					x
Kialakítja értékesítési csatornáit				x	x
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről				x	
Garanciát vállal munkájára				x	x
Gondoskodik a biztonságos raktározásról				x	
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal				x	
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)		x	x		
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről					x
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt			x		x
SZAKMAI ISMERETEK					
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x				
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x			
Népművészet, néprajz alapjai		x	x		
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x		x		
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai		x			

Jelentős bemutatók, pályázatok				x	
A zsűriztetés lehetőségei				x	x
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja					
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása		x	x	x	x
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai				x	x
Vállalkozási formák					x
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai					x
Piackutatás és marketing alapjai					x
Saját vállalkozás bemutatása					x
Költségkalkuláció, árképzés					x
Üzleti terv SWOT analízis készítése					x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x		
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei					x
Szerzői jog szabályai				x	x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések				x	
Szerszámok, munkaeszközök				x	
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei				x	
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai					x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	x				
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése			x		
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete			x		
Zsűriztetés szabályainak ismeret				x	
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete				x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Megbízhatóság				x	
Szorgalom				x	
Precizitás	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő készség				x	x
Prezentációs készség				x	x
Konfliktusmegoldó készség				x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyükön való alkalmazása				x	x
Tervezés			x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x

4. Művészettörténet 90 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *45 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet 45 *óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, múzeum

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítés tárgyról		x		

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek, képes albumok, tárgyak bemutatása, tapintása, makettek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz 108 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz *36 óra*

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór *24 óra*

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások *24 óra*

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza 24 *óra*

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői

Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Múzeumi, tájházi tárgyak, azok tapintása, vetítések, makettek
1.7.	házi feladat	x			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.6. A tantárgy értékelésének módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat 108 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja
A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan ***18 óra***
A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika ***36 óra***
Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *36 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *18 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, szaktanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló**				

	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítés tárgyról		x		

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek, képes albumok, különböző texturával rendelkező anyagok színek mellé rendelése, tárgyak bemutatása, tapintása, makettek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek 67 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterség-bemutató, vásár *20óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel *16 óra*

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés *16 óra*

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok *15 óra*

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége

Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		

	szövegfeldolgozás				
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 51,5 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai 26 *óra*

Termék, termékpolitika - piackutatás, vásárok, ajándéktárgyak, termékkatalógus, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása
Árpolitika, árképzés
Értékesítési politika, lehetséges értékesítési formák
Kommunikáció - reklám - logó, cégér, csomagolás, honlap készítés

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek 25,5 *óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formái, a vállalkozások létrehozásának, működtetésének gazdasági, jogi szabályai
Pénzügyi, finanszírozási terv
Stratégiai elemzés, célkitűzés
Üzleti tervezés
A vállalkozás kockázatai
Pénzügyi, finanszírozási terv készítése
Költségszámítás
A vállalkozások adózása

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák, vásárok.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promóciós anyagairól, honlapok		x	x	

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek, elbeszélések
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10687-12 azonosító számú,

Fazekasság
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10687-12 azonosító számú, Fazekasság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	Fazekas anyag-ismeret	Fazekas szakmai rajz, díszítő-technikák gyakorlat	Fazekas szakmai néprajz	Fazekas szakmai gyakorlat
FELADATOK					
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x	x		x
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x		x	x	x
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x	x		x	x
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x		x	x	x
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x	x	x	x	x
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését		x	x	x	x
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket	x	x			x
Cserépedényt készít	x	x		x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseihez előkészíti	x	x			
Nyers retusálást végez, fülez, földfestékkel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján	x	x	x	x	x
A kész agyagedényt megszárítja, majd kiégeti	x				x
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszor is kiégeti	x	x	x	x	x
Minőségi ellenőrzést végez	x		x		x
Csomagolja, értékesíti a készterméket	x				
Törekszik minőségi munkavégzésre	x				
Betartja a munkavédelmi előírásokat	x	x			
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése				x	
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig				x	
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig				x	
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra	x		x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és	x			x	x

használata					
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása	x				
A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x			x
A balesetmentes munkavégzés biztosítása	x	x			x
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk					
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése			x		
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése	x		x	x	
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése			x		
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban	x		x	x	x
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai		x			
A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai		x			x
A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése		x			x
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok		x			x
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása		x			x
A technológiai folyamatok előkészítése	x	x	x		x
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása	x				
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása	x				
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata	x		x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása	x				x
A fazekaskorong használata	x				x
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázas) égetés előtti díszítése	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekas munkák második (mázas) égetése	x	x		x	x
A befejező munkálatok elvégzés	x			x	x
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése	x	x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Látványrajz készítése			x	x	
Műhely-, kivitelezési rajz készítése			x	x	
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése	x		x	x	
Szabadkézi rajzolás	x		x	x	
Szakmai eszközök és berendezések használata	x		x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Elhivatottság, elkötelezettség				x	
Állóképesség	x			x	

Fejlődőképesség, önfejlesztés	x		x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Motiválhatóság		x		x	x
Kompromisszumkészség		x			
Rugalmasság		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x		x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x		x		x

9. Fazekas szakmai ismeretek 180 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A munkafolyamatok műveletekre való bontásának képessége. A korongozás eszközeinek ismerete, valamint az alapvető fogások a korongozásban. Az alapvető díszítési technikák ismerete és helyén való alkalmazása, és annak módja. Az égetési és mázazási folyamtok elméletének elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, rajz

9.3. Témakörök

9.3.1. A fazekasság technológiájának alapjai *8 óra*

A fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai, technológiai változásának okai.

Az európai és a Kárpát-medencei fazekasság technológiai és stílusbeli változásának áttekintése, megismerése és módosulásainak története.

9.3.2. A fazekasság eszközei *8 óra*

A népi fazekasság alapvető eszközeinek története, megismerése és azok szabályszerű használata, a szakszerűség alapelveinek ismerete. A különböző fajtájú fazekaskorongok használatának szabályai.

9.3.3. A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai *4 óra*

A fazekaskorong fejlődésének lépései, azok használata európai viszonylatban. A fazekaskorong fajtáji, azok használata, előnyei, hátrányai.

9.3.4. A korongozás fogásainak elméleti alapjai *50 óra*

A népi fazekasság eszközeinek és technikájának szabályszerű használata, a szakszerűség elveinek ismerete. A népi fazekasság alapanyagainak ismerete, kiválasztása, előkészítése. Az agyag középre fogása a korongon. Az edényfal felhúzása, vékonyítása. Az agyagedény elkészítésének alapvető fogásai. Az edény levétele a korongról.

9.3.5. A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai *45 óra*

Az egyes munkafázisok sorrendjének meghatározása, a munkafolyamatok műveletekre bontása. Az elkészült edény nyers retusálása, tisztítása, esztergálása, szivacsolása. Az edények biztonságos szikkasztása, szárítása.

Az alapvető díszítési technikák ismerete és alkalmazásának módja.

9.3.6. A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája *34 óra*

A népi fazekasság hagyományainak ismeretében az egyszer égetett agyagedényeket szükség esetén mázzal díszíti ismerve azok hagyományait, és alkalmazásának lehetőségeit, technológiáját. A mázazás menetének munkafázisai, technológiája. A mázak tulajdonságainak ismerete.

9.3.7. A fazekas termékek első és mázas égetése *20óra*

Az égetés fajtái, az égetéshez szükséges eszközök, alapanyagok ismerete. Az első, vagy cserépre égetés (zsengélés) elemeinek ismerete, folyamata, kémiai és fizikai tulajdonságai. Az agyagedény tulajdonságainak változása az első égetés során. A zsengélés és a mázas égetés közötti jelentős különbségek ismerete. A mázas égetés elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása.

9.3.8. A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete ***11 óra***

A fazekas edények elkészítésének, a technológiai folyamatának értékelése. Az égetés utáni minőség-ellenőrzés Az égetési hibák javítási lehetőségei, azok alapvető ismeretei. Az kész edények raktározása, csomagolása, szállítása

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók/tárgyak		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók/eredeti tárgyak, azok másolatai		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói/tárgyak		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók/kiállítások/tapintható tárlatok		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek, tárgyak
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Fazekas anyagismeret 108 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete, azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A népi fazekasságban használatos legfontosabb alapanyagok ismerete, azok fajtái, tulajdonságai. Szükség esetén a tulajdonságaik módosításának lehetőségei és módjai. Az alapanyagok beszerzési lehetőségei, előkészítésük menete.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, földrajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A fazekasság nyersanyagai *36 óra*

A fazekasság kialakulásának földrajzi okai, alapanyagok lelőhelyei, azok kialakulásának miértje, menete. A Kárpát-medence területén található agyag és egyéb alapanyagok lelőhelyei. Az agyagbányák fajtái, az agyag kitermelésének módjai. Az egyéb alapanyagok – engóbok, mázak, oxidok – keletkezése, kitermelése. Az alapanyagok használati lehetőségei

10.3.2. A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik 36 *óra*

A népi fazekasság alapvető nyersanyagainak csoportosítása.

Az agyag lelőhely és szennyeződés szerinti csoportosítása, tulajdonságaik. Az engóbok, a mázak, azok tulajdonságaik. A színező anyagok csoportosítása, a fém-oxidok.

10.3.3. A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása *36 óra*

A természetes és mesterséges színező anyagok. Az agyag tulajdonságainak módosítási lehetőségei, az agyaghoz keverhető anyagok. A mázak tulajdonságai, azok viszkozitásának, tapadásának, olvadáspontjának változtathatósága.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók/tárgyak		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók/eredeti tárgyak, azok másolatai		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói/tárgyak		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók/kiállítások/tapintható tárlatok		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek, tárgyak
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Fazekas rajz gyakorlat 180 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének az alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése és megrajzolása, műhelyrajz készítés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon. A motívumok világának és a népi fazekasság szimbolikájának ismerete, helyén való alkalmazása. A díszítőmotívumok megrajzolása a technikák ismeretében.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz, néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai *18 óra*

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

11.3.2. Műhelyrajz készítése *18 óra*

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajz készítés. Műhelyrajz szerkesztés.

11.3.3. Motívumok megrajzolása *66 óra*

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés

11.3.4. Díszítőtechnikák *78 óra*

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár.

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók/tárgyak		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók/eredeti tárgyak, azok másolatai		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói/tárgyak		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók/kiállítások/tapintható tárlatok		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek, tárgyak
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Fazekas néprajz 242 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai változásainak megismerése. A Kárpát-medence nagy tájegységeinek jellemző stílusjegyeinek és formakincsének megismerése, technológiai áttekintés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. A fazekasság kialakulásának története *18 óra*

A fazekasság létrejöttének történelmi, földrajzi és társadalmi okai, lehetőségei.

12.3.2. A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban *18 óra*

A fazekasság technológiai és stílusbeli változásainak áttekintése, megismerése és módosulása a történelem során. A fazekasság fejlődése a Kárpát-medencében az őskortól napjainkig.

12.3.3. A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *50 óra*

A dunántúli fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a dunántúli edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.4. A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig **52** *óra*

A felvidéki fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a felvidéki edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.5. Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *52 óra*

Az alföldi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az alföldi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.6. Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig *52 óra*

Az erdélyi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése.

A forma és a funkció összhangja az erdélyi edényeken, azok jellemző forma és

motívumkincsei.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, műhely, könyvtár, múzeum, helytörténeti- és magángyűjtemények

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Tárgyakról készült fotók/tárgyak		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók/eredeti tárgyak, azok másolatai		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói/tárgyak		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók/kiállítások/tapintható tárlatok		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység szervezeti	Alkalmazandó eszközök és

	módszer neve	kerete			felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek, tárgyak
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Fazekas szakmai gyakorlat 1689 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság gyakorlati alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi kézműves fazekasság alapanyagainak és technológiájának, a fizikai és kémiai folyamtok alapvető megismerése, a fazekaskorong és az egyéb eszközök szabályszerű használata. A forma és a funkció alapvető elvének ismerete és figyelembe vétele. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A népi fazekasság edénykészítési munkafolyamatának sorrendi meghatározása, alkalmazása. A népi fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása a fazekas munkákon, mázazása, zsengélő és mázas égetése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz, fizika, kémia

13.3. Témakörök

13.3.1. A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései

72 óra

A fazekas munkák elkészítése során használatos alapanyagok tulajdonságai, felhasználási területük, szempontjaik. Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A forma és nyersanyag, a forma és funkció összefüggéseinek felismerése és alkalmazása.

13.3.2. Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

144 óra

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata.

A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

13.3.3. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka

270 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.4. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka

306 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence korsós központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.5. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák

264 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A megkorongozott agyagedény retusálása, fülezése, földfestékkel való festése, egyéb díszítési lehetőségeinek ismerete és alkalmazása.

13.3.6. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások

192 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A mesterség bravúros edényeinek elkészítési technológiáinak ismerete (miskakancsó, csali kancsó stb.

13.3.7. Az edények engóbozása és mázazása ***255 óra***

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

13.3.8. Az égetés ***186 óra***

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely, gyakorlati műhely

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
3.1.	Műveletek gyakorlása	x			fazekaskorongok
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		fazekaskorongok

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Képek, filmek, helyszíni bemutatás
1.4.	házi feladat	x			gyakorlás

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10687-12 Fazekasság	**Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat**
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
	Műhelyrajz készítése Témakör
	Motívumok megrajzolása
	Díszítőtechnikák
	Fazekas szakmai gyakorlat
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
	Az edények engóbozása és mázazása
	Az égetés

Az 1/9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése
A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása
A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.
Díszítőtechnikák

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

Az égetés
A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

Az 2/10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése
A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés

gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása
A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák
A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

Az égetés
A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

Az 3/11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy
Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése
A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása
A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák
A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása
A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

Az égetés
A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

5.62.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(GYÉKÉNY-, SZALMA- ÉS CSUHÉTÁRGYKÉSZÍTŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása

audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)

- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)

- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés

- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több,

mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat

kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb,

elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.

- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1		70	1		105	1		105	1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1			1			1			1	
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek	1,5			1			1			1	
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz	2			2			2			1	
	Gyékény-, szalma - és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat		11			11			12			12,5
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat		1			2			1			1
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**			**70**			**105**			**105**	**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*

	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							*36*			*32*		*68*
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	**Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek**	**54**			**36**			**36**			**32**		**158**
	A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	*12*			*6*			*4*			*4*		*26*
	Különböző gyékény megmunkálási ismeretek				*12*			*6*			*8*		*26*
	A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek				*8*			*6*			*6*		*20*
	A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete				*6*			*8*			*6*		*20*
	Különböző szalma megmunkálási ismeretek				*4*			*8*			*6*		*18*
	A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek							*4*			*6*		*10*
	A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	*12*											*12*
	Különböző csuhé megmunkálási ismeretek	*18*											*18*
	A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	*12*											*12*
	Gyékény, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz	**72**			**72**			**72**			**32**		**248**
	Gyékényfeldolgozás a múltban	*16*			*18*								*34*
	A gyékénymunkák Kárpát-medencei táji, etnikai hagyományai				*30*			*10*			*8*		*48*
	Híres gyékényfeldolgozó központok, mesterek				*18*			*6*					*24*
	A szalmafeldolgozás kezdetei				*6*			*16*			*8*		*30*
	A szalmamegmunkálás a Kárpát-medencében							*22*			*10*		*32*
	Híres szalmafeldolgozó központok, mesterek							*18*			*6*		*24*
	A kukorica megjelenése, a csuhé megmunkálás kezdetei	*22*											*22*
	Csuhémegmunkálás a Kárpát-medencében	*16*											*16*
	Csuhéfeldolgozó központok, háziipar	*18*											*18*

	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat		**396**			**396**			**432**			**400**	**1624**
	A gyékény alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése		*40*			*120*			*60*				*220*
	A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés		*20*			*80*			*80*			*80*	*260*
	Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál		*56*			*40*			*30*			*30*	*156*
	A szalma alapanyag és eszközök kiválasztása és előkészítése					*80*			*40*			*50*	*170*
	A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés					*76*			*80*			*60*	*216*
	Szegések, fülek, befejező műveletek szalmamunkáknál								*80*			*60*	*140*
	A csuhé alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése		*60*						*10*			*40*	*110*
	A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás		*160*						*42*			*40*	*242*
	Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál		*60*						*10*			*40*	*110*
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat		**36**			**72**			**36**			**32**	**176**
	Gyékénymunkák látvány és műhelyrajza, méretezés		*6*			*10*						*6*	*22*
	Gyékénymunkák mintarajzai					*14*						*4*	*18*
	Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció					*14*			*6*				*20*
	A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés					*14*			*8*				*22*
	A szalmamunkák mintarajzai					*14*			*12*				*26*
	A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció					*6*			*6*				*12*
	A csuhémunkák látvány, és műhelyrajzai, méretezés		*12*									*8*	*20*
	A csuhémunkák mintarajzai		*12*									*8*	*20*
	A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció		*6*									*6*	*12*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a

táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	

MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás.
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek ***4 óra***

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1 A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy **72 óra**

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence

tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***
Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***
Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***
Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***
A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*
Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	

1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot

Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				

4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, rkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.

Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség, Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10688-12 azonosító számú,

Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10688-12 azonosító számú, Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek								
	A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző gyékény megmunkálási ismeretek	A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző szalma megmunkálási ismeretek	A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző csuhé megmunkálási ismeretek	A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek
FELADATOK									
Hazai gyékényből használati, vagy ajándéktárgyakat készít	x								
Tanulmányozza az általa készített tervdokumentációt	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az anyagokat és szerszámokat kiválasztja és előkészíti	x								
Gyékénykötésre, fonásra /zsinórkötés, szövés, spirálkötés/ alkalmassá teszi az anyagot	x								
A tervnek megfelelő technikával a megfelelő formára, sablonra vagy vázra készíti el a tárgyat		x							
A kivitelezett formához esztétikai és tartóssági szempontok alapján szegési, eldolgozási,és fülezési módot alkalmaz			x						
Letisztázza a késztermék felületét			x						
Hazai fonásra alkalmas gabonából szalma alapanyagú használati és dísztárgyakat készít				x					
Előkészíti a szerszámokat, eszközöket és anyagokat				x					
A fonási technikákra /laposfonások, spiráltechnika aratódísz fonások/ készítésére alkalmassá teszi az alapanyagot				x					
A terv szerint valamelyik fonási technika alkalmazásával elkészíti az előállításhoz szükséges fonat mennyiséget, /szatyrok, kalapok, faliszőnyegek /esetében.					x				
Kézzel, vagy speciális géppel összeállítja megfelelő formát					x				

Igény esetén díszítést alkalmaz						x			
A tárgy funkciójától függően megfelelő szegést és fület készít						x			
Az aratódísz összeállítási módjait ismeri						x			
letisztázza a késztermék felületét						x			
Kézzel vagy géppel formára igazítja a tárgyakat						x			
Hazai csuhéból használati és ajándéktárgyakat készít							x		
Előkészíti a szerszámokat, eszközöket, az alapanyagot							x		
A terv alapján elkészíti, vagy elkészítteti a munkához szükséges sablont, formát, vázat							x		
Megmunkálásra alkalmassá tesz i a kukorica termésének a felleveleit,a csuhét							x		
Alkalmazza a sodratok készítésének technikáját, a fűzések rendszerét, a csomózást,a több ágú fonást								x	
Esztétikai szempontokat figyelembe véve díszítést alkalmaz.								x	
Funkciónak megfelelő szegést, fület, fogót készít /szatyrok, tárolók esetében/									x
Letisztázza, indokolt esetben átmossa a késztermék felületét									x
SZAKMAI ISMERETEK									
A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete				x	x				
Európai és Kárpát-medencei szálasanyag megmunkálási technikák				x	x				
Különböző korok tárgykészítő kultúrája				x	x				
A Kárpát-medencei táji etnikai tagozódása szerinti feldolgozási technikák			x	x					
A parasztspecialisták szakmai sajátosságai				x	x				
A kivitelezési és műhelyrajz alapjai		x			x			x	
A technológiai folyamatok megtervezése	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A szálasanyagok megmunkálása során használt alapanyagok csoportosítása	x			x			x		
Az alapanyagok mennyiségének kiszámítása az adott termékhez	x			x			x		
Az alapanyag kiválasztása előkészítése	x			x			x		
Kéziszerszámok, eszközök, segédanyagok kiválasztása, szabályszerű alkalmazása	x			x			x		
A megmunkálási technikák meghatározása alkalmazása		x			x			x	
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban		x			x			x	
A gyékény gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje		x							
A szalma gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje					x				
A csuhé gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje								x	
Befejező munkálatok végzése			x			x			x
Csomagolási, tárolási feladatok végzése			x			x			x
A kész gyékény, szalma, és csuhétárgyak javításának elméleti és gyakorlati ismerete			x			x			x
Munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dokumentálás	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Műhely és kivitelezési rajz olvasása, értelmezése		x	x		x	x		x	x
Alapanyagok és azok minőségének felismerése	x			x			x		
Eszközök szerszámok rendeltetésszerű használata	x			x			x		
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A gyékény, szalma csuhéfonás technikáinak szabályszerű alkalmazása		x	x		x	x		x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság elkötelezettség						x	x	x	x
Kitartás							x	x	x
Monotónia tűrés							x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Konszenzus készség							x	x	x
Motiválhatóság							x	x	x
Visszacsatolási készség							x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Áttekintő képesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x			x			x	
Módszeres munkavégzés							x	x	x

9. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek tantárgy 158 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja:

A tanuló képes legyen a gyékény, szalma, és csuhémunkák anyag és eszközismerete birtokában megfelelő műhelyt kialakítani, és önálló munkát végezni. Ismerje a gyékény, szalma, csuhé alapanyagok tulajdonságait, beszerzésének lehetőségeit. Tisztában legyen a munkához szükséges eszközök, szerszámok rendeltetésszerű használatával, beszerzési lehetőségeivel. A megmunkálási, javítási, befejezési munkálatok elméleti elsajátításával alkalmas legyen a munka megszervezésére, gyakorlati elvégzésére.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Biológia
Földrajz
Történelem,
Matematika

9.3. Témakörök

9.3.1. A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete *26 óra*

A gyékény növény lelőhelye
Beszerzési lehetőségei, gyűjtése
Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint
Eszközök, szerszámok: gyékénytű, sablonok, szövőkeretek ismerete
Az eszközök mérete, anyaga, formája
Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei
Különböző munkafolyamatokhoz illeszkedő eszköz és szerszámigény
Segédanyagok

9.3.2. Különböző gyékény megmunkálási ismeretek *26 óra*

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
Spiráltechnika anyag és szerszámigénye
Zsinórkötés anyag, sablon, és szerszámigénye
Gyékényszövés anyag, szövőkeret és szerszámigénye
Bútorbekötés anyag, szerszám és vázigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.3. A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek *20 óra*

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok ismerete
Vágók, simítók
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
A szárítás módja, ideje
Javítási lehetőségek munka közben és a befejezéskor
Formára húzás
Lesimítás
Tisztítás

9.3.4. A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete *20 óra*

A gabonafélék termőterülete
A szalma beszerzési, gyűjtési lehetőségei
Kiválasztása, válogatása a feldolgozás szerint
A szalmamunkák eszköz és szerszámigénye
Tűk, hasítók, sablonok, mérete, formája, anyaga
Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei
Speciális varrógép, prés
Segédanyagok

9.3.5. Különböző szalma megmunkálási ismeretek ***18 óra***

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
A spiráltechnika anyag és eszközigénye
A lapos fonások/ szalmakalap, kosár, szatyor/ anyag és eszközigénye
Az aratódíszek anyag és eszközigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.6. A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek ***10 óra***

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok
Vágóeszközök, simítók, vasaló
Speciális prés
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
Javítási lehetőségek munka közben, és a befejezéskor
Formára húzás, vegyi anyaggal kezelés
Tisztítás, keményítés

9.3.7. A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete ***12 óra***

A kukorica termőterülete
A csuhé beszerzési, gyűjtési lehetőségei
Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint
Eszközök, sablonok, rámák, kaptafák anyaga, formája, mérete
A formák beszerzési lehetőségei
Szerszámok, speciális tűk, fogó, tömörítők beszerzési lehetősége
A szerszámok rendeltetésszerű használata
Segédanyagok, színezékek

9.3.8. Különböző csuhé megmunkálási ismeretek ***18 óra***

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
A csomózás anyag és szerszámigénye
A sodrás anyag és szerszámigénye/ kosár, papucs, szatyor/esetén
A hármas fonás anyag és szerszámigénye
A bútorbekötés eszköz,/váz/és anyagigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.9. A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek ***12 óra***

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok

Vágóeszközök, tömörítők
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
Javítási lehetőségek munka közben és befejezéskor
A szárítás módja, ideje
Letisztázás, szükség szerint vegyi anyaggal kezelés

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Szakkönyvtár

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Mintadarabok, fotók, CD, DVD szakkönyvek
1.7.	házi feladat	x			Szakkönyvek, számítógép

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x			
3.2.	Vázlat rajz készítése leírásból	x			Rajzeszközök
3.3.	Információgyűjtés –képi és rajzos	x			Szakkönyv, fénykép, számítógép, minták,

					tárgyak

9.6. A tantárgy értékelésének módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz tantárgy 248 óra

10.1. *A* tantárgy tanításának célja
A tanuló ismerje meg a fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, létrejöttüknek körülményeit, a természetföldrajzi adottságok tükrében.
A Kárpát-medencében a magyar és nemzetiségi kézművességen belül, a gyékény, szalma, és csuhé tárgykészítés táji, etnikai területén megfelelő tájékozottságot szerezzen. Ismerje a hazai fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, a hagyományos technikákat, forma, és motívumkincset. Tudjon a szálasanyagok felhasználásának kiemelkedő központjairól, a híres mesterek, parasztspecialisták tevékenységéről. Tájékozódjon a témával foglalkozó néprajzosok kutatási eredményeiről.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem
Földrajz
Biológia
Magyar
Ének-zene
Művészettörténet
Általános néprajz

10.3. Témakörök

10.3.1. Gyékényfeldolgozás a múltban ***34 óra***
A gyékény felhasználásának kezdetei
Élet, és gazdálkodás a régi vizes területeken
Vizes élőhelyek növényei
Fonatmaradványok régészeti leletekben
Gyékényfelhasználás más népek kultúrájában
Gyékényhez fűződő szokások

10.3.2. A gyékénymunkák Kárpát-medencei táji etnikai hagyományai ***48 óra***
Gyékénymunkák a Kárpát-medencében
Honfoglalás kori
Középkori emlékek
Cigány, és sváb gyékényesek
A hazai gyékénymunkák formai és technikai jellemzői
A gyékény felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

10.3.3. Híres gyékényeldolgozó központok, mesterek ***24 óra***
Vízparti népesség gyékényfelhasználása

Spirális technika elterjedése
A gyékényszövés híres központjai
A bútorbekötés központjai
Gyékényfonó /zsinórkötéssel/ falvak
A gyékényfonás mesterei, parasztspecialisták
Erdélyi gyékényesek

10.3.4. A szalmafeldolgozás kezdetei ***30 óra***
A gabonatermesztés terjedése a történelemi múltban
A szalma (gabona) mennyiségének növekedése
A szalma felhasználása más népek kultúrájában
Szalmaleletek a régészeti kutatásokban
Gabonához, szalmához fűződő szokások

10.3.5. A szalmamegmunkálás a Kárpát-medencében ***32 óra***
Szalmamunkák a Kárpát-medencében
A szárazabb területek szalmafelhasználása
Középkori szalmafelhasználás
A szalmamunkák formai és technikai jellemzői
A szalma felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

10.3.6. Híres szalmafeldolgozó központok, mesterek ***24 óra***
A spirális technika elterjedése hazánkban /szalmából/
A szalmakalap készítés múltja
A szalmafonó háziipar
Híres szalmakalap készítő műhelyek, központok
Erdélyi szalmakalaposok, szatyrosok
Aratódíszek elterjedése, hozzá fűződő szokások
Szalmás mesterek, parasztspecialisták

10.3.7. A kukorica megjelenése, a csuhémunkák kezdetei ***22 óra***
A kukorica származása
Elterjedése a világon
A csuhé felhasználása az őshazában
A csuhé felhasználása más népek kultúrájában
A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások

10.3.8. Csuhémegmunkálás a Kárpát-medencében ***16 óra***
A kukorica megjelenése hazánkban
A kukorica termesztésének körülményei
A csuhé felhasználás kezdetei a Kárpát-medencében
A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások
A csuhéfonás terjedésének okai
A csuhéfonás formai és technikai jellemzői /sodrás, fonás, csomózás/
A csuhéfonás változásai az utóbbi évtizedekben (évszázadban)

10.3.9. Csuhéfeldolgozó központok, háziipar ***18 óra***
A csuhéfonó háziipar kialakulása
Szatyrosok, kosarasok, papucsosok a falvakban

Bútorbekötés csuhéval
Határon túli erdélyi, kárpátaljai stb. csuhésok
Csuhéfonó központok Magyarországon
Csuhés mesterek, parasztspecialisták

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok
Tájházak, néprajzi gyűjtemények
Mesterek, műhelyek

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Számítógép, CD, DVD, mintadarabok, szakkönyv, fotó
1.7.	házi feladat	x			Szakkönyv, számítógép
1.8.	Tanulmányút		x		Múzeumok, tájházak, műhelyek

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x			
3.2.	Vázlatrajz készítése leírásból	x			Rajzeszközök
3.3.	Múzeumi rajzkészítés tárgyról	x	x		Rajzeszközök
3.4.	Információk gyűjtése: kép, rajz	x	x		Számítógép, CD, DVD Mintadarabok, szakkönyv, fotó
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat tantárgy 1624 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlati tantárgy során a tanulók elsajátítják az alapanyagok kiválasztását, előkészítését, mennyiségük meghatározását. Megismerik, és használni tudják a mesterség szerszámait, eszközeit. A különböző fonástechnikák, öltésmódok, szövésminták alkalmazásával képessé válnak hagyományokon alapuló tárgyak létrehozására. A formavilágot szem előtt tartva készítik a mai lakás és környezetkultúrába illeszthető XXI. századi igényeknek is megfelelő funkcionális kézműves tárgyaikat. Megtapasztalják az anyag- forma- funkció díszítmény összefüggéseit, képessé válnak igényes és önálló munkára. A munka során megismerik a műhely használatának a szabályait, valamint, a munka-és balesetvédelmi előírásait.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia
Földrajz
Matematika
Művészettörténet
Általános néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. A gyékény alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése *220 óra*

A gyékény alapanyag fajtái
A gyékény gyűjtése tárolása
A gyékény részei
A gyékény előkészítése-áztatás, hasítás, darabolás
Szerszámok, eszközök / kés, tű, sablonok, szövőráma/
Az eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.2. A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés,

zsinórkötés ***260 óra***

A gyékény megmunkálása csigavonal/spirális/ technikával
Öltésmódok, minták, szegések
Az edények formáinak változatai használat szerint
A gyékény megmunkálása szövéssel: szatyor, ponyvakészítés
A gyékény megmunkálása sablonra, formára/pl.szatyor, papucs/
A sablonra készíthető tárgyak technikai megoldásai
A sablonra készíthető tárgyak mintázata, díszítése
Az üvegbekötés módjai
Bútor-és székbekötés módszerei

11.3.3. Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál ***156 óra***

A spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél és fülkészítés, ezek változatai
A szövés befejezése, levétele a rámáról
Széleldolgozás, tisztázás
A szövött szatyor összedolgozása, kötözése
A sablonon készült termékek szegésének módjai
Fülezés többféle: fonott, sodort stb.

11.3.4. A szalma alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése

170 óra

A szalma /gabona/ fajtái
A szalma gyűjtése, tárolása
A szalma részei
A szalma előkészítése darabolás, áztatás, hasítás, vasalás
Szerszámok, eszközök /tűk, hasítók, sablonok/
Az eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.5. A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés ***216 óra***

Szalmamegmunkálás spirális technikával
Öltésmódok, formák változatai
Szalmafonatok változatai, laposfonás többágú szalmából
Szalmamegmunkálás sablonra a lapos fonatokból, fűzéssel/szatyor/
A fonatok kézi összevarrásával/ kalap, kosár/
Speciális kalapvarrógép használata
Aratódíszek fonástechnikái
Aratódísz elemeinek összeállítása

11.3.6. Szegések, fülek, befejező műveletek szalmamunkáknál ***140 óra***

A szalma spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél vagy fülkészítés, ha szükséges
A kalap összevarrása után formára igazítás, préselés
Fehérítés, enyvezés
Szatyor, kosár fülezése, tisztázása
Az aratódíszek tisztázása, akasztó készítés

11.3.7. A csuhé alapanyag, és eszközök kiválasztása, előkészítése *110 óra*

A csuhé / kukorica/ fajtái
A csuhé alapanyag gyűjtése, tárolása
A csuhé részei minőség szerint
Előkészítése válogatás, áztatás, hasítás
Fehérítés, vagy színezés
Szerszámok: tűk, horog, fogó
Eszközök: sablonok, keretek, szegek, mérőeszközök
A szerszámok, eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.8. A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás *242 óra*

A csuhé megmunkálása sodrással sablonra, kaptafára /tárolók, kosár/
Szögbeosztás, a kaptafa méretezése
A kaptafára húzás szabályai
A mintázások, fűzések rendszere
Üveg bekötése
Csuhémunkák csomózással, tű segítségével
Csuhémunkák fonással a fonatok összevarrásával,
Vagy kaptafára felhúzással
Bútor-/szék ülőlap/ befonása

11.3.9. Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál *110 óra*

A csuhémunkák szegésének típusai
A késztermék kiszárítása
Levétel a kaptafáról
Fülkészítés sodrással vagy fonással
Letisztázás, szükség esetén fehérítő lemosás /vagy. füstölés/

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Műhelylátogatás mestereknél
Vízpart
Tangazdaság

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Gyékény, szalma, csuhé kész mintadarabok képek, rajzok
1.4.	házi feladat	x			Saját szerszámok, eszközök, anyagok

1.5.	Közvetlen bemutatás a tanár által	x	x		Gyékény, szalma csuhé eszközei, szerszámai, anyagai

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Gyékény szalma és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		Gyékény, szalma, és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		Gyékény, szalma, és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		
6.2.	Geometriai mérési gyakorlat		x		Mérőeszközök
6.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		Gyékény, szalma, csuhé
6.4.	Tárgyminták azonosítása	x	x		Kész mintadarabok

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A minőségi munkavégzéshez elengedhetetlen az elkészítendő tárgyak megtervezése, amelynek a legalkalmasabb módja a rajz, a rajzos tervezés, és dokumentálás. Nem minden helyszínen/Múzeumban/ megengedett a technikai eszközök/fotó, videó/ használata, ezért a rajz alapjaival is meg kell ismertetni a tanulókat. A tárgyi rekonstrukcióknál a pontos méretezést a műhelyrajzokon jelölhetik. A tárgyak mintaelemeit, a mintázás lépéseit fázisrajzokkal ábrázolhatják. Az új formák kitalálásához grafikai eszközökkel készítsenek vázlatokat, amelyek pontosításából kialakulhatnak a végleges tervek.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Matematika
Művészettörténet

12.3. Témakörök

12.3.1. Gyékénymunkák látvány, és műhelyrajzai, méretezés ***22 óra***
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.2. Gyékénymunkák mintarajzai ***18 óra***
A spirális technika öltésrajzai
A gyékényszövés mintarajzai
A gyékényfonás minta, és fázisrajzai
A gyékénymunkák egyes elemeinek/ fülek, fogók/ ábrázolása
Minták tervezése kockás vagy milliméterpapíron

12.3.3. Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció ***20 óra***
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzai
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.3.4. A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés ***22 óra***
Szabadkézi rajz az egész tárgyról vagy részletéről
Térbeli ábrázolás a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.5. A szalmamunkák mintarajzai ***26 óra***

A spirális technika öltésrajzai
A lapos fonások mintái, fázisrajzai
A szalmamunkák egyes elemeinek/ fülek, fogók/ ábrázolása
Az aratódíszek készítésének fázisrajzai, mintarajzai

12.3.6. A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció ***12 óra***

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.3.7. A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés ***20 óra***

Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.8. A csuhémunkák mintarajzai ***20 óra***

A sodrással készült kosarak mintáinak szerkezete
A színezés rajzos ábrázolása
A minták fázisrajzai
A több ágú fonatok készítésének fázisrajzai
A csomózott kosarak mintái

12.3.9. A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció ***12 óra***

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Néprajzi gyűjtemények, kiállítások

12.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

12.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Mintadarabokról készült rajzok bemutatása táblán
1.4.	házi feladat	x			Rajzeszközök
1.5.	Vetítés, képi bemutatás rajzi feladatokról: perspektíva,		x		Számítógép, vetítő

	axonometria				

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x	x		
3.2.	Vetületi rajz készítése leírásból, és tárgyról	x	x		Rajz és mérőeszközök
3.3.	Látvány rajzkészítés tárgyról	x	x		Rajzeszközök
3.4.	Tervek, vázlatok	x			Rajzeszközök
3.5.	Minta rajzelemzés, fázisrajz	x	x		Rajzeszközök
3.6.	Dokumentáció	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	**Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat**
	A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltecnika, szövés, zsinórkötés
	Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál
	A csuhé megmunkálási műveletei. sodrás, csomózás, fonás
	Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál
	A szalma megmunkálási műveletei: spirálkötés, laposfonás, aratódísz készítés
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz
	Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
	Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció
	A csuhémunkák látvány, és műhelyrajzai, méretezés
	A csuhémunkák tervei tervdokumentáció
	A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
	A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés szakmai követelménymodul

Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés
A gyékény megmunkálása csigavonal/spirális/ technikával
Öltésmódok, minták, szegések
Az edények formáinak változatai használat szerint
A gyékény megmunkálása szövéssel: szatyor, ponyvakészítés
A gyékény megmunkálása sablonra, formára/pl. szatyor, papucs/
A sablonra készíthető tárgyak technikai megoldásai
A sablonra készíthető tárgyak mintázata, díszítése
Az üvegbekötés módjai
Bútor-és székbekötés módszerei

Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál
A spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél és fülkészítés, ezek változatai
A szövés befejezése, levétele a rámáról
Széleldolgozás, tisztázás
A szövött szatyor összedolgozása, kötözése
A sablonon készült termékek szegésének módjai
Fülezés többféle: fonott, sodort stb.

A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás
A csuhé megmunkálása sodrással sablonra, kaptafára /tárolók, kosár/
Szögbeosztás, a kaptafa méretezése
A kaptafára húzás szabályai
A mintázások, fűzések rendszere
Üveg bekötése
Csuhémunkák csomózással, tű segítségével
Csuhémunkák fonással a fonatok összevarrásával,
Vagy kaptafára felhúzással
Bútor-/szék ülőlap/ befonása

Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál
A csuhémunkák szegésének típusai
A késztermék kiszárítása
Levétel a kaptafáról
Fülkészítés sodrással vagy fonással
Letisztázás, szükség esetén fehérítő lemosás /vagy. füstölés/

A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés
Szalmamegmunkálás spirális technikával
Öltésmódok, formák változatai
Szalmafonatok változatai, laposfonás többágú szalmából
Szalmamegmunkálás sablonra a lapos fonatokból, fűzéssel/szatyor/
A fonatok kézi összevarrásával/ kalap, kosár/
Speciális kalapvarrógép használata
Aratódíszek fonástechnikái
Aratódísz elemeinek

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés szakmai követelménymodul

Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz tantárgy

Témakörök

Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás

Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzai
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról vagy részletéről
Térbeli ábrázolás a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

5.63.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(GYÉKÉNY-, SZALMA- ÉS CSUHÉTÁRGYKÉSZÍTŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
látássérültek (sl) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megnevezésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani irányelvek a látássérült tanulók oktatásához

A látássérülés meghatározása, tünetei, felosztása

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykéregben levő látóközpont tartós károsodása. A látássérülés gyógypedagógiai meghatározásához a világ legtöbb országában, így hazánkban is az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) definícióját alkalmazzák. E szerint „Látássérültnek számít az a személy, akinek vízusa (látásélessége) a jobbik szemén maximális korrekcióval kevesebb, mint 6/18 (0,33), vagy látótérszűkülete 20°, vagy szűkebb.” (WHO 1996)

A vízus, vagyis *látásélesség* a szem felbontóképességét (két egymás melletti pont megkülönböztetését) jelölő törtszám. Régebben gyakran közönséges törteket használtak, jelenleg a tizedes törtek használata lett általános. 1,0, az ép szem vízusa. Ha a személy csak 1 méterről ismeri fel a 10 méterről is felismerhető jelet, akkor vízusa 0,1.

A meghatározásban szereplő jobbik szem azt jelenti, hogy a jobban látó szem látásélessége a döntő. A gyakorlatban tehát, ha valakinek az egyik szemén a vízusa 0, de a másik szemén 0,33 feletti, akkor nem számít látássérültnek. A pedagógiai látásvizsgálat során nem is a jobbik szemmel, hanem a kétszemes látással mért érték tekinthető meghatározónak. Az optimális, maximális korrekció arra utal, hogy ez a mérés az adott személy látásélességét a számára adható legjobb szemüveggel vizsgálják. Ezek alapján, ha egy személy látásélessége 0,3 alatti, de ez szemüveggel javítható, akkor nem alkalmazható rá a látássérült kifejezés. Figyelembe kell venni, hogy szemüveggel csak a fénytörési hibák korrigálhatók, számos szembetegség van, amely esetében ez az eszköz nem használható. A látássérültek jelentős része nem hord szemüveget.

A gyógypedagógiai célú terápiában és a rehabilitációban nem lehet mereven kezelni a határértékeket. A diagnózis ismerete és figyelembe vétele elengedhetetlen feltétel. Gyakran olyan gyermekeknek vagy felnőtteknek is szüksége lehet speciális segítségre, akik a fenti kategória szoros értelmezésébe nem tartoznak bele. Ezért látássérültnek számít az a személy is, akinek a vízusa jobb, mint 0,30, de a látását veszélyeztető szembetegsége van — vagyis bizonyos fizikai megterhelés hatására romolhat az állapota —, vagy szembetegsége progrediáló. Az első esetben a gyógypedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy milyen mozgásformák okozhatnak látásromlást. A leggyakrabban ezeket a személyeket a retinaleválás veszélyezteti. Számukra nem javasoltak a nagy erőfeszítéssel járó tevékenységek, az erős hasprés, a fordított testhelyzetek. Ezen a területen az elmúlt években változott a szemészorvosok nézete. Nem korlátozzák a régebbi gyakorlat szerint automatikusan sportolásban vagy pályaválasztásban bizonyos szembetegségekkel (mint például a myopia major – súlyos fokú rövidlátás, vagy a cataracta congenita – veleszületett szürkehályog) rendelkező személyeket, hanem a döntést egyénre szabottan, a szem aktuális állapotát vizsgálva és figyelembe véve hozzák meg. Amennyiben a pedagógus látásromlást tapasztalt, vagy a tanuló jelez erre utaló tüneteket, nagyon fontos, hogy haladéktalanul szemészhez kerüljön a látássérült személy.

A látássérült személyek esetében a távoli és a közeli vízus mértéke eltérhet. Bizonyos szembetegségek a távoli látást egészen súlyosan érintik, de közelre hajolva az érintett egyén egészen apró dolgokat, betűket is lát. Ez fordítva is jelentkezhet. Ezért a tanulás és a munkavégzés optimális környezetének kialakításához mindkét információra szükség van.

A felsorolt adatok a látásélességre vonatkoznak. Az egyének látóképessége között azonos vízus mellett is nagy különbségek jelennek meg. A látóképesség meghatározásakor a látásélesség mellett a látásteljesítmény kifejezés is használatos. A látásteljesítmény tágabb értelmezésre ad lehetőséget: kifejezi a maradék látás felhasználásának képességét, amelyet befolyásol az egyén képességeinek fejlettsége, érdeklődése és tapasztalatai.
A különböző szembetegségek, öröklött, vagy szerzett elváltozások a bonyolult látószerv más-más részeit érinthetik. Ennek megfelelően más látási funkciók is sérülhetnek. A perifériás és a centrális látótér, a kontrasztérzékenység, a színlátás, a fényviszonyokhoz történő adaptáció területén jelentkező eltérések befolyásolják a meglévő látás használhatóságát a tanulási folyamatokban, a munkavégzésben és a mindennapi életben.

Perifériás látótérszűkületet sokféle szembetegség okozhat akár úgy is, hogy az éleslátás nem károsodik. Az ép perifériás látótér alul 70°, felül 50°, temporálisan (halánték felől) 90°, nazálisan (orrnyereg felől) 60°. Ha valakinek csak 10°-os a látótere, akkor azt csőlátásnak nevezik. Természetesen a körkörös látótérszűkület mellett egyéb látótér-károsodások is

lehetnek, pl. foltszerű látótérszigetek, vagy a látótér egyik felét érintő látótérkiesés. A perifériás térlátás leginkább a közlekedés-tájékozódás képességére hat negatívan. Sok esetben ezek a fiatalok hosszú fehér bottal, vagy vakvezető kutyával közlekednek, miközben vizuális úton olvashatnak és írhatnak, apró tárgyakat észrevehetnek.

A szemben a retina (látóideg-hártya) kétféle fotoreceptor biztosítja a látható fény idegi jelekké alakítását. A pálcikák kevés fényben is működnek, de felbontó képességük csekély. A csapok fényérzékenysége kicsi, csak erős fényben képesek működni, de felbontóképességük nagy, tehát biztosítják az éleslátást, valamint a színlátásért is felelősek. A retina középpontjában, az éleslátás helyén, (a maculán) helyezkednek el. A *centrális látás károsodása* azt jelenti, hogy a csapok nem működnek tökéletesen. Ezekben az esetekben az a hely, ahová a személy néz (fókuszál), nem látható, vagy nem jól látható számára, viszont ha az objektum mellé-, fölé-, vagy alánéz, akkor az inger, ha nem is túl élesen, de láthatóvá válik a pálcikák segítségével. Ilyenkor a pedagógus azt tapasztalja, hogy a tanuló nem tart szemkontaktust, nem az arcába, hanem mellénéz. Ezt semmiképp sem szabad az udvariatlanság jelének tekinteni. Ugyanez a tanuló olvasásnál, írásnál és a közeli látást igénylő tevékenységeknél is ugyanígy jár el, néha a fejét is elfordítja, tehát szokatlan pózban, kényszertartásban tartja.

A *színlátás sérülése* különböző színekre vonatkozó színtévesztést, vagy az összes színre kiterjedő színvakságot jelent, amely gyakran nem jár együtt más látási funkciók sérülésével, tehát akár ép éleslátás mellett is fennállhat. Sok ember megtanulja a szürke árnyalatai alapján beazonosítani a színeket. Ha erre a tanuló nem képes, akkor más jelzésekkel is elláthatjuk a tárgyakat, eszközöket.

A *kontrasztérzékenység sérülése* esetén a személy csak azokat a képeket, tárgyakat tudja felismerni, amelyek a hátterüktől nagymértékben eltérnek, tehát magas kontrasztúak. Legmagasabb kontrasztot a fehér alapon a fekete szín (vagy fordítva) ad, de a gyakorlatban a fekete, vagy sötétzöld – sárga színek megkülönböztetése könnyebb a látássérült tanulónak. Például a táblán sárga krétával írottakat jobban látja.
Itt érdemes megjegyezni, hogy a tábla használatakor több tényezőt is figyelembe kell venni. Fontos, hogy a tanuló közel üljön a táblához, a pedagógusok törekedjenek az áttekinthető táblaképre, a szokásosnál nagyobb betűtípust használjanak, és gondoskodjanak arról hogy jó minőségű, erős nyomot hagyó krétával, vastag vonalvezetéssel írjanak. Óriási segítséget jelen a látássérült diákoknak, ha a pedagógusok hangosan mondják is, amikor írnak.
A kontrasztlátás akár úgy is sérülhet, hogy az illetőnek a vízusa (látásélessége) magasabb, mint a látássérülés felső határértéke. Ha valaki alacsony kontrasztú ingereket nem érzékel, akkor az arcfelismerés még egészen közelről sem lehetséges számára. Gyakran a nyomtatott szöveget azért nem tudja elolvasni, mert az írás újrahasznosított papírra készült, vagy a fénymásolat rossz minőségű. Ezekben az esetekben a nagyítás nem jelent segítséget, de a kontrasztfokozásra alkalmas elektronikus nagyítókészülékek már igen. Enyhébb esetekben erősebb, esetenként egyéni helyi megvilágítás is javíthatja a tanulási lehetőségeket.

A *sötéthez való alkalmazkodás, vagy sötétadaptáció zavara* esetén a fényes, jól megvilágított helyiségből egy alacsonyabb fényerősségű helyiségbe érve a tanuló percekig nem lát semmit, sőt olyan súlyos sérülés is előfordulhat, hogy már szürkületi viszonyok között is problémái lesznek. Ezt nevezzük szürkületi vakságnak, amely a környezet adaptációjával orvosolható: akár a helyiség megvilágításával, vagy egy zseblámpa használatával a probléma enyhül.

A *fényadaptációs zavar* azt jelenti, hogy a személy számára már az átlagos fényesség is zavaró, mert káprázást okoz és nagymértékben rontja a láthatóságot. A túlzottan fényérzékeny, fotofóbiás tanuló kezével eltakarja a fényt, hunyorog, vagy teljesen behunyja a szemét. Számára nagyon fontos, hogy az osztályteremben az ablaktól távol és háttal ülhessen. A többi tanuló számára fontos a megfelelő megvilágítás, ezért a fényérzékeny személy számára az egyéni eszköz, legtöbbször a fényvédő szemüveg a megoldás. Ez enyhébb esetekben lehet napszemüveg, de szükség lehet különleges, gyakran piros színű speciális üvegre.

A *szemmozgások sérülése* leggyakrabban az önkéntelen szemtekerezgés (nystagmus) formájában jelentkezik, amely a fixálást. A szemmozgást a személy nem tudja akaratlagosan szabályozni, gyakran nem is érzékeli azt. Stressz esetén a mozgás erősödhet. A nystagmus a legritkább esetben jelentkezik önállóan, de számos, egymástól teljesen eltérő diagnózis mellett is fellép. Nem önálló kórkép, hanem a gyengénlátást kísérő tünet. Megnehezíti az egy pontra történő fixálást, elképzelhető, de nem bizonyított, hogy rontja a látásteljesítményt.

A látássérülés kifejezés több, nevelési és rehabilitációs célból eltérő igényű csoportot takar. A látássérülés felosztása országonként igen eltérő. A hazai felosztás a látássérülés 3 csoportját különbözteti meg:

1. Vakság: fényérzés nincs.

2. Aliglátás: a vízus kevesebb 0,1-nél. Három alcsoportot tartalmaz:

2.1. Fényérzékelés: a vízus nem mérhető. Halló-tapintó típusú ismeretszerzés lehetséges, de a közlekedésben-tájékozódásban a fényingerek támpontként való felhasználása segítséget nyújt.

2.2. Nagytárgy-látás: vízus < 0,04. A felső határértéken lévők különleges optikai és/vagy elektronikus eszközökkel képesek a vizuális ismeretszerzésre, a síkírás olvasására, de sokan közülük Braille-olvasók. Látásukat a mindennapi életben felhasználhatják, bár alapvetően a tapintásuk és a hallásuk segíti őket az információszerzésben, tanulásban, mindennapi életben. A vizuális illetve az auditív-taktilis ismeretszerzés választása sok tényezőn alapul, függ a környezet támogatásától, az egyéb, például a kognitív képességektől, az előzetes tapasztalatoktól, a tanuló teljes személyiségétől.

2.3. Ujjolvasás: (vízus: 0,04—0,1). Látásuk elegendő a síkírás-olvasás optikai és/vagy elektronikus segédeszközökkel történő elsajátításához, de mind az oktatásban, mind a rehabilitációban más érzékszerveikre is támaszkodnak.

3. Gyengénlátás: a vízus 0,1—0,3 közötti. A látás a vezető érzékelési csatorna, az oktatásban és a rehabilitációban is a látás maximális kihasználására kell törekedni, az auditív és taktilis információk csak kiegészítő jellegűek.

A látássérült tanulók sajátos nevelési igényei

Vak tanulók

A vakság alapvetően befolyásolja a mozgásállapotot, tájékozódási és közlekedési funkciókat, a mindennapos és a megismerő tevékenységeket. A vak tanulók nevelésének-oktatásának speciális feladata a mozgás és tájékozódás fejlesztése, a tapintásra és hallásra épített

fogalomalkotás feltételeinek megteremtése, a sérülés másodlagos kihatásainak korrekciója, ill. megelőzése. Lehetőséget kell teremteni a minél több érzékszervvel történő információszerzésre. A fogalmak tapasztalati tartalommal való megtöltése nélkül ismereteik hiányosak maradnak.

Az oktatásban sokféle speciális eszközt és módszert alkalmazunk. A kultúrtechnika speciális eszköze a hat pontból álló tapintható Braille-rendszer. A két oszlopban lévő hat pont kombinációiból állíthatók elő az egyes betűk. A pontok helyi értékét számmal jelöljük, bal oldalon találhatók felülről lefelé haladva az egyes, kettes és hármas pontok, jobb oldalon pedig a négyes, ötös és hatos. A magyar Braille-írás jellegzetessége, hogy a nagyszámú fonéma jelölésére sok szimmetrikusan elhelyezkedő pontkombinációt tartalmaz (ún. tükörképbetűk, pl. a-á, h-j, e-i, é-í, n-ny stb.) és hogy a kétjegyű betűket egy jellel ábrázolja.

A matematikában fontos eszköz a kitapintható abakusz. Ennek használata viszonylag egyszerűen elsajátítható, a vak tanulók számára a számolási feladatokban nyújt segítséget. A Braille segítségével a matematikai kifejezések lejegyzése is lehetséges, de a gyakorlatban ennek használata, visszaolvasása, értelmezése nem könnyű.

A vak tanulók információszerzésében egyre inkább preferált eszköz a számítógép és a digitális tananyag. Mostanra a legtöbb tanulónak saját laptop áll a rendelkezésére. A számítógépet alapvetően kétféle módon használják a vak emberek: auditv vagy taktilis úton. Számos beszélő, más néven képernyőolvasó program elérhető. Ezek jogtiszta használatához segítséget kérhetnek a tanulók és a pedagógusok az „Informatika a Látássérültekért” Alapítványtól. A számítógéphez Braille kijelző készülék csatlakoztatható. Ezzel valódi olvasás valósul meg. Természetesen az írás a gép billentyűzetének a segítségével valósul meg. A számítógép a pedagógusok munkáját is megkönnyíti. A tanuló munkája a képernyőn nyomon követhető, kinyomtatva értékelhető, így a pontírást nem ismerő tanárok is megfelelő információt kapnak, illetve segítséget nyújthatnak a vak diákoknak.

A tanuló tájékozódási képességének fejlesztését az erre a feladatra speciálisan kiképzett mozgás-tájékozódás trénerek végzik. Azonban minden vak embernek szüksége van bizonyos helyzetekben látó kísérőre. A segítségadás módja igen fontos, néhány alapvető technikát érdemes a látó személynek elsajátítania, hogy a balesetek még kísérés esetén is megelőzhetők legyenek:

- mielőtt a látó személy a tanulónak segítene, mondja meg a nevét, kérdezze meg, hogy valóban szüksége van-e segítségre, hova szeretne eljutni;

- kérje meg a tanulót, hogy karoljon belé, vagy fogja meg könyökét

- a kísérő egy lépéssel előbb haladjon a fiatal előtt, így mozdulataival is előre jelezheti az iránybeli változást, sose tolja maga előtt a vak személyt;

- a kísérő szóban is jelezze a felmerülő akadályokat (lépcső, járdaszegély, küszöb, padok, székek, stb.), ezek előtt egy pillanatra álljon meg;

- olyan akadály közeledtével, ahol egymás mellett nem férnének el, a kísérő könyökének hátramozgatásával irányítsa a tanulót a háta mögé;

- ülőhelyre kísérés esetén a látó személy vezesse a vak tanuló kezét az ülés támlájára, ez elegendő segítség, ne nyomja le a személyt a székre;

A szakiskolába újonnan érkező vak diáknak időre és látó segítségre van ahhoz szüksége, hogy megismerje a teret. Érdemes megmutatni, hogy hol találhatóak a különböző szaktantermek, a mosdó, vagy az étkező, ezek megtalálásához egyrészt meg kell nevezni az irányokat és a távolságot (pl. „10 méter után kell balra fordulnod, hogy a tanáriba eljuss”.). Másrészt támpontokat kell adni, melyek lehetnek akár a padló egyenetlenségei, vagy jellegzetes szagok (pl. étterem) és hangok (italautomata zúgása).

A vak tanulók számára is nagyon fontos a rendszeres testmozgás, a testnevelés órán való aktív részvétel és a különböző sportágak gyakorlása. Utóbbiak közül néhány példa, melyek kisebb módosítással vak diákok számára is végezhetőek: síkfutás (látó kísérővel, vagy hangirányítással); úszás; tandemkerékpározás; fitnesz; testépítés; túrázás.

A vizuális kultúra a vak tanulók számára nem hozzáférhető, a domborítás eljárását inkább a térképek, folyamatábrák, műszaki rajzok és algoritmusok tapinthatóvá tételében célszerű alkalmazni. Többféle domborító készüléket és eljárást alkalmazhatunk, akár a műanyagleszívásos, akár a habosító technikát.

Aliglátó és gyengénlátó tanulók

Az aliglátó és gyengénlátó gyermekek csoportja igen heterogén. A különböző látási funkciók sérülése eltérő mértékű. Ez a fejlődést különböző területeken és mértékben befolyásolja. Emellett a gyengénlátás nem minden esetben jelentkezik önmagában. Gyakori a pre- és perinatális sérülés, koraszülöttség, oxigénhiány. Időnként nehezen beazonosítható, hogy a tanuló képességstruktúrájában mit tekinthetünk oknak vagy okozatnak, másodlagos következménynek.

A kötelező tanórákon túl a tanulók számára habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások szervezésére, terápiás, felzárkóztató célú fejlesztésre van lehetőség. Ezeken a foglalkozásokon kaphat helyet a látásnevelés. A legcsekélyebb látásmaradvány segítségével is fontos információk nyerhetők a környezetről. A gyengénlátás gyermekkori fejlődésre gyakorolt hatásai leginkább a mozgás-koordináció, ezen belül, a nagymozgás-látás összerendezése és a szem-kéz koordináció terén jelentkeznek. Ezek sérülés-specifikus fejlesztése, valamint a látásnevelés speciális nevelési-oktatási feladatokat, módszereket és eszközöket igényelnek. A gyengénlátás, aliglátás elsősorban a vizuális megismerő tevékenység kialakulására hat, de befolyásolja az analizálás-szintetizálás, a képzelet, az absztrahálás, a fogalomalkotás képességét is.
A képességfejlesztés időszaka nem zárul le az általános iskola befejezésével. A tanulók számára a szakiskolákban végzett tevékenységek is fejlesztő hatásúak képességstruktúrájukra és személyiségük alakulására egyaránt. Látássérülésük miatt gyakran önértékelési problémák jelentkeznek, amelyek jelentősen csökkenhetnek, ha kompetensnek érezhetik magukat tevékenységeik során. Ehhez egyénre szabott módszerekre, és a szükséges segédeszközökre van szükségük.

A nevelésben-oktatásban használt segédeszközök többsége abban segíti a tanulót, hogy a gyengén érzékelhető, töredékes vizuális információkat felerősítse vagy egyéb érzékelési módokkal kiegészítse. Leggyakrabban használt segédeszközök a szemüvegek, távcsőszemüvegek, filteres szemüvegek, nagyítók, távcsövek és az elektronikus olvasó készülékek. Utóbbi eszközök másik neve az olvasó TV, amely lehet telepített és hordozható.

Mindkét típusnak előnye, hogy nem csak a szöveg, vagy ábra mérete növelhető velük (akár 80-szorosra is), hanem állítható a kontraszt, a színválasztás és a fényerő is. A megfelelő eszköz kiválasztása sokszor hosszabb folyamat, mert sok tényező befolyásolja a beválást. Csak akkor érdemes segédeszközt alkalmazni, ha a több haszonnal jár, mint amennyi gondot a használata okoz. A serdülőkorú fiatalok gyakran elutasítják az eszközhasználatot, akár még a szemüveget is, a kortárscsoport véleménye miatt.

A gyengénlátó tanulók olvasási tempója általában lassabb az átlagosnál, amit az olvasandó szöveg minősége nagyban befolyásol. A szövegnek megfelelő betűtípussal, mérettel és kontraszttal kell rendelkeznie. Az átlagos megfelelő betűnagyság a 14-es, vagy 16-os. Természetesen, ha a tanuló nagyítót, távcsőszemüveget, vagy elektronikus olvasókészüléket használ, akkor a méret lehet kisebb is. A legjobban olvasható betűtípus a Tahoma, vagy Arial (a talpas betűk és a dőlt betűk sokkal nehezebben olvashatóak). Befolyásoló tényező a szöveg tömörsége. Ezt a sortávolság beállításával oldhatjuk meg. A fényviszonyok nagyon fontosak minden közellátást igénylő munkánál. A fényérzékeny (fotofóbiás) gyermekek kivételével kb. 25.000 Kandelára (régebbi mértékegység szerint 1000 Luxra) van szükségük az olvasáshoz, íráshoz. Ez két-háromszorosa az átlagos iskolai vagy munkahelyi megvilágításnak. Ha a körülmények megkövetelik, egyéni megvilágítással biztosítható a szükséges fénymennyiség. A fényforrás beállításánál fontos szempont, hogy ne okozzon csillogást, káprázást, illetve, hogy ne melegítsen, mert a tanuló ezt általában a szeméhez nagyon közel alkalmazza. Praktikus a flexibilis lámpa, amelyet a tanuló a saját igényeinek megfelelően állíthat be.

Ugyanilyen fontos szempont a szöveg közelítése a szemhez. A gyengénlátó, aliglátó tanuló szinte minden esetben közelről néz. Ha folyamatosan görnyednie kell, az másodlagos gerincbetegséghez vezethet. A gerincoszlop egészségének megtartására szolgál a minden gyengénlátó, vizuális úton tanuló aliglátó tanuló számára elengedhetetlen emelhető lapú asztal, amely lehetővé teszi a több fokozatba állítást a különböző tevékenységeknél. Az ezzel végzett tevékenységeket megkönnyíti a csúszásgátló fólia, amely nem engedi leesni a taneszközöket.

Sok gyengénlátó tanuló használ speciális, nagyobb vonalközű, erősebb vonalozású, vastagabb lapú írófüzeteket, amit külön számukra gyártanak. Ezekhez határozott nyomot hagyó íróeszközök valók. Rajzoláshoz, szerkesztéshez is erőteljes nyomot hagyó ceruzák, 2B jelzésű, puha grafitok alkalmasak. Ezek azonban nem különlegesek, mindenki számára beszerezhetők.
Külön gyengénlátóknak tervezett, gyárilag előállított szemléltető eszközök hazánkban nincsenek. Az általános eszközöket ők is tudják használni, ha közelről megnézhetik, de adaptálhatók számukra némi átalakítással, színezéssel, kontúrozással.

A gyengénlátó tanulók számára az infokommunikációs eszközök használata hasonlóan nélkülözhetetlen, mint a vak diákok esetében. Különösen fontos a tízujjas gépelés használata, a szövegszerkesztés rutinszintű elsajátítása, a képernyőnagyító speciális programok ismerete. A látássérült tanulók esetében gyakori szem-kéz koordinációs zavar az oka a grafomotoros képességek gyengeségének. A kézírás kiváltható számítógéppel, segítségével jól olvasható, esztétikus, számukra is követhető írásmunkákat készítenek.

Tanulásszervezési és értékelési javaslatok

A látássérült tanuló számára nem a tanulásszervezési formák, hanem az azokban alkalmazott tevékenységek jelentik a nehézséget. Bármilyen forma keretében a beszélgetés, a verbális gondolkodási feladatok megoldása terén az ép látásúakkal teljesen egyforma esélyekkel rendelkezik. Minél több a látást, a pontos vizuális megkülönböztetést, írást és olvasást igénylő tevékenység, annál több hátrányt okoz a látássérülés. Támaszkodhatunk auditív figyelmükre, memóriájukra. Ezeknek a képességeknek a fejlesztésére érdemes fokozott figyelmet fordítani.

Ha ezekre a nehezített tevékenységekre szűkítjük le nézőpontunkat (a valóságban inkább a vegyes tevékenység a jellemző), kétségtelenül a frontális munka az, amelyben a látássérült diák legnehezebben tud egyenrangú félként részt venni. A szemléltetés tárgyát rosszabbul, vagy egyáltalán nem látja. A munkatempóját számos tényező fékezheti, a feladatvégzésében a technikai elemek lekötik energiáinak egy részét. Nem tud társai tempójával lépést tartani, kapkod, nem képes munkáját elég megfontoltan, ellenőrizve elvégezni.

Ha a pedagógus arra törekszik, hogy ezeket elkerülje, differenciált feladatokat kell adni számára. Bizonyos feladattípusok esetében elegendő lehet némileg kevesebb gyakorlás. Máskor eltérő módszerekre, eszközökre lehet szükség. Az egyénre szabott követelmények ösztönöző hatásúak az ismeretszerzésben.

A látássérült tanulók képesek kooperatív tanulási technikák használatára. A csoportmunka gyakran előnyösebb a számukra, mert kisebb a kapcsolattartás tere és a tanuló közelebb van a vizuális információkhoz. A kisebb térben sokkal könnyebben megnézheti közelről, vagy megtapogathatja a szemléltetési eszközt, vagy munkadarabot. A csoportmunka arra is kiváló alkalmat nyújt, hogy az egyes feladatokat a tanulók képességei alapján, differenciáltan ossza ki a pedagógus. Így a pontos látást igénylő feladatok helyett lehetőség van olyat választani, melyben a látássérült tanuló használhatja ép érzékszerveit, egyéb képességeit.
A társak közötti együttműködést akadályozhatja, hogy a metakommunikatív jelzések egy részét a látássérült tanuló nem érzékeli, az arcmimikát, gesztusokat és a szemkontaktust nem látja. Ezért felerősödik a verbális kommunikáció jelentősége.

Az önálló munkavégzést megkönnyíti, ha a differenciált feladatvégzés során a látássérült diák számára a pedagógusok biztosítják a tananyag sokirányú megismerését, és elegendő gyakorlási lehetőséget. Számolni kell azzal, hogy a tanuló nem kér mindig segítséget, amikor arra szüksége lenne. A tanárok fontos feladata, hogy figyelemmel kísérjék a tanulók munkáját, nyújtsanak segítséget az esetleges elakadások során, de adjanak lehetőséget az önálló ismeretszerzésre, saját problémamegoldásra is.

A látássérült tanuló értékelésénél sok esetben a pedagógusok automatikusan a szóbeli feleletet preferálják, holott a látássérült tanuló is képes lehet az írásbeli produktum elkészítésére, ha a megfelelő eszköz rendelkezésre áll (pontírógép, de ma már sokkal inkább képernyőolvasó, vagy nagyítóprogrammal ellátott számítógép, elektronikus olvasóeszköz, stb.) és ha a feladatlap nem tartalmaz olyan feladatokat, melyek vizualitást igényelnek (pl. fogalmak összekötése, ábrázoláson, képfelismerésen alapuló feladatok). De gyengénlátó diákok esetében ezek sem jelentenek problémát, ha a szükséges adaptáció megtörténik: nagyítás, nagyobb sortávolság, összekötés helyett számozás használata.

A látássérült tanulónak az írásbeli értékelés esetében gyakran többletidőre lehet szüksége, ami részben az eszközhasználatból fakad, részben a pontírásos, vagy nagyított szöveg olvasási sebességének növekedésével magyarázható. Erre a törvény lehetőséget nyújt a felvételi vagy

az érettségi vizsgák letétele során is. Ennek ismeretében pedagógus által összeállított értékelő feladatlap készítése során javasolható a mennyiségi differenciálás. Az egyes feladattípusokból kevesebbet végezzen a tanuló, úgy, hogy közben minden fontos ismeretéről számot adhasson.

Az érintett tanuló megismerése, a vele való egyeztetés nélkül nem célszerű az értékelés során használt eszközt meghatározni, hiszen lehetnek olyan egyéb szempontok, amelyeket tekintetbe kell venni (pl. gyengébb beszédkészség, vagy nehezen olvasható kézírás).

A szakértői vélemény

A látássérült tanulók tanulmányi idejük alatt és beiskolázásuk során a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Látásvizsgáló, Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye több alkalommal vizsgálja, és minden esetben szakértői véleménnyel látja el. Ez a dokumentum fontos, a gyakorlatban használható információkat ír le. A személyes és orvosi adatok mellett tartalmazza a funkcionális látásvizsgálat eredményét, illetve az erre épülő pedagógiai szükségleteket, javaslatokat.
A Látásvizsgáló szakemberei gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálatokat is végeznek. Gyakran mérnek intelligencia hányadost (IQ). Napjainkban leggyakrabban a WISC-IV tesztet használják. Nem csupán egy számértéket jelölnek, hanem részletezik a szubtesztek eredményét, illetve azt, hogy ennek mik lehetnek a pedagógiai következményei.
A szakértői vélemény a befogadó intézmény pedagógusai számára javaslatokat, tanácsokat tesz például a tanulónak az osztályban történő elhelyezése, a használható taneszközök, feladatlapok, eltérő módszerek, felmenések tekintetében. Feltünteti, hogy ezekhez a változtatásokhoz milyen törvények és jogszabályok biztosítanak lehetőséget. Kijelöli a tanuló számára a megfelelő közoktatási intézményt, és tartalmazza a kötelező felülvizsgálat időpontját.
A látássérült fiatal fogadása előtt érdemes a dokumentumot alaposan tanulmányozni.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények

A szakértői véleményt a Látásvizsgáló elküldi a szülőknek, a befogadó oktatási intézményeknek, valamint a megfelelő szakirányú egységes gyógypedagógiai módszertani intézménynek is. Esetünkben ez a Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Kollégiuma és Gyermekotthona, illetve a Gyengénlátók Általános Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, és Kollégiuma. Az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények feladata az integráltan, azaz nem speciális intézményben nevelt és oktatott sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló sérülés-specifikus megsegítése, valamint a befogadó intézmények pedagógusaiknak támogatása tanácsadással, felvilágosító programok szervezésével. Ezt a munkát integrációt segítő utazó gyógypedagógusok végzik. A gyógypedagógusok készséggel állnak az integráló iskolák, tanárok rendelkezésére, céljuk, hogy minden látássérült tanuló esetében megvalósuljon az inklúzió, a valódi, sikeres és hatékony befogadás.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
10681-12	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
Népi kézműves vállalkozás működtetése	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1			1			1			1	
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek	1,5			1			1			1	
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz	2			2			2			1	
	Gyékény-, szalma - és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat		11			11			12			12,5
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat		1			2			1			1
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**			**70**			**105**			**105**	**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*

	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							*36*			*32*		*68*
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	**Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek**	**54**			**36**			**36**			**32**		**158**
	A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	*12*			*6*			*4*			*4*		*26*
	Különböző gyékény megmunkálási ismeretek				*12*			*6*			*8*		*26*
	A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek				*8*			*6*			*6*		*20*
	A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete				*6*			*8*			*6*		*20*
	Különböző szalma megmunkálási ismeretek				*4*			*8*			*6*		*18*
	A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek							*4*			*6*		*10*
	A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	*12*											*12*
	Különböző csuhé megmunkálási ismeretek	*18*											*18*
	A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	*12*											*12*
	Gyékény, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz	**72**			**72**			**72**			**32**		**248**
	Gyékényfeldolgozás a múltban	*16*			*18*								*34*
	A gyékénymunkák Kárpát-medencei táji, etnikai hagyományai				*30*			*10*			*8*		*48*
	Híres gyékényfeldolgozó központok, mesterek				*18*			*6*					*24*
	A szalmafeldolgozás kezdetei				*6*			*16*			*8*		*30*
	A szalmamegmunkálás a Kárpát-medencében							*22*			*10*		*32*
	Híres szalmafeldolgozó központok, mesterek							*18*			*6*		*24*
	A kukorica megjelenése, a csuhé megmunkálás kezdetei	*22*											*22*
	Csuhémegmunkálás a Kárpát-medencében	*16*											*16*
	Csuhéfeldolgozó központok, háziipar	*18*											*18*

	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat		**396**			**396**			**432**			**400**	**1624**
	A gyékény alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése		*40*			*120*			*60*				*220*
	A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés		*20*			*80*			*80*			*80*	*260*
	Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál		*56*			*40*			*30*			*30*	*156*
	A szalma alapanyag és eszközök kiválasztása és előkészítése					*80*			*40*			*50*	*170*
	A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés					*76*			*80*			*60*	*216*
	Szegések, fülek, befejező műveletek szalmamunkáknál								*80*			*60*	*140*
	A csuhé alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése		*60*						*10*			*40*	*110*
	A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás		*160*						*42*			*40*	*242*
	Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál		*60*						*10*			*40*	*110*
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat		**36**			**72**			**36**			**32**	**176**
	Gyékénymunkák látvány és műhelyrajza, méretezés		*6*			*10*						*6*	*22*
	Gyékénymunkák mintarajzai					*14*						*4*	*18*
	Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció					*14*			*6*				*20*
	A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés					*14*			*8*				*22*
	A szalmamunkák mintarajzai					*14*			*12*				*26*
	A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció					*6*			*6*				*12*
	A csuhémunkák látvány, és műhelyrajzai, méretezés		*12*									*8*	*20*
	A csuhémunkák mintarajzai		*12*									*8*	*20*
	A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció		*6*									*6*	*12*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a

táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						

Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás.
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek ***4 óra***

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy **16 óra**

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1 A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön

keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			

1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A

népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	

1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák

Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		

3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, rkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.

Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség, Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			

2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10688-12 azonosító számú,

Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10688-12 azonosító számú, Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek								
	A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző gyékény megmunkálási ismeretek	A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző szalma megmunkálási ismeretek	A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző csuhé megmunkálási ismeretek	A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek
FELADATOK									
Hazai gyékényből használati, vagy ajándéktárgyakat készít	x								
Tanulmányozza az általa készített tervdokumentációt	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az anyagokat és szerszámokat kiválasztja és előkészíti	x								
Gyékénykötésre, fonásra /zsinórkötés, szövés, spirálkötés/ alkalmassá teszi az anyagot	x								
A tervnek megfelelő technikával a megfelelő formára, sablonra vagy vázra készíti el a tárgyat		x							
A kivitelezett formához esztétikai és tartóssági szempontok alapján szegési, eldolgozási,és fülezési módot alkalmaz			x						
Letisztázza a késztermék felületét			x						
Hazai fonásra alkalmas gabonából szalma alapanyagú használati és dísztárgyakat készít				x					
Előkészíti a szerszámokat, eszközöket és anyagokat				x					
A fonási technikákra /laposfonások, spiráltechnika aratódísz fonások/ készítésére alkalmassá teszi az alapanyagot				x					
A terv szerint valamelyik fonási technika alkalmazásával elkészíti az előállításhoz szükséges fonat mennyiséget, /szatyrok, kalapok, faliszőnyegek /esetében.					x				
Kézzel, vagy speciális géppel összeállítja megfelelő formát					x				

Igény esetén díszítést alkalmaz						x			
A tárgy funkciójától függően megfelelő szegést és fület készít						x			
Az aratódísz összeállítási módjait ismeri						x			
letisztázza a késztermék felületét						x			
Kézzel vagy géppel formára igazítja a tárgyakat						x			
Hazai csuhéból használati és ajándéktárgyakat készít							x		
Előkészíti a szerszámokat, eszközöket, az alapanyagot							x		
A terv alapján elkészíti, vagy elkészítteti a munkához szükséges sablont, formát, vázat							x		
Megmunkálásra alkalmassá tesz i a kukorica termésének a felleveleit,a csuhét							x		
Alkalmazza a sodratok készítésének technikáját, a fűzések rendszerét, a csomózást,a több ágú fonást								x	
Esztétikai szempontokat figyelembe véve díszítést alkalmaz.								x	
Funkciónak megfelelő szegést, fület, fogót készít /szatyrok, tárolók esetében/									x
Letisztázza, indokolt esetben átmossa a késztermék felületét									x
SZAKMAI ISMERETEK									
A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete				x	x				
Európai és Kárpát-medencei szálasanyag megmunkálási technikák				x	x				
Különböző korok tárgykészítő kultúrája				x	x				
A Kárpát-medencei táji etnikai tagozódása szerinti feldolgozási technikák			x	x					
A parasztspecialisták szakmai sajátosságai				x	x				
A kivitelezési és műhelyrajz alapjai		x			x			x	
A technológiai folyamatok megtervezése	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A szálasanyagok megmunkálása során használt alapanyagok csoportosítása	x			x			x		
Az alapanyagok mennyiségének kiszámítása az adott termékhez	x			x			x		
Az alapanyag kiválasztása előkészítése	x			x			x		
Kéziszerszámok, eszközök, segédanyagok kiválasztása, szabályszerű alkalmazása	x			x			x		
A megmunkálási technikák meghatározása alkalmazása		x			x			x	
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban		x			x			x	
A gyékény gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje		x							
A szalma gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje					x				
A csuhé gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje								x	
Befejező munkálatok végzése			x			x			x
Csomagolási, tárolási feladatok végzése			x			x			x
A kész gyékény, szalma, és csuhétárgyak javításának elméleti és gyakorlati ismerete			x			x			x
Munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dokumentálás	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Műhely és kivitelezési rajz olvasása, értelmezése		x	x		x	x		x	x
Alapanyagok és azok minőségének felismerése	x			x			x		
Eszközök szerszámok rendeltetésszerű használata	x			x			x		
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A gyékény, szalma csuhéfonás technikáinak szabályszerű alkalmazása		x	x		x	x		x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság elkötelezettség						x	x	x	x
Kitartás							x	x	x
Monotónia tűrés							x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Konszenzus készség							x	x	x
Motiválhatóság							x	x	x
Visszacsatolási készség							x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Áttekintő képesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x			x			x	
Módszeres munkavégzés							x	x	x

9. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek 158 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja:

A tanuló képes legyen a gyékény, szalma, és csuhémunkák anyag és eszközismerete birtokában megfelelő műhelyt kialakítani, és önálló munkát végezni. Ismerje a gyékény, szalma, csuhé alapanyagok tulajdonságait, beszerzésének lehetőségeit. Tisztában legyen a munkához szükséges eszközök, szerszámok rendeltetésszerű használatával, beszerzési lehetőségeivel. A megmunkálási, javítási, befejezési munkálatok elméleti elsajátításával alkalmas legyen a munka megszervezésére, gyakorlati elvégzésére.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Biológia
Földrajz
Történelem,
Matematika

9.3. Témakörök

9.3.1. A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete *26 óra*

A gyékény növény lelőhelye
Beszerzési lehetőségei, gyűjtése
Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint
Eszközök, szerszámok: gyékénytű, sablonok, szövőkeretek ismerete
Az eszközök mérete, anyaga, formája
Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei
Különböző munkafolyamatokhoz illeszkedő eszköz és szerszámigény
Segédanyagok

9.3.2. Különböző gyékény megmunkálási ismeretek *26 óra*

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
Spiráltechnika anyag és szerszámigénye
Zsinórkötés anyag, sablon, és szerszámigénye
Gyékényszövés anyag, szövőkeret és szerszámigénye
Bútorbekötés anyag, szerszám és vázigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.3. A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek *20 óra*

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok ismerete
Vágók, simítók
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
A szárítás módja, ideje
Javítási lehetőségek munka közben és a befejezéskor
Formára húzás
Lesimítás
Tisztítás

9.3.4. A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete *20 óra*

A gabonafélék termőterülete
A szalma beszerzési, gyűjtési lehetőségei
Kiválasztása, válogatása a feldolgozás szerint
A szalmamunkák eszköz és szerszámigénye
Tűk, hasítók, sablonok, mérete, formája, anyaga
Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei
Speciális varrógép, prés
Segédanyagok

9.3.5. Különböző szalma megmunkálási ismeretek ***18 óra***

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
A spiráltechnika anyag és eszközigénye
A lapos fonások/ szalmakalap, kosár, szatyor/ anyag és eszközigénye
Az aratódíszek anyag és eszközigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.6. A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek ***10 óra***

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok
Vágóeszközök, simítók, vasaló
Speciális prés
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
Javítási lehetőségek munka közben, és a befejezéskor
Formára húzás, vegyi anyaggal kezelés
Tisztítás, keményítés

9.3.7. A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete ***12 óra***

A kukorica termőterülete
A csuhé beszerzési, gyűjtési lehetőségei
Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint
Eszközök, sablonok, rámák, kaptafák anyaga, formája, mérete
A formák beszerzési lehetőségei
Szerszámok, speciális tűk, fogó, tömörítők beszerzési lehetősége
A szerszámok rendeltetésszerű használata
Segédanyagok, színezékek

9.3.8. Különböző csuhé megmunkálási ismeretek ***18 óra***

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
A csomózás anyag és szerszámigénye
A sodrás anyag és szerszámigénye/ kosár, papucs, szatyor/esetén
A hármas fonás anyag és szerszámigénye
A bútorbekötés eszköz,/váz/és anyagigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.9. A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek ***12 óra***

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok

Vágóeszközök, tömörítők
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
Javítási lehetőségek munka közben és befejezéskor
A szárítás módja, ideje
Letisztázás, szükség szerint vegyi anyaggal kezelés

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Szakkönyvtár

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Mintadarabok, fotók, CD, DVD szakkönyvek
1.7.	házi feladat	x			Szakkönyvek, számítógép

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x			
3.2.	Vázlat rajz készítése leírásból	x			Rajzeszközök
3.3.	Információgyűjtés –képi és rajzos	x			Szakkönyv, fénykép, számítógép, minták,

					tárgyak

9.6. A tantárgy értékelésének módja
„A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékelése”

10. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz 248 óra

10.1. *A tantárgy tanításának célja*

A tanuló ismerje meg a fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, létrejöttüknek körülményeit, a természetföldrajzi adottságok tükrében.
A Kárpát-medencében a magyar és nemzetiségi kézművességen belül, a gyékény, szalma, és csuhé tárgykészítés táji, etnikai területén megfelelő tájékozottságot szerezzen. Ismerje a hazai fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, a hagyományos technikákat, forma, és motívumkincset. Tudjon a szálasanyagok felhasználásának kiemelkedő központjairól, a híres mesterek, parasztspecialisták tevékenységéről. Tájékozódjon a témával foglalkozó néprajzosok kutatási eredményeiről.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Földrajz
Biológia
Magyar
Ének-zene
Művészettörténet
Általános néprajz

10.3. Témakörök

10.3.1. Gyékényfeldolgozás a múltban *34 óra*

A gyékény felhasználásának kezdetei
Élet, és gazdálkodás a régi vizes területeken
Vizes élőhelyek növényei
Fonatmaradványok régészeti leletekben
Gyékényfelhasználás más népek kultúrájában
Gyékényhez fűződő szokások

10.3.2. A gyékénymunkák Kárpát-medencei táji etnikai hagyományai *48 óra*

Gyékénymunkák a Kárpát-medencében
Honfoglalás kori
Középkori emlékek
Cigány, és sváb gyékényesek
A hazai gyékénymunkák formai és technikai jellemzői
A gyékény felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

10.3.3. Híres gyékényeldolgozó központok, mesterek *24 óra*

Vízparti népesség gyékényfelhasználása

Spirális technika elterjedése
A gyékényszövés híres központjai
A bútorbekötés központjai
Gyékényfonó /zsinórkötéssel/ falvak
A gyékényfonás mesterei, parasztspecialisták
Erdélyi gyékényesek

10.3.4. A szalmafeldolgozás kezdetei ***30 óra***
A gabonatermesztés terjedése a történelemi múltban
A szalma (gabona) mennyiségének növekedése
A szalma felhasználása más népek kultúrájában
Szalmaleletek a régészeti kutatásokban
Gabonához, szalmához fűződő szokások

10.3.5. A szalmamegmunkálás a Kárpát-medencében ***32 óra***
Szalmamunkák a Kárpát-medencében
A szárazabb területek szalmafelhasználása
Középkori szalmafelhasználás
A szalmamunkák formai és technikai jellemzői
A szalma felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

10.3.6. Híres szalmafeldolgozó központok, mesterek ***24 óra***
A spirális technika elterjedése hazánkban /szalmából/
A szalmakalap készítés múltja
A szalmafonó háziipar
Híres szalmakalap készítő műhelyek, központok
Erdélyi szalmakalaposok, szatyrosok
Aratódíszek elterjedése, hozzá fűződő szokások
Szalmás mesterek, parasztspecialisták

10.3.7. A kukorica megjelenése, a csuhémunkák kezdetei ***22óra***
A kukorica származása
Elterjedése a világon
A csuhé felhasználása az őshazában
A csuhé felhasználása más népek kultúrájában
A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások

10.3.8. Csuhémegmunkálás a Kárpát-medencében ***16 óra***
A kukorica megjelenése hazánkban
A kukorica termesztésének körülményei
A csuhé felhasználás kezdetei a Kárpát-medencében
A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások
A csuhéfonás terjedésének okai
A csuhéfonás formai és technikai jellemzői /sodrás, fonás, csomózás/
A csuhéfonás változásai az utóbbi évtizedekben (évszázadban)

10.3.9. Csuhéfeldolgozó központok, háziipar ***18 óra***
A csuhéfonó háziipar kialakulása
Szatyrosok, kosarasok, papucsosok a falvakban

Bútorbekötés csuhéval
Határon túli erdélyi, kárpátaljai stb. csuhésok
Csuhéfonó központok Magyarországon
Csuhés mesterek, parasztspecialisták

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok
Tájházak, néprajzi gyűjtemények
Mesterek, műhelyek

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Számítógép, CD, DVD, mintadarabok, szakkönyv, fotó
1.7.	házi feladat	x			Szakkönyv, számítógép
1.8.	Tanulmányút		x		Múzeumok, tájházak, műhelyek

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x			
3.2.	Vázlatrajz készítése leírásból	x			Rajzeszközök
3.3.	Múzeumi rajzkészítés tárgyról	x	x		Rajzeszközök
3.4.	Információk gyűjtése: kép, rajz	x	x		Számítógép, CD, DVD Mintadarabok, szakkönyv, fotó
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

„A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.”

11. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat 1624óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlati tantárgy során a tanulók elsajátítják az alapanyagok kiválasztását, előkészítését, mennyiségük meghatározását. Megismerik, és használni tudják a mesterség szerszámait, eszközeit. A különböző fonástechnikák, öltésmódok, szövésminták alkalmazásával képessé válnak hagyományokon alapuló tárgyak létrehozására. A formavilágot szem előtt tartva készítik a mai lakás és környezetkultúrába illeszthető XXI. századi igényeknek is megfelelő funkcionális kézműves tárgyaikat. Megtapasztalják az anyag- forma- funkció díszítmény összefüggéseit, képessé válnak igényes és önálló munkára. A munka során megismerik a műhely használatának a szabályait, valamint, a munka-és balesetvédelmi előírásait.

11.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia
Földrajz
Matematika
Művészettörténet
Általános néprajz

11.3.Témakörök

11.3.1. A gyékény alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése *220 óra*

A gyékény alapanyag fajtái
A gyékény gyűjtése tárolása
A gyékény részei
A gyékény előkészítése-áztatás, hasítás, darabolás
Szerszámok, eszközök / kés, tű, sablonok, szövőráma/
Az eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.2. A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés,

zsinórkötés ***260 óra***

A gyékény megmunkálása csigavonal/spirális/ technikával
Öltésmódok, minták, szegések
Az edények formáinak változatai használat szerint
A gyékény megmunkálása szövéssel: szatyor, ponyvakészítés
A gyékény megmunkálása sablonra, formára/pl.szatyor, papucs/
A sablonra készíthető tárgyak technikai megoldásai
A sablonra készíthető tárgyak mintázata, díszítése
Az üvegbekötés módjai
Bútor-és székbekötés módszerei

11.3.3. Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál ***156 óra***

A spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél és fülkészítés, ezek változatai
A szövés befejezése, levétele a rámáról
Széleldolgozás, tisztázás
A szövött szatyor összedolgozása, kötözése
A sablonon készült termékek szegésének módjai
Fülezés többféle: fonott, sodort stb.

11.3.4. A szalma alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése

170 óra

A szalma /gabona/ fajtái
A szalma gyűjtése, tárolása
A szalma részei
A szalma előkészítése darabolás, áztatás, hasítás, vasalás
Szerszámok, eszközök /tűk, hasítók, sablonok/
Az eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.5. A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés ***216 óra***

Szalmamegmunkálás spirális technikával
Öltésmódok, formák változatai
Szalmafonatok változatai, laposfonás többágú szalmából
Szalmamegmunkálás sablonra a lapos fonatokból, fűzéssel/szatyor/
A fonatok kézi összevarrásával/ kalap, kosár/
Speciális kalapvarrógép használata
Aratódíszek fonástechnikái
Aratódísz elemeinek összeállítása

11.3.6. Szegések, fülek, befejező műveletek szalmamunkáknál ***140 óra***

A szalma spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél vagy fülkészítés, ha szükséges
A kalap összevarrása után formára igazítás, préselés
Fehérítés, enyvezés

Szatyor, kosár fülezése, tisztázása
Az aratódíszek tisztázása, akasztó készítés

11.3.7. A csuhé alapanyag, és eszközök kiválasztása, előkészítése ***110 óra***

A csuhé / kukorica/ fajtái
A csuhé alapanyag gyűjtése, tárolása
A csuhé részei minőség szerint
Előkészítése válogatás, áztatás, hasítás
Fehérítés, vagy színezés
Szerszámok: tűk, horog, fogó
Eszközök: sablonok, keretek, szegek, mérőeszközök
A szerszámok, eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.8. A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás ***242 óra***

A csuhé megmunkálása sodrással sablonra, kaptafára /tárolók, kosár/
Szögbeosztás, a kaptafa méretezése
A kaptafára húzás szabályai
A mintázások, fűzések rendszere
Üveg bekötése
Csuhémunkák csomózással, tű segítségével
Csuhémunkák fonással a fonatok összevarrásával,
Vagy kaptafára felhúzással
Bútor-/szék ülőlap/ befonása

11.3.9. Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál **110 óra**

A csuhémunkák szegésének típusai
A késztermék kiszárítása
Levétel a kaptafáról
Fülkészítés sodrással vagy fonással
Letisztázás, szükség esetén fehérítő lemosás /vagy. füstölés/

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Műhelylátogatás mestereknél
Vízpart
Tangazdaság

11.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Gyékény, szalma, csuhé kész mintadarabok képek, rajzok

1.4.	házi feladat	x			Saját szerszámok, eszközök, anyagok
1.5.	Közvetlen bemutatás a tanár által	x	x		Gyékény, szalma csuhé eszközei, szerszámai, anyagai

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Gyékény szalma és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		Gyékény, szalma, és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		Gyékény, szalma, és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		
6.2.	Geometriai mérési gyakorlat		x		Mérőeszközök
6.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		Gyékény, szalma, csuhé
6.4.	Tárgyminták azonosítása	x	x		Kész mintadarabok

11.6. A tantárgy értékelésének módja

„A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.”

12. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat 176 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A minőségi munkavégzéshez elengedhetetlen az elkészítendő tárgyak megtervezése, amelynek a legalkalmasabb módja a rajz, a rajzos tervezés, és dokumentálás. Nem minden helyszínen/Múzeumban/ megengedett a technikai eszközök/fotó, videó/ használata, ezért a rajz alapjaival is meg kell ismertetni a tanulókat. A tárgyi rekonstrukcióknál a pontos méretezést a műhelyrajzokon jelölhetik. A tárgyak mintaelemeit, a mintázás lépéseit fázisrajzokkal ábrázolhatják. Az új formák kitalálásához grafikai eszközökkel készítsenek vázlatokat, amelyek pontosításából kialakulhatnak a végleges tervek.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Matematika
Művészettörténet

12.3.Témakörök

12.3.1. Gyékénymunkák látvány, és műhelyrajzai, méretezés ***22 óra***
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.2. Gyékénymunkák mintarajzai ***18 óra***
A spirális technika öltésrajzai
A gyékényszövés mintarajzai
A gyékényfonás minta, és fázisrajzai
A gyékénymunkák egyes elemeinek/ fülek, fogók/ ábrázolása
Minták tervezése kockás vagy milliméterpapíron

12.3.3. Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció ***20 óra***
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzai
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.3.4. A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés ***22 óra***
Szabadkézi rajz az egész tárgyról vagy részletéről
Térbeli ábrázolás a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.5. A szalmamunkák mintarajzai ***26 óra***

A spirális technika öltésrajzai
A lapos fonások mintái, fázisrajzai
A szalmamunkák egyes elemeinek/ fülek, fogók/ ábrázolása
Az aratódíszek készítésének fázisrajzai, mintarajzai

12.3.6. A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció ***12 óra***

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.3.7. A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés ***20 óra***

Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.8. A csuhémunkák mintarajzai ***20 óra***

A sodrással készült kosarak mintáinak szerkezete
A színezés rajzos ábrázolása
A minták fázisrajzai
A több ágú fonatok készítésének fázisrajzai
A csomózott kosarak mintái

12.3.9. A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció ***12 óra***

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.4.*A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Néprajzi gyűjtemények, kiállítások

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Mintadarabokról készült rajzok bemutatása táblán
1.4.	házi feladat	x			Rajzeszközök
1.5.	Vetítés, képi bemutatás rajzi feladatokról: perspektíva,		x		Számítógép, vetítő

	axonometria				

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x	x		
3.2.	Vetületi rajz készítése leírásból, és tárgyról	x	x		Rajz és mérőeszközök
3.3.	Látvány rajzkészítés tárgyról	x	x		Rajzeszközök
3.4.	Tervek, vázlatok	x			Rajzeszközök
3.5.	Minta rajzelemzés, fázisrajz	x	x		Rajzeszközök
3.6.	Dokumentáció	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

„A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.”

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	**Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat**
	A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltecnika, szövés, zsinórkötés
	Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál
	A csuhé megmunkálási műveletei. sodrás, csomózás, fonás
	Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál
	A szalma megmunkálási műveletei: spirálkötés, laposfonás, aratódísz készítés
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz
	Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
	Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció
	A csuhémunkák látvány, és műhelyrajzai, méretezés
	A csuhémunkák tervei tervdokumentáció
	A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
	A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés szakmai követelménymodul

Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat

Témakörök

A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés
A gyékény megmunkálása csigavonal/spirális/ technikával
Öltésmódok, minták, szegések
Az edények formáinak változatai használat szerint
A gyékény megmunkálása szövéssel: szatyor, ponyvakészítés
A gyékény megmunkálása sablonra, formára/pl. szatyor, papucs/
A sablonra készíthető tárgyak technikai megoldásai
A sablonra készíthető tárgyak mintázata, díszítése
Az üvegbekötés módjai
Bútor-és székbekötés módszerei

Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál
A spirális technika befejezése, szegés

Fenékkarima készítés
Fedél és fülkészítés, ezek változatai
A szövés befejezése, levétele a rámáról
Széleldolgozás, tisztázás
A szövött szatyor összedolgozása, kötözése
A sablonon készült termékek szegésének módjai
Fülezés többféle: fonott, sodort stb.

A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás
A csuhé megmunkálása sodrással sablonra, kaptafára /tárolók, kosár/
Szögbeosztás, a kaptafa méretezése
A kaptafára húzás szabályai
A mintázások, fűzések rendszere
Üveg bekötése
Csuhémunkák csomózással, tű segítségével
Csuhémunkák fonással a fonatok összevarrásával,
Vagy kaptafára felhúzással
Bútor-/szék ülőlap/ befonása

Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál
A csuhémunkák szegésének típusai
A késztermék kiszárítása
Levétel a kaptafáról
Fülkészítés sodrással vagy fonással
Letisztázás, szükség esetén fehérítő lemosás /vagy. füstölés/

A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés
Szalmamegmunkálás spirális technikával
Öltésmódok, formák változatai
Szalmafonatok változatai, laposfonás többágú szalmából
Szalmamegmunkálás sablonra a lapos fonatokból, fűzéssel/szatyor/
A fonatok kézi összevarrásával/ kalap, kosár/
Speciális kalapvarrógép használata
Aratódíszek fonástechnikái
Aratódísz elemeinek

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés szakmai követelménymodul

Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz tantárgy

Témakörök

Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzai
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról vagy részletéről
Térbeli ábrázolás a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

5.64.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(GYÉKÉNY-, SZALMA- ÉS CSUHÉTÁRGYKÉSZÍTŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgáskorlátozottak (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);
- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);

- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány
- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:
- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,
- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,

- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. **Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)**
ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**
iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:

- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények
Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő
- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények
- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat

túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).

- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet

kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.
    - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
    - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.
b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.
c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.
d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.
e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).
f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.
    - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:

(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak

esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.
Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.
A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.
A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1			1			1			1	
10688-12 Gyékény, szalma-, csuhétárgy készítés	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek	1,5			1			1			1	
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz	2			2			2			1	
	Gyékény-, szalma - és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat		11			11			12			12,5
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat		1			2			1			1
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**			**70**			**105**			**105**	**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*

	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							*36*			*32*		*68*
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	**Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek**	**54**			**36**			**36**			**32**		**158**
	A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	*12*			*6*			*4*			*4*		*26*
	Különböző gyékény megmunkálási ismeretek				*12*			*6*			*8*		*26*
	A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek				*8*			*6*			*6*		*20*
	A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete				*6*			*8*			*6*		*20*
	Különböző szalma megmunkálási ismeretek				*4*			*8*			*6*		*18*
	A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek							*4*			*6*		*10*
	A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	*12*											*12*
	Különböző csuhé megmunkálási ismeretek	*18*											*18*
	A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	*12*											*12*
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz	**72**			**72**			**72**			**32**		**248**
	Gyékényfeldolgozás a múltban	*16*			*18*								*34*
	A gyékénymunkák Kárpát-medencei táji, etnikai hagyományai				*30*			*10*			*8*		*48*
	Híres gyékényfeldolgozó központok, mesterek				*18*			*6*					*24*
	A szalmafeldolgozás kezdetei				*6*			*16*			*8*		*30*
	A szalmamegmunkálás a Kárpát-medencében							*22*			*10*		*32*
	Híres szalmafeldolgozó központok, mesterek							*18*			*6*		*24*
	A kukorica megjelenése, a csuhémegmunkálás kezdetei	*22*											*22*
	Csuhémegmunkálás a Kárpát-medencében	*16*											*16*
	Csuhéfeldolgozó központok, háziipar	*18*											*18*

	Gyékény--, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat		**396**			**396**			**432**			**400**	**1624**
	A gyékény alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése		*40*			*120*			*60*				*220*
	A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés		*20*			*80*			*80*			*80*	*260*
	Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál		*56*			*40*			*30*			*30*	*156*
	A szalma alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése					*80*			*40*			*50*	*170*
	A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés					*76*			*80*			*60*	*216*
	Szegések, fülek, befejező műveletek szalmamunkáknál								*80*			*60*	*140*
	A csuhé alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése		*60*						*10*			*40*	*110*
	A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás		*160*						*42*			*40*	*242*
	Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál		*60*						*10*			*40*	*110*
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat		**36**			**72**			**36**			**32**	**176**
	Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés		*6*			*10*						*6*	*22*
	Gyékénymunkák mintarajzai					*14*						*4*	*18*
	Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció					*14*			*6*				*20*
	A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés					*14*			*8*				*22*
	A szalmamunkák mintarajzai					*14*			*12*				*26*
	A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció					*6*			*6*				*12*
	A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés		*12*									*8*	*20*
	A csuhémunkák mintarajzai		*12*									*8*	*20*
	A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció		*6*									*6*	*12*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a

táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	

MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás.
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.

A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás*)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy **16 óra**

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1 A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb

irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok

Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		

3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, rkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.

A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	

1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10688-12 azonosító számú,

Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10688-12 azonosító számú, Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek								
	A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző gyékény megmunkálási ismeretek	A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző szalma megmunkálási ismeretek	A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző csuhé megmunkálási ismeretek	A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek
FELADATOK									
Hazai gyékényből használati, vagy ajándéktárgyakat készít	x								
Tanulmányozza az általa készített tervdokumentációt	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az anyagokat és szerszámokat kiválasztja és előkészíti	x								
Gyékénykötésre, fonásra /zsinórkötés, szövés, spirálkötés/ alkalmassá teszi az anyagot	x								
A tervnek megfelelő technikával a megfelelő formára, sablonra vagy vázra készíti el a tárgyat		x							
A kivitelezett formához esztétikai és tartóssági szempontok alapján szegési, eldolgozási,és fülezési módot alkalmaz			x						
Letisztázza a késztermék felületét			x						
Hazai fonásra alkalmas gabonából szalma alapanyagú használati és dísztárgyakat készít				x					
Előkészíti a szerszámokat, eszközöket és anyagokat				x					
A fonási technikákra /laposfonások, spiráltechnika aratódísz fonások/ készítésére alkalmassá teszi az alapanyagot				x					
A terv szerint valamelyik fonási technika alkalmazásával elkészíti az előállításhoz szükséges fonat mennyiséget, /szatyrok, kalapok, faliszőnyegek /esetében.					x				
Kézzel, vagy speciális géppel összeállítja megfelelő formát					x				

Igény esetén díszítést alkalmaz						x			
A tárgy funkciójától függően megfelelő szegést és fület készít						x			
Az aratódísz összeállítási módjait ismeri						x			
letisztázza a késztermék felületét						x			
Kézzel vagy géppel formára igazítja a tárgyakat						x			
Hazai csuhéból használati és ajándéktárgyakat készít							x		
Előkészíti a szerszámokat, eszközöket, az alapanyagot							x		
A terv alapján elkészíti, vagy elkészítteti a munkához szükséges sablont, formát, vázat							x		
Megmunkálásra alkalmassá tesz i a kukorica termésének a felleveleit,a csuhét							x		
Alkalmazza a sodratok készítésének technikáját, a fűzések rendszerét, a csomózást,a több ágú fonást								x	
Esztétikai szempontokat figyelembe véve díszítést alkalmaz.								x	
Funkciónak megfelelő szegést, fület, fogót készít /szatyrok, tárolók esetében/									x
Letisztázza, indokolt esetben átmossa a késztermék felületét									x
SZAKMAI ISMERETEK									
A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete				x	x				
Európai és Kárpát-medencei szálasanyag megmunkálási technikák				x	x				
Különböző korok tárgykészítő kultúrája				x	x				
A Kárpát-medencei táji etnikai tagozódása szerinti feldolgozási technikák			x	x					
A parasztspecialisták szakmai sajátosságai				x	x				
A kivitelezési és műhelyrajz alapjai		x			x			x	
A technológiai folyamatok megtervezése	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A szálasanyagok megmunkálása során használt alapanyagok csoportosítása	x			x			x		
Az alapanyagok mennyiségének kiszámítása az adott termékhez	x			x			x		
Az alapanyag kiválasztása előkészítése	x			x			x		
Kéziszerszámok, eszközök, segédanyagok kiválasztása, szabályszerű alkalmazása	x			x			x		
A megmunkálási technikák meghatározása alkalmazása		x			x			x	
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban		x			x			x	
A gyékény gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje		x							
A szalma gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje					x				
A csuhé gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje								x	
Befejező munkálatok végzése			x			x			x
Csomagolási, tárolási feladatok végzése			x			x			x
A kész gyékény, szalma, és csuhétárgyak javításának elméleti és gyakorlati ismerete			x			x			x
Munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dokumentálás	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Műhely és kivitelezési rajz olvasása, értelmezése		x	x		x	x		x	x
Alapanyagok és azok minőségének felismerése	x			x			x		
Eszközök szerszámok rendeltetésszerű használata	x			x			x		
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A gyékény, szalma csuhéfonás technikáinak szabályszerű alkalmazása		x	x		x	x		x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság elkötelezettség						x	x	x	x
Kitartás							x	x	x
Monotónia tűrés							x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Konszenzus készség							x	x	x
Motiválhatóság							x	x	x
Visszacsatolási készség							x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Áttekintő képesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x			x			x	
Módszeres munkavégzés							x	x	x

9. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek tantárgy 158 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen a gyékény, szalma, és csuhémunkák anyag és eszközismerete birtokában megfelelő műhelyt kialakítani, és önálló munkát végezni. Ismerje a gyékény, szalma, csuhé alapanyagok tulajdonságait, beszerzésének lehetőségeit. Tisztában legyen a munkához szükséges eszközök, szerszámok rendeltetésszerű használatával, beszerzési lehetőségeivel. A megmunkálási, javítási, befejezési munkálatok elméleti elsajátításával alkalmas legyen a munka megszervezésére, gyakorlati elvégzésére.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia
Földrajz
Történelem,
Matematika

9.3. Témakörök

9.3.1. A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete *26 óra*

A gyékény növény lelőhelye
Beszerzési lehetőségei, gyűjtése
Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint
Eszközök, szerszámok: gyékénytű, sablonok, szövőkeretek ismerete
Az eszközök mérete, anyaga, formája
Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei
Különböző munkafolyamatokhoz illeszkedő eszköz és szerszámigény
Segédanyagok

9.3.2. Különböző gyékény megmunkálási ismeretek *26 óra*

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
Spiráltechnika anyag és szerszámigénye
Zsinórkötés anyag, sablon, és szerszámigénye
Gyékényszövés anyag, szövőkeret és szerszámigénye
Bútorbekötés anyag, szerszám és vázigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.3. A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek 20 óra

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok ismerete
Vágók, simítók
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
A szárítás módja, ideje
Javítási lehetőségek munka közben és a befejezéskor
Formára húzás
Lesimítás
Tisztítás

9.3.4. A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete *20 óra*

A gabonafélék termőterülete
A szalma beszerzési, gyűjtési lehetőségei
Kiválasztása, válogatása a feldolgozás szerint
A szalmamunkák eszköz és szerszámigénye
Tűk, hasítók, sablonok, mérete, formája, anyaga
Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei
Speciális varrógép, prés
Segédanyagok

9.3.5. Különböző szalma megmunkálási ismeretek *18 óra*

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
A spiráltechnika anyag és eszközigénye
A lapos fonások/ szalmakalap, kosár, szatyor/ anyag és eszközigénye
Az aratódíszek anyag és eszközigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.6. A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek *10 óra*

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok
Vágóeszközök, simítók, vasaló
Speciális prés
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
Javítási lehetőségek munka közben, és a befejezéskor
Formára húzás, vegyi anyaggal kezelés
Tisztítás, keményítés

9.3.7. A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete *12 óra*

A kukorica termőterülete
A csuhé beszerzési, gyűjtési lehetőségei
Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint
Eszközök, sablonok, rámák, kaptafák anyaga, formája, mérete
A formák beszerzési lehetőségei
Szerszámok, speciális tűk, fogó, tömörítők beszerzési lehetősége
A szerszámok rendeltetésszerű használata
Segédanyagok, színezékek

9.3.8. Különböző csuhé megmunkálási ismeretek *18 óra*

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
A csomózás anyag és szerszámigénye
A sodrás anyag és szerszámigénye/ kosár, papucs, szatyor/esetén
A hármas fonás anyag és szerszámigénye
A bútorbekötés eszköz,/váz/és anyagigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.9. A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek *12 óra*

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök

Eldolgozási módok
Vágóeszközök, tömörítők
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
Javítási lehetőségek munka közben és befejezéskor
A szárítás módja, ideje
Letisztázás, szükség szerint vegyi anyaggal kezelés

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Szakkönyvtár

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Mintadarabok, fotók, CD, DVD szakkönyvek
1.7.	házi feladat	x			Szakkönyvek, számítógép

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x			
3.2.	Vázlat rajz készítése leírásból	x			Rajzeszközök
3.3.	Információgyűjtés –képi és rajzos	x			Szakkönyv, fénykép,

					számítógép, minták, tárgyak

9.6. A tantárgy értékelésének módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz tantárgy 248 óra

10.1. *A* tantárgy tanításának célja
A tanuló ismerje meg a fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, létrejöttüknek körülményeit, a természetföldrajzi adottságok tükrében.
A Kárpát-medencében a magyar és nemzetiségi kézművességen belül, a gyékény, szalma, és csuhé tárgykészítés táji, etnikai területén megfelelő tájékozottságot szerezzen. Ismerje a hazai fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, a hagyományos technikákat, forma, és motívumkincset. Tudjon a szálasanyagok felhasználásának kiemelkedő központjairól, a híres mesterek, parasztspecialisták tevékenységéről. Tájékozódjon a témával foglalkozó néprajzosok kutatási eredményeiről.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem
Földrajz
Biológia
Magyar
Ének-zene
Művészettörténet
Általános néprajz

10.3. Témakörök

10.3.1. Gyékényfeldolgozás a múltban *34 óra*
A gyékény felhasználásának kezdetei
Élet, és gazdálkodás a régi vizes területeken
Vizes élőhelyek növényei
Fonatmaradványok régészeti leletekben
Gyékényfelhasználás más népek kultúrájában
Gyékényhez fűződő szokások

10.3.2. A gyékénymunkák Kárpát-medencei táji etnikai hagyományai *48 óra*
Gyékénymunkák a Kárpát-medencében
Honfoglalás kori
Középkori emlékek
Cigány, és sváb gyékényesek
A hazai gyékénymunkák formai és technikai jellemzői
A gyékény felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

10.3.3. Híres gyékényeldolgozó központok, mesterek *24 óra*
Vízparti népesség gyékényfelhasználása
Spirális technika elterjedése

A gyékényszövés híres központjai
A bútorbekötés központjai
Gyékényfonó /zsinórkötéssel/ falvak
A gyékényfonás mesterei, parasztspecialisták
Erdélyi gyékényesek

10.3.4. A szalmafeldolgozás kezdetei ***30 óra***
A gabonatermesztés terjedése a történelemi múltban
A szalma (gabona) mennyiségének növekedése
A szalma felhasználása más népek kultúrájában
Szalmaleletek a régészeti kutatásokban
Gabonához, szalmához fűződő szokások

10.3.5. A szalmamegmunkálás a Kárpát-medencében ***32 óra***
Szalmamunkák a Kárpát-medencében
A szárazabb területek szalmafelhasználása
Középkori szalmafelhasználás
A szalmamunkák formai és technikai jellemzői
A szalma felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

10.3.6. Híres szalmafeldolgozó központok, mesterek ***24 óra***
A spirális technika elterjedése hazánkban /szalmából/
A szalmakalap készítés múltja
A szalmafonó háziipar
Híres szalmakalap készítő műhelyek, központok
Erdélyi szalmakalaposok, szatyrosok
Aratódíszek elterjedése, hozzá fűződő szokások
Szalmás mesterek, parasztspecialisták

10.3.7. A kukorica megjelenése, a csuhé megmunkálás kezdetei ***22óra***
A kukorica származása
Elterjedése a világon
A csuhé felhasználása az őshazában
A csuhé felhasználása más népek kultúrájában
A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások

10.3.8. Csuhémegmunkálás a Kárpát-medencében ***16 óra***
A kukorica megjelenése hazánkban
A kukorica termesztésének körülményei
A csuhé felhasználás kezdetei a Kárpát-medencében
A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások
A csuhéfonás terjedésének okai
A csuhéfonás formai és technikai jellemzői /sodrás, fonás, csomózás/
A csuhéfonás változásai az utóbbi évtizedekben (évszázadban)

10.3.9. Csuhéfeldolgozó központok, háziipar ***18 óra***
A csuhéfonó háziipar kialakulása
Szatyrosok, kosarasok, papucsosok a falvakban
Bútorbekötés csuhéval

Határon túli erdélyi, kárpátaljai stb. csuhésok
Csuhéfonó központok Magyarországon
Csuhés mesterek, parasztspecialisták

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok
Tájházak, néprajzi gyűjtemények
Mesterek, műhelyek

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Számítógép, CD, DVD, mintadarabok, szakkönyv, fotó
1.7.	házi feladat	x			Szakkönyv, számítógép
1.8.	Tanulmányút		x		Múzeumok, tájházak, műhelyek

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		

3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x			
3.2.	Vázlatrajz készítése leírásból	x			Rajzeszközök
3.3.	Múzeumi rajzkészítés tárgyról	x	x		Rajzeszközök
3.4.	Információk gyűjtése: kép, rajz	x	x		Számítógép, CD, DVD Mintadarabok, szakkönyv, fotó
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat tantárgy

1624 óra

11.1.A tantárgy tanításának célja

A gyakorlati tantárgy során a tanulók elsajátítják az alapanyagok kiválasztását, előkészítését, mennyiségük meghatározását. Megismerik, és használni tudják a mesterség szerszámait, eszközeit. A különböző fonástechnikák, öltésmódok, szövésminták alkalmazásával képessé válnak hagyományokon alapuló tárgyak létrehozására. A formavilágot szem előtt tartva készítik a mai lakás és környezetkultúrába illeszthető XXI. századi igényeknek is megfelelő funkcionális kézműves tárgyaikat. Megtapasztalják az anyag- forma- funkció díszítmény összefüggéseit, képessé válnak igényes és önálló munkára. A munka során megismerik a műhely használatának a szabályait, valamint, a munka-és balesetvédelmi előírásait.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia
Földrajz
Matematika
Művészettörténet
Általános néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. A gyékény alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése *220 óra*

A gyékény alapanyag fajtái
A gyékény gyűjtése tárolása
A gyékény részei
A gyékény előkészítése-áztatás, hasítás, darabolás
Szerszámok, eszközök / kés, tű, sablonok, szövőráma/
Az eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.2. A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés *260 óra*

A gyékény megmunkálása csigavonal/spirális/ technikával
Öltésmódok, minták, szegések
Az edények formáinak változatai használat szerint
A gyékény megmunkálása szövéssel: szatyor, ponyvakészítés
A gyékény megmunkálása sablonra, formára/pl.szatyor, papucs/
A sablonra készíthető tárgyak technikai megoldásai
A sablonra készíthető tárgyak mintázata, díszítése
Az üvegbekötés módjai
Bútor-és székbekötés módszerei

11.3.3. Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál ***156 óra***

A spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél és fülkészítés, ezek változatai
A szövés befejezése, levétele a rámáról
Széleldolgozás, tisztázás
A szövött szatyor összedolgozása, kötözése
A sablonon készült termékek szegésének módjai
Fülezés többféle: fonott, sodort stb.

11.3.4. A szalma alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése

170 óra

A szalma /gabona/ fajtái
A szalma gyűjtése, tárolása
A szalma részei
A szalma előkészítése darabolás, áztatás, hasítás, vasalás
Szerszámok, eszközök /tűk, hasítók, sablonok/
Az eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.5. A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés ***216 óra***

Szalmamegmunkálás spirális technikával
Öltésmódok, formák változatai
Szalmafonatok változatai, laposfonás többágú szalmából
Szalmamegmunkálás sablonra a lapos fonatokból, fűzéssel/szatyor/
A fonatok kézi összevarrásával/ kalap, kosár/
Speciális kalapvarrógép használata
Aratódíszek fonástechnikái
Aratódísz elemeinek összeállítása

11.3.6. Szegések, fülek, befejező műveletek szalmamunkáknál ***140 óra***

A szalma spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél vagy fülkészítés, ha szükséges
A kalap összevarrása után formára igazítás, préselés
Fehérítés, enyvezés
Szatyor, kosár fülezése, tisztázása
Az aratódíszek tisztázása, akasztó készítés

11.3.7. A csuhé alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése *110 óra*

A csuhé / kukorica/ fajtái
A csuhé alapanyag gyűjtése, tárolása
A csuhé részei minőség szerint
Előkészítése válogatás, áztatás, hasítás
Fehérítés, vagy színezés
Szerszámok: tűk, horog, fogó
Eszközök: sablonok, keretek, szegek, mérőeszközök
A szerszámok, eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.8. A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás *242 óra*

A csuhé megmunkálása sodrással sablonra, kaptafára /tárolók, kosár/
Szögbeosztás, a kaptafa méretezése
A kaptafára húzás szabályai
A mintázások, fűzések rendszere
Üveg bekötése
Csuhémunkák csomózással, tű segítségével
Csuhémunkák fonással a fonatok összevarrásával,
Vagy kaptafára felhúzással
Bútor-/szék ülőlap/ befonása

11.3.9. Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál 110 óra

A csuhémunkák szegésének típusai
A késztermék kiszárítása
Levétel a kaptafáról
Fülkészítés sodrással vagy fonással
Letisztázás, szükség esetén fehérítő lemosás /vagy. füstölés/

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Műhelylátogatás mestereknél
Vízpart
Tangazdaság

11.5.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Gyékény, szalma, csuhé kész mintadarabok képek, rajzok
1.4.	házi feladat	x			Saját szerszámok, eszközök, anyagok
1.5.	Közvetlen bemutatás a	x	x		Gyékény, szalma csuhé eszközei,

	tanár által				szerszámai, anyagai

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Gyékény szalma és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai anyagai
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		Gyékény, szalma, és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		Gyékény, szalma, és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		
6.2.	Geometriai mérési gyakorlat		x		Mérőeszközök
6.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		Gyékény, szalma, csuhé
6.4.	Tárgyminták azonosítása	x	x		Kész mintadarabok

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

176 óra

12.1.A tantárgy tanításának célja

A minőségi munkavégzéshez elengedhetetlen az elkészítendő tárgyak megtervezése, amelynek a legalkalmasabb módja a rajz, a rajzos tervezés, és dokumentálás. Nem minden helyszínen/Múzeumban/ megengedett a technikai eszközök/fotó, videó/ használata, ezért a rajz alapjaival is meg kell ismertetni a tanulókat. A tárgyi rekonstrukcióknál a pontos méretezést a műhelyrajzokon jelölhetik. A tárgyak mintaelemeit, a mintázás lépéseit fázisrajzokkal ábrázolhatják. Az új formák kitalálásához grafikai eszközökkel készítsenek vázlatokat, amelyek pontosításából kialakulhatnak a végleges tervek.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Matematika
Művészettörténet

12.3. Témakörök

12.3.1. Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés *22 óra*

Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.2. Gyékénymunkák mintarajzai *18 óra*

A spirális technika öltésrajzai
A gyékényszövés mintarajzai
A gyékényfonás minta, és fázisrajzai
A gyékénymunkák egyes elemeinek/ fülek, fogók/ ábrázolása
Minták tervezése kockás vagy milliméterpapíron

12.3.3. Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció *20 óra*

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzai
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.3.4. A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés *22 óra*

Szabadkézi rajz az egész tárgyról vagy részletéről
Térbeli ábrázolás a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.5. A szalmamunkák mintarajzai *26 óra*

A spirális technika öltésrajzai

A lapos fonások mintái, fázisrajzai
A szalmamunkák egyes elemeinek/ fülek, fogók/ ábrázolása
Az aratódíszek készítésének fázisrajzai, mintarajzai

12.3.6. A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció ***12 óra***

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.3.7. A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés ***20 óra***

Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.8. A csuhémunkák mintarajzai ***20 óra***

A sodrással készült kosarak mintáinak szerkezete
A színezés rajzos ábrázolása
A minták fázisrajzai
A több ágú fonatok készítésének fázisrajzai
A csomózott kosarak mintái

12.3.9. A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció ***12 óra***

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Néprajzi gyűjtemények, kiállítások

12.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

12.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Mintadarabokról készült rajzok bemutatása táblán
1.4.	házi feladat	x			Rajzeszközök
1.5.	Vetítés, képi bemutatás rajzi feladatokról: perspektíva, axonometria		x		Számítógép, vetítő

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x	x		
3.2.	Vetületi rajz készítése leírásból, és tárgyról	x	x		Rajz és mérőeszközök
3.3.	Látvány rajzkészítés tárgyról	x	x		Rajzeszközök
3.4.	Tervek, vázlatok	x			Rajzeszközök
3.5.	Minta rajzelemzés, fázisrajz	x	x		Rajzeszközök
3.6.	Dokumentáció	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	**Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat**
	A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltecnika, szövés, zsinórkötés
	Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál
	A csuhé megmunkálási műveletei. sodrás, csomózás, fonás
	Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál
	A szalma megmunkálási műveletei: spirálkötés, laposfonás, aratódísz készítés
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz
	Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
	Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció
	A csuhémunkák látvány, és műhelyrajzai, méretezés
	A csuhémunkák tervei tervdokumentáció
	A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
	A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés szakmai követelménymodul

Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés
A gyékény megmunkálása csigavonal/spirális/ technikával
Öltésmódok, minták, szegések
Az edények formáinak változatai használat szerint
A gyékény megmunkálása szövéssel: szatyor, ponyvakészítés
A gyékény megmunkálása sablonra, formára/pl. szatyor, papucs/
A sablonra készíthető tárgyak technikai megoldásai
A sablonra készíthető tárgyak mintázata, díszítése
Az üvegbekötés módjai
Bútor-és székbekötés módszerei

Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál
A spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél és fülkészítés, ezek változatai
A szövés befejezése, levétele a rámáról
Széleldolgozás, tisztázás
A szövött szatyor összedolgozása, kötözése
A sablonon készült termékek szegésének módjai
Fülezés többféle: fonott, sodort stb.

A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás
A csuhé megmunkálása sodrással sablonra, kaptafára /tárolók, kosár/
Szögbeosztás, a kaptafa méretezése
A kaptafára húzás szabályai
A mintázások, fűzések rendszere
Üveg bekötése
Csuhémunkák csomózással, tű segítségével
Csuhémunkák fonással a fonatok összevarrásával,
Vagy kaptafára felhúzással
Bútor-/szék ülőlap/ befonása

Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál
A csuhémunkák szegésének típusai
A késztermék kiszárítása
Levétel a kaptafáról
Fülkészítés sodrással vagy fonással
Letisztázás, szükség esetén fehérítő lemosás /vagy. füstölés/

A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés
Szalmamegmunkálás spirális technikával
Öltésmódok, formák változatai
Szalmafonatok változatai, laposfonás többágú szalmából
Szalmamegmunkálás sablonra a lapos fonatokból, fűzéssel/szatyor/
A fonatok kézi összevarrásával/ kalap, kosár/
Speciális kalapvarrógép használata
Aratódíszek fonástechnikái
Aratódísz elemeinek

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés szakmai követelménymodul

Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz tantárgy

Témakörök

Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás

Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzai
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról vagy részletéről
Térbeli ábrázolás a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

5.65.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(GYÉKÉNY-, SZALMA- ÉS CSUHÉTÁRGYKÉSZÍTŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st)
számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai

előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a

„mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés,

a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a

közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló

csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2		
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1		
	Általános néprajz	1			1								
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1	
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1					
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1		70	1		105	1		105	1		
10688-12 Gyékény, szalma-, csuhétárgy készítés	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek	1,5			1			1			1		
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz	2			2			2			1		
	Gyékény-, szalma - és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat		11			11			12			12,5	
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat		1			2			1			1	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelezőösszes óraszám szakmai elméleti és gyakorlatiképzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**			**70**			**105**			**105**	**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*

	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							*36*			*32*		*68*
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	**Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek**	**54**			**36**			**36**			**32**		**158**
	A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	*12*			*6*			*4*			*4*		*26*
	Különböző gyékény megmunkálási ismeretek				*12*			*6*			*8*		*26*
	A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek				*8*			*6*			*6*		*20*
	A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete				*6*			*8*			*6*		*20*
	Különböző szalma megmunkálási ismeretek				*4*			*8*			*6*		*18*
	A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek							*4*			*6*		*10*
	A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	*12*											*12*
	Különböző csuhé megmunkálási ismeretek	*18*											*18*
	A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	*12*											*12*
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz	**72**			**72**			**72**			**32**		**248**
	Gyékényfeldolgozás a múltban	*16*			*18*								*34*
	A gyékénymunkák Kárpát-medencei táji, etnikai hagyományai				*30*			*10*			*8*		*48*
	Híres gyékényfeldolgozó központok, mesterek				*18*			*6*					*24*
	A szalmafeldolgozás kezdetei				*6*			*16*			*8*		*30*
	A szalmamegmunkálás a Kárpát-medencében							*22*			*10*		*32*
	Híres szalmafeldolgozó központok, mesterek							*18*			*6*		*24*
	A kukorica megjelenése, a csuhémegmunkálás kezdetei	*22*											*22*
	Csuhémegmunkálás a Kárpát-medencében	*16*											*16*
	Csuhéfeldolgozó központok, háziipar	*18*											*18*

	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat		**396**			**396**			**432**			**400**	**1624**
	A gyékény alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése		*40*			*120*			*60*				*220*
	A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés		*20*			*80*			*80*			*80*	*260*
	Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál		*56*			*40*			*30*			*30*	*156*
	A szalma alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése					*80*			*40*			*50*	*170*
	A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés					*76*			*80*			*60*	*216*
	Szegések, fülek, befejező műveletek szalmamunkáknál								*80*			*60*	*140*
	A csuhé alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése		*60*						*10*			*40*	*110*
	A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás		*160*						*42*			*40*	*242*
	Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál		*60*						*10*			*40*	*110*
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat		**36**			**72**			**36**			**32**	**176**
	Gyékénymunkák látvány és műhelyrajza, méretezés		*6*			*10*						*6*	*22*
	Gyékénymunkák mintarajzai					*14*						*4*	*18*
	Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció					*14*			*6*				*20*
	A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés					*14*			*8*				*22*
	A szalmamunkák mintarajzai					*14*			*12*				*26*
	A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció					*6*			*6*				*12*
	A csuhémunkák látvány, és műhelyrajzai, méretezés		*12*									*8*	*20*
	A csuhémunkák mintarajzai		*12*									*8*	*20*
	A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció		*6*									*6*	*12*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a

táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	

MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények. Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás.
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése. A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.
A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy **16 óra**

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			

1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem.

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy **72 óra**

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum,
Tájház,
Faluház gyűjteménye,
Természetben rajzolás,
Tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	lebontása, pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye

Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		

3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, rkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10688-12 azonosító számú,

Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10688-12 azonosító számú, Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek								
	A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző gyékény megmunkálási ismeretek	A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző szalma megmunkálási ismeretek	A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek	A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete	Különböző csuhé megmunkálási ismeretek	A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek
FELADATOK									
Hazai gyékényből használati, vagy ajándéktárgyakat készít	x								
Tanulmányozza az általa készített tervdokumentációt	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az anyagokat és szerszámokat kiválasztja és előkészíti	x								
Gyékénykötésre, fonásra /zsinórkötés, szövés, spirálkötés/ alkalmassá teszi az anyagot	x								
A tervnek megfelelő technikával a megfelelő formára, sablonra vagy vázra készíti el a tárgyat		x							
A kivitelezett formához esztétikai és tartóssági szempontok alapján szegési, eldolgozási,és fülezési módot alkalmaz			x						
Letisztázza a késztermék felületét			x						
Hazai fonásra alkalmas gabonából szalma alapanyagú használati és dísztárgyakat készít				x					
Előkészíti a szerszámokat, eszközöket és anyagokat				x					
A fonási technikákra /laposfonások, spiráltechnika aratódísz fonások/ készítésére alkalmassá teszi az alapanyagot				x					
A terv szerint valamelyik fonási technika alkalmazásával elkészíti az előállításhoz szükséges fonat mennyiséget, /szatyrok, kalapok, faliszőnyegek /esetében.					x				
Kézzel, vagy speciális géppel összeállítja megfelelő formát					x				

Igény esetén díszítést alkalmaz						x			
A tárgy funkciójától függően megfelelő szegést és fület készít						x			
Az aratódísz összeállítási módjait ismeri						x			
letisztázza a késztermék felületét						x			
Kézzel vagy géppel formára igazítja a tárgyakat						x			
Hazai csuhéból használati és ajándéktárgyakat készít							x		
Előkészíti a szerszámokat, eszközöket, az alapanyagot							x		
A terv alapján elkészíti, vagy elkészítteti a munkához szükséges sablont, formát, vázat							x		
Megmunkálásra alkalmassá tesz i a kukorica termésének a felleveleit,a csuhét							x		
Alkalmazza a sodratok készítésének technikáját, a fűzések rendszerét, a csomózást,a több ágú fonást								x	
Esztétikai szempontokat figyelembe véve díszítést alkalmaz.								x	
Funkciónak megfelelő szegést, fület, fogót készít /szatyrok, tárolók esetében/									x
Letisztázza, indokolt esetben átmossa a késztermék felületét									x
SZAKMAI ISMERETEK									
A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete				x	x				
Európai és Kárpát-medencei szálasanyag megmunkálási technikák				x	x				
Különböző korok tárgykészítő kultúrája				x	x				
A Kárpát-medencei táji etnikai tagozódása szerinti feldolgozási technikák			x	x					
A parasztspecialisták szakmai sajátosságai				x	x				
A kivitelezési és műhelyrajz alapjai		x			x			x	
A technológiai folyamatok megtervezése	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A szálasanyagok megmunkálása során használt alapanyagok csoportosítása	x			x			x		
Az alapanyagok mennyiségének kiszámítása az adott termékhez	x			x			x		
Az alapanyag kiválasztása előkészítése	x			x			x		
Kéziszerszámok, eszközök, segédanyagok kiválasztása, szabályszerű alkalmazása	x			x			x		
A megmunkálási technikák meghatározása alkalmazása		x			x			x	
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban		x			x			x	
A gyékény gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje		x							
A szalma gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje					x				
A csuhé gyakorlati megmunkálásának folyamata, műveleti sorrendje								x	
Befejező munkálatok végzése			x			x			x
Csomagolási, tárolási feladatok végzése			x			x			x
A kész gyékény, szalma, és csuhétárgyak javításának elméleti és gyakorlati ismerete			x			x			x
Munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dokumentálás	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Műhely és kivitelezési rajz olvasása, értelmezése		x	x		x	x		x	x
Alapanyagok és azok minőségének felismerése	x			x			x		
Eszközök szerszámok rendeltetésszerű használata	x			x			x		
Elemi számolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A gyékény, szalma csuhéfonás technikáinak szabályszerű alkalmazása		x	x		x	x		x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság elkötelezettség						x	x	x	x
Kitartás							x	x	x
Monotónia tűrés							x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Konszenzus készség							x	x	x
Motiválhatóság							x	x	x
Visszacsatolási készség							x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Áttekintő képesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x			x			x	
Módszeres munkavégzés							x	x	x

9. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek tantárgy 158 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja:

A tanuló képes legyen a gyékény, szalma, és csuhémunkák anyag és eszközismerete birtokában megfelelő műhelyt kialakítani, és önálló munkát végezni. Ismerje a gyékény, szalma, csuhé alapanyagok tulajdonságait, beszerzésének lehetőségeit. Tisztában legyen a munkához szükséges eszközök, szerszámok rendeltetésszerű használatával, beszerzési lehetőségeivel. A megmunkálási, javítási, befejezési munkálatok elméleti elsajátításával alkalmas legyen a munka megszervezésére, gyakorlati elvégzésére.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Biológia
Földrajz
Történelem,
Matematika

9.3. Témakörök

9.3.1. A gyékényfeldolgozás anyag és eszközszükséglete *26 óra*

A gyékény növény lelőhelye
Beszerzési lehetőségei, gyűjtése
Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint
Eszközök, szerszámok: gyékénytű, sablonok, szövőkeretek ismerete
Az eszközök mérete, anyaga, formája
Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei
Különböző munkafolyamatokhoz illeszkedő eszköz és szerszámigény
Segédanyagok

9.3.2. Különböző gyékény megmunkálási ismeretek 26 óra

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
Spiráltechnika anyag és szerszámigénye
Zsinórkötés anyag, sablon, és szerszámigénye
Gyékényszövés anyag, szövőkeret és szerszámigénye
Bútorbekötés anyag, szerszám és vázigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.3. A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek 20 óra

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok ismerete
Vágók, simítók
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
A szárítás módja, ideje
Javítási lehetőségek munka közben és a befejezéskor
Formára húzás
Lesimítás
Tisztítás

9.3.4. A szalmafeldolgozás anyag és eszközszükséglete 20 óra

A gabonafélék termőterülete
A szalma beszerzési, gyűjtési lehetőségei
Kiválasztása, válogatása a feldolgozás szerint
A szalmamunkák eszköz és szerszámigénye
Tűk, hasítók, sablonok, mérete, formája, anyaga
Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei
Speciális varrógép, prés
Segédanyagok

9.3.5. Különböző szalma megmunkálási ismeretek **18 óra**

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
A spiráltechnika anyag és eszközigénye
A lapos fonások/ szalmakalap, kosár, szatyor/ anyag és eszközigénye
Az aratódíszek anyag és eszközigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.6. A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek **10 óra**

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok
Vágóeszközök, simítók, vasaló
Speciális prés
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
Javítási lehetőségek munka közben, és a befejezéskor
Formára húzás, vegyi anyaggal kezelés
Tisztítás, keményítés

9.3.7. A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete **12 óra**

A kukorica termőterülete
A csuhé beszerzési, gyűjtési lehetőségei
Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint
Eszközök, sablonok, rámák, kaptafák anyaga, formája, mérete
A formák beszerzési lehetőségei
Szerszámok, speciális tűk, fogó, tömörítők beszerzési lehetősége
A szerszámok rendeltetésszerű használata
Segédanyagok, színezékek

9.3.8. Különböző csuhé megmunkálási ismeretek **18 óra**

A munkafolyamatok műveleti sorrendje
Az előállítás módszerei
A csomózás anyag és szerszámigénye
A sodrás anyag és szerszámigénye/ kosár, papucs, szatyor/esetén
A hármas fonás anyag és szerszámigénye
A bútorbekötés eszköz,/váz/és anyagigénye
Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint

9.3.9. A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek **12 óra**

A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök
Eldolgozási módok

Vágóeszközök, tömörítők
Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete
Javítási lehetőségek munka közben és befejezéskor
A szárítás módja, ideje
Letisztázás, szükség szerint vegyi anyaggal kezelés

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Szakkönyvtár

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Mintadarabok, fotók, CD, DVD szakkönyvek
1.7.	házi feladat	x			Szakkönyvek, számítógép

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x			
3.2.	Vázlat rajz készítése leírásból	x			Rajzeszközök
3.3.	Információgyűjtés –képi és rajzos	x			Szakkönyv, fénykép, számítógép, minták,

					tárgyak

9.6. A tantárgy értékelésének módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz tantárgy 248 óra

10.1. *A* tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, létrejöttüknek körülményeit, a természetföldrajzi adottságok tükrében.
A Kárpát-medencében a magyar és nemzetiségi kézművességen belül, a gyékény, szalma, és csuhé tárgykészítés táji, etnikai területén megfelelő tájékozottságot szerezzen. Ismerje a hazai fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, a hagyományos technikákat, forma, és motívumkincset. Tudjon a szálasanyagok felhasználásának kiemelkedő központjairól, a híres mesterek, parasztspecialisták tevékenységéről. Tájékozódjon a témával foglalkozó néprajzosok kutatási eredményeiről.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Földrajz
Biológia
Magyar
Ének-zene
Művészettörténet
Általános néprajz

10.3. Témakörök

10.3.1. Gyékényfeldolgozás a múltban ***34 óra***
A gyékény felhasználásának kezdetei
Élet, és gazdálkodás a régi vizes területeken
Vizes élőhelyek növényei
Fonatmaradványok régészeti leletekben
Gyékényfelhasználás más népek kultúrájában
Gyékényhez fűződő szokások

10.3.2. A gyékénymunkák Kárpát-medencei táji etnikai hagyományai ***48 óra***
Gyékénymunkák a Kárpát-medencében
Honfoglalás kori
Középkori emlékek
Cigány, és sváb gyékényesek
A hazai gyékénymunkák formai és technikai jellemzői
A gyékény felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

10.3.3. Híres gyékényeldolgozó központok, mesterek ***24 óra***
Vízparti népesség gyékényfelhasználása
Spirális technika elterjedése
A gyékényszövés híres központjai

A bútorbekötés központjai
Gyékényfonó /zsinórkötéssel/ falvak
A gyékényfonás mesterei, parasztspecialisták
Erdélyi gyékényesek

10.3.4. A szalmafeldolgozás kezdetei ***30 óra***
A gabonatermesztés terjedése a történelemi múltban
A szalma (gabona) mennyiségének növekedése
A szalma felhasználása más népek kultúrájában
Szalmaleletek a régészeti kutatásokban
Gabonához, szalmához fűződő szokások

10.3.5. A szalmamegmunkálás a Kárpát-medencében ***32 óra***
Szalmamunkák a Kárpát-medencében
A szárazabb területek szalmafelhasználása
Középkori szalmafelhasználás
A szalmamunkák formai és technikai jellemzői
A szalma felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

10.3.6. Híres szalmafeldolgozó központok, mesterek ***24 óra***
Aspirális technika elterjedése hazánkban /szalmából/
A szalmakalap készítés múltja
A szalmafonó háziipar
Híres szalmakalap készítő műhelyek, központok
Erdélyi szalmakalaposok, szatyrosok
Aratódíszek elterjedése, hozzá fűződő szokások
Szalmás mesterek, parasztspecialisták

10.3.7. **A kukorica megjelenése, és a csuhémegmunkálás kezdetei** ***22 óra***
A kukorica származása
Elterjedése a világon
A csuhé felhasználása az őshazában
A csuhé felhasználása más népek kultúrájában
A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások

10.3.8. Csuhémegmunkálás a Kárpát-medencében ***16 óra***
A kukorica megjelenése hazánkban
A kukorica termesztésének körülményei
A csuhé felhasználás kezdetei a Kárpát-medencében
A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások
A csuhéfonás terjedésének okai
A csuhéfonás formai és technikai jellemzői /sodrás, fonás, csomózás/
A csuhéfonás változásai az utóbbi évtizedekben (évszázadban)

10.3.9. Csuhéfeldolgozó központok, háziipar ***18 óra***
A csuhéfonó háziipar kialakulása
Szatyrosok, kosarasok, papucsosok a falvakban
Bútorbekötés csuhéval
Határon túli erdélyi, kárpátaljai stb. csuhésok

Csuhéfonó központok Magyarországon
Csuhés mesterek, parasztspecialisták

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok
Tájházak, néprajzi gyűjtemények
Mesterek, műhelyek

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Számítógép, CD, DVD, mintadarabok, szakkönyv, fotó
1.7.	házi feladat	x			Szakkönyv, számítógép
1.8.	Tanulmányút		x		Múzeumok, tájházak, műhelyek

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				

3.1.	Műhely rajz értelmezése	x			
3.2.	Vázlatrajz készítése leírásból	x			Rajzeszközök
3.3.	Múzeumi rajzkészítés tárgyról	x	x		Rajzeszközök
3.4.	Információk gyűjtése: kép, rajz	x	x		Számítógép, CD, DVD Mintadarabok, szakkönyv, fotó
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat tantárgy 1624 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlati tantárgy során a tanulók elsajátítják az alapanyagok kiválasztását, előkészítését, mennyiségük meghatározását. Megismerik, és használni tudják a mesterség szerszámait, eszközeit. A különböző fonástechnikák, öltésmódok, szövésminták alkalmazásával képessé válnak hagyományokon alapuló tárgyak létrehozására. A formavilágot szem előtt tartva készítik a mai lakás és környezetkultúrába illeszthető XXI. századi igényeknek is megfelelő funkcionális kézműves tárgyaikat. Megtapasztalják az anyag- forma- funkció díszítmény összefüggéseit, képessé válnak igényes és önálló munkára. A munka során megismerik a műhely használatának a szabályait, valamint, a munka-és balesetvédelmi előírásait.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia
Földrajz
Matematika
Művészettörténet
Általános néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. A gyékény alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése *220 óra*

A gyékény alapanyag fajtái
A gyékény gyűjtése tárolása
A gyékény részei
A gyékény előkészítése-áztatás, hasítás, darabolás
Szerszámok, eszközök / kés, tű, sablonok, szövőráma/
Az eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.2. A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés *260 óra*

A gyékény megmunkálása csigavonal/spirális/ technikával

Öltésmódok, minták, szegések
Az edények formáinak változatai használat szerint
A gyékény megmunkálása szövéssel: szatyor, ponyvakészítés
A gyékény megmunkálása sablonra, formára/pl.szatyor, papucs/
A sablonra készíthető tárgyak technikai megoldásai
A sablonra készíthető tárgyak mintázata, díszítése
Az üvegbekötés módjai
Bútor-és székbekötés módszerei

11.3.3. Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál ***156 óra***
A spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél és fülkészítés, ezek változatai
A szövés befejezése, levétele a rámáról
Széleldolgozás, tisztázás
A szövött szatyor összedolgozása, kötözése
A sablonon készült termékek szegésének módjai
Fülezés többféle: fonott, sodort stb.

11.3.4. A szalma alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése ***170 óra***
A szalma /gabona/ fajtái
A szalma gyűjtése, tárolása
A szalma részei
A szalma előkészítése darabolás, áztatás, hasítás, vasalás
Szerszámok, eszközök /tűk, hasítók, sablonok/
Az eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.5. A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés*216 óra*
Szalmamegmunkálás spirális technikával
Öltésmódok, formák változatai
Szalmafonatok változatai, laposfonás többágú szalmából
Szalmamegmunkálás sablonra a lapos fonatokból, fűzéssel/szatyor/
A fonatok kézi összevarrásával/ kalap, kosár/
Speciális kalapvarrógép használata
Aratódíszek fonástechnikái
Aratódísz elemeinek összeállítása

11.3.6. Szegések, fülek, befejező műveletek szalmamunkáknál ***140 óra***
A szalma spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél vagy fülkészítés, ha szükséges
A kalap összevarrása után formára igazítás, préselés
Fehérítés, enyvezés
Szatyor, kosár fülezése, tisztázása
Az aratódíszek tisztázása, akasztó készítés

11.3.7. A csuhé alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése ***110 óra***
A csuhé / kukorica/ fajtái

A csuhé alapanyag gyűjtése, tárolása
A csuhé részei minőség szerint
Előkészítése válogatás, áztatás, hasítás
Fehérítés, vagy színezés
Szerszámok: tűk, horog, fogó
Eszközök: sablonok, keretek, szegek, mérőeszközök
A szerszámok, eszközök rendeltetésszerű használata

11.3.8. A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás ***242 óra***

A csuhé megmunkálása sodrással sablonra, kaptafára /tárolók, kosár/
Szögbeosztás, a kaptafa méretezése
A kaptafára húzás szabályai
A mintázások, fűzések rendszere
Üveg bekötése
Csuhémunkák csomózással, tű segítségével
Csuhémunkák fonással a fonatok összevarrásával,
Vagy kaptafára felhúzással
Bútor-/szék ülőlap/ befonása

11.3.9. Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál ***110 óra***

A csuhémunkák szegésének típusai
A késztermék kiszárítása
Levétel a kaptafáról
Fülkészítés sodrással vagy fonással
Letisztázás, szükség esetén fehérítő lemosás /vagy. füstölés/

11.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely
Műhelylátogatás mestereknél
Vízpart
Tangazdaság

11.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Gyékény, szalma, csuhé kész mintadarabok képek, rajzok
1.4.	házi feladat	x			Saját szerszámok, eszközök, anyagok
1.5.	Közvetlen bemutatás a tanár által	x	x		Gyékény, szalma csuhé eszközei, szerszámai, anyagai

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Gyékény szalma és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai anyagai
5.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		Gyékény, szalma, és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		Gyékény, szalma, és csuhémegmunkálás eszközei, szerszámai, anyagai
6.	**Vizsgálati tevékenységek körében**				
6.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		
6.2.	Geometriai mérési gyakorlat		x		Mérőeszközök
6.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		Gyékény, szalma, csuhé
6.4.	Tárgyminták azonosítása	x	x		Kész mintadarabok

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A minőségi munkavégzéshez elengedhetetlen az elkészítendő tárgyak megtervezése, amelynek a legalkalmasabb módja a rajz, a rajzos tervezés, és dokumentálás. Nem minden helyszínen/Múzeumban/ megengedett a technikai eszközök/fotó, videó/ használata, ezért a rajz alapjaival is meg kell ismertetni a tanulókat. A tárgyi rekonstrukcióknál a pontos méretezést a műhelyrajzokon jelölhetik. A tárgyak mintaelemeit, a mintázás lépéseit fázisrajzokkal ábrázolhatják. Az új formák kitalálásához grafikai eszközökkel készítsenek vázlatokat, amelyek pontosításából kialakulhatnak a végleges tervek.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz
Matematika
Művészettörténet

12.3. Témakörök

12.3.1. Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés **22 óra**

Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.2. Gyékénymunkák mintarajzai ***18 óra***

A spirális technika öltésrajzai
A gyékényszövés mintarajzai
A gyékényfonás minta, és fázisrajzai
A gyékénymunkák egyes elemeinek/ fülek, fogók/ ábrázolása
Minták tervezése kockás vagy milliméterpapíron

12.3.3. Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció ***20 óra***

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzai
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.3.4. A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés ***22 óra***

Szabadkézi rajz az egész tárgyról vagy részletéről
Térbeli ábrázolás a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.5. A szalmamunkák mintarajzai ***26 óra***

A spirális technika öltésrajzai
A lapos fonások mintái, fázisrajzai
A szalmamunkák egyes elemeinek/ fülek, fogók/ ábrázolása
Az aratódíszek készítésének fázisrajzai, mintarajzai

12.3.6. A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció ***12 óra***

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció

Méretezés

12.3.7. A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés ***20 óra***

Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

12.3.8. A csuhémunkák mintarajzai ***20 óra***

A sodrással készült kosarak mintáinak szerkezete
A színezés rajzos ábrázolása
A minták fázisrajzai
A több ágú fonatok készítésének fázisrajzai
A csomózott kosarak mintái

12.3.9. A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció ***12 óra***

Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Néprajzi gyűjtemények, kiállítások

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Mintadarabokról készült rajzok bemutatása táblán
1.4.	házi feladat	x			Rajzeszközök
1.5.	Vetítés, képi bemutatás rajzi feladatokról: perspektíva, axonometria		x		Számítógép, vetítő

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				

1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése	x			
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Műhely rajz értelmezése	x	x		
3.2.	Vetületi rajz készítése leírásból, és tárgyról	x	x		Rajz és mérőeszközök
3.3.	Látvány rajzkészítés tárgyról	x	x		Rajzeszközök
3.4.	Tervek, vázlatok	x			Rajzeszközök
3.5.	Minta rajzelemzés, fázisrajz	x	x		Rajzeszközök
3.6.	Dokumentáció	x	x		
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés	**Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat**
	A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltecnika, szövés, zsinórkötés
	Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál
	A csuhé megmunkálási műveletei. sodrás, csomózás, fonás
	Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál
	A szalma megmunkálási műveletei: spirálkötés, laposfonás, aratódísz készítés
	Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai rajz
	Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
	Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció
	A csuhémunkák látvány, és műhelyrajzai, méretezés
	A csuhémunkák tervei tervdokumentáció
	A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
	A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció

10688-12 Gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítés szakmai követelménymodul

Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés
A gyékény megmunkálása csigavonal/spirális/ technikával
Öltésmódok, minták, szegések
Az edények formáinak változatai használat szerint
A gyékény megmunkálása szövéssel: szatyor, ponyvakészítés
A gyékény megmunkálása sablonra, formára/pl. szatyor, papucs/
A sablonra készíthető tárgyak technikai megoldásai
A sablonra készíthető tárgyak mintázata, díszítése
Az üvegbekötés módjai
Bútor-és székbekötés módszerei

Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál
A spirális technika befejezése, szegés
Fenékkarima készítés
Fedél és fülkészítés, ezek változatai
A szövés befejezése, levétele a rámáról
Széleldolgozás, tisztázás
A szövött szatyor összedolgozása, kötözése
A sablonon készült termékek szegésének módjai
Fülezés többféle: fonott, sodort stb.

A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás
A csuhé megmunkálása sodrással sablonra, kaptafára /tárolók, kosár/
Szögbeosztás, a kaptafa méretezése
A kaptafára húzás szabályai
A mintázások, fűzések rendszere
Üveg bekötése
Csuhémunkák csomózással, tű segítségével
Csuhémunkák fonással a fonatok összevarrásával,
Vagy kaptafára felhúzással
Bútor-/szék ülőlap/ befonása

Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál
A csuhémunkák szegésének típusai
A késztermék kiszárítása
Levétel a kaptafáról
Fülkészítés sodrással vagy fonással
Letisztázás, szükség esetén fehérítő lemosás /vagy. füstölés/

A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, laposfonás, aratódísz készítés
Szalmamegmunkálás spirális technikával
Öltésmódok, formák változatai
Szalmafonatok változatai, laposfonás többágú szalmából
Szalmamegmunkálás sablonra a lapos fonatokból, fűzéssel/szatyor/
A fonatok kézi összevarrásával/ kalap, kosár/
Speciális kalapvarrógép használata
Aratódíszek fonástechnikái
Aratódísz elemeinek

10688-12 Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai követelménymodul

Gyékény-, szalma- és csuhétárgy készítő szakmai rajz tantárgy

Témakörök

Gyékénymunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzai
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról vagy részletéről
Térbeli ábrázolás a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés
Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről
Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai
Axonometrikus ábrázolás
Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel

A csuhémunkák tervei, tervdokumentáció
Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal
Látványrajz a kész tárgyról
Vetületi rajz dokumentáció
Méretezés

5.66.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(KOSÁRFONÓ, FONOTTBÚTOR KÉSZÍTŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Kosárfonó, fonottbútor készítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még

éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)

- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)

- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések,

baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.
Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók

- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.
A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.
Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.
Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.
A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés

- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több,

mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.
Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat

kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.
A team összetétele:
- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb,

elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.

- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1		70	1		105	1		105	1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1			1			1			1	
10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai ismeretek	1			1			1			1	
	Kosárfonó szakmai néprajz	1			0,5			0,5				
	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok		1			1			1			1
	Kosárfonó gyakorlatok		5			5,5			5,5			5,5
10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor készítés szakmai ismeretek	1			1			1			1	
	Fonottbútor szakmai néprajz	0,5			0,5			0,5				
	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok		1			1			1			1
	Fonottbútor készítés gyakorlatok		5			5,5			5,5			6
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*

	Szakmai előmenetel	*8*		*8*		*8*						*24*
	Zsűriztetés	*8*		*8*		*8*						*24*
	Szakmai fórumok	*8*		*8*		*8*						*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**		**36**		**36**			**32**			**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*		*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek					*36*			*32*			*68*
10690-12 Kosárfonás	**Kosárfonó szakmai ismeretek**	**36**		**36**		**36**			**32**			**140**
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	*12*		*10*								*22*
	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	*6*		*4*								*10*
	A kosárfonás alapanyagai	*3*		*6*		*10*						*19*
	A kosárfonás eszközei	*5*		*6*		*6*						*17*
	Fonástípusok, szegések és fülek alkalmazása	*4*		*4*		*12*			*24*			*44*
	Kosár típusok	*4*		*4*		*6*			*6*			*20*
	A kosarak javítási lehetőségei	*2*		*2*		*2*			*2*			*8*
	Kosárfonó szakmai néprajz	**36**		**18**		**18**						**72**
	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága	*12*		*6*		*6*						*24*
	A tájegységek motívum és formakincse	*12*		*6*		*6*						*24*
	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása	*12*		*6*		*6*						*24*
	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok		**36**		**36**		**36**			**32**		**140**
	Különböző térformák megjelenítése		*10*		*10*		*6*			*6*		*32*
	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		*6*		*6*		*6*					*18*
	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		*10*		*10*		*6*			*6*		*32*
	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás		*10*		*10*		*18*			*20*		*58*
	Kosárfonó gyakorlatok		**180**		**198**		**198**			**176**		**752**
	Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása,		*70*		*74*		*74*			*66*		*284*

	fonása												
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése		*70*			*60*			*60*			*60*	*250*
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése		*30*			*40*			*40*			*50*	*160*
	A különböző kosarak javítása		*10*			*4*							*14*
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák					*20*			*24*				*44*
10691-12 Fonottbútor készítés	**Fonottbútor készítés szakmai ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	*10*			*4*								*14*
	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	*2*			*10*								*12*
	A fonottbútor készítés alapanyagai	*4*			*6*								*10*
	A fonottbútor készítés eszközei	*10*			*10*								*20*
	Fonástípusok, szegések alkalmazása							*24*			*16*		*40*
	Fonottbútorok típusai	*10*			*6*			*10*			*10*		*36*
	A fonottbútorok javítási lehetőségei							*2*			*6*		*8*
	Fonottbútor szakmai néprajz	**18**			**18**			**18**					**54**
	Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai	*18*											*18*
	A tájegységek motívum és formakincse				*18*								*18*
	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása							*18*					*18*
	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok		**36**			**36**			**36**			**32**	**140**
	Különböző térformák megjelenítése		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		*6*			*6*			*6*				*18*
	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás		*10*			*10*			*18*			*20*	*58*
	Fonottbútor készítés gyakorlatok		**180**			**198**			**198**			**192**	**768**
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása		*70*			*74*			*74*			*66*	*284*

	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése		*80*			*60*			*60*			*60*	*260*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése		*30*			*64*			*40*			*50*	*184*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása								*12*			*4*	*16*
	Szakmai számítások								*12*			*12*	*24*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		288	468		252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2 *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket,** illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi

alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	

1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Művé-szet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalko-zásismeret, marketing	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műhelyét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát																x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterségbemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle				x		x			x							

szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról																
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít																x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki													x			
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyagszükségle-tet számol, tájékozódik az alapanyagbeszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet	x							x								

stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai																
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése															x	
Költségkalkuláció, árképzés				x											x	x
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok,					x	x										

munkaeszközök																
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai																x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x									x				x	x
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete						x				x		x	x			
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség újkőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében.
Szkíták, hunok és avarok művészete.
A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői

Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor	×			

	alapján				
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja
A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan ***24 óra***
A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika ***52 óra***
Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (A Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel *24 óra*

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.

Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. *Zsűriztetés* *24 óra*

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok *24 óra*

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.

Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara

Pályázatok, Konferenciák

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			

2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus,
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.

A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek ***68 óra***

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai. A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei. Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók. Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése. Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredménykimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása. A mérleg tételek és eredménykimutatás kategóriáinak meghatározása. Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai. Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok. Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok. Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség. Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése. Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés. Általános forgalmi adó mértéke, számítása. Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése. Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség, Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Tanterem, műhelygalériák

8.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

8.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	pontosítása)
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról				
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10690-12 azonosító számú,

Kosárfonás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10690-12 azonosító számú, Kosárfonás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai ismeretek							Kosárfonó szakmai néprajz		
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	A kosárfonás alapanyagai	A kosárfonás eszközei	Fonástípusok, szegések, fülek alkalmazása	Kosár típusok	A kosarak javítási lehetőségei	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása
FELADATOK										
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot								x	x	x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét				x						
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x				
Betartja a munkavédelmi előírásokat										
SZAKMAI ISMERETEK										
A kosárfonás kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)							x	x	x	x
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x					x
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai	x	x	x			x				
A fűztermesztés és feldolgozásának módjai	x			x						
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei	x			x						
A felhasználható anyagok minősége	x	x	x							
A Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai	x	x	x					x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a	x	x	x	x	x	x	x	x		

népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete										
A fűztermesztés feldolgozásának módjai	x				x					
A fűztermesztés és feldolgozást szolgáló eszközök				x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata				x						
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata				x						
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége			x							
Technikák felismerési készsége					x					
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése					x					
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x						
Térlátás					x	x				
Szorgalom, igyekezet	x	x						x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság		x	x							
Határozottság				x	x					
Közérthetőség	x					x			x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Kreativitás, ötletgazdagság			x	x	x	x				
Kontroll (ellenőrző képesség)			x	x	x	x				
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A 10690-12 azonosító számú, Kosárfonás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok				Kosárfonó gyakorlatok				
	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	Különböző típusú kosárajak, lábazatok, oldalak, , szerkezetek kialakítása, fonása	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése	Különböző kosárfülek ismerete, készítése	A különböző kosarak javítása	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
FELADATOK									
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x			x	x	x		x
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x	x	x	x					
Látványtervet készít			x	x					
Alkotói, megrendelői igény szerint tervet készít			x	x					
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet				x					
Beszerzi az alapanyagokat, berendezi az anyag és készáru raktárt				x		x		x	
Előkészíti, és fonásra alkalmassá teszi a felhasználandó alapanyagokat					x				
Méretkatalógust, tervdokumentációt használva (tervet értelmezve, valamint látványtervet, szakrajzot megtervezi az alkalmazott fonási, kivitelezési technikát			x	x					
A hagyományok és a XXI. sz. követelményeit figyelembe véve a kosárfonás technikáival készíti használati tárgyait						x	x		x
Elkészíti a tervszerinti kosáraljat (kerek, ovális, szögletes, sokszögű, szabálytalan)				x	x	x	x		
Felkarózza a kosáraljat és alkalmazza a terv szerinti					x	x			

eljárást, kifonja a kosár oldalát									
A tervszerinti szegési eljárásokat alkalmazza					x	x	x		x
Szükség esetén elkészíti a formához illő legmegfelelőbb kosárfület (csavartfül, piaci kosárfül, bollerfül, kengyelfül, különkészített fülek, gúzs és benyúló fül)							x		
Elvégzi a befejező műveleteket (tisztázza a vesszővégeket, lesúrolja a terméket, elvégzi a szükséges felületkezelési eljárásokat)							x		
Csomagolja, értékesíti, raktározza a készterméket				x					x
Törekszik a minőségi munkavégzésre			x	x		x	x		x
Gondoskodik a munkaterület tisztaságáról és a keletkezett hulladék kezeléséről					x	x	x	x	x
Betartja a munkavédelmi előírásokat						x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK									
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x	x	x		x
A fűztermesztés és feldolgozásának módjai					x		x		
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei					x		x	x	
A felhasználható anyagok minősége					x	x	x		
A Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai					x				x
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete						x	x		x
A kosárfonás munkafolyamatai				x	x	x	x	x	x
A műveleti sorrendek				x	x	x	x		x
Tervek műhelyrajzok értelmezése				x					
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása				x					
A szakma eszközeinek használata, karbantartása					x	x	x	x	x
Befejező munkálatok					x	x	x	x	x
A javítás lehetőségei									
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata						x	x	x	x
A vesszőfonás eszközeinek						x	x	x	x

szakszerű használata									
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége					x	x	x	x	x
Technikák felismerési készsége					x	x	x		x
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése		x		x	x	x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x					
Térlátás	x	x	x						
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság					x	x	x	x	
Közérthetőség			x	x					
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Kreativitás, ötletgazdagság					x	x	x		
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Kosárfonó szakmai ismeretek tantárgy 140 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítésmódok elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakmai jeles alkotói *22 óra*

A fonatok kialakulása régészeti, művészettörténeti elemzések figyelembevételével, az összefüggések felismerése. A kultúra elterjedése, a fonatok alkalmazásának, területei. A felhasználható alapanyagok megismerése. Széleskörű szakmatörténet elsajátítása, alkalmazása a kosárfonó, fonott-bútorkészítő szakma során. A szakma jeles alkotói.

9.3.2. A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői *10 óra*

Az ökológiailag jellemző alapanyagok ismerete használata az egyetemes, az európai, és a hazai fonáskultúrában. Alkalmazása a korszerű lakáskultúrában.

9.3.3. A kosárfonás alapanyagai *19 óra*

A kosárfonáshoz szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A termesztésből adódó anyagok, a füzek botanikai ismerete. A füzek helye a növényvilágban. Vadon termő és termesztett füzek (kultúrfüzek) fajtái, sajátosságai. A termesztés és feldolgozás során használt eszközök ismerete. A termesztett füzek minősítse, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása értékesítése, beszerzési lehetőségei.

9.3.4. A kosárfonás eszközei *17 óra*

A kosárfonásra, feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazásuk. A kéziszerszámok és gépi berendezések karbantartása, előkészítése a használatra.

9.3.5. Fonástípusok, szegések és fülek alkalmazása *44 óra*

A fonástípusok ismerete, csoportosítása. A tárgynak, a tárgy szerkezetének megfelelő fonástípus alkalmazása.

9.3.6. Kosár típusok *20 óra*

A kosarak különböző típusú aljak szerinti csoportosítása. A kosarak szerkezet és forma szerinti csoportosítása. A kosarak használat szerinti csoportosítása.

9.3.7. A kosarak javítási lehetőségei *8 óra*

A hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák és módszerek (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	

3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Kosárfonó szakmai néprajz tantárgy 72 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága *24 óra*

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában.

10.3.2. A tájegységek motívum és formakincse *24 óra*

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. Építmények. Állattartók. Gazdasági kosarak. Kamrai kosarak. A lakásbelső kosarai.
A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

10.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása *24 óra*

A fonott tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés			x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás			x	
1.9.	szerepjáték		x		
1.10.	házi feladat			x	

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése		x		

3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok tantárgy 40 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

11.3. Témakörök

11.3.1. Különböző térformák megjelenítése *32 óra*

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

11.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása *18 óra*

Reprodukáló rajzokat készítése, reprodukciós rajzokat átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

11.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés *32 óra*

A kosárfonás és fonott-bútorkészítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

11.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás *58 óra*

A különböző fonatok, fonott tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése. Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		
1.4.	projekt		x		
1.5.	kooperatív tanulás		x		
1.6.	házi feladat		x		

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Képi információk körében**				
2.1.	XY rajz értelmezése		x		
2.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
2.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	XY rajz kiegészítés		x		
2.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	XY rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Kosárfonó gyakorlatok tantárgy 752 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja
A kosárfonás gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak, ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása ***284 óra***
Fonást előkészítő műveletek.
Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása.
A kosáraljak szerkezeti felépítése, a különböző formájú kosarak aljának készítése, alkalmazott fonási eljárások megismerése.
Lábazatok kialakítása, különböző lábazatok készítésének gyakorlatban való megismerése, kivitelezése, alkalmazása.
A gyűrűfonások szerepe, jelentősége.
A különböző gyűrűfonatok alkalmazása, beillesztése az adott munkafolyamatba. Technikai kivitelezésének elsajátítása.
A különböző oldalfonások, oldalszerkezetek kialakításának elsajátítása. Különböző oldalkialakítások, technikák, gyűrűfonatok együttes alkalmazása.
A sablonra (pl. különböző kosarak) és formára fonás (pl. üvegek, demizsonok) kivitelezésének elsajátítása.
A különféle kapcsolódó alkatrészek, tetők (pl. szennyestartó kosár, piknik kosár) készítésének elsajátítása.

12.3.2. Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése*250 óra*
A különböző befejezési, szegési eljárások ismerete és alkalmazása. A tárgy típusának, használatának megfelelő befejezés, illetve szegésfajták alkalmazása. A letisztázás technikai megoldásainak ismerete.

12.3.3. Különböző kosárfülek ismerete, készítése ***160 óra***
A különféle kosárfülek ismerete, gyakorlatban való elsajátítása, alkalmazása. A különkészített fülek készítése és alkalmazása. A demizsonok, üvegek füleinek kiképzése, alkalmazása, gyakorlati ismerete.

12.3.4. A különböző kosarak javítása ***14 óra***
A meghibásodott kosáron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

12.3.5. Zöldvesszőből készült paraszti munkák ***44 óra***
A megtermett lombját lehullatott vesszőt gyűjtötték össze a falusi emberek és ebből a téli időszakban a ház körül és a gazdálkodásban használatos kosarakat készítettek. A sejtnedvességű anyag felhasználásának ismerete. Különböző gazdasági kosarak, terménygyűjtők, aszalók, kocsikasok, készítésének elsajátítása.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmai tanterem, műhelygaléria, tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		
1.3.	projekt		x		
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése		x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból		x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	XY rajz kiegészítés		x		
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10691-12 azonosító számú,

Fonottbútor készítés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10691-12 azonosító számú, Fonottbútor készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor szakmai ismeretek							Fonottbútor szakmai néprajz		
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	A fonottbútor készítés alapanyagai	A fonottbútor készítés eszközei	Fonástípusok, szegések alkalmazása	Fonottbútorok típusai	A fonottbútorok javítási lehetőségei	Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása
FELADATOK										
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot								x	x	x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét				x						
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x				
SZAKMAI ISMERETEK										
A fűzvessző felhasználásának és a fonottbútor kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)								x	x	x
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x					x
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai	x	x	x			x				
A fűztermesztés és fűzbotok feldolgozásának módjai	x			x						
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök	x			x						
A felhasználható anyagok minősége	x	x	x							
Az egyetemes Európa és a Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai	x	x	x					x	x	

Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete		x	x		x	x	x	x		
A fűztermesztés feldolgozásának módjai	x	x			x					
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök				x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata				x						
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata				x						
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége			x							
Technikák felismerési készsége					x					
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése					x					
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x						
Térlátás					x	x				
Szorgalom, igyekezet	x	x						x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság		x	x							
Határozottság				x	x					
Közérthetőség	x					x			x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Kreativitás, ötletgazdagság			x	x	x	x				
Kontroll (ellenőrző képesség)			x	x	x	x				
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A 10691-12 azonosító számú, Fonottbútor készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok				Fonottbútor készítés gyakorlatok				
	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása	Szakmai számítások
FELADATOK									
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot					x	x	x		x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét	x	x	x	x					
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít			x	x					
Betartja a munkavédelmi előírásokat				x					
A hagyományok és a XXI. század követelményeit figyelembe véve készíti fonott bútorait				x					
Rögzíti a szerkezetet				x					
Kifonja a fonható felületeket					x				
Szegéseket és díszítéseket alkalmaz			x	x					
SZAKMAI ISMERETEK									
A fűzvessző felhasználásának és a fonottbútor kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)						x	x		
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században							x	x	
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai							x		
A fűztermesztés és fűzbotok feldolgozásának módjai							x	x	
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló							x	x	

eszközök									
A felhasználható anyagok minősége							x	x	
Az egyetemes Európa és a Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai							x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete					x	x	x	x	
A fonott bútorkészítés munkafolyamatai						x	x		x
A műveleti sorrendek				x	x	x	x		
Terve, műhelyrajzok készítési módjai					x	x			
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása									x
A szakma eszközeinek használata, karbantartása							x		
Befejező munkálatok							x		
A javítás lehetőségei				x				x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata						x	x	x	
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata						x	x	x	
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége					x	x	x	x	
Technikák felismerési készsége					x	x	x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése		x		x	x	x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x	x	x	x		
Térlátás	x	x	x						
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság					x	x	x	x	
Közérthetőség			x	x					
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x		x			
Kontroll (ellenőrző képesség)		x		x			x	x	x
Az ismeretek helyén való alkalmazása			x			x		x	

13. Fonottbútor készítés szakmai ismeretek tantárgy 140 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Európai népi kultúrában a fonáskultúra jelentősége, hagyományok, kultúrtörténet. A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítésmódok elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

13.3. Témakörök

13.3.1. A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakmai jeles alkotói *14 óra*

A fonatok kialakulása régészeti, művészettörténeti elemzések figyelembevételével, az összefüggések felismerése. A kultúra elterjedése, a fonatok alkalmazásának, területei. A felhasználható alapanyagok megismerése. Széleskörű szakmatörténet elsajátítása, alkalmazása a kosárfonó, fonott-bútorkészítő szakma során. A szakma jeles alkotói.

13.3.2. A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői *12 óra*

Az ökológiailag jellemző alapanyagok ismerete használata az egyetemes, az európai, és a hazai fonáskultúrában. A szálas anyagok alkalmazása a korszerű lakáskultúrában.

13.3.3. A fonottbútor készítés alapanyagai *10 óra*

A fonott-bútorkészítéshez szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A termesztésből adódó anyagok, a füzek botanikai ismerete . A füzek, helye a növényvilágban. A fűz fajtáinak, (hibridjeinek, vadon termő és termesztett füzek, kultúrfüzek) fajtái, sajátosságai. A termesztett füzek, minősítse, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása értékesítése, beszerzési lehetőségei.

13.3.4. A fonottbútor készítés eszközei *20 óra*

A fonott-bútorkészítés feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazásuk. A kéziszerszámok és gépi berendezések karbantartása, előkészítése a használatra.

13.3.5. Fonástípusok, szegések alkalmazása *40 óra*

A fonástípusok ismerete, csoportosítása. A tárgynak, a tárgy szerkezetének megfelelő fonástípus alkalmazása.

13.3.6. Fonottbútorok típusai *36 óra*

A fonott-bútorok típusai. Forma, funkció szerinti csoportosítása, tervezés, szerkezeti felépítés, megismerése.

13.3.7. A fonottbútorok javítási lehetőségei *8 óra*

A hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely, múzeum, tájház, néprajzi gyűjtemény, falumúzeum

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	

3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Fonottbútor szakmai néprajz tantárgy 54 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

14.3. Témakörök

14.3.1. Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai *18 óra*

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában. Az európai népek fonáskultúrájának története, fonott tárgyainak, bútorainak megismerése.

14.3.2. A tájegységek motívum és formakincse *18 óra*

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. A lakásbelső berendezései, bútorai
A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

14.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása *18 óra*

A fonott bútorok, berendezési tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés			x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás			x	
1.9.	szerepjáték		x		
1.10.	házi feladat			x	

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése		x		

3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok tantárgy 140 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

15.3. Témakörök

15.3.1. Különböző térformák megjelenítése *32 óra*

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott bútorok, berendezési tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

15.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása *18 óra*

Reprodukáló rajzok készítése, reprodukciós rajzok átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

15.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés *32 óra*

A fonott-bútorkészítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

15.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás *58 óra*

A különböző fonatok, fonottbútorok, tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése.

Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, múzeum, tájház, könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, nyitott műhely,

fűztelep, fűzfeldolgozó üzem.

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		
1.4.	projekt		x		
1.5.	kooperatív tanulás		x		
1.6.	házi feladat		x		

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Képi információk körében**				
2.1.	XY rajz értelmezése		x		
2.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
2.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	XY rajz kiegészítés		x		
2.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	XY rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Fonottbútor készítés gyakorlatok tantárgy 768 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A kosárfonás fonott-bútorkészítés gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával.
A javíthatóság megállapítása.

16.2.1. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása ***284 óra***

A bútorváz készítéshez, kialakításához szükséges szerszámok, eszközök, berendezések, alapanyagok alkalmazásának ismerete.
A bútorok csoportosításának ismerete, a bútor típusok készítésének gyakorlatban való alkalmazása.
Különböző típusok vázainak készítési folyamatának ismerete.
A botvessző megmunkálásától a váz szerkezetének kialakításáig.
Ülőbútorok.
Asztalok.
Fekvőbútorok.
Gyermekbútorok.
Különböző tárolók, szekrények.
Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

16.2.2. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése ***260 óra***

A különböző típusú fonott bútorok felületi fonásának és a készítés technológiai folyamatának teljes körű ismerete.
Az ülőbútorok, az ülőkék, támlás és támlanélküli székek, fotelek, a hintaszék kifonás szerinti csoportosítása, típusonként a fonás gyakorlati ismerete.
Étkezőasztalok.
Fekvőbútorok.
Gyermekbútorok.
Különböző tárolók, szekrények.
Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

16.2.3. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése ***184 óra***

A különböző típusú fonott bútorok szegésének befejezésének teljes ismerete. A befejezések, szegések különösen nagy hangsúlyt kapnak a fonott bútorok elsajátításánál, mivel esztétikailag, statikailag, díszítés szempontjából befolyásolja az elkészült terméket.

16.2.4. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása ***16 óra***

A meghibásodott fonott-bútoron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság

megállapítása.

16.2.5. Szakmai számítások ***24 óra***

Alapanyag szükségletet számol. Költségkalkulációt készít.

16.3. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmai tanterem, műhelygaléria.

16.4. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.4.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		
1.3.	projekt		x		
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

16.4.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése		x		

3.2.	XY rajz készítése leírásból		x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	XY rajz kiegészítés		x		
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

16.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak
10690-12 Kosárfonás	**Kosárfonó gyakorlatok**
	Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése
	A különböző kosarak javítása
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
10691-12 Fonottbútor készítés	**Fonottbútor készítés gyakorlatok**
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása
	Szakmai számítások

10690-12 Kosárfonás szakmai követelménymodul

Kosárfonó szakmai gyakorlat tantárgy

Szögletes kosarak
A szögletes kosarak típusai, szerkezetük váz és fonásmegoldások alkalmazásának lehetőségei. Az évközben tanult technikák tudásának alkalmazásával a kosárfonás olyan feladat megoldású tananyagának elsajátítása, mely időigényes.

Sík fonatok, szögletes kosarak szerkezeti megoldása
Sík (négyzet, téglalap stb.) fonástechnikák elsajátítása, a speciális technikai feladatok, eszközhasználat begyakorlása.

Piknikkosár elemzése, műhelyrajz készítés
Piknikkosár elemzése, műhelyrajz készítés

A szögletes kosár oldalkarói, illesztése, gyűrűzése, oldalfonása, szegése

A szögletes típusú kosarak felkarózása, a karók rögzítése, a sarokmerevítők (sarokfák) beépítése, az alkalmazható gyűrűfonatok használata, a berakószálak vezetésének elsajátítása, az oldalfonás kialakítása, a megfelelő szegés alkalmazása.

Tetőkészítés, fülkészítés, ismétlő gyakorlatok, egyéb nagyobb méretű pl. kandallókosár fonása
Tetőkészítés, a piknikkosár tetejének fonása és szegéstechnikájának elsajátítása, a speciális illesztési feladatok elsajátítása. Fülkészítés, az évközben tanultak alkalmazása. Ismétlő gyakorlatok, egyéb nagyobb méretű pl. kandallókosár fonása.

Értékelés, dokumentáció készítése, archiválás
Értékelés, dokumentáció készítése, archiválás.

10691-12 Fonottbútor készítés szakmai követelménymodul

Fonottbútor készítés gyakorlatok tantárgy

A fonott bútorok fonástechnikái, díszítések
A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése.
A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése.

A fonott bútorok szerkezeti elemzése, műhelyrajz készítés
Különféle fonottbútorok szerkezeti elemzése, méretezése, műhelyrajz készítése, a megfelelő anyaghasználat megismerése, a váz kialakítása, a megfelelő fonástípus elsajátítása.

Szakmai számítás
Anyagszükséglet pontos meghatározása, kiszámítása.

Sablonkészítés, vázkészítés
Sablonkészítés a fonásfelületek kialakításához szükséges sablon készítésének elsajátítása alkalmazása. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása

Ismétlő gyakorlatok, pl. telefonasztal, fonott ülőke, virágállvány, fotel
Az ülőke elkészítése, az ülőfelület és a váz összeillesztése az illesztések takarásának elsajátítása. Egyre nehezedő munkák elkészítése.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása
A hiba felismerése, a javíthatóság megállapítása, szakszerű javítás.

Értékelés, dokumentációkészítés, archiválás
Értékelés, dokumentációkészítés, archiválás

5.67.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(KOSÁRFONÓ, FONOTTBÚTOR KÉSZÍTŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
látássérültek (sl) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Kosárfonó, fonottbútor készítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani irányelvek a látássérült tanulók oktatásához

A látássérülés meghatározása, tünetei, felosztása

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykéregben levő látóközpont tartós károsodása. A látássérülés gyógypedagógiai meghatározásához a világ legtöbb országában, így hazánkban is az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) definícióját alkalmazzák. E szerint „Látássérültnek számít az a személy, akinek vízusa (látásélessége) a jobbik szemén maximális korrekcióval kevesebb, mint 6/18 (0,33), vagy látótérszűkülete 20°, vagy szűkebb.” (WHO 1996)

A vízus, vagyis *látásélesség* a szem felbontóképességét (két egymás melletti pont megkülönböztetését) jelölő törtszám. Régebben gyakran közönséges törteket használtak, jelenleg a tizedes törtek használata lett általános. 1,0, az ép szem vízusa. Ha a személy csak 1 méterről ismeri fel a 10 méterről is felismerhető jelet, akkor vízusa 0,1.

A meghatározásban szereplő jobbik szem azt jelenti, hogy a jobban látó szem látásélessége a döntő. A gyakorlatban tehát, ha valakinek az egyik szemén a vízusa 0, de a másik szemén 0,33 feletti, akkor nem számít látássérültnek. A pedagógiai látásvizsgálat során nem is a jobbik szemmel, hanem a kétszemes látással mért érték tekinthető meghatározónak. Az optimális, maximális korrekció arra utal, hogy ez a mérés az adott személy látásélességét a számára adható legjobb szemüveggel vizsgálják. Ezek alapján, ha egy személy látásélessége 0,3 alatti, de ez szemüveggel javítható, akkor nem alkalmazható rá a látássérült kifejezés. Figyelembe kell venni, hogy szemüveggel csak a fénytörési hibák korrigálhatók, számos szembetegség van, amely esetében ez az eszköz nem használható. A látássérültek jelentős része nem hord szemüveget.

A gyógypedagógiai célú terápiában és a rehabilitációban nem lehet mereven kezelni a határértékeket. A diagnózis ismerete és figyelembe vétele elengedhetetlen feltétel. Gyakran olyan gyermekeknek vagy felnőtteknek is szüksége lehet speciális segítségre, akik a fenti kategória szoros értelmezésébe nem tartoznak bele. Ezért látássérültnek számít az a személy is, akinek a vízusa jobb, mint 0,30, de a látását veszélyeztető szembetegsége van — vagyis bizonyos fizikai megterhelés hatására romolhat az állapota —, vagy szembetegsége progrediáló. Az első esetben a gyógypedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy milyen mozgásformák okozhatnak látásromlást. A leggyakrabban ezeket a személyeket a retinaleválás veszélyezteti. Számukra nem javasoltak a nagy erőfeszítéssel járó tevékenységek, az erős hasprés, a fordított testhelyzetek. Ezen a területen az elmúlt években változott a szemészorvosok nézete. Nem korlátozzák a régebbi gyakorlat szerint automatikusan sportolásban vagy pályaválasztásban bizonyos szembetegségekkel (mint például a myopia major – súlyos fokú rövidlátás, vagy a cataracta congenita – veleszületett szürkehályog) rendelkező személyeket, hanem a döntést egyénre szabottan, a szem aktuális állapotát vizsgálva és figyelembe véve hozzák meg. Amennyiben a pedagógus látásromlást tapasztalt, vagy a tanuló jelez erre utaló tüneteket, nagyon fontos, hogy haladéktalanul szemészhez kerüljön a látássérült személy.

A látássérült személyek esetében a távoli és a közeli vízus mértéke eltérhet. Bizonyos szembetegségek a távoli látást egészen súlyosan érintik, de közelre hajolva az érintett egyén egészen apró dolgokat, betűket is lát. Ez fordítva is jelentkezhet. Ezért a tanulás és a munkavégzés optimális környezetének kialakításához mindkét információra szükség van.

A felsorolt adatok a látásélességre vonatkoznak. Az egyének látóképessége között azonos vízus mellett is nagy különbségek jelennek meg. A látóképesség meghatározásakor a látásélesség mellett a látásteljesítmény kifejezés is használatos. A látásteljesítmény tágabb értelmezésre ad lehetőséget: kifejezi a maradék látás felhasználásának képességét, amelyet befolyásol az egyén képességeinek fejlettsége, érdeklődése és tapasztalatai.
A különböző szembetegségek, öröklött, vagy szerzett elváltozások a bonyolult látószerv más-más részeit érinthetik. Ennek megfelelően más látási funkciók is sérülhetnek. A perifériás és a centrális látótér, a kontrasztérzékenység, a színlátás, a fényviszonyokhoz történő adaptáció területén jelentkező eltérések befolyásolják a meglévő látás használhatóságát a tanulási folyamatokban, a munkavégzésben és a mindennapi életben.

Perifériás látótérszűkületet sokféle szembetegség okozhat akár úgy is, hogy az éleslátás nem károsodik. Az ép perifériás látótér alul 70°, felül 50°, temporálisan (halánték felől) 90°, nazálisan (orrnyereg felől) 60°. Ha valakinek csak 10°-os a látótere, akkor azt csőlátásnak nevezik. Természetesen a körkörös látótérszűkület mellett egyéb látótér-károsodások is

lehetnek, pl. foltszerű látótérszigetek, vagy a látótér egyik felét érintő látótérkiesés. A perifériás térlátás leginkább a közlekedés-tájékozódás képességére hat negatívan. Sok esetben ezek a fiatalok hosszú fehér bottal, vagy vakvezető kutyával közlekednek, miközben vizuális úton olvashatnak és írhatnak, apró tárgyakat észrevehetnek.

A szemben a retina (látóideg-hártya) kétféle fotoreceptor biztosítja a látható fény idegi jelekké alakítását. A pálcikák kevés fényben is működnek, de felbontó képességük csekély. A csapok fényérzékenysége kicsi, csak erős fényben képesek működni, de felbontóképességük nagy, tehát biztosítják az éleslátást, valamint a színlátásért is felelősek. A retina középpontjában, az éleslátás helyén, (a maculán) helyezkednek el. A *centrális látás károsodása* azt jelenti, hogy a csapok nem működnek tökéletesen. Ezekben az esetekben az a hely, ahová a személy néz (fókuszál), nem látható, vagy nem jól látható számára, viszont ha az objektum mellé-, fölé-, vagy alánéz, akkor az inger, ha nem is túl élesen, de láthatóvá válik a pálcikák segítségével. Ilyenkor a pedagógus azt tapasztalja, hogy a tanuló nem tart szemkontaktust, nem az arcába, hanem mellénéz. Ezt semmiképp sem szabad az udvariatlanság jelének tekinteni. Ugyanez a tanuló olvasásnál, írásnál és a közeli látást igénylő tevékenységeknél is ugyanígy jár el, néha a fejét is elfordítja, tehát szokatlan pózban, kényszertartásban tartja.

A *színlátás sérülése* különböző színekre vonatkozó színtévesztést, vagy az összes színre kiterjedő színvakságot jelent, amely gyakran nem jár együtt más látási funkciók sérülésével, tehát akár ép éleslátás mellett is fennállhat. Sok ember megtanulja a szürke árnyalatai alapján beazonosítani a színeket. Ha erre a tanuló nem képes, akkor más jelzésekkel is elláthatjuk a tárgyakat, eszközöket.

A *kontrasztérzékenység sérülése* esetén a személy csak azokat a képeket, tárgyakat tudja felismerni, amelyek a hátterüktől nagymértékben eltérnek, tehát magas kontrasztúak. Legmagasabb kontrasztot a fehér alapon a fekete szín (vagy fordítva) ad, de a gyakorlatban a fekete, vagy sötétzöld – sárga színek megkülönböztetése könnyebb a látássérült tanulónak. Például a táblán sárga krétával írottakat jobban látja.
Itt érdemes megjegyezni, hogy a tábla használatakor több tényezőt is figyelembe kell venni. Fontos, hogy a tanuló közel üljön a táblához, a pedagógusok törekedjenek az áttekinthető táblaképre, a szokásosnál nagyobb betűtípust használjanak, és gondoskodjanak arról hogy jó minőségű, erős nyomot hagyó krétával, vastag vonalvezetéssel írjanak. Óriási segítséget jelen a látássérült diákoknak, ha a pedagógusok hangosan mondják is, amikor írnak.
A kontrasztlátás akár úgy is sérülhet, hogy az illetőnek a vízusa (látásélessége) magasabb, mint a látássérülés felső határértéke. Ha valaki alacsony kontrasztú ingereket nem érzékel, akkor az arcfelismerés még egészen közelről sem lehetséges számára. Gyakran a nyomtatott szöveget azért nem tudja elolvasni, mert az írás újrahasznosított papírra készült, vagy a fénymásolat rossz minőségű. Ezekben az esetekben a nagyítás nem jelent segítséget, de a kontrasztfokozásra alkalmas elektronikus nagyítókészülékek már igen. Enyhébb esetekben erősebb, esetenként egyéni helyi megvilágítás is javíthatja a tanulási lehetőségeket.

A *sötéthez való alkalmazkodás, vagy sötétadaptáció zavara* esetén a fényes, jól megvilágított helyiségből egy alacsonyabb fényerősségű helyiségbe érve a tanuló percekig nem lát semmit, sőt olyan súlyos sérülés is előfordulhat, hogy már szürkületi viszonyok között is problémái lesznek. Ezt nevezzük szürkületi vakságnak, amely a környezet adaptációjával orvosolható: akár a helyiség megvilágításával, vagy egy zseblámpa használatával a probléma enyhül.

A *fényadaptációs zavar* azt jelenti, hogy a személy számára már az átlagos fényesség is zavaró, mert káprázást okoz és nagymértékben rontja a láthatóságot. A túlzottan fényérzékeny, fotofóbiás tanuló kezével eltakarja a fényt, hunyorog, vagy teljesen behunyja a szemét. Számára nagyon fontos, hogy az osztályteremben az ablaktól távol és háttal ülhessen. A többi tanuló számára fontos a megfelelő megvilágítás, ezért a fényérzékeny személy számára az egyéni eszköz, legtöbbször a fényvédő szemüveg a megoldás. Ez enyhébb esetekben lehet napszemüveg, de szükség lehet különleges, gyakran piros színű speciális üvegre.

A *szemmozgások sérülése* leggyakrabban az önkéntelen szemtekerezgés (nystagmus) formájában jelentkezik, amely a fixálást. A szemmozgást a személy nem tudja akaratlagosan szabályozni, gyakran nem is érzékeli azt. Stressz esetén a mozgás erősödhet. A nystagmus a legritkább esetben jelentkezik önállóan, de számos, egymástól teljesen eltérő diagnózis mellett is fellép. Nem önálló kórkép, hanem a gyengénlátást kísérő tünet. Megnehezíti az egy pontra történő fixálást, elképzelhető, de nem bizonyított, hogy rontja a látásteljesítményt.

A látássérülés kifejezés több, nevelési és rehabilitációs célból eltérő igényű csoportot takar. A látássérülés felosztása országonként igen eltérő. A hazai felosztás a látássérülés 3 csoportját különbözteti meg:

1. Vakság: fényérzés nincs.

2. Aliglátás: a vízus kevesebb 0,1-nél. Három alcsoportot tartalmaz:

2.1. Fényérzékelés: a vízus nem mérhető. Halló-tapintó típusú ismeretszerzés lehetséges, de a közlekedésben-tájékozódásban a fényingerek támpontként való felhasználása segítséget nyújt.

2.2. Nagytárgy-látás: vízus < 0,04. A felső határértéken lévők különleges optikai és/vagy elektronikus eszközökkel képesek a vizuális ismeretszerzésre, a síkírás olvasására, de sokan közülük Braille-olvasók. Látásukat a mindennapi életben felhasználhatják, bár alapvetően a tapintásuk és a hallásuk segíti őket az információszerzésben, tanulásban, mindennapi életben. A vizuális illetve az auditív-taktilis ismeretszerzés választása sok tényezőn alapul, függ a környezet támogatásától, az egyéb, például a kognitív képességektől, az előzetes tapasztalatoktól, a tanuló teljes személyiségétől.

2.3. Ujjolvasás: (vízus: 0,04—0,1). Látásuk elegendő a síkírás-olvasás optikai és/vagy elektronikus segédeszközökkel történő elsajátításához, de mind az oktatásban, mind a rehabilitációban más érzékszerveikre is támaszkodnak.

3. Gyengénlátás: a vízus 0,1—0,3 közötti. A látás a vezető érzékelési csatorna, az oktatásban és a rehabilitációban is a látás maximális kihasználására kell törekedni, az auditív és taktilis információk csak kiegészítő jellegűek.

A látássérült tanulók sajátos nevelési igényei

Vak tanulók

A vakság alapvetően befolyásolja a mozgásállapotot, tájékozódási és közlekedési funkciókat, a mindennapos és a megismerő tevékenységeket. A vak tanulók nevelésének-oktatásának speciális feladata a mozgás és tájékozódás fejlesztése, a tapintásra és hallásra épített

fogalomalkotás feltételeinek megteremtése, a sérülés másodlagos kihatásainak korrekciója, ill. megelőzése. Lehetőséget kell teremteni a minél több érzékszervvel történő információszerzésre. A fogalmak tapasztalati tartalommal való megtöltése nélkül ismereteik hiányosak maradnak.

Az oktatásban sokféle speciális eszközt és módszert alkalmazunk. A kultúrtechnika speciális eszköze a hat pontból álló tapintható Braille-rendszer. A két oszlopban lévő hat pont kombinációiból állíthatók elő az egyes betűk. A pontok helyi értékét számmal jelöljük, bal oldalon találhatók felülről lefelé haladva az egyes, kettes és hármas pontok, jobb oldalon pedig a négyes, ötös és hatos. A magyar Braille-írás jellegzetessége, hogy a nagyszámú fonéma jelölésére sok szimmetrikusan elhelyezkedő pontkombinációt tartalmaz (ún. tükörképbetűk, pl. a-á, h-j, e-i, é-í, n-ny stb.) és hogy a kétjegyű betűket egy jellel ábrázolja.

A matematikában fontos eszköz a kitapintható abakusz. Ennek használata viszonylag egyszerűen elsajátítható, a vak tanulók számára a számolási feladatokban nyújt segítséget. A Braille segítségével a matematikai kifejezések lejegyzése is lehetséges, de a gyakorlatban ennek használata, visszaolvasása, értelmezése nem könnyű.

A vak tanulók információszerzésében egyre inkább preferált eszköz a számítógép és a digitális tananyag. Mostanra a legtöbb tanulónak saját laptop áll a rendelkezésére. A számítógépet alapvetően kétféle módon használják a vak emberek: auditv vagy taktilis úton. Számos beszélő, más néven képernyőolvasó program elérhető. Ezek jogtiszta használatához segítséget kérhetnek a tanulók és a pedagógusok az „Informatika a Látássérültekért” Alapítványtól. A számítógéphez Braille kijelző készülék csatlakoztatható. Ezzel valódi olvasás valósul meg. Természetesen az írás a gép billentyűzetének a segítségével valósul meg. A számítógép a pedagógusok munkáját is megkönnyíti. A tanuló munkája a képernyőn nyomon követhető, kinyomtatva értékelhető, így a pontírást nem ismerő tanárok is megfelelő információt kapnak, illetve segítséget nyújthatnak a vak diákoknak.

A tanuló tájékozódási képességének fejlesztését az erre a feladatra speciálisan kiképzett mozgás-tájékozódás trénerek végzik. Azonban minden vak embernek szüksége van bizonyos helyzetekben látó kísérőre. A segítségadás módja igen fontos, néhány alapvető technikát érdemes a látó személynek elsajátítania, hogy a balesetek még kísérés esetén is megelőzhetők legyenek:

- mielőtt a látó személy a tanulónak segítene, mondja meg a nevét, kérdezze meg, hogy valóban szüksége van-e segítségre, hova szeretne eljutni;
- kérje meg a tanulót, hogy karoljon belé, vagy fogja meg könyökét
- a kísérő egy lépéssel előbb haladjon a fiatal előtt, így mozdulataival is előre jelezheti az iránybeli változást, sose tolja maga előtt a vak személyt;
- a kísérő szóban is jelezze a felmerülő akadályokat (lépcső, járdaszegély, küszöb, padok, székek, stb.), ezek előtt egy pillanatra álljon meg;
- olyan akadály közeledtével, ahol egymás mellett nem férnének el, a kísérő könyökének hátramozgatásával irányítsa a tanulót a háta mögé;
- ülőhelyre kísérés esetén a látó személy vezesse a vak tanuló kezét az ülés támlájára, ez elegendő segítség, ne nyomja le a személyt a székre;

A szakiskolába újonnan érkező vak diáknak időre és látó segítségre van ahhoz szüksége, hogy megismerje a teret. Érdemes megmutatni, hogy hol találhatóak a különböző szaktantermek, a mosdó, vagy az étkező, ezek megtalálásához egyrészt meg kell nevezni az irányokat és a távolságot (pl. „10 méter után kell balra fordulnod, hogy a tanáriba eljuss”.). Másrészt támpontokat kell adni, melyek lehetnek akár a padló egyenetlenségei, vagy jellegzetes szagok (pl. étterem) és hangok (italautomata zúgása).

A vak tanulók számára is nagyon fontos a rendszeres testmozgás, a testnevelés órán való aktív részvétel és a különböző sportágak gyakorlása. Utóbbiak közül néhány példa, melyek kisebb módosítással vak diákok számára is végezhetőek: síkfutás (látó kísérővel, vagy hangirányítással); úszás; tandemkerékpározás; fitnesz; testépítés; túrázás.

A vizuális kultúra a vak tanulók számára nem hozzáférhető, a domborítás eljárását inkább a térképek, folyamatábrák, műszaki rajzok és algoritmusok tapinthatóvá tételében célszerű alkalmazni. Többféle domborító készüléket és eljárást alkalmazhatunk, akár a műanyagleszívásos, akár a habosító technikát.

Aliglátó és gyengénlátó tanulók

Az aliglátó és gyengénlátó gyermekek csoportja igen heterogén. A különböző látási funkciók sérülése eltérő mértékű. Ez a fejlődést különböző területeken és mértékben befolyásolja. Emellett a gyengénlátás nem minden esetben jelentkezik önmagában. Gyakori a pre- és perinatális sérülés, koraszülöttség, oxigénhiány. Időnként nehezen beazonosítható, hogy a tanuló képességstruktúrájában mit tekinthetünk oknak vagy okozatnak, másodlagos következménynek.

A kötelező tanórákon túl a tanulók számára habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások szervezésére, terápiás, felzárkóztató célú fejlesztésre van lehetőség. Ezeken a foglalkozásokon kaphat helyet a látásnevelés. A legcsekélyebb látásmaradvány segítségével is fontos információk nyerhetők a környezetről. A gyengénlátás gyermekkori fejlődésre gyakorolt hatásai leginkább a mozgás-koordináció, ezen belül, a nagymozgás-látás összerendezése és a szem-kéz koordináció terén jelentkeznek. Ezek sérülés-specifikus fejlesztése, valamint a látásnevelés speciális nevelési-oktatási feladatokat, módszereket és eszközöket igényelnek. A gyengénlátás, aliglátás elsősorban a vizuális megismerő tevékenység kialakulására hat, de befolyásolja az analizálás-szintetizálás, a képzelet, az absztrahálás, a fogalomalkotás képességét is.
A képességfejlesztés időszaka nem zárul le az általános iskola befejezésével. A tanulók számára a szakiskolákban végzett tevékenységek is fejlesztő hatásúak képességstruktúrájukra és személyiségük alakulására egyaránt. Látássérülésük miatt gyakran önértékelési problémák jelentkeznek, amelyek jelentősen csökkenhetnek, ha kompetensnek érezhetik magukat tevékenységeik során. Ehhez egyénre szabott módszerekre, és a szükséges segédeszközökre van szükségük.

A nevelésben-oktatásban használt segédeszközök többsége abban segíti a tanulót, hogy a gyengén érzékelhető, töredékes vizuális információkat felerősítse vagy egyéb érzékelési módokkal kiegészítse. Leggyakrabban használt segédeszközök a szemüvegek, távcsőszemüvegek, filteres szemüvegek, nagyítók, távcsövek és az elektronikus olvasó készülékek. Utóbbi eszközök másik neve az olvasó TV, amely lehet telepített és hordozható.

Mindkét típusnak előnye, hogy nem csak a szöveg, vagy ábra mérete növelhető velük (akár 80-szorosra is), hanem állítható a kontraszt, a színválasztás és a fényerő is. A megfelelő eszköz kiválasztása sokszor hosszabb folyamat, mert sok tényező befolyásolja a beválást. Csak akkor érdemes segédeszközt alkalmazni, ha a több haszonnal jár, mint amennyi gondot a használata okoz. A serdülőkorú fiatalok gyakran elutasítják az eszközhasználatot, akár még a szemüveget is, a kortárscsoport véleménye miatt.

A gyengénlátó tanulók olvasási tempója általában lassabb az átlagosnál, amit az olvasandó szöveg minősége nagyban befolyásol. A szövegnek megfelelő betűtípussal, mérettel és kontraszttal kell rendelkeznie. Az átlagos megfelelő betűnagyság a 14-es, vagy 16-os. Természetesen, ha a tanuló nagyítót, távcsőszemüveget, vagy elektronikus olvasókészüléket használ, akkor a méret lehet kisebb is. A legjobban olvasható betűtípus a Tahoma, vagy Arial (a talpas betűk és a dőlt betűk sokkal nehezebben olvashatóak). Befolyásoló tényező a szöveg tömörsége. Ezt a sortávolság beállításával oldhatjuk meg. A fényviszonyok nagyon fontosak minden közellátást igénylő munkánál. A fényérzékeny (fotofóbiás) gyermekek kivételével kb. 25.000 Kandelára (régebbi mértékegység szerint 1000 Luxra) van szükségük az olvasáshoz, íráshoz. Ez két-háromszorosa az átlagos iskolai vagy munkahelyi megvilágításnak. Ha a körülmények megkövetelik, egyéni megvilágítással biztosítható a szükséges fénymennyiség. A fényforrás beállításánál fontos szempont, hogy ne okozzon csillogást, káprázást, illetve, hogy ne melegítsen, mert a tanuló ezt általában a szeméhez nagyon közel alkalmazza. Praktikus a flexibilis lámpa, amelyet a tanuló a saját igényeinek megfelelően állíthat be.

Ugyanilyen fontos szempont a szöveg közelítése a szemhez. A gyengénlátó, aliglátó tanuló szinte minden esetben közelről néz. Ha folyamatosan görnyednie kell, az másodlagos gerincbetegséghez vezethet. A gerincoszlop egészségének megtartására szolgál a minden gyengénlátó, vizuális úton tanuló aliglátó tanuló számára elengedhetetlen emelhető lapú asztal, amely lehetővé teszi a több fokozatba állítást a különböző tevékenységeknél. Az ezzel végzett tevékenységeket megkönnyíti a csúszásgátló fólia, amely nem engedi leesni a taneszközöket.

Sok gyengénlátó tanuló használ speciális, nagyobb vonalközű, erősebb vonalozású, vastagabb lapú írófüzeteket, amit külön számukra gyártanak. Ezekhez határozott nyomot hagyó íróeszközök valók. Rajzoláshoz, szerkesztéshez is erőteljes nyomot hagyó ceruzák, 2B jelzésű, puha grafitok alkalmasak. Ezek azonban nem különlegesek, mindenki számára beszerezhetők.
Külön gyengénlátóknak tervezett, gyárilag előállított szemléltető eszközök hazánkban nincsenek. Az általános eszközöket ők is tudják használni, ha közelről megnézhetik, de adaptálhatók számukra némi átalakítással, színezéssel, kontúrozással.

A gyengénlátó tanulók számára az infokommunikációs eszközök használata hasonlóan nélkülözhetetlen, mint a vak diákok esetében. Különösen fontos a tízujjas gépelés használata, a szövegszerkesztés rutinszintű elsajátítása, a képernyőnagyító speciális programok ismerete. A látássérült tanulók esetében gyakori szem-kéz koordinációs zavar az oka a grafomotoros képességek gyengeségének. A kézírás kiváltható számítógéppel, segítségével jól olvasható, esztétikus, számukra is követhető írásmunkákat készítenek.

Tanulásszervezési és értékelési javaslatok

A látássérült tanuló számára nem a tanulásszervezési formák, hanem az azokban alkalmazott tevékenységek jelentik a nehézséget. Bármilyen forma keretében a beszélgetés, a verbális gondolkodási feladatok megoldása terén az ép látásúakkal teljesen egyforma esélyekkel rendelkezik. Minél több a látást, a pontos vizuális megkülönböztetést, írást és olvasást igénylő tevékenység, annál több hátrányt okoz a látássérülés. Támaszkodhatunk auditív figyelmükre, memóriájukra. Ezeknek a képességeknek a fejlesztésére érdemes fokozott figyelmet fordítani.

Ha ezekre a nehezített tevékenységekre szűkítjük le nézőpontunkat (a valóságban inkább a vegyes tevékenység a jellemző), kétségtelenül a frontális munka az, amelyben a látássérült diák legnehezebben tud egyenrangú félként részt venni. A szemléltetés tárgyát rosszabbul, vagy egyáltalán nem látja. A munkatempóját számos tényező fékezheti, a feladatvégzésében a technikai elemek lekötik energiáinak egy részét. Nem tud társai tempójával lépést tartani, kapkod, nem képes munkáját elég megfontoltan, ellenőrizve elvégezni.

Ha a pedagógus arra törekszik, hogy ezeket elkerülje, differenciált feladatokat kell adni számára. Bizonyos feladattípusok esetében elegendő lehet némileg kevesebb gyakorlás. Máskor eltérő módszerekre, eszközökre lehet szükség. Az egyénre szabott követelmények ösztönöző hatásúak az ismeretszerzésben.

A látássérült tanulók képesek kooperatív tanulási technikák használatára. A csoportmunka gyakran előnyösebb a számukra, mert kisebb a kapcsolattartás tere és a tanuló közelebb van a vizuális információkhoz. A kisebb térben sokkal könnyebben megnézheti közelről, vagy megtapogathatja a szemléltetési eszközt, vagy munkadarabot. A csoportmunka arra is kiváló alkalmat nyújt, hogy az egyes feladatokat a tanulók képességei alapján, differenciáltan ossza ki a pedagógus. Így a pontos látást igénylő feladatok helyett lehetőség van olyat választani, melyben a látássérült tanuló használhatja ép érzékszerveit, egyéb képességeit.
A társak közötti együttműködést akadályozhatja, hogy a metakommunikatív jelzések egy részét a látássérült tanuló nem érzékeli, az arcmimikát, gesztusokat és a szemkontaktust nem látja. Ezért felerősödik a verbális kommunikáció jelentősége.

Az önálló munkavégzést megkönnyíti, ha a differenciált feladatvégzés során a látássérült diák számára a pedagógusok biztosítják a tananyag sokirányú megismerését, és elegendő gyakorlási lehetőséget. Számolni kell azzal, hogy a tanuló nem kér mindig segítséget, amikor arra szüksége lenne. A tanárok fontos feladata, hogy figyelemmel kísérjék a tanulók munkáját, nyújtsanak segítséget az esetleges elakadások során, de adjanak lehetőséget az önálló ismeretszerzésre, saját problémamegoldásra is.

A látássérült tanuló értékelésénél sok esetben a pedagógusok automatikusan a szóbeli feleletet preferálják, holott a látássérült tanuló is képes lehet az írásbeli produktum elkészítésére, ha a megfelelő eszköz rendelkezésre áll (pontírógép, de ma már sokkal inkább képernyőolvasó, vagy nagyítóprogrammal ellátott számítógép, elektronikus olvasóeszköz, stb.) és ha a feladatlap nem tartalmaz olyan feladatokat, melyek vizualitást igényelnek (pl. fogalmak összekötése, ábrázoláson, képfelismerésen alapuló feladatok). De gyengénlátó diákok esetében ezek sem jelentenek problémát, ha a szükséges adaptáció megtörténik: nagyítás, nagyobb sortávolság, összekötés helyett számozás használata.

A látássérült tanulónak az írásbeli értékelés esetében gyakran többletidőre lehet szüksége, ami részben az eszközhasználatból fakad, részben a pontírásos, vagy nagyított szöveg olvasási

sebességének növekedésével magyarázható. Erre a törvény lehetőséget nyújt a felvételi vagy az érettségi vizsgák letétele során is. Ennek ismeretében pedagógus által összeállított értékelő feladatlap készítése során javasolható a mennyiségi differenciálás. Az egyes feladattípusokból kevesebbet végezzen a tanuló, úgy, hogy közben minden fontos ismeretéről számot adhasson.

Az érintett tanuló megismerése, a vele való egyeztetés nélkül nem célszerű az értékelés során használt eszközt meghatározni, hiszen lehetnek olyan egyéb szempontok, amelyeket tekintetbe kell venni (pl. gyengébb beszédkészség, vagy nehezen olvasható kézírás).

A szakértői vélemény

A látássérült tanulók tanulmányi idejük alatt és beiskolázásuk során a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Látásvizsgáló, Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye több alkalommal vizsgálja, és minden esetben szakértői véleménnyel látja el. Ez a dokumentum fontos, a gyakorlatban használható információkat ír le. A személyes és orvosi adatok mellett tartalmazza a funkcionális látásvizsgálat eredményét, illetve az erre épülő pedagógiai szükségleteket, javaslatokat.
A Látásvizsgáló szakemberei gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálatokat is végeznek. Gyakran mérnek intelligencia hányadost (IQ). Napjainkban leggyakrabban a WISC-IV tesztet használják. Nem csupán egy számértéket jelölnek, hanem részletezik a szubtesztek eredményét, illetve azt, hogy ennek mik lehetnek a pedagógiai következményei.
A szakértői vélemény a befogadó intézmény pedagógusai számára javaslatokat, tanácsokat tesz például a tanulónak az osztályban történő elhelyezése, a használható taneszközök, feladatlapok, eltérő módszerek, felmenések tekintetében. Feltünteti, hogy ezekhez a változtatásokhoz milyen törvények és jogszabályok biztosítanak lehetőséget. Kijelöli a tanuló számára a megfelelő közoktatási intézményt, és tartalmazza a kötelező felülvizsgálat időpontját.
A látássérült fiatal fogadása előtt érdemes a dokumentumot alaposan tanulmányozni.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények

A szakértői véleményt a Látásvizsgáló elküldi a szülőknek, a befogadó oktatási intézményeknek, valamint a megfelelő szakirányú egységes gyógypedagógiai módszertani intézménynek is. Esetünkben ez a Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Kollégiuma és Gyermekotthona, illetve a Gyengénlátók Általános Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, és Kollégiuma. Az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények feladata az integráltan, azaz nem speciális intézményben nevelt és oktatott sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló sérülés-specifikus megsegítése, valamint a befogadó intézmények pedagógusaiknak támogatása tanácsadással, felvilágosító programok szervezésével. Ezt a munkát integrációt segítő utazó gyógypedagógusok végzik. A gyógypedagógusok készséggel állnak az integráló iskolák, tanárok rendelkezésére, céljuk, hogy minden látássérült tanuló esetében megvalósuljon az inklúzió, a valódi, sikeres és hatékony befogadás.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1		70	1		105	1		105	1	
10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai ismeretek	1			1			1			1	
	Kosárfonó szakmai néprajz	1			0,5			0,5				
	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok		1			1			1			1
	Kosárfonó gyakorlatok		5			5,5			5,5			5,5
10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor készítés szakmai ismeretek	1			1			1			1	
	Fonottbútor szakmai néprajz	0,5			0,5			0,5				
	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok		1			1			1			1
	Fonottbútor készítés gyakorlatok		5			5,5			5,5			6
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	**Tantárgyak**/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*

	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							*36*			*32*		*68*
10690-12 Kosárfonás	**Kosárfonó szakmai ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	*12*			*10*								*22*
	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	*6*			*4*								*10*
	A kosárfonás alapanyagai	*3*			*6*			*10*					*19*
	A kosárfonás eszközei	*5*			*6*			*6*					*17*
	Fonástípusok, szegések és fülek alkalmazása	*4*			*4*			*12*			*24*		*44*
	Kosár típusok	*4*			*4*			*6*			*6*		*20*
	A kosarak javítási lehetőségei	*2*			*2*			*2*			*2*		*8*
	Kosárfonó szakmai néprajz	**36**			**18**			**18**					**72**
	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága	*12*			*6*			*6*					*24*
	A tájegységek motívum és formakincse	*12*			*6*			*6*					*24*
	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása	*12*			*6*			*6*					*24*
	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok		**36**			**36**			**36**			**32**	**140**
	Különböző térformák megjelenítése		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		*6*			*6*			*6*				*18*

	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás		*10*			*10*			*18*			*20*	*58*
	Kosárfonó gyakorlatok		**180**			**198**			**198**			**176**	**752**
	Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása		*70*			*74*			*74*			*66*	*284*
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése		*70*			*60*			*60*			*60*	*250*
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése		*30*			*40*			*40*			*50*	*160*
	A különböző kosarak javítása		*10*			*4*							*14*
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák					*20*			*24*				*44*
10691-12 Fonottbútor készítés	**Fonottbútor készítés szakmai ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	*10*			*4*								*14*
	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	*2*			*10*								*12*
	A fonottbútor készítés alapanyagai	*4*			*6*								*10*
	A fonottbútor készítés eszközei	*10*			*10*								*20*
	Fonástípusok, szegések alkalmazása							*24*			*16*		*40*
	Fonottbútorok típusai	*10*			*6*			*10*			*10*		*36*
	A fonottbútorok javítási lehetőségei							*2*			*6*		*8*
	Fonottbútor szakmai néprajz	**18**			**18**			**18**					**54**
	Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai	*18*											*18*
	A tájegységek motívum és formakincse				*18*								*18*
	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása							*18*					*18*
	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok		**36**			**36**			**36**			**32**	**140**
	Különböző térformák megjelenítése		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		*6*			*6*			*6*				*18*
	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*

	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás		*10*			*10*			*18*			*20*	*58*
	Fonottbútor készítés gyakorlatok		**180**			**198**			**198**			**192**	**768**
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának előkészítése, összeállítása		*70*			*74*			*74*			*66*	*284*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése		*80*			*60*			*60*			*60*	*260*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése		*30*			*64*			*40*			*50*	*184*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása								*12*			*4*	*16*
	Szakmai számítások								*12*			*12*	*24*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.

A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése

Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem

Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor		x		

	alapján				
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.

Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe:
Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10690-12 azonosító számú,

Kosárfonás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10690-12 azonosító számú, Kosárfonás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai ismeretek							Kosárfonó szakmai néprajz		
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	A kosárfonás alapanyagai	A kosárfonás eszközei	Fonástípusok, szegések, fülek alkalmazása	Kosár típusok	A kosarak javítási lehetőségei	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrájformai gazdagsága	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása
FELADATOK										
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot								x	x	x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét				x						
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x				
Betartja a munkavédelmi előírásokat										
SZAKMAI ISMERETEK										
A kosárfonás kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)							x	x	x	x
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x					x
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai	x	x	x			x				
A fűztermesztés és feldolgozásának módjai	x			x						
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei	x			x						
A felhasználható anyagok minősége	x	x	x							
A Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai	x	x	x					x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete	x	x	x	x	x	x	x	x		
A fűztermesztés feldolgozásának módjai	x				x					
A fűztermesztés és feldolgozást szolgáló eszközök				x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata				x						
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata				x						
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége			x							
Technikák felismerési készsége					x					
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése					x					
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x						

Térlátás					x	x				
Szorgalom, igyekezet	x	x						x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság		x	x							
Határozottság				x	x					
Közérthetőség	x					x			x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Kreativitás, ötletgazdagság			x	x	x	x				
Kontroll (ellenőrző képesség)			x	x	x	x				
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A 10690-12 azonosító számú, Kosárfonás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok				Kosárfonó gyakorlatok				
	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	Különböző típusú kosárajak, lábazatok, oldalak, szerkezetek kialakítása, fonása	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése	Különböző kosárfülek ismerete, készítése	A különböző kosarak javítása	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
FELADATOK									
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x			x	x	x		x
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x	x	x	x					
Látványtervet készít			x	x					
Alkotói, megrendelői igény szerint tervet készít			x	x					
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet				x					
Beszerzi az alapanyagokat, berendezi az anyag és készáru raktárt				x		x		x	
Előkészíti, és fonásra alkalmassá teszi a felhasználandó alapanyagokat					x				
Méretkatalógust, tervdokumentációt használva (tervet értelmezve, valamint látványtervet, szakrajzot megtervezi az alkalmazott fonási, kivitelezési technikát			x	x					
A hagyományok és a XXI. sz. követelményeit figyelembe véve a kosárfonás technikáival készíti használati tárgyait						x	x		x
Elkészíti a tervszerinti kosáraljat (kerek, ovális, szögletes, sokszögű, szabálytalan)				x	x	x	x		
Felkarózza a kosáraljat és alkalmazza a terv szerinti eljárást, kifonja a kosár oldalát					x	x			
A tervszerinti szegési eljárásokat alkalmazza					x	x	x		x
Szükség esetén elkészíti a formához illő legmegfelelőbb kosárfület (csavartfül, piaci kosárfül, bollerfül, kengyelfül, különkészített fülek, gúzs és benyúló fül)							x		
Elvégzi a befejező műveleteket (tisztázza a vesszővégeket, lesúrolja a terméket, elvégzi a szükséges felületkezelési eljárásokat)							x		
Csomagolja, értékesíti, raktározza a készterméket				x					x
Törekszik a minőségi munkavégzésre			x	x		x	x		x
Gondoskodik a munkaterület tisztaságáról és a keletkezett hulladék kezeléséről					x	x	x	x	x
Betartja a munkavédelmi előírásokat						x	x	x	x

SZAKMAI ISMERETEK									
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x	x	x		x
A fűztermesztés és feldolgozásának módjai					x		x		
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei					x		x	x	
A felhasználható anyagok minősége									
A Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai					x				x
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete						x	x		x
A kosárfonás munkafolyamatai				x	x	x	x	x	x
A műveleti sorrendek				x	x	x	x		x
Tervek műhelyrajzok értelmezése				x					
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása				x					
A szakma eszközeinek használata, karbantartása					x	x	x	x	x
Befejező munkálatok					x	x	x	x	x
A javítás lehetőségei									
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata						x	x	x	x
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata						x	x	x	x
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége					x	x	x	x	x
Technikák felismerési készsége					x	x	x		x
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése		x		x	x	x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x					
Térlátás	x	x	x						
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság					x	x	x	x	
Közérthetőség			x	x					
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Kreativitás, ötletgazdagság									
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Kosárfonó szakmai ismeretek tantárgy 140 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítésmódok elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakmai jeles alkotói *22 óra*

A fonatok kialakulása régészeti, művészettörténeti elemzések figyelembevételével, az összefüggések felismerése. A kultúra elterjedése, a fonatok alkalmazásának, területei. A felhasználható alapanyagok megismerése. Széleskörű szakmatörténet elsajátítása, alkalmazása a kosárfonó, fonott-bútorkészítő szakma során. A szakma jeles alkotói.

9.3.2. A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői *10 óra*

Az ökológiailag jellemző alapanyagok ismerete használata az egyetemes, az európai, és a hazai fonáskultúrában. Alkalmazása a korszerű lakáskultúrában.

9.3.3. A kosárfonás alapanyagai *19 óra*

A kosárfonáshoz szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A termesztésből adódó anyagok, a füzek botanikai ismerete. A füzek helye a növényvilágban. Vadon termő és termesztett füzek (kultúrfüzek) fajtái, sajátosságai. A termesztés és feldolgozás során használt eszközök ismerete. A termesztett füzek minősítse, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása értékesítése, beszerzési lehetőségei.

9.3.4. A kosárfonás eszközei *17 óra*

A kosárfonásra, feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazásuk. A kéziszerszámok és gépi berendezések karbantartása, előkészítése a használatra.

9.3.5. Fonástípusok, szegések és fülek alkalmazása *44 óra*

A fonástípusok ismerete, csoportosítása. A tárgynak, a tárgy szerkezetének megfelelő fonástípus alkalmazása.

9.3.6. Kosár típusok *20 óra*

A kosarak különböző típusú aljak szerinti csoportosítása. A kosarak szerkezet és forma szerinti csoportosítása. A kosarak használat szerinti csoportosítása.

9.3.7. A kosarak javítási lehetőségei *8 óra*

A hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák és módszerek (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	

4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Kosárfonó szakmai néprajz tantárgy 72 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága *24 óra*

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában.

10.3.2. A tájegységek motívum és formakincse *24 óra*

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. Építmények. Állattartók. Gazdasági kosarak. Kamrai kosarak. A lakásbelső kosarai.
A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

10.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása *24 óra*

A fonott tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés			x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás			x	
1.9.	szerepjáték		x		
1.10.	házi feladat			x	

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	**Komplex információk körében**				

3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok tantárgy 40 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

11.3. Témakörök

11.3.1. Különböző térformák megjelenítése *32 óra*

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

11.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása *18 óra*

Reprodukáló rajzokat készítése, reprodukciós rajzokat átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

11.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés *32 óra*

A kosárfonás és fonott-bútorkészítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

11.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás *58 óra*

A különböző fonatok, fonott tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése. Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		
1.4.	projekt		x		
1.5.	kooperatív tanulás		x		
1.6.	házi feladat		x		

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Képi információk körében**				
2.1.	XY rajz értelmezése		x		
2.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
2.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	XY rajz kiegészítés		x		
2.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	XY rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Kosárfonó gyakorlatok tantárgy 752 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A kosárfonás gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak, ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása *284 óra*

Fonást előkészítő műveletek.
Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása.
A kosáraljak szerkezeti felépítése, a különböző formájú kosarak aljának készítése, alkalmazott fonási eljárások megismerése.
Lábazatok kialakítása, különböző lábazatok készítésének gyakorlatban való megismerése, kivitelezése, alkalmazása.
A gyűrűfonások szerepe, jelentősége.
A különböző gyűrűfonatok alkalmazása, beillesztése az adott munkafolyamatba.
Technikai kivitelezésének elsajátítása.
A különböző oldalfonások, oldalszerkezetek kialakításának elsajátítása. Különböző oldalkialakítások, technikák, gyűrűfonatok együttes alkalmazása.
A sablonra (pl. különböző kosarak) és formára fonás (pl. üvegek, demizsonok) kivitelezésének elsajátítása.
A különféle kapcsolódó alkatrészek, tetők (pl. szennyestartó kosár, piknik kosár) készítésének elsajátítása.

12.3.2. Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése *250 óra*

A különböző befejezési, szegési eljárások ismerete és alkalmazása. A tárgy típusának, használatának megfelelő befejezés, illetve szegésfajták alkalmazása. A letisztázás technikai megoldásainak ismerete.

12.3.3. Különböző kosárfülek ismerete, készítése *160 óra*

A különféle kosárfülek ismerete, gyakorlatban való elsajátítása, alkalmazása. A különkészített fülek készítése és alkalmazása. A demizsonok, üvegek füleinek kiképzése, alkalmazása, gyakorlati ismerete.

12.3.4. A különböző kosarak javítása *14 óra*

A meghibásodott kosáron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

12.3.5. Zöldvesszőből készült paraszti munkák *44 óra*

A megtermett lombját lehullatott vesszőt gyűjtötték össze a falusi emberek és ebből a téli időszakban a ház körül és a gazdálkodásban használatos kosarakat készítettek. A sejtnedvességű anyag felhasználásának ismerete. Különböző gazdasági kosarak, terménszállítók, aszalók, kocsikasok, készítésének elsajátítása.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmai tanterem, műhelygaléria, tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		
1.3.	projekt		x		
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése		x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból		x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	XY rajz kiegészítés		x		
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10691-12 azonosító számú,

Fonottbútor készítés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10691-12 azonosító számú, Fonottbútor készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor szakmai ismeretek							Fonottbútor szakmai néprajz		
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényező	A fonottbútor készítés alapanyagai	A fonottbútor készítés eszközei	Fonástípusok, szegések alkalmazása	Fonottbútorok típusai	A fonottbútorok javítási lehetőségei	Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása
FELADATOK										
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot								x	x	x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét				x						
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x				
SZAKMAI ISMERETEK										
A fűzvessző felhasználásának és a fonottbútor kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)								x	x	x
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x					x
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai	x	x	x			x				
A fűztermesztés és fűzbotok feldolgozásának módjai	x			x						
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök	x			x						
A felhasználható anyagok minősége	x	x	x							
Az egyetemes Európa és a Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai	x	x	x					x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete		x	x		x	x	x	x		
A fűztermesztés feldolgozásának módjai	x	x			x					
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök				x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata				x						
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata				x						
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége			x							
Technikák felismerési készsége					x					
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése					x					
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x						
Térlátás					x	x				
Szorgalom, igyekezet	x	x						x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										

Motiválhatóság		x	x							
Határozottság				x	x					
Közérthetőség	x					x			x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Kreativitás, ötletgazdagság			x	x	x	x				
Kontroll (ellenőrző képesség)			x	x	x	x				
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A 10691-12 azonosító számú, Fonottbútor készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok				Fonottbútor készítés gyakorlatok				
	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése	A különböző típusú, szerkezetű f onottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása	Szakmai számítások
FELADATOK									
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot					x	x	x		x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét	x	x	x	x					
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít			x	x					
Betartja a munkavédelmi előírásokat				x					
A hagyományok és a XXI. század követelményeit figyelembe véve készíti fonott bútorait				x					
Rögzíti a szerkezetet				x					
Kifonja a fonható felületeket					x				
Szegéseket és díszítéseket alkalmaz			x	x					
SZAKMAI ISMERETEK									
A fűzvessző felhasználásának és a fonottbútor kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)						x	x		
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században							x	x	
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai							x		
A fűztermesztés és fűzbotok feldolgozásának módjai							x	x	
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök							x	x	
A felhasználható anyagok minősége							x	x	
Az egyetemes Európa és a Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai							x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete					x	x	x	x	
A fonott bútorkészítés munkafolyamatai						x	x		x
A műveleti sorrendek				x	x	x	x		
Terve, műhelyrajzok készítési módjai					x	x			
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása									x
A szakma eszközeinek használata, karbantartása							x		

Befejező munkálatok							x		
A javítás lehetőségei				x				x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata						x	x	x	
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata						x	x	x	
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége					x	x	x	x	
Technikák felismerési készsége					x	x	x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése		x		x	x	x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x	x	x	x		
Térlátás	x	x	x						
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság					x	x	x	x	
Közérthetőség			x	x					
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x		x			
Kontroll (ellenőrző képesség)		x		x			x	x	x
Az ismeretek helyén való alkalmazása			x			x		x	

13. Fonottbútor készítés szakmai ismeretek tantárgy 140 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Európai népi kultúrában a fonáskultúra jelentősége, hagyományok, kultúrtörténet. A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítésmódok elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

13.3. Témakörök

13.3.1. A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakmai jeles alkotói *14 óra*

A fonatok kialakulása régészeti, művészettörténeti elemzések figyelembevételével, az összefüggések felismerése. A kultúra elterjedése, a fonatok alkalmazásának, területei. A felhasználható alapanyagok megismerése. Széleskörű szakmatörténet elsajátítása, alkalmazása a kosárfonó, fonott-bútorkészítő szakma során. A szakma jeles alkotói.

13.3.2. A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői *12 óra*

Az ökológiailag jellemző alapanyagok ismerete használata az egyetemes, az európai, és a hazai fonáskultúrában. A szálas anyagok alkalmazása a korszerű lakáskultúrában.

13.3.3. A fonottbútor készítés alapanyagai *10 óra*

A fonott-bútorkészítéshez szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A termesztésből adódó anyagok, a füzek botanikai ismerete . A füzek, helye a növényvilágban. A fűz fajtáinak, (hibridjeinek, vadon termő és termesztett füzek, kultúrfüzek) fajtái, sajátosságai. A termesztett füzek, minősítse, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása értékesítése, beszerzési lehetőségei.

13.3.4. A fonottbútor készítés eszközei *20 óra*

A fonott-bútorkészítés feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazásuk. A kéziszerszámok és gépi berendezések karbantartása, előkészítése a használatra.

13.3.5. Fonástípusok, szegések alkalmazása *40 óra*

A fonástípusok ismerete, csoportosítása. A tárgynak, a tárgy szerkezetének megfelelő fonástípus alkalmazása.

13.3.6. Fonottbútorok típusai *36 óra*

A fonott-bútorok típusai. Forma, funkció szerinti csoportosítása, tervezés, szerkezeti felépítés, megismerése.

13.3.7. A fonottbútorok javítási lehetőségei *8 óra*

A hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely, múzeum, tájház, néprajzi gyűjtemény, falumúzeum

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	

3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Fonottbútor szakmai néprajz tantárgy 54 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

14.3. Témakörök

14.3.1. Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai *18 óra*

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában. Az európai népek fonáskultúrájának története, fonott tárgyainak, bútorainak megismerése.

14.3.2. A tájegységek motívum és formakincse *18 óra*

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. A lakásbelső berendezései, bútorai
A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

14.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása *18 óra*

A fonott bútorok, berendezési tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

14.4. *képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés			x	
1.7.	projekt		x		

1.8.	kooperatív tanulás			x	
1.9.	szerepjáték		x		
1.10.	házi feladat			x	

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok tantárgy 140 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

15.3. Témakörök

15.3.1. Különböző térformák megjelenítése *32 óra*

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott bútorok, berendezési tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

15.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása *18 óra*

Reprodukáló rajzok készítése, reprodukciós rajzok átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

15.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés *32 óra*

A fonottbútor-készítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

15.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás *58 óra*

A különböző fonatok, fonott bútorok, tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése.
Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, múzeum, tájház, könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, nyitott műhely, fűztelep, fűzfeldolgozó üzem.

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		
1.4.	projekt		x		
1.5.	kooperatív tanulás		x		

1.6.	házi feladat		x		

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Képi információk körében**				
2.1.	XY rajz értelmezése		x		
2.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
2.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	XY rajz kiegészítés		x		
2.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	XY rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Fonottbútor készítés gyakorlatok tantárgy 768 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A kosárfonás fonott-bútorkészítés gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz
Elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

16.3. Témakörök

16.3.1. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása *284 óra*

A bútorváz készítéshez, kialakításához szükséges szerszámok, eszközök, berendezések, alapanyagok alkalmazásának ismerete.
A bútorok csoportosításának ismerete, a bútor típusok készítésének gyakorlatban való alkalmazása.
Különböző típusok vázainak készítési folyamatának ismerete.
A botvessző megmunkálásától a váz szerkezetének kialakításáig.
Ülőbútorok.
Asztalok.
Fekvőbútorok.
Gyermekbútorok.
Különböző tárolók, szekrények.
Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

16.3.2. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése *260 óra*

A különböző típusú fonott bútorok felületi fonásának és a készítés technológiai folyamatának teljes körű ismerete.
Az ülőbútorok, az ülőkék, támlás és támlanélküli székek, fotelek, a hintaszék kifonás szerinti csoportosítása, típusonként a fonás gyakorlati ismerete.
Étkezőasztalok.
Fekvőbútorok.
Gyermekbútorok.
Különböző tárolók, szekrények.
Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

16.3.3. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése *184 óra*

A különböző típusú fonott bútorok szegésének befejezésének teljes ismerete. A befejezések, szegések különösen nagy hangsúlyt kapnak a fonott bútorok elsajátításánál, mivel esztétikailag, statikailag, díszítés szempontjából befolyásolja az elkészült terméket.

16.3.4. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása *16 óra*

A meghibásodott fonott-bútoron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

16.3.5. Szakmai számítások *24 óra*

Alapanyag szükségletet számol. Költségkalkulációt készít.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szakmai tanterem, műhelygaléria.

16.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		
1.3.	projekt		x		
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése		x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból		x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	XY rajz kiegészítés		x		
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak
10690-12 Kosárfonás	**Kosárfonó gyakorlatok**
	Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése
	A különböző kosarak javítása
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
10691-12 Fonottbútor készítés	**Fonottbútor készítés gyakorlatok**
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása
	Szakmai számítások

10690-12 Kosárfonás szakmai követelménymodul

Kosárfonó szakmai gyakorlat tantárgy

Szögletes kosarak
A szögletes kosarak típusai, szerkezetük váz és fonásmegoldások alkalmazásának lehetőségei. Az évközben tanult technikák tudásának alkalmazásával a kosárfonás olyan feladat megoldású tananyagának elsajátítása, mely időigényes.

Sík fonatok, szögletes kosarak szerkezeti megoldása
Sík (négyzet, téglalap stb.) fonástechnikák elsajátítása, a speciális technikai feladatok, eszközhasználat begyakorlása.

Piknikkosár elemzése, műhelyrajz készítés
Piknikkosár elemzése, műhelyrajz készítés

A szögletes kosár oldalkarói, illesztése, gyűrűzése, oldalfonása, szegése
A szögletes típusú kosarak felkarózása, a karók rögzítése, a sarokmerevítők (sarokfák) beépítése, az alkalmazható gyűrűfonatok használata, a berakószálak vezetésének elsajátítása, az oldalfonás kialakítása, a megfelelő szegés alkalmazása.

Tetőkészítés, fülkészítés, ismétlő gyakorlatok, egyéb nagyobb méretű pl. kandallókosár fonása
Tetőkészítés, a piknikkosár tetejének fonása és szegéstechnikájának elsajátítása, a speciális illesztési feladatok elsajátítása. Fülkészítés, az évközben tanultak alkalmazása. Ismétlő gyakorlatok, egyéb nagyobb méretű pl. kandallókosár fonása.

Értékelés, dokumentáció készítése, archiválás
Értékelés, dokumentáció készítése, archiválás.

10691-12 Fonottbútor készítés szakmai követelménymodul

Fonottbútor készítés gyakorlatok tantárgy

A fonott bútorok fonástechnikái, díszítések
A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése.

A fonott bútorok szerkezeti elemzése, műhelyrajz készítés
Különféle fonottbútorok szerkezeti elemzése, méretezése, műhelyrajz készítése, a megfelelő anyaghasználat megismerése, a váz kialakítása, a megfelelő fonástípus elsajátítása.

Szakmai számítás
Anyagszükséglet pontos meghatározása, kiszámítása.

Sablonkészítés, vázkészítés
Sablonkészítés a fonásfelületek kialakításához szükséges sablon készítésének elsajátítása alkalmazása. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása

Ismétlő gyakorlatok, pl. telefonasztal, fonott ülőke, virágállvány, fotel
Az ülőke elkészítése, az ülőfelület és a váz összeillesztése az illesztések takarásának elsajátítása. Egyre nehezedő munkák elkészítése.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása
A hiba felismerése, a javíthatóság megállapítása, szakszerű javítás.

Értékelés, dokumentációkészítés, archiválás
Értékelés, dokumentációkészítés, archiválás

5.68.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(KOSÁRFONÓ, FONOTTBÚTOR KÉSZÍTŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgássérültek (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Kosárfonó, fonottbútor készítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);

- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);
- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány

- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:

- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,

- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,
- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)

ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**

iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:

- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények

Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő

- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).
- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni

adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.

   - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
   - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.

b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.

c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.

d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.

e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).

f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.

   - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:
(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:
(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.

Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.

A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.

A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II .										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1		70	1		105	1		105	1	
10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai ismeretek	1			1			1			1	
	Kosárfonó szakmai néprajz	1			0,5			0,5				
	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok		1			1			1			1
	Kosárfonó gyakorlatok		5			5,5			5,5			5,5
10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor készítés szakmai ismeretek	1			1			1			1	
	Fonottbútor szakmai néprajz	0,5			0,5			0,5				
	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok		1			1			1			1
	Fonottbútor készítés gyakorlatok		5			5,5			5,5			6
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	**Tantárgyak**/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*

	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							*36*			*32*		*68*
10690-12 Kosárfonás	**Kosárfonó szakmai ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	*12*			*10*								*22*
	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	*6*			*4*								*10*
	A kosárfonás alapanyagai	*3*			*6*			*10*					*19*
	A kosárfonás eszközei	*5*			*6*			*6*					*17*
	Fonástípusok, szegések és fülek alkalmazása	*4*			*4*			*12*			*24*		*44*
	Kosár típusok	*4*			*4*			*6*			*6*		*20*
	A kosarak javítási lehetőségei	*2*			*2*			*2*			*2*		*8*
	Kosárfonó szakmai néprajz	**36**			**18**			**18**					**72**
	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága	*12*			*6*			*6*					*24*
	A tájegységek motívum és formakincse	*12*			*6*			*6*					*24*
	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása	*12*			*6*			*6*					*24*
	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok		**36**			**36**			**36**			**32**	**140**
	Különböző térformák megjelenítése		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		*6*			*6*			*6*				*18*

	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás		*10*			*10*			*18*			*20*	*58*
	Kosárfonó gyakorlatok		**180**			**198**			**198**			**176**	**752**
	Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása		*70*			*74*			*74*			*66*	*284*
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése		*70*			*60*			*60*			*60*	*250*
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése		*30*			*40*			*40*			*50*	*160*
	A különböző kosarak javítása		*10*			*4*							*14*
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák					*20*			*24*				*44*
10691-12 Fonottbútor készítés	**Fonottbútor készítés szakmai ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	*10*			*4*								*14*
	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	*2*			*10*								*12*
	A fonottbútor készítés alapanyagai	*4*			*6*								*10*
	A fonottbútor készítés eszközei	*10*			*10*								*20*
	Fonástípusok, szegések alkalmazása							*24*			*16*		*40*
	Fonottbútorok típusai	*10*			*6*			*10*			*10*		*36*
	A fonottbútorok javítási lehetőségei							*2*			*6*		*8*
	Fonottbútor szakmai néprajz	**18**			**18**			**18**					**54**
	Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai	*18*											*18*
	A tájegységek motívum és formakincse				*18*								*18*
	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása							*18*					*18*
	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok		**36**			**36**			**36**			**32**	**140**
	Különböző térformák megjelenítése		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		*6*			*6*			*6*				*18*
	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*

	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás		*10*			*10*			*18*			*20*	*58*
	Fonottbútor készítés gyakorlatok		**180**			**198**			**198**			**192**	**768**
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása		*70*			*74*			*74*			*66*	*284*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése		*80*			*60*			*60*			*60*	*260*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése		*30*			*64*			*40*			*50*	*184*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása								*12*			*4*	*16*
	Szakmai számítások								*12*			*12*	*24*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.

A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás*)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.
Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		

1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel *24 óra*

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés *24 óra*

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok *24 óra*

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai ***72 óra***

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek ***68 óra***

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés. Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10690-12 azonosító számú,

Kosárfonás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10690-12 azonosító számú, Kosárfonás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai ismeretek							Kosárfonó szakmai néprajz		
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	A kosárfonás alapanyagai	A kosárfonás eszközei	Fonástípusok, szegések, fülek alkalmazása	Kosár típusok	A kosarak javítási lehetőségei	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrájformai gazdagsága	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása
FELADATOK										
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot								x	x	x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét				x						
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x				
Betartja a munkavédelmi előírásokat										
SZAKMAI ISMERETEK										
A kosárfonás kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)							x	x	x	x
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x					x
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai	x	x	x			x				
A fűztermesztés és feldolgozásának módjai	x			x						
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei	x			x						
A felhasználható anyagok minősége	x	x	x							
A Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai	x	x	x					x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete	x	x	x	x	x	x	x	x		
A fűztermesztés feldolgozásának módjai	x				x					
A fűztermesztés és feldolgozást szolgáló eszközök				x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata				x						
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata				x						
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége			x							
Technikák felismerési készsége					x					
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése					x					
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x						

Térlátás					x	x				
Szorgalom, igyekezet	x	x						x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság		x	x							
Határozottság				x	x					
Közérthetőség	x					x			x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Kreativitás, ötletgazdagság			x	x	x	x				
Kontroll (ellenőrző képesség)			x	x	x	x				
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A 10690-12 azonosító számú, Kosárfonás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok				Kosárfonó gyakorlatok				
	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	Különböző típusú kosárajak, lábazatok, oldalak, , szerkezetek kialakítása, fonása	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése	Különböző kosárfülek ismerete, készítése	A különböző kosarak javítása	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
FELADATOK									
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x			x	x	x		x
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x	x	x	x					
Látványtervet készít			x	x					
Alkotói, megrendelői igény szerint tervet készít			x	x					
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet				x					
Beszerzi az alapanyagokat, berendezi az anyag és készáru raktárt				x		x		x	
Előkészíti, és fonásra alkalmassá teszi a felhasználandó alapanyagokat					x				
Méretkatalógust, tervdokumentációt használva (tervet értelmezve, valamint látványtervet, szakrajzot megtervezi az alkalmazott fonási, kivitelezési technikát			x	x					
A hagyományok és a XXI. sz. követelményeit figyelembe véve a kosárfonás technikáival készíti használati tárgyait						x	x		x
Elkészíti a tervszerinti kosáraljat (kerek, ovális, szögletes, sokszögű, szabálytalan)				x	x	x	x		
Felkarózza a kosáraljat és alkalmazza a terv szerinti eljárást, kifonja a kosár oldalát					x	x			
A tervszerinti szegési eljárásokat alkalmazza					x	x	x		x
Szükség esetén elkészíti a formához illő legmegfelelőbb kosárfület (csavartfül, piaci kosárfül, bollerfül, kengyelfül, különkészített fülek, gúzs és benyúló fül)							x		
Elvégzi a befejező műveleteket (tisztázza a vesszővégeket, lesúrolja a terméket, elvégzi a szükséges felületkezelési eljárásokat)							x		
Csomagolja, értékesíti, raktározza a készterméket				x					x
Törekszik a minőségi munkavégzésre			x	x		x	x		x
Gondoskodik a munkaterület tisztaságáról és a keletkezett hulladék kezeléséről					x	x	x	x	x
Betartja a munkavédelmi előírásokat						x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK									

A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x	x	x		x
A fűztermesztés és feldolgozásának módjai					x		x		
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei					x		x	x	
A felhasználható anyagok minősége									
A Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai					x				x
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete						x	x		x
A kosárfonás munkafolyamatai				x	x	x	x	x	x
A műveleti sorrendek				x	x	x	x		x
Tervek műhelyrajzok értelmezése				x					
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása				x					
A szakma eszközeinek használata, karbantartása					x	x	x	x	x
Befejező munkálatok					x	x	x	x	x
A javítás lehetőségei									
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata						x	x	x	x
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata						x	x	x	x
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége					x	x	x	x	x
Technikák felismerési készsége					x	x	x		x
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése		x		x	x	x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x					
Térlátás	x	x	x						
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság					x	x	x	x	
Közérthetőség			x	x					
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Kreativitás, ötletgazdagság									
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Kosárfonó szakmai ismeretek tantárgy 140 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítésmódok elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakmai jeles alkotói *22 óra*

A fonatok kialakulása régészeti, művészettörténeti elemzések figyelembevételével, az összefüggések felismerése. A kultúra elterjedése, a fonatok alkalmazásának, területei. A felhasználható alapanyagok megismerése. Széleskörű szakmatörténet elsajátítása, alkalmazása a kosárfonó, fonott-bútorkészítő szakma során. A szakma jeles alkotói.

9.3.2. A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői *10 óra*

Az ökológiailag jellemző alapanyagok ismerete használata az egyetemes, az európai, és a hazai fonáskultúrában. Alkalmazása a korszerű lakáskultúrában.

9.3.3. A kosárfonás alapanyagai *19 óra*

A kosárfonáshoz szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A termesztésből adódó anyagok, a füzek botanikai ismerete. A füzek helye a növényvilágban. Vadon termő és termesztett füzek (kultúrfüzek) fajtái, sajátosságai. A termesztés és feldolgozás során használt eszközök ismerete. A termesztett füzek minősítse, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása értékesítése, beszerzési lehetőségei.

9.3.4. A kosárfonás eszközei *17 óra*

A kosárfonásra, feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazásuk. A kéziszerszámok és gépi berendezések karbantartása, előkészítése a használatra.

9.3.5. Fonástípusok, szegések és fülek alkalmazása *44 óra*

A fonástípusok ismerete, csoportosítása. A tárgynak, a tárgy szerkezetének megfelelő fonástípus alkalmazása.

9.3.6. Kosár típusok *20 óra*

A kosarak különböző típusú aljak szerinti csoportosítása. A kosarak szerkezet és forma szerinti csoportosítása. A kosarak használat szerinti csoportosítása.

9.3.7. A kosarak javítási lehetőségei *8 óra*

A hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák és módszerek (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	

4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Kosárfonó szakmai néprajz tantárgy 72 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága *24 óra*

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában.

10.3.2. A tájegységek motívum és formakincse *24 óra*

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. Építmények. Állattartók. Gazdasági kosarak. Kamrai kosarak. A lakásbelső kosarai.
A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

10.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása *24 óra*

A fonott tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés			x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás			x	
1.9.	szerepjáték		x		
1.10.	házi feladat			x	

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		

3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok tantárgy 40 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

11.3. Témakörök

11.3.1. Különböző térformák megjelenítése *32 óra*

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

11.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása *18 óra*

Reprodukáló rajzokat készítése, reprodukciós rajzokat átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

11.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés *32 óra*

A kosárfonás és fonott-bútorkészítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

11.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás *58 óra*

A különböző fonatok, fonott tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése. Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont

		egyéni	csoport	osztály	lebontása, pontosítása)
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		
1.4.	projekt		x		
1.5.	kooperatív tanulás		x		
1.6.	házi feladat		x		

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Képi információk körében**				
2.1.	XY rajz értelmezése		x		
2.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
2.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	XY rajz kiegészítés		x		
2.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	XY rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Kosárfonó gyakorlatok tantárgy 752 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A kosárfonás gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak, ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása *284 óra*

Fonást előkészítő műveletek.
Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása.
A kosáraljak szerkezeti felépítése, a különböző formájú kosarak aljának készítése, alkalmazott fonási eljárások megismerése.
Lábazatok kialakítása, különböző lábazatok készítésének gyakorlatban való megismerése, kivitelezése, alkalmazása.
A gyűrűfonások szerepe, jelentősége.
A különböző gyűrűfonatok alkalmazása, beillesztése az adott munkafolyamatba. Technikai kivitelezésének elsajátítása.
A különböző oldalfonások, oldalszerkezetek kialakításának elsajátítása. Különböző oldalkialakítások, technikák, gyűrűfonatok együttes alkalmazása.
A sablonra (pl. különböző kosarak) és formára fonás (pl. üvegek, demizsonok) kivitelezésének elsajátítása.
A különféle kapcsolódó alkatrészek, tetők (pl. szennyestartó kosár, piknik kosár) készítésének elsajátítása.

12.3.2. Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése *250 óra*

A különböző befejezési, szegési eljárások ismerete és alkalmazása. A tárgy típusának, használatának megfelelő befejezés, illetve szegésfajták alkalmazása. A letisztázás technikai megoldásainak ismerete.

12.3.3. Különböző kosárfülek ismerete, készítése *160 óra*

A különféle kosárfülek ismerete, gyakorlatban való elsajátítása, alkalmazása. A különkészített fülek készítése és alkalmazása. A demizsonok, üvegek füleinek kiképzése, alkalmazása, gyakorlati ismerete.

12.3.4. A különböző kosarak javítása *14 óra*

A meghibásodott kosáron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

12.3.5. Zöldvesszőből készült paraszti munkák *44 óra*

A megtermett lombját lehullatott vesszőt gyűjtötték össze a falusi emberek és ebből a téli időszakban a ház körül és a gazdálkodásban használatos kosarakat készítettek. A sejtnedvességű anyag felhasználásának ismerete. Különböző gazdasági kosarak, terménysállítók, aszalók, kocsikasok, készítésének elsajátítása.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmai tanterem, műhelygaléria, tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		
1.3.	projekt		x		
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése		x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból		x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	XY rajz kiegészítés		x		
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		

	szövegfeldolgozás				
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10691-12 azonosító számú,

Fonottbútor készítés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10691-12 azonosító számú, Fonottbútor készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor szakmai ismeretek							Fonottbútor szakmai néprajz		
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényező	A fonottbútor készítés alapanyagai	A fonottbútor készítés eszközei	Fonástípusok, szegések alkalmazása	Fonottbútorok típusai	A fonottbútorok javítási lehetőségei	Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása
FELADATOK										
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot								x	x	x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét				x						
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x				
SZAKMAI ISMERETEK										
A fűzvessző felhasználásának és a fonottbútor kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)								x	x	x
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x					x
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai	x	x	x			x				
A fűztermesztés és fűzbotok feldolgozásának módjai	x			x						
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök	x			x						
A felhasználható anyagok minősége	x	x	x							
Az egyetemes Európa és a Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai	x	x	x					x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete		x	x		x	x	x	x		
A fűztermesztés feldolgozásának módjai	x	x			x					
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök				x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata				x						
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata				x						
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége			x							
Technikák felismerési készsége					x					
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése					x					
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x						
Térlátás					x	x				
Szorgalom, igyekezet	x	x						x		

TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság		x	x							
Határozottság				x	x					
Közérthetőség	x					x			x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Kreativitás, ötletgazdagság			x	x	x	x				
Kontroll (ellenőrző képesség)			x	x	x	x				
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A 10691-12 azonosító számú, Fonottbútor készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok				Fonottbútor készítés gyakorlatok				
	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése	A különböző típusú, szerkezetű f onottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása	Szakmai számítások
FELADATOK									
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot					x	x	x		x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét	x	x	x	x					
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít			x	x					
Betartja a munkavédelmi előírásokat				x					
A hagyományok és a XXI. század követelményeit figyelembe véve készíti fonott bútorait				x					
Rögzíti a szerkezetet				x					
Kifonja a fonható felületeket					x				
Szegéseket és díszítéseket alkalmaz			x	x					
SZAKMAI ISMERETEK									
A fűzvessző felhasználásának és a fonottbútor kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)						x	x		
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században							x	x	
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai							x		
A fűztermesztés és fűzbotok feldolgozásának módjai							x	x	
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök							x	x	
A felhasználható anyagok minősége							x	x	
Az egyetemes Európa és a Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai							x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete					x	x	x	x	
A fonott bútorkészítés munkafolyamatai						x	x		x
A műveleti sorrendek				x	x	x	x		
Terve, műhelyrajzok készítési módjai					x	x			
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása									x

A szakma eszközeinek használata, karbantartása							x		
Befejező munkálatok							x		
A javítás lehetőségei				x				x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata						x	x	x	
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata						x	x	x	
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége					x	x	x	x	
Technikák felismerési készsége					x	x	x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése		x		x	x	x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x	x	x	x		
Térlátás	x	x	x						
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság					x	x	x	x	
Közérthetőség			x	x					
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x		x			
Kontroll (ellenőrző képesség)		x		x			x	x	x
Az ismeretek helyén való alkalmazása			x			x		x	

13. Fonottbútor készítés szakmai ismeretek tantárgy 140 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Európai népi kultúrában a fonáskultúra jelentősége, hagyományok, kultúrtörténet. A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítésmódok elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

13.3. Témakörök

13.3.1. A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakmai jeles alkotói *14 óra*

A fonatok kialakulása régészeti, művészettörténeti elemzések figyelembevételével, az összefüggések felismerése. A kultúra elterjedése, a fonatok alkalmazásának, területei. A felhasználható alapanyagok megismerése. Széleskörű szakmatörténet elsajátítása, alkalmazása a kosárfonó, fonott-bútorkészítő szakma során. A szakma jeles alkotói.

13.3.2. A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői *12 óra*

Az ökológiailag jellemző alapanyagok ismerete használata az egyetemes, az európai, és a hazai fonáskultúrában. A szálas anyagok alkalmazása a korszerű lakáskultúrában.

13.3.3. A fonottbútor készítés alapanyagai *10 óra*

A fonott-bútorkészítéshez szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A termesztésből adódó anyagok, a füzek botanikai ismerete . A füzek, helye a növényvilágban. A fűz fajtáinak, (hibridjeinek, vadon termő és termesztett füzek, kultúrfüzek) fajtái, sajátosságai. A termesztett füzek, minősítse, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása értékesítése, beszerzési lehetőségei.

13.3.4. A fonottbútor készítés eszközei *20 óra*

A fonott-bútorkészítés feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazásuk. A kéziszerszámok és gépi berendezések karbantartása, előkészítése a használatra.

13.3.5. Fonástípusok, szegések alkalmazása *40 óra*

A fonástípusok ismerete, csoportosítása. A tárgynak, a tárgy szerkezetének megfelelő fonástípus alkalmazása.

13.3.6. Fonottbútorok típusai *36 óra*

A fonott-bútorok típusai. Forma, funkció szerinti csoportosítása, tervezés, szerkezeti felépítés, megismerése.

13.3.7. A fonottbútorok javítási lehetőségei *8 óra*

A hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely, múzeum, tájház, néprajzi gyűjtemény, falumúzeum

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		

4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Fonottbútor szakmai néprajz tantárgy 54 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

14.3. Témakörök

14.3.1. Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai *18 óra*

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában. Az európai népek fonáskultúrájának története, fonott tárgyainak, bútorainak megismerése.

14.3.2. A tájegységek motívum és formakincse *18 óra*

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. A lakásbelső berendezései, bútorai
A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

14.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása *18 óra*

A fonott bútorok, berendezési tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

14.4. *képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés			x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás			x	
1.9.	szerepjáték		x		
1.10.	házi feladat			x	

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok tantárgy 140 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

15.3. Témakörök

15.3.1. Különböző térformák megjelenítése *32 óra*

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott bútorok, berendezési tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

15.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása *18 óra*

Reprodukáló rajzok készítése, reprodukciós rajzok átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

15.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés *32 óra*

A fonottbútor-készítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

15.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás *58 óra*

A különböző fonatok, fonott bútorok, tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése.
Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, múzeum, tájház, könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, nyitott műhely, fűztelep, fűzfeldolgozó üzem.

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		
1.4.	projekt		x		
1.5.	kooperatív tanulás		x		
1.6.	házi feladat		x		

15.5.2. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Képi információk körében**				
2.1.	XY rajz értelmezése		x		
2.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
2.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	XY rajz kiegészítés		x		
2.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	XY rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Fonottbútor készítés gyakorlatok tantárgy 768 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A kosárfonás fonott-bútorkészítés gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz
Elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

16.3. Témakörök

16.3.1. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása *284 óra*

A bútorváz készítéshez, kialakításához szükséges szerszámok, eszközök, berendezések, alapanyagok alkalmazásának ismerete.
A bútorok csoportosításának ismerete, a bútor típusok készítésének gyakorlatban való alkalmazása.
Különböző típusok vázainak készítési folyamatának ismerete.
A botvessző megmunkálásától a váz szerkezetének kialakításáig.
Ülőbútorok.
Asztalok.
Fekvőbútorok.
Gyermekbútorok.
Különböző tárolók, szekrények.
Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

16.3.2. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése ***260 óra***

A különböző típusú fonott bútorok felületi fonásának és a készítés technológiai folyamatának teljes körű ismerete.
Az ülőbútorok, az ülőkék, támlás és támlanélküli székek, fotelek, a hintaszék kifonás szerinti csoportosítása, típusonként a fonás gyakorlati ismerete.
Étkezőasztalok.
Fekvőbútorok.
Gyermekbútorok.
Különböző tárolók, szekrények.
Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

16.3.3. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése ***184 óra***

A különböző típusú fonott bútorok szegésének befejezésének teljes ismerete. A befejezések, szegések különösen nagy hangsúlyt kapnak a fonott bútorok elsajátításánál, mivel esztétikailag, statikailag, díszítés szempontjából befolyásolja az elkészült terméket.

16.3.4. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása ***16 óra***

A meghibásodott fonott-bútoron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

16.3.5. Szakmai számítások ***24 óra***

Alapanyag szükségletet számol. Költségkalkulációt készít.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)*

Szakmai tanterem, műhelygaléria.

16.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		
1.3.	projekt		x		
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése		x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból		x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	XY rajz kiegészítés		x		
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak
10690-12 Kosárfonás	**Kosárfonó gyakorlatok**
	Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése
	A különböző kosarak javítása
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
10691-12 Fonottbútor készítés	**Fonottbútor készítés gyakorlatok**
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása
	Szakmai számítások

10690-12 Kosárfonás szakmai követelménymodul

Kosárfonó szakmai gyakorlat tantárgy

Szögletes kosarak
A szögletes kosarak típusai, szerkezetük váz és fonásmegoldások alkalmazásának lehetőségei. Az évközben tanult technikák tudásának alkalmazásával a kosárfonás olyan feladat megoldású tananyagának elsajátítása, mely időigényes.

Sík fonatok, szögletes kosarak szerkezeti megoldása
Sík (négyzet, téglalap stb.) fonástechnikák elsajátítása, a speciális technikai feladatok, eszközhasználat begyakorlása.

Piknikkosár elemzése, műhelyrajz készítés
Piknikkosár elemzése, műhelyrajz készítés

A szögletes kosár oldalkarói, illesztése, gyűrűzése, oldalfonása, szegése

A szögletes típusú kosarak felkarózása, a karók rögzítése, a sarok merevítők (sarokfák) beépítése, az alkalmazható gyűrűfonatok használata, a berakószálak vezetésének elsajátítása, az oldalfonás kialakítása, a megfelelő szegés alkalmazása.

Tetőkészítés, fülkészítés, ismétlő gyakorlatok, egyéb nagyobb méretű pl. kandallókosár fonása
Tetőkészítés, a piknikkosár tetejének fonása és szegéstechnikájának elsajátítása, a speciális illesztési feladatok elsajátítása. Fülkészítés, az évközben tanultak alkalmazása. Ismétlő gyakorlatok, egyéb nagyobb méretű pl. kandallókosár fonása.

Értékelés, dokumentáció készítése, archiválás
Értékelés, dokumentáció készítése, archiválás.

10691-12 Fonottbútor készítés szakmai követelménymodul

Fonottbútor készítés gyakorlatok tantárgy

A fonott bútorok fonástechnikái, díszítések
A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése.

A fonott bútorok szerkezeti elemzése, műhelyrajz készítés
Különféle fonottbútorok szerkezeti elemzése, méretezése, műhelyrajz készítése, a megfelelő anyaghasználat megismerése, a váz kialakítása, a megfelelő fonástípus elsajátítása.

Szakmai számítás
Anyagszükséglet pontos meghatározása, kiszámítása.

Sablonkészítés, vázkészítés
Sablonkészítés a fonásfelületek kialakításához szükséges sablon készítésének elsajátítása alkalmazása. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása

Ismétlő gyakorlatok, pl. telefonasztal, fonott ülőke, virágállvány, fotel
Az ülőke elkészítése, az ülőfelület és a váz összeillesztése az illesztések takarásának elsajátítása. Egyre nehezedő munkák elkészítése.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása
A hiba felismerése, a javíthatóság megállapítása, szakszerű javítás.

Értékelés, dokumentációkészítés, archiválás
Értékelés, dokumentációkészítés, archiválás

5.69.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(KOSÁRFONÓ, FONOTTBÚTOR KÉSZÍTŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
  az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Kosárfonó, fonottbútor készítő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a

gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor

jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító

okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben

találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.

- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.

7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások

auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	1		70	1		105	1		105	1	
10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai ismeretek	1			1			1			1	
	Kosárfonó szakmai néprajz	1			0,5			0,5				
	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok		1			1			1			1
	Kosárfonó gyakorlatok		5			5,5			5,5			5,5
10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor készítés szakmai ismeretek	1			1			1			1	
	Fonottbútor szakmai néprajz	0,5			0,5			0,5				
	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok		1			1			1			1
	Fonottbútor készítés gyakorlatok		5			5,5			5,5			6
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	**Tantárgyak**/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*

	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							*36*			*32*		*68*
10690-12 Kosárfonás	**Kosárfonó szakmai ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	*12*			*10*								*22*
	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	*6*			*4*								*10*
	A kosárfonás alapanyagai	*3*			*6*			*10*					*19*
	A kosárfonás eszközei	*5*			*6*			*6*					*17*
	Fonástípusok, szegések és fülek alkalmazása	*4*			*4*			*12*			*24*		*44*
	Kosár típusok	*4*			*4*			*6*			*6*		*20*
	A kosarak javítási lehetőségei	*2*			*2*			*2*			*2*		*8*
	Kosárfonó szakmai néprajz	**36**			**18**			**18**					**72**
	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága	*12*			*6*			*6*					*24*
	A tájegységek motívum és formakincse	*12*			*6*			*6*					*24*
	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása	*12*			*6*			*6*					*24*
	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok		**36**			**36**			**36**			**32**	**140**
	Különböző térformák megjelenítése		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		*6*			*6*			*6*				*18*

	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás		*10*			*10*			*18*			*20*	*58*
	Kosárfonó gyakorlatok		**180**			**198**			**198**			**176**	**752**
	Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása		*70*			*74*			*74*			*66*	*284*
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése		*70*			*60*			*60*			*60*	*250*
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése		*30*			*40*			*40*			*50*	*160*
	A különböző kosarak javítása		*10*			*4*							*14*
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák					*20*			*24*				*44*
10691-12 Fonottbútor készítés	**Fonottbútor készítés szakmai ismeretek**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	*10*			*4*								*14*
	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	*2*			*10*								*12*
	A fonottbútor készítés alapanyagai	*4*			*6*								*10*
	A fonottbútor készítés eszközei	*10*			*10*								*20*
	Fonástípusok, szegések alkalmazása							*24*			*16*		*40*
	Fonottbútorok típusai	*10*			*6*			*10*			*10*		*36*
	A fonottbútorok javítási lehetőségei							*2*			*6*		*8*
	Fonottbútor szakmai néprajz	**18**			**18**			**18**					**54**
	Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai	*18*											*18*
	A tájegységek motívum és formakincse				*18*								*18*
	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása							*18*					*18*
	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok		**36**			**36**			**36**			**32**	**140**
	Különböző térformák megjelenítése		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*
	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		*6*			*6*			*6*				*18*
	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		*10*			*10*			*6*			*6*	*32*

	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás		*10*			*10*			*18*			*20*	*58*
	Fonottbútor készítés gyakorlatok		**180**			**198**			**198**			**192**	**768**
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása		*70*			*74*			*74*			*66*	*284*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése		*80*			*60*			*60*			*60*	*260*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése		*30*			*64*			*40*			*50*	*184*
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása								*12*			*4*	*16*
	Szakmai számítások								*12*			*12*	*24*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.
Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége
Történeti áttekintés.
A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.
Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.
A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére
A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.
A megelőzés fontossága és lehetőségei.
A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.
Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).
Veszélyes és ártalmas termelési tényezők
A munkavédelem fogalomrendszere, források
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai
A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.
Szociális létesítmények.
Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések
Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.
Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében.
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.
Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.
Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken.
Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.
A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.
Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.
Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott
EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.
A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.
Általános üzemeltetési követelmények.
Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.

A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.
A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok.
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat

az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1 A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		

1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x

Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások

Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban		x		

	felkészülés után				
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, rkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.

Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				

2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterség-bemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10690-12 azonosító számú,

Kosárfonás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10690-12 azonosító számú, Kosárfonás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai ismeretek							Kosárfonó szakmai néprajz		
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői	A kosárfonás alapanyagai	A kosárfonás eszközei	Fonástípusok, szegések, fülek alkalmazása	Kosár típusok	A kosarak javítási lehetőségei	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrájformai gazdagsága	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása
FELADATOK										
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot								x	x	x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét				x						
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x				
Betartja a munkavédelmi előírásokat										
SZAKMAI ISMERETEK										
A kosárfonás kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)							x	x	x	x
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x					x
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai	x	x	x			x				
A fűztermesztés és feldolgozásának módjai	x			x						
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei	x			x						
A felhasználható anyagok minősége	x	x	x							
A Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai	x	x	x					x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete	x	x	x	x	x	x	x	x		
A fűztermesztés feldolgozásának módjai	x				x					
A fűztermesztés és feldolgozást szolgáló eszközök				x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata				x						
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata				x						
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége			x							
Technikák felismerési készsége					x					
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése					x					
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x						

Térlátás					x	x				
Szorgalom, igyekezet	x	x						x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Motiválhatóság		x	x							
Határozottság				x	x					
Közérthetőség	x					x			x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Kreativitás, ötletgazdagság			x	x	x	x				
Kontroll (ellenőrző képesség)			x	x	x	x				
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A 10690-12 azonosító számú, Kosárfonás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok				Kosárfonó gyakorlatok				
	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	Különböző típusú kosárajak, lábazatok, oldalak, szerkezetek kialakítása, fonása	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése	Különböző kosárfülek ismerete, készítése	A különböző kosarak javítása	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
FELADATOK									
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x			x	x	x		x
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x	x	x	x					
Látványtervet készít			x	x					
Alkotói, megrendelői igény szerint tervet készít			x	x					
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet				x					
Beszerzi az alapanyagokat, berendezi az anyag és készáru raktárt				x		x		x	
Előkészíti, és fonásra alkalmassá teszi a felhasználandó alapanyagokat					x				
Méretkatalógust, tervdokumentációt használva (tervet értelmezve, valamint látványtervet, szakrajzot megtervezi az alkalmazott fonási, kivitelezési technikát			x	x					
A hagyományok és a XXI. sz. követelményeit figyelembe véve a kosárfonás technikáival készíti használati tárgyait						x	x		x
Elkészíti a tervszerinti kosáraljat (kerek, ovális, szögletes, sokszögű, szabálytalan)				x	x	x	x		
Felkarózza a kosáraljat és alkalmazza a terv szerinti eljárást, kifonja a kosár oldalát					x	x			
A tervszerinti szegési eljárásokat alkalmazza					x	x	x		x
Szükség esetén elkészíti a formához illő legmegfelelőbb kosárfület (csavartfül, piaci kosárfül, bollerfül, kengyelfül, különkészített fülek, gúzs és benyúló fül)							x		
Elvégzi a befejező műveleteket (tisztázza a vesszővégeket, lesúrolja a terméket, elvégzi a szükséges felületkezelési eljárásokat)							x		
Csomagolja, értékesíti, raktározza a késztermék				x					x
Törekszik a minőségi munkavégzésre			x	x		x	x		x
Gondoskodik a munkaterület tisztaságáról és a keletkezett hulladék kezeléséről					x	x	x	x	x
Betartja a munkavédelmi előírásokat						x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK									

A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x	x	x		x
A fűztermesztés és feldolgozásának módjai					x		x		
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei					x		x	x	
A felhasználható anyagok minősége									
A Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai					x				x
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete						x	x		x
A kosárfonás munkafolyamatai				x	x	x	x	x	x
A műveleti sorrendek				x	x	x	x		x
Tervek műhelyrajzok értelmezése				x					
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása				x					
A szakma eszközeinek használata, karbantartása					x	x	x	x	x
Befejező munkálatok					x	x	x	x	x
A javítás lehetőségei									
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata						x	x	x	x
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata						x	x	x	x
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége					x	x	x	x	x
Technikák felismerési készsége					x	x	x		x
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése		x		x	x	x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x					
Térlátás	x	x	x						
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság					x	x	x	x	
Közérthetőség			x	x					
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Kreativitás, ötletgazdagság									
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Kosárfonó szakmai ismeretek tantárgy 140 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítésmódok elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakmai jeles alkotói *22 óra*

A fonatok kialakulása régészeti, művészettörténeti elemzések figyelembevételével, az összefüggések felismerése. A kultúra elterjedése, a fonatok alkalmazásának, területei. A felhasználható alapanyagok megismerése. Széleskörű szakmatörténet elsajátítása, alkalmazása a kosárfonó, fonott-bútorkészítő szakma során. A szakma jeles alkotói.

9.3.2. A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői *10 óra*

Az ökológiailag jellemző alapanyagok ismerete használata az egyetemes, az európai, és a hazai fonáskultúrában. Alkalmazása a korszerű lakáskultúrában.

9.3.3. A kosárfonás alapanyagai *19 óra*

A kosárfonáshoz szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A termesztésből adódó anyagok, a füzek botanikai ismerete. A füzek helye a növényvilágban. Vadon termő és termesztett füzek (kultúrfüzek) fajtái, sajátosságai. A termesztés és feldolgozás során használt eszközök ismerete. A termesztett füzek minősítse, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása értékesítése, beszerzési lehetőségei.

9.3.4. A kosárfonás eszközei *17 óra*

A kosárfonásra, feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazásuk. A kéziszerszámok és gépi berendezések karbantartása, előkészítése a használatra.

9.3.5. Fonástípusok, szegések és fülek alkalmazása *44 óra*

A fonástípusok ismerete, csoportosítása. A tárgynak, a tárgy szerkezetének megfelelő fonástípus alkalmazása.

9.3.6. Kosár típusok *20 óra*

A kosarak különböző típusú aljak szerinti csoportosítása. A kosarak szerkezet és forma szerinti csoportosítása. A kosarak használat szerinti csoportosítása.

9.3.7. A kosarak javítási lehetőségei *8 óra*

A hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák és módszerek (ajánlás)*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	

4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Kosárfonó szakmai néprajz tantárgy 72 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága *24 óra*

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában.

10.3.2. A tájegységek motívum és formakincse *24 óra*

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. Építmények. Állattartók. Gazdasági kosarak. Kamrai kosarak. A lakásbelső kosarai.
A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

10.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása *24 óra*

A fonott tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés			x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás			x	
1.9.	szerepjáték		x		
1.10.	házi feladat			x	

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Kosárfonó szakmai rajz gyakorlatok tantárgy 40 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

11.3. Témakörök

11.3.1. Különböző térformák megjelenítése *32 óra*

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

11.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása *18 óra*

Reprodukáló rajzokat készítése, reprodukciós rajzokat átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

11.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés *32 óra*

A kosárfonás és fonott-bútorkészítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

11.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás *58 óra*

A különböző fonatok, fonott tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése. Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		
1.4.	projekt		x		

1.5.	kooperatív tanulás		x		
1.6.	házi feladat		x		

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Képi információk körében**				
2.1.	XY rajz értelmezése		x		
2.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
2.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	XY rajz kiegészítés		x		
2.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	XY rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Kosárfonó gyakorlatok tantárgy 752 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A kosárfonás gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz

12.3. Témakörök

12.3.1. Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak, ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása *284 óra*

Fonást előkészítő műveletek.

Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása.
A kosáraljak szerkezeti felépítése, a különböző formájú kosarak aljának készítése, alkalmazott fonási eljárások megismerése.
Lábazatok kialakítása, különböző lábazatok készítésének gyakorlatban való megismerése, kivitelezése, alkalmazása.
A gyűrűfonások szerepe, jelentősége.
A különböző gyűrűfonatok alkalmazása, beillesztése az adott munkafolyamatba. Technikai kivitelezésének elsajátítása.
A különböző oldalfonások, oldalszerkezetek kialakításának elsajátítása. Különböző oldalkialakítások, technikák, gyűrűfonatok együttes alkalmazása.
A sablonra (pl. különböző kosarak) és formára fonás (pl. üvegek, demizsonok) kivitelezésének elsajátítása.
A különféle kapcsolódó alkatrészek, tetők (pl. szennyestartó kosár, piknik kosár) készítésének elsajátítása.

12.3.2. Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése *250 óra*

A különböző befejezési, szegési eljárások ismerete és alkalmazása. A tárgy típusának, használatának megfelelő befejezés, illetve szegésfajták alkalmazása. A letisztázás technikai megoldásainak ismerete.

12.3.3. Különböző kosárfülek ismerete, készítése *160 óra*

A különféle kosárfülek ismerete, gyakorlatban való elsajátítása, alkalmazása. A különkészített fülek készítése és alkalmazása. A demizsonok, üvegek füleinek kiképzése, alkalmazása, gyakorlati ismerete.

12.3.4. A különböző kosarak javítása *14 óra*

A meghibásodott kosáron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

12.3.5. Zöldvesszőből készült paraszti munkák *44 óra*

A megtermett lombját lehullatott vesszőt gyűjtötték össze a falusi emberek és ebből a téli időszakban a ház körül és a gazdálkodásban használatos kosarakat készítettek. A sejtnedvességű anyag felhasználásának ismerete. Különböző gazdasági kosarak, terménysállítók, aszalók, kocsikasok, készítésének elsajátítása.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szakmai tanterem,
Műhelygaléria,
Tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		

1.3.	projekt		x		
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése		x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból		x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	XY rajz kiegészítés		x		
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10691-12 azonosító számú,

Fonottbútor készítés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10691-12 azonosító számú, Fonottbútor készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor szakmai ismeretek							Fonottbútor szakmai néprajz		
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	A szálasanyagok fonásának ökológiai tényező	A fonottbútor készítés alapanyagai	A fonottbútor készítés eszközei	Fonástípusok, szegések alkalmazása	Fonottbútorok típusai	A fonottbútorok javítási lehetőségei	Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása
FELADATOK										
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot								x	x	x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét				x						
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x				
SZAKMAI ISMERETEK										
A fűzvessző felhasználásának és a fonottbútor kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)								x	x	x
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században					x					x
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai	x	x	x			x				
A fűztermesztés és fűzbotok feldolgozásának módjai	x			x						
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök	x			x						
A felhasználható anyagok minősége	x	x	x							
Az egyetemes Európa és a Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai	x	x	x					x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete		x	x		x	x	x	x		
A fűztermesztés feldolgozásának módjai	x	x			x					
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök				x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata				x						
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata				x						
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége			x							
Technikák felismerési készsége					x					
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése					x					
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x						
Térlátás					x	x				
Szorgalom, igyekezet	x	x						x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										

Motiválhatóság		x	x							
Határozottság				x	x					
Közérthetőség	x					x			x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Kreativitás, ötletgazdagság			x	x	x	x				
Kontroll (ellenőrző képesség)			x	x	x	x				
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A 10691-12 azonosító számú, Fonottbútor készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10691-12 Fonottbútor készítés	Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok				Fonottbútor készítés gyakorlatok				
	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése	A különböző típusú, szerkezetű f onottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása	Szakmai számítások
FELADATOK									
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot					x	x	x		x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezi műhelyét	x	x	x	x					
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít			x	x					
Betartja a munkavédelmi előírásokat				x					
A hagyományok és a XXI. század követelményeit figyelembe véve készíti fonott bútorait				x					
Rögzíti a szerkezetet				x					
Kifonja a fonható felületeket					x				
Szegéseket és díszítéseket alkalmaz			x	x					
SZAKMAI ISMERETEK									
A fűzvessző felhasználásának és a fonottbútor kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)						x	x		
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században							x	x	
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálas anyagai							x		
A fűztermesztés és fűzbotok feldolgozásának módjai							x	x	
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközök							x	x	
A felhasználható anyagok minősége							x	x	
Az egyetemes Európa és a Kárpát-medence fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból fonott tárgyai							x	x	
Fűzvesszőből és egyéb fonható szálas anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete					x	x	x	x	
A fonott bútorkészítés munkafolyamatai						x	x		x
A műveleti sorrendek				x	x	x	x		
Terve, műhelyrajzok készítési módjai					x	x			
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása									x
A szakma eszközeinek használata, karbantartása							x		

Befejező munkálatok							x		
A javítás lehetőségei				x				x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata						x	x	x	
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata						x	x	x	
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége					x	x	x	x	
Technikák felismerési készsége					x	x	x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése		x		x	x	x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x	x	x	x		
Térlátás	x	x	x						
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság					x	x	x	x	
Közérthetőség			x	x					
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x		x			
Kontroll (ellenőrző képesség)		x		x			x	x	x
Az ismeretek helyén való alkalmazása			x			x		x	

13. Fonottbútor készítés szakmai ismeretek tantárgy 140 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Európai népi kultúrában a fonáskultúra jelentősége, hagyományok, kultúrtörténet. A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálasanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítésmódok elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

13.3. Témakörök

13.3.1. A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakmai jeles alkotói *14 óra*

A fonatok kialakulása régészeti, művészettörténeti elemzések figyelembevételével, az összefüggések felismerése. A kultúra elterjedése, a fonatok alkalmazásának, területei. A felhasználható alapanyagok megismerése. Széleskörű szakmatörténet elsajátítása, alkalmazása a kosárfonó, fonott-bútorkészítő szakma során. A szakma jeles alkotói.

13.3.2. A szálasanyagok fonásának ökológiai tényezői *12 óra*

Az ökológiailag jellemző alapanyagok ismerete használata az egyetemes, az európai, és a hazai fonáskultúrában. A szálas anyagok alkalmazása a korszerű lakáskultúrában.

13.3.3. A fonottbútor készítés alapanyagai *10 óra*

A fonott-bútorkészítéshez szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A termesztésből adódó anyagok, a füzek botanikai ismerete . A füzek, helye a növényvilágban. A fűz fajtáinak, (hibridjeinek, vadon termő és termesztett füzek, kultúrfüzek) fajtái, sajátosságai. A termesztett füzek, minősítse, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása értékesítése, beszerzési lehetőségei.

13.3.4. A fonottbútor készítés eszközei *20 óra*

A fonott-bútorkészítés feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazásuk. A kéziszerszámok és gépi berendezések karbantartása, előkészítése a használatra.

13.3.5. Fonástípusok, szegések alkalmazása *40 óra*

A fonástípusok ismerete, csoportosítása. A tárgynak, a tárgy szerkezetének megfelelő fonástípus alkalmazása.

13.3.6. Fonottbútorok típusai *36 óra*

A fonott-bútorok típusai. Forma, funkció szerinti csoportosítása, tervezés, szerkezeti felépítés, megismerése.

13.3.7. A fonottbútorok javítási lehetőségei *8 óra*

A hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

13.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely, múzeum, tájház, néprajzi gyűjtemény, falumúzeum

13.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

13.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

13.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		

4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Fonottbútor szakmai néprajz tantárgy 54 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

14.3. Témakörök

14.3.1. Az egyetemes Európa és Kárpát-medence fonott bútorai *18 óra*

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában. Az európai népek fonáskultúrájának története, fonott tárgyainak, bútorainak megismerése.

14.3.2. A tájegységek motívum és formakincse *18 óra*

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. A lakásbelső berendezései, bútorai
A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

14.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása *18 óra*

A fonott bútorok, berendezési tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

14.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

14.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

14.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés			x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás			x	
1.9.	szerepjáték		x		
1.10.	házi feladat			x	

14.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Fonottbútor szakmai rajz gyakorlatok tantárgy 140 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

15.3. Témakörök

15.3.1. Különböző térformák megjelenítése *32 óra*

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott bútorok, berendezési tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

15.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása *18 óra*

Reprodukáló rajzok készítése, reprodukciós rajzok átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

15.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés *32 óra*

A fonottbútor-készítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

15.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás *58 óra*

A különböző fonatok, fonott bútorok, tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése.
Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, múzeum, tájház, könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, nyitott műhely, fűztelep, fűzfeldolgozó üzem.

15.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

15.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		

1.4.	projekt		x		
1.5.	kooperatív tanulás		x		
1.6.	házi feladat		x		

15.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Képi információk körében**				
2.1.	XY rajz értelmezése		x		
2.2.	XY rajz készítése leírásból	x			
2.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	XY rajz kiegészítés		x		
2.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	XY rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	XY rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Fonottbútor készítés gyakorlatok tantárgy 768 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A kosárfonás fonott-bútorkészítés gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz
Elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

16.3. Témakörök

16.3.1. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása ***284 óra***

A bútorváz készítéshez, kialakításához szükséges szerszámok, eszközök, berendezések, alapanyagok alkalmazásának ismerete.
A bútorok csoportosításának ismerete, a bútor típusok készítésének gyakorlatban való alkalmazása.
Különböző típusok vázainak készítési folyamatának ismerete.
A botvessző megmunkálásától a váz szerkezetének kialakításáig.
Ülőbútorok.
Asztalok.
Fekvőbútorok.
Gyermekbútorok.
Különböző tárolók, szekrények.
Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

16.3.2. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése ***260 óra***

A különböző típusú fonott bútorok felületi fonásának és a készítés technológiai folyamatának teljes körű ismerete.
Az ülőbútorok, az ülőkék, támlás és támlanélküli székek, fotelek, a hintaszék kifonás szerinti csoportosítása, típusonként a fonás gyakorlati ismerete.
Étkezőasztalok.
Fekvőbútorok.
Gyermekbútorok.
Különböző tárolók, szekrények.
Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

16.3.3. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése ***184 óra***

A különböző típusú fonott bútorok szegésének befejezésének teljes ismerete. A befejezések, szegések különösen nagy hangsúlyt kapnak a fonott bútorok elsajátításánál, mivel esztétikailag, statikailag, díszítés szempontjából befolyásolja az elkészült terméket.

16.3.4. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása ***16 óra***

A meghibásodott fonott-bútoron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

16.3.5. Szakmai számítások ***24 óra***

Alapanyag szükségletet számol. Költségkalkulációt készít.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás*)*

Szakmai tanterem, műhelygaléria.

16.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

16.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		
1.3.	projekt		x		
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

16.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése		x		
3.2.	XY rajz készítése leírásból		x		
3.3.	XY rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	XY rajz kiegészítés		x		
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6	XY rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	**Komplex információk körében**				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	**Csoportos munkaformák körében**				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	**Gyakorlati munkavégzés körében**				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	**Üzemeltetési tevékenységek körében**				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak
1**0690-12 Kosárfonás**	**Kosárfonó gyakorlatok**
	Különböző típusú kosáraljak, lábazatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése
	A különböző kosarak javítása
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
10691-12 Fonottbútor készítés	**Fonottbútor készítés gyakorlatok**
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése
	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása
	Szakmai számítások

10690-12 Kosárfonás szakmai követelménymodul

Kosárfonó szakmai gyakorlat tantárgy

Szögletes kosarak
A szögletes kosarak típusai, szerkezetük váz és fonásmegoldások alkalmazásának lehetőségei. Az évközben tanult technikák tudásának alkalmazásával a kosárfonás olyan feladat megoldású tananyagának elsajátítása, mely időigényes.

Sík fonatok, szögletes kosarak szerkezeti megoldása
Sík (négyzet, téglalap stb.) fonástechnikák elsajátítása, a speciális technikai feladatok, eszközhasználat begyakorlása.

Piknikkosár elemzése, műhelyrajz készítés
Piknikkosár elemzése, műhelyrajz készítés

A szögletes kosár oldalkarói, illesztése, gyűrűzése, oldalfonása, szegése

A szögletes típusú kosarak felkarózása, a karók rögzítése, a sarok merevítők (sarokfák) beépítése, az alkalmazható gyűrűfonatok használata, a berakószálak vezetésének elsajátítása, az oldalfonás kialakítása, a megfelelő szegés alkalmazása.

Tetőkészítés, fülkészítés, ismétlő gyakorlatok, egyéb nagyobb méretű pl. kandallókosár fonása.
Tetőkészítés, a piknikkosár tetejének fonása és szegéstechnikájának elsajátítása, a speciális illesztési feladatok elsajátítása. Fülkészítés, az évközben tanultak alkalmazása. Ismétlő gyakorlatok, egyéb nagyobb méretű pl. kandallókosár fonása.

Értékelés, dokumentáció készítése, archiválás
Értékelés, dokumentáció készítése, archiválás.

10691-12 Fonottbútor készítés szakmai követelménymodul

Fonottbútor készítés gyakorlatok tantárgy

A fonott bútorok fonástechnikái, díszítések
A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületek kifonása, készítése. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése.

A fonott bútorok szerkezeti elemzése, műhelyrajz készítés
Különféle fonottbútorok szerkezeti elemzése, méretezése, műhelyrajz készítése, a megfelelő anyaghasználat megismerése, a váz kialakítása, a megfelelő fonástípus elsajátítása.

Szakmai számítás
Anyagszükséglet pontos meghatározása, kiszámítása.

Sablonkészítés, vázkészítés
Sablonkészítés a fonásfelületek kialakításához szükséges sablon készítésének elsajátítása alkalmazása. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának, előkészítése, összeállítása

Ismétlő gyakorlatok, pl. telefonasztal, fonott ülőke, virágállvány, fotel
Az ülőke elkészítése, az ülőfelület és a váz összeillesztése az illesztések takarásának elsajátítása. Egyre nehezedő munkák elkészítése.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása
A hiba felismerése, a javíthatóság megállapítása, szakszerű javítás.

Értékelés, dokumentációkészítés, archiválás
Értékelés, dokumentációkészítés, archiválás

5.70.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(SZŐNYEGSZÖVŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Szőnyegszövő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.
A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.
Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása

audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.
Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.
A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallás-csökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.
Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.
A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)

- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.
A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.
Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.
A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.
Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.
Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)
- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)
- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)
- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!")
- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki
- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)
- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van
- a hallás hangulatokat közvetít
- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.
Többek között:
- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.
- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.
- A figyelem önkényesen vándorol
- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.
- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.
- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók
- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.
- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.
- Téves ítélkezés
- Agresszió
- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak

- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.
A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.
Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.
Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.
Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.
A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.
A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.
Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett

elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről." (dr. Perlusz Andrea)
A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.
A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.
A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.
A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.
Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika
A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia
A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.
Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a hallássérülés károsodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatjaa tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!

- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:
- beszédszint
- hallásfok
- személyiség
- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.
A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.
Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	2			2			2			2	
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1,5			1			1				
	Szőnyegek szövése gyakorlat		10			11			11			11,5
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		2			2			2			2
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs			**70**			**105**			**105**	20		20
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	12			12			12					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*

	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36			32		*68*
10692-12 Szőnyegszövés	**Szőnyegszövő szakmai ismeretek**	**72**			**72**			**72**			**64**		**280**
	Textiltörténet	*12*			*12*			*12*			*10*		*46*
	Szövőeszközök típusai	*10*			*10*			*10*			*4*		*34*
	A fonás története, fonószerkezetek	*9*			*9*			*9*			*9*		*36*
	A felvetés története, felvetőszerkezetek	*9*			*9*			*9*			*9*		*36*
	A szövés története, szövőszerkezetek	*14*			*14*			*14*			*16*		*58*
	A textilipar nyersanyagai	*12*			*12*			*12*			*12*		*48*
	Fonalfestés	*6*			*6*			*6*			*4*		*22*
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	**54**			**36**			**36**					**126**
	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei	*27*			*18*			*18*					*63*
	Korok és szőnyegek	*27*			*18*			*18*					*63*
	Szőnyegek szövése gyakorlat		**360**			**396**			**396**			**368**	**1520**
	Felvetés		*72*			*36*			*36*			*36*	*180*
	Egyszerű csíkritmusok szövése		*216*			*180*			*180*			*188*	*764*
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái		*36*			*144*			*144*			*108*	*432*
	Befejező műveletek		*36*			*36*			*36*			*36*	*144*
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		**72**			**72**			**72**			**64**	**280**
	Kötéstan		*9*			*9*			*9*			*9*	*36*
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók		*9*			*9*			*9*			*9*	36
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai		*18*			*18*			*18*			*18*	72
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás		*36*			*36*			*36*			*28*	*136*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		288	468		252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat

arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”

A
11500-12 azonosító számú,
Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavé-

delem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,
Foglalkoztatás II.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az

Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,
Foglalkoztatás I.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés

és az idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

személyes bemutatkozás
a munka világa
napi tevékenységek, aktivitás
étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		

1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műhelyét, műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterségbemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle				x		x			x							

szakmai rangok, címek (Népművészet Ifjú Mestere, Népi Iparművész) megszervezésének módjáról																
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki													x			
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségle-tet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet	x							x								

stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai																
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x
Jelentős alkotók kielemkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok,					x	x										

munkaeszközök																
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség újkőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzetelésel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz *24 óra*

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór *8 óra*

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások *20 óra*

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza *20 óra*

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzetelésel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy **176 óra**

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek, jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajzeszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei, keretei, feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei, alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása
A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)

		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (A Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállításai, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel *24 óra*

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés *24 óra*

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok *24 óra*

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem

Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzetelésel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szó-		x		

	ban				
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szöveg-feldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus,
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése, különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai. A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei. Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók. Üzlet és műhely nyitásával járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése. Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredménykimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása. A mérleg tételek és eredménykimutatás kategóriáinak meghatározása. Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai. Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok. Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok. Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség. Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése. Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés. Általános forgalmi adó mértéke, számítása. Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése. Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség, Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	

1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
1692-12 azonosító számú,
Szőnyegszövés
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10692-12 azonosító számú, Szőnyegszövés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek							Szőnyegszövő szakmai néprajz		Szőnyegek szövése gyakorlat				Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat			
	Textiltörténet	Szövőeszközök típusai	A fonás története, fonószerkezetek	A felvetés története, felvetőszerkezetek	A szövés története, szövőszerkezetek	A textilipar nyersanyagai	Fonalfestés	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei	Korok és szőnyegek	Felvetés	Egyszerű csíkritmusok szövése	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái	Befejező műveletek	Kötéstan	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás
FELADATOK																	
Folyamatosan bővíti szakmai, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A textil kultúra néprajzi és szakmai hagyományainak figyelembevételével a szőnyegszövés elméleti anyaga birtokában, dolgozik								x	x	x	x	x	x		x	x	x
Megtervezi a munkafolyamatokat			x	x							x	x					
Berendezi a műhelyét		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x				
Beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x	x	x	x	x										
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x						x	x	x					x	x	x	x
Megtervezi/tervezteti a szőnyeget, értelmezi a tervet, látványtervet, szakrajzot készít, megtervezi a szövéstechnikát	x	x			x	x								x	x	x	x
Kiválasztja, kiszámolja szükséges láncfonal							x										

mennyiséget,																	
Szövő kereten-, állványon elkészíti a felvetést		x		x	x	x				x				x			
A szövőszékhez, felveti/felvetteti a láncot		x		x	x	x				x				x			
A szövőszéken befűzi a nyüstökbe és a bordába a láncfonalat	x	x		x	x	x				x							
Kiválasztja és előkészíti a vetülékfonalat	x	x	x		x	x					x	x		x	x	x	x
Az állványt / szövőszéket szövésindításhoz működőképessé teszi,										x							
Próbaszövést végez											x	x					x
Törekszik minőségi munkavégzésre							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Megszövi a munkadarabot										x	x	x				x	
Festékeseket, szőnyegeket, csergéket, pokrócféléket, tarisznyákat és egyéb gyapjúból, kenderből, rongyból készült textíliákat sző										x	x	x	x				
Adjusztálja a nyersterméket													x				
Csomagolja, értékesíti a készterméket													x				
Dokumentál													x				x
Betartja a munkavédelmi előírásokat										x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																	
Szőnyegek és a szövés kultúrtörténetének, szakmai és néprajzi hagyományainak tudatos használata (egyetemes és magyar)	x							x	x								
Szőnyegkészítés műveleti, kivitelezési sorrendjének ismerete és betartása										x	x	x	x	x	x	x	x
Fonás eszközeinek, fejlődéstörténete			x														
Felvetés eszközeinek, fejlődéstörténete	x		x							x							
Szövés eszközeinek, fejlődéstörténete	x	x		x							x	x					
Szövés alapanyaga, a természetes alapanyagok tudatos használata						x	x	x	x								
Festékes szőnyegek minta-, szín- és kompozíciós variációi, alkalmazásuk	x				x		x	x	x		x	x		x	x	x	

Festékes szőnyeg szövéstechnikainak, technológiai használata								x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medence, a gyimesi-, moldvai csángók, és bukovinai székelyek gyapjúszövő kultúrája	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medencében, valamint a gyimesi-moldvai csángóknál és a Bukovinában használt szövéstechnikák	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Tervek és műhelyrajzok megértése és értelmezése							x							x	x	x	x
Szőnyegszövés technikáinak alkalmazása											x	x			x	x	
Szőnyegeken alkalmazható mintakincsek felhasználása	x						x	x	x		x	x			x	x	x
Szőnyegek szövéstechnológiái alkalmazásuk	x							x	x		x	x		x	x	x	
Végső adjusztálás módjai alkalmazásuk													x				
Csomagolás, a terméken elhelyezendő információ ismerete, használta													x				
Szövő szakma jeles képviselőinek munkásságának	x						x	x	x								
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Eszközök karbantartása, balesetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	
Szövő eszközök működtetése										x	x	x	x	x			
Alapanyagok felismerése, értelemszerű használata						x				x	x	x	x		x		
Technikák felismerése, alkalmazása								x	x	x	x	x	x		x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Monotónia tűrés								x			x	x	x	x		x	
Szorgalom, igyekezet								x		x	x			x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Motiválhatóság								x		x	x	x	x	x			
Visszacsatolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x

Irányíthatóság										x	x	x	x		x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)									x	x	x	x	x		x	x	x
Módszeres munkavégzés								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Szőnyegszövő szakmai ismeretek tantárgy 280 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A szövöttanyagok készítése fejlődéstörténetének megismertetése, a fonás, felvetés, szövés munkaműveleteinek és eszközeiknek története.
A tantárgy célja, hogy a tanulók koronként egymáshoz viszonyítva ismerjék meg a szövőszakma jelentős területeinek fejlődését a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.
Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi-, néprajzi-, művészettörténeti-, biológiai-, kémia-, fizikai ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. Textiltörténet *46 óra*

A legfőbb jelezők, összefüggések felismertetése, térben és időben. A szőnyegszövés elterjedésének földrajzi és történeti, időbeni megjelenése. A szövőszakma jelentős területeinek a fejlődése a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.
Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek. A szőnyegek típusai, mintázata, színei, szövéstechnikái, jellemző használata. Hasonlóságok és különbözőségek.

9.3.2. Szövőeszközök típusa *34 óra*

A szövéshez szükséges munkaműveleteknek és szerszámainak rendszerbe foglalt bemutatása, felsorolása, csoportosítása.

9.3.3. A fonás története, fonószerkezetek *36 óra*

A növényi és az állati eredetű textil alapanyagok fonása és az azokhoz szükséges szerkezetek. A fonalak készítésének módjai és lehetőségei, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig. A törő, tiloló, bontó, fésülő-kártoló eszközök és gépek, az orsó, guzsaly, rokkák, kézi vezérlésű fonógépek, kisipari fonógépek, melyekkel a ma használatos szövőfonalak készülnek.

9.3.4. A felvetés története, felvetőszerkezetek *36 óra*

A különböző alapanyagú fonalak és cérnák felvetéshez való előkészítése, (motollálás, csévélés, cérnázás). A különböző felvető szerkezetek és működésük, alkalmazásuk lehetőségei. A legkülönbözőbb szövő szerkezetekre való felvetések, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig, a madzagszövőtől, és karmantyúbabától a kereteken át, a függőleges és vízszintes szövőszékekig.

9.3.5. A szövés története, szövőszerkezetek *58 óra*

Az őskortól kezdve a ma is használatos szövő szerkezetekig a szőnyegszövésre alkalmas szerkezetek fejlődéstörténete, működése és alkalmazhatósága.

9.3.6. A textilipar nyersanyagai *48 óra*

A szőnyegszövés alapanyagainak és segédanyagainak rendszerezése, táblázat. A szövéshez használható természetes alapanyagok útja a szövésig, kiemelten a növényi eredetű, és állati eredetű szálas anyagok. A szálas anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásának lehetőségei. A fonalak finomsági számozása. Különböző fonal és cérna minőségek. Sodratok. Cérnázás, cérna típusok. A szőnyegek funkcióhoz illő alapanyagai.

9.3.7. Fonalfestés *22 óra*

A fonalak és cérnák színezésének története, lehetőségei.
Természetes és mesterséges színezékek.
A fonalfestés módja, festőnövényekkel.
A festéshez használatos vegyszerek és azok munka és balesetvédelme.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Mintagyűjtemény készítése,
Régi erdélyi szőnyegek tanulmányozása (alapanyag, szövéstechnika, szín, kompozíció, lánc és vetülék minőség, egy cm-re eső szálak száma)
Régi szőnyegek/ szőnyeg részletek, lehető leghitelesebb lemásolása
Festőnövények gyűjtése, és felhasználása
Mintadarabok készítése különféle szövő eszközökön.

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Makettek: fonó szerkezetek, felvető szerkezetek, szövő szerkezetek
1.3	kiselőadás		x	x	
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	
1.12	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.4	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5	Hallott szöveg feladattal	x	x	x	

	vezetett feldolgozása				
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2	Leírás készítése	x			
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.4	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
4.5	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.2	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.3	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
10.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.2	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.5	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.6	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel**.**

10. Szőnyegszövő szakmai néprajz tantárgy 126 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A néprajz tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar szakmai néprajz legfontosabb korszakairól, a legfontosabb néprajzi tájegységek gyapjúszövő kultúrájáról, a legnevesebb műhelyekről, és al-

kotókról. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes népművészeti, népi iparművészeti stílusok, műhelyek, korszakok, bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi ismeretek, művészettörténet

10.3. Témakörök

10.3.1. Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei *63 óra*

A szőnyegek szövésének jelentős területei, jellemző szőnyegei, gyapjú szőttesei
A magyar nyelvterület gyapjúszövő kultúrája
Erdély szőnyegei,
Székelyföld festékesei
Csángó szőnyegek és szőttesek
Bukovinai festékesek
Délvidék szőnyegei

10.3.2. Korok és szőnyegek *63 óra*

Régi korok szőnyegei
Csomózott és kilim szőnyegek
Gyapjú szőnyegek, szőttesek, festékesek
Csergék
Kender szőnyegek
Rongyszőnyegek
XIX. század vége – XX. század első fele szőnyegei, szövő műhelyei Erdélyben
Háziipari mozgalom
Torontáli szőnyegek,
Háziipari szövetkezetek szőnyegei,
Huszka József gyűjteménye, (1909.) Visky Károly rajzai a festékes szőnyegekről
XX. század 2. felének festékesei Erdélyben
Kortárs népművészet

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely, múzeumok

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Mintagyűjtemények
1.3	kiselőadás		x	x	
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	
1.12	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2	Leírás készítése	x			
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1	ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.4	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.2	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.5	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.6	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy 1520 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szőnyegszövés technikáinak és munkamódszereinek elsajátítása, begyakorlása, vizsgadarabok megszövése.
Szövő szerkezetek működtetése, karbantartása

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Felvetés *180 óra*

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban. A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése. Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

11.3.2. Egyszerű csíkritmusok szövése *764 óra*

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével. A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

11.3.3. Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái *432 óra*

A tanult szövéstechnikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása. Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése

11.3.4. Befejező műveletek *144 óra*

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers áru piacképessé tétele. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.
Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés. Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Az SZVK-ban megadott eszközjegyzék
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	
1.12	képek, filmek vetítése			x	

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és felszere

szám		szervezési kerete			lések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				Az SZVK-ban megadott teljes eszközjegyzék
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.4	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.3	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
12.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.2	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1	Technológiai próbák végzése	x	x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy 280 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az elsajátított szakrajzi ismeretek alkalmazása. A szőnyegek kivitelezhetőségének, használhatóságának, valamint néprajzi és esztétikai megfelelésének megtervezése. A tervek kivitelezésének módjai és lehetőségeinek elsajátítása. A festékesek kompozíciós szabályainak és alap motívumainak alkalmazása. Vázlatok készítése, részletrajzok, technikai tervek rajzai, leírásai. Megtervezi a szőnyegen alkalmazható szövéstechnikákat, lánc és vetülékfonalak minőségét, színét,sűrűségét, mennyiségét. Kötéstervet készít, színtervet készít, látványtervet készít. Elkészíti a műhelyrajzot és leírást. Mintagyűjtemény készítése. Rajzok segítségével a festékes szőnyegek arányrendszerének elsajátítása. Szín tanulmányok.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajzi-, néprajzi ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Kötéstan *36 óra*

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.
Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspont, vetülék kötéspont ábrázolása, mintaelem, raport.
Alapkötések és az abból levezetett kötések.
Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei. Csergék, táblás szőttesek.

12.3.2. Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók *36 óra*

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.
A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

12.3.3. Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai *72 óra*

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása. A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

12.3.4. Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás *136 óra*

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.
Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövéstechnikáinak lerajzolása.
Fotó dokumentáció.
Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.
Archiválás, raktározás.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2	Leírás készítése	x			
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1	vázlatrajzok, látványrajzok értelmezése	x	x		Mintagyűjtemény, rajzasztal
3.2	műhelyrajz készítése leírásból	x	x		
3.3	rajz készítése tárgyról	x			
3.4	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.2	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.3	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Mintagyűjtemény
1.4	megbeszélés	x	x	x	

1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	
1.12	képek, filmek vetítése			x	

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel**.**

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11 évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Rajz gyakorlat**
	Színtan
	Ornamentika
	Szakrajzi alapismeretek
	Térábrázolás
10692-12 Szőnyegszövés	**Szőnyegek szövése gyakorlat**
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szövése
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
	Befejező műveletek
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlatok
	Kötéstan
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése szakmai követelménymodul

Rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Színtan
A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

Ornamentika
Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

Szakrajzi alapismeretek
Szakrajz fajtái
Rajzeszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

Térábrázolás
Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

10692-12 Szőnyegszövés szakmai követelménymodul

Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Felvetés
Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban. A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése. Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

Egyszerű csíkritmusok szövése
A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével. A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
A tanult szövéstechnikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása. Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése

Befejező műveletek
A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyersáru piacképessé tétele. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.
Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés. Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kötéstan
A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.
Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspont, vetülék kötéspont ábrázolása, mintaelem, raport.
Alapkötések és az abból levezetett kötések.
Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei. Csergék, táblás szőttesek.

Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.
A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai
A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga az erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.
A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás
A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.
Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövéstechnikáinak lerajzolása.

Fotó dokumentáció.
Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.
Archiválás, raktározás.

5.71.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(SZŐNYEGSZÖVŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
látássérültek (sl) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Szőnyegszövő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: --

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani irányelvek a látássérült tanulók oktatásához

A látássérülés meghatározása, tünetei, felosztása

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykéregben levő látóközpont tartós károsodása. A látássérülés gyógypedagógiai meghatározásához a világ legtöbb országában, így hazánkban is az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) definícióját alkalmazzák. E szerint „Látássérültnek számít az a személy, akinek vízusa (látásélessége) a jobbik szemén maximális korrekcióval kevesebb, mint 6/18 (0,33), vagy látótérszűkülete 20°, vagy szűkebb.” (WHO 1996)

A vízus, vagyis *látásélesség* a szem felbontóképességét (két egymás melletti pont megkülönböztetését) jelölő törtszám. Régebben gyakran közönséges törteket használtak, jelenleg a tizedes törtek használata lett általános. 1,0, az ép szem vízusa. Ha a személy csak 1 méterről ismeri fel a 10 méterről is felismerhető jelet, akkor vízusa 0,1.

A meghatározásban szereplő jobbik szem azt jelenti, hogy a jobban látó szem látásélessége a döntő. A gyakorlatban tehát, ha valakinek az egyik szemén a vízusa 0, de a másik szemén 0,33 feletti, akkor nem számít látássérültnek. A pedagógiai látásvizsgálat során nem is a jobbik szemmel, hanem a kétszemes látással mért érték tekinthető meghatározónak. Az optimális, maximális korrekció arra utal, hogy ez a mérés az adott személy látásélességét a számára adható legjobb szemüveggel vizsgálják. Ezek alapján, ha egy személy látásélessége 0,3 alatti, de ez szemüveggel javítható, akkor nem alkalmazható rá a látássérült kifejezés. Figyelembe kell venni, hogy szemüveggel csak a fénytörési hibák korrigálhatók, számos szembetegség van, amely esetében ez az eszköz nem használható. A látássérültek jelentős része nem hord szemüveget.

A gyógypedagógiai célú terápiában és a rehabilitációban nem lehet mereven kezelni a határértékeket. A diagnózis ismerete és figyelembe vétele elengedhetetlen feltétel. Gyakran olyan gyermekeknek vagy felnőtteknek is szüksége lehet speciális segítségre, akik a fenti kategória szoros értelmezésébe nem tartoznak bele. Ezért látássérültnek számít az a személy is, akinek a vízusa jobb, mint 0,30, de a látását veszélyeztető szembetegsége van — vagyis bizonyos fizikai megterhelés hatására romolhat az állapota —, vagy szembetegsége progrediáló. Az első esetben a gyógypedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy milyen mozgásformák okozhatnak látásromlást. A leggyakrabban ezeket a személyeket a retinaleválás veszélyezteti. Számukra nem javasoltak a nagy erőfeszítéssel járó tevékenységek, az erős hasprés, a fordított testhelyzetek. Ezen a területen az elmúlt években változott a szemészorvosok nézete. Nem korlátozzák a régebbi gyakorlat szerint automatikusan sportolásban vagy pályaválasztásban bizonyos szembetegségekkel (mint például a myopia major – súlyos fokú rövidlátás, vagy a cataracta congenita – veleszületett szürkehályog) rendelkező személyeket, hanem a döntést egyénre szabottan, a szem aktuális állapotát vizsgálva és figyelembe véve hozzák meg. Amennyiben a pedagógus látásromlást tapasztalt, vagy a tanuló jelez erre utaló tüneteket, nagyon fontos, hogy haladéktalanul szemészhez kerüljön a látássérült személy.

A látássérült személyek esetében a távoli és a közeli vízus mértéke eltérhet. Bizonyos szembetegségek a távoli látást egészen súlyosan érintik, de közelre hajolva az érintett egyén egészen apró dolgokat, betűket is lát. Ez fordítva is jelentkezhet. Ezért a tanulás és a munkavégzés optimális környezetének kialakításához mindkét információra szükség van.

A felsorolt adatok a látásélességre vonatkoznak. Az egyének látóképessége között azonos vízus mellett is nagy különbségek jelennek meg. A látóképesség meghatározásakor a látásélesség mellett a látásteljesítmény kifejezés is használatos. A látásteljesítmény tágabb értelmezésre ad lehetőséget: kifejezi a maradék látás felhasználásának képességét, amelyet befolyásol az egyén képességeinek fejlettsége, érdeklődése és tapasztalatai.
A különböző szembetegségek, öröklött, vagy szerzett elváltozások a bonyolult látószerv másmás részeit érinthetik. Ennek megfelelően más látási funkciók is sérülhetnek. A perifériás és a centrális látótér, a kontrasztérzékenység, a színlátás, a fényviszonyokhoz történő adaptáció területén jelentkező eltérések befolyásolják a meglévő látás használhatóságát a tanulási folyamatokban, a munkavégzésben és a mindennapi életben.

Perifériás látótérszűkületet sokféle szembetegség okozhat akár úgy is, hogy az éleslátás nem károsodik. Az ép perifériás látótér alul 70°, felül 50°, temporálisan (halánték felől) 90°, nazálisan (orrnyereg felől) 60°. Ha valakinek csak 10°-os a látótere, akkor azt csőlátásnak nevezik. Természetesen a körkörös látótérszűkület mellett egyéb látótér-károsodások is lehetnek, pl.

foltszerű látótérszigetek, vagy a látótér egyik felét érintő látótérkiesés. A perifériás térlátás leginkább a közlekedés-tájékozódás képességére hat negatívan. Sok esetben ezek a fiatalok hosszú fehér bottal, vagy vakvezető kutyával közlekednek, miközben vizuális úton olvashatnak és írhatnak, apró tárgyakat észrevehetnek.

A szemben a retina (látóideg-hártya) kétféle fotoreceptor biztosítja a látható fény idegi jelekké alakítását. A pálcikák kevés fényben is működnek, de felbontó képességük csekély. A csapok fényérzékenysége kicsi, csak erős fényben képesek működni, de felbontóképességük nagy, tehát biztosítják az éleslátást, valamint a színlátásért is felelősek. A retina középpontjában, az éleslátás helyén, (a maculán) helyezkednek el. A *centrális látás károsodása* azt jelenti, hogy a csapok nem működnek tökéletesen. Ezekben az esetekben az a hely, ahová a személy néz (fókuszál), nem látható, vagy nem jól látható számára, viszont ha az objektum mellé-, fölé-, vagy alánéz, akkor az inger, ha nem is túl élesen, de láthatóvá válik a pálcikák segítségével. Ilyenkor a pedagógus azt tapasztalja, hogy a tanuló nem tart szemkontaktust, nem az arcába, hanem mellénéz. Ezt semmiképp sem szabad az udvariatlanság jelének tekinteni. Ugyanez a tanuló olvasásnál, írásnál és a közeli látást igénylő tevékenységeknél is ugyanígy jár el, néha a fejét is elfordítja, tehát szokatlan pózban, kényszertartásban tartja.

A *színlátás sérülése* különböző színekre vonatkozó színtévesztést, vagy az összes színre kiterjedő színvakságot jelent, amely gyakran nem jár együtt más látási funkciók sérülésével, tehát akár ép éleslátás mellett is fennállhat. Sok ember megtanulja a szürke árnyalatai alapján beazonosítani a színeket. Ha erre a tanuló nem képes, akkor más jelzésekkel is elláthatjuk a tárgyakat, eszközöket.

A *kontrasztérzékenység sérülése* esetén a személy csak azokat a képeket, tárgyakat tudja felismerni, amelyek a hátterüktől nagymértékben eltérnek, tehát magas kontrasztúak. Legmagasabb kontrasztot a fehér alapon a fekete szín (vagy fordítva) ad, de a gyakorlatban a fekete, vagy sötétzöld – sárga színek megkülönböztetése könnyebb a látássérült tanulónak. Például a táblán sárga krétával írottakat jobban látja.
Itt érdemes megjegyezni, hogy a tábla használatakor több tényezőt is figyelembe kell venni. Fontos, hogy a tanuló közel üljön a táblához, a pedagógusok törekedjenek az áttekinthető táblaképre, a szokásosnál nagyobb betűtípust használjanak, és gondoskodjanak arról hogy jó minőségű, erős nyomot hagyó krétával, vastag vonalvezetéssel írjanak. Óriási segítséget jelen a látássérült diákoknak, ha a pedagógusok hangosan mondják is, amikor írnak.
A kontrasztlátás akár úgy is sérülhet, hogy az illetőnek a vízusa (látásélessége) magasabb, mint a látássérülés felső határértéke. Ha valaki alacsony kontrasztú ingereket nem érzékel, akkor az arcfelismerés még egészen közelről sem lehetséges számára. Gyakran a nyomtatott szöveget azért nem tudja elolvasni, mert az írás újrahasznosított papírra készült, vagy a fénymásolat rossz minőségű. Ezekben az esetekben a nagyítás nem jelent segítséget, de a kontrasztfokozásra alkalmas elektronikus nagyítókészülékek már igen. Enyhébb esetekben erősebb, esetenként egyéni helyi megvilágítás is javíthatja a tanulási lehetőségeket.

A *sötéthez való alkalmazkodás, vagy sötétadaptáció zavara* esetén a fényes, jól megvilágított helyiségből egy alacsonyabb fényerősségű helyiségbe érve a tanuló percekig nem lát semmit, sőt olyan súlyos sérülés is előfordulhat, hogy már szürkületi viszonyok között is problémái lesznek. Ezt nevezzük szürkületi vakságnak, amely a környezet adaptációjával orvosolható: akár a helyiség megvilágításával, vagy egy zseblámpa használatával a probléma enyhül.

A *fényadaptációs zavar* azt jelenti, hogy a személy számára már az átlagos fényesség is zavaró, mert káprázást okoz és nagymértékben rontja a láthatóságot. A túlzottan fényérzékeny, fotofóbiás tanuló kezével eltakarja a fényt, hunyorog, vagy teljesen behunyja a szemét. Számára nagyon fontos, hogy az osztályteremben az ablaktól távol és háttal ülhessen. A többi tanuló számára fontos a megfelelő megvilágítás, ezért a fényérzékeny személy számára az egyéni eszköz, legtöbbször a fényvédő szemüveg a megoldás. Ez enyhébb esetekben lehet napszemüveg, de szükség lehet különleges, gyakran piros színű speciális üvegre.

A *szemmozgások sérülése* leggyakrabban az önkéntelen szemtekerezgés (nystagmus) formájában jelentkezik, amely a fixálást. A szemmozgást a személy nem tudja akaratlagosan szabályozni, gyakran nem is érzékeli azt. Stressz esetén a mozgás erősödhet. A nystagmus a legritkább esetben jelentkezik önállóan, de számos, egymástól teljesen eltérő diagnózis mellett is fellép. Nem önálló kórkép, hanem a gyengénlátást kísérő tünet. Megnehezíti az egy pontra történő fixálást, elképzelhető, de nem bizonyított, hogy rontja a látásteljesítményt.

A látássérülés kifejezés több, nevelési és rehabilitációs célból eltérő igényű csoportot takar. A látássérülés felosztása országonként igen eltérő. A hazai felosztás a látássérülés 3 csoportját különbözteti meg:

1. Vakság: fényérzés nincs.

2. Aliglátás: a vízus kevesebb 0,1-nél. Három alcsoportot tartalmaz:

2.1. Fényérzékelés: a vízus nem mérhető. Halló-tapintó típusú ismeretszerzés lehetséges, de a közlekedésben-tájékozódásban a fényingerek támpontként való felhasználása segítséget nyújt.

2.2. Nagytárgy-látás: vízus < 0,04. A felső határértéken lévők különleges optikai és/vagy elektronikus eszközökkel képesek a vizuális ismeretszerzésre, a síkírás olvasására, de sokan közülük Braille-olvasók. Látásukat a mindennapi életben felhasználhatják, bár alapvetően a tapintásuk és a hallásuk segíti őket az információszerzésben, tanulásban, mindennapi életben. A vizuális illetve az auditív-taktilis ismeretszerzés választása sok tényezőn alapul, függ a környezet támogatásától, az egyéb, például a kognitív képességektől, az előzetes tapasztalatoktól, a tanuló teljes személyiségétől.

2.3. Ujjolvasás: (vízus: 0,04—0,1). Látásuk elegendő a síkírás-olvasás optikai és/vagy elektronikus segédeszközökkel történő elsajátításához, de mind az oktatásban, mind a rehabilitációban más érzékszerveikre is támaszkodnak.

3. Gyengénlátás: a vízus 0,1—0,3 közötti. A látás a vezető érzékelési csatorna, az oktatásban és a rehabilitációban is a látás maximális kihasználására kell törekedni, az auditív és taktilis információk csak kiegészítő jellegűek.

A látássérült tanulók sajátos nevelési igényei

Vak tanulók

A vakság alapvetően befolyásolja a mozgásállapotot, tájékozódási és közlekedési funkciókat, a mindennapos és a megismerő tevékenységeket. A vak tanulók nevelésének-oktatásának speciális feladata a mozgás és tájékozódás fejlesztése, a tapintásra és hallásra épített fogalomalkotás feltételeinek megteremtése, a sérülés másodlagos kihatásainak korrekciója, ill. megelő-

zése. Lehetőséget kell teremteni a minél több érzékszervvel történő információszerzésre. A fogalmak tapasztalati tartalommal való megtöltése nélkül ismereteik hiányosak maradnak.

Az oktatásban sokféle speciális eszközt és módszert alkalmazunk. A kultúrtechnika speciális eszköze a hat pontból álló tapintható Braille-rendszer. A két oszlopban lévő hat pont kombinációiból állíthatók elő az egyes betűk. A pontok helyi értékét számmal jelöljük, bal oldalon találhatók felülről lefelé haladva az egyes, kettes és hármas pontok, jobb oldalon pedig a négyes, ötös és hatos. A magyar Braille-írás jellegzetessége, hogy a nagyszámú fonéma jelölésére sok szimmetrikusan elhelyezkedő pontkombinációt tartalmaz (ún. tükörképbetűk, pl. a-á, h-j, e-i, é-í, n-ny stb.) és hogy a kétjegyű betűket egy jellel ábrázolja.

A matematikában fontos eszköz a kitapintható abakusz. Ennek használata viszonylag egyszerűen elsajátítható, a vak tanulók számára a számolási feladatokban nyújt segítséget. A Braille segítségével a matematikai kifejezések lejegyzése is lehetséges, de a gyakorlatban ennek használata, visszaolvasása, értelmezése nem könnyű.

A vak tanulók információszerzésében egyre inkább preferált eszköz a számítógép és a digitális tananyag. Mostanra a legtöbb tanulónak saját laptop áll a rendelkezésére. A számítógépet alapvetően kétféle módon használják a vak emberek: auditv vagy taktilis úton. Számos beszélő, más néven képernyőolvasó program elérhető. Ezek jogtiszta használatához segítséget kérhetnek a tanulók és a pedagógusok az „Informatika a Látássérültekért” Alapítványtól. A számítógéphez Braille kijelző készülék csatlakoztatható. Ezzel valódi olvasás valósul meg. Természetesen az írás a gép billentyűzetének a segítségével valósul meg. A számítógép a pedagógusok munkáját is megkönnyíti. A tanuló munkája a képernyőn nyomon követhető, kinyomtatva értékelhető, így a pontírást nem ismerő tanárok is megfelelő információt kapnak, illetve segítséget nyújthatnak a vak diákoknak.

A tanuló tájékozódási képességének fejlesztését az erre a feladatra speciálisan kiképzett mozgás-tájékozódás trénerek végzik. Azonban minden vak embernek szüksége van bizonyos helyzetekben látó kísérőre. A segítségadás módja igen fontos, néhány alapvető technikát érdemes a látó személynek elsajátítania, hogy a balesetek még kísérés esetén is megelőzhetők legyenek:

- mielőtt a látó személy a tanulónak segítene, mondja meg a nevét, kérdezze meg, hogy valóban szüksége van-e segítségre, hova szeretne eljutni;
- kérje meg a tanulót, hogy karoljon belé, vagy fogja meg könyökét
- a kísérő egy lépéssel előbb haladjon a fiatal előtt, így mozdulataival is előre jelezheti az iránybeli változást, sose tolja maga előtt a vak személyt;
- a kísérő szóban is jelezze a felmerülő akadályokat (lépcső, járdaszegély, küszöb, padok, székek, stb.), ezek előtt egy pillanatra álljon meg;
- olyan akadály közeledtével, ahol egymás mellett nem férnének el, a kísérő könyökének hátramozgatásával irányítsa a tanulót a háta mögé;
- ülőhelyre kísérés esetén a látó személy vezesse a vak tanuló kezét az ülés támlájára, ez elegendő segítség, ne nyomja le a személyt a székre;

A szakiskolába újonnan érkező vak diáknak időre és látó segítségre van ahhoz szüksége, hogy megismerje a teret. Érdemes megmutatni, hogy hol találhatóak a különböző szaktantermek, a mosdó, vagy az étkező, ezek megtalálásához egyrészt meg kell nevezni az irányokat és a távolságot (pl. „10 méter után kell balra fordulnod, hogy a tanáriba eljuss”.). Másrészt támpontokat kell adni, melyek lehetnek akár a padló egyenetlenségei, vagy jellegzetes szagok (pl. étterem) és hangok (italautomata zúgása).

A vak tanulók számára is nagyon fontos a rendszeres testmozgás, a testnevelés órán való aktív részvétel és a különböző sportágak gyakorlása. Utóbbiak közül néhány példa, melyek kisebb módosítással vak diákok számára is végezhetőek: síkfutás (látó kísérővel, vagy hangirányítással); úszás; tandemkerékpározás; fitnesz; testépítés; túrázás.

A vizuális kultúra a vak tanulók számára nem hozzáférhető, a domborítás eljárását inkább a térképek, folyamatábrák, műszaki rajzok és algoritmusok tapinthatóvá tételében célszerű alkalmazni. Többféle domborító készüléket és eljárást alkalmazhatunk, akár a műanyagleszívásos, akár a habosító technikát.

Aliglátó és gyengénlátó tanulók

Az aliglátó és gyengénlátó gyermekek csoportja igen heterogén. A különböző látási funkciók sérülése eltérő mértékű. Ez a fejlődést különböző területeken és mértékben befolyásolja. Emellett a gyengénlátás nem minden esetben jelentkezik önmagában. Gyakori a pre- és perinatális sérülés, koraszülöttség, oxigénhiány. Időnként nehezen beazonosítható, hogy a tanuló képességstruktúrájában mit tekinthetünk oknak vagy okozatnak, másodlagos következménynek.

A kötelező tanórákon túl a tanulók számára habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások szervezésére, terápiás, felzárkóztató célú fejlesztésre van lehetőség. Ezeken a foglalkozásokon kaphat helyet a látásnevelés. A legcsekélyebb látásmaradvány segítségével is fontos információk nyerhetők a környezetről. A gyengénlátás gyermekkori fejlődésre gyakorolt hatásai leginkább a mozgás-koordináció, ezen belül, a nagymozgás-látás összerendezése és a szem-kéz koordináció terén jelentkeznek. Ezek sérülés-specifikus fejlesztése, valamint a látásnevelés speciális nevelési-oktatási feladatokat, módszereket és eszközöket igényelnek. A gyengénlátás, aliglátás elsősorban a vizuális megismerő tevékenység kialakulására hat, de befolyásolja az analizálás-szintetizálás, a képzelet, az absztrahálás, a fogalomalkotás képességét is.
A képességfejlesztés időszaka nem zárul le az általános iskola befejezésével. A tanulók számára a szakiskolákban végzett tevékenységek is fejlesztő hatásúak képességstruktúrájukra és személyiségük alakulására egyaránt. Látássérülésük miatt gyakran önértékelési problémák jelentkeznek, amelyek jelentősen csökkenhetnek, ha kompetensnek érezhetik magukat tevékenységeik során. Ehhez egyénre szabott módszerekre, és a szükséges segédeszközökre van szükségük.

A nevelésben-oktatásban használt segédeszközök többsége abban segíti a tanulót, hogy a gyengén érzékelhető, töredékes vizuális információkat felerősítse vagy egyéb érzékelési módokkal kiegészítse. Leggyakrabban használt segédeszközök a szemüvegek, távcsőszemüvegek, filteres szemüvegek, nagyítók, távcsövek és az elektronikus olvasó készülékek. Utóbbi eszközök másik neve az olvasó TV, amely lehet telepített és hordozható. Mindkét típusnak előnye, hogy nem csak a szöveg, vagy ábra mérete növelhető velük (akár 80-szorosra is), ha-

nem állítható a kontraszt, a színválasztás és a fényerő is. A megfelelő eszköz kiválasztása sokszor hosszabb folyamat, mert sok tényező befolyásolja a beválást. Csak akkor érdemes segédeszközt alkalmazni, ha a több haszonnal jár, mint amennyi gondot a használata okoz. A serdülőkorú fiatalok gyakran elutasítják az eszközhasználatot, akár még a szemüveget is, a kortárscsoport véleménye miatt.

A gyengénlátó tanulók olvasási tempója általában lassabb az átlagosnál, amit az olvasandó szöveg minősége nagyban befolyásol. A szövegnek megfelelő betűtípussal, mérettel és kontraszttal kell rendelkeznie. Az átlagos megfelelő betűnagyság a 14-es, vagy 16-os. Természetesen, ha a tanuló nagyítót, távcsőszemüveget, vagy elektronikus olvasókészüléket használ, akkor a méret lehet kisebb is. A legjobban olvasható betűtípus a Tahoma, vagy Arial (a talpas betűk és a dőlt betűk sokkal nehezebben olvashatóak). Befolyásoló tényező a szöveg tömörsége. Ezt a sortávolság beállításával oldhatjuk meg. A fényviszonyok nagyon fontosak minden közellátást igénylő munkánál. A fényérzékeny (fotofóbiás) gyermekek kivételével kb. 25.000 Kandelára (régebbi mértékegység szerint 1000 Luxra) van szükségük az olvasáshoz, íráshoz. Ez két-háromszorosa az átlagos iskolai vagy munkahelyi megvilágításnak. Ha a körülmények megkövetelik, egyéni megvilágítással biztosítható a szükséges fénymennyiség. A fényforrás beállításánál fontos szempont, hogy ne okozzon csillogást, káprázást, illetve, hogy ne melegítsen, mert a tanuló ezt általában a szeméhez nagyon közel alkalmazza. Praktikus a flexibilis lámpa, amelyet a tanuló a saját igényeinek megfelelően állíthat be.

Ugyanilyen fontos szempont a szöveg közelítése a szemhez. A gyengénlátó, aliglátó tanuló szinte minden esetben közelről néz. Ha folyamatosan görnyednie kell, az másodlagos gerincbetegséghez vezethet. A gerincoszlop egészségének megtartására szolgál a minden gyengénlátó, vizuális úton tanuló aliglátó tanuló számára elengedhetetlen emelhető lapú asztal, amely lehetővé teszi a több fokozatba állítást a különböző tevékenységeknél. Az ezzel végzett tevékenységeket megkönnyíti a csúszásgátló fólia, amely nem engedi leesni a taneszközöket.

Sok gyengénlátó tanuló használ speciális, nagyobb vonalközű, erősebb vonalozású, vastagabb lapú írófüzeteket, amit külön számukra gyártanak. Ezekhez határozott nyomot hagyó íróeszközök valók. Rajzoláshoz, szerkesztéshez is erőteljes nyomot hagyó ceruzák, 2B jelzésű, puha grafitok alkalmasak. Ezek azonban nem különlegesek, mindenki számára beszerezhetők.
Külön gyengénlátóknak tervezett, gyárilag előállított szemléltető eszközök hazánkban nincsenek. Az általános eszközöket ők is tudják használni, ha közelről megnézhetik, de adaptálhatók számukra némi átalakítással, színezéssel, kontúrozással.

A gyengénlátó tanulók számára az infokommunikációs eszközök használata hasonlóan nélkülözhetetlen, mint a vak diákok esetében. Különösen fontos a tízujjas gépelés használata, a szövegszerkesztés rutinszintű elsajátítása, a képernyőnagyító speciális programok ismerete. A látássérült tanulók esetében gyakori szem-kéz koordinációs zavar az oka a grafomotoros képességek gyengeségének. A kézírás kiváltható számítógéppel, segítségével jól olvasható, esztétikus, számukra is követhető írásmunkákat készítenek.

Tanulásszervezési és értékelési javaslatok

A látássérült tanuló számára nem a tanulásszervezési formák, hanem az azokban alkalmazott tevékenységek jelentik a nehézséget. Bármilyen forma keretében a beszélgetés, a verbális

gondolkodási feladatok megoldása terén az ép látásúakkal teljesen egyforma esélyekkel rendelkezik. Minél több a látást, a pontos vizuális megkülönböztetést, írást és olvasást igénylő tevékenység, annál több hátrányt okoz a látássérülés. Támaszkodhatunk auditív figyelmükre, memóriájukra. Ezeknek a képességeknek a fejlesztésére érdemes fokozott figyelmet fordítani.

Ha ezekre a nehezített tevékenységekre szűkítjük le nézőpontunkat (a valóságban inkább a vegyes tevékenység a jellemző), kétségtelenül a frontális munka az, amelyben a látássérült diák legnehezebben tud egyenrangú félként részt venni. A szemléltetés tárgyát rosszabbul, vagy egyáltalán nem látja. A munkatempóját számos tényező fékezheti, a feladatvégzésében a technikai elemek lekötik energiáinak egy részét. Nem tud társai tempójával lépést tartani, kapkod, nem képes munkáját elég megfontoltan, ellenőrizve elvégezni.

Ha a pedagógus arra törekszik, hogy ezeket elkerülje, differenciált feladatokat kell adni számára. Bizonyos feladattípusok esetében elegendő lehet némileg kevesebb gyakorlás. Máskor eltérő módszerekre, eszközökre lehet szükség. Az egyénre szabott követelmények ösztönöző hatásúak az ismeretszerzésben.

A látássérült tanulók képesek kooperatív tanulási technikák használatára. A csoportmunka gyakran előnyösebb a számukra, mert kisebb a kapcsolattartás tere és a tanuló közelebb van a vizuális információkhoz. A kisebb térben sokkal könnyebben megnézheti közelről, vagy megtapogathatja a szemléltetési eszközt, vagy munkadarabot. A csoportmunka arra is kiváló alkalmat nyújt, hogy az egyes feladatokat a tanulók képességei alapján, differenciáltan ossza ki a pedagógus. Így a pontos látást igénylő feladatok helyett lehetőség van olyat választani, melyben a látássérült tanuló használhatja ép érzékszerveit, egyéb képességeit.
A társak közötti együttműködést akadályozhatja, hogy a metakommunikatív jelzések egy részét a látássérült tanuló nem érzékeli, az arcmimikát, gesztusokat és a szemkontaktust nem látja. Ezért felerősödik a verbális kommunikáció jelentősége.

Az önálló munkavégzést megkönnyíti, ha a differenciált feladatvégzés során a látássérült diák számára a pedagógusok biztosítják a tananyag sokirányú megismerését, és elegendő gyakorlási lehetőséget. Számolni kell azzal, hogy a tanuló nem kér mindig segítséget, amikor arra szüksége lenne. A tanárok fontos feladata, hogy figyelemmel kísérjék a tanulók munkáját, nyújtsanak segítséget az esetleges elakadások során, de adjanak lehetőséget az önálló ismeretszerzésre, saját problémamegoldásra is.

A látássérült tanuló értékelésénél sok esetben a pedagógusok automatikusan a szóbeli feleletet preferálják, holott a látássérült tanuló is képes lehet az írásbeli produktum elkészítésére, ha a megfelelő eszköz rendelkezésre áll (pontírógép, de ma már sokkal inkább képernyőolvasó, vagy nagyítóprogrammal ellátott számítógép, elektronikus olvasóeszköz, stb.) és ha a feladatlap nem tartalmaz olyan feladatokat, melyek vizualitást igényelnek (pl. fogalmak összekötése, ábrázoláson, képfelismerésen alapuló feladatok). De gyengénlátó diákok esetében ezek sem jelentenek problémát, ha a szükséges adaptáció megtörténik: nagyítás, nagyobb sortávolság, összekötés helyett számozás használata.

A látássérült tanulónak az írásbeli értékelés esetében gyakran többletidőre lehet szüksége, ami részben az eszközhasználatból fakad, részben a pontírásos, vagy nagyított szöveg olvasási sebességének növekedésével magyarázható. Erre a törvény lehetőséget nyújt a felvételi vagy az érettségi vizsgák letétele során is. Ennek ismeretében pedagógus által összeállított értékelő

feladatlap készítése során javasolható a mennyiségi differenciálás. Az egyes feladattípusokból kevesebbet végezzen a tanuló, úgy, hogy közben minden fontos ismeretéről számot adhasson.

Az érintett tanuló megismerése, a vele való egyeztetés nélkül nem célszerű az értékelés során használt eszközt meghatározni, hiszen lehetnek olyan egyéb szempontok, amelyeket tekintetbe kell venni (pl. gyengébb beszédkészség, vagy nehezen olvasható kézírás).

A szakértői vélemény

A látássérült tanulók tanulmányi idejük alatt és beiskolázásuk során a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Látásvizsgáló, Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye több alkalommal vizsgálja, és minden esetben szakértői véleménnyel látja el. Ez a dokumentum fontos, a gyakorlatban használható információkat ír le. A személyes és orvosi adatok mellett tartalmazza a funkcionális látásvizsgálat eredményét, illetve az erre épülő pedagógiai szükségleteket, javaslatokat.
A Látásvizsgáló szakemberei gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálatokat is végeznek. Gyakran mérnek intelligencia hányadost (IQ). Napjainkban leggyakrabban a WISC-IV tesztet használják. Nem csupán egy számértéket jelölnek, hanem részletezik a szubtesztek eredményét, illetve azt, hogy ennek mik lehetnek a pedagógiai következményei.
A szakértői vélemény a befogadó intézmény pedagógusai számára javaslatokat, tanácsokat tesz például a tanulónak az osztályban történő elhelyezése, a használható taneszközök, feladatlapok, eltérő módszerek, felmenések tekintetében. Feltünteti, hogy ezekhez a változtatásokhoz milyen törvények és jogszabályok biztosítanak lehetőséget. Kijelöli a tanuló számára a megfelelő közoktatási intézményt, és tartalmazza a kötelező felülvizsgálat időpontját.
A látássérült fiatal fogadása előtt érdemes a dokumentumot alaposan tanulmányozni.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények

A szakértői véleményt a Látásvizsgáló elküldi a szülőknek, a befogadó oktatási intézményeknek, valamint a megfelelő szakirányú egységes gyógypedagógiai módszertani intézménynek is. Esetünkben ez a Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Kollégiuma és Gyermekotthona, illetve a Gyengénlátók Általános Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, és Kollégiuma. Az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények feladata az integráltan, azaz nem speciális intézményben nevelt és oktatott sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló sérülés-specifikus megsegítése, valamint a befogadó intézmények pedagógusaiknak támogatása tanácsadással, felvilágosító programok szervezésével. Ezt a munkát integrációt segítő utazó gyógypedagógusok végzik. A gyógypedagógusok készséggel állnak az integráló iskolák, tanárok rendelkezésére, céljuk, hogy minden látássérült tanuló esetében megvalósuljon az inklúzió, a valódi, sikeres és hatékony befogadás.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám											
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Fogalakoztatás I.										2		
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1		
	Általános néprajz	1			1								
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1	
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105			
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1		
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	2			2			2			2		
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1,5			1			1					
	Szőnyegek szövése gyakorlat		10			11			11			11,5	
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		2			2			2			2	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5	
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										20		20
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**

	Mesterségbemutató, vásár	*12*			*12*			*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36			32		*68*
10692-12 Szőnyegszövés	**Szőnyegszövő szakmai ismeretek**	**72**			**72**			**72**			**64**		**280**
	Textiltörténet	*12*			*12*			*12*			*10*		*46*
	Szövőeszközök típusai	*10*			*10*			*10*			*4*		*34*
	A fonás története, fonószerkezetek	*9*			*9*			*9*			*9*		*36*
	A felvetés története, felvetőszerkezetek	*9*			*9*			*9*			*9*		*36*
	A szövés története, szövőszerkezetek	*14*			*14*			*14*			*16*		*58*
	A textilipar nyersanyagai	*12*			*12*			*12*			*12*		*48*
	Fonalfestés	*6*			*6*			*6*			*4*		*22*
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	**54**			**36**			**36**					**126**
	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei	*27*			*18*			*18*					*63*
	Korok és szőnyegek	*27*			*18*			*18*					*63*
	Szőnyegek szövése gyakorlat		**360**			**396**			**396**			**368**	**1520**
	Felvetés		*72*			*36*			*36*			*36*	*180*
	Egyszerű csíkritmusok szövése		*216*			*180*			*180*			*188*	*764*
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái		*36*			*144*			*144*			*108*	*432*
	Befejező műveletek		*36*			*36*			*36*			*36*	*144*
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		**72**			**72**			**72**			**64**	**280**
	Kötéstan		*9*			*9*			*9*			*9*	*36*
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók		*9*			*9*			*9*			*9*	36
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai		*18*			*18*			*18*			*18*	*72*
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás		*36*			*36*			*36*			*28*	*136*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**252**	**504**		**216**	**540**		**208**	**464**	**2940**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám

szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei. A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.
A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000.

évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.
A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében.
Tervezés, létesítés, üzemeltetés.
Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.
Foglalkozás-egészségügyi feladatok
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén.
A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei.
A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy válasz-

					tott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az

Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás*)

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
13.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót													x			

alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségkalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x

Szerzői jog szabályai											x	x				x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek népraj-

za, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***
Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***
Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***
Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***
A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*
Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	

1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat" – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)

Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.

Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe:
Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10692-12 azonosító számú,

Szőnyegszövés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10692-12 azonosító számú, Szőnyegszövés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek							Szőnyegszövő szakmai néprajz		Szőnyegek szövése gyakorlat				Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat			
	Textiltörténet	Szövőeszközök típusai	A fonás története, fonószerkezetek	A felvetés története, felvetőszerkezetek	A szövés története, szövőszerkezetek	A textilipar nyersanyagai	Fonalfestés	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei	Korok és szőnyegek	Felvetés	Egyszerű csíkritmusok szövése	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái	Befejező műveletek	Kötéstan	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás
FELADATOK																	
Folyamatosan bővíti szakmai, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A textil kultúra néprajzi és szakmai hagyományainak figyelembevételével a szőnyegszövés elméleti anyaga birtokában, dolgozik								x	x	x	x	x	x		x	x	x
Megtervezi a munkafolyamatokat			x	x							x	x					
Berendezi a műhelyét		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x				
Beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x	x	x	x	x										
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x						x	x	x					x	x	x	x
Megtervezi/tervezteti a szőnyeget, értelmezi a tervet, látványtervet, szakrajzot készít, megtervezi a szövéstechnikát	x	x			x	x								x	x	x	x

Kiválasztja, kiszámolja szükséges láncfonal mennyiséget,							x										
Szövő kereten-, állványon elkészíti a felvetést		x		x	x	x				x				x			
A szövőszékhez, felveti/felvetteti a láncot		x		x	x	x				x				x			
A szövőszéken befűzi a nyüstökbe és a bordába a láncfonalat	x	x		x	x	x				x							
Kiválasztja és előkészíti a vetülékfonalat	x	x	x		x	x					x	x		x	x	x	x
Az állványt / szövőszéket szövésindításhoz működőképessé teszi										x							
Próbaszövést végez											x	x					x
Törekszik minőségi munkavégzésre							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Megszövi a munkadarabot										x	x	x				x	
Festékeseket, szőnyegeket, csergéket, pokrócféléket, tarisznyákat és egyéb gyapjúból, kenderből, rongyból készült textíliákat sző										x	x	x	x				
Adjusztálja a nyersterméket													x				
Csomagolja, értékesíti a készterméket													x				
Dokumentál													x				x
Betartja a munkavédelmi előírásokat										x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																	
Szőnyegek és a szövés kultúrtörténetének, szakmai és néprajzi hagyományainak tudatos használata (egyetemes és magyar)	x							x	x								
Szőnyegkészítés műveleti, kivitelezési sorrendjének ismerete és betartása										x	x	x	x	x	x	x	x
Fonás eszközeinek, fejlődéstörténete			x														
Felvetés eszközeinek, fejlődéstörténete	x		x							x							
Szövés eszközeinek, fejlődéstörténete	x	x		x							x	x					
Szövés alapanyaga, a természetes alapanyagok tudatos használata						x	x	x	x								
Festékes szőnyegek minta-, szín- és kompozíciós variácói,alkalmazásuk	x				x		x	x	x		x	x		x	x	x	
Festékes szőnyeg szövéstechnikainak, technológiai használata								x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medence, a gyimesi-, moldvai csángók, és bukovinai székelyek gyapjúszövő kultúrája	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medencében, valamint a gyimesi-,moldvai csángóknál és a Bukovinában használt szövéstechnikák	x				x		x	x	x		x	x			x	x	

Tervek és műhelyrajzok megértése és értelmezése							x							x	x	x	x
Szőnyegszövés technikáinak alkalmazása											x	x			x	x	
Szőnyegeken alkalmazható mintakincsek felhasználása	x						x	x	x		x	x			x	x	x
Szőnyegek szövéstechnológiái,alkalmazásuk	x							x	x		x	x		x	x	x	
Végső adjusztálás módjai alkalmazásuk													x				
Csomagolás, a terméken elhelyezendő információ ismerete, használta													x				
Szövő szakma jeles képviselőinek munkásságának	x						x	x	x								
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Eszközök karbantartása, balesetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	
Szövő eszközök működtetése										x	x	x	x	x			
Alapanyagok felismerése, értelemszerű használata						x				x	x	x	x		x		
Technikák felismerése, alkalmazása								x	x	x	x	x	x		x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Monotónia tűrés								x			x	x	x	x		x	
Szorgalom, igyekezet								x		x	x			x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Motiválhatóság								x		x	x	x	x	x			
Visszacsatolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság										x	x	x	x		x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)									x	x	x	x	x		x	x	x
Módszeres munkavégzés								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Szőnyegszövő szakmai ismeretek tantárgy 280 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A szövött-anyagok készítése fejlődéstörténetének megismertetése, a fonás, felvetés, szövés munkaműveleteinek és eszközeiknek története.
A tantárgy célja, hogy a tanulók koronként egymáshoz viszonyítva ismerjék meg a szövőszakma jelentős területeinek a fejlődését a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.
Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi-, néprajzi-, művészettörténeti-, biológiai-, kémia-, fizikai ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. Textiltörténet *46 óra*

A legfőbb jelezők, összefüggések felismertetése, térben és időben. A szőnyegszövés elterjedésének földrajzi és történeti, időbeni megjelenése. A szövőszakma jelentős területeinek a fejlődése a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.
Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek. A szőnyegek típusai, mintázata, színei, szövéstechnikái, jellemző használata. Hasonlóságok és különbözőségek.

9.3.2. Szövőeszközök típusa *34 óra*

A szövéshez szükséges munkaműveleteknek és szerszámainak rendszerbe foglalt bemutatása, felsorolása, csoportosítása.

9.3.3. A fonás története, fonószerkezetek *36 óra*

A növényi és az állati eredetű textil alapanyagok fonása és az azokhoz szükséges szerkezetek. A fonalak készítésének módjai és lehetőségei, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig. A törő, tiloló, bontó, fésülő-kártoló eszközök és gépek, az orsó, guzsaly, rokkák, kézi vezérlésű fonógépek, kisipari fonógépek, melyekkel a ma használatos szövőfonalak készülnek.

9.3.4. A felvetés története, felvetőszerkezetek *36 óra*

A különböző alapanyagú fonalak és cérnák felvetéshez való előkészítése, (motollálás, csévélés, cérnázás). A különböző felvető szerkezetek és működésük, alkalmazásuk lehetőségei. A legkülönbözőbb szövő szerkezetekre való felvetések, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig, a madzagszövőtől, és karmantyúbabától a kereteken át, a függőleges és vízszintes szövőszékekig.

9.3.5. A szövés története, szövőszerkezetek *58 óra*

Az őskortól kezdve a ma is használatos szövő szerkezetekig a szőnyegszövésre alkalmas szerkezetek fejlődéstörténete, működése és alkalmazhatósága.

9.3.6. A textilipar nyersanyagai *48 óra*

A szőnyegszövés alapanyagainak és segédanyagainak rendszerezése, táblázat. A szövéshez használható természetes alapanyagok útja a szövésig, kiemelten a növényi eredetű, és állati eredetű szálas anyagok. A szálas anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásának lehetőségei. A fonalak finomsági számozása. Különböző fonal és cérna minőségek. Sodratok. Cérnázás, cérna típusok. A szőnyegek funkcióhoz illő alapanyagai.

9.3.7. Fonalfestés *22 óra*

A fonalak és cérnák színezésének története, lehetőségei.
Természetes és mesterséges színezékek.
A fonalfestés módja, festőnövényekkel.
A festéshez használatos vegyszerek és azok munka és balesetvédelme.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

- *Mintagyűjtemény készítése,*
- *Régi erdélyi szőnyegek tanulmányozása (alapanyag, szövéstechnika, szín, kompozíció, lánc és vetülék minőség, egy cm-re eső szálak száma)*
- *Régi szőnyegek/ szőnyeg részletek, lehető leghitelesebb lemásolása*
- *Festőnövények gyűjtése, és felhasználása*
- *Mintadarabok készítése különféle szövő eszközökön.*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Makettek: fonó szerkezetek, felvető szerkezetek, szövő szerkezetek
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.6.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	

1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel**.**

10. Szőnyegszövő szakmai néprajz tantárgy 126 óra

10. 1. A tantárgy tanításának célja

A néprajz tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar szakmai néprajz legfontosabb korszakairól, a legfontosabb néprajzi tájegységek gyapjúszövő kultúrájáról, a legnevesebb műhelyek-

ről, és alkotókról. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes népművészeti, népi iparművészeti stílusok, műhelyek, korszakok, bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi-, földrajzi ismeretek, művészettörténet.

10.3. Témakörök

10.3.1. Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei *63 óra*

A szőnyegek szövésének jelentős területei, jellemző szőnyegei, gyapjú szőttesei
A magyar nyelvterület gyapjúszövő kultúrája
Erdély szőnyegei,
Székelyföld festékesei
Csángó szőnyegek és szőttesek
Bukovinai festékesek
Délvidék szőnyegei

10.3.2. Korok és szőnyegek *63 óra*

Régi korok szőnyegei
Csomózott és kilim szőnyegek
Gyapjú szőnyegek, szőttesek, festékesek
Csergék
Kender szőnyegek
Rongy-szőnyegek
XIX. század vége – XX. század első fele szőnyegei, szövő műhelyei Erdélyben
Háziipari mozgalom
Torontáli szőnyegek,
Háziipari szövetkezetek szőnyegei,
Huszka József gyűjteménye, (1909.) Visky Károly rajzai a festékes szőnyegekről
XX. század 2. felének festékesei Erdélyben
Kortárs népművészet

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely, múzeumok

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemények
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.16.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.42.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy 1520 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szőnyegszövés technikáinak és munkamódszereinek elsajátítása, begyakorlása, vizsgadarabok megszövése.
Szövő szerkezetek működtetése, karbantartása

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. **Felvetés** ***180 óra***

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.
A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés.
Keretek, állványok felvetése.
Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

11.3.2. Egyszerű csíkritmusok szövése ***764 óra***

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.
A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

11.3.3. Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái ***432 óra***

A tanult szövéstechnikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.
Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése

11.3.4. Befejező művelete ***144 óra***

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképessé tétele. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.
Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.
Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Az SZVK-ban megadott eszközjegyzék
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

11.5.2. *tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				*Az SZVK-ban megadott teljes eszközjegyzék*
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy 280 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az elsajátított szakrajzi ismeretek alkalmazása. A szőnyegek kivitelezhetőségének, használhatóságának, valamint néprajzi és esztétikai megfelelésének megtervezése. A tervek kivitelezésének módjai és lehetőségeinek elsajátítása. A festékesek kompozíciós szabályainak és alap motívumainak alkalmazása. Vázlatok készítése, részletrajzok, technikai tervek rajzai, leírásai. Megtervezi a szőnyegen alkalmazható szövéstechnikákat, lánc és vetülékfonalak minőségét, színét, sűrűségét, mennyiségét. Kötéstervet készít, színtervet készít, látványtervet készít. Elkészíti a műhelyrajzot és leírást. Mintagyűjtemény készítése. Rajzok segítségével a festékes szőnyegek arányrendszerének elsajátítása. Szín tanulmányok.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajzi-, néprajzi ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Kötéstan *36 óra*

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.
Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspont, vetülék kötéspont ábrázolása, mintaelem, raport.
Alapkötések és az abból levezetett kötések.
Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei.
Csergék, táblás szőttesek.

12.3.2. Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók ***36 óra***

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.
A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

12.3.3. Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai ***72 óra***

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.
A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

12.3.4. Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás ***136 óra***

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.
Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövéstechnikáinak lerajzolása.
Fotó dokumentáció.
Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.
Archiválás, raktározás.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemény
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szó-	x			

	ban				
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	vázlatrajzok, látványrajzok értelmezése	x	x		Mintagyűjtemény, rajzasztal
3.2.	műhelyrajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz készítése tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel**.**

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Rajz gyakorlat**
	Színtan
	Ornamentika
	Szakrajzi alapismeretek
	Térábrázolás
10692-12 Szőnyegszövés	**Szőnyegek szövése gyakorlat**
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szövése
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
	Befejező műveletek
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat
	Kötéstan
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése szakmai követelménymodul

Rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Színtan

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

Ornamentika
Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

Szakrajzi alapismeretek
Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

Térábrázolás
Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

10692-12 Szőnyegszövés szakmai követelménymodul

Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Felvetés
Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.
A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése.
Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése.

Egyszerű csíkritmusok szövése
A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.
A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
A tanult szövéstechnikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.
Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése.

Befejező műveletek
A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképessé tétele.
A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.
Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.
Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kötéstan
A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.
Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspont, vetülék kötéspont ábrázolása, mintaelem, raport.
Alapkötések és az abból levezetett kötések.
Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei.
Csergék, táblás szőttesek.

Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.
A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai
A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga az erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.
A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.
Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövéstechnikáinak lerajzolása.
Fotó dokumentáció.
Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.
Archiválás, raktározás.

5.72.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(SZŐNYEGSZÖVŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgássérültek (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Szőnyegszövő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);

- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);
- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány
- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis
Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák
Sérüléstől, hiánytól függően lehet:
- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,

- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,
- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)

ii. Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)

iii. Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:
- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:
- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények
Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési fo-

lyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő

- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat túlmoz-

gásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).

- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.

Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a kés-

zségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.
    - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
    - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.

b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.

c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.

d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.

e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).

f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.
    - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.” (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:

(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak ese-

tenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.
Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.
A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.
A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követel-mény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállal-kozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	2			2			2			2	
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1,5			1			1				
	Szőnyegek szövése gyakorlat		10			11			11			11,5
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		2			2			2			2
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modu	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyan		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	***2***											***2***
	Munkaeszközök biztonsága	***2***											***2***
	Munkakörnyezeti hatások	***2***											***2***
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										*20*		*20*
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	*36*			*36*								*72*
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*

	Népi kézműves szakmai alapismeretek	**36**		**36**		**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	*12*		*12*		*12*					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*		*8*		*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*		*8*		*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*		*8*		*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásisme-ret, marketing	**36**		**36**		**36**		**32**			**140**
	Népi kézműves marketing alapjai	*36*		*36*							*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek					*36*		*32*			*68*
10692-12 Szőnyegszövés	**Szőnyegszövő szakmai ismeretek**	**72**		**72**		**72**		**64**			**280**
	Textiltörténet	*12*		*12*		*12*		*10*			*46*
	Szövőeszközök típusai	*10*		*10*		*10*		*4*			*34*
	A fonás története, fonószerkezetek	*9*		*9*		*9*		*9*			*36*
	A felvetés története, felvetőszerkezetek	*9*		*9*		*9*		*9*			*36*
	A szövés története, szövőszerkezetek	*14*		*14*		*14*		*16*			*58*
	A textilipar nyersanyagai	*12*		*12*		*12*		*12*			*48*
	Fonalfestés	*6*		*6*		*6*		*4*			*22*
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	**54**		**36**		**36**					**126**
	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei	*27*		*18*		*18*					*63*
	Korok és szőnyegek	*27*		*18*		*18*					*63*
	Szőnyegek szövése gyakorlat		**360**		**396**		**396**		**368**	**1520**
	Felvetés		*72*		*36*		*36*		*36*	*180*
	Egyszerű csíkritmusok szövése		*216*		*180*		*180*		*188*	*764*
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái		*36*		*144*		*144*		*108*	*432*
	Befejező műveletek		*36*		*36*		*36*		*36*	*144*
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		**72**		**72**		**72**		**64**	**280**
	Kötéstan		*9*		*9*		*9*		*9*	*36*
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók		*9*		*9*		*9*		*9*	*36*
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai		*18*		*18*		*18*		*18*	*72*
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás		*36*		*36*		*36*		*28*	*136*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**	**252**	**504**	**216**	**540**	**208**	**464**	**2940**

Összes éves/ögy óraszám:	**756**	**70**	**756**	**105**	**756**	**105**	**672**	**3220**
Elméleti óraszámok/aránya	**964 /29,9 %**							
Gyakorlati óraszámok/aránya	**2256/70,1 %**							

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei. A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabá-

lyozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x

Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az

Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök"): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök"): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás*)

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3. 1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki													x			
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	

Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x				
Garanciát vállal munkájára														x			
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x					
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x			
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x													
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x											
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x								
SZAKMAI ISMERETEK																	
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×															
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×															
Népművészet, néprajz alapjai						x											
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x									
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x											
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x											
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x										
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x								
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x										
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x						
Vállalkozási formák										x							
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x											
Piackutatás és marketing alapjai					x												
Saját promotálás készítése																	
Költségkalkuláció, árképzés				x													
Üzleti terv SWOT analízis készítés																	x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x												
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x										x	x
Szerzői jog szabályai											x	x					x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x											x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x											
Szerszámok, munkaeszközök					x	x											

Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek népraj-

za, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***
Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***
Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***
Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***
A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***
Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2.*A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenysé-**				

	gek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)

AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. *Zsűriztetés* ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. ***A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)***

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

7.5. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)***

7.5.1. ***A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)***

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.
Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.

Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe:
Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	

3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10692-12 azonosító számú,

Szőnyegszövés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10692-12 azonosító számú, Szőnyegszövés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek							Szőnyeg szövő szakmai néprajz		Szőnyegek szövése gyakorlat				Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat			
	Textiltörténet	Szövőeszközök típusai	A fonás története, fonószerkezetek	A felvetés története, felvetőszerkezetek	A szövés története szövőszerkezetek	A textilipar nyersanyagai	Fonalfestés	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei	Korok és szőnyegek	Felvetés	Egyszerű csíkritmusok szövése	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái	Befejező műveletek	Kötéstan	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás
FELADATOK																	
Folyamatosan bővíti szakmai, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A textil kultúra néprajzi és szakmai hagyományainak figyelembevételével a szőnyegszövés elméleti anyaga birtokában, dolgozik								x	x	x	x	x	x		x	x	x
Megtervezi a munkafolyamatokat			x	x							x	x					
Berendezi a műhelyét		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x				
Beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x	x	x	x	x										
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x						x	x	x					x	x	x	x
Megtervezi/tervezteti a szőnyeget, értelmezi a tervet, látványtervet,szakrajzot készít, megtervezi a szövéstechnikát	x	x			x	x								x	x	x	x

Kiválasztja, kiszámolja szükséges láncfonal mennyiséget,							x											
Szövő kereten-, állványon elkészíti a felvetést		x		x	x	x				x				x				
A szövőszékhez, felveti/felvetteti a láncot		x		x	x	x				x				x				
A szövőszéken befűzi a nyüstökbe és a bordába a láncfonalat	x	x		x	x	x				x								
Kiválasztja és előkészíti a vetülékfonalat	x	x	x		x	x					x	x		x	x	x	x	
Az állványt / szövőszéket szövésindításhoz működőképessé teszi										x								
Próbaszövést végez											x	x						x
Törekszik minőségi munkavégzésre							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Megszövi a munkadarabot										x	x	x				x		
Festékeseket, szőnyegeket, csergéket, pokrócféléket, tarisznyákat és egyéb gyapjúból, kenderből, rongyból készült textíliákat sző										x	x	x	x					
Adjusztálja a nyersterméket													x					
Csomagolja, értékesíti a készterméket													x					
Dokumentál													x					x
Betartja a munkavédelmi előírásokat										x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																		
Szőnyegek és a szövés kultúrtörténetének, szakmai és néprajzi hagyományainak tudatos használata (egyetemes és magyar)	x							x	x									
Szőnyegkészítés műveleti, kivitelezési sorrendjének ismerete és betartása										x	x	x	x	x	x	x	x	x
Fonás eszközeinek, fejlődéstörténete			x															
Felvetés eszközeinek, fejlődéstörténete	x		x							x								
Szövés eszközeinek, fejlődéstörténete	x	x		x							x	x						
Szövés alapanyaga, a természetes alapanyagok tudatos használata						x	x	x	x									
Festékes szőnyegek minta-, szín- és kompozíciós variációi, alkalmazásuk	x				x		x	x	x		x	x		x	x	x		
Festékes szőnyeg szövéstechnikainak, technológiai használata								x	x		x	x			x	x		
Kárpát-medence, a gyimesi-, moldvai csángók, és bukovinai székelyek gyapjúszövő kultúrája	x				x		x	x	x		x	x			x	x		
Kárpát-medencében, valamint a gyimesi-, moldvai csángóknál és a Bukovinában használt szövéstechnikák	x				x		x	x	x		x	x			x	x		
Tervek és műhelyrajzok megértése és értelmezése							x							x	x	x	x	
Szőnyegszövés technikáinak alkalmazása											x	x			x	x		

Szőnyegeken alkalmazható mintakincsek felhasználása	x						x	x	x		x	x			x	x	x
Szőnyegek szövéstechnológiái,alkalmazásuk	x							x	x		x	x		x	x	x	
Végső adjusztálás módjai alkalmazásuk													x				
Csomagolás, a terméken elhelyezendő információ ismerete, használta													x				
Szövő szakma jeles képviselőinek munkásságának	x						x	x	x								
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Eszközök karbantartása, balesetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	
Szövő eszközök működtetése										x	x	x	x	x			
Alapanyagok felismerése, értelemszerű használata						x				x	x	x	x		x		
Technikák felismerése, alkalmazása								x	x	x	x	x	x		x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Monotónia tűrés								x			x	x	x	x		x	
Szorgalom, igyekezet								x		x	x			x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Motiválhatóság								x		x	x	x	x	x			
Visszacsatolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság										x	x	x	x		x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)									x	x	x	x	x		x	x	x
Módszeres munkavégzés								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Szőnyegszövő szakmai ismeretek 280 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A szövött-anyagok készítése fejlődéstörténetének megismertetése, a fonás, felvetés, szövés munkaműveleteinek és eszközeiknek története.
A tantárgy célja, hogy a tanulók koronként egymáshoz viszonyítva ismerjék meg a szövőszakma jelentős területeinek a fejlődését a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.
Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi-, néprajzi-, művészettörténeti-, biológiai-, kémia-, fizikai ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. Textiltörténet *46 óra*

A legfőbb jelezők, összefüggések felismertetése, térben és időben. A szőnyegszövés elterjedésének földrajzi és történeti, időbeni megjelenése. A szövőszakma jelentős területeinek a fejlődése a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.
Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek. A szőnyegek típusai, mintázata, színei, szövéstechnikái, jellemző használata. Hasonlóságok és különbözőségek.

9.3.2. Szövőeszközök típusa *34 óra*

A szövéshez szükséges munkaműveleteknek és szerszámainak rendszerbe foglalt bemutatása, felsorolása, csoportosítása.

9.3.3. A fonás története, fonószerkezetek *36 óra*

A növényi és az állati eredetű textil alapanyagok fonása és az azokhoz szükséges szerkezetek. A fonalak készítésének módjai és lehetőségei, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig. A törő, tiloló, bontó, fésülő-kártoló eszközök és gépek, az orsó, guzsaly, rokkák, kézi vezérlésű fonógépek, kisipari fonógépek, melyekkel a ma használatos szövőfonalak készülnek.

9.3.4. A felvetés története, felvetőszerkezetek *36 óra*

A különböző alapanyagú fonalak és cérnák felvetéshez való előkészítése, (motollálás, csévélés, cérnázás). A különböző felvető szerkezetek és működésük, alkalmazásuk lehetőségei. A legkülönbözőbb szövő szerkezetekre való felvetések, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig, a madzagszövőtől, és karmantyúbabától a kereteken át, a függőleges és vízszintes szövőszékekig.

9.3.5. A szövés története, szövőszerkezetek *58 óra*

Az őskortól kezdve a ma is használatos szövő szerkezetekig a szőnyegszövésre alkalmas szerkezetek fejlődéstörténete, működése és alkalmazhatósága.

9.3.6. A textilipar nyersanyagai *48 óra*

A szőnyegszövés alapanyagainak és segédanyagainak rendszerezése, táblázat. A szövéshez használható természetes alapanyagok útja a szövésig, kiemelten a növényi eredetű, és állati eredetű szálas anyagok. A szálas anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásának lehetőségei. A fonalak finomsági számozása. Különböző fonal és cérna minőségek. Sodratok. Cérnázás, cérna típusok. A szőnyegek funkcióhoz illő alapanyagai.

9.3.7. Fonalfestés *22 óra*

A fonalak és cérnák színezésének története, lehetőségei.
Természetes és mesterséges színezékek.
A fonalfestés módja, festőnövényekkel.
A festéshez használatos vegyszerek és azok munka és balesetvédelme.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

- *Mintagyűjtemény készítése,*
- *Régi erdélyi szőnyegek tanulmányozása (alapanyag, szövéstechnika, szín, kompozíció, lánc és vetülék minőség, egy cm-re eső szálak száma)*
- *Régi szőnyegek/ szőnyeg részletek, lehető leghitelesebb lemásolása*
- *Festőnövények gyűjtése, és felhasználása*
- *Mintadarabok készítése különféle szövő eszközökön.*

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Makettek: fonó szerkezetek, felvető szerkezetek, szövő szerkezetek
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.6.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzetéléssel			x	
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	

2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel**.**

10. Szőnyegszövő szakmai néprajz tantárgy 126 óra

10. 1. A tantárgy tanításának célja

A néprajz tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar szakmai néprajz legfontosabb korszakairól, a legfontosabb néprajzi tájegységek gyapjúszövő kultúrájáról, a legnevesebb műhelyekről, és alkotókról. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes népművészeti, népi iparművészeti stílusok, műhelyek, korszakok, bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi-, földrajzi ismeretek, művészettörténet.

10.3. Témakörök

10.3.1. Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei *63 óra*

A szőnyegek szövésének jelentős területei, jellemző szőnyegei, gyapjú szőttesei
A magyar nyelvterület gyapjúszövő kultúrája
Erdély szőnyegei,
Székelyföld festékesei
Csángó szőnyegek és szőttesek
Bukovinai festékesek
Délvidék szőnyegei

10.3.2. Korok és szőnyegek *63 óra*

Régi korok szőnyegei
Csomózott és kilim szőnyegek
Gyapjú szőnyegek, szőttesek, festékesek
Csergék
Kender szőnyegek
Rongy-szőnyegek
XIX. század vége – XX. század első fele szőnyegei, szövő műhelyei Erdélyben
Háziipari mozgalom
Torontáli szőnyegek,
Háziipari szövetkezetek szőnyegei,
Huszka József gyűjteménye, (1909.)Visky Károly rajzai a festékes szőnyegekről
XX. század 2. felének festékesei Erdélyben
Kortárs népművészet

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely, múzeumok

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemények
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.16.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	

2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.42.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy 1520 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szőnyegszövés technikáinak és munkamódszereinek elsajátítása, begyakorlása, vizsgadarabok megszövése.
Szövő szerkezetek működtetése, karbantartása

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Felvetés *180 óra*

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.
A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés.
Keretek, állványok felvetése.
Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

11.3.2. Egyszerű csíkritmusok szövése *764 óra*

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.
A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

11.3.3. Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái *432 óra*

A tanult szövéstechnikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.
Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése

11.3.4. Befejező művelete *144 óra*

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképessé tétele. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.

Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Az SZVK-ban megadott eszközjegyzék
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				Az SZVK-ban megadott teljes eszközjegyzék
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy 280 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az elsajátított szakrajzi ismeretek alkalmazása. A szőnyegek kivitelezhetőségének, használhatóságának, valamint néprajzi és esztétikai megfelelésének megtervezése. A tervek kivitelezésének módjai és lehetőségeinek elsajátítása. A festékesek kompozíciós szabályainak és alap motívumainak alkalmazása. Vázlatok készítése, részletrajzok, technikai tervek rajzai, leírásai. Megtervezi a szőnyegen alkalmazható szövéstechnikákat, lánc és vetülékfonalak minőségét, színét, sűrűségét, mennyiségét. Kötéstervet készít, színtervet készít, látványtervet készít. Elkészíti a műhelyrajzot és leírást. Mintagyűjtemény készítése. Rajzok segítségével a festékes szőnyegek arányrendszerének elsajátítása. Szín tanulmányok.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajzi-, néprajzi ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Kötéstan *36 óra*

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.
Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspont, vetülék kötéspont ábrázolása, mintaelem, raport.
Alapkötések és az abból levezetett kötések.
Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei.
Csergék, táblás szőttesek.

12.3.2. Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók *36 óra*

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.
A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

12.3.3. Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai *72 óra*

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.
A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

12.3.4. Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás *136 óra*

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.
Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövéstechnikáinak lerajzolása.
Fotó dokumentáció.

Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével. Archiválás, raktározás.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemény
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	vázlatrajzok, látványrajzok értelmezése	x	x		Mintagyűjtemény, rajzasztal
3.2.	műhelyrajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz készítése tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel**.**

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Rajz gyakorlat**
	Színtan
	Ornamentika
	Szakrajzi alapismeretek
	Térábrázolás
10692-12 Szőnyegszövés	**Szőnyegek szövése gyakorlat**
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szövése
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
	Befejező műveletek
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlatok
	Kötéstan
	Csík ritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése szakmai követelménymodul

Rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Színtan
A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

Ornamentika
Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta nővényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

Szakrajzi alapismeretek
Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

Térábrázolás
Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

10692-12 Szőnyegszövés szakmai követelménymodul

Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Felvetés
Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.
A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése.
Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése.

Egyszerű csíkritmusok szövése
A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.
A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
A tanult szövéstechnikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.
Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése.

Befejező művelete
A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképessé tétele.
A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.
Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.
Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kötéstan

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.
Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspont, vetülék kötéspont ábrázolása, mintaelem, raport.
Alapkötések és az abból levezetett kötések.
Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei.
Csergék, táblás szőttesek.

Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.
A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai
A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga, az erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.
A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás
A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.
Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövéstechnikáinak lerajzolása.
Fotó dokumentáció.
Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.
Archiválás, raktározás.

5.73.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES
(SZŐNYEGSZÖVŐ SZAKMAIRÁNY)
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozott (st) tanulók számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Szőnyegszövő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

Nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.

A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).

(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor

jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et,

eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. <u>Szubjektív tényezők</u>

- A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
- Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2. Az integráció formái lehetnek:

- <u>Lokális integráció:</u> az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- <u>Szociális integráció:</u> ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- <u>Funkcionális integráció:</u> az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat

meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint

elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.

  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."

„Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka

magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.

8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is.

Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel

Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**0**	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	**31,5**	**31,5**	**1134+70**	**32,5**	**1170+105**	**31,5**	**1134+105**	**31,5**	**1008**
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	2			2			2			2	
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1,5			1			1				
	Szőnyegek szövése gyakorlat		10			11			11			11,5
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		2			2			2			2
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**											**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	*4*											*4*
	Munkahelyek kialakítása	*4*											*4*
	Munkavégzés személyi feltételei	*2*											*2*
	Munkaeszközök biztonsága	*2*											*2*
	Munkakörnyezeti hatások	*2*											*2*
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*4*											*4*
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**										**16**		**16**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		*4*
	Munkaviszony létesítése										*4*		*4*
	Álláskeresés										*4*		*4*
	Munkanélküliség										*4*		*4*
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**										**64**		**64**
	Nyelvtani rendszerezés 1.										*10*		*10*
	Nyelvtani rendszerezés 2.										*10*		*10*
	Nyelvi készségfejlesztés										*24*		*24*
	Munkavállalói szókincs										20		20
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Művészettörténet**	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Egyetemes művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Magyar művészettörténet	*18*			*18*			*18*			*16*		*70*
	Általános néprajz	**36**			**36**								**72**
	Tárgyi néprajz	*12*			*12*								*24*
	Folklór				*8*								*8*
	Ünnepkörök, szokások	*12*			*8*								*20*
	Tájegységek néprajza	*12*			*8*								*20*
	Rajz gyakorlat		**36**			**36**			**72**			**32**	**176**
	Színtan		*12*			*6*			*6*				*24*
	Ornamentika		*6*			*6*			*30*			*10*	*52*
	Szakrajzi alapismeretek		*12*			*12*			*18*			*12*	*54*
	Térábrázolás		*6*			*12*			*18*			*10*	*46*

	Népi kézműves szakmai alap-ismeretek	**36**			**36**			**36**					**108**
	Mesterségbemutató, vásár	12			12			12					*36*
	Szakmai előmenetel	*8*			*8*			*8*					*24*
	Zsűriztetés	*8*			*8*			*8*					*24*
	Szakmai fórumok	*8*			*8*			*8*					*24*
	Népi kézműves vállalkozásis-meret, marketing	**36**			**36**			**36**			**32**		**140**
	Népi kézműves marketing alapja	*36*			*36*								*72*
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36			32		*68*
10692-12 Szőnyegszövés	**Szőnyegszövő szakmai ismeretek**	**72**			**72**			**72**			**64**		**280**
	Textiltörténet	*12*			*12*			*12*			*10*		*46*
	Szövőeszközök típusai	*10*			*10*			*10*			*4*		*34*
	A fonás története, fonószerkezetek	*9*			*9*			*9*			*9*		*36*
	A felvetés története, felvetőszerkezetek	*9*			*9*			*9*			*9*		*36*
	A szövés története, szövőszerkezetek	*14*			*14*			*14*			*16*		*58*
	A textilipar nyersanyagai	*12*			*12*			*12*			*12*		*48*
	Fonalfestés	*6*			*6*			*6*			*4*		*22*
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	**54**			**36**			**36**					**126**
	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei	*27*			*18*			*18*					*63*
	Korok és szőnyegek	*27*			*18*			*18*					*63*
	Szőnyegek szövése gyakorlat		**360**			**396**			**396**			**368**	**1520**
	Felvetés		*72*			*36*			*36*			*36*	*180*
	Egyszerű csíkritmusok szövése		*216*			*180*			*180*			*188*	*764*
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái		*36*			*144*			*144*			*108*	*432*
	Befejező műveletek		*36*			*36*			*36*			*36*	*144*
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		**72**			**72**			**72**			**64**	**280**
	Kötéstan		*9*			*9*			*9*			*9*	*36*
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók		*9*			*9*			*9*			*9*	36
	Festékes szőnyegek kompozíciói motívumai		*18*			*18*			*18*			*18*	72
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás		*36*			*36*			*36*			*28*	*136*
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		288	468		252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**672**		**3220**
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra

került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”

A
11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				

Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei. A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi

XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.
Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok
Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.
Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

1.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

1.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség *4 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

-

2.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás*)

2.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértse, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra*

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/
A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és

az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.
Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	**Csoportos munkaformák körében**				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		×	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		×										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	

Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepció alakít ki													x				
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x		
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x				
Garanciát vállal munkájára														x			
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x					
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x			
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x													
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x											
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x								
SZAKMAI ISMERETEK																	
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×															
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×															
Népművészet, néprajz alapjai						x											
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x									
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x											
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x											
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x										
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x								
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x										
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x						
Vállalkozási formák										x							
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x											
Piackutatás és marketing alapjai					x												
Saját promotálás készítése																	
Költségkalkuláció, árképzés				x													
Üzleti terv SWOT analízis készítés																	x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x												
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x										x	x
Szerzői jog szabályai											x	x					x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x											x	x

A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	×	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet *70 óra*

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség új-kőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet *70 óra*

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

4.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek népraj-

za, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz ***24 óra***
Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór ***8 óra***
Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások ***20 óra***
Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza ***20 óra***
A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*
Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

5.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy 176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan *24 óra*

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika *52 óra*

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek *54 óra*

Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás *46 óra*

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

6.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy 108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár *36 óra*

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szőttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel ***24 óra***

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.
Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. *Zsűriztetés* ***24 óra***

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok ***24 óra***

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

7.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák

Nyitott műhelyek

7.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

7.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	**Komplex információk körében**				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	

4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy 140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika
Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai *72 óra*

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.
Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.
Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.
Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.
Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.
Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.
Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.
Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.
A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.
Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek *68 óra*

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.
A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.
Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.
Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.

Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.
A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.
Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.
Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.
Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.
Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.
Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.
Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.
Általános forgalmi adó mértéke, számítása.
Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.
Ellenőrző hatóságok szerepe:
Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, műhelygalériák.

8.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

8.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	**Információ feldolgozó tevékenységek**				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	**Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok**				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			

2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	**Képi információk körében**				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10692-12 azonosító számú,

Szőnyegszövés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10692-12 azonosító számú, Szőnyegszövés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek							Szőnyeg szövő szakmai néprajz		Szőnyegek szövése gyakorlat				Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat			
	Textiltörténet	Szövőeszközök típusai	A fonás története, fonószerkezetek	A felvetés története, felvetőszerkezetek	A szövés története, szövőszerkezetek	A textilipar nyersanyagai	Fonalfestés	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei	Korok és szőnyegek	Felvetés	Egyszerű csíkritmusok szövése	Székely festékesek, kilimek szövés technikái	Befejező műveletek	Kötéstan	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás
FELADATOK																	
Folyamatosan bővíti szakmai, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A textil kultúra néprajzi és szakmai hagyományainak figyelembevételével a szőnyegszövés elméleti anyaga birtokában, dolgozik								x	x	x	x	x	x		x	x	x
Megtervezi a munkafolyamatokat			x	x							x	x					
Berendezi a műhelyét		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x				
Beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x	x	x	x	x										
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x						x	x	x					x	x	x	x
Megtervezi/tervezteti a szőnyeget, értelmezi a tervet, látványtervet,szakrajzot készít, megtervezi a szövéstechnikát	x	x			x	x								x	x	x	x

Kiválasztja, kiszámolja szükséges láncfonal mennyiséget,							x										
Szövő kereten-, állványon elkészíti a felvetést		x		x	x	x				x				x			
A szövőszékhez, felveti/felvetteti a láncot		x		x	x	x				x				x			
A szövőszéken befűzi a nyüstökbe és a bordába a láncfonalat	x	x		x	x	x				x							
Kiválasztja és előkészíti a vetülékfonalat	x	x	x		x	x					x	x		x	x	x	x
Az állványt / szövőszéket szövésindításhoz működőképessé teszi										x							
Próbaszövést végez											x	x					x
Törekszik minőségi munkavégzésre							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Megszövi a munkadarabot										x	x	x				x	
Festékeseket, szőnyegeket, csergéket, pokrócféléket, tarisznyákat és egyéb gyapjúból, kenderből, rongyból készült textíliákat sző										x	x	x	x				
Adjusztálja a nyersterméket													x				
Csomagolja, értékesíti a készterméket													x				
Dokumentál													x				x
Betartja a munkavédelmi előírásokat										x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																	
Szőnyegek és a szövés kultúrtörténetének, szakmai és néprajzi hagyományainak tudatos használata (egyetemes és magyar)	x							x	x								
Szőnyegkészítés műveleti, kivitelezési sorrendjének ismerete és betartása										x	x	x	x	x	x	x	x
Fonás eszközeinek, fejlődéstörténete			x														
Felvetés eszközeinek, fejlődéstörténete	x		x							x							
Szövés eszközeinek, fejlődéstörténete	x	x		x							x	x					
Szövés alapanyaga, a természetes alapanyagok tudatos használata						x	x	x	x								
Festékes szőnyegek minta-, szín- és kompozíciós variácói,alkalmazásuk	x				x		x	x	x		x	x		x	x	x	
Festékes szőnyeg szövéstechnikainak, technológiai használata								x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medence, a gyimesi-, moldvai csángók, és bukovinai székelyek gyapjúszövő kultúrája	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medencében, valamint a gyimesi-,moldvai csángóknál és a Bukovinában használt szövéstechnikák	x				x		x	x	x		x	x			x	x	

Tervek és műhelyrajzok megértése és értelmezése							x							x	x	x	x
Szőnyegszövés technikáinak alkalmazása											x	x			x	x	
Szőnyegeken alkalmazható mintakincsek felhasználása	x						x	x	x		x	x			x	x	x
Szőnyegek szövéstechnológiái,alkalmazásuk	x							x	x		x	x		x	x	x	
Végső adjusztálás módjai alkalmazásuk													x				
Csomagolás, a terméken elhelyezendő információ ismerete, használta													x				
Szövő szakma jeles képviselőinek munkásságának	x						x	x	x								
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Eszközök karbantartása, balesetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	
Szövő eszközök működtetése										x	x	x	x	x			
Alapanyagok felismerése, értelemszerű használata						x				x	x	x	x		x		
Technikák felismerése, alkalmazása								x	x	x	x	x	x		x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Monotónia tűrés								x			x	x	x	x		x	
Szorgalom, igyekezet								x		x	x			x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Motiválhatóság								x		x	x	x	x	x			
Visszacsatolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság										x	x	x	x		x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)									x	x	x	x	x		x	x	x
Módszeres munkavégzés								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Szőnyegszövő szakmai ismeretek tantárgy 280 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A szövöttanyagok készítése fejlődéstörténetének megismertetése, a fonás, felvetés, szövés munkaműveleteinek és eszközeiknek története.
A tantárgy célja, hogy a tanulók koronként egymáshoz viszonyítva ismerjék meg a szövőszakma jelentős területeinek a fejlődését a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.
Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi-, néprajzi-, művészettörténeti-, biológiai-, kémia-, fizikai ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. Textiltörténet *46 óra*

A legfőbb jelezők, összefüggések felismertetése, térben és időben. A szőnyegszövés elterjedésének földrajzi és történeti, időbeni megjelenése. A szövőszakma jelentős területeinek a fejlődése a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.
Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek. A szőnyegek típusai, mintázata, színei, szövéstechnikái, jellemző használata. Hasonlóságok és különbözőségek.

9.3.2. Szövőeszközök típusa *34 óra*

A szövéshez szükséges munkaműveleteknek és szerszámainak rendszerbe foglalt bemutatása, felsorolása, csoportosítása.

9.3.3. A fonás története, fonószerkezetek *36 óra*

A növényi és az állati eredetű textil alapanyagok fonása és az azokhoz szükséges szerkezetek. A fonalak készítésének módjai és lehetőségei, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig. A törő, tiloló, bontó, fésülő-kártoló eszközök és gépek, az orsó, guzsaly, rokkák, kézi vezérlésű fonógépek, kisipari fonógépek, melyekkel a ma használatos szövőfonalak készülnek.

9.3.4. A felvetés története, felvetőszerkezetek *36 óra*

A különböző alapanyagú fonalak és cérnák felvetéshez való előkészítése, (motollálás, csévélés, cérnázás). A különböző felvető szerkezetek és működésük, alkalmazásuk lehetőségei. A legkülönbözőbb szövő szerkezetekre való felvetések, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig, a madzagszövőtől, és karmantyúbabától a kereteken át, a függőleges és vízszintes szövőszékekig.

9.3.5. A szövés története, szövőszerkezetek *58 óra*

Az őskortól kezdve a ma is használatos szövő szerkezetekig a szőnyegszövésre alkalmas szerkezetek fejlődéstörténete, működése és alkalmazhatósága.

9.3.6. A textilipar nyersanyagai *48 óra*

A szőnyegszövés alapanyagainak és segédanyagainak rendszerezése, táblázat. A szövéshez használható természetes alapanyagok útja a szövésig, kiemelten a növényi eredetű, és állati eredetű szálas anyagok. A szálas anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásának lehetőségei. A fonalak finomsági számozása. Különböző fonal és cérna minőségek. Sodratok. Cérnázás, cérna típusok. A szőnyegek funkcióhoz illő alapanyagai.

9.3.7. Fonalfestés *22 óra*

A fonalak és cérnák színezésének története, lehetőségei.
Természetes és mesterséges színezékek.
A fonalfestés módja, festőnövényekkel.
A festéshez használatos vegyszerek és azok munka és balesetvédelme.

9.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely

9.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

- Mintagyűjtemény készítése,
- Régi erdélyi szőnyegek tanulmányozása (alapanyag, szövéstechnika, szín, kompozíció, lánc és vetülék minőség, egy cm-re eső szálak száma)
- Régi szőnyegek/ szőnyeg részletek, lehető leghitelesebb lemásolása
- Festőnövények gyűjtése, és felhasználása
- Mintadarabok készítése különféle szövő eszközökön.

9.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Makettek: fonó szerkezetek,felvető szerkezetek, szövő szerkezetek
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.6.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

9.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

sor-szám	**Tanulói tevékenységforma**	**Tanulói tevékenység szervezési kerete**			**Alkalmazandó eszközök és felszerelések**
		egyéni	**csoport**	**osztály**	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett	x	x	x	

	rendszerezése				
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel**.**

10. Szőnyegszövő szakmai néprajz tantárgy 126 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A néprajz tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar szakmai néprajz legfontosabb korszakairól, a legfontosabb néprajzi tájegységek gyapjúszövő kultúrájáról, a legnevesebb műhelyekről, és alkotókról. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes népművészeti, népi iparművészeti stílusok, műhelyek, korszakok, bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi-, földrajzi ismeretek, művészettörténet.

10.3. Témakörök

10.3.1. Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegei *63 óra*

A szőnyegek szövésének jelentős területei, jellemző szőnyegei, gyapjú szőttesei
A magyar nyelvterület gyapjúszövő kultúrája
Erdély szőnyegei,
Székelyföld festékesei
Csángó szőnyegek és szőttesek
Bukovinai festékesek
Délvidék szőnyegei

10.3.2. Korok és szőnyegek *63 óra*

Régi korok szőnyegei
Csomózott és kilim szőnyegek
Gyapjú szőnyegek, szőttesek, festékesek
Csergék
Kender szőnyegek
Rongy-szőnyegek
XIX. század vége – XX. század első fele szőnyegei, szövő műhelyei Erdélyben
Háziipari mozgalom
Torontáli szőnyegek,
Háziipari szövetkezetek szőnyegei,
Huszka József gyűjteménye, (1909.) Visky Károly rajzai a festékes szőnyegekről
XX. század 2. felének festékesei Erdélyben
Kortárs népművészet

10.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely, múzeumok

10.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

10.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismerteté-	x			

	se szóban				
3.	Képi információk körében				
3.1.	Ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.42.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

10.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemények
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.16.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékelés-sel.

11. Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy 1520 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szőnyegszövés technikáinak és munkamódszereinek elsajátítása, begyakorlása, vizsgadarabok megszövése.
Szövő szerkezetek működtetése, karbantartása

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

11.3. Témakörök

11.3.1. Felvetés *180 óra*

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.
A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés.
Keretek, állványok felvetése.

Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

11.3.2. Egyszerű csíkritmusok szövése *764 óra*

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.
A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

11.3.3. Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái *432 óra*

A tanult szövéstechnikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.
Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése

11.3.4. Befejező műveletek *144 óra*

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképessé tétele. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.
Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.
Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanműhely

11.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

11.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Az SZVK-ban megadott eszközjegyzék
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

11.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	Az SZVK-ban megadott teljes eszközjegyzék
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok	x	x		

	értelmezése				
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy 280 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az elsajátított szakrajzi ismeretek alkalmazása. A szőnyegek kivitelezhetőségének, használhatóságának, valamint néprajzi és esztétikai megfelelésének megtervezése. A tervek kivitelezésének módjai és lehetőségeinek elsajátítása. A festékesek kompozíciós szabályainak és alap motívumainak alkalmazása. Vázlatok készítése, részletrajzok, technikai tervek rajzai, leírásai. Megtervezi a szőnyegen alkalmazható szövéstechnikákat, lánc és vetülékfonalak minőségét, színét, sűrűségét, mennyiségét. Kötéstervet készít, színtervet készít, látványtervet készít. Elkészíti a műhelyrajzot és leírást. Mintagyűjtemény készítése. Rajzok segítségével a festékes szőnyegek arányrendszerének elsajátítása. Szín tanulmányok.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajzi-, néprajzi ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Kötéstan *36 óra*

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.
Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspont, vetülék kötéspont ábrázolása, mintaelem, raport.
Alapkötések és az abból levezetett kötések.
Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei.
Csergék, táblás szőttesek.

12.3.2. Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók *36 óra*

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.
A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

12.3.3. Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai ***72 óra***

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.
A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

12.3.4. Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás ***136 óra***

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.
Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövéstechnikáinak lerajzolása.
Fotó dokumentáció.
Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.
Archiválás, raktározás.

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Szaktanterem, tanműhely.

12.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

12.5.1. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)*

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemény
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

12.5.2. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	vázlat rajzok, látványrajzok értelmezése	x	x		Mintagyűjtemény, rajz asztal
3.2.	műhelyrajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz készítése tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel**.**

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	**Rajz gyakorlat**
	Színtan
	Ornamentika
	Szakrajzi alapismeretek
	Térábrázolás
10692-12 Szőnyegszövés	**Szőnyegek szövése gyakorlat**
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szövése
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
	Befejező műveletek
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlatok
	Kötéstan
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése szakmai követelménymodul

Rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Színtan
A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészeten belül
Szín kontraszt

Ornamentika
Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

Szakrajzi alapismeretek
Szakrajz fajtái
Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

Térábrázolás
Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

10692-12 Szőnyegszövés szakmai követelménymodul

Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Felvetés
Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.
A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése.
Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése.

Egyszerű csíkritmusok szövése
A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.
A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
A tanult szövéstechnikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.
Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése.

Befejező műveletek
A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképessé tétele.
A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.
Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.
Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kötéstan

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.
Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspont, vetülék kötéspont ábrázolása, mintaelem, raport.
Alapkötések és az abból levezetett kötések.
Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei.
Csergék, táblás szőttesek.

Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.
A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai
A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.
A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás
A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.
Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövéstechnikáinak lerajzolása.
Fotó dokumentáció.
Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.
Archiválás, raktározás.

5.74.

SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 06
NŐI SZABÓ
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 06 Női szabó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 06

A szakképesítés megnevezése: Női szabó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 10. Könnyűipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVII. Könnyűipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítést kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 10. Könnyűipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
Női ruhák értékesítése	Közgazdásztanár, mérlegképes könyvelő

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már halláscsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.
Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus" hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem

is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok

- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

5.3. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át,

ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú hallászcsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!

- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10.5	378	11.5	414	10.5	378	10.5	325.5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31.5	1134+70	32.5	1170+105	31.5	1134+105	31.5	976.5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1.5	54	1.5	54	1.5	46.5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1.5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0.5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10113-16 Ruhaipari anyagvizsgálatok	Ruhaipari anyag- és áruismeret	1		70	1		105			105		
	Anyag-vizsgálatok gyakorlat		1						1			1
10114-16 Ruhaipari gyártmány-tervezés	Ruhaipari gyártás-előkészítés	1			1							
	Szakrajz				1			2			1	
	Szakrajz gyakorlat		1			3			3			
	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat								2			2

10115-16 Textiltermékek összeállítása	Textiltermékek szabásminta készítése	1										
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	0.5			0.5			0.5				
	Textiltermékek gyártás-technológiája	1			1.5							
	Textiltermékek készítése gyakorlat		6			4			2			2
10118-16 Lakástextíliák készítése	Lakástextíliák gyártás-technológiája	1.5			1							
	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat		6			3			2			2
10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése	Női ruhák szerkesztése, modellezése							2			1.5	
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája				1			2			1.5	
	Női ruhák értékesítése							0.5			0.5	

	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat											2
	Női ruhák készítése gyakorlat					4			4			5
10500-16 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	1										
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		7	14
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15,5**	**0**	**15,5**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		***4***
	Munkaviszony létesítése										*4*		***4***
	Álláskeresés										*4*		***4***
	Munkanélküliség										*3,5*		***3,5***
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1			**70**			**105**			**105**	*10*		***10***
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		***10***
	Nyelvi készségfejlesztés										*22*		***22***
	Munkavállalói szókincs										*20*		***20***
10113-16 Ruhaipari anyag-vizsgálatok	**Ruhaipari anyag- és áruismeret**	**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Textilipari nyersanyagok	*36*											***36***

	Textíliák, kelmék I.				*18*								***18***
	Textíliák, kelmék II.				*18*								***18***
	Anyag-vizsgálatok gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**31**	**103**
	Textilipari nyersanyagok		*18*										***18***
	Textíliák kelmék		*18*									*20*	***38***
	Áruismeret								*18*			*11*	***29***
	Anyag-vizsgálatok								*18*				***18***
10114-16 Ruhaipari gyártmány-tervezés	**Ruhaipari gyártás-előkészítés**	**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Gyártás-előkészítés	*36*			*36*								***72***
	Szakrajz	**0**	**0**		**36**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**139**
	Szakrajzi alapismeretek				*36*								***36***
	Alap-szerkesztések, modellezések							*72*			*31*		***103***
	Szakrajz gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**108**		**0**	**108**		**0**	**0**	**252**
	Alap-szerkesztések		*36*			*72*			*72*				***180***

	Szabásminta készítés					*36*			*36*				*72*
	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**72**		**0**	**62**	**134**
	Gyártmányrajz készítés								*36*			*15*	***51***
	Programfeladatok								*36*			*47*	***83***
10115-16 Textil-termékek összeállítása	**Textil-termékek szabásminta készítése**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Szabásminta készítés	*36*											***36***
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	**18**	**0**		**18**	**0**		**18**	**0**		**0**	**0**	**54**
	Ruhaipari gépek	9			*9*			*9*					***27***
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	9			*9*			*9*					***27***
	Textiltermékek gyártás-technológiája	**36**	**0**		**54**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**90**
	Varrás- és alkatrész-technológia	*36*			*54*								***90***
	Textiltermékek készítése gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**144**		**0**	**72**		**0**	**62**	**494**

	Textiltermékek készítése I.		*144*			*36*			*36*			***216***
	Textiltermékek készítése II.		*72*			*108*			*36*		*62*	***278***
10118-16 Lakás-textíliák készítése	**Lakástextíliák gyártás-technológiája**	**54**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**90**
	Lakástextíliák gyártás-technológiája	*54*			*36*								***90***
	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**108**		**0**	**72**		**0**	**62**	**458**
	Lakástextíliák készítése		*180*			*90*			*72*			*62*	***404***
	Lakástextil javító szolgáltatás		*36*			*18*							***54***
10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése	**Női ruhák szerkesztése, modellezése**	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**46,5**	**0**	**118,5**
	Női ruhák modellezése I.							*18*					***18***
	Női ruhák modellezése II.							*18*					***18***
	Női ruhák modellezése III.							*36*			*23,5*		***59,5***

	Női ruhák modellezése IV.										*23*		***23***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája	**0**	**0**		**36**	**0**		**72**	**0**		**46,5**	**0**	**154,5**
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája I.				***36***								***36***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája II.							*36*					***36***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája III.							*36*			*10*		***46***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája IV.										*36,5*		***36,5***
	Női ruhák értékesítése	**0**	**0**		**0**	**0**		**18**	**0**		**15,5**	**0**	**33,5**
	Vállalkozási ismeretek							*10*			*5,5*		***15,5***
	Kereskedelmi ismeretek							*8*			*5*		***13***
	Fogyasztó-védelmi ismeretek										*5*		***5***

	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**62**	**62**
	Női ruhák modellezése I.											*31*	***31***
	Női ruhák modellezése II.											*31*	***31***
	Női ruhák készítése gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**144**		**0**	**144**		**0**	**155**	**443**
	Női ruhák készítése I.					*36*							***36***
	Női ruhák készítése II.					*72*							***72***
	Női ruhák készítése III.					*36*			*36*				***72***
	Női ruhák készítése IV.								*36*				***36***
	Női ruhák készítése V.								*72*				***72***
	Női ruhák készítése VI.											*52*	***51***
	Női ruhák készítése VII.											*52*	***52***
	Női ruhák készítése VIII.											*52*	***52***

10500-16 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Munkavédelmi alapismeretek	*12*											***12***
	Munkahelyek kialakítása	*4*											***4***
	Munkavégzés személyi feltételei	*6*											***6***
	Munka-eszközök biztonsága	*4*											***4***
	Munka környezeti hatások	*4*											***4***
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*6*											***6***
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**217**	**434**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		973 /30,42%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2226 / 69,58%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15,5 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség 3,5 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10113-16 azonosító számú

Ruhaipari anyagvizsgálatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10113-16 azonosító számú Ruhaipari anyagvizsgálatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Ruhaipari anyag- és áruismeret	Anyagvizsgálatok gyakorlat
FELADATOK		
Elemzi a textilipari alapanyagok fajtáit, tulajdonságait és előállításának módjait	x	x
Meghatározza a fonal vagy cérna előállítási módját, minőségi követelményeit	x	x
Elemzi a textíliák legismertebb fajtáit	x	x
Kiválasztja a technológiai előírásnak megfelelő alapanyagokat, kellékeket	x	x
Meghatározza az anyagok összedolgozhatóságát	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A textilipari szálasanyagok eredete, fajtái, tulajdonságai	x	x
A textilipari szálasanyagok feldolgozásának módjai	x	x
Fonalak és cérnák fajtái, jellemzői	x	x
Ruhaipari textíliák fajtái és tulajdonságaik	x	x
Ruhaipari textíliák felhasználási területei	x	x
Textíliák felületi struktúrája	x	x
Textíliák feldolgozási tulajdonságai	x	x
Kellékek fajtái és jellemzői	x	x
Kellékek alkalmazásának lehetőségei, az összedolgozhatóság feltételei		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x
Gépek biztonságtechnikája, védőeszközök fajtái		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai olvasott szöveg megértése	x	x
Idegen nyelvű olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Szakmai számolási készség	x	x
Kezelési, használati utasítások, jelképek értelmezése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Döntésképesség	x	x
Tapintás	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Visszacsatolási készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x

Problémaelemzés	x	x

3. Ruhaipari anyag- és áruismeret tantárgy 72 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A textilipari nyersanyagok fajtáinak megismerése. A textilipari alapfogalmak elsajátítása, a textíliák előállítási műveleteinek megismerése, a nyersanyagok és kellékanyagok feldolgozhatósági és viselési tulajdonságainak megismerése a minőségellenőrzés és minőségbiztosítás szabványokban kialakított szempontjainak figyelembevételével.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Textilipari nyersanyagok *36 óra*

A textilipar nyersanyagai, csoportosításuk.
Növényi eredetű szálasanyagok fajtái, általános jellemzői.
Növényi eredetű szálasanyagok feldolgozási, viselési tulajdonságai és felhasználásuk.
Állati eredetű szálasanyagok fajtái, általános jellemzői.
Állati eredetű szálasanyagok feldolgozási, viselési tulajdonságai és felhasználásuk.
Vegyi szálak fajtái, általános jellemzői.
Vegyi szálak feldolgozási, viselési tulajdonságai, felhasználásuk.
Fonalak, cérnák fajtái, jellemzői, felhasználási lehetőségeik.
Kevert szálak tulajdonságai.
Az alapanyagok alakíthatósági feltételei.
A mechanikai hatások és az alakíthatóság.
Az alapanyagok fizikai jellemzőinek meghatározása, mértékegységeinek értelmezése, szakszerű használatára vonatkozó ismeretekkel.

3.3.2. Textíliák, kelmék I. *18 óra*

A szövetek gyártása, a szövés elve és eszközei.
A kötéstan alapjai, alap és levezetett kötések.
Kötött kelmék csoportosítása, a kötés-hurkolás technológiája és eszközei.
Vetülék és láncrendszerű alapkötések jellemzői.
Nemszőtt textíliák – fátyolkelmék - fajtái, tulajdonságai és felhasználásuk.
Nemszőtt textíliák – varrva-hurkolt kelmék - fajtái, tulajdonságai és felhasználásuk.

3.3.3. Textíliák, kelmék II. *18 óra*

A textilkikészítés műveleteinek csoportosítása.
Színezési eljárások.
Áruismeret:
A ruházati textíliák legismertebb fajtái, tulajdonságai, külső képi és műszaki jellemzői, felhasználási területük.

Szövetek:
Pamutszövetek: karton, zefír, batiszt, puplin, krepp, flanel, barchend, bársony, frottír.

Gyapjúszövetek: fésűs, kártolt, kasha, gabardin, lóden, posztó, shetland, tropikál, velour, boucle, flausch, georgette, tweed, double.

Selyemszövetek: shantung, imprime, serge, lustrine, taft, georgette, brokát.

Vegyiszál és keverékszövetek.

Kötött, hurkolt kelmék: vetülékrendszerű kelmék, végáruk, darabáruk, félig idomozott, idomozott, láncrendszerű kelmék, végáruk.

Nemszőtt textíliák: fátyolkelmék, varrvahurkolt textíliák.

Ruhaipari kellékek: varrófonalak, varrócérnák, szalagok, zsinórok, gombok, csatok, kapcsok, húzózárak.

Idegen nyelvű anyagismereti jelképek.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Textilipari szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Anyagvizsgálatok gyakorlat tantárgy 103 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a tanulókkal a különféle textíliák összedolgozhatóságának feltételeit, a nyersanyag meghatározások, illetve alkalmazott vizsgálatok módját. Az elméleti órákon tanult tananyag gyakorlatban történő alkalmazása, az alapanyagok felismerése, elemzése látás, tapintás és szaglás alapján.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Textilipari nyersanyagok *18 óra*

Nyersanyagok meghatározása mikroszkopikus képük alapján.
Nyersanyagok meghatározása égetési próbával.
Tapasztalatok ismertetése, táblázatos rendszerezése.
Díszítő és varrócérnák jellemzése.
Laboratóriumi eszközök ismerete és biztonságos használata.

4.3.2. Textíliák, kelmék *38 óra*

Szövetvizsgálatok – kötésmód, szövetszerkezet, felületi jelleg meghatározása.
Színezési eljárások meghatározása.
Kötött-hurkolt kelmék szerkezeti felismerése.
Egyszerű laboratóriumi eszközök ismerete, biztonságos használata.
Mintagyűjtemény készítése, rendszerezése.

4.3.3. Áruismeret *29 óra*

Ruházati textíliák legismertebb fajtái, alapanyag és technológia szerinti csoportosítása.
Kereskedelmi megnevezések.
Ruházati textíliák feldolgozási tulajdonságai.
Ruházati kellékek fajtái, felhasználási területük.
Különféle textíliák összedolgozhatóságának feltételei.
Mintagyűjtemény alapján a textilméteráruk, kellékek, rövidáruk rendszerezése.

4.3.4. Anyagvizsgálatok *18 óra*

Szövetek nyersanyag-összetételének meghatározása mikroszkóppal, égetési próbával.
Színoldal meghatározása.
Anyagminták azonosítása.
Laboratóriumi eszközök ismerete és biztonságos használata.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Textilipari szaktanterem
Labor

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Vegyészeti laboratóriumi alapmérések		x		
8.2.	Anyagminták azonosítása			x	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással			x	

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10114-16 azonosító számú

Ruhaipari gyártmánytervezés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10114-16 azonosító számú Ruhaipari gyártmánytervezés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Ruhaipari gyártás-előkészítés	Szakrajz	Szakrajz gyakorlat	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat
FELADATOK				
Modellrajzot készít vagy modellt választ	x	x	x	x
Méretet vesz		x	x	
Meghatározza a szerkesztési méreteket		x	x	
Alkalmazza a levett méreteket		x	x	
Alkalmazza az ergonómiai mérettáblázatokat		x	x	
Alapmintát készít		x	x	
Az alapmintát modellezi az aktuális divatnak, illetve a megrendelő igényének, a választott modellnek megfelelően		x	x	
Szabásmintát készít - egyedi vagy konfekció szabásmintát		x	x	
Szabásminta szériát készít - elfogadott mintadarab alapján	x			x
Felfektetési rajzot készít	x			x
Terítékrajzot készít	x			x
Alapanyag- és kellékkalkulációt készít, anyaghányadot számol	x			x
Alap- és kellékanyagokat ellenőrzi	x			x
Meghatározza a műveleti sorrendet egyedi termékkészítés esetén	x			x
Műszaki leírást készít a termékről és a termék gyártásáról	x			x
SZAKMAI ISMERETEK				
Méretvétel szabályai, mérettáblázatok felépítése		x	x	
Alkalmazott műszaki ábrázolások fajtái	x	x	x	x
Alapszabásminta szerkesztése		x	x	
Modellezés		x	x	
Szabásminta felfektetés módjai	x			x
Gyártás-előkészítő programok, gépek, eszközök				x
Alkalmazott szakmai számítások, mértékegységek, jelölések	x	x	x	x
Műveleti utasítások felépítése, szerepe	x			x
Varrások alaki- és méretjellemzői	x			x
Ruhaipari gépek, berendezések technológiai jellemzői	x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Ruhaipari tervező program alkalmazása				x
Szakmai nyelvű íráskészség, fogalmazás írásban	x			x

Idegen nyelvű szakmai kifejezések megértése		x	x	x
Szakmai ábrázolások értelmezése, készítése	x	x	x	x
Szakmai számolási készség		x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Döntésképesség	x			x
Pontosság		x	x	
Önállóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Tömör fogalmazás készsége	x			x
Közérthetőség	x			x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x	

5. Ruhaipari gyártás-előkészítés tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A gyártmánytervezés- és a gyártás-előkészítés folyamatának megismertetése**.** A műszaki dokumentációhoz kapcsolódó alapfogalmak elsajátítása, műszaki dokumentáció értelmezése, készítése. A gyártás-előkészítő programok, gépek, szabászati eszközök megismertetése, alkalmazása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Gyártás-előkészítés *72 óra*

Anyagok csoportosítása felhasználás szerint (alap-, kellék-, segédanyagok).
Anyagbeszerzés és anyagraktározás.
Bevizsgálás.
Felfektetési rajz készítése.
Terítékrajz készítése.
A terítés (terítési módok, eszközök).
Terítéken alkalmazott jelölések.
Szabás eszközei, módjai.
Anyagnormák készítése (anyaghányad, alapanyag és kellékkalkuláció).
Műszaki leírás készítése:
Gyártmányrajz, modellszám, külalak leírása, alapanyag és kellékek megnevezése, szükséges alkatrészek, varrások alaki és méretjellemzői, mérettáblázatok, fonalirány és toldási lehetőségek, a rendelkezésre álló eszközök alapján gépek, berendezések kiválasztása, a gyártási folyamat leírása.
Egyedi gyártásnál az első ruhapróbára állítás vagy molinó igazításai a szabásmintán.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari szaktanterem

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x		x	
3.3.	rajz kiegészítés	x		x	
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajz tantárgy 139 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A szabás-szakrajz eszközeinek, a női és férfi testalkat felépítésének, a méretvétel szabályainak megismertetése. Mérettáblázatok, méretszabványok alkalmazása. Alapvető ruházati termékek alapszerkesztése és modellezése, szabásminta készítése.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szakrajzi alapismeretek *36 óra*

Méretvétel szabályai.

Testméret, testalkat és a szerkesztési rajz összefüggései.

Méretkutatás és testméret szabvány.

A divatrajzok értelmezése.

A szaklapokban és szabásmintákon előforduló szakkifejezések és azok idegen nyelven való értelmezése.

Alapszerkesztések értelmezése, rajzolvasási gyakorlat, alapminta másolása, szabásminta készítés (szoknya, nadrág, ruha, blúz).

Alapszerkesztések készítése:

- szoknya,
- nadrág.

6.3.2. Alapszerkesztések, modellezések *103 óra*

Alapszerkesztés készítése:

- ing/blúz,
- ruha
- zakó/blézer,
- kabát.

A modellezés módszerei, eszközei.

Ruhaipari termékek alkatrészeinek szerkesztése és modellezése:

- rátett zsebek,
- elejeszélek,
- kézelők,
- bevarrott ujjak (rövid ujj, hosszú ujj).

Formázóvarrások áthelyezése:

- mell és derékformázók új varrásvonalba helyezése,
- mell és derékformázók szabásvonalakba helyezése,
- mell és derékformázók áthelyezése bőséghajtásokba.

Ruhaipari termékek alkatrészeinek szerkesztése és modellezése:

- nyakkörtől külön szerkesztett gallérok (inggallér, állógallér),
- nyakkörre szerkesztett gallérok (kihajtós gallér, sálgallér),

- bevarrott ujj, raglán ujj, japán ujj, denevér ujj.

Alapminták modellezése az aktuális divatnak, illetve a választott modellnek megfelelően:

- szoknya,
- nadrág,
- ing/blúz.

Szabásminták készítése egyedi vagy konfekciós gyártáshoz.
Szériázás elvei, szabályai.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari szaktanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	

2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x		x	
3.3.	rajz kiegészítés	x		x	
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Szakrajz gyakorlat tantárgy 252 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Önálló modellezési feladatok kivitelezésének, a szabásminta önálló elkészítésének, a szabászati jelölések önálló alkalmazásának megismertetése.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Alapszerkesztések *180 óra*

Méretvétel.

A divatrajzok értelmezése.

Alapszerkesztések készítése eredeti méretben:

- egyenes vonalú szoknya,

- bővülő vonalvezetésű szoknya,
- egyenes vonalú nadrág.

7.3.2. Szabásminta készítés *72 óra*

Szabásminták készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felsőruházati termékek kisalkatrészeinek másolása, szabásmintáinak készítése eredeti méretben (gallérok, kézelők, zsebek, övpántok).

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés		x		
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz kiegészítés	x	x		
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat tantárgy 134 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A ruhaipari gyártmánytervezés és gyártás-előkészítés folyamatainak számítógépes tervező programokkal való készítésének elsajátítása. A számítógépes gyártás-előkészítő programok, gépek, berendezések, eszközök használatának, kezelésének ismerete, alkalmazása. A gyártmány műszaki dokumentációjának számítógépes feldolgozása.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Gyártmányrajz készítés *51 óra*

Ruházati termékek gyártmányrajzának készítése rajzprogrammal, fotó, modellrajz, leírás alapján (női szoknya, nadrág, blúz, ing, ruha, mellény, női kosztümkabát, férfizakó).
Ruházati termékek műszaki leírásának számítógépes programmal való elkészítése.

8.3.2. Programfeladatok *83 óra*

Alkatrészek beolvasása (digitalizálás).
Ruházati termékek alkatrészeinek számítógépes feldolgozása.
Felfektetési rajzkészítés.
Adott gyártmányok különböző tulajdonságú alapanyagokra való felfektetésének tervezése változó tételek mellett (egy méretnagyság, több méretnagyság, több modell, szekciós felfektetés).
Anyagtípusok: egyszínű, kockás, csíkos, irányított mintás, egyirányú mintás.
Felfektetési rajz dokumentálása.
Felfektetés kirajzoltatása rajzoló berendezéssel vagy nyomtatóval.
Méretarányos kicsinyítés és eredeti méretnagyság.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Számítógépes gyártás-előkészítő szaktanterem
Kisüzem
Nagyüzem

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	projekt	x			
5.	házi feladat	x			
6.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			

1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10115-16 azonosító számú

Textiltermékek összeállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10115-16 azonosító számú Textiltermékek összeállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Textiltermékek szabásminta készítése	Ruhaipari gépek üzemeltetése	Textiltermékek gyártástechnológiája	Textiltermékek készítése gyakorlat
FELADATOK				
Méretet vesz különféle textiltermékek készítéséhez	x			
Tanulmányozza a mérettáblázatokat, méretjelöléseket	x			
Kiválasztja mért adatok alapján a méretnagyságot táblázatból	x			
Értelmezi a ruhaipari ábrázolásokat	x	x	x	x
Másolja, elkészíti és kivágja az egyszerű ruházati termékek (szoknya, nadrág, blúz, ruha, mellény) szabásmintáit	x			
Felfekteti a szabásmintákat és kiszabja az alkatrészeket		x		x
Összeállítja a kiszabott alkatrészeket műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján				x
Betartja a biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírásokat		x		x
Rendet és tisztaságot tart a munkahelyén		x		x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x		x
SZAKMAI ISMERETEK				
Méretvétel különböző textiltermékekhez	x			
Mérettáblázatok, méretjelölések	x			
Méretnagyság kiválasztása mérettáblázatból mért adatok alapján	x			
Szabásminta készítés, másolás	x			
Terítés, felfektetés, szabás		x	x	x
Kiszabott alkatrészek összeállítása műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján			x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások		x		x
Gépek biztonságtechnikája		x		
Védőeszközök fajtái		x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Kézi varrás és szabászat eszközeinek használata		x		x
Gépi szabászat eszközeinek használata		x		x
Gyorsvarrógépek, szegővarrógépek használata, működtetése		x		x
Varróautomata gépek használata, működtetése		x		x
Vasalók és vasalóprések/ragasztóprések használata, működtetése		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás	x		x	x

Kézügyesség	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság	x		x	x
Visszacsatolási készség		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x		x
Körültekintés, elővigyázatosság		x		x

9. Textiltermékek szabásminta készítése tantárgy 36 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Ismeretek nyújtása a textiltermékek szabásmintáinak elkészítéséhez. Alapvető textilruházati termékek szabásminta készítésének gyakorlása eredeti méretben. Szabásminták másolása mintamellékletekből.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Szabásminta készítése *36 óra*

Szabás-szakrajz készítésének eszközei, alkalmazott műszaki ismeretek.
Szabásmintán alkalmazott jelölések.
Rajzkészség- és szemmértékfejlesztő gyakorlatok.
Testalkat és testtartás típusok fajtái, jellemzői.
Középarányos testalkatok.
A szakiránynak megfelelő szoknya, nadrág, ing, blúz, ruha, mellény szabásmintájának kialakítása az alapminták másolásával.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.5.	rendszerrajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x		x	
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Ruhaipari gépek üzemeltetése tantárgy 54 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A varrás, vasalás, ragasztás eszközeinek, gépeinek megismertetése, valamint a tevékenységhez kapcsolódó munka-, tűz- és környezetbiztonsági előírások elsajátítása. A gyártás során használt varrógépek biztonságos üzemeltetésének megismerése.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Ruhaipari gépek *27 óra*

Modell vagy ábra alapján varróeszközök, gépek, berendezések fő részei, általános működési elvük, optimális működésükhöz szükséges állítási lehetőségek, alkalmazási területeik, biztonságtechnikai berendezéseik.
Kézi szabás szerszámai.
Vasalók, vasaló-berendezések, gőzölő-bábuk.
Ragasztó-berendezések, ragasztóprések.
Munka-, tűz- és környezetbiztonsági előírások ismerete.

10.3.2. Ruhaipari gépek üzemeltetése *27 óra*

Alap- és módosított öltésű varrógépek öltésképzési folyamata.
Gépek karbantartása a munkafolyamatok között.
Munka-, tűz- és környezetbiztonsági előírások.
Hurok- és láncöltésű varrógépek biztonságtechnikai berendezései.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások a munkaterületen.
Varrodai gépek, berendezések biztonságtechnikája.
Védőeszközök fajtái.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem
Kisüzem
Nagyüzem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív munka		x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.5.	rendszerrajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			

6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai minták elemzése			x	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Textiltermék gyártástechnológiája tantárgy 90 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Különböző öltések, varratok, gépi varrástípusok, valamint a textiltermék-alkatrészek készítésének és összeállításának megismerése, egyedi megmunkálással vagy a sorozatgyártás során alkalmazott technológiákkal.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Varrás és alkatrész technológia *90 óra*

Varrástechnológiai alapfogalmak, elnevezések.

A varrások alaki és méretjellemzői.

A kézi- és gépi öltések, gépi varrástípusok csoportosítása, fajtái, a készítés minőségi követelményei.

A vasalás technológiája.

A ragasztás technológiája.

A ragasztóanyagok és ragasztó-bevonatos textíliák fajtái és jellemzőik.

Hasítékok készítési módja (nyitott, takart).

Hajtások készítési módja (szétvasalt és egy oldalra vasalt).

Húzózárak bevarrásának módjai (varrásvonalba helyezett, takart, rejtett, szétnyitható).

Elejeszélek készítési módja.

Övpántok készítése és felvarrási módjai.

Ujja hasítékok készítése (arrow-, francia-, varrásvonalba helyezett).

Kézelők készítése és felvarrási módjai.
Ujjak készítése és bevarrása (bevarrott, raglán-, japánujj).
Nyakkör eldolgozási módok szegéssel (formára szabott szegőpánt, ferdepánt).
Gallérok készítése és felvarrása (ing-, álló-, fekvő-, sál-, kihajtósgallér).
Zsebek készítésének módjai (foltzsebek, bevágott zsebek, szabásvonalba helyezett zsebek).
Műszaki leírás tartalma.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív munka		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			

2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése			x	
6.2.	Technológiai minták elemzése			x	
6.3.	Anyagminták azonosítása			x	
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Textiltermékek készítése gyakorlat tantárgy 494 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Különböző öltések, varratok, gépi varrástípusok, valamint a textiltermék-alkatrészek készítésének és összeállításának megismerése, egyedi megmunkálással vagy a sorozatgyártás során alkalmazott technológiákkal. A gyártás során használt varrógépek biztonságos üzemeltetésének elsajátítása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Textiltermékek készítése I. *216 óra*

Előkészítő vasalási műveletek (beavató, simító, formázó).

Gyártásközi vasalási műveletek (varrások szét- és egy oldalra vasalása, élvasalás, szárazoló vasalás, hajtások vasalása, formázóvarrás vasalása, paszpolozó vasalás).
Befejező vasalási műveletek (készre-vasalás, fénytelenítő vasalás).
Ragasztó-bevonatos közbélések kiválasztása, alkalmazása (ragasztás: ragasztóporral, fóliával, ráccsal, fátyollal).
Alkalmazott kézi öltések (ideiglenes, végleges, díszítő, gomblyuk kivarró, gomb- és kapocsfelvarró öltések) készítése.
Gépi varrástípusok készítése kiválasztása, alkalmazása a textilruházati termék készítése során (összevarrás, széttűzés, fél-francia- és franciavarrás, lapos varrás, széltűzés, szegővarrások, sarokvarrás, formázóvarrás, piékészítés, ráncolással vagy hajtásokkal készülő díszítő elem felvarrási módjai).
Kisalkatrészek készítése, alkalmazása (akasztók, övtartók, övek, gomboló pántok).
Kézelők formai kialakításai és felvarrási módjai.
Ruházati termékek készítése (szoknya, nadrág, blúz, ing).

12.3.2. Textiltermék készítése II. *278 óra*

Ujjak készítése és bevarrási módjai.
Gallérok készítése és felvarrási módjai.
Zsebek és zsebfedők készítése és felvarrási módjai.
Húzó- és tépőzár bevarrások módjai.
Ruházati termékek készítése (szoknya, nadrág, blúz, ing).
Dokumentáció és/vagy mintadarab alapján egyszerű kivitelezésű textilruházati termékek összeállítása kiszabott alkatrészekből.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások a munkaterületen.
Varrodai gépek, berendezések biztonságtechnikája.
Védőeszközök fajtái és azok használata.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Kisüzem
Nagyüzem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	kooperatív munka		x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x			
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
7.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10118-16 azonosító számú

Lakástextíliák készítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10118-16 azonosító számú Lakástextíliák készítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Lakástextíliák gyártástechnológiája	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat
FELADATOK		
Méretet vesz különféle textiltermékek készítéséhez	x	x
Tanulmányozza a mérettáblázatokat, méretjelöléseket	x	x
Elkészíti és kivágja a szabásmintát	x	x
Szabás- és terítékrajzot készít	x	x
Felfekteti a szabásmintákat és kiszabja az alkatrészeket		x
Összeállítja a kiszabott alkatrészeket műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján		x
Javító szolgáltatást végez		x
Varrást, szakadást, záródásokat javít		x
Betartja a biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírásokat		x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x
Betartja a fogyasztóvédelmi szabályokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Ágynemű cikktechnológia	x	x
Asztalnemű cikktechnológia	x	x
Függöny cikktechnológia	x	x
Díszpárna cikktechnológia	x	x
Ágytakaró cikktechnológia	x	x
Konyhai textília cikktechnológia	x	x
Háztartási törlő cikktechnológia	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások		x
Gépek biztonságtechnikája		x
Védőeszközök fajtái		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kézi varrás és szabászat eszközeinek használata		x
Gépi szabászat eszközeinek használata		x
Gyorsvarrógépek, szegővarrógépek használata, működtetése		x
Varróautomata gépek használata, működtetése		x
Vasalók és vasalóprések/ragasztóprések használata, működtetése		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Pontosság	x	x
Kézügyesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		

Meggyőzőkészség		x
Motiválhatóság	x	x
Kompromisszum-készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Kreatív ötletgazdagság	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x

13. Lakástextíliák gyártástechnológiája tantárgy 90 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Lakberendezési tárgyak méretvételi technikájának, a lakástextíliák mérettáblázatának megismerése, szabástechnikai ismereteinek elsajátítása. A lakástextília készítés műszaki dokumentációjának és gyártástechnológiai megoldásainak megismerése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Lakástextíliák gyártástechnológiája *90 óra*

Szakszerű méretvétel lakberendezési tárgyakról.
Lakástextíliák mérettáblázatának beazonosítása a mért méretekhez.
Térábrázolás, mértani testek vetületi ábrázolása és síkbeli kiterítése szabásminták készítéséhez.
Cikktechnológiák szerinti szabásminták készítése/másolása.
Szabásmintákon alkalmazott jelölések készítése, jelentése.
Szabástechnikai ismeretek elsajátítása (felfektetés, anyaghányad, terítékrajz, fonalirány, felületi struktúra).
Lakberendezési stílusok, befolyásoló tényezők.
A szaklapokban és szabásmintákon előforduló idegen nyelvű szakkifejezések értelmezése.

Hétköznapok és ünnepek textíliái, szerepük, különbözőségük.
Térelválasztás szerepe és fajtái/megoldásai.
Falikárpitok szerepe.

Ágyneműkészítés műszaki dokumentációinak készítése:
Párnahuzat (angolszéllel, franciavarrással, gombolással, kötővel).
Paplanhuzat (tükrös elejével, gombolt és más záródással).
Ágynemű-garnitúrák (felnőtt, gyermek és franciaágyra).

Konyhai textíliakészítés műszaki dokumentációinak készítése:
Asztalterítők (szögletes, kerek, ívelt).
Tányéralátétek.
Edényfogó-kesztyű.
Kötények (melles, suszter, cukrász, felszolgáló).
Háztartási törlők.
Konyhai garnitúrák.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari szaktanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	

4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
7.2.	Technológiai minták elemzése		x		
7.3.	Anyagminták azonosítása		x		
7.4.	Tárgyminták azonosítása		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat tantárgy 458 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Az alapvető lakástextíliák esztétikus elkészítésének elsajátítása egyedi mérték után, illetve szabványméretek alapján. Lakástextíliák javítási lehetőségei.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Lakástextíliák készítése *404 óra*

A termékek és alkatrészek minőségi elkészítéséhez szükséges szakmai kidolgozási ismeretek elsajátítása, gyakorlása:

Leigazítások, csípések, pontszerű jelölések, varrásszélességek csökkentése, szélek vékonyítása.

Szövetminták egyeztetése.

Rögzítő-szalagozás, bőségráncolás.

Díszítőelemek felhasználása.

Folttechnikák.

Ágynemű huzatok készítése és gyakorlása:

Párnahuzat (angolszéllel, franciavarrással, gombolással, kötővel).

Paplanhuzat (tükrös elejével, gombolt és más záródással).
Ágynemű-garnitúrák (felnőtt, gyermek és franciaágyra).

Konyhai textíliák készítése és gyakorlása:
Asztalterítők (szögletes, kerek, ívelt).
Tányéralátétek.
Edényfogó-kesztyű.
Kötények (melles, suszter, cukrász, felszolgáló).
Háztartási törlők.
Konyhai garnitúrák.

Szobai textíliák készítése és gyakorlása:
Függönyök (csipkefüggönyök, drapériák, térelválasztók).
Ágytakarók (bélelt és béleletlen).
Díszpárnák (divatnak megfelelő modern és népművészeti).

Felfektetési rajz készítése.

Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások a munkaterületen.
Varrodai gépek, berendezések biztonságtechnikája.
Védőeszközök fajtái és azok használata.

14.3.2. Lakástextil-javítószolgáltatás *54 óra*

Javíthatóság feltételeinek megállapítása.
A javításhoz szükséges technológia kiválasztása.
A szükséges anyagok és gépek kiválasztása.
A javítás alapanyagainak, kellékeinek összedolgozhatósági ismerete.
A javítási műveletek elvégzése.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Kisüzem
Nagyüzem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat	x			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x			

8.4.	Anyagminták azonosítása	x			
8.5.	Tárgyminták azonosítása		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10120-16 azonosító számú

Női ruhák készítése és értékesítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10120-16 azonosító számú Női ruhák készítése és értékesítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Női ruhák szerkesztése, modellezése	Női ruhakészítés gyártástechnológiája	Női ruhák értékesítése	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat	Női ruhák készítése gyakorlat
FELADATOK					
Elkészíti a női ruhák szerkesztését, modellezését	x			x	
Ruhaipari számítógépes tervező CAD programokat alkalmaz	x			x	
Elkészíti a női ruhák készítésének munkaműveleteit		x			x
Szoknyát szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Blúzt szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Nadrágot szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Mellényt szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Raglánujjú ruhát szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Japánujjú ruhát szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Kosztümkabátot szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Kabátot szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Elkészíti a ruhák díszítését		x			x
Betartja a munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírásokat	x			x	x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében az előírásokat			x		
Konzultál a megrendelővel			x		x
Árkalkulációt készít, árat ajánl			x		
Betartja a számlaadás kötelezettségének szabályait			x		
SZAKMAI ISMERETEK					
Szerkesztés, modellezés	x			x	
Számítógépes CAD tervező programok	x			x	
Női ruhák munkaműveletei	x	x		x	x
Női szoknya cikktechnológia	x	x		x	x
Női blúz cikktechnológia	x	x		x	x
Női nadrág cikktechnológia	x	x		x	x
Női mellény cikktechnológia	x	x		x	x
Női ruha cikktechnológia	x	x		x	x
Női kosztüm cikktechnológia	x	x		x	x
Női kabát cikktechnológia	x	x		x	x
Vállalkozási ismeretek			x		
A képzés illeszkedő hazai és európai unios fogyasztóvédelmi szabályok			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x

Rajzi ábrák készítése, értelmezése, rajzi eszközök használata	x	x		x	x
Kézi és gépi szabászati eszközök használata				x	x
Számítógépes tervező programok alkalmazása	x			x	
Ruhaipari varrógépek, varróautomaták, ragasztó- és vasaló berendezések működtetése		x			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Precizitás	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Közérthetőség			x		x
Kapcsolatfenntartó készség			x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x
Logikus gondolkodás	x	x	x	x	x
Következtetési képesség	x	x	x	x	x

15. Női ruhák szerkesztése, modellezése tantárgy 118,5 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Női felsőruházati termékek szerkesztésének, modellezésének elsajátítása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Női ruhák modellezése I. *18 óra*

Női ruhák modell- és gyártmányrajzai (tankönyvek, divatlapok és szaklapok).
Modellezés és modellrajz összefüggései.
Méretek beazonosítása.
Kényelmi bőségek értelmezése.
Szoknyaformák szerkesztése különböző testalkatokra (bővülő szoknya szerkesztése: kör-, harang-, hatrészes).
Szoknyák szerkesztése, modellezése:
- szabásvonalakkal (csípővonal feletti, magasított derekú és csípőszoknya),
- rakott és hajtásokkal készülő szoknyák szerkesztése, modellezése,
- nadrágszoknya szerkesztése, modellezése,
- szoknyabélések szerkesztése.

Női nadrágok szerkesztése, modellezése:
- él- és bőséghajtásokkal készülő (farmer-, bermuda-, sortnadrág),
- különféle szárú női nadrágok (trapéz, bő, halász).

15.3.2. Női ruhák modellezése II. *18 óra*

Női blúz alapszerkesztése, eleje és háta alapminta kialakítása.
Női blúz ujj alapszerkesztése, ujj alapminta kialakítása.
Női ingblúz modellezése (gombolás pántok, kézelők, inggallér, zseb).
Női ruha szerkesztése, divatruhák modellezése:
- szabásvonalakkal tagolt,
- húzással hajtással,
- különféle gallérral és,
- ujj megoldással készülő ruhák (bevarrott ujj, raglán ujj, japán ujj, denevér ujj).

Szabásminták készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.

15.3.3. Női ruhák modellezése III. *59,5 óra*

Női mellény alapszabásminta kialakítása, béleletlen és bélelt mellény modellezése.
Kosztümkabát alapszerkesztése, szabásvonallal karcsúsított kosztümkabát modellezése alapgallér megoldásokkal (sálgallér, kihajtós gallér).
Kétvarrásos ujj szerkesztése, ujja hasítékok modellezése, szabásminta készítése.
Merevítő közbélés és selyembélés szabásminta készítése.
Blézer modellezése (egyenes és bővített kosztümkabát modellezése, bélésminták szerkesztése).
Női kabátok alapszerkesztése, divatkabátok modellezése:
- egyenes vonalú, karcsúsított, bő, bevarrott ujjú, raglán ujjú,
- szabásminta készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.

15.3.4. Női ruhák modellezése IV. *23 óra*

Különféle alkalmi és divatblúzok, ruhák szerkesztése, modellezése és szabásminta készítése:
- galléros,
- aszimmetrikus,
- japán, raglán, denevér ujjak.

Szabadon választott modellek szerkesztése, modellezése és szabásminta készítése:
- egyedi tervezésű szoknyák, ruhák, blúzok,
- blézerek, kabátok.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x		x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Leírás készítése	x		x	
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
7.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Női ruhakészítés gyártástechnológiája tantárgy 154,5 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A megfelelő kézi és gépi öltések, varrástípusok, alkatrész-technológiák megválasztási szempontjainak megismerése és alkalmazása.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

16.3. Témakörök

16.3.1. Női ruhakészítés gyártástechnológiája I. *36 óra*

Különféle női szoknyák műszaki leírásának és technológiai leírásának készítése.
Egyedi és nagyüzemi szabászat feladatai.
Terítés módjai, teríték készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felfektetési rajz, terítékrajz készítés egyedi és sorozatgyártáshoz.
Szabás munkafolyamata, szabás minőségi követelményei.
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata.

Különféle női szoknyák gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén:
- szabásvonalakkal (csípővonal feletti, magasított derekú és csípőszoknya),
- rakott és hajtásokkal készülő szoknyák,

Különféle női nadrágok gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén:
- bőséghajtásos, zsebes, hajtókás,
- csípőrészes farmer nadrág.

Női szoknyák rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
A gyártásakor alkalmazott gépek, berendezések biztonságos ismerete.
Női szoknya, nadrág műszaki dokumentációjának készítése.
Alkalmazott varrástípusok és méretjellemzői.
Gyártás során felhasználható alap- és kellékanyagok.

16.3.2. Női ruhakészítés gyártástechnológiája II. *36 óra*

Különféle női blúzok, ruhák műszaki leírásának és technológiai leírásának készítése.
Egyedi és nagyüzemi szabászat feladatai.
Terítés módjai, teríték készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felfektetési rajz, terítékrajz készítés egyedi és sorozatgyártáshoz.
Szabás munkafolyamata, szabás minőségi követelményei.
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata.

Különféle női blúzok gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén.
Női blúzok rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
Különféle női ruhák gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén:
- szabásvonalakkal tagolt,
- húzással hajtással díszített,
- különféle gallérral és ujj megoldással készülő ruhák.

Női blúzok, ruhák rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
A gyártásakor alkalmazott gépek, berendezések biztonságos ismerete.
Női blúzok, ruhák műszaki dokumentációjának készítése.
Alkalmazott varrástípusok és méretjellemzői.
Gyártás során felhasználható alap- és kellékanyagok.

16.3.3. Női ruhakészítés gyártástechnológiája III. *46 óra*

Különféle mellények, kosztümök, kabátok műszaki leírásának és technológiai leírásának készítése.
Egyedi és nagyüzemi szabászat feladatai.
Terítés módjai, teríték készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felfektetési rajz, terítékrajz készítés egyedi és sorozatgyártáshoz.

Szabás munkafolyamata, szabás minőségi követelményei.
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata.

Béleletlen és bélelt női mellény gyártástechnológiája.
Bélelt és béleletlen kosztümkabát gyártástechnológiája.
Női kabátok gyártástechnológiája:
- egyenes vonalú, karcsúsított, bő, bevarrott ujjú, raglán ujjú.
Női mellény, kosztümkabát, kabát rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
A mellény, kosztümkabát, kabát gyártásakor alkalmazott gépek, automaták, berendezések biztonságos ismerete.
Női mellény, kosztümkabát, kabátműszaki dokumentációjának készítése.
Alkalmazott varrástípusok és méretjellemzői.
Gyártás során felhasználható alap- és kellékanyagok.

16.3.4. Női ruhakészítés gyártástechnológiája IV. *36,5 óra*

Női ruhák díszítési lehetőségei:
- varrattal, varrással, kisalkatrésszel, rátéttel, betéttel, applikációval, zsinórokkal, húzózárakkal, gombokkal, stb.
Női ruhák készítésének minőségi követelményei.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		
5.	házi feladat	x			

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz készítése leírásból			x	
3.3.	rajz kiegészítés	x	x		
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
3.5.	rajz készítése Z-rendszerről			x	
3.6.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		

8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.3.	Anyagminták azonosítása		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Női ruhák értékesítése tantárgy 33,5 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

Ruházati termékekhez kapcsolódó fogyasztóvédelmi jogszabályok ismerete, vállalkozási formák üzemeltetése.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

17.3. Témakörök

17.3.1. Vállalkozási ismeretek *15,5 óra*

Vállalkozási formák
Vállalkozások létrehozása, működtetése, megszüntetése
Ruhaipari vállalkozás működtetéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek
Vállalkozások adózása (egyszerű adózási lehetőségek: szja, eva, kata)
Járulékfizetési kötelezettség
Marketing ismeretek

17.3.2. Kereskedelmi ismeretek *13 óra*

A kereskedelmi folyamatok: beszerzés, értékesítés
Vállalkozások bevételei és kiadásai
Ruhaipari termék árkalkulációjának készítése
Árajánlat, megrendelő készítése
A számlaadás kötelezettsége
Számlák fajtái és elkészítése

17.3.3. Fogyasztóvédelmi ismeretek *5 óra*

A fogyasztók egészségének és biztonságának védelme
- tudatos fogyasztó
- szabvány, megfelelőségi nyilatkozat, tanúsítvány
- gyermek- és fiatalkorúak védelme

Fogyasztók vagyoni érdekeinek védelme
- árfeltüntetés szabályai, számla, nyugtaadási kötelezettség

- tájékoztatás (gyártó, forgalmazó, mennyiség, minőség, címke, kezelési, használati útmutató)
- szavatosság
- tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó jótállás
- Javító-karbantartószolgáltatásokra vonatkozó jótállás

Panaszkezelés: Vásárlók könyve, Békéltető testületek

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x		x	
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	

2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat tantárgy 62 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

Női ruházati termékek szerkesztésének, modellezésének elsajátítása manuálisan és CAD/CAM rendszerrel.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

18.3. Témakörök

18.3.1. Női ruhák modellezése I. *31 óra*

Szabásminták készítése eredeti méretben egyedi és sorozatgyártáshoz:
- női szoknya,(hajtás, húzás, zseb, derékeldolgozás),
- női nadrág, (svédzseb, hajtás, hajtóka, hasíték),
- női ruha, (ujjatlan, ejtett váll, karcsúsított, egyenes vonalvezetésű, szabásvonalas, galléros, stb.),

18.3.2. Női ruhák modellezése II. *31 óra*

Szabásminták készítése eredeti méretben egyedi és sorozatgyártáshoz:
- női blúz, (rövid ujj, hosszú ujj, bubi gallér, állógallér, gombolás- pánt, rolnigombolás, hajtás, húzás, szabásvonal),
- kosztümkabát (kihajtós gallér, sálgallér, szabásvonalas, kétvarrásos ujj, zsebek, stb.).

Szabadon választott modellek, egyedi tervezésű szoknyák, nadrágok, ruhák, blézerek, kabátok modellezése, mért méretek alapján.

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

Kisüzem
Nagyüzem

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	kooperatív munka		x		

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		

4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Női ruhák készítése gyakorlat tantárgy 443 óra

19.1. A tantárgy tanításának célja

Női felsőruházati termékek készítése a divatnak, a változó alapanyagoknak figyelembe vételével, egyedi és sorozatgyártás technológiájával.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

19.3. Témakörök

19.3.1. Női ruhák készítése I. *36 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.

Szoknyák készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:

- szabásvonalakkal (csípővonal feletti, magasított derekú és csípőszoknya),
- rakott és hajtásokkal készülő szoknyák,
- nadrágszoknya,
- szoknyabélések.

Díszítési technológiák alkalmazása.

Minőségi előírások, követelmények.

Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.

Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciális varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.2. Női ruhák készítése II. *72 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Női nadrágok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:

- él- és bőséghajtásokkal készülő (farmer-, bermuda-, sortnadrág),
- különféle szárú női nadrágok (trapéz, bő, halász),
  - szabásvonalba helyezett zsebek készítése,
  - aljavonal készítési megoldások (tűzéssel, hajtókával, hasítékkal).

Női mellények készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:

- béleletlen mellény,
- bélelt mellény,
- bélelési technológiák.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.3. Női ruhák készítése III. *72 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Különféle női divatblúzok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:

- galléros, (bubi gallér, kihajtós gallér, állógallér,),
- vállrészes, bőséghajtásos, zsebes,
- bevarrott, japán, raglán, denevér ujj.

Női ruha készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:

- szabásvonalakkal tagolt,
- húzással, hajtással,
- különféle gallérral,
- ujj megoldással készülő,
- egybeszabott és kétrészes ruhák.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.4. Női ruhák készítése IV. *36 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Béleletlen kosztümkabát készítése sorozatgyártással:

- szabásvonallal tagolt,
- fazonos galléros,
- rátett zsebes
- rövid vagy hosszú ujjú.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Női ruházati termék javíthatóság feltételeinek megállapítása.
A javításhoz szükséges technológia kiválasztása.
A javításhoz szükséges anyagok és gépek kiválasztása.

A javítási műveletek elvégzése.

19.3.5. Női ruhák készítése V. *72 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Bélelt kosztümkabátok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- különféle gallér és szabásvonal megoldásokkal, kidolgozásokkal (egyenes és bővített kosztümkabát),
- kosztümkabátok elejének kidolgozása ragasztásos technológiával,
  - közbélések fajtái,
  - közbélés rögzítése ragasztással, frontfix, formafix eljárással,
- kétvarrásos hasítékos ujj készítése (hamis hasíték, paplansarkos hasíték),
- kosztüm kabátbélelése,
- speciális vasalási technikák,
  - kosztümkabátok díszítési megoldásai.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.6. Női ruhák készítése VI. *51 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Női divatkabátok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- egyenes vonalú,
- karcsúsított, bő,
- egysoros, kétsoros gombolással,
- különféle ujj, gallér és zseb megoldással, stb.).

Melegítő bélések készítésének megoldásai.
Speciális vasalási technikák.
Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.7. Női ruhák készítése VII. *52 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Szabadon választott modellek készítése sorozat gyártástechnológiával:
- szoknyák, ruhák, blúzok, blézerek.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Szalagmunka szervezése (előkészítő, összeállító, befejező műveletek).

19.3.8. Női ruhák készítése VIII. *52 óra*

Szabadon választott modell (vizsgaremek) készítése egyedi gyártástechnológiával:
- blézer, kosztüm, komplé, kabát.

Modellgyűjteményből választott modellhez szabásminta készítése, alapanyag kiválasztása, alapanyag hőkezelése, felfektetési rajz készítése digitalizált vagy számítógéppel szerkesztett és modellezett alkatrészekből, alkatrészek szabása

terítékrajz alapján, a választott termék elkészítése próbák szempontjainak figyelembe vételével.
Megrendelő, árkalkuláció és számla készítése a választott termékhez.

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Kisüzem
Nagyüzem

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés		x		
5.	projekt		x		
6.	szimuláció		x		
7.	házi feladat	x			
8.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			

2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.3.	Anyagminták azonosítása		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10500-16 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10500-16 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a szakterületére jellemző munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
A szakterületére jellemző munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek igénybevétele és feladatai a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információk kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Védőeszközök használata	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x

Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

20. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 36 óra

20.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

20.3. Témakörök

20.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *12 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

20.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése.

Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai.

Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

20.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *6 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek.
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

20.3.4. Munkaeszközök biztonsága *4 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Szakterületére jellemző munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

20.3.5. Munkakörnyezeti hatások *4 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz).

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások, valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége.

20.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *6 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek, valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	

2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	házi feladat	x			
5.	teszt			x	

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	
2.2.	Leírás készítése			x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz kiegészítés			x	
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				

5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
7.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10115-16 Textiltermékek összeállítása	**Textiltermékek készítése gyakorlat**
	Szabásminta használat
	Textiltermék készítése
10118-16 Lakástextíliák készítése	**Lakástextíliák készítése gyakorlat**
	Lakástextíliák készítése
	Lakástextil javítószolgáltatás

10115-16 Textiltermékek összeállítása

Textiltermékek készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szabásminta használata
A szakiránynak megfelelő szoknya, nadrág, ing, blúz, ruha, mellény szabásmintájának kialakítása az alapminták másolásával.

Textiltermék készítése II.
Dokumentáció és/vagy mintadarab alapján egyszerű kivitelezésű textilruházati termék összeállítása kiszabott alkatrészekből.

10118-16 Lakástextíliák készítése

Lakástextíliák készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Lakástextíliák készítése
Szobai textíliák készítése és gyakorlása:
Függönyök (csipkefüggönyök, drapériák, térelválasztók),
Ágytakarók (bélelt és béleletlen),
Díszpárnák (divatnak megfelelő modern és népművészeti).

Lakástextil-javítószolgáltatás
A javítási műveletek elvégzése.

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10120-16 **Női ruhák készítése és értékesítése**	**Női ruhák készítése gyakorlat**
	Női ruhák modellezése
	Női ruha készítés gyártástechnológiája
	Női ruhák készítése

10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése

Női ruhák készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Női ruhák modellezése
Szabadon választott modellek, egyedi tervezésű szoknya, nadrág, ruha, modellezése mért méretek alapján.

Női ruha-készítés gyártástechnológiája
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata, munkavédelmi szabályok betartása.

Női ruhák készítése I.-II.-III.
Divatnak megfelelő női szoknya, női nadrág, ruha készítése egyedi vagy sorozatgyártásban.

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10120-16 **Női ruhák készítése és értékesítése**	**Női ruhák készítése gyakorlat**
	Női ruhák modellezése
	Női ruha készítés gyártástechnológiája
	Női ruhák készítése

10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése

Női ruhák készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Női ruhák modellezése
Szabadon választott modellek, egyedi tervezésű szoknya, nadrág, ruha, modellezése mért méretek alapján.

Női ruha-készítés gyártástechnológiája
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata, munkavédelmi szabályok betartása.

Női ruhák készítése III-IV-V.

Divatnak megfelelő női ruha, béleletlen és bélelt kosztümkabát készítése egyedi vagy sorozatgyártásban.

5.75.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 06
NŐI SZABÓ
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgáskorlátozottak (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 06 Női szabó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 06

A szakképesítés megnevezése: Női szabó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 10. Könnyűipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVII. Könnyűipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítést kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 10. Könnyűipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
Női ruhák értékesítése	Közgazdásztanár, mérlegképes könyvelő

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);

- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);
- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány

- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis

Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák

Sérüléstől, hiánytól függően lehet:

- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,
- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,
- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok
Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. **Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)**
ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**
iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. **Gerincvelői eredetű kórformák**

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények
A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák
A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:
- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:
- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)
Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények
Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő
- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések
A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az

érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.
Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények
- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).
- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok
Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.
Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.
Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.
Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.
A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.
   - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
   - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.

b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.

c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.

d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.

e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).

f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.
   - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet." (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:

(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.

- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.
Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.
A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.
A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

VI. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10.5	378	11.5	414	10.5	378	10.5	325.5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31.5	1134+70	32.5	1170+105	31.5	1134+105	31.5	976.5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1.5	54	1.5	54	1.5	46.5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1.5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0.5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10113-16 Ruhaipari anyagvizsgálatok	Ruhaipari anyag- és áruismeret	1		70	1		105			105		
	Anyag-vizsgálatok gyakorlat		1						1			1
10114-16 Ruhaipari gyártmány-tervezés	Ruhaipari gyártás-előkészítés	1			1							
	Szakrajz				1			2			1	
	Szakrajz gyakorlat		1			3			3			
	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat								2			2

10115-16 Textiltermékek összeállítása	Textiltermékek szabásminta készítése	1										
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	0.5			0.5			0.5				
	Textiltermékek gyártás-technológiája	1			1.5							
	Textiltermékek készítése gyakorlat		6			4			2			2
10118-16 Lakástextíliák készítése	Lakástextíliák gyártás-technológiája	1.5			1							
	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat		6			3			2			2
10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése	Női ruhák szerkesztése, modellezése							2			1.5	
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája				1			2			1.5	
	Női ruhák értékesítése							0.5			0.5	

	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat											2
	Női ruhák készítése gyakorlat					4			4			5
10500-16 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	1										
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		7	14
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15,5**	**0**	**15,5**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		***4***
	Munkaviszony létesítése										*4*		***4***
	Álláskeresés										*4*		***4***
	Munkanélküliség										*3,5*		***3,5***
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1			**70**			**105**			**105**	*10*		***10***
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		***10***
	Nyelvi készségfejlesztés										*22*		***22***
	Munkavállalói szókincs										*20*		***20***
10113-16 Ruhaipari anyag-vizsgálatok	**Ruhaipari anyag- és áruismeret**	**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Textilipari nyersanyagok	*36*											***36***

	Textíliák, kelmék I.				*18*								***18***
	Textíliák, kelmék II.				*18*								***18***
	Anyag-vizsgálatok gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**31**	**103**
	Textilipari nyersanyagok		*18*										***18***
	Textíliák kelmék		*18*									*20*	***38***
	Áruismeret								*18*			*11*	***29***
	Anyag-vizsgálatok								*18*				***18***
10114-16 Ruhaipari gyártmány-tervezés	**Ruhaipari gyártás-előkészítés**	**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Gyártás-előkészítés	*36*			*36*								***72***
	Szakrajz	**0**	**0**		**36**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**139**
	Szakrajzi alapismeretek				*36*								***36***
	Alap-szerkesztések, modellezések							*72*			*31*		***103***
	Szakrajz gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**108**		**0**	**108**		**0**	**0**	**252**
	Alap-szerkesztések		*36*			*72*			*72*				***180***

	Szabásminta készítés					*36*			*36*				*72*
	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**72**		**0**	**62**	**134**
	Gyártmányrajz készítés								*36*			*15*	***51***
	Programfeladatok								*36*			*47*	***83***
10115-16 Textil-termékek összeállítása	**Textil-termékek szabásminta készítése**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Szabásminta készítés	*36*											***36***
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	**18**	**0**		**18**	**0**		**18**	**0**		**0**	**0**	**54**
	Ruhaipari gépek	9			*9*			*9*					***27***
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	9			*9*			*9*					***27***
	Textiltermékek gyártás-technológiája	**36**	**0**		**54**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**90**
	Varrás- és alkatrész-technológia	*36*			*54*								***90***
	Textiltermékek készítése gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**144**		**0**	**72**		**0**	**62**	**494**

	Textiltermékek készítése I.		*144*			*36*			*36*			***216***
	Textiltermékek készítése II.		*72*			*108*			*36*		*62*	***278***
10118-16 Lakás-textíliák készítése	**Lakástextíliák gyártás-technológiája**	**54**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**90**
	Lakástextíliák gyártás-technológiája	*54*			*36*								***90***
	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**108**		**0**	**72**		**0**	**62**	**458**
	Lakástextíliák készítése		*180*			*90*			*72*			*62*	***404***
	Lakástextil javító szolgáltatás		*36*			*18*							***54***
10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése	**Női ruhák szerkesztése, modellezése**	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**46,5**	**0**	**118,5**
	Női ruhák modellezése I.							*18*					***18***
	Női ruhák modellezése II.							*18*					***18***
	Női ruhák modellezése III.							*36*			*23,5*		***59,5***

	Női ruhák modellezése IV.										*23*		***23***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája	**0**	**0**		**36**	**0**		**72**	**0**		**46,5**	**0**	**154,5**
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája I.				***36***								***36***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája II.							*36*					***36***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája III.							*36*			*10*		***46***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája IV.										*36,5*		***36,5***
	Női ruhák értékesítése	**0**	**0**		**0**	**0**		**18**	**0**		**15,5**	**0**	**33,5**
	Vállalkozási ismeretek							*10*			*5,5*		***15,5***
	Kereskedelmi ismeretek							*8*			*5*		***13***
	Fogyasztó-védelmi ismeretek										*5*		***5***

	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**62**	**62**
	Női ruhák modellezése I.											*31*	***31***
	Női ruhák modellezése II.											*31*	***31***
	Női ruhák készítése gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**144**		**0**	**144**		**0**	**155**	**443**
	Női ruhák készítése I.					*36*							***36***
	Női ruhák készítése II.					*72*							***72***
	Női ruhák készítése III.					*36*			*36*				***72***
	Női ruhák készítése IV.								*36*				***36***
	Női ruhák készítése V.								*72*				***72***
	Női ruhák készítése VI.											*52*	***51***
	Női ruhák készítése VII.											*52*	***52***
	Női ruhák készítése VIII.											*52*	***52***

10500-16 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Munkavédelmi alapismeretek	*12*											***12***
	Munkahelyek kialakítása	*4*											***4***
	Munkavégzés személyi feltételei	*6*											***6***
	Munka-eszközök biztonsága	*4*											***4***
	Munka környezeti hatások	*4*											***4***
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*6*											***6***
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**217**	**434**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		973 /30,42%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2226 / 69,58%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15,5 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség 3,5 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10113-16 azonosító számú

Ruhaipari anyagvizsgálatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10113-16 azonosító számú Ruhaipari anyagvizsgálatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Ruhaipari anyag- és áruismeret	Anyagvizsgálatok gyakorlat
FELADATOK		
Elemzi a textilipari alapanyagok fajtáit, tulajdonságait és előállításának módjait	x	x
Meghatározza a fonal vagy cérna előállítási módját, minőségi követelményeit	x	x
Elemzi a textíliák legismertebb fajtáit	x	x
Kiválasztja a technológiai előírásnak megfelelő alapanyagokat, kellékeket	x	x
Meghatározza az anyagok összedolgozhatóságát	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A textilipari szálasanyagok eredete, fajtái, tulajdonságai	x	x
A textilipari szálasanyagok feldolgozásának módjai	x	x
Fonalak és cérnák fajtái, jellemzői	x	x
Ruhaipari textíliák fajtái és tulajdonságaik	x	x
Ruhaipari textíliák felhasználási területei	x	x
Textíliák felületi struktúrája	x	x
Textíliák feldolgozási tulajdonságai	x	x
Kellékek fajtái és jellemzői	x	x
Kellékek alkalmazásának lehetőségei, az összedolgozhatóság feltételei		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x
Gépek biztonságtechnikája, védőeszközök fajtái		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai olvasott szöveg megértése	x	x
Idegen nyelvű olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Szakmai számolási készség	x	x
Kezelési, használati utasítások, jelképek értelmezése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Döntésképesség	x	x
Tapintás	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Visszacsatolási készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x

Problémaelemzés	x	x

3. Ruhaipari anyag- és áruismeret tantárgy 72 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A textilipari nyersanyagok fajtáinak megismerése. A textilipari alapfogalmak elsajátítása, a textíliák előállítási műveleteinek megismerése, a nyersanyagok és kellékanyagok feldolgozhatósági és viselési tulajdonságainak megismerése a minőségellenőrzés és minőségbiztosítás szabványokban kialakított szempontjainak figyelembevételével.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Textilipari nyersanyagok *36 óra*

A textilipar nyersanyagai, csoportosításuk.
Növényi eredetű szálasanyagok fajtái, általános jellemzői.
Növényi eredetű szálasanyagok feldolgozási, viselési tulajdonságai és felhasználásuk.
Állati eredetű szálasanyagok fajtái, általános jellemzői.
Állati eredetű szálasanyagok feldolgozási, viselési tulajdonságai és felhasználásuk.
Vegyi szálak fajtái, általános jellemzői.
Vegyi szálak feldolgozási, viselési tulajdonságai, felhasználásuk.
Fonalak, cérnák fajtái, jellemzői, felhasználási lehetőségeik.
Kevert szálak tulajdonságai.
Az alapanyagok alakíthatósági feltételei.
A mechanikai hatások és az alakíthatóság.
Az alapanyagok fizikai jellemzőinek meghatározása, mértékegységeinek értelmezése, szakszerű használatára vonatkozó ismeretekkel.

3.3.2. Textíliák, kelmék I. *18 óra*

A szövetek gyártása, a szövés elve és eszközei.
A kötéstan alapjai, alap és levezetett kötések.
Kötött kelmék csoportosítása, a kötés-hurkolás technológiája és eszközei.
Vetülék és láncrendszerű alapkötések jellemzői.
Nemszőtt textíliák – fátyolkelmék - fajtái, tulajdonságai és felhasználásuk.
Nemszőtt textíliák – varrva-hurkolt kelmék - fajtái, tulajdonságai és felhasználásuk.

3.3.3. Textíliák, kelmék II. *18 óra*

A textilkikészítés műveleteinek csoportosítása.
Színezési eljárások.
Áruismeret:
A ruházati textíliák legismertebb fajtái, tulajdonságai, külső képi és műszaki jellemzői, felhasználási területük.

Szövetek:
Pamutszövetek: karton, zefír, batiszt, puplin, krepp, flanel, barchend, bársony, frottír.

Gyapjúszövetek: fésűs, kártolt, kasha, gabardin, lóden, posztó, shetland, tropikál, velour, boucle, flausch, georgette, tweed, double.

Selyemszövetek: shantung, imprime, serge, lustrine, taft, georgette, brokát.

Vegyiszál és keverékszövetek.

Kötött, hurkolt kelmék: vetülékrendszerű kelmék, végáruk, darabáruk, félig idomozott, idomozott, láncrendszerű kelmék, végáruk.

Nemszőtt textíliák: fátyolkelmék, varrvahurkolt textíliák.

Ruhaipari kellékek: varrófonalak, varrócérnák, szalagok, zsinórok, gombok, csatok, kapcsok, húzózárak.

Idegen nyelvű anyagismereti jelképek.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Textilipari szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Anyagvizsgálatok gyakorlat tantárgy 103 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a tanulókkal a különféle textíliák összedolgozhatóságának feltételeit, a nyersanyag meghatározások, illetve alkalmazott vizsgálatok módját. Az elméleti órákon tanult tananyag gyakorlatban történő alkalmazása, az alapanyagok felismerése, elemzése látás, tapintás és szaglás alapján.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Textilipari nyersanyagok *18 óra*

Nyersanyagok meghatározása mikroszkopikus képük alapján.
Nyersanyagok meghatározása égetési próbával.
Tapasztalatok ismertetése, táblázatos rendszerezése.
Díszítő és varrócérnák jellemzése.
Laboratóriumi eszközök ismerete és biztonságos használata.

4.3.2. Textíliák, kelmék *38 óra*

Szövetvizsgálatok – kötésmód, szövetszerkezet, felületi jelleg meghatározása.
Színezési eljárások meghatározása.
Kötött-hurkolt kelmék szerkezeti felismerése.
Egyszerű laboratóriumi eszközök ismerete, biztonságos használata.
Mintagyűjtemény készítése, rendszerezése.

4.3.3. Áruismeret *29 óra*

Ruházati textíliák legismertebb fajtái, alapanyag és technológia szerinti csoportosítása.
Kereskedelmi megnevezések.
Ruházati textíliák feldolgozási tulajdonságai.
Ruházati kellékek fajtái, felhasználási területük.
Különféle textíliák összedolgozhatóságának feltételei.
Mintagyűjtemény alapján a textilméteráruk, kellékek, rövidáruk rendszerezése.

4.3.4. Anyagvizsgálatok *18 óra*

Szövetek nyersanyag-összetételének meghatározása mikroszkóppal, égetési próbával.
Színoldal meghatározása.
Anyagminták azonosítása.
Laboratóriumi eszközök ismerete és biztonságos használata.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Textilipari szaktanterem
Labor

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Vegyészeti laboratóriumi alapmérések		x		
8.2.	Anyagminták azonosítása			x	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			

9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással			x	

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10114-16 azonosító számú

Ruhaipari gyártmánytervezés.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10114-16 azonosító számú Ruhaipari gyártmánytervezés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Ruhaipari gyártás-előkészítés	Szakrajz	Szakrajz gyakorlat	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat
FELADATOK				
Modellrajzot készít vagy modellt választ	x	x	x	x
Méretet vesz		x	x	
Meghatározza a szerkesztési méreteket		x	x	
Alkalmazza a levett méreteket		x	x	
Alkalmazza az ergonómiai mérettáblázatokat		x	x	
Alapmintát készít		x	x	
Az alapmintát modellezi az aktuális divatnak, illetve a megrendelő igényének, a választott modellnek megfelelően		x	x	
Szabásmintát készít - egyedi vagy konfekció szabásmintát		x	x	
Szabásminta szériát készít - elfogadott mintadarab alapján	x			x
Felfektetési rajzot készít	x			x
Terítékrajzot készít	x			x
Alapanyag- és kellékkalkulációt készít, anyaghányadot számol	x			x
Alap- és kellékanyagokat ellenőrzi	x			x
Meghatározza a műveleti sorrendet egyedi termékkészítés esetén	x			x
Műszaki leírást készít a termékről és a termék gyártásáról	x			x
SZAKMAI ISMERETEK				
Méretvétel szabályai, mérettáblázatok felépítése		x	x	
Alkalmazott műszaki ábrázolások fajtái	x	x	x	x
Alapszabásminta szerkesztése		x	x	
Modellezés		x	x	
Szabásminta felfektetés módjai	x			x
Gyártás-előkészítő programok, gépek, eszközök				x
Alkalmazott szakmai számítások, mértékegységek, jelölések	x	x	x	x
Műveleti utasítások felépítése, szerepe	x			x
Varrások alaki- és méretjellemzői	x			x
Ruhaipari gépek, berendezések technológiai jellemzői	x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Ruhaipari tervező program alkalmazása				x
Szakmai nyelvű íráskészség, fogalmazás írásban	x			x

Idegen nyelvű szakmai kifejezések megértése		x	x	x
Szakmai ábrázolások értelmezése, készítése	x	x	x	x
Szakmai számolási készség		x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Döntésképesség	x			x
Pontosság		x	x	
Önállóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Tömör fogalmazás készsége	x			x
Közérthetőség	x			x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x	

5. Ruhaipari gyártás-előkészítés tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A gyártmánytervezés- és a gyártás-előkészítés folyamatának megismertetése**.** A műszaki dokumentációhoz kapcsolódó alapfogalmak elsajátítása, műszaki dokumentáció értelmezése, készítése. A gyártás-előkészítő programok, gépek, szabászati eszközök megismertetése, alkalmazása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Gyártás-előkészítés *72 óra*

Anyagok csoportosítása felhasználás szerint (alap-, kellék-, segédanyagok).
Anyagbeszerzés és anyagraktározás.
Bevizsgálás.
Felfektetési rajz készítése.
Terítékrajz készítése.
A terítés (terítési módok, eszközök).
Terítéken alkalmazott jelölések.
Szabás eszközei, módjai.
Anyagnormák készítése (anyaghányad, alapanyag és kellékkalkuláció).
Műszaki leírás készítése:
Gyártmányrajz, modellszám, külalak leírása, alapanyag és kellékek megnevezése, szükséges alkatrészek, varrások alaki és méretjellemzői, mérettáblázatok, fonalirány és toldási lehetőségek, a rendelkezésre álló eszközök alapján gépek, berendezések kiválasztása, a gyártási folyamat leírása.
Egyedi gyártásnál az első ruhapróbára állítás vagy molinó igazításai a szabásmintán.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari szaktanterem

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x		x	
3.3.	rajz kiegészítés	x		x	
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajz tantárgy 139 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A szabás-szakrajz eszközeinek, a női és férfi testalkat felépítésének, a méretvétel szabályainak megismertetése. Mérettáblázatok, méretszabványok alkalmazása. Alapvető ruházati termékek alapszerkesztése és modellezése, szabásminta készítése.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szakrajzi alapismeretek *36 óra*

Méretvétel szabályai.
Testméret, testalkat és a szerkesztési rajz összefüggései.
Méretkutatás és testméret szabvány.
A divatrajzok értelmezése.
A szaklapokban és szabásmintákon előforduló szakkifejezések és azok idegen nyelven való értelmezése.
Alapszerkesztések értelmezése, rajzolvasási gyakorlat, alapminta másolása, szabásminta készítés (szoknya, nadrág, ruha, blúz).
Alapszerkesztések készítése:

- szoknya,
- nadrág.

6.3.2. Alapszerkesztések, modellezések *103 óra*

Alapszerkesztés készítése:

- ing/blúz,
- ruha
- zakó/blézer,
- kabát.

A modellezés módszerei, eszközei.

Ruhaipari termékek alkatrészeinek szerkesztése és modellezése:

- rátett zsebek,
- elejeszélek,
- kézelők,
- bevarrott ujjak (rövid ujj, hosszú ujj).

Formázóvarrások áthelyezése:

- mell és derékformázók új varrásvonalba helyezése,
- mell és derékformázók szabásvonalakba helyezése,
- mell és derékformázók áthelyezése bőséghajtásokba.

Ruhaipari termékek alkatrészeinek szerkesztése és modellezése:

- nyakkörtől külön szerkesztett gallérok (inggallér, állógallér),
- nyakkörre szerkesztett gallérok (kihajtós gallér, sálgallér),
- bevarrott ujj, raglán ujj, japán ujj, denevér ujj.

Alapminták modellezése az aktuális divatnak, illetve a választott modellnek megfelelően:

- szoknya,
- nadrág,
- ing/blúz.

Szabásminták készítése egyedi vagy konfekciós gyártáshoz.
Szériázás elvei, szabályai.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari szaktanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	
2.2.	Leírás készítése	x			

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x		x	
3.3.	rajz kiegészítés	x		x	
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Szakrajz gyakorlat tantárgy 252 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Önálló modellezési feladatok kivitelezésének, a szabásminta önálló elkészítésének, a szabászati jelölések önálló alkalmazásának megismertetése.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Alapszerkesztések *180 óra*

Méretvétel.

A divatrajzok értelmezése.

Alapszerkesztések készítése eredeti méretben:

- egyenes vonalú szoknya,
- bővülő vonalvezetésű szoknya,

- egyenes vonalú nadrág.

7.3.2. Szabásminta készítés *72 óra*

Szabásminták készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felsőruházati termékek kisalkatrészeinek másolása, szabásmintáinak készítése eredeti méretben (gallérok, kézelők, zsebek, övpántok).

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés		x		
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz kiegészítés	x	x		
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat tantárgy 134 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A ruhaipari gyártmánytervezés és gyártás-előkészítés folyamatainak számítógépes tervező programokkal való készítésének elsajátítása. A számítógépes gyártás-előkészítő programok, gépek, berendezések, eszközök használatának, kezelésének ismerete, alkalmazása. A gyártmány műszaki dokumentációjának számítógépes feldolgozása.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Gyártmányrajz készítés *51 óra*

Ruházati termékek gyártmányrajzának készítése rajzprogrammal, fotó, modellrajz, leírás alapján (női szoknya, nadrág, blúz, ing, ruha, mellény, női kosztümkabát, férfizakó).
Ruházati termékek műszaki leírásának számítógépes programmal való elkészítése.

8.3.2. Programfeladatok *83 óra*

Alkatrészek beolvasása (digitalizálás).
Ruházati termékek alkatrészeinek számítógépes feldolgozása.
Felfektetési rajzkészítés.
Adott gyártmányok különböző tulajdonságú alapanyagokra való felfektetésének tervezése változó tételek mellett (egy méretnagyság, több méretnagyság, több modell, szekciós felfektetés).
Anyagtípusok: egyszínű, kockás, csíkos, irányított mintás, egyirányú mintás.
Felfektetési rajz dokumentálása.
Felfektetés kirajzoltatása rajzoló berendezéssel vagy nyomtatóval.
Méretarányos kicsinyítés és eredeti méretnagyság.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Számítógépes gyártás-előkészítő szaktanterem
Kisüzem
Nagyüzem

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	projekt	x			
5.	házi feladat	x			
6.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			

1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10115-16 azonosító számú

Textiltermékek összeállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10115-16 azonosító számú Textiltermékek összeállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Textiltermékek szabásminta készítése	Ruhaipari gépek üzemeltetése	Textiltermékek gyártástechnológiája	Textiltermékek készítése gyakorlat
FELADATOK				
Méretet vesz különféle textiltermékek készítéséhez	x			
Tanulmányozza a mérettáblázatokat, méretjelöléseket	x			
Kiválasztja mért adatok alapján a méretnagyságot táblázatból	x			
Értelmezi a ruhaipari ábrázolásokat	x	x	x	x
Másolja, elkészíti és kivágja az egyszerű ruházati termékek (szoknya, nadrág, blúz, ruha, mellény) szabásmintáit	x			
Felfekteti a szabásmintákat és kiszabja az alkatrészeket		x		x
Összeállítja a kiszabott alkatrészeket műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján				x
Betartja a biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírásokat		x		x
Rendet és tisztaságot tart a munkahelyén		x		x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x		x
SZAKMAI ISMERETEK				
Méretvétel különböző textiltermékekhez	x			
Mérettáblázatok, méretjelölések	x			
Méretnagyság kiválasztása mérettáblázatból mért adatok alapján	x			
Szabásminta készítés, másolás	x			
Terítés, felfektetés, szabás		x	x	x
Kiszabott alkatrészek összeállítása műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján			x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások		x		x
Gépek biztonságtechnikája		x		
Védőeszközök fajtái		x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Kézi varrás és szabászat eszközeinek használata		x		x
Gépi szabászat eszközeinek használata		x		x
Gyorsvarrógépek, szegővarrógépek használata, működtetése		x		x
Varróautomata gépek használata, működtetése		x		x
Vasalók és vasalóprések/ragasztóprések használata, működtetése		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás	x		x	x

Kézügyesség	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság	x		x	x
Visszacsatolási készség		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x		x
Körültekintés, elővigyázatosság		x		x

9. Textiltermékek szabásminta készítése tantárgy 36 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Ismeretek nyújtása a textiltermékek szabásmintáinak elkészítéséhez. Alapvető textilruházati termékek szabásminta készítésének gyakorlása eredeti méretben. Szabásminták másolása mintamellékletekből.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Szabásminta készítése *36 óra*

Szabás-szakrajz készítésének eszközei, alkalmazott műszaki ismeretek.
Szabásmintán alkalmazott jelölések.
Rajzkészség- és szemmértékfejlesztő gyakorlatok.
Testalkat és testtartás típusok fajtái, jellemzői.
Középarányos testalkatok.
A szakiránynak megfelelő szoknya, nadrág, ing, blúz, ruha, mellény szabásmintájának kialakítása az alapminták másolásával.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.5.	rendszerrajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x		x	
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Ruhaipari gépek üzemeltetése tantárgy 54 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A varrás, vasalás, ragasztás eszközeinek, gépeinek megismertetése, valamint a tevékenységhez kapcsolódó munka-, tűz- és környezetbiztonsági előírások elsajátítása. A gyártás során használt varrógépek biztonságos üzemeltetésének megismerése.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Ruhaipari gépek *27 óra*

Modell vagy ábra alapján varróeszközök, gépek, berendezések fő részei, általános működési elvük, optimális működésükhöz szükséges állítási lehetőségek, alkalmazási területeik, biztonságtechnikai berendezéseik.
Kézi szabás szerszámai.
Vasalók, vasaló-berendezések, gőzölő-bábuk.
Ragasztó-berendezések, ragasztóprések.
Munka-, tűz- és környezetbiztonsági előírások ismerete.

10.3.2. Ruhaipari gépek üzemeltetése *27 óra*

Alap- és módosított öltésű varrógépek öltésképzési folyamata.
Gépek karbantartása a munkafolyamatok között.
Munka-, tűz- és környezetbiztonsági előírások.
Hurok- és láncöltésű varrógépek biztonságtechnikai berendezései.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások a munkaterületen.
Varrodai gépek, berendezések biztonságtechnikája.
Védőeszközök fajtái.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem
Kisüzem
Nagyüzem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív munka		x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.5.	rendszerrajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	

7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai minták elemzése			x	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Textiltermék gyártástechnológiája tantárgy 90 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Különböző öltések, varratok, gépi varrástípusok, valamint a textiltermék-alkatrészek készítésének és összeállításának megismerése, egyedi megmunkálással vagy a sorozatgyártás során alkalmazott technológiákkal.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Varrás és alkatrész technológia *90 óra*

Varrástechnológiai alapfogalmak, elnevezések.
A varrások alaki és méretjellemzői.
A kézi- és gépi öltések, gépi varrástípusok csoportosítása, fajtái, a készítés minőségi követelményei.
A vasalás technológiája.
A ragasztás technológiája.
A ragasztóanyagok és ragasztó-bevonatos textíliák fajtái és jellemzőik.
Hasítékok készítési módja (nyitott, takart).
Hajtások készítési módja (szétvasalt és egy oldalra vasalt).
Húzózárak bevarrásának módjai (varrásvonalba helyezett, takart, rejtett, szétnyitható).
Elejeszélek készítési módja.
Övpántok készítése és felvarrási módjai.
Ujja hasítékok készítése (arrow-, francia-, varrásvonalba helyezett).
Kézelők készítése és felvarrási módjai.
Ujjak készítése és bevarrása (bevarrott, raglán-, japánujj).
Nyakkör eldolgozási módok szegéssel (formára szabott szegőpánt, ferdepánt).
Gallérok készítése és felvarrása (ing-, álló-, fekvő-, sál-, kihajtósgallér).
Zsebek készítésének módjai (foltzsebek, bevágott zsebek, szabásvonalba helyezett zsebek).

Műszaki leírás tartalma.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív munka		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			

3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése			x	
6.2.	Technológiai minták elemzése			x	
6.3.	Anyagminták azonosítása			x	
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Textiltermékek készítése gyakorlat tantárgy 494 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Különböző öltések, varratok, gépi varrástípusok, valamint a textiltermék-alkatrészek készítésének és összeállításának megismerése, egyedi megmunkálással vagy a sorozatgyártás során alkalmazott technológiákkal. A gyártás során használt varrógépek biztonságos üzemeltetésének elsajátítása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Textiltermékek készítése I. *216 óra*

Előkészítő vasalási műveletek (beavató, simító, formázó).

Gyártásközi vasalási műveletek (varrások szét- és egy oldalra vasalása, élvasalás, szárazoló vasalás, hajtások vasalása, formázóvarrás vasalása, paszpolozó vasalás).

Befejező vasalási műveletek (készre-vasalás, fénytelenítő vasalás).

Ragasztó-bevonatos közbélések kiválasztása, alkalmazása (ragasztás: ragasztóporral, fóliával, ráccsal, fátyollal).

Alkalmazott kézi öltések (ideiglenes, végleges, díszítő, gomblyuk kivarró, gomb- és kapocsfelvarró öltések) készítése.

Gépi varrástípusok készítése kiválasztása, alkalmazása a textilruházati termék készítése során (összevarrás, széttűzés, fél-francia- és franciavarrás, lapos varrás, széltűzés, szegővarrások, sarokvarrás, formázóvarrás, piékészítés, ráncolással vagy hajtásokkal készülő díszítő elem felvarrási módjai).
Kisalkatrészek készítése, alkalmazása (akasztók, övtartók, övek, gomboló pántok).
Kézelők formai kialakításai és felvarrási módjai.
Ruházati termékek készítése (szoknya, nadrág, blúz, ing).

12.3.2. Textiltermék készítése II. ***278 óra***

Ujjak készítése és bevarrási módjai.
Gallérok készítése és felvarrási módjai.
Zsebek és zsebfedők készítése és felvarrási módjai.
Húzó- és tépőzár bevarrások módjai.
Ruházati termékek készítése (szoknya, nadrág, blúz, ing).
Dokumentáció és/vagy mintadarab alapján egyszerű kivitelezésű textilruházati termékek összeállítása kiszabott alkatrészekből.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások a munkaterületen.
Varrodai gépek, berendezések biztonságtechnikája.
Védőeszközök fajtái és azok használata.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Kisüzem
Nagyüzem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	kooperatív munka		x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Információk önálló	x			

	rendszerezése				
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x			
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
7.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10118-16 azonosító számú

Lakástextíliák készítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10118-16 azonosító számú Lakástextíliák készítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Lakástextíliák gyártástechnológiája	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat
FELADATOK		
Méretet vesz különféle textiltermékek készítéséhez	x	x
Tanulmányozza a mérettáblázatokat, méretjelöléseket	x	x
Elkészíti és kivágja a szabásmintát	x	x
Szabás- és terítékrajzot készít	x	x
Felfekteti a szabásmintákat és kiszabja az alkatrészeket		x
Összeállítja a kiszabott alkatrészeket műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján		x
Javító szolgáltatást végez		x
Varrást, szakadást, záródásokat javít		x
Betartja a biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírásokat		x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x
Betartja a fogyasztóvédelmi szabályokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Ágynemű cikktechnológia	x	x
Asztalnemű cikktechnológia	x	x
Függöny cikktechnológia	x	x
Díszpárna cikktechnológia	x	x
Ágytakaró cikktechnológia	x	x
Konyhai textília cikktechnológia	x	x
Háztartási törlő cikktechnológia	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások		x
Gépek biztonságtechnikája		x
Védőeszközök fajtái		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kézi varrás és szabászat eszközeinek használata		x
Gépi szabászat eszközeinek használata		x
Gyorsvarrógépek, szegővarrógépek használata, működtetése		x
Varróautomata gépek használata, működtetése		x
Vasalók és vasalóprések/ragasztóprések használata, működtetése		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Pontosság	x	x
Kézügyesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		

Meggyőzőkészség		x
Motiválhatóság	x	x
Kompromisszum-készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Kreatív ötletgazdagság	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x

13. Lakástextíliák gyártástechnológiája tantárgy 90 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Lakberendezési tárgyak méretvételi technikájának, a lakástextíliák mérettáblázatának megismerése, szabástechnikai ismereteinek elsajátítása. A lakástextília készítés műszaki dokumentációjának és gyártástechnológiai megoldásainak megismerése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Lakástextíliák gyártástechnológiája *90 óra*

Szakszerű méretvétel lakberendezési tárgyakról.
Lakástextíliák mérettáblázatának beazonosítása a mért méretekhez.
Térábrázolás, mértani testek vetületi ábrázolása és síkbeli kiterítése szabásminták készítéséhez.
Cikktechnológiák szerinti szabásminták készítése/másolása.
Szabásmintákon alkalmazott jelölések készítése, jelentése.
Szabástechnikai ismeretek elsajátítása (felfektetés, anyaghányad, terítékrajz, fonalirány, felületi struktúra).
Lakberendezési stílusok, befolyásoló tényezők.
A szaklapokban és szabásmintákon előforduló idegen nyelvű szakkifejezések értelmezése.

Hétköznapok és ünnepek textíliái, szerepük, különbözőségük.
Térelválasztás szerepe és fajtái/megoldásai.
Falikárpitok szerepe.

Ágyneműkészítés műszaki dokumentációinak készítése:
Párnahuzat (angolszéllel, franciavarrással, gombolással, kötővel).
Paplanhuzat (tükrös elejével, gombolt és más záródással).
Ágynemű-garnitúrák (felnőtt, gyermek és franciaágyra).

Konyhai textíliakészítés műszaki dokumentációinak készítése:
Asztalterítők (szögletes, kerek, ívelt).
Tányéralátétek.
Edényfogó-kesztyű.
Kötények (melles, suszter, cukrász, felszolgáló).
Háztartási törlők.
Konyhai garnitúrák.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari szaktanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	

4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
7.2.	Technológiai minták elemzése		x		
7.3.	Anyagminták azonosítása		x		
7.4.	Tárgyminták azonosítása		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat tantárgy 458 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Az alapvető lakástextíliák esztétikus elkészítésének elsajátítása egyedi mérték után, illetve szabványméretek alapján. Lakástextíliák javítási lehetőségei.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Lakástextíliák készítése *404 óra*

A termékek és alkatrészek minőségi elkészítéséhez szükséges szakmai kidolgozási ismeretek elsajátítása, gyakorlása:
Leigazítások, csípések, pontszerű jelölések, varrásszélességek csökkentése, szélek vékonyítása.
Szövetminták egyeztetése.
Rögzítő-szalagozás, bőségráncolás.
Díszítőelemek felhasználása.
Folttechnikák.

Ágynemű huzatok készítése és gyakorlása:

Párnahuzat (angolszéllel, franciavarrással, gombolással, kötővel).
Paplanhuzat (tükrös elejével, gombolt és más záródással).
Ágynemű-garnitúrák (felnőtt, gyermek és franciaágyra).

Konyhai textíliák készítése és gyakorlása:
Asztalterítők (szögletes, kerek, ívelt).
Tányéralátétek.
Edényfogó-kesztyű.
Kötények (melles, suszter, cukrász, felszolgáló).
Háztartási törlők.
Konyhai garnitúrák.

Szobai textíliák készítése és gyakorlása:
Függönyök (csipkefüggönyök, drapériák, térelválasztók).
Ágytakarók (bélelt és béleletlen).
Díszpárnák (divatnak megfelelő modern és népművészeti).

Felfektetési rajz készítése.

Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások a munkaterületen.
Varrodai gépek, berendezések biztonságtechnikája.
Védőeszközök fajtái és azok használata.

14.3.2. Lakástextil-javítószolgáltatás *54 óra*

Javíthatóság feltételeinek megállapítása.
A javításhoz szükséges technológia kiválasztása.
A szükséges anyagok és gépek kiválasztása.
A javítás alapanyagainak, kellékeinek összedolgozhatósági ismerete.
A javítási műveletek elvégzése.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Kisüzem
Nagyüzem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat	x			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x		

8.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
8.4.	Anyagminták azonosítása	x			
8.5.	Tárgyminták azonosítása		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10120-16 azonosító számú

Női ruhák készítése és értékesítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10120-16 azonosító számú Női ruhák készítése és értékesítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Női ruhák szerkesztése, modellezése	Női ruhakészítés gyártástechnológiája	Női ruhák értékesítése	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat	Női ruhák készítése gyakorlat
FELADATOK					
Elkészíti a női ruhák szerkesztését, modellezését	x			x	
Ruhaipari számítógépes tervező CAD programokat alkalmaz	x			x	
Elkészíti a női ruhák készítésének munkaműveleteit		x			x
Szoknyát szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Blúzt szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Nadrágot szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Mellényt szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Raglánujjú ruhát szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Japánujjú ruhát szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Kosztümkabátot szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Kabátot szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Elkészíti a ruhák díszítését		x			x
Betartja a munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírásokat	x			x	x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében az előírásokat			x		
Konzultál a megrendelővel			x		x
Árkalkulációt készít, árat ajánl			x		
Betartja a számlaadás kötelezettségének szabályait			x		
SZAKMAI ISMERETEK					
Szerkesztés, modellezés	x			x	
Számítógépes CAD tervező programok	x			x	
Női ruhák munkaműveletei	x	x		x	x
Női szoknya cikktechnológia	x	x		x	x
Női blúz cikktechnológia	x	x		x	x
Női nadrág cikktechnológia	x	x		x	x
Női mellény cikktechnológia	x	x		x	x
Női ruha cikktechnológia	x	x		x	x
Női kosztüm cikktechnológia	x	x		x	x
Női kabát cikktechnológia	x	x		x	x
Vállalkozási ismeretek			x		
A képzés illeszkedő hazai és európai unios fogyasztóvédelmi szabályok			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x

Rajzi ábrák készítése, értelmezése, rajzi eszközök használata	x	x		x	x
Kézi és gépi szabászati eszközök használata				x	x
Számítógépes tervező programok alkalmazása	x			x	
Ruhaipari varrógépek, varróautomaták, ragasztó- és vasaló berendezések működtetése		x			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Precizitás	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Közérthetőség			x		x
Kapcsolatfenntartó készség			x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x
Logikus gondolkodás	x	x	x	x	x
Következtetési képesség	x	x	x	x	x

15. Női ruhák szerkesztése, modellezése tantárgy 118,5 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Női felsőruházati termékek szerkesztésének, modellezésének elsajátítása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Női ruhák modellezése I. *18 óra*

Női ruhák modell- és gyártmányrajzai (tankönyvek, divatlapok és szaklapok).
Modellezés és modellrajz összefüggései.
Méretek beazonosítása.
Kényelmi bőségek értelmezése.
Szoknyaformák szerkesztése különböző testalkatokra (bővülő szoknya szerkesztése: kör-, harang-, hatrészes).
Szoknyák szerkesztése, modellezése:
- szabásvonalakkal (csípővonal feletti, magasított derekú és csípőszoknya),
- rakott és hajtásokkal készülő szoknyák szerkesztése, modellezése,
- nadrágszoknya szerkesztése, modellezése,
- szoknyabélések szerkesztése.

Női nadrágok szerkesztése, modellezése:
- él- és bőséghajtásokkal készülő (farmer-, bermuda-, sortnadrág),
- különféle szárú női nadrágok (trapéz, bő, halász).

15.3.2. Női ruhák modellezése II. *18 óra*

Női blúz alapszerkesztése, eleje és háta alapminta kialakítása.
Női blúz ujj alapszerkesztése, ujj alapminta kialakítása.
Női ingblúz modellezése (gombolás pántok, kézelők, inggallér, zseb).
Női ruha szerkesztése, divatruhák modellezése:
- szabásvonalakkal tagolt,
- húzással hajtással,
- különféle gallérral és,
- ujj megoldással készülő ruhák (bevarrott ujj, raglán ujj, japán ujj, denevér ujj).

Szabásminták készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.

15.3.3. Női ruhák modellezése III. *59,5 óra*

Női mellény alapszabásminta kialakítása, béleletlen és bélelt mellény modellezése.
Kosztümkabát alapszerkesztése, szabásvonallal karcsúsított kosztümkabát modellezése alapgallér megoldásokkal (sálgallér, kihajtós gallér).
Kétvarrásos ujj szerkesztése, ujja hasítékok modellezése, szabásminta készítése.
Merevítő közbélés és selyembélés szabásminta készítése.
Blézer modellezése (egyenes és bővített kosztümkabát modellezése, bélésminták szerkesztése).
Női kabátok alapszerkesztése, divatkabátok modellezése:
- egyenes vonalú, karcsúsított, bő, bevarrott ujjú, raglán ujjú,
- szabásminta készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.

15.3.4. Női ruhák modellezése IV. *23 óra*

Különféle alkalmi és divatblúzok, ruhák szerkesztése, modellezése és szabásminta készítése:
- galléros,
- aszimmetrikus,
- japán, raglán, denevér ujjak.

Szabadon választott modellek szerkesztése, modellezése és szabásminta készítése:
- egyedi tervezésű szoknyák, ruhák, blúzok,
- blézerek, kabátok.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x		x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Leírás készítése	x		x	
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
7.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Női ruhakészítés gyártástechnológiája tantárgy 154,5 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A megfelelő kézi és gépi öltések, varrástípusok, alkatrész-technológiák megválasztási szempontjainak megismerése és alkalmazása.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

16.3. Témakörök

16.3.1. Női ruhakészítés gyártástechnológiája I. *36 óra*

Különféle női szoknyák műszaki leírásának és technológiai leírásának készítése.
Egyedi és nagyüzemi szabászat feladatai.
Terítés módjai, teríték készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felfektetési rajz, terítékrajz készítés egyedi és sorozatgyártáshoz.
Szabás munkafolyamata, szabás minőségi követelményei.
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata.

Különféle női szoknyák gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén:
- szabásvonalakkal (csípővonal feletti, magasított derekú és csípőszoknya),
- rakott és hajtásokkal készülő szoknyák,

Különféle női nadrágok gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén:
- bőséghajtásos, zsebes, hajtókás,
- csípőrészes farmer nadrág.

Női szoknyák rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
A gyártásakor alkalmazott gépek, berendezések biztonságos ismerete.
Női szoknya, nadrág műszaki dokumentációjának készítése.
Alkalmazott varrástípusok és méretjellemzői.
Gyártás során felhasználható alap- és kellékanyagok.

16.3.2. Női ruhakészítés gyártástechnológiája II. *36 óra*

Különféle női blúzok, ruhák műszaki leírásának és technológiai leírásának készítése.
Egyedi és nagyüzemi szabászat feladatai.
Terítés módjai, teríték készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felfektetési rajz, terítékrajz készítés egyedi és sorozatgyártáshoz.
Szabás munkafolyamata, szabás minőségi követelményei.
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata.

Különféle női blúzok gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén.
Női blúzok rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
Különféle női ruhák gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén:
- szabásvonalakkal tagolt,
- húzással hajtással díszített,
- különféle gallérral és ujj megoldással készülő ruhák.

Női blúzok, ruhák rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
A gyártásakor alkalmazott gépek, berendezések biztonságos ismerete.
Női blúzok, ruhák műszaki dokumentációjának készítése.
Alkalmazott varrástípusok és méretjellemzői.
Gyártás során felhasználható alap- és kellékanyagok.

16.3.3. Női ruhakészítés gyártástechnológiája III. *46 óra*

Különféle mellények, kosztümök, kabátok műszaki leírásának és technológiai leírásának készítése.
Egyedi és nagyüzemi szabászat feladatai.
Terítés módjai, teríték készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felfektetési rajz, terítékrajz készítés egyedi és sorozatgyártáshoz.

Szabás munkafolyamata, szabás minőségi követelményei.
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata.

Béleletlen és bélelt női mellény gyártástechnológiája.
Bélelt és béleletlen kosztümkabát gyártástechnológiája.
Női kabátok gyártástechnológiája:
- egyenes vonalú, karcsúsított, bő, bevarrott ujjú, raglán ujjú.
Női mellény, kosztümkabát, kabát rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
A mellény, kosztümkabát, kabát gyártásakor alkalmazott gépek, automaták, berendezések biztonságos ismerete.
Női mellény, kosztümkabát, kabátműszaki dokumentációjának készítése.
Alkalmazott varrástípusok és méretjellemzői.
Gyártás során felhasználható alap- és kellékanyagok.

16.3.4. Női ruhakészítés gyártástechnológiája IV. *36,5 óra*

Női ruhák díszítési lehetőségei:
- varrattal, varrással, kisalkatrésszel, rátéttel, betéttel, applikációval, zsinórokkal, húzózárakkal, gombokkal, stb.
Női ruhák készítésének minőségi követelményei.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		
5.	házi feladat	x			

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz készítése leírásból			x	
3.3.	rajz kiegészítés	x	x		
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
3.5.	rajz készítése Z-rendszerről			x	
3.6.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x		

8.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.3.	Anyagminták azonosítása		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Női ruhák értékesítése tantárgy 33,5 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

Ruházati termékekhez kapcsolódó fogyasztóvédelmi jogszabályok ismerete, vállalkozási formák üzemeltetése.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

17.3. Témakörök

17.3.1. Vállalkozási ismeretek *15,5 óra*

Vállalkozási formák
Vállalkozások létrehozása, működtetése, megszüntetése
Ruhaipari vállalkozás működtetéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek
Vállalkozások adózása (egyszerű adózási lehetőségek: szja, eva, kata)
Járulékfizetési kötelezettség
Marketing ismeretek

17.3.2. Kereskedelmi ismeretek *13 óra*

A kereskedelmi folyamatok: beszerzés, értékesítés
Vállalkozások bevételei és kiadásai
Ruhaipari termék árkalkulációjának készítése
Árajánlat, megrendelő készítése
A számlaadás kötelezettsége
Számlák fajtái és elkészítése

17.3.3. Fogyasztóvédelmi ismeretek *5 óra*

A fogyasztók egészségének és biztonságának védelme

- tudatos fogyasztó
- szabvány, megfelelőségi nyilatkozat, tanúsítvány
- gyermek- és fiatalkorúak védelme

Fogyasztók vagyoni érdekeinek védelme

- árfeltüntetés szabályai, számla, nyugtaadási kötelezettség
- tájékoztatás (gyártó, forgalmazó, mennyiség, minőség, címke, kezelési, használati útmutató)
- szavatosság

- tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó jótállás
- Javító-karbantartószolgáltatásokra vonatkozó jótállás

Panaszkezelés: Vásárlók könyve, Békéltető testületek

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x		x	
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat tantárgy 62 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

Női ruházati termékek szerkesztésének, modellezésének elsajátítása manuálisan és CAD/CAM rendszerrel.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

18.3. Témakörök

18.3.1. Női ruhák modellezése I. *31 óra*

Szabásminták készítése eredeti méretben egyedi és sorozatgyártáshoz:
- női szoknya,(hajtás, húzás, zseb, derékeldolgozás),
- női nadrág, (svédzseb, hajtás, hajtóka, hasíték),
- női ruha, (ujjatlan, ejtett váll, karcsúsított, egyenes vonalvezetésű, szabásvonalas, galléros, stb.),

18.3.2. Női ruhák modellezése II. *31 óra*

Szabásminták készítése eredeti méretben egyedi és sorozatgyártáshoz:
- női blúz, (rövid ujj, hosszú ujj, bubi gallér, állógallér, gombolás- pánt, rolnigombolás, hajtás, húzás, szabásvonal),
- kosztümkabát (kihajtós gallér, sálgallér, szabásvonalas, kétvarrásos ujj, zsebek, stb.).

Szabadon választott modellek, egyedi tervezésű szoknyák, nadrágok, ruhák, blézerek, kabátok modellezése, mért méretek alapján.

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem
Kisüzem
Nagyüzem

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	kooperatív munka		x		

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		

4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Női ruhák készítése gyakorlat tantárgy 443 óra

19.1. A tantárgy tanításának célja

Női felsőruházati termékek készítése a divatnak, a változó alapanyagoknak figyelembe vételével, egyedi és sorozatgyártás technológiájával.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

19.3. Témakörök

19.3.1. Női ruhák készítése I. *36 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Szoknyák készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- szabásvonalakkal (csípővonal feletti, magasított derekú és csípőszoknya),
- rakott és hajtásokkal készülő szoknyák,
- nadrágszoknya,
- szoknyabélések.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciális varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.2. Női ruhák készítése II. *72 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.

Női nadrágok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- él- és bőséghajtásokkal készülő (farmer-, bermuda-, sortnadrág),
- különféle szárú női nadrágok (trapéz, bő, halász),
  - szabásvonalba helyezett zsebek készítése,
  - aljavonal készítési megoldások (tűzéssel, hajtókával, hasítékkal).

Női mellények készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- béleletlen mellény,
- bélelt mellény,
- bélelési technológiák.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.3. Női ruhák készítése III. *72 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Különféle női divatblúzok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- galléros, (bubi gallér, kihajtós gallér, állógallér,),
- vállrészes, bőséghajtásos, zsebes,
- bevarrott, japán, raglán, denevér ujj.

Női ruha készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- szabásvonalakkal tagolt,
- húzással, hajtással,
- különféle gallérral,
- ujj megoldással készülő,
- egybeszabott és kétrészes ruhák.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.4. Női ruhák készítése IV. *36 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Béleletlen kosztümkabát készítése sorozatgyártással:
- szabásvonallal tagolt,
- fazonos galléros,
- rátett zsebes
- rövid vagy hosszú ujjú.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Női ruházati termék javíthatóság feltételeinek megállapítása.
A javításhoz szükséges technológia kiválasztása.
A javításhoz szükséges anyagok és gépek kiválasztása.
A javítási műveletek elvégzése.

19.3.5. Női ruhák készítése V. *72 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Bélelt kosztümkabátok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:

- különféle gallér és szabásvonal megoldásokkal, kidolgozásokkal (egyenes és bővített kosztümkabát),
- kosztümkabátok elejének kidolgozása ragasztásos technológiával,
  - közbélések fajtái,
  - közbélés rögzítése ragasztással, frontfix, formafix eljárással,
- kétvarrásos hasítékos ujj készítése (hamis hasíték, paplansarkos hasíték),
- kosztüm kabátbélelése,
- speciális vasalási technikák,
  - kosztümkabátok díszítési megoldásai.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.6. Női ruhák készítése VI. *51 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Női divatkabátok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:

- egyenes vonalú,
- karcsúsított, bő,
- egysoros, kétsoros gombolással,
- különféle ujj, gallér és zseb megoldással, stb.).

Melegítő bélések készítésének megoldásai.
Speciális vasalási technikák.
Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.7. Női ruhák készítése VII. *52 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Szabadon választott modellek készítése sorozat gyártástechnológiával:

- szoknyák, ruhák, blúzok, blézerek.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Szalagmunka szervezése (előkészítő, összeállító, befejező műveletek).

19.3.8. Női ruhák készítése VIII. *52 óra*

Szabadon választott modell (vizsgaremek) készítése egyedi gyártástechnológiával:

- blézer, kosztüm, komplé, kabát.

Modellgyűjteményből választott modellhez szabásminta készítése, alapanyag kiválasztása, alapanyag hőkezelése, felfektetési rajz készítése digitalizált vagy számítógéppel szerkesztett és modellezett alkatrészekből, alkatrészek szabása terítékrajz alapján, a választott termék elkészítése próbák szempontjainak figyelembe vételével.
Megrendelő, árkalkuláció és számla készítése a választott termékhez.

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Kisüzem
Nagyüzem

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés		x		
5.	projekt		x		
6.	szimuláció		x		
7.	házi feladat	x			
8.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		

2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.3.	Anyagminták azonosítása		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10500-16 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10500-16 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a szakterületére jellemző munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
A szakterületére jellemző munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek igénybevétele és feladatai a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információk kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Védőeszközök használata	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x

Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

20. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 36 óra

20.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

20.3. Témakörök

20.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *12 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

20.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése.

Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai.

Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

20.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *6 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek.
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

20.3.4. Munkaeszközök biztonsága *4 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Szakterületére jellemző munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

20.3.5. Munkakörnyezeti hatások *4 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz).

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások, valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége.

20.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *6 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek, valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	házi feladat	x			
5.	teszt			x	

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	
2.2.	Leírás készítése			x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz kiegészítés			x	
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		

5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
7.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10115-16 Textiltermékek összeállítása	**Textiltermékek készítése gyakorlat**
	Szabásminta használat
	Textiltermék készítése
10118-16 Lakástextíliák készítése	**Lakástextíliák készítése gyakorlat**
	Lakástextíliák készítése
	Lakástextil javítószolgáltatás

10115-16 Textiltermékek összeállítása

Textiltermékek készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szabásminta használata
A szakiránynak megfelelő szoknya, nadrág, ing, blúz, ruha, mellény szabásmintájának kialakítása az alapminták másolásával.

Textiltermék készítése II.
Dokumentáció és/vagy mintadarab alapján egyszerű kivitelezésű textilruházati termék összeállítása kiszabott alkatrészekből.

10118-16 Lakástextíliák készítése

Lakástextíliák készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Lakástextíliák készítése
Szobai textíliák készítése és gyakorlása:
Függönyök (csipkefüggönyök, drapériák, térelválasztók),
Ágytakarók (bélelt és béleletlen),
Díszpárnák (divatnak megfelelő modern és népművészeti).

Lakástextil-javítószolgáltatás
A javítási műveletek elvégzése.

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10120-16 **Női ruhák készítése és értékesítése**	**Női ruhák készítése gyakorlat**
	Női ruhák modellezése
	Női ruha készítés gyártástechnológiája
	Női ruhák készítése

10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése

Női ruhák készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Női ruhák modellezése
Szabadon választott modellek, egyedi tervezésű szoknya, nadrág, ruha, modellezése mért méretek alapján.

Női ruha-készítés gyártástechnológiája
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata, munkavédelmi szabályok betartása.

Női ruhák készítése I.-II.-III.
Divatnak megfelelő női szoknya, női nadrág, ruha készítése egyedi vagy sorozatgyártásban.

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10120-16 **Női ruhák készítése és értékesítése**	**Női ruhák készítése gyakorlat**
	Női ruhák modellezése
	Női ruha készítés gyártástechnológiája
	Női ruhák készítése

10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése

Női ruhák készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Női ruhák modellezése
Szabadon választott modellek, egyedi tervezésű szoknya, nadrág, ruha, modellezése mért méretek alapján.

Női ruha-készítés gyártástechnológiája
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata, munkavédelmi szabályok betartása.

Női ruhák készítése III-IV-V.
Divatnak megfelelő női ruha, béleletlen és bélelt kosztümkabát készítése egyedi vagy sorozatgyártásban.

5.76.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 542 06
NŐI SZABÓ
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 542 06 Női szabó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 06

A szakképesítés megnevezése: Női szabó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 10. Könnyűipar

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XVII. Könnyűipar

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítést kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 10. Könnyűipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
Női ruhák értékesítése	Közgazdásztanár, mérlegképes könyvelő

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

nincs

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások, mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
  (Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibővített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerű átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1. Az integráció/inklúzió feltételei

> „A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. **<u>Objektív tényezők</u>**

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.

- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. **Szubjektív tényezők**
   - A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
   - A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
   - A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
   - A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
   - Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely

jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt

megbúvó képességek kibontakoztatása.

- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."

   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."

   „Mindig fejezd be a feladatod."

   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."

   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken

keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.

4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.
5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása„Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0.5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10113-16 Ruhaipari anyagvizsgálatok	Ruhaipari anyag- és áruismeret	1		70	1		105			105		
	Anyag-vizsgálatok gyakorlat		1						1			1
10114-16 Ruhaipari gyártmány-tervezés	Ruhaipari gyártás-előkészítés	1			1							
	Szakrajz				1			2			1	
	Szakrajz gyakorlat		1			3			3			
	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat								2			2

10115-16 Textiltermékek összeállítása	Textiltermékek szabásminta készítése	1										
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	0.5			0.5			0.5				
	Textiltermékek gyártás-technológiája	1			1.5							
	Textiltermékek készítése gyakorlat		6			4			2			2
10118-16 Lakástextíliák készítése	Lakástextíliák gyártás-technológiája	1.5			1							
	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat		6			3			2			2
10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése	Női ruhák szerkesztése, modellezése							2			1.5	
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája				1			2			1.5	
	Női ruhák értékesítése							0.5			0.5	

	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat											2
	Női ruhák készítése gyakorlat					4			4			5
10500-16 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	1										
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		7	14
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15,5**	**0**	**15,5**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		***4***
	Munkaviszony létesítése										*4*		***4***
	Álláskeresés										*4*		***4***
	Munkanélküliség										*3,5*		***3,5***
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1			**70**			**105**			**105**	*10*		***10***
	Nyelvtani rendszerezés 2										*10*		***10***
	Nyelvi készségfejlesztés										*22*		***22***
	Munkavállalói szókincs										*20*		***20***
10113-16 Ruhaipari anyag-vizsgálatok	**Ruhaipari anyag- és áruismeret**	**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Textilipari nyersanyagok	*36*											***36***

	Textíliák, kelmék I.				*18*								***18***
	Textíliák, kelmék II.				*18*								***18***
	Anyag-vizsgálatok gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**31**	**103**
	Textilipari nyersanyagok		*18*										***18***
	Textíliák kelmék		*18*									*20*	***38***
	Áruismeret								*18*			*11*	***29***
	Anyag-vizsgálatok								*18*				***18***
10114-16 Ruhaipari gyártmány-tervezés	**Ruhaipari gyártás-előkészítés**	**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Gyártás-előkészítés	*36*			*36*								***72***
	Szakrajz	**0**	**0**		**36**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**139**
	Szakrajzi alapismeretek				*36*								***36***
	Alap-szerkesztések, modellezések							*72*			*31*		***103***
	Szakrajz gyakorlat	**0**	**36**		**0**	**108**		**0**	**108**		**0**	**0**	**252**
	Alap-szerkesztések		*36*			*72*			*72*				***180***

	Szabásminta készítés					*36*			*36*				*72*
	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**72**		**0**	**62**	**134**
	Gyártmányrajz készítés								*36*			*15*	***51***
	Programfeladatok								*36*			*47*	***83***
10115-16 Textil-termékek összeállítása	**Textil-termékek szabásminta készítése**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Szabásminta készítés	*36*											***36***
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	**18**	**0**		**18**	**0**		**18**	**0**		**0**	**0**	**54**
	Ruhaipari gépek	9			*9*			*9*					***27***
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	9			*9*			*9*					***27***
	Textiltermékek gyártás-technológiája	**36**	**0**		**54**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**90**
	Varrás- és alkatrész-technológia	*36*			*54*								***90***
	Textiltermékek készítése gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**144**		**0**	**72**		**0**	**62**	**494**

	Textiltermékek készítése I.		*144*			*36*			*36*			***216***
	Textiltermékek készítése II.		*72*			*108*			*36*		*62*	***278***
10118-16 Lakás-textíliák készítése	**Lakástextíliák gyártás-technológiája**	**54**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**90**
	Lakástextíliák gyártás-technológiája	*54*			*36*								***90***
	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**108**		**0**	**72**		**0**	**62**	**458**
	Lakástextíliák készítése		*180*			*90*			*72*			*62*	***404***
	Lakástextil javító szolgáltatás		*36*			*18*							***54***
10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése	**Női ruhák szerkesztése, modellezése**	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**46,5**	**0**	**118,5**
	Női ruhák modellezése I.							*18*					***18***
	Női ruhák modellezése II.							*18*					***18***
	Női ruhák modellezése III.							*36*			*23,5*		***59,5***

	Női ruhák modellezése IV.										*23*		***23***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája	**0**	**0**		**36**	**0**		**72**	**0**		**46,5**	**0**	**154,5**
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája I.				***36***								***36***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája II.							*36*					***36***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája III.							*36*			*10*		***46***
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája IV.										*36,5*		***36,5***
	Női ruhák értékesítése	**0**	**0**		**0**	**0**		**18**	**0**		**15,5**	**0**	**33,5**
	Vállalkozási ismeretek							*10*			*5,5*		***15,5***
	Kereskedelmi ismeretek							*8*			*5*		***13***
	Fogyasztó-védelmi ismeretek										*5*		***5***

	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**62**	**62**
	Női ruhák modellezése I.											*31*	***31***
	Női ruhák modellezése II.											*31*	***31***
	Női ruhák készítése gyakorlat	**0**	**0**		**0**	**144**		**0**	**144**		**0**	**155**	**443**
	Női ruhák készítése I.					*36*							***36***
	Női ruhák készítése II.					*72*							***72***
	Női ruhák készítése III.					*36*			*36*				***72***
	Női ruhák készítése IV.								*36*				***36***
	Női ruhák készítése V.								*72*				***72***
	Női ruhák készítése VI.											*52*	***51***
	Női ruhák készítése VII.											*52*	***52***
	Női ruhák készítése VIII.											*52*	***52***

10500-16 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Munkavédelmi alapismeretek	*12*											***12***
	Munkahelyek kialakítása	*4*											***4***
	Munkavégzés személyi feltételei	*6*											***6***
	Munka-eszközök biztonsága	*4*											***4***
	Munka környezeti hatások	*4*											***4***
	Munkavédelmi jogi ismeretek	*6*											***6***
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**217**	**434**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		973 /30,42%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2226 / 69,58%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15,5 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség 3,5 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10113-16 azonosító számú

Ruhaipari anyagvizsgálatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10113-16 azonosító számú Ruhaipari anyagvizsgálatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Ruhaipari anyag- és áruismeret	Anyagvizsgálatok gyakorlat
FELADATOK		
Elemzi a textilipari alapanyagok fajtáit, tulajdonságait és előállításának módjait	x	x
Meghatározza a fonal vagy cérna előállítási módját, minőségi követelményeit	x	x
Elemzi a textíliák legismertebb fajtáit	x	x
Kiválasztja a technológiai előírásnak megfelelő alapanyagokat, kellékeket	x	x
Meghatározza az anyagok összedolgozhatóságát	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A textilipari szálasanyagok eredete, fajtái, tulajdonságai	x	x
A textilipari szálasanyagok feldolgozásának módjai	x	x
Fonalak és cérnák fajtái, jellemzői	x	x
Ruhaipari textíliák fajtái és tulajdonságaik	x	x
Ruhaipari textíliák felhasználási területei	x	x
Textíliák felületi struktúrája	x	x
Textíliák feldolgozási tulajdonságai	x	x
Kellékek fajtái és jellemzői	x	x
Kellékek alkalmazásának lehetőségei, az összedolgozhatóság feltételei		x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	x	x
Gépek biztonságtechnikája, védőeszközök fajtái		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai olvasott szöveg megértése	x	x
Idegen nyelvű olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Szakmai számolási készség	x	x
Kezelési, használati utasítások, jelképek értelmezése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Döntésképesség	x	x
Tapintás	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Visszacsatolási készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x

Problémaelemzés	x	x

3. Ruhaipari anyag- és áruismeret tantárgy 72 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A textilipari nyersanyagok fajtáinak megismerése. A textilipari alapfogalmak elsajátítása, a textíliák előállítási műveleteinek megismerése, a nyersanyagok és kellékanyagok feldolgozhatósági és viselési tulajdonságainak megismerése a minőségellenőrzés és minőségbiztosítás szabványokban kialakított szempontjainak figyelembevételével.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Textilipari nyersanyagok *36 óra*

A textilipar nyersanyagai, csoportosításuk.
Növényi eredetű szálasanyagok fajtái, általános jellemzői.
Növényi eredetű szálasanyagok feldolgozási, viselési tulajdonságai és felhasználásuk.
Állati eredetű szálasanyagok fajtái, általános jellemzői.
Állati eredetű szálasanyagok feldolgozási, viselési tulajdonságai és felhasználásuk.
Vegyi szálak fajtái, általános jellemzői.
Vegyi szálak feldolgozási, viselési tulajdonságai, felhasználásuk.
Fonalak, cérnák fajtái, jellemzői, felhasználási lehetőségeik.
Kevert szálak tulajdonságai.
Az alapanyagok alakíthatósági feltételei.
A mechanikai hatások és az alakíthatóság.
Az alapanyagok fizikai jellemzőinek meghatározása, mértékegységeinek értelmezése, szakszerű használatára vonatkozó ismeretekkel.

3.3.2. Textíliák, kelmék I. *18 óra*

A szövetek gyártása, a szövés elve és eszközei.
A kötéstan alapjai, alap és levezetett kötések.
Kötött kelmék csoportosítása, a kötés-hurkolás technológiája és eszközei.
Vetülék és láncrendszerű alapkötések jellemzői.
Nemszőtt textíliák – fátyolkelmék - fajtái, tulajdonságai és felhasználásuk.
Nemszőtt textíliák – varrva-hurkolt kelmék - fajtái, tulajdonságai és felhasználásuk.

3.3.3. Textíliák, kelmék II. *18 óra*

A textilkikészítés műveleteinek csoportosítása.
Színezési eljárások.
Áruismeret:
A ruházati textíliák legismertebb fajtái, tulajdonságai, külső képi és műszaki jellemzői, felhasználási területük.

Szövetek:
Pamutszövetek: karton, zefír, batiszt, puplin, krepp, flanel, barchend, bársony, frottír.

Gyapjúszövetek: fésűs, kártolt, kasha, gabardin, lóden, posztó, shetland, tropikál, velour, boucle, flausch, georgette, tweed, double.

Selyemszövetek: shantung, imprime, serge, lustrine, taft, georgette, brokát.

Vegyiszál és keverékszövetek.

Kötött, hurkolt kelmék: vetülékrendszerű kelmék, végáruk, darabáruk, félig idomozott, idomozott, láncrendszerű kelmék, végáruk.

Nemszőtt textíliák: fátyolkelmék, varrvahurkolt textíliák.

Ruhaipari kellékek: varrófonalak, varrócérnák, szalagok, zsinórok, gombok, csatok, kapcsok, húzózárak.

Idegen nyelvű anyagismereti jelképek.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Textilipari szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Anyagvizsgálatok gyakorlat tantárgy 103 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátíttatni a tanulókkal a különféle textíliák összedolgozhatóságának feltételeit, a nyersanyag meghatározások, illetve alkalmazott vizsgálatok módját. Az elméleti órákon tanult tananyag gyakorlatban történő alkalmazása, az alapanyagok felismerése, elemzése látás, tapintás és szaglás alapján.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Textilipari nyersanyagok *18 óra*

Nyersanyagok meghatározása mikroszkopikus képük alapján.
Nyersanyagok meghatározása égetési próbával.
Tapasztalatok ismertetése, táblázatos rendszerezése.
Díszítő és varrócérnák jellemzése.
Laboratóriumi eszközök ismerete és biztonságos használata.

4.3.2. Textíliák, kelmék *38 óra*

Szövetvizsgálatok – kötésmód, szövetszerkezet, felületi jelleg meghatározása.
Színezési eljárások meghatározása.
Kötött-hurkolt kelmék szerkezeti felismerése.
Egyszerű laboratóriumi eszközök ismerete, biztonságos használata.
Mintagyűjtemény készítése, rendszerezése.

4.3.3. Áruismeret *29 óra*

Ruházati textíliák legismertebb fajtái, alapanyag és technológia szerinti csoportosítása.
Kereskedelmi megnevezések.
Ruházati textíliák feldolgozási tulajdonságai.
Ruházati kellékek fajtái, felhasználási területük.
Különféle textíliák összedolgozhatóságának feltételei.
Mintagyűjtemény alapján a textilméteráruk, kellékek, rövidáruk rendszerezése.

4.3.4. Anyagvizsgálatok *18 óra*

Szövetek nyersanyag-összetételének meghatározása mikroszkóppal, égetési próbával.
Színoldal meghatározása.
Anyagminták azonosítása.
Laboratóriumi eszközök ismerete és biztonságos használata.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Textilipari szaktanterem
Labor

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Vegyészeti laboratóriumi alapmérések		x		
8.2.	Anyagminták azonosítása			x	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			

9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással			x	

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10114-16 azonosító számú

Ruhaipari gyártmánytervezés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10114-16 azonosító számú Ruhaipari gyártmánytervezés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Ruhaipari gyártás-előkészítés	Szakrajz	Szakrajz gyakorlat	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat
FELADATOK				
Modellrajzot készít vagy modellt választ	x	x	x	x
Méretet vesz		x	x	
Meghatározza a szerkesztési méreteket		x	x	
Alkalmazza a levett méreteket		x	x	
Alkalmazza az ergonómiai mérettáblázatokat		x	x	
Alapmintát készít		x	x	
Az alapmintát modellezi az aktuális divatnak, illetve a megrendelő igényének, a választott modellnek megfelelően		x	x	
Szabásmintát készít - egyedi vagy konfekció szabásmintát		x	x	
Szabásminta szériát készít - elfogadott mintadarab alapján	x			x
Felfektetési rajzot készít	x			x
Terítékrajzot készít	x			x
Alapanyag- és kellékkalkulációt készít, anyaghányadot számol	x			x
Alap- és kellékanyagokat ellenőrzi	x			x
Meghatározza a műveleti sorrendet egyedi termékkészítés esetén	x			x
Műszaki leírást készít a termékről és a termék gyártásáról	x			x
SZAKMAI ISMERETEK				
Méretvétel szabályai, mérettáblázatok felépítése		x	x	
Alkalmazott műszaki ábrázolások fajtái	x	x	x	x
Alapszabásminta szerkesztése		x	x	
Modellezés		x	x	
Szabásminta felfektetés módjai	x			x
Gyártás-előkészítő programok, gépek, eszközök				x
Alkalmazott szakmai számítások, mértékegységek, jelölések	x	x	x	x
Műveleti utasítások felépítése, szerepe	x			x
Varrások alaki- és méretjellemzői	x			x
Ruhaipari gépek, berendezések technológiai jellemzői	x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Ruhaipari tervező program alkalmazása				x
Szakmai nyelvű íráskészség, fogalmazás írásban	x			x

Idegen nyelvű szakmai kifejezések megértése		x	x	x
Szakmai ábrázolások értelmezése, készítése	x	x	x	x
Szakmai számolási készség		x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Döntésképesség	x			x
Pontosság		x	x	
Önállóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Tömör fogalmazás készsége	x			x
Közérthetőség	x			x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x	

5. Ruhaipari gyártás-előkészítés tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A gyártmánytervezés- és a gyártás-előkészítés folyamatának megismertetése**.** A műszaki dokumentációhoz kapcsolódó alapfogalmak elsajátítása, műszaki dokumentáció értelmezése, készítése. A gyártás-előkészítő programok, gépek, szabászati eszközök megismertetése, alkalmazása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Gyártás-előkészítés *72 óra*

Anyagok csoportosítása felhasználás szerint (alap-, kellék-, segédanyagok).
Anyagbeszerzés és anyagraktározás.
Bevizsgálás.
Felfektetési rajz készítése.
Terítékrajz készítése.
A terítés (terítési módok, eszközök).
Terítéken alkalmazott jelölések.
Szabás eszközei, módjai.
Anyagnormák készítése (anyaghányad, alapanyag és kellékkalkuláció).
Műszaki leírás készítése:
Gyártmányrajz, modellszám, külalak leírása, alapanyag és kellékek megnevezése, szükséges alkatrészek, varrások alaki és méretjellemzői, mérettáblázatok, fonalirány és toldási lehetőségek, a rendelkezésre álló eszközök alapján gépek, berendezések kiválasztása, a gyártási folyamat leírása.
Egyedi gyártásnál az első ruhapróbára állítás vagy molinó igazításai a szabásmintán.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari szaktanterem

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x		x	
3.3.	rajz kiegészítés	x		x	
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakrajz tantárgy 139 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A szabás-szakrajz eszközeinek, a női és férfi testalkat felépítésének, a méretvétel szabályainak megismertetése. Mérettáblázatok, méretszabványok alkalmazása. Alapvető ruházati termékek alapszerkesztése és modellezése, szabásminta készítése.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szakrajzi alapismeretek *36 óra*

Méretvétel szabályai.
Testméret, testalkat és a szerkesztési rajz összefüggései.
Méretkutatás és testméret szabvány.
A divatrajzok értelmezése.
A szaklapokban és szabásmintákon előforduló szakkifejezések és azok idegen nyelven való értelmezése.
Alapszerkesztések értelmezése, rajzolvasási gyakorlat, alapminta másolása, szabásminta készítés (szoknya, nadrág, ruha, blúz).
Alapszerkesztések készítése:

- szoknya,
- nadrág.

6.3.2. Alapszerkesztések, modellezések *103 óra*

Alapszerkesztés készítése:

- ing/blúz,
- ruha
- zakó/blézer,
- kabát.

A modellezés módszerei, eszközei.

Ruhaipari termékek alkatrészeinek szerkesztése és modellezése:

- rátett zsebek,
- elejeszélek,
- kézelők,
- bevarrott ujjak (rövid ujj, hosszú ujj).

Formázóvarrások áthelyezése:

- mell és derékformázók új varrásvonalba helyezése,
- mell és derékformázók szabásvonalakba helyezése,
- mell és derékformázók áthelyezése bőséghajtásokba.

Ruhaipari termékek alkatrészeinek szerkesztése és modellezése:

- nyakkörtől külön szerkesztett gallérok (inggallér, állógallér),
- nyakkörre szerkesztett gallérok (kihajtós gallér, sálgallér),
- bevarrott ujj, raglán ujj, japán ujj, denevér ujj.

Alapminták modellezése az aktuális divatnak, illetve a választott modellnek megfelelően:

- szoknya,
- nadrág,
- ing/blúz.

Szabásminták készítése egyedi vagy konfekciós gyártáshoz.
Szériázás elvei, szabályai.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari szaktanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	

2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x		x	
3.3.	rajz kiegészítés	x		x	
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Szakrajz gyakorlat tantárgy 252 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Önálló modellezési feladatok kivitelezésének, a szabásminta önálló elkészítésének, a szabászati jelölések önálló alkalmazásának megismertetése.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Alapszerkesztések *180 óra*

Méretvétel.

A divatrajzok értelmezése.

Alapszerkesztések készítése eredeti méretben:

- egyenes vonalú szoknya,

- bővülő vonalvezetésű szoknya,
- egyenes vonalú nadrág.

7.3.2. Szabásminta készítés *72 óra*

Szabásminták készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felsőruházati termékek kisalkatrészeinek másolása, szabásmintáinak készítése eredeti méretben (gallérok, kézelők, zsebek, övpántok).

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés		x		
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz kiegészítés	x	x		
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat tantárgy 134 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A ruhaipari gyártmánytervezés és gyártás-előkészítés folyamatainak számítógépes tervező programokkal való készítésének elsajátítása. A számítógépes gyártás-előkészítő programok, gépek, berendezések, eszközök használatának, kezelésének ismerete, alkalmazása. A gyártmány műszaki dokumentációjának számítógépes feldolgozása.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Gyártmányrajz készítés *51 óra*

Ruházati termékek gyártmányrajzának készítése rajzprogrammal, fotó, modellrajz, leírás alapján (női szoknya, nadrág, blúz, ing, ruha, mellény, női kosztümkabát, férfizakó).
Ruházati termékek műszaki leírásának számítógépes programmal való elkészítése.

8.3.2. Programfeladatok *83 óra*

Alkatrészek beolvasása (digitalizálás).
Ruházati termékek alkatrészeinek számítógépes feldolgozása.
Felfektetési rajzkészítés.
Adott gyártmányok különböző tulajdonságú alapanyagokra való felfektetésének tervezése változó tételek mellett (egy méretnagyság, több méretnagyság, több modell, szekciós felfektetés).
Anyagtípusok: egyszínű, kockás, csíkos, irányított mintás, egyirányú mintás.
Felfektetési rajz dokumentálása.
Felfektetés kirajzoltatása rajzoló berendezéssel vagy nyomtatóval.
Méretarányos kicsinyítés és eredeti méretnagyság.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Számítógépes gyártás-előkészítő szaktanterem
Kisüzem
Nagyüzem

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	projekt	x			
5.	házi feladat	x			
6.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		

1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10115-16 azonosító számú

Textiltermékek összeállítása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10115-16 azonosító számú Textiltermékek összeállítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Textiltermékek szabásminta készítése	Ruhaipari gépek üzemeltetése	Textiltermékek gyártástechnológiája	Textiltermékek készítése gyakorlat
FELADATOK				
Méretet vesz különféle textiltermékek készítéséhez	x			
Tanulmányozza a mérettáblázatokat, méretjelöléseket	x			
Kiválasztja mért adatok alapján a méretnagyságot táblázatból	x			
Értelmezi a ruhaipari ábrázolásokat	x	x	x	x
Másolja, elkészíti és kivágja az egyszerű ruházati termékek (szoknya, nadrág, blúz, ruha, mellény) szabásmintáit	x			
Felfekteti a szabásmintákat és kiszabja az alkatrészeket		x		x
Összeállítja a kiszabott alkatrészeket műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján				x
Betartja a biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírásokat		x		x
Rendet és tisztaságot tart a munkahelyén		x		x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x		x
SZAKMAI ISMERETEK				
Méretvétel különböző textiltermékekhez	x			
Mérettáblázatok, méretjelölések	x			
Méretnagyság kiválasztása mérettáblázatból mért adatok alapján	x			
Szabásminta készítés, másolás	x			
Terítés, felfektetés, szabás		x	x	x
Kiszabott alkatrészek összeállítása műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján			x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások		x		x
Gépek biztonságtechnikája		x		
Védőeszközök fajtái		x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Kézi varrás és szabászat eszközeinek használata		x		x
Gépi szabászat eszközeinek használata		x		x
Gyorsvarrógépek, szegővarrógépek használata, működtetése		x		x
Varróautomata gépek használata, működtetése		x		x
Vasalók és vasalóprések/ragasztóprések használata, működtetése		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás	x		x	x

Kézügyesség	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság	x		x	x
Visszacsatolási készség		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x		x
Körültekintés, elővigyázatosság		x		x

9. Textiltermékek szabásminta készítése tantárgy 36 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Ismeretek nyújtása a textiltermékek szabásmintáinak elkészítéséhez. Alapvető textilruházati termékek szabásminta készítésének gyakorlása eredeti méretben. Szabásminták másolása mintamellékletekből.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

9.3. Témakörök

9.3.1. Szabásminta készítése *36 óra*

Szabás-szakrajz készítésének eszközei, alkalmazott műszaki ismeretek.
Szabásmintán alkalmazott jelölések.
Rajzkészség- és szemmértékfejlesztő gyakorlatok.
Testalkat és testtartás típusok fajtái, jellemzői.
Középarányos testalkatok.
A szakiránynak megfelelő szoknya, nadrág, ing, blúz, ruha, mellény szabásmintájának kialakítása az alapminták másolásával.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.5.	rendszerrajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x		x	
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Ruhaipari gépek üzemeltetése tantárgy 54 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A varrás, vasalás, ragasztás eszközeinek, gépeinek megismertetése, valamint a tevékenységhez kapcsolódó munka-, tűz- és környezetbiztonsági előírások elsajátítása. A gyártás során használt varrógépek biztonságos üzemeltetésének megismerése.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

10.3. Témakörök

10.3.1. Ruhaipari gépek *27 óra*

Modell vagy ábra alapján varróeszközök, gépek, berendezések fő részei, általános működési elvük, optimális működésükhöz szükséges állítási lehetőségek, alkalmazási területeik, biztonságtechnikai berendezéseik.
Kézi szabás szerszámai.
Vasalók, vasaló-berendezések, gőzölő-bábuk.
Ragasztó-berendezések, ragasztóprések.
Munka-, tűz- és környezetbiztonsági előírások ismerete.

10.3.2. Ruhaipari gépek üzemeltetése *27 óra*

Alap- és módosított öltésű varrógépek öltésképzési folyamata.
Gépek karbantartása a munkafolyamatok között.
Munka-, tűz- és környezetbiztonsági előírások.
Hurok- és láncöltésű varrógépek biztonságtechnikai berendezései.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások a munkaterületen.
Varrodai gépek, berendezések biztonságtechnikája.
Védőeszközök fajtái.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem
Kisüzem
Nagyüzem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív munka		x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x		x	
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.5.	rendszerrajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján			x	

7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai minták elemzése			x	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Textiltermék gyártástechnológiája tantárgy 90 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

Különböző öltések, varratok, gépi varrástípusok, valamint a textiltermék-alkatrészek készítésének és összeállításának megismerése, egyedi megmunkálással vagy a sorozatgyártás során alkalmazott technológiákkal.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

11.3. Témakörök

11.3.1. Varrás és alkatrész technológia *90 óra*

Varrástechnológiai alapfogalmak, elnevezések.
A varrások alaki és méretjellemzői.
A kézi- és gépi öltések, gépi varrástípusok csoportosítása, fajtái, a készítés minőségi követelményei.
A vasalás technológiája.
A ragasztás technológiája.
A ragasztóanyagok és ragasztó-bevonatos textíliák fajtái és jellemzőik.
Hasítékok készítési módja (nyitott, takart).
Hajtások készítési módja (szétvasalt és egy oldalra vasalt).
Húzózárak bevarrásának módjai (varrásvonalba helyezett, takart, rejtett, szétnyitható).
Elejeszélek készítési módja.
Övpántok készítése és felvarrási módjai.
Ujja hasítékok készítése (arrow-, francia-, varrásvonalba helyezett).
Kézelők készítése és felvarrási módjai.
Ujjak készítése és bevarrása (bevarrott, raglán-, japánujj).
Nyakkör eldolgozási módok szegéssel (formára szabott szegőpánt, ferdepánt).
Gallérok készítése és felvarrása (ing-, álló-, fekvő-, sál-, kihajtósgallér).
Zsebek készítésének módjai (foltzsebek, bevágott zsebek, szabásvonalba helyezett

zsebek).
Műszaki leírás tartalma.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív munka		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			

3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése			x	
6.2.	Technológiai minták elemzése			x	
6.3.	Anyagminták azonosítása			x	
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Textiltermékek készítése gyakorlat tantárgy 494 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Különböző öltések, varratok, gépi varrástípusok, valamint a textiltermék-alkatrészek készítésének és összeállításának megismerése, egyedi megmunkálással vagy a sorozatgyártás során alkalmazott technológiákkal. A gyártás során használt varrógépek biztonságos üzemeltetésének elsajátítása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

12.3. Témakörök

12.3.1. Textiltermékek készítése I. *216 óra*

Előkészítő vasalási műveletek (beavató, simító, formázó).

Gyártásközi vasalási műveletek (varrások szét- és egy oldalra vasalása, élvasalás, szárazoló vasalás, hajtások vasalása, formázóvarrás vasalása, paszpolozó vasalás).

Befejező vasalási műveletek (készre-vasalás, fénytelenítő vasalás).

Ragasztó-bevonatos közbélések kiválasztása, alkalmazása (ragasztás: ragasztóporral, fóliával, ráccsal, fátyollal).

Alkalmazott kézi öltések (ideiglenes, végleges, díszítő, gomblyuk kivarró, gomb- és kapocsfelvarró öltések) készítése.

Gépi varrástípusok készítése kiválasztása, alkalmazása a textilruházati termék készítése során (összevarrás, széttűzés, fél-francia- és franciavarrás, lapos varrás, széltűzés, szegővarrások, sarokvarrás, formázóvarrás, piékészítés, ráncolással vagy hajtásokkal készülő díszítő elem felvarrási módjai).
Kisalkatrészek készítése, alkalmazása (akasztók, övtartók, övek, gomboló pántok).
Kézelők formai kialakításai és felvarrási módjai.
Ruházati termékek készítése (szoknya, nadrág, blúz, ing).

12.3.2. Textiltermék készítése II. ***278 óra***

Ujjak készítése és bevarrási módjai.
Gallérok készítése és felvarrási módjai.
Zsebek és zsebfedők készítése és felvarrási módjai.
Húzó- és tépőzár bevarrások módjai.
Ruházati termékek készítése (szoknya, nadrág, blúz, ing).
Dokumentáció és/vagy mintadarab alapján egyszerű kivitelezésű textilruházati termékek összeállítása kiszabott alkatrészekből.
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások a munkaterületen.
Varrodai gépek, berendezések biztonságtechnikája.
Védőeszközök fajtái és azok használata.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Kisüzem
Nagyüzem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	kooperatív munka		x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			

1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x			
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
7.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10118-16 azonosító számú

Lakástextíliák készítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10118-16 azonosító számú Lakástextíliák készítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Lakástextíliák gyártástechnológiája	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat
FELADATOK		
Méretet vesz különféle textiltermékek készítéséhez	x	x
Tanulmányozza a mérettáblázatokat, méretjelöléseket	x	x
Elkészíti és kivágja a szabásmintát	x	x
Szabás- és terítékrajzot készít	x	x
Felfekteti a szabásmintákat és kiszabja az alkatrészeket		x
Összeállítja a kiszabott alkatrészeket műszaki dokumentáció vagy mintadarab alapján		x
Javító szolgáltatást végez		x
Varrást, szakadást, záródásokat javít		x
Betartja a biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírásokat		x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat		x
Betartja a fogyasztóvédelmi szabályokat		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Ágynemű cikktechnológia	x	x
Asztalnemű cikktechnológia	x	x
Függöny cikktechnológia	x	x
Díszpárna cikktechnológia	x	x
Ágytakaró cikktechnológia	x	x
Konyhai textília cikktechnológia	x	x
Háztartási törlő cikktechnológia	x	x
Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások		x
Gépek biztonságtechnikája		x
Védőeszközök fajtái		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kézi varrás és szabászat eszközeinek használata		x
Gépi szabászat eszközeinek használata		x
Gyorsvarrógépek, szegővarrógépek használata, működtetése		x
Varróautomata gépek használata, működtetése		x
Vasalók és vasalóprések/ragasztóprések használata, működtetése		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Pontosság	x	x
Kézügyesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		

Meggyőzőkészség		x
Motiválhatóság	x	x
Kompromisszum-készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Kreatív ötletgazdagság	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x

13. Lakástextíliák gyártástechnológiája tantárgy 90 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Lakberendezési tárgyak méretvételi technikájának, a lakástextíliák mérettáblázatának megismerése, szabástechnikai ismereteinek elsajátítása. A lakástextília készítés műszaki dokumentációjának és gyártástechnológiai megoldásainak megismerése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

13.3. Témakörök

13.3.1. Lakástextíliák gyártástechnológiája *90 óra*

Szakszerű méretvétel lakberendezési tárgyakról.
Lakástextíliák mérettáblázatának beazonosítása a mért méretekhez.
Térábrázolás, mértani testek vetületi ábrázolása és síkbeli kiterítése szabásminták készítéséhez.
Cikktechnológiák szerinti szabásminták készítése/másolása.
Szabásmintákon alkalmazott jelölések készítése, jelentése.
Szabástechnikai ismeretek elsajátítása (felfektetés, anyaghányad, terítékrajz, fonalirány, felületi struktúra).
Lakberendezési stílusok, befolyásoló tényezők.
A szaklapokban és szabásmintákon előforduló idegen nyelvű szakkifejezések értelmezése.

Hétköznapok és ünnepek textíliái, szerepük, különbözőségük.
Térelválasztás szerepe és fajtái/megoldásai.
Falikárpitok szerepe.

Ágyneműkészítés műszaki dokumentációinak készítése:
Párnahuzat (angolszéllel, franciavarrással, gombolással, kötővel).
Paplanhuzat (tükrös elejével, gombolt és más záródással).
Ágynemű-garnitúrák (felnőtt, gyermek és franciaágyra).

Konyhai textíliakészítés műszaki dokumentációinak készítése:
Asztalterítők (szögletes, kerek, ívelt).
Tányéralátétek.
Edényfogó-kesztyű.
Kötények (melles, suszter, cukrász, felszolgáló).
Háztartási törlők.
Konyhai garnitúrák.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari szaktanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			

4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
7.2.	Technológiai minták elemzése		x		
7.3.	Anyagminták azonosítása		x		
7.4.	Tárgyminták azonosítása		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat tantárgy 458 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

Az alapvető lakástextíliák esztétikus elkészítésének elsajátítása egyedi mérték után, illetve szabványméretek alapján. Lakástextíliák javítási lehetőségei.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

14.3. Témakörök

14.3.1. Lakástextíliák készítése *404 óra*

A termékek és alkatrészek minőségi elkészítéséhez szükséges szakmai kidolgozási ismeretek elsajátítása, gyakorlása:
Leigazítások, csípések, pontszerű jelölések, varrásszélességek csökkentése, szélek vékonyítása.
Szövetminták egyeztetése.
Rögzítő-szalagozás, bőségráncolás.
Díszítőelemek felhasználása.
Folttechnikák.

Ágynemű huzatok készítése és gyakorlása:
Párnahuzat (angolszéllel, franciavarrással, gombolással, kötővel).
Paplanhuzat (tükrös elejével, gombolt és más záródással).

Ágynemű-garnitúrák (felnőtt, gyermek és franciaágyra).

Konyhai textíliák készítése és gyakorlása:
Asztalterítők (szögletes, kerek, ívelt).
Tányéralátétek.
Edényfogó-kesztyű.
Kötények (melles, suszter, cukrász, felszolgáló).
Háztartási törlők.
Konyhai garnitúrák.

Szobai textíliák készítése és gyakorlása:
Függönyök (csipkefüggönyök, drapériák, térelválasztók).
Ágytakarók (bélelt és béleletlen).
Díszpárnák (divatnak megfelelő modern és népművészeti).

Felfektetési rajz készítése.

Munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások a munkaterületen.
Varrodai gépek, berendezések biztonságtechnikája.
Védőeszközök fajtái és azok használata.

14.3.2. Lakástextil-javítószolgáltatás ***54 óra***

Javíthatóság feltételeinek megállapítása.
A javításhoz szükséges technológia kiválasztása.
A szükséges anyagok és gépek kiválasztása.
A javítás alapanyagainak, kellékeinek összedolgozhatósági ismerete.
A javítási műveletek elvégzése.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Kisüzem
Nagyüzem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat	x			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x			

8.4.	Anyagminták azonosítása	x			
8.5.	Tárgyminták azonosítása		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10120-16 azonosító számú

Női ruhák készítése és értékesítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10120-16 azonosító számú Női ruhák készítése és értékesítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Női ruhák szerkesztése, modellezése	Női ruhakészítés gyártástechnológiája	Női ruhák értékesítése	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat	Női ruhák készítése gyakorlat
FELADATOK					
Elkészíti a női ruhák szerkesztését, modellezését	x			x	
Ruhaipari számítógépes tervező CAD programokat alkalmaz	x			x	
Elkészíti a női ruhák készítésének munkaműveleteit		x			x
Szoknyát szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Blúzt szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Nadrágot szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Mellényt szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Raglánujjú ruhát szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Japánujjú ruhát szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Kosztümkabátot szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Kabátot szerkeszt, modellez, készít	x	x		x	x
Elkészíti a ruhák díszítését		x			x
Betartja a munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírásokat	x			x	x
Betartja a környezetvédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében az előírásokat			x		
Konzultál a megrendelővel			x		x
Árkalkulációt készít, árat ajánl			x		
Betartja a számlaadás kötelezettségének szabályait			x		
SZAKMAI ISMERETEK					
Szerkesztés, modellezés	x			x	
Számítógépes CAD tervező programok	x			x	
Női ruhák munkaműveletei	x	x		x	x
Női szoknya cikktechnológia	x	x		x	x
Női blúz cikktechnológia	x	x		x	x
Női nadrág cikktechnológia	x	x		x	x
Női mellény cikktechnológia	x	x		x	x
Női ruha cikktechnológia	x	x		x	x
Női kosztüm cikktechnológia	x	x		x	x
Női kabát cikktechnológia	x	x		x	x
Vállalkozási ismeretek			x		
A képzés illeszkedő hazai és európai unios fogyasztóvédelmi szabályok			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x

Rajzi ábrák készítése, értelmezése, rajzi eszközök használata	x	x		x	x
Kézi és gépi szabászati eszközök használata				x	x
Számítógépes tervező programok alkalmazása	x			x	
Ruhaipari varrógépek, varróautomaták, ragasztó- és vasaló berendezések működtetése		x			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Precizitás	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Közérthetőség			x		x
Kapcsolatfenntartó készség			x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x
Logikus gondolkodás	x	x	x	x	x
Következtetési képesség	x	x	x	x	x

15. Női ruhák szerkesztése, modellezése tantárgy 118,5 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Női felsőruházati termékek szerkesztésének, modellezésének elsajátítása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

15.3. Témakörök

15.3.1. Női ruhák modellezése I. *18 óra*

Női ruhák modell- és gyártmányrajzai (tankönyvek, divatlapok és szaklapok).
Modellezés és modellrajz összefüggései.
Méretek beazonosítása.
Kényelmi bőségek értelmezése.
Szoknyaformák szerkesztése különböző testalkatokra (bővülő szoknya szerkesztése: kör-, harang-, hatrészes).
Szoknyák szerkesztése, modellezése:
- szabásvonalakkal (csípővonal feletti, magasított derekú és csípőszoknya),
- rakott és hajtásokkal készülő szoknyák szerkesztése, modellezése,
- nadrágszoknya szerkesztése, modellezése,
- szoknyabélések szerkesztése.

Női nadrágok szerkesztése, modellezése:
- él- és bőséghajtásokkal készülő (farmer-, bermuda-, sortnadrág),
- különféle szárú női nadrágok (trapéz, bő, halász).

15.3.2. Női ruhák modellezése II. *18 óra*

Női blúz alapszerkesztése, eleje és háta alapminta kialakítása.
Női blúz ujj alapszerkesztése, ujj alapminta kialakítása.
Női ingblúz modellezése (gombolás pántok, kézelők, inggallér, zseb).
Női ruha szerkesztése, divatruhák modellezése:
- szabásvonalakkal tagolt,
- húzással hajtással,
- különféle gallérral és,
- ujj megoldással készülő ruhák (bevarrott ujj, raglán ujj, japán ujj, denevér ujj).

Szabásminták készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.

15.3.3. Női ruhák modellezése III. *59,5 óra*

Női mellény alapszabásminta kialakítása, béleletlen és bélelt mellény modellezése.
Kosztümkabát alapszerkesztése, szabásvonallal karcsúsított kosztümkabát modellezése alapgallér megoldásokkal (sálgallér, kihajtós gallér).
Kétvarrásos ujj szerkesztése, ujja hasítékok modellezése, szabásminta készítése.
Merevítő közbélés és selyembélés szabásminta készítése.
Blézer modellezése (egyenes és bővített kosztümkabát modellezése, bélésminták szerkesztése).
Női kabátok alapszerkesztése, divatkabátok modellezése:
- egyenes vonalú, karcsúsított, bő, bevarrott ujjú, raglán ujjú,
- szabásminta készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.

15.3.4. Női ruhák modellezése IV. *23 óra*

Különféle alkalmi és divatblúzok, ruhák szerkesztése, modellezése és szabásminta készítése:
- galléros,
- aszimmetrikus,
- japán, raglán, denevér ujjak.

Szabadon választott modellek szerkesztése, modellezése és szabásminta készítése:
- egyedi tervezésű szoknyák, ruhák, blúzok,
- blézerek, kabátok.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x		x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x		x	

2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
7.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Női ruhakészítés gyártástechnológiája tantárgy 154,5 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A megfelelő kézi és gépi öltések, varrástípusok, alkatrész-technológiák megválasztási szempontjainak megismerése és alkalmazása.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

16.3. Témakörök

16.3.1. Női ruhakészítés gyártástechnológiája I. 36 óra

Különféle női szoknyák műszaki leírásának és technológiai leírásának készítése.
Egyedi és nagyüzemi szabászat feladatai.
Terítés módjai, teríték készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felfektetési rajz, terítékrajz készítés egyedi és sorozatgyártáshoz.
Szabás munkafolyamata, szabás minőségi követelményei.
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata.

Különféle női szoknyák gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén:
- szabásvonalakkal (csípővonal feletti, magasított derekú és csípőszoknya),
- rakott és hajtásokkal készülő szoknyák,
Különféle női nadrágok gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén:
- bőséghajtásos, zsebes, hajtókás,
- csípőrészes farmer nadrág.
Női szoknyák rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
A gyártásakor alkalmazott gépek, berendezések biztonságos ismerete.
Női szoknya, nadrág műszaki dokumentációjának készítése.
Alkalmazott varrástípusok és méretjellemzői.
Gyártás során felhasználható alap- és kellékanyagok.

16.3.2. Női ruhakészítés gyártástechnológiája II. 36 óra

Különféle női blúzok, ruhák műszaki leírásának és technológiai leírásának készítése.
Egyedi és nagyüzemi szabászat feladatai.
Terítés módjai, teríték készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felfektetési rajz, terítékrajz készítés egyedi és sorozatgyártáshoz.
Szabás munkafolyamata, szabás minőségi követelményei.
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata.

Különféle női blúzok gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén.
Női blúzok rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
Különféle női ruhák gyártástechnológiája sorozat és egyedi gyártás esetén:
- szabásvonalakkal tagolt,
- húzással hajtással díszített,
- különféle gallérral és ujj megoldással készülő ruhák.

Női blúzok, ruhák rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
A gyártásakor alkalmazott gépek, berendezések biztonságos ismerete.
Női blúzok, ruhák műszaki dokumentációjának készítése.
Alkalmazott varrástípusok és méretjellemzői.
Gyártás során felhasználható alap- és kellékanyagok.

16.3.3. Női ruhakészítés gyártástechnológiája III. 46 óra

Különféle mellények, kosztümök, kabátok műszaki leírásának és technológiai leírásának készítése.
Egyedi és nagyüzemi szabászat feladatai.
Terítés módjai, teríték készítése egyedi és sorozatgyártáshoz.
Felfektetési rajz, terítékrajz készítés egyedi és sorozatgyártáshoz.
Szabás munkafolyamata, szabás minőségi követelményei.

Szabás kézi és gépi eszközeinek használata.

Béleletlen és bélelt női mellény gyártástechnológiája.
Bélelt és béleletlen kosztümkabát gyártástechnológiája.
Női kabátok gyártástechnológiája:
- egyenes vonalú, karcsúsított, bő, bevarrott ujjú, raglán ujjú.
Női mellény, kosztümkabát, kabát rajzi ábráinak értelmezése (modell-, gyártmány-, részlet- és metszeti rajzok).
A mellény, kosztümkabát, kabát gyártásakor alkalmazott gépek, automaták, berendezések biztonságos ismerete.
Női mellény, kosztümkabát, kabátműszaki dokumentációjának készítése.
Alkalmazott varrástípusok és méretjellemzői.
Gyártás során felhasználható alap- és kellékanyagok.

16.3.4. Női ruhakészítés gyártástechnológiája IV. *36,5 óra*

Női ruhák díszítési lehetőségei:
- varrattal, varrással, kisalkatrésszel, rátéttel, betéttel, applikációval, zsinórokkal, húzózárakkal, gombokkal, stb.
Női ruhák készítésének minőségi követelményei.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	projekt		x		
5.	házi feladat	x			

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz készítése leírásból			x	
3.3.	rajz kiegészítés	x	x		
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x		x	
3.5.	rajz készítése Z-rendszerről			x	
3.6.	rajz elemzés, hibakeresés	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.4.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.3.	Anyagminták azonosítása		x		

9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Női ruhák értékesítése tantárgy 33,5 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

Ruházati termékekhez kapcsolódó fogyasztóvédelmi jogszabályok ismerete, vállalkozási formák üzemeltetése.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

17.3. Témakörök

17.3.1. Vállalkozási ismeretek *15,5 óra*

Vállalkozási formák
Vállalkozások létrehozása, működtetése, megszüntetése
Ruhaipari vállalkozás működtetéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek
Vállalkozások adózása (egyszerű adózási lehetőségek: szja, eva, kata)
Járulékfizetési kötelezettség
Marketing ismeretek

17.3.2. Kereskedelmi ismeretek *13 óra*

A kereskedelmi folyamatok: beszerzés, értékesítés
Vállalkozások bevételei és kiadásai
Ruhaipari termék árkalkulációjának készítése
Árajánlat, megrendelő készítése
A számlaadás kötelezettsége
Számlák fajtái és elkészítése

17.3.3. Fogyasztóvédelmi ismeretek *5 óra*

A fogyasztók egészségének és biztonságának védelme

- tudatos fogyasztó
- szabvány, megfelelőségi nyilatkozat, tanúsítvány
- gyermek- és fiatalkorúak védelme

Fogyasztók vagyoni érdekeinek védelme

- árfeltüntetés szabályai, számla, nyugtaadási kötelezettség
- tájékoztatás (gyártó, forgalmazó, mennyiség, minőség, címke, kezelési, használati útmutató)
- szavatosság
- tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó jótállás

- Javító-karbantartószolgáltatásokra vonatkozó jótállás

Panaszkezelés: Vásárlók könyve, Békéltető testületek

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt		x		
6.	házi feladat	x			

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x		x	
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		

3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.3.	Csoportos versenyjáték		x		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat tantárgy 62 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

Női ruházati termékek szerkesztésének, modellezésének elsajátítása manuálisan és CAD/CAM rendszerrel.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

18.3. Témakörök

18.3.1. Női ruhák modellezése I. *31 óra*

Szabásminták készítése eredeti méretben egyedi és sorozatgyártáshoz:
- női szoknya,(hajtás, húzás, zseb, derékeldolgozás),
- női nadrág, (svédzseb, hajtás, hajtóka, hasíték),
- női ruha, (ujjatlan, ejtett váll, karcsúsított, egyenes vonalvezetésű, szabásvonalas, galléros, stb.),

18.3.2. Női ruhák modellezése II. *31 óra*

Szabásminták készítése eredeti méretben egyedi és sorozatgyártáshoz:
- női blúz, (rövid ujj, hosszú ujj, bubi gallér, állógallér, gombolás- pánt, rolnigombolás, hajtás, húzás, szabásvonal),
- kosztümkabát (kihajtós gallér, sálgallér, szabásvonalas, kétvarrásos ujj, zsebek, stb.).

Szabadon választott modellek, egyedi tervezésű szoknyák, nadrágok, ruhák, blézerek, kabátok modellezése, mért méretek alapján.

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Ruhaipari szaktanterem
Kisüzem
Nagyüzem

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		
4.	kooperatív munka		x		

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				

5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Női ruhák készítése gyakorlat tantárgy 443 óra

19.1. A tantárgy tanításának célja

Női felsőruházati termékek készítése a divatnak, a változó alapanyagoknak figyelembe vételével, egyedi és sorozatgyártás technológiájával.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

19.3. Témakörök

19.3.1. Női ruhák készítése I. *36 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Szoknyák készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- szabásvonalakkal (csípővonal feletti, magasított derekú és csípőszoknya),
- rakott és hajtásokkal készülő szoknyák,
- nadrágszoknya,
- szoknyabélések.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciális varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.2. Női ruhák készítése II. *72 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Női nadrágok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- él- és bőséghajtásokkal készülő (farmer-, bermuda-, sortnadrág),
- különféle szárú női nadrágok (trapéz, bő, halász),
- szabásvonalba helyezett zsebek készítése,

- aljavonal készítési megoldások (tűzéssel, hajtókával, hasítékkal).

Női mellények készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- béleletlen mellény,
- bélelt mellény,
- bélelési technológiák.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.3. Női ruhák készítése III. *72 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Különféle női divatblúzok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- galléros, (bubi gallér, kihajtós gallér, állógallér,),
- vállrészes, bőséghajtásos, zsebes,
- bevarrott, japán, raglán, denevér ujj.

Női ruha készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- szabásvonalakkal tagolt,
- húzással, hajtással,
- különféle gallérral,
- ujj megoldással készülő,
- egybeszabott és kétrészes ruhák.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.4. Női ruhák készítése IV. *36 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Béleletlen kosztümkabát készítése sorozatgyártással:
- szabásvonallal tagolt,
- fazonos galléros,
- rátett zsebes
- rövid vagy hosszú ujjú.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Női ruházati termék javíthatóság feltételeinek megállapítása.
A javításhoz szükséges technológia kiválasztása.
A javításhoz szükséges anyagok és gépek kiválasztása.
A javítási műveletek elvégzése.

19.3.5. Női ruhák készítése V. *72 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Bélelt kosztümkabátok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:
- különféle gallér és szabásvonal megoldásokkal, kidolgozásokkal (egyenes és bővített kosztümkabát),

- kosztümkabátok elejének kidolgozása ragasztásos technológiával,
    - közbélések fajtái,
    - közbélés rögzítése ragasztással, frontfix, formafix eljárással,
- kétvarrásos hasítékos ujj készítése (hamis hasíték, paplansarkos hasíték),
- kosztüm kabátbélelése,
- speciális vasalási technikák,
    - kosztümkabátok díszítési megoldásai.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.6. Női ruhák készítése VI. *51 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Női divatkabátok készítése egyedi- és sorozatgyártás technológiával:

- egyenes vonalú,
- karcsúsított, bő,
- egysoros, kétsoros gombolással,
- különféle ujj, gallér és zseb megoldással, stb.).

Melegítő bélések készítésének megoldásai.
Speciális vasalási technikák.
Díszítési technológiák alkalmazása.
Minőségi előírások, követelmények.
Munkavédelemre és munkabiztonságra vonatkozó előírások.
Alapöltésű varrógépek és módosított öltésű speciál varrógépek biztonságos alkalmazása.

19.3.7. Női ruhák készítése VII. *52 óra*

A ruházati terméknek megfelelő gépek, berendezések kiválasztása.
Szabadon választott modellek készítése sorozat gyártástechnológiával:

- szoknyák, ruhák, blúzok, blézerek.

Díszítési technológiák alkalmazása.
Szalagmunka szervezése (előkészítő, összeállító, befejező műveletek).

19.3.8. Női ruhák készítése VIII. *52 óra*

Szabadon választott modell (vizsgaremek) készítése egyedi gyártástechnológiával:

- blézer, kosztüm, komplé, kabát.

Modellgyűjteményből választott modellhez szabásminta készítése, alapanyag kiválasztása, alapanyag hőkezelése, felfektetési rajz készítése digitalizált vagy számítógéppel szerkesztett és modellezett alkatrészekből, alkatrészek szabása terítékrajz alapján, a választott termék elkészítése próbák szempontjainak figyelembe vételével.
Megrendelő, árkalkuláció és számla készítése a választott termékhez.

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Ruhaipari tanműhely
Kisüzem

Nagyüzem

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés		x		
5.	projekt		x		
6.	szimuláció		x		
7.	házi feladat	x			
8.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz kiegészítés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				

4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.3.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység		x		
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése		x		
8.2.	Technológiai minták elemzése		x		
8.3.	Anyagminták azonosítása		x		
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10500-16 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10500-16 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a szakterületére jellemző munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
A szakterületére jellemző munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek igénybevétele és feladatai a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információk kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Védőeszközök használata	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x

Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

20. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 36 óra

20.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

20.3. Témakörök

20.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *12 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

20.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében
Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése.

Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai.

Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

20.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *6 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek.
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

20.3.4. Munkaeszközök biztonsága *4 óra*

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Szakterületére jellemző munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

20.3.5. Munkakörnyezeti hatások *4 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz).

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások, valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége.

20.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *6 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek
Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken
Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések
Balesetek és munkabalesetek, valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen
A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	házi feladat	x			
5.	teszt			x	

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése			x	
2.2.	Leírás készítése			x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	
3.2.	rajz kiegészítés			x	
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	

4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján		x		
7.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		x		
7.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről		x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10115-16 Textiltermékek összeállítása	**Textiltermékek készítése gyakorlat**
	Szabásminta használat
	Textiltermék készítése
10118-16 Lakástextíliák készítése	**Lakástextíliák készítése gyakorlat**
	Lakástextíliák készítése
	Lakástextil javítószolgáltatás

10115-16 Textiltermékek összeállítása

Textiltermékek készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szabásminta használata
A szakiránynak megfelelő szoknya, nadrág, ing, blúz, ruha, mellény szabásmintájának kialakítása az alapminták másolásával.

Textiltermék készítése II.
Dokumentáció és/vagy mintadarab alapján egyszerű kivitelezésű textilruházati termék összeállítása kiszabott alkatrészekből.

10118-16 Lakástextíliák készítése

Lakástextíliák készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Lakástextíliák készítése
Szobai textíliák készítése és gyakorlása:
Függönyök (csipkefüggönyök, drapériák, térelválasztók),
Ágytakarók (bélelt és béleletlen),
Díszpárnák (divatnak megfelelő modern és népművészeti).

Lakástextil-javítószolgáltatás
A javítási műveletek elvégzése.

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10120-16 **Női ruhák készítése és értékesítése**	**Női ruhák készítése gyakorlat**
	Női ruhák modellezése
	Női ruha készítés gyártástechnológiája
	Női ruhák készítése

10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése

Női ruhák készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Női ruhák modellezése
Szabadon választott modellek, egyedi tervezésű szoknya, nadrág, ruha, modellezése mért méretek alapján.

Női ruha-készítés gyártástechnológiája
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata, munkavédelmi szabályok betartása.

Női ruhák készítése I.-II.-III.
Divatnak megfelelő női szoknya, női nadrág, ruha készítése egyedi vagy sorozatgyártásban.

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**/Témakörök
10120-16 **Női ruhák készítése és értékesítése**	**Női ruhák készítése gyakorlat**
	Női ruhák modellezése
	Női ruha készítés gyártástechnológiája
	Női ruhák készítése

10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése

Női ruhák készítése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Női ruhák modellezése
Szabadon választott modellek, egyedi tervezésű szoknya, nadrág, ruha, modellezése mért méretek alapján.

Női ruha-készítés gyártástechnológiája
Szabás kézi és gépi eszközeinek használata, munkavédelmi szabályok betartása.

Női ruhák készítése III-IV-V.
Divatnak megfelelő női ruha, béleletlen és bélelt kosztümkabát készítése egyedi vagy sorozatgyártásban.

5.77.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a(z)
34 725 01
Optikai üvegcsiszoló
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
mozgáskorlátozottak (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 725 01 számú, Optikai üvegcsiszoló megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 725 01
Szakképesítés megnevezése: Optikai üvegcsiszoló
A szakmacsoport száma és megnevezése: 19. Egyéb szolgáltatások
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXIX. Optika
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 4 év
Elméleti képzési idő aránya: 30%
Gyakorlati képzési idő aránya: 70%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák:
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: vannak
Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Optika	Fizika szakos tanár
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez

1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) személy (tanuló, fiatal)

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezés területenként eltérő, mint ahogyan más-más szempontok kerülnek előtérbe a fogalmak meghatározásakor is. Az ENSZ – egyezményében – a fogyatékossággal élő személyek kifejezést használja (2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről). Hazai szinten az alábbi elnevezések, kifejezések fordulnak elő:

- „fogyatékos személy”, ezen belül „mozgási funkciókban sérült ember”, „mozgásszervi fogyatékos” (1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról);
- „fogyatékos személy/gyermek”, „fogyatékkal élő gyermek”, „fogyatékossággal élők”, ezen belül „testi fogyatékos gyermek”, „mozgáskorlátozott személy” (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról);
- „fogyatékos személy”, szűkebb kategóriaként „testi fogyatékosságban szenvedők”, „mozgásában korlátozott” (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről);
- „fogyatékossággal élő személy” (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)
- „sajátos nevelési igényű gyermek”, amelyen belül „mozgásszervi fogyatékos” (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) stb.

A pedagógia, gyógypedagógia területén leginkább elfogadott a mozgáskorlátozott kifejezés.

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve meghatározása szerint: „A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe. (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról)

2. A mozgáskorlátozottság csoportosítása

A mozgáskorlátozottságot kiváltó megbetegedések rendszerezése: a károsodás, sérülés hiány

- a keletkezés ideje szerint lehet veleszületett vagy szerzett,
- a keletkezés helye szerint érintheti a csont, ízületi, izom, idegrendszert,
- a kiváltó kórok szerint lehet pl. gyulladás, daganat, vírus stb.

3. A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

a. Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Veleszületetten fejlődési rendellenesség következtében az alsó és felső végtagokat érintő hiányok, deformitások különböző variációi alakulnak ki. Szerzett formák (amputációk) alakulnak ki különböző betegségek (pl. daganat, egyéb megbetegedések) vagy traumák (pl. áramütés, égés stb.) következtében.

Prognózis

Végleges állapot, melynek korrekciója sérüléstől függően protézissel korrigálható.

Társuló deformitások, és egészségügyi problémák

Sérüléstől, hiánytól függően lehet:

- gerincferdülés,
- a medence helyzetének kóros megváltozása,
- az ízületek tengelyeltérései,
- a látás károsodása,
- a testkép, testtudat eltérései (fantomfájdalom, érzések),
- keringési problémák,
- a hőháztartás megváltozása.

A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok

Alsóvégtag hiány, protézis használat, kerekesszék használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli biztonságos közlekedést. A megfelelő

bútorzat (állítható magasságú, esetleg dönthető lapú asztal, állítható magasságú szék) alkalmazásával megelőzhetőek a társuló sérülések (gerincferdülés, szem romlása).
A felsővégtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdi tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját". Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit. Ezekben az esetekben, az elméleti oktatás során az írásos tevékenységek megkönnyítésére javasolt a számítógép használata.
Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban szükség lehet a munkadarab méretének megváltoztatására, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítésére stb.
A segítés módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

b. Petyhüdt bénulást kiváltó kórformák (myelodisplasia, myopathia, perifériás bénulások stb.)

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza. Az érintett izmok ernyedtek, tónustalanok.

A kóreredet alapján további csoportosítás lehetséges:

i. **Gerincvelői eredetű kórformák (pl. spina bifida, MMC, trauma következtében létrejövő sérülés)**
ii. **Progresszív izomdisztrófiák (pl. DMP, SMA)**
iii. **Perifériás idegsérülések (pl. szülési felkarbénulás)**

i. Gerincvelői eredetű kórformák

A veleszületett kórformák esetében a magzati életben a gerincoszlop egy bizonyos szakasza nyitva marad. Ebből adódóan a fejlődési rendellenesség mértékétől függően, különböző súlyosságú bénulás jöhet létre. A sérülés a gerincoszlop bármely szakaszán előfordulhat, de legnagyobb gyakorisággal az ágyéki, keresztcsonti szakaszon alakul ki.
Szerzett forma kialakulhat különböző daganatok, illetve a gerincet ért traumák következtében, amikor a gerincvelő különböző mértékben sérülést szenved.

Következmények

A gerincvelő motoros, érző vagy mindkét idegpályájának különböző kóreredetű károsodása következtében (a károsodás helyétől és súlyosságától függő területen) az izom tónusa, működőképessége csökken, különböző mértékben petyhüdté válik. Az izomerő csökkenése lehet teljes vagy gyengült. A sérülés mértékétől függően vegetatív tünetek is megjelenhetnek (széklet és vizelet inkontinencia), amelyek a szociális kompetenciák fejlődését is befolyásolhatják.

Társuló problémák

A sérülés magasságától, súlyosságától függően kialakulhatnak:

- gerinc deformitások (amikor a gerinc fiziológiás görbületei megváltoznak pl. gerincferdülés),
- csípő ízületi deformitások,
- az alsó végtag degeneratív elváltozásai,
- inkontinencia,
- érzészavarok, érzéskiesések.

Az oktatás során kerülendő
A munkakörülményeket úgy kell megteremteni, hogy elkerüljük az alábbi veszélyhelyzeteket:
- Minden olyan testhelyzetet, illetve mozgást igénylő tevékenység, amely a meglévő deformitás irányába károsan hat, valamint a sérült gerincszakaszt terheli.
- A bénult rész túlterhelése, az ízületek túlnyújtása
- Hosszantartó nyomás a veszélyeztetett helyeken (felfekvés megelőzése).

ii. Progresszív izomdisztrófiák (izomsorvadás)

Izomdisztrófiáról akkor beszélünk, amikor a vázizom progresszív gyengülését egy genetikailag meghatározott kóros elváltozás okozza. Izomeredetű forma leggyakrabban a DMP (dystrophia musculorum progressiva), a leggyakrabban előforduló gerincvelői eredetű forma az SMA (spinális izomatrófia, Spinal Muscular Atrophy)

Következmények
Az izom elváltozása miatt az addig egészségesen fejlődő gyermek indokolatlanul többször elesik, fáradékonyabb. A gyermek saját testén kapaszkodik fel felállásnál. A gyengülési folyamatot az izomszövet folyamatos pusztulása, csökkenése és zsír-, illetve kötőszövetté való átalakulása okozza. Súlyosabb esetben nem is alakul ki járás.

Prognózis
Az ebbe a csoportba tartozó diagnózisok a tudomány jelen állása szerint visszafordíthatatlan, folyamatosan romló tüneteket mutatnak. Az izom gyengülése test szerte minden izomra kiterjed, melynek következtében a légző rendszer izomzata is érintetté válik.

Az oktatás során kerülendő
- A megterhelő, fárasztó tevékenységek, melyek túlzott kifáradást okozhatnak.
- A légutak bármilyen akadályozatása fulladásveszéllyel járhat.
- A megfázások, felsőlégúti megbetegedések lehetőségét kerülni kell, mert súlyos következményeket okozhatnak.

iii. Perifériás idegsérülések

A perifériás idegrendszert (nem agyi, nem gerincvelői) érintő elváltozások, kórformák. Veleszületett formái során az idegrendszer a szülés során sérül (pl. szülési felkarbénulás), szerzett formáit okozhatja daganat, baleset, vírusos gyulladás, műtét utáni állapot stb. Az érintett terület szerint (végtagok, törzs egy adott pontja, arc egyes részei stb.) a sérülés sokféle lehet.

Javaslatok a petyhüdt bénulást kiváltó kórformák esetén
Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.
Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő-károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.

Az inkontinencia (vizelet és széklettartási probléma) miatt a rendszeres ürítés szükséges, ezért akadálymentes mellékhelyiséget biztosítani kell, emellett ügyelni kell a kialakult napirend betartására.
Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás. A közlekedéshez segédeszközre lehet szükség, ami lehet bot, járókeret, kerekesszék. Ezekkel az eszközökkel történő közlekedés csak akadálymentes környezetben valósítható meg. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál, esetleg a munkavégzés közben is.

c. Korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek (cerebrális parézis, CP)

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés. Az agy fejlődése során károsodást szenved, melynek következtében megváltozik az izmok beidegzése. Az izmok tónusa test szerte megváltozik: általában a végtagok izomzata feszesebb, spasztikus, míg a törzs izomzata renyhébb, hipotón.

Következmények

- A mozgásfunkciók (motoros funkciók) zavara miatt az érintett izmok működése, a mozgások kivitelezése megváltozik: a tónus lehet fokozott (spasztikus formák) vagy petyhüdt (hipotónia), lehet a mozgás inkoordinált (tremor, ataxia), kialakulhat túlmozgásos forma (atetótikus), illetve az előzőek bármilyen variációja, súlyossága (kevert forma).
- A károsodás mértékétől függően a motoros tünetek is változatosak lehetnek: csak egy végtagra kiterjedő, az alsó végtagokat, az egyik testfelet, mind a négy végtagot érintő stb.
- Kóros reflexek akadályozhatják a mozgások kivitelezését.
- A cselekvéses tapasztalatszerzés akadályozottsága miatt a kognitív funkciók fejlődésének zavara, különböző észlelési problémák (vizuális, auditív, téri) jelentkezhetnek.
- Kommunikáció akadályozottság alakulhat ki, amennyiben a beszédben résztvevő izomzat is érintett.

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével, esetleg a munkadarabok, eszközök rögzítésével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.
A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk. Előfordulhat, hogy a fiatal már kialakította magának azt a testhelyzetet, amelyben izmainak görcsössége csökken, esetleg túlmozgásai megszűnnek – egyénileg mérlegelve, a balesetvédelmi szempontokat betartva közösen kialakítható a tanuláshoz, gyakorlati tevékenységekhez is megfelelő testhelyzet.
Nagyon jellemző – elsősorban – a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása. Számukra a munkafolyamatok világos lebontása és azok sorrendjének megtanulása segítheti a folyamatot.

Általában a járás, a hely- és helyzetváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.
Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség (számítógép), más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stresszhelyzetben – súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.
A tanulás során komoly nehézséget jelenthetnek a megismerő tevékenységek zavarai: a testtudat, a lateralizáció, a téri tájékozódás, a vizuális és az akusztikus érzékelés, a grafomotoros fejletlenség, a szem-kéz koordináció zavara mind-mind befolyásolhatják a tanulási teljesítményt. Ezek egy része a megfelelő tanulási és gyakorlati környezet kialakításával csökkenthető (pl. megfelelő megvilágítás, irányok jelölése stb.), másik részük kompenzálásához a készségek, képességek célzott fejlesztése szükséges, esetleg alternatív megoldások alkalmazása válhat szükségessé.

d. Egyéb eredetű mozgásrendellenességet okozó kórformák (rendszerbetegségek, ortopédiai kórformák, reumás megbetegedések, stb.)

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető ortopédiai és reumás betegségek okozta mozgásrendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok
Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása, ha szükséges, az orvosi előírások, tanácsok betartása.

4. A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban megmutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális és akusztikus észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- a kommunikáció zavara;
- lelassult tempó.

5. Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatók. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek, valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

a. A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok, és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása - adaptációja.
   - Az adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását, csupán a célhoz vezető út módosítását, kiegészítését. Ez feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
   - Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges a speciálisan képzett, az adott típusú fogyatékosság ellátására felkészített szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, konduktor – bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése. Hasznos lehet a mozgáskorlátozott fiatal intézménybe kerülése előtt, vagy tanulmányai kezdetén érzékenyíteni az intézménybe járó diákokat, valamint az intézmény munkatársait.

b. A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközök, szerszámok egyénre adaptált kialakítása. A kialakításnál figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.

c. Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, és az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Az egyéni elbírálás és differenciálás kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.

d. A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeret személyre szóló, a speciális szükségleteknek megfelelő megtervezése és megvalósítása. Azért alakítottam át, mert ez követelmény-elvárás volt.

e. Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata (munkaalkalmasság megállapítása).

f. A tárgyi feltételek kialakítása a törvényben előírt akadálymentesítésnek megfelelően, törekedve arra, hogy az mindenki számára egyenlő esélyt biztosítson.
   - A tanítási és gyakorlati oktatás során a másodlagos, társuló deformitások kialakulásának megelőzése (pl. testtartás elváltozásai), emiatt a termek, gyakorlati helyiségek berendezésekor, a munka- és ülésrend kialakításakor ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele.

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén –indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján – a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben a törvényben előírtaknak, valamint a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell eljárni. Alapfeltétel, hogy „a felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos

nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet." (2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 11. § (1); továbbiakban Szt.)

A sajátos nevelési igényű tanulók vizsgái – a jelenlegi jogi szabályozás mellett – az alábbiakban módosíthatók.
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) értelmében:
(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó **szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján**

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.) értelmében:
(2) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót - a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével - **mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól**. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység **idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól**. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, segédszemély alkalmazását, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél indokolt lehet a mozgáskorlátozott fiatalok és a társuló kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik.

- Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is.
- A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet.
A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A képzés során előforduló egyéb számonkérések során további adaptált formák alkalmazhatók, de figyelembe kell venni, hogy a hivatalos vizsgák során a jogszabályok által engedélyezett könnyítések alkalmazhatók.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.

Mozgáskorlátozott tanulóknál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.

A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges.

A mozgásnevelés órákat a mozgáskorlátozottság típusának ellátására felkészített szakember láthatja el (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus, központi idegrendszeri sérülés esetén konduktor is).

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

	9. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	12. évfolyam
	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám
		36 héttel		36 héttel		36 héttel		31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										**0,5**	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										**2**	
11730-16 Megmunkálás előkészítése	Anyagismeret	**2**			**1**			**1**				
	Optika	**2**			**3**			**2**				
	Optikai gyártási folyamatok gyakorlata		4	70		4	105		4	105		4
11731-16 Megmunkálás folyamata	Optikai gyártástechnológia	3			3			4			4,5	
	Optikai gyártási folyamatok gyakorlata		10			10			10			10
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		7	14		7	14		7	14		7	14
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**											**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**16**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		**4**
	Munkaviszony létesítése										*4*		**4**
	Álláskeresés										*4*		**4**
	Munkanélküliség										*4*		**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2			**70**			**105**			**105**	10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés										24		**24**
	Munkavállalói szókincs										20		**20**
11730-16 Megmunkálás előkészítése	**Anyagismeret**	**72**	**0**		**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**	**144**
	Optikai üveg alapanyagai	36			16			16					**68**
	Optikai üveg segédanyagai	18			10			10					**38**

	Optikai üveg tulajdonságai	18			10			10					**38**
	Optika	**72**	**0**		**108**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**252**
	Geometriai optika	18			36			18					**72**
	Fizikai optika	18			36			18					**72**
	Szakrajz	36			36			36					**108**
	Optikai gyártási folyamatok gyakorlata	**0**	**144**		**0**	**144**		**0**	**144**		**0**	**124**	**556**
	Optikai megmunkálás segédanyagai		54			54			54			47	**209**
	Gépcsoportok szerinti megmunkálás		54			54			54			47	**209**
	Minősítés és felületkezelés szerinti megmunkálás		36			36			36			30	**138**
11731-16 Megmunkálás folyamata	**Optikai gyártástechnológia**	**108**	**0**		**108**	**0**		**144**	**0**		**139**	**0**	**499**
	Szemüveg-, és finomoptikai lencsék gyártástechnológiája	36			36			72			93		**237**
	Szemüveglencsék gyártásának munkafolyamatai, szerszámai, gépei	36			36			36			31		**139**
	Finomoptikai lencsék gyártásának munkafolyamatai, szerszámai, gépei	36			36			36			15		**123**

	Optikai gyártási folyamatok gyakorlata	**0**	**360**		**0**	**360**		**0**	**360**		**0**	**310**	**1390**
	Szemüveg-, és műanyaglencsék gyártása		144			144			144			124	**556**
	Finomoptikai lencsék, prizmák, tükrök gyártása		108			108			108			93	**417**
	Szemüveg-, és finomoptikai lencsék gyártásának gépei, eszközei		108			108			108			93	**417**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**252**	**504**		**252**	**504**		**217**	**434**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		973/30,41											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2226/69,58											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 16 óra/16 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra/4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra/4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra/4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség 4 óra/4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 64 óra/64 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra/10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra/10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *24 óra/24 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra/20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11730-16 azonosító számú

Megmunkálás előkészítése megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11730-16 azonosító számú Megmunkálás előkészítése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Anyagismeret	Optika	Optikai gyártási folyamatok gyakorlata
FELADATOK			
Összeveti a minőségi kézikönyv és a minőségdokumentációval szemben támasztott követelményeket.	x	x	x
Megtervezi a műveleti sorrendet.	x	x	x
Értelmezi az üvegkatalógus öntési lap adatait.	x	x	x
Összehasonlítja az üvegalapanyag tulajdonságait a követelményekkel és az öntési lap alapján.	x	x	x
Alkalmazza az üvegalapanyagok és fémszerszámok tárolására, szállítására és felhasználására vonatkozó előírásokat.	x	x	x
A megmunkáláshoz szükséges gépeket, tartozékaikat célszerűen kiválasztja, beállítja, kezeli és karbantartja.	x	x	x
A megmunkáláshoz szükséges kéziszerszámokat és mérőeszközöket célszerűen kiválasztja, beállítja, kezeli és karbantartja.	x	x	x
Alkalmazza a munkatervezéshez, programozáshoz, gyártáskövetéshez használt számítógépes felhasználói programokat.	x	x	x
Kiválasztja és használja a megmunkáláshoz szükséges rögzítő (ragasztó-szabadfészkes befogók-, szorítópatronok), eszközöket.	x		x
Meghatározza és használja a megmunkáláshoz szükséges alakadó (etalon - kinyomó - beállító – leppelő – csiszoló - polírozó) szerszámokat.	x		x
Szakszerűen beszabályozza és bedolgozza a maró, leppelő, csiszoló, és polírozó szerszámokat.	x	x	x
Meghatározza a kenő, és hűtőanyagok összetételét.	x		x

Alkalmazza a tisztító, mosó, anyagok kezelésére, tárolására, és felhasználására vonatkozó biztonsági előírásokat.	x		x
Ellenőrizze a polírozott lencséket dioptria, valamint INTERFERO mérő gépekkel.	x	x	x
Alkalmazza ragasztóanyagok, lakkok tárolására és felhasználására vonatkozó biztonsági előírásokat.	x		x
Kötelezően használja az egyéni védőfelszereléseket és munkavédelmi eszközöket.			x
Betartja a munkavédelmi, tűzrendészeti előírásokat, a munkahelyi rend és tisztaság munkakörnyezeti szabályait.			x
Sérült munkatársakat elsősegélybe részesít, és a balesetet bejelenti.			x
Alkalmazza a szelektív hulladékgyűjtés, valamint a veszélyes hulladékok tárolási szabályait.			x
SZAKMAI ISMERETEK			
Műszaki táblázatok, mértékegységek	x	x	x
Az üveg műszaki rajza		x	x
Gazdaságos anyagfelhasználás számítása	x	x	x
A szférikus lencsék húrmagasságának, görbületi sugarának és középvastagságának, fókusztávolságának a számítása		x	x
A dioptriaértékek számítása	x	x	x
Megmunkáló és segédszerszámok rádiuszainak számítása	x	x	x
Anyagok (alap- és segédanyagok) tulajdonságai és szerkezete közötti összefüggések	x	x	x
Lemosáshoz használt tisztítóanyagok tulajdonságai, megválasztásuk szempontjai	x		x
Védőlakkok tulajdonságai, kész optikai testekhez alkalmazott lakkok	x		x
Rögzítő anyagok fajtái és felhasználási módjuk	x		x
A szemüveglencse gyártás anyagai, gépei és szerszámai	x		x
A munkadarabok felfogásmódjai a gyémántszerszámos marógépre, a gyémántszerszám kiválasztása			x

A csiszolás, mint megmunkálási folyamat, a csiszolóanyagok megválasztása	x		x
A polírozás gépei és szerszámai	x		x
A szemüveglencse alakjától és anyagától függő gyártási műveletek	x		x
A műanyag szemüveglencsék előállítása, alkalmazott szerszámok, gépek	x		x
Az üveg darabolása, a daraboláshoz alkalmazott gépek, eszközök	x		x
A finomoptikai ragasztási eljárások, műveletek	x		x
A párhuzamcsiszolás műveletei, gépei, szerszámai			x
A finommarás, finomcsiszolás műveletei gépei és szerszámai			x
Finomoptikai polírozás gépei és szerszámai, alkalmazott polírozó- és hordozó anyagok	x		x
A próbaüveg, az etalon próbaüveg és gyártásellenőrzésre használt próbaüveg alkalmazása		x	x
A központosítás optikai mechanikai műveletei			x
Mérő és ellenőrző eszközök, a velük való mérés, mérési hibák		x	x
Üvegiparban előforduló veszélyes és ártalmas anyagok	x		x
Az optikai üvegcsiszoló szakma munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi, valamint elsősegély-nyújtási ismeretei	x	x	x
Üvegmegmunkálás közbeni baleseti veszélyforrások elleni védekezései			x
Munkahelyek kiürítési rendje, és vészkijáratok és menekülési útvonalak ismerete			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Üvegipari rajz készítése, olvasása, értelmezése		x	x
Olvasott szakmai szöveg, gyártási lapok megértése	x	x	x
Megmunkáláshoz szükséges gépek, szerszámok, segédeszközök, segédanyagok kezelése, használata	x		x
Elemi számolási készség		x	x
Döntési képesség	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Kézügyesség	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x
Pontosság	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Kezdeményezőkészség	x	x	x
Motiváló készség	x	x	x
Tolerancia	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x
Figyelem összpontosítás	x	x	x

3. Anyagismeret tantárgy 144 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Megismerni az optikai üveg gyártásához szükséges alapanyagokat, segédanyagokat az üvegöntés módszerét és az üveg tulajdonságait.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Optikai üveg alapanyagai *68 óra*

Az anyagok tulajdonságai és szerkezete közötti összefüggések.
Az optikai anyagok szerkezete.
A szilárd anyagok szerkezete.
Az üvegképző oxidok.
Olvasztó oxidok.
Állandósító oxidok.
Az üvegek törésmutatójának a meghatározása és jelentősége.
Az optikai üvegben keletkező inhomogenitás okai.
Az üvegkatalógusokban megadott adatok.
Optikai préslencsék gyártása.

3.3.2. Optikai üveg segédanyagai *38 óra*

Az üveg alapanyaggyártás adalékanyagok.
Tisztítóanyagok.
Színezőanyagok.
Az optikai alapanyagok csoportosítása.
Az optikai alapanyagok megválasztásának szempontjai.

3.3.3. Optikai üveg tulajdonsága *38 óra*

Az üveg kémiai tulajdonságai.
Az üveg mechanikai, fizikai tulajdonságai.
Az üveg hőtani tulajdonságai.
Az olvadt üveg tulajdonságai
Az üveg olvasztásának módjai.
Az üveg olvasztásának berendezései.
Az üveg olvasztásának folyamata.
Az optikai üveg hűtése, darabolása.
Az üveg hőkezelése.
Az üveges állapot létrejöttének okai.
Az üveges állapot.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	megbeszélés	x			
4.	szemléltetés		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat		x		

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	rajz készítése Z-rendszerről	x			
3.7.	rendszerrajz kiegészítés	x			
3.8.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x			
6.2.	Technológiai minták elemzése	x			
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
6.4.	Anyagminták azonosítása	x			
6.5.	Tárgyminták azonosítása	x			
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			

7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Optika tantárgy 252 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni és elsajátítatni a tanulókkal a szemüveglencsék és finomoptikai termékek gyártásához szükséges fénytani ismereteket, törvényeket, és azok magyarázatát, valamint az ehhez szükséges számításokat és összefüggéseket.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Geometriai optika ***72 óra***

A fény keletkezése, terjedése.
A fényvisszaverődés törvénye.
A fénytörés törvénye.
Az optikai úthossz, diszperzió.
Síktükör képalkotása.
A domború gömbtükör.
A homorú gömbtükör.
Fénytörés síkpárhuzamos lemezen.
Reflexiós prizmák.
Diszperziós prizmák.
Az akromatizálás elve.
Optikai lencsék.
Vékonylencsék sugármenete.
Vékonylencsék képalkotása.
Lencsék távolságtörvénye.
Vékonylencsék törőértéke.
Lencsék nagyítása.
Sugármenet vastaglencsében.
Vastaglencsék törőértéke.
Vastaglencsék képalkotása.
Aszférikus lencsék.
Monokromatikus hibák.
Kromatikus hibák.

4.3.2. Fizikai optika ***72 óra***

A fény kettős természete.

A fényelméletek kialakulása.
Mechanikai hullámok keletkezése.
Mechanikai hullámok tulajdonságai.
A fény elektromágneses elmélete.
Fényhullámok interferenciája.
Fényhullámok interferenciája a szakmában.
A fényelhajlás.
A fénypolarizáció.
A kettőstörés alkalmazása.
A szem anatómiája.
A látás fontosabb jellemzői.
A látás hibái javításuk.
Fotometriai alapfogalmak.

4.3.3. Szakrajz ***108 óra***

Alaki és formai ismeretek.
Merőlegesek rajzolása két vonalzóval.
Párhuzamosok rajzolása két vonalzóval.
Síkmértani szerkesztések.
Vetítési módok.
Térelemek ábrázolása.
Három képsíkos ábrázolás.
Metszetek ábrázolása.
Teljes metszet.
Fél metszet.
Kitörés.
Szelvény.
Összetett metszetek.
Megmunkálási jelek.
Kikészítési jelek.
Anyaghibák.
Megmunkálási hibák.
Prizmák rajza.
Kétszer domború lencsék rajza.
Sík domború lencsék rajza.
Kétszer homorú lencsék rajza.
Sík homorú lencsék rajza.
Hengerlencsék rajza.
Tükrök rajza.
Meniszkusz lencse rajza.
Szemüveglencse rajza.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	megbeszélés	x			
4.	szemléltetés		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat		x		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	rajz készítése Z-rendszerről	x			
3.7.	rendszerrajz kiegészítés	x			
3.8.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x			
6.2.	Technológiai minták elemzése	x			
6.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
6.4.	Anyagminták azonosítása	x			
6.5.	Tárgyminták azonosítása	x			
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen	x			

	irányítással				

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Optikai gyártási folyamatok gyakorlata tantárgy 556 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Prés, és félkész üveg alapanyagból valamint műanyag alapanyagból szemüveglencsét, és finomoptikai terméket előállítani széria, és receptúra gyártási folyamatban.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Optikai megmunkálás segédanyagai *209 óra*

Maró-és leppelő gyémánt szemcseméretének megválasztása.
Finom leppelő gyémántpogácsák szemcsemérete, és lehordó képessége.
Durva leppelő gyémántpogácsák szemcsemérete, és lehordó képessége.
A maró gyémánt helyes megválasztása.
Csiszolópór szemcseméretének és víz keverési arányának meghatározása.
Csiszolószemcsék visszanyerésének, és osztályozásának módjai.
Csiszolószemcsék szemcseméretének megállapítása.
Polírozó anyagok tulajdonságai.
Poliranyagok szemcseméretei.
Políranyagok fajtái a különböző munkaterületeken.
Polírhordozók megválasztása a felületi szabályosság függvényében.
Polírhordozók típusai a felhasználás tükrében.
A gyártáshoz használt hűtőfolyadék ok szerepe és összetétele.
Kész felületekhez használt védő-, és reflexiócsökkentő bevonatok.
Védőlakkok szerepe.
Vákuumgőzölés használt segédanyagok.
Fix ragasztáshoz használt anyagok.
A finomoptikai ragasztóanyagok fajtái.
Meleg ragasztók.
Hidegragasztók.
Mechanikus ragasztás módszerei.
Ragasztással szemben támasztott követelmények.

5.3.2. Gépcsoportok szerinti megmunkálás *209 óra*

Ragasztó berendezések, rögzítő anyagok felhasználása szerint.
Wood- fémes ragasztó berendezés használata, wood-fém tulajdonságai.
Elektromos ragasztókemencék használata, hőmérsékletek beállítása.
Maró-, leppelő-, és csiszológépek megmunkálási folyamatának a megválasztása.

Olajhűtéses marógépek tulajdonságai.
Marógépek típusai a munkadarab felfogása szerint.
Marógépek csoportosítása a munkaorsó elhelyezkedése szerint.
CNC vezérlésű marógépek típusai, működésük.
Polírozás gépei és szerszámai.
Egyfókuszú lencsék polírozásához használt géptípusok.
Progresszív lencsék polírozásához használt géptípusok.
Síkoptikán használt géptípusok.
Finomoptikán használt géptípusok.
Műanyag szemüveglencsék előállítására alkalmazott szerszámok és gépek.
Kollimátor, autókollimátor.
Goniométer.
Refraktométer.

5.3.3. Minősítés és felületkezelés szerinti megmunkálás 138 óra

Szemüveglencsék és finomoptikai termékek felületkezelésére használt gépek és berendezések.
Szemüveglencsék és finomoptikai termékek minősítésére és csomagolására használt gépek és berendezések.
Dioptriamérésre használt géptípusok.
Jelfelvivő berendezések.
Csomagoló automaták kezelése.
Csúcstörőérték mérő.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	megbeszélés	x			
4.	szemléltetés		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat		x		
7.	bemutatás		x		
8.	gépkezelés		x		

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	rajz készítése Z-rendszerről	x			
3.7.	rendszerrajz kiegészítés	x			
3.8.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			

4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x			
6.2.	Műveletek gyakorlása	x			
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x			
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x			
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x			
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x			
8.2.	Technológiai minták elemzése	x			
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
8.4.	Anyagminták azonosítása	x			
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x			
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11731-16 azonosító számú

Megmunkálás folyamata megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11731-16 azonosító számú Megmunkálás folyamata megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	gyártástechnológia	folyamatok gyakorlata
FELADATOK		
Előkészíti az optikai üvegtesteket, tömbüveget, préslencséket, félkészlencséket, műanyaglencsék és felületkezeléshez használt alap- és segédanyagokat.	x	x
Alkalmazza a Vállalati Irányítási Rendszer programját a gyártáskövetésre.		x
Az optikai testeket illesztéssel rögzíti, ragasztja a fészkes, bordázott, sík, csésze és gomba alakú fémszerszámokra, ragasztófóliával, gyantás papírral, és Wood-fémmel, szurokkal, gipsszel.	x	x
Alkalmazza a mechanikai, pneumatikus, vákuumos szorítókat, befogó patronokat, szorító harangokat.	x	x
Szakszerűen beállítja a megmunkáló gépeken (fűrészgép, marógép, leppelő - vagy csiszológép, polírozógép) az előírt paramétereket valamint a számítógép vezérlésű gépekbe az adatokat beviszi.	x	x
Megválasztja a gyémántszerszámokat, csiszolóporokat, (durva-finom) megmunkáláshoz és alkalmazza a megfelelő egyéni védőeszközöket (gumikesztyű, védőszemüveg).	x	x
Fazettázási, és ellenőrzési műveletet alkalmaz a megmunkált üvegeken.	x	x
Polírozási műveleteket alkalmazzon (széria, receptúra és finomoptikai termékeknél)	x	x
Megmunkálás után a ragasztóanyag függvényében megválasztja a leszedési eljárást, berendezéseket és az optikai testeket sérülésmentesen leszedi.	x	x
Központosítási műveleteket alkalmaz.	x	x

Kezeli az ultrahangos tisztító mosóberendezéseket, használja a tisztításhoz szükséges vegyszereket.		x
Beállítja, és működteti az előírt technológia alapján a vákuumgőzölő berendezéseket.		x
Vákuumgőzölő berendezéssel reflexiónövelő, szűrő és nyalábosztó bevonatot készít.		x
Műanyag lencséknél keményréteg bevonatot készít, felhordás folyamatának és a keményítés technológiájának ismeretében.		x
Az adott tevékenységekhez kapcsolódóan ellenőrzéseket és méréseket végez.		x
Jelfelvivő eljárásokat végez (gravírozás, acél vagy gyémántszerszámmal, ultrahanggal vagy lézerrel, maratással fototechnikai eljárással, szitanyomással) az előírt technológiának megfelelően a műveleteket végrehajtja.		x
Elkészíti a műanyag szemüveglencse öntőformáját (mold-ját).		x
A mért eredmények kiértékelése alapján feltárja és meghatározza a selejt okokat.		x
Alkalmazza a minőségbiztosítási előírásokat, a munkautasításokat, a szabványok előírásait.	x	x
Dokumentálja az elvégzett feladatokat, feljegyzi tapasztalatait, rendellenességeket, a munkahelyét, munkakörnyezetét rendbe teszi.	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Gazdaságos anyagfelhasználás számítása	x	x
A szférikus lencsék húrmagasságának, görbületi sugarának és középvastagságának, fókusztávolságának a számítása	x	x
A dioptriaértékek számítása	x	x
Megmunkáló és segédszerszámok rádiuszainak számítása		x
Anyagok (alap- és segédanyagok) tulajdonságai és szerkezete közötti összefüggések	x	x
A gyémántmaró forgástengelyének dőlésszög-számítása	x	x

Forgácsoló sebesség függvényében beállítandó fordulatszám számítása	x	x
Optikai üvegek optikai, mechanikai, fizikai és kémiai tulajdonságai	x	x
Az üvegben keletkező inhomogenitás okai	x	x
A műanyag és az üveg anyagok összehasonlítása		x
Az optikai elemek rögzítéséhez felhasználható anyagok tulajdonságai és felhasználási módjuk	x	x
Csiszoló- és a polírozó anyagok tulajdonságai, felhasználási területük		x
A csiszolás folyamata, csiszolóanyagok megválasztása, a rádiuszcsiszolás műveletei, gépei és szerszámai		x
Lemosáshoz használt tisztítóanyagok tulajdonságai, megválasztásuk szempontjai		x
A gyémántszerszám kiválasztása és alkalmazása	x	x
Él letörések készítése		x
A polírozás műveletei, gépei és szerszámai, a polírozásnál alkalmazott hordozó- és polírozó anyag megválasztása	x	x
Központosság és külpontosság, a központosítás optikai és mechanikai műveletei	x	x
A leszedés rögzítéstől függő műveletei		x
A szférikus, a hengerfelületű (cilinderes), a tórikus felületű, a többfókuszú és a prizmatikus szemüveglencsék, gyártásuk anyagai, gépei és szerszámai		x
A műanyag szemüveglencsék előállításához alkalmazott szerszámok, gépek	x	x
A finomoptikai termékek gyártásának gépei, eszközei		x
Védőlakkok és színezőanyagok tulajdonságai, kész optikai testekhez alkalmazott lakkok		x
A színes szemüveglencsék és az ipari védőüvegek bevonó eljárásai		x
A vákuumgőzölés gépei, műveletei és segédanyagai		x
A jelfelvivő eljárások gépei és szerszámai		x

A finomoptikai megmunkálás műveletei	x	x
Mérő és ellenőrző eszközök, mérési hibák	x	x
Az optikai üvegcsiszoló szakma munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi, valamint elsősegély-nyújtási ismeretei	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai olvasott szöveg megértése	x	x
Döntési képesség	x	x
Önállóság a munkavégzésben	x	x
Motiválható tudás	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség	x	x
Precizitás	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kommunikációs rugalmasság	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x
Motiválhatóság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás	x	x
Problémaelemzés, - feltárás	x	x
Eredményorientáltság	x	x

6. Optikai gyártástechnológia tantárgy 499 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Látásjavító, szemvédő és műszeroptikai termékek előállításának megismerése illetve felhasználásuk egészségügyi és technológiai szerepe.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

6.3. Témakörök

6.3.1. Szemüveg-, és finomoptikai lencsék gyártástechnológiája 237 óra

A szemüveglencse gyártás fejlődése.
A szemüveglencse csoportjai.
A szemüveglencse jellemzői.
A finomoptikai lencsék fajtái.
A finomoptikai lencsék jellemzői.
A szemüveglencsék, és a finomoptikai lencsék gyártástechnológiája során alkalmazott műveletek.
Ragasztás (meleg-, hidegragasztás).
Durva-, finomcsiszolás munkafolyamatai.
Durva-, finommarás műveletei.
Egyfókuszú szemüveglencsék gyártása.
Aszférikus és progresszív szemüveglencsék gyártása.
Receptúra lencsék gyártása.
A finomoptikai lencsék gyártásának sajátosságai.
A finomoptikai lencsék gyártása típusok szerint.
Aszférikus finomoptikai lencsék gyártása.
Prizmák típusai.
Prizmagyártás.
A törésmutató lényegének az ismerete
A megmunkáló gépek fordulatszámának, a munkaorsó dőlésszögének és a nyomóerő meghatározása.
Polírozó anyagok típusa.
A polírhordozó-, és polírozó anyagok megfelelő alkalmazása
Az ellenőrzés és a csomagolás fontossága

6.3.2. Szemüveglencsék gyártásának munkafolyamatai, szerszámai, gépei 139óra

Programozás és a gyártmánykövetés fontossága.
Alapanyag, segédanyag biztosítása.
Program és típus szerinti azonosítás.
A ragasztás, rögzítés módjai, szerszámai, gépei, és segédanyagai.
Egyenként és fejrendszerű ragasztás.
Szabadfészkes rögzítés.
Szemüveglencsék ragasztásához használt berendezések.
Ragasztószerszámokkal szemben támasztott követelmények.
Marás, leppelés, csiszolás, polírozás szerszámai, segédanyagai, és gépei.

Fejrendszerű és egyenkénti megmunkáláshoz használt marógépek.
A gyémántszerszámok fejlődése, jellemzői.
A gyémántmarás alkalmazásának előnyei.
A rádiuszmarás elmélete.
A gyémántszerszám kialakítása.
A gyémántszerszám kiválasztási szempontjai.
Szférikus felületek csiszolása.
Húrmagasság meghatározása.
A rádiuszcsiszolási eljárások csoportjai.
Rádiuszcsiszolás egyenként.
Az egyenkénti rádiusz csiszológép felépítése.
A csiszolószerszám.
Csoportos rádiuszcsiszolás alkalmazása.
Csoportos rádiuszcsiszolás műveleti sorrendje.
A ragasztófejek felépítése.
Csiszolás él felfekvésű ragasztott fejen.
Felületi bevonatok segédanyagai, szerszámai, és gépei.
Felületkeményítő lakkok kezelése, tárolása.
Felülettel szemben támasztott tisztasági követelmények.
Mosóberendezéshez használt tisztítóanyagok.
Vákuumgőzöléshez használt anyagok.
Vákuumgőzöléshez használt gépek működési elve.

6.3.3. Finomoptikai lencsék gyártásának munkafolyamatai, szerszámai, gépei123 óra

Az illesztés módjai, folyamata, követelménye.
Prizmák rögzítése.
Finom optikai lencsék rögzítése.
Ragasztószerszámokkal szemben támasztott követelmények.
Marás, leppelés, csiszolás, polírozás szerszámai, segédanyagai, és gépei.
Finomoptikai lencsék központosításának a gépei.
Fejrendszerű és egyenkénti megmunkáláshoz használt marógépek.
A gyémántszerszámok fejlődése, jellemzői.
A gyémántmarás alkalmazásának előnyei.
A rádiuszmarás elmélete.
A gyémántszerszám kialakítása.
A gyémántszerszám kiválasztási szempontjai.
Szférikus felületek csiszolása.
Húrmagasság meghatározása.
A rádiuszcsiszolási eljárások csoportjai.
Rádiuszcsiszolás egyenként.
Az egyenkénti rádiusz csiszológép felépítése.
A csiszolószerszám.
Csoportos rádiuszcsiszolás alkalmazása.
Csoportos rádiuszcsiszolás műveleti sorrendje.
A ragasztófejek felépítése.
Csiszolás él felfekvésű ragasztott fejen.
Felületi bevonatok segédanyagai, szerszámai, és gépei.
Felületkeményítő lakkok kezelése, tárolása.
Felülettel szemben támasztott tisztasági követelmények.
Mosóberendezéshez használt tisztítóanyagok.

Vákuumgőzöléshez használt anyagok.
Vákuumgőzöléshez használt gépek működési elve.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	megbeszélés	x			
4.	szemléltetés		x		
5.	kooperatív munka		x		
6.	házi feladat		x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	rajz készítése Z-rendszerről	x			
3.7.	rendszerrajz kiegészítés	x			
3.8.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Vizsgálati tevékenységek körében				
6.1.	Technológiai próbák végzése	x			
6.2.	Technológiai minták elemzése	x			
6.3.	Geometriai mérési	x			

	gyakorlat				
6.4.	Anyagminták azonosítása	x			
6.5.	Tárgyminták azonosítása	x			
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Optikai gyártási folyamatok gyakorlata tantárgy 1390 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Prés, és félkész üveg alapanyagból valamint műanyag alapanyagból szemüveglencsét, és finomoptikai terméket előállítani széria, és receptúragyártási folyamatban.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Szemüveg-, és műanyaglencsék gyártása 556 óra

Előkészíteni megmunkálásra az optikai üvegtesteket, tömbüveget, préslencséket, félkészlencséket.
Az optikai alapanyagok kiválasztása.
A megmunkálási ráhagyás.
A gazdaságos anyagfelhasználás.
Az optikai elemek megmunkálásának módjai.
A munkakísérő lap.
Az optikai testek rögzítése (gyantás papír, Wood-fémmel, ragasztófóliával és pneumatikus szorítókkal).
A gyantás papír készítésének módjai.
A Wood-fém tulajdonságai.
A ragasztófólia tulajdonságai.
A pneumatikus szorítók működése.
Megmunkáló gépek beállítása az előírt paramétereknek megfelelően.
Marással, leppeléssel, polírozással kialakítja a végleges felületet.
Marási ráhagyások, vastagság, és a húrmagasság figyelembevételével.
A csiszolási ráhagyások, durva-, és finomcsiszolás figyelembevételével.
Durva-, és finomleppelési ráhagyások.
A felülettisztításhoz szükséges vegyszerek és mosóberendezések használata.
Hega mosóberendezések működése.

Műgyanta, zsírok, olajok, és egyéb szennyezőanyagok eltávolításához használt vegyszerek.
Az ultrahangos mosás jelentősége.
Reflexiónövelő, szűrő és nyalábosztó és keménybevonatok készítése.
A minősítés, ellenőrzéshez használt mérőeszközök és mérőberendezések.
Dioptrimérőgépek működési elvei.
Az felületellenőrzésre használt eszközök.
Mérőórák, mérőharangok használata.
Jelfelvivő eljárások végzése az előírt technológiának megfelelően.
Az elvégzett feladatok dokumentálása, tapasztalatok rendellenességek feljegyzése.
A munka-, és környezetvédelmi előírások, valamint a szelektív hulladék gyűjtés szabályainak a betartása.
Az alapanyagok keverési arányának és tulajdonságának az ismerete.
Az alapanyagok biztonságos tárolása.
A keveréshez használt gépek berendezések, és a helységgel szemben támasztott követelmények.
Alapanyaggal szemben támasztott követelmények.
Töltéshez használt berendezések, eszközök ismerete.
Az alapanyagok használatával kapcsolatos munkavédelmi és tűzvédelmi előírások ismerete.
A MOLD szerszámok rögzítésének, összeszerelésének a folyamata.
Tartógyűrűk tárolásának szabályai.
MOLD szerszámok tárolásának szabályai.
Hőkezelési eljárások folyamatának ismerete.
Hőkezelő kemencék kezelésének ismerete.
Hőkezeléshez használt berendezések tárolása.
Homorú és domború felület kialakításának műveleti sorrendje.
Ragasztáshoz használt szerszámok, berendezések használata.
Homorú és domború felületek kialakításához használt gépek.
Átmérőzéshez használt gépek.
Fazetták polírozásához használt gépek.
Egyfókuszú, és progresszív MOLD marásához használt gépek, berendezések.
Egyfókuszú, és progresszív MOLD polírozásához használt gépek, berendezések.
Az öntőformával szemben támasztott minőségi elvárások, tűrési pontosságok.
Hőkezelési eljárás folyamatának ismerete.
A hőkezeléshez használt hőmérséklet beállítások, és segédanyagok.
A jelfelvitel jelentősége.
A gravírozáshoz használt lézergépek működése.
A gyártógépek, szerszámok ismerete.

7.3.2. Finomoptikai lencsék, prizmák, tükrök gyártása 417 óra

A fűrészelési eljárások.
A darabolás módjai.
Polírozás utáni ellenőrzés próbaüveggel, mérőórával.
Érintés nélküli színgyűrűk ellenőrzése.
Előkészíteni megmunkálásra az optikai üvegtesteket, tömbüveget, préslencséket, félkészlencséket.
Az optikai alapanyagok kiválasztása.
A megmunkálási ráhagyás.
A gazdaságos anyagfelhasználás.
Az optikai elemek megmunkálásának módjai.
A munkakísérő lap.

A pneumatikus szorítók működése.
Megmunkáló gépek beállítása az előírt paramétereknek megfelelően.
Marással, leppeléssel, polírozással kialakítja a végleges felületet.
Marási ráhagyások, vastagság, és a húrmagasság figyelembevételével.
A csiszolási ráhagyások, durva-, és finomcsiszolás figyelembevételével.
Durva-, és finom leppelési ráhagyások.
A felülettisztításhoz szükséges vegyszerek és mosóberendezések használata.
Mosóberendezések működése.
Műgyanta, zsírok, olajok, és egyéb szennyezőanyagok eltávolításához használt vegyszerek.
A minősítés, ellenőrzéshez használt mérőeszközök és mérőberendezések.
Az felületellenőrzésre használt eszközök.
Mérőórák, mérőharangok használata.
Jelfelvivő eljárások végzése az előírt technológiának megfelelően.
Az elvégzett feladatok dokumentálása, tapasztalatok rendellenességek feljegyzése.
A munka-, és környezetvédelmi előírások, valamint a szelektív hulladék gyűjtés szabályainak a betartása.
Prizmák, tükrök rögzítésének módjai.
Prizmák ragasztásához használt síktárcsák.
Prizmák illesztése üvegillesztő szerszámra.
Prizmák, tükrök gyártási módjai.
Prizmagyártás fémszerszámon.
Prizmagyártás kézben.
Prizmagyártás üvegillesztő szerszámon.
Prizmák, tükrök gyártása során használt segédanyagok, gépek, és eszközök.
Szögcsiszoláshoz használt ragasztószerszámok.
Szögcsiszoláshoz használt marógépek, és marószerszámok.
Szögcsiszoláshoz használt csiszológépek, és csiszolószerszámok.
Tükörgyártáshoz használt ragasztószerszámok.
Tükörgyártáshoz használt marógépek, és marószerszámok.
Tükörgyártáshoz használt csiszológépek, és csiszolószerszámok.
Prizmák, tükrök tisztítása, és ellenőrzése.
Prizmák, tükrök tisztításához használt anyagok.
Prizmák, tükrök tisztításához használt mosóberendezések.
Prizmák, tükrök ellenőrzésének módja.
Prizmák, tükrök ellenőrzésénél használt műszerek.

7.3.3. Szemüveg-, és finomoptikai lencsék gyártásának gépei, eszközei 417 óra

Ragasztáshoz és leszedéshez használt gépek és eszközök.
Elektromos kemencék, rezsók beállításai.
Pneumatikus présgépek beállításai.
Leszedéshez használt eszközök.
A ragasztás és leszedéshez használt hőmérsékletek.
Szférikus, tórikus felületű, többfókuszú és prizmatikus szemüveglencsék gyártásának gépei, és szerszámai.
Marótárcsák ragasztása, centírozása.
Belső tórikuson használt OSIT-II, OST marógépek használata.
Egyenkénti szférikus félkészgyártás maró, leppelőgépei.
Egyenkénti szférikus félkészgyártás polírozó gépei.
Prizmák, lencsék megmunkálásához használt gépek, eszközök.
Prizmák, lencsék megmunkálásához használt OPTO-TECH gépek beállítása, használata.

Tisztításhoz, mosáshoz használt gépek és berendezések.
A tisztításhoz használt mosókosarak helyes megválasztása.
Hega mosógépek hőmérséklet beállításai.
A mosásnál használt víztisztító berendezés szerepe.
Védőlakkok, védőbevonatok alkalmazásához használt gépek, berendezések.
A felülettisztítás jelentősége, módjai.
Védőlakkok kezelése, utántöltése.
Szárítókemence kezelése.
Jelfelvivő eljárások gépei, és szerszámai.
Gravírozó gép működtetése.
Gravírozáshoz használt lakkok, maratóanyagok.
A lézergépek működtetése.
A lézergépek működtetése biztonsági előírásai.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	szemléltetés		x		
5.	kooperatív tanulás		x		
6.	házi feladat		x		
7.	bemutatás		x		
8.	gépkezelés		x		

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása		x		

	jegyzeteléssel				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz készítése leírásból	x			
3.3.	rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.6.	rajz készítése Z-rendszerről	x			
3.7.	rendszerrajz kiegészítés	x			
3.8.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4..4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		

	szövegfeldolgozás				
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.5.	Csoportos versenyjáték		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x			
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x			
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x			
7.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x			
8.2.	Technológiai minták elemzése	x			
8.3.	Geometriai mérési gyakorlat	x			
8.4.	Anyagminták azonosítása	x			
8.5.	Tárgyminták azonosítása	x			
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
9.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

SNI/1 évfolyamot követően 70 óra

SNI/2 évfolyamot követően 105 óra

SNI/3 évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A SNI/1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A szakmai tartalom részletes kifejtése

11730-16 Megmunkálás előkészítése

Optikai gyártási folyamatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Optikai megmunkálás segédanyagai

Maró-és leppelő gyémánt szemcseméretének megválasztása.
Finom leppelő gyémántpogácsák szemcsemérete, és lehordó képessége.
Durva leppelő gyémántpogácsák szemcsemérete, és lehordó képessége.
A maró gyémánt helyes megválasztása.
Csiszolópór szemcseméretének és víz keverési arányának meghatározása.
Csiszolószemcsék visszanyerésének, és osztályozásának módjai.

Gépcsoportok szerinti megmunkálás

Ragasztó berendezések, rögzítő anyagok felhasználása szerint.
Wood- fémes ragasztó berendezés használata, wood-fém tulajdonságai.
Maró-, leppelő-, és csiszológépek megmunkálási folyamatának a megválasztása.
Marógépek típusai a munkadarab felfogása szerint.
Marógépek csoportosítása a munkaorsó elhelyezkedése szerint.

11731-16 Megmunkálás folyamata

Optikai gyártási folyamatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Szemüveg-, és műanyaglencsék gyártása

Előkészíteni megmunkálásra az optikai üvegtesteket, tömbüveget, préslencséket, félkészlencséket.
Az optikai alapanyagok kiválasztása.

Az optikai elemek megmunkálásának módjai.
A fűrészelési eljárások.
A darabolás módjai.

Finomoptikai lencsék, prizmák, tükrök gyártása

A fűrészelési eljárások.
A darabolás módjai.
Előkészíteni megmunkálásra az optikai üvegtesteket, tömbüveget, préslencséket, félkészlencséket.

Szemüveg-, és finomoptikai lencsék gyártásának gépei, eszközei

Ragasztáshoz és leszedéshez használt gépek és eszközök.
Elektromos kemencék, rezsók beállításai.
Leszedéshez használt eszközök.
A ragasztás és leszedéshez használt hőmérsékletek.
Szférikus, tórikus felületű, többfókuszú és prizmatikus szemüveglencsék gyártásának gépei, és szerszámai.
Belső tórikuson használt OSIT-II, OST marógépek használata.

A SNI/2. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A szakmai tartalom részletes kifejtése

11730-16 Megmunkálás előkészítése

Optikai gyártási folyamatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Optikai megmunkálás segédanyagai

Políranyagok fajtái a különböző munkaterületeken.
Polírhordozók megválasztása a felületi szabályosság függvényében.
A gyártáshoz használt hűtőfolyadék ok szerepe és összetétele.
Kész felületekhez használt védő- és reflexiócsökkentő bevonatok.
Vákuumgőzölés használt segédanyagok.

Gépcsoportok szerinti megmunkálás

CNC vezérlésű marógépek típusai, működésük.
Polírozás gépei és szerszámai.
Finomoptikán használt géptípusok.
Műanyag szemüveglencsék előállítására alkalmazott szerszámok és gépek.
Szemüveglencsék és finomoptikai termékek felületkezelésére használt gépek és berendezések.
Szemüveglencsék és finomoptikai termékek minősítésére és csomagolására használt gépek és berendezések.

11731-16 Megmunkálás folyamata

Optikai gyártási folyamatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Szemüveg-, és műanyaglencsék gyártása

Az optikai testek rögzítése (gyantás papír, wood-fémmel, ragasztófóliával és pneumatikus szorítókkal).
A gyantás papír készítésének módjai.
A pneumatikus szorítók működése.
Megmunkáló gépek beállítása az előírt paramétereknek megfelelően.
Marással, leppeléssel, polírozással kialakítja a végleges felületet.
Marási ráhagyások, vastagság, és a húrmagasság figyelembevételével.
A csiszolási ráhagyások, durva-, és finomcsiszolás figyelembevételével.
Polírozás utáni ellenőrzés próbaüveggel, mérőórával.
Érintés nélküli színgyűrűk ellenőrzése.

Finomoptikai lencsék, prizmák, tükrök gyártása

Prizmák, tükrök rögzítésének módjai.
Prizmák ragasztásához használt síktárcsák.
Prizmák illesztése üvegillesztő szerszámra.
Prizmák, tükrök gyártási módjai.
Prizmagyártás fémszerszámon.
Prizmagyártás kézben.
Prizmagyártás üvegillesztő szerszámon.
Prizmák, tükrök gyártása során használt segédanyagok, gépek, és eszközök.

Szemüveg-, és finomoptikai lencsék gyártásának gépei, eszközei

Egyenkénti szférikus félkészgyártás maró, leppelő gépei.
Egyenkénti szférikus félkészgyártás polírozó gépei.
Prizmák, lencsék megmunkálásához használt gépek, eszközök.
Prizmák, lencsék megmunkálásához használt OPTO-TECH gépek beállítása, használata.

A SNI/3. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A szakmai tartalom részletes kifejtése

11730-16 Megmunkálás előkészítése

Optikai gyártási folyamatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Optikai megmunkálás segédanyagai

Vákuumgőzölés használt segédanyagok.
Fix ragasztáshoz használt anyagok.
A finomoptikai ragasztóanyagok fajtái.
Meleg ragasztók.
Hidegragasztók.
Mechanikus ragasztás módszerei.
Ragasztással szemben támasztott követelmények.

Gépcsoportok szerinti megmunkálás

Dioptriamérésre használt géptípusok.
Jelfelvivő berendezések.
Goniométer.
Csúcstörőérték mérő.
Refraktométer.
Csomagoló automaták kezelése.

11731-16 Megmunkálás folyamata

Optikai gyártási folyamatok gyakorlata tantárgy

Témakörök

Szemüveg-, és műanyaglencsék gyártása

A felülettisztításhoz szükséges vegyszerek és mosóberendezések használata.
Műgyanta, zsírok, olajok, és egyéb szennyezőanyagok eltávolításához használt vegyszerek.
Reflexiónövelő, szűrő és nyalábosztó és keménybevonatok készítése.
A minősítés, ellenőrzéshez használt mérőeszközök és mérőberendezések.
Dioptria mérőgépek működési elvei.
Az felületellenőrzésre használt eszközök.
Mérőórák, mérőharangok használata.
Jelfelvivő eljárások végzése az előírt technológiának megfelelően.
Az elvégzett feladatok dokumentálása, tapasztalatok rendellenességek feljegyzése.
A munka-, és környezetvédelmi előírások valamint a szelektív hulladék gyűjtés szabályainak a betartása.

Finomoptikai lencsék, prizmák, tükrök gyártása

Tükörgyártáshoz használt ragasztószerszámok.
Tükörgyártáshoz használt marógépek, és marószerszámok.
Tükörgyártáshoz használt csiszológépek, és csiszolószerszámok.
Prizmák, tükrök tisztítása, és ellenőrzése.
Prizmák, tükrök tisztításához használt anyagok.
Prizmák, tükrök tisztításához használt mosóberendezések.
Prizmák, tükrök ellenőrzésének módja.
Prizmák, tükrök ellenőrzésénél használt műszerek.

Szemüveg-, és finomoptikai lencsék gyártásának gépei, eszközei

Tisztításhoz, mosáshoz használt gépek és berendezések.
A tisztításhoz használt mosókosarak helyes megválasztása.
Hega mosógépek hőmérséklet beállításai.

Védőlakkok, védőbevonatok alkalmazásához használt gépek, berendezések.
Védőlakkok kezelése, utántöltése.
Szárítókemence kezelése.
Jelfelvivő eljárások gépei, és szerszámai.
Gravírozó gép működtetése.
Gravírozáshoz használt lakkok, maratóanyagok.
A lézergépek működtetése.
A lézergépek működtetése biztonsági előírásai.

5.78.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
32 543 03
PAPÍRGYÁRTÓ ÉS -FELDOLGOZÓ
SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

szakiskolában történő oktatáshoz hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint
- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 32 543 03 számú, Papírgyártó- és feldolgozó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 32 543 03
Szakképesítés megnevezése: Papírgyártó- és feldolgozó
A szakmacsoport száma és megnevezése: 8. Vegyipar
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XIV. Vegyipar
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: - év
Elméleti képzési idő aránya: 30%
Gyakorlati képzési idő aránya: 70%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető az SZVK-t kiadó rendelet 3. számú mellékletében a Vegyipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában
Szakmai előképzettség: -
Előírt gyakorlat: -
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-
-	-

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall

az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)

- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is

felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához

legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna.

Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.

- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.

- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy

készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!

- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1085

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
10098-12 Vegyipari műszaki alapfeladatok	Laboratóriumi alapismeretek	2			1			1				
	Laboratóriumi gyakorlatok		2			2,5			3			1
11795-16 Papíralapanyag-gyártó	Alapanyaggyártás	2			2,5			3			1	
	Alapanyaggyártás gyakorlat		6			6			6			6
11796-16 Papírgyártó	Papíripari anyagismeret és technológia	1,5		70	1,5		105	1		105	0,5	
	Papírgyártás gyakorlat		3			3			3			4
11798-16 Papírfeldolgozó	Papírfeldolgozás	1			1,5			1			1	
	Papírfeldolgozás gyakorlat		3			3			3			5
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	

Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám	7	14		6,5	14,5		6	15		5	16
Összes heti/ögy óraszám	21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**										**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**			**11. évfolyam**			**12. évfolyam**		
		e	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	**ögy**	**e**	**gy**	
10098-12 Vegyipari műszaki alapfeladatok	**Laboratóriumi alapismeretek**	**72**	**0**		**36**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**	**144**
	Alapismeretek	*50*			*8*			*8*					**66**
	Fizikai, kémiai számítások				*28*			*28*					**56**
	Laboratóriumi biztonság	*22*											**22**
	Laboratóriumi gyakorlatok	**0**	**72**		**0**	**90**		**0**	**108**		**0**	**31**	**301**
	Laboratóriumi alapgyakorlatok		72			36							**108**
	Fizikai laborgyakorlatok					27			54			15	**96**
	Kémiai laborgyakorlatok					27			54			16	**97**
11795-16 Papíralapanyag-gyártó	**Alapanyaggyártás**	**72**	**0**	**70**	**90**	**0**	**105**	**108**	**0**	**105**	**31**	**0**	**301**
	Technológiai ismeretek	36			36			36			11		**119**
	Alapanyaggyártó berendezések	22			36			72			20		**150**
	Munkavédelem	14			18								**32**
	Alapanyaggyártás gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**216**		**0**	**216**		**0**	**186**	**834**
	Alapanyaggyártás		158			86			108			78	**430**
	Gépkezelés		36			108			108			108	**360**
	Karbantartás		22			22							**44**
11796-16 Papírgyártó	**Papíripari anyagismeret és technológia**	**54**	**0**		**54**	**0**		**36**	**0**		**15,5**	**0**	**159,5**
	Papíripari alap- és segédanyagok	22			18								**40**

	Papíripari anyagvizsgálatok	22			18								**40**
	Papírgyártás				18			36			15,5		**69,5**
	Munkavédelem	10											**10**
	Papírgyártás gyakorlat	**0**	**108**		**0**	**108**		**0**	**108**		**0**	**124**	**448**
	Előkészítés		36			36							**72**
	Papírgyártás					36			108			124	**268**
	Anyagvizsgálat gyakorlat		72			36							**108**
11798-16 Papírfeldolgozó	**Papírfeldolgozás**	**36**	**0**		**54**	**0**		**36**	**0**		**31**		**157**
	Mechanikai papírfeldolgozás	36			18								**54**
	Vegyi papírfeldolgozás				36			18					**54**
	Nyomtatási technológiák							18			31		**49**
	Papírfeldolgozás gyakorlat	**0**	**108**		**0**	**108**		**0**	**108**		**0**	**155**	**479**
	Mechanikai papírfeldolgozás		108			36			36			31	**211**
	Vegyi papírfeldolgozás					72			36			62	**170**
	Nyomtatási technológiák								36			62	**98**
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**18**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**18**
	Munkavédelmi alapismeretek	4											**4**
	Munkahelyek kialakítása	4											**4**
	Munkavégzés személyi feltételei	2											**2**
	Munkaeszközök biztonsága	2											**2**
	Munkakörnyezeti hatások	2											**2**
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											**4**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		**10**

	Nyelvi készségfejlesztés										22		**22**
	Munkavállalói szókincs										20		**20**
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15,5**	**0**	**15,5**
	Munkajogi alapismeretek										4		**4**
	Munkaviszony létesítése										4		**4**
	Álláskeresés										4		**4**
	Munkanélküliség										3,5		**3,5**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**252**	**504**		**234**	**522**		**216**	**540**		**155**	**496**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		857 / 29,4%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2062 / 70,6%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
10098-12 azonosító számú

Vegyipari műszaki alapfeladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10098-12 azonosító számú Vegyipari műszaki alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Laboratóriumi alapismeretek	Laboratóriumi gyakorlatok
FELADATOK		
Használatra előkészíti a laboratóriumi eszközöket	x	x
Tartályok és vegyipari gépelemek típusait azonosítja, működőképességét megállapítja	x	x
Szállító berendezések biztonságos működőképességét megállapítja	x	x
Anyagot szállít gépi úton, kezeli az elzáró és szabályozó szerelvényeket	x	x
Anyagot melegít vagy hűt egyszerű hőcserélő készülékekkel	x	x
Ipari műszerekkel mennyiséget, nyomást és hőmérsékletet mér	x	x
Elvégzi az előkészítő műveleteket (aprítás, oldás stb.)	x	x
Szakmai számítások alapján előírt összetételű oldatokat készít	x	x
Alapvető fizikai méréseket végez (tömeg, térfogat, hőmérséklet)	x	x
Méri a minták fizikai tulajdonságait (sűrűség, olvadáspont, forráspont)	x	x
Előkészíti a recept szerinti reagenseket, oldatokat, segédanyagokat	x	x
Előkészíti és összeszereli a preparátum elkészítéséhez szükséges eszközöket, készülékeket	x	x
Szervetlen készítményeket állít elő laboratóriumban	x	x
Elválasztási és tisztítási műveleteket végez	x	x
Szakmai számításokat végez a végtermékre vonatkozóan	x	x
Szakmai számításokat végez nyomástartó edények és laboratóriumi készülékek biztonságos üzemeltetésére vonatkozóan	x	x
Anyagszállítással és hőcserével kapcsolatos számításokat végez	x	x
Szervetlen ionok kimutatását végzi	x	x
Eszközök, készülékek, berendezések tisztítását végzi	x	x
Szelektíven tárolja a keletkezett hulladék anyagokat	x	x
Ellenőrzi a szükséges védőfelszerelések meglétét	x	x
Munka során használja a szükséges védőeszközöket	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Szervetlen anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai	x	
Szerkezeti anyagok fizikai, korróziós és szilárdsági tulajdonságai	x	
Szilárd, folyékony halmazállapotok jellemző tulajdonságai	x	
Halmazállapot-változások jellemző paraméterei	x	
Oldószerek tulajdonságai, oldás folyamata	x	x
Sztöchiometriai számítások	x	x

Oldatkészítési számítások	x	x
Laboratóriumi eszközök használata, berendezések működése	x	x
Tömeg, térfogat, hőmérséklet ipari és laboratóriumi mérése, a mérőeszközök, műszerek működése	x	x
Olvadáspont, forráspont fogalma és meghatározása	x	x
Gépek, gépszerkezetek ábrázolása és működése	x	x
Vegyipari gépelemek és tartályok szerkezeti kialakítása, működése	x	x
Szilárd anyagok, folyadékok és gázok szállítása, szállítóberendezések működése	x	x
Az anyagok szállításával és hőcseréjével kapcsolatos számítások	x	x
Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata	x	x
Veszélyt jelző szimbólumok, biztonsági szabályok	x	x
Környezetvédelmi ismeretek, hulladékok szelektív kezelése		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai szöveg megértése írásban és szóban	x	x
Szakmai nyelvi íráskészség, fogalmazás írásban	x	
Szakmai számolási készség, egyenletek megoldása	x	x
Kémiai írásmód alkalmazása	x	
Gépek és gépelemek azonosítása ábrájuk alapján		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat		x
Megbízhatóság		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Precizitás	x	x
Határozottság		x
Tömör fogalmazás készsége	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Absztrakt (elméleti) gondolkodás	x	
Áttekintő képesség	x	
Rendszerező képesség	x	x

1. Laboratóriumi alapismeretek tantárgy 144 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti képzés során a tanulók megismerkedjenek a laboratóriumban használt anyagokkal, eszközökkel, mérésekkel, folyamatokkal, a fizikai és kémiai számításokat önállóan el tudják végezni

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül. Elméleti vagy előzetes tanulmányok során szerzett kémia és fizika alaptudás.

1.3. Témakörök

1.3.1. Alapismeretek *66 óra*

A tanulók a téma keretében alapismereteket szereznek a vegyipari alapfeladatok során használt kémiai anyagok és eszközök alapvető tulajdonságairól.

- A laboratóriumi munka megismerése.
- A munka során használt eszközök megismerése.
- Szervetlen anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai.
- Szerkezeti anyagok fizikai, korróziós és szilárdsági tulajdonságai.
- Szilárd, folyékony halmazállapotok jellemző tulajdonságai.
- Halmazállapot-változások jellemző paraméterei.
- Oldószerek tulajdonságai, oldás folyamata.
- Laboratóriumi eszközök használata, berendezések működése.
- Tömeg, térfogat, hőmérséklet ipari és laboratóriumi mérése, a mérőeszközök, műszerek működése.
- Az ipari berendezések, folyamatok megismerése, azok ellenőrzése, mérési fogalmak, alapelvek, módszerek megismerése.
- A laboratóriumi eszközök használatra történő előkészítése.
- Recept szerinti reagensek, oldatok, segédanyagok készítési menete.
- A preparátum elkészítéséhez szükséges eszközök és készülékek előkészítésének és összeszerelésének menete.
- Szervetlen készítmények előállítása laboratóriumban.
- Elválasztási és tisztítási műveletek.
- Szervetlen ionok kimutatása.
- Gépek, gépszerkezetek ábrázolása és működése.
- Vegyipari gépelemek és tartályok szerkezeti kialakítása, működése.
- Szilárd anyagok, folyadékok és gázok szállítása, szállítóberendezések működése.
- Az anyagok szállításával és hőcseréjével kapcsolatos számítások.

1.3.2. Fizikai, kémiai számítások *56 óra*

A tanulók megismerik a fizikai és kémiai átalakulások, kémiai reakciók általános jellemzőit, energetikai tulajdonságait és az ezzel kapcsolatos számításokat.

- Az iparban és a laboratóriumban alkalmazott fizikai és kémiai fogalmak, törvényszerűségek megismerése, az azokkal kapcsolatos számítások megismerése, elsajátítása, gyakorlása.
- Ipari műszerekkel mennyiség, nyomás és hőmérséklet mérése.
- Szakmai számítások alapján előírt összetételű oldatok készítésének menete.
- Alapvető fizikai mérések (tömeg, térfogat, hőmérséklet).
- Minták fizikai tulajdonságainak mérési módszerei (sűrűség, olvadáspont, forráspont).
- Szakmai számítások végtermékre vonatkozóan.
- Szakmai számítások nyomástartó edények és laboratóriumi készülékek biztonságos üzemeltetésére vonatkozóan.
- Anyagszállítással és hőcserével kapcsolatos számítások.
- Szerkezeti anyagok fizikai, korróziós és szilárdsági tulajdonságai. Sztöchiometriai számítások.
- Oldatkészítési számítások.
- Tömeg, térfogat, hőmérséklet ipari és laboratóriumi mérése, a mérőeszközök, műszerek működése.
- Olvadáspont, forráspont fogalma és meghatározása.
- Gépek, gépszerkezetek ábrázolása és működése.

- Vegyipari gépelemek és tartályok szerkezeti kialakítása, működése.

1.3.3. Laboratóriumi biztonság *22 óra*

A tanulók megismerik a fizikai és kémiai laboratóriumi munka során alkalmazandó legfontosabb biztonsági szabályokat.

- A laboratóriumi és ipari mérésekre vonatkozó munka-, tűz- és balesetbiztonsági előírások megismerése, betartása és betartatása.
- Hulladékok keletkezésére, összegyűjtésére és ártalmatlanítására vonatkozó szabályok, irányelvek ismerete.
- Eszközök, készülékek, berendezések biztonsági tisztítása.
- A keletkezett hulladék szelektív tárolása.
- Munka során használt védőeszközök.
- A szükséges védőfelszerelések meglétének ellenőrzése.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tantárgyat kísérleti és demonstrációs jellege miatt demonstrációs teremben, szaktanteremben, kémiai előadóban, vagy vállalati gyakorlóhely megfelelően felszerelt oktató termében célszerű tanítani.

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Kiselőadások, házi feladat és projekt munkák keretében a bemutatott kísérletek tapasztalatainak feldolgozása a tanár irányított, a tanulói képességhez igazodó feladatkitűzésével. Egyszerű számítási feladatok a kémiai egyenletek és mennyiségi szabályok alkalmazásának gyakorlására.

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			X	demonstráció, kísérlet
2.	elbeszélés	X			
3.	kiselőadás			X	
4.	megbeszélés			X	
5.	vita			X	
6.	szemléltetés		X	X	multimédiás eszközök, kísérlet
7.	projekt		X		
8.	kooperatív tanulás		X		gyakorlati feladatok eredményének feldolgozása
9.	szimuláció			X	
10.	házi feladat	X		X	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és

		szervezési kerete (differenciálási módok)			felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			Szemléltető eszközök, tablók, képek
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	Szemléltető eszközök, tablók, képek
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	Szemléltető eszközök, tablók, képek
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése	x		x	
3.2.	Rajz kiegészítés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x	x	
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Vegyészeti laboratóriumi alapmérések			x	Kísérleti és gyakorlati eredmények feldolgozása
7.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	
7.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Laboratóriumi gyakorlatok tantárgy 301 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlati órák keretében megismerkedjenek a laboratóriumi eszközökkel, mérőműszerekkel, azokat önállóan tudják használni. Elsajátítsák a laboratóriumi méréseket, analitikai vizsgálatokat. Megismerjék és betartsák a laboratóriumi munkára vonatkozó munka- és balesetvédelmi szabályokat. A tanulók a tantárgy elsajátítása keretében megismerik a műszaki életben, és különösen a vegyiparban előforduló leggyakoribb technikai tevékenységek eszközeit és módszerei.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

2.3. Témakörök

2.3.1. Laboratóriumi alapgyakorlatok 108 óra

A tanulók megismerik a laboratóriumi munka legfontosabb alapműveleteit, a laboratóriumi eszközök használatát, és a berendezések működtetését

- A laboratóriumi munkavégzés szabályainak, eszközeinek, azok kezelésének elsajátítása.
- Tartályok és vegyipari gépelemek típusainak azonosítása, működőképességének megállapítása.
- Szállító berendezések biztonságos működőképességének megállapítása.
- Anyag szállítása gépi úton.
- Az elzáró és szabályozó szerelvények kezelése.
- Előkészítő műveletek (aprítás, oldás stb.) elvégzése.
- A preparátum elkészítéséhez szükséges eszközök, készülékek előkészítése, összeszerelése.
- Eszközök, készülékek, berendezések tisztítása.
- Hulladékok szelektív kezelése.
- A keletkezett hulladék anyagok szelektív tárolása.
- Környezetvédelmi ismeretek.
- Laboratóriumi eszközök használata, berendezések működtetése.
- Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata.
- Veszélyt jelző szimbólumok, biztonsági szabályok.
- A szükséges védőeszközök munka során való használata.

2.3.2. Fizikai laborgyakorlatok 96 óra

A tanulók elmélyítik előzetes fizikai ismereteiket a laboratóriumban és az iparban alkalmazott mérési módszerek megismerése, azok elsajátítása révén.

- Anyagok melegítése vagy hűtése egyszerű hőcserélő készülékekkel. Ipari műszerekkel mennyiség, nyomás és hőmérséklet mérése.

- Szakmai számítások alapján előírt összetételű oldatok készítése. Alapvető fizikai mérések (tömeg, térfogat, hőmérséklet).
- Minták fizikai tulajdonságainak mérése (sűrűség, olvadáspont, forráspont).
- Elválasztási és tisztítási műveletek végzése.
- Eszközök, készülékek, berendezések tisztítása.
- Keletkezett hulladék szelektív tárolása.
- Munka során szükséges védőeszközök használata.
- Egyéni és kollektív munkavédelmi eszközök használata.
- Veszélyt jelző szimbólumok értelmezése
- Biztonsági szabályok ismerete.
- Környezetvédelmi ismeretek.

2.3.3. Kémiai laborgyakorlatok *97 óra*

A tanulók megismerik a kémiai laboratóriumi eszközöket, anyagokat és módszereket.

- Az elméletben megismert kémiai reakciók laboratóriumi modellezése.
- A modellezés során használt eszközök megismerése, alkalmazása.
- A modellezés során használt anyagok megismerése, alkalmazása.
- A kémiai reakciókon alapuló mérések megismerése, elsajátítása.
- Recept szerinti reagensek, oldatok, segédanyagok előkészítése.
- Preparátum elkészítéséhez szükséges eszközök, készülékek előkészítése és összeszerelése.
- Szervetlen készítmények előállítása laboratóriumban.
- Elválasztási és tisztítási műveletek végzése.
- Szervetlen ionok kimutatása.
- Eszközök, készülékek, berendezések tisztítása.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzést megfelelő szemléltető és laboreszközökkel felszerelt szaktanteremben, laboratóriumban célszerű folytatni. Az elméleti órák megtartásának kiemelkedően jó helyszíne a gyakorlóhellyel, félüzemi laboratóriummal egy helyszínen található oktatóterem.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Számítási feladatok, irányított témafeldolgozás, önálló és csoportos mérés. Önálló mérési jegyzőkönyvek készítése.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			X	szemléltető ábrák és eszközök
2.	elbeszélés	X			
3.	kiselőadás			X	
4.	megbeszélés			X	

5.	szemléltetés		X	X	szemléltető ábrák és eszközök
6.	projekt		X		mintaadatok, táblázatok
7.	kooperatív tanulás		X		
8.	szimuláció			X	szimulációs és bemutató szoftverek
9.	házi feladat	X		X	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése	x			
3.2.	Rajz készítése leírásból	x			
3.3.	Rajz készítés tárgyról	x			
3.4.	Rajz kiegészítés			x	
3.5.	Rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.6.	Rendszerrajz kiegészítés			x	
3.7.	Rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x		x	
4.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			x	
4.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			x	
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Anyagminták azonosítása	x		x	anyagminták
5.2.	Tárgyminták azonosítása	x			mintaeszközök

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11795-16 azonosító számú

Papíralapanyag-gyártó megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11795-16 azonosító számú Papíralapanyag-gyártó megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Alapanyaggyártás	Alapanyaggyártás gyakorlat
FELADATOK		
Fát hántol, darabol, aprít, (esetleg csiszol), valamint tisztít		x
Egynyári növények szárát darabolja, vágja, tépi, szecskázza, valamint tisztítja		x
Feltáró berendezéseket üzemeltetésre előkészít, üzemeltet, ellenőriz		x
Rostos félterméket mos, tisztít, osztályoz, fehérít		x
Rostos féltermékgyártó besűrítő, víztelenítő, szárító berendezéseket kezel		x
Szennylúg-regeneráló berendezéseket kezel, ellenőriz		x
A féltermékgyártás folyamatos gyártásközi ellenőrzését végzi		x
Papírhulladékot tisztít, osztályoz, nemesít, báláz		x
Papírhulladék anyag-előkészítő berendezéseket üzemeltet, ellenőriz		x
Rostos féltermékeket pépesít (felold), tisztít, őröl, osztályoz	x	x
A gyártási előírások szerint tárolja és szállítja a felhasználásra kerülő anyagokat	x	x
A gyártási előírások szerint tárolja és szállítja a legyártott termékeket		x
Közreműködik a gépek és berendezések karbantartási és gépápolási műveleteiben		x
Napi karbantartási feladatokat lát el		x
Betartja a minőségirányítás, minőségirányítási rendszer előírásait		x
Folyamatosan ellenőrzi a gyártás menetét, a termékek minőségét		x
Papíripari minőségvizsgálatokat végez	x	x
Dokumentálja a gyártási folyamatot	x	x
Betartja a munkabiztonsági és tűzvédelmi előírásokat	x	x
Felügyeli a foglalkozás-egészségügyi és környezetvédelmi feltételeket	x	x
Rendkívüli, rendellenes helyzeteket észlel, kezel, feloldásukról intézkedik	x	x
Elvégzi a veszélyes hulladékok gyűjtését, kezelését		x
A vegyszereket szakszerűen kezeli		x
Együttműködik a tevékenységét megelőző és az azt követő technológiai műveletet végzővel	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Egynyári és fás növények rostjainak jellemzői	x	
Papírhulladék jellemzői és minőségi osztályozása	x	
Rostos féltermékgyártás termékei	x	
Rostos féltermékgyártás technológiái, gépi berendezései	x	x
Feltárás és fehérítés vegyi anyagainak tulajdonságai	x	
A rostos féltermékgyártás segédanyagainak tulajdonságai	x	
A nyersanyagaprítás technológiája	x	

A nyersanyagtisztítás és osztályozás technológiája	x	
Feltárási technológiák és gépi berendezései	x	x
Feltáró vegyszeroldatok készítési technológiái	x	
Mosási és osztályozási technológiák	x	
Fehérítési technológiák	x	
Víztelenítési, szárítási technológiák	x	
Kiszerelési technológiák	x	
Szennylúg-regenerálás technológiája	x	
A rostos féltermékgyártás vízrendszerének jellemzői	x	
Foglalkozás-egészségügyi és környezetvédelmi előírások	x	
Munkavédelmi és tűzvédelmi eszközök és használatuk	x	x
Integrált Irányítási Rendszer (MIR / KIR / MEBIR)	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Alapvető számítástechnikai ismeretek alkalmazása	x	x
Szakmai szöveg megértése írásban és szóban	x	
Szakmai nyelvi fogalmazás- és íráskészség	x	x
Szakmai számolási készség		x
Gépkezelési készség és a gépelemek azonosítása ábrák alapján		x
Gépészeti eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Terhelhetőség		x
Megbízhatóság		x
Precizitás	x	x
Monotónia-tűrés	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányíthatóság	x	x
Határozottság		x
Visszacsatolási készség	x	x
Konfliktusmegoldó készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Áttekintő képesség	x	x
Figyelemmegosztás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Rendszerben való gondolkodás	x	x

3. Alapanyaggyártás tantárgy 301 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a cellulóz- és papíriparban előforduló leggyakoribb technikai tevékenységek alapanyagainak, eszközeinek és módszereinek bemutatása. Célja, hogy a tanuló megismerje az ipari gyakorlatban használt gépek, műveleti berendezések, eszközök szerkezetét, működését, azonosításukat ábrájuk alapján, a biztonságos működtetés eszközeit és szabályait. Értse a berendezések működési elvét és alkalmazásuk, kiválasztásuk technológiai szempontjait, képes legyen a működésüket meghatározó egyszerű számítások elvégzésére vagy ellenőrzésére. További cél a gyártási folyamat során betartandó munkavédelmi szabályok ismerete és alkalmazása.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

3.3. Témakörök

3.3.1. Technológiai ismeretek *119 óra*

A témakör feldolgozásával a tanulók megismerkednek a rostos féltermékgyártás legfontosabb alapanyagaival, technológiájával.

- Egynyári és fás növények rostjainak jellemzői.
- Papírhulladék jellemzői és osztályozása.
- Féltermékgyártás termékei, gépei és technológiái.
- Feltárás és fehérítés vegyi anyagainak tulajdonságai.
- Cellulózgyártás folyamata és anyagainak tulajdonságai.
- Nyersanyagaprítás technológiája.
- Nyersanyagtisztítás technológiája.
- Nyersanyag-osztályozás technológiája.
- Feltárási technológiák.
- Papírhulladék festéktelenítés technológiája.
- Feltáró vegyszeroldatok készítési technológiái.
- Mosási technológiák.
- Osztályozási technológiák.
- Fehérítési technológiák.
- Víztelenítés, szárítás fajtái.
- Alapanyagok és rostos féltermékek tárolási fajtái.
- Kiszerelés módjai és technológiája.
- Szennylúg-regenerálás anyagai, technológiája és főbb berendezései.
- A papírgyártás technológiai folyamata.
- Alapanyagok és segédanyagok hatása a papír gyártására és tulajdonságaira.
- Papíripari termékek és jellemzőik.

3.3.2. Alapanyaggyártó berendezések *150 óra*

A tanulók megismerik a papíripari alapanyaggyártás legfontosabb gépeit és berendezéseit, valamint azok szerelvényeit, szerelésük, használatuk biztonságtechnikai szabályait, alkalmazási körüket.

- Féltermékgyártás termékei, gépei és technológiái.
- Feltárás és fehérítés berendezései.
- Nyersanyagaprítás berendezései.
- Nyersanyagtisztítás berendezései.
- Nyersanyag-osztályozás eszközei.
- Cellulózgyártó berendezések típusai.
- Víztelenítés, szárítás fajtái.
- Cellulóz és papíripari vízrendszerek jellemzői.
- Tartályok, csővezetékek, szelepek, szivattyúk.
- Folyadékok szállítása, jellemző géptípusok és tulajdonságaik.

3.3.3. Munkavédelem *32 óra*

A tanulók megismerik az alapanyaggyártáshoz kapcsolódó munkavédelmi előírásokat és az egyes technológiákkal kapcsolatos biztonságtechnikai szabályokat.

- A papíriparban előforduló veszélyforrások.
- Az üzemek irányítási alapelveinek megismerése.

- A munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi alapelvek, szabályok megismerése.
- A foglalkozás-egészségügyi, munkabiztonsági, biztonságtechnikai, tűzvédelmi és környezetvédelmi előírások betartása és felügyelése
- Rendkívüli helyzetek észlelése, kezelése, szükség esetén részvétel azok elhárításában.
- Vészhelyzetben intézkedés a felügyelet alá tartozó termelő rendszerek vagy gépek biztonságos leállításáról.
- Közreműködés a biztonsági és vagyonvédelmi intézkedési terv végrehajtásában.
- A veszélyes hulladékok szakszerű gyűjtése.
- Vegyszerek szakszerű kezelése.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzést megfelelő szemléltető eszközökkel és multimédiás alkalmazásokkal felszerelt szaktanteremben célszerű folytatni. Az elméleti órák megtartásának kiemelkedően jó helyszíne a gyakorlóhellyel, félüzemi laboratóriummal egy helyszínen található oktatóterem.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók elsősorban üzemeltető, a termelésben közvetlenül résztvevő szakemberek lesznek. Ezért az elméleti tantárgy elsajátítása során fő feladatuk a berendezések, gépek, készülékek és alkatrészek azonosítása vázlatrajzuk, szerkezeti és összeállítási rajzuk, gépészeti ábrázolásuk alapján katalógusból vagy technológiai leírásból.
Fontos megtanítani az alapanyagok tulajdonságai mellett a műveleti berendezések és kiszolgáló gépeik elhelyezkedését és szerepét a technológiai folyamatban.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			X	szemléltető ábrák és eszközök
2.	elbeszélés	X			
3.	kiselőadás			X	
4.	megbeszélés			X	
5.	szemléltetés		X	X	szemléltető ábrák és eszközök
6.	projekt		X		mintaadatok, táblázatok
7.	kooperatív tanulás		X		
8.	szimuláció			X	szimulációs és bemutató szoftverek
9.	házi feladat	X		X	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			X	
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X		X	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			X	
1.4.	Információk önálló rendszerezése			X	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	X			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X		X	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	X		X	
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			X	
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése			X	
3.2.	Rajz készítése leírásból	X			
3.3.	Rajz készítés tárgyról	X			
3.4.	Rajz kiegészítés			X	
3.5.	Rajz elemzés, hibakeresés			X	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			X	
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	X			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	X			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		X		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	X		X	
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			X	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X		X	
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			X	
7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			X	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése			X	

8.2.	Technológiai minták elemzése			X	
8.3.	Anyagminták azonosítása			X	
8.4.	Tárgyminták azonosítása	X		X	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Alapanyaggyártás gyakorlat tantárgy 834 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

Az alapanyaggyártás gyakorlati óráin a tanulók az elméleti órákon megismert technológiákkal félkész- és késztermékeket készítenek. Megismerik a gyártás során alkalmazott gépek és berendezések biztonságos üzemeltetését.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

4.3. Témakörök

4.3.1. Alapanyaggyártás 430 óra

A tanuló a gyakorlatban is megismeri a technológiai berendezések főbb típusait, alkalmazásuk módját.

- Fa, szalma aprítása, szecskázása, tisztítása.
- Rostos féltermék mosása, tisztítása, osztályozása és fehérítése.
- A féltermékgyártás folyamatos gyártásközi ellenőrzése.
- Papírhulladék tisztítása, osztályozása, nemesítése és bálázása.
- Rostos féltermékek feloldása, tisztítása, őrlése, osztályozása.
- Anyag-előkészítői gyártási utasítások értelmezése és végrehajtása.
- Anyag-előkészítői gyártásközi minőségellenőrzés végzése.
- A felhasznált és legyártott anyagok, félkész- és késztermékek előírások szerinti szállítása és tárolása.
- A minőségirányítás, minőségirányítási rendszer előírásainak betartása.
- A gyártás menetének, a termékek mennyiségének és minőségének folyamatos ellenőrzése.
- A gyártási folyamatok dokumentálása.
- A rendkívüli helyzetek észlelése, kezelése, szükség esetén azok elhárítása.

4.3.2. Gépkezelés 360 óra

A tanulók megismerik az üzemek víz- és energiaellátását, valamint az operátori munkakör feladatait

- Feltáró berendezések előkészítése, ellenőrzése és kezelése. (ÖGY)
- Rostos féltermékgyártó besűrítő, víztelenítő, szárító berendezések kezelése. (ÖGY)
- Szennylúg-regeneráló berendezések kezelése. (ÖGY)
- Papírhulladék anyag-előkészítő berendezések kezelése. (ÖGY)

– Papírgép anyag-előkészítő folyamatainak felügyelete, szükség szerint beavatkozás a folyamatba.

4.3.3. Karbantartás *44 óra*

A téma feldolgozása során a tanulók megismerik a berendezések karbantartásának módját és rendszerét, valamint a gyárak legfontosabb környezetvédelmi és biztonságtechnikai feladatait, eszközeiket és eljárásaikat.

– Közreműködés a papír- és feldolgozott termékgyártó gép karbantartási és gépápolási műveleteiben.
– Napi karbantartási feladatok ellátása, a berendezések és környezetük tisztításának elvégzése.
– Vészhelyzet esetén a felügyelete alá tartozó termelő rendszerek vagy gépek biztonságos leállítása.
– Közreműködés a biztonsági és vagyonvédelmi intézkedési terv végrehajtásában.
– A vegyi gyár környezetvédelmi feladatai és technológiai megoldásuk.
– Gyártásból származó környezetterhelés, semlegesítő rendszerek, zártkörű technológiák.
– A hulladékok csökkentésének lehetőségei. Hulladékok szelektív kezelése.
– Biztonságtechnikai rendszerek, nyomástartó berendezések biztonsága, lefúvató rendszerek kialakítása.
– A biztonság és környezetvédelem kapcsolata.
– Gyártási folyamatokra vonatkozó tűzrendészeti, munkavédelmi, környezetvédelmi, zajvédelmi rendszabályok.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzést ipari környezetben (üzemben) vagy megfelelő szemléltető eszközökkel és multimédiás alkalmazásokkal felszerelt szaktanteremben célszerű folytatni.

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók elsősorban üzemeltető, a termelésben közvetlenül résztvevő szakemberek lesznek. Ezért, a gyakorlati tantárgy elsajátítása során is fő feladatuk a berendezések, gépek, készülékek és alkatrészek azonosítása, kezelése.
Fontos megtanítani az egyes gyártó, gyártás előkészítő és további műveleti feldolgozó egységek, berendezések és kiszolgáló gépeik elhelyezkedését és szerepét a technológiai folyamatban.

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			X	szemléltető ábrák és eszközök
2.	elbeszélés	X			
3.	kiselőadás			X	

4.	megbeszélés			X	
5.	szemléltetés		X	X	szemléltető ábrák és eszközök
6.	szimuláció			X	szimulációs és bemutató szoftverek
7.	házi feladat	X		X	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			X	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			X	
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	X			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X		X	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	X		X	
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	X			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése			X	
3.2.	Rajz készítése leírásból	X			
3.3.	Rajz kiegészítés			X	
3.4.	Rajz elemzés, hibakeresés			X	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			X	
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	X			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			X	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		X		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			X	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X		X	
7.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés			X	

7.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			X	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése			X	
8.2.	Technológiai minták elemzése			X	
8.3.	Anyagminták azonosítása	X		X	

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11796-16 azonosító számú

Papírgyártó
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11796-16 azonosító számú Papírgyártó megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Papíripari anyagismeret és technológia	Papírgyártás gyakorlat
FELADATOK		
Papírhulladékot minősít, osztályoz, tisztít, esetleg nemesít	x	x
Papírhulladék anyag-előkészítő berendezéseket üzemeltet, kezel, felügyel		x
Rostos féltermékeket pépesít (felold), tisztít, őröl, osztályoz	x	x
Anyag-előkészítői gyártási utasításokat értelmez és végrehajt	x	x
Anyag-előkészítői gyártásközi minőségellenőrzést végez	x	x
Anyag-előkészítői folyamatot felügyel, szükség szerint beavatkozik		x
Technológiai utasítás alapján beállítja a papírgépet, indítja a gyártási folyamatot	x	x
Felügyeli a gyártási folyamatot a papírgép közelítő-, szita-, prés-, szárító-, enyvkonyha- és befejező szakaszán	x	x
Papírmintát küld vizsgálatra, majd a minőségi bizonylat alapján beavatkozik		x
Papírgépi folyamatszabályozó számítógépet kezel		x
Vágógépi méretbeállítást végez		x
Papírtekercseket vág, csomagol, pántol, raktározásra előkészít		x
Papírívet vág, csomagol, rakatot képez, raktározásra előkészít		x
Beállítja a simítógépet (kondicionáló), papírsimítást végez		x
Előírások szerint tárolja és mozgatja a felhasználásra kerülő anyagokat		x
Előírások szerint tárolja és mozgatja a legyártott termékeket		x
Közreműködik a gépek és berendezések karbantartási és gépápolási műveleteiben	x	x
Betartja a minőségirányítás, minőségirányítási rendszerelőírásait	x	x
Ellenőrzi a gyártási folyamatot, a termékek minőségét, kezeli a dokumentációt	x	x
Betartja a munkabiztonsági és tűzvédelmi előírásokat		x
Felügyeli a foglalkozás-egészségügyi és környezetvédelmi feltételeket		x

Elvégzi a veszélyes hulladékok gyűjtését, kezelését		x
A vegyszereket szakszerűen kezeli		x
Együttműködik a kapcsolódó technológiai műveletet végzővel		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Elsődleges és másodlagos rostanyagok jellemzői	x	x
A papír tulajdonságaira ható segéd- és adalékanyagok jellemzői	x	x
A gyártási folyamatra ható segéd- és adalékanyagok jellemzői	x	x
A papíripari termékek jellemzői	x	x
Papíripari minőségvizsgálatok	x	x
Rostos féltermékek pépesítési (oldási) technológiája	x	x
Őrlés technológiája, őrlésfok mérése	x	x
Péptisztítás, osztályozás technológiája	x	x
A papírgép felépítése, szerkezeti egységei	x	x
Lapképzés technológiája, lapképzési módok		
Présszakasz felépítése, víztelenítési folyamat a présszakaszban	x	x
Szárítás technológiája és a szárítószakasz célberendezései	x	x
A papír felületi kezelésének technológiája és a felületkezelő anyagok összeállítása	x	x
A papírfeltekercselés technológiája, a gépi tekercsek kezelése	x	x
A papírgyártás vízrendszerének jellemzői	x	x
Tekercsvágó-, ívvágó- és simítógép működése		x
A papírgépi számítógépes folyamatirányító rendszer	x	x
Papíripari mérő- és szabályozó műszerek jellemzői	x	x
Papíripari anyagmozgató és szállító berendezések	x	x
Foglalkozás-egészségügyi és környezetvédelmi előírások	x	x
Munkavédelmi és tűzvédelmi eszközök és használatuk	x	x
Integrált Irányítási Rendszer (MIR / KIR / MEBIR)	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Alapvető számítástechnikai ismeretek alkalmazása	x	x
Szakmai szöveg megértése írásban és szóban	x	
Szakmai nyelvi fogalmazás- és íráskészség	x	x
Szakmai számolási készség	x	x
Gépkezelési készség és a gépelemek azonosítása ábrák alapján	x	x
Gépészeti eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Terhelhetőség	x	x

Precizitás	x	x
Megbízhatóság		x
Monotónia-tűrés		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányíthatóság	x	x
Határozottság		x
Visszacsatolási készség	x	x
Kapcsolatfenntartó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Áttekintő képesség	x	x
Figyelemmegosztás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Rendszerben való gondolkodás	x	x

5. Papíripari anyagismeret és technológia 159,5 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a papírgyártás során használt alap- és segédanyagokat, fél- és késztermékeket, valamint a papírgyártás technológiai folyamatát. A tárgy oktatásának további célja a szakterületre vonatkozó munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi ismeretek elsajátítása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

5.3. Témakörök

5.3.1. Papíripari alap- és segédanyagok 40 óra

A tanulók megismerik a papírgyártás során alkalmazott legfontosabb féltermékeket és azok előállítási technológiáját, valamint az alkalmazható segédanyagokat.

- A papíriparban használt elsődleges és másodlagos alapanyagok fajtái.
- A papírgyártás és feldolgozás során használt segédanyagok..
- Elsődleges és másodlagos rostanyagok jellemzői és minősítése.
- Szennylúg-regenerálás folyamata, vegyi anyagainak tulajdonsága.
- A papír tulajdonságaira ható segédanyagok jellemzői és adagolási módjai.
- A gyártási folyamatra ható adalékanyagok tulajdonságai és adagolási módjai.

5.3.2. Papíripari anyagvizsgálatok 40 óra

A tanulók megismerik az alapvető papíripari vizsgálatok végrehajtásának módszereit, a mérési eredmények feldolgozását.

- Mintavételezés, szabványok, vizsgálati eredményeket befolyásoló tényezők.
- Papíripari termékek felosztása.
- Alap- és előkészítő vizsgálatok elve (négyzetmétertömeg, vastagság, volumenitás, térfogattömeg, gyártás- és keresztirány, szita- és felsőoldal, nedvességtartalom).
- Mechanikai vizsgálatok elve (szakító-, tépő-, repesztő vizsgálatok, hajlító merevség, stb.)
- Fizikai vizsgálatok elve (simaság/érdesség, légáteresztés, enyvezettségi vizsgálatok, fehérség, opacitás).
- Kémiai vizsgálatok elve (hamutartalom, pH).
- Eredmények értékelése, statisztikai módszerek (átlag, szórás).

5.3.3. Papírgyártás 69,5 óra

A tanulók megismerik a papírgyártás technológiai folyamatát és a papírgép felépítését, rendszereit.

- Anyag-előkészítés folyamata, célja.
- Rostos féltermék anyagfeloldási technológiája.
- Péptisztítás, osztályozás technológiája.
- Őrlés, őrlés hatása a papírtulajdonságokra.
- Papírgép felépítése, szakaszai.

– Papírmázolás és -nemesítés segédanyagai, fajtái.
– Kiszerelés.
– Papíripari mérő- és szabályzó műszerek jellemzői.
– Papíripari anyagmozgató és szállító berendezések fajtái.
– Papíripari termékek felosztása és jellemző tulajdonságaik.
– A papírgépi számítógépes folyamatirányító rendszer ismerete.

5.3.4. Munkavédelem *10 óra*

A tanulók megismerik a papírgyártás során használt berendezések karbantartásának módját és rendszerét, valamint a gyárak legfontosabb környezetvédelmi és biztonságtechnikai feladatait, eszközeiket és eljárásaikat.

- A papíriparra vonatkozó munka-, tűz-, baleset-, környezetvédelmi alapelvek, előírások és szabályok megismerése.
- Munkavédelmi eszközök használata.
- Vegyszerek szakszerű kezelésének szabályai.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Papíripari KIR rendszerek biztonságos használatának ismerete.
- Biztonsági, munkavédelmi előírások, eszközök és használatuk.
- Papíripari MEBIR rendszerek biztonságos használatának ismerete.
- Munkavédelmi, biztonságtechnikai jelek ismerete.
- Papíriparban folyó biztonságos munkavégzés ismerete.
- Tűz- és robbanásveszélyes anyagok ismerete.
- Elsősegélynyújtás.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzést megfelelő szemléltető és labor-eszközökkel felszerelt szaktanteremben, laboratóriumban célszerű folytatni. Az elméleti órák megtartásának kiemelkedően jó helyszíne a gyakorlóhellyel, félüzemi laboratóriummal egy helyszínen található oktatóterem.

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók elsősorban üzemeltető, a termelésben közvetlenül résztvevő szakemberek lesznek. Ezért, a tantárgy elsajátítása során is fő feladatuk a berendezések, gépek, készülékek és alkatrészek azonosítása.
Fontos megtanítani az egyes gyártó, gyártáselőkészítő és további műveleti feldolgozó egységek, berendezések és kiszolgáló gépeik elhelyezkedését és szerepét a technológiai folyamatban.

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		X		szemléltető ábrák és eszközök

2.	megbeszélés	X			mintaadatok, táblázatok
3.	szemléltetés		X		
4.	gyakorlati munka	X	X		
5.	projekt		X		

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		X		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	X			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		X		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	X			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X	X		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	X	X		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	X			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	X			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése	X			
3.2.	Rajz elemzés, hibakeresés	X	X		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	X			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	X			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	X			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	X			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		X		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		X		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		X		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X			

6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	X			
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		X		
6.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	X			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Laboratóriumi alapmérések	X	X		
7.2.	Anyagminták azonosítása	X	X		
7.3.	Tárgyminták azonosítása	X	X		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	X			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Papírgyártás gyakorlat 448 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tárgy oktatási célja a papírgyártáshoz használt alapanyagok, elsődleges és másodlagos rostanyagok előállítása, tisztítása, osztályozása, továbbítása, az azokhoz használt berendezések, folyamatok gyakorlati megismerése. A papírgyártás folyamatának, részfolyamatainak megismerése, féltermékek kiszerelése. A tantárgy tanításának további célja, hogy a tanulók a gyakorlatban is megismerjék és alkalmazzák a munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi módszereket és rendszereket. Legyenek tisztában az általános munkavédelmi szabályokkal, fókuszáljanak a vegyiparban különös figyelmet érdemlő biztonságos munkavégzés feltételeire. Ismerjék meg a vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatását, a környezeti szennyezések okozta károkat, a vegyi katasztrófák elkerülésének lehetőségét, annak kezelési módját.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

6.3. Témakörök

6.3.1. Előkészítés 72 óra

A tanulók a gyakorlatban is megismerik az anyag-előkészítés berendezéseit és helyét, szerepét a papírgyártás technológiai folyamatában, megtanulják operátorként kezelni az egyes berendezéseket.

- A papírgyártás alapanyagainak feldolgozása, az előállítás folyamatainak, az alkalmazott berendezéseknek és működési alapelvüknek megismerése.
- Az anyag-előkészítés céljának és folyamatának megismerése.
- Az anyagelőkésztésnél alkalmazott berendezések megismerése.
- Anyag-előkészítő berendezések kezelése (rostos féltermékeket felold, tisztít, őröl, osztályoz, beállítja a hígítás és az anyagösszetétel célértékeit).
- Anyag-előkészítői gyártási utasítások értelmezése és végrehajtása.

- Gyártásközi minőség-ellenőrzés végzése, folyamat felügyelése.
- Együttműködés a megelőző és követő technológiai műveletet végzővel.
- Elsődleges és másodlagos rostanyagok minősítése.
- A papír tulajdonságaira ható segédanyagok adagolása.
- A gyártási folyamatra ható adalékanyagok adagolása.
- Őrlés technológia megismerése, őrlésfok mérése.
- Péptisztítás, osztályozás technológia.
- A papírgépi számítógépes folyamatirányító rendszer használata.
- Papíripari anyagjellemzők vizsgálati eredményeinek visszacsatolása és dokumentálása.
- Papíripari mérő- és szabályzó műszerek használata.
- Papíripari anyagmozgató és szállító berendezések használata.

6.3.2. Papírgyártás *268 óra*

A tanulók a gyakorlatban is megismerik a papírgép egyes szerkezeti elemeit és főbb technológiai szakaszait, valamint a termék kiszerelésének berendezéseit és módjait.

- A papírgép áttekintése, részei, működése.
- Lapképzési technológiák, korszerű lapképzési módok.
- Présszakasz felépítése, víztelenítés a présszakaszon.
- Szárítás technológiája és a szárítószakasz célberendezései.
- A papírfeltekercselés technológiája.
- A papírgépi vízrendszer tulajdonságainak ismerete.
- Tekercsvágó- és áttekercselőgép működése.
- Simítógép és működése.
- A papírgépi számítógépes folyamatirányító rendszer ismerete. A papír kiszerelése.
- Technológiai utasítás szerint a papírgép beálltása.
- Papírgyártási folyamatok felügyelete a papírgép közelítő, szita-, prés-, szárító- és befejező szakaszán.
- Papírminta küldése a laboratóriumba.
- Papírvizsgálati minőségi bizonylat alapján korrekciók végzése, hibás papír esetén selejtezés.
- Papírgépi folyamatszabályozó számítógép kezelése.
- Vágógépi méretbeállítás végzése.
- Papírtekercs vágása, papírtekercs csomagolása, pántolás végzése, tekercsminőség ellenőrzése.
- Ívvágógépi méretbeállítás végzése, ív vágása, ívminőség ellenőrzése, azonosító és termelési adatok rögzítése.
- Íves áru csomagolása, pántolás, azonosító elhelyezése.

6.3.3. Anyagvizsgálat gyakorlat *108 óra*

A tanulók gyakorlatban is megismerik az alapvető papíripari vizsgálatok végrehajtásának módszereit, a mérési eredmények feldolgozását. Önálló mérési feladatokat végeznek.

- Mintavételezés, szabványok, vizsgálati eredményeket befolyásoló tényezők meghatározása.
- Papíripari termékek azonosítása.

- Alap- és előkészítő vizsgálatok kivitelezése (négyzetmétertömeg, vastagság, volumenitás, térfogattömeg, gyártás- és keresztirány, szita- és felsőoldal, nedvességtartalom).
- Mechanikai vizsgálatok kivitelezése (szakító, tépő, repesztő vizsgálatok, hajlító merevség, stb.)
- Fizikai vizsgálatok kivitelezése (simaság/érdesség, légáteresztés, enyvezettségi vizsgálatok, fehérség, opacitás).
- Kémiai vizsgálatok kivitelezése (hamutartalom, pH).
- Mérési jegyzőkönyvek készítése.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzést megfelelő szemléltető és labor-eszközökkel felszerelt szaktanteremben, laboratóriumban célszerű folytatni. Az elméleti órák megtartásának kiemelkedően jó helyszíne a gyakorlóhellyel, félüzemi laboratóriummal egy helyszínen található oktatóterem. A gyakorlati órák javasolt helyszíne: a témához kapcsolódó üzem.

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók elsősorban üzemeltető, a termelésben közvetlenül résztvevő szakemberek lesznek. Ezért, a tantárgy elsajátítása során is fő feladatuk a berendezések, gépek, készülékek és alkatrészek azonosítása.
Fontos megtanítani az egyes gyártó, gyártás előkészítő és további műveleti feldolgozó egységek, berendezések és kiszolgáló gépeik elhelyezkedését és szerepét a technológiai folyamatban.

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			X	szemléltető ábrák és eszközök, munkavédelmi felszerelések
2.	elbeszélés	X			
3.	kiselőadás			X	
4.	megbeszélés			X	
5.	szemléltetés		X	X	szemléltető ábrák és eszközök
6.	projekt		X		mintaadatok, táblázatok
7.	szimuláció			X	szimulációs és bemutató szoftverek
8.	házi feladat	X		X	

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X		X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			X	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			X	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			X	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			X	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	X			
2.2.	Leírás készítése	X			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	X		X	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése	X		X	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	X		X	
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	X			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	X			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		X		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X		X	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			X	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	X		X	
8.2.	Technológiai minták elemzése	X		X	
8.3.	Anyagminták azonosítása	X		X	
8.4.	Tárgyminták azonosítása	X		X	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés			X	

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11798-16 azonosító számú

Papírfeldolgozó
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11798-16 azonosító számú Papírfeldolgozó megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Papírfeldolgozás	Papírfeldolgozás gyakorlat
FELADATOK		
Vágógépi méretbeállítást végez, papírtekercset vág, tekercsminőséget ellenőriz		x
Ívvágógépi méretbeállítást végez, ívet vág, csomagol, ívminőséget ellenőriz		x
Hullámpapírlemez-gépi gyártási utasítást és programot értelmez	x	x
Előírások szerint tárolja és mozgatja a félkész- és késztermékeket		x
Napi karbantartási és gépápolási feladatokat végez		x
Dokumentálja a gyártási folyamatot, ellenőrzi a termékek minőségét	x	x
Betartja a munkabiztonsági és tűzvédelmi előírásokat	x	x
Felügyeli a foglalkozás-egészségügyi és környezetvédelmi feltételeket	x	x
Előkészíti, beállítja, üzemelteti és felügyeli a hullámpapírlemezt gyártó gépsort		x
Előkészíti a hullámpapírlemez gyártásához szükséges papírt		x
Előkészíti és kezeli a szükséges segédanyagokat (ragasztó, festék, fűződrót, stb.)		x
Előkészíti és kezeli a szükséges gyártóeszközöket és segédeszközöket		x
Beállítja és üzemelteti a flexonyomó gépet		x
Beállítja és üzemelteti a rotációs- és síkkimetsző gépet		x
Beállítja és üzemelteti a ragasztó- és tűzőgépet		x
Beállítja és üzemelteti a papírzsák-, zacskó-, tasak- és hordtáska gyártó gépet		x
Beállítja és üzemelteti a hengerdoboz-, papírcső- és papírhordó-gyártó gépet	x	x
Beállítja és üzemelteti az egészségügyi- és kéztörlőpapír-gyártó gépet	x	x
Beállítja és üzemelteti a papír zsebkendő- és szalvétagyártó gépet	x	x
Beállítja és üzemelteti a borítékgyártó és füzetgyártó gépet		x
Beállítja és üzemelteti a kasírozó-, bevonó- és impregnáló gépet		x
Rakatoló-csomagoló gépet kezel		x
Elvégzi a veszélyes hulladékok gyűjtését, kezelését		x

A vegyszereket szakszerűen kezeli		x
Együttműködik a kapcsolódó technológiai műveletet végzővel	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Papíripari termékek felosztása és jellemző tulajdonságaik	x	x
A papírfeltekercselés technológiája	x	x
A papír vágási és hajlítási technológiája	x	x
A papírfeldolgozás segédanyagai és eszközei	x	x
A papírnemesítés, mázolás, kasírozás, társítás, impregnálás, ragasztás technológiája	x	x
Nyomdaipari technológiák	x	x
Papíripari anyagjellemzők és meghatározási módjaik	x	x
Papíripari minőségvizsgálatok	x	x
Papíripari mérő- és szabályozó műszerek, eszközök jellemzői	x	x
Papíripari anyagmozgató és szállító berendezések, rendszerek		
Foglalkozás-egészségügyi és környezetvédelmi előírások	x	x
Munkavédelmi és tűzvédelmi eszközök és használatuk	x	x
Integrált Irányítási Rendszer (MIR / KIR / MEBIR)	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Alapvető számítástechnikai ismeretek alkalmazása	x	x
Szakmai szöveg megértése írásban és szóban	x	
Szakmai nyelvi fogalmazás- és íráskészség	x	x
Szakmai számolási készség	x	x
Gépkezelési készség és a gépelemek azonosítása ábrák alapján	x	x
Gépészeti eszközök használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Terhelhetőség	x	x
Precizitás	x	x
Megbízhatóság		x
Monotónia-tűrés		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányíthatóság	x	x
Határozottság		x
Konfliktusmegoldó készség	x	x
Visszacsatolási készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Áttekintő képesség	x	x
Figyelemmegosztás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Rendszerben való gondolkodás	x	x

7. Papírfeldolgozás 157 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a papírgyártás során használt alap- és segédanyagokat, fél- és késztermékeket, valamint a papírgyártás technológiai folyamatát. A tárgy oktatásának további célja a szakterületre vonatkozó munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi ismeretek elsajátítása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

7.3. Témakörök

7.3.1. Mechanikai papírfeldolgozás *54 óra*

A tanulók megismerik a mechanikai papírfeldolgozás során előforduló legfontosabb féltermékeket és termékeket, azok előállítási technológiáját, valamint az alkalmazható segédanyagokat és gépi berendezéseket.

- A papírfeldolgozás lehetőségei, módszerei.
- Mechanikai papírfeldolgozás termékei.
- Hullámtermékek jellemzői, típusai.
- Hullámlemez gyártó gépsor működése, részei.
- Anyagok és a segédanyagok (ragasztó, festék, fűződrót, stb.
- A síkkimetszőgép, a rotációs kimetszőgép működése, részei.
- Nyomó-, a résvágó, a rotációs kimetsző- és a ragasztógép működése, részei.
- Zsák-, zacskó-, tasak-, hordtáska gyártó gép működése, részei.
- Az egészségügyi- és kéztörlőpapír -gyártó gép, papír zsebkendő- gyártó gép, valamint a szalvétagyártó gép működése, részei.
- A borítékgyártó gép és a füzetgyártó gép.
- A kreppelő- és a színezőgép.
- A hengerdoboz-, papírcső-, papírhordó-gyártó gép.
- Rakatoló-csomagoló gép és hullámtermék-rakatrögzítő gép.
- Doboztípusok.

7.3.2. Vegyi papírfeldolgozás *54 óra*

A tanulók megismerik a vegyi papírfeldolgozás során előforduló legfontosabb féltermékeket és termékeket, azok előállítási technológiáját, valamint az alkalmazható segédanyagokat és gépi berendezéseket.

- A vegyi papírfeldolgozás (nemesítés) lehetőségei, módszerei.
- A papír tulajdonságainak módosítása bevonással.
- A papír társítása műanyaggal, alumíniummal.
- A papírok impregnálása.
- Ragasztók típusai, száradási mechanizmusuk.
- A kasírozógép, a bevonó- és az impregnáló gépek működése, részeik.

7.3.3. Nyomtatási technológiák *49 óra*

A tanulók megismerkednek a papírfeldolgozáshoz kapcsolódó legfontosabb nyomtatási technológiákkal, gépekkel és anyagokkal.

- Hagyományos nyomtatási technológiák.
- Digitális nyomtatási technológiák.
- Különleges nyomtatási technológiák.
- Flexonyomtatás elve, gépei, festékek.
- Szitanyomtatás elve, gépei, festékek.
- Ofszet nyomtatás elve, gépei, festékek.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzést megfelelő szemléltető és labor-eszközökkel felszerelt szaktanteremben, laboratóriumban célszerű folytatni. Az elméleti órák megtartásának kiemelkedően jó helyszíne a gyakorlóhellyel, félüzemi laboratóriummal egy helyszínen található oktatóterem.

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók elsősorban üzemeltető, a termelésben közvetlenül résztvevő szakemberek lesznek. Ezért, a tantárgy elsajátítása során is fő feladatuk a berendezések, gépek, anyagok, termékek azonosítása.
Fontos megtanítani az egyes gyártó, gyártás előkészítő és további műveleti feldolgozó egységek, berendezések és kiszolgáló gépeik elhelyezkedését és szerepét a technológiai folyamatban.

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		X		szemléltető ábrák és eszközök
2.	megbeszélés	X			mintaadatok, táblázatok
3.	szemléltetés		X		anyagminták
4.	gyakorlati munka	X	X		
5.	projekt		X		

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		X		

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	X			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		X		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	X			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X	X		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	X	X		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	X			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	X			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése	X			
3.2.	Rajz elemzés, hibakeresés	X	X		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	X			
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	X			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	X			
4..4.	Utólagos szóbeli beszámoló	X			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		X		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		X		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		X		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X			
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	X			
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése		X		
6.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	X			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Laboratóriumi alapmérések	X	X		
7.2.	Anyagminták azonosítása	X	X		
7.3.	Tárgyminták azonosítása	X	X		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	X			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Papírfeldolgozás gyakorlat 479 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tárgy oktatási célja a papírfeldolgozási technológiák és gépek, valamint a papírfeldolgozás során használt alap- és segédanyagok, félkész- és késztermékek gyakorlati megismerése. A technológiák folyamatának, részfolyamatainak megismerése, a termékek kiszerelése. A tantárgy tanításának további célja, hogy a tanulók a gyakorlatban is megismerjék és alkalmazzák a berendezéseket, szem előtt tartva a munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi módszereket és rendszereket. Legyenek tisztában az általános munkavédelmi szabályokkal, fókuszáljanak a vegyiparban különös figyelmet érdemlő biztonságos munkavégzés feltételeire. Ismerjék meg a vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatását, a környezeti szennyezések okozta károkat, a vegyi katasztrófák elkerülésének lehetőségét, annak kezelési módját.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

8.3. Témakörök

8.3.1. Mechanikai papírfeldolgozás gyakorlat 211 óra

A tanulók a gyakorlatban is megismerik a mechanikai papírfeldolgozás gépeit és megtanulják operátorként kezelni az egyes berendezéseket.

- Hullámlemez gyártó gépsor előkészítése, beállítása és kezelése.
- Anyagok és a segédanyagok (ragasztó, festék, fűződrót stb.) előkészítése.
- Segédeszközök (nyomóforma, kimetsző szerszám stb.) előkészítése.
- A hullámlemez flexonyomó gép beállítása és üzemeltetése.
- A síkkimetszőgép, a rotációs kimetszőgép beállítása és üzemeltetése.
- Nyomó-, a résvágó, a rotációs kimetsző- és a ragasztógép üzemeltetése.
- Zsák-, zacskó-, tasak-, hordtáska gyártó gép beállítása és üzemeltetése.
- Az egészségügyi- és kéztörlőpapír-gyártó gép, papírzsebkendő gyártó gép, valamint a szalvétagyártó gép beállítása és üzemeltetése.
- A borítékgyártó gép és a füzetgyártó gép beállítása és üzemeltetése.
- A kreppelő- és a színezőgép beállítása és üzemeltetése.
- A hengerdoboz-, papírcső-, papírhordó-gyártó gép beállítása és üzemeltetése. Rakatoló-csomagoló gép és hullámtermék-rakatrögzítő gép kezelése.
- Hullámtermék gyártási azonosító adatok rögzítése és elhelyezése.
- A hullámpapírlemez félkész- és késztermékek továbbításáról való gondoskodás.
- Közreműködés a papír- és a feldolgozott termékgyártó gép karbantartási és gépápolási műveleteiben. (ÖGY)
- Papíripari anyagmozgató és szállító berendezések alkalmazása.

8.3.2. Vegyi papírfeldolgozás gyakorlat 170 óra

A tanulók a gyakorlatban is megismerik a vegyi papírfeldolgozás gépeit és megtanulják operátorként kezelni az egyes berendezéseket..

- A vegyi papírfeldolgozás anyagainak előkészítése.
- Gyártási utasítások értelmezése, betartása.
- Anyag- és termékminták vizsgálata.
- Kasírozógép beállítása és üzemeltetése.
- Bevonógép beállítása és üzemeltetése.
- Impregnáló gépek beállítása és üzemeltetése.

8.3.3. Nyomtatási technológiák gyakorlat 98 óra

A tanulók gyakorlatban is megismerkednek az alapvető nyomtatási technológiákkal, anyagokkal és gépekkel.

- Nyomóforma előkészítése.
- Festékezés beállítása.
- A hullámlemez flexonyomó gép beállítása és üzemeltetése.
- Szitanyomógép beállítása és üzemeltetése.
- Nyomatok ellenőrzése.
- Nyomó-, a résvágó, a rotációs kimetsző- és a ragasztógép üzemeltetése.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzést megfelelő szemléltető és labor-eszközökkel felszerelt szaktanteremben, laboratóriumban célszerű folytatni. Az elméleti órák megtartásának kiemelkedően jó helyszíne a gyakorlóhellyel, félüzemi laboratóriummal egy helyszínen található oktatóterem. A gyakorlati órák javasolt helyszíne: a témához kapcsolódó üzem.

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók elsősorban üzemeltető, a termelésben közvetlenül résztvevő szakemberek lesznek. Ezért, a tantárgy elsajátítása során is fő feladatuk a berendezések, gépek, készülékek és alkatrészek azonosítása.
Fontos megtanítani az egyes gyártó, gyártás előkészítő és további műveleti feldolgozó egységek, berendezések és kiszolgáló gépeik elhelyezkedését és szerepét a technológiai folyamatban.

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			X	szemléltető ábrák és eszközök, munkavédelmi felszerelések
2.	elbeszélés	X			
3.	kiselőadás			X	
4.	megbeszélés			X	

5.	szemléltetés		X	X	szemléltető ábrák és eszközök
6.	projekt		X		mintaadatok, táblázatok
7.	szimuláció			X	szimulációs és bemutató szoftverek
8.	házi feladat	X		X	

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X		X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			X	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			X	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			X	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			X	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	X			
2.2.	Leírás készítése	X			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	X		X	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Rajz értelmezése	X		X	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	X		X	
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	X			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	X			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		X		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X		X	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			X	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				

8.1.	Technológiai próbák végzése	X		X	
8.2.	Technológiai minták elemzése	X		X	
8.3.	Anyagminták azonosítása	X		X	
8.4.	Tárgyminták azonosítása	X		X	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés			X	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x

Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

9. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18 óra

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

9.3. Témakörök

9.3.1. Munkavédelmi alapismeretek *4 óra*

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom-meghatározásai.

9.3.2. Munkahelyek kialakítása *4 óra*

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín- és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

9.3.3. Munkavégzés személyi feltételei *2 óra*

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek.
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

9.3.4. Munkaeszközök biztonsága *2 óra*

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom-meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe-helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

9.3.5. Munkakörnyezeti hatások *2 óra*

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége.

9.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek *4 óra*

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészség megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek, valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem.

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
4.	házi feladat	x			
5.	teszt	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			Jegyzet, esettanulmány.
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

1. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

1.3. Témakörök

1.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

1.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

1.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

1.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

10. Foglalkoztatás II. tantárgy 15,5 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

10.3. Témakörök

10.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

10.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

10.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

10.3.4. Munkanélküliség 3,5 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Négy évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
1/9. évfolyamot követően 70 óra
2/10. évfolyamot követően 105 óra
3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1/9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Az évközi gyakorlatok feladatainak és szakmai ismereteinek munkahelyi környezetben való gyakorlása. Az alább felsorolt feladatok közül ajánlott választani az adott gyakorlóhely adottságainak megfelelően laboratóriumi vagy üzemi területen:

- Laboratóriumi gyakorlatok, műszeres mérési feladatok, ipari feladatok.
- Anyag-előkészítő berendezések kezelése (rostos féltermékeket felold, tisztít, őröl, osztályoz, beállítja a hígítás és az anyagösszetétel célértékeit). Anyag-előkészítői gyártási utasítások értelmezése és végrehajtása.
- Féltermékgyártás gépeinek működtetése.
- Anyag és a segédanyag (ragasztó, festék, fűződrót, stb.) előkészítése.
- Papíripari mérő- és szabályzó műszerek használata.
- Napi karbantartási feladatok ellátása, a berendezések és környezetük tisztításának elvégzése.

Az 2/10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Az évközi gyakorlatok feladatainak és szakmai ismereteinek munkahelyi környezetben való gyakorlása. Az alább felsorolt feladatok közül ajánlott választani az adott gyakorlóhely adottságainak megfelelően laboratóriumi vagy üzemi területen:

- Laboratóriumi gyakorlatok, műszeres mérési feladatok, ipari feladatok.
- Operátori, gépbeállítási, karbantartási, gépszerelési feladatok, ipari mérőműszerek leolvasásának gyakorlása.
- Gyártásközi minőség-ellenőrzés végzése, folyamat felügyelése.
- A papírgép áttekintése, részei, működése.
- Papírgyártási folyamatok felügyelete a papírgép közelítő, szita-, prés-, szárító és befejező szakaszán.
- Papírvizsgálati minőségi bizonylat alapján korrekciók végzése, hibás papír esetén selejtezés.
- Simítógép beállítása, simítás végzése, papírtekercsek kezelése.
- Elsődleges és másodlagos rostanyagok jellemzői és minősítése.
- Anyag és a segédanyag (ragasztó, festék, fűződrót, stb.) előkészítése.
- Papíripari mérő- és szabályzó műszerek használata.
- Napi karbantartási feladatok ellátása, a berendezések és környezetük tisztításának elvégzése.

Az 3/11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Az évközi gyakorlatok feladatainak és szakmai ismereteinek munkahelyi környezetben való gyakorlása. Az alább felsorolt feladatok közül ajánlott választani az adott gyakorlóhely adottságainak megfelelően laboratóriumi vagy üzemi területen:

- Operátori, gépbeállítási, karbantartási, gépszerelési feladatok, ipari mérőműszerek leolvasásának gyakorlása.
- Gyártásközi minőség-ellenőrzés végzése, folyamat felügyelése.
- Vágógépi méretbeállítása.
- Simítógép beállítása, simítás végzése, papírtekercsek kezelése.
- Elsődleges és másodlagos rostanyagok jellemzői és minősítése.
- Nyomdaipari technológiák megismerése.
- A papír tulajdonságainak módosítása bevonással, társítással.
- Hullámlemez gyártó gépsor előkészítése, beállítása és kezelése.
- Anyag és a segédanyag (ragasztó, festék, fűződrót, stb.) előkészítése.
- Segédeszközök (nyomóforma, kimetsző szerszám, stb.) előkészítése.
- A hullámlemez flexonyomógép beállítása és üzemeltetése.
- A síkkimetszőgép és a rotációs kimetszőgép beállítása és üzemeltetése.
- A nyomó-, a résvágó, a rotációs kimetsző- és a ragasztógép üzemeltetése.
- Papíripari mérő- és szabályzó műszerek használata.
- Napi karbantartási feladatok ellátása, a berendezések és környezetük tisztításának elvégzése.

5.79.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 541 05
PÉK
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A speciális kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 541 05 számú Pék megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 541 05
Szakképesítés megnevezése: Pék
A szakmacsoport száma és megnevezése: 21. Élelmiszeripar
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVI. Élelmiszeripar
Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
9. évfolyamot követően 70 óra, 10. évfolyamot követően 105 óra, 11. évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az élelmiszeripari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában.
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

–

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű hallászcsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában.

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

A 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már hallászcsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a hangingerek felvételére, hallási fogyatékosság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermekre, fiatalra a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet **a hallásküszöb**, **a beszéd-, nyelv megértés nehézségei** és **speciális fejlesztési szükségletek** szerint:

- Enyhe fokú nagyothallás (30-45 dB a hallásküszöb)
- Közepes fokú nagyothallás (46-65 dB a hallásküszöb)
- Súlyos fokú nagyothallás (66-90 dB a hallásküszöb)
- Átmenet a nagyothallás és a siketség között (91-110 dB a hallásküszöb)
- Siketség (110 dB felett)

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékosság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A hallászcsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékosság

Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű lehet. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásveszteségek lehetnek idegi, vezetéses vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

3.2.Szerzett hallási fogyatékosság

A szerzett hallási fogyatékosság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások, az intrauterin fejlődés során alakulnak ki, és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékosságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmai, gyógyszerártalmak.

Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórokok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékosság. Ennek oka az érfalak gyengesége és az ennek következményeként előforduló agyvérzés, vagy minimális oxigénhiányos állapot.

Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékossággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Az utóbbi évtizedekben az antibiotikumok széleskörű elterjedésével nőtt a hallássérült gyermekek száma. Főleg a súlyos, gyulladásos betegségekre felírt erős antibiotikumok okozhatnak hallóideg károsodást.

Mechanikai traumák**,** a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, hallászcsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak**,** bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetéses hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetéses hallászavarban szenvedők jól hallják

a beszédet. A vezetéses hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásveszteségben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1.A hallás jelentősége

- a hallás minden irányból közvetít (a hallás révén a személy az őt körülvevő teljes térrel kapcsolatban áll)

- a hallás távolabbi eseményekről is közvetít (amit már a szemünkkel nem vagyunk képesek érzékelni, a fülünkkel még halljuk)

- a hallás permanens ingerközvetítő (akaratlagosan nem kapcsolható ki)

- az akusztikus benyomások, illetve a beszéd irányítják a vizuális észlelést („Nézd mi van ott!”)

- az akusztikus ingerek érdeklődést kíváncsiságot váltanak ki

- az akusztikus benyomás előkészít a bekövetkező eseményre (hallom, hogy csengetnek)

- a hallás útján kialakult belső beszédnek magatartás szabályozó szerepe van

- a hallás hangulatokat közvetít

- a hallás alapján kialakuló beszéd a kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás legfőbb eszköze.

A felsoroltak alapján láthatjuk, hogy a hallászcsökkenés esetén milyen negatívumok érhetik a gyermeket.

Többek között:

- A valóság mozaikszerű, szaggatott információkból áll össze, mert sokszor hiányoznak a lényegi összefüggések. Sokszor értelmetlen, kaotikus információkat kell elfogadnia a

tanulónak. Ebből kifolyólag már nem keresi az összefüggéseket, okokat, egyszerűen elfogadja az inkoherens tényeket.

- Hiányozhatnak a távolabbról érkező, figyelmet irányító információk. Ettől a világ unalmasabb, egysíkúbb lesz. Sokszor a lényeges információt nem kapja meg a tanuló, mivel a vizuális információk közötti értékrend másként alakul, mint halló társaiknál.

- A figyelem önkényesen vándorol

- A személyiség merevebbé válhat, nehezen vált egyik helyzetről a másikra, megszokott sémákat alkalmaz, sokszor inadekvát módon.

- A személyiség kevésbé finoman differenciált, az érzelmi világ szegényesebb, fejletlenebb, az empátiás készség fejletlen.

- A magatartást a vizuális benyomások irányítják, és csak kis mértékben befolyásolják a társadalmi konvenciók

- Jellemző lehet a kapcsolatok beszűkülése. Ebből adódhat információhiány.

- Gyakori mások szándékának félreértelmezése.

- Téves ítélkezés

- Agresszió

- Önértékelési problémák.

4.2. Beszédkommunikáció, a nyelv elsajátításának zavara

4.2.1. Kiejtés

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásveszteség, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képzett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között

- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet **helyesírási hibák**hoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a **beszédértés zavarai**hoz és az alacsonyabb **olvasási szint**hez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt korlátozott nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincse.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzése.

4.2.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.3. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermekek, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermekenként, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkál beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

Fontos leszögeznünk, hogy a hallássérülés következményes jelenségei elsősorban a beszédfunkciókra terjednek ki, és nem érintik az intelligenciát, az értelmi képességeket. Amennyiben a hallásveszteség következményeit csökkentjük, akkor a hallásneveléssel, a hallókészülék alkalmazásával az elsődleges sérülést, a halláskárosodást, a hallásveszteség mértékét is csökkentjük.

A hallássérültekkel való eljárások a személyiség egészének fejlesztésére irányulnak, ezen belül a nyelv, a beszéd fejlesztése eszköz és cél is egyben. A következő területek kapnak hangsúlyos szerepet:

- szókincs
- grammatika
- szintaxis
- kiejtés
- beszédhallás.

A nyelvfejlesztés megvalósulásának formái:

- társalgások (cselekvéshez kötve vagy anélkül)
- olvasmányok
- írásbeli munkák.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. **A szegregáció** a sérültek és nem sérültek egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, speciális iskolában, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az **integráció** (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

A sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a

tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék, indukciós hurok használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács segítsége.

A hallássérült tanulókkal foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen egyéni képességekkel rendelkezik, mennyi információt képes megérteni a hallása révén, mekkora mértékben támaszkodik a szájról olvasási képre. Továbbá szükséges, hogy a pedagógus körülbelül tisztában legyen azzal, hogy a tanuló mekkora passzív szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy a további elsajátítandó tananyagot, milyen alapokra tudja építeni. Fontos, tudnia, hogy a diák szövegértése milyen szinten van, hiszen így tudja segíteni őt egy-egy főfogalom kiemelésével, szómagyarázatokkal a szövegértés területén.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

a. **Inklúzió** mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök és hallásjavító műtétek

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőkig

hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülillesztéken juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

A hallássérülteket oktató pedagógusnak fontos tudnia, hogy a hallókészülék elengedhetetlen eszköze a gyermek hatékony ismeretanyag elsajátításának. Kisgyermekeknél a hallókészüléke ellenőrzését, az elemek megfelelő töltöttségét a pedagógus ellenőrzi. Idősebb diákok képesek önmaguk elvégezni mindezt, de a biztonság kedvéért az őket oktató pedagógus feladata a szúrópróba szerű ellenőrzés, hogy a készülékek megfelelő állapotban vannak-e.

A hallássérült diákokat integráltan oktató pedagógus jó ha tisztában van azzal, hogy a rosszul beállított segédeszköz fejfájáshoz és egyéb fizikai tünetekhez vezethet, illetve átmeneti magatartás problémákat eredményezhet. A készülék beállítását szakemberek végzik nem a pedagógus kompetenciája.

Fontos szerepe a tanárnak abban van, hogy motiválja a tanulókat arra, hogy mindig viseljék a segédeszközt, hiszen hallásuk csak azzal optimális.

6.2. Az **adó-vevő készülék** jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3.1. A Cohleáris implantátum „A cochleáris implantáció (CI) egy hallásjavító műtéti eljárás. Ennek során a csiga (cochlea) szőrsejtjeinek működését pótolják egy beültetett elektródával. A műtét előtt a gyermek alapos orvosi, gyógypedagógiai vizsgálaton esik át, ezek ismeretében döntenek a szülők a szakemberek támogató véleménye mellett a műtétről.” (dr. Perlusz Andrea)

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja. Az adó és a vevő rész a fejbőrön keresztül mágnes segítségével kapcsolódnak.

A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen. Amennyiben a műtét megtörténik 1 hónappal később helyezik fel a készülék külső egységét.

A cochlearis implantátumon kívül létezik még középfül implantátum és csontvezetéses implantátum is.

A **csontvezetéses implantátum** a hangokat a csont segítségével a belső fülbe továbbítja egyenesen ezzel áthidalva a külső és középfület. Három részből áll titánimplantátum, beszédprocesszor, illesztési felület. Legjobb eredmény a vezetéses, illetve kevert típusú halláscsökkenésnél, vagy egyoldali idegi hallássérülésnél érhető el.

Középfül implantátum enyhe, közepesen súlyos és súlyos idegi típusú halláskárosodás, illetve kevert halláskárosodás esetében jelenthet megoldást.

6.3.2. Egyéb műtéti eljárások

- timpanoplasztika

A dobhártya és hallócsontok középfülgyulladás következtében fellépő károsodását rekonstruálják műtéti eljárások során.

- stapedotomia

A kengyelt érintő csontosodási folyamat következtében kialakuló helyzet. Mesterséges anyagok felhasználásával protéziseket, pisztonokat ültetnek be. Ezzel lehetővé téve, hogy a rezgések újra eljussanak a belső fülbe.

6.4. Indukciós hurok

A hallókészüléket viselő tanulók számára komoly és mindennapos problémát jelent a hallókészülékük mikrofonján át beérkező hangok értelmezése és megértése. Külső zajok jelenlétében, visszhangos környezetben, vagy amikor távoli és esetenként torzult hangokat kellene a hallókészülék mikrofonján keresztül értelmezni, a megoldást az indukciós hurok jelenti.

Az indukciós hurok a komplex akadálymentesítésben használatos elektronikus eszköz. A helyes megnevezése hangfrekvenciás hurokerősítő-rendszer. Az indukciós hurkokat azzal a céllal fejlesztették ki, hogy a hallásukban sérült emberek számára hanginformációkat tegyenek érthetőbbé lehetővé téve számukra azok problémamentes befogadását és megértését.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái:

- Vokális (hangi) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az **artikulációs-vizuális** csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén a szájról olvasás domináns információ felvételt biztosít, és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- **Manuális-vizuális** kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, fonomimikai jeleket, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézjellel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.

- **Grafikus-vizuális** kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- **Vokális** (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján. Például gége érintése.
- **Manuális- taltilis**: súlyosabb fokú hallás, illetve egyidejűleg látássérült személyek alkalmazzák kommunikációjukban. Amikor egymás tenyerébe írják az információkat.

8. Módszertani útmutatások

A szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,

- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,

- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),

- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),

- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),

- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítania. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermeknél, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empatikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló válassza meg úgy a helyét, hogy a lehető legjobban lásson. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.

- Zajos hátterű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevésés ellenőrzését szómemória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
- Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal!
- A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákot.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezeték nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő, illetve indukciós hurok alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítsége. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- Mindig a hallók között dolgozzanak a hallássérült tanulók a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még

egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Témaváltáskor az új téma kerüljön fel írásban a táblára, ezzel jelezve a következő tematikai egységet a hallássérült tanulónak. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Fontos a hallássérült tanulóval előzetesen megismertetni és elsajátíttatni a tananyag kulcsfogalmait.
- A jegyzetek készítésénél lehet kijelölni segítő diákot/társat, aki az órán segíti a hallássérült diákot annak érdekében, hogy a többi diákkal együtt tudjon haladni. Illetve lehet alkalmazni indigót, fénymásolást.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükséglethez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

9. Hallássérültek pályaválasztásának lehetőségei

A hallássérült tanulók pályaválasztásának szubjektív meghatározói lehetnek:

- beszédszint

- hallásfok

- személyiség

- készségek szintje.

Az objektív meghatározó a szakmatanulás és az elhelyezkedési lehetőség. A választás során háttérbe szorulnak azok a szakmák, melyek balesetveszélyesek, illetve amelyekben a beszédmegértés központi szerepet tölt be. Így a pedagógiai munka során nagy hangsúlyt kell fektetni a szubjektív meghatározók fejlesztésére, hogy szakmák köre bővülhessen számukra.

A munkavállalás szempontjából kiemelkedő szerepet tölt be a hallássérült személy kiegyensúlyozottsága, a kapcsolatokra való nyitottsága, az érdeklődés foka, valamint a sérülés egészséges elfogadása, amely a halló emberekkel szembeni előítélet kialakulását akadályozza.

Továbbá döntő szempont a pályaválasztásnál az iskolai tananyag elsajátításának szintje, hogyan fejlődnek képességei, készségei a tantárgyi tudás tükrében.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.

- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 31 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	325,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**651**
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	976,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	46,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	62
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260	36	1296	35	1260	35	1085

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			70			105			105	2	
Modul azonosítószáma, megnevezése	Tantárgy 3											
11945-16 Sütőipari alapismeretek	Sütőipari technológia I.	4										
	Szakmai gépek I.	2										
	Szakmai számítások I.	2										
	Szakmai gyakorlat I.		11									
11837-16 Sütőipari ismeretek	Sütőipari technológia II.				4			2			1	
	Szakmai gépek II.				3			1			1	
	Szakmai számítások II.				2			1			0,5	
	Szakmai gyakorlat II.					12			10			9
11919-16 Élelmiszerelőállítási alapismeretek	Mikrobiológia és higiénia	1										
	Munka- és környezetvédelem	1										
	Minőségelllenőrzés és gyakorlat								3			
	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek							2			1	
	Minőségirányítás							2				
10942-16 Mézeskalács-készítés	Mézeskalács készítés										2	
	Mézeskalács készítés gyakorlat											4
	Tantárgy 12											
	Tantárgy 13											
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		10	11		9	12		8	13		8	13
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		**4**
	Munkaviszony létesítése										*4*		**4**
	Álláskeresés										*4*		**4**
	Munkanélküliség										*3*		**3**
	Témakör 5												**0**
	Témakör 6												**0**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés I.										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés			**70**			**105**			**105**	22		**22**
	Munkavállalói szókincs										20		**20**
11945-16 Sütőipari alapismeretek	**Sütőipari technológia I**	**144**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**
	Sütőipari nyersanyagok	36											**36**
	Sütőipari technológia szakaszai	36											**36**
	Kenyérfélék	28											**28**
	Péksütemények	18											**18**
	Finom pékáruk	18											**18**
	Egyéb termékek	8											**8**
	Szakmai gépek I	72	0		0	0		0	0		0	0	**72**
	Gépészeti alapok	6											**6**

	Raktározás eszközei, berendezései	9											**9**
	Tésztakészítés gépei	8											**8**
	Tésztafeldolgozás gépei, eszközei	16											**16**
	Kelesztő berendezések és eszközök, kemencék, sütők	21											**21**
	Szállítás eszközei, járművei, egyéb berendezések, eszközök	12											**12**
	Szakmai számítások I.	72	0		0	0		0	0		0	0	**72**
	Mértékegységek átváltása	12											**12**
	Alapszámítások	16											**16**
	Sütőipari anyagnormák tipusai	8											**8**
	Nyersanyagszámítások	28											**28**
	Kovász technológiai mutatóinak kiszámítása	8											**8**
	Szakmai gyakorlat I.	**0**	**396**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**396**
	Pékség működése		6										**6**
	Nyersanyagok tárolása és előkészítése		36										**36**
	Tésztakészítés		72										**72**
	Tésztafeldolgozás		144										**144**
	Kelesztés		46										**46**
	Sütés		46										**46**

	Késztermékek kezelése, csomagolása, jelölése		46										**46**
11837-16 Sütőipari ismeretek	**Sütőipari technológia II.**	**0**	**0**		**144**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**247**
	Anyagismeret, tárolás, előkészítés				36			36			5		**77**
	Gyártástechnológia szakaszai				36			24			5		**65**
	Kenyérfélék gyártása				36			12			5		**53**
	Péksütemények és finom pékáruk				36						5		**41**
	Egyéb sütőipari termékek										11		**11**
	Szakmai gépek II	**0**	**0**		**108**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	**175**
	Szállítás, tárolás, előkészítés berendezései				**23**						**6**		**29**
	Tésztakészítés gépei				**33**						**6**		**39**
	Tésztafeldolgozás gépei				**36**			**9**			**6**		**51**
	Kelesztés berendezései				**16**			**9**			**6**		**31**
	Sütés, készárukezelés berendezései							**18**			**7**		**25**
	Szakmai számítások II	**0**	**0**		**72**	**0**		**36**	**0**		**16**	**0**	**124**
	Anyagnorma számítások				36						3		**39**
	Kovász számítások				18			18			3		**39**
	Töltzelék számítások				18			15			4		**37**

	Teljesítmény számítások							3			6		**9**
	Szakmai gyakorlat II.	**0**	**0**		**0**	**432**		**0**	**360**		**0**	**279**	**1071**
	Anyagismeret, tárolás, előkészítés					64						54	**118**
	Gyártástechnológia szakaszai					144			72			60	**276**
	Kenyérfélék gyártása					144			144			60	**348**
	Péksütemények és finom pékáruk					80			144			60	**284**
	Egyéb sütőipari termékek											45	**45**
10942-16 Mézeskalács-készítés	**Mézeskalács készítés**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Mézes termékek										6		**6**
	Mézes kalács nyersanyagai										8		**8**
	Mézes tészták készítése, érlelése										16		**16**
	Mézes tészta feldolgozása, sütése										12		**12**
	Mézes termékek díszítése										8		**8**
	Mézes termékek csomagolása, jelölése										6		**6**
	Mézes termékek készítésének gépei, eszközei										6		**6**
	Mézeskalács készítés gyakorlat	0	0		0	0		0	0		0	124	**124**
	Mézeskalács készítés eszközei											8	**8**

	Mézes termékek nyersanyagai											14	**14**
	Mézes tészta készítése és érlelése											24	**24**
	Mézes tészta feldolgozása és sütése											24	**24**
	Mézeskalács díszítése, csomagolása, jelölése											54	**54**
11919-16 Élelmiszerelőállítási alapismeretek	**Mikrobiológia és higiénia**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Mikrobiológia	26											**26**
	Higiénia	10											**10**
	Munka- és környezetvédelem	36	0		0	0		0	0		0	0	**36**
	Munkavédelem	26											**26**
	Környezetvédelem	10											**10**
	Minőség-ellenőrzés gyakorlat	0	0		0	0		0	108		0	0	**108**
	Laboratóriumi alapok								6				**6**
	Tömegméréses vizsgálatok								12				**12**
	Térfogatméréses vizsgálatok								12				**12**
	Szakmaspecifikus titrimetriás vizsgálatok								**15**				**15**
	Érzékszervi vizsgálatok								9				**9**
	Üzemi minőség ellenőrzés								15				**15**
	Technológiai tulajdonság vizsgálata								30				**30**

	Szárazanyag, koncentráció, sűrűség vizsgálata							9					**9**
	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**103**
	Gazdasági alapok							36					**36**
	Vállalkozási ismeretek							36			8		**44**
	Marketing										15		**15**
	Fogyasztóvédelem										8		**8**
	Minőségirányítás	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Minőségirányítás							72					**72**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**360**	**396**		**324**	**432**		**288**	**468**		**248**	**403**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		1220/38%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		1979/62%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet

segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség *3 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11945-16 azonosító számú

Sütőipari alapismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11945-16 azonosító számú Sütőipari alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Sütőipari technológia I.	Szakmai gépek I.	Szakmai számítások I.	Szakmai gyakorlat I.
FELADATOK				
Anyagszükséglet számítást végez adott összetétel alapján	x		x	x
Nyersanyagot szakszerűen elhelyez a ratárban illetve nyersanyagot mozgat	x	x		x
Közreműködik a tésztakészítésben	x	x		x
Tésztafeldolgozást végez, oszt, alakít, pihentet	x	x		x
Irányítással elvégzi a kemence kiszolgálását	x	x		x
Használja a sütőipari eszközöket		x		x
Irányítással kezeli a sütőipari gépeket és berendezéseket		x		x
SZAKMAI ISMERETEK				
Nyersanyag szükséglet számításai	x		x	x
Nyersanyagok csoportosítása	x			x
Tésztakészítési eljárások	x	x		x
Kelesztés feltételei, eszközei	x	x		x
Sütés feltételei	x	x		x
Kéziszerszámok, eszközök használata		x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Elemi számolási készség	x		x	x
Komplex eszközhasználati képesség		x		x
Kisgépek használata		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Pontosság	x	x	x	x
Állóképesség		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Segítőkészség	x	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Áttekintő képesség	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x		x	x

3. Sütőipari technológia I. tantárgy 144 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A pék szakmához szükséges alapvető sütőipari ismeretek elméleti tudásanyagának elsajátítása, amely megalapozza az alapvető gyakorlati ismeretek tudatos alkalmazását és a technológia könnyebb áttekinthetőségét.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.3. Témakörök

3.3.1. Sütőipari nyersanyagok *36 óra*

Nyersanyagok csoportosítása, lisztek jelölése, elnevezése, tárolása, segédanyagok csoportosítása, tárolása, járulékos anyagok csoportosítása, tárolása.

3.3.2. Sütőipari technológia szakaszai *36 óra*

Nyersanyagok előkészítésének műveletei,
tésztakészítés célja, eljárások, dagasztási módok.
Tésztafeldolgozás célja, műveletei.
Kelesztés célja, leggyakrabban alkalmazott technológiai paraméterek.
Sütés célja, sütés három feltétele.
Késztermékek kezelésének műveletei. Csomagolás célja.

3.3.3. Kenyérfélék *28 óra*

Kenyerek csoportosítása MÉ szerint.
Kenyérgyártás eljárásai. Kenyérgyártás műveletei.
Fehér kenyér és félbarna kenyér gyártása.

3.3.4. Péksütemények *18 óra*

Péksüteményekhez tartozó termékcsoportok.
Péksütemények jellemzői.
Vizes tésztából készült péksütemények csoportjának termékei, vizes zsemle anyagnormája.
Tejes tésztából készült péksütemények csoportjának termékei, tejes kifli anyagnormája.
Dúsított tésztából készült péksütemények termékei.

3.3.5. Finom pékáruk *18 óra*

Finom pékáruk csoportjába tartozó termékcsoportok. Finom pékáruk jellemzői. Tojással dúsított tésztából készült finom pékáruk termékei.
Omlós tésztából készült finom pékáruk termékei. Omlós tészta kialakítása.
Leveles tésztából készült finom pékáruk termékei. Leveles tészta szerkezet kialakítása.

3.3.6. Egyéb termékek *8 óra*

Sütőipar egyéb termékeihez tartozó termékcsoportok. (Tartós termékek, nyers - fagyasztott termékek, zsiradékban sült termékek, diétás termékek, különleges táplálkozási igényt kielégítő termékek,

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	gyakoroltatás	x	x		
3.	önálló feladatmegoldás	x			
4.	házi feladat	x	x	x	
5.	megbeszélés		x	x	
6.	előadás			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				

3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
7.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1..	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Szakmai gépek I. tantárgy 72 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tananyagának elsajátításával a tanuló képet kap a sütőiparban használt gépek, berendezések, eszközök szakszerű használatáról, munkavédelmi szabályairól, takarításukról.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

4.3. Témakörök

4.3.1. Gépészeti alapok *6 óra*

Sütőipari gépeknél felhasználható anyagok, erőátviteli gépelemek, hajtások (hajtási elv).

4.3.2. Raktározás eszközei, berendezései *9 óra*

Raklapok, polcok, kézi szállító eszközök szakszerű használata, munkavédelmi szabályok, higiéniai előírások.

Zsákos liszttárolás előírásai, raklapok, kézikocsik használata, munkavédelmi szabályok, higiéniai előírások.

Szitálás elve.

Lisztcentrifugák kezelése, munkavédelmi szabályok, higiéniai előírások.

4.3.3. Tésztakészítés gépei 8 óra

Dagasztógépek működési elve.
Spirálkarú dagasztógép és a keverő–habverő gép kezelése, munkavédelme, higiéniai előírásai

4.3.4. Tésztafeldolgozás gépei, eszközei 16 óra

Osztógépek: kézi, kisüzemi süteménytészta osztó, karos osztó gömbölyítő gép kezelése, munkavédelme, higiéniai előírásai.
Szalagos kiflisodrógép kezelése, munkavédelme, higiéniai előírásai.

4.3.5. Kelesztő berendezések és eszközök, kemencék, sütők 21 óra

Kelesztés eszközei: szakajtók, kelesztőláda, sütőlemezek, formák.
Kelesztőkamrák kiszolgálása, higiéniája, munkavédelme.
Kemencék hőközlési módjai: közvetlen, közvetett.
Kemencék üzemeltetésének feladatai.
Kemencék munkavédelme, higiéniája

4.3.6. Szállítás eszközei, járművei, egyéb berendezések, eszközök 12 óra

Rekeszek, ládák, konténerek használata, méretei.
Szállítóautók előírásai.
Hűtőgépek kezelése, higiéniája.
Szeletelő csomagoló gépek kezelése, munkavédelme higiéniája.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, szaktanterem, szemléltetéshez: sütőüzem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szemléltetés	x	x	x	
2.	gyakorlotatás	x	x		
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	önálló munka	x			
5.	csoportmunka		x	x	
6.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmai számítások I. tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Tanulók alapvető számolási készségének fejlesztése. Sütőipari számítási szabályok megismerése, mértékegységek, nagyságrendek alkalmazása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

5.3. Témakörök

5.3.1. Mértékegységek átváltása *12 óra*

Tömeg, térfogat és időegységek átváltása kisebb és nagyobb mértékegységre. Nagyságrendek érzékelése.

5.3.2. Alapszámítások *16 óra*

Aránypár számítások, % számítások, ezrelék számítások, összeadás, kivonás, keverékek számításai.
Oldatok számításai, sűrűség számítás.

5.3.3. Sütőipari anyagnormák típusai *8 óra*

Kenyér anyagnormák %-os és nyersanyag tömeg megadásával.
Péksütemény anyagnormák és finom pékárú anyagnormák % és tömeg megadásával.
Töltelék normák.
Felületi szóróanyagok.

5.3.4. Nyersanyagszámítások *28 óra*

Adott termékmennyiség alapján szükséges nyersanyagok számítása, kenyerek, péksütemények és finom pékáruk megadott normáival.
Tészta tömegének kiszámolása.

5.3.5. Kovász technológiai mutatóinak kiszámítása *8 óra*

Kovász technológiai mutatóinak definíciói.
Kovásznagyság számítása megadott összes liszt alapján.
Kovászsűrűség számítása megadott kovászliszt alapján. kovászba adagolt élesztő számítása összes élesztő, illetve kovászliszt alapján.
Kovász tömegének kiszámolása a kovász nyersanyagainak alapján.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat	x	x	x	
2.	megbeszélés	x	x	x	
3.	előadás	x	x	x	
4.	gyakorlotatás	x			
5.	önálló feladatmegoldás	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakmai gyakorlat I. tantárgy 396 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Sütőipari ismeretek alkalmazása abból a célból, hogy a tanuló képet kapjon a pékség működéséről és az alapműveletek sorrendjéről, jelentőségéről. A tanuló alapokat kapjon a magasabb évfolyam követelményeinek elsajátításához.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

6.3. Témakörök

6.3.1. Pékség működése *6 óra*

Pékség helyiségeinek rendeltetése, az adott pékségben gyártott termékek.
Gépek elhelyezése, adott pékség technológia sorrendje.
Pékségben elvárt magatartás, munkafegyelem.

6.3.2. Nyersanyagok tárolása és előkészítése *36 óra*

Nyersanyagok tárolásának bemutatása.
Szakosított tárolás elvei. Anyagok szabályos elhelyezése.
Anyagok szabályos mozgatása.
Hűtés ellenőrzése.
Mérési feladatok elvégzése tömegre, térfogatra különböző anyagoknál, különböző nagyságrendekben (kg, dkg, g, liter, dl.).
Nyersanyagok helyes munkahelyi tárolása.

6.3.3. Tésztakészítés *72 óra*

Tészta nyersanyagainak összemérése.
Dagasztás folyamata.
Csészecsere.
Dagasztógép kezelése üzemben lévő gépeken.
Dagasztási idő beállítása.
Megfelelően bedagasztott tészta jellemzői.
Kézi dagasztás.

6.3.4. Tésztafeldolgozás *144 óra*

Tésztafeldolgozás műveletei: kézi tésztaosztás, tészta mérés, gömbölyítés, hosszformázás.
Kiflisodrás.
Briósfélék fonása.
Kalácsfonás több szálból.
Osztógépek és kiflisodrók kezelése.

6.3.5. Kelesztés *46 óra*

Kelesztőeszközök megismerése, előkészítése. Kelesztőkamrák által jelzett értékek értelmezése. Kelesztőkamrák kiszolgálása, higiéniája, munkavédelme.

6.3.6. Sütés *46 óra*

Sütés szerepe a pékségben.
Tészták előkészítése a vetésre.
Vetési műveletek.
Kemencék által mutatott értékek értelmezése.
Megsült termékek kisütése, felületkezelés.
Kemencék kiszolgálásának munkavédelme.

6.3.7. Késztermékek kezelése, csomagolása, jelölése *46 óra*

Termékek hűtésének és tárolásának körülményei.
Késztermékek csomagolása. Csomagoló anyagok fajtái, zárása.

Termékek jelölésének szabályos elhelyezése.
Késztermékek szabályos elhelyezése szállítóeszközben.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanműhely, tanüzem, üzem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	gyakoroltatás	x	x		
2.	önálló munka	x			
3.	bemutatás	x	x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.5.	Csoportos versenyjáték		x		

5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x			
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x		
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x			
6.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
7.2.	Technológiai minták elemzése	x			
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11919-16 azonosító számú

Élelmiszerelőállítási alapismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11919-16 azonosító számú Élelmiszer előállítási alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munka- és környezetvédelem	Mikrobiológia és higiénia	Minőségirányítás	Minőség-ellenőrzés gyakorlat	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek
FELADATOK					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x				
Tudatosan alkalmazza az élelmiszer-ipari mikroorganizmusait		x			
Nyersanyagot, késztermeket vizsgál				x	
Betartja és betartatja az élelmiszer-előállításra vonatkozó higiéniai előírásokat és HACCP szabályokat			x		
Vállalkozási és kereskedelmi tevékenységet folytat					x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat					x
SZAKMAI ISMERETEK					
Munkahelyi egészség és biztonság mint érték	x				
Laboratóriumi alapmérések, alapműveletek				x	
Mikrobiológiai alapok		x			
Alapanyag minősítés, késztermék minősítés, gyártásközi ellenőrzések alapelvei			x		
Kereskedelmi és marketing alapok					x
A képzéshez illeszkedő haza és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások					x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x	x
Jogszabályok ismerete			x	x	
labortechnikai eszközök használata				x	
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x			x	
Megbízhatóság			x		
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x
Kapcsolatfenntartó készség	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Helyzetfelismerés	x			x	
Numerikus gondolkodás, matematikai készség			x	x	
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x			x

7. Munka- és környezetvédelem tantárgy 36 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos és egészséges munkavégzés szabályainak tudatos alkalmazása. A munkavédelem készség szintű alkalmazása. Balesetvédelmi előírások alkalmazása. Elsősegélynyújtás alapszintű elsajátítása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

7.3. Témakörök

7.3.1. Munkavédelem *26 óra*

Munkavédelem célja, szabályozása, feladata, területei.
Munkavédelmi feladatok a munkaadó és a munkavállaló részéről.
Munkavédelmi jogok és kötelességek.
Munkavédelmi eszközök, védőruha és munkaruha.
Baleset megelőzés feladatai.
Munkaegészségügyi előírások az élelmiszeriparban, szakmaspecifikusan.
Ergonómia.
Hőmunka.
Munkavégzés hatása az emberi szervezetre. Munkalélektan.
Munkavédelmi kockázatértékelés készítésének kötelezettségei.
Érintésvédelem fajtái, ellenőrzése. Villamos berendezések munkavédelme.
Tűz elleni védekezés, teendők tűz esetén.
Elsősegélynyújtás alapjai.

7.3.2. Környezetvédelem *10 óra*

Környezetvédelem célja, területei.
Szakmaspecifikus környezetvédelmi szabályok.
Hulladékkezelés előírásai.
Veszélyes hulladékok kezelése.
Füstgáz kibocsátásra vonatkozó szabályok.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Beszélgetés		x	x	
2.	Bemutatás	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	
4.	Előadás		x	x	

5.	Megbeszélés	x	x	x	

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése		x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x	x	
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Mikrobiológia és higiénia tantárgy 36 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszeriparban előforduló hasznos és káros mikroorganizmusok tudatos alkalmazása illetve védekezés ellenük a mikroorganizmusok életfeltételeinek befolyásolásával. Az élelmiszer-higiéniai szabályainak megismertetése, a biztonságos élelmiszer előállítás előírásainak alkalmazása.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

8.3. Témakörök

8.3.1. Mikrobiológia *26 óra*

Mikrobiológia tárgya.
Mikroorganizmusok csoportosítása.
Mikroorganizmusok életfeltételei.
Életfeltételek szabályozása.
Mikroorganizmusok anyagcseréje, anyagcsere termékei.
Mikroorganizmusok szaporodása, szaporodás szabályozása.
Mikroorganizmusok élelmiszer-ipari szerepe.
Szakma specifikus mikroorganizmusok szerepe az adott élelmiszeripari ág technológiájában.
Védekezés a káros mikroorganizmusok ellen.
Élelmiszer fertőzés és mérgezés.

8.3.2. Élelmiszeripari higiénia *10 óra*

Élelmiszeripari általános higiéniai előírásai.
Üzemi higiénia: raktározás, feldolgozás, késztermék tárolás és szállítás higiéniája.
Gépek higiéniája.
Személyi higiénia.
Tisztálkodás.
Munkaruha higiéniája.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, tanterem

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Előadás		x	x	
2.	magyarászat		x	x	
3.	Önálló munka	x			

4.	feladat megoldás	x			
5.	megbeszélés		x	x	

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányításával		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.5.	Csoportos versenyjáték		x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Minőségirányítás tantárgy 72 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszeripari termékek felelősségteljes előállításának elvei. A tanulók felelősségérzetének fejlesztése. A fogyasztók egészségi és gazdasági érdekei tiszteletének fejlesztése. A hatósági eljárásrend megismerése.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9.3. Témakörök

9.3.1. Minőségirányítás *72 óra*

Minőség fogalma.
Élelmiszerminőség elemei példákkal.
Élelmiszerbiztonsági veszélyek. Veszélyek megelőzése. Veszélyek azonosítása.
Minőség irányítás jogi szabályozása.
Minőségirányítási rendszerek az élelmiszeriparban (kötelező, választott).
Minőségirányítás dokumentumai, dokumentáció vezetése.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, tanterem, tanüzem, üzem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	gyakorlotatás	x	x		
5.	szemléltetés	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
4.5.	Csoportos versenyjáték		x	x	
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai próbák végzése	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Minőség-ellenőrzés gyakorlat tantárgy 108 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A nyersanyagok, félkész és késztermékek minőségi előírásainak ellenőrzésével kialakítani a felelősségtudatot az élelmiszerek előállításánál. Az üzemi minőségellenőrzéssel segíteni az áttekintőképesség, a precizitás, pontosság kialakítását.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

10.3. Témakörök

10.3.1. Laboratóriumi alapok *6 óra*

Laboratóriumi rendszabályok ismertetése.
Vegyszerek, kezelése, felhasználásuk szabályai.
Eszközök ismertetése, szakszerű használata.
Laboratóriumi mérések jegyzőkönyvezésének szabályai.

10.3.2. Tömegméréses alapvizsgálatok *12 óra*

Tömegmérés eszközei, mértékegységei.
Érzékenység, terhelhetőség fogalma.
Tömegmérés szabályai.
Mérés fogalma, mennyiség jelentése.
Tömegmérési feladatok.
Lemérés, bemérés.
Szabályos mintavétel.
Szakmára jellemző tömegmérési vizsgálatok.
Nyersanyag, félkész és késztermék tömegének mérése.
Termék valamely fizikai alkotójának mérése (töltelék, bevonat).
Nedvességtartalom mérés.

10.3.3. Térfogatméréses alapvizsgálatok *12 óra*

Térfogatmérő eszközök ismertetése.
Térfogatmérési feladatok.
Jelre állítás, hitelesítés.
Szakmára jellemző térfogatmérések.

10.3.4. Szakmaspecifikus titrimetriás vizsgálatok *15 óra*

Titrimetriás vizsgálatok célja.
Indikátorok szerepe.
Térfogatos elemzés lényege.
Savak, lúgok titrálása.
Szakmára jellemző nyersanyagok vagy késztermékek titrálásos vizsgálata.

10.3.5. Érzékszervi vizsgálatok *9 óra*

Nyersanyagok, késztermékek érzékszervi tulajdonságainak vizsgálata, szabvány szerinti minősítése.
Érzékszervi vizsgálatok értékelése.

10.3.6. Üzemi minőségellenőrzés *15 óra*

Gyártásközi ellenőrzések elvégzése.
Nyersanyagok vizsgálata, technológiai paraméterek ellenőrzése, dokumentálása, kiértékelése.
Késztermékek vizsgálata.

10.3.7. Technológiai tulajdonság vizsgálata 30 óra

Szakmára jellemző nyersanyag, félkész vagy késztermék vizsgálatok vonatkozó szabványok alapján.

10.3.8. Szárazanyag, koncentráció, sűrűség vizsgálata 9 óra

Refraktometriás vizsgálatok.
Sűrűségmérés.
Különböző koncentrációjú oldatok készítése, meghatározása.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

labor, tanüzem, üzem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	bemutatás	x	x	x	
3.	gyakoroltatás	x			
4.	önálló feladatmegoldás	x			
5.	magyarázat	x	x	x	
6.	megbeszélés	x	x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
2.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
2.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
2.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
2.5.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Vizsgálati tevékenységek körében				
3.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
3.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
3.3.	Vegyészeti laboratóriumi alapmérések	x	x		
3.4.	Anyagminták azonosítása	x			
3.5..	Tárgyminták azonosítása	x	x		
4.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
4.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
4.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek tantárgy 103 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A gazdasági folyamatok, összefüggések megismertetése. A vállalkozások indításának, működtetésének feladatainak megismerése, alkalmazása, ezzel a gazdaság alapelemének számító értékteremtő tevékenységek elsajátítása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Gazdasági alapok *36 óra*

Gazdaság működése, körfolyamata.
Gazdasági rendszerek.
Piacgazdaság működése.
Szükségletek, hierarchiája.
Igények és javak.

Piac működése, szereplői, elemei.
Piac szabályozása.
Pénzügyi szervezetek, szerepük, működésük.
Hitel fogalma, fajtái.
Pénzforgalom szabályai.
Adózási alapfogalmak.
Kereskedelem fajtái, szereplői, szerepe a gazdaságban.

11.3.2. Vállalkozási ismeretek ***44 óra***

Vállalkozások szerepe a gazdaságban.
Vállalkozások típusai.
Vállalkozások alapítása, indítása, működtetése, megszüntetése.

11.3.3. Marketing ***15 óra***

Marketing fogalma.
Marketing mix elemei.
Termékéletpálya.
Reklám szerepe.
Reklám jellemzői, típusai.

11.3.4. Fogyasztóvédelem ***8 óra***

Alapfogalmak (tudatos fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár, online adásvételi és szolgáltatási szerződés)
Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások)
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje)
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
Piacfelügyeleti alapfogalmak
A hatósági ellenőrzés
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései (méret, súly, használhatóság ellenőrzése, vásárlók könyvének vezetése, üzlet nyitvatartásáról szóló tájékoztatás, e-kereskedelemhez kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások)
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem, tanbolt

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	szemléltetés		x	x	

3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	magyarázat	x	x	x	
5.	egyéni munka	x			
6.	gyakoroltatás	x			

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10942-16 azonosító számú

Mézeskalács készítés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10942-16 azonosító számú Mézeskalács készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Mézeskalács készítés	Mézeskalács készítés gyakorlat
FELADATOK		
Mézes tésztaféléket készít, érlel	x	x
Feladolgozza a mézes termékek tésztáit	x	x
Bevonja a mézes termékek tésztáit	x	x
Mézes terméket díszít	x	x
Süti a mézes termékeket	x	x
Mézes termékek készárukezelését végzi	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Mézeskalács nyersanyagai	x	x
Mézeskalács tészta	x	x
Mézeskalács üzem helyiségei, gépei, szerszámai	x	x
Mézes tésztafélék feldolgozása	x	x
Mézeskalács díszítés és mézeskalács minták	x	x
Mézeskalács csomagolás és jelölés	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	
Mennyiségérzék		x
Kisgépek, dagasztógépek használata		x
Kéziszerszámok, szeletelők, vágók kiszúrók használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Felelősségtudat		x
Döntésképesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Kapcsolatfenntartó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés	x	x
Numerikus gondolkodás, matematikai készség		x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x

12. Mézeskalács készítés tantárgy 62 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Mézeskalács, mint hagyományos élelmiszer történetének, változatainak, nyersanyagainak, készítés módjának, díszítésének megismerése. Méz táplálkozásban betöltött szerepének fontossága. A díszítés motívumainak néprajzi szerepének megismerése.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

12.3. Témakörök

12.3.1. Mézes termékek *6 óra*

Mézes termékek jellemzése. Méz szerepe a táplálkozásban. Mézeskalács készítés története A témakör részletes kifejtése

12.3.2. Mézes kalács nyersanyagai *8 óra*

Mézes tésztákhoz felhasznált nyersanyagok. Mézfajták. Méz minőségi követelményei.

12.3.3. Mézes tészták készítése, érlelése *16 óra*

Mézes tésztafélék, Különböző eljárásokkal készült mézes tészták (hideg, meleg, hagyományos, egyszerű.) Mézes tészta érlelése, érlelés szerepe, tészta puhítása. Cukortészták készítése. Mézes tészták lazítása. Ízesített tészták.

12.3.4. Mézes tészta feldolgozása, sütése *12 óra*

Mézes tészták osztása, alakítása, nyújtás, formázás, kiszúrás, vágás. Vert (ütött) mézes kalács készítése. Mézes tésztafélék sütése, sütés paraméterei

12.3.5. Mézes termékek díszítése *8 óra*

Díszítőanyagok. Sütés előtti, utáni díszítés. Díszítő eljárások, műveletek. Hagyományos és újszerű díszítő motívumok.

12.3.6. Mézes termékek csomagolása, jelölése *6 óra*

Mézes termékek minőségi követelményei vonatkozó szabályok szerint. Mézes termékek változásai tárolás alatt. Mézes termékek csomagoló anyagai. Vonatkozó jelölési előírások. Mézes termékek hibái

12.3.7. Mézes termékek készítésének gépei, eszközei *6 óra*

Mézes tészta készítés gépei, tészta feldolgozás, alakítás, formázás gépei, eszközei. Kéziszerszámok. Kemencék, sütők kezelése. Díszítés eszközei. Csomagoló eszközök, gépek

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	előadás		x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	magyarázat	x	x	x	

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x		
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		
5.2.	Anyagminták azonosítása	x	x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Mézeskalács készítés gyakorlat tantárgy 124 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A mézeskalács készítés elméleti ismereteinek gyakorlati alkalmazása. A formázás és díszítés sokféleségének gyakorlása. A tanulók kézügyességének fejlesztése

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

13.3. Témakörök

13.3.1. Mézeskalács készítés eszközei ***8 óra***

Mézeskalács készítés eszközeinek használata, ismerete.

13.3.2. Mézes termékek nyersanyagai ***14 óra***

Mézes tészta nyersanyagainak tárolása, előkészítése. Mérés, szitálás, oldás, szirupfőzés, melegítés

13.3.3. Mézes tészták készítése, érlelése ***24 óra***

Különböző mézes tésztafélék készítése. Gyúrás kézzel, géppel. Tészta érlelés.

13.3.4. Mézes tészta feldolgozása és sütése ***24 óra***

Mézes tészta mérése, nyújtása, kiszúrása különböző kiszúrókkal, alakítás. Vert mézes készítése. Mézes tészta díszítése. Mézes tészta sütése

13.3.5. Mézes kalács díszítése, csomagolása, jelölése ***54 óra***

Fecskendezés, szórás, bevonás, egyéb műveletek. Érzékszervi minősítés, tömeg ellenőrzés. Csomagolóanyag kiválasztása, zárási műveletek. Jelölés elhelyezése.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanműhely, tanüzem, üzem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Bemutatás	x	x	x	
2.	Szemléltetés	x	x	x	
3.	önálló munka	x			
4.	megbeszélés	x	x	x	

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
2.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
2.3.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Gyakorlati munkavégzés körében				
3.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
3.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
3.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
5.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
5.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		
5.4.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11837-16 azonosító számú

Sütőipari ismeretek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11837-16 azonosító számú Sütőipari ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Sütőipari technológia II.	Szakmai gépek II.	Szakmai számítások II	Szakmai gyakorlat II.
FELADATOK				
Anyagszükséglet számításokat végez	x		x	x
Tésztát készít (dagaszt, gyúr, kever)	x	x		x
Tésztafeldolgozást végez	x	x		x
Beállítja a kelesztés paramétereit, elvégzi a kelesztést és a felületkezelést	x	x		x
Beállítja a sütés feltételeit, elvégzi a vetést, felügyeli a sütést	x	x		x
Kezeli és szabályozza a sütőipari gépeket, berendezéseket		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Nyersanyag szükséglet számításai	x		x	x
Tésztakészítés célja, eljárásai, módjai	x	x		x
Tésztafeldolgozás célja, műveletei, hatása	x	x		x
Kelesztés célja, folyamatai, eljárásai	x	x		x
Sütés célja, feltételei, eljárásai, folyamatai	x	x		x
Csomagolóanyagok, csomagolóeszközök	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Elemi számolási készség	x		x	
komplex eszközhasználati képesség		x		x
Nyersanyagátvételhez szükséges laboreszközök használata				x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Pontosság	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Segítőkészség		x		x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Áttekintő képesség	x	x	x	x
gyakorlatias feladatértelmezés				x

14. Sütőipari technológia II. tantárgy 247 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A sütőipari technológia I. c. tantárgy ismereteire építve a technológiai ismeretek kibővítése. A technológiai összefüggések, folyamatok mélyebb megismerése. A paraméterek beszabályozásának és technológiai összefüggéseinek megismerése. A teljes technológia szabályainak, összefüggéseinek megismerése, összekapcsolása. A sütőipari termékek előállításának jogi szabályozásának megismerése.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

14.3. Témakörök

14.3.1. Anyagismeret, tárolás, előkészítés *77 óra*

A sütőiparban használt lisztfajták, liszttípusok jellemzése, a lisztek jelölése. Különleges lisztek. A liszt kémiai összetétele, az alkotórészek változása a gyártástechnológia folyamán.

A lisztek minőségi követelményei, átvételük, tárolásuk.

A liszt technológiai szempontból fontos tulajdonságai, vizsgálatuk elmélete.

A minőségi jellemzők figyelembe vétele a gyártástechnológia során.

A liszthibák, lisztromlás okai, feldolgozhatóságuk.

A sütőipar nélkülözhetetlen segédanyagai: az élesztő, só jellemzése, technológiai szerepük, tárolásuk, adagolási mértékük, előkészítésük. Adagolásuk mértéke.

A liszt, illetve a belőle készült tészta, késztermék tulajdonságait javító anyagok.

A technológiai folyamatokat egyszerűsítő anyagok. Felhasználásuk mértéke és az ezt befolyásoló tényezők.

A sütőipar járulékos anyagai: dúsító-, ízesítő-, töltelék-, és díszítő anyagok szerepe, felhasználásuk mértéke.

A nyersanyagok előkészítésének célja, műveletei.

14.3.2. Gyártástechnológia szakaszai *65 óra*

A tészta kialakulás folyamatai, a búza- és rozstészta szerkezete.

A tészta kialakulás folyamatai különböző dagasztógépek esetében, a dagasztási módok jellemzése.

A kovász- és tésztaérés mikrobiológiai, enzimes és kolloid folyamatai.

Közvetett tésztakészítés: a kovász technológiai mutatói, erjedési vesztesége.

A szakaszos kovászolás célja, lényege. Kovászfajták.

Kovászmag felhasználása.

Közvetlen tésztakészítés: a tészta technológiai mutatói, kovászpótló eljárások.

A tésztafeldolgozás célja, műveletei.

A tészta pihentetésének célja, helye a feldolgozásban, paraméterei.

A feldolgozás hatása a tészta szerkezetére.

A kelesztés célja, feltételei.

Kelesztés közben lejátszódó folyamatok, a megkeltség jelei.

Kelesztés közben végzett műveletek. Kelesztési eljárások (késleltetés, megszakítás).

A sütés célja, feltételei.

A tészta felmelegedése sütés közben, a sülő tésztában lejátszódó folyamatok, az átsültség megállapítása.

Sütési eljárások.

A késztermék kezelésének műveletei.

14.3.3. Kenyérfélék gyártása *53 óra*

A kenyerek általános jellemzése, csoportosítása, a kenyérfélék anyagnormája.

Búzakenyerek tésztájának készítése közvetett- és közvetlen eljárással.

Rozstészta készítése, jellemzői, rozskenyerek összetétele.

Különböző kovászolási móddal készült kenyerek jellemzői.

Fehér kenyér, félbarna kenyér, egy adott rozsos és rozskenyér összetétele.

A kenyértészta feldolgozásának műveletei, hatásuk a tészta szerkezetére. Kenyérfélék tésztájának osztása, feladási tömegeik, alakítási műveleteik.

A kenyerek kelesztésének feltételei, technikai megoldásai, kelesztés közben végzett műveletek.

A kenyerek sütésének feltételei, az átsültség megállapítása, az alkalmazott sütési eljárások. Kenyerek átsültségének megállapítása. Sütési idők meghatározása.

A kisült termék kezelése. Hűtés, tárolás, csomagolás, szállítás.

A kenyérfélékre vonatkozó minőségi követelmények. Kenyérfélék jelölési előírásai.

.

14.3.4. Péksütemények és finom pékáruk gyártása *41 óra*

A sütőipari fehértermékek általános jellemzése, csoportosítása, anyag felhasználási normái.

A péksütemények és finom pékáruk jellemzése, tésztakészítési eljárásai, feldolgozási műveletei.

Vizes tésztából készült legjellemzőbb péksütemények ismerete , tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Tejes tésztából készült legjellemzőbb péksütemények ismerete, tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Dúsított tésztából készült legjellemzőbb péksütemények ismerete, tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Tojással dúsított tésztából készült legjellemzőbb finom pékáruk ismerete, tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Omlós tésztából készült legjellemzőbb finom pékáruk ismerete tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Leveles tésztából készült legjellemzőbb finom pékáruk ismerete, tésztakészítésük, feldolgozásuk.

A péksütemények és finom pékáruk kelesztésének célja, feltételei, technikai megoldásai, kelesztés közben végzett műveletek.

A péksütemények és finom pékáruk sütésének célja, feltételei, az alkalmazott sütési eljárások.

A kisült termékek kezelése.

A késztermékek minőségi követelményei.

14.3.5. Egyéb sütőipari termékek *11 óra*

Fagyasztott termékek általános jellemzése A gyorsfagyasztott termékek csoportosítása, gyártástechnológiája. Gyorsfagyasztott félkész termékek. Fagyasztás technológiája.

A diétát kiegészítő sütőipari termékek általános jellemzése, csoportosítása.
A rostban gazdag diétás termékek általános jellemzése, nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája. Növényi rostok szerepe a táplálkozásban.
A szénhidrátszegény diétás termékek általános jellemzése, nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája. Szénhidráttartalom számítása.
A nátriumszegény diétás termékek általános jellemzése, nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája. Nátriumtartalom számítása.
A gluténmentes termékek általános jellemzése, nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.
A tartós sütőipari termékek élelmezési szerepe, a tartósítás elvei, megoldásai.
Zsemlemorzsa előállításának technológiája. Morzsafélék minőségi előírásai.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem, szemléltetésre tanüzem, üzem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szemléltetés		x	x	
2.	Előadás		x	x	
3.	Magyarázat		x	x	
4.	gyakoroltatás	x			
5.	önálló feladatmegoldás	x			
6.	házi feladat	x			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Szakmai gépek II. tantárgy 175 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A Szakmai gépek I. c tantárgy tananyagára építve, a tanulók részletesebben megismerhetik a sütőiparban használt eszközök, gépek és berendezések feladatát és kezelését, munkavédelmi és higiéniai előírásait. A tantárgy tanítása során a tanulók sütőipari gépekkel kapcsolatos ismerete kibővül.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

15.3. Témakörök

15.3.1. Szállítás, tárolás, előkészítés berendezései *29 óra*

Ömlesztett és zsákos tárolás megoldásai.
Pneumatikus lisztszállítás.
Sziták, lisztmérlegek, vízkeverők és adagolók

15.3.2. Tésztakészítés gépei *39 óra*

Dagasztógépek csoportosítása. Jellemzőik.

Spirálkarú dagasztógép kezelése, munkavédelme, higiéniája
Csigavonalú gyorsdagasztógép kezelése, munkavédelme, higiéniája
Keverő–habverő gép kezelése, munkavédelme, higiéniája.

15.3.3. Tésztafeldolgozás gépei *51 óra*

Tésztafeldolgozás gépeinek kezelése, munkavédelme és higiéniája.
Kenyértészta feldolgozó gépek: dugattyús és hidraulikus kenyértészta osztógép, külsőpályás gömbölyítő gép, hosszformázó gépek.
Egyéb formázógépek.
Süteménytészta osztó- és alakító gépek: süteménytészta osztó, szakaszos és folytonos működésű osztó-gömbölyítő-, szalagos kiflisodró gépek, tésztanyújtó gép.
Süteménytészta feldolgozó gépsor.
Tésztapihentető berendezések.

15.3.4. Kelesztés berendezései *31 óra*

Kelesztő berendezések kezelése, munkavédelme és higiéniája.
Kamrák kezelése, késleltető és megszakító berendezések kezelése, vetőszerkezetek, félautomata vetőszerkezetek használata.
Kelesztés eszközei, jellemzőik, használatuk és higiéniájuk.

15.3.5. Sütés, készárukezelés berendezései *25 óra*

Kemencék csoportosítása, működésük.
Több sütőteres kiskemencék, forgókocsis kemencék.
Át és visszahordó kemencék.
Fűtési elvük. Kezelésük.
Kiszolgálásuk módjai.
Szabályozásuk, biztonságtechnikájuk.
Kemencék munkavédelme és higiéniája.
Szeletelő, csomagoló berendezések kezelése, munkavédelme, higiéniája.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	bemutatás	x	x	x	
3.	szemléltetés	x	x	x	
4.	beszélgetés		x	x	
5.	megbeszélés	x	x	x	
6.	önálló feladatmegoldás	x			

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
4.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x		
4.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
4.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x	x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Szakmai számítások II. tantárgy 124 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai számítások I. c. tantárgy tananyagára alapozva, a sütőipari nyersanyagszükséglet és teljesítmény számítások kibővített formában, szélesebb ismeretanyaggal válnak a tanulók számára elsajátíthatóvá.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

16.3. Témakörök

16.3.1. Anyagnorma számítások *39 óra*

Anyagnormák önálló alkalmazása.

Kenyérfélék közül a fehér kenyér, félbarna kenyér, burgonyás kenyér, rozsos és rozskenyér anyagnormájának ismerete.

Péksütemények közül a vizes zsemle, tejes kifli anyagnormájának, dúsított termékcsoport egy termékének anyagnormájának ismerete.

Finom pékáruk közül egy tojással dúsított, egy omlós és egy leveles termék anyagnormájának ismerete.

Az anyagnorma bármely üzemi norma lehet, ha az megfelel az MÉ előírásainak.

16.3.2. Kovász számítások *39 óra*

Kovász technológiai mutatóinak (nagyság, sűrűség, élesztő mennyiség) számolása.

Kovász nyersanyagainak meghatározása adott termékmennyiség és norma alapján.

16.3.3. Töltelék számítások *37 óra*

Töltelékes termékek töltelékének kiszámolása adott norma alapján.

Az anyagnorma bármely üzemi norma lehet, ha az megfelel az MÉ előírásainak.

16.3.4. Teljesítmény számítások *9 óra*

Dagasztógép, feldolgozógép, kemence teljesítményének számításai.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	megbeszélés	x	x	x	
3.	önálló feladatmegoldás	x			
4.	gyakoroltatás	x	x		

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Szakmai gyakorlat II. tantárgy 1071 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai gyakorlat I. tantárgy tanulása során megszerzett alapvető gyakorlati képességek, készségek, kompetenciákra épülve a tanuló a teljes sütőipari palettáról ismereteket kapjon. Az elméleti ismereteket megerősítse a gyakorlaton szerzett ismeretekkel, gyakoroltatással. Kialakuljon a tanuló rendszerszemlélete,

felelősségérzete a jó minőségű termékek előállítására, a szabályok betartására, és a vevők tiszteletére.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

17.3. Témakörök

17.3.1. Anyagismeret, tárolás, előkészítés *118 óra*

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének kiszámítása

A gyártáshoz szükséges anyagok átvétele, tárolása, előkészítése

Az anyagszükséglet kiszámítása

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének és minőségének ellenőrzése

A gyártáshoz szükséges anyagok előkészítéséhez általánosan használt gépek és berendezések üzemelés előtti ellenőrzése, működés közbeni felügyelete

Részvétel a napi karbantartási feladatokban

17.3.2. Gyártástechnológia szakaszai *276 óra*

A sütőipar nyersanyagainak érzékszervi vizsgálata

A liszt hőmérsékletének beállítása, keverése, szitálása, mérése

A dagasztóvíz hőmérsékletének beállítása, mérése

A segéd és járulékos anyagok előkészítése

Az előkészítés gépeinek, berendezéseinek alkalmazása

Különböző sűrűségű, érési idejű kovászok készítése

Szakaszos kovász készítése, kovászmag felhasználása

A kovász tulajdonságai, érettségi állapotának meghatározása

Dagasztás különböző fordulatszámú dagasztógépekkel

A tészta technológiai paramétereinek beállítása, érettségének megállapítása Élesztőaktiválás, érett tésztára dagasztás, kovászpótló eljárások Szakmai számítások

A tészta alakításának műveletei: gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása, alkalmazása A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A kemence hőmérsékletének-, gőzviszonyainak szabályozása

Lapátos vetés, vetés vetőszerkezettel

Sütési sorrend megállapítása több termék gyártása esetén

Késztermék csomagolása különböző módszerekkel, tárolás, a tárolási paraméterek ellenőrzése

17.3.3. Kenyérfélék gyártása *348 óra*

A kenyértészta készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése

Kenyértészta készítése közvetett úton: a technológiai mutatók megválasztása, a kovász elkészítése, érlelése, a tészta technológiai mutatóinak megválasztása, a tészta elkészítése dagasztással, a tészta érlelése

Kenyértészta készítése közvetlen eljárással: a kovászpótló anyag és a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése

Rozskenyerek tésztájának elkészítése

A kenyértészta feldolgozásának műveletei (osztás, mérés, gömbölyítés, hosszformázás)

Kenyértészta kézi osztása (csípés), mérése

Különböző kenyérformák kialakítása

A feldolgozó gépek alkalmazása

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés

A kisült termék kezelése

A késztermék minőségének ellenőrzése

17.3.4. Péksütemények és finom pékáruk gyártása 284 óra

A péksütemények, finom pékáruk készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése. Vizes, tejes, dúsított, tojással dúsított, omlós, leveles tészta készítése közvetlen (közvetett) eljárással, a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése.

A termékek alakítási műveletei (gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás).

A tésztafeldolgozás megtervezése: préstömeg, prések számának kiszámítása.

A feldolgozógépek alkalmazása.

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása.

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben. A kelési folyamat ellenőrzése.

A kemence előkészítése a sütésre.

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés.

A kisült termék kezelése.

A késztermék minőségének ellenőrzése.

17.3.5. Egyéb sütőipari termékek gyártása 45 óra

Fagyasztott termékek gyártása.

A diétát kiegészítő sütőipari termékek általános jellemzése, csoportosítása.

A rostban gazdag diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A szénhidrátszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája

A nátriumszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A gluténmentes termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A tartós sütőipari termékek tartósításának elvei, megoldásai.

Tartós kenyérfélék, kétszersültek gyártása. Zsemlemorzsa előállításának technológiája.

A késztermék minőségének érzékszervi ellenőrzése.

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanüzem, tanműhely, üzem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x		
2.	bemutatás	x	x		
3.	megbeszélés	x	x		
4.	önálló munka	x			
5.	gyakoroltatás	x	x		

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
7.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		

7.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Pékség helyiségeinek rendeltetése, adott pékségben gyártott termékek. Gépek elhelyezése, adott pékség technológia sorrendje. Pékségben elvárt magatartás, munkafegyelem. Nyersanyagok tárolásának bemutatása. Szakosított tárolás elvei. Anyagok szabályos elhelyezése. Anyagok szabályos mozgatása. Hűtés ellenőrzése. Mérési feladatok elvégzése tömegre, térfogatra különböző anyagoknál, különböző nagyságrendekben (kg, dkg, g, liter, dl.) Nyersanyagok helyes munkahelyi tárolása.

Tészta nyersanyagainak összemérése. Dagasztás folyamata. Csészecsere. Dagasztógép kezelése üzemben adott gépeken. Dagasztási idő beállítása. Megfelelően bedagasztott tészta jellemzői. Kézi dagasztás.

Tésztafeldolgozás műveletei: kézi tészta osztás, tészta mérés, gömbölyítés, hosszformázás. Kiflisodrás. Briósfélék fonása. Kalácsfonás több szálból. Osztógépek kezelése.

Kelesztőeszközök megismerése, előkészítése. Kelesztőkamrák által jelzett értékek értelmezése. Kelesztőkamrák kiszolgálása, higiéniája, munkavédelme.

Sütés szerepe a pékségben. Tészták előkészítése a vetésre. Vetési műveletek. Kemencék által mutatott értékek értelmezése. megsült termékek kisütése, felületkezelés. Kemencék kiszolgálásának munkavédelme. Termékek hűtésének és tárolásának körülményei. Késztermékek csomagolása. csomagoló anyagok fajtái, zárása. Termékek jelölésének szabályos elhelyezése. Késztermékek szabályos elhelyezése szállítóeszközben

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének kiszámítása

A gyártáshoz szükséges anyagok átvétele, tárolása, előkészítése

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének és minőségének ellenőrzése
A gyártáshoz szükséges anyagok előkészítéséhez általánosan használt gépek és berendezések üzemelés előtti ellenőrzése, működés közbeni felügyelete
Részvétel a napi karbantartási feladatokban A sütőipar nyersanyagainak érzékszervi vizsgálata

Az anyagszükséglet kiszámítása

A liszt hőmérsékletének beállítása, keverése, szitálása, mérése

A dagasztóvíz hőmérsékletének beállítása, mérése

Sóoldat készítése, töménységének ellenőrzése

Élesztő, tejpor szuszpendálása

Cukor, aszkorbinsav oldása

A tojás mosása, fertőtlenítése, kétedényes feltörés, egyneműsítés, szűrés

A margarin temperálása, mérése

Az előkészítés gépeinek, berendezéseinek alkalmazása

Különböző sűrűségű, érési idejű kovászok készítése

Szakaszos kovász készítése, kovászmag felhasználása

A kovász tulajdonságai, érettségi állapotának meghatározása

Dagasztás különböző fordulatszámú dagasztógépekkel

A tészta technológiai paramétereinek beállítása, érettségének megállapítása Élesztőaktiválás, érett tésztára dagasztás, kovászpótló eljárások Szakmai számítások

A tészta alakításának műveletei: gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása, alkalmazása A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A kemence hőmérsékletének-, gőzviszonyainak szabályozása

Lapátos vetés, vetés vetőszerkezettel

Sütési sorrend megállapítása több termék gyártása esetén

Késztermék csomagolása különböző módszerekkel, tárolás, a tárolási paraméterek ellenőrzése A kenyértészta készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése

Kenyértészta készítése közvetett úton: a technológiai mutatók megválasztása, a kovász elkészítése, érlelése, a tészta technológiai mutatóinak megválasztása, a tészta elkészítése dagasztással, a tészta érlelése

Kenyértészta készítése közvetlen eljárással: a kovászpótló anyag és a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése

Rozskenyerek tésztájának elkészítése

Szakmai számítások

A kenyértészta feldolgozásának műveletei (osztás, mérés, gömbölyítés, hosszformázás)

Kenyértészta kézi osztása (csípés), mérése

Különböző kenyérformák kialakítása

A feldolgozó gépek alkalmazása

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés

A kisült termék kezelése

A késztermék minőségének ellenőrzése

A péksütemények, finom pékáruk készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése. Vizes, tejes, dúsított, tojással dúsított, omlós, leveles tészta készítése közvetlen (közvetett) eljárással, a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése.

A termékek alakítási műveletei (gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás).

A tésztafeldolgozás megtervezése: préstömeg, prések számának kiszámítása.
A feldolgozógépek alkalmazása.
A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása.
A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben. A kelési folyamat ellenőrzése.
A kemence előkészítése a sütésre.
A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés.
A kisült termék kezelése.
A késztermék minőségének ellenőrzése.
Szakmai számítások.
Fagyasztott termékek gyártása.
A diétát kiegészítő sütőipari termékek általános jellemzése, csoportosítása.
A rostban gazdag diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.
A szénhidrátszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája
A nátriumszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.
A gluténmentes termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.
A tartós sütőipari termékek tartósításának elvei, megoldásai.
Tartós kenyérfélék, kétszersültek gyártása. Zsemlemorzsa előállításának technológiája.

A késztermék minőségének érzékszervi ellenőrzése

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének kiszámítása
A gyártáshoz szükséges anyagok átvétele, tárolása, előkészítése
A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének és minőségének ellenőrzése
A gyártáshoz szükséges anyagok előkészítéséhez általánosan használt gépek és berendezések üzemelés előtti ellenőrzése, működés közbeni felügyelete
Részvétel a napi karbantartási feladatokban A sütőipar nyersanyagainak érzékszervi vizsgálata
Az anyagszükséglet kiszámítása
A liszt hőmérsékletének beállítása, keverése, szitálása, mérése
A dagasztóvíz hőmérsékletének beállítása, mérése
Sóoldat készítése, töménységének ellenőrzése
Élesztő, tejpor szuszpendálása
Cukor, aszkorbinsav oldása
A tojás mosása, fertőtlenítése, kétedényes feltörés, egyneműsítés, szűrés
A margarin temperálása, mérése
Az előkészítés gépeinek, berendezéseinek alkalmazása
Különböző sűrűségű, érési idejű kovászok készítése
Szakaszos kovász készítése, kovászmag felhasználása
A kovász tulajdonságai, érettségi állapotának meghatározása
Dagasztás különböző fordulatszámú dagasztógépekkel

A tészta technológiai paramétereinek beállítása, érettségének megállapítása Élesztőaktiválás, érett tésztára dagasztás, kovászpótló eljárások Szakmai számítások

A tészta alakításának műveletei: gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása, alkalmazása A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A kemence hőmérsékletének-, gőzviszonyainak szabályozása

Lapátos vetés, vetés vetőszerkezettel

Sütési sorrend megállapítása több termék gyártása esetén

Késztermék csomagolása különböző módszerekkel, tárolás, a tárolási paraméterek ellenőrzése A kenyértészta készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése

Kenyértészta készítése közvetett úton: a technológiai mutatók megválasztása, a kovász elkészítése, érlelése, a tészta technológiai mutatóinak megválasztása, a tészta elkészítése dagasztással, a tészta érlelése

Kenyértészta készítése közvetlen eljárással: a kovászpótló anyag és a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése

Rozskenyerek tésztájának elkészítése

Szakmai számítások

A kenyértészta feldolgozásának műveletei (osztás, mérés, gömbölyítés, hosszformázás)

Kenyértészta kézi osztása (csípés), mérése

Különböző kenyérformák kialakítása

A feldolgozó gépek alkalmazása

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés

A kisült termék kezelése

A késztermék minőségének ellenőrzése

A péksütemények, finom pékáruk készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése. Vizes, tejes, dúsított, tojással dúsított, omlós, leveles tészta készítése közvetlen (közvetett) eljárással, a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése.

A termékek alakítási műveletei (gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás).

A tésztafeldolgozás megtervezése: préstömeg, présekszámának kiszámítása.

A feldolgozógépek alkalmazása.

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása.

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben. A kelési folyamat ellenőrzése.

A kemence előkészítése a sütésre.

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés.

A kisült termék kezelése.

A késztermék minőségének ellenőrzése.

Szakmai számítások.

Fagyasztott termékek gyártása.

A diétát kiegészítő sütőipari termékek általános jellemzése, csoportosítása.

A rostban gazdag diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A szénhidrátszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája

A nátriumszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A gluténmentes termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A tartós sütőipari termékek tartósításának elvei, megoldásai.

Tartós kenyérfélék, kétszersültek gyártása. Zsemlemorzsa előállításának technológiája.

A késztermék minőségének érzékszervi ellenőrzése

5.80.
SPECIÁLIS KERETTANTERV
a
34 541 05
PÉK
szakképesítés
szakiskolában történő oktatásához
tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 541 05 számú Pék megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 541 05
Szakképesítés megnevezése: Pék
A szakmacsoport száma és megnevezése: 21. Élelmiszeripar
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVI.. Élelmiszeripar

Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
9. évfolyamot követően 70 óra, 10. évfolyamot követően 105 óra, 11. évfolyamot követően 105 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában:
Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében az élelmiszeripari szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában.
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

–

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A fogyatékossági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Tanulásban akadályozottak

1. A tanulásban akadályozottság fogalma, jellemzői

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.)
Az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság az esetek nagy részében az iskolába lépés évében realizálódik. Ám egyes gyermekeknél már az óvodás korban is felmerülhet a gyanú az sikertelen iskolai előmenetelre.
A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását.
Az érintett tanulóknál előfordulhatnak problémák a következő területeken:

- észlelés (egyensúly észlelés, nehézségi erő észlelés, taktilis-kinesztetikus észlelés, auditív észlelés, vizuális észlelés, amnesztikus funkciók)
- kivitelezés-végrehajtás (izomtónuszavar, nagymozgások, finommozgások,

mimika)
- szociális-emocionális terület:

- a késztetések területén (apátia, passzivitás, túlérzékenység, hiperaktivitás),
- az általános pszichés állapotban (levertség, féktelenség, szorongás),
- a motiváció alakulásában (motiválatlanság, megközelíthetetlenség),
- a munkavégzésben (gyors kifáradás, vontatott tempó, impulzivitás),
- az önirányításban (rövid zárlati cselekvések, labilitás, rigiditás),
- az önértékelésben (kisebbségi érzés, hiányos énkép, túlzott elbizakodottság, egocentrizmus)
- és a szociális beilleszkedésben (elszigeteltség, kapcsolatteremtési nehézségek, túlzott alkalmazkodás, belátás hiánya, agresszivitás).
(Englbrecht - Weigert, 1996, 33-38.)

A tanulási akadályozottak körét tehát az enyhén értelmi fogyatékosnak minősítettek, illetve az iskolában tanulási problémákkal küzdő gyermekek alkotják.
„A tanulási akadályozottság változó, változtatható állapot. A folyamatosan ható, kiváltó okok feltárásával, ezek kedvező irányú befolyásolásával, a tanulási akadályozottság részben megelőzhető, részben súlyosságának mértékében csökkenthető.” (Mesterházi Zsuzsa)

Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.
A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is nagy figyelmet kell fordítani rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.
A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

2. A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak tanulásban akadályozott diákok. Amely gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció

feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg. Tanulási akadályozottság esetén több területet érintő, tartós, súlyos problémáról van szó, mely megfelelő szakmai segítség nélkül a többségi iskolákban nagyon megnehezíti az érintett gyermek és pedagógus életét is. A probléma gyökere nem kifejezetten a gyermekben van, hanem a többségi iskola és a sajátos igényű tanuló találkozásában.

Hazánkban is egyre nagyobb teret hódít meg az integrált/inkluzív oktatás, nevelés, melynek elengedhetetlen feltétele a gyógypedagógiai segítségnyújtás és a megfelelően strukturált környezet.

Inklúzió mint optimalizált, kibõvített integráció is jelen van a mai oktatási rendszerünkben. Az inklúzió a többségi iskola folyamatos, rendszerszerû átalakulását jelenti. Ebbe a folyamatba az összes tanulót bevonják. A gyermek áll a középpontban. Nem zavaró elemként, hanem új kiindulópontként és egyúttal célként. Individuális gondoskodás jár valamennyi tanulónak, legyen bármiben akadályozott vagy nem. Ebben az értelmezésben az inkluzív pedagógia több mint gyógypedagógia, és több, mint az eddigi integrációs pedagógia. Az integrált, inkluzív oktatásban kiemelt szerepet kap a differenciált oktatás.

2.1.Az integráció/inklúzió feltételei

„A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg, kiegészítve a pedagógiai ráhatások körét a szocializáció abból fakadó elemeivel, hogy a gyermekek heterogén csoportokban tanulnak.” (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

1. <u>Objektív tényezők</u>

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának rendelkeznie kell megfelelő intézményi dokumentumokkal (alapító okirat, pedagógiai program, nevelési program, helyi tanterv) Ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tanterv**et, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.
- Ajánlott a tanterem berendezésénél figyelembe venni a strukturált tanítási környezet kialakítását (mobilizálható padok, tanulói boxok, pihenősarok, IKt-s eszközök, kézikönyvtár), többféle kisebb tér létrehozása az osztálytermen belül, például kiscsoportos munkához, illetve célszerű az egyéni tanuláshoz különálló asztalokat elhelyezni.
- A befogadó intézményeknek lehetővé kell tenniük a megfelelő fejlesztést biztosító többletszolgáltatások elérését.

2. **Szubjektív tényezők**
   - A **befogadó nevelőtestület, pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, elkötelezettsége valamint a sérülésről szóló ismeretei.
   - A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
   - A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
   - A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a sérült gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a sérült gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.
   - Teamban dolgozó szakemberek együttműködése, partneri kapcsolatai

2.2.Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Megfigyelhető, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

3. A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

- az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
- az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,

- az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
- az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
- a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
- az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
- lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
- a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

4. Módszertani javaslatok

4.1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

4.2. Projekt módszer: közösen végzett tevékenységek köre. A központban egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a tanárok és tanulók együtt dolgoznak fel több szempont szerint elemezve, komplex módon. A módszer legfontosabb értéke a munkafolyamat. Mindenki saját képességei, lehetőségei, tapasztalatai alapján végzi el a feladatot. A munkafolyamat eredménye a produktum.

4.3. Komplex Instrukciós Program (KIP)

- Az osztályon belüli rangsorbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak.
- A csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.
- A fentieken kívül módszer másik fontos célja a tanárok szakmai hozzáértésének fejlesztése a csoportmunka-szervezés során. A pedagógusoknak meg kell tanulniuk, hogy az új módszerben mi a szerepük az osztálymunka alatt, ezért a módszer bevezetése, elsajátítása során szükség van munkájuk folyamatos, szakértői ellenőrzésére, a kollégák közötti együttműködésre.
  "Azok a tanulók, akik a közösségből társadalmi okok miatt kirekesztődnek, vagy azok, akiknek tanulásában lemaradás tapasztalható, gyakran vonakodnak részt venni a közös munkában, emiatt azonban kevesebbet tanulnak, mint azok, akik aktívabbak. Az osztályrangsor élén elhelyezkedő tanulók nagyobb befolyást gyakorolnak a csoport döntéshozatalára, gyakrabban kérik őket segítségadásra, és

több alkalom jut véleményük kifejtésére, mint a rangsor alján elhelyezkedőknek. Az utóbbiak véleményét általában figyelmen kívül hagyják (ez a megnyilvánulás a státusprobléma jelensége). A Komplex instrukciós programban a tanár célja az, hogy minden diáknak megadja a lehetőséget a munkában való egyenrangú munkavégzésre, tudatosítja, hogy mindenkinek van olyan képessége, amely alkalmassá teszi a feladatok megoldásában való sikeres közreműködésre." (Cohen, E. G.: Designing Groupwork. Teacher College Press, New York, 1994.)

A módszer elvei

1. Differenciált, nem rutinszerű feladatok alkalmazása, ez minden esetben nyitott végű, több megoldást kínáló, sokféle, eltérő képességek mozgósítására alkalmas feladatokat jelent.
2. A felelősség megosztásának elve magába foglalja az egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
3. A tanulók munkájának ellenőrzése a normákon és a szerepeken keresztül történik. A közös munkában az alábbi együttműködési normák betartása valósul meg: „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől."

   „Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád."

   „Segíts másoknak, de ne végezd el helyette a munkát."

   „Mindig fejezd be a feladatod."

   „Munkád végeztével rakj rendet magad után."

   „Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped."

   A fenti normák kifüggesztve láthatók az osztály falán, és minden alkalommal emlékeztetik a tanulókat a csoportmunka lényegére, alapelveire. A normák együttes alkalmazása lehetővé teszi a tanulók számára egymás viselkedésének ellenőrzését. A munkában minden tanulónak meghatározott szerep jut, ezek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek, rotálódnak. Ez a szerepváltás segíti elő a képességek sokoldalú fejlesztését, a státusprobléma kezelését. A szerep mindig a feladat típusától és a csoport létszámától függ. Az ideális csoportlétszám 3-5 fő. A foglalkozások során az alábbi tanulói szerepek alkalmazása a leggyakoribb: kistanár, beszámoló, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős. A szerepek száma függ a csoportlétszámtól. Esetenként egy tanulónak lehet több szerepe is, illetve a fentieken kívül más szerepek is előfordulhatnak (pl. időfelelős, konfliktuskezelő stb). A szerepek rotációja alapkövetelmény. A szerepeken keresztül mindenkinek meg kell tanulnia a munka irányítását, a beszámolást, a helyes, zökkenő- és balesetmentes munkavégzést, végeztetést.
4. A csoporton belül kialakult hierarchia, rangsor kezelése az eltérő, sokféle képesség mozgósítására alkalmas feladatokon keresztül megváltoztatható. A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen. Az együttműködési normák és a tanulói szerepek kialakításának már az iskolába kerülés pillanatától kezdve fontos célja annak biztosítása, hogy a diákok mind jobban megértsék a velük szemben támasztott elvárásokat, és a felső tagozatot elérve képesek legyenek direkt tanári irányítás nélkül is dolgozni.

5. A tanár szerepe szintén változik. A hagyományos csoportmunkánál a tanár hajlamos a direkt beavatkozásra, irányításra. Ennél a módszernél a beavatkozás szükségtelen. Az együttműködési normán keresztül a tanár hatalmát átruházza a tanulókra. A rendszer megfelelő működése esetén a tanár feladatainak egy részét maguk a diákok végzik el. A tanulók csak végső esetben fordulnak segítségért a tanárhoz, hisz lehetőségük nyílik a feladat megbeszélésére egymás között. A csoportban a tanulónak a korábbitól eltérő szerepek jutnak: kérdez, előad, beszerzi az anyagot, elsimítja a konfliktusokat stb. A szerepek az egymást követő csoportmunkák során cserélődnek. Ez elősegíti a csoporttagok közötti együttműködést, a szerepek elsajátítását, a mások iránti tisztelet kialakulását.
6. A tanár munkája során szakít a rutin-döntéshozatallal. Reagálása attól függ, hogy a csoport milyen úton hajtja végre a feladatot, és a meglévő státuszprobléma milyen jellegű beavatkozást igényel. A feladatok jellege megkívánja, hogy új és differenciált feladatokat és módszereket alkalmazzon, ezzel késztetve absztrakt gondolkodásra a tanulókat. Az egyéni feladatot pedig úgy kell meghatározni, hogy a diáknak szüksége legyen a csoportfeladat eredményére, vagyis máris jelentkezik annak igénye, hogy a közös csoportfeladat végrehajtása megfelelő színvonalú legyen az egyéni továbbhaladás érdekében. Az elvek betartása tudatos, logikus munkaszervezést kíván.
7. A Komplex instrukciós programban a csoporttevékenység az osztálytermi munka magja, de alkalmazása nem kizárólagos. A csoporttevékenység beépül a tananyagba. A tanárok a módszert akkor alkalmazzák, amikor a cél a konceptuális tanulás, a magasabb rendű gondolkodás és a tartalom mély megértése. Továbbra is módszereink közé tartozik az ismeretek tényszerű közlése, a frontális osztálytanítás. A Komplex instrukciós program alkalmazására lehetőség van többek között egy anyagrész összefoglalásánál, egy új tananyagrész előkészítésénél, de új ismeret szerzésére és feldolgozására is alkalmat adhat. Ezt a módszert a tanítási órák körülbelül egyötödében alkalmazzuk.
8. A csoportmunka elemei a csoport-feladatlapok, a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.

5. Oktatásszervezési eljárások, pedagógiai többletszolgáltatások

5.1. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

5.2. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket

figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módozatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.

- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.

- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.

- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.

- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5.3. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását.

5.4 Fejlesztő helyiség kialakítása „Érdemes kialakítani egy fejlesztő helyiséget az iskolában, ahol a szükséges egyéni fejlesztéseket lehet folytatni. Ez a szoba nem pusztán egy pici fejlesztő szoba, hanem a folyamatosan gyarapodó fejlesztő eszközök, szakirodalom gyűjtőhelye is legyen. Érdemes a könyvtárakhoz hasonlóan egy kölcsönző rendszert működtetni, így lehetővé válik a szakmai anyagok terítése a kollégák között." (Dr. Papp Gabriella és Faragóné Bircsák Márta Módszertani intézményi útmutató a tanulásban akadályozott gyermekeket befogadó iskolák számára 2005.)

5.5. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a habilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek

valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

VI. Szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**756+105**	**21**	**756+105**	**21**	**672**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra (756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			70			105			105	2	
Modul azonosítószáma, megnevezése	Tantárgy 3											
11945-16 Sütőipari alapismeretek	Sütőipari technológia I.	4										
	Szakmai gépek I.	2										
	Szakmai számítások I.	2										
	Szakmai gyakorlat I.		11									
11837-16 Sütőipari ismeretek	Sütőipari technológia II.				4			2			1	
	Szakmai gépek II.				3			1			1	
	Szakmai számítások II.				2			1			0,5	
	Szakmai gyakorlat II.					12			10			9
11919-16 Élelmiszerelőállítási alapismeretek	Mikrobiológia és higiénia	1										
	Munka- és környezetvédelem	1										
	Minőségelllenőrzés és gyakorlat								3			
	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek							2			1	
	Minőségirányítás							2				
10942-16 Mézeskalács-készítés	Mézeskalács készítés										2	
	Mézeskalács készítés gyakorlat											4
	Tantárgy 12											
	Tantárgy 13											
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		10	11		9	12		8	13		8	13
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek										*4*		**4**
	Munkaviszony létesítése										*4*		**4**
	Álláskeresés										*4*		**4**
	Munkanélküliség										*3*		**3**
	Témakör 5												**0**
	Témakör 6												**0**
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés I.										10		**10**
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		**10**
	Nyelvi készségfejlesztés			**70**			**105**			**105**	22		**22**
	Munkavállalói szókincs										20		**20**
11945-16 Sütőipari alapismeretek	**Sütőipari technológia I**	**144**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**
	Sütőipari nyersanyagok	36											**36**
	Sütőipari technológia szakaszai	36											**36**
	Kenyérfélék	28											**28**
	Péksütemények	18											**18**
	Finom pékáruk	18											**18**
	Egyéb termékek	8											**8**
	Szakmai gépek I	72	0		0	0		0	0		0	0	**72**
	Gépészeti alapok	6											**6**

	Raktározás eszközei, berendezései	9											**9**
	Tésztakészítés gépei	8											**8**
	Tésztafeldolgozás gépei, eszközei	16											**16**
	Kelesztő berendezések és eszközök, kemencék, sütők	21											**21**
	Szállítás eszközei, járművei, egyéb berendezések, eszközök	12											**12**
	Szakmai számítások I.	72	0		0	0		0	0		0	0	**72**
	Mértékegységek átváltása	12											**12**
	Alapszámítások	16											**16**
	Sütőipari anyagnormák tipusai	8											**8**
	Nyersanyagszámítások	28											**28**
	Kovász technológiai mutatóinak kiszámítása	8											**8**
	Szakmai gyakorlat I.	**0**	**396**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**396**
	Pékség működése		6										**6**
	Nyersanyagok tárolása és előkészítése		36										**36**
	Tésztakészítés		72										**72**
	Tésztafeldolgozás		144										**144**
	Kelesztés		46										**46**
	Sütés		46										**46**

	Késztermékek kezelése, csomagolása, jelölése		46										**46**
11837-16 Sütőipari ismeretek	**Sütőipari technológia II.**	**0**	**0**		**144**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**247**
	Anyagismeret, tárolás, előkészítés				36			36			5		**77**
	Gyártástechnológia szakaszai				36			24			5		**65**
	Kenyérfélék gyártása				36			12			5		**53**
	Péksütemények és finom pékáruk				36						5		**41**
	Egyéb sütőipari termékek										11		**11**
	Szakmai gépek II	**0**	**0**		**108**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	**175**
	Szállítás, tárolás, előkészítés berendezései				**23**						**6**		**29**
	Tésztakészítés gépei				**33**						**6**		**39**
	Tésztafeldolgozás gépei				**36**			**9**			**6**		**51**
	Kelesztés berendezései				**16**			**9**			**6**		**31**
	Sütés, készárukezelés berendezései							**18**			**7**		**25**
	Szakmai számítások II	**0**	**0**		**72**	**0**		**36**	**0**		**16**	**0**	**124**
	Anyagnorma számítások				36						3		**39**
	Kovász számítások				18			18			3		**39**
	Töltzelék számítások				18			15			4		**37**

	Teljesítmény számítások							3			6		**9**
	Szakmai gyakorlat II.	**0**	**0**		**0**	**432**		**0**	**360**		**0**	**279**	**1071**
	Anyagismeret, tárolás, előkészítés					64						54	**118**
	Gyártástechnológia szakaszai					144			72			60	**276**
	Kenyérfélék gyártása					144			144			60	**348**
	Péksütemények és finom pékáruk					80			144			60	**284**
	Egyéb sütőipari termékek											45	**45**
10942-16 Mézeskalács-készítés	**Mézeskalács készítés**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Mézes termékek										6		**6**
	Mézes kalács nyersanyagai										8		**8**
	Mézes tészták készítése, érlelése										16		**16**
	Mézes tészta feldolgozása, sütése										12		**12**
	Mézes termékek díszítése										8		**8**
	Mézes termékek csomagolása, jelölése										6		**6**
	Mézes termékek készítésének gépei, eszközei										6		**6**
	Mézeskalács készítés gyakorlat	0	0		0	0		0	0		0	124	**124**
	Mézeskalács készítés eszközei											8	**8**

	Mézes termékek nyersanyagai											14	**14**
	Mézes tészta készítése és érlelése											24	**24**
	Mézes tészta feldolgozása és sütése											24	**24**
	Mézeskalács díszítése, csomagolása, jelölése											54	**54**
11919-16 Élelmiszerelőállítási alapismeretek	**Mikrobiológia és higiénia**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Mikrobiológia	26											**26**
	Higiénia	10											**10**
	Munka- és környezetvédelem	36	0		0	0		0	0		0	0	**36**
	Munkavédelem	26											**26**
	Környezetvédelem	10											**10**
	Minőség-ellenőrzés gyakorlat	0	0		0	0		0	108		0	0	**108**
	Laboratóriumi alapok								6				**6**
	Tömegméréses vizsgálatok								12				**12**
	Térfogatméréses vizsgálatok								12				**12**
	Szakmaspecifikus titrimetriás vizsgálatok								**15**				**15**
	Érzékszervi vizsgálatok								9				**9**
	Üzemi minőség ellenőrzés								15				**15**
	Technológiai tulajdonság vizsgálata								30				**30**

	Szárazanyag, koncentráció, sűrűség vizsgálata								9				**9**
	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**103**
	Gazdasági alapok							36					**36**
	Vállalkozási ismeretek							36			8		**44**
	Marketing										15		**15**
	Fogyasztóvédelem										8		**8**
	Minőségirányítás	**0**	**0**		**0**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Minőségirányítás							72					**72**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**360**	**396**		**324**	**432**		**288**	**468**		**248**	**403**	**2919**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**756**		**105**	**756**		**105**	**651**		**3199**
Elméleti óraszámok/aránya		1220/38%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		1979/62%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek *4 óra*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése *4 óra*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés *4 óra*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség *3 óra*

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1 *10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múltra, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használattal ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2 *10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés *22 óra*

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs *20 óra*

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11945-16 azonosító számú

Sütőipari alapismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11945-16 azonosító számú Sütőipari alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Sütőipari technológia I.	Szakmai gépek I.	Szakmai számítások I.	Szakmai gyakorlat I.
FELADATOK				
Anyagszükséglet számítást végez adott összetétel alapján	x		x	x
Nyersanyagot szakszerűen elhelyez a ratárban illetve nyersanyagot mozgat	x	x		x
Közreműködik a tésztakészítésben	x	x		x
Tésztafeldolgozást végez, oszt, alakít, pihentet	x	x		x
Irányítással elvégzi a kemence kiszolgálását	x	x		x
Használja a sütőipari eszközöket		x		x
Irányítással kezeli a sütőipari gépeket és berendezéseket		x		x
SZAKMAI ISMERETEK				
Nyersanyag szükséglet számításai	x		x	x
Nyersanyagok csoportosítása	x			x
Tésztakészítési eljárások	x	x		x
Kelesztés feltételei, eszközei	x	x		x
Sütés feltételei	x	x		x
Kéziszerszámok, eszközök használata		x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Elemi számolási készség	x		x	x
Komplex eszközhasználati képesség		x		x
Kisgépek használata		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Pontosság	x	x	x	x
Állóképesség		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Segítőkészség	x	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Áttekintő képesség	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x		x	x

3. Sütőipari technológia I. tantárgy 144 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A pék szakmához szükséges alapvető sütőipari ismeretek elméleti tudásanyagának elsajátítása, amely megalapozza az alapvető gyakorlati ismeretek tudatos alkalmazását és a technológia könnyebb áttekinthetőségét.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.3. Témakörök

3.3.1. Sütőipari nyersanyagok *36 óra*

Nyersanyagok csoportosítása, lisztek jelölése, elnevezése, tárolása, segédanyagok csoportosítása, tárolása, járulékos anyagok csoportosítása, tárolása.

3.3.2. Sütőipari technológia szakaszai *36 óra*

Nyersanyagok előkészítésének műveletei,
tésztakészítés célja, eljárások, dagasztási módok.
Tésztafeldolgozás célja, műveletei.
Kelesztés célja, leggyakrabban alkalmazott technológiai paraméterek.
Sütés célja, sütés három feltétele.
Késztermékek kezelésének műveletei. Csomagolás célja.

3.3.3. Kenyérfélék *28 óra*

Kenyerek csoportosítása MÉ szerint.
Kenyérgyártás eljárásai. Kenyérgyártás műveletei.
Fehér kenyér és félbarna kenyér gyártása.

3.3.4. Péksütemények *18 óra*

Péksüteményekhez tartozó termékcsoportok.
Péksütemények jellemzői.
Vizes tésztából készült péksütemények csoportjának termékei, vizes zsemle anyagnormája.
Tejes tésztából készült péksütemények csoportjának termékei, tejes kifli anyagnormája.
Dúsított tésztából készült péksütemények termékei.

3.3.5. Finom pékáruk *18 óra*

Finom pékáruk csoportjába tartozó termékcsoportok. Finom pékáruk jellemzői. Tojással dúsított tésztából készült finom pékáruk termékei.
Omlós tésztából készült finom pékáruk termékei. Omlós tészta kialakítása.
Leveles tésztából készült finom pékáruk termékei. Leveles tészta szerkezet kialakítása.

3.3.6. Egyéb termékek *8 óra*

Sütőipar egyéb termékeihez tartozó termékcsoportok. (Tartós termékek, nyers - fagyasztott termékek, zsiradékban sült termékek, diétás termékek, különleges táplálkozási igényt kielégítő termékek,

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	gyakoroltatás	x	x		
3.	önálló feladatmegoldás	x			
4.	házi feladat	x	x	x	
5.	megbeszélés		x	x	
6.	előadás			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x	x	

4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
7.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1..	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Szakmai gépek I. tantárgy 72 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tananyagának elsajátításával a tanuló képet kap a sütőiparban használt gépek, berendezések, eszközök szakszerű használatáról, munkavédelmi szabályairól, takarításukról.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

4.3. Témakörök

4.3.1. Gépészeti alapok *6 óra*

Sütőipari gépeknél felhasználható anyagok, erőátviteli gépelemek, hajtások (hajtási elv).

4.3.2. Raktározás eszközei, berendezései *9 óra*

Raklapok, polcok, kézi szállító eszközök szakszerű használata, munkavédelmi szabályok, higiéniai előírások.

Zsákos liszttárolás előírásai, raklapok, kézikocsik használata, munkavédelmi szabályok, higiéniai előírások.

Szitálás elve.

Lisztcentrifugák kezelése, munkavédelmi szabályok, higiéniai előírások.

4.3.3. Tésztakészítés gépei *8 óra*

Dagasztógépek működési elve.
Spirálkarú dagasztógép és a keverő–habverő gép kezelése, munkavédelme, higiéniai előírásai

4.3.4. Tésztafeldolgozás gépei, eszközei *16 óra*

Osztógépek: kézi, kisüzemi süteménytészta osztó, karos osztó gömbölyítő gép kezelése, munkavédelme, higiéniai előírásai.
Szalagos kiflisodrógép kezelése, munkavédelme, higiéniai előírásai.

4.3.5. Kelesztő berendezések és eszközök, kemencék, sütők *21 óra*

Kelesztés eszközei: szakajtók, kelesztőláda, sütőlemezek, formák.
Kelesztőkamrák kiszolgálása, higiéniája, munkavédelme.
Kemencék hőközlési módjai: közvetlen, közvetett.
Kemencék üzemeltetésének feladatai.
Kemencék munkavédelme, higiéniája

4.3.6. Szállítás eszközei, járművei, egyéb berendezések, eszközök *12 óra*

Rekeszek, ládák, konténerek használata, méretei.
Szállítóautók előírásai.
Hűtőgépek kezelése, higiéniája.
Szeletelő csomagoló gépek kezelése, munkavédelme higiéniája.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, szaktanterem, szemléltetéshez: sütőüzem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szemléltetés	x	x	x	
2.	gyakorlotatás	x	x		
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	önálló munka	x			
5.	csoportmunka		x	x	
6.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Szakmai számítások I. tantárgy 72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Tanulók alapvető számolási készségének fejlesztése. Sütőipari számítási szabályok megismerése, mértékegységek, nagyságrendek alkalmazása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

5.3. Témakörök

5.3.1. Mértékegységek átváltása *12 óra*

Tömeg, térfogat és időegységek átváltása kisebb és nagyobb mértékegységre. Nagyságrendek érzékelése.

5.3.2. Alapszámítások *16 óra*

Aránypár számítások, % számítások, ezrelék számítások, összeadás, kivonás, keverékek számításai.
Oldatok számításai, sűrűség számítás.

5.3.3. Sütőipari anyagnormák típusai *8 óra*

Kenyér anyagnormák %-os és nyersanyag tömeg megadásával.
Péksütemény anyagnormák és finom pékárú anyagnormák % és tömeg megadásával.
Töltelék normák.
Felületi szóróanyagok.

5.3.4. Nyersanyagszámítások *28 óra*

Adott termékmennyiség alapján szükséges nyersanyagok számítása, kenyerek, péksütemények és finom pékáruk megadott normáival.
Tészta tömegének kiszámolása.

5.3.5. Kovász technológiai mutatóinak kiszámítása *8 óra*

Kovász technológiai mutatóinak definíciói.
Kovásznagyság számítása megadott összes liszt alapján.
Kovászsűrűség számítása megadott kovászliszt alapján. kovászba adagolt élesztő számítása összes élesztő, illetve kovászliszt alapján.
Kovász tömegének kiszámolása a kovász nyersanyagainak alapján.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	megbeszélés	x	x	x	
3.	előadás	x	x	x	
4.	gyakorlotatás	x			
5.	önálló feladatmegoldás	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Szakmai gyakorlat I. tantárgy 396 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

Sütőipari ismeretek alkalmazása abból a célból, hogy a tanuló képet kapjon a pékség működéséről és az alapműveletek sorrendjéről, jelentőségéről. A tanuló alapokat kapjon a magasabb évfolyam követelményeinek elsajátításához.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

6.3. Témakörök

6.3.1. Pékség működése *6 óra*

Pékség helyiségeinek rendeltetése, az adott pékségben gyártott termékek.
Gépek elhelyezése, adott pékség technológia sorrendje.
Pékségben elvárt magatartás, munkafegyelem.

6.3.2. Nyersanyagok tárolása és előkészítése *36 óra*

Nyersanyagok tárolásának bemutatása.
Szakosított tárolás elvei. Anyagok szabályos elhelyezése.
Anyagok szabályos mozgatása.
Hűtés ellenőrzése.
Mérési feladatok elvégzése tömegre, térfogatra különböző anyagoknál, különböző nagyságrendekben (kg, dkg, g, liter, dl.).
Nyersanyagok helyes munkahelyi tárolása.

6.3.3. Tésztakészítés *72 óra*

Tészta nyersanyagainak összemérése.
Dagasztás folyamata.
Csészecsere.
Dagasztógép kezelése üzemben lévő gépeken.
Dagasztási idő beállítása.
Megfelelően bedagasztott tészta jellemzői.
Kézi dagasztás.

6.3.4. Tésztafeldolgozás *144 óra*

Tésztafeldolgozás műveletei: kézi tésztaosztás, tészta mérés, gömbölyítés, hosszformázás.
Kiflisodrás.
Briósfélék fonása.
Kalácsfonás több szálból.
Osztógépek és kiflisodrók kezelése.

6.3.5. Kelesztés *46 óra*

Kelesztőeszközök megismerése, előkészítése. Kelesztőkamrák által jelzett értékek értelmezése. Kelesztőkamrák kiszolgálása, higiéniája, munkavédelme.

6.3.6. Sütés *46 óra*

Sütés szerepe a pékségben.
Tészták előkészítése a vetésre.
Vetési műveletek.

Kemencék által mutatott értékek értelmezése.
Megsült termékek kisütése, felületkezelés.
Kemencék kiszolgálásának munkavédelme.

6.3.7. Késztermékek kezelése, csomagolása, jelölése 46 óra

Termékek hűtésének és tárolásának körülményei.
Késztermékek csomagolása. Csomagoló anyagok fajtái, zárása.
Termékek jelölésének szabályos elhelyezése.
Késztermékek szabályos elhelyezése szállítóeszközben.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanműhely, tanüzem, üzem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	gyakoroltatás	x	x		
2.	önálló munka	x			
3.	bemutatás	x	x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				

4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.5.	Csoportos versenyjáték		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x			
6.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x		
6.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x			
6.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x			
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
7.2.	Technológiai minták elemzése	x			
8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11919-16 azonosító számú

Élelmiszerelőállítási alapismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11919-16 azonosító számú Élelmiszer előállítási alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munka- és környezetvédelem	Mikrobiológia és higiénia	Minőségirányítás	Minőség-ellenőrzés gyakorlat	Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek
FELADATOK					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x				
Tudatosan alkalmazza az élelmiszer-ipari mikroorganizmusait		x			
Nyersanyagot, késztermeket vizsgál				x	
Betartja és betartatja az élelmiszer-előállításra vonatkozó higiéniai előírásokat és HACCP szabályokat			x		
Vállalkozási és kereskedelmi tevékenységet folytat					x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat					x
SZAKMAI ISMERETEK					
Munkahelyi egészség és biztonság mint érték	x				
Laboratóriumi alapmérések, alapműveletek				x	
Mikrobiológiai alapok		x			
Alapanyag minősítés, késztermék minősítés, gyártásközi ellenőrzések alapelvei			x		
Kereskedelmi és marketing alapok					x
A képzéshez illeszkedő haza és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások					x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x	x	x
Jogszabályok ismerete			x	x	
labortechnikai eszközök használata				x	
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Önállóság	x			x	
Megbízhatóság			x		
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x
Kapcsolatfenntartó készség	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Helyzetfelismerés	x			x	
Numerikus gondolkodás, matematikai készség			x	x	
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x			x

7. Munka- és környezetvédelem tantárgy 36 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos és egészséges munkavégzés szabályainak tudatos alkalmazása. A munkavédelem készség szintű alkalmazása. Balesetvédelmi előírások alkalmazása. Elsősegélynyújtás alapszintű elsajátítása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

7.3. Témakörök

7.3.1. Munkavédelem *26 óra*

Munkavédelem célja, szabályozása, feladata, területei.
Munkavédelmi feladatok a munkaadó és a munkavállaló részéről.
Munkavédelmi jogok és kötelességek.
Munkavédelmi eszközök, védőruha és munkaruha.
Baleset megelőzés feladatai.
Munkaegészségügyi előírások az élelmiszeriparban, szakmaspecifikusan.
Ergonómia.
Hőmunka.
Munkavégzés hatása az emberi szervezetre. Munkalélektan.
Munkavédelmi kockázatértékelés készítésének kötelezettségei.
Érintésvédelem fajtái, ellenőrzése. Villamos berendezések munkavédelme.
Tűz elleni védekezés, teendők tűz esetén.
Elsősegélynyújtás alapjai.

7.3.2. Környezetvédelem *10 óra*

Környezetvédelem célja, területei.
Szakmaspecifikus környezetvédelmi szabályok.
Hulladékkezelés előírásai.
Veszélyes hulladékok kezelése.
Füstgáz kibocsátásra vonatkozó szabályok.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Beszélgetés		x	x	
2.	Bemutatás	x	x	x	
3.	Szemléltetés		x	x	

4.	Előadás		x	x	
5.	Megbeszélés	x	x	x	

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése		x	x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x	x	
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Mikrobiológia és higiénia tantárgy 36 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszeriparban előforduló hasznos és káros mikroorganizmusok tudatos alkalmazása illetve védekezés ellenük a mikroorganizmusok életfeltételeinek befolyásolásával. Az élelmiszer-higiéniai szabályainak megismertetése, a biztonságos élelmiszer előállítás előírásainak alkalmazása.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

8.3. Témakörök

8.3.1. Mikrobiológia *26 óra*

Mikrobiológia tárgya.
Mikroorganizmusok csoportosítása.
Mikroorganizmusok életfeltételei.
Életfeltételek szabályozása.
Mikroorganizmusok anyagcseréje, anyagcsere termékei.
Mikroorganizmusok szaporodása, szaporodás szabályozása.
Mikroorganizmusok élelmiszer-ipari szerepe.
Szakma specifikus mikroorganizmusok szerepe az adott élelmiszeripari ág technológiájában.
Védekezés a káros mikroorganizmusok ellen.
Élelmiszer fertőzés és mérgezés.

8.3.2. Élelmiszeripari higiénia *10 óra*

Élelmiszeripari általános higiéniai előírásai.
Üzemi higiénia: raktározás, feldolgozás, késztermék tárolás és szállítás higiéniája.
Gépek higiéniája.
Személyi higiénia.
Tisztálkodás.
Munkaruha higiéniája.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, tanterem

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Előadás		x	x	

2.	magyarászat		x	x	
3.	Önálló munka	x			
4.	feladat megoldás	x			
5.	megbeszélés		x	x	

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.5.	Csoportos versenyjáték		x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Minőségirányítás tantárgy 72 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

Az élelmiszeripari termékek felelősségteljes előállításának elvei. A tanulók felelősségérzetének fejlesztése. A fogyasztók egészségi és gazdasági érdekei tiszteletének fejlesztése. A hatósági eljárásrend megismerése.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9.3. Témakörök

9.3.1. Minőségirányítás ***72 óra***

Minőség fogalma.
Élelmiszerminőség elemei példákkal.
Élelmiszerbiztonsági veszélyek. Veszélyek megelőzése. Veszélyek azonosítása.
Minőség irányítás jogi szabályozása.
Minőségirányítási rendszerek az élelmiszeriparban (kötelező, választott).
Minőségirányítás dokumentumai, dokumentáció vezetése.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

szaktanterem, tanterem, tanüzem, üzem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	magyarázat	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	gyakorlotatás	x	x		
5.	szemléltetés	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
4.5.	Csoportos versenyjáték		x	x	
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai próbák végzése	x			

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Minőség-ellenőrzés gyakorlat tantárgy 108 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A nyersanyagok, félkész és késztermékek minőségi előírásainak ellenőrzésével kialakítani a felelősségtudatot az élelmiszerek előállításánál. Az üzemi minőségellenőrzéssel segíteni az áttekintőképesség, a precizitás, pontosság kialakítását.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

10.3. Témakörök

10.3.1. Laboratóriumi alapok *6 óra*

Laboratóriumi rendszabályok ismertetése.
Vegyszerek, kezelése, felhasználásuk szabályai.
Eszközök ismertetése, szakszerű használata.
Laboratóriumi mérések jegyzőkönyvezésének szabályai.

10.3.2. Tömegméréses alapvizsgálatok *12 óra*

Tömegmérés eszközei, mértékegységei.
Érzékenység, terhelhetőség fogalma.
Tömegmérés szabályai.
Mérés fogalma, mennyiség jelentése.
Tömegmérési feladatok.
Lemérés, bemérés.
Szabályos mintavétel.
Szakmára jellemző tömegmérési vizsgálatok.
Nyersanyag, félkész és késztermék tömegének mérése.
Termék valamely fizikai alkotójának mérése (töltelék, bevonat).
Nedvességtartalom mérés.

10.3.3. Térfogatméréses alapvizsgálatok *12 óra*

Térfogatmérő eszközök ismertetése.
Térfogatmérési feladatok.
Jelre állítás, hitelesítés.
Szakmára jellemző térfogatmérések.

10.3.4. Szakmaspecifikus titrimetriás vizsgálatok *15 óra*

Titrimetriás vizsgálatok célja.
Indikátorok szerepe.

Térfogatos elemzés lényege.
Savak, lúgok titrálása.
Szakmára jellemző nyersanyagok vagy késztermékek titrálásos vizsgálata.

10.3.5. Érzékszervi vizsgálatok 9 óra

Nyersanyagok, késztermékek érzékszervi tulajdonságainak vizsgálata, szabvány szerinti minősítése.
Érzékszervi vizsgálatok értékelése.

10.3.6. Üzemi minőségellenőrzés 15 óra

Gyártásközi ellenőrzések elvégzése.
Nyersanyagok vizsgálata, technológiai paraméterek ellenőrzése, dokumentálása, kiértékelése.
Késztermékek vizsgálata.

10.3.7. Technológiai tulajdonság vizsgálata 30 óra

Szakmára jellemző nyersanyag, félkész vagy késztermék vizsgálatok vonatkozó szabványok alapján.

10.3.8. Szárazanyag, koncentráció, sűrűség vizsgálata 9 óra

Refraktometriás vizsgálatok.
Sűrűségmérés.
Különböző koncentrációjú oldatok készítése, meghatározása.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

labor, tanüzem, üzem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	bemutatás	x	x	x	
3.	gyakoroltatás	x			
4.	önálló feladatmegoldás	x			
5.	magyarázat	x	x	x	
6.	megbeszélés	x	x		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
2.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
2.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
2.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
2.5.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Vizsgálati tevékenységek körében				
3.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
3.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
3.3.	Vegyészeti laboratóriumi alapmérések	x	x		
3.4.	Anyagminták azonosítása	x			
3.5..	Tárgyminták azonosítása	x	x		
4.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
4.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
4.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gazdasági és fogyasztóvédelmi ismeretek tantárgy 103 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A gazdasági folyamatok, összefüggések megismertetése. A vállalkozások indításának, működtetésének feladatainak megismerése, alkalmazása, ezzel a gazdaság alapelemének számító értékteremtő tevékenységek elsajátítása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Gazdasági alapok *36 óra*

Gazdaság működése, körfolyamata.
Gazdasági rendszerek.
Piacgazdaság működése.
Szükségletek, hierarchiája.
Igények és javak.
Piac működése, szereplői, elemei.
Piac szabályozása.
Pénzügyi szervezetek, szerepük, működésük.
Hitel fogalma, fajtái.
Pénzforgalom szabályai.
Adózási alapfogalmak.
Kereskedelem fajtái, szereplői, szerepe a gazdaságban.

11.3.2. Vállalkozási ismeretek *44 óra*

Vállalkozások szerepe a gazdaságban.
Vállalkozások típusai.
Vállalkozások alapítása, indítása, működtetése, megszüntetése.

11.3.3. Marketing *15 óra*

Marketing fogalma.
Marketing mix elemei.
Termékéletpálya.
Reklám szerepe.
Reklám jellemzői, típusai.

11.3.4. Fogyasztóvédelem *8 óra*

Alapfogalmak (tudatos fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár, online adásvételi és szolgáltatási szerződés)
Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)
Csomagolás (alapvető előírások)
Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje)
Fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületek
A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok
Piacfelügyeleti alapfogalmak
A hatósági ellenőrzés
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései (méret, súly, használhatóság ellenőrzése, vásárlók könyvének vezetése, üzlet nyitvatartásáról szóló tájékoztatás, e-kereskedelemhez kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások)
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem, tanbolt

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	szemléltetés		x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	magyarázat	x	x	x	
5.	egyéni munka	x			
6.	gyakoroltatás	x			

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10942-16 azonosító számú

Mézeskalács készítés
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10942-16 azonosító számú Mézeskalács készítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Mézeskalács készítés	Mézeskalács készítés gyakorlat
FELADATOK		
Mézes tésztaféléket készít, érlel	x	x
Feladolgozza a mézes termékek tésztáit	x	x
Bevonja a mézes termékek tésztáit	x	x
Mézes terméket díszít	x	x
Süti a mézes termékeket	x	x
Mézes termékek készárukezelését végzi	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Mézeskalács nyersanyagai	x	x
Mézeskalács tészta	x	x
Mézeskalács üzem helyiségei, gépei, szerszámai	x	x
Mézes tésztafélék feldolgozása	x	x
Mézeskalács díszítés és mézeskalács minták	x	x
Mézeskalács csomagolás és jelölés	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	
Mennyiségérzék		x
Kisgépek, dagasztógépek használata		x
Kéziszerszámok, szeletelők, vágók kiszúrók használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság	x	x
Felelősségtudat		x
Döntésképesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Kapcsolatfenntartó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés	x	x
Numerikus gondolkodás, matematikai készség		x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x

12. Mézeskalács készítés tantárgy 62 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Mézeskalács, mint hagyományos élelmiszer történetének, változatainak, nyersanyagainak, készítés módjának, díszítésének megismerése. Méz táplálkozásban betöltött szerepének fontossága. A díszítés motívumainak néprajzi szerepének megismerése.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

12.3. Témakörök

12.3.1. Mézes termékek *6 óra*

Mézes termékek jellemzése. Méz szerepe a táplálkozásban. Mézeskalács készítés története A témakör részletes kifejtése

12.3.2. Mézes kalács nyersanyagai *8 óra*

Mézes tésztákhoz felhasznált nyersanyagok. Mézfajták. Méz minőségi követelményei.

12.3.3. Mézes tészták készítése, érlelése *16 óra*

Mézes tésztafélék, Különböző eljárásokkal készült mézes tészták (hideg, meleg, hagyományos, egyszerű.) Mézes tészta érlelése, érlelés szerepe, tészta puhítása. Cukortészták készítése. Mézes tészták lazítása. Ízesített tészták.

12.3.4. Mézes tészta feldolgozása, sütése *12 óra*

Mézes tészták osztása, alakítása, nyújtás, formázás, kiszúrás, vágás. Vert (ütött) mézes kalács készítése. Mézes tésztafélék sütése, sütés paraméterei

12.3.5. Mézes termékek díszítése *8 óra*

Díszítőanyagok. Sütés előtti, utáni díszítés. Díszítő eljárások, műveletek. Hagyományos és újszerű díszítő motívumok.

12.3.6. Mézes termékek csomagolása, jelölése *6 óra*

Mézes termékek minőségi követelményei vonatkozó szabályok szerint. Mézes termékek változásai tárolás alatt. Mézes termékek csomagoló anyagai. Vonatkozó jelölési előírások. Mézes termékek hibái

12.3.7. Mézes termékek készítésének gépei, eszközei *6 óra*

Mézes tészta készítés gépei, tészta feldolgozás, alakítás, formázás gépei, eszközei. Kéziszerszámok. Kemencék, sütők kezelése. Díszítés eszközei. Csomagoló eszközök, gépek

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x	x	
2.	előadás		x	x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	magyarázat	x	x	x	

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás	x	x		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x		
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai minták elemzése	x	x		
5.2.	Anyagminták azonosítása	x	x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Mézeskalács készítés gyakorlat tantárgy 124 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A mézeskalács készítés elméleti ismereteinek gyakorlati alkalmazása. A formázás és díszítés sokféleségének gyakorlása. A tanulók kézügyességének fejlesztése

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

13.3. Témakörök

13.3.1. Mézeskalács készítés eszközei ***8 óra***

Mézeskalács készítés eszközeinek használata, ismerete.

13.3.2. Mézes termékek nyersanyagai ***14 óra***

Mézes tészta nyersanyagainak tárolása, előkészítése. Mérés, szitálás, oldás, szirupfőzés, melegítés

13.3.3. Mézes tészták készítése, érlelése ***24 óra***

Különböző mézes tésztafélék készítése. Gyúrás kézzel, géppel. Tészta érlelés.

13.3.4. Mézes tészta feldolgozása és sütése ***24 óra***

Mézes tészta mérése, nyújtása, kiszúrása különböző kiszúrókkal, alakítás. Vert mézes készítése. Mézes tészta díszítése. Mézes tészta sütése

13.3.5. Mézes kalács díszítése, csomagolása, jelölése ***54 óra***

Fecskendezés, szórás, bevonás, egyéb műveletek. Érzékszervi minősítés, tömeg ellenőrzés. Csomagolóanyag kiválasztása, zárási műveletek. Jelölés elhelyezése.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanműhely, tanüzem, üzem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Bemutatás	x	x	x	
2.	Szemléltetés	x	x	x	
3.	önálló munka	x			
4.	megbeszélés	x	x	x	

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
2.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
2.3.	Csoportos versenyjáték		x		
3.	Gyakorlati munkavégzés körében				
3.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
3.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
3.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
5.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
5.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		
5.4.	Tárgyminták azonosítása	x	x		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11837-16 azonosító számú

Sütőipari ismeretek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11837-16 azonosító számú Sütőipari ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Sütőipari technológia II.	Szakmai gépek II.	Szakmai számítások II	Szakmai gyakorlat II.
FELADATOK				
Anyagszükséglet számításokat végez	x		x	x
Tésztát készít (dagaszt, gyúr, kever)	x	x		x
Tésztafeldolgozást végez	x	x		x
Beállítja a kelesztés paramétereit, elvégzi a kelesztést és a felületkezelést	x	x		x
Beállítja a sütés feltételeit, elvégzi a vetést, felügyeli a sütést	x	x		x
Kezeli és szabályozza a sütőipari gépeket, berendezéseket		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Nyersanyag szükséglet számításai	x		x	x
Tésztakészítés célja, eljárásai, módjai	x	x		x
Tésztafeldolgozás célja, műveletei, hatása	x	x		x
Kelesztés célja, folyamatai, eljárásai	x	x		x
Sütés célja, feltételei, eljárásai, folyamatai	x	x		x
Csomagolóanyagok, csomagolóeszközök	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Elemi számolási készség	x		x	
komplex eszközhasználati képesség		x		x
Nyersanyagátvételhez szükséges laboreszközök használata				x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Pontosság	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Segítőkészség		x		x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Áttekintő képesség	x	x	x	x
gyakorlatias feladatértelmezés				x

14. Sütőipari technológia II. tantárgy 247 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A sütőipari technológia I. c. tantárgy ismereteire építve a technológiai ismeretek kibővítése. A technológiai összefüggések, folyamatok mélyebb megismerése. A paraméterek beszabályozásának és technológiai összefüggéseinek megismerése. A teljes technológia szabályainak, összefüggéseinek megismerése, összekapcsolása. A sütőipari termékek előállításának jogi szabályozásának megismerése.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

14.3. Témakörök

14.3.1. Anyagismeret, tárolás, előkészítés *77 óra*

A sütőiparban használt lisztfajták, liszttípusok jellemzése, a lisztek jelölése. Különleges lisztek. A liszt kémiai összetétele, az alkotórészek változása a gyártástechnológia folyamán.

A lisztek minőségi követelményei, átvételük, tárolásuk.

A liszt technológiai szempontból fontos tulajdonságai, vizsgálatuk elmélete.

A minőségi jellemzők figyelembe vétele a gyártástechnológia során.

A liszthibák, lisztromlás okai, feldolgozhatóságuk.

A sütőipar nélkülözhetetlen segédanyagai: az élesztő, só jellemzése, technológiai szerepük, tárolásuk, adagolási mértékük, előkészítésük. Adagolásuk mértéke.

A liszt, illetve a belőle készült tészta, késztermék tulajdonságait javító anyagok.

A technológiai folyamatokat egyszerűsítő anyagok. Felhasználásuk mértéke és az ezt befolyásoló tényezők.

A sütőipar járulékos anyagai: dúsító-, ízesítő-, töltelék-, és díszítő anyagok szerepe, felhasználásuk mértéke.

A nyersanyagok előkészítésének célja, műveletei.

14.3.2. Gyártástechnológia szakaszai *65 óra*

A tészta kialakulás folyamatai, a búza- és rozstészta szerkezete.

A tészta kialakulás folyamatai különböző dagasztógépek esetében, a dagasztási módok jellemzése.

A kovász- és tésztaérés mikrobiológiai, enzimes és kolloid folyamatai.

Közvetett tésztakészítés: a kovász technológiai mutatói, erjedési vesztesége.

A szakaszos kovászolás célja, lényege. Kovászfajták.

Kovászmag felhasználása.

Közvetlen tésztakészítés: a tészta technológiai mutatói, kovászpótló eljárások.

A tésztafeldolgozás célja, műveletei.

A tészta pihentetésének célja, helye a feldolgozásban, paraméterei.

A feldolgozás hatása a tészta szerkezetére.

A kelesztés célja, feltételei.

Kelesztés közben lejátszódó folyamatok, a megkeltség jelei.

Kelesztés közben végzett műveletek. Kelesztési eljárások (késleltetés, megszakítás).

A sütés célja, feltételei.

A tészta felmelegedése sütés közben, a sülő tésztában lejátszódó folyamatok, az átsültség megállapítása.

Sütési eljárások.

A késztermék kezelésének műveletei.

14.3.3. Kenyérfélék gyártása *53 óra*

A kenyerek általános jellemzése, csoportosítása, a kenyérfélék anyagnormája.

Búzakenyerek tésztájának készítése közvetett- és közvetlen eljárással.

Rozstészta készítése, jellemzői, rozskenyerek összetétele.

Különböző kovászolási móddal készült kenyerek jellemzői.

Fehér kenyér, félbarna kenyér, egy adott rozsos és rozskenyér összetétele.

A kenyértészta feldolgozásának műveletei, hatásuk a tészta szerkezetére. Kenyérfélék tésztájának osztása, feladási tömegeik, alakítási műveleteik.

A kenyerek kelesztésének feltételei, technikai megoldásai, kelesztés közben végzett műveletek.

A kenyerek sütésének feltételei, az átsültség megállapítása, az alkalmazott sütési eljárások. Kenyerek átsültségének megállapítása. Sütési idők meghatározása.

A kisült termék kezelése. Hűtés, tárolás, csomagolás, szállítás.

A kenyérfélékre vonatkozó minőségi követelmények. Kenyérfélék jelölési előírásai.

.

14.3.4. Péksütemények és finom pékáruk gyártása *41 óra*

A sütőipari fehértermékek általános jellemzése, csoportosítása, anyag felhasználási normái.

A péksütemények és finom pékáruk jellemzése, tésztakészítési eljárásai, feldolgozási műveletei.

Vizes tésztából készült legjellemzőbb péksütemények ismerete , tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Tejes tésztából készült legjellemzőbb péksütemények ismerete, tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Dúsított tésztából készült legjellemzőbb péksütemények ismerete, tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Tojással dúsított tésztából készült legjellemzőbb finom pékáruk ismerete, tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Omlós tésztából készült legjellemzőbb finom pékáruk ismerete tésztakészítésük, feldolgozásuk.

Leveles tésztából készült legjellemzőbb finom pékáruk ismerete, tésztakészítésük, feldolgozásuk.

A péksütemények és finom pékáruk kelesztésének célja, feltételei, technikai megoldásai, kelesztés közben végzett műveletek.

A péksütemények és finom pékáruk sütésének célja, feltételei, az alkalmazott sütési eljárások.

A kisült termékek kezelése.

A késztermékek minőségi követelményei.

14.3.5. Egyéb sütőipari termékek *11 óra*

Fagyasztott termékek általános jellemzése A gyorsfagyasztott termékek csoportosítása, gyártástechnológiája. Gyorsfagyasztott félkész termékek. Fagyasztás technológiája.

A diétát kiegészítő sütőipari termékek általános jellemzése, csoportosítása.
A rostban gazdag diétás termékek általános jellemzése, nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája. Növényi rostok szerepe a táplálkozásban.
A szénhidrátszegény diétás termékek általános jellemzése, nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája. Szénhidráttartalom számítása.
A nátriumszegény diétás termékek általános jellemzése, nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája. Nátriumtartalom számítása.
A gluténmentes termékek általános jellemzése, nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.
A tartós sütőipari termékek élelmezési szerepe, a tartósítás elvei, megoldásai.
Zsemlemorzsa előállításának technológiája. Morzsafélék minőségi előírásai.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem, szemléltetésre tanüzem, üzem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szemléltetés		x	x	
2.	Előadás		x	x	
3.	Magyarázat		x	x	
4.	gyakoroltatás	x			
5.	önálló feladatmegoldás	x			
6.	házi feladat	x			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Szakmai gépek II. tantárgy 175 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

A Szakmai gépek I. c tantárgy tananyagára építve, a tanulók részletesebben megismerhetik a sütőiparban használt eszközök, gépek és berendezések feladatát és kezelését, munkavédelmi és higiéniai előírásait. A tantárgy tanítása során a tanulók sütőipari gépekkel kapcsolatos ismerete kibővül.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

15.3. Témakörök

15.3.1. Szállítás, tárolás, előkészítés berendezései *29 óra*

Ömlesztett és zsákos tárolás megoldásai.
Pneumatikus lisztszállítás.
Sziták, lisztmérlegek, vízkeverők és adagolók

15.3.2. Tésztakészítés gépei *39 óra*

Dagasztógépek csoportosítása. Jellemzőik.

Spirálkarú dagasztógép kezelése, munkavédelme, higiéniája
Csigavonalú gyorsdagasztógép kezelése, munkavédelme, higiéniája
Keverő–habverő gép kezelése, munkavédelme, higiéniája.

15.3.3. Tésztafeldolgozás gépei *51 óra*

Tésztafeldolgozás gépeinek kezelése, munkavédelme és higiéniája.
Kenyértészta feldolgozó gépek: dugattyús és hidraulikus kenyértészta osztógép, külsőpályás gömbölyítő gép, hosszformázó gépek.
Egyéb formázógépek.
Süteménytészta osztó- és alakító gépek: süteménytészta osztó, szakaszos és folytonos működésű osztó-gömbölyítő-, szalagos kiflisodró gépek, tésztanyújtó gép.
Süteménytészta feldolgozó gépsor.
Tésztapihentető berendezések.

15.3.4. Kelesztés berendezései *31 óra*

Kelesztő berendezések kezelése, munkavédelme és higiéniája.
Kamrák kezelése, késleltető és megszakító berendezések kezelése, vetőszerkezetek, félautomata vetőszerkezetek használata.
Kelesztés eszközei, jellemzőik, használatuk és higiéniájuk.

15.3.5. Sütés, készárukezelés berendezései *25 óra*

Kemencék csoportosítása, működésük.
Több sütőteres kiskemencék, forgókocsis kemencék.
Át és visszahordó kemencék.
Fűtési elvük. Kezelésük.
Kiszolgálásuk módjai.
Szabályozásuk, biztonságtechnikájuk.
Kemencék munkavédelme és higiéniája.
Szeletelő, csomagoló berendezések kezelése, munkavédelme, higiéniája.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	bemutatás	x	x	x	
3.	szemléltetés	x	x	x	
4.	beszélgetés		x	x	
5.	megbeszélés	x	x	x	
6.	önálló feladatmegoldás	x			

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
4.2.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x		
4.3.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
4.4.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x	x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Szakmai számítások II. tantárgy 124 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai számítások I. c. tantárgy tananyagára alapozva, a sütőipari nyersanyagszükséglet és teljesítmény számítások kibővített formában, szélesebb ismeretanyaggal válnak a tanulók számára elsajátíthatóvá.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

16.3. Témakörök

16.3.1. Anyagnorma számítások *39 óra*

Anyagnormák önálló alkalmazása.
Kenyérfélék közül a fehér kenyér, félbarna kenyér, burgonyás kenyér, rozsos és rozskenyér anyagnormájának ismerete.
Péksütemények közül a vizes zsemle, tejes kifli anyagnormájának, dúsított termékcsoport egy termékének anyagnormájának ismerete.
Finom pékáruk közül egy tojással dúsított, egy omlós és egy leveles termék anyagnormájának ismerete.
Az anyagnorma bármely üzemi norma lehet, ha az megfelel az MÉ előírásainak.

16.3.2. Kovász számítások *39 óra*

Kovász technológiai mutatóinak (nagyság, sűrűség, élesztő mennyiség) számolása.
Kovász nyersanyagainak meghatározása adott termékmennyiség és norma alapján.

16.3.3. Töltelék számítások *37 óra*

Töltelékes termékek töltelékének kiszámolása adott norma alapján.
Az anyagnorma bármely üzemi norma lehet, ha az megfelel az MÉ előírásainak.

16.3.4. Teljesítmény számítások *9 óra*

Dagasztógép, feldolgozógép, kemence teljesítményének számításai.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanterem, szaktanterem

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	előadás		x	x	
2.	megbeszélés	x	x	x	
3.	önálló feladatmegoldás	x			
4.	gyakoroltatás	x	x		

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x	x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Szakmai gyakorlat II. tantárgy 1071 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A szakmai gyakorlat I. tantárgy tanulása során megszerzett alapvető gyakorlati képességek, készségek, kompetenciákra épülve a tanuló a teljes sütőipari palettáról ismereteket kapjon. Az elméleti ismereteket megerősítse a gyakorlaton szerzett ismeretekkel, gyakoroltatással. Kialakuljon a tanuló rendszerszemlélete, felelősségérzete a jó minőségű termékek előállítására, a szabályok betartására, és a vevők tiszteletére.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

17.3. Témakörök

17.3.1. Anyagismeret, tárolás, előkészítés *118 óra*

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének kiszámítása

A gyártáshoz szükséges anyagok átvétele, tárolása, előkészítése

Az anyagszükséglet kiszámítása

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének és minőségének ellenőrzése

A gyártáshoz szükséges anyagok előkészítéséhez általánosan használt gépek és berendezések üzemelés előtti ellenőrzése, működés közbeni felügyelete

Részvétel a napi karbantartási feladatokban

17.3.2. Gyártástechnológia szakaszai *276 óra*

A sütőipar nyersanyagainak érzékszervi vizsgálata

A liszt hőmérsékletének beállítása, keverése, szitálása, mérése

A dagasztóvíz hőmérsékletének beállítása, mérése

A segéd és járulékos anyagok előkészítése

Az előkészítés gépeinek, berendezéseinek alkalmazása

Különböző sűrűségű, érési idejű kovászok készítése

Szakaszos kovász készítése, kovászmag felhasználása

A kovász tulajdonságai, érettségi állapotának meghatározása

Dagasztás különböző fordulatszámú dagasztógépekkel

A tészta technológiai paramétereinek beállítása, érettségének megállapítása Élesztőaktiválás, érett tésztára dagasztás, kovászpótló eljárások Szakmai számítások

A tészta alakításának műveletei: gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása, alkalmazása A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A kemence hőmérsékletének-, gőzviszonyainak szabályozása

Lapátos vetés, vetés vetőszerkezettel

Sütési sorrend megállapítása több termék gyártása esetén

Késztermék csomagolása különböző módszerekkel, tárolás, a tárolási paraméterek ellenőrzése

17.3.3. Kenyérfélék gyártása *348 óra*

A kenyértészta készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése

Kenyértészta készítése közvetett úton: a technológiai mutatók megválasztása, a kovász elkészítése, érlelése, a tészta technológiai mutatóinak megválasztása, a tészta elkészítése dagasztással, a tészta érlelése

Kenyértészta készítése közvetlen eljárással: a kovászpótló anyag és a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése

Rozskenyerek tésztájának elkészítése

A kenyértészta feldolgozásának műveletei (osztás, mérés, gömbölyítés, hosszformázás)

Kenyértészta kézi osztása (csípés), mérése

Különböző kenyérformák kialakítása

A feldolgozó gépek alkalmazása

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés

A kisült termék kezelése

A késztermék minőségének ellenőrzése

17.3.4. Péksütemények és finom pékáruk gyártása 284 óra

A péksütemények, finom pékáruk készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése. Vizes, tejes, dúsított, tojással dúsított, omlós, leveles tészta készítése közvetlen (közvetett) eljárással, a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése.

A termékek alakítási műveletei (gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás).

A tésztafeldolgozás megtervezése: préstömeg, présekszámának kiszámítása.

A feldolgozógépek alkalmazása.

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása.

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben. A kelési folyamat ellenőrzése.

A kemence előkészítése a sütésre.

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés.

A kisült termék kezelése.

A késztermék minőségének ellenőrzése.

17.3.5. Egyéb sütőipari termékek gyártása 45 óra

Fagyasztott termékek gyártása.

A diétát kiegészítő sütőipari termékek általános jellemzése, csoportosítása.

A rostban gazdag diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A szénhidrátszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája

A nátriumszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A gluténmentes termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A tartós sütőipari termékek tartósításának elvei, megoldásai.

Tartós kenyérfélék, kétszersültek gyártása. Zsemlemorzsa előállításának technológiája.

A késztermék minőségének érzékszervi ellenőrzése.

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

tanüzem, tanműhely, üzem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szemléltetés	x	x		
2.	bemutatás	x	x		
3.	megbeszélés	x	x		
4.	önálló munka	x			
5.	gyakoroltatás	x	x		

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Árutermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
5.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
5.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
6.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
7.	Vizsgálati tevékenységek körében				
7.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
7.2.	Technológiai minták elemzése	x	x		
7.3.	Anyagminták azonosítása	x	x		

8.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
8.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
8.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

9. évfolyamot követően 70 óra
10. évfolyamot követően 105 óra
11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Pékség helyiségeinek rendeltetése, adott pékségben gyártott termékek. Gépek elhelyezése, adott pékség technológia sorrendje. Pékségben elvárt magatartás, munkafegyelem. Nyersanyagok tárolásának bemutatása. Szakosított tárolás elvei. Anyagok szabályos elhelyezése. Anyagok szabályos mozgatása. Hűtés ellenőrzése. Mérési feladatok elvégzése tömegre, térfogatra különböző anyagoknál, különböző nagyságrendekben (kg, dkg, g, liter, dl.) Nyersanyagok helyes munkahelyi tárolása.

Tészta nyersanyagainak összemérése. Dagasztás folyamata. Csészecsere. Dagasztógép kezelése üzemben adott gépeken. Dagasztási idő beállítása. Megfelelően bedagasztott tészta jellemzői. Kézi dagasztás.

Tésztafeldolgozás műveletei: kézi tészta osztás, tészta mérés, gömbölyítés, hosszformázás. Kiflisodrás. Briósfélék fonása. Kalácsfonás több szálból. Osztógépek kezelése.

Kelesztőeszközök megismerése, előkészítése. Kelesztőkamrák által jelzett értékek értelmezése. Kelesztőkamrák kiszolgálása, higiéniája, munkavédelme.

Sütés szerepe a pékségben. Tészták előkészítése a vetésre. Vetési műveletek. Kemencék által mutatott értékek értelmezése. megsült termékek kisütése, felületkezelés. Kemencék kiszolgálásának munkavédelme. Termékek hűtésének és tárolásának körülményei. Késztermékek csomagolása. csomagoló anyagok fajtái, zárása. Termékek jelölésének szabályos elhelyezése. Késztermékek szabályos elhelyezése szállítóeszközben

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének kiszámítása

A gyártáshoz szükséges anyagok átvétele, tárolása, előkészítése

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének és minőségének ellenőrzése
A gyártáshoz szükséges anyagok előkészítéséhez általánosan használt gépek és berendezések üzemelés előtti ellenőrzése, működés közbeni felügyelete
Részvétel a napi karbantartási feladatokban A sütőipar nyersanyagainak érzékszervi vizsgálata

Az anyagszükséglet kiszámítása

A liszt hőmérsékletének beállítása, keverése, szitálása, mérése

A dagasztóvíz hőmérsékletének beállítása, mérése

Sóoldat készítése, töménységének ellenőrzése

Élesztő, tejpor szuszpendálása

Cukor, aszkorbinsav oldása

A tojás mosása, fertőtlenítése, kétedényes feltörés, egyneműsítés, szűrés

A margarin temperálása, mérése

Az előkészítés gépeinek, berendezéseinek alkalmazása

Különböző sűrűségű, érési idejű kovászok készítése

Szakaszos kovász készítése, kovászmag felhasználása

A kovász tulajdonságai, érettségi állapotának meghatározása

Dagasztás különböző fordulatszámú dagasztógépekkel

A tészta technológiai paramétereinek beállítása, érettségének megállapítása Élesztőaktiválás, érett tésztára dagasztás, kovászpótló eljárások Szakmai számítások

A tészta alakításának műveletei: gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása, alkalmazása A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A kemence hőmérsékletének-, gőzviszonyainak szabályozása

Lapátos vetés, vetés vetőszerkezettel

Sütési sorrend megállapítása több termék gyártása esetén

Késztermék csomagolása különböző módszerekkel, tárolás, a tárolási paraméterek ellenőrzése A kenyértészta készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése

Kenyértészta készítése közvetett úton: a technológiai mutatók megválasztása, a kovász elkészítése, érlelése, a tészta technológiai mutatóinak megválasztása, a tészta elkészítése dagasztással, a tészta érlelése

Kenyértészta készítése közvetlen eljárással: a kovászpótló anyag és a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése

Rozskenyerek tésztájának elkészítése

Szakmai számítások

A kenyértészta feldolgozásának műveletei (osztás, mérés, gömbölyítés, hosszformázás)

Kenyértészta kézi osztása (csípés), mérése

Különböző kenyérformák kialakítása

A feldolgozó gépek alkalmazása

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés

A kisült termék kezelése

A késztermék minőségének ellenőrzése

A péksütemények, finom pékáruk készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése. Vizes, tejes, dúsított, tojással dúsított, omlós, leveles tészta készítése közvetlen (közvetett) eljárással, a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése.

A termékek alakítási műveletei (gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás).

A tésztafeldolgozás megtervezése: préstömeg, présekszámának kiszámítása.
A feldolgozógépek alkalmazása.
A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása.
A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben. A kelési folyamat ellenőrzése.
A kemence előkészítése a sütésre.
A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés.
A kisült termék kezelése.
A késztermék minőségének ellenőrzése.
Szakmai számítások.
Fagyasztott termékek gyártása.
A diétát kiegészítő sütőipari termékek általános jellemzése, csoportosítása.
A rostban gazdag diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.
A szénhidrátszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája
A nátriumszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.
A gluténmentes termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.
A tartós sütőipari termékek tartósításának elvei, megoldásai.
Tartós kenyérfélék, kétszersültek gyártása. Zsemlemorzsa előállításának technológiája.

A késztermék minőségének érzékszervi ellenőrzése

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének kiszámítása
A gyártáshoz szükséges anyagok átvétele, tárolása, előkészítése
A gyártáshoz szükséges anyagok mennyiségének és minőségének ellenőrzése
A gyártáshoz szükséges anyagok előkészítéséhez általánosan használt gépek és berendezések üzemelés előtti ellenőrzése, működés közbeni felügyelete
Részvétel a napi karbantartási feladatokban A sütőipar nyersanyagainak érzékszervi vizsgálata
Az anyagszükséglet kiszámítása
A liszt hőmérsékletének beállítása, keverése, szitálása, mérése
A dagasztóvíz hőmérsékletének beállítása, mérése
Sóoldat készítése, töménységének ellenőrzése
Élesztő, tejpor szuszpendálása
Cukor, aszkorbinsav oldása
A tojás mosása, fertőtlenítése, kétedényes feltörés, egyneműsítés, szűrés
A margarin temperálása, mérése
Az előkészítés gépeinek, berendezéseinek alkalmazása
Különböző sűrűségű, érési idejű kovászok készítése
Szakaszos kovász készítése, kovászmag felhasználása
A kovász tulajdonságai, érettségi állapotának meghatározása
Dagasztás különböző fordulatszámú dagasztógépekkel

A tészta technológiai paramétereinek beállítása, érettségének megállapítása Élesztőaktiválás, érett tésztára dagasztás, kovászpótló eljárások Szakmai számítások

A tészta alakításának műveletei: gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása, alkalmazása A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A kemence hőmérsékletének-, gőzviszonyainak szabályozása

Lapátos vetés, vetés vetőszerkezettel

Sütési sorrend megállapítása több termék gyártása esetén

Késztermék csomagolása különböző módszerekkel, tárolás, a tárolási paraméterek ellenőrzése A kenyértészta készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése

Kenyértészta készítése közvetett úton: a technológiai mutatók megválasztása, a kovász elkészítése, érlelése, a tészta technológiai mutatóinak megválasztása, a tészta elkészítése dagasztással, a tészta érlelése

Kenyértészta készítése közvetlen eljárással: a kovászpótló anyag és a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése

Rozskenyerek tésztájának elkészítése

Szakmai számítások

A kenyértészta feldolgozásának műveletei (osztás, mérés, gömbölyítés, hosszformázás)

Kenyértészta kézi osztása (csípés), mérése

Különböző kenyérformák kialakítása

A feldolgozó gépek alkalmazása

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben A kelési folyamat ellenőrzése

A kemence előkészítése a sütésre

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés

A kisült termék kezelése

A késztermék minőségének ellenőrzése

A péksütemények, finom pékáruk készítéséhez szükséges nyersanyagok előkészítése. Vizes, tejes, dúsított, tojással dúsított, omlós, leveles tészta készítése közvetlen (közvetett) eljárással, a technológiai mutatók megválasztása, a nyersanyagok egyneműsítése dagasztással, a tészta érlelése.

A termékek alakítási műveletei (gömbölyítés, hosszformázás, sodrás, fonás).

A tésztafeldolgozás megtervezése: préstömeg, présekszámának kiszámítása.

A feldolgozógépek alkalmazása.

A kelesztés eszközének, berendezésének megválasztása.

A kelesztő paramétereinek beállítása, a termék felületének kezelése, a termék elhelyezése a kelesztőben. A kelési folyamat ellenőrzése.

A kemence előkészítése a sütésre.

A termékek előkészítése a sütésre, a sütési paraméterek beállítása, a megkelt termék kemencébe helyezése (vetés), a sütési folyamat ellenőrzése, az átsültség megállapítása, kisütés.

A kisült termék kezelése.

A késztermék minőségének ellenőrzése.

Szakmai számítások.

Fagyasztott termékek gyártása.

A diétát kiegészítő sütőipari termékek általános jellemzése, csoportosítása.

A rostban gazdag diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A szénhidrátszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája

A nátriumszegény diétás termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A gluténmentes termékek nyersanyagai, termékeinek gyártástechnológiája.

A tartós sütőipari termékek tartósításának elvei, megoldásai.

Tartós kenyérfélék, kétszersültek gyártása. Zsemlemorzsa előállításának technológiája.

A késztermék minőségének érzékszervi ellenőrzése